MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÂNIEI

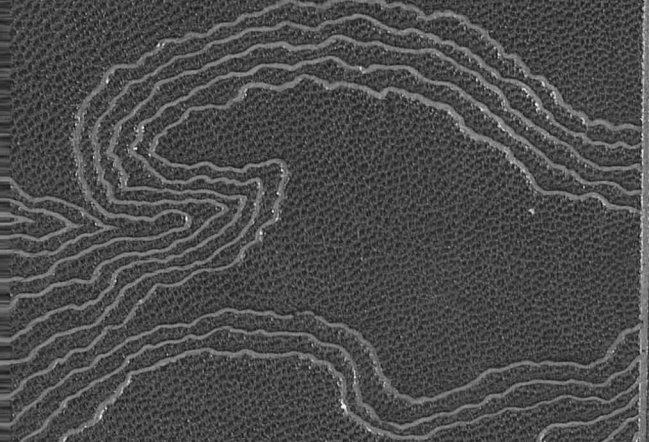

www.dacoromanica.ro

MARELE

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÎNIEI

54043. Marele Dicționar Geografic.

www.dacoromanica.ro

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÎNĂ

FUNDATĂ LA 15 IUNIE 1875

RECUNOSCUTĂ DREPT INSTITUȚIE DE UTILITATE PUBLICĂ, PRIN LEGEA DIN 20 FEBRUARIE 1897

MARELE

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÎNIEI

ALCATUIT ȘI PRELUCRAT DUPA DICȚIONARELE PARȚIALE PE JUDEȚE

DE

GEORGE IOAN LAHOVARI

PREȘEDINTE AL INALTEI CURȚI DE COMPTURI,
PREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÎN,
SECRETAR GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE ROMÎNE

ȘI

GENERAL C. I. BRATIANU

SUB-ȘEF AL STATULUI MAJOR GENERAL,
DIRECTOR
AL INSTITUTULUI GEOGRAFIC AL ARMATEI

GRIGORE G. TOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÎNE,
PROFESOR UNIVERSITAR,
DIRECTOR AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

VOLUMUL I.

BUCUREȘTI

STAB. GRAFIC J. V. SOCECŬ, STR. BERZEI, 59

1898.

www.dacoromanica.ro

Maiestăţii Sale

CAROL I, REGE AL ROMÎNIEI

Homagiŭ de cel maĭ adînc respect

şi eternă recunoscinţă.

www.dacoromanica.ro

PRE-CUVÎNTARE

«Căutatu-ni-au a plini pravila și învățătura lui Platon, care poruncește: *Non solum nobis, sed et Patriæ et amicis vivendum.* Adecă: nu numai pentru folosul nostru, ce și pentru a Patriii ceva să slujim, și posta priiatinilor jos a lăsa, să nu ne arătăm.»

Dim. Cantemyr.

Monumentala operă, al cărei prim volum vede acum lumina tiparului, este rodul stăruințelor statornice și migăloase ale Societății Geografice Române, în timp mai bine de 15 ani de zile.

In paginele imediat următoare, cititorul va putea afla istoricul lucrării întreprinse, diferitele încercări făcute, multele greutăți întîmpinate, precum și planul și dispositiunea operei împreună cu numele modeștilor ei colaboratori.

Nu unul, nu doui ori zece, ci treizeci sunt aceia, cari mai mult de dragostea lucrului îmboldiți, de cât atrași de niște mici și neînsemnate premii băneștĭ, și-au închinat munca și strădaniele lor, spre a înzestra fie-care județ al țării cu dicționarul său geografic, statistic și economic, și a face ast-fel cu putință lucrarea Comisiunei de redacție a *Marelui Dicționar Geografic al Romîniei.*

Misiunea, așa de bine ușurată, a acestei Comisiuni a fost mai mult de a contopi și prelucra într'o ordine strict alfabetică și după un plan uniform, dicționarele geografice parțiale, adăogînd, prescurtînd, eliminînd și îndreptînd, acolo unde s'a găsit de trebuință. Ea s'a silit, pe cît a putut, să înlăture urmările firești ale unei colaborațiuni așa diferite în timp și în persoane, și să remedieze la lipsele inevitabile ce decurg din colaborațiunea mai multora la una și aceiași lucrare: lipse, între cari cea mai de căpetenie este unitatea de concepțiune și de execuțiune.

Comisiunea este departe de a-și face vr'o iluziune. Ea știe, că numai simpla bunăvoință nu e de ajuns, spre a crea o mare operă; că scrierea de față are înveterate lacune, erori, nepotriveli de date și de stil; că s'ar fi putut da tablouri statistice mai complete, științe mai sincronistice, s'ar fi putut adăoga planurile ora-

www.dacoromanica.ro

șelor mai însemnate; s'ar fi putut indica prin chartă direcțiunile și curentele rîurilor, situațiunea geografică a localităților; s'ar fi putut în fine ilustra publicațiunea cu peizajele frumoase ale naturei, cu monumentele publice, tipurile populare, resturile antice etc. Toate acestea Comisiunea le știe, și este cea d'întîiŭ ca să le recunoască; dar tot într'o vreme ea este încredințată, că are în parte-i pe toți bărbații serioși, cari știŭ cu ce greutăți se poate duce la capăt o lucrare de acest fel, prima încercare de Enciclopedie națională, concepută pe un plan așa de întins, și care necesarmente trebue să poarte urmele unor lacune inevitabile și unor dificultăți încă pe nedeplin învinse.

Pentru asemenea lucrări enciclopedice, ce aŭ de scop ca să presinte la un moment dat imagina viuă și reală a forțelor unei țări în toate ale ei manifestațiuni, ori-ce trăgănare aduce, credem, mai multă pagubă, de cât folos. Este mai bine de a da la lumină cu un minut mai înainte, o operă, fie și mai puțin desăvîrșită, dar reclamată zilnic de nevoile multiple sociale și publice, și făcută cu intențiunea binevoitoare de a umple lacunele și a rectifica erorile prin edițiuni ori suplimente ulterioare,— de cît de a aștepta ani peste ani, cu speranța de a face ceva mai bun și mai desăvîrșit, iar la fine să nu faci nimic. *Mai bine astăzi un oŭ, de cât mâine un boŭ,* zice proverbul bătrînesc. Și cînd vedem începuturile modeste ale unor opere enciclopedice devenite mai apoi celebre, cum sunt lexicoanele unui Ritter, Brockhaus ori Meyer, — saŭ cînd comparăm micul *dicționar topografic și statistic al României,* de vr'o 500 pagini in-8°, al lui D. Frunzescu, publicat în 1872, cu cele 5 mari volume de căte 1000 pagini in-4°, cît are să ocupe *Marele Dicționar Geografic,* cînd mai departe, admirăm condițiunile technice de execuțiune, cari fac onoare vechiului Stabiliment grafic I.V. Socec, Societatea Geografică Romînă, credem că poate fi mândră de opera pornită din inițiativa sa. Această operă depășește cu mult cadrul obicinuit al dicționarelor geografice publicate în alte țări. Pe cînd acele dicționare se reduc mai adesea la o simplă nomenclatură, opera noastră grupează într'o formă comodă și concisă un foarte mare număr de date statistice, sociale, geografice și istorice, etnografice și archeologice; ea însuș este o valoare nu numai informativă, dar și științifică, din care se vor putea adăpa tot într'o vreme: istoricul și geograful, politicul și economistul, filologul și archeologul, publicistul și biurourile administrative, în scurt ori-cine ar voi, ca să știe saŭ ca să învețe ceva asupra trecutului și presentului Patriei Romîne.

Și fiind că vorbim de însemnătatea *Marelui Dicționar,*— dacă n'ar fi de cît simpla nomenclatură topică, care pentru prima oară se dă aci în chip așa de complet, — conținând aproape 30000 numiri, — și totuși istoria, ca și filologia, ca și etnografia ar avea de găsit într'însa comoara cea mai prețioasă de materiale necesare în deslegarea atâtor probleme.

Se știe că aceste numiri topice alcătuesc *livreaua teritoriului,* că gurile cari le-aŭ

www.dacoromanica.ro

grăit pentru întîiaşĭ-dată aŭ amuţit de mult, fără să lase alte urme despre existenţa lor de căt pe ele: bătrîne numirĭ de rîurĭ şi pîrae, de văĭ, piscurĭ şi munţĭ, dealurĭ şi cămpiĭ, de sate şi oraşe, numirĭ carĭ trăesc neîntrerupt în graiul naţiuneĭ şi sunt atîtea mărturiĭ despre popoarele ce aŭ trecut în curs de veacurĭ prin valea Dunăriĭ şi Carpaţĭ. Şi cum, *apa trece petrele rămîn,* multe din ele staŭ încă neînţelese, ca şi tainiţa din care şi-aŭ luat obărşia.

In orĭ-ce caz, şi pentru orĭ-ce alternativă, *Marele Dicţionar Geografic al Romînieĭ,* urmat poate maĭ tîrziŭ de volume suplimentare, de tabele statistice rezumative şi de un atlas geografic, va servi drept bază temeĭnică pentru orĭ-şi-ce lucrare în viitor.

Cu aşa încredinţare Comisiunea, în numele Societăţiĭ Geografice Romîne, cere voie şi se 'ncumetă ca să închine cu adîncă şi nemărginită recunoştinţă,

Maiestăţiĭ Sale

Regelui

această pîrgă modestă, născută şi crescută sub nobila şi binefăcătoarea impulsiune a Aceluia, care nu este numaĭ Augustul urzitor şi generosul protector al Instituţiuneĭ noastre, dar este *Intemeietorul Regatuluĭ Romînilor.* El este Acela care, prin înţelepciunea-I bătrănească şi prin curagiu-I bărbătesc, ne-a 'nvăţat maĭ bine a cunoaşte ceea-ce poate patria noastră, pentru ca să ştim ceea-ce dînsa este; şi cunoscînd maĭ bine ceea-ce dînsa este, s'o iubim maĭ mult şi să ne silim a fi şi maĭ vredniciĭ şi de *EL* şi de dînsa.

1 Martie 1898.

---

www.dacoromanica.ro

INTRODUCERE

Istoricul «Mareluĭ Dicţionar geografic» este însuşĭ istoricul Societăţiĭ noastre geografice.

In anul 1875, Iunie 15, o nouă Societate şi-a văzut fiinţa în tînăra noastră ţară. In această zi Măria Sa Domnitorul Carol, a pus bazele şi a inaugurat în faţa unuĭ număr de fruntaşĭ aĭ ţăriĭ, profesorĭ, oamenĭ de ştiinţă, etc. constituirea *Societăţiĭ geografice romîne.*

Iată împrejurările în carĭ s'a născut Societatea noastră geografică: Era în ajunul deschidereĭ unuĭ congres geografic internaţional la Paris, şi urma ca şi Romînia să profite de buna-voinţa iniţiatorilor acestuĭ congres, care ne invita a lua parte şi noĭ la dînsul şi a ne face cunoscuţĭ lumeĭ.

Măria Sa Domnitorul ţinea foarte mult ca să participe şi Romînia la acel congres internaţional. Dorinţa Mărieĭ Sale, în împrejurările de atuncĭ avea o însemnătate politică deosebită; Alteţa Sa Regală voia să aducă o nouă contribuţie la idealul general. independenţa ţăreĭ. Ţinea Domnitorul Carol, cu actul participăreĭ în concertul ştiinţific internaţional să facă ca Europa să-şĭ îndrepte privirile-ĭ generoase asupra *Romînieĭ.*

Şi prin d. Titu Maiorescu, pe atuncĭ ministru de culte şi instrucţie publică, Măria Sa Domnitorul provocă o adunare pregătitoare, la care fură invitaţĭ a lua parte maĭ mulţĭ bărbaţĭ însemnaţĭ şi cu dorul de ţară.

D. Maiorescu comunică acesteĭ adunărĭ cestionarul supus congresuluĭ internaţional de către Societatea geografică din Paris şi o invită a lucra din toate puterile spre a înlesni participarea Romînieĭ la Expoziţia internaţională a Congresuluĭ geografic de la Paris. Din nenorocire, timpul, care ne despărţia de epoca fixată pentru deschiderea congresuluĭ, era prea scurt şi s'a văzut că era imposibil a se aduna materialele necesare, pentru ca participarea noastră la expoziţiunea geografică să se poată face cu succes, în mod complet şi demn.

Dacă nu puteam lua de astă dată parte la Congresul şi Expoziţia geografică internaţională din Paris, Măria Sa Domnitorul a fost de părerea, că trebuia cel puţin a ne pregăti pentru viitor; această idee a fost primită cu entusiasm de întreaga adunare şi ne aduse la aceea de a forma o Societate geografică permanentă, care să lucreze pentru respîndirea ştiinţelor geografice în ţară şi să caute a face ţara maĭ mult cunoscută în străinătate. Se alese o comisiune care să elaboreze un proect de statute; proectul propus de onor. d. Prof. V. A. Urechiă, fost ministru maĭ tîrziŭ, s'a discutat în maĭ multe şedinţe pregătitoare; la 9 Iunie statutele Societăţeĭ se adoptară definitiv şi la 15 Iunie, Măria Sa Domnitorul prezidă întîia şedinţă a Societăţeĭ geografice romîne.

Societatea geografică se puse pe lucru şi începu activitatea sub cele maĭ frumoase prevestirĭ, căcĭ încă sunt maĭ bine de 23 anĭ, de cînd ea 'şĭ publică Buletinul său, în care sunt cuprinse atîtea studiĭ importante, memoriĭ, comunicărĭ, etc.; şi ţine conferinţe urmărite de toţĭ cu cel maĭ mare interes.

* * *

www.dacoromanica.ro

Dar lucrarea cea mai însemnată, datorită iniţiativei şi activităţii ei, este fără îndoială elaborarea dicţionarelor geografice, din care s'a născut acum *Marele Dicţionar geografic al Romînieĭ.*

Incă de la începutul anului 1882, conducătorii Societăţei a avut ideea pentru redactarea unui dicţionar geografic. Ideea la început n'a fost destul de clară; între propunerea vagă şi nedeterminată de atunci şi sinteza *Marelui Dicţionar* aşa cum se înfăţişează azi, e o mare deosebire.

Timidă la început, Societatea geografică mergea pe dibuite ca la ori-ce întreprindere. Un chestionar incomplet de 19 întrebări redactat de reposatul profesor, dr. Barbu Constantinescu, membru în comitetul societăţei, a fost împărţit prin intermediul ministerului de interne în toate comunele din ţară «în dorinţa d'a aduna ştiinţele cele mai amănunţite pentru cunoştinţa ţărei noastre».

La aceste întrebări aveau să răspundă primarii şi învăţătorii comunelor, iar cu aceste ştiinţe societatea avea de gînd să proceadă la alcătuirea unui «Dicţionar comunal» pe cît se va putea mai complet.

Dar în anul următor 1883, după ce societatea geografică primise «ştiinţe» de la vr'o 2500 comune, d. George I. Lahovary, secretarul general al societăţei, recunoaşte în raportul său anual că «ştiinţele primite sunt departe de a fi complecte», dar speră că se vor putea complecta mai tîrziu cu ştiinţele statistice şi economice ce se strîng din întregul regat de către ministerul de războiu, elaborîndu-se cu chipul acesta un «Dicţionar comunal», după exemplul altor state, Belgia de exemplu.

Insuficienţa ştiinţelor provenită din totala lipsă de pregătire a celor chemaţi să răspundă la chestionarul întocmit de Societatea geografică, decide în anul următor 1884, societatea să părăsească lucrarea începută şi să se îndrumeze pe altă cale.

In acest scop, în şedinţa adunărei generale din 23 Februarie 1884, prea mult stimatul nostru Vice-Preşedinte, d. General Gh. Manu, al cărui nume îl găsim în tot-d'auna în fruntea mişcărilor culturale serioase şi cu resultate practice pentru ţară, dintr'o impulsiune generoasă şi laudabilă dorinţă de a vedea propăşind cunoştinţele geografice ale patriei, a instituit un premiu de 1000 lei pentru cea mai bună prelucrare a unui Dicţionar comunal al Romîniei, în care pentru fie-care comună să se dea notiţe istorice, statistice şi etimologice, pentru a fixa scrierea ortografică a numelui lor, etc.

Se alege o comisiune ad-hoc compusă din d-nii: Grig. Lahovary, actualmente preşedinte la Inalta Curte de casaţie, d. Anghel Demetrescu şi răposatul dr. Barbu Constantinescu, care întocmeşte următorul prospect conţinînd condiţiunile şi detaliurile acestei lucrări; acest prospect îl reproducem în extenso, de oare-ce a servit de bază tuturor dicţionarelor geografice ce s'au întocmit de atunci încoace:

1. Acest Dicţionar va coprinde descrierea judeţului, plăşilor, (ocoalelor, plaiurilor), comunelor (oraşelor, tîrgurilor, satelor, cătunelor), locurilor istorice, a rîurilor, pîraielor, gîrlelor, lacurilor, insulelor, munţilor, dealurilor, şesurilor şi apelor minerale.

2. Descrierea judeţelor, a plăşilor, plaiurilor se va face pe larg arătîndu-se situaţia, hotarele (naturale saŭ artificiale), întinderea, clima, calitatea soluluĭ, munţiĭ şi rîurile, producţia agricolă, industriale şi comerciale, a căilor de comunicaţie, împărţirea administrativă, judiciară, militară şi bisericească, precum şi centrurile cele mai populate şi mai productive.

3. La descrierea fie-cărei comune (oraş, tîrg, sat saŭ cătun) se va da:

a) Numele actual obicinuit şi oficial (în transcrierea fonetică) precum şi numele ce l'a mai avut în vechime.

b) Situaţia naturală, fixîndu-se pe rîurĭ şi munţĭ, precum şi altitudinea lor d'asupra nivelului mării, pe cît va fi posibil.

c) Populaţia şi etnografia (atît pe comune, cît şi pe sate şi cătune, dîndu-se numărul contribuabililor, a familiilor şi a sufletelor).

d) Producerea agricolă, industrială şi comercială. Numărul vitelor pe comune, sate şi cătune.

e) Arătarea institutelor de cultură, de bine-facere, a fabricelor precum şi a monumentelor celor mai însemnate. Numărul bisericilor şi a deserventilor, precum şi á şcoalelor cu statistica elevilor.

f) Istoricul comunei, arătîndu-se evenimentele cele mai însemnate în istoria ţării carĭ s'aŭ petrecut într'însa.

www.dacoromanica.ro

Pentru elaborarea acestuĭ dicţionar s'a dat răgaz concursurilor timp de un an, adică până la 1 Aprilie 1885.

Paralel cu iniţiativa d-luĭ general Manu, d George Lahovary anunţă în raportul său către adunarea generală din 10 Februarie 1885 că se lucrează la un dicţionar geografic şi istoric al Rom'nieĭ.

In adevăr d-sa a publicat ca suplimente pe lîngă Buletinele Societăţiĭ din 1886 şi 1887 sub titlu de «Material adunat etc.» primele mustre spre a servi la facerea unuĭ mare dicţionar geografic al Romînieĭ.

La 1 Aprilie 1885, data pentru cînd era fixat concursul generaluluĭ Manu, nepresentîndu-se nicĭ o lucrare pentru premiul de 1000 leĭ, concursul s'a maĭ prelungit încă pentru un an, cu speranţă, că cel puţin în al doilea an se va găsi măcar un singur concurent, pentru o lucrare aşa de interesantă. Amînarea însă n'a avut resultatul dorit, căcĭ nicĭ de astă-dată nu a sosit vre-o lucrare; atunci comitetul considerînd greutăţile unuĭ dicţionar al întregeĭ ţărĭ, a redus, în înţelegere cu donatorul, la două judeţe lucrarea pusă la concurs, instituind două premiurĭ de cîte 500 leĭ fie-care, pentru cea maĭ bună prelucrare a unuĭ dicţionar geografic, topografic şi statistic a cîte un judeţ din Romînia; şi s'a pus la concurs judeţele Doljul şi Iaşi. Pentru elaborarea acestor dicţionare se dete un termen până la 1 Aprilie 1886, cînd iarăşĭ nu s'a presentat nimenĭ să concureze. La 14 Maiŭ însă acelaşĭ an, d. P. Condrea, institutor în oraşul Bîrlad şi membru activ al Societăţeĭ geografice, trimite o lucrare intitulată: «Dicţionarul geografic al judeţuluĭ Tutova» şi însoţită de o adresă, în care zicea, că de şi lucrarea sa nu cuprinde unul din judeţele puse la concurs, totuşĭ á luat curagiul a se presenta cu acea lucrare, căcĭ a crezut că onorabilul donator nu a avut o predilecţiune anumită pentru acele judeţe. Comitetul a decis atunci ca sa se publice un noŭ concurs pentru 31 Decembrie 1886, lăsînd la facultatea concurenţilor alegerea judeţuluĭ ce vor voi să studieze şi instituind iarăşĭ 2 premiĭ de cîte 500 leĭ fie-care.

Această măsură din urmă a dat resultate neaşteptate, căcĭ la termenul fixat, biroul societăţeĭ a primit patru elaborate, cu a cărora cercetare s'a ocupat o comisiune ad-hoc.

In seara de 1 Februarie 1887, în fine d. profesor Grigore Tocilescu în numele comisiuneĭ, dete cetire plenuluĭ societăţeĭ rezultatele cercetărilor, într'un lung şi minuţios raport, asupra patru manuscrise, cuprinzînd dicţionarele geografice ale judeţelor Dorohoiŭ, Tecuciŭ, Dîmboviţa şi Tutova.

Raportorul recunoscînd că de şi treĭ din patru lucrărĭ aŭ merite egale, totuşĭ în vedere că nu sunt de cît două premiurĭ, propune:

A se acorda premiul I de 500 leĭ autoruluĭ Dicţionaruluĭ judeţuluĭ Tutova; a se acorda premiul II de 500 leĭ autoruluĭ dicţionaruluĭ judeţuluĭ Dîmboviţa; a se tipări cu spesele societăţeĭ elaboratul judeţuluĭ Dorohoiŭ, dîndu-se autoruluĭ acestuĭ dicţionar un număr de exemplare tipărite, care să reprezinte cel puţin jumătatea valoareĭ unuĭ premiŭ.

Desigilîndu-se apoĭ plicurile cu numele autorilor se proclamă ca premiaţĭ: I) d. Petru Condrea revisor şcolar, II) Dim. Condurăţeanu, directorul şcoleĭ primare No. 2 din Tîrgovişte; III) Nicu-Filipescu-Dubăŭ din Iaşĭ.

Inceputul odată făcut, societatea geografică s'a îndrumat pe o cale bună, mare şi frumoasă, maĭ cu seamă avînd sprijinul maĭ multor bărbaţĭ luminaţĭ şi însufleţiţĭ de patriotismul cel maĭ cald.

D. Dimitrie Sturdza, actualul prim-ministru, într'o scrisoare ce o adresează societăţeĭ geografice, oferă suma de una mie leĭ pentru urmărirea lucrăreĭ Dicţionaruluĭ Geografic acordîndu-se premiĭ pentru cele maĭ bune lucrărĭ, privitoare la două saŭ treĭ judeţe, ce se vor maĭ prezenta în viitor la concurs.

Tot în şedinţa de la 3 Februarie 1887, D-l avocat Ion Făfu declară că şi d-sa donează societăţeĭ suma de leĭ cincĭ sute în aceleaşĭ condiţiunĭ şi pentru acelaş scop ca d-niĭ general Manu şi Dimitrie Sturdza.

Conformîndu-se dorinţeĭ domnilor donatorĭ, biroul societăţeı publică un noŭ concurs instituindu-se treĭ premiĭ de cîte 500 leĭ fie-care, pentru cel maĭ bun dicţionar geografic, topografic şi statistic pentru orĭ-care judeţ din Romînia afară de judeţele deja premiate.

Condiţiunile de amănunt şi cuprindere rămîn aceleaşĭ, iar termenul pentru depunerea manuscriselor se fixează până la 1 Decembrie 1887.

In acelaş timp d. Const. Poroineanu, proprietar, institue un premiŭ de 500 leĭ, pentru cel maĭ bun dicţionar geografic — dacă se va prezenta la concurs — asupra judeţuluĭ Romanaţi.

Concursul a prins; şi de astă dată biroul societăţeĭ a avut mulţumirea de a primi 11 lucrărĭ pentru 9 judeţe, prezentîndu-se pentru 2 judeţe cîte 2 manuscrise.

www.dacoromanica.ro

Comisiunea însărcinată cu cercetarea elaboratelor pentru premiile «Sturdza» și Const. Poroineanu», compusă din D-nii Dr. Barbu Constantinescu, Anghel Dimitrescu, N. Mihăilescu și Gr. Tocilescu, a supus prin raportorul ei, d. Tocilescu, despre rezultatul lucrărilor sale.

Cele 11 manuscrise prezentate cuprindeau dicționarele județelor Argeș, Ialomița, Iași (2 manuscrise), Mehedinți, Putna, Prahova (2 manuscrise), Roman, Romanați și Tecuciu.

Raportul comisiunei examinatoare, într'un lung raport analitic, recomandă:

Premiul I «Dimitrie Sturdza» a se acorda autorului dicționarului județului Argeș, care s'a silit a da societății o lucrare cît mai complectă, mai metodică și mai prețioasă asupra județului Argeș;

Premiul II «Dimitrie Sturdza» pentru dicționarul Iași, al cărui autor semnează: *Iassiorum;*

Premiul III «Const. Poroineanu» se va împărți în două: jumătate se va acorda autorului dicționarului județului Roman plus i se va da și 100 exemplare din opera sa tipărită; iar cea-l'altă jumătate cu dreptul la același număr de exemplare, autorului dicționarului jud. Romanați.

Desigilîndu-se plicurile, s'a găsit în acela al jud. Argeș, numele d-lui George I. Lahovari, secretarul general al societății. In același plic se afla și următoarea declarație a d-lui Lahovari. «Declar că, dacă lucrarea mea va fi premiată, renunț la suma fixată ca premiu spre a se institui cu dînsa un nou premiu, în aceleași condițiuni ca cele precedente. București 1 Decembrie 1887».

Prin urmare premiul I de 500 lei s'a acordat d-lui George I. Lahovari, pentru dicționarul județului Argeș; premiul II de 500 lei d-lui Const. Chiriță, revisor școlar pentru dicționarul județului Iași; premiul III de 250 lei d-lui Const. Locusteanu, actualmente profesor la gimnaziul din Caracal, pentru dicționarul județului Romanați; și premiul IV de 250 lei d-lui Petru Condrea, autorul dicționarului jud. Roman. D. Condrea a mai fost premiat în anul precedent pentru dicționarul județului Tutova.

Până acuma sunt deja șapte dicționare premiate și tipărite. Insemnat progres, și într'un timp atît de scurt.

Pentru anul urmator e instituit un nou premiu de 500 lei, premiul «George I. Lahovari pentru cea mai bună prelucrare a unui dicționar geografic afară de cele 7 județe deja premiate. Aceleași condițuni ca în trecut, termenul de prezentare 1 Decembrie 1888.

In ședința adunărei generale din Martie anul următor (1889) același raportor d. Gr. Tocilescu, în numele comisiunei examinatoare dă citire raportului său asupra celor două lucrări ce s'au prezentat la concursul din ăst an, dicționarele județelor Brăila și Vasluiu, conchizînd a se acorda premiul d-lui Const. Chiriță, autorul dicționarului Vasluiu. Cea-l-altă se respinge ca nesuficientă. Notăm că d. Chiriță, în anul precedent a fost premiat pentru dict. județului Iași.

Pentru anul 1889, d-nul Grigore Tocilescu oferă și d-sa un premiu de 500 lei pentru județul Vlașca.

In adunarea generală din a. 1890 în urma raportului d-lui Grigore Tocilescu se premiază d. inginer Antonescu-Remuș, pentru lucrarea sa asupra județului Vlașca. Cele-l-alte trei elaborate: Brăila, Mehedinți și Tutova se resping ca defectuoase.

D. deputat Gr. Cozadini și D. St. Hepites oferă în ședința 2-a a adunărei generale din 1890 cîte 500 lei pentru a se premia: dicționarele județelor Neamțu și Brăila.

Afară de aceste două premii, pentru anul următor, a mai rămas și premiul «Ion Fetu» de 500 lei; de asemenea și d. general G. Manu oferă un nou premiu de 500 lei pentru dicționarul geografic al jud. Teleorman.

Concursul din 1891 a atras 13 elaborate, din cari 3 pentru județul Brăila, cîte 2 pentru județele Neamțu și Mehedinți și cîte unul pentru următoarele județe: Teleorman, Buzău, Fălciu, Gorj, Ilfov.

S'a acordat: premiul I d-lui Profesor B. Iorgulescu pentru dicționarul județului Buzău; premiul II d-lui Pandele Georgescu, pentru județul Teleorman; premiul III d-lui Const. I. Gheorghiu, profesor, pentru județul Neamțu; premiul IV *(ex aequo)* 500 lei, a se împărți între d-nii: Iulian Delescu, Basil Dimitrescu și N. T. Vîlcu, autorii dicționarelor județului Brăila.

De asemenea se aprobă tot în adunarea generală din Martie 1891, a se acorda cîte 200 lei ca recompensă d-lor: Constantin Chiriță (Iași) pentru dicționarul județului Fălciu; col. Vasiliu-Năsturel pentru județul Gorj; C. Alexandrescu, institutor, pentru județul Ilfov; N. D. Spineanu, pentru Mehedinți.

M. S. Regele ordonă ca din caseta proprie, să se tipărească în două mii exemplare dicționarul județului Buzău, iar A. S. Regală Prințul Ferdinand, institue un premiu de 1000 lei pentru județul

www.dacoromanica.ro

Bacău. Ast-fel Societatea geografică merge cu pași mari spre scopul ce urmărește. Până acum sunt premiate și tipărite 19 dicționare de județ.

Pentru 1892 societatea publică următoarele 6 concursuri:

Premiul I «Principele Ferdinand» (1000 lei) pentru dicționarul județului amintit;
Premiul «Mihail Balș» (500 lei) pentru dicționarul județului Tecuciu;
Premiile «Dacia Romînia» à cîte 500 lei;
Premiul «Clubul Regal» de 500 lei;
Premiul «Maior Mareș» de 500 lei;
Premiul «Solomon Halfon» de 500 lei.

S'au prezentat 4 manuscrise pentru județul Bacău și cîte unul pentru județele: Muscel, Covurluiu, Botoșani și Prahova. Comisiunea examinatoare a găsit bune și a premiat următoarele dicționare:

Județul Bacău, de d-na Hortensia Racoviță; județul Muscel de d-nul C. Alexandrescu; județul Covurluiu de d-nul Moise Pacu și județul Botoșani de d-nii V. I. Nădejde și I. Țițu. Cele-l-alte manuscrise Comisiunea le-a eliminat dela concurs ca incomplecte.

M. S. Regele cu înalta-i solicititudine pentru societatea geografică, institue pentru anul 1893 două premii de cîte 1000 lei pentru cea mai bună lucrare asupra județelor Putna și Suceava; și tot ast-fel face A. S. Regală Principele Ferdinand, pentru județul Dolj.

Exemplele aceste frumoase venite de sus, găsesc imitatori printre membrii eliteĭ noastre intelectuale, și manifestări de cald patriotism întîmpină Societatea geografică pretutindeni. D. Al. N. Lahovari, regretatul bărbat de stat, propune un premiu de 500 lei pentru cea mai bună lucrare asupra județului natal al familieĭ Lahovari: *Vîlcea;* d. Tocilescu mai dărueşte încă 500 lei pentru județul Constanța, Eminența Sa Părintele Ghenadie, pe acea vreme Episcop de Argeș, 1000 lei pentru județul Olt; tot așa reposatul Petru Stoicescu, un premiu de 1000 lei pentru județul Prahova.

Pentru anul 1893, sunt publicate încă 5 alte premii de cîte 500 lei pentru cele mai bune dicționare geografice asupra județelor Constanța, Ialomița, Tecuciu, Olt, Prahova, Putna, R.-Sărat și Tulcea.

Premiul «Mihail Balș» pentru județul Tecuciu, rămîne de asemenea pentru acest nou concurs, de oare-ce în anul trecut nu se prezintase nici o lucrare.

In total deci la sfîrșitul anului 1891 sunt 21 județe cu dicționare și numai pentru 12 ele lipsesc.

In adunarea generală a societățeĭ din 14 Martie 1893, obțin premii d. Const. Alexandrescu, pentru județul Vîlcea (500 lei); d. Serafim Ionescu, revizor școlar, pentru județul Suceava (1000 lei) și d. I. Provianu, institutor din Călărași pentru județul Ialomița (500 lei).

Un manuscris care s'a prezintat pentru județul Constanța se respinge ca defectuos. La cele-l-alte premii nu s'a prezintat nici o lucrare, premiile se mențin pentru anul următor.

Se înființează pentru sesiunea din 1894, cînd Societatea publică următoarele concursuri:

Premiul Majestații Sale Regeluĭ , pentru județul Putna.
Premiul «Principele Ferdinand», pentru județul Dolj.
Premiul «Episcopul Ghenadie de Argeș», pentru județul Olt.
Premiul «Petru Stoicescu», pentru județul Prahova.
Premiul «Clubul Regal și Grig. Tocilescu» (împreunate 1000 lei), pentru județul Constanța.

In sesiunea aceleĭași adunări, d. Menelas Ghermani, fost ministru, și d. Ion C. Grădișteanu, deputat, oferă amîndoi un premiu de 1000 lei, pentru dicționarul județului R.-Sărat.

Ministerul Cultelor și Instrucțiuneĭ Publice, oferă de asemenea 1000 lei, pentru dicționarul geografic al județului Tulcea.

Premiul «Mihail Balș» se menține pe anul următor pentru dicționarul județului Tecuciu.

In adunarea generală din Martie 1894, d. Grig. Tocilescu, dînd seamă de lucrările intrate la concurs, propune:

A se contopi cele două manuscrise prezintate pentru județul Dolj și a se acorda premiul de 1000 lei d-șoarelor Ana Cumbari și Maria Manoil și d-lor Mihail Canianu și Aureliu Candrea;

a se acorda premiul «Episcopul de Argeș» d-lor C. Alexandrescu și G. Sfințescu, pentru județul Olt;

a se acorda premiul Mihail Balș de 1000 lei d-luĭ Th. Ciuntu, pentru județul Tecuciu; și

www.dacoromanica.ro

a se acorda premiul «Ion C. Grădișteanu și Menelas Ghermani» de 1000 leĭ, d-luĭ Gr. G. Dănescu, pentru județul R.-Sărat.

Pentru anul 1895, nu rămîn de cit numaĭ 4 din 32 județe la concurs și anume: Prahova, Putna, Tulcea și Constanța.

Biroul a primit 3 manuscrise pentru județul Prahova, 2 pentru Putna și 1 pentru Constanța.

Comisiunea examinatoare prin glasul raportoruluĭ eĭ d. Grig. Tocilescu, propune:

A se contopi cele 3 manuscrise prezintate pentru județul Prahova de d-șoara Paulina Brătescu, d niĭ C. Alexandrescu și Ioan Moruzzi, acordînd în acelaș timp cîte un premiŭ de 500 leĭ fie-căruĭ concurent;

a se acorda premiul M. S. Regeluĭ d-luĭ Mihail Canianu și Aureliu Candrea, autoriĭ dicționaruluĭ județuluĭ Putna; iar pentru județul Tulcea și Constanța, singurele ce maĭ rămînea fără dicționare, a se publica un noŭ concurs.

In ședința din 2 Martie 1896, adunarea generală ascultă raportul comisiuneĭ asupra uniculuĭ elaborat, un voluminos manuscris asupra județuluĭ Tulcea și d. Tocilescu, raportor, conchide a se premia d. Gr. G. Dănescu, autorul săŭ.

In acelaș timp pentru a termina și cu dicționarul Constanța singurul județ ce a maĭ rămas, plenul societățeĭ decide ca tot d. Dănescu să fie însărcinat a lucra pănă la 1 Ianuarie 1897 dicționarul județuluĭ Constanța, acordîndu-i-se un premiŭ de 1000 leĭ pentru aceasta.

In fine în anul trecut, 1897, la adunarea generală, d. Gr. Dănescu se achită conștiincios de sarcina ce i s'a incredințat, după cum se constată din raportul d-luĭ Tocilescu.

Iată-ne decĭ gata cu dicționarele geografice ale celor 32 de județe ale Romînieĭ.

Opera pornită în 1886 e terminată după 12 anĭ de muncă stăruitoare și neîntreruptă.

Fie-care județ și-a căpătat dicționarul săŭ; Societatea Geografică însă nu se oprește aci.

* * *

In ședința adunăriĭ generale din $^{4}/_{16}$ Martie 1896, s a numit o comisiune compusă din d-niĭ George I. Lahovary, secretarul general al Societățiĭ, general C. Brătianu de la Institutul geografic al armateĭ și Gr. Tocilescu, profesor universitar, și i s'a pus însărcinarea «să facă toate lucrările pregătitoare, «să stabilească norma cum are a se face contopirea diferitelor dicționare parțiale, să fixeze abreviațile «întrebuințate, să hotărască materiile streine, care urmează a se elimina din dicționare, în fine, să ia «toate măsurile pregătitoare pentru a face posibilă începerea tipăririĭ mareluĭ Dicționar în anul viitor».

Această comisiune se și puse imediat pe lucru. Misiunea eĭ era însă foarte anevoioasă și dificultățile se iviră chiar de la început.

Intr'adevăr materialul din care urma a se alcătui și prelucra marele Dicționar Geografic, era opera a 30 și maĭ bine de autoriĭ, și se înțelege că fie-care din aceștĭ autoriĭ avea limba sa, metoda sa, specialitatea sa, care difereaŭ foarte mult de la unul la altul, cu atît maĭ mult cu cît din aceștĭ 31 de autoriĭ, nicĭ jumătate nu eraŭ specialiștĭ, *profesorĭ de geografie*, iar ceĭ-l'alțĭ eraŭ *amatorĭ;* ast-fel că fie-care dedea o maĭ mare importanță uneĭ materiĭ asupra celor-l alte; așa sunt dicționare care abundează în detaliĭ istorice și arheologice, altele în date statistice; altele aŭ dat o mare importanță părțiĭ strategice și militare; iar altele aŭ reprodus legendele, basmele și cîntările, care sunt legate maĭ de fie-care localitate în țara noastră și așa înainte.

Misiunea decĭ a comisiuniĭ era foarte gingașă; ce să scoțiĭ? Și ce să păstrezĭ? Căcĭ toate aŭ interesul lor special. Maĭ ales la noĭ, unde avem lipsă complectă de scrieriĭ speciale, ca dicționare istorice, arheologice, statistice etc., nu poate fi vorba de un dicționar pur și simplu geografic, care s'ar reduce atuncĭ la o nomenclatură de nume geografice, cum este dicționarul reposatuluĭ Frunzescu. La noĭ, o lucrare ca aceasta, care pentru prima oară se prezintă publiculuĭ sub această formă, trebuie să aibă un caracter *enciclopedic,* dacă ne putem exprima ast-fel.

Istoria și geografia nu se puteaŭ deosebi, una se complectează prin cea-l'altă, și ce sunt legendele de cît o istorie populară poetizată de geniul națiunelor; iar arheologia este istoria scrisă în pieatră, și la noĭ pisaniile bisericilor, pomelnicile și pietrele mormîntale, sunt paginĭ nestimate ale istorieĭ neamuluĭ nostru: de aceea cu mare sfială am forfecat partea istorică și arheologică a dicționarelor județelor.

www.dacoromanica.ro

O altă dificultate şi prin urmare o lacună inevitabilă în lucrarea de faţă, este cestiunea împărţirii administrative a judeţelor.

Lucrarea dicţionarelor geografice pe judeţe a durat vr'o zece, doi-spre-zece anĭ, şi în acest interval s'aŭ succedat 4 legĭ care aŭ modificat fie-care întinderea plăşilor şi plaiurilor ţării. Ast-fel înainte de 1882 eraŭ 164 plăşĭ şi plaiurĭ; la 1882 s'aŭ redus plăşile în mod provizoriŭ; la 1887 s'a adoptat o altă împărţire, rămîind în toată ţara 119 plăşĭ şi plaiurĭ; la 1892, o altă lege înmulţeşte plăşile şi plaiurile la 227; iar peste 4 anĭ, la 1896, se revine la împărţeala din 1887, adică la 119 plăşĭ şi plaiurĭ. In asemenea condiţiunĭ este imposibil a se face o exactă arătare de plăşĭ, căcĭ până la terminarea tipăririi dicţionaruluĭ, în anul 1900, este posibilă, ba chiar probabilă, o nouă sub-împărţire a judeţelor în plăşĭ şi plaiurĭ; de aceea am adoptat ca norme împărţeala ce era în vigoare în anul cînd s'au lucrat dicţionarul judeţelor.

Iar în ceea ce priveşte gruparea satelor şi cătunelor în com. rur., schimbarea fiind şi maĭ frecuentă, am urmat aceiaş regulă ca şi pentru plăşĭ. Asemenea am păstrat denumirile de *hectare, fălcĭ şi pogoane,* ast-fel cum le-am găsit în dicţionarele parţiale, căcĭ pe de oparte s'ar fi îngreunat foarte mult ucrarea noastră şi prin urmare s'ar fi întîrziat cu atît şi tipărirea Dicţionaruluĭ general, dacă am fi făcut conversiunea fălcilor şi pogoanelor în hectare; de alt-fel pentru *uzul practic* este maĭ nemerit a se păstra măsurile vechĭ, cu care sunt încă obicĭnuite populaţiile rurale; iar pentru lucrărĭ ştiinţifice, lesne se poate face conversiunea de către fie-care. Tot pentru aceste motive, am păstrat diferitele provincializme ce se întîlnesc în limbă, precum: *iaz* şi *iezătură* care la Moldova însemnează *heleşteŭ, lac mic,* iar *iezătură* este ceea ce în Muntenia numim *iaz* saŭ *canal* derivat dintr'o gîrlă; *hîrtop, pălimar, ciardac, privăl* şi altele, care sunt înţelese astăzĭ de toţĭ Romîniĭ. In privinţa *datelor statistice,* ne facem toate rezervele, şi este lesne de înţeles pentru ce.

Insemnătatea statisticiĭ nu este încă pricepută la noĭ, căcĭ alt-fel nu putem înţelege fluctuaţiele la care este supusă această instituţie, atît de trebuincioasă.

De aceea vedem că într'o zi serviciul se desfiinţează, şi în alta se reînfiinţează; sau se trece de la un minister la altul, fără să fie vre-o raţiune plauzibilă pentru aceste perpetue mutaţiunĭ şi schimbărĭ, ast-fel că, din nenorocire, un serviciŭ statistic, ast-fel cum este înţeles în ţările occidentale, maĭ că nu există la noĭ; şi datele statistice, ce bine răŭ să strîng, *pe apucate,* de catre vre-un şef de serviciŭ maĭ zelos, nu pot fi serioase. Noĭ am căutat pe cît s'a putut a ne apropia de adevăr, dar este foarte cu greŭ. Ast-fel datele statistice culese de serviciul mareluĭ stat major diferă în proporţiunĭ *colosale* de cele culese şi publicate de Ministerul de Interne saŭ de Agricultură, sub care se află Direcţia statistică.

In ceea ce priveşte ortografia numelor geografice, am menţinut sistemul fonetic, admis şi de Academie. La ceea ce am ţinut maĭ mult, a fost a avea o *ortografie uniformă,* în tot cursul Dicţionaruluĭ şi a nu schimba de la o fasciculă la alta, ortografia numirilor geografice.

Pentru Dobrogea am aplicat bine înţeles aceeaşĭ metodă, de şi poate une-orĭ ar fi trebuit să scrim alt-fel. Să sperăm că o dată cu apariţia Mareluĭ Dicţionar geografic se va introduce atît în cărţile didactice cît şi în actele oficiale, o ortografie simplă, raţională şi uniformă şi că nu ne vom maĭ întîlni cu *Tîrgul-Vesteĭ,* cu *Câmpul-Lung,* cu *Romnicu-Valciĭ,* cu *Batus-han, Buţeŭ* etc.

Că *nu* se vor descoperi în această lucrare *erorĭ, omisiunĭ* şi chiar *date eronate,* nu putem lua asupra noastră; dar cititorul să fie indulgent şi să se gîndească la toate greutăţile ce o asemenea compulsare şi compilare prezintă, şi la imensul material ce a trebuit să studiăm.

De alt-fel orĭ cine a avut ocaziune a consulta maĭ des marele enciclopediĭ streine, bună oară pe Larousse, la Grande Encyclopédie, Brockhaus saŭ Meyer's Conversations-Lexicon, geografia universală a luĭ Élysée Reclus etc. s'a putut lesne convinge că sunt multe greşelĭ, cîte-odată imposibile de evitat.

Inainte de a încheia această prefaţă, Comisiunea ţine a aduce meritate mulţumirĭ la toţĭ aceĭ domnĭ şi doamne, carĭ ne-aŭ venit în ajutor în lucrarea noastră, trimiţîndu-ne notiţe asupra unor greşelĭ, lacune, saŭ date eronate din dicţionarele parţiale, cît şi Domnilor Scarlat Cocorescu şi Mih. Canianu, carĭ cu mult zel şi inteligenţă ne-aŭ ajutat la alcătuirea şi prelucrarea materialuluĭ «Mareluĭ Dicţionar geografic» şi fac cu mare scrupulozitate corecturile tipografice.

* *

www.dacoromanica.ro

Şi acum după aproape un sfert de veac de muncă rodnică, cînd în parte s'a realizat unul din idealurile Societăţeĭ geografice, nu putem de cît să încheiăm cu cuvintele statorniculuĭ raportor al comisiuneĭ dicţionarelor geografice:

«Nicĭ odată ca astă-zĭ existenţa politică a Romînieĭ, n'a fost maĭ bine asigurată; dar în acelaşĭ «timp nicĭ odată nu s'a cerut de la forţele eĭ propriĭ maĭ mult; de aceea nu este scop maĭ nobil, ce «Societatea geografică poate acum să urmărească, de cît acela de a ne da bilanţul exact al ţăriĭ, de a «arăta mijloacele sale de tot felul, de a spune patrieĭ noastre ceea-ce este, ca să poată dînsa înţelege «şi maĭ bine ceea-ce poate.»

www.dacoromanica.ro

DICȚIONARELE GEOGRAFICE PARȚIALE PE JUDEȚE

CARĬ AU SERVIT LA ALCĂTUIREA

„MARELUI DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI“

1. **Argeș** de d. George Ioan Lahovari.
2. **Bacăŭ** de d-na Hortensia Racoviță.
3. **Botoșanĭ** de d-niĭ V. C. Nădejde și I. Țițu.
4. **Brăila** de d-niĭ I. Delescu, B. Demetrescu-Oprea și N. Vîlcu.
5. **Buzăŭ** de d. B. Iorgulescu.
6. **Constanța** de d. Gr. G. Dănescu.
7. **Covurluiŭ** de d. Moise Pacu.
8. **Dîmbovița** de d. Dim. Condurățianu.
9. **Dolj** de d-rele Ana Cumbary și Maria Manoil și d-niĭ Mihail Canianu și Aureliŭ Candrea.
10. **Dorohoiŭ** de d. N. Filipescu-Dubăŭ.
11. **Fălciŭ** de d. C. Chiriță.
12. **Gorj** de d. Col. Vasiliŭ-Năsturel.
13. **Ialomița** de d. D. Provian.
14. **Iașĭ** de d. C. Chiriță.
15. **Ilfov** de d. C. Alessandrescu.
16. **Mehedințĭ** de d. N. D. Spineanu.
17. **Muscel** de d. C. Alessandrescu.
18. **Neamțu** de d. C. D. Ghiorghiu.
19. **Olt** de d-niĭ C. Alessandrescu și G. Sfințescu.
20. **Prahova** de d-ra Paulina Brătescu și d-niĭ C. Alessandrescu și I. Moruzzi.
21. **Putna** de d-niĭ Mihail Canianu și Aureliŭ Candrea.
22. **R.-Sărat** de d. Gr. G. Dănescu
23. **Roman** de d. P. Condrea.
24. **Romanațĭ** de d. C. Locusteanu.
25. **Suceava** de d. Serafim Ionescu.
26. **Tecuciŭ** de d. Th. N. Ciuntu.
27. **Teleorman** de d. P. Georgescu.
28. **Tulcea** de d. Gr. G. Dănescu.
29. **Tutova** de d. P. Condrea.
30. **Vasluiŭ** de d. C. Chiriță.
31. **Vîlcea** de d. C. Alessandrescu.
32. **Vlașca** de d. Antonescu-Remuș.

www.dacoromanica.ro

AUTORII DICȚIONARELOR GEOGRAFICE PARȚIALE PE JUDEȚE:

Alessandrescu C.: *Ilfov, Muscel, Olt, Prahova* și *Vîlcea.*
Brătescu Paulina: *Prahova.*
Candrea Aureliŭ: *Dolj* și *Putna.*
Canianu Mihail: *Dolj* și *Putna.*
Chiriță Constantin: *Falciŭ, Iași* și *Vasluiŭ.*
Ciuntu Th. N.: *Tecuciŭ.*
Condrea P.: *Roman* și *Tutova.*
Condurățianu Dim.: *Dîmbovița.*
Cumbary Ana: *Dolj.*
Dănescu Gr. G.: *Constanța, Rîmnicu-Sarat* și *Tulcea.*
Delescu Iulian: *Brăila.*
Demetrescu-Oprea B.: *Brăila.*
Filipescu-Dubăŭ N.: *Dorohoiŭ.*
Georgescu P.: *Teleorman.*
Ghiorghiŭ C. D.: *Neamțu.*
Ionescu Serafim D.: *Suceava.*
Iorgulescu B.: *Buzăŭ*
Lahovari George Ioan: *Argeș.*
Locusteanu Const.: *Romanați.*
Manoil Maria: *Dolj.*
Moruzzi I.: *Prahova.*
Nădejde V. C.: *Botoșani.*
Năsturel-Vasiliŭ, Col.: *Gorj.*
Pacu Moise: *Covurluiu.*
Provianu D.: *Ialomița.*
Racoviță Hortensia: *Bacaŭ.*
Remuș-Antonescu: *Vlașca.*
Sfințescu G.: *Olt.*
Spineanu N. D.: *Mehedinți.*
Țițu I.: *Botoșani.*
Vîlcu N.: *Brăila.*

www.dacoromanica.ro

PREMIILE OFERITE PENTRU DICŢIONARELE GEOGRAFICE

Majestatea Sa Regele Carol I	*Leĭ*	*2000*
A. S. R. Principele Ferdinand	»	*2000*
I. P. S. S. Mitropolitul Ghenadie	»	*1000*
General G. Manu	»	*1500*
Grigore G. Tocilescu	»	*1000*
Dimitrie A. Sturdza	»	*1000*
Petre Stoicescu	»	*1000*
Ministerul Instrucţiuneĭ publice	»	*1000*
Clubul Regal	»	*1000*
Mihail Balş	»	*1000*
Grigore Cozadini	»	*500*
Societatea «Dacia-Romînia»	»	*500*
Ioan Fătu	»	*500*
Menelas Ghermani	»	*500*
Ioan C. Grădişteanu	»	*500*
Solomon Halfon	»	*500*
Stefan Hepites	»	*500*
George Ión Lahovari	»	*500*
Alexandru N. Lahovari	»	*500*
Maior Mareş	»	*500*
Constantin Poroineanu	»	*500*
Total		*18,000 leĭ*

· M. S. Regele a bine voit încă a tipări cu spesele Sale, dicţionarele judeţelor Buzăŭ şi Suceava, iar A. S. Principele Moştenitor a plătit imprimarea Dicţionarelor judeţelor Bacăŭ şi Dolj.

www.dacoromanica.ro

IZVOARE,

CARĬ AU FOST CONSULTATE DE AUTORIĬ DIFERITELOR DICŢIONARE DE JUDEŢE:

Alessandrescu C. *Geografia jud. Muscel.*
— *Geografia jud. Vîlcea.*
— *Geografia jud. Ilfov*
Alexandrini N. A. *Studiu statistic asupra agriculturei jud. Iaşĭ*, 1884.
— *Studiu statistic asupra populaţieĭ jud. Iaşĭ*, 1886.
Analele Academieĭ Romîne.
Antinescu Zaharia, *Pharul.*
Antonescu-Remuş, *Podul peste Dunăre şi portul Constanţa.*
Apostolescu Dr. *Izvoarele minerale sulfuróse de la Strunga.*
Apostolide Dr. D. *Apele minerale de la Cozla (Neamţu).*
Archiva ştiinţifică şi literara, din Iaşi.
Aricescu C. D. *Istoria Revoluţieĭ de la 1821.*
— *Istoria Cîmpulunguluĭ.*
Asachi Gh. *Nuvele istorice a Romînieĭ*, Iaşĭ, 1867.
Ancrescu Al. *Teatru de operaţiunĭ austro-române.*
Aurelian P. S. *Ţara noastră.*
Babeş I. G. *Din plaiul Peleş.*
Bălcescu Nic. *Magazin istoric.*
— *Istoria luĭ Mihaiŭ-Viteazul.*
Bengesco Georges, *Alexandre le Bon.*
Bianu Dr. *Higiena oraşuluĭ Bucureştĭ.*
Bilciurescu C. *Mănăstirile şi Bisericile din Romînia.*
Boldescu. *Memoriul şi notiţe istorice despre şcolile din Vlaşca.*
Boleac Cesar, *Mănăstirile închinate.*
— *Topographie de la Roumanie*, 1852.
— *Studiĭ archeologice asupra Romanaţuluĭ «Cronica Vadastreĭ».*
Brezoianu Th. *Geografia Romînieĭ.*
Brezoianu Ioan, *Vechile instituţiunĭ ale Romînieĭ.*
Brezoianu Ioan, *Mănăstirile închinate.*
Buletinul Minist. Agricult. Comerc. şi Industrieĭ.
Buletinul Minist. Instrucţieĭ Publice.
Buletinul Societaţiĭ Geografice Romîne.
Buletinul Societăţiĭ de medicĭ şi naturalişti.
Calenderu Dr. N. *Raport de inspecţie*, 1888.
Calimah-Papadopol. *Notiţa istorica asupra oraşuluĭ Botoşanĭ.*
— *Dunărea în literatura şi în tradiţiune*, 1886.
— *Monografia asupra luĭ Ştefan Gheorghiţa Voevod.*
— *Scrisorĭ despre Tecuciu.*
Convorbirĭ literare.
Cantacuzen Elisei, *Notiţe statistice despre moşiile din Moldova*, («Buciumul» vol. I şi II).
Cantemir Prinţul, *Descrierea Moldoveĭ.*
Cantemir Dr. *Băile de la Bălţateştĭ.*
Carmen Sylva, *Poveştile Peleşuluĭ.*
Cazaban, inginer, *Harta jud. Iaşĭ.*
Chiru Constantin, *Canalizarea rîurilor.*
Cobîlcescu Gr. *Cursul de Geografie al Romîniei.*
— *Diverse chestiunĭ geologice.*
Codrescu Th. *Uricarul*, colecţiune de documente.
— *«Buciumul român».*
— *Notiţe statistice asupra moşiilor din Moldova.*
Cogîlniceanu Mih. *Letopiseţile Moldoveĭ.*
Comăneanu, *Istoria Ţerĭĭ.*
Cordea C. V. *Conferinţe asupra pescuitului.*
Crapelian Ing. *Harta jud. Prahova.*
Creangă. *Harta jud. Iaşi.*
Crivăţ N. *Geografia jud. Tecuciu.*
Dianu Floru. *Note asupra instalaţiunilor de la Slanic.*
— *Salinele romîne.*
Drăghicescu, Major. *De la Orşova la Marea-Neagra şi côstele Marĭĭ de la Varna la Cetatea-Albă.*

www.dacoromanica.ro

Drăghicĭ Manolache, *Istoria Moldoveĭ*, 1857.
Encyclopédie (Grande), édit. Ladmirault.
Erbiceanu C. *Istoria Mitropoliei Moldoveĭ.*
Fătu Anastasie, *Descrierea şi întrebuinţarea apeĭ comune şi apelor minerale din Romînia.*
Figuier Louis. *La terre et les mers*, 1864.
Ficşinescu I. V. *Geografia jud. Bacau.*
Filip, căp. N. *Geografia militară asupra Olteniei.*
Fotino Dionisie, *Istoria Daciei.*
Frunzescu Dim. *Dicţionarul Romînieĭ.* (Dicţ. geografic şi statistic).
Gegö P. A. Călătoria acestuĭ misionar ungur în Moldova la 1836.
Ghica Ioan. *Convorbirĭ economice*, 1880.
Gorjan Colonel, *Geografia jud. Ilfov* şi *Prahova.*
Grozăvescu, *Harta jud. Romanaţi* (topografică), 1886.
Guriţă, căpitan A. *Masivul Bucegilor.*
Hasdeu B. P. *Istoria critică a Romînieĭ.*
— *Columna luĭ Traian.*
— *Archiva istorică a Romînieĭ.*
— *Istoria toleranţeĭ religioase în Romînia.*
— *Cuvinte din bătrîni.*
Hue-Fernande, *Le pétrole.*
Hurmuzache Eud. *Colecţiune de documente istorice.*
Ianescu, col. George M. *Geografia militara a Romînieĭ.*
Ienescu C. *Geografia jud. Prahova.*
Ilarian P. *Tezaurul de monumente istorice.*
Ionnescu G. I. (Gion), *Romînia în secolul XVII:* schiţe geografice.
— *Calatoriile luĭ Carol XII.*
Ionescu Ion, (de la Brad), *Descripţia jud. Dorohoiu şi Mehedinţi.*
Ionescu-Cheianu, *Geografia jud. Vîlcea*
Ionescu, căpitan N. *Geografia Olteniei.*
Lahovari George I. *Material pentru un dicţionar geografic* 1886, 1887.
— *Oltul* (conferinţă).
— *Dicţionarul jud. Argeş*, 1867.
— *Regatul Romînieĭ*, statistică comparativă, Bucureştĭ, 1881.
— *Hîrtiĭ vechĭ*, publicate în «Convorbirĭ literare anĭ 1886—1894.
— *Geneza oştireĭ romîneştĭ*, Bucureştĭ, 1893.
Langeron, Conte de, *Mémoires.*
Larousse P., *Dictionnaire Universel.*
Laurian A. Treb. *Magazin istoric.*
— *Istoria Romînilor.*
Lesviodax, *Istoria bisericeasca.*
Licherdopol I. P. *Bucureştiĭ.*
Mînciulescu A. (inginer), *Harta jud. Covurluiŭ*, Galaţĭ, 1886.
Marini V. *Disertaţiunea istorieĭ critice.*
Martian, *Analele statistice*, anĭ 1861, 1862 şi 1863.
Melchisedec Episc., *Cronica Huşilor şi a Episcopieĭ.*
— *Notiţe archeologice asupra mănastirilor din Romînia.*
— *Papismul şi starea actuală a bisericeĭ ortodoxe.*
— *Notiţe istorice asupra manăstirilor.*
— *Lipovenismul.*
— *Cronica Romanuluĭ şi a Episcopieĭ.*
Mihăilescu N. *Geografia jud. Ilfov.*
Mihăilescu St. C. *Statistica învaţamîntuluĭ public şi primar.*
Mihalcea I. C. *Statistica învaţamîntuluĭ rural din jud. Ilfov.*
Mumuianu, *Geografia jud. Ilfov.*
Musceleanu Preotul Gr. *Monumente şi inscripţiunĭ istorice din Romînia de peste Milcov*, Bucureştĭ, 1863.
Nicolau Lazăr. Περιγραφὴ τῆς Βλαχίας, 1879.
Nădejde V. C. *Geografia jud. Botoşanĭ.*
— *Harta jud. Botoşanĭ.*
Notice sur la Roumanie, publicata de comisiunea română la expoziţia universala din Paris, la 1867.
Obédénare, *La Roumaine économique.*
Odobescu A I. Ψεῦδο κυνηγετικὸς.
— *Scrierĭ literare şi ştiinţifice.*
— *Antichităţile jud. Romanaţĭ*, din Analele Academieĭ, 1886.
Pallade G. *Statistica învăţamîntuluĭ primar urban şi rural.*
Pallade V. *Statistica învaţamîntuluĭ public.*
Parteni, *Harta Romînieĭ.*
Paul de Aleppo, archidiaconul, *Calatoria facuta în Moldova de patriarchul Macarie din Antiohia*, descrisă în limba arabă.
Petrescu D. *Geografia jud. Muscel.*
Petrescu D. I. *Buchetul.*
Poni P. *Apa minerala de la Manastirea Neamţu.*
— *Analizarea apelor* de la Piatra, de la Tazlăŭ şi de la Oglinzi.
Popescu-Zorileanu Dr. *Apele minerale din jud. Vîlcea.*
Predescu Dr. St. *Apele minerale de la Cozla.*
Pumnul Arune, *Leptuariu Romînesc*, (t. I. II. III. IV).
Radian S. P. *Studiu agricol asupra jud. Bacau.*
Şaabner-Tuduri, Dr. Al. *Studiu asupra apelor minerale din jud. Neamţu.*

www.dacoromanica.ro

Săghinescu V., institutor, *Geografia şi harta jud. Fălciu.*
Şincai, *Cronica Romînilor.*
Sinod Sf. raport pentru fixarea parohiilor urbane şi rurale din Regatul Romînieĭ, votat în şedinţele de la 8 şi 9 Decembre 1888, Bucureşti.
Sion G. *Istoria politica şi geografică a ţariĭ.*
Şoimescu I. N. *Istoria Romînilor din amîndouă Daciile.*
— *Istoria Romîna.*
Soutzo, Prince N. *Notions statistiques sur la Moldavie* (Iassy, 1849).
Stefănescu Gr. *Geologia.*
Sturdza D. A. *Explorăţiunĭ arheologice în Romanaţi.*
Sulzer, *Geschichte des transalpinischen Dacien* 1796.
Tocilescu Gr. G. *Istoria Romînilor.*
— *Dacia înainte de Romanĭ.*
— *Brazda luĭ Novac*, conferinţă ţinută la Societatea geografică.
— *Raporturĭ asupra cîtor-va manăstirĭ, schiturĭ şi bisericĭ din ţară.*
— *Revista pentru istorie, archeologie şi filologie.*
— *Cursul de istorie şi epigrafie* la facultatea de litere şi filosofie, (Bucureşti).
Urechie V. A. *Operile luĭ Miron Costin.*
— *Istoria Romînilor.*
— *Istoria şcoalelor.*
— *Studiu istoric asupra Romanaţuluĭ şi bisericilor din acest judeţ.*
Văcărescu T. C. *Luptele Romînilor în resbelul din 1877—78.*
Varlam Lateş, Arh., Schitul Durăŭ şi Muntele Ceahlău.
Xenopol A. D. *Istoria Romînilor*, în 6 volume.

Diverse :

Anaforaua din 1794 asupra întinderiĭ tîrgulŭĭ şi moşieĭ Botoşanĭ, ce se află în original în arhiva primărieĭ de Botoşanĭ.
Calendarul pentru Romînĭ, 1853.
Condica Episcopieĭ Buzău.
Condica manastireĭ Banu şi a *altor manastirĭ.*
Corpus inscriptionum latinarum.
Curierul financiar, 1889.
Datele staţiunilor meteorologice Comîndareştı şi Hîrlău.
Dicţionnaire général de biographie et d'histoire, Paris, 1866.
Diferite cronicĭ straine.
Expunerea situaţiuneĭ jud. Vlaşca, pe 1888.
Geografia descriptiva a jud. Gorj, de mai mulţi învăţătorĭ.
Geografia ţariĭ, de Genilie, 1838.
Geografiile D-lor Gorjan, Mihaescu, Niţulescu, Alexandrescu şi *D-reĭ Dîmbeanu.*
Hrisoave şi acte de proprietate vazute pe la moşnenĭ.
Incercarĭ critice asupra învăţămîntuluĭ, 1887.
Indicator al com. urb. şi rur. din regatul Romînieĭ.
Ispisoace vechĭ de pe la proprietarĭ.
Legea pentru organizarea autoritaţilor administrative.
Monitorul Oficial pe 10 anĭ în urmă.
Recensimîntele anilor 1885—1890.
Recensimîntul copiilor în vrăstă de şcoală din jud. Prahova ; lucrare specială de D. Frédéric Damé.
Tabelele de rechiziţiĭ.
Tabelele indicînd distanţele kilometrice de la o comuna la alta înauntrul fie-carui jud. al ţariĭ.
Trompeta Carpaţilor, 1871.

Hărţi :

Harta drumurilor, (dresată de serviciul tecnic al jud. Bacau).
Harta generala a Dunareĭ de la Braila la Sulina, lucrată de comisia Dunareană la 1887.
Harta geologică a ţariĭ, ce se publică acum. (Foile relative la Romanaţi).
Harta instrucţieĭ publice, publicată de Ministerul de Instrucţie, 1887.
Harta Moldoveĭ, lucrată de statul-major.
Harta Romînieĭ, de Filipescu-Dubău.
Harţile Statuluĭ-major Austriac.
Harta Ţărilŭ-Romîneşti, lucrată de Statul-major rusesc, la 1833.
Harta vamală, lucrată de D. Gr. P. Olănescu, directorul vămilor din Ministerul de Finance, 1889.
Harta viticola şi filoxerica, lucrată de serv. filoxeric din Ministerul de Domeniĭ, la 1888.

Informaţiunĭ de la autorităţi :

Arhiva protopopieĭ din Muscel.
Arhiva Revizoratuluĭ, Dîmboviţa-Muscel.
Budgetul caseĭ comunale al urbeĭ Giurgiu, 1883.
Budgetul Eforieĭ Spitalelor civile, pe ultimiĭ anĭ.
Budgetele şi expunerea situaţiuneĭ oraşuluĭ Caracal.
Budgetul veniturilor şi cheltuelilor jud. Vlaşca, 1888.

www.dacoromanica.ro

Creditul agricol din Giurgiu, lista împrumutaţilor din judeţ pe 1888.

Direcţia regieĭ tutunurilor: lista pe comune de numărul cultivatorilor şi producţia pe întregul judeţ, pe 1888.

Informaţiunĭ diverse de la Prefectură, de la Casierie, comitetul permanent, revizorat şcolar, regiment, tribunal, protopopie, credit agricol, primărie.

Ministerul cultelor şi instrucţiuneĭ publice: lista de elevĭ ce aŭ urmat în fie-care şcoala rurală în cursul anuluĭ 1888 şi cîţi trebue după lege să urmeze cu arătare de felul şcoaleĭ şi starea eĭ.

Ministerul de Domeniĭ, serv. silvic: lista padurilor Statuluĭ din fie-care comuna din acest judeţ (Vlaşca).

Pădurile particulare supuse regimuluĭ silvic.

Ministerul de interne: Indicatorul cel maĭ nou de comune, contribuabili şi budgete din toate judeţele Regatuluĭ Romînieĭ.

Mişcarea populaţiunĭ ţarii pe anul 1880.

Osebite cercetarĭ locale şi culese prin D-nii învăţatorĭ.

Protopopia din Vlaşca: lista mişcarii populaţieĭ pentru fie-care biserică din fie-care comuna, pe anul 1888.

Regimentul al V-lea de dorobanţi din Giurgiu, lista comunelor cu numarul soldaţilor din fie-care comuna.

Serviciul filoxeric din Ministerul Domeniilor: lista de suprafaţa viilor ce există în fie-care comuna.

Veniturile şi cheltuelile, luate dupa budgetele comunelor.

Raporturĭ:

Raportul Comisiunĭ Sf. Sinod 1889.

Raport general asupra pelagreĭ 1888 (Vlaşca).

Raport general asupra stăriĭ serv. sanitar 1878.

Raporturĭ economice ale legaţiunilor şi consulatelor, 1888.

Raporturi trimise de autoritaţile districtelor diferitelor departamente: relative la populaţiune, la serviciul sanitar, la armata, la culte şi instrucţiune, la economia rurală a comunelor, la producţiune, la justiţie, la drumurĭ, la distanţele kilometrice dintre comune şi la budgete.

Reviste:

Albina Romînească, (1844).
Asachi.
Biserica ortodoxa.
Buciumul Pietreĭ.
Buciumul romîn.
Contimpuranul.
Convorbirĭ Literare.
Curierul romîn, pe anĭ 1836 1848.
Foaia Romînismul.
Foaia ştiinţifica literara.
Vestitorul.
Zimbrul, (1855).

Statistice:

Statistica Prefectureĭ Buzău.
Statistica bisericească Biserica ortodoxă Romînă .
Statistica judiciara a Romînieĭ pe 1885—1888.
Statisticele oficiale agricole de la 1859—1893.
Statisticele oficiale, publicate de la 1859 1892.
Statistica populaţiunĭ şi vitelor date de către Comitetele permanente.
Statistica recrutariĭ contingentuluĭ 1888.
Statisticele şcoalelor pe diferiţĭ anĭ.
Statistica şcoalelor rurale şi urbane pe 1885 86.
Statistica şcoalelor şi populaţiunĭ şcolare din cancelaria revizoratuluĭ pe 1890.

Tablourĭ:

Tabloŭ general al comerciuluĭ Romînieĭ pe 1887.
Tablourile economice de la Camera de Comerţ din Botoşanĭ.
Tablou de moşiile şi ecaretele domeniale, 1888.
Tabloŭ de moşiile statuluĭ pendinte de Ministerul de Domeniĭ.

www.dacoromanica.ro

PRESCURTĂRĬ

jud.	județ
pl.	plasa saŭ plaiŭ
com. saŭ c.	comună
com. rur.	comună rurală
com. urb.	comuna urbană
căt.	cătun
s.	sat
dr.	dreapta
st.	stînga
E.	Est
V.	Vest
N.	Nord
S.	Sud
d. j.	de jos
d. s.	de sus
d. mj.	de mijloc
supraf.	suprafața
kil.	kilometri
hect.	hectare
păd.	pădure
pîr.	pîrîŭ
alt.	altitudine
bis.	biserică
sf.	sfîntul
c. f.	cale ferata
budg.	budget
ven.	venitură
chelt.	cheltueli
fam.	familiĭ
loc.	locuitorĭ
sufl.	suflete
contrib.	contribuabilĭ
l. b.	leĭ, banĭ
v. a. n.	vezĭ acest nume
v. a. c.	vezĭ acest cuvînt

www.dacoromanica.ro

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC
AL ROMÎNIEI

A

Aaron-Vodă, *mănăstire,* jud. Iași, (vezi Aroneanu, s.).

Aaron-Vodă, *sat,* jud. Iași, (vezi Aroneanu, s.).

Abager, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, izvorește din rîpa cu acelaș nume, curge prin centrul c. r. Valea-Rea și se varsă în partea dreaptă a rîuluĭ Berheciŭ, în raionul acesteĭ comune.

Abager, *rîpă,* situată în mijlocul pădureĭ numită «Codri-Vladniculuĭ», proprietatea d-luĭ Constantinidi, în satul Vladnic, c. r. Valea-Rea, jud. Tecuciŭ.

Abagiu, *pisc,* c. r. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Abazoaia, *pădure,* la 1 kil. E. de s. Măldărești, pendinte de c. r. Negulești, jud. Tecuciŭ.

Abazu, *vale,* în c. r. Băneasa, căt. Șipotele, jud. Teleorman, începe de la cișmelele căt. Șipotele, unde este gura eĭ, și se întinde pănă în dreptul comunelor Bogdana și Pîrlita, unde este coada eĭ.

Abdulah, *sat,* jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Osman-Faca; este așezat în partea septentrională a plășeĭ și cea meridională a comuneĭ, la 5 kil. spre S.-E. de cătunul de reședință, Osman-Faca, pe ambele maluri ale văeĭ Abdulah-Deresi, închis și dominat la V. de dealul Osmancea, iar la răsărit de dealul Cuan-Deresi-Bair. Are o populațiune de 75 fam. cu 314 suflete, a căror ocupațiune este agricultura și creșterea vitelor.

Abdulah-Dere, *vale,* în jud. Constanța, pl. Constanța, c. r. Hasancea, căt. Mametcea; se deschide din dealul Musurat, merge spre N.-V., pe lîngă dealul Cuan-Deresi-Bair, și pe lîngă movila Suci-Iuk-Berihi; e tăiată de calea comunală Abdulah-Hagidülük; se deschide în valea Cuan-Dere.

Abdulah-Deresi, *vale,* în jud. Constanța, plășile Constanța și Mangalia, pe teritoriul comunelor rurale Hasancea, Osman-Faca și Musurat și anume pe acela al cătunelor lor Mametcea, Abdulah și Musurat; se întinde din satul Mametcea și pănă în S. satuluĭ Abdulah, trecînd prin satele Mametcea și Abdulah pe la E. satuluĭ Osman-Faca și printre dealurile Cuan-Deresi-Bair, Mametcea și Tekirghiol, trecînd pe lîngă satul Abdulah cu 2 kil. maĭ spre răsărit. Este tăiată de drumurile comunale Abdulah-Mametcea, Hasi-Dülük-Abdulah și Hasi-Dülük-Musurat; este dominată de vîrfurile Echitepe și Iuci-Iuk-Berichi.

Aburaman-Ahmet-Ciflic, *moșie* saŭ fermă. Vezi Ahmet-Abduraman.

Abradu, *ruinele* uneĭ vechĭ cetățuĭ, situate lîngă satul Brătești, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj.

Acairac-Bair, *deal,* pl. Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag; brăzdează partea de răsărit a plășeĭ și cea de miază-zi a comuneĭ; are o direcțiune de la N.-V. spre S.-E.; din el își ia naștere pîrîul Gealtai-Dere, afluent al pî-

www.dacoromanica.ro

rîuluĭ Slava; este acoperit în mare parte cu pădurĭ carĭ aparţiŭ comuneĭ Ciamurli-d.-j.; pe la poalele sale apusane trece şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, şi pe muchie merge drumul comunal Babadag-Ciamurli-d.-j.; poalele sale sunt acoperite de fînеţe şi izlazurĭ.

Acalea, saŭ *Acalic, Acaliciŭ, ostrov*, în Dunăre, situat în dreptul comuneĭ Deşa, pl. Cîmpuluĭ, jud. Dolj. Are pădure în întindere de 65 hect., proprietatea Statuluĭ.

Acar-Cula, *pîrîŭ*, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Balabancea şi pe al cătunuluĭ Hancearca, jud. Tulcea. El izvoreşte din poalele orientale ale dealuluĭ Amzalîi, se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune de la N.-V. spre S.-E., curgînd printre dealurile Hancearca şi Amzalîi, şi brăzdînd partea despre miază-zi a plăşeĭ şi cea apusană a comuneĭ; curge prin pădurĭ, eşind la luminiş numaĭ aproape de vărsarea sa în pîrîul Taiţa, (după un curs de 4 kil.), la vre-o 800 metri maĭ sus de comuna Balabancea; malurile sale sunt puţin înalte, dar pe alocurea pietroase şi stîncoase.

Acargea, *sat*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Kiragi; este aşezat în partea meridională a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ, la 3 kil. (în linie dreaptă), saŭ 6 kil. (pe drum) la S. de cătunul de reşedinţă Kiragi. Este situat în fundul văeĭ Acargea (saŭ Kiragi), închis la apus de dealurile Acargea cu vîrful Acargea I, (107 m.) şi Mezarlîc-Bair cu vîrful Valali (102 m.), iar la răsărit de dealurile Kiragi cu vîrful Ulala (103 m.) şi Acargea cu vîrful Acargea II (103 m.). Suprafaţa sa este de 60 hect. din carĭ 2 hect. ocupate de vatra satuluĭ cu 2 case. Are o populaţiune de 2 fam. cu 6 sufl., ocupîndu-se cu agricultura.

Pămîntul produce ovăz şi secară. Satul este aşezat la poalele rîpoase saŭ malurile stîncoase ale văeĭ cu acelaş nume; la răsărit de s. e un mic tufăriş. Prin s. trec următoarele drumurĭ comunale: unul de la Valali trece prin s. şi merge la Sarighiol, un altul de la Kiragi la Cadikiu, trece pe la răsărit de s., şi unul ce merge prin vale către satul Kiragi, spre satul Sarighiol.

Acargea, *vale*, în judeţul Constanţa, plasa Mangalia, pe teritoriul comuneĭ rurale Kiragi şi anume pe acela al cătunelor sale Hoscadin şi Acargea. Este un alt nume dat văeĭ Kiragi. Ţine de la satul Hoscadin pănă la satul Acargea, formînd un unghiŭ drept, avînd direcţia maĭ întîiŭ de la E. spre V. şi apoĭ şi de la S. spre N.; are o lungime de 2 1/2 kil. şi este situată în partea sudică a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ; trece prin satul Acargea şi pe la E. satuluĭ Valali, printre dealurile Acargea şi Hoscadin, este tăiată de drumul comunal Sarighiol-Valali, iar pe ea drept merge drumul Hoscadin-Acargea.

Acargea-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ rurale Kiragi, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Acargea; se desface din poalele vestice ale dealuluĭ Sarighiol, se îndreaptă spre V., cu o direcţie generală de la E. spre V. şi se sfîrşeşte în valea Acargea.

Are o înălţime maximă de 106 metri, pe care o atinge în vîrful Sînîr-Tepe-Cadichioĭ; este tăiat cruciş de drumurile comunale Cadichioĭ-Hoscadin-Kiragi şi Valali-Acbasi, fiind situat în partea sudică a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ.

Acargea-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, o altă numire a văeĭ Ciacaldere; pleacă sub numele de Dautlar-Büiük din dealul Ceşme-Culac-Bair; se continuă sub cel de Acargea-Ceair şi în fine sub cel de Ciacal-Dere; sub al 2-lea nume brăzdează partea sudică a plăşeĭ Medjidia şi pe cea răsăriteană a comuneĭ Mamut-Cuius, printre dealurile Acargea-Bair I şi Acargea-Bair II, tăind drumul comunal Alacapî-Mamut-Cuius. E dominată de movilele Cazîlgic-Iuk şi Acargea-Iuk.

Acargea-Iuk, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ rurale Mamut-Cuius, în partea sudică a plăşeĭ şi cea răsăriteană a comuneĭ, pe muchia dealuluĭ Ciacal-Bair; dintr'însa se desface spre răsărit dealul Acargea-Bair, iar spre S. dealul Ciflic-Bair; are o înălţime de 155 m., dominînd văile Acargea, Ciacal-dere şi un drum comunal Alacapî-Mamut-Cuius, ce trece pe la poalele sale; este acoperită cu verdeaţă. Această movilă tinde să dispară, fiind-că locuitoriĭ o ară necontenit.

Ac-Balcic-Uba, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ rurale Alacapî, în partea răsăriteană a plăşeĭ şi cea nordică a comuneĭ; pe o prelungire răsăriteană a dealuluĭ Docuzol-Bair; are 59 m., dominînd văile Hagi-Cabul, Kiostel şi Docuzol, satul Kiostel şi drumurile comunale Docuzol-Kiostel şi Hagi-Cabul-Kiostel; este de natură stîncoasă, ca şi dealul

www.dacoromanica.ro

pe care este aşezată; e acoperită cu verdeaţă.

Ac-Başi, *sat,* jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătun. comuneĭ Sarighiol, situat în partea meridională a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ, pe ambele maluri ale văilor Mangalieĭ şi Ac-Başi-Culac, la locul lor de unire, 800 m. spre E. de cătunul de reşedinţă Sarighiol; este închis de drumul Ac-Başi la N. şi Hagilar la S. Casele sunt micĭ, nu tocmaĭ frumoase şi curate, aşezate fără ordine pe 5 saŭ 6 rînduri ce poartă numele de uliţĭ. Intinderea cătunuluĭ e de 399 hect., din carĭ 54 hect. sunt ocupate de vatra şi grădinile satuluĭ.

Populaţia totală e de 34 fam. cu 174 sufl., ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor.

Ac-Başi, *deal,* ce face parte din culmea Hazaplar, din pl. Mangalia, c. Sarighiol, cătun. Ac-Başi, jud. Constanţa, se desface din dealul Casimcca, cu o direcţie de la N.-V. spre S.-E., mergînd printre văile Ac-Başi-Culac şi Viilor, dominînd prin înălţimea sa de 72 m. văile de maĭ sus, valea Mangalia, satul Ac-Başi, drumul Cara-Omer-Mangalia şi Ac-Başi-Sarighiol-Capucci, drumul Hazaplar-Mangalia; e acoperit cu fineţe şi puţine semănaturĭ.

Accadîn, *sat,* în pl. Isaccea, jud. Tulcea, cătun. comuneĭ Alibeichioi; aşezat în partea sud-estică a plăşeĭ, şi cea d. mj. a comuneĭ, la 3 kilom. spre N.-V. de satul Alibei-Chioi, reşedinţa comuneĭ, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Accadîn. Numele său e turcesc; vine de la ac = curat şi cadîn = cadînă, decĭ tradus ar fi Cadîna curată. Dealurile, carĭ brăzdează teritoriul săŭ (în forma unuĭ triunghiŭ neregulat cu un perimetru de 36 kil. şi 3549 hect. supraf.), sunt: dealul Eski-Balîc şi Eni-Ormangic-Tepe la V.; prelungirĭ ale dealuluĭ Cilicului la N., Carcaman-Bair la E., şi Curu-Bair la S. Pîrîul Accadîn îl udă prin mijloc. Trec prin S., afluenţiĭ săĭ Kioserelic şi valea Cişmeleĭ în partea nordică, valea Culac-Cîzlar la E. şi valea Biuiuc-Cartalîc la V. Clima e sănătoasă. Pămîntul produce puţine cereale, teritoriul fiind acoperit cu pădurĭ întinse şi păşunĭ bogate. Locuitoriĭ în 90 fam. cu 370 suflete sunt de 3 felurĭ: Romînĭ mulţĭ, Grecĭ puţinĭ, Turcĭ şi maĭ puţinĭ; Romîniĭ sunt veniţĭ din Moldova şi păstrează datinele ţăreĭ lor; cele-l'alte naţiĭ şĭ-aŭ amestecat moravurile. Satul are o origină veche, locuit la început de Turcĭ, astă-zĭ Romîniĭ sunt în maioritate, Turciĭ retrăgîndu-se după resbelul de la 1877. Drumurĭ comunale la: Alibei-Chioi, Meidan-Chioi, Orta-Chioi şi Dautcea.

Accadîn, *pîrîŭ,* în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriele comunelor Meidan-Chioi, Alibei-Chioi (şi al cătunuluĭ acesteia, Accadîn, de la care şĭ-a luat şi numele). Sub numele de Valca-Cişmeleĭ, izvoreşte din dealul Fundul-Burţeĭ, de pe teritoriul comuneĭ Meidan-Chioi; se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la N. la S., trece prin pădurĭ, prin satul Accadîn, de unde începe a lua numele de pîrîul Accadîn, şi după un curs de 12 kil., se varsă în pîrîul Taiţa, pe stînga, în faţa frumosuluĭ deal Consul, lîngă satul Alibei-Chioi; el brăzdează partea sudică a plăşeĭ, şi a comuneĭ Meidan-Chioi şi pe cea apusană a comuneĭ Alibei-Chioi. Basinul săŭ, cu o suprafaţă de 50 kil. pătr. (saŭ 5000 hect.), e cuprins între dealurile Eski-Balîc, Eni-Ormangic-Tepe, Bostănăriile şi Fundul-Burţeĭ la V., Cilicul şi Caraman-Bair la E. Afluenţiĭ principalĭ sunt: pe dr. valea Biuiuc-Cartalîc, iar pe st. valea Kioserelic, unită cu valea Culac-Cîrlar; malurile luĭ sunt rîpoase în general.

Aceacovski, *braţ* secundar al Dunăreĭ şi în special al braţuluĭ Chilia, situat în partea răsăriteană a judeţuluĭ Tulcea şi a plăşeĭ Sulina; se desface din braţul Chilia, ceva maĭ jos de biserica lipovenească din orăşelul Vîlcov, aşezat pe malul stîng al braţuluĭ Chilia, (din districtul Vîlcov, în Basarabia), se îndreaptă spre răsărit, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., şi se deschide în mare. Are o lungime de 4 kil.; între dînsul şi braţul Serednaĭ, se află ostrovul Aceacovski. Adîncimea sa e de vre-o 3—4 metri; dar gura e de multe-orĭ potmolită cu nisip.

Aceacovski, *insulă,* în Basarabia, districtul Vîlcov, situată în partea de S.-E. a ţăriĭ şi a districtuluĭ Tulcea; e aşezată în braţul Chilia, şi anume între braţele Aceacovski şi Serednaĭ; are o formă lunguiaţa, cu o lungime de 3 kilom. şi cu o întindere de 250 hect.; aparţine Rusieĭ; nu este productivă, fiind acoperită numaĭ cu nisip; ea este formată de aluviunile continue ale braţuluĭ Chilia.

Achangi, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ rurale Sarighiol; se desface din dealul Hagilar; îndreptîndu-se spre răsărit, trece

www.dacoromanica.ro

în Bulgaria; prin satul Achangi din Bulgaria și după un drum de 8 kil. se deschide în mare, brăzdînd ast-fel partea sud-estică a plășeĭ și pe cea sudică a comuneĭ; este largă mult și acoperită cu pășune și fînețe.

Acheșuluĭ (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Neagra-Broștenilor, jud. Suceava.

Acheșuluĭ (Vîrful-), *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

Achim (Valea-luĭ-), *vale*, în c. Vispești, c. Văleanca, jud. Buzăŭ, începe din coastele munteluĭ Istrițași, se scurge în valea Năianca.

Acic-Suat, *deal*, în pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casap-Chioi, jud. Tulcea. El este maĭ mult o prelungire sud-estică a dealuluĭ Cara-Burun, începînd desfacerea de la vîrful Movila-luĭ-Țincu; brăzdează Nord-Estul plășeĭ și al comuneĭ, se întinde pe lîngă balta Zmeica, lasînd spre răsărit prelungirea numită Dealul-Cale; poalele sale se termină pe nesimțite pe malurile pîrîuluĭ Casap-Chioi, carĭ sunt rîpoase, și pe ale bălților Zmeica și Sinoe; are ca înălțimĭ un vîrf de 65 metri, altul de 45, altul de 33 metri, altul de 29 metri, toate puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea; este tăiat de un drum comunal ce pleacă din Casap-Chioi și merge la niște cîșle (pescăriĭ) pe marginea bălțeĭ Zmeica; este acoperit numaĭ cu fînețe și izlazurĭ și puține arăturĭ.

Acic-Tepe, *deal*, în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Isaccea, situat în partea despre N. a plășeĭ și cea apusană a comuneĭ; el este punctul culminant al dealuluĭ Muntele-luĭ-Hasan, căcĭ are o înălțime de 201 metri, și domină asupra pîrîuluĭ Acic-Tepe și asupra orașuluĭ Isaccea. Partea sa superioară este stîncoasă, iar coastele și poalele sale sunt acoperite cu pădurĭ de stejarĭ; el este punct trigonometric de observație rangul al 3-lea; pe la poalele luĭ curge pîr. Acic-Tepe.

Acic-Tepe, *pîrîŭ*, în pl. Isaccea, județul Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Isaccea; izvorește din pădurile Taițeĭ, din poalele dealuluĭ Cocoșuluĭ, curge pe lîngă dînsul și pe la poalele dealuluĭ Muntele-luĭ-Hasan și Acic-Tepe, se îndreaptă spre soare-răsare, avînd o direcțiune de la V. la E.; curge maĭ întîiŭ prin pădurĭ întinse și apoĭ pe cîmpie și după un curs de 10 kil., merge de se varsă în balta Capaclia, formînd și o mică mlaștină la vărsarea sa. El primește ca afluent, pe dr. Valea-Capaclia. Este tăiat de drumurile comunale Isaccea-Mănăstirea-Cocoș-Țiganca-Taița și de șoseaua națională Tulcea-Isaccea-Măcin, între kil. 31 și 32.

Acidava, *stațiune romană*, jud. Romanațĭ, la șoseaua veche, care mergea de la Romula în susul Oltuluĭ, pănă la Sarmisegetuza, și de aci la Apulum.

Tabla luĭ Peutinger o indică așa: *Acidava XXIV millia passuum*, departe de Romula la N. Se așează de unĭ (Goos) cam în fața Slatineĭ la Găneasa saŭ la Grădiște. D. Grig. Tocilescu însă o așează cu siguranță la Ienușești, unde a constatat ruine însemnate de castel roman și cărămizĭ cu inscripțiĭ romane.

Müllenhorf foarte corect a observat identitatea originară a daciculuĭ *dava* cu tracicul *dama*, care se reduce la damas[sskr], dam [în veda]=casă, zend: dema, locuință, grecește: δόμος= edificiu, δῶμα=casă; latinesce: domus. Prin scăderea luĭ *a* din *dava* în *e* ajungem la *deva* [δέβα], care δέβα a dat naștere luĭ δεβα, cu semnificație în limba tracică de *oraș*. De partea I-ia a cuvîntuluĭ Acidava nu se poate zice nimic sigur; de și se cugetă la sanscritul *accha*= urs, și atuncĭ Acidava ar fi egal cu Bärenloch=locuința ursuluĭ [Tocil. «Dacia a R.» 241]. — Drumul roman ce trecea prin Acidava este constatat prin urmele vizibile ce ne-aŭ rămas și care se continuă spre Ponte-Aluti și maĭ departe în sus pănă în Transilvania.

Acigosul, *munte*, în c. Broșteni, jud. Suceava.

Acmonia, *cetate* dacă, menționată de Ptolemeu; unĭ o așează greșit la Turnu-Severin, corespunde municipiuluĭ și maĭ tîrziŭ, colonieĭ *Drubeta*.

Ac-Punar, *sat*, în pl. Măcin, jud. Tulcea, cătun. comuneĭ Cîrjelarĭ, situat în partea sud-estică a plășeĭ și în cea nordică a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Ac-Punar-Dere, de unde și-a luat numele ce însemnează «fîntînă curată», și la poalele dealuluĭ Amzalîi. Locuitorĭĭ se ocupă cu agricult. și cu creșterea vitelor.

Are o populație de 256 loc., din carĭ 186 sunt ortodoxĭ și 70 mahometanĭ. In sat este o geamie, nu este încă biserică romînească, nicĭ școală. In acest cătun se găsesc 61 caĭ, 37 epe, 3 armăsarĭ, 142 boĭ, 141 vacĭ, 2 taurĭ, 1024 oĭ, 32 berbecĭ, 51 capre, 8 țapĭ, 19 porcĭ și 14 scroafe (1894).

www.dacoromanica.ro

Ac-Punar-Dere, *pîrîŭ,* în pl. Măcin, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Cîrjelari, şi pe al cătunuluĭ Ac-Punar. El izvoreşte din poalele occidentale ale dealuluĭ Amzalîi, se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune de la N.-E. spre S.-E., trece prin mijlocul satuluĭ Ac-Punar şi după un curs de 4 kilom. se varsă în pîrîul Iaila-Dere în faţa dealuluĭ Dijkadael-Bair şi a pîrîuluĭ Domus-Culac; malurile sale sunt joase şi la vărsătura sa formează tufărişurĭ cu sălciĭ. El şĭ-a luat numele de la satul Ac-Punar, pe care îl udă.

Acreĭ, vezĭ Colţul-Acreĭ, jud. Suceava.

Acrida, veche *cetate* în ruine, situată aproape de vărsarea Jiuluĭ în Dunăre, în apropiere de c. Grecești, pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj.

Ada-Ghiol, *lac,* în jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul comuneĭ rurale Gargalîcu şi anume pe acela al cătunuluĭ Şahman; este situat în partea răsăriteană a plăşeĭ şi cea sud-vestică a comuneĭ, la 1 1/2 kil. spre V. de satul Şahman, într'o scobitură pe care o face lacul Taşăul în partea sa nordică. De sigur că acest lac făcea maĭ 'nainte parte din lacul Taşăul şi numaĭ în urma vre-unuĭ cutremur s'a deslipit. Pe la nordul acestuĭ lac trece drumul comunal Şahman-Taşăul. Este dominat de vîrful Şahman, care e la nord.

Adam, *com. rur.,* jud. Tutova, pl. Corod, la 29 kil. de Bîrlad, se compune din satele: Adam (1340 l.), Căueşti (250 l.) şi Rusu (Steiceşti) (210 l.), peste tot: 1860 l., din carĭ 300 călugăriţe şi surorĭ, 14 ovreĭ şi 67 ţiganĭ. Teritoriul acesteĭ c. este udat de pîrîul Hobana, care se varsă în rîul Bîrlad şi de pîrîul Cetăţuia care unit cu pîrîul Becea se varsă în Bîrzota. C. Adam este reşedinţa subprefectureĭ Corod; are 5 bisericĭ, un schit de călugăriţe (vezĭ mănăstirea Adam), un ospiciŭ de alienaţĭ şi două şcolĭ, una de băeţĭ şi alta de fete.

Budgetul acesteĭ c. pe anul 1882/83 a fost de 4170 l. 70 b.

Adam, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corod, spre S.-E. de oraş pe pîrîul Hobana. Are 1340 loc. (din carĭ 186 ştiŭ carte). — Formează o comună (c. Adam) cu cătunele Steiceşti şi Căueşti. (Vezĭ Adam, c. r.).

Adam, *sat,* jud. Suceava, pl. Şomuzuluĭ, pendinte de c. Preoteşti. (Vezĭ Adămoaia).

Adam, *fîntînă,* pe moşia Hilişeŭ-Galaţi, c. Hilişeŭ, pl. Coşula, jud. Dorohoiu.

Adam, *mahala,* în comuna Seaca, pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj.

Adam, *mănăstire* de călugăriţe, lîngă satul cu asemenea numire, jud. Tutova şi la E. de dînsul. Aci se lucrează şieacul. Numără 300 călugăriţe şi surorĭ. Aicĭ la 15 Aug. este hramul mănăstireĭ, la care vine multă lume. Pănă în anul 1885 era un ospiciŭ de alienaţĭ. Inainte de anul 1836 a fost mănăstire de călugărĭ. Origina acesteĭ mănăstirĭ este cuprinsă în următoarea legendă: Pe la 1595 ŭn cioban, anume Adam, ridică în apropiere de s. o bisericuţă de bîrne, cu patronul tutulor sfinţilor, unde se retrase împreună cu alţĭ călugărĭ şi fondă ast-fel schitul ce poartă numele săŭ. Cu vreme, bisericuţa s'a distrus de T'ătarĭ, iar icoana Maiceĭ-Domnuluĭ a dispărut din biserică, şi numaĭ maĭ tîrziŭ s'a regăsit într'un copac din grădina schituluĭ. Preoţiĭ, înconjuraţĭ de multă lume, mişcaţĭ de o asemenea minune, au ridicat sfînta icoană din grădină şi au reaşezat-o în biserica ce se reconstruise. Mulţĭ credincioşĭ aŭ venit să se închine la sfînta icoană, aducînd darurĭ în banĭ şi scule; ast-fel s'a putut zidi o biserică maĭ mare, în apropiere de vechea bisericuţă, în care s'a aşezat icoana. Pănă la 1836, schitul era de călugărĭ, iar în acel an s'a schimbat în mănăstire de maicĭ, cum este pănă astăzĭ. După această tradiţie urmează, că atît mănăstirea cît şi satul şi în urmă întreaga c. aŭ luat numirea de Adam, după numele ciobanuluĭ călugăr, întîiul întemeietor al bisericeĭ şi al schituluĭ.

Adam, *moşie,* în jud. Tutova, pl. Corod, c. Adam, proprietatea statuluĭ, arendată în ultimul period cu l. 8910 anual.

Adam (Cetatea-luĭ-), *movilă* mare de piatră. Turciĭ îĭ zic *Biserica-luĭ-Adam,* în jud. Tulcea, pl. Sulina.

Adam, *pădure,* în jud. Tutova, pl. Corod, c. Adam, în mărime de peste 136 hect., proprietatea statuluĭ.

Adam, *pîrîŭ,* (vezĭ Hilişeŭ-Curt) s. c. Hilişeŭ, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Adam (Vatra-mănăstireĭ-), *moşia* Statuluĭ, jud. Tutova, pl. Corod, a aparţinut schituluĭ cu acest nume, arenda anuală pentru periodul 1880/85 a fost de 4800 l. Pe această moşie se află şi o pădure de 300 hect.

www.dacoromanica.ro

Adam, *schit* de maicĭ, jud. Suceava, pl. Şomuzuluĭ, ţine de c. r. Preoteşti. (Vezĭ Adămoaia).

Adam-Clissi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul comuneĭ Enigea; situat în partea occidentală a plăşeĭ şi cea sud-vestică a comuneĭ, la 3 kil. (în linie dreaptă) spre V. de cătunul de reşedinţă, Enigea. Este situat pe ultimele ramificaţiunĭ sud-vestice ale dealuluĭ Adam-Clissi-Bair, care îl predomină prin înălţimea sa, la 2 kil. spre S. de monumentul Adam-Clissi.

Suprafaţa sa este de 505 hect. dintre care 5 hect. sunt ocupate numaĭ de vatra satuluĭ cu 57 case.

Populaţiunea sa este de 62 fam. cu 266 sufl., ocupîndu-se în special cu agricultura şi în general cu creşterea vitelor. Majoritatea locuitorilor sunt Romînĭ. La N.-Vestul satuluĭ se întinde o păd., care este formată din fagĭ micĭ, piticĭ, constituind ast-fel maĭ mult un crîng. Drumul comunal Cherim-Cuiusu-Enigea trece prin mijlocul satuluĭ, iar cel de la Chioseler la Arabagi trece puţin pe la V. satuluĭ. De la Adam-Clissi, maĭ drept, pleacă încă un drum comunal la Talaşman. Pe teritoriul comuneĭ se afla ruinele uneĭ însemnate cetăţĭ romane *Civitas Tropaeensium* şi a două monumente: *Trofeul* şi *Mausoleul*, înălţate de împăratul Traian la a. 109, d. Chr.

Adam-Clissi, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ rurale Enigea şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Adam-Clissi; trece printre vaile Uzum-Culac la V. Curu-Culac şi Enigea-Alceag la E., pe sub monumentul Adam-Clissi şi puţin pe la răsăritul satuluĭ cu acelaşĭ nume, avînd o direcţiune generală de la N.-V. către N.-E., şi o înălţime medie de 150 m.; pe culmea, saŭ maĭ bine zis pe partea sa vestică, merge drumul comunal Adam-Clissi-Molceova-Talaşman; este situat în partea nord-vestică a plăşeĭ şi cea sudică a comuneĭ.

Adam-Clissi. I. *Monumentul triumfal al Impăratuluĭ Traian.*

Acest monument este situat la 1 kil. spre N.-E. de Tropaeum Trajani pe muchia dealuluĭ Adam-Clissi-Bair, la 2 kil. spre N. de satul Adam-Clissi; el a fost desgropat de către d-nul Grig. Tocilescu în ultimiĭ anĭ. Azĭ pare ca o movilă înaltă de 20 m. Construită dintr'un miez de piatră, al căruĭ diametru este 32 m., iar circumferinţa de 102 m. Monumentul în vechime a avut un vestmînt de blocurĭ de piatră cioplită şi cu frize şi metope ce representaŭ în sculpturile lor scene din războiul Romanilor cu Daciĭ. Marginea superioară era crenelată cu 30 pietre, ce aveaŭ sculptate pe ele 30 prizonieri principĭ dacĭ, iar d'asupra, din mijlocul acoperişuluĭ, se ridica pe o bază sexagonală un trofeŭ uriaş de 12 m. înălţime, pe al căruĭ pieptar era representat Traian călare călcînd în picioare pre regele Decebal. Coiful şi scutul trofeuluĭ nu s'aŭ găsit; probabil că aŭ fost de metal şi au dispărut. Două grupe de cîte 3 statue (4 bărbaţĭ, 2 femeĭ) marĭ se înălţaŭ la picioarele trofeuluĭ. Pe una din feţele sexagonuluĭ era săpată inscripţiunea, pe care cu ajutorul fragmentelor descoperite, d. Tocilescu a completat-o, şi a constatat că monumentul a fost ridicat de Traian în anul 108 109 şi închinat zeuluĭ Marte, răzbunătorul. De la trotuar pînă la platforma monumentuluĭ era o scară circulară cu 8 trepte. O parte din pietrele carĭ învestmîntaŭ edificiul căzuseră, din cauze necunoscute, în jurul monumentuluĭ, şi zăceaŭ acoperite de un strat de pămînt, pe care crescuse o pădurice; altele eraŭ risipite prin cimitire, şi pre la cişmele. Găsirea acestuĭ Monument, precum şi a Tropaeuluĭ o datorăm distinsuluĭ nostru arheolog, d. Grigore Tocilescu, care după o muncă neobosită de zece anĭ a dezgropat o parte din gloria străbunilor noştri. Monumentala sa lucrare «Monumentul de la Adam-Clissi», îĭ va constitui un titlu neperitor pentru posteritate.

II. *Altarul* saŭ *Mausoleul, înălţat de Traian.*

La 200 m. spre E. de monumentul triumfal, d. Tocilescu a descoperit resturile uneĭ alte construcţiunĭ de formă pătrată; cele 4 ziduri ale bazeĭ înalte 12 m., o scară cu 6 trepte, bucăţĭ de arhitectură, (arhitravă, frisă, soclu şi pilastriĭ), şi maĭ multe plăcĭ cu inscripţiunĭ. Aceste inscripţiunĭ ne arată că împăratul Traian în acelaş an 108/109 a înălţat mausoleul în «onoarea şi memoria prea vitejilor bărbaţĭ, carĭ aŭ murit pentru patrie». Se dă lista generaluluĭ mort şi a soldaţilor carĭ au perit într'o bătălie, ce probabil avusese loc nu departe de Adam-Clissi. D. Tocilescu crede, că această bătălie s'a dat între Romanĭ şi Dacĭ pre lîngă valurile luĭ Traian din Dobrogea, şi că ea figurează pe unul din baso-reliefurile Columneĭ Traiane: anume acolo unde se reprezintă o bătălie pe lîngă 3 valurĭ, şi împăratul Traian se vede, călare urmat de garda imperială, că ajută pre Romaniĭ deja înconjuraţĭ de barbarĭ şi expuşĭ în pericol. După d. Tocilescu, mormîntul avea o înăl-

www.dacoromanica.ro

țime de aproape 32 metri, cu 3 etajurĭ, în forma *rugilor (rogi, piroi)*, carĭ sub numele de *Consecrationes* figurează une-orĭ pre monedele imperiale romane, și al căror tip a fost creat de faimosul mormînt al regeluĭ asiatic *Mausolus*.

III. *Cetate* numită în vechime: *Municipium Tropaei*, de la Constantin cel Mare încoace: *Civitas Tropaeensium*, în secolul al VI, *Tropaios*.

La 1 kil. de Trofeŭ și Mausoleŭ, se află ruinele uneĭ cetățĭ romane, întărită cu zidurĭ și turnurĭ și avînd 4 părțĭ. Săpăturile, începute acolo de d. Tocilescu, încă din 1890 și continuate fără intrerupere, aŭ dat la iveală însemnate edificiĭ, din carĭ menționăm: a) basilica forensis, b) basilica trăiană, c) basilica bizantină cu o critcă sub altar, și d) basilica cimiterialis. Printre inscripțiunĭ și sculpturĭ, merită a fi citate: un trofeŭ al luĭ Constantin (2 m. 75 înalt), înălțat d'asupra porțiĭ principale și inscripția de fundațiune a cetățeĭ (an. 317), din care se vede că orașul luĭ Traian fiind dărîmat de barbarĭ, a fost reconstruit «de la temeliĭ» de către împărațiĭ Constantin și Licinius «spre întărirea apărăriĭ granițeĭ imperiuluĭ». Prin săpăturile sistematic conduse de d. Tocilescu, ese la iveală, nu numaĭ orașul Constantinic, dar și ruinele celuĭ anterior, și se poate spera, că Adam-Clissi va deveni adevăratul *Pompeji* al Orientuluĭ.

Adam-Clissi, *vale,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ rurale Enigea și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Adam-Clissi, situată în partea sud-vestică a plășeĭ și cea meridională a comuneĭ, întinzîndu-se dealungul dealuluĭ Adam-Clissi-Bair,— de unde își ĭa naștere, — trece prin satul Adam-Clissi; drumul comunal Adam-Clissi-Molceova merge prin mijlocul văeĭ, iar drumul Urluia-Enigea o taie pe la mijloc.

Ada-Tarla-Cula, *pîrîŭ*, în pl. Babadag, jud. Tulcea pe teritoriul comuneĭ rurale Babadag, izvorește din dealul Iaila-Bair, se îndreaptă spre răsărit, avînd o direcție generală de la S.-V. la N.-E; brăzdează partea răsăriteană a plășeĭ și cea de miază-noapte a comuneĭ, curge maĭ întîiu prin păduriĭ și apoĭ prin cîmpiă întinsă, și după un curs de 2 kil. printre dealurile Iaila-Bair și Ghel-Tepe, merge de se varsă în ezerul săŭ balta Toprac-Chiopru, în partea de miază-zi a luĭ; la vărsarea s'a plantat de locuitoriĭ din Babadag 1 hectar de viĭ.

Adămești, *com. rur.*, în plasa Marginea, jud. Teleorman. E situată pe malul drept al rîuluĭ Vedea, pe calea județeană Roșiorĭ-Alexandria, la distanță de 5 kil. de orașul Alexandria, 32 kil. de orașul Roșiorĭ și 46 kil. de Turnu-Măgurele. Limitele sale sunt: la N. rîul Vedea, începînd din hotarul c. Nanovu apucă în susul rîuluĭ pănă în hotarul comuneĭ Buzescu; la V. c. Buzescu, trecînd pe lîngă pădurea proprietățeĭ Mavrodinuluĭ, scoborînd la S. prin Valea-Adămeștilor și apucînd spre E. iarășĭ pe hotarul c. Nanovu, atingînd și valea Nanovuluĭ și mergînd pănă în malul rîuluĭ Vedea de unde am plecat.

Suprafața sa este de aproape 2600 hect., din care 2284 arabile, 150 hect. pădure tufăriș, 17 hect. viĭ, 50 hect. izlaz, 47 hect. fînețe, 40 grădinĭ de zarzavat și restul nisipiște formată din revărsările rîuluĭ Vedea. Terenul este șes, întretăiat în partea despre S.-E. de valea Nanovuluĭ și în partea despre V. de un mic deal acoperit cu pădure. Pe valea Nanovuluĭ, în partea despre S., crește trestie și papură.

Ocupațiunea locuitorilor este numaĭ agricultura și creșterea vitelor.

Numărul vitelor e de 1735 capete, dintre care: mînzĭ, armăsarĭ, caĭ și epe 189; vite cornute marĭ 399; vite cornute micĭ 1016, porcĭ 123 și măgarĭ 8.

Solul destinat culturеĭ cerealelor este destul de fertil. Cultură sistematică nu se face de către locuitorĭ, ci numaĭ pe moșia proprietățeĭ.

Șoseaua județeană Roșiorĭ-Alexandria, o străbate în tot lungul eĭ, de aproape 2 kil. precum și diferite drumurĭ naturale ce duc la locurile de arătură ale locuitorilor.

Populațiunea este de 792 locuitorĭ, din carĭ: 196 sunt capĭ de fam., locuind în 237 case. Străinĭ sunt 61: 8 Grecĭ, 19 Bulgarĭ și 34 Ungurĭ.

Din punct de vedere financiar, c. are 185 contribuabilĭ, din carĭ 108 plătesc impozitul funciar, 157 căile de comunicațiune, 5 patente și taxă proporțională. Venitul comuneĭ este de 2973 leĭ, din care 1235 zecimĭ comunale și restul din accize și altele.

Numărul locuitorilor împroprietăriță după legea rurală din 1864 este de 96 pe o întindere de 284 hect. In anĭ din urmă s'aŭ maĭ dat locurĭ pe moșiile Statuluĭ din județ la cîțĭ-va din locuitoriĭ acesteĭ comune.

Comuna are o școală mixtă, frecuentată de 37 elevĭ și 4 eleve. Carte știŭ 35 loc. Are o singură biserică, cu un preot, un cîntăreț și un paracliser.

www.dacoromanica.ro

Cîrciumĭ sunt treĭ. Locuințele sunt cea maĭ mare parte bordee. Traiul locuitorilor este neîngrijit. Frigurile bîntue comuna în toțĭ aniĭ.

Intemeierea acesteĭ comune datează de pe la 1836; ea nu figurează maĭ pe niciĭ una din hărțile geografice, de cît sub denumirea de Șovărești; numirea oficială de Adămeștĭ ce poartă astăzĭ, i s'a dat maĭ în urmă; loc. din comuna și de prin prejur îĭ zic însă tot Șovărești, probabil de la șovarul ce crește abundent în valea Nanovuluĭ. Comuna actuală a fost populată pe la 1839 de locuit. aduși în silă de pe moșiile Șovărești și Icoana, foaste ale Mitropolieĭ, dăruite orașuluĭ Alexandria la întemeierea luĭ (vezĭ istoricul acestuĭ oraș). Vechiul sat Șovărești era situat pe coasta din st. a dealuluĭ; era foarte populat și, prin mutarea locuitorilor în Valea-Vedeĭ, s'a format o singură comună cu Adămești, care era numaĭ un cătun.

Moșia ce poartă numele de Șovărești este proprietatea doamneĭ Paulina de Kotzebue, dată fiindu-ĭ ca dotă de către părintele săŭ, generalul Mavrus.

Mulțime de măgurĭ o înconjoară: Măg. Chiala, Măg.-Mare, a Stupărieĭ saŭ Stupinelor, a Sanduluĭ, a Răcituluĭ, a luĭ Opriș, a Penceĭ saŭ Fetelor, a Cioareĭ și Măg.-Mică. Maĭ toate sunt situate în partea de S.-V. și sunt continuarea măgurilor ce încep de la Dunăre (a se vedea istoricul județuluĭ). Inălțimea lor variază între 12—15 m., iar periferia lor este de 25—30 metri.

In anul 1871, această c. a fost alipită de comuna vecină Nanovul, de care a fost deslipită în 1876, formînd amîndouă comune osebite.

Adămeşti, *vălcea*, în jud. Teleorman, cunoscută maĭ mult sub denumirea de valea Șovăreștilor; începutul eĭ este la S.-E. c. Mavrodin, de unde ia direcțiunea puțin spre V. și se împreună cu Valea-Nanovuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Adămești.

Adămoaia, *sat*, vezĭ s. Preutești-Adămoaeĭ, jud. Suceava.

Adămoaia, *schit*, în c. Preutești, jud. Suceava, numit schitul Preutești, Brana și Mănăstioara. Aflător în satul Brana și pe țărmul drept al pîrîuluĭ cu acest nume. Inființat la 1716, de Ieromonahul Mihail, ceva maĭ la deal, a fost mutat unde se află acum la 1792 de Ierosimonahul Kelsie. Are o biserică de lemn cu patronul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. Adăpostește cincĭ călugărĭ. Se întreține din cele 40 fălcĭ făcute danie din trupul moșieĭ Fundoaia, de Constantin și Elena Adămescu.

Adăşani, *sat*, în c. Avrămeni, pl. Bașeu, jud. Dorohoiŭ, 15 kil. N. de tîrgul Săveni, reședința subprefectureĭ. Are 123 fam. 371 suflete. Așezările sătenilor sunt parte bune. Biserica cu patronul Sf. Ilie are 1 preot, 1 cantor, 1 palamar; frumușel zidită și încăpătoare, este făcută la 1837, de vornicul Iordachi Ciolac.

Calitatea pămîntuluĭ este în mare parte bună și fertilă.

Sătenii împroprietăriți aŭ 215 hect. de loc, iar proprietarul moșieĭ 1891 hect. cîmp și 14 hect. pădure. Iaz este unul numit al Ciolaculuĭ (v. acest nume).

Pîrîul principal ce trece pe moșie este Volovățul. Drumurĭ principale sînt: acel de la Avrămeni la Săveni și acel ducător la Dorohoiu.

Adăşaniţa, *pădure*, pe moșia Mitocu, c. Mitocu, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Adînc, *iaz* (helești), de peste pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, 10 hect. din c. Mărginești.

Loc. scot multe pește și racĭ din acest iaz.

Adînc (Izvorul-), *izvor*, în c. r. Lapoșu, jud. Buzăŭ, începe din păd. Brădeanca și se unește cu izv. Sărat, numit și Gîrlarece.

Adînc (Puțul-), *locuință izolată*, jud. R.-Sărat, vezĭ Puțul-Adînc.

Adînc, *pîrîiaș*, pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, curge pe teritoriul c. Măgirești, izvorește din Iazul-Adînc și se varsă în pîrîul Moinești.

Adînc, *pîrîiaș*, plasa Tazlăul-de-sus, jud. Bacăŭ, pe teritoriul c. Nadișa; se varsă în pîrîul Nadișa.

Adînc (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din dealul Holm, de pe teritoriul s. și c. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ; se varsă în rîul Prut.

Adînca, *com. rur.*, în pl. Dealul-Dîmbovița, jud. Dîmbovița, la 18 kil. de Tîrgoviște. Această c. este situată mare parte pe sub coaste de dealurĭ și pe văĭ; iar o mică parte pe linia șoseleĭ județene, ce unește Tîrgoviște cu Ploești. In cuprinsul acesteĭ comune în diferite direcțiunĭ sunt: valea Coasteĭ, valea Unchiașuluĭ, valea Oanceĭ, valea Sanduluĭ, valea Răduculuĭ, valea Olaruluĭ, valea Bisericeĭ, valea Voinești lor, valea Lupuluĭ și Piscu-Raculuĭ. Prin raionul acesteĭ comune, curge pîrîul Pîs·

www.dacoromanica.ro

covul, peste care sunt treĭ poduri: unul la şoseaua judeţiană şi două în altă linie comunală. Populaţia acesteĭ comune este de 911 loc. romînĭ, ale căror case sunt aşezate pe treĭ uliţe: Drumul-Ploeştilor, Drumul-Gura-Ocniţeĭ şi Valea-Voineştilor. Locuitoriĭ acesteĭ comune se ocupă cu dogăria, fac: putinĭ, găleţĭ, hărdae şi alte vase de stejar. Eĭ se maĭ ocupă şi cu agricultura. In comună se cresc animale cornute; pămîntul seŭ produce pădure, tufăriş şi porumb. In comună este o biserică întreţinută de enoriaşĭ, o şcoală întreţinută de stat, o judecătorie comunală şi un şef de garnizonă. Această comună se învecineşte spre E. cu com. Ghirdoveni, pl. Filipeşti, jud. Prahova, precum şi cu com. Haimanalele şĭ cu mănăstirea Mărgineni, tot pl. Filipeşti şi jud. Prahova, de carĭ se desparte prin pădurĭ, dealurĭ şi văĭ şi cu carĭ se uneşte prin şoseaua judeţiană Tîrgovişte-Ploeşti; spre V. se învecineşte cu com. Săcueni, de care se desparte prin cîmpie şi cu care se uneşte iarăşĭ prin şoseaua judeţiană; spre N. se învecineşte cu c. Gura-Ocniţeĭ, despărţindu-se prin pădure şi unindu-se prin drumurĭ veciĭnale; iar spre S. cu c. Bucşiani, despărţindu-se prin cîmpie şi unindu-se iarăşĭ prin drum vecinal. C. Adînca are un venit de 2197 leĭ. Copiĭ cu etatea de şcoală, sunt cam 145, adică 71 băeţĭ şi 74 fete. Localul şcoaleĭ este noŭ, de zid şi e cu primăria la un loc. Şcoala este fondată la 1838. Ea este mixtă şi frecuentată de 30 pănă la 40 elevĭ şi eleve. Şcoala are 17 pogoane de pămînt.

Adînca, *moşie*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealuluĭ, aparţinea Mitropolieĭ din Bucureşti, iar în urma secularizăreĭ averilor mănăstireştĭ, a devenit proprietatea Statuluĭ.

Adînca, *padină*, în c. Floreşti, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj.

Adînca, *pădure*, în jud. Dîmboviţa, care unită cu alta vecină, ce ţine de c. Săcueni, cuprinde peste 86,750 ariĭ.

Adînca, *trup* din *moşia* Doagele, jud. Teleorman (vezĭ c. Dobroteşti).

Adînca, *vale* (pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacaŭ), în c. Dealul-Noŭ.

Adînca, *vale*, pe moşia Dobîrceni, c. Dobîrceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Adînca, *vale*, c. Băjeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Adînca, *vale*, c. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Adînca, *vale*, începe din hotarul moşieĭ Preoteşti, c. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, merge paralel cu Vălceaua-luĭ-Ionaş şi se varsă în valea Oporelul.

Adînca, *vale*, c. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova, la poalele dealuluĭ Durduci.

Adînca, *pîr.*, se maĭ numeşte şi Gornet, izvoreşte din poalele dealuluĭ Gornet, c. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova şi se varsă în pîrîul Sărăţelul pe ţărmul drept, tot în raionul comuneĭ Gornetul-Cuib. Se numeşte astfel de la adîncimea ce a făcut apa în curgerea sa. Se maĭ numeşte Gornetul, pentru-că înconjură dealul cu acelaş nume.

Adînca, *pîr.*, începe din păd. Nemţeasca pe prop. Furceni, pl. Nicoleşti, jud. Tecuciŭ, trece prin păd. Movileanca, continuă de la N. spre S.-E. prin partea vestică a satuluĭ Silişte pănă aproape de s. Condrea, c. Umbreareşti, unde se varsă în balta satuluĭ. Această vale maĭ poartă şi numele de «Valea-Bitoiuluĭ», cu o fîntînă numită «Fîntîna-Bitoiuluĭ» la 3 kil. în dreptul satuluĭ Podoleni.

Adînca, *pîr.*, c. u. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vălcea, se varsă în rîul Săratu, care udă c. Ocnele-Marĭ, pe malul drept.

Adînca, *vale*, pe proprietatea Cacaleţi, a Eforieĭ Spit. civile din Bucureşti, situată în pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Adînca, *vălcea*, pe moşia Doagele, jud. Teleorman, începe dinspre c. Stoborăşti, se abate pe lîngă s. Merişani şi se pierde în valea Tecuciuluĭ. Serveşte ca hotar natural al maĭ multor moşiĭ.

Adînca, *vălcea*, în jud. Teleorman, între c. Nanovul şi moşia oraşuluĭ Alexandria, spre S.-V., face parte din valea Nanovuluĭ, însă poartă nume deosebit şi serveşte de hotar al moşiilor Alexandrieĭ şi Mavrodin.

Adînca, *vălcea*, în jud. Teleorman, la S.-E. comuneĭ Piatra, spre c. Viişoara; se pierde în valea Călmăţuiuluĭ. Pe dealul ce poartă acelaşĭ nume sunt situate viile locuitorilor din comunele Piatra şi Viişoara, de cît-va timp distruse şi înlocuite cu arăturĭ.

Adînca, *vălcea*, în jud. Vlaşca, ce vine din sus de Bîţcoveni-d.-j., se varsă în valea Cleniţa în Bîţcoveni-d.-s.

www.dacoromanica.ro

Adîncata, *com. rur.*, plasa Amaradia, jud. Dolj, la 20 kil. spre N. de Craiova și la 9 kil. de reședința plășeĭ, c. Melinești. Situată pe dealul Icleanul, pe malul drept al rîuluĭ Amaradia. Se mărginește la E. și S.-E. cu c. Goești, la V. și S.-V. cu c. Almajul și Brădești, la N. cu c. Negoești și la S. cu c. Goești. Terenul comuneĭ este accidentat de dealul Icleanul, cu o înălțime de 100 m. acoperit cu viĭ și cu semănăturĭ. Terenul este compus din pămînt negru, argilos și nisipos. Comuna este udată de rîul Amaradia, ce intră pe la E. în c. și curge cu îndreptarea N.-S. Se compune din 5 cătune: Adîncata-d.-j., unde e reședința comuneĭ, Pometești, Popeasa, Sălciile și Țandăra.

In comună sunt 2 bisericĭ vechĭ de aproape 100 de anĭ, din care una este făcută de Catinca Fiscuțoaia. Cea parohială, cu hramul Sf. Nicolae în cătunul Adîncata-d.-j., cea-l'altă filială în s. Pometești, iarăși cu hramul Sf. Nicolae. Serviciul acestor bisericĭ se face de 1 preot și de 2 cîntărețĭ.

In cătunul Pometești se află o școală mixtă ce funcționează de la anul 1834, avînd un singur învățător, fiind întreținută de Stat.

Populația comuneĭ este de 282 c. de fam. cu 1099 sufl., din care 584 bărbațĭ și 515 femeĭ. După felul ocupațiuneĭ sunt: 670 agricultorĭ, 8 comercianțĭ, 4 de profes. lib., 85 muncitorĭ și 32 servitorĭ. Știŭ carte 82 bărbațĭ. După legea rurală din 1864 sînt 192 loc. împroprietărițĭ.

Case sînt 250, făcute din zid, paiante, avînd fie-care cîte o mică grădină. Două case sînt vechĭ, boerești: una făcută de vistierul Bădescu, iar cea-l'altă de Manolache Fiscuță.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 3809 pog. din care 2516 pog. pămînt arabil.

Moșiile de pe teritoriul com. se numesc Adîncata și Pometești; aŭ o întindere de 2516 pog. și daŭ un venit de 49081 leĭ. Moșia Adîncata este dată în loturĭ. Moșia Pometești aparține moșnenilor din acest cătun.

Pădurile aŭ o întindere de 916 pog. din care: 458 hect. tufăriș. Alte specte sunt: cer, gîrniță, aluniș și fagĭ.

Afară de pămîntul arabil — pe care se seamănă grîŭ, porumb, orz, ovăz, cînepă și puțin in, — se maĭ găsesc 100 pog. livezĭ de pruniĭ, dar carĭ sînt împărțite pe la casele oamenilor.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă mult cu agricultura și cu creșterea vitelor. Industria este puțin desvoltată, prea puținĭ loc. se ocupă cu creșterea gîndacilor de mătase. Se lucrează cărămidă. Un om face 200—400 bucățĭ pe zi și vinde miea cu 20 pănă la 25 leĭ. — O moară de aburĭ se află pe moșia d-luĭ Zamfir Țecovicĭ.

In comună sunt 7 cîrciumĭ cu boiangeriĭ. Eĭ îșĭ desfac productele la gara Craiova. Duc cereale, vite și importă cele necesare pentru casă. Transportul îl fac cu căruțele și cu carele pe șoseaua județiană Craiova-Amaradia, lungă de 2 kil. Prin apusul comuneĭ pe dealul Icleanul trece un drum vechiŭ numit *Drumul Iclean.*

Venitul budgetar, pe anul 1893—94 a fost de l. 2850.45

Chelt. aŭ fost de 2604.45.

Numărul vitelor e de 1687 capete, din carĭ 519 vite cornute, 1000 oĭ, 46 caĭ și 182 porcĭ.

Adîncata, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: *Adîncata* și *Mitocul-Dragomirneĭ,* cu reședința primărieĭ în Adîncata. La 29 kil. de Mihăileni, reședința plășilor Berhomete și Coșula și la 32 kil. de Dorohoiŭ. Are o populație de 448 fam. și 1952 sufl.; 2 bis., cu 1 preot, 3 cîntărețĭ, 1 pălămar; 1 școală cu un învățător și 62 elevĭ. Locuitoriĭ posed 1174 hect. 40 ar. pămînt; proprietariĭ moșiilor 902 hect. 28 ar. cîmp și 1790 hect. 24 ar. pădure. Budgetul comuneĭ este de leĭ 4220 la ven. și de leĭ 4196 la chelt. Vite marĭ cornute 618, oĭ 968, caĭ 69, porcĭ 257 și stupĭ 110.

Adîncata, *com. rur.*, pl. Cîmpu, jud. Prahova. Este situată lîngă rîul Prahova, într'un unghiŭ ce-l formează rîul Cricovul-Sărat, vărsîndu-se în Prahova, la 40 kil. departe de capitala județuluĭ și la 12 kil. departe de a plășeĭ.

Comuna Adîncata la început a fost situată pe o coastă, maĭ spre răsăritul comuneĭ. Maĭ tîrziŭ locuitoriĭ s'aŭ mutat lîngă valea Prahoveĭ, care face stricăciuniĭ locuințelor lor. N'are nicĭ un cătun alipit. Se maĭ numește de locuitoriĭ vecinĭ și Rășanĭ. Populațiunea comuneĭ e de 1575 loc. (805 bărbațĭ, 770 femeĭ), în care intră și 7 fam. de țiganĭ-ferarĭ și 4 fam. de bulgarĭ, căsătoriți cu romînce locale, ocupîndu-se cu comerțul și grădinăria.

Contribuabilĭ sunt 389; case de locuit 250 și 1 bordeiŭ.

In comuna e o singură bis., deservită de un preot.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploești.

In comună sunt: 142 caĭ, 228 vacĭ, 9 bivolĭ, 649 boĭ, 12 capre, 1631 oĭ și 245 porcĭ.

216 loc. s'aŭ împroprietărit

www.dacoromanica.ro

la 1864 pe moşia Adîncata-Răşanĭ, când li s'aŭ dat 1099 hect.

Şcoala există în comună de la 1872. Localul e proprietate a comuneĭ. Ştiŭ carte 79 bărbaţĭ şi 6 femeĭ. In anul 1893 a fost frecuentată de 76 băeţĭ şi 4 fete, din numărul de 150 copiĭ (80 b. 70 f.), cu vîrsta de şcoală. Cu întreţinerea eĭ Statul cheltueşte 1080 leĭ anual.

In total comuna se întinde pe o suprafaţă de 2799 hect. din carĭ 900 hect. izlaz, iar restul, afară de 25 hect., pămînt de cultură.

Stupĭ de albine sunt vre-o 26 în toată comuna.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ. O şosea leagă această comună cu com. Ciorani-d.-j. şi Ciorani-d.-s.

Se mărgineşte la E. cu jud. Ialomiţa, la N. cu comunele Salcia şi Ciorani, la V. cu rîul Cricovul-Sărat şi la S. cu rîul Prahova, care o desparte de jud. Ilfov.

Adîncata, *cătun*, ţine de com. Belitori, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. E situat pe valea ce poartă acelaş nume, la distanţă de 28 kil. de Turnu-Măgurele, de 16 kil. de Roşiorĭ şi 4 kil. de com. Belitori. Pe lîngă marginea luĭ trece calea judeţeană Turnu-Roşiorĭ şi linia ferată Costeşti-Măgurele; ambele drumurĭ se împreună în dreptul gărĭĭ Troianu, situată la o depărtare de 1 kil. 200 m. de cât. Tot pe aci trece şi vechiul val roman numit Troianul, ale căruĭ urme se disting foarte bine. Este populat numaĭ de 10 familiĭ, care trăesc în bordee. Aci se află şi o casă confortabilă, care serveşte de conac al proprietăţiĭ.

Adîncata, *sat*, jud. Argeş, pl. Argeş, pendinte de c. r. Buneşti, (v. a. n.).

Adîncata, *sat*, în com. Adîncata, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ cu 327 fam. saŭ 1308 suf. şi plăcută situaţie în înfundătura unuĭ hîrtop, (vălcea), adumbrit de pădurea de pe dealurile ce-l înconjură. La 25 kil. de tîrgul Mihăilenĭ şi la 32 kil. de oraşul Dorohoiŭ.

Aşezările sătenilor sunt în mare parte bune, maĭ multe cu livezĭ, restul cu grădine.

Proprietatea moşieĭ este a Statuluĭ; înainte de secularizare era a M-reĭ Teodoreni, din Burdujeni, închinată la Sf. Munte. Biserica cu patronul Sf. Dumitru, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ, 1 pălămar, este de lemn, mică şi vechie, făcută de grămada satuluĭ. Şcoala cu 1 învăţător şi 62 elevĭ, n'are local propriŭ al săŭ.

Calitatea pămîntuluĭ maĭ mult mediocră ca loc de pădure.

In vechime maĭ tot trupul acesteĭ moşiĭ era acoperit cu pădure mare, în care pe încetul s'aŭ făcut curăturĭ, în urmă locuinţe şi apoĭ sat şi locurĭ de agricultură. Sătenĭĭ-împroprietăriţĭ aŭ 793 hect. 43 ar. pămînt; iar proprietatea moşieĭ are 615 hect. 84 ar. cîmp şi 1074 hect. 15 ar. pădure, parte bătrînă, parte tînără. Intre esenţele de arborĭ domină: fagul, mesteacănul şi ştejarul, iar pe piscurĭ începe a se ivi bradul.

Pîraĭe principale sunt: Valea-Mare şi Grăniceriul.

Pîeatră calcară şi gresă se găseşte, dar se extrage numaĭ pentru trebuinţele locale.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Zvorăştea la Burdujeni, şi acel ce duce la trecătoarea de la Iţcanĭ.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Zvorăştea, Hănţeşti, Burdujenĭ, Mitocu, Salcea şi Bucovina.

Adîncata (Mateeşti-), numirea dată uneĭ părţĭ din cât. Mierea, c. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ.

Adîncata, *deal*, în com. Grăjdana, c. Lunceni, jud. Buzăŭ, acoperit de pădure şi livezĭ.

Adîncata, *deal*, pe teritoriul com. Zeicoiŭ, s. Diaconeşti, pl. Amaradia, jud. Dolj, ce se lasă din dealul Rădineşti, jud. Gorj, despărţind pîrîiele Adîncata şi Viu, în tot cursul lor.

Adîncata, fost *metoh* al Episc. Buzăŭ, în c. Gura-Nişcovuluĭ, c. Cîrlomăneşti, jud. Buzău.

Adîncata, *moşie*, în com. Belitori, jud. Teleorman, are întindere de 420 hect., proprietate a d-luĭ Dim. D. Bildirescu. Pănă în anul 1881 forma un singur trup cu moşia Gongul, de la care a fost deslipită prin cumpărare.

Adîncata saŭ **Mierea,** *pădure* a Statuluĭ pe moş. Gura-Izvoruluĭ din c. Cîrlomăneşti, c. Gura-Nişcovuluĭ, jud. Buzăŭ; are 498 hect.

Adîncata, *pîrîŭ*, afluent al Bahluiuluĭ, în păd. Deleni, c. Deleni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Adîncata, *pîrîŭ*, în c. Zeicoiŭ, s. Diaconeşti, pl. Amaradia, jud. Dolj, izvoreşte din dealul Adîncata şi se varsă pe dr. rîuluĭ Ploscuţa, în faţa satuluĭ Diaconeşti.

Adîncata (Valea-), *pîrîŭ*, începe de pe cîmpia dintre moşiile Dorobanţul şi Băseşti, jud. Teleorman, apucă pe lîngă comunele

www.dacoromanica.ro

Cîrligaţi şi Caravaneţi, se împreună cu mai multe vălcele neînsemnate, pe dr. şi pe st., trece apoi prin cât. Adîncata, intră pe c. Belitori, unde se împreună cu valea Gonguluĭ şi se termină în valea Urluiuluĭ, în dreptul comuneĭ Belitori, unde îşĭ are gura.

Adîncata, *vale,* în cât. Gura-Nişcovuluĭ, c. Mierea, jud. Buzăŭ, ese din coline şi se scurge în rîul Nişcovul, între văile Nisipoasa şi Mierea.

Adîncata, *vale,* izvoreşte de la E. comuneĭ Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Vetişoara, pe malul st., tot în raionul comuneĭ Vaţa.

Adîncata, *vale,* c. Colteşti, pl. Olteţu-d.-s., jud. Vîlcea.

Adîncata, *vălcea,* brăzdează teritoriul comuneĭ Ursoaia, pl. Mijlocul, jud. Olt, curge către S., taie dealul Golaşul şi dă în Plapcea, pe partea st., în cât. Stănislăveşti.

Adîncata, *vălcea,* udă teritoriul comuneĭ Bălăneşti din pl. Jiul-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în rîul Iminog, tot pe teritoriul aceleĭ comune.

Adîncata-d.-j., *sat,* pl. Amaradia, c. Adîncata, jud. Dolj, cu 66 fam. de 133 sufl. In comună sunt 63 case şi 2 bordee. Două din aceste case sunt vechĭ boereştĭ, una făcută de Vistierul Bădescu şi alta de Manolache Tisenţa. Copiiĭ din această comună urmează la şcoala din satul Pometeşti, c. Adîncata. In vîrstă de şcoală sunt 35 copiĭ (21 băeţĭ şi 14 fete). Ştiŭ carte 41 loc. (37 bărbaţĭ şi 4 femeĭ). Are o biserică parohială cu hramul Sf. Nicolae deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. In sat sunt 9 caĭ, 116 boĭ, 6 măgarĭ, 155 oĭ, 73 capre.

Adîncata-d.-j., *moşie,* pl. Amaradia, c. Adîncata, jud. Dolj, cu o întindere de 2516 pog. arabile, şi un venit de 45081 l. Este proprietatea Statuluĭ.

Adîncata-d.-j., *nume* ce a purtat până în anul 1873, comuna Adîncata, (v. a. n.), jud. Dolj.

Adîncata-d.-j., *pădure,* pl. Amaradia, c. Adîncata, jud. Dolj, în întindere de 110 1/2 hect., pe moşia Adîncata. Felul arborilor ce compun această pădure sunt: aluni, fagĭ şi gîrniţă, care predomină.

Adîncata-d.-j., *siliştе,* în c. Adîncata, pl. Amaradia, jud. Dolj.

Adîncata-Mică, *vale,* în jud. Vlaşca, care începe din păd. Căminеasca şi se scurge în apa Călniştea pe proprietatea Bila.

Adîncateĭ, (Pîrîul-), pe moşia Adîncata, c. Adîncata, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, izvoreşte din dealul Mitoc, alt. 470 m., formează un iaz la eşirea din satul Adîncata, primeşte pe st. pîrîul Ciacîliĭ şi pe dr. pîrîul Poiana-Roşie, trece prin păd. Hînţeşti şi se varsă în pîrîul Valea-Mare (alt. 300 m.)

Adîncatul, *pîrîŭ,* pe moşia Păltinişul, c. Păltinişul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Adîncă, (Din-Valea-), *pîrîŭ,* curge prin valea cu acelaş nume din c. Dobîrceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Adîncă, (Valea-), *pîrîŭ,* izvoreşte din coastele dealuluĭ Predealu, c. Opăriţi, pl. Teleajen, jud. Prahova, şi se varsă în pîrîul Sărăţelul, tot în raionul comuneĭ Opăriţi.

Adîncă, (Valea-), *pîrîŭ,* în plasa Isaccea, judeţul Tulcea, pe teritoriul comunelor Teliţa şi Parkeş; îşĭ ia naştere din dealul Teliţa, nu departe de s. Teliţa, face mai întîiŭ un arc de cerc, cu deşchizătura spre apus şi apoi se îndreaptă spre miază-noapte, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; curge printre dealurile Sarica la apus şi Comoriĭ la răsărit; brăzdează partea nordică a pl. şi a com. Teliţa şi cea apusană a comuneĭ Parkeş; după un curs de 7 kil., făcut numaĭ prin păduri, merge de se varsă în balta Saon, trecînd prin stuferişul ce înconjoară această baltă, şi pe lîngă dealul Criglic şi mănăstirea Saon; pe o parte din albia sa merge şoseaua naţională Tulcea-Isaccea, întreţiată de drumurile vicinale Nicoliţel-Parkeş şi Teliţa-Parkeş.

Adîncă, (Valea-), *şes,* în c. Luciu, jud. Buzăŭ, limitat de un triunghiŭ de movile avînd baza m-lele din s. şi m-la mare, iar vîrful constă din 3 m-le: Movilele cu cruce. E acoperit cu semănăturĭ de orz şi mult stuf.

Adîncă, (Valea-), *şes,* în c. Finţeşti, jud. Buzăŭ, acoperit cu fineţe şi viĭ moşneneştĭ.

Adîncă, (Valea-), *vale,* izvoreşte din raionul c. Valea-Lungă, pl. Prahova, jud. Prahova, şi se varsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul c. Valea-Lungă.

Adîncătura, *canal* (prival), în insula Balta, plasa Ialomiţa-Balta,

www.dacoromanica.ro

jud. Ialomița, se întinde pe teritoriul comunelor Dudești și Fetești.

Adîncătura, *loc cu izvoare*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul c. Nadișa.

Adîncățeaua, *vale*, în jud. Olt; își ia naștere din partea de N. a c. Chilia, pl. Vedea-d.-s., și se varsă în pîrîul Ciorîca.

Adînci, (Piscul-Văei-), frumoasă colină acoperită cu păduri și vii în partea nordică a c. Pleșcoiu, jud. Buzău.

Adîncul, vezi Pîrîul-Adînc, jud. Putna.

Adîncul, *iaz*, în mărime de $4^1/_2$ hect. format de pîrîul Avrămeni, pe moșia Sîrbi, c. Sîrbi, plasa Bașeul, jud. Dorohoiu, în partea de N. în hotar cu Avrămeni.

Adîncul, *pîrîu*, în jud. Dorohoiu, începe din păd. Goroveiu, trece prin s. și c. Vîrful-Cîmpului și se varsă în Siret, după ce primește pîrîele: Humi și Arinilor.

Adîncul, *prival*, în despărțirea comunei Gropeni, jud. Brăila, între Dunărea-vapoarelor și Dunărea-vechie; unește iezerul Babalîc cu privalul Lata.

Adînculuĭ, (Fîntîna-), *fîntînă*, pe moșia Dimăcheni, c. Dimăcheni, pl. Coșula, jud. Dorohoiu.

Adjud, (Ajud, Agiud) sau **Adjudul-Nou** sau **Tîrgul-Adjud,** *com. rur.* situată în jud. Putna, pl. Răcăciuni, la 46^0 5′ 30″ latitudine N. și la 24^0 48′ 20″ longitudine E.

Descrierea fizică. — Comuna Adjudul-Nou e așezată la limita de S. a plășei, în st. rîuluĭ Trotușul, în apropriere de confluența luĭ cu rîul Siretul.

Distanța luĭ de capitala județuluĭ e de 44 kil. spre N.

Mărginile acesteĭ comune sunt: la N. Adjudul-Vechiu, la S. și V. cu rîul Trotușul, care o desparte de comunele Copăcești și Rugînești, la E. Siretul care o desparte de jud. Tecuciu, la S.-E. c. Burcioaia.

Înălțimea Adjuduluĭ este de 118 m. 10 deasupra nivelului Măreĭ-Negre.

Descrierea politică. — Populațiunea comuneĭ, după recensămîntul din 1890, e de 429 c. de fam., cu 2171 sufl., din carĭ: 1040 bărbați și 1131 femeĭ. Această populațiune se împărțea ast-fel:

După starea civilă: 1197 neînsurați, din carĭ: 545 bărbați, 652 femeĭ; 796 însurați, din carĭ: 176 văduvĭ, 96 bărbați, 80 femeĭ și 2 divorțați (1 bărbat și 1 femee).

După naționalitate: 1385 romînĭ, 10 grecĭ, 16 bulgarĭ, 75 ungurĭ, 3 ruși, 14 germanĭ, 3 italienĭ, și 665 diferite naționalități.

După religie: 1414 ortodoxĭ, 109 protestanți, 614 mozaicĭ și 34 armenĭ.

După felul ocupațiuneĭ: 205 agricultorĭ, 98 meseriași, 110 comercianți, 52 profesiunĭ libere și 76 servitorĭ.

Știu carte 710 persoane: 423 bărbați, 287 femeĭ.

Numărul caselor de locuit: 481 și 2 bordee.

Mișcarea populațiuneĭ pe anul 1892 a fost: 25 căsătorĭ, 107 nașterĭ și 95 morți. Excedentul de nașterĭ a fost deci de 12, adică 88,75 morți la 100 nașterĭ.

Cultul creștin ortodox e reprezentat prin 2 bisericĭ: una parohială, cu hramul Sf. Dumitru, cea-l-altă filială, cu hramul Adormirea. Cu întreținerea acestora comuna cheltuește pe an 2100 leĭ. Izraeliții aŭ și eĭ 2 sinagoge aci.

Instrucțiunea publică se predă în 2 școlĭ, din care una de băeți și una de fete. Cursurile lor le urmează 80 copiĭ din carĭ: 51 băeți, 29 fete, din 289 (139 băeți, 150 fete) cu vîrsta de școală. Cu întreținerea lor comuna cheltuește 2846 leĭ anual.

In anul 1884 s'a întemeiat în această comună o societate, cu numele «Solidaritatea», al căruĭ scop este fructificarea și capitalizarea economiilor societarilor.

Serviciul medical se face de doctorul plășeĭ stabilit în comună. Tot acest medic este însărcinat cu căutarea bolnavilor din spitalul comuneĭ, care are 10 paturĭ.

Acest spital e întreținut de c. și subvenționat de jud. In anul 1864 s'a deschis și o farmacie de d-l M. Vasarhely.

Comuna numără 402 contrib., adică 1 la 5.40 de loc. In anul 1886 eraŭ 409 contrib., iar în anul 1869 eraŭ numaĭ 332.

Budgetul pe anul 1893/94 era:

Venitur̆	34094.77
Cheltuelĭ	34049.44
Excedent .	45.33

Budgetul fond. drumurilor:

Venitur̆	7196.56
Cheltuelĭ	3180.—

In alți anĭ, budgetul de veniturile și cheltuelile comuneĭ, era:

In 1885/86 la ven. 32380,— și la cheltuelĭ 33380; în anul 1882/83 la venitur̆ 34716.42 și la chelt. 32414.72; iar în 1868/69 la ven. 8883.

Adjudul-Nou are un biuroŭ de poștă și telegraf și o stație de drum de fer (vezi Adjud stație).

Descrierea economică.—Agricultura.—Așezat în lunca Tro-

www.dacoromanica.ro

tușuluĭ, Adjudul are un teritoriŭ foarte fertil, din care cauză și cultivarea pămîntuluĭ se face pe o scară relativ întinsă.

In c. sunt: 234 caĭ, 179 boĭ, 8 bivolĭ, 2 măgarĭ, 97 oĭ, 39 capre și 135 porcĭ.

Industria. — In c. Adjudul-Nou sunt următoarele fabricĭ și stabilimente industriale maĭ însemnate: 1 fabrică de frînghiĭ, 4 de rachiu de prune și de tescovina, 4 brutăriĭ, 4 cofetăriĭ, 10 carămidăriĭ, 3 tăbăcăriĭ, 3 dogării, etc. Maĭ menționăm printre diferiții industriași: 8 fierarĭ, 1 curelar, 20 cismarĭ, 30 croitorĭ, etc.

Comerciul se exercită de 141 persoane, din carĭ: 63 romînĭ, 63 israeliți, 9 armenĭ, 3 germanĭ și 3 grecĭ. Ca stabilimente comerciale maĭ însemnate numărăm: 27 cîrciumĭ, 2 cafenele, 3 birturĭ, 2 hoteluri, 13 lipscăniĭ, 8 băcăniĭ, 6 bogasieriĭ, 2 chiristigiĭ, etc. Comerciul cu cereale este foarte activ; 14 firme se ocupa exclusiv cu desfacerea cerealelor din împrejurimĭ.

Se face bîlciu anual la 23 Aprilie, 5 August și 26 Octombrie.

Armata.— In Adjudul-Nou e reședința batalionuluĭ al 2-lea a regimentuluĭ Putna, No. 10 (de infanterie), avînd în garnizoană, compania 7-a.

Căĭ de comunicație.— Caile de comunicație ale Adjudului-Noŭ sunt: 1. șoseaua națională care vine din Focșani, trece podul de fer de peste Trotuș și înaintează spre nordul Moldoveĭ; 2. șoseaua vecinală lungă de 4160 m., care 'l pune în legătură la N. cu Adjudul-Vechiŭ; 3. caile ferate Adjud-T.-Ocna și București-Focșani-Pășcani. Această din urmă linie, traversează Trotușul pe un pod lung de 271 m.

Adjudul era o stație de caĭ de poștă pe timpul existenței acestuĭ serviciŭ. Era așezat în drumul ce duce de la Focșani spre Bacăŭ la 21 kil. de poșta Berești. Avea 36 caĭ de poștă, 1 căpitan, 1 ceauș și 9 surugiĭ. Prețul unuĭ cal de poștă varia, după distanță, de la 2—4 l. n. de poștă, fiind socotit cîte 13 b. de cal și de kil., plus 50 b. de fie-care poștă pentru căruță.

Notițe istorice și arheologice. Tîrgul-Adjud a fost întemeiat de serdăreasa Ilinca Canta, pe moșia D-luĭ Balș, în urma autorizațiuniĭ obținută prin hrisovul din 15 Februarie 1795, dat de Mihail Șuțu, Domnul Moldoviĭ. Locuitoriĭ din Adjudul-Vechiŭ, îngroziți de desele vărsărĭ ale Siretuluĭ, părăsiră încetul cu încetul acea localitate, strămutîndu-se în Adjudul-Noŭ (v. Adjudul-Vechiu).

La nordul acestuĭ tîrg se află maĭ multe movile din vremea războaielor luĭ Ștefan-cel-Mare.

Adjud, *stație* de dr. d. f. în jud. Putna, pl. Răcăciunĭ, c. Adjud, pe linia Mărășești-Bacău (pusă în circulație la 13 Septembrie 1872) între stațiile Pufești (10.9 kil.) și Sascut (13.7 kil.) la 94 m. înălțime d'asupra niveluluĭ mariĭ. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 162470 L. 99 B.

Adjudul-Noŭ, *parohie*, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ, compusă din comunele Adjudul-Nou și Bărcioaia. Biserica parohială, cu hramul Sf. Dimitrie, se află în Adjudul-Nou; iar din cele filiale una în Bărcioaia, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, și alta în Adjudul-Noŭ, cu hramul Adormirea.

Adjudul-Vechiŭ, *com. rur.* în jud. Putna, pl. Răcăciunĭ.

Descrierea fizică. — Comuna Adjudul-Vechiŭ e așezată pe malul drept al Siretuluĭ, la o depărtare de 3 kil. de sub-prefectura plășeĭ Răcăciunĭ (Adjudul-Noŭ) și la 47 kil. de capitala județuluĭ.

Se mărginește la N. cu c. Berești, la S. cu Adjudul-Noŭ, la E. cu rîul Siret, care 'l desparte de județul Tecuciŭ, iar la V. cu c. Urechești.

Înălțimea acesteĭ comune d'asupra niveluluĭ mareĭ este de 135 metri.

Descrierea politică.—Comuna Adjudul-Vechiŭ se compune din cătunele Șișcani și Adjudul-Vechiŭ. Primăria se află în acest din urmă cătun.

Populațiunea comuneĭ, după recensămîntul din 1890, e de 204 c. de fam. cu 814 sufl., din carĭ: 412 bărbați și 402 femeĭ. Această populație se împărția ast-fel:

După starea civilă: 450 neînsurați: 237 bărbați și 213 femeĭ; 320 însurați; 43 văduvĭ (14 bărbați și 29 femeĭ) și un divorțat (1 bărbat). Sunt toți romînĭ și creștinĭ-ortodoxĭ. După felul ocupațiuniĭ, sunt: 230 agricultorĭ, 2 meseriași, 3 comercianți, 5 profesiunĭ libere și 5 servitorĭ.

Știŭ carte 34 persoane: 32 bărbați și 2 femeĭ.

Numărul caselor de locuit 123, 1 han, 2 cîrciumĭ, 1 moară.

Mișcarea populațiuneĭ în anul 1892 a fost: 8 căsătoriĭ, 29 nașteri, 33 morți. Excedentul de morți a fost decĭ de 4, ceea ce revine la 134 morți la 100 nașteri.

Cultul creștin-ortodox e reprezentat prin 2 biserici: una parohială cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Adjudul-Vechiŭ; cea-l'altă filială, în cătunul Șișcani. Pentru întreținerea bisericeĭ parohiale, comuna prevede în budgetul eĭ 435 leĭ anual.

www.dacoromanica.ro

Şcoală nu se află în comună. Copiĭ în vîrstă de a urma la şcoală sunt 111: 60 băeţĭ şi 51 fete.

Numărul contrib. e de 171, adecă 1 la 4,76 loc. In anul 1886 eraŭ 132 contrib., iar în 1869 eraŭ numaĭ 120.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893/94 era următorul:

Venitură	3470.13
Cheltueli	3430.74
Excedent . .	39.39
Budg. fondurilor drumurilor:	
Venitură	242.50
Cheltueli	242.50

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt, după ultima numărătoare, 168 boĭ, 207 vacĭ, 26 caĭ, 644 oĭ, 3 capre şi 77 porcĭ.

Industria şi comerciul. — Industria Adjudului-Vechiŭ se reduce la cea casnică. Comerciul de asemenea e prea puţin dezvoltat. El se exercită în cîte-va cîrciume, unde e în acelaş timp şi debit de tutun. Ca piaţă de comerciŭ servă tîrgul Adjud.

Căĭ de comunicaţie. — Pe lîngă şoseaua vecinală care pune în legătură Adjudul-Vechiŭ la S. cu căt. Şişcani, cele-l-alte căĭ de comunicaţie ale Adjudului-Vechiŭ sunt şoselele comunale care-l leagă la S. cu Adjudul-Noŭ (lungimea 4.160 m.), la N. cu com. Bereşti, paralel cu linia ferată, iar la V. cu com. Urecheşti, traversînd şoseaua naţională.

Notiţe istorice.—Cea maĭ véche menţiune despre Adjud ne întîmpină în convenţiunea comercială din 1433 între Domnul moldovenesc Iliaş şi Saşiĭ din Transilvania. Originalul se află în arhivul naţional din Sibiŭ (Tab. Sax. No. 67), iar o copie în «Exercitationes diplomaticae» de Eder (Hermannstadt, 1802, mss. în bibliot. evanghelică din Braşov 26, b, în 4). Iată pasagiul: «cum dicti Cives [Cibinienses] ac universi alii mercatores dictorum Sedium [Saxonicalium] ant alter evrum quandoqunque cum eorum venalibus seu mercibus terram dominii nostri [Moldaviensis] subintravernit, extunc «in oppido nostro Egyd halma computatis eorum rebus venalibus de qualibet marca dent quatuor grossos monetae terrae nostrae protributo.»

D. Haşdeŭ susţine că numele primitiv al acestuĭ orăşel era «Movila luĭ Agĭud-Egydhalma», iar Adjud n'ar fi de cît o formă romînească a luĭ Egyd, «Aegidius», un nume greco-latin, care în veacul de mijloc se obicĭnuia mult în Ungaria. (Etymologicum magnum Romaniae», vol. I, p. 513).

Din aşezămîntul comercial al luĭ Ştefan cel Mare, din 1460, reese că Adjudul era pe acea vreme un punct comercial pentru transitul postavurilor din Polonia prin Moldova spre Muntenia. Iată şi pasagiul în care se vorbeşte de acest orăşel:

«...a kto povezetŭ sukuo «do Basarab dati imet na go- «lovnom mytĕ u Sočavĕ ot «grivnu tri grosi a u Roma- «nova trŭgu i u Bacovĕ i u «Azuda i u Putnoĭu i u Vaslui «i u Berlade i u Tekuči ot voza «ʁ zlati...

«.... cine va duce postavurĭ «în Basarabia, va plăti vamă în «Sucĕava de grivnă treĭ groşĭ; «iar în tîrgul Romanuluĭ, în «Bacăŭ, în Adjud, în Putna, în «Vasluiŭ, în Bîrlad şi în Tecuciŭ «de car 2 galbenĭ... (Arhiva «istorică a Românieĭ», tom. II, p. 173.)

In a doua jumătate a secoluluĭ al XVI-lea, Adjudul forma un district a parte şi era unul din cele 24 districte ale Moldoveĭ. Aceasta o ştim din «Sumarul croniceĭ despre Ţara Moldovenească», scrisă în limba polonă în anul 1566 şi publicată împreună cu traducerea romînească în Letopiseţele luĭ Kogălniceanu, vol. III, p. 471—485. «Powiat Hadziowski» e forma polonă în care ne dă cronicarul numele districtuluĭ Agĭuduluĭ (Letopis., III, p. 484).

Adjudul a continuat să formeze un judeţ aparte şi în secolul al XVII-lea, judecînd după un document din 1631 în care un anume Popa Pavel, se zice a fi din judeţul Adjuduluĭ (vezĭ «Arhiva istorică a Românieĭ», tom. I, partea I-a, p. 106).

In descrierea Moldoveĭ şi a ţăreĭ Romîneştĭ făcută de cronicarul Miron Costin în 1684, în versurĭ polone, cîntul al 3-lea, se pomeneşte de tîrguşorul Adjud ca localitate maĭ însemnată în judeţul Putna. («Arhiva», tomul I, partea I-a, p. 171).

In timpul luĭ Cantemir, Adjudul îşĭ pierduse din însemnătatea luĭ, judecînd după descrierea ce o face acest principe în scrisoarea Moldoveĭ.

De atuncĭ tîrguşorul a scăpătat din ce în ce maĭ mult, până la sfîrşitul veaculuĭ al XVIII-lea, cînd o mare parte din locuitorĭ, îngroziţĭ probabil de pagubele ce căşunaŭ continuŭ vărsările Siretuluĭ se strămutară maĭ spre miază-zi cu vr'o 3 kil., în localitatea numită de atuncĭ Adjudul-Noŭ (v. a. n.).

Adjudul-Vechiŭ, *sat*, în com. cu acelaş nume, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ. Aşezat pe malul drept al Siretuluĭ, la 3 kil. spre N. de com. Adjudul-Noŭ. Aci e reşedinţa primărieĭ. Are o biserică parohială cu hramul Sf. Nicolae, cu întreţinerea căreia com. cheltueşte 435 leĭ anual. Şcoală n'are. Copiĭ în vîrstă de a

www.dacoromanica.ro

frecuenta şcoala sunt 79 (43 băeţĭ, 36 fete). Comunicaţia în acest sat se face prin şoselele vecinale şi comunale, care'l pun în legătură la S. cu satul Sişcani şi cu com. Adjudul-Noŭ, la N. cu com. Bereşti, iar la V. cu Urecheşti.

Pentru cele-l-alte date, a se vedea com. Adjudul-Vechiŭ.

Adjudul-Vechiŭ, *moşie* a Statuluĭ în jud. Putna, pl. Răcăciunĭ, com. Adjudul-Vechiŭ, fostă proprietatea mănăstireĭ Mera. Ea se mărgineşte de toate părţile cu proprietăţile foaste a d-luĭ Al. Balş, afară despre partea de răsărit, unde se uneşte cu Lespezile. A fost arendată împreună cu această din urmă moşie, care e aşezată dincolo de Siret în judeţul Tecuciŭ, pe periodul 1880—85 cu 19000 leĭ anual; iar pe periodul 1885—95 cu 16500 leĭ anual.

Adjudul-Vechiŭ, *parohie*, în jud. Putna, pl. Răcăciunĭ, formată din com. cu acelaş nume, avînd ca singură bis. cea parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în cătun. Adjudul-Noŭ.

Adjudul-Vechiŭ, *pădure* a Statuluĭ, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ, pe teritoriul comuneĭ cu acelaş nume. Are o întindere de 8 hectare.

Adomireasa, *deal*, la N.-V. c. Stăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, din care izvoreşte valea cu acelaş nume şi care se varsă în rîul Cerna.

Adomireasa, *vale*, jud. Vîlcea.

Adruma, *pisc de deal*, pe moşia Horodiştea, comuna Horodiştea, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Adunat-Istău, *moşie*, în c. Mizil, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Istău).

Adunaţi, *sat*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pendinte de c. r. Bîrlogi. (V. acest nume).

Adunaţi saŭ **Adunaţi-Negraşi**, *sat*, cu 100 loc., jud. Argeş, plasa Gălăşeştĭ, face parte din Negraşi. (V. acest nume).

Adunaţi, *cătun*, c. Cazaci, jud. Dîmboviţa. (Vezĭ Cazaci).

Adunaţi, *cătun*, c. Pietroşiţa, jud. Dîmboviţa. (Vezĭ acest nume).

Adunaţi, *vechiŭ cătun*, pe care-l formaŭ actualiĭ locuitorĭ aĭ cătunuluĭ Grădinari, pl. Sabaru, jud. Ilfov, situat pe malul drept al rîuluĭ Argeş. (Vezĭ Grădinari).

Adunaţi, *cătun*, face parte din c. Bucovul-Adunaţi din pl. şi jud. Teleormanuluĭ, are 130 loc. şi 34 contribuabilĭ.

Adunaţi-Buteşti, *comună rurală*, pl. Glavacioc, jud. Vlaşca. (Vezĭ Buteşti-Adunaţi).

Adunaţi-Copăceni, *com. rurală*, compusă din cătunele Adunaţi-Copăceni, Bereşti şi Pîrlita, situată pe malul drept al rîuluĭ Argeş în plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca, departe de Bucureşti de 22 kil., de Giurgiu de 42 kil., de reşedinţa plăşeĭ Ghimpaţi de 24 kilom. se află şosea comunală de 2 kil. pănă dă în şoseaua naţională Giurgiu-Bucureşti.

In 1887 a fost populaţie 211 contribuabilĭ cu 632 fam. saŭ 2567 suflete.

Venitul comunal în 1888 a fost 5217 l., chelt. 3392 leĭ.

In 1888 s'a cultivat de către 279 loc. din c. suprafaţa de 1176 hect. 50 are cu vie. Produce vin bun care se vinde la Bucureşti sub numirea de vin de Copăceni.

Există o şcoală comunală mixtă cu 4 clase şi cu un învăţător; casa este de zid dăruită de fostul proprietar al moşieĭ, d. Petrovicĭ-Armis. In 1888 a urmat la şcoală 63 băeţĭ, 22 fete.

In această comună sunt 3 bisericĭ, din care 2 în Adunaţi-Copăceni şi una în Pîrlita. Biserica parohială este în Adunaţi cu hramul Adormirea, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

In 1888 eraŭ vite: 280 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, 720 oĭ, 130 porcĭ.

Depinde această comună de Reg. 5 de dorobanţĭ cu reşedinţa în Giurgiu, de batal. 2, comp. 8 cu reşedinţa în Călugăreni. Sunt 8 cîrciume. Case de proprietar şi de arendaş cu pătule şi magaziĭ îndestulătoare. Bîlciŭ la 15 August.

Adunaţi-Copăceni, *cătun*, jud. Vlaşca, pendinte de comuna cu acelaş nume, situat pe malul drept al rîuluĭ Argeş, departe de Bucureşti 22 kil., de Giurgiu 53 kil. (V. c. Adunaţi-Copăceni).

Este proprietatea d-luĭ Petrovicĭ-Armis. Supraf. totală a moşieĭ este de 1143 hect. 71 are; s'a dat la 122 loc. foştĭ clăcaşĭ în 1864 461 hect. 51 ari, rămîne 682 hect. 20 ari. Din acestea sunt 60 hect. 42 ariĭ păd., şi 158 hect. 22 ariĭ viĭ, care produc vin bun.

In acest cătun este o şcoală comunală, şi o biserică cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnului cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ. (V. c. Adunaţi-Copăceni).

Adunaţi-de-Giormane, *com. rur.* în pl. Jiul-d.-j. jud. Dolj, la

www.dacoromanica.ro

20 kil. S.-E. de Craiova și la 23 kilom. departe de reședința plășeĭ, Căciulățești.

Comuna este situată pe șesul din stînga Jiuluĭ și pe primul platoŭ ce se înalță peste șesul acestuĭ rîŭ, la o depărtare de 2 kil. de apa Jiuluĭ; platoul acesta poartă numele comuneĭ.

Se învecinește la răsărit cu c. Giorocul-Mare, la apus cu c. Foișorul, de care se desparte prin rîul Jiul, la nord cu comunele Secuiul și Ghindeni, pl. Ocolul și la Sud cu c. Rojiștea.

Terenul comuneĭ prezintă cîteva ondulațiunĭ, carĭ plecînd din apa Jiuluĭ se ridică spre răsărit, avînd icĭ și colo forma unuĭ amfiteatru. Intre aceste ondulațiunĭ vom cita: Dealul-Bălților, pe care se află așezat cătunul Adunați, Dealul-Modruzuluĭ, care formează Valea-Modruzuluĭ (loc arat), Dealul-Viilor, cultivat, Dealul-Eleșteuluĭ plantat cu viĭ. Intre aceste două din urmă, se află Valea-Drosuluĭ, cultivată.

In partea de S. a comuneĭ, în centrul cătunului Adunați-de-Giormane, legate între ele printr'un pîrîŭ lung ca de 200 m., și care le face să comunice una cu alta, se află niște bălțĭ; ele aŭ o supraf. ca de 200—300 pog. Apa lor de prisos se lasă în cel din urmă șes al Jiuluĭ, preumblîndu-se aci în toate direcțiunile, formînd maĭ multe băltace, smîrcurĭ și pîrîiașe numite Jiețe, carĭ în dreptul cătunului Bratovoești merg de se varsă în Jiŭ. Toate aceste «Jiețe» sînt pline cu pește, saŭ acoperite cu stuh, trestie, zăvoaie, papură, etc. Din bălțile Giormane se scoate anual 5000—6000 kgr. pește: crap, știucă, cosace, belbițe, etc.

Comuna este udată: 1. pe la miază-noapte de Jiŭ, care după ce formează linia despărțitoare către apus, se îndreptează spre miază-zi, pentru a ajunge maĭ curînd la Bechet, unde se varsă în Dunăre. 2. de Pîrîul-Gioroculuĭ, izvorește din c. Cacalețul din Romanațĭ, trece prin c. Giorocul-Mare și pătrunde prin miază-zi în raionul acesteĭ comune, intră în păd. Statuluĭ Bratovoești și după ce cutreeră păd. în toate direcțiunile, formează la hotarul către Rojiștea, balta Ochiul, apoĭ intră în c. Rojiștea și se îndreptează de se varsă în Jiŭ; 3. de Jiețul, care se aliment. din bălțile Giormane, din debordările Jiuluĭ și din micĭ izvoare ce le întîlnește în cursul săŭ, curge pe la poalele satuluĭ și pe la picioarele primuluĭ platoŭ, merge către miază-zi pănă la marginea pădureĭ Statuluĭ Bratovoești; aci după ce formează maĭ multe bălțĭ cu stuhurĭ, trestie, etc. se îndreptează spre Jiŭ. 4. de Pîrîul-Morilor, care une-orĭ primește prisosul bălților Giormane, merge în c. Rojiștea și se varsă aci în balta Strîmba. Jiul are vad în dreptul acesteĭ comune; pîraiele aŭ toate podurĭ pe teritoriul acesteĭ comune.

Istoricul Comuneĭ. — Luînd fie-care cătun în parte, despre cătunul Bratovoești se spune că acum 150 de anĭ în urmă, trăiaŭ pe acest loc treĭ saŭ patru familiĭ, care își petreceaŭ vĭața maĭ mult în marea pădure a Statuluĭ numită Bratovoești; în această pădure atît aceștĭ locuitorĭ cît și alțĭ din comunele vecine se ascundeaŭ în timpurile nepacînice; maĭ pe urmă se stabiliră cu totul în cătun; între aceștia se spune că se afla unul cu numele de Bratu, de unde apoĭ a derivat numele cătunuluĭ.

Cătunul Giormane, ce se crede a fi existat maĭ înainte de anul 1743, își trage numele (se presupune) de la o veche familie de germanĭ. Cătunul Adunați-de-Giormane s'a numit ast-fel fiind format din locuitorĭ din cătunele de maĭ sus, dar maĭ mult din Giormane. Cătunele ce compun azĭ comuna sunt aceleași, adică: Bratovoești, care este cătunul de reședință, Adunați-de-Giormane și Giormanele. Mult timp s'a numit Bratovoești, după numele cătunuluĭ de reședință. A fost unită cu comuna Giorocul-Mare, avînd reședința în Giorocul.

In fie-care cătun se află cîte o bis.:

a) Biserica din Bratovoești serbează hramul Sf. Voevozĭ; este zidită la anul 1856 cu ajutorul Principeluĭ G. Bibescu și cu al locuitorilor satuluĭ.

b) Biserica din cătunul Adunați-de-Giormane, cu hramul Sf. Nicolae zidită pe la 1840 de C. Ghiurba, G. Giormăneanu, D. Bădosu și alțĭ locuitorĭ; pe lîngă această bis. se află și cimitirul satuluĭ, fiind la 1 kil. depărtare.

c) Biserica din cătunul Giormanele cu hramul Sf. Nicolae, zidită la anul 1753 de C. Poenaru, proprietar aci. Toate bisericile sînt de zid.

Doĭ preoțĭ oficiază la cele treĭ bis. succesiv, fiind ajutațĭ de treĭ dascălĭ. Fie-care bis. are cîte o proprietate de 17 pog. arabile, date după legea din 1864.

In com. se află o școală, în cătunul Bratovoești, care funcționează din anul 1869. Este întreținută de stat și de com. și are o proprietate de 17½ pogoane.

Populația comuneĭ pe cătune în anul 1893 a fost:

Adunați-de-Giormane 787 suflete, Bratovoești 807 suflete și Giormanele 596 suflete: în total 2190 suflete.

Această populație locuește în 52 case și 310 bordee.

www.dacoromanica.ro

După legea din 1864 sunt 221 împământeniți, iar după cea din 1889 sunt 69 însurățeĭ.

Media nașterilor pe ceĭ 3 anĭ din urmă 70, a morților 69. Populațiunea este stațională.

Frigurile bîntuesc mult comuna.

Case sunt 52 în toată com.; iar bordee 310.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este cam de 14 miĭ pog. din care 8048 pog. arabile, 800 pog. fîneață, 1000 islaz, 2000 loc și teren sterp, 2000 pog. pădure.

Moșia Bratovoești, cu puțurile, aparține Statuluĭ, înainte se numea și Manăstiricea, din cauză că aparținea mănăstireĭ Horezul. Arendată, de la 1893—98, cu 42150 leĭ anual.

Suprafața vîndută este de 1618 hect. 7955 m. p. Suprafața rămasă este ca la 5433181. Restul moșieĭ este al d-luĭ Costache Dumba și al loc., cu un venit de 71481 leĭ.

Statul are pădurea Bratovoești de 800 hect., care a aparținut familieĭ Brîncoveanu. Tot în Bratovoești este și acea a d-luĭ Costache Dumba ce a aparținut socruluĭ sĕŭ Emanoil; supr. este de 75 hect. compusă din stejar care predomină, frasin, ulm, alun, jugastru și corn.

Viile, de 65 hect., se găsesc pe moșia locuitorilor Moșneni-Bratovoești; produc vin roșu.

Pe moșia Statuluĭ sunt 3 morĭ de apă (pe apa Giorocul). Stîne sînt pe proprietatea Statuluĭ și a d-luĭ Dumba, carĭ produc cam la 6000 kgr. brînză.

Se găsesc 2 căldărĭ pentru fabricarea țuiceĭ din tescovină; se fabrică și cărămidă. Se lucrează de către femeĭ țesaturĭ de bumbac, in, cînepă, borangic, etc.

Schimbul îl fac cu orașul Craiova și cu schela Bechet, unde duc producte agricole, animale domestice și de unde importă unelte de muncă, îmbrăcăminte, precum: stambă, basmale, postav, asemenea și încălțăminte.

Transportul îl fac cu carele pe șoseaua națională Craiova-Bechet, ce străbate comuna pe o întindere de 8 kil.

Cîrciumĭ sunt 5, și anume 2 în Adunați-de-Giormane, 2 în Bratovoești și una în Giormanele. Comercianțĭ sînt 8.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1893—94 este de 3239 ven. și de 2900,42 chelt.

Animale: vite cornute 400, oĭ 1480, caĭ 180, porcĭ 120 și capre 84.

Adunați-de-Giormane, *sat,* pl. Jiul-de-jos, comuna Adunați-de-Giormane, județul Dolj, cu 787 suflete, (469 bărbațĭ și 318 femeĭ). Este situat la 2 kil. spre nord de Bratovoești. In comună sunt 10 case construite din cărămidă și 90 bordee, construite din pămînt bătut îngrădit cu nuele. Copiiĭ din această comună urmează la școala mixtă din satul Bratovoești (aceiașĭ comună) ce se găsește la o distanță de 2 kil. de satul Adunați-de-Giormane și sînt în număr de 11 băeți. In vîrstă de școală sunt 59 copiĭ (38 băeți și 21 fete). Știŭ carte 27 bărbațĭ și 2 femeĭ. In acest sat este o biserică de zid, fondată la anul 1840 de Dumitru Știrbeiŭ și Dumitru Ghimpa; are 1 preot și 1 cîntăreț și serbează hramul Sfinților Arhanghelĭ Mihail și Gavril (8 Noembrie). In centrul satuluĭ Adunați sunt două bălțĭ numite Bălțile-Giormanuluĭ, carĭ comunică între ele printr'un mic pîrîu, ce se scurge în Jiŭ. Suprafața fie-căreĭ bălțĭ este cam de 50 pog. și adîncimea variază între 4—5 m. Din aceste bălțĭ se scoate anual pănă la 5000 kg. pește.

Adunați-de-Giormane, *platoŭ,* pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj, c. Adunați-de-Giormane pe care este așezată comuna cu acelaș nume.

Adunați-Moșteni, *cătun,* format numaĭ din moșteni, alipit de cătunul Căldăraruluĭ, al comuneĭ Strîmbeni, din pl. și jud. Teleormanuluĭ. Are 391 loc. și 48 contribuabilĭ.

Adunați-Negrași, v. Adunați, jud. Argeș.

Adunați-Proviței, (Prahoviței), *sat,* face parte din c. r. Ocina, plaiul Peleș, jud. Prahova. In sat sunt 85 case, 2 cîrciumĭ și 2 morĭ. Populațiunea este de 424 suflete. Vite în cătun sunt: 6 caĭ, 96 boĭ și vacĭ, 227 oĭ, 7 capre și 68 porcĭ.

Adunați-Purcăreni, (vezĭ Purcăreni, jud. Muscel).

Adunați-Sîrbeni, *com. rur.,* pl. Glavacioc, jud. Vlașca, situată pe ambele coaste ale văiĭ Jirnovuluĭ, departe de București cu 42 kil., de Giurgiu cu 76 kil. și de reședința plășeĭ, Obedeni, cu 23 kil.

Această proprietate era a d-luĭ dr. Carazisu; azĭ este în posesia moștenitorilor luĭ Spiridon Gazoti. Cu un venit anual de 10000 leĭ.

Are suprafață totală de 1230 hect.; s'aŭ împroprietărit 90 loc. la 1864, aŭ luat 326 hect., remîne 904 hect. Din acestea este păd. 160 hect.

Are o biserică și un preot cu 2 cîntărețĭ, cu hramul Sf. Nicolae.

Este o școală mixtă cu 3 clase, cu un învățător; la aceasta

www.dacoromanica.ro

aŭ urmat în 1888, băeți 77, fete 16.

In 1887 s'a cultivat 940 hect. cu diferite cereale.

In 1887 venitul comunal era de leĭ 2655, chelt. 2388 leĭ.

In acelaș an aŭ fost 133 contrib. cu 465 fam. saŭ 708 suflete.

Odinioară se cultiva mult tutun, azĭ nu se maĭ cultivă. Pământul acesteĭ moșiĭ este argilos, sărac, conține multă apă și plesnește la călduri marĭ; se produce mult ovăz.

Această comună depinde de Reg. 28 de dorobanți, cu reședința în Găești.

Prin comună trece șoseaua comunală, care duce la șoseaua județeană ce merge pe valea Drimbovniculuĭ.

Sunt 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt puțin muncitorĭ, casele lor sunt făcute de gard învelite cu cocenĭ; prea puține din ele sunt învelite cu șindrilă.

Vite marĭ sunt: 406 boĭ și vacĭ, 2570 oĭ și capre, 800 porcĭ.

Acest s. s'a numit Adunați-Sîrbenĭ după numirea moșnenilor Sîrbenĭ de alăturĭ, căcĭ s. acesta a fost o adunătură de sătenĭ veniți aci înainte de 1802; satul s'a mărit sub protecția vechiuluĭ proprietar dr. Carazisu, care, ca doctor al principeluĭ B. Știrbeĭ, a putut să adune pe această proprietate sătenii circumvecinĭ, ce fugeaŭ de pe proprietățile alăturate.

Bîlciŭ la 21 Maĭ și la 8 Septembrie.

Adunați-Teiuluĭ, *com. r.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Dumbrava, jud. Mehedințĭ, la distanță de 42 kil. de reședința județuluĭ, este situat pe culmea Brîgleseĭ și văile Brăiloiu ce comunică cu valea Albulețtilor, și hotarul spre Bucșoreni. Formează comuna cu cătunul Brîgleasa avînd reședința în s. Adunați-Teiuluĭ. Numărul contribuabilor este de 116, cu 508 loc. în 171 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor; eĭ posedă 19 pluguri, 30 care cu boĭ, 5 căruțe și 118 stupĭ. Are o biserică cu un preot și doĭ cîntărețĭ. Budgetul comuneĭ este de 1179 l. la ven., și de 640 l. la chelt.

Vite sunt: 340 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 150 oĭ și 196 rîmătorĭ. Această c. se mărginește: la răsărit cu c. Rucșoreni; la apus cu c. Bălțați-d.-s.; la miază-noapte cu c. Plopi, avînd o supraf. de 100 hect. pământ. Locuitoriĭ acesteĭ comune, parte sunt moșnenĭ, și parte împroprietăriți după legea rurală din 1864. Prin această c. trece șoseaua județeană Turnu-Severin-Dumbrava-Dolj, din care se ramifică două șosele comunale ce o leagă cu com. vecine Podul-Grosuluĭ și Bălțați-d.-s.

Adunatul, vezĭ Nișcovul-Adunat, jud. Buzăŭ.

Afighinea, *vale*, în jud. Constanța, plășile Silistra-Nouă și Mangalia, pe teritoriul comunelor rurale Bairam-Dede și Cara-Omer; se desface din ramurile nord-estice ale dealuluĭ Bair-Iuiuk și din cele nord-vestice ale dealuluĭ Caraomer îndreptîndu-se spre miază-noapte; maĭ întîiŭ cu numele de Dere-Chioi, apoĭ Alibi-Chioi, apoĭ Cașla și în fine Afighinea, trecînd prin satele Alibi-Chioi, Cașla și Bairam-Dede; mergînd printre dealurile Bairam-Dede, Curu-Bair, Sara-Bair și Alibi-Chioi la V. și dealurile Mezarlîc-Bair, Mezarlîc și Alibi-Chioi la răsărit; primește pe partea dr. văile Chiogherciu-Punar-Ceair, Cula-Ceair și Chior-Dere; are o direcțiune generală de la S. la N.-V., fiind situat în partea sud-estică a plășeĭ Silistra-Nouă și a comuneĭ Bairam-Dede și în partea apusană a plășeĭ Mangalia și a comuneĭ Cara-Omer.

Afinișul, *munte*, în c. Broșteni, jud. Suceava.

Afinișuluĭ (Coasta-), numire dată părțeĭ de N. a mănăst. Fețele din com. Valea-Muscelului, jud. Buzăŭ; e acoperită de păd. și afine.

Afinișuluĭ (Pîrîul-), mic *pîrîŭ*, afl. al pîr. Chiril din c. Broșteni, jud. Suceava.

Afinata, *sat*, face parte din c. r. Rusănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Aci este și reședința comuneĭ. Are o populație de 212 loc. (95 bărbați și 117 femeĭ). Copiĭ în vîrstă de școală 13 (8 băeți și 5 fete). Este o bis. de lemn reparată la anul 1827. Ctitoriĭ și anul fondăreĭ nu se cunosc.

Cade în centrul comuneĭ și este udat de rîul Cerna și de pîrîul Afînata.

Afînata, *deal*, c. Rusănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Afînata, *pîrîŭ*, se varsă în rîul Cerna, pe teritoriul comuneĭ Rusănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, după ce udă satul cu același nume. El isvorește din coastele comuneĭ.

Afrimești, *cătun* de moșnenĭ, în c. Malul din pl. și jud. Teleorman, situat pe valea Cotmeni, are 150 loc. și 25 contrib.

Aftiți, *lac*, pe moșia Statuluĭ Vo-

www.dacoromanica.ro

rona, c. Poiana-Lungă, pl. Siret, jud. Botoşanĭ.

Afumaţi, *com. r.*, pl. Băileşti, jud. Dolj, la o depărtare de 45 kil. spre S.-V. de oraşul Craiova, şi de 11 kil. de reşedinţa plăşeĭ, care este Băileşti; situată pe şesul Dunăreĭ.

Se învecineşte la N. cu comunele Intorsura şi Siliştea-Crucea, la S. cu c. Coveiu şi c. Catanele, la E. cu c. Urzicuţa şi la V. cu c. Bourenĭ.

Comuna este cu totul şeasă, prezintă însă cîte-va movile şi anume: două la miază-zi numită una Movila-Turculuĭ şi cea-l'altă Movila-Desculţanilor. Treĭ movile la miază-noapte: Movila-Brăzdata, Movila-Molieĭ şi Movila-cu-Ştir. O movilă la răsărit numită Movila-Boilor şi una în căt. Amzuleşti, numită Movila-Bercevilor.

In comuna Afumaţi sunt treĭ bălţĭ: I. Alăturea de s. Afumaţi, începe din restul teritoriuluĭ acestuĭ sat şi se scurge în pîrîul Baboaia din c. Urzicuţa; această baltă se numeşte Brăzdata. II. Sărăceaua în S. pe limita către c. Catanele, are o supraf. de 10 pog. III. Balta Izvoarele. In cîte-şĭ trele bălţĭ se găsesc peştĭ, dar foarte micĭ.

Istoric. După cum spun bătrîniĭ din comună, această com. (Amzulesti) şi-a luat numele de la un anume păstor Amza, care, venind cu turma sa aicĭ, a pus începutul satuluĭ, ce s'a numit Amzuleşti. Maĭ tîrziŭ Amzuleşti a fost despărţită în două de către proprietariĭ localĭ, dînd satelor nouă formate numele de Amzuleşti-d.-s., şi Amzuleşti-d.-j. Maĭ tîrziŭ primul sat a luat numele de Afumaţi. Numele acesta de Afumaţi se crede, că vine de la un zapciu ce venise să inscrie pe loc. la darea liudelor şi despre care spun sătenĭĭ, că a fost afumat în casa unuia din locuitoriĭ satuluĭ. Innainte de anul 1885, c. Afumaţi avea ca căt. alipit c. vecină Boureni. Azĭ se compune, după cum se vede de maĭ sus, din două cătune: Amzuleşti şi Afumaţi, care este şi cătunul de reşedinţă.

In comună se află o biserică, care nu se ştie de cine este fondată; dar se cunosc reedificatoriĭ săĭ (de la 1861—1863) carĭ sunt: foştiĭ proprietarĭ localĭ Iancu Teodor Iota, Stăncuţa Paianu, Vasile Stănel, fost arendaş şi maĭ mulţĭ sătenĭ. In a doua intrare a bisericeĭ se găseşte următoarea inscripţie: «ziditu-s'a aceasta sfîntă şi dumnezeiască biserică, unde se prăznueşte hramul Sf. cuvios Sava, Sfinteĭ cuvioase Paraschiva, Sf. Ioan Botezătorul şi Sf. Erarh Nicolae, acum din noŭ pe hotarul d-luĭ Dinu Teodor Iota — Amzuleşti d. s. — unde fiind alergătorĭ şi stăruitorĭ din început şi pănă în sfîrşit cu alergătura, cu dare de banĭ şi altele, Preotul Ilie Amzulescu, Iancu I. Iota, Vasile Stănel, arendaşul Amzuleştilor-d.-s., Cocoana Stăncuţa Păianu, proprietăreasa Amzuleştilor-d.-j., Floarea Popos, etc. (urmează numele încă a 36 loc. sătenĭ), ajutînd şi toţĭ loc. dintr'aceste două cătune: Amzuleşti şi Afumaţi şi altĭ pravoslavnicĭ creştinĭ de prin oraşe şi sate, unde înfrumuseţîndu-se şi cu zugrăveală, după cum se vede, — cu bine cuvîntarea prea Sf.-sale, D. D. Calinic, episcopul Rîmniculuĭ-Nouluĭ-Severin. — In zilele prea înălţatuluĭ nostru Domn Alexandru Ioan Cuza, întîiul Domnitor al Principatelor-Unite Valachia şi Moldova la leatul 1863, Octombrie 16.»

In serviciul bisericeĭ se află un preot şi 2 cîntăreţĭ. Biserica are o proprietate de 17 pogoane arabile, date după legea rurala din 1864.

In cătunul Afumaţi se află o şcoală mixtă construită de comună. Funcţionează din vechĭ timpurĭ, şi pe la anul 1863 a fost aşezată pe baze maĭ temeinice. Este întreţinută de Stat şi comună; localul e în bună stare; frecuentată de 56 băeţĭ şi 6 fete.

Totalul populaţiuneĭ din c. este de 264 fam. cu 1153 sufl. din care 584 bărbaţĭ şi 569 femeĭ. După starea civilă, sînt: 608 neînsuraţĭ (310 bărbaţĭ şi 298 femeĭ), 528 însuraţĭ şi 17 văduvĭ (10 bărbaţĭ şi 6 femeĭ)

Ştiŭ carte 69 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

După felul ocupaţiuneĭ sunt: 880 agricultorĭ, 4 meseriaşĭ, 9 comercianţĭ şi 3 cu profesiunĭ libere.

Media anuală a naşterilor este de 4.25, iar a morţilor de 3.25. Bolile ce bîntue comuna sunt: frigurile palustre.

După legea rurală din 1864 sunt 135 loc., iar după legea din 1879 sunt 7 însuraţeĭ împroprietăriţĭ. In c. se găsesc 175 case şi 79 bordee, din care în Afumaţĭ: 88 case de pămînt bătut, 20 de gard şi 5 de zid; total 113 case. In cătunul Amzuleşti 46 case de pămînt bătut, 3 de zid, 12 de gard şi una de paiante. Bordee sînt 44 în Afumaţĭ şi 35 în Amzuleşti. Numaĭ 29 case aŭ pe lîngă ele cîte o grădina.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 6993 pogoane, din carĭ:

Pămînt arabil 6257 pogoane;
Fîneţe 293 pogoane;
Islaz 140 pogoane;
Lac şi teren sterp 55 pogoane;
Pădure 171 pogoane.

Moşiile de pe teritoriul comunal se numesc: 1. Afumaţi,

www.dacoromanica.ro

2) Amzuleşti, şi aparţin d-lor proprietarĭ Constantin C. Paianu, Traian Djuvara, Theodor B. Davidescu, Pache F. Iota, precum şi d-neĭ Lucia Demetriades. In trecut aparţineaŭ d-lor C. Paianu şi Theodor Iota. Suprafaţa lor este de 2581 pogoane; ven. de 96000 leĭ.

Se seamănă pe ele grîŭ, porumb, orz şi meiŭ. O branişte de 85 hect. 70 ari se află pe moşia d-lor Constantin C. Paianu, Traian Djuvara şi a doamneĭ Lucia Demetriades, în cät. Amzuleşti. Această branişte este împărţită între proprietariĭ sus numiţĭ şi cîţi-va locuitorĭ din Amzuleşti. Lemnele ce compun pădurea sunt: Gorunul, salba-moale, etc.

Viile de 38½ hect. aparţin locuitorilor sătenĭ şi produc vin de calitate mijlocie.

In comuna Afumaţi se găsesc 10 industriaşĭ şi anume: în Afumaţi: un cojocar şi cinci fierarĭ ţigani; în Amzuleşti: 1 cojocar, 1 cizmar şi 2 ferarĭ.

In cătunul Afumaţi sunt 4 cîrciumĭ, iar în cät. Amzuleşti 2. Comercianţĭ în toată comuna sunt 14, din care 6 cîrciumarĭ, iar restul comercianţĭ de grîne. Locuitoriĭ îşĭ desfac productele la schelele Calafat şi Bistreţ, şi rare-orĭ la Craiova.

In schimbul grînelor se importă din Craiova scîndurĭ pentru îngrăditul curţilor, mare cantitate de unelte agricole, căruţe, îmbrăcăminte, lemnărie şi fierărie pentru construcţia caselor, bordeelor, magaziilor. Locuitoriĭ se duc la cele 4 bîlciurĭ anuale din Băileşti, unde cumpără vite pentru plugărie, precum şi cele pentru industria casnică. La Bistreţ se duc pe drumul comunal vecinal Afumaţi-Bistreţ, ce duce la schela, care se află la o mică depărtare de Bistreţ pe marginea Dunăreĭ. La Calafat se duc pe şoseaua comunală vecinală Afumaţi-Boureni-Maglavit saŭ pe calea jud. Craiova-Calafat. La Craiova se duc pe drumul vecinal-comunal Afumaţi-Intorsura-Radovan.

Comuna mai este străbătută de calea ferată Craiova-Calafat, la o mică depărtare de cät. de reşedinţă.

Afară de căile mai sus numite c. mai este străbătută de calea vecinală comunală Urzicuţa-Afumaţi-Bourenĭ ce trece de-alungul şi prin centrul cătunuluĭ de reşedinţă Afumaţi; această cale are o lungime de 4 kil.

Venitul comuneĭ pe 1893—94 a fost de leĭ 4294.50, iar cheltuelile de leĭ 3968.47.

Vite cornute sunt 200, oĭ 180, porcĭ 14.

Afumaţi, *com. rur.*, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situată la N.-E. de Bucureşti, pe malul st. al văieĭ Păsăruica, distanţă de 16 kil. de Bucureşti, lîngă păd. Grădiştea.

Se compune din satele: Afumaţi şi Boltaşi, cu o populaţie de 1667 loc. carĭ trăesc în 322 case.

Suprafaţa totală a comuneĭ e de 4157 hect. arabile. Proprietariĭ, fraţiĭ M. şi N. Dumba, aŭ 3075 hect. arab., şi loc. 1082 hect. arab.

Proprietariĭ cultivă 2400 hect. arab. (150 rezervate pentru islaz, 525 hect. arab. păd.). Locuitoriĭ cultivă tot terenul fără să rezerve locurĭ de islaz.

Comuna numără 301 contrib. şi are un budg. de 6681 leĭ la ven. şi 6126 la chelt. In anul 1885 eraŭ 274 contrib.

Dintre loc. 358 sunt plugarĭ. Ocupaţia lor de căpetenie e agricultura, creşterea vitelor şi cultura livezilor; 38 aŭ diferite meseriĭ.

Arătura se face cu 256 pluguri: 239 cu boĭ şi 17 cu caĭ. Locuitoriĭ au 347 care şi căruţe: 308 cu boĭ şi 39 cu caĭ.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 50 ariĭ.

Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Are o şcoală mixtă cu care Statul şi comuna cheltuesc anual 2734 leĭ, împreună cu micile alocaţiunĭ ale comuneĭ pentru întreţinerea eĭ. Obicĭnuit se frecuentă de 23 băeţi şi 9 fete.

Numărul vitelor e de 1258 vite marĭ: 181 caĭ şi epe, 5 armăsarĭ, 580 boĭ, 91 vacĭ, 47 viţeĭ, 9 taurĭ, 71 bivolĭ şi 274 bivoliţe şi de 4428 vite micĭ: 123 capre, 4163 oĭ, 142 rîmătorĭ.

Are un heleşteŭ şi 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Dintre locuitorĭ 243 sînt împroprietăriţĭ şi 164 neîmproprietăriţĭ. In comună sunt 49 streinĭ de ambe-sexe.

Această comună este în legătură cu Colintina şi Dascălul-Creaţa prin şosele vicinale.

Despre înfiinţarea acesteĭ comune găsim din spusa celor bătrînĭ următoarele:

In partea de N.-E. a comuneĭ Afumaţi era satul Nona, pe proprietatea boeruluĭ Nona, lîngă vălceaua Nona, numită azĭ valea Strahova. Alăturĭ era satul Sacşori, numit si Frumuşica, pe proprietatea uneĭ cocoane, numită Frumuşica.

Boeruluĭ Nona, proprietar pe atuncĭ a uneĭ bucăţĭ de moşie, pe care era satul Nona, fiind silit de Ipsilante, (care avea şi el aci mai multe trupurĭ de moşie) a-ĭ vinde moşioara ce o avea, pe un preţ de nimic, boeruluĭ Nona i-ar fi scăpat din gură vorbele: «mai bine aş da-o de pomană de cît pe nimic.»

Ipsilante nu pierde ocazia şi în prezenţa martorilor, carĭ aŭ auzit pe boerul Nona, face ac-

www.dacoromanica.ro

tele de danie și devine proprietarul aceleĭ moșiĭ. In urma acestora boerul Nona a fugit, nu se știe unde.

Joița, o fată crescută de suflet de Ipsilante, a primit din partea acestuia, ca zestre, o parte din moșie despre răsărit, ce se întindea până la Moara-Domnească și Șindrilita de azi, dar i-a răscumpărat-o generalul Mavru, proprietarul moșieĭ Moara-Domnească.

Aga Alecu Schina, devenind ginerile luĭ Ipsilante, căcĭ a luat în casătorie pe fiica sa Maria, a primit de zestre moșia Afumați, alcătuită din maĭ multe trupurĭ, cu satele maĭ sus numite și satul de la Podul-Ianculuĭ, compus din cîte-va familiĭ de Bulgarĭ. Cu aceștia și cu Romînĭ din satele pomenite maĭ sus, Aga Schina a format satul Afumați, după cum se vede azi.

In urma acestora, între aniĭ 1828—29, Schina maĭ așează în s. Afumați alte familiĭ de Bulgarĭ aduse de generalul Kisseleff de peste Dunăre. Schina a avut proces cu generalul Mavru pentru cotropirea părțeĭ de moșie dată de Ipsilante ca zestre Joițeĭ, însă Schina a perdut procesul.

Afumați, *sat,* pl. Bailești, com. Afumați, jud. Dolj, cu 840 sufl. (414 bărbați și 426 femeĭ). In acest sat sunt 113 case și 44 bordee; 88 case sunt făcute din pămînt bătut, 5 sunt de cărămidă și 20 de gard. Numaĭ 29 case au gradina lor.

In sat sunt 606 caĭ, 1000 boĭ și vacĭ, 19 bivolĭ, 1700 oĭ, 7 capre și 302 porcĭ.

Școala din acest sat este mixtă și a fost frecuentată de 39 băeți și 3 fete din Afumați și de 17 băeți și 3 fete din satul Amzulești, com. Afumați. Construirea localuluĭ școaleĭ a costat 4390 leĭ, din care județul a dat 1965 leĭ și 71 banĭ, iar restul de 2424 leĭ l-a dat com. Școala funcționează din timpurĭ maĭ vechĭ; are 1 singur învățător. In sat e o bis. parohială cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Afumați, *sat,* din c. r. cu același nume (v. a. n.) plasa Dîmbovița, jud. Ilfov, situat pe malul stîng al văieĭ Pasărea.

Biserica cu hramul Adormirea, deservită de 3 preoți și 2 cîntărețĭ, a fost zidită de un Cantacuzino, la a. 7144 (1636) și restaurată în urmă de Ipsilante.

Aci Șerban Cantacuzino a zidit o fabrică de postav. La anul 1530, sub Domnia luĭ Radu de la Afumați, se dete, pe cîmpia din juruĭ acestuĭ sat, o vestită bătălie între Romînĭ și Turcĭ, carĭ intraseră în țara spre a așeza în scaunul domnieĭ pe Mehemet-Bey.

Alexandru Moruzzi Voevod (1795) a făcut o fabrică de hîrtie la Afumați, și «cînd 'ĭ aŭ venit mazîlie, zice Dionisie Eclesiarcul, aŭ pus-o în spinarea mitropolieĭ de 'ĭ aŭ dat sumă de pungĭ de banĭ geremea, zicînd că mitropolieĭ 'ĭ este de trebuință să facă hîrtie de tipografie».

Afumați, *sat,* face parte din c. r. Urși, pl. Oltul-de-sus, jud. Olt. Are o pop. de 300 loc. Este situat pe dealul Afumați. Aci e o biserica zidită pe la anul 1870.

Afumați, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschiv, com. Chilieni, pe pîrîul Micul-Pereschiv, la nord de satul Chilieni. Are 147 loc. și 37 case. In acest număr intră și pop. cătr. Rotăria.

Afumați, *sat vechiŭ,* în jud. Vîlcea, locul de naștere al luĭ Radu-Vodă de la Afumați.

Afumați, *cătun,* (tîrlă), în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pe teritorul comuneĭ Țăndăreĭ.

Afumați, *cătr.* al c. Surdulești din plasa și jud. Teleorman. Se consideră ca o mahala a s. și nu e trecută osebit.

Afumați, *stațiune* de dr. d. f. în jud. Dolj, pl. Balta, c. Afumați, pe linia Craiova-Calafat (pusă în circulație la 1 Dec. 1895) între stația Portorești (10 kil.) și stația Băilești (14 kil.) la 52.84 m. înălțime d'asupra nivelului mareĭ. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 18070 l. 45 b.

Afumați, *deal,* spre N.-E. de c. Urși, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. cu direcția dela N. spre S. în lungime de 2 kilom. și jum. Pe el se cultivă tot felul de cereale și servă și de islaz.

Afumați, *fort,* în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Afumați, *loc izolat,* în coprinsul c. cu același nume, jud. Ilfov. Cade spre V. de vatra satuluĭ.

Afumați, *numire vechie,* a cătr. Bujorești din c. Antonești, jud. Teleorman, care se maĭ păstrează și astăzĭ printre locuitorĭ.

Afumați, *siliște,* pl. Băilești, jud. Dolj. c. Boureni.

Afumăcioara, sau Semeșeasca (Crăciuneasca), moșie în c. Boldești, s. Grădiștea, jud. Buzău, are 450 hect. arăturĭ și islaz.

Afumăciori (Siliștea-), fost *sat*

www.dacoromanica.ro

în c. Boldești, jud. Buzău, situat pe silișteа Grădișteĭ; în urma invaziunilor ruseștĭ din 1808 s'a risipit; după 1828 loc. întorcîndu-se, s'aŭ stabilit în c. Grădiștea al c. Boldești. Din această cauză, c. Grădiștea poartă numele de Grădiștea-Afumăcioriĭ.

Afurisiți, *cătun,* în partea de S. a comuneĭ Scorțarul-Noŭ, jud. Brăila, pe muchia ce separă lunca Buzăuluĭ de platoul nordic al județuluĭ, lîngă drumul dintre Roman și Constandinești și la patru kil. spre S. de Scorțarul-Noŭ. Vatra satuluĭ este de 4 hect. avînd 9 case cu 11 c. de fam. saŭ 49 sufl. Animale sunt: 24 caĭ, 74 vite cornute, 120 oĭ și 10 rîmătoriĭ.

Afurisiți, *movile,* situate una la S. și alta la S.-V. cătunuluĭ cu acelaș nume din c. Scorțarul-Noŭ, jud. Brăila.

Agades-Denisi, (v. Valea-Albă), *sat* în c. Uscați, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Agafton, jud. Buzău, vezĭ Agaton.

Agafton, *sat,* în partea de S.-V. a comuneĭ Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, are întindere de 161 hect. și populație de 67 fam. cu 267 sufl., 67 contrib. Avînd 51 vite cornute, 7 caĭ, 20 porcĭ, 250 de stupĭ. In sat se află o cîrciumă, un comerciant și 2 meseriașĭ.

Satul se zice că s'aŭ format din stolniciĭ servitoriĭ aĭ mănăstireĭ Agafton, cu care se învecinează.

Agafton, *deal,* în partea de Nord a mănăstireĭ Agafton, jud. Botoșanĭ.

Agafton, *mănăstire* de călugărițe, situată în pădure, la E. de satul Agafton, jud. Botoșanĭ. Sunt 2 bis. cu 3 preoțĭ, 1 diacon și 124 călugărițe din carĭ 53 știŭ carte. Imprejurul mănăstireĭ este rezervată o întindere de 171 hect. pămînt pentru cultură.

Legenda spune că sunt maĭ mult de 100 anĭ, cînd pe locul mănăstireĭ era pădure, un călugăr, numit Agafton, de la foasta mănăstirea Doamneĭ, pogorîndu-se în pădure auzi di'n tr'un frasin un glas îngeresc, și întorcîndu-se la aĭ săĭ, spuse cele auzite. In urmă vre-o cîțĭ-va călugărĭ aŭ tăiat frasinul și arboriĭ vecinĭ și aŭ clădit o bisericuță de lemn pe locul frasinuluĭ și cîte-va chiliĭ împrejur.

Călugăriĭ însă n'au putut sta mult timp aicĭ, căcĭ se zice că aŭ fost alungațĭ de Olăreasa din familia Pisoschi, care s'a călugărit și a adus în locul călugărilor, călugărițe de pe la mănăstirile vecine, iar ea a devenit stariță.

In anul 1844 s'a maĭ clădit o bis. cu hramul Pogorîrea sf. Duh, cu banĭ adunațĭ din milostenie; iar în 1889 s'aŭ reparat și zugrăvit din noŭ.

Aerul sănătos și poziținea frumoasă a acesteĭ localităț atrag mulțĭ vizitatorĭ în timpul vereĭ.

Agafton, *pădure* a Statuluĭ, jud. Botoșanĭ împrejurul mănăstireĭ Agafton, în întindere de vre-o 20 hect.; compusă din părțile numite: Mlada, Runcul și Humăria.

Agaia, *loc de isvoare,* pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, în apropiere de cât. Agășul, de unde obîrșește pîrîul Agășul.

Aganim, *deal,* în plasa Măcin, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Măcin; este așezat în partea apusană a plășeĭ, și în partea nordică a comuneĭ; el este maĭ mult o prelungire orientală a dealuluĭ Orliga (din com. Jijila), și se întinde de-alungul grinduluĭ Somova și a gîrlițeĭ Coticeruluĭ; are o înălțime de la 80—101 metri; are o direcție de la N.-V. spre S.-E.; din el își ia naștere pîrîul Valea-Popeĭ (afluent al pîrîuluĭ Jijila); el comunică cu dealul Sărăria de la răsăritul săŭ, iar prin valea care le unește merge șoseaua județeană Măcin-Isaccea-Tulcea, și drumul comunal Măcin-Jijila; este întretăiat de cîte-va văĭ rîpoase; lapoalele sale despre gîrlița Coticeruluĭ se întind viile orașuluĭ Macin, iar creasta și cele-l'alte poale sînt acoperite cu pășunĭ, fînețurĭ și islazurĭ.

Agape, *deal,* numit ast-fel după numele unuĭ vechiu locuitor răzeș. Se află pe teritoriul satuluĭ Oțeleni, c. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciu.

Agapia, v. Petricani-Agapieĭ, jud. Neamțu.

Agapia, *sat,* c. Filiorul, pl. Mijlocul-d.-s., jud. Neamțu, așezat în strîmtoarea celor două capete ale munților Măgura (Muncelul), formate către răsărit-m.-noapte de Dealul-Mare, iar către S. de muntele Ciardacul, pe moșia cu a sa numire, la 35 kil. depărtare de orașul Piatra. Se mărginește la N. cu s. Vînători-Neamțu, la V. cu mănăst. Secul și Sihăstria, de carĭ se desparte prin munțiĭ Ciungi, Arșița, Măgura și Dealul-Mare; la S. cu s. Filiorul, de carĭ se desparte prin muntele Ciardacul; și la E. cu s. Cehlăești, de care se desparte prin linie convențională.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţiune de 240 fam. carĭ se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor.

Această localitate este vestită pentru ţesăturile de şieac de tot felul (roşiŭ, cafeniŭ, alb, etc.), foarte fin lucrate; asemenea pentru ciorapiĭ împletiţĭ din lînă albă ţigae, carĭ sunt foarte mult căutaţĭ în comerciŭ; tot aicĭ se maĭ lucrează mohairul, o mătasă fină, din care se fac camelaucele (adică ştergarul cu care se îmbrobod maicele, şi învelitura ce se vede la călugărĭ şi arhiereĭ, pusă peste potcap şi atîrnînd pe spate). Numărul ţesătoarelor călugăriţe, pentru şieac, e de 18. Afară de acestea, femeile din sat lucrează foarte mult un fel de ţesătură numită catrinţă.

In acest s. se află două şcolĭ: una de băeţĭ, populată cu 68 de elevĭ (băeţĭ) şi alta de fete, populată de 99 eleve, dintre carĭ numaĭ 24 aŭ urmat în tot cursul anuluĭ.

Agapia, *mănăstire* de călugăriţe, jud. Neamţu, situată în cuprinsul curbătureĭ munţilor Măgura, puţin maĭ către apusul satuluĭ Agapia; posedă două bisericĭ marĭ:

a) *Agapia-din-Deal* (numită şi Agapia-Vechie), cu hramul Minunea Sf. Arhangheliĭ, construită în fundacul despre miază-noapte a munţilor Dealul-Mare şi Măgura, precum şi a păd. Agapia, după cum se zice la 1585 (7093) de Petru al IV-lea supra-numit Şchiopul.

Această dată însă nu poate fi tocmaĭ cea adevărată şi cea maĭ vechie, de oare-ce mănăstirea păstrează documente cu mult maĭ anterioare aceluĭ an (7093), precum şi un hrisov al luĭ Bogdan-Voevod, prin care la 7077 (1569), dărueşte mănăstireĭ Agapia, moşia Graşi şi Apa Neamţuluĭ; decĭ, părere maĭ vrednică de admis este că Petru-Voevod a reedificat numaĭ saŭ a zidit din noŭ această mănăstire, pe urmele şi locul unde fără îndoială a existat vre-o locuinţă monahală. (V. Piatra-luĭ-Aron).

b) *Agapia-din-Vale*, lîngă cursul apeĭ (v. Agapia, pîrîŭ), şi în mijlocul văieĭ formate de ramura Măgureĭ, s'a zidit cu mult maĭ tîrziŭ de cea-l'altă (adică după 57 de anĭ, la Iunie 1642), de către Hatmanul Gavril, fratele luĭ Vasile Vodă, şi soţia luĭ Kneagina Liliana, după cum se vede de pe inscripţiunea pusă deasupra biserieĭ.

Din odoare sfinte însemnăm: o evanghelie în limba slavonă, îmbrăcată în argint, dată de ctitora Kneagina Liliana, la anul 7154. Un aer de atlas roşiŭ, cusut numaĭ în fir de aur, coroanele sfinţilor înconjurate cu pietre; deasupra este cusută cina cea de taină, iar împrejur următoarea inscripţiune în limba slavonă: «Luînd pîine în sfintele şi prea cinstitele şi fără de prihană ale sale mîinĭ, mulţumind şi bine-cuvîntînd, a sfinţit frîngînd şi dete sfinţilor şi apostolilor săĭ zicînd: luaţĭ şi mîncaţĭ, acesta-ĭ trupul meŭ, pentru ertarea păcatelor. Io Stefan Voevod.» O bederniţă de atlas, cusută cu sfinţĭ şi cu mărgăritare, scrisă împrejur cu litere de fir în limba slavonă, că e făcută de Ştefan-Voevod, la Episcopia Rădăuţuluĭ. O icoană, Maica Domnuluĭ, peste tot cu argint, vre-o cîte-va sălbĭ de monede antice de aur la gît, diademă şi alte bijuteriĭ. O cruce mare de argint poleită cu aur, dată de Vistierul Iordachi Miclescu la 1813. O poală la Maica Domnuluĭ, de catifea roşie, cusută cu fir de aur, foarte bogată, dăruită de D. M. Atanasie Roset, etc. Din acareturĭ citĭm:

Moşiĭ: 1. Geaşi, cu cătunul Bălăşeni, din jud. Neamţu, dată de Bogdan-Voevod şi D-na luĭ Maria, la 10 Maiŭ 7077 (1560).

2. Munţiĭ şi Siliştea, din jud. Neamţu, de Petru-Voevod-Şchiopul, la 7095.

3. Pindeşti din jud. Roman, de Petru-Voevod la 7095.

4. Tîrgul-Noŭ, din jud. Neamţu, de Ieştion Uşmel la 7099.

5. Satul Filiorul şi Cehlăeşti, din jud. Neamţu, de Irimia Movilă-Voevod la 7111, asemenea.

6. Moşia Icuşeni, din judeţul Iaşĭ.

7. Vicoleni, din jud Fălciu, tot de Irimia Movilă.

8. Negreşti, din jud. Roman, de Logofătul Lupu Stoicea, la 7111.

8. Pustiana, din jud. Bacău, de Doamna Liliana la 7155.

10. Cornăuţi, din ţinutul Hotin, de Safta, fiica Hatmanuluĭ Gavril, la 7176.

11. Comarna, din jud. Iaşĭ, de Ilieş Alexandru-Voevod la 7185.

12. Chipereşti, din jud. Iaşĭ, de Ionaş Petrişor (de la 1863 această moşie a fost dată cu embatic la Sf. Spiridon din Iaşĭ).

13. Bălăneşti, din jud. Tecuciŭ, luată schimb de Egum. Germano, de la Teodor Cantacuzen pentru moşia Goşmani.

14. Boiştea, cu o bucată de loc, din jud. Neamţu, de Arch. Chedeon.

15. Piriţi-de-Rotovăeştĭ şi Ingăreşti cătunul, de Arhiepiscopul Silvestru.

16. Poiana-luĭ-Ureche, din jud. Neamţu, de Ioan Th. Calimah-Voevod.

17. O bucată de loc în Focşanĭ, cu bis. Sf. Dumitru, de Şetrarul Vicol.

www.dacoromanica.ro

18. Jumătate din moșia Broșteni, din jud. Botoșani, de schim. Asineta Știrbățoaia, la 1836.

19. Biserica Cuvioasa Paraschiva din Iași, de Vornicul Vasile Rosset; etc.

Podgorii (vii): 20. La Nicorești, 12 pogoane de vie, date de Catinca Bogdăneasa.

21. La Știfești, 12 pog., de logofătul Gheorghiță Sturdza.

22. La Drăgășeni, 3 pogoane, de Efrem și Ioana.

23. La Crucĭ, 12 pogoane, de Constantin Bucă.

24. La Vișanĭ, 10 pogoane, de Lăscărache Rosset, Biv vel Vistiernic.

25. La Ursoiŭ, 3 pogoane, de Elenca Palade.

26. La Cotnari, 3 pogoane, de Scărlat Gr. Radu.

27. La Cotnari, 12 pog., de polcov. Vas. Neagu, la 1856; etc.

28. *Case:* Mai multe dughene în Iași.

Mănăstirea Agapia prin poziţiunea eĭ pitorească, frumoasă și strategică în acelaș timp, fiind împrejmuită de treĭ părţĭ cu munţĭ acoperiţĭ cu imense păduri de brazĭ, dar mai cu seamă prin multele bogăţiĭ și venituri ce poseda, de multe orĭ și-a atras privirile diferiţilor năvălitorĭ, și în multe rînduri a fost ocupată și prădată de oștĭ. De una din acele ocupărĭ scrie I. Neculcea că s'a întîmplat în al 6-lea an al Domnieĭ luĭ C. Cantemir (între 1689—1693), năvălind Leșiĭ, cu craiul lor Sobieski, în ţară; iar la întoarcere a lăsat oștĭ în cetatea Neamţuluĭ, Suceava, Secul, mănăstirea Armenească, Agapia, Cîmpu-Lung și Hangul (v. «Vieaţa luĭ C. Cantemir» de I. Neculcea). De altele iată următoarea mărturie:

«Adică Ieromonahul Egumen Teofan, cu tot soborul de la sf. mănăstire Agapia, scriem noĭ toţĭ mărturisind cu acest zapis al nostru, fiind sf. mănăstire Agapia lipsită, și de multe oștĭ străine stricată, și noĭ ne-avînd de unde să dăm, să putem a ne țindrili sf. mănăstire scos'am un sat vînzător, anume Șorcani, ce sunt la ţinutul Orheiuluĭ, cu vatra de sat și cu vecinĭ, și cu locurĭ de heleșteŭ și cu sandnic într'apa Nistruluĭ, ca să se afle cine-va să ne facă plată pe acel sat, să ne putem ridica nevoile noastre. Aflatu-s'aŭ dumnealuĭ Duca, marele vistiernic și ne-aŭ făcut nouă plata deplin pe acel sat, carele scrie mai sus Șorcani, la ţinutul Orheiuluĭ, drept 800 de leĭ bătuţĭ gata, și ne-a făcut dumnealuĭ deplin plata în mînele noastre, de'naintea părinteluĭ Episcopuluĭ Serafim de Huși. Și noĭ tij, pentru mai multă credinţă, am iscălit, și pecetea sf. mănăstirĭ noĭ am pus ca să se știe. Ghenar 7181» (1673). (V. asemenea Tîrgul-Neamţu).

Mănăstirea Agapia a servit de azil monahilor (călugărĭ), pănă la 1803; în acest timp însă mitropolitul Veniamin Costachi, văzînd reaua întocmire, precum mai cu seamă și unele fapte din vieaţa particulară a unor monahĭ, i-a strămutat pe toţĭ (15 cîţĭ eraŭ), dîndu-ĭ sub ascultarea egumenilor de la alte mănăstirĭ (Neamţul, Rîșca), iar în locul lor, tot pentru corecţiune, a strămutat călugăriţele care populaŭ schitele: Prepodoamna din capitala Iașĭ; Socola de lîngă Iașĭ; Vînătoriĭ, din jos de orașul Piatra; Gîrcina, aproape de Piatra (v. Hrisov. A. Moruzzi, 1803), dîndu-le stariţă pe schim. Nazaria, care, retrăgîndu-se la Văratic, făcu loc maiceĭ Elisabeta Costachi (sora mitr. Veniamin).

La 1815 (luna Maiŭ), prin o scrisoare a patriarhuluĭ de Constantinopol, Evhetes, iscălită și de alţĭ 15 patriarhĭ, s'a dobîndit ertarea păcatelor și binecuvîntarea călugărilor strămutaţĭ. (V. Uric. II, p. 224).

La 1821, în timpul revoluţieĭ, a ars mănăstirea, iar parte din călugăriţe s'aŭ retras, împreună cu stariţa Elisabeta, pănă după potolirea rezmeriţeĭ, peste hotar în Bucovina.

La 1834, murind stariţa Elisabeta Costachi, s'a zidit schitul cu hramul Nașterea Domnuluĭ, cu 1000 galbenĭ lăsaţĭ prin testament de dînsa pentru acest scop.

La 1844, s'a așezat cu încuviinţarea luĭ Mihail Sturdza Voevod, de către mitrop. Meletie, un așezămînt povăţuitor (regulam.).

Numărul călugăriţelor la strămutare era foarte restrîns; cu timpul însă a sporit, așa că la 1872 eraŭ 490. Astă-zĭ sunt 355 de maice și 61 de surorĭ. Înainte cea mai mare parte eraŭ din clasa bogată, saŭ mai bine zis, a aristocraţieĭ moldovenești.

Mănăstirea Agapia a fost închinată Mitropolieĭ Moldoveĭ, starea 2-a.

Agapia, *moșie*, în jud. Neamţu, dăruită (împreună cu munţiĭ) mănăstireĭ Agapia, prin hrisovul din 24 August 7093 (1585), de Petru IV Șchiopul și mărită mai tîrziŭ prin diferite alte donaţiunĭ (v. Agapia, mănăstire). Se megieșește cu moșiile Bălţătești, Filioara, Văraticul și Topoliţa-Secălușești. De la secularizare, aparţine, cu veniturile eĭ, statuluĭ.

Agapia, *pădure*, în jud. Neamţu, situată pe moșia cu aceiași numire; are o întindere de 1726 hect. saŭ 3640 pog. E pusă în exploatare.

Agapia, *pîrîŭ*, în jud. Neamţu,

www.dacoromanica.ro

cu apă foarte limpede (căreia călătorii îi zic și lacrima virginei), izvorește din înfundătura ramurilor munților Măgura, c. Filiorul, plasa de Sus-Mijlocul, puțin mai către apus de mănăstirea Agapia-din-vale; curge aproape în linie dreaptă spre răsărit, udînd mănăstirea Agapia (pe partea despre miază-zi a ei) și satul Agapia (pe partea despre miază-noapte) în dreptul căruia eșind din strîmtoarea munților, primește pîrîul Filiorul (pe dreapta), traversează apoi șoseaua județiană Piatra-Neamțu între kil. 32—35, vărsîndu-se în pîrîul Topolița (pe dr.), în fața satului Topolița și a șoselei comunale vecinale, ce duce din c. Crăcăoani prin satele Ghindăoani-Topolița-Humulești, după un curs de 13 kil. socotit din vîrful obîrșiei sale.

Agapia-Vechie, *mănăstire* de călugărițe, în jud. Neamțu, (v. Agapia-din-deal, mănăstire).

Agaton, *ruine* de bis. săpată in stînca m. Crucea-Spătarului, în fața fostului schit de maici Sf. George, jud. Buzău. Are 5 m. lungime și 4 lățime. Partea de stîncă, care acopere altarul, stă încă, iar aceea care acopere restul, s'a dărămat. Strănile sunt săpate în piatră, ale căror urme se văd numai la păretele drept. In altar, d'asupra proscomidiei, se poate citi încă această inscripție:

«Pomenirea Neagoe Basarab.

«Pomenirea arhiepiscopului Dosifteiu.

«Pomenirea monahiei Teodora.

«Ponenirea monahului Agaton.»

Pe fereastra de E. a altarului se găsește o inscripție posterioară fondării bis., din care se mai citește: «Florica... 7245» (1737). La ușa intrării se văd resturi dintr'o inscripție, devenită indescifrabilă. Tradiția zice că acea inscripție, dacă se citea de la dreapta spre stînga, arăta locul unde se afla ascunsă o mare comoară; iar de la stînga spre dreapta, arăta pe fondatori. Comoara s'a găsit în 1865, de niște călători austro-ungari, într'o grotă, ce era săpată sub biserică și a cărei gură era astupată cu o mare piatră. Stariția de la Sf. George conservă și acum lada în care a fost păstrată comoara. E probabil că aci să fi fost unul din cazurile despre care vorbește Șincai în a sa cronică. (Cronica, vol. III, pag. 53. Ed. II).

Din obiectele sacre ale acestei biserici n'a ajuns până la noi de cît o icoană, care se află la părăsitul schit Fundăturile.

Agaua, *cătun,* pendinte de comuna Stăncuța, plasa Balta, județul Brăila, situat pe malul verigei Stoenești. Se învecinește la E. cu Dunărea-Vechie, la V. cu ezerul Zatna. Are 100 suflete, 22 familii. Acest cătun a suferit multe prădăciuni din partea Cerchezilor, în timpul războiului dintre Ruși și Turci, de la 1877.

Agăpieni, *sat,* în com. Pipirig, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; este așezat între culmile despre E. al munteluĭ Cotnărelul și a ramurelor cari se detașează din muntele Hălanca (Halesia), și munții mărginași jud. Suceava, pe moșia statului Munții.

Vatra satului are o întindere de 14 hect., 30 arii; cu marginea teritoriului său formează hotarul jud. Suceava, megieșindu-se cu satele Tărățeni, Cujbeni, Pluton și Dolhești din aceeași com. (Pipirig).

Populațiunea sa se ridică la 104 sufl. sau 18 fam., cari se ocupă mai cu seamă cu creșterea vitelor.

Terenurile acestui sat fiind de formațiune muntoasă și impropriĭ agriculturei, locuitoriĭ și-au angajat pămînturi pentru cultivare, în afară de raionul com., adică tocmai prin com. Păstrăveni, Timișești, etc.

Numărul contribuabililor 18.

Numărul vitelor se urcă la 831 capete, dintre cari: 22 boi, 14 vaci, 700 oi, 20 cai, 30 rîmători și 45 vite micĭ cornute (viței, juncĭ, etc.).

Agăpieni, *deal,* lîngă satul cu a sa numire în jud. Neamțu; se detașează din ram. Cotnărelul, îndreptîndu-se în direcț. N.-S.-E. Locuitoriĭ îi zic Agăpchieni.

Agăpieni, *pîrîŭ,* în c. Pipirig, pl. de Sus-Mijlocul; izvorește din ramurele munților Cotnărelul, în partea hotarului jud. Suceava, curge prin satul cu a sa numire în jud. Neamțu, paralel cu drumul natural ce unește acea localitate cu satul Cujbeni, și se varsă pe partea stîngă a pîr. Ozana.

Agăpioaĭa, *pîrîŭ,* în plaiul Rîmnic, jud. R.-Sărat, izvorește din culmea Cîmpulungeanca, vîrful Goicel, udă com. Valea-Sălcieĭ în partea de apus, de la V. la E., și se varsă în rîul Cîlnăul, pe dreapta luĭ, mai jos de cătunul Valea-Sălcieĭ, după un curs cam de 6 1/2 kil.

Agăpioaĭa, *vale,* în plaiul Rîmnic, com. Valea-Sălcieĭ, jud. R.-Sărat, în partea de apus a eĭ, pe fundul căreia curge pîrîul Agăpioaĭa.

www.dacoromanica.ro

Agăpioasa (ungureşte Gyepeczepatak), *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Munteluĭ, c. Brusturoasa, care vine din Ardeal, curge de la N. la S. pe graniţă, unde se încarcă cu pîrîiaşul Lupul şi se scurge d'a st. în pîrîul Sulţa, după un curs de 3100 m.

Agăricioaeĭ (Valea-), v. Popeştilor (Valea-), com. Micleşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Agăstin, *pîrîŭ,* plasa Munteluĭ, jud. Bacău, care curge prin c. Comăneşti şi se varsă în rîul Trotuşul.

Agăşul, *com. rur.,* pl. Munteluĭ, jud. Bacău, la o distanţă de 80 kil. de cap. jud.; înfiinţată în 5 Februarie 1893, cu cătunele Cotumba, Agăşul, Sulţa şi Goioasa, ce ţineaŭ maĭ înainte de c. Brusturoasa.

Agăşul, *sat,* pl. Munteluĭ, jud. Bacău, al com. Agăşul, situat de-a st. Trotoşuluĭ, şi pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la poalele munteluĭ Pietrosul şi la o depărtare de 4237 m. de cătr. Sulţa.

Are 4 cîrciumĭ, 1 moară şi 4 ferăstraĭe. Capĭ de fam. sunt 69, suflete 378. Animale sunt: 19 caĭ, 246 vite cornute, 49 porcĭ şi 81 capre. In vechime era renumit pentru fabricarea brînzeturilor.

Agăşul, *moşie,* jud. Bacău, pl. Munteluĭ, c. Agăşul, aproxim. de 15150 hect., proprietar Eug. Ghica. Pe această moşie se află pădurea Pietrosul. Aci sunt 5 ferăstraĭe care daŭ multă cherestea de brad şi molift.

Agăşul, *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Munteluĭ, c. Agăşul, care izvoreşte din locul numit Agaia, de pe muntele Pietrosul; se varsă d'a st. în Trotuş, avînd o lungime de 9 kil.

Agăşul, *vale,* jud. Bacău, plasa Munteluĭ, c. Agăşul, pe teritoriul satuluĭ cu acelaşĭ nume, în care curge pîrîul ce-ĭ poartă numele.

Agemler, *com. rur.,* puţin însemnată, aşezată în partea centrală a jud. Constanţa, la 42 kil. spre V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în partea nordică a plăşiĭ Mangalia, la 35 kil. spre N.-V. de orăşelul Mangalia, reşedinţa eĭ.

Se mărgineşte la miază-noapte cu comunele: Copadin (pl. Constanţa şi Biulbiul (pl. Medjidia), la miază-zi cu com. Enghez, la răsărit cu com. Osmancea şi la apus cu comunele Kazil-Murad şi Carabacî (pl. Medjidia).

Relieful soluluĭ e accidentat de culmea Enghez cu ramificaţiile sale; principalele dealurĭ carĭ o brăzdează sunt: Culac-Bair cu vîrful Sofular (128 m.), la S.-V., Chedreanu (130 metri), prin interior; Uzun-Bair cu vîrful Caugagi (150 m.), la N.-Vest; Arabi-Iuk-Bair cu vîrful Arabi-Iuiuk (137 metri), Arabi-Alciala (128 m.) şi Ciobanisa-Bair, cu vîrful Copadin (123 m.) la N.; Edil-Chioi-Tepe (130 m.) la S.-E.; toate aceste dealurĭ sunt acoperite de fînețe şi semănăturĭ. Movile sunt puţine şi fără însemnătate, fiind micĭ şi tinzînd a dispare.

Hidrografia este maĭ slab reprezentată ca orografia, căcĭ ape curgătoare în adevăratul sens al cuvîntuluĭ nu există, ci numaĭ nişte văĭ carĭ conţin apă toamna şi primăvara după topirea zăpezilor; această uscăciune trebue atribuită lipseĭ de păduri, carĭ întreţin umezeala. Principalele văĭ sunt: Sofular, ce trece prin satul Sofular la V., Musur-Cuiuk la S.-V., adiacentă pe stînga, Chiorcui pe dr. la N.-V., Agemler ce trece prin satele Agemler şi Ciobanisa, şi valea Canara-Dere la răsărit.

Suprafaţa totală a com. este de 1985 hect. din carĭ 72 hect. ocupate de vatra satuluĭ cu grădinele şi cu 66 case, restul de 1913 hect. împărţit între stat cu proprietarĭ carĭ aŭ 1553 h. şi locuitorĭ ce posedă 360 hect.

Clima com. este excesivă, nefiind adăpostită nicĭ de dealurĭ, nicĭ de pădurĭ; verile sunt arzătoare şi ernile aspre; vîntul de N.-E. predomină; maladiile o bîntue des; ploae în cantitate puţină.

Cătunele carĭ o compun sunt treĭ: Agemler, reşedinţa, în partea răsăriteană, pe valea Agemler, între dealurile Ciobanisa-Bair la N., Edil-Chioi la S.; Ciobanisa, în partea centrală, la 100 m. spre N.-V. de precedentul, reşedinţa, pe văile Agemler şi Canara-Dere, între dealurile Ciobanisa la N. şi Chedreanu, la miază-zi; Sofular în partea sud-vestică a comuneĭ, la 4 kilom. spre S.-V. de reşedinţă, pe valea Sofular între dealurile Cular-Bair la apus, Chedreanu la N. şi Casicci la E. Aspectul lor n'are nimic caracteristic.

Populaţiunea com. este următoarea: 74 fam. cu 353 sufl., împărţită ast-fel:

După sex: 189 bărbaţĭ, 164 femeĭ.

După stare civilă: 205 necăsătoriţĭ, 144 căsătoriţĭ şi 4 văduvĭ.

După instrucţie: 5 ştiŭ carte, 348 nu ştiu.

După cetăţenie: 280 cetăţenĭ romînĭ, 73 supuşĭ străinĭ.

După religie: 15 ortodoxĭ, 79 catolicĭ şi luteranĭ, 259 mahometanĭ.

www.dacoromanica.ro

După ocupațiune : 73 agric. și meseriași, 1 comerciant.

După avere : împroprietăriți 29, neîmproprietăriți 45.

Comuna n'are școală, nici biserică, locuitorii merg la satele învecinate, ca Osmanfacî ; sunt însă 2 geamii în cătunele Agemler și Ciobanisa.

Ocupațiile locuitorilor sunt:

Agricultura, fiind în com. 73 plugari, cari aŭ 34 pluguri (cu boi 24, cu cai 10), 47 care și căruțe (18 cu boi, 29 cu cai), și 1 mașină de secerat.

Creșterea vitelor, având com. 7597 capete de vite, din cari : 153 cai, 139 boi, 10 măgari, 7260 oi, 35 porci.

Comerciul e puțin activ, se face prin gara Medjidia la 38 kil. spre N.-V., și constă în import de manufactură, instrumente agricole, vin, și în export de cereale, vite (oi), lînă, brînzeturi, etc.

Budgetul com. e de 2761 l. la venituri, 1358 l. la cheltueli.

Căi de comunicație ale com. sunt: drumul mare Copadin-Osmancea pe la răsărit, și căi comunale saŭ vecinale la satele învecinate ca : 1. spre Osmancea direct, 2. Mangalia prin Osmancea, 3. Agemler, 4. spre Enghez direct, 5. spre Sofular direct, 6. Copadin direct.

Agemler, *sat,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, cät. de reședință al comuneĭ Agemler; situat în partea vestică a plășiĭ și cea răsăriteană a comuneĭ, la 1 ½ kil. spre V. de c. Osmancea și foarte aproape de cät. Ciobanisa. Este așezat în valea Canîra-Dere, și este închis de dealurile Ciobanisa-Bair din spre N., Edil-Chioi-Tepe din spre E., și Chedreanu din spre S.-V. Are o supraf. de 850 hect., dintre care 35 hect. arab. ; are 40 case.

Populațiunea compusă din Bulgari și Turci, este de 38 fam. cu 206 sufl. ; se ocupă aproape numaĭ cu creșterea vitelor. Din Agemler pleacă următoarele drumuri: unul spre răsărit la Osmancea; unul spre S. care se desface în două ducînd la Sofular și la Casîcci ; altul spre V. la Beșoul și altul spre N.-V. la Copadin.

Agenție, *stațiune* de supraveghere, în pl. Tulcea, jud. Tulcea, pe teritoriul com. r. Malcociu. E situată în partea nordică a pl. și a comuneĭ, la 4 kil. spre N. de s. Malcociu, și la 3 kil. spre N.-V. de cät. Perislava; este așezat în dreptul mileĭ cu No. 44, de unde brațul Sulina se desparte de brațul Sf. Gheorghe, în fața uneĭ micĭ insulețe nisipinoase (de 10 hect.) ; este întemeiată de comisiunea Dunăreană, pentru a supraveghia navigațiunea brațelor Sulina și Sf. Gheorghe; la apus de dînsa, pe malul st. al brațuluĭ Sf. Gheorghe se află o ridicătură de 4 metri înălțime, acoperită cu verdeață și care e punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea.

Aghi (Iazul-), *numire* dată uneĭ părți din moșia Smeeni, jud. Buzăŭ.

Aghi (Iazul-), *vad*, peste rîul Călmățuiul, în c. Smeeni, jud. Buzăŭ, lîngă care se află și o însemnată movilă cu acelașĭ nume.

Agia, *baltă,* pl. Cîmpul, c. Ciuperceni, jud. Dolj, spre S. de Buicliu. Intindere de aproape 15 hect. Nu are scurgere.

Agigea, *sat,* în jud. Constanța, pl. Constanța, cät. comuneĭ Techir-Ghiol ; situat în partea S.-V. a plășiĭ și a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-E. de cät. de reședință Techir-Ghiol ; este așezat la 1 ½ kil. departe de mare în partea și extremitatea S.-V. a loculuĭ Agiagea-Ghiol, la deschiderea văilor Iuntacan-Dere S. și N. și este închis la N. de dealul Lazmahale, la V. de dealul Telegraf-Tepesi-Bair și la S. de dealul Agigea cu movilele Tuzla-Iuk (39 metri) și Cum-Tepe (35 metri). Populațiunea sa, care este compusă din Sîrbi și Turci, se ocupă aproape numaĭ cu pescăria. Șoseaua județeană Constanța-Techir-Ghiol trece prin s. și din s. maĭ pleacă drumuri comunale la Lazmahale și la Hași-Diuluk.

Agigea, *baltă,* în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul comuneĭ r. Techir-Ghiol și anume pe acela al cătunului saŭ Agigea, de unde i-a venit și numele de Agigea-Ghiol; este situat în partea S.-E. a plășiĭ și cea răsăriteană a comuneĭ, la N.-E. și în marginea satuluĭ Agigea și la 2 ½ kil, spre S.-E. de s. Lazmahale. Este la marginea măreĭ, însă nu comunică cu ea, și este înconjurată de toate părțile de aceste dealuri ; Dealul-Denis-Ialasî-Bair la Nord, Telegraf-Tepesi-Bair la V., și Agigea la S. și în ea se deschid văile Iuntacan-Dere I spre N. și Iuntacan-Dere II spre S. In partea vestică este acoperită cu stuf. Din ea se extrage foarte mult pește. Are 75 hect. întindere.

Agi-Ghiol, *com. rur.* situată în partea răsăriteană a județuluĭ și sudică a plășiĭ Tulcea, la 15 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea.

Numele săŭ e turcesc și e luat de la lacul din apropiere, numit Agi-Ghiol și care e sărat și amar (agi = amar, ghiol = lac).

Se mărginește la N. cu ora-

www.dacoromanica.ro

şul Tulcea, la S. cu lacul Razim, la V. cu com. Cataloi şi Congaz, la E. cu com. Sari-Ghiol.

Relieful soluluĭ este accidentat; ca dealurĭ avem: dealurile Ciatal-Tepe, Iamalac (218 m.) la N.-E.; Deşli-Cairac (164 m.) la N.-V.; Orta-Bair, Căuşul-Mare, Dealul-cu-Cunună, Pietrosul şi Dealul-cu-Pomĭ la V. şi S.-V.; ele sunt acoperite cu livezĭ şi semănăturĭ; movilĭ sunt numeroase; între ele distingem: Movila-Hotaruluĭ, Ciobanilor şi Toximiul (115 m.) artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

Ape sunt foarte puţine: Valea-Tulceĭ de la N. la S. trece prin sat şi se varsă în lacul Agi-Ghiol; Valea-Cazangia la S.-V. Bălţĭ sunt: Razelm la S. şi E.; Agi-Ghiol lîngă comună, amar şi sărat, şi ale căruĭ ape de curînd au început a fi întrebuinţate ca băĭ.

Clima în general e sănătoasă; vînturile de N.-E. şi de la mare suflă des; ploaie puţină, maladiile sunt rarĭ.

Cătunele carĭ o compun sunt: Agi-Ghiol la N., reşedinţa, lîngă lacul Agi-Ghiol, Sabandgia, la 5 kil. spre S.; lîngă lacul Razelm.

Intinderea comuneĭ este de peste 3100 hect., din carĭ 215 hect. vetrele celor 2 sate, 1850 hect. ale locuitorilor, restul al statuluĭ.

Populaţia este amestecată; elementele predominante sunt Romîniĭ şi Bulgariĭ. Sunt 365 familiĭ cu 2078 sufl., din carĭ: Romînĭ 295 fam. cu 1702 sufl.; Bulgarĭ 66 fam. cu 339 sufl.; 33 Grecĭ şi Ovreĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună.

Ocupaţiunile locuitorilor sunt: agricultura, 240 plugarĭ cu 188 pluguri. Vitele sunt în număr de 3212 capete, din care 480 boĭ, 318 vacĭ, 512 caĭ şi epe, 1231 oĭ, 180 capre, 445 rîmătorĭ. Comerciul e activ şi constă în import de coloniale şi în export de cereale şi vite; sunt 8 comercianţĭ.

Veniturile sunt de 1785 leĭ, iar cheltuelile de 1620 leĭ; cu un excedent în plus de 165 leĭ.

Căĭ comunale sunt acele care duc la comunele învecinate, la Tulcea, Sari-Ghiol, Cataloi, Zebil, Beştepe.

Biserică sunt 2, una în Agi-Ghiol cu hramul Sf. Voevozĭ, alta în cât. Sabandgia tot cu hramul Sf. Voevozĭ; aŭ cîte 10 hect.; la fie-care e cîte 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Şcolĭ sunt 3, 1 de băeţĭ, alta de fete în Agi-Ghiol, şi a 3-a mixtă în Sabandgia, fie-care cu cîte 1 învăţător.

Agi-Ghiol, *sat*, în pl. Tulcea, jud. Tulcea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Agi-Ghiol, situat în partea nordică, lîngă lacul Agi-Ghiol de la care şĭ-a luat numele. Intinderea satuluĭ e de 160 hect. Populaţia e de 276 fam. cu 1576 sufl., din carĭ 1234 Romînĭ, 334 Bulgarĭ; se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Agi-Ghiol, *lac* însemnat, în plasa Tulcea, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol, situat în partea sudică a plăşiĭ şi în cea sud-estică a com.; el este format de lacul Razelm sau Razim şi este alimentat tot de el, aşa că secînd Razelmul uneorĭ seacă şi Agi-ghiol; are o formă lunguiaţă, cu o lungimc de $3^1/_2$ kil. şi o lărgime medic de 800 m., cu o întindere de $2^1/_2$ kil. (sau 250 hect.); une-orĭ seacă foarte mult şi se reduce întinderea la jumătate; partea sudică aparţine cătunuluĭ Sabangea; pe malul apusan al luĭ, şi pe la poalele dealuluĭ Pietrosul, merge drumul com. Agi-Ghiol-Sabangea, iar cel răsăritean este limita între comunele Agi-Ghiol şi Sari-Ghiol. In partea nordică, el primeşte Valea-Tulceĭ, unită cu valea Agi-Ghiol. Malurile sale sunt în general înalte; apa sa este sărată, amară, şi pe fundul luĭ nomolul este amestecat cu sare şi cu iod în foarte mare cantitate, aşa că sunt de o putere excepţională şi, după mărturisirea unuĭ doctor, ele ar fi maĭ tarĭ ca cele de la Lacul-Sărat din judeţul Brăila. Băile acestea sunt cunoscute numaĭ în jud. Tulcea, şi de aci chiar vin numaĭ 50 — 60 familiĭ; nefiind stabiliment balnear, vizitatorĭ staŭ în satul Agi-Ghiol şi apoĭ, peste zi, orĭ li se aduce acasă apa, curăţită de noroiu, cu care fac băĭ calde de iod, orĭ se duc de 2 orĭ pe zi la lac, fac băĭ recĭ, se ung cu noroiul iodo-sărat, îl lasă de se usucă pe dînşiĭ cît-va timp, apoĭ intră în lac de se curaţă de el. Numele său vine de la două cuvinte turceştĭ: agi = amar şi ghiol = lac, decĭ tradus ar fi Lacul-amar.

Agi-Ghiol, *pîrîŭ*, în pl. Tulcea, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol; este formată din două micĭ pîrîiaşe, ce izvorăsc, unul din dealul Uzum-Bair, şi altul din Dealul-Mare, se unesc la poalele dealuluĭ Deşli-Caira, se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdează partea de miază-zi a plăşiĭ şi a com. Malcoci, pe cea răsăriteană a com. Cataloĭ şi pe cea centrală a com. Agi-Ghiol, şi după ce trece poalele dealuluĭ Căuşul-Mare şi Dealuluĭ-cu-Cununa, merge de se varsă, după un curs de 7 kilom., în pîrîul Valea-Tulceĭ, de dreapta, chiar în interiorul satuluĭ Agi Ghiol. Pe valea sa

www.dacoromanica.ro

merg două drumurĭ comunale: Cataloĭ-Agi-Ghiol şi Malcoci-Agi-Ghiol; malurile sale sunt joase şi acoperite cu verdeaţă.

Agioglu (Iazul-luĭ-), *iaz*, aflător din sus de satul Orţeşti, c. Drăgăneşti, jud. Suceava, ocupă o suprafaţă de 1200 m. p. din moşia Giuleşti. Conţine peşte: caracuda, ştiucă, clean, etc. şi racĭ.

Agioglu (Lunca-luĭ-), *luncă* de răchită, înşesul Moldoveĭ, moşia Giuleşti, din com. Drăgăneşti, jud. Suceava, în suprafaţă de 5 6 falcĭ.

Agioglu (Moara-luĭ-), *moară*, pusă în mişcare de apa ĭazuluĭ cu acest nume, jud. Suceava; aduce venit net 1500 l. anual.

Agiud, Ajud, jud. Putna, vezĭ Adjud.

Agiudeni, *sat şi com. rur.*, în pl. Moldova, jud. Roman, spre N.-N.-E. de oraşul Roman. Este alcătuită numaĭ dintr'un singur sat, Agiudeni. Este aşezata pe şesul Siretuluĭ, într'o poziţiune joasă, din care cauză adese-orĭ, cînd rîul Siretul vine mare, este supusă inundaţiunilor. Este la o departare de 10 kil. de oraşul Roman şi de 13 kil. de Elisabeta-Doamna, reşedinţa plăşiĭ, şi e legată cu amîndouă prin şosele. Are o populaţiune de 249 c. de fam. (184 contrib.) cu 885 loc. din carĭ 2 ştiŭ carte; sunt 255 case. Din aceştia 175 c. de fam. (563 l.) sunt Ungurĭ şi 2 fam. Ovreĭ. Se cultivă mult cartofiĭ cu carĭ se face comerciŭ. Sunt 957 vite cornute marĭ. Are o biserică, catolică, de zid, făcută la 1881 şi întreţinută în bună stare. Formează o circomscripţie fiscală cu com. Tămăşeni. Venitul com. este de 2078 l. anual; iar cheltuelile de 2059 l. In com. sunt 157 caĭ, 68 boĭ, 790 oĭ şi 202 porcĭ.

Agiudeni, *moşie*, în pl. Moldova, jud Roman, c. Agiudeni, lîngă satul cu asemenea numire. Această moşie era din vechime a mănăstireĭ Treĭ-Sfetitelor (Treĭ-Erarhĭ) din Iaşĭ şi maĭ pe urmă a şcoalelor, iar acum e vîndută de vecĭ de stat cu 235,100 l.

Agîrcia, *sat*, în com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa. Terenurile sale sunt înclinate spre S.-V. şi păturile sale conţin formaţiunĭ cu sare, greziurĭ vîrstate cu păturĭ subţirĭ de conglomerate, etc. Populaţiunea acestuĭ sat se urcă la cifra de 244 sufl., saŭ 74 c. de fam., carĭ trăesc în 73 de case; repartizîndu-ĭ pe categoriĭ, avem după sex: 114 bărbaţĭ, 130 femeĭ; după starea civilă: 118 necăsătoriţĭ, 100 căsătoriţĭ, 26 văduvĭ; 5 ştiŭ carte, 239 nu ştiŭ.

Locuitoriĭ se îndeletnicesc cu agricultura şi cu plutăria.

Numărul vitelor este de 190.

Agîrcia, *pîrîŭ*, spre marginea c. Doamna, pl. Piatra-Muntele; izvoreste din munţiĭ Doamneĭ (ramura Cernegureĭ), în partea lor despre N., curge în jud. Neamţu, pe lîngă satul cu a sa numire, străbătîndu-l printre două culmĭ de deal şi se varsă între localităţile Cazaci şi Agîrcia pe dreapta rîuluĭ Bistriţa.

Agrilor (Valea-), *vale*, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe teritoriul satelor Stelnica şi Maltezi, are lungimea de 500 m. şi adîncimea nu trece de 8 m.

Agudu (Lisceşti-), *cătun*, al c. Verneşti, jud. Buzăŭ, 160 loc. şi 30 case. Avea întinse livezĭ de duzĭ pănă în anul 1863 şi o dezvoltată cultură a viermilor de mătasă, ceea ce a contribuit la schimbarea vechiuluĭ săŭ nume Lisceşti.

Aguzilor (Dealul-), *pisc de deal*, pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, c. Părincea, care se înalţă lîngă s. Părincea.

Ahmed (Prundul-luĭ-), *insulă*, în Dunăre, în dreptul satuluĭ Gîrcovul, din pl. Balta-Oltu-d.-j., jud. Romanaţi, compusă din 3 bucăţĭ, numite: Surla, Cătina şi Gîrcovul, pe care se află şi o pădure de aproape 160 hect.

Ahmed (Movila-luĭ-), *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rurale Calfa, este situată în partea nord-est a plăşiĭ şi cea nordică a com. la 2 kil. maĭ spre N.-V. de s. Calfa; este aşezată pe culmea dealuluĭ Ceemşi-Cubair, la extremitatea sa de S.; avînd o înălţime de 223 metri, domină satul Calfa, valea Chior-Dere, valea Topolog-Dere, precum şi drumurile comunale Calfa-Orumbei, Calfa-Făgăraşul-Noŭ şi Rahman-Topolog; este acoperită cu verdeaţă.

Ahmed-Abdurahman(Ciflic-), *moşie*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe terit. c. r. Ostrov şi a-nume pe acela al căt. săŭ Ahmed-Aigăr de unde şi-a luat şi numele. Are aproape 100 hectare şi se învecineşte cu ciflicul Taş-Burun, care este la apusul eĭ; la S. se mărgineşte cu valea Roşt-Dere, iar la N. cu dealul Sînar-Taştepesi.

Ahmed-Orman, *pădure*, în pl.

www.dacoromanica.ro

Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul com. r. Orta-Chioi, situată în partea de miază-zi a plăşiĭ şi a comuneĭ; ea se întinde la poalele răsăritene ale dealuluĭ Cîzlar-Bair şi cele nordice ale dealuluĭ Ghiobilche-Bair; este străbătută de la N. la S. de drumul com. Atınagea-Orta-Chioi; iar pe la poalele eĭ nordice trece drum. judeţian Babadag-Măcin; ea are o întindere de peste 200 hect., din care 60 hect. aparţin satuluĭ Orta-Chioi; esenţele principale sunt: stejarul şi fagul. Numele eĭ vine de la cuvintele turceştĭ: Ahmed, nume propriŭ şi Orman = pădure; decĭ tradus ar fi: Pădurea-luĭ-Ahmed.

Ahmudia, *cătun.*, de vre-o 12 case, situat în partea nordică a plăşiĭ Sulina, jud. Tulcea, şi cea centrală a com. Sfiştofca, pe drumul ce uneşte Sfiştofca cu Periprava; locul d'imprejurul săŭ e acoperit cu nisip, şi poartă numele de Hasmacul-cel-Mare; la început populaţia era mahomedană; în urma războiuluĭ de la 1877, s'aŭ retras, şi Lipoveni pescarĭ, în număr de 13 familiĭ cu 52 suflete, aŭ ocupat acest sat.

Aigăr-Ahmed, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătun. comuneĭ Ostrov, este aşezat în partea de N.-V. a plăşiĭ şi cea răsăriteană a comuneĭ, la $6^1/_2$ kil. spre răsărit de cătun. şi reşedinţa Ostrov.

Este situat pe valea Aigăr-Ahmed, la nordul pîr. Aigăr-Ahmed, închis de dealul Sînîrtaş-Tepesi din spre N. Pămîntul produce maĭ mult grîŭ şi ovăz. Pe la răsăritul acesteĭ comune trece pîrîul Coium-Punar care vine din jud. Tulcea şi care se varsă în pîrîul Aigăr-Ahmed. Prin sat trec drumurile comunale, unul de la Ostrov trece prin sat şi merge la Coium-Punar, altul pleacă la Orum-Bei şi altul la Făgăraşul-Noŭ. Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura.

Aigăr-Ahmed, *vale* însemnata, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Orum-Bei şi Ostrov; se desface din poalele sudice ale dealuluĭ Ghiolgic-Bair, sub numele de Valea Orumbeilor; trece prin partea sudică a satuluĭ Orum-Bei, avînd o direcţiune de la N.-E. către S.-V.; la vîrful Arman-Tepe îşĭ schimbă numele în Valea-Pinga-Dere, urmînd aceeaşĭ direcţiune pănă în dreptul satuluĭ Făgăraşul-Noŭ, de unde îşĭ schimbă şi direcţiunea şi numele, trece pe la răsăritul cifliculuĭ Ali-Murtazi şi pe la nordul satuluĭ Făgăraşul-Noŭ. De aci ia direcţiunea spre N.-V. şi numele de Aigăr-Ahmed (numele văieĭ) şi merge cu această nouă direcţiune şi cu acest nume, pănă la satul Aigăr-Ahmed, de unde ia numele de Dereaua-Roşt şi direcţiunea spre apus, trecînd pe la sudul cifliculuĭ Taş-Burun pe la sudul ruinelor Taş-Burun şi pe la nordul dealuluĭ Roşt, şi se varsă în Dunăre la 1 kil. spre N. de Movila-Popeĭ, după un drum de aproape 25 kilom. Prin această vale curge un pîrîŭ destul de însemnat, care poartă acelaşĭ nume de Aigăr-Ahmed. Malurile sale sunt în general rîpoase şi foarte înalte, din cauza terenuluĭ care este foarte moale şi pe care îl roade pîrîul mereŭ. Este situat în partea nord-vest. a plăşiĭ, cea centrală a comuneĭ Ostrovul şi cea nord-vestică a comuneĭ Orum-Bei. Malurile sale pe alocurea sunt pline cu bucăţĭ de păduriĭ de o întindere maĭ mult saŭ maĭ puţin mare.

Ai-Orman, *sat*, în plasa Măcin, jud. Tulcea, cătun. com. Coium-Punar, aşezat pe rîul Ai-Orman (Pădurea-Ursuluĭ, pe turceşte), la 4 kil. spre N.-V. de reşedinţă; are o întindere de 550 hectare, din carĭ 40 hect. vatra satuluĭ, şi o populaţie de 88 familiĭ cu 444 suflete, îngrijitorĭ de vite.

Ai-Ormanuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în plasa Măcin, judeţul Tulcea, în partea de miază-zi a plăşiĭ; maĭ poartă şi numele de Picineaga, de la comuna Picineaga, pe care o udă; este format, la izvorul săŭ, de două pîrîĭaşe: Valea-Cîrjilar, ce izvorăşte din dealul Ghiolgic-Bair şi Valea-Capreĭ ce ese din dealul Taşlic-Bair. Valea-Cîrjilar isvoreşte chiar din jud. Constanţa, dar intră îndată în jud. Tulcea; aceste două micĭ pîrîĭaşe se unesc nu departe de izvorul lor şi se îndreaptă maĭ întîĭ spre N.-V., trec pe la două kil. spre S. de com. Cîrjilar şi la 2 kil. spre N. de satul Canat-Calfa, (al comuneĭ Coium-Punar), despărţind tot-de-odată şi teritoriul acestor două comune, se îndreaptă apoĭ spre N., trece pe lîngă satul Ai-Orman, de la care şĭ-a luat şi numele, pe la două kil. spre V. de cătun. Hasanlar (al comuneĭ Cîrjilar), se îndreaptă apoĭ spre V.-N.-V., direcţie ce o ţine pănă la vărsarea sa în Dunăre; udă com. Picineaga la miază-noapte, şi merge de se varsă în Dunăre pe dreapta eĭ, puţin maĭ sus de comuna Picineaga.

Cursul săŭ este maĭ bine de 25 kil. de lung şi prin aceasta este socotit printre principalele şi puţinele rîurĭ ale plăşiĭ Măcin şi chiar ale jud. Tulcea; el este repede aproape de izvorul săŭ, făcînd $2^1/_2$ m. pe secundă şi maĭ la vale de s. Ai-Orman îşĭ micşurează iuţeala, făcînd 1 m. şi maĭ

www.dacoromanica.ro

puțin chiar pe secundă, trece prin păduri până la s. Ai-Orman și de aci până la vărsare numai pe cîmpie întinsă; malurile sunt în general rîpoase.

Basinul său este cuprins în partea despre N., (dacă cuprindem într'însul și pe acela al rîuluĭ Cerna, cu care se unește la gura sa) între o linie, ce de la gura sa trece prin mlaștina din față, și pe culmile dealurilor Bujor, Priopcea, Piatra-Ascuțită, Megina, Daiaman-Bair, Almalia, David, Amzalîi, Ciubucluc-Bair, Taș-lic-Bair, Topolog la miază-noapte, și la miază-zi între dealurile Ghiologic-Bair, Canat-Calfa, Ghiun-Ghiurmeș și Movila-Cazacilor. Suprafața sa este de 220 kil. p. (saŭ 22000 hect.), cuprinzînd două părți din cinci ale plășiĭ Măcin cu teritoriile comunelor: Picineaga, Coium-Punar, Cîrjilar, Cerna, Satul-Nou.

Afluenții săĭ ceĭ maĭ însemnați sunt pe dreapta: valea Canat-Calfa și alte maĭ multe micĭ văĭ repezĭ, ce pleacă din dealurile Ghiun-Ghiurmeș și Canat-Calfa; iar pe stînga valea Cîrjilar, valea Hormular și pîrîul Cerna, cel maĭ însemnat, unit cu Valea-Ulmuluĭ, valea Megina și valea Iaila. Fiind maĭ în totd'auna cu apă, el fertilizează locurile pe unde trece, dîndu-le o rodnicie, ce rar se întîlnește în această plasă.

Aitan-Dere, *vale* însemnată, în jud. Constanța, plășile Constanța și Mangalia, pe teritoriul comunelor rurale Tekirghiol și Musurat, se desface din poalele apusane ale dealuluĭ Tekirghiol, se îndreptează spre miază-zi, avînd o direcțiune de la N. către S., făcînd ast-fel hotar între pl. Constanța și Mangalia; brăzdează partea sudică a plășiĭ Constanța, partea nord-vestică a plășiĭ Mangalia, partea apusană a comuneĭ Tekirghiol și partea nordică a comuneĭ și a satuluĭ Musurat; are o lungime de 4 1/2 kil.; este tăiată de drumul Tekirghiol-Musurat și Abdulah-Tekirghiol.

Aivalik-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Regep-Cuiusu; se desface din dealul Cara-Peretlic-Artasi, se îndreaptă spre răsărit printre văile Regep-Cuiusu și Calaigi-Ceair, într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-V., brăzdînd partea de la miază-zi a plășiĭ și pe cea nordică a comuneĭ; satul Regep-Cuiusul e așezat la poalele sale sudice; pe muchia sa trece și hotarul Dobrogeĭ spre Bulgaria; el stă în legătură cu dealurile Sînîr-Iol-Bair și Uzum-Mese-Sîrti; are 120 m. înălțime; este acoperit cu fînețurĭ și păduri, între care însemnăm pădurea Catana.

Ajiudeni, *numire* ce se maĭ dă sat. Agiudeni, din jud. Roman.

Alacapî, sau **Alacap** saŭ **Alacapo**, *com. rur.*, din jud. Constanța, pl. Medjidia; situată în partea centrală a județuluĭ, la 24 kil. spre apus de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în partea răsăriteană a plășiĭ, la 12 kil. spre răsărit de orășelul Medjidia, reședința eĭ, pe valea Carasu.

Se mărginește la răsărit cu c. Omurcea, pl. Constanța, la miază-noapte cu c. Caratai, la miază-zi cu c. Murfatlar, plasa Constanța și la apus cu c. Bülbül și orașul Medjidia.

Relieful soluluĭ este în general destul de accidentat de culmile: Medjidia, Docuzol și Endee-Cara-Chioi. Principalele dealurĭ carĭ brăzdează comuna sunt: Docuzol-Bair cu vîrful Docuzol (108 m.) la N.-V. de satul Docuzol; Docuzol-Bair, alt deal cu același nume la răsărit de s. (cu vîrful Chiostel II 58 m.); Hagi-Cabul cu vîrful Ac-Balcic-Uba (59 m.) la N.; e prelungit prin interiorul comuneĭ cu dealul Chiostel cu vîrful Chiostel I, (76 m.); dealul Medjidia (90 m.) la apus; Cara-Acic-Bair (1122 m.) tot la apus; dealul Tasli Bair cu vîrful Alcapo (83 m.) la răsărit; dealul Gherme-Bair (79 m.) tot la S.-E.; dealul Sis-Tîrlă (58 m.) la răsărit, Horoslar-Bair (52 m.) la N.-E.; și dealul Șancal (56 m.) la N. Aceste dealurĭ sunt acoperite maĭ toate cu semănăturĭ și fînețurĭ. Movilele sunt numeroase și au servit ca puncte de orientare; principalele sunt chiar vîrfurile dealurilor amintite maĭ sus; ele sunt raspîndite în toate părțile; la ele maĭ adăogăm movila Cara-Chioi (31 m.) la răsărit de satul Alacapî, dominîndu-l, precum și valea sa.

Hidrografia este reprezintată numaĭ prin văĭ, carĭ au apă numaĭ primăvara și după ploile de toamnă; principalele sunt: valea Carasu sau Medjidia prin mijlocul comuneĭ, venind de la S.-E. spre N.-V.; ea poartă diferite sub-numirĭ pe unde trece; așa, ia numele de valea Caracuius-Dere până la s. Alacapî, de unde ia pe cel de valea Alacapî, și în urmă pe cel de Carasu saŭ Megidia; ea este largă și malurile aŭ amfiteatru; în ea se deschid văile Alacapo ce curge sub numele de Horoslar-Ceair, de la E. spre V.; valea Carataialceac, valea Chiostel unită cu valea Hagi-Cabul, toate pe dreapta; pîrîul Docuzol cu malurile mlăștinoase, unit cu valea Docuzol-Ceair pe dr. se varsă în balta Medjidia saŭ Carasu; balta Ca-

www.dacoromanica.ro

rasu cu vre-o cîte-va insule se prelungeşte puţin şi pe teritoriul comuneĭ spre V.; e acoperită cu stuf.

Clima comuneĭ este riguroasă, cu verĭ călduroase şi ernĭ friguroase, fiind expusă vînturuluĭ dominant de răsărit; rare-orĭ vînturile aduc ploĭ prin aceste regiunĭ, totuşĭ clima e destul de sănătoasă.

Cătunele carĭ compun comuna sunt: Alacapî, reşedinţa, spre S.-E., în valea Carasu, la întîlnirea eĭ cu valea Horoslar-Alceac; Chiostel în partea centrală, la 6½ kil. spre N.-V. de reşedinţă, în valea Chiostel, nu departe de balta Carasu; Docuzol spre N., la 10 kil. spre N.-V. de reşedinţă, pe pîrîul Docuzol, între cele două dealurĭ Docuzol; maĭ avem apoĭ tîrlele luĭ Căciulă şi Manase-Ieciu la ½ kil. spre N.-E. de s. Docuzol, tot pe pîrîul Docuzol.

Instrucţiunea e reprezentată prin 1 şcoală mixtă de băeţĭ şi fete, cu 10 hect. pămînt, avînd 1 învăţător cu 69 elevĭ înscrişĭ (40 băeţĭ şi 29 fete), promovaţĭ 37 elevĭ; şcoala e în căt. Docuzol. Sunt şi 2 şcolĭ musulmane alipite de geamiile din cătunele Alacapî şi Chiostel.

Cultul religios se exercită într'o bis. creştină, cu hramul Sf. Dumitru, avînd 10 hect. pămînt de la stat, cu 1 preot, 1 paracliser şi 1 cîntăreţ; maĭ sunt 3 geamiĭ, în fie-care căt. cîte una, avînd cîte 10 h. pămînt şi cîte 1 hoge.

Populaţiunea comuneĭ este de 318 fam. cu 1551 sufl., împărţită în modul cum urmează:

După sex: bărbaţĭ 830, femeĭ 721, total 1551.

După stare civilă: necăsătoriţĭ 932, căsătoriţĭ 580, văduvĭ 38, divorţaţĭ 1.

După instrucţie: ştiŭ carte 51, nu ştiŭ 1500.

După cetăţenie: supuşĭ streinĭ 7, cetăţenĭ romînĭ 1544.

După religie: creştinĭ ortodoxĭ 1142, mahometanĭ 409.

După ocupaţiune: agricultorĭ 259, comercianţĭ 8, industriaşĭ n'are, alte profesiĭ 43, total 310.

Improprietăriţĭ 667, neîmproprietăriţĭ 11, total 678.

Contribuabilĭ 310.

Suprafaţa comuneĭ e de 10113 hect., din carĭ 68 hect. ocupate de vetrele satelor cu 311 case, 9225 hect. ale locuitorilor, şi 820 hect. ale statuluĭ cu proprietariĭ.

Ocupaţiunile locuitorilor sunt:

Agricultura, fiind în c. 259 plugarĭ cu 161 pluguriĭ, avînd şi 25 maşinĭ de secerat, 4 maşinĭ de bătut porumb, 134 grape de fier, 176 care cu boĭ, 57 căruţe cu caĭ, 142 puţurĭ, (1 în cîmp) şi 1 pod plutitor (în Docuzol).

Industria este cea domestică, simplă; maĭ e în comună o moară de vînt (în Chiostel).

Creşterea vitelor este iarăşĭ o ocupaţie principală; sunt în comună 9 armăsarĭ, 263 caĭ, 339 epe, 111 mînzĭ (total 813); 7 taurĭ, 775 boĭ, 661 vacĭ, 391 viţeĭ (total 1835); 7 măgarĭ; 597 berbecĭ, 6220 oĭ, 2588 mieĭ (total 9405); 18 capre; 268 porcĭ; maĭ toate se exportă.

Comerciul este făcut de 8 comercianţĭ, (7 cărciumarĭ, 1 băcan); e destul activ, se importă maşinĭ agricole, unelte de lucru, manufacturĭ şi se exportă cereale, (orz, ovăz, secară, porumb), vite, lînă, brînzeturĭ; gara cea maĭ apropiată este Murfatlar, la 5 kil.

Budgetul e de în 5162 leĭ la ven. şi 3989 l. la chelt., cu un excedent de 1173 l., sunt 310 contrib.

Căĭ de comunicaţie sunt: c. f. Constanţa-Cernavodă, prin valea Carasu, trece pe la 500 m. spre V. de s., care n'are staţie saŭ haltă; drumul judeţean Medjidia-Cara-Murat, trecînd prin s. Docuzol; drumurĭ comunale ce uneaŭ cătunele între ele ca: Caratai-Murfatlar, Tortanan prin Docuzol, Biulbiul prin Murfat-Turc, Medjidia direct, Constanţa prin Murfatlar, Omuscea-Hasancea.

Prin comună., la V. şi E. de s. Alacapî trec valul de piatră şi cel de pămînt ale luĭ Traian, (vezĭ la judeţ).

Alacapî, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. de reşedinţă al comuneĭ Alacapî; este aşezat în partea răsăriteană a plăşiĭ şi cea estică a comuneĭ, pe valea Alacapî şi Carasu; este înconjurat de dealurile Caraucic-Bair la V. (73 m.), Horoslar-Bair (31 m. cu movila Cara-Chioi) la E. şi Tasli-Bair (83 m.) cu movila Alacapî. Are o supraf. de 2834 hectare, din carĭ 26 hectare ocupate de vatra satuluĭ cu 86 case.

Populaţia sa e de 80 familiĭ cu 279 sufl., ocupîndu-se cu agricultura şi cu creşterea vitelor. La V. de sat trece c. f. Constanţa-Cernavoda şi un val al luĭ Traian, iar la N.-E. alt val al luĭ Traian.

Alacapî, *movilă* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. şi căt. Alacapî, pe muchia dealuluĭ Tasli-Bair, la 1 ½ kil. de sat, cu 83 m. înălţime, dominînd satul şi valea Alacapî, valea Carasu, calea ferată; decĭ un punct strategic important.

Alacapî, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, în c. şi căt. Alacapî, vine din dealul Horoslar-Bair, se îndreaptă spre apus, trece prin satul Alacapî, printre dealurile Tasli-Bair şi Horoslar-

www.dacoromanica.ro

Bair, și se deschide în valea Carasu; e tăiată de valul mare de pămînt al luĭ Traian.

Alah-Bair, *deal*, în județul Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. Taș-Punar și anume pe acela al căt. Băltăgești; se întinde pe la nord-estul satuluĭ Băltăgești printre văile Satiș-Dere și Saragea-Dere, avînd o direcțiune generală de la S.-V. către N.-E.; are o înălțime maximă de 204 m. pe care o ajunge în vîrful său Saragea-Tepe. Este situat în partea septentrională a plășiĭ și a com.; văile sale sunt stîncoase și prăpăstioase.

Alapeţul, *canal*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, teritoriul comuneĭ Bordușeani; alimentează lacul Alapețul.

Alapeţul, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, teritoriul com. Bordușeani; este alimentat prin canalul cu același nume.

Alăuta, mic *afluent* al pîrîuluĭ Sabasa, jud. Succava.

Alb (Izvorul-), *sat*, în județul Neamțu. (V. Izvorul-Alb).

Alb, *pîrîŭ*, (v. Cracăul-Alb), pîrîu, în com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Alb (Izvorul-), *pîrîŭ*, (v. Izvorul-Alb), în com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Alb (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în comuna Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, izvorește din partea apusană a munteluĭ Tableĭ (ramura Ceahlăuluĭ); curge spre S.-V., formînd în parte hotarul Transilvanieĭ, pînă la vărsarea sa în pîr. Pîntec.

Alb (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în c. Uscați, pl. de Sus-Mijlocul, (v. Valea-Albă, pîrîu), curge în județul Neamțu.

Din inscripțiunea ce se află la mănăstirea Războieni se vede, că locul unde s'a dat războiul între Turcĭ și Ștefan-cel-Mare pe atuncĭ se numea Pîrîul-Alb. Pîrîul-Alb a dat numirea văieĭ prin care el curge: Valea-Albă. Prin urmare Vornicul Ureche greșește, cînd dă a înțelege că Valea-Albă s'ar fi numit, pentru-că poiana unde a fost bătălia, s'ar fi nălbit de trupurile celor pĭeriți (Letop. tom. I. pag. 151). Pe valea pîrîuluĭ pe care inscripția îl numește Pîrîul-Alb, în depărtare de o oră de la satul Războienĭ, spre răsărit, lîngă s. Tupilați, se află o cătună răzeșească, care și astăzĭ se numește Valea-Albă (v. mănăstirea Războieni).

Alb (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în com. Vînători-Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, izvorește din munțiĭ Măgura-Sihleĭ, curge spre N. în jud. Neamțu; trecînd pe la schitul Săhăstria, în dreptul căruia se unește cu Pîrîul-Negru. Numirea sa provine din pricină că scurgîndu-se pe terenurĭ friabile de calcar, apele sale duc pulberea lor albă în mare depărtare (v. Pîrîul-Negru).

Alb (Isvorul-), *ramură de munțĭ* (v. Isvorul-Alb, jud. Neamțu).

Alba, *sat*, în com. Hudești-Mari, pl. Prutul-de-sus, jud. Dorohoiŭ, cu 273 fam., 1215 suflete.

Așezările sătenilor sunt maĭ mult bune. Sătenĭĭ împroprietăriți au 408 hect., 18 arĭĭ pămînt.

Alba, v. Războienĭ, jud. Neamțu.

Alba, *baltă*, între bălțile Lunguța, Ulmul și Rotunda, în partea de S.-E. a com. Stănilești, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Alba, *deal*, numit și dealul Valea-Albieĭ, în c. r. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Alba, *deal*, în plasa Oraș și în partea de miază-noapte a com. Odobeasca, jud. R.-Sărat, acoperit cu fînețe și izlazurĭ.

Alba, *fîntînă*, pe moșia Havîrna, com. Havîrna, pl. Prutul-de-s., jud. Dorohoiŭ.

Alba, *fîntînă*, pe moșia Pomîrla, com. Pomîrla, pl. Prutul-de-s., jud. Dorohoiŭ.

Alba, *pădure*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, în com. Dărmănești.

Alba, *pîrîŭ* în c. r. Imoasa, pl. Motrul-de-sus, jud. Mehedinți, trece în hotarul Corcoveĭ.

Alba, *pîrîŭ*, începe din moșia d-luĭ Viișoreanu, com. Colonești, pl. Vedea-de-j., jud. Oltul, curge de la N. la S. distanță cam 300 m., apoĭ face o întorsătură iar la N. și alta la S., și se unește cu gîrla Gruiul-Mare, tot în raionul com. Colonești.

Se numește Alba, pentru-că pămîntul pe unde trece este alb.

Alba, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ Răcoasa, jud. Putna, plasa Zăbrăuți, cel maĭ mare afluent al Șușiței; e format din 3 pîraie: Alba, Limpejioara și Pîrîul-Vîrlanuluĭ; se varsă în Șușița, între satele Răcoasa și Gogoiul.

Alba, *pîrîŭ*, în pl. Oraș, c. Odobeasca, izvorește din jud. R.-Sărat, dealul Alba, se îndreptează de la N. spre S., udînd com. în partea de miază-noapte și se varsă în

www.dacoromanica.ro

rîul Rîmna, mai sus de cătunul Mahriul, după un curs de 7 kil.

Alba, *rîpă*, com. Văleni-de-Munte, jud. Prahova.

Alba, *vale*, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Alba, *vale*, în com. rur. Inoasa, plasa Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Alba, *vale*, (v. Valea-Albă), jud. Neamțu.

Alba, *vale*, izvorește de la V. de comuna Predealu, plaiul Peleșul, județul Prahova, de sub poalele munteluĭ Caraiman, curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Prahova, pe țărmul dr., în dreptul căt. Bușteni.

Alba, *vale* neînsemnată, în plasa Oraș, c. Odobeasca, jud. R.-Sărat, în partea de miază-noapte a eĭ, pe fundul căreea curge pîrîiașul Alba.

Albă (Balta-), *com. rur.*, jud. R.-Sărat. (V. Balta-Albă).

Albă (Movila-), *movilă*, județul Brăila. (V. Bordeiul-Verde).

Albă, (v. Valea-Albă), *loc izolat*, în com. Cîrligi, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Albă (Movila-), *movilă*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, spre N. de satul Călărași-Vechĭ.

Albă (Valea-), *vale*, pe care este așezată c. Bucovăț, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj. și în care se află cetatea Jidova. (V. a. n.).

Albă (Piatra-), *cătun* al com. Odăile, jud. Buzău, situat între izv. Posobeasea și Gortea. Are 230 loc. și 54 case.

Albă (Piatra-), *colină*, în com. Trestia, jud. Buzău, pe care o desparte de com. Pîrscovul.

Albă (Piatra-) saŭ **Rupturile**, *izvor*, în com. Odăile, jud. Buzău, începe din c. Piatra-Albă și se scurge în Murătoarea Posobeștilor.

Albă (Rîpa-), *colină*, în c. Mînzălești, jud. Buzău, făcînd hotar despre c. Mănești. Este formată din pămînturĭ albe; are puțin islaz pe poale.

Albă (Rîpa-) saŭ **Ruptura**, *colină*, în c. Lapoșul, jud. Buzău, acoperită de humă și puțină verdeață.

Albă (Rîpa-), *colină*, în c. Vispești, căt. Văleanca, jud. Buzău, formată din pămînturĭ albe.

Albă (Ruptura-), *colină*, în c. Pănătăul, căt. Diculești, jud. Buzău, acoperită cu pădure.

Albe (Pietrele-), *colină*, în c. Beceni, căt. Gura-Oci, jud. Buzău; islaz de vite.

Albe (Pietrele-), *munte*, în com. Gura-Teghi, căt. Lunca-Vasculuĭ, jud. Buzău, face hotar despre com. Nehoiaș.

Albe (Pietrele-), *sorginte* de ape miner., în care predomină sulful, în c. Gura-Teghi, căt. Lunca-Vasculuĭ, jud. Buzău. Nu se poate utiliza din cauza depărtăreĭ și a sălbăticieĭ loculuĭ.

Albeanul, *sat*, din com. rur. Pîrlita-Sărulești (v. a. n.), pl. Negoești, jud. Ilfov, așezat în niște locurĭ smîrcoase, spre V. de Pîrlita. Are o suprafață de 900 hect., proprietate a D-luĭ Mănciulescu, din carĭ se cultivă 450 hectare (175 rămîn sterpe, 75 islaz și 200 hect. pădure).

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Populația luĭ e de 46 loc.

Numărul vitelor marĭ e de 102, și a celor micĭ de 573.

Albeasca, *sat*, cu 13 fam., jud. Argeș, pl. Pitești, face parte din com. rur. Gălășești. (Vezĭ acest nume).

Albeasca, *movilă* artificială, în pl. Gradiștea, com. Cîineni, jud. R.-Sărat, lîngă cătunul Plăsoiu; pe dînsa sunt două crucĭ de piatră. Din bătrînĭ se spune ca niște ciobanĭ călătorind cu turmele lor prin această plasă, și poposind aci, aŭ fost surprinșĭ de o furtună; unul din eĭ fiind trăsnit, ceĭ-laltĭ îl îngropară, îĭ ridicară această movilă deasupra mormîntuluĭ, precum și două crucĭ de piatră; eĭ numindu-se Albulești sau Albești, și movila a fost numită de popor Albeasca.

Albeĭ (Dealul-), *deal*, se întinde la N. c. Oșești, pl. Stemnic, jud. Vasluiu, despărțind teritoriul acesteĭ com. de acel al comuneĭ Buda-Rafaila.

Albele, *sat*, plasa Tazlăul d.-j., jud. Bacău al com. Bărsănești, situat în valea pîrîuluĭ Albelor, la o depărtare de 7100 m. de satul Bărsănești (școală). In anul 1891, din acest cătun, a urmat numaĭ 2 băețĭ la școală, din 22 copiĭ în vîrstă de școala. Are o biserică de ritul ortodox, clădită pe la 1863 de călugărul Ioachim; este deservită de 2 cîntărețĭ și de preoțiĭ satelor de prin prejur. Cîrciumĭ are 2. Capĭ de fam. sunt 93, sufl. 303. Animale sunt: 11 caĭ, 214 vite cornute, 5 porcĭ.

www.dacoromanica.ro

Albele, *lac,* în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, se întinde pe teritoriul com. Cocargea și Dudești.

Albele, *moșie,* plasa Tazlăul-d.-j., jud. Bacău, din com. Bărsănești, care avea părți răzești. Despre această moșie Th. Codrescu, ne dă următoarele date: *(Buciumul Romîn,* anul I, 1875, pag. 34).

«In această moșie erau răzeși și Postelnicul Costache Ciocîrlie cu ai lui, cari la anul 1840 s'au judecat pentru împresurarea părților lor din acel hotar cu casa răposatului Hatman Constantin Paladi; au părți și sfintele mănăstiri Berzunțul, Răducanul, Bisericani și alți mai mulți răzeși și părtași în ea; avea sat cu o biserică, un preot, doi dascăli, trei nevolnici, două vădane, patru slujbași volnici, pe lîngă moșiile Brătila, Poiana-Berzunțul și altele cu un număr de 10 loc.»

Albele, trup de *moșie,* nelocuit, proprietate a statului, pendinte de com. Tangîrul, pl. Călnișteĭ, jud. Vlașca; se arendează împreună cu Tangîrul și Mirăul pe prețul de 14700 leĭ pe fiecare an. Albele are cu dînsa și trupurile Manaful și Șialiul. Aci este o pădure cu suprafața de 400 hect. Depinde de ocolul silvic Ghimpați.

In 1882 s'a împroprietărit un număr de 19 loc. însurățeĭ, luînd suprafața de 250 hect.

Albele, *munte,* situat la hotarul Transilvanieĭ, în prelungirea m. Pietrăria și Straja, pe cuprinsul com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Are o înălțime de 1600 m. Se mai numește Obcina-Albilor.

Albelor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pl. Tazlăul-d.-j., județul Bacău, care izvorește din muntele Pravila, curge prin com. Bărsănești și se varsă la s. Poiana, din com. Tîrgul-Valea-Rea, d'a dreapta Tazlăului-Mare, după ce s'a încărcat cu apele pîrîiașului Preluca.

Albenești, *sat,* jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-j., (v. acest nume).

Albeni, *com. rur.,* din pl. Amaradia, jud. Gorj, situată la S. plășiĭ, pe văile Cîlniculuĭ și Gilortuluĭ, precum și pe dealul Prunești lor, la o distanță de 25 kilom. de capitala județuluĭ. Se limitează la N. cu com. Bengești și Negoești, la S. cu com. Barzeiul-de Gilort, la răsărit cu com. Barzeiul-de-Pădure și la apus cu com. Bobu.

Această com. se compune din cât. Albeni, Mirosloveni și Prunești.

Intinderea sa este de aproape 2000 hectare, din carĭ 1500 ale loc., carĭ în cea mai mare parte sunt moșneni, iar restul ale proprietățeĭ; din această suprafață: 335 hect. sunt pădure, 998 hect. arături, 44 viĭ, 623 pășune și livezĭ. Are o populație de 320 fam., 1896 sufl., sunt 285 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, cultura viilor și a livezilor de prunĭ.

In această com. sunt 4 bisericĭ, dintre carĭ una de peste 500 anĭ, deservită de 3 preoți, 3 cîntăreți; sunt 7 morĭ, 18 fîntînĭ, 3 cîrciumĭ. Locuitoriĭ posed 57 pluguri, 130 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 1116 vite marĭ cornute, 89 caĭ, 9 bivolĭ, 968 oĭ, 489 porcĭ, 337 capre.

Venitul com. este de 1393 l. 33 b. și cheltuelile sunt de 1332 l. 44 b.

Prin comună trec șoselele: Zorlești-Albeni, Bengești-Albeni; rîul Gilortul și pîrîul Călnicul.

Albeni, *sat,* plasa Bistrița-d.-j., jud. Bacău, al c. Valea-Seaca. Se găsește situat lîngă satul Valea-Sacă (școală). Are 59 capĭ de fam. și 211 sufl. Sunt 105 vite cornute și 35 porcĭ.

Albeni, *cătun,* județul Gorj, face parte din com. Albeni (v. acest nume); e situat între rîul Cîlnicul și Gilort și chiar la confluența lor.

Are 150 fam. cu 1111 sufl., 134 contrib.; 2 bisericĭ, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Suprafața sa totală e cam de 1350 hect.

Are 7 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posed 512 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 380 oĭ, 182 capre, 213 rîmătorĭ și 9 bivolĭ.

Marĭ posed 74 care cu boĭ, 35 pluguri și 17 stupĭ.

Notițe Istorice. In interiorul acesteĭ comune, pe platoul numit Cîmpul-Mare, se află marĭ multe movile, în carĭ s'au găsit ghiulele de tunurĭ, de unde credința că ele ar fi servit ca fortificațiunĭ în timpul unor rezbele petrecute acolo în trecut; iar pe șesul ce se întinde paralel cu rîul Gilort, spre apusul comuneĭ, se află o ruină, ridicată peste 2 metri d'asupra soluluĭ și în diametru de peste 20 metri, construită din pietre și cărămidă cu var, aci s'au găsit oseminte de om și diferite obiecte de fier, precum: arme vechĭ, roate de căruțe, etc. De la această ruină spre S., paralel cu Gilortul, se află sub sol o cale așternută cu pietre, pe lîngă carĭ se află sfărămăturĭ de pietre și cărămizĭ; acestea atestă că ruina ar fi fost un monument, de la care pleca acea

www.dacoromanica.ro

cale spre S., pe ale căreĭ laturĭ se vede că ar fi existat locuinţe omeneştĭ. Nu se ştie timpul existenţeĭ acestora; se zice însă că acolo ar fi fost un oraş, poate chiar din timpul Romanilor.

Albeni, *moşie*, plasa Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, din c. Valea-Seacă, parte a sătenilor şi parte a proprietaruluĭ.

Albeni, *pisc de deal*, plasa Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, c. Valea-Seacă, de lîngă s. Valea-Seacă, secţia Albeni.

Albeni, *vale*, plasa Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, c. Valea-Seacă, care se inclină spre pîrîul Valea-Sacă.

Albert, *deal*, plasa Trotuş, jud. Bacăŭ, situat în apropiere de Grozeşti; aci se găseşte sare la supraf. pămîntuluĭ.

Albert, *pădure*, (plasa Trotuş, jud. Bacăŭ), din c. Grozeşti.

Albeşti, *com. rur.*, în pl. Cîmpuluĭ, jud. Buzăŭ, situată la S.-E. de oraşul Buzăŭ şi la o distanţă de 22 kil. de dînsul, pe ambele maluri ale rîuluĭ Călmăţuiul. Limitele sale sunt: La N., începînd din movila Ciovliculuĭ, se mărgineşte cu hotarul moşieĭ Bentu (com. Tăbărăşti), Mînzul şi Căldăruşea (com. Cilibia), se întinde pănă în pîlcul de pădure Tufele-Lupaşcu, de unde se lasă în jos, limitîndu-se spre E. cu Movila-Popiĭ şi moşia Ţuguiatul, pănă dă în hotarul moşieĭ Meteleul-Lipănesc; la S. merge cît-va tot pe hotarul moşieĭ Lipăneasca, apoĭ o ia pe hotarul moşieĭ Rotunda-Mitropolieĭ (com. Brădeanu), atinge puţin moşia Mărgineanu-Văleanca şi se urcă în sus, limitîndu-se spre Vest cu hotarul moşieĭ Brădeanu şi Smeieni, pănă dă în albia Călmăţuiuluĭ, trece rîul şi o ia pe hotarul moşieĭ Maxenul-Vîrtoapele pănă în movila Ciovliculuĭ.

Suprafaţa sa este de 5940 hect. din care 4669 arabile, 389 păduriĭ, 173 fîneaţă, 625 izlaz şi 84 loc sterp.

Proprietăţĭ maĭ însemnate, afară de pămîntul posedat de loc., sunt: Albeşti saŭ Cacaleţi, Cotuna saŭ Călţuna, Udaţi-Mînzu saŭ Sălcianca, Udaţi-Mînzu saŭ Rasideasca, Udaţi-Mariĭ saŭ Niculeasca, Văleanca cu Tufele-Cotuneĭ şi Albeşti-Statuluĭ. Terenul e şes, accidentat puţin de malurile Călmăţuiuluĭ; pămîntul e fertil şi accesibil tuturor culturilor, maĭ cu seamă porumbuluĭ şi orzuluĭ; se maĭ cultivă: grîŭ, secară, meiŭ şi rar rapiţă, precum şi plante din mica cultură, în specie cînepa.

E bogată în vite, care servesc nu numaĭ pentru muncă, dar şi pentru comerţ. Sunt 609 boĭ, 468 vacĭ, 214 viţeĭ, 9 bivolĭ, 280 caĭ, 208 epe, 22 mînzĭ, 2870 oĭ, 2 capre, 5 asinĭ şi 235 porcĭ. Stupĭ 31. Industria e limitată numaĭ la trebuinţele casnice şi în cîtva la cultura viermilor de mătase. Cultura albinelor e neglijată, fiind numaĭ 31 stupĭ. Are o moară cu aburĭ şi 4 stîne: 2 pe moşia Albeşti şi 2 pe moşia Udaţi-Mariĭ. Com. e pusă în contact cu Buzăŭ prin şoseaua Albeşti-Buzăŭ, prin Ţintești, precum şi cu diferite com. circumvecine, fie prin drumurĭ naturale, fie prin căĭ vecinale-com. Transportul productelor se face prin gara Cilibia.

Această com. e formată din catunele Albeşti, Călţunaşul, Cotuna, Udaţi şi Lucieni. Populaţia sa este de 1580 loc. din carĭ: bărbaţĭ însuraţĭ 344, neînsuraţĭ 37, văduvĭ 6, băeţĭ 379; iar femeĭ măritate 344, văduve 32, fete 438, care trăesc în 310 case. Străinĭ sunt: 2 grecĭ şi 1 izraelit. Meseriaşĭ sunt: 5 fierarĭ, 1 maşinist şi 4 dulgherĭ. Media naşterilor e de 57, a deceselor de 29, a căsătoriilor de 9. Populaţia creşte decĭ cu o medie anuală de 28 sufl.

Sunt 292 contribuabilĭ, din carĭ 18 comercianţĭ, 17 romînĭ şi 1 străin. Stabilimente sunt 17. Venitul caselor 1920 l., taxa proporţională 96 leĭ. Venitul fonciar: 93240 l. Darea căilor de comunicaţie 1752 l.; patentă 597.50; fonciera l. 5367.60. Total fiscal l. 7717.10, percepera leĭ 771.71, judeţene leĭ 2045.62; drumurĭ leĭ 857.21; comunale l. 2045.62; comerciale l. 49.45. Total general l. 13486 banĭ 81. Budgetul com. e de 5110 leĭ.

Com. are o şcoală de băeţĭ în comuna Albeşti frecuentată de 35 elevĭ. Carte ştiu 126 locuitorĭ. Are 2 biserică în cătunele Albeşti şi Udaţi: Sf. Nicolae şi Sf. Dumitru, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser. Cîrciumĭ sunt 10. Casele locuitorilor sunt curate şi construite cu oare-care îngrijire. Aspectul com. e plăcut, clima sănătoasă, dar expusă vînturilor şi adesea seceteĭ.

In pădurea Albeşti, situată puţin maĭ la S. de com. Albeşti, a fost în 1808 o crîncenă luptă între Turcĭ şi Ruşĭ. Fortificaţiunile ridicate în pădure se văd şi astă-zĭ.

Albeşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Crasna, jud. Fălciŭ, formată din satele: Albeşti, Gura-Albeşti şi tîrguşorul Docolina; la o distanţă de 26 kil. de ca-

www.dacoromanica.ro

pitala județuluĭ, cu o populațiune de 433 fam. saŭ 1906 sufl. din care 422 contribuabilĭ.

Intre loc. sunt vr'o 20 fam. evreĭ, stabilițĭ în tîrgușorul Docolina.

Pe partea de V. a com. trece calea națională și calea ferată Vasluiŭ-Bîrlad, și rîul Bîrlad pe hotar.

Are 1 școală și 2 biserici cu 2 preoțĭ și 2 cîntăreți.

Vite: 1247 vite cornute, 168 caĭ, 458 oĭ și 566 porcĭ.

Albești, *com. rur.*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, este situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între com. Poiana și Mărulieni și se întinde din rîul Ialomița, pe cîmpia Bărăgan, pănă maĭ spre S. de linia ferată București-Fetești, pe o suprafață de 9450 hect., din carĭ 50 hect. pădure. Pe teritoriul com. se află patru moșiĭ: Bueștĭ, proprietate a statuluĭ, cu 4500 hect., fostă pendinte de mănăstirea Cernica, arendată pe periodul 1883—1893 cu suma de 40100 leĭ; Albești cu 3700 hectare, Batalu cu 850 hect., și Zamfiroaia cu 400 h. sunt proprietățĭ particulare.

După legea rurală din 1864 sunt împroprietăriți pe teritoriul comuneĭ 120 loc.; 214 se găsesc fără proprietățĭ.

Com. este formată din satele: Albești, Bueștĭ, Batalu și Socoalele, cu reședința primărieĭ și a judecatorieĭ în satul Albești.

Populațiunea în 1890 era de 2561 loc. cu 530 capĭ de fam. și 2031 membri de fam., sau 1300 bărbațĭ și 1261 femeĭ. După naționalitate: 2552 Romînĭ, 5 Grecĭ, 2 Bulgarĭ și 2 Germanĭ. După religiune: 2559 creștinĭ ortodoxĭ și 2 catolicĭ. După profesiune: 638 agricultorĭ, 6 meseriașĭ, 17 comercianțĭ, 9 profesiunĭ libere, 20 muncitorĭ și 20 servitorĭ. Cu știință de carte se găsesc 129 persoane, iar 2432 nu știŭ a scrie și citi.

Vite: 560 caĭ, 400 boĭ, 2800 oĭ și 750 porcĭ. Budgetul la venitурĭ era de 7806 l. și la cheltuelĭ de 6787 l. Instrucțiunea în com. se predă în 5 școale, din carĭ o școală de băeți și una de fete se află în satul Albești, o școală de băeți și una de fete în satul Bueștĭ și o școală mixtă în Socoale, avînd 3 învățătorĭ și 2 învățătoare.

Sunt două bisericĭ cu cîte patru preoțĭ și patru cîntăreți, plătițĭ de comună cu 620 leĭ anual.

Pe la capătul de S. al teritoriuluĭ com. trece calea ferată București-Fetești.

Albești, *com. rur.*, pl. Dîmbovița, județul Muscel, 7 kil. departe de Cîmpulung. Este situată pe malul stîng al rîuluĭ Bratia și pe valea numită «Strigoiul».

Se compune din 2 cătune: Albești și Cîndești, avînd o populație de 894 loc. (462 bărbațĭ și 432 femeĭ) cu 217 c. de fam., carĭ trăesc în 217 case.

Aci a fost înainte vreme reședința plaiuluĭ Nucșoara.

Această comună se mărginește la E. cu com. Voinești, la V. cu com. Nucșoara, la S. cu com. Godeni și la N. cu munțiĭ comuneĭ Nucșoara, ne maĭ fiind în această direcțiune nicĭ o comună pănă la hotarul Transilvanieĭ.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura; mare parte sunt pietrarĭ, dogarĭ și scîndurarĭ.

Eĭ aŭ pentru trebuințele lor casnice: 460 boĭ, 330 vacĭ, 16 taurĭ, 158 viteĭ, 1640 oĭ și berbecĭ, 284 capre și 205 porcĭ.

Budgetul comuneĭ se urcă la 1917 l. ven. și 1824 l. chelt.

In jurul comuneĭ se află livezĭ, fînețe și păd. acoperite cu fag, mesteacăn, anin, plop, etc. Are treĭ munțĭ: Boldul, Voivoda, Obîrșa, carĭ aparțin numaĭ acesteĭ comune; în toțĭ se află stîne, unde se fabrică brînză.

Rîul Brătioara (v. a. n.) trece pe la E. de căt. Cîndești și Bratia pe marginea de V. a eĭ. Pe rîul Brătioara sunt în raionul comuneĭ 4 ferăstrae și 1 moară; iar pe Bratia sunt 13 ferăstrae și 1 moară. In aceste ferăstrae se tae lemne de brad.

In căt. Albești loc. sunt moșneni și posedă pămîntul prin moștenire, din moșĭ-strămoșĭ; iar ceĭ din căt. Cîndești s'au împroprietărit, în anul 1864, pe proprietatea statuluĭ, Berevoești.

Comuna se întinde pe o suprafață de 690 hectare. Printr'însa trece șoseaua comunală, care stă în legătură cu orașul Cîmpulung.

Bîlciu la 15 August.

Are o bis. fondată de loc. comuneĭ, deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț; o școală mixtă. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește 1404 l. anual.

In raionul comuneĭ sunt 3 izvoare cu apă minerală, carĭ conțin mult iod, și 14 cariere de piatră, din care se exploatează o piatră de o structură groso lană, dar cu bobul foarte strîns, în cît formează o piatră excelentă pentru construcțiĭ și chiar pentru sculptură. Cu acest calcar numulitic dela Albești s'a construit la început, și s'a restaurat chiar acum în urmă, celebra mănăstire Curtea-de-Argeș. Piatra de Albești servește azĭ la construcțiĭ de podurĭ și alte edificiĭ. La aceste cariere lucrează peste 100 lucrătorĭ, Italienĭ în cea maĭ mare parte.

Carierele de piatră de la Al-

www.dacoromanica.ro

beşti eraŭ cunoscute şi exploatate încă din vechime; ast-fel se ştie că mănăstirea Curţiĭ-de-Argeş, a fost clădită de Neagoe Basarab (la începutul secoluluĭ al XVI-lea) cu piatră din Albeşti. In Condica Visterieĭ, 1694 (ediţia Aricescu), pag. 39, citim: «23 1/2 taleriĭ s'aŭ dat pietrarilor de la Albeşti pentru niştе pietre ce aŭ tăiat de treaba caselor Domneştĭ . . . »

Pe locul numit Plaiul-Bisericeĭ se zice, că a fost aşezat în vechime s. Albeşti. La Siliştea, loc izolat, se crede că a existat un sat, pe care l'ar fi dărămat Tătariĭ. Atît la Plaiul-Bisericiĭ, cît şi la Silişte, se văd ruine de bisericĭ.

Albeşti, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, compusă din 5 cătune: Linia-Mare, Crăciuneşti, Mihăeşti, Valea-Vaĭ-de-Eĭ şi Valea-Seci.

Este situată pe Dealul-Mare şi Dealul-Mihăeşti şi pe văile: Vaĭ-de-Eĭ şi Gugu.

Are o populaţiune de 1684 loc. (868 bărbaţĭ, 816 femeĭ); 400 c. de fam., 380 contrib.; sunt 372 case de locuit.

In comună sunt două bis. (la Gura-Seci şi Vaĭ-de-Eĭ) deservite de 3 preoţĭ, plătiţĭ de com.

Ocupaţiunea de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Sunt şi 2 rotarĭ şi 10 dulgherĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Drăgăşani, Cîmpul-Mare şi Dobrotinetul.

Locuitoriĭ sunt moşneniĭ, afară de 4, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Lereasca, dîndu-li-se 10 hectare. Eĭ aŭ 30 caĭ şi epe, 1027 oĭ, 314 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 2900 hect.

Şcoala datează cam de 55 anĭ. Cu întreţinerea eĭ, statul cheltueşte anual 1080 leĭ. Ştiŭ carte 40 bărbaţĭ şi 1 femee.

Cînd recolta e bună, se fabrică aci în termen mijlociu 1000 d. l. ţuică şi 800 d. l. vin.

Pămîntul nu e prielnic la toată cultura. Sunt în comună cam 140 merĭ, 80 perĭ, 300 duzĭ, 100 cireşĭ, 5000 prunĭ.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ. Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 5132 leĭ şi chelt. la 5100 leĭ.

O singură şosea 'ĭ înlesneşte comunicaţia cu c. Cornăţelul.

Gîrlele Seaca şi Vaĭ-de-Eĭ udă c. Albeşti dela N. la S.

Se mărgineşte cu comunele: Cornăţelul, Vaĭ-de-Eĭ, Poborul, Rădeşti, Ibăneşti şi Urluiasca.

Această comună s'a înfiinţat pe la anul 1700, din loc. veniţĭ de peste Olt, maĭ ales din Vîlcea şi Romanaţi, pădurile şi văile de aci servindu-le de ascunzătorĭ, în vremurĭ de nevoĭ.

Albeşti, *com. rur.*, în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată pe Valea-Vezeĭ, la punctul unde se împreună această vale cu Valea-Burdei saŭ a Zbîrglezeĭ, la distanţă de 13 kilom. de Roşiori, 21 de Alexandria şi 44 de reşedinţă. Limitele sale sunt: la N. comunele Dulceanca şi Meri-Goala, începînd din hotarul celeĭ d'întîiŭ, luînd direcţiunea spre V., printre vîlcelele care formează hotarul com. Meri-Goala, de aci spre S. îl formează albia Vezeĭ şi pîrîul Bărăcea care o separă de com. Peretul, sue la deal spre E. pe hotarul moşieĭ Părul-Rotund, de unde apoĭ se înjugă iarăşĭ cu hotarul Dulceneĭ spre N.

Comuna este aşezată într'o poziţiune foarte frumoasă, pe deal, dominînd toată lunca Vezeĭ spre Alexandria şi Roşiori. In partea despre apus, pe dealul numit al luĭ Panait, în depărtare ca de 1 kil. de comună, se văd şi astăzĭ urmele uneĭ întăriturĭ, ocolită cu şanţ, lungă ca de 60 m. şi înaltă de vre-o 3 m., pe lîngă care, cu ocaziunea arăturilor, se găsesc fragmente de cărămidă, vîrfurĭ de săgeţĭ şi alte unelte de războiŭ.

Suprafaţa sa este de 1120 hect., din care 570 arabile, 15 pădure, 80 fîneţe şi livezĭ şi 55 viĭ. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt în număr de 117, pe o întindere de 550 hect.

Numărul vitelor: 84 caĭ, 423 vite cornute marĭ, 1235 vite cornute micĭ şi 92 porcĭ.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua vecinală, care o pune în legătură cu comunele Dulceanca şi Nenciuleşti.

Populaţiunea este de 974 sufl. din care 168 capĭ de fam., 27 neînsuraţĭ şi 7 văduvĭ. Numărul caselor este de 272.

Comuna are 208 contrib., din care 129 plătesc impozitul funciar, 167 căile de comunicaţie, 2 patenta şi taxa proporţională. Venitul anual al com. este de 1705 leĭ, din care 586 zecimĭ comunale şi restul din accize şi alte venitурĭ.

Biserica are un preot şi un cîntăreţ.

Albeşti, *sat*, din partea de N. a com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoşani, situat pe ţărmul stîng al Jijieĭ.

Moşia se întinde pe valea Jijieĭ şi dealurile din dreapta în stînga Jijieĭ, parte cîmp, parte pădure; are o suprafaţă de 3493 hect.

La suprafaţa satuluĭ Albeşti, se numără şi suprafaţa cătunuluĭ Capul-Pădureĭ din c. Buimăceni. Are o populaţie de 266 fam. cu 889 sufl.; are o biserică de lemn cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi o moară de apă. In acest cătun sunt 538 vacĭ şi boĭ, 134 caĭ

www.dacoromanica.ro

mari și mici, 2096 oi, 140 porci și 80 stupi. Sunt 5 cîrciume, 7 comercianți și 3 meseriași.

Albești, *sat*, pl. Ocolul, comuna Șimnicul, jud. Dolj, cu 457 sufl., 227 bărbați și 228 femei, are 93 case și 16 bordee. Este situat pe malul stîng al Amaradiei, la 3400 m. spre S.-V. de Șimnicul-d.-s. In sat este o școală al cărui local este construit din cărămidă din fondurile comunei; funcționează din 1889, avînd un singur învățător. Știu carte 3 bărbați și 2 femei.

In sat este o biserică fondată de locuitori, cu hramul Sfinții-Voevozi, deservită de un preot și un cîntăreț.

Locuitorii posedă 25 cai, 105 boi și vaci, 4 bivoli, 104 oi, 75 capre.

Albești, *sat*, în partea de N. a com. Albești, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat pe valea pîrîului Strașnic; este reședința comunei. Are o școală înființată în anul 1868, 2 biserici cu 2 preoți și 4 cîntăreți; una din ele are o vechime de 200 ani, iar acea de la cimitir e făcută în 1875. Proprietatea moșiei este a locuitorilor vechi răzeși, care se ocupă și cu lucrarea viilor și a livezilor.

Albești, *sat*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pendinte de com. cu același nume, este situat de-a-lungul coastei de N. a Bărăganului pe malul drept și la depărtare de 1 kil. de rîul Ialomița. Pe teritoriul satului sunt 3700 hect. pămînt arabil și 50 pădure.

In acest sat se află reșed. primăriei com. Albești și a judec. comun., o bis. la care servesc 2 preoți și 2 cîntăreți. Instrucțiunea se predă în 2 școli primare rurale, 1 de băeți cu 1 învățător retribuit de stat și com. și 1 de fete cu 1 învățătoare retribuită de comună. Localul școalei este construit de com., a costat 5000 l.; servește atît școalei de băeți cît și celei de fete.

In sat se află o moară cu aburi.

Albești cu Scorțești, *sat*, în c. Brăești, plasa Cîrligătura, jud. Iași; e așezat pe valea pîrîului Ciorbolea (v. a. c.); e format din două răzășii vechi, al cărora teritoriu s'a alipit în urmă la moșia Brăești (v. Brăești, s.), cu care astă-zi formează un singur trup.

Are o populație de 68 fam., cu 276 loc. Romîni, între cari, parte sunt de origine Ruși romanizați; o bisericuță de lemn aproape ruinată, care ar avea o vechime de aproape peste 200 ani, de oare-ce se găsește o carte donată ei de la 1706.

In partea despre V. de la biserică, cam la 500 m., sunt trei pietre mari cu inscripții slavone nedescifrabile. Atît după inscripțiuni, cît și după poziționea pietrelor și după oasele ce se găsesc în pămînt se presupune că ar fi fost din vechime un cimitir.

In marginea despre S. a satului se află o velniță de fabricat rachiu.

Numărul vitelor se urcă la 1296 capete, din cari: 443 vite mari cornute, 17 cai, 801 oi și 35 rîmători.

Albești, *sat*, face parte din c. r. cu același nume, jud. Muscel. Are o populație de 694 loc., cari se ocupă, pe lîngă agricultura, și cu pietrăria, dogăria și scîndurăria.

Rîul Bratia udă partea de V. a acestui cătun, care se întinde pe o suprafață de 680 hectare pămînt, pe care locuitorii îl posedă din moși-strămoși.

Aci este reședința primăriei. Are o școală, condusă de un învățător normalist și o biserică. (V. c. r. Albești).

Albești, *sat*, în partea de N.-V. a satului Pietrești, plasa Stemnic, jud. Vasluiu, situat pe o rîpă a dealului Albești; are o suprafață de 400 hect., și o populație de 70 fam. saŭ 326 sufl.; Biserica a fost zidită de obștea locuit. la 1737.

Numărul vitelor e de 204 vite mari cornute, 80 oi, 10 capre, 40 cai, 40 porci și 50 stupi.

Albești, *stație* de dr. de f. în jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Albești-Paleologu, pe linia Ploești-Buzău (pusă în circulație la 13 Sept. 1872), între stațiile Valea-Călugărească (5.9 kil.) și Inotești (9.2 kil.), la 112.58 m. înălțime d'asupra nivelului mării. Venitul acestei stații pe anul 1986, a fost de 82458 l. 72 b.

Albești-Cacaleți, *cătun* de reședință al c. Albești, jud. Buzău. Are 770 loc. cari trăesc în 156 case. Mai însemnat are casele proprietății, aparținînd familiei Vernescu.

Albești, *cătun* al com. Trestioara, jud. Buzău, 20 loc. și 8 case.

Albești, *deal*, face hotar între comunele Idriciu și Albești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Albești, *deal*, în raionul com. Albești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 3 hect. și 75 arii vie.

Albești, *deal*, se întinde spre E.

www.dacoromanica.ro

de satul Albești, com. Cînetrești, pl. Stemnic, jud. Vasluiŭ.

Albeşti, *moşie*, c. Albești, pl. Albești, jud. Buzăŭ, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București; are o arendă anuală (1886) de 5000 leĭ.

Albeşti, din c. Albești, *moşie,* în com. și căt. Albești, jud. Buzăŭ, proprietatea statuluĭ, pendinte de Sf. George-Noŭ. Are 748 h. din care 642 arabile, 86 islaz și 29 fîneață. In localitate e cunoscută maĭ mult sub numele de Unguriul.

Albeşti-Cacaleţi, *moşie*, în com. Albești, cătunul Albești, județul Buzăŭ, are 1412 hect. din care 1050 arabil, 92 pădure, 220 islaz și 50 sărăturĭ și sterpe.

Albeşti, *moşie*, pe teritoriul com. Șimnicul, jud. Dolj, pl. Ocolul. A fost proprietatea școaleĭ Obedeanu din Craiova, dar acum e a statuluĭ. A fost arendată pentru periodul 1879/1884 cu 3477 leĭ, 50 b. anual.

Albeşti, *moşie*, în com. cu acelașĭ nume, jud. Teleorman, avînd întindere de 570 hectare. Făcea parte din trupurile moșieĭ Peretul, de care a fost despărțită în 1892 prin vînzare.

Albeşti, *moşie,* în plasa Ocolul, jud. Vîlcea, proprietate a mănăstireĭ Dintr'un-Lemn, care a devenit proprietatea statuluĭ în urma secularizăreĭ averilor mănăstirești (1864).

Albeşti, Valea-Orbuluĭ, Livedea-din-Pietrari și **Grindeanu,** *moșiĭ* ale statuluĭ, foste pendințĭ de schitul Dintr'un-Lemn, situate în com. Pietrari-d.-s., plasa Ocolul, jud. Vîlcea, care s'aŭ arendat, pe periodul 1888—93, cu 560 leĭ anual.

Albeşti, *pădure* în pl. Dumbrava, com. r. Cosovățul, jud. Mehedinți; are o suprafață de 2300 hect., proprietatea statuluĭ.

Albeşti, *poștă*, județul Prahova, stație de caĭ de poștă, pe cînd funcționa acest serviciŭ în țară, la 17 kil. departe de Ploești și la 18 kil. de Mizil. Poșta Albești avea 40 caĭ, un căpitan, un ceauș (chihaia) și 10 surugiĭ.

Prețul unuĭ cal de poștă și de kil. era de 13 b. și se maĭ plătea cîte 50 banĭ de fie-care poștă pentru căruță (1868).

Albeşti-Brăteşti, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Argeș, la 10 kil. de reședința plășiĭ (Curtea-de-Argeș) și la 35 kilom. de Pitești. Se compune din satele: Alb.-Pămînteni (350 loc.), Alb.-Ungureni (360 loc.), Brătești (346 loc.) și Dobrați (354 loc.), peste tot 292 contribuabilĭ cu 1410 loc. din carĭ 22 Țigani, pe rîul Argeș în apropiere de orașul Curtea-de-Argeș. Sunt 4 biserici deservite de 5 preoțĭ, 3 cîntăreți și 2 paracliserĭ, o școală mixtă și 5 cîrciumĭ. In această comună se maĭ află casele foștilor proprietarĭ, una zidită de Dr. Marsil (1830) și alta de Ștefan Burchi (1859). Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1885 leĭ, iar pe anul 1887—88 de 2523 leĭ la venitурĭ și de 2111 leĭ la cheltuelĭ. Numărul vitelor în întreaga com. aŭ fost în 1887 de 3529 capete, din care 916 boĭ și vacĭ, 84 caĭ, 1888 oĭ, 120 capre și 521 rîmătorĭ.

Albeşti-de-Mur, *com. rur.*, pl. Cricov, jud. Prahova, situată pe loc șes, lîngă rîul Cricovul-Sărat, la 20 kil. departe de capitala județuluĭ și la 7 kil. de a plășiĭ.

Se compune din 2 cătune: Albești-de-Mur și Vadul-Păruluĭ, cu o populațiune de 1082 loc. (545 bărbațĭ și 537 femeĭ), în care intră și 3 fam. de Țiganĭ fierarĭ; 250 c. de fam. și 197 contribuabilĭ.

In comună sunt două biserici; una la Albești-Mur, prefăcută în 1892, cu hramul Sf. Voevozĭ și alta in Vadul-Păruluĭ cu hramul Sf. Ilie.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ îl desfac în orașul Ploești. Eĭ aŭ 77 caĭ și epe, 63 vacĭ, 1454 oĭ, afară de boiĭ trebuincioșĭ la munca cîmpuluĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în 1864 pe moșiile numite Poinăreanca, Mărgineanca și Vadul-Păruluĭ.

Școală nu este în comună. Știŭ carte 40 bărbațĭ și nicĭ o femee. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 116 (60 băeți și 56 fete).

Comuna se întinde pe o suprafață de 1255 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile se urcă la cifra de 9421 leĭ și cheltuelile la 3565 anual.

Albeşti-de-Mur, *sat,* face parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Cricov, jud. Prahova. In sat sunt 95 case și o cîrciumă. Populațiunea este de 410 locuitorĭ. Sătenĭĭ au 12 caĭ, 150 boĭ, 4 bivolĭ, 668 oĭ și 62 porcĭ.

Albeşti-Paleologu, *com. rur.*, pl. Cricovul, jud. Prahova, numită ast-fel după numele vechilor proprietarĭ. Se crede că datează de vre-o 115 anĭ.

Este situată pe loc șes, lîngă rîul Cricovul-Sărat, la 20 kil. departe de capitala județuluĭ și

www.dacoromanica.ro

la 4 kil. de a plășiĭ. N'are niciĭ un cătun alipit.

Populațiunea comuneĭ e de 811 loc. (358 bărbațĭ și 453 fem.), în care intră și 5 familiĭ de Țigani fierarĭ și 1 Grec.

Capĭ de familie sunt 174; contribuabilĭ 141; case de locuit 172 și 6 cîrciumĭ.

In comună e o singură biserică, fondată la anul 1799 și reparată la 1892. Are următoarea inscripție: Cu vrerea tatalui și a fiului și cu ajutorul Sfîntului Duh, s'aŭ început această sfîntă și Dumnezeiască biserică în satul Albești, ce se prăznuește cu hramul Adormirea Precisteĭ și a sfinților doftorĭ Cosma și Damian și s'aŭ ostenit cu toată cheltuiala Dumnealuĭ Barbu Văcărescu Voevod și soția sa Stanca și cu fiiĭ Ileana, Alexandru, în zilele Domnuluĭ nostru Ion Alexandru Constantin Moruzzi Voevod. Sfîrșit, și luĭ Dumnezeu laudă, 1799 August 11».

Bis. e deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploești, gara Albești și Urlați. Aŭ 11 caĭ, 34 epe, 130 vacĭ, 5 bivolĭ, 791 oĭ, 245 porcĭ, afară de boiĭ trebuincioșĭ la munca cîmpuluĭ.

113 loc. s'aŭ împroprietărit pe moșia Albești-Paleologu, la anul 1864, dîndu-li-se 471 hect. pămînt.

Școala datează în comună de 42 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1566 l.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1471 hectare. Vin și țuică nu se fabrică aci; stupĭ cu albine sunt 41.

Terenul cultivabil e prielnic la toată cultura. In termen mediu produce: 14700 hectol. grîu, 210 hectol. orz, 12600 hectol. porumb.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2590 leĭ anual și cheltuelile la 2472 leĭ.

Comuna e străbătută de șoseaua națională Ploești-Buzău și de șoseaua județ. Urlați-Urziceni.

Se mărginește la N. cu cât. Valea-Mieilor (com. Valea-Călugărească), la S. cu cât. Cioceni, la E. cu com. Urlați și cătunele Loloiasca și Măgula și la V. cu comunele Valea-Călugărească și Albești-de-Mur.

Albești-Pămînteni, *sat*, pe rîul Argeș, jud. și pl. Argeș, pendinte de c. r. Albești-Brătești, (v. a. n.), are 100 fam. cu 350 sufl. și o bis. cu hramul Adormireĭ, deservită de doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser.

Albești-Sfoara, *moșie* a statuluĭ, în com. cât. Albești, jud. Buzău, pendinte de episcopie (primitiv de mănăstirea Berca); are 173 hect. din care 81 arabile, 72 islaz și 20 fîneață.

Albești-Tufele, *moșie* a statuluĭ, jud. Buzău, pendinte de episcopie formată din două sforĭ: una a mănăstireĭ Banu și alta a mănăstireĭ Bradu, din care cauză se numește și Brădeanca. Are 740 hect. din care 705 arabile, iar restul fîneață și poenĭ. Vîndută proprietaruluĭ Cacaleților, cu care a încorporat'o și a trecut'o de la c. Brădeanu la c. Albești.

Albești-Ungureni, *sat*, pe rîul Argeș, jud. și pl. Argeș, pendinte de c. r. Albești-Brătești, are 360 loc. și o bis., cu hramul Sfinților Ingerĭ, deservită de un preot și un cîntăreț.

Albești-Unguriu, *moșie* a statuluĭ, jud. Buzău, formată din 4 corpurĭ: Albești din c. Albești, Unguriu (Ojeasca), Măgura din com. Măgura și Beilicu din comuna Săgeata. Se arendează împreună.

Albești-Zilișteа, *moșie*, în c. Maxenu, jud. Buzău, pendinte de Banul, fostă proprietate a statuluĭ și acum vîndută în 122 loturĭ. Ea face un singur corp cu moșia Vîrtoapele-Banuluĭ, avînd împreună 603 hect. Vezĭ Maxenu-Vîrtoapele.

Albia, *loc*, numit ast-fel pe unde curge rîul Motru în c. r. Văgulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Albia, *munte*, formează hotar între c. Borca, jud. Suceava, și Transilvania.

Albianu, *localitate sărată*, în c. Spinești, Dealul-Poeneĭ, județul Putna, pl. Vrancea.

Albie, *locuință izolată*, în plasa Orașuluĭ, com. Odobeasca, jud. R.-Sărat, pe rîul Rîmna; azĭ e un mic han.

Albie, *numire vechie*, dată com. și cât. Odobeasca, jud. R.-Sărat, după forma și situația lor pe albia rîuluĭ Rîmna, care o udă prin mijloc.

Albiilor (Pîrîul-), *mic* afluent al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Albin, *izvor*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, lîngă satul Ludașĭ, care dă naștere pîrîiașuluĭ Vărăria.

Albina, *sat*, pendinte de com. r. Degerați, din plasa Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți, situat pe marginea șoseleĭ Prunișori-Degerați. Oamenĭĭ din acest sat se ocupă

www.dacoromanica.ro

cu apicultura; aŭ peste 100 stupĭ.

Albina-Brustura, *sătișor,* în partea de V. a com. Armășoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, înconjurat de toate părțile cu dealurĭ. Are 8 case și 8 fam.

Albina, *deal,* în c. r. Degerați, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Albina, *deal,* la V. de com. Bîrzești, pl. Argeșelul, jud. Muscel. S'a numit ast-fel de la valea Albina.

Albina, *insulă* pe Dunăre, în pl. Borcea, jud. Ialomița, în dreptul com. Ciocănești-Sîrbi.

Albina, *insulă* în Dunăre, în dreptul satuluĭ Chiseletul, jud. Ilfov.

Albina, *insulă* în Dunăre, în fața satuluĭ Surlari, proprietatea statuluĭ, jud. Ilfov.

Albina, *lac,* în pl. Borcea, jud. Ialomița, teritoriul com. Gîldăŭ.

Albina, *loc izolat,* com. Beleți, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Albina, *locuință izolată,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Praja.

Albina (Ostrovul), *pădure* a statuluĭ, în întindere de 175 h., în jud. Ilfov. (V. Șanalul-Dunăreĭ, pădure).

Albina, *pîrîŭ,* (v. Valea-Albineĭ), com. Boțești, plasa Crasna, jud. Fălciŭ.

Albina, *pichet* pe Dunăre, No. 22, jud. Ilfov.

Albina, *pisc,* com. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Albina, *pisc,* pe creasta șiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează și înconjură com. Costești, pl. Horez, jud. Vîlcea. Acest șir de dealurĭ se prelungește pe toată partea de E. a com., în stînga rîuluĭ Costești.

Albina, *vale,* în com. rur. Costeni-Covrigĭ, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Albina, *pîr.,* în raionul com. Bîrzești, pl. Argeșelul, jud. Muscel; izvorește din com. Vulturești, aceeașĭ plasă, și se varsă în rîul Argeșel, la com. Voroveni. Udă coastele de V. ale dealuluĭ cu acelașĭ nume.

Albina, *vale,* în fața com. Voroveni, pl. Argeșelul, jud. Muscel. spre V. de Dealul-Păuneĭ.

Albina, *vîrf de munte,* în județul Argeș, pl. Loviștea, pe frontiera despre Transilvania.

Albinari, *cătun,* al com. Păltineni, jud. Buzăŭ; 60 loc. și 16 case.

Albinari (Moșneni-), *păd.* particulară supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Moșneni-Albinari, pendinte de com. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Albinari-Curmătura, *deal,* pe care e situată com. Aricești, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Albinata, *izvor,* pl. Tazlaul-d.-j., jud. Bacăŭ, de pe teritoriul comuneĭ Tîrgul-Valea-Rea.

Albinele, *loc izolat,* com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Albiori (Piatra-), *loc izolat,* la 1 kil. spre S. de vatra satuluĭ Călinești, plasa Cozia, jud. Vîlcea, numit ast-fel pentru că este foarte aproape de albia Oltuluĭ, bătînd apa chiar în el.

Al-Bisericeĭ, *lac,* zis și Șipotul, la N. de căt. Broaștele, com. Cîmpina, plaiul și jud. Prahova.

Albișenilor (Pîrîul-), *pîrîiaș,* în com. Calul-Iapa, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, izvorăște din ramura despre S. a munteluĭ Cernegura, curge paralel cu pîrîul Dunăre și se varsă pe stînga pîrîuluĭ Calul.

Albița, *sat,* în com. Drînceni, pl. Podoleni, jud. Fălciu, situat în șes, pe malul Prutuluĭ, spre S. de tîrgușorul Drînceni, pe o suprafață de 96 hect. și cu o populație de 15 fam. și 66 sufl., locuitorĭ răzeșĭ.

Albîea, numire ce se da în secolul al 17-lea pîrîuluĭ Albuia din jud. Roman. Aceasta se constată dintr'un document de la 1615 Martie 24, unde se găsește trecut cu acest nume.

Albota, *com. rur.,* din jud. Argeș, pl. Pitești, la 14 kil. de c. r. Bascovul-Flești (reședința subprefecturei) și la 24 kil. de Pitești. Pe deal se află resturile unuĭ castel roman. Se compune din 3 căt.: Morlevești (69 fam. cu 200 loc.), Moșneni-Albotești (59 fam. cu 150 loc.) și Albota d.-s. (38 fam. cu 150 loc.); are în tot prin urmare 166 fam. cu 143 contribuabilĭ, sau 500 loc. din carĭ 4 fam. cu 16 loc. Țiganĭ și o fam. de Grecĭ. In apropiere de com. curge rîul Teleorman. Com. Albota se învecinește la N. cu com. Bradul-d.-j,; la S. cu com. rur. Mușcel; la E. cu com. rur. Hințești și la V. cu com. rur. Podul-Broșteni. Com. are 2 biserică

www.dacoromanica.ro

vechĭ făcute de loc., o şcoală rurală şi 4 cîrciumĭ. Budgetul com. Albota pe anul 1882—83 a fost la venitурĭ de 1078 l. 29 b. şi la cheltuelĭ de 1069 l., iar pe anul 1887—88 de 1973 l. la venitурĭ şi de 1511 l. la cheltuelĭ. Numărul vitelor în c. era în 1887 de 1499 capete, din care 422 boĭ şi vacĭ, 26 caĭ, 947 oĭ, 23 capre şi 107 rîmătorĭ.

Albota, vezĭ Valea-Orbuluĭ, jud. Vîlcea.

Albota, *sătişor*, în partea despre N., a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, cu o suprafaţă de 259 hect. şi o populaţie de 3 fam. cu 9 locuitorĭ.

Numărul vitelor e de 57 capete, din carĭ: 46 vite marĭ cornute, 4 caĭ şi 7 rîmătorĭ.

Albota, *deal*, situat la S.-V. de com. Florul, pl. Mijlocul, jud. Olt. Are direcţiunea N.-V. către S.-E. şi merge paralel cu dealul Stîrcul. Printre ele curge pîrîul Florişorul. La S., în marginea Vedeĭ, se află pădurea Albota (v. a. n.)

Albota, *lac*, pe malul drept al Călmăţuiuluĭ, din com. Lacurezi, jud. Brăila, la 3 1/2 kil. spre N.-V. de satul Lacurezi. Aci a fost tîrla Albota de la loc. căreĭ tîrle şi-a luat numele satul Slujitori-Albotеşti. Locuitorĭĭ eraŭ slujitorĭ saŭ călăraşĭ la isprăvnicia din Focşanĭ.

Albota, *pădure*, cu întindere de 400—450 hect. Se află la N.-E. teritoriuluĭ com. Şerbăneşti-d.-j., plasa Şerbăneşti, jud. Olt.

In marginea de E. a pădureĭ, pe matca Vedeĭ, mîncîndu-se malul, s'a văzut urme de zidărиĭ foarte vechĭ.

La N.-V. de Albota, pe dealul Stîrculuĭ, între Şerbăneşti şi căt. Jarcaleţi, se văd încă ruinele caseĭ proprietaruluĭ Caracostea, prădată şi distrusă de Turcĭ, la 1821, în timpul zavereĭ.

Maĭ mulţĭ locuitorĭ din com. Şerbăneşti, afirmă că aŭ văzut, la mulţĭ consătenĭ, diferite monede romane de argint, de mărimea uneĭ piese de 2 leĭ, cu efigia luĭ Traian saŭ vreunuĭ general roman, precum şi monede de aramă din secolul al 17-lea.

Albota-de-Jos, *moşie*, în întindere de 600 pogoane, din care 200 pogoane pădure, jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de schitul Tutana; este arendată împreună cu vatra schituluĭ Tutana şi cu trupul Alimăneşti, pe periodul 1883—93, cu 24308 l. 70 b. anual.

Albota-de-Sus, *sat*, pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, plasa Piteşti, pendinte de com. rur. Albota, (v. a. n.); are 38 fam. cu 150 loc., şi o biserică. In acest sat este reşed. Primărieĭ.

Albota-de-Sus, *moşie*, în întindere de 920 pogoane, din care 500 pogoane pădure, jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de schitul Tutana.

Albotеşti, *moşie*, pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, din com. Podurile, cu o întindere aproximativ de 300 hect., împărţită între sătenĭ şi proprietarĭ. Aceştia stăpînesc partea cea maĭ mare.

Albotеşti, *şes*, pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, pe care se află satul Rusăieşti, din com. Podurile.

Albotеşti, *silişte*, pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, în partea de N.-E. a tîrguluĭ Moineşti. Se văd şi urmele uneĭ bisericĭ.

Albotеşti-Peletiuci, *moşie*, pl. Bistriţa-d.-s., judeţul Bacăŭ, pe com. Spineni, care avea părţĭ răzăşeştĭ: «în care moşie aveau parte şi Paharnicul Ioniţă Iurăşcu, zestre de pe cocoana d-sale Ilinca şi Gh. Tătarul avea 271 stînjenĭ, şi nepoatele sale Catinca şi Marghioala Băncilescu; dumnealuĭ Stolnicul Alecu Dumitriu avea 130 stînjenĭ; eraŭ şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ în ea, pe lîngă moşiile Stînceşti, Sprinceni, Călineşti şi altele; fără sat». (*Buciumul Romîn*, Th. Codrescu. Anul I, 1875, p. 36).

Albu, *deal*, în c. r. Incoasa, pl. Motru-d.-s., jud. Mehedinţi, pe care se află poiana Solzeĭ.

Albu, *localitate*, în pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi, cunoscută sub numele de Hanul-Albuluĭ, pendinte de c. r. Pavăţul.

Albu, *pîrîŭ*, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacăŭ, care curge pe teritoriul c. Tîrgul-Valea-Rea şi se varsă în rîul Tazlăul, pe stînga.

Albu, *pîrîŭ*, izvoreşte din c. Cocoţi, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi, udă teritoriul comuneĭ Cocoţi, Izvorelul, Plopi, Podul-Grosuluĭ, unde ia numirea de Valea-Vîrtopuluĭ, apoĭ, maĭ jos de Drîncea.

Albu saŭ Pîrîul-Alb, *pîrîŭ*, ce curge pe teritoriul comuneĭ Vizantia, jud. Putna, pl. Zăbrăuţi; se varsă în Vizantia-Mare. Are izvoare de păcură şi de apă sulfuroasă.

Albu, *vale*, numită şi valea Al-

www.dacoromanica.ro

buluĭ, jud. Mehedinți, pe unde curge pîrîul Albu, și loc cultivabil foarte fertil; ține de teritoriul comunelor Cocoți și Isvorelul.

Albu (Calul-), jud. Buzău, vezĭ Calul-Alb.

Albu (Malul-), cătun. al c. Valea Musceluluĭ, jud. Buzău; 140 loc. și 37 case; e reședința comuneĭ.

Albu (Malul-), *culme*, în com. Mlăjetul, jud. Buzău, c. Valea-Lupuluĭ, proprietate a moșnenilor Tănășești, din c. Păltineni.

Albu (Malul-), *colină*, în com. Pîclele, jud. Buzău, pe moșia statuluĭ Sforile-Banuluĭ; face hotar despre c. Trestioara.

Albu (Malul-), *colină*, în c. Valea-Musceluluĭ, jud. Buzău, formată din gips; produce foarte multe alune.

Albu (Malul-), *mănăstire*, în cat. Pănătăul, com. Begu, jud. Buzău.

Albu (Malul-), o frumoasă retezătură de munte în c. Trestia, jud. Buzău, acoperită de pădure și islaz.

Albueĭ (Valea-), *vale*, în plasa Siretul-d.-s., jud. Roman, prin care curge pîrîul Albuia. Această vale este cea maĭ mare din pl. Siretul-d.-s.

Albuia, *pîrîŭ* mare, ce curge prin com. Băra și Doljești, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman. Isvorește aproape de marginea de N.-E. a județuluĭ, la E. de satul Hîndrești. Curge de la Nord-Est către Sud-Vest și primește pe dreapta pîrîul Buhoanca, iar pe stînga pîrîul Velniței, și pîrîul Poenele-d.-j., mărit pe stînga de pîrîul Pricopul și acesta pe stînga pe pîrîul Stănița și pe pîrîul Călugărița, după care apoĭ se varsă în rîul Siret de a stînga la S. de satul Rotunda. Se numia maĭ înainte și Albîea.

Albulești, *com. rur.* în partea de N.-E. a plășiĭ Dumbrava, jud. Mehedinți, la distanța de 53 kil. de la reședința județuluĭ.

Este situată pe valea Bîcleșiuluĭ-Albulești, pe marginea stîngă a pîrîuluĭ ce vine de la Bîcleș, și poartă numele de valea Bîcleșiuluĭ, valea Albuleștilor la Piria matca văieĭ Piria, intrînd în jud. Dolj ia numirea de Valealuĭ-Petru. Este formată din treĭ cătune și anume: Padina spre miază-zi, Dealul-Mare spre apus și Mărceni spre răsărit; avînd peste tot 242 contrib. cu 1190 loc. în 335 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Eĭ aŭ un pămînt fertil care le poate produce de la 800 și pănă la 1000 oca grîŭ. Aci statul posedă maĭ multe hectare de pămînt, parte cultivabile, parte acoperite cu pădure. Locuitoriĭ posedă 74 pluguri, 148 care cu boĭ, 23 căruțe și 96 stupĭ. Are o biserică cu un preot și 2 cîntăreți; are o șc. cu 1 învăț. frecuentată de 44 elevĭ și 3 eleve. Budg. com. este de 2121 leĭ la venit. și cu 1027 leĭ la chelt. Numărul vitelor în această com. este de 888 v. m. c., 60 caĭ, 318 oĭ și 641 rîmătorĭ.

Prin această comună, trece șoseaua comunală Plopi-Bălțați, Albulești-Piria.

Albulești, *sat*, face parte din com. rur. Bîrzești (v. a. n.) pl. Argeșelul, jud. Muscel. Este despărțit de cel-alt cătun (Bîrzești) cu care formează com. Bîrzești, prin rîul Argeșelul. Ocupă partea de V. a comuneĭ.

Are o populație de 48 loc. (28 bărbațĭ și 20 femeĭ) și numaĭ 12 case.

Numele săŭ vine, se crede, de la un cioban Albu, care a avut stînă pe acest loc.

Albulești, *deal*, în com. rur. Albulești, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Albulești, *vale*, în com. rur. Albulești, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Albuleț, *tîrlă* sau sătișor, la nordul moșieĭ Liscoteanca Eforieĭ, din com. Filiu, jud. Brăila, ca la 3 kil. spre S. de satul Bordeiu-Verde, înființată de familia satenilor Albuleț. Vatra acestor tîrle este de 3 hect., are 7 case și populația de 7 c. de familie sau 27 de suflete. Vitelc sunt: 16 caĭ, 4 cornute, 240 oĭ și 5 porcĭ.

Albuluĭ, vezĭ Fîntîna-Albuluĭ, jud. Neamțu.

Albuluĭ (Valea-), *vale*, în plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com. Topești. Pleacă de la N.-E. spre S.-V. din dosul deal. Ciunca, pe o întindere de 2 kil. pănă sub dealul Streaua, unde dă în Valea-Ciureșului, lasînd la V. dealul Streaua și la E. dealul Ciunca.

Albutele, *numire*, ce se dă uneĭ părțĭ din com. rur. Beleți, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Alceac-Culac-Punar, *pîrîŭ*, în pl. Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Nalbant și al cătunelor Trestenic și Nalbant. El izvorește dintr'o prelungire orientală a dealuluĭ Cilicul, se

www.dacoromanica.ro

îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nordică a plăşiĭ şi răsăriteană a comuneĭ; el curge printre dealurile Biuiuc-Cara-Tepe şi Chiuciuc-Cara-Tepe de o parte; Coci-Tepe şi Sarî-Tepe de altă parte spre răsărit; el are un curs de 10 kil., şi după acest mers numaĭ prin cîmpie, merge de se varsă în pîrîul Teliţa, pe dreapta, la 2 kil. maĭ jos de satul Nalbant. Numele se maĭ prescurtează, rămînînd numaĭ Valea-Alceac-Punar.

Alceac-Dere, *vale*, în jud. Constanţa, pl Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cara-Harman şi anume pe acela al cătunului Cavargic. Se întinde de la N.-E. către S.-V., trece prin satul Cavargic şi apoĭ se deschide în apa Casîmcea. Este coprinsă între Cara-Tepe (165 m.) la E. şi Aliculac-Bair (114 m.) la V. şi este străbătută de maĭ multe drumurĭ comunale.

Alceşti, *cătun*, (v. Aneşti), jud. Mehedinţi.

Alciuc-Dere, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Hazaplar şi anume pe acela al cătunuluĭ său Carachioi. Se întinde de la N. către S. d'alungul şi pe la vestul dealuluĭ Cogea-Sirt-Bair. Este tăiată de drumul comunal Carachioi-Gheringek. Este continuată la N. de valea Kiivan-Alceak.

Aldamaş, *deal*, plasa Munteluĭ, jud. Bacău, com. Brusturoasa, situat lîngă pasul Ghimeş, în dreapta rîuluĭ Trotuş. Pe clina luĭ se află clădirile carantineĭ şi ale vămeĭ ungureştĭ.

Aldamaş, *izvor*, plasa Munteluĭ, jud. Bacău, com. Brusturoasa, de unde începe pîrîiaşul cu acelaşĭ nume.

Aldamaş, *pîrîŭ*, plasa Munteluĭ, judeţul Bacău, curge prin comuna Brusturoasa, şi se varsă în dreapta Trotuşuluĭ, după ce servă ca hotar despre Ardeal.

Aldea, *deal*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul com. Bucşeşti, despărţind Tazlăul-Sărat, de pîrîul Cerna.

Aldea, *poiană*, în c. r. Albuleşti, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Aldeanu, *pisc*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, din dealul Aldea, c. Bucşeşti.

Aldeĭ, *deal* şi loc izolat în raionul comuneĭ Rădeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Aldeni, *com. rur.*, în pl. Slănic, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Slănic, la o distanţă de 23 kil. de oraşul Buzău. Limitele sale sunt: la E., începe din colina Vîrful-Mare, care o desparte de cătt. Blăjani, mergînd pe pl. acesteĭ coline pănă în hotarul moşieĭ Zărneşti (cătt. Cernăteşti); la S. continuă pe menţionatul hotar pănă trece rîul Slănic, din sus de cătt. Căldăruşa (com. Cernăteşti), apoĭ în linie dr., o ia pe hotarul moşieĭ Manasia, pănă dă în munc. Pleşcoilor; la V., continuă pe pl. muncelului Pleşcoilor pănă în muntele Moara-de-Vînt şi se lasă pe pl. acestuĭ munte pănă în hotarul moşieĭ Băeşti; la N., continuă puţin pe zisul hotar, apoĭ se diriges pre viea Băeştilor, trece rîul Slănic, lîngă cătt. Ciurciurele (com. Băeşti), urcă muntele Ciuciurelului prin viile locuitorilor, atinge vatra cătun. Băeşti şi ajunge în Vîrful-Mare.

Suprafaţa comuneĭ este de 1498 hect., din care 781 arabile, 164 păd., 156 fîneaţă, 198 izlaz, 4 livezĭ, 57 viĭ şi 138 loc sterp. Afară de pămîntul locuitorilor are proprietăţĭ maĭ însemnate: Aldeni, Dăscăleşti, Manasia şi Podeni. Terenul e accidentat, prezentînd o mulţime de coline şi văĭ, totuşĭ se cultivă: grîŭ, porumb, orz şi plante din mica cultură.

Numărul vitelor este de 204 boĭ, 36 vacĭ, 8 viţeĭ, 9 caĭ, 12 epe, 4 mînzĭ, 500 oĭ, 68 capre şi 93 porcĭ. Stupĭ 15. Industria e limitată la trebuinţele casnice, avînd numaĭ o moară de apă. Comerţul constă în desfacerea lemnelor, ţuiceĭ şi vinuluĭ. Are un tîrg la 27 Iulie. Cea maĭ importantă cale de comunicaţie este şoseaua judeţiană Buzău-Lopătari, prin Sapoca.

Comuna e formată din 3 cătune: Aldeni saŭ Dăscăleşti, Manasia şi Podeni. Populaţia este de 670 loc. din carĭ 148 bărbaţĭ însuraţĭ, 13 neînsuraţĭ, 4 văduvĭ, 1 divorţat şi 192 băeţĭ, iar femeĭ măritate 148, văduve 18, fete 146. Eĭ trăesc în 153 case. Streinĭ sunt 3 grecĭ. Meseriaş este 1 cojocar. Media naşterilor e de 28, a deceselor de 20 şi a căsătoriilor de 8. Populaţia creşte cu o medie anuală de 8 suflete.

Din punct de vedere financiar c. are 132 contrib., din carĭ comercianţĭ, 6 Romînĭ şi 1 strein. Stabilimente 1. Venitul caselor 600, taxa proporţională 12. Venitul fonciar e de 30146; darea căilor de comunicaţiune 792, patente 85.58, fonciera 1905.56, taxa spirtuoaselor 196.31. Total fiscal, 2979.45. Percep. 278.31; judeţene 554.23; drum. 199.11 comunale 554.23; comerciale 6.42; total general 4571.75 Budgetul comuneĭ este de 941.72

www.dacoromanica.ro

Are o școală în c. Aldeni, frequentată de 32 elevĭ și 1 elevă. Carte știŭ 77 l. Are o bis. Sf. George, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o cîrciumă și un bun local de primărie. Construcțiĭ maĭ însemnate sunt casele proprietarilor.

După tradiția locală, o mare parte din teritoriul acesteĭ com. a fost în vechime proprietatea unuia Aldea, de unde numele de Aldeni, maĭ tîrziŭ l'a cumpărat dascălul Vasile, de la care 'șĭ-a luat numele de Dăscălești. In timpul luĭ Mateiŭ Basarab, această com. exista.

Tot după tradiție, se zice, că aci ar fi fost un sat tătăresc; într'adever, vechile ruine după malul dr. al Slăniculuĭ (în fața primărieĭ) și un vechiŭ puț, Puțul-Tătaruluĭ, pare a confirma tradiția.

Aldeni-Dăscălești, *cătun.* de reședință al c. Aldeni, jud. Buzăŭ, situat pe malul stîng al r. Slănic, are 270 loc. și 66 case.

Aldeni, *colină*, în c. Vintilă-Vodă, cătun. Sîrbești, jud. Buzăŭ, acoperită de semănăturĭ.

Aldeni, *proprietatea* statuluĭ, în circumscripția comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Buzăŭ, pl. Slănic, are o pădure ca de 200 pogoane.

Aldești, *sat*, pe pîrîul Șîmnicul, jud. Argeș, pl. Topolog, a fost alipit de com. rur. Budești, iar în urmă s'a alipit de c. r. Blidari, are 53 fam. și o biserică cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, cu un preot și un cîntăreț.

Aldești, *sat*, în com. Berești, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, așezat în partea N.-E. a comuneĭ, la depărtare de vr'o 4 kil. de ea; cuprinde 122 case, cu 104 contrib., 121 fam. și 491 sufl. Locuitoriĭ de aicĭ sunt toțĭ Romînĭ răzeșĭ. Maĭ înainte cu cîțĭ-va anĭ, Aldești constituiaŭ com. aparte, de care atîrnaŭ și sătișoarele Șipotele și Pănășești.

In acest sat e o biserică, ce posedă 8 fălcĭ de pămînt, provenit de la sătișorul Pănășești; Aldești, bisericește fac parte din parohia Prodănești, cu un preot ajutor și 2 cîntărețĭ. Asemenea e o școală mixtă. (V. Berești, com.).

Aldești, *sat*, face parte din com. rur. Otești-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Cade în partea de S. a comuneĭ. Are o populație de 154 loc.

Aldești, *sat*, în pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, com. Onișcani, spre N.-V. de micul tîrgșor Onișcani și la 1 kil. depărtare de el. Are 17 capĭ de fam., 17 contrib., 53 loc., din carĭ 4 știŭ carte și 18 case. Sunt 76 vite cornute marĭ.

Aldești, *mahala*, în com. r. Samarinești, plasa Motru-d.-s., jud. Mehedinți.

Aldești, *mahala*, din com. Breaza-d.-s., pl. și jud. Prahova.

Aldești, *moșie*, în pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, comuna Onișcani. Această moșie aparține între anĭ 1840—1850, împreună cu moșiile Sohodolul, Ruptura și Cîrlegi, Vorniculuĭ Alecu Catargiu.

Aldești, *numire* vechie, a unuia din trupurile de moșie, pe care s'a înființat orașul Alexandria, jud. Teleorman.

Aldiĭ (Măgura-), *măgură*, lîngă șoseaua Caracal-Craiova, aproape și în partea de N. a com. Zănoaga, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Aldiĭ, *pîrîŭ*, în plaiul Rîmnic, com. Chiojdeni, jud. R.-Sărat, izvorește din dealul Cătăuț, udă comuna în partea de miază-zi și răsărit și se varsă în R.-Sărat, la răsărit de cătun. Chiojdeni-Marĭ, după un curs repede de 2½ kil.; face întru cît-va hotarul între com. Chiojdeni și Dumitrești.

Aldumireasa, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd de com. Găgeni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Aleculuĭ (Satul-), *sătuc*, alipit de cătun. Aliceni, din c. Zilișteanca, jud. Buzăŭ. (V. Aliceni).

Aleia-Teilor, *drum*, vezĭ Tîrnauca, sat, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Aleonte, *insulă* pe Dunăre, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în dreptul com. Bordușeani și spre V. de insula Balaban, are lungimea de 3 kil. și este acoperită cu pădure de salcie și pășunĭ.

Aleonte, *pădure*, în insula cu acelașĭ nume, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, are 60 hect. de salcie.

Aleonte, *pichet* de frontieră, pe Dunăre, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în insula cu acelașĭ nume.

Aleonul, *deal*, cu viĭ și pădure, în com. rur. Batoți, plasa Blahnița, jud. Mehedinți.

Aleor, *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

www.dacoromanica.ro

Ales, *numire* vechie, a cât. Caier, din com. Buda, jud. R.-Sărat.

Aleşi, *locuinţă izolată,* pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Aleşi, *locuinţă izolată,* pl. Snagov, jud. Ilfov.

Aleşi-Ciocăneşti, *sat,* face parte din com. rur. Ciocăneşti (v. a. n.), pl. Snagov, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 3597 hect. cu o populaţie de 252 loc.

D-l Vl. Ghica, proprietar, are 2662 hect., din carĭ cultivă 944, 80 rămîn sterpe, 484 rezervate pentru islaz şi 1154 pădure. Locuitoriĭ aŭ 935 hect., pe carĭ le cultivă, afară de 59 carĭ rămîn sterpe.

Numărul vitelor marĭ e de 206 şi al celor micĭ de 148.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Aci este un frumos palat al D-luĭ Vl. Ghica, aşezat pe deal, înconjurat de grădinĭ şi movile bine îngrijite, pe la poalele căruia curge Ciorogîrla.

Aleşi-de-Teĭ, *sat,* jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pendinte de com. r. Tei. (V. a. n.).

Aleşi-Pasărea, *sat,* pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, face parte din com. r. Pantelimonul-Dobroeşti (v. a. n.). Cade spre N. de Pantelimon. Are o suprafaţă de 1120 hect., din carĭ proprietarul, D-l C. C. Stefănescu are 1060 hect. şi locuitoriĭ 60, pe carĭ le cultivă, fără să rezerve locurĭ de fineţe.

Populaţia satuluĭ e de 50 loc.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 32 şi a celor micĭ de 37.

Aleşteŭ (Heleşteŭ), *izvor* de apă, pl. Jiul-d.-j., com. Roziştea, jud. Dolj, care se pierde în pămînt.

Aleşteŭ (Heleşteŭ), *lac,* pl. Ocolul, com. Coşoveni-d.-s., jud. Dolj, în N.-N.-E. com. Coşoveni-d.-s., lung de 150 stj. şi lat de 50 stj.

Aleşteul (Heleşteul), *moară* de apă, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, jud. Dolj, pe moşia Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Alevra, un *iaz,* al morilor din pl. Oraşuluĭ, com. Vîrtişcoiŭ, jud. R.-Sărat, ese din rîul Milcov, de pe dreapta luĭ, la apus de cât. Rotăreşti, trece prin acest cât., şi se varsă tot în Milcov la răsărit de el (cătun); şĭ-a luat numele de la un fost proprietar, Alevra.

Alexa, *pădure,* pe moşia Plopeni, jud. Botoşani, com. Satu-Burdujeni, pl. Siret.

Alexa, *rîpă,* pe moşia Mogoşeşti, com. Buda, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Alexandra, *izvor,* pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, de pe teritoriul c. Gioseni.

Alexandreĭ (Rîpa-), *rîpă* stîncoasă, pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, de la Gioseni.

Alexandrescu (Lacul-luĭ-), *heleşteŭ* însemnat, în com. Vadul-Soreştilor, cât. Clociţi, jud. Buzăŭ, conţine mult peşte.

Alexandri, *sat,* în pl. Fundul, jud. Roman, c. Ciutureşti, spre N.-V. de satul Ciutureşti şi alăturea cu dînsul de care este separat prin un mic pîrîiaş. Este aşezat pe o mică pantă. Are 46 capĭ de fam., 35 contribuab., 186 loc., din carĭ 4 ştiŭ carte şi 42 case. Sunt 100 vite cornute marĭ. Acest sat este înfiinţat în anul 1878, prin împroprietărirea noilor însurăţeĭ şi numit ast-fel în onoarea poetuluĭ V. Alexandri.

Alexandria, *com. urb.* în jud. Teleorman, reşedinţa pl. Marginea şi până în 1892 a plăşilor unite Călmăţuiu-Marginea; e situată pe lunca rîuluĭ Vedea şi înconjurată de toate părţile de dealurĭ. Rîul Vedea curge în partea despre E. a oraşuluĭ. Distanţa acestuĭ oraş de la Zimnicea este de 39 kil., de la T.-Măgurele de 46; de la Roşiori 32, iar de la Giurgiu de 63 kil.

Suprafaţa oraşuluĭ este de 244 hect. 3209; stradele sunt drepte şi foarte largĭ, iar întinderea ce i s'a dat la formarea luĭ este maĭ mare de cît a fost trebuinţă până acum, multe locurĭ fiind rămase încă virane.

Acest oraş este punct de intersecţiune al maĭ multor drumurĭ: 1. a căeĭ naţionale T Alexandria-Vităneşti; 2. al căilor judeţene Alexandria-Giurgiŭ, Roşiori-Zimnicea, şi al drumurilor mixte de la Piteşti la Zimnicea.

Linia ferată Roşiori-Alexandria s'a inaugurat în Septembre 1895; iar linia ferată Alexandria-Zimnicea este încă în construcţiune.

Afară de moşie, care este de 2500 hect. arabile, oraşul maĭ posedă pădurea Bomboreasca în întindere de 70 hect. şi o braniştе de 50 hect. la marginea despre N.-E. a oraşuluĭ, unde este locul de petrecere al locuitorilor în timpul veriĭ.

Dealurile înconjurătoare ale oraşuluĭ sunt acoperite cu bogate plantaţiunĭ de viĭ, a cărorĭ

www.dacoromanica.ro

întindere se urcă la 753 hect. Vinul ce ele produc este de o calitate excelentă, însă nu se poate conserva vara. Producțiunea vinuluĭ acestor viĭ atinge în unĭ anĭ suma de 30000 hect.; totuși nu este suficientă pentru consumațiunea locală, ci se maĭ introduc în oraș vinurĭ și din alte părțĭ ale țărĭĭ.

Populațiunea este de 11503 sufl., 5546 c. de fam. și 2110 contribuabilĭ. După naționalități sunt: 9774 Romînĭ, 928 Sîrbĭ, 685 Bulgarĭ, 26 Grecĭ, 59 Evreĭ, 8 Germanĭ și 12 Austro-ungarĭ. După confesiunĭ, 11413 ortodoxĭ, 2 catolicĭ, 8 protestanțĭ și 59 mozaicĭ.

Numărul vitelor: 10051 capete, din carĭ 1552 caĭ, 64 măgarĭ, 2772 vite cornute marĭ, 4673 vite cornute micĭ și 1041 porcĭ.

Siguranța publică în oraș este încredințată unuĭ polițaĭ, ajutat de un comisar-director cu treĭ comisarĭ și alțĭ agenți polițienești inferiorĭ. Orașul e împărțit în treĭ despărțirĭ: coloarea de roșu, de galben și de albastru. Cheltuelile întreținereĭ polițieĭ sunt în sarcina com. Administrațiunea com. este condusă de consiliul com., compus din 15 membri, avînd ca delegațĭ pe primar și două ajutoare.

Pentru instrucțiunea publică sunt treĭ școale primare de băeți cu o populațiune de 364 elevĭ; două școale de fete cu 137 eleve și un gimnaziŭ clasic cu patru clase și 116 elevĭ.

In Alexandria este reședință de judecătorie de ocol, reședința circumscripțiuneĭ 11 fiscale și a batalionuluĭ al II-lea din regimentul 20 dorobanțĭ; are și un oficiŭ telegrafo-postal și telefonic, al căruĭ venit pe exercițiul 1896 — 97 a fost în total de 47012 l. 30 b. și anume 246 l. din telefon, 13390 l. 50 b. din telegraf și 33375 l. 80 b. din poștă.

Spitalul comunal-județean are 25 paturĭ cu un medic și un sub-chirurg. Are două piețe marĭ, una pentru cereale, unde populațiunea rurală din satele de prin prejur și din județul Vlașca vine în fie-ce Vineri aș desface productele și a se aproviziona cu cele trebuincioase și o altă piață unde este concentrată vînzarea tutulor articolelor de îndestulare zilnică. Ca construcțiunĭ maĭ însemnate are treĭ oteluri: Theodoru, Iacovache și Paspale (cu o sală de spectacole).

Dintre edificiile publice se poate cita catedrala Sf. Alexandru, o clădire măreață, începută în anul 1875, dar neterminată încă. Localurile primărieĭ, școalelor publice și a altor autorități lasă mult de dorit.

Orașul Alexandria prezintă o deosebită importanță prin însemnatul număr de prăvăliĭ și prin comerciul întins ce face cu locuitorii satelor de prin prejur, după valea Vedeĭ, a Teleormanuluĭ și din jud. Vlașca.

In anii 1853 și 1854 Alexandria suferi și ea, cu întreaga țară, greutățile ocupațiunilor străine. Aci își avea stabilite armata rusă, depositele de aprovizionare, spitalele, etc.

In timpul resbeluluĭ pentru independență din 1877, acest oraș a fost un centru însemnat de aprovizionare a trupelor ruseștĭ, și cînd aceste trupe fuseră învinse, în luna August, acel an, în fața Plevneĭ, de oștirile luĭ Osman-Pașa, spaima se răspîndise și printre populațiunea din Alexandria, care începuse a părăsi orașul, apucînd calea către munțĭ. Impăratul Alexandru al II-lea, marele duce Nicolae și Țareviciul își stabilire pentru scurt timp cartierul general în Alexandria și de aci au trecut la moșia Dracea.

Cu ocaziunea săpăturilor ce s'aŭ făcut împrejurul Alexandrieĭ, în interes arheologic, s'au găsit diferite produse de olărie, pe carĭ d-l Tocilescu le atribue epoceĭ pre-romane; asemenea s'aŭ găsit și fragmente de diferite unelte. Pe lîngă Alexandria, d. Tocilescu a constatat și existența a două valurĭ de pămînt, carĭ plecaŭ dela Olt și mergeaŭ spre Frasin, la N. de Giurgiŭ.

Pentru comerciul de cereale, care a luat mare avînt de vre-o 15 anĭ, s'aŭ construit în oraș mulțime de magaziĭ; desfacerea cerealelor se făcea prin portul Zimnicea; de la construcțiunea linieĭ ferate Costești-Măgurele, mare parte din producte se transportaŭ la Roșiori, pe unde se aduceaŭ o parte din mărfurile destinate comerciuluĭ local, iar o altă parte din mărfurĭ se aducea tot pe la Zimnicea, din cauza eftinătățiĭ transportuluĭ pe apă; dar de la inaugurarea ramureĭ de linie ferată Roșiori-Alexandria (Septembrie 1895), transporturile se fac numaĭ pe această cale.

Cea maĭ mare parte din locuitorĭ se ocupă numaĭ cu agricultura, învoindu-se în dijmă, atît pe domeniul orașuluĭ, cît și pe alte moșiĭ învecinate.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1890—1891 a fost la venitur de leĭ 252411 și la cheltuelĭ tot atît; în interval de 5 anĭ, veniturile aŭ sporit.

Comuna și orășenĭĭ trag un venit însemnat din bîlciul anual de la Rusaliĭ, care se ține pe dealul de d'asupra Vedeĭ, la marginea orașuluĭ, lîngă șoseaua Alexandria-Giurgiu și unde sunt

www.dacoromanica.ro

construite gherete pentru comercianți. Acest bîlciŭ începe în Dumineca după Înălțare și ține până după Rusalii, întocmaĭ ca și tîrgul moșilor în București.

Bîlciul Alexandrieĭ este vechiul și istoricul bîlciŭ al Mavrodinuluĭ, care la anul 1879, din cauza deselor neînțelegerĭ ce se iveaŭ pe fie-care an între comercianți și reprezentanții proprietățeĭ Mavrodinuluĭ, a fost strămutat pe teritoriul comuneĭ Alexandria, în condițiunĭ satisfăcătoare și avantagioase pentru comercianți și comună.

In privința industrieĭ, Alexandria posedă: 1 moară cu aburĭ, 1 tipografie, 4 brutăriĭ, 2 fabricĭ de lumînărĭ, 2 ateliere mecanice pentru reparatul mașinelor agricole; apoĭ vin diferite cojocăriĭ, ateliere de confecționat haine țărănești, cizmăriĭ, căruțașĭ și alte meseriĭ de maĭ mică importanță.

In anul 1875 s'a înființat în Alexandria o societate economică Teleormanul, al căreĭ capital trece astăzĭ de 600.000 și aduce însemnate servicii agricultorilor, comercianților și orășenilor din localitate.

Istoricul. Intemeierea acestuĭ oraș datează de la anul 1834, după cum rezultă din statutele coprinse în hrisovul Domnitoruluĭ Alexandru Ghica. El a fost populat de către loc. veniți din orașele Zimnicea și tîrgul Mavrodinuluĭ. Comercianții și meseriașii din aceste localități, neputîndu-și exercita liberĭ comerciul lor, au jăluit generaluluĭ Kiseleff, arătîndu-ĭ că, fiind supușĭ la taxe grele către proprietarĭ, precum și la clacă, sunt hotărîți să-și cumpere o moșie și să întemeeze un oraș. Incuragiați în proiectul lor, cumpărară moșia Brezoaia din jud. Ilfov și făcură în urmă schimb cu Mitropolia, care poseda aci, unde este astăzĭ Alexandria, maĭ multe trupurĭ de moșie. Se dete comuneĭ numirea ce poartă, după numele Domnitoruluĭ de atuncĭ, Alexandru Ghica. Moșia Mitropolieĭ avea patru trupurĭ, după cum se vede și în hrisov: Văcăianca, Aldești, Văcărești-eanca și Negreasca. Pe teritoriul acesteĭ moșiĭ se aflaŭ pe atuncĭ, două sate: Bîcîeni pe malul dr. al Vedeĭ și Mitropolia, pe coasta văeĭ Nanovuluĭ. Amîndouă aceste sate s'aŭ contopit în urmă cu orașul cel noŭ, în care a și venit, maĭ tîrziŭ, o mare mulțime de Bulgarĭ de pe la Șiștov, în urma foculuĭ de la 1837, care a distrus acest oraș, precum și un număr de loc. din Zimnicea. Colonia bulgară stabilită în Alexandria a avut până în anul 1875 o vieață proprie a sa. Atît în viața socială cît și în cea publică, Bulgariĭ din acest oraș formaŭ un element deosebit în mijlocul populațiuneĭ romîne. In școalele lor și în gimnaziul ce întreținеaŭ, prelegerile se făceaŭ în limba bulgară și cea romînă era facultativă. Oficiul divin prin bis. tot în limba bulgară se făcea. Immulțindu-se numărul școalelor romîne și înlăturîndu-se, după 1875, limba bulgară, grație apoĭ și relațiunilor de înrudire și afacerilor de comerciŭ și de interese, procesul asimilațiuniĭ a urmat treptat și, cu toate că populațiunea rurală este încă înapoiată în instrucțiune, urmează și ea treptat curentul acesteĭ asimilațiunĭ cu populațiunea romînă.

Alexandria, *stație* de dr. d. fier, în jud. Teleorman, pl. Marginea, com. Alexandria, pe linia Roșiori-Alexandria (pusă în circulație la 2 Dec. 1895). Departe de stația Buzești de 9.5 kil. Stație finală; la 42.88 m. înălțime d'asupra niveluluĭ mărĭĭ. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 215.363 l. 75 b.

Alexandroaia, *pîrîŭ*, plasa Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, care se varsă în dr. Răcătăuluĭ, com. Răcătăŭ.

Alexandroaia, *pîrîŭ*, plasa Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, ese din izvorul Alexandra și se varsă în Siret pe st., după ce udă com. Gioseni.

Alexandru, *movilă*, spre S. de s. Romînești, c. Movileni, plasa Copoŭ, jud. Iași; servește de hotar între moșiile Romînești și Tăutești; e artificială și are o vechime necunoscută.

Alexe, *cătun*, la sudul satuluĭ Nazîru, jud. Brăila, din com. cu acelașĭ nume. Acest cătun. unit cu cătun. Jipa, formează sătișorul Pătrana. (V. a. n.)

Alexe (Pîrîul-luĭ-), mic *afluent*, al Cotîrgașuluĭ, jud. Suceava.

Alexe (Poiana-luĭ-), *poiană*, situată pe loc boeresc în cuprinsul pădureĭ Negrești, com. Dobreni, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Alexeanca, *pădure*, în pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, teritoriul comuneĭ Alexeni, este formată din maĭ multe trupurĭ, avînd o supraf. de 60 hect. cu esență de stejar, salcie, plop, ulm, anin și jugastru.

Alexeni, *com. rur.*, în pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, este situată pe partea st. a rîuluĭ Ialomița și a pîrîuluĭ Sărata, între comunele Manasia și Broșteni-noĭ.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul comuneĭ are supraf. de 8100 hect., din care a treia parte este acoperit cu păd. şi coprinde treĭ moşiĭ aparţinînd particularilor şi purtînd numirile proprietarilor actualĭ. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe acele moşiĭ 208 locuitorĭ.

Comuna se compune din satele Alexeni şi Pupăzeni, avînd reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ în Alexeni.

Populaţia, după recensimîntul din 1890, constă din 1583 loc., cu 376 c. de fam. şi 1207 membri de fam., saŭ 804 bărbaţĭ şi 779 femeĭ. După naţionalitate: 1565 Romînĭ, 7 Grecĭ, 7 Bulgarĭ şi 4 Germanĭ. După religiune, sunt: 1579 creştinĭ ortodoxĭ şi 4 catolicĭ. După profesiunĭ: 397 agricultorĭ, 17 meseriaşĭ, 19 comercianţĭ, 6 profesiunĭ libere, 36 muncitorĭ şi 15 servitorĭ. Din aceştia ştiŭ carte 77 persoane, iar 1506 nu ştiŭ.

Populaţia, în 1887, se ridica la 2085 loc., care se compunea din 425 bărbaţĭ, 385 femeĭ şi 1275 copiĭ, saŭ 350 fam. Romînĭ, 15 fam. Ţiganĭ şi 6 fam. Grecĭ. Numărul contrib. era 288, din carĭ 9 făceaŭ comerţ cu producte, băuturĭ, etc., iar ceĭ-l'alţĭ se ocupaŭ cu agricultura.

Vite: 300 caĭ, 460 boĭ, 3000 oĭ, 30 capre şi 1500 porcĭ.

Budgetul comuneĭ era la ven. de 5564 leĭ şi la cheltuelĭ de 4252 leĭ.

Instrucţiunea în com. se predă în două şcolĭ, una de băeţĭ cu un învăţător retribuit de stat şi com. şi una de fete cu o învăţătoare retribuită numaĭ de com. Localul de şcoală, construit de com. este în bună stare şi serveşte pentru amîndouă şcoalele.

In com. sunt două bis. la carĭ servesc doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ, retribuiţĭ din fondurile comuneĭ cu suma de 780 leĭ.

Prin com. trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Alexeni, *sat,* în plasa Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, este situat de-a-lungul maluluĭ stîng al rîuluĭ Ialomiţa, maĭ jos de confluenţa rîuluĭ Sărata cu rîul Ialomiţa. Se învecineşte la V. cu satul Pupăzeni, de care este lipit, şi la E. cu satul Broşteni-Noĭ, ce se aflĭ în depărtare de 2 kil.

Aicĭ se află reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale, are 1 şcoală de băeţĭ şi 1 de fete, cu 1 învăţător şi 1 învăţătoare, precum şi 1 biserică la care serveşte 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Pe marginea de N. a satuluĭ, pe deal, trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Alexeşti, *sat,* în partea de E. a com. Borăşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe dealul cu asemenea numire. Are o suprafaţă de 429 hect. şi o populaţie de 6 fam. saŭ 20 sufl.

Alexeşti, *cătun,* pendinte de c. rur. Pîclele, din jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, cu 100 loc., în apropiere de rîul Buzăŭ, are o biserică. (1882).

Alexeşti, *deal,* formează marginea despre E. a com. Borăşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, pe coastele luĭ se află puţine păduri şi două viĭ, iar cam pe la mijloc, unde-ĭ maĭ ridicat, sunt două movile, una înaltă de vr'o 50 m. şi alta de 40, de o vechime necunoscută.

De pe vîrful lor se vede într'o depărtare foarte mare.

Alexeşti, *deal,* la E. com. Slăveşti, plasa Olteţul-d.-s., judeţul Vîlcea.

Alexeşti, *mahala,* din com. Slăveşti, pl. Olteţul-d.-s., judeţul Vîlcea.

Alexieni, *cătun,* al com. Slăveşti din plaiul Vulcan, jud. Gorj, prin el trece şoseaua comunală Ştefăneşti-Vălari.

Situat pe şes spre N. de c. şi la 12 kil. depărtare de T.-Jiu, are o suprafaţă de aproape 1000 hect., din carĭ 210 hect. pădure, 180 arabile, 167 livezĭ şi prunĭ, 3 vie şi 440 izlaz.

Are 26 plugurĭ, 16 care cu boĭ şi vacĭ, 1 cu caĭ, 4 morĭ pe apa Şuşiţa, care trece în apropiere de acest cătun şi 6 fîntînĭ.

Are o populaţie de 75 fam., 60 contribuabilĭ, 259 sufl.

Produce aproximativ 500 hectolitri porumb, 10 hect. fasole, 10 decalitri vin, 40 hectol. grîŭ, 10 decal. ţuică şi 3 kgr. cînepă.

Numărul vitelor este de 150 vite marĭ cornute, 292 oĭ, 96 rîmătorĭ şi 6 caĭ.

Are o biserică cu 1 cîntăreţ şi 1 şcoală.

Alexoaeĭ (Fîntîna-), pe moşia Hilişeul-Gafencu, com. Hilişeŭ, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Alghia, *baltă,* în com. Cristeşti, jud. Botoşanĭ, formată de pîrîul Alghia.

Alghia, *deal,* în partea de S. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Alghia, *pîrîŭ,* jud. Botoşani, izvoreşte din dealurile pădureĭ Unguroaia, curge pe pămîntul locuitorilor din Cristeşti, com. Cristeşti, formează în cursul săŭ balta Alghia şi se varsă în

www.dacoromanica.ro

pîrîul Unguroaia, comuna Cristeşti, pl. Coşula.

Alghianu saŭ **Albianu**, *pîrîŭ*, ce udă teritoriul com. Poianca, jud. Putna, pl. Vrancea; se varsă în Putna.

Algîiul, *munte*, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, cu vîrful de o mărime impozantă. Pe coaste este păduros, iar pe culme cu păşuni ce nutresc numeroase turme de vite.

Algoioasa, *rîpă* stîncoasă, plasa Munteluĭ, jud. Bacăŭ, pe teritoriul com. Brusturoasa.

Ali-Bei-Ceair-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comunelor Medjidia şi Cocargea; se întinde între balta Carasu şi valea Biringi-Medjidia-Dere de la vîrful Cara-Iuc şi pănă la marginea occidentală a oraşuluĭ Medjidia, este străbătut de şoseaua judeţeană Molceova-Medjidia şi este situat în partea meridională a plăşiĭ şi cea occidentală a comuneĭ Medjidia.

Ali-Bei-Ceair, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. com. Cocargea; este situat în partea de miază-zi a plăşiĭ şi cea de răsărit a comuneĭ la 3 ½ kil. spre V. şi puţin spre S. de oraşul Medjidia. Este situat în Valea-Biringi-Medjidia-Dere, închis la N. de dealul Alibei-Ceair-Bair, la V. de valea Iuci-Culac, iar la S. de dealul Congas-Bair.

Suprafaţa sa este de 1448 hect. din carĭ 6 hect. le-a ocupat vatra satuluĭ cu 18 case. Are o populaţiune de 24 fam. cu 117 sufl., în cea maĭ mare parte Romînĭ, ocupîndu-se puţin cu agricultura şi maĭ mult cu creşterea vitelor, majoritatea fiind oĭ. Pămîntul produce puţin ovăz şi maĭ puţin grîŭ. Prin sat trece şoseaua judeţeană Molceova-Medjidia. Se află la sudul bălţeĭ Carasu, la 2 kilom. spre S. şi este dominat de vîrful Cara-Iuc.

Ali-Bei-Chioi, *com. rur.*, din jud. Tulcea, pl. Isaccea, situată în partea centrală a judeţuluĭ, la 30 kil. spre S.-V. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ şi în partea sudică a plăşiĭ, la 28 kil. spre miază-zi de oraşul Isaccea, reşedinţa plăşiĭ.

Dealurile, carĭ brăzdează această comună, sunt: Eni-Ormangic-Tepe (259 m.) şi Eschi-Balîc (265 m.) la apus; Consul (329 m.) cu prelungirile sale, la miază-zi; Stamuni-Culac (221 m.) şi Carcaman-Bair (170 m.) la răsărit; Curu-Bair (242 m.), Muni-Bair, Mişaco-Bair, Gîr-Bair, Caracuş, Sersencula, Delictaş şi Chiricicaral prin interiorul comuneĭ; natura acestor dealurĭ este pietroasă în general, şi acoperite cu puţină iarbă, afară de vre-o cîte-va acoperite cu păduriĭ. Movile sunt două: Pătraşcu (170 m.) şi alta de 15 m., naturale şi acoperite cu verdeaţă.

Rîurile şi pîraiele ce udă această comună sunt: Rîul Taiţa, ce o udă la miază-zi puţin; pîrîul Accadîn format din Valea-Cişmeleĭ, unită cu Valea-Chioserelic şi primind ca afluenţĭ: Valea-Culac-Cîzlar, pe stînga şi Valea-Buiuc-Cartalîc, pe dreapta; apoĭ o neînsemnată Derea (pîrîŭ) a satuluĭ Ali-Beikioi; pîrîul Accadîn este afluent al rîuluĭ Taiţa, dar atît el cît şi cele-l-alte puţine-orĭ au apă în albia lor; cît despre văĭ ele sunt tot-d'auna goale. O baltă are comuna, situată în partea despre răsărit, aparţinînd statuluĭ; acoperită cu stuf în cea maĭ mare parte, şi al căreĭ venit statul îl arendează.

Clima comuneĭ este sănătoasă, cu aer curat; vîntul predominant este cel despre răsărit; ploile sunt rarĭ, maĭ cu seamă vara; boalele ce bîntue comuna sunt tifosul provenit din răceală, iar la copiĭ vărsatul, frigurile, pojarul, sunt frecuente.

Cătunele, carĭ compun com. sunt două: Ali-Bei-Chioi, reşedinţa, aşezat spre S.-E., nu departe de pîrîul Teliţa; Accadîn spre centrul comuneĭ, pe pîrîul Accadîn, la 3 kil. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă.

Se mărgineşte la miază-zi cu cătunele Cineli (al com. Başkioi) şi Dautcea (al com. Ortakioi) de care se desparte prin rîul Taiţa şi dealul Consul; la răsărit cu com. Nalbant şi cătunul eĭ Trestenic, de care se desparte prin dealul Carcaman-Bair; la miază-noapte cu comunele Teliţa şi Meidan-Chioi; iar la apus cu com. Balabancea, de care se desparte prin dealul Ormangic-Tepe şi Eschi-Balîc.

Suprafaţa comuneĭ este de 1570 hect., din carĭ 118 hect. ocupate de vatra satelor (celor două); iar din rest 490 hect. aparţin locuitorilor şi 962 hect. statuluĭ. Suprafaţa totală e 4030 hectare.

Populaţiunea com. este compusă din Romînĭ, Grecĭ şi Turcĭ. Sunt 245 fam. cu 922 suflete; copiĭ în vîrstă de şcoală 78 (42 băeţĭ, 36 fete); însuraţĭ sunt 208; neînsuraţĭ 22; văduvĭ şi văduve 25. Obiceiurile lor sunt greceştĭ, amestecate cu cele turceştĭ. Îmbrăcămintea lor constă din sucmane de lînă lucrată şi văpsită în casă, flanele, pantalonĭ largĭ, căciulĭ de piele de oaie, pălăriĭ. La Turcĭ, pantaloniĭ de la genunchĭ în jos sunt strimţĭ, spintecaţĭ de la pulpă în jos şi îna-

www.dacoromanica.ro

inte; în cap poartă cealma. Romînii din cătunul de reşedinţă sunt puţini şi se poartă nemţeşte, ceĭ din cătunul Accadîn sunt mulţĭ, veniţĭ din Moldova şi poartă costumul naţional moldovenesc.

Calitatea pămîntutuĭ: este un pămînt argilos, amestecat cu puţină humă. Se seamănă: grîŭ, orz, secară, meiŭ şi păpuşoĭ; inuluĭ şi rapiţeĭ le-ar prii, dar locuitoriĭ nu le seamănă. Pădurile ocupă 2000 hect., izlazul 460 hect., aparţinînd pe din două statuluĭ şi locuitorilor.

Ocupaţiunile locuitorilor sunt: Agricultura, avînd 110 pluguri; creşterea vitelor, comuna posedînd: 3406 capete, din carĭ 280 boĭ şi vacĭ, 400 caĭ şi epe; 1500 oĭ şi berbecĭ, 900 capre şi ţapĭ, 26 bivolĭ şi bivoliţe, 300 porcĭ. Industria e reprezentată printr'o moară cu aburĭ, pentru făină şi griş. Comerţul constă în importul lucrurilor trebuincioase şi în exportul de vite şi cereale; sunt în comună treĭ comercianţĭ, cîrciumarĭ.

Ali-Bei-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, căt. comuneĭ Cara-Omer, este aşezat în partea sud-vestică a plăşiĭ şi puţin cam centrală a comuneĭ, la 6 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Cara-Omer. Este situat în Valea-Cîşleĭ saŭ Ali-Bei-Chioi, închis la răsărit de dealul Mezarlîc, iar la apus de dealul Sarî-Bair şi Alibi-Chioi.

Suprafaţa sa este de 720 hect., din care 1 hect. este ocupat de vatra satuluĭ cu 4 case.

Are o populaţie de 5 fam. cu 30 sufl., ocupîndu-se în cea maĭ mare parte cu creşterea vitelor şi maĭ cu seamă cu a oilor. Prin sat trec drumurile comunale: Calfa-Chioi-Cara-Omer; Mamuzli-Ghiuvenli. Acest sat s'a format în urma distrugereĭ vechiuluĭ s. Ali-Bei-Chioi, de către Cerchezĭ, însă s'a aşezat maĭ la N.-V. de vechile urme, păstrînd numele vechiuluĭ sat. Este dominat de movila Ali-Bei-Chioi, care este la nord-estul săŭ şi are o înălţime de 163 metri; movilă artificială ce a servit de punct de observaţiune.

Ali-Bei-Chioi, *sat,* în pl. Isaccea, jud. Tulcea, com. Ali-Bei-Chioi; este aşezat în partea Sud-Estică a plăşiĭ, şi în cea de miază-zi a comuneĭ, la 3 kil. spre S.-E. de s. Accadîn; este căt. de reşedinţă al comuneĭ. Teritoriul săŭ are forma a două trapeze neregulate, cu un perimetru de 33 kil. de lungime şi cu o întindere de 1500 hect. din carĭ 70 hect. ocupate de vatra satuluĭ; are ca dealurĭ: Consul la S.; Stamuni-Culac şi Pătraşcu la răsărit, Curu-Bair la Nord; Eschi-Balîc la apus. Rîul Taiţa 'l udă la miază-zi, cu afluenţiĭ săĭ: pîrîul Accadîn prin mijloc, dereaua Ali-Bei-Chioi la răsărit; clima e sănătoasă, expusă vîntuluĭ de E.; are o populaţiune compusă din Grecĭ şi Romînĭ: 155 fam. cu 558 sufl. Pămîntul este roditor, dar adese-orĭ seceta bîntueşte; se cultivă porumb, meiŭ şi grîŭ. Are o şcoală la care vin şi copiĭ din s. Accadîn, o bis. veche. La miază-zi drumul judeţean Măcin-Babadag, şi drumurile comunale, la comunele învecinate Meidan-Chioi, Nalbant, Orta-Chioi-Teliţa. Este fundat la 1833 de niştе loc. din satele învecinate, plecaţĭ de frica impozitelor. Obiceiurile populaţiuneĭ sunt greceştĭ, majoritatea fiind Grecĭ, amestecate cu obiceiurĭ turceştĭ; Romînĭ se poartă ca şi în ţara transdanubiană, de oare-ce sunt veniţĭ de curînd.

Budgetul, constă în 3000 leĭ ven. şi chelt., ce se strîng din contribuţiĭ, acsizurĭ, amenzĭ, obor comunal, morĭ, marcatul măsurilor; totuşĭ ven. sunt întrecute de chelt.; com. are 210 contrib.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Babadag-Măcin, ce trece pe la S., apoĭ drumurĭ comunale ce duc din Ali-Bei-Chioi la satele Cineli, Balabancea, Accadîn-Meidan-Chioi, Cocoş-Teliţa, Trestenic-Frecăţeĭ-Tulcea; Nalbant-Cataloi.

Comuna are o singură şcoală, cu un învăţător, fundată în 1884 de obştia loc. O singură bis. are com., fundată în 1859 de loc., cu un preot şi un cîntăreţ; slujba se face în limba greacă, ceea-ce ar trebui îndreptat.

Istoric. Satul este fundat în 1833 de loc.: Burlacu Ştefan, Dumitru Ivanciu, Gumeĭ Ilie, Ivanciu Dobre, Nicolae Peiciu, Panait Tănase, Stoian şi Văleanu Ilie. Cîntecele poporane sunt greceştĭ cu intonaţiunĭ jalnice, din pricina suferinţelor jugului otoman; versurile sunt plăcute, dar neînţelese, de oare-ce sunt amestecate cu grecizme şi turcizme; ele cuprind episoade din lupta de la Sevastopol, jafurile Cerchezilor şi gonirea lor de Ruşĭ, etc.

Ali-Bei-Chioi, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cara-Omer şi a-nume la hotarul cătunelor sale Mamuzli şi Ali-Bei-Chioi; este continuarea dealuluĭ Mezarlîc-Bair şi se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la N. spre S.; se întinde de-a-lungul şi la apusul văilor Cîsla, Ali-Bei-Chioi şi Dere-Chioi, cu o înălţime medie de 160 m., fiind acoperit maĭ numaĭ cu păşunĭ şi pe alocurea cîte-va petece de semănăturĭ. Este situat între partea S.-V. a plăşiĭ şi a comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Ali-Bei-Chioi, *ruine,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cara-Omer; sunt ruinele unuĭ sat distrus de năvălirile Cerchezilor și Bazabuzucilor. N'a maĭ rămas de cît niște dărîmăturĭ, însă un alt sat cu acelașĭ nume s'a construit la 1 1/2 kil. spre N.-V. de ruine.

Aliboca-Suhatu, *gîrlă,* în plasa Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Chilia-Vechie; se desface din lacul Baciu, ia o direcțiune spre N., formează lacul Țihac; de aci se îndreaptă tot spre răsărit, primește în sine pe partea dreaptă, vărsăturile pîraĭelor ce nasc din lacurile Pepurnicul, Pesceanul și Cimpoaia; brăzdează partea apusană a plășiĭ și sudică a comuneĭ, după un curs lung de vre-o 14 kil., merge de se varsă în balta Ghiolu-Batacu, pe care o pune în comunicație ast-fel cu bălțile Postar, Țihac, Baciu, Costin-Ciuc și Costin; printr'o gîrliță, ea comunică cu gîrla Iacob-Suhat; ambele sale maluri sunt acoperite până în depărtărĭ nemasurate cu stufurĭ întinse.

Aliceni, *cătun,* al com. Zilișteanca, jud. Buzău, situat împreună cu com. Sudițiĭ pe moșia Slobozia, din care cauză poartă și numele Slobozia; are un bun teren agricol pe malul drept al rîuluĭ Cîlnău. Populația sa e de 480 loc. și 100 case.

Aliculac-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. Cara-Harman și anume pe acela al cătunuluĭ său Cavargic. Este coprins între valea Aliculac-Derea, Alciac-Derea și pîrîul Casimcea, avînd o direcțiune generală de la E. către V. Are o înălțime de 114 m. dominînd văile sus numite și satul Cavargic în apropierea căruia se află.

Ali-Culac-Dere, *pîrîŭ,* în foasta plasă a Istruluĭ, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Cogealac, îșĭ ia naștere din dealul Cașcalac-Bair, din poalele luĭ despre miază-zi, se îndreaptă spre soare-apune, avînd o direcțiune de la N.-E. spre S.-V., ese din jud. Tulcea, intră în plasa Constanța, a jud. Constanța, pe teritoriul comuneĭ Șeremet, trece pe la poalele dealuluĭ Ali-Culac-Bair, unde primește ca afluent pe dreapta, apa Ali-Culac, și după un curs de 8 kil. tot prin cîmpiĭ merge de se varsă în pîrîul Casimcea, pe stînga luĭ, la 1 kil. maĭ jos de satul Șeremet; malurile sale în jud. Tulcea sunt joase, iar în Constanța sunt rîpoase.

Ali-Culac-Dere, *vale,* în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Pazarlî și anume pe acela al căt. săŭ Șeremet. Își ia naștere din dealul Cașcalîc-Bair (Tulcea), se îndreaptă spre S. avînd o direcțiune generală de la N. catre S.-V., face hotarul între comunele Cara-Harman și Pazarlî, trece pe la răsăritul satuluĭ Șeremet și apoĭ se deschide în apa Casimcea. Prin mijlocul acesteĭ văĭ curge mica apă Ali-Culac.

Ali-Fachî, *sat,* în foasta plasă a Istruluĭ, azĭ Babadag, jud. Tulcea, căt. com. Casimcea, situat în partea nordică a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Casimcea sau Tașăul, la 4 kil. spre N. de reședință. Intinderea e de 970 hect., din care 18 hect. vatra satuluĭ; populațiunea în majoritate musulmană și se ocupă cu creșterea vitelor.

Ali-Fachî, *deal,* în foasta plasă a Istruluĭ, azĭ Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Casimcea și al căt. Ali-Fachî, care i-a dat și numele, el este o prelungire occidentală a dealuluĭ Ciarîc-Cairac, se întinde de la N.-E. la S.-V., de-a-lungul pîrîuluĭ Suflaru, izvorul pîrîuluĭ Casimcea, făcîndu-ĭ malurile înalte, pietroase și stîncoase, fiind și el prin multe locurĭ stîncos; are vîrfurĭ înalte de 312 m., altul de 281 m., ambele puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea. La poalele sale despre miază-zi se află ruinele Saxan-Culeĭ; prelungindu-se prin dealul Saxan-Cula; iar la poalele despre apus se află așezată o parte din satul Ali-Fachî; el este întretăiat de drumurile comunale: Casimcea-Caildere, Casimcea-Caildere-Eschibaba, Ali-Fachî-Caildere. In partea răsărit. este acoperit cu vre-o 120 hect. pădure, iar restul este coprins numaĭ cu pășunĭ și puține fînețe.

Aliman, *com. rur.,* jud. Constanța. pl. Silistra-Nouă.

Se găsește așezată în partea apusană a județuluĭ la 77 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea nord-estică a plășiĭ, la 46 kil. spre N.-E. de orășelul Ostrov, reședința ocoluluĭ; comune învecinate cu dînsa sunt: Mîrleanu la 5 kil. spre N.-V., Beilicu la 9 kil. spre S.-V., Rasova la 10 kil. spre N.-E., Cuzgun la 11 kil. spre S.-V., Caraulîc la 13 kil. spre S.-V.

Forma hotaruluĭ săŭ este neregulată, seamănă cu aceea a unuĭ corn saŭ un dreptunghiu alungit, lungimea luĭ este de 35 kil., iar întinderea sa totală este 24 1/2 kil. p.

Se mărginește la miază-noapte cu com. rur. Rasova din plasa Medjidia, de care se desparte

www.dacoromanica.ro

prin gîrla Veriga; la răsărit tot cu această comună, despărţindu-se prin balta Vederoasa cu prelungirile eĭ Limpezişu, Sarpu şi Valea-Polucci, la miază-zi cu comuna rurală Beilicu, de care se separă prin dealul Chior-Buius; iar la apus cu comuna rurală Mîrleanu, despărţindu-le dealul Zbreia.

Relieful soluluĭ este în general puţin accidentat. Dealurile: Polucci (80 m.) la S., Chior-Buius (121 m.) la S.-V., Zbreia (115 m.) la N.-V., se găsesc pe hotare şi trimet pe teritoriul comuneĭ numaĭ ramurĭ şi prelungirĭ; prin interiorul comuneĭ avem dealul Catiţa (94 m.) ce domină satul Aliman; ele sunt acoperite cu semănăturĭ şi fineţe. Movilele sunt puţin numeroase, printre cele 7 ce are comuna, însemnăm: Movila-Săpata (105 m.) la V. de sat, dominîndu-l şi Comoara (115 m.) la N. lîngă ruinile satuluĭ Muzait.

Apa, care udă comuna, este Dunărea, saŭ maĭ bine zis braţul Veriga la miază-noapte, formînd ostrovul Huzun-Ada, acoperit cu pietriş şi nisip şi a căreĭ jumătate răsăriteană aparţine comuneĭ şi închizînd între dînsa şi balta Vederoasa o intindere de teren (100 hect.), acoperit cu iarbă bună pentru păşunĭ.

Văile sunt: Polucci-Ceair saŭ Urluia la hotar Tütülüc-Ceair la S. şi S.-E. ce se deschide ca şi cea precedentă în balta Sarpu saŭ Vederoasa, trecînd şi prin sat; valea Catiţa la miază-noapte, prin interiorul comuneĭ, deschizîndu-se în balta Vederoasa. Bălţĭ n'avem pe teritoriul comuneĭ, avem însă la hotar, balta Vederoasa cu prelungirile eĭ sudice, Limpezişu şi Sarpu, acoperite cu stuf şi insule plutitoare (a se vedea cuvîntul Vederoasa); malul lor apusan din spre comună este înalt şi stîncos, maĭ cu seamă lîngă sat şi la colţul sud-estic.

Clima comuneĭ, vara, de şi temperată prin apropierea Dunăriĭ şi a bălţilor, iarna în schimb este aspră; vîntul de N.-E. şi viscolele o bîntue maĭ tot timpul în lunile geroase; ploae cade în destulă cantitate, frigurile bîntue comuna din pricina exalaţiunilor nesănătoase ale bălţilor înconjurătoare.

Suprafata comuneĭ este de 2448 hect., din carĭ 105 hect. ocupate de vatra satuluĭ cu grădinĭ şi cu 125 case, restul de 2343 hect. aparţine tot locuitorilor.

Comuna este formată dintr'un singur cătun, reşedinţa Aliman, aşezat în partea răsăriteană a comuneĭ, pe o poziţie frumoasă, înaltă pe malul bălţeĭ Vederoasa; casele sunt micĭ, neregulate şi uliţele sunt întortochiate.

Populaţiunea totală e de 203 familiĭ cu 575 suflete (300 bărbaţĭ, 275 femeĭ).

După starea civilă: căsătoriţĭ 322, dintre carĭ: 175 bărb. şi 147 femeĭ. Necăsătoriţĭ 224, dintre carĭ: 112 bărbaţĭ şi 112 femeĭ. Văduvĭ 28, dintre carĭ: 12 bărbaţĭ şi 16 femeĭ. Divorţat 1 bărbat.

După instrucţie: carĭ ştiŭ a scri şi citi 91, din carĭ: 83 bărbaţĭ şi 8 femeĭ. Carĭ nu ştiŭ 484, din carĭ: 217 bărbaţĭ şi 267 femeĭ. După cetăţenie: cetăţenĭ Romînĭ 567, din carĭ: 300 bărbaţĭ şi 275 femeĭ. După religie, ortodoxĭ 575, din carĭ: 300 bărbaţĭ şi 275 femeĭ. După profesiĭ: agricultorĭ 192, industriaşĭ 2, comercianţĭ 6, diferite profesiĭ 3, total 203. După avere: 192 înproprietăriţĭ, decĭ toţĭ. Contribuabilĭ 203.

In ceea-ce priveşte calitatea păminţuluĭ, com. din cele 2448 hect. are 167 hect. pămînt neproductiv (case, bălţĭ şi drumurĭ) şi 2281 hect. loc productiv, din carĭ: 2012 hect. loc cultivabil, 10 hect. loc necultivabil, 108 hect. loc izlaz, 46 hect. loc viĭ, 105 hect. loc pădure.

Ocupaţiunile locuitorilor sunt: Agricultura: fiind în com. 129 plugarĭ, carĭ au 73 pluguri, 6 care cu boĭ, 124 căruţe cu caĭ, 1 trior. Pescuitul se face maĭ ales în balta Vederoasa. Creşterea vitelor, avînd com. 3602 capete de vite, din carĭ: 155 caĭ, 597 boĭ, 2 măgarĭ, 2560 oĭ, 150 capre, 130 porcĭ. Industria e cea maĭ simplă, domestică; sunt în comună 6 industriaşĭ (fierarĭ, tăbăcarĭ) şi 6 morĭ de vînt. Comerciul se face prin gara Cerna-Voda, la 28 kil. spre N.-E.; constă în import de manufactură, unelte agricole, şi cu exportul de cereale, vite, lînă, etc. Budgetul se compune din venitурĭ de 2077 leĭ şi cheltuelile sunt de 1593 leĭ, rămînînd decĭ un excedent în plus de 482 l.; sunt 103 contribuabilĭ. Căĭ de comunicaţie sunt reprezentate numaĭ prin două comunale şi vecinale ce duc la satele apropiate ca la Mîrleanu, Rasova, Polucci. Biserică este una singură în comună, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ (la 15 August). Zidită şi întreţinută de comună, cu 1 preot, 1 paracliser şi 1 cîntăreţ, are şi 10 hect. păm. de la stat.

Şcoală este una mixtă rurală, înfiinţată de stat cu 1 învăţător şi 95 elevĭ înscrişĭ, din carĭ: 48 băeţĭ şi 48 fete; maĭ are şi 10 hect. păm. de la stat.

Aliman, *deal,* în pl. Rîmnic, jud. R.-Sărat, se desface din culmea Cîmpulungeanca, brăzdează partea de apus a comuneĭ Valea-

www.dacoromanica.ro

Sălcieĭ, și se sfîrșește lîngă rîul Cîlnăŭ; el este acoperit cu fîneță și imaș.

Alimanul, *deal,* la E. com. Vlădești, plasa Ocolul, jud. Vîlcea. Separă această com. de orașul Rîmnicu-Vîlcea.

Alimanul, *trup* din *moșia* Statuluĭ Bogdana-Nenciulești, pe care s'aŭ împroprietărit în anul 1880 un număr de 36 însurățeĭ și s'a maĭ vîndut în urmă și în loturĭ locuitorilor. Este situat în partea de E. a comuneĭ Bogdana spre moșia Ulmeni, jud. Teleorman, iar casele de locuință ale însurățeilor s'aŭ clădit la capul din spre E. al comuneĭ Bogdana, unde formează ca un cătun osebit.

Alimanul, *plaiŭ,* pendinte de com. Drăgoești, jud. Gorj, are o înălțime aproximativă de 400 m. Vara servă de pășune vitelor.

Alimanul sau **Aliman-Mirtați**, *insulă,* în Dunăre, în fața satuluĭ Bistrețu, plasa Balta, jud. Dolj, este proprietatea Statuluĭ.

Alimanul-Mirtați, *insulă,* în Dunăre, pl. Băilești, c. Bistrețu, jud. Dolj, este proprietatea Statuluĭ.

Alimănești, *com. rur.*, pl. Jiul-d.-s., jud. Olt, situată pe coasta și culmea dealuluĭ din st. Iminoguluĭ, la o distanță de 25 kil. de capitala jud. și la 5 kil. de reședința plășiĭ.

N'are nicĭ un cătun. alipit și o populațiune de 1560 loc. (795 bărbațĭ și 765 femeĭ), 350 contribuabilĭ, 300 capĭ de fam., 250 case și 50 bordee de locuit.

O legendă spune, că cu 300 de anĭ și maĭ bine, satul acesta era așezat cu vre-o 3 kil. maĭ spre S.-E., lîngă Călmățuiŭ, cam în mijlocul Boianuluĭ, în locul numit azĭ Vîrtopul. Intr'o zi de Paște, năvălind Turciĭ fără veste, pe cînd lumea era încă în bis., satul fu prădat și lumea măcelărită. Cîțĭ aŭ putut scăpa s'aŭ ascuns într'o păd. din apropiere lîngă tîrla unuĭ cioban bogat, după unĭ Turc, numit Ali saŭ Aliman. Noul s. s'a numit apoĭ Alimănești.

Afară de treĭ fam. de Țiganĭ, 1 Bulgar, 2 Grecĭ și 1 Ungur, toțĭ loc. sunt Romînĭ și singura lor ocupațiune e agricultura. Meseriașĭ sunt numaĭ: 2 cojocarĭ, 1 abagiu, 3 rotarĭ, 3 cizmarĭ Romînĭ și cîțĭ-va fierarĭ și tîmplarĭ străinĭ. Eĭ desfac productele lor la Slatina, Caracal și Turnu-Măgurele.

Teritoriul comuneĭ se întinde pe o supraf. de 1750 hect. Locuitoriĭ în majoritate sunt moșneni. Numaĭ 15 s'au împroprietărit după legea rurală din 1864.

Producțiunea agricolă e mediocră, din cauza soluluĭ argilos și a releĭ culturĭ. Recoltele sunt maĭ des bîntuite de mană și secetă.

Locuitoriĭ posedă: 180 boĭ, 95 vacĭ, 13 bivolĭ, 120 caĭ și epe, 2000 oĭ, 55 capre.

In raionul comuneĭ sunt 2 bisericĭ: una vechie, aproape ruinată, clădită pe la anul 1780 și alta nouă, deservite de treĭ preoțĭ plătițĭ din budgetul comuneĭ și din ven. cultuluĭ. In com. maĭ e și o moară cu aburĭ.

Școala s'a înființat pe la 1880, însă a funcționat cu multe și lungĭ întreruperĭ, pănă la 1889, de cînd s'a desființat, neavînd local. Știŭ carte 100 bărbațĭ și 10 femeĭ.

Băuturĭ spirtoase nu se fabrică în com.; viile însă, carĭ ocupă o întindere de 63 hect., produc 175 hectol. vin.

Gîndacĭ de mătase se cultivă în mică cantitate; stupĭ sunt foarte puținĭ. Cînepa și inul, de și ar isbuti foarte bine, fiindu-le solul destul de favorabil, sunt puțin cultivate.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile și chelt. comuneĭ, după ultimul budget se ridică la suma de 4700 leĭ anual.

Comuna n'are de cît o șosea în interiorul săŭ, care o leagă la N.-V. cu Izvoarele. La E. și S. se întinde cîmpia Boianuluĭ cu țarinile locuitorilor, pe care sunt așezate maĭ multe măgurĭ și lacurĭ: Măgura-Vișeĭ și Lacul-Turculuĭ, Măgura cu-Cruce, Măgura-luĭ-Cioc, lacul Speteza, etc.

Se limitează la N. cu cătun. Vîlcelele, com. Bărcănești, la N.-V. alipită cu com. Izvoarele; la E. se întinde cîmpia Boianuluĭ pănă în Călmățuiu.

Alimănești, *deal,* județul Olt, format de malul stîng al pîrîuluĭ Iminogul, pe care e situată comuna cu acest nume, plasa Jiul-d.-s. Acest deal formează marginea de N.-V. a platouluĭ numit Cîmpia-Boianuluĭ.

Alimănești, *deal,* în raionul com. Alimănești, plasa Jiul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 45 hectare vie.

Alimănești, *deal,* situat în partea de E. a com. Izvoarele, pl. Jiul-d.-s., jud. Olt, pe stînga Iminoguluĭ, formează un șir cu Bădia la N. și Părvăneasa la S. Se numește ast-fel, fiind-că pe el este așezată comuna cu acest nume.

Alimănești, *moșie,* proprietatea statuluĭ, în jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de schitul Tutana. Această moșie împreună

www.dacoromanica.ro

cu Albota-d.-j. și Albota-d.-s., aŭ fost arendate pentru periodul 1882—83 cu l. 26035 anual; iar pe periodul 1883—93 cu 24308 l. 70 b. anual.

Alimănești-Ciofrîngeni, *com. r.*, pe rîul Topologul, la vr'o 8 kil. de com. rur. Tigveni, reședința sub-prefecturiĭ și 27 kil. de Pitești, jud. Argeș, pl. Topologul, se compune din următoarele sate: Alimănești-d.-s., Brădițești, Burlușĭ, Ciofrîngeni-Pămînteni, Ciofrîngeni-Ungureni, Duculești, Ghibești, Lacurile, Piatra, Scheiu și Schitul-Mateĭ, avînd peste tot 587 fam. cu 2352 sufl., 7 bis., în Burlușĭ, Ciofrîngeni, Duculești, Ghibești, Lacurile, Piatra și Schitul-Mateĭ, 1 școală primară rurală și 3 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 2608 l. 24 b. la venit. și de 2001 l. la chelt. Prin com. trece șoseaua Pitești-Curtea-de-Argeș-Rîmnicul-Vîlceĭ. După o publicație oficială din 1887, această com. numără 417 contribuabilĭ și are un budget de 5729 l. la venit. și de 5634 la chelt. In com. era în 1887 un număr de 1167 capete vite marĭ, 1080 boĭ, 87 vacĭ și caĭ și 1593 capete vite mărunte, 575 oĭ, 206 capre și 815 rîmătorĭ.

Alimănești-d.-j., *sat*, din județul Argeș. (V. satul Găbrieni).

Alimănești-d.-s., *sat*, pe apa Topologului, jud. Argeș, pl. Topologul, face parte din com. rur. Alimănești-Ciofrîngeni. (V. acest nume).

Alimănești-Poenari, *com. rur.*, pe apa Topologului, jud. Argeș, pl. Topologul, la 13 kil. de com. rur. Tigveni, reședința plășiĭ și la 22 kil. de Pitești, se compune din satele: Ciaurești, Găbrieni (Alimănești-d.-j.), Ionești, Poenari (Moara din Siliste) și Tomulești, avînd în tot 246 contrib. cu 1239 loc., din carĭ 15 Țiganĭ. In com. sunt 4 bisericĭ, în Ciaurești, Găbrieni, Ionești și Poenari, și 2 școlĭ primare rurale. Budgetul comuneĭ pe anul 1882—83 a fost de 1897 l. 72 b. la ven. și de 1290 la chelt., iar pe anul 1887-88, a fost de 3037 l. la ven. și de 2896 la chelt. In întreaga com. eraŭ în 1887 un număr de 839 capete vite marĭ, 811 boĭ și vacĭ, 28 caĭ și 488 capete vite mărunte, 50 oĭ, 30 capre și 408 rîmătorĭ.

Alimpești, *com. rur.*, din pl. Amaradia, jud. Gorj, situată în partea-ĭ de răsărit, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Olteț, la o distanță de 40 kil. de capitala județuluĭ, limitată la S. cu Corșorul, la N. cu com. Sîrbești, la E. cu com. Miloștea din jud. Vîlcea și la V. cu c. Zorlești.

Se compune din 2 cătune: Alimpești și Berești.

Are o suprafață de aproape 400 hect., posesiunea loc. care sunt moșnenĭ; din această suprafață 20 hect. pădure, 7 hect. vie, 100 hect. arătură, iar restul de 273 h. livezĭ și pășune.

Locuitorĭ posedă 20 pluguri, 39 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 452 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 10 capre, 43 porcĭ, 178 oĭ, 2 morĭ și 1 cîrciumă.

Are o populație de 123 fam. cu 500 sufl., din carĭ 110 contribuabilĭ, 20 soldațĭ dorobanțĭ cu schimbul.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, cultivarea livezilor de prunĭ, etc.

Prin comună trece rîul Olteț, ale căruĭ malurĭ, cel după dreapta se chiamă Dealul-Muereĭ, iar cel după stînga, Dealul-Tîrîeĭ.

Tot prin comună trece și șoseaua vecinală Polovraci-Corșorul.

In com. sunt 3 morĭ, 12 fîntînĭ și 75 stupĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 776, iar chelt. de l. 713.

In com. sunt 2 bis., 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Alimpești, *cătun*, jud. Gorj, face parte din com. Alimpești (v. a. n.), este situat pe ambele malurĭ ale Oltețuluĭ.

Are o suprafață de 340 hect., calitatea pămîntuluĭ este mediocră.

Are 79 familiĭ cu 268 sufl., din carĭ 73 contrib.

Locuitorĭ posedă 16 pluguri, 34 care cu boĭ, 376 vite marĭ cornute, 3 caĭ, 116 oĭ, 6 capre, 32 rîmătorĭ.

Ca drumurĭ de comunicație sunt: șoseaua comunală Alunu-Poenari, ce trece prin mijlocul cătunuluĭ, apoĭ un alt drum de comunicație ce trece peste Dealul-Muereĭ, și care din cînd în cînd se transformă în șosea, poartă numele de șoseaua vecinală Albeni-Zorlești; maĭ sunt și alte potecĭ de cal și de picior, ce leagă acest cătun cu maĭ multe sate din jud. Vîlcea.

In acest cătun se maĭ găsesc: 2 morĭ, 4 fîntînĭ și 1 cîrciumă.

Cătunul maĭ posedă și 1 bis. cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Ali-Murtazî-Ciflic, *moșie*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Orumbeĭ și anume pe acela al satuluĭ Făgărașul-Noŭ; are 80 hect. dintre carĭ cea maĭ mare parte sunt cultivabile, iar restul pășunĭ; prin această moșie trece drumul Orumbeĭ-Făgărașul-Noŭ.

Alior, *baltă*, pe moșia Bălușeni, com. Fîntînele, pl. Siret, jud.

www.dacoromanica.ro

Botoșani, cu o suprafață de 7 hect.; e bogată în pești.

Ali-Paşa (Terenul-luĭ-), o întindere de pămînt în suprafață de 120 hect., situat în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Lipnița și pe acela al cătr. săŭ Coșlugea, în partea de miază-zi a cătr. lîngă valea Almalîculuĭ, dominat la miază-zi de movila Caragea (149 m.), iar la miază-noapte de movila Coșlugea (119 m.), este acoperit cu tufărișurĭ, livezĭ și în colțul nordic, cu cîte-va crînguri; și-a luat numele de la fostul eĭ proprietar Ali-Pașa, care locuia în satul Coșlugea.

Alistari, *fîntînă*, pe moșia Puțureni, com. Coțușca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Alîngele, Giosetul și Muschia, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pendinte de com. Bîrlogul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Almajul, *com. rur.*, în pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj, la o depărtare de 15 kil. spre N.-V. de Craiova și la 15 kil. depărtare de reședința plășiĭ, Filiașĭ.

Situată pe șesul și pe dealul numit Almajul.

Se mărginește la N.-V. cu comuna Coțofeni-din-Dos, de care se desparte prin pîrîul Almajul, la S. se învecinește cu com. Işalnița, de care se desparte printr'o linie convențională; la V. cu com. Mihăița, de care se desparte prin rîul Jiul, iar la E. cu comunele Adîncata, Goești, Mălăești și Izvorul.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealul Almajul cu o înălțime de 94 m. aproximativ și două movile înalte de 6 m., despre carĭ bătrîniĭ spun că serviaŭ de streje în timpul războaelor.

Comuna este udată de rîul Jiul, ce o desparte de comunele Coțofeni-din-Dos și Mihăița, avînd în comună, direcțiunea NV.-SE. In această comună, Jiul primește pîrîul Almajul, care ia naștere din Valea-Meteuluĭ și care se varsă în rîul Jiul, lîngă hotarul dintre comunele Coțofeni-din-Față și Almajul, are acest pîrîŭ direcțiunea N. spre S.; pe pîrîul Almajul sunt în această comună două podețe: unul lîngă șoseaua națională și altul lîngă cea vecinală. In cuprinsul comuneĭ pe rîul Jiul sunt două vadurĭ de podurĭ umblătoare.

Comuna se compune din treĭ cătune: Almajul-Birnici, care este cătunul de reședință, Almajul-Moșneni și Șitoaia.

In comună sunt treĭ biserici și anume:

Una parohială în cătr. Almajul-Birnici, fondată de clucerul Barbu Pasnare la anul 1789, cu hramul Mart. Barbu. Una în cătunul Șitoaia, fundată în anul 1819 de Dimitrie Medelnicerul-Socoteanu, serbează hramul Sf. Dumitru; alta se află în cătunul Almajul-Moșneni, fundată la anul 1865 de moșnenĭ.

Doĭ preoți și treĭ cîntăreți slujesc cu rîndul la cele treĭ biserici.

Cele două d'întîiŭ sunt de zid în bună stare, iar a treia aproape în ruină. La fie-care se găsește scrisă pe piatra de d'asupra uşeĭ din tindă, data fondăreĭ, asemenea și numele fondatorilor.

Bisericile din Almajul-Birnici și Șitoaia aŭ fie-care cîte o proprietate de 17 pogoane arabile, date în urma legeĭ rurale de la 1864.

In comuna Almajul, în cătunul de reședință, se află o școală mixtă, care funcționează de la 1834 și este întreținută de stat. Localul construit din zid cu cheltuiala comuneĭ (4000 l.) este în bună stare.

Populațiunea comuneĭ este de 2125 loc. (1058 bărbați, 1067 femeĭ).

După legea rurală din 1864, sunt 318 împamînteniți. Populația com. e bîntuită de friguri.

In comună se găsesc 457 case și 4 bordee. Maĭ toate sunt construite din zid și numaĭ cîte-va sunt de bîrne și de nuele; fie-care are grădină. In cătunul de reședință se află o casă boerească zidită în anul 1786, de Dincă Almăjanu.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 4270 pogoane, dintre carĭ 3740 pogoane pămînt arab., 240 fînețe, 560 izlaz, 5 pog. lac, 175 pog. pădure.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt: Almajul-Birnici, Almajul-Moșneni și Șitoaia. Altă-dată aparțineaŭ d-lor Dincă Almăjanu, Iancu Socoteanu, Nicolae Dobriceanu și moșnenilor. Azĭ aparțin moșnenilor, d-neĭ Elena Conduratu, d-luĭ C. N. Mihail, d-neĭ Elena Sefendache. Venitul întreg al acestor moșiĭ este de 75000 de leĭ.

Pe pămîntul arabil se seamănă grîŭ, porumb, orz, ovăz, meiŭ, rapiță, fasole și cartofĭ.

Pădurea Moșneni în întindere de 60 hect. aparține moșnenilor. Pădurea Șitoaia de 27 ½ hect. aparține d-luĭ C. N. Mihail. Pădurile sunt compuse din cer, gîrniță, stejar, salcie, plop, etc.

Se lucrează și cărămidă.

Locuitoriĭ îșĭ desfac productele lor în orașul Craiova, unde duc grîne și zarzavat și de unde aduc obiecte pentru casă. Transportă productele cu carele cu boĭ, iar proprietariĭ cu trenul, ce are stația la com. Coțofeni, la 2 kil. departe de Almajul.

www.dacoromanica.ro

Căile ce străbat com. sunt: calea ferată, calea națională ce merge paralel cu calea ferată și cu Jiul; are în comună o lungime de 3 1/2 kil.; calea vecinală ce duce de la com. Coțofeni-d.-s. la comuna Ișalnița, are o lungime în comună de 2 kil., calea comunală lungă de 5 kil.

Cîrciumĭ sunt 10 și anume: 4 în căt. Almajul-Birnici, 3 în Almajul-Moșneni, 3 în Șitoaia.

Comercianțĭ sunt 10, toțĭ cîrciumarĭ.

Vite cornute 286, oĭ 167, caĭ 71.

Almajul, *deal*, pe teritoriul com. Izvorul, jud. Dolj, pl. Ocolul.

Almajul, *pădure*, pe teritoriul com. Melinești, jud. Dolj, plasa Amaradia, s. Almăjelul, în întindere de aproape 200 hect., aparținînd moșnenilor.

Almajul, *pîrîŭ*, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, jud. Dolj, ia naștere din văile Meteuluĭ, com. Brădești, pl. Jiul-d.-s. și se varsă în st. rîuluĭ Jiul, lîngă hotarul dintre com. Coțofeni-din-Față și com. Almajul.

Pe acest pîrîŭ, ce curge în direcțiunea de la N.-S., sunt două podețe stătătoare, unul lîngă șoseaua națională și altul lîngă șoseaua vecinală.

Almajul, *pîrîŭ*, c. Coțofeni-din-Față, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., ce se scurge în st. Jiuluĭ pe hotarul dintre com. Almajul și com. Coțofeni-din-Față.

Almajul, *șes*, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, jud. Dolj, pe care este situată com. Almajul.

Almajul-Birnici, *sat*, în c. Almaju, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., situat pe malul st. al pîrîuluĭ Almajul. Are o populație de 273 fam. cu 1179 sufl. Este reședința primărieĭ. In acest s. sunt 359 case și 1 bordeiŭ; dintre care una boerească, zidită la 1786 de boerul Dincă Almăjanu. Școala funcționează din anul 1834, este întreținută de Stat, care a chelt. 4000 l. pentru construirea eĭ, localul fiind de zid. Știŭ carte 46 bărbațĭ și 2 femeĭ. In sat este o biserică, fondată de clucerul Barbu Pasnare la 1789, care și azĭ este în bună stare, are 1 preot și un cîntăreț și serbează hramul Martiruluĭ Barbu. Cîrciumĭ sunt 4.

Inainte de construirea linieĭ ferate, cînd călătoria de la Craiova la T.-Severin se făcea cu diligența, era aci prima stație și avea o căpetănie de poștă cu 32 caĭ.

Almajul-Birnici, *moșie*, județul Dolj, pe teritoriul satuluĭ cu același nume, aparținînd d-neĭ Elena Conduratu. Fusese maĭ 'nainte proprietatea luĭ Dincă Almăjanu.

Almajul-Moșneni (Bogea), *sat*, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, jud. Dolj, cu 709 sufl., 365 bărbațĭ și 341 femeĭ, are 147 case, construite maĭ toate din zid, afară de cîte-va, ce sunt construite din gard cu pămînt bătut. Aproape fie-care casă are grădina eĭ. Copiiĭ din acest sat urmează la școala mixtă din s. Almajul-Birnici ce este la o distanță de 500 m. Știŭ carte 44 bărbațĭ și 1 femee. In sat este o biserică fondată în anul 1865 de moșneniĭ, Preotul Stăvărache, Ștefan Lumînăraru și Alexandru Barbu; aproape în ruină; are un cîntăreț și se servește de preotul bisericeĭ Almajul-Birnici.

Cîrciumĭ sunt treĭ și comercianțĭ tot treĭ.

Almajul-Moșneni, *pădure*, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, s. Almajul-Moșneni, jud. Dolj, în întindere de 60 hectare, aparține moșnenilor. Lemnul ce se găsește este: cer, gîrniță, salcie, plop și stejar, care predomină.

Almajuluĭ (Dealul-), *deal*, pe teritoriul com. Almajul, s. Almajul-Moșneni, jud. Dolj. E acoperit cu fînețe.

Almalia, *deal* înalt, în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Balabancea și al căt. Hancearca, este situat în partea sudică a plășiĭ și cea apusană a comuneĭ; el este punctul culminant al Dealuluĭ-Țiganceĭ, și prin înălțimea sa, care este de 375 metri, fiind și punct trigonometric de observație, rangul al 3-lea, este pus în rîndul celor maĭ înalte piscurĭ din pl. Isaccea și chiar jud. Tulcea; dominînd asupra satelor Hancearca și Țiganca-Taița (ale comuneĭ Balabancea); de la poalele sale orientale izvoresc pîraiele Sarap-Dere și Cărbunăria, afluențĭ aĭ pîrîuluĭ Taița, iar din poalele apusane izvorește pîrîul Valea-Megina, afluent al pîrîuluĭ Cerna. Pe la poalele sale trece și drumul comunal Cerna-Hancearca-Țiganca. El este acoperit peste tot numaĭ cu pădurĭ.

Almalî-Culac, *movilă* însemnată, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipnița și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Coșlugea; este așezată pe muchia dealuluĭ Coșlugea, în partea de miază-noapte a plășiĭ și cea centrală a comuneĭ, are o înălțime de 133 m., este acoperită cu verdeață, fost punct trigonometric de observație gradul 3-lea și domină prin înălțimea sa, s. Lipnița, de

www.dacoromanica.ro

care e despărţit prin o distanţă de 1 1/2 kil., valea Almalîculuĭ ce pleacă chiar din poalele sale nordice, drumul judeţian Eze-Chioi-Lipniţa şi drumul comunal Lipniţa-Coşlugea; la rîndul său e dominată de movila Caragia (149 m.); tot printr'însa trece şi hotarul dintre satele Lipniţa şi Coşlugea. Terenul, pe care e aşezată această movile este presărat cu alte movile, între carĭ avem movilele: Curdeli, Veli-Chioi, Caragia, etc.

Almalî-Culac, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipniţa şi anume pe acela al căt. său Coşlugea; se desface din poalele răsăritene ale dealuluĭ Coşlugea, se îndreaptă spre răsărit, pe la poalele nord. ale dealuluĭ Uzum-Bair şi după un drum de 4 1/2 kil., după ce a brăzdat partea de miază-noapte a plăşiĭ şi pe cea de N.-V. a comuneĭ şi a căt., merge de se deschide în valea Coşlugea pe dr., ceva maĭ sus de deschiderea acesteia în ezerul Oltina; malurile sale sunt presărate cu tufărişurĭ; printr'însa merge şi drumul comunal Coşlugea-Satul-Nouŭ.

Almalîul, *com. rur.*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă. Este aşezată în partea apusană a judeţuluĭ, la 124 kil. spre V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea apusană a plăşiĭ, la 5 kil. spre V. de oraşelul Ostrov, reşedinţa eĭ; comunele învecinate cu dînsa sunt: Eze-Chioi la 7 kil. spre S.-E., Bugeacul la 8 kil. spre N.-E., oraşul Silistra din Bulgaria la 7 kil. spre N.-E.

Se mărgineşte la miază-noapte cu com. urb. Ostrovul, de care se desparte prin dealurile Ieralcea-Bair, Trîncoviţa şi Cărămida; la răsărit cu com. Gîrliţa, separată prin ezerul Gîrliţa, la miază-zi cu Bulgaria, despărţită prin valea Rege-Deresi-Ceair, dealul Şaimeşelic-Bair şi cu com. Eze-Chioi, despărţită prin valea Canara-Ceair.

Relieful soluluĭ e destul de accidentat şi anume de culmile: Ostrovul la miază-noapte, reprezentată prin dealurile Ieralcea-Bair, cu vîrful Almalîul, 134 m. la N.-V., dealul Trîncoviţa, 92 m. la N., Cărămida 78 m. la E. şi de culmea Almalîul la centru şi miază-zi reprezentată prin dealurile Sarî-Meşea-Bair I, II, III, (102, 93, 84 m.) prin interior şi apus; Belezlichi-Sîrti, 114 m. la S. Aceste dealurĭ sunt acoperite în cea maĭ mare parte cu păşunĭ şi semănăturĭ. Ieralcea-Bair are pe dînsul, pe coamă, ruine de forturĭ turceştĭ, ca Arab-Tabia II şi Gabroviţa, iar la poalele estice sunt sădite viĭ ce daŭ un vin bun, viĭ carĭ de alt-fel se maĭ găsesc şi la poalele nord-estice ale Sarî-Meşea-Bair I, Sarî-Meşea-Bair II şi Belezlichi-Sîrtî, sunt acoperite cu arborĭ izolaţĭ şi tufărişurĭ ce sunt resturĭ din întinsele păduri de odinioară. Movilele sunt puţine, însă au avut o importanţă oarecare, servind ca puncte de observaţie şi dese-orĭ întărite spre a servi ca puncte de apărare ale Turcilor contra Ruşilor; principalele sunt Arabei, 102 m., ce are lîngă ea fortul Arab-Tabia şi pichetul romîn No. 3, Gabroviţa 115 m., astă-zĭ acoperite cu verdeaţă.

Hidrografia este reprezentată prin pîrîul Almalîul, ce pleaca din dealul Ieral-Ceea-Bair, se îndreaptă maĭ întîiu spre N.-E., trecînd prin satul Almalîu, apoĭ spre S.-V. şi se varsă în lacul Gîrliţa, în partea luĭ apusană, după ce a brăzdat nordul comuneĭ; malurile luĭ sunt în general înalte şi rîpoase, iar valea sa poartă şi numele de Beilic-Ceair. Intr'însul se deschid pe stînga, valea Trîncoviţa, la locul numit Cişmeaua-Ostrovenilor, iar pe dreapta Iaguda-Ceair şi pîrîul Pampur-Ghiolgiu ce vine din Bulgaria; alte văĭ maĭ sunt: Rege-Deresi-Ceairla N.-V. de hotarul spre Bulgaria, de la început şi pănă la Ibraim-Paşa-Cişme, valea Curu-Canara la S., ce se deschide în lacul Gîrliţa. Lacul Gîrliţa udă comuna la răsărit; malurile luĭ sunt în general înalte şi stîncoase; într'însul sunt bunĭ peştĭ ce se consumă în localitate.

Clima com. este sănătoasă; ploae cade în cantitate potrivită, ceea ce face ca pămîntul să fie destul de fertil.

Comuna este formată dintr'un cătun: Almalîul, mare şi frumos, aşezat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Almalîul şi pe 3—4 văĭ micĭ ce se deschid în el; închis la N. de dealul Ieral-Ceea-Bair şi Trîncoviţa, la V. de movilele Gabroviţa şi Almalîul, iar la S. de Sari-Meşea-Bair II. Este un sat bogat, cu case marĭ, frumoase, bine îngrijite şi aşezate în ordine pe treĭ uliţĭ paralele cu pîrîul şi vre-o 12 transversale; fie-care căsuţă are grădiniţa eĭ; la apus sunt viĭ întinse, ca şi la răsărit, iar numeroasele (25) morĭ de vînt înveselesc şi maĭ mult aspectul său.

Suprafaţa comuneĭ este de 24 kil. p. sau 3422 hect. sau 7000 pogoane, din carĭ 60 hect. ocupate de vatra satuluĭ cu grădinile locuitorilor, avînd 285 case, decĭ un sat mare; restul împărţit între locuitorĭ, carĭ au 2745 hect. şi statul cu proprietarĭ ce posedă 17 hect.

Populaţiunea totală a com. este de 1590 sufl., care se împarte după cum urmează: după

www.dacoromanica.ro

sex: 801 bărbați, 789 femei, 357 capi de familii, 1230 alte persoane, total 1590; după stare civilă: necăsătoriți, 444 bărbați 434 femei, total 878; căsătoriți: 326 bărbați, 326 femei, total 652; văduvi: 31 bărbați și 29 femei, total 60; după instrucție: știu carte 223 bărbați, 52 femei, total 275; nu știu 579 bărbați, 737 femei, total 1315; după cetățenie: cetățeni Romîni 801 bărbați, 789 femei; după religie: ortodoxi, 801 bărbați, 789 femei; după ocupație, 344 agricultori, 5 comercianți, 1 industriaș, 7 alte profesii, total 357; contribuabili 357; după avere: 304 împroprietăriți, 40 neîmproprietăriți, total 344.

In privința calității pămîntului, suprafața com. se împarte ast-fel: 660 hect. teren neproductiv, 2752 hect. teren productiv, din cari 2172 hect. teren cultivabil (2162 hect. al locuitorilor), 16 hect. teren necultivabil (al locuitorilor), 415 hect. teren izlaz (tot al locuitorilor), 159 hect. teren vii (din cari 152 ale locuitorilor).

Ocupațiunile locuitorilor sunt: agricultura, cu 344 plugari cari au 164 pluguri, 100 care cu boi, 193 căruțe cu cai, 5 mașini de secerat, 3 trioare, 5 mașini de vînturat, cultivarea vieĭ, a celor 159 hect.; creșterea vitelor, posedînd com. 6308 capete de vite, din cari: 353 cai, 846 boi, 12 bivoli, 5060 oi, 14 capre, 22 porci; sunt și 24 puțuri (din cari 17 prin sate, 7 pe cîmp), și 3 poduri stătătoare pe rîul Almalîul.

Industria este cea simpla, casnică; sunt în comună: 7 mori cu apă și 2 mori de vînt.

Comerciul e destul de activ și constă în importul manufacturilor, uneltelor agricole și în exportul vinului, cerealelor, vitelor; sunt 5 comercianți, toți cîrciumari. Comerciul se face prin orașul Ostrov, lipsind cale ferată, care să treacă prin com. Budgetul comuneĭ e de 6366 leĭ la venit. și de 3518 leĭ la chelt., rămînînd deci un excedent în plus de 2847 leĭ. Căile de comunicație sunt: un drum mare Ostrov-Cuzgun ce trece pe la răsărit de sat și din care se desface o ramură spre sat; apoi drumuri vecinale la Eze-Chioi și Gîrlița, Bugeac, Silistra bulgară. Biserică este una singură, înființată și întreținută cu 10 hect. pămînt de la stat, cu hramul Înălțarea-Domnului și avînd ca deserventi 2 preoți și 1 cîntăreț. Școală este una, rurală mixtă, întreținută de stat cu 1 învățător și o învățătoare, cu 68 elevi înscriși.

Almalîul, *pîrîŭ,* jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, udînd teritoriile comunelor Almalîul, Ostrov și Eze-Chioi. Izvorește din poalele răsăritene ale dealuluĭ Topci-Olu-Sîrtî, se îndreaptă mai tîrziŭ spre N.-E., pănă la satul Almalîul, de aci spre răsărit pănă la locul numit Cișmeaua-Ostrovenilor, de unde se dirige spre S.-E., pănă la vărsarea sa în ezerul Gîrlița. Curge printre dealurile Ieralcea-Bair, Trîncovița, Caranvizi la N. și Sarî-Meșea-Bair la S. Lungimea luĭ e de 12 kil., avînd în tot-d'auna apă ce curge printre niște maluri înalte și rîpoase; valea sa mai poartă numele și de Beilic-Ceair.

Basinul săŭ care are o întindere de 15 kil. pătr. saŭ 1500 hect., e coprins între dealurile: Seracea-Bair, Iapce-Bair, Caranvizi la N., Topci-Olu-Sîrtî la V., Belezlichi-Sîrtî la S., ezerul Gîrlița la E., coprinzînd colțul N.-V. al plășiĭ Silistra-Nouă, și în special partea sudică a comuneĭ urbane Ostrov, toată comuna Almalîul, care e așezată pe ambele maluri ale sale și partea nordică a comuneĭ Eze-Chioi. Afluenții săĭ sunt: pe partea dreaptă văile Gabrovița, Iaguda-Ceair și pîrîul Pampur-Ghiolgiu-Ceair, iar pe stînga, valea Trîncovița. Pe valea sa merg drumurile comunale ce duc de la Almalîuĭ, la comunele Eze-Chioi și orașul Ostrov.

Almare, *deal* și punct trigonometric de observație, în județul Romanați.

Almașul, *sat,* în c. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe valea pîrîuluĭ cu a sa numire, cum și pe coastele dealurilor Almașul, Bisericeĭ, Hîrcul, Morilor, Cierilor, etc.

Este format din două trupuri: Cotuna-d.-j. și Cotuna-d.-s., cari la un loc posedă 96 de case în cari trăesc 396 sufl., saŭ 96 capi de familii romîne și o fam. evreiască. Dintre aceștia sunt 128 bărbați, 204 femei; 199 necăsătoriți, 153 căsătoriți, 33 văduvi, 1 divorțat și 7 nevolnici; din aceștia numai 26 posedă cunoștință de carte.

Sătenii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, dar mai cu osebire cu negoțul poamelor (fructelor), de care e îmbelșugat acest sat; puțini se ocupă și cu exploatarea pădurilor vecinașe.

In sat se află 2 biserici cu 2 preoți și 2 eclisiarhi; o școală comunală cu o populațiune de 47 elevi; o moară situată la marginea Cierilor și care aparține proprietății; 2 cîrciumi; o clădire cu 6 odăi ce servă de locuință arendașuluĭ; 5 ferăstrae (v. Almașul, moșie). Sunt 3 rotari, 3 fierari, 1 stoler.

Numărul contribuabililor, 49.

www.dacoromanica.ro

Comunicaţiunea cu satele vecine se face prin drumul ce dă în şoseaua judeţeană Piatra-Neamţu, în dreptul kil. 7.

Numărul vitelor se urcă la 454 capete, dintre carĭ: 40 boĭ, 42 vacĭ, 280 oĭ, 10 caĭ, 25 rîmătorĭ, 30 viţeĭ, 16 juncĭ, 1 taur.

Se povesteşte, că în apropiere odinioară ar fi fost o crîncenă bătălie între Romînĭ şi Ungurĭ.

Almaşul, *deal,* lîngă s. cu aceaşĭ numire, serveşte de loc cultivabil sătenilor, fiind situat pe partea lor, şi de hotar despre Negreşti, în jud. Neamţu.

Almaşul, *moşie,* în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, este alcătuită din treĭ trupurĭ: Almaşul, Horinţeşti şi Roşcani, carĭ împreună se mărginesc cu: moşia Dobreni, la E.; cu Sărata-Balauruluĭ, la S.-E.; cu Gîrcina, la S.; cu Cuejdiul, la S.-V.; cu pîrîul şi dealul Cuejdiuluĭ, la V.; cu Crăcăoani, Poiana-Almaşuluĭ, Negreşti şi Dolheşti, la N.

Suprafaţa totală împreună cu trupurile şi vatra satuluĭ Almaşul, e de 1677 hect. 54 ariĭ (1178 fălcĭ); iar numaĭ a trupuluĭ Almaşul e de 314 hect. 60 ariĭ (220 fălcĭ), dintre carĭ 207 hect. aparţin posesieĭ, iar restul de 107 hect., locuitorilor.

Teritoriul moşieĭ e accidentat de dealurile: Almaşul, Biserĭceĭ, Runculuĭ, Curmăturile, Tălăşmanul, Fericile, Lacurile, Cosmenilor, Cierilor, Ţiganca etc., carĭ în mare parte sunt acoperite cu păduriĭ, presărate cu poenĭ şi poenite, ce poartă adesea numirile dealurilor, orĭ numirile: Poiana-Varniţeĭ, Imputitelor, Lăzurca, etc.

Pîrîiaşele carĭ străbat terenurile acesteĭ moşiĭ sunt: Almaşul, Mărineseĭ, Runculuĭ, Pîrîul-luĭ-Barcan, Moliduluĭ, Poloboacelor, Ponoruluĭ, Dosurile, etc.

Pătura cultivabilă (supra-solul) nu este tocmaĭ priincioasă agriculturеĭ; plantele ce se cultivă, şi maĭ cu osebire porumbul, reuşesc greŭ, din care pricină se şi cultivă maĭ mult prin grădinĭ, iar fînetele ocupă partea cea maĭ însemnată a culturеĭ, şi se deosibesc în fînetele posesieĭ, cunoscute sub numirile speciale de: fînaţul Vătavuluĭ, fîn. din pîr. Hîrculuĭ, fîn. din Mestecenĭ, fîn. din Podiş, fîn. de la Fîntîna-Albuluĭ, fîn. de la Roşcanĭ, fîn. de la Poarta-Ţarineĭ, fîn. din Hîrtoape, etc., şi fîn. locuitorilor: fîn. de la Păr, fîn. de la Nucĭ, fîn. de lîngă Arini-luĭ-David-Balmuş, fîn. de la Spinĭ, fîn. de la Gh. I. Neculaĭ, etc.

Pentru exploatatul pădurilor sunt 5 ferăstrae, purtate cu apă, aşezate la 1 ½ oră depărtare de satul Almaşul, cunoscute sub numirile: ferăstrăul N°. 1 al luĭ I. N. a Sultaneĭ, N°. 2 ferăst. de la Cioancă, N°. 3 ferăst. de la Rafailă, N°. 4 ferăst. de la Molid (acesta din 1887 se poartă prin ajutorul uneĭ locomobile, de un timp însă nu maĭ funcţionează), N°. 5 ferăst. de la fabrică, care a fost ars şi acum se face din nou.

Almaşul, *pîrîŭ,* în jud. Neamţu, izvoreşte dintre o ramificaţiune a dealuluĭ Tarniţa şi Muncelul, în spre marginea despre apus a com. Dobreni, plasa Piatra-Muntele, curge în direcţiunea S.-E., trecînd pe la schitul şi s. Almaşul, pănă în dreptul kil. 7 al şoseleĭ naţionale judeţene Piatra-Neamţu, de unde se ridică către N.-E., traversînd şoseaua judeţiană Dobreni-Roznov, pe la sudul s. Dobreni, în faţa căruia primind şi apele pîr. Negueşti (de a st.), se varsă în pîr. Cracăul, ducînd cu sine şi următoarele pîrîaşe: Dosurile unit cu Călugăriţa, Pîrîul-Mărinesă, Pîrîul-Hîrculuĭ, Pîrîul-Runculuĭ, Pîrîul-luĭ-Barcan, Pîrîul-Moliduluĭ, Pîrîul-Poloboacelor, Pîrîul-Ponoruluĭ, etc., (v. a. n.).

In prundul dus de curentul acestuĭ pîrîŭ se găsesc bolovanĭ marĭ de grez carpatic vechiŭ, carĭ coprind cristale marĭ de pirită cubică; asemenea, bolovanĭ de calcar silicios, cu cristale micĭ de acelaşĭ mineral (pirită), însă în cătime maĭ mică; cum şi bolovanĭ plinĭ de numulite, din carĭ se arată fiinţa tărîmuluĭ eocen, în sus spre obîrşia pîrîuluĭ. Cu toate acestea, minere de fier, prin localitate şi împrejurime, nu se pot găsi, după cum s'a fost crezut de către mulţĭ, carĭ au cercetat această regiune.

Almaşul, *schit de călugariţe,* situat în cătunul-d.-s. al s. Almaşul, în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; este zidit de către Lupu Balş şi Monahul Rafail.

La început, se zice, era destinat pentru azilul călugărilor, şi se întreţinea din milosteniĭ, nefiind subvenţionat; astăzĭ însă este populat de 20 călugăriţe avînd drept stariţă pe maica Suzana Ştefănescu, sora fostuluĭ Episcop de Roman, Melchisedec. Serviciul divin este săvîrşit de către preoţiĭ schituluĭ Horaiţa, ce se rînduesc săptămînal.

Almaşuluĭ, *sat,* vezĭ Poiana Almaşuluĭ, în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Almăjelul, *com. rur.,* aşezată în partea de N. a plăşiĭ Cîmpul, jud. Mehedinţi. Se mărgineşte la răsărit, cu com. Dobra, la

www.dacoromanica.ro

miază-zi cu com. Vlădaia, la apus cu com. Corlățelul și la miază-noapte cu com. Slașoma. Situată pe cîmpie, la distanță de 46 kil. de reședința județuluĭ, formează com. singură, avînd 386 contrib. cu 1800 loc. în 402 case. Ocupațiunea loc. este agricultura și creșterea vitelor. Eĭ posedă 142 pluguri, 192 care, 16 căruțe cu caĭ avînd și 105 stupĭ.

Are o bis. cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ, o școală cu un învățător, frecuentată de 29 elevĭ și 3 eleve.

Budgetul comuneĭ este de 4520 l. la ven. și de 1893 leĭ la chelt. Numărul vitelor este de 1152 vite marĭ cornute, 51 caĭ, 450 oĭ și 504 rîmătorĭ.

Prin această com. trece șoseaua comunală Ragova-Vînjul-Mare-Corlățelul-Almăjelul.

In partea de V. a comuneĭ Almăjelul se află dealul numit Dealul-Brîncoveanuluĭ, zis astă-zĭ și Dosul-Gropilor, unde se văd urme de o zidărie veche. Relativ la acest deal și zidărĭĭ vechĭ, se povestește, de bătrînĭ din com. Almăjelul, Vlădaia și Corlățelul, o legendă despre familia domnitoare Brîncoveanu.

Almăjelul, *sat*, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, jud. Dolj, așezat pe valea Almăjelul în st. rîuluĭ Jiŭ, la 4 kil. spre E de Filiași. Populațiunea e de 27 fam. cu 106 sufl., 55 bărbațĭ și 51 femeĭ. Are 25 de case. Copiiĭ din acest sat urmează la școlile din Filiași, ce sunt la o depărtare de $7^1/_2$ kil. Știŭ carte 10 bărbațĭ și 3 femeĭ.

Almăjelul saŭ **Almajul**, *sat*, pl. Amaradia, com. Melinești, jud. Dolj, cu 19 fam. și 85 sufl.; 45 bărbațĭ și 40 femeĭ. E situată la 5 kil. spre S.-V. de Melinești. Are 24 case construite din zid și din bîrne. Copiiĭ din acest sat urmează la școala mixtă din com. Melinești, ce este la o depărtare de 5376 m. Știŭ carte 5 bărbațĭ și 1 femee.

Almăjelul, *cîmpie*, în com. rur. Almăjel, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Almăjelul, *colină*, pe teritoriul satuluĭ cu acelașĭ nume, com. Filiași, jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., la poalele căruia e valea Almăjelul.

Almăjelul, *deal* mare, în c. r. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți; este acoperit cu viĭ, ce produc vinul renumit de Almăjel.

Almăjelul, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Fratoștița, udă s. Almăjelul, jud. Dolj, pe st., curge paralel cu valea Jiuluĭ și merge apoĭ de se varsă în st. acestuĭ rîŭ, în fața satuluĭ Petruleț.ul.

Almăjelul, *vale*, pe teritoriul comuneĭ Filiași, s. Almăjelul, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., pe care e situat satul Almăjelul.

Altarul, *loc* unde a fost capela militară în tabăra de la Furceni, la 6 kil. S.-V. de orașul Tecuciŭ.

Altarul, *pădurice*, în plasa Marginea-d.-s., jud. R.-Sărat, la răsărit de șoseaua națională; azĭ este exploatată.

Altămușul, *munte*, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, formează linia de despărțire între rîul Dîmbovița și rîul Argeșelul, împreună cu munțiĭ Draxinul, Măra, Țefelega, Preajma, Muntișorul, Căpitanul, Plăișorul, Pravățul și Mateiașul.

Alticioarele, *pîrîŭ*, izvorește din poalele pădureĭ Clăbucetul, și se varsă în rîul Teleajenelul, în raionul com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, județul Prahova.

Altoae (La-), *loc izolat* și punct de hotar în com. Valea-Muscelului, jud. Buzău.

Altoae (La-), *loc izolat* și punct de hotar în com. Mănești, jud. Buzăŭ, pe plaiul Bercioae.

Altoaele, *poiană*, în păd. statuluĭ Barbu din com. Grăjdana, jud. Buzăŭ.

Altoi (La-), *loc izolat*, acoperit de livezĭ, în com. Măgura, jud. Buzăŭ.

Altu-Cucei, *trup de pădure*, a statuluĭ, în întindere de 25 hect., formînd, împreună cu trupul Cățetul, pădurea Cățetul, situată în com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Alțatul, *movilă*, pe moșia Știubeieni, comuna Știubeieni, plasa Bașeŭ, jud. Dorohoiŭ.

A-luĭ-Cristoiŭ, *vie și teren de arătură*, în dealul Oltului, situată în com. Prundeni, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, foste peudinte de Episcopia Rîmniculuĭ; proprietățĭ ale statuluĭ.

Aluna saŭ **Alunul**, *pîrîŭ*, pe teritoriul com. Străoani-d.-s., jud. Putna, izvorește din dealurile Varniței, udă satul Varnița mai jos de care se varsă în Șusița.

Alunele, *deal*, situat pe locul sătenilor în fundacul din susul satuluĭ Negrești, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; servă de teren cultivabil.

www.dacoromanica.ro

Aluneni, *nume* vechiŭ al cătunuluĭ Slămnești, com. Miereа-Birnici, pl. Amaradia, județul Dolj.

Aluni (Valea-cu-), *pîr.*, izvorește din raionul com. Valea-Lungă, plaiul și jud. Prahova, se varsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

Alunișelul, *vălcea*, izvorește de la estul com. Păroși, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, udă cătunul Mijlocul, și se varsă în stînga Cungrișoareĭ, tot în raionul comuneĭ Păroși.

Alunișul, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, compusă din treĭ cătune: Alunișul-d-s., Alunișul-d.-j. și Dealul-Gruiuluĭ.

Își trage numele de la pîrîul Alunișul.

Este situată pe malul rîuluĭ Vedea, la 36 kil. departe de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plășiĭ.

Are o populație de 990 loc. (526 bărbațĭ și 464 femeĭ), 270 capĭ de fam., 240 contrib. în 301 case de locuit.

In comună sunt două bisericĭ (la Alunișul-d.-s. și la Alunișul-d.-j.), deservite de treĭ preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura și cultura prunilor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Slatina, Pitești și gara Corbu.

Locuitoriĭ din cât. Alunișul-d.-s. și Dealul-Gruiuluĭ sunt moșneni, iar ceĭ din Alunișul-d.-j. s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 175 hect., împărțite la 46 loc. Sunt în com. 35 caĭ și epe, 420 boĭ, 150 vacĭ, 1000 oĭ și 240 porcĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 1600 hect.

Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1404 leĭ. Știu carte 150 bărbațĭ și 11 femeĭ.

In termen mijlociŭ se fabrică în com. 6000 decal. țuică.

Inul și cînepa se cultivă prea puțin.

Sunt în com. 50 merĭ, 130 perĭ, 200 cireșĭ, 80 nucĭ. Un hect. livede dă 2 care fîn.

Comerciul se face de patru cîrciumarĭ.

Venitul comuneĭ se urcă la 2040 l. și cheltuelile la 2035 l.

O șosea înlesnește comunicația cu comunele Făgețelul și Spineni, precum și șoseaua vecinală care înlesnește comunicația cu Poborul și Profa.

E udată de rîurile: Vedea, Alunișul, Papcica și Budusluvești.

Se mărginește cu comunele: Profa, Spineni, Urși și Făgețelul.

Se crede că această comună datează din timpul luĭ Neagoe-Basarab.

Alunișul, *sat*, face parte din com. r. Strîmbeni, pl. Vărbilău, jud. Prahova.

Alunișul, *cătun*, al com. Colți, jud. Buzăŭ, situat pe malul dr. al izvoruluĭ Alunișul, are 130 loc. și 29 case. E renumit prin chilibar și biserica săpată în corpul uneĭ stîncĭ.

Alunișul, *cătun*, comuna Pietrari, jud. Dîmbovița. (v. a. n.).

Alunișul, *cîmpie*, vezĭ Dealul-Porcilor, deal, jud. Vîlcea.

Alunișul, *deal*, în com. Brădățelul, județul Suceava, de sub care izvorește pîrîul cu acest nume.

Alunișul, *deal*, în jud. Tecuciŭ, la S. și paralel cu valea Alunișul, pe care o alimentează cu apă pe timpurĭ ploioase; alt. 363 m.

Alunișul, *gîrlă*, străbate comuna Strîmbeni, plasa Vărbilăul, jud. Prahova, de la N. la S., se unește cu gîrla Bertea și împreună își continuă drumul pe moșia Stefești.

Alunișul, *izvor* de ape minerale, în com. Colți, jud. Buzăŭ, cât. Alunișul; conține sulf și magnesie. Nu se poate utiliza din cauza depărtareĭ, greutățeĭ drumuluĭ și a singurătățeĭ poziționeĭ.

Alunișul, *izvor*, în com. Colți, jud. Buzăŭ, cât. Alunișul, începe din Poiana-Corduneĭ și se scurge în izvorul Valea-Bouluĭ. In albia sa se găsește adesea mult chilibar.

Alunișul, *lanț de munțĭ*, în pl. Vrancea, jud. Putna, servă de hotar între jud. Putna și R.-Sărat.

Alunișul, *moșie*, fostă a statuluĭ, în comuna Valea-Teanculuĭ, jud. Buzăŭ, are 10 hect. păd., fîneață și vie. Egumeniĭ Grecĭ aĭ mănăstireĭ Banul, de care depindea, ridicaseră vinul de aicĭ la un mare renume.

Alunișul, *moșie*, jud. Muscel, proprietate a statuluĭ; aparținea Mitropolieĭ din București. In anul 1878, venitul acesteĭ moșiĭ era de 1812 l., și a fost ipotecată pentru asigurarea biletelor ipotecare emise după legea din 1877. Pentru periodul 1881—86 arenda a scăzut la 1450 l. anual.

Alunișul, *trup* din moșia statuluĭ Corbi, pe care s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din cât. Secăturile, comuna și plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Alunișul, *munte*, pe creasta căruia trece hotarul între c. Broșteni, din jud. Suceava și Buco-

www.dacoromanica.ro

vina, avînd 1347.5 m. altitudine d'asupra nivelului mării.

Alunișul, *pădure,* în întindere de 1390 hect., proprietate a statului, jud. Muscel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucșoara, formată din 10 trupuri: Plăișorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusu, Plătica, Alunișul, Pădurile și Crîngul, avînd toate o întindere de 17530 hect.

Alunișul, *pîrîu*, izvorește de pe teritoriul com. Făgețelul, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt, și se varsă în rîul Vedea, în raionul com. Alunișul.

Alunișul, *pîrîu*, jud. Suceava, afluente al Șomuzului-Mare, 1340 m. lungime.

Alunișul și Heroaia, *proprietăți* ale statului, jud. Muscel, pendinte de Mitropolia din București, cari s'au arendat pe periodul 1886—96 cu 1485 l. anual.

Alunișul, *ramură* de munți în prelungirea către E. a ramurei Porfir, perpendiculară pe întinsa șiră a Tarcăului, începînd de la nodul ce-l formează cu ramura Nechituluĭ, în partea despre N.-V. a schituluĭ Nechitul, către obîrșia pîrîului Mălina, (afluent din dreapta rîuluĭ Iapa) pănă în malul drept al rîuluĭ Bistrița, mărginit pe sub coastele sale despre S.-E. paralel, de pîrîul Măstăcănoasa, iar din coastele sale de către N., se detașează într'o altă ramură numită a Neguleștilor.

Este acoperit cu păduri, în cari predomină arborii de alun, de la cari se pare că și-a luat chiar și numirea. In toată întinderea sa străbate teritoriul com. Mestacăn, din pl. Bistrița, județul Neamțu.

Alunișul, fost *schit* de călugări în com. Colți, jud. Buzău, căt. Alunișul, pendinte de Episcopia Buzău. Biserica e săpată în corpul uneĭ imense stînci de piatră. N'are inscripțiunĭ. Tradiția îĭ atribue o vechime de peste 1000 de anĭ. Are o legendă identică cu a schituluĭ Nămăești, din județul Muscel: «Un cioban, care păștea turma aci, aude în somn o voce, care îĭ ordonă să sape în coasta stînceĭ; el se supune, și după puțină muncă găsește o icoană a Maiciĭ-Domnuluĭ. Locuitoriĭ se alarmează, măresc deschizătura și-ĭ dau forma uneĭ biserici, unde depun acea icoană, care se conservă și astă-zĭ». Tot în această stîncă sunt săpate și două chiliĭ. Azĭ servă ca biserică de mir locuitorilor din Alunișul.

Alunișul, fost *schit,* în căt. Alunișul, com. Strîmbeni, pl. Vărbilău, jud. Prahova.

Alunișul, *vale,* com. Frînceștĭ, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Alunișul, *vale,* com. Șirineasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Alunișul-Bălănești, *pădure,* în com. Bălănești, jud. Buzău, pe moșia Cozieni-Tihulești, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. E formată din trupurile Alunișul, Bîrza, Cozieni, Făcăianca, Moșeasca, Tălpiciu și Teișul, formînd împreună un corp de 416 hect.

Alunișul-de-jos, *sat*, face parte din com. r. Alunișul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 257 loc.

Locuitoriĭ acestuĭ cătun s'au împroprietărit după legea din 1864. Aci e o bis. zidită la anul 1810 de Preda Iepure, Barbu Anghel și Cîrstea-cel-Negru și reparată la anul 1877.

Alunișul-de-sus, *sat,* face parte din com. r. Alunișul (v. a. n.), pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 576 loc. Locuitoriĭ acestuĭ căt. sunt moșneni. Aicĭ e o bis. zidită la anul 1887 de enoriașĭ.

Alunișul-Mlăjetul, *pădure* a statuluĭ, în comunele Colți și Mlăjetul, pe moșia Mlăjetul și Alunișul, jud. Buzău, pendinte de Episc. Buzău. E formată din trupurile Alunișul, Fața-Mare, Fîniișul, Ocolul-Bordeiuluĭ-Saveĭ, Poiana-Corduneĭ și Valea-cu-Bordeele, constituind un corp de 627 hect.

Alunișuluĭ, vezĭ Poiana-Alunișuluĭ, jud. Suceava.

Alunișuluĭ (Vîrful-), *colină,* în com. Blăjani, jud. Buzău, acoperită de păduri, vii și arături.

Alunișuluĭ (Pîrîul-), *pîrîu,* în com. Bogdănești, jud. Suceava, avînd lungimea cursuluĭ de 3000 m., împreună cu Pîrîul-Plopilor formează pîrîul Moișa.

Alunișuluĭ (Valea-), *vale*, situată la S. de tîrgușorul Stănișești, jud. Tecuciu, merge în direcția E.-V. pănă în valea Dobrotforuluĭ, în raionul com. Stănișești; alt. la obîrșie 355 m. și la vărsătură 190 m.

Alunul, *com. rur.,* plasa Olteț d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 3 cătune: Alunul, Igoiul și Bodești.

Este situată pe valea rîuluĭ Oltețul, la 60 kil. departe de

www.dacoromanica.ro

capitala județului și la 25 kil. de Horez, reședința plășii. Inainte vreme, cătun. Alunul forma o singură com. și ținea de județul Gorj; cătun. Igoiul forma o singura com. și cătun. Bodești aparținea de com. Mateești.

Are o populație de 1294 loc. (649 bărbați și 645 femei); 267 capi de fam., 263 contribuabili; în 285 case.

In toată com. sunt 6 biserici.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, pietrăria, dulgheria și rotăria. Ei desfac produsul muncei lor la Craiova și Tîrgul-Horez.

Locuitorii sunt moșneni; 15 s'au împroprietărit la 1864, cînd li s'au dat 33 hect. pămînt. Ei au 45 cai, 258 boi, 195 vaci, 25 capre și 270 oi.

Pe rîul Oltețul sunt 5 mori în raionul comunei.

In cătun. Igoiul sunt mai multe carieri de piatră. La locul numit «Gherghinoaia» se află în pămînt o materie combustibilă sau cărbuni de pămînt, care materie e în ardere continuă de la 1886, pănă acum (1892). Se găsesc în pămînt straturi de scoici și melci. S'au găsit și măsele de mastodonți, picioare de elefanți petrificate.

Școala datează în com. de 22 ani. Localul e bun și aparține comunei. Știu carte 174 bărbați și 2 femei. Cu întreținerea școalei, statul cheltuește anual 1080 lei, iar comuna 15 lei.

Femeile cultivă prea puțini gîndaci de mătase. Stupi cu albine sunt vr'o 15.

In termen mijlociu se fabrică 1500 decal. țuică.

Toată comuna se întinde pe 750 hect. pămînt.

Terenul cultivabil produce 2500 hectol. porumb și 90 hectol. grîu. Aproximativ sunt în com. ca la 150 meri, 70 peri, 190 nuci; iar livezile dau ca la 300 care de fîn.

Veniturile comunei se urcă la 1384 l. și cheltuelile mai la aceiași sumă.

E brăzdată de dealurile: Mateești, Turcești și Berbești, cari o separă de comunele cu același nume și de dealurile: Colibilor, Seciului, Ciocanele, Corșoului, Brînzan, Roșul și Tutunarului; e udată de văile: Căcata, Cornetului, Pietroasa, Laculi, Roșia și Aninoasa, afară de rîul Oltețul, care o străbate de la N. spre S.

Se mărginește cu comunele: Mateești, Turcești, Berbești, Slăvești, Coltești și jud. Gorj.

Alunul, *sat,* face parte din com. rur. cu același nume, plasa Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 561 loc. (287 bărbați și 274 femei); iar ca populație școlară are 50 copii (29 băeți și 21 fete). Aci e reședința primăriei și școala comunei.

In raionul acestui cătun. sunt 3 bis.: una în Cornet, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva fondată la anul 1838 de Vl. Deconesi, I. Roșca, ș. a.; una în Roșia cu hramul Sf. Dumitru, fondată la anul 1803 de Postelnicul Constantin; și alta în Poduri cu hramul Sf. Nicolae fondată de D. Sutoiu. Cătunul Alunul forma în vechime o singură com. și ținea de județul Gorj, apoi s'a unit cu cătunul Igoiul și Bodești și astă-zi formează împreună com. Alunul.

Alunul, *deal,* pe teritoriul satului Mînjești, com. Mogoșești, plasa Stavnic, jud. Iași, numit ast-fel de la pădurea de aluni ce se află pe el.

Alunul, *deal,* la V. comunei Slăvești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Alunul, *deal,* la S.-E. com. Alunul, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 31 hect. vie.

Alunul, *pîrîu,* în c. r. Cloșani, pl. Cloșani, jud. Mehedinți.

Alunul, *pîrîu,* pe teritoriul com. Păulești, jud. Putna, pl. Vrancea, izvorește din Muntișor și se varsă în dreapta Cozieî.

Alunul, *pîrîu,* în plasa Orașului, com. Andreași, jud. R.-Sărat, izvorește din vîrful Alunului, udă comuna în partea de răsărit și miază-zi, și merge de se varsă în rîul Rîmnicelul; are un curs repede și prăpăstios, și nu s'a putut face mori pe dînsul.

Alunul, *trup de pădure* a statului, în întindere de 125 hect., formînd, împreună cu trupurile Padina-Seacă, Pîraele, Măgura-Albu, Muntele-Neteda și Dosul, pădurea Costești, situată în comuna Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Alunul, *vale,* în plasa Orașului, jud. R.-Sărat, în partea de miază-zi a comunei Andreași; e închisă între Dealul-Furului și Vîrful-Alunului, iar prin fundul ei curge torentul Alunul; este una din cele mai frumoase văi din partea locului, mărginită fiind de munți înalți acoperiți cu păduri.

Alunul, *vale,* în com. rur. Balod.-j., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Alunului (Poiana-), *deal,* în pl. Orașului, jud. R.-Sărat. (Vezi Poiana-Alunului).

Alunului (Movilele-), două *movile,* în plasa Borcea, județu

www.dacoromanica.ro

Ialomița, spre N. de satul Pietroiul.

Alunului (Culmea-), *șir de dealuri*, în pl. Orașului, jud. R.-Sărat, se desface din vîrful Alunului, intră în plaiul Rîmnic, face hotarul între acest plaiŭ și plasa Marginea-de-sus, se scoboară apoĭ printre rîurile Milcov, R.-Sărat și Slimnic, despărțind basinurile lor; trimete spre dreapta ramificațiunile: Dealul-Lung, Dealul-Peletic, Dealul-Tinos și Dealul-Costandoiŭ, printre afluenții rîuluĭ Rîmna, apoĭ Dealul-Streaja și Dealul-Nucilor, printre afluenții Slimniculuĭ. Vîrful principal din această culme este Alunul, cu o înălțime cam de 550 m., care se află pe teritoriul com. Andreași; are păduri și pășuni întinse; înainte a fost punct trigonometric de observație, care a servit statuluĭ major austriac, la facerea hărții țăriĭ Romînești.

Aluta, vezĭ Oltul.

Alvănești, *vale*, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comuneĭ Topalu, se desface din poalele nord-vestice ale dealuluĭ Olacu și după un drum de vre-o 5 kil. se deschide în Dunăre; are o direcție de la N.-E. spre S.-V. Brăzdează partea sud-vestică a plășiĭ și cea sudică a com.; este tăiată de drumul comuneĭ Topalu-Boazgicu.

Alzas, *locuință izolată*, (v. Ața, pichet), jud. Neamțu.

Amar, *pîrîŭ*, curge prin satul Mîndrești, com. Puțeni, plasa Nicorești, jud. Tecuciŭ, și se varsă în pîrîul Gerul.

Amara, *com rur.*, în plasa Gradiștea, lîngă lacul Amara, jud. R.-Sărat.

Și-a luat numele de la lacul Amara, lîngă care e așezată.

Istoric. Maĭ înainte se numia Slobozia-Amară, probabil de la permisia dată locuitorilor ca să-și facă locuințele lor aci.

Pănă la anul 1864, ținea de Amara și cătunul Maraloiŭ, care acum e trecut la comuna Cîineni, și copiiĭ din Maraloiŭ, veneaŭ la școala din Amara.

Este așezată în partea de miază-zi a județuluĭ, la 25 kil. spre S.-E. de orașul R.-Sărat, și în partea de apus a plășiĭ Gradiștea, la 8 kilom. spre V. de Gradiștea-de-sus, reședința plășiĭ. Comunele cele maĭ apropiate de dînsa sunt: Slobozia-Galbenul la 7 kilom., Balta-Albă la 7 kilom., Cîineni la 8 kilom., Ghergheasa la 8 kilom., Drog la 9 kilom., Gradiștea-de-jos la 10 kilom. și Vișani la 15 kilom.

Se mărginește la miază-noapte cu comuna Balta-Albă, de care se desparte prin niște dealurĭ ce închid la S. lacul Balta-Albă; la miază-zi cu cătunele Stăvărești și Plășoiul (ale com. Cîineni), despărțită prin valea pîrîuluĭ Viroaga; la răsărit cu com. Gradiștea-d.-s., cu cătunul Maraloiŭ (al com. Cîineni) și rîul Buzăŭ; iar la apus cu comuna Ghergheasa.

Amara este o com. de cîmp și decĭ n'are dealurĭ importante pe teritoriul eĭ, afară de malurile pîrîuluĭ Viroaga; iar ca văĭ este Valea-Viroageĭ.

Rîurile sunt micĭ și fără însemnătate; principalul este Viroaga, care udă com. în partea de apus și Valea-Sălcieĭ, care se varsă în Viroaga pe teritoriul com. la S., de cătunul Amara; rîul Buzăŭ se află la 5 kil. spre miază-zi de comună. Pe lîngă c. este marea baltă Amara, cu vre-o 600 hect. suprafață și care se întinde și în comunele Cîineni și Gradiștea-d.-s. și primește în sine pîrîul Viroaga. In comună sunt și 34 puțurĭ, cu o adîncime de la 8—10 metri.

Clima comuneĭ este temperată și sănătoasă; iarna însă supusă răceleĭ vîntuluĭ de răsarit.

Comuna nu maĭ are alt cat., de cît cel de reședință.

Suprafața comuneĭ este de 2858 hect., din carĭ 38 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 564 hect. proprietatea locuitorilor și 1494 hect. ale statuluĭ. Ca suprafață, comuna este a 9-a din plasă.

Populațiunea com. în anul 1892 era de 164 familiĭ, carĭ coprindeaŭ 612 sufl., din carĭ 311 bărbațĭ și 301 femeĭ, aflîndu-se 55 cu știință de carte, și restul (557) fără știință de carte; după religie și naționalitate: 602 Romînĭ și 10 streinĭ, după starea civilă: 299 căsătoriți, 313 necăsătoriți și 26 văduvĭ. Ca populație, comuna e a 12-a din plasă.

Portul locuitorilor este comun întregeĭ plășĭ. (A se vedea la plasa Gradiștea).

In comună e o singură biserică, zidită în anul 1819 de un egumen de la schitul Rogoz și cu ajutorul locuitorilor Ioniță și Gheorghe Brînduși, reparată de locuitorĭ în 1844; are un preot și un cîntăreț.

Comuna are o singură școală mixtă, fundată în 1882 de comună, cu 1 învățător.

Școala e de nuele cu vălătucĭ, avînd ca pămînt vre-o 8 hect., 6872 centiariĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este mediocră, fiind compus din humă și argilă. In privința culturiĭ, cele 2820 hect. ale comuneĭ se divid ast-fel: 2498 hect. pămînt arabil, 137 hect. imaș și 185 hect. pădure.

www.dacoromanica.ro

Ocupaţiunile locuitorilor sunt: agricultura, avînd pentru aceasta 90 pluguri şi o maşină de treerat; creşterea vitelor, fiind în com. 1859 capete, din cari 332 boi, 233 vaci, 145 cai, 123 epe, 926 oi, 5 capre, 95 rimători. Industria în această com. e simplă, fiind cea domestică. Comerciul comunei constă în importarea lucrurilor necesare pentru întreţinere, construcţiuni şi lucruri manufacturale; şi în exportarea cerealelor, vitelor şi peşteluĭ, pe care locuitorii îl scot din balta Amara şi rîul Buzău. Transportul se face prin gara Făurei (jud. Brăila), la 17 kil. spre miazăzi. In com. sunt 8 comercianţi (5 Romîni, 2 Armeni, 1 Evreu, din cari 3 sunt cîrciumari.

Căile de comunicaţie sunt următoarele: Şoseaua comunală ce vine de la com. Ghergheasa şi trece printr'însa, spre a se duce la Gradiştea-d.-j.; drumul spre Vişani; şoseaua spre Balta-Albă şi Boldul; drumul spre Slobozia-Galbenu şi Drog.

Budgetul. Comuna are 132 contribuabili; 2666 lei 42 b. la venituri şi 2288 lei 27 b. la cheltueli.

Amara, *sat,* în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pendinte de com. Slobozia, este situată pe partea de V. şi în apropiere de lacul Amara, de la care şi-a luat numirea.

Acest sat este înfiinţat de cîţi-va ani şi are 190 fam. Romîni.

Aici este o şcoală mixtă cu un învăţător retribuit de com.

Locuitorii satului se ocupă cu plugăria şi vara închiriază locuinţele vizitatorilor laculuĭ Amara.

Amara, *baltă* mare, în pl. Gradiştea, lîngă com. Amara, jud. R.-Sărat, la 27 kilom. de R.-Sărat şi la 3 kil. de rîul Buzău, de care e despărţită prin malurile luĭ înalte. Are o întindere de 600 hect.; se întinde şi pe teritoriul com. Cîineni. Din întinderea sa, 400 hect. aparţin statuluĭ şi sunt date cu arendă. Ven. eĭ este de 10000 l. Intr'însa se găseşte: crap, caracudă şi albişoară, în mare cantitate, care se vinde în R.-Sărat, Ploeşti, Buzău şi chiar în Bucureşti. Apa băltiĭ este sărată; ar putea deveni chiar apă medicinală bună, dacă s'ar putea canaliza apele dulci, cari se varsă într'însa, dîndu-li-se acestora o scurgere în rîul Buzău. Nu este supusă uscăciuniĭ ca Balta-Albă, de oare-ce are izvoare interioare, pe lîngă pîrîul de vară, Viroaga. Pe malurile sale, mai cu seamă cel despre apus, creşte multă trestie şi rogoz, din care ţăraniĭ fac rogojini, pentru eĭ şi pentru export.

Amara, *deal,* pe moşia Amara, c. Movileni, pl. Copou, jud. Iaşi.

Amara (La-), *han,* în pl. Gradiştea, com. Amara, jud. R.-Sărat, pe drumul dintre Amara şi Balta-Albă, la 4 kilom. spre miază-noapte de Amara.

Amara, *iaz,* v. Budăiul, pîrîu, c. Movileni, pl. Copoŭ, jud. Iaşi.

Amara, *lac,* cu apă minerală, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, este situat spre N.-V., la 5 kil. de satul Slobozia şi între satele Amara şi Slobozia-Nouă.

Analiza acestuĭ lac este aceasta:

Anhydridă silicică . .	0.0033
» sulfurică. .	28.8870
Clor.	21.0870
Anhydridă carbon. } nedeterminate	
» borică }	
Sodiŭ	20.5970
Oxid de magnesiu . .	10.8570
» » calciŭ . . .	0.7160
Sesquioxid de fer }	
Potasiŭ } nedeterminate	
Lithiu }	
Materiĭ organice }	

Aceste substanţe se pot grupa în modul următor:

Clorur de sodiŭ. . .	34.749
Sulfat de » . . .	18.935
» » magnesiŭ. .	27.330
Carbonat de calciŭ. .	1.278
» » magnesiŭ.	3.669

Această analisă este făcuta numaĭ apeĭ, nu şi nămoluluĭ laculuĭ.

Apa, precum şi nămolul acestuĭ lac, de şi nu sunt bine cunoscute de medicĭ şi prin urmare nicĭ recomandate, şi de şi nu s'a făcut nicĭ o instalare pentru luare de băĭ, totuşĭ locuitoriĭ judeţuluĭ, din propria lor iniţiativă întrebuinţează cu succes apa şi nămolul laculuĭ. Suferinziĭ, cari fac băĭ în acest lac, închiriază locuinţe în satele Slobozia, Amara şi Slobozia-Nouă.

Amara, *moşie,* pe teritoriul com. Movileni, pl. Copou, jud. Iaşi, formează un trup cu moşia Buţuluc, din com. Păuşeşti, plasa Cîrligătura, (v. Buţuluc). In această localitate nu sunt de cît două case şi o moară cu vaporĭ.

Amara, *moşie* a statuluĭ, în pl. Gradiştea, în com. Amara, jud. R.-Sărat, are o întindere de 1679 hect., din cari 1394 hect. loc arabil, 100 hect. imaş şi 185 h. pădure.

Amara, *pădure* a statuluĭ, în pl. Gradiştea, com. Amara, judeţul R.-Sărat, în întindere de 185 hectare; esenţa dominantă de lemn este salcia.

Amara, *pîrîu,* izvoreşte din pă-

www.dacoromanica.ro

durea Chircia și se varsă în lacul Dracșani, com. Dracșani, pl. Meletin, jud. Botoșani.

Amara, *pîrîŭ,* v. pîrîul Budăiul, com. Movileni, pl. Copoŭ, jud. Iași.

Amaradia, *plasă,* jud. Dolj, numită ast-fel de la rîul Amaradia ce trece prin ea în direcțiunea N.-V. spre S.-V.

Forma sa se poate asemăna cu un paralelogram lungit de la N.-V. spre S.-E.

Se mărginește la N. cu parte din jud. Gorj, începînd din dr. comuneĭ Văleni; la E. cu jud. Vîlcea, pănă în dreptul comuneĭ Căpreni din această plasă.

La S. se mărginește cu pl. Ocolul din acest județ.

La E. cu jud. Vîlcea, de la com. Văleni la N. pănă în dreptul comuneĭ Bîzgărăi, Romanați.

La V. se mărginește cu pl. Jiul-d.-s., din dreptul com. Căpreni pănă la com. Mălăeasa, din pl. Ocolul, despărțindu-se pe o mică întindere prin rîul Amaradia.

In privința reliefuluĭ, pl. Amaradia se poate împărți în două regiunĭ: regiunea dealurilor la E. și regiunea văilor la V.; ambele regiunĭ se întind în direcțiunea N.-V.-S,-E. Dealurile ce accidentează această plasa sunt: Dealul-Muierilĭ, ce se lasă din culmea Zănoaga, din jud. Gorj, trece pe teritoriul acesteĭ plășĭ, printre valea rîuluĭ Plosca, la V. și limita către jud. Vîlcea, pănă la izvorul rîuluĭ Giamartaluiul; de aci pănă în limita de S. a plășiĭ este strîns între văile rîuluĭ Amaradia la V. și a rîuluĭ Giamartaluiul la E. Către S., și anume din punctul unde rîul Giamartaluiul trece în jud. Romanați, Dealul-Muerilĭ se continuă prin dealul Florești. Din Dealul-Muerilĭ, se lasă spre E. Dealul-Murgașuluĭ, ce merge de la N.-V. spre S.-E., avînd la V. valea Giamartaluiuluĭ, iar la E. valea rîuluĭ Frătilă. Atît dealul cît și văile se prelungesc pe teritoriul jud. Romanați. Pe limita către pl. Jiul-d.-s., se întinde dealul Icleanul, ce este o prelungire a dealurilor Andreeștilor și Prigorieĭ din culmea Zănoaga, jud. Gorj. Acest deal se continuă prin Dealul-Mare, ce desparte valea rîuluĭ Amaradia de valea pîrîuluĭ Almăjel, pl. Jiul-d.-s.

Tot din dealul Icleanul se lasă dealul Chicioareĭ, ce desparte micĭ afluenți din dr. Amaradieĭ de alte pîrîiașe ce se varsă direct în Jiŭ.

Terenul terțiar constitue solul întregeĭ plășĭ.

Pe teritoriul acesteĭ plășĭ curge rîul Amaradia ce intră în această pl. pe la com. Căpreni; rîul curge pe teritoriul acesteĭ plășĭ de la N.-V. spre S.-E., lăsînd în dreapta sa, comunele: Căpreni, Sloina, Valea-Bouluĭ, Bodăești, Melinești, Goodeni, Negoești; iar în st. comunele: Căpreni, Mierea-Birnici, Negoești și Adîncata. Din dreptul comuneĭ Adîncata se îndreptează spre S. curgînd puțin pe limita către pl. Jiul-d.-s. Rîul Amaradia primește rîul Plosca pe stînga ce vine din com. Grădiștea, jud. Gorj, udă comunele Zăicoiŭ, Tălpași și Amărăști, cu direcțiunea N.-S., dealungul Dealuluĭ-Muerilĭ și se varsă în Amaradia la s. Amărăști.

Pe dr. Plosca se încarcă cu maĭ mulțĭ afluenți, între care se numără Ploscuța (vezĭ cuv. Ploscuța) pe dreapta.

Atît Amaradia, cît și Plosca, primesc pe ambele maluri afluenți, ce curg prin văĭ strimte la izvor și largĭ cu cît se apropie de vărsarea lor în aceste rîurĭ.

Această plasă maĭ ține și de basinul rîuluĭ Olt și anume de afluențiĭ săĭ din dr. Oltețuluĭ numițĭ Frățila și Giamartaluiul, carĭ trec în jud. Romanați.

Plasa Amaradia din punctul de vedere administrativ e formată din 18 comune și anume: Adîncata, Amărăști, Balota, Bodăești, Bulzești, Căpreni, Goodeni, Goești, Melinești, Mierea-Birnici, Murgașiŭ, Negoești, Slăvuța, Stoina, Tălpași, Valea-Bouluĭ, Velești, Zeicoiŭ. Reședința sub-prefectureĭ este în c. Melinești.

Populația plășiĭ Amaradia e de 6131 c. de fam., cu 24984 sufl., din care 12617 bărbațĭ și 12367 femeĭ.

După starea civilă, populațiunea se împarte în: neînsurațĭ 13021: bărbațĭ 6787, femeĭ 6234; însurațĭ 10480: bărbațĭ 5240, femeĭ 5240; văduvĭ 1471: bărbațĭ 603, femeĭ 868; divorțațĭ 12: bărbațĭ 8, femeĭ 4.

După naționalitățĭ, sunt: Romînĭ 24933, Sîrbĭ 23, Ungurĭ 14, Evreĭ 12, Grecĭ 2.

După felul ocupațiuneĭ, loc. se împart în: agricultorĭ 18206, muncitorĭ 888, servitorĭ 260, comercianțĭ 85, prof. liberale 84, meseriașĭ 82.

După instrucțiune sunt: cu știință de carte 1721: bărbațĭ 1567, femeĭ 154; fără știință de carte 23263: bărbațĭ 11050, femeĭ 12213; la 1000 loc. știŭ carte 69: bărbațĭ 63, femeĭ 6.

Biserică sunt 55, din care 21 parohiale și 34 filiale, deservite de 22 preoțĭ parohĭ și de 6 preoțĭ supranumerarĭ și de 51 cîntărețĭ.

Școlĭ sunt 17: 2 de băeți, 2 de fete și 13 mixte, cu 15 învățătorĭ și 2 învățătoare. Aŭ urmat la școală, în anul 1892—93,

www.dacoromanica.ro

453 copiĭ: băeţĭ 399 şi 54 fete. Aŭ vîrsta pentru a urma la şcoală 3356: 1798 băieţĭ şi 1558 fete.

Juriile comunale judecă pricinĭ micĭ; ţin de judecătoria ocoluluĭ Jiul-d.-s., cu reşedinţa în Filiaşi.

Numărul vitelor e de 43968 capete, anume: caĭ 284, epe 541, armăsarĭ 25, mînzĭ 104.

Vite cornute: boĭ 6415, vacĭ 3700, viţeĭ 1355, taurĭ 784, bivolĭ 27, bivoliţe 21.

Oĭ şi mieĭ 19007, berbecĭ 3397.

Porcĭ 1551, scroafe 1465, vierĭ 511, purceĭ de lapte 1597.

Capre 2463, ţapĭ 185, iezĭ 446.

Măgarĭ 6, catîrĭ 14.

Cu comerciul se ocupă atît străiniĭ cît şi indigeniĭ. La Cruşeţ şi Negoeşti se fac bîlciurĭ anuale. Comerciul îl fac maĭ mult cu oraşul Craiova, unde se duc cu carele şi cu căruţele pe şoseaua naţională Craiova-Tîrgu-Jiu. De asemenea se duc pe la bîlciurile ce se ţin în comunele maĭ sus numite; vînd maĭ mult cereale, vite, cărămidă, lemne, etc.

Căile de comunicaţie ce străbat plasa Amaradia sunt: calea jud. Craiova-Tîrgu-Jiŭ, cu două podurĭ pe rîul Amaradia, unul la Adîncata şi unul între Stoina şi Căpreni; căĭ comunale neşoseluite şi anume: Murgaşi-Veleşti prin com. Balota, de unde are un ambraşament spre Bulzeşti. Gaia-d.-j. de pe această linie este unită cu Goeşti printr'un drum, care, de la Mătăeşti din pl. Ocolul, duce la Negoeşti, la Goodeni, etc.

Un drum proectat duce de la Bodăeşti, de lîngă Amaradia, la Fratoştiţa, din pl. Jiul-d.-s.

Inainte de 1892, pl. Amaradia era unită cu pl. Ocol. Pl. Amaradia-Ocol coprindea comunele: Mălăeşti, Goeşti, Adîncata, Negoeşti, Amăreşti, Mierea-Birnici, Slăvuţa, Zeicoiu, Tîlpaşiŭ, Veleşti, Balota, Bulzeşti, Murgaşiŭ, Goodeni, Melineşti, Bodăeşti, Valea-Bouluĭ, Cruşeţu, Stoina şi Căpreni. In jurul oraşuluĭ Craiova de asemenea eraŭ: Izvorul, Motoci, Mischi, Ghercesti, Pieleşti, Şimnicul, Işalniţa, Breasta, Cernelele, Bucovăţul, Balta-Verde, Podari, Livezile, Glodul, Preajba, Malul-Mare, Săcuiŭ, Ghindeni, Coşoveni şi Cărcea, toate în număr de 40 ce compuneaŭ plăşile unite Amaradia-Ocol, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în Melineşti.

Localităţĭ istorice în această pl. sunt: Putineiul, com. Mierea-Birnici, unde s'a dat bătălia dintre Mihaiŭ-Viteazul şi Tătariĭ. In jurul comuneĭ Goeşti, cât. Muereni, se văd ruinele uneĭ cetăţĭ romane, numită de loc. Cetatea-Mueriĭ.

Amaradia, *plasă,* este situata în partea de E. a jud. Gorj. Această pl., până la 1883, forma plasă singură, dar de atunci s'a unit cu plaiul Novaci şi formează o singură plasă sub denumirea plasa Novaci-Amaradia cu reşedinţa în cât. Hirişeşti, din plaiul Novaci, aparţinînd com. Novaci.

Numirea de Amaradia şĭ-a luat'o de la rîul Amaradia, care ia naştere din această plasă, din punctul de bifurcaţie al dealurilor Prigoria şi Muerea.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Novaci cu care se atinge prin comunele: Ciuperceni, Bumbeşti-Piţicu, Ciocadia, Bîrzeşti şi Sîrbeşti. La V. cu comunele: Voiteşti, Bălăneşti, Pisteşti-din-Vale şi Pisteşti-din-Deal, Budieni şi Şasa din plasa Ocolul. La S. cu plasa Gilort prin comunele: Curteana, Rogojeni, Pietreşti-d.-s., Pîrîul, Licuriciŭ, Adunaţi şi Saca. La E. cu judeţul R.-Vîlceĭ.

Relieful soluluĭ acesteĭ plăşĭ este, spre V. în partea rîurilor Blahniţa şi Gilortu, maĭ mult şes, iar în partea de E. deluros.

Dealurile ce străbat această plasă sunt: Pleşa, al Jiuluĭ, Săcelul, Zorleşti, Prigoria şi Dealul-Mueriĭ.

Cel maĭ renumit platoŭ din această plasă este: Cîmpul-Mare, ce se ridică între basinurile Blahniţa şi Gilortu, spre N. de Tîrgul-Cărbuneşti. (A se vedea la com. Albeni).

Clima acesteĭ plăşĭ este temperată.

Plasa Amaradia are o suprafaţă de 41800 hect. din carĭ 6025 hect. pădure, iar restul arătură, dealurĭ, văĭ, livezĭ şi viĭ.

Solul Amaradieĭ este puţin productiv; izlazurile şi fîneţele sunt cele maĭ întinse; produce cu toate acestea tot felul de cereale.

Rîurile ce străbat această pl. sunt: Gilortu, care este cel maĭ voluminos, apoĭ vin: Ciocadia, Blahniţa, Galbenul, (Baia-de-Fier), Cîlnicu şi Amaradia.

Şoselele din această pl. sunt următoarele:

1. Şoseaua judeţeană T.-Jiu-Vîlcea, care intră în această plasă maĭ la V. puţin de com. Copăcioasa şi trece pe la Scoarţa, unde se desparte în două: o ramură apucă spre S., iar alta merge spre Vîlcea şi trece pe la Colibaşi, Bengeşti-d.-mj., prin apropiere de Ciocadia, prin Cîrligeĭ, Piţicu, Zupeşti, Poenari, Ciuperceni, de unde apoĭ intră în Vîlcea.

2. Şoseaua judeţeană T.-Jiu-Scoarţa-Dolj, în această plasă este aceiaşĭ, până la Scoarţa, de aci apucă spre S. şi trece în apropiere de com. Pojogeni, apoĭ trece prin Pietreşti-d.-s.,

www.dacoromanica.ro

de unde puțin mai la S. intră în plasa Gilortu.

Șosele vicinale în această pl. sunt:

1. Șoseaua vecinală, care pleacă din com. Ohaba, trece prin Glodeni și Bîsnegi de unde intră în plasa Ocolul.

2. Șoseaua vecinală, care vine despre Surupați, intră în această plasă mai la N. puțin de com. Maghierești-din-Deal, trece pe la această comună, pe la Săcel, de unde apoi merge de dă în șoseaua județeană T.-Jiu-Vîlcea.

3. Șoseaua vecinală ce vine de la Ciocadia și intră în această plasă mai la S. puțin de această comună și merge de dă în șoseaua județeană T.-Jiu-Vîlcea.

4. Șoseaua vecinală ce vine despre Pietrești-d.-s., pl. Gilortu, intră în această plasă mai la N. puțin de Pietrești-d.-s. și trece pe la comunele: Ștefănești, Cojani, Cîlnicul, Albeni, unde se desparte în două ramuri; una merge de dă în șoseaua județeană T.-Jiu-Vîlcea, iar alta trece pe la Călugăreasa, Negoești, Poiana, Pojarul-d.-s. și Pojarul-d.-j., de unde apoi intră în pl. Gilortu.

Șosele comunale în această plasă sunt:

1. Șoseaua comunală, care intră din plasa Novaci în această plasă la comuna Pițicu și trece pe la Zorlești, Roșia-d.-s. și Roșia-d.-j., Seciurile și Poiana.

2. Șoseaua comunală, care pleacă din comuna Poenari; această șosea trece prin Poenarile, Sîrbești, Berești, Alimpești, Nicorești, Corșiorul și Peticia, de unde intră în Vîlcea.

3. Șoseaua comunală, care pleacă din șoseaua vecinală Cojani-Albeni, de la com. Cîlnicu și trece prin Bîrzeiu-de-Gilortu, Lujelești, Comănești-d.-j., Bîrzeiu-de-Pădure, de unde puțin mai la S. intră în plasa Gilortu.

In plasă este judecătorie de ocol cu reședința în Pietrești-d.-s.

Este reședința companiei a VII din reg. 18 dorobanți.

Locuri istorice sunt în com. Albeni: Cîmpul-Mare și în com. Bîrzeiu-de-Pădure, locul numit Siliștea.

Plasa are 25 comune:

Glodeni, Maghierești-din-Deal, Săcelul, Cîrligei, Sîrbești, Alimpești, Corșorul, Zorlești, Roșia-d.-j., Prigoria, Negoești, Bengești-d.-j., Bobu, Scoarța, Copăcioasa, Pojogeni, Ștefănești, Bîrzeiu-de-Gilortu, Bîrzeiu-de-Pădure, Poiana-Seciurile, Pojarul-d.-s., Pojarul-d.-j., Pietrești-d.-s., Albeni și Cărbunești.

Ca centre de desfaceri comerciale în această plasă sunt: Pietrești-d.-s. și Tîrgul-Cărbunești.

In această plasă sunt 22 de școli cu 1003 elevi înscriși, din cari urmează cursurile 816 elevi și 20 eleve.

Amaradia, *rîu,* izvorește din c. Seciurile, plasa Amaradia, jud. Gorj, dintre dealurile Prigoria și Mueriĭ, bifurcațiuni ale culmiĭ Zănoaga, curge de la N. la S. udînd comunele Pojarul-d.-s. și Pojarul-d.-j., Logrești-Moșneni, Logrești-Birnici, Tîndălești, Colțești, Busuioci, Hurezani-d.-s. și Pegreni din județul Gorj, după care intră în jud. Dolj, pe la com. Căpreni. De aci își schimbă direcția către S.-E. până la S. de com. Goești, unde din nou își schimbă direcția către S.-V. descriind un arc de cerc până în dreptul satului Troca, com. Cernelile, unde se aruncă în stînga Jiului.

In curgerea sa în jud. Doljiŭ, udă pl. Amaradia pe la mijloc, și parte din plasa Ocolul, trecînd pe la cătunele Ulmetul, Crușețul, Mierea-Birnici, Spineni; Negoești, Pometești, Adîncata-d.-j., Mălăești, Milești-d.-j., Florești și Albești.

Volumul apelor sale, în partea de sus este puțin abundent, din cauza fundului nisipos care face ca apa să se filtreze în pămînt; în josul cursului său însă, începe a-și mări volumul prin apele ce primește de la deosebite izvoare. Fundul Amaradiei către sorginte e nisipos, iar în plasa Gilortului este nămolos pe toată întinderea sa, de aceea nu există pe dînsa morĭ orĭ ferăstrae, din cauză că în vreme de ploĭ aruncă prunduri și distruge tot ce s'ar găsi pe dînsa.

Amaradia primește ca afluenți în jud. Dolj:

a) In dreapta: pîraiele Plopul, com. Căpreni; Boul, Bușorul, Mierea, com. Valea-Boului; și Muerișul, com. Melinești.

b) In stînga: pîraiele Amărăzuia, com. Căpreni; Văluța, satul Crușețul; Valea-Mare, satul Mierea; rîul Plosca, com. Amărești.

Lărgimea medie a albiei sale nu trece peste 15 m., iar adîncimea variază de la 1 m. la 2 m. maximum. De și seacă cîte o dată în timpul verii, totuși în cursul său inferior nu se poate trece prin vad, din cauză că fundul albiei este mlăștinos.

Șapte poduri se găsesc pe Amaradia, din care 3 în județul Dolj și 4 în jud. Gorj:

1. Podul drumului de fier în dreptul cătunului Troaca, lung de 110 m., cu tablier metalic, la 25 kil. de București, între Craiova și Ișalnița;

2. Podul drumului de fier între stațiile Copăcioasa și T.-Jiŭ cu 2 deschideri de 15 metri fie-care;

www.dacoromanica.ro

3. Intre aceleaşĭ staţiĭ pod cu tablier metalic cu o singură deschizătură de 15 metri;

4. La kil. 348 un pod cu o singură deschidere de 15 m.;

5. La kil. 348 metri 912 tot asemenea;

6. Al şoseleĭ naţionale Craiova-T.-Severin, la satul Işalniţa;

7. Al şoseleĭ judeţene, care leagă Craiova cu nordul judeţuluĭ la Negoeştĭ.

8. La comuna Logreşti-Moşneni, jud. Gorj.

Amaradia, *pîrîŭ*, izvoreşte din muntele Pleşea, jud. Gorj, udă plaiul Novaci şi plasa Ocolul, curge de la N. la S. prin căt. Stăneşti, trece pe la E. de c. Muşeteşti, sub numele de apa Muşeteşti, udă comunele Ohaba şi Glodeni, îşĭ îndreaptă apoĭ cursul spre S.-V. pe la S. comuneĭ Voeteşti; aci primeşte în dreapta pîrîul Văleni ce izvoreşte din poalele plaiuluĭ Sclivia şi care adună apele pîraielor Valea-Gruiuluĭ, Inoasa şi Pîrîul-cel-Mare; din Voiteştĭ, pîrîul Amaradia intră în com. Bălăneşti, străbate această comună în lungul eĭ şi intră în com. Budieni, de aci intră în com. Pietreşti-de-Vărsăturĭ, mergînd a se vărsa în Jiŭ, în jos de com. Iaşi.

Amaradia-de-Apus, *locuinţă izolată*, în pl. Amaradia, judeţul Dolj.

Amaradieĭ (Valea-), pe moşia Cristineşti, com. Ibăneşti, plasa Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Amarul, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, la distanţă de oraşul Buzăŭ de 33 kil., situată în jurul laculuĭ Amarul. Limitele sale sunt: la N., Coada-Amaruluĭ, Valea-Drăguneĭ şi mai multe pietre care o desparte de com. Găgeni-Vintileanca; la E., rîul Sărata, care o desparte de c. Cioranca şi hotarul moşieĭ Mărgineni, zis treĭ movile, care o desparte de com. Mihăileşti; la S., hotarele moşieĭ Glodeanul-Sărat, Boldeşti, zis şi Moara-Birăuluĭ, Znagovul şi Afumăcioara; la V., pîrîul Istăŭ, care o desparte de moşia Fulga, jud. Prahova.

Suprafaţa sa este de 6680 h., din carĭ 4990 arabile, 280 fîneaţă, 743 islaz şi 667 lacul Amarul şi teren sterp. Proprietăţĭ maĭ însemnate coprinse în teritoriul acesteĭ comune, sunt: Bărbuleanca, a statuluĭ, Amarul, dat în loturĭ, Ciura, Sinaia (a Eforieĭ Spital.), Dulbanul, Movileanca, Scorţianca, Miroşi, Săuleasca şi Creţuleasca. Terenul săŭ e un vast şes întrerupt de movile şi maĭ cu seamă de cîte-va ape stagnante, care formează lacurĭ, smîrcurĭ şi tufăriş. Cultura principală e orzul şi porumbul, apoĭ secara şi grîul. Ca industrie are o moară de aburĭ şi o stînă pe moşia Scorţeanca. Face comerţ cu cereale, pe care le desface la gara Mizil, cu care e legată prin şoseaua vecinală Mizil-Cotorca prin Casota, precum şi cu alte drumurĭ naturale, din care maĭ însemnat e drumul Amaruluĭ.

Vite are: 810 boĭ, 402 vacĭ, 230 viţeĭ, 4 bivolĭ, 210 caĭ, 250 epe, 50 mînzĭ, 1754 oĭ, 7 capre, 1 asin şi 410 porcĭ.

Comuna e formată din cătunele: Amarul, Dulbanul, (Satul-Noŭ), Miroşi, Movileanca, Scorţeanca şi Sinaia. Populaţia e de 1690 loc., din carĭ bărbaţĭ însuraţĭ 359, neînsuraţĭ 3, văduvĭ 12, băeţĭ 449; femeĭ măritate 359, văduve 41, fete 467. Eĭ trăesc în 388 case. Străinĭ sunt 4 Austro-Ungarĭ. Meseriaşĭ sunt: 1 lemnar, 1 cizmar şi 2 fierarĭ. Media naşterilor e de 66.3; a morţilor de 48, a căsătoriilor de 18. Populaţia creşte cu o medie anuală de 23 suflete.

Din punct de vedere financiar. comuna are 311 contribuabilĭ, din care 27 comercianţĭ Romînĭ. Stabilimente 13. Venitul caselor 4800. Taxa proporţională 120; ven. fonciar 151344; darea căilor de comunicaţie 1866; patente 664.15; fonciera 12070.44. Total fiscal 14600.59. Perceperea 1460.05; judeţene 3120.50; drumurĭ 1385.65; comunale 3120.50; comerc. 50.25. Total general 23737.54. Budgetul comuneĭ e de 4420.91.

Are 2 şcolĭ în com. Amarul şi Miroşi cu un număr regulat de 80 elevĭ. Carte ştiŭ 127 loc. Are 2 bis. în com. Amarul şi Miroşi, avînd ambele aceiaşĭ patronĭ: Sf. Nicolae şi Sf. Demetru. Catedrala este Sf. Nicolae din c. Amarul. Preoţĭ sunt 2, cîntăreţĭ 2, paracliserĭ 2. Numărul cîrciumilor e de 10. Casele sunt ordinare.

Comuna şĭ-a luat naştere, cam pe la anul 1840, în următoarele împrejurărĭ: călugăriţele de la mănăstirea Ţigăneşti, proprietare ale moşieĭ Amarul, aŭ început să dea locurĭ de casă oamenilor de serviciŭ aĭ mănăstireĭ, pe această moşie. Proprietarĭĭ vecinĭ, suferind de lipsa braţelor, le-aŭ imitat. Aşa: Const. Scorţianu, în anul 1842, a dăruit locurĭ de casă orĭ-căruĭ muntean, ce s'ar stabili pe moşia sa Scorţianca. Bănică Cărbunescu a dăruit pe moşia Movileanca. Dănică Colibăşianu, arendaş al Eforieĭ Spitalelor, a stabilit maĭ mulţĭ loc. pe moşia Eforieĭ, Sinaia. Zinca Drăgulineasca a vîndut moşia Miroşi maĭ multor locuitorĭ clăcaşĭ în 1056, dînd naştere căt. Miroşi, singurul care era populat maĭ

www.dacoromanica.ro

d'inainte, sub numele de Băjenari-Creţuluĭ.

Se crede, că prin teritoriul acesteĭ com. ar trebui să treacă Valul-luĭ-Traian, ale căruĭ urme, D-l Schuchardt, în 1885, le-a constatat până în apropiere. In valea Dulbanuluĭ se găsesc multe hîrburĭ de pămînt, pe carĭ loc. le atribue Tătarilor.

Amarul (Sudiţi), *cătun* de reședință, al com. Amarul, județul Buzău, situat pe țărmul de E. al lac. Amarul. Are 610 loc, carĭ trăesc în 145 case. Printre bătrînĭ se maĭ păstrează numele Sudiți, ce-l purta acest sat, pe cînd era supus mănăstireĭ Țigănești.

Amarul, *deal*, formează malul stîng al pîrîuluĭ Galben, prin dreptul com. Cîrligeĭ, pl. Novaci-Amaradia, jud. Gorj; maĭ la vale se numește Ghionoiul.

Amarul, *lac* însemnat, în com. Amarul; conține mult pește. E format din apa ce se adună în șanțul șoseleĭ, din vărsăturile pîrîuluĭ Istău și ale văeĭ Drăguna.

El se scurge sub formă de viroage și dă, maĭ la vale, naștere laculuĭ Boldești. Capul său de N. poartă numele de Cotul-Amaruluĭ, iar cel de S. Coada-Amaruluĭ.

Amarul, *moșie* a statuluĭ, în com. Amarul, jud. Buzău, pendinte de Țigănești; are 600 hect., din carĭ: 450 arabile, 100 izlaz, 26 fîneață și restul sterp. Acum e încorporată cu moșia Glodeanul-Sărat, cu care se arendează împreună.

Amarul, *moșie*, com. Amarul, jud. Buzău, pl. Tohani, pendinte de mănăstirea Sinaia, din jud. Prahova, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din București; are o arendă anuală de 5244 leĭ.

Amarul, vechie *numire* a cât. Sinaia, comuna Amarul, jud. Buzău.

Amaruluĭ (Drumul-), *drum vechiŭ*, jud. Buzău, ce pune în comunicație comunele Amarul și Baba-Ana cu jud. Prahova. El formează hotarul între maĭ multe moșiĭ.

Amaruluĭ (Movila-), *movilă* însemnată, pe moșia Amarul, jud. Buzău.

Amazaua, *vale*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, lîngă satul Roseți-Volnași și canalul Borcea.

Amăcsinești, *moșie* nelocuită în plasa Siretul-d.-s., jud. Roman, com. Gădinți.

Amărăști, *com. rur.*, pl. Amaradia, jud. Dolj, la 34 kilom. de Craiova și la 5 kil. de reședința plășiĭ, com. Melinești.

Situată pe loc șes de ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca, și pe costișea dealuluĭ Golumbul la V. și Mueriĭ la E.

Comuna Amărăști se mărginește la N. cu com. Tălpașiul, la S. cu com. Godeni, la V. cu com. Mierea-Birnici, iar la E. cu com. Velești. Limita linieĭ de N. către com. Tălpașiul începe din dealul Golumbul și ține până la rîul Giamartaluiul. Limita linieĭ de V. merge pe dealul Golumbul și dealul Periul, până în Valea-Tarniţeĭ. Limita linieĭ de S. ține din limita Velești până în rîul Amaradia.

Terenul comuneĭ este accidentat la E. de Dealul-Mueriĭ din care se lasă Dealul-Inalt; la V. se află dealul Golumbuluĭ ce se continuă prin Dealul-Periuluĭ. Aceste dealurĭ sunt cam de 200 m. înălțime; sunt acoperite de pădurĭ, tufărișurĭ și puține viĭ. Intre aceste dealurĭ se găsesc maĭ multe văĭ, între care se numără Valea-Balaciuluĭ, Valea-Periuluĭ, valea Tătulești, valea Balcanul, valea Amărăști, valea Apostul, Valea-cu-Meri, toate la E.; la V. avem valea Golumbuluĭ, Valea-Seacă, Valea-Plopuluĭ, valea Aria, valea Maimanul, valea Cătulești.

Comuna este udată de rîul Amaradia ce udă o mică parte din teritoriul acesteĭ comune, trece la S. în comuna Godeni, după ce a tăiat șoseua Melinești-lor. Tot prin această com. curge rîul Plosca, ce vine de la N. din c. Tălpășoiul, merge de la N.-S. între dealul Golumbuluĭ și Dealul-Mueriĭ și se varsă la Amaradia, chiar pe limita de S. a acesteĭ comune.

Plosca are maĭ multe vaduri și un pod între cătunele Făcași și Plopul. Pe Amaradia se află un pod la Gura-Ploșteĭ. Rîul Giamartaluiuluĭ face puțin limita către comuna Velești. Acest rîŭ are un vad între comunele ce le desparte. Din dealurile Golumbuluĭ și Mueriĭ, se lasă micĭ pîrîiașe intermitente ce curg pe văile cu acelașĭ nume; ast-fel pe stînga primește Pîrîul-Balaciuluĭ, Valea-Pîrîuluĭ, valea Cătulești, pîrîul Baicanul, pîrîul Valea-cu-Meri. In dreapta rîul Plosca primește Pîrîul-Golumbuluĭ, pîrîul Valea-Seacă, pîrîul Plopul, pîrîul Maimanul.

Comuna a fost înființată la anul 1832.

Cătunul de reședință este Fărcașiul. Se compune din cincĭ cât. și anume: 1. Amărăști cu mahalale Amărăști, Băicanul, Plotogi și Fărcășanca. 2. Cătunul

www.dacoromanica.ro

Fărcașiul cu mahalale Fărcașiul, Petrăcheștí saŭ Golășei și Plopul. 3. Căt. Golumbul cu mahalale Golumbeni-Moșneni saŭ Golumbelul. 4. Căt. Băicanul, și 5. Căt. Golumbeiul.

In comună sunt 5 bis., din carí 2 sunt dărîmate și nu maí funcționează. Nu se știe bine de cine sunt fondate; reedificatoriĭ însă sunt loc. comuneí. Cea din căt. Golumbul, mahalaua Golumbul, a fost zidită la leatul 1816. Cele-l'alte 2 existente, adică 1 din mahalaua Plopul, iar cea-l'altă din Amărăști, sunt făcute din bîrne. Doĭ preoțĭ și 4 cîntărețĭ oficiază succesiv la cele 3 bis. existente. Biserica din căt. Amărăști și cea din Golumbul aŭ pămînt arabil, dat după legea rurală din 1864.

Se află o școală mixtă în căt. Fărcașiul cu 1 învățător; școala funcționează de la anul 1840. Este întreținută atît de Stat cît și de com. Școala nu are local propriŭ, căcĭ cel ce îl construise com. s'a dărîmat cu totul. Cel închiriat de com. este de bîrne și acoperit cu tablă. In anul școlar 1892-1893, școala a fost frecuentată de 34 copiĭ.

Populația comuneĭ este de 1368 sufl., adică 715 bărbați și 653 femeĭ. După legea rurală din 1864 sunt 198 împămînteniți.

Casele sunt făcute din bîrne și din zid. Cele maĭ multe case aŭ grădină.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 17361 pog., din care: 8680 pogoane pămînt arabil; 2170 pogoane fînețe; 2170 izlaz; 4340 pogoane pădure.

Moșiile de pe teritoriul comunal se numesc Amărăști, Fărcași și Golumbul; aŭ o supraf. de 8680 pogoane și daŭ un venit de 18684 leĭ; aparțin d-lor M. M. Leoveanu, Mihail Mărăscu, Grigore I. Columbeanu și clăcașilor.

Se seamănă pe ele grîŭ, porumb, orz, etc.

Pădurile sunt:

Pădurea statuluĭ, Golumbul, în întindere de 490 hect. Pădurea d-luĭ Leoveanu, numită Amărăști, în întindere de 600 hect. Pădurea d-luĭ M. Mărăscu tot în Amărăști cu o suprafață de 630 hect. Pădurea moșnenilor Fărcășenĭ și Golumbenĭ, de 450 hectare.

In trecut, toate pădurile eraŭ proprietatea Bibeștilor și a Mitropolieĭ. Sunt compuse din fag, jugastru, corn, plop, cer, gîrniță, etc. Predomină gîrnița și cerul.

Viile, cu o mică întindere, aparțin loc. pe a căror proprietate se găsesc. Produc vin alb de bună calitate.

Livezile de prunĭ aveaŭ înainte o întindere maĭ mare, dar din cauza uscăciuneĭ aŭ rămas ca la 10 hect.

O moară de aburĭ se găsește pe proprietatea d-luĭ Columbeanu. Se lucrează cărămidă. Un om face până la 200 bucățĭ pe zi.

In com. sunt 3 cîrciumĭ: 1 în Amărăști, 1 în Fărcașiul și 1 în Golumbul. Comercianțĭ sunt 3, cîrciumarĭ. Locuitoriĭ se duc rare-orĭ cu productele la Craiova. Se ține la Rusaliĭ un bîlciŭ pe proprietatea d-luĭ Mărăscu și se numește bîlciul de la Gura-Ploștei. Prin com. trece o cale vicinală, ce o unește cu com. Tălpașiul. Diferite potecĭ șerpuesc pe dealurĭ și pe văĭ.

Venitul budgetar pe 1893—94 a fost de 3243 l. 43 b.

Cheltuelile budgetare aŭ fost de 2697 l., 89 b.

Vite cornute 515, oĭ 937, porcĭ 170, capre 220, caĭ 45.

Amărăști, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, compusă din 5 căt.: Amărăști, Palanga, Gușoeni, Padina și Verdea. Îșĭ trage numirea de la niște fugarĭ veniți de la Amărăști-de-Cîmp. Data nu se cunoaște.

Este situată pe pîraiele Pesceana, Aninoasa, Verdea, Nemoiul și Nevropița; la 64 kil. departe de reședința județuluĭ și la 16 kil. de a subprefectureĭ.

Are o popul. de 1630 locuit. (810 bărb. și 820 fem.), în care intră și 6 familiĭ de Țigani; 356 capĭ de familie; 267 contribuabilĭ în 400 case.

In comună sunt 4 bisericĭ: 2 în căt. Amărăști, una în căt. Palanga și una în căt. Padina, carĭ se întrețin cu ajutorul enoriașilor.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu agricultura și viticultura, parte cu dulgheria. Vinurile le desfac maĭ la toate orașele din Oltenia și Muntenia.

In comună sunt 24 caĭ, 288 boĭ, 121 vacĭ, 2 bivolĭ, 779 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ.

Știŭ carte 79 bărbațĭ și 5 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1080 leĭ și comuna 50 leĭ.

Țuică se fabrică în termen mijlociŭ 1000 decal.

Comuna, cu izlaz cu tot, are cam 1401 hect. Aci sunt, cu aproximație, 569 merĭ, 560 perĭ, 679 nucĭ, 465 cireșĭ; iar livezile daŭ până la 400 care de fîn.

Venitul comuneĭ se urcă la 1813 leĭ anual și cheltuelile la 1324 leĭ.

Șoseaua comunală de la N. la S. înlesnește comunicația între com. Glăvile și Nemoiul.

E brăzdată de dealurile: Palanga, Padina, Câmpul-Teiuluĭ, Drumul-Oilor, Aninoasa, Poiana-Lungă, Dealul-Mare, Brozba și Dealul-Verdeĭ și udată de vîlcelele: Nemoiul, Năvropita, Ce-

www.dacoromanica.ro

tăţeaua, Aninoasa şi Verdea. La V. este moşia statuluĭ numită Episcopia.

Şe mărgineşte la N. cu com. Glăvile, la S. cu com. Nemoiul, la E. cu com. Orleşti şi Zăvideni şi la V. cu com. Zăvoeni şi Guşoeni.

Amărăşti, *sat,* pl. Amaradia, com. Amărăşti, jud. Gorj, situată la confluenţa pîrîuluĭ Plosca cu rîul Amaradia, la 5 kil. spre N.-E. de Melineşti. Are 585 suflete, 310 bărbaţĭ şi 275 femeĭ. Locuesc în 145 case construite parte din drueţĭ (bîrne nedungite) şi parte din zid. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoala mixtă din satul Fărcaşiul, com. Amărăşti, ce este la depărtare de 3554 m. Ştiŭ carte 23 locuitorĭ dintre carĭ şi 2 femeĭ. In sat este o biserică parohială construită de enoriaşiĭ satuluĭ, din bîrne, avînd hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ. Are proprietate de 17 pogoane arabile după legea rurală din 1864. Are 1 cîntăreţ şi se deserveşte de preotul bisericilor din satele Fărcaşiul şi Golumbeiul, pl. Amaradia, com. Amărăşti. Cîrciumĭ sunt 2.

Amărăşti, *sat,* face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o pop. de 502 loc. (250 bărb. şi 252 fem.). Aci e reşedinţa com. Copiĭ în vrăsta de şcoală, 91 (47 băeţĭ, 44 fete). Are 2 biserici: una fondată de locuitoriĭ comuneĭ la 1886 şi alta veche, fondată tot de locuitorĭ.

Amărăşti, *deal,* în raionul com. Amărăşti, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 202 hect. vie.

Amărăşti, *locuinţă izolată,* plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Amărăşti, *mahala,* pl. Amaradia, com. Amărăşti, satul Amărăşti, jud. Dolj.

Amărăşti, *vale,* plasa Amaradia, com. Amărăşti, satul Amărăşti, jud. Dolj.

Amărăşti, *pichet de graniţă,* pe Dunăre, pl. Balta-Oltul-d.-j., judeţul Romanaţi, în dreptul comuneĭ Potelul şi insuleĭ Ibra, în faţa satuluĭ Ostrov, din Bulgaria.

Amărăşti-de-Jos, *com. rur.* în partea de V. a plăşiĭ Balta-Oltul-d.-j., judeţul Romanaţi, formată numaĭ din satul cu aceiaşĭ numire; se mărgineşte la S. cu moşia domenială Sadova (Dolj), la răsărit cu com. Bucinişul, la N. cu com. Avărăşti-d.-s. (Godinelul), şi la apus cu Dobroteşti; e departe de Caracal de 22 kil. spre S.-V., iar de Corabia de 32 kil. spre N.-V. Terenul pe care e aşezat satul este şes, şi spre S.-E. se află Măgura-cu-Viţă, punct triangular, cu 125 m. înălţime d'asupra niveluluĭ mărieĭ.

Are 3492 locuitorĭ, din carĭ 1795 bărbaţĭ şi 1699 femeĭ, 744 capĭ de familie, 1619 căsătoriţĭ şi 1875 necăsăt., 276 cu ştiinţă de carte. Din cele 744 de familiĭ, sunt 8 de Ţiganĭ, 2 de Grecĭ, 2 de Sîrbĭ şi 1 de Bulgarĭ, iar restul de Romînĭ. Populaţiunea, robustă şi muncitoare, se distinge prin un port special; se ocupă cu agricultura. In 1887 aŭ fost vite marĭ 1968, vite micĭ 2525, porcĭ 359, etc. Casele sunt maĭ toate bordee în pămînt. Budgetul com. pe 1886-87 a fost de 5914 l. la venituri şi 5878 l. la cheltueli; contrib. sunt 418. Are o şcoală primară mixtă de gradul II cu 1 învăţător. Sunt 15 cîrciumĭ, o moară de aburĭ şi 3 biserici: S-ţiĭ Voivozĭ, clădită la 1657 de monahul Visarion; Sf. Nicolae, din 1675 şi Sf. Ioan din 1865, cu 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Imprejurul satuluĭ se află treĭ măguri marĭ şi una mică din vremile vechĭ, de cînd cu jidoviĭ şi uriaşiĭ, şi se maĭ poate observa urme de sălişte de sat în treĭ locurĭ: la Sălişteа-Amărăştilor, Pisculuĭ şi Polovinele saŭ Bucinişul, unde se găsesc olăriĭ şi cărămizĭ marĭ de Antina, şi monede vechĭ de argint şi aur, suliţe, pietre de rîşniţă, cioburĭ de oale groase şi alte scule de la oameniĭ de demult. Satele Amărăşti sunt înfiinţate de vreun Amar saŭ Amărăscu (Amărăşti, familie nobilă în Oltenia). Posteritatea unuĭ Amar-Amărăştiĭ îĭ întîmpinăm printre aceĭ boerĭ, pe carĭ la 1719 îĭ găsise în Dolj administraţia Austriacă, Drăgan A., Dumitraşcu A., Ilie A. şi Const. Amărăscu. Eĭ aŭ fundat cîte un sat pe proprietăţile lor, numaĭ în Oltenia, de aceea Amărăşti nu sunt de cît peste Olt, în Romînia-Mică. (Hasdeŭ, *Magn. Etymologicum Romaniæ*).

Amărăşti-de-Sus, *numele* oficial al uneĭ com. r. în partea de N.-V. a plăşiĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, căcĭ în vorbirea comună se numeşte Godenelul. Se compune numaĭ din satul cu această numire. Se mărgineşte la N. cu Dvorsca, la V. cu Dobreşti, la S. cu Amărăşti-d.-j. şi la E. cu nişte cîmpiĭ întinse, la extremitatea cărora e com. Rotunda. Satul e aşezat pe teren şes, şi e departe de Caracal de 21 kil. spre S.-V.; iar de Corabia de 34 kil. spre N.-V.

După numirea comună a satuluĭ, în partea loculuĭ este şi o horă, «Alunel din Godinel» (vezĭ

www.dacoromanica.ro

muzica în Hasdeu, *Magn. Etym. Romaniæ)*.

Are o populaţie de 1299 sufl., din carĭ 642 bărbaţĭ, 657 femeĭ, 354 c. de fam.; 609 căsătoriţĭ şi 689 necăsătoriţĭ; 188 carĭ ştiŭ citi şi 1111 carĭ nu ştiŭ; şi 239 contrib. Ocupaţia locuitorilor e agricultura şi creşterea vitelor. In 1887 aŭ fost vite marĭ 1420, vite micĭ 1107 şi 500 rîmătorĭ.

Are 7 cîrciumĭ; casele locuitorilor sunt cele maĭ multe bordee de pămînt.

Budgetul comuneĭ pe 1886-87 a fost de 3232 la venit. şi 3177 leĭ la chelt.

Are o şcoală primară mixtă de gradul II cu 1 învăţător şi 2 bis.: Sf. Nicolae (1843) şi S-ţiĭ Voivozĭ (1872), cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In cuprinsul comuneĭ se află ruinele unuĭ sat vechiŭ numit Polovinele, unde se găsesc cuptoare şi cărămizĭ marĭ de Antina, şi maĭ e o tabără, Bucinişul, unde s'a găsit suliţe, arcurĭ de fier, etc. Iar în niştе gropĭ şi şanţurĭ din localitatea Baştelele s'a găsit unelte de fier şi olăriĭ. Spre răsărit se află o măgură, Săpata. Prin aceste aşezăminte vechĭ, de care se spune că aŭ fost sate cu bisericĭ şi care s'aŭ stricat de Turcĭ şi Tătarĭ, prin aceste ruine, se găsesc încă monede romane.

Amărăzuia saŭ **Amărăzoaia**, *pîrîŭ*, izvoreşte aproape de comuna Piscoiŭ, pl. Gilortul, jud. Gorj, din Dealul-Mueriĭ.

Curge de la N. la S.-V., trecînd pe la Piscoiŭ, Hurezani-d.-j., Cordeşti şi Băceşti, din jud. Gorj, de unde intră apoĭ în jud. Dolj, pl. Amaradia, udînd cătr. Bulzeşti şi Băloşani şi merge de se varsă, în stînga Amaradieĭ, maĭ jos de Căpreni-d.-j.

Afluenţiĭ săĭ sunt pîraiele Horga şi Judele.

Amărăzuia, *pîrîŭ*, udă extremitatea com. Gradiştea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea; formează limita între această comună şi comuna Tina şi se varsă în rîul Amaradia din Gorj.

Amărăzuia, *vale*, în pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj, pleacă din com. Piscoiŭ, de la N. spre S., şi dintre Artanul şi Tăndăleşti, ambele ramificărĭ din Dealul-Mueriĭ.

Această vale îşĭ ia numirea după rîul cu acelaşĭ nume ce o străbate de-a lungul săŭ; pe dînsa se află situate comunele: Piscoiŭ, Horezeni-d.-j., Cordeşti şi Băceşti.

Ambroze, *fîntînă*, pe moşia Şipoteni, com. Cordăreni, plasa Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Amedia-Tabia, *fort*, de categoria II, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ urbane Ostrovul, aşezat într'o poziţiune foarte favorabilă între valea Regederesi-Ceair şi dealul Ieral-Ceca-Bair, aproape de hotarul comuneĭ Almalîu, pe drumul ce duce de la Almalîu la Silistra; de aci până la frontiera Bulgarieĭ nu este de cît un kilom., iar până la Almalîu sunt 3 kil. Este secondarul fortuluĭ Arab-Tabia, aşezat la un kil. maĭ spre N.-V. şi este secondat de către fortul Arab-Tabia, aşezat la un kil. maĭ spre S.-E. El este apărat de o companie a reg. 34 de infanterie, care este cu sediul în Constanţa.

Amet-Agi-Abdurahman, *moşie*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. r. Şiriul şi a-nume pe acela al cătr. Terzi-Chioi. Este aşezat la poalele apusene ale dealuluĭ Arman-Tepe, la hotarul judeţuluĭ Constanţa cu judeţul Tulcea, în partea de răsărit a plăşiĭ şi a comuneĭ. Are 80 hect., dintre carĭ jumătate sunt cultivabile, iar restul păşune şi fîneţe.

Amorni, *deal*, pl. Jiul-d-s., com. Salcia, jud. Dolj, la poalele comuneĭ Salcia, cu înălţime de aproape 100 m.; este acoperit cu pădurĭ şi viĭ.

Amorni, *vale*, pl. Jiul-de-s., jud. Dolj, com. Salcia, pe care este situată comuna Salcia.

Amorţitul, jud. Putna, una din cele zece *barierĭ* ale Focşanilor, situată la N. oraşuluĭ.

Amorţitul, jud. Putna, *mahala* în Focşanĭ, despărţirea III-a.

Amorţitul, jud. Putna, *şes* de 75 hect. la marginea de N. a Focşanilor; sădit cu viĭ.

Amut-Bair, *deal* însemnat, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cara-Murat; situat în partea centrală şi apusană a plăşiĭ şi cea centrală şi sudică a comuneĭ. Se întinde de la sudul satuluĭ Cara-Murat, se îndreaptă spre S. şi se sfîrşeşte în valea Cioban-Dere. Are o înălţime maximă de 104 m., pe care o atinge în vîrful Cara-Murat-Iuk; maĭ are un vîrf înalt de 103 m. anume Cara-Murat-Tepe şi care este în opoziţie cu cel-lalt, căcĭ pe cînd Cara-Murat-Tepe este aproape de extremitatea sudică, cel-lalt este la cea-laltă extremitate. De-a-lungul acestuĭ deal merge şoseaua judeţeană Cara-Murat-Canara.

Amutlu-Culac, *pîrîŭ*, în pl. Babadag, jud. Tulcea, pe terito-

www.dacoromanica.ro

riul comuneĭ Ciucurova, izvoreşte din dealul Periclic, se îndreptează spre miază-noapte, avînd o direcţiune de la S.-V. la N.-E., brăzdînd partea apusană a plăşiĭ şi a comuneĭ; el curge numaĭ prin pădurĭ; malurile sale sunt înalte şi pietroase. Totuşĭ pe albia sa merge drumul vecinal Ciucurova-Hagi-Omer. După un curs de 3 kil. lungime, merge de se uneşte cu pîrîul Cai-Culac şi amîndouă unite merg de se varsă în pîrîul Baş-Punar (saŭ Slava rusească) pe partea dreaptă.

Amutrium, *veche cetate* romană, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, jud. Dolj, (vezĭ com. Răcari).

Amza, *cătun*, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pendinte de com. Ciulniţa; este situat la V. şi în apropiere de satul Ciulniţa. Teritoriul satuluĭ are suprafaţa de 2000 hect. şi este proprietate particulară, pentru care se plăteşte foncieră 852 l.

Amza, *pădure*, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, satul Ostroveni, jud. Dolj, pe moşia Ostroveni, în întindere de 7 hect.

Amzacea, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia; căt. comuneĭ Edil-Chioi, fiind situat în partea septentrională a plăşiĭ şi cea meridională a comuneĭ, la unirea văeĭ Muratan cu valea Kiuvan-Alceac; este închis între dealurile Amzacca-Bair la N. şi Cogea-Sirt-Bair la S.-E. Casele acestuĭ sat sunt foarte răsleţite şi aşeḑate neregulat; numaĭ în partea sa nord-vestică sunt ceva maĭ adunate la un loc, formînd un grup a parte. Aci locuesc Turcĭ, Tătarĭ şi Sîrbĭ. Prin sat trec următoarele drumurĭ comunale: Cara-Chioi trece prin partea orientală a satuluĭ şi merge la Toprai-Sari; de la Biuiuc trece un drum prin centrul satuluĭ şi duce la Pervelei; un altul de la Edil-Chioi duce la Gherengic. Satul este înconjurat de o mulţime de movile; ast-fel la N. este Eschi-Iuc, la V. Meragi-Iuc, la E. Ufac-Iucler şi Pînar-Iuc. În partea sud-vestică, pe marginea drumuluĭ Mustafaci, se află cimitirul turcesc.

Suprafaţa sa este de 1400 hect., din carĭ 40 le ocupă vatra satuluĭ cu 63 case. Populaţiunea este de 41 fam. cu 260 suflete, carĭ se ocupă cu agricultura.

Amzacea-Bair, *deal* însemnat, în jud. Constanţa, plasa Mangalia, pe teritoriul com. rur. Edil-Chioi şi anume pe acela al căt. săŭ Amzacea. Se întinde pe la nordul satuluĭ Amzacea şi este înconjurat de văile Amzacea-Dere, Sînar-Dere şi Muratan, avînd o direcţie generală de la V. spre E. Are o înălţime medie de 95 de m. cu o movilă maĭ însemnată, numită Eski-Iuc. Este situat în partea centrală a com. şi cea septentrională a plăşiĭ. Este acoperit numaĭ cu verdeaţă, pe care o pasc vitele locuitorilor Amzacenĭ.

Amzacea-Dere, *vale*, în judeţul Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Edil-Chioi şi anume pe acela al satuluĭ săŭ Amzacea. Se desface din dealul Meragi-Bair îndreptîndu-se spre apus; se uneşte cu valea Sînar-Dere, merge printre dealurile Amzacea-Bair şi Cerchez-Iuc-Bair, trece pe la nordul satuluĭ Amzacea şi pe la sudul vîrfuluĭ Balabanar-Tepe şi se continuă cu valea Cealic-cu-Ceair; este tăiată de şoseaua judeţeană Amzacea-Uzunlar şi de drumul Amzacea-Osmancea.

Amzali, *sat*, jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. comuneĭ Mamut-Cuiusu; este situat în partea centrală a pl. şi cea nordică a com., la 12 kil. spre N. de căt. de reşedinţă Mamut-Cuiusu. Este aşezat pe valea Ghiaur-Amzalî, la 3 kil. maĭ spre S. de balta Carasu şi este închis din spre V. de dealurile Armutlu-Bair şi Uduamel-Bair, din spre S. de dealul Amzalîĭ-Bair, iar din spre E. de dealul Cara-Durac-Bair şi este dominat maĭ ales de vîrful Hosu-Iuc din dealul Amzali-Bair.

Suprafaţa sa este de 2106 hect., dintre care 17 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ cu 10 case.

Populaţiunea, care este compusă numaĭ din Turcĭ, este de 10 familiĭ cu 50 suflete, ocupîndu-se cu agricultura. Drumul comunal Ivranes-Beilicul trece prin sudul satuluĭ.

Amzali-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Mamut-Cuiusu, căt. Amzali. Se întinde pe la sudul satuluĭ Amzalîĭ şi printre văile Ghiaur-Amzalîĭ Dermen-Culac şi Pescera-Ceair, avînd o direcţiune generală de la apus spre răsărit. Are o înălţime maximă de 127 m., pe care o atinge în vîrful săŭ Hosu-Iuc. Este acoperit cu păşune.

Amzalîi, *deal*, în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Balabancea şi pe acela al căt. Hancearca şi Balabancea. El se desface din dealul David, se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcţiune de la N.-V. la S.-E.; brăzdează partea apusană a pl. servindu-ĭ chiar de hotar către pl. Măcin şi partea S.-V. a com.

www.dacoromanica.ro

Balabancea, despărțind'o de com. Cerna (din pl. Măcin). El se întinde printre pîr. Taița și Cerna, lăsînd spre răsărit dealul Carapcea, spre miază-zi alt deal Carapcea, spre apus dealul Cerna, din el izvorește pîrîul Arcarcula; și pe la poalele sale occidentale curge rîul Cerna. Are ca înălțime un pisc de 330 m., un altul stîncos de 250 m., un altul, dealul Cerna de 242 m. și altul, dealul Sut-Bair de 165 metri, toate puncte trigonometrice de observație rangul al 3-lea. Este acoperit în mare parte cu păduri, pe coaste tufărișuri și pe la poale pășuni întinse.

Amze-Saisi, *deal,* în desființata pl. a Istruluĭ, azĭ Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Casap-Chioi; el este maĭ mult o prelungire a dealuluĭ Caranasuf. Are o direcțiune generală de la V. spre E.; brăzdează partea sudică a com.; ultimele sale coline se întind și dispar pe malurile pîrîuluĭ Casap-Chioi, ce sunt cam rîpoase și pe malul bălțiĭ Sinoe și a prelungiriĭ acesteia, numită balta Sinoaia. Ca înălțime are un vîrf de 30 m. și o ridicătură de 5 m. pe malul bălțiĭ Sinoaia, ambele puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea. Este acoperit în cea maĭ mare parte cu arături și prea puține fînețe.

Amzuleşti, *sat,* pl. Băilești, com. Afumați, jud. Dolj, despre care bătrîniĭ spun că-și trage numele de la un păstor Amza, care așeḑîndu-se cu turma aci, a pus temelia satuluĭ, căruia de atuncĭ în colo i s'a ḑis Amzulești. Are 508 suflete: 233 bărb. și 275 fem. Copiiĭ din acest sat urmează la școala mixtă din satul Afumați, ce este la 1000 m. depărtare de satul Amzulești. Cu vîrstă de școală sunt 29 băeți și 40 fete. Știŭ carte 51 bărb. și 3 fem. Pe limita acestuĭ sat cu satul Afumați, pl. Băilești, este o biserică. In sat sunt 46 case de pămînt bătut, 3 de zid, 12 de gard și 1 de paiente.

Se maĭ află 100 caĭ, 200 boĭ și vacĭ, 167 oĭ și 300 porcĭ.

In Amzulești se găsesc 2 cizmarĭ, 2 fĭerarĭ, 1 cojocar. Sunt 2 cîrciumĭ în sat.

Amzuleşti, *branişte,* pl. Băilești, com. Afumați, satul Amzulești, jud. Dolj, în întindere de 85 hect. și 70 arĭĭ, pe moșia d-lor Constantin C. Paianu, Trajan Djuvara și Luca Demetriadis. Predomină gorunul.

Amzuleşti, *moşie,* pl. Băilești, com. Afumați, satul Amzulești, jud. Dolj, cu 2581 pogoane arabile; aduce venit anual de peste 60.000 leĭ; aparține d-lor C. C. Paianu, Trajan Djuvara, Teodor B. Davidescu. Aparținea în vechime luĭ C. Paianu și luĭ Teodor Iota.

Amzuleşti, *nume,* ce purta în vechime com. Afumați, pl. Băilești, jud. Dolj.

Amzuleşti, fost *sat,* pl. Băilești, com. Boureni, jud. Dolj.

Amzuleşti-de-Jos, *nume,* ce purta în vechime satul Amzulești, pl. Băilești, com. Afumați, jud. Dolj.

Amzuleşti-de-Sus, *nume,* ce purta în vechime satul Afumați, pl. Băilești, jud. Dolj.

Ana (Baba-), jud. Buzăŭ, vezĭ Baba-Ana.

Ana (Baba-), *locuință izolată,* plasa Negoești, jud. Ilfov, com. Vasilați.

Ana-Davila, *izvor de apă* minerală, în valea rîuluĭ Olănești, jud. Vîlcea, avînd ca substanțe fixe: Bicarbonat de magnesie, de calce și sodă (în mare cantitate), iodur de magnesie și iodure alcaline (concentrate), clorur de sodiu (concentrat), clorur de calce, sulfat de calce și sulfat de sodă (în mare cantitate), silicate, fosfate și oxid de aluminiu.

Anadol-Chioĭ, *sat* important, în jud. Constanța, pl. Constanța, căt. comuneĭ Palazul-Mare; este situat în partea răsăriteană a plășiĭ și cea merdională a com., la 4 kil. spre S.-V. de căt. de reședință Palazul, la 23 kil. spre S.-E. de reședința plășiĭ, com. Caramurat și la 2 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, nu departe de iazul Tăbăcăria. Este închis la S. și V. de pietrosul deal al Constanțeĭ, iar la N. și E. de dealul Anadol-Chioĭ. Are o întindere totală de 2015 hect., din carĭ 91 hect. ocupate de locuințele și grădinile locuitorilor cu 130 case.

Populația întreagă este de 112 fam. cu 531 sufl., în maioritate Turcĭ și Tătarĭ, carĭ se ocupă cu agricultura puțin, maĭ mult cu creșterea vitelor, aci se face un important tîrg de vite în primele zile ale luĭ Septembre, unde se vînd o mulțime de vite din toate părțile jud., fie pentru comunele carĭ n'aŭ vite în destul, fie pentru comerțul exterior al Constanțeĭ. Pămîntul produce orz, ovăz și secară; grîul reușește puțin, tot așa și cele-l-alte plante. Prin sat trece însemnatul drum național Constanța-Babadag-Tulcea; alte drumurĭ carĭ pleacă din sat sunt spre Hagidiuliuc, Lazmahale, Ha-

www.dacoromanica.ro

sancea și Horoslar. Un scriitor grec, d. Papadopolu Vretos a presupus că aci ar fi fost orașul Tomis; de sigur însă că Tomis trebue așezată pe locul Constanței de azĭ.

Anadol-Chioi, *deal*, în jud. Constanța, pl. Constanța, comuna Palazul-Mare, cătr. Anadol-Chioĭ; se desface din dealul Constanței, se întinde spre răsărit, printre lacul Siut-Ghiol, iazul Tăbăcăria și Iazul-Mare, făcîndu-ĭ acestuĭ din urmă țărmul înalt și pietros; e presărat cu movile ca Tabia-Tepe, lîngă satul Anadol-Chioĭ. Pe un cot al său este așezat satul; pe muchia luĭ trece drumul Constanța-Tulcea, acoperit cu semănăturĭ și la poale cu grădinĭ de zarzavat ce alimentează orașul Constanța.

Analoage, *vale*, în partea de N. a comuneĭ Vutcani, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Analogul, *sat*, pendinte de com. Colonești (v. a. n.), pl. Stănișești, județul Tecuciŭ. Situat în partea dr. a rîuluĭ Zelețin, la o distanță de 8 kil. N.-V. de tîrgușorul Colonești, reședința comuneĭ. Acest sat a avut maĭ mulțĭ loc.; astăzĭ nu are de cît 4 c. de fam. cu 23 suflete, 3 fam. de Țiganĭ și 1 romînă. Țiganiĭ se ocupă cu facerea lingurilor, de aceea se numesc «lingurarĭ». Eĭ sunt împroprietăriți.

Analogul, *deal*, la V. satuluĭ Analogul, hotar între jud. Tecuciŭ și Tutova, alt. 437 m.

Analogul, *munte*, pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, de pe teritoriul com. Podurile.

Ancuțeĭ (Podul-), *pod*, peste valea Milcovuluĭ, între propriet. Colfeasca-Văcărească și Obedeanca, din pl. Glavacioc, jud. Vlașca.

Andolina, *vale*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, teritoriul comuneĭ Vărăști. Această vale, începînd din lacul Boianul, are direcția spre N.-E., în lungime de doĭ kil., după care se îndreaptă spre E., unde are adîncimea cea maĭ mare, purtînd numirea de Batalurile; de aci se îndreptează spre N., desfăcîndu-se în maĭ multe ramurĭ, carĭ micșorîndu-se din ce în ce, se pĭerd.

Andona, *baltă*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacăŭ, formată de Siret, în dreptul com. Buhoci.

Andonia, *moșie*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vindereĭ, proprietatea statuluĭ, arendată împreună cu moșia Tihuești în ultimul period cu 2728 leĭ anual.

Andonia, *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vindereĭ, în mărime de 5 hect., proprietatea statuluĭ.

Andrășeasca, *pădure*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pe teritoriul comuneĭ Andrășești; are suprafața de 220 hect. cu următoarele esențe: ulm, salcie, plop și stejar.

Andrășești, *com. rur.*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, este situată pe partea st. a rîuluĭ Ialomița, între comunele Perieți și Ciochina. Teritoriul comuneĭ are o supraf. de 12600 hect. și se întinde din rîul Ialomița spre N. până în jud. Brăila, unde, în apropiere de acest jud., tot pe teritoriul acesteĭ com., s'a înființat și comuna Miloșești. Coprinde două moșiĭ: Andrășești cu 9755 hectare pămînt arabil, 220 hect. păd. și mărăcinĭ și 100 hect. băltiș și moșia Orboești cu 210 hect. pămînt de arătură și izlaz, 200 hect. păd. și mărăcinĭ și 100 hect. băltiș.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 170 loc.; neîmproprietăriți se maĭ află 38.

Se compune din satele Andrășești și Orboești și din cătr. Cadîna și Bălănică, avînd reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în s. Andrășești.

După recensămîntul din anul 1890, populația comuneĭ se urcă la 938 loc. cu 230 c. de faĭn. și 708 membriĭ de familie, sau 479 bărbațĭ și 459 femeĭ. După naționalitate: 931 Romînĭ, 3 Grecĭ și 4 Bulgarĭ, toțĭ de religie creștină ortodoxă. După profesiunĭ: 273 agricultorĭ, 5 comercianțĭ, 7 profesiunĭ libere, 15 muncitorĭ și 17 servitorĭ. Din aceștia știŭ carte 181 persoane.

Populațiunea comuneĭ se ridica în 1887 la 161 familiĭ Romîne, 5 familiĭ de Țiganĭ și 3 familiĭ de Grecĭ, saŭ 940 loc., din carĭ 303 bărbațĭ, 260 femeĭ și 377 copiĭ. Numărul contribuabililor era de 163, din carĭ 9 se ocupaŭ cu comerțul iar ceĭ-l'alțĭ cu creșterea vitelor și cu agricultura.

Vite: 416 caĭ, 380 boĭ, 6160 oĭ, 9 asinĭ, 8 bivolĭ și 738 rîmătorĭ.

Budgetul com. era de 3205 l. la venitурĭ și 4347 la cheltuelĭ în 1887.

Sunt două biserică la carĭ oficiază 2 preoțĭ și 2 cîntăreți, plătiți de com. cu suma anuală de 352 leĭ.

Instrucțiunea se predă într'o școală primară mixtă, de un învățător retribuit de com. Școala are local propriŭ, construit de comună.

Prin comună trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

www.dacoromanica.ro

Pe teritoriul acesteĭ comune, pe o întindere de 200 hect., se află Fundata, lac cu apă minerală.

Andrăşeşti, *sat*, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pendinte de com. cu acelaşĭ nume; este situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, pe un mic grind înconjurat de pădurĭ.

Aci este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale. Are o şcoală mixtă, cu un învăţător retribuit de com.

Biserica este zidită la 1821 şi pentru serviciul religios este un preot şi un cîntăreţ.

Populaţia satuluĭ e de 100 familiĭ de Romînĭ, 2 familiĭ de Grecĭ şi 1 de Ţigani.

Locuitoriĭ satuluĭ sunt plugarĭ şi posed 270 caĭ, 250 boĭ, 3450 oĭ, 8 bivolĭ, 6 asinĭ şi 422 rîmătorĭ, deci în total 4406 vite.

Pe lîngă sat, pe marginea de N., trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni; iar spre N.-E. se află satul Fundata, cu apă minerală.

Andrăşeştilor (Valea-), *vale*, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, situată între satul Andrăşeşti şi rîul Ialomiţa.

Andreaşi, *com. rur.*, în pl. Oraşuluĭ, lîngă rîul Milcov, jud. R.-Sărat.

Istoric. Pănă la 1876, Andreaşi făcea parte din pl. Marginea-d.-s., de la 1876—1892 a făcut parte din Marginea-d.-s.-Oraşul, iar de la 1892 după împărţirea nouă, face parte din pl. Oraşuluĭ.

Este aşezată în partea de miază-noapte a judeţuluĭ, la 59 kil. spre N.-V. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de apus a plăşiĭ Oraşuluĭ, la 17 kil. spre V. de com. Coteşti, reşedinţa plăşiĭ. Comunele cele maĭ apropiate de Andreaşi sunt: Odobeasca, la 14 kil. spre răsărit; Broşteni la 16 kil., tot spre răsărit; I.acul-luĭ-Baban, la 24 kil. spre miază-zi; Dumitreşti, la 32 kil. spre S.-V.; şi Bisoca la 35 kil. spre V.

Comuna se mărgineşte la miază-noapte cu căt. Vulcăneasa şi Valea-Largă ale com. Broşteni, de carĭ se desparte prin culmea dealuluĭ Chicioara; la răsărit cu com. Odobeasca, de care se desparte prin pîrîul Valea-Neagră; la miază-zi cu com. Dealul-Lung, de care se desparte prin culmea Dealul-Lung; la apus cu rîul Milcov şi căt. Andreaşul-d.-s., al com. Mera, jud. Putna, de care se desparte prin Milcov.

Andreaşi este o comună de munte, şi are multe dealurĭ importante. Culmile: Alunuluĭ, Laculuĭ, Chicioareĭ şi Scoruşuluĭ, o străbat în toate direcţiunile, prezintînd următoarele dealurĭ saŭ piscurĭ maĭ însemnate: Chicioara, Poarta-Scoruşuluĭ, Păpălog la miază-noapte; Crucea-Ciocăneluluĭ, Ţicma, Ariciul, Bursuc, Tîrîtul, Scoruş, Muşunoaia, Rîmna, la răsărit; Alunul, Lacul, Spoata, Păcurele, Cinarul saŭ Jinurul, Colţul-Porculuĭ, Groapa-Laculuĭ, Sorbul, Gîrbova, Mărul-Corni la miază-zi, iar la apus sunt Titila saŭ Chitila, Titileşti şi Hotarul. Toate aceste vîrfurĭ sunt stîncoase; puţine dintre ele sunt acoperite cu pădurĭ şi maĭ puţine cu păşunĭ.

In privinţa rîurilor este bine udată. Rîul Milcovul o udă în partea de apus, precum şi afluentul saŭ Pîrîul-Săreĭ; pîraiele Vulcăneasa, Butucoasa şi Valea-Largă, toate afluenţiĭ aĭ Milcovuluĭ, o brăzdează în partea de miază-noapte; rîul Rîmna şi afluenţiĭ săĭ: Scoruşul, Valea-Neagră unită cu pîraiele: Alunul, Scorbul, Lacul, Mărul-Corniĭ, Pîrîul Ciocănel, afluente al pîrîuluĭ Valea-Largă, o udă în partea de răsărit; apoĭ pîraiele: Jinurul, Gîrbova, afluenţiĭ aĭ Milcovuluĭ şi Bursucul, Alunişul, afluenţiĭ aĭ Rîmniceluluĭ în partea de miază-zi udă comuna; în sfîrşit, pîraiele Titila şi Andreaşiul-mic, ambele afluente ale Milcovuluĭ, o udă în partea de S.-V.

Clima comuneĭ e foarte sănătoasă.

Cătunele carĭ compun această comună sunt următoarele: Andreaşi, cătunul de reşedinţă, unde se află şi şcoala, e aşezat cam în mijlocul comuneĭ, pe un mic pîrîiaş afluent al pîrîuluĭ Sări; Tîrîtul, la răsărit, la 10 kil. spre E. de Andreaşi, căt. de reşedinţă, pe rîul Rîmna; Rîmna, tot spre răsărit, la $6\frac{1}{2}$ kil. spre E. de căt. Andreaşi, pe rîul Rîmna; Titila, spre miază-zi, la 1 kil. spre S. de căt. Andreaşi, la poalele vîrfuluĭ Titila; Hotar, spre apus, la $1\frac{1}{2}$ kil. spre V. de căt. Andreaşi, pe rîul Milcov; şi cătunaşele Andreaşul-Mic, la miază-zi, Andreaşul-d.-s., la miază-noapte, şi Andreaşul-Muntenesc, în opositiune cu cel moldovenesc, la apus.

Suprafaţa com. este de 2600 hect., din carĭ 75 hect. ocupate de vatra satelor, 81 hect. ale locuitorilor, (date după legea din 1864), 2544 ale proprietăţiĭ particulare şi ale statuluĭ.

Populaţia com. este de 112 fam., carĭ coprind 650 suflete, din carĭ 331 bărbaţĭ şi 319 fem.; după starea civilă: 300 căsătoriţĭ, 310 necăsătoriţĭ şi 48 văduvĭ; 10 ştiŭ carte (afară de copiiĭ de la şcoală) iar restul nu ştie; toţĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ; printre eĭ se maĭ află şi cîţĭ-va Romînĭ ardelenĭ.

www.dacoromanica.ro

In comună este o singură biserică, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului (15 August), construită de locuitorĭ în anul 1891; are un preot și un cîntăreț; 17 pogoane pămînt.

Istoric. Mai există în comună o biserică foarte veche, de lemn, fără inscripțiunĭ; nicĭ bătrîniĭ nu știŭ să spună de cine e făcută; probabil că tot de locuitorĭ; n'are preot și locuitoriĭ se duc la biserica din comuna Mera (jud. Putna).

Comuna are o singură școală mixtă, care ca local avea, pănă în 1892, o casă de bîrne, cedată pe timp nehotărît; acum s'a terminat clădirea făcută cu baniĭ județuluĭ; are un învățător cu 23 elevĭ, toțĭ băețĭ.

Pămîntul este mediocru, impropriŭ pentru agricultură, fiind pietros stîncos și prăpăstios, bun numaĭ pentru fînețe și pădurĭ. Cele 2525 hectare ale comuneĭ se divid ast-fel: 120 hectare arabile, cam vre-o 300 hectare imaș și restul de 2135 hectare acoperit cu pădurĭ și locurĭ impracticabile.

Ocupațiunile locuitorilor sunt: puțină agricultură, ne avînd pămînt arabil în mare cantitate, lemnăria și dogăria. Creșterea vitelor nu e lăsată maĭ pre jos, căcĭ sunt în com. 1587 capete, din carĭ: 114 boĭ, 72 vacĭ, 109 caĭ, 48 epe, 1003 oĭ, 161 capre și 80 rîmătorĭ. Industria e simplă, avînd ca ramură dogăria. Comerțul comuneĭ e neînsemnat, consistînd în export de lemne, șindrilă și lînă de oĭ, și în import de cereale, spirtoase și lucrurĭ de băcănie. Transportul se face prin gara orășeluluĭ Odobești (jud. Putna), la 18 kil. spre N.-E. de Andreași.

.Căĭ de comunicație sunt numaĭ micĭ drumurĭ, carĭ, în timpurĭ urîte de ploae, devin impracticabile; ele sunt așezate pe marginea rîurilor; așa sunt: pe valea Pîrîuluĭ-Săreĭ, la Andreașul moldovenesc; pe valea pîraielor Vulcăneasa și Valea-Largă, la com. Broșteni; pe valea rîuluĭ Rîmna, la Odobasca, Dealul-Lung, Cotești și Rîmnicul-Sărat; pe muchiile culmilor Alunuluĭ, Stoica și Dealul-Roșu, la Bisoca, Jitia și Dumitrești.

Comuna are 137 contrib.; ven. sunt de 1338 leĭ 12 baniĭ, iar chelt. de 1338 l. 10 b.

Portul locuitorilor. Pe lîngă costumul general al plășiĭ întregĭ, sătenĭĭ maĭ poartă cămășĭ de bumbac și de cîlțĭ, peste carĭ pun sumane, ițarĭ; în cap căciulĭ, în picioare cipicĭ; femeile poartă cămășĭ naționale, sumane, catrințe, în picioare cipicĭ, pe cap conciŭ și ștergare.

Andreași, *sat,* în plasa Orașuluĭ, jud. R.-Sărat, cătunul de reședință al comuneĭ Andreași, așezat cam în mijlocul com. pe pîrîul Andreași; maĭ cuprinde și cătunele: Andreașul-d.-s., Sorbul, Cătănoiul și Butucoasa; are o întindere de 1200 hect., cu o populație de 51 familiĭ, carĭ cuprind 298 sufl.; aci se află școala și biserica.

Se maĭ numea și Andreașul muntenesc.

Andreași (Dealul dintre Valea-Neagră și-), *deal,* în pl. Oraș, jud. R.-Sărat, în partea de apus a eĭ, în com. Andreași; se întinde printre afluențiĭ rîuluĭ Rîmna; este acoperit cu puține fînețe și multe pădurĭ.

Andreași (La-), *locuință izolată,* în pl. Orașuluĭ, com. Andreași, jud. R.-Sărat; astă-zĭ han pe drumul spre Jitia, la 8 ½ kil. spre miază-zi de cătunul de reședință.

Andreași, *pîrîŭ,* în pl. Orașuluĭ, com. Andreași, jud. R.-Sărat, izvorește din Vîrful-Alunuluĭ, udă cătunul Andreași și se varsă în rîul Milcov, după un curs de 3 ½ kil., repede și spumos. Valea sa este frumoasă, sălbatică și acoperită cu pădurĭ.

Andreești, *com. rur.,* la S. de com. Vladimir, din pl. Gilortul, jud. Gorj și în direcție S.-V. de orașul T.-Jiul, la o distanță de 44 kil.; se compune din cătunele: Andreești, Blîndulești, Plușcul-de-Apus, Plușcul-de-Răsărit și Săseni; se mărginește la N. cu com. Săulești, la V. cu com. Bibești, la E. cu com. Vladimir și parte din comuna Căpreni din județul Dolj.

Situat pe șes, coaste și vîlcele, pe ambele părțĭ ale rîuluĭ Gilortul, are o suprafață aproximativ de 2067 hect., din carĭ 720 hect. pădure, 742 hect. arabile, 533 hect. fînețe, 24 hect. vie, 28 hect. livezĭ de prunĭ și 20 hect. izlaz.

Locuitoriĭ sunt parte moșnenĭ și parte împroprietărițĭ după legea rurală din anul 1864.

Cu o populație de 250 fam., 1249 sufl., din carĭ 261 contribuabilĭ, între carĭ sunt și 5 fam. de Țiganĭ.

Romînĭĭ în genere se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar Țiganiĭ cu fierăria.

Numărul vitelor este de 645 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 1115 oĭ, 251 capre, 315 rîmătorĭ.

Sătenĭĭ aŭ 113 pluguri, 4 căruțe cu caĭ, 135 care cu boĭ, 12 fîntînĭ și 15 puțurĭ.

Căile de comunicație de care dispune sunt: șoseaua județeană, care trece de la N. spre S. pe lîngă cătunul Plușcul-de-Apus; șoseaua vecinală care începe din șoseaua județeană și merge spre E. în cătunul Andreești, trecînd

www.dacoromanica.ro

rîul Gilortul pe un pod de lemn bine construit, de aci pe Valea-Deșuluĭ în com. Vladimir; o altă șosea comunală leagă cătr. Plușcul-de-Apus cu comuna Bibești.

Această com. are o școală primară, fondată la anul 1884, și 2 biserici, 1 de zid făcută de Const. Poenaru Bătăiosul la anul 1839; iar cea-l-altă de lemn făcută la anul 1812; bisericele sunt deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Andreești, *cătun,* reședința com. cu același nume, din plasa Gilortuluĭ, jud. Gorj.

Situat pe șes și coastă, are o suprafață de aproape 860 hect., din carĭ 301 hect. pădure, 300 hect. arabile, 225 hect. fînețe, 8 hect. vie, 10 hect. livezĭ de prunĭ și 13 hect. izlaz.

Cu o populație de 78 familiĭ cu 534 sufl., din carĭ 70 contribuabilĭ, între aceste familiĭ se află și 2 de Țiganĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moșneni, parte împroprietăriți după legea rurală. Eĭ posed 35 pluguri, 2 căruțe cu caĭ, 40 care cu boĭ, 245 vite cornute marĭ, 13 caĭ, 405 oĭ, 100 capre și 90 rîmătorĭ.

Căile de comunicație din acest cătun sunt descrise la com. sa. In cătr. se găsesc 2 fîntînĭ și 3 puțurĭ.

Are o școală primară, fondată la anul 1884, și o biserică de zid, fondată de Const. Poenaru-Bătăiosul, la anul 1839; deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Andreĭ, *iaz,* pe moșia Hudești, comuna Hudești, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Andreĭ (Poiana-luĭ-), *loc izolat,* în pădurea statuluĭ Măgura, din com. Măgura, jud. Buzău.

Andreĭ, *măgură,* com. Dobridor, pl. Cîmpul, jud. Dolj.

Andreĭ, *movilă,* (v. Dențeni, deal), com. Drănceni, plasa Podoleni, jud. Fălciu.

Andreĭ, *movilă,* (v. Dorneĭ, Movila-), com. Belcești, pl. Bahluiu, jud. Iași.

Andreĭ, *pîrîu,* se varsă în Cungrea-Mare, pe țărmul drept, în raionul com. Ciomăgești, plasa Oltul-d.-s., jud. Olt.

Andreĭ, *vale,* pe teritoriul satuluĭ Chișcăreni, com. Șipotele, plasa Bahluiu, jud. Iași, numită ast-fel după numele unuĭ om, care a ținut în posesie mult timp această vale, renumită pentru bogatele sale fînețe.

Andreiasca, *fîntînă,* pe moșia Stănești, com. Tureatca, plasa Berhometele, jud. Dorohoiu.

Andreiaș (Andrieșul), numit maĭ înainte Șindrilari-Andreiaș, *sat,* în com. Mera, jud. Putna, pl. Gîrlele. E așezat în stînga Milcovuluĭ, nu departe de izvorul luĭ, la poalele dealuluĭ Andreiașul. Populațiunea e de 695 locuitorĭ, carĭ stau în 205 case. Cultul e reprezentat printr'o biserică parohială cu hramul S-țiĭ Apostolĭ. Are o școală mixtă într'un local închiriat. In acest cătun se află o stîncă de sare, la locul numit Fața-Spumeĭ, și micĭ izvoare de ape minerale neanalizate încă.

Majoritatea sătenilor se ocupă cu facerea de vase, cofe, doniță, din bradul ce-l cumpără în Vrancea.

Notițe istorice. Satul Andreiaș e foarte vechiu, și-și datorește numele unuĭ vechiu proprietar din Vrancea, zis Andreiaș. Intr'un document slavon din 1445, emanat de la Domnul Moldoveĭ Ștefan, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, se pomenește de un sat Andreiaș, pe rîul Putna, pe care Domnul îl dărueste Banuluĭ Oană Ureacli.

Andreiașul, *munte,* situat pe teritoriul comuneĭ Mera, jud. Putna, pl. Gîrlele, proprietatea statuluĭ.

Andreiașul saŭ **Andreieșul**, *parohie,* județul Putna, plasa Gîrlele, coprinzînd satul cu același nume. Biserica parohială situată în acest sat are hramul S-țiĭ Apostolĭ.

Andreiașul-de-Sus, *sat,* în pl. Orașuluĭ, cătr. comuneĭ Andreiași, jud. R.-Sărat, la 2 ½ kil. spre miază-noapte de cătr. de reședință Andreiași, pe Pîrîul-Săreĭ. Intinderea și populația sunt coprinse în cătr. de reședință.

Andreiașul muntenesc, *numire* veche a comuneĭ și a cătr. Andreiași, jud. R.-Sărat, spre a se deosebi de cătr. Andreiașul moldovenesc (al comuneĭ Mera, jud. Putna), pe partea cea-l'altă a rîuluĭ Milcov, și la o depărtare numaĭ de 600 metri.

Andreiescul, *deal,* pe moșia Culiceni, com. Tureatca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Andreiesculuĭ (Podișul-), *podiș,* pe moșia Crăiniceni, com. Horodiștea, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Andreiești, *sat,* în pl. Rîmniculd.-j., cătr. comuneĭ Drog, jud. R. Sărat, în partea de apus a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de cătr. de reședință Drog, și în apropiere de lacul Jîrlău saŭ Drog;

www.dacoromanica.ro

este pe cîmp întins; are o întindere de 4 hect. cu 87 fam., ce cuprind 392 sufl. In vechime se numea Hoinari; numele de astă-zĭ îl are de la un vechiŭ proprietar, Andreevicĭ.

Andrienilor, jud. Suceava, vezĭ Bîtcele-Andrienilor.

Andrieşeni, *sat*, în centrul com. Epureni, pl. Turia, jud. Iaşi; situat pe podişul dealuluĭ Soci, ce formează malul stîng al şesuluĭ rîuluĭ Jijia. Suprafaţa teritoriuluĭ e de 1430 hect., cu o populaţie de 171 fam. saŭ 647 loc. Romînĭ, carĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor; sunt şi cîţĭ-va locuitorĭ Evreĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o bis. zidită în anul 1834, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi o şcoală înfiinţată în anul 1868.

Moşia este proprietatea statuluĭ.

Numărul vitelor e de 3011 capete din carĭ: 963 vite marĭ cornute, 1746 oĭ şi 180 rîmătorĭ.

Andrieşeşti, *sat*, pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, căt. al com. Fîntînelele, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, la N. de Hemeiuş, reşedinţa, de care este depărtat cu două kil. Are case dese, printre care o cîrciumă. Capĭ de fam. sunt 36, sufl. 111; printre care 106 Romînĭ, 3 Ţiganĭ şi 2 Evreĭ. In sat se numără: 3 caĭ, 90 vite cornute, 54 oĭ şi 66 porcĭ.

Andrieşeşti, *deal*, plasa Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, comuna Fîntînelele, pe malul drept al Bistricioareĭ.

Andrieşeşti, *moşie*, pl. Trotuş, jud. Bacăŭ, care avea părţĭ răzeşeştĭ. In această moşie avea parte şi Hatmanul Alecu Aslan, d-na Elenca Tudurusceasca şi alţĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea, pe lîngă moşiile Caşin şi altele; fără sat. («Buciumul Romîn», Th. Codrescu, Vol. I, pag. 38).

Andrieşoaia, *iaz*, plasa Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, în com. Fîntînelele, avut în peştĭ şi racĭ.

Andrişoaica, *fostă proprietate* a fam. Dumitraşcu Brătianu, com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, trecută prin cumpărătoare în posesiunea d-luĭ Racoviceanu, carele a rămas şi ca ctitor al bisericeĭ din Racoviţa, după moartea luĭ Dumitraşcu Brătianu.

Andronache, *moşie nelocuită*, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Colintina-Fundeni (v. a. n.). Este proprietatea D-luĭ G. Nicolescu şi are 160 hect., din carĭ se cultivă 148 hect., restul e izlaz şi vie.

Androne, *deal*, 108 m. alt., la 3 kil. V. de com. Corod, jud. Tecuciŭ.

Androne, *loc arabil*, situat la V. de s. Corod, în raionul com. Corod, plasa Nicoreşti, judeţul Tecuciu.

Androneşti, *mahala*, în com. r. Padina-Mare, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Androni, *deal* cultivabil, pe moşia Probota, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Andronic, *hîrtop*, pe teritoriul satuluĭ Oneşti, com. Şipotele, pl. Bahluiŭ, jud. Iaşi.

Andruloiuluĭ (Poiana-), *loc izolat*, în pădurea statuluĭ Valea-Largă, comuna Viperesti, jud. Buzăŭ.

Aneĭ (Cîmpia-), *cîmpie*, în jud. Vlaşca, pe proprietatea Strîmba-d.-j., în trupul Iaşi; are suprafaţă de 195 hect.

Aneĭ (Vadul-), *moşie* nelocuită, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, fostă proprietate a statuluĭ, actualmente a D-luĭ Nic. Iacovache.

Aneĭ (Valea-), *vale*, com. Starchiojdul, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Aneĭ (Groapa-), *vale*, în com. Drajna-d.-s., pl. Teleajen, jud. Prahova.

Aneşti, *sat*, (v. com. rur. Izvorul-Aneştilor), jud. Mehedinţi.

Anghel, *vale*, izvoreşte din com. Cetăţeni-din-Deal, şi se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept, în raionul comuneĭ Cetăţeni-din-Vale, pl. Dîmboviţa, jud. Muscel. In timpiĭ secetoşĭ seacă cu desăvîrşire.

Anghel, *lac*, pl. Jiul-d.-s., com. Mîrşani, jud. Dolj, lung de 1 1/2 hect.

Anghel (Crucea-luĭ-), jud. Buzăŭ saŭ Crucea-de-la-Posadă, *cruce* şi punct de hotar pe rîul Sghiabul, între comunele Mînzăleşti şi Lopătari.

Anghel (Valea-luĭ-), *vale*, în c. Pleşcoiul, jud. Buzăŭ; îşĭ ia naştere din Vîrful-Vîrlanuluĭ, străbate căt. Pleşcoiul, unde se uneşte cu Valea-Fîntîneĭ şi se scurge în rîul Buzăŭ.

Anghele, *sătişor*, pe moşia Slobozia-Sihleanu din com. Scorţarul-Noŭ, jud. Brăila, situată pe

www.dacoromanica.ro

ţărmul Buzăeluluĭ-Sec, de pe lunca stîngă a rîuluĭ Buzăŭ, aproape de Crucea-Impuşcată, la 7 kil. spre N. de s. Scorţarul-Noŭ. Vatra satuluĭ este cam de 2 hect., avînd 2 case cu 7 loc. Vite sunt: 6 caĭ, 6 vite cornute şi 5 rîmătorĭ.

Angheleşti, vezĭ Mateeşti, jud. Vîlcea.

Angheleşti, *com. rur.*, în judeţul Putna, pl. Răcăciunĭ.

Descrierea fizică. — Comuna Angheleşti este situată pe pîr. Domoşiţa, care trece prin mijlocul eĭ şi pune în mişcare 6 morĭ. Comuna e înconjurată de pădurĭ şi ea însăşĭ e situată într'o pădure de pomĭ roditorĭ: merĭ, perĭ, nucĭ, prunĭ,—principala resursă a răzeşilor.

Distanţa de sub-prefectura plaşiĭ, Adjudul-Nou, e de 8 kilom. spre S.-V., iar de capitala judeţuluĭ, de 45 kil. spre N.-V.

Mărginile comuneĭ sunt: la E. com. Rugineşti, la N.-E. com. Copăceşti, la N.-V. com. Cornăţelul, iar la S. com. Păunesti, din plasa Şuşiţa.

Descrierea politică. — Populaţiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt din 1890, e de 142 capĭ de familie cu 520 sufl., din carĭ 271 bărbaţĭ şi 239 femeĭ. Această populaţiune se împărţea ast-fel:

După stare civilă: 269 neînsuraţĭ. din carĭ 156 bărbaţĭ şi 113 femeĭ; 204 însuraţĭ şi 37 văduvĭ, din carĭ 13 bărbaţĭ şi 24 femeĭ.

După naţionalitate: 508 Romînĭ şi 2 Ungurĭ.

După religie: 501 ortodoxĭ, 2 catolicĭ şi 7 armenĭ.

După felul ocupaţiuneĭ: 162 agricultorĭ, 2 comercianţĭ, 5 profesiunĭ libere şi 3 muncitorĭ.

Ştiŭ carte 19 persoane, din carĭ 13 bărbaţĭ şi 6 femeĭ.

Numărul caselor de locuit este de 129.

Mişcarea populaţiuneĭ în anul 1892 aŭ fost: 3 căsătorĭĭ, 26 naşterĭ, 27 morţĭ. Excedentul de morţĭ a fost decĭ de 1, ceea ce revine la 104 morţĭ pentru 100 naşterĭ.

Cultul. — Din punctul de vedere bisericesc, comuna Angheleşti face parte din parohia Copăceşti, avînd aci o biserică filială cu hramul Sf. Gheorghe.

Şcoală nu se află în comună, cu toate că sunt 71 copiĭ în vrăstă de a o frecventa.

Comuna numără 95 contrib., adică 1 la 537 locuit. In anul 1886 erau 83 contribuabilĭ, iar în 1869 erau 75.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893 94 era următorul:

Venitурĭ.	3659.91
Cheltuelĭ	3598.26
Excedent . .	61.65

Budg. fondurilor drumurilor:

Venitul	232.—
Cheltuelĭ.	225.—

In alţĭ anĭ, budgetul de veniturile şi cheltuelile com. era:

In 1868—69 la venitурĭ 1261, iar în 1885—86 la venitурĭ 1105 şi la cheltuelĭ 1105.

Descrierea economică.—Agricultura. Pămîntul com. Angheleşti, fiind pietros şi rău, principala resursă a locuitorilor sunt fructele şi cu deosebire merele, carĭ se produc în mare cantitate.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt, după ultima numărătoare, de 480 capete, din carĭ 115 boĭ, 138 vacĭ, 23 caĭ, 107 oĭ, 39 capre şi 58 porcĭ.

Industria. In comuna Angheleşti, industria e prea puţin dezvoltată. Pe lîngă cea casnică, putem menţiona numaĭ ca stabilimente industriale: 4 fabricĭ de rachiu de prune şi tescovină, 8 lemnăriĭ şi 2 lingurăriĭ.

Comerciul e aproape nul. El se exercită numaĭ de 3 persoane, în 2 cîrciumĭ.

Căĭ de comunicaţie. Comuna Angheleşti e pusă în legătură la V. cu Rugineşti prin o şosea comunală de-a-lungul pîr. Domoşiţa şi prin alte 2 şosele comunale, la N.-E. cu Copăceşti, iar la S.-V. cu Păunesti, peste deal.

Notiţe istorice. Angheleşti pare a-şĭ trage numirea de la vechiu-ĭ proprietar, paharnicul Anghel.

Angheleşti, *cătun*, ţine de com. rur. Iupca, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Angheleşti, *pădure* a statuluĭ, situată pe com. cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ. Se arendează împreună cu moşia Viţigheşti, fostă proprietate a mănăstireĭ Răchitoasa. Se compune din 2 trupurĭ: 1. Angheleşti, în întindere de 250 fălcĭ (355 hect.) şi 2. Hlisa-de-la-Schit, în întindere de 30 fălcĭ (42 hect.). Intinderea totală a pădureĭ e decĭ de 280 fălcĭ (397 hect.). In păd. se găseşte stejar maĭ mult de cît fag, mesteacăn şi plop.

Angheleşti, *poiană*, com. Filipeşti-de-Pădure, plasa Filipeşti, jud. Prahova, care serveşte maĭ mult de izlaz.

Angheleşti, *schit de maicĭ*, pe teritoriul com. cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ.

Angheleşti-Tămăşeanca, *cătun*, pendinte de com. Obedeanca, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca. Situată pe platoul dintre Valea-Bratilor şi Valea-Drîmbovniculuĭ. Departe de Bucureşti 36 kil., de Giurgiu 65 kil.

Proprietatea d-luĭ G. M. Tătărescu. Are suprafaţa totală de 297 hect.; s'a dat la 33 loc.

www.dacoromanica.ro

împroprietăriți în 1864, 124 hect., rămînînd proprietății 173 hect.

Are venit numaĭ 4000 leĭ.

Aci este o cîrciumă, case, pătule și magaziĭ îndestulătoare facute de proprietarul actual. Prin cătun trece șoseaua județeană ce duce la Obedeanca. (Vezĭ comuna Obedeni).

Anghelineĭ (Dealul-), *deal,* jud. Vasluiŭ pe a căruia coastă de E. se află o mică parte a satuluĭ Știoborani; începe de la N. din Dealul-Popeștilor, din com. Miclești, intră pe teritoriul com. Știoborăni, pl. Crasna, și se termină pe teritoriul com. Tanacul, în șesul numit al Fîntîneleĭ.

Angheluță, *drum,* (v. Drumul-luĭ-Angheluță), com. Băsești, plasa Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Angheluță, *pod,* în com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iașĭ, peste rîpa Angheluță, la satul Piciorul-Lupuluĭ.

Anghinești, *sat,* pe malul drept al rîuluĭ Argeș, jud. și pl. Argeș, face parte din com. rur. Tutana; are 310 locuitorĭ și o biserică.

Anichita, *fîntînă,* pe moșia Văculești, com. Văculești, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Anicuța, *sorginte* cu apă minerală, în Valea-Tiseĭ, com. Olănești, jud. Vîlcea, apă termală, cu temperatura de 14° R. (vezĭ Etna-Anicuța).

Aneĭ (Fîntîna-), *loc izolat* și punct de hotar despre Prahova, în păd. Cislăul, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Anina, *deal,* în com. Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, numit astfel de la aniniĭ ce sunt în pădurea de pe el. Se întinde de la V. la E., apoĭ întorcîndu-se spre S., se unește cu Dealul-Rădiuluĭ, formînd amîndouă un fel de cetate naturală.

Anina, se numește partea dealuluĭ despre Valea-Raculuĭ, spre apus de lanțul dealuluĭ ce se întinde de la N. la S. prin com. Miclești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ; i s'a dat această numire, fiind-că pămîntul este nisipos, aninos, după cum îl numesc locuitoriĭ.

Anina, *deal,* județul Vasluiu. v. Holmul, deal, com. Drăgușeni, pl. Fundurile.

Aninĭ (Lacul-cu-), *cătun.* al com. Pănătăul, jud. Buzăŭ; 200 loc. și 63 case. I-se dă în genere numirea de Slabiĭ.

Anini, *poiană,* com. Popești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Aninĭ (Izvorul-cu-), *sorginte* de ape minerale, în com. Chiojdul, jud. Buzăŭ, avută maĭ cu seamă în sulf.

Aninĭ (Valea-cu-), *vale,* în com. Cislăul, jud. Buzăŭ; începe de la Piatra-Bufneĭ, udă cișmeaua Ungureni și se scurge în rîul Buzăŭ, puțin maĭ sus de mănăstirea Cislăul.

Aninĭ (Valea-cu-), *vale,* izvorește din raionul com. Valea-Lungă, plaiul și jud. Prahova, și se varsă în Valea-luĭ-Dan, tot în raĭonul comuneĭ Valea-Lungă.

Aninilor (Dealul-), *deal,* plasa Jiul-d.-j., com. Sadova, jud. Dolj; înalt de 35 m., are direcțiunea de N.-S. și este sterp.

Aninișul, *com. rur.,* din plaiul Novaci, jud. Gorj, situată la N.-E. plășiĭ, pe două dealurĭ numite Aninișul-din-Deal și Aninișul-din-Vale, la o distanță de 34 kil. de capitala județuluĭ. După un hrisov ce se găsește la locuitorĭ se crede a fi fondată pe timpul luĭ Mateĭ Basarab. Se compune din 2 cătune și anume Aninișul-din-Deal și Aninișul-din-Vale, și se limitează la răsărit cu com. Novaci, la apus cu com. Radoși, la S. cu com. Ciocădia și la N. cu coamele Gruiul, Văraticul și dealul Jerdăul.

Are o suprafață aproape de 1172 hect., din care 160 hect. arătură, 186 livezĭ, 384 izlaz, 440 pădure și 2 viĭ.

Pămîntul este de o calitate mediocră.

Populația este de 223 fam., cu 641 suflete, din carĭ 179 contribuabilĭ. Venitul com. este de 1425 leĭ; iar cheltuelile de 1088.

Locuitoriĭ posedă 39 pluguri, 63 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 28 stupĭ de albine, 542 vite marĭ cornute, 100 caĭ, 3 măgarĭ, 2022 oĭ, 318 capre, 193 rîmătorĭ.

Prin com. trece pîrîul Aninișul, șoseaua vicinală Bumbești de-Jiĭ-Polovracĭ.

In com. se maĭ află 10 morĭ, 13 fîntînĭ, 4 joagăre și 2 cîrciumĭ.

Com. are 2 bisericĭ cu 1 preot și 3 cîntărețĭ.

Aninișul, *pădure,* a moșnenilor d'avălmașĭ în com. Colți, jud. Buzăŭ, cătunul Colți-d.-s., are 8 hect.

Aninișul, *pîrîŭ,* jud. Gorj, izvorește din munțiĭ Rătunda și Băileasa, trece prin mijlocul com. Aninișul, se împreună în com.

www.dacoromanica.ro

Ciocădia cu pîrîul Carpinișul, și apoĭ ast-fel unite se varsă în pîrîul Ciocădia în dreptul com. Ciocădia.

Aninișul-din-Deal, *cătun*, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Aninișul, face parte din com. Aninișul, jud. Gorj, ocupînd o suprafață aproximativ de 390 hect.; produce un mediŭ de 146 hectol. porumb, 100 kgr. fasole, 70 kgr. brînză, 150 hectol. sămînță de cînepă, 35 decal. vin, 50 decal. țuică, 6 kgr. ceară din 13 stupĭ.

Populația este de 74 fam., cu 213 sufl., din carĭ 59 contribuabilĭ. Eĭ posedă 13 pluguri, 21 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 65 caĭ, 1240 oĭ, 98 rîmătorĭ și 162 capre.

Cătunul este udat de pîrîul Aninișul, are și 5 fîntînĭ.

Cătunul are 1 biserică zidită la anul 1884 de loc.; este servită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Aninișul-din-Vale, *cătun*, așezat pe dreapta pîrîuluĭ Aninișul, face parte din com. Aninișul, jud. Gorj, ocupînd o supraf. aproximativ de 782 hect.

Populația este de 149 fam., cu 428 sufl., din carĭ 120 contribuabilĭ; eĭ posedă 26 pluguri, 42 care cu boĭ, 360 vite marĭ cornute, 782 oĭ, 101 porcĭ, 156 capre.

Cătunul este udat de pîrîul Aninișul; are 8 fîntînĭ, 4 joagăre și 7 morĭ de măcinat.

Afară de șoseaua descrisă la comună, în acest cătun maĭ este și o potecă ce trece peste munțiĭ Băileasa, Florile-Albe, Coasta-Crainiculuĭ, la Tîmpa.

Aninișuluĭ (Valea-), *vale*, în com. Colți, jud. Buzăŭ, cătun. Colți-d.-s., izvorește din muntele Vîrful-Oaeĭ și se scurge în Valea-Colților.

Aninoasa, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, spre N. de Tîrgoviște la o depărtare de 5 kil. Altă dată această comună era un simplu cătun al com. Viforîta. Este așezată pe lîngă un mare deal cu viĭ, ce poartă numele de Dealul-Aninoasa. In partea de N. și E. această comună maĭ are dealurile ce se numesc Cornetul, Ogrăzile și Fețile, ce sunt pline cu viĭ, carĭ produc vinurĭ bune și în marĭ cantitățĭ. In partea de S. și V. comuna este înconjurată cu cîmpie și produce porumb mult. Această comună, care nu are alte cătune, se compune din cincĭ uliță și anume: Ulița-Dreaptă, Valea-Mare, Vălceaua, Marginea și Ulița-Fîntîneĭ, avînd peste tot o populație de 700 sufl., de origină numaĭ romînă. Prin com. trece un mic pîrîiaș ce se numește Valea-Mare. Prin partea de apus a acesteĭ com. trece șoseaua națională Tîrgoviște-Transilvania. Aninoasa se învecinește spre răsărit și miazăzi cu com. și mănăstirea Viforîta, despărțindu-se prin dealurĭ cu viĭ și unindu-se prin șosea vecinală; iar spre apus și miazănoapte cu com. Doicești, de care se desparte iar prin dealurĭ cu viĭ și prin cîmpie și cu care se unește prin șoseaua națională sus-zisă. Aninoasa are o școală și o biserică, întreținută de enoriașĭ. Școala din Aninoasa este înființată în toamna anuluĭ 1889 și are un învățător, salariat de stat, un local nou de zid, aproape bun, dar cu primăria la un loc. Școala este mixtă. Ea n'are pămînt. Copiĭ cu etatea de școală sunt peste 70 în com. Comuna are peste 150 contrib. și un venit anual de 1320 leĭ. Toamna se fac multe petrecerĭ prin dealurile Aninoaseĭ și Viforîteĭ, unde mulțĭ Tîrgoviștenĭ aŭ viĭ. De la Tîrgoviște la Aninoasa se poate merge în 20 minute cu trăsura.

Aninoasa, *com. rur.*, în pl. Gilortul, jud. Gorj, la N. de com. Turburea și la 45 kil. spre S.-E. de orașul T.-Jiŭ; se mărginește la S. cu com. Turburea și Groșerea, la N. cu com. Bibesti, la E. cu com. Pegeni și la V. cu com. Costești-Daia din pl. Jiul; despărțită prin Dealul-Șerpoaelor, se compune din cătt. Aninoasa, Cornișani și Bobaia.

Situată pe șesul cu aceiașĭ numire și pe ambele părțĭ ale rîuluĭ Gilortul, are suprafață de aproape 2344 hect., din carĭ 700 hect. pădure, 1010 hect. arabile, 589 hect. fînețe, 20 hect. vie, 25 hect. livezĭ de prunĭ și 6 hect. izlaz; cam 950 hect. din această întindere aparține proprietaruluĭ Negrea. Locuitoriĭ sunt împroprietărițĭ după legea rurală din 1864.

Populațiunea e de 275 fam., cu 1338 sufl., din carĭ 260 contribuabilĭ, între carĭ se află și 2 familiĭ de Țigani. Numărul soldaților dorobanțĭ cu schimbul în această comună este de 20. Comuna are la venitурĭ l. 2786 b. 89, iar la cheltuelĭ l. 2082 b. 55.

Locuitoriĭ posedă 67 pluguri, 134 care cu boĭ, 475 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 749 oĭ, 63 de capre, 543 de rîmătorĭ.

Prin comună trece o șosea vecinală, care o leagă cu c. Bibești despre N. și cu Groșerea la S.; două șosele comunale, dintre carĭ una o leagă cu șoseaua județeană, iar cea-l'altă cu cătt. Sterpoaia din com. Bibești.

Are o școală de băeți, fondată la anul 1874.

Comuna are 2 biserici, din care 1 nu funcționează, și alta de zid făcută de proprietarul

www.dacoromanica.ro

Negrea la 1886; în partea despre N. a bisericeĭ ce nu funcţionează se află o cruce mare de piatră cu inscripţia: «Constantin Basarab Voivod III», din anul 1708.

In comună se maĭ găsesc: 1 moară cu abur şi 1 herăstrăŭ; 7 fîntînĭ, 7 puţurĭ şi 2 cişmele.

Aninoasa, *com. rur.*, pl. Rîurile, jud. Muscel, situată la S.-V. de Cîmpulung, 12 kil. departe de acest oraş, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia şi rîuluĭ Slănicul.

Se mărgineşte la Nord cu comuna rur. Berevoeşti-Ungurenĭ, la E. cu com. rur. Coteşti, la V. cu com. rur. Bădeşti şi la S. cu com. rur. Vlădeşti. La E. şi V. este înconjurată de două marĭ păduri, proprietăţĭ ale statuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Aninoasa, Broşteni şi Valea-Siliştеĭ, cu reşedinţa în cătunul Aninoasa.

Intreaga com. are o populaţie de 1133 locuitorĭ: 565 bărbaţĭ şi 568 femeĭ, cu 269 capĭ de familie, carĭ trăesc în 266 case. Intre aceştia sunt şi 10 familiĭ de Ţiganĭ.

Numele său vine de la pădurea de aninĭ ce a existat aci în timpurile vechĭ, din care se maĭ găseşte şi azĭ o bună parte.

Ocupaţia principală a locuitorilor este agricultura. Eĭ au 1000 vacĭ, 25 caĭ, 2700 oĭ, 300 porcĭ, afară de boiĭ de jug.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1455 hect.

Numărul contribuabililor e de 250. Veniturile com. în anul 1887, eraŭ de 1083 leĭ şi cheltuelile de 1758 leĭ.

Prin comună trece şoseaua care o uneşte cu Vlădeşti şi Berevoeşti-Ungurenĭ.

Este străbătută de la N. spre S. de rîul Bratia, care în mijlocul satuluĭ formează o insulă acoperită cu legumĭ de tot felul. In rîul Bratia se varsă Valea-Rugenceĭ, Valea-Ciurarului, Valea-Ţigănieĭ şi rîul Slănicul, între comuna Vlădeşti şi Aninoasa.

Pe rîul Bratia, în interiorul comuneĭ, este o moară.

In partea de V. este rîul Slănicul, în care se varsă Valea-Siliştеĭ, iar între acest rîŭ şi rîul Bratia sunt două marĭ zăvoaie de aninĭ, despărţite printr'un prund şi Dealul-Erjeĭ.

Pămîntul se posedă de locuitorĭ prin împroprietărire, după legea din 1864, cînd aŭ căpătăt pămînt 204 sătenĭ. Moşia Aninoasa, pendinte de Mitropolia din Bucureşti, s'a vîndut de vecĭ la locuitorĭ; iar trupurile rămase nevîndute s'aŭ arendat pe periodul 1887—97 cu 3600 leĭ anual.

In comună este 1 şcoală mixtă şi 2 bisericĭ (una din ele e mănăstirea Aninoasa. V. a. n.).

Aninoasa, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, pendinte de com. rur. Bîscovu-Fleşti. (v. a. n.).

Aninoasa, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Rîurile, jud. Muscel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia. Aci este reşedinţa primărieĭ.

In partea de E. a satuluĭ e o mare pădure a statuluĭ, care îl desparte de com. Coteşti.

Are o biserică deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ (fostă mănăstire) şi o şcoală mixtă, care datează din anul 1837, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte anual 1242 leĭ.

Populaţia luĭ e de 433 locuitorĭ: 222 bărbaţĭ, 211 femeĭ; 110 capĭ de familie. Este udat de maĭ multe văĭ, carĭ se varsă în rîul Bratia. Poziţia luĭ e plăcută şi concură mult la frumuseţea sa dealurile din juru-ĭ, acoperite cu stejarĭ, mesteacănĭ şi aninĭ.

Aninoasa, *sat*, face parte din com. rur. Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Este situat la E. comuneĭ şi udat de valea cu a celaşĭ nume. Are o biserică de lemn veche, în stare proastă. Anul fondăreĭ şi ctitoriĭ nu se cunosc. E la distanţă de 1 kil. de cătunul Pesceana, unde este şcoala.

In acest cătun, lîngă biserică, e un izvor a căreĭ apă lasă, pe unde trece, un strat gros şi roşu ca şi rugina de fer.

Aninoasa, *cătun*, alipit împreună cu cătunul Ungureni de cătunul Cislăul al comuneĭ Cislăul, jud. Buzău.

Aninoasa, *cătun*, reşedinţa com. cu acelaşĭ nume din plasa Gilortul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de aproape 1074 hect., din carĭ 301 hect. pădure, 500 hect. arabile, 250 hect. fîneţe, 10 hect. vie, 11 hect. livezĭ de pruniĭ, şi 2 hect. izlaz.

Are populaţie de 209 familiĭ, cu 1074 suflete, din carĭ 199 contribuabilĭ, între aceştia se află şi 2 familiĭ de Ţiganĭ. In cătunul sunt 20 de dorobanţĭ cu schimbul.

Locuitoriĭ posedă 30 pluguri, 54 care cu boĭ, 350 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 600 oĭ, 40 capre şi 400 rîmătorĭ.

Cale de comunicaţie cătunul are 1 şosea vecinală, care îl leagă cu com. Bilceşti.

Are 2 bisericĭ descrise maĭ sus la com. sa, precum şi o şcoală primară descrisă la comună.

Cătunul maĭ posedă moara de abur şi herăstrăul, descris la com. sa, precum şi 2 cişmele şi 4 puţurĭ.

www.dacoromanica.ro

Aninoasa, *numire*, ce purta în vechime cătunul și moșia Cîrțocleasca, din com. Beiul, pl. Marginea, jud. Teleorman.

Aninoasa, *culme*, din pl. Jiul, jud. Gorj, în partea despre E. a com. Costești, vine despre N. în spre S., unindu-se cu dealul comunei Groșerea, numit Cornișani, iar la N.-E. se unește cu al com. Piscurile. Această culme de deal, în toată întinderea sa, în dreptul com., este acoperită cu prunĭ și viĭ.

Aninoasa, *deal*, în com. Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Aninoasa, *deal*, în com. Amărăști, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Aninoasa, *izvor*, în comuna rur. Cislăul, județul Buzău; ese din muntele Salcia, trece prin cătunul Aninoasa, taie în curmeziș cât. Cislăul, unde i se dă numele de Căcîcea și se varsă în Iazul-Morilor, abătut din rîul Buzău.

Aninoasa, fostă *mănăstire* de călugărĭ, jud. Muscel, metoh al Mitropolieĭ din București, acum redusă la biserică de mir, pentru întreținerea căreia se înscrie anual în budgetul statuluĭ, o sumă de 1070 leĭ.

Această mănăstire s'a fondat, ca biserică de mir, de Clucerul Pană Tudoran Vlădescu și jupînița sa Alesandra, la anul 7186 (1678) Septembre 20, sub Domnia luĭ Duca Voevod, (v. condica mănăstiriĭ la Ministerul de Culte). Către finitul vieței sale, Tudoran Vlădescu, fiind atuncĭ agă, s'a călugărit, primind numele de Tudosie Monahul. (V. Aricescu, «Istoria Cîmpulung.»).

Atuncĭ el prefăcu biserica de mir în mănăstire de călugărĭ, cu zidurile de cetate, ce se văd și azĭ, însă dărîmate pînă la pămînt și cu locuințe pentru călugărĭ.

La anul 7328 (1730) Octombre, Daniil Mitropolitul, care a fost egumen la Aninoasa, a făcut mănăstiriĭ un turn și chiliĭ; iar egumenul Mihail Tărtășescu îĭ făcu paraclisul, la anul 1778. Astăzĭ totul e ruinat, afară de biserică.

Mănăstirea Aninoasa avea maĭ multe proprietățĭ însemnate, între carĭ și Piscul-Negoiuluĭ, jud. Muscel, lîngă granița Transilvanieĭ.

La 1821, în mănăstirea Aninoasa, se întăriră maĭ mulțĭ Arnăuțĭ, din ceĭ fugițĭ de la Drăgășanĭ. Vr'o 24 din eĭ fură prinșĭ și omorîțĭ de Turcĭ, care apoĭ deteră foc mănăstireĭ.

Aninoasa, *moșie*, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare aparținea Mitropolieĭ din Bucureștĭ. La anul 1871 această moșie avea un venit anual de 13900 leĭ și a fost ipotecată, împreună cu alte 380 proprietățĭ ale statuluĭ, pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 milioane.

Pe periodul 1883—88, venitul acesteĭ moșiĭ a scăzut la suma de 10000 leĭ anual.

Aninoasa, *pădure* a statuluĭ în întindere de 750 hect., peudinte de com. Aninoasa, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Aninoasa, *pădure*, supusă regimului silvic, com. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, compusă din stejar, fag, carpen, jugastru, ulm, frasin și plop, avînd împreună cu trupul de pădure Cîmpulungeanca, 75 hect.

Aninoasa, *pîrîŭ*, pl. Amaradia, com. Zăicoiul, jud. Dolj, izvorește din dealul Rădinești (Gorj), formează puțin din linia de N. a com., primește pe stînga Stîrcul-Mare și se varsă pe stînga Ploscuțeĭ.

Aninoasa, *pîrîŭ*, izvorește din dealul numit Măgura, la N. de satul Padeș, județul Mehedinți, trece prin Padeș și imediat se varsă în rîul Motrul.

Aninoasa, *pîrîŭ*, izvorește de sub poalele dealuluĭ Măgura, com. Stroești, pl. Horezul, jud. Vîlcea, și curgînd spre V., prin centrul com., se varsă în rîul Cerna.

Aninoasa, *pîrîŭ*, com. Alunul, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. După ce udă centrul com., avînd direcția de la E. spre V., se varsă în rîul Oltețul.

Aninoasa, *poiană*, com. Bălcești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Aninoasa, *vechiŭ schit*, în com. Cislăul, jud. Buzăŭ. Din pricină că se dărăma, călugăriĭs'au retras maĭ jos și după stăruințele lor pe lîngă Doamna Neaga, spune tradiția, ea le-a zidit un alt schit, unde e acum mănăstirea Cislăul. Tradiția pare că se întemeiză pe un fapt adevărat, căcĭ în grădina Dascăluluĭ se văd urme de zidurĭ și oase de oamenĭ. Oasele fiind de o deosebită mărime, aŭ dat naștere alteĭ credințe, anume, că aci ar fi fost îngropațĭ uriașĭ.

Aninoasa, *pîrîŭ*, izvorește din comuna Jupînești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, de la locul numit Coada-Aninoaseĭ, străbate partea de V. a comuneĭ Jupînești și intră pe teritoriul că-

www.dacoromanica.ro

tunului Valea-Nandri, comuna Dîrmănești. In ea se varsă văile Merișului, Căpanului și Iepure.

Aninoasa, *vale*, com. Călinești, pl. Cozia, jud. Vîlcea.

Aninoasa, *pîr*, izvorește din dealul Otăsăul, de la N. comunei Genuneni, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în iazul morei, format din rîul Bistrița, tot pe teritoriul com. Genuneni.

Aninoasa, *pîr.*, izvorește din comuna Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, de la Rîpa-Înaltă, și se varsă în rîul Pește̦ana, la com. Amărăști.

Aninoasa-de-Micești, *pădure* a statului în întindere de 250 hect., jud. Muscel.

Aninoasei (Gura-), *com. rur.* în jud. Buzău, plaiul Pîrscovul, la o distanță de 24 kil. de orașul Buzău și situată pe malul stîng al rîului Buzău. Limitele sale sunt: la N., începe din Piatra-Roșie și merge urcîndu-se pe plaiuri până în vîrful munteluĭ Botanul, pe hotarul păd. Floricica, care o desparte de com. Policiori; la E. se lasă în jos de muntele Botanul, trece pe la Haidinul, se urcă pe movila Viforîteĭ, apoĭ continuă pe slemnea muncelului Rătești până la Poiana-Feteĭ, de unde, tot pe slemne, se îndreptează spre Sărăturĭ și de aci spre rîul Buzău în dreptul cătunului Sătucul (com. Cîndești); la S. merge pe albia rîului Buzău până la Plopiĭ-luĭ-Iarcoci, unde trece Buzăul și se continuă pe malul drept până la Salcia-Roșie în marginea păd. Ungureul (com. Măgura), pe hotarul căreia merge până la Ciuhă; la V., pleacă de la Ciuhă, trece rîul Buzău și pe malul stîng merge urcîndu-se până la Piatra-Ciorteĭ, de aci la Puțul-Împuțit, la Dîlma și apoĭ iar în Piatra-Roșie.

Suprafața com. este de 2680 hect., din carĭ 320 arabile, 982 pădure, 284 fîneață, 496 izlaz, 58 livezĭ, 37 vie și 503 sterp. Proprietățĭ mai însemnate sunt Hotarul-Frasinul și Rătești. Terenul este foarte accidentat, fiind format din coline și văĭ. Cultura pămîntului se face pe o scară mică și numaĭ pentru trebuințele locuitorilor producînd porumb, orz și puțin alac.

Ca substanțe minerale are în abundență sare în muntele Botanul. Industrie n'are de cît țesăturile de mohair, scoarțe, bete, etc., ce se fac în mănăstirea Rătești; iar comerciul constă maĭ mult în transportare de lemne și desfacere de țuică. Comuna e pusă în comunicație cu orașul prin șoseaua vecinală Buzău-Rușiavețul prin Marăcineni; are un vad la rîul Buzău în dreptul com. Satucul, prin care se pune în contact cu șoseaua județeană Buzău-Frontiera.

Vite are: 226 boĭ, 127 vacĭ, 36 viteĭ, 18 caĭ, 13 epe, 4 mînzĭ, 980 oĭ, 34 capre și 28 porcĭ, stupĭ 30.

Această com. e formată din cătunele: Băceni, Botanul, Gura-Aninoaseĭ, Rătești, Țițîrligul și Viforîta. Are 1260 loc., din carĭ bărbațĭ însurațĭ 215, neînsurațĭ 21, văduvĭ 13, divorțațĭ 6, băețĭ 374; iar femeĭ măritate 215, văduve 65, fete 351; eĭ trăesc în 321 case. Străinĭ nu sunt. Meșteșugarĭ sunt 2 lemnarĭ, 2 cizmarĭ și 1 fierar. Media nașterilor e de 33, a deceselor de 27, a căsătoriilor de 8. Populația crește cu o medie anuală de 8 suflete.

Din punct de vedere financiar, com. are 210 contrib., din carĭ 13 comercianțĭ Romînĭ. Stabilimente 3. Chiria caselor 1540 leĭ; taxa proporțională 44.60. Venitul fonciar leĭ 344.99. Darea căilor de comunicație 1260 leĭ. Patente 116 l. Fonciera 1905.45. Taxa spirtoaselor 680.60. Total fiscal 3962.05. Perceperea 328.15, județene 697.45, drumurĭ 227.15, comunale 697.45, comerciale 2 leĭ. Totalul general 5914.25. Budgetul comuneĭ e de 1522.53.

Comuna avea o școală în mănăstirea Rătești. Carte știŭ 91 loc. Are 2 biserică de mir cu 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser. Catedrala e Sf. Nicolae. La acestea se adaogă și schitul Rătești. Cîrciumĭ sunt 2. Locuințele sunt ordinare, cîteva maĭ bune, în cătunul Gura-Aninoaseĭ (Cojanul). Are și niște ruine numite Casa-Impărătească.

Aninoasei (Gura-), saŭ **Cojanul**, *cătun.* de reședință al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, situat în vărsătura Aninoaseĭ în rîul Buzăŭ, are 180 loc. și 45 case.

Aninoasei (Muchia), *colină*, în com. Pîclele, cătun. Joseni, județul Buzăŭ, acoperită de păd. de 186 hect., constînd din 2 trupurĭ: Floricica și Covergile.

Aninoasei (Valea-), *loc izolat* și frumoasă poiană în comuna Valea-Teancului, județul Buzăŭ, unde după tradiție, ar fi fost un schit în vechime.

Aninoasei (Valea-), *vale*, în com. Valea-Teancului, jud. Buzăŭ, începe din poalele dealului Chilmiziul și prin mijlocul comuneĭ, se împrăștie peste cîmp.

Aninoasei (Valea-), *vale*, în comuna Gura-Aninoaseĭ, județul Buzăŭ, începe din dealul Vi-

www.dacoromanica.ro

forîta şi se scurge în rîul Buzăŭ.

Aninosul, *trup de pădure*, a statuluĭ, în întindere de 896 hect., formînd împreună cu trupurile Hotărasa (127 hect.) şi Valea-Urzica (240 hect.) păd. Modoaia, situată în com. Broşteni, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Aninoşani, *cătun,* com. Cîndeşti, judeţul Dîmboviţa.

Aninoşiţa, *deal,* aparţine com. Săuleşti, jud. Gorj; are direcţiunea N.-S.-E.; este o prelungire a dealuluĭ Cicoarea-luĭ-Iepure, se termină la S. în Valea-Gilortuluĭ.

Aninul, *lac,* în com. rur. Cireşul, pl. Cerna, jud. Mehedinţi.

Aninul, *pîrîŭ,* în com. rur. Izvorul-Oneştilor, pl. Ocolul, jud. Mehedinţi.

Anisaia, *fîntînă,* pe moşia Zamoştia, com. Zamoştia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Aniţa, *cătun,* jud. Argeş, pl. Piteşti, face parte din com. rur. Gălăşeşti.

Aniţeasca, *mahala,* numită şi Mahalaoa-Aniţească, în com. rur. Balta, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Antal, *vale,* pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, cu izvoare de apă, conţinînd fier şi pucioasă. In apropiere sunt multe puţurĭ cu păcură.

Antaluluĭ (Valea-), *deal,* plasa Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, comuna Tamaşi, situat lîngă satul Chetriş; este acoperit cu păduri şi viĭ.

Antemireasca, mică *pădure* moşnenească, pe moşia Coca-Mereiască, din com. Niculeşti, jud. Buzăŭ. Are 36 hect.

Antemireşti (Coca-), saŭ **Coca-Plină,** *cătun* al com. Niculeşti, jud. Buzăŭ, situat pe malul st. al izvoruluĭ Coca. Are 340 loc. şi 77 case.

Antileşti, *deal,* pe care se află trupul moşieĭ cu acest nume, jud. Suceava.

Antileşti, *moşie,* fără sat, în com. Ciumuleşti, jud. Suceava, avînd suprafaţa de 150 fălcĭ, loc de cultură. Este proprietatea maicelor Epraxia, Olimpiada şi Euxenia Ganea. La 1745, satul întreg Antileşti, la Suceava, a fost dat de zestre de către Ileana, fata vorniculuĭ Ştefan Ruset, fiiceĭ sale Maria, (Uricariul de T. Codrescu, Vol. XI, p. 227). Pe la 1843 era a spătaruluĭ Vasile Milo, formînd un trup cu Spătăreşti. (Buciumul Romîn , I, 1875, p. 39).

Antim, *vale,* la N. comuneĭ Călimăneşti, plasa Cozia, judeţul Vîlcea.

Antina, în districtul Romanaţi. La satul Resca sau Recica, lîngă rîuleţul Tesluiul, se află urmele unuĭ oraş din epoca Romanilor, pe care poporul îl numeşte Antina. Deja în secolul trecut generalul rus Baur (Mém. sur la Valachie 1778, p. 198), menţionînd Recica «village avec une église et un pont sur le Teslui», ne spune că: «on y trouve des débris des anciens retranchements . Maĭ tîrziŭ, la 1818, o menţionează Fotino (t. I, p. 153): «λειφανα Ῥωμαϊηοῦ ηάστρου, ἐηλιθων τετραλωνιηῶν ηατίσηευασμένου, μαὶ ἡ μέν περιοχὴ τοῦ τόποῦ τούτουλέγεται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους Ῥέτξμα, τὸ δὲηά στρον Ἀντινα...» Nimeniĭ însă n'a făcut cercetărĭ ceva maĭ mult serioase la faţa loculuĭ înainte de colonelul Vladimir Blaremberg, care la 1836 a descoperit la Antina, într'o movilă, un sarcofag. După aceia ruinele aŭ fost studiate pe rînd de Laurian şi Boliac, de Papasoglu, de d-niĭ D. Sturdza, Grig. Tocilescu, V. A. Ureche şi în fine de A. I. Odobescu, care a rezumat la 1878 în următorul mod toate datele relative la cestiune: Comuna Recica saŭ Antina. Movila luĭ Alexandru şi alte numeroase movile. Ruinele aparente ale uneĭ întinse cetăţĭ Romane, cu zidurile de piatră şi cărămidă, etc. Caĭ romane cu diferite direcţiunĭ. In sarcofage, pe lîngă schelete, sunt vase, rămăşiţe de vestminte şi ornamente, şi monede romane de la Antoninĭ până la Sever. Altar votiv al Nemisideĭ, pe care avem următoarea inscripţiune: Nemesi victrici Iunius Caninus evocatus ex voto posuit (Mom. C. I. L.» 1592); o dedicaţie luĭ Jupiter Tutar în următoarea cuprindere: «Iovi Optimo Maximo defensori et Tutatori Caius Iulius Se... manus cum Iulia Rufina conjuge volum libentes posuerunt stele funerare a Claudiei Amba; «Dis Manibus Claudia Amba vîxit annos XX fecit in Dacia annos V, Claudius Montanus, emmunis ex numero Syrorum Sagittariorum benemerenti paler ejus fecit» (C. I. L.» 1593) şi a luĭ Antonius Nicanoris, o stelă foarte frumoasă care se păstrează în Muzeul Naţional şi care este împodobită cu bustul aceluĭ personaj şi cu frumoase ornamente, sub care se poate citi: «Dis Manibus, Antonius Nicanoris»; iar restul este stricat ca şi piatra. (Vezĭ «Analele A-

www.dacoromanica.ro

cademieĭ Romîne», t. X, secț. II, pag. 332-5).

Cea ce dovedește maĭ cu deosebire marea însemnătate în vechime a acestuĭ punct geografic, este că tocmaĭ aci se uniaŭ ambele căĭ romane, carĭ plecaŭ de la Dunăre spre Carpațĭ, una din Celeiŭ, cea-l'altă din Izlaz, astfel că Antina forma un centru de comunicațiune. «Șanțurile cetățeĭ care se vad, zicea răposatul Laurian («Magazin istoric», II. 96), formează un poligon cu opt laturĭ, al căruĭ diametru maĭ lung face aproape la o mie de pașĭ. Rîul Tesluiul curge prin mijlocul cetățeĭ; în unele locurĭ ale luĭ se află un strat de cărămizĭ, cea ce face să credem că a fost constrîns în un canal, dar acum merge după bună plăcerea sa fără vre-o silă artificială. Romîniĭ noștri nu sunt oamenĭ carĭ să maĭ constrîngă rîurile. Chiar la podul cel zidit peste rîŭ se uniaŭ cele două drumurĭ de piatră, unul care venea de Izlaz și cel-l-alt de la Celeiŭ și duceaŭ către miază-noapte la Rîmnic...»

O asemenea stațiune nu putea să fie uitată pe tabla Peutingeriană, itinerar oficial al tutulor stațiunilor Imperiuluĭ Roman în secoliĭ III și IV; și s'a bănuit de de mult, în adevăr, cum că anume aci a fost stațiunea Romula, care se menționează și de geograful Ravennat sub formula de Romulas (Tocil., Dacia...», pag. 450, ed. Acad.).

Această banuială s'a și verificat prin descoperirea la Recica a uneĭ inscripțiunĭ din timpul luĭ Filip Arabul, unde localitatea se numește «Colonia Romula» și se arată că «în anul 248 s'a construit un vallum în jurul zidului orașuluĭ.»(«Anal. Academieĭ Romîne», seria II, t. 8. 1886, pag. 14). Dăm în întregime această inscripție interesantă:

«Imp. Caesar M. Iulius Philippus Pius Felix invictus Augustus tribumcia potestate v Cos III pater patriae proconsul et M. Iulius Philippus junior imperator Cos II procos princeps juventutis pater patriae Pius Felix Augustus et Marcia Otacilia Severa Sanctisima Augusta nostra restitutores orbis totius ob tutelam civitatis Coloniae suae Romulae circuilum muri manu militari a solo fecerunt».

Inscripția se află în Muzeul Național din București, și a fost restabilită și citită de d. Tocilescu. Prin urmare, Romula care era municipiu pe vremea luĭ M. Aureliu și L. Verus, a devenit colonie în timpul luĭ Filip Arabul, pe la 248, și fiindcă Carpiĭ, neam barbar, cu care se lupta împăratul, neliniștеaŭ provincia, Romula e întărită cu un mur; iar de-asupra porțeĭ s'a așezat piatra cu inscripțiune. Din Romula saŭ Romulas, prin trecerea luĭ *l* în *n* ca în seamăn = Similem și chiar latinește Ruminalis = Romularis: Rumina nunc ficus, Romula ficus erat... (Ovid, «Fast.» II, 411), s'a făcut Ròmuna, de unde apoĭ numele districtuluĭ Romanați, în vechile documente Romanațĭ însemnînd literalmente locuitorĭ din Romuna, cu acelașĭ sufix -aț̦ĭ = ates prin care se forma latinește numele etnic din numele unuĭ oraș cu finalul -na, de ex. Casinates, Arpinates, Ravenates, Antinates, etc. (Fidenates -um = ceĭ din orașul Fidena). Romanați = Romunales, cu un sufix etnic curat latin netrecut în graiul Romînesc, probează existența formeĭ Romuna saŭ Romunas deja în epoca Romană, pe lîngă primitivul Romula cu etnicul săŭ Romulenscs, ordo Romulensium în inscripțiunĭ (Mommsen).

Dar de unde vine numele Antina?

Fotino susținea, că pe lîngă Antina ar fi locuit poporul slavic Antac saŭ Ἄνται, despre ale căruia lupte cu Imperiul Roman Oriental, vorbesc Jornandes, Procopiu, Teofilact și alțiĭ. Schafarik «(Slowanské starozitnosti», pag. 459, 462), a demonstrat însă prin analiza tutulor fîntînilor istorice, cum că tribul Anților, cunoscut numaĭ în secoliĭ VI-VII, era așezat pe țărmul Măreĭ-Negre în regiunea Nipruluĭ, nu dincoace de Prut, iar cu atît maĭ puțin la capătul apusan al Dacieĭ. Afară de aceasta, chiar dacă Anțiĭ ar fi înaintat într'un moment până aproape de Olt, totuș̦ĭ din termenĭ etnicĭ, limba nu formează nicĭ odată numirĭ topice prin sufixul -ina. După cum nu există Serbina, Bulgărina, Turcina, Grecina, Ungarina, etc., tot așa din Anțĭ nu se putea naște Antina.

Cuvîntul sună de tot latinește. Trecem cu vederea peste derivațiunea propusă de Vaillant: Antina=Constantina («La Roumanie», I, 88); dar ne vom opri o clipă asupra uneĭ alte etimologiĭ maĭ discutabile. Incepînd de la Blaremberg, generalmente se crede, că Antina este Antonina, după numele împăratuluĭ Antonin Caracalla (Xenopol, în Tocil.,«Rev.», II, t. I, p. 292-3). Netrecerea silabeĭ «an» în vocală nasală obscură n'ar fi tocmaĭ o piedică fonetică, căcĭ în numirĭ topice latine, inițialul «a» derivă une-orĭ din prepoziț̦iune, ca în: Admediam, Ad potens, Ad aquas, etc., adică: Antina=Ad-Antoniam, cu o contracțiune cam violentă, dar nu peste pu-

www.dacoromanica.ro

tință. Există însă o altă dificultate mai specială. Latinul Antonina trebuia să devină la Românî Tiĭa, după cum din «Vidin» s'a făcut «Diĭu»; și localităţî numite Tiĭa se și află în România, ba chiar în Romanaţî, tocmaĭ pe calea Romană de la Izlaz spre Reșca. Fotino confundă pe Antina, cu Tiĭa: Ἀντίνα ἢ Τία, după cum le confundă și Vaillant «Antine ou Tia», de și sunt 2 puncte geografice foarte depărtate unul de altul.

Tiĭa poate fi Antonina; dar Antina, nu.

Numaĭ printr'un dublu -inna s'ar explica conservarea finaluluĭ în Antina. Eĭ bine, în regiunea unde Tabula Peutingeriană pune pe Romula, tot acolo la Ptolomeu, care ne dă nomenclatura din epoca dacică, se află Ἀρτίννα, Arcinna. Unĭ archeologĭ o caută în Dolj (Revista Română, 1861, pag. 421); alţiĭ în Gorj (Goos, pag. 51), dar de-o-potrivă fără nicĭ o probă, recunoscînd însă unĭ și alţiĭ că era în Oltenia. Antina, adică Antinna, fi-va oare numele cel vechiu dacic al Romuleĭ, latinizat de către legionarĭ? Se știe că în latinitatea vulgară *-ci-* și *-ti* se confundă; iar la Româniĭ din Banat aceste grupurĭ fonetice se confundă până astă-zĭ. Prin Antina = Artinna se justifică atît conservaţiunea finaluluĭ ina, precum și nescăderea iniţialuluĭ a la vocală obscură, de oare-ce, dinaintea luĭ r, el se păstrează tot-dea-una intact, fie tonic, sau netonic. Maĭ rămîne o singură întrebare. De ce oare -r- a trecut în -n-? Ar fi foarte legitimă influenţa finaluluĭ -n- pentru a preface pe Artinna în Antina, după cum s'a prefăcut *r* în *n* în «Cu*n*ună» = «Co*r*o*n*am, «senin» = «serenum», «minune», etc. Forma Antina totuși pare a se fi născut pe o altă cale. Coloniĭ românĭ îșĭ maĭ aduceaŭ aminte de străbuna cetate Antinum în Italia, astăzĭ «cività d'Antino», nu departe de Roma în ţara Marsilor, și astfel numele oraşuluĭ dacic a fost modelat după o reminiscenţă italică. In scurt, Antina, din Artinna, nu e o transiţiune curat fonetică datorită Românilor din epoca post latină, ci este o latinizare din acele timpurĭ primitive ale colonizăriĭ, cînd era proaspătă în memoria legionarilor nomenclatura topică din Italia. Așa dar aceiașĭ localitate se chiamă la Dacĭ Arcina saŭ Artina, latinește Romula saŭ Romuna. Din termenul latin supravieţuește Romanaţĭ = Romunates, ca nume al districtuluĭ întreg; din cel dacic Antina, ruine ale vechiuluĭ oraș la coastele căruia maĭ trăește abia un sătuleţ numit maĭ tîrziu «Rîușor», slavonește «Recica de unde se scot până astăzĭ acele late și masive cărămizĭ, cărora dialectul local al Romanaţenilor le-a însușit denumirea topică a Antineĭ, zicîndu-le cărămizĭ de Antina». Ba ceva maĭ mult; în Romanaţi populaţiunea zice cu acest sens chiar simplu cărămidă-antina, la plural cărămizĭ-antina, fără adjectivul *de*». Cuvîntul Antina ajungînd a exprima o cărămidă de calitate superioară; ba chiar se imită această cărămidă.

Romanaţi și Antina ar fi de ajuns ele singure pentru a do vedi nestrămutata stăruinţă a Românilor în Dacia luĭ Traian, spulberînd așa numita teorie a luĭ Rösler.

Dacă neamul Românesc ar fi venit de peste Dunăre abia în secoliĭ XII sau XIII, vre-o zece veacurĭ în urma luĭ Aurelian, atuncĭ de la cine oare ar fi căpătat el o nomenclatură dacolatină atît de pipăită ca Antina și Romanaţi? (Vezĭ «Magn. Etym. Rom.», Hasdeu).

Aci prin Antina, punct central și cu mare însemnătate, trecea și calea Romană, care în Tabla luĭ Peutinger trece prin Drubetis (T.-Severin), Amutrium, Castranova, linie neexplorată și al căruĭ traseŭ ar fi, se presupune pe la Cacaleţi (Romanaţi) spre Brădeşti (Dolj), în care direcţiune se observă și multe ruine.

Până acum Antina saŭ cetatea ce stă sub pămînt la Reșca, nu s'a explorat sistematic, ci s'a devastat am putea zice. Multe clădirĭ din Caracal sunt construite cu cărămizĭ și pietre aduse de la Reșca; iar antichităţile găsite acolo s'aŭ împrăștiat la diferiţĭ particularĭ, în dauna știinţeĭ. Pe fie-ce zi ţăraniĭ descoperă cîte ceva, banĭ, scule, etc.; iar cînd nu aŭ de lucru scot la cărămizĭ, formîndu-șĭ depozite. Toate zidirile din Reșca sunt din aceste cărămizĭ, cărora legionariĭ Romanĭ, le au dat o consistenţă de piatră. Forma lor e patrulateră mare, și poartă pe feţe diferite scrîjilturĭ; unele au litere.

Pe un fragment de marmură găsit aci, la 1870, se vede un cerb în fugă apucat în ghiarele vulturuluĭ; partea superioară este spartă; iar maĭ jos se citește următoarea inscripţie: Turmasgada Maximus Maximinus et Julianus Maximinus ex voto posuerunt. Hirschfeld publică această inscripţie considerînd pe Turmasgada ca zeitate locală dacă; Mommsen vede aci turma Masgadoe; iar d. Tocilescu crede să fie un geniu local, căcĭ părerea luĭ Mommsen e puţin probabilă.

In Muzeul Naţional se află un sarcofag foarte artistic lu-

www.dacoromanica.ro

crat și găsit la Reșca într'o movilă ce s'a explorat; se mai află și mai multe antichități de metal și de lut, împreună cu multe din inscripțiunile ce am dat mai sus.

Antică (Cale-). In jud. Romanați se observă la com. Celeiul, pl. Balta-Oltul-d.-j., între alte antichități romane, și o cale așternută cu piatră aproape de locul unde răsar din apă pe malul nostru picioarele de piatră ale unui pod pe Dunăre și lîngă o cetate cu întăriturĭ romane. Urmele acesteĭ căĭ se continuă spre N., trecînd prin Brastavățul, Sludina, Devesel, Comanca și la Reșca se împreună cu un alt drum vechiŭ ce venea de la Izlaz, unde iar se observă întăriturĭ și cetățĭ de pămînt. Calea de la Izlaz, numită, de locuitorĭ, a Troianuluĭ, apucă mai în linie dreaptă pe malul apusan al Oltuluĭ prin satele Tia-Mare, Potlogeni, Cilieni, Rusănești (unde în o măgură mare ce s'a explorat, s'a găsit o frumoasa stelă cu doĭ leĭ culcați și ridicată luĭ Aclius Valens), Scărișoara, Gostavățul, Slăveni (unde în o cetate pătrată s'a găsit tablele sculptate cu figura zeuluĭ Mithra cu inscripția: «Soli invicto Mithrae» și un altar: «ara Solis), prin Stoenești (unde drumul are 5 stînjenĭ și $1\frac{1}{2}$ palmă grosime), prin Fărcaș, Reșca (Antina), unde se unea cu calea care vinea din spre Drubetis, prin Castra-nova, apoĭ prin Fălcoiul, Strejești, Vlăduleni, Brîncoveni, Piatra, Tenosești, Slătioara, Dranovăț, etc. și ese din Romanați, suind cursul Oltuluĭ spre Transilvania.

Drumurile romane, care mergeau de la Izlaz și Celeiŭ la Antina, nu sunt menționate în tabla luĭ Peutinger, căcĭ nu eraŭ toate drumurile indicate în acea îngustă tablă din Orbis pictus. Curios e că dealungul acestor căĭ sunt răspîndite măgurĭ și cetățĭ de pămînt.

Antița, *loc izolat,* com. Aurești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Antoce (Balta-luĭ-), *baltă,* în partea de S.-E. a com. Slobozia-Secătura, plasa Coșula, jud. Botoșani; e formată de pîrîul Cornaciul.

Antoceni, *sat,* pe moșia cu același nume din com. Uiești, plasa Moldova-d.-j., jud. Suceava. Așezat pe albia pîrîuluĭ al căruia nume poartă, numără 60 case, populate cu 56 capĭ de familie saŭ 301 suflete, din carĭ 139 bărbați și 162 femeĭ, (2 streinĭ). Contribuabilĭ are 40. Vatra satuluĭ ocupă o suprafață de 2 fălcĭ și $37\frac{1}{2}$ prăjinĭ. Biserica și școala din Forăști servesc acestuĭ sat.

Moșia, proprietatea moștenitorilor defunctuluĭ Dimitrie Stamate, e în suprafață de 160 fălcĭ, din carĭ 130 cultivabilĭ și 50 fînețe. Improprietăriții, după legea din 1864, sunt 28 mijlocași și 7 pălmași, stăpînind 134 falcĭ, 60 prăjinĭ. Singurul drum principal e la Oniceni (400 m.).

Antoceni, *mic afluent,* al Pîrîuluĭ-Croitoruluĭ, din com. Uiești, jud. Suceava.

Antoceni, *deal,* pe coasta caruia stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Antofiloaia, *sat,* face parte din com. rur. Rîfovul, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o populație de 66 loc. (32 bărb. și 34 fem.). Este situat pe țărmul drept al rîuluĭ Teleajenul. Aci e o biserică fondată la anul 1783, de cuviosiĭ Șetrar și Paraschiva Căplescu, cu hramul Sf. Nicolae și reparată de enoriași la anul 1875.

Antohești, *sat,* pl. Siretul-d.-s., jud. Bacăŭ, așezat pe deal; e reședința com. Oțelești; așezat pe pîrîul Berheci și pîrîiașul Fundul. Are o biserică, clădită de locuitorĭ la 1815, și 1 cîrciumă. Capĭ de familie sunt 94, suflete 362. Animale se numără: 29 caĭ, 223 vite cornute, 63 porcĭ.

Antoheștilor (Dealul-), *deal,* situat la marginea vestică a com. Colonești, jud. Tecuciu; separă această comună și jud. Tecuciu de com. Antohești, jud. Bacău; are o altitudine de 500 m.

Antohi, *fîntînă,* pe moșia Mileanca, comuna Mileanca, plasa Prutul-de-j., jud. Dorohoiu.

Anton (Dealul-luĭ-), *deal,* la nordul com. Brădățelul, județul Suceava, acoperit de lanurĭ.

Anton (Movila-luĭ-), *movilă,* în com. Smeeni, căt. Sălcioara, jud. Buzăŭ, pe moșia Sălcioara.

Anton, *pod,* peste Rîpa-Grosuluĭ, lîngă satul Piciorul-Lupuluĭ, com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iași.

Antoneasca, *sfoară de moșie,* în com. Lipia, jud. Buzau, face parte din trupul Mircești, proprietatea moșnenilor, ceata Ioniță Turea.

Antonești, *com. rur.,* în centrul plășiĭ Tîrgul, județul Teleorman, pe valea numită Tinoasa. Se compune din patru cătune: Antonești (reședința), Cetatea, Ștefănești și Bujorești. Cătunele Cetatea și Bujorești sunt situate pe Valea-Tinoaseĭ, iar căt. Ște-

www.dacoromanica.ro

fănești pe Valea-Cîinească, în apropiere imediată de comuna Bivolița. Cătunele Cetatea și Bujorești sunt departe ca de 2 kil., iar cătunul Ștefănești, se găsește la 5 kil. de reședința comunei.

Intinderea comunei și a cătunelor, dimpreună cu moșiile aflate pe dînsele, și cu pămînturile ocupate de locuitorĭ, după legea rurală, este de 3000 hect. Din acestea 1069 sunt pămînt arabil și izlaz, aparținînd moștenitorilor decedatului Gheorghe Antonescu; 465 hect. ale d-luĭ C. Politimos, la Bujorești, și 515 hect. ale d-luĭ D. Orbescu în cătunul Cetatea. Locuitoriĭ împroprietăriță după legea rurală pe cîte trele cătunele sunt în număr de 128 loc., pe o întindere de 580 hect. Restul este ocupat de vetrele satelor. Se găsesc în această comună și cîte-va viĭ; întinderea lor este de 55 1/2 hect. Maĭ sunt și vre-o 8 livezĭ cu prunĭ. Populațiunea com. este de 1138 sufl., din care 320 capĭ de familiĭ cu 255 contribuabilĭ.

Solul este accidentat; pe Valea-Tinoasa, rîpos și mlăștinos; pe Valea-Cîineluĭ este maĭ regulat. Cea maĭ mare parte însă este fertil și pe el izbutesc toate semănăturile obicinuite.

Vitele sunt în număr de 3463 capete: 189 caĭ și epe, 705 vite cornute marĭ, 2288 vite cornute micĭ și 281 porcĭ.

Comuna Antonești e situată la 16 kil. de Roșiori și la 46 kil. de reședința județuluĭ, T.-Magurele.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 2821 la cheltuelĭ și tot atîta la venituriĭ.

Cătunul Cetatea forma comună osebită pănă în anul 1884, cînd a fost alipit la comuna Antonești.

Sunt 2 școale mixte: una în comuna de reședință, la un loc cu primăria, avînd un învățător și 49 elevĭ; alta în căt. Cetatea, cu un învățător și 39 elevĭ. Bisericĭ sunt două: una în com. Antonești cu un preot și doĭ cîntărețĭ; alta în căt. Cetatea cu un preot și un cîntăreț. Aci este și o moară cu aburĭ și două eleștae cu pește, formate prin oprirea apeĭ din pîrîul Tinoasa.

Comuna Antonești este legată prin șosele vecinale cu cătunul Cetatea și comuna Rădoești la N., cu com. Licuriciul la S., și cu cătunul Ștefănești prin comuna Bivolița la E.; iar la V. cu c. Dulceanca prin com. Licuriciul.

La nordul cătunuluĭ Cetatea se află o măgură, căreia îĭ zice Măgura-Brieștilor, în direcțiunea comuneĭ Rădoești.

Comuna Antonești (pe atuncĭ Bujorești), a fost bîntuită de foamete pe la anul 1809, pe timpul ciumeĭ luĭ Caragea. Purta maĭ înainte numirea de Speriatul, numire ce se aude și astă-zĭ printre locuitorĭ. Pe moșia Cetatea s'a găsit, în maĭ multe rînduriĭ, diferite specimene de olărie grosolană și primitivă, precum și unelte de piatră.

Cesar Boliac, în descrierile sale arheologice, numește această cetate Tinosul, probabil după pîrîul ce curge la poalele eĭ; iar descoperirile făcute sunt considerate și de d-l Gr. Tocilescu ca urme de așezămintele cele maĭ vechĭ ale Dacieĭ.

Antonești, *moșie,* situată în com. cu acelașĭ nume, jud. Teleorman, a moștenitorilor decedatuluĭ G. Antonescu. Are o întindere de 1069 hect. Ca și comuna, pe care se află, a purtat și poartă încă numirea de Speriatul.

Antonoaia, *rîpă,* com. Drajna-d.-s., pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Antonoaeĭ (Valea-), *viroagă,* în com. Țintești, jud. Buzăŭ, se scurge în lacul Bentul, Face hotar despre com. Tăbărăști.

Antonu, *deal,* pe moșia Buda, com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Apa-Acră, obîrșia *pîrîuluĭ* Mihăileț, din com. Șarul-Dorneĭ, jud. Suceava.

Apa-Bună, *pîrîiaș,* în partea de S.-V. a comuneĭ Corbița, plasa Zeletin, jud. Tecuciŭ, curge spre E. și se varsă în partea dreaptă a Berheciuluĭ; cu alt. 232 m. la obîrșie și 100 la gură.

Apa-de-Leac, *fîntînă,* com. Capul-Pisculuĭ, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Apa-de-Leac, *izvor* cu apă de pucioasă, în com. Ocina, plaiul Peleș, jud. Prahova.

Apa-de-Leac de la Ion Nițu, *izvor,* ce curge din coasta dealuluĭ Iuda-Mică, com. Proviță-d.-j., plaiul și jud. Prahova. Apa din acest izvor se întrebuințează de locuitorĭ pentru diferite boale.

Apa-Dulce, *gîrlă,* izvorește din dealurile ce aparțin com. Drajna-d.-j., plaiul Teleajenul, jud. Prahova, udă com. Predeal, pl. Teleajenul, despărțind-o de comunele Ariceștĭ și Surani, apoĭ se împreună cu gîrla Turburea și formează rîul Matița.

Apa-Galbenă, *pîrîŭ,* cu apă minerală, în com. urbană Baia-de-Aramă, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Apa-Neagră, *sat,* în plaiul Cloșani, județul Mehedinți; ține de com. rur. Negrești; este situată

www.dacoromanica.ro

în partea de N.-V. a comuneĭ, pe albia rîuluĭ Motrul. La Apa-Neagră, maĭ sus de frumosul pod ce este construit pe apa Motruluĭ, legînd șoseaua comunală Padeșul-Cloșani cu șoseaua județeană vecinală Baia-de-Aramă-Severin, precum și cu șoseaua ce merge la Tismana-T.-Jiŭ, jud. Gorj, se împreună apele Bulba și Bribina cu Motrul.

Populațiunea acestuĭ sat este de 180 sufl., în 47 case. Locuitoriĭ sunt foarte muncitoriĭ; sunt împroprietăriță după legea din 1864 Aŭ 14 pluguri, 20 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 150 stupĭ. Numărul vitelor este de 200 vite marĭ cornute, 160 oĭ, 20 capre, 8 caĭ și 60 rîmătoriĭ.

Proprietatea acestuĭ sat este parte a statuluĭ și parte a locuitorilor.

Apa-Neagră, *deal,* în partea de V. a comuneĭ Motoșeni, județul Tecuciu. Pe panta acestuĭ deal se afla situat satul numit Căptălani.

Apa-Neagră, *moșic,* a statuluĭ, ține de mănăstirea Schitul Baia-de-Aramă, în comuna Negoești, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; are maĭ multe trupurĭ.

Apa-Neagră, *pădure,* în partea de V. a com. Motoșeni, județul Tecuciu; din pădure izvorește pîrîul cu acelașĭ nume.

Apa-Neagră, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Dorofteĭ, jud. Tecuciu, traversează satele Fundătura și Frumușelul, unde se varsă în pîr. Frumușelul; alt. la gură 180 m., iar la obîrșie 360 m.

Apa-Pietroasă, *pîrîŭ* mic, pe teritoriul comuneĭ Găgești, jud. Putna, pl. Gîrlele, ce se varsă în Putna.

Apa-Rece numit și Izvorul-Mare, obîrșia *pîrîuluĭ* Șerișorul-Mare, din com. Șarul-Dorneĭ, județul Suceava.

Apa-Roșeĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moșia Genuneni, com. Genuneni, pl. Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Apa-Roșie, *loc izolat,* c. Genuneni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Apa-Roșie, *pîrîŭ,* cu apă minerală, în com. rur. Degerați, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Apa-Roșie, *pîrîŭ,* în pl. Rîmnicul, com. Jitia, jud. R.-Sărat, izvorește din muntele Necule, udă comuna în partea de apus și se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, maĭ sus de căt. Intre-Rîmnice.

Apa-Sărată, *numire* dată comuneĭ rur. Sărata, jud. Buzăŭ; v. Sărata.

Apa-Sărată, jud. Muscel. Sub poalele măluluĭ, unde coborĭ la Apa-Sărată, com. Cîmpulung, este un *izvorel* (stubeiŭ) cu apă sărată, care se strecoară chiar din vechia mină de lîngă Gradiște.

Contracciĭ de sare, după vremĭ, opreaŭ pe locuitoriĭ să ia apă din stubeiŭ, sub cuvînt că aduc pagubă intereselor lor. Cînd cu vizitarea Cîmpulunguluĭ de Kisseleff, locuitoriĭ se plînseră acestuia și Kisseleff ordonă a se lăsa în pace creștiniĭ să ia apă sărată ca și pănă aci. De la acest izvorel sărat, localitatea s'a numit Apa-Sărată.

Apa-Sărată, *izvor,* cu apă minerală ce conține sare, pucioasă și fier, situat pe loc șes, în centrul com. Breaza, plaiul și jud. Prahova, aparținînd obșteĭ locuitorilor.

Comunicația la aceste surse minerale se face cu înlesnire. Sunt bune pentru reumatism. Analiza chimică a apelor s'a făcut de răposatul Dr. General Davila.

Apa-Sărată, *izvor,* cu apă sărată, în com. Tătarul, plasa Cricovul, jud. Prahova, pe proprietatea moșnenilor, situat pe deal. Este departe de drumul de fier, însă circulația se face cu înlesnire, fiind șosea.

Apeĭ nu i s'a făcut încă niciĭ o analisă chimică.

Apa-Sărată, *izvor,* cu apă sărată, în com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Apa-Sărată, *mică mlaștină,* cu apă sărată, la V. com. Lăicăi-Runceasa, pl. Argeșelul, jud. Muscel, între valea Văleanca și valea Ghermaneĭ, pe vîrful numit Olarul.

Apă-Sărată, *mină de sare,* jud. Muscel, pe dealul de deasupra bisericeĭ, unde e satul Apa-Sărată, lîngă Gradiște, ale căreĭ urme se văd și astăzĭ.

Această salină se zice că datează din timpul Dacilor și Romanilor și că s'a astupat nu cu mult înaintea luĭ Negru-Vodă, probabil saŭ din cauza ver-unuĭ cutremur de pămînt, saŭ din cauza slăbireĭ loculuĭ. Tradiția spune că Ocna s'a cufundat, după vremĭ, fiind căptușită pe dinăuntru și a eșit apă d'asupra; iar apa ce se strînge din ploĭ în gura ocneĭ și se revarsă peste livedea de de-vale dă erbeĭ un gust sărat, din care mănîncă vita Romînuluĭ pănă crapă.

Apa-Văiĭ-Poienii, *pîrîŭ,* pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, com. Comă-

www.dacoromanica.ro

nești, care obîrșește din muntele Leloița și din Chirigel, și se varsă apoĭ pe dreapta Trotușuluĭ, la E. de satul Leloaia.

A Pachițeĭ (Fîntîna-), pe moșia Concești, com. Hudești, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Apahauș, *șir de munți*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, com. Brusturoasa, la S. de muntele Popoiul.

Apahauș, *pădure*, de brad, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, comuna Brusturoasa, făcînd parte din pădurea Palanca, proprietatea D-luĭ Dim. Ghica. Este supusă regimuluĭ silvic.

Apărătoarea, *loc întărit*, pl. Siretul-d.-j., jud. Bacău, com. Păncești, la Gătișeștĭ, pe malul stîng al Siretuluĭ, unde se văd încă urmele unor întăriturĭ vechĭ, carĭ corespund peste apă cu alte întăriturĭ de la Delureni, pe malul drept, numite «la Buzațĭ»; legenda spune că ar fi fost făcute de Tătarĭ.

Apărătura, *deal*, alt. 271 m., situat la V. de satul Crăești, jud. Tecuciu, este o continuare a dealuluĭ «Domnișor». Merge în direcția N.-S., pănă în Dealul-Boaruluĭ.

Apărătura, *pădure*, pl. Tăslăul-d.-s., jud. Bacău, din comuna Tețcani. Are arborĭ foioșĭ: stejarĭ, etc.

Apeĭ (Cursul-), *loc istoric*, în pl. Marginea-d.-s., jud. R.-Sărat. Vezĭ Cursul-Apeĭ.

Apele-Viĭ, *com. rur.*, face parte din grupa de sate, care umple colțul de N.-V. al pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați; se compune numaĭ din satul cu acelașĭ nume, care formează limita despre jud. Dolj; se mărginește spre răsărit cu satele Ciunei și Ghisdărești, și la Nord cu com. Cacaleți; la 22 kil. departe de Caracal și la 45 kil. departe de Corabia.

Are o populație de 1899 suflete din carĭ: 965 bărb. și 943 fem., 520 capĭ de familie, 988 căsătoriți și 911 necăsatoriți, 84 care știŭ carte și 1815 carĭ nu știŭ; 416 contribuabilĭ.

Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. Com. are renumite viĭ, care daŭ un vin roșu de o bună calitate. Vite marĭ sunt 1362, vite micĭ 1930, porcĭ 450, etc. Are 7 cîrciumĭ; printre casele de locuit sunt maĭ multe bordee în pămînt.

Budgetul com. pe 1886 87 a fost de 4047 leĭ la venit și 3911 leĭ la cheltuelĭ.

Are o școală primară mixtă de gradul I, cu un învățător, unde aŭ urmat 47 băeți, din 169 (93 băeți și 76 fete), copiĭ în stare de a o urma.

Are 2 bisericĭ: S-tul Nicolae (1852) și S-tul Ștefan (1854), cu 4 preoți și 4 cîntăreți.

Satul este înconjurat de măgure: a Turculuĭ, a Cherguluĭ, etc. In coprinsul com. se găsesc multe hîrburĭ de oale, oale cu bănuți de aĭ împăraților Romanĭ, pietre de rîșniță rotunde și așezate unele peste altele, oale cu oase de oamenĭ, spre miazănoapte de sat, și tot aci cărămizĭ de Antina, și alte ruine care ne arată că aci aŭ fost clădirĭ în vremea de demult.

Apele-Viĭ, *moșie*, com. Apele-Viĭ, jud. Romanați, pl. Balta, proprietatea bisericeĭ Madona-Dudu din Craiova; are o întindere aproximativă de 200 pogoane; arenda anuală este de 1450 leĭ. Această moșie a fost a d-luĭ B. Golfineanu, din Craiova și s'a cumpărat de către Epitropie, pe seama bisericeĭ, la 1884.

Apele-Viĭ, *munte*, în plaiul Vulcan, jud. Gorj; aparține com. Dobrița; este acoperit cu pădure de fag și alte lemne, pe o suprafață ca la 20 hect.

Apostari, *cătun* al com. Mănești, jud. Buzău, 120 loc. și 24 case.

Apostari, *căt.* al com. Șărulești, jud. Buzău, are 30 loc. și 8 case.

Apostari (Muchia-), *colină*, în com. Șărulești, jud. Buzău, căt. Goicelul, acoperită de fineață și izlaz.

Apostolache, *com. rur.*, plasa Podgoria, jud. Prahova, numită ast-fel de la mănăstirea Apostolache, fondată de comisul Apostolache și soția sa Voichița, în anul 7102. Pănă atuncĭ se numia Măstănești. Maĭ tot teritoriul era odinioară acoperit cu pădurĭ seculare.

Este situată pe dealurile Măstănești, Vîrful-Pietreĭ și Vîrful-Stîneĭ, pe lîngă gîrla Cricovul-Sărat, la 55 kil. departe de capitala județuluĭ și la 10 kil. de reședința plășiĭ.

Se compune din 4 cătune: Apostolache, Mîrlogea, Tisa și Buzata, avînd o populație de 1556 loc. (762 bărbați, 794 femeĭ) în carĭ intră 23 familiĭ de Țiganĭ și 6 familiĭ de Grecĭ. Țiganiĭ se ocupă cu fierăria și agricultura; iar Greciĭ cu negoțul și administrarea moșiilor.

In toată comuna sunt 340 capĭ de familie, 322 contribuabilĭ, 347 case de locuit și 1 bordeiŭ.

In comună sunt treĭ bisericĭ.

www.dacoromanica.ro

una în cat. Apostolache, (vezĭ Apostolache, schit), a doua în căt. Mîrlogea, fondată de Panait Praporgic şi reparată de Dumitru Caramanlîu, la anul 1858, şi a treia în căt. Tisa, fondată de enoriaşiĭ aceluĭ cătun, în anul 1893. Toate aceste bisericĭ sunt deservite de 4 preoţĭ, dintre carĭ ceĭ doĭ de la biserica din Apostolache sunt plătiţĭ de stat.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura. Meseriaşĭ sunt: 3 cizmarĭ, 15 fierarĭ, 6 dulgherĭ, 4 zidarĭ. Loc. aŭ 11 caĭ, 7 epe, 88 vacĭ, 10 capre, 762 oĭ şi 398 porcĭ. Produsul munceĭ îl desfac în oraşele; Urlaţi, Văleni-de-Munte şi Ploeşti.

In raionul comuneĭ, pe rîul Cricovul-Sărat, sunt 4 morĭ.

Parte din locuitorĭ, şi maĭ ales ceĭ din căt. Mîrlogea, sunt moşnenĭ; ceĭ-l'alţĭ s'au împroprietărit, după legea rurală din 1864, pe moşia statuluĭ, cînd li s'au dat 368 hect. pămînt.

Şcoala funcţionează în com. de la 1892. Localul e proprietatea comuneĭ. Ştiu carte 27 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Comuna are în raza eĭ ruinele caselor mănăstireĭ Apostolache, din carĭ se maĭ văd beciurile, făcute cu despărţiturĭ şi ascunzătorĭ.

Comuna, cu izlaz, pămînt de muncă şi păduri, are 618 hect. Aci sunt maĭ multe izvoare de apă, numite de locuitorĭ La-Sărături şi Pute-Răŭ, ce se întrebuinţează la făcut băĭ în timpul vereĭ.

In termen mijlociŭ se fabrică anual în comună cam 240 hectolitri ţuică şi 750 hectolitri vin.

Comuna posedă maĭ multe cariere de piatră şi mine de sare, dar nu sunt puse în exploatare. Locul unde se găseşte piatră multă se numeşte Vîrful-Pietreĭ, iar acel unde există sare, La-Sărături; sunt păzite de oamenĭ puşĭ de stat.

Stupĭ cu albine sunt 76. Pămîntul e prielnic numaĭ porumbuluĭ, celor-l-alte cereale prea puţin.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Bîlciŭ la 15 August şi la 8 Septembrie.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 3456 leĭ; cheltuelile reprezintă aceeaşĭ sumă.

Se leagă cu comunele Gornetul-Cricov, Podeni, Chiojdeanca şi Sîngerul prin şosele comunale.

E brăzdată de Dealul-Cerbuluĭ, dealul Măstăneşti şi de dealul de sub Vîrful-Pietreĭ; de piscurile Cerbuluĭ, Bolocanul, Căruţaşuluĭ şi Stîneĭ. Toate aceste dealurĭ şi piscurĭ se află în partea de N. a comuneĭ. Pe dealurĭ se cultivă viĭ.

E străbătută de gîrlele: Cricovul-Sărat, Chiojdeanca, Valea-Păcureĭ şi de văile: Sărăturile, Ghiezurilor, Pocita, Pruniĭ-Mirceĭ şi Fîntîna.

Se mărgineşte la N. cu com. Sîngerul şi la V. cu com. Podeni-Noĭ.

Apostolache, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populaţie de 285 loc. (136 bărbaţĭ şi 149 femeĭ). Cade în centrul com. şi este reşedinţa eĭ.

Aci e schitul Apostolache, deservit de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864.

Apostolache, *numire*, dată uneĭ părţĭ din moşia Cîrligul-Mic, comuna Glodeanul-Cîrlig, judeţul Buzău.

Apostolache, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 255 hect., pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, formată din trupurile: Lacul-Trestiątul (35 hect.), Ursoaia (41 hect.), Vîrful-Pietreĭ (12 hect.), Valea-Păcureĭ (150 hect.) şi Răcorelele (17 hect.).

Apostolache, (Vatra-Schituluĭ-), *proprietate* a statuluĭ, com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Apostolache, fost *schit*, în jud. Săcueni, azĭ Prahova, pl. Podgoria. Era metoh al mănăstireĭ Slobozia din jud. Ialomiţa, închinată la mănăstirea grecească Dohiarul, din muntele Athos. Acest metoh a fost fondat de comisul Apostolache, la anul 7103 (1595), care l'a înzestrat cu maĭ multe moşiĭ şi l'a pus sub ascultarea mănăstireĭ Slobozia,

Astă-zĭ acest schit este redus la biserică de mir, şi, pentru întreţinerea eĭ, se înscrie anual în budgetul statuluĭ suma de 2258 l.

Are următoarea inscripţie: «Această sfîntă mănăstire din vechime pe numirea moşieĭ ce se numeşte Măstăneşti, se află zidită din temelie de răposatul, întru fericire, comisul Apostolache şi de Voichiţa, soţia sa, la leatul dovedit pe pragul uşeĭ biserice ĭ 7103; iar închinată la sfînta mănăstire Dohieĭ din sf. Agora, se dovedeşte după hrisovul luĭ Matheiŭ Basarab Voevod, la leatul 7160, prin care arată că închină această sfîntă mănăstire cu tot venitul eĭ la Dohiriul, unde este hramul sf. Voivozĭ, iar acum în zilele Prea Inălţatuluĭ nostru Domn Barbu Dimitrie Ştirbeiŭ Voevod, s'aŭ preînoit prin osîrdia, osteneala şi cu toată cheltuiala Sfinţieĭ-sale părinteluĭ Ghermano Eromonah Ploeşteanul, aflîndu se

www.dacoromanica.ro

năstavnic la acest sfînt locaș; păstrîndu-se numaĭ zidăria cea ctitoricească fiind neclintită nicăerĭ, iar turlele cîte trele și acoperișul, tîmpla, jugrăvitul și cu toate ale eĭ podoabe din lăuntru și afară s'aŭ făcut din noŭ, asemenea și clopotnița, aflîndu-se toate în cea maĭ proastă stare, și aceste toate s'aŭ făcut cînd se afla egumen la Slobozia, Sfinția-sa părintele Gavril, arhimandrit, la anul de la Christos 1850, luna August».

Apostolăcheanca, *moșie* a statuluĭ, jud. Buzăŭ, pendinte de Stavropoleos; are 1320 hectare maĭ toate arabile, afară de Lacul-cu-Stuf și 6 hect. pădurea Tufele-Volneĭ.

Apostolăcheanca, *moșie* a statuluĭ, în plasa Cîmpul, jud. Ialomița, teritoriul com. Gîrbovi; se maĭ numește și Cotorca-Mică, și înainte de secularizare aparținea mănăstireĭ Slobozia. Are suprafața de 1011 hect. și a fost arendată pe periodul 1888—93 cu suma de 30000 leĭ.

Apostul, *vale,* pl. Amaradia, com. Amărăști, jud. Dolj.

Aprod, *baltă,* pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, în com. Milești, are o întindere de 1 1/2 hect. pe Valea-Aproduluĭ.

Aprod, *deal,* pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, pe teritoriul comuneĭ Milești.

Aprodul-Purice, *sat noŭ,* în com. Răucești, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, așezat între satele Răucești, Munteni, Trohinești și Preotești, pe coastele dealurilor ce se întind către răsărit din grupa Neamțuluĭ și a Oglinzilor.

Are o suprafață de 415 hect., 290 fălcĭ, cu o populațiune de vre-o 30 familiĭ.

Aproduluĭ (Valea-), *pîrîiaș,* pl. Siretul-d.-j., jud. Bacăŭ, izvorește din dealul cu acelașĭ nume și se varsă în pîrîul Tamași, după ce s'a mărit cu apele pîrîiașuluĭ Dragul.

Aprozești, *sub-divizie* a căt. Izvorul-Dulce, din com. Gura-Sărățeĭ, jud. Buzăŭ.

Aprozi, *sat,* face parte din com. rur. Aprozi-Negoeștĭ, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la N. de satul Negoești. La V. este udat de valea Aprozi, care formează în dreptul satuluĭ o mică baltă. Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1842 hect., cu o populație de 782 locuitorĭ. D-l general G. Manu, proprietar, are 1250 hect. pe carĭ le cultivă, rezervînd pentru izlaz 40 hect. Locuitoriĭ au 592 hect. împreună cu cele 22 hect. izlaz.

Are o biserică cu hramul Adormirea, făcută de răposatul marele vornic Ioan Manu, la anul 1841, precum și o școală mixtă, frecuentată obicĭnuit de 18 elevĭ și 3 eleve, cu întreținerea căreia statul și com. cheltuesc anual 1870 leĭ.

Localul s'a construit de județ în anul 1888.

Aci maĭ este și un heleșteu.

Numărul vitelor marĭ e de 776 și al celor micĭ de 1065.

S'au stabilit în sat 4 străinĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiu.

Aprozi, *baltă,* jud. Ilfov. Vezĭ satul Aprozi.

Aprozi-Negoești, *com. rur.,* pl. Negoești, jud. Ilfov, situată pe țărmul stîng al rîuluĭ Argeș, la S.-E. de București, distanță 45 kil. de acest oraș.

Este formată din satele: Aprozi, Frecați, Lacul-Cocoruluĭ și Negoești, cu o populație de 1235 locuitorĭ, carĭ trăesc în 281 case și 12 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 5307 hect.

D-l general Manu, statul și D-na Elena C. Cornescu, proprietarĭ, aŭ 4500 hect. și locuitoriĭ 807 hect.

Proprietariĭ cultivă 2795 hect. (200 remîn sterpe, 105 sunt izlaz și 400 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, rezervînd peste 20 hect. pentru izlaz.

Comuna numără 270 contribuabilĭ; are un budget de 4192 leĭ la ven. și 4192 leĭ la chelt.

In comună sunt 2 bisericĭ, la Aprozi și Negoești, 1 școală mixtă, 1 moară cu aburĭ, 1 mașină de treerat cu aburĭ, 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 1222: 552 caĭ și epe, 13 armăsarĭ, 264 boĭ, 318 vacĭ și viteĭ, 19 taurĭ, 13 bivolĭ, 43 bivolițe, și de 2292 vite micĭ: 9 capre, 373 rîmătorĭ, 1910 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 265 sunt plugarĭ, 1 industriaș, 39 au diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 150 pluguri, 67 cu boĭ, 83 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 233 care și căruțe, 95 cu boĭ și 138 cu caĭ. Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ și 1 hangiu.

Apșoarele (Odaia-), *pădure* a statuluĭ, în com. Tislăul, căt. Strejeni, jud. Buzăŭ; are 180 hect. Face parte din marele corp Bradul cu Sforile.

Apti-Iuc, *deal,* în pl. Istruluĭ, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Tocsof și pe al căt. săŭ Rîmnicul-

www.dacoromanica.ro

d.-j.; e aşezat în partea de miază-zi a pl. şi cea de apus a com.; prin înălţimea sa, care este de 170 m., domină asupra satelor Rîmnicul-d.-j. şi Rîmnicul-d.-s., ale com. Casimcea şi asupra văeĭ pîr. Derea-Dichli-Taş-Alceac, fiind şi punct trigonometric de observaţie rangul I-iŭ; din el se desface spre Nord-Est dealul Iuci-Tepe-Bair, şi, în spre S.-V., dealul Kiuciuc-Chioi-Bair ce se întinde pi intre pîrîul Casimcea şi afluenţiĭ săĭ, pîrîul Rîmnic-Dere şi Dere-Dichli-Taş-Alceac; este acoperit în cea maĭ mare parte cu păşunĭ şi fîneţe.

Arabagi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul comuneĭ Enigea, se găseşte situat în partea apusană a plăşiĭ şi cea nordică a com., la 10 kil. maĭ spre N.-V. de cătunul de reşedinţă, Enigea; este aşezat pe valea Ceair-Arabagi, închis la N. de dealul Ciocan, iar la S. de dealul Rabagi-Bair saŭ Arabagi-Bair. Are o suprafaţă de 283 hect., dintre carĭ 9 hect. sunt ocupate de vatra comuneĭ cu 35 case.

Populaţiunea sa este de 47 familiĭ, cu 215 suflete, ocupîndu-se în cea maĭ mare parte cu creşterea vitelor. Maioritatea locuitorilor, dacă nu chiar toţĭ, sunt Turcĭ.

Casele sunt aşezate puţin maĭ regulat de cît în alte sate, formînd nişte străzĭ drepte. In partea sa nord-estică se află o bucată măricică de pădure de fagĭ şi la 2 kil. spre N. se află vîrful Ciocanul, care predomină tot satul, avînd o înălţime de 148 m. Drumul comunal Malceova-Rasova trece prin partea de răsărit a satuluĭ, iar cel de la Molceova la Vlak-Chioi trece drept prin mijlocul satuluĭ; cel de la Adam-Clissi la Rasova trece prin partea vestică.

Arabagi-Bair saŭ Rabagi-Bair, *deal* în jud. Constanţa, plasa Medjidia, pe teritoriul com. rur. Enigea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Molceova; se desface din dealul Giatri-Bair; îndreptîndu-se spre miază-noapte cu o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., merge pe la vestul satuluĭ Molceova şi ţine pănă aproape de satul Arabagi. Este acoperit aproape în întregime de pădurĭ şi este tăiat cruciş de drumurile comunale Molceova-Talaşman şi Adam-Clisi-Arabagi; este situat în partea vestică a plăşiĭ şi cea centrală a comuneĭ.

Arabagi-Bair, *deal,* în judeţul Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ Enigea şi anume pe acela al cătunuluĭ Arabagi, şi puţin pe al cătunuluĭ Molceova; se desface din dealul Giatri-Bair, îndreptîndu-se către miază-noapte cu o direcţiune de la S.-E. către N.-V. Are o înălţime maximă de 136 m. şi este acoperit în cea maĭ mare parte de pădurĭ şi merge printre văile Diordingi-Orman şi Arabagi-Ceair.

Dealungul săŭ trece drumul Enigea-Arabagi; este tăiat transversal de şoseaua judeţeană Molceova-Talaşman.

Arabagi-Ceair, *vale* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ Enigea şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Arabagi; nu este alt-ceva de cît un alt nume al văeĭ Ghiordungi-Orman-Ceair, nume pe care îl poartă de la satul Arabagi şi pănă la deschiderea sa în balta Baciuluĭ; sub acest nume primeşte, pe stînga, valea Ceraclar. Tot printr'însa merge drumul comunal ce duce de la Arabagi la Rasova.

Arabi-Alciala, *deal,* în judeţul Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul comuneĭ Copadin. Se desface din dealul Beşoul-Dere din partea sa de răsărit; se îndreaptă spre miază-noapte, avînd direcţiunea de la S.-V. către N.-E., brăzdînd partea sudică a plăşiĭ şi a comuneĭ; are o înălţime de 137 m. Pe acest deal se află punctul trigonometric Copadin. Către partea sa de răsărit se întinde valea Arabi-Alciala; este acoperit de verdeaţă şi păşune şi este tăiat de drumurile carĭ duc de la Copadin la Sofular şi Beşoul.

Arabi-Iuc-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, plăşile Mangalia şi Medjidia, pe teritoriul comunelor rurale Agemler şi Carabaci; situat fiind în partea vestică a plăşiĭ Mangalia şi a comuneĭ Agemler şi în partea estică a plăşiĭ Medjidia şi a comuneĭ Carabaci. Are o direcţiune generală de la E. la V., avînd o înălţime maximă de 137 metri, pe care o atinge în vîrful săŭ Arabi-Iuiuc. Este tăiat de drumul comunal Copadin-Sofular şi este acoperit de păşune.

Arabi-Iuiuc, *movilă,* jud. Constanţa, la hotarul plăşilor Constanţa, Mangalia şi Medjidia şi la hotarul comunelor rurale Copadin, Agemler şi Carabaci. Este aşezată pe culmea dealuluĭ Arabi-Iuc-Bair, şi are o înălţime de 137 metri; este artificială şi acoperită cu verdeaţă; fost punct trigonometric de observaţiune de rangul II-lea. Prin înălţimea sa domină valea Arabi-Alcíala şi drumurile comunale Copadin-Sofular şi Ciobanisa-Carabaci.

www.dacoromanica.ro

Este situat la sudul plășiĭ Constanța și a comuneĭ Copadin, la vestul plășiĭ Mangalia și la estul plășiĭ Medjidia.

Arab-Tabia (Fortul-Arabuluĭ), *fortăreață,* fostă turcească, din partea sud-estică a orașuluĭ bulgar Silistra, pe muchia dealuluĭ Ieral-Ceea-Bair, la 2 kil. spre S.-E. de Silistra, la 7 kil. spre S.-V. de orășelul Ostrov (Silistra-Nouă), și la 3 1/2 kil. spre N.-V. de satul Almalîul, dominînd Silistra și Dunărea. Această fortăreață s'a luat de către Romînĭ, de la Bulgarĭ, în anul 1882.

Arab-Tabia, *pichet,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Almalîul, fiind situat în partea apusană a plășiĭ și nord-vestică a comuneĭ, la 1 1/2 kil. spre N.-V. de satul Almalîul, la 1 1/2 kil. spre S.-E. de fortăreața Arab-Tabia, la un kil. spre răsărit de hotarul Bulgarieĭ, fiind așezat între pichetul Amedia-Tabia și Gabrovița.

Araci, *poiană*, com. Lăpușata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. E aproape de Dealul-luĭ-Bălan, pe malul drept al văeĭ Popeasa.

Araci (Valea-cu-), *vale,* în com. Grăjdana, jud. Buzău, căt. Lunceni, maĭ tot deauna e seacă.

Araclar (Movila - Căpitanuluĭ-), *movilă,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. Orumbei, căt. Făgărașul-Noŭ. Fost punct trigonometric de observațiune întîiul rang, avînd o înălțime de 188 metri, cu care domină tot satul Făgărașul-Noŭ, situat la 2 kil. spre răsărit.

Arama (Protopopul), *sat,* în partea de N.-E. a com. Belcești, pl. Bahluiŭ, jud. Iași, așezat pe valea dintre dealurile Arama și Protopopul; cu o populație de 58 fam., saŭ 318 sufl., Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Are o biserică, cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

In marginea satuluĭ se află un iaz.

Numărul vitelor e de 545 capete, din carĭ: 191 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 275 oĭ și 43 rîmătorĭ.

Arama, *deal,* se întinde pe teritoriul satuluĭ Havîrna, com. Havîrna, pl. Herța, jud. Dorohoiu.

Arama, *munte,* pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, pe teritoriul com. Solonțul. Aci sunt izvoare de apă feruginoasă.

Arama, *punct însemnat,* la N.-V. de com. Stăncuța, plasa Balta, jud. Brăila; pe aci era altă dată stațiunea 2-a a vecheĭ poștĭ Brăila-Călărași.

Aranghelul, estropiat de la Arhanghelul (v. a. n.), jud. Vîlcea.

Aranghelul, *mahala,* aparține de orașul Rîmnic, jud. Vîlcea.

Aranghelul saŭ **Arhanghelul**, *pădure* a statuluĭ în întindere de 125 hect., situată în raionul orașuluĭ R.-Vîlcea, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Arapuluĭ (Movila-), *movilă,* în pl. Borcea, jud. Ialomița, este situată între orașul Călărași și s. Călărași-Vechĭ.

Arapuluĭ (Muchia-), *colină,* în com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, căt. Bodinești. E acoperită cu îneață și 16 hect. pădure. Pădurea face un corp cu Bodincști, Colnicele și Scorușul.

Arapuluĭ (Măgura-), *măgură,* în com. Viișoara, pl. Marginca, jud. Teleorman.

Arapuluĭ (Dealul-), *deal,* pe moșia Leorda, com. Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani; în vechime se numea Dealul-luĭ-Lecache. (V. a. n.).

Arapuluĭ (Movila-), *movilă,* spre E. de satul Leorda, com. Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani; se maĭ numea și Movila-Tontuluĭ. (V. a. n.).

Arată, *măgură,* situată pe proprietatea Căminească, pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca.

Aratoti, *munte,* în județul Săcuenilor, azĭ Prahova, proprietatea stolniculuĭ Scarlat. Prin slemnea acestuĭ munte este hotarul între Țara Romînească și Ardealul, după alegerea făcută la 1766, în Domnia luĭ Scarlat Vodă Ghica.

Arămeĭ (Pîrîul-), *afluent* al Bistrițeĭ. Izvorește de sub Bîtca-Neagră. Formează hotar între com. Broșteni, jud. Suceava și Bucovina, pe o întindere de 2450 metri.

Arămești, *sat,* pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacăŭ, com. Letea, situat maĭ sus și foarte aproape (la 602 m.), de satul Letea, unde e școala, pe malul stîng al Bistrițeĭ. Capĭ de familie sunt 12, suflete 47. Animale sunt: 2 caĭ, 10 vite cornute și 6 porcĭ.

Arămești-Boerești, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Bahna, așezat pe șes, spre N.-E. de satul Bahna și la o depărtare

www.dacoromanica.ro

de 2 kil. de el. Are 53 capĭ de familie, 51 contrib., 165 loc., din carĭ 5 știŭ carte; 43 case. Populațiunea este numaĭ romînă. Sunt 228 capete vite marĭ. Are o biserisă de lemn. Se maĭ numește și Liliac.

Arămeşti-Răzaşĭ, *sat* în plasa Siretul-d.-j., jud. Roman, com. Bahna, situat pe șes și spre E. de satul Bahna și la o departare de 500 m. de el. Are 30 capĭ de fam., 28 contribuabilĭ, 107 loc; din carĭ 14 știu carte; 24 case. Populațiunea este romînă. Sunt 198 capete vite marĭ. Are o biserică de vălătucĭ. Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Arămile, *canal,* în insula Balta, plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița; se întinde pe teritoriul comunelor Dudești și Fetești.

Aramioasa, *vale,* se întinde în partea de N. a satuluĭ Curseşti-Razeşti, com. Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiu.

Arămoaia, vezĭ Bornișul, *sat* în com. Dragomirești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Aramoaia, *trup de sat,* în com. Uscați, pl. de Sus Mijlocul, jud. Neamțu, situat pe valea Pîrîuluĭ-Alb (Valea-Albă)., spre marginea județuluĭ Roman.

Arămoaia, *deal,* pe hotarul comuneĭ Talpa, despre Dragomiresti, jud. Neamțu; este acoperit cu padure.

Arămoaia, *lac,* pl. Tazlaul-d.-j., județul Bacău, pe teritoriul comuneĭ Rîpile.

Arămoasa, *pîrîŭ* mic, ce traversează teritoriul comuneĭ Pufești, jud. Putna, plasa Șușița, și se varsă în Siret. Linia ferata Focșani-Pașcani îl trece pe un pod de 55 m. lungime.

Arămosul, *pîrîŭ,* izvorește din pădurea cu aceiașĭ numire; are direcțiunea de la N. spre S. și după ce se unește cu pîrîul Pănoasa, care izvorește de sub Dealul-Scaunelor, se varsă în stînga pîrîuluĭ Șacovațul, în dreptul loculuĭ numit Coasta-Lunceĭ.

Arăndelul, *pîrîŭ.* Vezĭ Dimăcheni, sat și comună, pl. Coșula, jud. Dorohoiu.

Arăturile, *deal,* în comuna rur. Menți-din-Dos, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Arăturile, *pichet de graniță,* pe malul stîng al Dunăreĭ, pe teritoriul comuneĭ rurale Bistrița, din pl. Ocolul, jud. Mehedinți; este al optulea pichet de granița pe marginea Dunăreĭ.

Arbaşul-de-Sus, *sat,* disparut acum, jud. Argeș, plaiul Loviștea, în apropiere de frontiera; servea în vechime de potecă și trecătoare în Ardeal.

Arbănaşi, *loc izolat,* situat pe Valea-Geruluĭ, la N. de fostul sat Negrea, în raionul comuneĭ Călmățuiul, pl. Bîrlad, jud. Tecuciu.

Arbănaşi, *izvor,* în com. Beciul, jud. Buzău, începe din Muntele-Bodea, trece prin com. și cătunul Beciul și se scurge în Valea-Baligoasa. Pe malurile sale se gasesc salze, ceva maĭ micĭ ca cele din Pîcle, urme de pacura și ape minerale sulfuroase.

Arbănaşi, *movilă,* altitudine 66 m., situata la 4 kil. S.-E. de com. Călmuțuiul, în jud. Tecuciu.

Arboraş, *deal,* în partea de S. a comuneĭ Ghermănești, plasa Podoleni, jud. Falciu.

Arboraş, *loc izolat,* com. Moșna, pl. Podoleni, jud. Fălciu.

Arbore, *sat,* pe dealul Arbore (altitudine 232 m.) și dealul Movilele-Catri (altitudine 258 m.), la 9 kil. de com. Suhăriul, de care ține și unde se află reședința primărieĭ; înființat în 1878 de noiĭ împroprietăriți, pe moșia statuluĭ Suharăul, com. cu asemenea numire, pl. Prutul d. s., jud. Dorohoiu. Cu o populație de 88 fam. și 362 sufletc.

Arbore, *iaz,* din jud. Dorohoiu. Vezĭ Saucenița, sat.

Arbore, *iaz.* Vezĭ Suharăul, sat și comună, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Arcaciul, *deal,* situat între valea Arcaciul și Valea-Lupeĭ, în raionul com. Barcea, jud. Tecuciu; continuă pănă pe teritoriul com. Umbrărești, pl. Bîrlad. Altit. 64 m. la N. și 56 m. la S.

Arcaciul, *loc izolat,* în com. Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Arcaciul, *loc izolat,* în partea de E. a com. Barcea, jud. Tecuciu; altitudine 53 m. Aci ni se spune, că a trecut și s'a adapostit turme de oĭ, înțelegîndu-se sub numele de arcaciu adăpostul oilor (tîrlă).

Arcaciul, *vale,* fără apă, începe din poiana Fîntînele în pad. Dorasca, com. Barcea, jud. Tecuciu, merge spre S. prin padurea Barcea, se unește cu Valea-Robilor și Valea-Băsicuteĭ și se varsă în pad. Torcești.

www.dacoromanica.ro

Arcani, *com. rur.*, în partea de E. a com. Brădiceni, pl. Vulcan, jud. Gorj, și la distanța de 12 kil., direcțiune V., de orașul T.-Jiu; se compune din cătunele: Arcani, Cîmpul-Tomiĭ și Sănătești.

Situată pe șesul cu același nume, are o suprafață de aproape 2090 hect., din carĭ 1083 hect. pădure, 710 hect. arabile, 105 hect. fînețe, 92 hect. viĭ, și 100 hect. livezĭ de prunĭ.

Cu o populație de 362 familiĭ: 2287 suflete, cu 282 contribuabilĭ; din aceste familiĭ, 11 sunt de Țiganĭ. Venitul com. este de leĭ 1757 banĭ 23, iar cheltuelile de leĭ 1685, banĭ 57.

Locuitoriĭ posedă 106 pluguri, 17 căruțe cu caĭ, 147 care cu boĭ și vacĭ (după obiceiul județului), 180 stupĭ, 1062 vite marĭ cornute, 248 caĭ, 337 oĭ, 98 capre și 397 rîmătorĭ.

Pîrîul Jalești trece de la N. la S. prin centrul acesteĭ com.

Ca drumurĭ sunt în această com. șoseaua comunală care o leagă cu cătt. sale Cîmpul-Tomiĭ și Sănătești.

In comună sunt 14 morĭ pe apa Jalișuluĭ, 41 puțurĭ, 7 fîntînĭ și 67 pive.

Are o școala fondata la anul 1847.

Comuna are 4 bisericĭ, din care 2 de lemn și 2 de zid, servite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Arcani, *cătun*, reședința com. cu același nume, din plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe șesul cu același nume, are o suprafață aproape de 780 hect., din carĭ 360 hect. pădure, 270 hect. arabile, 45 hect. fînețe, 50 hect. viĭ, și 55 hect. livezĭ de prunĭ.

Cu o populație de 165 familiĭ, din carĭ 7 de Țiganĭ; are 1031 suflete cu 145 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă 68 pluguri, 11 căruțe cu caĭ, 75 care cu boĭ și vacĭ, 80 stupĭ, 518 vite marĭ cornute, 122 caĭ, 41 oĭ, 47 capre și 182 rîmătorĭ.

Pîrîul Jalești trece de la N. la S. prin centrul acestuĭ cătun.

Prin acest cătun trece șoseaua comunală care îl leagă spre N. cu cătt. Sănătești, iar spre S. cu cătunul Cîmpul-Tomiĭ.

Cătunul are 2 bisericĭ de lemn: una reedificată la anul 1858 și alta fondată la 1838; serviciul se îndeplinește de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Cătunul mai posedă 6 morĭ pe apa Jalești, 35 pivĭ, 23 puțurĭ și 5 fîntînĭ.

Arcani, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Rînceni, în partea de V. a com. Rînceni, pl. Prutul, jud. Fălciu, în hotarul despre Malăești.

Arcani (Macoveanca), *moșie,* în com. Meteleul, jud. Buzau; are 1400 hect. mai toate arabile. Se seamănă pe dînsa numaĭ orz și porumb, grîu foarte puțin.

Arcanul (Macoveanca), *cătun,* pendinte de com. Meteleul, din jud. Buzău, pl. Cîmpuluĭ.

Arcanul, *munte,* în plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat spre N.-E. de muntele Gura-Plaiuluĭ, se prelungește spre N.-E.; pe ramura acestuĭ munte numită Gura-Uliței, este instalat pichetul No. 3; este acoperit de brădet și de iarbă.

Aci se afla o stînă; pe dînsul pasc și vitele com. Frăncești-Peștișani; este proprietate a moșnenilor.

Arcerul, frumoasă *creastă* de piatră în com. Mînzălești, jud. Buzau, pe malul stîng al rîuluĭ Slănic, puțin mai jos de punctul, unde pîrîul Șghiabul se varsă într'însul.

Arceruluĭ (Balta-), *baltă,* plasa Cîmpul, com. Ciuperceni, jud. Dolj, spre S. de Lungulița. Intinderea aproximativă 250 hectare. Are pește. Incepe la pichetul Cînepa și se scurge în Dunăre între pichetele Dervant și Arcer. De Balta-Arceruluĭ țin mai multe varsăturĭ, precum Cînepa și altele, cu întindere aproximativ de 70 hect.

Arcești, *com. rur.,* în partea de N.-E. a plășiĭ Olteț-Oltul-des., jud. Romanați; se compune din: satul Arcești (410 l.), situat pe malurile rîușoruluĭ Beica, la poalele dealurilor Cocoveștilor și Secilor; din Profeseni (160 loc.), așezat pe marginea șoseleĭ naționale Corabia-Rîul Vaduluĭ, pe lîngă rîul Beica; și din cătt. Pleșoiul (186 loc.), așezat tot pe șosea.

Com. Arcești e aproape de linia ferată Corabia-R.-Vîlceĭ, care aci are o stațiune, Arcești; și e departe cu 16 kil. de Balș și cu 38 kil. spre N. de Caracal.

Are o populație de 1206 loc. toțĭ Romînĭ, din carĭ: 592 bărb. și 614 fem.; 318 capĭ de fam.; 496 căsătoriți și 707 necăsăt.; 56 carĭ știu carte și 1150 carĭ nu știŭ carte; și 240 contribuabilĭ.

Ocupațiunea locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor.

In com. sunt 125 hect. viĭ; vite marĭ sunt 770, vite micĭ 2030 și 348 rîmătorĭ.

Are 9 stabilimente comerciale; casele locuitorilor sunt de bîrne de lemn, d'asupra pamîntuluĭ. Budgetul com., pe 1886 — 87, a fost de 2953 l. la venitурĭ, și 2923 l. la cheltuelĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o școală primară-mixtă de gradul II, cu un învățător. Are 2 biserici: Sf. Nicolae (1846), și S-ții Voivozi din Pleșoiu, zidită la 1615 de Ilie Pleșoianu, cu 2 preoți și 3 cîntăreți.

Arceşti (Cotul-), *cătun.* al com. Arcești (v. a. n.), pl. Olțețul-Oltul-de-sus, jud. Romanați. Se mai numește și Profeseni, are 610 locuitori. E așezat lîngă șoseaua națională Corabia-Rîul-Vaduluĭ.

Arceşti, *stație* de drum de fier, în jud. Romanați, pl. Oltul-de-s., com. Arcești, pe linia Piatra-Olt-Drăgașani, (pusă în circulație la 13 Decembre 1886), între stația Piatra-Olt (10,5 kil.) și Strejești (11,6 kil.), la 132,99 m. înălțime d'asupra nivelului mării.

Venitul acesteĭ stații, pe anul 1896, a fost de 40,399 l. 88 b.

Archimandrita, *pădure*, a statuluĭ, pe moșia Jugureni și Căldarușa, din com. Jugureni, jud. Buzău, face corp cu Nuci-Ghidieĭ și Gliza Căldarușea; are 256 hect. Depindea de S-ții Apostolĭ. Această pădure face tot de odată hotar între comunele: Fințești, Jugurcni, Lapoșul și Tisău.

Arcuda, *sat*, din com. rur. Popești-Bîcul (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 178 hect., cu o populație de 38 locuitorĭ.

D l H. Fundățeanu are 170 hect. și loc. 8 hect.

Proprietarul cultivă 132 hect. (20 rămîn sterpe, 18 izlaz). Loc. cultivă tot restul terenuluĭ.

Pod stătător pe Dîmboviță.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Sunt 22 vite marĭ și 2 vite micĭ.

S'au stabilit în sat 9 străinĭ.

Ardali-Ceair, *vale*, pe teritoriul bulgăresc, care se deschide în valea Terescondu-Ceair, situata la hotare; ține de com. Regep-Cuiusu și anume de cătun. Techi-Deresi.

Ardeiul, *loc cu izvoare*, pl. Tazlăul-de-sus, jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Ardeoani, de unde își are obîrșia pîrîul Ardeoanul.

Ardele, *vîrf de deal*, situat în ramura Domesnicul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Ardele, *schit* ruinat, pe moșia Tarcăul, plasa Bistrița, județul Neamțu.

Ardeleĭ, cea mai mare *poiană* de lîngă rîul Teleajenul, în comuna Măneciul-Ungureni, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Ardeoanul, *pîr.*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, care curge pe terit. satuluĭ Ardeoani. Își are obîrșia la localitatea numită Ardeiul, și se varsă în Tazlăul-Sărat.

Ardeoanca, *pădure*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Iliești.

Ardeoani, *com. rur.*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, la o distanță de 37 kil. de capitala jud., al căruĭ teritoriu se întinde de la Tazlăul-Sărat la Tazlăul-Mare, în locul unde aceste rîurĭ confluează. Este alcătuită din 4 cătune: Ardeoani, primăria, Hemeieni, Iliești și Mărzenești. In statistica din 1873 găsim un cătun mai mult: Valea-Bejenieĭ, azĭ silișteă.

Comuna se mărginește la E. cu com. Scorțeni și Nadișa, la S. cu com. Tețcani, la V. cu com. Leontinești și la N. cu com. Băhnășeni.

Pîrîiașele Bîrzul, Mîrza și Bejenia, șerpuiesc printre dealurile Hemeieni, Prianul și Cristești, și se varsă în Tazlăul-Sărat.

Are o școală mixtă înființată la 1867, care funcționează în satul Ardeoani, întreținută de comună.

Biserici sunt 3 ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți. Sunt 294 case de locuit și 6 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 304 capĭ de fam., cu 993 suflete, dintre carĭ 495 bărbați și 498 femeĭ. După naționalitate sunt: 933 Romînĭ, 4 Bulgarĭ, 36 Unguri, 18 Izraeliți și 2 Armenĭ, dintre care 989 sunt de protecțiune romînă, și 4 bulgară. După felul ocupațiuneĭ sunt: 543 agricultorĭ, 7 meseriași, 5 industriași sau fabricanți, 6 comercianți, 16 profesiuni libere, 56 muncitorĭ și 28 servitorĭ. Știŭ a citi și scrie 132 (2 femeĭ); nu știu carte 861 (498 femeĭ). Contribuabilĭ, după noul recensemînt, sunt 193. După legea rurală din 1864 s'au împroprietărit 31 loc., cu 77 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 1200 hect. Pădurile numără 85 hect. Proprietar mare este Nicolae Haciu; are o moșie de 600 hect. ce ĭ dă un venit anual de 10000 leĭ.

Viile ocupă o întindere de 14 hect., carĭ în 1890 au dat 302.40 hectolitri vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891), viea lucrătoare are 11 hect., cea nelucrătoare $8\frac{1}{4}$ hect.

Animale sunt: 68 caĭ, 477 vite cornute, 135 porcĭ și 1069

www.dacoromanica.ro

oĭ, care aparţin unuĭ număr de 15 proprietarĭ şi care în 1891 au dat 30 kil. lînă ţigae şi 1574 kil. lînă ţurcană.

Stupĭ de albine sunt 100, care în 1890 au dat 150 kil. miere şi 100 kil. ceară.

Totalul pămînturilor de cultură este de 721.05 hectare.

Budgetul com., pe exerciţiul 1891—1892, are la venitурĭ leĭ 2796, banĭ 47, şi la cheltuelĭ leĭ 1948, banĭ 21.

Teritoriul com. este străbătut de calea judeţeană Bacău-Moineşti-Palanca-Tîrgul-Ocna si căĭ vecinale spre comunele vecine.

Distanţele : la Bacău, capitala districtuluĭ, 37 kil.; la Tîrgul-Ocna, 48 kil.; la com. Teţcanĭ, 5 kil.; la comuna Leontineşti, 5 kil.; la com. Bucşeşti, 9 kil.; la com. Scorţeni, reşedinţa plăşiĭ, 9 kil.; şi la com. Băhnăşeni, 7 kil.

Ardeoani, *sat,* pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat pe şoseaua Bacău-Moineşti şi valea Tazlăuluĭ-Sărat. Are o şcoală mixtă, o biserică ortodoxă, clădită de locuitorĭ pe la 1820, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; cîrciumĭ 5; capĭ de familie 196, suflete 682. Animale se numără: 37 caĭ, 271 vite cornute, 104 porcĭ.

Ardeoani, *moşie,* pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău

Arde-Pămînt, *platoŭ,* în cătunul Buştenari, com. Telega, plaiul şi jud. Prahova. Pe acest platou se află maĭ multe puţurĭ de păcură. Până a nu se exploata păcura pe aci, aŭ ars înfundat diferitele gazurĭ din pămînt, şi au izbucnit ca dintr'un vulcan, arzînd pămîntul pe o mare întindere. Acum însă se exploatează o mare cantitate de păcură şi de o bună calitate.

Areful, (v. Ariful), jud. Argeş.

Areteĭ (Apa-), *viroagă,* judeţul Buzau, care începe de lîngă Moara-Episcopieĭ şi prin crivină, se scurge în rîul Buzău. Azĭ e aproape necunoscută, însă, într'un hrisov al luĭ Mateiu Basarab, se găseşte menţionată ca hotar între orasul Buzău şi com. Mărăcineni.

Argăsăleşti, *catun,* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzău, situat în coastele munteluĭ Argăsăleşti; are 90 loc. şi 23 case. Şi-a luat numele după Ivan Argăsela, cel d'intîiu stabilit aci

Argăsăleştilor (Vîrful-), *munte,* în com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzau, între Piatra-Arsă şi Podul-Grecilor; e acoperit de pădure.

Argea, *deal,* jud. Tecuciu, merge paralel cu valea cu acelaşĭ nume în partea de E. a satuluĭ Argeaua şi continuă pană în satul Poiana.

Argea, *pădure,* situata în valea cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciu, lîngă satul Argeaua.

Argea, *vale,* cu pîrîiaş, unde se află situat satul cu acelaşĭ nume. Se întinde pe lînga malul Siretuluĭ, direcţia N.-S., pănă în dreptul comuneĭ Poiana, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciu. Prin argea locuitorĭĭ înţeleg o scoborîre rîpoasă, o vale mare.

Argeaua, *sat,* face parte din c. Buciumeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ. Situat pe valea Siretuluĭ, pe poalele dealuluĭ Argeaua, la 100 m. alt., între Dealul-Cucueţilor şi rîul Siret. Are o populaţie de 20 capĭ de familie cu 60 sufl., locuind în 15 case şi 5 bordee. Locuitorĭĭ toţĭ sunt Ţiganĭ. Acest sat este înfiinţat după dezrobirea Ţiganilor; eĭ aŭ fost robĭ la logofătul Costache Conachi; în urmă s'au aşezat în marginea pădureĭ Argea, plătind şi până astă-zĭ bes man (embatic), pentru locul unde sunt aşezate casele şi bordeele. Ocupaţiunea lor este facerea coveliţilor, fuselor, linguрilor; parte se ocupa şi cu creşterea vitelor, în deosebĭ a caprelor; uniĭ lucreaza pămîntul.

Argeaua, *vale,* vezĭ Argeaua, pîr., jud. Tecuciu.

Argeaua-Mică, *cătun,* jud. Tecuciu, la N. şi pendinte de satul Argeaua, pe poalele dealuluĭ Argeaua, la 100 m. alt.

Argelele, *munte,* pendinte de com. Bumbeşti-de-Jiĭ, jud. Gorj; pe dînsul păşunesc multe vite în timpul veriĭ.

Argelele (Vîrful-cu-), *colina* renumita în com. Bălaneşti, jud. Buzau, face hotar despre com. Sibigiu.

Argeş, *judeţ,* aşa numit după rîul Argeş, care îl udă în maĭ toată lungimea luĭ de la N. spre S.

Situaţie şi limite. Jud. Argeş este situat la N.-V. Romînieĭ şi este un jud. de frontieră. El se mărgineşte la N. de către munţi Carpaţi, care îl despart de Transilvania; la S. cu jud. Teleorman şi Vlaşca; la răsărit cu jud. Muscel, de care este despărţit în parte prin rîul Doamneĭ, şi cu jud. Dîmboviţa, de care este despărţit în parte prin rîul Argeş; la apus cu jud. Vîlcea de care este despărţit

www.dacoromanica.ro

prin rîul Oltul, și cu județul Oltul.

Topografie și Orografie. Jud. Argeș este un jud. de munte la N., de dealurĭ la mijloc și de cîmp la S. Munțiĭ aparțin sistemuluĭ Carpaților occidentalĭ; eĭ sunt acoperiți cu pădurĭ și coprind pășunĭ însemnate. Poalele acestor munțĭ formează podgoriile județuluĭ, carĭ sunt acoperite cu viĭ. Munțiĭ ceĭ maĭ înalțĭ din acest jud. sunt: muntele Negoiul, din care izvorește rîul Argeș, în pl. Loviștea și care are o înălțime de 2547 m. d'asupra niveluluĭ Mărиĭ-Negre; muntele Craiul saŭ Vîrful-Craiuluĭ; muntele Ariful și alțiĭ. Jud. Argeș coprinde în tot 827 munțĭ și piscurĭ, din care izvoresc ca la 500 de rîurĭ, gîrle și pîraie.

Idrografia. Principalele rîurĭ ale acestuĭ județ sunt: a) Oltul, care curge în partea apuseană a județuluĭ și îl desparte de jud. Vîlcea; b) Argeșul, care izvorește din muntele Negoiul, pl. Loviștea și traversează jud. aproape prin mijloc pănă aproape de Pitești, de unde ia direcția S.-E. și desparte jud. Argeș de jud. Dîmbovița; c) Topologul care curge între rîurile Olt și Argeș, paralel cu aceste ape și se varsă în Olt, la s. Galița; d) Cotmeana și Teleorman care curg paralel și udă părțile de mijloc și de S. ale acestuĭ jud.; e) Neajlovul care udă pl. Gălășești și se varsă în Argeș, la s. Gostinari din jud. Vlașca.

Afluenții Argeșuluĭ în acest județ sunt: Vălsanul, care se varsă în Argeș la s. Merișani (între Curtea-de-Argeș și Pitești) și rîul Doamneĭ, care se varsă în Argeș puțin maĭ sus de Pitești.

Lacurĭ nu are acest jud., iar heleștae puține și de puțină importanță.

Clima. Clima jud. Argeș este temperată, maĭ rece în partea de N., unde iarna cade multă zăpadă, și maĭ caldă în partea mijlocie și în partea de S. a județuluĭ.

Suprafața și Populația. Suprafața jud. Argeș este de 8704 mile geografice pătrate saŭ aproape 480086 hect. (960172 pog.) cu o populație de 167190 loc., ceea-ce dă aproape 35 loc. la 100 hect. După catagrafia făcută la anul 1815, sub Domnia luĭ Ioan Caragea Vodă, populația jud. era de 10744 fam., adică: 7382 birnicĭ; 18 postelnicĭ; 46 neamurĭ; 50 mazilĭ; 403 ruptașĭ; 842 scutelnicĭ; 531 poslujnicĭ; 231 slujitorĭ; 374 preoțĭ; 289 diaconĭ; 279 ungurenĭ și 99 surugiĭ. Țiganiĭ nu sunt coprinșĭ în această catagrafie; în toată țara Romînească erau la aceașĭ epocă 23300 salașe saŭ familiĭ. La 1842 populația jud. era de 85536 sufl., din carĭ 3566 sufl. Țiganĭ. In 1890 populația era de 177.714 suflete; iar după recensementul din an. 1894 de 190764 suflete.

Mișcarea populațiuniĭ întreguluĭ jud. Argeș a fost pentru anul 1881 următoarea:

Născuțĭ: 6153, din carĭ 24 Evreĭ; morțĭ: 3777, din carĭ 15 Evreĭ; excedent de nașterĭ 2376, din carĭ 9 Evreĭ. Căsătoriĭ 1608, din carĭ 16 Evreĭ.

Agricultura. Principalele producte ale acestuĭ județ sunt: porumbul, a căruĭ calitate este foarte prețuită în țara Romînească propriŭ zisă, grîŭ, orz, ovăz, secară, etc. Potgoriile dinprejurul Piteștilor daŭ un vin alb, foarte bun. Pruniĭ se cultivă în parte, și daŭ o țuică renumită. Sunt în întregul județ ca 2000 pogoane viĭ, 17112 pogoane livezĭ de prunĭ și 5291 stupĭ de albine (1886). Asemenea județul este bogat în poame de tot soiul, între care renumitele cireșe, cunoscute în comerț sub numele de *drăgănele de Pitești.* Luncile Topologuluĭ și ale Argeșuluĭ sunt cele maĭ productive; pășunile sunt foarte bune și se cresc multe vite cornute, maĭ ales oĭ și capre.

Datele statistice oficiale pe aniĭ 1842, 1860, 1873 și 1884 specifică ast-fel numărul animalelor:

In 1842: Caĭ și epe, 2811; boĭ, vacĭ și bivolĭ, 119780; oĭ și berbecĭ, 93407; capre, 24711; porcĭ și scroafe, 44338; asinĭ și catîrĭ, 95.

In 1860: Caĭ și epe, 12634; boĭ, vacĭ și bivolĭ, 128155; oĭ și berbecĭ, 195411; capre, 39796; porcĭ și scroafe, 91573; asinĭ și catîrĭ, 102.

In 1873: Caĭ și epe, 7654; boĭ, vacĭ și bivolĭ, 57974; oĭ și berbecĭ, 122674; capre, 11202; porcĭ și scroafe, 24708; asinĭ catîrĭ, 343.

In 1884: Caĭ și epe, 8214; boĭ, vacĭ și bivolĭ, 86714: oĭ și berbecĭ, 141177; capre 9942; porcĭ și scroafe, 41970; asinĭ și catîrĭ 119.

Statul posedă în acest județ 46 proprietățĭ (moșiĭ), a căror arendă era la 1882 de leĭ 246084 banĭ 72.

Industria. Ca și în cele-alte județe din Romînia, industria județuluĭ Argeș este foarte slabă. Cîte-va morĭ de apă și cîteva pive în nordul și în centrul județuluĭ, și cîte-va morĭ cu aburĭ în partea sudică a județuluĭ; maĭ multe poverne de rachiŭ de prune (țuică) și puține velnițe (poverne maĭ sistematice pentru fabricarea spirtuluĭ din bucate), iacă aproape la ce se reduce industria acestuĭ județ. In timpul din urmă s'a înființat o fabrică de postavurĭ groase

www.dacoromanica.ro

la Pitești și un atelier de herestrae cu aburĭ pentru exploatarea lemnelor, de către o societate franceză, la com. Budești, pl. Topologul, proprietatea d-lor Lahovari. — In Olt și în afluenții săĭ se maĭ obicĭnuește, de către Țigaĭ aurarĭ, a se căuta aurul; dar cantitățile aflate sunt așa de minime, în cît nicĭ nu merită a fi menționate.

Comerciul. Comerciul principal al jud. Argeș consistă maĭ ales în cereale, poame, vin, rachiŭ, și maĭ cu osebire în porcĭ, carĭ se cresc în bătrînele pădurĭ ce acoperă partea de Nord a județuluĭ și se îngrașă cu ghindă, jir și porumb. Exportația porcilor se face în Transilvania, prin Turnul-Roșu. Comerciul de lemne pentru exportație se face numaĭ la pădurea Budești, menționată maĭ sus, care se exploatează de o societate franceză; lemnele se duc în Francia.

Căĭ de comunicație. Calea ferată București-Virciorova traversează partea sudică a județuluĭ Argeș, pe o întindere de 73 kilom. Sunt patru stațiunĭ în acest județ: Pitești, stație principală, Costești, Stolnici și Burdea. stațiĭ secundare, aceste treĭ din urmă, în pl. Cotmeana.

Din Pitești pleacă o ramură de drum de fer la Curtea-de-Argeș; iar din Costești pleacă o ramură prin Roșioriĭ-de-Vede la Turnul-Măgurele.

Ca șosele, județul posedă: șoseaua națională Pitești-Slatina; șoseaua națională Pitești-Rîmnicul-Vîlceĭ, peste Dealul-Negru; această șosea de și votată încă de la 1868 a rămas totușĭ în stare de proect și s'a înlocuit de fapt prin șoseaua mixtă Pitești-Curtea-de-Argeș la Rîmnicul-Vîlciĭ (la podul de fĭer la Goran peste Olt). — Ca șosele județene, județul posedă două șosele, care, plecînd din Pitești, merg una spre limita județuluĭ Teleorman și alta spre limita județuluĭ Vlașca. Afară de acestea, maĭ există maĭ multe șosele comunale și vecinale, carĭ înlesnesc comunicațiile între comune și între sate. Ca cale fluvială jud. Argeș are la Vest rîul Oltul, care servește la plutirea lemnelor de brad din munțĭ la vale spre Slatina și Turnul-Măgurele.

Impărțirea administrativă. Județul Argeș avea la începutul veaculuĭ opt plășĭ și două plaiurĭ. Actualmente se află împărțit în 1 plaiu și 6 plășĭ: plaiul Loviștea (format din vechiul și desființatul la 1834 plaiu Ariful, și din plaiul Loviștea) cu reședința în comuna rurală Șuicĭ și plășile Topologul, reședința în comuna rurală Tigveni; Oltul, cu reședința în comuna rurală Lăunele; Argeșul, reședința în comuna urbană Curtea-de-Argeș; Pitești, reședința în comuna urbană Pitești, care este tot-deodată și capitala județuluĭ; Cotmeana, cu reședința în comuna rurală Costești și Gălășești cu reședința în com. rurală Furdueștĭ (1888).

In anul 1882 și în mod provizoriu, pănă la o definitivă regulare, s'a întrunit plășile Topologul și Oltul într'o singură plasă, precum și plășile Cotmeana și Gălășești.

In anul 1887, jud. Argeșul s'a împărțit în 5 plășĭ; în a. 1892, plășile s'au înmulțit la 10; iar în anul 1896 s'a revenit la împărțirea din 1887, respectiv 1882.

Județul coprinde 2 com. urb. și 147 com. rur., formate din 760 sate și cătune, avînd în tot 32351 case, 341 bisericĭ și 33438 familiĭ saŭ 167190 sufl.

Marca județuluĭ Argeș este un vultur, spre semn că în acest județ a fost odată Curtea Domnească.

In ordinea eclesiastică, j. Argeș face parte din Eparhia Argeșuluĭ, județelor Argeș și Oltul, al căruĭ scaun arhiepiscopal se află în Curtea-de-Argeș.

In privința militară, jud. Argeș face parte din divizia II-a teritorială, a căreĭ reședință este în Craiova.

In ordinea judiciară, jud. Argeș are un tribunal de I-a instanță, 5 judecătoriĭ de pace și este de resortul Curțiĭ apelative din București. In privința politică, județul Argeș (dupe Constituția din 1866) dă 2 senatorĭ, 5 deputațĭ și 12 consilierĭ județenĭ iar după reviz. constituțiĭ, sunt 5 deputațĭ, 3 senatorĭ și 12 consilierĭ județenĭ.

Budgetul județuluĭ Argeș a fost pentru anul 1882—1883, de 507215 l. 05 b. la venitурĭ și de 498885 l. la cheltuelĭ, dînd un excedent de 8330 l. 05 b. Budgetele comunelor urb. și rur. din întregul județ, pe acelașĭ an financiar 1882 — 83, au fost de: 562801 l. 05 b. la venitурĭ și de 550248 l. 14 b. la cheltuelĭ, lăsînd un excedent de 12552 l. 91 b.

Mănăstirĭ și locurĭ însemnate. Județul Argeș este bogat în bisericĭ, mănăstirĭ și schiturĭ, așa, afară de biserica episcopală a Curțiĭ-de-Argeș, renumită prin admirabila sa arhitectură, maĭ avem ca mănăstirĭ: Vălenii, Stănișoara, Turnul, Ostrovul, Berislăvești, Scăuneni, Roboaica, Brădetul în plaiul Loviștea; Bascovul, Fedeleșoiŭ, Jiblea și Goranul în pl. Topologuluĭ; Tutana în plasa Argeșuluĭ; Beșteleĭ, Trivalea, Stanca în pl. Pitești; Cotmeana și Flămînda în pl. Oltuluĭ.

Cele maĭ multe din aceste mănăstirĭ și maĭ ales schiturĭ

www.dacoromanica.ro

sunt reduse astăzĭ la biserică de mir. Ca locurĭ istorice avem în acest județ ruinele cetățiĭ zise a luĭ Negru-Vodă, lîngă satul Ariful și alte ruine ale cetățiĭ Poenari, pe rîul Argeș, în plaiul Loviștea, zidită, se zice, de Vlad-Țepeș la anul 1462, întrebuințînd la această zidire pre boeriĭ carĭ vrusese să-l trădeze.

Se află în apropiere de schitul Turnul o mare lespede de piatră în forma uneĭ mese rotunde, numită de popor «Masa-luĭ-Traian», unde se zice că a poposit Mihaiŭ-Viteazul înainte de a intra în Transilvania și care a inspirat poetuluĭ nostru național Bolintineanu populara sa baladă: «Cea din urmă noapte a luĭ Mihaiŭ-Viteazul», precum și artistuluĭ Aman, cunoscutul săŭ tabloŭ, care reprezintă aceeașĭ scenă.

Tot în acest județ, după constatarile d-luĭ Gr. Tocilescu, avem pe malul stîng al Oltuluĭ șoseaua romană numită «Calea-Traiană» și care începe de la gura Oltuluĭ și trece în Transilvania. Cetățĭ romane: Rădăcinești, Titești, Bivolari (Arutella), Racoviță-Copăceni (Praetorium), Cîîneni (Pons Vetus), Căpățîneni, Albota, Săpata și urmele limesuluĭ roman, care de la Dunăre (Flămînda) trece prin pasul Branuluĭ în Transilvania.

Bîlciurĭ. In acest județ se fac la epoce fixe maĭ multe bîlciurĭ anuale, din carĭ cele maĭ principale sunt: la Tîrgul-Dealuluĭ, lîngă Pitești; (la Duminecа-Tomiĭ; la Sf. Gheorghe; la Înălțare și la Duminica-Mare); la satul Tutana, în ziua de 5 Iulie; la Curtea-de-Argeș, la Sf. Maria-Mare (15 August) și la Sf. Dumitru (26 Octomvrie); la s. Uda, la 15 August și la Tigveni, la S-țiĭ Mucenicĭ (9 Martie).

Orașe principale. Oraș principal și capitala județuluĭ Argeș este Pitești cu 13730 loc. (1894) Pitești este așezat pe malul drept al Argeșuluĭ la 383 m. înălțime d'asupra nivelului Mărĭĭ-Negre saŭ la 196m.4 d'asupra Bucureștilor, după d. Gr. Ștefănescu, și la 265m.75 după d. Cobălcescu. Curtea-de-Argeș (484 m.) cu 4000 loc., așa numită fiind că aci a fost Curtea Domnească saŭ a doua reședință a Domnitoruluĭ Radu-Negru-Vodă, după Cîmpulung.

Familiĭ vechĭ și Bărbațĭ iluștri. Județul Argeș este leagănul maĭ multor familiĭ vechĭ din carĭ parte aŭ dispărut, parte și-aŭ strămutat reședința aiurea. Ast-fel sunt: Alimănești, Bădulești, Bălcești, Balota, Brătieni, Budișteni, Condeești, Cornățeni, Drăguțești, Drăgoești, Furdurești, Merișeni, Nenoești, Rătești, Socolești, Tigveni, Vărzari și altele.

Ca bărbațĭ iluștri născuțĭ în acest județ n'avem de cît pe regretatul nostru istoric Nicolae Bălcescu, născut în anul 1819, la Bălcești (pl. Topologul) și mort la 1852 în Italia, la Palermo, și pe fraților Dumitru și Ioan Brătianu, născuțĭ în Pitești, în primul deceniŭ al acestuĭ secol și carĭ aŭ jucat un rol însemnat în istoria contimporană a țărĭĭ, de la anul 1848 pănă în zilele noastre.

Învățămîntul public și privat. Jud. Argeș poseda la 1896/97: un liceŭ clasic cu 17 profesorĭ în Pitești, un seminar cu 4 clase în Curtea-de-Argeș cu 13 profesorĭ, 6 școlĭ primare urbane (3 de băeți și 3 de fete), 159 școlĭ primare rurale și 5 institute private; în tot, prin urmare, 172 școlĭ cu 234 profesorĭ carĭ se descompune astfel: a) Un liceŭ cu 17 profesorĭ; b) Seminarul (fondat la 1839) cu 13 profesorĭ și 251 școlarĭ; c) Treĭ școale primare urbane de băeți cu 12 institutorĭ și 565 școlarĭ; d) Treĭ școale primare urbane de fete cu 8 institutoare și 298 școlărițe; e) 156 școale prim. rur. mixte cu 161 învățătorĭ, și învățătoare și cu 8690 școlarĭ, în tot; f) 5 școlĭ private cu 23 profesorĭ și cu 162 școlarĭ (72 băeți și 91 fete).

Cultul. Maĭ toată populația acestuĭ județ, afară de puține excepțiunĭ în orașe, este de ritul greco-ortodox. In tot județul sunt 370 bisericĭ, deservite de 391 preoți și diaconĭ.

Statistica judiciară. Numărul proceselor civile în anul 1878 a fost în număr de 1440, din carĭ numaĭ 356 s'aŭ judecat în cursul anuluĭ, iar 1084 aŭ rămas pen dinte.

Procese de divorț aŭ fost în cursul anuluĭ 1878 în număr de 143, din care numaĭ 12 s'aŭ judecat în cursul anuluĭ.

In cursul anuluĭ 1878 județul Argeș număra 66 de condamnațĭ pentru crime, care se aflau internațĭ in deosebitele penitenciare din țară.

Penitenciarul județean din orașul Pitești avea la finele anuluĭ 1878 un număr total de 72 arestațĭ, din carĭ 8 condamnațĭ și 64 în prevenție.

Numărul bolnavilor în penitenciarul județean a fost pentru anul 1878 de 9.21 la $^0/_0$ iar al morților de 7.14 la $^0/_0$.

Numărul indivizilor preveniți și judecațĭ de Curtea cu juraț Argeș-Muscel în cursul anuluĭ 1878 a fost de 82; iar numărul preveniților din județul Argeș pentru afacerĭ corecționale a fost în 1878, de 2311.

Argeș, *plasă,* în județul Argeș, își ia numirea după rîul Argeș

www.dacoromanica.ro

care o udă prin mijloc în tot lungul eĭ. Plasa Argeş se mărgineşte la N. cu plaiul Loviştea, la E. cu judeţul Muscel, la S. cu plăşile Piteşti şi Oltul şi la V. cu pl. Topologul. Această plasă maĭ este udată în tot lungul eĭ în partea despre răsărit de rîul Vălsanul, care se varsă în rîul Argeş, în apropiere de com. rur. Merişani, din plasa Piteşti. Intinderea totală a acesteĭ plăşĭ este de 96484 pog. saŭ 48242 hect., din carĭ 36108 pog. cultivabile, 26094 pog. pădure şi 34282 pog. necultivabile. Statul posedă în această plasă 6 proprietăţĭ cu un venit anual de 61128 l. 70 b.; asemenea se maĭ află în această plasă 42958 pog. pădurĭ ale statuluĭ. Plasa Argeş coprinde o com. urb. şi 14 com. rur. formate din 104 sate şi cătune, avînd 4337 case cu 19939 suflete şi 16 biserecĭ. Reşedinţa subprefectureĭ este în oraşul Curtea-de-Argeş. Totalul budgetelor comunale ale acesteĭ plăşĭ a fost, pentru anul 1882-83, de 65149 l. 78 b. la venitурĭ, şi de 63833 l. 07 b. la cheltuelĭ, din care 36951 l. 76 b. la venitурĭ şi 37904 l. 61 b. la cheltuelĭ priveşte pe com. urb. Curtea-de-Argeş. Producţiunea principală a acesteĭ plăşĭ este porumbul şi rachiul de prune. In anul 1865 a produs 92 kile grîu, 8340 kile porumb, 141455 vedre rachiu de prune. Producţiunea acesteĭ plăşĭ pe anul agricol 1886-87 a fost de 2181 hectolitri grîŭ, 544 hectol. secară, 50485 hectol. porumb, 69 hectol. ovăz şi 96 hectol. orz.

Argeş (Episcopia-de-), s'a înfiinţat la anul 1793, Dec. 13, de către Alexandru Moruzzi Vodă, după stăruinţa arhiepiscopuluĭ Ţărĭĭ-Romîneştĭ, Mitropolitul Dositheiŭ, punîndu-se sub ascultarea nouluĭ episcop tot clerul din judeţele Argeş şi Olt, şi fixînd reşedinţa la mănăstirea de Argeş; tot-odată toate moşiile acesteĭ mănăstirĭ au trecut la această nouă episcopie, iar episcopul de Argeş avea rîndul şedereĭ, după episcopul Buzăuluĭ.

De această episcopie depinde un seminar fondat în anul 1839 de Alexandru Vodă Ghica. Acest seminar avea la 1880—81 un număr de 251 de seminariştĭ cu 9 profesorĭ.

Budgetul Episcopieĭ-de-Argeş era 64192 l. pe anul financiar 1897—98, iar budgetul seminaruluĭ, tot pe acest an, era de 65679 leĭ.

Episcopiĭ Argeşuluĭ:

1. Iosif (1793-1820);
2. Ilarion (1820-1823);
3. Grigorie (1823-1828);
4. Ilarion (a doua oară) 1828-45;
5. Samuil Sinadon, loc-ţiitor, (1845-1850);
6. Climent Gaiseanu (1850-62);
7. Neofit de Edesa Scriban, loc-ţiitor (1862-1865);
8. Ghenadie I-iu, (1865-1868);
9. Neofit Scriban a doua oară (1868-1873);
10. Iosif Naniescu (1873 1875);
11. Ghenadie II Petrescu (1 Ian. 1876-21 Maĭ 1893);
12. Timuş (1893-).

Catedrala saŭ biserica cpiscopieĭ Argeşuluĭ este cel maĭ frumos monument din toată ţara; a fost zidită la anul 1518 de Neagoe Vodă-Basarab (v. Curtea-de-Argeş mănăstirea).

Argeşul, *rîŭ,* cunoscut prin repeziciunea apeĭ sale şi prin frumuseţea malurilor. Este plutitor pentru vase micĭ. Malul drept al acestuĭ rîu este mult maĭ ridicat; cel stîng prezintă vedereĭ un nesfîrşit şes. In anticitate, pe timpul luĭ Herodot, susţine d. Gr. Tocilescu, pare a se fi numit Ordesus, numire dacică, de unde în urmă s'a făcut Argeşul. D. B. P. Hasdeŭ în *Etymologicum magnum Romaniae,* nu primeşte această denumire şi susţine că acest nume ar fi de originea armeană. E unul din cele maĭ însemnate rîurĭ din Ţara-Romînească propriŭ zisă. El izvoreşte din muntele Negoiul, plaiul Loviştеĭ, jud. Argeş, udă jud. Argeş de la N. la S. trecînd pe la V. Curţiĭ-de-Argeş şi pe la E. Piteştilor, apoĭ, după ce formează limita între judeţele Argeş şi Vlaşca pe de o parte şi între judeţele Muscel, Dîmboviţa şi Ilfov, pănă la satul Gostinari pe de alta, intră în judeţul Ilfov, printre satele Stoeneşti şi Malul-Spart şi udă plasa Sabaru, pănă în apropiere de com. Cornetul. De aci formează limita naturală între judeţele Ilfov şi Vlaşca, pănă lîngă satul Colibaşi, apoĭ apucă spre E., serveşte de limită între pl. Olteniţa şi Negoeşti, pănă aproape de com. Curcani şi după ce face maĭ multe cotiturĭ, maĭ ales lîngă com. Budeşti, se în toarce spre S. şi se varsă în Dunăre la V. de Olteniţa rur., în dreptul Turtucaeĭ din Bulgaria, dupa un parcurs de peste 300 kil.

Afluenţiĭ Argeşuluĭ pe partea dreaptă sunt: Neajlovul şi Glavaciocul, carĭ după ce au udat puţin jud. Argeş, intră in jud. Vlaşca şi unindu-se la Călugăreni, se varsă în Argeş, la satul Gostinari.

In partea stîngă Argeşul, primeşte afluenţiĭ: Valsanul, care udă partea orientală a judeţuluĭ Argeş şi se varsă în Argeş, între Curtea-de-Argeş şi Piteşti, în apropierea satuluĭ Merişani, unde se află şi un pod de fier; Rîul-Doamneĭ, care unit din partea stîngă cu Rîul-Tîrguluĭ şi Ar-

www.dacoromanica.ro

geșelul, udă partea occidentală a județuluĭ Muscel și se varsă în Argeș la satul Ghimpați, după ce a primit pe dreapta pîrîul Ciorogîrla; Dîmbovița, care ese din muntele Craiuluĭ, udă județele Muscel, Dîmbovița și Ilfov, trecînd pe la V. Tîrgoviștеĭ și prin București și se varsă în Argeș la satul Budești, după ce a primit pe stînga, maĭ sus de București, pîrîul Ilfoveț̦ul și maĭ în urmă apa Colentineĭ, care merge paralel cu Dîmbovița, udînd județele Dîmbovița și Ilfovul, trecînd pe la N.-S. de București (Herăstrău) și se varsă în Dîmbovița, lîngă satul Tînganul.

Un alt afluent al Argeșuluĭ, în parcursul săŭ în jud. Vlașca este Călnișțea, care se varsă din jos de Comana, în dreptul s. Falastoaca.

Argeșul în parcursul săŭ udă următoarele localităț̦ĭ: Cetatea-luĭ-Negru-Vodă, Corbeni, Mirești, Vîrșești, Viișoara, Curtea-de-Argeș, Munizești, Brebiasca, Merișani, Răducanul, Sinești, Pitești și Ciocănești (din jud. Argeș), Cîrcinău, Badești, Golești, Călinești, Golești-Badeĭ, Leudeni și Ciulnița (din jud. Muscel); Petroaia, Gherghești, Mihalești și Regești (din județul Vlașca); Stoinești, Malul-Spart, Ogrezeni, Grădinari, Presiceni, Grădiștea, Tegheșul, Ordoreni, Buda, Popești, Cornetul, Dărăști, Colibași, Mitreni, Oltenița-rurala, Oltenița-urbană, Baloșoeni, Hobaia, Ciocanul, Fălcoianca, Plopi, Buturușeni, Drăgănești, Ciumați, Cuișari, Izvoarele, Hotarele, Crivețile, Radovanul, Coadele, Blătești și Chirnogi (în jud. Ilfov).

La Malul-Spart, Grădinari, Persiceni, Dărăști, Copăceni și Colibași se află poduri de vase plutitoare.

Peste rîul Argeș sunt maĭ multe poduri de fier pentru comunicația pe șosele, și anume: 1) la com. Merișani (jud. Argeș) pe calea națională Pitești-Rîmnicul-Vîlceĭ, un pod de fier de 170 m. lungime; 2) la Crov (jud. Dîmbovița) pe șoseaua județeană Giurgiu-Tîrgoviște, un pod de fier de 200 m. lungime; 3) la satul Mihălești (jud. Vlașca) pe șoseaua București-Alexandria, un pod de fier de 170 m. lungime; 4) la Copăceni (județul Vlașca) pe șoseaua București-Giurgiŭ, un pod de fier de 190 m. lungime. Afară de aceste, maĭ sunt treĭ poduri de drum de fier peste Argeș; 1) pe linia Pitești-Curtea-de-Argeș, la stația Merișani; 2) pe linia București-Pitești, între Golești și Pitești, avînd o lungime de 330 m., reconstruit în anul 1881, în locul celuĭ vechiu din 1872, distrus în urma apelor marĭ, și 3) pe linia București-Giurgiŭ, între stațiile Vidra și Grădiștea, de o lungime de 150 m. reconstruit în 1894 (cel vechiŭ, din 1869, fiind distrus de inundațiile din 1893).

Argeș (Curtea-de-), *stație* de caĭ de poșțe, pe vremea cînd exista acest serviciu la noĭ în țara; pe drumul de la Pitești la Rîmnicul-Vîlceĭ între stațiile poștale Mănicești, 20 de kil. și Timocul, 14 kil. Avea 16 caĭ, un căpitan de poșțe, un ceaus (chihaia) și 4 surugiĭ. Prețul unuĭ cal de poșțe varia între 2 și 4 leĭ noĭ, după distanța poșteĭ, fiind socotit cîte 13 banĭ de cal și de kilometru, plus 50 banĭ de fie-care poștă pentru căruță (1868).

Argeșelul, *plasă*, județul Muscel, contopită cu pl. Rîurile, de la 1 Aprilie 1882, de la care dată formează o singură plasă cu plasa Rîurile, avînd reședința sub-prefectureĭ în com. Stîlpeni.

Această plasă coprinde partea din centru și E. a județuluĭ. Se mărginește la N. cu plaiul Dîmbovița de care se desparte printr'o linie curbă începînd din jud. Dîmbovița (la Est) și trecînd pe la N. de com. Boteni și Poenari, apoĭ cotind spre S. printre gara Furnicoși și com. Schitul-Golești.

La S. se mărginește cu plasa Podgoria de care se desparte printr'o linie oblică de la V. spre S.-E. începînd din județul Dîmbovița, și mergînd până la orașul Pitești.

La E. se mărginește cu jud. Dîmbovița și la V. cu pl. Rîurile, de care se desparte fie prin rîul Doamna, fie prin diferitele muchiĭ de dealurĭ și vaĭ coprinse între comunele Mioveni și Piscani, Davideș̦ti și Țintești, Voroveni și Livezeni, Bîrzești și Stîlpeni, Vulturești și Rădeș̦ti, Hîrtiești și Drăghiciul, Jugurul și Schitul-Golești.

Are forma unuĭ patrulater neregulat.

Numele-ĭ vine de la riul Argeșelul care udă plasa în tot lungul săŭ.

Impărțire administrativă. Plasa Argeșelul se compune din 35 sate, carĭ formeaza 12 comune rurale: Colibași, Mioveni, Racovița, Davideș̦ti, Voroveni, Bîrzești, Vulturești, Hîrtiești, Boteni, Jugurul, Poenari și Conț̦ești.

Reședința plășiĭ, unită cu pl. Rîurile, este în comuna Stîlpeni.

Vechia împărțire a plășiĭ. Plasa Argeșelul, pănа la începutul secoluluĭ XVIII-lea, se împărțea în plasa Argeșelul-de-s., care coprindea comunele de la Coteș̦ti pănă la Rucăr și pl. Argeșelul-d.-j., care coprindea co-

www.dacoromanica.ro

munele de la Boteni până la Colibași.

Orografia. Toate comunele plășiĭ Argeșelul, afară de Jugurul și Poenari, sunt situate pe valea Argeșeluluĭ, avînd de o parte și de alta dealurĭ acoperite cu pădurĭ seculare și pomĭ roditorĭ. Dealurile sunt pe icĭ-colea rîpoase, unele prăpăstioase și terenul p'alocurea se surpă.

Hidrografia. Principalul rîŭ care udă această plasă este Argeșelul, care trece pe lîngă comunele: Boteni, Hîrtiești, Vultureștĭ, Bîrzești, Voroveni, Davideștĭ, Conțești, Racoviță și Mioveni și se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, la com. Colibași.

Pe lîngă rîul Cîrcinovul, care udă partea de S.-E. a plășiĭ, maĭ sunt alte multe rîușoare și vîlcele, carĭ brăzdează plasa în toate direcțiunile, și pe carĭ le am descris la locul cuvenit.

Mișcarea populațiuneĭ pe anul 1889. In acest an s'aŭ făcut în plasa Argeșelul-Rîurile 230 căsătoriĭ; s'au născut 1352 copiĭ; și au murit 1021 bărb. și fem.; decĭ un excedent asupra nașterilor de 331.

S'au căsătorit: 99 bărbațĭ, de la 18—25 anĭ; 96, de la 25—36 anĭ; 27, de la 36—45 anĭ; 7, de la 45—60 anĭ și 1 maĭ mare de 60 anĭ.

Cu știință de carte: 80 bărbațĭ și 150 fără știință de carte.

S'au căsătorit 54 femeĭ, de la 15—18 anĭ; 130, de la 18—25 anĭ; 33, de la 25—35 anĭ; 11, de la 35—45 anĭ și 2 de la 45—60 anĭ.

Cu știință de carte: 21 fem. și 209 fără știință de carte.

S'au născut 687 băețĭ și 665 fete. Legitimĭ: 628 băețĭ și 619 fete. Naturalĭ: 58 băețĭ și 46 fete.

Au murit: 520 bărbațĭ și 501 femeĭ.

După stare civilă, aŭ murit: 660 copiĭ și celibatarĭ, 248 însurațĭ și măritate, 113 văduvĭ și văduve.

Ocupația locuitorilor. Pe lîngă puțina agricultură ce fac, loc. se ocupă în special cu lucrarea lemnelor de construcție, a vaselor de lemn, cu fabricarea varuluĭ și a țuiceĭ și cu rotăria. Această plasă este fertilă și ar produce multe cereale dacă terenul săŭ n'ar fi ocupat în cea maĭ mare parte cu pădurĭ.

La Davideștĭ, comună populată, locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea lemnelor de construcție și cu a vaselor de lemn. Pe dealurile plășiĭ sunt multĭ pomĭ roditorĭ, maĭ ales prunĭ.

Căile de comunicație. Plasa Argeșelul este străbătută în tot lungul său, de la S. spre N., de o șosea bine executată și bine întreținută, care pleacă din calea națională București-Pitești și trece prin comunele: Vieroșul, Colibași, Mioveni, Racoviță, Davideștĭ, Vultureștĭ, Hîrtiești, Boteni și Jugurul. Această șosea merge pe malul stîng al rîuluĭ Doamna, unit cu rîul Tîrgul, apoĭ pe malul stîng al rîuluĭ Argeșelul până la com. Racoviță, de unde apucă pe malul drept al Argeșeluluĭ, până la com. Hîrtiești, unde trece din nou pe malul stîng al rîuluĭ.

De la N. de com. Vultureștĭ s'a executat o șosea comunală, care merge din șoseaua principală la com. Văleni, plaiul Dîmboviță.

Instrucțiunea publică. In fiecare com. din pl. Argeșelul este o școală mixtă rurală deservită de un învățător, afară de com. Boteni, unde sunt doĭ învățătorĭ.

In anul școlar 1883 — 84, numărul elevilor din aceste școale se ridica la 357 băețĭ și 46 fete.

Cu întreținerea școalelor statul cheltuește 16471 l. anual.

Cultul. Locuitoriĭ plășiĭ Argeșelul sunt toțĭ creștinĭ ortodoxĭ. In această plasă sunt 18 bisericĭ, deservite de 23 preoțĭ și 22 cîntărețĭ. In fie-care comună este una saŭ două bisericĭ și cîte unul saŭ maĭ multĭ preoțĭ.

Populația. Locuitoriĭ comunelor din pl. Argeșelul sunt în număr de 10011, toțĭ Romînĭ, afară de prea puținĭ Grecĭ și Bulgarĭ.

Producțiuni. Plasa Argeșelul este bogată în mine de cărbunĭ, încă nepetrificațĭ, și este brăzdată de dealurĭ acoperite cu pomĭ roditorĭ, maĭ ales prunĭ, din carĭ se fabrică marĭ cantitățĭ de țuică.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, rotăria, fabricarea varuluĭ, lucrarea lemnelor de construcție și a diferitor vase de lemn.

Cînd se fac semănăturile. In plășile unite Argeșelul-Rîurile, semănăturile de toamnă se fac în lunile Septembre și Octombre. Orzul și ovăzul se seamănă primă-vara în Martie și până la 15 Aprilie.

Porumbul se seamănă primavara în Aprilie și Maiu.

Secerișul grîuluĭ și orzuluĭ începe de la 20 Iunie; ovăzul de la 10 Iulie.

Culesul porumbuluĭ se face de la 15 Septembre până la 15 Octombre de ordinar. Livezĭ artificiale nu se seamănă.

Mașinĭ și unelte agricole. In anul 1888, aŭ existat în pl. Argeșelul-Rîurile, următoarele mașinĭ și unelte agricole:

1 mașină de semănat, 3 de secerat și cosit, 3 de treerat cu aburĭ, 2 de treerat cu manej, 11 de vînturat, 5 de bătut porumb cu manivelă, 895 pluguri

www.dacoromanica.ro

de lemn saŭ țărănești, 561 de fier saŭ nemțești, 35 scarificatoare, 3 grape de fier, 1 tăvălug, 1 mașină de ales sămînța, 1 moară cu abur și 60 morĭ cu apă.

Plasa Argeșelul în anul 1856. In acest an găsim că plasa Argeșelul avea 16 sate, 17 biserici, 24 preoți, 5 diaconĭ, 25 boerĭ de neam, 13 mazîlĭ, 12 patentarĭ, 1349 țăranĭ contribuabilĭ, carĭ daŭ un venit trimestrial de 12039 leĭ vechĭ și 33 parale, 215 țiganĭ contribuabilĭ carĭ daŭ venit 10750 leĭ vechĭ pe trimestru. Cu toțiĭ plăteaŭ anual 92552 leĭ.

De la moșiile locuite, nelocuite și contribuția drumurilor, se încasa anual 24705 leĭ și 16 parale.

Avea 38 care cu 4 boĭ, 8 care cu 4, 6 și 8 caĭ, 628 care cu 2 boĭ, 5 care cu 3 și 2 caĭ, 2830 vacĭ și viteĭ.

In această plasă eraŭ la anul 1856: 28 morĭ cu venit anual de 13450 leĭ; 3 piue cu venit de 3200 leĭ, 68 povernĭ cu venit 8670 leĭ, 142 morarĭ și dulgherĭ, 12 cismarĭ, 22 ferarĭ.

Populația plășiĭ se urcă la 7241 locuitorĭ, din carĭ 3720 femeĭ și 3521 bărbațĭ.

A produs 14 kile grîŭ și 3038 kile porumb.

S'aŭ născut 267 copiĭ și aŭ murit 122 de diferite vîrste.

Capitalul cutiilor sătene în ființă, 592 leĭ și 38 parale, și luațĭ de visterie, la 1854, leĭ 975, parale 17. (Aricescu).

Argeșelul, *deal*, care și-a luat numele de la rîul Argeșelul, între cătunele Huluba și Valea-Popiĭ, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Argeșelul, *rîŭ*, izvorește din muntele Găinațul-Mare (sub Păpușa), plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, curge în direcția de Sud, udă comuna Nămăești, trece pe la Est de comuna Valea-Mare, apoĭ ese din plaiul Dîmbovița, la comuna Mățăŭ, continuîndu-șĭ cursul prin plasa Argeșelul și udînd comunele: Boteni, Hîrtiești, Vulturești, Bîrzești, Voroveni, Davidești, Conțești și Racovița și se varsă în rîul Doamna, la comuna Piscani.

El primesce de afluențĭ pe Valea-Cîrsteĭ pe partea dreaptă și Topolița-Mateiașuluĭ pe partea stîngă, ambele în hotarul comuneĭ Nămăești.

Argeșelul-de-Jos, *plasă* desființată din jud. Muscel. Ea coprindea toate comunele de la Boteni pănă la Colibași.

Argeșelul-de-Sus, *plasă* desființată din jud. Muscel. Ea coprindea toate comunele de la Cotești pănă la Rucăr.

Argeșianul, *pădure* a statuluĭ în com. Vispești, jud. Buzăŭ. Ea a depins la început de Episcopia-de-Argeș, avînd numele Măguleasa și o întindere de 247 hect.; prin schimb a trecut la Episcopia-de-Buzăŭ, care a unit-o cu sfoara Bordușești de pe moșia și via, Istrița și sub numele de Argeșianul (Măguleasa-Bordușești), formează un corp de 351 hectare.

Argeșul, jud. Buzăŭ. Vezĭ Argeșianul.

Argetoaia, *com. rur.*, pl. Jiul d.-s., județul Dolj, la 44 kil. de Craiova, și la 23 kil. de reședința plășiĭ, comuna Filiași.

Situată pe dealurĭ și pe văĭ, anume pe dealulurile Grădinărești, Novacul, Teascul-din-Deal, Bălăcești, Atîrnați și pe văile Macrea, Teascul-din-Vale și Racovița.

Comuna Argetoaia se mărginește la E. cu com. Braloștița; la V. cu com. Pluta și Peria, din jud. Mehedinți; la N. cu com. Gura-Motrul din Mehedinți; iar la S. cu com. Cernătești. Limita linieĭ de N. începe de la E. și merge spre V. după ondulațiunile pîrîuluĭ Racovița. Limita linieĭ de S. merge spre E. după ondulația dealurilor Bărboiul, Țiul și Cernătești. Limita linieĭ de E. merge spre S. după ondulațiunile dealurilor Racovița, Salcia și Cernătești și după văile Argetoaia, Racovița și Salcia. Limita linieĭ de V. merge spre N. pe dealurile Milerul, Corbuluĭ și pe văile Rogozoaia, Berbeșul, Malomnicul și Macrea.

Terenul com. este accidentat de dealurile următoare: Dealul-Grădinărești, cu o înălțime de 300 m.; Dealul-Macreĭ, cu o înălțime de 250 m.; Dealul-Leurdoaseĭ cu o înălțime de 350 m.; Dealul-Văcărieĭ, cu o înălțime de 200 m.; dealul Mierul; dealul Berbeșul, care mai toate sunt acoperite de pădurĭ saŭ viĭ; Dealul-Teasculuĭ; Dealul-Novaculuĭ, 150 m.; Dealul-Bălăceștilor; Dealul-Argetoaia, cu o înălțime de 500 m.; dealul Atîrnați, cu o înălțime de 200 m. Toate aceste dealurĭ țin de Dealul-Poroineĭ din jud. Mehedinți.

Văile ce întrerup aceste dealurĭ sunt: valea Oborul-Bîlciuluĭ, Valea-Macriĭ, valea Argetoaia, Valea-Teasculuĭ, Valea-Leurdoaseĭ, valea Brîglești, Valea-Giorcotinuluĭ și Valea-Băranuluĭ.

Comuna este udată de pîraiele următoare: pîr. Valea-Berbeșuluĭ, ce curge pe valea cu acelașĭ nume și se varsă în Jiŭ pe teritoriul comuneĭ Salcia; pîrîul Valea-Macreĭ se scurge în gîrla Valea-Berbeșuluĭ; pîrîul Leurdoasa se scurge tot în Valea-Ber-

www.dacoromanica.ro

beşuluĭ; pîrîul Teascul-din-Vale se scurge în gîrla Macrea; pîrîul Argetoaia se scurge în valea Macrea. Pîrîul Secul vine din com. Secul din judeţul Mehedinţĭ şi se scurge în Valea-Berbeşuluĭ; pîrîul Racoviţa se pierde pe valea Leurdoaseĭ; pîrîul Brîgleseĭ se scurge în pîr. Argetoaia şi în fine pîrîul Giorcotinul. Se găsesc poduri în căt. Cîmpul-Cruceĭ, în căt. Teascul-din-Vale şi în Valea-Sălciĭ, pe drumul spre Craiova.

In comună sunt 14 fîntînĭ, 25 izvoare şi două crucĭ de piatră, una în căt. Teascul-din-Vale şi una în Macrea; este cu neputinţă a citi inscripţiunile fiind prea încurcate şi aproape cu totul şterse.

Comuna Argetoaia a fost înfiinţată la anul 1830. Cătunul de reşedinţă este Argetoaia-d.-s.; înainte era căt. Grădinăreşti. Se compune din 13 căt. carĭ sunt: 1. Argetoaia-d.-s., care coprinde secţiunea Macrea, este situat pe pîrîul Macrea şi pe valea Macrea. Inainte mahalaua Macrea facea parte ca cătun din com. Argetoaia. 2. Cătunul Grădinăreasa situat pe valea Argetoaia la $^1/_2$ kil. departe de cătunul de reşedinţă. 3. Cătunul Argetoaia-d.-j. situat în acelaşĭ rînd cu precedentul, la 1 kil. departe de căt. de reşedinţă. 4. Cătunul Teascul-din-Vale, în linie dreaptă cu No. 3, la 12 kil. de reşedinţă. 5. Teascul-din-Deal în rînd cu No. 4. 6. Leordoasa, aşezată pe valea Leordoasa, la $3^1/_2$ kil. de reşedinţă. 7. Racoviţa, situat pe marginea pădureĭ Racoviţa şi despărţit de Leordoasa prin dealul Leordoasa, la $4^1/_2$ kil. de reşedinţă. 8. Moara-Cîmpul-Cruceĭ, situat pe un mic deal, între valea Argetoaia şi pîrîul Argetoaia de o parte şi valea şi pîrîul Brîgleseĭ de cealtă parte, la $1^1/_2$ kil. departe de cătunul de reşedinţă. Acest cătun coprinde mahalaua Iordăcheşti. 9. Căt. Bolocesti-Iordăcheni, în linie dreaptă cu cătunul Moara-Cîmpul-Cruceĭ, pe valea Brîgleşti la $1^1/_2$ kil. de cătunul de reşedinţă. 10. Berbeşul despărţit de precedentul prin ogaşul Coacă, situat în apropiere de pîrîul care atinge cătunele Bolocesti-Iordăcheni şi Moara-Cîmpul-Cruceĭ, la $3^1/_2$ kil. de reşedinţa comuneĭ. 11. Căt. Novacul situat pe platoul dealuluĭ Novacul, între valea Brîgleşti şi valea Giorcatinuluĭ la $3^1/_2$ kil. de cătunul de reşedinţă. 12. Bîranul situat pe valea Bîranuluĭ, puţin înclinat de la N. spre S. 13 Atîrnaţi, aproape de căt. Bolocesti-Iordăcheni.

In comună se află o biserică fondată de răposatul Clucerul Ioan Argetoianul. In biserică se găseşte următoarea inscripţie: «Această Sfîntă şi Dumnezeiască biserică a zidit-o clucerul Ioan Argetoianul, pe jumătate, şi paharnicul Gh. Argetoianul a terminat-o. Sfintele icoane sunt făcute de Păhărniceasa Ilinca Buzescu, ce se află în biserică. S'a terminat la anul 1813, Octombrie 6. S'a zugrăvit la 1849 de al doilea, de D. Constantin Argetoianul, fiul Paharniculuĭ Gheorghe Argetoianul, Octombrie 12.» In serviciul bisericeĭ sunt 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

In căt. Argetoaia-d.-s. se află o şcoală mixtă; până în 1891-92 a fost şcoală de băeţĭ. Funcţionează din 1891. Este întreţinută de comună; are un învăţător şi o învăţătoare. Localul de zid este în bună stare.

După legea rurală din 1864 sunt 16 loc. împroprietăriţĭ.

Populaţia comuneĭ este de 2125 loc., cu 543 case şi 135 bordee. Boala ce bântue com. sunt frigurile. Statura locuitorilor este mijlocie.

Suprafaţa comuneĭ este de 4000 pog., din carĭ 3100 hect. teren arabil, 300 pog. fîneaţă, 100 pog. izlaz, 500 pog. lac şi teren sterp, 1000 hect. pădure.

Moşiile de pe teritoriul comunal sunt următoarele: 1. Argetoaia-d.-s. ce aparţine Statuluĭ. Suprafaţa vîndută este de 404 hectare. Suprafaţa rămasă este de 137 hect. 4257 m. p. Arendată de la 1893—98 cu 9500 leĭ anual.

2. Moşia Argetoaia-d.-j. ce aparţine D-luĭ Ion Alexandrescu; are un venit de 22000 l. anual. Inainte, aceste moşiĭ aŭ fost ale fraţilor Argetoianu.

Statul are o pădure situată între cătunele Atîrnaţi, Iordăcheşti şi Mahalaua-Macrea. Pădurea D-luĭ Alexandrescu de 400 pogoane se află între căt. Teascul-din-Deal, Racoviţa şi Leordoasa.

Pădurea statuluĭ aparţinea d-luĭ Argetoianu, iar a d-luĭ Alexandrescu aparţinea d-luĭ Petre Obedeanu. Ambele sunt compuse din cer, gîrniţă, gorun, fag, etc.

Fîneţe în întindere de 300 pogoane. Livezile de pruni, în întindere de 90 hect. sau 180 pogoane aparţin locuitorilor.

Viile, în întindere de 1362 hect., aparţin d-luĭ Ioan Alexandrescu şi locuitorilor împroprietăriţĭ la anul 1864.

Aŭ fost două morĭ de aburĭ în comună, din care una în Moara-Cîmpul-Cruceĭ şi cea-l-altă în căt. Argetoaia-d.-s.

Se lucrează cărămidă; un lucrător face 300—500 pe zi şi le vinde cu 15—20 l. miea arsă.

Locuitorĭĭ îşĭ desfac productele la gara Butoeşti pentru Craiova-Severin. Transportul productelor se face cu carul saŭ cu căruţa.

www.dacoromanica.ro

In cât. Argetoaia-d.-s. sunt 3 cîrciumĭ cu prăvălii, în Grădinărești sunt 2 prăvălii, în Moara-Cîmpul-Cruceĭ sunt 2 și în Teascul-din-Vale 3.

Comercianțĭ sunt 9.

Căile de comunicație ce străbat comuna sunt: Calea vecinală Argetoaia-Piria, lungă de 5 kil. Calea vecinală comunală ce duce la Țiuleni pe o lungime de 4 kil. Calea comunală ce duce la Bălăcești (cătun) pe o lungime de 2 kil.

Venitul budgetar pe exercițiul 1893—94 a fost de 39647.75.

Cheltuelile budgetare 3907.75.

Animale: Vite cornute 414, oĭ 320, capre 70, caĭ 24.

Bîlciu la 27 Iulie.

Argetoaia, *deal*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Cernătești, jud. Dolj, pe limita de N. către comuna Argetoaia; are direcțiunea de la V.-E.; este acoperit cu tufărișurĭ.

Înălțimea sa este de 45 metri. Trece și prin com. Țiul, plasa Doljul d.-j.

Argetoaia, *deal*, plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, cu înălțime de 50 m.; trece prin satele Argetoaia-d.-s. și Argetoaia-d.-j.

Argetoaia, *pîrîŭ*, plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, izvorește din dealul Argetoaia, și se varsă în gîrla Macrea.

Argetoaia, *vale*, plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, pe care este așezat s. Grădinărești.

Argetoaia-d.-j., *sat*, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, cu 63 suflete, 32 bărbațĭ și 31 femeĭ. Copiiĭ din acest sat urmează la școalele din satul Argetoaia-d.-s., ce sunt la o depărtare de 600 m.

Știŭ carte 5 bărbațĭ și 1 femee. Locuitoriĭ se duc Duminica și sărbătoarea să asculte serviciul religios la biserica din satul Argetoaia-d.-s., plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia. Locuesc în 19 bordee făcute din pămînt bătut și în 49 case, construite parte din zid și parte din paiante.

Argetoaia-de-Jos, *moșie*, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, s. Argetoaia-d.-j., județul Dolj; a d-luĭ Ioan Alexandrescu cu ven. anual de 22000 leĭ, întindere de 500 pog. arabile. In trecut aparținea fraților Argetoenĭ.

Argetoaia-de-Sus, *sat*, pl. Jiul-d.-s., c. Argetoaia, jud. Dolj; este reședința primărieĭ, are 105 sufl.: 55 bărbațĭ și 50 femeĭ. Locuesc în 10 bordee și 50 case, făcute din bîrne, cărămidă și paiante.

In sat sunt două școlĭ primare: una de băeți și alta de fete. Știu carte 21 bărbațĭ și 5 femeĭ. Școala de fete funcționează din 1890 și are o învățătoare; iar cea de băeți funcționează din 1864, avînd un învățător. In sat este o biserică fondată de Clucerul Ioan Argetoianu la 1813 și terminată la 1849 de fiul săŭ C. Argetoianu. Sfintele Icoane sunt dăruite de Paharniceasa Ilinca Buzescu. Pentru serviciul bisericeĭ sunt 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ. Cîrciumĭ sunt 3.

Argetoaia-de-Sus, *moșie*, plasa Jiul-d.-s., comuna Argetoaia, satul Argetoaia-d.-s., jud. Dolj; a statuluĭ; arendată de la 1893 până la 1898, cu 9500 leĭ. Intinderea eĭ este de 538 hect., din care a patra parte este dată în loturĭ.

Arghira, *sat*, pe moșia cu acelaș nume din com. Preutești, județul Suceava. Este străbătut de pîrîul Arghira. Numără 111 case, populate cu 103 capĭ de familie sau 458 suflete, din carĭ 230 bărb. și 228 fem. Din aceștia 11 sunt străinĭ. Are 115 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă o suprafață de 10 fălcĭ și 12 prăjinĭ. Moșia e proprietatea d-luĭ maior I. Giurescu, în întindere de 500 fălcĭ, din carĭ: 440 fălcĭ cultivabile, 40 fălcĭ pădure și 20 fălcĭ nefolositoare. Improprietăriții după legea din 1864 sunt: 7 mijlociĭ și 45 codașĭ, stăpînind 140 fălcĭ și 40 prăjinĭ. Biserica și școala din Basarabĭ servesc și acestuĭ sat. Drumurĭ principale sunt: la Dolhești-Marĭ (4 kilom.) și la Basarabĭ (1 kil.). La 1830: «Arghiriĭ, la ținutul Suceveĭ, ocolul Șomuzuluĭ, moșie a dumi-sale Medelniceseĭ Maria-Arghiroaia; are un sat cu un bejenariŭ-hrisovolit, cincĭ nevolnicĭ, două vadane, șase slujbașĭ-volnicĭ, un jidov. Pe lîngă moșiile Platonești, Manoli-Vlădești, Basarabia și altele cu un număr de 33 locuitorĭ.» (Buciumul-Romîn, anul I, 1875, pagina 41).

Arghira, *deal*, în com. Preutești, jud. Suceava.

Arghira, *iaz*, județul Suceava, în suprafață de 15—20 fălcĭ, în comuna Preutești; format de Șomuzul-Mare.

Arghira, *pădure*, de diferite esențe, d'asupra satuluĭ cu acest nume, jud. Suceava.

Arghiroaeĭ, se numește o parte a satuluĭ Ivănești, jud. Fălciŭ. (v. a. n.).

Arghișocul, *lac*, jud. Brăila, despărțit în două, formînd două lacurĭ unite în ostrovul Vărsătura saŭ Mărăcinele din comuna

www.dacoromanica.ro

Berteşti-d.-s.; unul numit Arghişocul-Mic la N. şi altul numit Arghişocul-Mare la S.; între canalul Mănuşoaeĭ şi iazul Vărsătura.

Argidava, vechie *cetate* dacică pe ruinele căreia se pretinde, că este zidit astăzĭ oraşul Piteşti.

Argineşti, *sat*, în plasa Motrul-d.-j., judeţul Mehedinţĭ; ţine de com. rur. Gura-Motruluĭ.

Argintar, *deal*, în prelungirea dealuluĭ Simion, Peştera şi Ruptura, din ramura Viişoareĭ (prelungire a ramureĭ munţilor Bistriţa şi Cozia); formează linia de hotar între com. Gîrcina şi comuna Pîngăraţi, în judeţul Neamţu.

Argintar, *pîrîiaş*, com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele; jud. Neamţu izvoreşte din dealul cu a sa numire, ramura Viişoara, şi se var să pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Cuejdiu, după un curs aproape neînsemnat atît prin volumul cît şi prin întinderea scursoriĭ apelor sale, chiar în timpurile ploioase.

Argintăria, *vale*, plasa Trotuş, jud. Bacău, pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinuluĭ.

Argintoaia, mic *cătun*, al com. Drăgoteşti, situat pe apa Tesluiuluĭ, jud. Romanaţĭ.

Argintoianu, *lac*, pe moşia Argintoianu, comuna Risipiţi, pl. Oraşul, jud. R.-Sărat, lăsat în părăsire după moartea proprietaruluĭ.

Argintoianu, *moşie*, în pl. Oraşuluĭ, comuna Risipiţi, jud. R.-Sărat, în partea de apus a eĭ; numită aşa de la un proprietar al eĭ, Argintoianu; azĭ este a statuluĭ.

Argintoieni, mic *cătun*, al com. Boşoteni, plasa Ocolul, judeţul Romanaţĭ; e aşezat aproape de apa Tesluiuluĭ şi are 213 locuitorĭ.

Argova, *vale*, în plasa Borcea, jud. Ialomiţa, se întinde din lacul Mostiştea spre Nord şi formează marginea între judeţele Ilfov şi Ialomiţa.

Argoveĭ (Valea-), judeţul Ilfov. Vezĭ Boncea.

Arhanghelul, *mănăstire*, în judeţul Vîlcea, pl. Ocolul, în circumscripţia comuneĭ Vladeşti, o oră departe de oraşul Rîmnic, pe valea Zăvoiuluĭ în sus. Dupa pisania aflată d'asupra întrăreĭ, mănăstirea Aranghelul a fost întemeiată de jupîn Stoica Pîrianu, vel-paharnic, la leatul 1721. In urmă a trecut ca schit sub ascultarea mănăstireĭ Segarcea şi maĭ tîrziu, împreună cu alte 3 metoace ale mănăstireĭ Zlatarĭ din Bucureştĭ, a fost închinată Patriarhieĭ din Alexandria, de către Băneasa Maria Mileasca şi de un fost al eĭ ginere, Dositeiŭ Brăiloiu monahul.

Maĭ tîrziu însă dărîmîndu-se acest schit, a fost reîntemeiat de Arhimandritul Sofronie la anul 1811. Biserica, mică şi zidită în stil primitiv, pare a fi din timpul acesta. Ea a fost în parte ruinată în urma unuĭ cutremur şi reparată de către îngrijitorul mănăstireĭ (1881). Vrednic de luare aminte este maĭ ales tîmpla. Intre cărţile aflate în biserică merită a fi amintit Apostolul de la 1684, un molitvelnic şi alte cărţĭ cărora le lipsesc titlurile şi cîte-va foĭ de la început, între altele: octhoich, triod şi cîte-va minee, carĭ par a fi foarte vechĭ.

Astăzĭ mănăstirea Arhanghelul este redusă la biserică de mir şi se întreţine de stat.

Arhimandrita, *pădure*, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa, teritoriul com. Fundul-Crăsani.

Aria, *cătun*, jud. Buzăŭ, plasa Cîmpul, pendinte de com. rur. Cochirleasca, în apropiere de apa Slatina; are 50 fam.

Aria, *deal*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, pe teritoriul com. Văsieşti.

Aria, *deal*, pe moşia Horodiştea, com. Horodiştea, pl. Prutul-d. j., jud. Dorohoiu.

Aria, (Aria-ţigănească), *loc izolat* în fundul Văeĭ-Vaduluĭ, com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ.

Aria, *moşie*, în com. Cochirleanca, jud. Buzău, are 1160 hect. din care: 1130 arabile, 10 pădurea Tufa şi 22 ocupate cu tîrla. Această moşie e dăruită de Toma Tîmpeanu pentru întreţinerea şcoaleĭ din com. Slobozia-Galbenul, jud. Rîmnicul-Sărat.

Aria, frumoasă *poiană*, în păd. statuluĭ Izvoranu, din com. Grăjdana, jud. Buzău.

Aria-de-Aramă, se numeşte locul bătătorit, în mărimea uneĭ făţărĭ de arie, ce se află deasupra dealuluĭ Beşlegeĭ, care desparte c. Răducăneni de com. Moşna, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Credinţa poporuluĭ, despre Aria-de-Aramă, este că cine umblă pe acest loc, pierde cunoştinţa de sine şi că rămîne cu un vuet în cap, maĭ multe zile, ceĭ

www.dacoromanica.ro

poate amenința și vĭeața; d'aceia mulțĭ caută a se feri de acel loc, căcĭ se zice că trecătoriĭ sunt expușĭ a rătăci drumul din cauza amețeleĭ ce le produce locul. Prin călcătura cu picioarele se produce un sunet ca de un vas arămit.

Aria-luĭ-Dinuță, *pichet,* cu No. 57, în plasa Orașul, com. Mîndrești, jud. R.-Sărat, pe lunca Mîndreștilor, la hotarul spre Moldova; azĭ e loc izolat.

Aria-Tătărească, *localitate,* în partea de E. a com. Petroșani, pl. Crivina, jud. Prahova, despre care se povestește, că aci ar fi tăbărît Tătariĭ, pe timpurile cînd cutreieraŭ țara.

Aria-Veche, *deal* și podiș. (Vezĭ Dealul-Mare, com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iași).

Ariceasca, *moșie,* în com. Costești, jud. Buzăŭ, căt. Budișteni, 315 hect. din care 54 păd. Ea făcea parte din moșia Balișoara și i s'a dat acest nume după proprietarul eĭ, poetul C. D. Aricescu.

Ariceşti, *com. rur.,* pl. Filipești, jud. Prahova.

Este situata în partea de E. a rîuluĭ Prahova, la 14 kilom. de Ploești, capitala județuluĭ și la 5 kil. de Filipești, reședința plășiĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Partea de N. a com. se maĭ numește și Stoenești. Are o populațiune de 1158 loc. (546 b., 612 f.), în care intră 21 fam. de Țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 268; contribuabilĭ 211; 256 case de locuit.

In com. sunt 2 bisericĭ. Una fondată la 1777 și poartă următoarea inscripție: «Această sîntă biserică s'a ridicat întru hramul Sf. Prooroc Ilie și Sf. Nicolae în zilele Prea Inălțatuluĭ nostru Domn Alexandru Ipsilante, de robul luĭ Dumnezeŭ Ilie Aricescu, cu soția sa Neaga și de robul luĭ Dumnezeu Enache Văcărescu, vel Vistier la 1777». Această biserică s'a reparat la anul 1887.

A doua biserică, cu hramul «Sf. Nicolae s'a fondat la anul 1811 de Nicolae și Bălașa Nenciulescu și s'a reparat la anul 1880.

Pre lîngă agricultura, locuitoriĭ se maĭ ocupă și cu fabricarea varuluĭ, în cuptoare micĭ, pe care îl desfac la Ploești.

In comună sunt 52 caĭ, 12 epe, 360 boĭ, 134 vacĭ, 681 oĭ, 323 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe un iaz ce ia naștere din rîul Prahova, sunt două morĭ de macinat, sistem primitiv.

Locuitoriĭ, în număr de 177, s'aŭ împroprietarit după legea rurală din 1864, pe moșiile d-lor Rahtivan, frațiĭ Cociubey, I. Enăchescu, P. Pătrașcu și Toma Vasilescu, cînd li s'au dat 543 hect. pămînt.

Carte a început să se învețe aci de prin anul 1858 și peste vre-o doĭ anĭ s'a suspendat. In anul 1872 s'a reînceput și iarăș a încetat pănă în 1884, de cînd școala funcționează regulat. Știŭ carte 109 bărbațĭ și 11 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1404 l.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1271 hect. pămînt.

Se fabrică în termen mediŭ 135 hect. țuică. Viĭ nu sunt.

Maĭ toate femeile d'aci se ocupă cu cultura gîndacilor de mătase. Produsul lor e cam 350 kilogr. gogoșĭ. Stupĭ cu albine sunt 126.

Calitatea terenuluĭ cultivabil e de o calitate inferioară și nu pot reuși alte cereale de cît porumbul, grîul și ovăzul.

Comerciul se exercită în com. în 5 cîrciumĭ. Bîlciu la 20 Iulie.

Budgetul comuneĭ prezintă la venitурĭ suma de 3150 l. și la cheltuelĭ 2995 l. anual.

O șosea traversează com. de la N. la S. înlesnind comunicația spre N. cu com. Nedelea; spre S. se unește cu șoseaua județeană Ploești — Tîrgoviștea, înlesnind comunicația cu Ploiești.

Se mărginește cu moșiile Nedelea, Filipești, Bratășanca și Dîrmăneasca.

Ariceşti, *com. rur.,* pl. Podgoria, jud. Prahova. Bătrînĭ povestesc ca pe locul numit «Siliște» a fost un sat tătărăsc, Ariceștĭ, unde se făcea și un tîrg anual, «Drăgaica», și că Romînĭ, sub Negru-Voda, izgonind pe Tatarĭ, acel sat s'a desființat și s'a format cel actual, tot cu acelașĭ nume, locuit de Romînĭ.

Comuna este situată pe dealurile Pineanca, Albinari, Plaiul și Cenușari, la 50 kil. departe de capitala jud. și la 15 kil. de a plășiĭ.

La început, com. Ariceștĭ a fost situată pe locul numit «Siliște, iar după izgonirea Tatarilor, locuitoriĭ șĭ-au facut case pe dealurĭ și coaste.

Are o populațiune de 1473 loc. (710 b., 763 f.), în carĭ intră și 21 familiĭ de Țiganĭ.

Capĭ de fam. sunt 325, contribuabilĭ 234 și case de locuit 302.

In com. sunt 2 bisericĭ: 1 veche de lemn, ruinată și cu inscripția nedescifrabilă, și alta cu urmatoarea inscripție: «Cu ajutorul luĭ Dumnezeu s'au ri-

www.dacoromanica.ro

dicat această sfîntă biserica din temelie prin osîrdia și cheltuiala tutulor locuitorilor acesteĭ comunĭ, întru cinstea hramuluĭ Sf. Erarh Nicolae, Sf. Mucenic Teodor Tiron și Sf. Ioan Botezatorul, începîndu-se în a. 1865, în zilele Domnitoruluĭ Alexandru Ion I. Cuza, și savîrșita în anul 1873, în zilele Mărieĭ-Sale Domnitoruluĭ Romînieĭ Carol I, fiind Mitropolit P. S. S. Nifon».

Această biserică e deservita de un preot.

Afară de agricultură, parte din locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria.

In comună sunt 6 caĭ, 105 vacĭ, 216 boĭ, 7 capre, 942 oĭ și 274 porcĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni; 133 s'au împroprietărit la 1864 pe moșiile statuluĭ Căldărușanul, Sf. Gheorghe-Nou și parte la Moșneni, cînd li s'au dat 407 hect. pămînt.

Școala există în comună de 14 anĭ. Cu întreținerea eĭ statul cheltuește anual 1566 leĭ. Știu carte 86 bărbațĭ.

In comună sunt două gropĭ, numite ale Genteĭ, (pămîntul e surpat drept în jos) unde spun bătrîniĭ că au fost în vechime ocne de sare. Puțin maĭ jos de aci ese izvorul de apă sărată, despre care vorbim maĭ jos.

E de observat că acele gropĭ, în timpul ploilor torențiale, înghit apa cu un mare zgomot, dînd'o afară limpede și sărată.

Suprafața totală a comuneĭ cu izlaz, pămînt de cultură, pădurĭ, este de 2800 hect.

Ca ape minerale sunt aci: un izvor de apă sărată ce izvorește de sub gropile Genteĭ, și alte două vine sulfuroase, întrebuințate de locuitorĭ în contra frigurilor. Aceste vinișoare sunt în prundul apeĭ Sărata și în marginea șoseleĭ ce se dirige către comuna Surani.

Făcînd media celor treĭ anĭ din urmă, vedem că în com. Ariceștĭ se fabrică în termen mediu cam 6160 decalitriĭ de țuică și 694 decal. vin.

In comună se presupune a fi sare în localitățile numite: Pe-Vale, Groapa-Genteĭ și în centrul comuneĭ (aproape de primărie), în locul numit La-Sărăturĭ, pe care nu crește nicĭ un fel de plantă.

Gîndacĭ de mătase se cultivă numaĭ pentru trebuințele familiare. Stupĭ cu albine sunt 120.

Pămîntul prieste la orĭ-ce cultură. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 604 merĭ, 275 perĭ, 160 duzi, 430 cireșĭ, 428 nucĭ, 256 vișinĭ, 215 persicĭ.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 4556 leĭ.

Treĭ șosele vecinale înlesnesc comunicația între com. Ariceștĭ și comunele Tîrlești, Predealul și Surani.

E brăzdată de dealurile: Cenușari, Pîrșenari, Roncești, Stăiculești și Albinari-Curmătura. Ca poienĭ sunt: Poiana-Stîneĭ, Fața-Capreĭ. Piscurĭ: Plăvăĭ, Șindrila, Țapul, Piatra, Bufneĭ și Cornățelul.

Pe albia văeĭ Adînca se întinde, cu direcția de la S. la N. șanțul numit Tătărăscul (v. a. n.). Poenile servesc de pășune și pentru cosit.

E udată de văile: Ariceștĭ; Pineanca, care curge între piscurile Țapul și Șindrila; Adînca, numită ast-fel din causa adîncimeĭ sale și Gîrla-Sărată.

Se mărginește cu com.: Tîrlești, Cărbunești, Surani și Predealul.

Ariceștĭ, *deal,* comuna Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Ariceștĭ, *deal,* comuna Ariceștĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, pe care se cultivă 1 1/2 hect. vie.

Ariceștĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Ariceștĭ, pendinte de comuna Ariceștĭ, pl. Podgoria, județul Prahova.

Ariceștĭ, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 1154 hect., pendinte de comunele Ariceștĭ și Filipeștĭ, jud. Prahova; formată din trupurile: Durducul-Mare, Durducul-Mic, Palanga și Lăstarul.

Ariceștĭ, *vale,* com. Ariceștĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, prin care curge apă sărată. Izvorește din raionul com. Ariceștĭ, din locurile de cultură, curge de la E. spre V. și apoĭ se îndreaptă spre E. eșind din comună.

Ariceștĭ-de-Jos, *mahala,* face parte din com. rur. Ariceștĭ, pl. Filipeștĭ, jud. Prahova.

Ariceștĭ-de-Sus, *mahala,* face parte din com. rur. Ariceștĭ, pl. Filipeștĭ, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Aricioaia, *vale,* com. Șirineasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Ariciul, *sat,* în pl. Marginea-d.-j., căt. comuneĭ Gulianca, județul R.-Sărat, numit ast-fel de la un puț făcut de un om numit Ariciu; așezat în cîmp, în partea de miază-zi a comuneĭ, la 5 kilom. spre S. de căt. Gulianca; are o întindere de 25 hect., cu o populație de 62 familiĭ, carĭ cuprind 321 sufl.; 31 știŭ carte; are o școală de băețĭ ce funcționează încă din 1864. Se numea maĭ înainte și Puțul-Ariciuluĭ.

Ariciul, *munte,* în plasa Orașul,

www.dacoromanica.ro

com. Andreași, jud. R.-Sărat, în partea de apus a eĭ; e acoperit cu finețe. Aspectul său e unul din cele maĭ frumoase, cu pădurile sale risipite și verzile sale poiene.

Ariciul, *vale,* com. Vadul-Săpat, pl. Cricov, jud. Prahova.

Ariciului (Movila-), *movilă,* în com. Smeeni, pe moșia Smeeni, jud. Buzau.

Arie, *deal,* în com. Cacova, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Arie (Sub-), *pădure,* în com. Pănătaŭ, căt. Plăișorul, jud. Buzăŭ; 34 hect. Face un corp cu pădurea Dosul-Muscelului și Talpa-Pănătăului. Proprietate moșnenească.

Arieĭ (Pîrîul-), *afluent* al Bistrițeĭ, jud. Suceava, avînd lungimea de 3500 m.

Arienilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pe moșia Hapieĭ, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, județul Dorohoiu.

Ariful (Areful), *sat* și *com. rur.* în jud. Argeș, pl. Loviștea, pe rîul Argeș; are 193 contribuabilĭ cu 1175 loc. moșnenĭ, 540 case și 2 biserici, din care una foarte veche, una cu hramul Intrarea-în-Biserică și alta cu hramul Cuvioasa Paraschiva, avînd fie-care biserică cîte 2 preoțĭ și cîte 1 cîntăreț; are o școală primară rurală și una primară mixtă și 3 cîrciumĭ. Budgetul comuneĭ pe anul 1882-83 a fost de 1146 leĭ; iar pe anul 1887-88, a fost de 3023 leĭ la venitурĭ și de 3823 leĭ la cheltuelĭ. Numărul total al vitelor a fost în 1887 de 1600 capete, din carĭ 450 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 1040 oĭ, 40 capre și 20 rîmătorĭ. In apropiere de sat sunt ruinele cetățiĭ luĭ Vlad Țepeș. Ariful este la 16 kil. de reședința subpretecturiĭ, com. Șuici, și la 69 kil. de Pitești.

Ariful (Areful), *izvor* cu apă de pucioasă, în care predomină magnesia carbonică, în apropiere de satul cu acelașĭ nume, jud. Argeș, pl. Loviștea.

Ariful (Areful), *munte,* jud. Argeș, pl. Loviștea. In apropierea acestuĭ munte izvorește rîul Argeș.

Ariful (Areful), *plaiŭ,* în jud. Argeș, cu reședința în satul Titești. Acest plaiu s'a desființat la 1834 și s'a unit cu plaiul Loviștea, formînd un singur plaiŭ sub numele de Plaiul-Loviștea, cu reședința subprefectureĭ în com. rur. Șuici.

Ariful (Areful), *trecătoare* și *pichet* de graniță, jud. Argeș, pl. Loviștea, dă în Transilvania.

Ariĭ (Vîrful-), *poiană,* în cătunul Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Ariilor (Vălceaua-), *pîrîŭ,* se varsă în valea Hulubeĭ, pe teritoriul căt. Huluba, com. Valea-Popiĭ, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Arimăneasa, *iaz,* jud. Braila, pe țărmul drept al Dunăreĭ-Vapoarelor din comuna Gropeni, pleacă din Iazul-Gingărășoaeĭ, merge spre S. paralel cu Dunărea-Vapoarelor și se unește iarăși cu Gingărășoaia la hotarul de S. al com. Gropeni.

Arinașul, *afluent* al pîr. Arinul, din com. Dorna, jud. Suceava. Izvorește din muntele Baca.

Arinĭ (Grindul-cu-), *grind* sau loc ridicat d'asupra stufuluĭ înconjurător, din pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Sulina; are o formă lunguiață cu o direcție generală de la N.-V. spre S.-E.; se desface din Grindul-Leteĭ; este format din două corpurĭ, unul Grindul-cu-Arinĭ propriŭ zis, și altul maĭ mic, pe care se află așezata Cîșla saŭ Tîrla-luĭ-Manole; întinderea ambelor corpurĭ împreună este de 80 hect. aproape; este înconjurat de toate părțile cu stuf, afară de locul unde comunică cu Grindul-Letei; el este așezat între grindurile Chiserul și Grindul-cu-Părul.

Arini, vezĭ Valea-Seacă.

Arini, vezĭ Costinești, *sat,* com. Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Arini, *baltă,* pe moșia Sinauți, com. Tureatca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Arini, *deal,* pl. Munteluĭ, județul Bacău, pe teritoriul satuluĭ Valea-Arinilor, de-a-stînga Tazlăuluĭ-Sărat

Arini, *iaz,* în partea de S.-E. a comuneĭ Slobozia-Secatura, jud. Botoșani.

Arini, *loc izolat,* în com. Piatra, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat pe partea stînga a rîuluĭ Bistrița, aproape de gura pîr. Borzogheanul; aicĭ se află o șchelă pentru plute, proprietate a urbeĭ Piatra.

Numirea localitățeĭ vine de la o mică pădurice (luncă) de arinĭ ce se află alaturĭ.

Arini, *luncă* de arinĭ (12 fălcĭ), în com. Dolhasca, jud. Suceava

www.dacoromanica.ro

Arinilor (Dealul-), *deal,* judeţul Suceava, pe culmea căruia trece hotarul dintre moşiile Hîrtopul şi Preuteşti. E o continuare a dealuluĭ Ţintea.

Arinilor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Racova, în comuna Valea-Glodului, jud. Suceava.

Arinilor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Tăbăcăria, din comuna Păşcani, jud. Suceava.

Arinilor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Suha-Mică, jud. Suceava.

Arinilor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Prisăceĭ, din comuna Şoldăneşti, jud. Suceava.

Arinilor (Valea-), *vale,* în com. Lopatari, căt. Luncile, judeţul Buzaŭ, începe de la Fundul-Vaeĭ şi se scurge în rîul Slănic.

Arinişul, *pîrîiaş,* plasa Trotuşul, jud. Bacăŭ, curge prin comuna Doftana şi se scurge în rîul Trotuşul pe dreapta.

Arinoasa, *sat,* face parte din comuna Gaiceana, jud. Tecuciu. Situat la N. comuneĭ pe coasta de V. a dealuluĭ Fagădăul, la o depărtare de 18 kil. de reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 55 capĭ de familie cu 165 suflete. Acest sat nu este menţionat în împărţirea administrativă de şi se desparte de satul Ghilăveşti prin dealul Făgădăul, Batrînii satuluĭ spun, că datează cam de pe la jum. secoluluĭ al 17-lea şi că-şĭ trage numele de la un bătrîn, Arinoşanu.

Arinoasa, *pădure,* situată în partea de N. a satuluĭ cu acelaş, nume, pe dealul Arinoasa, jud. Tecuciu.

Arinoasa, *vale,* în jud. Tecuciŭ, începe din dealul Arinoasa, se divide în două: valea Ghilăveşti spre S. şi Arinoasa N.-V.; continuă până la hotarul judeţuluĭ Bacăŭ. Pe această vale se afla fîneţe şi păşune. In fundul eĭ se află situat satul Arinoasa.

Arinul, *pîrîŭ,* afluent al Bistriţeĭ, jud. Suceava, izvoreşte din Băda, şi în cursul său de 6700 m., învîrteşte un ferăstrău şi treĭ morĭ. Are de tributarĭ: din dreapta, pe Arinaşul şi Pîrîul-Cozăneştilor, iar din stînga pe Dretele şi Pîrîul-Ulmuluĭ.

Arinuluĭ (Pîrîul-), unul dintre *afluenţiĭ* prîuluĭ Moişa, jud. Suceava.

Arinuluĭ (Valea-), *vale,* situată în raionul com. Ştefăneşti, jud. Tecuciŭ, merge în direcţia E.-V. Pe dînsa se fac semănăturĭ.

Arion (Valea-luĭ-), *vale,* în com. Cotul-Ciorĭĭ, jud. Buzău, se continuă cu Lacul-luĭ-Moş-Marin, cu apa Cotoreĭ şi se scurge în rîul Buzău.

Arioneşti-Noĭ, *cătun,* com. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Arioneşti-Vechĭ, *căt.,* comuna Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aci e o biserică fondată la anul 1819 cu următoarea inscripţie: «S'a zidit această sfîntă biserică, cu patronul Sf. Ioan, din temelie de robul, luĭ Dumnezeŭ Ion Arion la anul 1819. S'a reparat de primărie la anul 1877 şi s'a învelit din noŭ la anul 1891.

Arişoaia saŭ **Faţa-Arişoaeĭ**, *munte,* în pl. Vrancea, jud. Putna, pe hotarul despre apus al jud. Putna, de unde izvoreşte Putna despre apus şi Năruja despre răsărit.

Ariton, *deal* cultivabil, pe moşiile Ruşi şi Forăşti, din com. Uideşti, jud. Suceava.

Ariton, *fîntînă,* pe moşia Corjăuţi, com. Pomîrla, pl. Prutul-d.-s., jud, Dorohoiŭ.

Arizan, *deal,* în partea dc E. a moşieĭ Todireni, com. Todireni, pl. Jijia. jud. Botoşani.

Arjoci, *cătun,* pendinte de com. Godineşti din plaiul Vulcan, jud. Gorj; situat pe şesul cu acelaşĭ numĕ, are o supraf. de aproape 158 hect. din carĭ 46 hect. arabile, 85 hect. fîneţe, 15 hect. izlaz, 9 hect. viĭ şi 3 hect. livezĭ de prunĭ.

Cu o populaţie de 65 fam., 318 sufl., 39 contrib.

Locuitoriĭ posedă 11 pluguri, 35 care cu boĭ şi vacĭ, 10 stupĭ, 102 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 8 oĭ, 28 capre şi 38 rîmătorĭ.

Prin acest cătun trece şoseaua comunală, de la N. spre S.; la N. îl leagă cu căt. Godineşti, iar la S., trecînd peste rîuleţul Tismana pe un pod de lemn, îl leagă cu căt. Calceşti.

Cătunul are 6 puţurĭ şi 1 fîntînă.

Cătunul are o biserică de lemn, reedificată la anul 1828, slujită de unul din preoţiĭ de la Godineşti şi 2 cîntăreţĭ.

In apropriere de acest cătun se află un loc numit Cazărmile unde se văd urme de ziduri vechĭ. Se zice că acum 200 de anĭ, acest loc a fost ocupat de Unguri, carĭ aci aveaŭ o fortificaţie în contra Turcilor.

In căt. este o strîmtoare între 2 dealurĭ numite Măslaşul şi Chicioara; pe această vale trece rîuleţul Tismana.

www.dacoromanica.ro

Arman-Ceşme, *pîrîŭ*, în pl. Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Atmagea şi Ciucurova; el este o parte din pîrîul Slava, care poartă diferite numirĭ pe unde trece, aşa numele de Arman-Ceşme îl ţine aproape de la izvorul său, care are numele de Sacar-Dere, şi până la comuna Ciucurova, de unde începe să poarte apoĭ numele de Valea-Ciucurova. El izvoreşte din dealul Sacar-Bair, se îndreaptă spre răsărit avînd o direcţie de la N.-V. la S.-E. brăzdînd partea sudică a comuneĭ Atmagea şi cea apusană a comuneĭ Ciucurova. Numaĭ el singur are o lungime de 7 kil. Curge maĭ numaĭ prin păduriĭ, pe la poalele orientale ale dealurilor Topolog şi Chirişliva. Primeşte pe stînga pîrîul Atmagea unit cu pîr. Dulgherul. Pe malul său din stînga merge calea comunală Ciucurova-Atmagea-Orta-Chioi.

Arman-Tepe, *deal*, sau maĭ bine zis vîrf de deal, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ rurale Orumbei şi anume pe acela al cătunuluĭ său Făgăraşul-Nou. Are o înălţime de 125 metri şi domină întreg ciflicul Ali-Murtazi, precum şi toată valea Pinga-Dere. Este situat în partea de N. a plăşiĭ şi cea centrală a comuneĭ.

Arman-Tepe, *deal*, în plasa Istruluĭ, jud. Tulcea, aşezat tocmaĭ la hotarul dintre jud. Tulcea şi Constanţa; are o direcţiune de la N. spre S. şi ramificaţiile sale brăzdează teritoriul comuneĭ Casimcea spre răsărit, jud. Tulcea, şi pe acela al comuneĭ Terzi-Chioi spre apus, judeţul Constanţa; el se întinde printre pîrîul Casimcea şi afluentul său Valea-Cartal, saŭ Valea-Terzi-Chioi; vîrfurile sale cele maĭ înalte sunt: Manca-Teche-Dermen cu 137 metri, Manca-Chiuciuc-Chioi cu 131 metri, Bostangi-Tepe cu 128 metri şi altele maĭ micĭ; cele treĭ de sus sunt şi puncte trigonometrice de observaţie de rangul al 3-lea; la poalele luĭ sunt aşezate satele Terzi-Chioi şi Chiuciuc-Chioi, iar malurile pîrîurilor unde merg prelungirile sale sunt înalte şi rîpoase; din el îşĭ iaŭ naştere pîraiele: Mandalîc-Dere, Sasîc-Culac şi Sasîc-Corai, afluenţĭ aĭ pîrîuluĭ Valea-Cartal; este întretăiat de drumurile comunale: Chiuciuc-Chioi-Terzi-Chioi, Chiuciuc-Chioi-Cartal-Seleuş, Cartal-Caciamac.

Armanul, v. Moara-Prefectuluĭ, *sat*, com. Ceplenita, plasa Bahluiŭ, jud. Iaşi.

Armanul, *deal*, pe moşia Concești, com. Hudeşti, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Armanul, *luncă*, pe moşia Hînţeşti, com. Hînţeşti, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Armanul-Urîta, *cătun*, (tîrlă), în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, teritoriul com. Frăţileşti.

Armanuluĭ (Dealul-), *deal*, în partea de Est a comuneĭ Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani.

Armanuluĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, pe moşia Văculeşti, com. Văculeşti, plasa Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Armanuluĭ (Valea-), *vale*, în partea de Est a moşieĭ şi com. Cocoreni, plasa Tîrgul, judeţul Botoşani.

Armanuluĭ (Valea-), *vale*, pe moşia Havîrna, com. Havîrna, plasa Prutul d.-s., judeţul Dorohoiu.

Armaşul, *rîpă*, pe moşia Liveni, com. Manoleasa, pl. Başeu. jud. Dorohoiŭ.

Armaşuluĭ (Lunca-), *luncă*, pe moşia Liveni, comuna Manoleasa, pl. Başeŭ, jud. Dorohoiu.

Armăsarul, *loc*, jud. Vîlcea. De la comuna Cornetul, Oltul curge, formînd o mulţime de cotiturĭ, printre niște stîncĭ înalte şi sălbatice, desbrăcate de orĭ ce vegetaţie, de un aspect într'adevăr înfiorător. In acest spaţiŭ se află cel maĭ greu pasagiŭ al drumuluĭ ce duce la Sibiu, numit Armăsarul. Acest loc îşĭ datoreşte numele uneĭ stîncĭ de piatră, care are asemănarea acestuĭ animal.

Armăşeni, *com. rur.*, în partea de Est a pl. Crasna, jud. Fălciu, la 21 kil. de capitala judeţuluĭ. Situaţia deluroasă. Suprafaţa com. de 1000 hectare, cu o populaţie de 290 familiĭ saŭ 605 suflete din care 105 sunt contribuabilĭ. Este formată numaĭ de satul Armăşeni, numit din vechime Armaşul, după numele unuĭ vechiŭ oştean; ast-fel este tradiţia. Situat între treĭ dealurĭ: Muncelul spre Sud, Jîdovina spre Est şi Crasna spre Vest.

Proprietatea moşieĭ este a locuitorilor, fiind răzeşĭ vechĭ. Eĭ se ocupă, pe lîngă agricultura şi creşterea vitelor, cu cultura viilor şi a livezilor. In sat este o biserică, făcută la 1870 de obştea locuitorilor; e servită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Veniturile şi cheltuelele com. sunt de leĭ 1050.

Vite cornute are 374, caĭ 78, oĭ 450 şi rîmătorĭ 63.

www.dacoromanica.ro

Șosele nu sunt, ci numaĭ drumurĭ naturale.

Armășeni, *sat*, jud. Fălciu. Vezĭ Armășeni comună.

Armășeni, *sat*, în partea despre apus a satuluĭ Dumești, plasa Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre Sud-Vest a dealuluĭ Rîngoaia.

Are o suprafață de 328 hect. și o populație de 42 familiĭ saŭ 240 suflete.

Numărul vitelor marĭ cornute e de 188; sunt 400 oĭ.

Moșia este proprietatea statuluĭ; a fost pendinte de mănăstirea Aron-Vodă, donată eĭ de un fost proprietar, Rosnovanu.

Armășeni, *moșie*, în pl. Fundul, jud. Roman, comuna Băcești, în marginea județuluĭ despre județul Vasluiŭ. Se maĭ numește și A-treia-parte (v. a. n.).

Armășeni, *pîrîŭ*. V. Gîrbovățul, pîrîu, com. Dumești, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ.

Armășești, *com. rur.* în partea de Nord-Vest a plășiĭ Cîmpuluĭ, jud. Ialomița. Teritoriul săŭ cu o suprafață de 5350 hect. se întinde de la rîul Ialomița spre Nord, pe amîndouă malurile pîrîuluĭ Sărata, pănă în județul Buzău; iar spre Est și Vest se mărginește cu teritoriul comunelor Urziceni și Jilavele.

Suprafața comuneĭ coprinde patru moșiĭ: Armășești-Nenișorĭ, formată din trupurile Nenișori-d.-s. și Nenișori-d.-j., cu 1150 hectare pămînt de arătură, 30 hectare pădure și 20 hect. bălțiș; Dudeasca și trupul Surdeasca-Glodonească, proprietate a statuluĭ, cu 290 hect. pămînt arabil, 20 hect. pădure și 40 hect. bălțiș; și moșia Surdeasca-Glodenească, proprietate particulară, cu 250 hect. pămînt arabil, 15 hect. pădure și 35 hect. bălțiș.

După legea rurală din 1864 sunt împroprietăriță pe teritoriul comuneĭ 149 locuitorĭ; neîmproprietăriță se maĭ află 27 locuitorĭ.

Se compune din satele Armășești și Rădulești și din cătunul Cacaleți, avînd reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în satul Armășești. Înainte se maĭ afla ca sat separat și Dudeasca, dar acum, unindu-se cu Armășești, formează cu acesta un singur sat.

După recensemîntul din anul 1890, populația comuneĭ e de 1374 locuitorĭ cu 328 capĭ de familie și 1046 membriĭ de familie, saŭ 679 bărbațĭ și 695 femeĭ. După naționalitate sunt 1373 Romînĭ și un grec, toțĭ de religiune ortodoxă. După profesiunĭ: 338 agricultorĭ, 7 comercianțĭ, 10 profesiunĭ libere și 9 servitorĭ. Din aceștia 201 știŭ carte, iar 1173 nu știŭ.

Populația com. era în 1887 de 243 familiĭ Romînĭ, 3 familiĭ Țiganĭ și 2 familiĭ Grecĭ, sau 1148 locuitorĭ, carĭ se compuneau din 267 bărbațĭ, 277 femeĭ și 604 copiĭ. Numărul contribuabilor era de 193, din carĭ 13 persoane se ocupaŭ cu comerțul de producte, băuturĭ, etc., iar ceĭ-l-alțĭ cu creșterea vitelor și agricultura, avînd cultivate: 1000 hectare grîŭ, 550 hect. orz, 350 hect. ovăz, 300 hect. secară, 1500 hect. porumb, 50 hect. meiŭ, 100 hect. fasole și 20 hect. bostănăriĭ. Pe lîngă acestea se maĭ cultivaŭ tutunul și cînepa.

Vite: 230 caĭ, 700 boĭ, 1800 oĭ, 500 porcĭ și 10 bivolĭ, saŭ un total de 2240 vite.

Venitul com. se ridică la 4150 l., iar cheltuelile la 5547 l.

Instrucțiunea în com. se predă în două școale primare mixte, una în Armășești, cu un învățător retribuit de comună și a doua în Rădulești, cu un învățător retribuit de stat și com. Pe lîngă aceste școlĭ, se maĭ află și o școală de meseriĭ și agricultură practică pentru băeți și fete. Această școală s'a înființat în anul 1888, cu fondurile lăsate prin testament de Iordache Ion Zosima, fostul proprietar al moșieĭ Armășești-Nenișori.

In această comună este un spital înființat și întreținut tot din fondurile lăsate de repausatul Zosima.

Sunt două bisericĭ cu doĭ preoțĭ și treĭ cîntărețĭ.

Armășești, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-s., județul Vîlcea, n'are nicĭ un cătun alipit, însă e împărțit în 3 mahalale. S'a înființat pe la anul 1750 de unul Stan Armașul.

E situată pe valea rîuluĭ Cernișoara, la 40 kil. departe de capitala județuluĭ și la 10 kil. de a subprefectureĭ.

Are o populație de 495 loc. în care intră și 2 familiĭ de Țiganĭ; 135 capĭ de fam.; 122 contribuabilĭ și 170 case.

In com. sunt 2 bisericĭ: una făcută la anul 1818, alta la 1834.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ și au: 10 caĭ, 126 boĭ, 190 vacĭ, 34 capre și 162 oĭ.

Școală nu e în comună. Copiĭ în vîrstă d'a o frecuenta sunt 50 (28 băeți, 22 fete). Știu carte 8 bărbațĭ și nicĭ o femee.

Țuică se fabrică pănă la 1800 decalitri.

Comunicația e aproape imposibilă, din cauză că com. e lipsită de șosele. Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 1000 l.

www.dacoromanica.ro

Se mărginește cu comunele: Cîrstănești (la E.), Copăceni (la V.), Mădulari (la N.) și Moduia (la S.). E brăzdată de dealurile: Oilor, Copăcenilor, Piscul-cel-Inalt, Pămîntul-Alb și Măgura și udată de văile: Clinovuluĭ, Ruginoasa, Laculuĭ, Olaruluĭ, Buruluĭ, Măgura și altele carĭ toate se varsă în rîul Cernișoara.

Armășești, (în vechime Nenișori), *sat,* în pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, pendinte de com. cu acelașĭ nume; este situat pe coasta unuĭ mic deal, care formează malul stîng al pîrîuluĭ Sărata și spre N.-V. de satul Bărbulești. Inainte d'a primi numirea de Armășești, satul se numea Nenișori, numire pe care o poartă astă-zĭ numaĭ o parte din moșia Armășești.

Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale.

Sunt în sat 70 familiĭ române, 1 familie greacă și 1 de Țigani.

. Are: o biserică cu un preot și doĭ cîntărețĭ; o școală mixtă cu un învățător retribuit de comună; o școală de meseriĭ și agricultură practică cu internat pentru băețĭ și fete; un spital cu 8 paturĭ; o moară cu aburĭ.

Școala de meseriĭ și agricultură este zidită la 1884 de Iordache Ioan Zossima, pentru care s'a cheltuit numaĭ cu zidirea localuluĭ 170 miĭ l. Deosebit de școală a maĭ construit și un spital. Pentru întreținerea spitaluluĭ și a școaleĭ, repausatul Zossima a constituit, ca dotă, moșia Nenișori-Armășești, compusă din trupurile Nenișori-d.-s. și Nenișori-d.-j., în mărime de 2854 pogoane și 509 stînjenĭ pătrațĭ. A orînduit, prin testament, ca cu 5 din 6 părțĭ din venitul moșieĭ să se întreție spitalul, iar a șasea parte să se întrebuințeze pentru biserică și școala ce a clădit. Tot pentru întreținerea școaleĭ și a bisericeĭ a maĭ lăsat suma de 30000 l., precum și o vie numită a Bîrzăteștilor, compusă din 9 pogoane și 581 stînjenĭ pătrațĭ, ce se află în București, lîngă manastirea Văcărești.

La școala de meseriĭ și agricultură practica funcționează 14 profesorĭ, profesoare, maestri și maestre. Sunt 40 elevĭ și 40 eleve, toțĭ bursierĭ.

La anul 1639 a fost în acest sat, numit pe atuncĭ Nenișori, o luptă crîncenă între Mateiu Basarab, Domnul Munteniеĭ și Vasile Lupul, Domnul Moldoveĭ. Lupta s'a terminat cu victoria, pe care Mateiŭ a repurtat-o asupra luĭ Vasile Lupul.

Prin desele săpăturĭ ce s'au făcut în maĭ multe locurĭ pe moșie, s'au găsit o mulțime de oase omenești.

Pe frontispiciul bisericeĭ e inscripțiunea următoare săpată în piatră: «Acest sfînt locaș s'a zidit la anul 1778 de căpitan Ioniță Nenișor, în locul bisericeĭ de lemn făcută de Logofătul Dinu Ranete și care Nenișor a închinat bisericeĭ, la 1772, moșia sa Surdeasca și Glodăneasca de peste apa Sărata. Ajungînd în ruine s'a preînoit cu aprobația Sf. Mitropoliĭ de către mine Paharnicu Gheorghe Zossima, ca creștin cu rîvnă către cele sfinte și proprietar al moșieĭ Nenișori pe care stă biserica, cu două părțĭ de banĭ din venitul bisericeĭ și maĭ mult de cît o a treia parte de la mine, spre pomenirea sufletuluĭ meu, precum se poate vedea maĭ deslușit în condica bisericiĭ, unde s'a trecut sub iscălitura și pecetea mea toate cîte s'au făcut a se ști ce zestre are biserica. Lucrarea s'a început în anul 1859 și s'a sfîrșit în anul 1860, fiind Domn al țărĭ, A. I. Cuza și Mitropolit, Nifon».

Armășoaia, *com. rur.,* din pl. Racova, jud. Vasluiŭ; se află în jos de com. Pungești, pe valea pîrîuluĭ Racova, la distanță de 29 kil. de la orașul Vasluiu, și la 4 kil. de com. rur. Pungești, reședința subprefectureĭ. E formată din satele: Armășoaia, Siliștea, Valea-luĭ-Năstase, Rădiul, Bleașca, Ursolea și Albina, pe o suprafață cam de 3697 hect., din carĭ 520 hect. pădure și 2501 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, sunt ale proprietățeĭ, iar 1196 hect. ale locuitorilor. Populație de 214 familiĭ saŭ 1292 suflete Romînĭ, din carĭ 21 străinĭ, ocupîndu-se cu lucrarea pămîntuluĭ și creșterea vitelor; eĭ posed: 33 pluguri și 39 care cu boĭ, 10 pluguri și 18 căruțe cu caĭ și 119 stupĭ.

Prin această com. trece șoseaua județeană Vasluiŭ-Pungești.

Are 3 biserici cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ, o școală și 3 cîrciume; comerțul se face de 2 Romînĭ.

Budgetul com. e de 2477 l. 20 b. la venitурĭ, și 2469 l. 64 b. la cheltueli; statul încasează 1602 l. de la 117 contribuabilĭ.

Vite: 290 vite marĭ cornute, 1157 oĭ, 11 capre, 52 caĭ și 18 rîmătorĭ.

Armășoaia, *sat* de reședință în partea de N. a com. Armășoaia, plasa Racova, jud. Vasluiŭ, situat în marginea șoseleĭ Vasluiŭ-Pungești și pe coasta dealuluĭ Armășoaia.

Acest sat a fost maĭ înainte pe valea dintre satele Corsești,

www.dacoromanica.ro

și Toporăști, pe care loc se află astă-zĭ o vie. De la 1864, cînd s'a făcut împroprietărirea locuitorilor, s'a strămutat pe locul unde se află astă-zĭ. După inscripțiunea ce e săpată în lemn în pridvorul bisericeĭ, se dovedește, că satul și biserica, de unde s'aŭ strămutat, aŭ fost înființate în 1798, și că de atuncĭ s'a numit Armășoaia, de la o femeie proprietară, Armășeanca.

Suprafața teritoriuluĭ este de 1358 hect., din carĭ 85 hect. pădure și 1116 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 157 hect. sunt ale locuitorilor; eĭ posed 10 pluguri și 15 care cu boĭ, 1 plug și 3 căruțe cu caĭ, precum și 5 stupĭ de albine.

Are o populație de 55 fam. saŭ 182 suflete, o biserică cu 1 preot și 1 cîntăreț și o școală înființată la 1887, frecuentată de 28 elevĭ.

Numărul vitelor marĭ cornute e de 61; sunt 368 oĭ, 4 capre, 12 caĭ și 17 rîmătorĭ.

Armeanul, *pisc* al com. Mălaia, jud. Vîlcea, (v. a. n.).

Armeneasca, *moșie* particulară de 243 hect. pe teritoriul com. Bujor, plasa Prutul, județul Covurluiu.

Armenĭ, *sat*, în pl. Marginea-d.-s., căt. comuneĭ Slobozia-Ciorăști, jud. R.-Sărat, numit ast-fel de de la o colonie de Armenĭ, ce a dispărut acum, romanizîndu-se total. Este așezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Rîmna, la 2400 m. spre apus și miază-zi de cătunul de reședință Ciorăști; are o întindere de 1000 hect., cu o populație de 40 familiĭ, ce cuprind 169 suflete; 9 știu carte; 25 contribuabilĭ; are 1 moară de apă.

Armenilor (Iazul-), *iaz*, spre S. de satul Valea-Moșneaguluĭ, comuna Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, aproape de poalele dealuluĭ Drăcoaia.

Armenilor (Odaia-), *locuință izolată* și pichet. V. Odaia-Armenilor, jud. R.-Sărat.

Armenilor (Platoul-), *platoŭ*, pe teritoriul satuluĭ Valea-Moșneaguluĭ din com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Armineanuluĭ (Rădiul-), pe moșia Hînțești, com. Hînțești, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Armut-Conac, *deal*, în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul comunelor Telița și Frecățeĭ; are o direcțiune generală de la N.-V. la S.-E., brăzdînd partea răsăriteană a plășiĭ și a comuneĭ Telița și pe cea apusană a comuneĭ Frecățeĭ. El se întinde printre pîrîul Telița și afluentul său pîrîul Valea-Lungă, făcîndule malurile puțin cam rîpoase, iar la poalele luĭ sunt așezate: mănăstirea Cilicul și satele Telița, Poșta și Frecățeĭ; în partea apusană a luĭ este acoperit cu padurĭ în exploatare, iar în cea răsăriteană fînețele și chiar araturile abundă. El este întretăiat de drumurile vecinale: Frecățeĭ-Telița; Frecățeĭ-Poșta; Cilicul-Telița; Telița-Samova, Frecățeĭ-Somova.

Armutlia, *com. rur.*, în pl. Babadag, jud. Tulcea; situată în partea centrală a județuluĭ, la 36 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala districtuluĭ, și în partea nordică a plășiĭ, la 10 kil. spre N.-V. de orașul Babadag, reședința plășiĭ.

Numele său este turcesc, și vine de la cuvîntul Arınut = păr (copaciŭ cu fructe) și decĭ tradus ar fi la Părul saŭ Pereni.

Se mărginește la miază-noapte și apus cu comuna Baș-Chioi, la S.-V. cu cătunul Slava; la miază-zi și puțin la E. cu teritoriul orașuluĭ Babadag; iar la răsărit cu cătunele Satul-Nou și Hagilar, ale comuneĭ Congaz.

Dealurile carĭ brăzdează această comună sunt: Eșil-Tepe, 79 metri, la N.-E.; dealul Pietrosul, 187 metrĭ; dealul Uzum-Bair, 207 metri; Taslî-Bair, 312 metri, la apus, toate acoperite cu pădurĭ; dealul Asmalar-Bair, 192 metri; dealul Taș-Bair la răsărit; dealul Balar-Bair; dealul Sacar-Bair; dealul Cinghinea-Daa, dealul Chireci-Bair, dealul Traca-Burun și dealul Burun-Caicula prin interiorul comuneĭ; toate acoperite cu pădurĭ. Movile sunt: Movilele-Verzĭ la miază-noapte, Eșil-Tepe la N.-E., movila Chislegic (Bisericuța); se zice că în interiorul acesteĭ din urmă movile se află ruinele uneĭ bisericĭ creștine acoperită cu pămînt de către Turcĭ, după ce aŭ omorît și pe călugărițele ce se aflaŭ aci; la 50 m. spre răsărit se află un tunel zidit cu piatră și var de bună calitate, ce se zice, că ar corespunde tocmaĭ la Cetatea-luĭ-Eracle din com. Enisala; el s'a stricat și s'a astupat; în movilă, locuitoriĭ spun că s'ar găsi banĭ multĭ, iar altiĭ că ar fi ascunse arme de războiu.

Apele carĭ udă comuna sunt: rîul Taița prin mijloc, trecînd pe lîngă cătunele Armutlia și Camber, vărsîndu-se în balta Toprac-Chiopru (o dependență a laculuĭ Babadag); afluențiĭ săĭ: Valea Ormangi-Cula și izvorul Telița unit, cu valea Alceac-Punar la N.; valea Cara-Cialic unită cu valea Dere-Culac și Orta-Burun la miază-zi; Sînî-Dereș

www.dacoromanica.ro

la răsarit. Ca bălți avem : balta Toprac-Chiopru la răsărit; și o mlaștină, formată de revărsările Taiței, lîngă satul Camber.

Cătunele carî formează com. sunt: Armutlia, cătunul de reședință spre apus, pe malul drept al rîuluî Taița, la poalele dealuluî Pietrosul; Camber, la 4 kil. spre rasarit, tot pe malul drept al rîuluî Taița, la poalele dealuluî Balar-Bair.

Intinderea comuneî este de 9596 hect., din carî 56 hect. ocupate de vatra satelor Armutlia și Camber, 3204 hect. ale locuitorilor și restul de 6336 hect. pădurî ale statuluî.

Populațiunea este amestecată, compusă din Romînî, Bulgarî, Turcî, Ruși, Țigani; sunt 194 familiî cu 1029 sufl.; 194 barbați, 180 femeî, 171 copiî în vîrsta de școală; 296 însurați, 135 neînsurați, 22 văduvî; 194 contribuabilî. Pe naționalități avem: 242 suflete Romînî, 502 Bulgarî, 15 Ruși, 100 Turcî, 18 Țiganî.

Instrucțiunea se predă într'o singură școală fundată în 1893 de locuitorî.

Cultul religios se exercită într'o singură biserică cu hramul Sf. Ilie, zidită de locuitorî din timpul stăpînireî turcești, cu 10 hectare pămînt dat de stat, un preot și un cîntăreț.

Ocupațiunile locuitorilor sunt: agricultura în întîiul rang: 189 pluguri cu 136 plugarî și 7 mașinî de secerat. Creșterea vitelor: sunt 4510 capete de vite, din carî 800 boi, 450 vacî, 200 caî, 150 iepe, 2500 oî, 180 capre, 330 porcî. Industria este cea simplă, domestică. Sunt două morî pe rîul Taița. Comerciul este activ și se face cu orașele Babadag și Tulcea; constă în import de coloniale și manufactură în sumă de 3000 leî, și export de cereale și vite în sumă de 7000 leî; sunt 4 comercianți.

Budgetul comuneî este la veniturî de 3436 leî (axize, obor de vite, marcatul masurilor, etc.), și la cheltueli de 3336 leî, rămînînd un excedent în plus de 100 leî.

Căi de comunicație sunt: șoseaua județeana Babadag-Macin, ce trece prin catune; apoî drumurî comunale spre comunele Baș-Chioi, Slava-Cercheză, Hagilor, Satul-Nou și Cataloî.

Comuna a fost fondată în secolul trecut de catre Tătarî, carî în urma războiuluî de la 1877-78 au fugit maî toți și au fost înlocuiți de Romînî.

Armutlia, *sat,* în pl. Babadag, jud. Tulcea, căt. de reședință al com. Armutlia, așezat în partea nordică a plășiî și apusană a comuneî, pe malul drept al rîuluî Taița, la poalele dealuluî Pietrosul. Se mărginește la miază-noapte și apus cu com. Baș-Chioi, la miază-zi cu cat. Slava-Cercheză, la răsărit cu cătunul Camber. Intinderea este de 5000 hect., din carî 40 hect. ocupate de vatra satuluî, 1960 hect. ale locuitorilor și 3000 hect. aparțin statuluî. Populațiunea este de 5 neamurî: Romînî, Ruși, Bulgarî, Turcî și Țiganî; 106 familiî cu 573 sufl.: Romînî 231, Bulgarî 232, Ruși 13, Turcî 52, Țiganî 15; are o școala cu un învățator; biserică nu e, locuitoriî se duc în satul Camber sau în com. Baș Chioi.

Armutlia, *ruinele* unuî sat, din jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. Hairam-Chioi. Sunt așezate în valea cu același nume, la S.-V. plășiî și comuneî, la 1 ½ kilom. distanță de hotarul Bulgarieî.

Armutlia, *vale,* în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi și anume pe acela al căt. Demircea; se desface din dealul Demircea, îndreptîndu-se spre miază-zi și avînd o direcție N.-E. către S.-V. La o distanța de 2 kil. de deal se află ruinele Armutlia. Brăzdeaza partea sud-vestică atît a plășiî cît și a comuneî; e acoperită maî mult cu padurî și puțin cu pășunî.

Armtlu-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Mamut-Cuiusu. Este continuarea spre N. a dealuluî Uzum-Amet, terminîndu-se în valea Carasu, puțin maî la V. de valea Ghiaur-Amzalî. Are o direcțiune de la S. către N. și o înălțime de 98 m.

Arnăut-Bostan-Dere, *vale,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, la hotarul comunelor rurale Tuzla și Tatlîgeac; se desface din poalele răsăritene ale dealuluî Taușan-Bair; se îndreaptă spre răsărit avînd o direcție de la N.-V. către S.-E.; merge printre dealurile Dermen-Bair și Baldarîn-Iuc-Bair și, după un drum de 5 ½ kil., se deschide în lacul Mangea-Bunar, după ce a primit pe stînga valea Mangea-Bunar; brăzdează partea de răsărit a plășiî, cea de N.-E. a comuneî Tatlîgeac și cea de S.-V. a comuneî Tuzla.

Arnăutul, *deal,* de la N. de satul Rafaila, com. Buda-Rafaila, pl. Stemnic, jud. Vasluiu; și-a luat numele de la un Arnăut, care a avut locuința la poalele luî. Acest deal are o înălțime foarte mare; de pe vîrful luî se văd m-țiî Carpațî cu piscul Ciahlăul.

Arnăutuluî (Fîntîna-), pe mo-

www.dacoromanica.ro

șia Concești, com. Hudești, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Arnăutului (Movila-), *movilă* însemnată, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. rur. Rasova, în partea apusană a plășiĭ și sudică a comuneĭ; are o înălțime de 137 m., dominînd prin înălțimea sa valea Ceairul-din-Mijloc, Balta-Baciuluĭ și drumul comunal Rasova-Talașman; decĭ e drum strategic important.

Arnota, *cătun*, cu 14 fam., jud. Argeș, pl. Pitești, face parte din com. rur. Cerbul (V. a. n.).

Arnota, *mănăstire*, jud. Vîlcea, situată pe un munte ce se ridică în fața mănăstireĭ Bistrița. Această mănăstire s'a fondat din temelie de Mateiu Vodă Basarab.

După legenda culeasa de D-l Gr. Tocilescu din gura superioruluĭ mănăstireĭ, părintele Severianul Marinescu, Mateiŭ Vodă ar fi căzut într'o crimă, pentru care trebuia să fie dus să se judece la Constantinopol. El, aflînd despre soarta ce-l aștepta, a fugit pe sub munțĭ pănă ce a ajuns în acest loc; aci pe atuncĭ era un lac mare și richită multă. Mateiu s'a ascuns după richită, așa că Turciĭ, ce-l urmăreaŭ de aproape, nu l-au maĭ putut găsi. După aceea, el 'șĭ-a adus martorĭ și s'a îndreptat la Constantinopole de vina cu care era asuprit. In semn de recunoștință, Vodă hotărî să facă o mănăstire pe locul acesta, a scurs lacul și l'a umplut cu bogșe (cărbunĭ) zidind altarul chiar pe locul unde dînsul scăpase.

In pomelnicul manăstireĭ, prefăcut și reînoit în aniĭ din începutul lumeĭ 7214, și de la Chr. 1706, se citește, arată D-l Gr. G. Tocilescu, după care luăm aceste științe, în raportul sau care se găsește în «Analele Academieĭ Romîne», numele ctitorilor carĭ de la început aŭ zidit și au înalțat sfînta casă aceasta: Io Mateiŭ Basaraba Voevod i gopjda ego Elena, Danciul, Stanca, Pahomie monalı, Salomia monahia, Pîrvul, Radul, Neaga, Preda, Catalina, Speia, Vlasan, Marga, Ioan, Radu, Barbu, Neacșa, Pasca, Datco, Voica, Calea, Șerban, Harvat, Barbu, Maria, Radu, Negoit, Mateiu, Radu».

In alt loc citim: «Dintru întîmplarea vremilor, din deasele și cumplitele rezmirițe și din slăbiciunea celor ce au fost maĭ înainte chivernisitorĭ la această sfînta și Dumnezeiască mănastire, aŭ ramas la mare pustiire și surpare. La care înțelegînd prea fericitul ctitor Dum. Constantin Brîncoveanul Vel Spătariu și fiind la Dum. baniĭ ce s'aŭ răscumpărat Rumînĭ în zilele luĭ Constantin-Vodă, au dat talere 200 de s'au lucrat cît aŭ fost banĭ, și la această înoire a sfinteĭ mănăstirĭ au fost rînduit sfinția-sa prea cuviosul părintele Kir Antonie Archimandrit și după alte ostenelĭ au ajutat și sfinția-sa cu talere 85; pentru care s'au scris aci ca în vecĭ să se pomenească .

Aci se află și pomelnicul familiilor Brîncovenĭ, Leurdenĭ, Goleștĭ și altor creștinĭ, carĭ au făcut daniĭ mănăstireĭ.

In tinda bisericei se află zugrăvit Mateiu Basarab Voevod, ținînd biserica în mîinĭ, împreună cu soția sa Elena. Tot aci se afla portretele luĭ Jupan Danciu vel Vornic, tatal luĭ Mateiu Vodă, al Jupînițeĭ Stanca, muma luĭ Mateiu Vodă și al altor jupanĭ ca Barbu, Radu, Vîlsan, Datco, Preda Spătarul și Jupînițeĭ Calea.

Tîmpla, destul de frumoasă, în lemn poleit și colorat, este bine conservată. De asemenea și icoanele, carĭ sunt, ca și tîmpla, din timpul luĭ Mateiŭ Vodă, cum se vede din inscripțiunile de pe dînsele. Ușa bisericeĭ, frumos sculptată în lemn de castan, a fost făcută de Constantin Brîncoveanu, vel logofăt, înainte decĭ d'a se urca pe tron. Această ușă a înlocuit o ușă maĭ veche din timpul luĭ Mateiu Basarab.

In tinda bisericeĭ sunt 2 morminte:

1. Mormîntul luĭ Mateiŭ Basarab, de marmoră albă, lung de 2 m. 35 cent. și lat de 88 cent. de o execuțiune admirabilă; opera unuĭ artist grec, judecînd după forma literelor inscripțiuneĭ. Se reprezintă în relief marca țăreĭ: vulturul cu cruce, soarele și luna de două laturĭ, sub ghiarele pasereĭ un coif. Sub o coroană, avînd pe amîndouă părțile trofee: za, steagurĭ cu cruce, tobă, trîmbiță, bucium, tolbă cu săgețĭ, arc; ciocan, halebarda, tun de bronz și două butoaie, probabil tunurĭ de cireș sau butoaie cu praf de pușcă.

Inscripția sună ast-fel, precum a tradus'o din slavonește, d. Tocilescu:

«† Aci zace Mateiu Basaraba, prin harul luĭ Dumnezeu, odinioară stăpîn și voevod al Țăreĭ-Romînești, bărbat prea înțelept, prea viteaz și milostiv; al multor bisericĭ și mănăstirĭ întemeietor și înoitor, nicĭ odată biruit în biruințe, vrăjmașilor înfricoșător, prietinilor ocrotitor, al țărĭ sale înavuțitor, carele cu mare avuție și cu toată îmbelșugarea în pace și liniște a domnit două-zecĭ și treĭ de anĭ; a adormit întru Domnul în adîncimea anilor, în anul 1654, în cinstite bătrînețe.»

2. Mormîntul luĭ Danciul Vor-

www.dacoromanica.ro

nicul, tatăl luĭ Mateiŭ, este maĭ simplu: o singură lespede cu inscripţia aceasta:

«Aicĭ zac oasele a creştinuluĭ şi bine credinciosuluĭ şi a noastră rudă, jupanuluĭ Danciuluĭ Vorniculuĭ, Brîncoveanul căruĭ prilejuindu-i-se moartea în Ţara-Ardealuluĭ acolo i s'aŭ şi îngropat trupul în mitropolia Belgraduluĭ în cursul anilor 1600, iar fiul săŭ, prea luminatul Io Mateiŭ Basarab Voevod şi domn Ţăreĭ-Romîneştĭ . . . . trimis'au pe credinciosul Măriĭ sale Dragomir vel-Vornic de a adus oasele de le-a îngropat într'această sfîntă Mănăstire Arnota, care e zidită din temelie de Măria Sa.»

In tindă maĭ sunt încă două pĭetre mormîntale cu inscripţiunĭ şterse. Clopotele mănăstireĭ (2) sunt date de Constantin Brîncoveanul, în anul 7208 (1700).

Aci este o fîntînă veche, Fîntîna-Domnească (v. a. n.). Mănăstirea n'are călugărĭ, ci se adminiştrează de un îngrijitor care oficiază şi serviciul divin, ajutat de un paracliser şi un cîntareţ, plătiţĭ de guvern.

Mănăstirea Arnota a fost rădical restaurată în zilele luĭ Barbu Stirbey-Vodă, în anul 1851, adăogîndu-se în faţa bisericiĭ 12 apartamente izolate, destinate în principiu pentru internarea condamnaţilor politicĭ. Spre onoarea ţărĭĭ acest penitenţiar politic nu a fost nicĭ o dată întrebuinţat.

Dintre odoarele mănăstireĭ, menţionăm:

O căţie de argint cu capacul lucrat *à jour,* cu următoarea inscripţie săpată în treĭ rînduri: «Această căţie fostu-o-au făcut răposatul Mateiu Voevod cu Doamna sa Elena, şi o au dat la sfînta Mănăstire la Arnota, dar stricîndu-se o aŭ prefăcut Udrea Cămăraş, nepotul Doamneĭ Eleneĭ, leat 7178 (1670).

Un disc de argint cu inscripţiunea în dos: «Acest disc făcutu-l-au Mihail în zilele părinteluĭ Pahomie Egumen şi l'au dat sfinteĭ Mănăstirĭ Arnota de pomană, leat 7193 (1685).»

O cruce lucrată în filigran de argint, cu inscripţiunea pe buze din anul 1780: «Această sfîntă cruce s'a făcut de Egumenul Filaret mănăstireĭ Arnota.»

O altă cruce de argint frumoasă cu inscripţiunea săpată pe cotor in volumen: «Aceasta cruce a cumpărat'o Eromonahul Grigorie şi a ferecat'o şi depus'o la sfînta mănăstire Arnota în anul 7177 (1669)».

O cădelniţă de argint cu capacul lucrat *à jour* şi cu inscripţia sapată pe partea de jos: «Această cădelniţă am făcut'o eu Eromonachul Grigorie din Vraţa şi am depus-o la sfînta mănăstire Arnota, anul 7177 (1669) .

O copie de argint pentru luat anafora cu inscripţiunea: «Această copie o aŭ făcut Udrea vel Cămăraş, nepotul Doamneĭ Eleneĭ».

O cutie mare de argint făcută la 1817 de Banul Radu Golescu, avînd în lăuntru sfinte moaşte. Pe tocul cutieĭ se află săpată inscripţiunea: † Aceasta cutie de argint cu sfintele moaşte, în numar de 27 bucăţĭ marĭ şi micĭ, ale sfinteĭ mănăstirĭ Arnota din districtul Vîlcea de 41 anĭ fiind dosită, acum găsindu-se de Părintele Kesarie Egumenul, cu cuvenita orînduială s'a şi adus la locul lor la anul 1858 Ghenarie 30.» Cutia a fost găsită la biserica Doamna Bălaşa în Bucureştĭ, şi între alte moaşte figurează: o mînă a sfinteĭ Muceniec Marina şi cîte-va oase din sfinţiĭ Filip şi Mihail Sinadon.

Arnota, *culme de munte,* judeţul Vîlcea, porneşte din muntele Cocorul şi Breota. Se îndreptează către S.-E. despărţind rîul Bistriţa de apa Costeştilor şi se termină aproape de confluenţa acestor două rîurĭ la Est de com. Horezul. Piscurile cele maĭ înalte sunt: munţiĭ Colţiĭ, Buila şi Arnota.

Muntele Arnota este proprietatea statuluĭ şi avea în 1878 un venit anual de 920 leĭ; a fost ipotecat împreună cu alte proprietăţĭ ale statuluĭ pentru emisiunea biletelor hipotecare, în urma legiĭ din 1877. Pentru periodul 1883 pînă la 1888 venitul acestuĭ munte a scăzut la 720 leĭ anual.

Arnota, vezĭ muntelc Arnota, moşie a statuluĭ, jud. Vîlcea.

Arnota, *pisc,* pe culmea cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea, pe care îl udă la Vest rîul Bistriţa şi la Est rîul Costeşti. Cade la S. de piscul Buila.

Arnota (Vatra - Mănăstireĭ-), jud. Vîlcea, proprietate a statuluĭ, arendată pe periodul 1880—85 cu 1200 leĭ anual.

Arnota, *trup de pădure,* a statuluĭ, în întindere de 190 hectare, formînd împreună cu trupul Scînteia, padurea numită Muntele-Arnota, situată în comuna Costeşti, plasa Horezul, judeţul Vîlcea.

Aron (Piatra-luĭ-), *stîncă,* situată între mănăstirea Agapia-Vechie şi Agapia-Din-Vale, în com. Filiorul, pl. de Sus-Mij locul, jud. Neamţu.

Legenda-ĭ atribueşte urmatorul fapt istoric: «Aron-Vodă, aşa vorbesc oameniĭ bătrînĭ şi că lugariĭ de la mănăstirea Agapia, — a fost slujind la un Mi-

www.dacoromanica.ro

tropolit anume Nicanor, fiindu-ĭ nepot Mitropolituluĭ; şi acel Mitropolit fiind ctitor la mănăstirea Agapia cea vechie din deal, fiind mănăstirea zidită cu cheltuiala şi ajutorul Doamneĭ Elena a luĭ Petru Rareş Vodă, care Doamna a fost fata luĭ Despot Craiul sîrbesc; de aceea cu cheltuiala D-neĭ Elena şi prin osteneala aceluĭ Mitropolit s'a zidit mănăstirea Agapia-din-Deal, precum s'a zis; şi fiind şi Mitropolitul Nicanor ctitor, mergea de multe-orĭ la mănăstire de şedea şi mergea şi nepotu-său Aron Vodă. De aceea Aron Vodă de multe-orĭ eşia afară de la mănăstire la plimbare, la o mănăstioară de călugăriţe, ce era pe moşia mănăstireĭ ce se chiamă Hilioara, avînd dragoste cu o călugăriţă tînără. Şi aşa eşind Aron-Vodă într'un rînd la plimbare la Hilioara, şi întorcîndu-se la mănăstirea Agapia din deal, numaĭ ce s'a întîlnit cu unchiu-său, cu Mitropolitul Nicanor, mergînd şi Mitropolitul afară la moşiile mănastireĭ, şi s'au întîlnit la un loc unde este drumul tăiat în piatră cu ciocanul; de aceea Mitropolitul să fi bătut pe nepotusău Aron-Vodă. Iar după aceea Aron-Vodă s'a dus în ţara Ungurească, fugind de la unchiusău, de la Mitropolitul; şi din ţara Ungurească s'a dus Aron-Vodă la Ţarigrad şi s'a apucat la oamenĭ marĭ de slujit; şi cu vremea a eşit Domn în Moldova; şi să fi prins pe unchiul său, pe Mitropolitul Nicanor, şi să-l fie facut hadîmb, să-l fi scopit; caruia Mitropolit îĭ este mormîntul la mănăstire în deal; şi s'a fost săhăstrit luînd schimă, şi zicîndu-ĭ din schimnicie Nil, care aşa scrie pe piatră de pe mormînt : Schimnoje Nil. Iar acolo unde s'a întîlnit Aron-Vodă cu unchiul său Mitropolitul, aŭ pus de aŭ săpat o stîncă mare de piatră, scriind şi istoria pe piatră, şi deasupra încă aŭ săpat ca să se cunoască pe unde a fugit; care aceste semne sunt de se şi vad pănă astă-zĭ şi se chiamă acea stîncă de piatră, Piatra-luĭ-Aron-Vodă (v. cronica luĭ I. Neculce). «O seamă de cuvinte ce nu sunt scrise în letopiseţ, ce numaĭ din om în om s'aŭ auzit, carĭ s'au scris înaintea domnieĭ Dabijeĭ Vodă: decĭ cine le va crede bine va fi, iar cine nu le va crede iarăşĭ va fi bine; cine precum îĭ va fi voea, aşa va face». (Amintirĭ din o călătorie, de C. Hogaş, în Revista Asachi a. III).

Aroneanul, *sat,* din com. Copoul, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe platoul dealuluĭ cu asemenea numire; pe o suprafaţă de 2412 hect. şi cu o populaţie de 114 fam. sau 408 locuitorĭ.

In 1879, făcîndu-se împroprietăririĭ, satul s'a mărit prin înfiinţarea uneĭ nouă părţĭ de sat numit Aroneni.

In acest sat se află: manăstirea Aroneanul, zidită de Aron-Vodă la anul 1594, întreţinută de stat, cu 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 eclisiarh; o şcoală înfiinţată la 1880, frecuentată de 32 elevĭ, avînd un local construit în condiţiunĭ foarte bune.

Numărul vitelor e de 1815 capete, din carĭ: 552 vite marĭ cornute, 989 oĭ, 89 caĭ şi 185 rîmătorĭ.

Ca fapt istoric petrecut în această localitate se înseamnă războiul urmat între Ştefăniţă-Vodă şi Constantin-Vodă, unde au fost înfrînţĭ Cazacĭĭ, carĭ ajutau pe Ştefăniţă.

Aroneanul, *deal,* jud. Iaşi, se întinde de la N. spre S., de-a stînga dealuluĭ Şorogari, al căruĭ capăt despre S. se termină în platoul Iaşuluĭ. Acest deal ce are o înălţime însemnată, se lasă treptat în partea de E., formînd valea satuluĭ Rediul-Aldeĭ; în partea despre V., are o ridicătură dreaptă, în josul căreia se află iazul Aroneanul, iar pe platou e situat satul şi mănăstirea cu acelaşĭ nume.

Aroneanul, *iaz,* situat la poalele dealuluĭ cu asemenea numire, judeţul Iaşi, pe o întindere mare; abondent în peşte şi stuhăriĭ.

Aroneanul, *mănăstire,* jud. Iaşi. (v. Aroneanul, sat).

Aroneanul, *pîrîŭ,* format din maĭ multe izvoare, de pe teritoriul satuluĭ Aroneanul, com. Copoul, pl. Copoul, jud. Iaşi; primeşte în dreapta pîr. Lieşti, formează iazul Aroneanul, şi apoĭ se varsă în iazul Ciric, de pe teritoriul oraşuluĭ Iaşi.

Arpacinul, *movilă,* în raionul comuneĭ Umbrăreşti, jud. Tecuciu, altitud. 86 m.

Arpadia, *sat,* pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, jud. Dolj, cu 172 suflete, 92 bărbaţĭ şi 80 femeĭ; legat de satul de reşedinţă Floreşti printr'o potecă de car. Case sunt 37 şi bordee 2. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoala mixtă din satul Floreşti, ce este la o distanţă de 3200 m. Ştiu carte 15 loc., din carĭ 13 bărbaţĭ şi 2 femeĭ. In sat este o biserică fondată la 1805 de enoriaşĭ. Este de lemn, are 17 pog. arabile proprietate, cedată în urma legeĭ rurale din 1864; serbează hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ.

Arpadia, *izlaz,* plasa Jiul-d.-s.,

www.dacoromanica.ro

comuna Floreşti, satul Arpadia, jud. Dolj.

Arpadia, *moşie* a statuluĭ. pl. Jiul-d.-s., comuna Floreşti, satul Arpadia, jud. Dolj; aduce venit anual de 300 de leĭ; pe dînsa se găseşte şi pădurea Arpadia.

Arpadia, *pădure* a statuluĭ, plasa Jiul d.-s., comuna Floreşti, satul Arpadia, jud. Dolj, în întindere de 863 hectare; se găseşte pe moşia statuluĭ Arpadia. Este compusă din cer, gîrniţă, fag şi stejar; acesta din urmă predomină.

Arpadia, *riuleţ,* plasa Jiul-d.-s., comuna Floreşti, judeţul Dolj, ce ese din dealul Iclean şi care se varsă pe stînga Gilortuluĭ, în dreptul comuneĭ Floreşti, lîngă Balta-Eduluĭ.

Arpagiul, *cătun,* (tîrlă), în plasa Ialomiţa-Balta, judeţul Ialomiţa, comuna Larga.

Arpalic, *deal,* în jud. Constanţa, plasa Silitsra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Caranlîc; se desface din dealul Sari-Iol-Bair; se întinde spre miază-noapte, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., printre văile Derinea-Ceair (saŭ Beilicul) şi adiacenta sa, valea Cişmeculac, brăzdînd partea răsăriteană a plăşiĭ şi cea centrală a comuneĭ; are 148 m. înălţime, dominînd văile de maĭ sus, satele Caranlîc şi Ciucur-Chioi, drumul judeţean Ostrov-Cuzgan, cel comunal Caranlîc-Ciucur-Chioi; acoperit cu păduriĭ şi fîneţe.

Arpalic-Iuk, *movilă* artificială, în jud. Constanţa, plasa Mangalia, pe teritoriul comuneĭ Mangalia şi anume pe acela al satuluĭ Haidar-Chioi, în vecinătatea căruia se află şi pe care îl domină prin înălţimea sa care este de 73 metri. Este aşezată pe culmea dealuluĭ Ascilar şi domină prin înălţimea sa drumurile carĭ duc de la Mangalia la Ascilar şi la Copucci prin Haidar-Chioi.

Arpezi, *vale,* pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, jud. Dolj, prin care curge rîul Arpadia.

Ars, v. Iazul-Ars, comuna Răducăneni, plasa Podoleni, judeţul Fălciŭ.

Arsa, *sat,* face parte din comuna rurală Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Arsa, *movilă,* pe moşia Tăuteşti, com. Borzăşti, pl. Başeŭ, jud. Dorohoiŭ.

Arsache sau Parapani, *com. rur.*, compusă din căt. Bălari şi Parapani saŭ Arsache, în plasa Marginea, jud. Vlaşca; situată pe malul Dunăriĭ în dreptul satuluĭ bulgar Pirgos; departe de albia Dunăriĭ 4 kil., de Giurgiu 19 kil., de Bucureşti 85 kil., şi de reşedinţa plăşiĭ Stăneşti, 17 kil.

Această proprietate aparţinea dr. Arsache, de la care a trecut la aĭ săĭ moştenitorĭ.

Suprafaţa întregeĭ proprietăţĭ, compusă din maĭ multe trupurĭ, este de 9554 hect. 3110 m. p. şi s'a estimat de Creditul fonciar din Bucureşti la cifra de 1600000 leĭ, avînd ca ven. total 220000 leĭ.

Suprafaţa întregeĭ moşiĭ se compune din: 4506 hect. locurĭ de arătură, de 3603 hect. bălţĭ, fîneaţă şi pădure de salcie şi tufă; 1430 hect. s'a dat la 350 loc., fost clăcaşĭ.

Comuna are un local de şcoală higenic şi destul de bine întreţinut, făcut în 1870 de Dr. Arsache. In 1888 aŭ urmat 46 băeţĭ şi 29 fete la şcoală.

In dosul satuluĭ Arsache saŭ Parapani se văd urmele uneĭ cetăţĭ vechĭ, fără să se ştie ce nume are şi de cine ar fi fost făcută.

In întreaga comună sunt 12 cîrciumĭ.

Sunt străinĭ: 14 Ungurĭ, 10 Bulgarĭ, 1 German. Afară de Bulgarĭ, carĭ nu sunt meseriaşĭ, ceĭ-l'alţĭ sunt meseriaşĭ ferarĭ, etc.

Construcţiunĭ maĭ însemnate sunt: casa proprietăţeĭ cu parc frumos, situată în centrul satuluĭ; casa de arendaş cu pătule, magaziĭ, grajdurĭ, etc., toate făcute de curînd în marginea E. a satuluĭ, de către arendaşul actual, pe partea d-neĭ Olimpia Em. Lahovari. Asemenea sunt case, magaziĭ şi pătule pentru arendaşĭ şi pe părţile din Parapani a celor-l'alţĭ proprietarĭ.

Arendaşul părţeĭ d-neĭ Lahovari se ocupă cu creşterea cailor de rasă ungurească.

Pe această proprietate sunt: Gîrla-Mare ce vine de la V. din moşia Găojani şi curge împreună cu Călmăţuiul, Vedea şi Teleorman în Dunăre. Apoĭ lacurile: Richitele, Gîrla-Cornea, Gîrla-Stîrceĭ, Caragioaica, lacul Grădiştoiul, Cetăţioiul, Lacul-Mare, al Oaeĭ, al Ploaieĭ, al Cărămizilor, Pleteşul; maĭ sunt încă pîrîurĭ: Cama, Gîrla-Broaştelor, Scotuşiul şi Şiovîrna.

Petecile principale de păduri sunt: Ostrovul-Greculuĭ, Şotunul, Repedea, Tosunul, Grădiştoiul şi Stîrciul; maĭ toate sunt de salcie şi aŭ supraf. de 500 hect.; maĭ este un pîlc de pădure de tufan, cu suprafaţa de 35 hect.

Serviciul filoxeric de la Ministerul Domeniilor ne arată că în

www.dacoromanica.ro

1888 a fost în această comună o suprafață de 25 hect. vie.

In 1887 erau aci 418 contribuabilĭ saŭ 494 fam., cu 2255 suflete.

Venitul comunal în 1888 era de 7644 l., chelt. de 5492 l.

In această com. sunt 2 bisericĭ, una la Parapani, cu hramul Sf. Pantelimon zidită de d. Dr. Arsache la 1845, în memoria uniculuĭ său fiŭ, care s'a sinucis la Viena la 1835, și o altă biserică cu hramul Sf. Petru, zidită la 1868.

La cea din Parapani sunt 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; cea-l'altă din Bălări are un preot și un cîntăreț.

Locuitoriĭ sunt harnicĭ; cu multe vite fac multă și bună cultură, le place bunul traiŭ; au case, parte zidite de cărămidă, parte făcute de pămînt bătut amestecat cu paie; multe din aceste case sunt învălite cu tinichea, altele cu olane, puține din ele sunt învălite cu trestie. Maĭ se văd încă pe alocurea cîte-va bordee, urme ale vechilor locuințe, care se obicinuiau a se face pe malul Dunăreĭ.

La 1888 s'a cultivat 6000 hect. și aŭ produs aproximativ 50000 hectol. grîu, 60000 hect. porumb, 12000 hectare ovăz, 12000 hect. orz, 60 hect. de cînepă și cîte-va hect. de meiŭ. Rapiță nu s'a cultivat, gogoșile de mătasă se cultivă pentru trebuința casnică. Este în comună o moară cu vapor care mișcă treĭ pietre. Sătenĭĭ se ocupă și cu pescuitul bălților de pe această proprietate, care le procură un nutriment abundent și variat. Bălțile principale sunt: Balta-Stîrceĭ, lacul Grădiștea și Gîrla-Mare; acestea daŭ în termen mediŭ, afară de consumația locală în pește, racĭ și scoicĭ, dar încă peste 10000 kil. de pește.

Se face la 26 Iulie ale fiecăruĭ an (Sf. Pantelimon) un bîlciŭ cu ocazia hramuluĭ aceleĭ biserici, unde vin suferinzĭ din satele circumvecine ca să cadă la darurĭ cu credința de a se tămădui, căcĭ, zic eĭ, mucenicul Pantelimon fiind fost doctor, are darul tămăduireĭ.

Locuitoriĭ din această comună posedă 864 boĭ, 696 vacĭ, 258 bivolĭ și bivolițe, 297 caĭ, 13110 oĭ și 521 porcĭ.

Prin această comună trece o șosea bine întreținută care duce la Giurgiu și la Zimnicea prin satele: Malul, Slobozia și Petroșani. Se maĭ află spre N. de com. și Drumul-Untuluĭ, drum vechiŭ pe unde treceau Turcĭ din raiaua Giurgiu ce strîngeau unt în județ.

Pe malul Dunăreĭ în circonscripția acesteĭ comune se află 6 pichete pentru păzit granița despre Bulgaria.

Arsache sau **Parapani**, *cătun*, în jud. Vlașca, de la care și-a luat numele com. de care depinde; situat pe proprietatea Parapani.

In 1884 s'a împroprietărit 230 loc luînd suprafață de 1070 hectare.

Aci este o biserică cu hramul Sf. Pantelimon, zidită la la 1845, cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Este școală, case de proprietar, șosea. Sunt 8 cîrciumĭ.

Arsanca, *sat*, face parte din com. rur. Mihăești, pl. Oltul-d.-s., jud Vîlcea. Are o pop. de 94 loc. (52 b. și 42 f.). Cade în partea de V. a com. între dealurile Rogozul și Arsanca.

Ca pop. școlară are 14 copiĭ (7 b. și 7 f.). Este la distanță de 1 kil. de cătun. Mihăești, unde e școala și primăria.

Arsanca, *deal*, la V. com. Mihăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Arsanca, *deal*, la poalele căruia este situată com. Mănastireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Arsanca, *pîrîŭ*, jud. Vîlcea, izvorește din dealul Fîntîna-cu-Scaun de la V. com. Mihăești, pl. Oltul-d.-s., trece prin cătun. Arsanca, Rugetul și Tătărani și se varsă în Olt, tot în raionul com. Mihăești.

Arsă (Piatra-), *munte*, în c. Gura-Teghiĭ, jud. Buzău, cătun. Argăsălești, pe malul drept al rîuluĭ Bîsca-Mare, între muntele Cursele și Vîrful-Țențiĭ; culminează în patru piscurĭ formate din stîncĭ colosale și acoperite cu brad, pin, fag și mesteacăn. E foarte renumit pentru vînatul de căprioare și urșĭ, carĭ îșĭ găsesc refugiul aci.

Arsă (Piatra-), *pădure*, în com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzău, proprietate moșnenească de 360 hect., care acopere muntele Piatra-Arsă și alte coline.

Arseanca și **Căpreasa**, *păduri* ale statuluĭ, în întindere de 700 hect., situate în com. Birzeti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Arsele, *cătun* al com. Nehoiașul, jud. Buzăŭ, situat pe malul stîng al rîuluĭ Buzău, la spatele moșieĭ Arsele; are 100 loc. și 23 case.

Arsele, *izvor*, în com. Nehoiașul, jud. Buzău; ese din muntele Arsele și se scurge în rîul Buzăŭ, la stînga. Cursul săŭ e repede; aduce bolovanĭ imenșĭ și strîmtează foarte mult albia rîuluĭ Buzăŭ, în punctul unde dă într'însul.

www.dacoromanica.ro

Arsele, *munte* însemnat, în com. Nehoiaşul, jud. Buzău, situat la vărsătura rîuluĭ Bîsca-Rosileĭ în Buzău; e acoperit de pădure şi fîneaţă.

Arsele, *schit,* desfiinţat şi acum în ruine în com. Nehoiaşul, jud. Buzău, cătr. Arsele, înconjurat de munţĭ stîncoşĭ, cu o poziţie din cele maĭ frumoase. In jurul ruinelor se găsesc multe vulpĭ.

Arseneşti-Chelbeşti, *sat,* cu 142 suflete (jud. Argeş, pl. Piteşti), face parte din com. rur. Richitele-d.-j. (V. a. n.).

Arsenia, *moşie,* pe munte Arsenia, jud. Buzău, din care moşneniĭ Brăeşti posedă 360 hect., constînd din 157 hect. pădure, restul fîneaţă şi izlaz, iar moşneniĭ Goideşteni 40 hect. pădure, afară de fîneţe şi izlaz.

Arsenia, *munte* însemnat, pe hotarul comunelor Brăeşti şi Goideşti, jud. Buzău, situat între Ivaneţul şi Crucea-Spătaruluĭ; e acoperit de pădure şi puţină fîneaţă.

Arsenie, *vale,* jud. Prahova; izvoreşte de la N.-V., de sub muntele Şipotul, şi se varsă în rîul Prahoviţa, pe malul drept.

Arsiminoaia, *pîrîŭ* mic, pe teritoriul c. Negrileşti, jud. Putna, plasa Vrancea; se varsă în Putna.

Arsineşti, *loc izolat,* în comuna Grumăzeşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Arsiştea şi Zăvoiul-de-Jos, *trup de pădure,* a statuluĭ, în întindere de 15 hect., care, împreună cu trupurile: Stupăria (60 hect.), Tătărani (20 hect.) şi Trăsnea (15 hect.), formează pădurea Sevestreni, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Arsul, *faţă de munte,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Arsul, *munte,* (v. Pietrele-Arse), jud. Mehedinţi.

Arsura, *sat,* în com. Ghermăneşti, pl. Podoleni, jud. Fălciu, aşezat într'o înfundătură a dealuluĭ Lohan, deschisă numaĭ în partea de S.

Suprafaţa teritoriuluĭ este cam de 831 hect.; cu o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 505 suflete şi 100 contribuabilĭ.

Are o biserică de lemn construită în 1870, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Arsura, *sat,* în partea de N. a com. Pîhneşti, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, cu o populaţiune de 8 familiĭ saŭ 69 suflete şi 17 contribuabilĭ.

Pe marginea de N. a satuluĭ curge pîrîiaşul Arsura.

Arsura, *deal,* plasa Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, de pe teritoriul comuneĭ Teţcani.

Arsura, *pîrîŭ,* ia naştere din satul cu asemenea numire, com. Ghermăneşti, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Arsura, *pîrîŭ,* izvoreşte de la locul numit Fîntîna-Bună, din partea de V. a com. Pîhneşti, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, curge printre satele: Arsura, Pîhneşti şi Arsura ce atîrnă de com. Ghermăneşti; spre Sud-Est formează hotarul între comuna Pîhneşti şi satul Rîpele din com. Drînceni. Se varsă la pîrîul Rîpele pe moşia Rîpele.

Arsurile, *cătun,* al com. Horezul din plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe şes, spre E. de comună şi la 16 kil. departe de oraşul T.-Jiul; are o suprafaţă de aproape 120 hect., din care 26 hect. arabile, 24 hect. fîneţe, 6 hect. vie, 35 hect. pruniĭ şi izlaz şi 29 hect. pădure.

Cu o populaţie de 80 familiĭ, 374 suflete, din carĭ 69 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posed 10 pluguri, 10 care cu boĭ şi vacĭ, 110 vite marĭ cornute, 80 oĭ, 44 capre, 16 caĭ, 80 rîmătorĭ.

Cătunul este străbătut de şoseaua comunală.

Cătunul maĭ are 1 biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 5 fîntînĭ.

Arsurilor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Neagra-Broştenilor, jud. Suceava.

Arşani, *cătun,* al comuneĭ Gruiul din pl. Novaci, jud. Gorj, situat în partea de N. a comuneĭ pe coastele dealurilor, ramificaţiĭ din munţĭ, şi la stînga Jiuluĭ; are o întindere de aproape 60 hect., din carĭ 15 hect. arabile, 10 hect. fîneţe, 2 hect. livezĭ cu pomĭ roditorĭ, 2 hect. vie, 10 hect. izlaz, şi 27 hect. pădure mare şi mică în plaiu şi în munte, iar restul de 3 hect. e vatra satuluĭ; toate sunt proprietăţĭ ale sătenilor.

Cu o populaţie de 40 familiĭ, 143 suflete, din carĭ 25 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 4 pluguri, 8 care cu boĭ, 212 v. m. c., 4 caĭ, 300 oĭ, 110 capre, 20 rîmătorĭ.

Cătunul posedă 1 biserică de lemn; slujba se face de preotul comuneĭ.

Cătunul maĭ are 1 fîntînă cu apă şi maĭ multe izvoare.

Arşasca, *pichet* de graniţă, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi,

www.dacoromanica.ro

pe malul stîng al apeĭ Cerna, la gura pîrîuluĭ Arșasca.

Arșasca, *pîrîŭ*, în plaiul Cloșani, județul Mehedinți; izvorește din munțiĭ Culmea-Cerneĭ și se varsă pe partea stîngă în Cerna. Este renumit pentru că pe aci coboară în apa Cerna una din potecile comuneĭ Obîrșia peste munte.

Arșasca, *potecă*, peste munte în Banat, ce pleacă din cum. rur. Obîrșia, plaiul Cloșani, județul Mehedinți, trece pe la pichetul Arșasca, peste apa Cerna, în Banat.

Arșița, unul dintre *afluenții* pîrîuluĭ Moișa, din comuna Bogdănești, jud. Suceava.

Arșița, *deal*, plasa Tăzlăul-d.-j., jud. Bacău, de pe teritoriul satuluĭ Deleni, din comuna Drăgugești.

Arșița, *deal*, pl. Trotușuluĭ, jud. Bacău, de pe teritoriul satuluĭ Bogdana.

Arșița, *deal*, între comuna Filiorul și comuna Vînători-Neamțu, servind de hotar natural între mănăstirea Agapia-Veche și Sihăstria, din județul Neamțu. Oamenii băștinași prin expresiunea de «arșiți» nu înțeleg alt-ceva, de cît un neîntrerupt lanț de coline verzĭ și înflorite, expuse razelor soareluĭ, avînd în același timp, o trăgănată și adîncă înclinare, spre Sud-Vest.

Arșița, *deal*, pe care crește pădurea cu acest nume, județul Suceava.

Arșița, *munte*, pl. Trotoșuluĭ, județul Bacău, pe teritoriul comuneĭ Hîrja.

Arșița, *pădure*, pe moșia Sinăuți, comuna Tureatca, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Arșița, *pădure* de fag, pe moșia Probota, comuna Dolhasca, județul Suceava.

Arșița, unul dintre *piscurile* munteluĭ Bourul, com. Bogdănești, jud. Suceava.

Arșița, *pîrîiaș*, ese din ramura cu așa numire, și se varsă după un curs foarte scurt în pîrîul Pîntec, pe partea dreaptă, cam la 2 kil. maĭ către Sud de pichetul Pîntec, în jud. Neamțu.

Arșița, *pîrîŭ*, vezĭ Tureatca, sat și comună, plasa Berhometele, județul Dorohoiŭ.

Arșița, *poiană*, în pădurea Turbata, pe teritoriul comuneĭ Tătărușĭ, jud. Suceava.

Arșița, *ramură de munțĭ*, situată spre Est de satul Hangu, pl. Piatra-Muntele, cam la 4 ore depărtare de sat pe sub poalele Ceahlăuluĭ, în jud. Neamțu.

Forma sub care ni se reprezintă e ca și a uneĭ seceriĭ (semi-lune), îndreptată către apus; începînd recurbătura de la răsăritul pichetuluĭ Pîntec în dreptul kilom. 120 al șoseleĭ Prisăcani-Bistricioara, pănă către sudul pîrîuluĭ Terjoaseĭ, afluent al Pînteculuĭ.

Arșița, *vale*, în comuna rurală Mătăsari, plasa Văilor, județul Mehedinți.

Arșița-Ascunsă, *poiană*, în comuna Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situată pe moșia Almaș, jud. Neamțu.

Arșița-Băișescu, *munte*, în comuna Mălinĭ, (1082 m. alt.), jud. Suceava.

Arșița-Corhaneĭ, *platoŭ*, d'asupra munteluĭ cu acest nume, din com. Dorna, jud. Suceava.

Arșița-Corni, *munte*, în comuna Mălinĭ, jud. Suceava.

Arșița-Crețuluĭ, *izvor de ape minerale*, situat într'o pădure de brazĭ și frasinĭ, unde străbate omul prin o cărare strîmtă, la cîțĭ-va metri depărtare de partea dreaptă a pîrîuluĭ Pîntec, pe cuprinsul com. Hangu, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Terenurile din care ese apa sunt nisipoase și așezate sub culmele despre S.-E. a masivuluĭ stîncos Ceahlăul.

Apa izvoruluĭ este limpede, fără miros, de un gust pișcător la limbă, și cam sărat. Cea întîiŭ analiză s'a făcut, la 1833, de către farmacistul A. Abrahamfi; iar a doua, la 1856, de către Dr. Th. Stenner, fiind pomenite într'un articol al Dr. Caillat, publicat în «l'Union Médicale», la 1853, ca singura apă termala a căreea temperatură este urcată la + 20° C.

După A. Abrahamfi, temperatura s'a găsit de + 6° R. cînd temperat. aeruluĭ era de + 15° R. Greutatea specifică este egală cu 1,003, conținînd în 7,680 grame apă: sulfat de sodă 2,755; clorură de sodiŭ: 2,311; clorură de calce: 1,600; carbonat de sodiŭ: 4,089; carb. de calce: 2,888; carb. de magneziŭ: 3,933; carb. protox. de fier: 0,100; aluminiŭ: urme; acid silicic: 0,444; reșină de pămînt: 0,044; suma substanțelor fixe: 18,106.

După Dr. Th. Stenner, temperatura s'a găsit + 14°,75 C. (în acord cu determinarea Dr. Cail-

www.dacoromanica.ro

lat); greutatea specifică este egală cu 1,0036, conţinînd: sulfat de potasă (aceeaşĭ cătime luată ca măsură: 7,680 gr.): 0,2127; sulfat de sodiŭ: 1,1743; clorură de sodiŭ: 0,2012; carbonat de sodiŭ: 5,6540; carb. de calce: 5,1123; carb. de magneziŭ: 1,1704; carb. protoxid de fier: 0,1582; aluminiŭ: urme; acid. silicic: 0,0811; reşină de pămînt: inponderabil; suma părţilor fixe: 13,7642; acid carbonic liber socotit în gr.: 16,7424.

Lăsată în aer liber, apa acestuĭ izvor aruncă bulbucĭ plinĭ de acid carbonic. Altă analiză, afară de acestea, nu este cunoscută. In diferite scrierĭ aceste ape sunt tratate sub denumirea de ape minerale de la Hangu.

Arşiţa-Înaltă, *munte,* în comuna Mălinĭ, jud. Suceava.

Arşiţa-la-fundul-Hartoneseĭ, *munte,* în c. Mălinĭ, jud. Suceava.

Arşiţa-la-Pădureţ, *munte,* în c. Mălini, jud. Suceava.

Arşiţa-luĭ-Bran, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţa-luĭ-Macoveĭ, *poiană,* în com. Mădeiul, jud. Suceava.

Arşiţa-luĭ-Toader, *munte,* în c. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţa-luĭ-Serbuşcă, *munte,* în com. Mălini, jud. Suceava.

Arşiţa-Mare, *munte*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, de pe teritoriul satuluĭ Schitul-Frumoasa.

Arsiţa-Măgureĭ, *munte,* în com. Mălini, jud. Suceava.

Arşiţa-Nemţişoruluĭ, *munte,* în com. Mălini, jud. Suceava.

Arşiţa-Nemţişoruluĭ, *pîrîŭ,* tributar Nemţişoruluĭ, comuna Malinĭ, jud. Suceava.

Arşiţa-Pădureţuluĭ, unul dintre *piscurile* munteluĭ La-Coarne din com. Bogdăneşti, jud. Suceava.

Arşiţa-Petroni, *munte,* în com. Mălinĭ, jud. Suceava.

Arşiţa-Pinuluĭ, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţa-Popiĭ, *munte,* pl. Munteluĭ, jud. Bacău, com. Brusturoasa.

Arşiţa-Popiĭ, *munte,* în jud. Suceava, com. Mălinĭ, are 969 m. alt.

Arşiţa-Puciosuluĭ, *munte,* pe teritoriul moşieĭ Borca, în com. Mădeiul, jud. Suceava.

Arşiţa-Rea, *munte,* pe teritoriul moşieĭ Borca, avînd 1269 m. alt., jud. Suceava.

Arşiţa-Sdrenţeĭ, *munte,* în com. Mălinĭ, jud. Suceava.

Arşiţa-Tărcuţiĭ, *munte,* la hotarul Transilvanieĭ, în jud. Neamţu; situat între curmătura Lazaroĭ, de care se desparte prin pîrîul Bolohanoş şi afluentul acestuia Foldtisztpatak, şi muntele Grinduş, de care se desparte prin pîrîul Tărcuţa.

Inălţimea sa este de 1372 metri.

Arşiţa-Ungurului, *munte,* între com. Fărcaşa şi Sabasa, judeţul Suceava.

Arşiţeĭ (Pădurea-), *pădure,* pe moşia Buda, com. Buda, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Arşiţeĭ (Pîrîul-), v. Pîrîul-Chilieĭ, jud. Suceava.

Arşiţeĭ (Pîrîul-), *mic afluent,* al pîrîuluĭ Cotîrgaşi, com. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţeĭ (Pîrîul-), *mic afluent,* al pîrîuluĭ Holdiţa, com. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţeĭ (Pîrîul-), *mic afluent,* al pîrîuluĭ Chirîl, com. Broşteni, jud. Suceava.

Arşiţeĭ-Rele (Pîrîul-), *afluent,* al pîrîuluĭ Neagra-Broştenilor, com. Mădeiul, jud. Suceava.

Arşiţele-Mutuluĭ, două *dealurĭ,* în com. Mălinĭ, jud. Suceava.

Arta-Burun, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Hazaplar; are o direcţiune de la S.-V. către N.-E., avînd o înălţime medie de 100 m. şi dominînd com. Hazaplar şi cătunele Mustafaci, Erebiler şi Cara-Chioi, precum şi drumurile Hazaplar-Cara-Chioĭ, Hazaplar-Erebiler, Mustafaci-Cara-Chioi. Culmea luĭ este străbătută de drumul Hazaplar-Cara-Chioi. Este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Artan, *deal,* pl. Amaradia, com. Căpreni, jud. Dolj, în legătură cu dealul Iclean din jud. Gorj. Acest deal are o înălţime aproximativă de 350 m.; este acoperit cu pădurĭ şi pe poalele luĭ este aşezată com. Căpreni.

Artanul, *cătun,* al com. Raci, din pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat în partea despre N.-V. a comuneĭ la $2^1/_2$ kilom. depărtare. Poartă numirea sa din vechime. E situat pe Valea-Racilor, între dealul Ohaba, la V. şi dealul

www.dacoromanica.ro

Strîmba la E. Are o suprafață de 70 hect., din carĭ 5 hect. pădure și 16 hect. loc de cultură, fînețe și pășune, proprietate a D-luĭ Sandu Urdăreanu; 40 hect. arabile, 1 hect. vie și 8 hect. prunĭ sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 62 fam. cu 321 sufl., din carĭ 60 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 6 pluguri, 8 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 47 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 93 oĭ, 48 rîmătorĭ și 6 stupĭ.

Pe marginea despre E. a acestuĭ căt., curge pîr. Jilțul-Mic.

Prin el trece șoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu comuna Ursoaia, din jud. Mehedinți, și la S. cu comuna sa, Raci.

Are o biserică făcută de locuitorĭ pe la anul 1810, servită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cătunul are 1 puț și 2 fîntînĭ.

Artanul, *deal,* la V. comuneĭ Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Artanul, *loc izolat,* com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Artanul, *pîrîŭ,* plasa Amaradia, com. Căpreni, jud. Dolj, ce ese din dealul Artan și se varsă în dreapta rîuluĭ Amaradia, în dreptul satuluĭ Căpreni-d.-j.

Artănelul, *pîrîŭ,* pl. Amaradia, com. Velești, jud. Dolj, ese din dealul Rupturile, satul Rupturile, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Velești, și se varsă pe stînga rîuluĭ Geamartaluiul.

Artărișul, *poiană,* com. Dumitrești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, destinată pentru pășunea vitelor locuitorilor.

Artina, *numire vechie,* a unuĭ tîrg ce se ținea pe moșia Orbeasca, în jud. Teleorman.

Arțagele, jud. Buzău. (Vezĭ Arțagul).

Arțagul, jud. Buzău, *numire* dată de locuitorĭ pădureĭ ce acopere munțiĭ Bota-Mare și Bota-Mică, avînd ca 1500 hect. mare parte brad, tisă și mesteacăn.

Arțagul, *pîrîŭ,* în comuna Nehoiașul, jud. Buzău; izvorește din muntele Poiana-din-Cale; primește pe stînga afluențiĭ: Valea-Cepeĭ și Arțăgelul și se varsă în rîul Buzău, la stînga, în apropiere de Fața-Cheeĭ. E foarte avut în păstrăvĭ, și are maĭ multe ferăstrae la gura sa. Adese-orĭ Ungurii s'au cercat a muta frunteria din Valea-Botelor pe albia acestuĭ pîrîu.

Arțari, *com. rur.,* în plasa Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, situată în partea de V. a plășiĭ, lîngă calea dintre satele Ștefănești și Condeești.

Teritoriul comuneĭ aparține locuitorilor satuluĭ, carĭ sunt moșneni după legea rurală din 1864. Sunt împroprietăriți numaĭ 8 locuitorĭ.

Se compune din satele Arțari și Vlăiculești, cu reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în Arțari.

După recensămîntul din anul 1890, populația comuneĭ este de 1436 locuitorĭ, cu 380 capĭ de fam., saŭ 746 bărbați și 690 femeĭ, toțĭ Romînĭ și de religiune ortodoxă. După profesiunĭ sunt: 403 agricultorĭ, 8 comercianțĭ; 5 profesiunĭ libere, 16 muncitorĭ și 12 servitorĭ. Știu carte 172 persoane.

Populația comuneĭ era în 1887 de 346 familiĭ Romînĭ, 2 familiĭ Grecĭ și 16 familiĭ Țiganĭ, saŭ în total 1539 locuitorĭ, din carĭ din 365 bărbați, 357 femeĭ și 817 copiĭ. Contribuabilĭ eraŭ 284, din carĭ 3 făceaŭ comerciŭ cu băuturĭ și producte, iar ceĭl'alțĭ numaĭ plugărie.

Vitele in coprinsul comuneĭ sunt 4045: caĭ, boĭ, oĭ, capre, bivolĭ și porcĭ.

Venitul comuneĭ era în anul 1887—1888 de 3808 leĭ și cheltuelile de 1402 leĭ.

Aicĭ sunt două biserici, avînd fie-care cîte un preot și doĭ dascălĭ, plătiți de comună cu suma anuală de 480 leĭ.

Instrucțiunea se predă într'o școală primară mixtă de un învățător retribuit de comună.

Arțari, *sat,* în plasa Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, face parte din comuna cu acelașĭ nume, și este situat pe loc șes la mijlocul căeĭ dintre satele Condeești și Ștefănești. Se află în apropiere de valea Ileana, avînd împrejur multe pădurĭ. Legenda spune, că satul poartă numirea de la doĭ arțarĭ, copacĭ bătrînĭ și groșĭ, cu trunchiurile împletite și carĭ prin mărimea lor predominau pădurea în care satul s'a format.

Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comuneĭ Arțari.

Populația satuluĭ este de 256 familiĭ Romînĭ, 2 familiĭ Grecĭ și 13 familiĭ Țiganĭ.

Are o școală mixtă cu un învățător.

Biserica satuluĭ este zidită la 1875 și e deservită de doĭ preoțĭ și doĭ cîntărețĭ.

Arțăgelul, *pîrîiaș,* în com. Nehoiașul, jud. Buzău; izvorește de la Golul-Tehărăuluĭ, din Lacul-cu-Mătasa-Verde și dă în Arțagul la Curmătura-Sasuluĭ.

Arțiarul, *cîmpie,* în suprafața de

www.dacoromanica.ro

85 hect. situată pe trupul Iași, din proprietatea Strîmba-d.-j., pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca.

Arțiarului (Valea-), *vale,* începe din trupul Iași pe proprietatea Strîmba-d.-j. și dă în valea Găveni, la hotar, între Uzunul și Strîmba-d.-j., din plasa Cîlnișteа, jud. Vlașca.

Arutela, cuvînt format din Ad-Rutelam, cetate romană pe ruinele numite Bivolari (jud. Argeș).

Arva, *pîrîŭ,* pe teritoriul comuneĭ Mera, jud. Putna, plasa Gîrlele. Se varsă în dreapta Milcovuluĭ, maĭ sus de satul Căpătanul. Primește ca afluent pîrîiașul Răiuțul.

Arva-Seacă, *pîrîŭ* pe teritoriul comuneĭ Mera, jud. Putna, pl. Gîrlele.

Arva-Seacă, *pădure,* pe teritoriul comuneĭ Mera, jud. Putna, pl. Gîrlele, proprietate a răzeșilor din această comună. Intinderea cĭ, împreună cu trupurile de pădure; Cerbul, Zitia și Pîslea, e de 389 hect.

Arvat, *loc de arătură,* pe hotarul județelor Tecuciŭ-Tutova la 6 kil. E. de comuna Negrilești; alt. 130 m.

Arvățești, *sat,* ține de com. rur. Igiroasa, jud. Mehedinți; situat pe marginea de N. a culmeĭ Dumbrava; are 120 familiĭ. Locuitoriĭ au 11 pluguri, 23 care cu boĭ, 3 căruțe, 76 stupĭ, 176 vite marĭ cornute, 60 oĭ, 11 caĭ și 130 rîmătorĭ.

Arvățești, *pădure,* de 85 pogoane, a statuluĭ, în plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Arvinte, *deal,* în com. Bîrzești, plasa Stemnic, jud. Vasluiu. (V. Ludești-Budăiul, deal).

Asadic-Orman, *pădure,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Dobromir și Ghivegea și anume pe al cătunuluĭ Calaipci; are 75 hect. și este compusă de fagĭ și curpenĭ. Este așezată între dealurile Uzum-Mese-Sîrti și Aslama-Sîrtî, în partea meridională a plășiĭ și cea sud-estică a comuneĭ Para-Chioi.

Asan, *sat,* face parte din com. rur. Dărăști, pl. Sabarul, jud. Ilfov, lîngă rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 367 hect.; cu o populație de 659 locuitorĭ. Fraților Ghermany aŭ 122 hect. și locuitoriĭ 245 hect.

Proprietariĭ cultivă tot terenul; locuitoriĭ rezervă din terenul lor 49 hect. pentru izlaz și 30 pentru cultura vieĭ.

Are o biserică cu hramul Sf. George, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 4 poduri stătătoare.

Comerciul se face de 1 cîrciumar și 3 hangiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 318 și al celor micĭ de 279.

S'aŭ stabilit în comună 6 străinĭ.

Asan-Aga saŭ **Bujoreanu,** *cătun.,* pendinte de com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca, proprietatea d-lor Filipescu și General Zefcari.

Are suprafața de 1500 hect., din care 160 păd. S'a dat la 120 locuitorĭ foștĭ clăcașĭ 306 hect.

Asan-Aga saŭ **Costieni,** *cătun,* lipit cu Asan-Aga saŭ Bujoreanu, care formează un singur sat pendinte de com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe loc șes în marginea de N.-V. a plășiĭ la extrema vestică a comuneĭ proprietatea d-luĭ Ștefan și d-neĭ Smaranda Cristopolu; este așezat de-a stînga văeĭ Cîlnișteа.

Are suprafața de 900 hect. S'a dat la 56 loc. foștĭ clăcașĭ suprafața de 168 hect. Are un petec de pădure cu suprafața de 64 hect.; rămîne loc de arătură 836 hect.

Se arendează anual cu prețul de 16000 leĭ. Este evaluată de creditul fonciar rural din București la suma de leĭ 200000.

Pănă la 1828, această moșie aparținea unuĭ Turc ce se numea Aga-Asan, care ședea în Giurgiu; avea și proprietatea Toporul, care pe atuncĭ era nelocuită.

Pe această proprietate se află Măgura-luĭ-Dîrvașiŭ, de care se zice că: «Dîrvașiu a fost un haiduc vestit, pe care prinzîndu-l stăpînirea țăriĭ, l-a osîndit la moarte. In măgură se zicea pe atuncĭ că se afla culcușul, sau vizuina unuĭ șarpe mare, așa că, speriase vecinătățile, și Domnul țăriĭ de pe atuncĭ făgăduise mare dar aceluĭ, care va omorî șarpele. Dîrvașiŭ ucise șarpele și în urma acestor fapte i se ertă pedeapsa» (jud. Vlașca, de I. Boldescu, pag. 17).

Aci este o biserică zidită de sătenĭ la 1858, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ sunt harnicĭ; au case de zid, cea maĭ mare parte învelite cu olane și cocenĭ; sunt cîte-va învelite și cu tinichea.

Este o moară și o brutărie Sunt case, pătule și magaziĭ îndestulătoare pentru arendaș.

In această moșie, trece valea Crîngul-Frumos, ce o hotărește de moșia Letca-Veche.

Asan-Bei, *canal,* în pl. Ialomița-

www.dacoromanica.ro

Balta, județul Ialomița, comuna Piua-Petrei; desparte insuselele Gîsca-Mare și Gîsca-Mică.

Asanache, jud. Putna. (Vezĭ Baltaluĭ-Asanache).

Asăneasca, *numire vechie*, dată uneĭ porțiunĭ de loc coprins între moșiile Cîmpulungeanca, Homocioae și Petrăcheștĭ din com. Niculești, jud. Buzău. Asăneasca acum e alipită Petrăcheștilor.

Asăoani, *moșie*, plasa Munteluĭ, jud. Bacău: «a d-sale Aga Nicu Ghica; pe lîngă moșiile Comănești, Văsăești și altele; fără sat. (Th. Codrescu, «Buciumul Romîn», An. I, 1875, pag. 43).

Asăul, *sat*, plasa Munteluĭ, jud. Bacău, comuna Comănești, situat pe malul stîng al Trotușuluĭ, maĭ în sus de confluența acestuia cu pîrîul Asăul. Face un trup cu satul Straja, situat tot de acelașĭ mal, la apusul său. Are o școală mixtă și o biserică ortodoxă, clădită de loc. la anul 1790, cu 1 preot și 1 cîntăreț. Cîrciumĭ sunt 13. Capĭ de familie 285, suflete 1015. Se găsesc 105 caĭ, 879 vite cornute, 195 porcĭ și 461 capre. Pe teritoriul acestuĭ sat se găsesc izvoare de apă sărată, 1 fabrică de cherestea cu abur și 15 herăstraie de apă.

Asăul, *sat*, plasa Muntele, jud. Bacău, comuna Valea-Arinilor, situat la poalele munteluĭ Rotundul și pe valea Asăuluĭ, la o depărtare de 15 kil. de satul Lucăcești. Are o biserică, clădită de Vasile Bînțu la anul 1800, cu 2 cîntăreț. Cîrciumĭ sunt 4. Capĭ de familie sunt 55. Animale se numără: 17 caĭ, 184 vite cornute, 17 porcĭ și 16 capre.

Asăul, *baltă*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Asăul, din com. Comănești.

Asăul, *munte*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, pe teritoriul comuneĭ Comănești.

Asăul, *pîrîu*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, care izvorește din masivul Tarcăuluĭ, dincolo de graniță, spre jud. Neamțu, curge de la N.-N.-V. spre S.-S.-E. prin comunele Valea-Arinilor și Comănești, pe care le hotărnicește în mare parte în cursul său inferior, și după ce se încarcă cu Tărcăuțul, Petrosul și Staniștea, se varsă în stînga Trotușuluĭ, lîngă satul Lunca-Asăul. Are o lungime de 28875 m.

Asăul, *schit*, (vezĭ Lunca-Asăul), azĭ biserică de mir, jud. Bacău.

Asăul, *șes*, pl. Munteluĭ, județul Bacău, de la poalele munteluĭ Asăul din com. Comănești.

Asăul, *vale*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, a pîrîuluĭ cu același nume, de pe teritoriul com. Comănești. Este foarte lungă; începe la hotarul spre Neamțu și se sfîrșește în malul stîng al Trotușuluĭ.

Ascilar, *sat*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Gherengic, situat în partea răsăriteană a plășiĭ și a comuneĭ, la 2 kil. spre Sud-Est de reședință, Gherengic. Este așezat pe malul drept al pîrîuluĭ Tatlîgeac; e închis în partea sudică de dealul Ascilar cu vîrful său Coim-Iuiuc; e dominat de movila Cumarova, situată la $1^1/_2$ kil. spre răsăritul său și care are o înălțime de 64 metri.

Suprafața sa este de 1511 hectare, dintre carĭ 37 hectare sunt ocupate de vatra satuluĭ cu 43 case.

Populațiunea sa compusă din Turcĭ și Tătarĭ este de 42 familiĭ cu 220 suflete, ocupîndu-se cu agricultura. Casele sunt micĭ maĭ toate; numaĭ vre-o cîte-va sunt maĭ marĭ și așezate foarte neregulat. Prin sat trece șoseaua județeană Cuzgun-Mangalia, și de aci pleacă drumurĭ comunale la Copucci și la Ciuciuc-Tatlîgeac.

Ascunsa, *baltă*, plasa Cîmpul, pe teritoriul com. rur. Salcea, jud. Mehedinți. De aci își procură locuitoriĭ comuneĭ Șimlano papură pentru facerea rogojinelor.

Ascunsa, *curea de moșie*, în comuna rurală Salcea, plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Ascunsa, *pădure*, în com. rur. Salcea, pl. Cîmpul, județul Mehedinți.

Ascunsa, *pîrîu*, plasa Jiul-d. j., com. Călărași, jud. Dolj, ce izvorește din dealul Ascunsa, județul Romanațĭ, merge pe hotarul despărțitor între județul Dolj și Romanați și apoĭ pătrunde pe teritoriul com. Călărași și se oprește lîngă niște grădinĭ, unde formează o mică mlaștină.

Ascunsa, fost *sat*, plasa Jiul-d.-j., comuna Călărași, jud. Dolj, care s'a desființat din cauză că izvorea apă prin casele oamenilor.

Ascunsa, *siliște*, plasa Jiul-de-jos, com. Călărași, în satul Călărași, jud. Dolj.

Ascunsa, *vale*, com. Știrbești, plasa Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Se varsă în rîul Pesceana, pe teritoriul acesteĭ comune.

www.dacoromanica.ro

Ascunsa, vezĭ Arșița-Ascunsă.

Ascunsă (Poiana-), *cătun*, al com. Mînzălești, jud. Buzău; are 60 locuitorĭ și 12 case; e alipit de cătunul Săreni.

Ascunsă (Poiana-), *izvor*, în com. Mînzălești, jud. Buzău, începe din dealul căt. Poiana-Ascunsă și se scurge în rîul Slănic.

Ascunsă (Poiana-), mică *proprietate* a statuluĭ; 5 hect. fîneață, pendinte de schitul Găvanele; în com. Bălănești, jud. Buzău, căt. Cozieni.

Ascunsă (Poiana-), *moșie*, în comuna Mînzălești, jud. Buzău; are 360 hect. livezĭ, curăturĭ, fînețe și izlaz, precum și 11 hect. pădure, pe vîrful Bumbanuluĭ.

Ascunsă (Poiana-), *moșie* în comuna Cănești, jud. Buzău, proprietatea moșnenilor Beldimănești.

Ascunsă (Valea-), *pîrîŭ*, în pl. Isaccea, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Luncavița și pe al cătunuluĭ Luncavița; el izvorește din poalele orientale ale dealuluĭ Piscul, înalt și țuțuiat, se îndreaptă spre răsărit, avînd o direcție de la S.-V. spre N.-E.; curge numaĭ prin pădurĭ, prin locurĭ prăpăstioase; une orĭ cursul i-se pĭerde printre erburĭ, de unde și numele săŭ de Valea-Ascunsă, brăzdează partea apusană a plășiĭ și cea de miazăzi a comuneĭ, și după un curs de 3 kil. merge de se varsă în pîrîul Luncavița (saŭ Izvorul-Morilor) pe partea dreaptă, la vre-o 2—3 kil. maĭ sus de Moara-luĭ-Trandafir; curge pe la poalele dealuluĭ Oltoiul și Gogoncea.

Ascunsă (Poiana-), *poiană*, comuna Tîrlești, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Ascunsul, *cîmpie*, pe trupul Iași, în suprafață de 160 hect., pe proprietatea Strîmba-d.-j., plasa Cîlnișteа, jud. Prahova.

Ascunsul, *deal*, pe moșia Mitocul-Dragomirneĭ, comuna Adîncata, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Ascuțit (Piscul-), *pisc de deal*, com. Băjești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Ascuțita, *movilă*, la S. de com. Brăstăvățul, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Ascuțita, *movilă* saŭ tumulus, lîngă satul Frăsinetul, comuna Cezieni, plasa Ocolul, jud. Romanați.

Ascuțita-cu-Colț, *movilă*, între satul Potelul și com. Grojdibodul, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați; are 61 metri altitudine d'asupra nivelului măreĭ, și un perimetru de 45 stînjenĭ; e înaltă de 9 stînjenĭ și are vîrful rotund.

Aslama-Srîtî, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rur. Para-Chioi și Dobromirul; se întinde de la nord-vestul satuluĭ Dobromirul-din-Vale pănă la pădurea Cojocarul, trecînd pe la răsaritul pădureĭ Asadic-Orman și avînd o direcție generală de la N.-V. la S.-E., fiind ast-fel situat în partea meridională a plășiĭ, cea nord-vestică a com. Dobromirul și cea sud-estică a comuneĭ Para-Chioi; este acoperit cu pădurĭ și tufiș; are vîrful Dobromirul-din-Vale cu 200 metri.

Aslan, *deal*, la E. de satul Burdusaci, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, merge în direcția N.-S., continuînd cu Dealul-Bălușuluĭ și formînd în mersul săŭ hotarul jud. Tutova; alt. 379 m.

Aslan, (vezĭ Prajanul), *pîrîŭ*, comuna Latăĭ, pl. Coșula, județul Botoșani.

Aslan-Beĭ, *deal*. (Vezĭ Bei-Aslan-Bair.

Asmalar-Bair, *deal* în plasa Babadag, județul Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Armutli și al cătunuluĭ săŭ Camber; brăzdează partea răsăriteană a plășiĭ și sud-estică a comuneĭ; se întinde printre pîrîul Orta-Burun, afluent al pîrîuluĭ Taița și valea Sînîr-Dere, ce se varsă în balta Toprak-Chioprul; el lasă spre miază-noapte prelungirea stîncoasă Taș-Bair, la răsărit dealurile Iaila-Bair, Ghel-Tepe, Ianki-Bair, și la miază-zi dealul Carîgidi-Bair; se ridică la o înălțime de 192 metri, unde este și un punct trigonometric de observație rangul 3-lea; este acoperit maĭ tot cu pădurĭ, parte în exploatare, parte netăiete; numaĭ pe la poalele sale se găsesc fînețe și arăturĭ puține.

Așița, *pîrîŭ*, în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat, comuna Jitia; izvorește dĭn muntele Dealul-Roșu, udă partea de apus a comuneĭ și se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, pe dreapta luĭ, lîngă cătunul Intre-Rîmnice. Valea sa este adîncă și impracticabilă.

Atăcata, *movilă*, pl. Băilești, comuna Siliștea-Cruceĭ, jud. Dolj.

Atîrnați, *com. rur.* în pl. Marginea, jud. Teleorman, spre estul plășiĭ, situată pe valea și pe

www.dacoromanica.ro

ambele maluri ale rîuluĭ Teleorman; are un cătun, Puținteĭ. Cătunul de reședință e pe partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman, iar cătunul Puținteĭ în stînga rîuluĭ, în depărtare de la Atîrnați ca de 2½ kil., în partea N.-V. a comuneĭ. Este străbătută de două văĭ, Valea-Atîrnaților și Valea-Puținteilor.

Suprafața eĭ este ca de 4300 hect. Din acestea, 1550 pămînt arabil și 5 hect. pădure aparțin d-luĭ G. Cantili; 870 hect. pămînt arabil și 8 hect. pădure, pe moșia Puținteĭ, sunt proprietatea statuluĭ; iar trupul de moșie numit Foiasca are 587 hect. In comuna Atîrnați sunt împroprietăriți 156 loc. pe o întindere de 714 hect.; cătunul Puținteĭ are 82 loc. pe o întindere de 339 hec. Viĭ are pe o întindere de 136 hect..

Populațiunea comuneĭ este de 1592 loc., din carĭ 246 capĭ de familie, 18 necăsătoriți și 29 văduvĭ. Contribuabilĭ sunt 288. Străinĭ sunt: 2 Grecĭ, 19 Bulgarĭ și 10 Ungurĭ.

Vite sunt: 3685, din carĭ 363 caĭ și epe, 718 boĭ și vacĭ, 2396 vite cornute micĭ și 189 porcĭ.

Are o școală mixtă și două bisericĭ, una în com. Atîrnați, cu 3 preoți și 2 cîntăreți și alta în cătunul Puținteĭ, cu un preot și doĭ cîntăreți.

Pe apa Teleormanul este o moară de măcinat cu 3 pietre.

Com. este străbătută de calea județeană Alexandria-Giurgiu, care o pune în legătură cu com. Putineiul din jud. Vlașca și cu orașul Alexandria. Prin căĭ vecinale este legată cu com. Pielea prin cătunul Puținteĭ la N.-V. și cu comuna Știrobăneasa la S.

Imprejurimile com. Atîrnați aŭ fost teatrul multor evenimente războinice. La anul 1596, cînd Mihaiŭ-Viteazul izbuti să treacă Dunărea și ocupă maĭ multe cetățĭ turcești de pe malul drept, tăiă maĭ întîiŭ 500 de Turcĭ la satul Atîrnați, pe apa Teleormanuluĭ, care se afla în drumul săŭ. In timpul războiuluĭ din 1877, trupele ruseștĭ aŭ poposit aci, unde era stabilit un spital militar și diferite depozite de proviziunĭ.

Com. Atîrnați se află de Giurgiŭ în depărtare de 41 kil.; de Alexandria de 12, de T.-Măgurele de 50 kilom. și de Zimnicea de 32 kil.

Bilciŭ la 8 Maiŭ și la 29 August.

Atîrnați, *numire vechie,* ce a purtat odată com. Flămînda, din plasa Călmățuiuluĭ, județul Teleorman.

Atîrnați, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, pendinte de com. rur. Geamăna.

Atîrnați, fost *sat,* pl. Ocolul, c. Cernelile, jud. Dolj, înainte de 1875.

Atîrnați, rest dintr'un vechiŭ sat, alipit acum cu cătunele Alexești, Dimulești și Valea-Lupuluĭ de cătr. Berca din com. Piclele, jud. Buzău.

Atîrnați, *sat,* pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, cu 100 de suflete, 49 bărbați și 51 femeĭ. Are 12 bordee și 43 case.

Copiiĭ din acest sat urmează la școlile din satul Argetoaia-d.-s., carĭ sunt la o depărtare de 1260 metri.

Știŭ carte 3 bărb. și 1 femee.

Atîrnați (Dragodana-), *sat,* pl. Snagov, jud. Ilfov, face parte din comuna rurală Bucoveni. Cade spre N. de Buftea, pe malul stîng al rîuluĭ Colintina, la mică distanță de Buftea. Calea ferată București-Ploești și șoseaua județeană București-Tîrgoviște, trec spre E. de Atîrnați.

Aci este reședința primărieĭ.

Satul, împreună cu Buftea și Flămînzeni, are 3458 hect. Proprietarul, Principele Al. B. Stirbey, are 2350 hect. și locuitoriĭ 1108 hect. Pe moșia proprietaruluĭ se cultivă 1030 hect.

Populația e de 441 locuitorĭ.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Biserica, zidită pe apa Colintineĭ, este foarte vechie. Aci sunt 2 mașinĭ de treerat cu aburĭ și 1 pod stătător.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

S'aŭ stabilit în sat 5 străinĭ.

Atîrnați, *sat,* ține de com. rur. Gîrla-Mare, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți; cu 135 locuitorĭ. Aci se află o baltă cu mulțĭ peștĭ.

Atîrnați, *sat,* face parte din com. rur. Șoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova, unde se presupune a fi sare.

Atîrnați, *cătun,* al com. Scurtești, jud. Buzăŭ; are 220 loc. și 48 case.

Atîrnați (Băjenariĭ-Haralambie), *cătun,* al com. Clondirul, jud. Buzăŭ; are 290 loc. și 61 case.

Atîrnați (Cotigești-), *cătun,* al com. Gura-Sărățiĭ, jud. Buzăŭ, cu 600 loc. și 137 case.

Atîrnați, *cătun,* al com. Titu, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița.

Atîrnați, *cătun* (tîrlă), în plasa

www.dacoromanica.ro

Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pendinte de com. Ciulnița.

Atîrnați saŭ **Colățești**, *cătun,* al com. Cezieni, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Atîrnați, mic *cătun,* al com. Greci, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat în spre apus de satul Greci, în valea Oltuluĭ, aproape de mlăștinele făcute de apa Cernelele.

Aci se află peste apa Cernelele un pod al șoseleĭ vecinale, care unește Văduleni cu com. Greci, și se mai poate observa și acel val minunat, acea brazdă din epoca preromană, numită a luĭ Novac, care vine de la apusul soareluĭ și se sfîrșește la răsăritul său. (V. Brazda-luĭ-Novac).

Atîrnați, o *despărțire* saŭ *cătun,* al com. Gura-Padineĭ, plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Atîrnați, *cătun,* pendinte de com. Ghimpețeni, județul Teleorman. Are o populațiune de 284 suf., din carĭ 47 contribuabilĭ.

Atîrnați, *loc izolat,* pl. Oltenița, jud. Ilfov, com. Oltenița Rurală.

Atîrnați, *moșie,* în com. Scurtești, jud. Buzău, căt. Atîrnați; are 350 hect., toate arabile.

Atîrnați, *moșie,* în com. cu acelașĭ nume, plasa Marginea, jud. Teleorman. Are o întindere de 1555 hect. și e proprietatea d-luĭ Gheorghe Cantili.

Atîrnați, *ostrov,* în pl. Hîrșova, jud. Constanța, ține de com. Ghizdarești și anume de căt. Tichilești. Este situat în partea apusană a plășiĭ și cea sud-vestică a com., puțin maĭ la N. de locul unde valea Cechirgea se deschide în Dunăre. Are o suprafață de 130 hect. și este acoperit cu tuferiș și cu salciĭ; nelocuit.

Atîrnați, *ostrov,* pe Dunăre, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în dreptul satuluĭ Vlădeni; are lungimea de 3 kilometri și este acoperit cu pășunĭ și pădurĭ de salcie și plop.

Atîrnați, *pădure,* plasa Jiul-d.-j., com. Argetoaia, jud. Dolj.

Atîrnați, *pădure,* în ostrovul cu acelașĭ nume, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în dreptul satuluĭ Vlădeni; are 60 hect., pădure de salcie și plop.

Atîrnați, *pichet* de frontieră, în ostrovul cu același nume, jud. Ialomița.

Atîrnați, *vale,* pe moșia cu acelașĭ nume, din pl. Marginea, jud. Teleorman; este o ramificațiune din valea Teleormanuluĭ. Prin această vale trece șoseaua județ. Alexandria-Giurgiu.

Atîrnați-de-Jos, *sat,* ține de com. rur. Batoți, pl. Blahnița, județul Mehedinți; are 80 locuitorĭ.

Atîrnați-de-Sus, *sat,* în pl. Bahnița, jud. Mehedinți, com. rur. Scăpău. V. acest nume.

Atîrnați-Măgura, *colină,* în com. Beciu, jud. Buzău, pe valea Arbănași; acoperită de pădure.

Atîrnaților (Dealul-), *deal,* pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, satul Atîrnați, jud. Dolj, cu înălțime de aproape 200 m.; acoperit cu pădurĭ; se lasă din dealul Poroineĭ, jud. Mehedinți.

Atmagea, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Babadag; situată în partea S.-V. a județuluĭ, la 45 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala județuluĭ, și în partea apusană a plășiĭ, la 30 kil. spre V. de orașul Babadag, reședința plășiĭ.

Numele său este turcesc și vine de la at=cal iute sau de la atma gè = șoim repede.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Orta-Chioi și cătunul eĭ Dautcea, de care se desparte prin văile Ghiubelca, Canara Ceair și dealurile Canara-Ceair și Dautcea; la răsărit cu com. Baș-Chioi; la miază-zi cu com. Ciucurova, de care se desparte prin dealul Bac-Ceiș și valea Dulgherul; la apus cu comuna Cîrjelari.

Dealurile carĭ brazdează com. sunt: Sacar-Bair (Dealul-Pleșuv), cu vîrful Atmagea, 315 m. la apus; Topolog, la S. cu 366 m.; Taslic-Bair; Hagi-Tepe, 322 m.; Cale-Bair și Ciubucluc-Bair la apus; Ghiubelca, Canara-Ceia și Dautcea, 260 m., la miază-noapte; dealurile Langer-Berg; Runde-Puclă; Iasi-Orman, 276 metri, la răsărit; Sivri-Tepe, 236 m.; Bac-Ceiș și Cocargea la miază-zi. Movile sunt treĭ lîngă valea Regel, așezate spre S.-E. între Atmagea și Ciucurova.

Dintre rîurile și pîrîurile ce o udă sunt maĭ însemnate: Slava-Cerchezească, afluentul său, valea Atmagea, ce trece prin satul Atmagea, prin mijloc și răsărit; valea Musafir-Culac, care o udă la miază-noapte; afluentul său valea Bac-Ceiș care o udă la răsărit. Ca văĭ aveĭn: valea Cocargea la răsărit, valea Burlaculuĭ, valea Dulgherul, valea Coru-Dere (Valea-Seacă), Regel și Siliștea-Ciucuroveĭ la S. și S.-E.

Intinderea totală a comuneĭ este de 3563 hect., din care 63

www.dacoromanica.ro

hect. ocupate de vatra satuluĭ și grădinele eĭ, 1500 hect. păduriĭ, 1300 hect. loc arabil, 500 hect. neproductive; 1427 hect. și pădurile sunt ale statuluĭ, 927 ale locuitorilor.

Cătune afară de cel de reședință nu maĭ are.

Locuitoriĭ sunt maĭ toțĭ Germanĭ, parte Protestanțĭ, parte Anabaptiștĭ; familiĭ sunt 71, din care 1 romînă și 1 ovrească, cu suflete 462, din carĭ 7 Romînĭ, 5 Ovreĭ. Copiĭ în vîrstă de școală 99, din carĭ 51 băețĭ, 48 fete. Insurațĭ sunt 64, neînsurațĭ 2, văduvĭ și văduve 11. Imbrăcămintea e aceea a orașenilor.

Calitatea pămîntuluĭ este bună; pămîntul este negru și fertil.

Ocupațiile locuitorilor sunt: agricultura cu 67 agricultorĭ și 67 pluguri, 60 vînturătorĭ de grîunțe, 4 mașinĭ de secerat; creșterea vitelor: sunt 632 capete de vite, din carĭ 60 caĭ, 52 epe, 100 vacĭ, 420 oĭ. Industria: 5 meseriașĭ, din carĭ 3 fierarĭ, 1 rotar și 1 tîmplar. Sunt 2 morĭ pe apă, 1 cu caĭ. Comerțul activ: se importă instrumente agricole, haine, băuturĭ alcoolice, coloniale, ca: zahăr, cafea, ceaĭ, orez, etc., în valoare de peste 3000 leĭ; se exportă cereale și lemne în valoare de aproape 30000 leĭ. E un singur cîrciumar-băcan.

Budgetul e la ven. de 2884 și la cheltuelĭ de 2884 leĭ.

Căile de comunicație sunt, toate 6, vecinale și comunale: 1. spre Baș-Chioi; 2. spre Orta-Chioi; 3. spre Dautcea; 4. la Măcin, cu ramificație la Cîrjelari; 5. la Topolog, cu județul Constanța, dificilă; 6. la Ciucurova, maĭ bună ca toate.

Instrucțiunea se predă în 2 școlĭ: una, o grădină de copiĭ micĭ, frœbeliană, în care se învață numaĭ limba germană, cu local separat; o școală mixtă romînă, în care limba germană se predă de învățătorul comunității, cîte o oră pe zi, fundată în 1870, refundată de stat în 1883. Școala germană cu peste 20 copiĭ, de ambele sexe, a fost fundată în 1884; are un învățător, ce funcționează și la școala romînă.

Cultul religios e reprezentat prin 2 biserici: una protestantă fundată în 1864 de comunitatea protestantă, fără venituri, dar cu 10 hect. date de stat, cu un preot și un diacon, învățătorul german; o capelă anabaptistă, zidită în 1870, fundată de către anabaptiștĭ, fără venitur̆ și pămînt, întreținută de sectariĭ eĭ, cu un predicator, care este și peste toate capetele anabaptiste din județul Tulcea; serviciul religios se face de toțĭ cîntînd în cor.

Istoricul. Pe la anul 1848, maĭ multe familiĭ din Basarabia au trecut în Țara Romînească, iar o parte din ele a venit în Dobrogea. Neavînd cu ce să se apuce de agricultură, au servit și eĭ pe unde au putut, cu femeĭ și copiĭ, la Turcĭ. După cîțĭ-va anĭ economisind și cîțĭ-va banĭ, au cerut pașeĭ din orașul Tulcea, a li se da acest loc spre a funda aci un sat nemțesc; aceasta s'a întîmplat cam pe la 1868, și ast-fel adunîndu-se, căcĭ li s'au dat voe, vre-o 60 familiĭ, au fundat satul, dîndu-ĭ numele de Atmagea, după numele loculuĭ, care era pe atuncĭ acoperit cu pădurĭ. In privința etimologieĭ acestuĭ nume, este îndoială; să fie de la *at*, ce înseamnă cal fugar, iute, de aceĭ carĭ de alt-fel se găsesc prin aceste locurĭ, sau de la *atmage* = șoim repede. Este curios că timpul ce a trecut de la plecarea lor din patrie, ceĭ maĭ mulțĭ fiind Sașĭ din Transilvania, a fost destul de a-ĭ face să uite multe din obiceiurile și deprinderile lor, păstrînd numaĭ limba, cam amestecată și ea, și religia.

Atmagea (Vîrful-), *dealul* cel maĭ înalt din plasa Babadag, și unul din cele maĭ înalte din tot județul Tulcea și chiar din Dobrogea, fiind al 4-lea în rangul piscurilor celor maĭ înalte. El este punctul culminant din dealul Sacar-Bair și prin înălțimea sa, care este de 399,9 metri, domină asupra pîraelor Sacar-Dere, Atmagea, Arman-Cești, și asupra comuneĭ Atmagea, fiind și punct trigonometric de observație, rangul I. Este acoperit maĭ în totalitate cu pădurĭ și numaĭ puțin la poale se află cîte-va pășunĭ.

Atmagea, *pîrîŭ,* în plasa Babadag, județul Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Atmagea, căreea ĭ-a dat și numele; el izvorește dintr'o prelungire orientală a dealuluĭ Sacar-Bair, din nordul comuneĭ, ia apoĭ o direcțiune de la Nord spre Sud, curge dealungul dealuluĭ Sacar-Bair, pe sub poalele sale orientale, trece prin mijlocul satuluĭ Atmagea și în sfîrșit se varsă în pîrîul Arman-Cești, sau Slava-Cerchezească, numit și Ciucurova. Primește ca afluent pe dreapta numaĭ pîrîul Valea-Dulgher, ce se varsă într'însul puțin maĭ sus de gura sa. De alungu-ĭ merge calea comunală Ciucurova-Atmagea-Orta-Chioi.

A-treia-parte, *sat,* în plasa Fundul, jud. Roman, com. Băcești, spre nord de tîrgșorul Băcești, și la marginea județuluĭ despre jud. Vasluiu, la o depărtare numaĭ de 250 m. de tîrgușorul Bă-

www.dacoromanica.ro

ceşti. Este aşezat pe malul drept al pîrîuluĭ Toinar şi aproape de vărsarea luĭ în rîul Bîrlad. Are 26 capĭ de familie, 32 contribuabilĭ, 115 locuitorĭ, din care 1 ştie carte şi 31 case. Populaţiunea este numaĭ romînă. Sunt 117 capete vite marĭ. Se maĭ numeşte şi A-treia-parte din Armăşeni.

A-treia-parte-din-Armăşenĭ, vezĭ Armăşeni şi A-treia-parte.

Atul, *vechie* numire, a pîr. Istăul, din com. Mizil, jud. Buzăŭ.

Aţa, *pichet*, pe graniţa Transilvanieĭ, jud. Neamţu, situat în apropiere de pîrîiaşul Aţa-Mică, între Obcina-Cepcheşuluĭ şi Cherechavaş.

Aţa, *pîrîŭ*, format din două izvoare: Aţa-Mică şi Aţa-Mare, carĭ se unesc aproape de hotar în jud. Neamţu. Cel d'întîiŭ izvoreşte din munţiĭ Transilvanieĭ, intrînd în judeţ printre muntele Obcina-Cepcheşuluĭ şi coastele Piciorului-Cherechavaş, formînd întru cît-va limita despărţitoare despre Transilvania, adică de la pichetul Aţa pănă la punctul cotat, cu ocasiunea delimitărĭĭ hotaruluĭ, 847 m.; cel de-al doilea izvoreşte tot din munţiĭ Transilvanieĭ, intrînd pe sub culmele munteluĭ Piciorul-Icoaneĭ; traversează teritoriul plăşiĭ Piatra-Muntele, pănă la răsăritul Piciorului-Cherechavaş, unde se uneşte într'un singur curs cu pîrîul Aţa-Mică; se strecoară apoĭ în direcţiunea V.-N.-E., printre ramurile munţilor Bourul şi Crucea-Roşie (de-a dreapta), şi ramurile munţilor Aţa şi Măgura-Şomuzuluĭ (de-a stînga), pănă la vărsarea sa în pîrîul Tarcăul, puţin maĭ în susul despre gura pîrîuluĭ Lăptoacele, care vine de cea-l'alta parte a pîrîuluĭ Tarcăul.

Aţa, *ramură de munţĭ*, pe teritoriul comuneĭ Pîngăraţi, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situată între Pîrîul-Cheeĭ şi pîrîul Aţa, afluenţĭ aĭ Tarcăuluĭ.

Aţa-Mare, *pîrîiaş*, (v. Aţa, pîrîu), curge prin jud. Neamţu.

Aţa-Mică, *pîrîiaş*, v. Aţa, *pîrîŭ*, jud. Neamţu.

Aţî-Sadic, *ruinele* unuĭ sat, în pl. Silistra-Nouă, com. Hairam-Chioi, jud. Constanţa, situate pe valea Armutlia în partea sudestică a plăşiĭ şi a comuneĭ. Sunt aşezate între pichetul Aţî-Sadic şi pichetul Armutlia.

Audea, *sat*, în comuna Hangu, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu aşa numire şi a pîrîuluĭ Hangu.

Are o populaţiune de vre-o 600 suflete, dintre carĭ: 103 capĭ de familie (282 bărbaţĭ, 303 femeĭ), din carĭ 46 carĭ ştiŭ carte.

Locuitorĭĭ se ocupă cu plutăria şi numaĭ prea puţin cu agricultura.

In acest sat se află: o biserică de lemn, cu 1 preot şi 2 eclesiarcĭ; 3 fierarĭ, 2 rotarĭ. Comunicaţiunea cu satele vecine se face prin un drum natural, care începînd dintre kil. 100 101 al şoseleĭ judeţene-naţionale Piatra-Prisăceni, duce în susul văeĭ pîrîuluĭ Hangu pănă la satul Boboteni.

Numărul vitelor se urca la 760 capete.

Audea, *deal*, în prelungirea munteluĭ Iurca, din comuna Hangu, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Audea, *pîrîiaş*, în com. Hangu, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; izvoreşte dintre ramurele munţilor Iurca (Giurga) şi munţilor Doamna, către hotarul moşieĭ Bălţăteşti; curge pe sub poalele dealuluĭ cu a sa numire, udînd satul Audea, în dreptul căruia se şi varsă pe partea stîngă a pîrîuluĭ Hangu.

Aurar, vezĭ Bistriţa, *rîŭ*, judeţul Neamţu.

Aurei, *numire*, ce se dă uneĭ părţĭ din com. rur. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Aureilor (Pădurea-), *pădure*, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Aureilor (Valea-), *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea cu acelaşi nume, străbate cătun. Vlădeşti-Pămînteni, pl. Rîurile, jud. Muscel, şi se varsă în rîul Bratia, în raionul com. rur. Vlădeşti.

Aurel, *iaz*, (prival), jud. Brăila, între privalul Filipoiul şi Dunărea-Vechie, com. Chiscani. Malurile sale fiind ridicate servă de drum prin baltă; el pleacă din privalul Filipoiul maĭ jos de gîrliciul Şerbanuluĭ, merge spre E., ocolind ezerul Dunărea-Vechie şi se varsă în Dunărea-Vechie în dreptul satuluĭ Turcoaia din Dobrogea.

Aurel, *proprietate* moşnenească, în com. Pîclele, jud. Buzău; are 52 hect. viĭ, fîneaţă şi arăturĭ.

Aureşti, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 2 cătune: Sîlea şi Aureşti. Se povesteşte cum că'şĭ trage acest nume din cauză, că vechiĭ eĭ locuitorĭ se ocupaŭ cu aurăria.

Este situată pe valea Oltuluĭ la 45 kil. departe de capitala

www.dacoromanica.ro

județuluĭ, și la 8 kil. de a sub prefecturei.

Are o populațiune de 485 locuitorĭ: 252 bărbați și 233 femeĭ, în care intră și 5 familiĭ de Țigani; 120 capĭ de familie; 108 contribuabilĭ în 118 case. In comună e o singură biserică fondată la anul 1881 cu cheltuiala părinteluĭ Vlasie și a D-lor Nae Turancă, Gheorghe Croitorul, Ion Trancă și alțĭ locuitorĭ.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura și viticultura și prea puțin cu dulgheria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Drăgășani și la Cîmpul Mare.

Locuitorĭ au 167 boĭ, 47 vacĭ, 42 viței, 4 caĭ, 24 capre, 248 oĭ și 326 porcĭ. Locuitorĭĭ au fost împroprietăriți în numar de 95 la anul 1864, cînd li s'au dat 314 hect. pămînt.

Pe rîul Oltul, în raionul com., sunt 4 morĭ.

Are o școală cu a careĭ în treținere statul cheltuește anual 1080 leĭ, iar com. 30 leĭ. Știu carte 16 bărbați.

Comuna se întinde pe o suprafață de 314 hect.

Sunt în comună 98 merĭ, 79 perĭ, 68 nucĭ, 99 cireșĭ; iar livezile dau 12 care de fîn.

Calea ferata Piatra-Rîmnic și calea județiană traversează comuna de la N. spre Sud; merg amîndouă paralel.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1845 leĭ anual și cheltuelile la aceeașĭ sumă.

Comuna Aurești este brazdata de dealurile Verzi și Zăvoiul-Galița și udata de vaile Silea și Nisipoasa. Se margineste cu rîul Oltul, dealul Verzi, com. Zavideni și com. Orlești.

Aureşti, *sat,* face parte din c. rur. Aurești, pl. Oltul-d.-s., j. Vîlcea.

Aureşti, *deal,* în raionul com. cu același nume, pl. Olțul-d.-s., jud. Vîlcea; pe dînsul se cultivă 58 hect. vie.

Aurora, *sat,* în com. rur. Cujuirul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți; are aproape 200 familiĭ și este sat construit din nou.

Aurul, *munte,* pl. Trotușul, jud. Bacau, de pe teritoriul comuneĭ Tîrgul-Trotuș.

Auşul, *vale,* în județul Olt; izvorește de la Estul comuneĭ Vața, pl. Vedea-d.-s. și se varsă în gîrla Vețișoara, pe țărmul st., tot în raionul comuneĭ Vața.

Avel, *deal,* com. Lungești, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Avereşti, *com. rur.,* în partea de N.-V. a plășiĭ Crasna, jud. Fălciu, la 17 kil. distanță de capitala județuluĭ. Situația teritoriuluĭ accidentată. E marginită la N. cu comuna Armășeni, la S. cu Tăbalăești, la E. cu Păhnești, și la V. cu Boțești. Este formată din satele: Avereștĭ, Plopi și Roșiori, pe o suprafață cam de 1187 hect. și cu o populațiune de 180 familiĭ sau 826 suflete și 180 contrib.

Are o biserică cu 1 preot.

Numărul vitelor cornute e de 500; caĭ sunt 50, oĭ 500 și porcĭ 220.

Avereşti, *com. rur.,* în pl. Fundul, jud. Roman, spre S.-E. de orașul Roman. Este alcătuită din satele: Avereștĭ, (Avereștĭ-Răzăși) și Golani (Avereștĭ-d.-j.), cu reședința comuneĭ în s. Avereștĭ-Răzăși. Este așezată pe platoul ce desparte pîrîul Brăteasca de pîr. Avereștĭ. Este situată la o depărtare de 31 kil. de Dămienești, reședința plășiĭ, și la 14 kil. de orașul Roman. E legată cu amîndouă aceste localităț prin șosea. Are o populațiune de 284 capĭ de familiĭ, 262 contrib., 1218 loc., din carĭ 56 știu carte; sunt 341 case. Populațiunea este romînă, afară de 6 fam. de Evreĭ. Locuitoriĭ acesteĭ comunĭ se ocupă, pe lîngă altele, și cu transportul de piatră din dealurile acesteĭ comunĭ, care sunt situate parte în partea de N.-E., și cele maĭ marĭ în partea de N. Are o școală mixtă și 2 bisericĭ, una de piatră și alta de lemn. Venitul anual al acesteĭ comune este de 3963 leĭ și cheltuelile de 3686 leĭ. Această comună ține de circumscripția fiscală Brătești. Este formată maĭ toată de răzeșĭ.

Avereşti, *sat,* în centrul com. Avereștĭ, plasa Crasna, județul Falciŭ, situat pe coasta dealuluĭ și valea cu asemenea numire, cu o populațiune de 98 familiĭ, 480 suflete și 98 contribuabilĭ. Este reședința comuneĭ, are o biserică veche cu 1 preot și 2 dascălĭ. Locuitoriĭ sunt răzeșĭ vechĭ.

Avereşti, *deal,* foarte înalt, jud. Roman, cel maĭ înalt din tot județul după Dealul-Măruluĭ, și pietros, situat în com. Avereștĭ, plasa Fundul, spre N.-E. de s. Avereștĭ-d.-s. La poalele acestuĭ deal este așezat satul Avereștĭ-d.-j. (Golani). Se maĭ numește și Dealul-Golanilor.

Avereşti, *loc izolat,* în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Avereşti, *moșie,* în pl. Fundul, jud. Roman, com. Avereștĭ. Despre această moșie amintește un document de la 1742, Februarie 2, cînd Ghedeon, Episcop de Roman, se jelește luĭ Const.

www.dacoromanica.ro

Mavrocordat că niște părți din proprietatea Episcopiei de la Avereşti și de la Muncel, se împresor de răzeși.

Avereşti, *moșie*, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată pe valea Cracăului, între moșiile: Boțăști, Leleşti, Girovul, etc.

A fost proprietatea mănăstirii Aron-Vodă de lîngă Iași, și închinată Patriarhiei din Țarigrad. Se mai numește Slobozia-Avereşti.

Avereşti, *pîrîiaș*, ce curge prin com. Avereşti, pl. Fundul, jud. Roman, de la N. la S. și se varsa în pîrîul Brătească de a dreapta aproape de satul Golani (Avereşti-d.-j.).

Avereşti, *schit*, în satul Avereşti, com. cu asemenea nume, plasa Crasna, jud. Fălciu, înființat în 1765, de către un răzeș numit Sava, din satul Avereşti, care, călugărindu-se, a înființat schitul pe răzeșia lui. Dar înainte de a l sfîrși, l-a înlocuit în egumenie un alt călugar numit Sofronie, care a isprăvit bisericuța. Aceasta se vede din o carte de danie făcută schitului de către niște răzeși, prin care se zice, că în acel an s'a făcut schitul. Acest schit în urma, la 1789, a fost închinat Episcopiei de Huși și după secularizarea mănăstirilor s'a desființat rămîind ca biserică de mir.

Avereşti-de-Jos, *numire*, ce se mai da satului Golani, din c. Avereşti, pl. Fundul, jud. Roman.

Avereşti-de-Sus, *numire*, ce se mai dă satului Avereşti-Razeși, jud. Roman.

Avereşti-Răzeşi, *sat*, în plasa Fundul, jud. Roman, com. Avereşti, spre S.-V. de orașul Roman, la o depărtare de 14 kil., și la 31 kil. de reședința plășii, com. rur. Dămienești. Este așezat pe pîrîul Avereşti. Este reședința com. Avereşti. Are 184 capi de fam., 182 contribuabili, 790 loc., din cari 48 știu carte; stau în 228 case. Populațiunea este romînă, afară de 4 fam. Evrei. Locuitorii acestui sat lucrează căruțe ordinare și se ocupă cu transportul de piatră, pe care o scot din dealurile acestei com. Sunt 646 vite cornute mari. Are o școală mixtă, și o biserică de lemn. Este locuit numai de răzeși. Se mai numește și Avereşti-d.-s.

Avram, *deal*, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul com. Sănduleni.

Avram, *movilă*, jud. Braila, la $3^1/_2$ kil. spre V. de satul Stăncuța, din com. cu același nume.

Avram, *vale*, plasa Siretul-d.-s., jud. Bacău, com. Filipeni.

Avram-Unchiaș, *movilă*, în pl. Gradiștea, pe teritoriul comunei Amara, jud. R.-Sărat; e așezată în mijlocul unui cîmp întins; e acoperită cu verdeață și din depărtare pare ca o sentinelă la postul ei.

Avrama, *fîntînă*, pe moșia Buda, com. Buda, pl. Herța, județul Dorohoiu.

Avrămeni, *com. rur.*, în pl. Bașeu, jud. Dorohoiu, formată din satele Adășăni, Avrămeni, Borolea și Zahoreni, cu reședința primăriei în Avrămeni. Are 509 familii și 1454 suflete; 2 biserici cu 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 palamari; o școală cu un învățător. E la 10 kil. de Saveni, reședința plășii și la 58 kil. de Dorohoiu.

Sătenii posedă 558 hect. 56 arii pămînt, iar proprietarii 5106 hect. 23 arii cîmp, 300 hectare 76 arii pădure, 14 iazuri și 12 pogoane vie. Budgetul la venituri e de l. 5590 b. 89 și la cheltueli de lei 3694. Vite mari cornute 1131, cai 296, oi 3924, capre 31, porci 490 și stupi 179.

Avrămeni, *sat*, în com. cu asemenea numire, pl. Bașeu, jud. Dorohoiu, cu 222 fam. sau 633 sufl. și o plăcută situație; la 10 kil. N.-E. de T.-Săveni, reședința subprefecturii, și la 11 kil. de satul Mitoc. Așezările sătenilor în mare parte sunt bune; unele au livezi, altele grădini.

Proprietatea moșiei este a fraților Isăcescu.

Biserica cu patronul Sf. Nicolae este mică, făcută din lemn și tencuită la 1852, din ordinul fostului proprietar marele logofăt Nicolae Andrei Milo.

Are o școală cu 1 învățător. Calitatea pămîntului este bună.

Sătenii posedă 429 hect. 65 arii pămînt; iar proprietatea 2864 hect. 39 arii cîmp și 85 hect. 93 arii pădure de stejar tînără.

Iazuri sunt trei, dintre cari mai mare este acela numit al Miluluĭ, de 4 hect. întindere.

Livezi pe moșie sunt în două locuri, cu diferiți pomi roditori și 4 pogoane vie.

Pîraie principale ce trec pe moșie sunt Volovățul și Bodeasa.

Drumuri, acel de la Darabani la Stefănești, la Săveni, Dorohoiu și Botoșani.

Hotarele moșiei: cu Ichimeni, Săveni, Sîrbi, Liveni-Mitropoliei, Tescureni și Adașani.

E de observat că familia Isăcescu este una din vechile familii ale Moldovei. Așa, la 1577

www.dacoromanica.ro

Februarie 5, mănăstirea Moldoviţa din Bucovina, cumpără a 8-a parte din moşia Corlata din ţinutul Sucevei, de la Ioan Isăcescu. La 1737, mănăstirea Ilieşti se întemeiă de Ionaşcu Isăcescu, care îi dete moşiile Ilieşti a 3-a parte, Bălăceanca, Iacobineşti a 4-a parte, Orăşani jumătate, pe lîngă Saseşoara.

Familia Milo este asemenea vechiă. Aşa, la 1761, în timpul Domniei luĭ Calimach-Vodă, se găseşte staroste de Cernăuţĭ Enache Milo, franc de origină. (Letop. t. 3-a, pag. 246).

La 1769, cînd ţara era ocupată de Ruşĭ sub generalul Elem, în deputaţia ce fu trimesă la Impărăteasa Ecaterina a II-a, se afla şi Enache Milo, bivel Spatariu.

Pe cînd republicele Veneţiei şi Geneveĭ disputaŭ preponderenţa în Orient, multe familiĭ din aceste locurĭ se stabiliră la Constantinopole, în mahalalele Pera şi Galata. Din aceste familiĭ italiene, trecură în Moldova şi Valahia, cu timpul, aduşĭ de Domniĭ pămîntenĭ şi fanarioţĭ. Intre aşa familiĭ era şi Milo, pe lîngă Alexandri, Cozadini, Cuza, Negri, Romalo, Ventura, ş. a.

Avrămeni, *deal,* pe moşia Sîrbi, com. Sîrbi, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Avrămeni, *movilă,* formată în hotarul moşiilor Avrămeni şi Sîrbi, din pl. Başeul, jud. Dorohoiu.

Avrămeni, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ şi comuneĭ Avrămeni, pl. Başeul, jud. Dorohoiu, trece pe moşiile Sîrbi şi Hăneşti şi se varsă în pîr. Başeul din pl. cu aceeaşĭ numire.

Avrămenilor (Valea-), *vale,* pe moşia Sîrbi, com. Sîrbi, plasa Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Avrămeşti, *sat,* în pl. Tutova, jud. Tutova, spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul Valea-Mare. Are 772 loc., din carĭ 51 ştiŭ carte, şi 193 case. Formează o comună (com. Avrămeşti) cu cătunele: Uricarĭ, Mărăşeşti şi Corobăneşti. Are în toată com. 1351 loc., din carĭ 90 ştiŭ carte, 348 contribuabilĭ şi 854 case. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 73,50 hect., şi livezile cu pruni pe o suprafaţă de 8,75 hect. Cu comerciul se ocupă în toată com. 9 oamenĭ, din carĭ 8 Romînĭ si 1 Evreu, în 10 stabilimente comerciale, din carĭ 6 cîrciumĭ. Teritoriul com. este deluros. Intr'o pădure din cuprinsul acesteĭ com. s'a găsit monede antice ce sunt donate liceuluĭ din Bîrlad. Are o şcoală primară de băeţĭ şi 4 bisericĭ. Contribuţiile directe a loc. acesteĭ com. se ridică la suma de 7223 l. 42 b.

Avrămeştilor, *deal,* la marginea de S.-E. a com. Colonești, pl. Slănişeşti, jud. Tecuciu; separă această com. şi jud. Tecuciŭ de com. Avrămeşti, jud. Tutova. Alt. 370 m.

Avrămeştilor (Pîrîul-), vezĭ Valea-Mare, pîrîŭ, judeţul Tutova.

Avreliuc, *movilă,* în pl. Constanţa, jud. Constanţa, în apropierea şi la N.-V. oraşuluĭ Constanţa. Are o înălţime de 57 metri. Fost punct trigonometric de observaţiune de primul rang. Imprejurul acesteĭ movile sunt o mulţime de altele maĭ micĭ; ea le domină pe toate, precum şi întreg oraşul pănă la mare. Pe la răsăritul eĭ trece şoseaua judeţeană Constanţa-Tulcea.

Avregul, *munte,* în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Avrigianca, *pod,* peste viroaga Zagna, spre S.-V. de satul Vădeni, jud. Brăila, ca la 3½ kil. Aci se împreună viroaga Chiţeĭ cu Zagna. El servă de hotar între com. Vlădeni şi Cazasul. Pe aci trece drumul Brăila-Galaţi. La acest pod se întîlnesc moşiile: Slatina-Cîmpineanca şi Domeniul Brăileĭ.

Axinia, *pîrîŭ,* jud. Suceava, vezĭ Bugeoaia.

Axinte, *deal,* în com. Pleşeti, jud. Suceava.

Axinte, *izvor,* pe moşia Mîndreşti, com. Brehueşti, pl. Sirctul, jud. Botoşani, din care ese Pîriul-Popiĭ.

Axinte, o parte din *şesul* Siretuluĭ, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Axinteanca, *pădure,* în pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa, între rîul Ialomiţa şi satul Axintele; are suprafaţa de 100 hect.; compusă din stejar, ulm, salcie şi paltin în etate de 10 anĭ.

Axintele, *com. rur.,* în pl. Cîmpul, jud. Ialomiţa, situată în partea de E. a plăşiĭ, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Fundul-Crăsani, din pl. Ialomiţa-Balta şi Frumuşica. Se compune din satele Axintele şi Bărbătescu.

Teritoriul comuneĭ are suprafaţa de 3050 hect., din carĭ 160 hect. pădure şi coprinde patru moşiĭ particulare, purtînd numele proprietarilor. După legea ru-

www.dacoromanica.ro

rală din 1864 sunt 135 loc. improprietăriți, iar 109 nu sunt împroprietăriți.

După recensământul din anul 1890, populațiunea comunei este de 1317 locuitori, cu 294 capi de familie și 1023 membri de familie. După naționalitate sunt: 1308 Romîni, 5 Greci și 4 Bulgari, toți de religiune creștină ortodoxă. Dupe profesiuni se află: 342 agricultori, 3 meseriași, 6 comercianți, 3 profesiuni libere și 40 servitori. Din aceștia 100 persoane știu carte.

Populația comunei în 1887 era: 232 familii Romîni, 5 familii Țigani, 4 familii Greci, o familie de Unguri și una de Izraeliți, saŭ 1017 locuitori cu 244 bărbați, 244 femei și 529 copii. Contribuabili se aflau 200, din cari 14 Romîni și 3 străini. Loc. străini se ocupă cu comerciul de producte, vite și băuturi, iar ceilalți cu agricultura.

Vite: 610 cai, 840 boi, 2410 oi, 7 capre, 16 bivoli și 300 porci.

Venitul comunei în 1887—88 era de 4247 lei și chelt. de 4331 lei.

Pentru instrucțiunea populației este o școală primară cu un învățător retribuit de comună.

Biserica s'a zidit la anul 1823, la care servește un preot și doi dascăli; pentru întreținerea ei, comuna contribue anual cu suma de 240 l.

Axintele, *sat,* în plasa Cîmpul, jud. Ialomița, pendinte de comuna cu același nume; este situat la 4 kil. spre S. de rîul Ialomița și înconjurat de trei părți cu dealuri, ce sunt formate de coasta rîului Ialomița.

Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Sunt 172 familii Romîni, 5 familii Țigani și cîte o familie de Izraeliți, Greci și Unguri.

Este o școală mixtă cu un învățător retribuit de comună și o biserică la care servește un preot și doi dascăli.

Axintoaei (Iazul-), vezi Lupenii, com. Hudești-Mari, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Azaclîŭ, *sat,* în pl. Măcin, jud. Tulcea, căt. comunei Pisica, situat în partea N.-V. a plășii și în cea apusană a comunei, pe malul drept al Dunării, la 11 kil. în linie dreaptă spre V. de căt. de reședință, Pisica. Vechiul nume a fost Cazacul, pe care Turcii l'aŭ schimbat în Azaclîŭ. Dealuri nu are, pămîntul fiind jos și mlăștinos. Dunărea îl udă la apus, ca și gîrlele Tănase, Hilerul și Zătoaca; Combrea și Lățimea la răsărit. Bălți sunt Combrea, Plosca, Lățimea și Mocanului la S. și răsărit. Locurile ridicate poartă numele de grinduri, așa avem: grindul Vălcanul, Oalelor, Zătoaca și Lățimea; numai ele sunt productive, restul de mlăștini dau stuf; numeroasele și întinsele bălți daŭ pește destul de bun. La miază-zi este o pădure, a Golășeilor. Intinderea este de 4000 hect., din care 600 hect. loc sănătos, 250 hect. pădure, 1200 hect. lacuri și 1950 hect. mlăștini cu stuf. Populația e de 78 fam. cu 215 sufl., toți Romîni; se ocupă cu pescăria, agricultură puțină, cu 15 pluguri; sunt 4 cîrciumari. Se exportă vite, cereale și lapte. In sat e o școală mixtă, fondată în 1886 de locuitori, cu o institutoare; o biserică zidită în 1834, cu 230 lei venit și 10 hect., cu un preot și un cîntăreț. Sunt 3 drumuri comunale: la Tulcea, Pisica și Ghecet. Satul dorește bune căi de comunicație; el stă în comunicație pe apă cu orașul Galați, în fața căruia se află așezat.

Azaplar, *com. rur.,* din județul Constanța, pl. Mangalia; situată în partea meridională a județului, la 18 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea centrală a plășii, la 20 kil. spre N.-V. de orășelul Mangalia, reședința ei, pe un platou al dealului Arta-Burun.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Edil-Chioi; la răsărit cu com. Topraisar; la miază-zi cu comunele Sari-Ghiol și Chiragi; iar la apus cu comunele Cara-Omer și Enghez.

Relieful solului e accidentat de următoarele principale dealuri: Carasuluc-Bair (114 m.) la N.-V.; Cara-Sîrtî (132 m.) la apus, Cara-Iuiuc-Bair (130 m.) la S.-V.; Tirpan (117 m.) și Hazaplar (120 m.) la miază-zi, Cogea-Sîrt-Bair (100 m.) la răsărit, Arta-Burun (117 m.) prin centru; toate aceste dealuri sunt acoperite cu fînețe și semănături. Movilele sunt numeroase (34), toate artificiale și servind ca puncte de orientare saŭ observații; principalele sunt: Orta-Iuc la N.-V., Cara-Chioi-Iuc (100 m.) la N.-E., Erebi-Ler (114 m.) la N.-V., Mustafacî-Iuiuc (126 m.) la S.-V., Hazaplar I (120 m.), Hazaplar II (116 m.), Casimcea (150 m.) la S.; Iasi-Iuc (117 m.), Ciatal-Iuc (125 m.) prin centru.

Hidrografia e reprezentată numai prin niște văi cari n'aŭ apă de cît primăvara și toamna în timpul ploilor celor mari; principalele sunt: Enghez-Buiuc-Dere formată din unirea văilor Carasuluc-Ceair și Erebiler la N.-V.; Chiuvan-Alceac la N.-E. și Casimcea la miază-zi.

Clima este aceea a platoului

www.dacoromanica.ro

dobrogean; în genere verile sunt călduroase, ernile aspre, vîntul din spre răsărit predominînd mai tot timpul anului; ploi puține; climat relativ sănătos; maladii rare.

Cătunele care formează com. sunt patru și anume: Azaplar, reședința, spre miază-zi, pe platoul Arta-Burun; Cara-Chioi, spre miază-noapte, la 4 kil. spre N.-E. de reședință, tot pe platoul Arta-Burun; Erebiler spre apus, la 4 kil. spre N.-E. de reședință, pe valea Erebiler; Mustafacî tot spre apus, la 3 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea Mustafacî saŭ Erebiler. Casele de și adunate sunt însă fără regulă, lipsite de grădini sau pomi roditori, răŭ zidite și unele din ele ruinate.

Suprafața totală a comunei este de 10150 hect., din cari: 150 hect. ocupate de vetrele celor 4 sate cu 204 case; iar restul 10000 hect. împărțit între stat și proprietarii cari posedă 3600 hect. și locuitorii cari aŭ 6400 hect.

Populațiunea întreagă a comunei pe anul 1895—96 se ridică la 198 fam., cu 571 membri, în total deci 769 suflete; iar în 1896—97 era de 920 sufl., în majoritate Turci și Tătari.

In comună nu este nici o biserică creștină; sunt 4 giamii cu cîte un hoge și anume: 2 în cât. Azaplar, una în cătunul Cara-Chioi și alta în cât. Erebiler.

Școală n'are comuna, deși numărul copiilor de școală este destul de mare, ca la 120; copiii, cari pot, se duc la școlile din satele învecinate, ca Gheringec, Ghelingic și Biulbiul.

Din cele 10150 hect. întinderea comunei, 150 hect. sunt neproductive (casele loc.), 10000 hect. sunt productive, din care, după calitatea terenurilor: 4925 hect. loc arabil, din cari 3600 hect. ale locuitorilor, 2475 h. loc necultivat, din care 2100 hect. ale locuitorilor, 2600 hect. loc izlaz, din cari 700 hect. ale locuitorilor.

Ocupațiunile locuitorilor sunt: agricultura, fiind în comună 131 plugari, cari aŭ 48 pluguri (40 cu boi, 8 cu cai), 8 mașini de secerat; creșterea vitelor, comuna avînd 14015 capete de vite, din cari: 447 cai, 781 boi, 10 bivoli, 11650 oi, 56 capre, 31 porci. Industria este cea casnică. Comerțul e destul de activ; se face prin gara Murfatlar la 38 kil. spre N.; se importă manufacturi, vinuri, instrumente agricole și se exportă cereale, vite (oi), lînă, brînzeturi, etc. Budgetul acestei comune este la ven. de 4918 lei; cheltuelile se ridică la 2176 lei, rămînînd deci un excedent în plus de 1742 lei. Sunt în comună 135 contribuabili. Căile de comunicație sunt: 1. drumul județean Medjidia-Mangalia, ce străbate comuna prin mijloc, trecînd prin cătunele Mustafacî și Azaplar; 2. spre Constanța direct; drumuri vecinale sau comunale ce unesc satele între ele și cu cele mai învecinate ca spre Enghez, spre Cavadar, spre Sarighiol, spre Cara-Omer, spre Chiragi, spre Acbași, Topraisari, etc.

Sunt în com. 6 mori de vînt și 30 puțuri.

Azaplar, *sat*, în jud. Constanța, plasa Mangalia, cătunul de reședință al comunei Azaplar; situat mai mult în partea centrală a plășii și cea meridională a comunei; este așezat în valea Dere-Alceac-Hazaplar și e închis la sud de dealul Hazaplar cu vîrfurile Hazaplar I cu 120 metri și Hazaplar II cu 116 metri, iar la N. de dealul Arta-Burun.

Suprafața sa este de 2200 hect. dintre cari 40 hect. sunt ocupate de vatra satului cu 99 case.

Populațiunea sa, compusă mai ales din Turci, este de 63 familii cu 452 suflete, ocupîndu-se cu agricultura și cu creșterea vitelor. Drumurile care trec prin acest sat sunt următoarele: șoseaua județeană Cuzgun-Mangalia care trece prin centrul satului, străbătîndu-se de la nord-vest către sud-est; drumurile comunale care pleacă dintr'însul spre satele Erebiler, Cara-Chioi, Topari-Sari, Keragi, Copucci și Cara-Omer.

Azizie, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul comunei Tortoman; situat în partea nord-vestică a plășii și cea apusană a comunei, la 6 kil. spre apus de cătunul de reședință, Tortoman. Este așezat în valea Geabac-Culac, între satele Devcea și Geabacu și este închis la N. de dealul Geabacu-Bair, iar la S. de dealul Oba-Bair. Suprafața sa este de 1242 hectare, dintre cari 18 hectare sunt ocupate numai de grădini și de vatra satului cu 34 case.

Populațiunea sa, compusă pe jumătate din Romîni, este de 34 familii cu 151 suflete, ocupîndu-se mai ales cu creșterea vitelor. Fiind un sat nou, are casele mai mari, frumoase și regulate bine. Șoseaua județeană Cerna-Voda-Medjidia trece pe la sudul satului; drumuri comunale pleacă la Devcea și la Geabacu.

Azuga, *cătun*, reședința comunei Predeal, plaiul Peleș, județul Prahova, în partea de N. a țării, la 7 kil. de la hotar, unde văile Prahovița și Azuga se îm-

www.dacoromanica.ro

preună, formînd rîul Prahova. Acest cătun, ca și toată comuna Predeal, este ocolit de munți înalți, traversat în lung și lat de un șir neîntrerupt de vîrfuri, dealuri, piscuri și colnice, umbrit cu păduri seculare, multă vreme neumblate de picior de om, udat de o mulțime de ape cristaline, ce șerpuesc unele liniștit, altele cu o repeziciune năvalnică.

Azuga de azi, saŭ localitatea unde apele Azuga și Prahovița se întîlnesc, formînd valea Prahovei, s'a numit pănă la anul 1881 Intre-Prahove, iar din acel an, o dată cu deschiderea gării, s'a dat acestei localități numirea de Azuga, după valea ce din vechime poartă acest nume.

Construcțiunile ce se găsesc la Azuga sunt: Casa Administrațiunei Domeniilor Coroanei, casa Șoș; școala, zidită din fondurile bunului nostru Suveran; fabrica de ciment; fabrica de sticlărie; gara și casa Blebea. La poalele munteluĭ Sorica se ridică clădirile fabricei de postav și fabrica de salam.

Pe luncile Azugei se întinde un sat nou, cu strade regulate, compus din case frumoase și solide, pentru locuința lucrătorilor fabricei de postav. Terenul pe care este înființat acest sat, este dat de M. S. Regele, proprietarul moșiei, în mod gratuit; iar fabrica de postav, care a făcut cu cheltuiala sa aceste construcții, vinde de veci celor ce voesc a se stabili definitiv aci, case cu curțile lor, în prețul costului și numaĭ cu condițiunea d'a i se rambursa valoarea în rate, pe termen de 10 anĭ, fără nici o dobîndă. In sus, pe valea Azugei, sunt fabricele de var Aldasaro și Renard și în Susaiŭ fabrica de cherestea Schiel.

Afară de luncile Azugeĭ, nu sunt locurĭ propriĭ pentru arătură, ci numaĭ de fînețe. Inainte cu 40—50 anĭ, aci se cultiva in și cînepă, cartofĭ și legume. Pomiĭ roditorĭ lipsesc cu desăvîrșire.

Livezile și fînețile sunt bogate în plante graminee și leguminoase din cele maĭ bune, ceea ce dă brînzeturilor de Azuga o reputațiune particulară.

Pădurile ocupă aproape întreaga suprafață a teritoriuluĭ comuneĭ Predeal. Relieful, altitudinea și natura terenuluĭ, convin aci numaĭ pentru vegetațiunea forestieră.

Fagul formează specia dominantă a pădurilor, apoĭ vine bradul și moliftul, care a început a fi maĭ rar, din causă că exploatațiunile de pănă acum s'aŭ făcut maĭ mult pentru extracțiunea luĭ.

Primele începuturĭ de industrie în Azuga le găsim pe la anul 1830.

Un anume Aslan, venind din Rucăr, unde după cum se știe, exista pe la finele secoluluĭ trecut o fabrică de sticlărie, a înființat aci între Prahova pe livezĭ, la marginea pădureĭ, cam pe locul unde este astăzĭ pichetul de pază, o fabrica de sticlarie. Această fabrică n'a putut funcționa de cît 2—3 lunĭ, și rămînînd pustie, proprietarul moșieĭ, Banul Filipescu, a închiriat-o unuĭ bucureștean, Iabraș Lipscanul, care a fugit maĭ înainte d'a începe fabricațiunea, fabrica rămănînd cu totul în părăsire.

Din lemnăria clădirilor fabricei de sticlărie și-aŭ construit maĭ tîrziŭ mulțĭ țăranĭ din Azuga, pe marginea șoseleĭ naționale, casele lor, iar piatra silicată, adusă din carierile din Azuga, munțiĭ Zamura, și alt material brut, adunat de Iabraș Lipscanul, a trecut în posesiunea fabricei de sticlărie actuală, care s'a înființat la 1880, funcționînd la început cu un cuptor. La 1881 s'a construit încă un cuptor sistematic cu gaz aerian și la 1891 cel d'al treilea cuptor, cu foc direct.

Produsele fabricei de sticlărie sunt bine căutate pe piețele romîne și, sub regimul tarifuluĭ autonom, fabrica aceasta a făcut însemnate progrese. Ea ocupă actualmente 250 lucrătorĭ, în mare parte din Boemia.

La locul unde muntele Sorica se scaldă în apa Azugeĭ, pe un platoŭ frumos umbrit de o pădure deasă cu arborĭ inalțĭ, este fabrica de postav de la Azuga, un mare stabiliment industrial, cu clădirĭ impunătoare și cu mașinĭ multe și perfecționate. A început să funcționeze la 1 Aprilie 1887.

Fabrica de postav întrebuințează în fabricațiune numaĭ lînă curată din țară și produce toate țesăturile de lînă cunoscute în comerciul romînesc sub numele de brașovenie. Ea ocupă în permanență un număr de 400 lucrătorĭ de ambe-sexe, din carĭ aproape jumătate sunt Romînĭ, iar ceĭ-l'alțĭ în mare parte Sașĭ din Transilvania.

La anul 1885, inginerul E. Erler a înființat la Azuga, pe moșia Sorica, o fabrică sistematică de ciment romîn.

La 1888, tot acest inginer a înființat pe Valea-Seacă o nouă instalațiune analogă, iar la 1892 a construit în muntele Piatra-Arsă un cuptor sistematic pentru var alb. Fabrica aceasta ocupă în permanență 70 lucrătorĭ, în mare parte Romînĭ.

Acum vr'o 15 anĭ, d. Mateiŭ Mocanu a înființat la Azuga o fabrică de cașcaval, pro-

www.dacoromanica.ro

ducînd anual 30000 kgr. caşcaval de bună calitate, cunoscut în toate părţile sub denumirea de caşcaval de Azuga.

La anul 1877, d-l Carol Scheeser a înfiinţat aci o fabrică de salam. Ea funcţionează regulat cu 5 maşinĭ speciale şi produce salam de o calitate egală dacă nu superioară salamuluĭ de Sibiu, precum şi tot felul de cărnurĭ afumate.

Azuga, *staţie* de drum de fier, în jud. Prahova, pl. Peleş, com. Predeal, pe linia Ploeşti-Predeal; pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879; între staţiile Buşteni (3,7 kilom.) şi Predeal (7,7 kil.), la 930,50 m. înălţime d'asupra niveluluĭ mărĭĭ. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 139080 l. 40 b.

Azuga, *pîrîŭ*, izvoreşte de la E. de com. Predeal, plaiul Peleş, jud. Prahova, din muntele Faţa-Găvaneĭ; curge de la S. spre N., face o curbă pe la S. de muntele Petricica, ş'apoĭ ia direcţia spre S. până la locul numit Cheia-Azugeĭ, de unde se îndreptează spre V. până la Azuga, unde se varsă în pîrîul Prahoviţa, în faţa munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga.

Pîr. Azuga primeşte pe dreapta, Valea-Limbăşeluluĭ şi pe stînga văile: Turcul, Steveĭ, Unghia-Mică, Orjogoaia, Ceauşoaia, Valea-Cazaculuĭ şi Urechia, afara de altele maĭ micĭ.

www.dacoromanica.ro

B

Baarlîc-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Mamut-Cuius; se desface din dealul Cara-Dede-Bair, se întinde spre miază-noapte într'o direcție generală de la S. spre N., printre văile Peștera-Dere, Peștera-Ceair, Chioi-Deresi și Ceșme-Culac, brăzdînd partea centrală a plășii și cea de mijloc a comunei; se ridică până la 115 m. dominînd văile mai sus amintite, satele Mamut-Cuius și Ibris-Cuius, așezate, unul, cel d'întîiu la poalele sale răsăritene, cel-l'alt la poalele apusane ale lui; pe muchia lui se întretae mai multe drumuri comunale ce duc de la Mamut-Cuius în diferite direcțiuni; este acoperit cu fînețe și puține semănături.

Baba, *sat,* în jud. R.-Sarat, pl. Rîmnicul-d.-s., cät. com. Băbeni, așezat în partea de apus, la poalele dealului Baba, pe pîr. Baba.

Baba sau **Răsuceni-Baba**, *cät.,* (v. Răsuceni-Baba), în județul Vlașca.

Baba, *deal,* în jud. R.-Sarat, pl. Rîmnicul-d.-s., se desface din dealul Ematica, se întinde printre comunele Pardoși, Băbeni și Deduleşti, lasă prelungirile spre răsărit: Babeanca, Deduleşti, Fîntîna-Turculuĭ și Două-Coae; este acoperit cu păduri și pașuni.

Baba (La-), *han,* în jud. R.-Sarat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni, pe drumul către comuna Deduleşti.

Baba, *izvor,* jud. Putna, care unindu-se cu un altul numit Pietroasa, formează pîrîul Păucești, pe teritoriul comunei cu același nume, pl. Răcăciuni.

Baba, *movilă,* în jud. Brăila, la 500 m. spre V. de satul Scărlătești, din com. Fleașca.

Baba, *movilă,* în jud. R.-Sarat, pl. Gradiștea, com. Amara, în apropiere de lacul Balta-Albă; punct trigonometric de observație pentru statul-major austriac ca și pentru cel romîn, în facerea hărții Țarii-Romînești.

Baba, *muchie de deal,* în jud. Prahova, com. Salcia, pl. Podgoria, acoperită cu pădure.

Baba, *pădure* însemnată în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni; ține de circumscripția VII silvică, ocolul Băbeni; esență de fag și puțin stejar.

Baba, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Deduleşti; izvorește din dealul Baba și se varsă în rîul R.-Sărat, mai jos de cät. Deduleşti.

Baba, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sarat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Băbeni; izvorește din dealul Baba, udă partea apusană a comunei și se varsă în rîul R.-Sărat, lîngă cătunul Băbeni.

Baba, *vălcea,* în jud. Olt, izvorește după teritoriul comunei Cornățelul, pl. Oltul-d.-s., și se varsă în Valea-Guguluĭ, pe țărmul stîng, tot în raionul comunei Cornățelul.

Baba-Alecu, *ezer,* în jud. Braila, situat la E. de ezerul Ferteleţul.

Baba-Ana, *com. rur.,* în plasa Tohani, jud. Buzău, la o distanță de orașul Buzău de 41640 m., situată pe ambele maluri ale pîrîului Istău. Limitele sale sunt: La N. drumul Conduratuluĭ, care o desparte de com. Vintileanca, pe care merge până la movila Țițîrligul, de unde o ia pe hotarul moșieĭ Schiopoae,

www.dacoromanica.ro

până dă în drumul Amaruluĭ; la S. drumul Amaruluĭ și la V. hotarul moșieĭ Fulga din jud. Prahova, pe care merge până în drumul Dumănoaia, atinge puțin hotarul moșieĭ Degerățianca și se îndreptează în Drumul-Conduratuluĭ.

Suprafața sa este de 4257 hect., din carĭ 2530 arabile, 10 pădure, 784 fîneață, 636 izlaz și 297 smîrcurĭ și sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Baba-Ana, Baba-Ana-Istăul, Urleținca, Gorgonelele, Schiopoaia și Călugăreni. Se cultivă maĭ mult porumb și orz. Terenul e șes, mlăștinos și supus adesea înecurilor. Locuitoriĭ trăesc numaĭ din agricultură, ale căreĭ producte le desfac la gara Mizil, cu care comuna e pusă în contact prin șoseaua vecinală Mizil-Cotorcea. Are o cășărie și 7 stîne pe moșia Baba-Ana și în lunca Gorgănelelor.

Vite are: 354 boĭ, 170 vacĭ, 105 viteĭ, 4 bivolĭ, 31 caĭ, 59 epe, 37 mînzĭ, 3600 oĭ, 7 capre, 4 asinĭ și 237 porcĭ.

Această comună e formată din cătunele Baba-Ana-d.-j., Baba-Ana-d.-s. și Gorgănelele. Populația este de 820 locuit., din carĭ bărbațĭ însurațĭ 175, neînsurațĭ 9, văduvĭ 8, băețĭ 200; iar femeĭ măritate 175, văduve 19, fete 234. Eĭ trăesc în 190 case. Strainĭ sunt 2 Ungurĭ și 1 Grec; meseriașĭ sunt 3 lemnarĭ. Media nașterilor e de 24, a deceselor de 17, a căsătoriilor de 11; populația crește cu o medie anuală de 6-7.

Comuna are 167 contribuabilĭ, din carĭ 14 comercianțĭ Romînĭ. Stabilimente 7.

Comuna are o școală în cătunul Baba-Ana-d.-j., cu o populație de 60 elevĭ și o elevă. Carte știu 62 loc. Are o biserică în cătunul Baba-Ana-d.-s., Adormirea, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Cîrciumĭ sunt 6.

Inainte de 1830, acest teritoriu era o vastă leasa de mărăcinĭ, avînd la Drumul-Mărgineanuluĭ o cîrciumă, unde vindea Baba-Ana, care a dat numele seu întregeĭ comune.

Baba-Ana, *deal*, în jud. Prahova, la V. de cătunul Nucetul, comuna Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, acoperit cu viĭ, și numit ast-fel de la o vechie posesoare.

Baba-Ana, *moșie*, în com. Baba-Ana, jud. Buzău, formată din 2 sforĭ: Gorgănelele și Dumănoaia; are 630 hect., maĭ toate arabile și o mică păd. (8 hect.) numită Ulmiĭ-Răducanuluĭ.

Baba-Ana, *pisc*, în com. Monteorul, județul Buzău, acoperit parte de pădure, parte de vie, plantată în sistem american, și puțină livede de pruni.

Baba-Ana, *rîpă*, în județul Prahova, sub Vîrful-Comorilor și dealul Baba-Ana, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria. Terenul fiind humos fuge spre vale, maĭ ales în timpurĭ ploioase.

Baba-Ana, *vale*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, lîngă satul Mihaiŭ-Viteazul.

Baba-Ana-de-Jos, *cătun*, al comuneĭ Baba-Ana, jud. Buzăŭ, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Istaul și la o distanță de 5800 m. de Mizil. E reședința com. Are 370 loc. și 84 case. De dînsul e alipit și cătunul Istăul.

Baba-Ana-de-Sus, *cătun*, al comuneĭ Baba-Ana, jud. Buzău, are 270 loc. și 65 case. De dînsul e alipit cătunul Gorgănelele.

Baba-Ana-Istăul, *moșie*, județul Buzăŭ, fostă a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, acum vîndută și încorporată cu Baba-Ana; are 654 hect. fîneață, izlaz și puține arăturĭ.

Baba-Anghelina, *fîntînă*, în comuna Hăbudul, plasa Tîrgșorul, jud. Prahova, din care își ia început rîulețul Pribeagul.

Baba-Bair, *deal*, în pl. Măcin, jud. Tulcea, pe teritoriul com. Coium-Punar (și pe teritoriul cătunuluĭ Coium-Punar); este o ramură a însemnateĭ culmĭ de dealurĭ numită Ghiun-Ghiurmeș; se desface dintr'însul și se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-E. la S.-V., se întinde printre pîraiele Iugi-Dere și Coium-Punar. Satul Coium-Punar este așezat la poalele sale. Intră și în jud. Constanța prin prelungirea sa numită Sînîr-Taștepesi, ce merge de se termină pe malurile înalte și rîpoase ale pîrîuluĭ Aigăr-Ahmet; ajunge la 125 m. înălțime, fiind și punct trigonometric de observație rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ și hanuluĭ Coium-Punar. Este acoperit în partea de miază-noapte cu pădurĭ și la miază-zi cu fînețe și arăturĭ.

Baba-Boaga, *sat*, pl. Gălășești, jud. Argeș, face parte din comuna rurală Mozăceni. (V. acest nume).

Baba-Chira, *colină*, în comuna și cătunul Calvini, jud. Buzăŭ.

Baba-Dobra, *canal*, în insula Balta, pl. Borcea, jud. Ialomița, în dreptul satuluĭ Cocargea.

Baba-Dobra, *colină*, în com. și cătunul Calvini, jud. Buzău.

www.dacoromanica.ro

Baba-Draga, *deal*, în partea sudestică pe teritoriul comunei Folteşti, plasa Prutul, judeţul Covurluiŭ, la depărtare de 33 kil. de Galaţi. De la acest punct calea judeţeană, începută din strada Traian a oraşuluĭ Galaţi, se împarte în două: linia Galaţi-Fălciu pe malul Prutuluĭ şi Galaţi-Bîrlad prin mijlocul jud. Covurluiŭ.

Baba-Ghicea, *deal*, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bărsăneşti, judeţul Bacau, situat pe teritoriul satuluĭ Caraclăul.

Baba-Ghicea, *deal*, în partea de E. a satuluĭ Cordeni, comuna Ivineţeşti, pl. Crasna, judeţul Falciu. Pe poala luĭ de V. şi pe şesul Crasneĭ, e situat satul Cordeni.

Baba-Ieneĭ, *fîntînă* şi loc izolat, în raionul căt. Sterianul-d.-s., com. Butimanul, plasa Znagov, jud. Ilfov.

Baba-Ileana, *deal*, jud. Tecuciu, la E. de satul Pogleţul, comuna Corbeasca; pe care se află o pădure aparţinînd statuluĭ. Din acest deal izvoreşte pîrîul Cotromanţul, care unit cu Ghilimenul formează Pogleţul.

Baba-Ioana-Văduva (De la-), *loc izolat*, judeţul Prahova, cu maĭ mulţĭ pomĭ roditorĭ, tufe şi sălcĭĭ, în suprafaţă de aproape 2 hect., situat în com. Puchenĭ-Micĭ, pl. Crivina.

Baba-Ivana, *vale*, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, teritoriul com. Hagieni, formează marginea viilor locuitorilor comuneĭ.

Baba-Izvorul, *pîrîŭ*, în pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Deduleşti, jud. R.-Sarat, izvoreşte din dealul Baba, udă partea de apus a comuneĭ, şi se varsă, după un curs repede, în pîrîul Valea-Deduleştilor.

Baba-Lina, *loc izolat*, pl. Negoeşti, com. Vasilaţi-Popeşti, jud. Ilfov.

Baba-Lupa, *fîntînă*, pl. Cîmpul, com. Calafat, jud. Dolj.

Baba-Moartă, *deal*, pe moşia Ivancauţi, com. Păltinişul, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Baba-Moartă, *lac*, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în apropiere de satul Gura-Ialomiţeĭ.

Baba-Nicula, *cîrciumă* izolată, în drumul Bordeĭ, (astăzĭ şoseaua judeţeană Iaşi-Vasluiu), pe teritoriul com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi; datează de mult timp; locul este însemnat pentru multele tîlhărĭĭ şi omorurĭ ce se făceaŭ în timpurile maĭ vechĭ.

Baba-Nicula, *pod*, în şoseaua com. Ciurea, plasa Codrul, jud. Iaşi, peste Roşa (Oiţa).

Baba-Poenile, *deal*, în plaiul Rîmnicul, com. Danuleşti, jud. R.-Sărat; se desface din Dealul-Danuleştilor, brăzdează partea de apus a comuneĭ, se întinde printre rîul R.-Sarat şi afluentul său Pîrîul-Dănuleştilor; este acoperit cu pădurĭ şi întinse păşunĭ.

Baba-Rada, *deal*, pl. Balta, jud. Dolj, pe care este situată com. Zavalul.

Baba-Rada, *lac*, în jud. Brăila, situat la V. de com. Bertestid.-j., la 3 4 kil. depărtare.

Baba-Sanda, *deal*, în jud. Prahova, în partea de N. a căt. Cuibul, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, numit ast-fel de la o vechie posesoare.

Baba-Sanda, *japse*, în jud. Brăila, situată la N.-E. de ezerul Şerban şi la V. de Orzea, ezer cu care se uneşte; prin ea trece Aurelul, canal.

Baba-Sanda, *pîrîŭ*, în jud. Prahova, izvoreşte din poalele dealuluĭ Cuibul, c. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria; curge de la N.-V. spre S.-E. pe lîngă dealul şi izlazul Baba-Sanda, şi se varsă în gîrla Sărăţelul, în partea de E. a bisericeĭ din Cuib, tot în raionul com. Gornetul-Cuib.

Baba-Sima, *moşie*, jud. Prahova, a statuluĭ, pe teritoriul c. Fulga, pl. Cîmpul. A fost până acum cîte-va deceniĭ, a mănăstireĭ Stavropoleos.

Baba-Sorca, *colină*, în com. şi căt. Calvini, jud. Buzău.

Baba-Stanca, *viroagă*, ese din Neajlov în dreptul moareĭ şi se varsă în Neajlov pe proprietatea Babele, jud. Vlaşca.

Baba-Zamfira, *movilă*, în com. Mihăileşti, jud. Buzăŭ.

Babadag, *plasă*, în judeţul Tulcea, aşezată în partea de mijloc a luĭ.

Şi-a luat numele de la reşedinţa sa, oraşul Babadag.

Se mărgineşte la miază-noapte cu pl. Isaccea şi pl. Tulcea, la miază-zi cu plasa Istruluĭ, la apus cu pl. Măcin şi jud. Constanţa, iar la răsărit cu pl. Tulcea, lacul Razelm şi Marea.

Relieful săŭ cuprinde două regiunĭ: Şesul ocupînd $^2/_6$ din

www.dacoromanica.ro

întinderea plăşiĭ, şi coprinzînd jumătate din marile lacurĭ şi o mică întindere acoperită cu stuf. Dealurile ocupînd $^4/_6$ din suprafaţa eĭ, brazdînd-o la apus, miază-noapte şi miază-zi. Cele maĭ însemnate sunt: Culmea-Babadaguluĭ cu vîrful Baba, 329 m., Topolog, Baş-Punar, Ciucurova, Dautcea, Consul (323 m.). Cilicul (405 m.), toate acoperite cu întinse şi frumoase pădurĭ, numite pădurile Babadaguluĭ.

Această plasă este udată la miază-noapte şi prin mijloc de rîul Taiţa cu afluenţiĭ săĭ pîraele Accadîn şi Teliţa; Teliţa la răsărit; Slava-Rusă cu afluenţiĭ saĭ Slava-Cerkeză şi Camena la miază-zi. Balţile sunt întinse şi numeroase. Lacurile Razelm, Babadag, Golovita, Zmeica şi Sinoe comunică toate între ele şi au o suprafaţă totală de 1800 kil. pătraţĭ sau 180000 hect. Sunt cele mai marĭ din toată Romînia; produc peşte chefal, morun foarte căutat.

Clima eĭ este sanătoasă din pricina pădurilor celor întinse şi a aeruluĭ curat ce vine de la mare, adus de continuele brize dulcĭ; ploĭ potrivite, maĭ multe ca în cele-l'alte plăşĭ.

Intinderea totala a plăşiĭ este de 1300 kil. pătraţĭ sau 13000 hectare, din care 3800 hectare ocupate de vetrele comunelor, 25000 hectare ocupate de bălţĭ şi loc neproductiv, iar restul de 102000 hect. pădurĭ şi locurĭ arabile.

Populaţiunea sa este amestecată. Bulgariĭ sunt în maĭ mare numar dar cedează terenul încet-încet Romînilor. Sunt 5000 familiĭ cu 20000 suflete, din care 9000 Bulgarĭ, 3000 Romînĭ, 2000 Turcĭ-Tătarĭ, 5000 Ruşĭ-Lipovenĭ, 1500 Germanĭ, restul alte naţionalităţĭ, Grecĭ, Ovreĭ, Ţiganĭ şi Armenĭ.

Comunele carĭ compun această pl. sunt: Babadag, oraş, reşedinţa plăşiĭ, în centru, nu departe de lacul Babadag; Armutlia, com. rurală, cu cătunele Armutlia şi Camber, în mijloc pe rîul Taiţa; Atmagea, la apus, pe pîrîul Atmagea; Baş-Chioi cu cătunele Baş-Chioi şi Cineli, la apus pe rîul Taiţa; Canlîbugeac cu cătunele Canlîbugeac şi Paşa-Cîşla, la răsărit, lîngă lacul Zmeica; Caraman-Choi, la S.-E., pe lacul Razelm; Ciamurli-d.-j., cu cătunele Ceamurli-d.-j. şi Cangagia, la miaza-zi, pe pîrîul Slava-Rusă; Ciucurova, (sau Slava-Cerkeză); Congaz, cu cătunele Congaz, Hagilar şi Satul-Nou, la E., pe pîrîul Taliţa; Enisala, cu cătunele Enisala şi Visterna, la răsărit, nu departe de lacul Razelm; Jurilovca la S.-E., pe lacul Zmeica; Nalbant şi Trestenic, la N. pe pîrîul Taliţa; Slava-Rusă cu cătunele Slava-Rusa, Slava-Cerkeză şi Teche, la miază-zi şi apus, pe pîrîul Slava; în total pl. are 1 com. urb., 12 com. rur., ce cuprind 19 sate.

S'au cultivat în pl. Babadag 37837 hect., din carĭ 28912 h. cereale şi 9125 hect. legume.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Isaccea, şoselele judeţene Babadag-Măcin, Babadag-Jurilovca şi alte drumurĭ comunale ce unesc com. între ele.

Această pl. cuprinde vechiul mutesareflîc turcesc al Babadaguluĭ, cu reşedinţa în oraşul Babadag; avea 24 com. rur.; dar la 1892, din ele 8 au format o nouă plasa aceea a Istruluĭ, iar treĭ s'au dat nouăĭ plăşĭ a Isacceĭ.

Babadag, *com. urb.*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, jud. Tulcea, la 44° 54′ 55″ latitudine boreală şi la 26° 21′ 50″ longitudine E., situată în partea centrală a judeţuluĭ, la 35 kil. spre miază-zi de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ şi în partea răsăriteană a plăşiĭ, a căreĭ reşedinţă este.

Numele său este turcesc şi vine din cuvintele: baba=tată, părinte şi dagh=munte; adică tatăl munţilor, căcĭ se credea că dealul, la poalele căruia este aşezat oraşul, este cel maĭ înalt munte saŭ deal din Dobrogea întreagă.

Hotarul său amănunţit este acesta: plecînd de pe malul nord-vestic al laculuĭ Toprac-Chiopru de lîngă căt. Satul-Nou, se îndreaptă maĭ întîiu sprè S.-S.-V., urcînd valea Sînî-Dere, pe la poalele dealurilor Taş-Bair şi Asmalar-Bair; urcă în dealul Caragidi-Bair, de unde o ia spre apus pe muchia luĭ pănă la poalele dealuluĭ Taslî-Bair; d'aci o ia spre miază-zi, taie valea Cari-Iol-Dere, urcă în dealul Carada-Bair, se îndreaptă spre răsărit pe muchia luĭ, o ia apoĭ spre S.-E., tăind văile Hribescoi-Hara, Sevaiova-Hara; iar de la poalele dealuluĭ Camena, o ia spre răsărit, taie şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, la kilom. 47, taie valea Gealtai-Deresi şi ajunge la poalele movileĭ Visterna, de unde o ia spre miază-noapte pe la poalele dealuluĭ Bairac-Bair, printre dealurile Balta-Bair şi Stuparul, spre Nord-Est urcă şi coboară dealul Culacula-Bair, taie valea Ceairelor, dealul Calabalîc-Bair, trece pe la poalele movileĭ Chiuciuc-Suhat, ajunge pe malul laculuĭ Babadag, îl traversează oprindu-se pe malul opus la cherhanaua satuluĭ Zebil; de aci se îndreaptă spre N.-V.-V., taie iar lacul Babadag dealungul, părăseşte lacul, taie şoseaua naţională la kil. 30, o ia pe malul sudic al bălţiĭ To-

www.dacoromanica.ro

prac-Chiopru și la Satul-Nou ajungem de unde am plecat. Forma lui este aceea a unui trapez neregulat; lungimea perimetrului este de vre-o 110 kil.; iar întinderea totală se ridică la 120 kil. pătrați (sau 12000 hectare).

Marginile. Se mărginește la miază-noapte cu comunele rurale Zebil și Congaz, de care se desparte prin lacul Babadag și balta Topra-Chiopru, la miază-zi cu comunele Ciamurli-d.-j., Canlîbugeac și Jurilofca; la răsărit cu com. Enisala, iar la apus cu comunele Slava-Rusească și Armutlia.

Relieful solului ține mai numai de regiunea dealurilor, afară de lacul Babadag. El este brăzdat de următoarele dealuri la V: Iaila-Tepe (138 metri), Ghel-Tepe, Asmalar-Bair (132 metri), Sanchi-Bair, mai toate acoperite cu păduri în partea nord-vestică a comunei; dealul Caragidi-Bair, Carada-Bair (253 metri), cel mai înalt din această regiune dominînd și asupra orașului Babadag, din spre apus; Acairac-Bair (147 metri) la miază-zi, acesta ca și precedentele acoperit cu păduri; dealul Bairac cu vîrful Bairac-Bair (196 metri), dealul Balta-Bair, Culacula-Bair, dealul Molfa, Canara-Baba, Calabalîc-Bair la răsărit, acoperite parte cu păduri, parte cu fînețe; dealul Sultan-Tepe (69 metri), dealul Cosiu-Iel (43 m.) la miază-noapte, acoperite cu verdeață; iar în interiorul comunei, la Sud-Estul orașului se află dealul Orta-Bair și prelungirea sa Coium-Baba (233 metri), unul din cele mai frumoase și din care o priveliște admirabilă se desfășură înaintea ochilor: întinsul lac Razelm, Babadag, Marea în zare, dealul Beș-Tepe în N., Denis-Tepe în apus, închid orizontul vederei de pe acest deal.

Apele. Nu sunt pîrîuri însemnate, ci numai niște văi, mai tot-d'a-una seci, de și curg prin păduroasele dealuri ale culmei Babadagului (căci toate dealurile enumerate mai sus, fac parte din culmea Babadagului); cele mai însemnate sunt: Sînî-Dere și Ada-Tîrla-Cula, la Nord-Vest, vărsîndu-se în balta Toprac-Chiopru; Tîrla-Cula la miază-noapte și Valea-Babadagului, cea mai însemnată (12 kil.), ce trece prin mijlocul orașului, se varsă în lacul Babadag; Valea-Nucilor, ce o udă la răsărit, Gealtai-Deresi, afluent al rîului Slava, o udă la miază-zi. Bălțile de pe teritoriul ei sunt: Iezerul Babadag la miază-noapte, care aparține deodată și comunelor Zebil și Enisala; balta Toprac-Chiopru la N.-V., acoperită cu stuf.

Clima comunei este din cele mai sănătoase din causa vecinătății munților acoperiți cu păduri; nu este riguroasă ci mai mult temperată; vîntul de la mare suflă des și i-o răcorește; ploi cad destule; boale prea puține bîntue comuna.

Orașul este așezat pe ambele maluri ale văiei Babadagului, la poalele nord-vestice ale frumosului deal Coium-Baba; are una din cele mai plăcute poziții; păcat că interiorul nu corespunde cu exteriorul; niște strade înguste, pietruite cu piatră de rîu; case mici, cu aspect trist, unele dărîmate, arătînd că nu de mult barbaria a plecat din aceste locuri; cum eși însă afară din oraș, spre miază-zi, pozițiunile devin din cele mai splendide; o șosea frumoasă ce șerpuește printre păduroase dealuri, ce par ca niște munți; o răcoare în timpul verei din cele mai plăcute, iată ce i-a stabilit reputațiunea și atracțiunea din timpurile cele mai vechi.

Orașul are 350 hectare întindere. Populațiunea este amestecată; elementul predominant sunt Bulgarii. Sunt 781 familii cu 3101 suflete; după cult.: 1744 ortodoxi, 5 catolici, 219 armeni, 17 luterani, 905 mahomedani, 205 mosaici; după origine: 590 Romîni, 1088 Bulgari, 668 Turci, 169 Tătari, 47 Ruși, 19 Greci, 17 Germani, 219 Armeni, 207 Ovrei, 72 Țigani. Instrucțiunea se predă în două școale primare, una de băeți cu doi institutori și alta de fete cu două institutoare. Cultul religios se exercită în 3 biserici ortodoxe, geamii, 1 sinagogă.

In Babadag e: un oficiu telegraf-poștal al căruia venit pe anul 1896 97 a fost de lei 7199 bani 25, împărțit astfel: telefon lei 62,50, telegraf lei 1071,20, poștă lei 4704,70; un spital rural.

Calitatea pămîntului este mediocră; păduri multe; se seamănă porumb, meiu, ovăz și legume. Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, industria nu e mai de loc. Sunt la apus viile Carada, dau vin mediocru. Comerciul, din lipsa de căi de comunicație, nu e prosper; se importă cele trebuincioase unui oraș, coloniale, manufacturale și se exportă lemne, cereale, vite și lînă. Budgetul este la venituri de 27915 lei și la cheltueli de 26986 lei, cu 584 contribuabili. Căi de comunicație: șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța; șosele județene la Măcin, Jurilovca, și căi comunale, la diferite sate. Babadag e un vechiu oraș. Odată ajunsese capitala Dobrogei, concentrase în sine tot comerciul peninsulei; aci rezida pașa guvernatorul; avea grădini

www.dacoromanica.ro

frumoase, case cu aspect plăcut; avea ca la 100.000 suflete. Năvălirea și jefuirea barbarilor, lipsa de căĭ de comunicație, l'a făcut să decadă. Cînd se va face calea ferată Tulcea - Babadag - Constanța, atunci poate că și-ar recîștiga întreaga însemnătate de odinioară.

Babadag, *lac* însemnat, în județul Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag, și pe acela al comunelor rurale Zibil, Enisala și Congaz; este situat în partea răsăriteană a plășiĭ; este format de revărsările mareluĭ ezer Razelm, de aceea apa luĭ este sărată și amară. El are o formă lunguiață-eliptică, cu o direcție de la N.-V. spre S.-E. Lungimea sa cea maĭ mare, de la satul-Noŭ pănă aproape de Enisaia, este de 11 kil. și lățimea cea maĭ întinsă, între Babadag și comuna Zibil, este de 3 kil.; iar suprafața sa totală este de 16 kil. saŭ de 1600 hect. La apus el are două prelungirĭ: balta Toprac-Chiopru și Coada-Balțiĭ; iar spre răsărit, între el și lacul Razelm, un stuf întins și mlăștinos le desparte; numaĭ la miază-noapte de acest stuf un fir de apă stabilește comunicațiunea între cele două lacurĭ. De multe orĭ apa Razelmuluĭ crescînd, acoperă în mare parte stuful despărțitor și o pînză de apă le unește. De o parte și de alta sunt dealurĭ carĭ îșĭ sfîrșesc ondulațiunile lor de verzile malurĭ ale laculuĭ, așa la miază-zi avem dealurile: Calabalîc-Bair, Chiuciuc-Suhat, Molfa, Canara-Baba, Sultan-Tepe, Cosiu-Sol, Ghel-Tepe, Iaila-Bair; iar Denis-Tepe, Tugarlea-Bair, Dealul-din-Fundul-Găvanuluĭ la miază-noapte. Malurile sale sunt în general joase, numaĭ lîngă Babadag, și maĭ jos de Zibil, sunt cam puțin rîpoase; iar lîngă Satul-Noŭ și Zibil sunt joase și mlăștinoase. Dacă, de la locul unde balta Toprac-Chiopru comunică cu ezerul Babadag, ducem o linie dreaptă spre răsărit pănă la Cherhanaua satuluĭ Zibil, și de aci, spre miază-zi, o altă linie dreaptă pănă la poalele vîrfuluĭ Chiuciuc-Suhar, avem lacul Babadag împărțit în 3 părțĭ: partea nordică și prelungirea numită Coada-Bălțiĭ, aparțin comuneĭ Zibil, 600 hect. în total; partea Sud-vestică și jumătatea orientală a prelungireĭ, Toprac-Chiopru, aparțin orașuluĭ Babadag 600 hectare; partea răsăriteană, 300 hect., aparține comuneĭ Enisala și numaĭ jumătatea occidentală a bălțiĭ Toprac-Chiopru, 100 hect., aparține cătunuluĭ Satul-Noŭ al comuneĭ Congaz. Basinul său este cel maĭ însemnat din județ, avînd o întindere de 800 kil. și coprinzînd maĭ toată plasa Isaccea, partea nordică a plășiĭ Babadag, și o mică parte din plasa Tulcea. El este compus din marele basin al rîuluĭ Taița-Teliță, al izvoruluĭ Teliță, al pîrîuluĭ Babadag și al altora maĭ micĭ. In ele se varsă: la apus pîrîul Taița unit cu Teliță; la Nord izvorul Teliță și Valea-Cairacul, la miază-zi Sini-Dere, Ada-Tîrla-Cula, Taslî-Cula, Babadag. El este foarte productiv în pește, ca chefal, știucă, somn, une-orĭ și morun. Locuitoriĭ din Zibil, sat așezat pe malul nordic, se ocupă cu pescăria; ceĭ din Babadag maĭ puțin. Peștele aci pescuit se consumă în Zibil, Babadag, Enisala, Satul-Noŭ. Pe malul său de la miază-zi are și cîte-va viĭ, maĭ cu seamă la gura pîrîuluĭ Babadag. De-alungul luĭ, în partea de apus, merge drumul național Tulcea - Babadag - Constanța.

Babadag, *pîrîŭ* însemnat, în pl. Babadag, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag; izvorește din culmea munților Babadaguluĭ, și anume din dealul Pahotnicaĭ-Harăŭ; se îndreptează spre miază-noapte, avînd o direcție generală de la S. V. spre N.-E; curge printre dealurile Orta-Bair, Coium-Baba, Canara-Baba, Sultan-Tepe, de-o parte, la răsărit; și Carada-Bair, Caragidi-Bair și Ianchi-Bair, de altă parte, la apus. De-o parte și de alta pănă la podul Duva, pe ambele maluri, se ridică dealurĭ înalte și acoperite cu pădurĭ; de la podul Duva intră în orașul Babadag, pe care îl udă de-alungul, de la S.-V. la N.-E. și după un curs de 9 kil. se varsă în ezerul Babadag, în partea sudică a luĭ, avînd la gura sa de-o parte și de alta viile orașuluĭ Babadag. Printre numeroasele văĭ ce se deschid într'însul, maĭ însemnată este acea a pîrîuluĭ Doruchi-Dere; pe malurile sale merge șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța; positiunile ce el străbate sunt foarte frumoase.

Babadag-Iol-Iuc, *deal* însemnat, în pl. Istruluĭ, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Tocsof, și pe acela al cătunuluĭ săŭ Rîmnicul-d.-s., la hotarul către comuna Beidant. El este punctul culminant al dealuluĭ Zîndan-Bair; este cuprins între pîraiele Curu-Dere și Sarighiol-Dere; are o înălțime de 197 m.; este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea și prin înălțimea sa domină asupra satelor Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. (ale comuneĭ Tocsof) și Sarighiol (al com. Beidant); pe culmea sa

www.dacoromanica.ro

trece limita dintre cele două sate, Rîmnicul-d.-s. și Sarighiol. El este acoperit cu semănături și fînețe; pe la poalele lui trec drumurile comunale Tocsof-Sarighiol, Tocsof-Beidant, Tocsof-Potur-Hamamgi.

Babalîc, *iezer,* în jud. Brăila, la sudul tîrlei Noroaele din com. Gropeni; comunică la S. cu iezerul Rîșnițele, iar la N. cu Lata.

Baban (Lacul-lui-), *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, plasa Margineа-d.-s. Vezi Lacul-lui-Baban.

Babanului (Dealul-), *deal,* în com. Ceplenița, pl. Bahluiul, jud. Iași; se întinde de la V. spre E., printre satele Ceplenița și Buhalnița.

Babanului (Șesul-), *șes,* în com. Ceplenița, pl. Bahluiul, județul Iași, între satele Ceplenița și Buhalnița.

Babe, *munte,* în com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat între schitul Tarcăul și hotarul Transilvaniei.

Babei (Pîrciul-), *colină,* în com. Mănești, căt. Reghinești, jud. Buzău, acoperită de izlaz al moșnenilor.

Babei (Dealul-), *deal,* pl. Munteluĭ, com. Văsilești, jud. Bacău, situat d'a stînga Trotușului și lîngă satul Leorda.

Babei (Vîrful-), *deal,* în com. Ederile, pl. Filipești, jud. Prahova, servește de pășune vitelor loc.

Babei (Dealul-), *deal* pe teritoriul comunei Negoești, plasa Vrancea, jud. Putna, despărțit de dealul Zeica, de pe același teritoriu, prin pîrîul Bahna.

Babei (Dealul-), *deal,* în com. Pleșești, jud. Suceava.

Babei (Dealul-), *deal,* se întinde la sudul com. Ciortești, plasa Crasna, jud. Vasluiu; pe lîngă el trece șoseaua Vasluiu-Iași.

Babei (Fîntîna-), *fîntînă,* pe moșia Cordăreni, com. Cordăreni, plasa Prutul-d.-j., județul Dorohoiu.

Babei (Fîntîna-), *fîntînă,* în partea de N. a satului Craești, jud. Tecuciu; conține apă foarte bună de băut.

Babei (Izvorul-), *izvor.* în com. Nehoiașul, jud. Buzău, ese din Vîrful-Babei și se scurge în pîrîul Bîsca-Mare, mai jos de vărsătura izvorului Surducul.

Babei (Vîrful-), *munte,* în com. Nehoiașul, județul Buzău, între muntele Poiana-din-Cale și pîrîul Bîsca-Mare (1240 m.).

Babei (Pietrele-), *munte,* în plaiul Rîmnicul, com. Bisoca, județul R.-Sărat, în partea de apus a comunei; are o înălțime cam de 1000 m.; e acoperit cu pășuni; vara are stîne de oi.

Babei (Valea-), *parohie,* formată din o parte din com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuți, jud. Putna, avînd 3 biserici, din care una parohială cu hramul Sfinții Voivozi și alte 2 filiale cu hramurile Sf. Nicolae și Adormirea.

Babei (Valea-), *pădure,* pe teritoriul comunei Cîmpurile, plasa Zăbrăuți, jud. Putna. Întinderea ei împreună cu a padurei Pîrîul-Sărat, este de 200 fălci (284 hectare). Ambele păduri sunt proprietatea d-lui Alecu Lupașcu.

Babei (Piciorul-), *pisc,* foarte înalt al munteluĭ Siriul, jud. Buzău, are 1345 m. înălțime; se află d'asupra un mic platoŭ acoperit de verdeață, de unde se desfășură una din cele mai frumoase priveliști.

Babei (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pl. Siretul-d.-s., jud Bacău, care șerpuește prin com. Berbinceni, unde udă Văleni. El ese din lunca Văleanca și se varsă în Pîrîul-Cătușeanul.

Babei (Pîrîul-), *pîrîiaș,* în com. Tazlăul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, izvorește dintre ramurile dealurilor numite Coasta-Tazlăului, către apusul dealului Cociorva; curge în direcțiune răsăriteană, străbătînd, aproape de vărsarea sa în rîul Tazlăul, șoseaua județeană Dobreni-Moinești, lîngă kilometrul 43.

Babei (Valea-), *pîrîŭ,* ce izvorește din Fîntîna-Petreanului, jud. Putna, udă comunele Cîmpurile și Fitionești și se varsă în Șușița, la satul Cîmpurile-d.-j.

Babei (Pîrîul-), *pîrîŭ,* vezi Matiesei, jud. Suceava.

Babei (Valea-), *vale,* în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, c. Hagieni.

Babei (Valea-), *vale,* jud. Prahova, izvorește în apropiere de muntele Vîrful-cu-Dor, comuna Predeal, plaiul Peleș; curge de la V. spre E. și se varsă în gîrlița Urlătoarea, în raionul căt. Poiana-Țapului, și împreună în rîul Prahova, pe malul drept, tot în cercul căt. Poiana-Țapului.

Babei-Dobroae (Izvorul-), *izvor,* în com. Cislăul, căt. Buda,

www.dacoromanica.ro

jud. Buzău; se scurge în rîul Cricovul.

Babeĭ-Mira (Izvorul-), *izvor,* în com. Pîrscovul, căt. Bădila, jud. Buzău, ese din muntele Scărișoara și se scurge în Izvorul-Sărĭĭ.

Babele, *com. rur.*, se compune din căt. Găureni (Sterea în actele oficiale) saŭ Dănciulești și Babele, în pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlașca, pe partea stîngă a apeĭ Neajlovul, departe de București 32 kil., de Giurgiŭ 49 kil., iar de Obedeni, reședința plășiĭ, 10 kil. Distanța între cătunele com. este de $2^1/_2$ kil. Numele com. se pare că vine de la un schit de călugărițe bătrîne, care la 1775 era metoc și care se afla pe această proprietate. In el se retrăgeau babele de prin satele circumvecine și care înainte stăpîneaŭ moșia, pănă ce s'a desființat acel metoc și a trecut moșia în stăpînirea mitropolieĭ. Azĭ aparține statuluĭ în puterea legeĭ din 1862, a secularizăriĭ averilor mănăstirești.

In 1887 se afla aci 293 fam. cu 351 contribuabilĭ, saŭ 1271 sufl.

Venitul comunal pe 1886 era de 10639 l., iar cheltuelile de 9525 l.; în 1887 venitul era de 4303 leĭ iar cheltuelile de 3231 leĭ, și în 1888 venitul era de 4060 l. iar cheltuelile de 4024 l. Impozitul total pe roluriĭ al c. în 1888 a fost de 6831 l. 76 b.

Aci se află o școală mixtă cu 5 clase, condusă de un învățător la care, în 1888, a urmat: 34 băeți și 3 fete;—după lege trebuia să urmeze 40 băeți și 10 fete.

In com. este o biserică cu 1 preot și 2 cîntăreți; la această biserică în 1888 s'a oficiat 42 botezuriĭ, 11 căsătoriĭ și 22 înmormîntăriĭ.

In întreaga com. s'a arat în 1887, suprafața de 1130 hect. cu diferite cereale.

Prin această com. curge viroaga Corbi care dă în Neajlov, viroaga Valea-Mueriĭ care dă în viroaga Corbi, viroaga Baba-Stanca și apa Neajlovuluĭ. Aci este lacul Gîsca.

Pe apa Neajlovuluĭ este o moară.

In susul morieĭ se zice că a fost la 1775, schitul saŭ metohul Babele.

De această com. țin pădurile Babele-de-deal și Babele-de-luncă, ambele de 900 hect.

Pe această proprietate trece drumul Zimniceĭ saŭ al Doamneĭ. Aci este un pod ce se zice podul Doamneĭ.

Maĭ trece prin comună: vechiul drum al Olaculuĭ sau vechiul drum al Craioveĭ, drumul Mavrodinuluĭ ce merge prin Ruși-luĭ-Asan.

Babele, *cătun,* pendinte de com. cu acelașĭ nume, situat pe partea stîngă a apeĭ Neajlovul, în pl. Neajlov, jud. Vlașca.

Proprietatea statuluĭ; fostă a mitropolieĭ.

Are suprafața totală de 1750 hect. Are pădure în două trupuri: Babele-de-deal, 750 hect. și Babele-de-luncă, 150, hect.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 64 loc. care aŭ luat 285 hect.

In acest căt. este școala, primăria și biserica. (V. c. Babele).

Babele, *sat* răzășesc pustiit, pe teritoriul com. Găgești, pl. Gîrlele, jud. Putna, așezat pe malul drept al Putneĭ, între Vitănești și Cucueții-de-sub-Măgură. In siliștea luĭ se văd un mare numar de nucĭ. Pe aci trece șoseaua județeană Focșani-Bolotești-Tichirișul.

Babele, *canal,* în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, în dreptul satuluĭ Stelnica.

Babele, *cornet pietros*, jud. Mehedinți, pe șoseaua Severin-Balta-Baia-de-aramă, între hotarul c. rur. Gornovița și Balta.

Babele, maĭ multe *izvoare,* pe teritoriul com. Găgești, pl. Gîrlele, jud. Putna, care s'aŭ captat pentru alimentarea sistematică cu apă a orașuluĭ Focșani.

Babele, *munte,* în jud. Prahova, la stînga munților Jepi, spre valea Ialomițeĭ, înalt de 2060 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre.

Pe el parcă sunt semănate o mulțime de pietre, carĭ primăvara sunt acoperite cu un bogat covor, format de o mulțime de viorele albastre (viola declinata), ce cresc pe ele și cărora poporul le zice *Unghia-pasăreĭ.*

Babele, *pădure,* în jud Vlașca, depinde de com. Babele; proprietate a statuluĭ; se compune din două trupuriĭ: *a)* Babele-de-deal în suprafață de 750 hect. compusă din cer, gîrniță și stejar; *b)* Babele-de-luncă în suprafață de 150 hect. compusă din lemne de șleaŭ, cum: arțar, jugastru, teiŭ, frasin etc. Ambele depind de ocolul silvic Ghimpați. Aŭ început să se exploateze la anul 1861 cea de deal, și la 1866 cea de luncă.

Babele, în jud. Vlașca, fost *schit,* situat în com. Babele

Babele, *stîncă* mare de piatră, jud. Mehedinți, în vîrful munteluĭ cu acelașĭ nume, în hotarul comună rurală Schela-Cladoveĭ. Se poate vedea de orĭ-ce trecă-

www.dacoromanica.ro

tor, în partea dreaptă a şoseleĭ şi caleĭ ferate Turnu-Severin-Vîrciorova. Despre aceste babe se povesteşte următoarea legendă, care s'a transmis din tată în fiŭ, numită legenda babeĭ Dochia şi a fiuluĭ seŭ Dragomir:

«A fost o babă ce se chema Dochia, care avea turme de oĭ sumedenic, cîmpiĭ întinse, munţĭ, dealurĭ şi văĭ, pe care le stăpînea. Avea şi un fiŭ, ce se numea Dragomir, şi noră, femee bună; dar baba fiind din fire cam rea, nu traia bine cu noră-sa, cum fac maĭ toate soacrele cu nurorile, şi ca să-l găsească vină, spre a o urî şi fiul săŭ Dragomir, a trimes-o la rîŭ să spele două feluri de lîna: lînă albă şi lînă neagră. Lîna albă s'o faca neagră, şi pe cea neagră s'o faca albă. Nora-sa a făcut lîna albă, neagra, iar lîna neagra a tot spălat'o şi ea alba nu s'a mai făcut, din care pricina, biata noră era tot mîhnită. Intr'o zi pe cînd ea spala la lînă neagră, D-zeŭ (uniĭ zic Sf Petru) a venit la ea şi a întrebat'o: de ce eştĭ necajită, şi tot spelĭ la lînă? ea i-a spus ca a trimes'o soacra-sa sa spele lîna alba pana o înegri şi pe cea neagra pana o albi. Ea a făcut lîna alba neagra; iar pe a neagră o tot spală şi nu se mai face albă.

Atuncĭ D-zeu i-a dat o chită (buchet) de ghioceĭ pe care să o ducă soacra-seĭ; i-a dus'o şi baba vazînd ghioceiĭ a strigat pe fiul sau Dragomir: «Dragomire al maichiĭ! uite a înflorit ghioceiĭ, a venit primavara şi noĭ nu am maĭ pornit oile la munte». Nora-sa iar s'a dus la rîu sa spele lîna neagră ca sa o facă alba. D-zeu iar a venit la ea, însă schimbat, şi iar a întrebat-o ce tot spală la lîna neagră; ea iar i-a spus că a trimis-o soacra-sa, să spele lîna neagră pănă o albi.

Atuncĭ D-zeu i-a dat o chita de fragĭ coapte, s'o ducă soacrai. Ea i-o duse, şi soacra-sa Dochia, văzînd fragile, iar a strigat pe fiul săŭ Dragomir: «Dragomire al maichiĭ! uite, s'au copt fragile, a venit vara, şi noĭ nu am maĭ pornit oile la munte, să le masurăm».

Atuncĭ baba Dochia a luat pe ea noua cojoace şi a plecat cu oile, cu fiul sau Dragomir la munte. D-zeu a potrivit atuncĭ, şi a pus treĭ zile de ale vereĭ, de era o caldura mare în cît baba abea a adus oile la munte; iar dupa treĭ zile a dat ploae căldicică, apoĭ o sloată de s'aŭ udat toate cojoacele babeĭ, şi ea le-a lepadat cîte unul, cîte unul, pănă a ramas numaĭ cu unul. Pe urma s'a pus un ger tare, de îngheţa lemnele şi plesneaŭ pietrele, şi baba n'a maĭ putut suferi gerul şi a mers la fiul săŭ Dragomir, care era de altă parte, şi văzîndu-l i-a zis: «Dragomire al maichiĭ! Lumea moare şi plesneşte şi tu cînţĭ în fluerel! Dar el era mort şi înghetat cu sloete de ghiaţă la gura; apoĭ a înghe,at şi baba Dochia cu oĭ cu tot, şi s'a prefăcut în sloiŭ de piatra şi se află pănă în ziua de asta-zĭ, reprezentată în acest judeţ prin stîncele numite Babele din boldul Babele, muntele Matoraţu şi prin stîncile numite Babele dintre com. rur. Balta şi com. rur. Gornoviţa.

De atuncĭ lumea a numit zilele de la 1 şi pănă la 9 Martie «Babe», numind baba de la întîĭ Martie, baba Dochia, iar pe cea de la nouă Martie, patru-zecĭ de mucenicĭ.»

Legenda babeĭ Dochia se povesteşte, atît de populaţiunea munteană din judeţul Mehedinţĭ, cît şi de locuitorii munteni vecinĭ cu noĭ, bine înţeles de cei de la poalele Carpaţilor. Ea maĭ există şi la Romînii Macedoneni.

Poporul Romîn celebrează prin obiceiu, încă pănă astăzĭ, numele Dochie la 1 Martie de ziua cuhioaseĭ Evdochia, căreea îi consacră cele d'întîĭ zile ale primăvereĭ ast-fel numite Babele, iar a noua zi, nouă Martie, cînd se serbează Sf. 40 Mucenici saŭ Martirĭ, copiĭ au obiceiul a bate pămîntul cu ciomege şi topoare, zicînd vorbele:

Tuna ger şi eşĭ căldură,
Să se facă vremea buna;
Să pornim plugurile
Să brăzdam moşiile.

Iar bătrînii fac turte din făină de grîŭ şi porumb pe care le împung cu ţeava, le coc şi le mănîncă unse cu miere de stup şi ceĭ maĭ beţivĭ ţin a bea 40 pahare de băutură, ţuică saŭ vin, în onoarea celor 40 de Martiri.

Babele, *vale,* judeţul Mehedinţi, numită şi Valea-Babelor, în com. rur. Ilfovăţul, plaiul Cerna.

Babele-Marĭ, *lac,* în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, teritoriul com. Dudeşti.

Babele-Micĭ, *lac,* în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, teritoriul comuneĭ Dudeşti.

Babeşul, Zănoaga şi **Bratocea (Munţiĭ-)**, *moşiĭ* ale statuluĭ, în jud. Prahova, pendinte de mănastirea Znagov, care pe periodul 1888—93 s'aŭ arendat cu 2800 leĭ anual.

Babeşul, *munte,* la N, de com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, udat de pîrîul Cheia la N. şi pîrîul Babeşul la S.

Babeşul, *pădure* a statului, în jud. Prahova, în întindere de 850 hect., pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul.

Babeşul, *pîrîŭ,* în jud. Prahova, izvoreşte din muntele Babeşul, curge de la N.-V. către S.-E. şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, în raionul comuneĭ Măneciul-Ungureni, plasa Teleajenul.

Babeţul, *cătun,* al comuneĭ Pănătăul, jud. Buzăŭ, cu 14 locuitorĭ şi 3 case.

Babeţuluĭ (Lacul-), *lac* mic, în com. Panătaul, cătunul Babeţul, jud. Buzău.

Babeţuluĭ (Coasta-), *pădure,* în com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, 80 hect., face un corp cu Căldura, Malurile şi Nicioaia; proprietate moşnenească.

Babiĭ (Dealul-), *deal,* jud. Mehedinţi, în com. rur. Băseştiĭ.

Babiĭ (Valea-), *vale,* în comuna

www.dacoromanica.ro

Fometeşti, plasa Horezul, jud. Vîlcea.

Babina, *lac,* în judeţul Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Vechie, situat în partea centrală a plăşiĭ şi în cea de miază-zi a comuneĭ; comunică cu grindul Chilia-Vechie prin Gîrla-Jidanuluĭ, cu braţul Sulina prin gîrla Lopatna şi cu lacul Matiţa; partea sa de miaza-noapte poartă numele de Saon; este înconjurat de toate părţile cu stuf; are o suprafaţă de 2 kil. pătraţĭ, 2000 hect.; peştele său este bun şi se exportă la Chilia şi Mahmudia, prin maĭ multe cherhanale (pescăriĭ) de pe malul său.

Babinilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* în jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., comuna Mileşti, izvoreşte din locul numit Infundătura şi se varsa în pîrîul Răcătăul.

Babinof (Braţul-). Unul din numeroasele braţe prin care braţul Chilia se aruncă în mare; el în special stabileşte comunicaţia între braţul principal Chilia şi braţul Cernof. Este situat în jud. Tulcea, plasa Sulina, comuna Svistofca, în partea răsăriteană a plăşiĭ şi a comuneĭ; e lung de 5 kil. şi pe ambele sale malurĭ creşte stuf; la stînga lui se întinde ostrovul Meslin, iar la dreapta se întinde ostrovul Ciornoi.

Baboeşti, *cătun,* în judeţul Olt, pendinte de comuna Valea-Merilor, plasa Mijlocul, situat pe coasta dealuluĭ stîng al gîrleĭ Plapcea, cam în centrul comuneĭ, între Popeşti şi Ţarosesti. Are 225 locuitorĭ, maĭ toţĭ moşnenĭ. Aci se află şcoala şi primăria comuneĭ.

Baboĭ, *pisc,* com. Bălceşti, plasa Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Pe acest pisc se zice, că s'ar fi găsit spărturĭ de oale, cărămizĭ, monede romane, instrumente de fier. Locuitorii povestesc, că pe acest pisc a fost comună în vechime.

Baboĭ, *pîrîŭ,* pl. Băileşti, com. Urzicuţa, jud. Dolj; nu poartă aceeaşĭ numire în tot lungul luĭ. Aşa în N.-V. com. Urzicuţa se numeşte pîrîul Urzicuţa, şi numaĭ în partea de S. a satuluĭ, unde se întîlneşte cu un alt pîrîu, se chiamă Baboĭ. Se varsă în rîul Dasnăţuiul, pe partea dreaptă.

Baboiasa, *iezer,* în jud. Brăila, dă în Scurtul, în partea de N.-E.

Baboiul, *movilă,* în jud. Brăila, numită şi Carabăţ, la 1 kilom. spre S. de satul Scorţarul-Vechiu, servă de hotar între moşiile Scorţarul-Vechiu şi Domeniul Brăileĭ.

In timpul Turcilor pe dînsa era spînzurătoare.

Baboiul, *movilă,* în jud. Brăila, la 1 kilom. spre N. de satul Strîmbul.

Baboţul, *mahala,* în com. rur. Prisăceau, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţĭ.

Babşa, jud. Suceava, mic *afluent* al pîrîuluĭ Sabasa.

Babşa, *punct de popas,* sub poalele muntelui Stînişoara, în jud. Suceava, la gura pîrîuluĭ de la care şi-a luat numele. Aci sunt: un han şi cîte-va case, instalaţiuni forestiere de ale Domeniuluĭ Coroanei. Pe aci trece şi linia ferată pe care se transportă butucĭ din fundul Sabaseĭ la Bistriţa.

Babuci-Culac, *vale* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Silistia-Noua, pe teritoriul comunelor rur. Dobromirul-din-vale şi Enişemlia, (anume pe acela al cat. acesteia, Bazirgian); se desface din părţile răsăritene ale dealuluĭ Smir-Bair; se întinde spre răsărit, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea centrală a plăşii, pe cea nordică a com. Dobromirul-din-vale şi pe cea apusană a com. Enişemlia; se întinde prin tre dealurile Baş-Punar, de o parte, la stînga, şi Chiuciuc-Hagi-Sîrtî, de altă parte, pe dreapta, şi, după un drum de 6 kil. merge de se deschide în valea Urluia, pe stînga, lîngă satul Bazirgian; este dominată de vîrfurile Calaigi şi Bazirgian; printr'însa merge şi un drum vecinal Dobromir-Bazirgian.

Bac-Ciauş, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor Ciucurova şi Atmagea; este maĭ mult o prelungire occidentală a dealuluĭ Pelitul, ce se desface din vîrful Sivri-Tepe, (alt. 236 m.); se întinde spre apus, avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; brăzdează partea apusană a plăşii şi a comuneĭ Ciucurova şi pe cea răsăriteană a comuneĭ Atmagea; se întinde printre pîraiele Dulgherul, afluent al văiĭ Arman-Ceşme sau Slava-Cerkezească; văile Jidini şi Bac-Ciauş, afluenţi ai văiĭ Baş-Chioi; pe muchia sa trece drumul comunal Atmagea-Ciucurova; se ridică pănă la o înălţime de 228 m.; din el îşĭ ia naştere pîrîul Bac-Ciauş, ceĭ udă poalele sale nordice; în partea de miază-noapte are puţine păduri, iar poalele, care merg de se sfîrşesc pe malul pîrîuluĭ Ciucurova, sunt acoperite cu păşuni.

www.dacoromanica.ro

Bac-Ciauș, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Atmagea; izvorește din dealul Bac-Ciauș, de la poalele sale nordice, trece pe sub ele, se îndreaptă spre răsărit, avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; curge pe la poalele dealuluĭ Echili-Orman, unde se unește cu pîrîul Valea-Jidini, și amîndouă unite sub numele de Baș-Chioi merg de se varsă în pîrîul Taița, pe dreapta luĭ, puțin maĭ sus de satul Baș-Chioi, lîngă viile luĭ; cursul său este de 4 kil. (neunit cu Valea-Jidini); curge prin păduri și livezi, brăzdînd partea apusană a plășiĭ și răsăriteană a com.; pe ma'ul său merge drumul comunal Atmagea-Baș-Chioi.

Bac-Cuiusu, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, catunul com. rur. Beilicu, așezat în partea estică a plășiĭ și a comuneĭ la 6 kil. spre N.-E.-E. de reședința Beilicu, pe ambele maluri ale văiĭ Bac-Cuiusu, la poalele N.-V. ale dealuluĭ Echi-Iuiuc-Alceac. Teritoriul său se mărginește la N. cu com. rur. Mîrleanul și Aliman; la E. cu căt. Polucci (al com. Enige din pl. Medjidia), la S. cu com. urb. Cuzgun, și la V. cu căt. Demircea.

Relieful său este foarte acci-

Dealurĭ sunt: Chior-Cuius (alt. 121 m.) la N., Bac-Cuius-Bair (alt. 101 m.) la V., și prelungirile apusane ale dealurilor de pe hotarul de răsărit: Polucci (alt. 78 m.), Azur-Culac-Bair (alt. 82 m.) și Echi-Iuiuc-Olceac, cu vîrful Cuzgun (alt. 181 m.); ele sunt acoperite cu fînețe și păduri întinse și frumoase; movile sunt puține și neînsemnate.

Cursurĭ de apă nu are cătunul, ci numaĭ văĭ întortochiate, între carĭ: valea Mîrleanu la V. și adiacenta sa valea Bac-Cuiusu prin mijloc, trecînd prin sat, Tiutiuluc-Ceair prin colțul N.-E.

Clima în general este friguroasă, dar sănătoasă.

Intinderea totală e de 965 hect., din carĭ 56 hect. ocupate de vatra satuluĭ și grădinĭ.

Populațiunea sa se ridică la 5 fam. cu 21 sufl., ocupîndu-se cu creșterea vitelor.

Bac-Cuiusu-Culac, *vale*, saŭ alt nume al văiĭ Mîrleanu, județul Constanța, nume ce-l poartă de la capatul său și pănă la satul Bac-Cuiusu. Sub acest nume valea se desface din poalele apusane ale dealuluĭ Echiu-Iuiuc-Olceac; se îndreaptă spre miazănoapte, avînd o direcție generala de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea N.-E. a plășiĭ, pe cea orientală a comuneĭ Beilicu și pe cea sudică și centrală a cătunuluĭ său Bac-Cuiusu; drumul și-l face numaĭ prin pădurĭ; este tăiată de drumul județean Ostrov-Cuzgun; ea este dominată de dealul Echi-Iuiuc-Olceac și anume de vîrful cel înalt Cuzgun.

Bacalbașa, vechiŭ *han* saŭ ratoș, pe teritoriul com. Tulucești, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, pe șoseaua județeană, la depărtare de vr'o 12 kil. de la Galațiĭ. Numele îl are de la fostul proprietar al moșieĭ respective Bacalbașa. De la acest punct, drumul se împarte în două, către Bîrlad-Fălciŭ și către Cuca.

Bacalul, *deal*, în jud. Fălciu, pe teritoriul com. Bazga, pl. Podoleni, în partea de N.-V.; a fost acoperit cu pădure; acum e loc de cultură.

Bacargic-Tepe, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Constanța, pe teritoriul com. rur. Gargîlacul, este așezat pe culmea dealuluĭ Movila-Căldăreĭ, avînd o înălțime de 35 metri, dominînd prin înălțimea sa cătunul Gargîlacul-Mic, lacul Gargîlacul, drumul ce duce de la Cara-Coium la Chior-Cește și marea; este punct trigonometric de I-iul grad; este așezat în partea răsăriteană a plășiĭ, sudică a comuneĭ și răsăriteană a cătunuluĭ Gargîlacul-Mic, de care se află departe cu $1\frac{1}{8}$ kil.; este artificială și este acoperită toată cu verdeață.

Bacău, *județ*, numit ast-fel de la capitala sa. Unul din cele 32 districte ale Romîniei, și unul din cele 13 ale Moldoveĭ, întinzîndu-se de la șesul Siretului pănă în creasta munților Carpațiĭ, la hotarul țăriĭ spre Ardeal, și coprinzînd valea de jos a Bistrițeĭ și aproape întreg cursul Trotușuluĭ. Teritoriul său de 411318 hectare se coprinde între 46° și 46°,42' latitudine boreală și între 23°,42',35" și 24°,55' longitudine Est. Lungimile cele maĭ marĭ ale județuluĭ sunt: în senzul de la N. la S., măsurat pe merid. 24°,26',30 de 72000, m., iar în sensul de la V. la E., măsurată pe paralelul 46°, 31', 30", de 92,475 m.

Hotarele. Teritoriul seŭ se mărginește: la N. cu județele Neamțu și Roman; la N.-E. cu județul Tutova; la E. cu județul Tecuciŭ; la S.-E. și S. cu județul Putna; iar la Vest cu Transilvania. Hotarele amănunțite sunt după cum urmează:

a) Hotarul cu jud. Neamțu, începe în granița despre Ardeal, aproape la 3750 m. la Nord de muntele Ciudomir; apoi hotarul merge în direcție generală către E.; înconjoară izvoarele apeĭ Camînca și ale apeĭ Asăul, de unde, în acest senz, aproximativ la 21000 m. hotarul ur-

www.dacoromanica.ro

mează pe pîrîul Coman (Pîrîul-Negru) şi cam la 25500 m. iar începe pe uscat; la 29000 m. străbate apa Tăzlăul-Mare; la 30000 m., atinge hotarul despărţitor între plăşile Tazlăul-d.-s. şi Bistriţa-d.-s.; de aci hotarul merge în senzul N.-E. până la 35000 m., de unde iar ia de odată direcţia spre E. şi la 41000 m. dă în apa Bistriţa; apoĭ la 43000 m. trece prin calea ferată Bacăŭ-Piatra, şi ceva maĭ departe prin şoseaua cu aceeaşĭ direcţie şi în fine, la 45000 m., se termină hotarul cu judeţul Neamţu, la satul Pîrîul-Runculuĭ, unde începe a se hotărî cu Romanul.

b) Hotarul cu judeţul Roman începe de la satul Pîrîul-Runculuĭ, trece în direcţia E.-N.-E., pe o distanţă de 5000 m., şi apoi se duce spre E.; iar la 8000 m. taie calea ferată Bacău-Roman şi înainte, la 9500 m., şoseaua cu aceeaşi destinaţie; urmează tot această direcţie până ce, la 13000 m. dă în rîul Siret; apoi continuă pe acest rîu spre S., până la 19000 m., şi străbate Siretul în direcţia estică la 28000 m.; trece apa pîrîului Odobul, până la 35500 m., unde se găseşte satul Fundul-Tutova, judeţul Tutova.

c) Hotarul cu judeţul Tutova începe în direcţia S.-E., şi se termină la s. Ţigara-d.-j., jud. Bacău.

d) Hotarul spre jud. Tecuciŭ pătrunde cu un colţ în interior şi apoi apucă iar direcţia S.-E., dă în apa rîului Berheciu, şi presintă încă două colţuri spre V. De la satul Filipeni se îndreaptă limita spre S. şi dă în apa Fulgerişul şi de aci în direcţia V.-S.-V., la 35300 m., unde dă în apa Siretului la Dieneţ. Aci se termină hotarul cu judeţul Tecuciŭ şi lungimea lui este de 35300 m.

e) Hotarul spre jud. Putna începe, de la Dieneţ de pe apa Siretuluĭ, pe care o trece apucînd spre V., la 4200 m., şi taie calea ferată Focşani-Bacăŭ şi îndată şi şoseaua tot cu aceeaşĭ destinaţie; de aci, după o lungime de 12400 m., în dreptul comuneĭ Gropile, hotarul ia direcţia S.-S.-E. până la 26400 m., unde dă într'un pîrîiaş, pe care-l urmează până la 28600 m., la vărsarea luĭ în Trotuş; apoĭ străbate Trotuşul, calea ferată şi şoseaua Adjud-Ocna; de acolo hotarul urmează direcţia S.-V. avînd cîte-va micĭ deviaţiunĭ până la poalele munteluĭ Clăbucul, de pe hotarul Transilvanieĭ.

Se notează aci că hotarul către judeţul Putna, după ce trece şesul Siretului, intră în regiunea munţilor, trecînd prin zările culmelor. Lungimea hotaruluĭ este de 74100 m.

f) Hotarul spre Transilvania începe de la muntele Clăbucul, în direcţie generală N.-N.-V., cu multe deviaţiunĭ; la 6000 m. dă în apa Caşinul, prin pîr. Clăbuc şi în jos pe apa Caşinul, apoĭ se urcă pe muntele Coarnele, trece în muntele Runcul-Alb şi la 16000 m. străbate şoseaua Oneşti-Sărata; se urcă prin valea pîrîuluĭ Cernica pe muntele Cernica; apoĭ trece dealul Brezoĭ, şi, la 24000 m., dă în pîrîiaşul Pescarul, pe care'l urmează în jos până la vărsarea sa în rîul Slănicul, la 25300 m.; de unde merge în sus pe pîrîul Cheşcheş, la 26300 m. şi apoĭ străbate pîrîul Puful, la 27500 m. La 31000 m. trece prin muntele Şandrul-Mare şi Şandrul-Mic, la 33000 m. prin Ţiganca şi Nemira-Mare şi la 34000 m. dă in pîrîul Nemira; apoĭ la vale la 39000 m. intră în pîrîul Berzăuţi; apoi în jos urmează pe acesta până la 46000 m., unde dă în pîrîul Uzul; în sus pe acesta, la 47250 m., şi de aci înainte, la 51000 m., trece prin Piciorul-Oprejesculuĭ şi prin curmătura Muieruşul, unde dă în pîrîul Muieruşul şi apoĭ în pîrîul Cărunta şi înainte, până la 53000 m., unde dă în pîrîul Ciobănaş şi înainte în sus pe acesta până la 57300 metri de aci, urcîndu-se pe zarea munteluĭ Şolintarul, trecînd piscul, coboară pe Şolintar la 61500 m. şi înaintă în jos pe acesta până la 65000 m., unde dă în pîrîul Şuliţa; de aci în sus pe acest rîŭ, la 73000 m. până la pîrîul Agăpioasa şi pe acesta în sus până la 76600 m. şi trecînd culmea pe un picior de munte numit Cherecbiuc, la 78000 kil. coborînd, dă în pîrîul Ciugheşul, pe care-l urmează în sus până la 81000 m.; de aci străbătînd zarea munteluĭ Voica, apoĭ muntele Apahauş, muntele Arşiţa-Popiĭ şi muntele Aldămaş din şira Hauşuluĭ până la 91000 m., dă în apa Trotuşuluĭ la pasul Ghimeşul, şi pe acesta în sus, la 91300 m., pană la gura pîrîului Ciudomir, urmînd iar în sus până la 98000 m. la poalele Ciudomirului-Mare, pe care, maĭ trecîndu-l, mai merge în direcţia N. pană la 102000 m. la muntele Tarcău.

Forma. Dacă de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni în Siret ducem o linie la satul Hîrja de pe Oituz, obţinem un paralelogram ale cărui laturĭ merg de la pasul Oituzului la muntele Ciu domir, apoi la satul Serbeşti lîngă intrarea Siretuluĭ în judeţ; de acolo la satul Răcăciuni şi în fine la pasul Oituzului. La acest paralelogram se alătură spre E. un sector de cerc a căruĭ coardă este apa Siretuluĭ de la Şerbeşti la Răcăciuni şi spre S. un trapez cu laturile paralele, care merg de la satul

www.dacoromanica.ro

Gropile la pasul Oituzul şi de la eşirea Trotuşuluĭ din judeţ la pîrîul Lipşea; laturile neparalele sunt, pe de o parte lanţul Carpaţilor, de la pasul Oituzul la pîrîul Lipşea şi pe de altă parte o linie care de la satul Gropile, se coboară spre S.-E. paralel cu rîul Trotuşul.

Configuraţiunea tărîmuluĭ. — *Regiunĭ.* — Pămîntul acestuĭ judeţ se poate împărţi în treĭ regiunĭ:

1. Regiunea dealurilor din stînga Siretuluĭ, de la hotarele judeţelor Tutova şi Tecuciu pănă în valea sa, ocupînd o întindere de 57996 hect.

2. Regiunea şesurilor ce se întinde de la malul stîng al Siretuluĭ pănă la o linie formată de şoseaua Adjud-Oneşti-Helegiul şi înainte în sus pe Tazlăul pănă la Teţcanĭ, apoĭ pe şoseaua Bacău-Ocna pănă ce dă în hotarul judeţuluĭ Neamţu, în apropiere de satul Balcani; aceastăregiune ocupă o întindere de 111672 hect.

3. Regiunea munţilor ţine de la linia mai sus descrisă şi pănă la hotarul judeţuluĭ spre Austro-Ungaria, avînd o întindere de hect. 241650.

Idrografie şi orografie. Artera fluvială cea mai însemnată a judeţuluĭ Bacău este Siretul, care îl străbate în partea sa orientală. Toate apele secundare ce-l udă sunt afluenţĭ şi sub-afluenţĭ aĭ Siretuluĭ. Apele acestuĭ judeţ sunt de munte, cu caracter torenţial în regiunea muntoasă. Cînd este secetă sunt aproape uscate, dar îndată ce plouă, ele se umflă şi se revarsă făcînd marĭ stricăciunĭ ferăstraielor, podurilor, holdelor şi chiar locuinţelor săteştĭ.

Pe malul stîng al Siretuluĭ, în regiunea dealurilor, avem ca afluenţĭ aĭ luĭ:

1. pîrîul Odobul.
2. Pîrîul-Moriĭ.
3. Răcătăul.
4. Dieneţul.
5. Fulgerişul.

Tot în această regiune însă, la extremitatea eĭ orientală, curg:

6. pîrîul Berheciul care după ce primeşte Blidariul, Rahova, Viea-Popiĭ, Ungureni, Runcul, Bota, Piscul-Eaculuĭ, Staniştea, Troienita, Poenile şi Ghirineasa, se varsă în rîul Bîrlad

7. pîrîul Dunăvaul care se varsă tot în rîul Bîrlad.

Cei cinci primi afluenţi directi aĭ Siretuluĭ sunt despărţiţĭ de ceĭ doĭ ultimĭ, tributarĭ aĭ Bîrladuluĭ, printr'o serie de dealurĭ zise ale Bîrladuluĭ, care prezintă, pănă în malul Siretuluĭ, la satul Dieneţul, următoarele piscurĭ: Blidariul, Rahova, Viea-Popiĭ, Ungureni, Bota, Piscul-Laculuĭ, Staniştea, Troienita, Piscul-Popiĭ, Poenile şi altele.

Din acestea se ramifică spre Apus alte treĭ şirurĭ de dealurĭ: unul desparte Odobul de Pîrîul-Moriĭ sau Valea-Mare, prezintînd piscurile: Tutova, Ţigara, Trestia, Bobeica, Brusturosul şi altele.

Al doilea desparte Răcătăul de Valea-Mare şi Siretul, prelungindu-se pănă la satul Gura-Racătăul, avînd piscurile: Cucuieţi, Dealul-Corbuluĭ, Porcari, Giurgiul, Dealul-Bisericiĭ şi altele.

Al treilea şir desparte Dieneţul de Fulgerişul cu piscurile: Poenilor, Stîlpul, Dealul-Mare, Hămeiul şi Dieneţul.

Despre răsărit, servind de hotar judeţuluĭ Băcăŭ, aflăm o altă ramificaţiune de dealurĭ, care desparte Berheciul de Pîrîul-Zeletinuluĭ şi prezintă piscurile: Băiceni, Băinacul, Raiul, Spria, Tarniţa, Pădureni, Petreşti, Domniţa şi Berheciul; iar altul maĭ mic ce se întinde între Berheciul şi Dunavăţul, avînd piscurile: Coroiul, Clenciul, Măgura, Palanca şi Dobriana.

In regiunea şesurilor se largeşte cîmpia care începe de pe malul stîng al Siretuluĭ, prelungindu-se pe malul săŭ drept, unde se confundă cu a rîuluĭ Bistriţa, fiind-că ultimele rămurele ale munţilor Bistriţeĭ-Marĭ se sfîrşesc maĭ sus în judeţul Roman.

De la Bistriţa şi Siret în direcţia apusuluĭ se ridică tărîmul încetinel, uniform, şi este d'abia brăzdat de către micĭ pîraie, parte tributare Bistriţeĭ şi Siretuluĭ, curgînd spre E., parte cu scurgere spre V., în Tazlăul-Mare şi în Trotuşul; ele sunt despărţite la izvoare de slabele ramificaţiunĭ ale munţilor Tazlăuluĭ, care venind din judeţul Neamţu, se prelungesc spre S.-E., maĭ întîiŭ între Bistriţa şi Tazlăul-Mare şi apoĭ între acesta şi Trotuşul pe de o parte, iar pe de altă parte, spre Siret; apoĭ ele părăsesc teritoriul judeţuluĭ spre a pătrunde în judeţul Putna, cu numele de şirul Ciortolomuluĭ.

Cele mai însemnate piscurĭ ale acesteĭ serii de dealurĭ, care împarte în două secţiuni longitudinale regiunea şesurilor, sunt:

Pescăreni, Opcina, Boiţa, Săcrieşul, Crăciuna, Piatra, Casandra, Capul, Dealul-Şipoteluĭ, Buda, Comoara, Ţiganul, Prăjila, Dealul-Buzeĭ, Andrieşeşti, Cornetul, Chicerea, Căpăţîna, Runcul, Pleşa, Tocila, Dealul-Mănăstirii, Piscul-Stîniĭ, Măgura, Călugăra saŭ Dealul-Mare, Măgura, Sohodolul, Runcul, Trestia, Teleanca, Boşoteni, Pietricica, Cărunta, Dealul-Nou, Dohotariul, Plopul, Bradul, Tîmpoia, Vărzărişul, Cleja, Ciungul, Piatra-Vînătă, Bălăneasa, Măgura, Arşiţa,

www.dacoromanica.ro

Peşterea, Leordoaia, Mocirla, Cîrligatul, Tinoasa, Ciortanul, Ţeţeica, Măgura, Cireşul, Bălanul, Benea, Ciocanul şi Bobeica.

De pe povîrnişurile orientale ale acestor culmĭ:

Bistriţa primeşte pe dreapta pîraiele:

1. Dragova.
2. Blăgeşti.
3. Prejoaia.
4. Trebişul (Bîrnat).
5. Negelul.
6. Pîrîul-Liuzilor, unit cu
7. Bălţata.

Siretul primeşte pe malul său drept, de la confluenţa sa cu Bistriţa în jos pîraiele:

1. Valea-Mare.
2. Cleja.
3. Valea-Rea.
4. Răcăciuni, încărcat cu apele pîrîuluĭ.
5. Berindeşti.

De pe clina occidentală a şiruluĭ de dealurĭ se duc:

In Tazlăul-Mare, pe malul său stîng, pîraiele:

1. Valea-Largă.
2. Comanul.
3. Valea-Rea.
4. Drăgugeşti.
5. Brătila.

Trotuşul pe malul său stîng, de la confluenţa sa cu Tazlăul-Mare, primeşte numaĭ un pîrîu maĭ însemnat:

1. Pîrîul-Mare, încărcat cu pîrîaşele:
2. Unghiuluĭ şi
3. Pîrîul-Şerboaiei.

Regiunea munţilor este străbătută în direcţia N.-V. spre S.-E. de rîul Trotuşul, care, de la pasul Ghimeş şi pănă la judeţul Putna, primeşte pe stînga pîraiele:

1. Ciudomirul.
2. Camînca.
3. Şugurul.
4. Cracul-Drăcoi.
5. Agăşul.
6. Asăul.
7. Urmenişul.
8. Plopul.
9. Larga.
10. Caraclăul.
11. Tazlăul-Mare, rîŭ care curge de la N.-V. spre S.-E. şi primeşte la rîndul său, pe malu-ĭ drept, pîraiele:
12. Pîrîul-Negru saŭ Coman, cu o mulţime de subt afluenţĭ:
13. Ludaşi.
14. Solonţul.
15. Tazlăul-Sărat, pe care îl primeşte la Teţcani.
16. Cerna.
17. Pîrîul-Moreni.
18. Pîrîul-Chicera.

Pe dreapta primeşte Trotuşul pîraie multe, carĭ curg în văĭ adîncĭ, transversale în raport cu direcţiunea Carpaţilor, şi anume:

1. Popoiul.
2. Ciugheşul, care primeşte pe stînga pîrîiaşele:
3. Hauşul şi
4. Voica.
5. Sulţa, se scurge în Trotuş primind pe stînga pîrîiaşul:
6. Agăpioasa, iar pe dreapta:
7. Şolintarul.
8. Ciobănaşul, se varsă în Trotuş încărcat cu pîrîiaşele:
9. Cărunta şi
10. Muieruşul.
11. Leloaia, afluent al Trotuşuluĭ ca şi:
12. Chiricelul.
13. Şupanul, încărcat cu:
14. Şupănelul şi cu:
15. Pîrîul-Socilor.
16. Pîrîul-Văiĭ-Malului.
17. Dărmănească, avînd confluenţă la satul Dărmăneşti,
18. Uzul, care primeşte pe dreapta pîraiele:
19. Bărzăuţi şi
20. Pîrîul Izvorul-Negru, iar pe stînga:
21. Pîrîul-Piticilor.
22. Doftana, tributară Trotuşuluĭ, este încărcată pe stînga cu pîraiele:
23. Cracul-cel-Mare.
24. Fundul-Ciungetuluĭ.
25. Slănicul se varsă în Trotuş în faţa oraşuluĭ T.-Ocna.
26. Oituzul, care se varsă la Oneştĭ şi se încarcă pe dreapta la satul Herăstrău cu pîrîul:
27. Lesunţul.
28. Caşinul, tributar al Trotuşuluĭ, care primeşte pe stînga pîrîul:
29. Curiţa, iar pe dreapta pîrîul:
30. Haloşul-Mic.
31. Haloşul-Mare, şi maĭ în susul apeĭ pe:
32. Calăsăul şi pe
33. Zboina.

Trotuşul maĭ primeşte pe dreapta:

34. Căiuţul-Mic.
35. Căiuţul-Mare.

Din punctul de vedere orografic, avem de observat, că nicăerĭ alt unde-va în Moldova şirurile maĭ de munţĭ ale Carpaţilor orientalĭ nu intră de la hotar maĭ departe înăuntrul ţăreĭ.

Această regiune muntoasă s'ar putea împărţi în două printr'o linie care ar uni satul Comăneşti cu Tîrgul-Ocna şi acest oraş cu mănăstirea Bogdana.

Partea din dreapta a acesteĭ linii spre apus cuprinde şiruri cu piscuri a căror înălţime variază între 1400 m. şi 1600 m.; ele îşĭ aŭ cea maĭ mare lărgime între obîrşia Caşinuluĭ şi tîrgul Căiuţul, în linie dreaptă de la S.-S.-V. spre N.-E. Intr'această parte munţiĭ sunt străbătuţi în curmeziş de cele două trecătorĭ principale din valea Oituzului, la Poiana-Sărată din Transilvania, şi din Valea-Trotuşului, prin Palanca şi pasul Ghimeş, tot în Transilvania.

Intre acestea maĭ sunt încă treĭ trecătorĭ maĭ micĭ prin va-

www.dacoromanica.ro

lea Uzuluĭ, a Doftaniĭ şi a Slăniculuĭ, care de asemenea străbat în Transilvania.

In partea de la stînga a acesteĭ liniĭ, ultimele ramificaţiunĭ ale şirurilor muntoase cad repede în văile Tazlăuluĭ-Sărat şi ale Trotuşuluĭ.

Cele maĭ însemnate şiruri sunt:

In partea nord-vestică a judeţuluĭ se găseşte un masiv muntos, care străbate şi judeţul Neamţu pănă în malul Bistriţeĭ şi al afluentuluĭ săŭ Bicazul, avînd ca vîrf maĭ culminant Tarcăul-Mare, cu 1668 metri, situat la colţul Nord-Vest al judeţuluĭ, de unde se ramifica două şire: una ia direcţia spre Sud, urmînd graniţa jud. Bacău spre Transilvania, numită Culmea Ciudomir. cu vîrfurile Ciudomirul-Mare, 1681 m. şi Ciudomiraşul pănă în valea Trotuşului; iar alta, culmea Gosmeanului, prin judeţul Neamţu, aproape de limita acestuia spre judeţul Bacău, cu direcţia spre N.-E. In cea dintîĭ naşte:

1. Un şir, care din muntele Ciudomirul-Mare, trece prin piscul Ciudomiraşul şi apoi se curmă spre S.-E. pănă în dreptul satului Brusturoasa, de-alungul văeĭ Camînca.

2. Şira numită Pietroasa, care, din muntele Tarcăuluĭ, ia direcţia S.-E. între pîraiele Camînca şi Asăul, cu vîrfurile: Socilor, Socior (1335 m.), Preutesele (1345 m.), Pietrosul, Alunişul, Muncelul (1296 m.), Danciul şi Gardul. Din această şiră se desprind spre V. masivele Paloşul (1188 m.) şi Măceşul (1288 m.).

3. Şira Moineştilor, care naşte în com. Gosmeanul, jud. Neamţu, şi trece prin piscul Geamăna (1447 m.) la limita judeţelor, de unde se prelungeşte spre S. între Asăul şi Tazlăul-Sărat, prezintînd piscurile: Strigoiul (1248 m.), Runcul-Stînelor (1274 m.), Runcul-Răŭ (1221 m.), Taşbuga (1156 m.) şi Dealul-Santa, unde susţine un podiş pe care se află aşezat tîrgul Moineşti şi unde se găseşte şi pasul Moineşti.

Din acest podiş şira se continuă în direcţia spre S.-E. cu vîrfurile: Tarniţa, Obcina-Berzunţuluĭ, Ursoaia, Ouşorul, Drăcoaia şi Dealul-Salinelor pănă în Trotuş la Tîrgul-Ocna; tot din acest podiş spre E. se ramifică pe malul drept al Tazlăuluĭ-Sărat, către satul Leontineşti, munţiĭ Gilea şi Maloiul; spre S.-E. şira se prelungeşte în direcţia Oneşti, terminîndu-se cu dealul Perchiul. Toate acestea formează o ghebositate cuprinsă între Trotuş şi cele două Tazlăurĭ.

4. Din muntele Geamăna se desprinde şire muntoase numite ale Pietreĭ, printre Tazlăul-Sărat şi ceĭ-l'alţĭ afluenţĭ aĭ Tazlăuluĭ-Mare, pănă la satul Maghireşti, trecînd prin vîrfurile: Fruntea-Coman, Holmul-Geamăna, Uturele-Mic, Uturele (708 m.), (ambiĭ cuprinşĭ între pîrîiaşele Solonţul şi Cucuteĭ) şi Piatra-Crapată.

c) Printre şirele din dreapta Trotuşuluĭ, sunt:

1. Şira Hauşuluĭ, care ţine graniţa, de la piscul Voica în sus, prin piscurile: Făgetul-Alb, Apahauş, Arşiţa-Popoiul şi Aldămaşul, lîngă care se deschide pasul Ghimeş de la Palanca.

Din această culme, la vîrful Apahauş se întind treĭ picioare; iar din Făgetul-Alb şi Voica alte două şi toate despart afluenţiĭ din stînga Ciugheşuluĭ.

2. Intre Ciugheş şi Sulţa se află masivul Cotumba (1220 m.), care la graniţă trece prin munţiĭ Cherecbiuc, dintre Ciugheş şi Agăpioasa, se îndreaptă spre N.-V. pănă în dealul Cotumba, unde se lărgeşte şi ramificîndu-se în muntele Falţueanu, ce se apropie de satul Sulţa, se lasă în Trotuş la satul Cotumba.

3. Şira Bordeĭ, de la E. m. Pelişca (1329 m.), dintre Sulţa şi Ciobănaş, trece prin munţiĭ Solintar, şi se curmă spre muntele Cărunta (1323 m.).

4. Şira dintre Ciobănaş şi Uz, venind din Transilvania, trece prin Piciorul-Obrejesculuĭ (1098 m.), cu direcţia V. spre E. pănă în Trotuş, prezentînd vîrfurile: Chinul, unde se despart treĭ ramure: una trecînd prin muntele Lăpuş spre satul cu acelaşĭ nume; alta spre satul Dărmăneşti şi a treia spre satul Leloaia cu vîrfurile: Leloaia (1048 m.), Leloiţa, Bocna, Chiricel, Goanţa şi Taşbuga.

5. Din vîrful Şandrul-Mare (1650 m.), pleacă: Şira-Oituzuluĭ, care se îndreaptă la N. spre Uz, trecînd prin piscurile Şandrul-Mic, Ţiganca (1634 m.), Nemira-Mare (1654 m.), Farcul-Mare (1654 m.), Farcul-Mic (1346 m.) şi Chilişca (1425 m.), de unde ese Dealul-Mare, care desparte Uzul de afluentele săŭ Pîrîul-Negru.

6. Din Farcul-Mare se bifurcă o şiră, care merge în direcţia răsărituluĭ, spre satul Doftana, despărţind Uzul de Doftana. Aceasta se bifurcă în şira Doftaneĭ, care desparte Uzul de pîrîul Cracul-cel-Mare.

7. Şira Slăniculuĭ, care începe din muntele Şandrul-Mare, trece în munţiĭ Chescheş şi Puful, se îndreaptă între Doftana şi Slănic pănă la Tîrgul-Ocna, prezentînd piscurile: Cireşoaia şi Măgura (717 m.).

8. Culmea Oituzuluĭ, dintre Slănic şi Oituz, pleacă din Lunca-Pescaruluĭ şi trece prin piscurile: Cernica, Cerbul, Piciorul-Borvizuluĭ, Piciorul-Porculuĭ şi Croşna (400 m.).

www.dacoromanica.ro

9. Şira Grozeştilor, care pleacă din Runcul-Alb, desparte Oituzul de Caşin; din ea se ramifică:

10. Măgura-Caşinuluĭ, care trecînd prin Runcu se îndreaptă spre mănăstirea Caşinuluĭ.

11. Şira dintre Caşin şi Şuşiţa (jud. Putna) face parte din munţiĭ Zăbrăuţi, începe în muntele Coarnele şi aruncă spre Caşin, şirele: Sboina-Verde, Sboina-Neagră şi Vîrful-Războiuluĭ, apoĭ Haloşul-Mare şi Haloşul-Mic, şi trece în direcţia răsărituluĭ prin Ursoaia (718 m.), şi Şuiul, chiar pe limita spre jud. Putna. Ultimele ramurĭ ale acesteĭ culmĭ sunt dealurile: Cîrpanului, Goronuluĭ şi Bîlca, prin com. Căiuţ.

Clima. Situaţiunea geografică a jud. Bacău determină şi clima sa. Regiunea muntoasă ce ocupă, către apus, maĭ bine de jumătate din întregul judeţ, împiedicînd intrarea curenţilor maĭ calzĭ despre S.-V. fac ca clima întreguluĭ judeţ să fie maĭ riguroasă. Cu toate acestea, vaile pe care le formează apele Trotuşuluĭ, Tazlăuluĭ, a Bistriţeĭ şi Siretuluĭ, constituesc atîtea canale de ventilaţiune, menite a maĭ egaliza şi îndulci clima. Mijlociile de temperatură ale celor şase lunĭ din primăvara şi vara anuluĭ 1886 comunicate de d. Hepites, directorul Institutuluĭ meteorologic al Romînieĭ, sunt:

Martie	+ 0.7
Aprilie	+ 6.1
Maiu	+ 12.5
Iunie	+ 14.1
Iulie	+ 16.4
August . . .	+ 18.0

Temperatura medie a anuluĭ, dedusă din observaţiunile directe, plus minima, a fost pentru anul 1888: Letea + $7^0.6$; Bucureşti + $8^0.5$, dedusă numaĭ din observaţiunile directe de la 8 a. m., 2 p. m. şi 8 p. m. A fost dar maĭ friguros anul la Letea şi probabil şi pe şesurile jud. Bacău, de cît în Bucureşti.

Căldura cea maĭ mare a fost la Letea în zilele de 27 Iulie, 2 şi 3 August, cu + 36^0.

In Bucureşti, în ziua de 16 August cu + $36^0.8$.

Frigul cel maĭ mare a fost la Letea în ziua de 2 Ianuarie, cu — 25^0.

In Bucureşti în ziua de 4 Ianuarie cu — $30^0.5$.

Diferenţa între extreme a fost dar:

La Letea de 61^0.

La Bucureşti, de $67^0.3$.

In anul 1888, temperatura de — $30^0.5$ a fost cea maĭ scăzută din toate cîte s'a observat de la 1857—1892.

Diferenţa maximă a temperatureĭ care s'a observat în cursul uneĭ zile a fost: la Letea 23^0, în zilele de 4 şi 5 Octombrie, între + 35^0 şi + 12^0 şi între 32^0 şi + 9^0.

In Bucureşti 21^0, la 24 Septembrie, între + 25^0 şi + 4^0.

Mijlocia anuală a variaţiunilor diurne a fost, la Letea $11^0.8$; în Bucureşti, $11^0.4$.

Mijlocia maximelor:

La Letea + $14^0.6$; în Bucureşti + $14^0.9$.

Mijlocia minimelor:

La Letea + $2^0.8$; în Bucureşti + $3^0.5$.

Mijlociile anuale ale observaţiunilor directe:

8 ore a. m.	2. p. m.	8. p. m.
La Letea + $7^0.7$	+ $12^0.4$	+ $7^0.6$
In Bucur. + $7^0.6$	+ $14^0.1$	+ $8^0.8$

Zile de îngheţ:

La Letea, îngheţ parţial 53; îngheţ total 64 zile.

In Bucureşti, îngheţ parţial 76; îngheţ total 57 zile.

Zile de vară (adică zile în căre maxima a fost de 25 grade şi maĭ sus):

La Letea, zile 105.

In Bucureşti, zile 113.

In cea ce priveşte repartiţiunea vînturuluĭ după direcţiunĭ, vîntul dominant la Letea în 1888 a fost, in timp de nouă lunĭ, cel de N.; numaĭ în treĭ lunĭ aŭ predomnit alte direcţiunĭ: în Ianuarie N.-V. în Martie S.-V., şi în Iulie S. Direcţiunea principală cu care Nordul îşĭ disputa domnia era cea de Sud.

Acelaşĭ lucru îl găsim însă şi maĭ pronunţat, cînd studiem roza vînturilor pe anotimpurĭ şi maĭ ales pe anul întreg. Aci vedem că Nordul domină cu 38.18 % şi că imediat după aceasta vine Sudul cu 22.17 %; ast-fel în cît, pentru întreg anul 1888, nu rămîn de cît 39.65 % pentru toate cele-l-alte direcţiunĭ principale ale rozeĭ vînturilor; 20 % din acest rest vin de la N.-V., urmînd deschiderile formate prin văile Bistriţeĭ, Tăzlăuluĭ şi Trotuşuluĭ în zidul Carpaţilor, iar 12 % vin de la S.-V.

Putem face oare-care rezerve asupra concluziunilor ce ar voi cine-va să tragă din datele comunicate, căcĭ nu s'au putut avea în vedere de cît observaţiunile făcute într'un singur an, şi anume în anul 1888, care sub raportul meteorologic s'a prezintat în toată Europa ca un an excepţional.

Se poate însă trage concluziunĭ asupra climeĭ, din observaţiunile anuluĭ 1888, fiind-că se găsesc diferenţe sistematice între observaţiunile făcute în acelaşĭ an şi în Bucureşti, a căruĭ climă a fost studiată de d. Hepites pe temeiul observaţiunilor făcute în timp de 32 de anĭ, de la 1857—1888.

Producţiuni. a) Minerale. Judeţul posedă o bogăţie nemărginită în straturile de sare de pe malul stîng, al Trotuşuluĭ for-

www.dacoromanica.ro

mînd corpul subteran al dealurilor după acest mal, care este de formaţiune eocenică superioară. Stratul ce se exploatează dă anual 17000000 kilogr. sare, care socotindu-se 9 leĭ suta de kilogr. cum se vinde în localitate, aduce statuluĭ un venit de leĭ 1350000 (vezĭ Tîrgul-Ocna, saline). In multe părţĭ la Grozeşti, la Dealul-Nou (Sărata), etc., se găseşte sarea chiar la suprafaţa pămîntuluĭ.

In partea munţilor se exploatează păcura, din care se extrage petrolul, maĭ cu seamă la Teţcani, Cîmpeni (petrolul galben pe Dealul-Pîrjol), Solonţul, Stăneşti, Valea-Arinilor (Tazlăul), Moineşti, Comăneşti, Doftana, Tîrgul-Ocna, Hîrja, Manăstirea Caşinul, etc. Producţiunea anuală este de 7000000 kilogr. petrol, acum vre-o 20 de anĭ nu da nicĭ sfertul din producţiunea de astăzĭ.

Straturile de cărbunĭ de pămînt, de formaţiune maĭ nouă, lignită, care se găsesc la Brusturoasa, Comăneşti, Dărmăneşti, Doftana şi Căiuţul (Ursoaia), nu se exploatează. Lignita de la Comăneşti, expusă şi premiată la Paris în anul 1867 cu ocaziunea Expoziţiuneĭ din acest oraş, este de o calitate foarte bună.

Ozocherita, sau ceara de pămînt, s'a găsit nu numaĭ la Moineşti, la Solonţ, ci şi în Valea-Slăniculuĭ, aproape de T.-Ocna; dar nu se exploatează de cît la Solonţ. Cele două puţurĭ de ozocherită de la Solonţ daŭ 700 păna la 800 kilogr. pe săptămînă, care se transportă la Moineşti, unde se rafinează în fabrica d-luĭ L. Löbel. Parafina ce se extrage de aci se vinde, cea galbenă, cu 2 leĭ 50 b. kilogr. şi cea albă, cu 3 leĭ kilogr.

Piatră de var se găseşte la Grozeşti, din care se scoate var hidraulic de o foarte bună calitate.

Cariere de piatră de var se găsesc la Rădeana, la Valea-Seacă (c. Bogdana) şi la Solonţ, care daŭ un var de o calitate prea bună. S'a maĭ găsit un fel de marmură (alabastru), în multe localităţĭ dintre Tazlăul şi Siretul, cea ce face să se presupună că există blocurĭ marĭ subterane. Gips se găseşte la locul numit Domniţa (v. a. c.).

Apele minerale. In acest judeţ se găsesc cele maĭ vechĭ şi maĭ renumite ape minerale din ţară.

Băile Slănicul, a căror exploatare datează de la începutul secoluluĭ, urmează progresînd în fie-care an. Ele sunt alcaline, muriatice, sulfuroase şi feruginoase, în număr de 10 izvoare; s'au descoperit şi altele, care nu sunt încă întrebuinţate.

Băile Năstăsachi, din coastele Tirguluĭ-Ocna, conţin aceleaşĭ elemente ca cele de la Slănic, cu micĭ diferenţe.

Băile Sărata (Dealul-Nou), nu departe de Bacău, conţin sare multă şi iod.

Apele de la Tîrgul-Ocna numite Vîlcica, ce se scurg de la saline, sunt sărate şi iodurate. Ape sărate numite în genere Slatine, sunt aproape pretutindenĭ în acest judeţ şi anume: la Grozeşti, Mănăstirea Caşinul, Berzunţul, Solonţul, Podurile, Valea-Rea, Valea-Mare, Valea-Arinilor, Luncani, Slobozia-Luncani, Baseşti, Măgireşti, Schitul-Frumoasa şi Sănduleni.

Ape sulfuroase numite în genere Puturoase, se găsesc prin comunele Grozeşti (Puturosul), Gropile (Ruptura şi Puturosul), Măgireşti (Stăneşti), Solonţul şi Cucuieţi, pe Valea-Tazlăuluĭ.

Ape acidulate, numite în genere de popor Borghisurĭ, se maĭ găsesc prin Valea-Doftaneĭ.

Pe teritoriul comuneĭ Grozeşti s'aŭ găsit ape feruginoase, la Hatman; ape carbonice se află tot în această comună la dealul Albert; iar la Manaşca sunt emanaţiunĭ de gazurĭ şi apă, care ţîşneşte din pămînt pănă la o înălţime mare.

In comuna Văsieşti, pe pîrîul Glodul, se găsesc izvoare, numite de popor «apă de guşă», căcĭ are credinţă că acele ape tămăduesc guşa.

b) Vegetale. Clima răcoroasă, calitatea bună a soluluĭ, maĭ cu seamă în şesul Siretuluĭ, mulţimea apelor curgătoare care adapă văile, toate acestea sunt tot atîtea cauze ce fac din jud. Bacăŭ una din cele maĭ mănoase părţĭ ale ţăreĭ. Pe lîngă calitatea excepţională a soluluĭ săŭ, se adaogă, precum văzurăm, bogăţiĭ naturale ascunse în munţĭ, care însă numaĭ în parte sunt exploatate.

Pămînturile de cultură nu ocupă nicĭ un sfert din întinderea judeţuluĭ, adică 97907,42 hect. din 411318,90 hect., întinderea întreguluĭ judeţ.

La cîmp se seamănă maĭ mult grîu roşu de Roman, grîŭ de Banat şi orz; la munte, porumb, secara şi ovăz de foarte bună calitate.

In judeţul Bacău, prin introducerea unor metoade maĭ bune în lucrarea pămîntuluĭ, prin întrebuinţarea crescîndă a maşinelor agricole, se face plugărie mare; iar, din cauza buneĭ calităţĭ a fînetelor şi a păşunelor, animalele folositoare prosperă, aşa că productul agriculturеĭ în acest judeţ, atinge cifra de 14000000 leĭ, dintre care numaĭ 9000000 pentru cereale şi alte plante.

In regiunea munţilor se află

www.dacoromanica.ro

întinse păşunĭ, care nutresc oile şi caprele din judeţ.

Culturile cele maĭ bune se pot vedea pe moşiile Fîntînelele, Spineni, Calugăra-Mare, Valea-Seacă, Faraoani, Răcăciuni, Gioseni, Horgeşti, Dealul-Mare, Ungureni, Părincea şi Petreşti.

Cultura tutunuluĭ înflorea, înainte de stabilirea monopoluluĭ, prin comunele Blăgeşti şi Valealuĭ-Ion, care produceaŭ tutun în valoarea anuală de 150000 leĭ.

Fîneţele sunt în unele locurĭ puţine şi de proastă calitate, din care cauză locuitoriĭ de pe acolo îşĭ desfac vitele pe preţurĭ reduse.

Cultura vieĭ are în judeţul Bacău locurĭ binecuvîntate, maĭ cu seamă în Tîrgul-Ocna şi pe coastele dealurilor despre V. de Bistriţa. In anul 1890 viile ocupaŭ o întindere de 3650,76 hect., şi au produs 1903,47 hectol. vin negru şi 85598,75 hectol. vin alb; iar, după controlurile divizieĭ filoxerice (1891), viea lucrătoare ar ocupa 48,58½ hect. şi cea nelucrătoare 248½ hect. In anul 1890 s'a maĭ făcut în district 146,06 hectol. ţuică de prune; 750,58 hectol. rachiu de tescovină şi de drojdii; 9930,58 spirt de bucate şi 14 hectol. oţet de vin.

Toţi munţiĭ din partea vestică a judeţuluĭ sunt îmbrăcaţĭ cu păduriĭ seculare de arborĭ, parte răşinoşĭ, adică cu esenţe, ca: bradul, moliftul şi pinul, şi parte foioşi, ca stejariĭ, fagiĭ, ariniĭ şi mesteacaniĭ.

In partea estică, cele două rînduri de dealurĭ din dreapta şi stînga Siretuluĭ, sunt îmbrăcate şi ele cu păduriĭ de stejarĭ şi fagĭ; iar prin luncĭ sunt: arinĭ, plopĭ şi răchiţĭ.

Pădurile Statuluĭ din judeţ, în număr de 23, dintre care numaĭ 8 amenajate cu plan de exploatare, ocupă o întindere de 61914 hect.

Casa Sf. Spiridon posedă 4 păduriĭ, toate îngrijite şi ocupînd 7184 hectare, iar pădurile particulare maĭ întinse şi maĭ bine îngrijite sunt pădurile: Doftana, Beleghetul, Comăneşti, Palanca, Glodişoarele, Ludaşi, Floceşti, Teţcani şi Fîntînelele.

Industria cherestelei de brad şi de molift a luat avînt, favorizată fiind de înmulţirea şoselelor şi a căilor ferate, şi ast-fel s'a şi răspîndit cultura sistematica a pădurilor.

Raposatul Prinţ Schoenburg-Waldenburg a întreprins pe moşia soţieĭ sale, Fîntînelele, o cultura de paduri sistematica, iar după moartea prinţuluĭ, s'a continuat şi se continuă, de văduva sa, cu mare activitate. La Fîntînele s'au făcut şi se fac plantaţiuni noua de pădure de brad, molift şi stejar, din cele mai bune esenţe. Aceste sădiriĭ sunt astăzĭ foarte frumoase şi progresează învederat.

De altminteri padurile sunt mai toate amenajate şi numaĭ braziĭ ceĭ bătrînĭ sunt supuşĭ taieriĭ, după sistema de grădinărit. Industria cheresteleĭ nu ameninţa existenţa pădurii de brad, căcĭ exploatatoriĭ sunt îndatoraţĭ, prin contractele lor, a feri pădurile de toate dărămaturile, adunîndu-le în grămezĭ, spre a le păzi de incendiu.

Astazĭ, de cînd pădurile au dobîndit un preţ maĭ mare prin caile ferate, atît Statul, cît şi ceĭ-l'alţĭ proprietarĭ, iau măsurĭ maĭ serioase pentru a le scăpa de focurĭ. Incendiile aŭ devenit mult maĭ rare. Codrul mare de brad era ameninţat prin exploatarea neregulată din trecut. De la crearea căilor ferate încoace, exploatarea a început a fi regulată şi vedem ridicîndu-se tinerit de brad în toate părţile cîte nu aŭ fost arse în trecut. Adevăratul inamic al pădurieĭ sunt făcătoriĭ de rele, care incendiază pădurile, în mod sistematic, maĭ în toţĭ aniĭ, în timp de secetă spre a lăţi locurile de imaş.

Padurile ocupă în judeţul Bacău o întindere aproximativă de 250000 hect. Multe din ele însă sunt distruse prin ardere. Se întîmplă adesea ca făcătoriĭ de rele să le dea foc din mai multe părţi şi atuncĭ totul este redus în regiunĭ desolate.

c) Animale. Pădurile seculare şi mai cu seamă cele de pe munţiĭ Comăneştilor sunt foarte bogate în fiare sălbatice şi vînatur de tot soiul, precum: urşi, lupĭ, rîşĭ (lynx), cerbĭ, căprioare, mistreţĭ, vulpi, cocoşi negri de munte şi găinuşi; în pîraie sunt păstrăvi, şi în rîuri: mreană, lin, crap, ştiucă, clean şi ochean. Vînatorea de urşi se face cu mare pericol, mai cu seamă iarna, cînd urşiĭ se retrag în barloage (vizuiniĭ). Acolo, între stînci, se duce vînatorul, se prezintă la gura bărlogului, provoacă pe urs ca să iasă şi atuncĭ se întîmplă adese-orĭ luptă crîncenă, corp la corp, între animalul sălbatic şi vînător. Sunt vînătorĭ, destul de curagioşĭ, care intră în vizuina ursuluĭ, cînd ursul nu vrea să iasă, şi atuncĭ lupta urmează în subterană. La Comăneşti s'a întîmplat epizode înspăimîntătoare la asemenea vînătorĭ, şi chiar nenorociriĭ.

Cînd la munte nu este ghindă şi cînd nu se face nicĭ smeură, mîncare favorită a urşilor, atuncĭ aceste fiare neavînd hrană la munte, se coboară prin luna luĭ August din munţiĭ ceĭ marĭ, se apropie de poalele lor şi se hrănesc acolo cu porumb, cînd este încă în lapte. Pe moşia Căiuţi

www.dacoromanica.ro

este o localitate, care se zice la Pralea, în ultimele ramure ale Carpaţilor. Desişurile păduroase de acolo daŭ urşilor adăpost sigur, şi toamna eĭ se adună într'însele în mare număr. De aceea localitatea este renumita pentru vînatorile de urşĭ, care însă se fac nu tocmaĭ fară pericol. Se vede că urşiĭ, fiind aci la poalele munţilor, se simt nesiguri, şi îndată ce văd pe vînător, îl atacă tot-d'auna.

Rîşii nu se pot vîna alt-fel decît prinzîndu-i în capcane de fĭer, fiind-că rîsul, cînd este gonit, sare în copacĭ tufoşĭ şi se ascunde acolo. Gainuşele sau ieruncĭĭ, care trăiesc numaĭ în brădeturile de pe locurĭ şese sau din luncĭ, se îngînă cu un mic flueraş de os, fabricat de puşcaşiĭ înşişi, cu care imitează aşa de bine ciripitul pasăreĭ, încît pasarea vine zburînd repede spre vînator, se pune jos, sub brad, cîte o dată la cîţi-va paşĭ, şi ast-fel cade victimă.

Recensămîntul din 1890 a dat următoarele cifre pentru animalele domestice: Caĭ 8287; 16 măgarĭ; 82632 vite maĭ cornute; porcĭ 24078; capre 7737; oĭ în numar de 86962, care aparţin unuĭ număr de 4404 proprietarĭ şi care în 1891 au dat 2799 kgr. lînă ţigae, 90114½ kgr. lînă ţurcană, 52307 kgr. lînă amestecată, şi 6592 kgr. lînă miţă. Iar din laptele oilor se face la munte, brînză de coşuleţe, de burduf şi caşcavaluri (la Beleghet) foarte bune.

In anul 1890 s'aŭ întreţinut în prisăcĭ, 7247 stupĭ de albine, care aŭ dat 1521.922 kgr. miere şi 5896.454 kgr. ceară.

Proprietatea. Pămîntul judeţuluĭ Bacău coprinde proprietăţĭ marĭ, aparţinînd particularilor. Printre proprietariĭ marĭ, în număr aproximativ de 250, cu moşiĭ maĭ întinse sunt: fraţiĭ Ghica de la Comăneşti, care împreună posedă 80000 fălcĭ împărţiţĭ astfel: D. Ghica: Comăneşti cu Palanca; Eug. Ghica: Agăşul cu Brătuleşti; G. Ghica: Larga cu Ciobănaşul; principesa Al. Ştirbey: Dărmăneşti cu Brusturoasa; N. Ghica: Doftana cu Beleghetul; principesa Schoenburg-Waldenburg: Fîntînelele, Gîrleni şi Valea-Seacă; D. Lecca: Dealul-Mare; Caton Lecca: Părincea; Gh. Esarcu: Spineni; Iorgu Sturdza: Săucesti; fraţiĭ Krupenschi: Stăneşti; fraţiĭ Brăescu şi Gh. Cantili: Călugăra; fraţiĭ Iurăscu: Oneşti cu Cetăţuia; Alisa Lecca: Gioseni; moştenitoriĭ luĭ Alex. Vidraşcu: Petreşti; N. Sterian: Filipeni; Alexandrina Cassu: Faraoani; Rosetti: Teţcani; Societatea de exploatare a petroleuluĭ: Moineşti şi Şolonţul; I. Lecca: Ungureni; D. Strat: Răcătăul şi o parte din Răcăciuni; Iunius Lecca: Radomireşti şi Viforeni; Lazu: Băhnăşeni; Furnarachi: o parte din Răcăciuni şi Coman; Alex. Constantinescu, V. Buzdugan, Maria Sturdza; moştenitoriĭ Col. Pisoschi, Hanuţa, toţĭ proprietarĭ pe moşiile din com. Răcăciuni; Ana G-l Catargi: Căiuţul; Gh. Strat: Horgeşti; Negroponte: moşia Grozeşti.

Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi stăpîneşte moşiĭ pe teritoriul comunelor Blăgeşti, Valea-luĭ-Ion; în Tîrgul-Trotuş: Slănicul; în Bogdăneşti: Ruşi; în Tîrgul-Ocna: Măgura.

Statul stăpîneşte moşiile de munte: Caşinul, împărţit într'un trup cu pădure şi alte două fără pădure; Bogdana şi Helţiul cu păduri. Maĭ sunt cu păduri moşiile: Lapoşul, Plopul, Lucăceşti, Lucăceşti-Titeşti, Frumoasa, Pîrjolul, Năsoieşti, Cetăţuia, Poiana, Tîrgul-Gloduri, Prăjeşti, Hertiona sunt moşiĭ de cîmp; asemenea şi Tisa-Silvestri, Păncesti, cu pădure şi Letea cu Siliştele, parte din Călugăra şi Leţcani (Racova), fără pădure, care sunt destinate a se parcela în loturĭ micĭ, care se vor vinde locuitorilor fără pămînt. Maĭ sunt multe moşiĭ care aparţin răzeşilor mărunţĭ.

Moşiile şi acareturile judeţuluĭ sunt: moşiile Ilieşti, Rîpa-Iepiĭ şi Chetriş; apoĭ casele Busuioc.

Improprietăriţĭ, în urma legeĭ din 1864, aŭ fost 20181 locuitorĭ cu 72454,26 hectare pămînt în ţarină şi în vatra satuluĭ.

Insurăţeĭ s'aŭ împroprietărit 1268 cu 4080 fălcĭ pămînt. Rufetaşiĭ Ocneĭ (v. a. c.) in număr de 1602 posedă 13442 hectare.

Industria. Judeţul Bacău este unul din judeţele cele maĭ industriale ale ţăreĭ, cu un viitor mare, de vreme ce în munţiĭ săĭ sunt numeroase mine de tot felul şi patru ape marĭ torenţiale.

Două industriĭ marĭ extractive are judeţul Bacăŭ: 1. a sărei, în puterea monopoluluĭ Statuluĭ, şi anume la salinele de la Tîrgul-Ocna, care daŭ sare de o calitate superioară celorlalte mine de acest fel din ţară; 2. a petroleuluĭ, care din cauza abundenţeĭ minelor de păcură, în multe localităţĭ din acest judeţ a făcut să se înfiinţeze peste 30 rafinăriĭ, care pe lîngă că daŭ aproximativ 40000 hectolitre petroleu pe an, maĭ daŭ parafină (Mănăstirea Caşinul şi Moineşti) şi alte extrase. Industria petroleuluĭ a progresat mult în acest judeţ de cînd s'a început la Moineşti şi Solonţul o exploatare de către fostul proprietar Theiler şi care azĭ se

www.dacoromanica.ro

urmează cu activitate de către o societate străină. In 1885, Fernand Hue, în lucrarea sa asupra petroleuluĭ, ne spune că aŭ dat numaĭ 12000 tone.

Domeniul Solonţul-Moineşti-Tazlăul, care cuprinde peste 3000 fălcĭ locurĭ de imaş, este cel maĭ avut în teren petrolifer, în ozocherită şi lignită. Societatea romînă pentru industria şi comerciul petroleuluĭ a extras cantităţĭ de petrol tot maĭ marĭ în anĭĭ din urmă şi anume după cum urmează:

1887 88: 3300 tone ţiţeiu.
1888 89: 3700 » »
1890 91: 6215 » »

Fabrica Theiler, din Valea-Arinilor, a extras în anul 1890-1891, din 5337800 kgr. ţiţeiŭ:

3318000 kgr. petrol de lampă
110600 » solzĭ de parafină
423069 » uleiurĭ
281222 » residuri.

Inainte de anĭĭ 1858, cînd s'a instalat prima fabrică de petrol de la Teţcani, de către niştе Evreĭ din Galiţia, şi la 1860 cînd s'a instalat cea de la Moineşti (Theiler) de către Wolf Lazarovicĭ, păcura se ardea în gropĭ deschise, pentru a o lipsi de productele volatile, pe cînd păcura groasă ce rămînea, era singura întrebuinţată în comerciu, pentru ungerea căruţelor. Parafină se fabrică la Moineşti numaĭ din anul 1866, iar uleiul de uns din 1887.

Alte industrĭĭ maĭ vedem în jud. Bacăŭ, şi anume:

O fabrică de hîrtie la Bacăŭ (Letea), înfiinţată de o societate romînească, prin legea de la 17 Ianuarie 1881. In 1889, cînd s'a acordat fabriceĭ avantagiile legeĭ industriale, fabrica avea un capital de 2400000 leĭ şi întrebuinţa 150 lucrătorĭ.

La Grozăveşti, în localitatea numită Iordacat, se află instalată, de către proprietarul moşieĭ Negroponte, o fabrică de var hidraulic şi ciment, în valoare de peste 150000 leĭ, pentru prosperarea căreia proprietarul a şi proiectat construcţiunea uneĭ căĭ ferate pe Valea-Oituzuluĭ. Maĭ sunt alte două fabricĭ de var ordinar în com. Bogdana.

Pietre de moară, bune, se fac la Comăneşti.

Cărămida se fabrică în apropiere de Tîrgul-Ocna în satul Pîrîul-Boghiĭ, com. Tîrgul-Trotuşul, unde în toate curţile ţăranilor se văd bărbaţĭ, femeĭ şi copiĭ făcînd cărămidă.

Fabricĭ maĭ marĭ de cărămidă, adică locurĭ unde se întrebuinţează lucrătorĭ cu plată, sunt la Tîrgul-Ocna 4, alte două la Bacău, iar una la Mărgineni-Munteni.

In tot judeţul sunt două olărĭĭ, la Bacău.

O fabrică de sticlărie în comuna Bogdăneşti.

O altă industrie, care şi-a luat un avînt colosal, graţie numeroaselor căĭ ce străbat judeţul, este cheresteaua de brad şi molift. De acest fel sunt în jud. Bacău 3 ferestraie cu abur sistematice, şi peste 90 ferestraie de apă, dintre care cele maĭ multe pe Trotuş, la Brusturoasa, unde lucrează compania Goetz de la Galaţi.

Prin industriile cele marĭ, cată să notăm 4 fabricĭ de spirt, care lucrează la Teţcani, la Fîntînele (Hemeiuş), la Racova şi la Mărgineni-Munteni, care aŭ dat, în 1890, 9930.58 hectol. spirt. Maĭ este şi o fabrică de bere.

Fabrica de spirt, Ellenberger, care este situată pe teritoriul comuneĭ Mărgineni-Munteni, la 3 kil. depărtare de oraşul Bacăŭ, pe un tărîm şes, lîngă calea ferată Bacăŭ-Piatra şi pe malul pîrîuluĭ Trebeşul, este construită după sistema cea maĭ nouă şi produce alcool de 93° absolut, înlesnind tot de odată îngrăşarea sistematică a unuĭ număr de 1500 capete de vite. Grajdurile sunt sub un singur acoperămînt, lucrate după cel maĭ perfecţionat sistem. Apa se cîştigă prin fîntînĭ artesiane de la o adîncime de 138 m. In această fabrică se maĭ produc romurĭ, coniacurĭ şi licorurĭ.

Rachiŭ s'a scos în 1890 şi din prune (ţuică) 146.06 hectolitri, din vin 14 hectol. şi din tescovină şi drojdiĭ 705.58 hectolitri. La Teţcani se fabrică un rachiŭ de masă anisonat, de o calitate superioară.

Localităţile cu podgoriĭ renumite se găsesc pe acolo unde clima este maĭ dulce. Ele daŭ un vin în genere alb cu gust plăcut şi se află pe comunele Gioseni, Dealul-Mare, Tîrgul-Ocna, Tîrgul-Trotuşul, Bogdăneşti, Faraoani, Cleja, etc.

In această grupa de industrĭĭ alimentare intră şi morile şi anume: o moară sistematică cu turbină, 5 cu abur, 276 cu apă, 5 de vînt şi 3 mişcate de animale.

Alte industrĭĭ sunt: 3 fabricĭ de săpun ordinar, producînd 40000 kilogr. pe an; 4 fabricĭ de lumînărĭ de seŭ; 2 drăste saŭ piue pentru cergĭ; 2 de postav (şiac), în Bacăŭ, şi peste 30 piue de bătut sucmane care bat 28060 metrĭĭ pe an; 4 dubălărĭĭ saŭ tăbăcărĭĭ, (în Bacăŭ şi Tîrgul-Ocna); 3 fabricĭ sistematice de lemnărie. Foarte multă butnărie sau dogărie (buţĭ şi felurite vase de vin, cofe, ciubere, scafe şi altele, toate din lemn de brad) se face maĭ cu seamă în comunele Cleja, Păucești şi Faraoani; multe din podgoriile ţăreĭ se îndestulează cu vase fabricate în aceste lo-

www.dacoromanica.ro

calităţi. In deosebite locurĭ se lucrează rotărie; căruţe se fabrică maĭ cu seamă la Moineşti. În comuna Nadişa se fac cobze foarte căutate de lăutariĭ judeţuluĭ.

Industria casnică se compune din ţesăturĭ de lînă, (cergĭ, lăicere şi sucmane), bumbac, cînepă, in şi mătase (marame la Tîrgul-Ocna) şi alte multe, căcĭ ţăranul în genere îşĭ fabrică singur aproape toate uneltele sale, precum şi lucrurile de îmbrăcăminte. Cu introducerea industriilor manuale în şcoalele rurale, industria casnică va propăşi în judeţ.

Centrurile de industrie maĭ însemnate sunt: Bacău şi Tîrgul-Ocna. Insă în acest din urmă oraş industria pare să fi dat înapoĭ, căcĭ multe din industriile manuale de la penitenciarul din acest tîrg, care au meritat atîtea laude, aŭ dispărut şi acum nu se maĭ lucrează de cît linguri şi bastoane de lemn, cuţite, satîre şi micĭ obiecte de piatră. Pe la jumătatea secoluluĭ nostru, se fabricau aci pistoale şi revolvere, iar din in şi cînepă se făceau pînză şi frînghiĭ.

In scrierea «Notice sur la Roumanie» publicată la 1868, de comisiunea însărcinată cu lucrările necesariĭ pentru expunerea productelor romîne la Exposiţia universală din Paris de la 1867, găsim următoarea relaţie:

«Penitenciarul Ocna cuprinde maĭ multe ramurĭ de industrie, care se desfăşură în profitul statuluĭ şi în acelaşĭ timp al stabilimentuluĭ însuşĭ: se numără o manufactură de pînză, de odgoane (frînghiĭ groase de corăbiĭ) şi de frînghiĭ, care este exploatată cu ajutorul capitalurilor private şi care procură condamnaţilor micĭ sume la eşirea lor din închisoare, contribuind a le ameliora dispoziţiunile morale. Cantitatea de cînepă care s'a consumat anual în aniĭ 1863—1864 este de 27672 1/2 ocale. Producţiunea pînzeĭ s'a ridicat la 10254 coţĭ. Cheltuelile ocazionate aŭ fost de 176149 leĭ vechĭ şi veniturile de 213663 leĭ vechĭ, cea ce dă un beneficiŭ net de 37513 leĭ vechĭ şi în plus materialul brut şi producte în magaziĭ în valoare de 73544 leĭ vechĭ».

Comerciul. Romînii se îndeletnicesc cu munca cîmpuluĭ şi transportul cu carele, iar comerciul se găseşte maĭ tot în mîinile Evreilor, Armenilor şi Grecilor din judeţ.

Bîlciurĭ se ţin în următoarele localităţi: la Bacăŭ de 2 orĭ pe an, la Oneşti de 7 orĭ, la Tîrgul-Ocna de 4 orĭ, la Moineşti de 5 orĭ, la Comăneşti de 4 orĭ, la Dărmăneşti de 4 orĭ, la Bogdăneşti de 2 orĭ, la Rădeana de 2 orĭ, la Caşin, cel maĭ mare tîrg, care ţine de la 8—20 August, la Părincea, Glodurile, Valea-Rea şi Căiuţul.

Comerciul interior se face la aceste tîrgurĭ cu cereale, vite, cherestea şi lemne de construcţie, pînze şi pieĭ, petroliŭ şi păcură, vin şi spirt, sare şi cărbunĭ de pămînt, var şi pietre de morĭ şi de construcţie, etc.

Productele judeţuluĭ adunate maĭ toate la Bacăŭ şi Tîrgul-Ocna, precum la Moineşti, oraş comercial din cauza producţiuneĭ petroleuluĭ, fac schimb cu producte de ale Transilvanieĭ, prin trecătorile Ghimeşul, Uzul şi Oituzul.

Administraţia. Judeţul Bacăŭ este subîmpărţit în următoarele plăşĭ (1892): plasa Siretul-d.-s. cu reşedinţa la Secuieni; pl. Siretul-d.-j. cu reşedinţa la Părincea; pl. Bistriţa-d.-s. cu reşedinţa la Gîrleni; plasa Bistriţa-d.-j. cu reşedinţa la Valea-Seacă; plasa Trotuşul cu reşedinţa la Tîrgul-Ocna; plasa Tazlăul-d.-s. cu reşedinţa la Scorţeni; plasa Tazlăul-d.-j. cu reşedinţa la Valea-Rea; plasa Munteluĭ cu reşedinţa la Moineşti.

In număr de 4 aŭ fost plăşile maĭ înainte de această împărţire administrativă şi anume: plasa Bistriţa-d.-s., plasa Bistriţa-d.-j., plasa Tazlăul-d.-s. şi pl. Tazlăul-d.-j.-Trotuşul. Şi maĭ în vechĭ eraŭ cinci plăşi, căci plasa Tazlăul-d.-j.-Trotuşul formau două plăşĭ deosebite: pl. Tazlăul-d.-j. şi pl. Trotuşul, care maĭ în urmă însă, după legea din 1882, privitoare la reducerea şi fixarea număruluĭ subprefecturilor, s'au contopit într'una singură.

In anul 1896 cele 8 plaşĭ s'au redus iarăşĭ la 4 şi anume: Bistriţa-d.-s., Bistriţa-d.-j., Tazlăul-d.-s. şi Tazlăul-d.-j.-Trotuşul.

a) Plasa Bistriţa-d.-s. s'a format din comunele plăşilor Bistriţa-d.-s. şi Siretul-d.-s. la care s'a maĭ adăogat comunele: Slobozia-Luncani şi Luncani din fosta plasă Tazlăul-d.-s., precum şi comunele: Bacăŭ, Călugăra-Mare, Dealul-Noŭ şi Luzi-Călugăra, din fosta pl. Bistriţa-d.-j.

b) Plasa Bistriţa-d.-j. s'a format din comunele fostelor plăşĭ Siretul-d.-j. şi Bistriţa-d.-j., afară de cele 4 comune din această ultimă plasă, care s'aŭ alipit pe lîngă plasa precedentă.

c) Plasa Tazlăul-d.-s. s'a format din toate comunele fostei plasă a Munteluĭ la care s'aŭ alipit comuna Doftana din fosta plasă Trotuşul şi comunele: Băhnaşeni, Băseşti, Bucşeşti, Leontineşti, Schitul-Frumoasa şi Solonţul din fosta plasă Tazlăul-d.-s.

d) Toate comunele fostelor plăşĭ Tazlăul-d.-s. şi Trotuşul

www.dacoromanica.ro

(afară de Doftana) precum și comunele: Ardeoani, Nadișa, Scorțeni și Tețcani din fosta plasă Tazlăul-d.-s., aŭ format plasa cea mai mare cu numele Tazlaul-d.-j.-Trotușul.

In jud. Bacău sunt două comune urbane și 87 comune rurale coprinzînd 405 sate sau cătune.

Budgetul. Budgetul ordinar al districtuluĭ pe exercițiul 1891-92 are: la venitură leĭ 340497,35 și la cheltuelĭ leĭ 323299,75; excedentul este de leĭ 17192,60.

Budgetul extraordinar a zecimeĭ a treia adaogă că la cheltuelĭ s'a trecut suma de leĭ 31859,10, procentele și amortizația împrumutuluĭ de 450000 leĭ, lăsînd liberă suma de leĭ 36451,89, pentru plata datoriilor contractate cu construirea palatuluĭ. Budgetul acesta dar se prezintă cu 118423,36 la venituri, și 118157,35 la cheltuelĭ, lasînd un escedent de leĭ 266,01. Budgetul drumurilor se prezintă cu 113984,99 leĭ la venituri, cu 110260 la cheltuelĭ și lasă un excedent de 3724,99 leĭ. Județul are angajat la creditul agricol suma de 73675 leĭ.

Impozite. Acestea sunt: către stat: căĭ de comunicație leĭ 174486; patente leĭ 29687,39; fonciar leĭ 332565,84; licențe leĭ 111991,40; către județ: două zecimĭ ordinare leĭ 143912,57; a treia zecime leĭ 71974,88; două zecimĭ ale drum. 108877,87.

Serviciul sanitar. — Personalul sanitar al județuluĭ în anul 1890 s'a compus din: un medic primar al districtuluĭ, 4 medicĭ de plasă, doĭ medicĭ aĭ orașelor Bacăŭ și Tîrgul-Ocna, 9 moașe, plătite unele de stat și altele de comune, dintre care 2 cu reședința în Bacaŭ, 2 în Tîrgul-Ocna, 1 în circumscripția I cu reședința în Moinești, care avea de vizitat 5 comune, 1 în circumscripția II cu reședința la Comănești, avea 3 comune, 1 în circumscripția III cu reședința la Valea-Rea, care avea de vizitat 6 comune, 1 în circumscripția IV cu reședința la Onești, avea 7 comune, și 1 în circumscripția V, avea o comună; mai este și 1 medic veterinar al districtuluĭ.

Pe lîngă acest personal se mai adaogă medicii spitalelor și subchirurgiĭ saŭ vaccinatoriĭ lor.

După cum se arată în publicațiunea oficială din «Monitorul No. 128 din 11 Septembrie 1891, numărul născuților din județ, afară de orașele Bacău și Tîrgul-Ocna, în anul 1890, se ridica la cifra de 5979 copiĭ (3151 băeți și 2827 fete), dintre carĭ sunt legitimĭ 2962 băeți și 2616 fete, iar nelegitimĭ 190 băeți și 216 fete. Romînĭ s'au născut 3001 băeți și 2673 fete; Evreĭ 137 băeți, 142 fete; alțĭ străinĭ 14 băeți, 11 fete. Mortalitatea a fost de 5570 indivizĭ: 2863 de sex bărbătesc și 2706 de sex femeesc.

In anul 1891 s'au numărat 6742 nașterĭ și 7615 morțĭ în comunele rurale ale județuluĭ.

In orașul Bacău avem pentru anul 1890, născuți 444, din carĭ 187 Romînĭ și 257 Evreĭ. Copiĭ legitimĭ dintre Romînĭ au fost 47 băeți și 77 fete; Evreĭ 104 băeți și 117 fete; nelegitimĭ Romînĭ, 20 băeți și 33 fete; Evreĭ 15 băeți și 21 fete. Moașele aŭ asistat la 49 lehuziĭ: 40 nașterĭ fiziologice, 9 avorturĭ, 5 născuțĭ morțĭ. Mortalitalitatea a fost printre Romînĭ de 125 bărbați și 110 femeĭ; iar printre Evreĭ 108 bărbați și 105 femeĭ.

In orașul Tîrgul-Ocna s'au născut 129 băeți și 124 fete. Moașele au asistat la 107 nașterĭ fiziologice, 4 patologice, 4 nașterĭ premature, 11 avorturĭ.

Morțĭ aŭ fost 240: 139 de sex bărbătesc și 101 de sex femeesc. Mortalitatea enormă a fost între copiiĭ micĭ, de la naștere până la 5 anĭ.

Ajutorul medical gratuit s'a dat la 9075 indivizĭ, dintre carĭ 3175 la domiciliu și 5900 la dispensariu, și anume: 4709 de medicii plășilor, 1506 de medicĭ orașelor, 3166 de medicĭ spitalelor.

Numărul copiilor vaccinați este de 7795, dar cu succes numaĭ 7028. Revaccinați cu succes 745, fără succes 22.

Pentru populațiunea săracă, medicamentele s'au dat gratuit. Județul a mai venit în ajutor, pe lîngă sumele alocate (6000 leĭ) de comune, cu 1000 leĭ pentru ordonanțe gratuite și combaterea epidemiilor, osebit că a mai cumpărat o mare cantitate de sulfat de chinină, necesară pentru combaterea frigurilor palustre ce au bîntuit pe o scară întinsă.

Statul a acordat suma de 500 leĭ pentru întreținerea a 10 paturĭ în timpul vereĭ, special pentru pelagroșĭ, numărul lor fiind mare.

Constatări de medicină legală au fost 1533, liberîndu-se 37 acte pentru autopsiĭ, 18 pentru deflorărĭ, 319 pentru plăgĭ, 484 pentru contuziunĭ, 9 pentru constatarea facultăților mintale, 242 pentru scutirĭ de contribuțiunĭ.

Orbĭ, în anul 1890 aŭ fost: 53 bărbațĭ, 49 femeĭ; surdomuțĭ: 70 bărbațĭ, 46 femeĭ; creștinĭ: 36 bărbațĭ 13 femeĭ. Mișcarea alienaților mintalĭ a fost: 11 bărbațĭ, 3 femeĭ.

In întregul district sunt 5 spitale (5891):

1. Spitalul Pavel și Ana Christea, cu 29 paturĭ pentru bărbațĭ și 13 pentru femeĭ. Are re-

www.dacoromanica.ro

şedinţa în oraşul Bacău; este întreţinut din fondul Pavel şi Ana Christea, de judeţ şi de stat, cu o subvenţiune pentru întreţinerea a 10 paturĭ, spre a se căuta pelagroşiĭ. Se administrează de judeţ.

2. Spitalul Izraelit, cu 6 paturĭ pentru bărbaţĭ şi 6 pentru femeĭ. Are reşedinţa în oraşul Bacău; este întreţinut de comunitatea Izraelită şi administrat de un comitet.

3. Spitalul Moineşti, cu 10 paturĭ pentru bărbaţĭ şi 9 pentru femeĭ. Are reşedinţa în Moineşti şi este întreţinut şi administrat de judeţ.

4. Spitalul Sf. Spiridon, cu 20 paturĭ pentru bărbaţĭ şi 10 pentru femeĭ. Are reşedinţa în Tîrgul-Ocna, şi este întreţinut şi administrat de Epitropia caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi.

5. Spitalul penitenciaruluĭ Tîrgul-Ocna, cu 12 paturĭ, întreţinut şi administrat de stat.

In întregul district sunt 4 farmaciĭ, 2 în oraşul Bacău, 1 în Moineşti şi 1 în Tîrgul-Ocna.

Poşta şi telegraful. Biourŭ telegrafo-poştale cu serviciul permanent se găsesc: la Bacău, înfiinţat în 1856, luna Septembrie; la Tîrgul-Ocna, înfiinţat în 2 Martie, 1861; şi la Moineşti, înfiinţat în 8 Februarie, 1871; pe lîngă care se mai adaogă, osebit de cele de pe la staţiunile drumurilor de fer şi de pe la halte, un biuroŭ funcţionînd numaĭ pe timpul vereĭ la băile de la Slănic.

Circulaţia. Judeţul Bacău e străbătut de următoarele căĭ:

1. *Căĭ ferate. a)* Linia Bucureşti-Roman, intră în judeţul Bacău la satul Răcăciuni, pe care-l lasă, dimpreună cu staţia Răcăciuni, la stînga. Staţia Răcăciuni se găseşte la 274 kil. de Bucureşti, la Nord de Sascut cu 16 kilom. şi la Sud de Bacău cu 28 kil. Linia taie: c. Răcăciuni, intră în Faraoani, pe care se află halta Faraoani, com. Valea-Mare, comuna Valea-Seacă în care se află staţia Valea-Seacă, la stînga linieĭ, comuna Ruşi, şi prin comuna Letea, ajunge la staţia Bacău, la 302 kil. de la Bucureşti. Această staţie este departe de Iaşi cu cu 160 kil. şi de Galaţi cu 190 kil. (pe la Tecuciu).

Din comuna Bacău linia trece în comuna Mărgineni-Munteni, apoĭ în comuna Osebiţi-Mărgineni, Fîntînele, 306 kil. de la Bucureşti, unde se află halta cu numele Fîntînele, precum şi podul de fĭer de 200 m. în lungime peste rîul Bistriţa, apoĭ prin comuna Ciumaşul, comuna Şerbeşti, comuna Bereşti, de unde linia intră în districtul Roman, pe la comuna Galbeni.

Aşa dar linia Bucureşti-Roman, taie districtul Bacău, de la kil. 270 — 321, pe lungime de 51 kil., avînd o staţie principală: Bacău, două maĭ puţin importante: Răcăciuni şi Valea-Seacă şi două halte: Faraoani şi Fîntînele; şi 34 cantoane pentru păzitoriĭ linieĭ.

Linia taie şoseaua naţională Bucureşti-Roman la 298 kil.; şoseaua naţională Bacău-Tîrgul-Ocna la 301 kil. şi şoseaua naţională Bacău-Moineşti la 303 kil.; iar şoseaua Bacău-Piatra o trece la 307 kil.; trece pîrîul Negel la 302 kil. printr'un pod boltit de piatră, de 5 m. deschidere, şi trece pîrîul Trebeşul la 305 kil. cu un pod de 20 m.

In acest judeţ sunt două săpăturĭ maĭ marĭ în pămînt: una de 800 m. lungime şi cu adîncimea maximă de 5 m.; cealaltă de 1600 m. lungime cu adîncime maximă de 15 m. Cea dintîĭ este aproapé de Bacău la comuna Ruşi; cea d'a doua este imediat după podul de peste Bistriţa. O a treia săpătură maĭ puţin înaltă (3^{m},50 maxim) este pe comuna Bereşti la 318 kil.; are o lungime de 1400 m.

Staţia Bacău are înălţime d'asupra Mareĭ-Negre de 185 m.; staţia Răcăciuni este la 143 m. înălţime, staţia Valea-Seacă la 152 m. şi haltele Faraoani la 147 metri şi Fîntînele la 182. Punctul cel mai înalt al linieĭ în acest judeţ este la 316 kil., unde se suie la 211 m.

In comuna Răcăciuni, Siretul schimbîndu-şĭ albia ce avea cînd s'a construit linia, a mîncat tărîmul pe care se făcuse linia, ast-fel că a trebuit să se mute linia în două rînduri spre a înlătura un accident.

Linia Bucureşti-Roman a fost construită de Strussberg. Merge ast-fel: Bucureşti - Buzău-Brăila-Barboşi-Mărăşeşti - Bacău-Roman, şi a fost pusă în circulaţie la 1872. In urmă s'a făcut unirea directă: Buzău-Rîmnic-Focşani-Mărăşeşti, linie care a fost construită de Stat la 1881. Reţeaua principală construită de Strussberg a fost răscumpărată de Stat, la 1880. Linia are suişurĭ grele de cîte 10—11 mm. pe metru.

b) Linia Bacău-Piatra pleacă din staţia Bacău şi ajunge la Piatra, parcurgînd o distanţă de 58 kil. Dacă considerăm kilometragiul de la Bucureşti, vom avea pentru staţia Piatra o depărtare de capitala ţărĭ de 360 kilom.

Linia Bacău-Piatra taie comunele următoare în jud. Bacău: Margineni, Fîntînelele şi Gîrleni, pe care se află staţia Gîrleni la 13 kil. departe de Bacău.

Din comuna Gîrleni trece în com. Racova şi apoĭ în judeţul Neamţu, prin com. Buhuşi.

www.dacoromanica.ro

Linia Bacăŭ-Piatra a fost construită de stat şi pusă în circulaţie la anul 1885. Această linie a fost construită cu material mic. Depărtarea între şine era maĭ mică de cît la liniile celel'alte (1m·00, în loc de 1m·50) şi atît vagoanele cît şi maşinele eraŭ micĭ, neputînd circula pe liniile cele-l'alte. De aceea, atît pasagerii cît şi mărfurile, trebuiaŭ să schimbe vagoanele în staţia Bacăŭ, dacă aveau de mers spre Piatra. Aceste schimbărĭ de vagoane pricinuiau pagube prin pĭerderĭ de timp şi cheltuelĭ de manipulaţie, şi de aceea statul a decis ca linia să se transforme din îngustă în normală.

Lucrările s'aŭ început în anul 1891 şi s'au terminat. Linia se lărgeşte de o potrivă, de o parte şi de alta, şi podurile, care toate erau de lemn, s'aŭ făcut acum de fier. Linia are suişurĭ bune, maxima rampă 5 mm. pe metru şi taie judeţul Bacăŭ pe kil. 22. Pe această linie nu se află cantoane afară de cele din staţie.

Linia taie şoseaua naţională Bacău-Moineşti la kil. 303, şoseaua Bacăŭ-Piatra la kil. 312 şi încă o dată la kil. 324, trece pîrîul Negel imediat la eşirea din staţia Bacăŭ, apoĭ Trebeşul la kil. 304, printr'un pod de lemn, acoperit şi lung de 200 m. Staţia Gîrleni are înălţime d'asupra mărei de 198 m.

c) Linia Adjud-Tîrgul Ocna intră în judeţul Bacău şi trece la:

1. Căiuţul la kil. 267 de Bucureşti; staţia Căiuţul şi satul sunt pe stînga linieĭ.

2. Oneşti la kil. 282 de Bucureşti; staţia Oneşti şi satul sunt pe stînga linieĭ.

3. Tîrgul-Ocna la kil. 294 de Bucureşti; staţia Tîrgul-Ocna şi oraşul sunt pe stînga linieĭ.

Tîrgul Ocna este departe de Adjud cu 50 kil. şi Adjudul de Bacău cu 58 kil.

Linia trece rîul Trotuşul, după ce ese din staţia Oneşti spre Tîrgul-Ocna, pe un pod de fier care serveşte şi pentru şosea; de aceea el este făcut maĭ larg şi împărţit în două părţĭ: în dreapta trece linia ferată şi în stînga şoseaua.

Înălţimile d'asupra mărei sunt: Căiuţul 198 m., Oneşti 199.70 m., Tîrgul-Ocna 210 m.

Linia a fost construită de stat şi s'a dat circulaţieĭ la 1884.

In construcţie se găseşte:

1. Linia Tîrgul-Ocna-Moineşti, are 28 kil. şi trece prin satele: Vălcelele, Bogata, Doftana, Dărmăneşti, Comăneşti şi Văsieşti, trece peste Trotuş, la 5 kil. de la Tîrgul-Ocna, printr'un pod de fier de 80 m. lungime, apoĭ peste rîul Doftana la 10 kil. pe un pod de fier de 60 m. lungime. Trece rîul Uzul la Dărmăneşti pe un pod de 120 metri lungime şi apoĭ iar Trotuşul lîngă Comăneşti la kil. 19 pe un pod de 150 m. lungime. Afară de Tîrgul-Ocna, are staţiile Doftana, Comăneşti şi Moineşti.

2. Linia Comăneşti-Palanca.

Proectate sunt:

Linia Moineşti-Teţcani, care se va construi spre a se face juncţiune cu liniile ungureştĭ la pasul Ghimeş, şi linia Oneşti-Iordacat.

Tot în acest judeţ proprietarul Negroponte doreşte să construiască o linie ferată pe moşiile sale şi să o lege cu liniile statuluĭ. Linia s'a studiat. Staţia de juncţiune ar fi Oneşti şi linia ar avea 22 kil. lungime, trecînd prin comunele Bogdăneşti şi Grozeşti, şi terminîndu-se la pîrîul Iordacat, afluent al Oituzuluĭ. Această linie ar fi făcută pe valea Oituzuluĭ, pe care l'ar trece de maĭ multe orĭ; ar costa 4 milioane de leĭ.

2. *Şosele. a)* Căĭ naţionale: calea naţională No. 9, Răcăciuni-Bacăŭ-Galbeni: 54 kil. adică: Bacăŭ-Galbeni 22 kilom., Bacău-Răcăciuni 32 kil., total 54 kil.; calea naţională No. 15, Bacăŭ-Buhuş: 24 kil.; calea naţională No. 14, Căiuţul-Oneşti-Oituzul (Hîrja): 54½ kil.; calea naţională No. 26, Bacăŭ-Orăşa-Oneşti-Tîrgul-Ocna: 65 kil.; total 195½ kil.

Pe calea naţională No. 9, în direcţia Bacaŭ-Galbeni, este podul de fer, cu picioare de piatră cubică, pe rîul Bistriţa, lîngă oraşul Bacău. Pe calea naţională No. 26, intre Orăşa şi Oneşti, este un pod de fier sistem american, cu picioare de fontă pe apa Tazlăul-Mare, anume la Helegiul, un cătun din comuna Drăgugeşti.

b) Căĭ judeţene şoseluite în cea maĭ mare parte: Bacău-Moineşti-Tîrgul-Ocna 75.660 kil.; Bacău-Părincea 26.499 kil.; Bacau-Bîrlad 25.800 kil.; Teţcani-Sănduleni 10.785 kil.; Valea Răcătăul 14.505 kil.; Şipoteni Comăneşti 1.773 kil.; Văsieşti-Comăneşti-Palanca 35.880 kil.; Valea-Uzuluĭ 19.980 kil.; Tîrgul-Ocna-Slănic 18 kil.; total 228.822 kilometri.

c) Căĭ vecinale: Oneşti-Caşinul-Mănăstirea-Căşinul 14 kil.; Grozeşti-Bahna-Ocna 5 kil.; Ocna Bărsăneşti-Gura-Văĭi 11.280 kil.; Ocna-Slănic 20 kil.; Dărmăneşti-Poteca-Uzuluĭ 3.600 kil.; Moineşti-Poduri-Teţcani-Nadişa 20 kil.; Scorţeni-Luncani 8 kil.; Măgireşti-Solonţul-Gura-Solonţuluĭ 13 kil.; Calea-Tariţeĭ 3.200 kil.; Scorţeni-Bătcani (jud. Neamţu) 13 kilom.; Valea-luĭ-Ion-Podul-Lespezi 10.800 kil.; Săuceşti-Spineni-Şerbeşti-Galbeni (jud. Neamţu) 16 kil.; Lespezi-He-

www.dacoromanica.ro

meiuș-Mărgineni-Munteni 8.600 kil.; Blăgești-Buhuși 2.190 kil; Hemeiuș-Ciumași-Berești 13 kil.; Cîmpeni-Obîrșia-Gloduri-Oțelești 11 kil.; Obîrșia-Mărești-Lunca 7 kil.; Lecca-Părincea-Nănești-Pănceşti 12 kil.; Tămași-Horgești-Petrești 10.200 kil.; Petrești-Răcătăul 2 kil.; Fundul-Răcăciuni-Cleja-Faraoani-Valea-Mare-Dealul-Noŭ-Călugăra 23.447 kil.; Gropile-Rîpile-Răcăciuni 9.700 kil.; Valea-Rea-Berzunțul-Poduri 11.6 kil.; Buhociul-Bibirești 4.7 kilometri; total 251.427 kil.

d) Căile comunale în total aŭ 134.858 kil.

Populațiunea. După ultimul recensamînt din 1890, județul Bacau numără 172496 de locuitorĭ. Densitatea populațiuneĭ este de 41 locuitorĭ pe kilom. pătrat.

Acest număr se descompune în 19200 populațiune urbană, cu 5591 capĭ de familie și 153296 populațiune rurală, cu 29494 capĭ de familie. Contribuabilĭ sunt 35327.

Mișcarea populațiuneĭ, după extractele matriculare, aprobate de serviciul statistic de la 1891, Iulie 1 și pănă la 1892, Iulie 1, este: nașterĭ 6742, căsătoriță 2974, morțĭ 7615. Excedent de morțĭ 873. Vîrsta de 100 de anĭ o ating 29 bărbațĭ și 27 femeĭ, prin sate; în orașe nicĭ unul nu ajunge la așa vîrstă.

In raport cu starea civilă, în populațiunea urbană găsim, printre 9493 bărbațĭ, numaĭ 3517 însurațĭ, 394 văduvĭ și 15 divorțațĭ; iar printre femeĭ, în număr de 9707, măritate sunt 3517, văduve 1303 și divorțate 25.

In sate: din 77230 locuitorĭ de sex bărbătesc, sunt 32931 însurațĭ, 3786 văduvĭ și 135 divorțațĭ; iar pentru femeĭ, din 76646, măritate sunt 33933, văduve 5844 și divorțate 126.

După națiunalitate, populațiunea urbană se împarte în 9665 Romînĭ, 1199 Ungurĭ, 7369 Evreĭ, 530 Armenĭ, 45 Grecĭ, 629 Germanĭ, 20 Rușĭ, 5 Sîrbĭ, 18 Francezĭ, 55 Italienĭ, 12 Elvețienĭ, 2 Turcĭ, 36 Bulgarĭ, în total 19200 suflete.

Populațiunea rurală se compune din 123132 Romînĭ, 24715 Ungurĭ, 5197 Evreĭ, 47 Grecĭ, 111 Germanĭ, 5 Rușĭ, 5 Francezĭ, 58 Italienĭ, 1 Englez, 35 Bulgarĭ, în total 152296 suflete.

După protecțiunĭ loc. se împart în pămîntenĭ sub protecțiunea romînă, de care, afară de Romînĭ, țin și Armenĭĭ, Ungurĭĭ și Evreĭĭ: 170883. Sub protecțiunea austro-ungară 590 Austriacĭ și 601 Ungurĭ, germană 105, elenă 49, bulgară 54, rusă 5, franceză 23, italiană 81, elvețiană 12, engleză 1, turcă 2, din alte state 89. Total 172496.

După felul ocupațiunilor sunt la orașe: 900 agricultorĭ, 940 meseriașĭ, 13 industriașĭ saŭ fabricanțĭ, 745 comercianțĭ, 842 profesiunĭ libere, 671 muncitorĭ, 1224 servitorĭ, 9023 fără ocupațiĭ, în total 14367. La sate sunt: 90056 agricultorĭ, 1894 meseriașĭ, 358 industriașĭ saŭ fabricanțĭ, 1622 comercianțĭ, 1362 profesiunĭ libere, 8377 muncitorĭ, 2493 servitorĭ, în total 106162.

La mijlocul secoluluĭ nostru, populația județuluĭ era numaĭ de 140450 loc. și 28090 fam., din 2 orașe și 2 tîrgurĭ (Bacău, Tîrgul-Ocna, Tîrgul-Trotușul și Moinești) și 163 sate, împărțite după grade și profesiunĭ ast-fel:

Scutițĭ de impozite:

Boerĭ și fiĭ de boerĭ 241, funcționarĭ fără rang 15, preoțĭ și ajutoare (clerul) 764, profesorĭ și medicĭ 4, străinĭ 192, intendenți și servitorĭ 770, privilegiațĭ 177, slujbașĭ 1584, Țiganĭ de la mănăstirĭ 118, Țiganĭ de aĭ particularilor 300, soldațĭ 47, slujitorĭ 204, infirmĭ 2830.

Clase contribuabile:

Negustorĭ și meșteșugarĭ 381, Mazilo-ruptașĭ 1976, țăranĭ cultivatorĭ 16547, oamenĭ fără domiciliŭ fix 123, emigrațĭ privilegiațĭ 677, Evreĭ 504, străinĭ traficanțĭ 125, Țiganĭ de aĭ statuluĭ 611; (Soutzo: «Notions sur la Moldavie», 1849).

După cum vedem, cea maĭ mare parte a populațiuneĭ este romînă, vorbind dialectul moldovenesc, caracterizat prin îndulcirea sunetelor tarĭ, prin schimbarea luĭ *e* terminal în *i* și prin întrebuințarea a unor alte cuvinte pentru a desemna unele obiecte. Se zice de pildă: aiasta în loc de aceasta; sușit în loc de sucit; di pi colo în loc de: de pe colo; di undi, în loc: de unde. Se maĭ zice: prostire la cearșaf, pestelcă la șorț, glod în loc de noroiŭ, omăt la zăpadă, oghial la plapomă, gavanos la borcan, etc. etc. Țăranii maĭ schimbă litera *f* în *h:* hier (fier), și litera *p* în *ch:* chieptene, (pieptene), chiatră (piatră), Schineni (Spineni).

Cultul. Cultul ortodox are un număr de 125736 de adepțĭ (Romînĭ, Grecĭ, Bulgarĭ, Rușĭ, Sîrbĭ).

Districtul Bacău, bisericește, depinde de eparhia Romanuluĭ. Episcopul de Roman numește un protoiereŭ și un sub-protoiereŭ, ambiĭ cu reședința în Bacăŭ, care la rîndul lor însărcinează onorific preoțĭ localnicĭ, numițĭ proestoșĭ, ca să le ajute, cîte unul de fie-care plasă.

Administrarea generală, precum și judecarea cleruluĭ, se face de către consistoriul de lîngă eparhia Romanuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Parohiile, după ultima lege din 1894, sunt în număr de 99, din care 6 în comunele urbane (3 în Bacău și 3 în Tîrgul-Ocna) și 93 în cele rurale.

Biserici sunt 211 active, 7 în construcție, 12 închise.

Opt biserici sunt întreținute de stat și anume cele a căror avere a trecut în stăpînirea statului, care sunt: biserica Precista din Bacău, schitul Frumoasa, biserica din Berzunț, bisericile Precista, Răducanul și a penitenciarului din Tîrgul-Ocna, mănăstirele Bogdana și Cașinul; iar două, schitul Măgura și biserica de la băile Slănic, sunt întreținute de către Epitropia Sf. Spiridon din Iași.

Cele urbane mai aŭ și venitŭri ale lor propriĭ, iar cele-l'alte, de prin comunele rurale, sunt întreținute de comune și de enoriașĭ.

Deserventĭ aĭ bisericelor sunt: 139 preoțĭ și 333 cîntăreți.

Călugărĭ sunt 17, dintre carĭ 5 la schitul Măgura și 11 la mănăstirea Bogdana.

In Analele Statistice» de Martian (1863) găsim următoarea relație despre mănăstirele și schiturile din districtul Bacău:

Neînchinate: Lapoș cu 6 călugarĭ, Asăul cu 11 călugărĭ, Sava cu 40 călugărițe, Bogdana cu 24 călugărĭ, schitul Măgura cu 6 calugărĭ. Total 65 călugărĭ și 40 călugărițe.

Inchinate la Sfintele locurĭ: Lucăcești, Cîmpeni cu 2 călugarĭ, Frumoasa cu 1 călugar, Plopul cu 1 călugar, Berzunțul cu 3 călugărĭ, Cașinul cu 4 călugărĭ, Precista (Bacău) cu 3 călugarĭ, Precista și Răducanul cu 4 călugărĭ. Total 18 călugărĭ.

Cultul catolic numără în acest jud. 32463 credincioși, mai mult ca în orĭ-ce alt județ din țară.

Episcopul catolic de București are sub autoritatea sa, în județul Bacău, doĭ vicarĭ: unul se chiamă al Trotușuluĭ cu reședința în Tîrgul-Trotușul. De acest vicariat depind 4 parohiĭ: cea din Tîrgul-Trotușul și cele din satele cu Săcuĭ: Dărmănești, Pustiana și Grozești. Al doilea vicariat este al Bacăuluĭ, cu reședința în Bacău. De acest vicariat depind parohiĭ de prin locurile locuite de Ciangăĭ și anume: Prăjești, Bacau, Liuzi-Călugăra, Valea-Seacă, Valea-Mare, Cleja și Faraoani. Biserici catolice sunt 62 active, 2 în construcție, deservite de 12 preoțĭ, 54 cîntareți și eclesiarhĭ.

De acest rit țin Ungurĭ, în număr de 25914, dintre carĭ 24715 prin mai mult de 80 sate.

Protestanțiĭ sunt în număr de 53. O singură capelă protestantă se găsește la Fîntînele, construită de răposatul Prinț Emil Wittgenstein-Berleburg-Sain.

Cultul mozaic. Județul Bacău este unul din județele, în care numărul Evreilor este relativ mai mic de cît în alte județe ale Moldoveĭ. Aci sunt 13512 adepțĭ aĭ cultuluĭ mozaic, pe cînd în Iași sunt 40862. Nu au nicĭ o sinagogă, ci numaĭ școlĭ de rugăciunĭ (belferiĭ) cu maĭ mulțĭ rabinĭ. In Tîrgul-Ocna s'a început cladirea uneĭ sinagoge.

Armeniĭ sunt din secta nestoriană, în număr de 726 și au două biserici, deservite de 2 preoțĭ, 3 cîntăreți și 3 ecleseirhĭ.

Cultul mahometan numără numaĭ 2 adepțĭ.

Instrucțiunea. Din populațiunea întreagă a județuluĭ, 172496 locuitorĭ, știu carte: la orașe, bărbați 3989; femeĭ 2040; în total 6029; la sate, bărbați 7846; femeĭ 2915; în total 10761.

1. Școlĭ primare. *a)* Instrucțiunea populațiuneĭ rurale se face în 79 școlĭ rurale, din care 7 sunt mixte, 1 de fete și 1 de băeți; ele aŭ fost frecuentate, în anul școlar 1890—91, de 1554 băeți și 300 fete; total 1854, din 18526 copiĭ în vîrstă de școală.

Invățătorĭ și învățătoare aŭ fost, în acelaș an, 80.

Localurile școalelor sunt 44 construite de comună, 4 de particularĭ, 7 cumpărate, 17 închiriate și 2 cedate comuneĭ pe timp hotărît.

In vatra satelor, aparținînd școalelor, se găsesc 12,6633 hect. pămînturĭ împrejmuite și 4,3494 hect. pămînturĭ neîmprejmuite. In țarină, școlile aŭ 224,5563 hect. pămînt.

b) Populațiunea urbană primește învățătura primară în 10 școlĭ primare urbane, dintre care 6 de baeți (3 Bacău, 2 Tîrgul-Ocna și 1 Moinești); 4 de fete (2 Bacău, 1 Tîrgul-Ocna și 1 Moinești). Școalele de băeți au 21 institutorĭ și 1134 elevĭ; iar școalele de fete, 694 eleve și 14 institutoare. Copiiĭ în vîrstă de școală sunt în număr de 2422.

Din localurĭ, 3 sunt construite de comune, în valoare de 82000 leĭ, 5 sunt cumpărate și 2 închiriate, toate de zid. Două din ele sunt în stare bună, 4 bunișoare și 4 în stare foarte rea.

2. Școlĭ secundare. Instrucțiunea secundară se dă băieților într'un gimnaziŭ clasic, destinat a deveni liceŭ, în capitala județuluĭ. In anul școlar 1891—92 a fost populat de 124 elevĭ, cursurile predîndu-li-se de către 14 profesorĭ, dintre carĭ 11 titularĭ. Dintre școlarĭ, 57 s'aŭ promovat și 67 aŭ rămas repetenți. Aŭ absolvit toate studiele 21 elevĭ. Fetele primesc învățătura într'o școală profesională, care a fost 3 anĭ ex-

www.dacoromanica.ro

ternat secundar; în anul şcolar 1891/92 a fost frecuentată de 78 eleve, dintre care 8 s'aŭ retras, 6 aŭ rămas repetente şi 54 s'aŭ promovat.

Corpul didactic era compus atuncĭ din 6 profesoare şi acum e compus din 8.

3. In capitală maĭ este o şcoală privată de fete, coprinzînd ambele cursurĭ, primar şi urban.

Marţian, în Analele Statistice, ne relatează că aŭ funcţionat, în anul şcolar 1861—62:

Şcoale primare 5, dintre care 3 de băeţĭ şi 2 de fete, cu 11 profesorĭ la băeţĭ şi 4 la fete; iar elevĭ aŭ fost 456 şi eleve 105.

In anul şcolar 1862—63:

Şcoale de băeţĭ 3, şcoale de fete 2: total 5; profesorĭ de baeţĭ 13, de fete 5: total 18. Elevĭ 410, eleve 212: total 622.

Cea d'întîĭ şcoală înfiinţata în judeţul Bacău a fost şcoala primară No. 1 din Bacău (1839).

Justiţia. In jud. Bacăŭ sunt: (1894) un tribunal, în capitala judeţuluĭ; o curte cu juraţĭ şi 9 judecătorii de pace, la Bacău, Tîrgul-Ocna, Parincea, Secuieni, Moineşti, Valea-Rea, Scorţeni, Valea-Mare şi Gîrleni.

In anul 1891 au fost 57 indivizĭ prevenitĭ la curtea cu juraţi, 1003 la trib.-corecţionale; s'au dat 2717 carţĭ de judecată; s'au terminat 520 procese civile, 30 comerciale şi 13 electorale; s'au judecat 18 divorţurĭ.

Armata. In jud. Bacăŭ se află următoarele corpurĭ de trupă: 1 regiment de infanterie, care înainte de noua organizare din 11 Iulie 91, purta numele de Regimentul 27 Dorobanţĭ, aparţinînd Corpuluĭ 4 de armată, Divizia 8-a, Brigada 15 a Infanterie; un escadron de călăraşĭ, aparţinînd Regimentuluĭ 8 de Călăraşĭ, Corpul 4 de armată, Brigada 4-a Cavalerie; o baterie de artilerie.

Regimentul Bacău No. 27, se compune din 3 batalioane (1 permanent şi 2 cu schimbul), şi un pluton afară din rînduri, şi este condus de: 1 colonel, 1 lt.-colonel, 2 majorĭ, 10 căpitanĭ, 12 locotenenţĭ şi 8 sub-locotenenţĭ.

Efectivul trupeĭ, după budget, a fost în 1891 de 2440 oamenĭ.

Batalionul permanent şi unul cu schimbul aŭ reşedinţa la Bacăŭ; al 2-lea batalion cu schimbul îşĭ are reşedinţa la Tîrgul-Ocna.

Companiile din batalionul cu schimbul aŭ următoarele reşedinţe:

1-iul batalion cu schimbul, comp. I, II şi III cu reşedinţa în Bacău; comp. IV-a cu reşedinţa în Părincea.

Al 2-lea batalion cu schimbul, comp. I-a şi II a, cu reşedinţa în Moineşti; comp. III a şi IV-a cu reşedinţa în Tırgul-Ocna.

Acest regiment dă oamenĭ, carĭ păzesc frontiera şi temniţa districtuluĭ.

Frontiera se păzeşte de 55 oamenĭ din trupa cu schimbul, repartizaţĭ la 13 pichete, alternînd în fie-care săptămînă cîte 4 sergenţĭ, 5 caporalĭ şi 46 sold.

Intreţinerea regim. costă pe Stat (1891) anual, l. 785298 b. 81, repartizaţĭ ast-fel:

Solde leĭ 283586.61; indemnitate leĭ 315354; echipament leĭ 33502.60 banĭ; îmbrăcăminte leĭ 131902.20; mic echipament şi cazarmament leĭ 20853.40.

In anul 1891, din întregul district, aŭ fost înscrişĭ pe tabloul de recensămînt 1896 tinerĭ; din aceştia aŭ fost examinaţĭ 1086, recrutaţĭ în prezenţă 794, recrutaţĭ în absenţă 61, în serviciul auxiliar 111. Numărul recruţilor este maĭ mare decît numărul tinerilor înscrişĭ în tablou.

Etnografia şi istoricul judeţuluĭ. — Locuitorii judeţuluĭ Bacăŭ sunt, cea maĭ mare parte, Romînĭ. Găsim încă, printre săteniĭ agricultorĭ, şi vechĭ coloni de origină maghiară, păstrînd până acum limba lor şi religiunea catolică. Apoĭ, ca maĭ în toate judeţele ţăreĭ, se află, printre locuitoriĭ statornicĭ, Evreĭ, Armenĭ şi Ţiganĭ. Populaţiunea romîna se compune din Moldovenĭ, baştinaşĭ aĭ loculuĭ, şi din Mocanĭ, veniţĭ maĭ de curînd din Ardeal. Fie-care din aceste ramure îşĭ păstrează caracterele sale etnice, în aşa grad, că sunt sate întregĭ de sute de familiĭ de Ciangăĭ, carĭ nu ştiu încă un cuvînt romîneşte, spre exemplu în: Faraoani, Cleja, etc.

Romîniĭ moşnenĭ din partea munteluĭ se deosibesc mai cu seamă prin statura lor înnalta, spătoasă, prin taria lor şi prin agerimea minţeĭ lor.

Mocaniĭ, carĭ de vre-un secol încoace, aŭ venit să se stabilească în acest judeţ, ocupa maĭ cu seamă satele din văile Oituzuluĭ şi Caşinuluĭ. Eĭ şĭ au păstrat portul ardelenesc.

Coloniştiĭ Unguri se împart în doua ramure: maĭ întîĭ, sunt numiţiĭ Ciangaĭ (Czango Magyarok), carĭ din timpurĭ nememorate, poate chiar înainte de întemeierea principatuluĭ Moldovei, locuesc basinul Siretuluĭ, pe malul drept şi se întind de la Lespezĭ, limita superioară a lor, până în dreptul Răcăciunilor, limita inferioară. La 1420, Sigismund, prinţul Transilvaniei, autorizează pe un număr mare de Saxonĭ şi de Szechlerĭ să părăsească ţara. Emigranţiĭ se stabilesc în Moldova, unde fura primiţĭ bine de Alexandru-cel Bun. Eĭ fură împărţiţĭ în 9 pa

www.dacoromanica.ro

rohiĭ, sub autoritatea Episcopuluĭ catolic de Bacău. Parohiile germane în urmă aŭ dispărut orĭ s'aŭ contopit cu cele maghiare. Printre Ciangăĭ găsim mulțĭ cu nume nemțesc, ca Schuster, Müller, etc. Szechlerĭ (sau Săcuiĭ) s'aŭ așezat prin Bacău, stabilind parohiĭ la Faraoani, Călugăra (cu sucursale la Bacău și Barați), Grozești (cu sucursale la Trotușul și Ocna). («Alexandre le Bon», par E. Picot et G. Bengesco, p. 44).

Sub raportul vorbireĭ lor, ei se deosibesc printr'aceia, că nu pot pronunța *ș* și *c*, ci rostesc, de pildă: *se* în loc de *ce*, și *si* în loc de *și*.

Alțĭ Ungurĭ sau Săcui, veniți în Moldova pe la jumătatea secoluluĭ XVII-lea și prin al XVIII-lea, s'aŭ așezat pe moșiile vecinașe cu Transilvania, pe valea Trotușuluĭ și prin ale afluenților luĭ în dreapta.

Nu se poate ști cu siguranță la ce moment au venit Evreiĭ să locuiască cu permanență în acest județ; dar se constată existența lor la Tîrgul-Trotușul în secolul XVIII-lea, căcĭ acolo se găsesc morminte evreești de pe acele timpurĭ. Ceĭ maĭ mulțĭ însă au venit maĭ de curînd, carĭ din Rusia, carĭ din Austro-Ungaria (Galiția). Grămădirea lor în timpiĭ maĭ recenți (1882—1887), a făcut ca sute de familiĭ evreeștĭ să emigreze spre a se stabili în Palestina; dar foarte multe din acelea s'aŭ întors curînd înapoĭ.

Cît despre Țiganĭ, putem zice ca, de la emanciparea lor din robie, ei, din zi în zi maĭ mult, se contopesc în populațiunea romînească, în cît caracteristica și statistica lor a devenit azĭ foarte anevoioasă de făcut, întru cît privește județul Bacaŭ în special.

In privința Armenilor, d. Xenopol (în «Archiva Societățeĭ științifice și literare» din Iași, 1889, No. 1) constată că, pe cînd Genoveziĭ făceaŭ comerciŭ în țările noastre despre sud și răsărit, pe la gurile Dunăreĭ, Armeniĭ luaseră aceiașĭ sarcină în Moldova, unde eĭ venise din Polonia, din orașul Leopol. Gasim o biserică armenească în Iași la anul 1395. Cu zece anĭ maĭ înainte, cucerirea Armenieĭ de catre Sultanul Egiptuluĭ Saban, împrăștiase această populațiune. Cît-va maĭ în urma, la 1418, pe timpul luĭ Alexandru-cel-Bun, 3000 de familiĭ armenești, din cele alungate din Armenia, printr'o cumplită năvălire a Turcomanilor, vin în Moldova și se așează în părțile sudice ale țareĭ, precum în Cetatea-Albă, unde cu 3 anĭ în urmă, îĭ găsește Guilbert de Lannoy, și în Galați; apoĭ îĭ vedem și maĭ sus, în orașele Vasluiu, Iași, Botoșani, Doroĥoiu și până în Hotin și Suceava. Bacăul, fiind un punct intermediar, trebue să fi avut și dînsul partea sa din această colonizare armenească.

Un pasagiu din ziarul călătorieĭ Patriarhuluĭ Macarie din Antiohia, pe care îl vom reproduce maĭ la vale, ne confirmă acest fapt, pentru secolul XVII. Armeniĭ din toată partea de sus a Moldoveĭ se servesc, ca limbă uzuală, de dialectul armenesc; numaĭ ceĭ de curînd veniți din Constantinopol și așezați ca negustătorĭ în orașele Moldoveĭ-d. j., întrebuințează între dînșiĭ limba turcească (Prince N. Soutzo, Notions statistiques sur Moldavie , p. 52).

Dacă însă am voi să aruncăm chiar și o privire retrospectivă asupra locuitorilor județuluĭ Bacăŭ, dintr'un trecut depărtat, apoĭ referindu-ne în secoliĭ cînd popoarele barbare cutreeraŭ țările romîne, putem, fără totuș de a ne sprijini pe documente pozitive, să recurgem la toponimia cîtor-va localitățĭ din acest județ și să tragem dintr'însa dovezĭ, că într'însul aŭ locuit odinioară Cumaniĭ, de oare-ce aci se află și acum numirile topice de Comănești, Coman și altele analoage; că asemenea aŭ stat aci și Uziĭ, de oare-ce găsim numirile de Uz și Oituz. Dar localități din Bacău cu mult maĭ numeroase dovedesc, prin denumirile lor actuale, o înrîurire directă și statornică a popoarelor slavone; destul ne este să citățm numirile Bistrița, Sohodolul, Ciudomirul, Liuziĭ și altele.

Din epoca invaziunilor barbare, dacă nu și maĭ vechĭ, adică din timpurĭ preistorice, cată să fie și numeroasele movile, ce se văd în deosebitele părțĭ ale jud. Bacăŭ, și din care cea maĭ înaltă și maĭ însemnată este, fără îndoială, cea din comuna Prăjești. Chiar la apus de orașul Bacău, în dreptul locului numit Dumbrava, și la Iliești, comuna Ardeoani, sunt movile marĭ și altele maĭ micĭ. Despre aceasta, ca și despre orĭ-ce alte movile, se zice, că ar fi vechĭ morminte. Ipotezele, că movilele ar fi puncte strategice sau strejĭ, nu poate fi serios susținută, de vreme ce multe din movile și maĭ cu seamă cea de la Iliești, sunt înconjurate, la distanțe nu prea marĭ, de dealurile naturale, care de sine formează puncte strategice cu mult maĭ însemnate de cît movilele construite de mînă omenească.

In fine, o a treia ipoteză este aceea emisă de călătorul maghiar P. A. Gegö, care a fost trimis la 1836 de Academia din Buda-Pesta să cerceteze pe Ungurĭ din Moldova, și care,

www.dacoromanica.ro

susţinînd, că Ciangăiĭ sunt urmaşĭ aĭ Cumanilor, pretinde că dîlmele (movilele) ce se văd nu departe de oraşul Bacăŭ, sunt vechĭ altare, unde Cumanĭĭ jertfeaŭ zeilor, şi că acele dîlme sunt numite ale Cumanilor. (V. «Foaia pentru minte, inimă şi literatură din Braşov, 1839, No. 43—46).

Istoricul complet al judeţuluĭ Bacău, începînd din timpurile antice şi pănă în zilele noastre, este greŭ de făcut. Abia dacă se poate întruni vre-o cîte-va noţiunĭ istorice atingătoare de întregul ţinut; de altminterĭ, maĭ toate faptele cunoscute în istoria ţăreĭ Moldoveĭ, ca petrecute în acest judeţ, se rapoartă la cîte o anume localitate dintr'însul. Noĭ ne-am impus de a le relata pe scurt, acolo unde tratăm despre fie-care localitate în parte (vezĭ Bacăŭ, Valea-Seacă, Trebişul, Răcăciuni, Mănăstirea Caşinul, Onești, Ghimeşul, Tîrgul-Ocna, Borzeşti şi altele). Denumirea generală a judeţuluĭ, fiind aceeaşĭ cu a oraşuluĭ ce-ĭ servă de capitală, n'avem alt mijloc de a o explica de cît referindu-ne tot la ceea ce spunem despre origina oraşuluĭ, carele negreşit, din cauza situaţiuneĭ sale maĭ centrale şi maĭ lesne de abordat, a fost preferit tuturor celor-l'alte localităţĭ ca reşedinţă a autorităţilor.

Acolo, decĭ, s'aŭ aşezat încă de timpuriŭ centrurile de administraţie. De aceia, şi cele două ţinuturĭ din vechime, al Bacăuluĭ şi al Trotuşuluĭ, s'aŭ unit în vremurĭ maĭ nouă, alegîndu-se oraşul Bacăŭ ca reşedinţă. D. V. A. Urechiă, bazîndu-se pe documente, afirmă că, pe la 1304, înainte de venirea în Moldova a luĭ Dragoş-Bogdan, se afla aci un principat moldovean, cu capitala în oraşul Bacăŭ, care poseda un palat princiar.

In timpul dinastieĭ Comnenilor, domnitoare în Constantinopole, Ungurĭĭ erau atacaţĭ energic de către Bizantinĭ pentru prădăciunile şi incursiunile pe care le făceaŭ în imperiul de răsărit. In unul din aceste atacurĭ, ne spune cronicarul Cinamus, Greciĭ aŭ fost ajutaţĭ de de o armată de Valachĭ (Romînĭ), anul 1161. D-l Xenopol ne dovedeşte, că locuinţa acestor Valachĭ era chiar Bacăul, întărind părerea luĭ şi cu mărturisirea unuĭ alt cronicar bizantin, Nicetas Choniates, care ne spune că la 1167 Manoil Comneanul, împăratul bizantin, era să fie omorît de un nepot al săŭ, generalul Andronic Comneanul. Atentatul fiind descoperit, acesta fuge peste Dunăre, şi este prins de niște Valachĭ din ţinutul Bacăuluĭ şi trimis împăratuluĭ (A. D. Xenopol, vol. I, p. 559—563).

Decĭ, după cronicariĭ bizantinĭ, Bacăul exista ca principat locuit de Valachĭ, în acelaş timp pe cînd aveaŭ fiinţă ducatele luĭ Ioan, Tărcaş, Seneslaŭ, Lirtioĭ (Muntenia) şi republicele: Vrancea, Cîmpul-Lung, Tigheciul, Bolohodul (Moldova), din sec. XII şi înainte de descălicare.

Incă de pe la anul 1401, sub Domnia luĭ Alexandru-cel-Bun, Episcopia latinească, care maĭ înainte era aşezată în Tîrgul-Siret, s'a mutat în Bacău, aflîndu-se acolo maĭ în mijlocul călugărilor catolicĭ. (Şincaĭ: «Cronica Romînilor», ed. II; t. I; p. 593). Pe această episcopie străină, mulţĭ din Domniĭ pămîntenĭ aŭ dăruit-o cu moşiĭ, cu scutirĭ şi privilegiĭ de tot felul. Spre dovadă, se pot vedea multe urice domneştĭ, cum spre exemplu: al luĭ Istrati Dabija-Vodă din anul 1662 (vezĭ «Uricarul» luĭ T. Codrescu, vol. V, p. 230); al luĭ Duca-Vodă, din 7 Iulie 1665 şi acela din 14 Decembrie 1675, al luĭ Antonie Rosetti, amîndouă reproduse de d. B. P. Hasdeŭ în scrierea sa: «Istoria toleranţeĭ religioase în Romînia», Bucureştĭ 1868, pagina 46 şi 47).

Judeţul Bacău a fost adeseorĭ teatrul luptelor dintre principiĭ Moldoveĭ şi aĭ Ardealuluĭ. Il vedem citat ca atare, spre exemplu, la 1467, în bătăliile dintre Ştefan-cel-Mare şi Mateĭ Corvin (vezĭ Şincaĭ: «Cronica Romînilor», la anul 1467).

Cu doĭ secolĭ în urmă, cronicele Moldoveĭ (Miron Costin: «Letopiseţul», cap. XVII şi XVIII) ne arată, că o bună parte din primele harţe între Vasile-Vodă-Lupu şi antagonistul săŭ Ştefan-Vodă-Gheorghiţă, ajutat fiind acesta de oaste transilvană, trămisă de prinţul George Racoţi, s'aŭ petrecut, la anul 1643, prin ţinutul Bacăŭ, între capitala judeţuluĭ şi satul Răcăciuni, precum şi pe valea Trotuşuluĭ.

In luna Septembrie, 1611, Radu-Şerban, voevodul Munteniei, după ce biruise pe Gabriel Batori la Petreşti, văzîndu-se părăsit de ostaşiĭ săĭ, se grăbeşte a trece în Moldova; de la Lunca-Mare, aproape de Bacău, Tătariĭ trimişĭ de competitorul săŭ Radu-Mihnea, îl iaŭ la goană şi Şerban-Vodă abia scapă cu cîţĭ-va oamenĭ în tîrg la Suceava. (Raportul luĭ Sigismund Forgach în «Istoria Romînilor» de A. Xenopol, vol. III, p. 444 şi «Istoria Romînă», de Gr. Tocilescu, p. 116).

In fine, coborînd încă, cu 200 anĭ maĭ la vale, putem cita ca un eveniment războinic maĭ recent, intrarea în judeţul Bacău, pe la pasul Oituzuluĭ, a generaluluĭ polonez Iosef Bem, ca-

www.dacoromanica.ro

pul uneĭ avangarde ungureștĭ; după ce bătuse în ziua de 27 Iulie 1849, pe Rușĭ la Szepszi Szt-Georgy, a urmărit și în vins oștile rusești comandate de generalul Moller, în apropiere de Onești ; dar nesimțindu-se secundat, Bem a mărginit întru atîta îndrăzneața sa încercare în Moldova și de la Tîrgul-Ocna s'a retras peste hotar, tot pe unde venise.

Despre contestările ce stăpînirea romînească a avut adesea, în trecut, cu Ungaria, totd'auna gata a depăși granițele sale spre a călca pe teritoriul Moldoveĭ, avem, chiar de pe la începutul secoluluĭ nostru, dovezĭ, care se ating de județul Bacău. E un raport al stolniculuĭ Ion Vîrnav, ispravnic de ținutul Bacău,. care relatează visterieĭ, la 8 Iulie 1804, în ce fel făcuse Săcuiĭ călcare pe teritoriul județuluĭ la malul pîrîuluĭ Ciugheșuluĭ. (Vezi Uricarul» luĭ Codrescu, vol. IV, p. 90).

Cu un an mai înainte, administrația visterieĭ întocmise pentru Domnitorul Alexandru Moruzzi, o condică foarte detaliată, unde se arată anume tot birul ce se plătea și tote scutirile de care se bucurau diferiții proprietarĭ din întreaga țară a Moldoveĭ, fie boieriĭ, fie răzeșĭ, fie breslașĭ, fie călugărĭ de prin mănăstirĭ, fie negustătorĭ pămînteniĭ și străiniĭ, fie chiar și Jidovĭ.

Intru ceea ce privește ținutul Bacău, împărțit în ale sale șase ocoale de pe atuncĭ și anume: Bistrița-d.-j., Bistrița-d.-s., Tăzlaul-d.-s., Tăzlăul-Sărat, Tăzlăul-d.-j. și Trotușul, constatăm, că birurile se ridicaŭ la suma de leĭ v. 139811, parale 60; iar Liuziĭ, sau indivizii scutițĭ de bir sub diferite pretexte, erau în număr de 1471. (Vezĭ: «Uricarul» luĭ Codrescu, vol. VII, p. 288—300).

Nu maĭ puțin interesantă pentru cunoștința stăreĭ acestuĭ județ este încercarea de cadastru ce s'a făcut la anul 1824, de către ispravnicul ținutuluĭ și alțĭ boierĭ, după o țidulă domnească, ca să se înscrie cîte anume moșiĭ se aflaŭ în acest județ, spre a se avea în vedere la facerea fînuluĭ pentru menziluri (poștiĭ) și neferĭ (jandarmĭ). (Vezĭ: Uricarul luĭ Codrescu, vol. V, pagina 176).

Un alt document din 1834 ne arată, că dintre cele 138 așezăminte mănăstirești, ce se aflau pe atuncĭ în Moldova, ținutul Bacău conținea 13 și anume: Mănăstirea Tăzlăul, schitul Pralea, mănăstirea Cașinul, mănăstirea Berzunțul, schitul Măgura, schitul Buciumi, schitul Asău, sch. Nilatuluĭ (?), schitul Lapoșuluĭ, schitul Savu, mănăstirea Precista, mănăstirea Bogdana, mănăstirea Răducanul. (Vezĭ «Uricarul luĭ Codrescu, vol. VIII, p. 231).

Insa, pe de alta parte, un raport din anul 1838 asupra școalelor din Moldova, ne dă trista încredințare, că în acel an, statul nu întreținea încă nicĭ o școală în acel județ.

Cu doĭ anĭ maĭ înainte, misionarul ungur Gegö vizitase Moldova, unde i-se păruse, — văzînd probabil mulțimea Ungurilor din jud. Bacău, lucru de altmineri excepțional, — că peste tot locul nu sunt decît Ungurĭ, Ciangaĭ și Săcuĭ. Intr'o statistică, cu totul închipuită, el spune, că în Moldova întreagă sunt peste 55000 Maghiarĭ catolicĭ, vorbind ungurește, iar dacă s'ar număra și ceĭ carĭ aŭ schimbat legea și graiul, apoĭ cel puțin a patra parte din locuitoriĭ țareĭ ar fi de origină maghiară. Din norocire, statistica publicată la 1849 (pag. 67) de Prințul N. Șuțu, restabilește adevăratul faptelor, arătînd că numărul tutulor catolicilor, — nu numaĭ Ungurĭ, — din Moldova, era numaĭ de 44317, așa că nu puteaŭ să fi fost atît de numeroșĭ cu 13 anĭ maĭ înainte.

Pe lîngă aceste notițe istorice foarte resfirate asupra județuluĭ Bacău, credem, că nu e fără folos a aminti vre-o cîte-va fapte biografice și a spune, spre ex., că Bacăul a dat naștere cîtor-va din oameniĭ de frunte aĭ Moldoveĭ. Insușĭ Marele Ștefan-Vodă a fost născut în Borzești, pe la anul 1436 (Gr. Tocilescu, «Istoria Romînă»); Ștefan Gheorghiță Voevod era originar din satul său moștenesc Răcăciuni. Să adăogăm, că doĭ din fruntașiĭ deșteptăreĭ noastre naționale, amîndoĭ contimporanĭ cu noĭ, șĭ-au avut. unul leagănul și cel-l'alt mormîntul, în jud. Bacau.

Ilustrul nostru poet Vasile Alexandri, s'a născut la 1821 în Bacău, iar Constantin Negri, acel vrednic luptător, care a combătut așa mult pentru întemeierea drepturilor politice ale Romînieĭ, și-a petrecut ultimele zile și și-a dat sfîrșitul în Tîrgul-Ocna, unde el se retrăsese la 1866. Mormîntul lui se află în biserica Răducanul din acest tîrg. Acești corifeĭ aĭ poporuluĭ nostru din epoce cu totul diferite, au lăsat memoria lor vie în jud. Bacău unde, după cît se vede, eĭ au aflat mîngîieriĭ și întăriri în momente de oboseală». Poate, că și dînșiĭ au șoptit atuncĭ, spre a-șĭ înviora sufletul, doina ce o cîntă Bacăuaniĭ de pe malurile repezĭ și volburoase ale Bistrițeĭ:

Bistriță, apă viie,
Du-mĭ necazul în pustie;

www.dacoromanica.ro

Du-l şi du-l să nu maĭ vie.
Dorule, vrăjmaşule!
Ce răŭ am putut să-ţĭ fac?
De-mĭ tot daĭ mereŭ de hac!

Spre a încheia această ochire aruncată în treacăt asupra unor fapte şi întîmplărĭ ce, în timpul de odinioară, s'aŭ petrecut în cuprinsul jud. Bacăŭ, vom reproduce acum două foarte interesante dărĭ de seamă despre starea acestuĭ frumos ţinut, pe la mijlocul şi pe la sfîrşitul secoluluĭ XVII-lea. Una va fi un extras — tipărit pentru prima oară în limba romînă — din ziarul călătorieĭ ce Patriarhul Antiohieĭ, Macarie, a făcut, la anul 1655, prin Moldova, întorcîndu-se din Moscova Această relaţie a fost scrisă zi cu zi, în limba arabă, de Paul din Alep, arhidiaconul Patriarhuluĭ. Noĭ dam aci o traducere, după versiunea engleză a luĭ Belfour (tip. în Londra la 1834. Numaĭ parte din vol. I a acesteĭ călătoriĭ a fost reprodusă de d. B. P. Hasdeu, în «Arhiva istorică). Textul ce noĭ punem subt ochiĭ cititorilor romînĭ este din vol. II-lea, partea VIII, cartea XV, tratînd despre Moldova. In secţiunea I, care se începe cu intrarea Patriarhuluĭ în ziua de 1 Sept. anul lumiĭ 7165 (1656) în Iaşi, ni se spune cum noul Voevod Ştefan Gherghiţă din Răcăciuni îĭ face o primire mult maĭ bună decît cea care o încercase cu un an înainte de la precedentul voevod, Vasile Lupu; apoĭ analistul Paul din Alep urmează în acest fel, vol. II, p. 318:

«Pe la sfîrşitul luĭ Septembrie, Beiul (Ştefan Gherghiţă Voevod) se porni într'o călătorie de plăcere la Huşi şi de acolo la Galaţi, unde avea să viziteze o mănăstire ce de curînd se clădise în apropiere de acest oraş; el luă făgăduială de la stapînul nostru Patriarhul, că va veni şi dînsul acolo. Decĭ îndată ce sosi la Galaţi, trămise vorbă stăpînuluĭ nostru; iar vechilul şi boieriĭ luĭ îngrijind să ni se dea trăsurĭ şi escortă, noĭ ne pornirăm din Iaşi, Miercurĭ în ziua de 8 ale luniĭ Teşrin el Ewel, fiind întîmpinaţĭ la porţile de afară cu obicĭnuita ceremonie. Ajunserăm maĭ întîĭ la dealul Frumoaseĭ, unde este un palat de piatră; dar maĭ înainte de a sosi de acolo trecurăm un pod de piatră, unde se petrecuse o încăierare între cel din urmă Voevod (Lupu) şi Beiul actual. Acela fiind bătut, fu silit să-şĭ caute adăpost în ţara Cazacilor. Pe locul unde se petrecea bătălia, hîrcele morţilor încă se puteaŭ vedea». (Bătălia dela Popricani 1653, între Timuş şi Ştefan Gherghiţă).

A doua zi sosirăm la oraşul numit Roman; acolo sunt foarte multe biserică de piatră, precum şi o foarte frumoasă mănăstire cu numele Sfinteĭ Paraschive. E o clădire foarte frumoasă, înălţată de Alexandru Voevod, precum şi o locuinţă pentru Episcop. In acest oraş sunt şi maĭ multe case frumoase pe care le stăpînesc Armeniĭ, care au trăsurĭ şi altele trebuitoare pentru călătorĭ. De acolo, pe drumurĭ foarte rele şi după ce întîlnirăm o gîrlă largă (Bistriţa) pe care o trecurăm în luntre, ajunserăm la un alt oraş.

Numele acestuia este Bacăŭ (Bakovi); într'însul sunt maĭ multe biserică de piatră. Din acest loc, pe căĭ foarte anevoioase, trecînd prin codri şi prin munţĭ, care semănaŭ cu căile de prin Moscova, ba chiar şi maĭ sălbatice, am sosit la întîiul sat dintre cele stăpînite de Beiŭ; pe acestea el le primise moştenire de la tatăl şi de la bunul săŭ; ele sunt dintre cele maĭ frumoase şi maĭ populate dintre sate, căcĭ fie-care cătun are pe el cîte o casă boerească şi cîte o biserică.

Orĭ-ce colţ al acesteĭ ţărĭ, de la Roman până la Focşani, e acoperit cu oraşe şi sate, şi ele sunt în aşa placute poziţiunĭ, udate de fîntînĭ şi rîuleţe, în cît nicĭ se poate spune. Din toată Moldova, acesta este ţinutul cel maĭ frumos şi maĭ tare locuit. De la Roman până soseştĭ în Focşanĭ, e cale de cincĭ zile. Tot în acea parte e şi hotarul despre ţara Ungurească, unde locueşte multă ţărănime săsească, care este de lege francă, adică închinătorĭ Papiĭ şi aŭ biserică ale lor; căcĭ, după cum ne-am informat, în Ungaria sunt nenumărate secte şi naţiunĭ, ast-fel în cît în aceeaşĭ familie se află maĭ multe religiunĭ, tatăl bună-oară fiind de o lege, nevasta de alta, iar copiiĭ luînd fie-care credinţele care-ĭ place. Craiul şi dregătoriĭ sunt Calviniştĭ; apărătoriĭ cetăţilor sunt Saşĭ. Mergînd maĭ înainte, noĭ aflarăm drumurĭ foarte grele şi pătrunserăm în codri maĭ noroioşĭ şi maĭ sălbaticĭ de cît orĭ unde; iar în mijlocul lor furăm siliţĭ să dormim, neputînd ajunge până la conac. In acelaşĭ timp, noĭ deterăm drumul vitelor noastre, ca să pască unde vor voi şi aprinserăm focurĭ, care ţinură până dimineaţa. Atuncĭ adunîndu-ne vitele purceserăm înainte; iar în ziua de Luni sosirăm la unul din tîrgurile stăpînite de Beiŭ şi numit Bogdana (Boghzînî), precum se chiamă şi mănăstirea, pe care el a zidit-o acolo. Aceasta este pe un loc aşezat între munţĭ, pe o vale cu păşunĭ frumoase, pe

www.dacoromanica.ro

care de patru laturĭ le apără înălţimile. Prin vale curge o gîrlă mare numită Trotuşul (Tatrosh).

Ascultînd poruncile Beiuluĭ, noĭ ne-am lăsat bagagele în tîrg la Bogdana şi am pornit fără de sarcine în spre mănăstirea Beiuluĭ (Caşinul?) care este maĭ în lăturĭ de tîrg. Ca să pătrunzĭ într'însa, trebue să intri într'o rovină îngustă care, atît în dosul, cît şi în faţa mănăstireĭ sau în jurul eĭ, este singura trecere pănă la mănăstire. Indată ce trecurăm dincolo de rovină şi pe cînd ne apropiam de mănăstire, ne aflarăm pe un cîmp verde nivelat şi întărit prin prejur. In mijlocul acestuĭ cîmp sta mănăstirea înconjurată cu numeroase fîntînĭ de apa dulce. Beiul ajunse înaintea noastră cu Doamna sa şi cu boeriĭ însoţiţĭ de nevestele lor.

Cu acest prilej se ţinu acolo o mare panaghirie sau serbare, maĭ cu seamă spre amintirea Sf. Paraschive, fecioara bulgară ale căreĭ moaşte se află în mănăstirea luĭ Vasile Vodă (Treĭ-Erarhĭ). A doua zi după sosirea noastra noĭ slujirăm leturghia, de faţă cu Beiul, într'o biserică de lemn pe care o ridicase aproape de mănăstire, împreună cu cîte-va chiliĭ spre a servi pănă cînd se va săvîrşi cladirea ce se zidea acolo. După leturghie petrecurăm în ospeţe pănă către seară. Descrierea mănăstireĭ este ast-fel: E înconjurată de un zid lat şi înalt cu patru turnurĭ, cîte unul la fiecare colţ, afară de clopotniţa ce este d'asupra porţeĭ. Toată această clădire s'a înălţat în timpul acesteĭ verĭ şi se zice că au fost întrebuinţaţĭ la lucru maĭ mult de 800 Jancua (Ciangăĭ) din aceste locurĭ; dar clădirea bisericeĭ nu este încă săvîrşită; ea este închinată celor doĭ Voivozĭ aĭ tabereĭ îngereştĭ Sfinţiĭ Mihail şi Gavril, precum şi întregeĭ oştĭ cereştĭ. Beiul a trimis să ia pentru această mănăstire un istaticon, de la Patriarhul din Constantinopol, spre a o declara Stavropigiacă, a o pune sub stăpînirea patriarhatuluĭ şi a nu avea nicĭ odată vr'o altă închinare. Dînsul ceru şi de la Patriarhul nostru un drept de acelaşĭ fel; iar prea Sf. Sa scrise pentru dînsul un istaticon cu acelaşĭ scop, însoţindu-l cu blesteme, anateme şi cele-l'alte. Pentru întreţinerea mănăstireĭ, Beiul îĭ dărui maĭ multe sate şi alte moşiĭ cu marĭ venitурĭ. In ziua de Mercurĭ, Beiul se porni şi în sfîrşit noĭ îl urmarăm pănа la micul tîrg Bogdana. Joĭ de dimineaţă, foarte de timpuriu, Beiul trămise după stăpînul nostru Patriarhul ca să aibă cu Sf. Sa o întrevedere de despărţire; Patriarhul făcu o rugăciune pentru dînsul şi pentru Doamna; după aceea, Beiul se porni la Iaşi, lăsînd pe seama noastra un căpitan cu compania sa, ca să ne excorteze pănă la Focşani. In acea seară noĭ ajunseram într'un tîrg stăpînit de un mare boer, al căruĭ nume era Dabija; acolo, după poruncile Beiuluĭ, ni se arăta un mare respect; şi după cum tot el dorea, în ziua următoare noĭ sosirăm într'un alt tîrguleţ al aceluiaşĭ boer. Aci era un palat mare, aşezat pe malul unuĭ rîu larg, de asupra unuĭ deal înalt şi vesel; într'acest loc fugise Beiul Ştefan după ce, pentru întîia oară, fusese bătut aproape de Iaşi de către Timuş şi Cazacii luĭ. Aci îşĭ luă el reşedinţa ca într'un loc apropiat şi de Ungaria şi de Ţara-Romînească. Toţĭ se miraŭ, cum noĭ am putut trece prin această cale, pe unde nimenĭ nu călătorise, nicĭ chiar dintre călugărĭ. Acel boer (Dabija) avea la dînsul pe nevasta Sărdaruluĭ saŭ căpeteniеĭ pe care de curînd îl ucisese Beiul Vasile. Ea este din neamul nostru şi cunoaşte obiceiurile noastre, fiind urmaşa luĭ Petre-Voda care a trăit în exil la Alep.

Sîmbătă sosirăm în Focşani, unde deterăm drumul căpitanuluĭ, trămiţînd printr'însul scrisorĭ către Beiŭ. Aci o căpităniе de ostaşĭ ne întîmpină din partea Beiului Ţăreĭ-Romîneştĭ .

Iacă în fine cîte-va extracte din «Descriptio Moldaviae a Principeluĭ Dim. Cantemir, (tip. de Societatea Academică Romînă, tom. II, p. 27) relative la ţinutul Bacău:

Ţinutul Bacau, peste care este un vornic cu scaunul în Bacau, tîrg situat într'o insulă a rîuluĭ Bistriţa, vestit pentru abundenţa merelor şi a altor fructe. Are un episcop catolic, care se numeşte de Bacău pentru că în ţinuturile de pe lîngă munte sunt mulţĭ supuşĭ Moldoveni, numiţĭ catolicĭ, după naţionalitate şi religiunea lor, pe care i-a aşezat acolo Ştefancel-Mare după ce a bătut pe Mateiu, regele unguresc, şi i-a împărţit pe la boeriĭ săĭ. Este de însemnat satul Cantemireştilor din ţinutul Roman (?) numit Faraoani, aĭ căruĭ locuitorĭ, maĭ bine de 200 familiĭ, sunt catolicĭ şi au o biserică de piatră foarte veche; Ocna şi Trotuşul, lîngă apa Trotuşuluĭ, tîrgurĭ memorabile pentru salinele excelente ce se găsesc împrejurul lor. Pe aicĭ este intrarea cea maĭ largă din Moldova în Transilvania.

În salinele de la Ocna nu e trebuinţă de nicĭ o măestrie pentru curăţit sarea, căcĭ săpînd pămîntul de un cot sau doĭ de

www.dacoromanica.ro

adînc, se găsește sare prea curată, care să străvede ca cristalul saŭ porfirul, nefiind amestecată cu pămînt cît de puțin. Și aceste saline nicĭ odată nu se sfîrșesc, măcar că lucrează într'însele multe sute de oamenĭ. Pentru că în locurile unde se taie tablele saŭ drobiĭ de sare, se lasă într'un loc și într'altul columne de acest cristal de sare care să sprijinească pămîntul și boltitura și să aibă loc de a se lați vinele cele noĭ, și așa apoĭ bolțile acestea atît se umplu de sare, pănă în 20 de anĭ, în cît nicĭ se cunosc că aŭ fost deșertate vre-odată. Și se găsesc într'însele une-orĭ peștĭ întregĭ împreună crescuțĭ, care nu se deosibesc de loc de peștiĭ ceĭ firești, care se prind prin rîurile de prin prejur. Pe Tăzlăul-Sărat, nu departe de satul Moinești, curge, dintr'un izvor, păcura cu apă amestecată, cu care se servesc țăraniĭ pentru unsul carelor și zic că dacă s'ar putea bine scurge apa, ar fi cu mult mai bună pentru trebuința caseĭ de cît acea ce se scoate din arborĭ».

Toate cîte le-am spus în partea descriptivă de la începutul acestuĭ articol, arată cîtă deosebire există între starea actuală a județuluĭ Bacău și aspectul său de acum 250 și 200 de anĭ.

Marca jud.: Stînci cu brădet.

Bacăŭ, *com. urb.*, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, este capitala județuluĭ cu acelașĭ nume.

Situația. Acest oraș este așezat la șes, pe malul drept al rîuluĭ Bistrița, care-ĭ spala marginea răsăriteană, și se găsește la o distanță aproximativ de 4 kil. de vărsarea acestuĭ rîu în Siret. Eșind din oraș în direcțiunea răsărituluĭ, dincolo de podul Bistrițeĭ, malul Siretuluĭ este la o depărtare aproximativă de 5 kil. Aci, la Radomirești, se va construi de către stat un pod mare de fier, care actualmente este în studiu. In partea de sus a orașuluĭ se scurg în Bistrița apele pîr. Bîrnatul (Trebișul) și ale pîrîuluĭ Negelul, care îĭ înconjură toată partea de N., descriind o încovoitură.

Bacăul e situat la 46°.33'35" latitud. boreală și 24°.37'15" longitud. orientală, cu ora 1.38'29" pe cînd în București este 1.35'5".

Bacăul se poate considera ca inima Moldoveĭ; printr'însul se pun în legătură districtele din N. țăreĭ cu cele de la S., prin șosele naționale și printr'o cale ferată. Se găsește la o depărtare de 302 kil. de București, 160 kil. de Iași, 190 kil. de Galați și 58 kil. de Piatra. Altitudinea d'asupra niveluluĭ Mareĭ-Negre este de 161m.,20.

Limite. Țarina orașuluĭ se mărginește la N. cu com. Mărgineni-Munteni, la E. cu rîul Bistrița, la S. cu com. Letea și cu comuna Călugăra-Mare, la V. cu com. Călugăra-Mare și com. Mărgineni-Munteni.

Populațiunea. După recensemîntul din 1890—91 se numără: 3911 capĭ de familie și 12675 suflete, dintre carĭ 6299 bărbați și 6376 femeĭ. După sex și stare civilă, populația se împarte: neînsurațĭ 3815 bărb. și 3249 fem.; căsătoriți 2156 bărb. și 2234 fem.; divorțați 8 bărb. și 13 fem.; vaduvĭ 284 bărb. și 880 fem.

Mișcarea populațieĭ: 484 născuțĭ, 192 căsătoriți, 381 morți.

Știu a citi și scrie 4481 locuitorĭ și anume: 2861 bărbațĭ și 1618 femeĭ. După naționalitate sunt: 5110 Romînĭ, 6122 Evreĭ, 560 Germanĭ, 485 Unguri, 218 Armenĭ, 33 Grecĭ, 25 Bulgarĭ, 20 Rușĭ, 20 Italienĭ, 15 Polonĭ, 14 Francezĭ, 12 Elvețienĭ și 1 Turc.

După protecțiune: austro-ungară 382 (371 Austriacĭ și 11 Unguri), elenă 33, bulgară 23, italiană 20, franceză 14, germană 13 și elvețiană 12; iar restul e de protecțiune romînă, coprinzînd, afară de Romînĭ, pe Armenĭ, pe Unguri (476) și pe Evreĭ.

După religiune: 5170 ortodoxĭ, 6122 mozaicĭ, 1133 catolicĭ; Armenĭ-Gregorienĭ (ortodoxĭ) 218 și 1 mahometan.

Sub raportul ocupațiunilor se deosebesc: agricultorĭ, maĭ toțĭ Romînĭ, 299, meseriașĭ 604, în mare parte Germanĭ, industriașĭ saŭ fabricanțĭ 5, comercianțĭ (Grecĭ, Evreĭ și Armenĭ) 604, muncitorĭ 421, servitorĭ 964, profesiunĭ libere 690, iar restul fără ocupație profesională.

Marca orașuluĭ este o pădure de bradet cu un cerb.

Case, edificiĭ, bis. și strade. In orașul Bacău sunt 4 subîmpărțirĭ, secțiĭ saŭ culorĭ.

Casele sunt de cărămidă, dintre care unele în stil modern, foarte ales. Cea maĭ însemnată clădire este Palatul Administrativ, situat pe calea națională Bacău-Focșani, construit cu mijloacele propriĭ ale județuluĭ și anume din venitul zecimilor adiționale, și terminat în 1889.

Acest edificiu, care a costat 689900 leĭ, nu are un stil bine pronunțat, dar cu cele două ale sale caturĭ, cu ferestrele sale foarte marĭ, cu cele treĭ intrărĭ, cu scara-ĭ principală de piatră masivă, cu balcoane de lespezĭ de piatră; apoĭ înlăuntru, cu coridoare largĭ, sălĭ spațioase, cu un salon de ceremonii, luxos mobilat, și în fine cu acoperămîntul său în formă de mansarde prezintă totuși un aspect monumental. Intr'însul sunt ins-

www.dacoromanica.ro

talate mai toate autoritățile, precum: Prefectura, Consiliul județean cu Comitetul său permanent, Tribunalul, Judecătoria de ocol, Casieria generala, Poșta și Telegraful, înființat în oraș la 1856, Creditul agricol, Serviciul tecnic și Serviciul higienic al județului. Architectul care a executat lucrările a fost Filip Xenopol. Liceul Principele Ferdinand , situat pe strada județiană, azĭ denumită a liceuluĭ «Principele Ferdinand», este asemenea o cladire frumoasă, construită de stat, care s'a terminat la 1891 și a costat 220000 leĭ.

Palatul public, care este construit de comuna din excedente în valoare de 100000 leĭ, cuprinde o sală de teatru și cazarma pompierilor.

Casa primarieĭ este situata în centru, alaturea cu Palatul Administrativ. Gara, construita în 1870, este situată la extremitatea nord-vestică a orașuluĭ; ea este o clădire frumoasă cu doua caturĭ și cu sali spațioase. Găzduirea în oraș se face în două oteluri marĭ cu doua caturĭ numite: Hotel-Central și Europa, situate pe strada principală. Mai sunt și alte cincĭ hanurĭ de o însemnatate secundară. De la 1891 încoace s'au făcut treĭ localurĭ de școala: No. 2 de fete și alta de baeți, ambele pe strada Corot și No..2 de băeți pe șoseaua națională Bacau-Ocna. Fiecare din aceste 3 localurĭ au fost clădite de comuna Bacău și construcția lor a costat cîte 70000 leĭ.

Bisericele sunt în număr de opt și anume:

1. Precista, fostă manăstire, careia aparținea moșia Letea; e așezata pe strada ce poartă numele eĭ, la Estul orașului. Aceasta biserică este cel mai vechiu monument al tîrguluĭ; a fost clădită la 1472 de Alexandru, fiul luĭ Ștefan-cel-Mare.

2. Sf. Nicolae, catedrală, în centrul orașului, pe calea națională Bacău-Roman, clădită la 1840 de către enoriașĭ.

3. S-țiĭ Impărați, situată în partea vestică a orașuluĭ, pe strada Gării, clădită la 1845 de raposatul Emanoil Krupenski și alțiĭ.

4. Sf. Ion, în centrul orașuluĭ, pe o ulicioară a stradeĭ Busuioc.

5. Buna-Vestire, pe strada cu același nume, construită la 1880 de arhitectul orașuluĭ de pe atunci, inginerul Iosef Szavloski, cu mijloacele unuĭ comitet particular, la care Gh. Morariu și Gh. Manoliu au contribuit cu sume mai marĭ.

6. Sf. Treime (cimitirul), afară din oraș, pe șoseaua Bacău-Focșani, zidită de comuna la 1876.

Din aceste bisericĭ, 5 sunt subvenționate de comuna, iar una (Precista) de stat și din veniturile lor proprii. Sunt deservite de 7 preoți, 1 diacon și 7 dascali. Catolicii din Bacău au clădit între anii 1845—1861, pe strada Buna-Vestire, o biserică, numită de popor Bărăția, la care clădire a contribuit și Impăratul Austrieĭ, Franz Iosef I, cu 1000 fiorini. De asemenea, Armeniĭ șĭ-aŭ zidit la 1850, pe strada Armeneasca, o biserica mare, la care a contribuit cu o sumă de banĭ (200 galbanĭ) Mihail Sturdza, fostul Domn al Moldoveĭ; fie-care are cîte 1 preot și 1 dascăl.

Evreiĭ au cincĭ școale (havre), unde 'și fac rugăciunile.

Grădina publică este situata în centrul orașuluĭ, pe calea Bacău-Roman, și a fost făcută de răposatul Dimitrie Kracti, pe cînd era prefect. In acest loc de preumblare s'a așezat bustul luĭ Vasile Alexandri.

In tot orașul sunt patru piețe: una cu hală, construită pe timpul cînd Leon Sachelarie era primar, și alta, Piața-Vechie, pe strada Mare; a treia, în fața cazărmiĭ Pompierilor (casa Sion) și alta pe calea Bacău-Ocna.

Mai sunt două cofetăriĭ, din care una cu grădină.

In stare de construcție sunt: cazarma pompierilor și un turn (foișor) pentru observarea incendiilor. Canalul colector al apelor din oraș s'a dat iestimp (1893) în antrepriză. Se tratează alimentarea cu apă din izvoarele de la Bărați-Mărgineni, carĭ au o altitudine de 30 m. în raport cu orașul, și se găsesc la 3½ kil. depărtare. Toate lucrările de alimentare cu apa și scurgere a apelor vor costa 114000 leĭ. S'a proiectat a se construi un abatoriu sistematic în locul zalhanaleĭ actuale de lîngă zăgazul Bistrițeĭ; de asemenea se va deschide un bulevard de la gară la bariera Călugăra, pe locul viran al comuneĭ.

In fața gărĭĭ s'au construit cazarmele de artilerie, compuse din 19 pavilioane. In interiorul orașuluĭ circulă trăsurĭ cu doĭ caĭ și cu un cal.

Sunt 12 strade marĭ, bine aliniate, dar cea mai mare parte nepavate, ci numaĭ șoseluite:

Calea Bacau-Roman, stradele: Precista, Buna-Vestire, Busuioc, Județiană sau a Liceuluĭ, Gărei, Primăvereĭ, Justiției, Armenească, Lecca, Bulevardul și calea Bacau-Ocna.

Din cauza vîntuluĭ ce bate aproape 8 luni pe an și a anevoinței cu care se aduce apă din Bistrița, orașul a avut a suferi incendiĭ marĭ, carĭ au distrus strade întregĭ, maĭ cu seamă din centru, unde casele fiind aproape lipite una de alta, a fost adesse-orĭ cu neputință de a se localiza focul.

www.dacoromanica.ro

Imprejurimĭ. Privind în zbor de pasăre, observăm că vatra orașului se află pe un loc șes, a carei uniformitate nu este variată de nicĭ o ondulațiune a tărîmului. Imprejurimile din contra sunt accidentate și ele prezinta poziținnĭ frumoase; ast-fel la N., pe malurile pîrîuluĭ Negelul, se întind regulat brazdele verzi de legume ale grădinăriilor, dincolo de care se zarește Lunca-luĭ-Rugina, plină de privighetorĭ, apoi înălțimile și dumbrăvile de pe moșia Fîntînelele; spre V. dealurile păduroase ale Sohodoluluĭ, Călugăreĭ și Dealul-Nou; la S. se vede Cimitirul și frumosul parc La-Porumbarul, de lîngă fabrica de hîrtie Letea, devenit grădină de petrecere a Băcăoanilor în zilele de sărbătoare; iar la E., dincolo de Bistriță și Siret, culmile acoperite cu copacĭ, de la Buhoci.

Școale. In acest oraș se află următoarele școale:

Școale publice: Liceul clasic Principele Ferdinand, înființat în 1867; este așezat în localul său propriu, clădit de Stat. Cursurile sunt predate de 14 profesorĭ, dintre care 11 titulari și 3 suplinitorĭ, iar întreținerea liceului se urcă la suma de leĭ 54840 anual.

In anul școlar 1891—92 era încă gimnaziŭ și a fost populat de 191 elevĭ, dintre care 124 s'au promovat și 67 au rămas repetenți. In anul 1891—1892 gimnaziul a dat 21 absolvenți.

Externatul secundar de fete înființat la 1890, a fost transformat în școala profesională, cu începerea anuluĭ 1893—1894.

Treĭ școale primare urbane de băeți. Ele au fost populate în 1890—91 de 724 elevĭ și înființate: No. 1, la 1839, No. 2 la 1859 și No. 3 la 1870.

Două școale primare de fete. Aŭ fost frecuentate în anul școlar 1890—91 de 388 eleve și înființate: No. 1 la 1858 și No. 2 la 1870.

Două școale private, una de băeți și alta de fete.

Afară de acestea, comunitățile catolice și armene au cîte o școală mixtă, iar Izraeliții au 7 școale, numite belferiĭ. Evreiĭ aŭ vrut să facă pe seama lor o școală profesională de fete, dar din lipsă de mijloace, au făcut numaĭ o școala primară de fete pe strada Busuioc, unde se învață, pe lîngă limba romînă și cea germană. Se maĭ învață și religiunea mozaică.

In orașul Bacău se află două tipografiĭ: Tăutu și Margulius, 5 librăriĭ și 1 litografie.

Stabilimente sanitare. Spitale se găsesc două: *a)* Spitalul Pavel și Ana Christea, cu 42 paturĭ, întreținut din fondurile donatorilor al căror nume îl poarta și dintr'o subvenție anuală, acordată de comună. De la 1 Octombrie 1891 pănă la 1 Octombrie 1892, s'au căutat în acest spital 596 bărbați și 377 femeĭ. *b)* Un spital izraelit cu 11 paturĭ, așezat într'un local bun.

In tot orașul sunt două farmaciĭ.

Industria. Stabilimentele industriale sunt: o moară sistematică a d-luĭ Cristea, cu turbină, fosta moară Meleca și 2 alte morĭ de apă; o fabrică de cherestea Țenof & C-nie, care se aprovizionează din pădurile județelor Neamțu și Suceava, cu lemn de brad, transportat pe plute pînă în Bacău; o săpunerie; o fabrică de apă gazoasă; o fabrică de luminărĭ de seu; 2 cărămidăriĭ; 4 tăbacariĭ; 2 fabricĭ de postavurĭ groase (șaiac); 2 fabricĭ de oale de pamînt.

Lemnăria se lucrează mult în acest oraș. Afara de boloboace, se maĭ fabrică paturĭ, dulapurĭ, scaune și mese, toate cu un material foarte bun și cu prețurĭ moderate. Asemenea, meseriașiĭ orașuluĭ se ocupă cu ciobotarie, croitorie, confecțiunĭ de căciule și de cojoace. Femeile țes în stative, (războaie) mătase, din care fac borangicul; pînza de bumbac, de in și de cînepă, precum și lăicere (scoarțe de lînă).

Acest oraș a participat cu obiecte fabricate într'însul și anume: vestminte brodate (sucmane) și icoane de argint, la Expoziția din Paris, de la 1867.

In orașul Bacău sunt două societăți economice: «Carpații», cu 97 membriĭ și cu un capital de 56252 leĭ și a Funcționarilor Publicĭ, cu 56 membriĭ activi și un capital de 16030 leĭ.

Animalele. Dupa recensămîntul din 1890, se găsesc în orașul Bacaŭ: vite bovine 784, porci 100, caĭ 300, oĭ 310 și capre 20. Pașunatul vitelor se face pe imașul tîrguluĭ și pe locurile de pășune ale moșiilor învecinate. Proprietariĭ vitelor plătesc, pentru suhat, proprietarilor moșiilor vecine. Pentru îndestularea publică s'au consumat, în anul 1892/93, 3617 vite bovine, 10923 mieĭ, oĭ, capre și 1739 porcĭ.

Comerciul. Comerciul este destul de însemnat și se face maĭ cu seamă prin importarea obiectelor de îmbrăcăminte, mare parte de proveninţa austro-ungară; apoĭ fierărie, alămărie, sticlărie, etc. Sunt două tîrgurĭ (iarmaroace) anuale: la 29 Iunie și la 29 August. Ele se țin în partea estică a orașuluĭ; sunt și două săptămînale: Joia și Dumineca. Pe piața de pe șoseaua Bacău-Ocna se desfac lemne de foc și fînețe, precum și lîngă biserica catolică. Se numără 35 debitanți de tu-

www.dacoromanica.ro

tun ale căror dughene sunt în acelaşĭ timp şi cîrciume.

Budgetul. In anul 1891—92, budgetul ordinar al comuneĭ a fost de 376116 leĭ 74 banĭ la venitурĭ şi de 370072 leĭ 05 banĭ la cheltuelı. Budgetul drumurilor avea 21200 lei la venitурĭ şi 21175 leĭ la cheltuelĭ.

Proprietatea. — Suprafaţa oraşuluĭ Bacău, fără de a se socoti ţarina împrejmuitoare şi considerîndu-se ca limită a oraşuluĭ, despre apus, reţeaua principală a căeĭ ferate, începînd de la şoseaua Bacău-Ocna pănă la pîrîul Negelul şi înainte pe acest pîrîu şi pe locul poşteĭ vechı pană în Gîrla-Morilor, este de 34260.24 hectare.

La finele anuluĭ 1891, comuna avea următoarea avere imobilă: primaria, 4 localurı de şcolĭ primare, o casă lîngă şcoala No. 1 de fete, un abator, o grădină publică, un cimitir, o piaţa de tîrg de vite, locul cu fabrica de cherestea Ţenof, o prăvălie în strada Tavernilor, o piaţă dc victualiĭ, o piaţă deschisă lînga cea de victualiı, maĭ multe locurĭ virane în piaţa zisa veche, locurile cu grajdul cailor comunalĭ şi pentru depozit de furagiu, casele foaste Sion-Mavromati, 3 localurĭ de gardă de bariera, ţarina cu pămînturile de hrană şi două imaşurı.

Parte din teritoriul oraşuluĭ şi anume colţul sud-estic, cu 364 case, cuprinde locurĭ situate pe moşia statului Letea, unde proprietariĭ plătesc embatic; iar restul este loc gospod (domnesc).

Pe la anul 1823, veniturile tîrguluĭ, fiind rău administrate şi neîndestulatoare pentru întreţinerea oraşuluĭ, tîrgoveţiĭ aŭ reclamat Domnitoruluĭ Ion Sandu Sturdza, care printr'un hrisov din 23 Iulie 1823, a alcătuit o nouă aşezare de venit, în care se poate vedea felul cum s'a regulat atuncĭ proprietatea în acest oraş:

«Cu mila luĭ Dumnezeŭ, Noĭ Ioan Sandu Sturdza, Voevod Domn Ţărcĭ Moldoveĭ. Se face ştire cu acest hrisov al Domnicĭ melc, ca înfăţişîndu-se înaintea Domnieĭ noastre toată obştia locuitorilor tîrgoveţi din tîrgul Bacăuluĭ cu jalbă asupra alcătuireĭ, ca după cererea D-lor-Salc Boierilor de acolo, s'a fost făcut dc oraş un venit obştesc tîrguluĭ acestuia, spre a sc înlesni în cele dc obştcasca trebuinţă a tîrguluĭ, carc alcătuire s'a întarit şi prin Domnescul Hrisovul nostru ce s'aŭ dat în luna trecută Martie a anuluĭ accsta 1823, ne-aŭ aratat că accca aşczarc dc venit ncfiind alcatuită prin ştirea şi obştcasca învoire a tîrgovcţilor şi nicĭ cu chibzuirca ace cuviincioasă dupa starca accstuı tîrg, lc cadc cu multa greutate şi cu asuprirea cc mai simţitoarc pentru unii, făcînd rugaminte ca sa nc milostivim Domnia-mc, şi în locul accı aşczascrĭ, sa întarim accstuı tîrg altă alcatuirc dc venit, carc estc cu primirea tuturor locuitorilor tîrgoveţi şi cu toată obştcasca mulţamirc.

Drept accea Domnia-mc încrcdinzîndu-nc asupra adcvărului aratărilor acestora a jăluitorilor şi însuşĭ voinţa noastra fiind ca o asemenca alcătuire dc venit obştcsc al tîrguluĭ să fie în cît se poatc mai chibzuită dupa starca accstuı tîrg şi cu obştcasca mulţamirc a tîrgovcţilor. Iată prin acest al nostru Domnesc Hrisov întocmai dupa ccrerca lor, care o am gasit şi n i intru tot drcaptă, şi cu cuviinţă, hotarîm şi, în locul ceĭ maĭ din naintc aşczarı de cutie, cuprinsă prin Hrisovul nostru de mai sus pomenit, care prin acesta îl nusim şi-l oborîm cu totul din fiinţă, lcgiuim tîrguluĭ acesta pomenit Bacăŭ, alcatuirea aceasta maĭ jos însemnată de cutic şi dc venit al obştieĭ tîrguluĭ, adccă:

1. Măhălitul tîrguluĭ, carc să-l ia după rînduială aceea ce sc urmeaza şi pe la altc tîrgurĭ, sau vînzîndu-sc cu anul, saŭ în credinţa căutîndu-se.

2. Cotăritul tîrgului sa fie iarăşĭ venit al cuticı şi de la tot rachiul, holerca saŭ vinul ce se va vinde saŭ cu vurta saŭ pc la crîşme şi pe la dughenĭ, sa ia cutia cîte zcce parale de tot vasul cînd se va masura, ncavînd voie vînzatorĭĭ dc a măsura vasele prccum nicĭ însuşĭ crîşmarĭĭ la căutarea socotelelor cu apa saŭ alt-fcl, dc cît numaĭ cu cotul.

3. Casapia tîrgulu sa dee pe tot anul cîte cincĭ-zecĭ leĭ venit la cutia tîrguluĭ, măcar orĭ-cine ar fi ţiitoriĭ căsăpicĭ, afară de ceea ce s'a obicinuit a se da la isprăvnicie.

4. Străinĭĭ ce vin cu marfurĭ dc le vînd în tîrg la iarmaroace şi la zilele dc tîrg, să dcc la cutic cîtc doĭ leĭ de un car, şi cîte un leŭ de o căruţă cu marfă, orĭ dc cc naţic ar fi.

5. Cĕĭ cc vor cumpara acarcturĭ de vccĭ în tîrgul accsta, orĭ şi cinc ar fi, să dce la cutie cîtc doĭ lcĭ la sută pe toată suma preţuluĭ cît va cuprinde cumpărătura.

6. Ceĭ cc vor strînge pcrje dc velniţă pentru ncguţătorie, să dcc cîte zcce parale dc toata micrţa la cutia tîrguluĭ, afară pc accĭ cc vor strînge pentru trebuinţa numaĭ a caselor lor, carc nu aŭ să se supună cu accastă plată.

7. Orĭ-cc straiu va vcni ca sa deschidă dughiană nouă în tîrg, pentru orĭcc fcl de alcşveriş, afara dc tîrgoveţii accı vcchĭ, să dee la cutie zcce lcĭ, cînd va dcschidc dughiana, iar în urmă nu are să se maĭ supuna cu accasta plata.

8. Cĕĭ cc vor voi a prindc vre un loc din noŭ din locul tîrguluĭ, care nu vor fi nicı cu o pricină să se învoiasca mai întîĭ cu cpitropiĭ cutieĭ a tîrgului pentru a plati un bczmăn hotarît la cutie, şi apoĭ să aibă voie a prinde locul şi a facc binea pe dînsul.

9. Cĕĭ ce sc vor rîndui cu ţidulc de la ispravnicic în cercctarca ncguţitorilor pentru pricinĭ dc socotelĭ sau pentru preţeluire de venit şi altc lucrurı, sa dcc la cutie doı lcı dc va fi pricina mica, iar de pricinĭ maĭ marĭ sa dee şi pana la cincĭ leĭ de o pricină.

10. Din piaţul tîrguluĭ să ia cutia venit de la toţĭ accĭ cc vin cu marfurĭ şi orĭ-ce altc lucrurĭ de vînzare cîtc cinci parale dc tot carul, iar căpitanul ispravnicieĭ, vamcşiĭ saŭ alţiĭ din zapciĭ isprăvnicieĭ să nu ia nimica dc la nimenca ca să lipscasca jafurilc.

11. Strainiĭ cc nu vor prindc ca şi ccı-l'alţı locuitorĭ tîrgoveţı la havalelc şi chcltuclelc tîrguluĭ, sa nu fic volnici a intra ca sa-şĭ facă aratura în ţarina pe locul tîrguluĭ; şi în ţarina să nu se întinda nimenea maĭ mult cu închidere dc loc, ce pc cît estc astăzĭ ţarină să se însemncze cu pietre statornicc de hotară, pentru ca să rămîe de-a pururea sloboda spre hrana locuitorilor tîrguluĭ.

12. Toţĭ ceĭ ce vor lua lemne de foc din padurc de pc moşia tîrguluĭ sa dee cîte zece parale de tot carul la cutia tîrgului, afara însă de locuitorii tîrgoveţi, carĭ n'au sa se supuna cu aceasta plată.

www.dacoromanica.ro

13. Nimenea de azĭ înainte să nu fie volnic a maĭ da cuiva loc din locul tîrguluĭ, ce se află slobod, fără ştirea Epitropilor cutieĭ şi a toată obştea tîrgoveţilor, iar acel ce s'ar împuternici de sine într'o urmare ca aceasta, orĭ cine ar fi, sa se supuna a da ştraf, una sută leĭ la cutia tîrguluĭ şi locul să se ia iarăşĭ obştesc.

Acestea sunt veniturile şi privilegiile care se legiuiesc tîrguluĭ acestuia al Bacăului, ca sa le aiba de-a pururea nesmintite şi nestramutate, şi obştia tîrgoveţilor, alegînd epitropi pe cine vor socoti, oamenĭ de bună înţelegere, şi cu frica lui Dumnezeu, aceĭ epitropĭ sa fie însarcinaţi cu ţinerea cutieĭ sub pecetea tîrgului şi cu strîngerea tuturor acestor venituri numaĭ la cutie, precum şi cu cheltuirea din venitul cutieĭ, care are sa se faca numaĭ pentru trebuinţi obşteştĭ tîrgului şi maĭ cu de adinsul pentru alcatuire de o şcoala obştească a tîrguluĭ, în cît s'ar putea maĭ înaintata spre învaţatura copiilor tîrgoveţilor, fără nicĭ o plata de la sine, pentru ca sa se înlesnească în acest chip şi cei maĭ saracĭ întru cîştigare de învaţaturĭ, iar maĭ prisosind ceva la cutie, afara de trebuinţa şcoaleĭ, aceea sa se întrebuinţeze şi în alte cheltuelĭ de trebuinţa şi de havalelele tîrgului şi a moşieĭ tîrgului; datorĭ fiind epitropiĭ a da seama pe tot anul de venitul cutieĭ ce se va strînge şi de cheltuelile facute, carĭ pururea au sa urmeze dupa voinţa şi dupa cea maĭ obştească primire a tîrgoveţilor şi acea suma cercetînd-o obştia sa o şi iscaleasca de va fi buna şi fără pricina şi sa se dea iarăşĭ epitropilor ca sa se pue în pastrare la epitropia cutieĭ. Spre aceasta dar s'a dat acest al nostru Domnesc hrisov, întărit cu a noastra Domneasca iscălitura şi pecete, ca să stea de a pururea în mîna tîrgoveţilor ca o întaritura statornica şi în vecĭ nesmintita asupra legiuireĭ acestor de maĭ sus însemnate obşteştĭ venitur şi privilegiĭ a tîrguluĭ, poftind şi pe luminaţiĭ Domnĭ, fraţi noştri, carĭ din pronia cerească se vor orîndui în urma noastra, obladuitorĭ pamîntului acesta, nu numaĭ să nu stramute sau smintească, ceva din aceste hotarîte, ci maĭ vîrtos, ca pentru o obştească trebuinţă, să adaoge cele ce se vor maĭ gasi de cuviinţa pentru a Domniilor sale, în vecĭ nesfîrşită laudă şi fericită pomenire.

S'au scris la scaunul Domnieĭ mele în oraşul Iaşi, întru cea d'întîiŭ Domnie a noastra la Moldova, în anul al doilea, la leatul 1823, Iulie 23.

Iscăliţi: Noĭ Ioan Sandu Sturdza Voevod. Spre neschimbare. N. Dumitraşcu».

(L. S.)

Ne urmîndu-se însă întru toate dizpoziţiunile acestuĭ hrisov, sau după cum se exprimă jurnalul din 22 Maiu 1840 al boerilor, neguţătorilor şi cea-laltă obştie: «... nepăzindu-se buna-cuviinţă şi făcîndu-se jignire celor spre folos toţimeĭ proprietarĭ localnicĭ, s'a încheiat numitul jurnal, prin care se institue anume persoane ca să privegheze la apărarea toţimeĭ proprietarilor şi îndreptarea celor de cuviinţă»:

«Anul 1840. Luna Maĭ 22. Boiriĭ, Neguţătorĭ şi cealanta obştie, aceĭ ce ne aflăm localnicĭ Tîrguluĭ Bacăŭ şi avem însuşirile şi driturile proprietăţiĭ moşieĭ pomenituluĭ tîrg, în privire luînd cele pana acum urmate rînduieliĭ, întru toate dreptăţile acesteĭ proprietăţĭ, nepăzindu-se buna cuviinţă, s'au făcut jignire celor spre folos toţimeĭ proprietarĭ localnicĭ, carĭ maĭ din urmă nefăcîndu-se trebuincioasa stavilarisire, dupa împrejurarĭ aŭ sporit jignire încît s'a făcut nesuferita; deceĭ după dreptăţile de proprietarĭ, precum suntem am cautat a ne aduna unii cu alţiĭ şi a ne conglăsui spre punere la cale de a întîmpina relele vătămărĭ a proprietaţeĭ, stavilindu-le întru toate ce ar putea să maĭ aduca jignire şi a face îndreptărĭ necuviinţelor urmate pana acum.

Aşa întrunindu-ne şi socotindu-ne cu de-amăruntul pentru toate cîte trebuinţĭ cer a-ĭ avea a lor regularisire şi buna orînduială, statornicita pe viitorime spre curmare a tot felul de catahrisurĭ, care pană acum s'au făcut de catre aceĭ răŭ înrăviţi în dreptăţile proprietăţiĭ, într'o unire cu toţiĭ am alcatuit următoarele:

1. Am ales doĭ dintre Boierĭ şi doĭ dintre neguţitorĭ, sub numire de ocrotitorĭ dreptăţilor proprietăţeĭ, pe lîngă care vor fi doĭ şi din cealantă obştie, supuşĭ ocrotitorilor spre lucrarea celor de trebuinţă la apararea dreptăţilor toţimeĭ proprietarilor şi îndreptatea celor de cuviinţă.

2. Pentru că la cele maĭ multe lucrărĭ ce cere trebuinţa a săvîrşi domniĭ ocrotitorĭ, este de cuviinţă de a se conglasui maĭ cu mult, spre a se urma toate cu bună orînduială şi temeinicie, care o asemenea adunare de deosebite maduları, este cu neorînduiala de a se face cu care cum se va gasi, ce am socotit de cuviinţa aşa adică, să se aleagă ca niştе deputaţi de catre toţimea boerilor şăse dintre dumnealor, şi de către toţimea neguţitorilor şăse dintre eĭ, precum şi de catre cealantă obştie proprietarĭ iarăşĭ dintre ei şase, de a căror aleşĭ numc încheindu-se Jurnal sub a noastre iscaliturĭ se va pastra la dumnealor ocrotitorĭ, dupa care orĭ la ce trebuinţa vor avea a conglasui, li se va face cunoscut şi se vor aduna fără a da smintcală lucrareĭ cu neadunarea la vremea cerută. Insa cînd de la întîmplare nu se vor afla toţĭ ca sa se adune, atuncĭ lucrarea se poate face şi numaĭ cu jumătate din numarul alegilor, fiind aceştia orĭ şi din care treapta, dar maĭ cu puţin nu. Tot aceştĭ aleşĭ fiind complectul întreg, adică cel puţin păna la jumătate au sa încheie şi scama cutieĭ Domnilor ocrotitorĭ la împlinirea fieştecăruia an, şi aşa cu aceasta rînduiala vor putea fi şi toate lucrarile Domnilor ocrotitorĭ fără banuiala despre vre-o parte.

3. Dumnealor Ocrotitorĭ, vor face patru Condicĭ, şi anume: Una pentru regularisirea locurilor din tîrg spre curmarea catahrisclor de împresurare; a doua Condica pentru regularisirea locurilor de hrană din ţarina; a treia Condica pentru veniturile ce se vor strînge din cele harazite prin luminatul Hrisov-gospod, din anul 1823, precum şi acele ce se vor maĭ scoate de către Dumnealor ocrotitoriĭ, împreună cu ale sale madulărĭ a maĭ fi de cuviinţă să se adune în folosul cutieĭ spre întîmpinarea cheltuelelor trebuitoare pentru lucrarile temeinicilor îmbunatăţirĭ a proprietaţeĭ; şi al patrulea: Condică pentru toate cheltuielele ce se vor face din cutia tîrguluĭ, pentru care aŭ D-lor ocrotitorĭ sa dea sumă curata pe fie-care an, fiind toate aceste condicĭ şnuruite şi legate bine şi pecetluite cu pecetea Ispravnicieĭ şi a Eforieĭ şi a boerilor din madularĭ ce vor voi să pue peceţile lor, făcîndu-se condicile cu cheltuiala din cutie; asemenea şi osebita hîrtie, cerneală cîtă va merge în lucrările însarcinatelor Domnilor ocrotitorĭ, tot din cutie are sa fie.

4. Incheindu-se sama Ocrotitorilor şi trecînd banĭ peste cheltuiele urmate în anul acela, pentru acel prisos se va socotĭ de adunarea legiuită maĭ sus, şĭ se va hotarî sau să se întrebuinţeze în ceva sau sa stee de rezervă pana cînd se vor maĭ aduna şi atuncĭ cu întrunirea so-

www.dacoromanica.ro

cotinței, să se hotărască ce să se facă cu aceĭ bauĭ pentru folosul obștei, înțelegîndu-se la debatație și cu cuprinderea hrisovului din anul 1823.

5. Locurile din tîrg și mahalalele se vor regularisi întru acelașĭ chip, adecă pe toți aceĭ ce vor avea locurĭ cu binale din învechime și până la trecutul an 1823 făcute, se vor mărgini întru acecașĭ ce se vor fi gasind stăpînindu-le, daca însa nu se va atinge prin păsirea hotarelor cuprinzătoare prin documenturĭ de schimosire înfrumusețercĭ tîrgului, strîmtorind ulițile cu cuprinderc de maĭ mult loc, cacĭ aceasta e în dreptatea Eforiei de a regularisi și pentru înaintc a priveghia, și măsurîndu-li-se, cu stînjinul gospod, se vor trecc în condică suma stînjinilor fieștc-caruia loc, pc numele proprietarului sau, dindu-i-se și document de către d-lor Ocrotitoriĭ.

Iar pentru locurile date de tîrg fara banĭ, acelea care n'aŭ binale pe dînsele și datc în vremea sus zisă până la 1823, fiind-că a unor de asemenea locurĭ, proprietarĭĭ nu se găsesc locuind în acest tîrg, dar macar și acelor cc sc găsesc locuind aice, pentru că poate sa le fi țiind spre spiculație particularnice, iar nu pentru neapărata lor trebuință, vor socoti d-lor ocrotitoriĭ împreuna cu oscbitele alese mădularĭ și vor punc la calc ce trebuie a regularisi pentru asemenea sprc maĭ bunul folos al obștieĭ.

6. Pentru locurile accle carc de la 1823 și incoace până acum, fiind-că toate acele locurĭ s'au dat cu catahrisis dc catra aceĭ rau înaraviți, calcînd legiuirile Domnesculuĭ Hrisov din 1823, Iulic 23, care de la sine luînd ințelegere de Epitropĭ, l'aŭ împarțit prin felurĭ dc ruș ferturĭ și cuĭ au avut drepturĭ de a i sc da loc și cuĭ n'au avut drept; pe lînga accste apoĭ le-au dat și cît nu li-au căzut pentru facerea așezăreĭ unui locuitor dînd pentru un loc, în care ar încape treĭ și patru așezărĭ, cu a cărora rea urmare s'au mai închis și un puțin imaș ce maĭ rămasese despre Bistrița pentru trebuința obșticĭ. Intru acesta făcînd d-lor Ocrotitorii patrunzătoare cercetare tuturor acelora, care aflîndu-se cu asemenea locurĭ, de catra cine li s'a dat și cc ruș feturĭ au platit, și deslușind adevărul pentru cîte locurĭ se vor gasi prinse și date unora și altora, fără a avea dătătorii însușirile legilor din Domnescul Hrisov, și primitoriĭ dc împliniторĭ celor cuprinse prin el. Vor face un izvod lamuritor de dătatorĭ ce ș'aŭ luat nedreaptă însușire ca să harăzească locurĭ, de primitoriĭ locurilor, de cătimea mărimeĭ și de suma priimită ruș fert și să facă chemare mădularilor cu zi hotarîta și precum s'a vorbit maĭ sus ca cel maĭ puțin sa fie la acea adunarc să închcie jurnal și sa iscalească fieștecare într'insul, și sa se pue acel izvod pe masa aceĭ prcsus viitoare zi ca sa se debitorisasca și să se ia în judecata toatc catahrisurile urmatc cu darea acelor locurĭ și pentru dovcditele luăturĭ ruș fert, închcindu-se jurnal se vor împlini de ocrotitorĭ prin ispravnicie de la cutezatorĭ și se vor trece în condica adunăreĭ folosurilor proprictații, tot odata se va împlini și cîte una suta lei ștraf legiuit prin Hrisov. Iar cu accĭ care li s'aŭ dat locurile, sc va urma a, a adica acelor de au avut drept a li se da loc de așezare, sa li se dee, socotindu-se de completul madularilor ce sc va cuveni, platind acum priimitorul locului bczman ce sc legiuiește prin hrisov în folosul cutiei tîrgului, însa numaĭ acum odata pentru tot-dauna, iar nu și înainte, socotindu-se aceasta ca un filotim dar nu bezmaluire, însa numaĭ cît loc se va cuveni, pe care i se va da și document de d-lor Ocrotitorii, trecindu-i în condica, dar prisosul va ramîne în folosul obștiei spre largimea imașului, sau se va da altora ce li se va cuvcni cu folosul cutiei ; iar cît pentru aceĭ care nu vor avea însușiri dc a li se da locurĭ, și se vor gasi ca li-au dat acele măcar și cu binale, de ar fi toate sa sc ia în folosul ob,ticĭ tîrgului cc are dritul proprietății, cu care d-lor Ocr titorii vor pazi urmarca sus zisa pentru prisosirile din locurile acelora ce li s'au cuvenit a li se da și unii ca aceștia, care fara a nu avea drept de proprictarĭ, și prin nedreptate s'au silit a-și cîștiga locurĭ, pe care și-au făcut și binale, fiind-ca acele toate sa iau în folosul obștiei proprictarilor, eĭ îșĭ vor cauta ori-ce pretenție vor avea cu accĭ ce lc au dat locurilc cu ncercdința, și datatorul locului se va ștrafui potrivit cu cuprindcrea Hrisovului.

7. Tot locul de hrana cc este în țarina tîrgului, se va masura cu Inginer în primavara și vara accasta, care se va și împarți localnicilor proprictarĭ de către Inginer în cuprinsul vidomastiei ce d-lor Ocrotitorii vor da, la a caria lucrare obștia tîrgului proprietara este datoare a da din început și pana la isprăvire a tot lucrul ingineresc oamenii trebuincioși, fără vre-o cererc dc plata de la cutie, dccît numaĭ inginerului i se va plati dupa tocmcala ce va avea. Se face știut și aceasta, ca inginerul are să împartă locul de hrană în părțile, adică dînd un rînd de bucățĭ din locul maĭ bun și analoghicos, după bunătatea și rautatea pămîntuluĭ și să dee și din locul cel prost.

8. In lucrarea vidomasticĭ vor cerceta d-lor Ocrotitoriĭ cu pătrunzime pe toți localniciĭ tîrgoveți; întîĭ pentru însușirile proprietateĭ de i se cuvine a avea loc dc hrana și apoĭ făcînd un izvod de numele acelor și cîtimea cît se cuvine fieștc-caruia, la presus viitoarea zi a mădularilor se va pune pc masă spre a se debatarisi, ca după aceste potrivit să li se dec și lucrurile de hrană, făcîndu-sc tot chipul dc silințe, ca de se va putea sa mai ramîie și ceva imaș ca sa lipscasca tot felul dc strigarĭ, și așa sc va trece în condica, dupa care d-lor Ocrotitorii vor slobozi și țidule fieștc-caruia pe numele sau dc suma prăjinilor ce i s'a dat pana la cca mai de pe urma obștie proprietarĭ, ca dupa acele țidule sa-și stapînească locurile de hrana fieștc-care, fără însa a-l putea dănui sau vinde; cacĭ carc va cutcza întru asemenea, locul i se va lua în folosul obștiei și unul ca accla nicĭ odinioara nu va mai putea cîștiga o asemenea dreptate.

Iar pcntru accĭ care, din întîmplare s'ar dcparta dc aicc din tîrg cu l cuința, nu vor mai putea avea dreptatc sa stapînească locul dc hrana, ci va ramîne în folosul obștiei, care afara numaĭ cînd locuitorul va închiria caselc, care se vor înlocui dc închirieți, socotindu-se ca niște locuitorĭ, sunt în dreptatc a stapîni pamînturile ce va avea închiriitorul daca însa îl va da, decît numaĭ atunci se va lua în folosul cutiei, și maĭ cu dinadinsul a ob,tiei, adica: cînd oare carc boicr, din împrejurarĭ pcntru îndelungat vremelnicește, sau pcntru maĭ puțin, povățuit de împrcjurarĭ, s'ar duce la vre-un loc și caselc le-ar închiria de Judecatoric, Isprăvnicie, Școala si alte asemenc, atunci locurile dc hrană aceia case, vor ramîne în folosul ob,tiei pana la întoarcere, adeca: sa sc lase pentru imaș, mijlocind Ocrotitorii închipuire prin schimbarc vremelniccasca ca sa se alatureze de imaș lasat pentru vitele ob tiei tîrgului. Asemenc și pentru cei cc se vor savîrși din viața fără a lc ramîne adevărați clironomi, atunci iara,i locurile de hrana, ce vor fi avut, vor ramîne în folosul obșticĭ, însa toate niștc asemene locurĭ pastrîndu-lc d-lor ocrotitorĭ ca dupa vreme sa sc poata întîmpina din tr'însele lipsa la care ar cerc trebuința dupa dreptate a i se da.

www.dacoromanica.ro

9. Cînd oare-care din locuitorĭ, din binale locuitoare şi nu spiculătoare, precum de pildă crîşmc, hanurĭ, dughene şi altc asemenea se vor vinde de vecĭ, după trebuinţa ce-ĭ va îndemna, atuncĭ acea binea locuitoare, dacă se va locui de cumpărător, vor avea dreptate a ţine şi locurile de hrană ce va fi avînd vînzătorul, peste 10 anĭ dacă va fi străin venit din alt oraş saŭ sat şi de va fi creştin, (iar fiind de altă naţie şi sudit nu va putea intra în locurile de hrana), dar pănă la vremea dc 10 anĭ locurile vor ramîne în folosul obştieĭ; iar fiind cumpărătorul vechiŭ tîrgovăţ de 10 anĭ saŭ maĭ învechit, atuncĭ va tragc şi locurile vînzătorilor, dacă însă nu va ave alte locurĭ de hrană de maĭ înainte, dar avînd asemenc loc de hrană, nu va maĭ pute cere alt loc, şi cu aşa chip poate ramîne proprietar cumpărătorul, şi vînzatorul ramîne stîrpit de dreptăţĭ pentru tot-d'auna, iar la întîmplare de închiriat sc va aplicarisi la punctul maĭ sus al 8-lea.

10. Locul, ce sc va pute opri pentru imaş, se va păstra tot într'o îngrăditură cu cea-l'altă ţarină, în care cîte o vită saŭ mult două, acele maĭ cu nevoc trebuitoare pentru îndemînare şi hrană a fieşte-caruia din locuitoriĭ proprictarĭ, se va primi a sc păşuna, însă a localnicilor cu pastor tocmit de obştie; iar maĭ multe vite să nu se îngaduiască a se băga în acest imaş maĭ vîrtos oĭ, nicĭ pc cel din afară de imaş nu vor fi slobode a se paşuna, însă a localnicilor proprictarĭ slobozenie o vor avea numaĭ pe vreme pană cînd se vor da oile în stînă, iar apoi altora nicĭ într'o vremc nu vor fi slobode a sc paşuna, bez dc treĭ caprc ce poatc să le aibă unii pentru trebuinţa de cura şi aceasta pentru ca sa se poata înlesni hrana celor-l'alte dobitoace a proprietarilor.

11. Pentru că proprictatea tîrguluĭ se găseşte împresurată dc catra megieşitele moşiĭ, într'c care trebuinţa cerc neapărat de a se scoate de sub împresurare la a căruia lucrărĭ, fără a nu fi înadinşĭ vechilĭ stăruitorĭ pănă în sfîrşit (nu poate fi nimica adus întru săvîrşire). De aceea d-lor Ocrotitoriĭ împreună cu ale sale mădulărĭ, vor socoti a alcătui nişte destoinicĭ vechili de asemenea treabă, credincioşĭ, cinstiţĭ şi harnicĭ în lucrărĭ, cărora plata alcatuircĭ şi chcltuelile cc va cere trebuinţa oscbit a se maĭ face, se vor da din cutia tîrguluĭ.

12. Orĭ la ce lucrare va cerc trebuinţa a se aduna ale sale mădulărĭ, se înţelege că după forma maĭ sus zisă, se va iscăli de toţĭ cîţĭ se vor aduna în acea zi presus fiitoare şi după conglăsuirca cc va urma în toţimea adunăreĭ alese cu d-lor Ocrotitoriĭ, dacă nu va fi unire în înţelegcre şi socotinţĭ şi vor fi dezbinărĭ, atuncĭ socotinţele se vor da în judecată şi glasurile covîrşitoare adevcrite prin iscăliturile presus fiitorilor aceleĭ zile, va ramîne temeĭ înca şi de la se pune în lucrare, iar pentru ccĭ-l'alţĭ îşĭ va da socotinţă pe care s'a întemeiat de nu s'a unit, şi aşa pe acele jurnalurĭ, care se vor păstra cuprindcreĭ lor fără abatere întru cît de puţin, înţclegîndu-se dar maĭ lamurit că aceste adunări şi conglăsuirĭ, n'aŭ să privească către altă, de cît numaĭ către apărarea dreptăţilor proprietăţeĭ spre a se îmbunătăţi întru toate.

Aşa dar aceste fiind socotinţele noastre ce se cuprind în arătatele 12 punctură, sprc curmarca a tot felul de catahrisurĭ, carc până acum a urmat îndreptăţile proprietăţeĭ, şi sprc a sc îmbunătăţi întru toate către care privcţte buna punere la cale a uneĭ proprietăţĭ dc maĭ mulţĭ proprietarĭ, precum şi a dreptăţilor proprietarilor ei, încheiăm acest jurnal sub a noastre iscăliturĭ, punere de degcte şi peceţĭ, pe temeiul carora se vor păzi nestrămutate toate cuprinderile luĭ atît acum precum şi în viitorime, sprc odihna localnicilor proprietarĭ şi nejignirca dreptaţilor proprietăţeĭ.

Urmează 46 iscăliturĭ şi 10 puncrĭ de degete.

Adeverite de Eforia oraşuluĭ Bacau, No. 374, la 1 Iulie 1840».

Istoricul oraşuluĭ. In privinţa punereĭ începutuluĭ tîrguluĭ sunt maĭ multe legende, însă lipsesc cu totul date sigure şi documente pozitive. Dintre legende vom alege pe cea care pare a explica de odată, atît fundaţiunea originară a tîrgului, cît şi numele de Bacău. Aceasta este şi cea maĭ acreditată printre bătrînii din tîrg şi maĭ cu seamă printre Ciangăiĭ (Ungurĭĭ) carĭ populează sate întregĭ în acest judeţ. Două din aceste sate, Călugăra-Mare şi Liuzi-Călugăra sunt chiar la poarta oraşuluĭ. Dintre aceştĭ Ciangăĭ unĭĭ pretind, că în documente vechĭ de ale pămînturilor lor s'ar fi vorbind chiar de un oare-care Bako, ungur din Călugăra, care a pus şi începutul şi a dat şi numele săŭ tîrguluĭ Bacău. Iată cum spun eĭ, că-şĭ amintesc din bătrînĭ:

«Un oare-care ungur, din Călugăra de loc, avea pămînturĭ până în apa Bistriţeĭ, adică şi pe acolo pe unde azĭ e oraşul; fiind dînsul un mare tîlhar, a fugit în Ungaria, unde a fost prins şi condamnat la moarte. Precum se ştie, pe atuncĭ condamnaţiĭ nu eraŭ executaţĭ, dacă primeaŭ să fie călăŭ (aceasta şi astă-zĭ se aplică în Rusia) un timp oare-care; acesta primi şi după expirarea termenuluĭ, rămînînd liber, se întoarse iar în Moldova la pămînturile sale.

Ungureşte călăŭ se chiamă bako. Aşa că el cînd veni şi deschise o crîşmă pe şoseaua Romanuluĭ, adică în capătul de sus al viitoruluĭ oraş, toată lumea o cunoscu sub numele de crîşma luĭ Bako. Crîşma fiind pe drumul principal al Moldoveĭ, numele eĭ de Bako deveni foarte cunoscut, ca un punct însemnat pentru toată regiunea. Imprejurul eĭ aŭ început a se vinde bucăţĭ din pămînturile luĭ Bako; aşa s'a lipit casă de casă, s'a lungit uliţa, şi s'aŭ deschis altele, care toate au luat şi ele numele de Bako».

După legenda aceasta ar urma, ca oraşul actual să se fi întins treptat de la N. spre S., adică de prin mahalaua Romanuluĭ, în josul apeĭ; această consecinţă a legendeĭ este verificată de fapt; în adevăr, de cîte orĭ se cearcă săpăturĭ maĭ serioase pentru vre-o construcţiune în partea din sus a tîrguluĭ, maĭ tot-d'a-una se dă peste temeliĭ, beciurĭ, adică urme de clădirĭ anterioare; din contra, aceasta nu se întîmplă nicĭ o

www.dacoromanica.ro

dată cu partea din jos a oraşuluĭ, unde solul pare a fi lipsit de construcţiunĭ vechĭ.

Acum două sute de anĭ aproape, Dimitrie Cantemir ne povesteşte, că oraşul era situat într'o insulă a rîuluĭ Bistriţa («Descrierea Moldoveĭ , traducerea romînă, tom. II, pag. 18); lucru ce a putut să fie cu putinţă pe acele timpurĭ, cunoscîndu-se de toţĭ schimbările capricioase ale cursuluĭ rîuluĭ.

Intru adeverirea acesteĭ necunoscute mutărĭ a rîuluĭ, aducem următoarele: «A fost obiceiu ca să aibă Catolicĭĭ, locuitorĭ în Moldova, un episcop cu episcopia în tîrg la Bacău. Apa Bistriţeĭ a surpat biserica, şi de atuncĭ s'a mutat în ţara leşească. Acum episcopul Stanislas Iezerski, ce se numeşte al Bacăuluĭ, venind şi voind să se aşeze în ţară, Voevodul i-a dat poslujnicĭ de oamenĭ străinĭ, pe care să-ĭ aşeze în satul Trebeş al Episcopieĭ, ce este la tîrg la Bacău; i-a maĭ dat Episcopieĭ şi tot felul de alte scutirĭ . (Uricul luĭ Grigorie Ghica, dat în 1741).

Chiar astazĭ parţile mărginaşe, de la estul şi nordul podişuluĭ maĭ ridicat al tîrguluĭ, sunt supuse la dese revărsarĭ ale rîuluĭ Bistriţa, cînd vine mare, precum şi ale celor două pîraie : Bărnatul şi Negelul. Pentru apărarea acesteĭ părţĭ a oraşuluĭ, de desele revărsărĭ ale rîuluĭ, s'a început construirea unuĭ dig (zăgaz), care este pe jumătate neterminat.

Acest oraş, din vechime, a fost scaunul uneĭ episcopiĭ catolice, cu titlul Episcopus Bacovensis , creată în locul celeĭ de la Siret în anul 1401, de catre papa Bonifaciu IX-lea, avînd o moşie şi astăzĭ, sub stăpînirea embaticului. In secolul al XVI-lea, această episcopie fu unită cu vicariatul apostolic din Ţara-Romînească, şi titularul purta titlul Episcopus Argensis et Bacovensis» («Alexandre le Bon , de Bengesco, pag. 62).

Din cele precedente se vede, că pe la jumatatea secoluluĭ trecut, Episcopia s'a mutat în Polonia. (Melhisedec, «Papizmul şi biserica ort. în reg. Romînieĭ», p. 17). Prin secolul al XVI-lea era la Bacău o mănăstire franciscană, care a fost distrusă de un foc.

In oraşul Bacău, pe timpul luĭ Alexandru-cel-Bun (1401—1433), care locuia adese-orĭ în acest tîrg, trecea frontiera moldoveană, şi aci se afla un stabiliment de vamă, dimpreună cu cîte unul la Trotuş şi la Tazlău. Postavurile de Orient, cu destinaţie pentru Braşov, se vămuiau la Bacău şi Trotuş.

La 1422, Alexandru-cel-Bun a dat mănăstireĭ Bistriţa, jud. Neamţu, vama de la Tazlau, care depindea de cea din Bacău şi care probabil aparţinea atuncĭ aceleiaşĭ mănastirĭ. La 1456, Ştefan-cel-Mare confirmă posesiunea vămilor mănăstireĭ Bistriţa.

Despre numele oraşuluĭ Bacău, despre Episcopia catolică dintr'însul şi despre vama ce se afla acolo, tratează şi d. B. P. Haşdeu, în tom. III din Etymologicum Magnum Romaniæ», p. 2288—2294. Credem de mare interes a extrage şi a decopia dintr'acea erudită notiţa, faptele următoare: In privinţa numeluĭ, d. Haşdeu respingînd pentru dînsul o origină ungurească, precum, bine înţeles, şi ridicula luĭ derivaţiune din numele zeuluĭ Bacchus, pare a înclina către o etimologie turanică, ce s'ar afla în relaţiune cu ocuparea ţinutuluĭ, ca şi a întregeĭ Moldove, de Cumanĭ, maĭ înainte de al XII-lea secol.

D. Haşdeŭ vorbeşte apoĭ despre Episcopia catolică din Bacau, pentru care citează hrisoave de la Duca-Vodă şi de la Anton Ruset, precum şi un pasagiŭ din Miron Costin, cu următorul cuprins: Episcopul de Bacău are titlul: al bisericilor catolice din toată ţara Moldoviĭ. Autoritatea luĭ se întinde şi asupra Bugiaculuĭ, unde locuesc nu puţinĭ Catolicĭ, anume în Cetatea-Albă, în Tighina şi în cele şapte sate hăneştĭ . (Vezĭ lista Episcopilor catolicĭ din Bacău în: Bencö, «Milcovia , II, 24 35). Tot aşa de interesantă pentru trecutul oraşuluĭ nostru este şi descrierea luĭ, facută la 1640, de episcopul italian Marco Bandini şi tiparită în Kurz's Magazin , II, pagina 14: «Oraşul Bacău a fost într'o vreme reşedinţa Domnilor Moldovei, maĭ ales atuncĭ cînd trăia Margareta, fiica Voevodului unguresc Ştefan din Transilvania şi prima soţie a luĭ Alexandru-Vodă († 1410, sub care Bacăul ajunsese la apogeul înflorireĭ sale). Pe atuncĭ se înalţa în partea sudică a oraşuluĭ un palat domnesc, care acum zace în cenuşă. Poziţiunea oraşuluĭ e cea maĭ desfătată, scăldat la răsărit fiind de rîul Bistriţa, care se revarsă cu violenţă din munţiĭ Ardealuluĭ, la miază-zi privind o întinsă cîmpie acoperită cu dese sate romîneştĭ; despre crivăţ pănă la Carpaţĭ avînd vestita vale a Bistriţeĭ, numită ast-fel dupa rîu, şi în fine despre apus, la depărtare de o leghe, munţĭ şi dealurĭ, întrerupte prin văĭ, cale de treĭ zile pănă la Transilvania. Aerul e cel maĭ sănătos; păduri frumoase prin natură şi prin artă, stejărişe, fiare salbatice şi păsărĭ mulţime, rîurĭ pline de peştĭ delicioşĭ necunoscuţĭ în Italia, apoĭ belşug de vite, de grîne, de poame, unt şi miere .

www.dacoromanica.ro

In fine, d. Haşdeŭ se exprimă într'ast-fel despre vama Bacăuluĭ: «In secolul XV, Bacăul maĭ avea încă o altă însemnătate, cea maĭ mare din punctul nostru de vedere, fiind-că, după cum se vede, ea a lăsat până astăzĭ o urmă în graiŭ. Până la anexarea către Moldova la 1475 a districtuluĭ Putneĭ (Letopiseţ» I, p. 128), Bacăul era oraş de hotar despre Muntenia şi chiar despre Ardeal. Aci trebuia să se vămuiască mărfurile. In tractatul comercial cu Polonia, din 1407, Alexandru-cel-Bun zice («Archiva Istorică» I, 1, p. 131): a exportaţiuniĭ postavurilor la Ungurĭ şi la Muntenĭ este slobodă; anume pentru exportaţiunea muntenească se va plăti în Suceava de la 1 grivnă, 3 groşĭ, şi apoĭ la întoarcerea din Valachia cu marfă de acolo, fie piper, fie lînă, fie orĭ-ce, se va plăti în Bacăŭ de la 12 cîntare, 1/2 rublă de argint...» şi maĭ jos: importaţiunea cereĭ munteneştĭ şi braşoveneştĭ e liberă, plătindu-se vamă de la o peatră de ceară în Bacăŭ 1 groş...»

«Tot ast-fel sună tractatul comercial cu Polonia din 1434 de la Ştefan Vodă (Kaluszniacki: «Dokumenta Moldavskio», Lwow, 1874, p. 25) şi de la Petru Vodă din 1456 (ibid., p. 37). Despre depozitul mărfurilor străine în Bacăŭ vorbeşte un hrisov al luĭ Ştefan-cel-Mare din 1460 (Arhiva Istorică» I, 2, p. 7): «Orĭ-care neguţător va veni fie de orĭ unde, şi-şi va depune marfurile în Bacăŭ, sa dea călugarilor (de la Tazlău), vama cea mare de grivnă, iar de mărfurile trecătoare să se ĭea după lege vama de car....», adică o vamuire mare, după valoare şi o vamuire mică, după greutate. Un alt hrisov de la Ştefan-cel-Mare, din 1459 («Arh. Istor. I, 1, p. 114), ne arată în Bacăŭ o autoritate judiciară, compusă din judecătorĭ (sudiţĭ), avînd la dispoziţiunea lor globnicĭ şi slugĭ, agenţi pentru executarea sentinţelor. Din acea epocĭ s'a născut şi a rămas în graiul romînesc o locuţiune proverbială foarte interesantă: a-şĭ găsi Bacăul , pe care Cihac o traduce prin: «trouver son diable», sau «son bourreau», iar d. Şăineanu, prin: «Seinen Meister finden»....

Şĭ-a găsit Bacăul»... şi care vrea să zica pur şi simplu: a mers până a dat de hotar, a ajuns la vamă, a fost oprit şi scotocit şi a putut să meargă maĭ nainte. Nascut în secolul XV, cînd pe călătorĭ, şi maĭ ales pe negustorĭ, îĭ îngrozeau cele două vămĭ, «mĭ-am gasit Bacăul , este un adevărat monument istoric».

Reluînd acum şirul evenimentelor istorice, al căror teatru a fost Bacău, vom aminti, că la 1476, Bacăul d'impreună cu alte oraşe a fost pustiit, dîndu-i-se foc de Ştefan-cel-Mare, în retragerea sa la Valea-Albă (Războieni) d'inaintea Turcilor (Gr. Tocilescu, Istoria Romînă», p. 68). Oraşul Bacăŭ, reşedinţa numaĭ a ţinutuluĭ din vechime, ce-ĭ purta numele, devine în secolul al XVII-lea, capitala a două ţinuturĭ alipite, al Bacăului şi al Trotuşuluĭ.

Printre faptele istorice petrecute aci, găsim următoarele: *a)* «Pe timpul luptelor înverşunate pentru Domnie dintre Gheorghe-Ştefan şi Vasile-Vodă, acesta aflînd despre uneltirile logofătuluĭ Gheorghe-Ştefan şi că acesta s'a înţeles cu Racoţi şi cu Domnul Munteniei Mateĭ-Vodă, ca să-l detroneze, trămite pe Seculi şi pe Iacomi, vătafĭ de aprozĭ şi pe Alexandru Costin, cu carte domnească, să cheme îndată la Curte pe logofăt. Aceştia ajungînd la Bacăŭ sunt întîmpinaţĭ de străjile ungureşti, care-ĭ ia la goană împuşcîndu-ĭ cu pistoalele, — Iacomi... cade mort.(«Letopiseţul Moldoveĭ», t. I., p. 300). Iar tot în acel timp (1653) Gh. Ştefan, cînd plecase cu ajutorul luĭ Mateĭ Vodă să alunge din noŭ de pe tron pe Vasile Lupu, se mută cu temelia oasteĭ sale, de la Răcăciuni la Bacăŭ, unde îĭ sosi ajutor de la Racoţi II, pe Ştefan Petki cu un corp de Transilvăneni». (Letopiseţul Moldoveĭ , t. I, pag. 318).

b) In anul 1712, în Bacăŭ fu prins, de către Vornicul Manolache Rosetti, fostul rege al Polonieĭ şi rege al Lotaringieĭ, Stanislav Leszynski (a căruia fiică a fost soţia luĭ Ludovic XV), care trecea drept ofiţer din armata suedeză. El a fost predat luĭ Neculae Mavrocordat, Domnul Moldoveĭ.

La Bacău s'a născut ilustrul nostru poet Vasile Alexandri, în anul 1821, la 1 Iulie. După toată probabilitatea, din aceste locurĭ a adunat el o bună parte din comoara de poeziĭ populare, ce ne-a dat.

Bacăŭ, *staţie* de dr. d. f., jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., comuna Bacăŭ, pe linia Mărăşeşti-Roman, pusă în circulaţie la 1 Septembrie 1872. Se află între staţiile Valea-Seacă (10 kil.) şi Fîntînele (12.1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 160.77 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 758.319 l. 17 b.

Bacea, *cătun*, în jud. Olt, pendinte de com. Tîmpeni, situat pe malul stîng al Dorofeiuluĭ, 3 kil. la N. de Tîmpeni, reşedinţa comuneĭ. Are o pop. de 700 loc., maioritate moşneni.

www.dacoromanica.ro

Cel mai însemnat între dînșii e Dumitru Șerbănescu, cu 100 h. arabile și 15 hect pădure. Ei posedă 200 boi, 170 vaci, 150 cai, 1700 oi, 150 porci și 2 măgari.

Aci se află o biserică clădită la 1857 de Ion Brumușilă și Dumitru Șerbanescu. E deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, plătiți de locuitori și de com.

Se zice că Bacea își trage numele de la un cioban, care avea o stînă mare, așezată în acel loc, unde s'a format satul mai tîrziu.

Bacea, *pîr.* mic în județul Olt, care se formează pe teritoriul comunei Tîmpeni, căt. Bacea, pl. Șerbănești. Curge de la E. catre V., prin mijlocul satului și se varsă în Dorofeiu pe stînga lui.

Bachii (Lacul-), *lac,* în comuna Nehoiașul, căt. Băsceni, județul Buzău, pe muntele Dealul-Zmeului; are mult pește, mai cu seamă sorească și purcoi.

Bacin, *lac,* în plasa Sulina, județul Tulcea, pe teritoriul comunei urbane Chilia-Veche, în partea apusana a plășii și a comunei; are o întindere de 30 hect.; este înconjurat cu stufișuri, și comunică prin micĭ gîrlițe cu lacul Maxinca, și brațul Tătarul (o derivație a brațului Chilia) de care e format în revărsările sale; peștele său este puțin căutat.

Bacin, *lac,* în județul Tulcea, plasa Sulina, pe teritoriul com. urbane Chilia-Veche, în partea S.-V. a plășii și a comunei; el este mai mult o continuație a lacului Costin, cu care comunică prin gîtul Costinciuc; iar el formează la rîndu-i lacul Postar și Țihac, din care pleacă gîrla Aliboca-Suhatul; comunică și cu gîrla Iacob-Suhatul; suprafața este de 80 hect.; e înconjurat numai cu stuf, pește bun și în mare cantitate, fiind bine alimentat de cele două gîrle de mai sus.

Baciul sau **Baciul-de-Sus,** *căt.* din com. Blejești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. O mahala din acest cătun este pe proprietatea d-lui Ap. Grăjdănescu cu un venit anual de 10000 lei.

In acest catun este o biserica cu hramul Sf. Ioan Botezatorul, cu un preot și 2 dascali; depinde de parohia Baciul-Posta.

In acest cătun este școala comunală și primăria. Sunt case bune de locuit. Oamenii muncitori. Este situat pe coastele apei Glavaciocul.

Baciul, *baltă* însemnată în plasa Medjidia, comuna Rasova, jud. Constanța. Este situată în partea apusană a plășii și cea centrală a comunei, întinzîndu-se de la Moara-lui-Mamic, pănă în dreptul ruinelor satului Ghiol-Rașca, printre dealurile Germelul și Mustana la apus și Dealul-Baciului la răsărit. Are o lungime de 6 kil. pe o lărgime maximă de $^1/_2$ kil. cu o suprafață de 1300 hect. Ea nu este de cît partea răsăriteană a mareĭ bălți Alimon, cea apusană fiind balta Vederoasa. Este acoperită în întregime de stuf, care este foarte des. Valea Arabaji-Ceair se deschide în această balta, împreuna cu valea Ceraclar prin partea sa de sud.

Baciul, *băi* de apă sarată, în jud. Prahova, ce izvorăsc din minele de sare părăsite. Sunt situate în centrul com. urbane Slănicul, plaiul Vărbilăul. Apele aparțin statului și se arendează de Direcțiunea generală a monopolului statului. Sunt situate în regiunea unui munte de sare, ce domină asupra vedereĭ Slăniculuĭ. Comunicația la baĭ se face cu înlesnire prin gara Slăniculuĭ.

Apele sunt sărate și mai conțin iod în mare cantitate și fier. Ele sunt bune pentru reumatism, boale de femeĭ, de piele, scrofule și altele.

S'au făcut analize calitative de mai mulți medicĭ; însă nu s'aŭ publicat pană acum.

Băile sunt administrate de d. Ion T. Popescu, care le caută în antrepriză, în asistența d-lor dr. Margulius și Argeșanu.

Baciul, *loc cu izvoare,* pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătila, județul Bacau, pe teritoriul satului Gura-Văiĭ, de unde obîrșește pîrîul Gura-Văiĭ.

Baciul, *munte,* comuna rur. Rucărul, plaiul Dîmboviția, județul Mușcel.

Baciul, *pădure,* supusă regimului silvic, pe muntele cu același nume, proprietatea d-lui Anastase și a altora, pendinte de com. Rucărul, plaiul Dîmboviția, jud. Muscel, în întindere de 250 hect., avînd esență dominantă molift. Etatea eĭ este între 40 60 anĭ.

Se mărginește la N. și V. cu Austro-Ungaria.

Baciul, *pîrîŭ,* com. Rucar, plasa Dîmboviția, jud. Muscel.

Baciul, mic *pîrîŭ,* afluent al Șomuzuluĭ-Mare, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Baciul-Poșta, *căt.* din comuna Blejești, pl. Glavaciocul, județul Vlașca, situat pe proprietatea

www.dacoromanica.ro

Neamțu și Blejești, a fraților C. și G. Olănescu. Are un venit anual de 50000 lei.

In acest cătun, la 1864, s'a împroprietărit 75 locuitori, luînd 295 hect. Pe această proprietate este pădurea Sinica în suprafață de 250 hect.

Inainte de a se face șoseaua București-Pitești-Slatina-Craiova și înainte de a se construi linia ferată București-Vîrciorova era a 3-a poștă saŭ stațiune unde se schimbaŭ caiĭ de olac, ce faceaŭ cursa București-Craiova. Aceasta a făcut să-ĭ se zică Baciul-Poșta ca să se deosibeasca de cele-l-alte cătune cu numirea de Baciul. (Vezĭ com. Blejești).

Baciuluĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova; se desface din Dealul-Malagenilor, și anume din vîrful numit Movila-Arnăutuluĭ; se întinde spre miază-noapte, avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; brăzdează partea apusană a plășiĭ și cea S.-V. a comuneĭ; se întinde de-alungul bălțiĭ Vederoasa până în Dunăre. Are o înălțime de 120 m. Este de natură stîncoasă și are o mulțime de văĭ rîpoase; malurile Dunăriĭ (Gîrla-Veriga) sunt înalte și rîpoase; la poalele N.-V. ale luĭ se găsește izolată Moara-luĭ-Mamic. Este acoperit cu verdeață, pășunĭ și pe icĭ și colo cîte-va semănaturĭ.

Baciuluĭ (Groapa-), *loc izolat*, în com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, și punct de hotar despre com. Colți.

Baciuluĭ (Izvorul-), *izvor*, în com. Cănești, cătunul Negoșina, jud. Buzău. E avut în substanțe minerale și maĭ cu seamă în sare. Incepe de la Sărături, din Fundul-Văiĭ, și se scurge în pîr. Sărățelul-Berciĭ, în com. Policiori, căt. Scorțoasa.

Baciuluĭ (Movila-), *movilă*, jud. Bacaŭ, pl. Tazlăul-d.-j., c. Brătila, pe teritoriul satuluĭ Ciortea.

Badacă, vezĭ Băseni, *iaz*, județul Iași.

Badalar, *movilă* însemnată, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. urb. Mangalia; situată în partea răsăriteană a plășiĭ și cea apusană a comuneĭ, la 4 kil. spre N.-V. de oraș, pe muchia dealuluĭ Mangalia, are o înălțime de 67 m., dominînd cele 13 micĭ movile în mijlocul cărora se află, apoĭ drumurile ce duc de la Mangalia la Cara-Omer și Medjidia; a servit odinioară ca punct de orientare; este acoperită cu verdeață.

Badalaș, *deal*, pe coasta căruia e situat satul Bălteni, din com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iași; numit ast-fel după numele unuĭ păzitor de hotare.

Badea, *mahala*, comuna Părauși, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populație de 120 locuitorĭ.

Badeasa, *sat*, jud. Argeș, plasa Pitești; face parte din com. rur. Borlești-Vărzari. (V. a. n.)

Badeĭ (Dealul-), *deal*, com. Băjești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Badeĭ (Gura-), *pichet*, în jud. R.-Sarat, pl. Orașuluĭ. (V. Gura-Badeĭ).

Badeĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, comuna Broșteni; izvorește din Dealul-Tăișuluĭ; udă partea de răsarit a comuneĭ; se varsă în rîul Milcov, pe dreapta luĭ, trecînd prin căt. Broșteni.

Badeĭ (Valea-), *pîr.*, izvorește din coasta numită Valea-Badeĭ, comuna Vlădești, plasa Rîurile, jud. Muscel, se varsă în Valea-luĭ-Dan, pe teritoriul aceleiașĭ comune, și împreună se varsă în rîul Bratia.

Badeĭ (Valea-), în jud. Vîlcca. (Vezĭ Dăroaia).

Badiuluĭ (Căpița-), *colină*, în com. Vintilă-Vodă, căt. Bodinești, jud. Buzăŭ.

Badragi, *sătișor*, în jud. Dorohoiŭ; vezĭ Rușiĭ-Ciomîrtan, sat, com. Zamostia, pl. Berhometele.

Badragi, *dumbravă* de stejarĭ, în jud. Dorohoiŭ, pe teritoriul satuluĭ Rușiĭ-Ciomîrtan, comuna Zamostia, pl. Berhometele.

Bagdat, *sat*, în jud. Brăila, la S. de com. Dedulești, pe muchia maluluĭ sudic al viroageĭ Buzeelului-Sec, la 2 kil. de satul Dedulești, numit ast-fel după numele proprietaruluĭ moșieĭ. Vatra satului este de 16 hectare, avînd 32 case și 3 cîrciumĭ. Populațiunea este de 185 locuitorĭ; animalele sunt: 88 caĭ, 190 vite cornute, 760 oĭ și 50 porcĭ.

Bagdat, *moșie*, în jud. Brăila, situată la S.-V. și pendinte de com. Dedulești, pl. Ianca, proprietatea moștenitorilor T. Bagdat, cu suprafața 1800 hect. și venit 40000 leĭ.

Baghieĭ (Grindul-), *grind*, sau loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ ur-

www.dacoromanica.ro

bane Măcin (și pe al cătunului său numit Ghecet). Se desface din Grindul-Ghecetului; se întinde spre miază-noapte, având o direcțiune generală de la Sud-Vest spre Nord-Est; are o formă lunguiață, cu o întindere de 4 kil. și cu o suprafață de 80 hect.; are spre rasărit o prelungire numită Grindul-Pietroiului; la miază-noapte comunica cu Grindul-Spinăului, la Sud cu Grindul-Spinăului, Oaei și Clecea-Mare; pe la Nord trece și gîrla Spinăul ce se varsă în Balta-Lățimei; el este înconjurat de toate parțile numai cu stuf; nu este cultivat, fiind puțin cam pietros.

Baghiul, *munte*, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Bagiurea, *sat*, numit în vechime și Voicăuți, în com. Darabani, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu, cu 250 familii, 932 suflete și situație placută. Are vederi întinse asupra Basarabiei și a Bucovinei, pe podișul înalt și parte din costișa dealului, ce domina asupra Prutului, pană la al caruia mal se întind poalele dealului.

Așezarile satenilor în mare parte sunt bune, cu livezi și gradini; proprietatea nu are așezare.

Biserica cu patronul Sf. Dumitru, cu 1 preot, 2 cîntăreți și 1 palam. este mică, construită din lemn și lipită, făcută de sateni.

Calitatea pămîntului este bună. Sătenii posedă 735 hect. pămînt.

Drumurile principale sunt: spre Dorohoiu și Darabani; spre Baranca-Hudeștilor, către Herța și Mamornița.

Vechimea satului este însemnată, căci documentc vechi acum de 300 ani trecuți, vorbesc de acest sat. Din vechime, după acte, satul avea două părți deosebite una de alta: Bagiurea-din-Deal și Bagiurea-din-Vale, dar prin sporirea populației acum s'au împreunat.

In ograda casei locuitorului Gh. Vasilescu se afla o piatra cu inscripția următoare:

«1797, Noembrie 8. Aicî au împușcat Turcii pe Grigoraș Cristea Paharnicul, în vremea ciumei. Dumnezeu să-l erte».

Iată legenda ce se păstrează în popor asupra acestei întîmplări:

«Grigoraș Cristea Paharnic, locuitor din Sulița, era Ocolaș și avea porunca de la Ocîrmuire, să arză casele molipsite de ciuma. In acel timp locuia, în acest sat, capetenia unei potere de Turci numit Hasan. Casa în care viețuia Hasan a fost bănuită ca molipsita de ciumă, fiind-că murise în ea o fată mare. Acea fata primind de la un om care zacuse de boala ciumei, 200 lei bani, prețul unor boi ce-i vîndusc tatăl ei, se zice că prin contactul banilor, fata înboluavindu-se a murit. Atunci Grigoraș Ocolașul a pus de a dat foc casei. Turcul Hasan aflîndu-se de cea-l'altă parte a Prutului și vazînd flacara focului, a alergat în grabă și gasind casa arzînd cu lucrurile din ea, între cari erau și a Turcului, acesta înfuriat de mînie a împușcat pe Ocolaș, care puse-se să dea foc casei. Soția mortului, auzind de aceastâ întîmplare, a venit de la Sulița, a ridicat și transportat cadavrul, înmormîntîndu-l la Sulița; iar pe locul unde a căzut mortul, a înfipt crucea de piatră, cu inscripția de mai sus».

Bagolat, *locuință izolată*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, comuna Vălcele, pe drumul către comunele Gulianca și Ciorăști; nu se știe de unde îi vine numele.

Bahlînești, *lac*, în jud. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, în partea nordică a plășii și a comunei; suprafața 40 hect.; înconjurat cu stuf; se varsă în gîrla Șondul; pește puțin și necăutat.

Bahluețul, *pîrîu*, ce curge prin jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Strunga. Izvorește la S. de satul Movileni; curge de la N.-V. către S.-E. Udă foarte puțin pămîntul acestei comune, după care apoi trece în jud. Iași, unde se unește cu un alt pîrîiaș, tot cu numele de Bahluețul, ce izvorește din pădurea Vațcani, jud. Suceava. Primește în sine, pe teritoriul jud. Iași pe pîr. Sîrca și altele și apoi se varsă, mai în jos de Podul-Iloaei în rîul Bahluiul de-a dreapta.

Bahluețul, *pîrîu*, izvorește din pădurea Vațcani, jud. Suceava, intră în jud. Iasi prin partea de N.-V. a com. Băiceni, udînd o parte de la V. a plășei Bahluiul, până la Tîrgul-Frumos; iar de acolo toată partea de N. a plășii Cîrligătura, și la tîrgușorul Podul-Iloaei, se varsă în dreapta rîului Bahluiul, după ce primește în cursul său mai mulți afluenți.

Bahluețul-Rece, *pîrîu*, ce trece în jud. Suceava, prin satele Giurgești și Costești din com. Ruginoasa, și, după ce formează iazurile Giurgești, Pietrișurile și Dădești, și a primit, din stînga, pîraiele Drăgoteni, Giurgești și Valea-Buneî, iar din dreapta pîr. Păunești, trece în com. Dădești, jud. Iași, și se varsă în Bahluiu.

Bahluiul, *plasă*, în partea despre N.-V. a județului Iași; și-a luat numele de la rîul Bahluiul, ce curge prin mijlocul ei; se întinde de la N.-V. spre S., pe dealurile și podișele dintre rîurile Jijia și Bahluiul, pe valea Bahluiului și pe dealurile și podișele din dreapta rîului Bahluiu, până în marginea despre jud. Suceava.

www.dacoromanica.ro

Limitele. Se mărgineşte la N. cu jud. Botoşani, începînd hotarul din malul drept al rîuluĭ Jijia, prin o linie maĭ mult dreaptă, înclinată spre S.-V.; trece prin marginea de N.-V. a comunelor: Şipotele, Cepleniţa şi Bădeni, pănă în dreptul satuluĭ Sticlăria; la V. se mărgineşte cu jud. Suceava, începînd hotarul din dreptul satuluĭ Sticlăria; continuă pe marginea de V. a com. Bădeni, lăsîndu-se spre S. pe marginea de V. a comunelor: Cepleniţa, Cotnari, Băiceni, şi pe pîrîul Bahlueţul, pănă în marginea teritoriuluĭ Tîrgul-Frumos; la S. se mărgineşte cu Tîrgul-Frumos şi plasa Cîrligatura, pănă dincolo de tîrguşorul Podul-Iloaeĭ; la E. cu pl. Turia, din marginea jud. Botoşani, pănă în dreptul satuluĭ Vladeni, din com. Şipotele, avînd de hotar apa Jijieĭ (ce curge de la N. spre S.); iar din marginea teritoriuluĭ satuluĭ Vlădeni, din malul drept al rîului Jijieĭ, pleacă o linie dreaptă de la E. la V., făcînd hotarul de N. al plăşiĭ Copoul; de acolo se lasa spre S., pe marginea de V. a plăşiĭ Copoul, în malul stîng al rîuluĭ Bahluiul, lîngă tîrguşorul Podul-Iloaeĭ.

Această plasă e formată din comunele următoare:

1. Şipotele, cu satele: Şipotele, Iazul-Nou (Şipotele-d.-s.), Mitocul (Şipotele-d.-j.), Buhăieni, Chişcăreni-Noĭ, Chişcăreni-Vechĭ, Drăgăneşti, Fîntînele (Cioara), Hălceni, Iacobeni, Oneşti, Plugari, Şoldana şi Vlădeni, în partea de N.-E. a plăşiĭ, între rîul Jijia şi pîrîul Jijioara.

2. Bădeni, cu satele: Bădeni, Feteşti, Zagavia, Scobinţi, Steclăria şi Trăisteni (Lupăria), în partea de N.-V. a plăşiĭ, de-a dreapta şi de-a stînga rîului Bahluiul.

3. Cepleniţa, cu satele: Cepleniţa, Buhalniţa, Steclăria, Vîrîţi, Moara-Prefectuluĭ şi Borosoaia, la N.-V. plăşiĭ, de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bahluiul.

4. Cotnari, cu satele: Valea, Dealul, Zlodica, Horodiştea şi Lupăria, Zbereni, Hodura şi Iosipeni, în centrul şi partea de V. a plăşiĭ, de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bahluiul.

5. Băiceni, cu satele: Baiceni, Bărbăteşti, Cîrjoaia, Coasta-Măgurei, Cucuteni, Zbereni, Secăreşti, Balosineşti şi Dădeşti, în partea despre V. a plăşiĭ, de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul.

6. Belceşti, cu satele: Ciorani, Văleni şi Ruşi sub numele de Belceşti; Ulmi-Noĭ, Ulmi-Vechĭ, Polieni, Liteni, Arama (Protopopul), Coarnele-Capreĭ, Focurile (Praguri) şi Munteni, în mijlocul plăşiĭ, de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bahluiul.

7. Bîrleşti, cu satele: Bîrleşti, Erbiceni, Spinoasa şi Totoeşti, la S.-E. plăşiĭ de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bahluiŭ, şi

8. Tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, la S. plăşiĭ, de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bahluiŭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ plăşiĭ este de 74123 hect.

Calitatea soluluĭ e reputată ca dintre cele maĭ bune şi productive.

Clima variază după poziţiunĭ, ape şi pădurĭ; maĭ răcoroasă în partea de S.-E., din cauza pădurilor. Aerul este curat şi sănătos.

Dealurile. In această plasă se întind două şirurĭ de dealurĭ marĭ, de la N., pornind din jud. Botoşani; unul trece printre rîurile Jijia şi Bahluiul, cu diferite ramificărĭ, formînd două văĭ marĭ, iar altul pe dreapta Bahluiuluĭ.

Ramurile ce se desfac în diferite direcţiunĭ, din aceste două şirurĭ, formează: piscurĭ, podişe şi văĭ, carĭ toate aŭ numirile lor, prin localităţile pe unde se găsesc, ast-fel sunt:

In comuna Şipotele: Odaea, Domneasca, Viişoara, Băluşul, Nucuşorul, Novaci, Jireghea, Plugari, Solovăţul, Rediul, Mamăliga, Iacobenilor, Gavriloaea, Tomuleţ, Şoldana, Grajduri, Buhăeni, Drăgăneştilor, Vacei, Bugheĭ, Topala, Vlădeni, Hîlcenilor, Berbecuţiĭ, Mitocul, Zugravuluĭ, Urzicanilor, Calpagiul, Şipotele, Chişcăreni, Coroleuca, Crucea, Urzicani şi Vlădoaia.

In comuna Bădeni: Dealul-luĭ-Vodă, Bisericeĭ, Hatei şi Vintilă.

In comuna Cepleniţa: Babanul, Găluşcă, Ureche şi Petroşiţa.

In comuna Cotnari: Catelina, Piciorul-Catelineĭ, Paraclisul, Zlodica, Chişcovul, Ineamănul, Furcilor, Mîndruluĭ, Sărata, Litenceĭ, Botul-Mîngălarieĭ, Chilia, Lunceĭ, Vulpoiul, Dumbrava, Breazul, Hodura şi Hriţoaia.

In comuna Băiceni: Piscul, Valea-Raculuĭ, Horodiştea, Pietrosul, Naslăul, Sărata, Roznovanul, Viişoara, Măgura, Filipaşul şi Cetăţuia.

In comuna Belceşti: Bahluiul, Ruşiĭ-Ciorani, Ciomagul, Morei şi Lungeĭ.

In comuna Bîrleşti: Norocelul, Moşinoaeĭ, Poşteĭ, Moareĭ, Rădiul, Nucuşorul, Dorostei, Bîrleşti, Răcea, Ţinteĭ, Vulturul, Hlincea şi Sărata.

Printre aceste dealurĭ, se află un număr de izvoare şi pîraie, carĭ în cursul lor alimentează satele, văile şi şesurile cu apa necesară; precum şi un număr de iazurĭ marĭ şi micĭ, carĭ pe lîngă că servesc pentru adăpatul vitelor, dar apoĭ produc stuh şi pescăriĭ.

Dintre rîurĭ sunt: Bahluiul şi Jijia.

Dintre pîraie: Meletinul, Stir-

www.dacoromanica.ro

leoca, Mitocul, Prăjanul, Comanacul, Novaci, Răcea, Feteşti, Scobinţi, Hatei, Luciul, Hucul, Buhalniţa, Hodura, Răşcana, Cotnari, Păcurari, Răcea (Sîrca), Cîrjoaia, Valea-Raculuĭ, Ţoleasa (Valea-Orzeĭ), Spinoasa, Lungeĭ, Dorosteiĭ, Capşa, Totoeşti, Bahlueţul şi Jijioara.

Drumurĭ. Plasa Bahluiuluĭ, este ţesută de un număr mare de drumurĭ comunale şi vecinale, carĭ leagă satele şi comunele între ele. Cele maĭ principale sunt:

1. Drumul Podul-Iloaeĭ-Hîrlăŭ; începe din tîrgusorul Podul-Iloaeĭ; merge spre N.-V. pe valea şi malul drept al rîuluĭ Bahluiu, pănă în comuna Belceşti; de acolo pe partea stîngă, trecînd prin satele: Belceşti, Hodura, Moara-Prefectului, Cepleniţa şi Bădeni, pănă în marginea tîrguluĭ Hîrlăŭ din jud. Botoşani.

2. Drumul ce pleacă din tîrgul Podul-Iloaeĭ, pe malul stîng al Bahluiuluĭ, trece prin satele: Bîrleşti, Erbiceni, Focuri, Coarnele-Capreĭ, pănă la Petroşiţa, de unde se desface în două ramurĭ: una pleacă către Nord-Est, în com. Şipotele, prin satele: Chişcăreni, Şipotele şi Şodana, pănă în malul drept al Jijieĭ, de unde trece la Andrieşani, com. Epureni, pl. Turia; iar altă ramură, prin Trăisteni, Oneşti şi Plugari, dînd în şoseaua naţională din judeţul Botoşani.

3. Drumul ce pleacă de la Tîrgul-Frumos, spre Nord, pe marginea de Sud-Vest a plăşiĭ, prin satele: Cucuteni, Băiceni, Măgura, Cîrjoaia şi la Cotnari, se leagă cu şoseaua mixtă.

Afară de aceste sunt două drumurĭ marĭ: unul mixt de la Tîrgul-Frumos la Hîrlăŭ; trece prin comunele: Băiceni, Cotnari, Cepleniţa şi Bădeni; altul judeţean, trece de la Nordul plăşeĭ Copoul în sus prin comunele: Şipotele, Oneşti şi se leagă cu şoseaua naţională din judeţul Botoşani; iar pe o mică parte de la V. trece calea ferată: Podul-Iloaeĭ-Tîrgul-Frumos.

Pe cît este de bogat în producţiunĭ pămîntul plăşiĭ Bahluiu, pe atît producţiunea industrială se află cu totul în urmă; căcĭ, afară de 31 morĭ de apă, 1 de vînt, 10 de aburĭ, pentru măcinat făină, şi o velniţă, unde se fabrică rachiurĭ, industria mare nu se maĭ înseamnă prin nimica alta.

Industria casnică, în unele localităţĭ, totuşĭ se menţine prin lucrul cînepeĭ, a inuluĭ şi a lîneĭ, făcîndu-se diferite ţesăturĭ, precum: pînza, ţoale, sumane, scorţurĭ, etc.

Prin şcoalele rurale, în cîte-va localităţĭ, a început a se lucra palărĭĭ de paie şi această industrie merge progresînd din an în an.

Comerciul locuitorilor constă în desfacerea cerealelor şi a vitelor, prin tîrgurile din vecinătate: Podul-Iloaeĭ, Tîrgul-Frumos şi Hîrlău; iar proprietarii marĭ fac vînzărĭ de producte în cantităţĭ însemnate cu strainătatea.

Vinurile şi fructele sunt căutate atît în ţară cît şi în afară.

Populaţia. In plasa Bahluiului se află o populaţie de: 5471 familiĭ sau 25718 locuitorĭ, dintre carĭ: 13110 sunt bărbaţĭ şi 12608 femeĭ; din aceştia: 22920 sunt Romînĭ, 2633 Evreĭ, 19 Germanĭ, 13 Polonĭ, 13 Ungurĭ, 6 Ruşĭ, 2 Grecĭ şi 1 Lipovan.

Romînĭĭ în general se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Evreiĭ, carĭ traesc cea maĭ mare parte în tîrgusorul Podul-Iloaeĭ, fac comerţ cu băcănĭĭ şi lipscănĭĭ. Alţiĭ sunt meşteşugarĭ precum: croitorĭ, ciobotarĭ, fierarĭ, tinichigiĭ, stolerĭ, zidarĭ; alţiĭ fac comerţ ambulant prin sate cumpărînd: pieĭ, vite, producte, fructe, păsărĭ, brînză, ouă, etc.; iar alţiĭ sunt posesorĭ de moşiĭ; ceĭ-l'alţĭ străinĭ se află în diferite servicii pe la moşiĭ.

Plasa Bahluiuluĭ, unită cu Cîrligătura, se administrează de către un sub-prefect cu reşedinţa în tîrgusorul Podul-Iloaeĭ; are sub administrarea sa opt comune din această plasă, cu 58 sate şi un tîrgusor.

Fie-care comună e administrată de un primar cu consiliul comunal.

Pentru pricinele micĭ de judecăţĭ dintre locuitorĭ, sunt instituite judecătoriĭ comunale, iar pentru apelurĭ şi pricinĭ marĭ, judecătoria de Ocol în Tîrgul-Frumos, care are sub juridicţia sa ambele plăşĭ.

Tot în Tîrgul-Frumos se află garnizoana militară, sub a căreia juridicţie sunt şefiĭ de garnizoane de prin comunele din ambele plăşĭ.

Numarul bisericilor este de 35 (dintre carĭ una catolica), cu 33 preoţĭ, 28 cîntareţĭ şi 27 eclesiarhĭ.

Numarul şcoalelor e de 21, cu 21 învăţătorĭ şi 3 învăţătoare şi cu o populaţie de 753 elevĭ şi 18 eleve.

Bahluiul, *sat,* în com. Rădeni, plasa Coşula, jud. Botoşani, situat în padure în partea de V. a comuneĭ Rădeni, pe pîrîul Bahluiul, de la care şĭ-a luat şi numele.

E populat de Ţigani linguraru, carĭ au aicea maĭ mult o şedere vremelnică, căcĭ, maĭ cu seamă în timpul vereĭ, umblă din sat în sat cu meşteşugul ce aŭ. In timpul erneĭ se întorc

www.dacoromanica.ro

înapoĭ și se ocupă cu rotăria, lingurăria, facerea de mangal, etc.

Sunt 40 familiĭ, cu 163 suflete.

Bahluiul, *deal,* pe teritoriul com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași; pornește din malul drept al rîuluĭ Bahluiul, prelungindu-se de la N. la S. pe o întindere de 250 metri, avînd înălțimea de 150 m. de la nivelul rîuluĭ Bahluiul. El este traversat de drumul, ce duce la tîrgușorul Podul-Iloaeĭ.

Bahluiul, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Runcul din pădurea Storești, com. Storești, pl. Coșula, jud. Botoșani și curge prin pădure, spre S.-E., mărginit de dealurĭ înalte de ambele părțĭ; el e format din două brațe: Bahluiul și Humosul.

Humosul izvorește în pădurea Deleni, com. Deleni, din Dealul-Mare; curge de le V. spre E., pănă pe moșia Vlădeni, com. Rădeni, unde se unește cu Bahluiul; udă satul Bahluiul, în pădure, pe moșia Vlădeni; apoĭ în direcția S.-E., străbate valea sa prin codriĭ Deleni, udă satul Pîrcovaci, apoĭ orașul Hîrlău, care e așezat pe stînga sa; de la Hîrlău, ese din regiunea pădurilor și intră în regiunea cîmpeană, într'un șes larg, pe teritoriul jud. Iași, pe la comuna Bădeni, plasa Bahluiul.

Pe teritoriul județuluĭ Botoșani primește din codriĭ Deleni o mulțime de pîrîiașe, și anume: Măgioara și Recea pe stînga, iar Văcărița, Răcosul, Humosul, Tisa și Pîrcovaci pe dreapta.

In jud. Iași, trece prin satul Bădeni, unde primește în stînga pîrîul Luciul; în com. Ceplenița, primește la stînga Pîrîul-Hateĭ și la dreapta pîrîul Buhalnița; între comunele Cotnari și Băiceni, primește în dreapta pîrîul Cîrjoaia; trece apoĭ prin comunele Belcești și Bîrlești, unde, la satul Spinoasa, primește la dreapta Pîrîul-Huculuĭ; iar în mijlocul tîrgușoruluĭ Podul-Iloaeĭ, pîrîul Bahlueț. In orașul Iași primește la stînga Căcaina și la dreapta Nicolina; de acolo trece printre comunele: Hulboca (unde primește în stînga pîraele Casova și Valea-Lungeĭ) și Tomești, primind aicĭ, în dreapta, pîrîul Humulețul; în urmă se varsă în rîul Jijiea lîngă coasta dealuluĭ Doamna, între comunele Țuțora și Tomești, aproape de satul Chipereștĭ.

In cursul său formează micĭ rezervoare de apă (iazurĭ), unde sunt instalate morĭ de apă și fabricĭ pentru bătut sumanĭ. De aceste se află maĭ multe în pădure pe teritoriul comunelor Rădeni și Deleni.

Bahluiul nu seacă nicĭ odată și are peștĭ micĭ și gustoșĭ, precum și racĭ.

Bahluiul, *podiș,* în județul Iași; este o prelungire a dealuluĭ Bahluiul, întinzîndu-se de la N. spre S., pănă la șoseaua națională Podul-Iloaeĭ-Tîrgul-Frumos, pe o lungime cam de 3150 metri.

Bahluiul, *vale,* prin care curge pîrîul Bahluiul, în județele Botoșani și Iași.

Bahna, *com. rur.* în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., spre sud-vest de orașul Roman, la extremitatea județuluĭ, la 22 kil. de orașul Roman și la 21 kil. de reședința plășiĭ. Este așezată pe șes. E formată de cătunele: Bahna, Arămești-Boerești (Liliacul), Arămești-Răzași, Băhnișoara și Urzici, cu reședința com. în satul Bahna. Are 425 capĭ de familiĭ, 429 contribuabilĭ, 1460 loc., din carĭ 127 știŭ carte și 359 case. Toată populațiunea este romînă, afară de 8 familiĭ Evreĭ. Se lucrează căruțe, roate și țesăturĭ alese de lînă. Sunt 1390 capete vite marĭ. Are o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1886—87, de 37 elevĭ (36 băeți și 1 fată) din 68 înscrișĭ (66 băeți și 2 fete). Are 5 biserică (2 de lemn și 3 de vălătucĭ). Această comună ține de circumscripția fiscală Galbeni. Venitul anual al comuneĭ este de 2709 leĭ, 41 b. și cheltuelile de 2549 leĭ.

Este legată prin șosea cu orașul Roman.

Bahna, *sat,* al com. Bogdănești, jud. Bacău, pl. Trotușul, situat pe pîrîiașul cu acelașĭ nume, d'a stînga Oituzuluĭ, la o depărtare de 2685 m. de Bogdănești. La anul 1891, din acest cătun, aŭ urmat la școală 6 băeți și 1 fată, din 51 copiĭ în vîrstă de școală. Capĭ de familie sunt 56, suflete 288, dintre carĭ: 229 Unguri și 59 Romînĭ. Romîniĭ de aci sunt de statură înaltă și foarte voinicĭ. Animale sunt: 14 caĭ, 139 vite cornute, 3 porcĭ și 19 capre.

Bahna, *sat,* situat pe valea apeĭ Bahna, jud. Mehedinți, ține de comuna rurală Vîrciorova. Prin satul Bahna trece drumul Vîrciorova Bahna-Balta, din plaiul Cerna.

Bahna, *sat,* în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat pe valea și podișul din stînga al pîrîuluĭ Cracăul, formînd limita comuneĭ despre pl. de-Sus-Mijlocul.

Are o populațiune de 81 suflete, dintre carĭ 22 capĭ de familie, saŭ 35 bărbațĭ și 56 fem.;

www.dacoromanica.ro

după starea civilă sunt: 38 necăsătoriți, 39 căsătoriți, 2 văduvi, 2 divorțați; în raport cu instrucțiunea: 7 știu carte și 74 nu știu. Case 27.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Terenul este relativ cît se poate de producător.

In acest sat se află: o fierărie, 2 rotării, 3 morî de apă. Vite sunt în număr de 240.

Bahna, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre sud-vest de orașul Roman, la extremitatea județului, la 22 kil. de orașul Roman și la 21 kil. de reședința plășii. Este așezat pe șes. E reședința comunei Bahna. Are 144 capi de familie, 149 contribuabili, 509 loc., din carî 63 știu carte; 135 case. Populațiunea este romînă, afară de 6 fam. Evrei. Se lucrează căruțe, roate și țesăturî alese de lînă. Sunt 438 capete vite marî. Are o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1886—87 de 37 elevi (36 băeți și 1 fată) din 68 înscriși (66 băeți și 2 fete). Are 2 biserică: una de vălătuci și alta de lemn deservite de doi preoți. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

De vechimea acestui sat amintește un document de la 1752. Este de notat, cum că a cest sat aparținea jud. Neamțu, de unde se deduce cum că marginea de vest a jud. Roman, era mai aproape de orașul Roman cum este în prezent. Din acest sat era episcopul de Huși Inocentie, după cum se constată dintr'o hotărnicie de la 1752, de unde se vede, că pe acele timpuri acest sat era împărțit între 3 bătrînî răzeși: Gelasie, Neghițu și Pavel.

Bahna sau **Bahnița,** *denumire,* ce o dă poporul satuluî Gunoaia, com. Răchitoasa, pl. Stănișești, jud. Tecuciu.

Bahna, *baltă,* în jud. Dorohoiu, formată din scursoarea Siretuluî, pe teritoriul satului Balinești, com. Zamoștia, pl. Berhometele.

Bahna, *deal,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești, pe teritoriul satului cu acelașî nume, situat d'a stînga Oituzului.

Bahna, *iaz,* în com. Flamînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Bahna, *izvor* de apă, pe teritoriul comuneî Valea-Sariî, plasa Vrancea, jud. Putna, care formează obîrșia pîrîului Săiata.

Bahna, *limită de graniță,* între Romînia și Ungaria în județul Mehedinți. In urma unor neînțelegerî ivite în anul 1886, între locuitorii din com. rurala Vîrciorova și ceî din Ungaria, pentru terenul, care era neutru între Vîrciorova și Orșova, s'a stabilit, în paguba locuitorilor Vîrciorovenî și a statuluî, prin convenția de delimitare din anul 1887 ca, în loc de rîul Cerna ce urma să fie limita între ambele sate, să fie Bahna granița definitivă numai la Vîrciorova, între Romînia și imperiul Austro-Ungar.

Austro Ungaria a făcut astfel o călcare de teren în pămîntul țăriî romînești, mai bine de 100 miî pogoane. Sunt multe hrisoave în satele limitrofe carî dovedesc, că încă din timpul luî Mircea-cel-Mare, Domnul Țariî-Romînești, a fost hotarul între Țara-Romînească și Austria pe apa Cerna și Băile-Calde (Mehadia), și chiar tractatul de la Șistov, din anul 1791, August 21, numește apa Cerna, limită între imperiul Austriac și Țara-Romînească.

Bahna, *moșie,* județul Bacău, plasa Trotușul, comuna Bogdănești, despre care T. Codrescu (Buciumul Romîn, 1875, pag. 85) se exprimă ast-fel: «Această moșie a fost a Kneazuluî Dimitrie Cantacuzin, cumpărată la 1847, cu prețul de 3632 galbenî de la d-luî Căminarul Spiridon Pandeli, ce o cumpărase maî înainte de la d-luî Vornicul Scarlat Miclescu, carele la anul 1841 siguripsește pe cucoana d-sale Ralu, născută Roset, cu această moșie, pentru vînzarea moșieî Borza de la ținutul Botoșani, ce o avea zestre, vîndută către Vorn. Iancu Giurgea; iar acuma la 1853, aceasta moșie, d-luî kneazul Cantacuzin o vinde d-sale Sărdarului Manolache Apostoliu în preț de 5000 galbenî. Are sat, 3 nevolnicî, 5 slujbașî volnicî, 1 vătav, 4 vădane; pe lînga moșiile Grozești, Bogdănești, Tisești și altele, cu un număr de 25 locuitorî».

Bahna, *moșie,* în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Impreună cu un loc situat pe moșia Danești, numit Cotul luî Simion - Ciobanul (ca de $3\frac{1}{2}$ fălcî), are o întindere până la $491\frac{1}{2}$ hectare ($343\frac{1}{2}$ fălcî).

Se învecinește la N. cu delimitarea din 1864 (pămîntul pe care s'au împroprietărit însurățeiî satuluî Bahna), și cu moșia Zidești; la S. cu moșiile Ivanești și Roznovul; la E. cu Mărgineni și la V. cu apa Cracăul, ce este hotar despre moșia Roznovul.

Această moșie se compune din locurî de arătură și fînețe, avînd o livede cu pomî roditorî și două morî, una pe apa Cracăuluî și alta în sat, precum

www.dacoromanica.ro

și mai multe acarete. Mai înainte vreme se arenda la un loc (ca un singur trup) cu Gura-Văei-Turturești; la 1884 însă a fost vîndută separat, prin înalt decret regal, D-lui Iord. Comăniță, pe suma de 214100 lei.

Se mai numește și Troița, de pe timpul cînd era pendinte de manastirea Bisericani.

Bahna, *mină de cărbuni*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul, situată pe teritoriul comunei Vîrciorova, și la N. de aceasta comună.

Minele de la Bahna au fost puse în exploatare și exploatarea lor a ținut pănă la anul 1889, cînd a încetat. Acum nu se exploatează la Bahna, de cît piatra. Minele de la Bahna sunt legate cu stațiunea c. f. r. Vîrciorova București prin o cale ferata îngustă, care merge la Vîrciorova pe valea Bahnei pănа la minele Bahnei. Din studiul geologic făcut asupra județului Mehedinți, de D. Sabba Ștefănescu și inginerul Drăghiceanu, se dovedește, că plaiul Cerna și plaiul Cloșani sunt foarte bogate în toate felurile de mineraluri.

Bahna, *pădure*, jud. Tecuciu, la N. de com. Umbrarești.

Bahna, jud. Mehedinți, *pichet* de graniță, între Romînia și banatul Temișoarei.

Bahna, *pîrîu*, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Bogdănești, care udă satul cu același nume și se varsă d'a stînga Oituzului.

Bahna, *pîrîiaș*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, care curge pe la apusul comunei Săcueni și se varsa în pîrîul Valea-Rea.

Bahna, *pîrîu*, izvorește din iazul Bahna, com. Flamînzi, județul Botoșani; curge prin partea de S. și S.-E. a comunei Uriceni, pl. Coșula, și unindu-se cu pîrîul Tulburea, se varsă în Miletin.

Bahna, *pîrîu*, com. Calinești, pl. Siretul, județul Botoșani. Vezi Chiua, pîrîu.

Bahna, *pîrîu*. V. Budaiul, pîrîu, c. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași.

Bahna, *pîrîu*, județul Mehedinți; izvorește din muntele Baiul sau Baia, trece prin satul Bahna, după ce udă mai multe comune și sate în drumul sau, pană la Vîrciorova, unde se varsă în Dunare.

Bahna, *pîrîu*. V. Căluiușul, pîrîu, jud. Neamțu.

Bahna, *pîrîu*, pe teritoriul comunei Negrilești, plasa Vrancea, jud. Putna, ce se varsă în stînga Putnei. Acest pîrîu desparte dealul Zeica de Dealul-Babei.

Bahna, *pîrîu*, care curge prin județul Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Bahna. Izvorește de lîngă satul Ruptura; curge de la N.-V. către S.-E., trecînd prin satele: Galbeni și Buciumi și se varsă, la extremitatea sudică a județului, în pîrîul Turbata, de a dreapta.

Bahna, *pîrîu*, în comuna Sasca, jud. Suceava, care se varsă în Șomuzul-Băei.

Bahna, *pîrîu*, în comuna Stolniceni, jud. Suceava. Primește din dreapta pe Ciupești, Pîrîul-Curții, Pîrîul-lui-Vas, Pîrîul Pietrii, Pîrîul-lui-D. Zaharia, Oprișanul, Darabanul și Olariul; și după un curs de 2000 m. se varsă în iazul proprietății.

Bahna, *pîrîu*, izvorește de sub dealul Bahnei, curge spre Apus de satul Deleni, com. Ciortești, plasa Crasna, jud. Vasluiu, și se varsă în Vasluet la Podul-de-Piatră.

Bahna, *proprietate* a statului, în jud. Muscel, pendinte de mitropolia din București, care, împreună cu Grigoreni, s'a arendat pe periodul 1888—93, cu 495 lei anual.

Bahna, *șes*, în jud. Dorohoiu, pe teritoriul satului Horlăceni, comuna Văculești, plasa Coșula.

Bahna, *șes*, din comuna Sîrca, plasa Cîrligătura, județul Iași; se întinde din marginea Iazului Lunganilor, pănă pe malul drept al pîrîului Bahluetul.

Bahna, *șes*, în jud. Neamțu, care se întinde către sudul satului Negrițești, comuna Roznov, pl. Bistrița, pănă în malul rîului Bistrița.

Bahna, *vale*, în com. rur. Vîrciorova, pl. Ocolul, jud. Mehedinți.

Bahna-Botești, *mocirlă*, lînga satul cu acest nume din com. Brădățelul, jud. Suceava.

Bahna-lui-Manolache, *obîrșia pîrîului* Glodurile, în comuna Preutești, jud. Suceava.

Bahna-lui-Vodă, *baltă*, județul Iași, pe teritoriul satului Trifești, comuna Hermeziul. Se zice, că și-a luat numele de la Anton-Vodă, care avea o mică proprietate pe această moșie.

Bahna-Morilor, *vale*, în com. Stolniceni, jud. Suceava, parte cultivabilă, parte fineț.

Bahna-Schitului, *fineț*, pe șe-

www.dacoromanica.ro

sul Șomuzuluĭ-Mare, în comuna Dolhasca, jud. Suceava.

Bahnari, *sat*, în partea de N.-E. a comuneĭ Munteni-d.-j., plasa Crasna, jud. Vasluiu. Este situat pe coasta dealuluĭ Merieni, pe valea Bahnari și pe coasta dealuluĭ Bahnari; prin mijlocul luĭ trece pîrîul cu acelașĭ nume. Are o suprafață de 2937 hect., din carĭ 2566 hect. partea proprietaruluĭ, iar restul de 171 hect. al locuitorilor. Are o populație de 148 familiĭ sau 432 suflete, din carĭ 1 fam. Evreĭ cu 9 suflete.

In sat se afla o biserică zidita la 1860 de Ștefan Angheluța, fost proprietar, servită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă 34 pluguri și 80 care cu boĭ.

Vite sunt 802 capete, din carĭ 269 vite marĭ cornute, 433 oĭ, 7 caĭ și 95 rîmătorĭ.

Bahnari, *sat*, în partea de Est a com. Radiul, plasa Steinnicul, jud. Vasluiu, situat pe dealul Bustea pe coasta de Est. Parte din acest sat se află pe teritoriul com. Munteni-d.-j. Are o suprafața de 819 hect. și o populație de 90 familiĭ sau 285 suflete.

Sunt 60 vite marĭ cornute, 200 oĭ, 3 caĭ, 7 rîmatori și 7 stupĭ cu albine.

Bahnari, *deal*, pe a caruia coasta e așczata o parte a satuluĭ Bahnari, comuna Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiu.

Bahnari, *podiș*, se întinde la Apus de satul Bahnari, comuna Munteni-d.-j., plasa Crasna, județul Vasluiu.

Bahnari, *vale*, se întinde în partea de Nord-Est a satuluĭ Munteni-d.-j., plasa Crasna, județul Vasluiŭ.

Bahnariul, *deal*, din jud. Fălciŭ, în spre Nord-Est de satul Stoișești, comuna cu asemenea numire, pl. Mijlocul; este acoperit cu pădure și viile sătenilor; se maĭ numește și Dealul-Vieĭ.

Bahnariul, *pădure*, în jud. Fălciu. (Vezĭ Bahnariul, deal).

Bahneĭ (Dealul-), *deal*, județul Tecuciu, situat la N.-V. de orașul Tecuciu; începe din pădurea Fruncească și continuă spre S.-E., în raionul orașului Tecuciu.

Bahneĭ (Pădurea-), *pădure*, proprietatea statuluĭ, jud. Muscel, com. Vlădești.

Bahneĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în județul Dorohoiu, numit și Pîrîul-Scursurelor; ia naștere din niște mlaștine de pe lîngă satul Lozna; curge spre Sud-Vest, formînd Iazul-Nou, trece spre iezătura moreĭ, unde face o cotitura și se varsa în iazul Hapăi.

Bahneĭ (Pîrîul-), *pîrîu*, numit ast-fel de la șesul cu așa numire, de pe teritoriul comuneĭ Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiu, de unde și izvorește; strabate acest șes și se varsă în Vasluet.

Bahneĭ (Șesul-), *șes*, în comuna Rădeni, pc moșia Vlădeni, jud. Botoșani; se întinde de ambelc parțĭ ale pîrîuluĭ Vlădeni.

Bahneĭ (Șesul-), *șes*, numit astfel, pentru ca pamîntul saŭ este bahnos (mlăștinos); se afla spre S.-E. de Iazul-Raculuĭ, din com. Miclești, pl. Crasna, județul Vasluiŭ.

Bahneĭ (Valea-), *vale*, izvorește din pădurea statuluĭ Bahna, comuna Vlădești, pl. Rîurile, jud. Muscel; străbate cătunul Prislopul și după ce primește ca afluent valea Putina, se varsă în rîul Bratia.

Bahnele, *mahala*, în Focșani, dcspărțirea IV, care pană în 1863 forma o comună rurală dcosebită, cu acest nume.

Bahnița, *loc izolat*, la confluența pîrîuluĭ Petricelul, cu Pîrîul-Satuluĭ, com. Storești, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Bahnița, *pîrîiaș*, ce izvorește dintre ramurile S.-V. ale culmeĭ Mestacanul, com. Bargăoani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; curge în direcțiune N.-S., traversînd șoseaua județeana Piatra-Bozieni, între kil. 20—21 și varsîndu-se în iazul format de scursoarea pîraielor Turdești, Balnișoara ș. a., care e așezat pe terenurile ce vin catre miaza noapte de satul Hîrtopul.

Bahnița, *pîrîiaș*, în com. Bargaoani, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; izvorește din culmele dealurilor ce se scobor din ramura Mestacanul, către apusul satuluĭ Bargaoani; curge în direcțiunc N.-O., unindu-se cu pîr. Certieni, pe partea sa din dreapta, la extremitatea despre N. a satuluĭ Bărgaoani, și formează iazul Breaza, în dreptul satuluĭ cu acceașĭ numirc.

Bahnița, *pîrîŭ*, în jud. Vasluiu; ia naștere din niște izvoare de sub dealul cu asemenea numire; curge spre S.-E. de satul Buda, din com. Buda-Rafaila, și se varsă în pîr. Stemnicul.

Bahnița, *vale*, prin care curge pîrîul cu asemenea numire; se

www.dacoromanica.ro

află în partea de E. a satului Buda, din com. Buda-Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ.

Bahrim, *deal*, în județul Falciŭ, spre S.-V. de s. și com. Gura-Bohotinului, pl. Podoleni; este o prelungire a dealului Voloca.

Baia, *com. rur.* și *sat* în centrul plășii Moldova-d.-s., jud. Suceava, și cam în centrul județuluĭ. Se mărginește la E. cu com. Fîntîna-Mare, la V. cu Sasca, despărțindu-se prin semne convenționale, coasta eleșteuluĭ și rîul Moldova și la N. cu Fălticeni prin pîrîul Buciumeni. Are forma unuĭ patrulater neregulat, înclinat spre rîul Moldova. Perimetrul comuneĭ e în lungime de 25000 m.

Formată dintr'un singur sat, Baia, e populată cu 620 capĭ de fam. ce numără 2570 sufl. saŭ 1269 barbați și 1301 fem., din carĭ 154 Izraeliți. Contrib. sunt 687.

Budgetul comuneĭ pe anul 1892—1893 are la venit. 10843 leĭ și la chelt. 10807 leĭ; iar al drumurilor 1887 leĭ la venit și 1774 leĭ la chelt. In toată comuna sunt: 133 caĭ, 420 boĭ, 446 vacĭ, 274 oĭ, 10 capre, 323 porcĭ și 200 stupĭ. In comună sunt 3 morĭ (2 pe Moldova și una pe Șomuzul-Băieĭ); o fabrică de spirt, a proprietățiĭ, ce produce anual 516310 litruri, al căror preț pe loc e de 5 leĭ decalitrul, la care fabrică sunt întrebuințați 60 de oameni; un fierăstrău primitiv, cu 2 pînze, pus în mișcare de apa adusă, pe canalul Velnițeĭ, din Moldova. Mai sunt: 2 fierarĭ buni Nemți și mai mulți Țigani, 6 cizmarĭ. Comerțul acesteĭ comune e, ca peste tot locul în acest județ, activ. Sunt treĭ cîrciume și 2 căsăpiĭ. Pe lîngă plugăria, cea mai mare parte dintre locuitorĭ se ocupă cu fabricarea de: doniță, cofițe, budăe, putinĭ și alte fabricate din brad, pe carĭ le desfac pe la Iași, Botoșani, Dorohoiŭ, Vasluiŭ, Roman, etc.

Altitudinea comuneĭ de la nivelul mareĭ variază între 400—700 m. E udată de rîul Moldova cu afluenții săĭ, din dreapta: Bogata, Jerna și Miclăușa, iar din stînga: Recea, Șomuzul-Baieĭ-Marĭ, unit cu Șomuzul-Băieĭ-Micĭ și două iazurĭ.

Moșia e a moștenitorilor marchizeĭ Carolina de Bedmar. Suprafața teritorială a comuneĭ e de 3853 fălcĭ, din carĭ 1728 pădure, 1325 loc de cultură și 800 netrebnic.

Locuitorii împroprietăriți după legea din 1864 sunt: 35 fruntașĭ, 146 mijlocași și 202 codașĭ, stăpînind 1346 fălcĭ.

In apele comuneĭ se găsește aproape tot felul de peștĭ de rîu și iaz; iar în pădurĭ se adăpostesc mistreți, lupĭ, căprioare, etc. Șesul Băeĭ e renumit pentru faptul că atrage mult vînat de cîmp.

La 1803, «Baia-Bogata, a dumisale Logofătului Constantin Balș, avea 291 liuzĭ, plătind bir 4540 leĭ pe an, fiind și 25 liuzĭ de ceĭ fără bir». («Uricarul» de T. Codr. VII, p. 249).

La 1850 «Baia-Bogata la ținutul Suceveĭ, Ocolul Moldoveĭ, moșie a răposatuluĭ kneaz Alecu Cantacuzino, are sat cu doua bisericĭ, cinci preoțĭ, doĭ diaconĭ, patru dascalĭ, un privilegiat, patru-zeci și unu nevolnicĭ, 57 vădane, un vatav, 37 slujbașĭ-volnicĭ. Pe lîngă moșiile Cotul-Baia, Boroaia și altele. Numărul de 326 locuitorĭ». («Buciumul Rom.» An. I, 1875, p. 87). Își trage numele de la baia (mină metalurgică) ce se afla în vechime aci și din metalele scoase din dealul și pîrîul Bogata și rîul Moldova. Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 342 fălcĭ.

La 15 August, ziua hramuluĭ bisericeĭ, se face tîrg și joc mare, cu care ocazie satul e vizitat de locuitoriĭ de prin toate satele învecinate și de tîrgoveții din Fălticeni.

Are o biserică zidită de Petru Rareș la 1532. «După întoarcerea din Țara Ungurească Petru-Vodă-Rareș făcu biserica din Baia . (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 25). Biserica a fost zugravită și pe dinăuntru și pe din afară. Înăuntru se vad chipurile luĭ Petru-Rareș-Vodă, Elena Doamna și a fiiceĭ lor. Cu vre o cîțĭ-va anĭ în urmă s'a zugrăvit din noŭ pe din afară. E servita de 2 preoțĭ și 2 cîntareții.

Școala rurala mixtă cu un învățator platit de stat, s'a înființat la 1865 și e frecuentată de 60 școlari.

In marginea N.-V. a satuluĭ se află ruinele bisericeĭ luĭ Stefancel-Mare numite Biserica-Alba; iar în grădina proprietății se văd ruinele uneĭ biserici ce poarta numele de Biserica-Saseasca. (V. a. n.).

Alte locurĭ mai însemnate prin împrejurimi sunt: Cetățuia, localitate pe un cap de deal, în partea sudică a satului, peste rîul Moldova, numită ast-fel pentru că așa aŭ apucat-o și locuitoriĭ de la moșĭ-strămoșĭ. Se bănuește, că sub scoarța superficială de pamînt, trebue să fie ziduri, iar batrîniĭ povestesc, că aci ar fi îngropați banĭ în buți, precum și alte odoare vechĭ.

In oborul primărieĭ, în mai danul (piața) comuneĭ, la locuitorul Nicolae Radu, în livada luĭ Costache Boz și alte localități, se găsesc temeliĭ de ziduri, de pivnițe, de clădirĭ mai mult

www.dacoromanica.ro

sau mai puțin mari, de suterane, etc. Batrînul Boz spune, că ar fi auzit de la parinții săi, ca în livada lor ar fi fost în vechime o biserică.

Drumurile principale sunt: la Falticeni (7000 m.), la Sasca (4500 metri), la Fîntîna-Marc (7000 m.), la Bogata (3000 m.).

Din trecutul satului. In vechime Baia a fost un tîrg mare și se crede, ca aci a fost chiar scaunul Domniei primului descălecator al Moldovei, Dragoș-Vodă. Descreșterea sa începu dupa mutarea autorităților la Succava. Unii cronicari cred, ca începutul cetății Baia a fost pus de niște olari: «Așișderea și tîrgul Baia l-au descălicat niște olari sași; Olarie săsește se chiamă Baia». (N. Costin. Letop. I, pag. 84 și Apendice I, p. 379). Orașul exista însă mai înainte de descălecarea lui Dragoș, după cum arată o geografie ruscasca, anterioară anului 1347 și se crede, că aci, și anume la Bogata, ar fi fost mine exploatate de Romani (Istoria Rom. de A. D. Xenopol, vol. I, pag. 244).

Din «Notița asupra minelor adresată la 1832, Maiu 31, Guvernului provizoriu rusesc, ce administra atunci Moldova, de catre directorul școalei de arte, Mihailic de Hodocin, extragem următoarele: «Netăgăduite dovezi ale exploatației minelor se înfațișaza la Baia, pe rîul Moldova, din urmatoarele date și argumente:

1. Pentru că Romanii după numele anticei politii Baia, așezată lîngă Neapole, unde sunt ape minerale și metaluri, la colonizația lor în Galia au numit asemenea loc Baiona și în Dacia pe acest temeiu au dat numele de Baia la toate locurile unde au aflat asemenea producte. De aceia, în Ungaria și în Transilvania, mai toate minele se chiamă Banja (Baia), după care Romînii au numit moneta: bani, precum Italienii de astazi o numesc în chipul următor: Bajocco.

2. Baia, în Moldova, a fost, în epoca vechie, politic însemnată și locuită de Unguri și Sași Transilvani, cari nu puteau fi alta de cît minerî. Aceasta se adeverează din ruinele aflatoare astăzi la Baia, din bisericele și mormintele săscști, din cari, acel cu inscripția din anul 1652, este al unui Lupu Bănariul, adica lucrător de bani; de asemenea au fost și aproapele sat Sasca, locuit de mineri Sași. Se pare înca, că ei au dat numele lor și tîrgului Neamțu... (Uricarul» de T. Codrescu, vol. VIII, pag. 25).

In prima hartă geografică a Romînieî de Iacov Essler și George Ubelin, publicata în 1513: Tabula moderna Sarmatiae sive Hungariae, Poloniae, Russiae, Prussiae et Valachiae. E. Ptolemeo Argent: 1513 , Baia este omisa (Arhiva istorica de B. P. Hașdeu, I, pagina 178—179).

Orașul Baia a fost locuit de mulți Sași. De asemenea întîlnim în Moldova Baia, înca de prin veacul XV-lea, ca locuită de Sași . (A. D. Xenopol, Ist. Rom.» II, pag. 233). Mai multe documente pomenesc de Sașii din Baia. Așa, în 1453, Alexandru Voda hărazește mănăstirei Probota intre altele... «... și i-am dat, cu voia Șoltuzului și Purgarilor de la Baia, ca de la moara lor sa aibă a lua manastirea noastră pe tot anul cîte 12 coloade (măsuri) de orz și 4 coloade de grîu fara nici o zăbavă; iară dacă Sașii din Baia vor calca vre-o dată această tocmeala, atunci aceî Sași ne vor plăti 60 de ruble argint...» («Arh. Ist.» de B. P. Hașdcu, I, p. 102).

La 1407, Alexandru-cel Bun regulează taxele vamalc pentru mărfurilc de import și export: «...iară pentru exportațiunea postavurilor la Bistrița, în Ungaria, se va plati, în Suceava, de la 1 grivnă pana la 3 groși, în Baia, de la 1 grivnă până la $1\frac{1}{2}$ groși, la Moldavița asemenea și la întoarcere din Ungaria, cu marfă de acolo, sc va plati de la un tarhat în Moldavița până la 2 groși, în Baia asemenea .

Cumpărînd vite sau cîrlani în Bacau sau în tîrgul lui Roman saŭ în Baia, sau în Neamțu, sau în alte orașe ale noastre, la locul cumpărăturei se va da vamă: de la 1 vită 1 groș, asemenea de la 10 oi sau de la 10 porci, sau dc la 100 piei de miel; de la 100 piei de bou până la 10 groși; de la 100 piei crude până la 2 groși .

Importațiunea jderilor ungurești e liberă, platindu-se vamă de la 1 grivnă în Baia până la $1\frac{1}{2}$ groși,... din care jderi liber este a se vinde numai după ce noi ne vom alege cît ne va trebui... (Arh. Ist.» de B. P. Hașdeu, I, p. 130 132).

Printr'un hrisov al lui Ștefan Vodă, din 31 August 1458, se dă ceară de la toatc crîșmele din Baia, mănastirei Moldavița. (‹Uricarul› de T. Codrescu, vol. X, p. 127).

In așezamîntul comercial făcut de Ștefan-cel-Mare în Suceava, la 1460, Iulie 3, se zice: Cine va duce postavuri la Bistrița sau la Ungaria, va plăti, în Suceava, de grivna 3 groși, în Baia, de grivnă $1\frac{1}{2}$ groși... iar întorcîndu-se din Ungaria va plăti, de fie-care sarcină sau

www.dacoromanica.ro

tărhat, în Baia, 2 groşĭ . . .» In Baia se cumpăraŭ vite cornute sau necornute. Exportaţiunea cereĭ muntenescĭ e liberă, plătind vamă de fie-care piatră de ceară cîte un groş în Baia, etc. Exportaţiunea jderilor ungureştĭ e liberă, plătind vamă la frontieră în Baia saŭ în Bacău cîte un groş . . .» (Arhiva Ist.» de B. P. Haşdeu, II, p. 173—175).

Mateĭ Corvin avea să răfuiască cu Ştefan o vechie socoteală, acea a prădăreĭ Ardealuluĭ. El intră în Moldova prin pasul Oituzuluĭ, în 19 Noembrie, 1465, arde Romanul, se îndreaptă spre Suceava şi ajunge la Baia, în 14 Decembrie. Acolea trebuind să poposească iarăşĭ, spre a-şĭ odihni armata, maĭ ales fiind vreme de iarnă, el se întăreşte în acest oraş, în cît Ştefan cînd îl atacă într'o noapte, trebui să-l ia cu asalt». Nu sunt exacte decĭ cele ce spune Ureche, că Mateĭ ar fi fost surprins de Ştefan, pe cînd îşĭ lăsase oastea fără nicĭ o pază la băuturĭ şi jocurĭ». Dlugosz, istoricul polon, care trebuia să cunoască maĭ bine împrejurările, de oare-ce era contimporan Regeluĭ unguresc şi Domnuluĭ Moldoveĭ, povesteşte ast-fel această bătălie: «După ce a sosit Matiaş Craiul în oraşul Baia, şi a întărit oraşul (căcĭ se temea de năvălirea Moldovenilor) cu şanţurĭ şi cu care, Ştefan-Vodă, care se aşezase cu oastea sa intre rîurile Moldova şi Şomuzul, gîndind că a venit timpul cînd cu puţinĭ să bată pe mulţĭ, lăsînd caiĭ şi sarcinele în tabără, pedestru şi uşor a venit la Baia şi aprinzînd oraşul din vre o cîte-va laturĭ, în 15 Decembrie, noaptea, a năvălit peste Ungurĭ, şi a ţinut bătaia amestecată pănă în revărsatul zorilor. Iară căzînd mulţĭ dintre Ungurĭ şi mulţĭ sodomindu-se în flacărĭ, Craiul Matiaş, ranit pe treĭ locurĭ, ci nu de moarte, ca să nu vină în mîinile Romînilor, cu o lectică s'aŭ scos din locul bătăiĭ. Partea cea maĭ mare a oştirilor ungureştĭ venind la munţĭ, şi aflînd drumurile ce se tăiase de Moldovenĭ, aŭ ars carele şi bogăţia, şi îngropînd 500 de bombarde, ca să nu se poată folosi Moldoveniĭ cu dînsele, au trecut cu fuga în Ardeal. Prin facerea de bine a unuĭ Romîn a scăpat Craiul Ungariei de nu s'a prins, sau nu s'a tăiat, pe care Romîn Ştefan-Vodă l'a pedepsit cu moartea, după ce a înţeles trădarea luĭ. Spun că 10000 de Ungurĭ aŭ pierit în bătaia aceia; steagurĭ militărestĭ vre-o cîte-va s'au prins, care le-au trimes Ştefan-Vodă, prin solĭĭ săĭ, în semn de biruinţă, Craiuluĭ Cazimir . (A. D. Xenopol, «Ist. Rom.» vol. II, p. 395—396).

Inainte de lupta de la Războenĭ, oraşul Baia fu ars pentru a doua oară, tot de Ştefan-cel-Mare, împreună cu Iaşul, Bacăul şi Romanul, pentru a ridica ast-fel Turcilor putinţa adăpostireĭ. (A. D. Xenopol şi Gr. Tocilescu).

Baltazar de Piscia comunicînd Papiĭ (Scrisoare din Vratislavia, 1476, Septembrie 16) noutăţĭ căpătate de la 5 tinerĭ Genovezĭ, carĭ fusese luaţĭ robĭ de Turcĭ, spune că Ştefan-cel-Mare a ars Vasluiul, Iaşi, Bacăul, Romanul şi Baia. Apoĭ lăsînd o garnizonă în Suceava, Ştefan avu o luptă cu Turciĭ într'o pădurice, la depărtate de o jumătate zi de la Bagna («Columna luĭ Traian», p. 379).

Episcopul catolic Fra Bernardo Quirini, în 1599, arată că Baia număra la 3000 case. (A. D. Xenopol. «Ist. Rom.« III, p. 533).

In Baia se întîmplă, pe timpul Domnieĭ luĭ Constantin Cantemir Vodă (1685) lupta Hatmanuluĭ Velicico cu un podgeaz mare de Leşĭ. «.... Intr'acea vreme eşit-aŭ Hatmanul Velicico, cu puţina oaste ce avea, spre ţinutul Suceveĭ, împotriva a multe podgeazurĭ Leşeşti ce umbla de stricau în ţară; găsitaŭ atuncĭ un podgeaz mare la Bae, şi s'au lovit Hatmanul Velicico cu dînşiĭ prea tare, cît l-aŭ lovit pe Hatmanul dintr'un sineţ, de 'ĭ-aŭ rupt zaua de pe lîngă grumaz. Velicico năvălea în războiŭ singur cu sulita în mînă şi altul l-au lovit de 'ĭ-au rupt spogîrniceala de la frîul caluluĭ şi altul ĭ-aŭ lovit din sineţ dîrlogul de la şea. Şi n'au putut să izbîndească, şi au purces Moldovenii în risipă; şi au fugit Hatmanul Velicico, şi multă stricăciune aŭ făcut acel podgeaz Leşesc; şi alte multe podgeazurĭ Leşeşti loveau pe alte locurĭ de stricaŭ în ţară....» Şi maĭ la vale: «Venise treĭ Sîrbĭ, aicĭ în ţară, să slujească, carĭĭ aceĭ Sîrbĭ, maĭ nainte vreme fusese chesăgiĭ, anume Ilie şi Stanciul şi Dimaiuruc; ispoveditus'au la un călugăr grec la Galaţi, tre cînd Dunărea; şi acel călugăr ĭ-au pîrît la Duca - Vodă de le-au luat Duca - Vodă 70 de pungi de banĭ şi multe odoare scumpe; şi pe urmă şi-au găsit vreme aceĭ Sîrbĭ, de s'au dus în ţara Leşească; şi aceĭ au bătut pe Hatmanul Velicico la Bae; şi făceau multe podgeazurĭ si răutăţĭ ţăreĭ, că erau oamenĭ foarte harnicĭ; şi aşa s'au întîmplat într'un podgeaz de ĭ-au împreşurat mulţime de Tătarĭ . (I. Neculcea, Letopis.» II, pag. 231).

In 1741, Baia era încă tîrg; dovadă un document din acel an, în care se zice: «Tîrgoveţiĭ de

www.dacoromanica.ro

Baia și hotarul tîrgului Baia». (Uricarul» vol. I, p. 262).

La 1776, Iulie: «Comisariĭ Austrieceşti şi Turceşti pentru delimitarea Bucovineĭ se întîlnira maĭ întîĭ în Baia unde 'şĭ-aŭ arătat plenipotenţele şi s'aŭ apucat de demărcăciune».(Uric.» de T. Codrescu, vol. IX, p. 255).

La 1803: «Baia Bogata, a Dumisale Logof. Constantin Balş, avea 293 liuzĭ, plătind bir 4540 l. pe an fiind şi 25 liuzĭ de ceĭ fără bir . (Uricar.» de T. Codrescu, vol. VII, p. 240).

Muzeul Naţional din Bucureşti posedă maĭ multe petre funerare cu inscripţiunĭ latine şi germane referitoare la colonia săsească din Baia.

Baia, *deal*, jud. Tecuciu, se întinde de la Nicoreşti, merge spre S.-E. până în şesul oraşului Tecuciu.

Baia (La-), *localitate*, în judeţul Prahova, comuna Opariţi, plaiul Teleajenul, unde este un izvor cu apă minerală, ce conţine sare şi pucioasă. Apa sa nu se întrebuinţează de locuitorĭ.

Bătrîniĭ spun, că în acest loc a fost odinioară mina de sare şi aceasta se dovedeşte prin urmele podurilor şi ale drumurilor regulate ce duceau de la Baia în toate direcţiunile.

Timpul cînd această mină se exploata în regula nu se ştie cu siguranţă, dar se ştie că până la anul 1803, orĭ-ce locuitor avea voie să ia sare, în schimbul uneĭ dărĭ anuale de un fuior de cînepă saŭ de in şi o găină.

Baia, *pîrîŭ*, jud. Tecuciu, curge la S. de satul Cosiţeni, comuna Brahăşeşti. Se zice, că îşĭ trage numele de la un călugăr numit Baia, care a făcut şi biserica din Cosiţeni, unde este îngropat.

Baia, *vale*, în com. rur. Rocşoneni, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Baia, *vale*, în jud. Prahova, izvoreşte din dealul Malini, com. Păcureţi, pl. Podgoria; curge de la N.-E. spre V. şi se varsă în gîrla Turburea, tot în raionul com. Păcureţi.

Baia, *vale*, jud. Tecuciu, începe din satul Vizureşti, merge spre S., paralel cu dealul cu acelaşĭ nume şi continuă până în proprietatea Tecucenilor.

Baia-de-Aramă, *com. urb.*, în jud. Mehedinţi, aşezată în partea de N.-E. a plaiuluĭ Cloşani, la distanţă de 61 kil. de oraşul T.-Severin; e situată pe valea apeĭ Bulba şi valea oraşuluĭ, între dealurile Cornitul - Baiĭ, dealul Dochiciul, Dealul-Mare; formează comună cu satele Tarniţa, Dealul-Mare, Mahalalele, Valea-Oraşuluĭ, Zgîndăreşti şi Ocneni.

Se mărgineşte la răsărit cu com. Negoeşti şi satul Padeşti; la apus cu com. Ponoarele; la miază-zi cu com. Comăneşti şi satul Pistriţa; şi la miază-noapte cu comunele Mărăşeşti şi Orzeşti.

Această comună are 180 contribuabilĭ, cu 1050 locuitorĭ în 230 case. Oraşul Baia-de-Arama şĭ-a luat numele de la minele de arama ce erau puse altă dată în exploatare, şi ale caror rămăşiţe se văd şi până astă-zĭ. (V. Ocnele şi Băroaia).

Baia-de-Aramă este unul dintre cele maĭ bune debuşeurĭ pentru desfacerea cerealelor în plaiul Cloşani. Maĭ ales Dumineca, cînd locuitoriĭ plaşiĭ se adună aci spre a face tîrguelile de săptămînă. Baia-de-Aramă este reşedinţa subprefecturei plaiuluĭ Cloşani, judecătoriei ocoluluĭ Baia-de-Aramă, a companieĭ I-ia de dorobanţi. Are o şcoală primară urbană de băeţĭ cu 2 institutorĭ şi o şcoală primară urbană de fete cu 1 institutoare, frecuentate de 120 elevĭ şi 67 de eleve. Are localurĭ de şcoală în condiţiunĭ foarte bune. Maĭ ales localul şcoaleĭ de fete, construit cu spesele d-luĭ proprie. tar I. A. Protopopescu, din com. rur. Strehaia, pl. Motrul-d.-j., în anul 1892, cu suma de 12000 de leĭ şi dăruită comuneĭ Baia-de-Aramă, întruneşte toate condiţiunile cerute unuĭ local propriu pentru şcoală. Are 2 bisericĭ cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ. Are 9 cîrciumĭ. Un oficiu telegrafo-poştal al căruĭ venit pe anul fin. 1896 97 a fost de leĭ 3058.34 şi un spital, cu local propriu, întreţinut de judeţ. In Baia-de-Aramă, industria ţesăturilor de lînă este foarte dezvoltată. Ocupaţiunea zilnică a locuit. din Baia este comerciul şi agricultura. In comună sunt: 14 pluguri, 20 care cu boĭ, 21 căruţe, 89 stupĭ. In acest tîrg trec patru şosele: 1 judeţiană, 2 vecinale şi 1 comunală. Budgetul comuneĭ este de 6936 leĭ la venituri şi de 6325 leĭ la cheltueli. Numărul vitelor în aceasta comună este de 316 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 89 oĭ, 86 capre şi 196 rîmătorĭ. La Baia-de-Arama se găsesc ape minerale şi carbunĭ.

Poziţia cea frumoasă, între dealurĭ, a oraşuluĭ Baia-de-Aramă, şi eftinătatea vieţii, în această localitate, face a fi recomandată pentru vizitare şi petrecere în lunile de vară, ca loc ce are o climă dulce şi plăcută. In Baia-de-Aramă se maĭ află o spiţerie, iar în dealul Cojocul o fîntînă frumoasă, cu apă bună de băut, ce serveşte pentru spitalul din această localitate. Apa

www.dacoromanica.ro

de la această fîntînă, ar putea fi adusă în oraș.

Baia-de-Aramă, *mină,* numită și Minele-Baia-de-Aramă, în comuna urbană Baia-de-Aramă, pl. Cloșani, jud. Mehedinți; a fost pusă în exploatare în mai multe rînduri. Se crede, că ceĭ dintîiu, carĭ aŭ exploatat aceste mine, au fost Romaniĭ, apoĭ mai tîrziu Nemțiĭ, Ungurii și Romînii. Proprietarul acestor mine, principele Nicolae Bibescu, avoit a le exploata cu concursul unei societățĭ, sub numele de «Societatea exploatăreĭ minelor din Baia-de-Aramă», constituită în Paris. N'au început lucrările pănă astă-zĭ; iar lucrările începute de prințul Bibescu în 1881, au fost suspendate.

Actualmente, mina aceasta aparține D-luĭ George Vernescu, care a și început construcția unuĭ drum de fer de interes local, pentru înlesnirea exploatăreĭ pădurilor și minelor de la Baia-de-Aramă.

Baia-de-Aramă, *munte,* în pl. Cloșani, jud. Mehedinți, numit și Culmea-Munteluĭ-Baia-de-Arama, cu o înălțime ca la 800 m.

Baia-de-Aramă, *schit,* în jud. Mehedinți, numit și Schitul-Baia-de-Aramă, cu o frumoasă mănăstire, care prezintă oare-care interes prin eleganța stiluluĭ interioruluĭ săŭ. Toate clădirile acesteĭ sfinte mănăstirĭ din prejur ce sunt făcute de zid de piatră, sunt acum lăsate în părăsire.

Baia-de-Fier, *com. rur.,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la Nord-Estul plaiuluĭ, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Baia-de-Fier ce se mai numește și Galbenul; se limitează la E. cu com. Polovraci, la V. cu Cernadia, la S. cu Poenari, iar la N. se întinde pănă în pîrîul Latoriței.

Numele ĭ-ar fi venind, se zice, de la fierul ce se extrăgea odată din această localitate și aceasta se adevĕrește și prin urmele uneĭ fabricĭ aproape dispărute. Se compune din 3 cătune și anume: Baia, Schodolul și Neagra.

Are o suprafață de aproape 11300 hect., din care 3 parțĭ sunt ale statuluĭ și 1 a locuitorilor, carĭ sunt clăcașĭ împroprietărițĭ. Din numărul acestor hect. 800 sunt arătură, 800 livezĭ, 5600 hect. pădure, 4100 hect. pășune.

Comuna are 254 familiĭ, cu 1095 suflete, din carĭ 208 contribuabilĭ. Loc. posedă 1077 vite marĭ cornute, 163 caĭ, 4500 oĭ, 505 rîmătorĭ, 257 capre, 38 stupĭ, 50 pluguri, 60 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ. Venitul comuneĭ este de 1800 leĭ, iar cheltuelile de leĭ 1789.

Prin comună trece pîrîul Baia-de-Fier (Galbenul) și o șosea, care este în construcție și care merge de la Bumbești-d.-Jiŭ, la Polovraci.

Sunt 2 morĭ, 42 fîntînĭ, 1 joagăr, 4 cîrciumĭ. Comerciul se face de 4 Romînĭ și 1 Grec.

Comuna posedă 1 școală frecuentată de 34 elevĭ, din 45 înscrișĭ și 2 bisericĭ, deservite de cîte 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Baia-de-Fier, *cătun,* în județul Gorj, face parte din com. Baia-de-Fier; este așezat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Baia-de-Fier; se limitează la răsărit cu căt. Schodolul, la apus cu apa Cernadia, la Nord cu Piatra-Boii (munte) și la S. cu com. Poenari.

Cu o populație de 181 fam., cu 770 suflete, din carĭ 160 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 32 pluguri, 42 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ, 857 vite marĭ cornute, 121 caĭ, 4050 oĭ, 195 capre, 385 rîmătorĭ și 38 stupĭ.

Prin centrul acestuĭ cătun trece pîrîul Baia-de-Fier.

Căile de comunicație ce trec prin acest cătun sunt: poteca ce vine din munțĭ și duce la Poenari și șoseaua vecinală Cernadia-Polovraci.

Din acest cătun maĭ es și alte potecĭ, care suie la munte și se despart în mai multe direcțiunĭ, ducînd la stîne; din acestea, poteca principală este cea care trece peste munțiĭ: Stănișoara, Galbenul, Urda și de aci la Tîmpa (frontieră).

Cătunul maĭ posedă 1 joagăr pe proprietatea statuluĭ, 2 morĭ, 1 a statuluĭ și 1 a locuitorilor și 30 fîntînĭ.

Proprietatea aparține locuitorilor și statuluĭ.

Biserica este zidită de Arhimandritul Dionisie Bălăcescu.

In apropiere de această comună, la 600 m. pe dreapta pîrîuluĭ Baia, este o peșteră, în care poate intra cine-va în interior cu o lumînare, la oare-care distanță de la gura eĭ; de la un oare-care loc nu se maĭ poate merge înainte, căcĭ se stinge lumînarea, de aceia peștera a rămas pănă acum necunoscută.

Baia-Verde, vezĭ Cărbuneanu, *gură de ocnă,* în jud. Prahova, com. Slănicul, pl. Vărbilăul. Aparține statuluĭ și conține sare și iod.

Baiași, *sat,* cu 120 loc., jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din com. rur. Perișani, (v. a. n.); are o biserică cu hramul Sf. Dumitru, cu un preot și un cîntăreț.

Baicani, *trup de moșie,* jud. Tecuciŭ, fostă proprietate a statului, în com. Motoșeni. Aducea un

www.dacoromanica.ro

venit statuluĭ de 4961 leĭ; acum s'a împărțit la locuitorĭ.

Baicul, *iaz*, în județul Brăila, care pleacă din canalul Mucuroaia, de la N. tîrleĭ Cotul-Gîrleĭ, pendinte de com. Bertești-d.-j., merge spre N.-E. trece în com. Bertești-d.-j., pe la E. iezeruluĭ Untea și apoĭ dă în iazul Vîntoaia.

Baicul, *vale*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, situată între satul Roseți-Volnași și canalul Borcea; conține apă numaĭ cînd Borcea debordează.

Baidac, *iaz*, în jud. Dorohoiŭ, vezĭ Tureatca, sat și com., pl. Berhometele.

Baimaculuĭ (Dealul-), *deal*, jud. Tecuciŭ, situat în raionul com. Colonești, pl. Stănișești; se ramifică din zarea Dobrotforuluĭ.

Bairac, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag; este o prelungire orientală a dealuluĭ Orta-Bair; se întinde spre răsărit, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășiĭ și sudică a comuneĭ; se ridică pănă la o înălțime de 196 m.; este acoperit în cea maĭ mare parte numaĭ cu pădurĭ; pe la poalele luĭ trece drumul comunal Babadag-Ciamurli-d.-j.

Bairac-Bair, *vîrful* cel maĭ înalt din culmea dealuluĭ Bairac, situat în jud. Tulcea, în partea centrală a plășiĭ și cea de miază-zi a comuneĭ urbane Babadag; are o înălțime de 196 m. și este punct trigonometric de observație de rangul 3-lea; domină asupra drumuluĭ vecinal Babadag-Canlîbugeac și asupra văiĭ Ceeliu-Chioi, ce trece pe la poalele sale; e acoperit cu pădurĭ.

Bairam-Dede, *com. rur.*, situată în partea meridională a județuluĭ Constanța, la 6 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala luĭ, și în partea tot sudică a plășiĭ Silistra-Nouă, la 60 kil. spre S.-E. de orașul Ostrov, reședința plășii.

Se mărginește la miază-noapte cu satul Bekter din pl. Mangalia, la V. cu comuna Hairan-Chioi; la S. cu comuna Cara-Omer și la E. cu com. Cazil-Murad, ambele din pl. Mangalia.

Relieful soluluĭ e în general puțin accidentat de culmea Bairam-Dede cu ramificațiunile sale. Principalele dealurĭ sunt: Bairam-Dede-Bair, cu vîrful Cogea-Iuiuk (180 m.) la V., Mezarlîc-Bair (161 m.) la S.-E., Cazîl-Murad (164 m.) la răsărit, Cune-Bair (168 m.) și Malcoci-Mezarlîc (176 m.) la miază-zi; aceste dealurĭ sunt acoperite cu fînețe, pășunĭ și semănăturĭ. Movilele sunt numeroase și grămădite maĭ cu seamă în sud-vestul satuluĭ Bairam-Dede; principalele sunt: Cogea-Iuiuk (168 m.) la V., Tasli-Iuiuk (178 m.), ele aŭ servit ca puncte de orientare și observație; unele tind să dispară, fiind arate de locuitorĭ.

Hidrografia este reprezintată numaĭ prin cîte-va văĭ, căcĭ ape curgătoare nu avem de loc; acele văĭ conțin apă numaĭ în timpurile ploioase și primăvara; principalele sunt: Afighinea, trece prin s. Bairam-Dede, brăzdînd partea centrală a comuneĭ; valea Chiogerciul-Punar-Ceair la răsărit și Crîcic-Ceair la apus, pe hotar.

Clima comuneĭ din cauza lipseĭ de pădurĭ este cam aspră, cu verĭ călduroase și ierni aspre; vîntul de N.-E. suflă în continuŭ aproape; ploaie cade în mică cantitate.

Cătunele carĭ o formează sunt: Bairam-Dede reședință, așezat în partea nordică, pe valea Afighinea, închis la apus de drumul Mezarlîc-Bair; Cialmagea în partea sudică, la 6 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Sarapcea, între dealurile Malcoci-Mezarlîc la Vest și Curu-Bair la E.

Suprafața totală a comuneĭ este de 6252 hect., din carĭ 71 hect. ocupate de vatra celor 2 sate cu 169 case, iar restul de 6181 hect. împărțit între locuitorĭ, care posedă 5123 hect., și stat cu proprietarĭ carĭ au 1058 hectare.

Populațiunea totală este de 206 familiĭ cu 927 suflete, carĭ se împart ast-fel: după sex: 469 bărbațĭ și 458 femeĭ; după starea civilă: necăsătoriți 519, căsătoriți 369, văduvĭ 39; după instrucție: știŭ carte 43, nu știŭ 884; după cetățenie cetățenĭ Romînĭ 916, supușĭ străinĭ 9, nesupușĭ străinĭ 2; după religie: Ortodoxĭ 152, Catolicĭ 9, Mahomedanĭ 760, Lipovenĭ 6; după ocupațiune: 3 cîrciumarĭ și 309 agricultorĭ; după avere: 107 cu proprietățĭ, 82 neîmproprietăriți.

In ceea ce privește calitatea pămîntuluĭ, cele 6252 hect. ale comuneĭ se împart ast-fel:

71 hect. teren neproductiv (vetrele satelor); 6181 hect. teren productiv, din carĭ: 2731 hect. loc cultivabil, (din carĭ 170 hect. ale statuluĭ cu proprietarĭ, 2561 hect. ale locuitorilor); 1870 hect. loc necultivabil, (din carĭ 206 ale statuluĭ cu proprietarĭ, 1664 hect. ale locuitorilor); 1580 hect. loc izlaz, (din carĭ 682 hect. ale statuluĭ cu proprietarĭ, 898 hect. ale locuitorilor).

www.dacoromanica.ro

Budgetul comunei este de 5843 lei la venituri și 3423 lei la cheltueli, cu un excedent în plus de 2420 lei. Sunt 318 contribuabili.

Căile de comunicație sunt: drumul Ostrov-Mangalia, ce trece prin sat, și drumuri comunale către Cazil-Mezad, Sevendie, Dimircea, Haivan-Chioi, Docuzaci, etc.

Sunt 7 geamii, 6 în cât. Bairam-Dede și 1 în cât. Ciacul-Argea, cu cîte 1 pog. și 10 hect., căci maioritatea populațiunei e mahomedană; creștinii se duc la slujbă prin satele învecinate.

Bairam-Dede, *sat*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, cătunul de reședință al comunei Bairam-Dede; situat în partea sudica a plășii și cea nordică a comunei pe valea Afighinea, între dealurile Mezarlîc-Bair la Est și Bairam-Dede la Vest. Are o suprafață de 9708 hectare, dintre care 64 hectare sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini. Populațiunea compusă din Turci, Romîni și Bulgari, este de 298 familii, cu 908 suflete și se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Bairam-Dede, *deal*, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei și cătunului Bairam-Dede, de unde i-a venit și numele. Se întinde pe la apusul satului Bairam-Dede, de la movila Cialî până la vîrful Tașlî-Iuiuk, avînd o direcțiune de la nord către sud. Înălțimea sa maximă este de 180 metri, pe care o atinge în vîrful său Hogea-Iuiuk.

Bairam-Dede-Bair, *deal*, în județul Constanța, plasa Medjidia, comuna Caraboci; situat în partea nordică a comunei și a plășii, cu direcția Sud-Vest-Nord-Est și o înălțime medie de 135 metri. Este acoperit de pășuni și de semănături mai ales pe poale. Din drumul comunal Bairam-Dede-Caugagi, care merge paralel și pe culmea apusană a acestui deal, dă un alt drum spre răsarit, la Cazîl-Murad, care tae acest deal în două părți.

Baisa, *sat*, situat în mijlocul pădurei, pe moșia Stăncești, comuna Curtești, plasa Tîrgul, județul Botoșani. Numără 18 familii, cu 60 suflete. Vite sunt: 4 cai, 3 vaci și 7 porci.

Baisa, *deal*, în partea de Est a comunei Brehuești, județul Botoșani; este o continuare a dealurilor din com. Curtești și este acoperit cu pădure.

Baisa, *pădure*, care se întinde în partea de Vest a com. Curtești, pe moșia Stăncești și parte pe moșia Brehuești, comuna Brehuești, jud. Botoșani.

Baisa, *pîrîu*, izvorește din pădurea Agafton și se varsă în pîrîul Hliboci, pe teritoriul comunei Curtești, plasa Tîrgul, județul Botoșani.

Baisa, *șes*, prin carc curge pîrîul Baisa, pe teritoriul comunei Curtești, moșia Agafton, județul Botoșani; este productiv în fînețuri.

Baiul, numit și «Dihamul», *munte*, în jud. Prahova, com. Predealul, plaiul Peleșul, care servește de limită între județele Prahova și Dîmbovița, la Nord de muntele Tîrla-Berbeculuĭ. E înalt de 1598 metri d'asupra nivelului Mărei-Negre.

Din jalba boerilor Constantin Crețulescu, Constantin Dudescu, Medelnicerul Grigore Hrisoscoleu și Bibica, soția răposatului Paleologu, către Mihail Const. Suțu Voevod, se constată următoarele:

1. Că niște Sași din Rîjnovul Transilvaniei, în zilele lui Alexandru-Vodă, bazați pe un zapis al lui Mihaiŭ-Vodă-cel-Viteaz, care le dedese muntele să pască cu oile, aŭ cerut lui Alexandru Vodă să le întărească actul, și acesta, după cercetările făcute, a luat acest munte, ca o moșie ce se află domnească și a dat-o danie bisericei creștinești din satul Rîjnov.

2. Că s'a numit epitrop al munteluĭ Baiul, Stolnicul Dumitrache, a orînduit pe unul, Ioniță Leabul din Brașov, ca să aibă astă epistășie, să vîndă muntele cui va vrea și banii să-i cheltuiască la trebile bisericei și pe tot anul să-și dea socoteala la dumnealui Stolnicul.

3. Că după moartea lui Leabul, boerii aŭ reclamat iarăși și că Domnul Mavrogheni a orînduit pe Ștefănică, ispravnicul județului și pe Mihalache, vătaf ot plaiul Prahova, carî mergînd la fața locului, din mărturiile ce aŭ fost, s'a adeverit spusele boerilor și li s'a lăsat munții în stăpînire.

4. Că la leat 1790, în vremea stăpînirei Nemților, Sașii dînd jalbă la Viena, aŭ venit cu ordin aicî în țară, cînd la divan se afla Entenberg și s'au judecat, probînd boerii de mai sus, posesorii munteluĭ, că răposații întru fericire Domni, n'aŭ făcut cu totul danie nicî bisericei din Rîjnov, nicî Sașilor, fără numai iarba să o pască cu oile.

5. Că cu toate reclamațiunile boerilor, muntele Baiul, numit

www.dacoromanica.ro

și Dihamul, a rămas bisericei romînești din Rîjnov, cacĭ asta era dorința fraților Udriste și Toma Postelnicul, donatorĭ.

Baiul, *pîrîĭ*, în jud. Dîmbovița, care își ia nașterea din cuprinsul comunei Branistea, pl. Bolintinul, trece pe lînga comunele Cornetul, Sardanul, Poiana-Lungă-d.-s., printre Ciorogîrla și Răstoaca și merge de se varsă în cea din urmă, pe teritoriul județuluĭ Ilfov, între com. Florești din Ilfov și Găiseni din Dîmbovița. Baiul, la sorgintea sa în com. Braniștca, se numește Bacrelul. Vezi: Braniștca, Răstoaca, Ciorogîrla.

Baiuluĭ (Obcina-), *ramură de munți*, catre Sud-Vest de grupa stîncoasă a Ciahlauluĭ, în jud. Neamțu.

Bal-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Ciamurli-d.-s., și pe al cătunuluĭ său Caugagi; el este maĭ mult o prelungire nordică a dealuluĭ Chiuciuc-Bair, cu care stă în legatura prin culmea stîncoasa a Tas-Bairuluĭ; se întinde spre miaza-noapte dealungul pîrîuluĭ Slava-Rusească, avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; la poalele luĭ orientale se întinde o parte din satul Caugagi; spre răsarit el se prelungește cu dealul Taslî-Bair; pe la poalele sale apusane trece drumul comunal Ceamurli-d.-s. Babadag; se ridică pănа la o înalțime de 125 metri și este acoperit în mare parte cu păduri; numaĭ pe la poalele sale se întind pășunĭ și fînețe.

Bal-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istrul, pe teritoriul comuneĭ Ciamurli-d.-s., și pe al cătunului sau Caugagi; este maĭ mult o continuație sud-estică a dealului Taslî-Bair; se îndreptează spre miază-zi avînd o direcțiune generală de la N.-V. la S.-E.; brăzdează partea de miaza-noapte a plașiĭ și cea de S.-E. a comuneĭ; se prelungește spre miaza-zi cu dealurile Eniceri și Cara-Burun; de cel d'întîiu este despărțit printr'o vale adîncă și prăpastioasa; pe poalele sale curge pîrîul Slava-Rusească, pe malul căreia merge vechia șosea națională Tulcea-Babadag-Constanța, precum și drumul comunal Potur-Hamangi-Caugagi; în partea nord estica este acoperit cu padurĭ puține, pe la poale cu fîncață și verdeața.

Bala-de-Jos, *com. rur.*, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți, asezata în partea de mijloc, la distanță de 42 kil. de orașul Turnul-Severin. Este situata pe valea ce începe de la Bala-d.-s., și parte pe deal; formeaza com. cu cat. Carșiul avînd peste tot 145 contribuabilĭ cu 800 locuitori, în 156 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pamîntuluĭ este de mijloc. Aci se cultivă și pomi mulți. Loc. poseda 31 pluguri, 68 care cu boi, 5 căruțe cu caĭ și 112 stupĭ. Com. are o biserica cu un preot și doi cîntareți; o școală cu 1 învățator, frecuentată de 36 elevĭ, și o cîrciuma. Budgetul comuneĭ coprinde: la venituri 894 leĭ și la chelt. 491 leĭ. Vite sunt: 408 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 182 oĭ, 21 rîmătorĭ. Prin această comună trece șoscaua comunala Papești-Iupca-Giurgești-Bala-d.-j. Comuna se mărginește: la răsărit cu com. Iupca, la miaza-zi cu com. Rudina, la apus cu com. Bala-d.-s., și la miaza-noapte cu comuna Crainici. Pe teritoriul eĭ se afla ape minerale (v. Cîrșiul, deal).

Bala-de-Sus, *com. rur.*, așezată în partea de mijloc a plaiuluĭ Cloșani, jud. Mehedinți, la 45 kil. de orașul Turnul Severin; este situată pe valea ce vine de la Rîeni, și duce la Bala-d.-j. Formează comună, cu satele Berești și Lăturoasa și mahalalele Zăgoaicea, Valca Popiĭ, Ursoaia și Moristea; avînd peste tot 140 contribuabilĭ, cu 750 locuitori, în 152 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și cultura pomilor. Calitatea pamîntului este de mijloc. Loc. poseda 20 pluguri, 48 care cu boi, 3 căruțe cu caĭ și 160 stupi. Com. are 2 biscrici cu 1 preot și 2 cîntareți; 1 școala cu 1 învățător, frecuentata de 27 elevi; o cîrciuma. In această comună, ca în toate comunele de munte, se afla mulți și frumoșĭ pomĭ roditori. Printr'însa trece șoseaua comunală Crăgucști-Rudina-Bala d. s.-Comănești, care o leaga cu șoseaua Severinuluĭ și Baia de-Aramă. Vite sunt: 308 vite marĭ cornute, 162 oĭ, 16 caĭ și 168 rîmatori.

Dealurile maĭ principale din această comună sunt: Dealul-Ulmului, Zagoaicei, Corhanului, Orniței, Lăturoasei și Moristei; iar văile maĭ principale sunt: Valea-Zăgoaicei, Popiĭ, Pietrei, Chicioara, Brateșuluĭ și Moristeĭ; sunt toate acoperite cu diferiți pomi și vii, afară de Valca-Chicioarei, care este acoperită cu padure.

Balabanar-Tepe, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Edil-Chioi; situată în partea nordică a plășiĭ și cea centrală a comuneĭ; cu înălțime de 93 metri, dominînd satul Edil-Chioi, valea Amzacea-Dere și dealul Cerchezinc-Bair; a fost punct trigonometric de observație de

www.dacoromanica.ro

rangul al II-lea; este acoperită cu verdeață; prin apropiere și pe la vestul său trece șoseaua județeană Amzacea-Uzunlar.

Balabancea, *com. rur.*, în plasa Isaccea, jud. Tulcea, situata în partea apusană a județuluĭ, la 13 kil. spre S.-V. de orașul Tulcea, capitala județuluĭ, și în partca sudică a plășii, la 30 kil. spre S. de orașul Isaccea, reședința plășiĭ.

Numele său este o corupțiune a celuĭ dintîiŭ nume: Balaban-Chioi, satul luĭ Balaban.

Hotarul amănunțit este următorul: Plecînd din vîrful dealuluĭ Breazul, de asupra mănăstireĭ Cocoșul, se îndreaptă spre N. V., trece prin apropierea mănastiriĭ, pe la poalele Dealuluĭ-Cocoșului, pe muchia Dealuluĭ-Cadiului, pănă în vîrful dealuluĭ Gîlmele-Înșirate; în tot acest parcurs a străbătut de-alungul întinsa padure a Taițeĭ; de aci se îndreaptă spre apus, coboară în valea pîrîului Luncavița, pe care o însoțește pănă la confluența sa cu Luncavicioara, la locul numit Podul-luĭ-Trandafir; se îndreaptă puțin spre S.-V. și urcă în vîrful dealului Gogoanceĭ; de aci, aproape într'o linie dreaptă, se dirige spre S.-V., taie valea Luncăvicioara, trece peste Dealul-Fieruluĭ, trece prin Valea-Lupuluĭ, pe la poalele Dealuluĭ-Ștubeilor, se urcă în Dealul-luĭ-Negoiŭ, a cărui muchie o urmărește pănă în vîrful Almalia; de aci, urmînd această direcție cu oare-carĭ cotiturĭ, pe muchiile dealurilor David și Amzalîi și pe la poalele luĭ Carapcea, ajunge în pîrîul Taița, la 2 kil. maĭ jos de satul Balabancea; din acest loc, (urcă puțin spre N. pe lîngă pîrîul Taița, pănă aproape de satul Balabancea), se îndreaptă spre răsărit, pănă la poalele dealului Boclogea, deasupra com. Orta-Chioi, de unde apoĭ se îndreaptă spre miază-noapte, pe muchia dealuluĭ Boclogea, pănă da în ruinele Valuluĭ-luĭ-Traian; de aci se îndreaptă spre N.-V. dealungul acestuĭ val, pe care îl părășește pentru a urca dealul Pîrlita, de unde apoĭ se scoboară în valea Pîrlita, la locul numit Moara-Mănăstireĭ-Cocoșul; de aci se îndreaptă spre N.-Est, urcînd în susul văiĭ Pîrlita, pănă ajunge în dealul Breazul, de-asupra viilor Badila, de unde am plecat. Forma luĭ este aceea a unuĭ exagon și a unuĭ pentagon, unite împreună pe o muchie a lor; lungimea perimetruluĭ este de aproape 110 kil., iar interiorul luĭ are o întindere cam de 60 kil. p. saŭ 6000 hect.

Marginile comuneĭ sunt acestea: La miază-noapte se învecinește cu com. urb. Isaccea, de care se desparte prin dealurile Breazul, Cadiul și pădurea Taița, și cu com. rur Luncavița, despărțite prin valea Luncavițeĭ și dealul Gogoncea; la miază-zi cu com. Orta-Chioi; la răsărit cu comunele Alibei-Chioi, despărțindu-se prin dealul Boclogea, Meidan-Chioi, de care se desparte prin ruinele Valuluĭ-luĭ-Traian și Nicolițel, de care se desparte prin valea Pîrlita și dealul Breazul; la apus se învecinește cu comunele Greci, despărțită fiind prin Dealul-luĭ-Negoiŭ, Cerna, despărțită fiind de aceasta prin dealurile David și Amzalîi și cu cătunul Ac-Punar, al comuneĭ Cîrjelar, de care se desparte prin dealurile Amzalîi și Carapcea.

Dealurile. Este cea maĭ accidentată com. din toată plasa, și una din cele maĭ deluroase din tot județul; dealurĭ sunt foarte multe; principalele sunt: la miază-noapte Dealul-Breazuluĭ, Dealul-Cadiuluĭ, Dealul-Cocoșuluĭ și dealul Gîlmelele Înșirate, toate acoperite de întinsa pădure a Taițeĭ; la apus sunt dealurile: Gogoncea, Fierul, Ștubeilor, (407 m.), Țiganca (309 m.), Dealul-luĭ-Negoiu (403 m.), Almalia (370 m.), David (346 m.), Hancearca, Amzalîi (250 m.) și Carapcea, toate acoperite cu pădurĭ și de natură stîncoasă în general; la răsărit avem dealurile: Culmea, Boclogea (280 m.), Geaferca, Coșlugea, Pîrlita și Taița, iarășĭ acoperite cu pădurĭ întinse și frumoase, a căror esență principală este teiul.

Rîurile și pîraiele carĭ o udă în toate sensurile sunt nenumerate; vom spune pe cele maĭ însemnate. Rîul Taița, ce-și ia naștere din Dealul-Cadiuluĭ, o uda prin mijloc, trecînd și prin satele Taița, Țiganca, Hancearca și Balabancea; afluențiĭ săĭ ceĭ numeroșĭ udă comuna în toate direcțiile, așa avem pe dr. Valea-Cadiuluĭ, Valea-Țiganceĭ unită cu văile Taița-Mică, Valea-Lupuluĭ și Valea-Lungă, care o udă la miază-noapte; valea Cărbunăria, valea Sarap-Dere unită cu valea David prin mijloc, valea Hancearca și valea Acar-Cula tot prin miljoc; pe stînga: valea Coșlugea la S.-E.; valea Stipanuluĭ și valea Holiukliu la răsărit; valea Pîrlita unită cu valea Pîrlita-Mică la N.-E. Toate aceste rîurĭ și pîraie au cursurĭ repezĭ și maĭ tot-de-auna apă, din pricina pădurilor pe unde trec, și carĭ, după cum se știe întrețin umezeală.

Clima este foarte sănatoasă și curată; vînturĭ bat din toate părțile; ploĭ sunt maĭ dese ca în alte părți; și de și une-orĭ nu plouă mult timp, totușĭ nicĭ o dată seceta nu e mare, din pricina numeroaselor pîraie și pă-

www.dacoromanica.ro

duri de cari e acoperit pămîntul său.

Cătunele comunei așa sunt: Balabancea, cătunul de reședință, așezat la miază-zi, pe malul drept al pîrîului Taița; Islam-Giaferca, spre răsărit, pe valea Coșlugea, la 2 1/2 kil. spre Est de cătunul Balabancea; Hancearca în mijloc, pe malul drept al riului Taița, la 5 kil. spre N. de cătunul de reședință; Giaferca-Rusă, tot în mijloc, pe valea Holiucliu, la 6 kil. spre N. de cătunul de reședință; Țiganca, la miază-noapte, pe malul drept al rîului Taița, la 8 kil. spre N. de cătunul de reședință; Taița, alipit de lîngă cel precedent, formînd împreună o aglomerație fără separație fizică, ci numai administrativă; mai sunt și locuințe izolate, așa Moara-Mănăstirei-Cocoșul, pe valea Pîrlita, la 9 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință și mănăstirea Taița, pe malul drept al văii Taița-Mică, tot la 9 kil., spre N.-V. de cătunul de reședință.

Intinderea totală a comunei este de aproape 6000 hect., din cari 213 hect. ocupate de vatra tuturor satelor; 2777 hect. aparțin locuitorilor și 3223 hect. aparțin satului.

Populațiunea este amestecată, compusă din Ruși, Romîni, Turci și Evrei, în care elementul predomnitor sunt Rușii. Sunt peste tot 206 familii (104 ruse, 75 romîne, 25 turcești, 2 evreești), cu 1265 suflete, (708 Ruși, 434 Romîni, 115 Turci, 8 Evrei); 393 bărbați, 332 femei; 295 însurați, 29 neînsurați, 12 văduvi. Romînii locuesc în cătunele Balabancea și Islam-Geaferca; Rușii în cătunele Balabancea, Hancearca, Țiganca și Geaferca-Rusa; Turcii în cătunul Balabancea; iar Evrei risipiți.

Dealurile comunei sunt pietroase. Din cele 6000 hect. pămînt al comunei, 2199 sunt locuri arabile, iar restul de 3801 hect. pășuni și păduri mai cu seamă. Pe locurile arabile se cultivă porumb, grîu, orz, secară, meiu, cartoafe, dughie și ovăz.

Ocupațiunea principală a locuitorilor sunt agricultura și creșterea vitelor. Sunt în comună 575 agricultori cu 56 pluguri; 3141 vite din cari: 480 boi, 419 vaci, 123 cai, 98 epe, 107 berbeci, 1090 oi, 74 țapi, 460 capre, 150 porci, 160 scroafe. Industria este cea casnică. Sunt cîte-va morî pe apă. Comerțul nu e tocmai activ; exportul constă în lemne și vite, importul în manufactură și coloniale; sunt 5 comercianți cîrciumari în comună.

Budgetul comunei este de 4100 lei la venituri. Cheltuelile sunt de 3957 lei, rămînînd un excedent de lei 143. Contribuabili sunt 206.

Căile de comunicație sunt toate drumuri com.: așa este unul ce unește cătunele Balabancea-Hancearca-Țiganca-Taița, se duce la mănăstirea Cocoșul și la Isaccea; altul la Orta-Chioi, un altul la Cerna-Greci-Măcin; altul la Alibei-Chioi-Babadag.

E o școală mixtă în cătunul Balabancea, fundată în 15 Octombre 1891, de consiliul județean, cu un singur învățător; cu 30 elevi înscriși.

Sunt 4 biserici creștine și o giamie. Bis. din cătunul de reședință Balabancea, fundată într'o casă cerchezească în urma răsboiului din 1877—78, cu hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel, un preot, ce servește și la cătunul Islam-Giaferca, și un cîntăreț, are și 5 hectare pămînt; o alta în cătunul Islam-Giaferca, cu hramul Acoperămîntul-Maicii-Domnului, fundată în anul 1859, de o rusoaică din satul Giaferca-Rusă, are un cîntăreț; o a treia în cătunul Hancearca, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului, la care vin și locuitorii din cătunul Giaferca-Rusă, căci aci nu este biserică, este foarte vechie; la început a fost mănăstire călugărească. Cătunele Țiganca și Taița n'aŭ biserică, dar locuitorii se duc în mănăstirea Taița, la 1 kil. depărtare spre Nord-Vest, unde servește preotul din Hancearca. Geamia din cătunul Balabancea, fundată, după războiul de la anul 1877, într'o casă cerchezească, de către Turcii locuitori din cătun, are 1 hoge, precum și 5 hectare pamînt date de comună.

Istoricul. Despre această comună nu se știe mai nimic, numai că a fost fundată de Turci, peste cari aŭ venit încă din secolul trecut Țigani, Ruși și Romîni din Basarabia. După războiul de la 1877—78, Turcii fiind învinși, încep să emigreze în Bulgaria și Turcia, lucru care continuă și astăzi.

Balabancea, *sat,* în jud. Tulcea, plasa Isaccea, cătunul comunei Balabancea, situat în partea sudică a plășii, și în cea de miază-zi a comunei, a căreĭ reședință este, pe malul drept al pîrîului Taița, la poalele dealului Carapcea. Numele sau este o modificare a vechiului nume Balaban-Chioi (satul lui Balaban). Teritoriul său are o întindere de 960 hect., din care 60 ocupate de vatra satului, restul al locuitorilor. Dealurile ce-l brăzdează sunt: Carapcea și Amzalîi (250 metri) la apus, Giaferca (230 metri) la răsărit. Rîul Taița îl udă prin mijloc. Se mărginește la miază-noapte cu cătunul Hancearca și Giaferca-Rusă;

www.dacoromanica.ro

la răsărit cu cătunul Islam-Giaferca; la miază-zi cu comuna Orta Chioi; la apus cu cătunul Ac-Punar (al comuneĭ Cîrjelar). Populaţia este de 81 familiĭ, din care 30 romîne, 25 ruse, 25 turceştĭ, 1 evreească, cu 387 sufl. (140 Romînĭ, 115 Turcĭ, 130 Ruşĭ, 2 Evreĭ); se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Are o şcoală, singura în comună, cu 1 învăţător. Are o biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ. De la el pleacă drumurĭ comunale la Hancearca, Giaferca-Rusă, Giaferca-Turcă, Orta-Chioi, Ac-Punar. Se cultivă în cât. Balabancea, grîŭ, meiu, porumb; paduri sunt în partea apusană.

Balabani, *sat*, face parte din comuna rurală Boteni (v. a. n.), plasa Argeşelul, jud. Muscel. Este situat la sudul comuneĭ şi are o populaţie de 153 locuitorĭ (78 bărbaţĭ şi 75 femeĭ) cu 34 capĭ de familie.

Balabanul, *deal*, în com. rurală Bobaiţa, plasa Ocolul-d.-s., judeţul Mehedinţi.

Balabanul, *insulă*, pe Dunăre, în plasa Ialomiţa-Borcea, judeţul Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Lăteni; are lungimea de 4 kil. şi conţine păşuni şi păduri de salcie şi plop.

Balabanul, *lac*, în jud. Brăila, situat pe lunca cu acelaşĭ nume, la V. com. Dudescu, pl. Ianca; este format din ploĭ şi vara seacă.

Balabanul, *luncă*, în jud. Brăila, spre V. de com. Dudescu, pl. Ianca. Din malul eĭ despre sat se oferă observatoruluĭ o plăcută privelişte: gara Cireş, comunele Slobozia-Cireş, Făurei, Batogul, etc. Ea este productivă şi oferă bune păşunĭ.

Balabanul, *movilă*, jud. Tecuciu, în raionul com. Negulești, pl. Berheciŭ; este punctul cel maĭ ridicat al dealuluĭ Răspopĭ.

Balabanul, *munte* însemnat, în jud. Buzău, pe frontiera Transilvanieĭ, la N. de Penteleu; are 1670 metri înălţime şi păşunĭ excelente.

Balabanul, *munte*, în jud. Prahova, la N. de com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, pe care îl udă rîul Teleajenul şi pîrîul Tîmpa.

Balabanul, *numire vechie*, a satuluĭ Nisipoasa, în jud. Prahova, comuna Hîrsa, pl. Podgoria.

Balabanul, *pichet militar* de vară, jud. Buzăŭ, pe frontiera Transilvanieĭ, la poalele munteluĭ Balabanul.

Balabanul, *pichet* vechiŭ de frontieră, pe Dunăre, în insula cu acelaşĭ nume, din jud. Ialomiţa.

Balabanul, *popină mare*, în jud. Brăila, pe malul viroageĭ Puturosul, la 1 kil. spre N.-V. de satul Dudescu.

Balabanul, *vale*, cu puţină apă, în com. rurală Bobaiţa, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Balabanuluĭ (Rîpa-), *rîpă*, jud. Tecuciŭ, în colţul de N.-E. a comuneĭ Boghești, pl. Zeletinul.

Balaca, *sat*, în jud. Prahova, face parte din com. rurală Scăeni, pl. Podgoria. Are o populaţiune de 268 loc. (140 bărbaţi şi 128 femeĭ).

Aci e o biserică fondată de familia Cantacuzino, la anul 1797, şi refăcută la anul 1840, de Grigore Filipescu.

Inainte vreme acest sat se numea Valea-Căpuşeştilor.

Balaca-Scăeni, în jud. Prahova, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucuresci, fostă pendinte de schitul Tîrgşor, com. Scăeni, pl. Podgoria, în întindere de 604 hect., din carĭ 80 hect. suprafaţă împădurită şi 524 hect. teren cultivabil şi fineţe, arendată pe periodul 1886 91 cu 5000 leĭ anual, împreună cu o moară cu 4 roate de pe apa Teleajenuluĭ.

Balacali-Alcea, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ rurale Slava-Rusească şi pe al com. urbane Babadag; izvoreşte din culmea Babadaguluĭ şi anume din muchiile luĭ Carada-Bair şi din poalele nord-răsăritene ale luĭ, se îndreaptă spre răsarit, avînd o direcţiune generală de la V. la E.; cursul săŭ descrie un semicerc, curgînd pe la poalele dealuluĭ Carada-Bair, pe lîngă viile de la Carada, şi pe la poalele luĭ Caragidi-Bair, şi după un curs de 5 kil. merge de se varsă în pîrîul Babadag, pe stînga, ceva maĭ sus de oraşul Babadag, lîngă podul Duva; curge maĭ mult prin păduri; pe muchia, care margineşte malul stîng, merge drumul comunal Babadag Slava-Cercheză-Ciucurova.

Balaci, *staţie* de drum de fer, jud. Teleorman, pl. Teleorman, com. Balaci, pe linia Costeşti-Roşiori, pusă în circulaţie la 1 Ianuarie 1887. Se află între staţiile Miroşi (8.7 kil.) şi Beuca (9.4 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ mariĭ de 144.58 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 161224 leĭ 62 banĭ. In această gară se face însemnat trafic de cereale. Cumpă-

www.dacoromanica.ro

rătorii încarcă aci vara pentru T.-Măgurele și iarna direct pentru Braila. Această gară este legată prin șosele vecinale cu comunele Balaciul și Gumești.

Balaciul, *com. rur.*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița; este situată la marginea de Vest a plășii, pe malul stîng al rîului Ialomița, între comunele Fundul-Crasani și Sărățeni.

Teritoriul comunei are suprafața de 7141 hect., din cari 156 hect. padure și 30 hect. baltiș și formează 10 moșii, cari sunt proprietați particulare. Improprietăriți după legea rurală din 1864, sunt 110 locuitori și neîmproprietăriți 68.

Se compune din satele: Balaciul-d.-s., Balaciul-d.-j., Crantoșul și din cătunele (tîrlele): Vlăsceni, Țițeică, Popescu, Vlasceanul, Mutul, Cazacul și Mușatul.

Reședința primăriei și a judecatoriei comunale este în satul Balaciul-d.-s.

După recensamîntul din anul 1890, populația comunei este de 805 locuitori, cu 188 capi de familie și 617 membrii de familie, sau 417 bărbați și 388 femei. După naționalitate sunt: 803 Romîni și 2 Greci, toți de religie creștină ortodoxă. După profesiuni: 257 agricultori, 7 meseriași, 1 industriaș, 6 comercianți, 1 profesiune liberă, 15 muncitori și 10 servitori. Știu carte 68 persoane, iar 737 nu știu.

Populația comunei în 1887, era de 166 familii Romîni, 12 familii Țigani și 2 familii Greci, sau peste tot de 846 locuitori, din cari: 203 bărbați, 213 femei și 430 copii. Contribuabili erau 157, din cari 21 se ocupau cu comerciul, iar ceilalți cu agricultura.

Vite: 815 boi, 477 cai, 1567 oi, 2 bivoli și 324 porci, sau în total 3185 vite.

Venitul comunei în 1887-1888 era de 3369 lei și chelt. de 3460 lei.

Aci este o școală primară mixtă cu 32 elevi și 4 eleve și cu un învățător retribuit. Sunt două biserici, la care servesc doi preoți și 4 cîntăreți; comuna contribue cu suma anuală de 492 lei pentru întreținerea bisericilor și plata personalului.

Prin comună trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Balaciul, *com. rur.*, în județul și pl. Teleormanului, situata pe valea Burdea, între comunele Silistea-Gumești la E., Dobrotești la S., Tecuciul-Kalinderu la V., și cătunul Cățelești, care face parte din comuna Tecuciul-Kalinderu, la N. pîrîul Burdea strabate aceasta comuna de la N. spre S., pe marginea satului. Pe dealul despre N.-E. se află cătunul Padureți, pendinte de această comună.

Atît catunul cît și comuna de reședință sunt așezate între dealuri și valcele; vălceaua Balacelul vine despre com. Surdulești și Hodorogul despre com. Zîmbreasca.

Prin mijlocul comunei strabate calea județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, care o pune în legătură cu comunele Dobrotești și Surdulești, iar cu comunele Tecuciul și Gumești este legată prin cai vecinale.

Pe lîngă localurile sub-prefecturei și oficiul telegrafo-poștal, proprietatea județului, mai este și acela al primăriei și al școalei mixte, care a fost frecuentată în anul 1889 90 de 32 elevi. Biserici are două: una în satul Balaci și cea-l'altă în cât. Pădureți, cu 2 preoți și 4 cîntăreți.

Populațiunea comunei este de 1130 suflete, din cari 1125 Romîni, 3 Greci, 2 Bulgari și un Sîrb. Din aceștia 265 sunt capi de familii; contribuabili sunt 243.

Teritoriul comunei ocupă o suprafață de 3280 hect. Din acestea, 2560 aparțin mai multor proprietari, dintre cari cei mai principali sunt d-nii Ghiță Ioan cu 800 hect., G. Petraru, Dr. Rîmniceanu și alții.

Locuitori împroprietăriți, după legea rurală, sunt 156, peaproape 720 hect.

Comuna Balaciul este situată la 28 kil. socotite pe calea județeană de la Roșiori; de la Alexandria este în departare de 60 kil. socotite tot pe calea județeană.

Terenul acestei comune este mai mult șes și prea puțin deluros și nu e tocmai productiv. In partea despre Sud-Vest este și o pădurice sau braniște în întindere ca de 5 hect., proprictate particulară. Se cultivă grîu, porumb și rapiță.

Locuitorii, cam sărăcacioși, se îndeletnicesc numai cu agricultura; ei sunt la înfățișare serbezi și bîntuiți de diferite boale, precum: frigurile, varsatul, pelagra și altele.

Vite sunt: de 4449 capete, dintre cari 785 vite mari cornute, 194 cai, 25 magari, 3240 oi și 205 porci.

Budgetul comunei este de 3735 lei la venituri și 4482 lei 16 bani la cheltueli.

Pe teritoriul acestei comune se ține bîlciu în ziua de Sf. Petru (29 Iunie), care durează o săptămînă, în care timp se face comerciu de vite, lemnărie și diferite articole de trebuință casnică. Are un oficiu telegrafic, întreținut acum de stat, și care până în anul 1889, a fost între-

www.dacoromanica.ro

ţinut de judeţ. Venitul oficiuluĭ telegrafo-poştal, pe anul fin. 1896—87 a fost de 7916 leĭ, 85 banĭ. Companiile I-a şi II-a din regimentul 28 de dorobanţĭ staţionează aci.

Pănă la anul 1870 această comună purta numirea de Balaci-Pădureţi, astăzĭ poartă o singură numire: Balaciul. Ea este reşedinţa plăşiĭ Teleormanuluĭ şi pănă în anul 1876, a stat alipită de comuna Surdulești.

După Dionisie Fotino, la anul 1785, Balaciul făcea parte din pl. Cotmeni; iar după împărţirea administrativă din secolul trecut, sub Domnia luĭ Constantin Mavrocordat, făcea parte din plasa ce se numia, pe atuncĭ, Mijlocul. La Balaci era şi una din cele 7 căpităniĭ ale judeţuluĭ.

Numele acesteĭ comune îl găsim şi prin secolul al 17-lea. Pe aci se aflăŭ întinsele domeniĭ ale familieĭ Bălăcenilor, şi Aga Constantin Bălăceanu este cel care a clădit, la 1684, biserica ce există încă, destul de neîngrijită, din nenorocire. La uşa acesteĭ biserici se găseşte următoarea inscripţiune: «Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică s'a zidit din temelie de răposatul vel Aga Constantin Bălăceanul, în zilele prea fericituluĭ Ion Şerban Cantacuzino, ţinînd în căsătorie pe prea iubita fiică a Măriei Sale Domniţa Maria, azĭ leat 7192, August 5, care biserică de atuncĭ şi pănă acum fiind netencuită, lipsindu'ĭ şi pisania, am executat-o azĭ, am tencuit-o, am zugrăvit-o, am pus şi pisania eŭ, Constantin Bălăceanu vel ban, împreună cu fiul mieŭ, Dumnealuĭ biv-vel Hatman Ştefan Bălăceanul, i Dumnealuĭ biv-vel Aga Constantin Bălăceanul, i Dumnealuĭ vel comis Iancu Bălăceanul şi Dumnealuĭ Grigorie Bălăceanul, spre vecinica pomenire, în zilele prea fericituluĭ Domn Grigorie Dumitru Ghica Voevod, la anul 1825, Decembrie 4».

In interiorul biseric se văd încă portretele c rilor, bine zugrăvite şi carĭ probează, că zugravul a fost maestru de merit. Cu toată zidăria eĭ cea solidă, această biserică e în complectă ruină şi neîngrijită.

Tot aci, în faţa bisericeĭ, se văd ruinele uneĭ clădirĭ neterminate.

Din diferite documente istorice, se constată, că Aga Constantin Bălăceanu ar fi voit să-şĭ clădească aci palatul săŭ, să se facă Domn şi să mute aci scaunul Domnieĭ, de oare-ce el găsise, că la Balaci ar fi punctul cel maĭ central al ţăriĭ. Neizbutind a se face Domn, el a lăsat în părăsire clădirile ce începuse, afară de biserică.

Că Aga Constantin Bălăceanu avea dorinţa de a se face Domn, rezultă şi din cele scrise de istoricul Dionisie Fotino, pe care îl citĭm: «Constantin Vodă (Brîncoveanul), după ce a luat frînele guvernuluĭ, a trimis curierĭ ca să întoarcă pe boeriĭ ce îĭ trimisese Şerban-Vodă solĭ către împăratul Austrieĭ. Din aceştia, treĭ s'aŭ întors în ţară, iar Aga Constantin Bălăceanu, ginerele luĭ Şerban-Vodă, rămănînd în Transilvania, s'a lipit pe lîngă un vizionar general austriac anume Haisler, carele îşĭ închipuia că cu 4000 ostaşĭ va scăpa Ţara-Romînească de tirania turcească. Constantin-Vodă auzind de aceasta şi văzînd ţara înconjurată de peste 100000 Turcĭ şi 50000 Tătarĭ, a scris de două orĭ luĭ Bălăceanu ca să abandoneze asemenea plan, care nu putea să aducă de cît stricăciune şi peirea ţăriĭ; a scris asemenea şi generaluluĭ Haisler arătîndu-ĭ, că planul sau este nerealizabil şi consiliile interesate ale Bălăceanuluĭ erau nesocotite.

Aga Bălăceanu nu renunţă însă la proiectul săŭ şi numaĭ împrejurarea că Turcĭĭ au bătut pe Austriacĭ în Transilvania, i a pus capăt. In acea bătălie a căzut şi Bălăceanu, iar Constantin-Vodă, i-a luat capul şi l'a trimis în ţară de l'au îngropat în mormîntul părinţilor săĭ.

Această afirmaţiune este confirmată printr'o scrisoare a luĭ Constantin-Vodă-Brîncoveanul către împăratul Leopold I, în credinţîndu-l despre fidelitatea sa şi rugîndu-l «să nu crează calomniile luĭ Constantin Bălăceanu, care voia să ocupe tronul ţăriĭ şi care era cu totul străin de credinţa către ţară şi de adevăr .

Scrisoarea se găseşte în limba latină în colecţia Hurmuzachi şi poartă data de 2 August 1689, din Cerneţi.

Tot în această colecţiune se găseşte şi o scrisoare a postelniculuĭ Mihaiŭ Băjescul, către egumenul Macarie, în care se vorbeşte despre planurile luĭ Constantin Brîncoveanul. Din această scrisoare rezultă, că Vodă, pricepînd că Aga Bălăceanul e înţeles cu generalul Haisler, voia să-l prinză şi pe acest din urmă şi să-l piarză dimpreună cu Bălăceanul. Scrisoarea poartă data de 8 Februarie, 1690.

Balaciul, *sat,* face parte din com. rur. Romaneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 207 loc. (112 bărbaţĭ şi 95 femeĭ). E udat de pîraele Şasa şi Trestia. Copiĭ în vîrstă de şcoală 11 (7 băeţĭ şi 4 fete). Aci e o biserică ruinată. Anul fondăriĭ eĭ nu se cunoaşte.

www.dacoromanica.ro

Balaciul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparţine com. Romanești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Balaciul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparţine com. Slăvești, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea.

Balaciul, *vale*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Amărăști.

Balaciul-de-Jos, *sat*, în plasa Ialomiţa-Balta, judeţul Ialomiţa, pendinte de comuna Balaciul; este situat pe malul stîng și lîngă apa rîuluĭ Ialomiţa, în dreptul satelor Copuzul și Crăsani-d.-j., carĭ sunt pe ţărmul drept al rîuluĭ.

Numirea de Balaciul-d.-j. i s'a dat spre a-l deosebi de satul Balaciul, care este situat la 2 kilometri maĭ spre nord și pentru care se și numește Balaciul-d.-s.

Sunt în sat 72 familiĭ Romînĭ și 10 familiĭ Ţigani, carĭ se ocupă cu plugăria și aŭ: 279 boĭ, 477 oĭ, 130 porcĭ, 241 caĭ și 2 bivolĭ.

Aicĭ se află o biserică construită la anul 1836, la care servește un preot și 2 dascălĭ.

Balaciul-de-Sus, *sat*, în plasa Ialomiţa-Balta, judeţul Ialomiţa, pendinte de comuna Balaciul; este situat la 2 1/2 kil. spre N. de rîul Ialomiţa, pe o mică vale, lîngă calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Numirea de Balaciul-d.-s. i s'a dat spre a-l deosebi de satul Balaciul, care este maĭ spre sud, pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa și care se numește Balaciul-d.-j.

Aicĭ este reședinţa primărieĭ, a judecătorieĭ com. și a fost și a companieĭ a 6 de dorobanţĭ din regimentul 5 Ialomiţa No. 23, care s'a mutat la Broșteni-Noĭ.

Populaţia satuluĭ este de 84 familiĭ Romînĭ, 2 familiĭ Ţiganĭ și 2 familiĭ Grecĭ.

Are o școală primară mixtă, cu 32 elevĭ și 4 eleve și cu un învăţător retribuit de comună.

In sat se află o biserică, la care servește un preot și doĭ cîntăreţĭ.

Balalia, *fîntînă* cu apă ce conţine iod și pucioasă, în judeţul Prahova, pl. Podgoria, comuna Păcureşti; apa acesteĭ fîntînĭ se întrebuinţează la băut.

Balamuci, *sat*, face parte din com. rur. Micșunești-Greci, (v. a. n.) plasa Mostiștea, judeţul Ilfov. Este situat la S. de Micșunești-Marĭ, între lacul Căldărușani și rîul Ialomiţa, în mijlocul pădureĭ Balamuci.

Suprafaţa satuluĭ e de 1150 hect., din carĭ statuluĭ aparţin 711 hectare și locuitorilor 439 hect. Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ 211 hect., 25 rămîn sterpe, 75 izlaz, 400 pădure. Locuitoriĭ cultivă 225 hect., rezervînd pentru izlaz 214 hectare.

In raionul satuluĭ e un lac, care poartă numele de Coada-Laculuĭ-Căldărușani, numit astfel fiind-că este o parte din lacul Căldărușani.

Populaţia e de 319 locuitorĭ.

Comerciul se face de 1 hangiŭ și 1 cîrciumar.

Sunt 287 vite marĭ și 488 vite micĭ.

Acest sat s'a înfiinţat pe la anul 1609 pe pămîntul Tatomirul, o parte din moșia Balamuceanca, iar la anul 1817 s'a așezat pe locul unde e azĭ.

Are o singură biserică, făcută cu cheltuiala locuitorilor, pe la anul 1817. Materialul acesteĭ bisericĭ s'a dăruit de Grigore Ghica, de la Mavrodin.

In luncă, spre N. de cătunul Balamuci, se află o mănăstire cam ruinată, numită Schitul, zidită pe la anul 1756, cu cheltuiala luĭ Papa și Irina. La zidirea acesteĭ mănăstirĭ, aŭ fost ajutaţĭ și de călugărul Eromonach Pimen.

In curtea acesteĭ mănăstirĭ a fost pănă la anul 1871 o închisoare pentru făcătoriĭ de rele.

Balamuci-din-Deal, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 50 hect. pendinte de com. Micșunești-Greci, plasa Mostiștea, judeţul Ilfov.

Balancea, *moșie* nelocuită, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, teritoriul comuneĭ Bucul; are suprafaţă de 1020 hect., din carĭ 400 hect. pădure.

Balancea, *pădure*, în plasa Ialomiţa-Balta, judeţul Ialomiţa, com. Bucul, cu suprafaţă de 400 hect. și cu esenţă: stejar, ulm, plop, salcie, anin și jugastru.

Bălanul, *sat*, în comuna Mastacăul, plasa Bistriţa, jud. Neamţu; este așezat pe podișul cuprins între ramificaţiunile către răsărit a culmelor Negulești, Iapa și Alunișul și între rîul Bistriţa, la 15 kil. 100 m. depărtare de orașul Piatra.

Terenurile sale accidentate, în partea despre V., nu sunt propriĭ agricultureĭ.

Locuitoriĭ se îndeletnicesc cu agricultura și plutăria.

Comunicaţiunea cu satele vecine se face prin șoseaua judeţeană Dobreni-Roznov-Moinești; prin un drum natural, care începe din dreptul kil. 24, al șoseleĭ precedente și duce prin

www.dacoromanica.ro

satul Portărești la satul Mastacăul; printr'un drum care trece prin satul Chintinici și dă în drumul Negulești lor.

Bălanul, vezĭ Mitocul-luĭ-Bălan, *cătun,* în comuna Bălțătești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Bălanul, *deal,* în jud. Dorohoiŭ, pe teritoriul satuluĭ Teloasa, com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j.

Bălanul, *iaz,* în partea de Nord-Est a comuneĭ Todireni, plasa Jijia, jud. Botoșani.

Bălanul, *locuință izolată,* plasa Negoești, spre Est de comuna Preasna-Nouă, jud. Ilfov.

Bălanul, *luncă,* în comuna Salcea, pl. Siretul, jud. Botoșani; are o întindere de 10 hect.

Bălanul, *munte,* în comuna Broșteni, jud. Suceava.

Bălanul, *pîrîŭ,* pe teritoriul comuneĭ Tichirișul, plasa Vrancea, jud. Putna, ce se varsă în stînga Putneĭ.

Balar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ Armutli, și pe cătunul săŭ Camber; el este o prelungire nordică a dealuluĭ Taslî-Bair; se îndreaptă spre miază-noapte, avînd o direcțiune generală de la Sud-Vest spre N.-E., brăzdînd partea de miază-noapte a plășiĭ și cea centrală a comuneĭ, făcînd oare-cum și hotarul între satul Armutli și Camber; poalele sale se întind pănă în pîrîul Taița; lîngă el și pe pîrîul Taița este așezat satul Camber; pe la poalele luĭ curge pîrîul Cara-Cialic și afluentul săŭ Dere-Cula, care îl înconjoară ca un semi-cerc; vîrful săŭ culminant atinge 247 metri și e punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea; lasă spre apus prelungirea numită Uzum-Bair; pe la poalele nordice, trece drumul județean Babadag-Paș-Chioi; pe la cele apusene drumul vecinal Slava-Cercheză; și pe la cele răsăritene drumul vecinal Slava-Cercheză-Camber; este acoperit cu păduriĭ întinse și fînețe bogate.

Balasia, *lac,* în com. Simileasca, jud. Buzăŭ, pe moșia Verguleasa; conține pește, maĭ cu seamă baboiĭ.

Balasia, *numire,* dată uneĭ părțiĭ din moșia Verguleasa, comuna Simileasca, jud. Buzăŭ, pe care se află lacul Balasia.

Balașa, *deal,* acoperit cu pădure de fag, pe moșia Probota, jud. Suceava.

Balașa, *poiană,* din jud. Suceava, în suprafață de 200 m. pătrațiĭ, sub dealul cu acelașĭ nume.

Balașoieni, *com. rur.,* plasa Sabarul, jud. Ilfov, situată spre V. de București, pe țărmul drept al rîuluĭ Argeș, la 28 kil. departe de București.

Se compune din satele: Balașoieni, Bolovani și Hobaia, cu o populație de 1249 locuitoriĭ, carĭ trăesc în 242 case și 4 bordeie.

Pănă la anul 1880, aceste treĭ cătune formaŭ, împreună cu Ogrezeni, o singură comună cu numirea de Ogrezeni-Hobaia, iar de la această dată, repartizîndu-se, a rămas a se administra în parte Ogrezeni și în parte aceste treĭ cătune.

Se întinde pe o suprafață de 2145 hect.

Statul, d-niĭ V. Steriu, N. Delide, G. Mîntulescu și Dem. Tănăsescu, proprietarĭ, aŭ 1516 hectare și locuitoriĭ 629 hectare.

Proprietariĭ cultivă 601 hect. (17 rămîn sterpe, 162 izlaz, 1 vie și 735 pădure). Locuitoriĭ cultivă 577 hect. (25 rămîn sterpe și restul rezervat pentru cultura vieĭ).

Comuna numără 264 contribuabiliĭ, cu un budget de 4166 leĭ la venituri și 4016 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 250 contribuabiliĭ.

In comună sunt 2 biserici cu 2 preoțiĭ (la Balașoieni și Hobaia), 1 școală mixtă, 1 moară cu aburĭ, 2 mașinĭ de treerat cu aburĭ, 1 heleșteŭ și 2 poduriĭ stătătoare.

Numărul vitelor marĭ e de 847 (190 caĭ și epe, 267 boĭ, 326 vacĭ și viței, 64 taurĭ) și de 890 vite micĭ (8 capre, 216 porcĭ, 666 oĭ).

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ.

S'aŭ stabilit în comună 13 străinĭ.

Dintre locuitorĭ, 277 sunt plugarĭ, 9 industriașĭ, 20 aŭ diferite profesiunĭ. Arătura se face cu 121 pluguri: 78 cu boĭ, 43 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 179 care și căruțe: 110 cu boĭ și 69 cu caĭ.

Improprietăriții sunt 154 loc. și neîmproprietăriți 158.

Balașoieni stă în legătură cu comuna Tîntava, printr'o șosea vecinală terminată.

Balașoieni, *sat,* face parte din comuna rurală cu acelașĭ nume, jud. Ilfov. Este situat la V. de București, pe țărmul drept al rîuluĭ Argeș. Aci este reședința primărieĭ.

Suprafața totală a satuluĭ e de 870 hect. cu o populație de 741 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se

www.dacoromanica.ro

ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Din tot terenul, statul şi d-l V. Steriu, aŭ 488 hect. şi locuitoriĭ 382 hect.

Are o biserica cu hramul Sf. Dumitru, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ şi o şcoală mixtă frecuentată de 24 elevĭ şi 1 elevă, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 1632 leĭ. Localul, în stare mediocră, s'a cumpărat de judeţ în anul 1887. Aci maĭ este 1 moară cu aburĭ şi 2 maşinĭ de treerat cu aburi; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 435 şi al celor micĭ de 793.

S'aŭ stabilit în sat 13 străinĭ.

Acest sat s'a înfiinţat cam pe la anul 1830, cînd aŭ eşit la linie, de către o proprietătăreasă cu numele de Bălaşa, care avea în stăpînire această moşie. Parte din acest cătun este aşezat pe cîmpia ce poartă numele de Matcă, nume ce vine de acolo, că în timpurile vechĭ matca rîuluĭ Argeş a fost chiar pe aci şi ca probă este nisipul în mare cantitate, ce se afla pe această linie, cu numirea de Matca.

Biserica din acest sat s'a zidit la anul 1830 de un proprietar anume Tudosie.

Balaşoieni, *padure* a statuluĭ, în întindere de 150 hectare, în judeţul Ilfov. (Vezĭ Ogrezeni, pădure).

Balaşoieni-luĭ-Mihaiŭ-Vodă, *locuinţă izolată*, plasa Sabarul, jud. Ilfov, aparţine de comuna Balaşoieni.

Balaurul, *deal*, foarte înalt în pl. Corod, com. Bălăşeşti, jud. Tutova, spre V. de satul Bălăşeşti.

Balaurul, *drum* vestit, prin jud. Neamţu, care leagă pe o întindere de 38 kil. localităţile: Piatra, Dărmaneşti, Sărata-Balauruluĭ, Dobreni, Podul-Precistei, Oşlobeni, Cracăoani, Bălţăteşti (staţiune balneară), Humuleşti şi Tîrgul-Neamţuluĭ.

Balaurul, *fîntînă*, cu apă minerala, în jud. Neamţu, situată în valea ce se întinde sub poalele despre V. a dealuluĭ Balaurul, pe teritoriul comuneĭ Gîrcina, pl. Piatra-Muntele. Puterea minerală a apeĭ este slabă, şi numaĭ după atîta se maĭ cunoaşte, că conţine în disoluţiune mineraluri, fiind-că în depozitele noroioase, ce se găsesc pe fundul fîntînei, se constată formaţiune saliferă, analoagă celeĭ din muntele Cozla. Izvorul, astă-zi este cu desăvîrşire părăsit, şi din cauza aceasta tinde a se astupa de tot.

Balaurul, *moşie*, în com. Cărpiniştea, jud. Buzău. Are 1200 hect. din care 660 date locuitorilor, iar 540 rămase proprietaruluĭ.

Balaurul, *munte*, în jud. Buzăŭ; face hotar între comunele Cărpiniştea, Pîclele şi Policiori; o mare parte dintr'însul cade pe moşia statului Pîclele-Banuluĭ, unde e a operit cu fîneaţa şi semănăt 1.

Balaurul, *pădure*, în jud. Neamţu, pe cuprinsul dealuluĭ cu a sa numire; conţine mult lemn de stejar, care a început a se şi exploata încă din anul 1889. Această localitate este vestită şi pentru prădăciunile ce s'au săvîrşit în timpurĭ, la drumul mare.

Balaurul, *ramură* de *dealurĭ*, în jud. Neamţu, situată la 6 kil. depărtare de oraşul Piatra; se întinde în direcţiunea N.-S., formînd linia de hotar între comunele Gîrcina, Dobreni şi Căciuleşti; este traversată prin mijloc de şoseaua judeţeană Piatra-Neamţu; partea ce vine în stînga acestuĭ drum, cînd merge spre Tîrgul-Neamţu, se maĭ numeşte şi Sărata.

Balaurul, *vale*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Negoeşti, prin care trece limita de S. catre com. Adîncata.

Balaŭrul-Mic (Bălăurelul), *colină*, în com. Cărpiniştea, jud. Buzău, ramificaţie din muntele Balaurul.

Balauruluĭ (Gura-Văiĭ-), *izvor*, în com. Carpiniştea, jud. Buzau; ese din muntele Balaurul şi se scurge, la dreapta, în rîul Slănicul.

Balauruluĭ (Măgura-), *măgura*, la hotarul dintre comunele Garăgăul şi Necşeşti, jud. Teleorman, la N. celeĭ d'intîi; are o înălţime ca de 20 m. şi periferia ca de 60.

Balauruluĭ (Muchia-), *numire*, dată uneĭ lungĭ serii de coline, care despart com. Beciul de com. Cărpiniştea, jud. Buzău.

Balcani, *sat*, în com. Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, situat la 40 kil. 500 m. depărtare de oraşul Piatra, în drumul şoseleĭ judeţene Dobreni-Moineşti (la al 48 kil. 500 m.); cu marginile sale formează hotarul despre judeţul Bacău.

Are o populaţie de 235 locuitori, care se îndeletniceşte cu agricultura şi creşterea vitelor.

www.dacoromanica.ro

In acest sat se află o biserică cu 1 preot și 2 dascălĭ.

Inainte de secularizarea averilor mănăstirești, acest sat împreună cu moșia cu aceeași numire, aparținea mănăstireĭ Tazlăul.

Balcani, *moșie,* situată la capătul despre S. al com. Tazlăul, al plășiĭ Bistrița și al județuluĭ Neamțu, între moșiile mănăstirilor Tazlăul și Frumoasa, formînd, cu marginile sale despre miază-zi, hotarul despre județul Bacău. Inainte de secularizare atîrna de manăstirea Tazlaul, închinată sf. Mormînt; iar asta-zĭ aparține statului. Are sat.

Balcani, *vale,* la S. de comuna Moldoveni, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, pe care curge une-orĭ o mica apășoara rupta din Olt; e strabătută de șoseaua Stoenești-Izlaz.

Balcanul, *deal,* în com. Baleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiu, spre E., lînga drumul mare. E acoperit cu pădure.

Balcanul, *podiș,* în com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiu, în direcție spre Puțichioaia.

Balcec, *insulă,* în Dunare, jud. Dolj, numită în vechime Breasta.

Balcic-Iuc, *movilă,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Sarighiol, cătr. Hagilar; situată în partea de S. a plășiĭ și a comuneĭ; cu o înălțime de 100 m.; fost punct trigonometric de observațiune de rangul al II; acoperită cu verdeață.

Balciul, *sat,* în centrul com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași; situat pe valea dintre dealurile Nucul și Balciul; cu o populație de 34 fam. saŭ 188 loc.; are o biserică.

Sunt în sat 202 vite marĭ cornute, 680 oĭ, 1 capră, 30 caĭ și 62 rîmătorĭ.

Balciul, *pîrîŭ,* izvorește din satul Balciul, com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iași, curge prin Valea-Ursuluĭ și se varsă în pîrîul cu asemenea numire.

Balciul, v. Focșoaia, *podiș,* com. Miroslava, plasa Stavnicul, jud. Iași.

Baldaran-Iuc-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rurale Biuiuc-Tatlîgeac; se desface din dealul Taușan-Bair și se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcție de la Nord spre Sud; merge printre văile Arnăut-Bostan-Dere și Biujiuc-Dere; nu este tocmaĭ așa de înalt, are înălțimea marină numaĭ de 63 m., cu toate acestea domină valea Mangea-Bunar și comuna Biuiuc-Tatlîgeac; brăzdează partea rasăriteană a plașiĭ și cea nordică a comuneĭ; este acoperit cu semănături și pășune.

Baldaran-Iuiuc, *movilă,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, la hotarul comunelor rurale Tuzla și Toprai-Sari, pe culmea dealuluĭ Taușan-Bair, servă ca punct trigonometric de I-ul grad, avînd o înălțime de 70 metri. Este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Taușan-Bair și domină prin înălțimea sa com. Tuzla, văile Arnăut-Bostan-Dere, Diujiuk-Derea, dealurile Taușan-Bair, Baldarîn-Iuc-Bair și Dermen-Bair, precum și drumurile Tuzla-Pevelei, Tuzla-Buiuc-Tatlîgeac și Tuzla-Carli-Chioi.

Baldîrnac-Ceair, un alt nume al *văiĭ* Urluia, nume ce-l păstrează de la satul Urluia și pănă la satul Polucci, de unde ia pe cel de Polucci-Ceair, pănă la vărsarea sa în iezerul Vederoasa (Sarpul) Sub numele de Băldîrnac-Ceair brăzdează, în direcțiunea S.-E. spre Nord Vest, partea apusană a plășiĭ Medjidia, jud. Constanța, și pe cea nordică a comuneĭ Enige, și primește ca adiacente, pe dreapta, văile Uzum-Culac și Lusutunar-Ceair, iar pe stînga văile Nastratin-Culac și Cara-Aci-Abea; prin ea merge calea Polucci-Urluia.

Baldovinești, *com. rur.,* în partea de V. a plășiĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați; e situată pe un teren înalt și se compune din satele: Baldovinești (505 locuit.), Gubandrul (435 locuit.), Tărbești (117 locuit.), înșiruite spre apus către hotarul județuluĭ și din satul Pietrosul (350 locuit.) pe țărmul stîng al Olteț-ului. E departe de Caracal de 37 kil., iar de Balș de 6 kil. La sudul său se află Dealul-Chilieĭ cu 188 m. altitudine d'asupra nivelului mareĭ.

Are o populație de 1407 suflete, din carĭ 724 bărbațĭ și 683 femeĭ; 329 capi de familie; 610 casătoriți și 796 necăsătoriți; 81 știind carte și 287 contrib. Locuitoriĭ, toțĭ Romînĭ, se ocupă cu agricultura. In 1887 s'a cultivat 310 hect. grîŭ; 420 porumb; 30 ovăz și 20 hect. viĭ; iar vite marĭ au fost 1647, vite micĭ 1806 și rîmătorĭ 352.

Are 8 cîrciumĭ. Budgetul comuneĭ pe 1886—87 a fost de 2717 leĭ la venit și 2665 leĭ la cheltuelĭ.

Are o școală primară mixtă de gradul II cu un învățător, în care aŭ urmat 18 elevĭ din 58 copiĭ (40 b. și 18 f.) în vîrstă de școală.

www.dacoromanica.ro

Are treĭ bisericĭ: Sf. Nicolae (1860), Intrarea în Biserică (1864) şi Sf. Ilie, cu 2 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Baldovineşti, *sat,* jud. Brăila, com. Cazasul, pe muchia dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 3 ½ kil. spre N. de satul Cazasul. E situat pe o întindere, de la E. spre V. de 3 kil. cu viĭ şi 88 case prin ele. Cu 4 cîrciumĭ. Are o populaţiune de 100 capĭ de fam. saŭ 387 sufl., din carĭ 196 bărbaţĭ şi 190 femeĭ, 168 căsătoriţĭ, 216 necăsătoriţĭ, 57 ştiŭ carte. Animale sunt: 280 caĭ, 780 vite cornute, 1670 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Baldovineşti, *deal,* jud. Brăila, care se întinde de la E. spre V., în partea de N. a plăşiĭ Vădeni, separînd lunca Siretuluĭ de platoul nordic al judeţuluĭ. Poartă acest nume de la satul Piscul din com. Izlazul, ca la 3 kil. spre N. de oraşul Brăila. Merge spre V., traversînd comunele: Izlazul, Cazasul, Nazîrul şi Cotul-Lung pănă dincolo de vadul Malacov. Pe această muchie se află multe viĭ şi case, pe o întindere de 789 hect. în com. Cazasul, 73 hect. în comuna Nazîrul, 10 hect. în com. Cotul-Lung şi pe o lungime de 4 kil. în com. Izlazul.

Baldovineşti, fostă *mănăstire* pe vremurĭ, în jud. Teleorman, a căreĭ biserică se vede şi astăzĭ în partea de N. a Ciolăneştilor-din-Deal, în cea maĭ complectă ruină. Biserica este cu totul izolată. Zidăria eĭ pare a fi fost solidă. Imprejuru-ĭ se crede, c'a fost aşezat maĭ înainte satul Ciolăneşti. Mănăstirea se afirmă, că a fost zidită de un oare-care Baldovin, de la care îşĭ trage şi numele.

Pănă acum cîţĭ-va anĭ se vedeaŭ împrejurul bisericeĭ urme de locuinţe, care acum aŭ dispărut cu totul, arîndu-se pămîntul de către arendaşĭ, proprietarĭ şi locuitorĭ.

Baldovineşti, numire ce purta maĭ înainte Ciolăneşti-din-Deal, din pl. Teleorman, judeţul Teleorman, astăzĭ moşia Statuluĭ.

Baldovineşti - Ciolăneşti, *pădure* a Statuluĭ, în plasa Teleorman, jud. Teleorman, cu o întîndere de aproape 300 hect.

Baldovinul, *loc,* în comuna rur. Cireşul, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Baldovinul, *pîrîiaş,* afluent al pîrîuluĭ Ursoaia (v. a. n.) comuna Mateeşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea.

Baldovinul, *vale,* în com. Finţeşti, judeţul Buzăŭ, renumită printr'o sorgintă de apă sulfuroasă, ce se scurge într'însa.

Balea, Romani, Brăduleţul şi Ludeasa, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, aflate pe moşia Romani, com. Rîmeşti, plasa Horezul, judeţul Vîlcea.

Băleasa, *com. rur.,* în partea de V. a pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aproape de hotarul Doljuluĭ, situată pe o vale numită Băleasa. Se compune din satul Băleasa, 942 suflete, şi cătunul Strîmba, 170 suflete, Satul se maĭ numea şi Selişteni. E departe de Caracal de 40 kil., iar de Balş de 9 kil.

Are o populaţie de 1112 locuitorĭ, toţĭ Romînĭ, din carĭ: 578 bărbaţĭ şi 534 femeĭ, 242 capĭ de familie; 501 căsătoriţĭ şi 611 necăsătoriţĭ; 35 carĭ ştiŭ carte şi 1077 carĭ nu ştiŭ şi 203 contribuabilĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

In 1887, aŭ fost vite marĭ 372, vite micĭ 450 şi rîmătorĭ 150.

Are 4 cîrciumĭ. Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 3450 leĭ la venit şi 3405 leĭ la cheltuelĭ. Şcoală nu este; iar bisericĭ sunt 2: S-ţiĭ Apostolĭ (1878) şi Buna-Vestire, în Strîmba (1856), cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Balgiul, *sat,* în jud. Constanţa, plasa Hîrşova, cătunul Eni-Şarai; situat în partea centrală a plăşiĭ şi a comuneĭ, la 1 ½ kil. spre răsărit de cătunul de reşedinţă Eni-Şarai. E aşezat în valea Balgiul, pe malul drept al pîrîuluĭ Haidar, fiind dominat la Nord de către dealul Balgiul şi la Sud de către dealul Capugiuluĭ cu vîrful săŭ Capugiul-Iuc, care are o înălţime de 115 metri şi este la 1 ½ kil. spre Sud de sat. Suprafaţa sa este de 1065 hect., dintre care 20 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ. Populaţiunea, a căreĭ maioritate este formată de Bulgarĭ şi Turcĭ este de 35 familiĭ, cu 161 suflete. Şoseaua judeţeană Babadag (Tulcea)-Hîrşova trece prin partea sudică a satuluĭ. Drumurĭ comunale pleacă la Karapelit, la Garlici şi la Eni-Şarai.

Balgiul-Mare, *lac,* în insula Balta, teritoriul comuneĭ Dudeşti, plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Balgiul-Mic, *lac,* în insula Balta, teritoriul comuneĭ Dudeşti, plasa Ialomiţa-Balta, judeţul Ialomiţa.

Balgiuluĭ (Dealul-), *deal,* în ju-

www.dacoromanica.ro

deţul Constanţa, plasa Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ rurale Eni-Şarai şi anume pe acela al cătunului său Balgiul. Se întinde de la Nord-Estul satuluĭ Balgiul, din şesul Porumbiştea, până la pîrîul Haidar, cu o direcţie de la N.-V. către S.-E. Este situat în partea centrală a plăşiĭ şi a comunei şi este acoperit cu semănăturĭ.

Balhutul, *lac,* în jud. Rîmnicul-Sărat, plasa Marginea-d.-j., comuna Măxineni, în partea de răsărit, format de revărsările Siretuluĭ; produce caracudă ce se consumă în comună.

Bali, *baltă,* în jud. Dolj, plasa Cîmpul, la N.-V. com. Dessa; are o suprafaţă de 3 hect.

Bali-Iuc, *movilă,* în jud. Constanţa, partea sudică a plăşiĭ Mangalia, comuna Caraomer; are o înălţime de 182 metri şi domină valea Dere-Chioi şi dealul Bair-Iuiuc.

Balica, *iaz,* în jud. Dorohoiŭ. (Vezĭ Brăeşti, sat şi com., plasa Coşula).

Balica, *pădure,* plasa Trotuşul, jud. Bacău, pe teritoriul comuneĭ Bogdăneşti.

Balica, *pădure,* pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul comuneĭ Tîrgul-Valea-Rea.

Balica, *pîrîiaş,* plasa Trotuşul, jud. Bacău, care se varsă d'a dreapta Oituzuluĭ, după ce străbate comuna Bogdăneşti.

Balica, *pîrîiaş,* pl. Tazlăul-d.-j., judeţul Bacău, ce izvoreşte din pădurea cu acelaşĭ nume şi se varsă în pîrîul Valea-Rea, la Gîrţariul.

Balicăĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* judeţul Vasluiŭ; izvoreşte de sub dealul cu asemenea numire, trece pe teritoriul satelor Golgofta şi Ivăneşti, şi se varsă în pîrîul Racova, în partea de Nord-Est a satuluĭ Ivăneşti, aproape de podul Racoveĭ.

Baliga, *sat,* în partea de Vest a com. Todireşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat între două dealurĭ, pe o întindere de 4 hect. şi cu o populaţie de 28 familiĭ saŭ 112 suflete. Locuitoriĭ posedă 74 vite marĭ cornute, 81 oĭ, 5 caĭ şi 10 rîmătorĭ.

Baliĭ (Piciorul-), *ramificaţie,* din muntele Curul-Munteluĭ, judeţul Buzăŭ, ce se prelungeşte până la întîlnirea pîrîuluĭ Siriul cu rîul Buzău. In poalele sale este izvorul sulfuros termal, numit Lunca-fără-Zăpadă.

Baliĭ (Lunca-), *şes,* pe marginea rîuluĭ Slănicul, în comuna Mînzăleşti, jud. Buzău.

Balinteşti, *com. rur.,* în pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, aşezată pe valea Chineja, la depărtare de 75 kil. de la Galaţi; se mărgineşte la N. cu teritoriul comuneĭ Bereşti, la N.-E. cu com. Slivna, la S. cu Băneasa şi la V. cu Jorăşti; e udată de pîrîul Chineja, de pîrîiaşul Cioinagi şi de Iazul-Miclesculuĭ saŭ Chişteala-Vechie.

Această comună e formată din patru cătune carĭ, în ordine N.-S., sunt: Cioinagi, Balinteşti (reşedinţa), Ghibărţeni şi Pochişcani. Dintre cătune, cele d'intîĭ sunt depărtate de reşedinţa comunală cu vr'o 800 m., iar Pochişcani cu 2 kil.

Sătenii de aicĭ sunt foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ. In întreaga comună se găsesc 165 case, locuind în ele 137 contribuabilĭ sau 169 familiĭ cu 700 suflete, din carĭ 343 bărbaţĭ, 357 femeĭ, 359 necăsătoriţĭ, 309 căsătoriţĭ, 32 văduvĭ, 80 cu ştiinţă de carte. Străinĭ sunt 2 familiĭ de Evreĭ cu 10 suflete.

Comuna Balinteşti este cea maĭ mică în privirea populaţieĭ din tot jud. Covurluiu.

Suprafaţa teritoriuluĭ acesteĭ comune este de 5146 hect., din carĭ 4547 ½ hect. aparţin proprietăţeĭ marĭ şi restul săteni lor. Proprietatea mare e împărţită în patru moşiĭ cu acelaşĭ nume ca al cătunelor.

Plugăria şi creşterea vitelor e ocupaţia principală a locuitorilor. Producţia totală agricolă e de 25911 hectolitri pe an; recolta mijlocie 3—4 chile pe hectar; plugurĭ sunt 70, din carĭ 20 sistematice. Cîrciumĭ sunt 5. Femeile lucrează cînepă, lînă şi cultivă viermĭ de mătase.

Vite sunt: 5 taurĭ, 388 boĭ, 355 vacĭ, 124 viţeĭ şi 26 caĭ.

Veniturile comunale se urcă la 3119 leĭ 40 b. pe an şi cheltuelile la 2653 leĭ. Dările directe către stat, judeţ, comună şi camera de comerciu sunt de 6874 leĭ 16 banĭ.

Sunt două biserici în această comună: Sf. Gheorghe în Balinteşti, construită din bîrne în 1828; Inălţarea-Domnuluĭ în Ghibărţeni, zidită în 1843 de răposatul Manolache Cîrjă; întîia posedă pămînt rural (8 ½ fălcĭ), a doua este întreţinută de proprietarul respectiv. După noua alcătuire parohială, com. Balinteşti formează o parohie cu catedrala Sf. Gheorghe; 1 preot paroh şi 3 cîntăreţĭ.

Şcoală este una singură, mixtă, cu 52 elevĭ înscrişĭ, din carĭ urmează regulat 42; se învaţă în ea şi facerea pălăriilor de pae; de la 1879 a dat 8 absolvenţĭ,

www.dacoromanica.ro

carĭ s'aŭ dedat parte plugăriei, parte meseriilor; școala n'are pămînt.

Prin Balinteşti trece calea vecinală-comunală spre Bereşti, pe o întindere de 4 kil., şi linia ferată Galaţi-Bîrlad.

Balinteşti, *satul* principal şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Horincea, jud. Covurluiu; cu 108 case; are o biserică şi o şcoală. (V. Balinteşti com.).

Balinteşti, *moşie* particulară de 321 hect., în comuna cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ.

Balinţi, *sat,* în jud. Dorohoiŭ, din vechime Balincea, în com. Havîrna, pl. Prutul-d.-s., cu 109 fam., 393 sufl. şi bună situaţie.

Aşezările sătenilor sunt mare parte bune, restul mijlociĭ, multe cu livezuĭ, puţine grădine; iar a stăpînuluĭ moşieĭ, casă mică de vălătucĭ, cu heiurĭ modeste, livezue tînără şi grădină de legume.

Moşia a fost din vechime a mănăstireĭ Voroneţul, din Bucovina, dăruită de Ştefan-Vodă-cel-Mare, la 5 Aprilie 1457, şi se stăpîni până la 1785, cînd s'a vîndut.

Biserica, cu patronul Sf. Nicolae, cu un preot, 1 cîntăreţ şi 1 palamar, este de zid, făcută din ordinul Vistierniculuĭ Nicolae Rosetti-Roznovanul, fost proprietar.

Calitatea pămîntuluĭ este bună, e productiv şi fertil.

Sătenii împroprietăriţĭ posedă 183 hect. 31 arĭ pămînt şi 1360 hect. 50 arĭ sunt ale proprietăţeĭ.

Başeul, ce curge pe hotar, e singurul pîrîŭ maĭ principal ce trece prin sat.

Drumurĭ sunt: de la Rădăuţi spre Botoşani; de la Herţa la Săveni şi spre Dorohoiŭ.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Ştiubeieni, Vorniceni şi Tătărăşeni.

Balistera, *localitate,* în jud. Prahova, pe albia rîuluĭ Prahova, com. Crivina, pl. Crivina, de unde locuitoriĭ scot şi cară pietriş.

Baliţa, *vale,* în jud. Prahova; izvoreşte de la E. de com. Cornul, plaiul Prahova, curge spre S.-V. şi se varsă în rîul Prahova, în raionul căt. Cîmpiniţa şi a oraşuluĭ Cîmpina. I s'a dat acest nume, pentru că la început a fost făcută de un locuitor anume Băluţă. Se zice că apa ce cădea după dealurĭ îneca grădina acestuĭ om. El ca să împedice aceasta, a făcut un şanţ prin grădina luĭ şi l'a dus până în rîul Cîmpiniţa, ca ast-fel apa ce venea de pe dealurĭ să se scurgă în rîŭ. Cu timpul însă s'a format o vălcea, ce acum e foarte mare.

Balmăjul, *munte,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, acoperit cu pădurĭ de brazĭ, din care se fabrică şindrilă pentru acoperitul caselor.

Balmăjul, *pîrîŭ,* izvoreşte din muntele Balmăjul şi se varsă în apa Cerna în jud. Mehedinţi; conţine mult peşte şi anume păstrăvĭ

Balomireasca saŭ **Marianca,** *moşie,* com. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşti; are o arendă anuală de 800 leĭ.

Balomireşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Bîra, pe malul stîng al pîrîuluĭ Albuia, la o depărtare de 1 kil. de tîrgusorul Bîra şi spre N.-V. de el. Este aşezat pe platoul Bîra. Are 34 capĭ de familie, 40 contrib., 153 loc., din carĭ 2 ştiŭ carte şi 37 case. Populaţiunea este toată romînă. Sunt 248 capete de vite marĭ.

Despre acest sat se vorbeşte într'un document de la 13 Ianuarie 1586, dat din Roman. El purta şi atuncĭ ca şi acum tot numele de Balomireşti. Tot de acest sat aminteşte şi un document de la 1615, Martie 24, dat din Iaşi, prin care maĭ mulţĭ boerĭ mărturisesc despre legalitatea achiziţiuneĭ teritoriale ale mareluĭ comis Demitriu Goia. («Arh. Ist.» t. I, p. 158).

Balomireşti, *moşie,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Bîra; parte era răzăşească, iar parte depindea maĭ înainte de mănăstirea Bărboiul din Iaşi, care era supusă mănăstireĭ Golia şi aceasta închinată la Sf. Munte Vatopedion.

Balomirul, *vălcea,* în jud. Olt, pl. Oltul-d.-s.; se varsă în Cungrea-Mare, pe ţărmul stîng, în raionul com. Ciomăgeşti.

Balomirul, *vălcea,* în jud. Olt, care se formează pe teritoriul com. Perieţi, plasa Jiul-d.-s., în partea de apus; curge către S., trece pe teritoriul com. Mierleşti şi se varsă în Iminog.

Balosina, *pîrîŭ;* izvoreşte de prin porniturile satuluĭ Ciorteşti, comuna Ciorteşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, şi unindu-se cu pîrîul Şerbeşti, ce izvoreşte din pădurea Şerbeşti, curge spre apus de satul Şerbeşti şi se varsă în pîrîul Vasluetul, la podul de la Tarasi (Gura-Şerbeşti).

Balosineşti, v. Săcăreşti, *sat,* din com. Băiceni, pl. Bahluiŭ, judeţul Iaşi.

www.dacoromanica.ro

Balosinul, *lac,* în com. Cătina, căt. Motruna, jud. Buzău, pe culmea munteluĭ Balosinul; i se zice și Lacul-din-Vîrf.

Balosinul, *moșie,* în com. Valea-Muscelului, jud. Buzău. V. (Hotarul-Sibiesc).

Balosinul, *moșie,* în com. Nanovul, jud. Teleorman, proprietate a d-luĭ C. Atanasiu.

Balosinul, *munte* însemnat și punct trigonometric, între comunele Cătina, Pătîrlagi și Valea-Muscelului, jud. Buzău, pe carĭ le desparte.

Balosinul, *numire* vechie de com. rur., ce era situată în apropiere de com. actuală Nanovul, jud. Teleorman, pe marginea Vedeĭ, spre N.-E., unde se vede o măgură mare, d'asupra căreia se găsea încă acum vre-o treĭ-zecĭ de anĭ o cruce de piatră albă, înaltă ca de 3 m. și de o jumătate m. groasă, avînd pe dînsa o inscripțiune cu litere chirilice, pe care nimenĭ nu s'a interesat a o copia.

Balosinul, *pădure,* în com. Cătina, căt. Motruna, jud. Buzău; face un corp cu sforile: Fața-cu-Goruni și Gorunișul, de 250 hect. Se numește de obiceiŭ Pădurea-Cătineĭ.

Balosinul, *pădure,* în comunele Pătîrlagi și Valea-Muscelului, jud. Buzău, de 1140 hect., proprietatea moșnenilor din ambele comune. Face un singur corp cu sforile: Brăduleț, Plaiul-cu-Plopi și Slemnea.

Balosinul-Mare, *izvor,* în com. Cătina, căt. Motruna, jud. Buzău; ese din muntele Vîrful-Stîneĭ și dă în rîul Bîsca-Chiojduluĭ.

Balosinul-Mic, *izvor,* în com. Cătina, căt. Motruna, jud. Buzău, ese din muntele Vîrful Stîneĭ și dă în rîul Bîsca-Chiojduluĭ, puțin mai la vale de Balosinul-Mare.

Balosinul-Mic, *pădure* moșnenească, în com. Cătina, jud. Buzău, care face un corp cu sforile: Grădinile-Lungĭ, Gorunișul, Tîrla Cîrlanilor și Vîrful-Stîneĭ.

Balosinuluĭ (Valea-), *izvor,* în com. Valea-Muscelului, jud. Buzău; ese din muntele Balosinul și, după ce primește maĭ multe izvorașe, se varsă în pîrîul Valea-Muscelului, sub numele de Maloteasa; conține sulf.

Baloș (Schitul-luĭ-), *sat,* în comuna Rădeni, pl. Coșula, jud. Botoșani, în partea de V., aproape de pîr. Bahluiul, în pădure.

Numele îĭ vine de la schitul Baloș, acum desființat.

Are o populație de 24 fam. cu 70 suflete, locuitorĭ Țigani lingurarĭ, carĭ n'aŭ pămînt proprietate a lor, ci numaĭ o ședere vremelnică, ocupîndu-se parte cu lucrarea pămîntuluĭ, parte cu rotăria și lingurăria; populația variază din an în an. Se află 14 vite cornute, 11 caĭ marĭ și micĭ, 20 porcĭ. (V. Baloșul, schit).

Baloșani, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni, situat pe malul drept al pîrîuluĭ Amaradia, la 4500 m. Est de Căpreni-d.-j., de care se desparte prin o prelungire a dealuluĭ Tindărești din jud. Gorj; cu 204 sufl., 104 bărbați și 100 femeĭ. Copiiĭ din acest sat urmează la școala de băeți și la cea de fete din satul Căpreni-d.-s., com. Căpreni. Numărul școlarilor din acest sat, pe anul 1892—93, a fost de 8 băeți, iar al fetelor de 2. Cu vîrsta de școală sunt 13 băeți și 10 fete. Știu carte 9 bărbați și 1 femee. In sat este o biserică de lemn, avînd ca patron Nașterea Maicei Domnuluĭ. Ca proprietate, biserica are 8 ½ hect. pămînt rural.

Cîrciumă este una singură.

Comunicațiunea în acest căt. se face prin șoseaua comunală, care o leagă la N.-E. cu Bulzești, iar la S.-V. cu șoseaua județeană Craiova-Căpreni, trecînd pe un pod de lemn peste Amaradia.

Baloșani, *baltă,* jud. Dolj, plasa Amaradia, comuna Căpreni; se scurge pe dreapta rîuluĭ Amaradia; într'însa se găsește pește.

Baloșani, *deal,* jud. Dolj, plasa Amaradia, comuna Căpreni, pe care este situată com. Căpreni. Are o înălțime de aproape 500 m. și este acoperit cu păduri și fînețe. Se lasă din dealul Icleanul, jud. Gorj.

Baloșani, *pădure,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni.

Baloșani, *pisc,* jud. Dolj, plasa Amaradia, comuna Căpreni, pe dealul Baloșani.

Baloșeni saŭ **Dumbrava,** *secție* din satul Cîmpeni, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, com. Săcuieni.

Baloși, *deal,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; ține de teritoriul comunelor Baia-de-Aramă și Ponoarele.

Baloșii (Vîrful-), *colină,* în comuna Gura-Nișcovuluĭ, căt. Săseniĭ-Vechĭ, jud. Buzău; e acoperită cu păduri și vie. Are un puț cu apă renumită prin acele locuri.

www.dacoromanica.ro

Baloşul, *deal*, jud. Tecuciŭ, la N.-V. de satul Sălcuța; pe dînsul se află pădurea cu acelaşĭ nume.

Baloşul, *munte*, în com. Cislăul, jud. Buzăŭ, acoperit de pădurea Cislăul.

Baloşul, *pădure*, jud. Tecuciŭ, la N.-V. de satul Sălcuța, comuna Valea-Rea. Baloșul este denumirea populară a numeluĭ Balș.

Baloşul, *poiană*, în jurul schituluĭ Baloș, jud. Botoșani.

Baloşul, *schit*, acum desființat; este situat pe moșia Vlădeni, com. Rădeni, pl. Coșula, jud. Botoșani, în pădure, sub niște prăpăstiĭ în formă de terase, pe coasta de S. a dealuluĭ Holm.

A fost schit de călugărițe; astă-zĭ însă nu se găsește de cît biserica aproape de ruină; iar prin-prejur, în poiană, se văd ruinĭ de case și beciurĭ, ceea ce denotă că a fost locuințe.

Nu se poate ști anul fondăreĭ, dar s'a desființat, se zice, de vre-o 30—40 anĭ în urmă, din cauza unor întrigĭ între proprietarul moșieĭ și starița, iar catapeteasma și podoabele dinăuntru s'aŭ adus la bis. din satul Rădeni.

Balota, *stație* de drum de fier, jud. Mehedinți. (Vezĭ Palota).

Balota, *deal*, în pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți; ține de teritoriul comuneĭ Zegaia. De la acest deal șĭ-a luat numele stațiunea c. f. r. Vîrciorova-București-Palota, numite de Nemțĭ, Palota», în loc de Balota.

Balota, *moșie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, comuna Velești, satul Balota-d.-s., arendată de la 1893 98 pe 1200 leĭ anual. Pe aceste moșie sunt 3 loturĭ date la locuitorĭ și uneĭ cete de moșnenĭ.

Balota, *parohie*, formată din com. Balota și din cătt. Balota-d.-s., pendinte de comuna Velești, în jud. Dolj. In parohie sunt 328 familiĭ, cu 1332 de suflete. Are 4 bisericĭ, treĭ de zid și una de lemn, deservite de 2 preoțĭ cu 4 cîntăreți.

Balota, *pădure*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Velești, satul Balota-d.-s., în întindere de 500 de hect.; aparține statuluĭ; este amenajată. Lemnul care predomină este gîrnița. Face parte din ocolul Bucovăț, circumscripția XVII silvică.

Balota, trup de *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 100 hect., în jud. Prahova, pendinte de comunele Bătești și Pucheni, pl. Crivina, care împreună cu trupurile: Bodîrlanul (263 hect.), Văcăria (25 hect.) și Pucheni (150 hect.), formează pădurea Gura-Crivățului.

Balota, *pisc*, com. Robești, plasa Cozia, jud. Vîlcea.

Balota, *vîrf*, al culmeĭ Paringul, în jud. Vîlcea. De aci se detașează culmea Paringul de culmea Polovraci, care servește de linie despărțitoare între apele Oltețuluĭ și Cerneĭ, pînă la confluența lor.

Balota-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Balota, situat în stînga pîrîuluĭ Giamartaluiul la 6 kil. N.-V. de Murgașul și la 11 kil. N.-E. de Negoești, cu 265 bărbați și 213 femeĭ, total 478 de suflete. Locuesc în 110 case, construite parte de zid și parte din bîrne. In sat nu este școală; copiĭ urmează la școala mixtă din satul Bușteni. Numărul școlarilor este de 14 băeți. Cu vîrstă de școală sunt 45 băeți și 25 fete. Știŭ carte 8 locuitorĭ. In sat este o biserică de zid, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot paroh și de 1 cîntăreț. Ca proprietate, biserica posedă $8^1/_2$ hect. pămînt rural.

Comunicația în acest cătun se face prin șoseaua vecinală, carel pune în legătură, la N.-V. cu Balota-d.-s., iar la Sud-Est cu Gaia-d.-s.

Balota-de-Jos, *pădure*, județul Dolj, pl. Amaradia, com. Balota, satul Balota-d.-j.

Balota-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Velești, așezat în S. comuneĭ Velești, pe malul stîng al pîrîuluĭ Giamartaluiul, la 5680 metri de com. de reședință. Are 197 suflete, 95 bărbațĭ și 102 femeĭ, și 80 case maĭ toate construite din bîrne. Copiĭ din acest sat urmează la școala mixtă din satul Velești, ce este la o depărtare de 5680 metri.

Numărul școlarilor, pe anul 1892—93, s'a urcat la 16 băeți; cu vîrsta de școală sunt 26 băeți și 12 fete. Știŭ carte 20 bărbați.

In sat este o biserică de zid, fondată la 1782 de Caluda; serbează hramul Sfinților Arhangheliĭ Mihail și Gavril. Are 8 hect. proprietate, 1 cîntăreț și se servește de preotul satelor Velești și Rupturile, pl. Amaradia, com. Velești. O singură cîrciumă.

Comunicația în acest cătun se face prin șosele vecinale și comunale, carĭ îl pun în legătură, la N. cu Velești, la S.-E. cu Balota-d.-j. și la Vest cu Spineni.

Baloteasa, *sat*, în jud. Dîmbo-

www.dacoromanica.ro

viță, plasa Cobia, cătunul comuneĭ Pietroaia.

Baloteşti, *com. rur.,* pl. Znagovul, jud. Ilfov; cade spre N. de București, la distanță de 25 kil. de acest oraș, între valea Pociovalișteа și pădurea Vlădiceasca.

Se compune din satele: Baloteşti, Cacaleți, Preoțești, Popești-Petrești și Săftica, cu 891 locuitorĭ, carĭ trăesc în 206 case și 3 bordeie.

Suprafața totală a comuneĭ e de 3563 hect.

Proprietariĭ aŭ 2953 hect. și locuitoriĭ 610 hect.

Proprietariĭ aŭ în raionul comuneĭ 1590 hect. pădure și 112 hect. rezervate pentru izlaz. Locuitoriĭ cultivă tot terenul, rezervînd pentru fînețe 30 hect.

In comună sunt 5 bisericĭ, de fie-care cătun cîte una, deservite de 5 preoțĭ. Are o școală mixtă; o mașină de treerat cu aburĭ, 1 pod stătător și 4 heleștaie.

Comerciul se face de 9 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Comuna numără 185 contribuabilĭ, cu un budget de 4474 leĭ la venitурĭ și 4413 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 186 contribuabilĭ.

Dintre locuitorĭ, 206 sunt plugarĭ și 6 aŭ diferite profesiunĭ. Ocupația lor de căpetenie e agricultura și creșterea vitelor.

Arătura se face cu 107 pluguri: 95 cu boĭ și 12 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 161 care și căruțe: 139 cu boĭ și 22 cu caĭ.

Numărul vitelor e de 751 vite marĭ: 140 caĭ și epe, 370 boĭ, 173 vacĭ și viței, 18 taurĭ, 50 bivolĭ și bivolițe, și de 1658 vite micĭ: 121 capre, 154 porcĭ, 1383 oĭ.

Improprietăriți sunt 115 locuitorĭ și neîmproprietăriți 107.

In comună s'aŭ stabilit 15 străinĭ.

Baloteşti, *com. rur.,* așezata în partea de Nord a plașiĭ Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, la distanță de 15 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Topolnița, formează comuna cu cătuna Pîrlagele, avînd reședința în Baloteşti. Se mărginește: la răsărit cu comunele Bălvănești și Bobaița; la Sud și Vest cu comuna Jidoștița și la Nord cu comuna Godeanul; iar la Sud și Est cu comuna Izvorul-Bîrgeĭ. Are 135 contribuabilĭ cu 900 locuitorĭ, în 142 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este maĭ mult pietroasă, afară de Valea-Topolniței, care este fertilă. Loc. posedă: 28 pluguri, 44 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ și 96 stupĭ. Com. are 2 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 1 școală cu 1 învăț., frecuentată de 42 elevĭ și 2 eleve. Are și o cîrciumă.

Budgetul comuneĭ coprinde: la venitурĭ 2425 leĭ și la cheltuelĭ 1173 leĭ.

Vite sunt: 264 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 270 oĭ și 160 rîmătorĭ.

Prin această comună trece șoseaua vecinală Turnul-Severin-Halînga-Balta-Baia-de-Aramă.

Pe teritoriul comuneĭ Baloteşti, se află ruinele Grădețul și Martalogi.

Dealurile maĭ principale în această comună sunt: Grădețul Roșca, Cleinicul-Mare, Cleinicul-Mic, Curila, Șfîrleacul, Corneanul și Cioaca-Turculuĭ. Iar văile maĭ principale sunt: Valea-Știrbițeĭ la poala-Grădețuluĭ și Valea-Topolniței.

Baloteşti (Cacaleți), *sat,* plasa Znagov, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Baloteşti (v. a. n.). Cade spre S. de Preoteşti și are aceeași poziție topografică ca Preoteşti. Spre E. este un loc mult zmîrcos, numit Ghioca.

Are o biserică vechie, cu hramul Sfîntul Niculae, care s'a reedificat de curînd de proprietarul moșieĭ, d-nul Ioan N. Lahovari. Biserica e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. In comună este 1 heleșteŭ. Școala, mixtă, e frecuentată de 29 elevi și 4 eleve. Cu întreținerea acesteĭ școlĭ, statul și comuna chel tuesc anual 2004 leĭ. Localul e oferit gratuit de d. Lahovari.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Populația e de 408 locuitorĭ, dintre carĭ 9 străinĭ.

Intinderea satuluĭ e de 1082 hect., avînd d. Lahovari 820 hect. și loc. 262 hect. In corpul moșieĭ sunt 440 hect. pădure. Pentru izlaz se rezervă 50 hect. Locuitoriĭ cultivă tot pămîntul.

In sat sunt case marĭ boerești și un parc foarte frumos.

Baloteşti, *sat,* în com. Diocheți, plasa Șușița, jud. Putna, situat pe pîrîul Zăbrăuți. In ce privește populațiunea și cele-l-alte date statistice ale acestuĭ sat, a se vedea comuna Diocheți. Cît privește numele de Baloteşti, pe care-l poartă satul, el cată să fie fundat de un a nume Balota. Numele de Balotă ne întîmpină des în hrisoavele vechĭ din Muntenia și Moldova. Așa, la 1431, Alexandru-cel-Bun hărăzește un sat luĭ Balotă și luĭ Oancea (Uĭanitzki, «Materiaitaly dlĭa isoriĭ», pag. 34, op. Hasdeu, «Etymologicum» II, 2379—2380).

Baloteşti, *moșie* a statuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Diocheți, pl. Șușița, jud. Putna, fostă pro-

www.dacoromanica.ro

prietate a mănăstirei Mera. A fost arendată pe periodul 1876 86 cu 8910 lei anual.

Baloteşti, *pădure* mare, pusa acum în exploatare; ţine de teritoriul comunei Baloteşti, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Baloteşti (Mera-), *padure,* aparţinînd moşiei stat. Baloteşti, jud. Putna. Are o întind. de 1640 falci şi e împărţita în 11 cantoane sau trupuri: 1. Berea-Baloteşti de 1220 falci; 2. 19 pamînturi de 60 falci; 3. 5 pamînturi de 20 falci; 4. 3 pamînturi de 14 falci; 5. 2 pămînturi de 12 falci; 6. 1 pămînt de 8 falci; 7. Hlisele de la Clipiceşti de 90 falci; 8. Văleni de 150 falci; 9. Voloşcani de 33 falci; 10. Nistoreşti de 1 falce şi 11. Răcoasa de 32 falci.

Balotile, *lac,* în insula Balta, judeţul Ialomiţa, teritoriul com. Dichiseni, pl. Borcea.

Balotina, *izvor,* în jud. Prahova; udă com. Sirna, pl. Tîrgşorul şi se varsa în rîul Prahova.

Balş, *com. rur.* şi reşedinţa subprefecturei, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Mai de mult se numea Vulpeanca. Se compune din satele: Balş (1500 loc.). Gorgănaşul (200 loc.), Spineni (200 loc.) şi Mainesti (121 loc). E situata pe un teren şes, pe malul drept al Olteţuluĭ, acolo unde valea acestuĭ rîŭ capătă extensia cea mai mare, şi aproape de varsarea pîrîuluĭ Fraţia în Olteţul. E depărtata de Caracal de 32 kil. şi de Bucureşti de 210 kil. La Nord se află Dealul Chilieĭ, punct triangulat cu 188 m. înalţime d'asupra nivelului mariĭ, iar spre E. se afla Dealul-Suruluĭ, cu aceeaşĭ altitudine.

Balş este un tîrgŭşor frumos, străbătut de linia ferată şi şoseaua naţională Bucureşti-Vîrciorova; are cladiri frumoase şi comerciul este viu. Sunt 26 stabilimente comerciale. La importanţa acesteĭ comune contribue şi poziţiunca sa favorabilă în valea fertila a Olteţuluĭ.

In Balş este: reşedinţa mediculuĭ plaşiĭ, reşedinţa uneĭ companiĭ din reg. 19 de dorobanţĭ, care are cazarma sa; un biurou telegrafo poştal al cărui venit pe anul financiar 1896 97 a fost de 7418 lei 90 banĭ; un spital rural; o fabrica de spirt şi drojdiĭ de bere.

Budgetul comuneĭ pe 1886 şi 1887 a fost de 16423 leĭ la venituri şi 16044 leĭ la cheltueli.

Are o populaţie de 2021 locuitorĭ, mai toţĭ Romînĭ, din carĭ: 1025 bărbaţĭ şi 996 femeĭ; 514 capĭ de familie; 969 căsătoriţĭ şi 1047 necasatoriţĭ; 315 cu ştiinţă de carte şi 1706 fara ştiinţă de carte; şi 439 de contribuabilĭ.

Vite marĭ sunt 1127, vite micĭ 3600 şi rîmatorĭ 450.

Are o şcoala primară de fete de gradul I şi alta de băeţĭ de gradul I; cu cîte 3 profesorĭ.

Aŭ urmat şcoala 86 băeţĭ şi 24 fete, din 155 (110 băeţĭ şi 45 fete) copiĭ în stare a o urma.

In Balş sunt 3 biserici: Sf. Dumitru (1760—7268), începuta din temelie de protopopul R. Cazănescu şi terminată de Ştef. Trapezunda, vel ban al scaunuluĭ Craioveĭ; Cuvioasa Paraschiva (1824) şi Ştiĭ Voivozi (1810) cu 3 preoţi şi 6 cîntareţĭ.

In apropiere de Balş se afla şi casele de pe proprietatea Mirila a d-luĭ G. Chiţu din Craiova.

Balş, *deal,* în plasa Olteţul-Oltul d.-s., judeţul Romanaţi, între rîul Tesluiul şi Olteţul; este un deal populat şi descoperit. Dealul-Balşuluĭ este escarpat şi acoperit cu paduri în partea despre Slatina şi foarte dulce înclinat şi descoperit în partea opusă. Direcţiunea coamelor sale îl face să aiba oare care importanţă, din punctul de vedere militar, mai cu seamă cînd o armată s'ar retrage de bună-voe sau silită, catre Slatina, servind de poziţiune de post-gardă.

Dealul Balş este un deal secundar, căci nu serveşte de linie despărţitoare de afluenţĭ direcţĭ aĭ Dunăreĭ, ci el desparte apele unor afluenţĭ secundarĭ aĭ Dunăreĭ, ca Olteţul şi Tesluiul care îşĭ dau apele lor Dunareĭ prin mijlocirea Oltuluĭ.

Balş, *pădure,* jud. Tecuciu, la V. de tîrgŭşorul Iveşti; are o întindere de 30 falci; aparţine d-lui M. Balş; poarta şi numele de Livada-Balş.

Balş, *pîrîiaş,* jud. Tecuciu, în partea de E. a com. Burdusaci; curge spre V. şi se varsă în pîrîul Deleni, com. Burdusaci.

Balş, *pod,* pe apa Olteţuluĭ, în jud. Romanaţi, arendat cu 3300 leĭ pe an, aşezat lîngă com. Balş.

Balş, *schit,* în judeţul Romanaţi, lîngă satul cu aceeaşĭ numire.

Balş, staţie de dr. d. f., judeţul Romanaţi, pl. Oltul-d.-s., com. Balş, pe linia Slatina-Craiova, pusa în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Piatra-Olt (13 kil.) şi Peleşti (16,1 kil.). Inalţimea d'asupra niveluluĭ mariĭ de 122.76 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 95224 leĭ 92 bani.

Balş-Slatina, *şosea naţională,* în

www.dacoromanica.ro

jud. Romanaţi, foarte bine construită (12 m. lărgime). Porneşte din centrul oraşuluĭ Slatina cu kil. 185 (de la Bucureşti), trece cele doua braţe ale Oltuluĭ, pe 2 poduri de fier, urcă malul Oltuluĭ, lasa în dreapta cât. Găneasa, străbate sat. Corneşul, unde se întretae cu şoseaua Rîmnic-Corabia (kil. 194), trece rîul Corneşul şi urcă Dealul-Saruluĭ, pe a căruĭ coastă se află kil. 200, situat în mijlocul pădureĭ Mirila; de la kil. 201, calea începe a scoborî către Balş, trece rîul Bechetul (Burluiul); la kil. 202 unde se termină padurea, urcă un mic deal şi scoboară din noŭ; lasă în dreapta satul Mirila ca la 800 m.; aci să întretae cu şoseaua judeţeană din valea Olteţuluĭ, aproape de kil. 205; trece pe lîngă satul Teişul, traversează rîul Pengea, pe pod de lemn lung de 30 m., lasă în stînga staţia Balş ca la 600 metri şi cu kil. 209 intră în comuna Balş, trece rîul Olteţul, pe pod de lemn de 64 m.; iar la kil. 211 ese din Balş, traversează calea ferată şi urcă pe culmea dealuluĭ Balş, unde se află kil. 212; la kil. 213 trece din noŭ calea ferată, urca adevărata creasta a dealuluĭ Balş (kil. 215); iar de la kil. 219 începe a scoborî în valea Teslui, trece rîul (16 m.), şi, pe lîngă staţia Pieleşti, se îndreaptă spre Craiova.

Balşanul, *vale,* în jud. Dolj, pl. Baileşti, care trece prin satul Băileşti.

Balta, *plasă,* în jud. Braila, situată în partea de S.-E. a judeţuluĭ; se întinde pe toată partea sud-estică a platouluĭ judeţuluĭ şi pe lunca Dunăreĭ. Terenul său ocupă şi mare parte din Balta-Dunăriĭ, dintre Dunărea-Vapoarelor şi Dunărea-Vechie.

Această plasă se numeşte astfel pentru că cea maĭ mare parte din teritoriul sau este situat pe luncă şi baltă. Se mărgineşte la N. cu plasa Văden; la E. cu Dobrogea, de care se desparte prin Dunărea-Vechie; la Sud cu plasa Călmăţuiul şi jud. Ialomiţa; la Vest cu plasa Ianca şi cu plasa Călmăţuiul.

Este formată din comunele:

1. Berteşti-d.-s., cu satele: Berteşti-d.-s. şi Gura-Calmaţuiuluĭ şi tîrlele: Otmîtul, Păpurei, Cotul-Gîrleĭ, Nedeicul şi Buste.

2. Berteşti-d.-j. cu satele: Berteşti-d.-j., Gura-Gîrluţeĭ, Polizeşti şi tîrlele: Iapa şi Dinişor.

3. Bordeiul-Verde cu satele: Bordeiul-Verde, Druica, Crestezul, Mototoleşti, Spînul, Vlad şi Colţica.

4. Ciacîrul cu satul Ciacîrul.

5. Filiul cu satele: Filiul (Budişteanca), Iarba-Dulce, Liscoteanca (Cărămidari), Liscoteanca, Satnoeni şi Albuleţul.

6. Gropeni cu satul Gropeni şi tîrlele: Gingărăşoaia, Pravăţul, Delea şi Noroaele.

7. Insuraţei cu satele: Insuraţei şi Caragica.

8. Lacurezi cu satele: Lacurezi şi Padina (Fîntînelele).

9. Mihaiŭ-Bravul cu satele: Mihaiŭ-Bravul şi Cucuta.

10. Osman cu satele: Osman, Moroteşti, Movila-Vămeĭ şi Imina.

11. Pîrlita cu satul Pîrlita.

12. Stăncuţa cu satele: Stăncuţa, Stanca, Podari, Cornul-Maluluĭ şi tîrlele: Băndoiul, Maraşi, Stoineşti şi Agaua.

13. Valea-Cînepeĭ cu satul Valea-Cînepeĭ şi tîrla Coceni.

14. Vizirul cu satele: Vizirul Grozeşti, Giurgeni, Bajani, Tîmpul, Tîrlele, Ţăcaul şi Cojocari.

Această plasă are o suprafaţă de 157170 hectare, din care 140000 pentru semănaturĭ, iar restul pentru izlaz, viĭ şi grădinĭ cu zarzavat.

Pămîntul este maĭ puţin productiv ca în plăşile Vadeni, Ianca şi Călmăţuiul, din cauza că este maĭ nisipos.

Această plasă este străbătută de muchia platouluĭ de nord, ce vine din plasa Văden; şi merge spre sud, traversînd comunele: Gropeni, Ciacîrul, Vizirul şi Stăncuţa, până ce dă în lunca Cal măţuiuluĭ.

Muchia platouluĭ de sud vine din jud. Ialomiţa, mergînd spre N., trece prin satul Mihaiu-Bravul, pe la V. satelor Berteşti-d.-s. şi Berteşti-d.-j. până la catunul Podari, din comuna Stăncuţa, de unde ia direcţia spre Vest. De aci până la satul Lacul-Rezi, ia numire de Şuviţa. De la Lacul-Rezi continuă tot spre Vest trecînd prin satele: Insuraţei, Caragica, Zăvoaia, Dudescul, Scărlăteşti, Fleaşca, Jugureanul, Ulmul şi Ruşeţul.

In partea de E. se află lunca Dunăreĭ formată de cele două braţe: Dunărea-Vechie şi Dunărea-Vapoarelor. Pe această luncă se formează maĭ multe canaluri, privaluri şi iezere, dintre care cele maĭ principale sunt:

Canalurile: Manuşoaia, Vîlciul, Cremene, Paşca, Stupariţa, Lata şi Minoaia.

Privalurile: al Satului, Armineasa, Gingărăşoaia, Scheuca, Dobrişan, Băndoiul, Zatna, Varsătura, Strîmba, Veriga-Stoeneşti, Mucuroaia, etc.

Iezerele: Şerban, Lungulețul, Trufaşi, Ulmul, Peştele, Huturele, Rotundul, Pietroiul, Bustea, Noeanul, etc.

Această plasă, pe platoul de Nord, are maĭ multe lacuri, maĭ toate cu apă sărată şi avînd aceeaşĭ compoziţie ca Lacul-Sărat, de lîngă Brăila.

Apele curgatoare din plasa

www.dacoromanica.ro

sunt: Dunărea-Vapoarelor și Dunărea-Vechie, care se despart din jud. Ialomița și curg spre N., una spre V. pe lîngă satele Bertești, Stăncuța, Ciacîrul și Gropeni, iar alta, pe sub poalele munților din Dobrogea, spre E.

Comunicația în această plasă se face pe șoseaua județeană Braila-Calarași, care începe din orașul Brăila și merge până la satul Vizirul. Asemenea comunicația se mai face și pe drumuri vecinale precum: drumul Brăila-Piua-Petrei, care intră în pl. la com. Gropeni, trece prin satele Gropeni și Ciacîrul, de unde ține tot muchia platoului până la Arama, unde coboară muchia, continuînd pe lunca Dunărei, trece Călmățuiul lîngă cătunul Podari, apoi urcă platoul jud. de S. și, trecînd prin satul Mihaiu-Bravul, intră în județul Ialomița, la satul Luciul.

In această plasă sunt puține vii, iar păduri de tufă este numai una între comunele: Pîrlita, Lacul-Rezi și Bertești-d.-j., numită Viișoara. In schimb pe balta dintre Dunărea-Vapoarelor și Dunărea-Vechie, în ostroavele și pe privalurile din com.: Gropeni, Ciacîrul, Stăncuța, Bertești-d.-j. și Bertești-d.-s., sunt mai multe păduri de salcie, răchită și plop.

Pămîntul produce tot felul de cereale.

Iată recolta anului 1889—90: 351376 hectare, care au produs: grîu 21228 hectol.; secară 10327; orz 246510; porumb 65550; ovăz 33527; mei 31148; cartofi 19200; fasole 51400; linte 4400; fîn 190000 kilograme.

Industria în această plasa este puțin dezvoltată. Locuitorii din comunele de pe lîngă Dunăre fac coșuri de nuiele și rogojini de papură. In cea mai mare parte din școale s'a introdus împletitul paiului, al papurei și al nuielelor, fiind înființat în com. Vizirul un atelier pe lîngă școală, în scop ca învățătorii să capete cunoștințî în ce privește lucrul manual.

Populațiunea plășii se compune din 4380 capi de familie, saŭ 19660 locuitori, din cari 1896 știŭ carte și 17764 nu știŭ. Sunt 3022 contribuabili, 153 patentari Romîni și 16 străini. Casa de economie numără 280 librete de economie, cu 34000 lei. In plasă sunt 1990 de sătenî împroprietăriți după legea din 1878; iar 1160 sunt neîmproprietăriți.

In plasă sunt 14 biserici, cu 18 preoți, 19 paracliseri și 18 cîntăreți.

Școale sunt: 12 de băeți, cu 680 elevi; 11 școli de fete cu 2150 eleve; 3 școale mixte, cu 90 elevi și eleve.

Animale în plasă sunt: 27323 vite cornute, din cari 10900 boi, 12000 vaci, 270 tauri, 3820 viței, 12 bivoli, 9250 cai, 70 măgari, 52920 oi, 6890 rîmători și 140 de capre.

Balta, *plasă*, în jud. Dolj, numită ast-fel de la numeroasele bălți ce se gasesc de-alungul Dunării în această plasă.

Situată pe malul stîng al Dunării și pe cel drept al Jiului.

Se mărginește la N. cu plasa Jiul-d.-mj., de care se desparte prin o linie convențională, dusă din Jiŭ, până în Deznățuiul, de la E. la V. La S. se mărginește cu Dunarea, din dreptul comunei Cîrna pâna în malul drept al Jiului. La E. se mărginește cu pl. Jiul-d.-j., de care se desparte prin Jiu, din dreptul com. Padea până în Dunăre.

La V. se mărginește cu pl. Bailești, de care se desparte prin rîul Deznațuiul, de la com. Cerătul până la com. Cîrna, iar de aci este limita convențională ce taie balta Bistrețul și ajunge până în Dunăre.

Terenul acestei plăși este în general șes, afară de cîte-va dealuri micî, cu o înălțime cam de 15 m., ce formează malul drept al Jiului. Ast-fel se numără dealul Comoșteni și Dealul-Viilor. Movile sunt foarte numeroase, ridicate de oameni, parte în zilele noastre, iar cele mai multe în timpurile vechi.

Intre acestea se numără Movila-Ostri, ce e înălțată de pe timpul Romanilor; iar mai jos, pe șesul Chischilău, se găsește un șanț adînc în care se află risipituri de cărămidă antică sfărămată și potmolită de namolul Jiului; acest șanț s'a numit Cetățuia. Apoi avem Movila-Mare, Movila-Turcului, Măgura-Lupului, Movila-Văii, toate în comuna Nedeia; Măgurelele, Caravanul, Creminea, etc. în Goicea-Mică; Tîrnova, Piciorușul, Turtita, Măgura-Ostri și altele multe. (V. comunele din această pl.).

Această plasă este udată de Dunăre la S., care formează limita despărțitoare către Bulgaria; de Jiŭ la E., care o desparte de pl. Jiul-d.-j. și care formează la Zăval o cascadă de 2 m. înălțime; de Deznățuiul, care în mare parte o desparte de pl. Bailești și care se scurge pe teritoriul acestei plăși în balta Nedeia. Această baltă se scurge și ea la rîndul ei în Dunăre, precum și în Jiu. (V. Jiul și Deznățuiul). In întreaga plasă se găsesc o mulțime de bălți, între care se numără Gighera, Balta-Cîrnei, Sglavocinul, etc. In Dunăre, în fața acestei plăși, se găsesc numeroase insule, între cari se numără insula Copanița ca mai însemnată. (V. cursul fluviului Dunărea și comunele din

www.dacoromanica.ro

această plasă, situate la Dunăre).

Această plasă cuprinde 16 comune și anume: Bîrca, Bîrza, Cîrna, Comoșteni, Gîngiova, Gighera, Giurgița, Goicea-Mare, Goicea-Mică, Grecești, Horezul-Poenari, Măcești-d.-s., Măcești-d.-j., Nedeia, Valea-Stanciului și Zăvalul.

Inainte de 1892, pl. Balta cuprindea comunele Ghidecinul, Rastul, Negoiul, Catanele, Bistrețul, Plosca, Coveiul, Băilești, Afumați, Urzicuța, Siliștea-Crucei, Cioroiașul, Intorsura, Lipovul, Calopărul, Segîrcea, Cerătul, Giurgița, Bîrca, Goicea-Mare, Goicea-Mică, Cîrna, Măcești-d.-s., Măcești-d.-j., Gighera și Nedeia, toate în număr de 26, ce compuneau pl. Balta cu reședința sub-prefecturei în comuna Bîrca.

Plasa este străbătută de următoarele căi de comunicație: calea județeană Craiova-Bîrca; calea comunală Segîrcea-Gighera, Gighera-Bechet prin Zăval și Comoșteni; calea comunală Bîrca-Grecești, Bîrca-Cîrna, Goicea-Gîngiovul, Goicea-Gighera, prin Măcești-d.-j. și Nedeia; calea județeană Bîrca-Bistrețul și o mulțime de alte căi comunale ce unesc comunele acestei plăși cu cele din plășile vecine și între ele.

Reședința sub-prefecturei este în com. Măcești-d.-s.

Balta, fostă *plasă* separată, de la 1834 până la 1883, în jud. Ialomița. In 1883 s'a unit cu pl. Ialomița, formîndu-se plasa Ialomița-Balta. Cu noua reorganizare administrativă, care s'a pus în aplicare la 1892, s'a reînființat plasa Balta și prin decisiunea luată de consiliul general al județului, în ședința din 21 Iunie 1892, reședința sub-prefecturei acestei plăși s'a hotarît în satul Piua-Petrei și pl. coprinde comunele: Cegani, Bordușani, Făcăeni, Găița, Vladeni, Chioara, Piua-Petrei, Giurgeni, Luciul, Gura-Ialomiței, Hagieni, Țîndăreiu și Murgeanca.

Balta, *plasă* desființată, care coprindea partea de S.-V. a jud. Romanați; își trage numele de la imensa baltă Potelul; se compunea din 26 com. rur.; avea populație de peste 30,000 locuitori și avea ca reședință a subprefecturei com. rur. Obîrșia. Observînd pe o hartă, se vede că limita, ce separa această pl. de pl. Oltul-d.-j., e acum formată de linia ferată Corabia-Caracal. Ea s'a contopit cu pl. Oltul-d.-j., cînd subprefectura s'a mutat la Corabia pentru ambele plăși întrunite.

Cultura pămîntului în plasa Balta se face după metoadele cele mai noi, și apropierea de Dunăre și porturi favorizeaza mult agricultura și îndeamnă pe locuitori a se ocupa temeinic de ea.

Balta, *com. rur.*, așezată în centrul plaiului Cerna, jud. Mehedinți, la distanță de 40 kil. de orașul Turnul-Severin. Formează comună cu satul Sfodea, avînd și mahalalele Opriteasca, Aniteasca și Lăzărească. Este situată pe valea Topolniței, avînd o suprafață de 1650 hect. Se mărginește: la răsărit cu satul Runcșorul al comunei Dîlma, la miază-zi cu comuna Marga, la apus cu comuna Cireșul și la miază-noapte cu comunele Gornovița și Prejna; avînd peste tot 174 contrib. cu 865 loc. în 202 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntului este, pe valea Topolniței, fertilă, iar pe dealuri mijlocie. Loc. posedă: 24 pluguri, 49 care cu boi, 11 căruțe cu cai și 452 stupi. Com. are 2 bis., cu 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală cu 1 învățător, frecuentată de 36 elevi și 2 eleve. Are și 3 cîrciumi. Budgetul comunei coprinde: la ven. 1242 lei, și la chelt. 914 lei. Vite în această comună sunt: 392 vite mari cornute, 30 cai, 603 oi, 360 rîmători și 200 capre.

In comuna Balta este reședința plaiului Cerna. Prin această comună trece șoseaua vecinală Halînga-Balta-Baia-de-Aramă.

Dealurile mai principale din această comună sunt: Perișorul, Bordea și Cornetul-Bobic; iar văile mai principale sunt: Coșuștea și Balta.

Pe teritoriul acestei comune, cu ocaziunea facerei unui puț, s'a descoperit în pămînt cărbuni întocmai ca cei de la Bahna. Tot aci se află, pe Valea-Belței, un izvor cu pucioasă.

La apus de comuna Balta, în locul numit Ponorălul, se afla morminte foarte vechi, ruinele unui templu, și alte pietre ce au servit ca fundament de case.

Pe aci se văd și urmele unui drum vechiu, care duce pe vale spre Carpați. Se spune că în vechime a existat aci un sat, care era în legătură cu alte sate de peste Carpați, prin acel drum vechiu (?)

La răsărit de comuna Balta, în locul numit Criva, în mijlocul unei păduri seculare, se află morminte cu cruci de piatră.

La miază-zi de comuna Balta, în locul numit Nătămcuia, a fost hanul lui Tudor Vladimirescu, carele a avut legături de comerciu cu Nicolae Zoican, de oare-ce Tudor a stat ca vătaf de plaiu mai mulți ani în satul Balta.

www.dacoromanica.ro

Se povesteşte despre slugerul Tudor, că era un om religios, şi că pedepsea aspru pe ceĭ ce nu veneau la biserică în zile de sărbătoare. Aşa că odată, în ziua de Sf. Gheorghe, cel maĭ notabil locuitor din comuna Balta, Aniţescu, fiind-că n'a venit la biserică, după terminarea serviciuluĭ divin, din porunca slugeruluĭ Tudor, a fost adus şi băgat cu capul şi cu mîinile în jug. Această pedeapsă o aplica tuturor locuitorilor de sub administraţiunea sa, de cîte-orĭ nu-ĭ ascultau poruncile.

Balta, *cîmpie,* în com. rurală Balta, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Balta, *colină,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Filiaşi, satul Balta.

Balta, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Andrieşeni, com. Epureni, pl. Turia, jud. Iaşi.

Balta, *insulă,* în jud. Ialomiţa, situată între Dunăre şi Borcea; se întinde în plăşile Borcea şi Ialomiţa-Balta, din dreptul oraşuluĭ Călăraşi pănă în dreptul satuluĭ Piua-Petreĭ. Este cea maĭ mare insulă a Romînieĭ, avînd lungimea de 90 kil. Lăţimea cea maĭ mare este de 15 kil. între satele Feteşti şi Cernavoda din judeţul Constanţa. Insula este compusă din două părţi, despărţite prin canalul Rîul numit şi Gura-Balii, în dreptul satuluĭ Şocariciul.

Pe această insulă se află multe păduri de salcie şi plop; păşunĭ bogate, unde se nutresc zecĭ de miĭ de vite; bălţĭ pline cu stufurĭ; lacurĭ şi canalurĭ (private), carĭ daŭ marĭ cantităţĭ de peşte. Este foarte bogată în vînaturĭ: căprioare, iepurĭ, mistreţĭ, vulpĭ, lupĭ, viezurĭ, vidre, etc., şi pasărĭ ca: lebede, babiţe, (pelicanĭ), califarĭ, cocorĭ, gîşte şi raţe sălbatice, becaţe, graurĭ, etc. Stupiĭ cu albine se cultivaŭ înainte pe aicĭ în mare număr.

Pe această insulă, între satele Feteşti şi Cernavoda, este acum calea ferată, care prin podurile de pe Dunăre şi Borcea, leagă capitala ţărieĭ cu Marea-Neagră.

Balta, *lac,* în com. Grabicina, jud. Buzău; ia naştere din izvoarele ce es din Vîrful-Coci şi se varsă în izvorul Grabicineĭ.

Balta, *lac,* în hotarul comuneĭ rurale Balta, din plaiul Cerna, jud. Mehedinţi, care se maĭ numeşte şi Balta-Bălţeĭ; e format de rîul Topolniţa.

Balta, *lac,* în jud. Prahova, la N. de com. Balta-Doamneĭ, plasa Cîmpul, cu sorgintea tot în comună.

Balta, *moşie,* în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., comuna Filiaşi; aparţine baronuluĭ Elie de Glünek.

Balta, *pădure,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., comuna Filiaşi, satul Balta; este amenajată şi are 917 hectare suprafaţă. Esenţe: alun, fag, frasin şi ulm.

Balta, *pichet* de graniţă, pe marginea Dunărieĭ, în jud. Mehedinţi, numit şi pichetul Balta-Şleauluĭ.

Balta, *fost pichet* de graniţă, în plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Balta, *pîrîŭ,* în com. rur. Balta, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Balta, *pîrîŭ,* pe teritoriul comuneĭ Pădureni, plasa Şuşiţa, jud. Putna, ce se varsă în Siret.

Balta, *vale,* în com. rur. Balta, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Balta, *vale,* pe teritoriul comuneĭ Colacul, pl. Vrancea, jud. Putna, situată jos lîngă rîul Putna, între Tichirişul şi Colacul. Are un pămînt nisipos şi fertil.

Balta, *vălcea,* în jud. Ilfov. (Vezĭ Ursoaia).

Balta-Albă, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, pe pîrîul Viroaga-Bălţeĭ-Albe.

Şĭ-a luat numele de la lacul Balta-Albă, lîngă care este aşezat.

Este situată în partea de miază-zi a judeţuluĭ, la 22 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de mijloc a plăşii, la 8 kil. spre N.-V. de Gradiştea-d.-s., reşedinţa plăşiĭ. Comune invecinate sunt: Amara şi Slobozia-Galbenul la 7 kil., Cîineni şi Ghergheasa la 8 kil., Drogul la 9 kil.

Se mărgineşte la N.-V. cu Boldul, la N.-E. cu Vîlcelele, la S.-E. cu lacul Balta şi la S.-V. cu Ghergheasa.

Este o comună de cîmp; nu are dealurĭ, ci numaĭ malurile pîrîuluĭ Viroaga, şi icĭ-colea cîte-va movile risipite.

Pîrîul Viroaga o udă la miază-zi şi apus, formînd 2 micĭ iazurĭ; Sărata o udă maĭ la S.; iar Vărsătura-Bălţeĭ-Albe între ele aînîndouă; Hîrcîn trece printr'însa. Sunt în com. 31 puţurĭ (7 15 m. adîncime).

Clima comuneĭ este variabilă, vara cu căldurĭ marĭ şi iarna cu frig şi viscole aduse de Crivăţ; de alt-fel nu tocmaĭ sănătoasă din pricina mlaştinilor.

Are un singur cătun, cel de reşedinţă.

Suprafaţa comuneĭ e de 1466

www.dacoromanica.ro

hect., din carĭ 666 hect. ale locuitorilor (40 hect. vatra comuneĭ) și 800 ale proprietățeĭ private.

Populația e de 157 fam., cu 650 sufl.; după sex: 318 bărbați, 332 femeĭ; după starea civilă: 397 căsătoriți, 328 necăsătoriți, 25 văduvĭ; după cultură: 90 știŭ carte; toți sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Are o biserică cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, zidită în 1867, de Ioan Bălăcea nu, cu soția sa Angheluța și mama luĭ; are 17 pogoane și 150 leĭ venit; are 1 preot, 1 dascăl, 1 paracliser.

Are o școală mixtă, fundată în 1882, de comună, de Constantin Paloșanu, cu 1 învățător și 30 elevĭ înscrișĭ.

Calitatea pămîntuluĭ e mijlocie, fiind nisipos și mult clisos. Comuna are 1291 hect. arabile și 175 hect. imaș.

Ocupațiile locuitorilor sunt: agricultura și creșterea vitelor. Loc. au: 351 boi, 230 vacĭ, 160 caĭ, 120 epe, 1000 oĭ, 91 rîmătorĭ. Industria e începătoare; iar comerțul constă în importul de brașovenii, coloniale, spirtoase și export de cereale. Transportul se face prin gara Rîmnicul Sărat.

Sunt 5 cîrciumarĭ în comună.

Sunt drumurĭ vecinale spre Ghergheasa, spre Amara și un drum ce dă în șoseaua județeană Rîmnic-Brăila.

Comuna are 128 contribuabilĭ. Veniturile sunt: 2000 leĭ; chelt.: 1845 lei, contribuțiunile sunt în suma de 5420 lei, 60 banĭ.

Balta-Albă, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătr. de reședință al comuneĭ Gradiștea-d.-s. și tot-de-odată și reședința plășiĭ. Este așezat în partea de Nord-Vest a comuneĭ, pe malul răsăritean al Balteĭ-Albe. Are o întindere de 135 hect. și o populație de 128 familiĭ, cu 580 suflete; 120 contribuabilĭ; 70 știutorĭ de carte; toțĭ Romînĭ ortodoxĭ. Are o biserică și o școală a comuneĭ. Aci e și stabilimentul balnear. (Vezĭ Balta-Albă, *băĭ*).

Balta-Albă, *lac*, în jud. R.-Sărat, plasa Gradiștea, com. Gradiștea-d.-s., proprietate a statuluĭ, în întindere de 1000 hect., cu un venit de 27610 leĭ, producînd crap, obleți, ce se vînd și se consumă în Buzău, Ploești, Rîmnicul-Sărat și în localitate.

Dăm aci o descripțiune a Balteĭ-Albe, facută de poetul V. Alexandri în 1847, și luată din nuvela sa: «24 ore la Balta-Albă», publicată în «Romînia literară», din anul 1855:

. .

«Peste jumătate de ceas am sosit într'un sat, alcătuit din bordee acoperite cu stuh și coronate cu cuiburĭ de cocostîrcĭ. Forma bizară a acelor locuințe, prin carĭ se înalță o mulțime de cumpenĭ de fîntîni, ca niște gîturĭ de cucoare uriașe; urletul cîinilor, ce aleargă pe sub garduri, ciocănitul berzelor, carĭ își dau capul pe spate, la razele luniĭ și într'un cuvînt amestecul acela de umbră și lumină, care da lucrurilor o privire fantastică, mă făcură să mă cred în altă lume....

Cînd mă trezii însă din acea uimire plăcută, mă văzuĭ singur în mijlocul uneĭ piețe neregulate și plină de spini....

Un ceas întreg am umblat ca o nălucă printre gardurile satuluĭ, cînd sărind peste o vacă culcată în mijlocul uliții, cînd trezind vre-un cocoș adormit, care săria speriat de pe gard pe casă, cînd împiedicîndu-mă de jugul unui car lăsat în drum, cînd ferindu-mă de a pica într'o fîntînă.... Dar în zadar, nicĭ una din acele case nu avea înfățișarea de tractir și după o lungă preumblare rămăseĭ încredințat, că acea ce căutam nu se afla în Balta-Albă...

. . . . . .

Dimineață pe la 8 ceasurĭ mă treziĭ într'un vuet înfricoșat, într'o harhabae infernala de sunete de clopote, de tropot de caĭ, și răcnete de oa menĭ. Ce putea fi acel zgomot?.... Casele ardeau saŭ o bandă de sălbaticĭ dușmanĭ daseră năvală în sat?.... Jumatate speriat și buimăcit de somn, eșiĭ iute afară cu pistolul în mînă, dar în loc de cele ce gîndiam, vĕzuĭ plin de mirare vre-o treĭ-zecĭ de trăsurĭ de toată forma, briște, brașovence, carete, caleștĭ, toate înhamate de cîte patru, șase sau opt caĭ, și toate îndreptîndu-se în fuga mare către o baltă ce sticlea departe la razele soareluĭ.

Acea baltă era izvorul minunilor, de care auzisem vorbind la Brăila, cu atîta entuziasm.

Și asta nu trebue să vă mire.

Inchipuiți-vă, a doua zi o mulțime de caleștĭ europenești, pline de figurĭ europenești și de tualete tot europenești. Nu puteam crede că eram treaz, și mĕ credeam a fi față la o fantasmagorie nepricepută, fantasmagorie cu atît maĭ curioasă, că-mĭ infățișa tot soiul de contrasturĭ, precum baloane de Viena cu înhămăturĭ necunoscute pe la noĭ, pălăriĭ de Franța cu ișlice orientale, frace cu anteriurĭ, tualete pariziene cu costumurĭ străine și orientale. Maĭ adăugați la acestea pocnetele și răcnetele postașilor, mișcarea a treĭ-zecĭ trăsurĭ, ce se întreceau

www.dacoromanica.ro

pe cîmp, mulțimea cailor înhămați la dînsele, clopoțeii ce sunau la gîtul lor. . . . .

. . . . . .

Mă porniĭ în urma trăsurilor...

Pe marginea uneĭ bălți late zăriĭ de o dată un soiu de tîrg, ce nu era tîrg, un soiu de bîlciu, ce nu era bîlciu, adunatură extra-ordinară și o înșirare de corturĭ, de căsuțe de scîndurĭ, de viziuinĭ, făcute cu rogojinĭ, de brașovence, de caĭ, de boĭ, de oamenĭ, carĭ formaŭ de departe una din priveliștele cele maĭ originale de pe fața pămîntuluĭ. Lîngă o cutie de scînduri, unde bogatul trăgea ciubuc, se clătina de vînt o șatră de țoluri, în care săracul se pîrlea la soare. Aproape de aceasta se ridica o cușcă de rogojinĭ lipită de o brașoveancă, ce slujea de odaie de dormit. Maĭ încolo un car mare acoperit de un lăicer, figura ca un pat cu două rînduri, căcĭ la rîndul de sus, adică în car, stau grămădiți o femeie cu treĭ copiĭ, iar la rîndul de jos, adică sub car, găzduia barbatul împreună cu un cîine....

Inaintam ca o mașină printre acele minuni, oprindu-mă cîte o dată speriat în preajma unor trupurĭ de oamenĭ, lungite goale, pe marginea drumuluĭ, și mînjite cu glod din cap pănă în picioare; aceĭ nenorociți erau pătimași, ce într'adins se mînjeau cu glodul din baltă, ca cu alifia cea maĭ vindecătoare.

Balta era plină de scaldători și vuia de răcnete și de rîsete. Toți din toate părțile, bărbați și femeĭ, veneau de se aruncau în apă, la un loc, cu o nepăsare vrednică de timpurile cele maĭ nevinovate a lumeĭ, și cu o veselie, ce mă îndemnă și pe mine să iau o baie .

. . . . . .

Formațiunea Balteĭ-Albe este aceasta: pîraiele Hărcăul și Sărata, venind marĭ în maĭ mulți anĭ d'arîndul, au umplut dumbrava, ce se afla la răsărit de com. Balta-Albă; apele scăzînd, dumbrava a rămas, ast-fel se explică pentru ce ea pe fie-care an scade cu cîte puțin, dar scade, neavînd izvoare interne; la început era puțin sărată, dar evaporîndu se apa, sarea s'a depus în sedimente. Chiar pe maluri se poate vedea, pănă la oare-care depărtare de lac, depozite de sare, aratînd locul pănă unde se întindea. Ea nu are scurgere, de unde și numele eĭ de baltă. Un miros de ouă clocite este semnul caracteristic al acesteĭ ape; totuși nu se strică nicĭ apa, nicĭ aerul d'imprejur, din pricina mareĭ cantități de sare ce conține, care e un puternic antiseptic, precum și din necontenita primenire a aerului de d'asupra, de vînt.

Balta-Albă, în jud. R.-Sarat, o parte din lacul Balta-Albă, rezervată pentru băĭ, pe malul căruia se afla și un *stabiliment balnear*. Patimașii ce vin aci, se scalda într'însa, ba o beau chiar, după o destilare prealabilă. Ea este buna pentru boalele de piele, reumatism, rachitism, viermĭ intestinalĭ. Un litru de apa de aceasta conține: 270.0600 părți clorură de natrium, 23.0115 părțĭ sulfură de natrium, 19.0185 acid carbonic, 6.0321 clorura de magnesiu, și 5.0218 parțĭ clorura de calce.

Balta-Andreĭ-Hoancă, *baltă,* aproape de satul Roșcani, pe moșia Fîntînelele, com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 2 hect.

Balta-Arsă, *sat,* situat în pădurea moșieĭ Băiceni, spre V. de Băiceni, comuna Curtești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Numele săŭ vine de la o baltă fără apă, cu stuh și loziĭ, care a fost arsă.

Acest cătun este locuit de 16 familiĭ Țiganĭ lingurarĭ, cu 70 suflete, ocupîndu-se cu lucrarea pămîntuluĭ și cu lingurăria.

Balta-Arsă, *deal,* în partea de S.-V. a satuluĭ Băiceni, comuna Curtești, pl. Tîrgul, județul Botoșani.

Balta-Arsă, *lăcușor,* în mijlocul pădureĭ Cîrjoaea, din satul Cîrjoaea, com. Băiceni, plasa Bahluiul, jud. Iași; poartă această numire din cauză, că acolo ar fi ars un număr de arborĭ; iar pe locul ars, strîngîndu-se apă, s'a format lăcușorul.

Balta-Arsă, în jud. Dorohoiu. (Vezĭ Humeni, *pîrîŭ,* com. Dimăcheni, pl. Coșula).

Balta-Bair, *deal,* jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag; este maĭ mult o prelungire sud-estică a dealuluĭ Choium-Baba; se întinde spre miază-zi, avînd o direcție generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea răsăriteană a plășiĭ și cea de miază-zi a comuneĭ; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Valea-Nucilor, se leagă cu dealul de la miază-zi numit Bairac; din poalele sale sudice izvorește pîrîul Cialiu-Chioi, afluent al pîrîuluĭ Mil-Vel-Alciac; ajunge pănă la o înălțime de 280 m.; e punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea; pe la poalele sale orientale și pe malurile pîrîului Valea-Nucilor, merge drumul vecinal Babadag-Canlî-Bugeac; este acoperit în totalitate numaĭ cu pădurĭ.

www.dacoromanica.ro

Balta-Bădălanului, *moşie* a statului, foastă pendinte de Mitropolia Moldoveĭ, aflătoare lîngă Galaţi, în partea sud-estică, şi aparţinînd comuneĭ Şiviţa, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ. Această moşie are baltă de pescuire şi pămînt cultivabil. E arendată cu 52000 leĭ pe an.

Balta-Bisericeĭ, *şes* în judeţul Fălciu, în partea de S.-E. a comuneĭ Răşeşti, pl. Podoleni. In vechime se aflau aicĭ cîte-va case şi o biserică, carĭ formaŭ un mic sătişor numit Răşeşti.

Urmele bisericeĭ se constată prin locul cimitiruluĭ, unde se văd şi astă-zi mormintele şi pietrele de pe ele.

Balta-Brateşul, *moşie* a statului, foasta pendinte de Mitropolia Moldoveĭ, în com. Şiviţa, plasa Prutul, jud. Covurluiu, formată din 1500 hect. baltă cu peşte şi stuf, 3375 hect. arabile şi 314½ hectare pădure; arenda: 96000 leĭ pe an.

Balta-Cailor, *baltă*, în judeţul Fălciŭ, pe şesul Jijieĭ, comuna Isaia, pl. Podoleni, formata din vărsarea Jijieĭ.

Balta-Ciocanuluĭ, *baltă*, în partea de E. a comuneĭ Popăuţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, pe moşia statului. Are izvor propriŭ.

Balta-Ciungului, *baltă*, în com. rurală Gogoşul, plasa Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Cîmpuluĭ, *baltă*, în jud. Dorohoiu, formată din vărsarea Siretuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Zamostia, plasa Coşula.

Balta-Cojocaruluĭ, *baltă*, situată pe şesul Siretuluĭ, moşia Fîntînelele, com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoşani; are o suprafaţă de 2 hect.

Balta-Cotuluĭ, *iaz*, pl. Bistriţa d.-j., jud. Bacău, de pe teritoriul com. Răcăciuni.

Balta-cu-Arinĭ, *lac* mocirlos, în suprafaţă de 10—15 prăjinĭ, pe Dealul-Rotărieĭ, din com. Valea-Gloduluĭ, jud. Suceava.

Balta-cu-Frasinul, *mahala*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi; ţine de teritoriul comuneĭ Strehaia.

Balta-cu-Peşte, *mlaştină*, în partea de S. a moşieĭ Căzărmăreşti, comuna Cucoreni, plasa Tîrgul, jud. Botoşani, formată din izvoare.

Balta-cu-Peşte, *baltă*, judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, lîngă care se varsa Valea-Lungă, pe st. Gilortuluĭ.

Balta-cu-Sălciile, *balta*, judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziştea.

Balta-cu-Stuf, *lac*, în com. Tăbăreşti, jud. Buzău; se formează din izvoare, ce vin de prin comuna Ţinteşti şi se scurge în lacul Bentul.

Balta-cu-Stuf, *lac*, în com. Luciul, jud. Buzăŭ, divizat în Balta-Mare şi Balta-Mică; îşi ia naştere de la Cotul-Ţiganuluĭ, din comuna Tabăreşti; adesea seacă vara.

Balta-cu-Ştiucă, *baltă*, la S.-E. de com. Dăbuleni, plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Balta-din-Mijloc, este una din ramificaţiunile laculuĭ Sinoe. Ramificaţiunea meridională, în formă de gîrlă, lungă de 8 kil., largă de 15 m., în jud. Constanţa, plasa Constanţa, com. Cara-Harman, are în cursu-ĭ două micĭ insule şi străbate nisipul Cara-Harman.

Balta-din-Sat, *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Bechetul, formată din ploi.

Balta-Doamneĭ, *com. rur.*, în jud. Prahova, plasa Cîmpul. Anul înfiinţăreĭ nu se cunoaşte; se ştie însă pozitiv, că s'a format din oameni veniţĭ aci de la munte.

Este situată pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, avînd la N. lacul numit Balta; se află la 27 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 11 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Se compune din 3 cătune: Balta-Doamneĭ, Lacul-Turculuĭ şi Curcubeul, avînd o populaţiune de 1273 locuitorĭ, din carĭ 645 bărbaţĭ şi 628 femeĭ, în care intră şi 12 familiĭ Ţiganĭ, carĭ se ocupa cu cărămidaria şi vioara. Capĭ de familie sunt 273, contribuabilĭ 241, case de locuit 262 şi bordee 2.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în cătunul Lacul-Turculuĭ, fondată la anul 1871 şi a doua în Balta-Doamneĭ, cu următoarea inscripţie: Acest sfînt şi Dumnezeesc locaş, prin îndemnul şi ajutorul tutulor locuitorilor comuneĭ, s'a început din temelie la anul 1883, Iulie 1, în zilele Prea S. Mitropolit Primat al Romînieĭ Calinic şi ale Majestaţeĭ Sale Regeluĭ Carol I, Regineĭ Elizabeta, proprietar al Domeniuluĭ Coroaneĭ Gherghiţa, care prin d. Administrator Ioan Kalinderu a ajutat mult la lucrarea acestuĭ sfînt locaş, precum asemenea şi cu ajutorul d-luĭ I. Macedon, arendaşul moşieĭ Gherghiţa, şi s'a terminat în anul 1888, Martie 10, în zi-

www.dacoromanica.ro

lele Prea S. S. Mitropolitului Iosif Primatul Romînieĭ, de Arhitect Calistrat monacul din mănăstirea Caldarușani și de subsemnatul zugrav Costache Popescu din Mizil .

Aceste biserici sunt deservite de doi preoți.

Locuitoriĭ acestei comune se ocupă mai mult cu agricultura și puțin cu olaria. Ei desfac produsul muncei agricole la Ploești, iar olăria la Slobozia și București.

Locuitorii s'au împroprietărit dupa legea rurala din 1864, pe moșia statului, cînd li s'a dat 560 hect. pămînt. Ei au 152 caĭ, 481 vaci, 2236 oĭ, 5 bivoli, 27 capre, 143 porci.

Carte a început să se învețe aci de la anul 1862. Administrația Domenielor Coroaneĭ, din ordinul M. S. Regelui, a construit aci un local propriu pentru școală, care s'a frecuentat, în anul 1892—1893, de 43 copiĭ, din numarul de 151 copiĭ, 87 băeți și 64 fete, în vîrstă de școala. Cu întreținerea școalei, statul cheltuește anual 1080 leĭ. Știu carte 104 barbați și 6 femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 613 hect. Aci nu se fabrică nicĭ vin, nicĭ țuica. Gîndacii de mătase se cultivă în mica cantitate. Stupi cu albine sunt vr'o 65.

Pămîntul e prielnic la toată cultura. Dintre pomiĭ roditori sunt: 32 meriĭ, 13 peri, 248 duzi, 19 cireși, 62 nucĭ, 347 prunĭ.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Bugetul comuneĭ se urcă la suma de 4000 leĭ anual.

O șosea îĭ înlesnește comunicația cu comunele Gorgota și Țiganești.

E străbătută de rîul Ialomița la S., și de rîul Prahova la N. Tot în partea de Nord e lacul numit Balta.

Se mărginește la N. cu rîul Prahova; la sud cu județul Ilfov, de care se desparte prin rîul Ialomița; la E. cu comuna Gherghița și la V. cu comuna Potigraful.

Balta-Doamneĭ, *sat*, în jud. Prahova, care face parte din com. rur. cu același nume, pl. Cîmpul. Numele său se crede a veni de la lacul cu același nume, ce se găsește aci și de la doamna Stanca, soția luĭ Mihaiŭ-Bravul, fostă proprietara a acestei moșii.

Balta-Doamneĭ, *baltă*, numită și Balta Prisăciĭ, în județul Suceava, cu o suprafață de 4 prăjinĭ și destul de adînca, pe coasta dealuluĭ Peter, și în care, se zice, că s'ar fi înecat o Doamnă urmărita de Turcĭ sau Tatari.

Balta-Dracilor, *baltă*, din com. Storești, plasa Coșula, județul Botoșani, așezata în padure, și numita ast-fel, se zice, din cauză ca oamenii nu se pot apropia de dînsa ca să'și adape vitele, fiindu-ĭ malurile foarte mocirloase.

Balta-Draculuĭ, *balta*, în jud. Dorohoiu, în pădurea Hudești, comuna Hudești-Mari, pl. Prutul-d.-s.

Balta-fără-Fund, *baltă*, plasa Tazlaul d.-j., jud. Bacau, bogată în peștĭ, situată în comuna Gropile.

Balta-Fieruluĭ, *vale*, în comuna Săscioara, plasa Mijlocul, județul Vîlcea.

Balta-Ganeĭ, *pădure*, numită după o baltă ce este în mijlocul eĭ; se află pe dealul Piscul-Ganeĭ, din satul Frumușcle, com. Păușești, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Balta-Judeluĭ, *baltă*, în județul Romanați, aproape de schitul Hotărani, plasa Ocolul, unde aŭ fost cărămidariile Romanilor, și unde s'a găsit chiar cuptoarele lor.

Balta-Lată, *baltă*, în jud. Dorohoiu, formată din pîrîul Siliștea, pe teritoriul comunei Tureatca, plasa Berhomete; mai primește și pîrîul Pietrosul; se scurge în Molnița.

Balta-Lată, *baltă*, formată din varsarea rîului Jijia, între satele Luceni-Băcăloaieĭ și Luceni-Sturzoaieĭ, din com. Stînca, pl. Braniștea, jud. Iași.

Balta-Lucăĭ, *baltă*, pe moșia și com. Fîntînelele, pl. Sirctul, județul Botoșani.

Balta-luĭ-Asanache, *suburbie*, în Focșani, despărțirea IV, numită ast-fel de la o baltă mică, cu aceiași numire.

Balta-luĭ-Căciulan, *balta*, în com. rur. Burila-Mică, pl. Bahnița, jud. Mehedinți.

Balta-luĭ-Dincă, *baltă*, pe moșia și com. Fîntînelele, pl. Siretul, județul Botoșani; are 1 hectar suprafață.

Balta-luĭ-Dohatcu, *balta*, în județul Dorohoiŭ, în suprafață de un hectar, formată din varsarea Prutuluĭ, lîngă Rădăuți, plasa Prutul-d.-j.

Balta-luĭ-Feliuță, *baltă*, pe moșia și com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani; are 1 hect. întindere.

www.dacoromanica.ro

Balta-luĭ-Haim, *baltă*, în jud. Dorohoiŭ, satul Ivăncăuți, com. Rădăuți, pl. Prutul-d.-j.

Balta-luĭ-Minciună, *iaz*, în valea cu acelaşĭ nume, pe moşia tîrgului Hîrlăŭ, jud. Botoşani.

Balta-luĭ-Minciună, *vale*, pe moşia Hîrlaul, în partea de Est a com. Hîrlăul, jud. Botoşani.

Balta-luĭ-Pică, *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d. j., com. Bechetul, ce se formează din revărsările rîuluĭ Jiul.

Balta-luĭ-Şoarec, *baltă*, în jud. Dorohoiu, la Vest de satul Mileanca, com. cu asemenea numire.

Balta-Lungă, numele unuĭ *sat*, ce a existat maĭ înainte de a se forma com. Crîngeni, judeţul Teleorman.

După ce s'a desfiinţat, satul şi locuitoriĭ s'au risipit, parte din eĭ au trecut la com. Beciul din jud. Olt, parte au format noul sat Crîngeni.

Balta-Lungă, *baltă*, pl. Tazlaul-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul com. Gropile.

Balta-Lungă, *baltă*, pe şesul Siretuluĭ, formată din debordarea apelor, pe moşia şi com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoşani; cu o supraf. de 13 hect.

Balta-Maicilor, *baltă* mare, la N. jud. Ilfov. Se întinde între E. pădureĭ Radu-Vodă şi V. pădureĭ Ţigăneşti. Are o formă lungăreaţă şerpuită, cu un cap la S. şi altul la N. şi se varsă în rîul Ialomiţa la S. de căt. Lupăria-Sărăcinească, pl. Znagovul.

Se maĭ numeşte lacul Ţigăneşti. Pe malul drept al lacului este mănăstirea şi satul Bălteni; iar spre Nord mănăstirea Ţigăneşti. Are 3 izvoare principale: unul la N. de Ciocanari, altul între Periş şi Ciocănari şi altul spre E. de Periş.

Balta-Mare, *baltă*, formată din debordarea apelor Siretuluĭ, jud. Botoşani, pe moşia şi com. Fîntînelele, pl. Siretul; are o suprafaţă de 17 hect.; e bogată în peşte.

Balta-Mare, *baltă*, formată din revarsările Prutuluĭ pe moşia şi com. Ostopceni, pl. Ştefaneşti, jud. Botoşani; are mult peşte.

Balta-Mare, *baltă*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, cu o suprafaţa de 15 hect.; are peşte.

Balta-Mare, *baltă*, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Măceşul-d.-j., cu o suprafaţă de 70 pog.; comunică în partea de E. cu balta Nedeiul, prin gîrla Craioviţa şi se întinde spre Vest în moşia Cîrna, sub numele de Balta-Cîrneĭ.

Balta-Mare, *baltă*, în jud. Dorohoiu, pe moşia Suharăul, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s.

Balta-Mare, *baltă*, în judeţul Fălciu. (V. Simineşti, şes, com. Vetrişoaia, pl. Prutul).

Balta-Mare, *baltă*, în jud. Iaşi; se întinde de la N., pe şesul Prutuluĭ, spre S., prin comuna Hermeziul, pe lîngă satele Probota şi Cîrniceni, din pl. Turia şi continuă pe şesul Jijieĭ, pană aproape de rîul Jijiia.

Balta-Mare, *baltă*, în com. rur. Burila-Mică, plasa Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Mare, *baltă*, care ocupă o suprafaţă de peste 18 hect., în com. rur. Gogoşi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Mare, *băltoacă*, spre Est de satul Lunca, din com. Păscani, jud. Suceava, avînd o suprafaţa de 298 m. p.

Balta-Mare, *baltă*, în com. Balteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Balta-Mare, *gîrlă*, ce serveşte de comunicaţie laculuĭ Sinoe cu Marea-Neagră, în jud. Constanţa, partea de răsărit a plăşii Constanţa şi a comuneĭ Cara-Harman; are 9 kil. lungime; e largă de 15 m.; se deschide în mare împreună cu Balta-din-Mĭj loc, cu care se uneşte, la locul numit Gura-Buazuluĭ, 6 kil. spre S.-E. de satul Cara-Harman.

Balta-Marichiĭ, *balta*, în com. rur. Gogoşi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Medeanuluĭ, *şes*, în jud. Fălciu; se întinde spre N. de satul şi comuna Răşeşti, plasa Podoleni; pe acest şes se află o baltă.

Balta-Mică, *baltă*, jud. Dorohoiu, pe moşia Suharăul, comuna cu asemenea numire, pl. Prutul-d.-s.

Balta-Mică, *baltă*, în com. rur. Gogoşi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Neagră, *sat*, face parte din com. rur. Micşuneşti Greci (v. a. n.), pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Este situat spre V. de Micşuneşti-Marĭ, pe ţărmul drept al rîului Ialomiţa şi la E. de pădurea cu acelaşĭ nume.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 95 hect., cu o populaţie de

www.dacoromanica.ro

129 loc., Romîni, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Tot terenul aparţine loc.

Vite marĭ sunt 98 şi vite micĭ 114.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Balta-Neagră, *baltă*, în judeţul Ilfov, plasa Mostiştea, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Balta-Neagră, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 75 hect., pendinte de com. Micşuneşti-Greci, pl. Mostiştea, jud. Ilfov.

Balta-Neagră, *ţarină*, pe şesul stîng al Siretuluĭ, în com. Dolhasca, judeţul Suceava, despre care se spune, că maĭ nainte forma o mlaştină mare, în care s'ar fi înecat atîţia Turcĭ, în cît locul a crescut, s'a scurs şi a devenit cultivabil.

Balta-Niculuĭ, *baltă*, în jud. Falciu, pe şesul dintre Pruteţ şi Prut, la Gîrla-Vladicăi, lîngă satul Broscoşeşti, com. Stănileşti, plasa Prutul.

Balta-Nouă, *lac*, pe moşia Cosmeşti, com. Şoldăneşti, jud. Suceava, în suprafaţa de 75 prăjinĭ.

Balta-Nouă, *lac*, în suprafaţa de 4 prăjinĭ, pe şesul Siretului, în com. Stolniceni-Prajescu, jud. Suceava.

Balta-Nouă, *mlaştină*, acoperită de stuf şi rogoz, în com. Lespezile, jud. Suceava.

Balta-Nouă, *moşie* nelocuită, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Cîrligi.

Balta-Oarbeĭ, *baltă*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi; ţine de teritoriul com. rur. Strehaia.

Balta-Odăeĭ, *baltă*, în jud. Dorohoiu, la V. de satul Mileanca, plasa Başeul, formată de pîrîul Goleanca.

Balta-Oltul-de-Jos, *plasă*, în partea de S. a jud. Romanaţi; se numeşte ast-fel, pentru că e formată din desfiinţatele plăşĭ: Balta şi Oltul-d.-j. Vechia plasă Balta, se numise aşa, de la multele bălţĭ ce coprindea, între care maĭ mare e Potelul; avea reşedinţa subprefecturel la Obîrşia. Plasa Oltu-d.-j., era aşa numită, pentru că era situată lîngă cursul cel maĭ de jos al Oltului, în jud. Romanaţi avea subprefectura la Izlaz.

Din jud. Romanaţi, ce are forma unuĭ paralelogram, împărţit în treĭ plăşĭ, prin 2 liniĭ paralele la bază (Dunărea), pl. Balta-Oltul-d.-j. ocupă porţiunea de lîngă Dunare în partea de jos a Oltului.

Această plasa are la răsărit un hotar natural, rîul Oltul, care o desparte de jud. Teleorman; în partea S. e despărţită de Bulgaria, prin fl. Dunărea; la V. se învecineşte cu pl. Jiul-d.-j. (Dolj); la N. cu pl. Ocolul (Romanaţi), avînd în aceste din urmă 2 părţi hotare artificiale determinate prin împărţirea administrativă a comunelor.

Aproape de gara Vlădila se tae al 44° grad de latitudine boreală, cu al 22 grad de longit. orientală. Plasa Balta-Oltu-d.-j. este cea maĭ mare din jud. Romanaţi, maĭ mare chiar de cît cele 2 luate împreună. Are o lăţime de 22 kil. socotită pe linia ferată şi o lungime de aproape 54 kil. socotită pe şoseaua ce merge din Dăbulenĭ pănă la Izlaz, prin satele de pe marginea Dunărieĭ.

Suprafaţa sa este de 170,849 hect., din 333,660 cît are întreg judeţul, şi face parte din regiunea şesuluĭ. Inclinarea terenuluĭ, spre Dunăre, e maĭ mică ca în regiunea dealurilor, abia este superioară unuĭ metru pe kil.; aşa Caracal e departe de Corabia de 42 kil. şi diferenţa de nivel s'a constatat a fi numaĭ de 52 — 55 m., ast-fel s'a determinat, cu toată exactitatea posibilă, că înclinarea generală a soluluĭ în această regiune nu este maĭ mare de 1m.03 pe kil.

Ca altitudine observăm, că cele maĭ înalte puncte nu ating cifra 140 m. d'asupra niveluluĭ mărieĭ, dar nici nu se scoboară maĭ jos de 20 m. Gura Oltuluĭ are 19 m. d'asupra nivelului mării, Izlaz 57, Seliştioara 53 m., Corabia 83 m., Ascuţita-cu-Colţ de la Grojdibodul 60 m., Măgura-cu-Viţă de la Amărăşti 125 m. şi Măgura-Panciĭ de la Marotinul-de-jos 138 m.

Teritoriul acesteĭ plăşĭ se póte împărţi natural în 3 regiunĭ: a Dunăriĭ, a Oltuluĭ, şi colţul dunelor sau al nisipurilor, la N.-V. cu o făşie de sate în mijloc. Dealurile sunt rarĭ şi micĭ, în cît şesul domină în toată plasa cu micĭ ondulaţiunĭ de teren.

Măgurele şi movilele sunt numeroase şi staŭ înşirate paralel şi de-alungul ţărmuluĭ septentrional al Dunărei, în grupe de 3, 4, 5, pănă la 16. Ele aŭ servit fie ca puncte de observaţie, fie ca morminte oamenilor de demult saŭ din epoca romană, căcĭ ele aparţin tutulor popoarelor, care aŭ locuit pe pămîntul Dacieĭ, începînd chiar din epoca de piatră.

In plasa Balta-Oltul-d.-j. sunt bălţile Glodul şi Vultoarea la S. de Dăbuleni, imensa baltă Potelul, care e înconjurată de 7 comune, şi care, pe o insulă din mijloc, maĭ are o baltă, Plomîni. Potelul comunică cu Dunărea

www.dacoromanica.ro

prin gîrla Celeiul, care se termină la Izlaz.

Insule, mai principale sunt, începînd din spre Dolj: Domnița Bălașa, Păpădia-Mare, Păpădia-Mică, Ibra, Potelul, Dragovei, Ciulnița, Chichinetele, Corabia, Prundul-lui-Ahmed, Barda-Plopii, Calnovățul, Renea, Izlaz, Chichinetele, etc.

Terenul quaternar constitue solul întregei plăși. La Corabia are o grosime de 10 m. și materialul scos din 4 cariere servă la întreținerea șoselelor din apropiere. Terenurile quaternare se continuă prin Vădastra, Vădastrița, Obîrșia, Bucinișul, Amărăști, etc. Se mai disting cîmpiile întinse de nisip, cu dealuri și coline, formate din nisipul adus de Jiu și transportat de vînturi pănă la Celariul, Soreni și Grojdibodul.

Clima e plăcută, aerul sănătos, iar vînturile aceleași ca ale întregei părți dunărene din țară.

Plasa Balta-Oltul-d.-j. e formată din 40 de comune rurale și anume: Amărăști-d.-s., Amărăști-d.-j., Apele-Vii, Brastavățul, Bucinișul, Celariul, Celeiul, Cilieni, Crușovul, Dăbuleni, Dobrești, Gîrcovul, Ghizdăvești, Giuvarăști, Grădinile, Grojdibodul, Gura-Padinei, Hotarul, Ianca, Izliceni, Izlazul, Jieni (Colul), Marotinul-d.-j., Marotinul-d.-s., Moldoveni, Obîrșia, Orlea, Poetul, Potlogeni, Rotunda, Rusănești-d.-j., Seliștioara, Joreni, Studina, Tia-mare, Urzica, Vădastra, Vădăstrița, Vișina și Zvorsca, avînd ca reședință a subprefecturei com. urb. Corabia, port la Dunăre și stațiune de cale ferată.

Are o populație de 62,505 loc., ceea ce vine cîte 5 1/2 pog. de fie-care loc. Din aceștia sunt 31,908 bărbați și 30,597 femei; după religiune sunt 62,502 ortodoxi și 3 catolici; după naționalitate 61,459 Romîni, 25 Greci, 12 Bulgari, 5 Sîrbi, 2 Germani, 1 Austro-Ungar și 1 Turc; are 12,000 familii și 11,639 de contribuabili. In 1888 au fost 3191 născuți (1545 bărb. și 1646 fem.), 3239 morți (2080 bărb. și 1159 fem.) și 1332 de căsătoriți.

Case de locuit sunt 1757 și bordee în pămînt sunt 11,148; sunt 297 cîrciumi și alte stabilimente comerciale, 282 cazane de făcut rachiu, 6 mori cu aburi, 2 cu cai și 69 pe apă.

Bisericește se administrează de protoiereul din Caracal. Are 55 biserici cu 77 preoți, 81 cîntăreți și 16 paracliseri. Are 37 de școale: 25 de băeți, 2 de fete și 10 mixte, cu 44 învățători, unde au urmat 1255 elevi (1158 băeți și 97 fete); iar în Corabia se află o școală urbană de fete cu 2 institutoare.

Afară de juriile comunale, cari judecă pricini mai mici, este în această plasă și o judecătorie de ocol la Corabia, pendinte de tribunalul din Caracal. Mai înainte de a se contopi cele două plăși, era o judecătorie la Izlaz și alta la Obîrșia.

In Corabia se află și spitalul de plasă, cu un medic, un subchirurg și 4 infirmieri, cu 10 paturi; aci e reședința medicului de ocol și a unei moașe; are și o farmacie.

Este un singur biurou telegrafo-poștal, la Corabia, afară de ale căilor ferate, de unde se expediază poșta rurală, de 3 ori pe săptămînă; în comunele rurale, primarii împart corespondența după destinație.

In această plasă sunt 51 de proprietari mari și 14,840 proprietari mici.

In ceea ce privește calitatea pămîntului, avem: 94131 hect. pămînt arabil; 10781 hect. izlaz de pășune; 3916 hect. livezi de fîn; 267 hect. livezi de pruni; 200 hect. grădinării; 5563 hect. cu vii; 4041 hect. păduri, și 43 heleștae și bălți pe o suprafață de 5367 hect.

Vite mari sunt: 7496 cai, 8069 epe, 400 armăsari, 15843 boi, 14.859 vaci, 288 tauri, 1586 bivoli, 1624 bivolițe, 50 catîri, 164 asini, 97.561 oi, 251 capre, 33.913 rîmători.

Cu comerciul se ocupă numai străinii și în special cu comerciul de cereale, Grecii stabiliți în Corabia și Caracal. La Corabia se desface mulțimea productelor. Foarte puține comune de apus transportă cerealele și la Bechet, de unde sunt pornite la Brăila și Galați.

Bîlciuri la: Dăbuleni, Izbiceni, Crușovul, Studina, etc.

Plasa e străbătută de la N. la S. de o cale ferata și de o șosea. Linia ferată se termină la debarcaderul portului Corabia și are 2 stațiuni: Corabia și Vișina; intră în aceasta plasă de la com. Studina și are 26 kilom.

O șosea, venind din Bechet, trece prin Dăbuleni, se continuă prin toate satele de lîngă balta Potelul, trece prin Corabia și Izlaz și duce la T.-Magurele; alta pleacă din Izlaz și sue prin comunele de pe lîngă Olt pănă la Stoenești.

Afară de aceste șosele și de aceea, care trece prin Rede, Dobroteşti și merge la Bechet, o mulțime de alte drumuri naturale înlesnesc transporturile.

Dunărea, hotarul de S. al plășii, fiind și al țării, este păzit de dorobanți, în următoarele pichete de graniță: Blana, Silvestrul, Amărăști, Broasca, Mîrcioica, Despărțirea, Culmița, Grădiștea, Dragovei, Orlea, Celeiul,

www.dacoromanica.ro

al portului Corabia, Seliștioara, Gîrcovul, Plopii, Seliștea, Verdea, Izlaz și Gîrla.

Balta-Plopului, județul Buzău. (Vezi Plopului (Balta-), sau Cucuteni Pîrscoveni).

Balta-Popii, *baltă*, pe moșia și comuna Fîntînelele, plasa Siretul, jud. Botoșani; are întindere de 1 hectar.

Balta-Popii, *baltă*, formată din vărsarea Jijiei, în satul Icușeni, com. Stînca, pl. Braniștea, județul Iași.

Balta-Popii, *lac*, în suprafață de 100 prăjini, în satul Mitești, comuna Miroslăvești, județul Suceava.

Balta-Popii, *lac*, adesea sec, pe șesul Siretului, teritoriul com. Stolniceni, jud. Suceava.

Balta-Popii, *mlaștină*, în suprafață de o falce, pe șesul Siretului, moșia Cosmești, comuna Stolniceni, jud. Suceava.

Balta-Popii, *schele*, pe Bistrița, în comuna Madeiul, județul Suceava.

Balta-Porcului, *sat*, în județul Suceava, numit în partea sudică La-Ruși, iar în cea nordică Bălteni. Și mai nainte se numea Valea-Porcului, (v. docum., din 1663, în «Uricar.» de T. Codr., vol. X, p. 158). E aflător pe moșia și în com. Siliștea, pl. Șomuzul. Își trage numele de la o baltă existentă în partea numita Balteni, care altă-dată se zice, că era scăldătoarea mistreților. Așezat pe albia pîrîului cu același nume, numără 17 case, populate cu 17 capi de familie, sau 57 suflete, din carî 32 bărbați și 25 femei. Are 7 contribuabili. Vatra satului ocupă suprafața de 6 fălci și 40 prăjini. (Despre moșie vezi Siliștea). Improprietăriți după legea din 1864 sunt: 2 fruntași și 8 mijlocași, stăpînind 23 fălci și 45 prăjini. Biserica și școala din Știrbăț servește și acestui sat.

Drumuri principale sunt: la Știrbăț 2000 metri și la Budăi tot 2000 metri.

Se spune, că acest sat ar fi fost format de niște calici din Galiția, veniți pe timpul unei foamete.

Unii dintre oameni știu și acum încă leșește și rusește.

Balta-Porcului, *baltă*, plasa Trotușul, jud. Bacau, comuna Hîrja, formata de apele, ce se adună la poalele munteluî Paltiniș.

Balta-Porcului, *pîrîiaș*, plasa Trotuș, jud. Bacău, com. Hîrja, care izvorește din balta cu același nume și se varsa în Pîrîul-Dobruluî.

Balta-Porcului, *pîrîu* mic, afluent al Sucevei, în județul Suceava.

Balta-Prisăcii, v. Balta Doamnei, jud. Suceava.

Balta-Paiului, *baltă*, în județul Dorohoiu, pe moșia Vîrful Cîmpului, plasa Berhometele, formata din varsarea Siretului.

Balta-Rateî, *cătun*, în comuna Făurei, plasa Șușița, jud. Putna, situat pe gîrla din partea dreaptă a Putnei, chiar în locul unde se varsă în Putna. De la Balta-Rateî, Putna se cotește, părăsindu-și cursul spre răsărit, apucînd spre S. pănă la Răstoaca, unde se unește cu Milcovul. Cătunul are o populație de 342 suflete, carî locuesc în 76 case. Are o biserică filială, cu hramul Adormirea. Școala nu se află în sat. Copii în vîrstă de a o frecuenta, sunt 18, din carî unii urmează cursurile școalei din Făurei, situată la o depărtare de 6 kil. de sat.

Balta-Rateî, mic *lac*, de 20 prăjini, în pădurea Lupăria, din comuna Valea-Gloduluî, jud. Suceava, unde se găsesc multe rațe sălbatice.

Balta-Rateî, *loc mlăștinos*, județul Tecuciu, în raionul com. Cosmești, pl. Nicorești, în jos de podul Cosmești.

Balta-Rateî, *pîrîu*, județul Dolj, plasa Jiul-d.-s., comuna Țînțăreni; ese din coasta dealuluî Florești, curge de la E.-V. pe teritoriul comuneî Florești, apoî patrunde pe moșia Țînțareni și, în dreptul satului Picu, se varsă pe malul stîng al rîuluî Jiul. Are pește. Lungimea acestuî pîrîu este de 8 kil.

Balta-Rădăcineî, *baltă*, în jud. Fălciu, pe șesul dintre Pruteț și Prut, la Gîrla-Vlădicai, lîngă satul Broscășești, com. Stanilești, plasa Prutul.

Balta-Rădăcineî, *baltă*, în jud. Fălciu, în partea de N. a Dealuluî-Roșu, în șesul Jijiei, com. Bazga, plasa Podoleni.

Balta-Rece, *lac*, în com. rurală Cernaia, plasa Motrul d. j., jud. Mehedinți.

Balta-Rogojina, *loc șes*, județul Dolj, pl. Amaradia, com. Negoești, pe care se întinde comuna Negoești.

www.dacoromanica.ro

Balta-Roșie, *baltă*, în jud. Dorohoiu, pe șesul Prutuluĭ, în depărtare de 1 kil. de la marginea pădureĭ, pe teritoriul satuluĭ Horbova, com. Mamornița, plasa Herța.

Balta-Rujeĭ, *mocirlă*, în pădurea comuneĭ Tătărușĭ, județul Suceava.

Balta-Rusuluĭ, *baltă*, în județul Fălciu, între Pruteț și Prut, în partea de Vest a satuluĭ Condrea, comuna Lunca-Banuluĭ, plasa Prutul.

Balta-Stejaruluĭ, *șes*, în județul Fălciu, în partea de Vest a com. Sălăgeni, plasa Podoleni, lîngă rîul Jijiea; cu o suprafață de 15 hectare.

Balta-Teiuluĭ, *baltă*, plasa Bistrița-d.-j., jud. Bacău, la marginea pădureĭ Fîntîna-Bodiĭ, din com. Răcăciuni.

Balta-Țiganuluĭ, *baltă*, pe moșia și com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Balta-Turculuĭ, *baltă*, în partea de Nord a comuneĭ Costinești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Balta-Turculuĭ, (Movila-de-la-), *movilă*, în partea de N. a satuluĭ Dolina, com. Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Balta-Ursuluĭ, *deal*, plasa Bistrița-d.-s., jud. Bacău, comuna Mărgineni-Munteni.

Balta-Verde, *com. rur.*, în jud. Dolj, plasa Ocolul, așezată pe malul stîng al Jiuluĭ, la o depărtare de 5 kil. de Craiova.

Se învecinește la Est cu comuna Preajba; la Vest cu comunele Cernelele și Bucovățul, de care se desparte prin Jiŭ; la N. cu orașul Craiova și la S. cu comuna Podari. Limita de N. începe de lîngă casele consululuĭ nemțesc, merge drept spre V., trece Valea-Feteĭ, sue dealul Popoveni, trece pe lîngă bariera Bechetuluĭ, de aci merge spre N.-V., peste balta Geanoglu și se îndreptează spre V. pînă la bariera Bucovățuluĭ. Limita de S. începe din punctul numit Zalhanaua-luĭ-Sterie, pe malul stîng al Jiuluĭ, merge spre S.-E., pînă la cătunul Mofleni; de aci se îndreptează drept spre E. pînă la cătunul Popoveni, de aci o ia spre S.-E. pînă la podul de fier Jitianu, al căieĭ ferate Craiova-Calafat, iar de aci spre E. trece pe lîngă cătunul Balta-Verde pînă la punctul Cornetul unde se termină. Limita de E. începe din punctul caselor consululuĭ nemțesc, merge drept spre E. în plaiul viilor, la măgura de la Beucea, de aci se îndreptează spre Sud, pînă în Valea-cu-Corniĭ; ia în lungul săŭ această vale, drept spre V. și după 400 metri se îndreptează spre S., trece Valea-Buduroaielor, de la Nordul satuluĭ Preajba; de aci se îndreptează spre V. pe drumul Făcăilor, cotește spre stînga, trecînd calea județiană Craiova-Bechet, iar de aci țintește spre capătul de E. al linieĭ de Sud în punctul numit Cornetul. Limita de V. începe din bariera Bucovățuluĭ, merge drept spre S., pînă la lunca Moflenilor; de aci o ia spre S.-V. și dă drept în Jiŭ, în punctul numit Zalhanaua-luĭ-Sterie, capătul de Vest al linieĭ de Sud.

Terenul comuneĭ este șes și băltos, din care cauză și com. s'a numit Balta. In mare parte însă, comuna este acoperită cu nisipurĭ.

Comuna este udată: 1. de rîul Jiul, care atinge teritoriul acesteĭ comune din punctul numit Zalhanaua-luĭ-Sterie, trece pe lîngă cătunele Mofleni, Popoveni, Braniștea și Balta-Verde, pînă în punctul numit Cornetul; 2. de pîrîul Cîrcea, ce izvorește din dealul Cîrcea, merge spre S.-V. și se împreună cu pîrîul Făcăilor, pe care se află două morĭ numite Făcăĭ, merge drept spre S. și se varsă în lacul Bîzdîna, care la rîndul săŭ se scurge în Jiŭ; 3. de pîrîul Șerca, care-șĭ are izvorul în bălțile Gcanoglu de lîngă orașul Craiova; de la V. merge spre E. prin Nordul cătunuluĭ Popoveni și se varsă în Balta-Mănăstireĭ-Jitia; 4. de pîrîul Popoveni, care pleacă din Balta-Popiĭ, trece prin Vestul cătunuluĭ Popoveni și dă în Jiŭ.

Peste Jiŭ se află podul numit Bucovățul, în marginea cătunuluĭ Mofleni; tot peste Jiŭ, podul de fier numit Jitianul, în partea de S. a cătunuluĭ Braniștea. Intre cătunul Mofleni și Craiova se află un pod peste pîrîul Șerca; tot pe Șerca se află unul între Craiova și cătunul Braniștea și unul între căt. Popoveni și Craiova. Peste pîrîul Făcăĭ se află un pod în dreptul Morilor.

In comună se găsesc următoarele lacurĭ: Bîzdîna la E. de căt. Balta-Verde; are scurgere în Jiŭ. Balta-Mănăstireĭ-Jitia, împrejurul mănăstireĭ Jitia și a cătunuluĭ Braniștea, se varsă în Jiŭ, la Estul cătunuluĭ Balta-Verde. Balta-Popiĭ, la Nord de căt. Popoveni, se scurge în Jiŭ pe la Vestul cătunuluĭ Popoveni. Balta-de-la-Fîntîna-Hanuluĭ-Chintesculuĭ, se scurge în pîrîul Șerca. Balta-Braniștea, ce înconjură căt. Braniștea. Această baltă conține puțină apă, cîte-va ochiurĭ și pe întinderea sa crește papură și trestie. Lățimea sa

www.dacoromanica.ro

este de 100 metri, iar lungimea, care are forma unuĭ arc de cerc, este de 2 kil. aproximativ.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1864. Se compune azi din 4 cătune: Balta-Verde, Braniştea, Popoveni şi Mofleni. Catunul de reşedinţă este Braniştea. Altă-dată a avut reşedinţa în cät. Balta-Verde, până la anul 1891, cînd, construindu-se un local noŭ pentru primăria din Braniştea, s'au mutat autorităţile, unde se află astă-zĭ. Faţă de cät. de reşedinţă, ast-fel sunt situate celel-alte treĭ: cät. Popoveni este spre N.-E. de cät. de reşedinţă, cät. Balta-Verde spre S.-E. şi cat. Mofleni la V.

Pe la anul 1876, com. Balta Verde era unită cu com. Podari, avînd reşedinţa în Podari.

In com. Balta-Verde se găsesc două mănăstirĭ: 1. în cat. Mofleni, numită Bocovăţul Vechiu, reparată de stat la anul 1873; în serviciul mănăstireĭ se află 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. 2. Mănăstirea Jitia, în Braniştea, fondată la anul 1572 de către Constantin Basarab; a fost reedificată la anul 1651 şi reparată la 1853 de către călugărĭ. In jurul mănăstireĭ Jitia se văd ruinele chilielor ce aparţineau mănăstireĭ. In mănăstire se găsesc inscripţiĭ, dar care nu aŭ putut fi descifrate bine de către locuitorĭ. In serviciul mănăstireĭ sunt 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi un paracliser. Lîngă mănăstirea Jitia, cät. Braniştea, se văd două movile de pămînt, în care, după spusa bătrînilor, se găsesc osemintele multor soldaţĭ Ruşĭ.

In comună se află o singură biserică, în cät. Popoveni, fondată la anul 1854 de obştia locuitorilor şi reedificată de comună la anul 1892; are 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comuna este străbătută de un drum vechiu, numit Drumul-Săreĭ, care plecînd din jud. Vîlcea, de la Ocna, atinge teritoriul acesteĭ comune în punctul Casele-Consululuĭ-Nemţesc; de aci merge spre S., trece prin partea de N.-V. a cătunuluĭ Balta-Verde, şi apoĭ merge ca la 200 metri spre V., unde dă în şoseaua judeţeană Craiova-Calafat, în dreptul poduluĭ de fier.

In cătunul Braniştea se află o şcoală mixtă, la care urmează şcolariĭ din toată comuna; ea funcţionează din anul 1849 şi e întreţinută de stat şi comună. Şcoala are o ţarină de $8^1/_2$ hect. Localul în zidărie e în bună stare; are un singur învăţător.

Totalul populaţiuneĭ din comună este 1263 sufl., ast-fel împărţite: Balta-Verde 320 suflete, Braniştea 202, Popoveni 403 şi Mofleni 338.

După legea rurală din 1864 sunt 162 locuitorĭ înpămînteniţĭ. După legea din 1879 sunt 9 însuraţeĭ împroprietăriţĭ. Populaţiunea creste în medie de 6% pe fie-care catun. Boalele ce bîntuesc maĭ mult comuna sunt: frigurile, scarlatina şi anghina. Portul locuitorilor este naţional. Femeile poartă vara şorţurĭ-fuste, pe cap cîrpe albe de bumbac, iar iarna fuste de lînă groase, scurteicĭ, etc. Bărbaţii poartă cămaşĭ lungĭ, haine de dimie albă şi cojoace frumos brodate.

In toata comuna se găsesc 285 case şi 16 bordee.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriu comunal este de 1850 hect. sau 3700 pogoane, din care: pămînt arabil 780 hect., fineaţă 550 hect., izlaz 300 hect., lac şi teren sterp 55 hect., pădure 165 hect.

In comună se află două moşiĭ: moşia numită Balta-Verde, ce azĭ aparţine statuluĭ, iar înainte aparţinea mănăstireĭ Jitia; moşia locuitorilor împroprietăriţĭ, la un loc cu a diferiţilor proprietarĭ din oraşul Craiova; împreună daŭ un venit de 44450 leĭ.

Deosebit, moşia Balta-Verde dă un venit de 14400 leĭ. Alăturĭ de cät. Mofleni, de ambele părţĭ ale şoseleĭ judeţene Craiova-Bucovăţ, se află lunca statuluĭ numită Mofleni, cu o întindere de 65 hect. In cătunele Balta-Verde şi Braniştea se află zăvoaele cu aceleaşĭ numirĭ, ce aparţin locuitorilor, avînd o suprafaţă de 100 hect. In cät. Popoveni se află un zăvoiu de cîteva hect., ce aparţine statuluĭ. Pădurile sunt compuse din stejar, cer, arţar, frasin, corn; predomină stejarul.

Viile, în întindere de 100 hect., aparţin locuitorilor şi se găsesc pe moşia statuluĭ Balta-Verde şi în Podari; produc vin roş de calitate inferioară.

Locuitorĭĭ acesteĭ comune se ocupă mult cu agricultura. Plugurile şi uneltele de muncă vechĭ au fost înlocuite prin cele perfecţionate. Atît pe moşia statuluĭ cît şi pe proprietatea locuitorilor se seamănă: grîu, porumb, orz, cînepă şi ovăz.

Comuna Balta-Verde este una din comunele, în care industria este maĭ dezvoltată, maĭ ales că este aşezată în apropiere de oraşul Craiova.

Ast-fel, în comună, în satul Mofleni, se află o mică fabrică de cărămidărie. Un om lucrează până la 600 bucăţĭ pe zi şi le vinde cu 35—45 leĭ miea de cărămidă arsă. Maĭ în toată comuna se găsesc cazane de aramă, pentru fabricarea rachiuluĭ de prune.

Lîngă cătunul Braniştea, la marginea Jiuluĭ, se află o mică fabrică de cleĭ, în care se scoate

www.dacoromanica.ro

cleiul din cărnurile luate de pe pieĭ de vite.

In cătunul Mofleni, alăturĭ cu podul Bucovățuluĭ, se află o lăptărie model, care dă brînză albă, caşcaval şi unt de bună calitate.

Pe moşia statuluĭ Balta-Verde sunt două morĭ de apă, pe pîrîul Făcăĭ, la conacul moşieĭ.

In comuna Balta-Verde sunt 9 meseriaşĭ, din carĭ 2 croitorĭ de haine, în cătunul Balta-Verde; 2 croitorĭ şi 1 cizmar în Braniştea; 2 croitorĭ în Popoveni; un croitor şi un cizmar în Mofleni.

In comună se găsesc 19 comercianţĭ, dintre carĭ 2 cîrciumarĭ în Balta-Verde; 5 cîrciumarĭ şi 2 băcanĭ la cele 5 cîrciumĭ şi cele două băcăniĭ din cătunul Braniştea; un cîrciumar în cătunul Popoveni; iar în Mofleni 8 cîrciumarĭ, la cele 8 cîrciumĭ ce se găsesc în acest din urmă cătun.

Locuitoriĭ îşĭ desfac productele ce constă din grîŭ, orz, ovăz, meiŭ, lapte dulce, iaurt şi unt în mare cantitate, în oraşul Craiova. Eĭ importă cele necesariĭ pentru consumaţia zilnică şi îmbrăcăminte.

Linia ferată Craiova-Calafat trece între cătunele Braniştea şi Balta-Verde. Şoseaua judeţeană Craiova-Calafat, lungă, pe teritoriul comuneĭ Balta-Verde, de 4 kil., trece printre cătunele zise maĭ sus. Calea judeţeană Craiova-Bucovăţ, lungă în comună de 4 kil., trece prin cătunul Mofleni. Drumul comunal Popoveni-Craiova, căile vecinale Popoveni-Braniştea şi Braniştea-Balta-Verde, precum şi Mofleni-Braniştea, ce unesc cătunul de reşedinţă cu cătunele vecine, trece prin comună.

Miliţienĭ în comună sunt 127, rezerviştĭ 24.

Venitul comuneĭ pe 1893—94 a fost de 5488 leĭ, 21 banĭ şi cheltuelile de 5268 leĭ.

Balta-Verde, *com. rur.*, în plasa Blahniţa, jud. Mehedinţi, la distanţă de 40 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe cîmpie, formează comună singură, avînd 155 contribuabilĭ, cu 820 loc. în 181 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este de mijloc. Loc. posedă: 18 pluguri, 38 care cu boĭ şi 9 căruţe cu caĭ. Are o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; în comună e o cîrciumă. Budgetul comuneĭ coprinde: la venitur 2340 leĭ şi la cheltuelĭ 988 leĭ. Numărul vitelor în comună e de 238 vite marĭ cornute, 27 caĭ, 206 oĭ şi 200 rîmătorĭ.

O şosea comunală o leagă cu comunele Jiana şi Flămînda, unde se împreună cu şoseaua, ce vine de la Gruia şi merge la Turnul-Severin. In această comună se află o cîmpie frumoasă, ce se întinde şi pe teritoriul comunelor vecine, şi care poartă numele de Cîmpia-Deciuluĭ.

Are o şcoală mixtă.

Balta-Verde, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, este situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 5 kil. de Craiova, e situat în S.-Estul comuneĭ Balta-Verde. Are 130 suflete, 148 bărbaţĭ şi 172 femeĭ. Locuesc în 73 case şi 13 bordee; dintre carĭ, 43 sunt de zid şi 30 de paiante. Copiiĭ din acest sat, urmează la şcoala mixtă din satul Braniştea, ce este la o depărtare de 1500 m. Numărul şcolarilor pe 1892—93 se urcă la 12 băeţi şi 5 fete. Cu vîrstă de şcoală sunt 48 băeţĭ şi 6 fete. Ştiu carte 47 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Intre satul Balta-Verde şi satul Braniştea, este mănăstirea Jitianul.

Prin partea de N.-V. a satuluĭ Balta-Verde, trece Drumul-Săreĭ care de aci maĭ merge cu vre-o 200 m. spre V. unde dă în şoseaua judeţeană Craiova-Calafat, la podul de fier. In acest sat sunt 2 cîrciumĭ.

Balta-Verde, *baltă*, în jud. Dolj, situata în partea de E. a comuneĭ Balta-Verde, pl. Ocolul.

Balta-Verde, *baltă*, în comuna rurală Balta-Verde, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Balta-Verde, *izlaz*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta Verde, satul Balta-Verde, în întindere de 500 hectare.

Balta-Verde, *luncă* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta Verde, satul Balta-Verde, pe moşia statuluĭ. Are întindere de 65 hect., şi se găseşte alăturĭ de satul Mofleni, com. Balta Verde, de ambele parţĭ ale şoseleĭ judeţene Craiova-Bucovăţ.

Balta-Verde, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, plasa Ocolul, comuna Balta-Verde, satul Balta-Verde, arendată de la 1893 98 cu 12400 leĭ an. Inainte aparţinea mănăstireĭ Jitia. Pe pîrîul Făcaĭ, de pe această moşie, sunt 2 morĭ de apă.

Balta-Verde, *zăvoiŭ*, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Balta Verde, satul Balta-Verde; aparţine locuitorilor.

Balta-Vie, *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni; cu o suprafaţă de 2 hect. şi cu adîncime de 2 m.

www.dacoromanica.ro

Baltacul, *gîrliță*, în jud. Prahova; izvorește din com. Filipești-de-Padure, pl. Filipești; trece prin fînețe, curge spre S. și se varsă în gîrla Roșioara.

Baltacul, *rîu*, începe din rîul Păltinașul; udă moșiile: Pueni, Prundul, din jud. Ilfov, și se varsă în rîul Poduluĭ-Zisu; avînd o direcțiune dela N.-E. și o lungime de 4 kil.

Baltagul, *deal*, se întinde în partea de Nord a satului Delești din com. Pietrești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu.

Baltinuluĭ (Gruiul-). (Vezĭ Gruiul Baltinului, jud. Neamțu).

Balțatul, *moșie*, a Statului, în com. Hanul-Conachi, pl. Siretul, jud. Covurluiu; arendă 19.112 leĭ pe an.

Balțaţi, *pîrîŭ*, curge pe teritoriul comunei Știoborănii, pl. Crasna, jud. Vasluiu, pe sub poalele dealului Lieștii și se varsă în pîrîul Crasna.

Balțoĭ, *vale*, în com. Milostea, pl. Olteț-ul-d.-s., jud. Vîlcea.

Balul, *pîrîŭ*, în jud. Gorj, la N. comuneĭ Novaci; izvorește din muntele Balul, Austro-Ungaria, și se varsă în Lotru.

Balușești, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălușești, izvorește de la Est de satul Mesteacănul; curge de la nord-est spre sud-vest; trece prin satul Bălușești și la vest de satul Iucșeștiĭ-d.-j.; se varsă în pîr. Ciolacul, pe dreapta.

Banatul-Olteniei. După pacea de la Passarovitz, la anul 1718, dintre Austria și Turcia, aceasta din urmă cedă celeĭ d'întîiu Banatul-Olteniei sau Valachia-Mică, adică toată țara d'adreptul Oltuluĭ (coprinzînd cele cincĭ județe: Mehedinți, Gorj, Vîlcea, Romanați și Dolj), Domn al țăreĭ fiind Ioan Mavrocordat, fratele lui Nicolae Mavrocordat, Domnul Moldovei. La anul 1739, la încheierea păciĭ de la Belgrad, între aceleași două puterĭ, Oltenia fu retrocedată Turcieĭ și reîncorporată cu Țara-Romînească; ast-fel statu Oltenia, sub sceptrul Habsburgilor, un timp de 21 de anĭ. Astă-zi încă se mai vorbește în Valachia-Mică, despre Nemții cu coada. Asupra acesteĭ epoce, s'aŭ publicat în timpul din urmă, o sumă de documente de mare interes, culese de Hurmuzachi și editate de Academia Romînă.

Banca, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, pe pîrîul Recea. Are 629 locuitorĭ, din carĭ 65 știu carte; 150 case. Formează com. Banca cu catunele Ghermănești și Fedești. In toată comuna sunt 1499 loc., din carĭ: 81 știu carte; 256 contrib.; 355 case. Se cultivă vie, pe o suprafață de 44 hect. Comerciul se face de 17 persoane, din carĭ 11 Romîni, 6 Evreĭ, în 17 stabilimente. Are o școala primara de băeți, o stație de drum de fer și un oficiŭ postal, sucursală a celuĭ din Zorleni. Sunt în com. 3 bisericĭ. Venit. comuneĭ sunt în suma de 10,298 leĭ, 54 banĭ.

Banca, *stație* de dr. d. f., jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Banca, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulație la 13 Noemvrie 1886. Se află între stațiile Zorleni 9.2 kil. și Roșiești 11.2 kil. Inaltimea d'asupra nivelului mărĭ 69,97m.

Venitul acesteĭ stațiĭ, pe anul 1896, a fost de 39.864 leĭ 60 banĭ.

Banca, *fîntînă*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Dămianul, pe lîngă care trece hotarul de N. către comuna Căciulătești, pl. Jiul-d.-j.

Bancea, *pădure*, pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul com. Faraoani.

Bancea, *vale*, pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacău, pe teritoriul com. Faraoani.

Bancila, *localitate*, în jud. Prahova, com. Margineni d.-j., pl. Filipești.

Banciuluĭ (Valea-), *vale*, în pl. Cîmpul, jud. Ialomița, teritoriul com. Ștefănești, desparte jud. Ialomița de jud. Ilfov.

Bancoghiciul, *deal*, în jud. Fălciu, în partea de Vest a com. Vutcani, plasa Mijlocul.

Bancul, *lac* mic, în jud. Brăila, la $1^1/_2$ kil. spre N.-V. de satul Vădeni; comunică spre V. cu viroagele Siretelul.

Banculuĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Brăila, la 4 kil. spre Est de satul Mihaiu-Bravul, pe lunca Dunărĭi.

Bandea, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în jud. Muscel. S'a arendat pe periodul 1885-95 cu 520 leĭ anual.

Bandrabura, *loc cu izvoare*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, de unde obîrșește pîrîul Blidariul, din com. Mărăști.

Baniĭ (Muchia-cu-), *muchie*, în com. Cislăul, căt. Bărăști, jud.

www.dacoromanica.ro

Buzău, continuație din muntele Gîlma. Se zice, că aci ar fi fost îngropată o mare comoară, dar nu se știe cine a găsit-o.

Baniţa, *ĭezer mic*, în jud. Brăila, între pîrîul Gîrluța și ĭezerul Gîrla-Mare din comuna Berteștiĭ-d.-s.

Baniţa, *numire*, dată uneĭ părțĭ, ca de 40 hect. din pădurea statuluĭ Găvănești-Cotul-Ciorii, de pe moșia Găvănești-Priviți, jud. Buzău.

Baniţă (Movila-luĭ-), *movilă*, în com. Padina, jud. Buzău, numită ast-fel după un mocan, Niță Baniță, ce-șĭ avea tîrla aci.

Baniul, *cătun*, al comuneĭ Calapărul d.-s., în județul Gorj, în partea despre N.-E. a comuneĭ și la o departare cam de 5 kil., este situat în Valea-Racilor și are o suprafață de 65 hect., din care 4 hect. pădure și 36 hect. cultură, fînețe și pășune, proprietate a D-lor C. Saidac și I. Scafeș; 18 hect. cultură, cu 2 hect. vie și 5 hect. pruni sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 14 familiĭ, cu 56 suflete, din carĭ 12 contribuabilĭ, ocupîndu-se cu munca cîmpuluĭ și creșterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 4 pluguri, 7 care cu boĭ, 6 stupi, 39 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 59 oĭ și 9 rîmătorĭ.

Pe marginea despre V. a acestuĭ cătun curge pîrîul Jilțul-Mic.

Cătunul e traversat de șoseaua comunală, ce vine despre N. și care îl leagă în acea parte cu cătunul Baniul al comuneĭ Raci; la S.-V. îl leagă cu comuna sa Calaparul.

In acest cătun sunt 2 puțurĭ și 1 fîntînă.

Baniul, *cătun* al comuneĭ Raci, din pl. Jiul, jud. Gorj, situat în partea despre S. și la 2 kil. departe de comună. Numirea, se zice, îĭ vine de la un vechiu Ban, ce ar fi locuit în acea localitate. Este situat în Valea-Racilor și are o suprafață de 25 hect., din carĭ, 4 hect. padure, 7 hect. loc de cultura, fînețe și pășune, proprietate a d-luĭ Leoveanu; 12 hect. arabile și 2 hect. pruni sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 30 fam. cu 200 sufl., din carĭ 25 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 4 pluguri, 6 care cu boĭ, 2 stupĭ, 28 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 38 oĭ și 27 rîmătorĭ.

Cătunul e străbătut de șoseaua comunala, ce vine despre N. din com. Raci și se îndreaptă spre S., legîndu-l cu cătunul Baniul-d.-j., ce aparține comuneĭ Calapărul-d.-s.

Pe marginea despre V. a acestuĭ cătun curge pîrîul Jilțul-Mic, pe care se găsește un făcău cu 1 alergător.

In cătun se află 1 biserica, făcută de locuitorĭ, la anul 1820; cu un preot și 2 cîntărețĭ.

In cătun se mai gasește 2 puțurĭ și 1 fîntînă.

Banov, *cătun*, pendinte de comuna Cătunul, plasa Neajlovul, jud. Vlașca. I s'a dat numele dupa proprietarul moșieĭ, Polcovnicul Banov, care din ostirea ruseasca a trecut în serviciul ostiriĭ romînești, sub administrația generaluluĭ Kisseleff.

Banoviceni, *mahala*, în partea de răsărit a orașuluĭ T.-Severin, formată din locuitoriĭ satuluĭ Banovița, stramutați în Severin.

Banoviţa, fost *sat*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, astă-zĭ desființat. Nu există de cît biserica de zid, la care merg locuitoriĭ din satele Dudași și Banoviceni din Severin, fiind în apropiere de dînsa, și ca foștĭ locuitorĭ aĭ satuluĭ Banovița. Aci se pretinde a fi fost locuința Banilor Severinuluĭ. Se pretinde iarăși, că Banoveți sau Banovițeni nu puteau să fie de cît oamenii de încredere aĭ Banilor, cărora le a fost dăruită moșia; eĭ au luat numele de Banoveți, adica oamenĭ aĭ Banilor.

Bantaşa, vezĭ Ghida, *deal*, în jud. Roman.

Banul, vezĭ Căcarazeni, *sat*, în jud. Iași.

Banul, *insula*, în Dunare, cu 36 hect. pădure; depinde de com. Celeiul, jud. Romanați.

Banul, *loc de izvoare*, pl. Trotușul, jud. Bacău, pe teritoriul comuneĭ Mănăstirea-Cașinul, de unde își are obîrșia pîrîiașul Calasaul-Mic.

Banul, *loc izolat* pe Berheciu, jud. Tecuciu, în raionul comuneĭ Gohorul, unde a fost iazul și moara numite a Banuluĭ.

Banul, *mànăstire* de călugărĭ, în orașul Buzău, jud. Buzău, fondată în 1571, de vornicul Andronic, care a înzestrat-o cu mai multe moșiĭ. In anul 1722, jupîneasa Adriana, văduva vorniculuĭ Șerban Cantacuzino, o rezidi, însă maĭ 'nainte de a o termina, se remărită cu marele postelnic Ioan Stamos, care, pentru cauza fanariotică, în frontispiciul ce-l pune bisericeĭ, dă uitărei pe primul fondator și în înțelegere cu Nicolae Mavrocordat, Domnul țăreĭ, printr'un hrisov din 1722, o închină mă

www.dacoromanica.ro

mănăstireĭ Dușca, de la Tricale, eparhia Larisa. Cu această ocaziune, biserica, pe lîngă prima eĭ donațiune, pe lîngă darurile făcute de Mihaiŭ-Viteazul și de alțĭ Domnĭ, a mai primit o parte din averea bisericeĭ Broșteni, precum și maĭ multe moșiĭ dăruite din nou, în cît ajunse a fi una din cele maĭ avute ale țareĭ. După secularizare a devenit biserică de mir, și în 1884 a fost restaurată de Ministerul Cultelor.

Inscripțiunea după frontispiciu este aceasta:

«Sfînta și Dumnezeiasca biserica aceasta, al căruia hram Buna-Vestire a Nascatoareĭ de D-zeu se prăznuește, ne tiindu-se de cine s'a zidit întîiŭ și fărimîndu-se, D-eĭ Adriana, care a fost jupăneasa luĭ Ștefan Cantacuzino vornic, după moartea D-luĭ, îndemnîndu-se din Dumnezeiască rîvnă, a zidit-o din temelie și a înfrumusețat-o cu zugrăveală pe dinăuntru în zilele raposatului Domn Ioan Constantin Voevod; după aceea, din voia luĭ D-zeu, casătorindu-se cu Dl. Ion Stamos, mare postelnic, cu D-luĭ d'impreună, cu tîmplă, cu odăjdiĭ și cu alte odoare o aŭ împ d bit, cu chiliĭ primprejur o aŭ întemeiat și cu alte dobitoace și venitur o au înzestrat, ajutorind-o cu hrisoave și cu milĭ domnești, acum în zilele prea înalțatuluĭ și prea înțeleptuluĭ Domn Ioan Nicolae Alexandru Voevod și o aŭ închinat la Sf. mănăstire, ce se numește Dușca. unde se prăznuește Blagovestemiile, spre vecinica pomenire a D-lor și a părinților, fiind cursul anilor de la Christos: 1722; iar de la Adam: 7230».

Dipticul: «Pomelnicul fericiților ctitorĭ ai Sf. Mănăstiri Banul din orașul Buzau, făcuta întîiŭ de Andronic vistierul, fiind cursul anilor de la Adam: 7079, iar de la Christos: 1571».

«Domni: Mircea, Alexandru, Michael, Alexandru, Gabriel, Radu, Alexandru, Leon, Mateiu, Nicolae, Michaiŭ, Constantin, Grigore, Mateiŭ, Constantin, Michael, Alexandru și Constantin.

«Arhiereĭ: Ștefan și Efrem.

«Ctitori: Andronic, Adriana, Șerban, Udriste, Mușea, Calotă, Mile, etc.

«Aceste numirĭ ctitorești le am adunat, ce am putut gasi prin hrisoavele și zapisele de cumpăratorĭ și daniĭ, ce are Sf. Manastire, ,i am scris aicĭ din porunca Sf. sale părinteluĭ chiar Iacob Egumenul ca în vecĭ să pomenească. Anul 1832».

«P. S. La acest pomelnic s'a avut în vedere și cel vechiu al mănăstireĭ».

Dintre obiectele sacre, aflate în această biserică cu oare-care importanță istorică, vom menționa:

a) O icoană foarte vechie și de o frumoasă pictură, reprezentînd pe Maica Domnuluĭ, căreia i se dă și puterea de a face minunĭ. Elena Doamna, soția luĭ Constantin Brîncoveanu, fugind în Buzăŭ, puse să o îmbrace cu argint, în anul 1697; în anul 1819 vel stolnicul Alexandru Văcărescu a poleit-o cu aur. Icoana are această inscripție:

«Această sfîntă icoana s'a ferecat de Ilina luĭ Constantin Ni olae V evod Basarab, egumen Paisie, la 7205, iar acum s'a prefăcut și poleit de D-lui vel Stolnicul Alexandru Vacarescu ... egumen Iosif archimandrit... Christos 1819».

b) O evanghelie dăruită de Adriana, în 1716 și ferecată cu aur, cu inscripția:

«Aceasta sfînta evanghelie e făcuta de roaba luĭ Dumnezeu Adriana, jupîneasa luĭ Șerban C ustantin v rnicul. 1716 .

Numirea Banu ce se da acesteĭ biserici e inexplicabilă, de oare-ce nici unul din ctitoriĭ eĭ n'a fost ban. Dintr'un hrisov al luĭ Mihaiu-Viteazul din 1594, prin care da voe calugărilor acestei manăstirĭ să facă o moară pe apa Buzăuluĭ, rezultă, ca pe atuncĭ era cunoscută sub numele de Buna-Vestire. Intr'un hrisov al luĭ Alexandru Iliaș din 7137 (1629), se numește biserica luĭ Andronie Vistierul cu hramul Blagoveștenieĭ. Numirea dar de Banu e de maĭ tîrziu.

Șincaĭ în a sa cronică scrie:

«In anul 1546, C da Vornicul orînduind sa se puie hotare: la Braila, la Giurgiu, la Turnu, pe care le luase Turciĭ de la Țara-Romînească, în comisiunea de delimitare a luat parte și un mare ban; din care cauză hotarele acestor locurĭ se numesc ale Banuluĭ».

Biserica Banul, posedînd cîteva proprietățĭ cu acest nume, precum: Odaia-Banuluĭ, Movila-Banuluĭ, etc., de la proprietățĭ e probabil, că a trecut numele și la biserică. Totuși într'un hrisov al luĭ Constantin Brîncoveanu, din anul 1710, dat moșnenilor Moceștĭ, se vorbește de Enache, Banul de la Moceștĭ și într'altul de Vodă Banul (?) de la Buzăŭ. Poate că acest Vodă Banul să fi dat numele și bisericeĭ.

Banul, sfoară de *moșie,* jud. Tecuciŭ, în raionul comuneĭ Gohor, fosta proprietate unuĭ boer, Banul; merge din apa Berheciuluĭ pănă în muchia dealuluĭ Gohor-Ireasca. In partea de V., pe Berheciŭ, a fost un iaz cu moară; astă-zĭ nu se văd de cît oare-care urme; locul poartă însă numele de iazul și moara Banuluĭ.

Banul, *numire* prescurtată, dată cătr. Șimileasca-Banului, saŭ Cărămidăria, din com. Simileasca, jud. Buzăŭ.

Banul, *vale,* numită și Valea-Banuluĭ, în com. rur. Bala-d.-j., plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Banul-Frîncu, *numire,* dată de locuitoriĭ uneĭ părțĭ din moșia Doamna-Bălașa, din com. Mihăilești, jud. Buzăŭ.

Banuluĭ (Dealul-), *deal,* în com. Stănești, pl. Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Banuluĭ (Drumul-), *drum* vechiu pe hotarul domeniului Giurgiu, județul Vlașca, ales la 1546

www.dacoromanica.ro

cu ocazia delimitării domeniului despre vecinătățile de către N. Drumul s'a făcut de către Mircea-Vodă-Ciobanul, împreună cu Marele-Ban, de la care a rămas numele de Drumul-Banului.

Banului (Hîrboca-), *moșie*, în com. Vadul-Soreşti, jud. Buzău. (V. Hîrboca sau Blestematele).

Banului (Izvorul-), *izvor*, în jud. Prahova; curge din muntele Călugărul, com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul; ia direcția N.-E. și se varsă în Bîsca-Fără-Cale, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Banului (Măgura-), *măgură*, în com. Putineiul, jud. Teleorman, ridicată pe timpul războaielor lui Mihaiu-Viteazul cu Turcii.

Banului (Moisica-), *moșie*, în com. Zmeeni, jud. Buzău. (V. Moisica).

Banului (Movila-), (Bădeni-Miluiți) *cătun*, al comunei Cioranca, jud. Buzău; 390 locuitori și 98 case.

Banului (Movila-), *movilă* însemnată, în com. Cioranca, jud. Buzău; face tot de o dată hotar între moșiile Bădeni-Miluiți și Cornească.

Banului (Movila-), *moșie*, în comuna Cioranca, jud. Buzău. (V. Bădeni-Miluiți).

Banului (Odaia-), *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzău; are 220 loc. și 44 case.

Banului (Odaia-), *pădure*, a statului, pe moșia Negreasca, din com. Simileasca, jud. Buzău; 190 hect.

Banului (Piatra-), *pisc* stîncos, în com. și cät. Rușiavățul, jud. Buzău, peste care e drumul la muntele Bîidea; mai poartă numirile de Colțul-Pietrei și de Piatra-lui-Vîlcu.

Banului (Pîclele-), *padure* a statului, pe moșia Pîclele-cu-Sforile, din com. Pîclele; face un corp cu sforile de pădure: Glodul, Bădiloaia, Călugărul și Malul-Spart, din com. Cănești; are 198 hect.

Banului (Pîrîul-), *pîrîu*, izvorește de la Fîntîna-Popii, din Dealul-Brătenilor, pe teritoriul comunei Dîngeni, jud. Botoșani; curge pe lîngă satul Dîngeni și se varsă în Jijia.

Banului (Podul-), *pod* vechiu, pe șoseaua națională Buzău-Ploești, în com. Stîlpul, jud. Buzău, între padurile Crîngul și Balta-Plopului.

Banului (Poiana-), *poiană*, com. Slănicul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Banului (Sărata-), *pădure* a statului, pe moșia Sărata-Bugheni, din com. Gura-Sărățeî, jud. Buzău; are 401 hect.

Banului (Sfoara-), *numire*, dată pădurei Glodul, din com. Cănești, cătunele Glodul și Petcari, jud. Buzău; face parte din corpul de pădure Pîclele-Banului; are 27 hect.

Banului (Sforile-), *moșie* a statului, pendinte de mănăstirea Banul, în com. Pîclele, jud. Buzău; are 830 hectare, afară de peste 100 hect. pădurea Pîclele-Banului, și 11 hect. vie, restul e loc de arătură, de fîneață și loc sterp. Acum e vîndută și despărțită în 3 părți.

Banului (Sforile-), *moșie*, în com. Cilibia, jud. Buzău. (V. Movila-Oaei, v. Cilibia și Ștubeul-Moșiilor).

Banului (Stupina-), *izvor*, în com. Odăile, jud. Buzău. (V. Stupinele).

Banului (Stupina-), *loc izolat*, în com. Pîrscovul, jud. Buzău; formează hotar despre comuna Trestia.

Banului (Valea-), *numire* vechie, a cät. Zapodia, din com. Trestia, jud. Buzău.

Banului (Valea-), *cătun*, al comunei Bălănești, jud. Buzău; are 120 loc. și 20 case.

Banului (Valea-), *numire*, dată unei părți din moșia statului Titulești-Cozieni, din com. Bălănești, jud. Buzău.

Banului (Vălcica-), *valcea*, jud. Tecuciu; începe din mijlocul sfoarei de moșie Banul și continuă spre E. în raionul com. Gohor.

Baraca, *lac*, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni, așezat în partea de miază-zi a comunei, pe o poiană din culmea Cătățuluî; produce știucă, caracudă măruntă, ce se vinde și se consumă în localitate.

Baracești, în jud. Prahova, *numire*, ce se mai dă *cät.* Cosmina d.-j., plaiul Vărbilăul.

Barăcul, *movilă*, în jud. Brăila, la un kil. spre V. de satul Dudescu; servă de hotar între comunele Dudescu și Slujitorii-Albulești.

Baracul, *vale*, județul Vlașca,

www.dacoromanica.ro

ce ese pe proprietatea Vișina, merge pe la Vadul-Stanchiĭ, prin Corbi-Marĭ și dă în Neajlov, pe această din urmă proprietate.

Baraictarul-Bianca, în județul Prahova, *proprietate* a Eforieĭ spitalelor civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Brebul, com. Drăgănești, plasa Cîmpul, în întindere de 1352 hect., toate arabile și fînețĭ; arendată pe periodul 1888—93 cu 20.768 leĭ anual.

Baraictarul-Brebul, *sat,* în jud. Prahova; face parte din comuna rurală Drăgănești, pl. Cîmpul. Aci este o biserică clădită în anul 1852, de un călugăr, pe cînd moșia aparținea de mănăstirea Brebul.

Baranca, *loc izolat,* în jud. Dorohoiŭ, între rîul Prut și pădurea Hudești, pl. Prutul-d.-s. Aicĭ se află niște coșere ale proprietățeĭ moșieĭ și un pichet pe frontieră.

Baranca, *movilă,* în județul Romanați.

Baranca, *pădure,* în jud. Dorohoiŭ, pe moșia Zamostia, com. cu asemenea numire, pl. Berhometele; se întinde din hotarul Bucovineĭ pănă aproape de sat, pe o suprafață de 1030 hect., și este situată atît pe deal cît și pe șesul Siretuluĭ; cu maĭ multe esențe de lemn, între carĭ domină stejarul.

Baranca, *pîrîŭ,* în jud. Dorohoiu, ia naștere din izvoarele: Cojocarul și Răuțul, de pe moșia Zamostia, comune cu asemenea numire, pl. Berhometele, și după ce primește în cursul săŭ pîraele: Humăria, Stejeritul, Trifan, Sorohănenilor și Putrida, se varsă în rîul Siret, ce trece prin marginea comuneĭ.

Baranca, *șes,* în jud. Dorohoiŭ; se întinde între pîrîul și pădurea Baranceĭ, de pe teritoriul comuneĭ Zamostia, pl. Berhometele.

Baranca-Herțeĭ, *sat,* în județul Dorohoiŭ, pe moșia Herța, comuna Movila, pl. Herța, cu 60 fam. 300 sufl. Așezările sătenilor sunt parte bune cu livezĭ.

Sătenĭĭ nu sunt împroprietărițĭ. Moșia are 524 hect. 14 arĭĭ cîmp și 57 hect. 28 ar. pădure mică.

Pîrîul ce curge pe moșie este Pietrișul.

Piatră de zidărie se strînge numaĭ pentru trebuințele locale.

Hotarele moșieĭ sunt: Tîrnauca, Herța și Pilipăuți.

Baranga, *canal,* în insula Balta, jud. Ialomița, plasa Borcea, pe teritoriul comuneĭ Cocargea.

Baranul, *vale,* jud. Vlașca, ce ĭĭ zice și Crevedia; vine din Pietrești și moșia Vadul-Stanchiĭ.

Baratca, *loc izolat,* în comuna Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, situată pe partea dreaptă a șoseleĭ Piatra-Bozieni, între 23—24 kil. Sunt aci vre-o 3 case numaĭ, cărora locuitorĭĭ le zic curte, cu toată aparența ce au de a fi maĭ mult niște hambare pentru păstratul grînelor.

Baratca, *pîrîiaș,* ce izvorește din podișele despre sudul satuluĭ Bîrgăoani, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, curge în direcțiune sudică, traversînd șoseaua județiană Piatra-Bozieni, între al 22—23 kil., și se varsă pe partea stîngă și în capătul despre răsărit al iazuluĭ Bălănești.

Baratul, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Muntele-Baratul comuna Lerești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, în întindere aproximativă de 500 hect., cu un masiv des compus din fagĭ, plopĭ și mesteacănĭ și spre vîrf puținĭ molifțĭ. Este situată în regiune muntoasă, cu pante repezĭ, din carĭ se scurg pîraie. Se învecinește la Nord cu Văcarea, la Sud cu Bojorîta, la Est cu Rîul-Tîrguluĭ și la V. cu Boldul.

Baraților, *sat,* pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacăŭ, al com. Osebiți-Mărgineni, așezat aproape de Bacăŭ. Își trage numele probabil de la cuvîntul bărat, denumire ce se da superioruluĭ mănăstireĭ catolice din Bacăŭ, provenind saŭ de la borat=frate pe ungurește, saŭ de la Beratul turcesc ce se acorda preoților catolicĭ așezațĭ în țările noastre, care aveaŭ proprietățĭ nu departe în tîrgușorul Trebeș. Aceste proprietățĭ aŭ trecut în stăpînirea bisericiĭ catolice din Iașĭ. (V. Episcop. Melchisedec, «Papismul și biserica Ortodoxă în regatul Romînieĭ», p. 28). In acest cătun se află o biserică catolică foarte vechie, care este deservită de un preot din Bacăŭ. Numărul capilor de familie este de 90 și a sufletelor de 350. Sunt 2 cîrciumĭ. Animale se găsesc: 5 caĭ, 152 vite cornute și 44 porcĭ.

Barați, *deal,* pl. Bistrița-d.-j., jud. Bacăŭ, com Osebiți-Mărgineni.

Barați, *moșie,* plasa Bistrița-d.-j., jud. Bacăŭ, com. Osebiți-Mărgineni, de 234 fălcĭ. Despre această moșie, Th. Codrescu («Bu-

www.dacoromanica.ro

ciumul romîn», pagina 186), se exprimă ast-fel: «moşie a bisericei catolice din Iaşi. Are sat cu o biserică, un dascăl, un mazil, un căpităier, patru vădane, 11 slujbaşi volnici; pe lîngă moşiile Mărgineni, Călugăra şi altele, cu un număr de 44 locuitori».

Barasca, *vălcea,* în jud. Olt; izvoreşte de pe teritoriul comunei Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., şi se varsă în Valea-Guguluĭ, pe ţărmul stîng, tot în raionul com. Cornăţelul.

Barba-Albă, *baltă,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana.

Barba-Lată, *movilă,* în judeţul Brăila, la S. de Slujitori-Albotesti, plasa Călmăţuiul; la 4 5 kil. de această comună.

Barbă-Rasă, *prival,* în judeţul Brăila, în circumscripţia Chiscani, între Dunărea-Vapoarelor şi Dunărea-Vechie.

Barbu, *mănăstire* de călugăriţe, în com. Grăjdana, jud. Buzău, cătunul Miluiţi, situată pe un răsfăţat platoŭ, umbrit la S.-E. de păduroase coline, iar la N.-V. scăldat de încreţitele unde ale rîuluĭ Nişcovul. A fost fondată la 1662 de Barbu Vel... şi soţia sa Despa. Maĭ în urmă a fost închinată Sf. Mormînt şi a fost metoh al mănăstireĭ Văcăreşti. După secularizare a devenit biserică de mir. In anul 1871 schitul de maicĭ Sf. Gheorge, din com. Boziorul, fiind ameninţat de izvoare, care maĭ în urmă l a şi dărîmat, Episcopul Dionisie a mutat călugăriţele de la Sf. Gheorge la Barbu şi aşa a devenit iar schit, servind totde-odată şi locuitorilor din cătunul Leiculeşti.

Barbu, *movilă,* în com. Caragelele, pe moşia Ţuguiatul, jud. Buzău.

Barbu, *pîrîiaş,* pl. Trotuşul, jud. Bacău; curge pe teritoriul com. Bogdana şi se varsă în pîrîul cu acelaşĭ nume.

Barbu, *pădure,* a statuluĭ, pe moşia Bădeni-Miluiţi, jud. Buzău; are 954 hect, precum şi cîte-va locurĭ arabile, în com. Grajdana.

Barbu, *poiană,* pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, jud. Dolj.

Barbu (Lacul-luĭ-), *baltă* întinsă, în jud. Olt, pe teritoriul comuneĭ Şerbăneşti-d.-s., pl. Şerbăneşti.

Barbu (Movila-luĭ-), *măgură,* spre răsărit de com. Vişina, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Barbul-Mircea, *cîmp,* în plasa Dumbrava, jud. Mehedinţi, com. rur. Bălţaţi-d.-j.

Barbuluĭ (Dealul-), *deal,* com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Barbuluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* udă com. Cireaşovul, de la N. la S., face maĭ multe zig-zagurĭ, se împreună cu pîraiele Porcul şi Cireaşovul şi se varsă în rîul Olt, în raionul comuneĭ Cireaşovul, pl. Oltul-d.-j., din care izvoreşte.

Barbuluĭ (Reda-), vechie *numire* a *moşieĭ* Scheiul din com. Gheräseni, jud. Buzău.

Barbuluĭ (Stupina-), *loc izolat* în com. Tisăul, cät. Leiculeşti, jud. Buzău.

Barbuluĭ (Stupina-), vechie *numire,* a *cät.* Leiculeşti, com. Tisaul, jud. Buzau.

Barbuluĭ (Valea-), vechie *numire,* a *cät.* Bărbuncesti, com. Grăjdana, jud. Buzău.

Barbuluĭ (Valea-), *vale,* com. Popeşti, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Barbuluĭ (Valea-), *vale,* pe proprietatea Pueni, plasa Marginea, jud. Vlaşca.

Barbuluĭ (Vîrful-), *munte,* în com. Mlăjetul, jud. Buzău, între rîul Bîsca-Rosileĭ, Valea Stănileĭ şi Valea-Largă; are maĭ multe ramificaţiu, acoperite cu păduri seculare.

Barcaciul, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 253 hect., situată în com. Vaideeni, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Barcan, *deal,* la V. com. Buneşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Numele luĭ vine de la un om, Barcan, ce se stabilise aci şi unde a trăit toată viaţa.

Barcanele, *sat,* face parte din com. rur. Păuseşti-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are, împreună cu Văleni, o populaţie de 517 loc. (276 bărbaţĭ şi 241 femeĭ). Cade în partea de N.-E. a comuneĭ şi este udat de rîul Otăsăul. Are o şcoală frecuentată de 17 copiĭ (9 băeţĭ şi 8 fete), la o distanţă de 2 kil. de cătunul Urseresti. Locuitoriĭ săĭ s'aŭ împroprietărit în anul 1864, pe 136 hect. pămînt, pe moşia statuluĭ Baicanele.

Barcanele, *pădurice,* a statuluĭ, în întindere de 6 hect., pendinte de com. Păuseşti-Otăsăul, plasa Ocolul, jud. Vîlcea. Aparţine schituluĭ Dintr'un-Lemn.

www.dacoromanica.ro

Barcea, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad. Compusă din 5 cătune: Barcea-Nouă, Barcea-Vechie, Dorăşti, Drăgăneşti şi Podoleni. Este situată pe loc şes, Valea-Bîrladuluĭ, la 9 kil. departe de capitala jud. şi 8 la kil. de a plăşiĭ. Are o populaţie de 1818 suflete cu 480 familiĭ, din carĭ 459 bărbaţĭ, 450 femeĭ căsătoriţi, 30 bărbaţĭ şi 25 femeĭ necăsătoriţĭ, 15 bărbaţĭ şi 10 femeĭ văduvi, 490 băeţi şi 358 fete. Ei locuesc în 502 case, făcute de gard.

Numărul naşterilor pe anul 1893 94 a fost de 78, iar a deceselor 81. Populaţia a descrescut deci în acel an cu 3%.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 13994 hect., din care 6292 hect. pămînt arabil, 280 fineţe, 2745 hect. izlaz, 3757 hect. păduriĭ, 920 hect. loc sterp şi 51 hect. viĭ.

Moşiile de pe teritoriul com. sunt: Drăgăneşti, Dorăşti, Barcea şi Podoleni.

Terenul acesteĭ comune nu este accidentat; prezintă un singur deal: Dealul-Podolenilor, care are o înălţime de 50 m. Acest deal este acoperit cu păduriĭ şi viĭ.

In comună se află 12 Evreĭ. Meseriaşĭ sunt: 4 fierarĭ, 11 lemnarĭ, 1 cizmar şi 20 cîrciumarĭ.

Industria e mărginită la trebuinţele casnice. In satul Drăgăneşti se află o moară de apă cu turbină, arendată d-luĭ Tache Anastasiu. Tot aci se află şi un iaz sistematic. Budgetul com. este de 8.337 leĭ. Numărul contribuabililor 425.

Comuna are 2 şcolĭ: una în cătunul Barcea-Vechie şi alta în căt. Drăgăneşti, ambele mixte. Cea din Barcea datează de la 1865, iar cea din Drăgăneşti, de la 1879. Ambele sunt întreţinute de comună; aŭ cîte 17 hect. şi 16 ariĭ pămînt arabil. Localul din cătunul Barcea-Vechie este construit de comună în anul 1891, de zid, în stare bună; cel din Drăgăneşti este închiriat.

Şcoala din Barcea e frecuentată de 60 copiĭ (58 băeţĭ şi 2 fete); are 1 învăţător; cea din Drăgăneşti are 25 copiĭ (22 băeţĭ şi 3 fete), o învăţătoare. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 149 (70 băeţi şi 79 fete). Ştiŭ carte 110 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

In comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntareţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea din 1864 sunt 364, iar după legea din 1879 sunt 170. Miliţienĭ sunt 100, rezervişti 40.

In comună se află 2 caldărĭ de rachiu, una în Barcea şi alta în Podoleni, care produc anual 150 vedre de rachiu, făcut din tescovină şi drojdie.

Locuitorĭi îşi desfac productele în oraşul Tecuciu şi în tîrgul Iveşti. Transportul productelor îl fac cu carele cu boi pe şoseaua naţională.

Căĭ de comunicaţie sunt: Calea ferată Tecuciu-Iveşti, care trece prin partea de răsărit a satelor: Dragăneşti, Dorăşti şi Barcea Nouă; trece peste un pod de fier apa Bîrladuluĭ în satul Drăgăneşti şi peste un altul la N. de Barcea Corozelul; pe dînsa e staţia Halta-Barcea, la o depărtare de Dorăşti de 500 m. Şoseaua naţională Tecuciu-Galaţi, care trece prin satele Drăganeşti, Dorăşti şi Barcea-Nouă, pe o lungime de 10 kil., avînd un pod de fier pe Bîrlad, înainte de a intra în Drăgăneşti şi altul peste Corozel, între Dorăşti şi Barcea.

Şoseaua Barcea-Movileni, care începe din şoseaua naţională, trece prin Barcea Vechie, trece Bîrladul prin un vad, dă în satul Podoleni, se ridică pe la aşa zisul Dealul-Hrube şi ajunge în Movileni; are o întindere de 8 kil. Şoseaua Podoleni-Umbrăreşti, pe o întindere de 3 kil. Şoseaua Barcea-Cudabli pe o întindere de 12 kil. şi căile naturale Drăgăneşti-Matca, în lungime de 11 kil., Drăgăneşti-Cudabli, de 15 kil.

Locuitoriĭ aŭ: 810 boĭ, 544 vacĭ, 12 taurĭ, 161 caĭ, 103 epe, 21 armăsarĭ, 6 asinĭ, 6 bivolĭ, 4750 oĭ, aceste împărţite în 7 stînĭ, 3 pe moşia Dorăşti şi 4 pe moşia Drăgăneşti, care produc anual 14000 ocale brînză. In com. sunt şi 160 stupĭ.

Limitele com. sunt la N. oraşuluĭ Tecuciŭ, despărţit prin o linie convenţională, care începe din hotarul moşieĭ Movileni, merge spre E., trece Bîrladul pe lîngă moşia Cernicari, pănă la hotarul moşieĭ Cudabli. La Sudul comuneĭ Umbrăreşti, care începînd prin o linie de învoiala, din moşia Movileni, trece Bîrladul pe lîngă moşia Umbrăreşti, şi ţine pănă în moşia Cudabli, jud. Covurluiu. La Est com. Cudabli, care formează şi hotarul judeţuluĭ, mergînd spre Nord pănă în hotarul moşieĭ Puţeni. La Vest com. Movileni, despărţită prin o linie, care începe din comuna Umbrăreşti, merge spre N. pe lîngă Movileni, pănă în hotarul moşieĭ Sturdza, care aparţinea oraşuluĭ Tecuciŭ.

Com. este străbătută de rîul Bîrlad care trece prin partea de V. a satuluĭ Drăgăneşti, desparte satul Barcea-Veche de Podoleni şi în urmă trece în com. Umbrăreşti.

Maĭ este udată şi de pîrîul Corozelul, care vine de la Nord spre Vest, trece calea ferată, şoseaua naţională, desparte satul Dorăşti de Barcea-Nouă, intră în Barcea-Vechie şi se varsă în

www.dacoromanica.ro

Baltă. Acest pîrîŭ este periculos primă vara și în timpurĭ ploioase, căcĭ vine foarte repede, rupînd podurile și stricînd tot ce găsește în cale.

Com. de la anul 1874—76 a fost unită cu satul Matca și mahalaua Cernicari, care astă-zĭ ține de Tecuciu. De la acest an s'a separat. Matca a făcut o comună a parte, iar Cernicari a trecut la Tecuciŭ. Comuna se numea, pe acea vreme Cernicari.

Ca fapt istoric putem menționa următoarea întîmplare: La anul 1564, Alexandru Lăpușneanu venea despre Galați, pentru a 2-a oară Domn al Moldoveĭ. El poposește la N. de satul Drăgănești, în localitatea numită Dumbrava - Drăgăneștilor. Lăpușneanul intrase în Moldova cu 7 miĭ de Spahiĭ și cu 3 miĭ oaste de strînsură, avînd și poruncă de la Sultan să ceară de la Hanul Tătarilor ajutor. El mergea avînd alături pe Vornicul Bogdan, amîndoĭ călarĭ pe armăsarĭ turcești. Ajunșĭ la Drăgănești îi întîmpinară boeriĭ luĭ Tomșa-Vodă: Vornicul Moțoc, Postelnicul Veveriță, Spătarul Spancioc și Vistiernicul Stroicĭ. Eĭ se închinară luĭ Lăpușneanul, dar nu-ĭ sărutară poala, după cum era obiceiul. Bine aț̦ĭ venit boerĭ!» le zise Lăpușneanul. Să fiĭ Măria ta sănătos!» răspunseră eĭ. «Am auzit de bîntuirile țăreĭ», zise Lăpușneanul, «și am venit să o mîntuĭ». Să nu bănueștĭ Măria ta, zise Moțoc, «Țara este liniștită, pentru aceea obștia ne-a trimis să-ț̦ĭ spunem, că norodul nu te vrea, nicĭ te iubește și Măria ta să te întorcĭ înapoĭ. Lăpușneanul răspunse: «De nu mĕ iubesc eĭ, eu îĭ iubesc pre dînșiĭ; și de nu mĕ vrea țara, eu o voiŭ pe dînsa; și voiu tot merge orĭ cu voie, orĭ fără voie». Și ridicîndu-se cu oastea sa aŭ mers grabnic spre Iași, iar Tomșa Vodă cu Vornicul Moțoc, cu Spancioc și Veveriță aŭ fugit în Polonia la Liov, unde Regele Poloniei trimise pe hatmanul Crasinski și le-au tăiat capetele la toț̦ĭ, căcĭ Lapușneanul cerea extrădarea lor. (Letop. t. I, pag. 219 și 220).

Barcea, *moșie*, în com. cu același nume, jud. Tecuciŭ, proprietatea statuluĭ; are 3152 hect. pămînt arabil, aducînd un venit de 39000 leĭ. Inainte aparținea mănăstireĭ Dancu (Iași).

Barcea, *pădure*, județul Tecuciŭ, proprietatea statuluĭ, în partea de E. a satuluĭ Barcea. Are o întindere de 90 fălcĭ, cu trupurile: Dealul de 60 fălcĭ, străbătuta de Valea-Băsicuțeĭ, Valea-Robilor, Valea-Arcaciul și Lunca de 30 fălcĭ, la S. de sat.

Barcea, *stație* de drum de fer, jud. Tecuciu, plasa Bîrlad-Nicorești, com. Barcea, pe linia Bărboși-Tecuciŭ, pusă în circulație la 13 Septembrie 1892. Se află între stațiile: Ivești 9.5 kil. și Tecuciu 8.5 kil. Inălțimea d'asupra nivelului mărĭ de 31.59 kil. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 20.768 leĭ și 35 banĭ.

Barcea-Nouă, *sat*, județul Tecuciu, face parte din comuna Barcea. Situat pe ambele laturĭ ale șoseleĭ naționale Tecuciŭ-Galați. Aicĭ e reședința comuneĭ. Are o populațiune de 55 capĭ de familie, cu 246 suflete, carĭ locuesc în 54 case. Știŭ carte 18 bărbați și 3 femeĭ. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ. Acest sat a fost înființat în anul 1881, în urma inundațiilor făcute de Bîrlad. Locuitoriĭ de aicĭ aŭ venit din satele de prin prejur, care au fost inundate.

Barcea-Vechie, *sat*, județul Tecuciu, face parte din com. Barcea. Situat pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad. Are o populațiune de 150 capĭ de familie cu 564 suflete, locuind în 149 case. Știu carte 43 bărbați și 3 femeĭ. Comerciul îl fac 4 cîrciumarĭ și 2 băcanĭ. Are o școală mixtă cu un învățător. Aicĭ se află biserica cu hramul Sfinț̦iĭ-Voivozĭ. Această biserică s'a zidit în 1796; la 1846 s'a reparat de Iancu Malaxa și așa a durat pană la 1882, cînd focul a distrus-o, ramîind numaĭ zidăria. La 1884 s'a refăcut.

Barchezii (Valea-), *izvor*, în com. Cănești, jud. Buzau, căt. Păcurile; ese din munț̦ii Umbrărelul și se scurge în pîrîul Sărațelul-Bercii; conține multă sare în disoluțiune.

Barcul, *deal*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleștieni.

Barcul, *poiană*, com. Ulmetul, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Barcul-Mare, *baltă*, în jud. Fălciu, în partea nordică a com. Lunca-Banuluĭ, pl. Prutul, la S. de satul Focșa.

Barcul-Urlatu, *baltă*, în județul Falciu, în partea de N.-E. a com. Lunca Banuluĭ, pl. Prutul, între satele Focșa și Condrea.

Barda-Plopiĭ, *insulă*, în Dunăre, între comunele Gîrcovul și Izlazul din jud. Romanați.

Bargilele, *deal*, situat între ramura Petru-Vodă și Domesnicul, com. Pipirigul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamț̦u.

www.dacoromanica.ro

Bargilele, *pîrîiaș*, ce izvorește dintre ramurile munților ce se întind către S.-E. de satul Dolhești, com. Pipirigul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu; curge în direcțiune spre S., până la satul Coroiul, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, unde unindu-se cu pîrîul aceluĭ sat, numit Coroiul și cu pîrîul Bulatan, formează Pîrîul-Larguluĭ.

Bariciul, *movilă*, în jud. Braila, ca la 12 kil. spre N. de satul Sușești și de țărmul stîng al rîuluĭ Buzău, pe muchia dealuluĭ Suliganul; servă de hotar între Sușești și Rîmnicul-Sarat.

Barlanul, *izvor* și *localitate*, în jud. Prahova, comuna Posești, pl. Teleajenul.

Barna, *sat*, județul Tecuciŭ; face parte din com. Godinești, pl. Berheciu; așezat la N. com. și la N. jud., formînd hotarul; despărțit de jud. Bacău prin Dealul-Frunteștilor; e la distanța de 10 kil. și 800 m. de reședința comuneĭ; are o populație de 17 capĭ de fam. cu 70 sufl., locuind în 15 case.

Barna, huciu de *pădure*, situat pe Pîrîul-luĭ-Stahie, în comuna Calul-Iapa, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Barna, *vale*, numită și Valea-Barneĭ, în com. rur. Dobra, plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Barnari, v. Gura-Barnaruluĭ, jud. Suceava.

Barnari, *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava, avînd 1704 m. alt. d'asupra nivelului mărĭĭ.

Barnarul, *pîrîŭ*, în com. Broșteni, jud. Suceava. Izvorește de sub Bădа, curge de la S.-V. spre N.-E.; udă teritoriul comuneĭ pe o întindere de 11 kil. și, după ce a învîrtit un fierăstrau, se varsă în Bistrița.

Baroianul, *cătun*. al com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzău; are 4 loc. și 1 casă.

Baroianuluĭ (Izvorul-), *izvor*, în com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzău, ese din coastele malurilor vecine și se scurge în rîul Buzău, face hotar despre com. Mlăjetul.

Baron, *pîrîŭ*, pl. Znagovul, jud. Ilfov; se varsa în balta Znagovul, la N. de com. Tîncabești.

Baron, *vale*, jud. Ilfov, prin care trece pîrîul cu acelașĭ nume.

Baroșești, *cătun*, în jud. Olt, pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, situat în partea de Est a comuneĭ, în imediată apropiere de com. Sinești, pe coasta dealuluĭ stîng al Plapceĭ. Are 225 locuitorĭ, maĭ toțĭ moșnenĭ.

Barosul, *vale*, în com. rur. Prunișori, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Bartosul, *deal*, jud. Prahova, cu direcția S.-E., în com. Dițești, plasa Filipești. Pe dealurĭ sunt plantațĭ viĭ, prunĭ, nucĭ și merĭ.

Barza, *sat*, în apropiere de Olt, cu 100 fam., jud. Argeș, plasa Topologul; face parte din com. rur. Budești. (V. a. n.)

Barza, *cătun*, la Sud de com. Stoborești, din pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Este situat pe proprietatea statuluĭ numită Barza-Stoborești. Are o populațiune de 210 sufl., din carĭ 49 contrib.

In marginea acestuĭ cătun, despre rîul Vedea, curge pîrîul Barza, care se varsă în Vedea.

Barza, *coastă*, com. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Barza, *pisc*, în jud. Olt, la Est de com. Cioniăgești, pl. Oltul-d.-s. Servește parte pentru cultură, parte pentru pășunarea vitelor.

Barza, *pîrîŭ*, jud. Teleorman, ce se varsă la poalele cătunuluĭ cu acelașĭ nume, în rîul Vedea, străbătînd și prin pădurea statuluĭ cu acelașĭ nume.

Cursul luĭ începe maĭ sus de com. Mozăceni, și are ca afluent pîrîĭașul Merișul, care începe din dreptul com. Stoborești.

Barza, *trup*, din *moșiile* moștenilor din căt. Burdea-Căldararul, pendinte de com. Strîmbeni, jud. Teleorman. Iĭ maĭ zice și Adunați-Moșteni.

Barza, *vălcea*, începe de la Nord-Vestul com. Stoborești, jud. Teleorman, și urmează cursul pîrîuluĭ cu acelașĭ nume.

Barza-Stoborești, *moșie*, a statuluĭ, în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Cea maĭ mare parte din această moșie a fost vîndută în loturĭ sătenilor de prin comunele învecinate.

Basa, *munte*, în com. Corbi, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel. Vîrful său poartă acelașĭ nume.

Basacan, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Doftana.

Basacan, *pădure*, jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Doftana.

www.dacoromanica.ro

Basamac, *eleşteŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, în dreptul căruia se împreună Valea-Varzăriilor cu Valea-luĭ-Ionică, com. Preajba.

Basarab, *cîmpie,* în jud. Vîlcea. (Vezĭ Tîrsa).

Basarab, *iaz,* cu o suprafaţă de 20 hectare, pe moşia Ripiceni, comuna Movila-Ruptă, judeţul Botoşani.

Basaraba, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, din comuna Preuteşti, plasa Şomuzul, jud. Suceava.

Unĭĭ spun, că primul descălicător al satuluĭ ar fi fost un cioban venit din Basarabia, de unde şi numele satuluĭ.

Aşezat pe pîrîul Duruitoarea, din dreapta Şomuzuluĭ-Mare, numără 165 case populate cu 170 capĭ de familie saŭ 680 suflete, din carĭ 387 bărbaţĭ şi 383 fem. Din aceştia sunt 27 străinĭ. Are 149 contribuabilĭ.

Vatra satuluĭ ocupă suprafaţa de 20 fălcĭ şi 25 prăjinĭ.

Intre proprietarii vechĭ aĭ moşiei se ţin minte Alecu Forăscu, de la care a trecut la Smaranda Rosetti-Balănescu, care o vîndu doctoruluĭ A. Greceanu, de la care a fost cumpărată de actualul proprietar Al. Grig. Bonache. Moşia e în întindere de 1300 fălcĭ, din care 610 fălcĭ cultivabile, 600 falcĭ pădure şi 90 falcĭ necultivate. Împroprietăriţĭ după legea din 1864 sunt 42 mijloc. şi 48 codaşĭ, stăpînind 266 fălcĭ şi 75 prăjinĭ.

Are: o biserică cu patronul Sf. Andreĭ, zidită la 1836 de A. Forăscu, împroprietărita la 1864, cu 8 1/2 fălcĭ loc de cultură, deservită fiind de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală rurală mixtă înfiinţată la 1879, cu un învăţător plătit de stat, frecuentată de 48 elevĭ.

Numărul copiilor între 7—12 anĭ din raza şcoaleĭ e de 86 băeţĭ şi 69 fete.

Drumurĭ principale sunt: la Preuteşti (3500 m.) şi la Dolheşti-Marĭ (5000 m.).

Pe la 1843, «Basaraba, la ţinutul Suceveĭ, ocolul Şomuzuluĭ, moşie cu părţi şi a domnieĭ sale Postelniculuĭ Alecu Botez, zestre de pe cucoana d-sale Ralu, născută Başotă, şi a clironomilor luĭ Săndulache Lăpuşneanu, Negoiţa Radu şi alţiĭ. Are sat cu o biserică, 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 13 nevolnicĭ, 8 vădane, 11 slujbaşĭ volnicĭ, 2 Evreĭ; pe lîngă moşiile Platoneşti sau Manoli, Arghiri, Preuteşti şi altele, cu un număr de 45 locuitorĭ. («Bucium. Rom.», an. I-iŭ, pagina 226).

Basarabi, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 84 kil. de Craiova şi la 4 kil. de Calafat, care este reşedinţa plaşiĭ.

E situată pe malul stîng al Dunăriĭ în faţa comunelor: Coşova, Stanotinul, Cuţova şi Chirimbec. Se învecineşte la N. cu comuna Poiana; la S. cu Dunarea de asupra nivelului căreia terenul comuneĭ are o înălţime medie de 7 m.; la apus cu comuna Calafat; la rasarit cu cătunul Golenţi.

Comuna este udată la S. de Dunăre. In mijlocul eĭ se află o baltă numită Comani, plină cu peştĭ; această baltă se scurge în Dunare.

Comuna s'a format în anul 1880, în urma împroprietăririlor făcute după legea rurală din 1879.

Se compune dintr'un singur cătun numit Basarabi.

Se găsesc în comună urmele uneĭ cetăţĭ numită Hunia-Lungă, ce se crede a fi făcută de Germanĭ.

De asemenea atît în apusul cît şi în răsăritul comuneĭ se găsesc tabii, şanţurĭ vechĭ.

Are o biserică fondată de către locuitorĭ. In tinda bisericeĭ se găsesc scrise numele locuitorilor, carĭ au fost delegaţĭ pentru strîngerea de pe la sătenĭ. In serviciul bisericeĭ se află un preot şi doĭ cîntăreţĭ. Biserica are o proprietate de 17 pogoane arabile.

In comună se află o şcoală mixtă, ce funcţionează din anul 1884; este întreţinută de comună; are o proprietate de 8 hect.; iar în vatra satuluĭ are 1 hectar. In anul 1892 93, a fost frecuentată de 59 băeţĭ şi 4 fete. In etate de şcoală sunt 158 loc. Ştiu carte 85, adică 78 bărbaţi şi 7 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 958 suflete, din care 477 bărbaţĭ şi 481 femeĭ. Media morţilor este de 43, iar a naşterilor de 52.

Case sunt în număr de 200, făcute din pămînt bătut, au şi grădină. Bordee sunt 29.

Suprafaţa comuneĭ este de 5635 pog. din care 4975 pog. pămînt arabil, 300 fîneaţa, 180 izlaz, 50 lac şi teren sterp.

Moşia se numeşte Comani; a parţine statuluĭ; are o supr. de 4975 pog. şi este arendată de la 1884—1894 cu 47000 leĭ anual. Suprafaţa vîndută e de 1427 hect. 2589 m.; suprafaţa rămasă: 394 hect. 0395 m. Azĭ s'a dat în loturĭ locuitorilor împroprietariţi. Se seamănă pe dînsa grîu, porumb, orz, meĭ, fasole, cînepă, in, etc.

Viile de 520 pog. aparţin locuitorilor; produceau vin roş, dar acum sunt distruse de filoxeră.

In comună sunt două morĭ de vite; 5 fierarĭ, 2 rotarĭ, 2

www.dacoromanica.ro

lemnarĭ, 3 cîrciumĭ şi 4 comercianţĭ.

Locuitoriĭ îşĭ desfac productele la Calafat, unde se duc pe şoseaua judeţeană Craiova-Calafat. In schimbul cerealelor importă blane, cuie şi cele necesare pentru casă. Cu vitele se duc la bîlciurĭ.

La 4 kil. departe de comună trece calea ferată, avînd staţie la Golenţi şi Poiana; şi şoseaua jud. Craiova-Calafat. O potecă duce din sat la Dunăre.

Venitul pe 1893—94 a fost de lei 2131,38; iar cheltuelile de lei 1847,35.

Vite cornute sunt 214, cai 16, oĭ 48.

Basarabi, *sat*, pendinte de com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Dolj, pl. Cîmpul, situat la 4 kil. N.-E. de Calafat.

Populaţiunea e de 85 familii cu 346 suflete.

Are o biserică parohială cu hramul Sf. Niculae, de zid, deservită de 1 preot paroh cu 2 cîntareţi.

In sat se află o şcoală mixtă, neavînd însă localul eĭ propriŭ. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt în număr de 151, 81 băeţĭ şi 70 fete, din carĭ numaĭ 56, 49 baeţĭ şi 7 fete urmează regulat.

Comunicaţia în acest cătun se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Calafat, care-l pune în legătură la N.-E. cu satul Golenţi şi la S.-V. cu com. urbană Calafat.

Basarabi, *staţie* de dr. d. f., jud. Suceava, pl. Şomuzul, com. Preoteşti, pe linia Dolhasca-Fălticeni, pusă în circulaţie la 10 Octomvrie, 1887. Se află între staţiile Dolhasca, 13 kil. şi Fălticeni, 11,5 kil. Inălţimea d'asupra nivelului mariĭ de 238,61^{m}. Venitul acesteĭ staţii pe anul 1896, a fost de 8595 leĭ.

Basarabia, *iaz*, în suprafaţă de 18—20 fălci, în com. Preuteşti, jud. Suceava, format de Somuzul-Mare. La iezătura sa este o moară a proprietăţiĭ.

Basarabia, *pădure* de fag pe moşia cu acelaşi nume, în jud. Suceava.

Basarabilor (Măgura -), *măgură*, la Est com. Slobozia-Mîndra, din pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman.

Bascovele, *com. rur.*, pe apa cu acelaşĭ nume, jud. şi pl. Argeş, la 19 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa plăşii şi la 11 kil. de Piteşti, se compune din 13 sate şi anume: Buneşti, Buzoeşti, Cioreşti, Dragoleşti, Grajdurile, Linteşti, Bascovele, Negoeşti, Pieleşti, (reşedinţa primarieĭ), Sandulesti, Urşoaia, Valea-Porculuĭ, Vîrloveni şi Zamfireşti, avînd peste tot 300 familiĭ cu 1465 suflete, din carĭ 10 familiĭ cu 38 suflete, Ţigani. In com. sunt 4 biserici, din care una este schitul Bascovul; cele-lalte treĭ sunt în satele Grajdurile, Linteşti şi Pieleşti; o şcoală primară rurală şi o cîrciumă. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 2364 leĭ 07 banĭ la venituri, şi de 2363 leĭ la cheltuelĭ. Dupa o publicaţie oficială din 1887, aceasta com. numără 233 contribuabilĭ şi are un budget de 3258 leĭ la venituri şi de 2944 lei la cheltuelĭ.

Numărul vitelor era în 1887 de 690 capete vite marĭ: 640 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, şi 934 vite mărunte: 468 oĭ, 466 rîmătorĭ.

Bascovelul, *sat*, pe apa Bascovul, cu 28 fam., în jud. Argeş, pl. Piteşti; face parte din com. rur. Drăganul-Bascovelul, (v. a. n.); are o biserică cu hramul Toţi-Sfinţiĭ, cu un preot şi un cîntăreţ.

Bascovul, *sat*, pe apa cu acelaşĭ nume, jud. Argeş, plasa Piteşti, pendinte de com. rur. Băbana. (V. a. n.).

Bascovul sau **Başcovul**, *sat*, pendinte de com. rur. Pietroaia, plasa Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat pe o gîrlă a pîrîuluĭ Poi, la 2 kil. spre N.-E. de Pietroaia, unde e reşedinţa comuneĭ.

Populaţiunea e de 95 familiĭ, cu 445 suflete.

Are o biserică parohiala cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot paroh cu un cîntăreţ. Ca proprietate, biserica posedă 8 1/2 hect. pămînt rural, plus un venit de 60 leĭ anual.

Satul e lipsit de şcoală. Copiĭ în vîrstă de a o frecventa sunt 40; 17 băeţĭ şi 23 fete.

Comunicaţia cu acest cătun e foarte dificilă din cauza terenuluĭ accidentat, pe care se află aşezat. Spre a ajunge la Pietroaia, locuitoriĭ din Bascov sunt nevoiţĭ a trece dealul, care desparte aceste două cătune.

Bascovul, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Pietroaia; aparţine sătenilor.

Bascovul, *pădure* particulară, jud. Dolj, plasa Dumbrava d. s., com. Pietroaia, pe moşia Bascovul; aparţine sătenilor.

Bascovul, *pîrîŭ*, din jud. Argeş; trece pe la satul şi pe la schitul cu acelaşĭ nume, şi se varsă în rîul Argeş la N. de oraşul Piteşti.

Bascovul (Poşta-), jud. Argeş,

www.dacoromanica.ro

pl. Piteşti, întîia *poştă* pe drumul vechiŭ al poşteĭ de la Piteşti la Rîmnicul-Vîlceĭ. Cele-l'alte poşte eraŭ: Topologul, Cocorul şi Rîmnicul. Poşta Bascovul avea (1850) un număr de 36 caĭ.

Bascovul sau **Bascovele (Schitul-)**, cu hramul Intrarea-în-Biserică, întemeiat de Şerban-Vodă-Cantacuzino, în jud. şi plasa Argeş, com. rur. Bascovele, în satul Bascovul; este *schit* de maici; avea mai nainte 20 de călugăriţe; astăzĭ este redus la biserică de mir, şi pentru întreţinerea serviciuluĭ divin, este înscris, în budgetul Ministeruluĭ Cultelor, o sumă de 1070 leĭ; are doĭ preoţĭ, un cîntăreţ şi un paracliser.

Bascovul-Fleşti, *com. rur.*, pe apa Bascovul, la 15 kil. de Piteşti, jud. Argeş, pl. Piteşti; se compune din 10 sate şi cătune, anume: Brăileni-Animoasa, Florea, Glîmbocul-Fleşti, Mica, Păişeşti, Rotăreşti, Soreşti, Stejaretul, Uiasca şi Valea-Ursuluĭ, avînd peste tot 480 case, cu 270 fam. şi 1685 sufl. In com. sunt: 2 biserici, una în Gura-Bascovuluĭ şi alta în Fleşti, deservite de doĭ preoţi, doi cîntăreţi şi un paracliser; o şcoală primară rurală; 10 cîrciume. Budgetul comuneĭ pe anul 1882—83 a fost de 2475 l. 96 b. la venitурĭ şi de 1774 l. la cheltueli.

După o recentă publicaţie oficială, această comună numără 255 contrib. şi are un budget de 3978 leĭ la ven. şi de 3361 leĭ la chelt.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 2754 capete vite marĭ: 2712 boi şi vacĭ, 42 caĭ şi 305 vite mărunte: 60 oĭ, 35 capre şi 210 rîmătorĭ.

Basta, *deal*, în jud. Fălciŭ, în partea de E. a com. Ivaneşti, pl. Prutul.

Bastachi (Iazul-luĭ-), *iaz*, se află la marginea de E. a satuluĭ Moara-Grecilor, com. Munteni-d.-s., pl. Crasna, jud. Vasluiu; numit ast-fel după numele proprietaruluĭ. Este bogat în peşte şi stuh; are şi o moară de apă pe el.

Baş-Culac, *vale*, numele sub care valea Tortoman II se deschide din dealul Paspala-Bair, pe teritoriul comuneĭ Carol, cătunul Dorobanţul, plasa Constanţa, jud. Constanţa; în partea vestică a plăşii, şi cea apusană a comuneĭ; se află între dealurile Biuiuc-Bair şi Bilarlar şi este dominată de movilele Paspala-Iuiuc şi Biuiuc-Iuc pe dreapta, Dere-Chioi pe stînga; prin ea merge un drum comunal, Dorobanţul-Dere-Chioi.

Baş-Chioi, *com. rur.* din judeţul Tulcea, pl. Babadag, aşezată în partea centrală a judeţuluı, la 29 kil. spre S.-V. de oraşul Tulcea, reşedinţa judeţuluĭ, şi în partea apusană a plăşiĭ, la 20 kil. spre N.-V. de oraşul Babadag, reşedinţa plăşiĭ.

Numele său turcesc vine de la baş = boer şi chioi = sat; la început a fost Paşa-Chioi şi prin corecţiune a devenit Baş-Chioi.

Hotarul amănunţit al com. este următorul: Plecînd din vîrful dealuluĭ Consulul, se dirige într'o direcţie generală spre miază-zi, coboară dealul Consulul, păşeşte peste dealul Dautcea, pentru a tăia valea Musafir-Culac, trece peste muchia dealuluĭ Iasi-Orman, taie valea Bac-Ceiuş, pentru a urca dealul Bac-Ceiuş, şi vîrful Sivri-Tepe; se îndreaptă spre S. E., taie Valea-Jidineĭ, urcă Dealul-Jidineĭ, în vîrful cu acelaşĭ nume; de aci o ia spre răsărit oprindu-se într'un vîrf al dealuluĭ Taşlî-Bair; de unde se îndreaptă spre N.-E., pe la poalele dealuluĭ Taşlî-Bair şi Uzum-Bair, pănă dă în drumul comunal Armutli-Ciucurova, pe care îl urmează puţin, pănă la poalele dealuluĭ Pietrosul, de unde se îndreaptă spre miază-noapte şi dă în valea Rîuluĭ-Taiţa, lîngă satul Baş-Chioi; de aci o ia spre N.-E., taie valea Ormangi Cula, pe la poalele dealuluı Ghel Tepe, taie valea pîrîuluĭ Teliţa, la confluenţa cu valea Alceac Punar şi urcă dealul Sarî Tepe, în vîrful Eşil-Tepe; de aci se îndreaptă spre N., pe muchia dealuluı Sarî-Tepe, pănă în vîrful cu acelaşĭ nume, de unde o ia spre apus, taie valea Alceac-Punar, pîrîul Taiţa, urcă şi coboară dealul Ghel-Tepe, urcă dealul Stamuni-Culac, din vîrful căruia se îndreaptă spre apus sau maĭ bine zis spre S.-V., taie pîrîul Taiţa, la confluenţa luĭ cu pîrîul Accadîn, urcă dealul Consulul şi ajungem de unde am plecat. Forma teritoriuluı este în general aceea a unuĭ pătrat sinuat; lungimea perimetruluı de 47 kil.; iar întinderea totală a interiorului este de 4677 hectare.

Com. se învecineşte la miază-noapte cu com. Nalbant; la N.-V. cu com. Ali-bei-Chioi; la apus cu cătunul Dautcea (al comuneĭ Orta-Chioi) şi cu comuna Atmagea; la miază-zi cu comuna Ciucurova şi cătunul Slava Cercheză (al comuneĭ (Slava Rusească); la rasărit cu comuna Armutli şi cu cătunul Hagilar (al comuneĭ Congaz).

Dealurile carĭ o brăzdează sunt numeroase, unele de piatră, altele acoperite cu pădurĭ şi viĭ; maĭ însemnate sunt: Sari-

www.dacoromanica.ro

Tepe (Usturoios) cu vîrfurile Eşil-Tepe (54 m.) şi Sarî-Tepe (72 m.), la N.-E.; Ghel-Tepe (134 m.) la miază-noapte; Pietrosul la S.-E.; Stamuni-Culac (521 m.) la N.-V.; Consulul, cu 2 vîrfurĭ (de 329 şi 315 m.), Tatar-Bai (Dealul-Tătaruluĭ), Dautcea (260 m.), Iasi-Orman (276 m.), Echili-Orman, Cîz-Bair (Dealul-Fetiĭ), Canara-Ceair (Dealul-cu Piatră-Roşie), la apus; dealurile Bac-Ciauş, cu vîrful Sivri-Tepe (236 m.), Parcea-Daa (deal cu o bucată de padure), Curt-Bair (Dealul-Lupuluĭ), Cheres-Bair (deal de var), Sarî-Misilic (deal cu tufe roşiĭ), Orta-Burun (Nasul-Tovarăşuluĭ), Sara Masa-Lîc (Dealul-Usturoios), Mara (Dealul-Găurosul), dealul Pariti (Dealul-Paralelor), Sipilgean (Dealul-Izvoruluĭ-de-Viaţă), la Sud şi Sud-Vest. Colinele sunt acoperite cu păşunĭ; ele sunt: Accadîn (Cadîna-Albă), Uzum-Cairac (Colina-Lunga), Begen (Colina-Gîndaculuĭ), Caraul (Deal-de-Pază), Tatar-Bair (Colina-Tătaruluĭ), situate toate în partea apusană a comuneĭ; movilele sunt toate naturale, ele sunt: Eşil-Tepe (Movila-Verde), Sarî-Tepe, la N.-E.; Ghel-Tepe, (Movila-Goala), Camanlî-Vraişte, (Movila-cu-Prundiş), Tauşan-Tepe, (Movila-Iepureluĭ), Sivri-Tepe, (Movila-Ascuţita), la S. şi V., Nalbant la N.

Rîurile şi pîraiele carĭ o udă sunt destule, însă maĭ toate sunt nişte văĭ, carĭ n'au apă de cît primăvara, la topirea zăpeziĭ. Taiţa o udă prin mijloc; afluenţiĭ saĭ de pe stînga o udă la N., iar cele de pe partea dreaptă udă comuna la S., aşa avem: văile Sipilgean, Baş-Chioi, formată din valea Musafir-Culac, continuaţie a văilor Ghiubelca şi Canara-Ceair, unită cu valea Bac-Ceiuş, primeşte pe dreapta valea Jidini, care udă com. la apus; valea Ormangi-Culac şi pîrîul Nalbant saŭ Teliţa la răsărit. Maĭ avem apoĭ văile Ciucurova la S.-V.; Armutli (Valea-Părului) la apus, văile Begen (Valea-Gîndaculuĭ), şi Cineli (Decoraţia-luĭ-Ali) tot la apus; Zibileanul (Valea-Pomeniĭ), la N.; Domus-Culac (Izvorul-Porculuĭ) tot la apus; Moldovanschicula (Valea-Moldoveanuluĭ), Giambaş-Coanlîc (Prisaca-Giambaşuluĭ), Cartal-Cula (Valea-Vulturuluĭ), Ai-Cula (Valea-Ursuluĭ), Cara-Cula (Valea-Neagră), şi Curu-Giadina (Valea-Uscata), brăzdeaza partea apusana a comuneĭ, maĭ cu seamă colţul S.-V.; malurile lor sunt înalte, altele joase ca al pîrîuluĭ Taiţa. Lacurĭ nu sunt în comună.

Clima comuneĭ este sănătoasă; aerul viu şi rece; vînturile predominatoare sunt cele de miaza-noapte şi miaza-zi; ploĭ potrivite, rare-orĭ seceta; boalele ce bîntue comuna sunt: gîlcĭ, diaree, tuse ordinara şi convulsivă, une-orĭ anghină difterică.

Cătunele carĭ o formeaza sunt: 1. Baş-Chioi, (Satul-Paşeĭ), cătunul de reşedinţă, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Taiţa, şi la poalele orientale ale dealuluĭ Tatar-Bair, în partea răsăriteană a comuneĭ; 2. Cineli în partea apusană a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Taiţa, şi la poalele estice ale dealuluĭ Consulul.

Intinderea totală a comuneĭ este de 4677 hect., din cari 627 hect. ale Statuluĭ, restul de 4050 hect. ale locuitorilor; din aceste 50 hect. sunt ocupate de vetrele celor două sate.

Populaţia în întreaga comună este toată bulgărească, însă vorbesc romîneşte cea maĭ mare parte; sunt 348 familiĭ cu 1677 suflete, 606 bărbaţĭ, 623 femeĭ; 279 copiĭ în vîrstă de şcoală, 141 băeţĭ, 138 fete; 903 însuraţĭ, 553 neînsuraţĭ, 12 văduvĭ; 372 contribuabilĭ. Moravurile şi obiceiurile lor se apropie de cele ale noastre, numaĭ în îmbrăcăminte diferă de Romînĭ; aşa, în loc de iţarĭ sau pantalonĭ, poartă ciacşirĭ turceştĭ, se încing peste mijloc cu brîu de lînă; au ilice, zăbune, cojoace, imurluce (sumane); în cap poartă şi vara şi iarna căciulĭ; în picioare poartă opincĭ în general, cizme şi ghete rar. Femeile umblă cu picioarele goale şi vara şi iarna, numaĭ Dumineca şi sărbătoarea pun papucĭ şi pantofĭ; poartă fuste de lînă, bete cu ciucurĭ, scurteicĭ, ilice; pe cap se îmbrobodesc cu tulpane, barişe de diferite culorĭ, după ce fac maĭ întîiu un conciu, peste care pun un fes turcesc, mic şi rotat şi peste acesta se acoperă; de fesurĭ atîrnă nisce baerĭ cu parale turceştĭ ce sunt legate sub bărbie; la gît poartă salbe de lefţĭ şi mahmudele.

Este o şcoală în cătunul de reşedinţă, Baş-Chioi, fundată în 1880 de obştia locuitorilor, cu 10 hect. pămînt, 2 învăţătorĭ, 90 elevĭ înscrişĭ, în 1893—94, 70 băeţĭ, 20 fete.

Este o biserică cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnului; a fost făcută în anul 1844 de obştia locuitorilor; are 7 hect. pe care le închiriază cu 70 leĭ, şi 10 hect., pe care le cultivă preotul pentru sine; bis. e deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; slujba o fac în limba bulgară.

Pamîntul este în general argilos, puţin calcaros şi arinos; dealurile sunt maĭ toate pietroase şi acoperite cu păduri. Din cele 4677 hect. ale comuneĭ, 3760 hect. sunt locurĭ arabile, 292 hect. pădure, 61 hect. fîneţe, 291 hect. izlaz, 273 hect.

www.dacoromanica.ro

teren neproductiv; aparțin locuitorilor, afară de păduri și locurile neproductive ce aparțin statului.

Se scamănă în comună: porumb, grîŭ, orz, ovăz, meiu, dughie, borciag; cînepă și in mai puțin.

Sunt 326 agricultori, cari aŭ 253 pluguri de fier, 1 mașină de secerat și 3 de vînturat, 373 boi, 185 vaci, 74 bivoli și bivolițe, 423 cai, 251 epe, 9 măgari, 6317 oi, 113 capre, 465 porci. Sunt în com. 2 mori de vînt, 2 mori de apă ce mai aŭ și cîte o piuă fie-care. Sunt 12 meseriași: 7 croitori, 2 fierari, 2 lemnari și 1 cojocar. Comerțul este foarte activ; sunt 4 comercianți: 1 manufacturar și 3 cîrciumari. Com. exportă cereale și vinuri în valoare de 100.000 lei, și importă articole de băcănie și manufactură, în valoare de peste 100.000 lei.

Budgetul: Veniturile sunt de 5692 lei, 22 bani. Cheltuelile sunt de 5422 lei, 30 bani, rămînînd un escedent de 275 lei, 90 bani. Contribuabili sunt 348.

Căile de comunicație sunt: Drumul județean Babadag-Măcin, ce trece prin comună, și drumurile comunale, ce duc, de la cătunul de reședință, la cătunul Cineli, la com. Ali-Bei-Chioi, la comuna Nalbant, la comuna Armutli, la com. Ciucurova, și spre Satul-Noŭ-Babadag; din acestea 2 sunt pietruite, cele ce duc la Babadag, cele-l-alte sunt naturale.

Istoric. Despre această comună, din bătrîni se spune, că a fost întemeiată de Bulgarii, cari aŭ venit din Basarabia, între anii 1828—1830 și s'aŭ așezat printre Turcii ce locuiaŭ aci pe acea vreme. Turcii, văzînd, că numărul Creștinilor crește din ce în ce, s'au ridicat și aŭ plecat în alte sate locuite de coreligionarii lor. Ca povestiri asupra celor-l-alte locuri, n'avem de cît asupra văii Bac-Ceiș, anume că pe valea aceasta a fost un sat turcesc, ai căreĭ locuitori erau scutiți de toate datoriile și dările către Stat. guvernul otoman dîndu-le pamînt de muncă gratis, aceasta în schimbul unei victorii ce ei repurtaseră asupra Creștinilor; el a fost desființat probabil de vre-o emigrație.

Baș-Chioi, *sat,* în jud. Tulcea, plasa Babadag, cătunul comuneĭ Baș-Chioi, situat în partea apusană a plășii și în cea nord-estică a comuneĭ, a căreĭ reședință este, pe malul drept al pîrîului Taița și la poalele orientale ale dealului Tatar-Bair; numele său este turcesc; se numea în vechime Paș-Chioi, Satul-Pașei. Se mărginește la miază noapte cu comuna Nalbant, la miază-zi cu cătunul Slava-Cerchezească, al com. Slava-Rusească, la apus cu cătunul Cineli și comuna Atmagea, iar la răsărit cu comuna Armutli și catunul Hagilar al comuneĭ Congaz. Dealurile, care brăzdează teritoriul său, sunt: Sari-Tepe la Nord-Est; Ghel-Tepe la Nord; Tatar-Bair, Dautcea, Echil-Orman, Iași-Orman la apus; Bac-Ceiuș cu vîrful Sivri-Tepe la Sud-V.; Jidini, Pelitul și Pietrosul, la miază-zi. Rîul Taița îl udă prin mijloc; pîraiele Ormangi-Culac și Telița, la răsărit; valea Baș-Chioi prin mijloc; văile Musafir-Culac și Bac-Ceiș la apus. Intinderea sa este de 3797 hectare, din care 37 hectare compun vatra satului. Populația, toată bulgară, este de 272 familii cu 1297 suflete. Are biserica și școala comuneĭ. Pămîntul pe aci este productiv; se cultivă porumb, meiu, grîu, etc. Industria casnică și comerțul sunt active. Drumuri comunale îl unesc cu cătunul Cineli, cu comunele Nalbant, Atmagea, Cincurova, Babadag.

Baș-Chioi, *pîrîŭ* însemnat, în jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ Baș-Chioi, și al celor două cătune ale sale Baș-Chioi și Cineli; este format din două pîraie: valea Bac-Ciauș, ce izvorește din dealul Bac-Ciauș și valea Jidini, ce izvorește din dealul Jidini; se unesc amîndouă la poalele dealuluĭ Sivri-Tepe și, sub numele de Baș-Chioi, merge de se varsă în pîrîul Taița, ceva mai la apus de satul Baș-Chioi. Curge printre dealurile Bac-Ciauș, Iasi-Orman, Cîz-Bair și Cuzu Bair de o parte, la apus, și dealurile Jidini, Pelitul și Cuzul-Mare la răsărit. Cursul său este lung de 8 kil. și brăzdează partea apusană a comuneĭ și a plășii. Primește ca afluent mai însemnat pe dreapta, pîrîul Musafir-Culac. Pe valea sa merge drumul comunal Baș-Chioi-Ciucurova, și pe aceea a pîrîului Musafir-Culac merge drumul vecinal Atmagea-Baș-Chioi.

Baș-Punar, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra Nouă, cătunul comuneĭ Hairam-Chioi. Este situat în partea S.-E. a plășii și cea răsăriteană a comuneĭ, la 6 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Hairam-Chioi și la 2 1/2 kil. spre N.-V. de cătunul Bairam-Dede. Este așezat pe valea Baș-Punar, într'un loc unde valea devine puțin mai largă și unde malurile ei sunt mai puțin înalte și mai puțin stîncoase. Este închis la răsărit de dealul Baș Punar-Bair; la N.-V. de dealul Ceșme-Bair; la V. de dealul

www.dacoromanica.ro

Tuzla-Mezarlîc-Bair şi la S.-V. de dealul Cialî-Perde, cu vîrful său Cialî-Perde, de 176 m.

Suprafaţa sa este de 1381 hect., dintre care 8 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ, cu 27 case.

Populaţiunea sa, compusă maĭ numaı din Turcĭ, este de 16 familiĭ, cu 78 suflete, ocupîndu-se maĭ mult cu agricultura. Pămîntul produce grîŭ şi ovaz, în cantitate şi calitate destul de satisfăcătoare. Casele sunt în general micĭ, şi înconjurate fiecare de cîte o curte destul de mare cu cîte o grădină. Drumurı comunale pleacа la Demircea, la Bairam Dede, la Cozîl-Murad, la Becter şi la Malcoci, mergînd fie care în direcţiunı opuse, întocmaı ca niştе raze, care pleacă dintr'un centru al unei circumferinţe.

Baş-Punar, *sat,* în judeţul Constanţa, pl. Mangalia, căt. comuneĭ Gheringec, situat în partea centrală a plăşiı şi cea meridionala a comuneĭ, la 3 kil. spre S.-E. de căt. Copucei şi la 9 kil. spre S.-V. de căt. Gheringec, reşedinţa comuneĭ, pe malul nordic al laculuĭ Mangalia, la locul unde se deschide Valea-Viilor, pe drumul Mangalia-Cara-Omer. Are 1025 hect. întindere, din care 125 hect. ocupate de vatra vechiuluĭ sat. Cel actual e mult maĭ mic. Are o populaţie numaĭ de 7 familiĭ cu 30 suflete, ce se ocupă cu agricultura.

Baş-Punar, *sat,* în jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comunei Slava-Rusească. E situat în partea apusană a plăşiĭ şi cea vestică a comuneĭ, la 10 kil. spre apus de cătunul de reşedinţă, Slava-Rusească, pe malul st. al văiĭ Slava Rusească, la poalele sudice ale dealuluĭ Ciucurova. Numele său este turcesc şi vine de la baş = cap, punar = fîntînă; tradus ar fi Capul-Fîntîneĭ, nume ce a luat şi pîrîul Slava, la izvorul luĭ. Hotarul său începe din dealul Baş-Punar, se îndreaptă spre răsărit, taie valea Chirişliva, urcă dealul Ciucurova, se îndreaptă apoĭ spre S.-E., pe muchia luĭ, până în dreptul căt. Slava-Cercheză, de aci spre S.-V., pe muchia dealuluĭ Ibrişiorul, pană da în pîrîul Slava-Rusă, de unde o ia spre apus, taie valea Ericli-Culac, şi urcă dealul Periclic, până la limita judeţuluĭ, pe care o urmează spre N., unde ajunge în dealul Baş-Punar, de unde am plecat. Forma sa este neregulată; are 32 kil. lungime, pe o întindere de 1838 hect. Dealurile ce-l brazdează sunt: Baş-Punar, Periclic, la apus; Dolama la sud; Ibrişorul la răsărit (241 m.); Ciucurova (335 m.) la miază-noapte; toate sunt acoperite cu păduri. Rîul Slava-Rusească, ce izvoreşte sub numele de Baş-Punar, îl udă prin mijloc. Pe lîngă sat trec afluenţiĭ săĭ: Chirişliva la N.-V., Cai-Culac unit cu Amutlu-Culac, la S.-E. şi Ericli-Culac la S. Intinderea cătunuluĭ e de 1838 hect., din carı 30 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 460 hect. ale locuitorilor, 1348 hect. ale statuluĭ. Populaţia cătunuluĭ este rusească; venită de curînd, a adoptat moravurile şi îmbrăcămintea romînească. Sunt 63 familiĭ cu 455 suflete, din carı 283 bărbaţiĭ, 172 femeĭ; 60 copiĭ de şcoală; 10 însuraţi, 14 neînsuraţiĭ, 7 văduvĭ; contribuabilı sunt 45. Are o şcoală mixtă fundată în 1893 de loc. Este o biserică cu hramul Sf. Metodiu şi Ciril, zidită în 1886 de loc., deservită de un preot romîn şi un cîntăreţ rus. Pămîntul loculuı este negru şi pietros; din el 1250 hect. sunt păduriĭ, 606 hect. loc cultivabil. Locuitoriı aŭ 52 pluguriĭ, 260 boĭ, 320 caĭ, 195 oĭ, 35 capre, 120 porcĭ; 3 morı de apă. Budgetul este de 1700 leĭ la veniturĭ şi 1600 leĭ la cheltuelĭ. Drumurĭ sunt cele comunale ce duc la cătunul de reşedinţă Slava-Rusească, la com. Ciucurova, la cătunul Slava-Cercheză, la com. Topologul, din jud. Constanţa, la com. Atmagea. Cercheziı au locuit aci maı înainte de războiul de la 1877-78; la 1879 Cercheziı aŭ plecat şi atuncĭ aŭ venit Romînіĭ ce azĭ sunt în nıımăr de 4 familiĭ cu 21 sufl. şi Ruşiĭ, carı maı înainte locuiaŭ în satul Teche, ceva maĭ jos de el, pe pîrîul Slava.

Baş-Punar, *deal,* în judeţul Constanţa, plasa Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ Topologul; face parte din culmea dealurilor Babadaguluĭ şi e situat în partea răsăriteană a plăşiĭ şi a comuneĭ. Pe muchia luı trece şi hotarul despărţitor între cele 2 judeţe Tulcea şi Constanţa. Pleacă din nodul central Sultan-Bair, şi se îndreaptă spre S.-E., printre văile Baş-Punar şi Chirişlivoi. Are 294 m. înălţime şi este acoperit cu păduri întinse.

Baş-Punar, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Babadag şi Constanţa, pl. Hîrşova. Izvoreşte din dealul Sultan-Bair, din jud. Constanţa, dar intră repede în judeţul Tulcea, se îndreaptă spre răsărit, avînd o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., curge pe la poalele dealuluĭ Baş-Punar, până la satul Baş-Punar, de unde începe să poarte numele de Slava-Rusească. Curge numaĭ prin păduriĭ, prin locurĭ de toată frumuseţea. Pe valea sa merge pi-

www.dacoromanica.ro

torescul drum com. de la Topolog (Constanţa) la Baş-Punar (Tulcea). Primeşte ca afluenţi la pîr. Amutlu-Culac unit cu Chai-Culac. Lungimea sa e de 8 kil. Cursul său este foarte repede.

Baş-Punar, *vale*, jud. Constanţa, plăşile Silistra-Nouă şi Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cara-Omer şi Cazil-Murad, din plasa Mangalia, şi Bairam-Dede şi Haram-Chioi, din pl. Silistra-Nouă. Este una din principalele braţe care formează valea Urluia. Se deschide din poalele nordice ale dealului Cara-Omer, sub numele de Dere-Chioi; se dirige spre miază-noapte, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; ia apoi numele de Ali-Bei-Chioi, trecînd prin satul Ali-Bei-Chioi, în urmă pe acela de Afighinea, intrînd în pl. Silistra-Nouă, unde trece prin satul Bairam-Dede, de unde ia numele de Baş-Punar; străbate satul cu acelaşi nume; intră din nou în pl. Mangalia şi se uneşte cu valea Borungea, lîngă satul Becter, al com. Cazîl-Murad. Are o lungime de 15 kil. Dealurile printre care ea merge sunt: Buiuc-Bair, Ali-Bei-Chioi, Sarî-Bair, Curu-Bair, Bairam-Dede, Cialî-Perde, Mezarlîc-Bair şi Cişme-Bair pe stînga; Iuci-Ghiolgiu-Bair, Ali-Bei-Chioi-Bair, Mezarlîc, Chazîl-Murad-Bair, Mezarlîc-Bar şi Baş-Punar-Bair pe dreapta. Ea are apă numai primă-vara, după topirea zăpezilor şi toamna după ploi. Prin ea merge drumul comunal Becter-Baş-Punar-Bairam-Dede-Ali-Bei-Chioi-Cara-Omer.

Baş-Punar, mică *vale*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Gheringec, cătr. Baş-Punar. Vine din dealul Copucei, trece pe la răsărit de satul Baş-Punar şi se deschide în lacul Mangalia.

Baş-Punar-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, plăşile Silistra-Nouă şi Mangalia, pe com. Hairam-Chioi, cătr. Baş-Punar, de la carî şi-a luat şi numele, şi com. Cazîl-Merand, cătr. Terziveli. Se desface din dealul Mezarlîc-Bair, a vînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V. printre văile Baş-Punar, Cazîmerad-Ceair şi Borungea. Are 167 m. înălţime, dominînd satul şi valea Baş-Punar. E de natură stîncoasă; acoperit cu tufărişuri şi fîneţe.

Baş-Punar-Sîrtî, *deal* însemnat, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rur. Para-Chioi, Dobromirul-din-Vale, Caranlîc. Se desface din culmea Sari-Iol-Bair, din care face parte de la vîrful numit Calaigi; se întinde spre răsărit, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea centrală a plăşii, pe cea sudică a com. Caranlîc, cea nord-vestică a com. Dobromirul, şi pe cea sud-estică a com. Para-Chioi; se ridică la 187 m. cu vîrful Bazirgian; domină văile Babuci-Culac, Cuiugiuc-Culac şi drumul judeţan Lipniţa-Dobromir; este acoperit cu fîneţe şi livezi.

Başa, jud. Brăila, *numirea* ce se dă de locuitorî satuluî Filipeşti.

Se zice, că un turc numit Başa, pe timpul raialeî, ţinea suhat şi avea tîrlă aci.

Başeul, *plasă*, în partea de S.-E. a judeţuluî Dorohoiu. Şî-a luat numirea de la pîrîul Başeul.

Terenul pl. este mărginit: la N. cu pl. Prutul-d.-j., de care se desparte prin hotarul moşiilor: Balinti, Drăguşeni-Nichiteni, Avrămeni, Adăşăni şi Liveni-Mitropolieî, din astă pl., despre moşiile: Tătărăşani, Cordăreni, Puţureni, Ichimeni, Ghereni şi Mitocul, din pl. Prutul-d.-j.; la S. cu jud. Botoşani, de care se desparte prin cursul Jijieî, începînd de la vărsarea Ibăneseî în ea, pe moşia Borzeşti şi pănă la hotarul moşieî Plopeni-Jianul; apoî prin hotarul moşieî acesteia, a Ştiubeienilor, Vlăsineştilor şi Hăneştilor, pănă la pîrîul Başeuluî; la Est cu Basarabia, de care se desparte prin cursul Prutuluî, începînd de la vărsarea pîrîuluî Ghereni, dintre moşiile Mitocul şi Săveniî-Mitropolieî, continuînd pănă la vărsarea pîrîuluî din jos de satul Boldişorul; de acolo cu jud. Botoşani, de care se desparte prin hotarul moşiilor Zahoreni şi Baro lea, pănă la malul pîrîuluî Başeul; la Vest cu plasa Coşula, de care se desparte prin hotarul moşieî Borzeşti din astă pl., despre moşia Tăuteşti din acea plasa, începînd de la vărsarea Ibăneseî în Jijia şi apoî hotarul moşieî Vorniceni din astă plasă, despre moşia Vlădeni din acea plasă, iar de acolo înainte cu plasa Prutul d.-s. de care se desparte prin hotarul moşiilor Cordăreni şi Şipoteni din acea plasă, de moşiile: Ştiubeieni şi Balinţi din astă plasă.

Teritoriul plăşiî este de 61063 hect. 79 ariî, din carî 655 hect. 94 ariî sunt pădure şi 60407 hect. 85 ariî cîmp curat. Din acestea, 8715 hect. 76 ariî sunt proprietatea locuitorilor foştî clăcaşî, împroprietăriţi după legea din 1864.

Dealurile se întind printre vaî largî şi mănoase, ce sunt rîurate de pîraie. Ridicătura cea mare este Geamănul de peste Baro lea, pe a căreia movilă este pusă piramida geodezică, corespunzătoare cu acele de pe Darabani şi Ibăneşti, necesară la ridicarea planuluî topografic.

Solul, în general, este de bună

www.dacoromanica.ro

calitate, avînd baza de nisip și lut, cu destulă patură de humă, și formează un pămînt vegetal mănos și fertil, afară de puținele părți ce sunt mai puțin fertile.

Pădurĭ cresc pe o întindere de 655 hect, 95 arĭ.

Apele sunt îndestulătoare trebuințelor, atît de acele stătătoare, ca iazurile, cît și de acele curgătoare, ca pîraiele. Dintre 64 iazurĭ acum existente, pe deosebite moșii, mai principale sunt: Monastireanul, de 315 hect., pe Știubeieni; Roznovanul, de 115 hect., pe Hănești; Ursul, de 71 hect., pe Plopeni-Jianul; Velniceriul, de 57 hect., pe Odaia-Bozia; Fleondora, de 43 hect., pe Fleondora; al Racilor, de 35 hectare, pe Vorniceni; al Ciolaculuĭ, de 30 hectare, pe Adașani; Podrigăi, de 22 hectare, pe Drăgușeni; al Manolesei, de 14 hectare, pe Domoșani; al Sătului, de 7 hectare, pe Podriga. Cele mai principale pîraie sunt: Bașeul, începator de pe Cristinești, se varsă în Prut la Ostopceni; Bodeasa, începător de pe Puțureni, se varsă în Bașeu la Sîrbi; Bodronul, începator de pe Horodiștea și Paltinișul, unindu-și ramurele pe Bivol, se varsă în Prut, la Volonețul-Stroici; Ibăneasa, începător de pe Ibănești, se varsă în Jijia, pe Borzești, drept Epureni din județul Botoșani; Novacul, începator de pe Liveni-Mitropolieĭ, se varsă în Volovățul la Hrițeni; Podriga, începător de pe Concești, se varsă în Bașeŭ, lîngă Săveniĭ-Volovățul, începător de pe Păltinișul, se varsă în Prut la laturea din sus a Boldișorului. Rîurĭ sunt două: Prutul, începător din Carpații Galițieĭ, intră în țara pe la Cotul-Boian și se varsă în Dunăre; Jijia, începător de pe Hilișeul-Curt, se varsă în Prut la Scoposeni, în jud. Fălciu.

In pl. sunt 4542 fam. saŭ 17285 suflete. Din aceștia sunt: 18 preoțĭ, 1 diacon, 28 cîntărețĭ, 21 pălimarĭ, 8 învățătorĭ și restul sunt: proprietarĭ, profesioniștĭ, meseriașĭ, comercianți; masa însă sunt agricultorĭ și viticultorĭ, Romînĭ; o mică parte sunt streinĭ.

Sunt 18 bisericĭ în plasă.

Intreținerea bisericelor în genere se face de comune, iar a unora de proprietarĭĭ de moșiĭ.

Aproape fie-care comună are cîte o școală, afară de Bîrzești și Vlasinești; sunt 8 școlĭ, cu 8 învățătorĭ și 485 școlarĭ; din aceste 6 sunt mixte, 1 de băeți și 1 de fete în Saveni. Intreținerea lor se face de comune și de stat.

Resedința sub prefectureĭ se află în Săveni.

Actuala plasa (1890) este împărțita în 9 comune rurale și anume:

1. Avrămeni, cu satele: Adașeni, Avrameni, Barolea și Zahoreni.

2. Borzești, cu satele: Plopeni-Marĭ, Borzești, Plopeni-Micĭ, Podul-Stamateĭ, Tautești și Vicoleni.

3. Dragușeni, cu satele: Drăgușeni-d.-s., Drăgușeni-d.-j., Ichimeni, Nichiteni și Podriga.

4. Manoleasa, cu satele: Boldul-Rĭzași, Domoșani-Hrițeni, Domoșani Manoleasa, Fleondora, Hrițeni-Pancu, Hrițeni-Stroici, Livenii-Vechĭ-Metropolieĭ, Stînca-Livenii-Noi, Stroici, Șerpenița, Tescureni-Bagiurea, Tescureni-Timuș, Volovățul-Iacovachi, Volovățul-Stroicĭ.

5. Săveni, cu satele: Săveni, Săveni-Tîrg și Bozieni.

6. Sîrbi, cu satele: Hănești, Sîrbi și Glodoaia.

7. Știubeieni, cu satele: Chișcăreni, Cotul-Negru, Ibăneasa, Odaia-Bozia, Petriceni și Știubeieni.

8. Vlăsinești, cu satul Vlăsinești.

9. Vorniceni, cu satul Vorniceni.

Veniturile comunelor din această plasă s'aŭ ridicat, în anul 1889, la 75255 lei, 60 banĭ și cheltuelile la 65195 leĭ, 77 banĭ; iar în 1890 veniturile aŭ fost de 79258 leĭ, 98 banĭ și cheltuelile de 61044 leĭ, 42 banĭ.

S'aŭ aflat în plasă în anul 1889: 10448 vite marĭ cornute, 28841 oĭ, 75 capre, 2680 caĭ, 3914 porcĭ, 12 catîrĭ și 1121 stupĭ.

Bașeul, *sat,* în jud. Dorohoiu, pe moșia Hudești-Marĭ, pl. Prutul d.-s., cu o populație de 96 fam. cu 459 suflete. Sătenĭĭ împroprietăriți au 280 hect. 69 ar. pămînt.

Bașeul, *pîrîŭ,* izvorește din pădurea de pe Cristinești, comuna Ibănești, plasa Prutul-d. s., județul Dorohoiu, curge în jos pe la Hudești-Marĭ, Havîrna, Știubeieni, Vlăsinești pănă la Hănești, de unde intră în jud. Botoșani, mai sus de satul Brăteni, străbate comuna Brăteni, satele Ștefănești și Bobulești, și se varsă în Prut, în dreptul satuluĭ Ostopceni, com. Ostopceni, pl. Ștefănești.

Este mărginit cu dealurĭ pănă ce ajunge pe teritoriul comuneĭ satul Ștefănești, de aicea intră pe întinsul șes al Bașeuluĭ și Prutuluĭ, prin care șerpuește pănă la vărsarea sa.

In jud. Botoșani, Bașeul trece pe lîngă satele: Brăteni-Slobozia, Silișcani, Ratoș-Apostol în dreapta și Mihălășeni, Odaia-Moscovieĭ, (Odaia-Silișcani-Răzași, Ne-

www.dacoromanica.ro

grescu), Păun și Năstase în stînga, toate în comuna Brăteni; trece apoĭ pe lîngă satul și tîrgul Ștefănești și în fine pe lîngă Bobulești, în dreapta.

Primește pe stînga pîraiele: Hodoroaia, Sărata, Popoaia, carĭ vin din văile cu aceleașĭ nume.

Bașeul, *vale,* prin care curge pîrîul Bașeul și pe care sunt așezate satele comuneĭ Brăteni, jud. Botoșanĭ; este acoperită de imașurĭ și fînețe.

Bașeului (Șesul-), *șes,* care începe din gura văiĭ Popoaia și a pîrîuluĭ Popoaia, se întinde pănă în marginea satuluĭ Ștefănești, tîrgul Ștefănești, satul Bobulești, jud. Botoșani, și pănă în Prut; are o întindere foarte mare și e ocupat de imașurĭ, unde se cresc o mulțime de vite.

Pe marginea Prutuluĭ sunt păduri de salcie și plop, și maĭ multe gîrle și bălțĭ formate din revărsările Prutuluĭ și Bașeuluĭ, foarte bogate în pește.

In această parte, Prutul are șesul cel maĭ jos, care adese-orĭ e inundat de Prut și de Bașeŭ, care îl acoperă cu apă, de seamănă cu un lac foarte mare, maĭ ales primăvara.

Bașta, *sat,* în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Săcueni, pe malul drept al rîuluĭ Siretul, aproape de vărsarea pîr. Valea-Neagră în el și spre S.-E. de satul Săcueni și la o depărtare de 3 kil. de el. Este așezat pe șes într'un loc jos și mlăștinos. Are 47 capĭ de fam., 48 contribuabilĭ, 194 locuitorĭ, locuind în 39 case. Populațiunea este numaĭ romînă. Sunt 83 capete de vite marĭ. Locuitoriĭ acestuĭ sat, din cauza inundațiunilor, la care sunt supușĭ în timpurile ploioase, aŭ început a se muta puțin maĭ spre N., tot pe malul drept al rîuluĭ Siretul, formînd un alt sat, tot cu numele de Bașta.

Bașturea, *movilă,* în jud. Brăila, la 3 kil. spre sudul satuluĭ Cazasul, aproape de calea ferată Brăila-Buzăŭ.

Batacla-Bașa, *deal,* în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comuneĭ rurale Tătar și anume pe acela al cătunuluĭ Doerani, și jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s. Se desface din dealul Periclic, îndreptîndu-se spre miază-zi cu o direcțiune de la N. spre V. După un drum de 1 ½ kil. ese din jud. Constanța și intră în jud. Tulcea, întinzîndu-se pănă la cătunul Hagi-Omer. Are o înălțime de 350 m., iar la locul de unde se desface din vîrful Doerani, are înălțimea de 391 m. Este acoperit cu puține păduri.

Batacla-Dere, *vale* însemnată, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunelor rurale Șiriul și Ghizdărești, și anume pe acela al cătunelor Capugi și Tichilești. Este un afluent al văiĭ Talașman-Culac, deschizîndu-se în această vale tocmaĭ în dreptul sat. Tichilești. Malul său de N. este cu mult maĭ înalt și maĭ rîpos de cît cel de S. Are o direcțiune de la răsărit spre apus, ținînd de la satul Capugi pănă la satul Tichilești, și avînd o lungime de 5 kil. Brăzdează partea V. a plășiĭ, cea E. a comuneĭ Ghizdărești și cea V. a comuneĭ Șiriul. Este acoperita numaĭ cu pășunĭ.

Batacul, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia Vechie, în partea de miază-zi a plășiĭ și a comuneĭ. Este format de gîrla Aliboca-Suhatul. Are o întindere de 20 hectare, înconjurate cu stuf. Conține pește puțin, dar bun și căutat.

Batalul, *sat,* în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pendinte de comuna Albești, situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomița, pe lîngă lacul Batalul, după care satul poartă numele. Teritoriul satuluĭ are o suprafață de 800 hect. și este proprietate particulară.

Aicĭ se află 24 familiĭ Romînĭ și 1 familie Grecĭ.

Școala și biserica din satul Albești servesc și locuitorilor din Batalul.

Batalul, *cătun,* în pl. Ialomița-Balta, com. Cosîmbești, județul Ialomița.

Batalul, *lac,* în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pendinte de comuna Albești; lîngă satul Batalul.

Bataluri, *movilă,* plasa Oltenița, jud. Ilfov. (Vezi Gumelnița).

Batalurile, vezi Andolina, *vale*, jud. Ialomița.

Batca, *fîntînă,* com. Drăgășani, pl. Olteț-ul-d.-s., jud. Vîlcea.

Batești și **Pucheni**, *moșiĭ* ale statuluĭ, în jud. Prahova, pendinte de mănăstirile Znagovul și Țigănești și carĭ pe periodul 1883—93 s'au arendat cu 26000 leĭ anual, în plus leĭ 960 plată de pădurarĭ.

Batia, *sat,* în jud. Olt; face parte din com. rur. Vulturești, pl. Oltul-d.-s.

Batinul, *ostrov,* cu pădure de salcie, în suprafață de 340 hect.,

www.dacoromanica.ro

situat pe domeniul Giurgiuluĭ; depinde de ocolul silvic Giurgiŭ, jud. Vlaşca.

Batireşti, *loc izolat,* com. Glăvile, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Batogele, *iaz,* în jud. Suceava, în suprafaţă de 1 ½ fălcĭ, din josul satuluĭ Ruginoasa; este format de pîrîul Dumbrăviţa.

Batogul, *comună rurală,* judeţul Brăila, plasa Ianca, aşezată în partea de S.-S.-E. a laculuĭ Batogul şi la N. de pîrîul Călmăţuiul, în depărtare de 1 kil. Com. este aşezată într'o localitate baltoasă, din care cauză locuitorii suferă adesea de friguri.

Se învecineşte la Est cu Ioneşti, la S. şi S.-E. cu Slobozia, Cireşul şi Călmăţuiul şi la N. cu Filipeşti.

Suprafaţa comuneĭ e de 6162 hect. şi are forma unuĭ poligon neregulat; e compusă din moşiile Batogul şi Colţica.

Populaţia e de 862 sufl., din carĭ 176 capĭ de familie, 121 carĭ ştiu şi 741 carĭ nu ştiu carte; contribuabilĭ sunt 126, patentarĭ 8, toţi Romînĭ. Venitul comuneĭ e de 3443 l. 85 b. şi chelt. 3412 l. 87 b. Sunt 76 săteni împroprietăriţi şi 61 neîmproprietăriţĭ. Sunt 4 debite.

Vite sunt: 543 boĭ, 410 vacĭ, 19 taurĭ, 223 viţeĭ, 452 caĭ, 2757 oĭ, 329 rîmătorĭ. Suhatul vitelor e de 872 hectare. Comuna are o biserică, zidită la 1852, cu cheltuiala locuitorilor; are 1 preot, un cîntăreţ şi 1 paracliser; cu patronul Sf. Nicolae.

In com. se află un cimitir afară din comună spre Nord, 1 şcoală mixtă, înfiinţată la 1852, cu 24 elevi şi 4 eleve; o moară de aburĭ.

Drumurĭ: la Brăila spre N.-E. pe lîngă lacul Batogul, prin Bordeiul-Verde şi Silistrarul, 52 kil.; la Berleşti spre N.; la Filipeşti, 15 kil.; la Buzăŭ spre V. prin tîrla Mocanul şi com. Strîmbul şi apoĭ în jud. Buzăŭ; la Slobozia-Cireş spre S.-V., traversînd calea ferată Făureĭ-Feteşti pe la cantonul 8, distanţă 8 kil.; la Dudescu spre S., prin proprietatea locuitorilor peste Călmăţuiŭ drept la Dudescu, 5 kil.; la Slujitoriĭ-Albeteşti spre S.-E., apucînd spre dreapta pe hotarul Batoguluĭ cu Ioneşti, trece Călmăţuiul pe podul din dreptul Filiuluĭ, apoĭ viroaga Puturosul, d'aci direct la Slujitoriĭ-Albeteşti, 10 kil., la Vizirul spre E. prin Ioneşti, tîrla Lişcoteanca direct la Vizirul, distanţă 21 kil.

Comuna s'a înfiinţat la 1824. Pănă la 1837 s'a numit Ciurari, după meseria unora din locuitorĭ. Numele de Batogul îl poartă de la 1837 încoace şi probabil, că vine mai mult de la Batog, peşte preparat din crapul ce se scotea în acel timp dintr'o surpătură formată în mal de apa Călmăţuiuluĭ spre S.-V. de comună, la distanţă de 3—4 kil., unde se află o moară.

Batogul, *sat,* în jud. Brăila, la S. com. cu acelaşĭ nume, pe vălceaua ce traversă această com. şi la 52 kil. spre S.-V. de oraşul Braila. Se crede că acest sat s'a înfiinţat la 1835 de călugării ce administrau moşia mănăstirească. Numit ast-fel după numele familieĭ săteanuluĭ Batog. Vatra satuluĭ e de 67 hect., avînd 101 case şi 4 cîrciumĭ, 2 morĭ de vînt, 1 moară de aburĭ şi o prăvălie.

Populaţia satuluĭ se compune din 123 capĭ de familie saŭ 602 locuitorĭ, din carĭ 296 bărbaţĭ şi 306 femeĭ; 226 căsătoriţi şi 361 necăsătoriţĭ; 113 carĭ ştiŭ carte şi 489 carĭ nu ştiu. Animale sunt: 239 caĭ, 565 vite cornute, 2000 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Batogul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Valea-Raţeĭ. E aşezat în partea de miază-zi a comuneĭ, pe rîul Cîlnăul, la 500 metri spre Sud de cătunul de reşedinţă, Valea-Raţeĭ, şi are o întindere de 22 hect., şi o populaţie de 32 familiĭ, care cuprind 106 suflete, din carĭ 20 contribuabilĭ.

Batogul, *cătun,* în pl. Ialomiţa-Balta, com. Sudiţi, jud. Ialomiţa.

Batogul, *lac,* în jud. Brăila, situat la N. de com. Batogul, pl. Ianca, în depărtare de 1 ½ kil.

Are o suprafaţă de 90 hect. Apa conţine substanţe minerale.

Locuitorii bolnavĭ de reumatism şi boale de pele, fac băĭ şi se însănătoşează; asemenea se vindecă prin scăldare şi vitele atinse de rîe şi boale de picioare.

Batogul, *moşie,* în jud. Brăila, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca; aparţine Eforieĭ spitalelor civile; are 3600 hect. cu venit de 26374 leĭ; 1800 hect. aparţin moştenitorilor Filoti şi aduce un venit de 10898 leĭ anual.

Batogul, *vale,* com. Ederile, pl. Filipeşti, jud. Prahova; se varsă în rîul Cricovul.

Batoţi, *com. rur.,* în plasa Blahniţa, jud. Mehedinţi, la distanţă de 31 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele dealuluĭ Aleonul şi pe marginea Dunăreĭ. Se mărgineşte: la răsărit cu moşia statuluĭ Rogova, pe care se află situate comunele Rogova şi Scăpăul, des-

www.dacoromanica.ro

părțită de acestea prin șoseaua vecinală Simian-Stîrmina-Gruia; la miază-zi cu comuna Devesel ul; la apus cu satul Vrance a-de-Devesel și la miază-noapte cu regatul sîrbesc, de care se desparte prin Dunăre. Formează comună cu cătunele: Atîrnați, Securicea, Ostrovul-Corbuluĭ și Batoți-Moșneni. Are 208 contribuabilĭ, din 1050 locuitorĭ, locuind în 251 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor; parte dintr'înșiĭ se ocupă și cu pescuitul peșteluĭ din Dunăre. Pămîntul este parte bun și parte nisipos, dar productiv. Locuitoriĭ posedă 52 pluguri, 100 care cu boi, 16 căruțe cu caĭ și 46 stupĭ.

In această comună sunt 3 biserici, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntăreți; o școală cu 1 învățător, plătit de județ, frecuentată de 28 elevĭ.

Budgetul comuneĭ coprinde la venitur ĭ 6410 leĭ, iar la cheltuelĭ 2534 leĭ. Sunt în comună 671 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 401 oĭ și 270 rîmătorĭ. Această comună este legată de șoseaua vecinală Turnul-Severin-Hinova-Gruia, printr'o șosea comunală.

Locuitoriĭ comuneĭ rurale Batoți, ca să vină maĭ repede la orașul Turnul-Severin, trec Dunărea pe teritoriul regatuluĭ sîrbesc, sub dealul ce vine de la Podvîrsca spre Vîrbiț și ce se întinde pănă în Dunăre; eĭ coboară la Cladova, pe unde iarășĭ trec Dunărea la Turnul-Severin.

Această trecere o fac fără nicĭ o greutate, de oare-ce se găsesc maĭ mulțĭ în legăturĭ de rudenie cu locuitoriĭ regatuluĭ Sîrbesc, carĭ prin aceste locurĭ sunt toțĭ Romînĭ.

In partea de Vest a comuneĭ, pe marginea Dunăreĭ, unde actualmente se află pichetul No. 7, pentru paza frontiereĭ, se află niște zidărĭ vechĭ, asemenea celor de la Severin, de lîngă piciorul poduluĭ luĭ Traian. Locul, unde se afla aceste ruine, se numește, de locuitoriĭ comunelor vecine, Cetatea. La aceste ruine se vede venind, despre Sud, un drum vechiŭ, așternut cu cărămidă, ce adesea se găsește în pămînt, de către locuitorĭ, cînd fac arăturĭ cu plugurile. Drumul acesta se numește de locuitorĭ drumul cetățeĭ. O asemenea zidire se vede și pe malul opus al Dunăreĭ în partea sîrbească. In partea de Est a cătunuluĭ Batoți-Moșneni se află un deal înalt, al căruĭ vîrf se numește de locuitorĭ Cetățuia. Aci în vîrf se află niște redute în partea de Sud. Despre aceste redute, bătrîniĭ povestesc, că avînd războiu Turciĭ cu Muscalii, Turciĭ se aflau așezațĭ în partea dreaptă a Dunăreĭ, pe o cîmpie șeasă; iar Muscaliĭ pe locul Cetățuia. Incingîndu-se luptă între dînșiĭ, Turciĭ au fost atît de groaznic bătuțĭ, în cît cadavrele ce au lăsat pe urmă ar fi servit de hrană corbilor.

De aceea satul de aci ar fi luat numele de Corbova; iar insula din Dunăre numele de Ostrovul-Corbuluĭ.

La Cetățuia se găsesc ghiulele și monede vechĭ în pămînt.

Pe teritoriul comuneĭ Batoți s'a găsit o serie de obiecte de bronz, carĭ, după părerea domnuluĭ N. Densușianu, ar fi din epoca de bronz.

Batoți-Moșneni, *cătun*, în pl. Blahnița, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Batoți.

Batoți, *pichet de graniță*, pe marginea Dunăreĭ, pe teritoriul com. Batoți, jud. Mehedinți.

Batovul, *cîmp*, numit și Cîmpul-Batovuluĭ, în com. rur. Iablanița, plasa Dumbrava, jud. Mehedinți.

Baur, *movilă*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, lîngă satul Luciul. Legenda spune că poartă numele unuĭ general rus, care își concentrase trupele pe aci într'un războiŭ ce Rușiĭ au purtat contra Turcilor, și de pe movilă observa pozițiunile turcești de la Hîrșova.

Bazaci, mic *afluent*, al Șomuzuluĭ Mic, trece prin com. Pleșești, jud. Suceava.

Bazan-Causan, *moșie* particulară, de 858 hect., în com. Berești, pl. Horincea, jud. Covurluiu.

Bazanul, *podiș*, spre N. de valea cu acelașĭ nume, jud. Covurluiu, la zarea dealuluĭ de E., formînd hotarul între comunele Berești, Prodănești, Berești-Merea de o parte și Slivna de alta. De aice, acelașĭ podiș continuă între com. Slivna, Prodănești, Slivna-Gănești și Slivna-Cavadinești, formînd un fel de semicerc în fundul văilor Slivna și Bazanul.

Bazanuluĭ (Pădurea-), *pădure*, aflătoare pe dealul răsăritean al văieĭ cu acelașĭ nume, în com. Berești, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ; aparține răzășilor din Merea și Berești.

Bazanuluĭ (Valea-), *vale*, în cuprinsul com. Berești, pl. Horincea, jud. Covurluiu. Această vale începe din pădurea particulară cu acelașĭ nume și e seacă pănă aproape de satul Merea, din aceeașĭ comună; de aci izvorește pîrîiașul Merea, care dă

www.dacoromanica.ro

numele său şi văiĭ ce se prelungeşte în jos.

Bazargian, *sat,* jud. Constanţa. (V. Bazirgian).

Bazatul, *pădure,* jud. Tecuciu, la V. de satul Mîndreşti, în raionul com. Puţeni, plasa Nicoreşti.

Bazdavan, *lac,* format de Gîrla-Boliĭ, com. Ciumeşti, jud. Muscel.

Bazga, *com. rur.,* jud. Fălciu, în partea de N.-V. a plăşiĭ Podoleniĭ, la 34 kil. de Huşi. Se mărgineşte la N. cu comunele Covazna şi Cozia; la S. cu Răducăneni; la Est cu rîul Jijia şi la V. cu jud. Vasluiu. Este formată din satele Bazga şi Roşul, care formează un trup de moşie, în suprafaţă cam de 2150 hect. şi cu o populaţie de 343 familiĭ, 1064 suflete, din carĭ 202 contrib. Locuitoriĭ, afară de agricultură, se ocupă şi cu cultura viilor şi a livezilor.

Viĭ sunt pe o întindere de 70 hect.; şi 270 hect. sunt pădure. Budgetul comuneĭ e de 2381 leĭ şi 26 banĭ la venituri şi de 2057 leĭ la cheltueliĭ.

Sunt în com. 772 vite cornute, 115 caĭ, 1102 oĭ şi 108 porcĭ.

Bazga, *sat,* în jud. Fălciŭ, în com. Bazga, pl. Podoleni, pe valea pîrîului Bazga. E aşezat pe o colină, în faţa căruia la S. se înalţă Dealul-Gorguluĭ, acoperit cu viĭ, livezĭ şi păduri. La V. este Dealul-Ursoaeĭ, acoperit cu viĭ şi livezĭ; la N., nu tocmaĭ departe, Dealul-Ofuluĭ, al căruĭ vîrf poartă denumirea de Doĭ-Leĭ; între S. şi E. se înalţă dealul Beşleaga, acoperit cu viĭ şi livezĭ; iar spre E. se află tîrguşorul Răducăneni.

Pe marginea satuluĭ, despre E., trece şoseaua judeţeană, care suie dealul spre Cozia către jud. Iaşi.

Suprafaţa vetreĭ satuluĭ este de 49 hect., cu 15 hect. împrejurul satuluĭ pentru păşunat.

Populaţia este de 275 familiĭ, 803 suflete, din carĭ 145 contribuabilĭ. Aici e reşedinţa comuneĭ. In partea de S. a satuluĭ, la poalele dealuluĭ despre V., se întinde grădina cu livadă şi casele frumoase ale proprietăţeĭ, pe din faţa cărora trece şoseaua judeţană. In centrul satului se află o biserică de lemn, cu hramul Sfinţiĭ-Voevozĭ, la care serveşte 1 preot cu 2 dascalĭ. Această biserică a fost întîiu la Unghiul-Gradeĭ, moşia Bohotinului, pe malul Jijieĭ, de unde s'a adus la Roşu şi în fine s'a strămutat la Bazga. Tot în sat se află două cîrciume; o moară de aburĭ şi o velniţă (povarnă) cu două căldărĭ micĭ pentru fabricat rachiu din drojdiĭ, tescovină şi prune. Prin mijlocul satuluĭ curge pîrîul ce vine din fundul Bazgăĭ.

Producţiunea viilor şi a livezilor este abundentă.

Poziţiunea locului este deluroasă. La distanţă de 500 metri spre S. se află tîrguşorul Răducăneni.

Iată legenda despre numirea şi înfiinţarea satuluĭ:

Numele satuluĭ de Bazga, ar veni de la o fata, numită Basa, fiica Raboaeĭ, ce-şĭ avea locuinţa în cetăţuia de de-asupra satuluĭ Moşna, ce purta numele de Cetăţuia-Doamneĭ. Se zice că moşia, pe care se află asta-zĭ satul Bazga, a fost data de Raboaea, ca zestre fetei sale Basa, la măritişul eĭ cu un fiŭ al luĭ Noorescu, care era proprietar al unuĭ vechiu sat, ce se afla în partea de Vest a Bazgai. Intrupate la un loc, moşiile au luat numirea de Bazga.

Se maĭ povesteşte, ca Noorescu avea pe lîngă dînsul ŭn viteaz numit Ioniţa, care adesea se lupta cu Tătariĭ şi-ĭ respingea, cînd făceaŭ încălcărĭ pe proprietatea sa.

Sub poalele dealuluĭ Mîtocul, se află o piatră vechie, cu inscripţie nedisciírabilă, despre care se zice că ea aminteşte locul unde Ioniţă Viteazul a fost ucis cu arcul de către un Tatar, căruĭ, tăindu-i capul, l-a luat ca semn de învingerea luĭ, iar corpul i s'a ingropat unde-ĭ semnul pietreĭ. Aceasta piatra, se zice, e aşezata de Ioan Cornila, cumnatul luĭ Ioniţa Viteazul.

O alta versiune este, ca Ioniţă Viteazul, de şi, a fost înşăgetat, însă rezistînd durerilor s'a retras la cetaţuia Doamneĭ Raboaea, deasupra Moşneĭ, unde a ,i murit.

Bazga, *pîrîŭ,* în jud. Fălciu; izvoreşte din Fundul-Bazgăĭ, com. cu asemene numire, pl. Podoleni; curge prin mijlocul satuluĭ şi se varsă în pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ.

Bazirgian sau **Bazargian,** *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, căt. comuneĭ Enişenlia, situat în partea răsăriteană a plăşiĭ şi cea nordică a comuneĭ, la 9 kil. spre V. de satul Enişenlia, reşedinţa comuneĭ, pe ambele maluri ale văiĭ Derinea-Ceair (saŭ Beilicul), la poalele răsăritene ale dealuluĭ Ciucur-Cuir şi cele apusene ale dealuluĭ Bazargian. Are case frumoase. Intinderea sa totală este de 401 hect., din carĭ 102 hect. ocupate de vatra şi grădinile satuluĭ.

Populaţia întreagă e de 58 familiĭ, cu 291 suflete, ce se ocupă cu creşterea vitelor.

Bazirgian, *deal,* în judeţul Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Enişenlia, căt. Bazirgian. Se desface din dealul Cara-Amat-Bair, se întinde spre apus în direcţiunea de N.-V., prin partea estică a plăşiĭ, şi cea nordică a comuneĭ, printre văile Derinea-Ceair (saŭ Beilicul) şi adiacenta sa Migeletul. La poalele sale vestice e aşezat satul Bazirgian, pe care-l domină prin înălţimea

www.dacoromanica.ro

sa de 112 m. Este de natură stîncoasă, făcînd malurile văiei Beilicul înalte și pietroase. E tăiat de drumul comunal Bazirgian-Cara-Amet. Este acoperit cu păduri, tufărișuri și crîngurĭ.

Bazirgian, *vale* mică, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, com. Enișenlia, căt. Bazirgian. Se desface din dealul Cavele-Burun, merge prin dealul Taili-Sîrti și Mezarlîc-Bair, prin tufărișurĭ și păduri, și după un drum de 4 kil. se deschide în valea Derinea-Ceair, lîngă satul Bazirgian. Printr'însa merge un drum vecinal ce duce de la Bazirgian la Teche-Chioi.

Bazirgian, *vîrf* de deal, în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Dobromirul-din-Vale, situat în partea centrală a plășiĭ și cea septentrională a comuneĭ, la 3 kil. spre N. de satul Dobromirul-din-Vale, pe una din ramificațiile dealuluĭ Baș-Punar-Sîrtî. Este punct strategic important, căcĭ domină prin înălțimea sa, care e de 187 m., valea Urluia, adiacenta sa Babuci-Culac, satele Dobromirul-din-Vale și Dobromirul-din-Deal, drumul județean Ostrov-Hazarlîc-Enișenlia, cel comunal Pari-Chioi-Bazirgian. Este acoperit cu livezĭ și tufărișurĭ, resturĭ din întinse păduri arse și distruse.

Băbadea, *pădure*, pe moșia Tătărești, din pl. Teleorman, jud. Teleorman: are o întindere de 80 hect.; se află între comunele Izvorul-d.-j. din jud. Argeș, Bucovul-Adunați și Rîca, din jud. Teleorman.

Băbaița, *com. rur.*, compusă din cătunele Călugărița și Băbaița, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situată pe coasta stîngă a văiĭ Clenița. Este departe de Giurgiu de 54 kil., de Obedeni, reședința plășiĭ, de 30 kil., de București de 72 kil., de Alexandria de 40 kil.

In 1887 se aflaŭ în comună 302 familiĭ, cu 427 contribuabilĭ, din 2078 suflete.

Venitul comunal pe 1886 era de l. 13750, iar cheltuelile de l. 12041; în 1887 venitul era de l. 13750, iar chelt. de 2495 l.; în 1888 venitul era de l. 10096 și cheltuelile de 8153 l.

S'a cultivat în 1887 în această comună suprafața de 1900 hect. cu diferite cereale.

In comună se află o școală mixtă de gradul al 2-lea, condusă de un învățător; localul este sub același acoperiș cu al primărieĭ. In 1887 aŭ fost înscrișĭ la școală 21 băeți și 4 fete, din 56 băeți și 24 fete în vîrstă de școală; în 1888 aŭ urmat numaĭ 29 băeți și 3 fete, din 63 băeți și 42 fete, ce trebuiaŭ după lege să urmeze.

In întreaga comună sunt 2 bisericĭ: una în Călugărița, alta în Băbaița, cu 3 preoți și 3 cîntăreți. In 1887 s'a oficiat la ambele bisericĭ 69 botezurĭ, 19 căsătoriĭ și 41 înmormîntărĭ; în 1888 la aceleași bisericĭ s'a oficiat 80 botezurĭ, 24 căsătoriĭ și 55 înmormîntărĭ.

Impozitul total al comuneĭ a fost pentru 1888 de leĭ 1882.

In 1888 s'a împrumutat la creditul agricol din Giurgiŭ un număr de 42 loc. din această comună cu leĭ 5083.

Aci se cultivă tot felul de grîne: porumb, rapiță; se cultivă prea puțin ovăz și meiŭ. Nu sunt de loc pometurĭ.

Este și pădure în suprafață de 71 hect., compusă din treĭ trupurĭ.

Cătunele sunt depărtate între ele cu 3 kil. și sunt unite prin șoseaua, ce duce pe valea Cleniței, la Frăsinet.

In această comună se aflau în anul 1888: 696 boĭ și vacĭ, 20 bivolĭ, 205 caĭ, 2085 oĭ, 10 rîmătorĭ, 2 măgarĭ.

Locuitoriĭ sunt harnicĭ, au case bune, făcute de gard, lipite cu pămînt și învelite cu cocenĭ, puține din ele sunt acoperite cu șindrilă. Sunt case, pătule și magaziĭ îndestulătoare, pentru arendaș.

Băbaița, *cătun*, pendinte de comuna cu același nume, situat pe coasta stîngă a apeĭ Cleniței, în marginea plășiĭ Glavaciocul, jud. Vlașca, despre plasa Călnișteа.

Proprietatea moștenitorilor coloneluluĭ Grig. Locusteanu.

Suprafața întregeĭ moșiĭ este de 4910 hect., estimată de creditul fonciar din București, leĭ 676000. S'aŭ împroprietărit la 1864: fruntași 48, mijlocași 87, pălmași 35, în total 170; au luat 780 hect.

Arenda anuală este 42000 l.

La această proprietate se află treĭ petece de pădure și anume: Găunosul, cu suprafața de 40 hect.; Bîlocul, cu suprafața de 16 hect. și Braniștea, cu suprafața de 15 hect.; în total 71 hectare.

Este o biserică cu 2 preoți și 2 dascălĭ.

Școala în acest cătun este la un loc cu primăria. Aci este un mic heleșteŭ pentru adăpat vitele.

Băbana, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Pitești. La 8 kil. de com. rur. Bascovul-Fleștiĭ, reședința subprefecturiĭ, și la 8 kil. de Pitești. Se compune din satele: Băbana, Băncilești, Bascovul,

www.dacoromanica.ro

Crîngul-Răŭ şi Pleşeşti, avînd peste tot 109 contribuabilĭ, din 587 locuitorĭ; 2 bisericĭ deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală primară rurală şi o cîrciumă. Budgetul comuneĭ pe anul 1982/83 a fost de 1139 l. 94 b. la venitурĭ şi de 1119 l. la cheltuelĭ, iar pe anul 1887/88 a fost de 1364 leĭ la venitурĭ şi de 975 leĭ la cheltuelĭ. Pe teritoriul comuneĭ curg pîraiele Bascovul şi Cotmeniţa. In comună eraŭ în 1887 261 capete de vite marĭ (236 boĭ şi vacĭ, 25 caĭ) şi 240 capete de vite mărunte (140 oĭ, 30 capre şi 70 rîmătorĭ).

Băbana, *sat,* pe apa Cotmeniţa, jud. Argeş, pl. Piteşti; face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume; are 45 de familiĭ cu 275 loc.; o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală primară rurală. In acest sat este reşedinţa comuneĭ rurale Băbana.

Băbanul sau **Măguricea**, *poiană,* la S. comuneĭ Dobriceni, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, unde se zice că ar fi fost în vechime o biserică tătărească.

Băbanul, *rîpă,* situată pe malul drept al Jiuluĭ, între satele Gura-Motruluĭ şi Bîlta, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj.

Băbanuluĭ (Izvorul-), *izvor,* în jud. Prahova; curge de la N. comuneĭ Sîngerul, pl. Podgoria, şi se varsă în rîul Cricovul, tot în raionul comuneĭ Sîngerul.

Băbănoaia, *loc,* pe dealul despre E. al comuneĭ Viişoara, în drumul spre Suhaia, jud. Teleorman.

Băbeanca, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni; se desface din Dealul-Babeĭ, brăzdează partea de apus a comuneĭ; acoperit cu pădurĭ.

Băbeanca, sfoară de *moşie*, în com. Tohani, jud. Buzăŭ, despărţită în două: Băbeanca-Bagdat, 80 hect., maĭ toate vie; Băbeanca-Pliniceanul, 40 hect., arabile şi vie.

Băbeanul, *moşie,* în com. Tohani, cătun. Tohăneanca, jud. Buzău, de 130 hect., toate arabile.

Băbeanul, două trupurĭ de *pădure* particulară supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 250 hect., proprietatea d-luĭ Băbeanu, pendinte de comunele Salcia şi Sîngerul, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Băbeasa, *lac,* în pl. Borcea, jud. Ialomiţa, spre E. şi în apropiere de satul Cacomeanca.

Băbeni, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., pe rîul Rîmnicul-Sărat.

Şĭ-a luat numele de la pădurea statuluĭ Baba.

Este aşezată în partea de apus a judeţuluı, la 11 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de răsărit a plăşiĭ Rîmnicul-d.-s. şi la 7 kil. spre N.-V. de com. Sgîrciţi, reşedinţa plăşiĭ. Comunele învecinate de Băbeni sunt: Jideni la 3 kil., Deduleşti la 4 kil., Slobozia la 9 kil., Buda la 9 kil., Pardoşi la 10 kil., Dănuleşti la 10 kil.

Este o comună din regiunea dealurilor. Dealurile carĭ brăzdează comuna, sunt: Muchia-Puşcaşuluĭ la apus, Ţîfna tot la apus, Dealul-Vulturuluĭ la miază-noapte, Poiana-Mălaiuluĭ la apus, Vînturoasa în centru, Baba la S.-V., Băbeanca în mijloc, Huiul la apus.

Rîurile carĭ udă com. sunt: R.-Sărat la răsărit, de la N.-V. la S.-E., Baba la miază-noapte, Recea la apus, Ţiganul la miază-zi, Bălţatul la miază-zi. Sunt în com. 12 puţurĭ.

Se mărgineşte la miază-noapte cu com. Jideni, de care se desparte prin rîul R.-Sărat; la apus cu com. Grebănul, de care se desparte prin pîrîul Oreavul; la N.-V. cu com. Deduleşti, de care se desparte prin pîrîul Deduleştilor; la miază-zi cu comuna Sgîrciţi, de care se desparte prin dealul Vînturеasa.

Clima comuneĭ este sănătoasă, vara răcoroasă, iarna temperată, neexpusă vînturuluĭ la răsărit, adăpostită fiind de Dealul-Coţatculuĭ.

Cătunele, carĭ compun această com., sunt: Băbeni, cătunul de reşedinţă, la miază-noapte, pe rîul R.-Sărat; Drăgheşti, la S., la 500 m., tot pe rîul Rîmnicul, Răduceşti, şi maĭ spre S., la 1 kil., tot pe rîul Rîmnicul.

Suprafaţa comuneĭ e de 2547 hect., din carĭ 110 hect. ocupate de vatra comuneĭ, 1097 hect. ale locuitorilor, 450 ale proprietăţiĭ private.

Populaţia comuneĭ se compune din 260 familiĭ, carĭ cuprind 1034 suflete; după sex: 533 bărbaţĭ, 494 femeĭ; după starea civilă: 521 căsătoriţĭ, 416 necăsătoriţĭ, 67 văduvĭ; după cultură: 50 ştiŭ carte, 984 nu ştiŭ; după naţionalităţĭ: 3 străinĭ, restul Romînĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ: 1. Una cu hramul Înălţarea Domnuluĭ, în cătunul Băbeni, zidită în anul 1703, în timpul luĭ Constantin Brîncoveanu, a soţieĭ sale Doamna Maria, şi a Episcopuluĭ de Buzăŭ Daniil, de către Dotie sin Nică; s'a zu-

www.dacoromanica.ro

grăvit de Jupîn Negoiță Dedulescu și familia sa, cu ajutorul arhimandritului Nictare, în anul 1718. 2. Biserica din căt. Drăgheşti, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului, zidită în 1747, a căreĭ pisanie o dăm aci: «Cu vrerea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiului, și cu darul Sfîntuluĭ Duh, s'aŭ început această sfîntă și Dumnezeiască biserică, și s'aŭ zidit din temelie și s'aŭ înfrumusețat de Dumneaeĭ Jupîneasa Maria Visteria, soție a răposatuluĭ de vecĭ, Ioan Dedulescu și de fiul Dumnealor Neculaĭ, în zilele prea înălțatuluĭ Domn Constantin Mavrocordat și a Episcopului de Buzăŭ, chir Metodie, cinstindu-se hramul biserice aceștia, întru cinstea și mărirea prea Sfinteĭ de Dumnezeu născătoare și pururea Fecioarei Maria și a Sfîntuluĭ și de minunĭ făcător Neculae Miralechiu, leat 1747». Cea d'întîiu biserică posedă o moară, donată cu un venit de 800 leĭ, iar a doua se îngrijește de locuitorĭ.

Comuna are o școală de băeți, fondată de niște călugărĭ, cu 1 învățător și 36 elevĭ.

Pămîntul este mărunțos, clisos și nisipos. Sunt 250 hect. loc arabil, 200 hect. imaș, 200 hect. pădure, 40 hect. viĭ, 207 hect. fînețe, 200 hect. neproductiv.

Locuitorii posedă 62 pluguri; 1066 capete de vite, din carĭ 282 boĭ, 58 vacĭ, 15 caĭ, 23 epe, 437 oĭ, 66 capre și 183 rîmători. Industria loc. e simplă; se ocupă cu olăria. Sunt 6 comercianți, din carĭ 4 cîrciumarĭ. Transportul cerealelor se face prin gara Rîmnicul-Sarat, la 10 kil. spre S.-E.

Șoseaua ce vine de la Rîmnicul Sărat-Sgîrciți, trece prin comună; o alta duce la Dedulești, Buda-Jitia; a alta apucă spre Jideni-Slobozia, Plăinești; și o a patra spre Greabăn și Putrida.

Sunt 207 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 2521 leĭ 78 banĭ, iar cheltuelile se ridică la suma de 2500 leĭ, 62 banĭ. Contribuțiunile locuitorilor sunt de 4624 leĭ 42 b.

Cele 2 biserici sunt zidite de peste un secol și jumătate. Ca familii însemnate este aceea a Deduleștilor, de origină din com. Dedulești, carĭ posedaŭ moșii și în aceasta comună și a căror evlavie se manifestă des prin ridicărĭ de biserici și înzestrarea lor cu moșiĭ și alte venituri.

Băbeni, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 5 cătune: Băbeni-Ungurenĭ, Băbeni-Romînĭ, Valea-Mare, Valea-Rîioasă și Bonciul. Comuna trebue să se fi înființat înainte de anul 1573, căcĭ iacă ce găsim într'un memorandum, despre facerea unuĭ iaz de moara din apa Bistriței, memorandum publicat de d. B. P. Hașdeu în Cuvinte din Bătrînĭ, p. 23:

«Adica eŭ Evtemic Egumenul ot Bistrița, cum sa se știe că am cheltuit pre iazul de la moara de Babeni, în zilele luĭ Alexandru Voda, aspri gata 3800 și 10 vacĭ grase și 10 oĭ și 12 rîmatorĭ grașĭ și 4 bivolĭ și 200 de oboroace de grîu și alte bucate multe mîncătoare; decĭ l'am făcut eŭ cu multă trudă și ostencală și am plătit tot cu stînjenul de au sapat printreg de în apa Bistriței, de unde se întinde iazul până din josul metohului; iara fără c'am platit am muncit mult și cu oamenii mănastireĭ, ca să fie sfintei mănăstirĭ de hrană; iar cine se vor amesteca într'acest iaz, să fie proclet de 318 parinți și de tot saborul sfinteĭ mănăstirĭ; și carc egumenĭ nu vor să ție accst iaz, să le fie părașe de judecata maica precesta; și l'am sfîrșit luna Dcccmbrie 21, leatul 7082 (1573)».

Este situată pe valea Oltuluĭ și pe rîul Bistrița, la 20 kil. de reședința județuluĭ și la 18 kil. de a subprefectureĭ.

Mai de obiceiŭ locuitoriĭ comunelor vecine numesc această comună Ungureni.

Are o populațiune de 1460 locuitorĭ: 799 bărbați și 661 femeĭ, în care intră și 20 familiĭ de Țigani; 290 capĭ de familie. Locuiesc în 279 de case și 4 bordeie.

In comună sunt 3 bisericĭ: a) la Băbeni-Ungureni, fondată în anul 1864; b) la Băbeni-Romîni, zidită în anul 1832 și c) la Valea-Mare, zidită în anul 1821, de clucerul Ioan Lahovari.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Ceĭ din Băbeni-Ungurenĭ se ocupă cu creșterea oilor, avînd maĭ fie-care locuitor cîte un ciopor de oĭ, de la care obțin brînză și lînă, cu care fac comerț. Meșteșugarĭ sunt 12. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la bîlciul din Rîureni.

In comună sunt 160 caĭ, 200 boĭ, 600 vacĭ, 20 capre și maĭ bine de 2000 oĭ.

Pe un braț al rîuluĭ Bistrița sunt 3 morĭ în comună.

Locuitoriĭ, în număr de 185, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, pe moșia statuluĭ Bistrița-Băbeni, cînd li s'aŭ dat 742 hectare pămînt.

Școala datează de 52 de anĭ. Clădirea e bună; e proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 34 copiĭ, 24 băeți și 10 fete, din numărul de 174, 98 băeți și 76 fete, în vîrstă de școala. Este dotată cu $8^1/_8$ hectare pămînt. Știu carte 570 bărbați și 30 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ sta tul cheltuește anual 2592 leĭ, iar comuna 35 leĭ.

Stupĭ cu albine sunt 90, carĭ dau 47 kilog. miere și 24 kilog. ceară.

Comuna, cu izlaz cu tot, are

www.dacoromanica.ro

3450 hectare. Ţuică se fabrică până la 1300 decalitri anual.

In partea de Est a comuneĭ trece şoseaua numită a Oltuluĭ, iar din comună pleacă la Horez, în partea de N.-V., o altă şosea care trece prin Frînceşti, Genuneni, Floreşti, etc.

Veniturile comuneĭ se urcă la 3921 leĭ şi cheltuelile la 3190 leĭ anual.

Moşia Babeni s'a vîndut în loturĭ şi a fost cumpărată de 105 locuitorĭ.

Băbeni, *com. rur.*, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea, formată din 3 cătune: Băbeni, Rudari şi Bîrzani.

Este situată pe văile Olteţul şi Cerna şi pe dealul Băbeni, la 25 kil. departe de reşedinţa judeţuluĭ şi la 5 kil. de a subprefecturiĭ.

Are o populaţie de 705 loc. (365 bărbaţĭ şi 340 femeĭ); 200 capĭ de familie; 140 contribuabilĭ. Locuiesc în 200 case.

In comună sunt 2 bisericĭ. Cea din Bîrzani este ruinată şi ctitor are pe Mateiŭ Bîrzanu, iar cea din Băbeni s'a zidit la anul 1812 de boerul Băbeanu.

Sunt în comună 50 meşteşugarĭ: dulgherĭ, rotarĭ, croitorĭ şi albierĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ maĭ la toate bîlciurile din Oltenia.

Locuitoriĭ aŭ: 30 caĭ, 140 boĭ, 60 vacĭ, 106 capre, 220 oĭ şi 250 porcĭ. Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe moşiile maĭ multor particularĭ.

Ştiŭ carte 40 bărb. şi 7 fem.

Ţuică se fabrică în mică cantitate. Livezile daŭ ca la 300 care de fîn.

E brăzdată de dealurile: Surpatul, Lungul, Poiana-cu-Frasinul, etc. Veniturile comuneĭ se urcă la 1131 leĭ şi cheltuelile la aceeaşĭ sumă.

Băbeni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul de reşedinţă al comuneĭ Băbeni. Şi-a luat numele de la dealul şi moşia Băbeni. Este aşezat în partea de răsărit a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de vre-o 460 hect., cu o populaţie de 134 familiĭ, cu 525 loc.; 130 contribuabilĭ; 40 carĭ ştiŭ carte. Are o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; şcoala e a comuneĭ.

Băbeni, *sat*, face parte din com. rur. Băbeni, plasa Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 290 loc. (150 bărb. şi 140 fem.). Aci e reşedinţa comuneĭ. Are o biserică zidită la 1812 de boeriĭ Băbenĭ. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 59 (38 băeţĭ şi 21 fete).

Băbeni, *staţie* de drum de fier, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, comuna Băbeni, pe linia Drăgăşani-R.-Vîlceĭ, pusă în circulaţie la 20 Iunie, 1887. Se află între staţiile Slăviteşti (3.2 kil.) şi Govora (8.5 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului măriĭ de 197.35 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 52.279 leĭ 59 banĭ.

Băbeni, alt nume al *căt.* Loloeşti, comuna Popînzeleşti, plasa Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat în stînga Tesluiuluĭ, aproape de unde acest rîŭ intră în pl. Ocolul; are 162 de locuitorĭ.

Băbeni, *deal*, în raionul comuneĭ Băbeni, pl. Olteţul-d.-j., judeţul Vîlcea, pe care se cultiva 11 hect. şi 50 ariĭ de vie.

Băbeni, *mănăstire*, în judeţul R.-Sarat, plasa Rîmnicul-d.-s., comuna Băbeni, fundată în anul 1703, în timpul Episcopuluĭ de Buzăŭ Daniil şi luĭ Constantin Brîncoveanul, de Dotie sin Nică; s'a zugrăvit de Jupîn Negoiţă Dedulescu şi familia sa, cu ajutorul arhimandrituluĭ Nictare, în 1718.

Băbeni, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bistriţa, situată în com. Băbeni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat cu 6655 leĭ anual, afară de 319 hect. parcelate în loturĭ la locuitorĭ.

Băbeni, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Băbeni, pe dealul Baba, ţinînd de circumscripţia VII-a silvică, ocolul Băbeni. Are o întindere de 900 hect., din carĭ 300 hect. sunt proprietate particulară şi 600 ale statuluĭ. Are ca esenţe de lemne: fag, jugastru, gorun şi teiŭ.

Băbeni, *pădure*, particulară şi a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, situată în com. Băbeni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, în întindere de 64 hect. E formată din trupurile: Ebraia, 25 hect., Putreda, 10 hect., Zăvoiul, 9 hect. şi Puntul-Bistriţa, 20 hect.

Băbeni-Romînĭ, *sat*, face parte din com. rur. Băbeni, (v. a. n.) pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. S'a numit Romînĭ, spre a se deosebi de Ungureni, populat cu Romînĭ emigraţĭ din Transilvania. Are o populaţie de 500 locuitorĭ (270 bărbaţĭ şi 230 femeĭ). Aci e o biserică, fondata la anul 1832. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 67 (34 băeţĭ şi 33 fete).

Băbeni-Ungureni, *sat*, face parte din com. rur. Băbeni, (v. a. n.) pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 600 locui-

www.dacoromanica.ro

torĭ, 340 bărbaţĭ şi 260 femeĭ. Locuitoriĭ acestuĭ sat aŭ emigrat din Transilvania şi de aceea poartă numele de Ungurenĭ.

Aci e o biserică fondată la 1864 de locuitorĭ precum şi o şcoală. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 77, 45 băeţĭ şi 32 fete, din carĭ urmează 18, 13 băeţĭ şi 5 fete.

Băbeşti, *moşie,* în com. Pipirigul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situată la extremitatea despre N.-V. a judeţuluĭ, între moşiile Pluton, Pipirigul ş. a.

A fost pendinte de Mănăstirea-Neamţuluĭ şi închinată Mitropolieĭ din Iaşi, starea I-a; astă-zĭ aparţine statuluĭ. Are sat.

Băbiceni, *com. rur.*, în partea de Vest a plăşiĭ Stefăneşti, jud. Botoşani, formată din satele: Băbiceni, Bîrsăneşti, Broşteni şi Guranda. Are o suprafaţă de 4971 hect., din carĭ 4464 ale proprietarilor şi 507 hect. ale locuitorilor.

Teritoriul comuneĭ este deluros, iar natura pămîntuluĭ lutos, negru saŭ galben, ocupat cu semănăturĭ, fîneţe şi imaşurĭ; iar în partea de N.-V. acoperit cu pădurĭ, carĭ aŭ o întindere de 556 hect.; sunt şi 14 hect. viĭ, carĭ produc 150 hectol. vin.

Are o populaţiune de 972 suflete sau 284 familiĭ, locuind în 274 case; sunt 263 contrib.

Locuitoriĭ sunt Romînĭ şi se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Sunt 481 boĭ şi vacĭ, 105 caĭ, 2024 oĭ, 313 rîmătorĭ şi 223 stupĭ cu albine.

Sunt 2 morĭ, una de apă şi una de abur.

Prin aceasta comună trece şoseaua judeţeană pietruită Botoşani-Ştefăneşti.

Are 2 bisericĭ cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 1 şcoală a statuluĭ cu 1 învăţător, 57 băeţĭ şi 15 fete.

Budgetul comuneĭ e de 6645 leĭ la venitурĭ şi de 6246 leĭ şi 30 banĭ la cheltuelĭ.

Băbiceni, *sat,* în partea de Sud a com. Băbiceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, aşezat pe valea şi partea dreaptă a pîrîuluĭ Corogea.

Moşia are întindere de 1199 hectare şi o populaţie de 145 familiĭ, saŭ 375 suflete, din carĭ 185 bărbaţĭ şi 190 femeĭ, locuitorĭ Romînĭ şi cîţi-va Evreĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are 1 biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi o şcoală mixtă cu 1 învăţător, 57 elevĭ şi 15 eleve.

Băbiceni, *deal,* în com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Băbiciul, *com. rur.*, în pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situată lîngă Olt, spre S.-E. de Caracal la o depărtare de 18 kil. Se compune din satele Băbiciul-Moştenesc, Băbiciul-Episcopesc (Băbiciul-d.-j. şi Babiciul-d.-s.) şi din Preajba-de-Cîmp. Altitudinea terenuluĭ este de 100 m. d'asupra niveluluĭ mărĭĭ.

Are o populaţie de 1646 locuitorĭ, din carĭ 864 bărbaţĭ şi 782 femeĭ; 342 capĭ de familie; 766 căsătoriţĭ, 880 necăsatoriţĭ; 54 cu ştiinţă de carte şi 1592 fără ştiinţă de carte; 339 contribuabilĭ, toţĭ Romînĭ.

Singurul mijloc, prin care locuitoriĭ îşĭ capătă traiul, este agricultura. Vite marĭ aŭ fost, în 1887, 1488, vite micĭ 3583 şi porcĭ 269.

Are 8 cîrciumĭ şi 2 bisericĭ: Sf. Dumitru (1808) şi S-ţiĭ Voivozĭ (1846), cu 2 preoţĭ şi 4 cîntareţĭ. Şcoală este. Budgetul comuneĭ pe 1886—87 a fost de 4275 l. la ven. şi 4087 l. la chelt.

Aci se fac 2 bîlciurĭ, pe proprietatea statuluĭ, unul la 20 Iulie şi altul la 26 Octombrie; ambele ţin cîte 3 zile şi se fac din timpul luĭ Tudor Vladimirescu (1817).

Maĭ multe măgurĭ înconjură satul şi aproape de Olt se observă nişte ruine, de sigur romane. Tot pe aci trecea drumul roman, care venea de la Izlaz şi, trecînd prin Antina, ajungea la Drubetis.

Băbiciul, *movilă* şi *punct trigonometric* de observare, la apus de comună cu acĕeaşi numire, în jud. Romanaţi.

Băbiciul-de-Jos, *catun* al comuneĭ Băbiciul, pl. Ocolul, judeţul Romanaţi. Se numeşte şi Babiciul-Episcopesc.

Băbiciul-de-Sus, *cătun* al comuneĭ Babiciul, pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se numeşte şi Babiciul-Moştenesc.

Băboc, *loc*, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău, com. Drăgugeşti, subt o costişă de deal de lîngă satul Drăgugeşti.

Băboeşti, *com rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea. La 22 kil. de reşedinţa subprefecturiĭ, com. rur. Şuici, şi la 51 kil. de Piteşti. Se compune din 4 sate şi anume: Băboeşti, Dăeşti, Păcală şi Sîmbotinul, avînd peste tot 210 fam. cu 1105 sufl. In comună sunt: 2 bisericĭ, în Băboeşti şi în Sîmbotinul; o şcoală primară rurală şi 2 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 920 l. la venit şi de 865 l. la chelt.

După o publicaţie oficială (1887), această comună numără 190 contribuabilĭ şi are un bud

www.dacoromanica.ro

get de 2030 leĭ la venitурĭ și de 1755 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor în 1887 era de 374 capete vite marĭ, 325 boĭ și vacĭ, 42 caĭ, 7 bivolĭ și 615 vite mărunte, 430 oĭ, 50 capre și 135 rîmătorĭ.

Băboești, *sat,* jud. Argeș, plasa Loviștea; face parte din com. rur. cu același nume.

Aici este reședința primărieĭ. In sat este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, avînd un preot și un cîntareț.

Băboești, *sat,* în cuprinsul moșieĭ cu această numire, comuna Pipirigul, pl. de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. Este așezat pe partea stîngă a pîraielor Pipirigul și Mînzatul, între ramurile muntoase ce se detașează din Hălauca, marginea jud. Suceava.

Terenurile sale se deschid catre răsărit spre valea Pipirigului și sunt împrejmuite cu pădurĭ în exploatare.

Vatra satuluĭ are o suprafață de 42 hect. 90 arĭ. Populațiunea se ridică la 502 sufl. sau 95 familiĭ din 22 văduvĭ, 6 nevolnicĭ, un Evreu. Contribuabilĭ sunt 95.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; dar fiind-că în aceste părțĭ solul este cu desavîrșire improductiv, eĭ au angajat locurĭ de cultură în alte comune mărginașe și chiar afară din hotarul județuluĭ.

In sat se află: o biserică de lemn, cu un preot și un eclisiarh; o piuă pentru făcutul sucmanilor; o moară de apă cu o piatra; un fierăstrău sistematic pentru exploatarea pădurilor.

Numărul vitelor se urcă la 2069 capete, din carĭ: 104 boĭ, 40 vacĭ, 1800 de oĭ, 30 caĭ, 35 rîmătorĭ și 60 vite micĭ cornute (vițeĭ, juncĭ, etc.).

Băbușa, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băcești, spre S.-V. de tîrgușorul Băcești și la o depărtare de 2 kil. de el. Este pe pîr. Băbușa. Are 57 capĭ de familie, 84 contrib., 223 loc., din carĭ 10 știŭ carte și 57 case. Populațiunea este toată romînă, afară de o singură familie evreiască. Sunt 127 capete vite marĭ. Are o biserică de lemn. Acest sat este aproape de jur-împrejur înconjurat de dealurĭ foarte înalte.

Băbușa, *pîrîŭ,* ce udă jud. Roman, pl. Fundul, com. Băcești. Curge de la S. spre N., trece pe lîngă satul Băbușa și, la N.-V. de acest sat, se varsă în rîul Bîrlad de-a dreapta. Valea sa este mărginită de dealurĭ foarte înalte.

Băbuța, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Tulești, spre N. de satul Tulești. Are 49 locuitorĭ, din carĭ 2 știu carte; 14 case.

Băcani, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N. de Bîrlad, aproape de confluența pîr. Bogdana cu Simila. Are 245 loc., din carĭ 33 știu carte și 58 case. Formează o comună (com. Băcani) cu cătunele: Drujești, Susăni și Vulpășești. In întreaga com. sunt 897 locuitorĭ, din carĭ 69 știu carte, 175 contrib. și 233 case. Se cultivă viea pe o supraf. de 13.25 hect. Cu comerciul se ocupă 17 locuitorĭ, din carĭ 15 Romînĭ și 2 Evreĭ, cu 9 stab. comerciale, din carĭ 2 cîrciumĭ. Are o școală primară de băeți și un oficiu poștal rural, sucursală a celuĭ din Zorleni. In comună sunt 2 biserici. Aici, la anul 1692, în timpul domnieĭ luĭ Constantin Cantemir, s'au strîns fiiĭ luĭ Gavriliță cu mulțĭ alțĭ boerĭ din țara de jos, la nunta luĭ Ion Paladi, și aŭ făcut jurămînt cu toțiĭ ca, sprijiniți de Constantin Brîncoveanul, să se ducă la Poartă și să stărue să scoată din domnie pe Cantemir-Vodă și să pună în locu-ĭ pe unul, Vornicul Velicico; planul lor a fost descoperit Domnuluĭ.

Băcanul, vezĭ Tîntava-Bălășoaia, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Băcanuluĭ (Cotul-), *numire* dată uneĭ părțĭ din crivina aflată pe malul drept al rîuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, pe moșia Tăbărești, din com. Tăbărești; are 30 hect.

Băcanuluĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Brăila, la 5 kil. spre S.-V. de satul Surdila-Greci.

Băcanuluĭ (Sfoara-), *moșie,* în com. Lipia, jud. Buzăŭ; face parte din corpul moșieĭ moșnenești Bănceștĭ.

Băcălăul saŭ **Marinești,** *loc,* în jud. Bacău pl. Trotușul, com. Căiuțul, lîngă satul Căiuțul.

Băcărani, *mahala,* face parte din com. rur. Vîrleni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Băcăranilor (Valea-), *vale,* spre E. comuneĭ Vîrleni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Băceasca, *sat,* face parte din com. rur. Băilești (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muscel. Numele îĭ vine de la gîrla Băceasca.

Are o populație de 169 loc., 90 bărbațĭ și 79 femeĭ, cu 39 capĭ de familie.

Băceasca, *gîrlă,* izvorește din Dealul-d.-s., com. Bălileștĭ, pl. Rîurile, jud. Muscel, merge către

www.dacoromanica.ro

S.-E. și se varsă în rîul Bratia, în raionul acesteĭ comune.

Băceasca, *pădure,* 40 hect. fag și stejar, etatea de la 160—200 anĭ. Aparține de com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel. E la 5 kil. departe de gara Stîlpeni.

Arboriĭ aŭ aci o înălțime de la 20—25 metri.

Băceni, *cătun,* al comuneĭ Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzău; are 170 locuitorĭ și 43 case.

Băceni, *cătun,* pendinte de comuna Ursoaia, plasa Mijlocul, județul Olt, situat pe luncă, în dreapta gîrleĭ Plapcea și sub surpătura Golașul.

Are aproape 90 locuitorĭ, din care 14 împroprietărițĭ după legea rurală, și ceĭ-l'alțĭ moșneni. Eĭ posedă 40 boĭ, 10 vacĭ, 12 caĭ, 145 oĭ și 20 porcĭ.

Bălceşti, *com. rur.,* la S. de comuna Cordești, plasa Giloțtuluĭ, jud. Gorj. Se mărginește la N. cu comuna Cordești; la S. cu cătunul Băloșani, pendinte de comuna Căpreni, jud. Dolj; la V. cu comuna Pegeni; la Est cu comuna Zeicoiul, din județul Dolj. Aci e și limita S.-E. a județuluĭ Gorj cu județul Dolj. Numirea de Băcești se zice că-ĭ vine de la un baciu, ce în vechime se afla cu oile în aceste localitățĭ. Comuna se compune din cătunele: Băcești și Mahalalele, Dealul-Văratic și Dealul-Leuluĭ.

E situată pe șes și coastă, pe malul stîng al pîrîuluĭ Amaradia. Are o suprafață cam de 700 hect., din care 200 hectare pădure, 250 hect. arabile, 200 hect. fînețe, 21 hect. vie și 29 hect. livezĭ de prunĭ. Produce cam 1070 hectolitri porumb, 170 hectolitri grîŭ, 80 hectolitri fasole, 700 kgr. lînă, 11000 kgr. fîn, 860 decalitri vin, 380 decalitri țuică.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Populația e de 226 familiĭ, 676 suflete, din carĭ 210 contribuabilĭ. Budgetul comuneĭ este de leĭ 1139, banĭ 18, la venițurĭ și de leĭ 1040, banĭ 94, la cheltuelĭ. Locuitoriĭ poseda 30 pluguri, 70 care cu boĭ, 403 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 604 oĭ, 32 capre și 243 rîmătorĭ.

Șoseaua vecinală, care merge spre comunele Cordești, Hurezani-d.-j. și Piscoiul, străbate această comună.

In comună sunt 12 fîntînĭ și 4 puțurĭ.

Școala primară de băețĭ, fondată la anul 1856, e frecuentată astăzĭ de 43 elevĭ și 2 eleve, din 67 înscrișĭ.

Comuna are și 1 biserică de zid, făcută pe la anul 1866, de Dincă Gulie.

Intre hotarele comunelor Băcești și Cordești, se află ruinele uneĭ vechĭ biserică de lemn; oamenĭĭ bătrînĭ spun, că aci în vechime ar fi fost un schit de călugărĭ.

Bălceşti, *com. rur.*, în jud. Roman, plasa Fundul, la extremitatea de Sud-Est a județuluĭ, pe rîul Bîrlad și spre Sud-Est de orașul Roman, la o depărtare de 30 kil. de oraș și de 28 kil. de reședința plășiĭ. Teritoriul acesteĭ com. este foarte accidentat. Formează o comună cu cătunele: Atreia-Parte, Băbușa, tîrgușorul Băcești, satul Băcești și Păltinișul, cu reședința comuneĭ în tîrgușorul Băcești. Are 437 capĭ de familie, 510 contribuabilĭ, 1638 locuitorĭ, din carĭ 225 știu carte; 430 case. Această populațiune este în cea maĭ mare parte romînă, afară de 109 familiĭ Evreĭ. Intr'această comună se face iarmaroc saptămînal Dumineca și 2 iarmaroace anuale la 9 Martie și 8 Septembrie. Se lucrează roate, căruțe, boloboace și fierul. Sunt 920 vite marĭ. Are o școală primară de băeți (mixtă până la 15 Sept. 1887) care în cursul anuluĭ școlar 1886—87, a fost frecuentată de 37 elevĭ, 25 băeți și 12 fete, din 40 înscrișĭ, 27 băeți și 13 fete, cu un local bun și o școală de fete, înființată în anul 1887, Septembrie 15, pentru a doua oară. Are o biserică de zid. Formează cu com. Bozieni și Oniceni o circumscripție fiscală. Venitul anual al acesteĭ comune este de 10141 leĭ, iar cheltuelile sunt de 9669 leĭ. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Bălceşti, *tîrgușor,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băcești, la extremitatea de S.-E. și a com. Băcești și a jud. Roman, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad și la o depărtare de 30 kil. 500 m. de orașul Roman și de 28 kil de reședința plășiĭ. Este așezat pe șes. Este reședința com. Băcești. Are 229 cap. de fam., 510 contrib., 930 loc. din carĭ 210 știu carte și 230 case. Această populațiune este compusă din 108 fam. Evreĭ și restul Romînĭ. Mulțĭ din locuitoriĭ acestuĭ tîrgușor se ocupă cu comerciul. Se lucrează căruțe ordinare, roate, poloboace și fierul. Se face iarmaroc săptămînal Dumineca și 2 iarmaroace anuale: la 9 Martie și 8 Septembrie. Sunt 239 vite marĭ. Are o școală primară de băeți (mixtă până la 15 Sept. 1887), care în cursul anuluĭ școlar 1886—87 a fost frecuentată de 37 elevi, 25 băeți, 12 fete, din 40 înscrișĭ, 27 băeți, 13 fete, cu un bun local, și o școală de fete,

www.dacoromanica.ro

înființată la 15 Septembrie 1887, pentru a doua oară. Are o biserică de zid. Este legat cu orașul Roman prin șosea. Poziținea acestuĭ tîrgușor, la extremitatea județuluĭ, pe șoseaua județeană Roman-Vasluiŭ, îl face ca să fie cel maĭ mare și cel maĭ comercial dintre toate tîrgușoarele din județ. Aicĭ a fost maĭ înainte reședința pl. Fundul, dar s'a mutat, fiind-că era prea departe de centrul plășiĭ.

Băceşti, *sat,* reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, din pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj. E situat pe șes, pe partea stîngă a pîrîuluĭ Amărăzuia. Are o suprafață de 376 hect., din carĭ 100 hect. pădure, 150 hect. arabile, 11 hect. vie, 10 hect. fînețe și 15 hect. livezĭ de prunĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Sunt 168 familiĭ, cu 486 suflete, din care 160 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ și ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 17 pluguri, 40 care cu boĭ, 303 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 400 oĭ, 20 capre și 150 rîmătorĭ.

Prin cătun trece o șosea vecinală, ce vine din cătunul Bălosaniĭ, jud. Dolj, străbătîndu-l în partea despre V.

In cătun sunt 7 fîntînĭ și 3 puțurĭ.

Are: 1 biserică de zid, 1 școală și niște ruine despre care s'a vorbit la descrierea comuneĭ.

Băceşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băcești, spre N. de tîrgușorul Băcești, formînd o continuitate de case cu acesta. Este așezat pe șes. Are 114 capĭ de familie, 85 contribuabilĭ, 319 locuitorĭ, din carĭ 4 știŭ carte, și 104 case. Populațiunea este numaĭ romînă. Sunt 378 vite cornute marĭ. Este legat cu tîrgușorul Băcești și orașul Roman prin șosea.

Băceşti, *silişte,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Filiași.

Băchiĭ (Piscul-), *pisc,* în comuna Bădeni-Pămîntenĭ, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Băcilă, *vale,* în jud. Vîlcea. (Vezĭ Dăroaia).

Băcioiul, *sat,* face parte din com. rurală Corbeasca, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Situat pe coasta dealuluĭ numit Livadă. La o distanță de 3 kil. și 150 m. departe de reședința comuneĭ. Sat numaĭ de Țigani, numițĭ, de locuitoriĭ din apropiere, Ursarĭ. Are o populație de 112 capĭ de familie, cu 412 suflete. De curînd statul a dat cîte 10 prăjinĭ pămînt arabil fie-căruĭ cap de familie; în total 17 fălcĭ. Locuințele lor sunt, parte bordee și parte case micĭ de gard. Numaĭ iarna staŭ acasă, iar vara lasă vre-un bătrîn saŭ vre-o bătrînă în sat, iar ceĭ-lalțĭ umblă din sat în sat, ca nomaziĭ, lucrînd diferite unelte de fier, saŭ tocmindu-se la munca cîmpuluĭ, sau umblînd pe la diferite petrecerĭ prin sate, parte din eĭ fiind lăutarĭ.

Băcioiul, numire dată uneĭ părți din *cătunul* Băbețul, com. Pănătăul, jud. Buzău.

Băcioaia, *carieră de piatră,* în jud. Neamțu, situată în dealul cu a sa numire, ramura munților Cozleĭ, între culmile Borzogheanul și Cîrlomanul. Se află pusă în comunicațiune cu orașul Piatra prin drumul ce duce pe lîngă biserica Valea-Vieĭ. Transportul materialuluĭ exploatat se face cu multă anevoință, din pricina natureĭ terenurilor și a drumuluĭ aproape impracticabil.

Băcioaia, *deal,* în jud. Neamțu, în prelungirea către apus a munteluĭ Cozla. (V. Băcioaia, carieră).

Băcioaia, *pădure,* în partea de Est a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, la hotarul cu satul Comarna, din județul Iași.

Băcioiuluĭ (Fîntîna-), *fîntînă,* în cătunul Piatra, com. Bădeni-Ungurenĭ, plaiul Dîmbovița, județul Muscel.

Băcleşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, comuna Șendrești, spre Sud de satul Șendrești Are loc. 264, din carĭ 2 știŭ carte; 112 case.

Băda, parte din *satul* Cozănești, jud. Suceava.

Băda, *munte,* în com. Dorna, județul Suceava, parte acoperit de pădure, parte cu pășuni și fînațurĭ.

Bădărăi, *sat,* în partea de N. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași, marginea despre județul Botoșani. Se numea din vechime Iugani (Lungani); însă, maĭ în urmă, și-a luat numele de Bădărăi de la o familie de răzeșĭ așezată aicĭ. Are o populație de 51 familiĭ saŭ 157 locuitorĭ și o biserică.

Prin sat trece șoseaua județeană Iași-Botoșani

Proprietatea satuluĭ este răzășească. Are puțină pădure, viĭ și livezĭ.

Numărul vitelor este de 285 capete, din carĭ: 175 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 40 oĭ și 37 rîmătorĭ.

www.dacoromanica.ro

Bădărăi, *sat*, face parte din comuna rurală Ciomăgești, plasa Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 156 locuitorĭ.

Bădărăi, *ponor*, în jud. Dorohoiŭ, în partea de Vest a dealuluĭ Holmul, com. Vorniceni, plasa Bașeul.

Bădeanul, *locuință izolată*, în județul Tutova, pl. Pereschiv.

Bădeanul, *sfoară de moșie*, în com. Pietroasa-d.-s., jud. Buzăŭ, a moșnenilor Bădeni; are 103 hect., din carĭ 50 pădure. Vezĭ Bădeni-Pisculeni.

Bădăeĭ (Opcina-), *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava, acoperit de pădure și pășunĭ.

Bădeĭ (Vîrful-), *vîrf*, în jud. Suceava, înalt de 1400 m. deasupra nivelului mărieĭ. Formează hotar între comunele Broșteni și Dorna.

Bădeni, *com. rur.*, în marginea despre N.-V. a plășiĭ Bahluiul, jud. Iași. Așezarea eĭ se prezintă sub două forme: ca parte deluroasă și ca parte cîmpeană. Partea deluroasă începe din malul drept al rîuluĭ Bahluiul, continuă spre S.-V. și este formată din satele: Scobinți, Fetești, Zagavia, Sticlăria și parte din Bădeni, avînd dealurile acoperite cu pădurĭ, viĭ și livezĭ; iar partea cîmpeană, începe din malul stîng al rîuluĭ Bahluiul, continuă spre N.-E. și este formată din satele: Lupăria, Petroșița și parte din Bădeni, prezintînd pe suprafață delușoare și podișe, acoperite cu fînețe, imașe și arăturĭ.

Suprafața comuneĭ este de 9734 hect., cu o populație de 609 fam. saŭ 2860 locuitorĭ.

Are patru bisericĭ, cu 3 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 3 eclesiarhĭ; două școlĭ cu 2 învățătorĭ și 90 scolarĭ, din carĭ 66 băeți și 24 fete; o moară de apă și două cu vapor.

Prin mijlocul comuneĭ trece șoseaua mixtă Tîrgul-Frumos-Hîrlău.

Budgetul eĭ este de 10222 leĭ, 20 banĭ la venitурĭ și de 10122 leĭ, 61 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor din întreaga comună se urcă la 8616 capete, din carĭ 2319 vite marĭ cornute, 188 caĭ, 5416 oĭ și 693 rîmătorĭ.

Bădeni, *sat*, cu 30 fam., județul Argeș, pl. Oltul, face parte din com. rur. Dănicei. (V. a. n.).

Bădeni, vezĭ Frățilești, *sat*, în jud. Ialomița.

Bădeni, *sat*, în centrul comuneĭ Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iași, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bahluiul, între dealurile Bisericeĭ și al Hateĭ, pe o întindere de 506 hect. Are o populație de 133 familiĭ, saŭ 636 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Are o biserică zidită în anul 1845, de către fostul proprietar Pașcanu, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh; o școală înființată în anul 1881, frecuentată de 37 elevĭ; o moară cu vapor și una de apă, pentru măcinat făină de grîŭ și păpușoiŭ, și două podurĭ marĭ de lemn peste apa rîuluĭ Bahluiul. Moșia este proprietate privată.

Numărul vitelor este de 1145 capete, din carĭ 411 vite marĭ cornute, 56 caĭ, 457 oĭ și 221 rîmătorĭ.

Bădeni, *sat*, face parte din com. rur. Bădeni-Pămînteni, județul Muscel.

Are o populație de 468 loc., 238 bărbațĭ și 230 femeĭ, cu 117 capĭ de familie. Prin mijlocul satuluĭ trece Valea-Bădenilor.

Aci este o biserică, zidită de Stanciŭ Băcioiŭ și reedificată maĭ tîrziu, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Lîngă cătunul Bădeni este Colțul-Bufniței, munte.

Bădeni, *cătun*, comuna Runcul, plaiul Dîmbovița, jud. Dîmbovița. (V. Runcul).

Bădeni saŭ **Secara-Priboiul**, *cătun*, pendinte de comuna Zădăriciul, pl. Neajlovul, județul Vlașca; proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din București; situată pe coasta stîngă a văeĭ Neajlovuluĭ.

Are venit anual 1500 leĭ. Suprafața totală a moșieĭ este de 750 hect. S'aŭ împroprietărit, la 1864, 40 locuitorĭ pe 130 hectare. Din acestea, 542 hectare sunt acoperite cu pădure și 78 hect. sunt loc de cultură.

Pădurea se compune din Priboiul 382 hect. și Bădeni 160 hectare.

Prin acest cătun trece șoseaua județeană ce duce pe valea Neajlovuluĭ, atît către București, pe la Malul-Spart, cît și către Giurgiŭ, pe la Obedeni. (V. com. Zădăriciul).

Bădeni, frumoasă *colină*, în com. Breaza, căt. Bădeni, jud. Buzău, acoperită cu viĭ.

Bădeni, *moșie*, în com. Breaza, căt. Bădeni, jud. Buzău, proprietate în devălmășie a moșnenilor Popești. (V. Popești).

Bădeni, *moșie*, în com. Pietroasa-d.-s, județul Buzăŭ; are 530 hect. arăturĭ, fînață și teren din care se scoate piatră de

www.dacoromanica.ro

construcţii. Proprietatea e divizată între moşnenii, carî posedă 203 hect. şi familia Alexandrescu, care are 327 hect.

Bădeni, *pădure,* în comuna Pietroasa-d.-s., jud. Buzău; are 106 hect., proprietate a moşnenilor şi a fam. Alexandrescu.

Bădeni, *pichet* de graniţă, în jud. Dîmboviţa, despre Transilvania; dă pe la muntele Mioarele.

Bădeni-Miluiţi, *moşie* a statului, jud. Buzău, compusă din sforile împrăştiate: Urzeşti, Bugheni, Glaveşul saŭ Limpezişul, Miroşi, Lipia, un loc de vie în Carlomăneşti şi un loc înfundat la Zoreşti, toate odinioară ale schitului Barbu, ce depindea de mănăstirea Văcăreşti. Terenul arabil, ca 1230 hect., parte s'a dat însurăţeilor, parte s'a vîndut şi parte încă îl posedă statul împreună cu pădurea Barbul şi tînăra pădure Lăstarul-Miluiţi-Barbul, aflate pe teritoriul acestei moşii, din comunele Cioranca, Clondirul, Lipia, Şarînga şi Valea-Teancului.

Bădeni-Miluiţi, numire, ce o mai poartă *moşia* Bărbuleanca, din com. Amarul, jud. Buzău.

Bădeni-Miuleşti, *pădure* a statului, pendinte de comuna Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muscel, în întindere de 22 hect.

Bădeni-Pămînteni, *com. rur.,* plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, la E. de Cîmpulung şi la 12 kil. departe de acest oraş. Este situată pe ambele maluri ale rîului Dîmboviţa şi pe văile Bădeni şi Stoeneasca.

Are o populaţie de 1349 locuitori (682 bărbaţi şi 721 femei) cu 245 capi de familie. Se mărgineşte la N. cu comuna Bădeni-Ungureni, la S. cu com. Cetăţeni-din-Deal, la E. cu jud. Dîmboviţa şi la V. cu oraşul Cîmpulung.

Se compune din 3 cătune: Stoeneşti, Bădeni şi Coteneşti. Inainte-vreme purta numele de Stoeneşti şi chiar azi se uzită mai mult Stoeneşti de cît Bădeni.

S'a numit Bădeni-Pămînteni spre deosebire de Bădeni-Ungureni. Este format din Romînii veniţi aci din Transilvania, cărora le zice în porecle şi Ungureni.

Locuitorii se mai ocupă cu creşterea vitelor, facerea şi transportul cherestelei, al varului şi manufacturelor ca: pănură albă şi neagră de lînă, pînză, plocade, procoviţe, scoarţe, etc.

Produsul oilor (lîna şi brînza) se consumă parte în casă, parte se vinde.

In jurul comunei sunt livezi cu fineţe, muscele, grădini cu pruni, dealuri cu păşuni de vite, păduri compuse din fag, stejar, mesteacăn, jugastru, şi la munţi brazi. In raionul comunei sunt 7 munţi: Priseaca, Făgeţelul, Geabelea, Vîjea, Tîncava, Ţîbra, Gruiul-Ursului.

Rîul Dîmboviţa udă comuna de la N. spre S. dimpreună cu văile Stoeneasca şi Bădenilor. In comună sunt 9 ferăstraie, 4 mori şi 1 piuă.

Locuitorii sunt parte moşneni, parte s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor G. Ştefănescu, D. Cristescu şi d-nei Zoe Cornăţeanu.

Parte din locuitori cultivă stupi cu albine. Porumbul se cultivă pe 30 hect. şi ţuica se fabrică pănă la 5000 decalitri.

Budgetul comunei pe anul 1889—90 a fost de 2734 lei la venit. şi de 2732 lei la chelt.

In munţii despre care am vorbit mai sus, şi care formează un fel de semicerc în partea de N.-E. şi S. a comunei, se fabrică, în intervalul de la 15 Maiu pănă la 15 August, caşul.

Comuna are 3 biserici: la Stoeneşti, Bădeni şi Coteneşti, deservite de 3 preoţi şi 4 cîntăreţi.

Şcoala de băeţi, cu întreţinerea căreea statul cheltueşte anual 1512 lei, se frecuentă de 53 băeţi, din 181 în vîrstă de şcoală. In cât. Stoeneşti, pendinte tot de această comună, este şi o şcoală de fete, frecuentată de 27 eleve, din 95 în etate de şcoală. Localul şcoalei de băeţi serveşte întregei comune. Localul şcoalei de fete din cătunul Slobozia s'a oferit gratuit de d-l C. Runcescu, învăţător. Cu şcoala de fete, statul cheltueşte anual 1404 lei.

Comuna înscrie anual în budgetul săŭ pentru şcoală 180 lei şi pentru cult 420 lei. Localul şcoalei s'a clădit la anul 1856.

Ştiŭ carte 131 bărbaţi şi 21 femei.

Istoria spune că, la anul 1595, Mihaiŭ-Viteazul aci s'a retras, în urma rezbeluluĭ dela Călugăreni şi a aşteptat ajutor de la Batori, Domnul Transilvaniei (vezi Stoeneşti). In cătunul Stoeneşti se află munţi de piatră calcaroasă, foarte bună, pentru fabricarea varului. Tot în Stoeneşti este şi Glodul, izvor cu apă minerală (v. a. n.), bună pentru vindecarea guşaţilor.

Bădeni-Pietroasa, *moşie* a statului, în com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzău, cât. Ochiul-Bouluĭ, pendinte de mănăstirea Bradul. Are 800 hect., din care 702 pădure.

Bădeni-Pietroasa, *moşie* a statului, în com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzău, reunită cu sforile Ur-

www.dacoromanica.ro

zeasca saŭ Cătina; are aproape 300 hect. arăturĭ, fîneaţă şi cariere de piatră. Depinde de Episcopia Buzăuluĭ şi de mănăstirea Bradul.

Bădeni - Pisculenĭ, *pădure*, în com. Tisăul, jud. Buzăŭ, căt. Pisculeni. Are 850 hect., din care 100 curăturĭ. E compusă din sforile: Vilara, Negreşti, Bădeanul, Geneşti, Moldoveni, Ivaşcul, Alexandreşti, Turculeasa şi Popeşti. Se posedă de fam. Alexandrescu în tovărăşie cu alţĭ moşnenĭ.

Bădeni - Popeşti, *căt.*, al com. Breaza, jud. Buzăŭ; are 480 l. şi 98 case; e renumit prin viile sale.

Bădeni-Popeşti, *moşie*, în com. Clondirul, jud. Buzăŭ, face un corp cu Cătinele de 330 hect., parte arabile, parte izlaz.

Bădeni-Slobozia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2000 hect., pendinte de com. Bădeni-Ungurenĭ, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, formată din 4 trupurĭ: Dealul-Pietreĭ, 200 hect., Valea-Stoeneşti, 600 hect., Plaiul-Bădeni, 800 hect., şi Faţa-Satuluĭ, 400 hect.

Bădeni-Slobozia, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în jud. Muscel. Pe periodul 1885—95 s'a arendat anual cu 3000 leĭ.

Bădeni - Ungurenĭ, *com. rur.*, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, situata pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Dîmboviţa, care o strabate de la N. spre S. şi la distanţă de 14 kil. de oraşul Cîmpulung. Este reşedinţa subprefectureĭ şi a judecătorieĭ de ocol.

Şĭ-a luat numele de la cătunul vecin Bădeni şi s'a numit Ungureni, pentru-că locuitoriĭ săĭ aŭ fost Romînĭ veniţi din Transilvania, carora li s'a zis în deriziune Ungureni. Are o populaţie de 672 locuitorĭ, 321 barbaţĭ şi 351 femeĭ, cu 122 capi de familie.

Se compune din 3 cătune: Slobozia, Piatra şi Lunca-Gîrteĭ, şi se margineşte la N. cu Dragoslavele, la S. cu Badeni-Pămînteni, la E. cu jud. Dîmboviţa şi la V. cu oraşul Cîmpulung şi com. Valea-Mare.

Locuitoriĭ se ocupa cu creşterea vitelor. Lîna şi brînza oilor, parte se întrebuinţează pentru casă, parte se vinde nelucrată saŭ lucrată ca haine: plocade, săricĭ, procoviţe, etc.

In jurul comuneĭ sunt păduriĭ de fag, plop, mesteacăn, anin, ulm, alun, paltin, jugastru şi puţin stejar. Grădinĭ cu prunĭ sunt puţine. Este un singur munte, Runcul.

Rîul Dîmboviţa udă comuna în tot lungul saŭ de la N. spre S., şi primeşte pe dreapta, în cercul com., Valea-Mateiaşuluĭ şi pe stîngă Valea-Runculuĭ. Pe apa rîuluĭ Dîmboviţa este o dîrstă, 2 morĭ şi 2 ferăstrae.

Locuitoriĭ comuneĭ aŭ fost clăcaşĭ şi s'au împroprietărit pe moşia statuluĭ Bădeni-Slobozia, pendinte de mănăstirea Cîmpulung şi pe a d-luĭ Costea Ioan.

Pe teritoriul comuneĭ, la Mateiaşul, în cătunul Piatra, trece şoseaua naţională Cîmpulung-Frontieră şi şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Rucăr. Un pod de lemn, făcut în anul trecut, leagă com. Bădeni-Ungurenĭ cu Bădeni-Pămînteni.

Stupĭ cu albine se cultivă de cîţĭ-va locuitorĭ şi produc anual 20 kil. mere şi 8 kil. ceară. Porumbul se cultivă pe 50 hect. Ţuică se produce, cînd se fac prune, ca la 1200 decalitri.

In comună este o singură biserică, fondată de Logofătul N. Stefanescu, în cătunul Slobozia, pe pisania căreea se citeşte urmatoarea inscripţiune: «Acest sfînt lăcaş s'a zidit din temelie de mine, robul luĭ Dumnezeu Nicolae Stefănescu, biv-vel treti logofătu Moldovi, cu toată a mea cheltuială, întru cinstea şi slava Adormireĭ Maici Domnuluĭ şi a Sf. Erarh Nicolae, prin îndemnarea şi buna sfătuire a bunuluĭ meu duhovnicesc părinte Chirie Filaret Scriban, egumenu mănăstireĭ Cîmpulung, de care sunt crescut, săvîrşindu-se spre vecînica pomenire a neamuluĭ meu, cum şi a maĭ sus pomenituluĭ meŭ părinte la anul 1831, August 15; la 1869 s'a reparat de locuitoriĭ satuluĭ.» Această biserică este deservită de 1 preot şi de 1 cîntăreţ.

Budgetul comuneĭ prezintă pe anul 1889—90, la venituri, suma de 977 leĭ şi la cheltueli 973 lei.

Şcoala, cu întreţinerea căreea, statul cheltueşte anual 1296 lei, se frecuentă de 45 băeţi şi 9 fete, din numărul de 130 copiĭ cu etatea de la 6—12 anĭ, 60 băeţĭ şi 70 fete. Localul şcoaleĭ s'a clădit la anul 1860.

Sunt 76 bărbaţĭ, carĭ ştiŭ carte şi 26 femeĭ, în total 102; iar fără ştiinţă de carte sunt 245 bărbaţĭ şi 325 femeĭ, în total 570; 15% dintr'înşiĭ ştiu decĭ carte.

Com. contribue pentru şcoală cu 91 leĭ anual, lemne, cărţĭ la copiĭ, plata servitorului, reparaţiĭ şi material didactic, şi pentru biserică cu 90 lei.

. In comună sunt cîte-va izvoare cu apă minerală, dar neanalizate; iar la locul numit Runcul se află un izvor, de unde iaŭ oamenĭ apă de leac, bună pentru vindecat paraliziile, zic

www.dacoromanica.ro

eĭ. In comună este o fabrică de var.

«Jumătate din satul Bădeni, (scrie răp. C. D. Aricescu) cu clăcașĭ, cu munțiĭ și cu tot venitul lor, l'a cumpărat Mateiu Basarab, de la unul, Coman Inășcăul și de la frațiĭ luĭ, cărora fusese dăruit de către Alexandru Vodă la anul 7132 (1624), Iunie 24. După cumpărătoare, Mateiu a orînduit ca toate dăjdiile, ce acest sat da la Domnie, sub numirea de birul taleruluĭ, de mierea cu ceară, de găleată, oerit, etc., să rămîie pe seama mănăstireĭ Cîmpulunguluĭ; iar locuitoriĭ astor sate se judecau de judecătoriĭ (ispravniciĭ) pușĭ de către mănăstire. Toate acestea le adeverează hrisoavele din condica mănăstireĭ.»

Badenilor (Plaiul-), *plaiŭ*, com. Badeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Bădenilor (Valea-), *vale*, izvorește din munțiĭ Geabelea și Vîjea, trece prin mijlocul satuluĭ Bădeni, plaiul Dîmbovița, în jud. Muscel, și se varsă în rîul Dîmbovița. Pe această vale sunt 9 ferăstrae și 2 morĭ.

Bădeşti, *com. rur.*, pl. Nucșoara, jud. Muscel, la S.-V. de Cîmpulung, 25 kil. departe de acest oraș. Este situată pe malul stîng al rîuluĭ Doamna.

N'are nicĭ un cătun alipit.

Această comună cade pe moșia statuluĭ cu aceeașĭ numire și a fost proprietatea luĭ Nicolae Basarab Voevod, care, la anul 1352, prin hrisov o dăruește mănăstireĭ Cîmpulung, precum o dovedește pisania după piatra mormîntală a acestuĭ Domn, piatră, care astă-zĭ nu se maĭ găsește, fiind poate astupată sau strămutată din loc.

Se mărginește la N. cu com. Domnești, la S. cu com. Retevoești, la E. cu comunele Aninoasa și Vlădești și la V. cu com. Petroșani, de care se desparte prin rîul Doamna.

Are o populație de 849 loc., din carĭ 25 Țiganĭ, 449 femeĭ și 400 bărbațĭ, cu 150 capĭ de familie, carĭ trăesc în 159 case.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și lemnăria, numaĭ de brad pentru șiță.

Comuna numără 145 contribuabilĭ. Avea la 1885 un budget de 1130 leĭ la venituri și 1110 leĭ la cheltuelĭ. Azĭ venitul comuneĭ se urcă la 1165 l. venituri și cheltuelile la 1102 l.

Rîul Doamna trece pe la V. comuneĭ. In el se varsă pîraiele: Căminițoaia la N., Voineagul și Urzicarul în centru și Valea-Seacă la S. Aceste pîraie străbat comuna de la E. spre V. Din rîul Doamna se formează un iaz aproape în tot lungul comuneĭ, pe care se află o moară. Intre iaz și rîul Doamna se află o insulă acoperită cu paduriĭ de aninĭ, salciĭ și richită. Pentru înlesnirea comunicațieĭ, între comuna Bădești și Petroșani, peste rîul Doamna și iaz, s'a instalat o punte mare de lemn.

Comuna are 565 hect. locurĭ de arătură, fîneațe și izlaz. Locuitoriĭ aŭ căpătat pămînt după legea din 1864, cînd s'au împroprietărit 112 locuitorĭ.

Moșia, fostă a statului, în întindere de 225 hect., s'a vîndut în loturĭ, la anul 1888, sătenilor din Bădești, Domnești, Petroșani, etc.

La nordul comuneĭ sunt frumoase livezĭ și țarine, maĭ ales între pîraiele Căminițoaia și Voineagul; iar la Sud este izlazul comuneĭ.

In comună este o singură biserică vechie, de lemn, fondată de niște călugărĭ, deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț.

Are o școală, care s'a înființat la anul 1883, condusă de un învățător normalist, frecuentată de 45 copiĭ, din 62 înscrișĭ. Cu întreținerea eĭ, statul cheltuește 1242 leĭ anual. Știŭ carte 69 bărbațĭ și 30 femeĭ.

In comună sunt 2 izvoare cu apă feruginoasă, numite de locuitorĭ ape de leac. Porumbul se cultivă pe 215 hect. și prunele dau anual pănă la 300 decalitri țuică. Stupĭ sunt 40, carĭ daŭ 160 kg. miere.

Bădeşti, *sat*, face parte din comuna rurală Vrănești, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Bădeşti, *cătun*, în com. rur. Menții-din-Față, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Bădeşti, *cătun*, pendinte de com. Mozăceni, din pl. Teleorman, jud. Teleorman. E situat pe valea Cotmeni, în depărtare ca de 4 kil. de comuna Mozaceni și la $3^1/_2$ kil. de com. Tufeni. Are 265 locuitorĭ, din carĭ 54 contribuabilĭ.

Bădeşti, *deal*, în com. rur. Strehaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Bădeşti, *deal*, în com. Vrănești, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Bădeşti, *moșie*, în pl. Teleormanuluĭ, com. Mozăceni, jud. Teleorman. Purta în vechime numirea de Mihăieasca, ce se maĭ aude și astăzĭ. Această moșie forma un singur trup cu o altă sfoară de moșie, situată în partea dreaptă a rîuluĭ Cotmeana, și căreea îĭ zicea Dîmbovița. Eraŭ ale mănăstireĭ Mihaiŭ-Vodă.

www.dacoromanica.ro

Bădeşti, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 400 hect., pendinte de com. Bădeşti, pl. Nucşoara, jud. Muscel.

Bădeşti, *pădure*, situată în lunca Vedeĭ, jud. Teleorman, aproape de cătunul cu acelaşĭ nume. In această pădure se varsă rîul Cotmeana în Vedea.

Bădeşti, *fost pichet* de graniţă, în pl. Cloşani, jud. Mehedinţi.

Bădeşti, *proprietate* a statuluĭ, în jud. Muscel, pendinte de mănăstirea Cîmpulung; s'a arendat pe periodul 1888—93 cu 7000 leĭ anual. Această moşie s'a vîndut de vecĭ în 1889.

Bădia, *deal*, acoperit cu pădure, în partea de N.-E. a com. Izvoarele, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Bădia, *fîntînă de băut*, situată pe valea Iminoguluĭ, la poalele dealuluĭ cu acest nume, despre teritoriul comuneĭ Izvoarele, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Bădia, *padure*, pe dealul cu acest nume, situat la Nord-Estul comuneĭ Izvoarele, plasa Siul-d.-s., jud. Olt.

Bădia, *vîrf de deal*, com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Bădica, *ruine* de manastire, pe un deal înalt, în jud. Dîmboviţa, în forma de triunghiu de piramidă, în comuna Cucuteni, căt. Vîlcana d.-s. Vizitatoriĭ băilor iodo-salifere din Vîlcana, în ex cursiunile ce le fac la Pietrari şi Rîul-Alb, trec maĭ tot-d'auna pe sub înaltul deal, ce conţine ruinele mănăstireĭ Bădica.

Bădicea, *sat;* face parte din com. rur. Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 170 locuitorĭ. Cade în partea de N. a comuneĭ şi este situat pe Dealul-Ciureştilor.

Bădicea, *deal*, în partea de S.-E. a comuneĭ Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, lung de 700 m., pe care se cultivă orz, ovăz, secară, puţine viĭ şi în special pruni.

Bădiceilor (Lacul-), *lac*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Mărşani, cu suprafaţă de $1^1/_2$ hect.

Bădiceni, *sat*, cu 440 sufl. pe apa Vilsanul, jud. Argeş, plasa Argeş; face parte din com. rur. Malureni-Bădicenĭ. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ, şi o biserica cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ. Are o şcoală primară rurala.

Bădiceni, *schit mic*, cu hramul Sf. Nicolae, în jud. Argeş, pl. Argeş, lîngă satul cu acelaşi nume. Este redus la biserică de mir, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser şi întreţinută de comună.

Bădiceni, *moşie*, cu o întindere de 556 pogoane, din care 500 pogoane pădure, jud. şi pl. Argeş, proprietatea statuluĭ; are o arendă anuala (1877—1887) de 312 leĭ.

Bădiceni-Păuleasca, *moşie*, cu o întindere de 695 pogoane, judeţul Argeş, plasa Argeş, proprietatea Statuluĭ, pendinte de Schitul-Buhga; are şi 650 pogoane pădure. La 1877 avea un venit anual de 799 leĭ şi 35 banĭ şi a fost ipotecată împreună cu alte moşiĭ ale statuluĭ pentru asigurarea biletelor ipotecare, emise în suma de 27 milioane. Pe ultimul period, arenda anuală a scăzut la 243 leĭ şi 36 banĭ.

Bădicescul, *deal*, pe care este situată comuna Podeni-Vechĭ, plasa Podgoria, jud. Prahova.

Bădicul, *izvor*, în comuna Mînzăleşti, judeţul Buzău, cătunul Gura-Bădiculuĭ, începe din Dealul-Bădiculuĭ şi se varsă în pîrîul Şghiabul.

Bădicul, *moşie* moşnenească, în comuna Mînzăleşti, căt. Gura-Bădiculuĭ, judeţul Buzău; are 80 hectare.

Bădiculuĭ (Dealul-), *colină*, în comuna Mînzăleşti, jud. Buzău, cătunul Gura-Bădiculuĭ, acoperită de pădure şi izlaz.

Bădiculuĭ (Dosul-), *loc izolat*, în comuna Mînzăleşti, judeţul Buzău, căt. Gura-Bădiculuĭ.

Bădiculuĭ (Gura-), *cătun*, al comuneĭ Mînzaleşti, jud. Buzău, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Şghiabul, într'o frumoasă strîmptoare; are 270 locuitorĭ şi 43 case. De dînsul e alipit şi cătunaşul Beşli.

Bădila, *moşie*, în comuna Pîrscovul, cătunul Bădila, jud. Buzău; are 2500 hect., din care 1000 le posedă locuitoriĭ, iar restul de 1500 formează 8 sforĭ cu suprafeţe diferite.

Bădila, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic; izvoreşte din dealul Dănuleşti, udă com. Danuleşti, în partea de miază-noapte şi se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, în faţa cătunului Deduleşti.

Bădila, *podgorii de viĭ* însemnate, în jud. Tulcea, pl. Isac-

www.dacoromanica.ro

cea, pe teritoriul comunei urbane Isaccea, situate în valea cu același nume, dintre dealurile Breazul și Țugulea, în partea nordică a plășii și cea de miază-zi a comunei. La 2 kil. spre apus se află mănăstirea Cocoșul, care posedă 14 hect. dintr'însa și locuitorii din Isaccea, cari posedă restul. Are o întindere de 110 hectare și produce 4550 decalitri de vin, negru mai cu seamă. Drumul comunal Isaccea-Balabancea trece pe lîngă ea.

Bădila, *vale*, în comuna Gura-Nișcovului, cătr. Saveni-Vechi, jud. Buzău.

Bădila-Blestematele, *cătun*, al com. Pîrscovul, jud. Buzău, cu 3 sub-diviziuni: Bădila, Bălanul și Valea-Sării; cu 700 locuitori și 138 case. Vezi Blestematele.

Bădila-Blestematele, *moșie*, în comuna Pîrscovul, județul Buzau, cătr. Bădila; are 550 hect., din care 380 pădure, restul livezi, fîneață și arături.

Bădiloaia, *numire*, dată unei părți din *pădurea* statului Pîclele-Banului, jud. Buzău, ce se întinde în com. Cănești, cătunul Gonțești; are 52 hectare.

Bădițești, *sat*, jud. Argeș, plasa Topologul, pendinte de com. rur. Alimănești-Ciofrîngeni.

Bădițești, *sat*, ține de com. rur. Zăgaia, din plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți; este situat pe dealul Zăgaia.

Bădiți, *vălcea*, pe teritoriul comunei Drăghiciul, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Bădițoi, *mahala*, din com. rur. Slăvești, plasa Olteț-ul-d.-s., județul Vîlcea.

Bădiuți, *sat*, în comuna și satul Ștefănești, pe moșia Ștefănești, jud. Botoșani, pe malul drept al pîrîului Bașeul, în marginea de Sud-Est a tîrgului Ștefănești, ca mahala saŭ suburbie.

Are o suprafață de 250 hect., pămînt al locuitorilor împroprietăriți la 1864 și o populație de 100 familii saŭ 419 suflete, din cari 44 contribuabili.

Locuitorii sunt toți Romîni și se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; sunt harnici și buni gospodari, au case bune și grădini împrejmuite cu garduri.

Locuitorii posedă 122 vite cornute, 18 cai mari și mici, 336 oi, 89 porci și 125 stupi.

In com. este o biserică cu 1 preot și 2 cîntăreți.

Legenda atribue întemeerea acestui sat lui Ștefan Stîrcea, vechilul lui Const. Palade, carele la anul 1704, cînd satul se afla împrăștiat pe șesul Prutului l'ar fi mutat aici.

In partea de Est a satului, peste pîrîul Bașeul, se află un pod de piatră foarte vechiu și care, spune legenda, ar fi făcut de Ștefan-cel-Mare.

Bădivani, *sat*, numit în localitate și Băzăvani; ține de com. rur. Horești, plasa Văilor, jud. Mehedinți, și este situat la S.-E. de comuna Horești; are 220 loc., și 40 case.

Bădîrlegiul, *cătun*, al comunei Nehoiașul, jud. Buzău, divizat în Bădîrlegiul-Mic și Badîrlegiul-Mare, situat pe malul stîng al rîului Buzău, în fața gurii pîrîului Nehoiul; are 260 locuitori și 54 case.

Bădîrlegiul, *padure*, în comuna Nehoiașul, jud. Buzău, cătr. Bădîrlegiul, are aproape 80 hect.

Băduca, *pisc*, pe dealul Șirea, comuna Dobrotinetul, plasa Olt-ul-d.-j., jud. Olt.

Băduleasa, *sat*, face parte din com. rur. Fundeni-Gherasi (v. a. n.), pl. Dîmbovița, jud. Ilfov. Suprafața totală a satului e de 320 hect. cu o populație de 59 loc. Proprietatea este a d lui N. I. Gherasi, din care cultivă 220 hect.; restul este pădure.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 45 și al celor mici de 433.

Băduleasa, *cătun*, pendinte de com. Băneasa, din plasa Călmățuiului, jud. Teleorman. Este situat pe deal, pe partea dreaptă a soselii Turnul-Măgurele-Roșiori, pe cît timp com. Băneasa este pe partea stîngă, în vale.

Populațiunea e de 295 suflete, din cari 68 contribuabili. Are o biserică, deservită de un preot și 1 cîntăreț. In anul 1890 s'a înființat o școală mixtă, care a fost frecuentată de 15 elevi.

Cîrciumi are trei.

Băduleasca, *moșie*, în comuna Vispești, jud. Buzău, despărțită în 3 sfori: Băduleasca, Cîrjeneasca și Nărteasca; 720 hect. vii, arături, fîneață și pădure; proprietate în devălmășie a moșnenilor Vispești.

Băduleasca, *pădure*, în comuna Vispești, jud. Buzău, pe moșia Băduleasca; are 180 hectare.

Băduleşti, *com. rur.*, plasa Cobia, jud. Dîmbovița. Este așezată pe cîmpie și în partea de Nord se învecinește cu două dealuri înalte. Aceste dealuri încă

www.dacoromanica.ro

din vechime poartă numirea de: Dealul-Mitu și Unchiașul-Mihaiŭ. Comuna se desparte de aceste dealurĭ prin pîrîul Potopul. In comună sunt 854 locuitorĭ. Pămîntul produce porumb mult. Vite sunt puține. Pe deal este multă pădure. Sunt două bisericĭ în comună, întreținute de enoriașĭ și o școală, întreținută de stat. In Bădulești este o mare moară de aburĭ și una de apă. Comuna se învecinește la răsărit cu Găești și Gura-Foiĭ; spre apus cu Valea-Mare, unindu-se cu cîte trele aceste comune prin șoseaua națională București-Pitești; spre miază-noapte se învecinește cu dealurile; spre miază-zi cu com. Crîngurile, cu care se unește prin șoseaua comunală. Școala este frecuentată de 34 până la 40 copiĭ de ambe sexe. Comuna are un venit de 1874 leĭ și are cam 200 de contribuabilĭ.

Bădulești, *sat*, face parte din com. rur. Rîjlețul-Govora, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 210 locuitorĭ.

Bădulești, *moșie*, în com. Finți, jud. Buzău. Are 650 hect., din carĭ 230 pădure, restul viĭ, arăturĭ și fînețe. Proprietate moșnenească.

Bădulești, *moșie*, în com. Găgeni-Vintileanca, căt. Săhăteni-d.-s., jud. Buzăŭ. Are 180 hect. arăturĭ, viĭ și înecurĭ. Maĭ înainte făcea un corp cu moșia Țăndăroaia.

Bădulești, *moșie* moșnenească, în com. și căt. Tisăul, jud. Buzăŭ. Are 60 hect., din carĭ 49 pădure, restul arăturĭ și livezĭ. Face un corp cu sforile de moșiĭ: Buniĭ, Glogoveanul, Răiĭ și Sarul.

Bădulești, *pădure*, în com. Tisăul, jud. Buzăŭ. Are 52 hect., din carĭ 4 hect. arăturĭ, 1 ½ hect. livezĭ și 4 hect. izlaz.

Băiasa (Schitul-), *trup de pădure*, a statuluĭ, în întindere de 325 hect., formînd pădurea Dăești, situată în comuna Popești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, împreună cu trupurile: Firijba, Valea-Marculuĭ, Valea-Caluluĭ și Brătășanca.

Băiasca, *izvor*, în com. Aldeni, jud. Buzăŭ. Ese din muntele Vîrful-Mare și se scurge în rîul Slanicul.

Băești, *com. rur.*, plasa Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, compusa din 3 cătune: Turburea, Dobricea și Străchinești.

Este situată pe dealul Turburea, pe pîrîul Dobricea, pe o parte din dealul Gruiul și pe rîul Oltețul, la 50 kil. departe de capitala județuluĭ și la 4 kil. de a subprefectureĭ.

La început această comună se compunea numaĭ din 2 cătune: Dobricea și Turburea. Maĭ pe urmă s'a unit și cătunul Străchinești, care înainte singur forma o comună.

Are o populație de 771 locuitorĭ, din carĭ 212 capĭ de familie, 180 contribuabilĭ; locuiesc în 212 case.

In comună sunt 3 bisericĭ: una în Turburea, care surpîndu-se din cauza unuĭ cutremur, a fost rezidită de locuitorĭ; alta în Dobricea, biserică veche de lemn, unde se află și cimitirul comuneĭ; iar la Străchinești este fostul schit Străchinești, care s'a închis din cauză că e ruinat.

Maioritatea locuitorilor se ocupă cu agricultura, viticultura și arboricultura. Puținĭ cu tîmplăria. Meșteșugarĭ sunt 38. Pe rîul Oltețul sunt 3 morĭ, în dreptul comuneĭ, și, pe pîr. Dobricea, este una care umblă numaĭ cînd plouă și vine mai mare pîrîul.

Locuitoriĭ toțĭ sunt moșnenĭ.

Copiĭ în vîrstă de școală sunt 111, băețĭ 61 și fete 50. Cu întreținerea școaleĭ statul chel tuește anual 1080 leĭ. Știu carte 60 bărbațĭ și 1 femee.

Stupĭ cu albine sunt vr'o 20. Țuică se fabrică puțină.

Vatra satuluĭ are 50 hect. Cu izlaz cu tot, loc arabil și pădure, pămîntul ocupat de comună, se urcă la 320 hect.

Venitul comuneĭ se urcă anual la 1769 leĭ și cheltuelile la 937 leĭ.

Comuna e brăzdată de piscul Măgura, cultivat cu viĭ; dealul Gruiul, Colina-Străchineștilor, Turburea, Piscul-Martologuluĭ și Dealul-Mălăeștilor. Este udată de văile: Dobricea, a Găletarilor, Iordache, a Martologuluĭ, a Turbureĭ și a Vieĭ, și de rîul Oltețul, care o udă în partea de V.

Se mărginește cu comunele: Părăușani, Roșiile, Romanești, Gradiștea, Obislavul și Zgubea. La N.-V. se află moșia statuluĭ numită Budoiul.

Băești, *com. rur.*, în plaiul Slănicul, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Slănicul, la o distanță de oraș de 26 kilometri. Limitele: la N., începînd din muntele Balaurul, se lasă în jos pe poalele sale, trece rîul Slănicul și merge pe hotarul pădureĭ Drăghiciul până în moșia Balaurul; la E. se învecinește cu moșia Balaurul și pădurea Bagdat, com. Blăjani; la S., începe din pădurea Bagdat, de la Valea-Nuculuĭ, și merge în linie dreaptă peste coline până în muchia Ciuciure-

www.dacoromanica.ro

lor, de unde se lasă în jos, trece rîul Slănicul și se urcă drept în muntele Moara-de-Vînt; la V., începe din muntele Moara-de-Vînt și pe culmea muchieĭ Pîclelor merge până în muntele Balaurul.

Suprafața sa este de 1297 hect., din care: 584 arabile, 145 pădure, 155 fineață, 158 izlaz, 5 livezĭ, 41 viĭ și 149 sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Balaurul, Băești, Ciuciurele și Poponețul, ale moșnenilor Băești și Merei, și parte particulare. Terenul e accidentat și puțin fertil; totușĭ se cultivă: porumb, grîu și plante din mica cultură. Calitatea vinului e inferioară. Industria și comerciul se mărginesc la trebuințele casnice. Căile de comunicație sunt anevoioase. In cătunul Poponeți este o moară pe rîul Slănicul.

Numărul vitelor este de: 130 boĭ, 48 vacĭ, 26 viței, 13 caĭ, 20 epe, 10 mînzĭ, 800 oĭ, 51 capre și 80 porcĭ.

Comuna e formată din 3 cătune: Băești, Ciuciurele și Poponeți. Populația sa este de 600 locuitorĭ, din carĭ: bărbațĭ înșurațĭ 125, neînșurațĭ 18, văduvĭ 6, băețĭ 149; iar femeĭ măritate 125, văduve 16, fete 161. Case sunt 126. Străinĭ nu sunt. Media nașterilor e de 23, a deceselor de 18, a căsătoriilor de 6. Populația crește cu o medie anuală de 5 suflete.

Comuna are 119 contribuabilĭ, din carĭ 6 comercianțĭ, Romînĭ. Stabilimente comerciale sunt 2.

Budgetul comuneĭ e de 1157 leĭ, 46 banĭ.

Carte știŭ 43 locuitorĭ. Biserică este una, în cătunul Băești, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numirea șĭ-o datorește vecheĭ cete de moșnenĭ, Băeștiĭ.

Băești, *cătun* al comuneĭ Băești, jud. Buzăŭ; are 290 locuitorĭ și 58 case.

Băești, *deal*, în raionul comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 10 hect. 50 ariĭ vie.

Băești, *deal*, comuna Romanești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Băești, *moșie*, în comuna Băești, jud. Buzău, de 132 hect., aparținînd maĭ multor proprietarĭ.

Băești, *moșie*, a moșnenilor Băești, în com. Baești, jud. Buzău; are aproape 350 hect. semănăturĭ, fineață și izlaz, puține viĭ și livezĭ.

Băești, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparține de comuna Băești, pl. Olteț-ul-d.-s., jud. Vîlcea.

Băești, *vale*, izvorește din pădurea Grădiștea, și se varsă în Rîul-Tîrguluĭ pe malul stîng, după ce udă comuna Schitul-Golești, pl Rîurile, jud. Muscel.

Băești, *vale*, ce se varsă în gîrla Vărbilăul, com. Vărbilăul, jud. Prahova.

Băețelul, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Glodul, udă centrul comuneĭ Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, și se varsă în Rîul-Olt, în dreptul Ostrovuluĭ-Bisericeĭ. Se zice că numele său ar veni de la faptul, că venind mare, s'ar fi înecat în el un băețel.

Are de afluent pîrîul Susula.

Băgănaua, *locuință izolată*, în jud. R.-Sărat, plasa Margineaa-d.-j., comuna Slobozia-Ciorăști, spre răsărit de ea. Azĭ e han pe drumul spre comunele Obilești și Mărtinești.

Băgănaua, și **Ursești,** *pădure*, jud. R.-Sărat, plasa Margineaa-d.-j. (Vezĭ Ursești).

Băgăul, *sat*, în jud. Fălciu, așezat între două dealurĭ marĭ numite Moiseĭ și Zgureĭ. Face parte din com. Oteleni, pl. Mijlocul și se află la distanță de $3\frac{1}{2}$ kil. de satul de reședință. Are o suprafață de 27 hectare și o populațiune de 11 familiĭ cu 38 suflete, din carĭ 11 contribuabilĭ. Locuitoriĭ sunt răzeșĭ. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Moiseĭ. Pe moșie se află 4 hect. de pădure și 5 de vie. Are numirea de la poziținea sa, fiind vîrît într'o rîpă.

Băgești, *sat*, județul Argeș, pl. Oltul, cu 140 loc.; face parte din com. rur. Uda-d.-j. Are o biserică cu hramul Buna-Vestire, servită de un preot și un cîntăreț.

Băgiuleasa, *moșie*, în comuna Pîrscovul, jud. Buzăŭ, cătunul Bădila, avînd 203 hect., din carĭ 105 pădure.

Băgneni, *numire*, ce se dă uneĭ părțĭ din comuna Vlădești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Băhmășeni, *moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhmășeni, cu o întindere de 600 hect. Despre aceasta, T. Codrescu («Buciumul Romîn», pag. 86) se exprimă ast-fel: «... a luĭ Aga Dimitrie Strat. Are sat, patru bejenarĭ-hrisovoliți, treĭ nevolnicĭ, opt vădane, opt slujbașĭ-volnicĭ, un vătav, doĭ Evreĭ; pe lîngă moșiile Cîmpeni, Solonțul, Borzești și altele, cu un număr de 38 locuitorĭ».

www.dacoromanica.ro

Băhnășeni, *com. rur.*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., situata în valea pîrîuluĭ Solonțul, a pîrîașuluĭ Borzești și aceea a rîuluĭ Tazlăul-Mare. Este alcătuită de 5 cătune: Băhnășeni, reședința, Borzești, Pîrjolul, Tărîța sau Gura-Solonțul și Cîmpeni.

Băhnășeni fac parte din ocolul Tazlăul-d.-s., încă de pe la 1803. Moșia Cîmpeni a aparținut mănăstireĭ Agapia, din jud. Neamțu; iar moșia Băhnășeni, maĭ întîiu Banuluĭ C. Miclescu (Condica Liuzilor, în «Uricarul luĭ Codrescu) și maĭ apoĭ a trecut în proprietatea luĭ Aga Dimitrie Strat.

Comuna se mărginește la N. cu comunele Schitul-Frumoasa și Băsești; la E. cu comuna Scorțeni; la S. cu comunele Ardeoani și Leontinești și la V. cu com. Solonțul. Teritoriul săŭ este brăzdat de Dealul-Cornuluĭ, al-Tărîțeĭ și altele.

Are o școală mixtă, care funcționează din 1884, în satul Băhnășeni, întreținută de comună, în foarte rea stare, într'un local aparținînd comuneĭ. In 1891, școala a fost frecuentată de 9 copiĭ, dintre carĭ o fată. In anul 1879 s'a dat școaleĭ 6 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în țarină.

Se găsesc în com. 4 bisericĭ ortodoxe, cu 2 preoțĭ și 6 cîntărețĭ, și una catolică; 485 case de locuit, rare în satul Băhnășeni și adunate în cele-lalte sate, și 6 cîrciumĭ.

Sunt 489 capĭ de familie, cu 1717 suflete, dintre care 1716 Romînĭ și 1 Grec, toțĭ de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosebesc în: 390 agricultorĭ, 19 meseriașĭ, 5 industriașĭ, 7 comercianțĭ, 15 profesiunĭ libere, 166 muncitorĭ și 20 servitorĭ. Știŭ carte 145 loc., dintre carĭ 7 femeĭ; nu știŭ carte 1572, dintre carĭ 830 femeĭ.

Contribuabilĭ, dupa noul recensămînt, sunt 304. După legea rurală din 1864, s'au dat la 197 locuitorĭ, 608 falcĭ și 29 prăjinĭ pămînt. La 1879, s'au împroprietărit în satele Cîmpeni și Pîrjolul, 6 însurățeĭ, dîndu li-se 15 fălcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 2000 hectare. Proprietar mare este Vasile Lazu; are o moșie de 815 hect. ce-ĭ dă un venit aproximativ de 14700 leĭ. Statul are moșia Pîrjolul-Cîmpeni ce dă un venit de peste 23000 leĭ și pădurile Pîrjolul-Cîmpeni, Băhnășeni, carĭ ocupă o suprafață de 600 hect. Societatea romîna de petrol posedă 128,40 hect., ce dau un venit de 2100 leĭ. Totalul impozitelor este de 881 leĭ.

In această comună sunt 4 fabricĭ de gaz. Păcura, care abundă în teritoriul eĭ, se găsește maĭ cu seamă la Cîmpeni, Pîrjolul și Tărîța; ea este galbenă deschisă și se scoate din 23 puțurĭ de 50 stînjenĭ adîncime, dînd fie-care cîte 6 vedre pe săptămînă. Au fost odinioară puțurĭ carĭ, adîncĭ numaĭ de 38 stînjenĭ, dedeau 3000 vedre pe săptămînă fie-care, adică de 100 de orĭ maĭ mult de cît cele actuale. Densitatea păcureĭ de aci variază între 50^0 și 52^0 B.

Viile ocupă 1.50 hectare, care la 1890, aŭ produs 2 hectolitri vin negru și 20.50 hectolitri vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891) viea lucrătoare are 3 hectare, cea nelucrătoare $^1/_2$ hectar.

Totalul pămînturilor de cultură este de 555.92 hect.

Animale sunt: 67 caĭ, 965 vite cornute, 155 porcĭ, 97 capre și 1138 oĭ, carĭ aparțin la 40 proprietarĭ și carĭ, la 1891, au dat 2027 kgr. lînă țurcană.

Budgetul comuneĭ, pe exercițiul 1891—92, are la venitурĭ 5760 leĭ, 20 banĭ și la cheltuelĭ 4640 leĭ, 06 banĭ.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de linia vecinală Calea-Tărîțeĭ, care, unind satele acesteĭ comune, duce la satul Gura-Solonțuluĭ sau Tărîța, punînd în comunicare satul de reședință cu Leontinești, Ardeoani și Schitul Frumoasa.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 36 kil., la Scorțeni, reședința plășiĭ, 10 kil.; la comuna Moinești, 13 kil.; la comuna Schitul-Frumoasa, 22 kil.; la comuna Băsești, 15 kil.; la com. Scorțeni, 10 kil.; la com. Ardeoani, 7 kilom.; la comuna Leontinești, 15 kil,; la comuna Solonțul, 4 kil.

Băhnășeni, din vechime Pleșești, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d. s., reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, situat pe apa Solonțul. Are o școală mixtă și o biserică ortodoxă, clădită de Aga Dimitrie Strat și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Sunt 2 cîrciumĭ. Capĭ de familie sunt 105; suflete, 339. Animale se numără: 15 caĭ, 226 vite cornute, 35 porcĭ și 5 capre. Pe teritoriul acestuĭ sat se gasesc 20 puțurĭ de păcură.

Băhnășeni, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul d.-s., în comuna cu acelașĭ nume. Are o întindere de aproape 100 hect.; este foioasă, conținînd și puțin brad și este supusă regimuluĭ silvic.

Băhnișoara, *sat*, în jud. Neamțu, care pănă la 1875, aparținuse com. Siliștea, din pl. Bistrița. De la acel an însă, prin anumită lege, a trecut ca anexă la com. Bahna, jud. Roman.

Băhnișoara, *sat*, în jud. Roman,

www.dacoromanica.ro

com. Bahna, plasa Siretul-d.-j., spre S.-V. de satul Bahna, în mărginea judeţuluĭ, la o depărtare de 1 kil. 500 m. de satul Bahna. Este aşezat pe coasta despre est a unuĭ deal. Are 85 capĭ de familie, 88 contrib., 308 loc., din care 1 ştie carte şi 68 case. Populaţiunea este numaĭ romînă. Sunt 238 capete vite marĭ. Acest sat ţinea maĭ înaintea de com. Siliştea, jud. Neamţu.

Băhnişoara, *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, spre mărginea despre V. a plăşiĭ de Sus-Mijlocul; izvoreşte din ramura dealurilor Mesteacănul, către răsăritul satuluĭ Ghigoeşti; curge în direcţiune sudică, traversînd şoseaua judeţeană Piatra-Bozienĭ, între kil. 18-19; se varsă în pîrîiaşul de scursoare al iazuluĭ Trudeşti, ce vine situat maĭ către apus şi este în legătură cu iazul, în care se varsă pîrîul Bahniţa.

Băicanul, *sat*, jud. Dolj, plasa Amaradia, comuna Amărăşti, cu 230 suflete, 111 bărbaţĭ şi 114 femeĭ. Case sunt 99, construite în mare parte din bîrne. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoala mixtă din satul Fărcaşul, com. Amărăşti. Numărul şcolarilor este de 5 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 19 copiĭ. Ştiŭ carte 10 bărbaţĭ. Este o biserică construită din bîrne.

Băicanul, *vale*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Amărăşti, satul Băicanul.

Băicanul, *vale*, izvoreşte din dealurile de V. ale comuneĭ Urşi, plasa Oltul-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Cungrişoara, tot în raionul comuneĭ Urşi.

Băiceni, *com. rur.*, în partea despre S.-E. a plăşiĭ Bahluiul, jud. Iaşi. Se întinde de la N. spre S., de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul şi de-a stînga pîrîuluĭ Bahlueţul. Tot teritoriul eĭ este accidentat, prezintînd dealurĭ acoperite cu pădurĭ, văĭ şi podişe.

E formată din satele: Băiceni, Dădeşti, Cucuteni, Zbiereni, Săcăreşti, Balosineşti, Cîrjoaia, Bărbăteşti şi Coasta-Măgureĭ, ce se întind pe o suprafaţă de 7500 hect. Populaţia este de 505 familiĭ saŭ 2258 locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor şi parte din eĭ cu cultura viilor şi a livezilor.

Are: 6 bisericĭ, cu 6 preoţĭ, 8 cîntăreţĭ şi 6 eclesiarhĭ; 3 şcolĭ cu 3 învăţătorĭ şi 96 şcolarĭ, 65 băeţĭ şi 31 fete; 6 morĭ de apă.

Budgetul comuneĭ este de 11897 leĭ, 87 banĭ la venitурĭ, şi de 11803 leĭ, 80 banĭ la chelt.

Numărul vitelor este de 3925 capete, din carĭ: 1305 vite marĭ cornute, 183 caĭ, 2093 oĭ şi 344 rîmătorĭ.

Băiceni, *sat*, situat pe coasta dealuluĭ Basaraboaia, în centrul comuneĭ Curteşti, plasa Tîrgul, jud. Botoşani. Are o întindere de 1055 hect. şi o populaţiune de 126 familiĭ, cu 497 suflete, din carĭ 100 contrib.

Are o biserică, clădită în 1848, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

In privinţa întemeiereĭ satuluĭ, se povesteşte, din bătrînĭ, că ceĭ d'întîĭ locuitorĭ ar fi venit aicĭ din Basarabia, pentru care şi numele satuluĭ era odinioară Basarabi, schimbîndu-se în urmă în Băiceni, după numele uneĭ familiĭ bogate, Băiceniĭ.

In acest sat se găsesc 115 vite cornute, vacĭ şi boĭ, 14 caĭ marĭ şi micĭ, 30 porcĭ şi 30 stupĭ. Se află o cîrciumă.

Băiceni, *sat*, şi reşedinţa comuneĭ Băiceni, din plasa Bahluiul, jud. Iaşi. Şi-a luat numirea, spune legenda, de la o baie de banĭ, ce se zice că era din vechime în această localitate. E situat în valea dealurilor de la Treĭ-Movile, pe o suprafaţă de 1037 hect. (din carĭ 56 sunt pădure). Are o populaţie de 73 fam. saŭ 398 locuitorĭ de origină romînă, carĭ se ocupă cu agricultură, creşterea vitelor, cultura viilor şi a livezilor. Are o biserică de lemn, care servea în trecut de schit călugăresc; cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc, o şcoală, înfiinţată în anul 1883, frecuentată de 20 elevĭ.

In partea despre apus a satuluĭ, la poalele dealuluĭ Cetăţuia, se află o fîntînă cu apă sulfuroasă. (V. Puturoasa, apă minerală).

Moşia Băicenĭ este proprietatea comuneĭ Iaşi, cedată de către Stat, d'impreună cu alte moşiĭ, în preţul a 10 milioane leĭ datorite comuneĭ.

Numărul vitelor este de 616 capete, din carĭ 178 vite marĭ cornute, 54 caĭ, 314 oĭ şi 70 rîmătorĭ.

Băiceni, *moşie* nelocuită, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleştieni, în hotar cu satul Băiceni, din jud. Iaşi.

Băiceni, *pădure*, în întindere de 140 hect. pe moşia Băiceni, comuna Curteşti, plasa Tîrgul, judeţul Botoşani.

Băiceni, *pisc de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situat pe limita com. Odobeşti, spre jud. Tutova.

Băicoasa, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Tălpaşi, pe dreapta rîuluĭ Plosca; ese din Dealul-Nistoiuluĭ, de pe teritoriul satuluĭ Nistoiul, comuna Tălpaşi.

www.dacoromanica.ro

Băicoiŭ, *com. rur.*, plasa Filipeşti, jud. Prahova, înfiinţată, după cum spun bătrînii, de Constantin Ghica. Se ştie pozitiv că moşia a fost proprietatea luĭ Mihaiŭ Viteazul şi că acesta a dat-o moşnenilor Ploeştenĭ în schimbul moşieĭ lor, căcĭ aci, la Ploeştĭ, Mihaiŭ Vodă hotărîse să înfiinţeze oraş din satul moştenesc al Ploeştilor.

Este situată pe malul rîuluĭ Prahova, la 17 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 16 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

La început a fost situată în partea de N., unde astă-zĭ este livada boerească şi cu timpul s'a mutat aci.

Se compune din 4 cătune: Băicoiŭ, Cotoiul, Tufeni şi Găgeni, avînd o populaţiune de 3257 loc. (1619 bărbaţĭ şi 1638 femeĭ), în care intră şi 6 familiĭ de Ţiganĭ.

Capĭ de familie sunt 797; contribuabilĭ 782.

In comună sunt două biserică, ambele în Băicoiŭ, una cu hramul S-ţiĭ Impăraţĭ, fondată de proprietara Principesa Cleopatra Trubetzkoi, între aniĭ 1838—1845; şi a doua cu hramul Sf. Nicolae şi Antonie, purtînd numele de Biserica-Hagica, fondată de locuitorĭ, în anul 1872, neposedînd nicĭ o inscripţie.

Ambele biserică sunt deservite de treĭ preoţĭ.

Ocupaţiunea de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Parte din eĭ se maĭ ocupă cu chirigeria. Meşteşugarĭ sunt 35: dulgherĭ, dogarĭ şi cizmarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor în oraşul Ploeşti.

Constantin Ghica, biv-vel logofăt de Ţara-d.-j., proprietarul moşieĭ, a obţinut la 5 Maiŭ 1792, de la Vodă Mihaiŭ Şuţu, carte Domnească de slobozenie «ca să facă tîrg pe moşia dumnealuĭ Băicoiŭ, odată pe săptămînă, pentru alişverişul locuitorilor părţiĭ loculuĭ şi pentru oareşĭcare folos al d-luĭ .

In comună sunt 85 caĭ şi epe, 1067 boĭ, 182 vacĭ, 15 bivolĭ, 3 capre, 1773 oĭ, 850 porcĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietarit la anul 1864, în număr de 600, pe moşia Principeseĭ Cleopatra Trubetzkoi, cînd li s'aŭ dat 1600 hect. pămînt.

Şcoala există în comună de la anul 1856. Localul e proprietatea comuneĭ. Carte regulat a început să se înveţe de la 1870. In anul şcolar 1892—93, şcoala s'a frecuentat de 102 copiĭ (81 băeţĭ şi 21 fete), din numărul de 257 copiĭ (129 băeţĭ şi 128 fete) cu vîrsta de şcoală. Cu întreţinerea şcoaleĭ, statul cheltueşte anual 4378 leĭ. Ştiŭ carte 410 bărbaţĭ şi 20 femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect.

In raionul comuneĭ, pe moşia proprietaruluĭ, este un izvor de apă minerală, care coprinde iod, pucioasă, fier şi sare. Din constatările făcute, această apă e foarte bună contra reumatismuluĭ şi pelagreĭ.

Sunt în comună maĭ multe puţurĭ de păcură. Exploatatoriĭ lor şĭ-aŭ pierdut aci capitalurile, căcĭ săpînd la deschiderea gurilor de puţurĭ aŭ dat de sare şi aŭ fost nevoiţĭ să înceteze orĭ-ce lucrare, căcĭ până la o adîncime de 40 metri aŭ găsit straturĭ nestrăbătute de sare.

Aceste locurĭ poartă numele de saramurĭ.

Ţuică se fabrică în comună până la 2493 hectolitri, iar vin prea puţin.

Pămîntul e puţin prielnic cultureĭ.

Comerciul se exercită în comună de 11 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ se urcă la 6000 leĭ.

Afară de micile şosele din interiorul comuneĭ, una spre E., şi alta spre V. pun în comunicaţie comuna Băicoiu cu comunele Ţintea şi Floreşti.

In partea de N. a comuncĭ e movila numită a Capreĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Scorţeni, la S. cu oraşul Ploeşti, la E. cu com. Ţintea şi la V. cu Floreşti şi Nedelea.

Notiţe istorice. Se ştie, că la anul 1831, Iordache şi Farmache, capiĭ Arnăuţilor, carĭ se aflaŭ peste Olt, fură chemaţĭ la Bucureşti de Caimacanĭ, ca, împreună cu Sava, să păzească capitala.

Ceata luĭ Iordache şi a luĭ Farmache se despărţi la Slatina în două grupe: una se îndreptă spre Bucureşti, pe la Piteşti şi Găeşti; cea-l-altă, tot la Bucureşti, pe la Talpa şi Vadul-Lat. Aceste două grupe de Arnăuţĭ comiseră în drumul lor jafurĭ, prădînd chiar biserică.

Din Găeşti, Arnăuţiĭ se îndreptară spre Tîrgovişte, unde cerură cu sila dela ispravnicĭ banĭ şi proviant; ispravniciĭ fugiră noaptea călărĭ peste dealurĭ, oprindu-se în Băicoiŭ.

Duca, comandantul corpuluĭ de oştire din Ploeşti, primind din partea luĭ Ipsilante poruncă să vie la Tîrgovişte, în drumul săŭ tăbărî la Băicoiŭ, lăsînd strejĭ la Ploeşti, Cîmpina şi Mărgineni.

Generalul Constantin Ghica, unul dintre emigraţiĭ din 1822, murind departe de ţara luĭ, corpul săŭ a fost adus şi înmormîntat la moşia sa Băicoiŭ.

Aci e palatul decedateĭ Prin cipese Cleopatra Trubetzkoi, în conjurat de o grădină foarte fru moasă.

Răposatul Cesar Boliac întreprinzînd o călătorie în anul 1845

www.dacoromanica.ro

a ajuns până la Baicoiu, şi-şĭ scrie impresiile în următoriĭ termenĭ:

«Prinţeasa Trubetzkoi, care ne-a oprit patru zile în castelul său din Baicoiŭ, ne-a făcut să vedem şi cea mai larga horă ce îşĭ poate cine-va închipui, de cele maĭ frumoase ţărăncuţe, fete şi neveste tinere, cu camăşĭ largĭ de boranguic, cu mărămĭ albe pe cap saŭ cu cununĭ de florĭ pe cosiţe, toate albe, toate rumene, toate cu ochiĭ negri, jucînd o horă graţioasă».

Aicĭ la Baicoiŭ, a fost în anul 1859, sub Domnitorul Cuza, cea întîiu tabără a oştirilor Romîneşti, (Moldovenĭ şi Muntenĭ), sub comanda generalului I. Florescu.

Băicoiŭ, *sat,* face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o populaţiune de 2511 loc., 1258 b. şi 1255 f. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Băicoiŭ, *staţie* de dr. d. f., jud. Prahova, pl. Filipeşti, com. Floreşti, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879. Se află între staţiile Buda (11.7 kil.) şi Cîmpina (14 kil.). Inaltimea d'asupra niveluluĭ mariĭ, 313,63 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 55977 leĭ, 21 banĭ.

Băicoiŭ, *cîmpie,* în com. rur. Albuleşti, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Băicoiŭ, *deal,* com. Băicoiu, pl. Filipeşti, jud. Prahova, pe care se cultivă $6^1/_2$ hect. vie.

Băicoiŭ, *vale,* în com. rur. Albuleşti, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Băiculeşti, *com. rur.,* pe rîul Argeş, jud. şi pl. Argeş, la 10 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 20 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Băiculeşti, Măniceşti şi Zigoneni, avînd în tot 196 contribuabilĭ din 1063 loc. In comună sunt treĭ biserici, cîte una în fie-care sat, două şcolĭ primare rurale şi 6 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1879 l. 74 b. la venitурĭ şi de 1785 l. la cheltuelĭ; iar pe anul 1887—88 a fost de 4083 l. la venitурĭ şi de 4106 l. la cheltuelĭ. Prin com. aceasta trece şoseaua Piteşti-Curtea-de-Argeş.

Numărul vitelor a fost în 1887, de 1097 capete vite marĭ: 1025 boĭ şi vacĭ, 72 caĭ, şi 1094 vite mărunte: 180 oĭ, 108 capre şi 806 rîmătorĭ.

Băiculeşti, *sat,* cu 327 loc., pe apa Argeşuluĭ, jud. şi pl. Argeş. Face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică cu hramul S-ţii Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Băicuş (Moara-luĭ-), *loc izolat,* în com. Mlajetul, căt. Intre-Sibicee, jud. Buzău, unde se află maĭ multe izvoare cu ape minerale, în care predomină pucioasa. Işĭ iaŭ începutul în apropiere de Piatra-Lăstunuluĭ şi se scurg în Valea-Colţilor.

Băicuş (Podul-luĭ-), *loc izolat* în faimoasa fîneaţă Rosila, din com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ.

Băila-Mare şi Băila-Mică, *dealurĭ,* în raionul comuneĭ Budişteni, plasa Podgoria, judeţul Muscel, printre carĭ trece un mic pîrîiaş, numit Pietroasa.

Băile-Nastasache, *pădure,* în jud. Bacău, plasa Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, proprietatea d-luĭ Botezatu. Este foioasă (fag şi stejar). Are o întindere de 14 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Băile-Tătarilor, *loc izolat,* com. Teişani, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Băileasa, *munte,* în jud. Gorj, la N. comuneĭ Aninişul, situat între munţiĭ Rotunda şi Florile-Albe. Işĭ ia origina din gîtul Pleşea şi se termină la dealul Gilortul. Este acoperit mai mult cu pădure.

Băileşti, *plasă,* în jud. Dolj, numită ast-fel de la com. Băilcşti, reşedinţa acesteĭ plăşĭ.

Forma eĭ se poate asemăna cu un pătrat.

Situată pe malul stîng al Dunăriĭ şi pe malul drept al rîuluĭ Dăsnăţuiul.

Limitele sunt la N. pl. Dumbrava-d.-j. şi Jiul-d.-mj. Limita către plasa Dumbrava-d.-j. este formată de o linie convenţională, ce începe din dreptul com. Galicea până la com. Perişorul, de unde, până la com. Cerătul, se mărgineşte cu pl. Jiul-d.-mj. Limita de S. este formată de Dunăre, începînd din dreptul com. Ghidiciul şi până în dreptul com. Cîrna, pl. Balta. Limita de V. este convenţională, despărţind această plasă de pl. Cîmpul. Are direcţiunea de la N.-S., începînd din com. Galicea până în Dunăre. Limita de E. este formată de rîul Dăsnaţuiul, începînd din dreptul com. Intorsura, până la com. Giurgiţa, pl. Balta, către pl. Jiul-d.-mj.; iar de la com. Giurgiţa şi până la com. Plosca formează limita despărţitoare către pl. Balta. De la Plosca în jos o linie convenţională, mergînd spre S. până la Dunăre, desparte pl. Băileşti de pl. Balta, tăind balta Bistreţul.

www.dacoromanica.ro

In Dunăre, în dreptul acesteĭ plășĭ este insula Galenul.

Terenul acesteĭ plășĭ este în genere șes, afară de micĭ dealurĭ ce se găsesc prin colțul N.-V., unde se află dealul Smărdăcețiul, ce stă în legătură cu dealurile Vîrtopul și Rudarul, continuațiunĭ ale dealuluĭ Radovan. Cu cît ne lăsăm spre S., cu atîta terenul este maĭ șes și cînd ajungem în regiunea șesuluĭ Dunărieĭ, dăm de regiunĭ joase și băltoase. De-alungul țărmuluĭ stîng, se găsesc o mulțime de movile, carĭ aŭ servit ca puncte de observațiune în timpul războaielor de la 1818—1828 și 1877. In com. Bistrețul găsim movila Caravanul; în Negoiul: Coteiosul, Cîrstiĭ și Zavelca; în Plosca: măgurele Popiciul și Strîmtura.

Această plasă este udată în partea de S. de fluviul Dunărea, care o desparte de Bulgaria. La N. și de alungul Dunăreĭ se întind, ca și în pl. Cîmpul, dune dintre carĭ maĭ marĭ, sunt cele din com. Rastul și Bistrețul. Pe limita de E., către plășile Jiuld.-mj. și Balta, curge rîul Dăsnățuiul, cu direcția N.-S., care, din dreptul com. Plosca, se îndreptează spre E. pentru a se vărsa în balta Nedeia, pl. Balta. Bălțĭ sunt: Rastul, Bistrețul sau Călugărul, la 4 kil. departe de Dunăre, Cilieni, Coteiul, Renea, Ochiota, Tinoasa, Cotlova. In balta Renea se scurge gîrla Porumbul.

Această plasă coprinde 15 com. și anume: Afumați, Băilești, Bistrețul, Boureni, Catanele, Cioroiașul, Coveiul, Galicea, Galiciuĭca, Giubega, Negoiul, Plosca, Rastul, Siliștea-Cruceĭ, Urzicuța.

Comerciul se face cu Craiova și cu schela Calafat, unde loc. duc cereale și vite, și de unde aduc articole de manufactura, articole coloniale, lemnăriĭ pentiu construcțiunĭ.

Prin această plasă trece calea-ferată Craiova-Calafat, ce trece prin com. Urzicuța-Afumați, satul Boureni și com. Băilești. Calea județeană Craiova-Calafat trece prin această plasă prin com. Giubega și Galicea.

Calea județeană Craiova-Bistrețul trece prin Vestul com. Plosca și se termină la com. Bistrețul.

Din com. Băilești pornesc o mulțime de căĭ comunale spre comunele vecine, precum: calea vecinală Băilești-Giubega, prin Galiciuĭca; calea vecinală Băilești-Plosca, prin com. Coveiul, Catanele și Bistrețul; calea vecinală Băilești-Rastul; calea vecinală Băilești-Negoiul; calea vecinală Băilești-Giurgița, prin com. Afumați-Urzicuța; calea vecinala Urzicuța-Giubega, prin com. Siliștea-Cruceĭ, Cioroiașul, Galiciuĭca și Giubega.

Băilești, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Băilești, situată la 57 kil. S.-V. de Craiova și la 32 kil. N.-E. de Calafat, longitudine orient. 21°,2', latitudine boreala 44',2, 15", pe loc șes, avînd în mijlocul săŭ o balta. Se limitează la N.-V. și V. cu com. Galicea-Mare, la S.-V. cu com. Seaca, la S. cu comunele Rastul și Negoiul; la S.-E. cu com. Coveiul și la E. cu com. Boureni, la N.-E. și N. cu com. Siliștea-Cruceĭ. Către toate aceste comune limitele sunt convenționale. Limita de N. și V., formată de teritoriul com. Galicea-Mare, începe de la N., din drumul Băilești-Craiova, merge drept spre V. pană la Măgura-Cilieni de unde făcînd un unghiu de 100°, și apucînd spre S.-V. face o mica eșitura spre V. și merge de se atinge de teritoriul cătunuluĭ Seaca, printr'un mic colț. Aci face un unghiu de 85 gr. și apucă spre E., limitîndu se cu com. Rastul, pănă la crîngul Bobințaruluĭ, de aci spre N. E. pănă la măgurele Coteiul și Negoiul, apoĭ spre N.-N.-V. cu com. Boureni și cu com. Coveiul și la N.-V. cu com. Siliștea-Crucei.

In această comună e reșe dința plășiĭ Băilești.

Terenul eĭ este cu totul șes. In S.-E. comunei se află o mică grămădire de nisipurĭ aduse de vînturĭ, căreea se caută a i se pune stavilă prin plantațiĭ de salcîmĭ. Pe la mijloc e stră bătută de valea Balsanul.

In centrul comuneĭ, cu direc țiunea de la V.-E., se află o baltă numită Cilieni, în formă de pot coava, ce ia naștere de la ho tarul moșieĭ despre V., traver sează comuna de la V. la E., se pierde în partea de S.-E. a mo șieĭ și reapare pe moșia vecină, Coveiul. Suprafața acesteĭ bălțĭ, plină une-orĭ cu pe,ți, este de 33 de hect.

Comuna a fost înființată a cum 200 de anĭ de doi fraț Brăteștĭ, proprietarĭ aicĭ. Maĭ tîrziu a fost risipită din cauza războaielor, dînd naștere la două cătune: Siliștea și Băilești. Aces te două cătune s'au contopit într'o singură comună, numită Băilești, așezată după regulă, dc către Vodă Știrbeiu, pe locul ca tunuluĭ Siliștea, pe la anul 1832. Comuna s'a populat repede cu locuitoriĭ de prin satele vecinc, pentru că aci erau scutițĭ de serviciul armateĭ. Azĭ comuna se compune dintr'un singur că tun numit Băilești; în vechime se compunea din cătunele Siliș·tca și Băilești, ale caror urme se văd spre S. E. de comună.

In com. sunt 3 biserici, fon date de locuitorĭ, cu ajutorul

www.dacoromanica.ro

proprietarului și al caritățiĭ publice:

1. Biserica Sf. Apostolĭ, începută la anul 1842 și terminată la 1844. 2. Biserica Sf. Nicolae, începută la anul 1851 și terminată la 1853. 3. Biserica Adormirea Maicĭĭ-Domnuluĭ, începută la 1885 și terminată la anul 1887. Toate sunt făcute de zid. Din punctul de vedere bisericesc, aceste locașurĭ sfinte sunt împărțite în două parohiĭ: a) parohia bisericeĭ Sf. Nicolae, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntareți; și b) parohia bisericelor Sf. Apostolĭ și Adormirea, deservite de 3 preoțĭ și 2 cîntăreți. In tinda bisericeĭ Sf. Apostolĭ se găsește inscripția:

«Lcatul 1844 Iunic 20, s'a isprăvit dc zugrăvit. Zugrav D. Postclnicu Barbu».

In tinda bisericeĭ Sf. Nicolae de-asupra ușeĭ se găsește scris:

«Accastă Sf. biscrică s'a zidit din tcmclic, la anul 1853, cu cheltuiala și ostcncala locuitorilor din astă comună, iar la anul 1874 fiind stricată, s'a reparat prin stăruința și îngrijirea preotuluĭ Petre Dumitrescu, fiind epitropĭ Iota Boiangiu și Pctcu Iota. 1874, Iunie 17».

In biserica Adormirea Maiceĭ-Domnuluĭ, pe frontispiciul bisericeĭ, la dreapta și la stînga intrăreĭ, pe două lespezĭ de marmoră, cu litere marĭ aurite se află scris:

«Accastă sfîntă biserică, carc s'a început a clădi în 1885, Iulie 8, de către accștĭ ctitorĭ și toțĭ fraților no,trĭĭ Băileșteni și comunelc vecine, întrc care ctitorĭ d'intîiu Măria Sa Principele Alexandru Barbu Știrbeiŭ și repausata Maria, soția Sa și pentru fiiĭ și fiicele Marieĭ Sale: Barbu, Iorgu, Eliza, Elena, Zoc, Maria, Alexandrina și Ioana, Dumnczcŭ sa-l fericească pentru ajutorul locașului acesta. Adam Maier, Maria Maier cu ctitorii. Prcda Teodorescu și familia sa, garant lucrarci acesteĭ sfinte bisericĭ. Florca Rusu din comuna Goicea-Mare. Planul făcut de catre inginerul R. Litorezek, cxecutat de catre architectul Dimitric Ștefan Maccdoncanul și fiul săŭ Alcxandru Dumitrescu, Duca Ștcfan, fratelc arhitectuluĭ și s'a terminat la anul 1887, Scptcmbric 5. Ctitoriĭ, al cărora numĭ maĭ jos arătate sunt, aŭ stăruit și îngrijit cu alergătura și cu privegherea pentru ridicarea din temelic a acesteĭ sfinte zidirĭ, pe la această sîntă clădire, spre binele și fericirea vițeĭ lor și spre mîntuirea și odihnirea sufletelor repausaților părinți, frați și aĭ lor» (urmează apoĭ numele locuitorilor).

In anul 1828, la 14 Septembrie, s'a dat aci vestita luptă între Rușĭ și Turcĭ, în care numaĭ 4200 soldațĭ Rușĭ între carĭ eraŭ și pandurĭĭ Romînĭ aĭ slugeruluĭ Solomon, sub comanda generaluluĭ rus Gheismar, învinseră armata Turcilor, compusă din 26000 de oameni.

Rușiĭ aŭ fost victorioșĭ și aŭ luat Turcilor și 24 de steagurĭ.

Tot în Băilești a fost stabilit cuartierul general al diviziuneĭ III, în războiul romîno-ruso-turc din anul 1877—78. Aci staționaŭ în permanență regimentele II și VII de linie, al IX-lea de dorobanțĭ și un batalion din regimentul XI de dorobanțĭ, bateria VI din regimentul III și bateriile 1, 3 și 6 din regimentul IV de artilerie și un escadron din regimentul V călărașĭ.

In comuna Băilești sunt două școlĭ, una de băeți și una de fete. Școala de băeți funcționează din 1840, cea de fete din 1877; sunt întreținute de stat și de comună.

Localul construit de zid e în bună stare. Școala de băeți are 2 învățătorĭ, școala de fete 1 învățătoare. Aŭ fost frecuentate în termen mediŭ de 162 elevĭ, din 239 înscrișĭ. In vîrstă de școală sunt 610 băeți și 427 fete. Știŭ carte 1423 locuitorĭ, din carĭ 1173 bărbați și 250 femeĭ.

Totalul locuitorilor în comună este de 6507, din carĭ, 3253 bărbați și 3193 femeĭ.

Din aceștia, 61 sunt străinĭ de națiune: Austriacĭ, Bulgarĭ și Sîrbĭ. După legea din anul 1864, sunt 739 locuitorĭ împămînteniți. După legea din 1879 sunt 22 însurățeĭ.

Populațiunea acesteĭ comune se adăpostește în 1332 case și 60 bordeie; casele sunt făcute parte din paiante, parte de zid, parte din gard lipit cu lut.

Suprafața întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 12130 hect., din care: 11272 hect. pămînt arabil, 22 hect. fînețe, 750 1/2 hect. izlaz, 33 lac și teren sterp, 52 1/2 hect. pădure.

In com. Băilești se află două moșiĭ. Una numită Băilești, cu o suprafață de 7228 hectare, dă un venit anual de 300000 până la 400000 leĭ, cînd recoltele sunt bune. Azĭ moșia Băilești aparține Principeluĭ Alexandru B. Știrbeiŭ. Se zice că ar fi aparținut celor doĭ frați Brătești, carĭ aŭ pus începutul comuneĭ; de la aceștia ar fi trecut în stăpînirea-luĭ Constantin Vodă-Brîncoveanul; apoĭ, prin succesiune, familieĭ Bibescu și în fine pe urmă în familia Știrbeiŭ. Cea-l'altă moșie aparține locuitorilor. Are o suprafață de 4044 hect. pămînt arabil și dă un venit de 161760 leĭ. Se seamănă pe aceste două moșiĭ: grîŭ, porumb, orz, ovăz, meiŭ, rapiță și cînepă.

In S.-E. comuneĭ este o plantație, în întindere de 40 hect., situată pe moșia proprietaruluĭ. Spre S.-V. se află crîngul numit Brobințarul, cu o suprafață de 12 1/2 hect. Plantațiile sunt compuse din stejarĭ, plopĭ, sălciĭ și salcămĭ; aceștia din urmă predomină. In Brobințar, predomină arbustul ale căruĭ fructe se numesc brobințe și care servesc la vopsitul stofelor.

Viile aŭ o întindere de 300

www.dacoromanica.ro

hect. Se găsesc pe moşia proprietaruluĭ, dar aparţin locuitorilor.

Pe moşia proprietaruluĭ se află o moară cu aburĭ, sistem perfecţionat, unde se fabrică diferite calităţĭ de făină, griş, etc. De asemenea şi locuitoriĭ aŭ cîte-va morĭ cu vite. Se găsesc în comună ateliere de tîmplărie şi de fierărie. Locuitoriĭ lucrează: funiĭ, sacĭ, coşurĭ pentru casă şi rogojinĭ pe o scară maĭ întinsă. De asemenea se fabrică de către locuitorĭ ţigle şi cărămidă.

In comuna Băileşti se găsesc 35 meseriaşĭ şi anume: fierarĭ, tîmplarĭ, cizmarĭ, cojocarĭ, croitorĭ, tinichigiĭ, dogarĭ şi bărbierĭ. Sunt 93 comercianţĭ, dintre carĭ 6 sunt străinĭ. Cîrciumĭ sunt 22 în comună, iar băcăniĭ 4. Locuitoriĭ exportă productele prin portul Calafat, schelele Rastul, Negoiul şi Bistreţul. In comună se ţin 4 bîlciurĭ pe an şi anume: la 9 Martie, la Sf. Gheorghe, la Sf. Petru şi la 14 Septembrie. Treĭ se ţin cam în E. comuneĭ pe moşia proprietaruluĭ şi unul la S.-V., pe moşia locuitorilor. Productele se transportă cu carul, pe şoseaua judeţeană Craiova-Calafat. Pe teritoriul acesteĭ com. trece calea ferată Craiova-Calafat, avînd ca staţie Băileşti, la 1/2 kil. de comună.

Căile ce străbat comuna sunt: Calea vecinală ce duce spre N. la Craiova, lungă de 4 1/2 kil. în com. Băileşti. Calea vecinală ce duce spre Vest la Calafat, lungă de 5 kil. Calea vecinală ce duce spre S.-V. la Poiana-Lungă de 9 kil. în Băileşti şi care este neşoseluită. Calea vecinală ce duce spre S. la com. Rastul, lungă de 6 kil.; în com. nu este în întregime şoseluită. Calea vecinală ce duce spre E. la Boureni, lungă de 4 1/2 kilom., şoseluită.

Contribuabilĭ sunt 1243 loc.

Venitul comuneĭ pe 1893 94 a fost de 16.486 leĭ, 34 banĭ, şi cheltuelile de 15.190 leĭ, 73 banĭ.

Vite cornute 900, oĭ 280, caĭ 140, porcĭ 85.

In Băileşti se află un spital rural construit de stat, funcţionînd de la 11 Noembrie 1890, cu 30 de paturĭ. Mişcarea populaţiuneĭ, în acest spital în cursul anuluĭ 1892, a fost de 677 bolnavĭ, 465 bărbaţĭ, 147 femeĭ şi 65 copiĭ, dintre carĭ 34 băeţĭ şi 31 fete; consultaţiunĭ gratuite s'aŭ dat la 4648 bărbaţĭ şi 3712 femeĭ.

Băileşti, *staţie* de dr. d. f., jud. Dolj, pl. Balta, com. Băileşti, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie, 1895. Se află între staţiunile Afumaţi (14,2 kil.) şi Moţăţei (12,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭ de 59,67 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896, a fost de 42.997 l., 20 b.

Băileşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Băileşti, comuna Băileşti, reşedinţa plăşiĭ Băileşti, este reşedinţa subprefecturеĭ şi a primărieĭ. (Vezĭ comuna cu acelaşĭ nume).

Băileşti, *baltă*, pe teritoriul comuneĭ cu aceeaşĭ numire, plasa Băileşti, jud. Dolj.

Băileşti, *moşie*, jud. Dolj, plasa Băileşti, com. Băileşti, în întindere de 7228 hect., aduce venit anual de peste 300.000 leĭ.

Aparţine Principeluĭ Alexandru B. Ştirbeiŭ. Se crede că ar fi aparţinut fraţilor Brătesti, carĭ aŭ pus începutul comuneĭ; de la aceştia ar fi trecut în posesiunea luĭ Constantin-Vodă-Brîncoveanul, apoĭ în a fraţilor Bibescu şi în fine în a Principelui Alexandru B. Ştirbeiu.

Băimacul, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., al comuneĭ rurale Obîrşia, situat la poalele dealuluĭ Băimacul şi pe pîriiaşele Mîrza şi Glodul. Biserica este clădită la 1873, de către locuitorĭ; are 2 cîntăreţĭ. Capĭ de fam. sunt 151 şi sufl. 551. Animale se găsesc: 31 caĭ, 393 vite cornute, 181 porcĭ şi 14 capre. Locuitoriĭ răzeşĭ aŭ case curate, cu grădinĭ bine împrejmuite.

Băimacul, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., situat între comunele Obîrşia şi Gloduri.

Băimacul, *moşie*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Obîrşia, cu o întindere de 491 fălcĭ, aparţinînd locuitorilor răzeşĭ. Despre dînsa, Th. Codrescu se exprimă ast-fel: «... moşie cu părţĭ şi răzăşească, în care are parte Dumnealuĭ Pitarul Mihalachi Eni, care la 1844 maĭ cumpără, de la Vasile şi Ion Roman, 10 st. de acolo, cîte 44 leĭ stînjenul şi alţĭ stînjenĭ, de la Ioniţă şi Anton Ciupercă; este răzeş şi Gheorghe Ursul şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea. Are sat, cu o biserică, un preot, doĭ dascălĭ, un privilegit, treĭ nevolnicĭ, una vădană; pe lîngă moşiile Răcătăul, Vladnicul şi altele, cu un număr de 30 locuitorĭ». («Buciumul Romîn», pagina 88).

Băimacul, *pîrîiaş*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Obîrşia; udă moşia cu acelaşĭ nume şi se varsă în pîrîul Berheciul.

Băimaculuĭ (Valea-), *vale*, judeţul Bacău, pl. Siretul-d.-s., în com. Obîrşia.

www.dacoromanica.ro

Băioasa, *baltă*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, de pe teritoriul satului Căiuț.

Băișescul, *munte*, în comuna Mălini, jud. Suceava, având înălțimea de 1346 metri.

Băjani, *sătișor*, în jud. Brăila, la N.-E. de com. Silistrarul, lîngă drumul de fier Brăila-Buzău, la 5 kil. de com. Silistrarul, spre N.-E. Suprafața vetrei satului e de 8 hect., având 16 case. Populațiunea e de 17 capi de familie, sau 87 suflete, din cari: 36 bărbați, 51 femei, 34 casătoriți, 53 necăsătoriți. Animale sunt: 40 cai, 130 vite cornute, 480 oi și 20 rîmători.

Băjani, *sătișor*, în jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-E. de satul Vizirul, pe muchia platoului de N. de pe lunca Dunării, înființat de familia sătenilor, numită Băjanii. Populația: 52 capi de familie, sau 212 locuitori, din cari: 108 bărbați și 104 femei; 89 căsătoriți, 118 necăsătoriți; 32, cari știu și 209, cari nu știu carte. Animale sunt: 109 cai, 307 vite cornute, 740 oi și 36 rîmători.

Băjani, *cătun*, al com. Scurtești, jud. Buzău; 150 locuitori; 29 case.

Băjani, *moșie*, în com. Scurtești, cătun. Băjani, jud. Buzău; are 356 hect., mai toate arabile.

Băjăniei (Dealul-), *deal*, com. Făgețelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Se mai numește și Coasta-Ciorîcei. Cade la E. de comună. Pe acest deal este situat o parte din cătun. Ciorîca. Servă locuitorilor, parte pentru agricultură, parte pentru păsunatul vitelor. E paralel cu rîul Vedea și gîrla Ciorîca și are o lungime de 30 kil.

Se crede, că numele îi vine de la băjenie, căci, se zice, că aci s'au ascuns locuitorii, în timpul zaverei, de frica Turcilor și Zavergiilor.

Băjăniei (Drumul-), *drum* la E. com. Vlaici, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, care merge paralel cu comuna, servindu-i de limită cu jud. Argeș. Se povestește, că pe acest drum treceau o dată locuitorii Vlășceni, pentru a se ascunde în munți, de frica Turcilor și că așa de multe erau carele lor, în cît steteau băjenite pe acest drum, de unde, se crede, i s'a dat numele de drumul Băjănii.

Direcția acestui drum este de la S. spre N.

Băjeasca, *pădure*, supusă regimului silvic, în com. Băjești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în întindere de 2220 hect., compusă din stejar, fag, carpen, plop și mesteacăn.

Băjenari-Clondirul, *numire vechie*, a *cătun.* Clondirul, jud. Buzău.

Băjenari-Crețul, *numire vechie*, a *cătun.* Miroși, din com. Amarul, jud. Buzău.

Băjenari-Haralampie, *numire vechie*, a *cătun.* Atîrnați din com. Clondirul, jud. Buzău, numit și Moșia-Pitaruluĭ-Haralampie.

Băjenarilor (Izvorul-), *izvor*, în com. Pănătăul, jud. Buzău, cătun. Corcoianul; începe din Muchia-Predvălii și se scurge în Valea-Pănătăului.

Băjenarilor (Valea-), *vale*, în com. Bălănești, jud. Buzău, cătun. Cozieni.

Băjenești, *sat*, cu 44 loc., jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Slătioarele.

Băjenia, *surpătură*, com. Popești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Băjescu, *movilă*, situată la N.-V. de com. Pîrlita, plasa Balta, jud. Brăila, la 2 kil. depărtare.

Băjești, *com. rur.*, pl. Rîurile, jud. Muscel, la S.-V. de Cîmpulung, 34 kil. departe de acest oraș. Numele-i vine de la un vechiu proprietar, Băjescu. N'are nici un cătun alipit.

Este așezată pe țărmul drept al rîului Bratia și are o populație de 833 locuitori, 411 bărbați și 422 femei, cu 152 capi de familie, cari trăesc în 184 case.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Numărul contribuabililor e de 154. In anul 1886, venitul comunei era de 1305 lei și cheltuelile de 1264 lei. Astă-zi, 1889-90, venitul se urcă la 1635 lei și cheltuelile la 945 lei.

Rîul Bratia udă această comună în partea de E. și gîrla Biji în partea de N. Pe Bratia e o moară vechie și o povarnă. Comuna se întinde pe o suprafață de 445 hect. Locuitorii, în număr de 118, s'au împroprietărit pe moșia d-lui Barbu Belu.

In raionul comunei este o biserică vechie, zidită de Mareș Belu și deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț.

Școala, care datează de la 1871, se frecuentă de 33 elevi și eleve, din numărul de 93, în vîrsta de la 6—12 ani. Știu carte, 134 bărbați și 26 femei. Cu întreținerea școalei, statul cheltuește 1242 lei anual. In jurul acestei comune sunt livezi, dealuri și păduri. Porumbul se cultivă pe 264 hectare. Izlazul

www.dacoromanica.ro

comuneĭ e stăpînit de loc. în indiviziune. Prunele daŭ în termen mijlociŭ 7856 decalitri țuică.

Loc. posedă 436 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 150 rîmătorĭ, 80 capre și 276 oĭ.

Băjești, *sat*, plasa Dealul-Dîmbovița, cătunul comuneĭ Văcărești, jud. Dîmbovița.

Băjești, *cătun*, (tîrlă), în pl. Ialomița Balta, jud. Ialomița, teritoriul com. Ciulnița.

Bălaia, *sat*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., al comuneĭ Mărăști, situat la poalele dealuluĭ Măgura, în stînga pîrîuluĭ Dunavățul, la o depărtare de 1425 m. de cătunul Mărești-d.-s. (școală). Capĭ de familie sunt 86, suflete 396. Animale sunt: 18 caĭ, 188 vite marĭ cornute, 81 porcĭ și 13 capre.

Bălaia, *iezer*, în jud. Brăila, situat între Armeneasa și Dunăre; comunică la N. cu cătunul Bălăița și cu Brateșul.

Bălaia, *iezer*, situat lîngă ostrovul Iapa, în jud. Brăila, la S.-V. de iezerul Gîsca.

Bălaia, *izvor*, în com. Măgura, jud. Buzău, cătunul Ciuta. Incepe de la Mangal, pădurea Pîclenceĭ, și se scurge în rîul Buzău.

Bălaia, *japse*, în județul Brăila. Incepe din Filipoiu, în partea dreaptă, merge spre Sud și dă în Gemene.

Bălaia, *localitate izolată*, în jud. Brăila, situată la întîlnirea Dunărĭĭ cu Vîlciul, în dreptul comuneĭ Gropeni, plasa Balta.

Bălaia-Lipieneasca, *moșie*, în comuna Gherăseni, jud. Buzău, de 354 hect., din carĭ 260 arabile, 75 fîneață și 20 pădure.

Bălaia-Popești, *catun*, al comuneĭ Gherăseni, jud. Buzău; are 60 locuitorĭ și 12 case; de dînsul e alipit și catunasul Trestianca.

Bălaia-Trestianca, *moșie*, în comuna Gherăseni, județul Buzău, cătunul Balaia, de 500 hect., din carĭ 350 arabile, restul pădure, fîneață, stuf și bălțiș.

Bălan, vezĭ Cotul-lui-Balan, *sat*, în jud. Roman, plasa Fundul, comuna Iucșești.

Bălan (Dealul-luĭ-), *deal*, jud. Bacău, plasa Siretul d.-j., situat pe teritoriul com. Răcătăul.

Bălan (Dealul-luĭ-), *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j.. comuna Gioseni, care face o vale numită Valea-luĭ-Tache.

Bălan (Dealul-luĭ-), numit și Gura-Cireșuluĭ, *deal*, situat în partea de Nord a com. Sinești, plasa Mijlocul, jud. Olt. Are direcțiunea Nord-Sud și se întinde pănă la Potcoava, pe o distanță de 6 kil. E acoperit cu semănăturĭ și pădurĭ.

Bălan (Lacul-luĭ-), *com. rur.*, jud. R.-Sărat. (Vezĭ Lacul-luĭ-Bălan).

Bălan (Lacul-luĭ-), *lac*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-j., comuna Lacul-luĭ-Bălan, numit ast-fel de la un fost proprietar al săŭ, Ioan Bălanul. Se află în partea de apus a com. Produce caracudă măruntă și știucă, ce se vinde și se consumă în localitate.

Bălan (Piscul-luĭ-), *vîrf*, în semicercul de munți, ce înconjoară com. Valea-Muscelului, jud. Buzău; face hotar despre comuna Mlăjetul.

Bălan (Pîrîul-luĭ-), *pîrîŭ*, în județul R.-Sărat, plasa Marginea d.-j., comuna Obilești. Este format de izvoare de pe teritoriul comuneĭ. Udă com. prin mijloc, trece prin cătunul de reședință și se varsă pe partea dreaptă a rîuluĭ R.-Sărat.

Bălan (Puțul-luĭ-), *loc izolat*, în com. Grăjdana, jud. Buzău, în padurea Miluiți. Este hotarul locurilor date împroprietăriților din 1864.

Bălani, *cătun*, aparținînd comuneĭ Slobozia, din plasa Ocolul, jud. Gorj. Este situat pe dealul Polata, pe o suprafață cam de 125 hect., din carĭ 50 hect. arabile, 30 hect. pădure, 43 hect. fînețe, izlaz și livezĭ cu prunĭ și 2 hect. vie, producînd aproximativ 200 hectolitri fasole, 100 decalitri vin și 100 kgr. cî nepă.

Are o populație de 27 familiĭ, cu 120 suflete, din carĭ 20 contribuabilĭ. Locuitorii posedă 10 pluguri, 20 care cu boĭ, 40 vite marĭ cornute, 70 oĭ, 30 capre, 50 rîmătorĭ.

Prin acest cătun trece apa Cernădia.

Cătunul are 1 moară și 2 fîntîni.

Are și 1 biserică de zid, de servită de 1 preot și 1 cîntareț.

Bălani, *cătun*, aparținînd comuneĭ Pociovalișteа, din plasa Novaci, jud. Gorj, spre răsărit de rîul Gilort și la Sud de com. Novaci. Are o suprafață de 250 hect. Se produce aproximativ 212 hectolitri porumb, 157 kgr. fasole, 67 decalitri țuică, 75 kgr.

www.dacoromanica.ro

lînă, 100 kgr. cînepă, 22000 kgr. fîn, 52 hectolitri grîu.

Are o populaţiune de 11 familiĭ, cu 41 suflete, din carĭ 10 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 5 pluguri, 10 care cu boĭ, 60 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 50 oĭ, 30 capre, 30 porcĭ.

Acest cătun, parte e proprietatea sătenilor moşneni, iar parte e proprietate particulară. Sătenii mai aŭ şi munţiĭ Mohorul şi Iezerul ce sunt parte acoperiţĭ cu pădure, iar parte pleşuvĭ.

Bălani, *deal*, al cătunuluĭ Bălani, ce aparţine comunei Slobozia din plasa Ocolul, jud. Gorj, situat la N. cătunuluĭ. Este prelungirea dealului Cuca. Are o formă piramidală. Pe el sunt viile şi livezile cu prunĭ ale locuitorilor.

Bălani, *deal*, numit şi Dealul-Bălanilor, în com. rur. Drăgoteşti, plasa Văilor, jud. Mehedinţi.

Bălanul, *sat* vechiŭ, în jud. Teleorman, care a existat până aproape de punerea în aplicare a legeĭ rurale din 1864, situat pe valea Orbeasca, pe malul stîng al Vedeĭ. Locuitorii acestuĭ sat s'aŭ împărţit în urmă pe la comunele Orbeasca-d.-j. şi Orbeasca-d.-s. Aci se ţinea până acum vre-o 50 de anĭ şi un tîrg anual.

Bălanul, *sub-divizie*, a căt. Bădila, com. Pîrscovul, jud. Buzăŭ.

Bălanul, *deal*, jud. Bacău, plasa Tăzlăul-d.-j., pe teritoriul cătunuluĭ Bălăneasa. Face parte din şirul dealurilor dintre Tazlăul-Mare şi Siretul.

Bălanul, *deal*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni, spre S. de satul Oniceni.

Bălanul, *şir de dealurĭ*, avînd ca ramificaţiunĭ spre E., în lungul comuneĭ Lăpuşata, în jud. Vîlcea, dealurile: Berești, Săruleşti şi Lăpuşoiŭ. Aceste 3 dealurĭ traversează comuna de la V. la E.

Bălanul, *canal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Turcoaia. Se desface din Dunăre, la vre-o 4 kil. mai jos de com. Pucineaga, ia mai întîiŭ o direcţie spre răsărit, şi apoĭ, făcînd un mare arc de cerc, merge de se scurge, după un curs de 6 kil., în iezerul Turcoaia, în partea luĭ răsăriteană. El brăzdează partea apusană a plăşiĭ şi sudică a comuneĭ, servind mai în tot cursul său ca limită între comunele Turcoaia şi Satul-Noŭ. Comunică cu gîrla Apa-Noroioasă, prin canalul Redeluia. O altă scurgere a sa merge de se pierde în stuful, care pe toată lungimea îl înconjoară.

Bălanul, *iaz*, în partea de N.-E. a comuneĭ Todireni, plasa Jijia, jud. Botoşani.

Bălanul, *lac mic*, în jud. Brăila, la 3 kil. spre N.-E. de satul Ciacîrul, pe hotarul comunelor Ciacîrul şi Gropeni.

Bălanul, *lac*, în pl. Borcea, com. Tonea, jud. Ialomiţa.

Bălanul, *ostrov*, cu pădure de salcie, pe domeniul Giurgiuluĭ, în suprafaţa de 50 hect. Depinde de ocolul silvic Giurgiŭ, jud. Vlaşca.

Bălanul, *pisc de deal*, la E. de satul Mîndreşti, com. Puteni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Bălanul, *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti. Izvoreşte din Gleva şi se varsă în Tazlăŭ, după ce udă satul Bălcani.

Bălanul, *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, care ese din Coasta-Petrişuluĭ şi se varsă în stînga Slăniculuĭ.

Bălanul, *vale*, pe proprietatea Stăneşti; dă în valea Pîrjolea, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Bălanul-de-Jos, *loc izolat*, pl. Negoeşti, c. Gurbăneşti, jud. Ilfov.

Bălanul-de-Sus, *loc izolat*, pl. Negoeşti, com. Gurbăneşti, jud. Ilfov.

Bălanuluĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Brăila, la 1 1/2 kil. spre S.-V. de satul Ruşeţul.

Bălanuluĭ (Movila-), *movilă*, la N.-E. de com. Dăbuleni, jud. Romanaţi, aproape de hotarul moşieĭ Sadova.

Bălanuluĭ (Valea-), *şes*, în comuna Glodeanul-Sărat, jud. Buzăŭ, acoperit de semănăturĭ.

Bălaşa, *pădure*, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, comuna Ograda. Are o supraf. de 35 hect.; cu esenţă numaĭ stejar.

Bălaşa, *vălcea*, la Nord-Vestul oraşuluĭ Roşiori, jud. Teleorman. Se desparte în două ramurĭ: una spre com. Băseşti, cea-l-altă spre comunele Măgureni saŭ Ciocanul şi Măldăeni. I se mai zice şi Valea-Ocăriĭ.

Bălaşa (Domniţa-), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Dăbuleni, şi alăturĭ de hotarul dintre Dolj şi Romanaţi.

Bălaşi, *fîntînă*, în com. Slănicul, plaiul Nucşoara, jud. Muscel.

www.dacoromanica.ro

Bălaurul, *cîmp*, numit și Cîmpul-Bălauruluĭ, în com. rur. Iablănița, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălaurul, *deal*, numit și Dealul-Balauruluĭ, în com. rur. Pădina-Mare, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălăbănești, *sat*, jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-E. de Bîrlad pe pîrîiașul Bălăbănești. Formează singură o comună. Are 1350 loc., din carĭ 342 știŭ carte, cu 300 contrib.; 349 case. Se cultivă pe o scară întinsă viermiĭ de mătasă. Se cultivă viea pe o supraf. de 158 hect., din carĭ 950 hect. nelucrătoare. Livezĭ cu pruni sunt pe o supraf. de 8 hect. Comerciul se face de 15 oameni, toțĭ Romînĭ, în 15 stabilimente comerciale, din carĭ 8 cîrciumĭ. Are o școală primară de băeți și una de fete. În com. sunt 2 biserici. Drumul județean Bîrlad-Galați trece prin acest sat. Contribuțiunile directe ale locuitorilor din această com. ating cifra de 8177 l. 96 b. Teritoriul comuneĭ este deluros. Pe unul din dealurile acesteĭ comune se găsesc carierĭ de prund, cele maĭ bune din județ.

Bălăbănești, *pîrîiaș*, ce curge prin jud. Tutova, pl. Corod, comuna Bălăbănești și se varsă în pîrîul Jeracăț, de a stînga.

Bălăceana, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, mic afluent al Suhăĭ-Micĭ.

Bălăceanca, *sat*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la E. de Glina-Gherman, situat pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița. La N. e înconjurat de dealurĭ; iaz la E.; pămîntul e băltos. De aci rîul Dîmbovița cotește spre S. Acest sat face parte din com. rurală Bobești-Bălăceanca.

Suprafața totală a satuluĭ e de 1090 hect. cu o populație de 541 loc. Proprietarul, d-l Eft. Diamandescu, are 850 hect. și locuitoriĭ 240 hect.

In sat e o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Bălăceanca, *moșie*, pe care, la anul 1864 s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Bălăceanca, *pădure*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, comuna Balaciurile. Are o suprafață de 150 hect. cu esențele: stejar, ulm, salcie și plop.

Bălăceanu, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Valea-Bouluĭ.

Este așezată în partea de miază-zi a județuluĭ, la 17 kil. spre S. de orașul R.-Sărat, și în mijlocul plășiĭ Rîmnicul-d.-j., a căreĭ reședință este. Comunele învecinate sunt: Galbenul la 4 kil., Socariciul la 5 kil., Ghergheasa la 6 kil., Slobozia-Galbenul și Costieni-d.-j. la 7 kil., Sălcioara la 8 kil., Costieni-Marĭ la 10 kil., Drogul și Jîrlaul la 11 kil.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Sălcioara, de care se desparte prin pîrîul Colacul-de-Piatră, la răsărit cu comuna Ghergheasa, la miază-zi cu comuna Slobozia-Galbenu, și la apus cu comunele Socariciul și Costieni-Marĭ.

Este o comună de cîmp, așezată pe malurile uneĭ văĭ; dealurĭ nu are.

Printr'însa trece pîrîul Bălăceanu, care este o parte din pîrîul Valea-Bouluĭ, și care formează la nordul comuneĭ helești Bălăceanu. Acest pîrîu se varsă în lacul Jîrlăul. In comună sunt 120 puțurĭ (6—10 m. adîncime) și 2 fîntînĭ.

Suprafața comuneĭ este de 3000 hect., din carĭ 2000 hect. ale locuitorilor. Din acestea 20 hect. sunt ocupate de vatra comuneĭ, și 1000 hect. sunt ale proprietățeĭ private.

Populația comuneĭ este de 326 fam., carĭ cuprind 1361 suflete; după sex sunt: 689 bărb., 672 femeĭ; după starea civilă: 346 căsătoriți, 983 necăsătoriți, 32 văduvĭ; după cultură: 76 știŭ carte, 1285 nu știu; toțĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Comuna are o biserică cu hramul Sf. Dumitru, fondată în anul 1861 de către locuitorĭ, în timpul luĭ Alexandru Cuza. Are un venit de 610 leĭ și 52 pogoane pămînt; e deservită de 2 preoți, 1 cîntareț și 1 paracliser.

In comună este o școală mixtă, fondată în 1892, de preoteasa Dumitru Ene. Are 1 învățător, 154 elevi înscriși (93 băeți și 61 fete).

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Cele 3000 hect. se divid astfel: 2750 hect. pămînt arabil, 205 hect. imaș, 25 hect. fînețe, 20 hect. neproductiv (vatra comuneĭ).

Locuitoriĭ au 250 pluguri și o mașină de secerat; 3189 capete de vite, din carĭ 679 boĭ, 406 vacĭ, 340 caĭ, 178 epe, 1307 oĭ, 279 rîmătorĭ. Industria este simplă, cea domestică; în com. se află 1 cojocar, 2 plăpămarĭ, 1 tîmplar. Comerciul este destul de activ, constînd în importul de lucrurile necesare pentru traiŭ și instrumente agricole, și în exportul de cereale și vite. Transportul productelor se face prin stația Joița, la o depărtare de 12 kil. spre apus. In comună sunt 12 comercianți, din carĭ 11 Romînĭ, 1 Evreu. Din aceștia

www.dacoromanica.ro

2 sunt băcanĭ, 9 cîrciumarĭ și 1 marchidan.

Căile de comunicație sunt: Drumul ce vine de la Rîmnicul-Sărat-Socariciul, și care se duce spre Făureĭ, trecînd prin comunele Slobozia-Galbenul, Galbenul, Jirboiul și Nisipurĭ; acel ce merge spre Gherghesa-Balta-Albă; un altul spre Sălcioara-Boldul-Nicolești; și al patrulea spre Pîrliți, jud. Buzău.

Comuna are 352 contribuabilĭ; veniturile sunt de 5348 leĭ, 97 banĭ; iar cheltuelile de 5290 leĭ, 5 banĭ; contribuțiunile comuneĭ se ridică la 8648 leĭ și 75 banĭ.

Bălăceanu, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe marginea comuneĭ Buda, spre com. Buhuș, jud. Neamțu.

Bălăceanu, *lac*, în jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-j., com. Bălăceanu, format din pîrîul cu acelașĭ nume, în partea de miază-noapte a comuneĭ. Are 12 pogoane întindere, cu 300 leĭ venit anual. Din el se scoate crap, caracudă și albișoară, ce se consumă maĭ mult în localitate.

Bălăceanu, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., o altă numire a pîrîuluĭ Valea-Boului; trece prin comuna Bălăceanu. Vezĭ Valea-Bouluĭ.

Bălăceanuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Groapa-Ciobanuluĭ, cătr. Cadi-Cîșla. Se desface puțin maĭ la Est de Treĭ-Movile, îndreptîndu-se spre N., cu o direcțiune generală de la S.-E. către N.-V. și după un drum de 2 1/2 kil., se deschide în Valea-Cîșleĭ, care sub numele de Valea-Bentuluĭ, se varsă în balta Hazarlîc-Ghiol.

Bălăcelul, *pîrîiaș*, jud. Teleorman, format din izvoarele dealurilor din dreptul cătunuluĭ Cățelești, carĭ împreunîndu-se cu alte ape, împrejurul com. Balaci, formează un mic eleșteŭ, numit Hodorogul, care se varsă în pîrîul Burdea.

Bălăcelul, *vălcea*, urmează cursul pîrîuluĭ cu acelașĭ nume, jud. Teleorman.

Bălăceni, *parte* din com. Rîpile, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j.; era numită în vechime Bălăceni. Aci se afla o cetate pe dreapta Trotușuluĭ, ale căreĭ urme se văd încă și azĭ. Poporul zice, că aceste întărirĭ aŭ fost făcute în timpul războiuluĭ dintre Austriacĭ și Turcĭ, pe cînd cătanele nemțeștĭ purtaŭ «părul făcut coadă, întocmaĭ ca femeile. Poporul i-a numit Nemțiĭ cu coadă.»

Bălăceni, în vechime numele *comuneĭ* Moțățeĭ, pl. Cîmpul, jud. Dolj.

Bălăceni, *moșie*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Moțățeĭ.

Bălăceniĭ (Vîrful-), *munte*, în județul Suceava, com. Mălini.

Bălăcești, *com. rur.*, din pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S. și la 23 kil. departe de orașul T.-Jiŭ. Se compune din 2 cătune: Vîrțul și Bălăcești. Numirea se zice, că o are de la un fost Ban al Craioveĭ, numit Bălăceanul, care a avut și proprietate aci. Este situat pe loc șes și la V. com. Cîrbești, în partea dreapta a rîuluĭ Jiul, în apropiere de Bistrița. Are o suprafață de 1367 hect., din carĭ 42 hect. pădure, 112 hect. imaș și vatra satuluĭ, 50 hect. fîneață și 1162 hect. cultură.

Are o populație de 969 suflete, în 242 familĭ, din carĭ 23 Țiganĭ; 150 contribuabilĭ. Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 1208, banĭ 54, iar cheltuelile de leĭ 1204, banĭ 59. Locuitoriĭ posedă 20 pluguri, 56 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 114 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 49 porcĭ și 15 oĭ.

Prin comună trece șoseaua comunală, care o pune în legătură la N.-V. cu comunele Șomănești și Stejereĭ, și la S.-V. cu com. Roșia.

In comună se găsesc 6 puțurĭ și 4 cișmele.

Comuna are o școală, frecuentată de 25 elevĭ.

In comună sunt 3 biserici, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntăreți.

Spre S.-V. de cătunul Vîrțul, pe malul stîng al rîuluĭ Tismana, se găsesc ruinele uneĭ cetățĭ, care ocupă o suprafață aproape de 2 hect. Zidurile, carĭ formaŭ laturile, se văd și acum, și în cele maĭ multe locurĭ îșĭ conservă înălțimea de 3—4 metri. Construcția a fost făcută din cărămidă. Pe lîngă zid, în partea din afară, pare a fi avut și șanț; întrarea și eșirea în cetate, era prin'două porțĭ opuse, ale căror urme se maĭ pot vedea și astă-zĭ; întîia așezată spre miază-noapte, iar cea-l'altă spre miază-zi, ambele în direcția rîuluĭ Tismana.

Bălăcești, jud. Dolj. (Vezĭ Bolăcești-Iordăcheni.)

Bălăcești, *cătun*, al com. Bălăcești, jud. Gorj. Este situat pe loc șes, la V. comuneĭ Cîrbești, în partea dreapta a rîuluĭ Jiul, în apropiere de Bistrița. Are o suprafață de 800 hect., din carĭ 42 hect. pădure, 112 hect. pășune, 50 hect., fînețe și 596 hect. arătură.

www.dacoromanica.ro

Loc. posedă 12 pluguri, 30 care cu boi și vaci, 2 căruțe cu cai, 72 vite mari cornute, 6 cai, 25 porci, 15 oi.

Are o populație de 600 suflete, din cari 88 contribuabili.

Are o școală frecuentată de 25 elevi.

Are 2 biserici de lemn, fondate de locuitori, în anul 1790 și deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Bălăceşti, *vale,* în com. Bălăcești, pl. Ocolul, jud. Gorj, pe care e situat cătunul Vîrțul. Această vale începe de la N. și se termină în albia Jiului. E limitata pe partea dreaptă de dealul Vîrțul.

Bălăceştilor (Dealul-), *deal,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Argetoaia, satul Bălăcești-Iordăchești, de 200 m. Este acoperit cu vii și se lasă din dealul Poroieni, jud. Mehedinți.

Bălăciţa, *com. rur.,* așezată în partea de S. a plășii Dumbrava, jud. Mehedinți, la distanță de 62 kil. de orașul Turnul-Severin. Situată pe cîmpie și micĭ dealuri, formează comună singură, avînd 4 mahalale, și anume: Mahalaua Mîțuleștilor, Grăurestilor, Florcștilor și Popeștilor. Are 261 contrib. din 1316 loc., în 352 case. Se mărginește la răsărit cu com. Cleanovul, la apus cu comuna Dobra, la miază-zi cu comuna Prisăceaua și la miază-noapte cu comuna Gvardenița. Locuitoriĭ posedă 41 pluguri, 73 care cu boi, 16 căruțe cu cai și 116 stupi. Comuna are o biserică cu 1 preot și 2 cîntăreți; o școală cu un învățător, frecuentată de 43 elevi și 3 eleve și 3 cîrciumi. Budgetul comunei coprinde: la venituri 6704 lei și la chelt. 1141 lei. Numărul vitelor este de 538 vite mari cornute, 47 cai, 439 oi și 496 rîmători. Prin această comună trece șoseaua Turnul-Severin-Rogova-Corlățelul-Bălăciţa, împreunîndu-se aci cu acela care vine de la Bîcleșul-Gvardeniţa. Prin aceasta comună trece și Brazda saŭ Valul-luĭ-Traian, ce vine de la Dobra și merge la Cleanov. Partea de miază-noapte a comuneĭ Bălăciţa este udată de rîurile Desnățuiul-Mare și Desnățuiul-mic; iar în partea de miază-zi este udată de Rîul-Vaduluĭ. Dealurĭ mai însemnate sunt: dealul Gvardeniţa și dealul Bălăciţa, între care se formează valea numita Valea-Mare. In marginea comuneĭ se află Lacul-Roșu. Aci se face în fie-care an, la sfîrșitul luĭ Martie, un bîlciu însemnat. Com. Balăciţa, înainte de 1864, purta numele de Porcareața, de la porcariile ce eraŭ înființate în acest loc, și figura ca cat. la adevărata com. Balăciţa, care astă-zĭ se numește Gvardeniţa, în loc de Bălăciţa.

Bălăciţa, *deal,* în com. rur. Bălăciţa, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălăcuţa, *izvor,* ia naștere din partea de N. și V. a cătunuluĭ Balaca, com. Scăeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, de unde luînd o direcție dreaptă, spre S., se varsă în Iazul-Feteĭ. Numirea și-a luat-o de la cătunul Balaca.

Bălăiţa, *pîrîiaș,* pl. Siretul-d. j., jud. Bacău, care îșĭ are izvoarele pe teritoriul comuneĭ Mărăști, în padurea Godovanul și se varsă în pîrîul Berheciu, după ce udă satul Valea.

Bălălăi, *numire vechie,* a catunuluĭ Dumitrești d. s., din comuna Dumitrești, plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat.

Bălălăŭ sau **Iazul-Morilor**, *ia* , în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitrești. Se desface din rîul Motnaul, trece prin căt. Dumitrești-d. s. unde sunt 2 morĭ și se aruncă tot în rîul Motnăul.

Bălălăŭ, *lac,* în jud. R. Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dumitrești, în cătunul de reședință.

Bălălăŭ, *munte,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Doftana, situat mai sus de muntele Drăcoaia, de-a stînga Trotușuluĭ.

Bălăneasa, *sat,* pl. Tazlăul d j., com. Tîrgul-Valea-Rea, jud. Bacău, situat pe pîrîul cu același nume, de-a stînga Tazlăuluĭ Mare, la o depărtare de 2 kilom. de școala din tîrg. Are o biserică ortodoxă, cu 2 cîntăreți, ridicată la 1855 de defunctul G. Condopolo, și una catolică, ridicată de locuitori, la 1860.

Cîrciumi sunt 3. Capi de familie sunt 99 cu 402 suflete. Animale sunt: 35 cai, 222 vite cornute, 25 porci, 5 capre.

Bălăneasa, *deal,* plasa Tazlăul d.-s., comuna Tîrgul-Valea Rea, jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Bălăneasa. Face parte din șira dealurilor, ce desparte Tazlăul Mare de Siret.

Bălăneasa, *deal,* pl. Siretul-d. j., jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Leca sau Ungureni, din c. Leca.

Bălăneasa, *iaz,* pe moșia Fîntînelele, com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 2 hect. Este format din izvoare și micĭ pîraie.

www.dacoromanica.ro

Bălăneasa, *moșie*, cu pădure în exploatare, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Tîrgul-Valea-Rea, județul Bacău. Are o întindere de 364 hect., cu un venit anual de leĭ 10.900. Proprietatea d-lor Dumitru și Panait Condopolo.

«Această moșie cu părțĭ și răzășească, în care moșie are parte și d-luĭ Costachi Roset, Sf. mănăstire Berzunțul, închinată la Sf. Munte Atos, în jos; iar din răzeșĭ sunt și Ion Radul, Dumitru Apostică, Neculaĭ Stîngaciul și alțĭ maĭ mulțĭ răzeșĭ și părtașĭ în ea. Are un sat cu o biserică, 1 preot, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 4 mazilĭ, 2 nevolnicĭ; pe lîngă moșiile Poiana, Orășa-Mare și altele, cu un număr de 35 locuitorĭ.» (Th. Codrescu, «Buciumul Rom.», p. 89).

Bălăneasa, *pădure*, situată între satele Ghionoaia și Tăvădărești, com. Vultureni, plasa Berheciŭ, jud. Tecuciŭ.

Bălăneasa, *pădure*, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, jud. Bacău, proprietatea fraților Condopolo. Este populată de fagĭ, ulmĭ, stejarĭ și carpenĭ. Are o întindere de 443 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Bălăneasa, *pîrîŭ*, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Tîrgul-Valea-Rea, jud. Bacău, care izvorește din muntele Oușorul, curge de la E. spre V. și se varsă de-a stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Bălăneasa, *pîrîŭ*, plasa Siretul-d.-j., com. Leca, jud. Bacău; obîrșește de sub dealul cu acelașĭ nume, se încarcă cu pîrîiașul Velnița și se varsă în pîrîul Răcatăul.

Bălănelul, *deal*, situat între comuna Gropile, din jud. Bacau, pl. Tazlăul-d.-j. și com. Drăgușani, jud. Putna, pl. Răcăciunĭ. Dintr'însul izvorește pîrîul Drăgușani.

Bălănelul, *pisc de deal*, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău, din culmea Ciortolomuluĭ.

Bălăneni, *loc izolat*, pl. Negoești, com. Preasna-Nouă, județul Ilfov.

Bălănesculuĭ (Nucul-), *loc izolat*, în com. Bălănești, județul Buzău.

Bălănesculuĭ (Odaia-), *locuință izolată*, în plasa Marginea-d.-s., com. Obilești, jud. R.-Sărat, așezată în partea de miază-zi, pe moșia Bălănesculuĭ. Azĭ e han pe drumul către comunele: Mărtinești, Voetin și Bogza.

Bălănesculuĭ (Tufele-), *loc izolat*, în com. Bălănești, județul Buzău.

Bălănești, *com. rur.*, în plaiul Pîrscovul, județul Buzău, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărățelul-Bălăneștilor, la distanță de oraș de 43 kilometri.

Limitele sale sunt: la Nord, începe de la Blidărĭ și merge la Crucea-luĭ-Chiriță; se lasă în gura Ulmetuluĭ, urcă pe malul Lazuluĭ, până în Vîrful-Boșoveiuluĭ și merge pe plaiurĭ până în Vîrful-Junculuĭ, despre comuna Boziorul; la Vest începe din Vîrful-Junculuĭ, merge prin Vîrful-Tiseĭ, Predealuluĭ, Cosmeĭ, Vîrful-cu-Argelele și ajunge în vîrful Pănătăuluĭ, despre comunele Sibiciul-d.-s., și Pănătăul; la Sud, începînd din Vîrful-Pănătăuluĭ, se lasă pe hotarul moșieĭ Moșești, cătunul Pietrarul, pe care merge până în izvorul Murătoarea-Posobeștilor, despre comuna Trestia; la Est, începe din izvorul Murătoarea, urcă pe malul Zăpodieĭ și merge peste coline, până în Blidări.

Suprafața sa este de 2900 hect., din care 386 arabile, 976 pădure; 381 fîneață, 398 izlaz, 186 livezĭ, 5 viĭ și 568 sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Bălănești, Mărculeasca, Moșeasca și Tihulești-Cozienĭ, parte ale statuluĭ, parte în devălmășie ale cetelor de moșnenĭ: Moșești, Mărculești, descendințĭ din Popa Neagu și Bălănești, descendințĭ din moșiĭ lor: Drăgușinul și Țintea, la carĭ se maĭ pot adăuga: Gr. Coloescu și G. Mărculescu, avînd părțĭ marĭ din proprietatea moșnenească. Teritoriul acesteĭ comune, fiind muntos, nu permite altă cultură, de cît acea a porumbuluĭ. Industria e redusă la trebuințele domestice și în cît-va aplicată la țesăturĭ, obiecte de lemnărie și maĭ cu seamă rotărie și fabricarea țuiceĭ. Are 5 tîrgurĭ: la Moșĭ, 25 Martie, 23 Aprilie, 15 August și 8 Noembrie, ce se țin în fie-care an și cînd se desfac țuică și vite. Pe apa Sărățeluluĭ are 6 morĭ de măcinat porumbul, din care 2 sunt ale statuluĭ; o stînă pe moșia Tihulești, tot a statuluĭ. Căĭ de comunicație n'are de cît albia rîuluĭ Sărățelul-Bălănești-lor, care în timp de iarnă și maĭ cu seamă, pe timpul ploios, împiedică orĭ-ce transport.

Vite are: 447 boĭ, 175 vacĭ, 43 viteĭ, 26 caĭ, 21 epe, 10 mînzĭ, 1250 oĭ, 107 capre și 280 porcĭ. Stupĭ sunt 88.

Această com. e formată din cătunele: Bălănești, Bercești, Bodromirești, Cocîrceni-Cozieni, Fața-luĭ-Nan, Mărculești, Turburea, Valea-Epeĭ și Valea-Banuluĭ, avînd o populație de 2050 locuitorĭ, din carĭ: bărbațĭ însurațĭ 462, neînsurați 23, vă-

www.dacoromanica.ro

duvĭ 28, divorțațĭ 5, băeți 486; femeĭ măritate 462, văduve 87, fete 497. Are 521 case. Străinĭ sunt: 6 Ungurĭ și 2 Grecĭ. Meseriașĭ sunt: 7 lemnarĭ, 1 tîmplar, 16 rotarĭ, 1 fierar, 1 boiangiu și 2 cizmarĭ, la carĭ s'ar mai putea adăuga un mare număr de țăranĭ, carĭ trăesc din cioplitul lemnelor pentru case, doage și roate. Media nașterilor e de 72, a deceselor de 60, a căsătoriilor de 11. Populația crește cu o medie anuală de 12 suflete.

Din punct de vedere financiar, comuna are 384 contribuabilĭ, din carĭ 27 comercianțĭ Romînĭ. Stabilimente 10. Budgetul comuneĭ e de 3060 leĭ și 46 banĭ.

Comuna are o școală în cătunul Cozieni, cu o populație de 55 elevĭ și 3 eleve. Carte știŭ 209 locuitorĭ. Are 4 bisericĭ: Cozieni-d.-j., vechiŭ schit și metoh al Episcopieĭ de Buzău, cu hramul Sf. Treime; Cozieni-d.-s., cu hramul Adormirea Maicĕĭ-Domnuluĭ; Bălănești cu Sf. Voevozĭ și Cocîrceni cu Sf. Teodor și Buna-Vestire. Biserica catedrală este Sf. Voivozĭ. Preoțĭ sunt 5, cîntărețĭ 4 și paraclisĭ 4. Cîrciumĭ are 5. Casele loc. sunt în genere bune și curate. In timp de invaziunĭ, teritoriul acesteĭ comune, mai cu seamă Valea-Băjenarilor și Vîrful-Stîneĭ, au servit multora ca un sigur azil. Numele pare a fi luat de la un Bălănescu, căcĭ ne întîmpină des numirile: Nucul-Bălănesculuĭ, Tufele-Bălănesculuĭ, etc.

Bălănești, *com. rur.*, în partea de la N.-E. a plășiĭ Ocolul, jud. Gorj, situată pe malul drept al pîrîuluĭ Amaradia. E formată din 4 cătune: Bălănești, Pișteștĭ, unde este și reședința, numit și Pișești-din-Vale, cătunul Toropi și cătunul Viezuri. Se mărginește la N. cu com. Voetești, la Vest cu com. Vădeni și Curtișoara, la S. cu com. Petrești, cătunul Drăgoeni, și comuna Budieni, și la Est cu comuna Glodeni, cătunul Băsnegi. Are o întindere de 2000 hectare, din carĭ 260 hect. arabile, 315 hect. fînețe, 122 hect. vie, 1100 hect. pădure, 180 hect. izlaz și pomet și 23 hect. vatra satuluĭ, a bisericeĭ, a caseĭ comuneĭ și a școaleĭ.

Are o populațiune de 572 familiĭ, cu 1136 suflete, din carĭ 564 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ ocupîndu-se cu agricultura, creșterea vitelor, sădirea vieĭ, plantarea pomilor roditorĭ și lemnăria simplă. Locuitorĭĭ posedă: 64 pluguri, 133 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 1430 oĭ, 310 rîmătorĭ și 50 stupĭ de albine.

Apele ce udă această com. sunt: Amaradia, care vine din comuna Voetești; Slaștiul, care izvorește la picioarele dealurilor Caloianul și Terețelul.

Căile de comunicație sunt: șoseaua județeană, care vine de la T.-Jiu, atinge partea de Sud a comuneĭ și trece la Est; șoseaua comunală, care o străbate în toată întinderea eĭ, viind din șoseaua județeană și o pune în legătură cu comunele vecine, prin șoseaua vecinală Bălănești-Glodeni și Bălănești-Voetești; maĭ sunt și alte drumurĭ ordinare și potecĭ, care o pun în legătură cu comunele și cătunele învecinate.

In comună se găsesc 10 puțurĭ și 17 fîntînĭ.

Are 6 bisericĭ, între carĭ 3 sunt de zid, slujite de 3 preoțĭ. Una este parohială, care este fondată de locuitorĭ, în anul 1882. Cele-l'alte cincĭ sunt fondate: cea din cătunul Toropi, la anul 1845; cea din Pișteștĭ, la 1864. Aci mai este una de lemn, cu data fondăreĭ necunoscută. In cătunul Bălănești maĭ este încă una de lemn, cu data fondareĭ de asemenea necunoscută; reparată la anul 1887. In cătunul Viezuri, fondată la anul 1850, de d. Grigore Săftoiul.

Comuna are un local de primărie și o școală publică, fondată de locuitorĭ, în anul 1887 și frecuentată de 39 elevĭ și 3 eleve, din 48 înscrișĭ.

Bălănești, *com. rur.*, plasa Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea Iminoguluĭ, pe pîrîul Coteniță, și malul Oltuluĭ, la 23 kil. departe de capitala județuluĭ și la 7 kil. de reședința plășiĭ.

Se compune din 2 cătune: Bălănești și Malul-Roșu, cu o populațiune de 1450 locuitorĭ, 828 bărbațĭ și 622 femeĭ; 314 capĭ de familie; 294 contribuabilĭ, locuind în 175 case, 130 bordee. Afară de 2 familiĭ Țigane, 2 Bulgarĭ, 4 Germanĭ și 1 Grec, toțĭ locuitorĭĭ sunt Romînĭ.

Se spune, că această comună s'a întemeiat pe la anul 1795, maĭ întîiu pe valea Oltuluĭ, în locul numit Izlaz, de către niște locuitorĭ venițĭ aci de peste Olt, dela Recica, Grojdibodul, Corabia, etc. și așezațĭ pe pămîntul unuĭ proprietar anume Bălănescu, dela care s'a și numit Bălănești. Maĭ tîrziu, comuna fiind așezată în drumul mare Turnul-Măgurele-Slatina, din cauza năvălirilor, s'a mutat pe locul unde se află azĭ. Mai tîrziŭ s'a întemeiat și cătunul Malul-Roșu, pe malul Oltuluĭ, de către un proprietar numit Dinu Bălănescu; numele și l'a luat de la un mal de pămînt roșu, care e în apropiere și azĭ acoperit cu viĭ.

Maĭ toțĭ locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura, viticultura și creșterea vitelor. Industriașĭ sunt:

www.dacoromanica.ro

2 cizmari, 2 fierari și 2 dulgheri.

Solul, afară de cîte-va părți cam nisipoase, pe valea Iminogului și a Oltului, e fertil. Se cultivă tot felul de cereale și puțină cînepă și in. Cultura albinelor e neglijată; nu sunt de cît vr'o 40 stupi. Pămîntul de muncă are o întindere de 1200 hect. arabile și 8 de fînețe. Viile se întind pe o suprafață cam de 65 hect., iar pe valea Oltului se află Zăvoiul, aproape 50 hect. arabile de întindere. Livezile dau aproape 20 care de fîn.

Cultura gîndacilor de mătase produce ca la 40 klg. gogoși. Aceste producte se desfac mai ales la tîrgurile din Slatina și Caracal.

Locuitorii, în număr de 250, s'au împroprietărit după legea rurală din 1864. Ei au 110 cai, 740 boi, 130 vaci, 20 bivoli, 1680 oi, 6 capre și 140 porci.

In comună e o biserică deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, plătiți de comună. Biserica e situată în Bălănești, fondată de Pan. Const. Izvoranu, pe la anul 1820.

Școala e înființată cam de la 1857, dar mai regulat funcționează de la 1867. Clădirea e proprietatea comunei și e în bună stare. S'a frecuentat în anul 1892—93 de 24 copii, 23 băeți și 1 fată, din numărul de 208 copii, 110 băeți, 98 fete, în etate de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuește anual 1242 lei. Știu carte 238 bărbați și 23 femei.

Comerciul se exercită de 6 cîrciumari. Se mai face și bîlciu de 2 ori pe an, la Înălțare și Sf. Maria-Mare.

Veniturile comunei pe ultimul exercițiu se urcă la 2440 lei și cheltuelile la 2181 lei anual.

Șoseaua județeană leagă comuna la N. cu com. Coteana și la S. cu Viișoara. Teritoriul său e udat de la N. la S. de apele: Oltul, Iminogul și Cotenița, cum și de vălceaua Adîncata. Pe teritoriul ei se află 2 măguri însemnate: Măgura Mare și Măgura-Bălănestilor.

Se mărginește la N. cu com. Coteana, la E. cu Izvoarele, la S. cu Mărunței, la S.-V. cu Viișoara și la V. cu rîul Oltul.

Ca fapt istoric se povestește numai, că pe la anul 1821, trecînd pe aci panduriî lui Tudor, carî apucaseră drumul pe rîul Iminog în sus, au jăfuit pe proprietarul Dinu Bălăcescu, și i-au făcut marî stricăciuni.

Bălănești, *sat*, com. Curteni, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Bălănești, *sat*, în comuna Bărgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, situat în dreapta șoselei județene Piatra-Bozieni; formează colțul despre Nord al careului, alcătuit de satul Hîrtop la V., satul Ghilăești spre S., și satul Dîrloaca catre E.

Terenurile sale plane, sunt continuare a văilor, ce se desfășoară de la N.-S. și V.-E. a comunei, prezintînd și multe locuri mlăștioase.

Suprafața totală e de 950 hect. Populațiunea e de 300 suflete, saŭ 69 fam., dintre carî 67 fam. romînești și 2 fam. evreești, 13 văduve și 8 nevolnici. Loc. se ocupă cu agricultura.

Numărul contribuabililor 150.

In acest sat se află o biserică, fără preot, ci numai cu 1 eclesiarh.

Numărul vitelor se urcă la 360 capete, dintre carî: 40 boi, 100 vaci, 110 oi, 50 rîmători, 20 cai și epe și 30 vite micî cornute.

Comunicațiunea cu locurile vecine se face prin un drum natural, ce dă în șoseaua județeană Piatra-Bozieni, între 22—23 kil.; și un altul, ce trece prin satul Hîrtop-Ghilăești.

Bălănești, *sat*, face parte din comuna cu același nume, din pl. Siul-d.-s., jud. Olt. Are 1280 locuitori și e situat în partea de E. a comunei pe valea Iminogului și pîrîul Cotenița. E reședința comunei și are o biserică zidită la 1820 și reparată la 1888. Vechiî săi ctitori au fost Pan. Constantin Izvoranul și soția sa Safta; poartă hramul S-ții Impărați Constantin și Elena și a Sf. Erarh Nicolae.

Ca populație școlară are 194 copii, 102 băeți, 92 fete, din carî urmează la școală 24, 23 băeți și 1 fată.

Bălănești, *sat*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., cătunul comunei Lacul-lui-Bălean, așezat pe pîrîul Bălănești, la apusul comunei. Vezi Cocoșari.

Bălănești, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comunei Dumitrești. Numit așa după numele familiei de răzași, Bălănești, ce au locuit și locuesc aci. E așezat în partea de miazănoapte a comunei, lîngă cătunul de reședință.

Bălănești, *sat*, face parte din com. Vultureni, plasa Berheciu, jud. Tecuciu. Așezat pe valea cu același nume, e străbătut de pîrîul Bălănești. La o distanță de 2 kil. și 200 m. departe de Vultureni. Are o populație de 17 capi de familie, cu 97 suflete, locuind în 15 case. Comerciul îl face un cîrciumar. Aici se află o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, care a ser-

www.dacoromanica.ro

vit ca schit de călugări; în urmă a devenit biserică de mir. Nu se știe precis data fundării, găsim însă scris pe biserică data 7267=1759. La 1834 s'a reparat.

Bălănești, *sat*, face parte din com. Giurgioana, pl. Zeletin, jud. Tecuciu. Așezat pe dealul cu același nume, la o depărtare de reședința comunei de 1 kil. și 240 m. Are o populație de 42 capi de familie, cu 165 suflete, locuind în 39 case. Aici se află o școală mixtă, care datează de la 1870 și se frecuentă de 48 băeți, din numărul de 109 copii, 73 băeți și 36 fete. Comerciul se face de un cîrciumar. Locuitorii sunt împroprietăriți după legea rurală.

Bălănești, *cât.*, în jud. Brăila, la E. de satul Urleasca, pe malul drept al văii Ianca, în fața Movilei-Vămei, înființat la 1859. Suprafața vetrei satului este de 5 hect., avînd 14 case. Populațiunea e de 16 capi de familie sau 83 locuitori, din cari 47 bărbați și 36 femei, 30 căsătoriți și 53 necăsătoriți. Știu carte 2 loc. și nu știu 63. Animale sunt: 63 cai, 202 vite cornute, 57 oi și 42 rîmători.

Bălănești, *cât.* de reședință, al com. Bălănești, jud. Buzău; 350 locuitori și 94 case. Are subdivizia Tihulești.

Bălănești, *cătun*, al com. Bălanul, jud. Gorj. Are o întindere de 500 hect., din cari 50 hect. arabile, 60 hect. fînețe, 27 hect. vie, 50 hect. izlaz și pomet, 297 hect. pădure și 5 hect. vatra satului.

Are o populațiune de 199 familii, cu 551 suflete. Locuitorii posedă 10 pluguri, 45 care cu boi și 5 căruțe cu cai, 190 vite mari cornute, 16 cai, 630 oi, 90 rîmători și 20 stupi cu albine.

Apele, ce udă cât., s'au descris la comuna sa. Caile de comunicație asemenea.

In Balanești sunt 4 puțuri și 6 fîntîni.

Biserici sunt 2, slujite de 1 preot paroh și 1 cîntăreț. Una este de lemn, vechie, și una de zid.

Bălănești, *cătun*, aparține de com. Urbeasca-Horezul, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

In acest cătun se vede un izvor cu apă de pucioasă.

Aci este o biserică fondată, după cum spune tradiția, de un arhiereu, cu numele de Stefan, de origină din com. Rîmești, pl. Horezul, născut dintr'o familie foarte vechie, numită Naneș. Descendenți din această familie se mai găsesc și astă zi, trăind în com. Horezul.

Acest arhiereu, se zice, că a fost Episcop, ba chiar Mitropolit al Ungro-Vlahiei și că făcînd niște greșeli mari contra canoanelor bisericești, a fost ras pe jumătate și izgonit din scaunul episcopal. El a venit la locul său natal și drept ispășirea păcatelor, dispunînd și de mijloace, a pus temelia acestei biserici. Data fondării, se spune, a fi pe la anul 1496. Ea este construită dintr'un fel de piatră foarte tare și foarte poroasă, numită sigă și care, combinată cu var și nisip, s'a oțelit în deajuns, spre a fi putut să reziste. A stat mai mulți ani în părăginire, în cît, după cum spun moșii, trăitori astăzi, au pomenit crescuți pe partea de d'asupra bolței ei plopi înalți de la 4—5 metri. A fost reparată de mai multe ori; ultima dată la anul 1855.

Bălănești, *deal*, în com. Tohani, jud. Buzău, acoperit cu vii, cari produc un vin cu oare-care reputațiune.

Bălănești, *deal*, pe teritoriul satului Hilișeul, com. cu aseme nea numire, pl. Coșula, jud. Do rohoiu.

Bălănești, *deal*, în raionul com. Bălănești, pl. Siul d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 55 hect. 50 arii vie.

Bălănești, *deal*, satul Bălănești, com. Giurgioana, jud. Tecuciu. Se întinde în direcția N. S.

Bălănești, *deal*, la V. comunei Romani, plasa Horezul, județul Vîlcea.

Bălănești, *iaz*, jud. Neamțu, situat la răsăritul satului cu așa numire, com. Bărgăoani, plasa de Sus-Mijlocul. Este format din scursoarea bălților ce se întind către apusul său, provenite din pîrîiașele Trudești, Ghigoești, Bălnișoara, Bahnița și altele, ce se scobor din podișele și dealurile despre V. a com. Bărgăoani. In spre capătul său des pre E. mai este alimentat de apele pîrîiașului Baranta.

Constantin Negruzzi în scri soarea I-a: «Preumblare«, asea mănă acest iaz cu fintîna Ipo creneî, unde se scăldaŭ Muzele, din pricină, că în satul Bălă nești, locuia pe atunci fabulistul A. Donici.

Bălănești, *mahala*, face parte din comuna Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Bălănești, *măgură*, pe teritoriul comunei Bălănești, plasa Siul d-s., jud. Olt, cam la jumătate distanța între această comună

www.dacoromanica.ro

și Coteana. Nu se știe, dacă e naturală saŭ artificială. Are o circonferință la bază de 124 metri și o înălțime ca de 1,50 metri. Se presupune, că a servit drept hotar între aceste două comune.

Bălănești, *moșie* moșnenească, în comuna Balănești, jud. Buzău. Are 1220 hect., din care 415 padure, formată din sforile: Teișul, Valea-Epeĭ și Bîrza, iar restul fîneață, izlaz și livezĭ de prunĭ.

Bălănești, *moșie*, în jud. Tutova, plasa Tîrgul, com. Vinderei, pe ambele maluri a pîrîului Jevarăț, proprietatea statului, arendată, în ultimul period, cu 3480 leĭ anual.

Bălănești, vezi Pomîrla, *pădure*, în jud. Dorohoiŭ.

Bălănești, *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vindereĭ, de 13 hect., proprietatea statuluĭ.

Bălănești, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., com. Lacul-lui-Bălan, izvorește din dealul Costandoiu, trece prin cătunul Bălănești și se varsă în rîul Rîmna.

Bălănești, *pîrîŭ*, curge prin satul cu acelașĭ nume, com. Vultureni, jud. Tecuciu, și se varsă în Berheciŭ.

Bălănești, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vindereĭ, prin valea cu asemenea numire și se varsă în dreapta pîrîiașului Jevarăț.

Bălănești, *vie*, în com. Tohan, jud. Buzău, pe dealul Bălănești, de 90 hect.

Bălănești (Sforile-), *numire*, dată uneĭ părțĭ din moșia statuluĭ Tihulești-Cozieni, din com. Bălănești, jud. Buzău.

Bălănești-Dușmănești, *moșie*, în comuna și cät. Tohani, jud. Buzăŭ, are 670 hect., din care 10 arabile, 512 viĭ, restul izlaz și sterp. Pe această moșie e dealul Bălănești, cu renumitele viĭ ale locuitorilor din Tohani.

Bălănești-Rîul-), *rîŭ*, ce-ĭ se maĭ zice și Rîul-Rîmeștilor, izvorește din vîrful munteluĭ Roman, proprietate a maĭ multor moșneni din plaiul Horezul. Curge spre S. în jud. Vîlcea; udă partea de N.-E. a comuneĭ; se întîlnește cu Luncavăciorul, aproape de vatra comuneĭ Horezul și se varsă în Luncavăț, Vezĭ cuvintele: Horezul și Trăistarĭ.

Bălănești (Sărățelul-), *rîŭ*, jud. Buzăŭ, vezi Sărățelul.

Bălănică, *cătun*, (tîrlă), în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, comuna Andrășești.

Bălănoaia, *baltă*, situată în jud. Tecuciŭ, la V. de satul Homocea, com. Homocea.

Bălănoaia, *movilă vechie*, pe cîmpia Burnazuluĭ, jud. Vlașca.

Bălănoaia, *com. rur.*, compusă din cătunele: Bălănoaia, Coșoveni, Nazîrul, Onceștĭ, Turbatul, Cantemirul și Ruica saŭ Buciumeni, situată în lunca Dunăriĭ, pl. Marginea, jud. Vlașca; departe de Giurgiu de 10 kil. și de Stănești, reședința plășiĭ, de 7 kil.

In 1888 avea 362 familiĭ, cu 579 contribuabilĭ, saŭ 2130 sufl.

Venitul comunal în 1888 era de 11848 și cheltuelile de 8097 leĭ, 62 banĭ.

In comuna întreagă sunt 4 bisericĭ; una, în cät. Bălănoaia, clădită la 1845 de proprietara moșieĭ Bălănoaia, Epitropia Sf. Spiridon-Noŭ dinBucurești, după stăruința fostuluĭ arendaș Polihronie; a doua, în cătunul Turbatul, zidită la 1862, de locuitorĭ; a treia, în Onceștĭ, la 1856; a patra, în satul Cantemir, făcută de locuitorĭ, la 1888. Ele sunt deservite de 5 preoțĭ și 6 cîntărețĭ și țin de parohia Bălănoaia.

Are o școală mixtă cu două clase, condusă de o învățătoare; școala a fost frecuentată în 1888, de 22 băeți și 2 fete.

Aci se află părticele de pădure de pe proprietatea Bălănoaia: partea de la apus a satuluĭ Bălănoaia a statuluĭ, pădurea de la cătunul Cantemir și pădurea de la Turbatul și Onceasca.

S'a găsit într'o carieră de pietriș maĭ multe oseminte de fosile.

In 1888 eraŭ în comună: 570 boĭ și vacĭ, 155 bivolĭ, 620 caĭ, 2000 oĭ, 35 capre, 11 asinĭ și 340 rîmătorĭ.

Depărtarea cea maĭ mare a unuia din cătunele, ce constitue această comună, de Giurgiŭ, este de 13 kil., și cea maĭ apropiată de 7 kil.

Bălănoaia, *cătun*, pendinte de com. Bălănoaia, pl. Marginea, județul Vlașca, situat pe lunca Giurgiuluĭ, sub Dealul-Dunăriĭ. Proprietate a Sf. Spiridon-Noŭ din București.

Are venit anual 18000 leĭ.

Supraf. moșieĭ este de 1150 hect. La 1864 s'aŭ înproprietărit 75 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, cu 215 hect.

Are o biserică zidită la 1845

www.dacoromanica.ro

de Epitropie, după stăruințele vechiului arendaș Polihronie, cu hramul Sf. Gheorghe. La această biserică servesc 2 preoți și 2 cîntăreți.

Mai jos de satul Bălănoaia, trece vechiul Drum-al-Banului, hotar dintre domeniul Giurgiului și această moșie. Acest drum a fost șoseluit de armata rusească, la 1878, cu ocazia războiului cu Turcii.

Acest cătun este departe de Giurgiu cu 8 kil.

Bălănoaia, *movilă vechie,* pe domeniul Giurgiului, jud. Vlașca.

Bălănoaia, jud. Vlașca, petic de *pădure,* de stejar, în suprafață de 50 hect., alături de satul Bălănoaia, de la care și-a luat numele.

Bălărieĭ, *vale,* vezĭ Curmătura-Bălărieĭ, jud. Suceava.

Bălării, *com. rur.,* compusă din cătunele Curuieni-d.-j. saŭ Gorneni, Curuieni-d.-s., Chiția și Stîlpul, situate în pl. Cîlnișteĭ, jud. Vlașca, pe platoul d'între Neajlovul și Cîlnișteа. Distanța de Giurgiu e de 40 kil., iar de Ghimpați, reședința plășii, de 6 kil. și 30 kil. de București.

In 1887 eraŭ aci 266 familiĭ, cu 236 contribuabilĭ.

Venitul comunal în 1887 era de leĭ 3750, cheltueliĭ 3128 leĭ.

Are o școală mixtă cu 4 clase, condusă de un învățător și la care, în 1888, aŭ urmat 41 băeți și 4 fete.

In această comună sunt 2 bisericĭ, una în Bălării, alta în Gormeni saŭ Curuieni, la ambele servesc 2 preoți și 4 dascălĭ, ține de parohia Bălării. Distanța cea maĭ mare între cătunele, ce ține de această parohie, este de 11 kil. In com. sunt 6 cîrciumĭ.

Bălării, *cătun,* pendinte de com. Bălării, pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca, proprietatea d-luĭ G. Vernescu.

In acest cătun sunt 215 loc., împroprietăriți la 1864, pe o suprafață de 675 hect.

Aci este o biserică, cu hramul Sf. Voivozĭ, deservită de un preot și 2 cîntăreți, la care în 1888 s'aŭ oficiat 43 botezurĭ, 12 căsătoriĭ și 25 înmormîntărĭ.

Prin acest sat trece șoseaua județeană, ce duce la București. Aci este localul școaleĭ și al primărieĭ.

Proprietarul are case cu grădină și eleșteurĭ frumoase. Sunt case de arendașĭ cu han mare, magaziĭ și pătule îndestulatoare.

Aci este lacul și măgura Grădiștoiul. (Vezĭ com. Bălării).

Bălării, *cătun,* pendinte de com. Arsache, pl. Marginea, județul Vlașca, situat pe proprietatea Parapani. Fostă a mănăstireĭ Radu-Vodă, pe la 1828.

Suprafața acestuĭ trup, înainte de a se contopi cu Parapani, era de 1520 hect. Este situat pe malul Dunării, între Arsache și Pietroșani, departe de Giurgiu de 24 kil. Printr'acest cătun trece șoseaua, care merge din Giurgiu la Zimnicea.

In Bălării este o bis. cu hramul Sf. Petru, zidită la 1868, de locuitoriĭ; are un preot și 2 cîntăreți. In 1888 s'aŭ oficiat aci 21 botezurĭ, 4 căsătoriĭ și 8 înmormîntărĭ.

Locuitorĭ împroprietăriți în acest cătun, în 1864, aŭ fost 120, carĭ aŭ luat supraf. de 360 hect.

Aci, în vechime era o cetățuie, de o oare-care însemnătate.

Bălării, *vălcea,* ce vine din proprietatea Letca-Vechie și dă în Neajlov, în com. Bălării, județul Vlașca.

Bălășani, județul Dolj. (Vezi Băloșani).

Bălășeni, *moșie,* în jud. Neamțu, fără sat, situată pe lîngă moșia Manești, în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul. A făcut parte din terenurile, carĭ alcătuiau desființata com. Boiștea. Inainte de secularizarea averilor mănăstirești, a fost proprietatea mănăstireĭ Agapia și închinată Mitropolieĭ din Iași, starea II; astă-zĭ aparține statuluĭ. I se mai zice și Grași.

Bălășești, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-E. de Bîrlad, la 15 kil. de acest oraș. Are 730 loc., din carĭ 52 știŭ carte; 205 case. Formează o com., Bălășești, cu cătt. Pupezeni. In toată com. sunt: 1051 loc., din carĭ 125 știu carte; 215 contribuabilĭ; 286 case. Se cultivă via pe o supraf. de 67,50 hect. și prunĭ pe o suprafață de 3 hect. Comerciu se face de 15 oamenĭ, din carĭ 12 Romînĭ și 3 străinĭ, în 12 stabilimente comerciale, din carĭ 8 cîrciumĭ. Are: o moară cu vaporĭ; o școală primară de băeți; 2 bisericĭ. Contribuțiunile directe a locuitorilor acesteĭ comune, sunt de 13199 l., 49 b.

Bălășești, *baltă* mică, în județul Tulcea, pl. Macin, pe teritoriul comuneĭ Pisica și pe al cătunuluĭ săŭ Azaclîu, așezată în partea nord-estică a plășii, și sud vestică a comuneĭ. Este formată de o vărsare anterioară a Dunării; dar acum nu maĭ comunică cu ea. E înconjurată de toate părțile numaĭ cu stuf și în apropierea-ĭ de toate părțile, se ridică Grindul-Lățimeĭ, al Vălcanuluĭ și al Oalelor. E aproape să dispară, de oare-ce a început de mult să sece.

www.dacoromanica.ro

Bălăşoiul, *ogaş*, numit şi Ogaşul-Bălăşoiului, în com. rur. Adunaţi-Teiului, pl. Dumbrava, judeţul Mehedinţi.

Bălăşoiul, *vale*, com. Deleni, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Bălătăul, *baltă*, în jud. Fălciu, numită şi Podul-Opreï, în întindere de 15 hect., pe teritoriul comunei Buneşti, pl. Crasna, în partea de V. E bogată în peşte.

Bălăteşti, *deal*, la V. comuneï Crăeşti, jud. Tecuciu, formînd limita comuneï. Continuă spre S. cu dealul Beneşti şi Crăeşti pănă la Gura-Crăeştilor. Are o lungime de 4 kil.

Bălăurelul (Balaurul-mic), *colină*, în com. Cărpiniştea, jud. Buzău, acoperită de fîneaţă şi arături.

Bălăurelul, *moşie*, în com. Carpiniştea, căt. Izvorul-Dulce, jud. Buzău; face un corp cu moşia Izvorul-Dulce.

Bălăuzul, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Racoviţeni; izvoreşte din dealul Hîrboaca, udă partea de apus a comuneï, şi merge de se varsă în rîul Cîlnăul, maï jos de căt. Nisipeni, al comuneï Racoviţeni. Valea sa e frumoasă şi malurile sunt acoperite cu bogate semănăturï în timpul vereï.

Bălbăitoarea, *loc* între muntele Zmeuratul şi Plaiul-Icoanei, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Bălboca, *şes*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., com. Mileşti, acoperit cu păşune.

Bălc, *lac.* cu peşte, în partea de S. a com. Cornetul, pl. Sabarul, jud. Ilfov, în întindere a proximativă ca de 4 hect.

Bălcani, *sat*, plasa Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, jud. Bacău, aşezat de-a stînga pîr. Coman, la S. de s. Băcani, care ţine de com. Tazlăul, jud. Neamţu, şi la o depărtare de 4300 m. de satul Băsăşti (şcoală). Are o cîrciumă. Capï de familie sunt 55; suflete 114. Animale sunt: 4 caï, 90 vite marï cornute, 5 porcï şi o capră. Are o moară de apă şi un fierăstrău.

Bălcani, *deal*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, îmbrăcat cu pădurï, situat la N. comuneï Băsăşti.

Bălcani, *moşie*, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, jud. Bacău, numită şi Balcani-Borseşti. Are o întindere de 301 hect. şi aduce un venit de 3400 l. anual. Proprietatea d-neï Ecaterina Gheorghiu.

Bălcani, *pădure*, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, jud. Bacău, cu o întindere de 100 hect. Proprietatea d-neï Ecaterina Gheorghiu. Esenţa, care predomină printre arboriï acesteï pădurï, este bradul. Această pădure este supusă regimuluï silvic.

Bălcani, *pîrîiaş*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti; izvoreşte din com. Tazlăul, judeţul Neamţu; curge de la N.-V. spre S.-V. şi se varsă în Tazlăul-Mare.

Bălceşti, *com. rur.*, pe apa Topologul, jud. Argeş, pl. Topologul, la 20 kil. de Tigveni, reşedinţa subprefecturei, şi la 20 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bălceşti, Gîltofani, Linia-Hanului, Măzărarul, Rotăreşti şi Valea-Bălceasca, avînd peste tot 200 familiï, cu 774 suflete. In comună sunt 3 biserici: în Bălceşti, Gîltofani şi Valea-Bălceasca; o şcoală primară rurală. Budgetul comuneï pe anul 1882—83 a fost de 1767 leï, 60 banï la venituri şi de 1732 leï la cheltueli. Aicï este reşedinţa judecătorieï de ocol Olt-Topolog. In 1887, această comună număra 183 contribuabilï şi avea un budget de 4621 leï la venituri şi de 4346 leï la cheltueli.

Numărul vitelor în 1887 era de 248 capete vite marï, 211 boï şi vacï, 37 caï şi de 132 vite mărunte, 75 oï, 7 capre şi 150 rîmătorï.

Bălceşti, *com. rur.*, plasa Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. N'are nicï un cătun alipit. Se numeşte astfel de la un bîlciu ce se ţinea în vechime în această localitate.

Este situată pe valea Peşteaneï, Dealul-Bălceştilor şi Obrejia-Olteţuluï, la 75 kil. departe de capitala judeţuluï şi la 40 kil. de a sub-prefectureï.

Are o populaţie de 1079 locuitorï (556 bărbaţï şi 523 femeï) în care intră 4 familiï de Ţigani şi 3 de Bulgarï; 269 capï de familie.

In comună sunt 3 biserici una, cu hramul Sfinţiï-Ingerï, fondată la anul 1885; o alta, cu hramul Adormirea-Maiceï-Domnuluï, fondată la anul 1871 şi a treia, cu hramul Sf. Gheorghe, fondată la anul 1864.

Aci locuitoriï se ocupă cu olăria, dulgheria, rotăria, tîmplăria şi boiangeria, cizmăria şi cojocăria. Comerciul e destul de dezvoltat, din cauză, că aci se face regulat un tîrg săptămînal.

Locuitoriï desfac produsul munceï lor, atît la Craiova, Drăgăşani, Rîureni, cît şi la tîrgul săptămînal.

www.dacoromanica.ro

Comuna are aproximativ 30 caĭ, 700 boĭ, 800 vacĭ, peste 300 capre și peste 3000 oĭ.

Pe apa Olteţuluĭ, în raionul comuneĭ, este o singură moară.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ, afară de 41, carĭ s'aŭ împroprietărit la anul 1864.

Școala datează în comună de la 1848. Localul e proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 37 copiĭ (29 băeţĭ și 8 fete) din numărul de 129 (68 băeţĭ și 61 fete). în vîrstă de școală. Știŭ carte 155 bărbaţĭ și 5 femeĭ. Cu întreţinerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1566 l., iar comuna 106 leĭ.

Locuitoriĭ cultivă gîndacĭ de mătase, dar numaĭ pentru trebuinţele lor. In toată comuna abia sunt vr'o 40 stupĭ cu albine.

Ţuică se fabrică pe an cam 2500 decalitri. Vatra satuluĭ are 390 hect., iar cu izlaz cu tot se întinde pe o suprafaţă de peste 2000 hect.

Prin comună trece șoseaua judeţeană, care merge spre Craiova, trece prin comunele din jud. Dolj: Bulzești, Murgașul, Mătocĭ, Floreștĭ și Craiova. Aci se întîlnesc șoselele: Cerneĭ, Olteţuluĭ, Peșteaneĭ și drumurile vecinale de pe Șasa și din comuna Goruneștĭ.

Veniturile anuale ale comuneĭ se urcă la 5917 leĭ și cheltuelile la 5051 leĭ.

E brăzdată de: Dealul-Bălceștilor, Ulicioiul, Piscul-luĭ-Baboiŭ și Piscul-Ulicioiuluĭ și udată de pîraiele: Aninoasa, Mijlociul, Mădulăreasa, Răchiţa, Blidereasa și Stupineana, și de rîurile Olteţul, Cerna și Peșteana.

Bălceşti, *sat* pe apa Topologuluĭ, judeţul Argeș, plasa Topologul. Are 278 locuitorĭ și face parte din comuna cu acelașĭ nume.

In acest sat este leagănul familieĭ Bălceștilor și aci s'a născut, la 1819, marele nostru istoric Nic. Bălcescu. In sat este o biserică vechie, cu hramul Adormirea, avînd doĭ preoţĭ, un cîntăreţ și un paracliser, și case marĭ boerești, zidite la 1828, de răposatul Iancu Bălcescu.

Bălceşti, *cătun*, alipit com. Cîrligeĭ, din plasa Novaci-Amararadia, jud. Gorj. Este situat pe malul drept al Gilortuluĭ, între cătunele Bengești, Ciocadia, Piţicul și Pereștĭ. Are o suprafaţă de 840 hectare.

Cu o populaţie de 60 familiĭ, 285 suflete, din carĭ 67 contribuabilĭ. Loc. posedă 8 pluguri, 20 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 242 vite marĭ cornute, 41 caĭ, 223 oĭ, 8 capre, 64 rîmătorĭ, 5 bivolĭ și 30 stupĭ.

Cătunul are o biserică, servită de 1 preot și 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ.

Bălceşti, *deal*, în raionul comuneĭ Bălcești, plasa Olteţul-d.-j., judeţul Vîlcea, pe care se cultivă 35 hect. vie.

Bălceşti, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de comuna Bălcești, plasa Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Bălciĭ (Valea-), *vale*, în com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cătunul Săseni-Vechĭ; curge numaĭ după ploĭ.

Bălcilor (Dealul-), *colină*, în comuna Vintilă-Vodă, judeţul Buzăŭ, cătunul Sîrbești, acoperită de pădurĭ și arăturĭ.

Bălciuca, *baltă*, situată în jud. Dolj, la 2 kil. de Dunăre, la S.-E. de cătunul Desa, pl. Cîmpuluĭ.

Bălciuluĭ (Valea-), *vale*, pe proprietatea Oncești Cosoveni, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Bălcoaia, *pîrîŭ*, curge prin comuna Epureni, plasa Prutul, judeţul Fălciu, și, în sus de locul numit Gura-Văiĭ, se unește cu pîrîul Cîrţa.

Bălcoiul, *insulă*, judeţul Dolj, în Dunăre, situată în dreptul oraşuluĭ Calafat.

Bălcoiul, *pîrîŭ*, în judeţul Bacău; izvorește din poalele munteluĭ Runcul și, după ce face hotar între comunele Bogdănești și Grozești, se varsă d'a dreapta Oituzuluĭ.

Bălcuţa, *sat*, în comuna rurală Sascut, plasa Răcăciuni, judeţul Putna, situat pe pîrîul cu acelașĭ nume. Populaţia e de 486 suflete, carĭ locuesc în 129 case. Satul n'are nicĭ biserică, nicĭ școală. Din 117 copiĭ: 69 băeţĭ, 48 fete, urmează 30 băeţĭ la singura școală din comună, aflătoare la Sascut. (Vezĭ Sascutul).

Bălcuţa, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ Sascut, plasa Răcăciuni, judeţul Putna, ce se varsă în Siret, maĭ jos de satul cu acelașĭ nume.

Bălduluiuluĭ (Măgura-), *măgură*, judeţul Dolj, plasa Jiul de-Mijloc, com. Lipovul, s. Lipovul-d.-s. (Vezĭ Grindul Balda).

Băldeasca, *moșie* a statuluĭ, în judeţul Olt, fostă pendinte de mănăstirea Sărindarul, și care pe periodul 1887—97 s'a arendat cu 2750 leĭ anual.

Băldi, *vale*, în judeţul Vîlcea. (Vezĭ Bodi).

Băldimăneasca, *moșie*, în com.

www.dacoromanica.ro

Beceni, județul Buzău, cătunul Oilești. (Vezĭ Beldimăneasa).

Băldimăneasca, *vale*, în com. Mînzălești, jud. Buzău, cătunul Săreni; se scurge în valea Poiana-Ascunsă.

Băleaca, *cătun*, pendinte de comuna Naipul, plasa Cîlnișteа, județul Vlașca.

Băleanca, *numire*, ce se mai dă moșieĭ Hînsarul, din comuna Boziorul, cătunul Nucul, județul Buzău.

Băleanul, plasa Sabarul, județul Ilfov. (Vezĭ Bolintinul-de-mijloc).

Băleanul, *deal*, în comuna rurală Samarinești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Băleanul-Moșteni, jud. Ilfov. (Vezi Bolintinul-din-Deal).

Băleasa, *cătun*, aparținînd com. Negreni, din plasa Gilortul, județul Gorj. Este situat parte pe șes, parte pe coastă și pe malul drept al pîrîuluĭ Negreana. Are o suprafață de 206 hectare, din carĭ 50 hect. pădure, 40 hect. arabile, 98 hect. fînețe, 9 hect. vie, 7 hect. livezĭ de prunĭ și 2 hect. izlaz.

Are o populație de 43 familiĭ, între carĭ 2 familiĭ Țiganĭ. Numără 180 suflete; 20 contribuabilĭ. Locuitoriĭ sunt moșneni, și posedă 9 pluguri, 10 care cu boĭ, 90 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 110 oĭ, 5 capre și 40 rîmătorĭ.

Pîrîul Negreana udă acest cătun și șoseaua județeană Craiova-Pietrești-d.-s., trece prin el.

Băleni, *com. rur.*, în pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la depărtare de 50 kil. de Galați. E udată de pîraiele Suhuluiul-Sec și Suhuluiul-cu-Apă. Se mărginește la E. cu satul Puțichioaia, com. Bujor, la Vest cu Cudalbi, la Nord cu Vîrlezi și la Sud cu Cuca.

Are două cătune: Băleni, reședința și Zăgancea, această din urmă situată ceva maĭ jos și în partea nord-vestică a celeĭ d'intîĭ. Locuitoriĭ sunt Romînĭ, foștĭ clăcașĭ împroprietăriți la 1864, afară de vr'o 20 lucrătorĭ străinĭ, în serviciul proprietățeĭ marĭ și de 2 familiĭ de Armenĭ comercianțĭ, cu 12 suflete. In ambele cătune se află 387 case, locuite de 336 contribuabilĭ, familiĭ fiind 392 cu 1.747 suflete, din carĭ 914 bărbațĭ, 833 femeĭ; 891 necăsătoriți, 707 căsătoriți, 149 văduvĭ; 121 cu știință de carte, 1.626 fără.

Intinderea teritoriuluĭ acesteĭ comune se socoate la 8065 hect., specificate după întrebuințare ast-fel: 5741 hect. arabile, 776 imaș, 858 pădure, 321 fînețe, 114 viĭ, 51 vatra satuluĭ și restul pămînt netrebnic. Din teritoriŭ, 1278 hect. aparține sătenilor, iar cea-l-altă parte proprietățeĭ marĭ, formată din două moșiĭ cu acelașĭ nume ca și satele.

Se seamănă în com. Băleni, cu deosebire: grîŭ, secară, orz, ovăz, păring și popușoĭ. Recolta mijlocie pe hectar e de 4 chile.

Numărul total al vitelor e de 5.594 capete, și anume: boĭ 677, vacĭ 404, juncĭ 54, junce 8, mînzațĭ 124, mînzate 145, viței 151; caĭ 85, epe 187; berbecĭ 102, oĭ și capre 3.654.

Cîrciume sunt 8, prăvăliĭ cu alte mărfurĭ 2; mașinĭ agricole 5, pluguri sistematice 40. Este și o moară cu vapor a proprietaruluĭ moșieĭ Băleni, domnul G. M. Cantacuzino, înființată în 1864, și care macină anual 3456 hectol.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7897 leĭ pe an, iar cheltuelile la 7697.

In această comună, și anume în reședința eĭ, este o singură biserică, cu hramul Sf. Arhangheliĭ (Voevozĭ), zidită între aniĭ 1870, Iunie 1, și 1871, Noembrie 14, care are ca înzestrare 17 fălcĭ pămînt. După întocmirea sinodală din 1888, com. Băleni formează o parohie; e deservită de un preot paroh, 1 preot ajutor și 2 cîntărețĭ.

Are o școală mixtă, înființată în anul 1864, frecuentată de 58 elevĭ.

Băleni saŭ **Buleni**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., al com. Bucșești, situat pe dealul Buda și pe valea superioară a Cernuluĭ, la o depărtare de 800 m. de satul Bucșești (școală). Are o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 31, suflete 95. Animale se numără: 8 caĭ, 35 vite cornute, 11 porcĭ și 31 capre.

Băleni, *satul* principal și reședința com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, situat pe o colină cu poziție frumoasă. Are 322 contribuabilĭ; 378 familiĭ cu 1699 suflete. Are o biserică și o școală.

Băleni, *mahala*, în pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți, com. rur. Samarinești.

Băleni, *mahala*, în com. Crainici, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Băleni, *moșie* particulară, de vr'o 4000 hect., în cuprinsul com. Băleni, plasa Zimbrul, jud. Covurluiŭ.

www.dacoromanica.ro

Băleni, *pădure,* în comuna cu acelaș nume, jud. Covurluiŭ.

Băleni, *șes* întins, în comuna cu acelaș nume, în direcția drumuluĭ spre Pechea, jud. Covurluiŭ.

Băleni, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., pe teritoriul com. Bucșești.

Băleni, *vale,* în com. rur. Samarinești, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Băleni-Cuca-Galați, *drum* vecinal însemnat, jud. Covurluiŭ, ce trece prin dealul Poleitul, străbătînd punctele: Băleni, Cuca, Polobocul, Mogoș, Poleitul, Ghibanul, Tătarca, Traian, Bacalbașa și Galați.

Băleni-Motrogani, pl. Sabarul, jud. Ilfov. (Vezĭ Domnești-d.-s.).

Băleni-Romînĭ, *com. rur.,* plasa Ialomița, județul Dîmbovița. Această comună este situată pe cîmpie. Are un mare lac, ce se compune din treĭ heleștae, din care se scoate multĭ peștĭ, racĭ și scoicĭ. Cîmpiile și ridĭcăturile de pămînt saŭ vîlcelele din jurul săŭ poartă numele următoare: Dealul-Pleșia, Valea-Babiĭ, Valea-Lupuluĭ, Valea-cu-Epurĭ, Cîmpia-Ciovlica, Cîmpia-Maluluĭ, Lunca-Mare și Movila-din-Poiana-Frumoasă. Această comună are o populație de 1625 locuitorĭ, Romînĭ, împărțițĭ pe cincĭ uliță: Ulița-Bisericeĭ, Ulița-Rosetti, Ulița-Valter-Mărăcineanu, Ulița-Carol I și Ulița-Emancipată. Băleni are în raionul săŭ rîul Ialomița, ce curge în partea de răsărit a comuneĭ și pîrîul Pîscovul saŭ Măreștĭ (vezĭ Adînca). Com. produce tot felul de cereale și din animale are oĭ și vite cornute. In Băleni-Romînĭ este: o moară de apă, o mare fabrică de făină și o fabrică de spirt, care exportă în străinătate. Prin Băleni trece șoseaua județeană Tîrgoviște-Butimanul. Această com. se învecinește la răsărit cu com. Mărești-Mărcești, de care se desparte prin Ialomița, la apus cu Băleni-Sîrbĭ, la miază-noapte cu Bucșiani și Hăbeni și la miază-zi cu com. Cornățelul, de care se desparte prin pădure. Are o biserică și o școală. Școala este mixtă și are un învățător. Localul este bun, clădit anume pentru școală, de zid, spațios și higienic, și cu primăria la un loc. Școala este frecuentată de 50—55 copiĭ de ambele sexe. In comună sunt peste 69 băeți și 40 fete cu etatea de școală. Comuna are un venit de 8090 leĭ și vre-o 370 contribuabilĭ. Școala n'are pămînt.

Băleni-Sîrbĭ, *com. rur.,* în jud. Dîmbovița, vecină și aproape lipită de Băleni-Romînĭ. Este situată tot pe cîmpie. Are o populație de 1563 locuitorĭ, mai toțĭ de origină slavă, stabilițĭ aci din timpurile vechĭ. In com. este o biserică și o școală. La Băleni se face un mare tîrg anual, în ziua de 24 Iunie, adică la Drăgaică. Școala din Băleni-Sîrbĭ este mixtă și are un învățător. Localul școaleĭ este nou, mare și bun, construit în 1885, clădit anume pentru școală, și cu primăria la un loc. Școala este înființată la 1859. Ea este frecuentată de 68—75 elevĭ de ambele sexe. In comună sunt preste 109 copiĭ cu etatea de școală. Comuna are un venit de 3128 leĭ și vr'o 276 contribuabilĭ. Școala n'are pămînt.

Bălescul, *munte,* în com. Goidești, jud. Buzău, situat aproape de frontieră, între rîul Bîsca Mică și pîrîul Cilianoș. Pănă în 1888 aparținea Transilvanieĭ; în urma delimităreĭ a fost alipit de jud. Buzăŭ.

Bălescul, *munte,* în jud. Gorj, la N. com. Baia-d.-fier, proprietatea statuluĭ; este acoperit cu pădure.

Bălescuțul, *munte,* în com. Goidești, ramificație din muntele Bălescu, jud. Buzău; e acoperit de pădure.

Bălești, *com. rur.,* din pl. Ocolul, jud. Gorj, situată pe șes spre S.-V. de com. Slobozia, la o depărtare de 5 kil. de T.-Jiu. Se compune din cătunele Bălești și Rasova. Are o suprafață de 753 hectare, din carĭ: 449 hect. arabile, 202 hect. pădure, 2 hect. vie, 100 hect. livezĭ cu prunĭ și fînețe.

Are o populație de 332 familiĭ cu 1446 suflete, din carĭ 277 contribuabilĭ. Venitul comuneĭ este de 1466 leĭ 12 b. cheltuelile de 1286 leĭ 10 banĭ. Locuitoriĭ posedă 90 pluguri, 160 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ, 18 stupĭ, 650 vite marĭ cornute, 280 oĭ, 22 capre, 12 caĭ și 648 rîmătorĭ.

Apele ce udă comuna sunt: Jiul, Șușița, Iazul și Poloaga.

Comunicația se face prin calea județeană Tîrgul-Jiŭ-Severin și prin șoseaua comunală, ce merge prin cătune.

In comună se găsesc 70 puțurĭ, 2 fîntînĭ și 1 moară.

Comuna are o școală frecuentată de 42 elevĭ și 1 elevă, din 49 înscrișĭ.

Are 7 bisericĭ, din care 6 vechĭ de lemn și 1 de zid, toate făcute de locuitorĭ și servite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

www.dacoromanica.ro

Băleşti, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., lîngă balta Lacul-Negru.

Şĭ-a luat numele de la moşia Băleşti.

Este aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ, la 18 kil. spre E. de oraşul R.-Sărat, şi în partea apusană a plăşiĭ, la 24 kil. spre S.-V. de com. Măicăneşti, reşedinţa plăşiĭ. Comunele învecinate sunt: Ciorăşti şi Slobozia-Mihălceni la 7 kil., Mărtineşti la 11 kil., Pueşti şi Măcrina la 4 kil., Bogza la 9 kil., Sihlea la 12 kil.

Se mărgineşte la miază-noapte cu com. Bogza, la apus cu Voetinul, la răsărit cu Ciorăşti şi Slobozia-Mihălceni, la miază-zi cu comunele Nicoleşti şi Pueşti.

Este o comună de cîmp; n'are dealurĭ.

Rîurile, carĭ o udă, sunt: Slimnicul şi Coţatcul, spre miază-noapte, carĭ se varsă în Lacul-Negru, ce se află la răsăritul comuneĭ; Heleşteul-cu-Baltă la miază-zi, care se varsă tot în Lacul-Negru. Sunt în comună 110 puţurĭ.

Comuna are un singur cătun., cel de reşedinţă.

Suprafaţa comuneĭ este de 3600 hect., din carĭ 100 hect. vatra comuneĭ, 1000 hect. ale locuitorilor, 2500 hect. ale proprietăţiĭ private.

Populaţia comuneĭ este de 302 familiĭ, cu 1167 suflete. După sex sunt: 592 bărbaţĭ, 575 femeĭ; după starea civilă: 530 căsătoriţĭ, 600 necăsătoriţĭ, 37 văduvĭ; toţĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Comuna are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae şi Buna-Vestire, fundată în 1830 de Alexandru Ghica, căruia i se maĭ zicea şi Căciulă-Mare şi reparată în 1882; în 1883 s'a zugrăvit şi s'a sfinţit de Inocenţie, Episcopul de Buzău; are 34 pogoane pămînt: e deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

In comună este o şcoală mixtă, fundată în 1874 de comună; are 1 învăţător şi 62 elevĭ, din carĭ 2 fete.

Calitatea pămîntuluĭ este mediocră; mare parte din teren fiind acoperit cu mlaştinĭ. In privinţa culturiĭ sunt: 2296 hect. loc arabil, 1154 hect. imaş, 20 hect. pădure, 30 hect. fîneţe.

Locuitoriĭ aŭ: 420 pluguri, 1 moară cu aburĭ, 1 maşină de secerat; 2888 capete de vite, din carĭ: 918 boĭ, 481 vacĭ, 165 caĭ, 2 măgarĭ, 508 oĭ, 487 rîmătorĭ. Industria este cea domestică. Comuna are 5 potcovarĭ, 3 măcelarĭ, 1 brutar, 1 bogasier. Comerciul este activ şi constă în importul de coloniale, vestminte, instrumente agricole şi în exportul de vite şi cereale. Transportul productelor se face prin staţia Sihlea, la 12 kil. spre N.-V. In comună sunt 9 comercianţĭ Romînĭ, din carĭ 5 cîrciumarĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Rîmnicul-Sărat, Mărtineşti, Bogza-Sihlea-Plăineşti, Ciorăşti, Slobozia-Mihălceni şi spre Voetin.

Comuna are 301 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 11555 leĭ, 97 banĭ, iar cheltuelile de 11489 leĭ, 37 banĭ. Contribuţiunile sunt de 16054 leĭ, 09 banĭ.

Ca loc istoric este baltă Negru, însemnată pentru împăcarea luĭ Radu-cel-Frumos, Domnul Muntenieĭ, cu Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, cam pe la anul 1479.

Băleşti, *sat,* spre Sud-Vest de satul Cozmeşti, din comuna Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe dealul şi valea Poiana, pe o întindere de 344 hectare, proprietatea răzeşilor. Are o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 450 suflete, din carĭ 12 familiĭ de Ţiganĭ şi 2 de Evreĭ.

Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul cu acelaşĭ nume.

Numărul vitelor e de 380 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 550 oĭ şi 150 rîmătorĭ.

Are o biserică făcută de lemn.

Se spune, că pămîntul răzăşesc din bătrînĭ, se împărţea în două răzăşiĭ: una a unuĭ răzaş Diina şi alta a unuia Picioroaga; partea de pămînt a luĭ Dima se numea Domneşti, iar a luĭ Picioroaga, Băleşti. Aceste răzăşiĭ s'aŭ micşorat, prin uzurpare, de către călugăriĭ mănăstireĭ Fîstici.

Băleşti, *cătun,* făcînd parte din comuna Băleşti, plasa Ocolul, jud. Gorj. Are o suprafaţă de 600 hect., din carĭ 150 hectare pădure, 369 hectare arabile, 1 hectar vie, 80 hectare livezĭ cu prunĭ şi fîneţe.

Are o populaţie de 213 familiĭ, cu 917 suflete, între carĭ 180 contribuabilĭ. Locuitoriĭ aŭ 60 pluguri, 100 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 10 stupĭ cu albine, 500 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 200 oĭ, 12 capre şi 548 rîmătorĭ.

Com. are o şcoală frecuentată de 42 elevĭ şi 1 elevă, cu 1 învăţător.

Are 5 bisericĭ vechĭ de lemn şi 1 de zid, servite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In cătun se găsesc 60 puţurĭ şi 2 fîntînĭ.

Băleşti, *deal,* în partea de Sud a comuneĭ Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ.

Băleşti, *locuinţă izolată,* judeţul Dolj, plasa Amaradia, situată în stînga rîuluĭ Amărăzuia, la Sud de satul Bulzeşti.

www.dacoromanica.ro

Băleşti, *pădure*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., com. Băleşti. Are 40 hect. cu esenţă salcie.

Băleşti, *pîrîŭ*, izvoreşte din valea Poiana, din partea de Vest a satuluĭ Băleşti, comuna Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu, curge prin mijlocul satului şi se varsă în dreapta pîrîuluĭ Fîstîca.

Bălhac, *deal*, pe moşia Hîrtopul, com. Şoldăneşti, jud. Suceava.

Bălicioasa, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ Răcoasa, pl. Zăbrăuţi, jud. Putna, ce se varsă în stînga Şuşiţeĭ.

Băligelul, *numire*, dată *moşieĭ* Datcoiul, din comuna Tohani, jud. Buzăŭ.

Băligoasa, *culme*, judeţul Buzăŭ, care începe din Muchia-Deleni şi merge de se unește cu Muchia-Bodiĭ, din com. Beciul.

Băligoasa, *vale*, jud. Buzăŭ, ce îşĭ ia începutul din Muchia-Deleni, comuna Grabicina, străbate comuna Beciul şi dă în Sărăţelul-Berciĭ, în comuna şi cătunul Policiori.

Băligoasă (Tocila-), *moşie*, în com. Beciul, judeţul Buzăŭ. Vezĭ Tocila-Băligoşi.

Băligoşi, *sat*, în jud. Brăila. Vezĭ Slobozia-Cireşiul.

Băligoşi, *cătun*, al comuneĭ Beciul, jud. Buzăŭ. Are 280 locuitorĭ şi 56 case.

Băligoşi, *moşie*, de 2400 hectare, proprietatea Doamneĭ Eliza Rahtivan, în judeţul Brăila; se maĭ numeşte şi Slobozia-Cireşiul.

Băligoşi, *moşie*, în comuna Beciul, judeţul Buzău, cătunul Băligoşi. Are aproape 1000 hect., din care 200 arabile, restul pădure, izlaz, fîneaţă şi sterp.

Bălileasca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, comuna Bălileşti, plasa Rîurile, judeţul Muscel, în întindere de 1500 hectare, compusă din: stejar, fag, carpen, mesteacăn şi jugastru.

Bălileşti, *com. rur.*, pl. Rîurile, jud. Muscel, la S.-V. de Cîmpulung, la 25 kil. departe de acest oraş. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia.

Se mărgineşte la N. cu com. Goleşti, la S. cu com. Bajeşti, la E. cu com. Stîlpeni.

Numele şi 'l trage dela primul proprietar, numit Bălilă, care s'a stabilit aci, pe moşia ce-ĭ s'a dat de Domn, în urma unor servicĭĭ aduse ţăreĭ. Acest proprietar a adus din diferite părţi maĭ mulţĭ loc., de şi-au făcut case; iar locuitoriĭ din comunele limitrofe numeaŭ această adunare Grupa-luĭ-Balilă.

Se compune din 4 cătune: Bălileşti, Romîneşti, Valea-Mare şi Băceasca şi are o populaţie de 956 locuitorĭ, 499 bărbaţĭ şi 457 femeĭ, cu 229 capĭ de familie, carĭ trăesc în 210 case.

Locuitorĭĭ din această comună, afară de munca cîmpuluĭ, se maĭ ocupă cu fabricarea ţuiceĭ şi lucrarea lemnuluĭ ce se exploatează din pădurile comuneĭ. Eĭ aŭ 173 vacĭ, 223 boĭ, 275 capre, 171 porcĭ, 31 caĭ, 86 oĭ.

Comuna numără 200 contrib. Venitul eĭ în 1889—90, se urca la 1526 l. şi cheltuelile la 1520 l.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ de fîneţe şi mai cu seamă de prunĭ.

In această comună se găsesc două seriĭ de dealurĭ: una către V., prelungirea culmeĭ de munţĭ şi dealurĭ, ce merg printre rîul Doamna, de o parte, şi rîul Bratia de alta; şi altă serie, către E., prelungire a culmeĭ de munţĭ şi dealurĭ, ce merge pe de o parte printre rîul Bratia, iar pe de alta printre rîul Bughia şi Rîul-Tîrguluĭ. Această serie din urmă se termină pe teritoriul comuneĭ într'o cîmpie foarte întinsă, avînd un pămînt propriŭ pentru orĭ-ce cultură; iar ceal'altă serie de V. merge maĭ departe către S., prin comuna Băjeşti, şi se termină în comuna Piscani; pe la poalele eĭ trece rîul Bratia unit cu rîul Tîrgul.

Aĭnbele seriĭ de dealurĭ sunt acoperite cu o mulţime de păduri de fag, stejar, carpen, plop, din care locuitoriĭ fac şindrilă pentru acoperămintele caselor, aninĭ, paltinĭ şi frasinĭ.

Rîul Bratia străbate comuna în tot lungul eĭ şi primeşte pe stînga gîrlele Valea-Mare şi Valea-Popiĭ şi de dreapta gîrlele Băceasca, Valea-Satuluĭ şi Valea-Ciureĭ. Pe rîul Bratia, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ şi 2 ferăstrae, proprietăţĭ ale d lor Ştefan Stîlpeanu şi Ioan Cătănescu. Ambele fierăstrae taie tot felul de lemne şi produc anual o cantitate de peste 3800 blănĭ, ce se întrebuinţează în comună, saŭ se exportă la tîrgul săptămînal din Piteşti.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 809 hect. Moşia e a locuitorilor, din moşĭ-strămoşĭ. Proprietarĭ marĭ sunt d-niĭ: Ştefan Stîlpeanu, I. Cătănescu, Făgeţeanu, George şi Grigore Arsenescu.

Şoselele din această comună sunt: a) şoseaua comunală, ce vine de la S. din com. Băjeşti, trece prin cătunul Bălileşti, pe la marginea cătunuluĭ Băceasca

www.dacoromanica.ro

şi merge maĭ departe spre N. în com. Goleşti; b) şoseaua comunală, ce vine de la E. din com. Stîlpeni, trece prin cătunele Romînești şi Valea-Mare şi dă în şoseaua, care merge la comuna Goleşti. Ambele şosele sunt legate între ele prin o a treia ce pune în legătură cătunele Bălileşti şi Romînești, cătune, ce sunt despărţite prin rîul Bratia.

In comună sunt 2 biserică şi o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 4 hangiĭ.

Bălileşti, *sat*, cu 55 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, face parte din com. rur. Tigveni. Are o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Bălileşti, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muscel. Este situat pe malul drept al rîuluĭ Bratia.

Populaţia luĭ e de 349 locuitorĭ, 181 bărbaţĭ şi 169 femeĭ, cu 77 capĭ de familie. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică, clădită la anul 1767 de locuitoriĭ comuneĭ, carĭ, în timpul de faţă, ca şi în trecut, formează o epitropie pentru întreţinerea eĭ. Ea este deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Şcoala, cu întreţinerea căreea statul cheltueşte anual 1080 leĭ, se frecuentă de 48 copiĭ, din numărul de 105 băeţĭ şi 82 fete, cu etate de la 6—12 anĭ. Şcoala s'a înfiinţat pe la anul 1846, de un bătrîn învăţător, care, pentru silinţele ce-şĭ da, de a răspîndi lumina în sat, era recompensat de locuitoriĭ comuneĭ cu o mică retribuţiune.

Ştiu carte 108 bărbaţĭ şi 32 femeĭ.

Satul e udat de la E. spre V. de Valea Ciureĭ şi Valea-Satuluĭ, carĭ se varsă, pe ţărmul drept, în rîul Bratia.

Comerciul se face de 2 hangiĭ.

Bălileşti, *moşie*. (V. Bălteni).

Bălineşti, *sat*, în com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, pe malul Siretuluĭ, cu 111 fam. şi 437 sufl. Aşezările sătenilor, în parte, bunişoare cu grădine şi livezuĭ. Proprietatea moşieĭ, acum este a statuluĭ, iar înaintea secularizăreĭ, era a mănăstireĭ Văraticul, iar din vechime a Mareluĭ Logofăt Ioan Tăutu.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 438 hect. 21 arii în a lor dispoziţie; iar statul 443 hect. 95 arii cîmp şi 455 hect. 23 ariĭ pădure tînără, cu multe esenţe, în care predomină fagul şi stejarul. Pămîntul este bun şi fertil. Se găseşte piatră, atît de cea calcarică cît şi de cea silicioasă.

Aicĭ să află o biserică cu hramul Sf. Nicolae, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; care biserică, după cronice şi inscripţie, este făcută la 1511, de vechiul proprietar al moşieĭ, Marele Logofăt Ioan Tăutu. (Vezĭ Bălineşti-Biserica).

Pîrîŭ principal este Verichia, ce trece peste moşie.

Drumurĭ principale sunt: spre Grănești, spre Zamostia şi spre Mihăileni.

Hotarele moşieĭ: Botoşaniţa, Ruşi-Ciomărtan, Bucovina şi rîul Siretul.

Bălineşti (Biserica-), *biserică*. Acest monument interesant al Moldoveĭ, din satul Bălineşti, comuna Zamostia, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ, memorizază o epocă foarte distinsă în istorie. Logofătul Miron Costin şi Prinţul Dimitrie Cantemir, în scrierile lor zic că: «diplomatul Moldoveĭ, Marele-Logofăt Ioan Tăutu, după ce a încheiat tractatul de capitularea ţăreĭ cu Poarta Otomană la 1511, trimes de Bogdan Ştefan Vodă; cu baniĭ ce dusese peşcheş şi pe carĭ Sultanul i-aŭ dăruit luĭ, de îndată a făcut în Constantinopol palatul numit Bogdan-Seraiŭ, în care era şi capela cu patronul Sf. Nicolae, iar la moşia sa, Bălineşti, din ţinutul Sucevei, a desăvîrşit biserica cu patronul Sf. Nicolae».

Vornicul Urechie, în cronica sa spune, că: «Bogdan Ştefan Vodă, feciorul luĭ Ştefan-cel-Mare, trimes-a la împărăţia Turcilor, pe Tăutu, Logofătul-cel-Mare, cu slujitorĭ şi pedestrime Darabani, de a dus birul zece pungĭ de banĭ şi s'a închinat cu ţara, la Sultanul Soleiman. Iar împărăţia, de bucurie mare cu dragoste i-au primit şi a dăruit toţĭ baniĭ Tăutuluĭ-Logofătuluĭ-celuĭ-Mare, şi i-aŭ adus în ţară şi s'a apucat cu aceĭ banĭ de a zidit o biserică în satul Bălineşti, pe Siret, în ţinutul Sucevei, care trăieşte şi astăzĭ». («Let.» t. I, pag. 179).

Această biserică, construită pe dealul de pe laturea dreaptă a Siretuluĭ, este, în afară, de formă lungăreaţă; cu fundurile poligonale; e temelia de piatră, înaltă de un metru de la suprafaţa terenuluĭ, cu două rînduri de pietre cioplite în partea superioară; pereţiĭ de cărămidă mare şi tare; cimentul, cu muruială calcarică ce formează un bloc în total; colţurile toate, de jos până sus, de piatră mare cioplită, precum şi brîul de sub streaşină de jur împrejur; ferestrele şi uşile încadrate cu piatră mare, sculptată în ciubuce; tencuiala în genere a dispărut, zidul e pretutindene gol, conţinînd în trupul său, din loc în loc, olane zmălţuite, simetric aşezate,

www.dacoromanica.ro

pe a cărora funduri, în bas-relief, se vede marca Moldoveĭ, adică: Zimbrul, Steaua, doĭ Delfinĭ și o Femeie.

In lăuntrul bisericeĭ se vede, că pereții aŭ fost peste tot zugrăviți, cu chipurile sfinților și tablouri sacre. Pe partea din dreapta a pereteluĭ despărțitor coruluĭ de amvon, sunt zugrăvite portretele Logofătuluĭ Ioan Tăutu, a soției sale Margareta și ale fiilor: Pătrașcu, Ioan și Anastasia, în superbul costum venețian, brodat cu aur, cum se vede la portretele și a altor logofeți marĭ, ce ar lăsa a se crede. că așa era uniforma demnității ce ocupaŭ: cingătoarea cu paftale în pietre scumpe, de asupra mantia măreață, cu mînecele despicate și gulerul de samur, iar pe cap tocul, cu brodărie de aur în arcade.

Pardoseala, în peristil, are zece morminte, pe de-asupra cu lespezĭ, de pe carĭ cu greŭ se pot descifra acum inscripțiunile slavone.

Tradiția poporană arată: că sub biserică ar fi o taină mare, boltită, ce ar conține multe odoare, a căreea intrare prin predania, era cunoscută în vechime numaĭ unuĭ bătrîn, carele muri, fără a maĭ spune la cine-va secretul. Find biserica deteriorată, de vandalizmul păgînilor, carĭ împunseră cu sulița icoanele, s'a reparat în parte la zidire și catapiteazmă, de către boerul Jignicer Irimia Bahrinescu din Bucovina, proprietar al moșieĭ, la anul 1763.

Inscripția pe piatră, așezată în peretele din afară al bisericeĭ și cu caractere slavone, este indescifrabilă. Abia s'ar putea cunoaște: 6 Decem. 7007 (1499).

Eruditul și neobositul scriitor, Episcopul Melhisedec de la Roman, prin cartea sa: «Notițe istorice și arheologice, adunate de la 48 mănăstirĭ și biserică antice din Moldova , tipărită în 1885, la pag. 292—295, arată inscripțiile epitafice, care aŭ fost copiate de pictorul Rucevschi la 1882 și depuse la Academia Romînă și carĭ ar fi acestea:

1. «Acesta este mormîntul Panuluĭ Ioan Tautu-Mare-Logofăt al Domnuluĭ Ștefan cel Mare, răposat la anul (7008) 1500, Septembrie 28».

2. Epitaful luĭ Teodor, fiul Mareluĭ Logofăt Ioan Tăutu:

«Pan Ioan Tăutu-Logofăt, înfrumuseță acest mormînt fiuluĭ săŭ Teodor, carele s'a mutat la vecĭnicul locaș, în anul 7002 (1494), Septembrie 20».

3. Epitaful luĭ Petru, fiu tot al Marelui Logofăt Tăutu:

«Pan Ioan Tăutu Logofăt înfrumuseță acest mormînt fiuluĭ săŭ Petru, carele s'a mutat la vecĭnicul locaș, în anul 7002, Septembrie 20».

4. Epitaful uneĭ kneaghine, tot din familia Log. Tăutu:

«Acest mormînt înfrumuseță Dragolă Tăutulovicĭ, maiceĭ sale Kneaghineĭ Marieĭ, care s'a mutat la vecĭnicele locașurĭ, în anul 7007 (1499), Martie 23».

5. Epitaful pe mormîntul soției Logofătuluĭ Tăutu:

«Acest mormînt este al roabeĭ luĭ Dumnezeŭ Marieĭ, Kneaghineĭ panuluĭ Tăutul-Logofat, care s'a mutat la vecĭnicul locaș în anul (7008) 1500, Septembrie 29».

6. Epitaful Kneaghineĭ Angelineĭ, soția luĭ Drăgan Tăutul:

«Acest mormînt înfrumuseță Drăgan Tăutul-Logofăt, Kneaghineĭ sale Angelineĭ, care s'a mutat la vecinicul locaș în anul 7125 (1617), Maĭ 30».

Despre Drăgan Tăutul să face mențiune în hrisovul luĭ Irimia Movilă, din anul 1606, pentru închinarea mănăstireĭ Golia. El figurează acolo ca scriitor al uricului.

7. Epitaful uneĭ fete a Logofătuluĭ Tăutu:

«Acest mormînt este al roabeĭ luĭ Dumnezeŭ Vasilica, fata Tăutului-Logofăt, care a răposat în anul (7003) 1495, luna Septembrie 18, vecinica pomenire. Il făcu și înfrumuseță Ioan Tăutul Logofăt».

Bălișoara, *moșie*, în com. Costești, jud. Buzău, căt. Budișteni, de 160 hect., din care 15 pădure; e împărțită în două sforĭ, de cîte 80 hect.

Bălișoara - Glodenĭ, *moșie*, în com. Costești, jud. Buzău, căt. Budișteni; are 80 hect. arabile. Vezĭ Budișteni.

Bălițeni, *deal*. (Vezĭ Tătăreni, deal, din com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu).

Bălițești, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Hălărești.

Bălîieĭ (Dealul-), *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul d. j., pe teritoriul tîrguluĭ Gloduri.

Bălmăești, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata și azĭ siliște.

Bălmugeasca, *padure*, în jud. Fălciu, pe o suprafață de $18^1/_2$ hect., în partea de N. a com. Sălăgeni, pl. Podoleni.

Băloaia, *lac*, în com. Goidești, jud. Buzău, căt. Ivanețul. Maĭ înainte avea apă; acum e stufăriș.

Băloaia, *moșie*, în comuna Goidești, jud. Buzău, căt. Ivanețul, de 140 hect.; moșnenească; pădure și arăturĭ.

www.dacoromanica.ro

Băloasa, *deal*, la poalele căruia este situat cătun. Slătioarele din com. Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Băloasa, *pîrîu*, pe teritoriul com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna; izvorește din muntele Sboina și se varsă în Năruja.

Băloiul, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Stoilești.

Băloiul, *deal*, la poalele căruia se află situată com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Băloiul, *pădure*, de stejar, în suprafață de 16 hect., situată pe proprietatea Băbaița, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Băloiul, petic de *pădure*, de 15 hect., pe proprietatea Băbaița, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Bălos (Dealul-), *deal*, în pl. Vrancea, jud. Putna; are mult ghips, care încă nu e exploatat în mod sistematic; femeile, după ce-l ard, îl disolvă în apă și-l întrebuințează la spoitul caselor; cojocarii se servesc de el la albitul pieilor.

Băloșilor (Pîrîul-), *pîrîu*, pe teritoriul plașii Gîrlele, jud. Putna, ce izvorește din Măgura și se varsă în Putna.

Bălșicuța, petic de *pădure*, pe proprietatea Zăverteni, în suprafață de 200 hect., pendinte de Zăverteni-Ghimpeni, din ocolul silvic Cîrtojan, jud. Vlașca.

Bălșioara, *sat*, face parte din com. rur. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 287 locuitori, 138 bărbați și 149 femei; ca populațiune școlară are 54 copii, 28 băeți și 26 fete.

Bălșioara, *deal*, com. Mădulari, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Bălșioara, *vale*, com. Lungești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Bălșioara, *vale*, ce udă partea de E. a dealuluĭ cu acelașĭ nume, com. Mădulari, în jud. Vîlcea. Numirea sa vine de la o baltă saŭ bălțișoară ce a fost înainte vreme acolo și apoĭ a devenit vale.

Bălșoiul, *sat*, face parte din com. rur. Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Băltani, *vale*, jud. Dolj, pl. Dăsnățuiul-d.-s., com. Carpeni, prin care curge pîrîul Carpeni, aflat pe rîpa stîngă a rîuluĭ Dăsnățuiul.

Băltanul, *lac*, în com. rur. Imoasa, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Băltași, *fost pichet* de graniță, pe marginea Dunării, în pl. Cîmpul, jud. Mehedinți, teritoriul com. rur. Pristolul.

Băltana, *mahala*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Bîltanele.

Băltăcaciul, în partea de Est a comuneĭ Brezoaia, plasa Znagov, județul Ilfov, *loc* foarte mocirlos, așezat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ilfovățul.

Băltăgeasca, *localitate*, în județul Fălciu, unde a fost satul cu asemenea nume. (Vezi Podișul, deal, com. Bășești, pl. Mijlocul).

Băltăgești, *sat*, în județul Constanța, plasa Medjidia, cătunul comuneĭ Taș-Punar, situat în partea nord-vestică a plășiĭ și a comuneĭ, la 8½ kil. spre N. de cătunul de reședință, Taș-Punar. Este așezat pe valea Satîș-Dere saŭ Boazgicu-Dere, fiind închis la Vest de dealul Zovol-Bair, cu vîrfuĭ săŭ Zovol-Iuiuc, care are 112 metri; iar la Nord-Est de dealul Alah-Bair, cu vîrful săŭ Saragea-Iuiuc, care are 204 metri. Suprafața sa este de 4287 hectare, din care 17 hectare sunt ocupate de vatra satuluĭ și de grădinĭ. Populațiunea sa, compusă maĭ mult din Romînĭ și Bulgarĭ, este de 57 familiĭ, cu 250 suflete, ocupîndu-se cu creșterea vitelor și cu agricultura. Pămîntul produce tot felul de cereale, dar maĭ ales porumb și grîŭ. Drumurĭ comunale: unul pleacă spre Nord și se ramifică în două ramurĭ, una ducînd la satul Capugi și alta la Tichilești; două drumurĭ pleacă la Boazgicul, unul la Taș-Punar, altul la Chior-Cesme, altul la Saragea și în fine, un altul la Satîs-Chioi.

Băltăgești, *vale*, în partea de Est a comuneĭ Viltotești, plasa Mijlocul, jud. Fălciu.

Băltăreața, parte din *moșia* orașuluĭ Alexandria, județul Teleorman, unde se află o moară de măcinat pe rîul Vedea.

Baltăreți (Poștea-), *cătun*, al comuneĭ Clondirul, județul Buzău; 360 locuitorĭ și 76 case.

Băltărețul, *sat*, face parte din comuna Cosmești, plasa Nicorești, jud. Tecuciu. E așezat pe partea stîngă a Siretuluĭ, la o depărtare de 1 kil. de reședința comunei. Are o populațiune de

www.dacoromanica.ro

66 capĭ de familie, cu 304 suflete, locuind în 62 case. Se numește ast-fel, pentru că este așezat pe un loc băltos, dîn care cauză este des inundat de Siret.

Băltăreţul (cu Poiana-Dracina), *moșia* statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dracina-d.-s., comuna Țiul, arendată de la 1887—97 cu 1606 leĭ anual. Suprafața moșieĭ vîndută celor 50 locuitorĭ, în 1885, este de aproape 470 pogoane.

Băltăreţul și Dracinul, *pădurea* statuluĭ, județul Dolj, plasa Dracina-d.-s., comuna Țiul. Se găsește pe moșia statuluĭ Băltăreţul și Poiana-Dracina. Are o întindere de 170 hectare. Lemnul, care predomină, este cerul și gîrnița; se maĭ găsesc: fagĭ, carpenĭ, frasinĭ, alunĭ, jugastri și arțarĭ.

Băltăreţuluĭ (Izvorul-), *izvor*, în comuna Grabicina, jud. Buzăŭ. Incepe de la Vîrful-Cociĭ și se scurge în apa Grabicina.

Băltăria, *iaz,* pe moșia Dolina, comuna Costinești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Băltăul, *bahnă,* de-asupra satuluĭ Țolești, județul Suceava; obîrșia pîrîuluĭ Păltinișul.

Bălteanca, *lac*, între mănăstirea Țigănești și lacul Cocioc, care înconjură cătunul Bălteni la N.-E. și Sud, plasa Znagov, județul Ilfov.

Bălteanu (Valea-luĭ-), *vălcea,* pe teritoriul comuneĭ Bălțaţi, pl. Mijlocul, județul Olt. Curge către E. și dă în Negrișoara, pe partea dreaptă, în com. Birci.

Bălteanul, *sat*, în partea de Sud a comuneĭ Lunca-Banuluĭ, plasa Prutul, județul Fălciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Prutul, de a dreapta Pruteţuluĭ. Și-a luat numirea de la un bătrîn pescar, numit Bălteanul, care s'a așezat în această localitate cel întîiŭ, în urmă cu vr'o 50 de anĭ, cînd nu era înființat satul. Are o suprafață cam de 1000 hect. și o populațiune de 10 familiĭ, cu 37 suflete, din carĭ 7 contribuabilĭ. Moșia este proprietate particulară.

Bălteni, *com. rur.,* din plasa Jiuluĭ, județul Gorj, situată pe partea stîngă a Jiuluĭ și de-a-lungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani, la Sud de Vlăduleni; formează singură comuna.

Are o suprafață de 721 hect. din carĭ 225 hect. pădure, 45 hect. îzlaz, 100 hect. fînețe, 351 hect. arabile.

Numirea se zice că o are din vechime, de la un diacon numit Baltă.

Locuitorĭĭ posedă 37 pluguri, 144 care cu boĭ, 9 căruțe cu caĭ, 865 oĭ și capre, 170 porcĭ.

Venitul com. este de 1103 leĭ, banĭ 09, iar cheltuelile tot de 1103 leĭ, banĭ 09.

Comunicația în comună se face prin calea națională Filiași-Pietroșani, care o pune în comunicație la N. cu Vlăduleni, iar la Sud cu Peștiana.

Are o populație de 872 suflete, cu 169 familiĭ, din carĭ 22 Țiganĭ; are 190 contribuabilĭ.

Are o școală frecuentată de 29 elevĭ și 1 elevă, din 32 înscrișĭ.

Are 2 bisericĭ, 1 de zid, fondată la 1812 de locuitorĭ și alta de lemn, fondată la anul 1821, de Barbu Pănescu.

In comună se maĭ găsește 1 moară de măcinat, pe apa Jiuluĭ, a d-luĭ Dincă Skileru, și 2 cîrciumĭ.

Bălteni, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe amîndouă malurile ale gîrleĭ Iminogul, care o străbate de la N. către S., la 12 kil. departe de capitala județuluĭ și la 16 kil. de a plășiĭ. Se desparte în două liniĭ: Bărbulești și Ghindești.

Are o populație de 1642 locuitorĭ (831 bărbațĭ și 811 femeĭ), din carĭ 325 capĭ de familie și tot atîțĭ contribuabilĭ, locuind în 323 case și 2 bordeie. Toțĭ sunt Romînĭ și se ocupă numaĭ cu agricultura, afară de 3 Țiganĭ fierarĭ, 1 Bulgar brașovean, 1 Ungur tîmplar și 1 Austriac mecanic.

Comuna e foarte vechie; maĭ înainte a fost unită cu Perieți. Nu se știe data înființăriĭ eĭ. Legenda spune, că și-a luat numirea de la o vale numită Băl țata, ce se întinde în partea de N. a comuneĭ și pe care, în vechime, se vedea adesea-orĭ umblînd o căprioară bălțată. Primiĭ eĭ locuitorĭ sunt și ctitorĭ aĭ bisericeĭ. După numele lor sunt numite și mahalalele comuneĭ.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 86 locuitorĭ pe 95 hect. pămînt. Locuitorĭĭ aŭ: 179 caĭ și epe, 716 boĭ, 36 vacĭ, 1054 oĭ și 86 rîmătorĭ.

In raionul comuneĭ se află o biserică fondată de maĭ mulțĭ locuitorĭ. S'a reparat la 1872. Este deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, plătițĭ din fondurile comuneĭ.

Școala datează aci de la 1828 și a funcționat cu întreruperĭ. Localul actual s'a înființat, de comună, la 1889, la un loc cu primăria.

Se frecuentă de 13 copiĭ, din numărul de 175, în vîrstă de școală. Cu întreținerea eĭ, statul cheltuește anual 1080 leĭ. Știŭ carte 163 bărbațĭ și 2 femeĭ.

www.dacoromanica.ro

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Aci e şi o moară cu aburĭ.

Budgetul comuneĭ, pe ultimul an financiar, era de 2908 leĭ la venitурĭ şi de 2838 leĭ la cheltuelĭ.

Pămîntul e prea puţin accidentat şi de bună calitate.

O şosea comunală leagă comuna Balteni cu Slatina la V. şi alta la S. o leagă cu Perieţi şi toate cele-l'alte comune situate pe valea Iminoguluĭ.

Vălcelele mai însemnate, care strabat teritoriul comuneĭ sunt: Vălceaua-Mică, Vălceaua-cu-Lacul-cu-Cărbune, spre V.; Valea-Iminoguluĭ, care o traversează prin mijloc; Valea-Inivelului şi Vedita spre E., servind şi de hotar. Toate aceste vălcele îşĭ iau naştere de la N. comuneĭ şi se varsa în Iminog maĭ la S. eĭ. Se învecineşte la N. cu com. Priseaca, la V. cu Turia, la E. cu Potcoava şi la S. cu Perieţi.

Bălteni, *com. rur.,* pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 4 mahalale. Se numeşte ast-fel, fiindcă este aşezată între două bălţĭ: Balta-Mare şi Balta-Treaptuluĭ.

Este situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 60 kil. departe de reşedinţa judeţuluĭ şi la 30 kil. de a sub-prefectureĭ.

Are o populaţiune de 390 loc. (190 bărbaţĭ şi 200 femeĭ), în care intră şi 3 familiĭ de Ţigani; 120 capĭ de familie; 125 contribuabilĭ; locuesc în 120 case. In comună sunt 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la: Craiova, Rîmnic, T.-Horezul, Gînguleşti şi Rîureni.

In comună sunt: 13 caĭ, 378 boĭ, 127 vacĭ, 130 oĭ, 18 capre şi 150 porcĭ. Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, e o moară.

Parte din locuitorĭ sunt moşneni, parte împroprietăriţĭ la 1864 cu 44 hect., pe moşia Bălteni, a statuluĭ.

Copiĭ în vîrstă d'a frecventa şcoala sunt 43 (28 băeţĭ şi 15 fete). Ştiŭ carte 30 bărbaţĭ şi 1 femeie.

O şosea vecinală înlesneşte comunicaţia între această comună şi comunele Ulmetul şi Pojogi.

Este brăzdată de dealurile: Meiul, Piscul-Inalt, Găvanele şi Cernelele şi udată de văile: Iepurele, Ocolitura, Găvanele şi Rîul-Cerna. In jurul comuneĭ sunt lacurile: Cărămida, Balta, Treaptul şi Padinile.

Bălteni (Momaia), *sat,* cu 160 loc., jud. Argeş, pl. Topologul, face parte din com. rur. Tigveni. Aci este o biserică vechie, făcută de Ioniţă Bălteanu, avînd hramul S-ţiĭ Ingerĭ şi deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Bălteni, *com. rur.,* plasa Ialomiţa, jud. Dîmboviţa. Astăzĭ Bălteni este reşedinţă de com. rurală şi formează o comună cu cătunele Călugăreni şi Stăneşti şi are o populaţie în total de 844 locuitorĭ Romînĭ. Această comună este situată pe cîmpie şi prin coprinsul eĭ curg rîurile Ilfovelul şi Colentina, avînd două poduri: unul pe rîul Ilfovel şi unul pe rîul Colentina. In com. sunt două bisericĭ; o şcoală, înfiinţată în anul 1889, mixtă, frecuentată de 40—55 elevĭ de ambe-sexe, avînd un învăţător. Localul şcoaleĭ este cu al primărieĭ la un loc. In com. sunt peste 80 copiĭ de ambe-sexe în vîrstă de şcoală. Comuna are un venit anual de 2950 leĭ şi cam vre-o 250 contribuabilĭ. Cătunul Stăneşti a fost teatrul luptelor dintre Romînĭ şi Turcĭ pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul (1595-1599), împreună cu alte sate şi cătune din apropiere, Mavrodin şi Boanga. Această comună este legată cu cele vecine prin şosele comunale şi se învecineşte cu Bilciureşti spre răsărit, cu Conţeşti spre apus, cu Ghergani spre miază-zi şi cu Cornăţelul spre miază-noapte.

Bălteni, *sat,* în partea de Sud a comuneĭ Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coasta dealuluĭ Bădălaş. Are o populaţie de 86 familiĭ saŭ 347 locuitorĭ. Are o biserică zidită din piatră la 1841, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, şi o velniţă pentru fabricarea rachiuluĭ.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani.

Numărul vitelor e de 717 capete, din carĭ: 267 vite marĭ cornute, 371 oĭ, 35 caĭ şi 44 rîmătorĭ.

Bălteni, *sat,* face parte din comuna rurală Cociocul, pl. Znagov, jud. Ilfov. Cade la N. de Cocioc, între pădurea Radu-Vodă, Valea-Sticlărieĭ şi pădurea Ţigăneşti.

Are o suprafaţă de 1838 hect., cu o populaţie de 248 locuitorĭ. Domeniuluĭ Coroaneĭ aparţin 1640 hect. şi locuitorilor 198 hect. Pe Domeniul Coroaneĭ se cultivă 50 hect. (6 izlaz şi 1584 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 150 şi al celor micĭ de 158.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Bălteni saŭ Tătărani, *sat,* face parte din com. rurală Mihăeşti, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

www.dacoromanica.ro

Are o populație de 187 loc. (95 bărbați și 92 femei). Cade în partea de S. a comunei, pe malul Oltului și pe ambele maluri ale văiei Arsanca. Pămîntul său, mai ales spre Olt, este foarte băltos și din această cauză i s'a dat numele de Bălteni. Ca populațiune școlară are 29 copii (11 băeți și 18 fete).

Este la 3 kil. departe de cătunul Mihăești, unde este școala.

Bălteni, vezi Slobozia, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Bălteni, *cătun,* pendinte de comuna Beciul, plasa Siul-d.-j., jud. Olt, situat sub malul Oltului, în stînga Siului și la N. de cătunul Beciul. Are o populațiune de 298 loc., din cari 80 sunt împroprietăriți după legea rurală. Are forma unui amfiteatru, la poalele căruia se întind vii, pănă în malul Siului.

Locuitorii țin de parohia din cătunul Beciul, cu care se află în nemijlocită apropiere. Aci e localul de școală.

Bălteni, *vechie numire* a *cât.* Cotuciori, jud. Buzău.

Bălteni, *stație* de dr. d. f., jud. Vasluiu, pl. Fundul, cât. Brodocul, pe linia Vasluiu-Iași, pusă în circulație la 1 Maiu 1892. Se află între stațiile Vasluiu, 9.7 kil., și Bîrzești, 7.5 kil. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 94.62^{m}.

Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 17162 lei, 45 b.

Bălteni, *deal,* se întinde la Estul com. Laza, din plasa Racova și satului Bălteni, din com. Brodoc, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu.

Bălteni, *lac,* ce-și ia naștere din sus de com. Cociocul, pl. Znagov, jud. Ilfov și se prelungește spre E., pănă în dreptul cât. Ciolpani, de unde se întoarce către S. și apoi către V., formînd cu chipul acesta o mică peninsulă, pe care se află situată mănăstirea Țigănești.

Bălteni, *loc izolat,* com. Bălteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bălteni, *mahala,* face parte din com. rurală Folești-d.-s., plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Cade în centrul comunei, lîngă rîul Bistrița.

Bălteni, împreună cu sforile Bălilești și Ciupagul, *moșie,* jud. Argeș, pl. Topologul, proprietatea statului. Are o întindere de 1373 pogoane, din cari 630 pogoane pădure, și un venit anual (1876—1886) de 7015 lei 78 bani.

Bălteni, *moșie* a statului, pendinte de mănăstirea Horezul, situată în com. Bălteni, jud. Vîlcea. S'a arendat, împreună cu trupurile ce-i aparțin, cu 1600 lei anual.

Bălteni, *pădure* a statului, fostă pendinte de mănăstirea Horezul, situată în com. Pojogi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, în întindere de 96 hect., formată din trupurile: Cărămida, 20 hect., Găvanele, 20 hect., Valea-Ocoliturei, 35 hect., și Valea-Iepureluĭ, 21 hect.

Bălteni, fost *schit,* lîngă cât. Bălteni, în jud. Ilfov.

Bălteni, *vale,* în com. Bălteni, din pl. Jiului, jud. Gorj. Vine de la N., din spre Vlăduleni și se termină la extremitatea satului. Este formată de Dealul-Sulițeĭ.

Bălteni, vezi Balta Porcului, jud. Suceava.

Bălteni-Capul-Rădeni, *sat,* în partea despre N. a com. Brodocul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu, pe o întindere de 151 hect. Are o populație de 35 familiĭ sau 168 suflete.

Numărul vitelor e de: 78 vite mari cornute, 171 oi, 18 cai, 45 rîmători; sunt și 40 stupi.

Bălteni-Deleni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Brodocul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu, situat pe dealul cu asemenea numire, pe o întindere de 144 hect. Are o populație de 37 familiĭ sau 167 suflete.

Are o biserică zidită la 1844, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Bălteni-Rîpi, *sat,* în partea de V. a com. Brodocul, plasa Stemnicul, jud. Vasluiu, situat parte pe coasta dealului cu asemenea numire și parte pe șes, pe o suprafață de 1543 hect., din cari 320 hect. pădure, proprietatea statului. Are o populație de 132 familiĭ sau 560 suflete, din cari 2 familiĭ de Evreĭ.

Are o școală întreținută de comună, înființată la 1877 și frecuentată de 37 elevi.

Prin acest sat curg rîul Bîrlad și pîrîul Stemnicul.

Bălținașul, *insulă,* spre V. de balta Greaca, formată de brațele Giambracul și Mocăneasca, jud. Ilfov. Vezi Greaca, baltă.

Bălțiș (Movila-din-), *movilă,* pe Dealul-Bălțișului, în pl. Cîmpului, jud. Ialomița, com. Jilavele.

Bălțișoara, *cătun,* al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe șes, spre N. de comună. Are o suprafață cam de

www.dacoromanica.ro

700 hect., din carĭ 155 hect. arabile, 354 hect. pădure, 26 hect. vie și 55 hect. livezi și prunĭ.

Are o populație de 70 familiĭ cu 379 suflete, din carĭ 58 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 20 pluguri, 50 care cu boĭ și vacĭ, 2 căruțe, 10 stupĭ, 250 vite marĭ cornute, 345 oĭ, 240 capre, 16 caĭ și 200 rîmătorĭ.

Cătunul e străbătut de șoseaua comunală.

Teritoriul luĭ e udat de apa Sohodolul, pe care sunt 4 morĭ și 1 pivă și de apa Bălțișoara.

Are și 1 cuptor pentru facerea varuluĭ; 6 fîntînĭ.

Intr'acest cătun este 1 biserică făcută de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Bălțișul, *sat*, face parte din com. rur. Ocina, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Bălțișul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Nisipurĭ. Este formată de revărsările laculuĭ Jirlaŭ sau Drog; în timpul ploilor, e acoperit cu stuf, din care se fac rogojinĭ.

Bălțișul, *vale*, com. Ocina, plaiul Peleșul, jud. Prahova.

Bălțișuluĭ (Dealul-), *deal*, în pl. Cîmpuluĭ, com. Jilavele, jud. Ialomița.

Bălțița, *sat*, pl. Ialomița, cătr. comuneĭ Frasinul, jud. Dîmbovița.

Bălțița, *baltă*, pe teritoriul comuneĭ Vulturul, jud. Putna.

Bălțița, *loc izolat*, în com. Goiești, jud. Buzău, în apropiere de rîul Bîsca-Mică.

Bălțița, *moșie* a statuluĭ, comuna Mănești, pl. Tîrgșor, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Viforîta, care pe periodul 1888-93, s'a arendat cu 6600 leĭ anual.

Bălțița, *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Bălțița-Stariță, *moșie* a statuluĭ, pe care, la 1864, s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ comuneĭ Mănești, pl. Tîrgșor, jud. Prahova.

Bălțîc, *vale*, pe proprietatea Răzmirești, a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Bălțîc, *vale*, pe proprietatea Trestenicul, plasa Marginea, județul Vlașca.

Bălțoaica, *deal*, în comuna rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălțata, *sat*, pl. Oltuluĭ, județul Argeș; face parte din com. rur. Cuca. Are 100 suflete.

Bălțatul, *deal*, în com. Albești, în fața comuneĭ Peretul, județul Teleorman, dincolo de Vedea, pe țărmul stîng al acestuĭ rîŭ, și pe prelungirea dealuluĭ, care se întinde între comunele Meri, Albești, pănă la Mavrodin.

Bălțatul, *măgură*, în balta Suhaia, în dreptul comuneĭ Viișoara, jud. Teleorman.

Bălțata, *sat*, plasa Bistrița-d.-j., com. Valea-Seacă, jud. Bacăŭ, situat pe pîrîul cu acelașĭ nume, la o depărtare de 3 kil. de satul Valea-Seacă. Are 10 capĭ de familie, cu 37 suflete.

Bălțata, *sat*, plasa Bistrița-d.-j., com. Rușĭ, jud. Bacăŭ, situat pe pîrîul cu acelașĭ nume, la o depărtare de 16 kil. de satul Rușĭ. Are o biserică ridicată în anul 1858 de defunctul I. Giușcă și la care servește preotul din com. Dealul-Noŭ; o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 24, cu 79 suflete.

Bălțata, *deal*, plasa Bistrița-d.-j., com. Rușĭ, jud. Bacău.

Bălțata, *movilă*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., pe teritoriul comuneĭ Rușĭ.

Bălțata, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-j., care udă satul cu acelașĭ nume și se scurge de-a dreapta Siretuluĭ, după ce udă satul Bălțata.

Bălțata, *vale*, com. Beleți, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Bălțata, *vălcea*, pe teritoriul comuneĭ Bălțați, plasa Mijlocul, jud. Olt; are direcțiunea N.-E. și dă în Plapcea, pe dreapta eĭ. Legenda spune, că și-a luat numele de la un urs bălțat, ce ar fi locuit aci în vechime.

Bălțata-Corbuluĭ, *poiană* frumoasă, în munte, numită și Balta-Cerbuluĭ, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți; însemnată pentru multele certurĭ ce se întîmplă între locuitoriĭ austriacĭ, cu locuitoriĭ d'imprejur, pentru posedarea acestuĭ teritoriŭ.

Bălțați, *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Olt, situată pe rîul Plapcea, la 20 kil. departe de capitala județuluĭ și la 10 kil. de reședința plășiĭ.

Se compune din 3 cătune: Mărgineni, Slobozia și Bălțați cu o populațiune de 1379 locuitorĭ, 657 bărbațĭ, 722 femeĭ, 334 capĭ de familie și contrib. Comuna e vechie. Date certe despre înființarea eĭ nu sunt.

www.dacoromanica.ro

Se dovedește din niște zapise vechĭ, că comuna a fost locuită numaĭ de moșnenĭ.

Locuitoriĭ, între carĭ se află și 5 familiĭ Țigani, se ocupă numaĭ cu plugăria și desfac productele lor la Slatina și gara Potcoava. Maioritatea, maĭ ales ceĭ din Mărgineni, sunt moșnenĭ. Improprietăriță sunt 88, pe 348 hect. din moșia Schitul Sopotul, fostă metoh a Episcopieĭ de Argeș. Eĭ posedă 280 caĭ, 60 epe, 280 boĭ, 200 vacĭ, 10 capre, 1800 oĭ și 60 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ ocupă o supraf. de 2.200 hect.

In raionul comuneĭ sunt 5 bisericĭ, din carĭ: 3 în Mărgineni, 1 în Slobozia și 1 în Bălțați, deservite de 4 preoțĭ, plătițĭ cu cîte 80 leĭ anual, din budgetul comuneĭ și de locuitorĭ, prin diferite învoelĭ particulare.

Carte a început a se învăța aci de la 1816; școala s'a înființat cam de 50 anĭ și a funcționat cu multe și dese întreruperĭ. Regulat funcționează de la 1886. Se frecuentă de 13 copiĭ, toțĭ băețĭ, din numărul de 175, 103 băețĭ, 72 fete, cu vîrsta de școală. Intreținerea eĭ costă pe stat, 1080 leĭ anual. Știŭ carte 40 bărbațĭ și nicĭ o femeie.

Comerciul se face de către 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ, pe ultimul an financiar, prezintă la venitурĭ 3037 leĭ și la cheltuelĭ 2098 leĭ.

O șosea vecinală, care trece prin mijlocul comuneĭ, o leagă la N.-V. cu com. Mogoșești, la N.-E. cu Negreni, prin șoseaua națională, și la S. cu Potcoava.

Teritoriul comuneĭ e udat în partea de V., de gîrla Plapcea, care curge de la N. la S. și primește următoarele vălcele: Bălțata, Popești și Mogoșeasca, pe dreapta; iar pe stînga: Plapcea-Mică și Valea-Cornilor, Valea-Scoculuĭ și Valea Diculuĭ. In partea de E. și de S.-E. curge pîrîul Negrișoara, care primește pe dreapta, Valea-Popiĭ și Balteanul.

La N. se ridică, de o parte și de alta a gîrleĭ Plapcea, două dealurĭ: Mogoșești la N.-V. și Piscani la N.-E. In acest deal, cu direcțiunea N.-S., se află piscul Iepurele.

La E. se prelungește, de la N. la S., Dealul Grecilor, care limitează com. Bălțați de com. Birci.

Se limitează la N. cu com. Mogoșești și Scornicești, la E. cu Birci, la S. cu Potcoava și la V. cu com. Turia, cătun. Valea-Mare.

Bălțați, *com. rur.*, în jud. R. Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat.

Și-a luat numele de la moșia Balțați.

Este așezată în partea apusană a județuluĭ, la 2 kil. spre Sud-Est de orașul R.-Sărat și în partea răsăriteană a plășiĭ, la 6 kil. spre Sud-Est de com. Sgîrciți, reședința plășiĭ. Comunele învecinate sunt: Obidiți la 5 kil., Jideni la 7 kil., Grebănul la 8 kil., Costieni-Marĭ și Costieni-d.-j. la 9 kil., Știubeiul și Socariciul la 10 kil.

Se mărginește la miază-noapte cu orașul R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Rîmnicul; la răsărit cu Obidiți; la miază-zi cu comunele Sălcioara, Costieni-Marĭ și Costieni-d.-j.; la apus cu cătun. Dărîmați, al com. Sgîrciți.

Este o comună de cîmp; nu are dealurĭ; are însă 2 șirurĭ de movile departe una de altă de 1 ½ kil., pe drumul spre Costieni.

Rîurile carĭ o udă sunt: R.-Sărat la miază-noapte; Iazul Morilor, ce trece prin mijlocul comuniĭ. Are 3 puțurĭ, 20 până la 30 metri adîncime; apa se maĭ aduce și din rîul Rîmnic.

Cătunele, carĭ compun com., sunt: Bălțați, cătun. de reședință, la apus, pe rîul R.-Sărat; Rubla, la 2 kil. spre răsărit, pe Iazul-Morilor, divizat în două: Rubla Mare și Rubla Mică.

Suprafața comuneĭ este de 3440 hectare, din carĭ 40 hect. ocupate de vatra comuniĭ, 1900 hect. ale locuitorilor, 1500 hect. ale particularilor.

Populația comuneĭ este de 737 familiĭ, carĭ coprind 1985 suflete; după sex sunt: 737 bărb., 715 femeĭ; după starea civilă: 730 căsătoriți, 1240 necăsătoriți, 15 văduvĭ; 112 știu carte; toțĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Com. are 2 biserici: 1. Una în cătunul Bălțați, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1865 de preotul Ștefan Roșescu, familia sa și cu ajutorul locuitorilor; are 17 pogoane pămînt arabil și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 2. Biserica din cătunul Rubla, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, fondată în anul 1867, tot de preotul Ștefan Roșescu și cu ajutorul locuitorilor; are 17 pogoane pămînt arabil; este deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

In com. este o școală mixtă, fondată în anul 1854 de stat; are 1 învățător și 56 elevĭ înscrișĭ.

Calitatea pămîntului este bună. 2300 hect. sunt loc arabil, 1100 hect. imaș.

Locuitoriĭ posedă: 215 pluguri; 450 boĭ, 149 vacĭ, 75 caĭ, 32 epe, 1500 oĭ și 30 rîmători. Industria este simplă, cea domestică. In comună sunt: 4 tîmplarĭ; 7 morĭ de măcinat, 2 cu aburi și 5 pe apă. Transportul se face prin gara R.-Sărat la 3 kil. spre Nord Vest. In comună sunt 13 comercianțĭ Romîni, toțĭ cîrciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Căile de comunicație sunt: 1. Șoseaua, ce vine din orașul Rîmnicul-Sărat, trece prin comună și se îndreaptă spre Făurei, județul Buzău, trecînd prin comunele Costieni-Marĭ, Bălăteanul, Galbenul, Jirlăul-Nisipurĭ; 2. Șoseaua, ce duce spre Sălcioara, Ghergheasa-Amara; 3. Spre stația Joița; 4. Spre comunele Obidiți, Măcrina, Nicolești, Ciorăști; și 5. Spre Sgîrciți.

Budgetul. Comuna are 258 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 4500 leĭ, 65 banĭ, iar cheltuelile sunt de 3923 leĭ, 14 banĭ. Contribuțiunile comuneĭ sunt de 11.671 leĭ, 17 banĭ.

Bălțați, *com. rur.*, în plasa Tîrguluĭ, jud. Teleorman, la extremitatea despre Vest a plășiĭ. Este situată între două văĭ, a Vedeĭ și a Bratcovuluĭ.

Se mărginește la Est cu comuna Cucueți, la Vest cu comuna Socetul (Neaga), la Nord cu comuna Dideștĭ, de care este separată prin Lunca-Vedeĭ, și la Sud cu hotarul com. Mihăești, din jud. Oltul.

De pe dealurile, peste care este situată, domină tot șesul de pe Lunca-Vedeĭ, pe care se află înșirate comunele: Cucueți, Scrioaștea, Papa și orașul Roșiori.

Se compune din 3 cătune: Bălțați, reședința, Bratcovul și Gresia.

Cătunul Bălțați este așezat pe malul drept al rîuluĭ Vedea; cătunul Bratcovul pe Valea-Bratcovuluĭ, de unde și-a luat și numirea; iar cătunul Gresia pe lunca dintre Vedea și Bratcov, la o depărtare de 2½ kilometri, spre Sud-Est.

Intinderea comuneĭ, împreună cu a moșiilor aflate pe dînsa, este de aproape 3500 hectare, d'impreună cu pămîntul delimitat locuitorilor, în anul 1864.

Proprietarĭĭ principalĭ sunt: moștenitorii Anton Puricescu cu 800 hect. pămînt arabil și 150 hectare pădure; d-na Zoe Izvoranu cu 533 hectare arabile și 180 hectare pădure; d. general E. Arion cu 252 hectare arabile și 45 hectare pădure; d. dr. M. Tocitu cu 296 hectare arabile, cumpărate de la stat. Locuitorii împroprietăriți sunt: în Bălțați, 174 pe 720 hectare; în Bratcov, 132 locuitorĭ pe 430 hectare, iar în Gresia, 31 locuitorĭ avînd 107 hectare arabile și 10½ hectare viĭ.

Terenul este fertil; numaĭ o mică parte este mlăștinoasă și cu prundiș, pe Valea-Vedeĭ.

Numărul vitelor din comună și cătun este de 5029 capete, din carĭ 1011 vite marĭ cornute, 219 caĭ, 12 măgarĭ, 3328 oĭ, 20 capre și 399 porcĭ.

Budgetul com. în anul 1890 a fost de 8591 leĭ, 69 banĭ la venitur̆ĭ și de 6504 leĭ, 60 banĭ la cheltuelĭ.

Are: o școală, care a fost frecuentată de 21 elevĭ; două bisericĭ, una în comuna Bălțați și alta în cătun. Bratcovul cu șase deservenți, adică cîte un preot, un cîntăreț și cîte un eclesiarc de fie-care.

Comuna Bălțați are șosele vecinale spre toate cătunele eĭ, precum și spre com. Socetul, de care nu este despărțită de cît printr'o mică distanță de cîți-va metri, ast-fel că un necunoscător al localității ar crede că Socetul și Bălțați sunt una și aceeași comună.

Din cătun. Gresia, o ramură ca de 3 kil. duce în șoseaua județeană Roșiori-Urlueni și Roșiori-Strîmbeni.

La marginea despre apus a Bălțaților reapar urmele Drumuluĭ-luĭ-Traian, care începe de la com. Flămînda; acest drum însă nu se maĭ vede de cît pe distanță de cîte-va sute de metri și, îndată ce trece în jud. Olt, dispare cu desăvîrșire.

Spre N. de cătun. Gresia se află o măgură mare, scobită la mijloc, în privința căreea locuitorii povestesc legenda luĭ Maiaș Purcăraș.

Acest Maiaș Purcăraș era un uriaș, care, de pe înălțimea măgureĭ, sprijinit în ciomagul său, sărea tocmaĭ la Nicopole, unde își avea iubita și de unde se înapoia la măgură, sprijinit tot în ciomag.

Măgura-luĭ-Maiaș-Purcăraș are înălțime ca de 3 metri, iar periferia eĭ este ca de 40 m.

Satul Bălțați ca și cătun. Gresia sunt foarte vechĭ. Sub domnia luĭ Nicolae Mavrocordat făcea parte din pl. Mijlocul.

In descrierea Valahieĭ, făcută de Nicolae Lazăr în anul 1789, îl vedem trecut sub numirea de Bălțești, din eroare de pronunțare, de sigur, și pus în aceeași plasă cu sat. Dideștĭ, care este în apropiere.

Cătun. Gresia pare a fi și maĭ vechiŭ ca sat. Bălțați; se zice că pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, oștile erouluĭ își ascuțeaŭ aci săbiile pe gresiĭ. La marginea acestuĭ cătun se văd încă urmele uneĭ întăriturĭ de pămînt, care are forma unuĭ drept-unghiŭ; lungimea eĭ este de 90 metri și lățimea de 70 metri; din toate părțile se poate vedea că a fost ocolită cu un șanț de pămînt, care acum s'a astupat. Intrarea întăritureĭ se vede încă spre miază-zi. Prin preajmă și în interior s'aŭ găsit, în multe rînduri, unelte de războiŭ și monete.

Imprejurul satuluĭ eraŭ, în secolul trecut, păduri seculare. Bălțați, ca și alte sate de prin prejur aŭ fost, în maĭ multe rînduri, părăsite de locuitorĭ, în

www.dacoromanica.ro

timpiĭ învaziunilor străine; apoĭ s'aŭ repopulat cu locuitorĭ veniți din diferite localități ale țăriĭ și maĭ ales de la munte și de peste Olt. Parte din locuitorĭ s'aŭ refugiat aci de la Dunăre, din jud. Vlașca.

Bălțați, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., căt. de reședință al comuneĭ Bălțați. Și-a luat numele de la moșia cu acelașĭ nume. Este așezat în partea de apus a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, la o mică depărtare de orașul R.-Sărat. Are o întindere cam de 48 hect.; 419 capĭ de familiĭ, cu 1095 suflete, din carĭ 145 contrib.; are o biserică, cu 1 preot, 1 cîntăreț și o școală.

Bălțați, *sat,* în partea de S.-E. a com. Știoborăni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Și-a luat numele de la o familie de locuitorĭ veniți din satul Bălțați, jud. Falciŭ, care s'a stabilit aicĭ. E situat la poalele Dealuluĭ-Lieștilor, pe o întindere de 1569 hect., din care 429 hect. pădure și 897 hect. loc de cultură, fînețe, imaș, sunt ale proprietățeĭ; iar 243 h. sunt ale locuitorilor, carĭ sunt în număr de 130 fam. saŭ 650 sufl. Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Loc. posedă 42 pluguri și 30 care cu boĭ; precum și 20 stupĭ cu albine.

Are: o biserică cu 2 dascălĭ, făcută la 1735, de fostul proprietar Veisa; o moară cu aburi; 2 cîrciume; 1 iaz.

Numărul vitelor e de 588 capete, din carĭ: 266 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 250 oĭ și 40 rîmători.

Bălțați, *cătun,* pendinte de com. cu acest nume, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe st. gîrleĭ Plapcea-Mare, în partea de S. a comuneĭ. E reședința comuneĭ și are o biserică zidită la 1890 de locuitorĭ.

Bălțați, *sub-divizie* a *cat.* Mierea, din com. Gura Nișcovuluĭ, jud. Buzău.

Bălțați, *deal,* numit și Dealul Bălțaților, în județul Mehedinți, pe care sunt așezate cele 2 comune: Bălțați-d.-j. și Bălțați-d.-s.

Bălțați, *mic izvor,* în com. Beleți, pl. Podgoria, jud. Muscel, din care locuitoriĭ iau apă, bună de leac, zic eĭ.

Bălțați, *moșie,* situată în comuna cu același nume, din plasa Tîrguluĭ, jud. Teleorman; are o întindere de aproape 150 hect. și aparține la diferiți proprietarĭ.

Bălțați, *pichet* vechiu, cu No. 34, către hotarul Moldoveĭ, în apropiere de orașul Focșani, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Vîrtescoi, pe malul stîng al rîuluĭ Milcovul.

Bălțați-de-Jos, *com. rur.,* în pl. Dumbrava, jud. Mehedinți, la distanță de 49 kil. de orașul Turnu-Severin; este situată pe vale și dealurĭ, avînd o supraf. de 3000 hect. cu o populațiune de 218 contrib., din 1100 locuitorĭ, locuind în 320 case.

Se mărginește: la E. cu comuna Albulești, la S. cu com. Bîcleșul, la Vest cu com. Bălțați-d.-s. și la N. cu proprietatea statuluĭ Strehaia. Formează comună cu cătunele: Higiuĭ, Ursoaia și mahalalele: Dealul-Mare, Fața și Golineasa. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă: 56 pluguri, 120 care cu boĭ, 16 căruțe cu caĭ și 108 stupĭ.

Are 2 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală cu 1 învățător, frecuentată de 30 elevĭ.

Budgetul comuneĭ coprinde: la venitur̆ 1444 leĭ și la chelt. 1141 leĭ. Numărul vitelor în a ceastă comună este de: 800 vite marĭ cornute, 56 caĭ, 416 oĭ și 401 rîmătorĭ.

Prin această comună trece șoseaua comunală Brîgleasa Bălțați-Albulești-Piria.

Dealurĭ maĭ principale în a ceastă com. sunt: Dealul Mare, pe care se află situată mahalaua Dealul Mare și la ale căruĭ poale se află mahalaua Ursoaia; Dealul Higiuluĭ, la ale căruĭ poale se află mahalaua Golineasa; Bresnicioara; Steaja.

Văile maĭ principale sunt: Valea-Mare, Valea-Higiuluĭ, Valea-Golineseĭ, Valea Bresnicioareĭ și Valea-Stejeĭ.

Bălțați-de-Sus, *com. rur.,* în pl. Dumbrava, jud. Mehedinți, la o distanță de 46 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe Dealul Bălțaților. Formează comună cu satul Guira. Are 153 contribuabilĭ din 965 locuitorĭ, locuind în 193 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este foarte bună. Loc. posedă: 34 pluguri, 71 care cu boĭ și 12 căruțe cu caĭ; 46 stupĭ. In com. sunt: 2 bisericĭ deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ. Budgetul comuneĭ coprinde, la venitur̆ 947 leĭ și la cheltueli 781 leĭ. Numărul vitelor este de: 526 vite marĭ cornute, 216 oĭ, 36 caĭ și 216 rîmătorĭ. Această comună este situată pe șoseaua Brîgleasa-Bălțați-Albulești.

Bălțați-de-Mijloc, *fost cătun,* în com. rur. Bălțați, pl. Dum-

www.dacoromanica.ro

brava, jud. Mehedinți; acum este alipit com. rur. Bălțați.

Bălțați-Vărzari, *mahala*, în com. rur. Bălțați, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălțatul, *hotar* de pămînt, în com. rur. Glogova, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Bălțătești, *com. rur.*, în jud. Neamțu, numită ast-fel de la satul de reședință al eĭ. Ocupă partea despre Sud și centrul al celor două extremități ale plășiĭ de Sus-Mijlocul. E așezată în drumul șoseleĭ naționale județene Piatra-Neamțu, la 28 kil. depărtare de orașul Piatra, pe dealurile și văile dintre pîraiele Văraticul și Cracăul. Se mărginește la S.-E. cu pămînturile com. Crăcăoani, la N.-V. cu comunele Buhalnița, Hangul, Filiorul și la N. E. cu Grumăzești.

Este formată din satele și catunele: Balțătești, Mitocul-luĭ-Balan, Valea-Ariniĭ și Valea-Seacă. Are o populațiune de 2179 suflete, dintre carĭ: 465 capi de familie, sau 2135 suflete aflătoare față în com. și 17 absente, la facerea recensămîntului populațieĭ; după sex sunt: 1091 bărbațĭ, 1061 femeĭ; după starea civilă: 1108 necăsătoriți, 915 căsatoriți, 128 văduvĭ, 1 divorțat; în raport cu instrucțiunea: 146 știu carte, 2006 nu știu; după vîrstă: 573 copiĭ sunt de sex bărbătesc, 503 copiĭ de sex femeesc; după naționalități: 50 sunt străinĭ. Locuitorĭ se ocupă cu agricultura, cu creșterea vitelor și cu comerciul.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți, în 1864, sunt astă zĭ: 142 carĭ ocupă singurĭ locurile lor, 238 din ceĭ carĭ ocupa locurĭ ca urmașĭ, 2 stăpînesc locurile altora și 74, carĭ de și însurați și lucrătorĭ de pămînt, însă nu au nicĭ un fel de proprietate.

Solul se cultivă pe o întindere de 1428 hect. 93 ariĭ.

Imașul (suhatul) are o întindere de 237 hect., nutrind 3236 capete de vite.

In această comună sunt 3 bisericĭ, în bună stare, întreținute de comună, din fondul de 700 leĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntareți. Venitul fonciar anual al pămînturilor, ce aparțin acestor bisericĭ, se urcă la suma de 990 leĭ. O școală, cu un învățător, este întreținută de stat.

Budgetul comuneĭ este de 6861 leĭ la venitурĭ și 6825 leĭ și 26 banĭ la cheltuelĭ.

Comunicațiunea cu satele vecine se face prin șoseaua județeană Piatra-Neamțu, precum și prin drumurile comunale, ce dau în această șosea de la diferite sate.

Budgetul drumurilor este de 746 leĭ, 26 banĭ la venitурĭ și 740 leĭ la cheltuelĭ.

Bălțătești, *sat*, în com. Bălțătești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, asezat la 470 metri d'asupra nivelului mariĭ, în drumul șoseleĭ județene Piatra Neamțu, la o departate de 28 kil. de Piatra, de 10 kil. de Neamțu și 38 kil. de gara Păscani.

Se numește ast-fel de la multele locurĭ mlăștinoase, provenite din bogatele surse ale izvoarelor, carĭ se afla pe cuprinderea sa.

Terenurile sale sunt accidentale, satul fiind împrejmuit din toate parțile cu dealurĭ, carĭ se deschid în partea de catre N., prezintînd, în formațiunea lor geologica, paturĭ carĭ aparțin grupeĭ terțiare și probabil și sistemuluĭ miocen. S'au găsit calcare și greziurĭ, prezintînd cristale romboidale, ce sunt cristale de granat, precum și ghips roșiatic caracteristic, și ghips salifer. Cu siguranță însă, nu se poate preciza anume căruĭ sistem aparțin, de oare-ce nu s'aŭ găsit fosilè. (Vezĭ «Anuarul geologic», III, 1888).

Populațiunea acestuĭ sat se urcă la 340 locuitorĭ, carĭ se ocupă, pe timpul vereĭ, foarte mult, cu comerciul productelor animale, a păsărilor, etc. agricultura și prea puțin cu industria și comerciul propriŭ zis.

In acest sat se află reședința comuneĭ, 1 biserică de piatră deservită de 1 preot și 2 eclisiarhĭ; o școală, cu o populațiune de 60 elevĭ. Aci e stațiune balneară, cu 5 oteluri marĭ, carĭ cuprind peste 80 de camere; o farmacie; stațiune telegrafică-poștală. In sat sunt 5 rotarĭ, între carĭ și 1 strungar; 1 bărbier, etc.

Bălțătești, împreună cu satul Mînjești, aŭ fost datĭ danie de Barnovski și Vasile-Vodă, mănăstireĭ Hangul; iar maĭ tîrziu a fost întărită acea danie prin hrisovul luĭ Neculaĭ-Vodă-Mavrocordat la 1715 și s'aŭ închinat, împreună cu mănăstirea Hangul, Patriarhieĭ de Alexandria. (Vezĭ Mînjești, moșie).

Asemenea se spune, că acest sat, împreună cu moșiile Bălțătești, Buhalnița, Mînjești și Crăcăoani, ar fi alcătuit, în vremurĭ, un cnezat.

Bălțătești, *stație balneara*, în jud. Neamțu, lîngă satul cu aceeași numire, pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Sărata.

Izvoarele minerale din această localitate sunt cunoscute din timpurĭ vechĭ; bătrînii povestesc că le aŭ găsit sub formă de fîntînĭ, pe care le numeau Fîntînele-de-Slatină-Rea, numire

www.dacoromanica.ro

ce se păstrează și până astăzĭ printre locuitorĭ.

Ceĭ d'întîiŭ, carĭ aŭ început să le cerceteze, să le îngrijească și să le curețe, aŭ fost Principiĭ Cantacuzin (din familia Cnejilor), veniți din Rusia, unde trăiră până atuncĭ, spre a se stabili aicĭ. Ei le-aŭ îngrădit, aŭ deschis izvoarele și aŭ clădit în apropiere 2 barace marĭ, unde aŭ așezat căzĭ, pentru scăldarea lor și a vizitatorilor, ce le veneaŭ ca oaspeți pe timpul vereĭ (1810).

Nu trecu mult și se vesti în țară de efectele bine-cuvîntate ale Slatineĭ-Rele de la Bălțătești. Vizitatoriĭ pătimașĭ sporeaŭ pe fie-care an și se stabileaŭ prin sat și vecinătate, unde căraŭ apa cu vasele.

Pe atuncĭ eraŭ numaĭ treĭ fîntînĭ de slatină (saramură): 1. Olga, 2. Elena, 3. Gheorghe saŭ Fîntîna-Cneazuluĭ. Izvorul al patrulea s'a descoperit maĭ tîrziu.

Cea d'întîiŭ analiză a apelor acestea s'a făcut pe la anul 1839, de către dr. I. Cihac și provizorul Franz Humpel, cu care ocazie s'a văzut că conțin: acrime carbonică, idro-sulfurică și idroclorică; apoĭ sodă, magnezie, potasă, calce, fier și iod. Izvorul-Cneazului era cel maĭ îmbelșugat, dînd peste 100 de oca de apă pe minut; temperatura apeĭ era de 14° sub presiunea atmosferică de 24°.

O a doua analiză, și maĭ complectă de cît cea-l'altă, s'a făcut la 1856, de dr. Stenner. Cu aceastâ ocazie s'a constatat, că boalele, carĭ eraŭ combătute cu succes prin băi, sunt: Poala albă, guturaiul încuibat, umflătura ghindurilor și alte boale scrofuloase, reumatizmul cronic, petele, picingine, noduri, beșicuțe, bube, limbricĭ, trînjĭ și felurite boli nervoase.

Maĭ tîrziŭ băile s'au dat în antrepriză particulară.

La 1870 stabilimentul de primire a vizitatorilor era compus dintr'o clădire de lemn, cu 24 de odăĭ, în formă de potcoavă; avînd pe lîngă dînsele șase bucătăriĭ și șase cabine pentru feredee. Tratamentul boalelor se făcea ordinar, după prescripțiunea arendașuluĭ, care pe acele vremurĭ era un Evreŭ.

La 1878 s'aŭ cumpărat de la Principele D. Știrbeiu, de d-l dr. D. Cantemir care a făcut, prin ajutorul d-luĭ dr. Konya, o ultimă analiză amănunțită, schimbînd tot-odată și numirile izvoarelor: No. 1, Carol I; No. 2, Independența: No. 3, Elisabeta; și No. 4, Cuza-Vodă (20 Octombrie 1885). Rezultatele acesteĭ analize sunt:

1. Izvorul Carol I: Apa este limpede, cu un gust sarat-amar și cu o reacțiune oare-cum acida. Temperatura apeĭ, la 20 Octombrie 1883, era de 7° C. Greutatea specifică: 12206. In 1000 grame de apă: Clor 143,7023, brom, 0,0661, anhidridă sulfurica 6,8096, anhidridă carbonică 0,1052, anhidridă silicică 0,0064, soda 130,5079, potasă 0,1576, calciŭ 0,5265, magnezie 0,2828, protoxid de fier 0,0099, urme de iod. Grupînd între dînsele aceste substanțe în combinațiunile, în care se află probabil, în apă, avem următorul rezultat: Clorură de natrium 237,1435, bromura de magnezie 0,0761, sulfat de potasă 0,2913, sulfat de calciŭ 1,2789, sulfat de magnezie 23,3911, sulfat de natriu 10,7111, carbonat de fier 0,0130, carbonat de magnezie 0,0368, fosfat de aluminiŭ 0,0064, substanță organică 0,0166; suma substanțelor fixe: 272,9957. Acid carbonic combinat cu carbonați simpli în bicarbonați 0,0383, acid carbonic liber 0,3561; suma totală a părților constitutive: 263,3901. Părți constitutive nepondera bile: iod și litiu.

2. Izvorul-Elisabeta: Acest izvor se află la cîți-va pași de Izvorul-Carol I. Proprietățile sale fizice și chimice sunt aceleași, cu deosebire în cantitatea sărurilor. Temperatura, la 20 Octombrie 1884, a fost de 6,5° C., iar greutatea specifică: 1,2033. Analiza cantitativă: Clor 128,4962, brom 0,0652, anhidridă sulfurată 2,6480, anhidridă silicică 0,0075, sodă 116,0105, potasă 0,1706, calciu 0,1426, magnezie 0,3153, protoxid de fier 0,0054. Grupîndu-le, avem următorul rezultat: Clorură de natriu 211,9861, bromură de magnezie 0,0749, sulfat de potasă 0,3153, sulfat de calciŭ 0,8419, sulfat de magnezie 22,6036, sulfat de natriu 8,0814, carbonat de fier 0,0072, carbonat de magnezie 0,1132, fosfor de aluminiu 0,0258, acid silicic 0,0075, substanțe organice 0,0194; suma părților fixe 244.0763. Acid carbonic combinat cu carbonați simpli în bicarbonat 0,0620, acid carbonic liber 0,3031; suma totală a părților constitutive 244,4414. Părți constitutive neponderabile: iod, litiu și acid sulfidric.

3. Izvorul-Cuza Vodă: Acest izvor se află aproape de celel'alte două. El se întrebuințează ca medicament intern. Apa este sărată, în săruri minerale, limpede, cu un gust sărat amar. Reacțiunea apeĭ este neutră. Temperatura, la 20 Octombrie 1884, era 7°. Greutatea specifică: 1,0148, Analiza cantitativă: Clor 8,7323, brom 0,0094, anhidridă sulfurică 2,1743, anhidridă carbonică 0,5527, anhidridă silicică 0,0319, sodă 8,1602, potasă 0,1254, calciŭ 0.4976,

www.dacoromanica.ro

magnezie 0,5900, protoxid de fier 0,0015. Grupînd între dînsele aceste substanțe, dau: clorură de natriu 14,4060, sulfură de magnezie 0,0108, sulfat de potasă 0,2318, sulfat de calciu 1,1902, sulfat de magnezie 1,0023, sulfat de natriu 1,2125, carbonat de fier 0,0024, carbonat de magnezie 0,5199, acid salicilic 0,0319, substanțe organice 0,0362; suma părților fixe 18,640. Acid carbonic combinat în bicarbonat 0,2732, acid carbonic liber 0,0053; suma părților în total 18,9225. Părți neponderabile: stronțiu, litiu și iod.

4. Izvorul Independența, avînd multă analogie cu izvorul Carol I, a fost analizat numai calitativ.

Din analizele expuse, rezultă, că aceste ape minerale trebuesc clasate în clasa apelor cloruratesodice, și mai rees următoarele concluziuni: 1. că aproape a patra parte din apă, consistă în clorur de sodiu; 2. caracteristic pentru apa sărată din Bălțătești, este marea lor bogăție în sulfate, ceea-ce contribue mult la valoarea lor terapeutică. Intrebuințarea practică a acestor ape poate servi: *a)* la inhalațiuni și pulverizațiuni; *b)* la băi gradate: calde și reci; *c)* pentru băut este numai acea din izvorul Cuza-Vodă.

Din apele minerale de la Bălțătești se extrage prin evaporațiune, o sare de coloare albăcenușie, numită sare minerală de Bălțătești, care servă pentru băi, și afară de aceasta o sare cristalizată, cu un gust amar-sărat și cu efecte purgative excelente, numită: sare aternială de Bălțătești. A fost analizată de d-nul dr. Bernarth și a prezintat următoarea compoziție: sulfat de sodiu 43,550 gr., clorură de sodiu 0,880 gr., carbonat de sodiu 0,060 gr., apă de cristalizațiune 54,490 gr.; total 99 gr. 980 %.

Astă-zi stațiunea balneară Bălțătești merge pe cale propășitoare sub toate raporturile. (Vezi dr. Al. Șaabner-Tuduri: «Studiu asupra apelor minerale din județul Neamțu», 1890. Asemenea dr. Cantemir: «Băile minerale de la Bălțătești», 1884; idem «Asachi», revistă, Piatra, 1884, No. 3, etc.).

Bălțătești, *moșie,* în jud. Neamțu, situată între moșiile Văraticul, Crăcăoani, Hangul ș. a. A fost proprietatea vistieriului Ilie Cantacuzin, apoi mai tîrziu a cneazului Gh. Cantacuzin și acuma a Principelui Știrbeiu. Are sat.

Bălțătești, *moșie,* din com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, pe care este înființat satul nou, Valea-Oilor. Are o întindere de 862 hect., pămînt foarte roditor. Această moșie este proprietatea statului.

Bălțătești, *pîrîiaș,* c. Bălțătești, pl. de Sus-mijlocul, jud. Neamțu.

Bălțățanul, *cătun,* ține de com. rur. Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Bălțăței, *deal,* spre apus, în comuna Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiu, între pîraiele Suhuluiul-Sec și Suhuluiul-cu-Apă.

Bălțăței, *vale,* corespunzătoare dealului cu același nume, în comuna Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiu.

Bălțești, *sat,* face parte din com. rur. Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică vechie, făcută de locuitori. Anul fondării și ctitorii nu-i se cunosc.

Acest sat înainte de a se uni cu Podeni-Vechi, forma o com., cu cătunul Izești, și se numea de locuitori: Cireșeanca, Sinaia, Polini și Piscupia.

Bălțile-din-Todirești, *mlaștină,* în jud. Suceava, pe șesul drept al pîrîului Suha-Mică.

Bălțoican, *pîrîu,* în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bălșița, *vale* și *mic pîrîu,* curg pe lîngă com. Cîmpeni, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. O mulțime de alte văi se pierd în valea Balșița, iar de-o parte și de cea-l-altă se ridică dealul de S. al Balșului. Valea se termină în Valea-Oltețului, la com. Vîrtina.

Bălura, *deal,* situat la S. de satul Godinești-d.-j., com. Godinești, pl. Berheciu, jud. Tecuciu.

Baluș sau **Baloș,** *sat,* jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., al com. Odobești, situat d'a stînga pîrîului Odobești, la o depărtare de 2700 m. de satul Odobești. In apropiere de acest sat se prădau odinioară de tîlhari, călătorii, ce străbăteau șoseaua Bacău-Bîrlad. In sat sunt 32 capi de familie și 134 suflete. Animale sunt: 10 cai, 134 vite cornute și 24 porci.

Băluș, *deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., din com. Berbenceni.

Băluș (Dealul-lui-), *deal,* pe teritoriul satului Iazul-Nou, din com. Șipotele, pl. Bahluiu, jud. Iași. Numit ast-fel, se zice, după numele unui hoț, ce-și avea locuința pe el.

Băluș-Silvestri, *moșie,* jud. Ba-

www.dacoromanica.ro

cău, pl. Siretul-d.-j., din com. Odobești, cu o întindere de 294 fălci.

Bălușa, *nume*, ce mai poartă *satul* Baluș, jud. Bacău.

Bălușca, *pădure* a statului, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Jideni. Face parte din circumscripția VII-a silvică, ocolul Băbeni. Se întinde pe Dealul-Coțatculuĭ. Esențele principale sunt: fag, jugastru și frasin. Intinderea pădureĭ este de 200 hectare.

Bălușeni, *com. rur.*, situată în partea de S. a plășiĭ Tîrguluĭ, jud. Botoșani; se întinde pe un teritoriŭ deluros și acoperit parte cu pădure.

Comuna se compune din satele: Balușeni (Zosin), Buzeni, Coșuleni, Stănceni, Tocileni, Tulbureni și Zeicești.

Suprafața comuneĭ e de 8296 hectare. Are o populație de 879 familiĭ saŭ 3200 suflete, avînd 618 contribuabilĭ.

Pămîntul este mai mult argilos, avînd coloarea brună-cenușie și în unele părțĭ roșiatică; este însă de calitate bună și roditor.

Intinderea locurilor cultivate e de 2783 hectare.

In partea de Vest și Sud-V. a comuneĭ sunt păduri de stejar, carĭ se exploatează și aŭ o întindere de 243 hectare.

Comuna e străbătută de pîraiele Sicna și Teișoara și are 2 iazurĭ marĭ: iazul Stănceni și iazul Bălușeni saŭ Zosin, din carĭ se scoate mult pește, stuh și papură; sunt și 3 iazurĭ maĭ micĭ.

Are 2 morĭ de apă, cu maĭ multe pietre, la cele două iazurĭ marĭ.

Numărul vitelor e de: 782 boĭ, 762 vacĭ, 218 caĭ, 1984 porcĭ, 2310 oĭ, 11 capre și 9 bivolĭ; 220 stupĭ.

Prin partea de Nord a comuneĭ trece calea județeană pietruită, Botoșani-Ștefănești; asemenea prin partea de Vest e străbătută de calea națională Botoșani-Hîrlăŭ.

Budgetul comuneĭ e de 13445 leĭ la venitурĭ și 11649 leĭ la cheltuelĭ.

Sunt 6 bisericĭ cu 4 preoțĭ și 9 cîntărețĭ; 2 școlĭ cu 2 învățătorĭ, 120 băețĭ și 20 fete; 13 cîrciume. Sunt 14 comercianțĭ și 22 meseriașĭ.

Bălușeni (Zosin), *sat*, în partea de Sud a comuneĭ Bălușeni, pl. Tîrguluĭ, jud. Botoșani, așezat pe coasta dealuluĭ Zosin, în dreapta pîrîuluĭ Sicna. Moșia are o suprafață de 2373 hect. și o populație de 210 familiĭ cu 795 suflete, avînd 162 contribuabilĭ.

Spre Nord de sat, pe valea pîrîuluĭ Sicna, se află iazul Bălușeni, saŭ Zosin, bogat în pește, stuh și papură; are o moară de apă; spre Est de iaz se află grădinĭ de zarzavaturĭ, cultivate de Bulgarĭ, carĭ vin aicĭ în toțĭ aniĭ și fac comerț de legume pe piața orașuluĭ Botoșani; eĭ întrebuințează apă din iazul Bălușeni, pentru irigațiune cu un sistem de roțĭ marĭ purtate de caĭ. Aicĭ este reședința primărieĭ comuneĭ Bălușeni. Are o biserică cu 1 preot și 2 cîntărețĭ și 1 școală, cu un învățător, frecuentată de 70 școlarĭ.

Numărul vitelor este de: 510 vite cornute, 58 caĭ marĭ și micĭ, 730 oĭ, 11 capre, 3 bivolĭ, 591 porcĭ, 70 stupĭ cu albine.

Sunt 8 meseriașĭ, 3 comercianțĭ; 2 cîrciumĭ.

Bălușeni-Stamatele, *sat*, în partea de Nord a comuneĭ Fîntînelele, plasa Siretul, județul Botoșani, așezat pe loc șes. Are o suprafață de 938 hect. și o populație de 281 familiĭ saŭ 1446 suflete și 300 contrib. Locuitoriĭ sunt parte Romînĭ și parte Rușĭ; sunt și cîte-va familiĭ de Evreĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor. Pe moșie se află o mică pădure de stejarĭ de 13 hectare, și cîte-va luncĭ, pădurĭ de răchită, la Siret. Se află și o moară de apă pe gîrla morii; un lac numit Plisa; și bălțile: Alior, Iliasca și Trestioasa, bogate în pește.

In acest sat se află o biserică, cu un preot și doĭ cîntărețĭ; o școală, a comuneĭ, cu un învățător și 49 școlarĭ. In sat se găsesc: 471 vite cornute, 50 caĭ marĭ și micĭ, 1351 oĭ, 8 capre, 111 porcĭ și 275 stupĭ. Se află doĭ comercianțĭ; 11 meseriașĭ; o cîrciumă.

Bălușenilor (Iazul-) sau Zosin, *iaz mare*, pe valea Sicnei, în partea de Nord a satuluĭ Bălușeni-Zosin, comuna Bălușeni, pl. Tîrguluĭ, jud. Botoșani. Are o întindere de 100 hectare; din acest iaz se scoate mult pește și mult stuh și papură; are o moară de apă, sistem noŭ.

Bălușești, *com. rur.*, în jud. Roman, plasa Fundul, spre S.-E. de orașul Roman și la o depărtare de 13 kil. de el, și de 9 kil. și 500 metri de reședința plășiĭ. Teritoriul acesteĭ comune este foarte accidentat și drumurile în rea stare. E formată din satele: Bălușești, Mesteacăni și Tabăra, cu reședința comuneĭ în satul Bălușești. Are 255 capĭ de familie, 240 contribuabilĭ, 1098 locuitorĭ, din carĭ 25 știŭ carte; 281 case.

Popul. acesteĭ com. este com-

www.dacoromanica.ro

pusă din Romînĭ şi Ungurĭ. Ungurii sunt 107 familiĭ, 470 loc. Maĭ sunt şi 2 fam. de Evreĭ. Se lucrează puţin olăria. Sunt 622 capete vite marĭ. Are 2 bisericĭ: una ortodoxă, de lemn, şi una catolică, de zid. Are o şcoală primară mixtă, înfiinţată în anul 1886, şi care a fost frecuentată în anul 1886—87 de 45 elevĭ, 44 băeţĭ şi 1 fată.

Această comună ţine de circumscripţia fiscală Bătrîneşti. Veniturile anuale al com. este de 3228 leĭ şi cheltuelile de 3228 lei.

Băluşeşti, *sat,* în com. Dochia, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, aşezat pe podişele, ce se întind în curbătura dealurilor Mărgineni. Se mărgineşte la Vest cu satul Dochia, de care se desparte prin culmea dealuluĭ Mărgineni; la Est cu satul Itrineşti; la Nord cu hotarul comuneĭ Bărgăoani.

In acest sat sunt 25 de case, populate de 20 de familiĭ, saŭ 51 de bărbaţĭ, 52 femeĭ, dintre carĭ: 56 necăsătoriţĭ, 36 căsătoriţĭ şi 11 văduvĭ, toţĭ răzeşĭ rămaşĭ aicĭ, în urma împroprietăreĭ locuitorilor la Dochia.

Posedă: o biserică cu 1 preot şi 1 dascăl; un fĭerar şi un rotar.

Numărul vitelor se urcă la 55 capete: 18 boĭ, 22 vacĭ, 6 caĭ, 5 rîmătorĭ şi 4 juncĭ.

Băluşeşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălueşti, pe malul drept a pîrîuluĭ Bălueşti, spre S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 13 kil. de el şi de 9 kil. 500 m. de reşedinţa plăşiĭ. Este aşezată pe coasta despre S. a dealuluĭ Bălueşti. Este reşedinţa com. Bălueşti. Are 213 capĭ de familiĭ, 193 contribuabilĭ, 890 locuitorĭ, din carĭ 24 ştiŭ carte; 234 case. Din aceştia, 107 familiĭ, 470 locuitorĭ, sunt Ungurĭ şi 2 familiĭ Evreĭ. Se lucrează puţin olăria. Sunt 591 capĭ vite marĭ. Are o biserică ortodoxă, de lemn şi una catolică de zid. Formează împreună cu satele: Călugăreni, Mîgla, Negri, Poiana-luĭ-Iuraşc, Recea, Roşiori şi Ruşi din jud. Roman, precum şi cu satele Bogdăneşti, Buhociŭ, Prăjeşti şi Satul-Noŭ, din jud. Bacăŭ, o parohie catolică, cu reşedinţa preotuluĭ în satul Prăjeşti, jud. Bacăŭ. Are o şcoală primară mixtă, înfiinţată în anul 1886 şi care a fost frecuentată în anul şcolar 1886—87 de 45 elevĭ, 44 băeţĭ, 1 fete. Este legat de oraşul Roman prin şosea. Se maĭ numeşte şi Bălueşti-Boereştĭ.

Băluşeşti, *deal,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălueşti, pe coasta căruia este aşezat satul Bălueşti. Acest deal face parte din şirul dealurilor din stînga Siretuluĭ.

Băluşeşti, *moşie,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălueşti. Avea parte aicĭ maĭ înainte, pe la 1840, şi mănăstirea Neamţuluĭ, care era închinată sf. Mitropoliĭ, starea I-iu.

Băluşeşti-Boereştĭ, vezĭ Bălueşti, *sat,* în jud. Roman, plasa Fundul.

Băluşeşti-Micĭ, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîţa, spre S.-E. de satul Dagîţa şi la o depărtare de vr'o 3 kil. de el. Are 24 capĭ de familiĭ, 24 contribuabilĭ, 126 locuitorĭ, dintre carĭ 11 ştiŭ carte şi 37 case. Populaţia este romînă, afară de o familie Evreĭ. Acest sat ţinea pănă la 1 Aprilie 1887, de desfiinţata com. Vovrieşti, care s'a alipit la com. Dagîţa.

Băluşeşti-Todireşti, *sat,* pe moşia Ruginoasa, com. Văscani, pl. Siretul-d.-s., jud. Suceava. Se crede că-şĭ trage numele de la niştе pădurarĭ fugiţĭ de la familia Băluş (Balş) şi adăpostiţĭ aci. E aşezat pe ambele coaste ale dealuluĭ Ciumalul. Numără 118 case, populate cu 156 capĭ de familie, saŭ 515 suflete, din carĭ 252 bărbaţĭ şi 263 femeĭ. Din aceştia sunt 5 Evreĭ. Are 124 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă suprafaţa de 53 fălcĭ şi 32 prăjinĭ. Despre moşie, vezĭ Ruginoasa. Improprietăriţĭ, după legile din 1864 şi 1878, sunt 29 fruntaşĭ, 60 mijlocaşĭ şi 95 codaşĭ, stăpînind 356 fălcĭ şi 70 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, lipovenească, 5—6 familiĭ dintre sătenĭ fiind lipovenĭ împroprietăriţĭ aci. Şcoala din Todireşti servă şi acestuĭ sat.

Drumurĭ principale sunt: la Bîdiliţa, 2010 m., la Stroeşti, 2 kil., la Hărmăneşti, 4 kil. metri şi jum.

Pe la 1850, «Bălueşti, la ţinutul Suceveĭ, ocolul Siretuluĭ, moşie a dumi-sale Logofătuluĭ Costache Sturdza. Are un sat cu doĭ nevolnicĭ, două văduve, un vătav. Pe lîngă moşiile: Crivești, Ruginoasa şi altele, cu un număr de 15 locuitorĭ». («Buciumul Romîn», anul I, 1875, pag. 142.).

Băluşuluĭ (Dealul-), *deal,* situat la E. de satul Burdusaci, în jud. Tecuciŭ. Se află pe lîngă satele: Deleni şi Burdusaci. Merge pănă în drumul ce duce la Bîrlad, unde începe Dealul-Bucşeĭ, formînd hotarul spre judeţul Tutova.

Băluţa, *cătun,* în com. rur. Ponoarele, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi. Are 30 familiĭ.

www.dacoromanica.ro

Băluța, *lac*, în com. Pănătăul, căt. Plăișorul, jud. Buzău.

Băluțoiul, *pîrîŭ*; izvorește din dealul Izvoarele, com. Zăvideni, pl. Oltul-d.-s. și se varsă în rîul Oltul, în jud. Vîlcea.

Bănăguiul, *rîŭ*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-mj., com. Intorsura, pe dreaptă pîrîuluĭ Dăsnățuiul.

Bănănăi, *sat*, pe Argeș. Are 45 fălcĭ. Face parte din com. rur. Prundul, (vezĭ acest nume), jud. Argeș, pl. Pitești.

Bănărești, *sat*, cu 149 fam., jud. Argeș, plasa Pitești. Face parte din com. rur. Săpata-d.-j.

Bănățeni, *numire vechie*, a cătunului Gîngiova, jud. Dolj.

Bănceasca (Drăgaica-Veche), *căt.* al com. Simileasca, județul Buzău, cu 560 loc. în 116 case.

Bănceasca (Iorguleasca-), *moșie*, în com. Simileasca, județul Buzău, căt. Bănceasca; fostă proprietate a statuluĭ; pendinte de Episcopie; 1090 hect., din care 390 s'a dat locuitorilor, iar 700 s'aŭ vîndut. Aceasta are ca 500 hect. arabile, mare parte grădinĭ de zarzavat, 140 fîneață și 60 crivină; renumită pentru vînat și maĭ cu seamă pentru: becațe, sitarĭ, etc. Pe această moșie s'a cultivat și orez.

Bănceasca-Crivina, *pădure*, pe moșia Bănceasca, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Bănceasca).

Bănceni, *sat*, în comuna Mamornița, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, cu 67 familiĭ saŭ 272 suflete. Poziție plăcută. Așezările sătenilor sunt parte bune, multe aŭ livezĭ, restul grădinĭ.

Proprietatea moșieĭ este a Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași.

Sătenĭĭ împroprietărițĭ posedă 211 hect. 23 arĭĭ pămînt; iar proprietatea moșieĭ are 587 hect. 16 arĭĭ cîmp și 85 hect. 92 arĭĭ pădure.

Pîrîul, ce trece prin moșie, se numește Sanihăul.

Drumul principal e cel județean Herța-Mamornița.

Moșia se învecinește cu: Hreațca, Molnița, Prutul și Sanihăul.

Băncești, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, comuna Voinești, spre S.-E. de satul Voinești. Are 136 loc., din carĭ 9 știŭ carte; 33 case.

Băncești, *deal*, pe teritoriul com. Băneasa, plasa Prutul, jud. Covurluiu. Incepe din Valea-Băneasa și merge spre Jorăști.

Băncești, *moșie* moșnenească, în com. Lipia, jud. Buzăŭ, are ca 600 hect. arăturĭ, viĭ, livezĭ și pădurĭ. Se sub-divide în următoarele sforĭ: Buducești, Bănicioi, Gogălniceanca, Glodeni, Pirocești, Pistrești, Măculești și Ioan-Băcanul.

Băncești, *sfoară de moșie*, în com. Valea-Teancului, jud. Buzău, avînd 70 hect. arăturĭ și vie.

Băncila, *numire*, dată uneĭ părțĭ din pădurea statuluĭ Vintilă Vodă, jud. Buzăŭ.

Băncilă, *numele* unuĭ cătun., care a aparținut comuneĭ Bolotești, pl. Gîrlele, jud. Putna. E situat, pe Putna, la un kil. departe de satul Bolotești.

Băncilă (Valea-luĭ-), *vălcea*, care se formează pe teritoriul comuneĭ Milcovul, pl. Siul-d. s., jud. Olt și dă în rîul Oltul.

Băncileasca, *pădure*, pe teritoriul comuneĭ Bolotești, pl. Gîrlele, jud. Putna, aparținînd răzeșilor de cătun. Băncilă. Are o întindere de 29 hect.

Băncilești, *cătun*, jud. Argeș, pl. Pitești. Face parte din com. rur. Băbana. Are 8 fam.

Băndoiul, *pădure*, în jud. Brăila, situată în pl. Balta. Se mărginește din toate părțile de Cîmpul-Bălțeĭ. Suprafața este de 1 hect.; esență; salcie.

Băndoiul, *prival*, în jud. Brăila; începe din Vîlciu, maĭ jos de cătunul cu acelașĭ nume; se îndreaptă către N. și se varsă în japșa Rogozul.

Băndoiul, *tîrlă*, în jud. Brăila, pendinte de com. Stăncuța, pl. Balta; pe malul drept al Vîlciuluĭ, unde începe gura Verigeĭ-Băndoiuluĭ; cu 88 sufl., 16 familiĭ.

Băneasa, *com. rur.*, în pl. Prutul, jud. Covurluiu, pe valea Chineiei, la 64 kilom. de Galați; se mărginește la N. cu com. Balintești, la E. cu Vlădești (căt. Roșcani), la S. cu Bujor (căt. Moscu) și la V. cu Jorăști.

Comuna aceasta, propriu zis, n'are cătun, ci numaĭ niște simple mahalale, odinioară deosebite, azĭ aproape împreunate, carĭ poartă numele de Băneasa, Bucșenească, Fulgerești și, puțin maĭ în sus, Slobozia-Băneasa. Aceasta din urmă, e singura recunoscută oficial ca cătun.

Locuitoriĭ de aicĭ, și anume din mahalaua Băneasa și parte din Fulgerești, sunt răzeșĭ, iar ceĭ din Bucșenească și Sl. Băneasa, foștĭ clăcașĭ; capĭ de familie 345, cu 1557 suflete, din carĭ 625 bărbațĭ, 630 femeĭ, 654 necăsătorițĭ, 523 căsătorițĭ, 78

www.dacoromanica.ro

văduvĭ, 243 ştiŭ carte, 1012 nu; străinĭ nu sunt, de cît doĭ Evreĭ, ce ţin prăvăliĭ de băcănie şi mărunţişurĭ.

Teritoriul este accidentat maĭ mult; sunt dealurĭ, rîpĭ şi văĭ, prea puţin loc şes; suprafaţa sa e de 3748 hect., din carĭ treĭ părţĭ arabile, 53 hect. păduriĭ, 715 imaş, 57 fîneţe, 60 1/2 viĭ. In vatra satuluĭ sunt păduriĭ şi luncĭ de salcie. Proprietăţeĭ marĭ aparţin 1591 hect. 24 ariĭ, împărţite la treĭ moşiĭ: Slobozia-Băneasa, Boereasca şi Bucşeneasca. (V. a. n.).

Numărul total al vitelor din com. Băneasa e de 2135 capete, şi anume: 580 boĭ, 260 vacĭ, 70 mînzaţĭ, 8 mînzate, 185 viţeĭ, 8 caĭ şi epe, 700 oĭ şi mieĭ, 30 berbecĭ, 50 ţapĭ şi capre, şi 100 rîmătorĭ.

Cîrciumĭ sunt 4, şi prăvăliĭ de alte mărfurĭ 2; morĭ de vînt 4, ce produc anual cîte 150—200 leĭ; sunt: o maşină agricolă şi pluguri sistematice 10. Se cultivă în mare parte: cînepa, inul şi gîndaciĭ de mătasă; albinele puţin.

Veniturile comuneĭ se ridică la 6931 leĭ pe an, iar cheltuielile la 3519; darile directe în total se cifrează la 7160 l., 16 b.

Biserică sunt 4: Buna-Vestire, în mahalaua de jos Băneasa, zidită la 1814; Sf. Atanasie şi Chiril, despre care, legenda spune, că ar fi existînd din 1790, în Bucşeneasca; Prea-Cuvioasa-Paraschiva, în Fulgereşti, din 1844; şi Sf. Gheorghe, în Sl.-Băneasa, din 1803. Dintre acestea, Sf. Gheorghe şi Sf. Atanasie şi Chiril sunt închise, fiind ruinate. Toată comuna Băneasa formează o parohie, cu catedrala Buna-Vestire, deservită de 1 paroh, 1 preot ajutor şi 4 cîntăreţi.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 45 elevĭ, din 75 înscrişĭ.

Prin Băneasa, pe o întindere de 5 kil., trece calea vecinală Bujor-Bereşti; asemenea, căĭ vecinale-comunale maĭ micĭ sunt: spre Jorăşti la V. de 7 kil., şi spre Roşcani la E. de 5 kil. Pe aicĭ trece şi linia ferată Galaţi-Bîrlad.

Legenda spune, că numele de Băneasa ar veni de la soţia unuĭ Ban, căreea îi zicea Bănoaia saŭ Băneasa; probabil, că era proprietara vre-uneĭ moşiĭ de aicĭ. Se maĭ povesteşte din bătrînĭ, că în Băneasa ar fi existat în vechime un tîrg mare. Povestirea aceasta se întemeiază pe faptul, că cu ocazia săpăturilor făcute, s'aŭ găsit urme de cărămizĭ, oale, etc., de formă vechie.

Băneasa, *com. rur.*, la extremitatea de N.-E. a plăşiĭ Călmăţuiul, jud. Teleorman, pe valea Călmăţuiuluĭ, în partea stîngă, la vr'o treĭ kil. de com. Putineiŭ. Este situată între dealurile aceleĭ văĭ şi între şoseaua judeţeană Turnul-Roşiorĭ şi com. Salcia. Are treĭ cătune: Băduleasa, Şipotele şi Iamandinul.

Jumătate com. Băneasa este situată pe deal şi jumătate pe şes; cătunele Iamandinul şi Şipotele se află situate pe o altă vîlcea, numită a Şipotelor, tot pe partea stîngă a Călmăţuiuluĭ, la o depărtare de 4 kilometri, în partea opusă despre E. a com. Băneasa; iar cătunul Băduleasa, pe coasta dealuluĭ Şipotelor.

Comuna Băneasa se învecineşte la N. cu cîmpia moşieĭ Belitorĭ, la S. şi S.-V. cu cătunul Cîrlomanul, din com. Putineiŭ şi moşia Putineiŭ, la E. cu moşia Belitorĭ şi la V. cu com. Salcia.

Cătunele Iamandinul, Şipotele şi Băduleasa se învecinesc la S. cu com. Putineiŭ, la N. cu moşia Belitorĭ, la E. cu com. Bogdana şi la V. cu com. Băneasa, de care aparţin.

Comuna Băneasa este udată în partea de V. şi S.-V. de pîrîul Călmăţuiul şi este aşezată într'o poziţie foarte frumoasă, pe coasta dealuluĭ. Cătunele Şipotele şi Iamandinul, de asemenea sunt aşezate pe valea cu acelaşĭ nume, formînd ca o grădină naturală, înconjurată maĭ de toate părţile de dealurĭ, pe care sunt plantate viĭ.

Populaţia comuneĭ, dimpreună cu a cătunelor, este de 1446 suflete, din carĭ 421 capĭ de familie şi 270 contribuabilĭ.

Numărul vitelor din comună şi cătune este de 5797 capete, din carĭ 1112 vite marĭ cornute, 446 caĭ, 3750 vite micĭ cornute şi 491 porcĭ.

Budgetul acesteĭ comune este de leĭ 3761.70 la venit. şi 3759.80 la cheltuelĭ.

Are două şcolĭ, una în com. Băneasă şi alta în cătunul Băduleasa; cea din Băneasa, cu un număr de 20 elevĭ, şi cea din Băduleasa, cu un număr de 15 elevĭ. Aceste şcolĭ sunt dotate cu cîte 8 1/2 hect. de pămînt arabil. Are două biserici, una în com. Băneasa, şi alta în cătunul Băduleasa, cu treĭ preoţĭ şi treĭ cîntăreţĭ.

Comuna Băneasa se leagă cu gara şi comuna Salcia prin o şosea vecinală, împietrită pe o întindere de 2 1/2 kilometri.

Calea judeţeană trece pe deal, între comuna Băneasa şi cătunul Băduleasa. De la fie-care din acestea pleacă cîte o ramură de şosea vecinală, care se împreună cu şoseaua judeţeană. O altă şosea spre Putineiŭ, după ce străbate cătunul Cîrloman, ese tot în şoseaua judeţeană.

Drumul-luĭ-Traian trece prin partea de Vest a cătunuluĭ Bă

www.dacoromanica.ro

duleasa, venind despre Putineiŭ, şi luînd direcţiunea către cătunul Adîncata, din comuna Belitori.

Pe coamele dealurilor comuneĭ Băneasa, sunt mulţime de măgurĭ, din care unele aŭ mare importanţă istorică. Ast-fel este Măgura-Colunuluĭ saŭ a Străinuluĭ, în care s'aŭ găsit diferite monete; măgura Poşîrlia; Măgura-Serafimuluĭ, spre com. Belitori, şi altele.

Din poalele dealuluĭ Şipotele, curg abundente izvoare de apă, carĭ, după ce udă livezile, merg de se scurg în Călmăţuiŭ, formînd un teren mlăştinos.

Dealurile, pe carĭ sunt aşezate aceste cătune, poartă aceleaşĭ numirĭ, ca şi cătunele.

Teritoriul, pe care se află aşezată comuna cu cătunele şi moşiile ce-ĭ aparţin, ocupă o întindere de peste 4900 hectare şi se împarte ast-fel: comuna Băneasa cu moşiile eĭ 2050 hectare; cătunele Iamandinul, Şipotele şi Băduleasa 1845 hectare. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt: din Băneasa 153 pe 601 hectare, în cătunul Băduleasa 53 pe 225 hectare, în cătunul Şipotele 32 pe 125 hect. şi în cătunul Iamandinul 38 pe 190 hectare.

Pe moşia statuluĭ Şipotele-Băduleasa aŭ fost împroprietăriţĭ, la anul 1879, un mare număr de însurăţeĭ, şi vînzarea în loturĭ a continuat şi în anĭĭ din urmă. Viile din această comună şi din cătune, ocupă o întindere de 92½ hectare.

Terenul este de o bună calitate; pe dînsul sunt livezĭ întinse, precum şi izlazurĭ bune pentru paşunat.

Moşia statuluĭ Şipotele a fost a mănăstireĭ Vieroşul, iar Băduleasa a mănăstireĭ Schitul-Trivalea. Cătunul Iamandinul s'a format în urma împroprietăririeĭ însuraţeilor din anul 1879.

Băneasa, *com. rur.*, jud. Vlaşca, compusă din cătunul Băneasa-Sf.-George, Băneasa-Hagiului saŭ Angelo, Băneasa-Brailoiu, azĭ a d-luĭ Rizu, situata pe malul drept al Dunariĭ, avînd, în jos, balta cu acelaşĭ nume.

Suprafaţa tuturor acestor proprietăţĭ este de 5238 hectare, din care s'a dat în 1864, la 140 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, suprafaţa 802 hectare.

Venitul întreg al acestor moşiĭ, în care întră şi satul Gostinul, este de 52000 leĭ.

In 1888, se aflau 177 contribuabilĭ, 245 familiĭ, cu 860 suflete.

Venitul comunal, pe 1886, era de 4272 leĭ, iar cheltuelile de 3489 leĭ. In 1887, venitul comunal era de 3470; iar cheltuelile de 3178 leĭ.

S'a cultivat, în 1887, în întreaga com., suprafaţa de 1500 hect. S'a produs maĭ mult grîu, porumb, puţină rapiţă, ovăz şi meiŭ.

Se lucrează rogojinĭ din papura, ce se află pe baltă; ele se vînd la Giurgiu, Alexandria şi Bucureştĭ.

In această comună se află o biserică, pe proprietatea d-luĭ Rizu, la care oficiază un preot şi doĭ cîntăreţĭ; depinde de parohia Frasinul. In 1888 s'aŭ oficiat 38 botezurĭ, 8 căsătoriĭ şi 22 înmormîntărĭ.

Este o şcoală mixtă, cu 2 clase, bine construită, la care aŭ urmat, în 1888: băeţĭ 36, fete 14.

In 1888 era cultivată o suprafaţă de 63 hect., 25 arĭĭ cu vie. Produce vin bun.

Este un petic de pădure, a statuluĭ, în suprafaţă de 69 hectare, depinde de ocolul silvic Giurgiu. Pe marginea satuluĭ trece şoseaua judeţeană, ce duce la Giurgiu. Asemenea trece şoseaua, ce duce la staţia Băneasa; drumul de fier Giurgiu-Bucuresti. De Bucureşti este departe cu 53 kil., de Giurgiu cu 19 kil., iar de Stăneşti, reşedinţa plăşiĭ Mărginea, cu 22 kil. Prin com. maĭ trece şoseaua judeţeană, care duce la Pruntul-Comeni, unde ese din judeţ şi întră în Ilfov.

Pe proprietăţile, ce depind de această com. se află Lacul-Roşu; se maĭ află lacurile Coţofana-Mare şi Coţofana-Mică; Moarta, o viroagă ce desparte proprietatea Rizu, de domeniul Giurgiu; Cracul-Domnesc, o viroagă, ce ese din Moarta şi dă în Dunăre; Comasca, o altă viroagă, ce ese din Dunăre, în creşterea eĭ şi dă iarăşĭ în Dunăre, după ce s'a unit cu Cacova.

In com. sunt 6 cîrciumĭ.

In comună sunt de asemenea şi 5 pichete de păzit grînele.

Băneasa, *satul*, saŭ maĭ bine zis, mahalaua principală din comuna cu acelaşĭ nume, pl. Prutul, jud. Covurluiu. (Vezĭ Băneasa, com.).

Băneasa, *sat*, plasa Dîmboviţa, judeţul Ilfov. Face parte din comuna rurală Băneasa Herăstrău. Este situat la Nord de Bucureştĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Colentina şi pe calea naţională Bucureşti-Ploeşti, distanţă 5 kil. de Bucureşti. Este proprietatea principeseĭ Hélène de Montesquieu.

A fost proprietatea familieĭ Brîncoveanu. Are o frumoasă padure, care servă ca loc de preumblare, locuitorilor din Bucureşti. In timpul luĭ Vodă-Suţu, aparţinea boeruluĭ Nicolae Văcărescu (Cocoşatul). La 1821, Tudor puse sentinele la Băneasa, pentru a împiedica fuga boerilor.

www.dacoromanica.ro

Numele sĕŭ, Băneasa, se datoreşte principeseĭ Băneasa Zoe Brîncoveanu, care întemeiă acest cătun, pe la anul 1839.

Biserica, despre care vorbim maĭ jos, este fondată de Enăchiţă Văcărescu. Lîngă biserică se află ruinele măreţe ale palatuluĭ, fostuluĭ Domnitor George Bibescu, început la anul 1848 şi rămas neterminat în urma evenimentelor întîmplate în acel an şi a abdicării Prinţuluĭ Bibescu.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 695 hect., aparţinînd principeseĭ de Courval, din carĭ se cultivă 180 hect., 350 pădure şi 165 rezervate pentru izlaz. Impreună cu Damăroaia şi Grefoacele, are 571 loc., cu 126 contrib.

Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. In sat sunt două şcoale: una de băeţĭ şi alta de fete, frecuentate de 28 elevĭ şi 15 eleve. Cu ambele, statul şi com. cheltuesc anual 6016 leĭ. Localul şcoaleĭ este în bune condiţiunĭ.

Băneasa, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni, spre N. de satul Giurgeni şi la 3 kil. 500 m. de el. Are 9 capĭ de familie, 8 contribuabilĭ, 88 locuitorĭ, din carĭ 1 ştie carte. In sat sunt 10 case. Locuitoriĭ aŭ 24 capete vite marĭ. Satul se maĭ numeşte şi Slobozia-Săcăleni.

Băneasa, *cătun*, pendinte de comuna Mihăileşti, pl. Cîlnişteа, jud. Vlaşca.

Băneasa, *staţie* de drum de fier, judeţul Vlaşca, pl. Marginea, comuna Băneasa, pe linia Bucureşti-Giurgiu, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Comana (18,1 kil.) şi Frăteşti (12.4 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului mărĭi e de 84,18 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 21677 leĭ, 25 banĭ.

Băneasa, *baltă*, în jud. Vlaşca, ce ţine de comuna cu acelaşĭ nume. E situată pe proprietăţile statuluĭ şi a d-luĭ Angelo, ambele cu acelaşĭ nume; şi în josul Giurgiuluĭ. Provine din vărsătura Dunării. Din ea se scot cantităţĭ marĭ de peşte şi racĭ.

Băneasa, *deal*, corespondentul văieĭ cu acelaşĭ nume, din jud. Covurluiu.

Băneasa, *fîntînă*, com. Tina, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Băneasa, *lac*, format de rîul Colentina, pe lîngă satul cu acelaşĭ nume, în jud. Ilfov.

Băneasa, *moşie* nelocuită, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, comuna Poiana; cu suprafaţa de 1500 hect., din carĭ 110 hect. pădure, pentru care se plăteşte foncieră 300 leĭ anual.

Băneasa, *moşie*, situată la S. de satul Condrăcheşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Băneasa, *pădure*, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa, teritoriul comunеĭ Poiana; are suprafaţa de 110 hect.

Băneasa, *pădure* particulară, pe moşia Băneasa, com. Băneasa, jud. Ilfov, în întindere de 200 hect. Porţiunea de pădure, din interiorul linieĭ ferate a forturilor, este supusă regimuluĭ silvic.

Băneasa, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, comuna Glîmbocelul, plasa Podgoria, judeţul Muscel, avînd împreună cu trupurile Goleasca, Dinuleasa, Cîlceasca, Tomeasca, Ghorăsoaia, Chiriceasca şi Chiţeasca, o întindere de 1350 hect. Pădurea e compusă din: stejar, fag, carpen, jugastru, plop şi frasin.

Băneasa, *pădure*, pe muntele cu acelaşĭ nume, supusă regimuluĭ silvic, comuna Albeşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel. E în întindere aproximativă de 450 hect., cu vegetaţiunea activă. Masivul e rar, avînd ca esenţă principală, fag şi puţin molift.

Vîrsta eĭ variază între 40 şi 100 anĭ.

Se învecineşte la N. cu pădurea Jupîneşti, la S. cu statul, la E. cu pădurea Cernatul, la V. cu muntele Papăul.

Băneasă, petic de *pădure*, de 60 hect. pe proprietatea statuluĭ cu acelaşĭ nume. E pendinte de ocolul Giurgiu, jud. Vlaşca.

Băneasa, *vale*, care începe din teritoriul com. Bereşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, şi se termină la satul Băneasa, com. omonimă, de la care şi-a luat numele.

Băneasa-Herăstrău, *com. rur.*, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situată la N. de Bucureşti, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Colentina şi pe calea naţională Bucureşti-Ploeşti, la 5 kil. departe de Bucureşti.

Se compune din satele: Băneasa, Dămăroaia, Grefoacele, Florească, Herăstrăul şi Pipera, cu o populaţie de 2333 locuitorĭ, carĭ trăesc în 565 case.

Suprafaţa totală a comuneĭ e de 3363 hect.

Proprietariĭ aŭ 2580 hectare, din carĭ cultivă 1560 hect., 470 rezervate pentru izlaz şi 550 hect. pădure; iar locuitoriĭ au 783 hect., pe carĭ le cultivă, fără să aibă locurĭ sterpe saŭ de izlaz.

www.dacoromanica.ro

Comuna are 246 contribuabilĭ, cu un budget de 14.399 leĭ la venitурĭ și 11.716 leĭ la chelt.

Dintre locuitorĭ, 219 sunt plugarĭ, 12 industriașĭ, 58 au diferite profesiunĭ. Ocupația lor de căpetenie e agricultura și creșterea vitelor.

Arătura se face cu 133 pluguri: 131 cu boĭ și 2 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 210 care și căruțe: 149 cu boĭ și 61 cu caĭ.

Comerciul se face de 17 cîrciumarĭ.

In comună sunt 958 vite marĭ, din carĭ: 186 caĭ și epe, 2 armăsarĭ, 264 boĭ, 191 vacĭ, 40 viteĭ, 13 taurĭ, 76 bivolĭ și 186 bivolițe; și 1365 vite micĭ, din carĭ: 1254 oĭ, 2 capre și 109 rîmătorĭ.

Improprietăriți sunt 140 loc. și neîmproprietăriți 166.

S'aŭ stabilit în comună 22 străinĭ. Această comună este așezată între București și fortурĭ.

Băneasca, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Cărbunele și se varsă în rîul Argeșelul, în raionul comuneĭ Boteni, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Bănesele, *izvor*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-j.

Bănesele, *pîrîŭ*, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Malul-Mare; izvorește în apropiere de comuna Coșoveni-d.-s. și se varsă în balta Nicola (vezĭ Nicola), pe teritoriul comuneĭ Malul-Mare.

Băneşti, *com. rur.*, plaiul Prahova, jud. Prahova, situată pe loc șes și pe dealurĭ, aproape de rîul Doftana.

Această com. se mărginește la E. cu comuna Telega, la V. cu rîurile Prahova și Doftana, la N. cu com. Telega, iar la S. cu moșia Bobolia.

Terenul comuneĭ este accidentat de piscurile: Piscul cu-Stîna, Măgura și de valea, numită Valea-Rea.

Această com. este udată de rîul Doftana, pe care se află un pod, ce aparține jumătate acesteĭ comune și jumătate căt. Slobozia.

Com. a fost fondată de loc. Căt. de reședință este Urleta. Se compune din 2 cătune: Urleta și Băneștĭ. In anĭ 1875 și 76 cuprindea și cătunele Bobolia și Slobozia, pendinte azĭ de com. Poiana. Pe teritoriul acesteĭ comune se află siliștea Băneștĭ. (V. Băneștĭ, silișteă).

Sunt două biserică, una în căt. Urleta și alta în căt. Băneștĭ. Cea din Urleta a fost fondată la 1843—44; azĭ este ruinată. Cea din Băneștĭ a fost zidită la 1865—66. Sunt doĭ preoțĭ și doĭ cîntărețĭ. Fie-care are cîte 17 pogoane, date după legea rurală din 1874. Cea din Urleta are hramul Sf. Voevozĭ, iar cea din Băneștĭ, Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In cătunul Băneștĭ se află o școală mixtă, cc funcționează de la 1859 și este întreținută de stat și de comună. Are un învățător. Localul de zid este în bună stare. A fost frecuentată de 94 băeți și 4 fete. Știŭ carte 30 în Urleta și 40 în Băneștĭ.

Populația comuneĭ este de 1433 sufl., din care: în Urleta sunt 104 bărbațĭ, 94 femeĭ, 129 neînsurațĭ, 9 văduvĭ și 113 fete; în căt. Băneștĭ sunt 209 bărbațĭ, 220 femeĭ, 295 neînsurațĭ, 14 văduvĭ, 242 fete. După legea rurală din 1864 sunt 218 împroprietăriți. După legea din 1879, sunt 35 însurățeĭ, precum și 118 cumpărătorĭ aĭ moșieĭ statuluĭ Băneștĭ-Urleta.

In cat. Urleta sunt 150 case. In Băneștĭ sunt 202 case. Unele case sunt de zid, altele de nu ele și paiantă. Toate aŭ grădină.

In comună sunt: 543 boĭ, 199 vacĭ, 115 viteĭ, 140 caĭ, 5 epe, 657 oĭ, 20 capre și 23 porcĭ; 40 stupĭ cu albine.

Suprafața întregului teritoriŭ comunal este de 1122 hect., din care 669 hect. pămînt arabil, 354 hect. fîneață și 99 hect. păduri tufăriș.

Moșia din com. se numește Urleta-Băneștĭ; aparținea statuluĭ, care a dat-o în loturĭ micĭ locuitorilor. Se seamănă grîu, porumb și ovăz. Pădurile aŭ 99 hect., aparțin locuitorilor și se compun din tufă, aluniĭ, plopĭ și mesteacănĭ. Se găsesc 7 hect. viĭ, care aparțin la 11 locuitorĭ.

Se află în comună cîte-va velnițe, unde se fabrică rachiŭ de prune. In căt. Urleta sunt 6 meseriași, iar în Băneștĭ sunt 10.

In Urleta sunt două cîrciumĭ, iar în Băneștĭ sunt treĭ. Comercianțĭ sunt cincĭ, toțĭ cîrciumarĭ. Locuitoriĭ își transportă productele la Ploești și prin comunele, în care se țin bîlciurĭ. Transportul îl fac cu carele, pe șoseaua națională și pe șoseluțe, carĭ aŭ în comună o lungime de 9 kilometri.

Contribuabilĭ sunt 376.

Băneşti, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Urlueștĭ-Băbeni. (V. a. n.).

Băneşti, *sat*, cu 410 loc., județul Argeș, pl. Oltuluĭ; face parte din com. rur. Stoiceni Pleșoiŭ. (V. a. n.).

Băneşti, *sat*, în centrul comuneĭ Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe șesul Siretuluĭ. Are o suprafață de 595 hect. și o populație de 127 familiĭ, saŭ 405 suflete. In acest sat e o luncă de salcie și plop la Siret; în

www.dacoromanica.ro

sat e o moară de apă, la iazul Văduleț.

Are 1 biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Numărul vitelor: 118 vite cornute, 28 cai mari și mici, 160 oi și 51 porci; 95 stupi. In localitate sunt 9 meseriași și 3 comercianți; 2 cîrciume.

Băneşti, *sat* de reședință, a comunei Băneşti, pl. Prahova, jud. Prahova; cu 980 loc.; 202 case; 1 biserică și 1 școală; 3 cîrciumi.

Băneşti, *sat,* face parte din com. Crăești, jud. Tecuciu. E situat în partea de V. a comunei, pe valea cu același nume, la o depărtare de reședința comunei de 4 kil. și 300 m.

Are o populație de 96 capi de familie cu 253 suflete, locuind în 92 case. Știu carte 18 bărbați și 4 femei.

Aci este o școală, care s'a înființat în anul 1892, întreținută de comună. Se frecuentă de 51 copii, 49 băeți și 2 fete, din numărul de 65, în vîrstă de școală.

Are o biserică cu hramul S-ții Voevozi, făcută de locuitori la anul 1872. Locuitorii spun, că satul are o vechime de 300 ani.

Băneşti, *deal,* comuna Băneşti, plaiul Prahova, jud. Prahova, pe care se cultivă $2^1/_2$ hect. vie.

Băneşti, *moşie,* pe teritoriul com. Băneşti, pl. Prahova, jud. Prahova, cu o întindere de $557^1/_2$ hect., fostă proprietatea statului, iar acum dată în loturi locuitorilor. Se seamănă pe ea: porumb, ovăz și grîu.

Băneşti, *moşie,* în jud. Neamțu, fără sat, cu părți și răzășească; este situată pe lîngă moșia Costișa, în plasa Bistrița. O parte aparținuse Băneseï Smaranda Crupenski.

Băneşti, *silişte,* pe teritoriul comunei Băneşti, plaiul Prahova, jud. Prahova, numită și Lunca-Șilișteа, situată pe malul Prahoveï, spre S. de confluența eï cu Doftana. Se spune, că aci era, înainte de venirea Tătarilor, satul Băneşti; și se povestește că în ziua de Vinerea-Mare (Sf. Paraschiva), cînd sătenii jucau hora, de o dată s'au pomenit cu un potop de Tătari, care 'i-au măcelărit pe toți, afară de 4 familii, care au stat ascunse în gîrlă, sub stufuri, 4 zile; iar după plecarea Tătarilor, acele 4 familii au fondat actualul sat Băneşti.

Bănetului (Dealul-Bumbarul-), *colină,* în com. Mînzălești, jud. Buzau, căt. Săreni; e acoperită de tufăriș și fîneață.

Bănică, *movilă,* în plasa Cîmpului, comuna Bărbulești, jud. Ialomița.

Bănică (Vălceaua-lui-), *vălcea,* com. Tetoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Băniceşti, *trup de pădure,* a statului, situat în comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea; în întindere de 32 hectare, formînd împreună cu trupul Penca, pădurea Cucești.

Bănicioaia, *numire*, dată unei părți din *moșia* Bănceşti, a moșnenilor din Lipia, jud. Buzău.

Bănoaia, *vale,* comuna Foleşti-d.-s., plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Bănţeşti, *sat,* face parte din com. rur. Mădulari, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 586 locuitori, 306 bărbați și 280 femei. Populația școlară e de 77 copii.

Bănuteşti, *sat,* jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari.

Bănuţă, *deal,* situat la V. de comuna Priseaca, pl. Oltul d.-j., jud. Olt, cu direcția de la N. la S. și cu o lungime de 1500 metri.

Bănuţul, *deal,* în com. Roșia, pl. Jiul, județul Gorj. Incepe de la N. comunei, din cătunul Rogojelul și se termină în șoseaua comunei, la locul numit Valea-Roșiei. Pe acest deal se află plantații de vii și pruni, pe coaste; iar creasta e acoperită cu pădure.

Bărangi, *sat,* cu 82 suflete, jud Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Cremenari-Moșneni.

Băranul, *cîmpie,* în comuna rur. Dedovița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Bărariul, *deal,* în jud. Fălciu, pe care se află vii. (V. Bunești, comună, pl. Crasna).

Bărasca, *izvor,* în com. Cislăul, jud. Buzău. Ese din munții Gîlma și Seciul și se varsă în Iazul-Buzăului, la Popa-Moise. In timp de ploae, e foarte violent și aduce mari pagube locuitorilor, înecînd lunca Cislăului.

Băratul, *munte,* în com. rur. Lerești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, situat la confluența rîului Tîrgul cu rîul Rîușorul.

Bărăcea, *pîrîiaș*, pl. Trotușul, comuna Cașinul, jud. Bacău; izvorește din două fîntîni de pe te-

www.dacoromanica.ro

ritoriul cătunuluĭ Caşinul şi se varsă de partea stîngă a pîrîuluĭ Caşinul.

Bărăcea, *pîrîŭ*, udă com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova; se varsă în pîrîul Zeletinul şi împreună cu acesta, în rîul Bîsca.

Bărăcea, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Drăgăneşti-Ţigănia, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, şi se varsă în rîul Vedea, în dreptul comuneĭ Peretul. Are pietriş foarte abundent (prund) şi serveşte ca hotar al maĭ multor moşiĭ.

Bărăcelul, *movilă*, în jud. Brăila, la S. movileĭ Baracul.

Bărăganul, *cîmp* întins, în mijlocul jud. Ialomiţa; face parte din plăşile Borcea şi Ialomiţa-Balta şi este cîmpul cel maĭ mare şi maĭ productiv al Romînieĭ. Poartă numirea de Bărăganul, din rîul Ialomiţa spre S. pînă în Valea-Rusuluĭ, Valea-Vişineĭ şi Coasta-de-S.; iar de la E., din canalul Borcea, spre V. pînă în Valea-Culcaţilor şi valea Dor-Mărunt, avînd o suprafaţă (aproximativ) de 250.500 hect.

Bărăganul este un cîmp înclinat de la N. spre S.-E. şi formează o continuare a cîmpiilor din jud. Ilfov şi pl. Cîmpuluĭ. E întreruptă la N. de rîul Ialomiţa, la E. de Borcea şi la S. de Coasta-de-S. Înălţimea de la nivelul Mării-Negre este în partea de N., în dreptul satuluĭ Slobozia, 62 m. 60; în mijloc, la gara Ciulniţa, 54 m. 85; la gara Siliştea, 51 m. 25.

Acest cîmp a fost mult timp un pustiŭ, presărat de movile şi acoperit de plante anuale, a căror înălţime serveaŭ de ascunzătoare fiarelor sălbatece, şi pe suprafaţa căruia se întretăiaŭ drumurĭ, carĭ duceau de la satele de pe Borcea, la cele de pe rîul Ialomiţa; iar din distanţă în distanţă se aflau locuinţe izolate, carĭ serveau călătorilor ca locurĭ de adăpost. In unele timpurĭ ale anuluĭ, Bărăganul era cutreerat de vînătorĭ de dropiĭ, carĭ mergeaŭ în căruţe acoperite cu coviltire, ce serveau de ascunzătoare, singurul mijloc spre a se apropia de acele păsărĭ.

Maĭ tîrziŭ, acest cîmp a început a servi pentru păşunatul vitelor, formîndu-se pentru acest scop, din loc în loc, tîrle şi astfel pustiul a început a fi locuit. Imprejurul acelor tîrle a început a se semăna cereale în mică cantitate, a căror frumoasă reuşită a atras plugarĭ din satele de pe lîngă Borcea, rîul Ialomiţa, din alte judeţe şi chiar din Transilvania. Aceştĭ plugarĭ, făcînd bordeie şi case micĭ de nuele lipite şi acoperite cu pae, au format cătune, purtînd numirea de tîrle; iar dînşiĭ aŭ luat numirea de tîrlaşĭ, numire care se dă şi astă-zĭ plugarilor, carĭ cultivă acest cîmp. Acum, pe Bărăganul, se află o mulţime de tîrle, carĭ prezintă aspectul unor sate şi plugariĭ locuiesc pe aicĭ vara şi adesea şi iarna, aproape părăsind locuinţele ce le aveaŭ prin sate.

Pătura de pămînt pentru cultură a Bărăganuluĭ, este formată de un strat negru argilo-nisipos, amestecat cu substanţe organice. In partea de E. predomină nisipul. A trecut prin două faze distincte, adică, maĭ întîiŭ neexploatarea pe un timp ce nu se poate preciza şi apoĭ păşunatul, carĭ sunt condiţiunile cele maĭ avantagioase, pentru ca un pămînt agricol să fie cît de productiv.

Statul posedă pe Bărăgan 21 moşiĭ, carĭ aduc un venit, ce din an în an se măreşte. Aceste proprietăţĭ sunt: Petroiul, Călăraşi, Stelnica-Pîrţani, Blagodeasca, Buciumeni-Frăţileştĭ, Bobul sau Cornoaica, Cărăreni sau Hagieni, Fundul-Crăsanĭ, Jegălia sau Deleanca, Bueşti, Feteşti, Piersica-Borduşelul, Dichiseni, Trîmşeani cu trupurile, Berleşti-Popeştĭ, Ceacul, Găiţa, Călăraşi-Vechĭ, Sudiţi şi Pisculeasca. Eforia spitalelor civile posedă 4 moşii: Călăraşi-Lichireştĭ, Dudeşti, Popeni şi Stolnica.

Pe cîmpul Bărăganuluĭ, statul a plantat, după toate cerinţele ştiinţeĭ, pe moşia Trîmşeani, 250 hect. pădure de salcîmĭ; asemenea plantaţie, pe o întindere de 500 hect., s'a făcut pe teritoriul com. Jegălia şi în curînd se vor maĭ planta 1000 hect. pe teritoriul com. Hagieni. Cele două pădurĭ d'întîiŭ sunt în dezvoltare, ceea ce dovedeşte că terenul şi clima Bărăganuluĭ este favorabilă salcîmuluĭ. In curînd se va face încercare de a se împăduri acest cîmp şi cu stejar.

Ape curgătoare şi lacurĭ lipsesc cu desăvîrşire pe Bărăgan; chiar apa de băut nu se poate procura în unele părţĭ; iar într'altele se scoate cu burduful tras de vite de la o adîncime de 25-30 metri; ceea ce a făcut ca să se prevadă acum cîţĭ-va anĭ în budgetul statuluĭ, suma de 100.000 leĭ, spre a se face studiĭ pentru construirea de puţurĭ arteziene.

Pentru ca Bărăganul să fie locuit într'un mod stabil, este neapărată trebuinţă de un sistem de canale de irigaţiune şi prin aceasta, pe pustiul de altă dată, vor înflori sate şi oraşe marĭ şi bogate.

Bărăganul este străbătut de treĭ căĭ ferate: Bucureşti Feteşti cu staţiile Dîlga Mare, Ghim-

www.dacoromanica.ro

pați, Ciulnița, Mărculești și Elena; Călărași-Slobozia, cu stațiile Siliștea și Ciulnița și calea ferată Fetești-Făurei, avînd pe Bărăgan stația Hagieni.

Afară de calea județeană Călărași-Slobozia, cu șosea neîmpietrită, cele-l'alte căĭ de pe Bărăgan sunt drumurĭ primitive.

Istoria spune, că Bărăganul a fost adesea loc de refugiŭ și luptă al popoarelor, carĭ aŭ trecut saŭ aŭ ocupat țara pentru un timp oare-care; așa, în anul 335 înainte de era creștină, Alexandru-cel-Mare, regele Macedonieĭ, trecînd într'o noapte Dunărea, pe la Silistra, a surprins pe Geți, carĭ s'aŭ închis maĭ întîiŭ într'o cetate de lemn, ce era construită de eĭ, la depărtare de treĭ sferturĭ de ceas de Dunăre; dar, neputînd rezista, luară fuga pe caĭ, cu femeĭ, cu copiĭ și tot ce aveaŭ și se năpustiră pe cîmpul Bărăganuluĭ.

La 597 după Christos, Petru, fratele luĭ Priscu, general Bizantin, trecu Dunărea pe la Transmarisca (Turtucaia); ucide în luptă pe Pirogost, voevodul Slavilor, înaintează în contra acestora, carĭ populaŭ în mare desime locurile din partea de jos a rîuluĭ Ialomița, însă, rătăcind treĭ zile pe cîmpul Bărăganuluĭ, a fost silit a se retrage.

La 1398, sultanul Baiazet, supranumit și Fulgerul, intrînd în țară, trecînd Dunărea pe la Silistra, pradă și ucide tot ce întîlnește în cale; iar Mircea-cel-Mare, cu 3000 Romînĭ, se întărește în pădurile dese, ce țărmuiaŭ cîmpul Bărăganuluĭ, unde armata turcă îșĭ făcea mișcările, și după maĭ multe hărțuelĭ, la Rovine, bătu pe Turcĭ și îĭ sili a se retrage peste Dunăre.

Prin multe județe ale țărĭĭ, poporul romîn, dă numire de bărăgan, orĭ-cărui loc saŭ cîmp maĭ întins și păstrează în limbă maĭ multe zicătorĭ, ca: «Strigă ca pe Bărăgan; merge ca pe Bărăgan; pare că se află pe Bărăgan», etc.

Bărăganul, *numire*, pe care a purtat-o satul Mihaiŭ-Viteazul, județul Ialomița, și care se maĭ păstrează de populațiune.

Bărăganul, *deal*, la N. comuneĭ Dobriceni, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Bărăganul, *luncă*, pe teritoriul comuneĭ Leicești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Bărăganul, *moșie* nelocuită, a statuluĭ, în plasa Borcea, jud. Ialomița, fostă pendinte de mănăstirea Cernica. Are suprafața de 900 hect., din carĭ 20 hect. pădure, și este arendată pe periodul 1888—1893, cu suma de 15000 leĭ anual.

Bărăganul, *poiană*, com. Racovița, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Bărăganul, *pisc*, la V. de com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Servește parte pentru cultură, parte pentru pășunarea vitelor.

Bărăganul, *vale*, com. Racovița, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Bărăganul, *vale*, izvorește din culmea Scărișoara, com. Foleștid.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Bistrița, tot în raionul comuneĭ.

Bărăganuluĭ (Valea-), *vale*, în plasa Borcea, județul Ialomița. Se întinde de lîngă satul Făureĭ, comuna Ulmul, spre N.-E. și ține pănă la satul Valea-Mare.

Bărăgănoiŭ, *loc izolat*, com. Purcăreni, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Bărănești, *sat*, face parte din comuna rurală Rîjețul-Vieroșul, plasa Vedea-d.-s., județul Olt. Are o populațiune de 128 loc.

Bărănești, *moșie* nelocuită, în jud. Roman, plasa Fundul, comuna Bălușești.

Bărăneștilor (Piscul-), *pisc*, comuna Rîjețul-Vieroșul, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt.

Bărănoaia, *deal*, județul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., din comuna Băsăști.

Bărățul, *vălcea*, în plasa Teleorman, județul Teleorman, începe din pădurea Cornetul aproape de comuna Ciolănești-din-Deal și se pierde în valea Tinoasa, în dreptul comuneĭ Gărăgăul.

Bărăscul, *cișmea*, județul Dolj, plasa Jiul-d.-s., comuna Bralostița.

Bărăști, *sat*, face parte din comuna rurală Bărăști-de-Vede, plasa Vedea-d.-s., județul Olt. Aci e reședința comuneĭ. Cade în centrul comuneĭ și are o populațiune de 80 locuitorĭ. Este situat lîngă rîul Vedița.

Bărăști, *sat*, face parte din com. rur. Maldărul, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 40 familiĭ. Aci e o biserică în ruină. Anul fondăriĭ și ctitoriĭ nu i-se cunosc, pentru că inscripția de d'asupra ușeĭ s'a șters.

www.dacoromanica.ro

Bărăşti, *sat*, în judeţul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., cătunul comuneĭ Sgîrciţi, aşezat în partea de miază-zi a comuneĭ; este sat format de curînd; are o întindere cam de 910 hectare.

Bărăşti, *sat*, pe moşia spitaluluĭ Stamate, din Fălticeni, şi a luĭ Const. Mîrza, din com. Ciumuleşti, plasa Moldova, judeţul Suceava. E aşezat pe şesul stîng al Moldoveĭ. Partea de N. poartă numele de Bărăşti-Mîrza, iar cea de Sud Bărăşti-Ganea. Numără 101 case, populate cu 117 capĭ de familie, saŭ 441 suflete, din carĭ 220 bărbaţĭ şi 221 femeĭ; din aceştia sunt 13 izraeliţĭ. Are 121 contribuabilĭ. In acest sat sunt 2 cîrciumĭ şi 4 morişte, pe apa Şomuzuluĭ-Băeĭ. Vatra satuluĭ ocupă suprafaţa de 3 fălcĭ şi 35 prăjinĭ. Aşezările locuitorilor sunt bunicele. Maĭ înainte de Mîrzeşti, a fost proprietar al moşieĭ, Nicolae Beldiceanu, care o cumpărase de la Constantin Ganea.

Ambele moşiĭ aŭ întinderea de 360 fălcĭ, din carĭ 260 fălcĭ loc de cultură, 4 fălcĭ pădure, 30 fălcĭ fînaţ şi 60 fălcĭ loc neproductiv. Improprietăriţĭ, după legea din 1864, sunt 9 fruntaşĭ, 10 pălmaşĭ şi 22 codaşĭ, stăpînind 64 fălcĭ şi 35 prăjinĭ.

Biserica şi şcoala din Ciumuleşti-Ganea serveşte şi acestuĭ sat. Drumurile principale sunt: la Fălticeni 16 kil. şi la Drăguşeni 11 kil.

La 1803: «Bărăsci, a luĭ Ioniţă Iamandi, avea 100 liuzĭ plătind bir 1344 leĭ», («Uricarul», de T. Codrescu VII, p. 250).

In «Statistica moşiilor din Moldova», a luĭ E. C., publicată în «Buciumul Romîn», 1875—77, citim: «Calna, Costeşti şi Bereşti, toate într'un hotar, la ţinutul Suceveĭ; moşie cu părţĭ şi răzăşească, în care moşie aŭ parte şi d-lor comisul Costache Ganea, Fraţiĭ Morţuneşti, d-lor Constantin Hîrlescu, Iconomul Eftimie Stamate şi alţiĭ; pe lîngă moşiile: Cămîrzani, Ciomuleşti şi altele, fără sat». («Buc. Rom.», An. II, p. 94).

Tot în «Buciumul Romîn», anul I, p. 237, în aceeaşĭ statistică, maĭ citim: «Bereşti, Calna şi Costeşti, toate într'un hotar, la ţinutul Suceveĭ, moşie cu părţĭ şi răzeşească, pentru care moşie la 1841, d-luĭ comisul Costache Ganea se judecă la divan, pentru de a se trage liniĭ pe hartă despărţitoare de părţile d-lor-sale fraţiĭ Morţuneşti şi Constantin Hîrlescu. cu părţile ce aŭ acolo. Are parte şi Sf. Sa Iconumul Iftimi Stamate şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea; pe lîngă moşiile Boroaia, Bogdăneşti şi altele, fără sat».

Bărăşti, *cătun*, al comuneĭ Cislăul, judeţul Buzăŭ; 460 locuitorĭ şi 106 case.

Bărăşti, *pădure* a statuluĭ, în comuna Cislăul, jud. Buzăŭ, ca de 1000 hect.; face parte din marele corp Cislăul cu trupurile.

Bărăşti-de-Cepturĭ, *comună rurală*, plasa Vedea-d.-s., judeţul Olt, situată şi foarte răspîndită pe dealurile şi văile rîurilor Vedita, Ceptura şi Eiul, cam la 40 kil. depărtare de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşiĭ.

Se compune din 6 cătune: Lăzăreşti, Prodani, Mărunţei, Vîrşeşti, Boroeşti şi Veţeni, cu o populaţiune de 850 locuitorĭ, în care intră şi 3 familiĭ de Ţigani; 280 capĭ de familie; 200 contribuabilĭ, locuind în 245 case.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul munceĭ îl desfac în oraşul Piteşti. Eĭ aŭ 350 boĭ, 160 vacĭ, 20 caĭ şi epe, 1700 oĭ şi 175 porcĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Comuna se întinde pe o suprafaţă de 900 hect.

In raionul comuneĭ sunt 3 bisericĭ: la Lăzăreşti, Veţeni şi Boroeşti, deservite de 3 preoţĭ, plătiţĭ de locuitorĭ şi comună.

Terenul cultivabil produce cam 3000 chile porumb, 4000 chile grîŭ, 800 ovăz şi prea puţin orz. Pămîntul nu e prielnic la toată cultura.

Sunt în comună 470 pomĭ roditorĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la 1969 leĭ anual şi cheltuelile la aceeaşĭ sumă.

Se mărgineşte cu comuna Bărăşti-de-Vedc la Est, Spineni la Vest, Mereni la Nord şi Vlaici la Sud. Terenul săŭ e delos şi rîpos. Se leagă spre Nord cu comuna Mereni, prin o şosea comunală şi spre Sud cu Vlaici.

Bărăşti-de-Vede, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-s., judeţul Olt, situată d'alungul rîuluĭ Vedita, la 56 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de a plăşiĭ.

Se compune din 8 cătune: Motoeşti, Mogoşeşti, Blegi, Bărăşti, Chirci, Păvăloiul, Cîrsteşti şi Pleşeşti; cu o populaţie de 2420 locuitorĭ, 1008 bărbaţĭ şi 1412 femeĭ; 450 capĭ de familie; 318 contribuabilĭ, locuind în 450 case.

Reşedinţa comuneĭ e în cătunul Bărăşti.

După cum se spune, această comună pare a fi înfiinţată, cam pe la anul 1800.

Afară de agricultură, 40 locuitorĭ, se maĭ ocupă cu cojocăria şi cizmăria. Produsul munceĭ îl desfac la Piteşti.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşneni.

www.dacoromanica.ro

Eĭ aŭ: 80 caĭ, 480 boĭ, 100 vacĭ, 80 capre, 600 oĭ, 400 porcĭ și 60 iepe.

Comuna, cu izlaz cu tot, are 1500 hect.

In raionul comuneĭ sunt 3 bisericĭ: la Moțoești, Blegi și Pleșești, deservite de 3 preoțĭ, plătițĭ din fondurile comuneĭ.

Școala funcționează, regulat, de la 1879. Localul s'a clădit la anul 1847 și este proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 14 copiĭ, 13 băețĭ și 1 fată, din numărul de 200 copiĭ, 146 băețĭ și 54 fete, în vîrstă de școală. Știŭ carte 600 bărbațĭ. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1080 leĭ.

In termen mijlociŭ, se fabrică anual până la 480 hectol. țuică; iar viile daŭ până la 32 hectolitri vin. Inul și cînepa se cultivă, maĭ puțin însă.

Terenul cultivat produce în termen mijlociŭ 6000 chile porumb, 5500 chile grîŭ, 3000 chile orz și 200 chile meiŭ. Pămîntul e favorabil tutulor cerealelor.

Dintre pomĭ roditorĭ, se găsesc aci: 2000 merĭ, 780 perĭ, 6500 duzĭ, 14740 cireșĭ, 1000 nucĭ. Livezile daŭ 300 care de fîn.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ, după ultimul budget, se urcă la 1476 leĭ și cheltuelile la 1366 leĭ.

O șosea comunală o pune în comunicație la N. cu com. Vața și la S. cu com. Vlaici.

E brăzdată de dealul Gruiul, ce face limita între această comună și com. Bărăști-de-Cepturĭ, cu care se învecinește la V. și de dealul Guineștilor, care este situat între căt. Bărăști și Moțoești. Direcția lor e de la N. la S. și pe ele se cultivă diferite cereale.

E udată de apele: Vedița, Zăgașul, Mărghia și Runcul și de văile: Ulmul-Mare, Ulmul-Mic, Strîmba-Mare și Strîmba-Mică.

Rîul Vedița face în dreptul școaleĭ, o mare ocolitură spre E. și apoĭ revine iarăș la cursul de maĭ înainte.

Se mărginește la N. cu com. Vața, la S. cu com. Vlaici, la E. cu jud. Argeș și la V. cu com. Bărăști-de-Cepturĭ.

Bărăști-Domirești, *pădure* însemnată, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Sgîrciți. A dat numele săŭ și satuluĭ, ce se formează acuma. Face parte din circumscripția VII silvică, ocolul Băbeni. Are o întindere de 191 hect., din carĭ, 16 proprietatea statuluĭ și 175 aparțin particularilor. Esențele principale sunt: stejarul și ulmul.

Bărăști-Ganea, v. Bărăști, jud. Suceava.

Bărăști-Mîrza, v. Bărăști, jud. Suceava.

Bărăști-Popiĭ, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, din com. Boroaia, pl. Moldova-d.-j., jud. Suceava. Așezat pe șesul dintre pîrîul Rîșca și Moldova; numără 66 case, populate cu 71 capĭ de fam., saŭ 295 sufl., din carĭ 135 bărbațĭ și 160 femeĭ. Din aceștia sunt 7 izraeliți. Are 60 contrib. Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 5 fălcĭ și 62½ prăjinĭ. Așezările locuitorilor sunt de mijloc.

Moșia e proprietatea spitaluluĭ Stamate, din Fălticeni, cumpărată fiind de decedatul proprietar Iconomul Iftimie Stamate, de la mănăstirea Rîșca. E în întindere de 190 fălcĭ, din carĭ 140 cultivabile și 50 fălcĭ prundiș nefolositor.

Improprietăriți la 1864 sunt 31 pălmașĭ, stăpînind 77 fălcĭ și 40 prăjinĭ și la 1879 s'aŭ împroprietărit încă 8 însurățeĭ cu 24 fălcĭ.

Are o biserică, zidită de Iconomul Iftimie Stamate, deservită de un preot și 2 cîntărețĭ. Școala din Boroaia-Rîșcăĭ servă și acestuĭ sat.

Intre 1841—1843: «Bărăști, la ținutul Sucevei, ocolul Moldoveĭ, moșie a Sf. Sale Iconom. Iftimie Stamate. Are sat cu o biserică, un preot, 2 dascălĭ, un privilegiat, 3 nevolnicĭ, 12 vădane, 7 slujbașĭ volnicĭ, un vătaf, 4 Jidovĭ; pe lîngă moșiile Boroaia, Giulești, Orțești și altele, cu un număr de 40 locuitorĭ». Și iarăș: «Bărăști, la ținutul Suceava, ocolul Moldoveĭ, moșie a Sf. Mănăstirĭ Rîșca, închinată Sf. Mitropoliĭ, starea I-a, pe lîngă moșia Boroaia și altele, fără sat». («Buciumul Romîn», An. I, 1875, pag. 225 și 334).

Bărbacariŭ, *baltă*, pe teritoriul com. Păltinișul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ; este formată din vărsarea Prutuluĭ.

Bărbatul, *deal*, situat la E. de com. Pîrlita, în jud. Brăila, în apropiere și în drumul spre Stăncuța.

Bărbatuluĭ (Valea-), *vale*, în com. Pleșcoiul, jud. Buzăŭ, începe de la muntele Moara-de-Vînt și dă în valea Hotărasca.

Bărbăcuți, *delișor*, pe teritoriul satuluĭ Mitocul, din com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Bărbălăul, *vale*, la S. de satul Belciuneasa, com. Crăești, plasa Stănișești, jud. Tecuciŭ.

Bărbăleni, *sat*, cu 20 fam. și 100 suflete, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Lău-

www.dacoromanica.ro

nele-d.-s. Are o biserică cu hramul Adormirea, cu un preot și un cîntăreț.

Bărbăloteşti, *sat*, cu 200 loc., jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. Cerbureni-Iași. Are o biserică cu hramul Inălțarea, avînd un preot și un cîntăreț.

Bărbărigeni, *sat*; face parte din com. rur. Cermegești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 240 locuitorĭ, 100 bărbați și 140 femeĭ.

Copiĭ în vîrstă de școală sunt 40, 18 băeți și 22 fete, din carĭ urmează numaĭ 3. E la distanță de 600 metri de Chiricești, reședința comuneĭ.

Aci e o bis. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ, nu se cunosc.

Bărbăteasca, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Bărbătești. (V. a. n.).

Bărbătescu, *sat*, în plasa Cîmpului, jud. Ialomița, pendinte de com. Axintele. Este situat pe lunca și sub coasta rîuluĭ Ialomița, la un kil. de rîul Ialomița.

Numirea vechie a acestuĭ sat era Mărăcineanca, luată după numele unuĭ fost proprietar al moșieĭ.

Populația este de 60 fam. de Romînĭ, 3 fam. de Grecĭ și una de Ungurĭ.

Biserica și școala din Axintele servesc și locuitorilor din Bărbătescu.

Bărbătescu. (V. Coasta-Bărbăteștilor, jud. Suceava).

Bărbăteşti, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Oltuluĭ, la 34 kil. de reședința subprefecturiĭ, com. rur. Tigveni și la 3 kil. de Pitești. Se compune din satele Bărbătești, Bărbăteasca, Brînzești, Cătușea, Ciocești, Linia-Țigani, Piculești și Redești, avînd peste tot 125 contrib., din 654 loc., în care intră 44 fam. de Țiganĭ. Are: o biserică veche făcută de locuitorĭ; o școală primară rurală; o cîrciumă. Budgetul comuneĭ, pe anul 1882—83, a fost de 931 leĭ, 38 banĭ la venitурĭ și de 869 leĭ la chelt.; iar pe anul 1887—88 a fost de 2245 leĭ la venitурĭ și de 2007 leĭ la chelt. Numarul vitelor era în anul 1887 de 315 capete vite marĭ: 300 boĭ și vacĭ, 15 caĭ și de 415 vite mărunte: 200 oĭ, 15 capre și 200 rîmătorĭ. Această comună se maĭ numește și Bărbătești-Cotmeneĭ.

Bărbăteşti, *com. rur.*, în partea de Sud a comuneĭ Pîrîul-Boia, pl. Gilortul, jud. Gorj, spre S.-V. și la o distanță de 37 kil. de orașul T.-Jiul. Se compune din cătunele: Bărbătești, Socul și Curteana. E situată pe Dealul-Bărbăteștilor și malul drept al Gilortuluĭ. Are o suprafață cam de 1560 hect., din carĭ 128 hect. arabile, 20 hect. vie, 30 hect. livezĭ de prunĭ, restul padure, fînețe și tufăriș, proprietate a d-luĭ maior Gr. Călinescu. Produce anual cam: 1230 hectolitri porumb, 50 hectolitri grîŭ, 2000 decalitri vin și 6000 decalitri țuică.

Are o populație de 467 familiĭ, cu 2190 suflete, din carĭ 337 contribuabilĭ. Locuitorii posedă 50 pluguri, 117 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 576 vite marĭ cornute, 742 oĭ, 341 capre, 574 rîmătorĭ și 60 caĭ. Venitul comuneĭ este de 1568 leĭ, 34 banĭ, iar cheltuelile sunt de 1577 leĭ, 89 banĭ.

Rîul Gilortul trece prin mijlocul hotaruluĭ. Aci este podul de fier al căieĭ ferate T.-Jiul-Filiași. Comuna este traversată de șoseaua județeană T. Jiul-Filiași ce vine de la N. legînd o cu comuna Pîrîul Boia. La E. se leagă prin calea vecinală cu Vierșani, traversînd linia ferată lîngă gara Bărbătești; la V. cu Țicleni printr'un drum de care, peste deal. In marginea de E. a satuluĭ este stația Bărbătești a căieĭ ferate T. Jiul-Filiași.

Comuna are 2 cișmele de zid, 22 puțurĭ cu cumpănă și 8 izvoare acoperite; 41 stupĭ.

Are 3 bisericĭ, una zidită la 1849, alta în 1866, iar cea de a treia în 1882; toate făcute de locuitorĭ și deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Bărbăteşti, *com. rur.*, pl. Horezul, jud. Vîlcea. N'are nicĭ un cătun alipit. După cum spun bătrînii, numirea de Bărbătești i s'a dat după numele strămoșuluĭ lor Bărbăteanul, care s'a stabilit cel d'întîŭ aci.

Este situată pe rîul Otăsăul, între dealurile Dobriceni și Costești, la 27 kil. departe de reședința județuluĭ și la 20 kil. de a sub-prefectureĭ.

Are o populațiune de 1597 locuitorĭ (797 bărbați și 800 femeĭ), în care intră și 6 familie de Țiganĭ; 471 capĭ de familie, cu 360 contribuabilĭ și 376 case.

In comună sunt 6 bisericĭ (împreună și cu Schitul Pătrunsa): Biserica Ernaticul, cu hramul Buna-Vestire, care este parohială, fondată la anul 1780, de: Iosif Eromonahul, popa N. Gorovoiu, Samoil Eromonahul, etc.; biserica Mierlești, făcută, în anul 1776, de kir Macarie Eromonahul și alțiĭ; biserica Vătășeasca, fondată de Ștefan Vătaful, la anul 1679, cu hramul Sf. Nicolae, în zilele luĭ Ștefan Voevod Cantacuzino. Despre cele-l'alte nu se cunoaște nicĭ anul fondăriĭ, nicĭ ctitoriĭ.

www.dacoromanica.ro

Pe lîngă agricultură, locuitorii se mai ocupă: 4 cu tîmplăria, 6 cu rotăria, 2 cu dulgheria, 2 cu cojocăria şi 6 cu olăria. Ei desfac produsele muncei lor, la: Craiova, Caracal, Slatina şi în jud. Teleorman.

In comună sunt: 64 boi, 390 vaci, 240 cai, 2060 oi, 350 capre, 400 porci; în total 3504.

In raionul comunei sunt 12 mori.

Locuitorii toţi sunt moşneni. De această comună aparţin munţii Piatra şi Albul (Buila).

Pe teritoriul comunei se găseşte un fel de piatră, numită trand, şi un alt fel, din care se fabrică var.

Şcoala există în comună, de la anul 1845. Actualul local s'a clădit în 1889. Clădirea e bună; e proprietatea comunei. Este frecuentată de 13 băeţi, din numărul de 160 copii, 79 băeţi şi 81 fete, în vîrstă de şcoala. Ştiu carte 178 barbaţi şi 8 femei. Cu întreţinerea şcoalei, statul cheltueşte anual 1512 lei, iar comuna 70 lei.

Cînd anii sunt productivi, se fabrică pănă la 3000 decalitri ţuica.

Toată comuna are 750 hect. pamînt.

Dintre cereale, se cultivă aci, numai porumbul.

O şosea comunala leagă a ceastă com. cu Dobriceni, spre E. şi Bodeşti, spre S.

Veniturile şi cheltuelile co munei se urcă la 1730 lei.

Comuna este udată de rîul Otăsăul şi de următoarele văi: Dîngaţi, Pătrunsa, Vătăşeasca, Bradul, Ponorul, Negoeşti şi Găina.

Bărbăteşti sau **Bărbăteşti-Cotmenei**, *sat*, judeţul Argeş, plasa Oltului; face parte din comuna rur. cu acelaşi nume. Are 150 loc. şi o biserică. cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, cu un preot şi un cîntăreţ. In acest sat este reşedinţa primăriei. Este şi o şcoală primară rurală.

Bărbăteşti, *sat*, în partea despre apus a com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe coasta dealului cu asemenea numire, pe lîngă care trece pîrîul Bahlueţul. Are o populaţie de 25 familii, cu 111 locuitori.

Acest sat este întrupat în moşia Cucuteni.

Numărul vitelor este de 269 capete, din cari: 74 vite mari cornute, 5 cai, 165 oi şi 25 rîmători.

Bărbăteşti, *cătun*, în jud. Gorj, reşedinţa comunei, situat pe malul drept al Gilortului şi sub dealul cu acelaşi nume. Are o suprafaţă cam de 700 hect., din care 51 hect. cultură, 6 vie, 15 livezi de pruni; restul pădure, fîneţe şi tufăriş. Pămîntul, pe vale, e fertil şi produce anual cam 500 hect. porumb, 10 hect. grîu, 600 decal. vin, 300 decal. ţuică.

Are o populaţie de 171 familii, cu 660 suflete, din cari 117 contribuabili. Locuitorii posedă 18 pluguri, 60 care cu boi, 1 căruţă, 216 vite mari cornute, 267 oi, 117 capre, 229 rîmători şi 16 cai.

Rîul Gilortul udă acest cătun de la N. la S.

Cătunul e traversat de şoseaua judeţeană T.-Jiul-Craiova, ce-l leagă la N. cu Socul, iar la S. cu Pietreşti-d.-j., la E. cu com. Vierşani, prin cale vecinală.

Cătunul are 12 puţuri cu cumpănă şi 2 cişmele de zid.

Are 1 biserică, făcută la anul 1866, de locuitori; deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Bărbăteşti, *staţie* de dr. d. f., jud. Gorj, pl. Gilort, cät. Bărbăteşti, pe linia Filiaşi-Tîrgul-Jiului, pusă în circulaţie la 16 Ianuarie 1888. Se află între staţiile Bibeşti, 10,4 kil. şi Cărbuneşti, 9.6 kil. Inălţimea d'asupra nivelului mării de 174,32m. Venitul acestei staţii, pe anul 1896, a fost de 20.955 lei.

Bărbăteşti, *deal*, în comuna cu acelaşi nume, jud. Gorj. Are direcţiunea N.-S., fiind o prelungire a dealului Socul. Se termină la S., lîngă com. Săuleşti, în Valea-Gilortului.

Bărbăteşti, *deal*, în jud. Iaşi, pe coasta căruia e situat satul cu asemenea numire, din com. Băiceni, pl. Bahluiul.

Bărbăteşti, *deal*, în raionul comunei cu acelaşi nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 50 arii vie.

Bărbăteşti, *loc izolat*, în comuna Bodeşti, plaiul Horezul, judeţul Vîlcea.

Bărbăteşti, *moşie* nelocuită, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni.

Bărbăteşti-Cotmenei, *sat*, în jud. Argeş. (V. satul Bărbăteşti).

Bărbăteştilor (Culmea-), *culme* de munte, în jud. Vîlcea; porneşte din culmea Vînturariţa. Această culme desparte muntele Vînturariţa de Piciorul-Motruluï, separînd rîul Otăsăul de Govora (Bîrsescu) şi se termină în apropiere de Olt.

La S. de com. Bărbăteşti, această culme intră în regiunea dealurilor şi poartă numele de Dealul-Bîrseştilor, Bîrlogul, Curăturile şi altele.

www.dacoromanica.ro

Bărbești, *cătun,* al com. Știrbeiul, pl. Olteț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe stînga Oltețuluĭ. Are 300 locuitorĭ, toțĭ Romînĭ, cu 80 de familiĭ. Are o biserică, S-țiĭ Voevozĭ (1850), cu un preot și 2 cîntărețĭ.

Bărbești, în jud. Roman, *numire,* ce se da maĭ de mult *satuluĭ,* Brănișteni-d.-j., pe moșia, care era a cronicaruluĭ Miron Costin.

Bărbești, în jud. Roman. (Vezĭ Bîrlești).

Bărbești, *hliză* de *moșie,* în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Brănișteni-d.-j.

Bărbiciul, *deal,* acoperit de pășunĭ, lîngă satul Stroești, din com. Văscani, jud. Suceava.

Bărbierul, *prival,* în jud. Brăila, situat în ostrovul Iapa. Incepe din partea dreapta a Mănușoaieĭ; traversează pădurea Vulpasul și dă spre N. în iezerul Vulpasul.

Bărbînța, *deal;* vezĭ Tatărăni, deal în com. Teleajna, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ.

Bărboasa, *sat;* face parte din com. Oncești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ. Situat pe coasta dealuluĭ Stîrcul. Are o populație de 85 capĭ de familie, cu 288 suflete, în 83 case. Copiĭ în vîrstă de școală 50, 29 băețĭ și 21 fete. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ. Aicĭ se află o biserică, cu hramul Nașterea Maiceĭ Domnuluĭ, zidită de Popa Iosif, saŭ Iosup. A doua s'a făcut de locuitorĭ, în 1818, după cum se vede din inscripția, ce a avut de-asupra ușeĭ, și care s'a pus greșit și la actuala biserică, care s'a făcut la 1844. S'a reparat în 1874. Locuitoriĭ ĭ-au donat 12 stînjenĭ de pămînt arabil. La distanța de 100 m. de biserică, se află un rîmnic cu pește, care se numește Rîmnicul-luĭ-Popa-Iosup.

Bărboiul, *com. rur.,* în pl. Dumbrava, jud. Mehedinți, la distanță de 68 kil., de orașul Turnul-Severin. Este situată pe fața dealuluĭ, numit al Lupeștilor; cu poziție frumoasă, fiind udat în partea de S. de pîrîul numit Valea-Corzuluĭ. Maĭ e brăzdat și de ogașele Ochioiuluĭ spre apus, Bărboiuluĭ și Cepoeștilor.

Formează comună singură, mărginîndu-se: la răsărit cu comuna Țiul, pendinte de jud. Dolj; la apus cu com. Grecești; la miază-noapte cu com. Secul, prin cătunul Țiuleni, și la miază-zi cu com. Gogoși, de jud. Dolj. Are 189 contribuabilĭ, cu 1000 locuitorĭ, în 328 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ e foarte bună. Loc. posedă 42 pluguri, 77 care cu boĭ, 15 căruțe cu caĭ și 60 stupĭ. In com. e o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Budgetul comuneĭ coprinde: la venitur suma de 1079 leĭ, iar la cheltuelĭ 942 leĭ. Numărul vitelor este de: 563 vite marĭ cornute, 47 caĭ, 436 oĭ și 401 rîmătorĭ. Prin această comună trece șoseaua comunală Bîcleșul-Corzul-Bărboiul.

Bărboiul, *deal,* la V. de com. Călugăreni, pl. Cricovul, județul Prahova.

Bărboiul, *gîrlă;* izvorește din partea de N.-E. a com. Călugareni, pl. Cricovul, jud. Prahova; curge spre S., face maĭ multe zigzagurĭ și intră în com. Vadul-Săpat, pl. Cricovul.

Bărboiul, *ogaș,* în com. rur. Bărboiul, din jud. Mehedinți, plasa Dumbrava; se scurge în pîrîul Valea-Corzuluĭ și trece în Dolj.

Bărbosul, *trup de moșie,* a statuluĭ, în jud. Olt.

Bărboși, *sat,* în com. Filești, pl. Siretul, jud. Covurluiu, în apropierea găreĭ cu acelașĭ nume. Are 57 fam. cu 182 suflete. Are biserică și o școală.

Bărboși, *com. rur.,* în partea de N. a plășiĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ; formată din satele Bărboși și Tăetura-Bărboși, carĭ împreună, formează o singură moșie, proprietatea Domnițeĭ Elena Cuza. Intinderea comuneĭ e de peste 2000 hect., și cu o populație de 100 fam., cu 293 sufl. și 79 contribuabilĭ.

Are o biserică; o curte boerească.

Prin com. trec 3 pîrîaie: Moisie, Izvorul și Pruna. Pădure se află în supraf. cam de 474 hect.

Budgetul comuneĭ cuprinde la venitur 2371 leĭ, 35 banĭ, și la cheltuele 2110 leĭ, 24 banĭ.

Vite marĭ cornute 310, 162 oĭ, 44 caĭ și 55 porcĭ.

Bărboși, *sat,* în comuna Bărboși, pl. Mijlocul, jud. Falciu, și care împreună cu satul Tăetura Bărboși, formează o singură moșie, fostă proprietate a fam. Cuza. Se află situat între două dealurĭ, sub pădurea Bărboși. Din întinderea moșieĭ (V. Bărboși, com.) vatra satuluĭ cuprinde 53 hect., iar locuitoriĭ împroprietărițĭ cam 476½ hect. pămînt. Numărul locuitorilor e de: 90 fam., cu 253 sufl. și 74 contrib.

www.dacoromanica.ro

Aicĭ se află: primăria, palatul fostuluĭ Domnitor Cuza, și biserica, deservită de un dascăl și făcută în anul 1797.

Prin sat trec pîraiele: Moisie și Izvorul.

In acest sat s'a născut Alexandru Ioan I. Cuza, Domnitorul Romînieĭ.

Bărboşi, (vezi Dobroseşti), plasa Znagovul, jud. Ilfov.

Bărboşi, *numire*, ce se da în vechime satuluĭ Brăniștenĭ-d.-j. din pl. Siretul-d.-j., jud. Roman.

Bărboşi, *stație* de dr. d. f., jud. Covurluiu, pl. Siretul, com. Fileşti, pe linia Brăila-Galați, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Vădeni (8,1 kil.) și Galați (12 kil.). Inalțimea d'asupra niveluluĭ mărĭ 7,4 m. Venitul acesteĭ stațiĭ, pe anul 1896, a fost de 63.410 leĭ, 50 banĭ.

Bărboşi, *deal*, în jud. Fălciu; se întinde între comunele: Bărboși și Mălăești, pl. Mijlocul, până la satul Poșta-Elanuluĭ, de unde formează ramura despre Valea-Rădiuluĭ, care se prelungește până la marginea de Sud, sprc com. Urdești.

Bărboşi, *deal*, în jud. Fălciŭ, pe teritoriul satuluĭ Ghermănești, com. cu asemenea nume, plasa Podoleni; în partea de Sud.

Bărboşi, *moşie* particulară, de 560 hect., în com. Fileşti, pl. Siretul, jud. Covurluiu.

Bărboşi, *moşie,* în jud. Neamțu, fără sat, așezată între moșiile Rădiul, Muncelul, ș. a. în plasa Bistrița. Aparține caseĭ răposatuluĭ vornic Sandu Crupenski.

Se zice, că această moșie ar fi fost odinioară a luĭ Miron Costin; părerea însă este cu desăvîrșire eronată, de oare-ce e numaĭ o asemănare de nume; adevăraților Bărboșĭ aĭ luĭ Miron Costin se numesc astă-zĭ Brăniștenĭ. De aicĭ l'a răpit Dumitrașco Macrin, vătavul de păhărniceĭ, împreună cu lefegiĭ, și l-a dus la Roman. Acum nu maĭ aparține jud. Neamțu; de cînd cu o delimitare a hotaruluĭ între județe, a trecut la județul Roman.

Bărboşi, *pădure* de salcie, în județul Brăila, ca de 2 hect. în cotul format de rîul Siretul, din fața gărei cu acelașĭ nume, din jud. Covurluiu.

Bărboşi (Podul-de-la-), *pod,* pe Siret, lîngă stația dr. d. f. de la Bărboșĭ, jud. Covurluiŭ, care până la construirea linieĭ ferate Mărășești-Buzăŭ, după războiul din 1877/78, era cheia comunicațiilor dintre Moldova și Muntenia. Din punctul de vedere militar, rolul acestuĭ pod a fost mare: cine dintre beligeranțĭ avea stăpînirea luĭ, era sigur de mersul înainte al trupelor sale. De aci provenea, că întîia preocupare, ce aŭ avut-o totd'auna, maĭ ales Rușiĭ, în războaiele lor contra Turcieĭ, a fost d'a-șĭ asigura trecătoarea pe acest pod. Astă-zĭ, de și importanța strategică a poduluĭ de la Bărboși a maĭ scăzut, totușĭ ea este încă destul de mare, fie din punctul de vedere militar, fie economic, fiind-că leagă comunicația de uscat între Galați și Brăila și între Brăila cu Moldova.

Podul acesta este tubular, de fier, de 246 m. lung, sprijinit pe 10 arcade; opt dintre ele aŭ cîte 19 m. de deschidere, și cele două din mijloc, aŭ o lungime de 47 m.

Bărboşi-Galaţi, *variantă* de linie ferată, menită a scurta cu 7 kil. curba dintre Bărboși și Galați, care e de 19 kil., pe cînd distanța directă între Galați-Bărboși e numaĭ de 5 kil. Această variantă, lungă de 4 kil., servește și spre a depărta linia ferată de malul Brateșuluĭ, supus într'una năruireĭ. Deviația, de la linia principală, începe de la distanța de $6^1/_2$ kil. de la stația Bărboși și dă în ea la $1^1/_2$ kil. de stația Galați. Intrarea în oraș se face printr'un tunel din nordul Galaților (Vadul-Ungurului), în lungime de 767 m. La fie-care cap al tuneluluĭ este cîte o adîncime până la 18 m., iar ca lungime cea despre Bărboși are 1357 m. și cea despre Galați 474, reprezintînd amîndouă un cub de pămînt de aproape 100000 metri cubĭ.

Această variantă, construită în 1882, nu s'a putut întrebuința de îndată, din cauză că talazurile tăieturilor tuneluluĭ, s'au surpat maĭ înainte. In 1890 s'aŭ făcut nouă lucrărĭ de îmbunatățirĭ și rectificare, după carĭ s'a și dat tunelul, circulațieĭ.

Bărboşi-Ghermăneşti, *moşie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pendinte de mănăstirea Căldărușani; s'a arendat, pe periodul 1885-95, cu 7000 leĭ anual.

Bărbuleanca, *numire*, ce se maĭ dă părțeĭ de *moșie* Bădeni-Miluițĭ, din com. Clondirul, jud. Buzău.

Bărbuleanca, *sfoară de moșie*, în com. Merei, jud. Buzău, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Barbul. Are 30 hect. arătură și viĭ, e ruptă din trupul moșieĭ Poporul-Lipia. (Vezĭ Pangratia).

Bărbuleanca, *numire*, ce se maĭ

www.dacoromanica.ro

dă *moșieĭ* Sălcioara din com. Smeeni, jud. Buzău.

Bărbuleanca, *moșie*, în comuna Amarul, căt. Miroși, jud. Buzău, fostă proprietate a statuluĭ. Are 654 hect., din carĭ 580 arabile, 52 izlaz și restul sterp.

Bărbuleasca, *moșie*, în com. și căt. Largul, jud. Buzău. Are 500 hect., mare parte arabile.

Bărbulescul, *movilă*, în județul Brăila, la 1 kil., spre N. de satul Dedulești, pe hotarul de V. al com. Ianca, pe muchia Buzeeluluĭ, până unde se întinde comuna Cîineni, din județul R.-Sărat.

Bărbulești, *com. rur.*, în plasa Cîmpuluĭ, jud. Ialomița, pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița. Teritoriul acesteĭ comune are o suprafață de 3300 hect., din carĭ 610 hectare pădure. Se întinde din rîul Ialomița, spre N., trecînd peste pîrîul Sărata, până în teritoriul satuluĭ Cotorca, învecinîndu-se cu comunele: Urziceni, Armășești, Jilavele, Moldoveni și Coșereni.

Cuprinde treĭ moșiĭ, aparținînd la treĭ proprietarĭ, și după legea rurală din 1864, sunt împroprietăriță 111 locuitorĭ și neîmproprietăriță aŭ maĭ rămas 49.

Se compune din satele: Bărbulești, Poșta și Ursari, cu reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale, în Bărbulești.

După recensemîntul din anul 1890, populația comuneĭ este de 1736 loc., din carĭ 369 capĭ de familie, cu 1367 suflete, saŭ 808 bărbațĭ și 856 femeĭ. După naționalitate sunt: 1730 Romînĭ și 6 Bulgarĭ, toțĭ de religiune creștină-ortodoxă. După profesiunĭ: 342 agricultorĭ, 2 meseriașĭ, 4 comercianțĭ, 70 muncitorĭ și 10 servitorĭ. Din aceștia, 45 persoane știŭ carte.

După statistica din 1887, populația comuneĭ era de 177 familiĭ Romînĭ, 93 familiĭ Țiganĭ și 4 familiĭ Austro-Ungarĭ, saŭ 1323 locuitorĭ, din carĭ 339 bărbațĭ, 358 femeĭ și 626 copiĭ. Numărul contribuabililor era de 211, din carĭ 6 se ocupaŭ cu comerciul de băuturĭ, producte, etc., iar ceĭ-l'alțĭ cu agricultura, avînd cultivate: 425 hect. grîŭ, 170 hect. orz, 52 hect. ovăz, 116 hect. secară, 770 hect. porumb, 39 hect. fasole, 8 hect. zarzavat, 170 hect. fînețe și 56 hect. bostănăriĭ.

Vite sunt: 576 boĭ, 137 caĭ, 7 bivolĭ, 11 asinĭ, 344 rîmătorĭ și 1375 oĭ.

Venitul comuneĭ în 1887-88 era de 3555 leĭ și cheltuelile de 4244 leĭ.

Instrucțiunea populațieĭ se predă într'o școală mixtă de un învățător, retribuit de comună, la 20 elevĭ și 4 eleve.

Pentru cultul religios se află o biserică, la care servește un preot și 2 dascălĭ, plătițĭ din budgetul comuneĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, în partea de E., trece calea națională, șosea împietrită, București-Urziceni.

Bărbulești, *sat*, în plasa Cîmpuluĭ, județul Ialomița, pendinte de comuna cu acelașĭ nume. Este situat pe un mic grind, pe malul drept al pîrîuluĭ Sărata, între acest pîrîŭ și rîul Ialomița și spre Vest de Urziceni.

Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comuneĭ Bărbulești.

Populația satuluĭ constă din 124 familiĭ Romînĭ, 93 familiĭ Țiganĭ și 4 Austro-Ungarĭ.

Se află o școală mixtă, cu un învățător, retribuit de comună și cu o populație de 32 elevĭ și 5 eleve.

Biserica satuluĭ este construită la 1815, dată care se conservă în inscripția d'asupra intrăriĭ și este deservită de 1 preot și doĭ dascălĭ.

Sunt în sat: 428 boĭ, 121 caĭ, 3 bivolĭ, 1090 oĭ, 2 capre, 9 asinĭ și 250 porcĭ.

Bărbulești. (Vezĭ Mateești).

Bărbulești, *mahala*, din comuna Bălteni, plasa Siul-d.-s., județul Olt, numită ast-fel după numele unuia din primiĭ fondatorĭ aĭ comuneĭ Barbu-Ghindea.

Bărbulețul, *com. rur.*, în județul Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița; se compune din maĭ multe văĭ, ulițe saŭ cătunașe, precum: Ghemeleul, Valea-Tiseĭ, Centrul și altele, cu o populație de 1121 locuitorĭ Romînĭ. Această comună este situată pe dealurĭ și pe văĭ, carĭ se numesc: Cetățuia, Ghemeleul, Vîrful-Iacovuluĭ, Vîrful-Comani, Vîrful-Rîuluĭ, Gorganul, Mărul-Pădureț, Omul-Mort, Burenul, Saula și Vîrful-Teiuluĭ. Prin raionul acesteĭ comune curg pîraiele: Valea-Tiseĭ, Valea-Bărbulețuluĭ și Valea-Runcu, avînd un pod peste Valea-Tiseĭ și un pod pe Valea-Runculuĭ. Apoĭ maĭ are comuna și două lacurĭ: Lacul-Spătăroiul și Lacul-Purcelica. In raionul acesteĭ comune, pe dealul numit Cetățuia, este un izvor cu apă minerală cu gust de pucioasă. In Bărbuleț este o biserică, întreținută de enoriașĭ și o școală întreținută de stat. Ca industrie, este o moară de apă. Bărbulețul se învecinește, spre răsărit cu comuna Rîul-Alb, de care se desparte prin dealurĭ pline de pădurĭ și cu care se unește prin șoseaua comunală;

www.dacoromanica.ro

spre apus se învecinește cu comuna Gemenea, din județul Dîmbovița și Micloșani, din județul Muscel, de carĭ se desparte iarăși prin dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, unindu-se cu Micloșani, prin șoseaua comunală, iar cu Gemenea prin drum practic neșoseluit; spre miază-noapte se învecinește cu comuna Pucheni, județul Muscel, despărțindu-se prin dealurĭ, văĭ și pădurĭ și unindu-se prin drum practic; iar spre miază-zi se învecinește cu comuna Pietrari, de care se desparte iarăși prin dealurĭ, văĭ și pădurĭ, dar cu care se leagă printr'o frumoasă șosea vecinală. Școala din Bărbuleț este înființată în 1884–1885; e mixtă cu un învățător și e frecuentată de 50 — 61 de elevĭ și eleve. Comuna are un venit de 1298 leĭ și peste 250 contribuabilĭ.

Bărbunceasca, *vale*, în comuna Grăjdana, jud. Buzău; ese din pădurea Bărbunceștĭ și dă în Nișcovul.

Bărbunceștĭ, *cătun*, al comuneĭ Grăjdana, jud. Buzău; are 60 locuitorĭ și 10 case; sub-divizia Glodeneni.

Bărbunceștĭ, *moșie*, în comuna Grăjdana, județul Buzău, cătunul Bărbunceștĭ; proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 17 hectare arabile, din carĭ 11 s'aŭ dat locuitorilor.

Bărbunceștĭ-Zapodia, *pădure* a statuluĭ, în comuna Grăjdana, județul Buzău, cătunul Bărbunceștĭ, pendinte de Episcpie; are 251 hectare.

Bărbunța, *pîrîŭ*, ce udă teritoriul comuneĭ Colacul, pl. Vrancea, jud. Putna, și se varsă în Putna.

Bărbureaua, *vale*, comuna Stoenești, plasa Ocolul, județul Vîlcea. Se varsă în rîul Cerna, tot în raionul acesteĭ comune.

Bărbureaua, *vale*, comuna Dejoiul, plasa Cerna-d.-j., județul Vîlcea; izvorește din Dealul-Scoroșul, crește maĭ cu deosebire din ploĭ și se varsă în rîul Cerna.

Bărbusa, *vîrf de munte*, în dreapta rîuluĭ Argeș, județul Argeș, plasa Loviștea.

Bărbușa, vechie *suburbie*, a orașuluĭ Cîmpulung, jud. Muscel.

Bărbușeni, *moșie*, fără sat, în județul Neamțu, comuna Rădiul, plasa Bistrița; așezată între moșiile Rădiul, Polobocul, ș. a. Se stăpînește de către clironomiĭ reposatuluĭ Sandu Crupenski.

Bărbușor, *pîrîŭ*, în județul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., comuna Pardoși; izvorește din dealul Ernatica; udă partea de miază-zi a comuneĭ și merge de se varsă, după un curs de 5 kil., în rîul Cîlnăŭ, pe partea stîngă a luĭ, maĭ jos de cătunul Costomirul.

Bărca, *sat*, face parte din com. rur. Turia, plasa Oltul-d.-j., județul Olt. Are o populațiune de 225 locuitorĭ. Aci e o biserică, fondată la anul 1882, de locuitorĭ.

Bărca, *moșie* a statuluĭ, în județul Olt, fostă pendinte de mănăstirea Plumbuita, care pe periodul 1886—96, s'a arendat cu 6500 leĭ, anual.

Bărca, *pădure*, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, lîngă satul Fundul-Crăsani.

Bărca, (vezĭ Valea-Mare), *pădure* a statuluĭ, în jud. Olt.

Bărcaciul, *cătun*, pendinte de com. Gruiul, plaiul Novaci, jud. Gorj, în partea de E. a comuneĭ; situat pe Valea-Pîrîuluĭ, numit Valea-Gruiuluĭ; are o suprafață cam de 105 hect., din carĭ 40 hect. arabile, 25 hect. fînețe, 7 hect. pomet, 2 hect. vie, 16 hect. pădure, 11 hect. izlaz și 4 hect. vatra satuluĭ. Produce anual cam 80 hectol. porumb, 350 kgr. grîŭ, 350 decal. rachiŭ, 70 decal. vin și 50 kgr. lînă.

Are o populație de 60 familiĭ, cu 158 suflete, între carĭ 30 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 5 pluguri, 10 care cu boĭ, 142 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 154 oĭ, 27 rîmătorĭ și 30 capre.

Cătunul maĭ are 2 puțurĭ.

Are și 1 biserică de lemn, deservită de preotul din com. Gruiul.

Bărcaciul, (vezĭ Muntele-Văleanul-și-Bărcaciul), moșiĭ ale statuluĭ.

Bărcaciuluĭ (Gura-), *numire vechie*, a cătunuluĭ Pometești, din com. Adîncata, pl. Amaradia, jud. Dolj.

Bărcanul, *iezer*, în jud. Brăila, în balta com. Tichilești, între privalul Porcul și Filipoiul; comunică cu privalul Porcul, în partea de N.-V.

Bărcana, *pîrîaș*, în partea de N. a com. Răchitoasa; curge prin jud. Tecuciŭ, spre S.-E. și se varsă în Zeletin.

Bărcanele, *moșie* a statuluĭ, situată în com. Păușești-Otăsăŭ, plasa Ocolul, jud. Vîlcea, fostă pendinte de schitul Dintr'un

www.dacoromanica.ro

Lemn. S'a arendat pe periodul 1888-93, cu 638 leĭ anual.

Bărcăneasca saŭ **Bucșiani-de-Sus**, *cătun.* (Vezĭ com. Bucșiani-d.-s.)

Bărcănești, *com. rur.*, în pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița; este situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Eliza-Stoenești și Speteni.

Teritoriul comuneĭ se întinde din rîul Ialomița, spre S., coprinzînd lunca, coasta rîuluĭ și cîmpul șes, pănă în teritoriul satuluĭ Vlăiculești și are suprafața de 1875 hect., din carĭ 175 hect. pădure, aparținînd la doĭ proprietarĭ. După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ, 192 locuitorĭ și neîmproprietărițĭ 13.

Se compune dintr'un singur sat, situat la marginea de S. a luncĭĭ și d'alungul coasteĭ rîuluĭ Ialomița, în vecinătatea satelor Speteni și Eliza-Stoenești. Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale.

După recensimîntul din anul 1890, populația comuneĭ constă din 1727 locuitorĭ, cu 428 capĭ de familie și 1299 membri de familie, saŭ 859 bărbațĭ și 868 femeĭ. După naționalitate sunt: 1703 Romînĭ, 15 Bulgarĭ, 1 Grec și 8 alte naționalităților. După religie se află: 1718 Creștinĭ ortodoxĭ, 6 Catolicĭ și 3 Mosaicĭ. După profesiunĭ se află: 447 agricultorĭ, 5 meseriașĭ, 10 comercianțĭ, 5 profesiunĭ libere, 5 muncitorĭ și 25 servitorĭ. Din aceștia, 195 știŭ carte și 1532 nu știŭ.

După statistica din 1887, populația comuneĭ consta din 370 familiĭ Romînĭ, 4 familiĭ Țiganĭ, 1 familie Grecĭ, 1 familie Izraelițĭ, 2 familiĭ Germanĭ și 1 familie Unguri, saŭ 1504 locuitorĭ, compușĭ din 354 bărbațĭ, 373 femeĭ și 777 copiĭ. Numărul contribuabililor era 256, din carĭ 33 se ocupau cu comerciul de băuturĭ, producte, vite, etc., iar ceĭ-l'alțĭ cu plugăria, avînd cultivate: 566 hect. grîŭ, 55 hect. orz, 150 hect. ovăz, 60 hect. secară, 450 hect. porumb, 75 hect. meiŭ, 200 hect. fasole, 5 hect. viĭ, 5 hect. zarzavat, 30 hect. bostănăriĭ și 15 hect. pomĭ roditorĭ.

Vite: 385 caĭ, 408 boĭ, 3480 oĭ, 43 capre, 8 bivolĭ și 585 porcĭ.

Venitul comuneĭ, în 1887-88, se urca la 3918 leĭ și cheltuelile la 4701 leĭ.

Instrucțiunea se predă într'o școală primară mixtă, de un învățător, retribuit de stat și comună, la 62 elevĭ și 43 eleve. Localul școaleĭ este în bună stare și este construit de comună.

Aicĭ se află o biserică, cu un preot și doĭ dascălĭ, plătițĭ de comună, cu suma de 480 leĭ.

Bărcănești, *com. rur.*, pl. Crivina, jud. Prahova.

Dintr'un document de la Petru-Vodă, nepotul luĭ Mircea-Vodă, din anul 1567, se vede că Petru-Vodă întărește, logofătuluĭ Coresi, cumpărătoarea moșieĭ Bărcănești, de la un oarecare Manea și 5 răzoare de moșie, de la un Avrut, din Ploești.

Nu se știe, dacă pe acea vreme a existat sat.

N'are nicĭ un cătun alipit. Are o populațiune de 502 locuitorĭ; 105 capĭ de familie, 94 contribuabilĭ și 127 case de locuit.

In comună e o singură biserică, cu hramul Adormirea Maicĭ Domnuluĭ, fondată, la anul 1838, de Scarlat Bărcănescu, proprietarul moșieĭ, deservită de un singur preot.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura și parte cu zidăria. In comună sunt 40 caĭ, 65 vacĭ, 130 boĭ, 40 rîmătorĭ și 2 bivolĭ.

S'aŭ împroprietărit, la 1864, după legea rurală, 91 locuitorĭ.

Școala s'a înființat la anul 1890. Localul e proprietatea d-luĭ Scarlat Bărcănescu și s'a frecuentat, în anul școlar 1892-93, de 43 băeți și 2 fete. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1080 leĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 327 hect. pămînt de muncă și izlaz. Vin și țuică nu se fabrică.

Comerciul se exercită în comună de 2 cîrciumarĭ.

P'aci trece șoseaua națională București-Ploești.

In marginea comuneĭ este eleșteul Tătărani, din care ese maĭ multe izvoare, ce se varsă în rîul Prahova.

Bărcănești, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea și amîndouă malurile Iminoguluĭ, la 22 kil., departe de capitala județuluĭ, fiind și reședința plășiĭ.

Se compune din 4 cătune: Bărcănești, Greci, Vîlcelele-d.-s., Vîlcelele-d.-j. Cu o populațiune de 3324 loc., 1680 bărbațĭ, 1644 femeĭ, din carĭ 769 capĭ de fam. și 820 contrib., cu 580 case de locuit și 50 bordeie.

Afară de 14 familiĭ de Țiganĭ, parte fierarĭ, parte lăutarĭ, toțĭ loc. sunt Romînĭ, și se ocupă excluziv cu plugăria.

Data înființăreĭ comuneĭ, nu se știe. Bătrîniĭ povestesc, că primiĭ fondatorĭ, ar fi parte posițĭ aci din Oltenia, parte descins din părțile muntoase ale Muntenieĭ. Se crede, a fi foarte vechie.

S'aŭ împroprietărit, după legea rurală, din 1864, 506 loc., dîndu-li-se 1518 hect. Eĭ aŭ: 700

www.dacoromanica.ro

cai și epe, 800 boĭ, 300 vacĭ, 50 capre, 5000 oi și 1400 rîmătorĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 5450 hect.

Sunt patru biserici, adică în fie-care cătun cîte una. Cea mai vechie e cea din căt. Greci, zidită la anul 1819, de răposatul Draghiceanu și Elena. Ele sunt deservite de 6 preoți, 8 cîntăreți și paracliserĭ, plătiți din budgetul comuneĭ și de locuitorĭ.

Școala datează aci cam de pe la anul 1857, și a funcționat cu întreruperĭ. Actualmente sunt două: una în căt. Bărcănești, înființată de vr'o 7 anĭ, și alta în căt. Greci, proprietate a d-lor frați Kalinderu, înființată de 3 anĭ. Amîndouă clădirile sunt bune. Ele sunt frecuentate de 45 elevĭ, din numărul de 323, în vîrstă de școală. Cu întreținerea lor, statul cheltuește anual, 2268 leĭ. Știu carte 200 bărbați și 15 femeĭ.

Cultura albinelor numără cam 143 stupĭ. Cînepa și inul sunt puțin cultivate.

Comerciul se exercită de 9 cîrciumarĭ. In comună, pe lîngă alte micĭ stabilimente, se află și o moară de aburĭ.

Budgetul comuneĭ, pe ultimul exercițiu, prezintă la ven. suma de leĭ 3015 și la cheltuelĭ 2713 leĭ anual.

Comuna e străbătută de șoseaua județeană: Slatina-Roșiori, prin căt. Greci, dela V. la E. și de șoseaua comunală Mierlești-Izvoarele, care o traversează de a lungul, pe Valea-Iminoguluĭ, dela N. la S.

Pe teritoriul acesteĭ comune, în partea de N.-V. trece Brazda-luĭ Novac. In partea de N., pe malul drept al Iminoguluĭ, în căt. Greci, se află schitul Greci, azĭ maĭ mult ruinat. In dreapta și stînga Iminoguluĭ, se ridică cîte-va dealurĭ neînsemnate, cu direcțiunea dela N. la Sud. Unele sunt cultivabile, iar altele sunt acoperite cu pădurĭ și fînețe. Dincolo de aceste dealurĭ, spre E., se întinde Cîmpia-Boianuluĭ.

Afară de Valea-Iminoguluĭ, teritoriul acesteĭ comune e traversat de următoarele pîraĭe: Cernatul, Valea-Caluluĭ, Valea-luĭ-Ispas, Valea-luĭ-Meilă spre E. și Liza, Valea-Ciobanuluĭ, Valea-Grecilor, Valea-Ustruceĭ, Țiganca, Rudăreasa, Tomirul-Mare și Tomirul-Mic, spre V. Toate se varsă în rîul Iminogul.

Pămîntul acesteĭ com. e maĭ mult șes, maĭ ales spre E., în Cîmpia-Boianuluĭ, unde e maĭ mult argilos și puțin fertil; în cele-l'alte părțĭ, e puțin accidentat și maĭ prielnic culturei cerealelor.

Comuna se învecinește la N. cu Mierlești, la E. cu Șerbănești, la S. cu Izvoarele și la V. cu Coteana.

Bărcănești, *sat*, în jud. Neamțu, așezat pe coastele dealuluĭ Piclăul (Țiclăul), spre S.-V. de satul Cîndești, în căt. Cîndești, pl. Bistrița; cu partea sa de către Sud formează hotarul jud. Bacău.

Are o întindere de 414 hect. Cu o populație de 548 sufl., sau 300 fam., 10 văduve și 16 nevolnicĭ. Toțĭ sunt Romînĭ, și se ocupă cu exploatarea pămîntuluĭ, cu plutăria și cu industria primitivă.

Terenurile, carĭ alcătuesc cuprinsul său, sunt maĭ mult muntoase și deluroase, prezintînd în formațiunea lor depozite calcaroase, din care se extrage varul, de o calitate mijlocie. Locurile pentru agricultură sunt restrînse, așa că semănăturile, sunt reprezentate de abia prin: 71 hect. 61 ariĭ de grîu, 8 hect. 88 ariĭ de secară, și aproape la nemică alte culturĭ.

In acest sat se află: o biserică, cu un preot și 2 dascălĭ, întreținuțĭ din fondurile comunale; 2 vărăriĭ, 4 rotăriĭ, 1 fierărie.

Numărul vitelor se urcă la 472 capete, dintre carĭ: 50 boĭ, 100 vacĭ, 200 oĭ, 12 caĭ, 50 rîmătorĭ și 60 vite micĭ cornute.

Comunicațiunea, cu satele vecine, se face prin un drum natural, care duce prin satul Cîndești.

Bărcănești, *sat*, numit și Covec, face parte din comuna cu acest nume, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. Are o populațiune de 650 loc. E reședința comuneĭ și posedă o biserică fondată la anul 1843 și o școală, zidită de comună. Intr'însul sunt 80 locuitorĭ, împroprietăriți, după legea rurală, pe 456 hect. din moșia d-luĭ Alex. Izvoranu. Locuit. posedă: 124 boĭ, 160 vacĭ, 30 caĭ, 800 oĭ și 356 rîmătorĭ.

Bărcănești, *sat;* face parte din com. rur. Stănceștĭ, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 281 loc., 139 bărbați și 142 femeĭ.

Cade în partea de S. a comuneĭ, aproape de rîul Cerna. Aci e o bis., aproape ruinată. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 16, 8 băeți și 8 fete. E la distanță de 3 kil. de cătun. Mijlocul, unde e școala.

Bărcănești, *sat*, în com. rur Gorunești, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea.

Bărcănești sau **Bucșiani-de-Sus**, *cătun*, pendinte de com. Bucșiani, jud. Vlașca. (Vezĭ Bucșiani-d.-s.).

www.dacoromanica.ro

Bărcăneşti, *deal*, în raionul comunei Bărcănești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 3 hect. vie.

Bărcăneşti, *pădure*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., din comuna Valea-lui-Ion.

Bărcăneştilor (Dealul-), *deal*, în comuna Stănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Bărchii (Vîlceaua-), *vîlcea*, între comuna Cetățeni-din-Deal și Cetățeni-din-Vale, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Bărcuţa, *loc izolat*, în jud. Dolj, pe teritoriul comunei Bărca, pl. Balta. E situat pe malul stîng al Desnățuiului, la 1 1/2 kil., la S. de Bărca. Aci, se văd urme de ziduri foarte vechi.

Bărdănoasa, *gîrlă*, în județul Fălciu. (V. Simineşti, comuna Vetrişoaia, pl. Prutul).

Bărdănoasa, *luncă*, în județul Falciu. (V. Simineşti, şes, com. Vetrişoaia, pl. Prutul).

Bărdeasca, *numire*, dată unei sfori de *moşie*, proprietate a moşnenilor Lerești, din comuna Cătina, jud. Buzău.

Bărduica, *cătun*, numit și Valea-Perilor, în pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți; ține de comuna rur. Tîmna.

Băreana, *sat*, face parte din comuna Răchitoasa, din jud. Tecuciu. Situat la N. comunei, pe coasta dealului Răchitoasa, la o depărtare de 4 kil. 890 m., de reședința comunei. Are o populațiune de 65 capi de familie, cu 268 suflete. Toți locuitorii sunt Țigani. Ei sunt împroprietăriți la 1864, cînd s'a format și satul. Mare parte din ei sunt desrobiți de la Răchitoasa. Locuințele sunt, parte case de gard, și parte bordee. Loc. se ocupă cu lemnaria și creșterea vitelor. In partea de E. a satului, trece rîul Zeletin și șoseaua, care duce la Colonești.

Bărești, *sat*, pe valea Băreasca, jud. Argeș, pl. Loviștea; are 44 familii și face parte din comuna rur. Cicanești.

Bărești, *cătun*, al com. Morunglavul, plasa Oltețul Oltul d. s., jud. Romanați; situat pe țărmul stîng al rîulețului Burluiul, la poalele dealului Cocorești și Secilor. Are 80 de familii și 380 locuitori, o biserică, Sf. Nicolae (1844), cu un preot și 2 cîntăreți.

Bărgăoani, *com. rur.*, în județul Neamțu, partea despre S.-E. a plăşii de Sus-Mijlocul, așezată pe valea, ce se întinde la vre-o 6 kil. mai către apus de tîrgul Bozieni, în direcțiunea N.-S., de comuna Talpa, pe o lărgime mai bine de 2 kil., cum și pe podișele, ce se scobor, de sub poalele dealurilor: Certieni, Mesteacăn și Mărgineni.

Se mărginește la E. cu județul Roman, comuna Bozieni și com. Budești-Ghicăi; la S. cu com. Mărgineni; la V. cu o mică parte din com. Dochia, cu com. Șerbești și Dragomirești; iar la N. cu com. Talpa.

Este formată din satele: Bălănești, Bărgăoani, Breaza, Certieni, Dîrloaca, Ghilăești, Maximești, Vlădiceni și locul izolat Baratca; cu o suprafață cam de 7160 de hect. Are o populațiune de 2405 locuitori, saŭ 639 familii, din cari 1205 bărbați, 1200 femei; copii, 591 băeți și 541 fete. După starea civilă: 1185 necăsătoriți, 1058 căsătoriți, 154 văduvi, 57 nevolnici, 8 divorțați. După instrucțiune: 147 știu carte și 2258 nu știu carte. După naționalitate: 7 familii Evrei și 156 Ungurĭ.

Dintre locuitorii împroprietăriți, în 1864, sunt astăzi: 121, cari stăpînesc înși și locurile lor; 205, ca urmași; 2 locuri rămase pe seama comunei; 107 loc. cari de și însurați și cultivatori de pămînt, dar nu au nici un soiu de proprietate.

Cea mai mare parte a populațiunei se ocupă cu agricultura, și cu creșterea vitelor.

Solul este productiv, însă se cultivă numai pe o întindere de 2119 hect., și anume: 560 hect. grîŭ, 171 hect. ovăz, 845 hect. porumb, 15 hect. cînepă, 12 hect. fasole, 390 hect. orz, 16 hect. livezi artificiale și 110 hect. fînețe naturale.

Imașul are o întindere de 100 hect. 20 arii și nutrește 3121 capete de vite, dintre cari: 404 boi, 784 vaci, 1100 de oi, 299 rîmători, 212 cai-epe și 322 vite mari cornute.

Budgetul comunei este de 6844 lei, la venituri și 5713 lei, la cheltueli. Numărul contribuabililor, 807.

In această comună sunt 7 biserici ortodoxe, dintre cari: 2 în stare de reparațiune, deservite de 3 preoți și 5 eclesiarhi, plătiți din fondurile comunale, cu 480 lei. Are o biserică catolică, fără preot localnic; 2 școli; 4 mori de apă; o fierărie și 4 rotării.

Comunicațiunea, cu satele vecine, se face prin șoseaua județeană Piatra Bozieni, care parcurge comuna, prin mijlocul său, de la apus către răsărit; prin șoseaua, care începe de la locul numit Baratca (între al 23 24

www.dacoromanica.ro

kil. al şoseleĭ precedente) şi duce spre nordul văeĭ prin satele Bărgăoani, Breaza şi Talpa; prin şoseaua, ce se ramifică de la nordul satuluĭ Bărgăoani şi trecc prin satele Crăeşti şi Borniş la Dragomireşti, precum şi prin alte drumurĭ mărginaşe şi naturale, dintre diferitele localităţĭ.

Fondul drumurilor e de 1630 leĭ, 40 banĭ, la venitурĭ şi 1090 leĭ, la cheltuelĭ.

Bărgăŭ, *pîrîŭ*, afluent al pîrîuluĭ Boura, din com. Cristeşti, jud. Suceava. Este format de pîraiele Teilor şi Sodomenilor. Lungimea cursuluĭ său e de 1450 metri.

Bărgăŭ, *pisc* de deal, în jud. Suceava, de-asupra satuluĭ Boureni.

Bărlani, *deal*, în com. rur. Balad.-j., plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Bărlădeanul-Vasile, *pichet* vechiu, cu No. 89, către hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, în partea de apus a comuneĭ.

Bărlăleşti, *sat*, în plasa Tîrgul, com. Iepureni, jud. Tutova, spre S. de satul Iepureni. Are 436 locuitorĭ şi 106 case.

Bărlogi, *sat* şi *com. rur.*, pe apa Drîmbovnicul, un afluent al Neajlovuluĭ, jud. Argeş, plasa Galăşeşti. La 12 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefecturеĭ şi la 47 kil de Piteşti. Se compune din satele: Bărlogul şi Leşile, avînd peste tot 215 contribuabilĭ, cu 922 loc., din carі 16 Grecĭ şi 14 Ţiganі. In comună este o biserică vechie, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ. O şcoală primara rurală şi 5 cîrciumĭ. Budgetul comuneĭ, pe anul 1882-83, a fost de leĭ 1653, banĭ 59, la venitурĭ şi de 1476 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor, în 1887, era de 713 capete vite marĭ: 585 boі şi vacĭ, 118 caĭ, 4 bivolĭ, 6 asinі, şi de 2365 vite mărunte: 2257 oі şi 108 rîmătorĭ.

Bărluiul, *sat*, face parte din comuna rur. Ciumagi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bărluiul, *vale*, care îşĭ are sorgintea la locul numit La-Fîntîna-Seacă, com. Ciumagi, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Cerna.

Bărnărelul, *munte*, în comuna Broşteni, jud. Suceava.

Bărnărelul, *pîrîŭ*, în com. Broşteni, jud. Suceava; izvoreşte de sub Bădа, curge de la V. la E., udă teritoriul com. pe o lungime de 10 kil., şi, după ce învîrteşte o moară, se varsă în Bistriţa, în dreptul satuluĭ Crucea. Drept Gura-Bărnărelului se află aruncat un pod peste Bistriţa, pod făcut de M. S. Regele şi care leagă satul Crucea cu Dorna.

Băroaia, *deal*, plasa Amaradia, com. Căpreni, jud. Dolj; e acoperit cu fîneţe.

Băroaia, *mină* de aramă, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi. Ţine de hotarul com. rur. Mărăşeşti. E situată pe valea apeĭ Brebina, spre apus de com. Mărăşeşti, în apropiere de com. Obîrşia. Gura mineĭ începe din vălceaua Băroaia, şi continuă pe sub dealul numit Cracul-Manei, unde îşĭ are răsuflătorile.

Mai jos, pe Valea-Rîuluĭ, cum se numeşte în localitate apa Brebina, se vede şi astă-zi locul unde aŭ fost instalate fabricile pentru extragerea metaluluĭ. De asemenea se văd şi conductele, săpate în piatră, prin care se aducea apa la cuşniţă. (V. Cuşniţa, vale, şi Cracul-Maneĭ).

Băroaia, *prival*, în jud. Brăila; uneşte iezerul Tituloaia, din comuna Vizirul, cu canalul Vîlciul.

Băroiul, *sat*, face parte din com. rur. Tetoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 133 locuitorĭ, 75 bărbaţĭ şi 58 femeĭ. Ca populaţie şcolară are 19 copiĭ, 12 băeţĭ şi 7 fete.

Băroiul, *gîrlă* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul comunelor Hîrşova, Ciobanul, Gîrlici, Sarai, Dăeni şi Ostrov. Este un canal al Dunărіі, prin care se scurge o însemnată cantitate de apă, cînd fluviul a crescut prea mult. Se desface din Dunăre, de lîngă mahalaua Varoşi, a oraşuluĭ Hîrşova, se îndreaptă spre miază-noapte, avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., aproape paralel cu Dunărea-Vechie; formează şi alimentează cu apă bălţile Gîrluţa şi Groapa-Ciobanuluĭ pe stînga, Cioroiul şi Hazarlîc-Ghiol pe dreapta, lărgindu-se ea însăşi în formă de baltă la Nord de satul Gîrlici; după un drum de 35 kil. se deschide iar în Dunăre, la $2^1/_2$ kil. maĭ în sus de satul Ostrov, în dreptul Movileĭ-Popiĭ. Lărgimea medie e de 10—20 m. şi adîncimea de 1—6 m. In ea, pe dreapta, se deschid văile: Viilor, Gîrlici, Bertеşti, Topîrseiul, Pînga şi Moşul. Dealungul său merge drumul judeţean Hîrşova-Măcin. Intre ea şi Dunăre se întinde stuf presărat cu bălţĭ. Dealurile: Ciobanul, Caraula, Gîrliciului,

www.dacoromanica.ro

Viilor, Dăenilor, Moşuluĭ şi Roşti ridică întru cît-va malul său drept, pe care se află aşezate satele Ciobanul, Gîrlici şi Dăeni.

Bărsanul, *loc de izvoare*, judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe muntele Brăteşti; loc de unde îşĭ ia obîrşia p'rîul Bîrsăneşti.

Bărsescu, *rîŭ*. (V. Cacova).

Bărseşti, *com. rur.*, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe ambele maluri ale Putneĭ. In dreapta rîuluĭ, sub dealul numit Dumbrava, e situat satul Bărseşti, iar în faţa acestuia, pe malul stîng, e satul Topeşti, aşezat parte sub dealul Curmături şi parte pe Muchia-Petrimanuluĭ.

Distanţa de capitala judeţuluĭ e de 53 kil.

Mărginile comuneĭ sunt: la N.-V. Negrileşti, la S. Seineşti, la S.-V. Păuleşti, la E. Colacul şi Valea-Săreĭ, la S.-E. Poiana.

Această comună se compune din cătunele Bărseşti şi Topeşti, avînd reşedinţa în cel d'întîiŭ. Populaţiunea acesteĭ comune, după recensămîntul din 1890, e de 236 capĭ de familie, cu 1101 suflete, din carĭ: 568 bărbaţĭ şi 533 femeĭ.

După starea civilă sunt: 561 neînsuraţĭ, din carĭ 320 bărbaţĭ şi 241 femeĭ, şi 457 însuraţĭ, 82 văduvi, din carĭ 20 bărbaţĭ, 62 femeĭ şi 1 divorţat. După naţionalitate sunt: 1007 Romînĭ şi 4 Ungurĭ. După religie: 1097 ortodoxĭ şi 4 catolicĭ. După felul ocupaţiuneĭ: 229 agricultorĭ, 2 industriaşi, 4 comercianţi, 3 profesiunĭ libere, 80 muncitorĭ şi 30 servitorĭ.

Ştiu carte 31 persoane, din carĭ 27 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Case de locuit sunt 272.

Cultul creştin-ortodox e reprezentat prin 2 biserici: una parohială, în satul Bărseşti, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, ceal-altă filiala, cu hramul Sfinţii-Voevozĭ.

Comuna numară 207 contrib. In anul 1886 erau 212 contrib.; iar în anul 1869 numaĭ 186.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893 94 era următorul: venitурĭ 2342 leĭ, 13 banĭ, chelt. 2338 leĭ, 27 banĭ.

Podişul întins de pe malul Putneĭ, în care sunt ţarinele sătenilor, are un pămînt fertil, negru la suprafaţă şi aşezat pe un strat argilos galben. Com. are o întindere de 2300 hect., din carĭ: 150 hect. cultivabile, 500 hect. livezĭ de fîn, 1400 hect. izlaz şi restul viĭ şi pădurĭ.

Numărul cultivatorilor a fost în anul 1893—94, de 218.

Instrumentele agricole, de carĭ dispun cultivatorii din comuna Bărseşti, sunt: 35 pluguri de lemn, şi o moară de apă.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt, după ultima numărătoare, 4347 capete, din carĭ: 244 boĭ, 252 vacĭ, 55 caĭ, 3600 oĭ, 50 capre şi 146 rîmătorĭ.

In anul 1893 se aflau în comună 140 stupĭ de albine.

Sunt 4 cîrciumĭ şi 4 fabricĭ de rachiu.

Comunicaţia în această comună se face prin căĭ vecinale şi comunale, care o leagă de Tichiriş (14 kil.), de Spineşti, Poiana şi Negrileşti.

Bărseşti, *sat*, cu 120 fam., jud. Argeş, pl. Topologul; face parte din com. rur. Cepari-Bărseşti. Are o biserică, cu hramul Intîmpinarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Are o şcoală primară rurală.

Bărseşti, *sat*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna. E situat pe malul drept al Putneĭ, sub dealul numit Dumbrava. Aci e reşedinţa comuneĭ. Locuitorĭĭ se ocupă maĭ toţĭ cu cultivarea pămîntuluĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Bărseşti-Bercioiul, *com. rur.*, pe apa Oltuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, la 36 kil. de reşedinţa plăşiĭ, com. rur. Tigveni, şi la 31 kil. de Piteşti. Comuna se compune din 4 sate: Bărseşti-de-Olt, Bercioiul, Găltofani şi Ruda, avînd peste tot 215 contrib., cu 796 loc., din care 30 Ţiganĭ. In comună sunt 3 biserici, în Bărseşti-de-Olt, Bercioiul şi Ruda. Are o şcoală primară rurală şi 4 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul 1882 83 a fost de 1914 leĭ, 46 banĭ la venituri, şi de 1773 leĭ la chelt.; iar pe anul 1887 88 a fost de 3178 leĭ la ven. şi de 2639 leĭ la chelt. Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 465 capete vite marĭ: 420 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 5 bivoli şi de 210 vite mărunte: 50 oĭ, 10 capre şi 150 rîmătorĭ.

Bărseşti-de-Olt, *sat*, cu 314 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul; face parte din com. rur. Bărseşti-Bercioiul. Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Bărsoiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 39 kil. de reşedinţa plăşiĭ, Tigveni şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din cătunele: Bărsoiul, Linia-Dealuluĭ, Linia Mijloculuĭ şi Tîmplari, avînd peste tot 223 contribuabilĭ, din 854 locuitorĭ. Comuna are treĭ biserici şi o şcoală primară rurală. Budgetul comuneĭ pe anul 1882 83, a fost de 1218 leĭ, 40 banĭ la venituri, şi de 1198 leĭ, la cheltueli; iar pe a

www.dacoromanica.ro

nul 1887—88 a fost de 4040 leĭ la venitur̆ și de 3889 lei la cheltueli.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 344 vite mari, (332 boi și vacĭ, 2 bivoli și 10 caĭ), și de 538 vite mărunte, (308 oĭ, 20 capre și 210 rîmători).

Bărsoiul, *sat,* cu 200 suflete, județul Argeș, pl. Oltului; face parte din com. rur. cu același nume. Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, cu un preot și un cîntăreț, și o școală primară rurală. In acest sat este reședința comunei.

Bărtăluşul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Paraschiv, com. Șendrești, spre E. de satul Șendrești. Are 264 loc. și 112 case. Această populațiune e socotită cu aceea din Băcleşti și Valea-Caseĭ.

Bărtăluşul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Pueşti. Are 416 loc. și 91 case. Maĭ înainte satul se numea Mocani.

Bărtăluşul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Pueşti, spre S.-V. de tîrgușorul Pueşti. Are 235 loc. și 60 case. Maĭ de mult satul se numea Lingurari.

Bărtăşeşti, *sat,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., al com. Boteşti, situat pe dealul Rahova, d'a stînga pîrîului Răcătăul, la o depărtare de 2300 metri de satul Boteşti. Are o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 43 cu 157 sufl. Animale sunt: 3 caĭ, 50 vite cornute și 6 capre.

Băruiul, *lac,* în plasa Borcea, comuna Dichiseni, județul Ialomița.

Bărvăreaţa, *baltă,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița.

Bărăzuţul, (ung. Bardocz-patak) *pîrîiaș,* pl. Muntelui, com. Dărmănești, jud. Bacău. Vine din Transilvania, intră în țară la Vălcica-Capreĭ, se încarcă cu pîrîiașul Nemira, de unde rămîne pe graniță 7 kil., până ce se varsă d'a dreapta în Uz, curgînd de la S. spre N.

Bărzăvoaia, *cătun,* în pl. Ialomița-Balta, comuna Larga, jud. Ialomița.

Bărzuica, *cătun,* al com. Bîrza, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., județul Romanați. Se maĭ numește și Selește. E situat spre răsărit de Bîrza, se învecinește la E. cu comuna Brăneţul.

Are 69 locuitorĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului mării este de 13 m.

Bărzuleşti, *sat,* pl. Bistrița-d.-j., comuna Dealul-Nou. E situat d'a dreapta pîrîuluĭ Turluiul, maĭ la vale de satul Iazul. Satul numără 13 capĭ de familie și 32 suflete. Animale sunt: 5 caĭ, 18 vite cornute, 10 porcĭ și 2 capre.

Bărzuleşti-Coman, *moșie,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., comuna Dealul-Nou, cu o întindere de 56 fălcĭ.

Băsărăboaia, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Băiceni, com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Și-a luat numele de la cea întîiŭ familie, venită, se zice, din Basarabia, care s'a așezat pe locul satuluĭ Băiceni. Acest deal se prelungește pe teritoriul satului Orășeni, sub numele de Dealul Vieĭ și înaintează și pe teritoriul comunei Cristești, sub numele de Muchia-Miletinuluĭ.

Băsăşti, *com. rur.,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., situată în valea de sus a rîuluĭ Tazlăul-Mare. Este alcătuită din 5 cătune: Băsăști, reședința, Hăineala, Ludași, Timărești și Bălcani.

Bălcani, dimpreună cu mănăstirea Tazlăul, în condica Liuzilor, se găsesc făcînd parte din județul Bacău; în urmă aŭ fost trecute în jud. Neamțu, rămînînd numaĭ o parte din Bălcanĭ în jud. Bacău («Buciumul Romîn» și «Statistica» din 1875). Tot în acele timpurĭ, Băsăști se găseaŭ, alcătuind o comună cu Schitul-Frumoasa; azi sunt deslipite.

Băsăști avea o moșie aparținînd parte Spătaruluĭ Spiridon Pandele, iar parte răzășească, cu 7 Evreĭ, etc. («Buciumul Romîn», anul I, p. 227).

In «Chestionarul arheologic» al d-luĭ Odobescu, de la Academia romînă, se vorbește de dealul Runcul-Feteĭ și de locul numit Chilie din acestă comună.

Teritoriul comuneĭ se învecinește la N. cu comuna Tazlăul (jud. Neamțu); la N.-E. cu comuna și cătr. Valea-luĭ-Ion și Blăgeștĭ, la S.-E. cu teritoriul comuneĭ Băhnășeni și la V. cu com. Schitul-Frumoasa.

Rîul Tazlăul-Mare străbate de la N.-V. spre S.-E. comuna, lăsînd satele Bălcani și Ludași pe dreapta, iar pe stînga satul Băsăști.

La E. se întind dealurile Băsăști, Dumca și Jghiabul, cîte-și trele din seria dealurilor, care despart Tazlăul-Mare de Bistrița; la N. se află dealul Bălcani, iar la S. dealul Bărănoaia. Toate îmbrăcate cu păduri.

Are o școală mixtă, care funcționează din 1866, în satul Băsăști; e întreținută de comună, într'un local în stare bunicică, în valoare de 2400 leĭ, dăruit pentru tot-d'a-una comuneĭ. La

www.dacoromanica.ro

1891, școala a fost frecuentată de 17 copiĭ, dintre care 2 fete.

Se găsesc: 2 biserici, una în Băsăști și alta în Ludași, cu un preot și 3 cîntăreți; 453 case de locuit, dese în Băsăști și Hăineala, rarĭ în cele-l'alte; 10 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 461 capĭ de familie, cu 1544 suflete, dintre carĭ 1536 Romînĭ și 8 Evreĭ, de protecțiune austriacă. După felul ocupațiuneĭ se deosebesc în 680 agricultorĭ, 20 meseriașĭ, 9 comercianțĭ, 13 profesiunĭ libere, 300 muncitorĭ și 25 servitorĭ. Știŭ carte 126, dintre carĭ 10 femeĭ; nu știŭ carte 1418, dintre carĭ 748 femeĭ. Sunt 279 contribuabilĭ. După legea rurală, din 1864, la 192 locuitorĭ s'aŭ dat 639 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are întindere de peste 5000 hect. Pădurile Dumca, Jgheabul, Bălcani, Băsăști, Pîrîul-Codruluĭ, Cornul, Piciorul-Șarpeluĭ și Brusturoasa-Căsoasa, ocupă o suprafață de 4000 hectare.

Intre proprietarĭ sunt: Episcopul de Buzăŭ, Dionisie Climescu, care are o moșie de aproape 292 hect., cu un venit anual de 3465 leĭ, si Ecaterina Gheorghiu, care are o moșie de 301 hect., cu un venit anual de 3400 leĭ.

După controalele diviziеĭ filoxerice (1891), viea lucrătoare ocupă 36 hect.

Animale sunt: 70 caĭ, 844 vite cornute, 147 porcĭ, 23 capre și 1006 oĭ.

Stupĭ de albine sunt 104.

Totalul pămînturilor de cultură este de 824 hectare.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891-92 avea la venitурĭ leĭ 9140, banĭ 78, și la cheltueli leĭ 4968, banĭ 57.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală: Basăști-Cîmpeni-Gura-Șolonțul Scorțeni, și de căĭ comunale, care leagă satele între ele.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 39 kil.; la com. Moinești, 21 kil.; la com. Valea-lui-Ion 74 kil.; la com. Blagești 69 kil.; la com. Bălnășeni 5 kil.; la com. Schitul-Frumoasa 11 kil.; și la Scorțeni, reședința plășiĭ, 8 kilometri.

Băsăști, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plășiĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ, situată pe două dealurĭ, numite Podișul și Dealul-Viilor, carĭ aŭ direcțiunea de la N. spre S. Este formată numaĭ din satul Băsăști. Prin mijlocul său, în partea de jos, se deschide o scurgere a pîrîuluĭ Manole, ce vine din partea de N. a dealuluĭ Podișul. Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ e de 2145 hect., din carĭ 433 hect. pădure. Are o populație de 252 familiĭ, cu 928 suflete și 256 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ din vechime au fost moșneni însă cu timpul au pierdut moșia și documentele, fiindu-le, se zice, răpite de către proprietariĭ megieșĭ.

Această moșie, maĭ tîrziu, a venit în proprietatea Domniței Natalia Ghica, fiica fostuluĭ Domnitor Grigorie Al. Ghica-Vodă, pănă la 1883, cînd s'a vîndut d-luĭ N. Juvara.

In acest sat se află: o școală, înființată în 1878, frecuentată de 42 elevĭ; două biserice, una afară din sat, pe deal, fondată la 1851 de Grigorie Al. Ghica-Vodă, și alta, fără inscripție, dar care, după spunerea bătrînilor, ar avea o vechime de 200 anĭ, fiind făcută după ce se stricase un schit, care se află în pădure la E. de Druinul-luĭ-Angheluță. Fie-care biserică are cîte un preot și 2 dascălĭ.

Budgetul la venitурĭ e de 3553 leĭ, iar la cheltuelĭ de 3154 leĭ, 65 banĭ.

Vite marĭ cornute sunt 608, caĭ 80, oĭ 683 și porcĭ 285.

Băsăști, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., reședința comuneĭ cu același nume. Băsăști erau împărțiți în: Basăști Boierești, Băsăști-d.-s. și Băsăști-d. j. (Statistica din 1875). Situat pe dealul din stînga Tazlăuluĭ-Mare. Are o școală mixtă, o biserică cu 1 preot și 1 cîntăreț, zidită de locuitorĭ, și 5 cîrciumĭ. Capĭ de familie sunt 162, și suflete 538. Animale se numără: 32 caĭ, 297 vite marĭ cornute, 64 porcĭ și 14 capre.

Băsăști, *sat*, în jud. Fălciu. (Vezĭ Bășești, com. rur., pl. Mijlocul).

Băsăști, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., din partea estică a comuneĭ cu același nume; face parte din șirul dealurilor, care desparte Tazlăul de Bistrița.

Băsăști, *moșie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăști, cu o întindere de 800 fălcĭ. Pe această moșie se află un izvor de ape clorhidrice. Despre această moșie, Th. Codrescu, se exprimă ast-fel: (Buciumul Romîn», pagina 227) «cu părțĭ și răzășească, în care are parte casa răposatuluĭ Spătaruluĭ Spiridon Pandele; sunt și alțĭ maĭ multĭ răzășĭ și părtașĭ în ea. Are sat cu 2 biserici, 4 preoți, 4 dascălĭ, 1 privilegiat, 18 mazilĭ, 2 căpătăierĭ, 20 nevolnici, 21 vădane, 25 slujbașĭ-volnici, 1 vătav, 7 jidovĭ; pe lîngă moșilie Văsăiești, Rățeni, Schitul Frumoasa, și altele, cu 180 loc.»

Băsăști, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., din com. Băsăști.

www.dacoromanica.ro

Băseni, *sat*, cu 164 familiĭ, jud. Argeș pl. Cotmeana; face parte din com. rur. Băseni-Stîrci. Are o biserică, cu hramul Cuviósa Paraschiva, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser. Are o școală primară rurală.

Băseni, *iaz*, în jud. Iași, în valea dintre dealurile Nihaila și Bodruz, format de pîrîul Băseni, pe moșia Țiganași, com. Cîrniceni, pl. Turia.

Băseni, *pîrîŭ*, în jud. Iași; izvorește din pădurea podișuluĭ Băseni, din com. Cîrniceni, plasa Turia; curge de la N. la S. și formează iazul Băseni, de pe moșia Țigănași.

Băseni, *podiș*, în jud. Iași, pe care se află situat tîrgușorul Căminărești, din c. Cîrniceni, pl. Turia; este o ramificare a dealuluĭ Turia.

Băseni-Stîrci, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Cotmeana, pe apa Teleormanul, la 18 kil. de Costești, reședința plășiĭ, și la 31 kil. de Pitești. Se compune din satele: Băseni, Stîrci-d.-j. și Stîrci-d.-s., avînd peste tot 221 contribuabilĭ din 1030 locuitorĭ. Comuna are două bisericĭ, una în Băseni și una în Stîrci, avînd doĭ preoțĭ, doĭ cîntărețĭ și doĭ paracliserĭ, și o școală primară rurală. Budgetul comuneĭ pe anul 1882-83 a fost de 2047 leĭ, 17 banĭ la venitурĭ și de 1976 leĭ la cheltuelĭ; iar în anul 1887-88 a fost de 2026 leĭ la venitурĭ și de 2150 leĭ la cheltuelĭ. Teritoriul comuneĭ este udat de apele Teleormanul și Teleormănelul.

Numărul vitelor a fost în 1887 de 360 capete de vite marĭ: 318 boĭ și vacĭ, 42 caĭ, și de 1210 vite mărunte: 1020 oĭ, 10 capre și 180 rîmătorĭ.

Băseşti, *com. rur.*, la extremitatea de N. a plășiĭ Călmățuiuluĭ, jud. Teleorman, limitrofă cu județul Olt. Are un cătun, Rața-Tolceasca, înființat, după anul 1880, pe proprietatea statuluĭ cu același nume, din sporniciĭ însurățeĭ. Este situat pe coasta despre Vest a Călmățuiuluĭ, iar cătunul Rața, maĭ sus de Călmățuiŭ, pe loc șes, la o depărtare de 3 kil. de comună și la alțĭ treĭ kil. de limita jud. Olt.

La N. se află comuna Mihăești-d.-j. din jud. Olt, la o depărtare de 5 kil.; la Sud com. Dorobanțul; la Est pîrîul Călmățuiul; și la V. comuna Crîngeni.

In depărtare, ca de $2^1/_2$ kilometri, e pîrîul Călmățuiul, care curge pe două cracurĭ, carĭ se împreunează aci și ia direcțiunea la Sud, spre comuna Dorobanțul. La N.-E. comuneĭ se află un lac, numit Lacul-Ciocîrlieĭ.

Pe șesul acesteĭ comune se găsesc încă treĭ lacurĭ: Brotăneasa, Lacul-luĭ-Pîrjol și Lacul-luĭ-Scarlat.

Intinderea comuneĭ, dimpreună cu moșiile ce cad în raza eĭ, este de 5140 hect. Pe moșiĭ sunt diferițĭ proprietarĭ, dintre carĭ statul cu 3043 hectare rămase pe seama sa, din carĭ 230 hectare sunt pădure; moștenitoriĭ decedatuluĭ C. Ionescu, în cătunul Rața, posedă 175 hectare; preotul M. Bunescu 183 hectare; iar ceĭ-l'alțĭ proprietarĭ aŭ cîte 50—70 hectare pămînt arabil.

Locuitoriĭ împroprietăriți în această comună sunt: pe moșia Băsești 262, pe o întindere de 1158 hectare. Viile din coprinsul comuneĭ sunt ca de 55 hectare. Terenul este clasificat printre cele de calitate superioară; este negru-vegetal și foarte productiv.

Pădurea e împărțită în 4 pîlcurĭ și anume: a luĭ Dima, a luĭ Marinescu, a luĭ Pîrvan și cea de a patra a Tufelor saŭ Braniștea-Greculuĭ.

Populațiunea comuneĭ este de 2456 locuitorĭ, dintre carĭ în com. Băsești sunt 355 capĭ de familie și 307 contribuabilĭ, iar în cătunul Rața sunt 310 suflete și 26 contribuabilĭ.

Numărul vitelor este de 2698 capete, dintre carĭ 201 caĭ, iepe, etc., 762 vite marĭ cornute, 1095 oĭ și berbecĭ și 639 porcĭ.

Producțiunea agricolă în anul 1890 a fost de 21000 hectolitri grîŭ, 300 orz, 100 ovăz, 12000 porumb și 400 hectol. cînepă. Pe moșia statuluĭ sunt 80 hectare pădure. Budgetul comuneĭ este de 5701 leĭ, 30 banĭ la venitурĭ și 5391 leĭ, 24 banĭ la cheltuelĭ.

Are: o școală cu un învățător și 33 elevĭ; două bisericĭ, una în comuna Băsești și alta în cătunul Rața, fie-care cu cîte un preot și doĭ cîntărețĭ.

La extremitatea despre N. a comuneĭ, unde este și conacul moșieĭ, se găsește o fabrică de spirt a d-luĭ G. Miliaressi; tot aci se află și o moară de măcinat cu aburĭ.

Căile de comunicațiune sunt: spre orașul Roșiori șoseaua vecinală, pe o distanță de 20 kil.; spre com. Dorobanți și comuna Crîngeni tot șosele vecinale.

Împrejurul acesteĭ comune se găsesc maĭ multe măgure: Măgura-Mare, de 8 m. înălțime și 50 metri la bază, Măgura-Corniĭ, Măgura-Chiruluĭ și altele maĭ micĭ.

Comuna Băsești își trage numirea de la vălceaua Basa. Ea s'a populat maĭ cu temeiu, pe la anul 1800, de către niște mocanĭ, ce aŭ venit aci cu oile la pășunat. După ce s'aŭ stabilit

www.dacoromanica.ro

aceștia și aŭ început să formeze satul, aŭ mai venit în urmă și alți locuitorĭ de peste Olt ce pribegeaŭ, din cauza răzmiriței de pe timpul luĭ Pazvantoglu. La aceștia s'aŭ adăogat și cîteva cete de Bulgarĭ de prin prejurul Plevneĭ, carĭ s'aŭ împărțit și la satul vecin, Crîngeni.

In apropiere de Băsești, spre N., era satul Băcălești, ale căruĭ urme se văd și astă-zĭ; peste 300 gropĭ de bordee și locul unde a fost biserica, se găseaŭ pănă acum cîțĭ-va anĭ.

Satul Băcălești făcea parte din județul Olt, plasa Margineĭ; în nomenclatura comunelor din 1769 nu se vede trecut, fiind considerat ca un cătun de puțină importanță.

Tolceasca purta în vechime numirea de Gîlmeiul, iar o altă parte din moșia statuluĭ aparținea familieĭ Ionașcu, din Slatina, care a dăruit mai multe moșiĭ, pentru întreținerea școalelor și bisericeĭ din acel oraș, instituind pentru acest scop fondațiunea, care poartă numirea Ionașcu.

Băseşti, *sat*, plasa Cobia, cătunul comuneĭ Valea-Mare, județul Dîmbovița; are ca la 50000 ariĭ pădure, în raionul săŭ.

Băseşti, *moșie* și locuință izolată în plasa Corodul, jud. Tutova.

Băsnegi, *cătun*, aparțiind com. Glodeni, din plasa Amaradia, județul Gorj, situat pe loc șes, pe malul drept al pîrîuluĭ Amaradia și în partea de N.-V. a comuneĭ sale. Are o suprafață cam de 327 hect. din care 120 hect. arabile, 30 hect. fînețe, 40 hect. pădure, 17 hect. vie, 116 hect. izlaz, 4 hect. vatra satuluĭ, toate aparținînd locuitorilor.

Producțiunea sa se urcă aproximativ la 12 hectolitri porumb, 13 hectolitri grîŭ, 700 decalitri vin, 80 kilograme lînă și 9000 kilograme fîn.

Are o populație de 88 familiĭ cu 356 suflete, din carĭ 51 contribuabilĭ, toțĭ ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 7 pluguri, 18 care cu boĭ, 181 vite marĭ cornute, 225 oĭ, 8 caĭ, 50 rîmătorĭ, 40 stupĭ de albine, carĭ daŭ 50 kilograme miere și 10 kgr. ceară.

Are 1 biserică de lemn, cu 1 cîntăreț și deservită de preotul comuneĭ Glodeni.

Băşcuretul, *cătunaș*, al comuneĭ Sibiciul-d.-s., județul Buzăŭ; are 16 locuitorĭ și 4 case.

Băşica, *cătun*, în plasa Motrul-d.-s., județul Mehedinți; ține de com. rur. Florești.

Băşica, *movilă*, în comuna Boldești, pe moșia Țăndărica, județul Buzăŭ.

Băşica, *movilă*, în com. și căt. Cilibia, jud. Buzăŭ.

Băşica-cu-Banĭ, *movilă*, în jud. Brăila, la apusul sat. Insurățeĭ.

Băşica-de-la-Colînĭ, *movilă*, în com. și căt. Glodeanul-Sărat, jud. Buzăŭ.

Băşicele, două *movile* alăturate, în com. Boldești, pe moșia Rîncaciovul, jud. Buzăŭ.

Băşicele, *movile*, în com. Gherăseni, pe moșia Gherăseni, jud. Buzăŭ.

Băşicele, *movile*, în jud. Brăila, situate spre V. de com. Tichilești, între șoseaua județeană Brăila-Călărași și căt. Ciucea.

Băşicuțele, *baltă*, în valea Dunăriĭ, pendinte de com. Malul, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Băşicuțele, *pădure* de salcie, în suprafață de 249 hect., pe malul Dunăriĭ, situată pe domeniul Giurgiu; depinde de ocolul silvic Giurgiu, jud. Vlașca.

Băşineşti, *deal*, în comuna Fințești, jud. Buzăŭ, acoperit de viĭ.

Băşineşti, *vale*, în com. Fințești, jud. Buzăŭ. Incepe de la Zăvoiul și se scurge în valea Perșunari, făcînd hotar despre comuna Jugureni.

Bătaia, vezĭ Turnul, *loc izolat*, în jud. Muscel.

Bătaia, *pădurice*, în întindere de 5 hect., comuna Berevoești-Ungureni, plaiul Nucșoara, județul Muscel.

Bătaia și Benea, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, aflate pe moșia Cucești, pendinte de comuna Cîrstănești, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Bătaia, în jud. Muscel, fostă *proprietate* a Doamneĭ Chiajna, fiica luĭ Radu-Vodă, pe care a dăruit-o mănăstireĭ Radu-Vodă. Această moșie a trecut mai tîrziŭ în posesiunea mănăstireĭ din Cîmpulung, în schimbul uneĭ alte moșiĭ, numită Persiceana. Mănăstirea din Cîmpulung a stăpînit Bătaia pentru apropiere și mănăstirea Radu-Vodă Persiceana, pentru același motiv.

Legenda spune, că Doamna Chiajna a lăsat, cu gură de moarte ca, moșia s'o ia saŭ Episcopia de Argeș, saŭ mănăstirea Cîmpulung, adică aceea care o va înmormînta. Murind

www.dacoromanica.ro

a luat-o călugării de la Cîmpulung. Pe cînd o transportaŭ spre oraș, ar fi venit, se zice, și călugării de la Curtea-de-Argeș, și întîlnind pe ceĭ din Cîmpulung în acest loc, s'aŭ luat la bătaie. D'atuncĭ acest loc s'a numit Bătaia. Invingătorii aŭ fost călugării din Cîmpulung.

Bătaia-Mare, petec de *pădure*, pe proprietatea Gradiștea-d.-j., județul Vlașca, situat în lunca dintre rîurile: Argeșul și Cîlnișteа, în fața mănăstireĭ Comana, la 4 1/2 kilom. depărtare. Fraților Tunusli arată în Istoria Țării» și d. Gr. Tocilescu confirmă în Istoria Romînilor» a sa, că la anul 1765: «un corp de armată de 16000 Turcĭ, înaintînd din Giurgiu spre capitala București, înconjură pe Rușĭ în mănăstirea Comana. Pîrvu veni ca să-ĭ scape, dar fu coprins și omorît cu toțĭ oamenii săĭ (1770). Turcii părăsiră Comana și se retraseră la Giurgiu: Generalul rus Stoffeln, după ce-ĭ bătu aci, intră în București».

Se găsesc și azĭ urmele aceleĭ bătaliĭ; adese-orĭ sătenii daŭ peste pintenĭ, săgețĭ și oase de oamenĭ.

Bătăioasa, *rîpă*, com. Foleștid.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Bătăiosului (Valea-), *vale*, izvorește din rîpa cu același nume, com. Folești-d.-j., jud. Vîlcea, trece prin centrul comuneĭ și se varsă în rîul Bistrița, în raionul acesteĭ comune.

Bătălia, *deal*, în jud. Mehedinți. (V. com. Cireșul).

Bătăreni, *sat*, face parte din com. rur. Maldărul, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 70 familiĭ.

Bătărînga, *vale*, în com. Pietroasa-d.-j., pădurea Bradul-Berca, jud. Buzăŭ.

Bătășanca, *vale*, izvorește din raionul comuneĭ Bătășani, plasa Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Cerna, tot în raionul comuneĭ Bătășani.

Bătătura-Vacilor, *loc izolat*, în com. Cislăul, jud. Buzăŭ, pe muntele Piatra-Bufneĭ. E adăpost de vite.

Bătăturei (Valea-), *vale*, în jud. Muscel, ce se varsă în rîul Argeșelul, pe teritoriul com. rur. Davidești, pl. Argeșelul, de unde izvorește.

Bătăturile, *colină*, în com. Vispești, jud. Buzău. Ramificație din munții Istrița.

Bătăturile, *iezer*, jud. Brăila, în balta comuneĭ Vizirul, între canalul Vîlciul și Dunărea-Vechie.

Bățeșani, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, compusă din două cătune: Țărcănești și Pielești. Își are numirea de la valea Bățeșanca. Este situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 65 kil. departe de capitala județuluĭ și la 20 kil. de Drăgășani.

Are o populație de 784 locuitorĭ, 387 bărbați și 397 femeĭ; cu 184 capĭ de familie, 121 contribuabilĭ, locuind în 205 case.

In comună sunt 2 bisericĭ. Anul fondăriĭ lor nu se cunoaște.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, rotăria, butăria, cizmăria, cojocăria și olăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Craiova, Drăgășani, Bălcești și rareorĭ la Caracal și Măgurele.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ, afară de 18, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia d-luĭ I. Otetelișanu și cărora li s'a dat 63 hectare. Locuitoriĭ aŭ: 12 caĭ, 194 boĭ, 75 vacĭ, 388 oĭ și 159 rîmătorĭ.

Școala există în comună de la 1864. Clădirea este proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 36 copiĭ, din numărul de 78 în vîrstă de școală. Știŭ carte 50 de bărbați. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1188 leĭ și comuna 40 leĭ.

Vatra satuluĭ are 138 hect., iar cu izlazul 1000 hect.

Terenul cultivabil produce pănă la 745 kile de porumb, grîŭ, orz și ovăz.

In comună e o șosea comunală, care o leagă cu Mărgineni la N., Pietroasa la S., și printr'însa trece șoseaua județeană, care leagă Măciuca cu Otetelișul. Veniturile și cheltuelile comuneĭ se urcă la 800 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Rogojina și Sociul la E.; Dealul-cu-Viile la V.; și udată de văile: Rogojina, Silia, Sîrbeaua, Valea-Mare, Popa și Bățeșanca, și de rîul Cerna, care-ĭ udă partea de V.

Se mărginește cu comunele: Mădulari, la E.; Vasilați, la V.; Mărgineni, la N.; și Pietroasa, la S.

Bățeșani, *deal*, în com. Bățeșani, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 54 hect. vie.

Bățești, *com. rur.*, plasa Crivina, jud. Prahova. Această comună aparținea înainte vreme de pl. Cîmpul și se numea Romînești. Date sigure despre înființarea eĭ nu sunt. In arhiva primărieĭ se găsesc acte din anul 1828, relative la comună.

Este situată pe loc șes, la 10 kil. departe de capitala jud. și la 4 kilom. de reședința plășiĭ.

www.dacoromanica.ro

Se compune din 2 cătune: Bătești și Cătunul-Moara, având o populațiune de 767 locuitorĭ, 367 bărbați și 400 femeĭ, în care intră și 5 familiĭ de Țigani.

Capĭ de familie sunt 179; contribuabilĭ 160; case de locuit 200.

In comună e o singură biserică, cu hramul Nașterea-Maiciĭ-Domnuluĭ, ce a fost, în trecut, sub îngrijirea mănăstireĭ Țigănești. Anul cînd s'a fondat, nu se știe, fiind lipsită de orĭ-ce inscripție, dar se știe că s'a reparat la anul 1841. Este deservită de un preot.

Afară de agricultură, 23 locuitorĭ se ocupă cu olăria. Produsul munceĭ lor îl desfac în orașul Ploești și în localitate.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la anul 1864 și în anul 1892, pe moșia statuluĭ Bătești, trupurile Branciog-Poienile și Bătești-Pucheni, din carĭ li s'aŭ dat în total 580 hect. Eĭ aŭ: 96 caĭ și epe, 117 vacĭ, 7 bivolĭ, 54 capre, 547 oĭ, 814 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Leaot, sunt 2 morĭ de măcinat.

Școală nu există în comună (1890). In vîrstă de școală sunt 52 băeți și 4 fete. Știŭ carte 18 bărbați și 5 femeĭ.

Toată suprafața comuneĭ este de 1080 hectare.

Țuică se fabrică în mică cantitate. Pămîntul e priincios numaĭ porumbuluĭ, grîuluĭ și ovăzuluĭ. Se cultivă și puțin meiŭ. Un hectar dă în termen mediŭ: 7 hectol. porumb, 14 hectolitri grîŭ, $7^1/_2$ hectol. ovăz, 7 hectolitri meiŭ. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 100 merĭ, 50 perĭ, 150 duzĭ, 20 cireșĭ și 100 nucĭ.

Comerciul se exercită în comună, de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ prezintă la venitură suma de 3496 leĭ, 33 banĭ și la cheltueliĭ 2305 leĭ.

Șoseaua com. Bătești-Brazi-Pucheni-Marĭ o pune în legătură cu șoseaua națională București-Ploești.

E udată de rîul Leaotul și de rîulețul Ograda, zis și La-Fîntîna-Raduluĭ, rîuleț ce se varsă în rîul Leaotul, în fața bisericeĭ.

Bătești, *sat*, face parte din comuna rurală Bătești, plasa Crivina, jud. Prahova.

Bătești-Pucheni, *pădure* a statuluĭ, în jud. Prahova, cu o întindere de 538 hectare, formată din trupurile: Bodîrlanul, 263 hect.; Văcăria, 25 hect.; Balota, 100 hect., și Pucheni 150 hect., pendinte de comunele Bătești și Pucheni, plasa Cricovul.

Bățeșul, *iezer*, în jud. Brăila, la Sudul iezeruluĭ Bălaia, din com. Gropeni.

Bătiasca, *sat*, face parte din comuna rurală Vulturești, plasa Argeșelul, județul Mușcel. Aci este o biserică în bună stare, clădită de curînd. Loc. săĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia statuluĭ Bătiasca, ce are peste 1500 hect.

Bătiasca, *proprietate* a statuluĭ, pe care, la 1864, s'au împroprietărit locuitoriĭ din cătunul Bătiești, comuna Vulturești, plasa Argeșelul, jud. Mușcel.

Bătiasca-de-Est, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 600 hect., situată în comuna Vulturești, plasa Argeșelul, jud. Mușcel.

Bătiasca-de-Vest, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 358 hect., situată în comuna Vulturești, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

Bătinești, *com. rur.*, în plasa Șușița, jud. Putna. Comuna Bătinești e situată în cîmpia de pe malul stîng al Putneĭ, ce purcede din vale de la Țifești și merge pănă în Siret. Canalul de la Oleșești începe d'aicĭ, înainte a servi de apă nu numaĭ la morĭ, din carĭ 3 sunt în comună, dar și la udatul grădinelor. Din Bătinești începe regiunea de cîmpie; satele încep a nu mai fi cu casele înconjurate de viĭ și de pomĭ roditorĭ.

Distanța de capitala județuluĭ e de 15 kil., spre Nord, iar de Odobești de 12 kilom., spre Nord-Est.

Înălțimea este de 102 metri deasupra niveluluĭ mărĭ.

Comuna Bătinești e formată din cătunele: Bătinești, Igești și Pătrășcani. Inainte de noua împărțire administrativă din 1892, această comună făcea parte din plasa Gîrlele.

Populațiunea comuneĭ, după recensămîntul din 1890, era de 224 capĭ de familie, cu 855 de suflete, din carĭ: 441 bărbați și 411 femeĭ. Această populațiune se împărțea astfel:

După starea civilă: 452 neînsurați, din carĭ: 245 bărbați și 207 femeĭ; 354 însurați, 45 văduvĭ, din carĭ: 21 bărbați și 24 femeĭ; 4 divorțați, din carĭ: 1 bărbat și 3 femeĭ.

După naționalitate: 832 Romînĭ, 1 Sîrb, 2 Ungurĭ și 20 de diferite naționalități.

După protecțiune: 852 Romînĭ, 2 Ungurĭ și 1 Sîrb.

După religiune: 832 Ortodoxĭ, 2 Catolicĭ, 1 Armean și 20 Mozaicĭ.

După felul ocupațiuneĭ: 179 agricultorĭ, 19 meseriași, 31 comercianți, 3 profesiunĭ libere, 90 muncitorĭ și 14 servitorĭ.

Știŭ carte 226, din carĭ: 212 bărbați și 14 femeĭ.

Numărul caselor de locuit 197

www.dacoromanica.ro

Mişcarea populaţiunei, în anul 1892 a fost': 10 căsătorii, 33 naşterĭ şi 40 morţi.

Cultul creştin ortodox e reprezentat prin 2 biserici: una parohială, cu hramul Sfinţiĭ-Voivozi; cea-l'altă filială, cu hramul Sf. Gheorghe. Ambele sunt situate în satul Bătineşti. Pentru întreţinerea lor, comuna vine în ajutor cu 200 leĭ anual.

Instrucţiunea se predă într'o şcoală mixtă, situată în satul Bătineşti şi care e frecuentata de 35 copiĭ, din carĭ: 32 băeţĭ, 3 fete, din 101 în vîrstă de şcoală. Comuna vine în ajutorul şcoaleĭ cu 247 leĭ anual. In comună sunt 187 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893 94 era următorul:

Venitur̆ĭ 4.728,93, cheltueliĭ 4.727,22.

Pămîntul comunei este parte pietros şi parte lutos, de coloare închisă. Locuitoriĭ seamană maĭ mult porumb de cît cereale de toamnă şi de primăvară. Grîul produce de la 20-25 hectolitri de hect.; asemenea şi orzul. Recolta porumbuluĭ este cîte o dată pînă la 30 hectol. de hect. Grădinile cu zarzavaturĭ formează cu deosebire resursa de căpetenie a locuitorilor. Afară de fasolea şi mazărea, pe care loc. le seamănă în porumb, se maĭ cultivă cartofĭ, morcovĭ, usturoiŭ şi maĭ cu seamă ceapă şi varză.

Numărul cultivat. e de 129.

Instrumentele agricole, de carĭ dispun cultivatorii din com. Bătineşti, sunt: 2 maşinĭ de semănat, 3 maşinĭ de treerat, 5 de vînturat, 2 de bătut porumb şi 3 maşinĭ de bătut porumb cu manivelă, 22 pluguri de lemn, 56 pluguri de fier, 12 grape de fier şi 60 care.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt: 1.094 capete, din carĭ: 373 boĭ, 231 vacĭ, 90 caĭ, 300 oĭ, 15 capre şi 85 porcĭ. Se maĭ află în comună 86 stupi de albine.

Industria din com. Bătineşti e puţin dezvoltată. Are 1 fabrică de rachiŭ, 5 de măturĭ, 1 varărie, 1 cizmărie şi 3 morĭ de apă. Comerciul se exercită de 12 persoane: 8 Romînĭ şi 4 Izraeliţĭ, în 12 stabilimente, din carĭ: 8 de bauturĭ spirtoase şi 4 de băuturĭ şi coloniale.

Comunicaţia în aceasta comună se face prin şoseaua naţională Focşani-Bacăŭ, care trece prin partea de rasărit a comuneĭ şi prin şoselele vecinale şi comunale, carĭ o pun în legătura cu Odobeşti şi Ţifeşti. Linia ferată Focşani-Mărăşeşti trece în apropierea eĭ.

O parte din familia Sturdza, se găseşte, din vechime, aci.

Bătineşti, *sat,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Şuşiţa, jud. Putna. E situat pe malul stîng al Putneĭ, în cîmpia ce purcede din vale de Ţifeşti şi merge pană în Siret. E udat de Gîrla-Morilor, care pune în mişcare 3 morĭ ale locuitorilor.

Cultul e reprezentat prin 2 biserici; una parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozi; alta filială, cu hramul Sf. Gheorghe. Are o şcoală mixtă, întreţinută de comună. E frecuentată de 18 copiĭ, din carĭ: 16 băeţĭ şi 2 fete, din 49 în vîrstă de şcoală.

Bătineşti, *parohie,* formată din comuna cu acelaşĭ nume, plasa Şuşiţa, jud. Putna, coprinzînd 2 biserici, situate în satul Bătineşti: una parohială cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; alta filială cu hramul Sf. Gheorghe.

Bătlăgioaia, *movilă,* la 1 1/8 kil. spre E. de satul Berteşti d.-j., din jud. Brăila, pe ţărmul drept al privaluluĭ cu acelaşi nume.

Bătlăgioaia, *prival,* în jud. Brăila, care uneşte lacul Bertea, din com. Berteşti-d.-j., cu pîrîul Călmăţuiul, pe teritoriul com. Berteşti-d.-s.

Bătnişul, *prival,* în jud. Braila, care uneşte iezerul Bătnişul, în partea de E., cu iezerul Lebădoiul, şi partea de N. E. cu privalul Ruptura-Băndoiul.

Bătnişul, *iezer* mare, în jud. Braila, în partea de E. a com. Stăncuţa, între Vîlciul şi Dunarea-Vechie.

Bătoaia, *deal,* în partea dc S. şi S. V. a comuneĭ Urşi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bătoaia, *vale,* com. Urşi, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bătoaia şi Şorleşti, *padurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, aflate pe moşia Urşi, com. Urşi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bătrîna, *canal,* (prival), în plasa Borcea, jud. Ialomiţa, teritoriul com. Vărăşti.

Bătrîna, *deal,* al com. Stăneşti, situat spre E. de comună, în jud. Gorj. Incepe din com. Rugi şi se termină în comuna urbană T.-Jiul.

Bătrîna, *lac,* în jud. Brăila, la 500 m. spre E. de satul Slujitori-Albotestĭ, sub muchia platouluĭ de S. al judeţuluĭ despre lunca Călmăţuiuluĭ.

Bătrîna, *moşie,* pe care, la anul 1864, s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Vadul-Să-

www.dacoromanica.ro

pat, pl. Cricovul, judeţul Prahova.

Bătrîna sau **Ghergheasa**, *moşie* a statuluĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d.-j., com. Ghergheasa, în întindere de 3050 hect.

Bătrîna, *movilă*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Socariciul, în partea de răsărit, pe malul drept al balţiĭ Socariciul. A fost punct trigonometric de observaţie al statuluĭ major austriac şi al celuĭ romîn.

Bătrîna, *munte*, în jud. Dîmboviţa, aproape de graniţă, lîngă Obîrşie. Sub muntele Bătrîna este mănăstirea Peştera-Obîrşieĭ, sub o peşteră. Această suterană este lungă ca de 150 metri şi merge aproape orizontal sub munte, din ce în ce micşorîndu-se, pană ce ajunge aşa de mică, în cît omul nu maĭ poate pătrunde. De acolo ese un izvor de apă foarte limpede. In această peşteră saŭ grotă, la 20 paşĭ de mănăstire, este o cruce, de la care nu poţĭ înainta maĭ departe, de cît numaĭ cu lumînarea. (V. Peştera, schitul).

Bătrîna, *munte*, în raionul com. rur. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel, situat la Nordul comuneĭ, pe culmea Carpaţilor.

Bătrîna, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, pe moşia Muntele-Batrîna, com. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, în întindere aproximativă de 400 hect., cu un masiv des, compus din fag, plop, mesteacăn, spre vîrf şi puţin molift. E situată pe pante repezĭ, din carĭ se scurg pîraie.

Se învecineşte la N. cu Borcăşiul, la S. cu Rîul-Tîrguluĭ, la E. cu Plaiul-luĭ-Pătru şi la V. cu Piscanul.

Bătrîna, *pichet* vechiu, de frontieră, pe Dunare, în pl. Ialomiţa Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Făcăeni.

Bătrînă (Stîna-), *munte* însemnat, între comunele Lapoşul şi Cislăul, jud. Buzău, acoperit de pădurea statului Piscupeasa; face parte din corpul Cislaul.

Bătrîneanca (Stîmnicul-), *pîrîiaş*, care începe din judeţul Prahova. Udă com. Bătrîni, pl. Teleajenul, de unde izvoreşte (şi anume din muntele Vîrful-luĭ-Ţigan). Curge spre S.; trece pe la E. de com. Poşeşti, şi intră în jud. Buzău pe la Malul-Pietreĭ şi muntele Carafte. Primeşte pe stînga gîrla Chiojdul, şi izvoarele Valea-Anii şi Rotarea. Se varsă în rîul Bîsca-Chiojduluĭ în com. Cătina.

Pe această gîrlă sunt 4 morĭ pentru măcinat.

Bătrîneanca, *vale*, pe care curge gîrla cu acelaşĭ nume, jud. Prahova şi Buzau.

Bătrîneĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Neamţu, grupul munţilor Tarcăul-Mare, com. Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele.

Bătrîneĭ (Dealul-), *deal*, în partea de S. a com Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiu.

Bătrîneĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, ce izvoreşte din dealul cu a sa numire, situat în fundacul format de munţiĭ Măgura, Şomuzul, la V.; ramura dealurilor Criveĭ, la N., şi ramura dealurilor Pietreĭ, la S. Curge prin valea lor, în direcţiunea V.-E. pănă la capătul despre răsărit al celor două culmĭ, Criva şi Piatra, în dreptul cărora se varsă pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tarcăul, cam la vr'o 3 kil. în susul satuluĭ Tarcăul.

Bătrînele, *deal*, în com. Breaza, jud. Buzău, pe moşia statuluĭ Sf. Gheorghe-Nou. E acoperit de viĭ.

Bătrîneşti, *com. rur.*, în judeţul Roman, pl. Fundul, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul, spre S.-S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 20 kil. de el şi de 5 kil. de reşedinţa plăşiĭ. Este aşezată pe un teren accidentat. E compusă din satele: Bătrîneşti (Bătrîneşti-d.-j. şi Bătrîneşti-d. s.), Rocna şi Spiridoneşti, cu reşedinţa com. în satul Bătrîneşti. Are 192 capĭ de fam., 203 contribuabilĭ din 744 loc. din carĭ 44 ştiu carte; 177 case. Populaţia este romînă afară de 3 fam. Evreĭ. Se face comerciŭ cu vite şi cereale. Sunt 683 vite marĭ cornute. Sunt două biserici: una de zid şi alta de lemn. Are o şcoală primară mixtă, care a fost frecuentată în a. 1886 87 de 27 elevĭ, din 34 înscrişĭ. Formează cu comunele: Bălueşti, Dămieneşti, Iucseşti şi Negri o circumscripţie fiscală. Venitul anual al comuneĭ este 2802 leĭ, 32 banĭ şi chelt. de 2693 leĭ. Este legată prin şosea cu Roman. Are un pod plutitor pe rîul Siretul, la căt. Spiridoneşti.

Bătrîneşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrîneşti, la confluenţa pîrîuluĭ Vălcelele cu pîrîul Glodeni, spre S.-S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 20 kil. de el şi de 5 kil. de reşedinţa plăşii. Este aşezat pe o coastă de deal. Este reşedinţa comuneĭ Bătrîneşti. Are 71 capĭ de fam., 83 contrib. cu 290 locuitorĭ, din carĭ 25 ştiu carte; 66 case. Populaţia este romînă, afară de o fam. Evreĭ. Face co-

www.dacoromanica.ro

merciŭ cu vite şi cereale. Sunt 236 vite marĭ cornute. Are o biserică de lemn şi o şcoală mixtă, care a fost frecuentată în anul 1886—87 de 27 elevĭ, din 34 înscrişĭ.

Acest sat maĭ înainte era cunoscut sub numele de: Bătrîneşti-d-j., (Bătrîneşti-luĭ-Burchi, Bătrîneşti-Hermeziuluĭ şi Bătrîneşti-Răzeşĭ, după numele proprietaruluĭ moşieĭ) şi Bătrîneşti-d.-s., (Bătrîneşti-luĭ-Doni).

Bătrîneşti-de-Jos, parte din *satul* Bătrîneşti, jud. Roman, care aparţinea maĭ înainte familiilor: Burchi, Hermeziul şi maĭ multor răzeşĭ.

Bătrîneşti-de-Sus, parte din *satul* Batrîneşti, jud. Roman, ce aparţinea maĭ de mult familieĭ vorniculuĭ Gr. Doni.

Bătrîneşti-Guloaia (Zaharioaia), *sat,* în com. Şoldăneşti, pl. Tîrgul-Miletinul, jud. Botoşani, în partea de N. a comuneĭ, pe valea Dristea. Are o suprafaţă de 1784 hect. şi o populaţie de 120 fam., saŭ 460 sufl., cu 114 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 1 cîntăreţ.

Se zice, că în Silistra de astăzĭ a locuitorilor, a fost în vechime un sat cu numele Zaharioaia. Numărul vitelor e de 213, din carĭ: 98 caĭ marĭ şi micĭ, 1999 oĭ şi 61 porcĭ.

Bătrîneşti-Hermeziuluĭ, parte din *satul* Bătrîneşti-d.-j., judeţul Roman.

Bătrîneşti-luĭ-Burchi, parte din *satul* Batrîneşti-d.-j., judeţul Roman.

Bătrîneşti-Răzeşĭ, parte din *satul* Bătrîneşti-d.-j., judeţul Roman.

Bătrîni, *com. rur.*, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situată pe valea gîrleĭ Bătrîneanca, la 60 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 28 kil. de a plaiuluĭ.

Asupra înfiinţăreĭ acesteĭ comune, legenda spune următoarele: Această comună s'a înfiinţat de un bătrîn numit Chiojdul, care s'a aşezat aci cu femeia şi doĭ copiĭ aĭ săĭ. Pe cel maĭ mare, tatăl-săŭ l'a căsătorit şi i-a dat ca zestre locul despre miază-noapte, unde s'a format comuna Star-Chiojdul, Chiojdul după numele băiatuluĭ şi Stari = om cu avere; iar pe feciorul cel mic l'a instalat, după ce l'a însurat, pe locul unde este azĭ Chiojdul-Mic, saŭ Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ.

Ambiĭ copiĭ veneaŭ să vadă pe părinţiĭ lor, pe bătrînĭ, carĭ rămăseseră pe acest loc; de aceea această comună s'a numit Bătrîni.

Legenda maĭ spune, că bătrînul s'a stabilit aci încă din timpul invaziuneĭ Tătarilor, ba că chiar era Tătar. Cea ce se prea poate, căcĭ maĭ toate numirile topice din Chiojdul-Mare sunt tătăreştĭ. D-nul Macoveiŭ din Chiojdul-Mare posedă o importantă colecţiune de hrisoave şi alte documente privitoare la istoricul comunelor Bătrîni şi Chiojdul.

Comuna Bătrîni se compune din 2 cătune: Poiana-Mare şi cät. de reşedinţă Bătrîni, avînd o populaţiune de 1598 locuitorĭ, 733 b., 665 f., cu 533 capĭ de familie, 283 contrib. Sunt 376 case de locuit şi 176 odăĭ şi bordee.

In comună sunt două biserică, deservite de 2 preoţĭ, una reparată la anul 1851, şi una făcută din noŭ la anul 1866.

Locuitoriĭ se ocupă cu creşterea vitelor, lemnăria de construcţiĭ şi parte din eĭ, cu cultura livezilor de pruniĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Văleni-de-Munte, Ploeşti şi Bucureşti. In comună sunt: 141 caĭ, 595 boĭ, 235 vacĭ, 276 capre, 1439 oĭ şi 275 porcĭ.

Pe gîrla Bătrîni, în raionul comuneĭ, sunt 4 morĭ.

Şcoala funcţionează în com. din anul 1839. Localul e proprietatea comuneĭ şi s'a frecuentat în anul şcolar 1892—93, de 52 copiĭ, din numărul de 301 în vîrstă de şcoală. Cu întreţinerea şcoaleĭ, statul cheltueşte anual 1080 leĭ. Ştiŭ carte 87 bărbaţĭ şi 8 femeĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 3000 leĭ şi cheltuelile la 2800 leĭ anual.

Nu are de cît o singură şosea, ce merge din Star-Chiojdul la Rîncezi şi Văleni spre Ploeşti.

Comuna este brăzdată, în partea de N.-E., de dealul Herul şi spre S.-V. de Păltinişul. Pe ambele se cultivă cereale; parte servesc pentru fîneţe.

E udată prin centru de gîrla Bătrîneanca şi de alte micĭ izvoare, precum e Zmeurătul, carĭ se varsă în gîrla Bătrîneanca.

Se mărgineşte la N. cu munţiĭ Transilvanieĭ, de care se desparte prin vîrfurile: Vîrtejul, Rîpa-Măgaruluĭ, Topora şi Zmeurătul; la Sud cu comuna Poseşti şi cătunele Valea-Plopuluĭ şi Roţarea, de care se desparte prin Gîrla-Stîmniculuĭ; la E. cu com. Star-Chiojdul; la V. cu com. Rîncezi.

Bătrîni, *sat,* face parte din comuna rurală cu acelaşi nume, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Bătrîni, *pichet* de graniţă, în jud.

www.dacoromanica.ro

Prahova, despre Transilvania şi trecătoare pe la muntele Breaza.

Bătrîni, *plaiŭ*, jud. Prahova, pe unde era pichetul şi trecătoarea Mînieţi, spre Transilvania.

Bătrînul, *deal*, în com. Temişani, din plasa Jiuluĭ, jud. Gorj, spre S. de comună. Incepe din locul numit Groapa-Lupilor, merge de-alungul comuneĭ spre S.; de aci intră în comuna Drăgoteşti, care aparţine jud. Mehedinţi.

Bătrînul-Izvoreţ şi Ciudin, *moşie* particulară de 156 hect., în comuna Cudalbi, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ.

Bătrînuluĭ (Stîna-), *colină*, în com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cătunul Bîsceni.

Bătrînuluĭ (Vălceaua-), *vălcea*, în moşia Letca-Veche, care se varsă în Valea-Păişuluĭ, judeţul Vlaşca.

Bătrîoara, *vale*, izvoreşte dintre munţiĭ Gîlmeia şi Comarnicul; curge de la N.-E. către S.-V. şi se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, în raionul com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Băţcoveni, *com. rur.*, situată pe coastele văeĭ Cleniţa, la vestul judeţuluĭ, în pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca.

Proprietatea Seminaruluĭ Nifon rămasă de la fostul Mitropolit Nifon. Inainte aparţinea familieĭ N. Băţcoveanu. Aci maĭ sunt cîţi-va moşneniĭ Petre Cioc şi alţiĭ.

Suprafaţa totală este de 3200 hect.

S'a împroprietărit la 1864 200 locuitoriĭ, pe 600 hect.

Venitul anual al moşieĭ este de 30000 leĭ.

In 1887 se aflaŭ aci 174 contribuabiliĭ, din 748 suflete.

Venitul comunal în 1886, era de 3410 leĭ, iar cheltuelile de 2225 leĭ. In anul 1887 veniturile erau de 2410 leĭ, iar cheltuelile de 1540 leĭ.

S'a cultivat în 1887 o suprafaţă de 1000 hect. cu diferite cereale, între care maĭ mult grîu şi porumb.

Este o biserică cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1857, deservită de un preot şi 2 cîntăreţiĭ.

Este o şcoală comunală mixtă, cu 6 clase, condusă de un învăţător şi frecuentate de 32 băeţiĭ şi 8 fete, din numărul de 35 în vîrstă de şcoală.

Este departe de Giurgiu cu 52 kil., de Obedeni, reşedinţa plăşiĭ, cu 27 kil., de Alexandria cu 25 kil.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană care duce prin Galetenul şi Frasinul.

Sunt: patru cîrciumiĭ; o moară pe apa Cliniţa.

Băţcoveni, saŭ **Rîndurica** orĭ **Rotăreşti**, *cătun*, pendinte de comuna Talpa-Băţcoveni, plasa Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ I. Culoglu. Are o suprafaţă de 300 hect. Sunt 45 loc., împroprietăriţiĭ la 1864, pe o suprafaţă de 125 hect. Aci aŭ şi moşneniĭ Băţcoveni partea rămasă lor. (Vezĭ Talpa-Băţcoveni).

Băţcoveni saŭ **Linia-Coasteĭ**, *mahala*, pendinte de comuna Talpa-Băţcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ N. Juga; în suprafaţă de 200 hect. Aci, în 1864, s'a împroprietărit 30 locuitoriĭ, pe o suprafaţă de 86 hectare.

Băţcoveni, *vale*, ce vine despre Şoriceşti şi dă în Valea-Cliniţeĭ, jud. Vlaşca.

Băţcoveni-de-Jos sau **Gurgueţi**. (Vezĭ Gurgueţi).

Băţcoveni-de-Sus, saŭ **Talpa-Băţcoveni**, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Băţcoveni, judeţul Vîlcea.

Băuca, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, afluent al pîrîuluĭ Neagra Şaruluĭ. Izvoreşte din muntele Căli manul. Are o lungime de 4 kil. In el se varsă, pe stînga, pîr. Băucuţa.

Băucuţa, *afluent* al pîrîuluĭ Băuca, din jud. Suceava. Are o lungime de 1 kil. 200 m.

Băzăchita, *loc*, pe teritoriul comuneĭ Işalniţa, pl. Ocolul, jud. Dolj, unde se găseşte pietriş bun din albia Jiuluĭ.

Băzălăul, *siliştе* de sat vechie, pe proprietatea Stăneşti, plasa Marginea, jud. Vlaşca.

Băzăvani, *sat*, în com. rur. Horăşti, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Băzăvani, *deal*, în com. rur. Horăşti, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Băzga, *sat*, pl. Siretul-d.-j., com. Răcătăul, jud. Bacăŭ, situat în valea Răcătăul, de-a dreapta pîrîuluĭ, la o depărtare de 900 m. de satul Răcătăul. Are 1 cîrciumă. Capĭ de familie sunt 54 cu 194 suflete. Animale sunt: 14 caĭ, 61 vite marĭ cornute, 31 rîmătorĭ şi 34 capre.

Băzgăreĭ, *com. rur.*, pl. Olteţul Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situată pe nişte dealurĭ marĭ, lîngă apa Geamartaluiul. E formată din Băzgărei-d.-s. şi Băzgărei-

www.dacoromanica.ro

d.-j. (170 locuitorĭ și 35 familiĭ); Prisaca (119 locuitorĭ și 35 familiĭ), și Simniceni (100 locuitorĭ și 20 familiĭ). E departe cu 52 kil. de Caracal și cu 21 kil. de Balș. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ măriĭ e de 200 m. Are 84 contribuabilĭ, cu 86 familiĭ, din carĭ: 2 de Nemțĭ și 2 de Țigani, iar restul Romînĭ, și o populație de 389 locuitorĭ, din carĭ 214 bărbațĭ și 175 femeĭ; 190 căsătoriți și 199 necăsătoriți; 20 știu carte.

Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 1015 leĭ la venitурĭ și de 1003 la cheltueliĭ. Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. In 1887 s'a cultivat 135 hect. cu grîŭ, 102 cu porumb, 25 cu orz, 1 cu ovăz, și 4 cu viĭ. Vite marĭ aŭ fost 291, vite micĭ 457. Are o biserică, Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ (1801), deservită de un preot și 2 cîntărețĭ.

Băzguța, *loc izolat*, în jud. Fălciu, la stînga pîrîuluĭ Bazga, comuna cu asemenea numire, pl. Podoleni. Se zice, că aicĭ ar fi fost un mic sătișor, care nu prea de mult s'ar fi desființat.

Beceni, *com. rur.*, în plaiul Slănic, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Slănic, departe de Buzău de 33 kil. Limitele sale sunt: La N., începînd din marginea rîuluĭ Slănic, din gura izvoruluĭ Bodea, merge pe acest izvor, spre V., pănă în Muchia-Corbuluĭ, de unde se lasă spre V. pe plaiul munteluĭ Ocea, pe care merge pănă în muntele Vîrful-Mare și de aci pănă în Muchia-Văieĭ-Puțuluĭ, despre com. Beciul. La S., din Muchia-Văieĭ-Puțului, merge pe plaiul munteluĭ Moțoiul, pănă în rîul Slănic, lîngă izvorul Valea-Vaciĭ, trece Slănicul, urcă pe Muchia-Văieĭ-Păruluĭ și ajunge în muchia Gardoaia, despre com. Cărpinișteа. La E. continuă pe muchia Gardoaia pănă în muchia Dimiana, despre jud. Rîmnicul-Sărat, de unde se curbează spre V., coboară muchia Dimiana, mergînd pe plaiŭ pănă în albia rîuluĭ Slănic, în dreptul izvoruluĭ Gura-Bodiĭ, com. Dimiana.

Suprafața acesteĭ comune e de 2106 hect., din carĭ 787 arabile, 389 pădure, 148 fîneață, 553 izlaz, 16 livezĭ, 10 vie și 212 sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Beceni, Băldimăneasa, Enăcheasca, Enculeasca, Mărgărițĭ și Potlogea. Parte sunt particulare, parte ale cetelor de moșneni: Becenii, descendințĭ din moșul lor Popa Luca Beceanul; Enăcheștiĭ, descendințĭ din moșul lor Enache Blănarul și moșneniĭ Potlogea, descendințĭ din moșul Chir Potlogea.

Teritoriul e foarte accidentat, atît de coline, cît și de multele văĭ carĭ îl străbat. Cultura principală e porumbul și grîul, maĭ cu seamă cel de vară. Sunt livezĭ de prunĭ și de pășunat. Din punct de vedere geologic, malurile Slăniculuĭ, prezintă aci cel maĭ mare interes prin terenul cu paludine în stratificațiĭ oblice, conțiind foarte multe fosile, precum: psilodonțĭ, unio, litoglifĭ, sferosiderit, etc.

Are o mică industrie cu cojocăria și boengeria. Multă lemnărie și vite se desfac la cele 6 tîrgurĭ, ce se țin aci în fiecare an, la: 20 Iulie, 6 August, 15 August, 8 Septembrie, 8 Noembrie și 26 Decembrie. Calea cea maĭ însemnată de comunicație, e șoseaua județeană Sapoca-Lopătari, pe care însă circulația se întrerupe, cînd rîul Slănic vine mare. Clima e sănătoasă, apele rîuluĭ Slănic, prin substanțele ce le conțin, ușurează mult pe suferinziĭ, carĭ vin în timpul veriĭ aci pentru băĭ recĭ.

Vite are: 175 boĭ, 121 vacĭ, 75 vițeĭ, 14 caĭ, 13 epe, 7 mînzĭ, 2000 oĭ, 33 capre și 135 porcĭ.

Această comună e formată din cătunele: Beceni, Enculești, Gura-Ocii, Mărgărițĭ, Ocea și Oilești, avînd o populație de 730 loc., din carĭ: bărbațĭ însurați 138, neînsurați 21, văduvĭ 9, băețĭ 204; iar femeĭ măritate 138, văduve 32 și fete 188, carĭ locuesc în 157 case. Meseriași sunt: 4 cojocarĭ, 2 lemnarĭ, 1 butnar, 1 cizmar, 1 boengiu și 2 brutarĭ. Media nașterilor e de 25, a deceselor de 15, a căsătoriilor de 6. Populația crește cu o medie anuală de 10 suflete.

Comuna are 111 contribuabilĭ, din carĭ 11 comercianțĭ Romînĭ și 1 străin. Stabilimente comerciale sunt 11. Budgetul comuneĭ e de leĭ 5113,20.

Are o școală în cătunul Beceni, populată de 39 elevĭ și 2 eleve. Carte știŭ 86 loc. Are o biserică cu hramul: Intrarea în Biserică, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Are 7 cîrciumĭ. E reședința uneĭ companiĭ de dorobanțĭ și a servit maĭ mult timp de reședință sub-prefectureĭ plaiuluĭ Slănic. Casele locuitorilor sunt în genere curate și bine construite. Sunt de văzut casele Perieținanu-Buzăŭ, carĭ, prin stabilimentul lor horticol, a trag mulțĭ vizitatorĭ.

După tradiție, numele acesteĭ comune ar deriva de la unul, Becea, care în timpiĭ de invaziĭ șĭ-ar fi găsit scăparea în pădurile de aci. Maĭ în urmă ar fi adunat și pe altĭ membri aĭ familieĭ sale, ar fi zidit biserică la anul 1589 și ar fi făcut pe fiul săŭ Luca preot. Din acest preot de-

www.dacoromanica.ro

rivă moşneniĭ Becenĭ, numiţĭ şi Ceata Preoţilor. Dintr'un chrisov, dat de Mateiŭ Basarab, în 1663, prin care fixează hotarele maĭ multor proprietăţĭ ale mănăstireĭ Ot Menedecul (Vintilă-Vodă), ce se învecina cu moşneniĭ Becenĭ, rezultă, că ceata moşnenilor Becenĭ exista în acel timp şi îşĭ avea proprietăţile recunoscute.

Beceni, *cătun de reşedinţă*, al comuneĭ Beceni, jud. Buzău, cu 260 locuitorĭ şi 52 case. Are un comerţ animat şi începuturĭ de industrie, maĭ cu seamă cojocărie.

Beceni, *moşie*, în com. şi căt. Beceni, jud. Buzăŭ, proprietate moşnenească. Are 320 hect., din care 64 arabile, 57 pădure, restul fîneaţă, izlaz, livezĭ şi sterp. Se maĭ numeşte şi Ceata-Preoţilor.

Beceni-de-Jos, numire ce se maĭ dă *moşieĭ* Cocoraşti, jud. Buzăŭ, din com. Cărpinişteа.

Beceşti, *sat*, pe moşia cu asemenea numire, com. Hreaţca, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu 49 familiĭ şi 206 suflete. Biserica, cu patronul Sf. Nicolae, are 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 palamar; este mică, de lemn şi tencuită, făcută de Sandu Brahă.

Calitatea pămîntuluĭ este, în parte, bună. Sătenĭĭ împroprietăriţĭ au 7 hect. 16 ariĭ pămînt; iar răzăşiĭ 555 hect. 65 ariĭ cîmp şi 117 hect. 43 ariĭ pădure. Pîrîul ce trece pe moşie este Molnicioara. Hotarele moşieĭ sunt: Buda, Fundoaia, Hreaţca, Godineşti şi Tîrnauca.

Becheanul, *vale*, ce începe din proprietatea Uzunul şi se scurge în Valea Găvaneĭ, chiar pe a ceastă proprietate, jud. Vlaşca.

Becheni, *cătun*, aparţinînd com. Zorleşti, jud. Gorj. E situat la partea de E. a com., pe Dealul Mueriĭ, avînd o suprafaţă cam de 440 hect. Produce anual cam 128 hect. porumb, 75 hect. fasole, 130 decalitri vin, 242 decalitri ţuică, 216 kgr. lînă, 39000 kgr. fîn. Cu o populaţie de 22 familiĭ, 106 suflete, din carĭ 15 contribuabilĭ. Locuitorĭĭ posedă 7 pluguri, 9 care cu boĭ, 86 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 144 oĭ şi 22 rîmătorĭ.

In catun sunt 6 fîntînĭ; cîr ciumă. Cătunul are biserică.

Becheriţoiul, *mahala*, în judeţul Mehedinţi, com. rur. Mătăsari, plasa Văilor.

Becherul, *deal*, sub Vîrful-Dorului, spre N.-V. com. Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova. S'a numit ast-fel, pentrucă a fost locuinţa unuĭ locuitor becher, din cat. Gornetul, anume Samoil. Aci a plantat vie, care şi azĭ se numeşte Via-Becherului.

Locuitorĭĭ îĭ maĭ zic şi Bichelul.

Becherul, *insulă*, în Dunăre, drept lacul Greaca, din jud. Ilfov.

Becherul, *pădurice* a statuluĭ, în întindere de 15 hect., în judeţul Ilfov. (Vezĭ Şanalul Dunăreĭ, pădure).

Bechetul, *com. rur.*, în judeţul Dolj, plasa Jiul d.-j., la 63 kil. de reşedinţa plăşiĭ, com. Căciuleşti.

Situată pe malul stîng al Dunăreĭ, în faţa portuluĭ bulgăresc Rahova.

Se învecineşte la Nord cu comuna Damian, la Sud cu Dunărea, la Est cu com. Călăraşi şi la Vest cu com. Grindeni.

Terenul comuneĭ este cu totul şes; nu se găsesc de cît cîte va movile pe hotar, pe limitele de Nord Est şi Vest.

Comuna Bechetul este udată la S. de Dunăre, care are, în dreptul său, o lăţime de 1450 metri şi o adîncime de 30 metri. Nivelul său de asupra Mărĭĭ Negre, este cam de 16 metri.

Comuna maĭ este udată de rîul Jiul, ce se vărsa în Dunăre, chiar în dreptul satuluĭ cu ace laşĭ nume, pănă acum 15 anĭ. Fundul albieĭ sale, ridicîndu se, pe de o parte din cauza nămoluluĭ depus de apele rîuluĭ, pe de altă parte din cauza nisipurilor aduse de vînturĭ, aŭ silit Jiul să-şĭ caute un alt drum, văr sîndu-şĭ apele chiar în faţa insuleĭ Copaniţa. Aci, pe malul stîng al Jiuluĭ, se găsesc ade vărate dune, carĭ nu aŭ fost fixate, de cît cînd locuitorĭĭ s'au hotarît să facă plantaţiunĭ de salcîmĭ.

In com. Bechetul se găsesc o mulţime de bălţĭ, între carĭ se numără: Balta-Luminoasă, formată din revărsările Jiuluĭ, situată în V. comuneĭ; are o lungime de la Vest la Est de 300 metri şi are 100 metri lăţime de la N.-S.; suprafaţa e de 30 kil. pătraţĭ.

Lacul Rădanul în E. comuneĭ, format din izvoare şi din revărsările Dunăreĭ; este acoperit cu stuh, trestie şi papură. Are o largime de 100 metri şi o lungime de 3000 metri.

Balta-luĭ-Pică e formată din revărsările Jiuluĭ. Balta-din Sat, e formată din ploĭ.

Jiul se revarsă în timpurile ploioase şi la topirea zăpezilor.

Comuna Bechetul a fost înfiinţată, la anul 1830, în următoarele împrejurărĭ: După terminarea rezbeluluĭ din 1828, din tre Ruşĭ şi Turcĭ, o parte din

www.dacoromanica.ro

Romînĭ, ce locuiaŭ în Turcia (azĭ Bulgaria), au trecut Dunărea, în Romînia, şi s'aŭ aşezat cu locuinţele lor, pe locul numit pe atuncĭ Pichet, care era un punct de apărare al ţăreĭ, drept Rahova Bulgarieĭ. Apoĭ veniră locuitorĭ din alte părţi ale com. şi ast-fel fundară comuna Bechetul, care fiind port, a făcut, în 1874 mare trafic cu importul mărfurilor pentru oraşele Olteniei. Portul comuneĭ Bechetul se numea înainte Schela-Ciobanuluĭ. Aci s'a bătut Mateiu-Basarab cu Turcii, după cum arată inscripţiunea de pe mănăstirea Sadova.

Bechetul a fost teatrul multor lupte dintre Romînĭ şi Ruşĭ contra Turcilor. Prima luptă este acea purtată de Mihaiŭ-Viteazul la 1598, care, după ce se luptase vitejeşte contra Turcilor, urcîndu-se de la Nicopole spre Vidin, se hotărîse să-şĭ întoarcă oştile pe la Rahova. De abia jumătate oaste trecuse, şi începu un vînt cu vifor, în cît cea-l'altă jumătate a trebuit să aştepte 10 zile, până să se potolească vîntul.

Tot ast-fel aŭ păţit şi oştile romîne în 1877, cînd din cauza unei pîcle dese şi a unuĭ vînt viforos, ce bătea asupra Rahoveĭ, aŭ fost silite să părăsească acest oraş.

Pe la Bechet a trecut generalul rus Geismar, la 1829, şi a ocupat Rahova. La anul 1877 Bechetul a fost atacat şi jefuit de Turcĭ şi de bande de Cerchezi, care treceau Dunărea în bărcĭ, pentru a săvîrşi jafurĭ şi omoruri pe teritoriul romîn. Turcii nu s'aŭ sfiit atuncĭ, ca să vină cu vapoare de rezbel, cu nave cuirasate şi monitoare, să intre în apele şi forturile romîne, să ia cu sila, şlepurĭ şi vase încărcate cu grîu sub pavilionul romîn şi chiar străin. Ast-fel aŭ făcut la gura Jiuluĭ, la Bechet, unde soldaţiĭ otomanĭ debarcaŭ, prădaŭ şi ardeaŭ cu petroliŭ proprietăţile şi pichetele Romînilor, în carĭ nu se aflaŭ de cît doĭ saŭ treĭ oamenĭ de pază, pe carĭ îĭ măcelăreaŭ fără milă. Tot atuncĭ, la anul 1877, s'aŭ aşezat escadroanele regimentuluĭ I de roşiorĭ, patrulînd şi avînd sub privighere malul Dunăreĭ.

Cînd cu atacurile Turcilor de la 11 Maiŭ 1877, la Bechet se afla un batalion din regimentul 15 dorobanţĭ, escadrorul Ilfov din regimentul III călăraşi, o secţie din bateria III, regimentul IV de artilerie, trupe făcînd parte din detaşamentul colonelului Cantilli. Mai bine de $1^1/_2$ oră, două tunurĭ romîne, aŭ susţinut cu vigoare lupta cu 12 tunurĭ turceştĭ şi focul nostru nu s'a oprit de cît cînd Turcii aŭ încetat pe al lor. Vaporul rusesc ce staţiona acolo, a putut să intre în apa Jiuluĭ, dar din cauza nisipurilor de la gura Jiuluĭ în Dunăre, se înămoli şi inamicii făcură marĭ stricăciunĭ avînd o ţintă fixă. La 17, 20 şi 21 Maiŭ, artileria noastră de de la Bechet s'a luptat cu cea protivnică şi cu bastimentele de rezbel turceştĭ, care încrucişau între Rahova şi Nicopole. La 24 Maiu, la Bechet, se află regimentul 16 de dorobanţĭ cu un detaşament la Ostroveni, pe malul stîng al Jiului, un batalion din regimentul 15 dorobanţĭ, bateriile 1 şi 2 din regimentul IV de artilerie, regimentul VII de călăraşi. Numaĭ la 14 Iunie, la amiazĭ, începe atacul cel mare asupra întăririlor de la Rahova. cînd se distrug mai multe edificiĭ şi se dă foc cetăţeĭ turceştĭ. Acţiunea tunurilor romîne ţinu până la 6 ore seara şi fu atît de vie, în cît sili garnizoana turcească a părăsi oraşul. Bombardarea reîncepe a doua zi, dar Turcii nu răspund; numaĭ pe seară artileria turcească răspunde viguros până în noapte.

La 14 Septembrie se făcu un început de atac asupra cetăţeĭ turceştĭ. După ordinul ce-l primeşte colonelul Slăniceanu, să atace Rahova, generalul Lupu, comandantul corpuluĭ de observaţiune de la Calafat, primeşte ordinul să susţină pe malul stîng al Dunăreĭ, acţiunea ce trupele noastre de pe malul drept al Dunăreĭ aveaŭ să întreprindă în contra Rahoveĭ. Şi într'adevăr, după ce remite comandamentul din faţa Vidinuluĭ, colonel. Anghelescu, se duce la Bechet, cu scop de a ajuta atacul îndreptat asupra Rahoveĭ. In. 8 Noembrie, Turcii simţindu-se împresuraţĭ de toate părţile pe malul drept, văzînd mişcările de îmbarcare făcute de trupele generaluluĭ Lupu la Bechet, spre a-ĭ lua în spate, demoralizaţĭ de energicele atacurĭ de peste zi, se retrag spre Ogost, către Lom-Palanca. Generalul Lupu trece la Rahova, după ce Turcii părăsiseră oraşul.

In comună sunt 2 biserici, din care una fondată la 1833, de lemn, cu hramul Sf. Gheorghe, azĭ cu totul stricată. Cea-l-altă, începută în 1861 şi terminată la 1870, s'a fondat de loc. comuneĭ şi serbează hramul Sf. Nicolae. Are un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

In com. sunt treĭ şcolĭ: una de băeţĭ una de fete şi una mixtă cu o singură clasă. Cea de băeţĭ funcţionează de la anul 1835 şi are un învăţător. A fost frecuentată de 70 băeţĭ. Şcoala de fete funcţionează de la anul 1881, Octombrie 1; are o învăţătoare. A fost frecuentată de 28 fete. Invăţătorul şi învăţătoarea sunt plătiţĭ de stat, iar

www.dacoromanica.ro

cele-l-alte chelt., precum lemnele, servitoriĭ şi localul, sunt în sarcina comuneĭ. Şcoala mixtă funcţionează de la 1 Aprilie 1890. Localul de zid este în bună stare. In 1892—93 a fost frecuentată de 30 copiĭ.

In vîrstă de şcoală sunt 92 băeţĭ şi 104 fete în toată com.

Ştiu carte, 235 bărbaţĭ şi 125 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 1169 suflete, din carĭ 48 străinĭ şi anume: 6 Evreĭ, 2 Germanĭ, 4 Ungurĭ, 1 Sîrb, 25 Grecĭ şi 10 Bulgarĭ.

Sunt 587 bărbaţĭ, 582 femeĭ; 314 capi de familie.

După legea rurală din 1864, sunt 146 împămînteniţĭ, iar după cea din 1879 sunt 82 însuraţeĭ. Case sunt 277 şi bordee 25.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 2040 hectare, din care 1440 hect. pămînt arabil, 146 hect. fîneaţă, 120 hect. izlaz, 44 hect. lac, 50 pădure.

Moşia se numeşte Bechet-Călăraşĭ. Afară de pămîntul dat locuitorilor, după legile din 1864 şi 1879, aparţine statuluĭ. Arenda în total este de 127100 leĭ anual.

Inainte, această moşie aparţinea schituluĭ Roaba.

Păduri se găsesc pe moşia statuluĭ, în întindere de 50 hect. Pe Dunăre sunt 5 ostroave, acoperite cu păduri: Drăcinul cu 100 hectare; Prundul-Gol 300 hect.; Prundul-Noŭ 30 hect., etc.

Aŭ aparţinut şi aparţin statuluĭ, care le dă în tăere prin licitaţiunĭ.

Viile în întindere de 49 hect., se găsesc pe moşia locuitorilor şi produc vin roşu mediocru.

Se fabrică ţuică; cazane sunt două, micĭ, ce aparţin locuitorilor. Se ţese pînză de in, cînepă, bumbac şi borangic, numaĭ cît trebue pentru casă.

Sunt: 2 ateliere de tîmplarie, 2 fierării cu o rotarie şi 3 fierarĭ Ţiganĭ. Sunt 5 fierarĭ, 4 tîmplarĭ, 2 tinichigiĭ, 3 cizmarĭ şi 2 croitorĭ.

Cărămidă se lucrează de la 400—600 bucăţi pe zi şi se vînd după calitate între 25 şi 35 leĭ miea.

Comerciul cel mare se face în comună, unde fiind şi port, are o mare activitate. Aci se află o căpitănie de port, de clasa 3-a.

In 1891 s'a perceput în vama Bechetuluĭ 20570 leĭ din importaţiunĭ în valoare de 316959 leĭ. S'a exportat mărfurĭ în valoare de 5437686 leĭ.

Comuna este străbătută de şoseaua judeţeană, ce duce la Craiova, avînd în comună o lungime de 3 kil. O cale comunală lungă de 2 kil. o leagă cu Călăraşi la N.-E. şi cu Ostroveni la N.-V.

Cîrciumĭ şi băcănii sunt 26. Comercianţi sunt 63, din carĭ 26 străinĭ.

In Bechet se află un spital cu 10 paturi, întreţinut de judeţ, înfiinţat la anul 1882.

Contribuabilĭ sunt 265.

Ven. fonciar e de 37660 l. 12 b.; ven. budgetar pe 1893 94 este de 41474 l. 60 b.; chelt. sunt de 40974 leĭ 22 banĭ.

Vite cornute sunt 475. Sunt 500 oĭ, 70 caĭ şi 140 porcĭ.

Imprejurul Bechetuluĭ se văd nişte ruine vechĭ.

Odinioară, acest orăşel purta numirea de Ciobanul. Numirea actuală de Bechet, însemnează pe rusește pichet de graniţă; de aceea, pe hărţile Statuluĭ-major austriac, localitatea este însemnată cu Pichet.

Bechetul, *com. rur.*, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., judeţul Romanaţi, situat pe rîuleţul Burluiul (Bechetul). E înconjurată de dealurĭ şi are o altitudine de 50 metri, d'asupra nivelului mărĭi. E de parte de 7 kil. de Balş şi de 33 kil. de Caracal. E în apropiere de calea ferată şi şoseaua Slatina-Craiova şi de linia ferată Corabia-R.-Vîlcea. Se compune din Bechetul-d.-j. (228 loc.) şi Bechetul d.-s. (193 loc.).

Are 84 de contrib., 119 capĭ de familie şi o populaţie de 421 locuitorĭ, din carĭ: 220 bărbaţĭ şi 201 femeĭ; 225 căsătoriţĭ şi 175 necăsătoriţĭ.

Budgetul com. pe 1886 87 a fost de 759 l. la venitur̆ĭ şi 754 leĭ la cheltuelĭ.

In anul 1887 s'a semănat 114 hect. cu grîu, 126 cu porumb, 9 cu orz, 2 cu ovăz, 7 cu secară, 2 cu cînepă şi 26 cu viĭ.

Are o cîrciumă. Şcoală nu este. Are o biserică, Sf. Treime, (1857); e deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Bechetul, *sat*, jud. Dolj, plasa Dăsnăţuiul-d.-j., com. Călugăreni, cu 108 suflete, 63 bărbaţĭ şi 45 femeĭ. Locuesc în 24 case şi 2 bordee. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoală mixtă din satul Călugăreĭ, ce este la o depărtare de 1500 m. Au urmat regulat la şcoală, în anul 1892-93, 12 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 15 băeţĭ şi 4 fete. Ştiu carte 10 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Acest sat este aşezat la 2800 m. spre E. de Călugăreni.

Bechetul, *sat*, jud. Mehedinţi, în com. rur. Pătulele, pl. Blahniţa.

Bechetul, *baltă*, situată la N. comunei cu acelaşĭ nume, judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-j.

Bechetul, *deal*, jud. Dorohoiŭ, pe moşia Buhaiul, com. Şendriceni, pl. Coşula.

www.dacoromanica.ro

Bechetul, *deal*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul d.-s., punct bun de observațiune pe marginea Dunareĭ.

Bechetul, *deal*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d. s., ține de com. rur. Piatra Alba.

Bechetul, *deal*, lîngă satul Blăgești, în com. Pașcani, județul Suceava.

Bechetul, *locuința izolata*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Gura Simila, aproape de varsarea pîrîuluĭ Horoeta, în Bîrlad.

Bechetul, *moșie*, com. Calugării, satul Bcchetul, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j. Are întindere de 400 pogoane. Aparține d-luĭ Verbiceanu. Cuprinde pe dînsa 25 pogoane fînețe.

Bechetul, *moșie*, jud. Dolj, plasa Dumbrava d.-j., com. Calugăreĭ, satul Bechetul. Are o întindere de 250 pog. și aparține d luĭ Calistrat Strîmbeanu.

Bechetul, *movilă*, situată la E. de comuna Ulinul, pl. Calmățuiul, jud. Brăila, distanță de 2 kil. de această comună. Aci era stațiunea poștei vechĭ la Brăila-București. Servea Rușilor în campania din 1877.

Bechetul, *padure* a statuluĭ, jud. Dolj, com. Bechetul. Are o întindere de 50 hectare. Se găsește pe moșia statuluĭ Bechetul. Lemnul, care predomină, este salcia.

Bechetul, *pad.*, divizată sub treĭ numirĭ: Bechetul, Paulești și Pîrlita. Se întinde pe dealul Bechetul, de a stînga pîrîuluĭ Vasluețul, comuna Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiu.

Bechetul-Călărași, *moșie* a statului, jud Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Bechetul. Are o întindere de 9455 hect. A fost arendată de la 1893—98, cu 127100 leĭ anual. Inainte aparținea schitului Roaba.

Bechetul-Călărași, *pădure* a statului, jud. Dolj, pe teritoriul comunelor Bechetul și Călărași. Face parte din ocolul Murta, circumscripția XVII silvică.

Bechetul-de-Jos, *cătun*, al comuneĭ Bechetul, jud. Romanați. E așezat pe țărmul drept al rîuluĭ Burluiul (Bechetul). Se învecinește la apus cu comuna Bobicești. Are 288 locuitori.

Bechetul-de-Sus, *cătun*, al comuneĭ Bechetul, jud. Romanați. E situat la N. de Bechetul-d. j., tot pe malul drept al Burluiuluĭ. Are 193 locuitori.

Bechi, *poiană*, com. Scorțeni, plaiul și jud. Prahova.

Bechianca, *vale*, com. Mogoșești, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Bechir-Ceair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag și pe teritoriul com. Slava-Rusească. El este maĭ mult o prelungire orientală a dealuluĭ Deolniuc-Bair, din pl. Istruluĭ, comuna Ciamurli-d.-s. Face hotarul între aceste douà plașĭ, despărțind și com. Slava-Rusească de Ciamurli-d.-s. Se întinde spre răsărit, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E. și merge de se sfîrșește pe malul apusan și drept al pîrîuluĭ Slava-Rusească. Punctul său culminant are o înălțime de 192 m. și este punct trigonometric de observație, de rangul 3-lea. Pe la poalele luĭ orientale, și pe malul pîrîuluĭ Slava, trece drumul vecinal Cangagi-Slava-Rusească. Este acoperit cu pădurĭ și puține fînețe.

Bechirul, *cătun* (tîrla), în plasa Borcea, jud. Ialomița, comuna Rasa.

Beciul, *com. rur.*, în plaiul Slanicul, jud. Buzău. E situată d'alungul văeĭ Băligoși, într'o poziție foarte izolată și la o distanță de Buzău de 36 kilometri. Limite: La Nord începe din muchia Deleni, mergînd spre Vest peste plaiŭ, pănа în Muchia-luĭ-Cîrlig (despre comuna Niculești). La Vest, din Muchia-luĭ-Cîrlig, se lasă în jos peste Golul-Băligoaseĭ, dă în hotarul moșieĭ Gura-Văeĭ, se urcă puțin spre N., pe lîngă apa Băligoaseĭ și iar se întoarce în hotarul moșieĭ Gura-Văeĭ, pe care merge pănă în muntele Negoșina; se lasă apoĭ în jos pe hotarul moșieĭ Scorțoasa, pănă în Muchia-Cătineĭ (comunele Grabicina și Policiori). La Sud, din Muchia-Cătineĭ, printr'o limbă foarte îngustă de pămînt, merge în muntele Moara de-Vînt (despre comunele Pîclele și Pleșcoiul). La Est, din muntele Moara-de-Vînt, se îndreptează spre muchia Piua (despre comuna Cărpiniștea) și se urcă continuu prin muchiile: Vizireanul, Beciul, Galbeza, muntele Ocea, muchiile Cerbuluĭ și Băligoși, pănă ajunge la Fagĭ; de aci merge în muchia Deleni (despre comunele Beceni și Gura Dimieniĭ). Suprafața sa este de 2631 hect., din carĭ 911 arabile, 304 pădure, 552 fîneață, 615 izlaz, 55 livezĭ, 13 vie și 180 sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Beciul, Băligoși și Tocila-Băligoasa, a singureĭ cete de moșnenĭ, aflațĭ în această comună, numițĭ Tocileniĭ, descen-

www.dacoromanica.ro

denţĭ din Şerban Tocilă. Teritoriul e muntos şi puţin fertil, însă e important din punct de vedere geologic. Aci se găsesc salzele de la Arbănaşi, păcură şi alte substanţe minerale. Comunicaţia e dificilă. Anual se ţin două tîrgurĭ: la 14 Septembrie şi la 31 Noembrie.

Vite are: 280 boĭ, 315 vacĭ, 130 viţeĭ, 20 caĭ, 5 epe, 3 mînzĭ. 3000 oĭ, 35 capre, 100 porcĭ şi 2 asini. Stupĭ 75.

Comuna e formată din cătunele Baligoşi, Beciul, Tocila şi Schitul, avînd o populaţie de 860 loc., din carĭ: bărbaţĭ însuraţi 152, neînsuraţi 37, văduvĭ 20, băeţĭ 228; iar femeĭ măritate 152, văduve 26, fete 245. Ei trăesc în 175 case. Străinĭ şi meşteşugarĭ n'are. Media naşterilor e de 26, a deceselor de 19, a căsătoriilor de 6. Populaţia creşte cu o medie anuală de 7 suflete.

Comuna are 117 contribuabilĭ; 2 comercianţĭ. Venitul fonciar e de 24514 leĭ; darea cailor de comunicaţie 702 leĭ; fonciera 1386.70; taxa spirtoaselor 270.80; total fiscal 2381.50; perceperea 211.08; judeţene 422.16; drum. 140.80; comunale 422.16; comerciale 1.60. Total general 3579.32. Budgetul comuneĭ e de leĭ 664.57.

Ştiu carte 23 loc. Biserică sunt două: una în Beciu şi alta în Baligoşi, cu doĭ preoţĭ şi treĭ cîntăreţĭ. Biserica parohială e Sf. Nicolae.

Numele i s'a dat după poziţiunea sa, fiind înconjurată de dealurĭ şi munţĭ înalţĭ, carĭ culminează în Vîrful-Imprumutuluĭ. Locuitoriĭ staŭ prin văi. Numirea Beciul, face a presupune, că comuna şi-a luat începutul în timpul invaziunilor, cînd ceĭ ce se refugeaŭ în aceste văĭ izolate şi acoperite de pădurĭ seculare, erau siguri, ca n'aŭ să fie găsiţĭ.

Beciul, *com. rur.*, pl. Siul d.-j., jud. Olt, situata sub malul Oltuluĭ şi în stînga Siuluĭ, la 55 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 22 kil. de Drăgăneşti, reşedinţa plaşiĭ.

Se compune din 4 cătune: Beciul, unde e şi reşedinţa comuneĭ, Bălteni, Bîrseşti şi Şotînga sau Smîrdanul, cu o populaţie de 1096 loc., 540 barbaţĭ şi 556 femeĭ, cu 411 capĭ de familie, 421 contribuabilĭ, locuind în 138 case şi 263 bordee.

Comuna e foarte vechie. Legenda spune, că numele şi l'a luat de la un beciu zidit sub pămînt, poate chiar din timpul Geţilor, care servea oamenilor de loc de retragere în timpul primejdiilor, şi maĭ ales pentru păstrarea trofeelor şi prăzilor luate de la inamicĭ în timpul războaielor, după cum spune d-nul Tocilescu: «Războiul şi prada erau îndeletnicirile obicĭnuite ale Geţilor. Eĭ se retrăgeaŭ în timpurĭ de primejdie, cu tot avutul şi cu vitele lor, în peşterĭ şi în scorburile munţilor. Locuinţele lor erau maĭ tot-d'auna lînga ape .

Alţiĭ spun că această peşteră ar fi zidită, sub casele luĭ, de un vechiŭ proprietar, numit Bîrsescu, pentru păstrarea vinurilor, saŭ pentru scopul d'a se adaposti în timpul răzmiriţelor, unde se închidea ca într'o cetate. Bîrsescu, murind fără moştenitorĭ, închină proprietatea sa Sf. Mitropoliĭ. Bătrînii maĭ povestesc, că părinţii lor, de multe orĭ, în vremurĭ de restrişte, şi-au găsit mîntuirea, ascunzîndu-se în acest beciu. Maĭ la urmă, multă vreme a stat sub stăpînirea Turcilor.

In anul 1890, cu ocaziunea săpăturilor la şoseaua comunală, s'au găsit rămăşiţe din zidăria aceluĭ beciŭ.

Toţĭ locuitoriĭ, afară de 10 Ţiganĭ, 1 Bulgar şi 1 Grec, sunt Romînĭ şi se ocupă cu agricultura şi cultura viilor. Productele le desfac la T.-Măgurele.

S'aŭ împroprietarit 321 loc. după legea rurală din 1864, cînd li s'aŭ dat 848 hect. Eĭ au; 251 caĭ, 198 iepe, 350 boĭ, 116 vacĭ, 25 bivolĭ, 1900 oĭ şi 160 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1788 hect., din Olt pănă în Călmăţuiu. Pămîntul de cultură e maĭ mult şes şi de luncă, nu tocmaĭ fertil, argilos nisipos.

In raionul comuneĭ sunt 2 biserică, deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ, plătiţĭ de comună.

Şcoala funcţionează regulat de la anul 1889. E frecuentată de 11 copiĭ. Cu întreţinerea eĭ, statul cheltueşte 1080 leĭ. Ştiu carte 26 bărbaţi şi 2 femeĭ.

Se fabrică în comună, în termen mijlociu, 90 hectol. tescovină; iar viile, carĭ ocupă o suprafaţă de 112.75 hect. produc 1600 hectol. vin.

Stupi cu albine sunt 113.

Terenul cultivabil produce 8420 hectol. porumb, 8600 hectol. grîu, 120 hectol. orz, 97 hectol. ovăz, 20 hectol. meiu.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ. Statul are aci 2 morĭ de măcinat pe apa Siuluĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la suma de 3400 leĭ şi cheltuelile la 3260 leĭ anual.

Comuna e legată printr'o şoseaua vecinală, pe malul Oltuluĭ, la N. cu Bîrseşti şi la S. cu Dudul. Pe Dealul-Oltuluĭ trece şoseaua judeţeană Slatina-T. Măgurele.

Teritoriul eĭ e brăzdat de Dea

www.dacoromanica.ro

lul-Oltuluĭ, care în partea de N. şi S.-V. e acoperit cu viĭ. Pe valea Oltuluĭ maĭ curge şi gîrla Siul, în care se scurg gîrlele Pîrlita şi Piva, care formează balta Bratca. Intre Olt şi Siŭ se ridică zăvoiul statuluĭ, numit Beciul-Bîrseasca; iar între Siŭ şi amîndouă laturile gîrliţeĭ Piva, se întinde izlazul statuluĭ, ca 48 hect. La E. de comună, pe Dealul-Oltuluĭ, se întinde un şes mare, cu locurĭ arabile, pănă în valea Călmăţuiuluĭ.

Această comună se învecineşte la N. cu Bîrseşti, la E. cu jud. Teleorman, la S. cu comuna Dudul, şi la V. cu rîul Oltul, care o desparte de com. Scărişoara, din jud. Romanaţi.

Beciul, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Siul-d.-j. E situat pe coastă şi sub malul Oltuluĭ, în partea de S. a comuneĭ. S'a numit ast-fel de la un beciŭ saŭ peşteră vechie, zidită aci, sub malul Oltuluĭ, şi în care ceĭ vechĭ se ascundeaŭ în timpul răzmeriţilor. E reşedinţa comuneĭ şi are o populaţiune de 360 locuitorĭ, din carĭ 130 s'aŭ împroprietărit după legea rurală.

Aci se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în anul 1877, de locuitorĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, Pe piatra de pe uşe se citeşte: «Intrarea celor ce nădăjduesc spre tine; întăreşte Doamne biserica, care aĭ răscumpărat cu scump sînge al tăŭ».

Beciul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, comuna Vărteşcoi. Şi-a luat numele de la Beciul-Călugăresc, ce se afla pe moşia mănăstiriĭ Sf. Ioan din Focşani. E aşezat în partea de Vest a comuneĭ, la 4 kil. spre Vest de cătunul de reşedinţă, Rotăreşti. Are 15 hectare, cu o populaţie de 101 familiĭ, cu 404 locuitorĭ; 110 contribuabilĭ. Are o biserică, care e deservită de preotul din Rotăreşti.

Beciul, *cătun* de reşedinţă, al comuneĭ Beciul, judeţul Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ şi 70 case. Are subdiviziunea Arbănaşi.

Beciul, *deal*, în jud. Iaşi, com. Buznea, căt. Cîrligătura. E numit ast-fel de la un beciŭ, ce este sub coasta luĭ răsăriteană. Se află între dealurile Horpazul şi Lăcătuşele, prelungindu-se pănă de-asupra iazuluĭ numit Buznea. Pe podişul luĭ, în partea despre Vest, e situat satul Buznea.

Beciul, *deal*, în raionul comuneĭ Obileşti-Vechĭ, plasa Negoeşti, jud. Ilfov. Incepe de pe teritoriul comuneĭ şi are direcţiunea de la Nord la Sud. S'a numit ast-fel, pentru-că pe el a avut Constantin Brîncoveanul, palat la anul 1712. Acest palat, după ce Brîncoveanul a fost dus la Constantinopol, a căzut în ruine, rămînînd numaĭ beciul de sub palat, ale căruĭ urme se văd şi astăzĭ. Pe acest deal Brîncoveanul a avut şi un observator, de unde privea în Bucureşti.

Beciul, *deal*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Bobaiţa, plasa Ocolul. (Vezĭ com. rur. Bobaiţa).

Beciul, *deal*, în raionul com. Beciul, plasa Siul-d.-j., judeţul Olt, pe care se cultivă 112 hectare şi 75 ariĭ vie.

Beciul, *insulă*, în lacul Suhaia, în dreptul comuneĭ Suhaia, judeţul Teleorman. Locuitoriĭ din această comună îşĭ păşunează vitele în această insulă. Pe dînsa se văd cîte-va movile, carĭ n'aŭ nicĭ o importanţă.

Beciul, *izvor*, în com. Beciul, judeţul Buzăŭ; începe din muntele Balaurul şi se scurge în valea Băligoasa.

Beciul, *loc*, judeţul Mehedinţi, în com. rur. Vînjul-Mare, cătunul Poroiniţa, în apropiere de pădurea Vîrciorova.

Beciul, *moşie*, în com. Beciul, judeţul Buzăŭ, de 1420 hect. Are păcură. S'aŭ săpat 10 puţurĭ, dar produsul lor nesatisfăcînd pe proprietarĭ, s'a abandonat explorarea. Are sorginţĭ minerale a căror scurgere, daŭ terenuluĭ, pe o întinsă suprafaţă, o coloare albastră-vînătă. Pe dînsa se află şi salzele de la Arbănaşi, unde intensitatea gazelor în fierbere, e ca şi la salzele de la Pîcle.

Beciul, *moşie* a statuluĭ, judeţul Olt. (Vezĭ Bărseşti).

Beciul, *movilă*, în pl. Ialomiţa-Balta, comuna Sărăţeni, judeţul Ialomiţa. Pe această movilă se văd maĭ multe săpăturĭ neregulate. Se povesteşte că ar fi fost aci cînd-va un sat tătăresc.

Beciul, *pădure*, în jud. R.-Sărat, plasa Oraşuluĭ, com. Vîrteşcoiŭ, cătunul Beciul.

Beciul-Tătăresc. (Vezĭ Dealul-Coteni, jud. Bacăŭ).

Beciuluĭ (Dealul-), *deal*, în judeţul Roman, plasa Fundul, comuna Roşiori, la Est de satul Ruşi. Se întinde de la Nord la Sud. Partea despre Sud a acestuĭ deal se numeşte Crăcana.

www.dacoromanica.ro

Beciuluĭ (Dosul-), *pădure,* pe moșia Beciul, jud. Buzău, avînd 47 hectare.

Beciuluĭ (Gura), *pădure,* în județul Buzău, comuna Beceni, cătunul Ocea ; proprietate moșnenească.

Beciuluĭ (Valea-), *sat,* în plasa Marginea-d.-s., cătunul comuneĭ Slobozia, jud. R.-Sărat, așezat în partea de Vest a comuneĭ. Intinderea și populația sunt socotite în ale cătunuluĭ Coroteni. (V. a. n.).

Beciuluĭ (Valea-), *pădure,* în com. și căt. Policiori, jud. Buzău. Are 16 hectare și se află pe moșia Gura-Văeĭ.

Beciuluĭ (Vîrful-), *vîrf,* pe culmea dealuluĭ Gornetul, județul Prahova, com. Gornetul-Cuib, plasa Podgoria. E numit ast-fel, pentru-că în vechime se făcuse aci de proprietarĭ niște beciurĭ pentru conservarea vinuluĭ. Acest vîrf este situat în partea de Vest a comuneĭ și e acoperit cu vie și pădure.

Beciurile, *loc izolat,* pe țărmul stîng al rîuluĭ Suceava, comuna Suceava, plasa Siretul, județul Botoșani.

Legenda spune, că pe acest loc a fost biserică și case marĭ, carĭ aŭ fost sfărămate de Tătarĭ.

Beciurile-Domnești, *subterană,* jud. Bacău, plasa Trotușul, com. și mănăstirea Cașinul. Are 3 metri adîncime. Se intră într'însa printr'o deschizătură de piatră din curtea fosteĭ mănăstirĭ. Beciurile aŭ plafondul boltit și susținut de columne. In fundul acestor beciurĭ, legenda spune, era ușa unuĭ drum subteran, azĭ astupat, care răspundea până în pădure, loc de retragere al Voevoduluĭ Gh. Ștefan.

Becșani, *sat,* face parte din comuna rurală Vîrleni, pl. Cerna d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 350 locuitorĭ. Aci e o biserică reparată la anul 1850 și Schitul-din-Dealul-Viilor, ce ține tot de cătunul Becșani, reparat la anul 1864.

Beculești, *sat,* județul Olt; face parte din com. rur. Ciomăgești, plasa Oltul-d.-s. Are o populațiune de 278 locuitorĭ. In sat e o biserică făcută din lemnele ce eraŭ pe moșia mănăstireĭ Cozia. Este lucrată de enoriașĭ și s'a reparat la anul 1860 de Ilie Piscan, care ĭ-a cumpărat un clopot și a învelit-o din noŭ.

Beculești, *cătun,* al comuneĭ Cepari, plasa Olteț-Oltul-d.-s., județul Romanați. Se maĭ numește și Beiculești, pentru că e situat lîngă rîul Beica. Are 100 locuitorĭ și o biserică, Sf. Nicolae, fondată în 1832 și deservită de un preot.

Begene-Ceair, *vale,* în județul Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Ese-Chioi. Este formată din unirea a două văĭ maĭ micĭ : Punar-Orman-Ceair și Chilege-Ceair, ce pleacă amîndouă din colinele Cuciuc-Cainardjiuluĭ, de pe teritoriul bulgăresc al comuneĭ Ese-Chioi. Unirea se face chiar pe hotarul Dobrogeĭ, spre Bulgaria. Se dirige apoĭ spre N., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-Est, printre dealurile Tiumbet-Bair și Tanas-Sîrtî, brăzdînd partea sudică a plășiĭ și cea răsăriteană a comuneĭ. După un drum de 6 kil. se deschide în valea Ese-Chioi, pe dreapta, la 2 kil. maĭ jos de satul Gîrlița. Malurile sunt acoperite cu verdeață. Prin vale merge un drum comunal, ce duce de la Ese Chioi la Gărlița și Galița.

Begul, *cătun,* al comuneĭ Pănătăul, jud. Buzău; are 180 locuitorĭ și 41 case.

Begul, *iezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Iapa, la Sud-Vest de iezerul Jegara. In el dă Privalul-luĭ-Iancu.

Begul, *izvor,* în com. Pănătăul, jud. Buzău, cătunul Begul. Ese din muntele Blidișelul și se scurge în Valea-Pănătăuluĭ.

Begul, *munte,* în comuna Panătăul, jud. Buzău, de 840 metri înălțime. E acoperit mare parte numaĭ cu pomĭ și maĭ cu seamă cu nucĭ.

Begul, *vălcea,* comuna Stănești, plasa Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Beguleasa (Movilele-), două *movile* alăturate, în plasa Ialomița-Balta, comuna Slobozia, jud. Ialomița.

Beguleștilor (Vîrful-), *munte,* în comuna Gura Teghi, județul Buzău, căt. Argăsălești. Acoperit de fineață și aluniș.

Beharca, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Coțofeni-din Față. E situat la 1500 metri N.-V. de Coțofeni-d.-j., unde e reședința comuneĭ. Cu 457 suflete, 197 bărbați și 260 femeĭ. Locuesc în 93 case.

In sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1848, fiind întreținută de stat și comună. Localul, construit din zid, este în bună stare. Are 1 învățător și 2 sălĭ de studiŭ. Sala I are o suprafață de 48 m. p. și sala

www.dacoromanica.ro

II de 14 m. p. In anul şcolar 1892 93 a fost frecuentată de 60 copiĭ, 58 băeţi şi 2 fete, şi anume: 16 băeţĭ din Coţofeni-d.-j., 21 băeţĭ şi 1 fată din Beharca şi 28 băeţi şi 1 fată din Coţofeni-d.-s. Aŭ avut vîrsta de şcoală 56 băeţi şi 25 fete. Ştiu carte 68 bărbaţĭ şi 1 femee.

Pe aci trece şoseaua naţională Craiova-Tîrgul-Jiu şi linia ferată Craiova-T.-Severin.

Bei-Aslan-Bair, *deal*, în judeţul Constanţa, plasa Medjidia, pe teritoriul comuneĭ Mamut-Cuius. E situat în partea sudică a plăşiĭ şi cea sud-vestică a comuneĭ. Se desface din dealul Biulbiul şi se întinde spre miază-noapte, într'o direcţiune de la S.-E. spre N.-V. printre văile Bei-Aslan-Culac-Dautlar spre răsărit şi Dichilitaş-Dere spre apus. Are 127 m. în vîrful Cuciuc-Biulbiul. E acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Bei-Aslan-Bair, *deal*, în judeţul Constanţa, plasa Medjidia, în comuna rurală Biulbiul. Se întinde spre apus, într'o direcţie generală de la E. spre V., printre văile Bei-Aslan-Culac-Dautlar la miază-zi şi Odagi-Culac la miază-noapte. La poalele sale sudice se găsesc ruinele satuluĭ Roşianu. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ şi are 115 m. înălţime.

Bei-Aslan-Culac-Dautlar, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ urbane Medjidia şi pe acela al comuneĭ rurale Ciuciuc-Biulbiul. Este adevăratul nume al văeĭ Dautlar-Biuiuc-Dere. E îndreptată spre miază-zi, cu o direcţie de la N. V. către S.-E.; merge printre dealurile Bei-Aslan-Bair, care se află şi la răsăritul şi la apusul acesteĭ văĭ şi se termină cu malurile nord-vestice ale dealuluĭ Oreen-Bair, după un drum de 6 kil. In această vale se află şi cât. Roşianu. Este traversată în lungime de drumul Roşianu-Mamut-Cuius şi tăiată pe la mijloc cruciş, de drumul Endec-Cara-Chioi-Mamut-Cuius. Brăzdează partea sud-estică a plăşiĭ, pe cea sudică a comuneĭ Medjidia şi pe cea vestică a com. Biulbiul.

Bei-Bugiac, *sat*, în jud. Tulcea, plasa Tulcea, cătunul comuneĭ Sarinasut. E situat la 3 kil. spre N.-E. de reşedinţa comuneĭ, lîngă un lac sărat numit Sărăturile. Numele săŭ este turcesc şi înseamnă colţul (saŭ moşia) Beiuluĭ. Are 220 hect. întindere. Populaţia e de 110 familiĭ, cu 448 suflete, din carĭ 106 Romînĭ, 342 Turcĭ, Tătarĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura.

Bei-Daut, *com. rur.*, situată în partea sudică a jud. Tulcea şi cea centrală a plăşiĭ Istruluĭ, pe pîrîul Bei-Daut.

Se mărgineşte la N. cu comuna Ciamurli-d.-s.; la E. cu comuna Potur, la V. cu com. Casimcea şi la S. cu comunele Torsof şi Cogelac.

Face parte din regiunea dealurilor. E brăzdată de următoarele dealurĭ: Ceşme (284 m.), Cail-Dere, Ciarîc-Cairic (287 m.), la N.-V.; apoĭ dealurile Durale la N.; Movila-Verde (100 m.) la E.; Peclic (147 m.), Bair-Hagi-Avat la S.; Gogea-Bair (192 m.), Sarighiol (273 m.), Ghiurgeamric-Caragea-Punar (289 m.) la V. Aceste 3 din urmă sunt acoperite cu păduri şi tufărişurĭ, cele-lalte cu livezĭ şi semănăturĭ

Apele, care udă com., sunt: pîrîul Bei-Daut, de la N.-V. spre S.-E.; apoĭ afluenţiĭ, pe stînga: valea Calaigi la N.; pe dreapta valea Ciarînci la N.-V.; văile Cail-Dere şi Gogea-Dere la V. văile Culac-Alcea, Curt-Balîc şi Sarighiol-Dere la S.-V.; văile Iurtlî şi Hagi-Avat la S.

Cătunele care o formează sunt: Bei-Daut, reşedinţa, la E. pe pîrîul Bei-Daut; Cail-Dere, la 7 kil. spre N.-V., pe pîrîul Cail-Dere; Sarighiol, la 5 kil. spre V., pe valea pîrîuluĭ Sarighiol-Dere.

Intinderea comuneĭ este de 5380 hect., din carĭ 270 hect. vetrele celor 3 sate, 2920 hect. ale locuitorilor, 1190 hect. ale statuluĭ.

Populaţiunea este amestecată; elementul predominant este cel bulgăresc. Sunt 214 familiĭ cu 1107 suflete, din carĭ 270 bărbaţĭ, 234 femeĭ şi 603 copiĭ După naţionalitate avem: 33 Romînĭ, 886 Bulgarĭ, 161 Turcĭ, 8 Tătarĭ, 4 Evreĭ şi 15 Ţigani

Calitatea pămîntuluĭ e bună pentru agricultură. S'aŭ semănat 3441 hect., din carĭ: grîŭ 1575 hect. cu 12600 hectol.; orz 1250 hect. cu 17500 hectol.; ovăz 95 hect. cu 1420 hectol.; porumb 285 hect. cu 570 hectol.; meiŭ 35 hect. cu 35 hectol.; in 23 hect. cu 23 hectol.; legume 8 hect. cu 900 hectol.; fîneţe naturale 167 hect. cu 63460 kil.

Locuitoriĭ aŭ: 220 pluguri; vite în număr de 2027 capete, din carĭ: 512 boĭ, 210 vacĭ, 180 caĭ şi epe, 1015 oĭ şi capre, 110 porcĭ. Sunt 12 comercianţĭ.

Venitul comuneĭ e de 4819 leĭ, iar cheltuelile de 4634 leĭ. Sunt 201 contribuabilĭ.

Comuna e legată cu Potur, Cogelac, Ciamurli şi Casimcea, prin căĭ comunale.

Şcolĭ sunt două, întreţinute de stat, cu 2 învăţătorĭ, 92 elevĭ înscrişĭ.

www.dacoromanica.ro

Biserică sunt 2: una în Bei-Daut, cu hramul Aducerea moștelor St. Nicolae; a 2-a în Sari-Ghiol, cu hramul St. Haralambie. Bisericele aŭ 10 hect. pămînt. Sunt deservite de cîte un preot și un cîntăreț.

Bei-Daut, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istrul, cătunul de reședință al comuneĭ Bei-Daut. E așezat la E., pe pîrîul Bei-Daut. Are o întindere de 120 hect. Populația sa este de 102 familiĭ cu 460 suflete, ocupîndu-se cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Bei-Daut, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, plășile Babadag și Istrul, și pe teritoriile comunelor Bei-Daut și Potur și Ciamurli-d.-s. Izvorește din dealurile de lîngă satul Baș-Punar; se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., descriind un mare semi-cerc. Este format de două pîrîiașe: Durasa-Cairac și Cavaclac-Cairac. Udă satele Testemel, Bei-Daut, ale comuneĭ Bei-Daut, Potur și Hamamgi, ale comuneĭ Potur. Cursul său este de 20 kil. Malurile sale pănă la satul Bei-Daut sunt rîpoase și înalte, iar de aci, pănă la vărsare, curge prin cîmpie, brăzdînd partea nordică a plășiĭ Istrul. Curge printre dealurile: Iurtluc-Bair, Sarî-Meșelic, Durale, Movila-Verde, Cara-Burun la N.; dealurile Ceșme, Cail-Dere, Ghiurgeamrîc, Gogea-Bair, Peclic, Dealul-Mare și Maadem-Bair la S. Basinul său este de 35 kil. p., coprinzînd partea nordică a plășiĭ Istruluĭ, cu teritoriul comunelor Bei-Daut și Potur, și partea sudică a plășiĭ Babadag, com. Ciamurli-d.-s. E coprins între dealurile Dolama, Ceșme, Ciarîc-Cairac, Carageа-Punar, Sari-Ghiol, Hagi-Avat-Bair și Maadem-Bair la S.; Ciamurli, Ciuciuc-Bair, Eniceri, Cara-Burun la N. Afluenți principalĭ sunt: Dolojan, Calaigi și Ciamurli-d.-s. pe stînga; văile Ciarînci, Cail-Dere, Dulgea, Sari-Ghiol, Hagi-Avat, pe dreapta.

Bei-Orman-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comuneĭ Gîrlița. Se desface din dealul Tamas-Sîrtî și anume din vîrful Cuiugiuc. Se întinde spre miază-noapte, avînd o direcție generală de la N. spre S., brăzdînd partea de miază-zi a plășiĭ și a comuneĭ. Pe poalele sale răsăritene trece drumul comunal Gîrlița-Cuciuc-Cainargi, precum și valea Cavac-Culac-Ceair, care-l desparte de culmea Garvan-Bair. Are o înălțime 145 m., dominînd drumul și valea de mai sus. Este acoperit numaĭ cu fînețe și tufărișurĭ, resturĭ din întinsele și frumoasele pădurĭ ce-l acoperea odinioară și care aŭ fost distruse prin o tăere nesistematică.

Beica, *pădure* particulară, supusă regimului silvic. Aparține com. Drăganul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Beica, *rîŭ*, izvorește dintre dealurile Drăganul și Gușoeni, jud. Vîlcea. Curge de la N. către S.-E. și se varsă în Olt, din sus de com. Arcești, jud. Romanați, după ce udă comunele: Mădulari, Ușurei, Șușani și Rîmești.

Lărgimea medie a rîuluĭ în timpul vereĭ este de 3 m.; adîncimea de 0 m., 20. Lărgimea medie a albieĭ este de 20 m., iar la Arcești are 44 m. Fundul conține numaĭ nisip; iar țărmurile aŭ o înălțime de la 4 pănă la 5 m., și sunt foarte rîpoase.

De la origine și pănă la Rîmești, valea este îngustă, iar d'aci înainte se lărgește mult și atinge maximul său la Cocorăști, de 2 kil.

Valea acestuĭ rîŭ este productivă. In această vale se află o șosea comunală, care unește Stupina cu Pleșoiul. Un singur pod de lemn traversează Beica, stabilit aproape de Arcești, jud. Romanați, care are o lungiine de 44 metri, și aparține șoseleĭ naționale Piatra-Drăgășani.

Primește maĭ multĭ afluenți de puțină însemnătate.

Se maĭ numește și Beiha.

Beica, *vale* mare, prin care curge rîul cu acelașĭ nume, jud. Romanați.

Beiculești. (Vezĭ Beculești, jud. Romanați).

Beila. (Vezĭ Fîstîca, deal, jud. Vasluiu).

Beili, *deal*, în jud. Tulcea, plasa Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Beș-Tepe, și anume pe acela al cătunuluĭ său Pîrlita. E situat în partea centrală a plășiĭ și în cea de apus a comuneĭ. Are o direcțiune generală de la apus spre răsărit. Se ridică pănă la o înălțime de 197 m. E punct trigonometric de observație, de rangul 3-lea, și domină asupra satuluĭ Pîrlita, precum și asupra brațuluĭ Dunăriĭ St. Gheorghe, pe o mare întindere. La poalele sale nordice și pe malul drept al brațuluĭ St. Gheorghe, se întinde satul Pîrlita. La răsărit se prelungește cu dealul Chiuciuc-Beili. Din poalele sale estice izvorește pîrîul Turia. Pe la poalele sale apusane curg văile Curcusul-Mare și Sofular. Pe la N. trece drumul comunal Malcoci-Pîrlita-Mahmudia, pe la S. calea județeană

www.dacoromanica.ro

Tulcea-Mahmudia, iar pe muchie calea vecinală Pîrlita-Sari-Ghiol. El este acoperit numaĭ cu fînețe și cu puține semănăturĭ.

Beilic-Ceaĭr, un alt nume al *pîrîuluĭ* Almalîŭ. Udă partea apusană a pl. Silistra-Nouă, în jud. Constanța, și pe cea centrală și răsăriteană a comuneĭ Almalîŭ. Se întinde de la satul Almalîŭ pănă la confluența sa cu pîrîul Pampur-Ghiolgiu-Ceair. Malurile sale sunt înalte și rîpoase; jumătate apusană este acoperită cu nisip; malul sudic este acoperit cu viĭ frumoase. Este închis între dealurile Trîncovița și Sarî-Meșea-Bair. Prin valea sa merge drumul comunal, ce duce de la Almalîŭ la Ese-Chioi și la iezerul Gîrlița.

Beilic-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Beilicul, Caraulîc și Ghiuvegea. Se desface din pantele sud-estice ale dealuluĭ Mezarlîc-Bair, din apropiere de s. Ghiuvegea. Se îndreaptă maĭ întîiŭ spre miază-noapte, pănă dă de calea județeană ce duce de la Ostrov la Cuzgun. De aci înclină puțin spre răsărit, pănă lîngă satul Beilicul, de unde o ia spre N.-E. spre a se deschide în lacul Mîrleanu, în partea sud-vestică numită lacul Beilicul. Are o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E. Brăzdează partea centrală a plășiĭ și a comuneĭ Beilicul, pe cea nordică a comuneĭ Ghiuvegea și pe cea apusană a comuneĭ Caranlîc. Dealurile, între care e coprins teritoriul brăzdat de a ceastă vale și adiacentele sale, sunt: Calaurgina-Ciacal, Merchez, Cîșla, la V.; Mezarlîc-Bair, la S.; Ciatal-Orman și Hasan-Oman la E. Are o lungime de 15 kil. Malurile sale sunt în general joase și acoperite cu livezĭ și fînețe. Văile adiacente ale sale sunt: Cîșla-Punar unită cu Valea-luĭ-Ghenciŭ, iar pe dreapta, maĭ multe văĭ fără vre-o însemnătate. Este tăiată de două drumurĭ comunale, ce duc de la Ghiuvegea la Beilic.

Beilicul, *com. rur.*, din jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă.

Este situată în partea apusană a județuluĭ, la 85 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de N. a plășiĭ, la 38 kil. de orașul Ostrov, reședința ocoluluĭ. Comunele învecinate cu dînsa sunt: Mîrleanu la 5 kil. spre N.-E., Cuzgun la 7 kil. spre S.-E., Aliman la 8 kil. spre N.-S., Caranlic la 8 kil. spre S., Oltina la 8 kil. spre V.

Forma comuneĭ este aceea a două dreptunghiurĭ alipite. Lungimea totală e de 44 kil., iar întinderea totală de 13220 pogoane saŭ 6399 hect.

Se mărginește la miază-noapte cu jud. Ialomița, de care se desparte prin Dunăre; la răsărit cu comuna rurală Mîrleanu, de care este despărțită prin lacul Mîrleanu, și dealul Chiorcuius, cu com. Aliman, despărțită fiind tot prin dealul Chiorcuius și cu com. Enige, din pl. Medjidia, despărțindu-se de aceasta prin dealurile Polucci, Uzun-Culac-Ceair și Echi-Iuiuc-Olceac; la miază-zi cu com. urb. Cuzgun, de care e separată printr'o linie convențională și cu com. rur. Caranlîc, de care e separată prin dealul Hasan-Orman; iar la apus cu com. rur. Oltina, de care este separată prin dealurile Oltina, Calburgina și Tuna-Orman.

Relieful soluluĭ este în general accidentat, afară de partea centrală, pe unde se întinde larga vale numită Beilicul. Dealurile, carĭ brăzdează teritoriul comuneĭ, sunt: Tuna-Orman (117 m.) și Calburgina (121 m.) la N. și N.-V., dominînd Dunărea, lacul Mîrleanul și satul Beilicul; Hasan-Orman (134 m.), dominînd satul și valea Beilicul; Cuzgun (173 m.), dominînd valea Beilicul, și satul Dunărea și orașul Cuzgun. Dealurile Chiorcuius (121 m.), Polucci (72 m.), Uzun-Culac-Bair (86 m.), și Echi-Iuiuc-Olceac, cu vîrful Cuzgun (181 m.), se găsesc pe hotarul răsăritean al comuneĭ și trimet ramificațiile lor vestice și sud-vestice să brăzdeze interiorul. Ele sunt acoperite: cele de la N. și N.-V. cu fînețe și semănăturĭ; cele de la S. cu pășunĭ și tufărișurĭ; cele de la răsărit cu păduri întinse și frumoase. Movile sunt în număr de șase, și grămădite în partea nordică, unde se află movila Calburgina (126 m.) pe hotar chiar, și în partea sudică, unde este movila Cuzgun (181 m.) în colțul sud-estic al comuneĭ; ele sunt artificiale și acoperite cu iarbă; aŭ servit ca puncte de observație.

Dunărea udă com. la miază-noapte, pe o distanță de 4 kil. Malul săŭ e destul de înalt, dar nu abrupt și pietros, ridicîndu-se în pante puțin escarpate. In dreptul dealuluĭ Tuna-Orman, fluviul are una din cele maĭ minime lățimĭ (400 m.) pentru cursul săŭ inferior. Formează un ostrov de formă lunguiață (10 hect.) numit Talerul, acoperit cu sălciĭ și pietriș.

Văile sunt numeroase: valea Curu-Orman la apus și S.-V.; Beilicul prin mijlocul și sudul comuneĭ, amîndouă deschizîndu-se în lacul Beilicul; cea d'a doua are ca văĭ adiacente, pe dreapta, valea Demircea, ce trece prin satul Demircea, unită cu valea

www.dacoromanica.ro

Voinea-Mare; valea Mîrleanu cu adiacenta sa pe stînga, valea Bac-Cuius-Ceelac, prin partea nordică şi răsăriteană a comuneĭ, cea d'a doua trecînd prin satul Bac-Cuius; în fine valea Tiutiuluc-Ceair, prin partea nord-estică a comuneĭ. Malurile lor, de şi sunt înalte, nu sunt abrupte. Ale celor din urmă cincĭ sunt acoperite cu tufărişurĭ şi pădurĭ întinse.

Bălţĭ avem: Mîrleanu la răsărit. Aparţine în întregime comuneĭ Mîrleanu. Prelungirea sa sudică, lacul Beilicul (80 hect.), e acoperită cu stuf şi micĭ insule plutitoare, în partea de răsărit a satuluĭ Beilicul.

Comuna se compune din treĭ cătt.: Beilicul, reşedinţa, aşezat în partea apusană a com., pe malul apusan al laculuĭ Beilicul, la poalele nordice ale dealuluĭ Hasan-Orman, între deschiderile celor două văĭ principale, Curu-Orman şi Beilicul. E aşezat pe nişte pante ale dealuluĭ, cu case frumoase, bine zidite şi aşezate regulat pe 15 uliţĭ. Demircea e aşezat în partea sudică a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă, în ambele malurĭ ale văeĭ Demircea, la poalele apusane ale dealuluĭ Bac-Cuius şi cele răsăritene ale dealuluĭ Cuzgun. Casele sunt micĭ şi aşezate pe două uliţe transversale; în partea apusană sunt viile satuluĭ. Bac-Cuius, sat mic, cu casele neregulate, rău zidite aşezate icĭ şi colo, este situat în partea răsăriteană a comuneĭ, la 6 kil. spre S.-E.-E. de reşedinţă, între pădurĭ, pe ambele malurĭ ale văeĭ Bac-Cuius-Culac, la poalele nord-vestice ale dealuluĭ Echii-Iuiuc-Olceac, şi la cele răsăritene ale dealuluĭ Bac-Cuius-Bair.

Suprafaţa totală a comuneĭ este de 6399 hect., din carĭ 127 hect. ocupate de vetrele celor 3 sate cu 169 case, iar restul de 6272 hect., împărţite între locuitorĭ, ce posedă 5933 hect. şi statul cu proprietarĭĭ carĭ au 339 hect.

Populaţiunea totală în 1896 era de 268 fam. cu 1068 sufl., împărţită după cum urmează: 531 bărbaţĭ, 537 femeĭ; 575 necăsătoriţĭ, 448 căsătoriţi, 45 văduvĭ; 88 ştiŭ carte.

După ocupaţiunĭ sunt: 380 agricultorĭ şi meseriaşĭ, 5 cîrciumarĭ, 6 diferite profesiĭ.

Contribuabilĭ sunt 391.

In ceea ce priveşte calitatea pămîntuluĭ, cele 6399 hect. ale comuneĭ se divid în:

282 hect. loc neproductiv, din carĭ 127 hect. vatra satuluĭ, 57 hect. bălţĭ, stuf, etc.; 6117 hect. loc productiv, din care: 3508 hect. loc cultivabil, 500 hect. ale statuluĭ cu proprietarii, 3008 hect. ale locuitorilor; 400 hect. loc necultivabil, tot al statuluĭ, bălţĭ, stuf, mlăştine, etc.; 230 izlaz al locuitorilor; 935 hect. pădurĭ, din carĭ 900 hect. ale locuitorilor.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4375 leĭ şi la cheltuelĭ de 3053 leĭ, remănînd decĭ un excedent în plus de 1331 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: un drum mare ce vine de la Rasova prin Mîrleanu, Beilic-Oltina, drumurĭ comunale la Oltina, Aliman, Demircca şi Cuzgun.

Bisericĭ sunt două, una în Beilic cu hramul Sf. Haralambie, a 2-a în cătt. Demircea cu hramul S-ta Treime, fundate de locuitorĭ, întreţinute de comună, cu cîte 10 hect. de la stat, deservite de 1 preot, 2 paracliserĭ, şi 1 cîntăreţ.

Şcoală e una singură, rurală, mixtă, cu 1 învăţător şi 1 învăţătoare, cu 125 elevĭ înscrişĭ, 60 băeţĭ şi 65 fete. Şcoala are 10 hect.

Beilicul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătt. de reşedinţă al comuneĭ rurale Beilicul. E sat frumos, bine aranjat, case bine zidite, pe 15 uliţĭ ce se întretaie regulat. Este aşezat pe malul apusan al laculuĭ Beilicul, la poalele nordice ale dealuluĭ Hasan-Orman, între văile Curu Orman şi Beilicul. Teritoriul său se mărgineşte la N. cu jud. Ialomiţa, de care e despărţit prin Dunăre; la E. cu com. Mîrleanu şi cătt. Demircea; la S. cu comuna urb. Cuzgun şi cea rurală Caranlîc; la Vest cu comuna rurală Oltina. E traversat de două văĭ largĭ: Curu-Orman şi Beilicul. Dealurile, carĭ brăzdează cătt., sunt: Tuna-Orman (117 m.) şi Calburgina (126 m.) la N. şi N.-V.; Hasan-Orman, 136 m., la S.; Demircea, 126 m., la E. Sunt acoperite cu fînеţe şi tufişurĭ. Movilĭ sunt puţine, artificiale. Printre ele însemnăm: Calbargina, 126 m., la N.-V., dominînd satul. Dunărea udă satul la N., pe o distanţă de 4 kil., formînd ostrovul Talerul, acoperit cu sălciĭ.

Intinderea totală e de 4563 hect. ocupate de vatra şi grădinile satuluĭ.

Populaţiunea este de 350 familiĭ, cu 1068 sufletc, ocupîndu-se cu agricultura.

Beilicul, *sat,* în pl. Borcea, pendintc de com. Jegălia, jud. Ialomiţa. Este situat pe malul de V. al laculuĭ Jegălia, peste care este construit un pod de lemn, ce pune în comunicaţie satul Beilicul cu Jegălia.

Are 600 locuitorĭ, cu 200 bărbaţĭ, 190 femeĭ şi 210 copiĭ.

Şcoala primară mixtă din Jegălia serveşte şi loc. din Beilicul.

Biserica din acest sat este zidită la 1856, şi este deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

www.dacoromanica.ro

Beilicul, *cătun*, al comuneĭ Săgeata, jud. Buzău. Are 350 locuitorĭ și 68 case. Aci se văd încă multe urme din fortificațiile ridicate de generalul Langeron, în timpul războiuluĭ ruso-turc de la 1808.

Beilicul, *baltă* mică, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, comuna Beilicul, căt. Beilicul, de la care și-a luat și numele. Este formată de marea baltă Mîrleanu, fiindu-ĭ maĭ mult o prelungire. Este situată în partea nordică a plășiĭ și a comuneĭ, la răsărit de satul Beilicul. Are 80 hect. întindere, puțină apă și mult stuf. In ea se deschide valea Beilicul.

Beilicul, *canal* (prival), în plasa Borcea, insula Balta, jud. Ialomița. Curge pe teritoriul comunelor Socariciul și Jegălia.

Beilicul, *moșie*, în com. Săgeata, jud. Buzău, proprietatea statuluĭ, pendinte de Sf. Gheorghe-Nou. Are ca 470 hect. și se arendează împreună cu sforile: Unguriul și Ojeasca din com. Măgura, și cu sfoara Albești, din com. Albești.

Beilicul, *movilă* însemnată, între comunele Glodeanul-Sărat și Mihăilești, jud. Buzău.

Beilicul, *vale* însemnată, din jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă. Este formată din reunirea maĭ multor văĭ secundare: 1. Demircea, ce trece prin satul Demircea; 2. Derinea-Ceair, care vine din Bulgaria sub numele de valea Enișenlia, trece prin satele Hazarlîc și Enișenlia, de unde ia numele de Gheren-Ceair, trece apoĭ prin satul Bazirgian, de unde ia numele de valea Derinea-Ceair, care la rîndu-ĭ primește pe dreapta valea Migeleti, prelungirea văeĭ Tiutiuliuc cu Cuciuc-Alcea; 3. valea Cuzgun ce trece prin orășelul Cuzgun; 4. continuația văeĭ Ceair-Orman saŭ Iort-Culac; pe stînga: 5. valea Teche-Chioi-Ceair, ce trece prin satele Dobromirul-din-Vale, Dobromirul-din-Deal și Teche-Chioi și care e formată din unirea văilor Medmedi-Culac, Iucari-Mahala-Ceair, Uzun-Culac; 6. valea Babuci-Culac; 7. valea Ciucur-Chioi, ce udă satul Ciucur Chioi; și în fine 8. valea Caranlîc, ce trece prin satul Caranlîc. Totalitatea acestor văĭ cuprinde o suprafață de 68000 hectare, cu comunele rurale: Beilicul, Caranlîc, Cuzgun, Dobromirul, Enișenlia și Hazarlîc. Este cuprinsă între dealurile Hasan-Orman, Distrail, Sînîr-Ban, Sînîr-Iol-Bair și Uzun-Bair la apus, Ghiol-Punar, Mulveracceuci, Echi-Iuiuc-Orman și Demircea la răsărit. Valea principală are o lungime de 48 kil. și se deschide în balta Beilicul. Toate văile acestea nu aŭ apă în permanență, din cauza puținelor ploĭ, și a terenuluĭ nisipos, cu toate pădurile carĭ le înconjoară de toate părțile. Numaĭ văile Cuzgun și Caranlîc aŭ, maĭ în tot-d'auna, apă. Prin ele trec o mulțime de drumurĭ comunale, ce unesc satele între ele.

Beiliculuĭ (Movila), *movilă*, pe teritoriul com. Obilești-Vechĭ, pl. Negoești, jud. Ilfov. Are o înălțime de vr'o 20 m. și s'a numit ast-fel, pentru că în vechime aci aveaŭ Turciĭ punctul unde strîngeaŭ vitele ce luaŭ de zeciuială (beilic) de la locuitoriĭ țăriĭ.

Beiliculuĭ (Movilele-), două *movile*, în pl. Borcea, com. Jegălia, jud. Ialomița, lîngă satul Beilicul.

Beiliculuĭ (Valea-), *vale*, în pl. Ialomița-Balta, com. Dor-Mărunt, jud. Ialomița. Este o continuare a văeĭ Dor-Mărunt.

Beiul, *com. rur.*, jud. Teleorman, în partea de E. a plășiĭ Marginea, la punctul, unde se împreună valea Vedeĭ cu a Teleormanuluĭ, precum și rîurile cu același nume, pe muchia dealuluĭ despre E. Are treĭ cătune: Beiul, reședința, Beiul-Sf.-Ecaterina și Cîrțocleasca, căreea în vechime îĭ zicea Aninoasa. Cătunul Beiul e situat pe malul stîng al rîuluĭ Teleorman, iar Beiul-Sf.-Ecaterina este situat în vale; căt. Cîrțocleasca pe platoul despre N. al com., în depărtare de 1 ½ kil. de căt. de reședință.

Se învecinește cu com. Storobăneasa la S.-E., cu comuna Cervenia la S., cu rîul Vedea la N.-V. și cu cîmpia numită Burnazul la E.

Intinderea comuneĭ, dimpreună cu a moșiilor de pe dînsa, este de 2950 hect. Proprietarĭ sunt: D. C. D. Bădulescu cu 670 hect. arabile; statul, cu proprietățile sale Beiul-Sf.-Ecaterina 517 hect. și Cîrțocleasca 340 hect. Din acestea 50 hect. sunt acoperite cu pădure.

Viile locuitorilor aŭ o întindere de 83 hect. Terenul comuneĭ este foarte priincios cultureĭ.

Populațiunea comuneĭ este de 1616 suflete, din care 284 capĭ de familie și 172 contribuabilĭ.

Numărul vitelor din comună și cătune este de 3368 capete, din carĭ 384 caĭ, 350 vite marĭ cornute, 2149 oĭ și berbecĭ, 66 capre și 221 rîmătorĭ.

Producțiunea agricolă în anul

www.dacoromanica.ro

1890 a fost de 9462 hectolitri grîŭ, 860 hectol. orz şi 10750 hectol. porumb.

Budgetuĭ comuneĭ este de leĭ 4914,21 la venituri şi de leĭ 4410,25 la cheltueli.

Are: o şcoală, frecuentată de 41 eleví; o biserică, în cătunul Beiul, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ şi o piuă de abale, pe apa Teleormanuluĭ.

Cu comunele Cervenia şi Storobăneasa se leagă prin căĭ vecinale. Cu calea judeţeană Alexandria-Zimnicea prin şosea vecinală, avînd şi un pod peste rîul Vedea, numit Podul-Deşuluĭ.

Numirea comuneĭ Beiul, se crede, ar fi rămas de la un paşă turc, anume Zamet-Bei, care se stabilise aci, pe la anul 1761.

Beiul saŭ **Buciumeni**, *cătun*, pendinte de com. Chiriac, pl. Marginea, jud. Vlaşca, pe proprietatea Chiriac.

In 1864 s'aŭ împroprietărit, în acest cătun 52 loc., pe o suprafaţă de 158 hect.

Se află o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, pendinte de parohia Chiriac. In 1888 s'aŭ oficiat 57 botezuri, 9 căsătoriĭ şi 25 înmormîntărĭ.

Sunt 3 cîrciumĭ.

Beiuluĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul comuneĭ rurale Cara-Harman, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Peletlia. E situată în partea nordică a plăşiĭ şi apusană a comuneĭ, pe muchia dealuluĭ Peletlia. Are 136 m. şi domină pîrîul Peletlia, fiind la 2 kil. spre S.-V. de el.

Bejan (Movila-luĭ-), *movilă*, pe teritoriul com. Cudalbi, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, pe moşia numită Vatavul, în spre V., la Drumul-Matceĭ, jud. Tecuciu.

Bejani, *trup* din satul Humuleşti, com. Humuleşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Bejănarilor (Drumul-), *drum vechiŭ*, în jud. Tecuciŭ; începe din hotarul de S. al comuneĭ Iveşti, traversează com. Bucești, Lieşti, şi se termină pe teritoriul moşieĭ Şerbăneşti, comuna Lieşti.

Bejănăriţa, *numire vechie* a satuluĭ Măldăreşti, comuna Negulești, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ.

Bejenari, *sat*, com. Dracşani, pl. Tîrgul-Miletin, jud. Botoşani.

Bejenele, *vale*, pl. Cîmpul, com. Piscul, jud. Dolj.

Bejeneşti, *sat*, în partea de S.-E. a comuneĭ Laza, plasa Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Bejeneşti.

Are o întindere de 35 hect., din carĭ 8 hect. vie, şi o populaţie de 8 familiĭ saŭ 32 sufl. Romînĭ. Locuitoriĭ posedă 3 pluguri, 4 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 10 stupĭ cu albine.

Moşia este proprietatea statuluĭ.

Numărul vitelor este de: 24 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Bejeni, *baltă*, pl. Cîmpul, com Piscul, jud. Dolj, cu o suprafaţă de 10 pog.; are puţin peşte.

Bejenia, *deal*, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, jud. Bacău. Acoperit cu păduri şi fînețe.

Bejenia, *deal*, în jud. Mehedinţi, comuna rur. Şovarna-d.-j., plaiul Cloşani.

Bejenia, *pădure*, de arborĭ foioşĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., în com. Tîrgul-Valea-Rea.

Bejenia, *pădure*, pl. Tazlăul-d. j., în com. Sănduleni, jud. Bacăŭ. Are o întindere de 500 hect. Numele săŭ vine probabil de la faptul, că aci se ascundeau oameniĭ pe timpurile de bejenie, produsă de invaziile străine.

Bejenia, *pîrîŭ*, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, care îşĭ are obîrşia la Scursura, jud. Bacău. Curge pe teritoriul satuluĭ Ardeoani şi se varsă în Tazlăul Sărat d'a stînga.

Bejenia, *şes*, pl. Tazlăul-d.-s., în com. Ardeoani, judeţul Bacău, lîngă satul Ilieşti.

Bejenia, *vale*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., pe teritoriul satuluĭ Mateeşti, din com. Sănduleni.

Bejeniţa, *pîrîŭ*, jud. Mehedinţi, în com. rur. Orzeşti, plaiul Cloşani.

Bejgani. (Vezĭ satul Larga, jud. Ialomiţa).

Bekir-Aga-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, plasa Medjidia, com. urb. Cernavoda, în partea apusană a plăşiĭ şi răsăriteană a comuneĭ. Se desface din dealul Oba-Bair, cu o direcţie spre S., pănă în balta şi valea Carasu. E de natură stîncoasă. Are 114 m. în vîrful Cilibi-Chioi. Este acoperit cu semănăturĭ. Pe la poalele sale sudice trece calea ferată Cernavoda-Constanţa. E tăiat de drumul judeţean Cernavoda-Medjidia.

Bekir-Aga-Culac, *vale*, în judeţul Constanţa, pl. Medjidia, com. Tortoman, căt. Cilibi-Chici.

www.dacoromanica.ro

Vine din dealul Oba-Bair, sub numele de Oba-Culac; merge printre dealurile Bekir-Aga-Bair, la apus, pe dreapta, și Ciocurac-Bair spre stînga, și se deschide în valea Carasu, lîngă stația Mircea-Vodă. E tăiată de drumul Cernavoda-Medjidia.

Bekir-Aga-Gilcazar, *vale,* în jud. Constanța, plasa Medjidia, com. urb. Cernavoda. Vine din dealul Bekir-Cuga-Bair; se îndreaptă spre apus pe la poalele sudice ale Dealuluĭ-Turculuĭ. Prin interiorul comuneĭ se unește cu Valea-Turculuĭ și formează Valea-Cișmeliĭ, ce se deschide în balta Carasu.

Bekter, *sat,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, căt. comuneĭ rur. Cazîl-Murap, situat în partea apusană a plășiĭ și a comuneĭ, la 7 kil. spre N.-V. de căt. de reședință, pe valea Borungea, la locul de întîlnire al acesteia cu valea Baș-Punar și la poalele nordice ale dealului Baș-Punar.

Are o suprafață de 520 hect., din carĭ 12 hectare ocupate de vatra satuluĭ, cu 53 case; iar populația este de 60 familiĭ cu 227 suflete, ocupîndu-se în special cu agricultura.

Bela, *com. rur.,* plaiul Ialomița, jud. Dîmbovița, situată parte pe dealurĭ și parte pe văĭ. Are în apropierea sa: Piscul-Miercan, Vîrful-Țiculuĭ și Valea-Popiĭ și este udată de pîrîul Bisdidelul, care trece prin centrul comunei, și de vălcelele: Valea-Moriĭ și Valea-Plopuluĭ. Această comună se compune din treĭ cătune: Bela, Nistorești și Broșteni-Noĭ, avînd peste tot o populație de 1100 locuitorĭ Romînĭ. Are: o moară de apă; o biserică întreținută de enoriașĭ; o școală întreținută de stat. Această comună se învecinește spre răsărit cu comuna Urseiul, de care se desparte prin dealurĭ acoperite cu pădurĭ și cu care se unește prin drum neșoseluit; spre apus se învecinește cu comuna Șerbănești-Podurile, de care se desparte iarășĭ prin dealurĭ și văĭ, unindu-se tot prin drum neșoseluit; spre miază-noapte, cu com. Besdeadul, de care desparte prin pîrîul Bisdidelul și cu care se unește prin șosea comunală; iar spre miază-zi, cu comuna Vîrfurile, despărțindu-se de dînsa prin dealurĭ, văĭ și pădurĭ și unindu-se cu dînsa prin drumurĭ rele și neșoseluite. Școala din Bela este mixtă, cu un învățător, și frecuentată de 42—50 elevĭ și eleve. Localul este clădit în 1885 anume pentru școală, cu primăria la un loc, de zid, acoperit cu fer, pardosit cu dușumea și cu două încăperĭ marĭ și higienice. Școala n'are pămînt. Comuna are 1269 leĭ venit și 180 contrib. In comună sunt 57 băeți și 53 fete cu etate de școală.

Belcea, *sat,* în partea de V. a comuneĭ Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, pe moșia Costinești. Cu o populațiune de 15 familiĭ saŭ 92 suflete. Satul, se zice, e înființat de vechiul proprietar V. Arapu, care i-ar fi dat numele după voe.

Belcea, *deal,* în com. Mironoslava, pl. Stavnicul, jud. Iași, lîngă satul Proselnici.

Belcea, *loc,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile; e întărit cu șanțurĭ, care se văd încă și astăzĭ pe teritoriul cătunuluĭ Slobozia-Mieluluĭ.

Belcești, *com. rur.,* în centrul plășii Bahluiul, jud. Iași. Este formată din satele: Ciorani, Văleni și Ruși, cu numele de Belcești; Ulmi-Noĭ, Ulmi-Vechĭ, Polieni, Liteni, Arama-Protopopul, Coarnele-Capreĭ, Focurile (Praguri) și Munteni. Are o suprafață cam de 14286 hect., din carĭ 286 sunt acoperite de apele iazurilor. Are o populație de 1054 familiĭ saŭ 5137 locuitorĭ, din carĭ: 350 suflete sunt Evreĭ, 150 Ungurĭ și 300 Ruși, iar ceĭ-l-alțĭ Romînĭ.

Privind suprafața în relief a comuneĭ, se vede formată din micĭ dealurĭ, văĭ și șesurĭ, carĭ compun o regiune maĭ mult cîmpenească. Pămîntul produce tot soiul de cereale și se compune din pămînt arabil, la o adîncime de aproape un metru; maĭ în jos se află argilă, calcar și nisip.

Cultura grîuluĭ și a păpușoiuluĭ se face în mare întindere. Imașele și fînețele sunt întinse și abundente.

In comună sunt: cincĭ bisericĭ, cu 7 preoțĭ, 8 cîntărețĭ și 1 eclesiarh; patru școli, cu 4 învățătorĭ și o învățătoare, și cu o populație școlară de 197 elevĭ și 34 eleve; 5 morĭ de apă și 1 de aburĭ. Tot teritoriul comuneĭ e pe moșia statului.

Budgetul este de 56204 leĭ la venitурĭ și de 50937 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor se urcă la 15453 capete, din carĭ: 4910 vite marĭ cornute, 8601 oĭ, 561 caĭ și 1381 rîmătorĭ.

Belcești, *sat,* din com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași, alcătuit din treĭ cătune: Văleni, Ciorani și Ruși. E așezat în partea despre N.-V. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Bahluiul, la o depărtare de o oră de Tîrgul-Frumos, spre V., și de 2 ore de tîrgușorul Podul-Iloaeĭ spre S.

www.dacoromanica.ro

Are o populație de 418 familiĭ saŭ 2071 locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Este reședința comuneĭ. Are: o casă de primărie frumoasă; o biserică, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și un eclesiarh; o școală de băețĭ, cu 2 învățătorĭ, înființată la 1865, frecuentată de 92 elevĭ, avînd un local frumos și bun; o școală de fete înființată în anul 1885, frecuentată de 26 eleve.

In sat sunt patru morĭ de apă și una de aburĭ.

In marginea de S. a satuluĭ se află un pod mare, construit din lemn, peste apa rîuluĭ Bahluiul, pe care trece drumul lateral, de la Podul-Iloaeĭ spre Hîrlăŭ (Botoșani).

Numărul vitelor e de 5937 capete, din carĭ: 1974 vite marĭ cornute, 172 caĭ, 3297 oĭ și 494 rîmătorĭ.

Belceşti, *sat*, în jud. Neamțu, com. Cîndești, plasa Bistrița. E așezat pe șesurile și podișele ce se întind în dreapta rîuluĭ Bistrița și a pîrîuluĭ Rădiul, spre răsărit de satul Socea, din com. Socea, mărginîndu-se către N. cu satul Bețești-d.-j., iar către S. cu satele Vădurelele și Cîndești.

Are o întindere de 160 hect.; o populațiune de 54 suflete, saŭ 20 familiĭ, toțĭ Romînĭ de baștină, carĭ se ocupă cu agricultura și plutăria. In acest sat se află un rotar.

Numărul vitelor se urcă la 38 capete, dintre carĭ: 8 boĭ, 10 vacĭ, 8 oĭ, 1 cal, 5 porcĭ și 6 viteĭ.

Belceşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschiv, com. Pogonești, pe pîrîul Tutova. Are 107 locuitorĭ, din carĭ 7 știŭ carte, și 27 case.

Belceşti, *moșie*, în jud. Neamțu, cu părțĭ și răzășească, fără sat, situată pe lîngă moșiile: Șerbeștĭ-luĭ-Talpan, din com. Talpa. pl. de Sus-Mijlocul, și Tupilațĭ, din jud. Roman. In ea a avut parte și mănăstirea Cetățuia de lîngă Iași, fiind închinată Sf. Mormînt. La 1840 Stefan Leancă, Stefan Lozonsky și alțiĭ vînd o sumă de stînjenĭ din acest hotar Logofătuluĭ Stefan Catargiu, carĭ se stăpînesc și astăzĭ de urmașiĭ acestuia.

Belceşti (Parte-din-), *moșie*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Cîndești; n'are sat.

Terenurile din această parte conțin depozite calcare. Prin văile și apropierea rîurilor se găsesc bolovanĭ marĭ de calcar, pe carĭ locuitoriĭ din împrejurime îĭ adună și din carĭ fac un var de o calitate relativ bună. Vărăriĭ sistematice însă nu se găsesc.

Belcicovul, plasa Negoești, jud. Ilfov. (Vezĭ Dona).

Belcicovul, *moșie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pendinte de Plătărești, S-țiĭ Apostolĭ și Stavropoleos. S'a arendat pe periodul 1886—96, împreună cu trupul Sohatul-Moara-Nouă, cu 28400 leĭ anual.

Belcĭ (La-), *loc*, jud. Mehedinți, în comuna rurală Imoasa, pl. Motrul-d.-s.

Belciĭ (Dealul-), *deal*, jud.-Mehedinți, în comuna rurală Negomirul, plasa Văilor.

Belciĭ (Mahalaua-), *mahala*, jud. Mehedinți, cu 30 case, în com. rur. Negomirul, pl. Văilor.

Belcina, *gîrlă*, pe proprietatea Petroșani, jud. Vlașca. A fost canalizată de Ruși, la 1877, pentru a putea transporta pe dînsa, cu vase, cereale și a le duce la Dunăre, unde dă gura eĭ. Aci, în dreptul vărsătureĭ eĭ în Dunăre, este un pichet, unde se păzește granița și unde se fac și încărcăturĭ de bucate, în vasele de pe Dunăre.

Belcineanca, mic *cătun*, al comuneĭ Bosoteni, plasa Ocolul, jud. Romanați.

Belcineanu, *fîntînă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea.

Belcineanu, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea.

Belcineanu, *rîpă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea.

Belcioaeĭ (Valea-), *vale*, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Belciŭ (La-), *strîmtoare* frumoasă, formată de stînci, în comuna Mînzălești, jud. Buzăŭ, pe apa Rîmniculuĭ, aproape de muntele Furul-Mare.

Belciugata, *lac* mic, în județul Constanța, plasa Hîrșova, pe teritoriul comuneĭ rurale Ciobanul. E situat în partea apusană a plășiĭ și cea nordică a comuneĭ, nu departe de malul Dunăreĭ. Are o întindere de 25 hect., cu o formă curioasă, ce seămănă cu a unuĭ ciocan și a uneĭ nicovale unite prin cozile lor. Produce foarte puțin pește și de calitate mediocră.

Belciugata, jud. Olt. (Vezi Seaca și Belciugata, *moșie* a statuluĭ).

Belciugata, *zăvoiŭ*, în valea Ar-

www.dacoromanica.ro

geşuluĭ, pe proprietatea Grădiştea-d.-s., plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Belciugata-Mare, *pîrîŭ*, judeţul Dolj, pl. Ocolul, com. Pieleşti. Se varsă pe dreapta rîuluĭ Tăzluiul, lîngă podul de fier din satul Pîrşani, com. Pieleşti.

Belciugata-Mică, *pîrîŭ*, judeţul Dolj, pl. Ocolul, com. Pieleşti, ce se varsă pe dreapta rîuluĭ Tăzluiul, lîngă moşia d-luĭ Truţescu.

Belciugatele-Cojeşti, *com. rur.*, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situată la E. de Bucureşti, lîngă valea Mostiştea, la distanţă de 27 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Belciugatele-d.-s., Belciugatele-d.-j., Cojeşti şi Cîndeşti, cu o populaţie de 805 locuitorĭ, carĭ trăesc în 211 case.

Se întinde pe o suprafaţă de 3401 hect.

D-niĭ Dim. Brătianu, Fraţiĭ Rasti, N. G. Marinescu şi C. Cioflan, au 2760 hect. şi locuitoriĭ 641 hect.

Proprietariĭ cultivă 1816 hect. (170 rămîn şterpe, 75 izlaz şi 699 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comuna numără 183 contribuabilĭ. Are un budget de 3626 leĭ la venitурĭ şi de 3625 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 182 contribuabilĭ.

In comună sunt: 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, (la Belciugatele-d.-j. şi Cojeşti); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ, 2 maşinĭ de treierat cu aburĭ; 5 heleştaie.

Numărul vitelor marĭ e de 991 (400 caĭ şi iepe, 11 armăsarĭ, 284 boĭ, 244 vacĭ şi viţeĭ, 6 taurĭ, 10 bivolĭ, 36 bivoliţe şi de 1974 vite micĭ (94 porcĭ, 1880 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 199 sunt plugarĭ şi 24 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 94 pluguri: 43 cu boĭ, 51 cu caĭ.

Locuitoriĭ aŭ 156 care şi căruţe: 57 cu boĭ, 99 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 127 loc. şi neîmproprietăriţĭ 101.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Belciugatele-de-Jos, *sat*, face parte din comuna rurală Belciugatele-Cojeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Formează un trup cu Belciugatele-d.-s., avînd aceeaşĭ poziţie topografică.

Se întinde pe o suprafaţă de 511 hect. cu o populaţie de 297 loc. Fraţiĭ Rasti aŭ 300 hect. şi locuitoriĭ 211 hect.

Proprietariĭ cultivă tot terenul, avînd şi o mică pădurice de 6 hect.

Are: o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 heleştaie.

Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 356 şi al celor micĭ de 516.

Belciugatele-de-Sus, *sat;* face parte din com. rur. Belciugatele-Cojeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Este situat la E. de Bucureşti, între Valea-Mostiştea şi Valea-Sarul, lîngă calea judeţeană Bucureşti-Brăila.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1000 hect. Are o populaţie de 128 suflete. Familia răposatuluĭ Dimitrie Brătianu are 892 hect. şi locuitoriĭ 108 hect.

Proprietariĭ cultivă 562 hect., 30 rămîn sterpe, 300 sunt pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul fără să aibă locurĭ de păşune.

Are o şcoală mixtă frecuentată de 12 elevĭ şi eleve, cu întreţinerea căreea statul, judeţul şi comuna cheltuesc anual 1374 leĭ. Localul şcoaleĭ l'a oferit răp. Dimitrie Brătianu. In raionul comuneĭ este un heleşteŭ.

Comerciul se face de 1 hangiu.

Numărul vitelor marĭ e de 140 şi al celor micĭ de 339.

Belciugoiul, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Stelnica, jud. Ialomiţa.

Belciugul, *sat;* face parte din com. rur. Gherghiţa, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Are o populaţie de 520 locuitorĭ, 258, bărbaţĭ, 262 femeĭ. Aci e o biserică cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită de enoriaşĭ acum 75 anĭ.

Belciugul, *sat*, în com. Costieni, pl. Bilieşti, jud. Putna, situat pe rîul Rîmnic, la întrarea sa în jud. Putna. Are o populaţiune de 180 suflete, carĭ locuesc în 41 case. Satul n'are nicĭ biserică, nicĭ şcoală. Copiĭ în vîrsta de a urma la şcoală sunt 40, din carĭ: 22 băeţĭ şi 18 fete.

Belciugul, *sat*, în pl. Margineа-d.-j., com. Măicăneşti, jud. Rîmnicul-Sărat, la apus, pe rîul Rîmnicul-Sărat, la 1050 m. spre V. de cătunul Bolboaca. Are 8 hect. cu 56 familiĭ, 227 suflete.

Belciugul, *cătun*, în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Are o populaţiune de 579 suflete cu 75 contribuabilĭ.

Belciugul, *deal*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Orodelul, înalt de 14 m.

Belciugul, *deal*, jud. Fălciŭ, numit ast-fel de la forma sa naturală, în chipul unuĭ belciug. Se prelungeşte din com. Berezeni, printre comunele Bozia şi

www.dacoromanica.ro

Găgeşti, pl. Prutul şi se termină în şesul Prutuluĭ.

Culmea acestuĭ deal face hotar între ambele comune. Spre partea de S. a dealuluĭ, între moşiile Bogdăneşti şi Jurcani, se află Movila-luĭ-Dumitru.

Belciugul, *heleşteŭ*, jud. Teleorman, în cătunul cu acelaşĭ nume. Produce peşte mult.

Belciugul, *lac*, jud. Teleorman, la N.-V. comuneĭ Saelele; serveşte ca semn de hotar al moşieĭ Saelele cu moşia statuluĭ Uda-Clocociovul, în direcţiunea spre care se află un pîlc de pădure cu aceeaşĭ numire.

Belciugul, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, comuna urbană Mahmudia. E numit aşa, după forma luĭ. Are 60 hect. şi este format de braţul Sf. Gheorghe, cu care comunică prin 2 micĭ gîrliţe.

Belciugul, *localitate*, jud. Brăila, la N. de satul Cazasul, unde în vechime aŭ fost tîrle cu acest nume.

Belciugul, *locuinţă izolată*, jud. Ilfov, pl. Negoeşti, com. Gurbăneşti.

Belciugul, *loc izolat*, com. Găneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Belciugul, *pichet vechiŭ*, cu No. 76, spre Moldova, în pl. Marginea-d.-j., com. Măicăneşti, jud. Rîmnicul-Sărat.

Belciugul, *pîlc de pădure*, jud. Teleorman, în com. Uda-Clocociovul.

Belciugul, *ruptură* a rîuluĭ Siret, între satul Vădeni şi pădurea Bărboşi, jud. Brăila.

Belciugul, *vălcea*, jud. Olt, care dă în Călmăţuiu, în com. Seaca-Belciugata, pl. Şerbăneşti.

Belciul sau **Belcilovul,** *sat*, jud. Argeş, plasa Piteşti; face parte din com. rur. Mogoşoaia.

Belciul, *baltă*, în jud. Gorj, com. Bălteni, din pl. Jiuluĭ. E formată din rîul Jiul şi nu seacă nicĭ o dată. Are o suprafaţă de 2 hect. Din ea se prinde mult peşte.

Belciul, *deal*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Bratila, de pe teritoriul cătunuluĭ Gura-Văeĭ. Acest deal este situat d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare.

Belciul, *deal*, la S. de com. Călugareni, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Belciul, *pîrîŭ*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, care îşĭ are obîrşia din locul numit Huitoarea. Curge pe teritoriul cătunuluĭ Slobozia-Mielului şi se varsă în Tazlăul-Mare.

Belciul, *şes*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătila, pe care se află movila Giurchea.

Belciuneasa, *sat*; face parte din com. Crăeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciu. E aşezat pe coasta dealuluĭ Marghiolul, în partea de V. a comuneĭ, la o distanţă de reşedinţa comuneĭ de 7 kilometri.

Are o populaţie de 42 capi de familie, cu 151 suflete, carĭ locuesc în 40 case. Sunt 19 copiĭ, 9 băeţĭ şi 10 fete, în vîrstă de şcoală. Satul este străbătut de un drum, ce se desparte din şoseaua ce duce la Stănişeşti şi se ridică spre V. în sat. Este înconjurat la V. de Valea-Marghioluluĭ şi la S. de valea Bărbălăul.

Belciunul, *sat*, jud. Dolj, plasa Jiul-de Mijloc, com. Foişorul. E situat la 8 kil. de Foişorul. Are 227 suflete, 115 bărbaţĭ şi 112 femeĭ. Locuesc în 78 case. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoala din satul şi comuna Foişorul, ce este la o depărtare de 7 kil. Numărul şcolarilor pe 1892 93 a fost de 4. Cu vîrstă de şcoală sunt 13 copiĭ. Ştiu carte 6 bărbaţĭ. In sat este o biserică cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ. Are 2 cîntăreţĭ şi 1 preot ce slujeşte şi la biserica din Foişorul.

Comunicaţia în acest cătun se face prin şosele vecinale şi comunale, carĭ îl pun în legătură la E. cu Foişorul, iar la V. cu şoseaua judeţeană Craiova-Bistreţul şi cu linia ferată Craiova-Calafat.

Belciunul, *lac*, jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Foişorul, în care se găsesc mulţi racĭ şi peştĭ.

Belciunul, *locuinţă izolată*, pe malul drept al Jiuluĭ. E situată pe teritoriul comuneĭ Foişorul, plasa Jiul-de-Mijloc, jud. Dolj.

Beldia, *deal*, acoperit cu viĭ şi pometurĭ, com. Filipeşti-de Pădure, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Beldiman, *deal*, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Sănduleni, jud. Bacău, pe teritoriul satuluĭ Sănduleni.

Beldiman, *deal*, în hotarul comuneĭ Curteni, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Beldiman. (Vezĭ Miroslava, Iaz, jud. Iaşi).

Beldiman (Schitul-luĭ-), *loc i-*

www.dacoromanica.ro

zolat, în gura Văeĭ-Arinuluĭ, comuna Stănișești, jud. Tecuciŭ. Aicĭ a fost un schit, al cărui întemeietor este Alexandru Beldiman. Astăzĭ nu maĭ există de cît urme, iar cărțile și odoarele bisericești se găsesc la biserica din Slobozia-d.-j., comuna Stănișești.

Beldimăneasca, *moșie,* în comuna Beceni, jud. Buzăŭ, cu 190 hect., din carĭ 40 pădure, Valea-Nuculuĭ și Gherghina, restul arabil și islaz.

Beldimănoaia, *pădurice* a statuluĭ; în întindere de 20 hect., comuna Ștefănești, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel. E compusă din anin, plută și salcie.

Beleciugul, continuarea vestică a *dealuluĭ* Poduri, din com. Șoldănești, jud. Suceava.

Belecîine, *canal,* în pl. Borcea, lîngă satul Cacomeanca, județul Ialomița.

Beleghetul, *sat,* plasa Munteluĭ com. Brusturoasa, jud. Bacău. Era renumit maĭ înainte prin fabricarea cașcavaluluĭ, care purta numele satuluĭ. Aicĭ sunt multe stîne.

Beleghetul, *deal,* pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, jud. Bacăŭ, pe teritoriul satuluĭ Sulța, de unde izvorește pîrîul cu acelașĭ nume.

Beleghetul saŭ **Belghețul,** *moșie,* pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, jud. Bacăŭ, proprietatea luĭ Nicolae N. Ghica; pe ea se află pădurea Cărunta. Are o întindere aproape de 15000 hectare, cu pădurea d'împreună. Venitul moșieĭ este de 70300 leĭ, iar impozitele sunt de 4218 leĭ.

Th. Codrescu («Buciumul Romîn», pag. 232) se exprimă astfel: «moșie în care are parte și d-luĭ Aga Nicu Ghica, care la 1840, maĭ cumpără cîțĭ-va stînjenĭ de la Vasile Tisăscu; aŭ parte și d-lor Dvornicerul Iancu și Căminarul Costachi Leondari, clironomiĭ răposatuluĭ Banul Leondari, d-luĭ Șatrariul Constantin Mariș și alțĭ maĭ mulțĭ răzașĭ și părtașĭ în ea».

Beleghetul, *pîrîŭ,* pl. Munteluĭ, jud. Bacăŭ, care izvorește de sub dealul cu acelașĭ nume și din muntele Muncel și se varsă d'a stînga Trotușuluĭ, după ce a udat satul cu acelașĭ nume.

Beleghetul, *vale,* pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, jud. Bacăŭ, formată de pîr. cu acelașĭ nume.

Belegosul, *loc izolat,* com. Călimănești, plaiul Cozia, județul Vîlcea.

Beletinul, *poiană,* în com. rurală Isverna, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Belețeasca, *moșie,* în com. Pîclele, cătunul Berca, jud. Buzăŭ. Are 350 hect. din carĭ 50 hect. pădurea Cărpinișul, 15 hect. vie și restul arabil. Pe această moșie sunt și cîte-va puțurĭ de păcură.

Beleți, *com. rur.,* pl. Podgoria, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 65 kil. departe de acest oraș și 25 kil. de reședința subprefecturei. Este situată pe ambele maluri ale gîrleĭ Cîrcinovul.

Maĭ înainte purta numele de Beleți-Negrești.

Se compune din 3 cătune: Beleți, Negrești și Zgripcești. Se mărginește la N. cu comunele Davidești și Voroveni, la S. cu comuna Priboeni, la E. cu comuna Dobrești și la V. cu comuna Conțești.

Are o populație de 1438 locuitorĭ, din carĭ 680 bărbațĭ și 758 femeĭ, cu 353 capĭ de familie, carĭ locuesc în 348 case.

Comuna numără 446 contribuabilĭ și are un venit de 2479 leĭ anual.

Locuitoriĭ acesteĭ comune, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu rotăria, dulgheria și facerea de care, pe carĭ le vînd în județul Vlașca. Porumbul se cultivă pe 145 hect. Prunele daŭ anual cam 2500 decalitri țuică.

Loc. aŭ 316 oĭ, 771 capre, 884 vacĭ și 363 porcĭ.

In jurul cătunelor sunt puține viĭ și livezĭ de pruni. Sunt păduri de fag, stejar, carpen, etc.

Gîrla Cîrcinovul străbate comuna de la N. spre S. In ea se varsă, pe teritoriul comuneĭ, pîraele Valea-Dobreștilor, Lența și Valea-Vaciĭ. Pe această gîrlă se găsesc cîte-va morĭ și ferăstrae, carĭ în timpul vereĭ, nu funcționează din cauza lipseĭ de apă. Peste Cîrcinov este un mic pod de lemn, din dreptul căruia se despart șoselele ce duc spre Dobrești și Negrești.

Moșia e a locuitorilor din vreme îndelungată, însă sunt cîțĭ-va împroprietăriți pe moșia statuluĭ Cîmpulungeanca, în toate categoriile.

Intreaga comună are aproximativ 920 hect. d'împreună cu pădurile.

In comună sunt 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, deservite de 4 preoți și 3 cîntăreți.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1242 leĭ, se frecuentă de 55 elevĭ din numărul de 140, în etate de școală. Știŭ carte 120 bărbațĭ și 4 femeĭ.

www.dacoromanica.ro

Dintr'un hrisov dela Radu-Vodă Mihnea, din 10 Martie 1623, rezultă că «Tatul de la Beleți» și-a cumpărat moșie aci, încă din zilele luĭ Mihaiŭ-Vodă și decĭ, pe acea vreme, după cum se constată din actul de vînzare de maĭ jos, exista satul Beleți:

«† Adecă Rada, fata luĭ Vintilă de Belet, scris-am zabisul meŭ la mâna Uchimeu Patru și la văru-meŭ Tatul (fratele luĭ) și varu-meŭ Dragul, sa fiiă de mariia credință la mâna lor, să să știia că leam vandut partĭa mĭa de moșiia cătă să va aflah din hotarul Negreștelor pană într'al Priboianilor, cătă să va găsi, verĭ în satu, verĭ în apă, verĭ uscat, verĭ în cînpŭ, cata sa va afla verĭ de moșiia verĭ de cumpărature, și parte mia de mora și de vina dila Țigănestĭ cătă să (va) afla parte mĭa, și făcută și desfăcută, și am datu dreptu banĭ gata ughi 11, și la accasta tocmeală fost'aŭ oameniĭ buniĭ măraturiia, anume: Tatul din Beleți și Radul de colĕ, i Șerban de acolo, i Pîrăvul și Stan Vatasul din București și Dumitra,co paharnicul și alațiĭ frați care ș'or punc iscaliture maĭ jos, și amu scris cu Ioan din Brești.

Eu Dimitraș,co păharnic (am subscris), cu Rada fata lui Vintila».

Vezĭ «Cuvinte din Bătrîni», de B. P. Hasdeu, pag. 101.

Beleți, *sat;* face parte din com. rur. cu acelașĭ nume, în județul Muscel. Cade în partea de S. a comuneĭ. Aci e reședința comuneĭ.

Are o populație de 430 loc., 210 bărbațĭ și 220 femeĭ, cu 126 capĭ de familie. Biserica din acest cătun s'a clădit cu ajutorul locuitorilor.

Beleți, *deal,* în raionul comuneĭ cu acelașĭ nume, pl. Podgoria, jud. Muscel, pe care se cultivă 5,50 hect. vie.

Belețoaica, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Beleți, plasa Podgoria, județul Muscel, avînd 750 hect. împreună cu trupul de pădure Goleasca. Esența dominanta: stejar și fag.

Belezlichi-Sîrtî, *deal,* în județul Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Almalîŭ. Se desface din dealurile Bulgarieĭ orientale, intră în Constanța, pe la miaza-zi de pîrîul Pampur-Ghiolgiu, pe lîngă pichetul No. 8. Se îndreapta spre răsărit, într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., printre pîrîul Pampur-Ghiolgiŭ și valca Curu-Canara. Brăzdează partea apusană a plășiĭ și cea sudica a comuneĭ. Are o înălțimc de 114 m. și taie drumul Almalîu-Ese-Chioi si Ostrov Ese-Chioi. Face rîpos malul iezeruluĭ Gîrlița, lîngă care se sfîrșește. E acoperit de tufărișurĭ și pașunĭ.

Belghețul. (Vezĭ Beleghetul, *moșie,* jud. Bacau).

Belgunul, *căt.* al com. Leotești, pl. Olțetul-Oltul d.-s., jud. Romanați. Situat puțin maĭ la N. de satul Lolocști, pe șoseaua județeană, care merge în susul Olțetuluĭ, pe malul stîng, către hotarul județului din spre Vîlcea.

Beli-Boŭ, *han,* în satul Moțca, jud. Suceava, numit astfel de la primul luĭ proprietar. Se povestește că Doamna luĭ Mihail Sturdza, proprietara moșieĭ, trecînd o dată și văzînd că un mojic s'a învrednicit să-și facă o clădire așa de mare, ar fi scos papucul, cu care ar fi lovit peste gură pe Beli-boŭ.

Belia, *rîŭ,* jud. Prahova. Își ia naștere din munțiĭ com. Talea; udă partea de N. a cat. Gura-Beliĭ, com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, și se varsă în rîul Prahova, la locul numit Gura Beliĭ, la S. de com. Comarnicul.

Belibon (Fîntîna-luĭ-), în jud. Neamțu, *izvor* de ape minerale, situat la 1 kil. depărtare de Tîrgul-Neamțu, în suburbia Pomete, pe pîrîul Corogenilor.

Apa filtrată este incoloră, inodoră și cu un gust foarte sărat; lăsată puțin timp la aer, des voltă beșicuțe gazoase de anhidrida carbonică și în acelașĭ timp se turbură, lăsînd un depozit galben de sesquioxid de fier.

Densitatea este egală cu 1,1347 la temperatura de 15°150.

Analiza cantitativă raportată la 1000 de grame de apă a dat următoarele rezultate: Clor, 106,1132. Brom, 0,0168. Iod, urme. Anhidridă sulfurică, 3,3070. Anhidridă borică, 0,0006. Anhidrida silicică, 0,0101. Anhidridă fosforică, 0,0025. Sodiu, 68,5833. Potasiu, 0,5046. Litiu, 0,0005. Calciu, 1,2287. Magneziu, 0,2021. Sesquioxid de fier, 0,0078.

Dacă grupăm între dînsele aceste substanțe, în combinațiunele, în carĭ probabil se află în apă, găsim că 100 grame de apă, coprind:

Clorură de sodiŭ: 174,4394. Clorură de potasiu, 0,5395. Bromură de magneziu, 0,0193. Iodură de magneziu, urme. Sulfat de potasiu, 0,4956. Sulfat de magneziu, 1,0015. Sulfat de calciŭ, 4,0995. Carbonat de calciu, 0,0522. Carbonat de litiŭ, 0,0026. Carbonat de fier, 0,0121. Borat de magneziu, 0,008. Fosfat de calciu, 0,0041. Anhidridă silicică, 0,0101. Suma substanțelor fixe, 180,6767.

Aceste ape fac parte din grupul izvoarelor de la Oglinzi și aŭ fost analizate de d-l Petru Poni.

www.dacoromanica.ro

Numirea populară e Belciboul.

Beliciul, *tîrle,* pendinte de com. Pîrlita, pl. Balta. Situate la E., pe malul stîng al Călmățuiului. Aŭ 6 familiĭ, cu 30 suflete.

Beliĭ (Cariera-), *carieră* de piatră, în moșia Breaza, comuna Talea, plaiul Pelcșul, jud. Prahova.

Beliĭ (Lunca-), *luncă,* în direcțiunea N.-E. și alăturĭ de com. Horezul, jud. Vîlcea. Ea a fost dăruită mănastireĭ Horezul, de un călugăr anume Beloiu, și a fost încorporată cu moșia Romani.

Beliĭ (Valea-), *vale,* în partea de E. a comuneĭ Talea, pl. Peleșul, jud. Prahova. Se varsă în Valea-Taliei și împreună în rîul Prahova, pe malul drept, la N. de com. Breaza-d.-s.

Belimoaica, *cătun,* pendinte de com. Zădăriciul, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe partea stîngă a Neajlovuluĭ.

Belimoaica, petic de *pădure* de stejar, în suprafață de 180 hect. E proprietatea statuluĭ și depinde de ocolul silvic Cîrtojani, jud. Vlașca.

Belina, *insulă,* în Dunăre, la S.-V. comuneĭ Cioara, jud. Teleorman. Este una din cele mai importante pe distanța dintre gura Oltuluĭ pănă la gura rîuluĭ Vedea, la limita județuluĭ. Intinderea eĭ este de 23 hectare, avînd pe dînsa zăvoiŭ de salcie.

In dreptul acesteĭ insule, pe marginea Dunăriĭ, se află pichetul militar, care poartă numirea tot de Belina.

Belita, *deal* gol, între Cristești și Drăgușeni, jud. Suceava.

Belitori, *com. rur.,* în partea de E. a plășiĭ Tîrguluĭ, la limita cu pl. Călmățuiuluĭ, jud. Teleorman. Este situată pe Valea-Urluiuluĭ, la împreunarea acesteĭ văĭ cu valea Adîncata. In toată lungimea sa e străbătută de pîrîul Urluiul și udată de apele ce izvorăsc din dealurile ce o înconjoară.

Treĭ văĭ importante îșĭ au gura lor pe teritoriul acesteĭ comune: Valea-Urluiuluĭ, cea maĭ principală; Valea-Epureasca, ceva maĭ spre N.-V. de com., cu un mic pîrîu ce da tot în Urluiŭ și cu o ramificație, spre răsărit, numită Valea-Serafimuluĭ; în fine Valea-Adîncata, care îșĭ are începutul în apropiere de com. Dorobanțul și dă tot în Valea-Urluiuluĭ. Valea Adîncata are o ramificație numită Valea-Gonguluĭ. Intre comuna Belitori și cătunul Dulceni maĭ este o vălcea, căreia îĭ zice Valceaua-Lăganuluĭ. Pîrîul Urluiul, alimentat de apele altor pîraie și izvoare, prezintă, în trecerea luĭ prin comună, un volum maĭ mare și este revărsat pe o întindere mare, formînd maĭ multe eleștaie, din carĭ locuitorii scot pește, trestie și papură.

Comuna Belitori are alăturate două cătune: Adîncata și Dulceni. Cătunul Adîncata se află situat la depărtare de 4 kil. la V. de reședință, pe valea ce poartă numirea tot de Adîncata; iar cătunul Deleni este situat pe partea dreaptă a Urluiuluĭ, la o depărtare de 3 kil. spre S.-E.

Cătunul de reședință Belitori are o mare întindere; este situat pe ambele malurĭ ale pîrîului Urluiul, cum și în valea formată de dînsul.

Pe teritoriul comuneĭ se află moșia statuluĭ numită Cozia-Belitori, pe care aŭ fost împroprietăriță, în anul 1880, un număr de însurățeĭ, pe 346 hect.

Moșiile de pe teritoriul acesteĭ comune aparțin maĭ multor proprietarĭ, printre carĭ sunt și maĭ mulțĭ moșnenĭ. Intinderea lor este de aproape 8000 hect. Proprietarĭ principalĭ sunt: d-niĭ M. C. Șuțu, Leonida Paciurea și Gr. Lahovari cu 6000 hect., din carĭ 4750 pămînt arabil, 650 hect. pădure, 560 livezĭ și izlaz și 30 hect. vie. Apoĭ vin locuitoriĭ moșnenĭ cu 250 hect. In cătunul Dulceni sunt 587 hect. pămînt arabil, din care 5 hect. pădure. Moșia Dulceni este proprietatea d-luĭ P. S. Aurelian. In cătunul Adîncata sunt 420 hect. arabile, proprietatea d-luĭ D. Bildirescu.

Terenul acestor moșiĭ este fertil.

Pe cursul Urluiuluĭ se găsesc o mulțime de grădinĭ de zarzavat, iar pe proprietățile locuitorilor se află 93 hect. viĭ.

Comuna și moșiile de pe dînsa aŭ ca limite: la N. moșia Roșiori-de-Vede; la V. și S.-V. moșiile: Dorobanțul, Cîrligați și Caravaniți; la S. și S.-E. moșiile Băneasa, Băduleasa și Pîrlita; la E. și la N.-E. parte din moșiile Bogdana-Nenciulești, Piosca și Peretul.

Populațiunea comuneĭ și a cătunelor eĭ este de 2454 suflete, din carĭ 586 capĭ de familie și 687 contribuabilĭ. Vite sunt 9380 capete, din carĭ: 605 caĭ, 2138 vite marĭ cornute, 5603 vite micĭ cornute și 944 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 9177,87 la ven. și leĭ 7167,37 la chelt.

Are o școală, într'un frumos local, frecuentată de 155 elevĭ. Biserică sunt 2, deservite de 3

www.dacoromanica.ro

preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri.

Sunt două mori cu aburi, din care una părăsită.

Căile de comunicație, cu care se leagă comuna sunt: de la comuna Belitori, prin cătunul Dulceni, la com. Pîrlita; spre com. Peretul, pe deal, prin drum vecinal și în fine cu calea județeană Turnul-Roșiori, printr'un drum vecinal, care merge paralel cu Valea-Urluiului.

Sunt mai multe măguri: Măgura-de-Streajă la S. comunei, înaltă de 12 m. și largă de 54 metri; Măgura-Mare, spre V.; Măgura-Epurească, în pădurea numită Epurească; Măgura-Berbeceluĭ și altele. Spre cătunul Adîncata trece, pe o întindere de 3 kil., venind din spre Dunăre, Drumul-luĭ-Traian; iar la limita comunei despre Roșiori, se văd urmele unei întăriturĭ de pămînt, care a servit și Rușilor, în războiul de la 1812.

Satul Belitori îl găsim prin diferite documente din secoliĭ din urmă. Origina numeluĭ luĭ, după d. Gr. Tocilescu, este cuvîntul *bellator*.

In timpul reformeĭ luĭ Constantin Mavrocordat (1741), satul Belitori se vede trecut tot în plasa Tîrguluĭ; el era format pe atunci aproape numaĭ din moșneni.

In colecțiunile Academieĭ române se află o jăluire a unuĭ moșnean anume Vladu de la Belitori (sud Belitori), purtînd data din luna Maiŭ, 1794. Acest Vlad se jălueste, către Domnitorul Alexandru Constantin Moruzzi, în numele maĭ multor moșneni, că, avînd acolo moșie strămoșească, li s'a cotropit de către unul, Dumitru Polizu.

Beliţa, *vale*, jud. Olt; izvorește de la V. de com. Negreni, pl. Vedea-d.-j., și se varsă în gîrla Negrișoara, tot în raionul comuneĭ Negreni.

Beloaia, *munte*, jud. Gorj, la N. comuneĭ Polovraci, proprietate a statuluĭ. E maĭ mult acoperit cu pădure.

Beloianul, *cișmea*, pl. Trotușul, com. Hîrja, jud. Bacăŭ, făcută de preotul Ioniță Beloianu de la Sărata (Transilvania).

Beloţul, *com. rur.*, jud. Dolj, în plasa Dumbrava-d.-s., situată în partea-ĭ de N.-E., la 22 kil. depărtare de Craiova și la 5 kil. departe de Șopotul, reședința plășiĭ Dumbrava-d.-s.

Comuna este așezată pe dealurile Beloțul și Sîrsca și pe Valea-Beloțuluĭ.

Se învecinește la E. cu com. Predești; la V. cu com. Șopotul, de care se desparte prin livezĭ; la N. cu com. Rasnicul, de care se desparte prin pădure; la S. cu com. Pleșoiul, de care se desparte prin pămînt arabil.

Comuna este accidentată de dealurile Beloțul și Sîrsca.

Este udată de pîrîul Beloțul, ce izvorește din dealul Beloțul, curge prin valea Beloțul, se unește cu pîraiele Șopotul și Gogoșul, și se varsă pe malul drept al rîuluĭ Obedeanca.

In vechime, comuna se numia Mesdroaia și apoĭ Pereni. Azĭ este compusă din 2 sate și o mahala, satul Beloțul, sat de reședință, așezat pe dealul Beloțul și satul Sîrsca, așezat pe dealul Sîrsca. Mahalaua se chiamă Pereni.

In comună este 1 singură biserică, fondată în 1834 de medelnicerul Ioan Poroineanu Este în ruină.

In satul Beloțul este o școală mixtă, ce funcționează din anul 1860; este întreținută de stat. Localul construit din bîrne este în bună stare. Are o singură sală de studiu cu un învățător. In anul școlar 1892-1893 a fost frecuentată de 22 copiĭ.

Totalul locuitorilor se urcă la 893 suflete (519 bărbați și 374 femeĭ), din carĭ în Beloțu 580 și în Sîrsca 313, locuind în 151 case.

Suprafața comuneĭ este de aproape 2640 pog., din care 2120 pog. pămînt arabil, 390 pog. fîneață, 100 pog. pădure și 30 pog. izlaz.

Moșiile aŭ o întindere de 1570 pog., cu un venit anual de 4000 leĭ și aparțin d-luĭ I. I. Grădișteanu în Beloțu și locuitorilor moșnenĭ în Sîrsca.

Păduri se găsesc în întindere de 30 hect. și tufărișurĭ în întindere de 20 hect. Se găsesc și pe moșia d-luĭ I. I. Grădișteanu și pe a locuitorilor.

Inainte aparținea d-luĭ I. Grădișteanu și moșnenilor Stănești și Căprioreștĭ. Lemnul care se găsește este: stejarul, ulmul, carpenul, frasinul, jugastrul și cerul.

Viile, în întindere de 30 hect., produc vin bun roșu și aparțin moșnenilor.

Locuitoriĭ lucrează cărămidă pentru case, putînd face un om pe zi pănă la 500 bucățĭ. Mica arsă se vinde cu 16 leĭ.

Cîrciumĭ sunt 2.

Comuna Beloțul este unită cu com. Șopotul și Predești, prin cîte o șosea vecinală.

Contribuabilĭ sunt 146.

Venitul comuneĭ pe 1892-93 a fost de leĭ 1668,09 și chelt. de 1608 leĭ.

Vite marĭ cornute 314, oĭ 240, capre 28, caĭ 18.

www.dacoromanica.ro

Beloțul, *sat*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Beloțul, jud. Dolj. E împrăștiat. Are 580 sufl., 371 femeĭ și 209 bărbațĭ. In sat este o școală mixtă ce funcționează din 1860. Este întreținută de stat.

Localul e construit din bîrne. A fost frecuentată de 15 copiĭ din Beloțul și 10 copiĭ din Sîrsca.

Cu vîrstă de școală sunt 24 de copiĭ.

Beloțul, *deal*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Beloțul, jud. Dolj, pe care este situat satul Beloțul.

Beloțul, *pîrîŭ*, plasa Dumbrava-d.-s., com. Gogoșul, jud. Dolj. Ese din Dealul-Grecești, jud. Mehedinți. Udă comunele Gogoșul și Beloțul și în apropiere de com. Predești, plasa Dumbrava-d.-s., se unește cu pîraiele Gogoșul și Ștefănelul, cu care împreună se varsă în rîul Obedeanul, aflat pe dreapta rîuluĭ Jiu.

Beloțul, *vale*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Bcloțul, jud. Dolj.

Belu, *tîrlă*, jud. Brăila, pe țărmul stîng al rîuluĭ Buzaŭ, față în față cu satul Deșirați, din comuna Scorțarul-Noŭ, la 3 kilometri, spre V. de Scorțarul-Noŭ.

Beluluĭ (Podul-), *pod*, pe rîul Doamna, în cercul comuneĭ ruralc Piscani, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Belzeni, *sat*, în plasa și județul Tutova, comuna Dragomirești. Are 166 locuitorĭ, carĭ locuesc în 43 case. Se lucrează coveți, linguri, căușe, etc.

Bencea, *măgură*, plasa Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, în Plaiul-Viilor, așezată în partea de Vest a comuneĭ Preajba, către hotarul cu comuna Balta-Verde, plasa Ocolul.

Benchești, jud. Vasluiŭ. (Vezĭ Butucăria, sat).

Benchiul, *deal* în partea de S.-E. a satuluĭ Zlătunoaia, comuna Zlătunoaia, plasa Tîrgul-Miletin, jud. Botoșani.

Benea, *loc*, cu izvoare de ape sulfuroase, județul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Rîpile.

Benea și **Bătaia**, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, aflate pe moșia Cucești, pendinte de comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Beneĭ (Dealul-), *deal*, județul Bacăŭ, plasa Tăzlăul-d.-j., com. Gropile, pe teritoriul cătunuluĭ Capota, care desparte comuna Gropile, la Vest, de comunele Brătila și Rîpile. Acest deal face parte din șira dealurilor ce despart Trotușul de Siret.

Beneĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, plasa Tăzlăul-d.-j., comuna Rîpile, județul Bacăŭ, care curge pe teritoriul cătunelor Petrășcani și Păltinata, prin Valea-Beneĭ și se varsă în Trotuș, d'a stînga, după ce s'a încărcat cu pîr. Paltinata-Mare, Pîrîul-Unghiuluĭ și Pîrîul-de-la-Perja.

Beneĭ (Valea-), *vale*, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Rîpile, județul Bacăŭ, pe teritoriul cătunuluĭ Păltinata.

Benești, *com. rur.*, plasa Olțetul-d.-j., jud. Vîlcea, situată pe valea rîuluĭ Olțetul, departe 75 kil. de reședința județuluĭ și la 30 kil. de a subprefectureĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

O tradiție din gura bătrînilor afirmă, că pe aci ar fi păstorit Bucur Ciobanul, fondatorul Bucureștilor, oile sale și aceasta înainte de anul 1362. «*Aicĭ era să fie*, zic bătrînii, *Bucureștiĭ*». Cu toate cercetările făcute, nu s'a putut descoperi timpul fondăreĭ acesteĭ comune. Locuitoriĭ spun numaĭ că satul este foarte vechiŭ.

Are o populație de 356 locuitorĭ, 189 bărbațĭ și 167 femeĭ, în care intră și 5 familiĭ de Țigani; 69 capĭ de familie; 77 contrib., locuind în 81 case.

Este o singură biserică cu inscripția următoare:

«Această sfîntă biserică, cu hramul Sf. Treime și Sf. Voivozĭ, în coprinderea celor ce eraŭ scrise, s'a zidit din temelie, de moșul meŭ Barbu Otetelișanu, fost vornic, începînd-o în zilele stăpînireĭ luĭ Carol al VI-lea, împăratul Austrieĭ și săvîrșind-o în zilele luĭ Constantin Nicolae Vodă, în anul 1746, Septembrie 1. Insă acum în zilele Mărieĭ sale Carol I, Domnul Romînieĭ, Eŭ Grigore Otetelișanu, fost mare agă, nepot de fiŭ al sus numituluĭ, ce sunt născut la anul 1786, Februarie 6, văzînd-o ajunsă în proastă stare, căcĭ cutremurul, cel mare de la 1802 surpase multă tencuială din lăuntrul, stricînd și chipurile sfinților ce erau zugrăvite; iar alte stricate de timp și alte împrejurărĭ, am făcut cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ cele ce se arată și am zugrăvit-o prin ceĭ maĭ bunĭ pictorĭ din Craiova, anume Isidor Selagianu și Costache Petrescu, la care m'a ajutat și nepotul mieŭ de văr Costică N. Otetelișanu, terminînd-o la anul 1868 și 82 a vîrsteĭ mele».

Această inscripție este săpată în piatră și cu litere poleite în aur.

www.dacoromanica.ro

Loc. se ocupă cu agricultura și mai mult cu dulgheria. Eĭ desfac tot produsul munceĭ lor la tîrgul din Bălcești și la Craiova.

In comună sunt: 12 caĭ, 30 boĭ, 40 vacĭ, 150 oĭ și 80 porcĭ.

Pe rîul Olteț, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 71, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, cînd li s'a dat 210 hectare din moșia d-luĭ Gr. Otetelișanu.

La 1821, în biserica Sf. Treime, despre care am vorbit maĭ sus, s'aŭ ascuns maĭ multe familiĭ boerești de peste Olteț, de goana luĭ Tudor Vladimirescu, și aci, fiind înconjurați de panduri, s'aŭ apărat cu arme din turnul bisericeĭ, omorînd maĭ mulțĭ panduri. In fine capitulînd, pandurii aŭ ars maĭ multe icoane, făcînd foc în biserică. Icoanele, puțin arse, și cărbuniĭ icoanelor, se conservă încă.

Casele Benesculuĭ, la 50 metri departe de biserică, aŭ fost locul cel maĭ principal de azil în acel timp. Eraŭ pline de boerĭ și baricadate eraŭ toate intrările. Boeriĭ capitulînd, aŭ fost maltratați de panduri, carĭ aŭ decapitat pe un profesor francez, luîndu-l drept Gr. Otetelișanu. Sosind aci, slugerul Tudor a spînzurat pe doĭ panduri, ce se făcuse culpabilĭ de omorîrea profesoruluĭ francez; iar capetele pandurilor le-a înfipt în țepĭ, de o parte și de alta a porților.

Școala datează în comună de 54 anĭ. Localul e bun, construit de d. Gr. Otetelișanu la anul 1838. Acum e proprietatea comuneĭ, după legea din 1864 și are 1 hect. pămînt în țarină.

Școala se frecuentă de 4 copiĭ, din numărul de 43, 24 băeți și 19 fete, în vîrstă de școală. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1188 leĭ, iar comuna 65 leĭ.

Vatra satuluĭ se întinde pe 20 hect. Locuitoriĭ clăcașĭ aŭ 210 hect. iar proprietarul 1750 hect. pămînt.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1050 leĭ anual și cheltuelile la aceeașĭ sumă.

Șoseaua județeană Olteț, ce vine de la Polovraci și merge la Craiova, înlesnește comunicația între această comună și altele.

In jurul comuneĭ Benești sunt comunele: Vasilați, la Est; Locusteni, la Nord; Cîrlogani, la Nord-Est; Știrbești, la Vest; și Otetelișul, la Sud. In raionul comuneĭ sunt: Dealul-Frînculuĭ, Valea-Frinculuĭ, Poiana-luĭ-Cotocea, Valea-Caselor și Valea-Jivuluĭ.

Benești, *sat*, spre Nord-Est de satul Tanacul, comuna Tanacul, plasa Crasna, județul Vasluiŭ, situat pe coasta dealurilor Palanca și al Morilor, pe o întindere cam de 1001 hect. din carĭ: 61 hect. pădure, 16 hect. viĭ și livezĭ, iar restul loc de cultură, imaș și fineț. Are o populație de 166 familiĭ saŭ 541 suflete, Romînĭ, din carĭ 9 Evreĭ și 2 Țigani. Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri și 60 care cu boĭ, 4 pluguri cu caĭ și 60 stupĭ cu albine.

Are o biserică făcută din vălătucĭ la 1862, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh; cîte-va morĭ de vînt și 2 cîrciume.

Numărul vitelor e de 965 capete, din carĭ: 332 vite marĭ cornute, 300 oĭ, 33 caĭ și 300 rîmătorĭ.

Benești, *deal*, în raionul comuneĭ Benești, plasa Olteț d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 23 hect. și 50 ariĭ vie.

Benești, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Benești, pl. Olteț d.-j., jud. Vîlcea.

Benești, *vale*, în partea de S.-E. a satuluĭ Benești, com. Crăești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ.

Benga, *cătun* al com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ și 51 case.

Benga, *izvor*, în com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, căt. Benga. Ese din pădurea Benga și se scurge în rîul Buzăŭ.

Benga, *moșie* a statuluĭ, în com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, pendinte de schitul Verbila, din jud. Prahova. Are 100 hect., date acum însurățeilor.

Benga, *movilă*, în com. Caragelele, jud. Buzăŭ.

Benga, *pădure* a statuluĭ, în com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ; are 100 hect., din care 14 curătură.

Benga, *pădure*, situată pe teritoriul com. Tîmpeni, plasa Șerbănești, jud. Olt. De la această pădure, se zice, cătunul Tîmpeni-d.-j. s'a maĭ numit și Benga.

Bengeasca (Sărata-), *moșie*, în com. Gura-Sărăți, jud. Buzăŭ, căt. Atîrnați. Are 620 hect. viĭ, izlaz, și arăturĭ și 15 hect., pădurea Ciungălanul, proprietatea D-eĭ Olga Bengescu, n. Lahovari.

Bengești, *com. rur.*, în jud. Gorj, partea de N. a plășiĭ Amaradia, situată, parte pe loc șes, în valea Gilortuluĭ, parte pe un deal puțin maĭ ridicat. E formată din 4 cătune, adică: Bengești-d.-j., Bengești-d.-mj., unde e și reședința comuneĭ, Bengești-d.-s. și cătunul Birceĭ. Se mărginește la N. cu com. Ciocărdia, la V.

www.dacoromanica.ro

cu Săcelul și Bobul, la S. cu Albeni și la E. cu Cărligeĭ și Prigoria. Are o întindere cam de 2400 hect., din carĭ 230 hect. arabile, 290 fînețe, 25 hect. viĭ, 35 hect. pomet, 1600 pădure, 198 izlaz și 22 vatra sat.

Are o populație de 325 familiĭ, cu 1460 suflete, din carĭ 210 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ, afară de vre-o 30 Francezĭ, ocupațĭ cu tăerea pădurilor, din care lucrează cherestea.

Locuitoriĭ posedă: 127 pluguri, 213 care cu boĭ, 13 căruțe cu caĭ, 541 vite marĭ cornute, 110 caĭ, 2724 oĭ și 132 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ are la venit 1244 leĭ, iar la cheltueli 1080 leĭ.

Comuna este udată de apele Gilortului și ale Ciocadieĭ.

Comunicația se face prin șoseaua județeană T.-Jiul-Vîlcea, prin șoseaua comunală împietrită, care trece prin interiorul comuneĭ și duce la com. Bobul, cătunul Mogoșani, com. Săcelul și printr'un drum ordinar, care pleacă din Bengești, trecînd prin com. Săcelul și peste Dealul-Șurupaților și intră în com. Șurupați.

Comuna are: 4 morĭ pe rîul Gilortul, din carĭ 3 cu cîte 3 alergătorĭ; 12 puțurĭ cu cumpănă și 5 fîntînĭ.

Are 1 local de primărie și 1 școală frecuentată de 36 elevi și 1 elevă, din 45 înscrișĭ.

Are 3 biserici de lemn făcute de locuitorii comuneĭ. Biserica din cătunul Bengești-d.-mj., e fondată la anul 1730 și a fost reparată la anul 1822 de locuitorĭ. Bisericele sunt deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

In această comună se găsesc niște ruine de ziduri, despre carĭ locuitoriĭ spun că ar fi fost o construcție a fraților Buzești. Pe platoul Cîmpul-Mare, la locul numit Gorgani, sunt niște movile, numite în localitate Metereze și despre care se zice, că ar fi fost niște fortificațiĭ.

Bengești, *deal*, jud. Mehedinți, în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.-s.

Bengești-de-Jos, *cătun* al comuneĭ Bengești, pl. Amaradia, jud. Gorj, pe malul stîng a rîuluĭ Gilortul și maĭ jos de confluența luĭ cu Ciocadia. Are o suprafață cam de 800 hect., din carĭ 80 hect. arabile, 100 hect. fînețe, 15 hect. pomet, 8 hect. vie, 500 hect. pădure, 92 hect. izlaz și 5 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 100 familiĭ, cu 430 suflete, din carĭ 70 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ. Locuitoriĭ posedă 30 pluguri, 50 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 154 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 126 oĭ și 29 rîmătorĭ.

In cătun se află 1 moară, 5 puțurĭ și 2 izvoare.

Bengești-de-Mijloc, *cătun*, reședința comuneĭ Bengești din pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat în valea rîuluĭ Gilortul, ce-va maĭ sus de punctul de confluență a luĭ cu Ciocadia și pe malul drept al Gilortuluĭ. Are o suprafață cam de 600 hect., din carĭ 60 hect. arabile, 80 hect. fînețe, 10 hect. viĭ, 12 pomet, 30 hect. izlaz, 400 hect. pădure, 8 vatra satuluĭ. Această proprietate este parte a locuitorilor împroprietăriță după legea rurală și parte proprietărească.

Are o populație de 90 familiĭ cu 350 suflete, din carĭ 60 contribuabilĭ; sunt 30 Francezĭ, carĭ sunt ocupațĭ cu tăerea pădurilĭ. Locuitoriĭ posedă 36 pluguri, 60 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ, 110 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 2112 oĭ și 40 rîmătorĭ.

In cătun sunt 2 morĭ pe apa Gilortuluĭ, 2 puțurĭ și 1 izvor.

Are 1 biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

In cătun sunt localurile primărieĭ și ale școaleĭ.

Bengești-de-Sus, *cătun*, al comuneĭ Bengești, pl. Amaradia, jud. Gorj, la N.-E. cătunuluĭ de reședință. E situat pe un loc maĭ ridicat, maĭ sus de punctul de confluență al Gilortuluĭ cu Ciocadia, și între aceste ape.

Are o suprafață cam de 600 hect. arabile, 60 hect. fînețe, 7 vie, 8 hect. pomet, 400 hect. pădure, 70 izlaz și 5 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 70 familiĭ, cu 340 suflete și 40 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 28 pluguri, 58 care cu boi, 5 căruțe cu caĭ, 116 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 183 oĭ și 28 rîmătorĭ.

In cătun sunt 2 puțurĭ și 1 izvor.

Benghea, *lac*, în insula Balta, pl. Borcea, com. Cocargea, jud. Ialomița.

Benghiul, *prival*, jud. Brăila; începe din Privalul-luĭ-Stancu. Merge la S.-V. de se varsă în Dunărea-Măcinuluĭ, la Bechetul-Iglița.

Benheci, *pădure*, în partea de E. a comuneĭ Tudora, jud. Botoșani. Se întinde pe Dealul-Mare și văile de prin prejur.

Benheci, *pădure*, în partea de S.-V. a comuneĭ Trușești, plasa Jijia, jud. Botoșani, în întindere de 300 hect., proprietate a statuluĭ. Se exploatează și e compusă din stejar, teiu, frasin și jugastru.

Benia, *izvor*, în com. Chiojdul

www.dacoromanica.ro

din-Bîsca, jud. Buzău, pe hotarul Prahoveĭ; se scurge în valea Brădetul.

Benia, *loc izolat* și *șes* întins, între muntele Brădetul, din jud. Buzău, Valea-Teiuluĭ și Valea-Ștubeuluĭ, în com. Chiojdul-din-Bîsca, pe hotarul despre jud. Prahova.

Beniĭ (Gîrla-), *gîrlă,* comuna Văleni, plasa Podgoria, județul Muscel.

Beniĭ (Gîrla-), *gîrliță,* jud. Prahova; izvorește din Dealul-Gruiuluĭ, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul. Ia direcția S.-V. și se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Beniĭ (Valea-), *vale,* com. Goleşti, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Beniĭ (Valea-), *loc de fînețe,* jud. Prahova, la E. de cătunul Cuibul, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, ce se întinde pănă în dealul Baba-Ana și Dealul-Nucetuluĭ.

Beniĭ (Valea-), *vale,* jud. Prahova, udă partea de E. a cătunului Cuibul, com. Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, de unde izvorește. Curge de la N.-V. spre S.-E., primește Valea-Gloduluĭ și se varsă în pîrîul Nuceţeanca, la localitatea numită Podul-Frînculuĭ, com. Gornetul-Cuib.

Beniĭ (Vîrful-), *loc izolat,* în comuna Strîmbeni, plaiul Vărbilău, jud. Prahova.

Bentul, *cătun* al com. Tăbărești, jud. Buzău. Are 530 locuitorĭ, în 112 case.

Bentul, *lac,* situat la N.-V. de com. Batogul, județul Braila. Se formează din ploi și din topirea zăpezeĭ. Vara seacă.

Bentul, *lac,* în com. Tăbărești, jud. Buzău, la marginea rîuluĭ Buzău. Își ia naștere de la Balta-cu-Stuf și se scurge în rîul Buzău. Conține mult pește.

Bentul (Dudeasca-), *moșie,* în com. Tăbărești, cătr. Bentul, județul Buzău. Are 2200 hect., din carĭ 980 arabile, 152 pădurea Cotul-Bentu, 200 izlaz, 300 fîneață și restul stuf și sterp.

Bentul-Sîrbilor, *adîncătură* sau *găvan,* jud. Teleorman, pe moșia Viișoara, în marginea rîuluĭ Călmățuiul, la S., între comunele Liza și Viișoara.

Bentuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Constanța, plasa Hîrșova, pe teritoriul comuneĭ rurale Ciobanul, în partea apusană a plășiĭ și cea sud-estică a comuneĭ. Este formată din valea Cîșla, ce pleacă din poalele apusane ale dealuluĭ Cardi-Cîșla și din Valea-Bălăceanuluĭ, ce vine din poalele vestice ale dealuluĭ Muslul. Cea d'întîiŭ trece prin satul Cadi-Cîșla și amîndouă, unindu-se, merg printre dealurile Cadi-Cîșla la răsărit și Caraula la apus. Taie drumul județean Măcin-Hîrșova, și se deschide în lacul Hazarlîc-Ghiol, în partea sudică a luĭ.

Benţa, *loc izolat,* pe teritoriul satuluĭ Epureni, pl. Prutul, județul Fălciu, în partea de E., în valea de la confluența pîraelor Cîrța și Bălcoia, alăturea cu Piscul-luĭ-Vodă.

Din tradițiune și spusele bătrînilor se narează despre acest loc următoarele:

Aicĭ odinioară a fost tîrg secuesc și după o invaziune a Tătarilor, atît tîrgoveții cît și ceĭ-l'alți locuitorĭ, lucrătorĭ de pămînt, au părăsit locuințele și s'au ascuns în partea despre Huș, unde pe atunci erau codri seculari; iar Tatarii găsind tîrgul nelocuit, i-a dat foc. După retragerea Tatarilor, locuitorii vă ind tîrgul ars și locul pustiit, au rămas în partea Huș ilor, unde fugiseră, fiind mai la adăpost prin codri. In noua lor așezare, parte din Secuĭ se ocupau cu casapia, și astfel localitatea s'a numit Huș l, de la cuvîntul maghiar husit, care însemnă carne. Apoĭ, cu încetul s'a format orașul Hușĭ. Locuitorii Ungurĭ aflați în Huș i și în satul Corni-Ungurĭ, se trag din vechiĭ locuitorĭ, strămutați de la Benţa, în aceste localități.

Ca probabil că acești locuitorĭ se trag din vechiĭ Secueni, ne încredințează un vechiu obiceiu tradițional al locuitorilor catolicĭ din Hușĭ și Corni, carĭ odată în fie care an, la o zi hotărîtă, vin cu preotul în această localitate și fac rugăciunĭ pentru sufletele morților, îngenunchiînd pe locul unde ar fi existat biserica; iar după terminarea procesiuneĭ se reîntorc.

Timpul cînd a existat acest tîrg nu se cunoaște de bătrînĭ, iar dacă versiunea e adevărată, că după arderea luĭ a urmat înființarea orașuluĭ Hușĭ, atuncĭ nu maĭ rămîne cuvînt, că vechimea îĭ e foarte adîncă.

Benţul, *lac,* în plasa Ialomița-Balta, com. Sărățeni, jud. Ialomița. Este format din apele provenite din debordarea rîuluĭ Ialomița.

Benţul, *lac,* în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Este situat între satul Dudești și canalul Borcea.

Benţul, *pădure,* în pl. Ialomița-Balta, comuna Copuzul, județul Ialomița. Formează cu pădurea Odaia-Călugăruluĭ, un trup de 130 hect., cu esență: stejar, plop și salcie.

www.dacoromanica.ro

Benţul, *vale*, în plasa Ialomiţa-Balta, spre V. şi în apropiere de satul Frăţileşti, judeţul Ialomiţa. Are forma unei potcoave şi conţine apă numaĭ cînd rîul Ialomiţa debordează.

Benţul, *vale*, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Căzăneşti, jud. Ialomiţa. Conţine apă numaĭ cînd rîul Ialomiţa debordează.

Benţul-de-Sus, *lac*, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Bordușani, jud. Ialomiţa.

Benţul-Mare, *lac*, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Bordușani, jud. Ialomiţa.

Benţul-Moş-Dobrică, *lac*, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Bordușani, jud. Ialomiţa.

Benţuri, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Bordușani, jud. Ialomiţa.

Benţuri, două *lacurĭ*, in insula Balta, plasa Borcea, com. Şocariciul, jud. Ialomiţa.

Beorlegic-Tepe, *movilă*, în judeţul Constanţa, plasa Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ rurale Calfa, pe muchia dealuluĭ Turbencea-Bair, în partea răsăriteană a plăşiĭ şi a comuneĭ, aproape de hotarul judeţuluĭ. Are 318 m. şi este acoperită cu verdeaţă.

Berarul, jud. Prahova. (Vezĭ Berivoe).

Berăria, *trup*, din Tîrgul Neamţu, pl. de Sus Mijlocul, jud. Neamţu.

Berbecari saŭ **Răsuceni**, *cătun*, pendinte de comuna Răsuceni, jud. Vlaşca.

Berbecari, *vale*, judeţul Vlaşca, ce duce prin Răsuceni, de la care şĭ-a luat şi numirea de Răsuceni-Berbecari.

Berbecarul, *vălcea*. (Vezĭ Burlistea, jud. Teleorman).

Berbecel (Movila-luĭ-), *movilă* însemnată, în com. Zilişteanca, jud. Buzăŭ, cătun. Haimanalele, pe moşia Ercari.

Berbeceluĭ (Măgura-), *măgură*, la S.-E. comuneĭ Belitori, jud. Teleorman.

Berbeceşti, *numire vechie*, a satuluĭ Stănileşti, jud. Fălciŭ.

Berbecul, *movilă*, în com. Găvăneşti, lîngă lacul Costeiul, judeţul Buzăŭ.

Berbeculuĭ (Poiana-), *loc izolat*, în com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cătun. Gura-Siretuluĭ, ramificaţie din muntele Piciorul-Baliĭ.

Berbeculuĭ (Valea-), *vale*, jud. Olt; izvoreşte de la E. de com. Negreni, pl. Vedea-d.-j. Se varsă în gîrla Negrişoara, în raionul com. Negreni.

Berbenceni, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situată pe valea pîrîuluĭ Odobul, care după ce se încarcă pe teritoriul eĭ, cu Gîrla-de-la-Văleni, se varsă d'a stînga rîuluĭ Siret.

Se compune din 5 cătune: Berbenceni, Văleni sau Berbenceni-Micĭ şi Gura-Drumuluĭ.

Fundeni-Răzăşeşti, Berbenceni-Răzăşeşti şi Chiticeni făceaŭ parte (1803) din jud. Roman, Ocolul-d.-j. («Condica Liuzilor», în «Uricarul» luĭ Codrescu, Vol. VII, p. 280—283).

In Statistica din 1874, găsim comuna alcătuită numaĭ din cele dintîiŭ 3 cătune.

Se învecineşte: la N., cu comuna Ciutureşti, jud. Roman, şi cu com. Odobeşti; la S., cu comunele Săcueni şi Prăjeşti; la V., cu secţia Hertiona, din com. Odobeşti; la N., cu com. Poiana-Iurașcu, jud. Roman.

Şcoală are, de curînd înfiinţată. Se numără 4 biserici ortodoxe, deservite de 2 preoţi şi 2 cîntăreţĭ. Sunt 267 case de locuit şi 4 cîrciumĭ.

Populaţiunea numără 271 capĭ de familie şi 996 sufl., dintre carĭ: 980 Romînĭ, 12 Izraeliţĭ şi 4 Armenĭ, toţĭ de protecţiune romînă. După felul ocupaţiuniĭ se deosibesc: 512 agricultorĭ, 15 meseriaşĭ, 2 comercianţĭ, 4 profesiunĭ libere, 17 muncitorĭ şi 19 servitorĭ. Sub raportul instrucţiuneĭ, găsim 76 carĭ ştiŭ citi şi scrie, din care 16 femeĭ, şi 920 carĭ nu ştiŭ carte. Contribuabiliĭ, după recensămîntul pentru periodul 1891—1896, se ridică la 212. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 9 loc. cu 22 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt în ţarină.

Semănăturile şi recolta în anul 1890—1891 aŭ fost: grîŭ 1259,90 hectol., porumb 2313,40 hectol., orz 924,50 hectol., ovăz 468,70 hectol., rapiţă 352,60 hectol., cînepă 64,50 hectol., cartofĭ 7229,600 kgr., fasole 3614,800 kgr., mazăre 8520,600 kgr., livadă naturală, fînețe 296930 kgr.

Totalul pămînturilor de cultură este de 873,33 hect.

Teritoriul comunal are o întindere de 1522,95 hect. Sunt 5 proprietarĭ: Theodor Codrescu are o moşie de 101,69 hect., cu un venit anual de 1635 leĭ; Lascar Em. Lupaşcu are o moşie de 191,63 hect., cu un venit anual de 3700 leĭ; C. Davidescu are o moşie de 60,87 hect., cu un venit anual de 1402

www.dacoromanica.ro

leĭ; Zamfira Nacu are o moșie de 211,87 hect. cu un venit de 4358 leĭ; Petru Negel stăpînește 82,94 hect. și are un venit anual de 1720 leĭ.

Totalul impozitelor este de 906,12 leĭ.

Pădurile, care sunt mărunte, au o suprafață de 137 hectare. Viile ocupă o întindere de 21,23 hect., care, în 1890, aŭ produs 15,20 hectol. vin negru și 620,80 hectol. vin alb.

Animale sunt: 78 caĭ, 789 vite cornute, 139 porcĭ, 18 capre și 278 oĭ, carĭ aparțin la 28 proprictarĭ și carĭ, în 1891, au produs 561 kgr. lînă țurcană.

Stupi de albine sunt 169, care la 1890, au dat 654,537 kgr. miere și 218,179 kgr. ceară.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891—92 are la venitur̆ĭ, l. 3554 b. 29, și la chelt., l. 1161 b. 23.

Teritoriul comuneĭ este străbatut de 2 căĭ comunale: una prunduită, ce pleacă din satul Berbenceni și trece prin Fundeni; alta neprunduită, ce pleacă din Chiticeni. Amîndouă daŭ în calea județeană, ce merge la Bacăŭ.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtului, 18 kil.; la com. Odobești, 14 kil.; la comuna Săcuieni, reședința plășiĭ, 5 kil.; la Prăjești 11 kil.

Berbenceni, *sat*, jud. Bacaŭ, pl. Siretul-d.-s. și reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, situat pe pîrîul Odobul. Biserică sunt 2: una clădită din vechime de călugărĭ, acum în stare de ruină, și care a fost schit, și alta înființata la 1881 de locuitorĭ, deservită de un preot și un dascal. Se găsesc 2 cîrciumĭ. Capĭ de familie sunt 84 și sufl. 360. Animale sunt: 28 caĭ, 297 vite cornute, 68 porcĭ și 16 capre.

Berbenceni, Bărbănceni sau **Berbinceni**, *moșie*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., cu o întindere de 900 fălcĭ dimpreună cu pădurile, care se întind prin com. cu același nume.

Despre această moșie extragem: Moșie cu părți și răzeșească, în care are parte d-luĭ Medelnicerul Vasile Nacu, iară din răzeșĭ sunt Niculaĭ Balăiță, Ioniță Călăroiu, urmașiĭ luĭ Condurachi Ariton, Vasile Timofti sau Moga, D. Damaschin, Ion Lozinsca, Ștefan Obreja, Ioniță Domescu și alțiĭ maĭ mulțĭ răzeșĭ în ea; iară la 1843 Lupu Damaschin, se judecă pentru rescumpărarea a 16 stînjenĭ din ea, cu Medelnicerul Vasile Nacu, fostul ginere al Paharniceseĭ Catinca Burchi. Are sat cu o biserică, 46 mazilĭ, 1 capatăier, 7 nevolnicĭ, 8 vădane, 4 slujbașĭ volnicĭ, 1 jidov; pe lîngă moșiile Chiticeni, Fundeni, Hertioana și altele, cu un număr de 75 locuitorĭ». (Th. Codrescu, Buciumul Romîn , pag. 234).

Berbeni, fost *pichet* de graniță la munte, în plaiul Cloșani, județul Mehedinți.

Berbeniceni, *mahala*, jud. Mehedinți, în pl. Motrul d. s.; ține de com. rur. Florești, numită și Berbenița.

Berbeniceni, *mahala*, jud. Mehedinți, în com. rur. Dragotcești, pl. Vailor.

Berbești, *com. rur.*, pl. Oltețul d.-s., jud. Vîlcea. E compusă din 4 cătune: Damțeni, Păsărei, Valea-Mare și Berbești. Numele săŭ, se crede, a veni dela Barbin, un fugar, venit aci cam pe la anul 1682, în timpul Domnieĭ luĭ Șerban Vodă Cantacuzin. Neamuluĭ săŭ i s'a zis Berbinești și din ce în ce a rămas Berbești.

Este situată pe marginea rîuluĭ Tîrîia, la depărtare de 54 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de a sub prefectureĭ.

Are o populațiune de 1736 loc., 870 bărbațĭ și 866 femeĭ; 250 capĭ de familie; 170 contribuabilĭ locuind în 304 case.

In com. sunt 4 bisericĭ: una în Berbești, făcută la anul 1866; a doua în Dămțeni, fondată la anul 1854; a treia în Pasăreĭ, fondată la anul 1841 și cea din Valea-Mare, zidită la anul 1845. Toate sunt zidite cu spesele locuitorilor.

Locuitorii se ocupă în special cu agricultura. Meșteșugarĭ sunt: 4 dulgherĭ și 2 cizmarĭ.

Cea maĭ mare parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ; 12 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Berbești, cînd li s'aŭ dat 49 hect. pămînt.

Școala s'a înființat în anul 1891. Localul e proprietate particulară. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 91, 54 băeți și 37 fete. Știu carte 42 bărbațĭ și 5 femeĭ. Cu întreținerea școalcĭ, statul cheltuește anual 1080 leĭ.

Țuică se fabrică cam 2500 decal. anual.

Intreaga comună arc 525 hect. Terenul cultivat produce cam 500 chile porumb și puțin grîu. In comună sunt: 300 merĭ, 250 perĭ, 450 nucĭ, 200 cireșĭ; iar livezile dau 200 care de fîn.

Șoseaua județeană pune în comunicație această comună cu comunele Turcești și Slăvești.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 1300 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Alunul și Bălteni și udată de văile: Roșioareĭ, Pîrîul Mare, Cădău eĭ, și de rîul Tîrîia, care udă centrul comuneĭ.

Se mărginește cu comunele:

www.dacoromanica.ro

Turcești, Pojogi, Bădeni, Alunul și la S. cu Valea-Strîmbeĭ.

Berbești, *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, plasa Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 425 locuitorĭ, 221 bărbațĭ și 204 femeĭ. Aci e o biserică fondată la an. 1866.

Berbești, *deal*, în raionul comuneĭ Berbești, plaiul Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 7 hect. 50 ar. vie.

Berbești, *moșie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Polovraci, jud. Vîlcea, care pe periodul 1886—96, s'a arendat cu 2010 leĭ anual.

Berbești, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 300 hect., fostă pendinte de mănăstirea Polovraci. Situată în comuna Turcești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea, și formată din trupurile Ghigi (200 hect.) și Valea-Roșiori (100 hect.).

Berbeșul, *vale*, plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia, jud. Dolj, prin care curge Pîrîul-Berbeșuluĭ.

Berbeșuluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din jud. Mehedinți. Udă teritoriul com. Argetoaia, trece în com. Salcia, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj, unde se varsă pe rîpa dreaptă a rîuluĭ Valea-luĭ-Petru. Primește ca afluenți pîraiele: Leurdoasa, Macrea și pîrîul Secul, ce vine din comuna Secul, jud. Mehedinți.

Berbotași-Orman, *pădure*, în întindere de vre-o 180 hect., în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul atît românesc cît și pe cel bulgăresc al com. rur. Garvan. In partea de miază-zi a plășiĭ și a comuneĭ se întinde pe ramificațiile orientale ale dealuluĭ Garvan-Bair, printre văile Culac-Punar-Ceair și Cara-Culac. Este străbătută de un drum comunal Ciuciuc-Cainargi-Cranova. Esențele principale: fag, carpen și tufăriș.

Berca, *sat de reședință* al com. Pîclele, jud. Buzău, cu 550 locuitorĭ și 131 case. De dînsul s'a alipit cătunașele: Atîrnați, Alexești, Dimulești și Valea-Lupuluĭ.

Berca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., cătunul comuneĭ Jîrlău. Pădurea Berca a statuluĭ, are 200 hect.; cu esență salcie.

Berca, *loc arabil*, jud. Tecuciŭ, situat în partea de S.-E. a satuluĭ Șerbănești, com. Liești, în marginea pădureĭ Hanul-Conachi. Această moșie este proprietatea d-luĭ Gheorghiade. Se întinde spre E. până în valea Călmățuiuluĭ și la S. până în proprietatea d-luĭ Veron.

Berca, *mănăstire*, în comuna Pîclele, căt. Berca, jud. Buzău, situată pe un înalt și strategic pisc, ce se ridică pe malul stîng al rîuluĭ Buzău, d'asupra cătunuluĭ Berca. Ea a fost fondată de Mihalcea Cîndescu și soția sa, Alexandrina Cantacuzino, la anul 1694. E însemnată prin arhitectura eĭ și maĭ cu seamă prin sculpturile în piatră de la ușa intrăreĭ și de la coloanele din mijlocul bisericeĭ, carĭ se disting foarte mult prin armonia formelor și gustul ce a condus pe sculptor. Maĭ multe coloane de piatră, ce susțineau amvonul, care s'a dărîmat, aŭ fost profanate, puindu-se două, ca să susție cotlonul bucătărieĭ de la Berca; iar două, pe cel de la Episcopie. Ușile de la întrare sunt de stejar, sculptate cu o mare măestrie; în mijloc poartă inscripțiunea: «Mihalcea, Vel Stolnic Cîndescu, Alexandrina Cantacuzino».

Biserica a fost înconjurată de un patrulater de ziduri tarĭ și de vaste palate, din care timpul și focul, n'a lăsat de cît ruine. Beciurile caselor se conservă încă bine. Sunt demne de văzut bolțile și stîlpiĭ ce le susțin. Din beciurĭ pleacă două subterane boltite: una în partea de E., care merge până în malul rîuluĭ Buzău, distrusă în mare parte, și alta spre N.-V. în pădurĭ, care abia se maĭ cunoaște.

Totul în fine denotă, că ea a fost zidită de Cîndești, ca să le serve de cetate, unde să se poată fortifica și la pericol să fugă prin subterane.

Frontispiciul este acesta:

«Cu vrerea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ și cu sporirea Duhuluĭ sfînt, ziditu-s'a din temelie această sfîntă și dumnezeească mănăstire, întru slava și lauda a tot ținitoruluĭ Dumnezeŭ, de robul luĭ Dumnezeŭ Mihalcea vel Stolnicul și de roaba luĭ Dumnezeŭ Alexandrina Cantacuzino soțul Dumisale i sĥi ey Mihalcea, Moise, Șerban și s'a închinat întru paza și fericita sfinților maĭ marilor cereștilor Voevozĭ Michael și Gabriel, ca să fie D-lor vecĭnică pomenire.

Slavă luĭ D-zeŭ celuĭ ce ne-a ajutat după început de am ajuns și sfîrșitul. Și s'aŭ zidit în zilele blagocestivuluĭ domn Iω Constantin Basarab Voevod, la anul 7202. ѧѿϱѡ 1694 Iunie 6».

Dipticul ctitorilor: «Mihalcea, Ana monachia, (se vede că Alexandra Cantacuzino, după moartea soțuluĭ eĭ, a intrat în vĭața monachală), Mihalcea, Constantin Voevod, Maria Doamna, Ma-

www.dacoromanica.ro

teiŭ Voevod, Şerban Voevod, Păuna, Udriste, Ursu, etc.».

Această biserică a fost metoh al Episcopiei Buzău, care administra şi averile sale. Azi e biserică de mir. In casele ce au mai rămas este instalată o şcoală primară cu 4 clase. Şcoala a fost înfiinţată de Episcopul Dionisie în mănăstirea Nifon, cu scop de a prepara pe fiii sătenilor pentru seminarii. După moartea sa, şcoala a trecut la stat, care a mutat-o aci.

Berca, *numire*, ce se mai dă *moşiei* Bădeni-Pietroasa din com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzău.

Berca, *numire*, ce poartă o parte din *moşia* statului Pîclele şi Urlători. E numită de locuitori şi Pîclele-Berca. Se află în jud. Buzău.

Berca, *pădurice*, parte din pădurea Hanul-Conachi, în partea de E., pe teritoriul com. Liesti, pl. Bîrlad, jud. Tecuciu.

Berca-Bradul, *moşie* a statului, jud. Buzău. (Vezi Bradul).

Berca-Mierlari, *moşie*, jud. Buzău. (Vezi Mierlari).

Berca-Sfoara, *numire*, ce mai poartă sfoara de *moşie* Albeşti, din com. Albeşti, jud. Buzău. (Vezi Albeşti-Ungureni).

Bercarul, *vad*, jud. Brăila, la N.-E. de satul Cazasul, pe unde coboară drumul de fier şi drumul Brăila-Galaţi, muchia Baldovineşti.

Bercăreasca, *pîrîiaş*, afluent al Nerejului-Mic, în partea-i dreaptă, jud. Putna.

Bercea (Rusca-lui-), *surpătură*, în malul Oltului, jud. Olt, teritoriul com. Gostavăţul, pl. Siul-d.-j., în dreptul cătunului Zănoaga.

Berceluiul, *baltă*, jud. Teleorman, formată din revărsările Dunării. Gura acestei bălţi, la care sunt făcute închizători pentru ca peştele să nu poată fugi, este în dreptul comunei Flămînda şi poartă numirea de Veriga; iar cînd apele Dunării vin prea mari, ele se întind pe lunca dintre Dunăre şi Olt. Sunt ani cînd apele Dunării şi Oltului revărsate de odată, inundă tot acest teren şi chiar parte din şoseaua Turnul-Port.

In anii cei buni se scot cantităţi însemnate de peşte din această baltă; une-ori se scoate peste 500000 kilogr. Varietăţile de peşte sunt: crapul şi ştiuca mai cu osebire, şalăul, linu, caracuda şi cega.

Berceni, *com. rur.*, pl. Cricovul, jud. Prahova. Inainte vreme aparţinea de plasa Cîmpul şi se numea Moara-din-Cupe.

Este situată pe loc şes, lîngă rîul Teleajenul, la 7 kil. departe de capitala judeţului şi la 15 kil. de reşedinţa plăşii.

Se compune din două cătune: Berceni şi Cătunul, avînd o populaţiune de 712 locuitori, 413 bărbaţi, 299 femei, în care intră şi 23 familii de Ţigani.

Capi de familie sunt 160; contribuabili 140; locuesc în 154 case.

In comună este o biserică, construită din nou în anul 1891, deservită de un preot.

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Produsul muncei îl desfac în oraşul Ploesti.

Locuitorii, în număr de 117, s'au împroprietărit la 1864, pe moşia Berceni, dîndu-li-se 430 hect. Ei au 30 cai, 189 boi, 118 vaci, 6 bivoli, 1001 oi şi 69 porci.

In raionul comunei, pe apa Dîmbul, e o pivă şi o moară.

Şcoală există în comună din anul 1893. Localul e proprietatea comunei. Copii în vîrstă de şcoală sunt 100: 56 băeţi şi 44 fete.

Un hect. produce până la 14 hectol. grîu şi 14 hectol. porumb.

Comerciul se exercită de un singur cîrciumar.

Budgetul comunei prezintă la venituri suma de lei 2538.54; iar la cheltueli de lei 1970.

Prin comună trece o singură şosea, ce merge spre oraşul Ploesti.

E udată de rîul Teleajenul şi de rîul Dîmbul.

Berceni, *sat*, face parte din com. rur. Bobesti-Bălăceanca, plasa Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Suprafaţa totală a satului e de 1060 hect., împreună cu Bobesti. Aparţin d-lui proprietar Gr. Bălăceanu 820 hect. şi locuitorilor 240 hect.

Numărul vitelor mari e de 139 şi al celor mici de 170.

Berceni (Bolintinul-Cotroceni-), *sat*; face parte din com. rur. Bolintinul-din-Deal, pl. Sabarul, jud. Ilfov, în apropiere de rîul Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafaţă de 599 hect. Are o populaţie de 570 loc.

D-l Em. Băleanu şi statul au 337 hect. şi locuitorii 262 hect.

Proprietarii cultivă 22 hect., 115 pădure. Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd 2 hect. pentru cultura vieî.

Are o povarnă. Comerciul se face de 2 cîrciumari şi 1 hangiu.

Numărul vitelor mari e de 291 şi al celor mici de 469.

S'au stabilit în sat 29 străini.

www.dacoromanica.ro

Berceni, *fort,* în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Berceni, *vale,* ce trece prin com. Blejești, plasa Glavaciocul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Blejești).

Berceni-Dobreni, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S. de București, pe un afluent al rîuluĭ Sabarul, la distanță de 13 kil. de București. Stă în legătură cu Dobreni prin o șosea vecinală. Este situată pe un loc șes și o vălcelușe, care poartă numele comuneĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit.

Se întinde pe o suprafață de 2417 hect. și are o populație de 887 locuitorĭ, carĭ trăesc în 194 case și 1 bordeiŭ.

D-l I. Pr. Dimitrescu are 1871 hect. și locuitoriĭ 546 hect.

Proprietarul cultivă 1807 hect. (35 sunt sterpe, 29 izlaz).

Locuitoriĭ cultivă 502 hect., (10 sunt sterpe, 29 izlaz, 5 vie).

Comuna numără 183 contrib. și arc un budget de leĭ 3438 la venitурĭ și 3526 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 170 contrib.

In comună e: o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoțĭ; o școală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ și eleve, cu întreținerea căreea statul și comuna cheltuește anual 1760 leĭ; 1 mașină de treierat, 2 poduri statătoare.

In com. sunt 2 bălțĭ.

Numarul vitelor e de 682 vite marĭ: 183 caĭ și epe, 316 boĭ, 184 vacĭ și viteĭ, și de 1281 vite micĭ: 123 porcĭ și 1158 oĭ.

Dintre locuitorĭ 207 sunt plugarĭ și 5 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 188 pluguri: 177 cu boĭ și 11 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 168 care și căruțe: 151 cu boĭ și 17 cu caĭ.

Improprietăriță sunt 74 locuitorĭ și neîmproprietăriță 147.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ.

Bercenilor (Movila-), *movilă,* pl. Băilești, com. Afumați, în satul Amzulești, jud. Dolj.

Bercenilor (Stufăria-), *stufărie,* plasa Balta, com. Măceșul-d.-j., jud. Dolj.

Berceşti, *cătun* al com. Bălănești, jud. Buzăŭ. Arc 180 locuitorĭ și 40 case.

Berceşti, *cătun,* aparține comuneĭ Cernădia, jud. Gorj. E situat pe partea drcaptă a pîrîuluĭ Cernădia. Numele îĭ este dat de Bercescu, fondatorul săŭ. Locuitoriĭ sunt veniță din comuna Voineasca-de-Lotrul, pe la anul 1690. Are o suprafață cam de 1530 hect., producînd aproximativ 350 hectolitri porumb, 172 kgr. fasole, 1205 litri țuică, 433 kgr. lînă, 100 kgr. cînepă, 2 kgr. ceară și 150000 kgr. fin.

Are o populație de 117 fam. cu 392 suflete, din care 100 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 21 pluguri, 3 căruțe cu caĭ, 33 care cu boĭ, 148 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 289 oĭ, 8 capre, 10 rîmătorĭ.

Cătunul are o biserică zidită de locuitorĭ la anul 1835; 3 morĭ și 5 fîntînĭ.

Bercii (Sărățelul-), *pîrîŭ,* jud. Buzăŭ. (Vezĭ Sărățelul-Bercii).

Bercioaia, *colină,* în com. Mănești, căt. Ciomagul, jud. Buzăŭ, acoperită cu pădure și izlaz.

Bercioaia, *moșie,* în com. Mănești, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Mavra).

Bercioaia, *rîpă* și *locuință izolată,* comuna Domnești, județul Muscel.

Bercioiul, *sat,* cu 222 loc., jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. Birsești-Bercioiul. Are o biserică cu hramul Toțĭ-Sfințiĭ, avînd un preot și un cîntăreț.

Bercioiul, *moșie,* cu o întindere de 1077 pogoane, din care cea mai mare parte pădure, județul Argeș, pl. Topologul, proprietatea statuluĭ și foastă pendinte de mănăstirea Cozia. Arc o arendă anuală de 1200 leĭ.

Bercioaia, *vale,* izvorește după propriet. statuluĭ, numită Deal. Curge prin comuna Domnești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, de la V. spre E. Din an în an îngrijește pe locuitorĭ, prin pagubele ce le face, mai ales în timpiĭ ploioșĭ, cînd devine furioasă.

Berdila, *vale,* pl. Bistrița-d. s., de pe teritoriul com. Ciumași, jud. Bacăŭ.

Berea, *deal,* jud. Fălciŭ. Incepe de la Rîpa-Porcineĭ, com. Hurduji, pl. Mijlocul, vine în partea de V. de Elan, la o depărtare de 1 kil. Pe acest deal se face cultură de cereale.

Berea (Baloteşti), *trup de pădure,* jud. Putna. (Vezĭ Mera-Baloteşti).

Bereasa, *com. rur.,* în centrul plășiĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 28 kil. de orașul Vasluiŭ; și la 6 kil. de Codăești, reșed. plășiĭ. Este situată pe treĭ dealurĭ: al-Bereseĭ, al-Boțoaeĭ și Rîșcani, carĭ se țin cu dealurile Cîrlești și Bolați. Este formată din satele: Bereasa, Rîșcani, Cîrlești și Boțoaia. Are o suprafață de 2145 hect., din carĭ 12 hect. pădure și 1416 hect. loc de cultură, fi-

www.dacoromanica.ro

nat și imaș sunt ale proprietățeĭ, iar 709 hect. sunt ale locuitorilor. In aceste 709 hect. intră și 8 hect. pădure și 2 hect. vie. Are o populație de 216 familiĭ cu 636 suflete, între carĭ 7 fam. Evreĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Eĭ posedă: 61 pluguri, 67 care cu boĭ, 6 pluguri și 26 căruțe cu caĭ, precum și 70 stupĭ.

In această comună sunt: 3 bisericĭ cu 1 preot și 3 cîntărețĭ; 2 iazurĭ; 2 cîrciumĭ. Comerciul se face de 3 Romînĭ și 2 străinĭ.

Budgetul com. e de 1780 leĭ la venitur̆ĭ și 1739 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor e de 301 vite marĭ cornute, 287 oĭ, 70 caĭ și 58 rîmătorĭ.

Bereasa, *sat* de reședință, la S. de comuna Bereasa, plasa Mijlocul, jud. Vâsluiŭ. E situat pe coasta dealuluĭ Bereasa, numit și al-Dăneștilor. Se întinde pe o suprafață de 572 hectare, din carĭ 7 hectare pădure și 4 hectare vie. Are o populație de 124 familiĭ, cu 382 suflete, Romînĭ, răzeșĭ și 21 Evreĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și puțin cu cultura albinelor. Eĭ posedă 42 pluguri și 46 căruțe cu caĭ, precum și 20 stupĭ cu albine.

In acest sat este o biserică făcută de obștia locuitorilor și deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Numărul vitelor e de 119 vite marĭ cornute, 41 caĭ, 115 oĭ și 25 rîmătorĭ.

Prin partea vestică a satuluĭ curge pîrîul numit al-Bercseĭ, care ese din iezișorul de pe moșia Rîșcani și se varsă spre S. în apa Telejna.

Bereasca, jud. Prahova. (Vezĭ Tîrgșoreanca).

Bereasca, *deal*, jud. Iași. (Vezĭ Dealul-Mare, com. Voinești, pl. Stavnicul).

Bereasca, *moșie nelocuită*, în pl. Cîmpuluĭ, comuna Condeești, jud. Ialomița.

Bereasca, *pădure*, în pl. Cîmpuluĭ, com. Condeești, jud. Ialomița, pe moșia cu acelașĭ nume.

Bereasca, *pîrîŭ*, jud. Iași; izvorește de sub dealul Voinești, pl. Stavnicul. Curge spre E., intră în com. Mogoșești, trece pe șesul Vocotești-Mînjești, și, după ce se împreună cu pîrîul Mînjești, se varsă în iazul de la Bîrca.

Bereasca-de-Jos, *mahala*, din com. rur. Ploeștiori, plasa Tîrgșorul, județul Prahova. Maĭ înainte se numea Ploesciori-Dimitriuluĭ.

Bereasca-de-Sus, *mahala*, din com. rur. Ploeștiori, plasa Tîrgșorul, jud. Prahova. Maĭ înainte se numea Ploeștiori-Mănăstireĭ-Mărginenĭ și Bereasca-Veche.

Berendeasca, *moșie* a statuluĭ, în comuna Simileasca, județul Buzăŭ. (Vezĭ Verguleasa).

Berendeasca, *moșie*, în com. Țintești, jud. Buzăŭ, de 580 hect., maĭ toate arabile; apoĭ izlaz, fîneață și un mic pîlc de pădure: Ulmiĭ.

Berendeasca (Opărițĭ-de-la-Ulmĭ), *moșie*, în comuna Țintești, jud. Buzăŭ, cu 320 hect. arabile. Făcea maĭ înainte un corp cu Berendeasca. Are o mică pădure cu 2 hect.: Ulmiĭ.

Berendei, *sat*, cu 31 familiĭ, județul Argeș, plasa Pltești; face parte din com. rur. Gălășești. Aicĭ este reședința primărieĭ comuneĭ.

Berendei, *vălcea*, județul Olt, pe teritoriul comuneĭ Corbul, plasa Mijlocul. Ese din dealul Runcul; curge către S.-V. și dă în Vedița, pe stînga eĭ, lîngă cătunul Braniștea.

Berendeiul-Noŭ, *sat*, jud. Olt; face parte din comuna Dăneasa, pl. Siul-d.-j. E situat pe Valea Oltuluĭ, între Olt și malul drept al Siuluĭ, la 3 kil. distanță de Dăneasa, reședința comuneĭ. Are o populațiune de 358 locuitorĭ, din carĭ 50 împroprietăriț̆ĭ după legea rurală. Aci e o biserică zidită la anul 1743. Locuitoriĭ aŭ 170 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 200 oĭ și 45 porcĭ.

Berendeiul-Vechiŭ, *sat*, județul Olt, pendinte de com. Gostavățul, plasa Siul-d.-j, situat pe malul drept al Siuluĭ, la 2 kil. spre N. de Cioflanul, reședința comuneĭ. Are o populațiune de 420 locuitorĭ, 220 bărbațĭ și 200 femeĭ, din carĭ 30 sunt împroprietăriț̆ĭ după legea rurală. Eĭ posedă 100 vite marĭ cornute, 19 caĭ și epe, 598 oĭ și 108 porcĭ.

Aci se află o biserică fondată la anul 1859 de Mihail Comăneanu și reparată la anul 1893.

Berendești, *sat*, pe rîul Argeș, cu 167 locuitorĭ, județul Argeș, plasa Loviștea, face parte din com. rur. Corbeni. (Vezĭ acest nume). Are o școală primară rurală, o biserică cu hramul Adormirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Berendești, *sat*, jud. Roman, ce exista maĭ înainte în plasa Moldova. Astă-zĭ este desființat.

www.dacoromanica.ro

Despre el, un document de la 1606, Maiŭ 12, dat de Irimia Movilă, zice că l'a dat, împreună cu satul Săbăoani, danie mănăstireĭ Secul. El a fost așezat după toată probabilitatea pe șesul Siretuluĭ, la Est de satul Săbăoani, acolo pe unde curge astă-zĭ pîrîul Berendișul, și unde tradițiunea locuitorilor de prin prejur, pune un vechiŭ cimitir și ruinele uneĭ bisericĭ cu acest nume, Berendești. El era locuit de Ungurĭ, carĭ de sigur la desființarea satuluĭ s'aŭ mutat în Săbăoani.

Berendișul, *pîrîŭ*, ce curge prin plasa Moldova, comuna Tămășeni, jud. Roman. Izvorește din marginea de Est a platouluĭ ce separă basinul Siretuluĭ de al Moldoveĭ. Curge de la Vest la Est prin șesul Siretuluĭ și se varsă în rîul Siret, de-a dreapta, la satul Tămășeni.

Bereseĭ (Dealul-), *deal*, județul Vasluiŭ. (Vezĭ Surănești, deal).

Bereseĭ (Dealul-), *deal*, pe care se află satul Bereasa. din com. Bereasa, plasa Mijlocul, județul Vasluiŭ.

Bereseĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, ce curge dintr'un mic iezișor, de pe moșia Rîșcanilor, din comuna Bereasa, pl. Mijlocul, județul Vasluiŭ, străbate teritoriul acesteĭ comunĭ, trece prin partea vestică a satuluĭ Bereasa și la sudul comuneĭ dă în apa Telejna.

Berești, *com. rur.*, plasa Bistrița-d.-s., județul Bacăŭ, situată în valea pîrîiașuluĭ Berești și pe dealurile dintre Bistrița și Siret.

Se compune din 3 cătune: Berești, reședință, Climești, maĭ sus și Pădureni, maĭ la Sud de Berești.

Pe la 1803, cînd s'a întocmit Condica Liuzilor, se afla în județul Neamțu, ocolul Siret, sub numele de Berești-Iteștĭ. («Uricarul» luĭ Codrescu, vol. VII, pag. 272).

Se învecinește: la Nord cu teritoriul comuneĭ Galbeni, județul Neamțu, de gara căreia se îndepărtează cu 6 kil.; la E., cu teritoriul comuneĭ Șerbești; la S., cu secția Bradul (comuna Șerbești); la Vest cu teritoriul comuneĭ Racova.

Are o școală mixtă în satul Berești, care funcționează din 1860, întreținută de stat și așezată într'un local clădit cu vălătucĭ, închiriat de comună. La 1891, școala a fost frecuentată de 29 copiĭ, dintre carĭ 9 fete.

Biserică sunt 3, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ. Se numără 370 case de locuit, dese, și 7 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 368 capĭ de familie și 1525 suflete, dintre carĭ 1480 Romînĭ, 34 Izraeliți, 9 Armenĭ și 2 Ungurĭ, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosibesc în: 600 agricultorĭ, 11 meseriașĭ, 10 comercianți, 25 profesiunĭ libere, 40 muncitorĭ și 31 servitorĭ. Știŭ citi și scrie 111, dintre carĭ 11 femeĭ; nu știŭ carte 1414, dintre carĭ 745 femeĭ. Contribuabilĭ, după recensămîntul pentru periodul 1891—96, sunt 323.

Semănăturile și recolta lor, în anul agricol 1890—1891, a fost:

Grîŭ, 5104.10 hectolitri; secară, 25.80 hectolitri; porumb, 10724.20 hectol.; orz, 2175.80 hectolitri; ovăz, 103.20 hectolitri; rapiță, 430.00 hectolitri; cînepă, 64.50 hectolitri; cartofĭ, 173510.400 kgr.; fas., 3614.800 kgr.; mazăre, 774.600 kgr; livadă naturală, fînețe, 54222 kilograme.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1149.72 hectare.

După legea rurală din 1864 s'aŭ dat 129 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt, la 38 locuitorĭ în împroprietărire.

Comuna are o întindere de 3661 hectare. Proprietarĭ marĭ sunt: urmașiĭ luĭ Alexandru Catargiu, care stăpînesc o întindere de 501 hectare, ce le dă un venit de 10000 leĭ anual; Ovanes Christea, care stăpînește 387 hect., ce daŭ un venit de 9000 leĭ pe an; Mihail Costea Haret, 107 hectare, care-ĭ dă 1700 leĭ; urmașiĭ luĭ Gh. Răzmeriță, cu 180 hectare și venit de 3000 leĭ; Pr. C. Borcea, 95.28 hectare și venit 2300 leĭ; și Dimitrie Giosanul cu 50 hectare și venit de 1800 leĭ. Impozitele ating cifra de 1555 leĭ.

Pădurile (cea maĭ mare parte măruntă) ocupă 410 hectare.

Viile aŭ 168 hect. și aŭ produs, în 1890, 51.68 hectolitri vin alb.

Animale sunt: 144 caĭ, 817 vite marĭ cornute, 264 porcĭ și 1328 oĭ, carĭ aparțin la 21 proprietarĭ și carĭ, în 1881, aŭ dat 2656 kgr. lînă amestecată.

Stupĭ de albine se găsesc 60, care, în 1890, aŭ dat 232.380 kgr. miere și 77.460 kgr. ceară.

Satele acesteĭ comune sunt legate între ele printr'o cale vecinală, venind de la Ciumași și care răspunde printr'o alta, comunală, la com. Șerbești, tăind calea ferată și șoseaua națională Bacăŭ-Roman.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 18 kil.; la Gîrleni, reședința plășiĭ, 8 kil.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891—92 are: la venitурĭ leĭ 5245, banĭ 56, și la cheltuielĭ leĭ 2885, banĭ 65.

Berești, *com. rur.*, plasa Tazlăul-

www.dacoromanica.ro

d.-j., jud. Bacău, situată de-a dreapta rîuluĭ Tazlăul-Mare. Este alcătuită din 4 cătune: Bereşti, reşedinţa, pe valea pîr. Strîmbul, Stroeşti şi Romîneşti maĭ la N., Gura-Cernuluĭ, la confluenţa pîrîuluĭ Cernul cu Tazlăul-Mare, şi Prisaca, pe malul drept al Tazlăuluĭ-Mare.

In condica Liuzilor găsim Bereşti-Răzăşeştĭ, iar în statistica din 1874 maĭ găsim un cătun, Stejari-Mîndri.

Teritoriul săŭ se mărgineşte la N. cu al comuneĭ Teţcani, la E. cu al com. Boşoteni, la S. cu al com. Vănduleni (Verseşti) şi la V. cu al com. Bucseşti (Turluianul).

Teritoriul săŭ este udat de pîrîul Cernul, în cursul săŭ inferior, de pîrîul Strîmbul şi de Tazlăul-Mare şi accidentat de dealurile: Pravila, Vărzari şi Mătăciunilor.

Are o şcoală mixtă, carc funcţionează de la 1881, în satul Bereşti, întreţinută de stat, avînd un local în stare bună, construit de comună. In anul 1891, şcoala a fost frecuentată de 32 copiĭ, printre carĭ 6 fete.

Sunt 3 bis. ortodoxe, cîte una în satele Bereşti, Stroeşti şi Prisaca, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ. Sunt 432 case de locuit, dese în Bereşti şi Stroeşti, rare în cele-l'alte două, şi 4 cîrciumĭ.

Animale sunt: 63 caĭ, 1013 vite marĭ cornute, 298 porcĭ, 27 capre şi 858 oĭ, care aparţin la 62 proprietarĭ şi carĭ în 1891, aŭ dat 2287 kgr. lînă ţurcană şi 35 kgr. lînă miţă.

Producţiunea recolteĭ în anul 1890—91 a fost:

Grîŭ 874 hectolitri, secară 99 hectolitri, porumb 4963 hectolitri, orz 318 hectolitri, ovăz 952 hectolitri, cînepă 108 hectolitri, cartofĭ 2100 kgr., fasole 3500 kgr. şi fineţe 342000 kgr.

Suprafaţa întinderei pamîntuluĭ de cultură este de 1264.30 hectare.

Populaţiunea numără 433 capĭ de familie, cu 1732 suflete. Bărbaţĭ sunt 862, femeĭ 870, toţĭ Romînĭ şi de protecţiune romînă. După felul ocupaţiunei sunt 1299 agricultorĭ, 15 meseriaşĭ, 9 comercianţĭ, 12 profesiunĭ libere, 32 muncitorĭ şi 23 servitorĭ. Ştiŭ a citi şi a scrie 118 (12 femeĭ), nu ştiu carte 1614 (858 femeĭ). Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 356. In anul 1864, s'aŭ împroprietărit 66 locuitorĭ, cu 196 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 1375 hectare. Pădurile ocupă o suprafaţă de peste 300 hectare.

Proprietar este Constantin Tisescu, cu o moşie de 591 hect. ce-ĭ dă un venit anual de 11700 leĭ, şi alţĭ maĭ micĭ precum: I. Moteţ, cu o moşie de 36 hect. şi un venit de 1000 leĭ; C. Moteţ, 39 hect. şi un venit de 1100 leĭ; Vasile Gabor, 36 hect. şi 1080 leĭ venit; Vasile S. Gabor, 37 hectare şi 1200 leĭ. Totalul impozitelor este de 804 leĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 13 hect., şi în 1890 aŭ dat 233 hectolitri vin alb.

Stupĭ de albine sunt 98, carĭ în 1890 aŭ dat 68 kgr. miere şi tot atîta ceară.

Budgetul comuneĭ pe exerciţiul 1891 92 a avut la venitурĭ 3113 leĭ şi la cheltuelĭ 2114 leĭ, 61 banĭ.

Comuna este străbătută de căĭ vecinale comunale, care o leagă cu comunele vecine şi cu şoseaua judeţeană: Bacău-Tîrgul-Ocna.

Distanţele: la Bacău, capitala districtului 30 kil.; la Tîrgul-Ocna 38 kil.; la com. Bucseşti 8 kil.; la com. Sănduleni 6 kil.; la com. Teţcani 8 kil.; la com. Boşoteni 3 kil. şi la Tîrgul Valea Rea, reşedinţa plăşiĭ, 11 kil.

Bereşti, *comună rurală*, în plasa Horincea, judeţul Covurluiu, reşedinţa plăşiĭ Horincea, pe valea Chinejeĭ, la 82 kil. de Galaţĭ. Se mărgineşte la N. cu Obîrşeni (jud. Tutova) şi Lupeşti, la E. cu Slivna, la S. cu Balinteşti şi Jorăşti şi la V. cu Vindereĭ şi Rădeşti din Tutova. Această comuna e udată de pîraiele Horincea, în marginea răsăriteană a comuneĭ, Chineja, ce izvoreşte chiar de aicĭ şi de pîrîiaşul Merea. Are 5 cătune: Merea, Tîrgul-Bereşti, reşedinţă, Satul-Bereşti, Aldeşti şi Şipotele, toate aproape unele de altele, afară de Aldeşti şi Şipotele, carĭ se găsesc maĭ sus şi depărtate de reşedinţa comunală cu 4 kil. Maĭ e apoĭ lîngă Şipotele un grupuşor de case cu numele Pănăşeşti, carĭ însă nu formează cătun a parte. Dintre cătune, T.-Bereşti e înfiinţat de vr'o 50 anĭ, cele-l'alte sunt mult maĭ vechĭ.

Locuitorĭĭ acesteĭ com. sunt: în T.-Bereşti, bezmănarĭ, maĭ mult Evreĭ comercianţĭ şi meseriaşĭ, prea puţinĭ Romînĭ. In cele-l'alte cătune maĭ mult răzeşĭ şi puţinĭ foştĭ clăcaşĭ, toţĭ Romînĭ însă, a căror ocupaţie principală e plugăria şi creşterea vitelor. Numărul tuturor caselor din com. Bereşti e de 692. Contribuabilĭ sunt 527; familiĭ 762 cu 2922 sufl., din carĭ 1492 bărbaţĭ, 1430 femeĭ, 1494 necăsătoriţĭ, 1240 căsătoriţĭ, 179 văduvĭ, 9 divorţaţĭ, 325 ştiind carte şi 2597 neştiind carte. Numărul Evreilor din T.-Bereşti e de 78 familiĭ, cu 412 suflete.

Terenul de aicĭ e compus maĭ mult din dealurĭ şi văĭ; puţinul

www.dacoromanica.ro

şes aflător e neroditor şi acoperit cu nisip. Suprafaţa întreagă a teritoriuluĭ se calculează la aproape 3771 hectare, ast-fel specificate după întrebuinţare: 2661 pămînt arabil, 401 pădure, 472 imaş, 63 fîneţe, 168½ vii; restul vetrelc satelor, teren netrebnic şi rîpĭ. Din pămînt, 1810 hect. aparţin proprietăţeĭ marĭ, împărţită în patru trupurĭ de moşiĭ: T.-Bereşti cu Tufele-luĭ-Păcuraru, Tercheleni-Voineştĭ-Bazan-Causan, Voineşti-Ţapeni şi Călugăreasca; 1961 hect. sunt ale sătenilor.

Se seamîna de ordinar: grîu, orz, ovăz, secară şi păpuşoĭ. Producţia mijlocie totală se socoate: 1.000 chile grîŭ, 1.800 secară, 1.800 orz, peste 2.000 păpuşoi şi 700 ovăz. Recolta mijlocie pe falce e: grîŭ, secară şi orz 4 chile, păpuşoĭ pănă la 5. Fasole, bob, mazere, cartofĭ, varză şi alte legume se cultivă îndeajuns. Sătenĭĭ se maĭ ocupă cu viile, livezile, cărăuşia, scoaterea pietreĭ şi tăiatul pădurilor.

Maşinĭ agricole sunt 5; pluguri sistematice 20; morĭ cu aburĭ 3; cîrciume 21, osebit de alte prăvălĭĭ de băcănie, lipscănie, etc. Meseriaşĭ diferiţĭ există cu deosebire în Tîrgul-Bereşti, unde se află şi o fabrică de lumînărĭ de ceară. Femeile se ocupă cu cultura gîndacilor de mătasă, a inuluĭ şi a cînepeĭ. In reşedinţa comunală e o baie evreiască în bune condiţiĭ, precum şi o mică baie rece la Manole Dima, făcută prin canalizarea şi înmagazinarea într'un basin a apeĭ unuĭ izvoraş din partea apusană a tîrguluĭ. In Tîrgul-Bereşti se face bîlciu săptămînal în fie-care Duminică.

Vite sunt: 800 boĭ, 600 vacĭ, 200 caĭ şi 600 oĭ.

Veniturile comunale se ridică la 10049 leĭ 42 banĭ, iar cheltuelile la 9046 leĭ, 12 banĭ. Dările directe totale se urcă la 19762 leĭ, 68 banĭ.

Biserică sunt 4: Sf. Gheorghe, în Tîrgul-Bereşti, care datează de vr'o 30 anĭ; Sf. Voevozĭ în satul Bereşti, iarăşĭ nu de mult construită; Sf. Nicolae în Merea şi Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, în Aldeşti. Afară de biserica din Aldeşti, care are pămînt rural şi e alipită de parohia Prodăneşti, cele-l'alte biserică n'aŭ pămînt. Populaţia respectivă formează o singură parohie, cu catedrala Sf. Voevozĭ, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 4 cîntăreţĭ.

Evreiĭ aŭ în Tîrgul-Bereşti o sinagogă.

Şcolĭ sunt 4: una de băeţĭ, două mixte şi una de fete. In întîia, de băeţĭ, din Tîrgul-Bereşti, cu 40 elevĭ regulaţĭ din 70 înscrişĭ, se învaţă şi împletitul pălăriilor de paie. A doua, de fete, tot în Tîrgul-Bereşti, are 40 eleve, care urmează regulat, din 45 înscrise. A treia, mixtă, în satul Bereşti, are 21 şcolarĭ regulaţĭ din 54 înmatriculaţĭ; şi aice se învaţă împletitul pălăriilor. A patra, tot mixtă, în Aldeşti, are 35 elevĭ înscrişĭ, din carĭ urmează regulat 12—15.

In com. Bereşti, şi anume în Tîrgul-Bereşti, e reşedinţa uneia din cele două judecătoriĭ de pace rurale ale jud. Covurluiŭ, precum şi sediul mediculuĭ plăşiĭ Horincea.

Bereşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni.

Comuna Bereşti e aşezată pe malul drept al Siretuluĭ. Distanţa de capitala judeţuluĭ e de 51 kil. spre N., iar de reşedinţa plăşiĭ, Adjudul-Noŭ, de 7 kil.

Mărginile acesteĭ com. sunt: la N. şi N.-E. comunele Mîndrişca şi Valea-Seacă; la S. Adjudul-Vechiŭ şi Adjudul-Noŭ; la E. Siretul, care o desparte de jud. Tecuciŭ; iar la V. Sascutul şi Pănceşti.

Populaţiunea comuneĭ, după recensemîntul din 1890, e de 221 capĭ de familie, cu 872 suflete, din carĭ 418 bărbaţĭ şi 454 femeĭ.

Această populaţiune se împarte ast-fel: După stare civilă: 464 neînsuraţĭ, din carĭ: 236 bărbaţĭ şi 228 femeĭ, 324 însuraţĭ şi 83 văduvĭ, din carĭ: 20 bărbaţĭ şi 63 femeĭ.

După naţionalitate: 828 Romînĭ, 1 Bulgar, 22 Ungurĭ şi 21 de diferite naţionalităţĭ.

După religie: 829 Ortodoxĭ, 22 Catolicĭ şi 21 Mozaicĭ.

După felul ocupaţiuneĭ: 154 agricultorĭ, 19 meseriaşĭ, 6 comercianţĭ, 7 profesiunĭ libere şi 46 servitorĭ.

Ştiŭ carte 67 persoane, din carĭ: 64 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Numărul caselor de locuit în această comună, e de 205.

Mişcarea populaţiuneĭ în anul 1892 a fost: 6 căsătorĭĭ, 47 naşterĭ şi 34 morţĭ.

O biserică parohială, cu hramul Sf. Pantelimon, se află în comună, care vine în ajutorul eĭ cu 350 leĭ anual.

Instrucţiunea publică se predă într'o şcoală mixtă, frecuentată de 19 copiĭ, din carĭ: 17 băeţĭ şi 2 fete, din 102, 45 băeţĭ şi 57 fete, cu vîrstă de şcoală.

Comuna cheltueşte cu întreţinerea eĭ 852 leĭ anual.

Comuna numără 171 contribuabilĭ, adică 1 la 5.10 locuitorĭ. In anul 1886 eraŭ 147 contribuabilĭ, iar în 1869 numaĭ 135.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893/94 a fost următorul: venitură 4162,68; cheltuelĭ 3970,64.

www.dacoromanica.ro

In alţi anĭ, budgetul de veniturile şi cheltuelile comuneĭ era: In 1868-69 la venitурĭ 3000 leĭ; iar în anul 1885-86 la venitурĭ 3216 leĭ şi la cheltuelĭ aceeaşĭ sumă.

Pămîntul comuneĭ este bun, priincios porumbuluĭ, dar maĭ ales grîuluĭ, care aduce 20—25 hectol. de hect. Cultura sfecleĭ se face pe o scară foarte întinsă.

In anul 1892, producţiunea a fost: grîu 5191 hect.; orz 4752; porumb 4214; meiŭ 1450; cartofĭ 7 mil. kgr.

Instrumentele agricole de carĭ dispune comuna, sunt: 13 pluguрĭ de lemn şi 64 de fier; 18 grape de fier, 9 tăvăluguрĭ şi 54 care.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt: 1114 capete, şi anume: 233 boĭ, 218 vacĭ, 85 caĭ, 300 oĭ, 28 capre şi 250 porcĭ.

Numărul cultivatorilor a fost de 152.

Se află în comună 240 stupĭ de albine, carĭ produc 120 kgr. de miere şi 18 kgr. ceară. Kgr. de miere se vinde cu 80 banĭ, iar cel de ceară, cu 4 leĭ.

Industria acesteĭ comune se reduce aproape exclusiv la cea casnică, maĭ toţĭ sătenіĭ ocupîndu-se cu plugăria. O moară de apă e aproape singurul stabiliment industrial.

Comerciul se exercită de 7 persoane (5 Romînĭ, 2 Izraeliţĭ) în 7 stabilimente, din carĭ: 5 de băuturĭ spirtoase, 1 de coloniale şi cereale şi 1 de lemne.

Comunicaţia acesteĭ comune, cu cele din împrejurimĭ, se face prin şosele comunale şi vecinale, care o leagă la S. cu Adjudul-Vechiŭ, la N.-V. cu Mîndrişca, iar la V. cu Păncesti şi Sascut. In apropiere de Bereşti trece şi şoseaua naţională, care pleacă din Focşani, spre nordul Moldoveĭ, precum şi linia ferata Focşani-Paşcani.

Bereşti, *sat*, jud. Bacău, plasa Bistriţa d.-s., al comuneĭ cu acelaşi nume. Este reşedinţa com. Are şcoală. Biserici sunt 2, cu 1 preot şi 3 cîntăreţi. Una din ele este zidită la 1818 de Hagiul Constantin Calin şi restaurată la 1843, şi alta s'a făcut de loc. în 1882. Cîrciumi sunt 6. Capĭ de familie se află 224 şi sufl. 907. Animale sunt: 92 caĭ, 524 vite cornute şi 174 porcĭ.

Bereşti, în vechime numit **Strîmba**, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., şi reşedinţa comunei cu acelaşĭ nume, situat pe valea pîrîuluĭ Strîmbul.

Are: o şcoală, la care, în 1891, din acest cătun, au urmat 17 băeţĭ şi 5 fete, din 105 copiĭ în vîrstă de şcoală; o biserică ortodoxă, clădită de locuitorĭ şi proprietar, la 1827 şi reparată la 1874, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ. Cîrciumĭ sunt 3. Capĭ de familie se găsesc 276, suflete 1043.

Animale se numără: 39 caĭ, 610 vite cornute, 171 porcĭ şi 13 capre.

Bereşti, *sat*, jud. Dorohoiŭ, pe moşia Zvorîştea, com. cu asemenea numire, pl. Berhometele. Cu 136 fam., 544 suflete. Biserica, cu patronul Sf. Nicolae, fără preot, cu 2 cîntăreţĭ, 1 pălămar, este din lemn şi mică, făcută în anul 1800, de Vasile Calmuschi.

Bereşti, *sat*, în jud. Iaşi, partea de E. a com. Bosiea, pl. Braniştea. E situat între rîurile Jijia şi Prutul, pe o suprafaţă de 98 hect. Are o populaţie de 21 familiĭ, cu 107 locuitorĭ, carĭ se ocupă cu agricultura, iar în timpul erneĭ cu pescăria, cu facerea de rogojinĭ şi coşciuge.

Numărul vitelor e de 304 capete, din carĭ: 94 vite marĭ cornute, 175 oĭ, 13 caĭ şi 22 rîmătorĭ.

Bereşti, *sat*; face parte din com. rur. Lăpuşata, plasa Cerna d. s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 542 locuitorĭ, 278 bărbaţĭ şi 264 femeĭ.

Aci e o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, rezidită la anul 1885.

Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 68, 29 băeţĭ şi 39 fete, din carĭ urmează 15, 9 băeţĭ şi 6 fete. Este la distanţă de 1 1/2 kil. de cătr. Săruleşti, unde este şcoala.

Bereşti, *sat*, jud. Mehedinţi, în plaiul Cloşani; ţine de com. rur. Rudina; este situat pe vale.

Bereşti, *cătun*, aparţinînd comuneĭ Alimpieşti, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 60 hect. Producţiunea acestuĭ cătun se sue la 215 hectol. porumb, 78 kgr. fasole, 542 decal. vin, 45 decal. ţuică, 93 kgr. lînă, 100 kgr. cînepă, 9 kgr. ceară, 98 hectol. grîŭ, 45000 kgr. fîn.

Are o populaţie de 44 fam., 232 sufl., din carĭ 37 contrib. Locuitoriĭ posedă: 4 pluguрĭ, 5 care cu boĭ, 76 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 62 oĭ, 4 capre, 11 rîmătorĭ şi 21 stupĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua comunală Poenari, şi un drum de care, ce merge din şoseaua comunală spre răsărit, trecînd peste Dealul-Tăuzuluĭ, la com. Milostea de Vîlcea, unde dă în şoseaua judeţeană.

Bereşti, *cătun*, pendinte de comuna Adunaţi-Copăcenĭ, plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca, situat pe coasta dreaptă a rîuluĭ Argeş,

www.dacoromanica.ro

proprietatea d-neĭ Petrovicĭ-Armis. Este șosea comunală până în șoseaua națională Giurgiu-București. E departe de Giurgiu de 53 kil., de București de 23 kil.

47 locuitorĭ împroprietărițĭ la 1864 aŭ luat supraf. de 188 hect.

In acest cătun sunt: 150 oĭ, 102 boĭ și vacĭ, 30 caĭ și 40 rîmătorĭ. Sunt 3 cîrciumĭ. (V. com. Copăceni-Adunațĭ).

Bereşti, fost *sat*, către 1873, pl. Amaradia, com. Slăvuța, jud. Dolj.

Bereşti, *deal*, jud. Mehedinți, în com. rur. Bala-d.-j., plaiul Closani.

Bereşti, *deal*, în jud. Vîlcea. (V. Bălan).

Bereşti, *moșie*, pl. Bistrița-d.-s., com. Berești, jud. Bacău, despre care Th. Codrescu, («Buciumul Romîn», pag. 235) se exprimă ast-fel: «moșie cu părțĭ răzășeștĭ, din care la 1841, răposatul Log. Lupușor Balș cumpără o sumă de stînjenĭ de la căpitanul C. Fhores și d-luĭ Vornicul Alecu Catargiu, cumpără stînjenĭ din Berești de la Gheorghe sin Ion Stele, Niculae Pantiziu, Dimitrie Ludu, cîte 250 leĭ stînjenul și din Bădureni de la Gh. Stele și alțiĭ, cîte 200 leĭ stînjenul; are parte și d-luĭ Clucerul Haulică și dintre răzeșĭ sunt, din bătrînĭ, Ion Ciolan, Sava Irimia și Iov, Polcovnicul Vasile Lichiĭ, Tănase Tacu, etc. și alțĭ maĭ mulțĭ răzeșĭ și părtașĭ în ea. Are sat, cu 2 bisericĭ, 4 preoțĭ, 1 diacon, 4 dascălĭ, 1 privilegiat, 54 mazilĭ, 2 căpătăierĭ, 10 nevolnicĭ, 15 vădane, 1 jidov; pe lîngă moșiile Climești, Lițcani, Ciumași și altele; numără 200 locuitorĭ».

Bereşti, *moșie*, jud. Bacău, plasa Tăzlăul-d.-j., comuna Berești, cu o întindere de 600 fălcĭ, împărțițĭ între maĭ mulțĭ proprietarĭ. Despre aceasta Th. Codrescu în «Buciumul Romîn», pagina 236, ne spune: «moșie în care avea parte și Sf. mănăstire Berzunțul, închinată Sf. Lavre, din muntele Atos în jos; pe la anul 1840, d-luĭ Aga Enachi Crupenski cumpără 4 stînjenĭ din ea de la preotul Toader V. Ontilă, Nicolaĭ Stanciŭ, Ioan, Mihalache și Maria sin preoteasa Gafița, din bătrînul Porcescu; avea parte în ea și casa răposatuluĭ Căminarul Toma Rafailă și alțiĭ. Are sat cu biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 17 mazilĭ, 13 nevolnicĭ, 8 vădane, 3 jidovĭ; pe lîngă moșiile: Nadija (Nadișa), Turluiul, Verșești, Stroești și altele; cu un număr de 128 locuitorĭ».

Bereşti, *moșie*, nelocuită, în plasa Siretul-d.-j., comuna Galbeni, județul Roman.

Bereşti, *parohie*, județul Putna, compusă din comuna cu același nume. Are o biserică parohială cu hramul Sf. Pantelimon.

Comuna cheltuește cu întreținerea eĭ, 350 leĭ anual.

Bereşti, *pîrîŭ*, județul Bacău, plasa Bistrița-d.-s., care șerpuește prin comuna, ce poartă numele său și se varsă în pîrîul Turbata.

Bereşti-Sat, *sat*, în comuna Berești, plasa Horincea, județul Covurluiŭ. Este așezat ceva maĭ sus de tîrgul cu același nume. Are 211 contribuabilĭ, 284 familiĭ, cu 1159 suflete. Maĭ înainte, împreună cu cătuna Merea, forma comună aparte. Are o biserică și o școală.

Bereşti-Tîrg, *tîrgușor* rural, cel maĭ mare de acest fel din județul Covurluiŭ, în comuna Berești, plasa Horincea. Numără 107 case, așezate aproape în șir și cele maĭ multe lipite una de alta, de ambele laturĭ ale uneĭ strade, după modelul tuturor tîrgușoarelor rurale din țară. Contribuabilĭ sunt 173, familiĭ 194, cu 844 suflete. Aproape jumătate din populațiune e compusă din Evreĭ, carĭ se îndeletnicesc cu comerciul. Maĭ înainte numaĭ T.-Berești singur, forma o comună aparte.

Terenul, 215 hect., pe care e așezat Tîrgul-Berești, e supus bezmanuluĭ (embatic). Actul în virtutea căruia se înființează acest tîrg, datează de la 15 Februarie (pus însă în aplicare la 1 Septembrie), 1844. Proprietarul său actual e Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iașĭ, căreia i-a revenit în 1879, în urma danieĭ făcută de către Dimitrie Sucevanu, fostul protopsalt al Mitropolieĭ Moldoveĭ și Sucevеĭ, cunoscut maĭ bine sub numele de Psaltul Dimitriță.

In T.-Berești se află: o biserică, o sinagogă, două școlĭ, o judecătorie de pace, un medic de plasă, o baie, etc. (Vezĭ Berești, comuna).

Berevoescul, *munte*, la nordul județuluĭ Muscel. Servește de limită a țăreĭ spre Transilvania.

Berevoescul-de-Jos, *moșie* a statuluĭ, jud. Prahova, compusă din două bucățĭ, în întindere totală de 45 hect., din carĭ 23 hect. pădure, în 3 pîlcurĭ, numite: Piscul-Runculuĭ, Poiana-Vătafuluĭ și Cotul-cu-Plopĭ. Proprietatea d-luĭ Naum-Papazoglu. Valoarea eĭ e de 29000 leĭ.

Berevoescul-Mare și **Berevo-**

www.dacoromanica.ro

escul-Mic, *munți*, la nordul județuluĭ Muscel, între rîul Dîmbovița și frontieră.

Berevoescul-Mic, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 150 hect. Aparține de munțiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, carĭ fac parte din comunele Corbișori și Berevoești, plaiul Nucșoara, județul Muscel.

Berevoești, *pădure*, în județul Muscel, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a d-lor D. Hristescu și Tache Berevoescu, în întindere de 150 hect., avînd esență dominantă fag, iar pe coastele expuse spre E. și stejar.

Berevoescul, *proprietate* a statuluĭ, în jud. Muscel, pendinte de mănăstirea Vieroșul. S'a arendat pe periodul 1888—1893, cu 7550 leĭ anual. Ea coprinde trupurile : Hîrjea, Năpîrtianul, Braniștea, Plaiul-Lung și Piscanul.

Berevoești-Pămînteni, *comună rurală*, plaiul Nucșoara, județul Muscel, la Sud-Vest de Cîmpu-Lung, 12 kil. departe de acest oraș. E așezată pe malul stîng al rîuluĭ Bratia, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Valea-Satuluĭ și pe dealul numit Oțelul.

Se compune din 3 cătune: Berevoești-Pămînteni, Oțelul și Bratia, cu reședința în cătunul Berevoești.

Are o populație de 810 locuitorĭ, 408 bărbațĭ și 402 femeĭ, cu 195 capĭ de familie, carĭ trăesc în 192 case.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu facerea de ulucĭ, fierărie, cojocărie și rotărie și cu creșterea vitelor. In comună sunt: 703 boĭ și vacĭ, 117 capre, 97 porcĭ, 55 caĭ și 1771 oĭ.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ de prunĭ, pădurĭ cu arborĭ, cu esențele: fagĭ, mesteacănĭ, aninĭ, plopĭ, ulmĭ, carpenĭ, alunĭ și stejarĭ.

Rîul Bratia, care se unește cu Brătioara, maĭ sus de com. Albești, udă această comună pe partea de Vest și primește ca afluențĭ maĭ multe pîraie micĭ, între carĭ Valea-Satuluĭ, Bătrînul-Turnuluĭ și Pîrîul-luĭ-Meilă. Valea-Satuluĭ o formează Pîrîul-Tîrguluĭ și al-Ciocanuluĭ.

Pe rîul Bratia sunt 5 morĭ și 1 fierăstrău, care taie bușteni de nuc și alte esențe, ce se găsesc în pădurile din comună.

Comuna se întinde pe o suprafață de 4508 hect., din carĭ 508 hect. sunt fînețe și arătură și 4000 hectare izlaz și pădure. Moșia e a locuitorilor din vremurĭ îndepărtate, afară de cîțiva carĭ aŭ căpătat-o prin împroprietărire și dotă.

Comuna numără 147 contribuabilĭ și avea, la 1887, un budget de 1207 leĭ la venitурĭ și 1172 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1889—90, venitul comuneĭ se urca la 1409 leĭ și cheltuelile la 1251 leĭ.

Numirea comuneĭ, de Berevoești, vine de la Bera, primul locuitor care s'a stabilit aci, și de Pămînteni, pentru că locuitoriĭ nu sunt veniți din altă parte, ci născuțĭ și crescuțĭ aci.

In raionul comuneĭ sunt 2 bisericĭ și un schit ruinat, edificat, se zice, de locuitoriĭ comuneĭ de atuncĭ, și în loc de servitorĭ, paracliserĭ, cîntărețĭ, etc., eraŭ călugărĭ carĭ serveaŭ, și, pentru întreținerea lor, biserica avea venit, fiind dotată cu proprietate, de fondatoriĭ eĭ. Maĭ în urmă, murind dintre enoriașĭ, fiiĭ lor s'aŭ retras din acea localitate maĭ la sat și aŭ delăsat biserica.

Călugării aŭ stăpînit averea bisericeĭ cît aŭ trăit; apoĭ, după moartea lor, s'a luat înapoĭ proprietatea de moștenitoriĭ donatorilor și schitul s'a ruinat. Călugăriĭ, se crede, ar fi venit aci de la schitul Ciocanul, care e în apropiere. Nu se știe anul fondăriĭ aceluĭ schit; nu există nicĭ o inscripție saŭ pisanie.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1242 leĭ, se frecuentă regulat de 21 elevĭ și eleve.

Pămîntul comuneĭ e bogat în cărbunĭ, carĭ nu se exploatează, nefiind bine formațĭ.

Ca locurĭ istorice găsim în comună: Piscul-Turnuluĭ, Negru-Vodă și Bătaia. (Vezĭ aceste nume).

Moșia Bătaia a fost proprietate, se zice, a Doamneĭ Chiajna, pe care aceasta a dăruit-o mănăstireĭ Radu-Vodă. Maĭ tîrziu a trecut în stăpînirea mănăstireĭ Cîmpulung, în schimbul moșieĭ Persiceana.

Această comună este coprinsă între comunele Berevoești-Ungurenĭ la S.-E., Godeni și Mahalaua-Malul la N. și Albești la V.

Pe teritoriul comuneĭ sunt șosele comunale, carĭ merg pănă în șoseaua județeană Cîmpulung-Curtea-de-Argeș. Pe rîul Bratia este o punte, la Gura-Văieĭ-Satuluĭ, făcută de locuitorĭ. Această punte leagă toate comunele din plaiul Nucșoara, cu orașul Cîmpulung.

Berevoești-Pămînteni, *sat*, face parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Muscel. Este situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia și pe ambele malurĭ ale Văieĭ-Satuluĭ.

Acest sat fiind în centrul comuneĭ și maĭ populat, este reședința autorităților comunale.

www.dacoromanica.ro

Are 2 biserică de zid, una pe Valea-Satului şi alta la Gura-Văiei-Satuluĭ. Cea de pe Valea-Satuluĭ este edificată de locuitorĭ, la anul 1862, pe locul uneĭ alte biserică, care data cam de la la anul 1400; iar cea de la Gura-Văieĭ-Satului s'a zidit de locuitorĭ la anul 1600. Pisaniĭ nu sunt. Ambele sunt deservite de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Şcoala, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte anual 1242 leĭ, se frecuentă de 21 elevĭ şi eleve. De la 1877, localul şcoaleĭ este cu chirie, pentru că arzînd vechiul local, clădit anume la 1864, nu s'a maĭ construit altul.

Populaţia satuluĭ e de 680 locuitorĭ, 340 bărbaţĭ şi 340 femeĭ, cu 165 capĭ de familie.

Berevoeşti-Ungureni, *com. rurală*, plaiul Nucşoara, jud. Muscel, situată la S.-V. de Cîmpulung, 12 kil. departe de acest oraş, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia.

Se compune din 3 cătune: Berevoeşti-Ungureni, Mănesti şi Gămăceşti, cu reşedinţa în Berevoeşti.

Işi trage numele de la un Berevoescu. Îi zice Ungureni pentru că ceĭ maĭ mulţĭ locuitorĭ sunt veniţĭ aci de peste munţĭ, din Transilvania.

Are o populaţie de 618 locuitorĭ, 291 bărbaţĭ şi 327 femeĭ, cu 140 capĭ de familie, carĭ locuesc în 142 case.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor şi cu facerea cheresteleĭ. Eĭ aŭ: 506 boĭ, vacĭ şi viţeĭ, 31 caĭ şi epe, 170 porcĭ, 1847 oĭ şi capre.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 449 hect., din carĭ 266 hect. teren bun de cultivat, iar restul de 183 hect. impropriŭ pentru orĭ ce cultură.

Numărul contribuabililor e de 130. In anul 1887, budgetul săŭ prezinta la veniturĭ 956 leĭ şi la cheltuelĭ 930 leĭ. In anul 1889—90, venitul se urca la 1902 leĭ şi cheltuelile la 975 l.

In jurul comuneĭ sunt: livezĭ cu prunĭ, dealul Teişul, pădurea Sterminosul şi munţiĭ Năpîrtianul şi Piscanul, ambiĭ proprietăţĭ ale statuluĭ. Pădurile conţin lemn de fag, stejar, ulm, frasin, plop, carpen, alun şi jugastru; iar pe munţĭ sunt maĭ ales brazĭ şi molifţĭ.

Rîul Bratia udă partea de E. a căt. Gămăceşti şi a Berevoeştilor-Ungurenĭ şi partea de V. a căt. Manesti. Pe rîul Bratia, în cercul comuneĭ, sunt 2 morĭ, dintre care una funcţionează, şi o piuă în care se îngroaşă dimiile. In partea de N. a comuneĭ, pe marginea Rîuşoruluĭ, a fost înainte vreme un sat mic. Astă-zĭ încă se văd în acel loc urmele biserieeĭ, unde s'a aşezat o cruce şi cîţĭ-va arborĭ.

Locuitoriĭ aŭ pămînt prin împroprietărire; ceĭ din Berevoeşti şi Gămăceşti pe moşia Vieroşul, şi ceĭ din Mănesti pe moşia numită Cîmpulungeanca.

Statul are aci 2 moşiĭ: Herja şi Bătaia, şi înţărcătoarele: Rîuşorul şi Rogodul, pe apa Rîuşorul, Măcelarul, Oboarele-cele-Marĭ, Plaiul-Lung, Plesnitoarea, Cheia şi Cîndeasca, unde se află un izvor de apă minerală.

Prin comună trece şoseaua Cîmpulung-Curtea-de-Argeş şi şoselele comunale, mergînd spre S. la com. Aninoasa şi spre N. la com. Berevoeşti-Pămîntenĭ.

Spre E., pe teritoriul comuneĭ Berevoeşti-Pămîntenĭ, se văd nişte ruine vechĭ, unde se zice că a fost o cetate fondată pe timpul Tătarilor. Acele ruine sunt în locul numit Malul-Vieĭ, pentru că aci aŭ fost odată viĭ. In com. este o bis. şi o şcoală.

In partea de N.-V. sunt mine de cărbunĭ; nu se exploatează însă, nefiind cărbuniĭ bine petrificaţĭ.

Berevoeşti-Ungureni, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muscel. Are o populaţie de 411 locuitorĭ, 196 bărbaţĭ şi 215 femeĭ, cu 95 capĭ de familie. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia statuluĭ Vieroşul şi aŭ 139 hect. pămînt bun pentru cultură.

Rîul Bratia udă partea de E, a acestuĭ sat.

Aci este o şcoală frecuentată regulat de 24 elevĭ şi eleve, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte anual 1242 leĭ. Şcoala datează în acest sat cam de la 1840. De la 1877—1886 a fost închisă. De la 1886 funcţionează regulat.

Biserica, care este de piatră, s'a construit de locuitorĭ în locul uneĭ alte biserică de lemn. Este deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Berezana, *sat*, în plasa Tîrgul, com. Blăgeşti, jud. Tutova.

Berezeni, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşiĭ Prutul, judeţul Fălciŭ, aşezată pe şesul Prutuluĭ în partea de E. şi pe dealurile de la V., despre com. Roşieşti. E mărginită la N. cu com. Rînceni şi la S. cu com. Bozia. Este formată din satele: Berezeni, Vicoleni şi Satul-Noŭ. Se întinde pe o suprafaţă de 4433 hect. Are o populaţie de 296 familiĭ, cu 1155 suflete şi 360 contribuabilĭ, între carĭ sunt: 40 Evreĭ, 12 Unguri, 10 Bulgarĭ şi 7 Armenĭ. Toţĭ locuitoriĭ, afară de Evreiĭ şi Armeniĭ, se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ. Viea se cultivă pe o întindere de 37 hect. Pădurea este mică.

www.dacoromanica.ro

Are: o şcoală şi două biserici; un iaz şi două bălţi cu peşte.

Pruteţul şi Prutul îĭ udă marginea de E.; Pîrîul-Muşat marginea de N. şi Copăceanca marginea de V.

Budgetul la venituri de 6700 leĭ, la cheltueli de 4400 leĭ.

Vite: 1324 vite cornute, 138 caĭ, 2123 oĭ şi 226 porci.

Berezeni, *sat*, judeţul Fălciu, în partea de N.-E. a comuneĭ Berezeni, plasa Prutul, aşezat pe platoul Prutuluĭ. Suprafaţa moşieĭ este de 2145 hect., Are o populaţie de 100 familiĭ, cu 400 suflete şi 125 contribuabilĭ.

Este reşedinţa comuneĭ. Are: o şcoală înfiinţată în 1862, frecuentată de 20 şcolarĭ; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, foarte vechie. A fost restaurată în 1884.

Acest sat e udat, în partea de N., de pîrîul Muşatul, în centru de pîrîul Berezeşti şi la E. de Pruteţul.

Satul Berezeni formează un trup cu satul Vicoleni, de care se despare numaĭ prin pîrîul Berezeni ce trece printre ele.

Berezeni, *baltă*, numită şi Bozia, pl. Prutul, comunele Berezeni şi Bozia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, formată din două gîrle. Este bogată în peşte şi stuf. Are o suprafaţă de 214½ hectare pe Berezeni, şi de 2860 hectare pe Bozia.

Berezeni, *movilă*, în partea de N. a satuluĭ şi com. Berezeni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ. Se zice că ar fi fost făcută la 1711, în timpul războiuluĭ de la Stănileşti.

Berezeni, *pîrîŭ*, jud. Fălciŭ; izvoreşte din Dealul-Bălţeĭ, trece de la V. la E., de a curmezişul, printre satele Berezeni şi Vicoleni, com. Berezeni, pl. Prutul, şi se varsă în gîrla Pruteţul.

Berezlogi, *sat*, în jud. Suceava, pe moşia cu acelaşĭ nume, din com. Lespezi. Aşezat pe podişul de d'asupra dealuluĭ cu acelaşĭ nume, e înconjurat de păduri marĭ de fag şi stejar. Numără 10 case populate cu 15 capĭ de familie saŭ 28 suflete, din carĭ 18 bărbaţi şi 10 femeĭ. Din aceştia sunt 10 străinĭ. Are 14 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă suprafaţa de 2 falcĭ. Moşia, proprietatea d-lor Anghel Valy şi V. Teodorescu, este în întindere de 886 fălci, din carĭ 126 cultivabile, 500 pădure, 200 fineţ şi 60 loc nefolositor. Şcoala şi biserica din Sireţel servesc şi acestuĭ sat.

Berezlogi, *deal*, în comuna Lespezi, jud. Suceava.

Berezlogi, *moşie*, în judeţul Suceava; are o suprafaţă de 520 fălcĭ, acoperite maĭ mult de pădure.

Berezna, *loc*, în jud. Dorohoiu, aproape de satul Dersca, com. cu asemenea numire, plasa Berhometele, unde se află un şanţ mare făcut din vechime şi care are: 210 stînjenĭ, saŭ 468 metri şi 38 cm. în lungime; 6 stînjenĭ, saŭ 13 metri şi 38 cm. în lăţime şi 2 stînjenĭ saŭ 4 metri şi 26 cm. în adîncime. Capătul luĭ dă la o parte în pîrîul Buhaiul şi la altă parte în pîrîul Buhăeşul. Pămîntul din acest şanţ formează un val pe malul apusan. Atît acest val înalt încă de 4 stînjenĭ sau 8 metri şi 92 cm. cît şi şanţul, este curmat la mijloc spre a lăsa loc de trecere. De la acest val, spre Vest, este o suprafaţă plană cam pătrată, ca de 72 hect., asigurată, în faţă, de şanţ şi val, iar în laturi, de pîraie şi în fund, de codru mare. Tradiţiunea spune, că aicea era odinioară cetate de apărare, avînd la curmătură poartă.

Berghelul, *baltă*, care în timpul revărsăreĭ Siretului conţine mulţĭ peştĭ. E situată la V. de satul Homocea, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Berghiul, *vale*, la E. de satul Onceşti-Noĭ, comuna cu acelaşĭ nume, plasa Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Berheciŭ, *plasă*, situată la N.-V. jud. Tecuciŭ. Numele săŭ vine de la rîul Berheciu, care o străbate în partea de E. Această plasă maĭ înainte purta numele de Ocolul-Polocinuluĭ.

Se compune din 10 comune: Condrăcheşti, Corbasca, Corni, Găiceana, Godineşti, Homocea, Hurueşti, Negueşti, Ploscuţeni, Vultureni. Are 75 cătune.

Are o populaţie de 16290 suflete.

Limite: La N. jud. Bacăŭ, de care se desparte prin o linie convenţională, ce începe din malul Siretului, mergînd pe lîngă satele Marvila, Pogleţul, Ghiloveşti, pănă la N. comuneĭ Godineşti; la S. pl. Nicoreşti; la E. rîul Berheciu; la V. Siretul.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în Tîrgul-Găiceana, comuna Găiceana.

Comune maĭ populate în această plasă sunt: Condrăcheşti, Corbeasca, Găiceana, Hurueşti, Homocea şi Vultureni.

Această plasă e brăzdată de 2 dealurĭ, care merg paralel cu Siretul şi care poartă numele satelor ce se află pe dînsul. Dealul, care începe de la E. de satul Pogleţul, merge în direcţia

www.dacoromanica.ro

N.-S. şi se continuă până în Dealul-Nicoreştilor.

Este străbătută de Valea-Berheciuluĭ şi de Valea-Polocinuluĭ.

In această plasă funcţionează 13 şcolĭ rurale mixte cu cîte un învăţător; 12 şcolı datează maı de mult, iar a 13-a în satul Gherdana, com. Condrăcheşti, este înfiinţată anul acesta. Aceste şcolĭ se frecuentă de 1963 copiı, 1007 băeţĭ şi 956 fete.

Are marĭ întinderĭ de pădurĭ, carı parte sunt proprietatea statuluĭ, parte a d-luĭ Dimitrie Sturdza, în com. Găiceana.

In această plasă viea se cultivă pe o scară întinsă, după cum se vede din acest tablou: In Condrăcheşti 89 hect. 50 ariı; Corbeasca 138 hect.; Corni 101 hect.; Găiceana 183 hect.; Codineşti 95 hect. 50 ariĭ; Homocea 108 hect. 75 ariĭ; Hurueşti 143 hect.; Neguleşti 76 hect.; Ploscuţeni 3 hect. 50 ariĭ; Vultureni 82 hect.

Plasa Berheciŭ e împărţită în 17 parohiĭ: Parohia Ocheni cu biserica parohială S-ţiĭ Apostolı din Ocheni, compusă din Condrăcheşti, Floreşti, Fundoaia, Ocheni şi Palanca. Parohia Gherdana cu biserica parohială Sf. Dumitru, compusă din Drăgeşti şi Gherdana.

Com. Corbeasca are 2 parohiĭ: Corbeasca, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ, compusă din satele: Corbeasca, Fofaza, Pogleţul, Băcioiu. parohia Scărişoara, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din Marvila, Rogoaza, Scărişoara şi Porcăreţul.

Com. Corni are 2 parohiĭ: Parohia Corni, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din Corni-d.-s., Corni-d.-j. şi Giurgeni; parohia Tătăreşti, cu biserica parohială Inălţarea-Cinstiteĭ-Crucĭ, compusă din Costişa, Tătăreşti şi Ungureni, deservită de 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ.

Com. Găinceana are 2 parohiĭ: Parohia Huţu, cu biserica Cuvioasa Paraschiva, compusă din Huţu, Ghiloveşti, Arnioasa, Zlătăreasa şi Valea-Moriĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; parohia Găiceana, compusă din cătunele: Tîrgul-Găiceana, Lunca, Petroasa, Popeşti şi Recea, cu biserica parohială S-ta Treime, deservită de 1 preot paroh şi un ajutor, cu 4 cîntăreţĭ.

Comuna Godineşti are 2 parohiĭ: Parohia Godineşti, compusă din: Godineşti-d.-j., Godineşti-d.-s., Valea-Lupuluĭ, Frăţia şi Ţigăneşti, cu biserica parohială Sfinţiı-Voevozĭ, deservită de un preot paroh şi un ajutor, cu 2 cîntăreţĭ; parohia Valea-Sălcieĭ, compusă din Medeleni, Năstăseni, Poenele, Valea-Lupuluĭ, Valea-Sălcieĭ, Valea-Merilor, Barna, deservită de 1 preot cu 4 cîntăreţĭ. Parohia Homocea coprinde Homocea şi Lespezi, biserica parohială Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot paroh, cu 1 ajutor şi 3 cîntăreţĭ.

Comuna Hurueşti are 2 parohiĭ: Parohia Hurueşti, compusă din: Hurueşti, Căpoteşti, Dumbrava, Şarba, cu biserica parohială Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţı; parohia Şendreşti, compusă din Găleşti, Nedelcul, Perchiul şi Prădăeşul, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Comuna Neguleşti are 2 parohiĭ: Parohia Blaga compusă din: Blaga, Căuia-d.-s., Căuia-d.-j. şi Răspochi, avînd biserica cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; parohia Măldăreşti, cu biserica parohială Adormirea-Maiceĭ - Domnuluĭ, compusă din Neguleşti, Lărgăşeni şi Măldăreşti, deservită de 1 preot cu 2 cîntăreţĭ.

Comuna Vultureni are 2 parohiĭ: Parohia Bălăneşti, cu biserica parohială Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ compusă din: Bălăneşti, Bodeasa, Grădeşti, Dosofteiul, Meleşcani, Tăvădăreşti şi Rugetlu, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; parohia Vultureni, compusă din: Vultureni, Năzăroaia, Dădeşti, Deleni, Lichitişeni, cu biserica parohială Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ.

In această plasă se află 2 sate, numaĭ de Ungurĭ: satele Ploscuţeni şi Unguri, în comuna Găiceana. In fie-care din aceste sate se află cîte o biserică catolică.

Rîurile ce străbat această plasă sunt: Siretul, care intră în judeţ la satul Marvila, comuna Corbeasca, merge în partea de V. a plăşiĭ, până la Ploscuţeni şi intră în pl. Nicoreşti. Polocinul vine de la Corbeasca şi se varsă în Siret la Homocea, şi Berheciul în partea de E.

Cale de comunicaţie maĭ însemnată: Şoseaua judeţeană Tecuciŭ-Găiceana pe Valea-Berheciuluĭ.

Berheciŭ, *staţie* de dr. d. f., jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Gobar, pe linia Tecuciŭ - Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Septemvrie, 1872. Se află între staţiile Tecuciŭ, 15,9 kil., şi Ghidigenĭ, 12,2 kil. Inălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 44,11^{m}. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 91,629 leĭ 35 b.

Berheciŭ, *şir de dealurĭ*, jud. Bacăŭ, plasa Siretul-d.-s., de pe stînga pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, între com. Oţeleşti şi Filipeni.

Berheciul (Briheciul), *rîŭ*; izvoreşte de sub dealul Raiul, pe teritoriul com. Obîrşia, jud. Ba-

www.dacoromanica.ro

căŭ, unde se încarcă cu Baimacul. Primește pe stînga pîrîiașele: Mîrza, Glodul și Bălăița, care vin din com. Mărăști; trece prin com. Tîrgul-Glodurile și Oțelești și apoĭ intră în jud. Tecuciŭ, trecînd pe lîngă satele Tarnița, Taula, Lozinca, Godinești, Vultureni, Negulești, Corbița, Corcioveni, Brăhășești, Nărtești-d.-s. și Nărtești-d.-j. Primește pe dreapta următoarele pîraie: Reprivețul, Găiceana și alte maĭ micĭ pîrîiașe, iar pe stînga pîrîul Strîmba și rîul Zeletinul. El curge în direcția N.-S. pe o vale întinsă și frumoasă, pe care se face semănăturĭ și fînețe. La capul dealuluĭ Corcioreni, face o curbă spre E., se unește cu Zeletinul, trece șoseaua națională, calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad și, după ce a parcurs plășile Berheciŭ și Zeletinul, avînd de la întrarea în județ și pănă la vărsare o lungime de 70 kil., se varsă în rîul Bîrlad, în fața satuluĭ Negrilești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ. Pe dînsul se află 2 morĭ de apă. Are o albie de 3—4 m. și o adîncime de 1—2 m. Lărgimea văeĭ este în termen mediŭ de 300 m. Primă-vara și în timpurĭ ploioase se revarsă pe întreaga vale, producînd marĭ stricăciunĭ.

Berheciŭ, *șes*, plasa Siretul-d.-s., com. Tîrgul-Glodurile, de-a lungul pîrîuluĭ cu așa nume, jud. Bacăŭ.

Berhoĭ, *subdiviziune* a *cât.* Coca-Niculești, jud. Buzăŭ, comuna Niculești.

Berhometele, *plasă*, în partea de S.-V. a jud. Dorohoiŭ.

Mărginele acesteĭ plășĭ sunt: la N. plasa Herța, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Stănești și Tureatca din astă plasă, despre moșiile: Mihoreni, Culiceni și Tîrnauca din acea plasă; la S. cu jud. Botoșani, de care se desparte prin linia ce demarcă marginele dintre aceste două județe; la Vest cu pl. Coșula, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Tureatca, Dersca, Lozna, Vîrful-Cîmpuluĭ și Ionașăni din astă plasă, despre moșiele: Ibănești, Hilișeul, Buhaiul, Șendriceni, Horlăteni, Saucenița, Prelipca, Goroveiul și Brăești din acea plasă; la V. cu Bucovina, de care se desparte prin linia ce hotărește frontiera dintre ambele aceste țărĭ.

Forma teritorială a plășiĭ este neregulată, maĭ mult lungăreață, în direcția despre N.-V., către Sud-Vest, maĭ îngustă la partea nordică de cît la cea sudică, și puțin spintecată prin părticica unghiulară, ce face Bucovina, între pîrîul Molnița și rîul Siret, pănă la confluența lor.

Intinderea teritoriuluĭ plășiĭ e de 51668 hect. 76 ariĭ, carĭ sunt: 14729 hect. 46 ariĭ pădure și 36939 hect. 30 ariĭ cîmp. Aceste de pe urmă se subîmpart prin aplicarea legiĭ din 1864, foștilor clacașĭ 15279 hect. 55 ariĭ, rămîind proprietarilor de moșiĭ 21603 hect. 01 ariĭ cîmp curat, pe lîngă 14729 hect. 46 ariĭ pădure.

Suprafața teritoriuluĭ întregeĭ plășĭ, este accidentată de multele ramurĭ micĭ de dealurĭ, ce se intind din coamele înalte ale dealurilor, către șesul Siretuluĭ. Plasa pare ca mărginită, în mare parte din lungimea eĭ, de șesul dealuluĭ, ce întră din Bucovina pe la Mitocul-Dragomirneĭ, din dreapta văeĭ Siretuluĭ și de șirul dealuluĭ, ce întră iară-șĭ din Bucovina, pe la Mihoreni și Culiceni, din stînga văeĭ Siretuluĭ.

Solul este în parte bun și fertil, iar parte maĭ slab. Acel de pe așezăturĭ și podișurĭ este bine compus, avînd destul humus; este bun, dar nu așa fertil ca acel din plășile de cîmp; numaĭ acel de pe șes, avînd groasă pătură de aluvian-vegetal, este mănos și abondent; acel de pe unele costișe și dealurĭ cuprinde năsip icĭ-colea, amestecat cu puțin prund, pe aiurea cu maĭ mult, iară la alte locurĭ chiar marĭ blocurĭ stîncoase de piatră.

Pădurĭ în această plasă sunt din a stînga Siretuluĭ începînd de la Sinăuți, pe la: Tureatca, Pîrîul-Negru, Dersca, Lozna, Vîrful-Cîmpuluĭ și Ionășăni, ce se țin de la olaltă. Parte este bătrînă, cu marĭ arborĭ, și parte tînără, cu esențe de fag, carpen, stejar și frasin, ca predominante, pe lîngă ulmĭ, teĭ, plopĭ și altele; iară din a dreapta Siretuluĭ, începînd din hotarul Bucovineĭ de la Mitocul-Dragomirneĭ, pe la: Adîncata, Zvorîștea, Gremești, Zamostia și Hănțești, carĭ formează o continuație neîntreruptă, fiind parte bătrînă, cu frumoșĭ arborĭ, iară parte tînără, în care predomină fagul și stejarul și în unele locurĭ mesteacănul; aproape de frontieră către Bucovina se ivește bradul.

Dintre 20 iazurĭ acum existente, pe deosebite moșiĭ, cele maĭ principale sunt: Șișcariul, de 10 hect., pe Zvorîștea; Baidac, de 3½ hect., pe Tureatca; Beizadeleĭ, de 20 hect., pe Dersca; Hólban, de 2 hect., pe Lozna; Țarineĭ, de 2 hect, pe Culiceni. Din totalul număr al pîraielor, maĭ mult orĭ maĭ puțin marĭ, cele maĭ principale sunt: Arșița, începător de pe Buhaiŭ, se varsă în Molnița; Baranca, începător de pe Zamostia, se varsă în Siret; Buhaiul, de pe Dersca, se varsă în

www.dacoromanica.ro

Iezer la Dorohoiu; Ghilia, de pe Dersca, se varsă în Buhaiu; Humăria, de pe Zamostia, se varsă în Siret; Leahu, de pe Zvorîștea, se varsă în Siret; Meredeul, de pe Mogoșești, se varsă în Siret la Talpă; Negrul, de pe Tureatca, se varsă în Molnița; Siretul, rîŭ, trece prin plasă; Sireţelul, de pe Vîrful-Cîmpuluĭ, se varsă în Siret la Dumbrăveni, jud. Botoșani; Virichia, de pe Botoșanița din Bucovina, se varsă în Siret; și Vlădeanul de pe pîrîul Negru, se varsă în Molnița.

Populația din plasa întreagă e de 6190 fam. cu 24032 sufl., dupa recensămîntul din 1890. Din aceștia sunt: 20 preoțĭ, 41 cîntăreți, 29 pălămarĭ, 9 învățătorĭ și restul: proprietarĭ, profesioniștĭ, meseriașĭ, comercianțĭ, agricultorĭ și viticultorĭ, Romînĭ și străinĭ.

In plasă este un sub-protoereŭ; 33 bisericĭ, din carĭ 3 vacante de preoțĭ și 2 închise, fiind în rea stare.

In plasa Berhometele sunt: 9 școlĭ cu 9 învățătorĭ și 601 elevĭ; din acestea 7 sunt mixte, 1 de băeți și una de fete, în Zvorîștea. Intreținerea lor se face de comune și stat.

Această plasă are 9 comune rurale:

1. Adîncata, cu satele: Adîncata și Mitocul.

2. Dersca, cu satele: Cîndești, Dersca, Pîrîul-Negru, Vițcani și Vlădeni.

3. Grămești, cu satele: Botoșanița, Grămești, Budești și Verpolea.

4. Hîncești, cu satul Hîncești.

5. Lozna, cu satele: Călinești, Lozna și Talpa.

6. Tureatca, cu satele: Călieni, Mihoreni, Pueni, Sinăuți și Tureatca.

7. Vîrful-Cîmpuluĭ, cu satele: Dobronăuți-Hapîi, Ionășani, Maghera și Vîrful-Cîmpuluĭ.

8. Zvorîștea, cu satele: Berești, Buda, Dealul, Poiana, Pustaiŭ, Slobozia, Stînca, Zvorîștea, Șerbănești și Vatra.

9. Zamostia, cu satele: Bălinești, Ciomîrtan și Zamostia. Toate aceste comune aŭ 32 sate.

Veniturile comunelor din această plasă aŭ fost, în anul 1889—90, de leĭ 68785, banĭ 66 și cheltuelile de leĭ 50823, banĭ 65; iar în 1890—91, de l. 60505, banĭ 75 la venit. și de leĭ 50081, banĭ 60 la chelt.

Numărul vitelor aflate în cursul anuluĭ 1889 a fost de: 7989 vite marĭ albe cornute, 13255 oĭ, 117 capre, 1351 caĭ, 5180 porcĭ și 1540 stupĭ.

Berhuleasa, *moșie,* în com. Niculești, județul Buzăŭ; are 260 hect., din care 40 păduri.

Beria, *vale,* jud. Olt; începe din hotarul moșieĭ Preotești, com. Oporelul, pl. Oltul-d.-j.; merge spre S., trecînd prin moșia moșnenilor Oporeni, prin pădurea Horezul și Deleanca, și se varsă în rîul Tesluiul, la locul numit Fulgoiul.

Beria-Mare, *sat;* face parte din com. rur. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 224 loc. Aci e o biserică fondată de Sărdarul Ion Deleanu și soția sa, la anul 1842, Iunie 12.

Beria-Mică, *sat;* face parte din com. rur. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 128 locuitorĭ.

Berila, *munte,* com. Rucărul, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Berila, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, pe muntele cu acelașĭ nume, proprietate a d-luĭ I. Bejan. Pendinte de com. Rucărul, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel. Are o întindere de 110 hect., împreună cu pădurea Piscul-Furcilor, avînd esența dominantă fag.

Etatea eĭ variază între 10—20 anĭ.

Berila, *vale,* în partea de V. a com. Scăioși, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Această vale servește de fînețe. Aci se află un izvor de apă minerală, care conține pucioasă, și care se numește Fîntîna-de-Leac.

Berindeĭ, *deal,* jud. Mehedinți, în plaiul Cerna; ține de teritoriul comuneĭ Ilorîțul.

Berindeşti, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., al comuneĭ Răcăciuni, situat aproape de hotarul județuluĭ, spre Putna. Are 22 capĭ de familie și 81 suflete. Animale sunt: 3 caĭ, 42 vite cornute și 12 porcĭ.

Berislăveşti, *com. rur.,* pe apa Coisca, jud. Argeș, plasa Loviștea. La 9 kil. de reședința subprefecturei, com. rur. Șuici, și la 5 kil. de Pitești. Se compune din următoarele sate și cătune: Berislăvești, 120 familiĭ; Stoenești, 100 familiĭ; Scăueni, 110 familiĭ; Robaia, 100 familiĭ și Enculești, 87 familiĭ; peste tot 507 familiĭ cu 1364 suflete, din care 4 fiĭ de Țiganĭ. In comună sunt: 3 bisericĭ, Schitul-Berislăvești, Schitul-Scăueni și biserica din s. Robaia; o școală primară rur.; o cîrciumă. Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1882—83, a fost de 1061 leĭ la venitur̆ĭ și de 962 leĭ la cheltuelĭ.

Comuna numără 205 contribuabilĭ și are un budget de 1839

www.dacoromanica.ro

leĭ la venitурĭ și de 1491 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 348 vite marĭ: 312 boĭ și vacĭ, 36 caĭ și 380 vite mărunte: 290 oĭ, 90 capre și 100 rîmătorĭ.

Berislăveşti, *sat*, pe apa Coisca, jud. Argeș, plasa Loviștea. Are o școală primară rurală. Face parte din com. rur. cu același nume. Satul Berislăvești numără 120 familiĭ și este reședința primărieĭ comuneĭ.

Berislăveşti, *schit*, cu hramul Sfinților Treĭ-Ierarchĭ, județul Argeș, plaiul Loviștea, întemeiat de familia Berislăveștilor, pe la jumătatea veaculuĭ trecut, prin testamentul fondatoruluĭ, din 28 Octombrie 7269 (1761). Egumenul acestuĭ schit trebuia să fie numit de către Episcopul după vremĭ al Argeșuluĭ și de egumenul Cozieĭ, pe lîngă care se alătura și un membru al familieĭ, ca purtător de grijă. Din veniturile schituluĭ se dedea anual un ajutor spitaluluĭ Pantelimon, din București.

Actualmente, atît schitul cît și averea lui, sunt subt administrația Eforieĭ spitalelor civile din București. Schitul Berislăvești posedă 5 moșiĭ. Pentru întreținerea serviciuluĭ divin este un superior, un preot și un cîntăreț și se înscrie anual în budgetul Eforieĭ o sumă de 2192 leĭ.

Berislăveşti (Vatra-Schituluĭ-), *moșie*, com. Berislăvești, jud. Argeș, plasa Loviștea, proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din București, pendinte de schitul Berislavești. (Vezĭ acest nume). Are o întindere de 3235 pogoane, din care 580 pogoane pădure. Arenda anuală a acesteĭ proprietățĭ este pentru periodul prezent de 3100 leĭ.

Berivoe, *deal*, în partea de Vest a cătunului Cuibul, comuna Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova. E acoperit cu viĭ și numit ast-fel de la un Voicu Berarul, care era vier acolo. Parte din acest deal se numește Berarul, parte Berivoe.

Berivoeşti, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, cătunul com. Mațăeni.

Berjeşti și **Disculți**, *moșie*, pl. Trotușul, pe lîngă moșia Bogdana, din comuna Bogdana, județul Bacău.

Berleasca, *lac*, în insula Balta, plasa Ialomița-Balta, com. Stelnica, jud. Ialomița.

Berleşti, *sat*, la N.-V. com. Ionești-Berlești, în jud. Brăila, la hotarul de V. despre com. Batogul, la 50 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. Inființat în anul 1849, prin stăruința foștilor proprietarĭ. S'a numit ast-fel, după numele fostuluĭ proprietar al moșieĭ.

Aci este reședința com. Ionești-Berlești, pendinte de plasa Ianca. Suprafața vetreĭ satuluĭ este de 38 hect., avînd 72 case și o cîrciumă.

Are o școală mixtă înființată la 1869, întreținută de comună și județ, fără local propriu; este frecuentată de 20 elevĭ și 10 eleve.

Populația satuluĭ este de 90 capĭ de familie sau 394 suflete, din care 89 căsătoriți și 305 necăsătoriți; 75 știu carte.

Animalele din sat sunt: 150 caĭ, 500 vite cornute, 1000 de oĭ și 100 rîmatorĭ.

Berleşti, *cătun*, jud. Gorj, pendinte de comuna Scrada, plasa Gilortuluĭ, situat pe șes și coastă. Are o suprafață de 1003 hect., din care 402 hect. pădure, 260 hect. arabile, 300 hect. fînețe, 15 hect. vie, 18 hect. livezĭ de prunĭ și 8 hect. izlaz.

Produce 800 hectol. porumb, 202 hectol. grîu, 45 hectolitri fasole, 520 kgr. lînă, 35 hectolitri sămînță de cînepă, 18200 kgr. fîn, 1306 decal. vin, 1405 decal. țuică.

Are o populație de 121 familiĭ, cu 610 suflete, din carĭ 110 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă: 37 pluguri, 2 căruțe cu caĭ, 57 care cu boĭ, 204 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 320 oĭ, 55 capre și 132 rîmătorĭ.

O șosea vecinală, ce vine din spre Scrada, străbate cătunul.

In comună se găsesc 3 fîntînĭ și 16 puțurĭ.

Cătunul are 1 biserică de zid, construită de locuitorĭ în anul 1889, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Berleşti, *urme de sat*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița, în dreptul satuluĭ Ograda. Acest sat avea 800 familiĭ, pe la 1830, și se zice că în urma uneĭ ciume, satul s'a pustiit și locuitoriĭ rămașĭ s'au împrăștiat printr'alte sate, purtînd pănă acum numirea de Berlești. Biserica satuluĭ, care a stat mult timp în toată întregimea, este astă-zĭ ruinata.

Berleşti-Popeşti, *moșie* a satuluĭ, în plasa Ialomița Balta, comuna Sudiți, jud. Ialomița, fostă pendinte de mănăstirea Slobozia. Are o suprafața de 14000 hect., din carĭ 100 hect. pădure. Pe periodul 1883—1893 a fost arendată cu suma de 62000 leĭ anual.

Bernevica, *iaz*, în jud. Neamțu,

www.dacoromanica.ro

comuna Talpa, plasa de Sus-Mijlocul, așezat sub culmele dealuluĭ Tarnița, pe valea ce se deschide între s. Hlîpești și Talpa.

In partea nordică este alimentat cu apele pîrîiașelor Breaza și Chiliile, ce es dintre dealurile Borșenilor, iar despre răsărit prin pîrîul Măleștĭ se pune în comunicație cu pîrîiașul de scursoare a iazuluĭ Breaza, în spre Omiceni.

Beroaia, *vale*, plasa Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Botești, jud. Bacău.

Bersăști, *moșie*, fără sat, județul Neamțu, pe lîngă moșiile Bodești-Precisteĭ, Corni, în plasa Piatra-Muntele.

Berta, *pădure*, jud. Dorohoiŭ, in suprafață de 82 hectare, a răzeșilor din Ionășani, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele.

Bertea, *com. rur.*, plaiul Vărbilău, jud. Prahova. Tradiția locală spune ca s'a înființat acum 750 anĭ și că și-a luat numele de la primul locuitor stabilit aci, numit Berteluș.

Este situată pe valea rîuluĭ Bertea, la 30 kil. departe de capitala județuluĭ și la 2 kil. de reședința plaiuluĭ.

N'are nicĭ un cătun alipit. Populația sa e de 1303 loc., 620 bărbațĭ, 683 femeĭ, în care intră și 19 familiĭ de Țiganĭ.

Capĭ de familie sunt 502, contribuabilĭ 497.

In comună sunt două bisericĭ: una, cu hramul S-țiĭ Apostolĭ, fondată la anul 1850 de Vladaiul și alțiĭ; a doua, cu hramul Sf. Treime, fondată la anul 1830 de Popa Ilie și alțiĭ. Ambele sunt deservite de doĭ preoțĭ.

Dintre locuitorĭ sunt: 12 fierarĭ, 7 dulgherĭ, 10 rotarĭ. Produsul munceĭ îl desfac la orașul Ploești.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ; numaĭ 37 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 310 hectare. Eĭ aŭ 43 caĭ, 29 iepe, 226 vacĭ, 232 capre, 1826 oĭ, 248 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Bertea, sunt 8 morĭ de măcinat.

Carte a început să se învețe aci de vre-o 70 anĭ. Știŭ carte 186 bărbațĭ și 31 femeĭ. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 108 băețĭ și 14 fete.

Toată comuna are o suprafață până la 4500 hect.

Țuică se fabrică până la 485 hectolitri.

Terenul fiind muntos, nu se cultivă de cît porumb, care produce până la 840 hectolitri. Dintre pomi roditorĭ sunt: 250 merĭ, 180 perĭ, 120 cireșĭ, 380 nucĭ. Livezile daŭ până la 270 care de fîn.

Comerciul se face în comună de 7 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ prezinta la venitурĭ suma de leĭ 4000 și la cheltuelĭ 3447 leĭ anual.

Comuna stă în legătură prin șosele cu comunele Stefești și Strîmbeni.

Movilă este: Maciuca; pisc: Păltinetul; surpătură: Colțul-Paltinetului; toate servind pentru pășune.

De la N. la S. com. este străbătută de gîrla Bertea.

Se mărginește la N. cu munțiĭ Teșila, la E. cu comuna Stefești, la S. și V. cu comuna Strîmbeni.

Bertea, *satișor*, jud. Dorohoiu. Vezĭ Ionășani, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele.

Bertea, *lac*, jud. Brăila, la E. satuluĭ Bertești-d.-j., pe țărmul stîng al pîrîuluĭ Călmățuiul. Comunică cu acesta prin privalul Bătlăgioaia.

Bertea, jud. Prahova, fostă *trecătoare* și *pichet* de graniță despre Transilvania; da prin plaiul Șerban-Vodă.

Bertea, *vale*, jud. Prahova; izvorește din dealurile comuneĭ Bertea, pl. Vărbilăul, intră în raionul comuneĭ Strîmbeni, acelaș plaiŭ, se împreună cu gîrla Alunișul și curge pe moșia Stefești.

Berteşti, *mahala*, județul Mehedinți, în com. rurală Samarinești, plasa Motrul-d.-s.

Berteşti, *vale*, în jud. Constanța, plasa Hîrșova, pe teritoriul comuneĭ Dăeni. Pleacă din partea de răsărit a dealuluĭ Stanciul și se îndreaptă spre apus, printre Dealul-Viilor la N. și Dealul-Gîrliciuluĭ la S., brazdînd partea vestică a plășiĭ și pe cea sudică a comuneĭ Dăeni și cea nordică a comuneĭ Gîrlici, făcînd hotar între aceste două comune. Ea sfîrșește în privalul Băroiul, la 1 1/2 kil. spre Nord de com. Gîrlici. Malurile sale sunt în general cam joase. Este tăiată de calea județeană Gîrlici-Dăeni.

Berteşti-de-Jos, (Berteşti-Polizeşti), com. rur., pl. Balta, jud. Brăila, așezată în luncă și pe malul drept al pîrîuluĭ Călmățuiul, ce trece prin marginea de S. a comuneĭ.

Se mărginește la E. cu Dunărea, la N.-V. cu Lacul-Reziĭ, la N.-E cu Stăncuța și la S.-E. și S. cu Bertești-d.-s. și Mihaiu Bravul.

Suprafața com. e de 11200 hect. și are forma unuĭ poligon neregulat.

www.dacoromanica.ro

Populația e de 1220 suflete, formînd 250 familiĭ.; 130 știŭ carte. Contribuabilĭ sunt 198. Venitul comuneĭ e de 3647 leĭ și cheltuelile de 3645 leĭ anual. Sătenĭ împroprietăriță sunt 160.

Comuna are: 8 debite și 9 cîrciumĭ; o moară, cu 3800 leĭ venit.

Vite marĭ cornute sunt 1640 (boĭ 759, vacĭ 608, taurĭ 16, viței 246 și 11 bivolĭ); caĭ sunt 483, măgarĭ 14, oĭ 6987, rîmătorĭ 211 și capre 29. Suhatul e de 500 hect.

Comuna are 1 biserică zidită la 1830 de proprietarul San-Marin și de comună, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț, 1 paracliser. Are o școală mixtă, înființată la 1857, frecuentată de 26 băeți.

Drumurĭ: la Vizirul spre N.-V., pe la movila Petroiul; pe la Cornul-Maluluĭ; peste podul Călmățuiuluĭ; la Pîrlita, 18 kil., la Polizești, spre N. și N.-E., trecînd Calmățuiul; la Berteștid.-s. spre S.-E.; la Mihaiŭ-Bravul spre S., pe lîngă armanul moșieĭ Berteștid.-s. 7 kil.; la Padina spre V., la Lacul-Reziĭ, spre N.-V. la movilele: Petroiul, Gemenile, Lunga, 9 kil.; la Gura-Gîrluțeĭ, spre E. Comuna are o piață.

De la 1864 1880, comuna se numea Berteștid-Polizești și reședința era în Berteștid. Acest din urmă nume, pe care îl poartă de la 1880 încoace, pare că vine de la un iezer numit Bertea, ce se formează la E. de comună, prin revărsarea Dunăreĭ.

In apropiere de com. era altă dată drumul vechiŭ al poșteĭ Braila-Slobozia, numit Drumul-Olaculuĭ. In războaele dintre Ruși și Turcĭ, adesea comuna a fost ocupată de Ruși.

Berteștid-Jos, *sat*, jud. Brăila, pe țărmul Călmățuiuluĭ, la un cot pronunțat al acestuĭ pîrîŭ, spre S. comuneĭ cu acelașĭ nume, la 52 kil. spre S. de orașul Brăila. Numit ast-fel după numele laculuĭ Bertea, de la E. satuluĭ și de pe țărmul stîng al Călmățuiuluĭ. Suprafața vetreĭ satuluĭ este de 32 hect., avînd 120 case și 2 cîrciumĭ.

Are o școală mixtă înființată la 1857, acum întreținută de stat, frecuentată de 23 elevĭ, cu un bun local propriŭ de gard. Biserica din sat este zidită de locuitorĭ și proprietar la 1842; e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Populația satuluĭ este de 147 capĭ de familie, cu 643 suflete, din carĭ 349 bărbațĭ, 294 femeĭ; 288 căsătoriță, 355 necăsătoriță; 113 știŭ carte.

Animale sunt: 302 caĭ, 641 vite cornute, 4628 oĭ, 113 rîmătorĭ.

Berteștid-Jos, *moșie*, județul Brăila, proprietatea moștenitorilor San-Marin; are 8203 hect.

Berteștid-Sus (Otmăt), *com. rur.*, pl. Balta, jud. Brăila, așezată în luncă, la E. de Dunăre, în depărtare de 3 kil. La N. eĭ trece pîrîul Calmățuiul. Se învecinește la S.-V. cu Mihaiu-Bravul, la N.-V. cu Berteștid.-j., la E. cu Dunărea. Suprafața com. este de 6000 hect. Populațiunea e de 692 suflete, cu 135 capĭ de familie; știŭ carte 24. Contribuabilĭ sunt 96. Venitul com. e de 2734 leĭ și cheltuelile de 2723 leĭ, 64 banĭ. Sătenĭ împroprietăriță din 1864, sunt 211 și neîmproprietăriță 34. Comuna are un debit și 4 cîrciumĭ.

Vite sunt: 334 boĭ, 593 vacĭ, 23 taurĭ, 190 viței, 308 caĭ, 1710 oĭ și 239 rîmătorĭ. Suhatul vitelor e de 500 hect.

Com. are 1 biserică, clădită la 1840 de Anghelache, fost arendaș, cu ajutorul locuitorilor; deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Comuna are o școală mixtă, înființată la 1859, frecuentată de 29 elevĭ.

Drumurĭ: la Mihaiu-Bravul, spre S.-V., pe la punctul Gradișteĭ, 5 kil.; la Berteștid. j., spre N.-V., prin proprietatea locuitorilor, 3 kil.; la Baltă, spre S.-E., pănă în drumul ce vine de la Mihaiu-Bravul la Baltă spre E., prin cătunul Gura Calmățuiuluĭ.

Comuna e înființată de vr'o 100 de anĭ. Maĭ înainte a fost maĭ spre E., la 4 5 kil., și purta numele de Otmăt. Din cauza inundațiuneĭ Dunareĭ, locuitorĭ s'aŭ strămutat în locul unde este astă-zĭ.

Berteștid-Sus, *sat*, jud. Braila, în marginea de S. E. a comuneĭ cu același nume, la 55 kil. spre S. de orașul Brăila. E numit ast-fel după numele laculuĭ Bertea, ce se află între satele Berteștid.-s. și Berteștid.-j. Locuitorĭ cunosc acest sat sub numele de Otmăt. Prin partea de N. a satuluĭ trece o viroagă, care intră în sat de la V., și ese prin partea de E., apucînd imediat spre S. și trecînd pe lîngă Movila Banculuĭ, din com. Mihaiu Bravul, unde se desparte în două ramurĭ, pierzîndu-se amîndouă în băltișul din jurul laculuĭ Petroiul. Acest sat este înființat cam de 100 anĭ, în locul tîrlelor numite Otmăt.

Are o școală mixtă întreținută de stat, frecuentată de 34 elevĭ. Ea este înființată de la 1859.

Are o biserică zidită la 1840 de Anghelache, fost arendaș, și reparată de locuitorĭ la 1889; e deservită de un preot, un cîntăreț și 2 paracliserĭ.

Populația satuluĭ e de 89 capĭ

www.dacoromanica.ro

de familie și are 361 sufl., din care 190 bărbați, 171 femeĭ; 89 căsătoriți, 275 necăsătoriți; 54 știŭ carte.

Animalele din sat sunt: 206 caĭ, 870 cornute, 2600 oĭ, 189 rîmătorĭ. Suprafața satuluĭ e de 58 hect. Sunt 87 case și 3 cîrciumĭ.

Bertești-Văcărești, *moșie*, județul Brăila, pe care se află com. Mihaiu-Bravul și Bertești-d.-s.; e proprietatea statuluĭ.

Bertiĭ (Plaiul-), frumoasă *colină*, în com. Nehoiașul, jud. Buzăŭ, între Poiana-Cepiĭ și muntele Tehărăul; are fîneață și pădurĭ.

Bertoĭ, *baltă*, județul Dolj, plasa Cîmpul, com. Piscul, cu o suprafață cam de 15 pogoane. Se găsește într'însa foarte puțin pește.

Berza, *sat*, în partea de N.-E. a comuneĭ Rînghilești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, situat pe țărmul Prutuluĭ, într'o vale adîncă.

Moșia se întinde din Prut spre V., și are o suprafață de 868 hect. și o populațiune de 39 familiĭ sau 168 suflete, cu 32 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cîntareți.

Tot la acest sat s'au numărat și locuitoriĭ de la Odaia-Berza, care e așezat într'o vale spre V. de Berza, unde se află și casele proprietaruluĭ moșieĭ, clădirĭ frumoase înconjurate de o grădină mare și bine cultivată.

Satul, se zice, e înființat acum 100 anĭ, de Gh. Donicĭ. Pe întinsul acesteĭ văĭ se află multe bălți.

La moșia Berza s'a mai alipit moșioara satuluĭ Găureni, aĭ căreia locuitorĭ s'aŭ strămutat în Berza. Pe teritoriul acestuĭ sat se găsesc: 309 vite cornute, 80 caĭ marĭ și micĭ, 1297 oĭ, 16 capre, 220 porcĭ și 60 stupĭ. Sunt 2 meseriașĭ, 3 comercianți; o cîrciumă.

Berza, *deal*, care mărginește Prutul, în com. Rînghilești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Berzeĭ (Movila-), *movilă*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, spre N. de lacul Gălățuĭ, lîngă Valea-Berzeĭ.

Berzeĭ (Piscul-), *pisc*, com. Racovița, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Berzeĭ (Valea-), *vale*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, pe teritoriul comunelor Ciocănești-Sîrbĭ și Mihaiŭ-Viteazul,o continuare a văeĭ Bîtea.

Berzeĭ (Valea-), *vale*, izvorește de la E. comuneĭ Băești, plasa Olteț-ul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în pîrîul Dobricea.

Berzunțul, *com. rur.*, pl. Tazlăul-d.-j., județul Bacău, așezată spre V. de Tazlăul-Mare, parte în valea pîrîuluĭ Berzunțul, parte pe dealurĭ. Se alcătuește din 8 cătune: Ghilea, pe dealul cu același nume; Martinul, pe deal; Dragomirul, în vale, maĭ la S. de acest din urmă; Scariga, la confluența pîrîului Berzunțul cu Tazlăul-Mare; iar Tazlăul saŭ Prăjoaia pe malul drept al Tazlăuluĭ-Mare, maĭ sus de Scariga.

In condica Liuzilor, găsim Berzunțul aparținînd mănăstireĭ cu același nume. In statistica din 1874, se vede că avea un cătun, Albile, probabil jumătatea satuluĭ Albile din Bărsănești; iar Prăjoaia și Dragomir lipseaŭ.

Comuna se mărginește la S.-V. cu com. Doftana, la S. cu com. Bărsănești, la E. cu com. Valea-Rea, la N. cu com. Berești și la N.-V. cu comunele Bucșești și Podurile.

Pîrîul Berzunțul adună toate pîrîiașele și le duce în Tazlăul-Mare. Ridicăturile sunt: Măgura-Berzunțuluĭ, șir de munțĭ, și dealurile Ghilea și Martin.

Are o școala mixtă, care funcționează din 1865, în s. Berzunțul, întreținută de stat; se află într'un local de zid, în stare bună, construit de comună. Are 6 fălcĭ pămînt în țarină și 50 prăjinĭ în vatra satuluĭ. In anul 1891 școala a fost frecuentată de 28 copiĭ, printre carĭ 5 fete.

Sunt 2 bisericĭ ortodoxe, una în Berzunțul și alta în Moreni, deservite de 2 preoți, 4 cîntăreți și 1 eclesiarh, și o biserică catolică în cătunul Butucari. Sunt 590 case de locuit și 12 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 593 capĭ de familie, cu 2149 suflete, bărbați 1072 și femeĭ 1077.

După naționalitate sunt: 1881 Romînĭ, 1 Grec, 248 Ungurĭ și 19 Izraeliți, toțĭ de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosibesc: 666 agricultorĭ, 24 meseriașĭ, 20 industriașĭ, 20 comercianți, 16 profesiuni libere, 40 muncitorĭ și 16 servitorĭ. Știŭ carte 51 bărbați și 11 femeĭ. Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 496. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 406 locuitorĭ cu 1316 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt. La 1879 s'aŭ dat, la 112 însurățeĭ, 280 fălcĭ în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 6400 hect. Pădurea statuluĭ Berzunțul ocupă 2472 hect. saŭ 1651 fălcĭ. Proprietar mare este statul; are o moșie de peste 4000 hect. Inconjură-

www.dacoromanica.ro

toarea-mănăstireĭ-Berzunțul, care dă statuluĭ peste 11000 leĭ.

In această comună se găsesc 4 izvoare cu apă sărată.

Viile ocupă o întindere de 50 hect., care în 1890 aŭ dat 500 hectol. vin alb. In comună s'a făcut 19 hectolitri țuică de prune.

Stupĭ de albine sunt 130, care în 1890 aŭ dat 260 kgr. miere și 195 kgr. ceară.

Animale sunt: 78 caĭ, 1239 vite cornute, 132 porcĭ, 88 capre și 987 oĭ. Oile aparțin la 53 proprietarĭ și aŭ dat, în 1891, 1974 kgr. lînă miță.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1837.72 hectare.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891 — 92 are la venitурĭ 5070 leĭ, 86 banĭ și la cheltueli 3087 leĭ, 90 banĭ.

Comuna este străbătută de căĭ vecinale comunale, care leagă satele acesteĭ comune cu Podurile și cu Tîrgul-Valea-Rea. de pe șoseaua județeană.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 42 kil.; la Tîrgul-Ocna, 37 kilom.; la comuna Tîrgul-Valea-Rea, reședința plășiĭ, 11 kil.; la comunele: Doftana, 33 kil.; Bereștĭ, 23 kil.; Sănduleni 15 kil.; Bucșeștĭ 7 kil.; Podurile, 11 kil. și la Onești, 27 kil.

Berzunțul, *sat*, pl. Tazlăul-d.-j.-Trotușul, jud. Bacău, și reședința comuneĭ Berzunțul, situat pe pîrîul cu acelașĭ nume. Are o școală mixtă, la care, în 1891, aŭ urmat din acest cătun 20 băeți și 5 fete, din 120 copiĭ în vîrstă de școală. Biserica ortodoxă, așezată între acest sat și satul Martinul, este fosta mănăstire a Berzunțuluĭ, deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 eclesiarh. Cîrciumĭ sunt 4. Capĭ de fam. se află 202, cu 663 sufl.

Berzunțul, *mănăstire*, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Berzunțul, județul Bacău, întemeiată de Bogdan-Vodă, domnul Moldoveĭ, în 1566—1572. Tot acest domn a dat Sf. mănăstirĭ «dreaptă ocină și moșie, jumătate de sat Ciofrești, jud. Tecuciu, și multe sălașe de Țiganĭ», (v. «Uricul luĭ Bogdan Voevod» din 7078 (1570), Aprilie 20, pag. 163, în Uricarul luĭ Th. Codrescu, No. X). Hramul bisericeĭ era Adormirea-prea-Curateĭ-Născătoare-de-Dumnezeŭ-și-Pururea-Fecioareĭ-Maria. Asemenea i-a maĭ dat mănăstireĭ și o bucată de loc ce se numea Fundătura-Nadișeĭ. Acest loc este spre N. de Trebiș, unde se cumpănește apa spre Bistrița.

Astăzĭ, biserica fosteĭ mănăstirĭ, este transformată în biserică de mir.

Berzunțul, *moșie* a statuluĭ, cu o întindere de 4000 hect., pl. Tazlăul-d.-j., comuna Berzunțul, jud. Bacău. Despre aceasta Th. Codrescu, («Buciumul Romîn», pag. 278), ne spune: «cu părțĭ și a Sf. mănăstirĭ cu acest nume, făcută acolo pe ea, închinată la S-ta Lavra-Mare, de la muntele Aton; are parte în ea și d-luĭ Comisul Costachi Crupenschi și alțiĭ. Are sat cu 2 bisericĭ, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 42 bejenarĭ-hrisovoliți, 12 nevolnicĭ, 6 vădane, 20 slujbașĭ-volnicĭ, 3 jidovĭ; pe lîngă moșiile Poiana, Bălăneasa, Scăriga și altele, cu un număr de 200 locuitorĭ».

Berzunțul, *pădure*, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunțul, jud. Bacău, neamenajată, cu o întindere de 2472 hect.; cu arborĭ foioșĭ.

Berzunțul-Mare, *pîrîŭ*, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău; curge pe teritoriul comuneĭ Berzunțul. Își are obîrșia de la localitatea numită Bîrzul, și se varsă în dreapta Tazlăuluĭ-Mare, la Scariga, după ce s'a încărcat cu pîrîiașele Dragomirul, Butucari, Pușcașul și Berzunțul-Negru.

Berzunțul-Negru, *pîrîiaș*, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Berzunțul, jud. Bacău. Își are obîrșia de la localitatea numită Neagra și se varsă în cătunul Scariga, în pîrîul Berzunțul-Mare.

Besdeadul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, situată pe valea Besdedeluluĭ și pe dealurĭ. Se compune din treĭ cătune: Besdeadul, Rîmata-Costișata și Valea-Leurdeĭ, avînd o populație de 3000 locuitorĭ. Dealurile din cuprinsul com. și din apropiere sunt: Vîrful-Măgureĭ-Marĭ, Vîrful-Runculuĭ, Vîrful-Maluluĭ, Vîrful-Coasteĭ-Satuluĭ, care sunt spre N.; Vîrful-Măgureĭ-d.-j., Vîrful-Fusaruluĭ, Vîrful-Gruiuluĭ, Dealul-Muscelelor, Vîrful-Urșeiuluĭ, Vîrful-cel-Inalt și Vîrful-Voineĭ. Văĭ sunt: Valea-Moriĭ, Valea-Sărată, Valea-luĭ-Cazan, Valea-Malurilor, Valea-Corbuluĭ, Valea-Coporoduluĭ, Valea-luĭ-Coman, Valea-Bîrziĭ și Valea-Leurdeĭ. Această din urmă vale are: Vîrful-Brăți, Vîrful-Șirniĭ și Vîrful-Vechiului. Prin raionul acesteĭ comune curge pîrîul Besdidelul, cu afluențiĭ săĭ Valea-Coporoduluĭ și Valea-Leurdeĭ. Tot în cuprinsul acesteĭ comune este un izvor cu apă de pucioasă și două izvoare cu apă sărată, numite sărăturĭ. In comună se produc prune multe, din carĭ se fabrică țuică. Sunt treĭ moriștĭ pe pîrîul Besdedelul. In această comună sunt treĭ bisericĭ și treĭ școli: o școală de băeți cu doĭ învățătorĭ, una de fete cu o învățătoare și una mixtă

www.dacoromanica.ro

cu un învățător. Școala de băeți cu doi învățători și cea de fete sunt în cât. de reședință, Besdeadul, în același local; iar școala mixtă este în cătunul Valea-Leurdei. Învățătorul din Besdead, și învățătoarea, precum și cel din Valea-Leurdei, sunt plătiți de stat; iar învățătorul clasa I și II de la școala de băeți din Besdedel este plătit de comună. In Besdead sunt trei mari locale publice, clădite anume pentru școală, în 1869, unul în Valea-Leurdei, clădit în 1889 și unul tot în Besdead, în care este primăria, percepția și toate serviciile comunale. In comuna Besdeadul sunt peste 350 băeți și 287 fete cu etatea de școală. Școalele sunt frecuentate de un număr de 100—150 băeți și 37—57 fete. Comuna are un venit de 4351 lei și este una din cele mai mari și din cele mai frumoase și mai bogate comune rurale din județul Dîmbovița. In marginea comunei, în partea de Nord, este un mal înalt, compus din strate subțiri și în formă de plăci de ardezie, ce seamănă din depărtare cu coardele unui instrument muzical. Acest mal minunat în toate verile, este vizitat de persoane, ce vin pe la băile Pucioasa. Pe lîngă drumul cel plin de poziții încîntătoare, vizitatorul admiră, după ce a sosit la Besdead, nu numai mărimea comunei și frumusețea ei, dar și situația loculuĭ pitoresc, care se numește Malul-de-Răsună. Locul poartă acest nume, pentru că se produce aci un ecoŭ din cele mai puternice și mai curioase. Acest ecoŭ este produs de stratele maluluĭ zis Malul-de-Răsună. Bezdeadul se învecinește spre Est cu comunele Ocina și Talea, din plaiul și județul Prahova, de care se desparte prin dealurĭ marĭ și pădure și cu care se unește prin drumurĭ practice; spre Vest cu cătunul Buciumeni, din comuna Tîța, de care se desparte printr'un deal, unindu-se prin linie de șosea comunală; spre Nord, cu cât. Muscelul, despărțindu-se prin deal și pădure; iar spre Sud se învecinește cu comunele Bela, Urseiul și Vîrfurile, despărțindu-se de cele din urmă prin dealurĭ cu pădurĭ, iar de Bela prin pîrîul Besdedelul, cu care se unește printr'o bună șosea comunală.

Besdedelul, *pîrîŭ*, ce izvorește din munții ce despart județul Dîmbovița de județul Prahova, spre Est de comuna Moroeni. Curge spre Sud, trecînd prin comuna Besdeadul, pe lîngă comuna Bela, prin cătunul Diaconești, pe lîngă comuna Șerbănești-Podurile, și merge de se varsă în partea stîngă a Ialomiței, la cătunul Gura-Besdedelul, în apropiere de fabrica de praf de pușcă de la Lăculețe și în apropiere de comuna Brănești. In Besdedel se varsă pîrîiașele: Valea-Coporoduluĭ și Valea-Leurdei, în raionul comunei Besdeadul; Valea-Moriĭ și Valea-Plopuluĭ, în raionul com. Bela și altele mai micĭ. Besdedelul este de o repeziciune mare și în timpurĭ ploioase vine foarte mare. Peste Besdedel este un mare pod de piatră pe șoseaua națională între pulberăria armatei și băile Pucioasa.

Besdedeluluĭ (Gura-), *locuință izolată*, jud. Dîmbovița, la gura pîrîuluĭ cu același nume.

Besetca, județul Iași. (Vezĭ Prisacani, pădure).

Besetcuța, jud. Iași. (Vezĭ Prisacani, pădure).

Beslegiul, *movilă*, spre Vest de comuna Celeiul, plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, la mijlocul distanței dintre com. Orlea și Celeiul. Are 44 metri altitudine de-asupra niveluluĭ mărĭ; este aproape de Dunăre.

Besnești, *numire vechie* a unuĭ trup din moșia Calomfirești, din plasa Marginea, jud. Teleorman, proprietate a Calomfireștilor, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Besnești, *numire vechie*, ce purta odinioară satul Surdulești, jud. Teleorman. Besnești eraŭ așezați ceva mai departe de actuala comună Surdulești.

Besnetul, *vale*, în plasa Borcea, comuna Dichiseni, județul Ialomița.

Beș-Tepe, *com. rur.*, în județul Tulcea, plasa Tulcea. Situată în partea răsăriteană a județuluĭ, la 24 kil. spre Est de orașul Tulcea, capitala districtuluĭ și în partea centrală a plășiĭ, la 5 kil. spre V. de orășelul Mahmudia, reședința plășeĭ.

Numele săŭ și l'a luat de la dealul Beș-Tepe din apropiere. Cuvîntul e turcesc și vine de la: *beș*=cincĭ și *tepe*=deal, colină, și în adevăr din deal se înalță cincĭ ridicăturĭ, carĭ aŭ determinat numele dealuluĭ și al satuluĭ; înainte se mai numea Beș-Tepe-Turcească, în opoziție cu Beș-Tepe-Romînească, carĭ aŭ devenit mai în urmă orășelul Mahmudia, rămînînd cu numele de Beș-Tepe, satul de la Vest de Mahmudia.

Lungimea hotaruluĭ, care are forma unuĭ poligon neregulat, este de 85 kil., iar întinderea totală a terenuluĭ cuprins într'însul, este de 125 kil. pătrațĭ saŭ 12500 hect., în care întin-

www.dacoromanica.ro

dere intră şi stufurile şi bălţile.

Se mărgineşte la miază-noapte cu comuna urbană Chilia-Vechie, de care se desparte prin Grindul-Stipoculuĭ; la apus cu cătûnul Prislova, al comuneĭ Malcoci; la S.-V. cu comuna Sari-Ghiol, de care se desparte prin şoseaua judeţeană, valea Curcusul-Mare şi Movila-Cerdaculuĭ; la miază-zi çu cătunul Caraibil, al comuneĭ Sarinasof, de care se desparte puţin prin dealul Cairacile; la răsărit cu comuna urbană Mahmudia.

In ce priveşte relieful soluluĭ, două părţĭ din cincĭ numaĭ, sunt ocupate de pămînt solid cu dealurĭ şi văĭ, restul e ocupat de Dunăre, gîrle, lacurĭ, ghiolurĭ şi stuf. Ca dealurĭ maĭ însemnate avem: la apus Pîrlita, la miază-zi de satul Pîrlita, cu vîrfurile Beili, 197 m., şi Chiuciuc-Beili, 114 m., acoperite în parte cu fînеţe şi cu semănăturĭ şi în parte cu tufăriş; la miază-zi dealul Cairacile, de natură stăncoasă, întretăiat de o mulţime de drumurĭ, cu o înălţime de deal, de 118 m., acoperit cu fînеţe şi păşunĭ; la răsărit Beş-Tepe, de natură pietroasă, cu 5 ridicăturĭ, în formă de dinţĭ, acoperit pe coaste cu tufăriş puţin şi în colo cu păşunĭ; cel maĭ înalt vîrf al dealuluĭ Beş-Tepe măsoară 242 m., de la care se întinde una din cele maĭ frumoase privelişti, şi un altul are 215 m. înălţime.

Movilele sunt foarte numeroase, unele naturale, altele făcute de mîna omuluĭ, pentru îngroparea celor căzuţĭ în luptele dintre Turcĭ, Ruşĭ, Romînĭ, ce s'aŭ dat în mare număr prin aceste locurĭ. Cea maĭ însemnată este Movila-Ceardaculuĭ, care după cum o arată şi numele, ceardac = pază, servea ca punct de observaţie, căcĭ de pe dînsa, 180 m., privirea se pierde dincolo de Dunăre prin stufurĭ şi lacurĭ. Alte movile sunt ras pîndite în diferite părţĭ ale comuneĭ şi măsoară 60 100 m.; sunt acoperite cu verdeaţă. Pe întinderea cea uniformă a stufuluĭ, găsim grindurile: Stipocul, la N., cu ridicătura Stipocul, 44 m.; Rusca, pe lîngă gîrla cu acelaşı nume şi pe care se află şi Tîrla-luĭ-Nenu; iar ca ridicăturĭ, carĭ aŭ servit ca puncte trigonometrice, avem, lîngă braţul Sulina: Gîrla-Ciobanului, de 3.2 m., la mila 34 şi o alta de 2.5 m., la mila No. 38.

Comuna e destul de udată. Maĭ întăiŭ avem cele două braţe ale Dunăreĭ: Sulina, la miază-noapte, pe o lungime de 9 mile, 15 kil., de la mila 31—40, primind Gîrlele Ciobanuluĭ şi Rusca; Sf. Gheorghe, tot la miază-noapte, pe o lungime de 8 kil., de la 2 kil. maĭ jos de satul Prislova şi pănă la 1 kil. maĭ sus de Mahmudia, primind apele laculuĭ Cara-Suhat. Intre aceste braţe, şi maĭ la N., avem gîrlele: Şondul, la N. de braţul Sulina, primind apele lacurilor Bahlîneşti şi Fortuna; Gîrla-Ciobanuluĭ tot la N. de braţul Sulina; gîrla Rusca, între Sulina şi Sf. Gheorghe, cîte-şi trele scurgîndu-se în braţul Sulina, cea dintîiŭ între milele 24—25, a 2-a între milele 34—35, a 3-a la mila 36. Alte gîrle sunt: Litcovul, care uneşte gîrla Rusca, cu lacul Gorgova, şi se varsă în braţul Sf. Gheorghe, în dreptul satuluĭ Dunăvăţul-d.-s.; Marchelul, ce uneşte lacul Cara-Suhat cu Ghiolul-Marchel şi se varsă într'un mic sat lîngă satul Uzlina; Darnoiul, 4 kil. lungime, la S. de braţul Sf. Gheorghe, din care se desface şi cu care se împreună, închizînd între ele insula Latoca, mlăştinoasă şi acoperită cu stuf des. Maĭ sunt apoĭ 4 gîrle, carĭ alimentează lacul Cara-Suhat cu apă din braţul Sf. Gheorghe; alte 10, carĭ se scurg pe malul drept al aceluiaşĭ braţ, între lacul Cara-Suhat şi satul cu acelaşĭ nume; o alta, care uneşte gîrla Rusca cu braţul Sulina, deschizîndu-se între milele 32 33. In dreptul insuleĭ Latoca, de 180 hect., se maĭ află o altă mică însuliţă, de 10 hect., tot mlăştinoasă şi acoperită cu stuf. In partea uscată a terenului comuneĭ sunt maĭ multe văĭ, carĭ n'aŭ apă, de cît în timpurĭ ploioase, toamna şi primă-vara: Sofular, unită cu valea Curcusul-Mare, se varsă în braţul Sf. Gheorghe, lîngă satul Prislova, brăzdînd partea apusană a comuneĭ; Valea-Lutuluĭ-Alb, cu malurĭ înalte, humoase, unindu-se chiar în mijlocul comuneĭ cu văile Chior-Culac şi Turia, udă partea sudică şi centrală a comuneĭ şi se varsă în gîrla Dîrnoiul. Lacurĭ sunt multe: Bahlineşti, de 50 hect., la miază-noapte de gîrla Şondul, în care se scurge; Fortuna, de formă rotundă, al 3-lea lac mare al delteĭ dunărene, după Gorgova şi Roşu; are 600 hect. şi se scurge tot în gîrla Şondul; Cara-Suhat, de formă lunguiaţă, de 85 hect., la N. de braţul St. Gheorghe, în care se curge prin 4 braţe; Litcovul, de 15 hect., la miază-noapte de precedentul; toate sunt înconjurate cu stuf şi produc marĭ cantităţĭ de peşte.

Cătunele, din carĭ se compune această comună, sunt: Beş-Tepe, reşedinţa, aşezată spre miază-zi la împreunarea a treĭ văĭ: Valea-Lutuluĭ-Alb, Chior-Culac şi Turia; Pîrlita, aşezat spre apus, la 6 kil. spre N.-V. de căt. de reşedinţă şi la poalele nordice ale dealuluĭ Begli; Cara-Suhat, de

www.dacoromanica.ro

pe malul drept al braţuluĭ Sf. Gheorghe, ţine de Mahmudia.

Intinderea totală a comuneĭ este de 125 kil. p. saŭ 12500 hect., din carĭ 5321 hect. ocupate de pămînt ferm, iar restul de 7179 ocupate de Dunăre, gîrle, lacurĭ (1100 hect.) şi stufărĭ întinse (6079 hect.). Din pămîntul ferm, 270 hect. sunt ocupate de cele 2 vetre ale statuluĭ, 4603 hect. aparţin locuitorilor, 147 hect. sunt viĭ, 10 hect. ale bisericeĭ, 10 hect. ale şcoaleĭ, şi 100 hect. loc neproductiv, al statuluĭ.

Populaţiunea e compusă din: Romînĭ, Turcĭ, Tătarĭ, Bulgarĭ, Ruşĭ, Armenĭ şi Evreĭ. Sunt 266 familiĭ, cu 1345 suflete, din carĭ: Romînĭ 160 familiĭ, cu 816 sufl.; Bulgarĭ 50 familiĭ, cu 248 suflete; Turcĭ şi Tătarĭ 18 familiĭ, cu 89 sufl.; Ruşĭ-Lipovenĭ 35 familiĭ, cu 181 sufl.; 1 Armean, 1 Grec, 7 Evreĭ.

Instrucţiunea se predă într'o şcoală mixtă, aflătoare în cătunul de reşedinţă, Beş-Tepe, fondată în 1882 de locuitorĭ; are 20 hect. pămînt, cîte 10 hect. în fie-care cătun, ce-ĭ aduc un venit de 120 leĭ anual. Şcoala este în bună stare; are un învăţător plătit de stat; în 1893—94, aŭ fost 84 elevĭ înscrişĭ, 63 Romînĭ, 19 Bulgarĭ şi 2 Evreĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ ortodoxe: una în Beş-Tepe, cu hramul Sf. Dumitru, fondată de locuitorĭ la 1860; are un venit de 450 leĭ anual, provenit din vînzarea lumînărilor şi din contribuţiunile benevole ale locuit., precum şi 10 hect. pămînt; are 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Are ca filială a doua pe cea din cătunul Pîrlita, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de locuit. în 1869; e în bună stare, şi are un venit de 520 leĭ, şi 10 hect. pămînt; e deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Mohamedanĭĭ aŭ o geamie, cu un hoge, întreţinută de Musulmanĭ, contribuind şi statul cu 60 leĭ lunar.

Calitatea pămîntuluĭ este bună în parte.

Se seamănă grîŭ, orz, păpuşoĭ, ovăz, fasole, in, cartofĭ şi linte.

Din întinderea comuneĭ sunt 2330 hect. loc arabil, 145 hect. ocupate de viĭ, carĭ produc pănă la 725 hectolitri vin, 220 hect. plantaţiĭ cu grădinĭ; restul de 2300 hect. aproape, sunt ocupate cu fîneţe şi păşunĭ, şi pe icĭ şi colo (220 hect.), ocupate cu tufărişurĭ, resturĭ din întinsele pădurĭ devastate.

In comună sunt: 150 plugarĭ cu 120 pluguri. Vite sunt: 4770 capete, din carĭ: 486 boĭ, 348 vacĭ, 130 bivolĭ, 79 caĭ, 19 epe, 4 asinĭ, 2760 oĭ, 80 berbecĭ, 660 capre, 15 ţapĭ, 200 porcĭ. Pescăria este una din ocupaţiunile principale ale Ruşilor, maĭ cu seamă din Pîrlita. Peştele se transportă la Tulcea. Sunt 14 morĭ de vînt. In com. sunt 4 comercianţĭ, din carĭ 3 cîrciumarĭ şi 1 băcan.

Budgetul este de 4500 leĭ la venitурĭ şi de 4000 leĭ la cheltuelĭ. In comună sunt 520 contribuabilĭ.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua judeţeană Tulcea-Mahmudia, ce trece prin Malcoci-Pîrlita-Beş-Tepe, saŭ o altă variantă, de-a dreptul, Malcoci-Beş-Tepe-Mahmudia; apoĭ o mulţime de drumurĭ comunale spre: Mahmudia, Sarinasuf, Caraibil, Sari-Ghiol.

Această comună e fondată în secolul trecut de Turcĭ. Pe la 1835 s'a distrus satul din pricina luptelor continue între Ruşĭ şi Turcĭ şi tocmaĭ în 1856 a fost reînfiinţat de Romînĭ şi Bulgarĭ.

Beş-Tepe, *sat*, în plasa şi jud. Tulcea, cătun de reşedinţă al comuneĭ Beş-Tepe. Aşezat în partea meridională al comuneĭ, la încrucişarea a 3 văĭ: Lutul-Alb, Chior-Culac şi Turia. Are o întindere de 3500 hect., şi o populaţie de 207 familiĭ, cu 1063 suflete, din carĭ: 743 Romînĭ, 221 Bulgarĭ, 89 Turcĭ şi Tătarĭ, 3 Armenĭ, 7 Evreĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Pămîntul e de bună calitate şi produce ovăz, grîŭ şi secară. In sat se află o biserică şi şcoala mixtă a comuneĭ.

Beş-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Beş-Tepe şi pe al comuneĭ urbane Mahmudia. Are o direcţiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ, cea răsăriteană a comuneĭ Beş-Tepe şi pe cea apusană a com. Mahmudia. Aceste două comune sunt aşezate pe poalele dealuluĭ, una la apus şi alta la răsărit. Are 5 vîrfurĭ, de unde şi numele său (beş = cincĭ, tepe = deal, vîrf), unul de 242 metri înălţime, punct trigonometric de ordinul 1-iŭ, un altul de 215, apoĭ unul de 209, un al 4-lea de 199 metri şi cel maĭ mic de 180 metri, cîte-şĭ patru, puncte trigonometrice de rangul a 3-lea. Natura luĭ este stîncoasă şi văĭ rîpoase şi prăpăstioase îl întretae. Pe la poalele sudice merge drumul judeţean Tulcea-Mahmudia, iar pe la cele nordice, calea vecinală Mahmudia-Beş-Tepe-Pîrlita. Pe la poalele sale apusane curge pîrîul Beş-Tepe. El este acoperit numaĭ cu păşunĭ. Dacă se urcă cineva pe vîrful cel maĭ înalt, (242 metri) despre Beş-Tepe, are în faţă o privelişte din cele maĭ admirabile, maĭ cu seamă pe un timp senin al diminеţeĭ, saŭ al

www.dacoromanica.ro

sereĭ. In spre miază-noapte privirea se pierde în întinderea fără margini a delteĭ, de o suprafață verde deschisă, presărată cu dungĭ saŭ panglicĭ argintiĭ, și pete de aceeași coloare, spre brațele Sulina, Sf. Gheorghe, numeroasele gîrle și lacurĭ; în spre apus dealurile acoperite, carĭ cu verdeață, carĭ cu semănăturĭ, îșĭ pierd ondulațiunile lor multiple în zare; în spre miază-zi se vede întinsul lac Razelm, de după niște micĭ dealurĭ; și, în depărtare, pe malul de miază-zi, se văd dealurile Babadaguluĭ, care închid într'o vale, ca o comoară, orașul ce-le poartă numele; în spre răsărit, la picioarele dealuluĭ chiar, vezĭ orășelul Mahmudia, care e maĭ mult un sat mare de cît orășel în spre apus, ca într'o pîlnie cu 3 colțurĭ; se vede satul Beș-Tepe cu acoperișurile cenușiĭ de stuf învechit. La poalele nordice ale luĭ, carĭ privesc Dunărea, se văd ruinele uneĭ bisericĭ creștine și resturĭ ale uneĭ taberĭ turcești (nu poate să fie romană căcĭ nu s'a găsit nicĭ o piatră cu inscripție latină, nicĭ de alt-fel). La miază-zi, în vale, dintre al 2-lea și 1-iul vîrf al dealuluĭ, se vede o mică scobitură în stîncă, în care apa de ploae nu se evaporează tot-d'a-una și care e numită de locuitorĭ Izvorul-Tămăduiriĭ. In partea de apus a vîrfuluĭ celuĭ mare, tot într'o vale, s'a descoperit o fîntînă, lîngă care s'a găsit o piatră cu inscripție romană, necomplectă, ce se păstrează la primărie. Apa era adusă prin conducte de olane, carĭ aŭ oare-carĭ striațiunĭ pe ele. Din munte la vale se sapă, pănă se va da de capătul izvoruluĭ. Se presupune că ē foarte vechiŭ.

Beș-Tepe, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, comuna Beș-Tepe. Este format din unirea a două micĭ văĭ: Chior-Culac și Valea-Lutuluĭ-Alb, ce se unesc chiar în satul Beș-Tepe. Se îndreaptă spre miază-noapte, avînd o direcție generală de la S. la N. Brăzdează partea centrală a plășeĭ și a comuneĭ. Primește pe stînga pîrîul Turia și după un curs de 4 kil. se varsă în gîrla Dîrnoiul (un mic braț al canaluluĭ Sf. Gheorghe). Pe malurile sale cele rîpoase sunt așezate viĭ și merge drumul comunal Beș-Tepe-Pîrlita. Și-a luat numele de la dealul Beș-Tepe, ale căruĭ poale le udă.

Beșcher, *locuință izolată*, în județul Tutova, pl. Simila.

Beșgulești, *sub-divizie* a *căt.* Valea-Cătineĭ, jud. Buzăŭ, din comuna Cătina, locuită de descendințiĭ luĭ Ilie Beșgu, căpitan de poteră pe la începutul secoluluĭ.

Beșicuța, *loc arabil*, situat la E. de satul Călmățuiul, com. Călmățuiul, pl. Bîrladuluĭ, jud. Tecuciŭ. Acest loc se întinde din satul Călmățuiul pănă în Valea-Ceruluĭ.

Beșicuța, *mahala*, județul Mehedinți, în plasa Blahnița; ține de com. rur. Orevița.

Beșicuța-cu-Vizuinele, *punct de hotar* între moșia statuluĭ Drăgănești-Țigănia și moșiile Rădoești și Rătearsca, din jud. Teleorman.

Beșicuța-Giambașuluĭ, *movilă*, în jud. Teleorman, comuna Putineiul, în partea despre S.-E.

Beșicuța-luĭ-Boboc, *movilă*, în com. Lăceni, jud. Teleorman; servește ca semn de hotar al moșieĭ locuitorilor împroprietăriță pe un trup de moșie din această comună.

Beșicuța-Ulmuluĭ, *măgură*, în com. Furculești, jud. Teleorman.

Beșicuțeĭ (Valea-), *vale*, județul Tecuciŭ; ese din pădurea Dorasca, com. Barcea; merge spre S.; se împreună cu valea Arcaciul și Valea-Robilor; unite merg pănă în pădurea Torcești.

Beșleaga, *munte, izlaz* și *pădure*, în com. Nehoiașul, jud. Buzău.

Beșlegeĭ. (V. Dealul-Beșlegeĭ, comuna Răducăneni, pl. Podoleni, jud. Fălciu).

Beșliĭ, *numire* dată părțiĭ de N. a *căt.* Șghiabul, din com. Mînzălești, jud. Buzăŭ, unde locuesc o parte din moșneniĭ Beșliĭ, derivațiĭ din ceĭ stabiliți în com. Mănești.

Beșliĭ (Mănești), *căt. de reședință* al com. Mănești, jud. Buzău, cu 250 loc. și 56 case. Numirea și-a luat'o de la moșneniĭ Beșliĭ, stabiliți aci de vre-o 3 secole. (Vezĭ istoricul com. Mănești).

Beșoul, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul com. rur. Corabaci. E situat în partea meridională a plășeĭ și a comuneĭ, la 2 1/2 kil. maĭ spre S.-E. de cătunul de reședință, Carabaca. Este așezat pe valea Cultimes-Ceair, tocmaĭ la începutul eĭ și este închis la N.-V. de dealul Sîrti-Curu-Bair, la N.-E. de dealul Caula-Bair.

Suprafața sa este de 1450 hect., dintre care 15 hect. sunt ocupate de grădinĭ și de vatra satuluĭ. Populațiunea, compusă aproape din Turcĭ, este de 36

www.dacoromanica.ro

familiĭ cu 173 suflete, ocupîndu-se în special cu agricultura. Pămîntul produce tot felul de cereale, dar maĭ ales ovăz, meiu şi secară. Casele micĭ sunt aşezate foarte regulat, formînd maĭ multe străzĭ drepte. Drumurĭ comunale vin de la satele învecinate: Cangagi, Kazîl-Murad, Merdevenli-Punar, Ciobanisa şi Copadîn.

Beşoul-Dere, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul comuneĭ rurale Copadin. Situată în partea apusană a comuneĭ. Se desface din ultimile ramificaţiunĭ sudice ale dealuluĭ Copadin şi anume din dreptul satuluĭ Copadin, se îndreaptă spre miază-zi avînd o direcţiune maĭ mult de la N. la S. Merge paralel şi pe la apusul dealuluĭ Arabi-Alciala şi formează valea Alceac-Alcea. Prin mijlocul eĭ merge drumul comunal Beşoul-Copadin.

Beşteleiŭ (Schitul-), *schit*, cu hramul Sf. Troiţa, jud. Argeş, pl. Piteşti, în com. urb. Piteşti. Pe la începutul veaculuĭ întemeiat de familia Beşteleiu, care se află înmormîntată aicĭ. Biserica a fost în urmă, la anul 1862, reparată de arhimandritul Policarp, Egumenul mănăstireĭ Mihaiu-Vodă. Schitul-Beşteleiu era metoh al mănăstireĭ Mihaiu-Vodă din Bucureşti, care era închinată la mănăstirea Simonopetra, din muntele Athos.

La secularizarea averilor bisericeşti, schitul s'a redus la biserică de mir, avînd doĭ preoţi, un cîntăreţ şi un paracliser. Pentru întreţinerea cultuluĭ divin se înscrie pe tot anul la budgetul general al statuluĭ (1886 87) o sumă de 1788 leĭ. Biserica este în bună stare, dar casele sunt în ruină. Intre cărţile vechĭ ale acestuĭ schit este o Evanghelie greco-romînă, din ediţia Mitropolituluĭ Teodosie.

Beşteleiŭ (Vatra-Schituluĭ-), *moşie*, jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ. Avea la 1878 o arendă anuală de 2709 leĭ, 78 banĭ.

Pe periodul 1880—85, arenda acesteĭ moşiĭ a scăzut la 450 leĭ.

Beşteleoaia, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. şi căt. Bolovani.

Beşteloaia, *pădure*, în întindere de 25 hect., com. Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel. E compusă din plute şi salcie.

Betegi, *cătun*, pendinte de comuna Bucovul-Adunaţi, din pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Are 304 locuitorĭ şi 69 contribuabilĭ.

Betejanul, *poiană*, comuna Poenari, plasa Olteţul-d.-j., judeţul Vîlcea.

Beţeşti, *sat*, în com. Socea, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, aşezat pe apa pîrîuluĭ Rădiul, în colţul despre N.-V. al careului ce formeaza împreună cu satul Belceşti, spre S., satul Rădiul spre V. şi satul Socea, spre S.-V.

Terenurile sale, în mare parte, şi maĭ cu deosebire spre partea satelor Socea şi Rădiul, sunt calcaroase. Din pietre se exploatează un var de o calitate superioară, care se caută mult, atît prin împrejurime, cît şi pe pieţele tîrgurilor afară de judeţ. Vărăriile sunt foarte bine îngrijite.

Intinderea satuluĭ, împreună cu locurile vecinaşe ce-ĭ aparţin, e de 945 hect. (71 fălcĭ). Are o populaţiune de 320 suflete, sau 79 familiĭ, 3 văduve, 5 nevolnicĭ, toţĭ Romînĭ, care se ocupă cu plutăria şi exploatarea pămîntului.

Numărul contribuab. e de 70.

In sat se află: o biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl, întreţinută din fondurile comunale; o moară pe apa Rădiuluĭ.

Numărul vitelor se urcă la 200 capete.

Comunicaţie cu satele mărginaşe se face prin şoseaua comunală: Beţeşti-Rădiul şi Beţeşti-Belceşti-Vădurele, precum şi prin drumul comunal, ce se întinde spre N., paralel cu rîul Bistriţa şi podişul, pe care se află pădurea Căţinul, până la satul Ruseni, comuna Mesteacănul.

Beţeşti, *moşie* cu părţĭ, comuna Socea, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, aparţinînd caseĭ luĭ Manolache şi Iordache Crupenschi. Este situată pe lîngă moşiile Soci, Cîndeşti, Vădurelele ş. a. Odinioară, a format un trup cu moşiile Cotreanţa, Stăneşti, Bărbuşeni, Săndreşti, Belceşti, Ţirbeni (Ţirdeni) şi Motocani. Astă-zĭ însă, singură această moşie e despărţită în treĭ: O parte aparţine luĭ Alecu Crupenschi, care aduce un venit anual de 2500 leĭ; o parte luĭ Sandu Crupenschi, cu acelaşi venit; şi a treia d-neĭ Safta Crupenschi, cu un venit de 6500 leĭ.

Numărul vitelor, carĭ aparţin proprietarilor, se urcă la 421 capete, din carĭ: 24 boĭ, 9 vacĭ, 380 oĭ şi 8 caĭ.

Beţeşti-de-Jos, *trup de sat*, comuna Socea, pl. Bistriţa, jud. Neamţu; împreună cu trupul Beţeşti-d.-s., formează satul Beţeşti.

Beţeşti-de-Sus, *trup de sat*, în

www.dacoromanica.ro

comuna Socea, pl. Bistriţa, jud. Neamţu; împreună cu trupul Beţeşti-d.-j., formează satul Beţeşti.

Beţivii, *iezer,* situat în jud. Brăila, la N.-V. de Mătoaele; fără comunicaţiune.

Beţivul, *popină* lungă, judeţul Brăila, la 500 m. spre N.-E. de satul Ruşeţul, pe ţărmul stîng al Călmăţuiului.

Beuca, *com. rur.*, pl. Teleormanului, jud. Teleorman, pe Valea-Burdei, la Estul plăşei. Se mărgineşte: la E., cu comuna Ciurari, din pl. Tîrgului şi cu com. Ciolăneşti; la S. cu com. Drăgşenei din pl. Tîrgului; la V. cu moşiile Merişani, Dobroteşti şi Dideşti; iar la N. cu com. Balaciul. Este aşezată pe dealul numit Cîrja, pe platoul Burdei, ce se întinde d'asupra văei Burdea.

In apropiere de comună se află gura unei vălcele ce-i zice Redea, care dă în Valea-Burdei.

Prin interiorul comunei trece linia ferată Costeşti-Măgurele şi puţin mai la N.-E. comunei se află staţiunea cu numele de Beuca.

La N.-V. se află un eleşteu format din apele Burdei şi ale izvoarelor ce curg din deal, numit de locuitori Lacul-Boeresc.

Are un cătun, Plopi, la S.-V., la o depărtare ca de 6 kil.

Populaţiunea ei este de 1184 suflete saŭ 303 capi de familie cu 286 contribuabili. Vitele sunt în număr de 5417 capete: 177 cai, 552 vite mari cornute, 4491 vite mici cornute şi 197 porci.

Pe teritoriul acestei comune se află: moşia Beuca a d-lui General A. Berendeiŭ, de 1500 hect.; o pădure cu acelaşi nume, de 300 hect., cu arbori numai de tufan; moşia Plopi, a d-lui Constantin Leventi, de 350 hect., dintre care 275 pămînt arabil şi 75 hect. pădure. Moşiei Beuca, locuitorii îi mai zic şi Berendoaica, dupa numele proprietarului.

Solul acestei comune este parte mlăştinos, parte humos şi pe alocurea roşcat, ceea-ce îl face greoiu la producţiune, cînd nu este favorizat de ploi mai abundente.

Ocupaţiunea locuitorilor, pe lîngă agricultură, este şi creşterea vitelor, în special a oilor. Primăvara mare parte dintr'înşii se duc cu oile la Bucureşti saŭ Craiova unde le lăptăresc; iarna se ocupă cîţi-va cu cojocăria.

Are un local de şcoală la un loc cu primăria, dăruit de proprietar. Şcoala are un învăţător şi 25 elevi. Este o biserică deservită de un preot şi un dascăl.

Aci se află şi o moară cu aburi, a proprietăţii, precum şi o frumoasă casă de locuit, împrejurul căreia este o vie şi diferite plantaţiuni, cari daŭ un frumos aspect locuinţei.

Budgetul com. este de 3315 lei la venituri şi 3269 lei, 78 bani la cheltueli.

Comuna Beuca se leagă cu gara Beuca, cu comunele Drăgşenei şi Dobroteşti cu com. Zîmbreasca, la 5 kil., şi cu calea judeţeană Roşiori-Strîmbeni, 4 kil., prin drumuri vecinale.

In partea despre Est se află două măguri: a lui moş Dobre, de 4 metri înaltă şi 200 metri periferie; o alta de 5 m. înălţime, spre N., numită Măgura-de-la-Lacul-Boeresc.

Prin împrejurimele comunei Beuca s'aŭ găsit în mai multe rînduri vase şi unelte, de felul celor descoperite la com. Zîmbreasca, despre cari vorbeşte d. Tocilescu în scrierea sa «Dacia înainte de Romani». Fragmentele de vase şi uneltele descoperite la Beuca, aŭ perfectă asemănare cu cele de la Zîmbreasca, fapt ce se explică prin apropierea acestor două localităţi.

Beuca, *staţie* de drum de fier, judeţul Teleorman, plasa Teleorman, comuna Beuca, pe linia Costeşti-Roşiori, pusă în circulaţie la 1 Ianuarie 1887. Se află între staţiile Balaci, 9.4 kil., şi Papa, 9.6 kil. Inălţimea d'asupra nivelului mării e de 122.26 metri. Venitul acestei staţii pe 1896, a fost de 58.930 lei, 85 b.

Beuca, *pădure,* situată în com. cu acelaşi nume, din plasa Teleormanului, judeţul Teleorman, proprietatea d-lui general Berendeiŭ. Prin o parte din această pădure trece linia ferată Costeşti-Măgurele.

Bezdina, judeţul Dolj. (Vezi Bîzdîna).

Bezercul, *iaz,* judeţul Dorohoiŭ, format din pîrîul Iazul-Popilor, pe moşia Broscăuţi, comuna cu asemenea numire, plasa Coşula.

Bezianul, *vale,* jud. Dolj, plasa Amaradia, comuna Velesti, de unde începe limita de S. către com. Balota, satul Balota-d.-s., pl. Amaradia.

Bezianul, *vale,* jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Velesti, prin care curge pîr. cu acelaşi nume.

Bezman, *moşie* particulară, de 179 hect., în com. Cudalbi, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ.

Bianca. (Vezi Baraictarul, judeţul Prahova).

www.dacoromanica.ro

Bianca, *proprietate* a Eforiei spitalelor civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Brebul, com. Drăgănești, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Este în întindere de 362 hect., toate arabile și fînețe. A fost arendată pe periodul 1888—95, cu 7000 lei anual.

Bibanul, *vale,* numită și Valea-Bibanului, în com. rur. Șlașoma, plasa Dumbrava, județul Mehedinți.

Bibești, *com. rur.,* în partea de S. a comunei Săulești, pl. Gilortul, jud. Gorj, și la 47 kil. direcțiune S.-E. de orașul T.-Jiu. Se compune din 2 cătune: Bibești și Sterpoaia. E situată pe ambele maluri ale Gilortului și pe vălceaua Sterpoaia.

Are o suprafață cam de 6500 hect., din cari 490 arabile, 3 hect. vie, 30 hect. prunet, iar restul pădure, tufăriș, fînețe și rîpe.

Are o populație de 210 familii, cu 976 suflete, din cari 168 contribuabili.

Locuitorii posedă 60 pluguri, 2 căruțe cu cai, 88 care cu boi, 55 stupi, 335 vite mari cornute, 203 oi, 49 capre, 79 rîmători și 23 cai.

Rîul Gilortul udă comuna în partea despre E.

Comuna e traversată de șoseaua județeană T.-Jiu-Filiași, ce o leagă la N. cu comuna Săulești, iar la S. cu comuna Aninoasa. Mai este legată cu comunele și cătunele învecinate prin mai multe șosele comunale. Ca mijloc de comunicație, mai are și linia ferată T.-Jiu-Filiași, avînd ca stație mai apropiată, stația Bibești.

Comuna posedă 2 cișmele de zid, 3 puțuri cu cumpănă și 8 izvoare.

Are 2 biserici deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Bibești, *cătun,* reședința comunei Bibești, din plasa Gilortul, jud. Gorj. E situat pe ambele maluri ale rîului Gilortul și sub culmea dealului Aninoșița. Are o suprafață cam de 1625 hectare, din cari 135 hect. arabile, 14 hect. prunet, restul pădure, fînețe, tufăriș și rîpe.

Producția anuală e cam de 900 hectolitri porumb, 450 hectolitri grîu și 2800 decalitri țuică.

Are o populație de 40 familii, cu 240 suflete, din cari 30 contribuabili. Locuitorii posedă 10 pluguri, 1 căruță cu cai, 15 care cu boi, 15 stupi, 70 vite mari cornute, 78 oi, 22 rîmători și 7 cai.

Rîul Gilortul trece prin mijlocul hotarului, curgînd de la N. la S.

Cătunul e traversat de șoseaua comunală ce o pune în comunicație, la N., prin șoseaua județeană T.-Jiu-Filiași, cu comuna Săulești, iar la S. se leagă cu comuna Aninoasa. De aci, această șosea ocolește Culmea-Aninoșița spre N., puind-o în comunicație cu cât. Sterpoaia.

Cătunul posedă 2 cișmele de zid și 3 izvoare acoperite.

Are o biserică, deservită de 1 preot.

Bibești, *stație* de drum de fier, jud. Gorj, pl. Gilortul, comuna Andriești, pe linia Filiași-T.-Jiului, pusă în circulație la 16 Februarie 1888. Se află între stațiile Gilortul (14 kil.) și Bărbătești (10.4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării e de 147 m.

Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 49982 l., 48 b.

Bibești, *deal,* situat în partea despre E. a comunei Piscurile, jud. Gorj. Vine în prelungire despre N.-V. și merge spre S.-E. Este acoperit pe coamă cu păduri, iar pe coastă cu vii și pruni.

El formează Valea-Piscurile spre E., vale pe care este așezată comuna Piscurile.

Bibica, *vale,* udă centrul com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în gîrla Cungrea-Mare, tot pe teritoriul comunei Dobroteasa.

Bibicel, *cătun,* (tîrlă), în pl. Ialomița-Balta, comuna Căzănești, jud. Ialomița.

Bibirești, *sat,* jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., comuna Leca. Este așezat pe pîrîul Răcătăul, mai jos de confluența pîrîiașului Varnița, la o depărtare de 4360 m. de Ungureni. Se povestește că satul este fondat de un răzeș bogat din Berești (pl. Bistrița-d.-s.) numit Bibire, care, acum vre-o 200 de ani, a venit în acest loc ce-l avea de zestre de la tată-său, și s'a stabilit cu cîți-va robi și clăcași. Alții spun că Bibire ar fi moștenit acest loc de la un strămoș al său, care a trăit pe timpul lui Ștefancel-Mare, de la care primise locul, pentru vitejia ce a arătat într'un războiu. Are o biserică construită de lemn, în anul 1719, de bătrînii moșneni, și o cîrciumă. Capi de familii se numără 107, suflete 425. Animale sunt: 22 cai, 226 vite cornute, 106 porci.

Bibirești, *deal,* jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., comuna Leca, pe teritoriul satului cu același nume.

Bibirești, *moșie,* jud. Bacău, pl.

www.dacoromanica.ro

Siretul-d.-j., care dimpreună cu Botești «avea părți și răzășască; în care moșii aŭ cumpărături și d-lor boerii Vornicul Iancu Giurgea, Banul Anastase Ion, Căminarul Coste Poliene, iară din răzeșĭ sunt și neamurile Știuculesc și Tăbănese, Petre Găluşcă, etc.; are parte și d-neĭ Stolniceasa Ruxandra Negoaea, și alțĭ maĭ mulțĭ răzeșĭ și părtașĭ în ea. Are sat cu o biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 4 privilegiațĭ, 43 mazilĭ, 4 nevolnicĭ, 4 vădane, 4 jidovĭ; pe lîngă moșiile Milești, Zlătari, Dealul-Mare, Ungureni și altele, cu un număr de 48 loc.». (Th. Codrescu, «Buciumul Romîn», pag. 284).

Bibolea, *deal*, com. Tina, plasa Mijlocul, jud. Vîlcea.

Bica, *baltă*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., comuna Căciulătești; se formează din ploĭ.

Bica, *insulă*, pe canalul Dunăreĭ, în jud. Romanați, plasa Balta-Oltul-d.-j., dependinte de com. Ianca. Are 10 hect. pădure.

Bica, *lac*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești; cu pește.

Bica, *ramificație* din muntele Istrița, în com. Pietroasa-d.-j., județul Buzău. Are multă piatră de construcțiune.

Bica-luĭ-Gherman, *loc izolat*, plasa Sabarul, jud. Ilfov. (Vezĭ Bîcul).

Bicazul, *com. rur.*, jud. Neamțu, în plasa Piatra-Muntele, așezată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ cu a sa numire, între hotarul Transilvanieĭ și muntele Cosmița.

Se mărginește la N. cu com. Hangul și com. Buhalnița; la E. cu com. Pîngărați; la V.-S. cu Transilvania, de care în parte se despărțește prin limita convențională naturală, iar în parte prin pîrîiașele Chițirigul, Bicazul, Ticoșul, precum și prin munțiĭ: Verde, Ivanoș, Floarea.

Terenurile sale sunt muntoase și străbătute de lungĭ și adîncĭ văĭ, printre care șerpuesc o mulțime de pîrîiașe micĭ și repezĭ.

Este formată din localitățile și satele: Bicazul, Chițirigul, Capșa, Cîrnul, Cheile-Bicazuluĭ, Crasna, Fîrțigul, Floarea, Fundul-Bicazuluĭ, Gura-Bicazuluĭ, Hamzoaia, Izvorul-Munteluĭ, Mărceni, Neagra, Poiana-Corbuluĭ, Secul, Tașca și Ticoșul. Are o populațiune de 2416 sufl., saŭ 1110 capĭ de familie, carĭ locuesc în 512 case. După sex sunt: 1094 bărbațĭ, 1141 femeĭ; după starea civilă: 891 necăsătoriți, 364 capĭ de familie însurațĭ; 106 văduvĭ, 40 văduve; 676 copiĭ sunt de sex bărbătesc, 564 copii de sex femeesc; sunt 7 Evreĭ; 2038 sunt fără cunoștință de carte și 168 posedă cunoștințele elementare.

Din numărul locuitorilor împroprietăriți în 1864, sunt astăzĭ, 193 carĭ stăpînesc locurile lor; 84 stăpînesc locurile ca urmașĭ; un loc e părăsit și ocupat de către comună. Dintre ceĭ împroprietăriți în 1878 sunt 125, carĭ stăpînesc înșiși locurile lor; un loc e părăsit și ocupat de com.; 62 sunt, carĭ de și însurațĭ și cultivatorĭ de pămînt, nu aŭ încă nicĭ un fel de împroprietărire, precum nicĭ prilejul de a moșteni după urma părinților lor legitimĭ.

Locuitoriĭ se îndeletnicesc cu creșterea vitelor, plutăria și prea puțin cu agricultura, din pricină că solul nu prea este roditor, prin faptul formațiuneĭ sale, de natură muntoasă.

Imașul (suhatul), are o întindere de 482 hectare, 26 ariĭ, și nutrește un număr de 3752 capete de vite.

Budgetul comuneĭ e de 8892 leĭ, 10 banĭ la venitурĭ și 8249 leĭ, 74 banĭ la cheltuelĭ.

In această comună sunt 4 bisericĭ, treĭ în stare bună și una rea, cu 12 servitorĭ plătițĭ din fondurile comunale cu 800 de leĭ. Venitul fonciar al pămînturilor bisericeștĭ se urcă la suma de 1792 leĭ. E o școală, cu un învățător plătit de stat. Sunt: 4 ferăstrae cu 16 pînzĭ, purtate cu apă; și 4 ferăstrae purtate cu mașina, la carĭ servesc 57 de lucrătorĭ, în cătunul Ața; 16 ferăstrae cu 2 circulare de apă și 122 lucrătorĭ în cât. Chițirigul; 6 morĭ pentru măcinat, dintre carĭ 2 cu cîte 2 pietre; o piuă, pentru făcutul sucmanilor, cu 4 găvane; 2 schelĭ de cherestigie; 1 cărămidărie; 9 rotăriĭ; 7 cîrciumĭ; un bogasier; o vamă (trecătoare); o garnizoană.

Comunicația cu cele-l'alte sate vecinașe se face prin: șoseaua mixtă Piatra-Prisăcani; prin șoseaua Bicaz-Trecătoarea, în Transilvania.

Fondul drumurilor e de 2300 leĭ la venitурĭ și 950 leĭ la cheltuelĭ.

Bicazul, *sat*, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistrița, jud. Neamțu, la 24 kil. depărtare de orașul Piatra, comuna Bicazul, pl. Piatra-Muntele.

Se mărginește la S.-E. cu satul Marceni, de care se desparte prin pîrîul Bicazul; la N. cu satul Cîrnul, de care se desparte prin pîrîul Izvorul-Munteluĭ; la E. cu Capșa, de care se desparte prin rîul Bistrița.

Terenurile sale sunt bogate în gresiurĭ, care se exploatează. (V. Cozmița, Stînca-Vulturuluĭ, muntele Sîma).

www.dacoromanica.ro

In acest sat se află: reşedinţa comuneï; o staţiune poştală; 2 bisericï; 1 schelă mare de cherestea; 3 rotăriï; 3 morï de apă, dintre carï 2 cu cîte 2 pietre; 1 cărămidărie; 1 piuă cu 4 găvane; o şcoală frecuentată de 86 elevï.

Numărul vitelor e de 1350.

Numirï vechï: Tîrgusorul şi Ciungi.

Bicazul, *izvor* de ape minerale, jud. Neamţu, în dreptul podului al 4-lea, pe drumul ce duce de la satul Bicazul, spre Chiţirig, pe partea stîngă a pîr. Bicazul, între pîraiele Taşca şi al Neaguluï. Apa izvoreşte în abundenţă şi conţine hidrogen sulfurat în micï cătimï; pănă acum încă nu i s'a făcut analiza.

Bicazul, *moşie* cu părţï, împreună cu moşia Chiţirigul, pe cuprinsul comuneï Bicazul, plasa Piatra-Muntele, aşezată pe lîngă moşiile Potagul, Secul, Tarcăul, ş. a.

In ea a avut parte şi mănăstirea Buhalniţa, supusă bisericeï Sf. Ilie din Iaşi, şi închinată Patriarhieï de Alexandria, precum şi mănăstirea Bisericani, închinată Mitropolieï din Iaşi, starea II. Are sat.

Astăzï această moşie aparţine domeniuluï Coroaneï.

Bicazul, *munte*, în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat lîngă satul cu a sa numire.

Bicazul, *pîrîu*, jud. Neamţu, numit ast-fel, se zice, de la un mîrzac tătăresc.

Izvoreşte din munţiï Transilvanieï. Intră în judeţ pe la punctul numit Trecătoarea-Bicazuluï, curge în direcţiune N.-E., udînd satele: Chiţirigul, Ticoşul, Neagra, Taşca, Marceni, şi se varsă în rîul Bistriţa, pe partea dreaptă, între satele Bicazul şi Gura-Bicazuluï, ducînd cu sine şi următoarele ape ce primeşte pe stînga: Chiţirigul, Neagra, Taşca, Pîrîul-Neaguluï; iar pe dreapta: Secul-Buhalniţeï şi Pîrîul-Griveï.

Bicazul, *schitişor*, jud. Neamţu, lîngă satul cu a sa numire, com. Bicazul, plasa Piatra-Muntele.

Bicazul, *vamă*, jud. Neamţu, la hotarul Transilvanieï, în comuna Bicazul, plasa Piatra-Muntele; se mai numeşte: Trecătoarea-Bicazuluï.

Bicazuluï (Cheile-), jud. Neamţu. (Vezï Cheile).

Bicazuluï (Cîrnul-), jud. Neamţu. (V. Cîrnul-Bicazuluï).

Bicazuluï (Fundul-), jud. Neamţu. (V. Fundul-Bicazuluï).

Bicazuluï (Gura-), jud. Neamţu. (V. Gura-Bicazuluï).

Biceşti-de-Jos, *sat*, în jud. Rîmnicul-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul şi comuna Dumitreşti, în partea de răsărit, la 4 kil. spre E., pe rîul Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 2550 hect. şi o populaţie de 75 familiï, cu 286 suflete, din carï 68 contribuabilï; 17 ştiu carte. Mai înainte se numea Gurcari.

Biceşti-de-Sus, *sat*, în plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat, cătunul comuneï Dumitreşti, la răsărit, pe rîul Rîmnicul-Sărat, la 3 kil. spre Est de cătunul de reşedinţă. Are 1740 hect. Cu o populaţie de 182 familiï, cu 702 suflete, din carï 161 contribuabilï; 89 ştiu carte. Are o biserică. Şi-a luat numele de la vechiï răzeşï, Biceştiï.

Bichelul. (Vezï Becherul, judeţul Prahova).

Bichelul, *rîpă*, sub Vîrful-Comorilor şi spre dealul Baba-Ana, com. Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, judeţul Prahova. Terenul, fiind humos, fuge spre vale, mai ales în timpurï ploioase.

Bicheşti, *sat*, face parte din comuna Boghesti, plasa Zeletinul, jud. Tecuciu. E situat pe coasta dealuluï cu acest nume şi aşezat la nordul comuneï, la o distanţă de 3 kil. şi 500 m. de reşedinţa comuneï. Are o populaţie de 67 capï de familiï, cu 290 suflete, carï locuesc în 64 case.

Copiï în vîrstă de şcoală sunt 17 (14 băeţï şi 13 fete).

Aicï se află o biserică, cu hramul S-ţiï Voevozï. Ea este făcută de locuitorï în 1802. Deasupra uşeï, se vede data 1805. S'a reparat la anul 1848.

Satul îşï trage denumirea de la un proprietar numit Bechiu.

Locuitoriï sunt răzeşï.

Despre acest sat se istoriseşte următoarele:

Unde se află actualmente satul, eraŭ două micï sătuleţe: Scrofeni şi Văleana-Mare. Din cauza ciumeï, murind o mare parte din locuitorï, ceï rămaşï s'aŭ retras în Boghesti-d.-s.

Bătrînii mai spun că atuncï, în sat nefiind biserică, locuitoriï îşï îngropaŭ morţiï prin grădinï şi mai mulţï la un loc, ceea ce se constată şi astăzï, găsindu-se mai multe craniurï la un loc.

Pe la 1627, după o danie scrisă, ce se păstrează şi astăzï de locuitorul Antohi Dorin din Bicheşti, o Armeancă, din familia Bălşeştilor, dăruieşte a patra parte din satul Scrofeni ca vad de moară (ce există şi pănă as-

www.dacoromanica.ro

tăzĭ pe Zeletin), unuĭ nepot al săŭ, Christea, din satul Gîrlești, jud. Roman.

Acest Christea și-a vîndut dania luĭ Bechiu, din căt. Frumușelul, com. Muncel, care stabilindu-se aicĭ, a întemeiat satul căruia i-a dat numele de Bichești.

Uricul de danie este scris în slavonește și se află iscăliți: Andreiŭ Iocatan, din satul Scrofeni și Ioan Negru, din cătunul Năfurdești, sat care astăzĭ nu maĭ există și care ținea de raionul com. Muncel.

Bichești, *deal*, situat la E. de satul cu același nume, comuna Boghești, jud. Tecuciŭ.

Bichești, jud. Tecuciŭ, *sfoară de moșie*, în raionul com. Gohorul. Începe din valea Berheciuluĭ până în muchia dealuluĭ Șipan. Această moșie a fost proprietatea luĭ Bichescu; în urmă a trecut prin vînzare la locuitoriĭ din Gohor.

Bichiĭ (Rîpa-), *localitate*, în comuna Salcia, pl. Podgoria, jud. Prahova, ce servă pentru pășunea vitelor.

Bichiĭ (Valea-), *vale*, comuna Racoviță, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Biftia, *deal*, cu direcția de la N. spre S. în com. Turia, jud. Olt.

Biftia, *gîrlă*, izvorește de la N. de com. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are direcția de la N. spre S., taie calea ferată și se varsă în gîrla Dîrjovul, tot în raionul comuneĭ Turia.

Bighilin, *deal*, spre E. de com. Bucovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, care azĭ servește de pășune pentru vite. Se numea Plaiul-Moraruluĭ.

Bigiușca, *pîrîŭ*, ce vine din Bucovina și trece prin satul Pasatul, comuna Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Bila, *cătun*, pendinte de comuna Cămineasca, pl. Cîlnișteа, județul Vasluiŭ. E situat în valea Cîlnișteĭ. Și-a luat numirea de la măgura Bila, ce se află pe această proprietate.

In acest cătun este o biserică de zid, cu hramul Sf. Troița, la care slujește un preot și un cîntăreț. Aci, în 1887, s'aŭ oficiat 56 botezurĭ, 8 căsătoriĭ și 32 înmormîntărĭ. Depinde de parohia Pangăl.

Bila este situată pe valea Cîlnișteа, într'un loc mocirlos. Pe aci este șoseaua județeană ce vine din Obedeni și duce la Pangăl. Locuitoriĭ sufer mult aci vara de friguri, din cauza miazmelor exhalate de locurile smîrcoase rămase în urma vărsăturеĭ Cîlnișteĭ.

Bilahoiŭ, *deal*, ce se întinde la vestul comuneĭ Deleni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Pe el se face cultură de cereale.

Bilahoiŭ, *pîrîŭ*. V. Mănăstireĭ (Pîrîul-), din comuna Deleni, plasa Crasna, jud. Vasluiŭ.

Bilahoiŭ, *vale*, formată din prelungirea dealuluĭ cu această numire, în partea vestică a comuneĭ Deleni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Bilarlar, vechia *numire* a *cătunuluĭ* Dorobanțul din comuna Carol I (vechiul Dana-Chioi), jud. Constanța.

Bilarlar, *deal*, în jud. Constanța, plasa Constanța, com. Carol I, cătunul Dorobanțul (saŭ Bilarlar). E situat în partea sud-vestică a plășeĭ și cea apusană a comuneĭ. E coprins între văile Buiuc-Culac-Dere la apus și Buiuc-Dere la răsărit. Are 115 m., dominînd satul Dorobanțul, așezat la poalele-ĭ estice. E acoperit cu semănăturĭ și fînețe.

Bilarlar, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Tortoman, cătunul Dere-Chioi. E situat în partea nord-estică a comuneĭ, întinzîndu-se printre văile Tortoman la apus și Dere-Chioi la răsărit. Are 108 m. în vîrful Dere-Chioi, dominînd satul Dere-Chioi, văile de maĭ sus și drumul Dorobanțul-Dere-Chioi. E acoperit cu fînețe.

Bilarlar, *movilă*, înaltă de 129 metri, pe hotarul dintre plășile Medjidia și Constanța, în jud. Constanța, pe muchia dealuluĭ Tuzla-Bair, la 5 kil., spre V., de căt. Bilarlar, al comuneĭ Dana-Chioi. Dominează valea Sali-Bei-Dere, drumul Dorobanțul-Talașman. E acoperit cu verdeață.

Bilarlar-Bair, *deal* însemnat, în jud. Constanța, partea nordică a plășeĭ Constanța și cea sudică a comuneĭ Pazarlî. Se întinde de la Vest spre Est, printre valea Ester la Nord și confluentele văeĭ Catasul saŭ Medjidia la S. și anume printre văile Tasliik-Dere, Mangalia-Dere, Valea-Lungă, etc., ce pleacă din poalele sale meridionale. Are ca vîrfurĭ: Ghelingec-Tepe, 189 metri, Bilarlar-Tepessi, 176 metri, Ester-Cara-Tepe, 177 metri. Dominează văile de maĭ sus, satele Pazarlî, Ghelingec și Ester, drumul Hîrșova-Caramurat. Este de natură stîncoasă și acoperit cu semănăturĭ și fînețe.

www.dacoromanica.ro

Bilarlar-Tepessi, unul din *vîrfurile* dealuluĭ,. în jud. Constanţa, pl. Constanţa, comuna Pazarlî. Aşezat cam în mijlocul culmeĭ, are 176 m. înălţime, dominînd satul Pazarlî. E acoperit cu fîneţe şi păşunĭ.

Bilavoiul, *pîrîiaş,* ce curge prin plasa Simila, jud. Tutova. Izvoreşte de pe teritoriul comuneĭ Costeşti, udă această comună curgînd de la V. spre E. şi se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrlad.

Bilciureasa, *loc izolat,* comuna Pucheni, plasa Argeşelul, judeţul Muscel.

Bilciureşti, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plasa Ialomiţa. Această comună este reşedinţa plăşeĭ Ialomiţa. Se compune din treĭ cătune: Bilciureşti, Socetul şi Frecăţei şi are o populaţie de 2000 locuitorĭ. Bilciureşti sunt situaţĭ pe o cîmpie frumoasă, pe malul drept al Ialomiţeĭ, pe şoseaua judeţ. Tîrgovişteа-Butimanul. Se produce cereale multe pe cîmpiile sale. Are o mare moară de aburĭ şi treĭ brutăriĭ. In Bilciureşti este: reşedinţa subprefectureĭ; o judecătorie de ocol; 2 bisericĭ; 2 şcolĭ, 1 de băeţĭ şi 1 de fete. Şcoala de fete este înfiinţată la 1 Decembrie 1889, întreţinută din fondurile lăsate spre acest scop, prin testament, de către defunctul proprietar, Chiriţă Vasilescu. Acest pios Romîn a lăsat cu testament o moşie de 90 hect. şi maĭ bine, precum şi alte fonduri, ca să se clădească un mare local de şcoală şi să se întreţină şi unul saŭ doĭ învăţătorĭ saŭ învăţătoare. Prin neobositul concurs al primuluĭ executor testamentar, Ion Ciuflea, în vara anuluĭ 1889, s'a şi clădit localul, care este din cele maĭ frumoase din judeţul Dîmboviţa, pentru care s'a cheltuit peste 20000 leĭ, fără a se ataca fondul. Acest local are două marĭ camere, una pentru şcoala de băeţĭ, plătită de stat şi una pentru şcoala de fete, plătită din fondurile Chiriţă Vasilescu; maĭ are o mare cameră pentru atelier de lucru şi maĭ multe camere pentru bibliotecă, cancelarie, director şi servitorĭ, precum şi o mare întindere de pămînt pentru grădină, curte şi agricultură practică. Şcoalele sunt frecuentate de vr'o 55—70 băeţĭ şi 23—40 fete. In com. sunt peste 165 copiĭ de ambe sexe cu etatea de şcoală. Comuna are 4522 leĭ venit. Bilciureşti se învecineşte la Est cu com. Cornesti şi Frasinul, despărţindu-se de ele prin rîul Ialomiţa; la V., cu Cornăţelul; la N. cu Dobra, Gheboaia şi Finta; şi la Sud cu Cojasca, cu care se uneşte prin şoseaua judeţeană. La Bilciureşti, în 1889, s'a înfiinţat şi o staţie telegrafo-poştală.

Bilieşti, *plasă,* în partea de S.-E. a judeţuluĭ Putna.

Plasa Bilieşti se mărgineşte la N. şi N.-V. cu plasa Şuşiţa; la V. cu plasa Gîrlele şi cu judeţul Rîmnicul-Sărat; la Sud şi S.-E. cu judeţul Rîmnicul-Sărat; iar la E. cu judeţul Tecuciŭ, de care-l desparte Siretul.

Pl. Bilieşti este o adevărată pl. de cîmpie în toată puterea cuvîntuluĭ. Valea eĭ este numaĭ şes, pămînt întins între Siret şi Putna şi între Putna şi Milcov. In acest şes, rîurile acestea şi-aŭ săpat o matcă, prin care curge o apă lină şi blîndă, ce nu aduce de cît lut şi nisip. Maĭ sunt în acest şes bălţĭ făcute din izvoare şi menţinute pe marĭ întinderĭ de pămînt, ast-fel că apa, atît de necesară vegetaţiuneĭ, devine, prin abundenţa eĭ, vătămătoare, silind ast-fel pe locuitorĭ să se gîndească serios la sbicirea mlăştinilor şi la secarea bălţilor.

Rîurile şi pîraiele, care udă această plasă, afară de cele pomenite maĭ sus, sunt: Rîmna pe teritoriul comuneĭ Răstoaca, unde se varsă în Milcov; Rîmnicul-Sărat, care udă comuna Costieni, după care dă în Siret; Leica, care udă comuna Călieni; Iezărelul şi Gîrla-Morilor în comuna Bilieştî.

Plasa Bilieşti se compune din 11 com., cu 25 sate şi un tîrg.

Iată şi numele acestor com. cu satele ce le formează:

1. Bilieşti, cu satele: Bilieşti şi Sasul, în partea de Nord a plăşeĭ.

2. Călieni, cu satele: Călieni şi Malurile, în partea de Sud-Vest a plăşeĭ.

3. Costieni, cu satele: Belciugul şi Costieni, în marginea de Sud a plăşeĭ, despre Rîmnicul-Sărat.

4. Jorăşti, cu satele: Jorăşti, Mîndreşti şi Vînători, în partea de Vest a plăşeĭ, la marginea plăşeĭ Gîrlele.

5. Mircesti, cu satele: Mircesti, Paraipani şi Rădulesti, la marginea de N. a plăşeĭ, unde se hotăreşte cu plasa Şuşiţa.

6. Nămoloasa, cu satele: Blehani, Clucerul şi Nămoloasa, în partea de S.-E. a plăşeĭ, despre judeţul Tecuciŭ.

7. Năneşti, format din satul Năneşti, în partea de Sud-V. a plăşeĭ.

8. Răstoaca, formată din satul Răstoaca, în partea de V. a plăşeĭ, la confluenţa Milcovuluĭ cu Putna.

9. Suraia, cu satele: Butuceni, Dimaciul, Dumbrăviţa şi Suraia, în partea de mijloc a plăşeĭ.

10. Tîrgul Nămoloasa, format

www.dacoromanica.ro

din tîrgul Nămoloasa, în partea de S.-E. a plășeĭ.

11. Vulturul, cu satele : Boțîrlăul, Vadul-Roșu, Vulturul-d.-j. și Vulturul-d.-s., în partea de mijloc a plășeĭ.

Populațiunea plășeĭ, după recensămîntul din 1890, este de 4140 capete de fam., cu 16032 suflete, din carĭ: 8177 bărbațĭ și 7855 femeĭ. Această populațiune se împărțea ast-fel:

După starea civilă: 7921 neînsurațĭ (4236 bărbațĭ și 3685 femeĭ), 7429 însurațĭ, 628 văduvĭ (199 bărbațĭ și 429 femeĭ) și 9 divorțațĭ.

După naționalitate: 15698 Romînĭ, 27 Grecĭ, 19 Bulgarĭ, 7 Ungurĭ, 1 Rus și 278 diferite naționalităților.

După religie: 15747 ortodoxĭ, 3 catolicĭ, 283 mozaicĭ și 1 armean.

După felul ocupațiuneĭ: 4583 agricultorĭ, 160 meseriașĭ, 60 industriașĭ, 277 comercianțĭ, 90 profesiunĭ libere, 446 muncitorĭ și 131 servitorĭ.

Știŭ carte: 1431 persoane, din carĭ 1276 bărbațĭ și 155 femeĭ.

Numărul caselor de locuit este de 3697.

Mișcarea populațiuneĭ în anul 1892, a fost: 160 căsătoriĭ, 686 nașterĭ, 676 morțĭ și 1 divorțat.

Cultul creștin-ortodox e reprezentat prin 21 bisericĭ, din carĭ: 12 parohiale și 9 filiale. După noua împărțire a parohiilor, pl. Biliești cuprinde următoarele 12 parohiĭ:

1. Biliești, formată din com. Biliești, cu 2 bisericĭ: cea parohială în satul Biliești, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ; cea-l-altă, filială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în satul Sasul.

2. Călieni, formată din com. cu același nume, cu 2 bisericĭ: cea parohială, cu hramul Sf. Gheorghe, în satul Călieni; cea-l-altă filială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în satul Malurile.

3. Jorăști, formată din com. cu același nume, cu 3 bisericĭ: cea parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în satul Jorăști; cele-l-alte 2 filiale, una, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în satul Vînători și alta, cu hramul S-țiĭ Impărațĭ, în satul Mîndrești.

4. Mircești, formată din com. cu același nume, cu 2 bisericĭ: cea parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în satul Mircești; cea-l-altă, filială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în satul Rădulești.

5. Nămoloasa, formată din comuna cu același nume, cu 1 biserică parohială, cu hramul Pogorîrea-Sf.-Duh, în satul Nămoloasa.

6. Nănești, formată din com. cu același nume, cu 1 biserică parohială, cu hramul Inălțarea-Domnuluĭ, în satul Nănești.

7. Răstoaca, formată din comuna cu același nume, cu 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în satul Răstoaca.

8. Suraia, formată din o parte din com. Suraia, cu o singură biserică parohială, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, în satul Suraia.

9. Dumbrăvița, formată din o parte din comuna Suraia, satele Dumbrăvița și Dimaciul, cu 2 bisericĭ: cea parohială cu hramul Sf. Ilie în satul Dumbrăvița; cea-l-altă, filială, cu hramul Adormirea, în satul Dimaciul.

10. Tîrgul-Nămoloasa, formată din comunele Tîrgul-Nămoloasa și Costieni, cu 2 bisericĭ: cea parohială, cu hramul Adormirea, în Tîrgul-Nămoloasa; cea-l-altă, filială, cu hramul Sf. Treime, în satul Costieni.

11. Vulturul, formată din o parte din com. Vulturul, cu 2 bisericĭ: cea parohială, cu hramul Adormirea, în Vulturul-d.-j.; cea-l-altă, filială, cu hramul Soborul-Sf.-Ion-Botezătorul, în satul Vulturul-d.-s.

12. Vadul-Roșu, formată din o parte din com. Vulturul, satele Vadul-Roșu și Boțîrlăul, cu 2 bisericĭ: cea parohială în satul Vadul-Roșu, avînd hramul S-țiĭ Voevozĭ; cea-l-altă, cu hramul Sf. Nicolae, în satul Boțîrlăul.

Instrucțiunea se predă în 9 școlĭ, din carĭ 2 de băeți, 2 de fete și 5 mixte. Din aceste școlĭ, 5 sunt construite de comune, iar restul, parte sunt în localurĭ închiriate, parte în localurĭ cedate comuneĭ pe un timp hotărît. Numărul copiilor, carĭ aŭ frecuentat școala în ultimul an, aŭ fost de 437, 346 băeți, 91 fete, din 2043, 1097 băeți, 946 fete, cu vîrsta de școală.

Plasa numără 3337 contrib., adică 1 la 4,80 locuitorĭ. In anul 1886 eraŭ 2863 contribuitorĭ; iar în anul 1869 numaĭ 2400.

Reședința subprefectureĭ este în com. Suraia, căt. Suraia.

In pl. Biliești este o judecătorie de ocol, cu reședința pe lîngă sub-prefectura plășeĭ.

Din punctul de vedere militar, pl. Biliești fiind așezată la confluența Siretuluĭ cu Putna, este unul din punctele strategice maĭ însemnate ale Romînieĭ, făcînd parte din linia de fortificațiĭ Focșani-Nămoloasa-Galați, care apără întrarea în Muntenia.

Serviciul poștal se face zilnic, fiind un biuroŭ de poștă în Suraia.

In Biliești, pămîntul este negru, afară de marginea Siretuluĭ, într'o depărtare de la 2 până la 3 kilometri de la matca apeĭ, pe toată linia Sire-

www.dacoromanica.ro

tuluĭ. Se cultivă maĭ mult porumb de cît grîŭ, căcĭ pămîntul este mlăștinos, tare, greŭ de lucru, adică tălpoș, după cum se zice. Sătenii și ceĭ-l-alțĭ cultivatorĭ îșĭ fac semănăturile de toamnă pentru grîŭ, orz și ovăz în luna luĭ August. Semănăturile de primăvară, pentru grîŭ, orz și ovăz, în luna Martie. Porumbul se seamănă în luna Aprilie. Secerișul grîuluĭ, orzuluĭ și ovăzuluĭ se face în luna Iunie. Porumbul se culege în Septembrie.

S'a cultivat în 1892: grîŭ 3181 hect. 98 arĭĭ; secară 285 hect. 91 arĭĭ; orz 556 hect. 66 arĭĭ; rapiță 271 hect.; porumb 7669 hect. 83 arĭĭ; ovăz 25 hect. 60 arĭĭ; meiŭ 5 hectare 50 arĭĭ; cînepă 8 hectare; cartofĭ 5 hectare; fasole 5 hectare 50 arĭĭ; livezĭ de fîn 4889 hect. 60 arĭĭ.

Numărul cultivatorilor a fost de 2423.

Instrumentele agricole, de care dispun cultivatorii din plasa Bilieștĭ, sunt: 5 mașinĭ de treerat cu abur, 1 de bătut porumbul cu manivelă, 2 de semănat, 5 de vînturat, 198 pluguri de lemn, 744 fier, 37 grape de fier, 10 rariță. Sunt 4 morĭ de apă.

In pl. Bilieștĭ nu sunt podgoriĭ. Vița se cultivă pe o întindere mică și calitatea produsuluĭ eĭ e inferioară celor-l-alte produse ale județuluĭ.

Albinăria e puțin dezvoltată în această plasă. Puțina producțiune servă abia la trebuințele casnice. Din 396 stupĭ, s'a culeș, în 1892, 214 kgr. miere și 33 kgr. ceară. Kgr. de miere vînzîndu-se cu 75 banĭ, iar cel de ceară cu 3,50, s'a adunat, din vînzarea miereĭ produse, 220 leĭ.

Afară de cea casnică, industria plășeĭ Bilieștĭ e prea puțin desvoltată. Sunt cu totul 20 fabricĭ de rachiŭ de tescovină, 3 cărămidărĭĭ, 4 fabricĭ de cherestrae, 1 piuă și 3 dogărĭĭ. Industria rogojinărieĭ e maĭ dezvoltată și anume în comunele Bilieștĭ, Mircești, Răstoaca și Suraia, unde sătenĭĭ aŭ papură cu îndestulare la îndemînă. In aceste comune sunt 105 rogojinărĭĭ, carĭ ocupă 220 de sătenĭ. Producțiunea anuală se ridică pănă la 6400 leĭ. Facerea măturilor ocupă și ea 15 fabricanțĭ sătenĭ. Printre diferiții meseriașĭ aĭ plășeĭ Bilieștĭ, putem cita: 14 croitorĭ, 35 cizmarĭ, 25 fierarĭ, 2 rotarĭ, 6 brutarĭ și 10 cojocarĭ.

Stabilimente comerciale în pl. Bilieștĭ, sunt: 36 de băuturĭ spirtoase; 7 de coloniale; 31 de băuturĭ spirtoase și coloniale; 3 de manufactură și 75 diferite stabilimente (brașovenie, boiangerie, etc).

In pl. Bilieștĭ comunicația se face prin șosele vecinale și comunale, carĕ leagă diferitele comune între dînsele. Siretul este unul din mijloacele de comunicație, pentru transportul lemnelor de construcție, care se face pe plute, carĭ merg pănă la Galați.

Bilieşti, *com. rur.*, în pl. Bilieștĭ, jud. Putna, asezată pe malul Siretuluĭ, în partea de N. a plășeĭ, la o distanță de 3 kil. de sub-prefectură, Suraia, și de 12 kil. de capitala județuluĭ.

Mărginile comuneĭ sunt: la N. și N.-V. Mircești, la S. și S.-E. Suraia, iar la E. Siretul, prin care e despărțit de jud. Tecuciŭ. Teritoriul comuneĭ Bilieștĭ e udat, pe lîngă rîul Siret, de afluenții acestuia, pîraiele Iezărelul și Gîrla-Morilor.

Bilieștĭ e formată din satele: Bilieștĭ și Sasul, cu reședința în cel d'întîiŭ.

Populațiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt, e de 328 capĭ de familie, cu 1400 suflete, din carĭ: 698 bărbați și 702 femeĭ. Ea se împărțea ast-fel:

După starea civilă: 669 neînsurați, (347 bărbați, 322 femeĭ), 656 însurați, 71 văduvĭ, (20 bărbați, 51 femeĭ), 4 divorțați (3 bărbați, 1 femee).

După naționalitate: 1394 Romînĭ și 6 de diferite naționalități.

După religiune: 1394 ortodoxĭ și 6 mozaicĭ.

După felul ocupațiuneĭ: 356 agricultorĭ, 15 meseriașĭ, 9 industriașĭ, 13 comercianțĭ, 3 profesiunĭ liberale, 25 muncitorĭ și 15 servitorĭ.

Știŭ carte: 87 persoane, (83 bărbați, 4 femeĭ).

Numărul caselor de locuit e de 303.

Mișcarea populațiuneĭ în anul 1892, a fost: 8 căsătorĭĭ, 49 nașterĭ și 48 morțĭ.

Are 2 biserici: una parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în Bilieștĭ; cea-l-altă, filială, cu hramul Sfinților Voevozĭ, în satul Sasul.

Instrucțiunea publică se predă într'o școală mixtă, construită de comună. Are o populațiune școlară de 40 copiĭ, 39 băeți, 1 fată; numărul copiilor cu vîrstă de școală fiind de 203, 109 băeți și 94 fete.

Comuna numără 276 contribuabilĭ, adică 1 la 5,07 locuitorĭ. In anul 1886 eraŭ 235 contribuabilĭ, iar în anul 1869 numaĭ 215.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893/94 a fost la venitură de leĭ 3463,16 și la cheltueli de leĭ 3296,16.

Terenul comuneĭ fiind de bală, nisipos, sătenĭĭ nu cultivă de cît porumb, care aduce abia 12 hectol. de hect.

www.dacoromanica.ro

Numărul cultivatorilor a fost în 1892 de 193.

Instrumentele agricole, de care dispun cultivatorii din Bilieşti, sunt 14 pluguri de lemn, 35 de fier şi 118 care.

Vitele aflate pe teritoriul comunei, sunt după ultima numărătoare 1725, din care: 520 boi, 550 vaci, 155 cai, 300 oi şi 200 porci.

In anul 1893 comuna număra 60 stupi de albine, cari aŭ produs 14 kil. miere şi 11 kil. ceară. Atît mierea, cît şi ceara produsă, nu s'aŭ vîndut, ci s'aŭ întrebuinţat pentru trebuinţele casnice.

Afară de fabricarea rachiului de tescovină, pentru care se află în comună 2 cazane, singura industrie mai însemnată este facerea rogojinilor şi a măturilor, bălţile oferind sătenilor papură cu îndestulare.

Sunt peste 100 fabricanţi de rogojini şi 15 de mături. Se mai află şi o moară de apă. Comerciul se face de 5 persoane, Romîni, în 5 stabilimente: 1 de băuturi spirtoase şi 4 de coloniale şi băuturi spirtoase.

Diferite şosele vecinale şi comunale, sunt în legătură cu Bilieşti, de o parte cu Suraia, la S., de altă parte cu Mircești la N.-V.

Bilieşti, *cătun* de reşedinţă al comunei cu acelaşi nume, pl. Bilieşti, jud. Putna. E situat pe malul Siretului. Casele satului sunt împrăştiate în curăturile de păduri, pe care le-aŭ stărpit şi din cari aŭ rămas cîţi-va copaci prin sat, care ne arată dispoziţiunea pămîntului de a produce pădure. In Bilieşti sunt mulţi pomi roditori de tot neamul: meri, peri, cireşi, vişini şi nuci. Roadele pomilor se vînd cu preţuri bune la Galaţi.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţii Voevozi. Are o şcoală mixtă, construită de comună, în care urmează 30 copii, din cari: 29 băeţi şi 1 fată, din 145, 75 băeţi, 70 fete, cu vîrstă de şcoală.

Bilieşti, *parohie*, formată din comuna cu acelaşi nume, pl. Bilieşti, jud. Putna, avînd 2 biserici: cea parohială, cu hramul S-ţii Voevozi, în cătunul Bilieşti; cea-l-altă, filială, cu hramul S-ţii Voevozi, în Sasul.

Binduleşti, *vălcea*, formată pe teritoriul com. Văleni, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, cu direcţia N.-E.; dă în rîul Vedea.

Bineluĭ (Plaiul-), *plaiŭ*, la S. de com. Tîrleşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure şi locuri de păşune.

Bioca, *ruscă*, jud. Teleorman, pe care locuitorii din com. Saelele urcă şi coboară dealul din spre calea judeţeană Turnul-Slatina şi unde se află şi locurile de muncă ale lor şi ale proprietăţii.

Biolete, *măgură*, în comuna Segarcea-din-Deal, spre N.-E., jud. Teleorman.

Bira-Başul, *ostrov*, de mică însemnătate, în Dunăre, pl. Silistra-Nouă, jud. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ, situat în partea nordică a plăşei şi a comunei, apropiat mai mult de ţărmul ialomiţean de cît de cel dobrogean. Are 2 kil. lungime, 400 m. lăţime, o întindere generală de 415 hect. Această insulă e acoperită cu sălcii şi richită.

Birăi, *mahala* a *com. rur.* Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Birăul, *loc izolat*, în com. Amarul, jud. Buzăŭ, pe marginea pîrîului Istăul, numit adesea şi La-Moara-Birăului.

Birăului (Moara-), *movilă*, în com. Amarul, jud. Buzăŭ, pe moşia Dulbanul.

Bircei, *cătun*, al comunei Bengeşti, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat la N. comunei sale, pe o colină de pe malul drept al Gilortului.

Are o suprafaţă cam de 400 hect., din cari 40 hect. arabile, 50 hect. fîneţe, 300 hect. pădure, 6 hect. izlaz şi 4 hect. vatra satului.

Are o populaţie de 65 fam., cu 340 suf., din cari 40 contribuabili. Locuitorii posedă 33 pluguri, 45 care cu boi, 161 vite mari cornute, 36 cai, 321 oi şi 35 rîmători.

Cătunul are o moară pe apa Gilortului; 3 puţuri şi 1 fîntînă.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Bircei, *com. rur.*, plasa Mijlocul, jud. Olt, situată pe pîrîul Negrişoara, la distanţă de 23 kil. de capitala judeţului şi la 12 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 854 loc., 400 bărbaţi şi 454 femei, cu 202 capi de familie, 168 contribuabili; locuesc în 202 case.

Nu se ştie nimic pozitiv despre înfiinţarea acestei comune, fiind foarte vechie. Locuitorii sunt toţi Romîni, şi se ocupă numai cu agricultura. Productele le desfac la Slatina şi gara Potcoava. Mai toţi locuitorii sunt moşneni şi posedă: 54 cai, 25 epe, 180 boi, 30 vaci, 1300 oi şi 195 porci.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul comuneĭ se întinde pe o suprafață de 950 hect.

In raionul săŭ, afară de puține clădirĭ particulare maĭ însemnate, se află localul de școală, primăria și o biserică cu hramul Sf. Nicolae și Ion Botezătorul, rezidită la 1888. E deservită de 1 preot, plătit de locuitorĭ.

Carte a început a se învăța aci maĭ de mult, dar școala s'a înființat pe la 1872 și a durat până la 1876, cînd s'a suprimat și reînființat la 1891. De atuncĭ funcționează regulat. Localul e proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 32 copiĭ, din numărul de 112 în etate de școală. Întreținerea eĭ costă pe stat 1080 leĭ anual. Știŭ carte 40 bărbațĭ.

Gîndacĭ de mătase daŭ până la 50 kgr. gogoșĭ. Stupĭ sunt 23. Terenul cultivat produce anual, în termen mijlociŭ, 7098 hectol. porumb, 4508 hectol. grîŭ, 1044 hectol. orz, 700 hectol. ovăz.

Dintre pomĭ roditorĭ, sunt: 150 merĭ, 75 perĭ, 350 duzĭ, 24 cireșĭ. Livezile daŭ până la 135 care de fîn.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1892—93 s'a încheiat la venitur cu 3765 leĭ și la cheltuelĭ cu 3661 leĭ.

Comuna se leagă printr'o șosea vecinală la N. cu Negreni, la S. cu Potcoava.

De la N. la S. e traversată de pîrîul Negrișoara. In dreapta eĭ se înalță Dealul-Grecilor, iar în stînga dealul Osica. Amîndouă sunt acoperite cu semănăturĭ.

Comuna se învecinește la N. cu Negreni; la E. cu căt. Ungheni, la S. cu Potcoava și la V. cu Bălțați.

Birceul, *deal,* în comuna Bircei, pl. Mijlocul, jud. Olt, pe care se cultivă 1 hect. vie.

Bireşti, *numire,* ce se da din vechime *satuluĭ* Ghirăești, din județul Roman.

Birjar (Fîntîna-de-la-), *fîntînă,* plasa Ocolul, com. Mischi, județul Dolj.

Bironeşti, județul Bacăŭ. (Vezĭ Blînzi).

Biroŭ (Mănoaica-), *pădure,* spre S. de com. Zănoaga, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Birul, *deal,* în partea de E. a moșieĭ Mănăstirea-Doamneĭ, comuna Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Bisagi-Lung, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Vechie, în partea de apus a plășeĭ și a comuneĭ. Este înconjurat de toate părțile cu stuf. Are o suprafață de 70 hectare. Comunică prin gîrlițe micĭ cu lacurile Bisagi-Mic, Tatanir și cu gîrla Pardin. Are pește puțin și necăutat.

Bisagi-Mic, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Veche, în partea apusană a plășeĭ și a comuneĭ. E așezat lîngă lacul Bisagi-Lung. Are 60 hectare. Este înconjurat cu stuf și comunică prin gîrlițe cu lacurile Tatanir și Bisagi-Lung.

Bischiuluĭ (Poiana), *poiană,* comuna Cotești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Bisdinul, *lac,* pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, jud. Dolj. Are o suprafață de 25 m. și conține pește. Se scurge în rîul Jiul. Este așezat la N.-V. comuneĭ Scăești.

Biserica, *sat,* jud. și pl. Argeș; face parte din com. rur. Mălureni-Bădicenĭ.

Biserica, *sat,* face parte din comuna rur. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 152 loc., 76 bărbațĭ și 76 femeĭ. Are o școală frecuentată de 20 elevĭ și eleve. Aci este o biserică, fondată la anul 1812 de boierul aga Stefan Gănescu și reparată la anul 1854.

Biserica, *mahala,* în com. rur. Peri, pl. Ocolul-d.-j., județul Mehedinți.

Biserica, *pisc* al *dealuluĭ* Olteț, în partea de E. a comuneĭ Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Se numește ast-fel pentru că pleacă tocmaĭ din dreptul bisericeĭ comuneĭ Zătreni.

Biserica, *ramură de dealurĭ,* în com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Biserica, *surpătură* în malul Oltuluĭ, în dreptul cătunuluĭ Zănoaga, pl. Siul-d.-j., jud. Olt. Servește locuitorilor a sui și a coborî acel deal înalt și rîpos.

Biserica saŭ **Valea-Bisericeĭ,** *vale,* în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Biserica, *vălcea,* care se formează pe partea de E. a teritoriuluĭ comuneĭ Mierlești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. Taie dealul despre răsărit, trecînd pe lîngă biserica cătunuluĭ Măgura, și dă în Iminog, pe stînga.

Biserica, *vălcea,* care se for-

www.dacoromanica.ro

mează pe teritoriul com. Milcovul, plasa Siul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în Olt, lîngă cătunul Milcovul-din-Vale. Pe această vălcea, linia ferată București-Vîrciorova, după ce face un cot către S., plecînd din gara Slatina, apucă către V. și pogoară în valea Oltuluĭ, pe care îl trece pe un pod de fier foarte solid și frumos, cel maĭ frumos poate din cîte a făcut compania Strusberg în Romînia.

Biserica-Albă, județul Suceava, *ruinele* uneĭ bisericĭ mărețe zidită de eroul Moldoveĭ, Ștefan cel Mare, după lupta de la Baia. Se află în partea nord-vestică a satuluĭ Baia, servind acum de cimitir. Nicĭ o inscripție nu se găsește în juru-ĭ. Zidurile și turnul staŭ întregĭ, dar acoperămîntul și bolta sunt distruse. Locuitoriĭ îĭ serbează și astăzĭ patronul, Sf. Gheorghe, aducînd fie-care din ceea ce aŭ maĭ bun din ale mîncărilor și băuturiĭ, ca să împartă la săracĭ.

Biserica-Arsă, *siliște*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., comuna Grindeni, satul Ostroveni, despre care se povestește că în vechime a fost un sat cu biserică pe dînsa, sat care a fost ars de Turcĭ, către 1806.

Biserica-Arsă, *vale*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Grindeni, satul Ostroveni.

Biserica-Cetatea, *ruine*, în județul Tulcea, plasa Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Mahmudia, la poalele nordice ale dealuluĭ Beș-Tepe, în partea centrală a plășeĭ și nord-vestică a comuneĭ. După uniĭ locuitorĭ, ar fi ruinele uneĭ vechĭ biserice ce ținea de com. Mahmudia; după alțiĭ, ar fi resturĭ de întăriturĭ. Spre Vest într'adevăr se văd chiar urmele uneĭ tabere turcești.

Biserica-din-Vale, *ruine de biserică*, județul Dolj, plasa Balta, comuna Giurgița.

Biserica-Doamneĭ, *biserică* în ruine, în comuna și cătunul Lapoșul, jud. Buzău. (Vezĭ Neaga, saŭ Doamna-Neaga).

Biserica-Domnească, vechie *suburbie*, a orașuluĭ Cîmpulung, (1831), în jud. Muscel. Coprindea toată partea de la Boer Urianu până la Mănăstire.

Biserica-Floareĭ, jud. Tecuciŭ, *vechie numire* a *tîrgulŭĭ* Ivești, reședința sub-prefectureĭ plășeĭ Bîrladuluĭ.

Biserica-Goleștilor, jud. Muscel. (Vezĭ Schitul-Golești).

Biserica-Lereasca, *sat*, județul Argeș, plasa Pitești; face parte din com. rur. Găvana-Valea-Rea.

Biserica-Logofătuluĭ-Tăutu. (Vezĭ Bălănești, *sat*, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ).

Biserica-Săsească, *ruine*, spre Est de satul Tîrnauca, comuna cu asemenea numire, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, despre care tradiția populară spune, că în timpurile bătrîne era acolo biserică săsească, înconjurată de un mare sat și că în apropiere se aflaŭ marĭ case cu beciurĭ adîncĭ, solid zidite, a stăpînuluĭ moșieĭ, din carĭ beciurĭ ar maĭ fi existînd încă în pămînt; iar cavitatea ce este acolo, ar fi locul drumuluĭ ce ducea la ușele tarĭ de fier, de carĭ orĭ-cine s'a încercat, n'a avut putința a se apropia, și așa staŭ părăsite în pămînt.

Biserica-Săsească, *ruinele* uneĭ bisericĭ catolice aflătoare în grădina proprietățiĭ din satul Baia. județul Suceava. Înălțimea zidurilor ajung și acum până la 9 metri. Inscripțiĭ n'are.

Iată notițele ce s'a putut culege relativ la această biserică:

Biserica-Săsească a fost biserică catolică zidită de Alexandru-cel-Bun pentru prima sa soție, Margareta de Lozonț, o princesă maghiară din Transilvania, fiica luĭ Ștefan de Lozonț, în care biserică dînsa fu îngropată la 1410. O inscripție mormîntală latină, scrisă în rune scandinave, pomenește pe «Catherina, anno 1485». (A. D. Xenopol, «Istoria Rom.» Vol. II, p. 158 și Vol. II, p. 234).

Ștefan Bathazaris, preot catolic din Suceava, descrie papeĭ Clement VII memoriul și starea bisericilor catolice din Moldova, carĭ, din 24 de altă-dată, aŭ maĭ rămas abia 3—4 (Scrisoarea din Iași, 1604, Martie 30): «*Quatuor ecclesiæ videlicet: Cotnariensis, Sochaviensis, Romanienșis, Bauensis, certas vineas Cothnarii habent quas Princeps Ieremias ad petitionem Dominorum Polonorum nobis Praesbyteris concesserat, ut quilibat nostrum suæ ecclesiæ decimam viui accipiat*». (B. P. Hasdeŭ, «Columna luĭ Traian», anul VII, tomul I, p. 319).

Vito Piluzio, în 10 Iul. 1682, trimite către *Propaganda fide* o relațiune, în care descrie starea catolicilor în Moldova. Despre Baia zice: «*Baia: Chiesa di pietra con cinque Altari, paramenti di diversi colori, calice d'argento, croce di valuta 60 scudi, tre campane; haveva 9 vigne, adesso tre se ne coltivano; 23 case, ma intendo ch'il Popolo si a fuggito nei Monti. Paroco il P. M-ro G-io B-atta*

www.dacoromanica.ro

Volpone da Fiorentino di 50 anni, Religiosso d'ottime qualità». («Col. luĭ Traian», anul IV, p. 261). (Baia: Biserică de piatră cu cinci altare, ornamente de diferite colorĭ, potirul de argint, cruce valorînd 60 scuzĭ, treĭ clopote; avea 9 viĭ, acum treĭ nu sunt cultivate; 23 case, dar aflu că poporul ar fi fugit în munțĭ. Paroh e preotul M-ro G-io Ion B-atta Volpone, din Florența, de 50 anĭ, religios, de prea bune calităților).

In raportul adresat de către franciscanul Baudini, către «congregatio de propaganda fide», ca «Archiepiscopus Metropolitanus Marcinopolitanus in partibus», însărcinat ca să viziteze bisericile și mănăstirile din Moldova, se scrie despre Biserica Săsească: «*In medio ecclesiæ est Baptisterium cum uno acneo candelabro; sub quo Baptisterio jacet Margaretha illa, vere gemin preciosa Moldavicorum Ecclesiarum fundatrix, cui hoc Epitaphium ad cornu dextrum altaris in sanctuario adscriptum legitur: Anno MCCCCX hoc templum in honorem Beatissimæ, Mariæ virginis dedicatum, ab Illustrissimo Principe Alexandro Wajvoda ædificatum est una cum monasterio Moldaviensi cujus piæ memoriæ conjux Margaretha sub fonte Baptismatis sepulta est, Requiescat in vitæ aeternæ resurectionem. Amen*». (Memor. Istor. ale Suceveĭ de W. Schmidt, publ. în «Binele Public», 18 Decembrie 1892).

Biserica-Vechie, *deal*, județul Fălciu, pe teritoriul satuluĭ Ghermănești, comuna cu asemenea numire, plasa Podoleni, spre S.

Bisericani, *mănăstire*, județul Neamțu, la o oră depărtare de orașul Piatra, pe teritoriul comuneĭ Pîngărați, plasa Piatra-Muntele. Este așezată pe un munte înalt, acoperit cu imense păduriĭ de brad, între muntele Pietrosul spre Apus, dealurile: Cruceĭ, Grecul și Germănul spre S.; între dealurile Simon, Vîrnava și Metodica la Nord.

Această mănăstire are aspectul uneĭ adevărate sihăstriĭ; de treĭ părțĭ e înconjurată cu clădiriĭ de 2 etaje, a căror ziduriĭ foarte înalte se cunosc că sunt ridicate pe temeliile altora maĭ vechĭ. Biserica se află în marginea curțeĭ și cu zidul eĭ din dreapta formează înconjurătoarea din afară a mănăstireĭ; în această parte ea n'are nicĭ o fereastră, și alăturea cu zidul se află o prăpastie enormă, ceea ce face peste putință orĭ-ce apropiere despre această latură. In colțul despre N. al curțeĭ se află un paraclis de construcțiune plăcută; iar la cea-l'altă extremitate (în colț) se află un observator foarte vechiŭ, dar solid.

Mănăstirea bis. are o vechime de 378 anĭ; este zidită la 7020, (1512) însă după cum se vede din pomelnicul eĭ (în formă de calendar), unde sunt trecuțĭ toțĭ aceĭ carĭ aŭ dăruit cîte ceva bisericeĭ, începutul eĭ datează de la 7006 (1498), prin sîrguința starețuluĭ Iosif-Ieromonahul și a fost terminată numaĭ de către Ștefan Voevod și Bogdan Voevod, carĭ aŭ împodobit'o cu o mulțime de daruriĭ.

La 7028 (1520) Ștefan Voevod cel tînăr i-a dăruit moșia Branistea.

La 7040, (1532) în 18 Sept., Petru Rareș în fuga sa spre Transilvania, a nemerit aicea la un sihastru duhovnic, care i-a arătat calea spre țara ungurească. Drept recunoștință, Petru, împreună cu Doamna luĭ, Maria, la 7043, (1535) a înfrumusețat-o din noŭ.

La 7140 (1632), Dumitrașcu, Ileana și Sofia Buhuș, aŭ făcut zid împrejur și cliseriția afară de turnuriĭ, prin osîrdia Egumenuluĭ Partenie.

La 7127, (1619) Radu Voevod i-a dăruit moșia Popcești.

La 7123, (1615) Ștefan Tomșa și Doamna Axamina i-aŭ dăruit moșia Troița (Bahna), precum și un rînd de vestminte.

La 7138 (1630), Miron Barnowski i-a dăruit Poiana între vaduriĭ, 10 boĭ și 10 stupĭ.

La 7142, (1634) prin hrisovul din 15 Martie a luĭ Moise Movilă Voevod, i s'a redat satul Vînători, dăruit de Chiriță Dumitrachi Postelnicul. (V. Vînători, sat, comuna Vînători-Dumbrava-Roșie, plasa Piatra-Muntele).

La 7146 (1638), Ieromonahul Iosif a dăruit un epatrahir de mătase verde, cu opt sfințĭ, cusuțĭ cu fir de aur și coroană de mărgăritar, încheiat cu 30 de bumbĭ de argint; pe dînsul este și inscripțiunea de danie, scrisă slavonește.

La 7160 (1652), Eustratie Dabija și Ecaterina Doamna aŭ dăruit o prisacă, stupĭ și un sălaș de Țigani.

La 7287, (1779) Iunie 3, Hagi Sava, a făcut și dăruit mănăstireĭ o cristelniță de argint, pentru sfințirea apeĭ, sculptată pe margine și în mijloc cu botezul Domnuluĭ, drept schimbul unuĭ loc de cîrciumă, ce a luat de la diaconul Iosif de Bisericani, fiind Egumen Ieromonahul Ioil; inscripția danieĭ e săpată cu litere romînești împrejurul vasuluĭ.

La 9 August, în fie-care an, se face pomenirea luĭ Ștef. Voevod, Magdalena Doamna, Ruxandra, Nastasia, Ganavra Livian Voevod (acesta din urmă a dăruit 100 galbenĭ în aur).

www.dacoromanica.ro

La 20 Iuniŭ 1782, după inscripţia, ce se află în slavoneşte deasupra uşeï, această biserică s'a prefăcut din temelie, în zilele luï Const. D. Moruzzi Voevod, cu osîrdia şi cheltuiala ctitorilor şi a Ieromonahuluï Iosif, egumen de Bisericanï.

Afară din biserică, lînga uşa bisericeï, este un mormînt, acoperit cu o piatră mare, pe care se află săpat o aquilă cu două capete şi cu o coroană deasupra, împreună cu inscripţia romînească: «Sub această piatră, aceste două trupurï odihnesc, a Catrineï, jupîneasa luï Iordachi Cantacuzino, vel vistier, care s'a pristăvit la 7187 (1679) şi a fiuluï lor, Toader, care s'a pristăvit în Ţarigrad, la anul 7194 şi s'a adus aicï de fiul său, Vasile vel spătar, scos de la Ţarigrad cu cheltuiala fericituluï Domn Şerban Cantacuzino Voevod şi Safta, jupîneasa luï Toader Vistier. Cu fiul lor Ioan, care s'aŭ pristăvit la anul 7182 lăsînd lumea aceasta, vesel s'a mutat către vecïnica vïeaţă».

In lăuntrul bisericeï se maï păstrează: peste 20 candele de argint, cincï evangheliï slavone şi romîne, toate legate cu argint; icoane asemenea; şapte crucï de deosebite mărimï; cincï chivote frumoase, cu cîte cincï turnurï şi multe alte vase preţioase, dăruite după vremurï de către diferiţï credincioşï.

In clădirile mănăstireï se află acum un penitenciar pentru corecţiune, populat de 285 indivizï.

Numărul călugărilor servitorï este astăzï redus la patru, pe cînd maï înainte de secularizarea averilor mănăstireştï varia de la 30 în sus.

Bisericani, *moşie* a statuluï, judeţul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., pe teritoriul com. Tîrgul-Valea-Rea.

Biserică (Cătunul-de-la-), *cătunaş* al com. Valea Muscelului, jud. Buzău, alipit de cat. Manolești.

Biserică (Movila-de-la-), *movilă* însemnată, în comuna Boldeşti, jud. Buzau, căt. Gradiştea, în apropiere de biserică.

Bisericeï (Balta-), *baltă*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Malul-Mare; comunică cu balta Gîldaele, aceeaşï com., şi împreună se scurg pe malul stîng al r. Jiul.

Bisericeï (Balta-), *baltă*, jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Livezile; cu trestie.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, judeţul Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., pe teritoriul satuluï Buda.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., pe teritoriul com. Filipeni.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, judeţul Bacăŭ, pl. Siretul d.-j., pe teritoriul com. Răcătăul.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, în partea de E. a moşieï Jureşti, comuna Zlătunoaia, plasa Tîrgul-Miletin, jud. Botoşani.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, pe teritoriul satuluï Bîrsăneşti, com. Băbiceni pl. Ştefăneşti, judeţul Botoşani; începe de lîngă satul Guranda şi se întinde până în valea Bîrnazuluï.

Bisericeï (Dealul-), *ramificaţie* a Dealului-Mare, dintre şesul Prutuluï şi Valea-Parului, com. Măstăcani, pl. Prutul, judeţul Covurluiŭ.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, judeţul Dolj, plasa Dumbrava d.-s., com. Rasnicul, pe care se află aşezat sat. Rasnicul Oghian saŭ Bătrînul, com. Rasnicul. Este acoperit cu tufărişurï şi are o înălţime aproximativă de 45 m.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, judeţul Dolj, pl. Jiul de Mijloc, comuna Livezile, cu înălţimea aproximativă de 80 metri, acoperit cu păduri.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, pe teritoriul com. Isaia, plasa Podoleni, jud. Fălciŭ, în partea de S.-V. a satului. Are această nume de la o biserică vechie ce se afla pe el.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, jud. Iaşi; se întinde spre Sud de la satul Bădeni, com. Bădeni, pl. Bahluiul, formînd malul drept al rîuluï Bahluiul până la satul Cepleniţa. Legenda spune că din vechime, acest deal era acoperit cu păduri marï nestrăbătute, carï cu timpul s'aŭ stîrpit; astă zi este acoperit cu vii, livezï şi ţarinï. Pe coasta luï despre răsărit, se află biserica şi o parte a satuluï Bădeni. De pe culmea sa se scoate piatră.

Bisericeï (Dealul-), *deal* în com. rur. Cázăneşti, pl. Motrul d. s., jud. Mehedinţï.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, acoperit cu vii, situat cam în centrul comuneï Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muscel. In partea de E. a acestuï deal este cimitirul comuneï.

Bisericeï (Dealul-), *deal*, judeţul Neamţu, lîngă sat. Almaşul, com. Dobreni, pl. Piatra Muntele; serveşte de loc de arătură.

www.dacoromanica.ro

Bisericeï (Dealul-), *deal,* județul Neamțu, în marginea satuluï Ruginoasa, com. Bozieni, plasa de Sus-Mijlocul; este numit astfel, fiind-că pe coastele sale se află clădită biserica satuluï.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* lung de 1200 m., în com. Rîjleţul-Vieroș, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu direcția de la N. spre S. Pămîntul său e prielnic la cultura prunilor, și, îngrășat, e prielnic și la cultura grîuluï, porumbuluï, etc.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* județul Suceava, pe care stă parte din satul Topile, din com. Păşcani.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* pe care se află biserica satuluï Miroslăvești, jud. Suceava.

Bisericeï (Dealul-), *coastă* cultivabilă, lîngă satul Hărmănești, jud. Suceava.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* situat în raionul com. Podul-Turculuï, pl. Zeletin, jud. Tecuciŭ.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* ramificare a dealuluï Schelea; se întinde de la N.-E. spre S.-E. prin partea sudică a satuluï Valea-Oneï, din comuna Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Bisericeï (Dealul-), *deal;* se întinde în com. Dumești, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Pe coasta luï despre S. e așezat s. Dumești.

Bisericeï (Dealul-), *deal,* pe proprietatea Stănești, pl. Marginea, jud. Vlașca, numită ast fel, pentru că se află pe dînsul biserica satuluï.

Bisericeï (Fața-), saŭ **Muchia-Cărbunesculuï**, *colină,* în comuna Calvini, jud. Buzăŭ, cät. Bîsceni.

Bisericeï (Gîrla-), *gîrlă;* ia naștere după teritoriul comuneï Jupînești, pl. Rîul-Doamneï, județul Muscel, și se varsă în iazul ce-l formează rîul Doamna pe malul său drept.

Bisericeï (Lacul-), *lac,* pe proprietatea Silištea-Vechie, pendinte de mănăstirea Căscioarele, jud. Vlașca.

Bisericeï (Mahalaua-), *mahala,* pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-j., jud. Dolj.

Bisericeï (Ostrovul-), *ostrov,* în rîul Oltul, în dreptul comuneï Călinești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, numit ast-fel, pentru-că este așezat tocmaï în dreptul bisericeï.

Bisericeï (Pădurea-), *pădure de zăvoiŭ,* jud. Olt, situată la S. de Ghimpeţeni, jud. Teleorman, pe lunca rîuluï Vedea, în stînga eï, în dreptul com. Tetulești. Aparține bisericeï din cät. Ungureni, de unde se și numește Pădurea-Bisericeï.

Bisericeï (Piscul-), *pisc,* la E. de com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Servește parte pentru cultură, parte pentru păşunarea vitelor.

Bisericeï (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pe teritoriul plășeï Vrancea, județul Putna; desparte Satul-Mare de Vatra-Satuluï și se varsă în stînga Zăbaleï.

Bisericeï (Pîrîul-), jud. Suceava, mic *afluent* al pîrîuluï Sabasa.

Bisericeï (Pîrîul-), *pîrîŭ;* udă partea de N.-V. a comuneï Cireșiul, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Cerna, tot în raionul comuneï Cireșiul.

Bisericeï (Valea-), *vale,* județul Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Năneşti.

Bisericeï (Valea-), *vale,* ce coboară din pădurea satuluï Cociugeni spre Albești, com. Buimăceni, pl. Jijia, județul Botoșani.

Bisericeï (Valea-), *vale;* se întinde prin mijlocul satuluï Dracșani, com. Dracșani, pl. Tîrgul-Miletin, jud. Botoșani.

Bisericeï (Valea-), *vale,* în comuna Mărăcineni, jud. Buzăŭ, cät. Mătești. E formată din ploï și se revarsă pe cîmpiï.

Bisericeï (Valea-), *vale,* între cät. Oasele, com. Cuca și com. Băleni, pl. Zimbrul, județul Covurluiŭ; aparține teritoriuluï Bălenilor.

Bisericeï (Valea-), *vale;* izvorește din pădurea numită Valea-Mică, străbate cät. Vlădești, pl. Rîurile, în jud. Muscel, trece pe lîngă școală și primărie și se varsă în rîul Bratia.

Bisericeï (Valea-), *vale;* izvorește de la E. comuneï Mioveni, pl. Rîul-Doamneï, jud. Muscel, și se varsă în rîul Argeșelul, pe țărmul stîng, tot în raionul acesteï comune.

Bisericeï (Valea-), *vale;* izvorește din jud. Argeș, dintre Dealul-Cătineï și Dealul-Dotărieï, străbate com. Poenăreï, plaiul Nucșoara, în jud. Muscel, de la V. spre E., trece pe lîngă biserica comuneï, și se varsă în

www.dacoromanica.ro

rîul Doamna, tot în cercul acesteĭ comune.

Bisericeĭ (Valea-), *vale;* izvorește de la locul numit Poiana-Laculuĭ, se împreună cu gîrla Goleștilor, com. Golești, plasa Rîurile, jud. Muscel, și se varsă în rîul Bratia.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, com. Gura Vitioareĭ, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, jud. Prahova. Își ia naștere din dealul Scăeni, trece spre N. de biserica Scăeni, pl. Podgoria, și se pierde în pădurea Anghelache. Curge numaĭ în timpurĭ ploioase.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, com. Poiana-de-Vărbilău, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, numită astfel pentru-că pe această vale se afla înainte biserica comuneĭ.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, com. Ocina, plaiul Peleșul, jud. Prahova.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, în partea de E. a com. Boldești, pl. Podgoria, jud. Prahova, numită ast-fel pentru că în vechime a fost pe acea vale o biserică, care s'a ruinat foarte de demult, căcĭ nicĭ unul dintre bătrînĭ nu știe a spune ceva despre ea.

Bisericeĭ (Valea-), *vale;* începe din rîpa Șoimuluĭ, com. Valea-Lungă, plaiul și jud. Prahova. Are o direcțiune de la N.-V. spre S. și se varsă în Cricovul-Dulce. S'a numit ast-fel de la o biserică, ce a fost în vechime, pe platoul frumos ce se află aci.

Bisericeĭ (Valea-), *deal*, continuare a munților Arnota, din jud. Vîlcea. V. Porcilor (Dealul-).

Bisericeĭ (Valea-), *vale;* izvorește din Dealul-Popiĭ și se varsă în rîul Cerna, trecînd prin comunele Mărgineni și Cerna-d.-j., din jud. Vîlcea.

Bisericeĭ (Valea-), *vale*, în com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, în depărtare de 1/4 kil. de vatra satuluĭ și spre N.

Bisericeĭ (Vălceaua-), *vălcea;* izvorește din raionul comuneĭ Diculești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea; se unește cu pîrîul Tămăsoaia și, împreună cu vălceaua Surcelul, se varsă în rîul Oltețul, tot în cercul comuneĭ Diculești.

Bisericile, *loc izolat*, în com. Goidești, jud. Buzău, și punct de hotar despre com. Lopătari.

Bisericuța, *muchie*, în com. Mînzălești, jud. Buzău, și punct de hotar despre județul Rîmnicul-Sărat.

Bisericuța, *ruine*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Jurilovca, pe promontoriul limbeĭ de pămînt, care desparte iezerul Razelm de Marea-Neagră. Azĭ nu se vede aci de cît sfărămăturĭ de pietre fără nicĭ o regulă răspîndite; nu se vede nicĭ un fel de temelie. Locuitorĭ din Jurilovca spun că aci a fost o bisericuță rusă a pescarilor din com. Jurilovca. E și punct trigonometric de rangul al 3-lea. Are 3 metri înălțime și o frumoasă vedere peste lac și peste mare. Numeroase păsărĭ de mare, larĭ albĭ, își aŭ locuințele printre sfărîmăturĭ, și o mulțime de rațe sălbatice se văd împrejurul eĭ.

Bisericuța, *ruine*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul com. rur. Văcăreni, și anume pe acela al cătunuluĭ Garvan, pe o ridicătură de pămînt dintre gîrlele Latimea și Gîrla-Mare, în partea nordică a plășeĭ și a comuneĭ. Nu se știe sigur ce însemnează. Loc. zic, și e probabil, că sunt ruinele uneĭ bisericĭ dintr'un sat, ce odinioară se afla acolo.

Bisoaicile, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, com. Stelnica, jud. Ialomița.

Bisoca, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, la poalele nruntelui cu acelașĭ nume.

Și-a luat numele de la muntele Bisoca.

Este așezată în partea apusană a județuluĭ, la 51 kil. spre N.-V. de orașul R.-Sărat și în partea de apus a plaiuluĭ, la 23 kil. spre S.-V. de com. Dumitrești, reședința plaiuluĭ. Comunele învecinate sunt: Jitia la 9 kil., Valea-Sălciĭ la 15 kil., Cîmpulungeanca la 16 kil.

Se mărginește la răsărit cu com. Șămlești din jud. Buzău, de care se desparte prin muchiile Bisoca și Ulmușorul; la apus cu com. Mînzălești, tot din jud. Buzău, de care se desparte prin pîrîul Recea; la miază-noapte cu com. Jitia, de care se desparte prin rîul Rîmnicul.

Este o comună din regiunea munților. Este brăzdată la răsărit de muchiile: Ulmușorul, Duiul, Piatra-Cățeleĭ; la apus, de vîrfurile: Curcubata, Lacurile, Piramida, Recea, Pleșul, Șelăriile și Martin; la miază-noapte sunt muchiile: Scropuș saŭ Schitul, Șindila, Piatra-Babeĭ, Piatra-Pleșiĭ prin Carîmbul și culmea Peste-Rîmnic; la miază-zi se găsesc vîrfurile: Vîrful-luĭ-Drăgan și Malul-Caluluĭ.

www.dacoromanica.ro

E udată de numeroase pîraie, toate afluente ale rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, care o străbat de la V. la E., în partea de miază-noapte; principalele sunt: Foltea, Găvanul, Necoara, Ulmușorul și Boul, la miază-zi; Săratul și Recea-Moldovanul, la miază-noapte; Măluțelul, Martin și Curcubata, considerate ca izvoare ale rîului Rîmnicul, la apus; Purcelul, Sările, Dulce, Șindila, la miază-noapte. Lacurĭ maĭ însemnate are: Lacul-din-Sărĭ, Lacul luĭ-D. Popa, Dobrin, Lacul-Limpede, Vintilă-Vodă, Lacul-de-la-Poiana-din-Deal și Lacul-din-Negru.

Catunele carĭ o compun sunt: Bisoca, reședința, la miază-zi; Băltăgari, la apus; Sările, la apus; Șindila, la nord; Recea, la apus; Lopătăreasca, la Sud; Bisocuța și Poiana, la răsărit.

Suprafața comuneĭ este de 10340 hect., din carĭ 200 hect. ocupate de vatra satelor, 536 hect. ale locuitorilor, 9604 ale particularilor, afară de pădurĭ.

Populația este de 326 familiĭ, cu 1471 suflete. După sex sunt: 769 bărbațĭ, 702 femeĭ; după starea civilă: 652 căsătoriți, 746 necăsătoriți, 73 văduvĭ; 118 știu carte; toțĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Sunt 2 bisericĭ: una de lemn, fondată în 1835; alta de zid, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, zidită în 1883, de către locuitorĭ; are un venit de 168 leĭ și e deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Comuna are o școală de băeți, fondată în 1890 de locuitorĭ; cu 1 învățator și frecuentată de 102 elevĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este mediocră. Pămîntul fiind pietros și stîncos, este bun pentru pășunĭ, și conține multă sare.

Comuna are 460 hect. arabile, 800 hect. imaș, 8420 hect. păduri, $^1/_2$ hect. viĭ, 809 hect. fînețe, 650 hect. neproductiv.

Locuit. aŭ: 30 pluguri; 5176 capete de vite, din carĭ: 260 boĭ, 280 vacĭ, 40 caĭ, 65 epe, 4253 oĭ, 110 capre și 168 rîmătorĭ. Sunt 5 morĭ de apă, 17 ferăstraie, 2 pive, 1 fabrică de gaz, 3 chiristigiĭ. Sarea nu se exploatează. Comerciul este activ; constă în import de cereale, coloniale și în exportul vitelor și lemnelor; transportul se face prin gara Sihlea, la 45 kil. spre rasărit. Sunt 12 comercianțĭ.

Căile de comunicație, rele, din cauză că locurile sunt pietroase și prăpăstioase, sunt: 1. drumul spre comuna Jitia; 2. spre Mînzălești; 3. spre Sărulești; 4. spre Andreași, pe culmĭ.

Budgetul comuneĭ este de 3012 leĭ 27 banĭ la venitурĭ și de 2751 leĭ 13 banĭ la cheltuelĭ. Com. are 332 contribuabilĭ.

Pe dealul Șindila se găsesc în maĭ multe locurĭ oase omenești îngropate în ordine; la unele se găsesc săgețĭ și cuțite.

Dăm aci o mică descripție luată din Ψευδο-Κυνηγετικὸς, spirituala lucrare a răp. A. I. Odobescu:

«Pe o frumoasă zi de vară mă odihnisem cîte-va ore la schitul Găvanul, o minunată înfundătură în munțĭ, cîte-va colibe și o bisericuță de bîrne semănate printr'o pajiște smălțuite cu florĭ, pe care o încinge un semi-cerc de înalte stîncĭ pestrițe, ce poartă numirea foarte nemerită de Curcubeata. De acolo plecaiŭ călare, ca să merg la Bisoca, sat în două chipurĭ interesant: maĭ întîiŭ, de sub dealul pe care el șade, izvorește Peceneaga, un pîrîŭ cu nume prețios pentru etnografiĭ țăreĭ, al doilea, pentru că în el trăesc și se prăsesc ceĭ maĭ frumoșĭ bărbațĭ din tot plaiul înconjurător. Ca probă despre această din urmă particularitate a satuluĭ Bisoca, particularitate, care maĭ tîrziŭ am putut s'o constat în toată întinderea eĭ, aveam cu mine drept călăuză de la Găvanul pănă acolo, un voinic Bisocean, un fel de oacheș Apolon muntenesc, carele cunoștea ca în palmă toate cotiturile munților și se maĭ pricepea și la multe altele, căcĭ era și vînător, și cioban, și cosaș, și cîntăreț la biserică, și cîntăreț cu cavalul. Doamne iartă! pară-mi-se că maĭ meșter era la fluier de cît în strană, ba încă știa să spună și basme de-țĭ era drag să-l asculți.

. . . . . .

«Cînd ajunserăm pe muchia plaiuluĭ ce desparte văile despre Buzău de cele despre Rîmnic, priveliștea, din veselă și plăcută ce era, se făcu de-odată măreață.

«In spate aveam culmea întinsă a Penteleuluĭ, starostele munților din Buzău, și pe sub dînsul se rînduiaŭ, ca trepte ale uneĭ scărĭ de uriașĭ, plaiul Războiuluĭ, munțiĭ Neharnița, ambele Mușe, Măceșul, Brezeul, Piatra-Peneĭ, Carîmbul și multe altele maĭ așezate; dar drept în fața noastră, adăpostite sub piscurile semețe ale Furuluĭ și ale Stejiculuĭ, se înălțaŭ, ca niște pereți surĭ și măcinațĭ de-alungul uneĭ perdele de brădet, stîncele Neculelor la poalele cărora se așternea, întocmaĭ ca un lăicer verde și înflorat, o poiană largă și desfătată.

«Intr'adevăr aĭ fi zis, cu balada păstorească, că acel picior de plaiŭ este întocmaĭ ca o gură de raiu.

«Stam și mă uitam cu acea uimire produsă adesea în noĭ de priveliștele neașteptate ce ne

www.dacoromanica.ro

izbesc vedcrile pe unele culmĭ despărţitoare de văĭ.

. . . . . .

. . . . . ,

(A. I. Odobescu, «Scrierĭ literare şi istorice», Vol. III, pag. 172—174).

Bisoca, *sat*, în plaiul Rîmniculuĭ, judeţul R.-Sărat, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Bisoca; numit ast-fel de la muntele Bisoca. Inainte se numea Foltea-Sările, de la pîrîul Foltea-Săriĭ, care o udă. E aşezată la Sud, la poalele munteluĭ Bisoca şi pe pîrîul Foltea-Sărĭĭ. Are o întindere de 140 hect., şi o populaţiune de 46 familiĭ, cu 196 suflete, din carĭ 46 contribuabilĭ; 31 ştiŭ carte. Are o biserică deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Aci e şi şcoala comunală. Maĭ coprinde şi cătunul Poiana-Bouluĭ-luĭ-Drăgan.

Bisoca, *izvor*, în comuna Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cătunul Sghiabul. Ese din muntele Bisoca, se uneşte cu izvorul Sărăţelul şi dă în pîrîul Sghiabul.

Bisoca, sfoară de *moşie* a statuluĭ, pendinte de schitul Găvanele, jud. Buzăŭ; are 20 hectare fineaţă.

Bisoca (Mînzăleşti), *moşie*, în comuna Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cät. Sghiabul, de 200 hect.: fineaţă, livezĭ şi izlaz; proprietate moşnenească în devălmăşie, face parte din moşia Mînzăleasca.

Bisoca, *moşie*, în comuna Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, constînd dintr'un frumos şes, situat în poalele munteluĭ Bisoca. Are 300 hect., din care 34 pădure, 21 arabile, restul fineaţă.

Bisoca, *moşie*, la Nordul plaiuluĭ Slănic, parte în judeţul Buzău, parte în R.-Sărat. Are 11000 hectare, din care 6000 pădure, 1000 locurĭ de porumb, apoĭ fîneţe, izlaz, etc. Această moşie, de şi avută în mine, din cauza depărtăreĭ şi greutăţeĭ drumului, nu se poate exploata îngrijit.

Bisoca, *munte* însemnat, pe hotar, între judeţele Buzau şi R.-Sărat; are 973 metri înălţime. E avut în mine şi maĭ cu seamă de: fier (pirită), plumb, aramă şi pucioasă. Aci sunt: Gropile-de-Aur, de unde Ruşiĭ în anul 1828—1836, aŭ scos foarte mult aur. Dintr'o coastă a sa: Piatra-Căţeleĭ, ese pîrîiaşul Pecenga, al căruĭ nume ne aminteşte pe vechiĭ Pecengĭ sau Pacinaţĭ, carĭ aŭ locuit aci. Probabil că tribul Pecenegilor-Bisinĭ să fi lăsat numele munteluĭ Bisoca, cînd aŭ trecut pe aci în ţara Oltuluĭ. Pe un şes al săŭ, ascuns în pădure, se vede încă o scară de zid în spirală, care se lasă foarte adînc în pămînt, dar unde nu se poate intra din cauza aeruluĭ greŭ şi a arbuştilor, carĭ i-aŭ acoperit gura. In apropiere se află o piatră cu inscripţiunĭ aproape indescrifabile. D. Odobescu, vizitînd acest munte şi necunoscîndu-ĭ importanţa istorică şi archeologică, îl descrie numaĭ din punctul de vedere al frumuseţilor fizice. («Pseudo Kincgheticos», pag. 231).

Formează masiv aparte, ale căruĭ ramificaţiĭ se întind şi în plaiul Rîmnic, din jud. Rîmnicul-Sărat, şi în Slănic (Buzău); are o înălţime de 973 metri şi e acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ; vara se face pe el stîne de oĭ. Alte vîrfurĭ sunt: Veverîţele, Cetăţuia, Vornicul, Papa, Rîpa Albă, Ghizdita şi altele.

Bisoca (La-), *cătunaş*, sub-diviziune a satuluĭ R.-Sărat, judeţul R.-Sărat.

Bisoca (Spre-), *deal*, în judeţul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălcieĭ. Se întinde d'alungul rîuluĭ Cîlnăul. E acoperit cu pădurĭ.

Bisocuţa, *sat*, în judeţul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comuneĭ Bisoca, aşezat tot la poalele munteluĭ Bisoca, la 2½ kil. spre Est. Are 290 hectare şi o populaţie de 35 familiĭ, cu 202 sufletc, din carĭ 35 contribuabilĭ, toţĭ Romînĭ.

Bisocuţa, *munte*, ramificaţie din muntele Bisoca, judeţul Buzău, pe hotarul jud. R.-Sărat.

Bisorca, *deal*, în faţa comuneĭ Vîrtopul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj, ce se prelungeşte de la V. spre N.-E., pe o întindere de 3 kil. Acest deal este acoperit de pădure şi tufăriş.

Este proprietatea locuitorilor din Vîrtopul.

Bisorca, *vale*, ce pleacă din capul comuneĭ Vîrtopul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj, de la E. spre V. şi trece în jud. Mehedinţi, pe proprietatea Glogoveanul.

Bisroculuĭ (Dealul-), *deal*, com. Breaza-d.-s., pl. şi jud. Prahova.

Bistra, *pîrîiaş*, format din două izvoare: Bistra-Mare şi Bistra-Mică, jud. Neamţu, ce es din partea răsăriteană a culmeĭ Hegheşul, grupa Ceahlăuluĭ, despărţindu-se unul de altul prin culmea munţilor Bistra. Curge în partea vestică a judeţuluĭ, formîndu-ĭ hotarul despre Transilvania, de la gura pîrîiaşuluĭ Frînturile, lîngă muntele Făgeţelul, pănă la gura afluentuluĭ săŭ Bis-

www.dacoromanica.ro

triţa, la coasta crestei despre E. a picioruluĭ Chicerului.

Bistra, *ramură de munţĭ*, ce se detaşează din grupa Ceahlăului. Vezĭ Bistra, pîrîiaş, jud. Neamţu.

Bistra-Mare, *pîrîiaş*, valea Bistra, jud. Neamţu.

Bistra-Mică, *pîrîiaş*, valea Bistra, jud. Neamţu.

Bistreţul, *com. rur.*, jud. Dolj, în pl. Băileşti, situată în partea de S., la o distanţă de 58 kil. departe de Craiova şi la 20 kil. departe de reşedinţa pl. Băileşti.

Situată la Dunăre, în faţa localităţilor următoare din Bulgaria: Cibrul-Palanca, mic orăşel turcesc şi satele Cordosuluĭ şi Varoşuluĭ, locuite în mare parte de Romînĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Afumaţi şi cu o parte din Goicea-Mică, plasa Balta; la S. se mărgineşte cu Dunărea; la V. cu com. Catanele; la E. cu com. Plosca.

In comună se găseşte o movilă numită Caravanul. Dune de nisip se întind de alungul Dunăreĭ.

Se găsesc următoarele bălţĭ: două numite Bistreţul, la 4 kil. departe de Dunăre, şi balta Călugărul, cu o suprafaţă de 15 hect.

Comuna se compune dintr'un cătun, numit Bistreţul.

La marginea Dunăreĭ, în faţa orăşeluluĭ Cibrul-Palanca, se văd în comună ruinele unor zidurĭ numite Cetatea; după monedele găsite acolo, se crede, că datează din timpul luĭ Sever Septimiu.

In comună sunt două bisericĭ: una începută la anul 1827, terminată la 1832 de către locuitorĭ şi azĭ în ruină; cea-l'altă zidită la anul, 1886 tot de locuitorĭ. Ambele serbează hramul la Sf. Nicolae.

Sunt două şcolĭ primare, una de băeţĭ şi una de fete; ambele sunt sub acelaşĭ acoperiş. Funcţionează de la 1869. Sunt întreţinute de stat şi de com. Localul de zid este în bună stare.

Şcoala de băeţĭ are doĭ învăţătorĭ, iar cea de fete o învăţătoare. In anul 1892—93 a fost frecuentată de 129 băeţĭ. Sunt în etate de şcoală 263 copiĭ. Ştiŭ carte 116 locuitorĭ, din carĭ 82 bărbaţĭ şi 24 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 2787 suflete, din carĭ 1425 bărbaţĭ şi 1361 femeĭ. 11 sunt de naţionalitate greacă.

După legea rurală din 1864 sunt împămînteniţĭ 283, iar după cea din 1879 sunt 50 însuraţeĭ.

Case sunt 482, bordee 12.

Casele sunt făcute din pămînt bătut, zid, cărămidă şi lemn.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 5850 hect., adică 2700 hect. arabile, 1500 hect. fineţe, 550 hect. izlaz, 950 hect. lac şi teren sterp, 150 hect. pădure. Moşia se numeşte Bistreţul; aparţine statuluĭ. Are 373 hect. arabile, ce sunt date în arendă şi aduce un venit de 65000 leĭ. Din moşia statuluĭ s a dat 1120 hect. în loturĭ. Se seamănă pe moşie: grîŭ, porumb, orz, ovăz, şi rare-orĭ meiŭ. Pădure este una, de stejarĭ, numită Bistreţul, ce aparţine statuluĭ. Are o suprafaţă de 150 hect. Viile aŭ o întindere de 152 hect.; se găsesc pe moşia Bistreţul, aparţin locuitorilor şi daŭ vin bun. Pe moşia statuluĭ se află o moară de aburĭ. Stîne se găsesc tot pe moşia statuluĭ. Se fabrică brînză ordinară. Meseriaşĭ sunt 15, din carĭ 12 fierarĭ şi 3 cizmarĭ. Este schelă la Dunăre, cu care e legată prin o şosea. Are un biuroŭ vamal şi servă de sucursală biroului vamal din Bechet. Bistreţul e legat de Craiova prin şoseaua judeţeană ce trece prin Bîrca, Postăreşti, Cerîtul, Segarcea şi livezile; la N.-V. e legat cu Catanele prin o şosea lungă de 10 kil.

Contribuabilĭ sunt 499.

Budgetul este de 8174 leĭ, 29 banĭ la venitурĭ şi de 7912 lei, 17 banĭ la cheltuelĭ. Vite cornute sunt 420, capre 48 şi caĭ 21.

Bistreţul a jucat un rol însemnat în timpul războiuluĭ romîno-ruso-turc, din 1877—78. In 18 Maiŭ 1877, un detaşament de Turcĭ a pornit de la Cibrul-Palanca, încercînd să debarce aci; a fost alungat de reg. 1-iŭ de roşiorĭ.

In lunile Iunie şi Iulie din acelaşĭ an, se aflaŭ staţionate aci două escadroane din reg. 5 de călăraşĭ şi reg. 6 de călăraşĭ întreg.

Bistreţul, *baltă*, jud. Dolj, plasa Băileşti, com. Bistreţul. Are o suprafaţă de 800 hect. E aşezată la 4 kil. departe de Dunăre.

Bistreţul, jud. Romanaţi, nume maĭ vechiŭ al mareĭ *bălţĭ* din marginea Dunăreĭ, numită acum Potelul. Această baltă comunică cu Dunărea şi la apus (comuna Dăbuleni) şi la Est (comuna Celeiul) prin două gîrle, din care una se numeşte Celeiul, şi care se împreună cu Dunărea, tocmaĭ la cătunul Corabia-Vechie.

Bistreţul, *moşia* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Bistreţul. Impreună cu Balta, arendată de la 1893—98, cu 65000 leĭ anual. Suprafaţa moşieĭ este de 373 hect. Era maĭ mare; dintr'însa s'aŭ dat 1120 pog. în

www.dacoromanica.ro

loturĭ. Pănă la secularizarea averilor bisericeștĭ, depindea de mănăstirea Tismana.

Bistreţul, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Bistreţul. Are o întindere de 150 hect. Este compusă numaĭ de stejar, şi se găseşte pe moşia statuluĭ Bistreţul.

Bistreţul, *mic schit*, lîngă com. cu aceeaşĭ numire, în pl. Băileşti, jud. Dolj.

Bistreţuluĭ (Braniştea-), *braniştе*, jud. Dolj, plasa Băileşti, com. Plosca, pe lîngă care trece hotarul de V. către com. Urzicuţa, pl. Băileşti. Face parte din ocolul Piscul, circumscripţia XVII silvică. Are o întindere de 40 hect.

Bistriceanca, *movilă de hotărnicie*, jud. Dolj, plasa Cîmpul, com. Ciuperceni.

Bistriceanul, *şihoiŭ*, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Bistricioara, *com. rur.*, judeţul Neamţu, la extremitatea despre V. a plăşeĭ Piatra-Muntele, aşezată de-alungul pîrîuluĭ cu a sa numire, pe munţiĭ şi dealurile ce formează grupa Grinţieşuluĭ, în partea judeţuluĭ Neamţu. Prin marginele sale de către apus formează hotarul Transilvanieĭ, de care se desparte prin cursurile pîrîiaşelor Prisăcani şi Pîntecul; la S.-E. se înalţă marele masiv stîncos al Ceahlăuluĭ, la N. se află com. Călugăreni şi rîul Bistriţa.

Este formată din satele: Bistricioara, Grinţieşul-Mic, Grinţieşul-Mare şi Poiana-Grinţieşuluĭ, împreună cu cătunele: Pîntecul şi Prisăcani. Are o populaţiune de 1743 suflete, 865 bărbaţĭ, 878 femeĭ; 850 necăsătoriţĭ, 736 căsătoriţĭ; 148 văduvĭ, dintre carĭ 96 văduve, 4 divorţaţĭ, 67 nevolnicĭ; 322 copiĭ de sex bărbătesc; 364 copiĭ de sex femeesc; sunt 23 străinĭ, dintre carĭ 9 familiĭ evreeştĭ; 65 ştiu carte.

Terenurile com. Bistricioara maĭ toate sunt întreţesate de ramurĭ muntoase, prezintînd către graniţă, spre nordul satuluĭ Poiana-Grinţieşuluĭ, şi între cursul pîrîuluĭ Grinţieşul-Mare, un întreg sistem stîncos, numit Pietrele-Roşiĭ, ce se desfăşoară pe o mare întindere, în ramurĭ, sub formă de greblă dinţată, spre S.-V.; aceste dealurĭ sunt acoperite cu imense pădurĭ de brad, din carĭ parte sunt puse în exploatare.

Locurile pentru agricultură sunt restrînse şi aceasta maĭ mult şi din pricină altitudineĭ şi a formaţiuneĭ soluluĭ; singura cultură care se face maĭ cu prinţă este a porumbuluĭ, ce ocupă o întindere de 200 hect.; despre cele-l'alte se poate zice că maĭ nicĭ nu există în aceste regiunĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria, agricultura şi puţin cu industria primitivă. Dintre ceĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt 124 carĭ stăpînesc însi-şĭ locurile lor; 142 ca urmaşĭ. Un loc e părăsit şi ocupat de comună; un loc stăpînit de către alţiĭ; 16 sunt, carĭ de şi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, nu aŭ nicĭ un fel de proprietate şi nicĭ prilejul de a moşteni după urma părinţilor lor legiuiţĭ.

In această comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 6 eclesiarhĭ, întreţinuţĭ din fondurile com. Are: 2 şcolĭ, cu cîte 1 învăţător; o piuă pentru facerea sucmanelor, cu 4 găvane şi o alta cu 2 găvane; 12 morĭ, 9 cîrciumĭ, 5 băcănĭ, 3 dulgherĭ, 3 fierărĭ, 2 cojocărĭ, 5 lînării, 7 ferăstraie pentru exploatatul pădurilor.

Budgetul comuneĭ e de 12968 leĭ la venitурĭ şi de 11921 leĭ la cheltuelĭ. Numărul contribuabililor e de 500. Case sunt 342.

Comunicaţiunea cu satele vecine se face prin şoseaua mixtă Piatra-Prisăcani, care străbate comuna prin mijlocul eĭ pe o întindere de 18 kil.

Fondul drumurilor e de 2360 leĭ la venitурĭ şi de 2300 leĭ la cheltuelĭ.

Imaşul are o întindere de 450 hectare. Vite sunt 9243, din carĭ: 437 boĭ, 770 vacĭ, 4628 oĭ, 96 caĭ, 276 porcĭ şi 376 viţeĭ.

Bistricioara, *sat*, comuna Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, aşezat pe intersecţiunea văilor Bistriţa şi Bistricioara, în unghiul format de drumurile Piatra-Prisăcani şi Bistricioara-Galul, pe malul drept al pîrîuluĭ cu aceiaşĭ numire, la 38 kilometri depărtare de oraşul Piatra.

Se mărgineşte la E. cu muntele Ciahlăul, ramurile secundare; la N.-V. cu satul Călugăreni, de care se desparte prin ramura munţilor Măluşteţul şi Buraga; spre S.-V., în susul pîrîuluĭ Bistricioara, cu satul Grinţieşul-Mare.

Terenurile sale sunt deschise şi joase către N.-E., în partea rîuluĭ Bristriţa, din care cauză apele acestuĭ pîrîŭ înaintează într'o curbătură spre V., împinse fiind în această direcţiune şi de promontoriile dealuluĭ Hangul, ce se ridică în faţa satuluĭ, pe malul săŭ stîng. Suprafaţa vetreĭ satuluĭ e de 95 hect., 5036 ariĭ. Populaţiunea e de 530 suflete, saŭ 252 familiĭ, 30 văduvĭ, 101 băeţĭ, 122 fete, 5 E-

www.dacoromanica.ro

vreĭ și 20 nevolnicĭ. Locuitorii se ocupă cu plutăria, creșterea vitelor, industria mică și agricultura.

Numărul contrib. e de 175.

In acest sat se află: o biserică cu 1 preot și 2 eclisiarhĭ; o școală frecuentată de 89 elevĭ; 2 olării; 1 cizmar; 1 fierăstrău sistematic pentru exploatarea pădurilor. Numărul vitelor e de 2656 capete, dintre carĭ: 150 boĭ, 250 vacĭ, 2000 oĭ, 30 caĭ, 96 rîmătorĭ și 130 viteĭ.

Comunicațiunea cu satele vecine se face prin șoseaua numită a Tulgheșuluĭ, saŭ Piatra-Prisăcani, ce este pietruită până la satul Hangul, ducînd prin satul Răpciunița, și, în spre Transilvania, tae la hotar munțiĭ Gherghiuluĭ, (1265 metri) și duce prin satele așezate pe valea rîuluĭ Bistricioara, la stațiunea balneară de la Borsec, iar maĭ departe conduce în cîmpia Gherghiuluĭ. Această șosea, din dreptul kil. 109, face legătură cu șoseaua ce duce, prin satul Călugăreni, la satul Galul, și apoĭ, în susul rîuluĭ Bistrița, la Dorna din județul Suceava. Afară de aceste două drumurĭ, maĭ sunt cîte-va potecĭ, dintre carĭ unele foarte grele, ce duc în interiorul masivuluĭ muntos.

Bistricioara, *gîrlă*, județul Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-s. Este un braț al Bistriței, format prin dese revărsărĭ, care închid un pămînt băltos pe stînga sa, între dînsul și Bistrița. Trece pe teritoriul comunelor Fîntînelele și Gîrleni, despărțind satul Gîrleni de satele: Lespezi, Pălădești, Hemeiuși și Racila și pe la comuna rurală Fîntînelele, unindu-se cu Bistrița și cu pîrîul Bîrnat la Nord de Bacăŭ. Această gîrlă mișcă multe morĭ, pentru care cuvînt se maĭ numește Gîrla-Morilor.

Bistricioara, *moșie*, jud. Neamțu, situată pe cuprinsul comuneĭ cu a sa numire, pe lîngă moșiile Buhalnița, Hangul, Poiana, Călugăreni și altele. A fost proprietatea Kneazuluĭ Gheorghe Cantacuzen; astăzĭ formează trup cu moșia Hanguluĭ și se exploatează la un loc de către d-niĭ Gheorghe și Valerian Ciuntu.

Pentru transportul arborilor din pădurea din această parte s'a făcut, de către arendășie, un drum de fier cu 12 vagonete. Pentru tăiatul și fasonatul lemnelor sunt 12 ferăstrae, la care servesc 51 lucrătorĭ. Pe vară fierăstraele taie vre-o 1050 de plute. Valoarea în banĭ ce posedă arendășia pe cuprinsul acesteĭ moșiĭ este socotită aproximativ pentru averea mobiliară numaĭ la cifra de 43600 leĭ. (Vezĭ Hangul, moșie).

Bistricioara, *pîrîŭ*, în plaiul Vulcan, jud. Gorj. Ia naștere de sub muntele Piatra și curge de la N. la S. Se varsă în rîul Bistrița, în hotarul com. Peștișani.

Bistricioara, *pîrîŭ*, izvorește din munțiĭ Transilvanieĭ, întră în județul Neamțu, pe la satul Tölgyes (Tulgheș, trecătoarea Prisăcani), în dreptul căruia primește din dreapta pîrîul Pîntec, iar din stînga pîrîul Prisăcani, ce vin pe hotar; străbate apoĭ teritoriul comuneĭ Bistricioara, în direcțiune Vest-Nord-Est, udînd satele: Poiana, Grințieșul-Mare, Grințieșul-Mic, în dreptul cărora primește pîrîiașele Grințieșul-Mare și Grințieșul-Mic și merge până în marginea despre Est a satuluĭ Bistricioara, unde se varsă pe dreapta rîuluĭ Bistrița, între satul Călugăreni și Răpciunița, aproape la al 105-lea kil. al drumuluĭ ce duce spre Prisăcani.

Apele sale sunt micĭ, și nu pot servi nicĭ transportuluĭ de lemnăriĭ.

Bistricioara, *vale*, jud. Neamțu, situată de-alungul pîrîuluĭ cu a sa numire. Incepe din dreptul satuluĭ Corbul (Hollö) din Transilvania, trece hotarul și înaintează până în valea rîuluĭ Bistrița, pe o întindere, în județul Neamțu, de 18 kilometri și o lărgime, care nu ajunge maĭ în nicĭ o localitate maximul de 3 kil.

Satele și cătunele așezate pe cuprinsul săŭ, sunt: Bistricioara, Grințieșul-Mare, Grințieșul-Mic, Poiana-Grințieșuluĭ, Pichetul-Pîntec și vama Prisăcani.

Apele ce o udă, sunt: pîraiele Bistrița, Pîntecul, Coromîslele, Pîrîul-Alb, Pîrîul-Toacăĭ, Arșița-Luncelor, al-Grasuluĭ, al-Morariuluĭ, al-Morărașuluĭ, al-Jidanuluĭ, Prisăcani, Bradul, Măgura, al Sghiabuluĭ, Grințieșul-Mare, Grințieșul-Mic și Drănițire.

Bistrița, *plasă*, jud. Neamțu, în partea despre Sud-Est a județuluĭ, așezată pe șirul munților și al dealurilor ce se prelungesc din trunchiul principal al Carpaților Moldoveĭ, în direcțiune răsăriteană, între cursul rîuluĭ Bistrița și hotarul Transilvanieĭ, cum și pe văile, podișele și dealurile ce se întind în direcțiune Nord-Sud, de la răsăritul cursuluĭ Bistrițeĭ până în hotarul despre județul Roman, formînd în totalitate spre Sud linia mărginașă cu județul Bacăŭ.

Se mărginește la Est cu județul Roman, de care se desparte prin o linie convențională aproape dreaptă, care, începînd din partea nordică a satuluĭ Bîrcul, teritoriul comuneĭ Siliștea,

www.dacoromanica.ro

se coboară în josul satuluĭ Marginea, comuna Buhuș, în apropiere de locul unde rîul Bistrița se alăturează de calea ferată, marginea județuluĭ Bacău; la S. se mărginește cu jud. Bacău, de care se desparte prin rîul Bistrița, în susul cursuluĭ său până la îmbucătura pîrîuluĭ Cotreanța; iar de acolo, urmînd curgerea în spre obîrșia acestuĭ pîrîŭ, trece linia de hotar pe la răsăritul culmeĭ Lingurari și coborînd în josul satuluĭ Balcani, teritoriul comuneĭ Tazlăul, întretae șoseaua județeană Dobreni-Moinești între al 50—51 kil., spre gura pîrîiașuluĭ Nacladul, pe care-l urmează către izvorul său, continuîndu-se pe sub culmile despre Sud ale ramureĭ Nacladul până la muntele Tărhăoașul, marginea Transilvanieĭ; la Vest se mărginește cu Transilvania, de care se desparte prin linia de hotar ce duce până în susul pichetuluĭ Tărcuța; la N. se mărginește cu plasa Piatra-Muntele, de care se desparte prin culmile ramurilor Porfirul și Negulești, până la gura pîr. Calul, precum și marginea despre N. a satelor Slobozia și Negrițești, din com. Roznov, de unde se mărginește cu pl. de Sus-Mijocul, de care se desparte prin o linie convențională, ce trece pe la N.-V. satelor Romîni și Goșmani, de pe teritoriul com. Siliștea.

Impărțirea administrativă: Această plasă este formată din următoarele comune:

1. *Siliștea,* cu satele: Siliștea, Romîni, Runcul, Bîrcul, Goșmani și Bîrjoveni, în partea despre Nord-Est a plășeĭ, între pl. Piatra-Muntele și jud. Roman.

2. *Costișa,* cu satele: Costișa, saŭ Hîrlecești, Ciolpanul, Mocani, Orbicul, Sberești-d.-j., Sberești-d.-s., saŭ Sberești-luĭ-Boian și Mănioaia saŭ Mărienești, în partea de centru-răsărit a plășiĭ și între rîul Bistrița și hotarul județuluĭ Roman.

3. *Buhușul,* cu satele: Buhușul, tîrg, Buhușoaia, București-Micĭ, Budești, Marginea și Orbicul, la Sudul comuneĭ Costișa și a plășeĭ, între județul Roman și Bacău.

4. *Roznovul,* cu satele: Roznovul, Chintiniciul, Slobozia și Negrițești, în partea despre N. a plășeĭ, de-a dreaptă și de-a stînga rîuluĭ Bistrița.

5. *Podoleni,* cu satele: Podoleni și Durnești, în centrul și partea despre Est a plășeĭ, între rîul Bistrița și culmile despre Est a dealuluĭ Orbicul.

6. *Zănești,* cu satele: Zănești, Fauri-d.-s., Fauri-d.-j. și Traian, în centrul plășeĭ, între rîul Bistrița și dealurile Negrițești.

7. *Mesteacănul,* cu satele: Mesteacănul, Negulești, Bălanul, Smirea, Marginea, Portărești, Valea-Nechituluĭ (Schitul-Nechituluĭ) și Șovoaia, în partea despre N. a plășeĭ, între rîul Bistrița și ramurile Carpaților de peste hotarul Transilvanieĭ.

8. *Borlești,* cu satele: Borlești, Ruseni și Puriceni, în centrul plășeĭ, de-a dreapta rîuluĭ Bistrița.

9. *Rădiul,* cu satele: Rădiul, Mirăuțeni și Polobocul (Jurcani), în centrul plășeĭ, între rîul Bistrița și ramura munților Dragva.

10. *Socea,* cu satele: Betești-d.-s., Betești-d.-j., Soci-d.-s., Soci-d.-j. și Vădurelele, în centrul plășeĭ, de-a dreapta rîuluĭ Bistrița.

11. *Cîndești,* cu satele: Cîndești, Belcești, Cotreanța, Bărcănești, Frunzeni și Țîrdeni, în partea despre S. a plășeĭ, de-a dreapta rîuluĭ Bistrița.

12. *Tazlăul,* cu satele: Tazlăul, Frumoasa și Balcani, în partea despre S. a plășeĭ, între ramurele munteluĭ Dragva, hotarul jud. Bacău și hotarul Transilvanieĭ.

Suprafața teritoriuluĭ acesteĭ plășĭ este străbătută în toate direcțiunile de vre-o 32 de ramurĭ muntoase, cu numirĭ ce variază adesea după denumirea satelor, a comunelor și a localităților, pe unde se întind și care prezintă în păturele formațiunilor lor, maĭ cu osebire, gresiul dur, care dă pietre foarte bune pentru construcțiuni; calcar, din care se face un var de o calitate superioară, marne salifiere, păturĭ lungĭ salifiere, șchisturĭ lutoase moĭ, gresiurĭ de măgură, etc.

Grupa munților Cicu-Tarcăul, ocupă excluziv maĭ toată această plasă și dintre piscurile cele maĭ însemnate sunt: Simțiașul 1372 m., Has-Haușul 1555 m., Sălașulluĭ-Mihaiŭ 1489 metri, Tarcăul 1664 m., Cindomirul-Mare (la hotar) 1681 m., Arșița-Tărcuțiĭ 1372 m., etc.

Rîurĭ sunt: Bistrița și Tazlăul. Pîraie și pîrîiașe: Calul, Iapa, Mesteacănoasa, Ulioaia, Nechizelul, Nechidul, al-Poduluĭ, al-Podețuluĭ, Rădiul, Mirăuteni, Dragva, Lingura, Cotreanța, Nahladul, al-Babeĭ, al-Cociorveĭ, Puciosul, al-Șoimuluĭ, Carpănul, Brusturosul, Straja, Feștioșul, Răcilă, al-Carpănuluĭ, al-Raduluĭ, Paramiștea, Craculț-Țapuluĭ, Tarcăul, Limpeziorul, etc., împreună cu afluenții și sub-afluenții lor, în partea plășeĭ ce se întinde spre apus din dreapta rîuluĭ Bistrița, apoĭ: Cracăul, Căluiușul (Călniul), Plopești, Orbicul, Bosculeasa, etc. împreună cu afluenții lor, în partea plășeĭ ce se întinde spre răsărit din stînga rîuluĭ Bistrița.

Calitatea soluluĭ atîrnă după poziținea, forma și altitudinea locurilor, ast fel: munții sunt a-

www.dacoromanica.ro

coperiți cu păduri de brazi, mesteacăni, carpeni, fagi, etc., cari dau, pentru construcțiuni și alte diverse trebuințe, un lemn de o specie și calitate superioară, dar a căror terenuri sunt cu desăvîrșire improprii culturei plantelor agricole; podișele, văile și șesurile, de și înguste, însă prezintînd în cea mai mare parte terenuri noui, formate prin tăerea pădurilor și scoaterea rădăcinilor, sunt încă nestoarse de puterea productivă, așa că pot fi încă mult timp la nivelul producerei terenurilor din regiunile mai puțin muntoase.

In toată partea plășei ce se întinde către apusul riului Bistrița se simte, din pricina munților și a pădurilor, o climă mai aspră în timpul erneĭ și mai răcoroasă pe timpul verei, de cît în partea despre răsărit și mai cu seamă pe valea riului Bistrița, unde predomină curentul atmosferic N.-S.

Producțiunea plășei Bistrița este foarte variată: terenurile cuprinse pe dreapta riului Bistrița și mai cu seamă în spre apusul liniei ce formează satele: Negulești, Mesteacănul, Valea-Nechiului, Tazlăul, Frumoasa și Balcani, sunt acoperite cu păduri vaste, din cari de abia, de un timp încoace, au început a se exploata, în raport cu întinderea lor, parcele foarte mici, dar cari pe lîngă că îndestulează satele și tîrgușoarele de prin prejur, se exportă mult afară din județ. Cu toate că această regiune, din pricina configurațiunei sale naturale, este improductivă ori-căreĭ alte culturi, totuși natura, în legea eĭ de compensare, a înzestrat-o cu bogățiile munților săi, ce conțin între altele: pietre calcaroase, din care se face var (cum la satele: Soci, Bețești, Bărcănești, Cîndești, Frunzeni, etc.), pietre de gresiu dur, din care se cioplesc lespezi pentru clădiri (cum la Negulești, etc.); schisturi lutoase, din care se fabrică olăriile, cărămidele, etc. Despre răsăritul liniei acestor sate însă, terenurile se întind, aplecîndu-se mai mult către valea Bistriței, și fiind formate din podișuri, dealuri și văi cu mult mai joase la nivel de cît cele precedente, reprezintă regiunea culturei plantelor agricole pe o întindere de 15583 hect. și 18 arii, cari repartizate după felul semănăturilor sunt: 2303 hect., 44 arii grîu; 1237 hect., 81 arii orz; 1845 hect., 55 arii ovăz; 7540 hect. 63 arii porumb; 341 hect., 71 arii secară; 172 hect., 72 arii hrișcă; 54 hect., 99 arii mazăre; 63 hect., 82 arii cînepă; 33 hect., 22 arii cartofi; 121 hect., 31 arii fasole; 2 hect., 88 arii in; 15 hect., 67 arii meiu; 113 hect. rapiță; 58 hect., 61 arii paring; 1693 hect., 64 arii fînețe.

Suhatul vitelor are o întindere generală de 3151 hect., 9 arii, nutrind un număr de 22690 capete de vite.

Industria este bine reprezintată sub toate formele eĭ. Postăvăria (și mai cu osebire postavul așa zis milităresc), se lucrează în marea fabrică a răposatului colonel Eugen Alcaz (lîngă tîrgul Buhuș), iar sătenii se îndeletnicesc cu făcutul suc-manilor. In comuna Tazlăul sunt cusători vestiți pentru asemenea lucrări. Fierării sunt 14, rotării 34, vărării 22, mori de apă 36, fabrici de cherestea cu mai multe ferăstrae 3, dintre cari cele mai sistematice sunt cele de la Negulești (ale d-lui Avram Juster) și de la Mesteacănul (ale d-lui Leon Bogdan), etc. Este o fabrică de spirt, cum și cîte-va cazane; o fabrică de lumînări de seu; o fabrică de uleiu.

In raport cu întinderea sa, plasa Bistrița are cele mai puține, precum și cele mai scurte drumuri dintre toate plășile întregului județ atît din greutatea ce întîmpină lucrătorii la săpatul stîncelor și nivelarea în parte a terenurilor, cît și din lipsa fondurilor băneștĭ în cari se găsesc comunele, județul și diferiții exploatatori din părțile muntoase, așa că mai toată rețeaua drumurilor este concentrată spre centrul și răsăritul plășeĭ pe valea Bistriței. Cele mai principale drumuri sunt:

1. Drumul național Buhuș-Roman care pleacă din ocolul vitelor al tîrgușoruluĭ Buhuș și trece hotarul județului pe la hanul Donicĭ.

2. Șoseaua județeană Buhuș-Roman, care începe din marginea despre N.-S. a tîrgușoruluĭ Buhuș, în dreptul ratoșului (hanului) din vale, și străbate, în direcțiune S.-N., teritoriul comunelor Costișea și Siliștea, cînd de-o parte și cînd de alta, paralel cu apa Orbiculuĭ (pe care-l întretaie de 3 ori), trecînd ast-fel prin satele: Orbicul-d.-j., Orbicul-d.-s., Siliștea și Romîni, apoĭ prin satele Goșmani și Bîrcul, la răsăritul căruia traversează hotarul jud. Roman.

3. Șoseaua județeană Roznov-Moinești, continuare a drumului județean Dobreni-Roznov-Moinești, începe din marginea despre N. a comuneĭ Roznov, în dreptul kil. 19, trece prin satul Roznov, traversînd riul Bistrița, între al 22—23 kil. și merge paralel cu dînsul în direcțiune N.-S. pănă în dreptul satului Ruseni, teritoriul com. Borlești, de unde se îndreptează spre S.-V. pănă la kil. 36, unde iarăși apucă linia dreaptă spre S.-E.,

www.dacoromanica.ro

și apoĭ direct spre S., trecînd prin satele Frumoasa și Balcani, în josul căruia tae hotarul despre jud. Bacău. Această șosea, în această plasă are o lungime de 32 kil.

4. Drumurile comunale Buhuș-Mocani; Roznov-Slobozia-Dochia; Zănești-Traian; Podoleni-Durnești-Romîni, împreună cu toate cele-l'alte drumurĭ ce leagă reședințele diferitelor com. cu satele vecinașe. (A se vedea drumurile fie-căreia com. la comunele respective).

5. Osebit de cele alte drumurĭ naționale, județene, comunale, maĭ este drumul mixt, continuare a drumurilor Prisăcani-Piatra-Roznov-Bacău, ce începe din marginea despre N. a comuneĭ Roznov și străbate întregul teritoriŭ al plășeĭ, în direcțiune N.-S.-E., trecînd prin satele Roznov, Zărnești, (Fauri-d.-s. și Fauri-d.-j.), locul izolat Mănioaia, satele Costișa și Buhuș.

6. Calea ferată, Piatra-Bacău, care în această pl. are 3 gărĭ: Roznov, Podoleni și Buhuș.

Fondul drumurilor prezintă la venit. pe seama comunelor respective suma de leĭ 22495, banĭ 42; iar la chelt. 16870 leĭ, 51 banĭ.

Populațiunea se ridică la cifra de 24574 de sufl., carĭ trăesc în 5751 de case; dintre aceștia 24511 sunt prezențĭ în satele lor, iar 63 carĭ sunt dușĭ în afară de cuprinsul comunelor lor. După sex sunt: 12226 bărbațĭ și 12348 femeĭ; după starea civilă: 12510 necăsătorițĭ; 10329 capĭ de familie căsătorițĭ; 1786 văduvĭ, 39 divorțațĭ; sunt 5922 copiĭ de sex bărbatesc, 6071 copiĭ de sex femeesc; 1892 străinĭ; 22721, carĭ nu posedă nicĭ o cunoștință de carte, numaĭ 1853 știŭ carte.

Romîniĭ se ocupă cu agricultura, plutăria și comerciul; străiniĭ se ocupă cu industria și comerciul.

Dintre loc. împroprietăriță în 1864, sunt: 1207 carĭ ocupă înși-șĭ locurile lor astă-zĭ; 971, ca urmașĭ; 5 stăpînesc locurile altora; 10 locurĭ sunt rămase pe seama diferitelor comune. Dintre ceĭ împroprietăriță în 1878, sunt astă-zĭ: 168, cu locurile lor; 13 stăpînind ca urmașĭ; 9 locurĭ stăpînite de comune; iar 1250 de locuitorĭ, carĭ, de și înșurațĭ și muncitorĭ de pămînt, nu aŭ nicĭ un soiŭ de proprietate, precum nicĭ perspectiva de a moșteni după urma părinților lor legiuiți.

In pl. Bistrița sunt 29 de bisericĭ ortodoxe, dintre carĭ 16 în stare bună, 13 în stare rea; la aceste bisericĭ servesc 92 preoțĭ și eclesiarhi, plătiț: din fondurile comunale cu suma de l. 7701, banĭ 74 și 720 l. din fondurile Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași, osebit că la unele comune preoțiĭ maĭ au angajamente cu locuitoriĭ de cîte 2—4 l. de nume pe an, iar altele beneficiază de clăcile ce le daŭ loc. pentru cultura terenurilor bisericești.

Venitul fonciar anual al pămînturilor date bisericilor se urcă la suma de 7245 leĭ.

In această plasă sunt 16 școlĭ, 14 rurale în comunele rurale și 2 urbane în tîrgul Buhuș, dintre carĭ 10 întreținute de stat și 6 de comune; au 20 de învățătorĭ.

Reședința sub-prefectureĭ e în tîrgul Buhuș.

Serviciul sanitar se efectuează prin îngrijirea mediculuĭ de pl. în ajutorul căruia este o farmacie mare în tîrgul Buhuș, cum și medicamentele depozitare pe la reședințele comunelor.

Bistrița, *com. rur.*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, la distanță de 12 kil. de orașul Turnu Severin, situată pe două văĭ ce se unesc. Formează comună cu cătunele: Ierghevița și Poroina, avînd 286 contrib. din 1296 locuitorĭ ce locuesc în 300 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este destul de bună. Loc. posedă: 46 pluguri, 96 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ și 157 stupĭ. Budgetul comuneĭ coprinde la venit. 3810 l. și la chelt. 2235 l. Com. are 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 școale cu 2 învățătorĭ, una în comuna Bistrița și alta în căt. Poroina. Cea din Bistrița este frecuentată de 24 elevĭ și 2 eleve; iar cea din Poroina-Ierghevița de 21 elevĭ și 3 eleve. Are și 3 cîrciumi. Prin această comună trece șoseaua comunală Gura-Bistrițeĭ-Bistrița-Izvovul-Aneștilor-Broscarĭ, servind tot de-o-dată și ca prescurtare a șoseleĭ județene Dumbrava, cu începere de la cătunul Hoțul și pănă la Gura-Bistrițeĭ, unde se împreună cu șoseaua națională Vîrciorova-București. In comună se găsesc foarte multe morĭ de apă. In raza comuneĭ se găsesc ruine vechĭ romane și un drum vechiŭ ce duce spre comuna rurală Izvorul-Aneștilor.

Bistrița, *sat.* (Vezĭ Pîngărăciorul, jud. Neamțu).

Bistrița. (Vezĭ Cîrnul Bistrițeĭ, *sat*, în com. Buhalnița, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu).

Bistrița, mică *haltă* a C. F. R., jud. Mehedinți, pe linia Vîrciorova-București, situată pe cîmpia de lîngă com. rur. Șimianul, între gara T.-Severin și gara Palota.

www.dacoromanica.ro

Bistriţa, *cîmpie* frumoasă, în comună rurală Bistriţa, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi. Se întinde până în Dunăre, şi este posedată de stat şi loc. Bistricenĭ.

Bistriţa, *deal,* jud. Neamţu, în ramura munţilor Bistriţa-Moldave; face prelungire ramurelor Viişoara şi Cozleĭ. In formaţiunea păturilor se observă păturĭ salifiere, ca în Cozla, fără sistema cu conglomerate, carĭ se prelungesc până dincolo de Pîngăraţi.

Bistriţa, *deal,* în com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Bistriţa, *gură,* numită şi Gura Bistriţeĭ, pl. Ocolul-d.-s., judeţul Mehedinţi, de unde începe şoseaua Bistriţa-Izvorul-Aneştilor.

Bistriţa, *izvor cu apă minerală,* lîngă mănăstirea cu a sa numire, jud. Neamţu, com. Doamna, pl. Piatra-Muntele. Are un gust foarte amar, prin cantitatea mineralelor ce conţine în disoluţiune. (Vezĭ «Băile ţăreĭ noastre» din «Romînul» 20—24 Iunie 1889, de Dr. Gh. Crăiniceanu).

Bistriţa, *mănăstire,* în comuna Doamna, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, zidită la începutul veaculuĭ al XV-lea, anul 1420 (6928) de către Alexandru-cel-Bun, care o înzestră cu multe sate, moşiĭ şi odoare scumpe, cumpărate din ţinutul Neamţuluĭ, ţinutul Sucevеĭ, ţinutul Iaşĭ, de peste Prut, de pe la codriĭ Bîculuĭ şi de prin alte ţinuturĭ, de pe la stăpîniĭ moşinaşĭ ce prin strămoşească stăpînire le-au avut (Vezĭ Gr. Ureche, c. IV, asemenea Anafora obteşteĭ adunărĭ a Moldoveĭ, din 1817, pentru felul proprietăţilor în ţară din vechime).

Tot în timpul acestuĭ domnitor, fiind mitropolit Chir Iosif, care a mers împreună cu Gh. Ţamblac, mare teolog, la soborul al 8-lea din Constantinopol, s'a trimis de către Ana, mama împăratuluĭ Paleologu şi soţia luĭ Emanuel Paleologu, Doamnei Ana a luĭ Alexandru Vodă, o icoană a sfinteĭ Ana, maica prea curateĭ Fecioare, ferecată şi frumos împodobită cu darurĭ împărăteştĭ, care a fost dăruită acesteĭ mănăstirĭ, păstrîndu-se şi astă-zĭ ca făcătoare de minunĭ. (Vezĭ scrisoarea: Gheorghe Mitrop. Mold. 1723 «Uricarul», tom. I).

La 1432 s'a îngropat aicĭ Alexandru Vodă cel Bun.

La 1496 (7004) Iuliŭ 25, murind Alexandru, fiul luĭ Stefan cel Mare, s'a îngropat lîngă strămoşul său la această mănăstire. (Gr. Ureche, c. XII, «Letop.» I, p. 135).

La 1546 (7054) Petru Rareş Vodă zideşte alăturea, în partea despre N., o altă biserică, care astă-zĭ serveă drept paraclis, făcînd şi alte îmbunătăţirĭ, după cum se poate vedea din următorul Hrisov al Domnuluĭ însuşĭ:

«In numele Tatăluĭ şi al Fiuluĭ şi al Sf. Duh, Troiţă sfîntă cea de o fiinţă şi nedespărţită. Iată eŭ robul Domnuluĭ meŭ şi stăpîn Isus Cristos Io Petru Voevod, cu mila luĭ D-zeŭ domn ţăriĭ Moldoveĭ, înştiinţare facem cu acest hrisov tuturor cuĭ li se cuvine a vedea, orĭ citindu-se vor auzi, care Domnia mea bine am voit cu a noastră bună-voire şi luminată şi curată inimă cu toată voia noastră şi ajutorul luĭ D-zeŭ şi am făcut Domnia mea pentru sufletul moşilor, strămoşilor şi părinţilor Domnieĭ mele, şi pentru sănătatea noastră şi mîntuirea sufletuluĭ şi pentru sufletul răposaţilor feciorilor noştri şi a tuturor pravoslavnicilor creştinĭ şi vecĭnică odihnă, am dat şi am miluit şi am întărit sfînta rugă Mănăstireĭ Bistriţeĭ cu un sat anume Moşeşti-cu-Morĭ şi cu tot venitul în ţinutul Covurluiuluĭ, i-am miluit fiind-că şi eŭ am fost miluit cînd puţin se pornise mînia luĭ D-zeŭ asupra mea, şi pe ţara noastră a Moldoveĭ împăratul Ţarigraduluĭ Suliman Sultan s'a pornit, ca să vie cu toată puterea sa în pămîntul nostru, pentru păcatele noastre, iar maĭ vîrtos ale mele.

«Atuncĭ am văzut că nu voiŭ putea să le staŭ în potrivă, şi lăsînd oştile mele, am fugit, şi am ajuns la mănstirea Bistriţeĭ şi intrînd în Sf. Biserică am căzut la pămînt înaintea sfintelor icoane, şi mult am plîns, aşişderea şi Egumenul şi tot soborul plîngea împreună cu mine cu fierbinţĭ lacrimĭ, şi am dat făgăduinţă luĭ D-zeŭ şi prea Curateĭ luĭ Maice, că de mă voiŭ întoarce iarăşĭ la scaunul meŭ cu bine şi biruitor, atuncĭ din temelie voiŭ înoi sfînta Mănăstire a Adormireĭ Prea curateĭ Fecioare, iar părinţiĭ încă aŭ îmulţit ruga către D-zeŭ, dînd multe laude, făcînd denie pentru mine şi dăndu-le sărutare am zis: «părinţĭ sfinţĭ, rugaţĭ pe D-zeŭ şi mă ertaţĭ», şi m'am despărţit de dînşiĭ, şi m'am dus prin locurĭ pustiĭ, şi am eşit la Iaşi şi cu mila luĭ D-zeŭ, şi acoperămîntul Prea Curateĭ Maice, şi ruga tuturor sfinţilor, biruind, am luat iarăşĭ scaunul mieŭ, şi mi-am adus aminte de făgăduinţa mea, şi îndată trimeţînd am înoit din temelie sfînta mănăstire, făcînd împrejur şi zid şi pe de'nlăuntru am împodobit-o înfrumuseţînd cu o biserică împărătească Adormireĭ Prea sfinteĭ Născătoare de D-zeŭ la Bistriţa, şi am miluit-o cu acest

www.dacoromanica.ro

sat anume Mojești cu tot venitul, ca să fie pentru sufletul moșilor și strămoșilor noștri, și pentru sufletul părinților noștri și pentru mîntuirea noastră și a Doamneĭ noastre Elena și a fiilor noștri, și pentru sufletul tuturor pravoslavnicilor creștinĭ carĭ din veac aŭ răposat, să fie în vecĭ neclintit; iar hotarul acelui maĭ sus numit sat să fie hotar pe unde din vechiŭ s'a stăpînit, să fie în vecĭ neclintit. Pre care este credința Domnieĭ mele, Noĭ Petru Voevod și credința prea iubiților fiĭ Domnieĭ mele: Ilieș, Ștefan, Costandin, și credința boerilor domnieĭ mele: Ifrim Hurul, Borcea Vornic, Sturza, Moghilă, Părcălăbiĭ Hotinului, Hurul i Miron, Părcălab Neamțului, Tomcea, Părcălab de Cetatea-Albă, Petru Vartic, portarul de Suceava, Iuru spătar, Dan Vist., Hrăbor Post., Hamzi, Pătrașcu Paharn., Neagu Stoln., Placsă Comis., și credința tuturor boerilor maĭ micĭ. Iară după vieața noastră cine va fi domn în pămîntul nostru, din neamul nostru saŭ din feciorii noștri, saŭ dintr'alt neam orĭ-care va fi, pe-cine îl va alege D-zeŭ a fi Domn în pămîntul nostru și se va ispiti și a strica dania noastră și întărirea și miluirea aceasta, ce am făcut la sfînta mănăstire Bistrița, precum scrie acest Uric, unul ca acela să fie blestămat de Domnul Dumnezeul nostru Isus Cristos și de Maica Precista și de 4 evangheliștĭ și de 12 Verhovnicĭ apostolĭ, și de 70 apostolĭ și de 318 părinți de Niceea și de 24 proorocĭ a luĭ D-zeŭ, și partea luĭ cu Iuda și proclitul Arie și să fie partea luĭ cu Jidoviĭ carĭ aŭ strigat asupra Domnuluĭ nostru Isus Cristos: sîngele luĭ asupra noastră și asupra feciorilor noștri; iar pentru maĭ mare credință și întărire am poruncit credinciosuluĭ boer al nostru Mateiaș logof. ca să scrie și pecetea noastră să spînzure către acest adevărat Uric al nostru.

Noĭ Petru Rareș Voevod, Veleatu 7054 (1546).»

Cu toate acestea însă la 1687 (7195), aceasta mănăstire, totușĭ a fost închinată sfîntuluĭ mormînt, prin următoarea danie:

«Eŭ, Doamna Safta, Doamnă a reposatuluĭ Gheorghe Ștefan Voevod, ce a fost dintru mila luĭ D-zeŭ Domn țăreĭ Moldoveĭ, și de'mpreună cu vărul meŭ Pătrașco, ce aŭ fost Pitar ficioruluĭ Dumitrache Spataru, facem știre tuturor cuĭ se cade a auzi, cu această carte i zapis al nostru pentru rîndul sfinteĭ mănăstirĭ ce se chiamă Bistrița la ținutul Neamțuluĭ, unde este hramul adormireĭ prea sfinteĭ Fecioare Marieĭ, născătoarea luĭ Isus Cristos, pre apa Bistrițeĭ, din sus de tîrgul Pietreĭ, care este zidită și făcută de moșiĭ noștriĭ ceĭ buniĭ și bătrînĭ; văzînd noĭ că aŭ remas la mare pustietate și grea stricare că s'aŭ schimosit și aŭ lipsit din toate podoabele eĭ, și ce s'au chemat: veșminte scumpe, odoare multe, și moșiĭ bune și multĭ serbĭ Țiganĭ ce au fost dat și miluit și întărit de Domnul Alexandru Voevod cel bun și bătrîn, carele este acolo astrucat, dinpreună cu Doamna sa Ana, și cu coconiĭ seĭ și decĭ și noĭ fiind dintre aceĭ ctitorĭ bătrînĭ și știind și dintre părinții noștri și văzînd multe daniĭ carĭ sunt de la părinții noștri și acum lipsind acestea toate, și pustiindu-se de locuitoriĭ ceĭ răĭ carĭ aŭ locuit într'insa: socotit'am și noĭ aducînd D-zeu, pe Dumnezeescul și a toată lumea spăsuitoriŭ, prefericitul ales Dosoteiu, patriarchul al sfinteĭ cetățĭ Ierusalimul, și văzînd și alțĭ ctitorĭ închinînd și alte sfinte mănăstirĭ la sfîntul și de vieață dătătoriu Mormîntul luĭ Cristos, închinat am și noĭ a ceastă sfîntă mănăstire anume Bistrița, cu toate podoabele eĭ și toate veniturile eĭ, ca să fie pomană vecĭnică la mormîntul luĭ Cristos; și prin mîna acestuĭ Dumnezeesc părinte, ce maĭ sus scriem, și următorilor sf.-sale, în vecĭ să se pomenească moșiĭ noștri ctitorĭ în vecĭ, ceĭ marĭ și ceĭ maĭ micĭ și să ne pomenim și noĭ cu dînșiĭ, 7195 (1687) Marte 4.»

In timpul după închinare, în fața bisericeĭ, era următoarea inscripțiune: «La această sfîntă mănăstire stăpîn este prea sfințitul Patriarch al Ierusalimului Kir Kir Kirilo, 1849, de la Samos August 31.»

La 7251 Aprilie 20, prin hrisovul de miluire către mănăstirile închinate Sf. mormînt, Constantin Nicolaĭ Voevod, poruncește să se scutească și această mănăstire de toată desetina pe toate bucatele ce-ĭ vor fi drepte ale eĭ, și toate oile de goștină, și vădrăritul pe tot vinul, ce vor avea drepte din viile mănăstireĭ.

La 1826 Marte 22, prin anaforaoa Mitropolituluĭ Veniamin, semnată și de Episcopiĭ Gherasim al Romanuluĭ și Meletie al Hușuluĭ, se numește aicĭ, ca Egumen pămîntean Macarie Ero diacon. (V. «Uric. I, p. 215).

La această mănăstire nu se găsesc ornamente vechi, ci numaĭ o poală pentru mormînt făcută de Gh. Asachi, cu inscripția: «Alexandru-cel-Bun, părintele patrieĭ, 1432»; și un pomelnic, în care s'a păstrat numele domnilor vechĭ și ale familiilor lor, precum și portretele

www.dacoromanica.ro

luĭ Ștefan-cel-Mare Voev., Petru Voevod Rareș, Elena Doamna, Maria Doamna, Roman Voevod, tatăl luĭ Alexandru-cel-Bun, Alexandru-cel-Bun, Ana Doamna.

Casele domnești, făcute de Alexandru-cel-Bun, servă acum pentru locuință Egumenuluĭ; sub ele se află o subterană, despre care tradițiunea spune, că în ea aŭ fost închișĭ și decapitațĭ 47 de boerĭ, pentru că eraŭ trădătoriĭ țăreĭ și domnitoruluĭ.

Zidul, care începe de la casele egumenești și duce până la chiliile servitorilor, este făcut, după cum arată o inscripțiune, din temelie, cu osteneala și cheltuiala luĭ Iacov Arhimandritul, Egumen mănăstireĭ Bistrița, din toată rămășița avereĭ sale, pentru sufletul săŭ și al părinților săĭ, la anul 1776.

Dintre veniturile acesteĭ mănăstirĭ însemnăm: moșia Bistrița i Plopușorul, jud. Neamțu; moșia Braina, cu satul, situat între moșiile Măcsineni și Penelul din ocolul Siretuluĭ, ținutul Galațuluĭ; moșia Branișteș, din jud. Neamțu.

Bistrița, *mănăstire*, în jud. Vîlcea, fondată la începutul secoluluĭ al XVI, de către patru frațĭ Basarabeștĭ, numițĭ Craioveștĭ: Barbu, Pîrvu, Danciu și Radu. Reproducem cele maĭ de jos, după raportul d-luĭ Tocilescu asupra acesteĭ mănăstirĭ: «Pisania vechie de la biserică nu maĭ există. Este însă altă inscripțiune de piatră din anul 1683, încastrată în zid sub clopotniță, care 'ĭ ține locul. Ea are coprinsul următor:

«Sfînta această și Dumnezeiască mănăstire pomenește a fi zidită întîiŭ și den temelie de Barbu Banul Craiovescu, carele aicĭ și îngerescul cin al călugărieĭ mai pe urmă aŭ luat, iar după aceia reaua vrăjmășie a cruduluĭ Mihne Vodă Dracea ce aŭ avut pe dînsul, den fața pămîntuluĭ a o șterge silind cu tunurĭ și cu alte cinĭ zidurile ĭ aŭ spart. Insă Dumnezeŭ cel-ci stricatele dreage, slabele întărește și desnădăjduirile omenești în bună nădejde și ființă le aduce, acela n'aŭ lăsat tiranica pohtă a Mihneĭ a săvîrși de tot, ci iară Barbul Banul întrămare și putere dînd, iară o aŭ prefăcut, maĭ bună încă și maĭ frumoasă; și dupre aceia iară bunătatea și adînca înțelepciune dumnezească aținînd și țiind din rodul Barbuluĭ oamenĭ marĭ și vrednicĭ, o aŭ ținut și o aŭ păzit, precum și Preda vel Vorn. Brîncoveanul, în toată vieața luĭ aŭ făcut, și pre unde aŭ fost cîte ceva stricat aŭ dres. Iară în aniĭ cestĭ maĭ de pre urmă cu maĭ mare osîrdie și maĭ cu mare cheltuială nepotul săŭ Constantin vel Spătar, carele despre tot trăgîndu-se dă vechia dungă a Craioveștilor, care și Băsărăbești se chiamă, și despre mumă și maĭ din bătrîna și împărătésca casă a Cantacuzinilor, vrînd a răspunde blagorodnieĭ și evlavieĭ sale carea către Dumnezeeștile lucrurĭ avea, multe aŭ întărit multe aŭ înfrumusețat, și den noŭ aŭ făcut la această Dumnezeiască și sfîntă casă, dînd și lăsînd precum i s'aŭ căzut în veac bun pomenire bunuluĭ și luminatuluĭ și neamuluĭ săŭ și luĭ, săvîrșind aceasta în zilele unchiuluĭ săŭ, luĭ Ion Șerban Voevod cel tînăr, și fiind egumen Parthenie Eromonah, leat 7192, (1683) mesița Septembrie 12».

Constantin vel Spătar, care a reparat mănăstirea, este viitorul Domn Brîncoveanul.

In biserică se păstrează un tabloŭ pe pînză, reprezentînd plecarea luĭ Barbu Craiovescul la mănăstire, ca să se călugărească. Barbu cu barbă albă, îmbrăcat în costumul timpuluĭ, ține capul plecat pe mîna dreaptă, iar mîna stîngă o ține la ureche în semn de adio pentru toate cele lumeștĭ; după dînsul vine un tînăr cu dulamă îmblănită, urmat de o ceată de alte 18 persoane, tot în dulame roșiĭ cu blană, întreaga familie a Craioveștilor. Pe pînză se citește: «Această mușama s'a scos după cea vechie prin osîrdia Sfinției sale Părinteluĭ Kyr Gavriil, Egumenul mănăstireĭ Bistrița, anul 1830». Tabloul original nu se maĭ păstrează.

Picturile din interiorul bisericeĭ sunt toate moderne. La stînga este portretul mural al luĭ Barbu Craiovescul, întîiul fondator al acesteĭ mănăstirĭ (1498) și la dreapta se află portretul luĭ Barbu Dimitrie Știrbeĭ, principele Domnitor, (1855).

Inscripțiunea pusă la intrarea despre bolniță a clopotnițeĭ ne spune: «Fiind că această mănăstire Bistrița se afla în starea cea maĭ ruinoasă, așa din cauza aceasta a hotărît Măria Sa Domnul Gheorghe Bibescu, în anul 1845, dărîmarea acesteĭ ruine, împreună cu biserica, și a se reclădi precum există în ființă. La 26 Septembrie, anul 1846, s'aŭ pus temelia de MM. Lor Domnul și Doamna, în prezența tutulor miniștrilor și boerimeĭ. In anul 1850 și 1851, din pricina evenimentelor, a fost întreruptă această clădire; la anul 1852 începîndu-se iarăși lucrarea, în anul 1855 desăvîrșindu-se sfînta biserică, la 15 August, în ziua Sf. Măriĭ, s'a sfințit prin Eminența sa Părintele Mitropolit D. D. Nifon în prezența MM. Lor Domnuluĭ și Doamneĭ Știrbeĭ, și în luna luĭ Septembrie

www.dacoromanica.ro

1856, s'aŭ predat toate clădirile gata. Proectele acestor clădirĭ s'aŭ alcătuit și executat de arhitecții clădirilor mănăstirești Ion Shlater, Scarlat Beniș și ajutorul Iuliu Fraivald sub igumenirea Părinteluĭ Gavriil Arhim †».

In curte, rezimată de clopotniță, este piatra funerară a luĭ Pîrvu Craiovescu, avînd inscripția: «In luna Aprilie, zilele 28, repausat-aŭ robul luĭ Dumnezeŭ Jupan Pîrvul, Marele Ban al Craioveĭ, în zilele blagocestivuluĭ Ion Moise Voevod, în anul 7037, (1529)».

Se știe că acest Pîrvu era fratele banuluĭ Barbu Craiovescu. fiul boeruluĭ Neagoe.

Din odoarele mănăstireĭ însemnăm următoarele:

Icoanele împărătești, carĭ par a fi din timpul luĭ Brîncoveanu.

O cruce de lemn ferecată în argint, dăruită de jupîn Manta, în anul 7072 (1564).

O altă cruce maĭ mare de argint, din timpul luĭ Mateiŭ Voevod, 7150 (1642).

O cruce mică de lemn îmbrăcată în argint, din anul 1678.

O cruce în filigran, din 1804.

Două ripide de argint suflate cu aur, identice cu cele de la mănăstirea Horezul, din 7193 (1685).

Doă sfeșnice marĭ împărătești de bronz, din 1710.

Anaforița de argint, suflată cu aur din 1685, ș. a.

In biserică se păstrează și moaștele Sf. Grigore Decapolitul, într'un frumos sicriŭ de argint, lung de 1^m45, făcut de Constantin Șerban Basarab și soția sa Doamna Bălașa. Amîndoĭ se reprezintă în relief pe capac. Sicriul a fost lucrat în Ungaria și a costat peste 1500 galbenĭ.

In clopotniță se află 4 clopote, din carĭ 2 din 1497, adică din anul fondațiuneĭ mănăstireĭ.

Intr'o cămăruță dintr'o aripă a edificiuluĭ, D-l Gr. G. Tocilescu a găsit zăcînd în dezordine 120 manuscripte, din carĭ 72 slavone, 4 grecești, 44 romînești și 267 cărțĭ tipărite, din carĭ 131 slavone, 53 romîne, 30 slavo romîne, 50 grecești, 2 greco-romîne și 1 germano-rus, pe care le-a depus la muzeul național.

In mănăstirea Bistrița a fost instalată în timpul din urmă, o școală de sub-ofițerĭ.

Mănăstirea se administrează de un îngrijitor, avînd pentru biserică personalul strict necesar.

Bistrița, *culme de munte*, în județul Vîlcea, ce pornește din muntele Cocorul, se îndreptează drept către S., despărțind rîul Horezul de Bistrița și se termină în dreptul comuneĭ Horezul. Are un singur pisc maĭ principal, muntele Cocorul.

Bistrița, *pădure*, numită și Pădurea-Bistrițeĭ, în com. rurala Bistrița, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, proprietatea statuluĭ.

Bistrița, *pădure*, lîngă mănăstirea cu aceiașĭ numire, jud. Neamțu, pe moșia numită Inconjurătoarea-Mănăstireĭ-Bistrița, teritoriul com. Doamna, pl. Piatra-Muntele. Are o întindere de 1221 pog.; se află pusă în exploatare.

Numirea vechie: Vatra-Mănăstireĭ.

Bistrița, *pădure*, între comunele Rești și Fălcoiŭ, pl. Ocolul, județul Romanați.

Bistrița, *pîrîŭ*, jud. Neamțu; izvorește spre E. de piciorul munteluĭ Chicerul, din o ramificațiune despre Sud a munteluĭ Ceahlăul. E situat pe teritoriul comuneĭ Bicazul, plasa Piatra-Muntele. Se varsă în pîrîul Bistrița, drept pe linia de hotar despre Transilvania.

Bistrița, *pîrîaș*, în com. Doamna, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E format către obîrșia sa din două izvorașe: Valea-Mare și Valea-Mică. Curge paralel cu drumul de comunicație al mănăstireĭ Bistrița, traversînd șoseaua mixtă Piatra-Bicaz, între kil. 61 și 62. Se varsă în rîul Bistrița lîngă schela numită Schelaluĭ-Tăbon, în fața satuluĭ Bîtca-Doamneĭ.

Bistrița. (Vezĭ Sărata-Bistrițeĭ, județul Neamțu).

Bistrița, de la slavonescul бистръ, ce însemnează apă repede, *rîŭ*, jud. Suceava, Neamțu și Bacău. Iși are obîrșia de sub muntele Prislopul ce formează hotarul între Maramureș și Transilvania. La început poartă numele de Bistrița-Aurie, de la aurul ce altă dată se spăla din nisipul de pe albia eĭ. Udă orășelele: Iacobeni, unde e o fabrică de fier și un mare hait, (opritoare unde se strînge apă, care înlesnește mersul plutelor cînd apa e scăzută) și Dorna din Bucovina. Intrînd în țară la Gura-Negreĭ, curge de-o cam dată de la V. spre E. și adapă comuna Dorna pe o lungime de 14—18 kilom. La poalele Bogolinuluĭ (între Colțul-Acreĭ și Cheeĭ), trece în comuna Broșteni și-și îndreptează cursul de la N.-V. spre S.-E., udînd toate satele, ce alcătuesc această comună, pe o întindere de 34 kil. formînd 20 de șerpuirĭ și 36 grinduri. De la gura pîrîuluĭ Neagra-Broștenilor și pănă la gura pîrîuluĭ Cățelușa, pe o lun-

www.dacoromanica.ro

gime de 4 kil., formează hotar între comunele Broșteni și Mădeiul. De aci părăsește com. Broșteni, străbate Mădeiul pe o întindere de 6 kilom. Formînd 11 coturĭ marĭ și 8 grinduri, își continuă cursul în comunele Borca și Sabasa, pe o lungime de 4 kil. și în comuna Fărcașa pe o distanță de 12 kil. formînd hotar între această com. și com. Călugăreni din județul Neamțu. La Poiana-Popeștilor, trece în județul Neamțu, face ocolul Ceahlăului, udînd comunele Călugăreni, Galul, Bicazul, etc. și orașul Piatra și merge de se varsă în Siret, din jos de Bacău.

In județul Suceava, începînd de la hotar, are de tributarĭ, de-a dreapta: pe Neagra-Șaruluĭ, Arinul, Ortoaia, Rusca, Osoiul, Sunători și Zugreni, în comuna Dorna; pîraiele: Bogolinuluĭ, Niținilor, al-luĭ-Mihaiŭ, al-luĭ-Nacu, al-Liținluĭ, Scăriceleĭ, Lespezilor, Bărnărelul, Toancelor, Barnaruluĭ, Capreĭ, Căpriței, Căboaia, Roșca și Neagra-Broștenilor în com. Broșteni; pîraiele: Caseĭ, Haleasa, Șoldanul, Lostița, Mădeiuluĭ și Chiriaculuĭ în com. Mădeiul; Cobuz, Borca, Leonte, Tărîțenilor și Toplița în comuna Borca; pîrîul Stejarul în comuna Fărcașa. De-a stînga primește pîraiele: Arămeĭ, Chirilul, Opăineștilor, Fieruluĭ, Căldăreĭ, Caseĭ, Crucea, Șarpeluĭ, Leșuluĭ, Cîneluĭ, Ursuluĭ, al luĭ Bortă, Țiganuluĭ, Pusdra, Holdița, Maluluĭ, Caseĭ, Sfîrbie, Fieruluĭ, Cotîrgașul și Cățelușa în comuna Broșteni; Pietroasa, Puciosul, Cîrjeĭ și Răgăjeni în comuna Mădeiul; Sabasa în Sabasa; pîraiele: Țifleĭ, Pînteĭ, al luĭ-Găină, Socĭĭ, Crucea, Fărcașa, Arieĭ, Secătura și Crăpăturilor în comuna Fărcașa.

Lățimea Bistrițeĭ variază între 50—100 m., iar adîncimea între 1—3 m. In verile secetoase scade chiar sub un metru. Iuțeala cursuluĭ variază după mărimea apeĭ. La șivoiŭ e foarte repede, pe cînd la genunĭ (unde apa e foarte adîncă) și la belțĭ, pare că abia se mișcă. Albia sa este stîncoasă și prundoasă. Cînd iarna e grea, îngheață, și atuncĭ călătoriile se fac cu săniile pe luciul eĭ. Sloiĭ cărațĭ de dînsa primăvara, la ruptul gheței, pricinuesc multe stricăciunĭ, și nu o dată s'aŭ văzut garduri, poduri, grinzĭ, case și chiar animale, ca porcĭ, cîinĭ, tîrîte de sloĭ la vale. Urletul și trosnetele, pe carĭ le scot sloiĭ în mersul și grămădirea lor, adesea sunt tot atît de puternice, ca și bubuitul tunetuluĭ.

De cum s'aŭ curățit sloiĭ și până toamna, Bistrița e navigabilă pentru plute, ușurînd astfel exploatarea pădurilor. Pluta e alcătuită din maĭ multe lemne: grinzĭ, catarguțĭ, catargele, dulapĭ, etc., legate prin chingĭ saŭ grinzĭ. Ea se cîrmuește cu două lopețĭ numite condeie. Primul plutaș se numește cîrmaciŭ și cel din urmă dălcăuș. La oprirea în schelă se leagă de un țăruș, numit pociumb, printr'un gînj (nuia răsucită), numită ciocîrlie. Zecĭ de miĭ de plute lunecă în fie-care vară la vale pe luciul eĭ, ducîndu-se peste mărĭ în alte țărĭ, ca să se prefacă în aur și să îmbogățească țara. Iată de ce, cu drept cuvînt, i s'ar putea zice și la noĭ Bistrița-Aurie.

Incorsetată de munțĭ uriașĭ, îmbrăcațĭ saŭ goĭ, și stîncĭ prăpăstioase, tot cursul săŭ înfățișează o mare variație de tablouri, care maĭ de care maĭ minunate. Nimic maĭ frumos ca o scoborîre pe plută de la Dorna la Piatra, cale care, cînd e apa potrivită, se poate face în 18 pînă la 20 ore.

Aproape fie-care localitate ce țărmurește acest rîŭ, ba chiar fie-care stîncă, își are numele săŭ, căpătat în urma vre-uneĭ întîmplărĭ.

Pornind la Dorna pe plută, din schela de la Gura-Arinuluĭ, aĭ pe stînga Buliceni din Bucovina, maĭ la vale Ortoaia noastră, față cu Gherghițeni și din jos de ele, Rusca Bucovineană se uită cu drag la sora eĭ de dincoace. După ce trecĭ Osoiul (la noĭ) vin Sunători în față cu Hîrtoapa-Frumușica, de dincolo, și apoĭ Zugreni față în față cu Călinești. Până aci drumul e liniștit și călătorul are tot timpul să admire tablourile încîntătoare ce-l înconjoară. Din cînd în cînd dînsul maĭ aruncă cîte o privire spre Pietrosul-Ardealuluĭ, alb de ninsoare și prin Iulie. Dar am ajuns într'o genune! Aci apa e foarte lină. In bungheturile de brădet, cîntărețiĭ verĭĭ cu multă măestrie se întrec a ne desfăta cu cîntecele lor. Inainte-ne însă, cursul Bistrițeĭ se pierde, se închide. Nu vedem de cît fășia de apă ce am lăsat în urmă-ne și încolo piramide și pereți de stîncĭ, carĭ se pierd în norĭ. Cîrmaciul face un semn dălcăușuluĭ, își scoate pălăria, o pune jos și peste dînsa nelipsitul topor, înghite o dușcă de holercă (rachiŭ), ca să maĭ prindă la inimă, controlează starea jugului și a condeiuluĭ, își face cruce, își înțepenește picioarele și, cînd pluta e aproape să se izbească de stîncă, ne vestește Colțul-Acreĭ. Aci, ce e drept, *o lopată face o vĭeață*. Pluta e răpită de curent, care o poartă ca pe o jucărie. Plutașiĭ își încordează toate puterile, intrînd în luptă cu furia apeĭ.

Primejdia se compensează însă

www.dacoromanica.ro

cu prisos prin frumusețile ce ne înconjoară. Continuînd drumul, trecem Colbul și intrăm în Cheĭ, unde ni se arată Piatra-Pușcată și Piatra-Vînătoruluĭ, apoĭ Coiful, Scăricica și, ajungînd la cascada Moara-Draculuĭ, am scăpat de pericol. Maĭ la vale vedem, în stînga, Pîrîul-Arămeĭ, ce formează hotarul din spre Bucovina, căcĭ pănă aci Bistrița servă de frontieră. După locul numit In-Pisc, urmează pe dreapta, Pipereni, și pe stînga satele Chirilul, Cojoci și intrăm In-Lițu și apoĭ In-Căldare. Urmează Izvorul-Răŭ și, după Dîmbul-Colaculuĭ, satul Crucea, Genunea-Cruceĭ, lăsăm Pîrîul-Cruceĭ în stînga și Bărnărelul în dreapta, trecem pe sub podul ce înlesnește comunicația destul de penibilă între Crucea și Dorna, și tot scoborînd, pe cînd în dreapta se înalță falnic Barnarul, în stînga vedem Bîtca-luĭ-Tîrsînă, Pîrîul-Șarpeluĭ, al Leșuluĭ, intrăm în Balta-Cîĭneluĭ, Cîrligata și, între Dealul-Ursuluĭ, puiŭ stîncos de munte pe care se vede îngusta cale în zigzaguri șerpuind în sus ca pe perete, și Barnarul, pătrundem în Toance. După ce am salutat, nu cu puțină frică, Piatra-luĭ-Toader, ajungem la Gura-Barnaruluĭ, unde sunt faimoasele instalațiunĭ forestiere ale M. S. Regeluĭ, după care urmează satele: Holda, Holdița, Broșteni, în fața Negreĭ, Haleasa, Lungeni, Cotîrgași, Frasinul, Poiana-Gîșteĭ, Mădeiul, în față cu Pîrîul-Cîrjeĭ, Borca, în fața Sabaseĭ, Pîrîul-Pînteĭ, Stejarul, Fărcașa și, în fine, Crăpăturile, din josul căruia trece în jud. Neamțu.

La Crucea și Broșteni avem de admirat localurile de școale făcute danie de M. S. Regele, la Mădeiŭ, Borca și Fărcașa, pe cele construite de Administrația Domeniuluĭ Coroaneĭ. La Borca nu ne e permis a trece, fără a arunca o ochire și asupra biserice zidită de aceeașĭ Administrațiune.

Bistrița intră în jud. Neamțu, curgînd de la apus către răsărit, prin dreptul loculuĭ Stejarul, pănă la satul Popești (Pocheștĭ), formînd pe o întindere de 5 kil. hotarul județuluĭ Suceava; de-aicĭ coboară în direcțiune S.-E. prin marginea comuneĭ Galu și mijlocul comuneĭ Călugăreni, pănă la îmbucătura cu pîrîul Bistricioara, formînd vre-o 3 cotiturĭ marĭ: una între satul Galu (din stînga) și Topliceni (din dreapta); a doua în fața satuluĭ Roșeni și a treia, la satul Poiana-Teiuluĭ.

De la primirea pîrîuluĭ Bistricioareĭ, se îndreaptă maĭ mult către E., și în linie dreaptă, străbate teritoriul comuneĭ Hangul și Buhalnița, pănă la satul Izvorul-Alb (îmbucătura pîrîuluĭ cu aceeașĭ numire), unde făcînd o curbătură mare către Est (în fața satuluĭ Poenari), își schimbă cursul direct spre S. pănă la primirea (din dreapta) a pîrîașuluĭ Criveĭ, saŭ maĭ bine zis pănă al-Turculuĭ, udînd teritoriul căt. Bicazul.

De la Gura-Turculuĭ se ridică direct către E., prin com. Pîngărați, Vadurile și Doamna, pănă la Piatra, formînd ast-fel o enormă cotitură spre vestul munteluĭ Cozmița. Udă orașul Piatra în partea despre V. și, din dreptul săŭ, scoboară din noŭ maĭ mult către S., urmînd pe prelungirea linieĭ și a cursuluĭ ce l'a avut de la satul Călugăreni spre Izvorul-Alb. Trece prin comuna Vînători-Dumbrava-Roșie, Calul-Iapa și Roznov, unde intră pe teritoriul plășeĭ Bistrița, despărțind com. Zănești, Podoleni, Costișa și Buhușul (carĭ vin pe stînga sa), de com. Mesteacănul, Borlești, Rădiul, Socea și Cîndești (din dreapta), pănă la îmbucătura pîrîiașuluĭ Cotreanța, de unde, apucînd spre E., formează marginea județuluĭ Bacău.

In general, exprimînd geometricește formele cursuluĭ acestuĭ rîŭ, în județul Neamțu, vedem: a) că alcătuește un unghiu obtuz deschis către Nord (creștetul spre Vest), cu laturile: Galu-Bistricioara și Bistricioara-Izvorul-Alb; b) un unghiŭ drept, cu laturile: Poenari-Pîrîul-Criveĭ (cel întîiŭ în comuna Buhalnița, cel de al doilea în com. Bicazul), și pîrîul Criveĭ-Piatra; c) o linie dreaptă, ale căreia extremități sunt: Piatra Pîrîul-Cotreanța.

Stratul albieĭ sale e stîncos; și e de remarcat, că în multe localități: Toancele, Piatra-luĭ Osman, Piatra-Draculuĭ, etc. în jud. Suceava și Cheile-Bicazuluĭ, la Moara-luĭ-Bocancea, în jud. Neamțu, aceste stîncĭ se ridică deasupra feței apeĭ, periclitînd adese-orĭ viața și avutul plutașilor și al diverșilor exploatatorĭ, care-și transportă produsele, din partea munților, pe cursul rîuluĭ.

Apele Bistriței, de obicinuit, sunt limpezĭ și recĭ; coloarea (privită în cătime mare), e albastră-verzue; conține multe minerale în disoluțiune.

Afluențiĭ săĭ din dreapta, în jud. Neamțu sunt pîraiele: Stejaruluĭ, Bușumeni, Dreptuluĭ, Tarnița, Zahorna, Roșenilor, Călugăreni, Bistricioara, (cu sub-afluențiĭ săĭ) Durăul, Răpciune, Boura-Fîrțigĭ, Izvorul-Alb, Secul, Boului, Izvorul Munteluĭ, Dodeni, Bicazul, (cu sub-afluențiĭ), Criveĭ, Tarcăul (cu sub-aflențiĭ), Oanțul, Vadurile, Doamna, Agîrcia, Cazacul, Petro-Dava, Vînători, Calul (cu sub-afluențiĭ), Iapa (cu

www.dacoromanica.ro

sub-afluenții), Mestăcănoasa, Nechritul (cu sub-afluenții), Rădiul (cu sub-afluenții), Cotreanța.

Din stînga primește pîraiele: Razimul, Galul, Răchiteĭ, Corni, Bostanul, Larguluĭ, Rotaruluĭ, Hangiul (cu sub-afluenții), Brădițelul, Scăitul-Buhalnițeĭ, Drutuluĭ, Potoci, Botosul, Pîngărați, Pîngîriciorul, Bistrița, Borzogheanul, Iordanul, Cuejdiul (cu sub-afluenții), Cracăul (cu sub-afluenții), Căluiușul (cu afluenții), Orbicul, ș. a.

Cursul Bistriței numaĭ în jud. Neamțu, este de 125 kil. (din 280 kilometri).

In jud. Bacău intră maĭ la S. de Buhușĭ. De la Piatra la Bacău păstrează maĭ pretutindeni lărgimea de 70 m. Adîncimea pe această porțiune nu e nicăieri maĭ mică de 1 m. și, în unele locuri, este și de 3 metri. Valea acestuĭ rîŭ comunică cu Transilvania prin pasul Tulgheș deschis de Bistricioara și prin pasul Bicazuluĭ deschis de rîul Bicazul, și cu valea rîuluĭ Moldova, prin șoseaua văeĭ Sabasuluĭ.

Dimitrie Cantemir în cartea sa: «Descrierea Moldoveĭ» se exprimă ast-fel: «Bistrița este atît de repede, încît surpă cele maĭ marĭ pietre din munte și le duce cu sine» (pag. 7, tom. II).

Peștiĭ care trăesc în Bistrița sunt: boiștenĭ, blehițĭ, mrene, clenĭ, zvîrlugĭ, grindele, zglăvocĭ, lipenĭ, chișcarĭ și lostrițe; iar în afluenții eĭ, păstrăvĭ și midhaĭ. Ultimul soiŭ de peștĭ se găsește rar și se aseamănă la piele și în felul traiuluĭ, cu mănțușul de la șes.

Pe Bistrița sunt două podurĭ de fier, unul între Gîrlenĭ și Buhuș, lung de 204 metri, cu 4 deșchiderĭ; altul între Bacău și Fîntînelele, lung de 201.05 m., tot cu 4 deșchiderĭ.

Bistrița, *rîŭ*, în plaiul Vulcanul, jud. Gorj. Ia naștere de sub muntele Oslea și curge de la N.-V. la S.-E., lăsînd, în partea de V., Gropurile-Bouluĭ, munții Boul, Frasinul, Tarnița, Cracul-Lat și Muntele-Vîrfuluĭ și spre E. munții Tigvele, Bulzul, Botul-Văraticuluĭ, Botul-Dealuluĭ-Lung și Piva. Ese din munțĭ între cătunele Frînceștĭ și Gureni. Udă în cursul săŭ, pe dreapta: comunele Peștișani și Telești, iar pe stînga: com. Brădiceni; trece apoĭ prin com. Șomănești și la cătunul Vîrful, după ce se unește cu Jalești, se varsă în Jiŭ. Are ca afluenții pe stînga, pîrîul Băltișoara și pe dreapta Boroștina.

Mijloacele de trecere peste acest rîŭ sunt 3 podurĭ de lemn: 1 în Peștișani, în dreptul comuneĭ Șomănești, al 2-lea tot aci, făcut cu lemne dăruite de proprietarul din localitate și al 3-lea în dreptul cătunuluĭ Buduhala.

Bistrița, *rîŭ;* izvorește din muntele Briota; curge de la N. către S. în jud. Vîlcea, pănă la com. Tomșani; de aci se îndreptează către S.-E. și se varsă în Olt, pe malul drept, la com. Băbeni, cătunul Rîioasa, după ce a parcurs o lungime de 50 kil.

Lărgimea medie a apeĭ Bistrița este de 6 metri, adîncimea de 50 cm. Iuțeala curentuluĭ 3 m. Lărgimea medie a albieĭ este de 25 m. Fundul conține pietriș mare pănă la Tomșani, iar d'aci la vale, pietrișul se micșorează din ce în ce, astfel că la com. Băbeni e maĭ mult nisip.

De la origină și pănă la mănăstirea Bistrița, valea rîuluĭ Bistrița este foarte îngustă și foarte adîncă, prezintînd aspectul uneĭ marĭ crăpăturĭ; iar de aci la vale se lărgește treptat și atinge 1 kil. la com. Frînceștĭ și 3 kil. în dreptul comuneĭ Băbeni. Valea rîuluĭ Bistrița este populată și productivă.

Peste rîul Bistrița sunt 3 podurĭ de lemn: Unul la Foleștid.-j., lung de 25 m., altul la Frînceștĭ, lung de 35 m., și altul la Băbeni de 45 m.

Bistrița primește 3 afluențĭ maĭ principalĭ: rîul Horezul, pe dreapta, și rîurile Otăsăul și Costești, pe stînga. Acest rîŭ udă comunele: Tomșani, Foleștĭ-d.-s., Foleștĭ-d.-j., Frînceștĭ, Genuneni și Băbeni.

Bistrița, *rîuleț*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți. Se formează din izvoarele ce vin din pădurea Bistrițeĭ, curge prin mijlocul comuneĭ, punînd în mișcare 25 morĭ ale locuitorilor Bistricenĭ și 2 fabricĭ de făină; apoĭ, după ce servește la udatul grădinelor de zarzavaturĭ și cîmpuluĭ, în timp de secetă, se varsă în Dunăre.

Bistrița, *șes*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., pe malul drept al Bistrițeĭ, prin comunele Valea-luĭ-Ion și Blăgești.

Bistrița, *trup*, în partea vestică a orașuluĭ Piatra, jud. Neamțu; cuprins între mahalaua Precista și Prundul-Mărățeĭ.

Bistrița, *trup de moșie*. (Vezĭ: Incunjurătoarea-Mănăstireĭ-Bistrița, moșie, jud. Neamțu).

Bistrița, *vale*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, pe unde curge pîrîul Bistrița, și în care este așezată com. rur. Bistrița.

Bistrița, *vale*, jud. Suceava, Neamțu și Bacău, formată de munții ce se întind pe ambele malurĭ ale rîuluĭ cu a sa numire. Se întinde de la hotarul jud. Suceava, com.

www.dacoromanica.ro

Galul, în regiunea muntoasă, unde prezintă o alternanță de gîturĭ și expansiunĭ. In gîturĭ de multe orĭ lărgimea văeĭ se reduce la lărgimea albieĭ rîuluĭ; iar în expansiunĭ ea trece de 1 kil. Cele maĭ principale lărgirĭ ale văeĭ sunt la Hangul și Bicazul, confluența-Bicazuluĭ. La S. de Piatra, valea se lărgește și lărgimea șesuluĭ Bistriței variază între 3—4 kil., și, împreună cu podișele mărginașe, trece peste 7 kil. până la 12 kil.

Cota șesuluĭ Bistriței la Hangul e 491,22 m.; la confluența Tarcăuluĭ 396,35 m.; la Piatra 316 m.; la Buhuș 206,11 m.; la Bacău 161 m.

Satele și localitățile izolate, așezate pe cuprinderea sa, în jud. Neamțu, sunt:

Popești, Poiana-Faguluĭ, Gura-Dreptuluĭ, Săvinești, Urși, Galul, Pîrîul-Galul, Ruseni, Poiana-Răchițiĭ, Topoliceni (com. Galul), Stejarul, Bușumeni, Frumosul, Dreptul, Roșeni, Poiana-Teiuluĭ, Poiana-Larguluĭ, Gura-Larguluĭ, Călugăreni (com. Călugăreni), Bistricioara (com. Bistricioara), Capul-Dealuluĭ, Răpciunița, Hangul, Boura-Fîrțigi (com. Hangul), Buhalnița, Strîmptura, Izvorul-Alb, Poenari, Secul-Buhalnițeĭ, Potoci, Botosul, Chindi, Cîrnul-Bistriței, Izvorul-Munteluĭ (com. Buhalnița), Cîrnul, Olteni, Poiana-Cărbunari, Cojujna, Dodeni, Bicazul, Fetești-Poiana-Capșeĭ (com. Bicazul), Gura-Tarcăŭ, Strîmptura, Straja, Stejarul, Lunca, Pîngărăciorul, Petricica (com. Pîngărați), Niți, Oanțul, Preluca, Vadurile, Maliciul (com. Vadurile), Viișoara, Garata, Tăbon, Bîtca-Doamneĭ, Agîrcia, Cazaciĭ, Chindia (com. Doamna), Piatra, oraș, Petro-Dava, Văleni, Vînători-Pietriĭ (com. Vînători-Dumbrava-Roșie), Dumbrava-Roșie-d.-j., Săvinești (com. Calul-Iapa), Roznov, Chintiniciul (com. Roznov), Gura-Mesteacănuluĭ, Bălanul (com. Mesteacănul), Ruseni (com. Borlești), Frunzeni (com. Cîndești); osebit de acelea carĭ vin situate mai departe de cursul rîuluĭ, precum: satele Calul, Zănești, Podoleni, Fauri, Buciulești, Mănioaia etc.

Valea Bistriței comunică cu Transilvania: prin pasul Tulgheșuluĭ, deschis de pîrîul Bistricioara; prin trecătoarea Bicazuluĭ, deschisă de pîrîul cu aceeașĭ numire, și prin diferite potecĭ de caĭ; iar cu valea Moldoveĭ: prin gîtul Pipirig-Neamțu; prin șoseaua Piatra-Neamțu, care tae Cracăul; prin șoseaua Piatra-Bozieni.

Considerațiunĭ militare. Valea Bistriței, fiind locuită în tot cursul eĭ, constitue o bună linie de rocadă pentru a supreveghia drumurile și potecile, carĭ vin de peste frontieră. Ea are și prețioase defensive. Intr'adevăr, Valea-Bistriței formează un defileŭ lung de 100 kil. și ușor de disputat. Pozițiunile de oprire se pot căuta în particular, la joncțiunea văeĭ Bistriței cu șoseaua Suhaș-Cornul-Lunceĭ. Retragerea ar fi asigurată: spre Neamțu, prin drumul Gîtul-Pipirig-Neamțu; pe dealul din fața Bistricioareĭ, cu retragerea spre Neamțu prin drumul Hangul-Neamțu; la Bicaz, saŭ maĭ jos împrejurul Pietriĭ, cu retragerea spre Roman prin Bozieni, saŭ spre Bacău, după împrejurărĭ. Linia Bistriței are însă inconvenientul de a putea fi întoarsă prin valea Moldoveĭ și a Siretuluĭ; cu toate acestea într'un caz de atac dinspre apus, basinul Bistriței, prin pasurile sale puțin practabile, prin lungul și dificilul defileŭ, prin căderea sa, în caz de invaziune la Bacău, prea departe de țara Romînească (Valahia), constitue o secțiune de al doilea ordin și prin urmare va fi întrebuințată de inamic numaĭ pentru a întoarce în basinul Trotușuluĭ, care prezintă avantagiŭ din pricina comunicațiilor maĭ bune, maĭ apropiate și maĭ numeroase, cît și din aceea că atacul pe acolo conduce la rezultate maĭ sigure.

Bistrița-de-Jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, ast-fel numită de la rîul Bistrița, care o udă. Ea e situată pe valea Bistriței și a Siretuluĭ, până în zarea dealurilor, ce despart apele acestor rîurĭ de ale Tazlăuluĭ-Mare și de ale Trotușuluĭ.

Teritoriul plășeĭ se mărginește cu rîul Siret, de la Holtul până la gura pîrîuluĭ Răcăciuni, către comunele Buhociul din plasa Siretul-d.-s., Tămași, Gioseni, Răcătăul și Pînceștĭ, din pl. Siretul-d.-j.; la V. cu com. Nadișa din pl. Tazlăul-d.-s. și cu comunele Boșoteni, Sînduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugești și Brătila, din pl. Tazlăul-d.-j.; la N., cu comunele Fîntînelele, Mărgineni-Munteni și Săucești, din pl. Bistrița-d.-s.; la S., cu jud. Putna și cu comuna Gropile, din pl. Tazlăul-d.-j.

Forma sa este a unuĭ dreptunghiŭ lunguieț, care are laturile micĭ la N. și S., laturile marĭ la V. și E., iar vîrfurile unghiurilor în s. Holtul, s. Secătura, s. Capota, și gura pîrîuluĭ Răcăciuni.

Rîul Bistrița intră într'această plasă pe la orașul Bacău, pe care lăsîndu-l pe dreapta, curge de la N. spre S. și se varsă în Siret maĭ sus de sat. Galbeni. Siretul intră la satul Holtul și face o curbă, cu deschizătura spre E., pe toată limita estică a plășeĭ, până ce ese din județ, spre a curge pe limita județelor Putna și Tecuciŭ. Ambele aceste rîurĭ se încarcă, pe malurile lor

www.dacoromanica.ro

drepte, cu o mulțime de pîraie, printre care cele mai însemnate sunt: Bîrnatul, Negelul, aproape secat, Bălțata, Valea-Mare, Cleja și Răcăciuni, care curge chiar pe limita plășeĭ spre jud. Putna. Toate aceste pîraie se scurg din dealurile de la limita vestică. Sunt foarte slabe ridicăturĭ între Siret și Bistrița, maĭ sus de confluența lor.

Clima se aseamănă cu a celeĭ din pl. Bistrița-d.-s., dar în unele locurĭ este chiar maĭ blîndă și vița dă strugurĭ maĭ dulcĭ și vin maĭ bun. Pămîntul este maĭ roditor și în cereale, din pricina revărsărilor dese ale Bistrițeĭ și ale Siretuluĭ, care după ce-șĭ retrag apele lor, lasă băltoace și gîrle, precum și un nămol mlăștinos.

După vechia sub-împărțire, plasa cu numele acesta se întindea și dincolo de malul Siretuluĭ pănă la limita estică a județuluĭ și avea reședința la Părincea. Comunele așezate în această parte a județuluĭ, în număr de 10 și anume: Botești, Gioseni, Leca, Milești, Năniești, Păncești, Petrești, Răcătăul, Tămași și Tîrgul-Părincea, aŭ format pl. Siretul-d.-j.

In această plasă, comunele sunt 8 rămase din vechea plasă, și 5 ce i s'aŭ adăugat din cele deslipite din plasa Bistrița-d.-s.; în total decĭ 13. Reședința plășeĭ este în Valea-Seacă.

1. *Letea,* cu 7 cătune: Chișăta, Cremenea, Domnița-Maria, Letea, Radomirești-d.-j., Radomirești-d.-s., Șerbănești, situate între rîul Bistrița și Siret și pe malul drept al Bistrițeĭ.

2. *Ruși,* cu 5 sate: Bălțata, Coteni, Furnicari, Izvoarele, Ruși, situate la S. de Letea și pănă la confluența celor două rîurĭ.

3. *Bacăŭ,* com. urb., situată de-a dreapta Bistrițeĭ, maĭ la N. și la V. de cătunele comuneĭ Letea.

4. *Osebiți-Mărginenĭ,* cu 4 sate: Bărați, Gherăești, Osebiți-Mărginenĭ, Sohodolul, situate la V. de Bacăŭ.

5. *Călugăra-Mare,* cu satele: Călugăra-Mare și Sohodolul, situate la S.-V. de orașul Bacăŭ.

6. *Liuzi-Călugăra,* cu 4 sate: Corhana, Liuzi, Negelul și Osebiți, situate la S. de comuna precedentă.

7. *Dealul-Noŭ,* cu 8 sate: Bîrzulești, Coman, Dealul-Noŭ, Găidariŭ, Iazul, Pietricica, Sărata și Talpa, situate la S. și S.-V. de precedenta comună.

8. *Valea-Seacă,* cu 6 sate: Albeni, Bălțata, Buchila, Florești, Galaeni și Valea-Seacă, reședința plășeĭ, situate d'a dreapta Bistrițeĭ și la S. de com. Dealul-Noŭ.

9. *Valea-Mare,* cu 5 sate: Costița, Valea-Dragă, Valea-d.-j., Valea-Mare și Valea-d.-s., situate d'a dreapta Bistrițeĭ la S. de comuna precedentă.

10. *Faraoani,* cu un singur căt., Faraoani, situat la S. de comuna precedentă.

11. *Cleja,* cu 3 sate: Cleja, Șomușca și Valea-Rea, situate la S. de comuna precedentă.

12. *Răcăciuni,* cu 4 sate: Gîșteni, Răcăciuni, Satul-Noŭ și Teiușul, situate d'a dreapta Bistrițeĭ și pe pîrîul Răcăciuni.

13. *Fundul-Răcăciuni,* cu 4 sate: Ciocani, Curmătura, Fundul-Răcăciuni și Gîșteni, situate la V. de comuna precedentă, în cursul superior al pîrîuluĭ Răcăciuni.

In Valea-Mare este reședința judecătorieĭ de pace, pentru toată plasa, afară de comunele Letea, Ruși și Osebiți-Mărginenĭ, care țin de cea din orașul Bacăŭ.

Comunicația cu orașul Bacăŭ și plășile megieșe, se face prin următoarele drumurĭ:

1. Calea ferată Bacăŭ-Adjud, care pleacă din orașul Bacăŭ spre S., tăind toate comunele înșirate pe malul drept al Bistrițeĭ și al Siretuluĭ. Această linie are stațiunĭ la Valea-Seacă, Faraoani (haltă) și Răcăciuni, de unde intră în jud. Putna.

2. Șoseaua națională, care de la Bacăŭ se coboară paralel cu calea ferată, tot pe malul drept al Siretuluĭ, și intră în jud. megieș de la S., la satul Răcăciuni.

3. Calea județeană, care pleacă din Bacăŭ, străbate comunele Letea și Ruși și apoĭ trece Siretul, de unde pătrunde în pl. Siretul-d.-j. și duce la Tîrgul-Părincea.

4. Calea națională, ce pleacă din Bacăŭ și duce prin Călugăra-Mare, la Onești.

5. Calea județeană, care din Bacăŭ intră numaĭ decît în pl. Bistrița-d.-s., pe la Mărgineni-Muntenĭ și duce la Moinești și Tîrgul-Ocna.

Afară de aceste căĭ maĭ sunt cele vecinale-comunale, care despart între ele satele din această plasă.

Numărul caselor din sate, împreună cu ale orașuluĭ Bacăŭ, atinge cifra de 8333, printre care 105 cîrciume.

Populațiunea rur. este de 5327 capĭ de familie, cu 20095 sufl.; iar cea urbană de 3911 capĭ de familie, cu 12675 suflete. Total 9238 capĭ de familie, cu 32776 suflete.

După naționalitate și profesiune, ea se împarte:

Populațiunea rur. în: 7276 Romînĭ, 433 Evreĭ, 12387 Ungurĭ, 73 Armenĭ; 9818 agricultorĭ, 39 meseriașĭ, 77 comercianțĭ, 72 profesiunĭ libere, 1074 muncitorĭ și 257 servitorĭ. Populațiunea urbană: 5110 Romînĭ, 6122 Evreĭ, 485 Ungurĭ, 560 Germanĭ, 218 Armenĭ, 33 Grecĭ;

www.dacoromanica.ro

299 agricultorĭ, 604 meseriașĭ, 5 industriașĭ, 604 comercianțĭ, 690 profesiunĭ libere, 421 muncitorĭ și 964 servitorĭ. Totalul populațiunilor, după naționalitate, este: 12386 Romînĭ, 6555 Evreĭ, 12872 Ungurĭ, 560 Germanĭ, 291 Armenĭ și 33 Grecĭ; iar după profesiunĭ: 10118 agricultorĭ, 643 meseriașĭ, 5 industriași, 681 comercianțĭ, 762 profesiunĭ libere și 1495 muncitorĭ.

Știŭ carte la sate 405 bărbațĭ și 88 femeĭ; nu știŭ carte 8719 bărbațĭ și 9030 femeĭ; la oraș știŭ carte 2861 bărbațĭ și 1706 femeĭ, nu știŭ carte 4000 bărbațĭ și 4194 femeĭ. Totalul celor, carĭ știŭ carte sunt de 3266 bărbațĭ și 1706 femeĭ, iar celor carĭ nu știŭ carte: 12719 bărbațĭ și 13224 femeĭ.

Contribuabilĭ sunt 4367; împroprietăriți aŭ fost 2380 cu 7513 fălcĭ și 812 prăjinĭ.

Numărul parohiilor este de 9 cu 27 bisericĭ filiale, deservite de 6 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; sunt și 16 bisericĭ catolice în comunele rurale. (Pentru Bacău, vezĭ descrierea orașuluĭ).

Școale rurale sunt 9, care, la 1891, aŭ fost frecuentate de 184 băeți și 40 fete. N'aŭ școale comunele Valea-Mare, Faraoani, Dealul-Noŭ, Cleja, Fundul-Răcăciuni și Osebiți-Mărginenĭ, maĭ toate locuite de Ungurĭ. Chiar în cazul de se înființează vre-o școală în acele comune, locuitorĭĭ Ungurĭ nu vor să-și trămită copiĭ și ele se desființează, precum s'a întîmplat cu cea din com. Cleja, înființată în 1885 și desființată în 1890, din lipsă de elevĭ. Copiiĭ Ungurĭ învață să citească în limba lor, cu preoțiĭ catolicĭ.

Din punctul de vedere al economieĭ rurale, avem următoarele producte în cuprinsul acesteĭ plăși:

a) Pămînturile de cultură în cereale, legume, fînețe și livezi, aŭ o întindere de 11231.16 hect., din aproximativ 31560.67 hect. teritoriul întreg al plășeĭ.

Pădurile ocupă o suprafață de 10309 hect.

Viile ocupă 177.304 hect., care aŭ dat, în 1891, 32465.08 hectolitri vin alb și 305.83 hect. vin negru; după controalele divizieĭ filoxerice, viea lucrătoare are o întindere de 1628 hect. și cea nelucrătoare de $64^{3}/_{4}$ hect.

La 1891, s'a produs 399.64 hectolitri rachiŭ și 28 hectolitri țuică.

b) Animale sunt: vite cornute 10128, caĭ 1751, porcĭ 5394, capre 1156, oĭ 9023, aparținînd aproximativ la 450 proprietarĭ, și care au dat, la 1891, lînă țigae 518 kil., țurcană 4767 kil., miță 148 kil. și lînă amestecată 11576 kil.

Stupĭ de albine, la 1891, s'au numărat 597, care aŭ dat miere 1515.93 kilogr. și ceară 405.98 kilogr.

Budgetul comunelor din plasă era în 1891—92 de 81287.77 leĭ la venitură și de 41720.81 leĭ la cheltueli.

Bistrița-de-Sus, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la rîul Bistrița, care o udă de la N.-V. la S.-E.; ea cuprinde partea cea maĭ nordică a județuluĭ.

Teritoriul plășeĭ aceștia se mărginește la N.: a) cu teritoriile com. Condești și Siliștea din jud. Neamțu, printr'o linie care de la Valea-luĭ-Ion merge în direcția estică, tăind apa Bistrițeĭ, linia căeĭ ferate și șoseaua Bacăŭ-Buhuși, pănă la Lețcana; b) cu teritoriile com. Galbeni, Neagra și Poiana-Iurașcul din jud. Roman, printr'o linie încovoiată, ce taie calea ferată Bacăŭ-Roman, șoseaua cu aceeași destinație și apoĭ merge de la Lețcana la Șerbești; la E. se mărginește tot cu jud. Roman, de care o desparte rîul Siret, de la Șerbești pănă maĭ sus de Spineni; apoĭ malul stîng al Bistrițeĭ o desparte de com. Bogdănești și Prăjești din pl. Siretul-d.-s., de la Spineni la Holtul; la S. se mărginește: a) cu pl. Bistrița d.-j., printr'o linie șovăită, care trece de la Holtul, în direcție vestică, între com. Săucești și Mărgineni-Munteni din această plasă, și com. Letea, Bacăŭ și Osebiți-Margineni din plasa vecină, taie apele Siretuluĭ, șoseaua Bacăŭ Roman, apoĭ străbate apa Bistrițeĭ pe la N. de orașul Bacăŭ, trece prin încrucișarea șoseleĭ Bacău Piatra cu linia ferată Bacău-Roman, apoĭ străbate linia ferată Bacăŭ-Piatra, terminîndu-se la Secătura; b) de aci se mărginește cu pl. Tazlăul-d.-s., printr'o linie care, cu direcția tot spre V., trece printre com. Fîntînelele, Gîrleni, Buda și Valea-luĭ-Ion din această plasă, și com. Luncani, Slobozia-Luncani și Băsăști din pl. vecină.

Această plasă are forma unuĭ triunghiŭ culcat, cu baza la E., în albia Siretuluĭ, de la Șerbești la Holtul și cu vîrful în satul Valea-luĭ Ion situat la vestul plășeĭ.

Afară de rîul Bistrița, care o udă de la N.-V. spre S. E., descriind o curbă cu concavitatea spre S.-V., plasa maĭ este udată la E. de Siret, care formează chiar limita și curge în direcția de la N. la S., descriind un arc de cerc, cu convexitatea spre E., în dreptul plășeĭ Siretul d.-s.

Ultimele ramificărĭ ale dealurilor ce despart Siretul de Bistrița, ale căror văĭ se apropie foarte mult, fără ca să se întrunească alt unde va de cît numaĭ

www.dacoromanica.ro

în plasa vecină de la S., se termină la N. de limita judeţului spre Roman. Jumătatea estică şi partea sud-estică a acestei plăşi sunt cu totul şese şi cuprind partea nordică a şesului Siretului; iar la vestul plăşei se află şesul Bistriţei; numaĭ la S. şi S.-E. limita trece chiar prin zările dealurilor dintre Bistriţa şi Tazlăul-Mare. (V. Bacău, judeţ, orografie, idrografie şi descrierea comunelor din această plasă).

Clima este sănătoasă şi dulce, aerul tot-d'a-una premenit, din cauza celor două ape răcoritoare. Totuşĭ, clima nu-şĭ pierde caracterul său continental, fiind că verile sunt foarte calde şi ploile repezĭ, iar ernile aspre în cît rîurile înghiaţă de pot fi străbătute cu piciorul şi cu carul. Anotimpurile maĭ plăcute şi maĭ lungĭ, sunt primăvara şi toamna.

Inainte de noua împărţire administrativă, plasa era sub-împărţită în 29 comune rurale şi oraşul Bacău, reşedinţa plăşeĭ. Comunele: Dealul-Noŭ, Călugăra-Mare, Liuzi-Călugăra, Osebiţi-Mărgineni şi Bacău s'aŭ trecut în pl. Bistriţa-d.-j.; comunele: Berbenceni, Bogdăneşti, Buhociul, Filipeni, Mărăşti, Obîrşia, Odobeşti, Oţeleşti, Prăjeşti, Săcuieni şi Tîrgul-Glodurile, adică cu totul 11 comune de dincolo de Siret, aŭ format noua plasă Siretul-d.-s.; şi în fine numaĭ două: Luncani şi Slobozia-Luncani s'aŭ alipit de plasa Tazlăul-d.-s.

Cele 12 comune din această plasă coprind 47 cătune:

1. *Bereşti*, cu 3 sate: Bereşti, Climeşti şi Pădureni, situată în partea de N. a plăşeĭ, la limita spre judeţul Roman.

2. *Şerbeşti*, cu 2 sate: Bradul şi Şerbeşti, situată la E. de cea precedentĭ până în malul drept al Siretuluĭ.

3. *Spineni*, cu 6 sate: Bogdana, Cătăleşti, Cotul-Iurăşcu, Peletiuci-d.-j., Peletiuci-d.-s. şi Spineni, situată pe malul drept al Siretuluĭ, la S. de comuna precedentă.

4. *Săuceşti*, cu 4 sate: Dospineşti, Holtul, Podul-de-Fier şi Săuceşti, situată la S. de com. precedentă, pe ambele maluri ale Siretuluĭ şi în cotul ce el face spre estul plăşeĭ.

5. *Ciumaşi*, cu 5 sate: Borleanu, Ciumaşi, Făgeţelul, Iliesul şi Iteşti, la S. de comuna Bereşti, până în malul stîng al Bistriţeĭ.

6. *Racova*, cu 4 sate: Gura-Văeĭ, Hălmăcioaia, Leţcana şi Racova, la V. de comuna precedentă şi e aşezată d'a lungul maluluĭ stîng al Bistriţeĭ şi la limita plăşeĭ spre judeţele Roman şi Neamţu.

Apoĭ pe malul drept al Bistriţeĭ se întind de la V. spre E. comunele:

7. *Valea-luĭ-Ion*, cu 7 sate: Boiţa, Cotreanţa, Frunzeni, Păscăreni, Poiana-Negustoruluĭ, Tîrzieni şi Valea-luĭ-Ion, situată la V. plăşeĭ.

8. *Blăgeşti*, cu 1 sat: Blăgeşti, situată la E. de comuna precedentă.

9. *Buda*, cu 2 sate: Buda şi Şipotele, aşezată la E. de comuna precedentă.

10. *Gîrleni*, cu 5 sate: Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, Lespezi, Pălădeşti, Racila şi Şurina.

11. *Fîntînelele*, cu 5 sate: Andrieşeşti, Fîntînelele, Hemeiuşul, Secătura şi Trebişul, care se întinde de la S.-E. comuneĭ Gîrleni până dincolo de Bistriţa.

12. *Mărgineni-Munteni*, cu 3 sate: Gherăeşti, Mărgineni-Munteni şi Valea-Buduluĭ, situată la S. de comuna precedentă.

La Gîrleni este reşedinţa plăşeĭ şi a judecătorieĭ de pace; numaĭ Săuceşti şi Margineni-Munteni depind de judecătoria din oraşul Bacău.

Această plasă coprinde 12 parohiĭ şi 11 şcoale rurale. Comuna Buda nu are şcoală.

Pe marginea estică a plăşeĭ trec: calea ferată, cu halta Fîntînelele şi şoseaua naţională Bacău-Roman, cu poduri pe Bistriţa şi din care se desprinde şoseaua Bacău-Bîrlad, care trece pe la satul Holtul din această plasă, unde se află podul pe Siret.

Tot de la Bacău pătrunde în această plasă calea ferată Bacău-Piatra, cu staţia Gîrleni în această pl., şi şoseaua naţională cu aceeaşĭ destinaţie. Ambele căĭ aŭ poduri pe Bistriţa între Gîrleni şi Buhuşi (jud. Neamţu).

La Mărgineni-Munteni, trece şoseaua Bacău-Tîrgul-Ocna, pe la sudul plăşeĭ.

Afară de aceste căĭ, sunt cele vecinale şi comunale, care leagă diferitele comune ale acesteĭ plăşĭ, formînd şleahurĭ lungĭ.

Toate satele din această plasă au aproximativ 3358 case de locuit, printre care 83 cîrciume.

Populaţia, care e de 17366 suflete, cu 4422 familiĭ, se împarte, după naţionalitate şi felul ocupaţiuneĭ în modul următor: 14393 Romînĭ, 468 Evreĭ, 2433 Ungurĭ, 73 Germanĭ, 9 Armenĭ şi Grecĭ; 7503 agricultorĭ, 190 meseriaşĭ, 5 industriaşĭ, 115 comercianţĭ, 231 profesiunĭ libere, 355 muncitorĭ, 297 servitorĭ.

Ştiŭ carte 815 bărbaţĭ şi 118 femeĭ.

Contribuabilĭ sunt 3480. Budgetul comunelor din această pl. era în 1891—92 de 94924.12 leĭ la venitură şi de 46354.31 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul parohiilor este de 12, cu 39 biserică filiale, deser-

www.dacoromanica.ro

vite de 22 preoți și 38 cîntăreți. Biserici catolice sunt 4, deservite de 4 preoți și 1 cîntăreț; e și 1 biserică protestantă.

Școale rurale sunt 11, care în 1891/92 aŭ fost frecuentate de 236 băeți și 144 fete.

Pămînturile de cultură sunt de 10413.00 hect. din 27259.14, întinderea aproximativă a plășei.

Pădurile ocupă o întindere de 11444 hectare.

Viile aŭ 267.15 hect., care, la 1891, aŭ produs 31204 hectolitri vin alb și 6688 vin negru; după controalele diviziei filoxerice, viile lucrătoare sunt de $187\frac{1}{2}$ hect. și cele nelucrătoare de $18\frac{1}{2}$ hectare.

In această plasă se află 2 velnițe (fabrice de spirt), care produc 5820.08 hectol. spirt.

Animale sunt: 9758 vite cornute, 825 cai, 2603 porci, 84 capre și 7686 oi, cari aŭ dat în 1891, lînă țigae 5298 kgr., miță 65 kgr., iar amestecată 9285 kgr. Stupii de albine, în număr de 496, aŭ dat în 1891, miere 3036.434 kgr., și ceară 1022.151 kgr.

Bistrița-de-Sus, *plasă unită.* (V. plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu).

Bistriței (Mănăstirea-), *sat,* la 2 kil. depărtare de orașul Piatra, jud. Neamțu, în comuna Doamna, pl. Piatra-Muntele, așezat pe podișul, ce se întinde în stînga rîului Bistrița, sub coastele dealurilor Doamnei, cari se prelungesc către E. prin grupa dealurilor numită a Bistriței și apoi a Cozlei.

Terenurile sale prezintă în mare parte formațiunea cu sare, cu aceleași caractere semnalate în muntele Cozla, ale căruĭ păturĭ înclinate spre S.-V., par a fi de o grosime colosală; în realitate însă nu este așa, și faptul se poate explica ușor printr'o încrețitura deasă a depozitelor și prin ruptura părților superioare ale creților de catre apele mărilor posterioare epoceĭ salifere.

Populațiunea acestuĭ sat se urcă la 596 suflete, sau 173 familiĭ, între care una evreiască. Sunt 288 bărbați și 308 femeĭ; dintr'aceștia 284 sunt necăsătoriți, 262 căsătoriți, 48 văduvĭ, 2 divorțați și 21 nevolnicĭ. Știu carte 83 persoane.

Originea acestor locuitorĭ se poate constata din diverse daniĭ și urice. La 1548, Alexandru-cel-Bun hărăzește mănăstireĭ Bistrița 31 de sălașe de Țigani și 12 bordee de Tătarĭ (v. «Arhiva Istorică», T. I, p. 121). La 1572, Ioan-cel-Cumplit întărește mănăstireĭ Bistrița proprietatea asupra 34 de Țiganĭ cu femeile și copiiĭ lor, cari eraŭ robĭ mai de mult. («Arhiva Istorică», pag. 133; de asemenea «Columna-luĭ-Traian», 1877, p. 320). Desființîndu-se robia, cea mai mare parte a rămas populație stabilită loculuĭ unde s'aŭ născut și crescut și unde aveau amintirĭ de tinerețe și familie.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, plutăria și creșterea vitelor.

Numărul contrib. e de 110.

In sat se află: o bis. deservită de 1 preot și 1 eclesiarh; o școală cu 1 învățător plătit de stat, în care urmează 50 elevĭ; reședința autorităților comunale. La poarta primărieĭ se află o fîntînă, cu acoperămînt, care după inscripția ce posedă, se vede că este făcută de Arhimandritul Const. Ghenadie, fost superior al mănăstireĭ Bistrița, în anul 1674.

Numărul vitelor se urcă la 510 capete: 120 boĭ, 90 vacĭ, 800 oĭ, 20 caĭ, 100 rîmătorĭ și 100 vite micĭ cornute.

Comunicațiunea cu satele vecinașe se face prin șoseaua mixtă Piatra-Prisăcani.

Bistriței-Moldove (Masivul-), *masiv* orografic, ce se întinde la Est și de-alungul munților Dorneĭ, Grențieșuluĭ, Ceahlăului și a uneĭ părțĭ din masivul Tarcăuluĭ. Clinele acestuĭ masiv sunt de o valoare foarte inegală: clina occidentală e foarte repede, din pricina apropiereĭ cresteĭ de rîul Bistrița și se termină prin craci scurțĭ în acest rîŭ; clina răsăriteană și sudică, mult mai trăgănată, se termină prin dealurĭ, a cărora reliefurĭ merg descrescînd pănă în șesul Moldoveĭ, Siretuluĭ și Bistriței din jos de Piatra.

Linia de despărțire a munților de dealurile Bistriței se poate considera aceia ce unește localitățile Piatra-Secul Baia; la Estul acesteĭ linii, drumurile se înmulțesc și pun în comunicațiune, peste dealurĭ, văile Bistriței și ale Moldoveĭ. Din acestea sunt de notat: șoseaua Piatra Roman, prin Bozieni; poteca culmeĭ Bistrița, care unește drumul din valea Ostreĭ cu acel din valea Cracăului; drumul de la Neamțu, în valea Bistriței, prin Pipirig; și de la Neamțu la Hangul, prin Cracăul-Negru.

In privirea geologică, d. Cobîlcescu, în călătoriile sale, a observat că formațiunile acestor munțĭ, începînd cu cele mai vechĭ sunt: Cretacee, cari cuprind depozitele Rossfeldice-Greziul masiv de Godula și Iam, na, depozite cu Exogyra Columba și Hierogliff; Eocene, cari cuprind Gresiurile de Sztrolka; Oligocene, cari cuprind depozite menelitice, depozite de Bonarowka, Gresiul de măgură;

www.dacoromanica.ro

Miocene, carĭ cuprind depozitele salifiere; Pliscene, carĭ coprind depozitele Sarmatice.

In privirea strategieĭ militare, munțiĭ Bistrițeĭ Moldove, prin panta lor occidentală, strîng Bistrița într'un defileŭ lung și ușor de disputat și oferă pozițiunĭ de flanc pentru a supraveghea comunicațiunea acesteĭ văĭ, saŭ a anfila debușeurile văilor din dreapta Bistrițeĭ. Prin panta lor orientală, mamelonată, brăzdată de văĭ și comunicațiunĭ, munțiĭ Bistrițeĭ oferă pozițiunĭ tactice, carĭ permit uneĭ apărărĭ bine cuprinsă de misiunea eĭ, a aduce cea mai mare jenă descinderei prin valea Moldoveĭ către Roman. Drumurile paralele cu valea Cracăului ar permite apărăriĭ a se retrage spre Bacăŭ, care ar trebui întărit pentru a asigura o bună rezistență a acesteĭ apărărĭ.

Bistrița-Plopușorul, *moșie*, a mănăstireĭ Bistrița, jud. Neamțu, comuna Doamna, plasa Piatra-Muntele. A fost închinată Sf. Mormînt. Are sat.

Bitan (Pîrîul-luĭ-), mic *afluent* al Negrișoareĭ, în comuna Broșteni, jud. Suceava.

Bitcheșiul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul satuluĭ Faraoani.

Bitiĭ (Plaiul-), *ramificație*, din muntele Tătarul-Mare, din județul Prahova, care culminează la Nord-Est în muntele Tătarul-Mic și muntele Mălîia; el ocazionează curmătura pîrîuluĭ Crasna, din com. Chiojdul, jud. Buzăŭ.

Biton, *movilă*, la $3^1/_2$ kil. spre Sud de s. Dudescu, jud. Brăila.

Biția-Pămînteni, *sat*, face parte din com. rur. Drăgoești-Biținele, plasa Mostiștea, jud. Ilfov. Este situat la Nord-Est de București, lîngă balta formată de Valea-Călugăreni. In partea de Nord și Sud are dealurĭ frumoase. La Vest are pădurea Biținelele, înconjurată de locurĭ smîrcoase.

Aci este reședința primărieĭ.

Suprafața totală a satuluĭ este de 888 hect. Are o populație de 282 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Proprietariĭ: General C. Brătianu, Doctorul S. Ștefănescu, Vera D. și Ștefan Ciocîrlan, aŭ 900 hect. și locuitoriĭ 188 hectare.

Proprietariĭ cultivă 488 hect.; 115 rămîn sterpe, 40 sunt izlaz și 57 pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul, rezervînd 12 hectare fînețe.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Este o mașină de treierat cu aburĭ, 1 heleșteŭ și 1 pod stătător.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 și al celor micĭ de 750.

S'aŭ stabilit în sat 2 străinĭ.

Biția-Ungurenĭ, *sat*, face parte din com. rur. Drăgoești-Biținele, plasa Mostiștea, jud. Ilfov. Este situat la Sud de Biția-Pămîntenĭ, lîngă balta formată de Valea-Călugăreni. Pămîntul este băltos.

Suprafața totală a satuluĭ este de 418 hectare. Are o populație de 882 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Statul are 600 hectare și locuitoriĭ 218 hectare.

Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ 400 hect.; 125 rămîn sterpe, 75 izlaz. Locuitoriĭ cultivă 198 hectare, restul îl are rezervat pentru izlaz.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ este de 289 și al celor micĭ de 557.

Biținelele, *pădure*, plasa Mostiștea, jud. Ilfov, lîngă satul Biținelele, înconjurată de locurĭ smîrcoase.

Biținului (Fîntîna-), *fîntînă*, în valea cu același nume, în dreptul satuluĭ Podoleni, com. Barcea, plasa Bîrlad, jud. Tecuciŭ.

Biținului (Valea-), *vale*, județul Tecuciŭ. (Vezĭ Adînca).

Biuiuc-Bilar-Dere, *vale*, în județul Constanța, plasa Medjidia, pe teritoriul com. rur. Pazarlî, și anume pe acela al cătunuluĭ Dorobanțul. Este o continuare a văeĭ Taslî-Iuc-Dere, merge într'o direcțiune de la Nord-Est către S.-V., printre dealurile Tuzla-Bair la Vest și Bilarlar la Est și după un drum de 3 kil. se continuă prin valea Tasla-Iuk-Dere, brăzdînd ast-fel partea sud-vestică a plășeĭ și a comuneĭ și cea vestică a cătunuluĭ. Este tăiată de drumurile, ce merg de la Dorobanțul la Chior-Ceșme și la Taș-Punar.

Biuiuc-Cara-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ Nalbant, și pe acela al cătunuluĭ Trestenic. Este o prelungire orientală a dealuluĭ Cogea-Cara-Bair. Se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de miază-noapte a plășeĭ și cea răsăriteană a comuneĭ. Se întinde printre pîrîul Valea-Cărbunarilor, saŭ pîrîul Telița, afluent al pîrîuluĭ Taița, și afluentul săŭ

www.dacoromanica.ro

Valea-Alceac-Culac-Punar; lasă spre miază-zi prelungirea numită dealul Ciuciuc-Cara-Tepe. Are o înălțime de 177 metri. E punct trigonometric de observație, rangul al 3-lea. Prin înălțimea sa domină asupra satuluĭ Trestenic și asupra Văeĭ-Cărbunarilor. Pe la poalele sale trec drumurile comunale: Trestenic-Frecăței; Trestenic-Poșta; Trestenic-Cataloi. Este acoperit cu finețe, pășunĭ și puține semănăturĭ.

Biuiuc-Cartalîc, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Ali-Bei-Chioi, și pe al cătunuluĭ său Accadîn. Izvorește din dealul Eni-Ormangic-Tepe; se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea sudică a plășeĭ și cea apusană a comuneĭ; și după un curs de 3 kil., făcut jumătate prin pădurĭ și jumătate prin o vale deschisă și acoperită cu verdeață, merge de se varsă în pîrîul Accadîn, pe dreapta, puțin ceva maĭ jos de satul Accadîn. Cursul său este repede, și pe alocurea malurile sale sunt înalte și pietroase.

Biuiuc-Ceral-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ Chioseler. Este așezată între dealurile Sarî-Iuc-Bair la N., Chiorcul-Bair și Muruarlichi-Bair la V., Cuciuc-Cișme-Bair la S. Are forma uneĭ albiĭ, aĭ căreĭ pareți ar fi dealurile sus citate; com. Chioseler se află închisă în această vale largă și fertilă, ce e maĭ toată acoperită cu semănăturĭ. Are o direcție de la N. spre S. și brăzdează partea sudică a plășeĭ și cea nordică a comuneĭ.

Biuiuc-Cogealac-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, plasa Istruluĭ, pe teritoriul comuneĭ Cogealac, care și-a luat numele de la el, și pe acela al cătunuluĭ Cogealac, la hotarul către com. Tocsof. Este punctul culminant al dealuluĭ Cașcalac-Bair, ce brăzdează partea sudică a plășeĭ și a comuneĭ. E așezat la vre-o 5 kil. spre soare-apune de com. Cogealac. Are o înălțime de 194,9 metri și este punct trigonometric de observație de rangul 1-iu. Prin înălțimea sa, el domină asupra satelor Cogealac, Tariverde, Tocsof și Seremet, din jud. Constanța, nefiind de cît la 1 ½ kil. departe de hotarul despărțitor între cele două județe.

Biuiuc-Dere, un alt nume al *văeĭ* Enghez, din jud. Constanța, partea nord-vestică a plășeĭ Mangalia, și cea sudică a comuneĭ Enghez, nume pe care-l poartă între satele Erebeiler și Biuiuc-Enghez. Această vale este coprinsă între dealurile Enghez, la răsărit și Dichili-Tasî, la apus. Prin ea merge drumul Enghez-Erebeiler.

Biuiuc-Dere (Valea-Mare pe romînește), *vale*, în jud. Constanța, partea apusană a plășeĭ Constanța și a comuneĭ Carol I. Se desface din dealul Bilarlar-Bair; se îndreaptă spre miază-zi, cu o direcție de la N.-E. spre S.-V., printre dealurile Bilarlar pe dreapta, și Paspala-Bair pe stînga; trece prin satul Bilarlar, sau Dorobanțul, și se unește, după un drum de 7 kil., cu valea Tuzlaiub-Dere, spre a forma valea Tortoman.

Biuiuc-Dere, un alt nume al *văeĭ* Vaivasin-Dere, ce brăzdează partea sudică a plășeĭ Medjidia și cea nordică a comuneĭ Biulbiul, în jud. Constanța. Se găsește situată între dealurile Vaivasin-Bair la N. și Odagi-Bair la S. și e tăiată de drumul direct Medjidia-Copadin.

Biuiuc-Iuiuc, *movilă*, în jud. Constanța, partea nordică a plășeĭ Constanța și cea centrală a comuneĭ Caraharman, pe muchia dealuluĭ Gargalîc, la 3 ½ kil. spre S.-E. de catunul Peletlia. Are 102 m. înălțime, dominînd pîrîul și satul Peletlia, și drumul Peletlia Caraharman. E acoperită cu verdeața.

Biuiuc-Mezarlîc-Bair, *deal*, în jud. Constanța, partea meridională a plășeĭ Medjidia și cea răsăriteană a comuneĭ Cocargea; se desface din dealul Arta-Burum-Bair; se întinde spre miază-noapte, într'o direcție generală de la S.-E. spre N. V., printre văile Curt-Culac la răsărit, Diordingi-Orman la miază noapte, Iai-Ceair la apus. Are 109 m., dominînd satul Cocargea și văile de maĭ sus. Este tăiat de o mulțime de drumuri, acoperit cu finețe și semănăturĭ. La poalele luĭ se află un mare cimitir turcesc.

Biuiuc-Orman-Bair, *deal*, în jud Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul comuneĭ Enisala, și pe acela al celor două catune ale sale Enisala și Visterna. Este o prelungire sudică a dealuluĭ Orta-Bair. Se întinde spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea sud-estică a plășeĭ și pe cea de miază-zi a comuneĭ. Se întinde printre pîrîul Mil-Vel-Alciac și afluentul său, valea Cheeliu-Chioi. Pe muchia sa trece hotarul despărțitor între satele Enisala și Visterna, precum și drumurile comunale Visterna-Jurilovca și Visterna-Can-

www.dacoromanica.ro

lî-Bugeac. Atinge o înălțime de 180 metri, dominînd asupra pîraielor menționate mai sus. Este acoperit în cea mai mare parte cu păduri frumoase, și numai pe la poale se află ceva fînețe și izlazuri, precum și tufărișuri ce aparțin comunei Canlî-Bugeac.

Biuiuc-Orman-Culac, *vale*, în jud. Constanța, partea sudică a plășei Silistra-Nouă și cea răsăriteană a comunei Regep-Cuius. Se desface din poalele apusane ale dealului Simîr-Iol-Bair, și, mergînd printre acest deal la N. și Uzun-Bair la S., se dirige spre apus, numai prin păduri și se deschide în valea Calaigit-Regep-Cuius.

Biuiuc-Osen-Bei-Tepe, *vîrf de deal*, în județul Constanța, partea răsăriteană a plășei Hîrșova și a comunei Calfa, pe muchia dealului Sulugeac-Bair, la 2 kililometri spre S.-E. de satul Calfa. Are 243 m. și domină prin înălțimea sa satul Calfa, pîrîul Topologul, valea Sulugeac-Dere și drumul Calfa-Dulgerul. La poalele sale sud-estice se văd și azi ruinele satului Osen-Bei, azi Silištea.

Biuiuciu, *movilă*, în jud. Constanța, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei urbane Cuzgun și anume pe acela al cătunului său Cara-Amat. Este situată pe una din ramificațiunile nord-vestice ale dealului Mulver-Acceuci, în partea răsăriteană a plășei și cea sud-estică a comunei, la 2 kil. spre S.-E. de satul Cara-Amat. Are o înălțime de 183 m. E punct strategic important, dominînd satul Cara-Amat, drumurile comunale Urluice-Cara-Amat; Ghiol-Punar, Cara-Amat, Urluia-Nastradin, văile Sat-Culac, Cara-Aci-Alcea, Cuiu-Culac și Diudiutliuc-Cucuciuc-Alceac. Este acoperită numai cu păduri.

Biulbiul, *comună rurală*, din jud. Constanța, plasa Medjidia. E situată în partea centrală a județului, la 36 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea meridională a plășei, la 16 kil. spre Sud-Est de orășelul Medjidia, reședința ei, într'o vale ca o pîlnie, dintre dealurile Culac-Bair și Biulbiul-Bair.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Alacapî și Medjidia (orașul); la miază-zi cu com. Osmancea (pl. Mangalia); la E. cu com. Murfatlar (plasa Constanța) și Osman-Facî (pl. Mangalia); la V. cu com. Mamut Cuius și Copadin (plasa Constanța).

Solul e accidentat de culmile: Medjidia la miază-noapte și Biulbiul la miază-zi. Principalele dealuri, cari brăzdează com., sunt: Medjidia (111 m.) la N.; dealul Tabia-Franțuzească (111 m.) la N.-V.; dealul Odagi-Bair (127 m.) la N.-V.; dealurile Bei-Aslan-Bair I, Bei-Aslan Bair II (127 m.) la V.; dealurile Bair-Biulbiul-Chiuciuc (130 m.) la S.-V., Ciobanisa Bair, la S; Mangalia-Culac Bair la E.; Chiuciuc-Murfat (89 m.), Cara-Acic-Bair (112 m.) Endec-Cara-Chioi (121 m.) la N.-E.; apoi prin interiorul comunei (căci cele precedente sunt pe la hotarul ei) avem dealurile: Cara-Chioi-Bair (127 m.), Șeit-Iurtluc-Murfat (129 m.), Orcen-Mezarlîc (133), Orcen-Bair, Sulmec-Patlagan, Chiuciuc-Biulbiul-Bair și Buluc-Bair. Aceste dealuri sunt acoperite, cari cu fînețe, cari cu semănături. Din distanță în distanță, sunt numeroase movile artificiale, printre cari deosebim: Endec-Cara-Chioi (112 m.) la N.-V., Cara-Acic-Alcea (111 m.) la N., Ciatal-Tepe (127 m.) la N.-V., Idres-Ghermes (127 m.), Chiuciuc-Biulbiul-Nord (127 m.) la V., Chiuciuc-Biulbiul-Sud (139 m.) la S.-V., Curt-Baba-Iuc (93 m.), Endec-Tepe (132 m.), Cara-Tepe (131 m.), prin mijloc și spre răsărit.

Sunt 287 plugari, cari aŭ 347 pluguri (127 cu boi, 10 cu cai), 1 mașină de treerat cu aburi, 1 mașină de semănat, 9 mașini de secerat, 6 mașini de bătut porumb, 113 grape de fier, 221 care și căruțe (24 cu boi, 197 cu cai), 3 mașini de vînturat, 1 de cosit. Sunt 109 puțuri (106 prin sate, 3 pe cîmp).

Locuitorii aŭ 13264 capete de vite, din cari: 571 cai, 1308 boi, 5 bivoli, 16 măgari, 11297 oi, 31 capre și 32 porci.

Sunt 2 mori de vînt. Comerciul e activ; se face prin gara Murfatlar, la 14 kil. spre N.-E. și constă în import de mașini agricole, manufacturi, băuturi spirtoase și în export de cereale, vite (boi, oi), lînă cu produsele ei, brînzeturi, etc.

Budgetul e la venituri de 6230 lei, la cheltueli de 3590 lei.

Căi de comunicație sunt: drumul județean Mangalia-Medjidia, ce trece prin satele Biulbiul-Biuiuc și Endec-Cara-Chioi; apoi drumuri vecinale spre satele: Cobadin, Osman-Facî, Osmancea direct, Murfatlar, Alacapî, Cochirleni, Mamut-Cuius, Agemler, etc., unind și cătunele între ele.

Sunt în comună 7 geamii cu 7 hogi, 4 în cătunul Biulbiul-Mic, și cîte una în cele-l-alte cătune.

Școală este una singură, mixtă rurală, în cătunul Biulbiul-Mic. Are 10 hect. Cu 1 învățător, 28 elevi înscriși (17 băeți și 11 fete). Mai sunt 6 școli musulmane, pe

www.dacoromanica.ro

lîngă geamiĭ, 3 în cătunul Biul biul-Mic şi cîte una în cele-lalte cătune.

La 2 kil. spre N.-V. de Chiuciuc-Biulbiul sunt ruinele unuĭ sat, Roşian, distrus de mult; la N., pe lîngă satul Endec-Cara-Chioi trece valul mic de pămînt, anterior celuĭ făcut de Traian.

Principalele văĭ sunt: Biringi-Medjidia-Dere şi Ichingi-Medjidia-Dere, la N.-V.; Biuiuc-Dere, Scid-Curt-Culac, Odagi-Culac şi Bei-Aslan-Culac-Dautlar, la apus; Ciobanisa-Dere, la S.; Sarapci-Dere unită cu Ebe-Chioi-Ceair la S.-E.; Cara-Suluc-Dere şi Serpla-Culac, adiacente ale văeĭ Carasul, la N.-E. Ele aŭ apă numaĭ primăvara.

Cătunele, carĭ o compun, sunt patru: 1. Biulbiul-Biuiuc, reşedinţa, spre S.-E., pe platourile Cular-Bair şi Biuiuiuc-Biulbiul-Bair; 2. Biulbiul-Chiuciuc, la 3 kil. spre S.-V. de reşedinţă, între dealurile Orcean-Bair la N.-V. şi Bair-Biulbiul-Chiuciuc la S.-E.; 3. Murfat-Chiuciuc saŭ Turc-Murfat, la 5 kil. spre N. de reşedinţă, pe valea Cara-Subecdea, între dealurile Chiuciuc-Murfat şi Endec-Cara-Chioi; 4 Endec-Cara-Chioi, în partea nordică a comuneĭ, la 7 kilom. spre N.-V. de reşedinţă, pe un cot al dealuluĭ Cara-Chioi-Bair.

Suprafaţa sa este de 123 kil. pătraţĭ, saŭ 12384 hect., din carĭ: 75 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu 237 case, iar restul împărţit între locuitorĭ, carĭ aŭ 8863 hect., şi statul, cu proprietariĭ, 3410 hect.

Populaţiunea comuneĭ este de 331 familĭ, cu 1458 suflete, împărţită după cum urmează: după sex: 783 bărbaţĭ, 675 femeĭ; după starea civilă: 803 necăsătoriţĭ, 604 căsătoriţĭ, 51 văduvĭ; 52 ştiŭ carte, 1406 nu ştiŭ.

Sunt 1419 cetăţenĭ Romînĭ, 39 supuşĭ străinĭ; 434 creştinĭ ortodoxĭ, 1024 mahometanĭ; 287 agricultorĭ, 4 comercianţĭ, 29 avînd alte profesiunĭ.

Sunt 620 împroprietăriţĭ, 10 neîmproprietăriţĭ.

Contribuabilĭ sunt 320.

Din cele 12348 hect. întinderea comuneĭ sunt: 75 hect. vetrele satelor; 12273 hect. teren productiv, din carĭ: 7034 hect. loc cultivabil, 5814 al locuitorilor şi 1190 al statuluĭ cu proprietarĭĭ; 4926 hect. loc necultivabil, 2736 al locuitorilor şi 1220 al statuluĭ cu proprietarĭĭ; 313 hect. izlaz al locuitorilor.

Biulbiul-Buiuc-Bair, *deal,* în judeţul Constanţa, partea sudică a plăşeĭ Medjidia, şi cea centrală a comuneĭ Biulbiul. Se desface din dealul Chiuliuc-Bair. Se întinde spre apus, într'o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., printre şirul Şulmec-Patlagan la apus şi valea Ebe-Chioi-Ceair la răsărit. Are 142 m. şi domină satul Biulbiul-Mare, aşezat la poalele sale răsăritene. Este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Biulbiul-Chiuciuc, *deal,* în judeţul Constanţa, partea sudică a plăşeĭ Medjidia şi a comuneĭ Biulbiul. Se desface din dealul Biulbiul-Biuiuc. Se întinde spre miază-zi, într'o direcţie generală de la S.-E. spre S.-V., printre văile Nalciac-Dere, la apus, şi Ebe-Chioi şi Ciobanul, la răsărit. Are 137 m., dominînd satul Biulbiul-Cuciuc aşezat la poalele sale nordice; e acoperit cu semănăturĭ.

Biulbiul-Chiuciuc, *vîrf de deal,* înalt de 137 m., la 1 kil. spre S. de satul cu acelaşĭ nume, pe care îl domină. Este acoperit cu verdeaţă.

Biulbiul-Chiuciuc, *movilă,* în judeţul Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ urbane Medjidia. Este aşezată pe culmea dealuluĭ Bei-Aslan-Bair, avînd o înălţime de 127 metri. E vîrful cel maĭ înalt al acestuĭ deal şi serveşte de punct trigonometric. Este aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi a comuneĭ şi domină văile Dichili-Taslî-Dere şi Bei-Aslan-Culac-Dautlar, precum şi căt. Roşian şi drumurile, care trec pe la sudul săŭ, ducînd de la Roşian la Mamut-Cuiusu, şi de la Roşian la Molceova.

Biulbiul-Chiuciuc, *movilă,* în judeţul Constanţa, sudul plăşeĭ Medjidia, pe teritoriul comuneĭ rurale Biulbiul. Este aşezată pe culmea dealuluĭ Bair-Biulbiul-Chiuciuc. Are o înălţime de 130 metri şi serveşte ca punct trigonometric de a II a categorie. Prin înălţimea sa domină comunele rurale Chiuciuc-Biulbiul şi Copadin, precum şi valea Nalciac-Dere şi dealul Copadin. Pe la nord-vestul săŭ trece drumul Copadin-Ciuciuc-Biulbiul, pe la S. trece drumul Copadin-Elibe-Chioi şi pe la răsărit drumul Chiuciuc-Biulbiul-Ciobanisa-Agemler.

Biulbiul-Mare, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Biulbiul. Este situat în partea sudică a plăşeĭ, şi cea sud-estică a comuneĭ, pe valea Serpla-Culac. E închis, la N. de dealul Culac-Bair, la V. de dealul Biulbiul-Biuiuc, şi la S. de dealul Ebe-Chioi-Bair. E sat adunat, însă mic, cu casele nu tocmaĭ bine zidite. Are o suprafaţă de 2710 hect., din care 26 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu 46 case şi grădinele locuitorilor. Populaţia este de 80 familiĭ, cu 36

www.dacoromanica.ro

suflete, mai toți Turcĭ, ocupîndu-se cu păstoritul și agricultura. De la el pleacă o mulțime de drumurĭ la satele învecinate. La 2 1/2 kil. spre N.-E. de el, se văd ruinele Valuluĭ-luĭ-Traian.

Biulbiul-Mic, *sat,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul comuneĭ Biulbiul, așezat în partea merdională a plășeĭ și cea sudvestică a comuneĭ, la 3 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, pe șesul Șulmec-Patlagan, ce este închis la N. de dealul Biulbiul-Biuiuc, la E. de dealul Ebe-Chioi, la S. de dealul Biulbiul-Chiuciuc, și la V. de dealul Orcean-Bair. Este maĭ mare și mai bine îngrijit ca precedentul. Are o suprafață de 3634 hect., din carĭ 26 hect. ocupate de grădinele locuitorilor și vatra satuluĭ, cu 119 case. Populația este de 155 familiĭ, cu 683 suflete, în majoritate Turcĭ și Tătarĭ, carĭ se ocupă cu creșterea vitelor.

Bivolari, *com. rur.,* jud. Iași, în capătul de N. al plășeĭ Turia, în marginea de S. a jud. Botoșanĭ, situată pe valea Prutuluĭ și întinzîndu-se de la N. spre S., paralel cu rîul Prut. Terenul său se ridică treptat spre partea de V., și e acoperit de lanurĭ, ogoare și imașe, iar în partea de E. pe șes pănă în marginea rîuluĭ Prut sunt: fînețele, pădurile și satele. Pămîntul produce tot soiul de cereale; viĭ și livezĭ sunt foarte puține.

Comuna este formată din satele: Bivolari (tîrgușor), Bivolari (sat), Burueneștĭ, Solonețul, Chilieneștĭ, Tabăra-Mănăstircĭ, Cornul-Negru și Bădărăĭ.

Are o populație de 821 fam. saŭ 2873 loc., din carĭ peste 1000 sunt Evreĭ. Romîniĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. In com. se află: cinci bis., deservite de 3 preoți, 5 cîntărețĭ și 3 eclesiarcĭ; treĭ școlĭ cu 3 învățătorĭ și o învățătoare, și cu o populație școlară de 148 elevĭ, 115 băeți și 33 fete.

Prin mijlocul comuneĭ trece șoseaua județeană Iași-Botoșani.

Budgetul e de 11858 leĭ 48 banĭ la venitурĭ și 11811 lei 72 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor se urcă la 8800 capĭ, din cari: 2596 vite marĭ cornute, 448 caĭ, 4744 oĭ, 939 rîmătorĭ și 33 capre.

Bivolari, *tîrgușor,* jud. Iași, înființat în 1834. Se află în partea de S. a com. Bivolari, pl. Turia, situat pe valea și malul drept al rîuluĭ Prut, la o depărtare de 43 kil. de orașul Iași. Prin mijlocul tîrgușoruluĭ trece șoseaua județeană Iași-Botoșani. Are o populație de 338 familiĭ saŭ 1206 locuitorĭ, din carĭ peste 1000 sunt Evreĭ, ocupîndu-se, parte cu comerciul, parte cu meseriile, ca: croitoria, ciobotăria, etc.; parte fac comerciŭ ambulant prin satele limitrofe, cumpărînd: vite, producte, pasărĭ, ouă, etc.

Acest tîrgușor este reședința atît a comuneĭ Bivolari, cît și a plășeĭ Turia. Are: o biserică, zidită la 1838 de familia Ghica, și servită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală de băeți, înființată în 1865, frecuentată de 83 elevĭ, cu 2 învățătorĭ; o școală de fete, înființată în anul 1881, frecuentată de 26 eleve. Se maĭ află aicĭ: cancelaria comuneĭ, a subprefectureĭ, expediția postală, cazarma dorobanților pentru paza frontiereĭ și un spital județean. In margina de E. a tîrgușoruluĭ se află casa proprietățeĭ, zidire mare și frumoasă.

Numărul vitelor e de 2672 capete, din carĭ: 324 vite marĭ cornute, 141 caĭ, 2052 oĭ, 33 capre și 122 rîmătorĭ.

Bivolari, *sat,* în partea de E. a comuneĭ Dîngeni, pl. Jijia, jud. Botoșani, pe valea Pîrîuluĭ-Hrițculuĭ. Are o suprafață de 1072 hect., din carĭ 52 hect. pădure, și o populație de 24 familiĭ, cu 100 suflete, din carĭ 16 contribuabilĭ.

Are 2 iazurĭ pe Pîrîul-Hrițculuĭ. In acest sat se află 89 vite cornute, 18 caĭ, 216 oĭ, 16 porcĭ; 16 stupĭ.

Bivolari, *sat,* jud. Iași, com. Bivolari, pl. Turia, care în vechime se numea Bradul. E situat pe malul drept al Prutuluĭ, alăturea cu tîrgușorul Bivolari. Are o populație de 129 familiĭ, saŭ 471 locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar în timpul ernеĭ cu pescuitul.

Numărul vitelor e de 3022 capete, din carĭ: 837 vite marĭ cornute, 103 caĭ, 1667 oĭ și 415 rîmătorĭ.

Bivolari, *localitate,* pe marginea Oltuluĭ în jud. Argeș, pl. Loviștea, pendinte de com. rur. Jiblea, aproape de mănăstirea Cozia, din jud. Vîlcea. Numirea localității îĭ vine de acolo, că aci era maĭ nainte bivolăria călugărilor de la Cozia. Aicĭ s'a descoperit în timpul din urmă un izvor termal foarte puternic, de 27° și în apropiere de acest izvor s'a scos la lumină, în vara anuluĭ 1887, ruinele unor băĭ romane de piatră cioplită și de cărămizĭ, întocmaĭ construite după același plan ca și băile dezgropate în Italia. In ruinele clădireĭ s'aŭ găsit numeroase fărămăturĭ de oale și de sticlă groasă, precum și maĭ multe monede romane de aur, de ar-

www.dacoromanica.ro

gint şi de bronz, toate anterioare saŭ contimporane cuceririĭ Dacieĭ de Romanĭ. Apele minerale de la Bivolarĭ aŭ un viitor asigurat, de oare-ce sunt singurele în Romînia, care să fie termale.

Bivolari, *mahala,* în com. rur. Glogova, plaiul Cloşani, judeţul Mehedinţi.

Bivolarilor (Valea-), *vale,* pe moşia Bivolari, com. Dîngeni, pl. Jijia, jud. Botoşani; se întinde spre Sud de satul Bivolari şi e udată de Pîrîul-Hriţculuĭ.

Bivolarul, *pisc,* comuna Romani, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Bivolaş, *pădure* (vezĭ Pomîrla, pădure), com. Pomîrla, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Bivolaş, *pîrîŭ,* ia naştere de pe teritoriul comuneĭ Hilişeul, pl. Coşula, judeţul Dorohoiŭ; trece prin satul Hilişeul-Curt şi se varsă în rîul Jijia.

Bivolăria, *deal,* com. Păşcani, jud. Suceava.

Bivolăria, *poiană,* în pădurea Deleni, com. Deleni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Bivolăria, *poiană,* în com. Păşcani, jud. Suceava, străbătută de pîrîul Ermolia.

Bivolăria, *vad,* pe rîul Călmăţuiul, la N.-V. com. Putineiul, jud. Teleorman; este punct de hotar al pămînturilor locuitorilor împroprietăriţĭ la 1864.

Bivolăria-Rusească, *pădure* de fag şi stejar, în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bivolărieĭ (Vălceaua-), *vălcea,* izvoreşte din dealul Băloiul, comuna Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, şi, după ce se împreună cu Valea-Sucetuluĭ, în dreptul laculuĭ Veţelul, se varsă în rîul Otăsăul, cam în mijlocul comuneĭ Surpatele.

Bivolile, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ. La 23 kil. de Săveni, reşedinţa plăşilor Başeul şi Prutul-d.-j. şi la 45 kil. de Dorohoiŭ. Este formată din satele Bivolul-Mare şi Bivolul-Mic. Are: 360 familiĭ, cu 1262 suflete; 1 biserică cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; 1 şcoală cu 1 învăţător frecuentată de 32 elevĭ; 797 hect. 66 arĭĭ pămînt al loc.; 3948 hect. 81 arĭĭ cîmp; 8 iazurĭ şi 4 pog. vie.

Budgetul com. în 1889—90 a fost de leĭ 3120, banĭ 40 la venitурĭ şi de leĭ 3043, banĭ 40 la cheltuelĭ; iar în 1890—91 de leĭ 2922 la venitурĭ şi de leĭ 2878 la cheltuelĭ.

Vite marĭ cornute sunt 860, oĭ 1600, caĭ 280, porcĭ 230 şi stupĭ 210.

Bivolilor (Lacul-), *lac,* în com. şi căt. Lapoşul, jud. Buzăŭ. Are multă trestie şi ţiperig.

Bivoliţa, *com. rur.*, în pl. Tîrguluĭ pe valea Cîineluĭ, jud. Teleorman; are un cătun Mariţa. Se învecineşte la N. cu com. Vîrtoapele, la S., şi în foarte mică apropiere, cu cătunul Ştefăneşti, al comuneĭ Antoneşti, la Est cu hotarul com. Orbeasca-d.-j. şi la Vest cu cătunul Cetatea al com. Antoneşti.

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu a moşiilor aflate pe dînsa, este de 1700 hect. Moşia cu acelaşĭ nume aparţine maĭ multor proprietarĭ: D-l C. Butculescu are 175 hect. arabile, 14 hect. pădure şi 15 hect. izlaz şi fînеţe. Statul posedă 500 hect. arabile, 300 hect. pădure şi 20 hect. livezĭ şi fînеţe. Din moşia statuluĭ s'a vîndut o parte locuitorilor în loturĭ. In pădurea Bivoliţa se găsesc lemne de stejărică, ulm, arţar şi altele.

Viile din comună sunt în întindere de 29 1/2 hect. Solul este negru-vegetal şi foarte priincios agriculturеĭ.

Populaţiunea comuneĭ dimpreună cu a cătunuluĭ este de 558 suflete, din carĭ 177 capĭ de familie şi 136 contribuabilĭ.

Numărul vitelor din comună şi cătun este de 1772 capete, din carĭ 385 vite cornute marĭ, 98 caĭ, 1183 oĭ şi 106 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de 3120 leĭ, 20 banĭ la venitурĭ şi 2257 leĭ, 75 banĭ la cheltuelĭ.

Are o şcoală la care urmează 17 elevĭ; o biserică servită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Se leagă cu com. Orbeasca-d.-j., cu com. Călineşti şi cu căt. Cetatea prin şosele vecinale.

Proprietatea statuluĭ a fost a mănăstireĭ Căldăruşani. Căt. Mariţa poartă şi numirea de Afumaţi.

In apropiere de comună, spre N., este o măgură înaltă de 7 m. şi largă de 50 m., numită Măgura-luĭ-Teacă.

Bivoliţa, *loc izolat,* pl. Znagovul, jud. Ilfov, între satele Gulia şi Cămăraşul.

Bivolul, *deal,* jud. Iaşi, în com. Buznea, pl. Cîrligătura, numit ast-fel, fiind-că pe el a existat o velniţă, în care se întreţineau mulţĭ bivolĭ. Acest deal este scurt şi se întinde din hotarul judeţuluĭ Roman, până printre dealurile Scaiul şi Prosia.

www.dacoromanica.ro

Bivolul, *gîrlă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ urbane Sulina, în partea de răsărit a plăşeĭ şi de mijloc a comuneĭ; servă de scurgere unuĭ mic lac (6 hectare) de pe malul măreĭ în gîrla Impuţita; are o lungime de 4 kil. şi curge numaĭ prin stuf.

Bivolul, *movilă mare,* jud. Brăila, la marginea de Vest a satuluĭ Surdila-Găiseanca, lîngă calea ferată Făureĭ-Feteşti.

Bivolul-Dalia, *munte,* jud. Suceava, între comunele Mălini, Boroaia şi jud. Neamţu, avînd 1534 metri d'asupra niveluluĭ mărieĭ.

Bivolul-Mare, ce se numeşte şi **Bivolul-Lăţesculuĭ,** *sat,* pe moşia cu asemenea numire, comună Bivolile, plasa Prutul-de-j., jud. Dorohoiŭ, aşezat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Volovăţul. Are o populaţie de 200 familiĭ şi 800 suflete. Aşezările sătenilor sunt maĭ mult bune; unele aŭ livezuĭ, altele grădine. Biserica cu patronul Sf. Mihail şi Gavril, servită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ, 1 pălămar, este mică, de lemn şi tencuită; nu se ştie de cine şi cînd e făcută. Şcoala, cu 1 învăţător şi 32 elevĭ, are un local bun făcut de comună. Calitatea pămîntuluĭ este maĭ în total bună. Sătenĭĭ împroprietăriţĭ aŭ 597 hect., 75 arĭĭ; iar proprietarĭĭ moşieĭ aŭ 2846 hectare, 25 arĭĭ cîmp. Iazurĭ, pe întreaga moşie, sunt 7, din carĭ acel a luĭ Boldur este maĭ mare, avînd 8 hectare 63 arĭĭ întindere, cu peştĭ frumoşĭ şi racĭ bunĭ. Viea de pe moşie este de 4 pogoane. Pîraie principale sunt: Volovăţul şi Pustoaia.

Drumurĭ maĭ însemnate: acel de la Rădăuţi, ce duce prin Mileanca la Dorohoiŭ, şi acel de la Darabani, ce duce prin Puţureni la Ştefăneşti.

Hotarele moşieĭ sunt: Bivolul-Mic, Darabani, Păltinişul, Ivăncăuţi, Horodiştea, Rădiul şi Rădăuţi.

Bivolul-Mic, ce se numeşte şi **Lipan** saŭ **Spinoana,** *sat,* jud. Dorohoiŭ, pe moşia cu asemenea numire, comuna Bivolile, plasa Prutul-d.-j. Are 160 fam., cu 462 suflete.

Calitatea pămîntuluĭ e maĭ în totalitate bună. Sătenĭĭ împroprietăriţĭ aŭ 197 hect., 25 arĭĭ; proprietarĭĭ moşieĭ aŭ 1102 hectare, 56 arĭĭ. Iaz este unul de mică întindere. Pîraiele, ce trec pe moşie, sunt Volovăţul şi Pustoaia. Drumurĭ principale: acel de la Mioreni la Mileanca, şi acel de la Bivolul-Mare la Coţuşca.

Hotarele: Bivolul-Mare, Coţuşca şi Mioreni.

La anul 1649 (7157) Tătarĭĭ Crîmuluĭ, întorcîndu-se de la incursia ce făcuseră în Polonia, intrară în Moldova şi făceaŭ stricăciunĭ. Vasile Lupu Vodă luînd cunoştinţă de aceasta, ordonă la căpitanĭ a lua oştirĭ, a lovi hoardele tătare şi a le scoate din ţară. Intîmpinînd Romînĭĭ, pe Tătarĭ la satul Brătuleni, în Basarabia, încărcaţĭ de prăzĭ şi robĭ, îĭ loviră cu furie pe neaşteptate, ţinîndu-le calea şi pe la Lăpuşna, le luară prăzile şi-ĭ alungară din ţară. Hanul cu mîrzacĭĭ se mîniară şi luînd învoire de la Turcĭ, se înţeleseră cu Hmil, Hatmanul Cazacilor, şi în 1650 (7158) intrară pe două locurĭ în Moldova, răspîndind focul, prădarea, robia şi moartea, ca răzbunare. Corpul, ce apucase pe la Soroca, coprinse în drumul săŭ: Iaşi, Cîrligătura, Hîrlăul, Dorohoiul, Suceava, Cernăuţi şi Hotinul, devastînd totul, lăsînd praf în urma sa. In aşa grele împrejurărĭ, multe case boereştĭ s'aŭ prăpădit, cînd luară pe jupîneasa Stolniculuĭ Miron Ciogolea şi pe Ştefan Murguleţ, pămîntean vestit al Cernăuţuluĭ, unde aŭ şi pierit. («Letop.» tom. I, pag. 313 şi 323).

La 1670 (7178) Octombrie 15, prin act formal, ocinile din Părhăuţi şi Mărăţei, cu tot venitul lor, al Mareluĭ Armaş Toader Murguleţ, din familia emigrată în Polonia, şi a jupîneseĭ luĭ, s'aŭ împărţit între Ionaşc Baluş Vel-Pîrcălab şi Tudose Dubău Biv-vel-Pîrcălab. («Arh. Ist. Rom.» tom. I, pag. 248).

La 1681 (7189), Duca-Vodă, în a 3-a Domnie la Moldova, ca lacom ce era, scoase pe ţară, marĭ dărĭ, care cu grele chinurĭ, bătăĭ şi închisorĭ se împlineau.

Pentru aceasta, pe Vornicul Toader Palade, Spătarul Tudose Dubău şi Spătarul Chiriac Sturdza, i-aŭ pus în fiare la închisoare, la Seimenĭ, ţinîndu-ĭ până ce aŭ plătit dările; pe Vistiernicul Ursachi-cel-Bogat, dezbrăcat gol, l'a legat de un stîlp în ger, până ce a dat 250 pungĭ de banĭ; pe Vistiernicul Isar şi pe Vornicul Şipoteanu, dezbrăcaţĭ goĭ şi unşĭ cu miere, i-aŭ ţinut legaţĭ de stîlpĭ a-ĭ mînca muştele, până ce dădură banĭĭ; pe jupîneasa luĭ Ştefan Brăescu, a Medelniceruluĭ Bucium şi a Comisuluĭ Stamate, murindu-le boerĭĭ de aşa necazurĭ suferite, le ţinea ziua legate la puşcĭ şi noaptea le da la închisoare pe seama seimenilor, până ce aŭ plătit banĭĭ. In aşa grele împrejurărĭ, aŭ fugit în Polonia spre a sta până în vremurĭ bune: Spătarul Dubău, Stolnicul Neniu, Medelnicerul Moţoc, Armaşul Drăgu-

www.dacoromanica.ro

ţescu, Logofătul Nicolaĭ Murguleţ, Medelnicerul Savin şi C. Sbierea. («Letop», tom. II, p. 23).

Bivoluluĭ (Lacul-), *lac,* pe teritoriul comuneĭ Saelele, jud. Teleorman, la hotarul moşieĭ cu acelaşĭ nume; se întinde până spre moşia Uda-Clocociovul.

Bivoluluĭ (Muchia-) saŭ **Dealul-Mare**, *colină,* în com. Grabicina, jud. Buzăŭ, pe hotarul căt. Mănesti.

Bizdadeleĭ (Casa-), (Beizadeleĭ), *locuinţă izolată,* în com. Goideşti, căt. Vîrlam, jud. Buzăŭ, pe malul stîng al rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, situată într'o frumoasă poziţiune. Fostă a luĭ Costache Ghica, vechiŭ proprietar al munteluĭ Penteleul.

Bizdadeleĭ (Valea-), (Beizadeleĭ), *vale,* în com. Gura-Sărăţiĭ, jud. Buzăŭ, care desparte moşiile Brînzeasca, Bengescu şi Nenciulesti-Moşneniĭ; începe din muntele Ciuhoiul şi se scurge în pîrîul Sărata.

Bizdadelelor (Puţul-), (Beizadelelor), *loc izolat,* în comuna Gura-Sărăţiĭ, căt. Izvorul-Dulce, jud. Buzăŭ. Are 3 puţuriĭ alăturate, situate pe malul stîng al văeĭ Bizdadeaua.

Bizdina, *lac,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, la E. de satul Balta-Verde. Intr'însul se varsă pîr. Cîrcea, unit cu pîr. Făcăile. Acest lac se scurge în rîul Jiul.

Bizigheşti, *sat,* com. Făurei, pl. Şuşiţa, judeţul Putna, situat pe gîrla din stînga Putneĭ, la 5 kil. spre N.-E. de Făurei.

Are o biserică filială, cu hramul Adormirea.

Şcoală nu se află în sat. Din 10 copiĭ, în vîrstă de a o frecventa, urmează 6 la şcoala din Făurei.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale, care leagă satul, la S.-V., de Balta-Raţeĭ, la S. de Făurei, peste rîul Putna, şi la V., traversînd linia ferată Focşani-Adjud şi şoseaua naţională, ce leagă Focşani cu nordul Moldoveĭ, de satul Grozeşti.

Satul Bizigheşti, cu vaduri de moară, pe gîrlele Putneĭ, şi cu viĭ, aparţinea în 1776 luĭ Manolache Bogdan, biv-vel Paharnic.

In 1803, satul aparţinea Vistierniculuĭ Iordache Roset, după cum vedem în condica liuzilor făcută pentru Domnul Moruzzi.

Bizirichia, *pădure,* la N. comuneĭ Gherghiţa, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Bîcîieni, fost *sat,* jud. Teleorman, la locul unde s'a format în urmă oraşul Alexandria. Moşia pe care se afla situat satul purta acelaşĭ nume şi ţinea de Mitropolie.

Bîclana, *vale,* în com. rur. Slaşomatul, plasa Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bîcleşul, *com. rur.,* aşezată în partea de mijloc a plăşeĭ Dumbrava, jud. Mehedinţi, la distanţă de 48 kil. de oraşul Turnul-Severin. Situată parte pe Valea-Bîcleşuluĭ, ce duce la Albuleşti, parte pe Dealul-Bîcleşuluĭ, formează comună cu satul Smadovicioara şi mahalalele Braniştia şi Săliştimţa.

Se mărgineşte: la E. cu comunele Băltaţi-d.-s. şi Albuleşti; la S. cu comunele Corzul şi Petra; la V. cu com. Podul-Grosuluĭ; la N. cu com. Adunaţi-Teiuluĭ. Este reşedinţa plăşeĭ Dumbrava.

Această comună are 321 contribuabiliĭ, din 1855 locuitoriĭ, locuind în 441 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă 65 pluguriĭ, 126 care cu boĭ, 16 căruţe cu caĭ, 200 stupiĭ. Are: o biserică, deservită de cu un preot şi doĭ cîntăreţiĭ; o şcoală cu un învăţător, frecventată de 24 elevĭ şi 2 eleve. In com. sunt 5 cîrciumiĭ. Budgetul este de 2695 leĭ la venituriĭ şi 2590 leĭ la cheltueliĭ. Vite sunt: 756 vite mariĭ cornute, 41 caĭ, 506 oĭ şi 720 rîmătoriĭ.

Prin această comună trece şoseaua judeţană, numită Culmea-Dumbrăveĭ, ce porneşte din şoseaua naţională, în dealul Balota şi duce în jud. Dolj, străbătînd pl. Dumbrava.

Văile din această comună sunt: Făgetul numit şi Oraşul-Făgetul, Ogaşul-de-la Mineşti şi Matca saŭ Valea-Bîcleşuluĭ, care este maĭ însemnată.

Bîcleşul, *deal,* acoperit parte cu viĭ, parte cu pădure şi parte loc de muncă, în com. rur. Bîcleşul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bîcleşul, *vale,* ce duce la com. rur. Albuleşti şi pe care este aşezată com. rur. Bîcleşul din pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bîcul, numit şi **Şendreni**, *sat,* jud. Vasluiŭ, la E. şi la 3 kil. de satul Ipatele, de care se desparte prin dealul Holciul. Are, împreună cu satul Cioca-Boca, care este alăturea, 1298 hect. şi o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 680 suflete.

Locuitoriĭ, se zice, sunt veniţĭ aicĭ din Bucovina, de la un sat numit Şendreni.

Vite: 125 vite mariĭ cornute, 400 oĭ, 5 capre, 22 caĭ, 30 rîmătoriĭ şi 40 stupiĭ.

www.dacoromanica.ro

Bîcul (Bica-luĭ-Gherman), *locuinţă izolată*, pl. Sabarul, com. Popeşti-Bîcul, jud. Ilfov. Aci sunt aşa numitele *stăvilare*. Rîul Dîmboviţa, la Bîcul, se împarte în treĭ: o parte alimentează filtrele, carĭ îndestulează conductele subterane din Bucureşti, a doua se transmite prin canal în Ciorogîrla şi a treia trece prin Bucureşti.

Bîdiliţa, *sat*, numit şi **Criveşti**, pe moşia cu acelaşĭ nume, din com. Lespezile, pl. Siretul-d.-s., jud. Suceava. Este străbătut de pîrîul de la care şi-a luat numele. Numără 103 case, populate cu 109 capĭ de familie, sau 453 suflete, din carĭ 227 bărbaţĭ şi 226 femeĭ. Din aceştia sunt 15 străinĭ. Contribuabilĭ sunt 110. Vatra satuluĭ ocupă suprafaţa de 13 fălcĭ, 75 prăjinĭ. Parte din moşie e proprietatea statuluĭ şi parte a D-lor C. Gheorghiadi, Gr. Andrei şi E. Vlahu. Are întindere de 590 fălcĭ, din carĭ 362 cultivabile, 60 pădure, 120 fineţ şi restul loc nefolositor. Improprietăriţĭ sunt 14 fruntaşĭ, 10 mijlocaşĭ şi 10 codaşĭ, stăpînind 120 fălcĭ. Are: o biserică, cu patronul Sf. Voevoziĭ, zidită la 1841, servită fiind de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală rurală mixtă, cu un învăţător plătit de comună şi frecuentată de 30 şcolarĭ. Şcoala e împroprietărită cu 5 hect., date de arendaşul moşieĭ statuluĭ.

La 1803: «Argaţi Borşoaeĭ ot Criveşti număraŭ 4 liuzĭ, plătind bir 48 leĭ pe an, la carĭ se maĭ adăogaŭ 65 liuzĭ, plătind 1076 leĭ bir anual, ceĭ de pe Hîrtoapele a mănăstireĭ Probota». («Uricariul», de T. Codrescu, VII, p. 247).

Bîdiliţa, *pîrîŭ*, în com. Lespezile, jud. Suceava. Izvoreşte din pădurea Vladnicul; curge sub numele de Pîrîul-Raculuĭ până la moara luĭ Gr. Andrei, de unde ia numirea de Pîrîul-Moareĭ, continuă cu acest nume până în satul Bîdiliţa, de unde trece pe sub o bîtculiţă, de la care se crede că şi-a luat numele, pe care-l dă şi satuluĭ. După un curs de 4 kilom. se varsă în Siret, la locul numit Coasta-Mare. Are de afluent, din dreapta, Gherghina şi Pîrîul-Velniţeĭ, iar din stînga Pîrîul-Chilieĭ.

Bîdiliţa, *şes*, al pîrîuluĭ cu acest nume, acoperit cu pădure şi fineţ, jud. Suceava. Lăţimea sa variază între 300—400 m.

Bîĭ (Vîrful-luĭ-), *munte* mare, gol şi pietros, între com. Colţi şi Pănătăul, jud. Buzăŭ.

Bîidea, *sub-divizie*, a căt. Ruşiavăţul, com. Ruşiavăţul, jud. Buzău.

Bîidea, *izvor*, în com. Ruşiavăţul, jud. Buzău; ese din muntele Bîidea şi dă în valea Ruşiavăţul. Are puţină pucioasă.

Bîidea, *munte*, în com. Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, acoperit de pădure. Pe coastele sale de N.-E., în 1821, a fost o crîncenă luptă între Turcĭ şi Eteriştĭ. Intr'o gușă a sa e situat schitul Cîrnul. Puţin maĭ spre N.-V. are un drum săpat în piatră, care duce în com. Pănătaul şi pe care tradiţia îl atribue Doamneĭ Neaga.

Bîilor (Dealul-), *colină*, în com. Pănătăul, căt. Valea-Fîntîneĭ, jud. Buzăŭ, formată din stîncĭ acoperite de tufăriş.

Bîjul, *gîrlă*, izvoreşte din Dealul-Turculuĭ; udă com. Băjeşti, pl. Rîurile, în jud. Muscel, în partea de N. şi se varsă în rîul Bratia, pe ţărmul drept.

Bîjul, *gîrlă*, udă partea de V. a comuneĭ Goleşti, plasa Rîurile, jud. Muscel. Izvoreşte din Piscul-Stroişor, aceeaşĭ comună, şi-şĭ continuă drumul prin com. Bălileşti.

Bîlbîitoarea, *izvor*, în comuna Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzaŭ; ese din munte Pitica şi dă în izvorul Bîlbîitoarea-Mare.

Bîlbîitoarea-Mare, *izvor*, în comuna Chiojdul-din-Bîsca jud. Buzău; ese din muntele Pitica, udă în zigzagurĭ una din cele maĭ romantice poiene şi, după ce se uneşte cu Bîlbîitoarea-Mică şi izvorul Păcuriţa, se varsă în izvorul Păcura, în apropiere de punctul Găura-Zmeului.

Bîlca, *com. rur.*, în plasa Răcăciuni, judeţul Putna, situată pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la o distanţă de 18 kil. de sub-prefectura plăşeĭ Adjudul-Nou şi la 62 kil. de capitala judeţuluĭ.

Marginele acesteĭ com. sunt: la S.-E. Coţofăneşti, la E. Cornăţelul, la N. Borşani, la V. comuna Căiuţul, din jud. Bacău, de care o desparte dealul Bîlca.

Comuna Bîlca n'are nicĭ un cătun alipit.

Populaţiunea comuneĭ, după recensămîntul din 1890, este de 139 capĭ de familie, cu 568 suflete, din carĭ: 284 bărbaţĭ şi 284 femeĭ. Această populaţiune se împărţea ast-fel:

După starea civilă: 282 neînsuraţĭ, din carĭ: 144 bărbaţĭ şi 138 femeĭ; 270 însuraţĭ; 16 văduvĭ, din carĭ: 5 bărbaţĭ şi 11 femeĭ.

După naţionalitate: 567 Romînĭ şi 1 Ungur.

www.dacoromanica.ro

După religie: 567 creştinĭ-ortodoxĭ şi 1 catolic.

După felul ocupaţiuneĭ: 164 agricultorĭ, 2 meseriaşĭ, 2 comercianţĭ şi 5 profesiunĭ libere.

Ştiŭ cartę 12 persoane, 11 bărbaţĭ şi 1 femee.

Case de locuit sunt 148.

In comună e o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, pentru întreţinerea căreia comuna cheltueşte 440 leĭ pe an.

Şcoală nu se află în comună, de şi sunt 102 copiĭ, 45 băeţĭ şi 57 fete, în vîrstă de a o frecuenta. Din aceştia 19, 17 băeţĭ şi 2 fete, urmează la şcoalele din comunele învecinate.

Comuna numără 118 contribuabilĭ, adică 1 la 4.81 locuitorĭ. In anul 1886 eraŭ 109 contribuitorĭ, iar în 1869 eraŭ 117.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893—94 era la venitурĭ 2957 leĭ, 58 banĭ, şi la cheltuelĭ de 2956 leĭ, 57 banĭ.

In 1868—69 era la venitурĭ de 1750 leĭ; iar în 1885—1886 era la venitурĭ, 3396 leĭ şi la cheltuelĭ 3396 leĭ.

Teritoriul comuneĭ Bîlca, cea maĭ mare parte arabil, este maĭ cu seamă favorabil cultureĭ porumbuluĭ.

Livezĭ de pomĭ roditorĭ acoperă o parte însemnată din teritoriul eĭ.

Numărul cultivatorilor a fost în 1893 de 134.

Eĭ posedă: 20 pluguri de lemn, 47 pluguri de fier şi 3 grape de fier.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt, după ultima numerătoare 495 capete, din carĭ: 164 boĭ, 193 vacĭ, 120 caĭ şi 18 porcĭ.

In anul 1893, 116 stupĭ de albine aŭ produs 21 kgr. miere şi 11 kgr. ceară.

Viile aŭ produs 726 hectol., în valoare de leĭ 10890.

In comună sunt 8 fierării, 1 căşărie, 5 pescării, 3 morĭ de apă, 2 băcănii, 11 cîrciume şi un debit de tutun.

Bîlciurĭ periodice se fac la 29 Iunie. 29 August, 8 Septembrie şi 8 Noembrie.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală, care pleacă din Adjud, mergînd spre Nord-Vestul judeţuluĭ. In apropiere trece linia ferată Adjud-Tîrgul-Ocna.

Bîlca, *staţie* de drum de fier, judeţul Putna, plasa Răcăciuni, comuna Bîlca, pe linia Adjud-T.-Ocna, pusă în circulaţie la 22 Iunie 1884. Se află între staţiunile Urecheşti, 8.5 kil. şi Căiuţul, 5.8 kil.

Inălţimea d'asupra nivelului mării e de 144.16 m. Venitul acesteĭ staţii, pe anul 1896, a fost de 154605 leĭ şi 95 banĭ.

Bîlca, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situat d'a dreapta Căiuţuluĭ-Mare, din com. Căiuţul.

Bîlca, *deal*, pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Răcăciuni, jud. Putna. Situat pe hotarul de V. al comuneĭ, dealul acesta o desparte de com. Căiuţul, din judeţul Bacăŭ.

Bîlca, *pîrîŭ*, ce traversează comunele Bîlca şi Coţofăneşti, pl. Răcăciuni, jud. Putna. Izvoreşte din Gropile-Budăiuluĭ şi din izvoarele de pe apa Tulbure şi se varsă în Trotuş.

Acest pîrîŭ pune în mişcare 6 morĭ, din carĭ 3 în Bîlca şi 3 în Coţofăneşti.

Bîlca, *parohie*, formată din comunele Bîlca şi Coţofăneşti, din plasa Răcăciuni, jud. Putna, avînd 2 bisericĭ: una parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în Bîlca; alta filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Coţofăneşti.

Bîlca-Borşani, jud. Putna. (Vezĭ Bîlca-Păuneşti).

Bîlca-Păuneşti, *moşie* a statuluĭ, pe teritoriul comunelor Bîlca şi Păuneşti, jud. Putna. Fostă proprietate a mănăstireĭ Bîrnova. Are o pădure, în întindere de 1840 fălci, împărţită în 2 cantoane: 1. Bîlca-Borşani, cu 1480 fălcĭ şi 2. Păuneşti, cu 360 fălcĭ. Lemnul ce se scoate de aci în maĭ mare cantitate este fagul, după care vine mesteacănul şi apoĭ stejarul. Moşia a fost arendată, pe periodul 1880-1885, cu 6600 leĭ anual; iar pe periodul 1885—95, cu 4757 leĭ anual.

Bîlcilor (Izvorul-), *izvor*, vine din com. Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova şi în raionul com. Salcia, se împreună cu izvoarele Ciuciurul, Oancea, Cîineluĭ, Păcureĭ, Stupina-Popeĭ, Burlacul şi Vulpea şi formează gîrla Salcia.

Bîlciul-Ianculuĭ, în jud. Vîlcea. (Vezĭ Suteşti).

Bîlciuluĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, judeţul Dolj, plasa Balta, com. Gîngiova, făcută de locuitorii comuneĭ, către anul 1882.

Bîlcul, *deal*, care se întinde de-alungul rîuluĭ Argeş, spre comuna Prisibeni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, la 2½ kil. departe de acest sat.

Bîlcul, *trup de moşie*, nelocuit, pe proprietatea mănăstireĭ Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca.

Bîlculuĭ (Dealul), *deal*, pe moşia Hîrtoapele, com. Lespezile,

www.dacoromanica.ro

jud. Suceava, parte cultivabil, parte acoperit de pădure.

Bîlculuĭ (Valea-), *vale,* la Sud de cät. Ciocanul, comuna Grădinari, plasa Sabarul, în jud. Ilfov, care formează un fel de cerc. Această vale spre satul Fălcoianca se numeşte Sălcioarele. Vara seacă şi este acoperită de trestie şi rogoz.

Bîldana, *com. rur.,* pl. Bolintinul, situată la sudul jud. Dîmboviţa.

Se mărgineşte la E. cu com. Ciocăneşti, jud. Ilfov; la S. cu com. Tărtăşeşti şi Brezoaia, jud. Ilfov; la V. cu com. Brezoaele şi Slobozia-Moara, jud. Dîmboviţa şi la N. cu com. Vizureşti, jud. Dîmboviţa.

Se compune din 2 cătune: Bîldana şi Fundata.

Casele ce alcătuesc această comună sunt aşezate pe două rînduri de-alungul şoseleĭ naţionale Tîrgovişte-Fundata.

Suprafaţa totală a comuneĭ este de 1500 hect. Are o populaţie de 748 locuitorĭ, carĭ trăesc în 210 case.

E udată în partea de V. de gîrla Ilfovăţul, cunoscută aci sub numele de *Moarta* şi de *Ilfov*. Paralel cu această gîrlă şi maĭ în apropiere de com. curge viroaga numită Vălceaua-Omuluĭ, care izvoreşte maĭ sus de com. Bălteni, jud. Dîmboviţa, trece prin helesteul Sărdarul şi se varsă în gîrla Ilfovăţul maĭ jos de comuna Brezdea, la confluenţa numită Bălcătaciul.

In partea de N.-E. a cät. Bîldana este lacul numit Gogu, care în timpurĭ ploioase îşĭ măreşte cantitatea apeĭ printr'o vălcea numită Barac, ce-l pune în comunicaţie cu gîrla Colentina, de lîngă Vizureşti.

Reşedinţa comuneĭ până în 1896 era în cät. Bîldana, iar de atuncĭ s'a mutat în cät. Fundata.

Afară de şoseaua naţională Tîrgovişte-Fundata, care se împreună cu şoseauă naţională Piteşti-Bucureşti, la eşirea din cät. Fundata, comuna maĭ e străbătută de şoseaua comunală Bîldana-Brezoaele, începînd de la punctul Mîncătura şi avînd direcţia de la E. la V.

In comună e o şcoală, care s'a înfiinţat la 1 Septemare 1896, şi două biserică: una în cät. Bîldana, sub numele de Mănăstirea-Bîldana, cu hramul Adormirea şi alta în Fundata cu hramul Izvorul-Tămăduireĭ. Această biserică s'a zidit de decedatul proprietar Mateĭ Fundăţeanu; ruinîndu-se însă, a fost rezidită la 1815 de paharnicul Dumitru Persiceanu, căruia i s'a cuvenit proprietatea vistieruluĭ Mateĭ Fundăţeanu, în urma căsătorieĭ ce a contractat cu fiica acestuia, anume Sultana.

Maĭ tîrziŭ căzînd în ruină a fost rezidită din temelie de Pitarul Nicolae şi Ispravnicul Ion Prisiceni, terminîndu-se în anul 1845, pe timpul domnieĭ luĭ George Bibescu, mitropolit fiind Neofit.

Comuna Bîldana e situată în regiunea şesuluĭ şi pămîntul săŭ este foarte prielnic agriculturei. Produce cu îmbelşugare: grîŭ, orz, ovăz, meiŭ, rapiţă, varză, lucernă, cînepă, secară, etc. Porumbul se cultivă pe o suprafaţă de 800 hect.

Din animalele necesarĭ gospodărieĭ şi lucrărilor agricole se cresc: boĭ, vacĭ, oĭ, rîmătorĭ.

Sunt în comună 40 boĭ, 130 vacĭ, 1000 oĭ, 144 rîmătorĭ şi 180 caĭ.

Partea de E. a comuneĭ, pe o suprafaţă de 300 hect., este umbrită de pădurĭ, în carĭ predomină stejarul, ulmul, frasinul, carpenul, arţarul şi teiul.

Locuitoriĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţĭ.

Inainte de 1815 această comună nu era cunoscută sub actualul nume, ci sub numele de Moşneanu.

Acest nume şi l'a luat de la un moşnean numit Bîldan, om deştept şi vrednic, care avea mare cinste chiar la Vodă Caragea, şi care l'a numit maĭ mare în sfatul satuluĭ. Sub numele de Bîldan îl găsim ca vechil al moşnenilor în ocolniţa moşiilor, făcută la 1820 de Clucerul Preda Săulescu.

Bîldana, *mănăstire,* com. Bîldana, pl. Bolintinul, jud. Dîmboviţa, astă-zĭ ruinată. In vechime era aci o mică bisericuţă.

In anul 1827, proprietarul Popa Gheorghe, eclesiarhul bisericeĭ Curtea-Domnească din Tîrgovişte, după cum adevereşte un vechiŭ document, în asociaţie cu Clucerul Costache Hiotu, aŭ construit actualele chiliĭ, instalînd aci, la anul 1831, 12 călugăriţe.

La sfinţirea acesteĭ mănăstirĭ, spun bătrîniĭ că a luat parte şi generalul Kiseleff, care a înzestrat'o cu două marĭ icoane lucrate în mărgăritar, ce staŭ în fiinţă şi azĭ.

In anul 1834 Popa Gheorghe Eclesiarhul, simţindu-se către sfîrşitul vieţeĭ a trecut prin testament moşia şi îngrijirea mănăstireĭ fiiceĭ sale Elena, căsătorită cu Slugerul Păun Pascal, punîndu-le obligaţie, cu afurisenie, să aibă grije de mănăstire, iar la rîndul lor urmaşiĭ lor să facă tot asemenea.

Murind Slugerul Pascal, soţia sa, Elena, a reparat radical mănăstirea, în anul 1861.

Prin testamentul din Iulie,

www.dacoromanica.ro

1873, Elena Pascal a transmis moşia nepoateĭ sale, D-na Irina Dr. G. Polizu, cu condiţiune să întreţină mănăstirea, iar călugăriţele să fie înlocuite prin 5 femeĭ bătrîne mirene, cărora să le procure cele necesare pentru traĭ.

De la 1873—1887 mănăstirea a fost bine îngrijită. Murind Doctorul Polizu, ea s'a desfiinţat, căcĭ moştenitoriĭ, pentru eşirea din indiviziune aŭ vîndut moşia, aŭ gonit călugăriţele, dărîmînd şi chiliile lor.

Azĭ, din impozanta mănăstire, n'a ramas de cît ruină. Pe frontispiciul bisericeĭ se maĭ poate citi: «S'a ridicat această sfîntă biserică de robiĭ luĭ Dumnezeŭ Clucer Hiotu şi Popa Gheorghe Eclesiarhul bisericeĭ Domneştĭ din Tîrgovişte şi protopop a tot judeţul Dîmboviţa şi de roaba luĭ Dumnezeŭ Maria Presbitera, spre slava şi cinstea Născătoareĭ-de-Dumnezeŭ şi a Mareluĭ-Mucenic Gheorghe şi a sfîntuluĭ Nicolae, în zilele puterniculuĭ împărat a toată Rusia Nicolae Pavlovicĭ, fiind Muscaliĭ în ţară, prin blagoslovenia P. S. Părintele Episcop Rîmniculuĭ Kir Neofit, fiind ocîrmuitor al sfinteĭ Mitropoliĭ cu P. S. Părintele Mitropolit Kir Grigore, ce din pizma boerilor a fost izgonit în ţara Muscălească, s'a săvîrşit la leat 1831, Septembre 8».

Bîldana, *poiană*, în comuna Băjeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Bîldani, *pisc*, com. Popeşti, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bîlhacul, *cătun*, al com. Cotul-Cioareĭ, jud. Buzăŭ; are 280 loc. şi 68 case.

Bîlhacul (Lacul-Călugărilor), *lac*, în com. Cotul-Cioareĭ, judeţul Buzăŭ, format din maĭ multe basine, legate între ele prin viroage. Are mult peşte. E o continuare din lacul Bentul; se întinde prin com. Cilibia şi Cotul-Cioareĭ; se scurge în valea Buzoelul, din jud. Brăila, com. Vizireni.

Bîlhacul, *moşie*, în com. Cotul-Cioareĭ, jud. Buzăŭ, căt. Bîlhacul; are 1200 hect., mare parte arabile, restul lac, stufăriş şi sterp.

Bîlhaculuĭ (Valea-), *vale*, acoperită cu stufăriş, în com. Cilibia, pe moşia Ştubeul, jud. Buzăŭ.

Bîlta, *com. rur.*, judeţul Gorj, în plaiul Vulcan, situată la N. comuneĭ Brădiceni şi la 16 kil. direcţiune V. de oraşul T.-Jiul. Se compune din cătunele Bîlta şi Valea-Mare.

Are o suprafaţă de 780 hect., din carĭ 220 hect. arabile, 148 hect. fineţe, 60 hect. izlaz, 92 hect. viĭ şi 200 hect. livezĭ de pruniĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1111, banĭ 20, iar cheltuelile de leĭ 990, banĭ 75.

Are 320 fam., cu 2320 sufl., din carĭ 250 contrib. Loc. posedă: 87 pluguriĭ, 92 care cu boĭ şi vacĭ, 620 vite marĭ cornute, 95 caĭ, 2200 oĭ, 70 capre şi 278 rîmătoriĭ.

Prin Bîlta trece şoseaua comunală, care o leagă cu cătunele sale, Balta şi Valea-Mare.

In comună sunt 10 puţuriĭ şi 1 fîntînă.

Are: 1 şcoală fondată la 1838 şi frecuentată astăzĭ de 33 copiĭ, din 36 înscrişĭ; 2 bisericĭ de lemn, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Bîlta, *sat*, pendinte de comuna rurală Filiaşul, pl. Jiul-d.-s., judeţul Dolj, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, care se varsă în dreapta Jiuluĭ, în punctul unde acest rîŭ face o cotitură foarte mare până la satul Cotina. Lărgimea Jiuluĭ e în acest loc de 85 metri, iar adîncimea de 3,15 metri.

Satul Bîlta e aşezat la o depărtare de 5400 metri S.-V. de Filiaşul, unde e reşedinţa comuneĭ.

Populaţiunea e de 222 fam., cu 760 suflete.

Are o biserică parohială, construită din lemn, avînd hramul Sfinţiĭ Voevozĭ, fondată la 1820, de locuitorĭ şi deservită de 1 preot paroh şi un cîntăreţ. Biserica posedă 7½ hectare pămînt.

Satul e lipsit de şcoală. Copiiĭ în vîrstă d'a o frecuenta sunt în număr de 82, 38 băeţĭ şi 44 fete.

Comunicaţia în acest cătun se face prin şosele comunale, carĭ o pun în legătură la N.-V. cu Gura-Motruluĭ, din judeţul Mehedinţi, la S. cu Cotina, iar la N.-E., trecînd Jiul peste un pod de lemn, cu Filiaşul.

Bîlta, *cătun*, reşedinţa comuneĭ Bîlta. E situat la E. de cătunul Valea-Mare, din plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă cam de 460 hect., din carĭ 130 hect. arabile, 128 hect. fineţe, 40 hect. izlaz, 62 hect. viĭ şi 110 hect. livezĭ de pruniĭ. Produce în termen de mijloc 1300 hectolitri porumb, 23 hectolitri fasole, 1260 decalitri vin, 790 decalitri ţuică, 800 kgr. brînză, 2600 kgr. lînă şi 9600 kgr. fîn. Pămîntul este puţin fertil.

Are o populaţie de 213 familiĭ, din carĭ 2 familiĭ Ţiganĭ, 1344 suflete, 163 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 52 pluguriĭ,

www.dacoromanica.ro

60 care cu boĭ, 360 vite marĭ cornute, 54 caĭ, 1400 oĭ, 40 capre şi 155 rîmătorĭ.

Prin acest cătun trece apa Bîlta.

Este străbătut de şoseaua comunală, ce vine din cătunul vecin, Valea-Mare, de la V. spre E., şi se leagă cu şoseaua comunală Runcul. Spre S. se leagă cu comuna Arcani şi Brădiceni prin drumurĭ ordinare.

In cătun sunt 4 puţurĭ.

Are 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Bîlta, *pîrîŭ*, izvoreşte din Capul-Obîrşiei, din com. Bîlta, plaiul Vulcan, jud. Gorj; curge de la N. la S., atingînd com. Brădiceni, pe care o lasă în dreapta; se varsă în Bistriţa, ceva maĭ sus de satul Telești.

Bîlta, *parohie*, formată din o parte a comuneĭ Filiaşi şi anume din cătunele Bîlta, Schitul şi Racoviţa, jud. Dolj. In această parohie sunt două bisericĭ: una. parohială, în cătunul Bîlta şi alta, filială, în cătunul Schitul. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Bîlta, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ rurale Filiaşi, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj. Udă satul cu acelaşĭ nume şi merge de se varsă în dreapta Jiuluĭ, în punctul unde acest rîŭ face o cotitură foarte mare până la satul Cotina.

Bîlta, *rîpă*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Filiaşi, satul Bîlta.

Bîltanele, *com. rur.*, jud. Mehedinţi, în plasa Motrul-d.-j., la o distanţă de 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Este situată pe vale, între 2 dealurĭ paralele, acoperite cu pădurĭ seculare şi e udată de maĭ multe izvoare. Are o poziţiune frumoasă. Este constituită din şapte mahalale şi anume: Belgeasa, Muscălești, Durloești, Şurcani, Fluerari, Popeşti şi Schiopani, avînd peste tot 96 contribuabilĭ cu 510 locuitorĭ, ce locuesc în 114 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ e bună. Locuitoriĭ posedă: 21 pluguri, 40 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ şi 22 stupĭ. Comuna are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu 1 învăţător, frecuentată de 20 elevĭ.

Budgetul comuneĭ la venituri de 790 leĭ şi la cheltuelĭ de 502 leĭ. Sunt 320 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 182 oĭ şi 190 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua comunală Plopi-Blidarul-Bîltaneĭ-Strehaia. Dealurile maĭ principale din această comună sunt: Cîrna, în partea de miază-noapte şi Dosul-Mare în partea de miază-zi.

Prin Bîltanele curge pîrîul Slătinicul, ce se formează din izvoare de pe coprinsul comuneĭ şi comunelor vecine şi care se varsă în Huşniţa.

Comuna Bîltanele şi-a luat numele de la bălţile ce eraŭ în aceste locurĭ, înainte de a se începe cultura pămîntuluĭ. S'a format în anul 1806. Până atuncĭ locuitoriĭ se aflaŭ stabiliţĭ prin conace, pe Valea-Cîrneĭ şi Dealul-Cîrneĭ.

Eĭ aŭ fost adunaţĭ de vistierul Nicolae Boboc, care şi-a construit aci o frumoasă culă şi maĭ pe urmă a făcut şi o biserică de lemn.

Bîltanele, *mahala*, jud. Mehedinţi, în plasa Ocolul-d.-j.; ţine de com. rur. Igiroasa.

Bîltanele, *pădure*, în com. rur. Bîltanele, plasa Motrul-d.-j., judeţul Mehedinţi.

Bîltanul, *canal*, în insula Balta, plasa Ialomiţa-Balta, com. Stelnica, jud. Ialomiţa; pune în comunicaţie lacul Perianul cu lacul Cobîlcic.

Bîlvăneşti, *com. rur.*, jud. Mehedinţi, în plaiul Cerna, la distanţă de 23 kil. de Turnul-Severin şi situată pe deal. Formează comună cu cătunul Călineşti, avînd 123 contribuabilĭ, din 784 locuitorĭ, locuind în 132 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi maĭ cu seamă creşterea vitelor. Eĭ posedă 17 pluguri, 36 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ şi 201 stupĭ. Budgetul este la venituri de 1613 leĭ şi la cheltuelĭ de 730 leĭ. Sunt 216 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 60 oĭ, 140 rîmătorĭ şi 140 capre.

Bîncaci, *vale*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Negoeşti, tăiată de-a curmezişul de hotarul de N. al comuneĭ Negoeşti, către com. Brădeşti, din pl. Jiul-d.-s.

Bîndăul, mic *lac*, în com. Padina, jud. Buzăŭ, care maĭ înainte se trecea cu luntrea şi avea maluri foarte nisipoase.

Bîndăul, *movilă* însemnată, în comuna Padina, jud. Buzăŭ, lîngă lacul Bîndăul, numită ast-fel după Bîndea-Mocanul, ce-şĭ avea tîrla aci. Până în 1832, în jurul săŭ, a fost vechiul sat Macoveiŭ, care apoĭ s'a mutat parte maĭ la S. şi a dat naştere satuluĭ Padina, parte la Trandafirul. Cauza mutăreĭ a fost pe de o parte împilările, iar pe de alta miazmele emanate din lacul Bîndăul, carĭ îmbolnăveaŭ pe locuitorĭ.

www.dacoromanica.ro

Bîndea, *munte*, în comuna rurală Corbi, plaiul Nucşoara, judeţul Muscel. Locuitorii îĭ zic Pîndea. Se numeşte ast-fel, pentru-că aci se face paza graniţeĭ. Vîrful său poartă acelaşĭ nume.

Este unul din cele 6 pichete ale judeţuluĭ Muscel pentru paza fruntarieĭ, la 40 kil. departe de pichetul Gropile.

De aci ese izvorul, care împreună cu cel din Valea-Rea, formează rîul Doamna.

Bîndea serveşte de pichet dinainte de 1856.

Bîndea, *pădure*, în întindere de 482 hect., proprietatea statuluĭ. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucşoara, jud. Muscel şi e formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunişul, Pădurile şi Crîngul, avînd toate o întindere de 17530 hectare.

Bîndeşti, *deal*, în com. Mărgineni, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu. E situat la hotarul despre comuna Zăneşti.

Bîndeşti, *iaz*, în com. Mărgineni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat sub poalele dealuluĭ cu a sa numire.

Bîra, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman şi la 16 kil. de el. Este aşezată pe platoul Bîra. Formează o comună, com. Bîra, cu cătunele Bîra (sat), Bîra (tîrg), Balomireşti şi Oţeleni, cu reşedinţa com. în tîrguşorul Bîra. Are 415 capĭ de fam., 455 contribuabilĭ, 1865 loc., din carĭ 110 ştiŭ carte; 448 case. Se face aci comerciŭ cu cereale, vite şi lucrurĭ de prima necesitate. Sunt 1489 vite marĭ. Com. are 3 bis., două de zid şi una de lemn. Formează o circumscripţie fiscală cu com. Boghicea şi Stăniţa. Venitul anual al comuneĭ este de leĭ 6259, banĭ 99 şi cheltuelile de leĭ 5680.

Bîra, *sat*, pl. Znagovul; face parte din com. rur. Lipia-Bojdanĭ, judeţul Ilfov. Este situat la N. de Gruiul, pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa. In partea de V. locul e smîrcos.

Populaţia luĭ e de 456 sufl.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 1025 hect., din carĭ 721 aparţin statuluĭ şi 304 locuitorilor. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 608 hect., 2 rămîn sterpe, 45 rezervate de izlaz şi 66 sunt pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 274 şi al celor micĭ de 550.

Bîra, *tîrguşor*, jud. Roman, în plasa Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman şi la 16 kil. de el. Este aşezat pe platoul Bîra. Are 71 capĭ de fam., 60 contribuabilĭ, 407 loc., din carĭ 66 ştiŭ carte; 83 case. Sunt 93 vite marĭ cornute. Este o biserică de lemn. Bîra este reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Siretul-d.-s., şi a comuneĭ Bîra. Tot aicĭ este şi o judecătorie de ocol. Are un oficiŭ poştal-rural. Poziţiunea acestuĭ tîrguşor în mijlocul plăşeĭ şi legarea luĭ prin o şosea cu oraşul Roman, şosea judeţeană, îl face să fie al 3-lea centru comercial în judeţ. In marginea de V. a tîrguşoruluĭ sunt case marĭ ale proprietaruluĭ.

Bîra, *sat*, jud. Roman, în pl. Siretul-d.-s., com. Bîra. Are 53 capĭ de fam., 45 contrib., 217 locuitorĭ, din carĭ 12 ştiŭ carte; 64 case. Populaţia este compusă din Romînĭ şi Evreĭ. Sunt 403 vite marĭ cornute.

Bîra, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 40 hect.; formează un trup cu pădurea Gruiul, care are 450 hect. Este pendinte de comuna Lipia-Bojdanĭ, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Bîra, *pîrîiaş*, în partea de V. a comuneĭ Sutești, pl. Oltul d.-j., jud. Vîlcea.

Bîra, *platoŭ*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Bîra, pe care este aşezată com. Bîra.

Bîranul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia. Este situat la o distanţă de 2 ½ kil. de Argetoaia-d.-s., unde e reşedinţa comuneĭ. Are 135 suflete, 68 bărbaţĭ şi 67 femeĭ. Copiiĭ din acest sat urmează la şcoalele din satul Argetoaia-d.-s., ce sunt la o depărtare de 2 ½ kil. Numaĭ 2 băeţĭ aŭ urmat, în 1892 93, regulat la şcoală. Cu vîrsta de şcoală sunt 8 băeţĭ şi 4 fete. Ştiŭ carte 2 bărbaţĭ. In sat sunt 60 de case şi 14 bordee.

Bîrăiacul, *cătun*, cu 20 familiĭ, jud. Mehedinţi, în plaiul Cloşani. Ţine de com. rur. Ponoarele şi este aşezat pe deal, învecinîndu-se cu minele de la Băroaia.

In acest cătun se găseşte o fîntînă cu apă minerală.

Bîrca, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Balta, la 48 kil. departe de Craiova şi la 11 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Măceşul-d.-s.

Situată pe malul stîng al Dasnăţuiuluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Giurgiţa, la S. cu com. Goicea-Mică, la E. cu com. Horezul-

www.dacoromanica.ro

Poenari și la V. cu com. Urzicuța, cât. Ionelele.

Terenul comuneĭ este compus din humă și argil.

Bîrca este udată de rîul Dăsnățuiul, ce trece prin vestul comuneĭ, cu direcțiunea de N.-S. Acesta primește pîrîul Bîrca în fața gureĭ rîuluĭ Urzicuța.

Fîntînĭ sunt cele următoare: Fîntîna-luĭ-Popa-Mitreiŭ, Fîntîna-Inalta, Fîntîna-luĭ-Voiu.

După spusa bătrînilor, comuna îșĭ trage numele de la o familie numită Berculescu. La început s'a numit Bîrcuța și cuprindea cătunul Goicea-Mică, azĭ comună.

Se compune dintr'un singur cătun, numit Bîrca.

Bîrca, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, comuna Bîrca, situat pe malul pîrîuluĭ Dăsnățuiul, la 48 kil. de capitala județuluĭ. Are 1497 suflete, 777 bărbațĭ și 720 femeĭ, carĭ locuesc în 334 case și 190 bordee. In sat este o școală mixtă. Pentru localul școaleĭ s'aŭ cheltuit 10975 leĭ. Cu vîrsta de școală sunt 80 băețĭ și 91 fete. Aŭ urmat regulat, în anul școlar 1892—93, 77 băețĭ și 12 fete. Știŭ carte 178 bărbațĭ și 18 femeĭ. In sat este o singură bis., cu hramul Sfinților Dumitru și Gheorghe, fondată de un grec, Hagi Enuș, la 1801—1803.

Biserica e deservită de 1 preot paroh, un preot supra-numerar și 1 cîntăreț.

Aci se află și reședința judecătorieĭ de ocol a plășeĭ Balta și un biuroŭ poștal-rural, care deservește 27 de comune.

Căile de comunicațiune ale acestuĭ cătun sunt: Șoseaua județeană Craiova-Bistrețul, care îl pune în legatură la N.-E. cu Cerătul și la S.-V., trecînd podul de lemn peste pîrîul Dăsnățuiul, cu Bistrețul.

Bîrca, *baltă,* din com. Miroslava, pl. Stavnic, jud. Iași, în care se scurg maĭ multe pîrîiașe. Nu seacă nicĭ o dată, și în timpul erneĭ nu îngheață.

Bîrca, *iaz,* în com. Mogoșești, pl. Stavnic, jud. Iași, pe moșia Mînjești, format din maĭ multe pîraie.

Bîrca, *cîrciumă izolată,* în com. Miroslava, pl. Stavnic, județul Iași, pe teritoriul satuluĭ Cornești, lîngă drumul Budești.

Bîrca, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Bîrcan, județul Neamțu. (Vezĭ Pîrîul-luĭ-Bîrcan).

Bîrcă, *deal,* în raionul comuneĭ Conțești, plasa Argeșelul, județul Muscel.

Bîrcă, *lac* mare, pe dealul cu acelașĭ nume, com. Conțești, jud. Muscel, avînd o lungime de peste 120 m. și o lățime de 8 metri.

Bîrchiĭ (Valea-), *vale,* comuna Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Bîrchiulești, *poiană,* com. Bălcești, plasa Oltețul-d.-j., județul Vîlcea.

Bîrcioaia, în județul Putna. (Vezĭ Burcioaia).

Bîrcul, *sat,* în capătul despre N. al com. Siliștea, și la extremitatea despre Est a plășeĭ Bistrița, în jud. Neamțu. E așezat pe valea din stînga pîrîuluĭ Orbicul, între satul Hîrțești, com. Mărgineni, la Nord-Vest; șoseaua Goșmani și Bîrjoveni, de care se desparte printr'o curătură de dealurĭ, la Sud; hotarul jud. Roman la Est.

Are o suprafață de 1072 hectarĭ și 50 arĭ (750 fălcĭ), și o populațiune de 435 sufl., 99 bărbațĭ, 99 femeĭ și 237 copiĭ. Contribuabilĭ sunt 159. Familiĭ 163.

In acest sat se află: o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhĭ; o școală; o moară pe apa Orbiculuĭ. Străinĭ sunt 4 Evreĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă excluziv cu agricultura.

Vite sunt 441, dintre carĭ: 20 caĭ, 17 epe, 60 boĭ, 120 vacĭ, 144 oĭ, 40 porcĭ și 40 vite micĭ cornute.

Bîrcul, *pădure,* pe cuprinsul moșieĭ cu a sa numire, în comuna Siliștea, plasa Bistrița, județul Neamțu. Are o întindere de 92 pogoane.

Bîrcul-Goșmani, *moșie* cu părțĭ, jud. Neamțu, în plasa Bistrița, situată între moșiile Bunca, Bîrjoveni și Siliștea. Pe cuprinsul eĭ se află satele cu aceleașĭ numirĭ. Maĭ înainte vreme o parte a fost sub pendența Episcopieĭ de Roman, iar altă parte aparținea răposatuluĭ Căminar Gr. Alcaz. Astăzĭ este proprietatea statuluĭ.

Bîrcuța, *nume,* ce purta în vechime *com.* Bîrca, jud. Dolj.

Bîrda, *vale,* în com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ, plasa Ocolul d.-s., județul Mehedinți.

Bîrdahan, *iaz,* în partea despre Nord a Dealuluĭ-Cișmeleĭ, în apropiere de satul Cucuteni, din comuna Cucuteni, plasa Stavnic, jud. Iași.

Bîrdigani, *numire vechie,* ce se

www.dacoromanica.ro

mai dă și acum *cătunului* Vulturești-d.-j., plasa Argeșelul, județul Muscel. (Vezi Vulturești).

Bîrdocul, *poiană*, comuna Broșteni, plasa Cerna-d.-s., județul Vîlcea.

Bîrgăoani, *sat*, în comuna Bîrgăoani, jud. Neamțu, așezat pe șesul coprins între dealurile Mesteacănul, spre Vest și Certieni, spre Est, precum și între pîraiele Bahnița și Certieni, cari își unesc cursurile spre partea despre Nord a sa.

Are o suprafață de 1780 hectare, și o populațiune de 814 suflete, saŭ 210 familiĭ, 40 văduve, 20 nevolnicĭ.

In acest sat se află: două bisericĭ ortodoxe, deservite de doĭ preoți și doĭ eclesiarhĭ; o biserică catolică, cu un dascăl; o școală; 3 rotăriĭ; o fierărie.

Contribuabilĭ sunt 300.

Streinĭ sunt 135 Ungurĭ.

Mai înainte de a se uni plășile De-Sus-Mijlocul, acest sat a fost reședința sub-prefectureĭ plășeĭ Mijlocul. Astăzĭ însă a rămas numaĭ ca reședință a autorităților comunale. In localitate se face iarmaroc la 23 Aprilie.

Vite sunt 1396, dintre carĭ 200 boĭ, 306 vacĭ, 500 oĭ, 140 porcĭ, 100 caĭ și epe, 150 vite micĭ cornute.

Bîrgăoani, *moșie*, situată pe lîngă moșiile Bălănești, Șerbești-luĭ-Talpan, Prăjești și altele, în comuna Bîrgăoani, plasa De-Sus-Mijlocul, județul Neamțu. Aparținea Principeluĭ Stefan Vogoride, care la 1840 a avut judecată de împresurare despre moșia Talpa.

Bîrjoveni, *com. rur.*, în plasa Siretul-d.-j,, jud. Roman, spre S.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 16 kil. de el și de 15 kil. de reședința plășeĭ. Este așezată pe culmea dealurilor, ce desparte jud. Roman de județul Neamțu; are o pozițiune frumoasă. E formată din satele Bîrjoveni și Prăjești, cu reședința comuneĭ în satul Bîrjoveni. Are 166 capĭ de familie, cu 123 contribuabilĭ, din 575 locuitorĭ, 31 știŭ carte. Locuesc în 132 case. Populațiunea este toată Romînă afară de o familie Evreĭ. Sunt 1490 capete vite marĭ. Are o biserică de zid. Venitul anual al eĭ este de 2175 leĭ, 34 banĭ și cheltuelile de 2142 leĭ. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Bîrjoveni, *sat*, la extremitatea despre Est a comuneĭ Siliștea, precum și a plășeĭ Bistrița, județul Neamțu, așezat într'o curbătură de dealurĭ, spre limita județuluĭ Roman, care îl desparte la N.-V. de satul Goșmani, la Vest de satul Siliștea și la Sud de satul Runcul.

Intinderea teritoriuluĭ săŭ e de 318 hect. (244 fălcĭ). Are o populațiune de 610 suflete, sau 184 familiĭ, cu 174 bărbați, 147 femeĭ și 289 copiĭ; străinĭ sunt 7 Evreĭ.

Contribuabilĭ sunt 162.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

In acest sat se află: primăria; o biserică deservită de 1 preot și 2 eclesiarhĭ; o școală cu o populațiune de 48 elevĭ.

Numărul vitelor se urcă la 1268 capete și anume: 15 caĭ, 28 epe, 220 boĭ, 212 vacĭ, 690 oĭ, 51 porcĭ și 48 viteĭ.

Numirea vechie a satului: Creteni-Lipovenĭ.

Bîrjoveni, *sat* și reședința comuneĭ cu aceeași numire, în jud. Roman pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 16 kil. de el și de 15 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe culmea dealurilor, ce desparte județul Roman de județul Neamțu și are o pozițiune frumoasă. Are 119 capĭ de familie, cu 84 contribuabilĭ, din 374 locuitorĭ, 29 știŭ carte. Sunt 82 case. Populațiunea este numaĭ romînă, afară numaĭ de 1 familie Evreĭ. Sunt 1050 vite. Are o biserică de zid. Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Bîrjoveni, *sat*, în jud. Tutova, plasa Simila, com. Rădășești, spre Nord de satul Rădășești.

Bîrla, *com. rur.*, la Vestul plășeĭ Teleorman, jud. Teleorman. Iĭ se maĭ zice și Bîrla-Șelăreasa.

E situată pe țărmul stîng al rîuluĭ Cotmeana, între comunele Mozăceni și Ciocești-Mîndra la N. La V. se mărginește cu rîul Cotmeana și la E. cu valea Tecuciuluĭ.

Este compusă din treĭ cătune: Bîrla, reședința, Podișorul la S., situat pe pîrîiașul Ceroaia, și Șelăreasa la N., tot pe valea Cotmeneĭ.

O parte din acest sat, poartă și azĭ numirea de Dorobănția, rămasă — spun bătrîniĭ — de pe timpul domnieĭ luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Pe lîngă rîul Cotmeana, care udă partea vestică, maĭ străbate comuna un alt pîrîiaș, Ceroaia, care udă partea de E. și de S. a eĭ, și se varsă în Cotmeana tot în raionul com. Bîrla.

Prin centrul comuneĭ străbate șoseaua județeană Roșiori-Stolnici, din carĭ pornesc diferite drumurĭ vecinale spre com. Miroși și cătunele Podișorul și Șelăreasa.

www.dacoromanica.ro

Populaţiunea este de 1456 suflete, dintre care 260 în cătunul Podişorul, 966 în Bîrla şi 230 în cătunul Şelăreasa. Contribuabilĭ sunt 420.

Sunt în această comună 4 cojocarĭ, 1 cismar, 6 fierarĭ şi 8 lăutarĭ.

Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura. Terenul nu este fertil, din cauza sărurilor ce conţine.

Intinderea acesteĭ comune şi a cătunelor sale este de aproape 1200 hect, din care 400 hect. proprietatea moştenitorilor Bîrleanu, şi 25 hect. pădure în cătunul Podişorul; 500 hect. arabile şi 18 hect. pădure, proprietatea D-neĭ Felicia Papadopol, în cătunul Şelăreasa. Pădurile de pe aceste moşiĭ conţin numaĭ stejarĭ şi tufanĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ, după legea rurală, aŭ aproape 170 hect., numaĭ în cătunele Podişorul şi Şelăreasa; ceĭ din Bîrla aŭ numaĭ locurĭ de casă.

Are o şcoală mixtă, întreţinută de judeţ, cu un învăţător şi 18 elevĭ; două bisericĭ: una în cătunul Podişorul şi cea-l'altă în com. Bîrla, deservite de treĭ preoţĭ şi şase cîntăreţĭ. O moară cu abur funcţionează în com. Şelăreasa.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 4083.44 la venitурĭ şi 4081.19 la cheltuelĭ.

Vite sunt 2500, dintre carĭ 358 boĭ şi vacĭ, 1828 oĭ şi berbecĭ, 135 caĭ şi măgarĭ şi 179 porcĭ.

In această comună se găsesc ruine vechĭ, ceea ce face pe locuitorĭ să crează că ar fi ascunse într'însele comorĭ şi îĭ îndeamnă să facă maĭ în toţĭ aniĭ săpăturĭ.

Originea acesteĭ comune este foarte vechie. Locuitoriĭ povestesc că ar fi întemeiată de un moş, Bîrlă, de la care i-ar fi rămas numele. O altă tradiţie spune că această localitate şĭ-ar fi trăgînd originea de pe timpul «legăturiĭ luĭ Mihaiŭ-Viteazul». Bîrla e trecută printre satele principale, în secolul trecut, după catagrafia generală făcută sub domnia luĭ Nicolae Mavrocordat. Acest sat făcea pe atuncĭ parte tot din jud. Teleorman şi plasa căreia aparţinea, purta numele de pl. Cotlăeni.

Bîrladul, *plasă*, jud. Tecuciŭ, situată în partea sudică a judeţuluĭ. Işĭ trage numele de la rîul Bîrlad care o străbate de la N.-E. spre S.-V.

Se compune din 10 comune: *Barcea, Bucești, Călmăţuiul, Fundeni, Iveşti, Lieşti, Movileni, Torceşti, Tudor-Vladimirescu* şi *Umbrăreşti*. Cătune sunt 27.

Are o populaţie de 17575 suflete.

Se mărgineşte la E. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul şi valea Geruluĭ; la V. cu rîul Siret, ce o desparte de jud. Putna; la N. cu plăşile Nicoreşti, Berheciŭ şi Zeletin; la S. cu jud. Covurluiŭ, de care o desparte prin o linie convenţională, ce merge din satul Tudor-Vladimirescu până în Siret.

Reşedinţa sub-prefectureĭ este în tîrgul Iveşti. Până în 1892, cînd s'a făcut noua împărţire, pl. Bîrlad a fost cînd unită cînd separată de pl. Nicoreşti, avînd un singur sub-prefect cu reşedinţa în Iveşti.

In această plasă sunt 18 şcoale, din care 7 de băeţĭ, 4 de fete şi restul mixte. Cea din Iveşti şi cea din Lieşti aŭ cîte 2 învăţătorĭ.

Construcţiile şcolare sunt 3 de zid, iar cele-l'alte de gard. Din aceste localurĭ, 5 sunt proprietăţĭ ale comunelor, iar cele l'alte sunt închiriate de comune.

In plasa Bîrlad se cultivă vie în următoarele localităţĭ:

Barcea, 51 hect.; Bucești, 133 hect. 25 arĭ; Călmăţuiul, 21.25 hect.; Fundeni, 61.75 hect.; Iveşti, 39 hect.; Lieşti, 163.25 hect.; Movileni, 79.75 hect.; Torceşti, 47.25 hect.; Tudor-Vladimirescu, 7 hect.; Umbrăreşti, 122 hect.

Are 15 parohiĭ rurale, fixate de Sf. Sinod în 1894, care sunt:

Parohia Barcea, cu biserica parohială S-ţiĭ Voevozĭ şi Sf. M. Arhidiacon Ştefan, compusă din satele: Barcea-Nouă, Barcea-Vechie şi Podoleni, avînd 2 bisericĭ, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ.

Parohia Drăgăneşti, cu biserica parohială S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din satele: Dorăşti şi Drăgăneşti, are o biserică, 1 preot paroh şi 1 cîntăreţ.

Parohia Bucești, cu bis. parohială Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, compusă din satele: Bucești şi Vultureni, are 1 biserică, 1 preot paroh cu 2 cîntăreţĭ.

Parohia Vultureni, cu biserica catedrală S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din satele: Blăjeri-d.-j., Diecheni şi Vultureni, are 1 biserică, 1 preot paroh cu 2 cîntăreţĭ.

Parohia Griviţa, cu biserica catedrală S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din satele: Călmăţuiul şi Griviţa, are 1 biserică, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ.

Parohia Fundeni, cu biserica catedrală Inălţarea-Domnuluĭ, compusă din satele: Fundeni şi Lungociŭ, are 2 bisericĭ, 1 preot paroh şi 3 cîntăreţĭ.

Parohia Iveşti, cu biserica catedrală Sf. Gheorghe, compusă din satele: Iveşti şi Blăjeri-d.-s., are 1 biserică, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţĭ.

Parohia Lieşti, cu biserica catedrală Cuvioasa-Paraschiva,

www.dacoromanica.ro

compusă din satul Lieşti, are 1 biserică, 1 preot paroh, 1 ajutor şi 2 cîntăreţi.

Parohia Şerbăneşti, cu biserica catedrală Adormirea-Maicii-Domnului, compusă dintr'un singur cătun, avînd 2 biserici, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 1 cîntăreţ.

Parohia Movileni, cu biserica catedrală S-ţii Voevozi, compusă din satele: Movileni-d.-s. şi Movileni-d.-j., cu 2 biserici, 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 3 cîntăreţi.

Parohia Torceşti, cu biserica catedrală S-ţii Voevozi, compusă din satele: Torceşti şi Cătunaşi, avînd 1 biserică, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţi.

Parohia Tudor-Vladimirescu, cu biserica catedrală S-ţii Voevozi, compusă din satele: Tudor-Vladimirescu şi Hanul-Conachi, avînd 1 biserică, 1 preot paroh, 1 ajutor şi 2 cîntăreţi.

Parohia Siliştea, cu biserica catedrală S-ţii Voevozi, compusă din satele: Condrea, Salcia şi Siliştea, avînd 1 biserică, 1 preot paroh şi 2 cîntăreţi.

Parohia Umbrăreşti, cu biserica catedrală S-ţii Voevozi, compusă din satele: Umbrăreşti, Slobozia-Umbrăreşti şi Tămăşani, avînd 1 biserică, 1 preot paroh şi 3 cîntăreţi.

Bîrladul, *oraş*, plasa Tîrgul, jud. Tutova, aşezat pe ambele maluri ale rîuluĭ Bîrlad. Este pus mai tot pe şes, afară de suburbiile: Morile-de-Vînt şi parte din Cotul-Negru, care sunt pe dealuri.

Ocupă o suprafaţă de 450 hectare.

Are o populaţiune de 19451 locuitori, din cari: 9553 bărbaţi şi 9898 femei. Ştiu carte 6291, nu ştiu 13160. Locuesc în 3926 case.

Locuitorii oraşului sunt în maioritate Romîni; sunt cîţi-va Greci, Evrei şi Bulgari.

Loc. se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, industria şi comerciul.

Cultura vieĭ se face, în coprinsul acesteĭ comune, pe o suprafaţă de 143 hect., din cari 11.25 nelucrătoare.

Industriile, cari se practică sunt: cizmăria, croitoria, cojocăria, lemnăria, fierăria, zidăria, etc.; parte din loc. se ocupă şi cu tăbăcăria, olăria, muingeria şi fabricarea săpunului.

Are 7 morĭ cu vapor şi maĭ multe de vînt.

Comerciul său este activ şi îl face maĭ mult cu Galaţi, de care se află la o depărtare de 142 kil. Are 976 stabilimente comerciale.

Acest oraş serveşte ca piaţă de desfacere a cerealelor, nu numaĭ din acest judeţ, ci şi a celor vecine.

Are 4 pieţe.

Aicĭ în fie-care an de la 20 până la 29 August, se face cîte un iarmaroc, ce datează de la anul 1863, pentru tot felul de animale, producte şi obiecte de prima necesitate; asemenea se maĭ face şi cîte unul săptămînal, în fie-care Marţĭ şi Mĭercurĭ, pentru vite.

Este staţiune de dr. d. f. la 51 kil. de oraşul Tecuciŭ şi la 52 kil. de Vasluiŭ.

Posedă: un liceŭ, Liceul Codreanu, cu o bibliotecă; un gimnaziŭ real; o şcoală normală; o şcoală de meserii pentru băeţi; una pentru fete; 6 şcolĭ primare de băeţi, din care şcoala No. 1 s'a înfiinţat la 1831; 5 de fete; 2 pensionate de fete; şi cîte-va societăţi culturale.

Are: un spital, spitalul Elena Beldiman, cu o încăpere de 90 paturi; 13 biserici, din cari cea maĭ vechie (Biserica-Domnească) făcută de Vasile Lupu, serveşte de catedrală; 3 farmacii; 3 tipografiĭ; 5 librăriĭ; 1 teatru; 1 oficiŭ telegrafo-poştal; 1 casă de credit agricol; 2 grădinĭ publice, dintre carĭ, una situată în marginea despre N. a oraşului, vechie, mare şi frumoasă.

Clădirile publice cele maĭ principale sunt: liceul, spitalul, şcoala No. 3 de băeţi, etc.

Este divizată în 5 despărţirĭ, cu cîte un comisar fie-care.

Este comună urbană; reşedinţa prefectureĭ şi a tribunaluluĭ jud. Tutova; are 2 judecătoriĭ de pace.

Contribuţiunile directe sunt de 179126 leĭ, 12 banĭ. Veniturile comuneĭ pe anul 1886 87 aŭ fost de 481017 leĭ, 78 banĭ, din carĭ 28866 leĭ, 80 banĭ pentru drumurĭ; în 1896-97 veniturile ca şi cheltuelile aŭ fost de 605064 leĭ, 59 banĭ.

Notiţe istorice. Oraşul Bîrlad e unul din oraşele a căror vechime datează dinainte de înfiinţarea statuluĭ Moldovean. Pe la începutul secoluluĭ XII, cu vre-o cîte-va secole înainte de descălicare, a existat în Moldova-d.-j., un mic stat, cu Bîrladul ca capitală, cu Tecuciul şi Galaţul ca oraşe principale şi cuprinzînd actualele judeţe a Tutoveĭ, a Tecuciuluĭ şi a Covurluiuluĭ, cu părţĭ din judeţele Vasluiu şi Fălciŭ. Statul Bîrladuluĭ se mărginea la S. cu Dunărea; la N. cu opcina ce desparte apele Tutoveĭ de ale Siretuluĭ, Bahluiuluĭ şi Jijieĭ; la E. cu Prutul, la V. cu Siretul.

Dintr'un document, pe care d. Ion Bogdan însă îl contestă de autentic, ar rezulta, că acest stat era pus sub suzeranitatea regeluĭ Galiţieĭ, formînd o feudă a acestuĭ Rege şi că avea la această epocă de principe pe

www.dacoromanica.ro

Ivanco Rotislavovicĭ, care se intitula principe al Bîrladuluĭ.

Intr'un text al uneĭ cronice ruseştĭ, întîlnim pentru întîiaşĭ dată numele oraşuluĭ Bîrlad. La 1174, principele de Susdali, Andreiŭ, mîniindu-se pe fraţiĭ Rotislavicĭ, trimise să le spună: «de nu voiţĭ să faceţĭ pe voia mea, tu Rurice dute în Smolensk la fratele tăŭ, iar tu Davide, dute în Bîrlad, căcĭ în ţara rusească nu-ţĭ îngăduĭ să staĭ».

Deja pe acea vreme locuitoriĭ de aci, eraŭ Romînĭ creştinĭ. In susţinerea acesteĭ părerĭ se aduc două mărturiĭ contimporane: una a luĭ Nicetas Choniates din secolul XII, în care se pomeneşte de poporul Vlah; iar a doua e o bulă a papeĭ Honoriu III, din secolul XIII, în care se vorbeşte de poporul «Blacorum».

Cînd anume statul Bîrladuluĭ s'a alipit de Moldova, nu se ştie cu preciziune. In 1374 alipirea era un fapt îndeplinit, de oare-ce vedem pe Iuga Koriatovicĭ, Domnul Moldoveĭ, datînd un uric în acel an, din Bîrlad.

Alexandru-cel-Bun, împărţind ţara în mod administrativ şi regulînd boeriile, a orînduit pentru Ţara-d.-j. un vornic mare, numit Vornicul-Bîrladuluĭ, a căruĭ reşedinţă era în tîrgul Bîrladuluĭ, unde-l găsim tot astfel şi pe la 1628.

La anul 1422, vedem tîrgul Bîrladuluĭ fiind un oraş comercial, cu un venit oare-care, căcĭ Alexandru-cel-Bun dărueşte vama Bîrladuluĭ ca venit mănăstireĭ Bistriţa.

In scrisoarea luĭ Ilieş Voevod, din anul 1434 (6943) Septembrie 1, către Regele Poloniei, se arată condiţiunile de pace dintre Ilieş şi frate-săŭ Ştefan, promiţînd credinţă Regeluĭ Vladislav. Ilieş spune că a dat fratelui săŭ: «.... din stăpînirea noastră strămoşească, anume oraşul Chilia cu vămile şi iazurile, carĭ atîrnă de acelaşĭ oraş şi piaţa Vasluiuluĭ, cu ţinutul, care atîrnă de acea piaţă şi la stăpînirea Tutoveĭ, tîrgul Bîrladuluĭ, cu tot ţinutul şi morile Covurluiuluĭ şi piaţa Tecuciuluĭ cu tot ţinutul....»

La 1444, Bîrladul este ars cu desăvîrşire de Tătarĭ.

Ştefan-cel-Mare, în aşezămîntul comercial ce-l încheie cu trimeşiĭ Regeluĭ Poloniei la 1460, Iulie 3, prevede anume ce taxe să perceapă la import şi la export vama Bîrladuluĭ.

Intre aniĭ 1550—1556 îl vedem tîrg mare cu 3 bisericĭ.

Prin acest oraş era înainte calea principală între Galaţi-Suceava şi Galaţi-Iaşi, căcĭ Petru Rareş, cînd s'a întors de a doua oară în scaunul domnieĭ, la 1541, pornind din Galaţi a poposit aicĭ în Bîrlad la boerul săŭ Hura-Vornicul, făcîndu-ĭ acesta mare ospăţ şi cinste; de aci a plecat Domnul prin Roman la Suceava.

Este prădat, la 1683, împreună cu o parte din judeţ, de către Tătarĭ, sub conducerea luĭ Murat Gherei, Hanul de Crimea, cînd acesta se ducea din ordinul Sultanuluĭ să înconjure Viena. Asemenea este prădat la 1686, în timpul domnieĭ luĭ Const. Cantemir, de către armata polonă condusă de Sobieschi.

Pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea, Bîrladul avea o temniţă şi poate centrală pentru partea de jos a Moldoveĭ, căcĭ vedem pe Nec. Mavrocordat, la 1710, cînd venea să se aşeze în scaunul domnieĭ, că, în drumul săŭ prin Bîrlad, s'a oprit aicĭ şi găsînd temniţa plină de oamenĭ, închişĭ din pricina datoriilor către Turcĭ, i-a judecat şi negăsindu-ĭ vinovaţĭ, i-a liberat.

Bîrladul este leagănul vechiĭ familiĭ moldoveneştĭ Kostake-Epureanu.

Bîrladul, *rîŭ*. Izvoreşte din înfundătura a două dealurĭ acoperite cu pădurĭ, situate între satele: Giurgeni şi Valea-Ursuluĭ, jud. Roman, plasa Fundul. Ia naştere din două micĭ izvoare şi curge maĭ întîiŭ de la N.-V. cătră S.-E. până la Hanul-Ciubota-Roşie, de unde se îndreaptă spre E. Străbate satele Giurgeni şi Valea-Ursuluĭ, pe la apus de cel întîiŭ şi pe la răsărit de cel al doilea, trece pe lîngă Hanul-Ciubota-Roşie, satul Lunca, prin apropiere de satele: Linseşti, Oniceni, Mărmureni, Ciorneiul, Pustieta, Băbuşa, pe la S. de tîrgşorul Băceşti şi la o distanţă de 200 m. spre E. de acest tîrguşor trece pe teritoriul jud. Vasluiŭ. De la izvor şi până la Hanul-Ciubota-Roşie, albia sa este foarte strîmptă, de oare-ce dealurile de a dreapta şi de a stînga luĭ, sunt foarte aproape unele de altele, ceea ce a şi făcut ca în cursul săŭ până la Hanul-Ciubota-Roşie, să-şĭ sape o albie foarte adîncă, cu malurile drepte, aşa că nicĭ odată apele acestuĭ rîŭ până la acest loc nu es din albie. De la Hanul-Ciubota-Roşie, dealurile încep a se depărta de cursul săŭ, aşa că şi malurile devin maĭ micĭ şi adese-orĭ în timpurile ploioase, fac debordărĭ. Dealurile din dreapta luĭ sunt de 2 orĭ maĭ marĭ, de cît cele din stînga. Şesul prin care curge începe a se lărgi din ce în ce de la Hanul-Ciubota-Roşie către tîrgşorul Băceşti. Ambele malurĭ ale acestuĭ rîŭ sunt plantate cu răchiţĭ şi şesul, prin care curge, este acoperit cu fineţe.

Bîrladul primeşte pe terit. ju-

www.dacoromanica.ro

deţuluĭ Roman, începînd de la izvor, următoriĭ afluenţi: pîrîul Giurgeni, pîrîul Ciubota-Roşie, pîrîul Săcăluş, pîrîul Valea-luĭ-Ene, pîrîul Trestiana, pîrîul Mărmureni, pîrîul Bozianca, pîrîul Crăiasca (Toinar), format din pîrîul Chiseliţa, adaus pe stînga cu pîrîul Fodor şi din pîrîul Zimbrul şi pîrîul Gărbovăţul pe stînga; pîrîul Goronul, Pîrîul-Şipotuluĭ, Pîrîul-Oceĭ, pîr. Pustieta şi pîr. Băbuşa pe dreapta.

Acest rîŭ udă teritoriul jud. Roman pe o lungime aproape de 20 kil.

Dacă ţinem seamă de poziţiunea dealurilor, prin care curge acest rîŭ pănă la tîrguşorul Băceşti de terenul lutos prin care s'a săpat albia sa şi de afluenţiĭ scurţi ce-ĭ primeşte, apoĭ cu drept cuvînt, putem să numim cursul săŭ pănă la tîrguşorul Băceşti: cursul superior al rîuluĭ Bîrlad.

Din cauza micimeĭ apelor acestuĭ rîŭ, locuitoriĭ mărginaşĭ pănă aproape de Băceşti, îl numesc Bîrlădel şi numaĭ de la acest tîrguşor în jos încep a-l numi cu numele de Bîrlad.

Intră în jud. Tutova pe la com. Costeşti şi ese pe la com. Priponeşti-d.-j., transversîndu-l prin mijlocul săŭ de la N.-E. spre S.-V.

El primeşte în ordinea vărsăreĭ, în jud. Vasluiŭ, pe stînga, pîraiele: Sacovăţul, Slavnicul, Pîrîul-Sîntenilor, Gabasna, Vasluiul, Crasna şi Idricea şi pe dreapta: Stemnicul şi Racova; în jud. Tutova pe stînga pîraiele: Recea, Trăuşul, Trestiana, Jeravăţul, Hobana, Bîrzota, Bîrzoţelul şi Gîrbovăţul, şi pe dreapta pîraiele: Bilavoiul, Buga, Horoeta, Simila, Tutova şi Pereschivul; în jud. Tecuciŭ pe stînga, pîrăul Cozorelul şi pe dreapta: Berheciul şi Tecucelul. Se varsă în rîul Siret, de a stînga, la satul Şerbăneşti, jud. Tecuciu, după ce udă jud. Roman, Vasluiu, Tutova şi Tecuciu.

Acest rîŭ este înconjurat de o culme de dealurĭ, ce sunt dispuse, aşa că formează o elipsă în jurul săŭ, din carĭ purced culmĭ centripede, ce se pĭerd în valea principală pe unde curge. Cursul luĭ este foarte lin, dar viu, şi lărgimea nu-ĭ este maĭ mare de 3 metri, pănă la confluenţa cu Vasluiul; de aicĭ, prin afluenţiĭ săĭ, ce'ĭ primeşte de a dreapta şi de a stînga, volumul apelor sale se măreşte treptat şi se lărgeşte de la 10—20 m. Adîncimea sa în partea de jos este în general de 1 1/2 m., dar prezintă valurĭ frecuente. Inălţimea şesuluĭ prin care curge descreşte în modul următor: Podul de Piatra de lîngă Vasluiŭ are 84,m09; Podul-Doamneĭ 73,m11; la Bîrlad 58,m84; Gura-Tutoveĭ 50,m39; Ghidigeni 47,m74; Podul-Berheciuluĭ 44,m35; la Tecuciŭ 36,m16 şi Iveşti 31,m85.

Lungimea sa în jud. Tecuciŭ este de 53 kil.

Pe Bîrlad sunt 8 podurĭ de fier: 1) între Barcea şi Tecuciŭ, lung, de 62,28 m., cu 3 deschiderĭ; 2) între Bîrlad şi Zorleni, lung. de 42,5 m., cu o deschidere; 3) între Roşieşti şi Crasna, lung de 42,45 m., cu o deschidere; 4) tot între Roşieşti şi Crasna; 5) între Crasna şi Munteni, de 42,45 m., cu o deschidere; 6) între Vasluiu şi Bălteni, de 42,45 m., cu o deschidere; 7) tot între Vasluiŭ şi Bălteni; 8) între Bărseşti şi Buhăeşti, de 31,20 m., cu o deschidere.

Bîrladul, *staţie* de dr. d. f., jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Bîrlad, pe linia Tecuciu-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Tutova (15.0 kil.) şi Zorleni (7.3 kil.). Inălţimea de-asupra nivelului mărĭ de 58.53m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896, a fost de 614694 leĭ 55 banĭ.

Bîrladul, *prival*, care uneşte iezerul Matiţa cu Veriga-Stoeneşti, în hotarul dintre comuna Berteşti-d.-s. şi Berteşti-d.-j., jud. Brăila.

Bîrladul, *şes*, în jud. Fălciŭ, cu o suprafaţă de 343 hect. Se întinde în partea de S. a comuneĭ Tîrzea, pl. Crasna, de-a stînga rîuluĭ Bîrladul.

Bîrladuluĭ (Dealul-), *deal*, la V. de satul Munteni-d.-j., comuna Munteni-d.-j., pl. Crasna, judeţul Vasluiŭ. Se prelungeşte şi în partea de N.-E. a comuneĭ Brodocul, pl. Stemnicul.

Bîrladuluĭ (Şesul-), *şes*, ce se întinde pe ţărmurile rîuluĭ Bîrladul, com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. Are o întindere de 750 hect. Este bogat în fîneţe; iar pe 100 hect. se cultivă porumb.

Bîrladuluĭ (Valea-), *vale*, com. Lieşti, pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ. Are o lungime de 2 kil. şi o laţime de 1 kil.

Pe această vale a existat altădată Şerbăneşti-Vechi. Actualmente se află pe dînsa cu viĭ şi grădinĭ pomĭ fructiferĭ.

Sub numele de Valea-Bîrladuluĭ se înţelege în general tot şesul ce-l străbate rîul Bîrladul.

Bîrlădeanul, *deal*, la V. de satul Suhuleţul, com. Suhuleţul, pl. Funduri, jud. Vasluiu. Şi-a luat numele de la un locuitor, numit Bîrlădeanul, care şi-a clădit o casă pe vîrful acestuĭ deal.

www.dacoromanica.ro

Bîrlădeanul, *vale,* formată din prelungirea coasteĭ dealuluĭ Bîrlădeanul, c. Suhuleţul, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Se întinde spre S.-V. de Suhuleţ, şi e bogată în păşune.

Bîrlădelul, *numire,* ce se dă de către locuitoriĭ mărginaşĭ, cursuluĭ superior al *rîuluĭ* Bîrladul, jud. Roman.

Bîrlădelul, *gîrlă,* izvoreşte din jud. Tutova şi se varsă în Siret, la V. de Şerbăneşti, com. Braniştea, pl. Siretul, judeţul Covurluiu.

Bîrlăzelul-Vechiŭ (Cărăbuţul), *pîrîŭ,* udă com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciu, în partea N.-V. şi se varsă în rîul Berheciul.

Bîrleşti, *com. rur.,* jud. Iaşi, în partea despre S.-E. a plăşeĭ Bahluiul, lîngă tîrgŭşorul Podul-Iloaeĭ. E formată din satele: Bîrleşti, Totoeşti, Erbiceni şi Spinoasa, pe o întindere aproape de 12000 h. şi are o populaţie de 502 familiĭ saŭ 2375 locuitoriĭ.

Această comună fiind favorizată de întinderĭ marĭ de imaşe şi fîneţe, a dat loc uneĭ culturĭ alese de vite cornute precum: oĭ, boĭ şi vacĭ, de cea maĭ frumoasă şi maĭ căutată rasă, cu carĭ se făcea un comerţ întins, pe la tîrgurile de prin prejur, precum şi cu străinătatea. Această cultură, însă, a inceput a se pĭerde din cauza scumpeteĭ pămîntuluĭ, şi din lipsa de export a vitelor.

Pe teritoriul comuneĭ, în partea despre V., trece calea ferată şi şoseaua naţională de la Iaşi Podul-Iloaeĭ spre Tîrgul-Frumos; iar pe şesul Bahluiuluĭ, prin mijlocul comuneĭ, este un drum comunal de la Podul-Iloaeĭ la Belceşti.

In comună sunt patru biserică, cu 4 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarc; două şcolĭ, cu 2 învăţătorĭ şi 80 elevĭ; se maĭ află două morĭ, una de apă şi alta de aburĭ.

Budgetul este la venitурĭ de 12541 leĭ, 7 banĭ, iar la cheltueli de 11600 leĭ, 85 banĭ.

Numărul vitelor se urcă la 10389 capete din carĭ: 2354 vite marĭ cornute, 236 caĭ, 7212 oĭ şi 587 rîmătorĭ.

Bîrleşti, *cătun,* jud. Gorj, aparţinînd comuneĭ Bumbeşti-de-Jiĭ, pl. Novaci. Situat pe loc şes, în valea rîuluĭ Jiul, la sudul comuneĭ sale. Acest cătun, înainte de 1875, a făcut parte din comuna Tetila. Are o suprafaţă cam de 300 hect., din carĭ 135 hect. arabile, 125 hect. fîneţe, 5 hect. vie şi pomet, 232 hect. pădure şi 3 hect. vatra satuluĭ.

Are o populaţie de 135 familiĭ, cu 538 suflete, din carĭ 112 contribuabilĭ, toţĭ Romînĭ şi ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 15 pluguri, 30 care cu boĭ, 557 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 509 oĭ, 703 rîmătorĭ, 87 capre şi 2 teascurĭ de vin.

Sunt în Bîrleşti 2 puţurĭ şi 5 fîntînĭ.

Are 1 biserică slujită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Bîrleşti, *sat,* din com. Bîrleşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi. Se compune din două micĭ sătişoare cu aceeaşĭ numire; cel d'întîiŭ e situat de-a stînga rîuluĭ Bahluiul, şi numără 50 familiĭ, saŭ 250 suflete. Se zice că acest sătişor s'a înfiinţat cu vre-o sută de anĭ în urmă, de către cîteva familiĭ venite din părţile de jos ale Moldoveĭ. Al doilea sătişor se numeşte Bîrleşti-Ungurĭ. E situat în partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul şi are 17 familiĭ, saŭ 40 suflete. Locuitoriĭ sunt de origină Ungurĭ, aduşĭ de fostul proprietar Gh. Sturdza, cu vre-o 40 de anĭ în urmă, împroprietărindu-ĭ după legea din 1864. In acest sat se află o biserică catolică fără deserventĭ.

Intinderea moşieĭ Bîrleşti e cam de 3000 hect., din carĭ ca la 300 sunt ale locuitorilor.

Numărul vitelor este de 505 capete, din carĭ: 182 vite marĭ cornute, 45 caĭ, 250 oĭ şi 28 rîmătorĭ.

Bîrleşti, *sub-divizie* a *căt.* Buda, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Bîrleşti, *sub-divizie* a *căt.* Petrăcheşti, din com. Niculeşti, jud. Buzăŭ.

Bîrleşti, *deal,* din com. Bîrleşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi. V. Rediul.

Bîrleşti, *fostă moşie,* fără sat, jud. Suceava, acum formînd un trup cu Hărmăneşti. «Bîrleşti-Hărmăneştĭ, la judeţul Sucevei, moşie a sf. Mănăstirĭ Rîşca, închinată Sf. Mitropoliĭ, starea I-a; pe lîngă moşiele Păşcani, Hîrtoapele şi altele, fără sat.» («Buciumul Romîn», An. I. 1875, pag. 190).

Bîrleşti-Burduleştĭ, *cătun,* pendinte de com. Buzeşti, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în luncă, pe ambele malurĭ ale Vedeĭ. Are 293 locuitorĭ şi o biserică cu hramul Sf. Nicolae, zidită de maĭ mulţĭ locuitorĭ la anul 1837, în zilele Domnitoruluĭ Alex. D. Ghica, Mitropolit fiind Grigorie.

Bîrleşti-Ungurĭ. (Vezĭ Bîrleşti, sat, jud. Iaşi).

www.dacoromanica.ro

Bîrloaga, *deal,* la S. com. Genuneni, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Bîrloaga, *vălcea;* udă poalele dealuluĭ cu acelaşĭ nume şi se varsă în rîul Bistriţa, jud. Vîlcea.

Bîrloagele, *mic afluent* al pîrîuluĭ Teiul, din com. Fărcaşa, jud. Suceava.

Bîrloagelor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Suceava. Numit ast-fel de la bîrloagele de urşĭ de pe albia sa. Izvoreşte din muntele Dealul-Lat; curge de la N. la S.; udă com. Neagra-Şaruluĭ, pe o lungime de 1400 m. şi se varsă în pîrîul Neagra-Şaruluĭ.

Bîrloaia, *deal,* în com. Bodeşti-Precisteĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Bîrloaia, *pîrîaş,* în com. Bodeşti-Precisteĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; se varsă în pîrîul Cracăul.

Bîrloaica, *moară de apă,* pe pîrîul Giorocul-Mare, pe teritoriul com. Giorocul-Mare, pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj.

Bîrlogul, *com. rur.,* în pl. Ocolul, jud. Vîlcea. N'are nicĭ un cătun alipit, însă este divizată în 2 mahalale: de sus şi de jos.

Este situată pe ambele maluri ale văeĭ Strîmba, la 20 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 13 kil. de a subprefectureĭ.

Are o populaţie de 412 locuitorĭ; 115 capĭ de familie; 85 contribuabilĭ, locuind în 105 case.

In comună sunt 2 bisericĭ: una rezidită în anul 1826 şi alta la 1876. Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă şi cu vînzarea săreĭ prin judeţele vecine. Eĭ aŭ 175 boĭ, 50 caĭ, 110 vacĭ, 180 porcĭ. Toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenĭ.

Şcoală nu există în comună. Copiĭ, în vîrstă d'a o frecventa, sunt 59, 31 băeţĭ şi 28 fete.

Ştiŭ carte 25 bărb. şi 1 fem.

In termen mijlociŭ se fabrică anual până la 2200 decal. ţuică.

Pe tot teritoriul comuneĭ sunt: 300 merĭ, 60 perĭ, 350 nucĭ, 100 cireşĭ, iar livezile daŭ circa 50 care marĭ de fîn.

Şoseaua comunală Bîrlogul şi şoseaua vecinală Strîmba pun în comunicaţie această comună cu Pietrari-d.-s. şi Pietrari-d.-j.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 500 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Strîmba, Piscul-Inalt, Surpătura, Prisaca şi Bornaciul şi este udată de valea Strîmba.

In jurul comuneĭ sunt locurile Strîmba şi Mlaciul.

Bîrlogul, *deal,* în jud. Vîlcea, prelungire a culmeĭ Bărbăteşti, care, de la S. com. Bărbăteşti, întră în regiunea dealurilor.

Bîrlogul, *deal,* în raionul comuneĭ Bîrlogul, plasa Ocolul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 1 hect. 50 ariĭ vie.

Bîrloviţa, *gîrlă,* jud. Tecuciŭ; se formează din Siret cînd vine mare; merge pe lîngă satele vechĭ: Bucureşti, Vultureni şi Lieşti, şi se varsă în Bîrlad, în faţa satuluĭ Lieşti.

Vara adesea-oriĭ seacă. Cînd Siretul vine mare, aduce mult peşte.

Bîrnă, *pisc,* pe dealul Şirea, com. Dobrotinetul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt.

Bîrnele, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., în com. Gropile.

Bîrnova, *staţie* de dr. d. f., jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, pe linia Vasluiŭ-Iaşi, pusă în circulaţie la 1 Maiŭ 1892. Se află între staţiile Grajduri, 5.1 kil. şi Ciurea, 9.9 kil. Înălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 245.73 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 13.052 leĭ, 95 banĭ.

Bîrnova, *mănăstire,* în satul Bîrnova, com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi, începută a se zidi de Barnovschi-Voevod, în anul 1664 şi terminată de Eustaţie-Dabija-Vodă, care este şi îngropat aci.

In turnul bisericeĭ de la poartă, se află un clopot, făcut, la 1614, de Tomşa-Voevod. Se vede că a fost adus aicĭ de la vre-o altă biserică maĭ vechie.

Mănăstirea e bogată în odoare şi veşminte. De jur împrejur este înconjurată de zidirĭ.

Casele din curtea bisericeĭ sunt în ruină; în două camere, ce se maĭ conservă încă, se află şcoala întreţinută de comună, înfiinţată la 1865 şi frecventată de 31 elevĭ.

Mănăstirea este dintre acele secularizate şi astă-zĭ e sub îngrijirea statuluĭ, avînd 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc.

La 7236 (1728) fiind boală de friguri peste toată Moldova, s'a ridicat Grigore-Vodă Ghica, cu toată curtea sa, şi aŭ mers la această mănăstire, unde găsind aer curat şi apă bună, a stat două septămînĭ; după care, însănătoşindu-se de frigurile ce avusese, s'a întors la Iaşi.

In timpul şederĭ sale aicĭ, a pus de a zidit casele ce eraŭ ruinate şi a făcut zidul de piatră împrejurul mănăstireĭ.

Bîrnova şi Pietrăria, (V. Pietrăria) *sat,* în com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi. Şi-a luat nu-

www.dacoromanica.ro

mele de la mănăstirea Bîrnova. Satul este așezat la poalele dealuluĭ Petrăria. Are o suprafață de 825 hect. și o populație de 83 familiĭ saŭ 454 locuitorĭ.

Aicĭ se află mănăstirea Bîrnova. In partea de S. a satuluĭ este pădurea Bîrnova, proprietatea statuluĭ.

Numărul vitelor e de 478 capete, din carĭ: 344 vite marĭ cornute, 66 oĭ și 78 rîmătorĭ.

Bîroiuĭ, *sat;* face parte din com. rur. Cîrlogani, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 90 locuitorĭ, 50 bărbațĭ, 40 femeĭ. Este la distanță de 1300 metri de reședința comuneĭ.

Pe moșia din acest sat, fostă a D-lor Const. Mărgăritescu și I. G. Cernătescu, s'aŭ împropietărit 22 locuitorĭ la anul 1864.

Bîrsan, *deal,* în com. Mogoșești, plasa Stavnicul, jud. Iași. Este acoperit de pădure, și e proprietatea statuluĭ. Peste el trece drumul numit Bîrsan, care merge din satul Mogoșești la orașul Iași.

Bîrsana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Cîrja, spre N. de satul Cîrja și pe rîul Prutul. Are 624 locuitorĭ, din carĭ 42 știu carte, și 148 case. In această populație se cuprinde și acea din Hrăniceni.

Bîrsanul, *cătun,* din comuna urbană Drăgășani, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea.

Bîrsănești, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j. Este o limbă de pămînt, care se întinde pieziș de la Trotușul, dincolo de com. Tîrgul-Trotușul, pănă la Tazlăul-Mare, pe malul drept al acestuia. Comuna este alcătuită din 5 cătune: Bîrsănești, reședința, pe pîrîul cu același nume, cu secția Seuca; Albele, pe pîrîul cu același nume; Glodoșul, pe valea pîrîuluĭ Bîrsănești, ce are scurgere în Tăzlăŭ; Brătești, Caraclăul, pe valea pîrîuluĭ Caraclăul, cu scurgere în Trotuș; Codreanu, sat noŭ.

In condica Liuzilor găsim Brătești răzășești, Caraclăul al Căminaruluĭ Costachi Crupenski; iar în Statistica din 1874, găsim 3 cătune maĭ mult: Harapul, Livezile și Zebia.

Teritoriul comuneĭ se mărginește la E. cu al com. Brătila și Valea-Rea; la S. cu al com. Rîpele, și Tîrgul-Trotușul; la V. cu al com. Doftana; și la N. cu al com. Berzunțul. Această comună are un tărîm foarte accidentat. Ridicăturile sunt: Pravila-Dobra, Măgura și Scărușul.

Are o școală mixtă, care funcționează de la 1866, în satul Bîrsănești, întreținută de stat, într'un același local cu Primăria; are 3 prăjinĭ pămînt în vatra satuluĭ. La anul 1891 școala a fost frecuentată de 43 băețĭ.

Sunt 4 bisericĭ, cîte una în cătunele Bîrsănești, Caraclăul, Brătești și Albele, deservite de 2 preoțĭ, un diacon și 7 cîntărețĭ. Sunt 630 case locuit și 11 cîrciumĭ.

Populațiunea este de 639 capĭ de familie, cu 2376 suflete, din carĭ 1325 bărbațĭ și 1051 femeĭ. După naționalitate sunt: 2276 Romînĭ, 88 Ungurĭ și 12 Izraeliți, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiuniĭ sunt: 1147 agricultorĭ, 7 meseriașĭ, 10 comercianțĭ, 31 profesiunĭ libere, 753 muncitorĭ și 27 servitorĭ. Știŭ carte 77 persoane, nu știŭ 2299. Contribuabilĭ sunt 445. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 329 locuitorĭ, cu 949 fălcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4039 hect. Pădurile: Pravila, Zebia, Bolțun și Măguricea, ocupă peste 1000 hect.

Semănăturile și recolta, în anul 1890—91, aŭ fost: grîŭ, 124 hectol.; secară, 1472 hectol.; porumb, 4992 hectol.; orz, 144 hectol.; ovăz, 5232 hectol.; cînepă, 256 hectol.; cartofĭ 160 kgr.; fasole, 4500 kgr.; mazăre, 4500 kgr.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1591.15 hect.

Viile sunt pe o întindere de 44.25 hect., care în 1890, aŭ produs 1345.20 hectol. vin alb.

Animale sunt: 92 caĭ, 1496 vite cornute, 222 porcĭ, 350 capre și 1560 oĭ, care în 1891 aŭ dat 2335 kgr. lînă țurcană. Stupĭ de albine sunt 192, care, la 1890, aŭ dat 50 kgr. miere și 25 kgr. ceară.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891--92 a fost la venitur de leĭ 10545, banĭ 97, și la cheltuelĭ de leĭ 3737, banĭ 90.

Comuna este străbătută de șoseaua județeană Tîrgul-Ocna-Bacăŭ, prin Onești, și de o cale vecinală care o leagă direct cu Tîrgul-Ocna.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 44 kil.; la Tîrgul-Ocna, 23 kil.; la com. Brătila, 7 kil.; la com Doftana, 18 kil.; la com. Berzunțul, 23 kil.; la com. Valea-Rea, reședința plășeĭ, 15 kil.; la com. Rîpile, 18 kil., și la Tîrgul-Trotușul, 19 kil.

Bîrsănești, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., reședinta comuneĭ cu același nume, situat pe pîr. Bîrsănești. Satul coprinde o secție, Seuca, în vale. Are o școală la care, în anul 1891, din acest cătun aŭ urmat 21 copiĭ, din 121 în vîrstă de școală. Aci se află o biserică ortodoxă, clădită de locuitorĭ, și deservită de 1 preot și de 2 cîntărețĭ. Cîrciumĭ

www.dacoromanica.ro

sunt 2. Capĭ de familie 191, cu 676 suflete. Animale sunt: 21 caĭ, 433 vite cornute, 71 porcĭ și 12 capre.

La apus de acest sat se află o siliște, unde se zice că ar fi fost vechiul sat Bîrsănești și că locuitoriĭ, de frica păgînilor, s'ar fi retras în pădure, adică în locul unde este actualul sat, în vechime fiind acolo pădure. In siliște s'aŭ găsit banĭ vechĭ de aramă.

La marginea satuluĭ se văd zidurile uneĭ bisericĭ la locul numit La-Biserica-Părăsită.

Această biserică clădită de Leon Crupenski, purta hramul S-ților Mihail și Gavril.

Bîrsăneşti, *moşie*, com. Bîrsănești, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacău. Are 164 hect., și un venit anual de 5000 leĭ; aparține căpitanuluĭ Arcadie Șeptilicĭ.

Th. Codrescu («Buciumul Romîn», p. 225) tratează despre această moșie ast-fel: «.. .moșie cu părțĭ a d-luĭ Căminariul Luçachi Veiner, d-luĭ Comisul Costachi Crupenski, casa răposatuluĭ Manolachi Crupenski și alțiĭ. Are sat, cu o biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, un privilegiat, 1 căpătăier, 6 nevolnicĭ, 4 vădane, 14 slujbașĭ-volnicĭ, 2 vătafĭ; pe lîngă moșiile Tîrgul-Ocneĭ, Poiana, Cazanul, Zebia și altele, cu un număr de 82 locuitorĭ».

Bîrsăneşti, *pădure* de stejar și fag, com. Bîrsănești, plasa Tazlăul-d.-j., jud. Bacăŭ. Are o întindere de 300 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Bîrsăneşti, *pîrîŭ*, comuna Bîrsănești, pl. Tazlăul-d.-j., jud. Bacăŭ; curge pe teritoriul satuluĭ cu acelașĭ nume. Își are obîrșia din localitatea Bîrsanul și se varsă în Tazlăul-Mare.

Bîrsăneşti, *vale*, com. Bîrsănești, pl. Tazlăul-d.-j., pe care se află situat satul cu acelașĭ nume.

Bîrseanul saŭ **Vulpea**, *munte* la N. căt. Scurtești, com. Stefești, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Bîrseasca, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 75 hect., situată în com. Vulturești, pl. Argeșelul, jud. Muscel.

Bîrseasca, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 600 hect., pendinte de com. Beciul, plasa Siul-d.-j., jud. Olt.

Bîrseneşti, *sat*, în partea de N. a comuneĭ Băbiceni, jud. Botoșani. Situat pe valea pîrîuluĭ Corogea. Are o suprafață de 1209 hect. și o populație de 52 familiĭ, cu 234 suflete. Sunt 50 contribuabilĭ.

Are o pădure de stejar de 20 hect.

In sat sunt: 87 vite cornute, 34 caĭ, 372 oĭ, 50 porcĭ, 54 stupĭ. Sunt 8 meseriașĭ și 2 comercianțĭ.

Bîrseni, *deal*, numit și Dealul-Bîrsenilor, în com. rur. Ciovîrnășani, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Bîrsescul, *loc*, în comuna rurală Imoasa, pl. Motru-d.-s., jud. Mehedinți, pe care este așezat satul Berdești.

Bîrseşti, *com. rur.*, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situată pe valea Oltuluĭ și gîrla Siul, la 52 kil. departe de capitala jud. și la 18 kil. de Drăgănești, reședința plășeĭ.

Are o populațiune de 906 locuitorĭ (456 bărbați și 450 femeĭ), 231 capĭ de familie, din carĭ 211 contribuabilĭ; locuesc în 149 case și 80 bordee.

Comuna e vechie, compusă numaĭ din moșnenĭ.

Locuitoriĭ sunt toțĭ Romînĭ și se ocupă numaĭ cu agricultura. Sunt și 12 meșteșugarĭ: 2 cojocarĭ, 3 dulgherĭ, 4 rotarĭ, 1 fierar și 2 abagiĭ. Comuna se întinde pe o suprafață de 3645 pogoane, saŭ 1823 hect., din carĭ 39 sunt acoperite cu viĭ. Produsele se desfac la T.-Măgurele.

In comună este o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, plătițĭ de locuitorĭ.

N'are școală. Carte știŭ 64 bărbați și 6 femeĭ.

Dintre pomĭ roditorĭ se găsesc: 98 merĭ, 74 perĭ, 111 duzĭ, 50 cireșĭ, 20 nucĭ și 40 prunĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de 4572 l. și cheltuelile de 3969 l.

O șosea comunală, pe valea Oltuluĭ, leagă comuna la N. cu Viespești și la S. cu Dudul. Pe dealul Oltuluĭ trece șoseaua județeană Slatina-Turnu-Măgurele.

Teritoriul acesteĭ comune e străbătut de la N. la S. de Dealul-Oltuluĭ, sub care e așezată comuna, prin care trece gîrla Siul-Sec. Intre Olt și Siu se întind zăvoaiele. Dealul e acoperit cu viĭ, care daŭ în mijlociŭ 6-7000 hectol. vin pe an.

Comuna se mărginește la N. cu Viespești, la E. cu Beciul și la V. cu rîul Oltul.

Bîrseşti, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, compusă din 2 cătune: Bîrsești și Buleta.

Este situată pe rîul Bîrsești și valea Buleta, la 9 kil. departe de reședința județuluĭ și la 5 kil. de a plășeĭ.

Inainte de 1863, Buleta și Bîrsești formaŭ două comune separate. De la această dată Buleta s'a alipit de Bîrsești și co-

www.dacoromanica.ro

muna s'a numit Bîrseşti, după numele proprietarilor.

Are o populaţiune de 814 locuitorĭ (425 bărbaţĭ şi 389 femeĭ); 167 capĭ de familie; 156 contrib.; locuesc în 134 case.

In comună sunt 2 bisericĭ, una în Buleta şi alta în Bîrseşti.

Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura şi chirigeria. Eĭ aŭ 386 boĭ, 315 vacĭ, 260 oĭ, 30 capre, 20 caĭ şi 300 porcĭ.

Pe rîul Bîrseşti, în raionul comuneĭ, e o moară de măcinat.

Parte din loc. în număr de 163, s'aŭ împroprietărit în anul 1864, cînd li s'aŭ dat 608 hect., pe moşia statuluĭ Govora şi a altor 4 proprietarĭ Bîrseşti.

In raionul comuneĭ sunt cîte-va izvoare de apă minerală, pe carĭ locuitorĭĭ le numesc In-Sărăturĭ.

Şcoală nu e în comună. Copiĭ în vîrstă d'a o frecuenta sunt 91, din carĭ numaĭ 4 urmează la şcoalele din comunele vecine. Ştiŭ carte 34 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Cînd timpul e prielnic se fabrică 7000 decalitri ţuică.

Vatra comuneĭ cu izlazul, are 1500 hectare.

In comună sunt 400 merĭ, 100 perĭ, 30 nucĭ. Veniturile şi cheltuelile sunt de 1498 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Ciobea, Piscul-Rărişul, Dealul-Rizeĭ şi Chiciura, şi udată de valea Buleta şi rîul Bîrseşti.

Bîrseşti, *cătun,* al comuneĭ Beciul, plasa Siul-d.-j., judeţul Olt, situat pe vale, între malul stîng al Siuluĭ şi Dealul-Oltuluĭ, în partea de N.-V. a comuneĭ. Are o populaţiune de 190 locuitorĭ, din carĭ 50 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864. La E., pe coasta dealuluĭ, se întind viile; iar la N. se află balta Pîrlita. Aci se află o biserică, de a căreĭ parohie ţin şi locuitorĭĭ din cătunul Şotînga; s'a zidit în 1883, de enoriaşiĭ săĭ. Ea poartă următoarea inscripţiune:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce prăznueşte hramul Naşstereĭ-Maiceĭ-Domnuluĭ şi a S-ţilor Voevozĭ, s'a zidit din noŭ, în 1883 şi s'a terminat în 1887, în zilele Prea Inălţatuluĭ nostru Rege Carol I, şi a soţieĭ sale Elisabeta Regina şi al Prea S. S. Ghenadie de Argeş, cu blagoslovenia tutulor enoriaşilor din acest cătun, şi cu alte sate învecinate, ajutînd şi preotul Constantin şi toată obştea şi s'a zugrăvit de Costache Zugravu, 1887, Noembrie 8».

E deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, plătiţĭ de locuitorĭ şi de comună.

Bîrseşti, *sat,* face parte din comuna rurală Bîrseşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Bîrseşti, *deal,* pe malul Oltuluĭ, în raionul comuneĭ Bîrseşti, pl. Siul-d.-j, judeţul Olt, pe care se cultivă 38 hect. arabile şi 75 ariĭ vie.

Bîrseşti, *deal,* în raionul comuneĭ Bîrseşti, plasa Ocolul, judeţul Vîlcea.

Bîrseşti, *deal,* în jud. Vîlcea, prelungirea culmeĭ Bărbăteşti, care, de la sudul comuneĭ Bărbăteşti, intră în regiunea dealurilor.

Bîrseşti saŭ Beciul, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1884—94, s'a arendat cu 30000 leĭ anual, în plus 1200 leĭ plată de pădurarĭ şi confiniştĭ.

Bîrseşti saŭ Bărseşti, *parohie,* formată din comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna. (V. Bărseşti, com. r.) Are 2 bisericĭ, una parohială, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva în satul Bărseşti; cea-laltă filială, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ, în satul Topeşti.

Bîrseşti, *rîŭ,* izvoreşte din maĭ multe pîraie de la N. comuneĭ Bîrseşti, pl. Ocolul, şi se varsă în rîul Olt, în comuna Mihăeşti, jud. Vîlcea.

Bîrsoiul, *deal,* com. Casa-Vechie, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Bîrteni, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi.

Bîrtiseşti, *sat,* jud. Roman, în pl. Moldova, com. Boteşti, spre E. de satul Boteşti şi la o depărtare de 2 kil. de el. Este aşezat pe şes. Are 159 capĭ de familie, 146 contribuabilĭ, din 589 locuitorĭ, din caĭ 50 ştiŭ carte; locuesc în 145 case. Această populaţie este compusă din 120 capĭ de familie (480 loc.) Unguri, 4 familiĭ Evreĭ şi restul Romînĭ. Are o biserică catolică. Sunt 275 capete vite marĭ. Se face bîlciŭ anual, la 23 Aprilie.

Bîrza, *com. rur.,* jud. Dolj, în pl. Balta, situată pe costişea, ce mărgineşte malul drept al Jiuluĭ.

In faţa satuluĭ şi pe malul stîng al Jiuluĭ, se întinde pădurea statuluĭ Glavaciocul. Este tăiată prin centru de şoseaua comunală vecinală, cu îndreptarea spre N.-S.

Se mărgineşte la E. cu com. Murta şi cu comuna Căciulăteşti, de care se desparte prin Jiŭ; la V. cu comuna Cerîtul, de care se desparte prin drumul Nedeia; la N. cu com. Padea, de care se desparte printr'un hotar, care, începînd de la drumul Ne-

www.dacoromanica.ro

deia, merge cu direcţiunea N.-S; la S. se mărgineşte cu com. Valea-Stanciului.

Atît malurile Jiului, cît şi micele ondulaţiuni, pe care este situată comuna, aŭ o înălţime ca de 15—16 m.

Comuna este udată de Jiŭ.

La început comuna s'a numit Barza. Legenda spune că numele săŭ vine de la împrejurarea că pe un copac secular de mulţi aní îşi făcea cuibul o barză. Chiar după ce comuna s'a stabilit aci, încă puiĭ săĭ îşi aveaŭ cuibul în acest bătrîn stejar. Maĭ tîrziŭ a luat numele de Bîrza. Azĭ comuna se compune din două cătune, Bîrza, care este şi cătunul de reşedinţă şi Ţugureşti spre N. de Bîrza, aproape de Jiŭ. Anul fondăreĭ nu se cunoaşte, dar se ştie că pe la anul 1864, în urma împroprietăririlor, era maĭ spre apus de locul unde se află azĭ. In acest an s'a mutat maĭ spre răsărit pe proprietatea d-luĭ C. N. Mihail, care aparţinuse luĭ Săndulache Clucerul. Pe locul unde se afla înainte de 1846 comuna, a rămas şi azĭ biserica, lîngă care s'a făcut cimitir.

In comună sunt două biserici: una în Bîrza şi alta în Ţugureşti; ambele serbează hramul Sf. Dumitru. Sunt făcute de zid de Săndulache Clucerul, la anul 1813 cea din Bîrza, şi la anul 1825 cea din Săndulești. Ambele aŭ cîte un preot şi cîte un cîntăreţ. In urma legeĭ cleruluĭ s'a format o singură parohie, cu un preot pentru ambele biserici. Se găsesc în tinda ambelor biserici inscripţiĭ nedescifrabile. Biserica din Ţugureşti are 17 pogoane pămînt, după legea din 1864.

In comună se află o şcoală mixtă, situată afară din sat, între cătunul Bîrza şi com. Valea-Stanciului. Funcţionează din 1873. Este întreţinută de d-l C. Mihail.

Localul făcut de zid a fost făcut cu cheltuiala (50000 leĭ) d-luĭ C. Mihail şi a altor particulariĭ. E foarte frumos construit, în stil modern. Ambele şcoliĭ se găsesc sub acelaşĭ acoperiş. Şcoala are 4 săliĭ pentru clase; cinciĭ camere pentru locuinţa învăţătoruluĭ şi pentru cancelarie. Are o împrejmuire de 1250 hectare şi o proprietate de 17 pogoane. A fost frecuentată pe 1893—94 de 136 băeţiĭ şi 34 fete şi anume: 46 băeţiĭ şi 18 fete din Valea-Stanciului, 46 băeţiĭ şi 9 fete din Bîrza, 26 băeţiĭ şi 7 fete din Ţugureşti.

In vîrstă de şcoală sunt 89 băeţiĭ şi 54 fete în Bîrza, 63 băeţiĭ şi 41 fete în Ţugureşti. Ştiŭ carte 55 bărbaţiĭ şi 8 femeiĭ în Bîrza; 18 bărbaţiĭ şi 6 femeiĭ în Ţugureşti.

Populaţia comuneĭ se urcă la 2396 suflete, din cariĭ 1286 bărbaţiĭ, 1110 femeiĭ; locuesc în 100 case şi 141 bordee.

După legea rurală din 1864. sunt 187 locuitoriĭ împămînteniţiĭ, iar după legea din 1879 sunt 37 însurăţeiĭ. Populaţia creşte în medie de 12 pe ambele cătune.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 3335 hectare saŭ 6670 pog.; din acestea 4670 pogoane sunt ocupate de pămînt arabil. Izlaz e prea puţin prin locurile împădurite. Sunt 200 pog. izlaz şi 9000 pogoane pădure.

Moşiile de pe teritoriul com. sunt: Bîrza, proprietate particulară, cu suprafaţa de 3000 pog. arabile şi Ţugureşti, cu o suprafaţă de 1670 pog. arabile.

Bîrza, cu un venit de 47 mii leĭ, este proprietatea d-luĭ C. N. Mihail; a fost proprietate a luĭ Săndulache Clucerul, supranumit Pieptănarul.

Bîrza, *com. rur.,* plasa Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Se compune din satul Bîrza (500 locuitoriĭ) şi Bărzuica, caruia îĭ maĭ zice şi Siliştea, (69 locuitoriĭ). E situată pe rîul Olteţul, în valea şi pe ţărmul stîng al rîuleţuluĭ Genge, departe 27 kil. de Caracal şi 6 kil. departe de Balşiul.

Are 130 de contribuabiliĭ, 165 capĭ de familie şi o populaţie de 569 locuitoriĭ, din cariĭ 15 Ţigani, iar restul Romînĭ: 287 bărbaţiĭ şi 274 femeiĭ; 263 căsătoriţiĭ şi 307 necăsătoriţiĭ; 21 ştiu carte şi 549 nu ştiŭ.

Budgetul comuneĭ pe 1886 87 a fost de 1589 leĭ la venituriĭ şi 1548 leĭ la cheltueliĭ.

Ocupaţia locuitorilor e agricultura şi creşterea vitelor. Vite mariĭ aŭ fost 372, vite miciĭ 450 şi porciĭ 140. Are 3 cîrciumiĭ. Şcoală nu este. Are o biserică, S-tul Nicolae (1852), deservită de un preot şi 2 cîntăreţiĭ.

Bîrza, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, comuna Bîrza, situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 2 kil. N. de Valea-Stanciului.

Aci e reşedinţa com. Maĭ înainte satul Bîrza se compunea din 2 mahalale: Bîrza şi Ţugureşti; dar azĭ Ţugureşti formează un cătun deosebit.

Are o populaţie de 1596 suflete, 872 bărbaţiĭ şi 724 femeiĭ, locuind în 84 case şi 74 bordee. In sat este o şcoală de băeţiĭ şi fete, situată la marginea com., în apropiere de com. Valea-Stanciului. Funcţionează din 1884; este întreţinută de d. C. N. Mihail. S'a cheltuit 50.000 leĭ pentru construirea localuluĭ, care este în foarte bună stare. In anul şcolar 1892—93 a fost fre-

www.dacoromanica.ro

cuentată de 136 băeţi şi 34 fete, din Bîrza 46 băeţi şi 9 fete, din Ţugureşti 26 băeţi şi 7 fete şi din Valea-Stanciului 64 băeţi şi 18 fete. Secţiunea băeţilor are 1 învăţător, şi cea de fete o învăţătoare. Şcoala are 17 pogoane proprietate, de la satul Ţugureşti, com. Bîrza. Cu vîrstă de şcoală sunt 89 băeţi şi 54 fete. Ştiu carte 55 bărbaţi şi 8 femei. In sat este o biserică cu hramul S-tul Dumitru, deservită de 1 preot, care slujeşte şi la biserica din Ţugureşti.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale şi comunale, cari pun satul în legătură la V. cu Ţugureşti, iar la S. cu Greceşti.

Bîrza, *cătun,* jud. Mehedinţi, în plasa Ocolul-d.-s.; ţine de com. rur. Pitulaşi.

Bîrza, *colină,* în com. Bălăneşti, cät. Faţa-luï-Nanu, jud. Buzău; face hotar despre com. Boziorul şi Trestia. E acoperită de pădure moşnenească.

Bîrza, *deal,* com. Ţigăneşti, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Bîrza, *moşie,* situată pe teritoriul comuneï Bîrza, pl. Balta, jud. Dolj, proprietatea d-luï C. N. Mihail; are 500 hect. pădure şi 350 hect. viï.

Bîrza, *parohie,* formată de comunele Bîrza şi Valea-Stanciuluï, jud. Dolj. In parohie sunt 3 bisericï, toate de zid: una parohială în cătunul Bîrza şi 2 filiale în cătunele Ţugureşti şi Valea-Stanciuluï. Treï preoţï şi 4 cîntăreţï deservesc aceste bisericï.

Bîrza, *pădure,* pe moşia Zapodia, din com. Trestia, jud. Buzău; are aproape 30 hect. întindere.

Bîrza şi Tălpiciul, numire dată uneï părţï din *pădurea* statuluï Alunişul, din comuna Bălăneşti, jud. Buzău. Face parte din corpul Cozieni-Tihuleştï. Are 416 hect.

Bîrza, *pădure,* jud. Dolj, plasa Balta, com. Bîrza, satul Bîrza, cu o suprafaţă de 900 pogoane. Aparţine d-luï C. N. Mihail. Inainte aparţinea luï Săndulache Clucerul, zis şi Pieptănarul. Se compune din stejarï, ulmï şi gîrniţă.

Bîrza-Palanca, *pichet de graniţă,* pe mărginea Dunăreï, jud. Mehedinţi, în pl. Blahniţa.

Bîrzan, *izvor,* în com. Popăuţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani.

Bîrzani, *sat;* face parte din com. rur. Băbeni, plasa Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 225 locuitorï, 115 bărbaţi şi 110 femeï. Aci e o biserică zidită de Mateiu Bîrzanu acum e ruinată. Ca populaţie şcolară are 23 copiï, 10 băeţi şi 13 fete.

Bîrzeasca, *vale;* formată din 2 izvoare. Curge de sub dealurile comuneï Vultureşti, unde poartă numele de Ilale, şi se varsă în rîul Argeşelul, pe malul stîng, în raionul comuneï Bîrzeşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Bîrzeï (Valea-), *vale;* izvoreşte de la N. com. Teişani, pl Teleajenul, jud. Prahova; se împreună cu Valea-Cruceï, şi amîndouă se varsă în valea Dragomirul, care este un afluent al rîuluï Teleajenul.

Bîrzeiul, *deal,* jud. Gorj; merge din hotarul poneï La-Fîntîna-Orbuluï, despre răsărit din com. Negoeşti; trece pe lîngă Albeni; se întinde până la Bîrzeiul-de-Gilort.

Bîrzeiul-de-Gilort, *comună rurală,* situată în partea de Sud a comuneï Albeni, plasa Amaradia, jud. Gorj, şi în direcţiunea E., la distanţă de 38 kil., de oraşul T.-Jiul. Este formată din 3 cătune: Bîrzeiul-de-Gilort, Leculeşti şi Cîlnicul. Are o suprafaţă cam de 2000 hect., din carï 309 hect. arabile, 9 hect. vie, 15 hect. livezï de pruni, restul fîneţe, pădure şi tufăriş. Proprietatea d-neï Paulina Măcescu.

Spre Valea-Gilortului, pămîntul este fertil, iar pe dealurï puţin productiv.

Are o populaţie de 189 familiï, cu 810 suflete, din carï 150 contribuabilï.

Venitul comuneï e de 846 leï; iar cheltuelile de 842 leï, 47 banï.

Locuitoriï posedă 40 pluguri, 81 care cu boï, 655 vite marï cornute, 170 oï, 377 capre, 303 rîmătorï, 43 caï şi 60 stupï.

Comuna este lipsită de comunicaţie practicabilă; o mică şosea comunală, o pune în legătură la N. cu Albeni. La S. se leagă cu Pojarul, prin drumurï ordinare, care traversează dealurï şi văï foarte accidentate. La S.-V., pe malul drept al Gilortuluï, începe şoseaua comunală, ce o pune în comunicaţie cu Ştefăneşti.

In comună se găseşte 1 moară, pe apa Gilortuluï; 6 puţurï cu cumpănă şi 20 izvoare acoperite.

Are 1 şcoală, frecuentată de 23 elevï din 47 înscrişï.

Are 5 bisericï, din care una este reparată de defunctul General Gh. Magheru, la 1857; este deservită de 2 preoţï şi 2 cîntăreţï.

www.dacoromanica.ro

Bîrzeiul-de-Gilort, *cătun,* judeţul Gorj, reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, din pl. Amaradia-Novaci. Este situat pe dealurĭ şi văĭ, pe o suprafaţă cam de 700 hect., din carĭ 103 hect. arabile, 5 hect. livezĭ de pruniĭ, 3 hect. vie, proprietate a d-neĭ Paulina Măcescu.

Are o populaţie de 60 familiĭ, cu 320 suflete, din carĭ 60 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 13 pluguri, 20 care cu boĭ, 191 vite marĭ cornute, 45 oĭ, 140 capre, 98 rîmătorĭ şi 14 caĭ.

Gilortul curge pe la V. cătunului şi în direcţiune de la N. la S.

Cătunul nu este traversat de nicĭ o şosea, afară numaĭ în partea de V., la scoborîre, de o şosea comunală, care îl leagă cu comuna Ştefăneşti. Comunicaţia este dificilă, iar pe timpurĭ ploioase devine aproape impracticabilă.

Are 1 şcoală frecuentată de 23 elevĭ.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Bîrzeiul-de-Gilort, *deal,* al comuneĭ cu acelaşĭ nume, judeţul Gorj. Are o direcţiune N.-S.-V.; este o prelungire a dealuluĭ Negoeşti; ramificaţiunile sale se întind pănă în Valea-Gilortuluĭ.

Bîrzeiul-de-Pădure, *com. rur.,* în partea de N.-V. a comuneĭ Licuriciul, plasa Amaradia, jud. Gorj, şi în direcţiune V., la distanţă de 39 kil., de oraşul T.-Jiul. Formează o singură comună. Casele sunt răspîndite la distanţe marĭ, ast-fel că nu pot forma cătune.

Comuna e situată pe dealurĭ şi văĭ. Are o suprafaţă cam de 450 hect. din care 150 hect. cultivabile, 13 hect. prunet, iar restul fîneţe, pădure şi tufăriş. Pămîntul este puţin fertil.

Are o populaţie de 318 fam., cu 1230 sufl., din carĭ 303 contribuabilĭ. Venitul comuneĭ e de leĭ 1673, banĭ 14, iar cheltuelile de leĭ 1095, banĭ 91. Locuitoriĭ aŭ 15 pluguri, 1 căruţă cu caĭ, 71 care cu boĭ, 20 stupĭ, 973 vite marĭ cornute, 746 oĭ, 56 capre, 481 rîmătorĭ şi 36 caĭ.

Comuna e traversată în partea de E. de şoseaua comunală, ce vine de la S., din comuna Scrada şi o pune în comunicaţie la N. cu Bîrzeiul-de-Gilort, la V. cu Licuriciul; comunicaţia este foarte anevoioasă din cauza dealurilor prea escarpate. Văile cele maĭ principale din comună sunt: Valea-Scaunuluĭ, Valea-Scurtuluĭ, Valea-Jidovuluĭ şi Valea-Mare.

Dealurile cele maĭ principale sunt: Licuriciul-Ghigoiul, Dealul-Glăvanilor, Dealul-Mare, şi Dealul-Pojaruluĭ, acoperite parte cu pădurĭ şi parte cu locurĭ arabile şi livezĭ de fîn.

In comună se află 3 puţurĭ cu cumpănă şi 10 izvoare acoperite.

Comuna are 1 biserică, fondată la anul 1800, de 3 locuitorĭ fruntaşĭ aĭ satuluĭ. Preoţĭ n'are. E deservită pe rînd de 3 preoţĭ din comunele vecine, şi de 2 cîntăreţĭ localĭ. Are o şcoală frecuentată de 30 elevĭ, din 35 înscrişĭ.

Pe locul defunctuluĭ Constantin C. Mutulescu şi la locul numit Siliştea, de cîte-orĭ se sapă, se găsesc schelete întregĭ de oamenĭ, fără urmă de coşciuge. In această localitate a fost o bătălie, sub domnia luĭ Mateiŭ-Vodă-Basarab, pe la anul 1631.

Bîrzescul, *fîntînă* şi *loc izolat,* com. Bunești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Bîrzeşti, *com. rur.*, pl. Argeşelul, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Argeşel. Distanţa de la această comună pănă la Cîmpulung este de 23 kil. pe şosea; iar pănă la reşedinţa subprefectureĭ de 7 kil.

Se compune din 2 cătune: Bîrzeşti şi Albuleşti. Se mărgineşte la E. cu com. Boţeşti, jud. Dîmboviţa, la N. cu com. Vultureşti, la S. cu com. Voroveni şi la E. cu com. Stîlpeni şi Livezeni.

Numele său vine de la niştе ciobanĭ, după spusa locuitorilor, din ţara Bîrseĭ (Ardeal), carĭ s'aŭ stabilit întîiŭ aci cu oile.

Are o populaţie de 546 locuitorĭ, 297 bărbaţĭ şi 249 femeĭ, cu 99 capĭ de familie, carĭ trăesc în 125 case.

Locuitoriĭ se ocupă, pe lîngă agricultura şi creşterea vitelor, şi cu rotăria. In comună sunt 40 stupĭ cu albine. Gîndacĭĭ de mătase daŭ pănă la 40 kgr. gogoşĭ.

Loc. aŭ: 18 caĭ, 75 vacĭ, 194 boĭ, 306 capre, 97 oĭ şi 116 porcĭ.

Comuna este străbătută de pîraiele şi vîlcelele: Lentea, Rădăcina-Mică, Rădăcina-Mare, Uliul, Cîrcinovul, Muerea, Bîrzeasca, Pătulul, Albina, Uluba, Ciomagul, Catrina şi Inul şi de rîul Argeşelul, care o străbate dela N. spre S. In partea de E. e acoperită cu livezĭ şi pădure, în centru are izlaz, iar la V. lunca Argeşeluluĭ, care merge pănă în valea Ulubeĭ.

Poziţia este deluroasă. Com. este străbătută de următoarele dealurĭ: Gruiul, Rădăcina, Cîrcinovul, Scarlat, Inul, Pleşea, Albina şi Uluba şi de următoarele piscurĭ: Brezaia, Lia şi Ciomagul.

In raionul comuneĭ este o singură biserică, deservită de 1

www.dacoromanica.ro

preot și 1 dascăl. Această biserică s'a construit de obștea locuitorilor, la anul 1882, pe locul uneĭ alte biserici foarte vechĭ. Ea se întreține de enoriașĭ și din venitul bîlciuluĭ Sf. Nicolae, ce se face la 6 Decembrie.

Școala se frecuentă de 41 copiĭ, din 50 în vîrstă de școală. Cu întreținerea eĭ statul cheltuește anual 1242 leĭ. Localul școaleĭ s'a clădit de obștea comuneĭ în aniĭ 1859—60.

Știu carte 114 bărbațĭ și 8 femeĭ.

In raionul comuneĭ este o singură moară vechie. Locuitoriĭ comuneĭ sunt moșneni. Comuna are 110 contribuabilĭ și se întinde pe o suprafață de 350 hect. Are un budget de 825 leĭ la venitурĭ (1887) și de 778 leĭ la cheltuelĭ. In 1889—90, venitul comuneĭ s'a urcat la 1477 leĭ și cheltuelile la 732 leĭ, în carĭ intra și l. 30 întrebuințațĭ pentru școală.

In comună sunt maĭ multe velnițe (povernĭ) pentru fabricarea țuiceĭ.

Bîrzești, *com. rur.*, în centrul despre N. a plășeĭ Stemnicul, judejul Vasluiŭ, la distanță de 18 kil. de orașul Vasluiŭ și de 13 kil. de reședința plășeĭ, Negrești. E situată pe culmea și văile formate din două șirurĭ de dealurĭ, în a cărora continuare se formează șesul, prin care curge rîul Bîrlad.

Se compune din satele: Bîrzești-Ludeștĭ, Bîrzești-Răzeșĭ, Bîrzești-d.-s., Bîrzești-d.-j. saŭ Barnovschi, Muntenești, Ludești-Budăiul cu parte din Codrul, Tăcmănești (Călugăreni) și Brăhășoaia (Călugăreni-Vechĭ), carĭ sunt situate în dreapta rîuluĭ Bîrlad; iar în stînga din satele Dobroslovești (Bălănești) și Cănțălărești. Se întinde pe o supraf. de 3500 hect. pămînt arabil, 500 hect., fînețe și imașe, 380 hectare pădure, 120 hectare acoperite cu viĭ și livezĭ. Partea de pămînt arabilă este subdivizată ast-fel: pe 250 hect. se cultivă păpușoiul, pe 200 hect. grîul, pe 150 hect. orzul, pe 109 hect. ovăzul, pe 50 hect. săcară, pe 16 hectare legume, iar cam pe 5 hect. se cultivă cînepă.

Are o populație de 390 familiĭ saŭ 1980 suflete locuitorĭ, din carĭ 7 familiĭ, cu 25 suflete Evreĭ.

In această comună sunt 5 bisericĭ și o școală.

Numărul contribuabilor e de 338, de la care statul încasează 2028 leĭ, iar al comercianților 16 Romînĭ și 7 străinĭ. Vite sunt: 1056 vite marĭ cornute, 1022 oĭ, 108 caĭ, 60 rîmătorĭ și 94 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3609 leĭ, 53 banĭ la venitурĭ și de 3609 leĭ, 40 banĭ la cheltuelĭ.

Bîrzești, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. N'are nicĭ un cătun alipit.

Este situată pe valea rîuluĭ Otăsăul, la 27 kil. departe de capitala județuluĭ și la 20 kil. de a subprefectureĭ.

Are o populațiune de 397 locuitorĭ, 168 bărbațĭ și 229 femeĭ; 97 capĭ de familie; 77 contribuabilĭ; locuesc în 75 case.

Aci e o singură bis. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosc. Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Aŭ 52 caĭ, 60 boĭ, 70 vacĭ și 22 oĭ.

Pe rîul Otăsăul, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ de măcinat. Locuitoriĭ toțĭ sunt moșnenĭ.

Comuna e lipsită de școală. Copiĭ în vîrstă d'a o frecuenta sunt 49, 20 băețĭ și 29 fete. Știŭ carte 8 bărbațĭ și nicĭ o femee.

Comuna are ca la 150 hect. pămînt.

Sunt în raionul comuneĭ 50 merĭ, 45 perĭ, 200 nucĭ, 50 cireșĭ; iar livezile daŭ 100 care de fîn.

Stă în legătură prin șosele comunale cu comunele: Bodești la N., Stoenești la E., Pietrari la S., Costești la V.

Veniturile comuneĭ se urcă la 700 leĭ și cheltuelile la aceeași sumă.

Bîrzești, *sat*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Dudești-Cioplea. Are 180 hect., proprietatea D-luĭ D. Voreas, și 32 locuitorĭ. In cercul satuluĭ se cultivă 12 hect. vie.

Bîrzești, *sat*, numit și Berdești, în comuna rurală Imoasa, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Bîrzești, *sat;* face parte din comuna rurală cu același nume, din jud. Muscel. Este despărțit de cel-l'alt cătun (Albulești), cu care formează comuna Bîrzești, prin rîul Argeșelul. Ocupă partea din centru și de est a comuneĭ.

Aci este reședința comuneĭ și tot aci este biserica și școala. Are o populație de 498 locuitorĭ, 269 bărbațĭ și 229 femeĭ. Poziția sa este minunat de frumoasă.

Bîrzești, *sat* de reședință, în partea de V. a com. Bîrzești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe ambele malurĭ ale pîrîiașuluĭ Muntenești, între dealurile Corbul, Preda-Bîrzești și Ludești-Budăiŭ, pe o suprafață cam de 500 hect. Are o populație de 152 fam. saŭ 600 sufl., Romînĭ.

Numele de Bîrzești, l'a luat,

www.dacoromanica.ro

spun bătrînii, de la Hatmanul Bîrzu, fost proprietar în timpurile vechĭ. Satul acesta, altă dată era format din 4 cătune deosebite, carĭ se numeaŭ: Ludeşti, Bîrzeşti-Răzeşĭ, Bîrzeşti-d.-j. (Barnovschi) şi Bîrzeşti-d.-s.; astă-zĭ toate aceste sate formează un singur sat cu numele de Bîrzeşti. Are o şcoală înfiinţată la 1865, frecuentată de 35 elevĭ; o biserică zidită de Vornicul Constantin-Vîrnav, la 1846, în locul alteĭ bisericĭ vechĭ de lemn, a răzeşilor, care la 1847 a fost mutată în satul Dobrosloveşti.

Prin mijlocul satuluĭ curge de la N. spre S., pîrîul Munteneşti, care la partea de S. a satuluĭ formează un iaz, pe o suprafaţă de 6 hect.

Proprietatea locuitorilor răzeşĭ este de 740 hect. pămînt.

Numărul vitelor este de 730 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 200 oĭ, 50 rîmătorĭ şi 27 stupĭ.

Ca punct însemnat în acest sat, este coasta dealuluĭ Ludeşti-Budăiul, spre E., unde se zice că ar fi existat un tîrguşor numit Ludeşti. Pe acest loc, se găsesc şi astăzĭ obiecte vechĭ, astupate de pămînt.

Bîrzeşti, *staţie* de dr. d. f., jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Bîrzeşti, pe linia Vasluiŭ-Iaşi, pusă în circulaţie la 1-iŭ Maiŭ 1892. Se află între staţiile Bălteni (7.5 kil.) şi Buhăeşti (6.1 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭi de 100.90 m.

Bîrzeşti, *deal,* în com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. Vezĭ Ludeşti-Budăiul, deal.

Bîrzeşti, *deal,* în raionul comuneĭ Bîrzeşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 50 arĭ vie.

Bîrzeşti, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Bîrzeşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel, proprietate a moşnenilor Bîrzeşti, în întindere aproximativă de 1000 hect. Este situată de ambele coaste ale rîuluĭ Argeşelul şi are ca esenţă stejar.

Se mărgineşte la N. cu pădurea moşnenilor Vultureşti, la S. cu moşia statuluĭ Bîrzeşti, la E. cu pădurea moşnenilor Boţeşti, din jud. Dîmboviţa, şi la V. cu pădurea statuluĭ Rădeşti.

Se taie în devălmăşie de locuitorĭ.

Bîrzii (Vîrful-), *colină,* în com. Cătina, jud. Buzăŭ, pe hotarul jud. Prahova.

Bîrzila, *deal,* în com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Bîrzoeşti, *parte* din *satul* Lungeşti, pl. Corod, jud. Tutova.

Bîrzoeşti, *pîrîiaş,* jud. Tutova, ce izvoreşte de la S. de satul Lungeşti şi se varsă în pîrîul Juravăţel, de a stînga.

Bîrzota, *pîrîŭ,* jud. Tutova, ce curge prin pl. Corodul. Izvoreşte din com. Cotoroaia. Curge, în formă de arc de cerc întors spre S., de la E. spre V. Udă comunele Cotoroaia, Certeşti, Pochi-Dia şi Sălceni şi se varsă în Bîrlad, de a stînga, spre N. de satul Crivești, după ce a primit pe stînga pîrîul Recea, unit cu Cetăţuia şi Sălceni.

Bîrzoteni, *sat;* face parte din com. rur. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 245 locuitorĭ, 119 bărbaţĭ şi 126 femeĭ.

E la o distanţă de 3 kil. de cătun. Romani, unde e şcoala şi primăria. Ca populaţie şcolară are 21 copiĭ, 10 băeţĭ şi 11 fete.

Bîrzoteşti, Neagota şi Romani, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bistriţa, situate în com. Romani, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Pe periodul 1888—93 s'aŭ arendat cu 7100 leĭ anual.

Bîrzoţelul, *pîrîiaş,* jud. Tutova, ce curge prin pl. Corodul. Izvoreşte de pe teritoriul cătunului Borodeşti. Udă comuna Visureni, trecînd pe la V. de satul Visureni şi se varsă în Bîrlad, de a stînga, la N. de cătunul Crivești.

Bîrzoiul, *vale,* la N. comuneĭ Şirinoasa, pl. Oltul-d.-s., judeţul Vîlcea.

Bîrzotei, *torent;* izvoreşte din raionul comuneĭ Jupîneşti, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, şi se varsă în rîul Doamna, pe malul drept.

Bîrzul, *loc cu izvoare,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., pe teritoriul comuneĭ Berzunţul.

Bîrzul, *loc cu izvoare,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., comuna Ardeoani, pe teritoriul satuluĭ Hemeeni.

Bîrzul, *loc cu izvoare,* judeţul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., pe muntele Măgura-Berzunţuluĭ, de unde îşĭ are obîrşia pîrîul Berzunţul-Mare.

Bîrzul, *pîrîiaş,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., comuna Ardeoani, care curge pe teritoriul satuluĭ Hemeeni; îşĭ are obîrşia la localitatea Bîrzul şi se varsă în Tazlăul-Sărat.

Bîsca, *cătun,* al comuneĭ Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ, cu 440 locuitorĭ şi 99 case; are subdivizia Pe-Bîsca.

www.dacoromanica.ro

Bîsca, *stabiliment balnear*, în comuna Gura-Teghiĭ, căt. Lunca-Pîrciuluĭ, jud. Buzăŭ, la 88 kil. de orașul Buzăŭ și situat pe malul drept al rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ. Este proprietatea d-luĭ Ștefan Borănescu, Are un orizont cam mărginit; dar clima e dulce, aerul curat, îmbălsămat de mirosul brazilor, traiul e mulțămitor și eftin. Se face cură de lapte și zer, băĭ recĭ, etc. Apropierea de munțĭ înlesnește facerea de escursiunĭ în una din părțile cele maĭ frumoase ale țăreĭ.

Bîsca, *viroagă,* pe lunca Siretuluĭ, în comuna Cazasul. Pleacă din viroaga Iărlăul și merge spre S.-E., prin județul Brăila, pe la N. Satuluĭ-Nemțesc, pierzîndu-se pe teritoriul comuneĭ Izlaz.

Bîsca-Chiojduluĭ, *com. rur.,* județul Buzăŭ. (Vezĭ Chiojdul-din-Bîsca).

Bîsca-Chiojduluĭ, *rîŭ,* în plasa Buzăŭ, jud. Buzăŭ, format din pîraiele Bîsca-cu-Cale și Bîsca-fără-Cale, care se împreună la poalele munteluĭ Pleșea, pe hotarul județuluĭ Prahova, puțin maĭ sus de cătunul Bîsca. Acest rîŭ, care udă comunele Chiojdul, Cătina, Calvini, desparte apoĭ comuna Cislăul de Mărunțișul, atinge cătunul Gura-Bîsciĭ și merge de se varsă în Buzăŭ, lîngă cătunul Cislăul, în fața izvoruluĭ Cîrnul. Primește maĭ mulțĭ afluenți, din carĭ maĭ însemnațĭ, pe partea dreaptă, sunt: izvoarele: Plopilor, Ciuciurul-luĭ-Șerban, Ciocîrlanul, Căcîcea, Spătărescul, Murătoarea, Bătrîneanca saŭ Stîmnicul, Cătina, Zeletinul, Salcia, etc.; iar pe stînga, începînd tot de la Nord: Pleșcioara, Păcura, Stupina, Smăcinișul, Lera, Corbul, Cepturașul, Valea-Cătineĭ, Valea-Seacă-Mare, Valea-Seacă-Mică, Valea-Humiĭ, Brădețul, etc. Cursul săŭ e repede și albia sa foarte nisipoasă, de aceea este periculoasă în timpurĭ ploioase, cînd volumul apelor sale crește foarte mult. Malul drept e frumos, fiind format numaĭ din coline și munțĭ acoperițĭ de pădurĭ, fînețe, livezĭ și vie; cel stîng, în urma tăereĭ pădurilor, s'a transformat într'un vast prund rîpos și nestabil, începînd de la Țoca, în comuna Mărunțișul, pănă în comuna Cătina, din care cauză comunicația devine adesea dificilă.

Bîsca-cu-Cale, *pîrîŭ,* ce izvorește din dosul munteluĭ Fața-Craiuluĭ, de la punctul numit Gămălia, județul Prahova. Curge spre S.-E. pănă la poiana din Capul-Pisculuĭ, comuna Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul; face o cotitură spre Sud; formează în mică parte limita cu județul Buzăŭ; se împreună cu pîrîul Bîsca-fără-Cale, la poalele munteluĭ Pleșea, puțin maĭ sus de satul Bîsca, formînd rîul Bîsca-Chiojduluĭ, care apoĭ intră în județul Buzăŭ, unde se varsă în rîul Buzăŭ, lîngă cătunul Cislăul.

Are de afluenți, în jud. Prahova, izvoarele: Tisa și Condri.

In cursul săŭ formează maĭ multe cascade. Calea pe albia acesteĭ ape este foarte grea.

Pe aci Mihaiŭ-Viteazul și-a trecut o parte din armată, în Transilvania, la anul 1599, Octombrie 7.

In anul 1848, Rușiĭ ocupînd țara, aŭ grămădit multă armată pe această vale, fiind foarte prin-cioasă pentru o invazie în Transilvania.

Pe acest pîrîŭ, pe teritoriul județuluĭ Prahova, este un fie răstrăŭ pentru tăiat cherestea.

Bîsca-fără-Cale, *pîrîŭ;* izvorește din muntele Plaiul-Purcaruluĭ, jud. Prahova; curge spre S.-E.; face o cotitură în comuna Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul; se îndreaptă spre Sud și după ce se unește cu pîrîul Bîsca-cu-Cale, intră în județul Buzăŭ, formînd rîul Bîsca-Chiojduluĭ, care se varsă în rîul Buzăŭ. Are de afluenți izvoarele Smeurătul și Banul.

Bîsca-Mare, *pîrîŭ;* izvorește din munțiĭ Transilvanieĭ (Răcăuți); se îndreaptă spre S.; atinge județul Buzăŭ, puțin maĭ la N. de muntele Poiana-din-Cale, la vărsătura izvoruluĭ Surducul; formează apoĭ limita de N.-E. a județuluĭ, pănă la întîlnirea sa cu izvorul Pitac-Patac; intră în județ pe la pichetul Ciocanul, udînd la dreapta poalele munților Păltinișul, Podul-Caluluĭ, Podul-Grecilor și Arsele și la stînga ale munților Hosszukös, Cernatul și Cursele, la poalele căruia se unește cu Bîsca-Mică, la cișmeaua Vișanul, dînd naștere rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ. Primește maĭ mulțĭ afluenți, în județul Buzăŭ, pe dreapta: Surducul, Izvorul-Caluluĭ și Fața-Mileĭ, iar pe stînga: Pitac-Patac, Bîsculița, Cernatul, Izvorul-Mileĭ, etc. E foarte avută în păstrăvĭ.

Bîsca-Mică, *pîrîŭ;* izvorește din Transilvania și intră în județul Buzăŭ pe la poalele munteluĭ Giurgiu, la vărsătura izvoruluĭ Cilianoș, udînd la stînga poalele munților: Mușele, Neharna, Chilmiziul, Neharnița și Războiul, cu ramificațiile lor; iar la dreapta munțiĭ: Bălescul, Zănoaga, Miclăușul, Piscunașul, Piciorul-Caprĭĭ și Cursele, la ale căruĭ poale se unește cu Bîsca-Mare și dă naștere rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ. Bîscele sunt renu-

www.dacoromanica.ro

mite în ţară nu numaï pentru rapiditatea, limpezimea şi răceala lor, dar şi prin regiunile încîntătoare ce străbat.

Bîsca-Rozileï (Bîsceni), *cătun*, al comuneï Nehoiaşul, judeţul Buzău, cu 430 locuitorï şi 80 case. Are multe fierăstrae pentru fabricarea scîndurilor.

Bîsca-Rozileï, *rîŭ*, format din Bîsca-Mare şi Bîsca-Mică, carï, după ce aŭ făcut ocolul masivuluï Penteleul, cu ramificaţiunile sale, se unesc amîndouă la poalele munteluï Cursele, la Vişan, unde izbesc cu mare furie stînca de la Vadul-Cornuluï. De aci, rîul se îndreaptă spre S.-V., sub numele de Bîsa-Rozileï şi udă în curmeziş comunele Gura-Teghiï, Goideşti, Nehoiaşul şi Mlăjetul, printre munţiï Vîrlam, Bizdadeaua, Ţigva, Fulgerişul, Brînza, Costa-Moriï, Tainiţa, Goteşul, Barbul, etc., la stîng aşi printre Vadul-Cornuluï, Rozila, Mălaele, Tega, Păltinişul şi Arsele la dreapta. Se varsă în Buzău în comuna Nehoiaşul, cät. Lunca-Priporuluï, în dreptul punctuluï, unde era maï înainte vama. Ambele sale maluri sunt frumoase, afară de cîte-va stîncï şi terenurï fugătoare pe dreapta, avînd poziţiunï pitoreştï, animate de mulţimea lucrătorilor din nenumăratele fierăstrae, situate de alungul eï.

Bîscăceni, *sat*, în partea de E. a comuneï Ostopceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, situat pe o coastă de deal, în formă de amfiteatru, lîngă Prut.

Are o suprafaţă de 292 hect. şi o populaţie de 92 familiï saŭ 373 suflete. Aicï este o biserică deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Moşia Bîscăceni, se zice, că forma în vechime, împreună cu Ostopceni-Răzaşï, un singur trup, dar pe urmă s'a vîndut de urmaşiï luï Baloş.

Pe această parte de moşie, lîngă Prut, a fost satul Istrăteni, care la 1853 s'a stricat de Baloş, din care pricină locuitoriï s'aŭ mutat în Bîscăceni. Se maï vorbeşte că lîngă Prut aŭ fost case marï vechï, dar că s'aŭ risipit cu malul Prutuluï.

Vite în acest sat sunt: 93 vite cornute, 25 caï marï şi micï, 460 oï, 40 porcï.

Bîsceni, *cătun*, al com. Mînzăleşti, jud. Buzău, cu 90 locuitorï şi 18 case, situat de alungul maluluï stîng al rîuluï Slănicul, începînd de la Grunj şi continuîndu-se pănă la Sărï.

Bîsceni, *vechie numire* a *cătunuluï* Bîsca-Rozileï, din com. Nehoiaşul, jud. Buzău.

Bîsceni-de-Jos, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzău, cu 430 locuitorï şi 108 case. De dînsul se alipeşte adesea, în datele oficiale, com. Frăsinetul şi Olari.

Bîsceni-de-Jos, *moşie*, în com. Calvini, jud. Buzău, cu 900 hect., din care peste 200 pădure, apoï livezï, fîneaţă, mult izlaz şi prundiş. Se ia împreună cu hotarul Vereşul.

Bîsceni-de-Sus, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzău, cu 450 locuitorï şi 102 case.

Bîsceni-de-Sus, *moşie*, în com. Calvini, jud. Buzău, de aproape 1900 hect., din carï 340 pădure, restul livezï, fîneţe, izlaz, curături şi prundiş. Proprietate moşnenească în devălmăşie. Se ia împreună cu Cetăţuia şi Cerbul.

Bîsceni-Săseni, *biserică* însemnată prin frumuseţea arhitectureï sale, situată în cät. Bîsceni-d.-j., com. Calvini, jud. Buzău. Are următorul frontispiciu: «Cu voia Tatăluï, fiuluï şi ajutorul sf. Duh, ridicatu-s'a acest sft. locaş întru lauda şi cinstea prea sfîntuluï arhiereŭ cel din Mira Licieï, Nicolae făcătorul de minunï, pe vremea prea înălţateï împărătriţeï Doamna Ecaterina Alexenia şi luminatuluï eï marele cneaz Pavel Petrovicï, păstorind norodul prea Sf. sa Mitropolit a toată Ungro-Vlachia, chir Grigore şi în eparhie păzitor Sf. sa Episcop al Buzăuluï, chir Cosma. Iar de zugrăvit s'a săvîrşit în zilele înălţatuluï Domn Ioan Alexandru Ipsilante Voevod, prin osteneala şi cheltuiala Dumnealuï Pană Tudor Săseanu, vătaf de plaiŭ, şi s'a zidit din temelie. precum se vede şi s'a săvîrşit în luna Maiŭ 9, leatu 1735».

Această biserică a fost tot-d'a una de mir. E situată pe o colină înconjurată de pădure. Pădurea tăindu-se, maï multe izvoare, şi maï cu seamă Brăduleţul, o ameninţă, dacă nu-ï se va face o nouă plantaţie, care să abată cursul izvoarelor.

Bîscï (Intre-), frumos *platoŭ*, ce se ridică la poalele munteluï Cursele, între Bîsca-Mare şi Bîsca-Mică, jud. Buzău.

Bîscianuluï (Seciul-), *proprietate* moşnenească, în com. Gura-Teghiï, cät. Păltinişul-d.-s., jud. Buzău, pădure şi fîneţe.

Bîsciï (Dosul-), *pădure*, în com. Mlăjetul, cät. Stănila, jud. Buzău, care împreună cu sforile Pleşuva şi Fundea, formează corpul de pădure Corîiaşul.

Bîsciï (Gura-), *cătun*, al com. Mă-

www.dacoromanica.ro

runţişul, jud. Buzău; are 280 locuitorï şi 62 case; e situat pe malul stîng al rîuluï Bîsca-Chiojduluï, la vărsătura sa în Buzău.

Bîsciï (Gura-), *numire* ce se maï dă *moşieï* Valea-Seacă, din com. Mărunţişul, jud. Buzău.

Bîscul, *deal,* pe teritoriul com. Tăbălăeşti, plasa Crasna, jud. Fălciu.

Bîsculiţa (Măgura-Carpenuluï), *izvor,* în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău. Incepe de la colina Măgura-Carpenuluï şi dă în Bîsca-cu-Cale.

Bîsculiţa, *izvor*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău. Izvoreşte din muntele Stevia. Primeşte pe dreapta izvorul Carpenul şi se scurge în Bîsca-cu-Cale, la poiana din Capul-Plaiuluï.

Bîsculiţa, *pîrîu,* în com. Goideşti, jud. Buzău. Izvoreşte din Transilvania; intră în judeţ, printre muntele Hosszukös şi poalele Penteleuluï şi merge de se varsă în Bîsca-Mare, puţin maï jos de pichetul Cocianul. Primeşte pe stînga maï multe izvoare, din care maï însemnate sunt: Corîiul, Stîneï, Porculuï, Tiseï, etc. Are mulţï păstrăvï.

Bîseşti, *com. rur.*, jud. Mehedinţi, în pl. Ocolul-d.-s., la 27 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe văï. Formează comună cu cătunul Budăneşti-Craculu-Lung şi mahalaua Păiseşti. Se mărgineşte la E. cu cătunul Racova, ce aparţine comuneï Ilovăţul; la S. cu com. Bobaiţa şi Crăgueşti; la V. cu com. Bălvăneşti; iar la N. cu com. Dîlbociţa. Are 184 contribuabilï, din 926 locuit., ce locuesc în 202 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura, creşterea vitelor şi căratul lemnelor la oraşul Severin. Pămîntul, fiind muntos, este puţin productiv. Cea maï mare parte este pietros, acoperit cu pădurï şi prunï. Are o biserică deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï; o şcoală cu 1 învăţător, plătit de judeţ şi frecuentată de 23 elevï.

Budgetul comuneï: la venitурï 1888 leï şi la cheltueliï 1299 leï. Sunt 588 vite marï cornute, 11 caï, 300 oï, 234 rîmătorï şi 217 capre. Prin această comună merge şoseaua comunală Prejneni-Bîseşti.

In Bîseşti se află un zid de piatră, care dovedeşte urme romane; un cimitir, ale căruï morminte sunt fie-care ocolite cu piatră (vezï Goştila, movilă.) Pe o ramificaţiune a dealuluï Răzurelele, se văd niştе metereze, săpate în pămînt, în formă de cerc. Din acest loc, ochiul poate predomina şoseaua Crăgueşti, pănă la locul numit Brăceva, unde se împreună cu şoseaua judeţeană Turnul-Severin-Tîrgul-Jiul.

Dealurile maï principale din această comună sunt: Bucureşti, Gîrdanul, Padişul, Răzurelele, Domogletul, cu frumoasa poziţie Budăneşti, acoperit cu viï, Dealul-Mare, Culmea-Lagului şi Cioaca-Babeï, înaltă de 450 m. şi de unde se poate privi fluviul Dunărea şi oraşul Severin. Văï maï principale sunt: Iazoşti, a-Stăncіï, Feregosul, a-Crivineï, a-Padeşuluï şi a-Gîrdanuluï; iar pîriaie sunt: Gîrdanul, Valea-Rea, Făgăraşul, care toate unindu-se la Budăneşti, formînd pîrîul Coşuştiţa. Pe acest pîrîu sunt morï de măcinat.

Bîsdîna, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Calopărul, cu 158 suflete, 82 bărbaţï şi 76 femeï. Locuesc în 32 case şi 2 bordee, construite foarte puţine de zid, restul din paiante. Aproape fiecare casă are grădina de zarzavaturï. Copiiï din acest sat urmează la şcoala mixtă din satul Calopărul, ce este la 6 kil. şi jum. depărtare. Aŭ urmat regulat la şcoală 6 băeţï; cu vîrsta de şcoală sunt 19. Ştiŭ carte 2 bărbaţï.

Bîsdîna, *moşie,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-mj., com. Calopărul, satul Bîsdîna.

Bîşinari, *loc izolat,* pe malul drept al pîrîuluï Neamţu, în comuna Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Bîta, *vîlcea,* izvoreşte de la E. de com. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Eiuşorul, pe ţărmul drept, tot în cercul com. Mereni.

Bîtca. V. satul Lunca, din com. Paşcani, jud. Suceava.

Bîtca, *baltă,* pe teritoriul com. Păltiniş, pl. Prutul-d.-j., judeţul Dorohoiŭ.

Bîtca, *deal*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s. din com. Mărăşti.

Bîtca, *deal,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Bodgăneşti, a căruï zare desparte la apus comuna Bogdăneşti de com. Grozăşti.

Bîtca, *deal,* judeţul Bacău, plasa Tazlăul-d.-s. din com. Schitul-Frumoasa.

Bîtca, *deal,* pe teritoriul satuluï Păltiniş, com. cu asemenea numire, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ

Bîtca, numită şi **Movila-Mare,**

www.dacoromanica.ro

movilă, pe locul numit Rosnoveni, pe teritoriul satuluĭ Hilișeul-Curt, com. Hilișeul, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Bîtca, *movilă*, către N.-E. de satul Horodiștea, comuna Horodiștea, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu a căreia bază e de 4 hect. suprafață, iar înălțimea ca de 90 m. Are forma piramidală. Prin un gît se împreună cu Dealul-Satuluĭ, care se întinde în această parte ca un promontoriŭ către Prut. Vîrful Bîtceĭ este lat și așezat în partea sa internă, cu marginele ridicate ceva și avînd loc de eșire spre V. In această așezătură se vede locul a două săpăturĭ, cu resturĭ de cărămidă saŭ pămînt ars și hîrburĭ. Tradiția populară spune, că, din mare vechime, ar fi fost aicĭ niște zidărĭ în pămînt, ce aŭ avut în ele multe odoare scumpe, dar carĭ s'ar fi scos de acolo fără să se știe de cine și cînd; că odoarele rămasese de cînd era acolo cetate, și pe cînd movila era cu mult maĭ mare, nu așa redusă ca azĭ prin ternurire și spălatul apelor. Costișele eĭ sunt foarte povîrnite și lasă a se vedea pe ele resturĭ de cărămizĭ, pămînt ars și urma uneĭ săpăturĭ. O altă versiune a tradițieĭ spune, că odinioară prin dărămăturĭ s'ar fi ivit urme de catacombe, oseminte omenești și zidărie cu grinzĭ de lemn înnegrite cu totul. Se crede că dacă s'ar săpa și maĭ înlăuntrul dealuluĭ, peste care marea pătură de pămînt n'a îngăduit a se putea face cercetărĭ, s'ar găsi lucrurĭ interesante. S'a găsit niște săgețĭ de fier de războiu, din carĭ două ar fi posedat și răposatul Gheorghe Baltă, proprietarul moșieĭ. (Vezĭ V. Al. Ureche, în «Buletinul Intrucțiuneĭ Publice», din 1856—66).

Bîtca, *movilă uriașă*, de formațiune naturală, pe bază stîncoasă de piatră gresă. Se află spre E. de satul Rădăuți, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu, lîngă Prut. Partea despre apă, perpendiculară și stîncoasă, oprește curentele Prutuluĭ.

Bîtca, *munte · rîpos*, jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul.

Bîtca, *munte*, jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slănicul, situat lîngă muntele Fînețe.

Bîtcă, *șes*, în partea de S. a satuluĭ Podoleni, plasa Podoleni, jud. Fălciul.

Bîtca-Bolohănoasă, *munte*, în comuna Mălini, județul Suceava.

Bîtca-Busuioc, *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

Bîtca-Cailor, *pisc de munte*, pe hotarul moșieĭ Tarcăul, comuna Pîngărați, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat între rîul Bistrița și piscul munteluĭ Murgociul.

Bîtca-Celaruluĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-Chiriaculuĭ, *munte*, pe teritoriul moșieĭ Borca, în com. Mădeiul, jud. Suceava.

Bîtca-Comoriĭ, *munte*, pe teritoriul moșieĭ Borca, în com. Mădeiul, județul Suceava; are 1517 metri de alt. d'asupra niveluluĭ măriĭ.

Bîtca-cu-Tisă, *munte*, (1202.2 m. alt.), com. Neagra-Șarului, jud. Suceava.

Bîtca-cu-Tîrșĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-de-Piatră, *pisc*, la extremitatea despre V. a ramureĭ munților Crucea-Roșie. Situat pe hotarul Transilvanieĭ, între Poiana-Roșie și pîrîul Brateș, pe raionul plășeĭ Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Bîtca-Doamneĭ, *sat*, în comuna Doamna, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu (vezĭ Doamna, sat).

Bîtca-Doamneĭ, *deal-platoŭ*, județul Neamțu, în formă triunghiulară, situat între Munțiĭ-Doamneĭ, (ramura Cernegureĭ), față în față cu Piscul-Cîrlomanuluĭ.

Aci se văd încă și astă-zĭ ruinele unuĭ palat domnesc, despre care se zice că ar fi fost locuit de refugiata Domniță Ruxanda, fiica luĭ Petru Rareș, care cînd voia să meargă la mănăstirea Bistrițeĭ, întindea peste apa rîuluĭ Bistrița o punte de piele de bivol.

Bîtca-Doamneĭ, *deal*, județul Neamțu, în ramura munților Cozla, față în față cu dealul-platou cu aceeașĭ numire și despărțit de dînsul prin rîul Bistrița.

O legendă spune că Domnița Ruxanda întindea originalul săŭ pod de piele de bivol, peste amîndouă aceste bîtce. Această legendă, de și se bucură de multă crezare în marea parte a populațiuneĭ băștinașe, nu e întemeiată pe un fapt adevărat, căcĭ de la Bîtca-Doamneĭ, din ramura Cernegureĭ, pănă la aceasta, e o distanță aproximativă de 800 m.

Bîtca-Focșa, *munte*, în com. Broșteni, jud. Suceava.

www.dacoromanica.ro

Bîtca-Gardurilor. Vezĭ Gardurile, stîncĭ, jud. Neamţu.

Bîtca-Găineĭ, *munte,* pe teritoriul moşieĭ Borca, în com. Mădeiul, jud. Suceava.

Bîtca-Gropilor, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Huneĭ, *munte,* în comuna Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Bîtca-Lacurilor, *pisc,* al munteluĭ Migovanul, jud. Suceava.

Bîtca-luĭ-Chiriac, *munte,* în comuna Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Bîtca-luĭ-Moglan, *munte,* în comuna Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-luĭ-Tîrsîn, *munte,* 1263 m. altit., în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Mihaileţuluĭ, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Muscalilor, *munte,* în comuna Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-Neagră, *loc cu izvoare,* jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa.

Bîtca-Neagră, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Neagră, *munte,* în com. Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-Neagră, *pisc* de munte, între Rîşca-Mare şi Slătioara, în comuna Bogdăneşti, judeţul Suceava.

Bîtca-Nuţăĭ, *vîrful* dealuluĭ de d'asupra satuluĭ Uda, din com. Tătăruşi, jud. Suceava.

Bîtca-Opchioareĭ, *munte,* în comuna Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Popiĭ, *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Popiĭ, *munte,* 608 metri altit., în com. Mălini, jud. Suceava.

Bîtca-Raţeĭ, *munte,* 1531 m. altit., în com. Broşteni, jud. Suceava.

Bîtca-Rujiĭ, *culme de deal,* între com. Tătăruşi şi Cristeşti, jud. Suceava.

Bîtca-Săhastruluĭ. Vezĭ Piciorul-Săhastruluĭ, jud. Neamţu.

Bîtca-Şcăunelelor, *vîrful munteluĭ Pleşul,* com. Bogdăneşti, jud. Suceava. Vezĭ Cerdac (La-).

Bîtca-Spaimeĭ. Vezĭ Corhana, jud. Suceava.

Bîtca-Ţăranuluĭ, *munte,* în comuna Dorna, jud. Suceava.

Bîtca-Ţiganuluĭ, unul dintre *piscurile munteluĭ Călimanul,* din com. Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Bîtca-Zmeilor, *pisc de deal,* între com. Cristeşti şi Tătăruşi, jud. Suceava. In suteranele şi prin bungetele pădurilor de pe acest pisc se adăposteau altă dată tîlharĭ, carĭ, străvestiţĭ în haine şi la feţe, purtînd în cap coarne şi clopote, năvăleau din cînd în cînd în satul Tătăruşi, de prădaŭ. Ajunseseră cu cutezanţa păn'acolo, că fetele cele maĭ frumoase deveneaŭ jertfa lor. De aci numele acestuĭ pisc.

Bîtcari, *sat,* aparţinînd comuneĭ Nistoreşti, plasa Vrancea, jud. Putna. Are o populaţiune de 250 suflete, carĭ locuesc în 64 case.

Bîtceĭ (Pîrîul-), *mic afluent* al pîrîuluĭ Stejarul, comuna Fărcaşa, jud. Suceava.

Bîtcele-Andrienilor, *ridicăturĭ de munţĭ,* jud. Suceava, de forme conice, între cele patru pîraie numite Şerişoare, ce daŭ naştere pîr. Şerişorul-Mic, din com. Şarul-Dorniĭ.

Bîtcele-Focşeĭ, *piscurĭ de munţĭ,* situate în ramura munteluĭ Văraticul, către sudul mănăstireĭ Văraticul, în com. Filiorul, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu. Ele aŭ fost cercetate de d. Cobîlcescu, care a recunoscut, în formaţiunea păturilor lor, sistemul de Bonarowska, iar de-asupra acestuia adevăratul grez de măgura al luĭ C. M. Paul.

Bîtcul, *movilă,* la sudul movileĭ Baba, com. Fleaşca, jud. Brăila.

Bîtculesele, *prival,* între canalul Vîlciul şi Dunărea-Vechie, com. Stăncuţa, jud. Brăila. Pleacă din Vîlciu, între privalul Zatna şi ruptura Băndoiul; merge spre N.-E. prin Iezerul-Bănişuluĭ şi se uneşte cu privalul Ozinca-Vechie, aproape de Dunărea-Vechie, lîngă hotarul nordic al com. Stăncuţa.

Bîtea, *vale,* în pl. Borcea, jud. Ialomiţa. Se întinde în partea de N. a laculuĭ Gălăţuiul, spre N.-V., unde se desface în maĭ multe văĭ maĭ micĭ, luînd maĭ multe direcţiunĭ.

Bîtlanul şi **Sfredelele-Bîtlanuluĭ,** *pădure,* situată în plasa Balta, jud. Brăila. Se mărgineşte la E. cu iezerul Mrejarul, la V.

www.dacoromanica.ro

cu japşa Sfredelele. Suprafaţa e de 6 hect. Are esenţă salcie.

Bîtlanului (Măgura-), *măgură*, la N.-E. moşieĭ Traista, com. Piatra, jud. Teleorman. E punct despărţitor între această moşie şi moşia Suhaia.

Bîzdîna saŭ **Bizdina**, *sat*, pendinte de com. rur. Calopărul, pl. Jiul-d.-mj., jud. Dolj. Situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 6 kil. S.-E. de Calopărul, unde e reşedinţa comuneĭ. In partea de S. a satuluĭ se află satul Bîzdîna.

Populaţiunea e de 40 familiĭ, cu 280 suflete.

Comunicaţia în acest sat se face prin şosele vecinale şi comunale, care-l pun în legătură la S. cu Foişorul, iar la N.-V. cu Glodul.

Bîzdîna, *deal* şi punct trigonometric de observaţiune, (152 m.) lîngă satul cu aceeaşĭ numire, jud. Dolj.

Bîzdîna, *lac*, com. Balta-Verde, pl. Ocolul, jud. Dolj, la E. satuluĭ Balta-Verde; se scurge în rîul Jiul.

Bîzga, în vechime **Pădureni**, *sat*, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, jud. Bacăŭ. Situat pe malul stîng al Siretuluĭ şi la o depărtare de 6 kil. de satul Horgeşti. Are 1 cîrciumă. Capĭ de familie sunt 16, cu 59 suflete. Animale: 37 vite cornute, 20 porcĭ şi 1 capră.

Bîzga, *deal*, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, jud. Bacăŭ.

Bîzga, *moşie*, pl. Siretul-d.-j., pe terit. comu. Gioseni, jud. Bacăŭ. Despre această moşie, Th. Codrescu, în «Buciumul Romîn», p. 231, se exprimă ast-fel: «moşie cu părţĭ şi răzăşească, în care are parte şi Sf. Episcopie a Romanuluĭ, casa răposatuluĭ Logofăt Toader Sturdza, care la 1843, cumpără de la Safta, fiica răposatuluĭ Andreĭ Pepelea, 2 fălcĭ pămînt; sunt şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea. Are sat, 1 vătaf, 4 slujbaşĭ-volnicĭ; pe lîngă moşiile Părincea, Milești şi altele, cu un număr de 44 locuitorĭ».

Bîzoianca, *lac*, în pl. Borcea, com. Gîldăul, jud. Ialomiţa.

Bîzuluĭ (Valea-), *numire* dată Văieĭ-Mîţuluĭ, com. Ţepul, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciu.

Blaga, *sat*, judeţul Tecuciŭ; face parte din com. Negulești, plasa Berheciŭ. Situat în centrul comuneĭ. Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 68 capĭ de familie, cu 232 suflete, locuind în 67 case. Tot aci se află şi şcoala mixtă, care datează de la 1868. Se frecuentă de 32 copiĭ.

Are o biserică cu patronul Sf. Nicolae. Ea este făcută de preotul Gheorghe Cristea şi Strat Lupu la 1646; de atuncĭ şi pănă astăzĭ s'a reparat în 1836 şi 1862.

Are pămînt donat de Eromonahul Luchian.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Blaga, *sat*, în partea de Nord a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, plasa Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea şi malul drept al pîrîuluĭ Vasluețul, pe o suprafaţă de 888 hect., din carĭ: 286 hect. pădure, 528 hect. loc de cultură, fîneţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 30 hect. ale locuitorilor. Cu o populaţie de 20 familiĭ, saŭ 113 suflete, locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ posedă: 8 pluguri şi 16 care cu boĭ, precum şi 32 stupĭ cu albine.

In sat este o biserică în ruine şi o cîrciumă.

Vite sunt: 85 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 4 caĭ şi 20 rîmătorĭ.

Blaga, *deal*, în judeţul Suceava, com. Preuteşti, moşia Huşi, acoperit de pădure de fag.

Blaga, *pădure*, pe dealul cu asemenea numire, în partea de Nord a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, plasa Crasna, judeţul Vasluiŭ, în hotar cu comuna Poienele, din judeţul Iaşi.

Blaga, *pîrîŭ*, jud. Tecuciu; izvoreşte din punctul numit Fundul-Blageĭ; trece prin satul cu acelaşĭ nume; se varsă în Berheciu, la punctul numit Gura-Blageĭ.

Blaga, *poiană*, în jud. Suceava, în pădurea cu acest nume.

Blaga, *vale*, pleacă din capul comuneĭ Pîrîul, plaiul Vulcan, judeţul Gorj, din partea despre Nord; merge în această direcţiune, lăsînd la Est Dealul-Mare, iar la Vest Dealul Padina şi Viezureni.

Blagea, *loc cu izvoare*, judeţul Bacău, plasa Bistriţa-d.-s., de pe teritoriul comuneĭ Valea-luĭ-Ion.

Blagea, *siliște*, jud. Bacău, plasa Bistriţa-d.-s., comuna Blăgeşti, unde era altă dată aşezat satul Blăgeşti.

Blagodeasca, *moşie nelocuită*, proprietate a statuluĭ, în plasa Ialomiţa-Balta, comuna Chioara, judeţul Ialomiţa, fostă pendinte de mănăstirea Mărgineni. Are

www.dacoromanica.ro

suprafaţa 5500 hect., din carĭ 3400 hect. baltă, 100 hect. pădure, 300 hectare izlaz şi 1700 pămînt arabil. A fost arendată pe periodul 1885—95 cu suma de 29100 leĭ anual.

Blahniţa, *plasă*, judeţul Mehedinţĭ, îşĭ ia numele de la rîul Blahniţa, ce o udă prin mijlocul eĭ. Se întinde de la Vest spre Sud, ocupînd partea sud-vestică a judeţuluĭ. Se mărgineşte: la Est cu plăşile Cîmpul şi Dumbrava, la Nord cu plasa Ocolul-d.-s. şi Ocol-d.-j., la V. şi S. cu Dunărea.

Această plasă este formată din 21 comune şi anume:

1. Balta-Verde, cu cătunele: Balta-Verde şi Atîrnaţi; 2. Batoţi, cu cătunele: Batoţi, Sicuricea, Ostrovul-Corbuluĭ şi Batoţi-Moşneni; 3. Bucura, cu cătunele: Bucura, Viaşul şi Smîrdătetul; 4. Burila-Mare, cu cătunele: Burila-Mare şi Izvorul-Frumos; 5. Burila-Mică, cu cătunele: Burila-Mică, Mileni şi Străini-Deveselul; 6. Cioroboreni, cu cătunele: Cioroboreni; 7. Crivina, cu cătunul Crivina; 8. Dănciul, cu cătunele: Dănciul; 9. Deveselul, cu cătunele: Deveselul şi Vrancea; 10. Flămînda, cu cătunele: Flămînda; 11. Gogoşi, cu cătunele: Gogoşi şi Ostrovul-Mare; 12. Gruia, cu cătunele: Gruia; 13. Izvoarele, cu cătunele: Izvoarele; 14. Jiana-Mare, cu cătunele: Jiana-Mare şi Jiana-Vechie; 15. Oreviţa, cu cătunele: Olteanca şi Oreviţa; 16. Pătulele, cu cătunele: Bechetul, Pătulele şi Poiana-Cioareĭ; 17. Rogova, cu cătunele: Rogova; 18. Scăpăul, cu cătunele: Scăpăul; 19. Ţigănaşul, cu cătunele: Ţigănaşul şi Hotărani; 20. Vînjuleţul, cu cătunele: Vînjuleţul şi Porviniţa; 21. Vînjul-Mare, cu cătunele: Vînjul-Mare.

Reşedinţa plăşeĭ Blahniţa se află în com. Flămînda.

Suprafaţa plăşeĭ Blahniţa este de 15200 hect., din care 3964 hect. sunt cultivabile, 1000 acoperite cu pădure, 5000 cu viĭ şi restul necultivabile.

In această plasă, statul posedă 5 moşiĭ, ce daŭ un venit anual de 167.720 leĭ.

In pl. Blahniţa sunt 18 şcoale, şi 40 bisericĭ. Populaţiunea plăşeĭ Blahniţa este de 6043 contribuabilĭ, din 32,046 locuitorĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, cultura viilor, şi ceĭ de pe marginea Dunăreĭ se ocupă şi cu pescuitul din Dunăre.

In această plasă se produce porumb, grîŭ, secară, orz, ovăz. Maĭ cu seamă partea despre Dunăre fiind nisipoasă, produce multă secară. Dealurile renumite din această plasă, pentru vinurile ce daŭ, sunt: Oreviţa, Rogova şi Vînjul-Mare.

Această plasă are însemnătate şi din punctul de vedere istoric. Maĭ multe lupte între Romînĭ şi Turcĭ, şi maĭ ales lupte între Ruşĭ şi Turcĭ, s'aŭ dat aci în aniĭ 1853 şi 1854.

Nu maĭ puţin însemnată este această plasă şi din punctul de vedere al ruinelor şi antichităţilor romane ce posedă în comunele: Batoţi, Crivina, Gogoşul şi Oreviţa.

Are un bîlciŭ maĭ însemnat, care se ţine în prima Duminică a luneĭ luĭ Martie, şi un altul la Rusaliĭ.

In plasa Blahniţa se află 2 porturĭ la Dunăre: Gruia şi Izvoarele, pentru încărcatul cerealelor. La Gruia se află şi o vamă.

Blahniţa, *pîrîŭ*, jud. Mehedinţi; izvoreşte din dealul satuluĭ, Valea-Hoţuluĭ, trece prin comunele: Izvorul Aneştilor, Broscari, Rogova, Vînjuleţ, şi după ce primeşte în cursul săŭ pîrîul Oprişorul şi formează maĭ multe bălţĭ, se varsă în Dunăre.

Blahniţa, *rîuleţ*, judeţul Gorj; izvoreşte din muntele Muncelul; curge de la N. către S.-E.; străbate plaiul Novaci; intră în pl. Amaradia; se varsă în Gilort, maĭ jos de Petreşti-d.-s., udînd Turbaţi, Magheresti, Colibaşul şi Comăneşti.

Două podurĭ de lemn, unul al şoseleĭ judeţene T.-Jiu-Rîmnicul-Vîlcea şi al 2-lea al şoseleĭ judeţene T.-Jiu-Petreşti-d.-s., înlesnesc trecerea Blahniţeĭ.

Blahniţa primeşte pe dreapta 3 afluenţĭ: Scoarţa, Bobul şi Larga, iar pe stînga Crasna, care udă Drăgoeşti.

Blajul, *sat*, cu 65 loc., jud. Argeş, pl. Topologul; face parte din com. rur. Tigveni. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Blajul, *cătun*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, în com. rur. Drăgoteşti.

Blajul (Blaji), *cătun*, al com. Rusăneşti-d.-s., plasa Olteţul-Oltul-d.-s., judeţul Romanaţi, aşezat lîngă Olteţ pe malul drept, pe un teren cu o altitudine de 143 m. d'asupra nivelului mărĭĭ. Are 40 familiĭ şi 100 loc. Are o biserică S-ţiĭ Impăraţĭ (1863), deservită de un preot. Spre Sud este şi o moară cu aburĭ.

Blaşul, *deal*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Roşiuţa, pl. Văilor.

Blajul, *vale*, în com. rur. Roşiuţa, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Blana, *munte*, jud. Dîmboviţa, în

www.dacoromanica.ro

sus de Moroeni, pe dreapta rîuluĭ Ialomița. Acest munte este acoperit cu pădurĭ marĭ. Este situat în plaiul Ialomița.

Blana, *pichet de graniță*, pe Dunăre, spre S. de Dăbuleni, între hotarul jud. Dolj și Romanați; cel d'intîiŭ pichet, începînd dinspre Dolj.

Blănariul, *deal*, în com. Tomești, pl. Codrul, jud. Iași; se întinde de la V. spre E., pe partea dreaptă a șesuluĭ Bahluiul, terminîndu-se în marginea despre V. a satuluĭ Tomești, unde formează un pisc înalt numit Piscul-luĭ-Miron. Pe ambele luĭ coaste se află viĭ și livezĭ, iar pe poala de N.-E. trece șoseaua națională Iași-Țuțora.

Blasova, *cătun*, pe grindul Blasova, din com. Chițcani, județul Brăila. Are 5 case și maĭ multe bordee locuite de 50 locuitorĭ, care se ocupă în special cu scoaterea pietreĭ din munte.

Blasova, *munte* pietros, în lunca Dunareĭ, la cotul ce face Dunărea-Vechie, între privalul Aurel și ostrovul Iglița, din com. Chiscani, județul Brăila. Aci este o carieră importantă de piatră de coloare vînată-cenușie, mult căutată pentru pavagiŭ. Se exploatează piatră în mare cantitate pentru pavatul străzilor Brăileĭ.

Blăgeasca saŭ **Blăgeni**, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s.; izvorește din dealurile, care despart rîurile Tazlăul-Mare și Bistrița și anume din locul cu izvoare numit al-Blageĭ. Străbate comunele rurale Valea-luĭ-Ion și Blăgești și, după ce se încarcă cu pîrîul Gîrla-Morilĭ, se scurge în Bistrița.

Blăgeni. Vezĭ Blăgeasca, județul Bacău.

Blăgești, *com. rur.*, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacăŭ. Numele și-l are de la pîrîul Blăgeasca, ce trece pe teritoriul comuneĭ, vărsîndu-se în Bistrița pe malul săŭ drept. Trec printr'însa și pîrîiașele Ciubota și Boița, care se scurg tot în Bistrița.

Această comună este așezată la poalele dealuluĭ din șira colinelor ce despart rîurile Tazlăul-Mare și Bistrița, și se învecinește la E. cu comuna Buda, la V. cu com. Valea-luĭ-Ion, la S. cu com. Luncani, iar la N. cu com. Buhuși, de gara căreia este legată printr'o cale vecinală, șoseluită, de 3100 m., și de care o desparte rîul Bistrița.

Comuna este alcătuită dintr'un singur sat, care poartă același nume. Maĭ înainte cuprindea și cătunele Buda și Șipotele, care aŭ fost în urmă deslipite, spre a forma o comună a parte, Buda.

Aci se află proprietatea Blăgești, aparținînd epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași, și care are o întindere de vre-o 2608 hect. și s'a dat în arendă cu 27300 leĭ pe an.

Școala este mixtă, întreținuta de stat și așezată într'un local bun, de cărămidă, dăruit pentru tot-d'a-una comuneĭ, și care funcționează din anul înființăreĭ eĭ, de la 1865. In vatra satuluĭ, școala are 10 prăjinĭ împrejmuite, iar în țarină, 6 fălcĭ. Valoarea localuluĭ este de 3500 leĭ.

In această comună sunt două bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Sunt 1458 suflete, distribuite la 400 familiĭ.

După naționalitate sunt: 1836 Romînĭ, 66 Evreĭ, 2 Unguri, 2 Germanĭ și 2 Grecĭ. Dintre aceștia: 1454 sunt de protecțiune romînă, 2 de protecțiune austro-ungară și 2 de protecțiune germană. In 1873 nu eraŭ de cît 4 Jidovĭ pe moșia Băgești. (Vezĭ «Buciumul Romîn». An. I, pag. 284).

Sunt 672 agricultorĭ, 9 meseriașĭ, 1 industriaș, 8 comercianțĭ, cu 30 profesiunĭ libere, 50 muncitorĭ și 46 servitorĭ.

Știŭ carte 119 persoane, nu știŭ 1339.

Contribuabilĭ sunt 296.

După legea rurală din 1864, s'a dat, la 322 locuitorĭ, 941 fălcĭ și 40 prăjinĭ.

Pădurea Epitropieĭ are o întindere de 5018 hect.; are esență fag și stejar, cu care se face negoț însemnat, înlesnit fiind de calea ferată din apropiere.

Viile ocupă o întindere de 8.75 hectare, și produc 266 hectol. vin alb. Blăgești și comuna vecină Valea-luĭ-Ion eraŭ renumite prin recolta tutunuluĭ. Pănă la stabilirea monopolului, numaĭ ele făceaŭ afaceriĭ de 150,000 leĭ anual.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 6583.45 și chelt. de leĭ 2994.95.

Teritoriul întregeĭ comune are o întindere de 8506.39 hect.

Semănăturile și recolta lor, în anul 1890—91, au fost: grîu 121.55 hect., 1973.70 hectol.; secară 1.43 hect., 12.90 hectol.; porumb 696.41 hect., 12624.80 hectol.; orz 57.20 hect., 1225.50 hectol.; ovăz 14.30 hect., 421.40 hectol.: cînepă 2.86 hect., 25.80 hectol.; cartofĭ 2.86 hectare, 14459.30 kgr.; fasole 15.73 hect. 10844.400 kgr.; fînețe 489.06 hect., 1260016 kgr.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1401.40 hect.

Vite sunt: 119 caĭ, 1266 vite cornute, 261 porcĭ, 19 capre, 800 oĭ și 70 stupĭ de albine.

Depărtarea comuneĭ de re

www.dacoromanica.ro

ședința plășeĭ Gîrleni, este de 13 kil., și de Bacău de 22 kil.

Blăgeşti, *sat*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., reședința comuneĭ cu același nume. Acest sat era așezat în vechime chiar în vale, pe pîrîul Blăgeasca; însă după defrișarea pădurilor și deschiderea pămînturilor de cultură, sau poate din cauza inundațiilor dese ale pîrîuluĭ, locuitoriĭ aŭ părăsit vatra vechiuluĭ sat și s'aŭ grămădit la pădure, maĭ la deal.

Satul are 340 case, 9 cîrciumĭ și 2 bisericĭ situate în centru, una de cărămidă zidită la 1844 de căminarul Angheli, grec de origină; a doua de lemn, făcută, se zice, de niște călugărĭ, situată în apropierea celeĭ-l'alte, dar astă-zĭ în stare de ruină. Bisericele sunt deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ. In acest sat se află o velniță sistematică și în bună stare, construită de Alex. Macarovicĭ, dar care nu funcționează.

Blăgeşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrguluĭ, spre E. de oraș, pe pîrîul Liscovul. Are 1231 loc., din carĭ 49 știŭ carte; locuesc în 203 case. Formează o com., Blăgești cu cătunele: Igești și Berezana. In întreaga com. sunt 1741 loc., din carĭ 70 știŭ carte, 289 contribuabilĭ și 410 case. Se cultivă viea pe o supraf. de 113 hect. Cu comerciu se ocupă 9 persoane, toțĭ Romînĭ, în 9 stabilimente comerciale, din carĭ 3 cîrciumĭ. Are o școală primară de băețĭ. In toată com. sunt 4 bisericĭ. Contribuțiunile directe sunt de 8275 leĭ, 39 banĭ.

Blăgeşti, *sat*, pe moșia și în comuna Păşcani, jud. Suceava, pl. Siretul-d.-j. Iși trage numele de la un pescar statornicit maĭ întîĭ pe acest loc. Așezat pe șesul din stînga Siretuluĭ, la E. și la o distanță de 3679 m. de reședința comuneĭ. Numără 135 case, populate cu 135 capĭ de fam. saŭ 508 suflete, din carĭ 255 bărbațĭ și 253 femeĭ. Din aceștia sunt 9 străinĭ. Are 121 contrib. Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 44 făcĭ și 67 prăjinĭ. Așezările locuitorilor, de mijloc.

Improprietăriți, după legea din 1864, sunt 52 mijlocașĭ și 19 codașĭ, stăpînind 285 fălcĭ și 24 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, cu patronul Pogorîrea-Sf.-Duh, clădită la 1800, de sătenĭ, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ și împroprietăriță cu 8 fălcĭ și 40 prăjinĭ.

E o școală de băeți.

Intre Păşcani și Blăgești sunt aruncate două podurĭ peste Siret, unul de fier, pentru linia ferată, și cel-l'alt pe vase al proprietățiĭ, care incasează taxe de la trecătorĭ.

Lîngă Blăgești se văd ruinele uneĭ bisericĭ vechĭ (v. Vascani).

Blăgeşti, *bĭ/toacă*, în jud. Suceava, în suprafață de 239 m.; se află în mijlocul satuluĭ cu acest nume, din com. Pașcani.

Bălgeşti, *deal*, în partea de N.-V. a com. Boțești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, paralel cu Dealul-Goguluĭ.

Blăgeşti, *iaz*, jud. Fălciŭ, format de pîrîul Boțești, pe moșia Boțești, plasa Crasna. (V. Boțești, pîrîŭ).

Blăgeşti, *moșie*, județul Bacău, plasa Bistrița-d.-s. din comuna Blăgești, despre care T. Codrescu («Buciumul Romîn», pagina 284) ne spune: «moșie a spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași. Are sat cu 4 bisericĭ, 11 preoțĭ, 3 diaconĭ, 8 dascălĭ, 1 privilegiat, 11 mazilĭ, 2 căpătăierĭ, 17 nevolnicĭ, 18 vădane, 48 slujbașĭ volnicĭ, 4 Evreĭ, 1 vătav; pe lîngă moșiile Luncani, Lespizăi, Șipotele și altele, cu un număr de 240 locuitorĭ».

Blăgeşti, jud. Suceava: «Blăgești și Fîntîna-Mare, la ținutul Suceava, ocolul Moldoveĭ, *moșie* cu părțĭ și a d-sale Aga Alecu Botez, iar la anul 1843, dumneaeĭ cucoana Elenca, născută Cantacuzin-Pașcanu, vinde fratelui d-sale, Vornicul Dimitrie Cantacuzin-Pașcanu, partea sa de Fîntîna-Mare, Tîmpești saŭ Cotești, cu vecĭnic drit de 1800 care de foc și cherestea din codriĭ Băeĭ. Are sat cu o biserică, treĭ preoțĭ, un diacon, doĭ dascălĭ, cincĭ-spre-zece nevolnicĭ, 12 vădane, 11 slujbașĭ-volnicĭ, un vătaf, un Evreŭ; pe lîngă moșiile Baia, Zahalea și altele, cu un număr de 50 locuitorĭ». (Buciumul Romîn», an. I, pag. 283). Astăzĭ e cunoscută sub numele de Fîntîna-Mare.

Blăgeşti, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Blăgești. E situată pe dealurĭ cu văĭ adîncĭ orientate, în general, de la V. spre E. Cuprinde multe secțiĭ saŭ porțiunĭ: Valea-Pîrîului-Tulbure, Pîrîul-Tocileĭ, Prăjoaia, Ghilele, Ciubota, Christeni, Boteasca și Valea-luĭ-Ion. Intinderea sa este de 5018 hect. E proprietatea Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași.

Blăgeşti, *șes*, în județul Fălciu. Are o suprafață de 26 hect.; se întinde în partea de S. a s. și a com. Boțești, pl. Crasna.

Blăgoaeĭ (Dealul-), *deal*, jud.

www.dacoromanica.ro

Bacău, pl. Siretul-d.-s., pe teritoriul comunei Tîrgul-Glodurile.

Blăjanca, *movilă*, în com. Cernătești, cătunul Săpoca, județul Buzău.

Blăjanca, *sfoară de moșie*, în comuna Zilișteanca, cătunul Slobozia, jud. Buzău. Are o întindere de 40 hect., din cari 20 arabile, 13 pădure și 7 vie, a moșnenilor Mihăilești.

Blăjanca, *vale*, în com. Blăjani, jud. Buzău; începe din Dealul-Cornencii, udă comunele Blăjani, Cernătești și Mărăcineni și se varsă în rîul Buzău, puțin mai jos de cătunul Mătești.

Blăjani, *com. rur.*, în plaiul Slănic, județul Buzău, între rîurile Slănic și Cîlnău, de care se află la depărtare egală, și la o distanță de oraș de 22 kil. Limitele sale sunt: la Nord, dealul Țințăreni, sau Muchia-lui-Drăghici, care o desparte de com. Cărpinișteа; la Est, Dealul-Cornencii, care o desparte de comuna Vadul-Sorești, colinele Vîrful-Ieazului și Cheia, care o despart de comuna Zărnești-de-Cîlnău, apoi dealul Flămînda, care o desparte de comuna Zilișteanca; la Sud, începînd din Flămînda, merge la Tătărani, trece pe la capul moșiilor Paicul și Canela, ajunge în valea Buga și de aci în Valea-Ulmului, prin care se desparte de comuna Cernătești; la Vest, urmează plaiul Vîrfului-Mare, prin punctele Petroiul, Valea-Blăjencei, Nisipurile, Vîrful-Titilei și Vîrful-Stîncei, până în Muchia-lui-Drăghici, despărțindu-se de comunele Aldeni și Băești.

Suprafața sa este de 1272 hect., din care 765 arabile, 261 pădure, 10 fineață, 54 izlaz, 5 livezi, 113 vie și 64 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Blăjani (particulară), Tătărani-Sorești, Potîrnichеasca și Cîlnăul-Gîrbovi, ale cetelor de moșneni: Blăjani, Potîrnichești și Rînciogi. Aspectul comunei este al unui măreț amfiteatru, unde locuitorii stau în vale, înconjurați de toate părțile de coline, acoperite cu cereale, pomi, vii și livezi. Terenul nu e îndestul de fertil, din cauză că humusul a fost tîrît în vale de ploi. Vinul este de o calitate inferioară și se consumă mai mult în localitate. Căi de comunicație aproape lipsesc, afară de șoseaua comunală Mărăcineni-Soreasca.

Vite sunt: 396 boi, 160 vaci, 68 viței, 46 cai, 39 epe, 28 mînji, 1300 oi, 55 capre și 209 porci. Stupi sunt 50.

Comuna e formată din cătunele Blăjani și Sorești, cu o populație de 1550 locuitori, din cari bărbați însurați 315, neînsurați 85, văduvi 16, băeți 385; iar femei măritate 315, văduve 44, fete 300. Are 308 case. Străini sunt 3 Austro-ungari. Meseriași sunt: 3 lemnari, 3 butnari și 2 fierari.

Comuna are 236 contribuabili, din cari 19 comercianți Romîni. Stabilimente sunt 3. Budgetul com. este de 1516 lei și 63 bani.

In Blăjani este o școală frecuentată de 53 elevi. Carte știu 133 locuitori. Sunt două biserici. deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți. Catedrala e Sf. Nicolae. Circiumi sunt 2. Locuințele sunt în genere bune.

După tradiție, primii locuitori, cari s'au stabilit aci, au fost din Blaj, de unde și numele de Blăjani. Succesorii lor sunt ceata moșnenilor Blăjani de astăzi. Unul din acești moșneni, Soare, s'a stabilit mai jos și descendinții săi au dat naștere cătunului Sorești, care s'a format în jurul schitului Flămînda, desființat din vechime și în locul căruia s'a ridicat biserica de mir a locuitorilor din cătunul Sorești.

Blăjani, *cătun de reședință*, al com. Blăjani, jud. Buzău; are 1200 locuitori și 241 case.

Blăjani, *sat*; face parte din com. rur. Mărgineni, plasa Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 274 locuitori, 140 bărbați și 134 femei. Aci e o biserică. Anul fondărei și ctitorii nu se cunosc. Copii în vîrstă de școală sunt 26, 13 băeți și 13 fete.

Blăjani, *deal*, între comunele Zilișteanca și Blăjani, județul Buzău, de 497 metri înălțime; pe dînsul se află vie, ce produce vin bunicel.

Blăjani, *moșie* a moșnenilor Blăjani, din jud. Buzău. (Vezi Tătărani și Sorești).

Blăjani-Bagdat, *moșie*, în comuna Blăjani, jud. Buzău; are 600 hect., din care 300 arabile, 150 pădure, 40 fineață și izlaz, restul dat locuitorilor.

Blăjeri, *pîrîu*, jud. Tecuciu; izvorește la E. de satul Țigănești, comuna Godinești și curge în direcția V.-E. La izvorul acestui pîrîu s'a găsit mai multe măsele de animale, din care una de mărimea unui pumn.

Blăjeri-de-Jos, *sat*, județul Tecuciu; face parte din com. Bucești, plasa Bîrlad. E situat pe ambele părți ale șoselei naționale, la S. de Ivești. Are o populațiune de 70 familii, cu 214 suflete.

Astăzi satul este aproape con-

www.dacoromanica.ro

topit cu satul Diecheni şi tîrgul Iveşti. Inainte de anul 1881, satul era aşezat pe vale, între rîul Bîrlad şi gîrla Bîrlovița, pe un şes mlăştinos şi supus inundațiilor. Mai mulți bătrîni spun că strămoşii lor sunt veniți de peste munți, din Blaj. Ei s'aŭ aşezat mai întîiŭ pe deal, unde se află actualmente satul; în urma deselor invaziuni turceşti, ei s'aŭ retras însă pe vale, lîngă o pădure secular㠹.

Aŭ avut şi o biserică făcută după înființarea tîrguluĭ Iveşti. Biserica s'a făcut de locuitorĭ. A durat până cînd satul s'a mutat în deal; din acel timp s'a ruinat.

Blăjeri-de-Sus, *sat,* județul Tecuciŭ; face parte din comuna Torceşti, plasa Bîrlad. Situat pe loc şes, la E. de tîrgul Iveşti, departe de reşedința comuneĭ de 300 metri.

Are o populațiune de 519 suflete, din carĭ 129 bărbați şi 141 femeĭ, 133 băeți şi 137 fete, 18 văduvĭ, 113 femeĭ măritate, 28 văduve. Ştiŭ carte 36. Locuesc în 50 case. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 91, 44 băeți şi 47 fete.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Satul este străbătut de şoseaua județeană Iveşti - Călmățuiul; iar la Vest de calea ferată Iveşti-Hanu-Conachi, ce desparte satul de tîrgul Iveşti.

Acest sat a fost unit cu Blăjeri-d.-j. ; după ce Iveşti s'aŭ mărit, ei s'aŭ ridicat pe deal, în partea de E. a Iveştilor, fiind chiar unit cu Iveşti. Locuitoriĭ aŭ aceeaşĭ origină, ca şi ceĭ din Blăjeri-d.-j.

Blăjerilor (Rîpa-), *rîpă* cu pîrîŭ, jud. Tecuciŭ, situată între satele Năzărioaia şi Dădeşti, comuna Vultureni, pl. Berheciŭ.

Blăjoaia, *pădure,* județul Bacăŭ, plasa Siretul-d.-j., pe teritoriul comuneĭ Gioseni.

Blăjoaia, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j.; curge pe teritoriul comuneĭ Gioseni şi se scurge d'a dreapta Siretuluĭ.

Blănari, *sat,* în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dumitreşti, în partea de Nord a comuneĭ, la poalele dealuluĭ Blănari, de unde are şi numele. Intinderea şi populația sunt socotite în acele ale cătunuluĭ de reşedință, Dumitreşti-d.-j.

Blănari, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dumitreşti; se desface din Culmea-Lupanuluĭ; brăzdează partea de Vest a comuneĭ; e acoperit cu păduri.

Blănarĭ (La-), *han,* în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti, pe drumul, ce duce la comuna Chiojdeni.

Blăneasa, *loc arabil,* jud. Tecuciŭ, situat pe lîngă şoseaua ce merge din Tecuciŭ la Bîrlad, în raionul com. Ţigăneşti, pl. Nicoreşti.

Blăneseĭ (Valea-), *vale,* județul Tecuciŭ, situată la E. de satul cu acelaşĭ nume; merge în direcție N.-S. Pe dînsa se află drumul ce merge la Cărlomăneşti (jud. Tutova).

Blăniță (Iazul-luĭ-), *iaz,* numit ast-fel de la numele proprietaruluĭ. Se află în partea de N.-V. a comuneĭ Deleni, din plasa Crasna, jud. Vasluiŭ.

Blănoasă (La Stîna-), *stînă,* județul R.-Sărat, în plasa Marginea-d.-j., com. Gulianca, loc de iernare pentru oile, ce vin de la munte.

Bleaja, *porțiune* din moşia statuluĭ, numită Episcopia. E situată în com. Plopi-Slăviteştĭ, din pl. Călmățuiuluĭ, jud. Teleorman, între Lunca-Oltuluĭ şi Dealul-Oltuluĭ. Are o întindere ca de 50 hect. şi o pădure de cîte-va hectare.

Bleaja, *pîrîŭ,* ce udă com. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgşorul, județul Prahova. De la acest pîrîŭ şi-a luat numele satul Blejoiul.

Bleaşca saŭ **Stîngaci**, *sat,* spre V. de satul Armăşoaia, plasa Racova, jud. Vasluiŭ, aşezat într'o vale şi înconjurat de dealurĭ, pe o întindere de 1072 hect., din carĭ 214 hect. pădure şi 428 hect. loc de cultură, fînaț, imaş sunt ale proprietățeĭ, iar 430 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 27 familiĭ saŭ 242 suflete, locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Ei posedă 11 pluguri şi 9 care cu boĭ, 4 pluguri şi 4 căruțe cu caĭ, precum şi 36 stupĭ cu albine.

In acest sat este o biserică fără deserventĭ. Sunt 2 cîrciumĭ.

Vite: 86 vite marĭ cornute, 40 oĭ, 11 caĭ şi 13 rîmătorĭ.

Bleau (Măgura-luĭ-), *măgură,* jud. Teleorman, în nordul comuneĭ Ologi, hotar între moşiile Ologi şi Secara de o parte, şi pămînturile date împroprietăriților din 1864, de alta.

Blebea, *sat,* în com. Petricani, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. (V. Măneşti, sat).

Blebea, *deal,* în ramura Grumăzeştilor, com. Petricani, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

www.dacoromanica.ro

Blebea, *moșie*, jud. Neamțu. V. Ocea-Blebea.

Blebea, *moșie*, pe apa Neamțuluĭ, situată pe lîngă moșiile Boiștea, Petricani, în com. Petricani, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu; are sat. Inainte de secularizarea averilor mănăstirești, aparținuse schituluĭ Vovidenia, supus mănăstireĭ Neamțu și închinat Mitropolieĭ de Iași, starea I-a. Astăzĭ aparține statuluĭ.

Blebea, *pădurice*, pe moșia cu a sa numire, com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Are o întindere de 150 hect.

Blebea, *tîrlă*, la sudul tîrleĭ Gătvetul, din com. Scorțarul-Noŭ, jud. Brăila, pe muchia platouluĭ. Vatra tîrleĭ e de 30 hect., avînd 3 case și o moară de aburĭ. Are 11 locuitorĭ, carĭ posedă: 3 caĭ, 10 vite cornute, 106 oĭ, 5 capre și 40 rîmătorĭ.

Blegani, *siliște*, plasa Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, județul Bacăŭ.

Blegești, *mahala*, în com. rur. Biltanele, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Blegi, *sat*; face parte din com. rur. Băreștĭ-de-Cepturĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Este situat în partea de N.-E. a comuneĭ, și are o populațiune de 100 locuitorĭ. In sat e o biserică, care s'a construit pe locul celeĭ vechĭ.

Blegul, *sat*, jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., cătunul comuneĭ Racoviteni, așezat la răsăritul eĭ, pe pîrîul Blegul. Intinderea și populațiunea luĭ sunt socotite în cătunul de reședință, Racoviteni.

Blegul, *pîrîŭ*, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Racoviteni, jud. R.-Sărat. Izvorește din dealul Blegul, udă cătunul Blegul și se varsă în rîul Cîlnăul.

Blehani, *sat*, com. Nămoloasa, pl. Bilieștĭ, jud. Putna. E situat pe rîul Siretul, la E. de satul Nămoloasa.

Copiĭ în vîrstă de școală sunt 34.

Blehani, *sat*, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Corbul, jud. R.-Sărat, așezat în partea de răsărit. E maĭ mult o despărțire a cătunuluĭ de reședință Corbul. Intinderea și populația luĭ sunt socotite în cătunul Corbul.

Bleici, *com*, *rur.*, pe apa Sîmniculuĭ, jud. Argeș, pl. Topologul. La 10 kil. de reședința plășeĭ, com. rur. Tigveni și la 26 kil. de Pitești. Se compune din cătunele: Bleici, Măgura, Opătești, Popești și Prodănești, avînd 157 fam., cu 839 suflete. In com. sunt 3 bisericĭ: în Popești, Prodănești și Opătești, și o școală primară rurală. Budgetul comuneĭ, pe anul 1882-83, a fost de 1372 leĭ 95 banĭ la venitурĭ și de 1336 leĭ la cheltuelĭ.

In Bleicĭ sunt 165 contrib.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 198 vite marĭ (275 boĭ și vacĭ, 23 caĭ) și de 250 vite mărunte (70 oĭ, 35 capre și 145 rîmătorĭ). Prin comună trece șoseaua, ce duce de la Curtea-de-Argeș la Rîmnicul-Vîlciĭ.

Bleici, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul; face parte din com. rur. cu același nume. Aicĭ este reședința primărieĭ.

Blejan (Măgura-luĭ-), *măgură*, la N.-E. moșieĭ Viișoara, spre com. Găuriciul, jud. Teleorman.

Blejani, *sat*; face parte din com. rur. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., județul Olt. Are o populațiune de 170 locuitorĭ. Cade în partea de V. a comuneĭ.

Blejani, *sat*; face parte din com. rur. Scundul, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 55 locuitorĭ. Este la distanță de 1 1/2 kil. de cătunul Pădureți, unde e școala. Are 1 biserică.

Blejani, *deal*, la V. de com. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Pe el se cultivă prunĭ, vie și sunt pășunĭ și pădure. Are o lungime de 1 kil. Se zice că-și trage numele de la un moș, ce purta acest nume.

Blejești saŭ Neamțu, *com. rur.*, compusă din cătunele Baciul-Poșta, Baciul-d.-s., Blejești (Neamțu), Fetele și Purani-Sf.-George saŭ Cotorani, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Distanța pănă la Giurgiu e de 59 kil., iar pănă la Obedeni, reședința plășeĭ, de 16 kilom.

In 1887, aŭ fost în această comună 489 contribuabilĭ saŭ 493 fam., cu 2451 suflete.

Venitul comunal în 1886 era de leĭ 8701, iar chelt. de 8625 leĭ; în 1887 venitul era de leĭ 5483, iar cheltuelile de 3577 leĭ.

In același an s'a cultivat, cu diferite cereale, supraf. 3800 hect.

In această com. sunt 2 bis.: una la Baciul-Poșta și alta la Blejești (Neamțu), la care slujesc 2 preoți și 4 cîntăreți. Distanța cea maĭ mare a cătunelor din această parohie este de 9 1/2 kil., adică între Neamțu și Cotorani.

Este o școală comunală mixtă cu 6 clase în satul Blejești, la care, în 1888, aŭ urmat 30 băeți.

De această comună depind pădurile care aparțin fraților C. și Gr. Olănescu: Lacul-luĭ-

www.dacoromanica.ro

Ilie, 50 hect.; Sericul, 200 hect.; Grădina-luĭ-Bobe, 75 hect.; Ostrovul, 2 hect.; Fierea, 72 hect.; Cotorani, a statuluĭ, 250 hectare; Baciul, a d-luĭ Grăjdănescu, 50 hectare.

Prin Blejești trece șoseaua județeană Giurgiu-Pangal-Șiilari.

In această comună se află o moară de foc.

Vite sunt: 640 boĭ și vacĭ, 12 bivolĭ, 220 caĭ, 2452 oĭ, 40 capre, 3 asinĭ și 325 rîmătorĭ.

Sunt 7 cîrciumĭ.

Blejeşti, *cătun*, compus din două mahalale: Blejești-Neamțu și Blejești-d.-s., ambele pendinte de com. Blejești, din pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situate pe coastele văiĭ Glavaciocul. Cea d'întîiŭ este proprietatea fraților Olănescu, cea de a doua a d-luĭ Grăjdănescu.

Locuitorĭ împroprietăriță, la 1864, în aceste cătune, aŭ fost 240 la Blejești, a fraților Olănescu, cu 940 hect. și 125; la Blejești d-luĭ Grăjdănescu aŭ luat 350 hect.

In acest cătun se află o biserică, deservită de un preot și 2 cîntăreți.

Aci sunt 4 cîrciumĭ.

Blejeşti-Osebiţi, *cătun*, pendinte de com. Cozmești, pl. Glavaciocul, jud Vlașca. Aci este o bis., deservită de un preot și un dascăl. Aparține moșnenilor Blejești.

Blejoiul, *sat;* face parte din comuna rur. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgușorul, jud. Prahova. Aci e o biserică edificată, nu se știe cînd, și reparată la anul 1764 de către o femee anume Bălașa.

Această biserică avea și chiliĭ de jur împrejur, servind ca mănăstire.

Blejoiul, *loc izolat*, jud. Prahova, lîngă fosta mănăstire cu același nume.

Blendiĭ (Movila-), *movilă* însemnată, în comuna Mizil, județul Buzăŭ; face hotar despre com. Tohani.

Bleojul, *deal*, situat între s. Toflea și Brăhășești-d.-s., com. Brăhășești, pl. Zeletin, jud. Tecuciŭ.

Bleotuluĭ (Dealul-), *deal*, com. Stănești, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Bleoturile, *trup din moșia statuluĭ* Nenciulești saŭ Părul-Rotund, jud. Teleorman, vîndut în anul 1885. Este situat pe teritoriul comuneĭ Nenciulești și forma maĭ înainte un corp întreg cu moșia Părul-Rotund. Maĭ poartă și numirea de Viesparul.

Blestematele, *vechie numire* a *cătun.* Bădila, din com. Pîrscovul, jud. Buzăŭ.

Blestematele, *numire* ce se maĭ dă *moșieĭ* Hîrboca-Banuluĭ, din com. Vadul-Soreștĭ, jud. Buzăŭ.

Blestematele, vechiŭ *schit* de călugărițe, în com. Pîrscovul, cătun. Bădila, județul Buzăŭ. Tradiția spune că maicele de aci, prin faptele lor și-aŭ atras blestemul Episcopuluĭ, care le-a alungat și a închis schitul, din care cauză s'a ruinat, de astă-zĭ nu-ĭ se maĭ cunosc nicĭ urmele.

Blestemăţiile, *lac*, în însula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Stelnica.

Blestemăţiile-Marĭ, *lac*, în insula Balta, plasa Ialomița-Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Blestemăţiile-Micĭ, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Bleveşti, *numire vechie* a *subdiviziuneĭ* Cetatea, cătun. Cărlomănești, com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ.

Blezeni, *vale*, jud. Vîlcea, (vezĭ Porcilor Dealul-), continuare a munților Arnota și Buila.

Blidanul, *deal*, jud. Fălciŭ, pe teritoriul comuneĭ Cosmești, pl. Podoleni, pe șesul Jijieĭ, în suprafață de 2 hect.

Blidarele, *com. rur.*, în pl. Orașuluĭ, jud. R.-Sărat, pe pîrîul Valea-Blidăriĭ.

Este așezată în partea nordică a județuluĭ, la 33 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea apusană a plășeĭ, la 2 kil. spre N.-V. de com. Cotești, reședința plășeĭ. Comunele învecinate sunt: Bontești și Cîmpineanca la 2 kil., Broșteni la 4 kil., Faraoanele la 7 kil., Goleștĭ la 8 kil.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Faraoanele, de care se desparte prin pîrîul Pietrosul; la apus cu com. Bontești; la răsărit cu com. Cîrligele; la miază-zi cu com. Cotești, de care se desparte prin pîr. Valea-Blidăriĭ.

Este brăzdată în partea de apus de ramificațiile dealuluĭ Perișorul.

Rîurile carĭ o udă sunt neînsemnate, formate de ploĭ, și secĭ în timpul vereĭ; așa sunt Valea-Blidăriĭ, ce o udă la miază-zi; Valea-Mereĭ, care o udă la miază-noapte. Maĭ sunt 5 puțurĭ (30—38 m. adîncime) și 2 fîntînĭ (1—10 m. adîncime).

Suprafața comuneĭ este de 402 hect., din carĭ 50 hect. ocupate de vatra comuneĭ, 363 hect. ale locuitorilor.

www.dacoromanica.ro

Populaţia comuneĭ este de 93 familiĭ, cu 553 suflete: 277 bărbaţĭ şi 275 femeĭ; 398 căsătoriţĭ, 109 necăsătoriţĭ, 46 văduvĭ; 50 ştiŭ carte, 503 nu ştiŭ; toţĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

In comună este o biserică vechie, cu hramul Sf. Niculae, fundată în 1788 de locuitorĭ; are un venit de 370 leĭ; e deservită de 1 cîntăreţ şi un paracliser.

Comuna are o şcoală mixtă, într'un local închiriat; cursurile se predaŭ de un învăţător plătit de judeţ; sunt 49 elevĭ înscrişĭ (1892—93).

Calitatea pămîntuluĭ este bună, maĭ ales pentru vie, fiind constituit din argil, amestecat cu puţin nisip. Comuna are 5 hect. loc arabil, 2 hect. imaş, 70 hect. păduriĭ, 276 hect. viĭ, 10 hect. neproductiv.

Loc. aŭ: 112 boĭ, 40 vacĭ, 15 caĭ, 9 epe, 30 oĭ, 1 capră şi 157 rîmătorĭ; 20 pluguriĭ. Sunt 2 tîmplarĭ, 2 marchidanĭ, 2 cizmarĭ şi 1 plăpămar.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: Bonteşti-Odobasca; Coteşti-gara Coteşti; Faraoanele-Vîrteşcoiŭ-Cîmpineanca; Coteşti-Popeşti-Plăineşti şi Rîmnicul-Sărat.

Comuna are 121 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 4708 leĭ, 09 banĭ; iar cheltuelile de 4666 leĭ, 77 banĭ.

Blidari, *com. rur.*, pe apa Sîmniculuĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, la 16 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. rur. Tigveni, şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din două sate: Aldeşti (53 fam.) şi Blidari (64 f.), avînd peste tot 590 locuitorĭ. In com. este o biserică, în satul Aldeşti. După o statistică din 1887, această com. are 111 contrib. şi un budget comunal de 1335 leĭ la venit şi de 1295 leĭ la cheltuelĭ. A fost maĭ înainte întrunită cu comuna Bleici; în urmă s'au despărţit, formînd fie-care o com. deosebită.

Numărul vitelor era în 1887 de 192 capete vite marĭ: 180 boĭ şi vacĭ, 12 caĭ, şi de 198 vite mărunte: 60 oĭ, 30 capre şi 108 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua, ce duce de la Curtea-de-Argeş la Rîmnicul-Vîlceĭ.

Blidari, *sat*, cu 44 fam. pe apa Sîmniculuĭ, jud. Argeş, pl. Topologul. Face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Blidari, *cătun*, al comuneĭ Ohaba, din plaiul Novaci, judeţul Gorj, situat pe dealul cu acelaşĭ nume şi în partea de S.-E. a comuneĭ de reşedinţă. Are o întindere cam de 200 hect., din carĭ 60 hect. arabile, 85 hect. fîneţe, 50 hect. izlaz şi pădure, 5 hect. vatra satuluĭ, toată aparţiind locuitorilor săteni.

Are o populaţie de 18 fam., cu 85 de sufl., din carĭ 12 contribuabilĭ, toţĭ Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor. Locuitoriĭ posedă: 3 pluguriĭ, 7 care cu boĭ, 8 stupĭ, 50 vite marĭ cornute, 2 caĭ şi 180 oĭ.

In cătun se află 3 puţurĭ.

Blidari, *izvor;* curge din muntele Stejărelul, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova; ia direcţia S.-V.; se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul comuneĭ Star-Chiojdul.

Blidari, *locuinţă izolată*, judeţul Dîmboviţa, în plasa Cobia.

Blidari, *loc izolat*, în întindere de 6 hect., pendinte de com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, pe moşia statuluĭ Iezera şi Brazi.

Blidari, *pîrîŭ*, jud. Bacău, plasa Trotuşul, com. Bogdana; izvoreşte din pădurea Bogdana şi se varsă în Trotuş.

Blidari, *siliştе*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, pe teritoriul comuneĭ Bogdana.

Blidarul, *vîrf de deal*, judeţul Bacău, plasa Siretul-d.-s., com. Mărăşti, care face parte din seria de ridicăturĭ, ce desparte basinul pîrîuluĭ Berheciul, de al rîuluĭ Răcătăul.

Blidarul, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Mărăşti; străbate moşia Valea-Mărăşti şi obîrşeşte în locul numit Bandrabura, scurgîndu-se în pîrîul Dunăvăţul, pe dreapta sa.

Blidarul, *cătun*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Sălătrucul, pl. Motrul-d.-j.

Blidarul, *deal*, în jud. Mehedinţi, în com. rur. Bala-d.-j., plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Blidarul, *loc izolat*, com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Blidarul, *pîrîŭ*, în com. rur. Şuşiţa, plasa Motrul-d.-j., judeţul Mehedinţi; se varsă în pîrîul Şuşiţa.

Blidarul, *vale*, în com. rur. Şuşiţa, plasa Motrul-d.-j., judeţul Mehedinţi, pe unde curge pîrîul Blidarul.

Blidarul, *vale*, în com. rur. Groşeşti, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Blidaruluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Tălpaşul, ce se lasă din Dealul-Mueriĭ. Este acoperit cu păduriĭ.

www.dacoromanica.ro

Blidărea, *izvor,* în com. Bălănești, cătunul Fața-luĭ-Nanu, județul Buzăŭ. Ese de la Poiana-Ursuluĭ și dă în Sărățelul-Bălăneștilor.

Blidărea, *pădure* moșnenească, în com. Bălănești, jud. Buzăŭ; are 57 hect.

Blidăreseĭ (Izvorul-), *izvor,* în com. Măgura, cătunul Ciuta, jud. Buzăŭ; începe din pădurea Ciuta și se scurge în rîul Buzăŭ.

Blidărĭ (Pe-), *loc izolat,* în com. Boziorul, jud. Buzăŭ, în apropiere de pădurea Blidărea, pe hotarul despre com. Bălănești.

Blidării (Dealul-), *colină,* în comuna și cătunul Nehoiașul, județul Buzăŭ, în apropiere de pîrîiașul Bonțul-Mic.

Blidării (Valea-), *vale,* în comuna Măgura. E formată din Izvorul-Tociĭ și Izvorul-Cerbuluĭ, care izvoresc din pădurea Izvoranu. Aceste izvoare, după ce se unesc puțin maĭ la Sud, daŭ naștereа acesteĭ văĭ, care se scurge în rîul Nișcovul.

Blidireasa, *loc izolat,* comuna Bălcești, plasa Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Blidireasa, *pîrîŭ,* jud. Suceava, mic afluent al Suhăĭ-Micĭ.

Blidireasa, *pîrîŭ,* ce se varsă în rîul Muereasca, în raionul com. Muereasca-d.-s., plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Blidișelul, *pisc,* în com. Pănătăul, cătr. Begul, jud. Buzăŭ, ramificație din muntele Bîi; face hotar despre com. Sibiciul-d.-s.

Blidnița, *furcă,* numită și Furca-Blidnițeĭ, mahala în pl. Ocolul, jud. Mehedinți; ține de com. rurală Bistrița.

Bliojul, *baltă,* formată din apa Jîjieĭ, la S.-V. de satul Bosia, pl. Branișteа, jud. Iași; produce stuh, papură și are pește.

Blîndești, *sat,* din com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași. Și-a luat numele, se zice, de la un răzeș, numit Blîndeșteanu, care a fost cel întîiŭ om, ce s'a așezat pe locul numit astă-zi Odaia, unde a existat întîia oară satul, și din care sat acum se văd numaĭ urmele unuĭ vechiŭ cimitir. Intr'adevăr, pe la 1780, în urma schimbuluĭ de pămînt făcut între locuitorĭ și proprietarul moșieĭ Căminărești, satul s'a strămutat pe costișea dealuluĭ, numit Dealul-Satuluĭ, în partea de S. a comuneĭ, între satele Cîrniceni și tîrgușorul Țigănași. Satul are o suprafață de 803 hect. și o populație de 35 familiĭ saŭ 145 suflete. In Blîndești este o biserică făcută de locuitorĭ în 1872, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ și o școală, înființată la 1880, frecuentată de 35 elevĭ.

Numărul vitelor e de 320 capete, din carĭ: 221 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 8 oĭ și 68 rîmătorĭ.

Blîndești, *baltă,* ce se întinde de la satul Blîndești, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași, pe șesul Jîjieĭ, paralel cu rîul Jîjiea, cu care se și unește aproape de Valul-luĭ-Traian.

Blîndești, *iaz,* spre N. de satul Blîndești, com. Cîrniceni, plasa Turia, jud. Iași.

Blîndul, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., pe teritoriul com. Nadișa.

Blîndulești, *cătun,* aparținînd comuneĭ Andreești, din pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj, situat la N. de cătunul Andreești, pe șes și coastă în partea dreaptă a pîrîuluĭ Deșiul. Are o suprafață de 290 hect., din care 120 hect. pădure, 90 hect. arabile, 70 hect. fînețe, 40 hect. vie, 5 hect. livezĭ de prunĭ și 1 hect. izlaz.

Are o populație de 45 familiĭ, cu 121 suflete, între carĭ 42 contribuabilĭ, toțĭ ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 20 pluguri, 1 căruță cu caĭ, 25 care cu boĭ, 70 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 150 oĭ, 40 capre și 60 rîmătorĭ.

O șosea vecinală, ce vine din spre cătunul Andreești, străbate acest cătun, îndeptrîndu-se spre com. Vladimirul.

Blîneseĭ (Dealul-), *deal,* jud. Tecuciŭ, la E. de satul Sloboziа-Blăneasa, comuna Negrilești. E situat între Valea-Blăneseĭ și valea Sărborsa.

Blînzi, *sat,* jud. Tecuciŭ; face parte din com. Corodul, pl. Nicorești. Situat în centrul com. și străbătut de pîrîul Corozelul, e departe de reședința com. de 1 kil. Are o populație de 129 capĭ de familiĭ, cu 640 suflete, carĭ locuesc în 127 case. Are 120 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ aŭ: 188 boĭ, 58 vacĭ, 2 taurĭ, 41 caĭ, 23 epe, 3 armăsarĭ, 2 asinĭ, 11 bivolĭ, 125 oĭ și 16 capre. Intinderea satuluĭ e de 3021 hect. și 59 ariĭ. Vatra satuluĭ are o suprafață de 60 hect. și 20 ariĭ, coprinzînd și un iaz cu o suprafață de 1 hect. și 3 ariĭ.

Satul are o școală, care datează din anul 1892. E frecuentată de 42 copiĭ, 38 băețĭ și 4 fete, din numărul de 102 copiĭ,

www.dacoromanica.ro

54 băeţi şi 58 fete, în vîrstă de şcoală.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului. Biserica actuală este făcută de Constantin Vidraşcu, cu ajutorul locuitorilor; celeĭ vechĭ nu i se cunoaşte data fondăreĭ. Un pomelnic, ce s'a păstrat, dă data de 1836; în acesta ne întîmpină Safta Negri, fondatoarea bisericeĭ. La 1836 s'a rezidit de Vasile Sturdza.

In biserică se află mormîntul luĭ Constantin Sturdza şi a fratelui său Vasile Sturdza.

Blînzi, *pădure,* jud. Tecuciŭ, situată la E. de satul cu acelaşĭ nume, com. Corodul. Este străbătută de Valea-Popiĭ şi de valea Rădiul.

Blînzi şi Bironeşti, *moşie,* pl. Siretul-d.-s., judeţul Bacăŭ. «La 1841, dumneaeĭ, Sărdăreasa Anica Gorgos, se judecă cu casa răposatuluĭ Ştefănica Roset, pentru pămînt din acest hotar» (Th. Codrescu, «Buciumul Romîn», pag. 286).

Blojeşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul; face parte din com. rur. Valea-Ungureni.

Bludureşti, *numire* ce se da maĭ înainte *satuluĭ* Dagîţa, din pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Blujdeşti, *deal,* în com. rur. Orevita, pl. Blahniţa, judeţul Mehedinţi.

Boaca, *sat,* pendinte de comuna rurală Carpenul, pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat la 1½ kil. N.-E. de Carpenul, unde e reşedinţa comuneĭ.

Populaţiunea e de 73 familiĭ, cu 346 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de preotul şi cîntăreţiĭ bisericeĭ parohiale din Carpen.

Din 50 copiĭ, 28 băeţĭ şi 22 fete, în vîrstă de a o frecventa, urmează numaĭ 12, 10 băeţĭ şi 2 fete.

Comunicaţiunea în acest căt. se face prin şoseaua vecinală, care îl leagă la E. de cătunul Gebleşti, iar la V. de Carpen.

Boaca, *cătun,* jud. Mehedinţi, în pl. Motrul-d.-s.; ţine de com. rur. Broşteni.

Boaca, *izvor,* jud. Buzău, în comuna Măgura, căt. Ciuta; iese din pădurea Pîcleni şi dă în rîul Buzăŭ.

Boaca, *pîrîŭ,* jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., com. Carpen, ce izvoreşte din dealul Gurgueşti, comuna Carpen, şi se varsă pe rîpa stîngă a rîuluĭ Dăsnăţuiul. Curge pe valea Băltani.

Boaca, *vale,* în comuna rurală Broşteni, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Boacsin, *insulă,* în Dunăre, drept Olteniţa, în jud. Ilfov.

Boalca, *vale;* izvoreşte din dealurile Pietrişul şi Valea-Neagră, com. Mihăeşti, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea; trece prin căt. Mihăeşti; formează balta Măgura se varsă în pîrîul Arsanca.

Boalda, *pîrîŭ;* udă centrul comuneĭ Cireşiul, pl. Cerna-d.-s., şi se varsă în rîul Cerna, tot în raionul comuneĭ Cireşiul, judeţul Vîlcea.

Boanga, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. comuneĭ Podul-Bărbieruluĭ. Aci, şi la cătunele din apropiere: Stăneşti şi Mavrodin, aŭ fost lupte între Turcĭ şi Romînĭ (1594—1599). In apropiere este pădurea Răcari.

Boanga, *vale,* în jud. Ilfov, prin care curge pîrîul cu asemenea numire.

Se varsă în rîul Dîmboviţa, la V. de Bucureşti, lîngă com. Militari. Pămîntul coprins între această vale şi rîul Dîmboviţa, e cu totul mocirlos. Imprejurul acesteĭ văĭ sunt mai multe hectare pădure, împărţite în 5 trupurĭ.

Boangherul, *movilă,* la S. de com. Strîmba, pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Boanta, *cătun,* al com. Preajba-de-Pădure, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe malul drept al Tăsluiuluĭ, pe şoseaua Caracal-Preajba-de-Pădure.

Boanta, *biserică,* jud. R.-Sărat, în plasa Oraşuluĭ, comuna Vîrteşcoiŭ; are o vechime de maĭ bine de 100 anĭ. V. Vîrteşcoiŭ.

Boanta, *moşie,* proprietate a statuluĭ, cu 300 pog. pădure, în plasa Ocolul, jud. Romanaţi, lîngă satul cu acelaşĭ nume, şi punct de observaţie de rangul al 3-lea.

Boanţa, *sat,* în com. Onişcani, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Are 58 capĭ de familie, din carĭ 58 contribuabilĭ. Loc. sunt 225, din carĭ 6 ştiŭ carte. Sunt 39 case. Loc. posedă 70 capete vite marĭ.

Boarca, *sat,* jud. R.-Sărat, în pl. Gradiştca, căt. comuneĭ Domniţa, aşezat în partea de apus a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Buzău.

www.dacoromanica.ro

Boarca, *pădure,* a statuluĭ. jud. R.-Sărat, în pl. Gradiştea, comuna Domniţa, cătunul Boarca. Are 37 hect.. Esenţe principale: salcie, plop şi sînger.

Boarul, *deal,* în jud. Tecuciŭ, pe partea de E. a satuluĭ Crăeşti, continuare a dealuluĭ Apărătorul; merge în direcţia N.-E., pănă în Dealul-Sohodunuluĭ, comuna Crăeşti, plasa Stănişeşti.

Boasic, *ostrov,* pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Bordușani; are pădure şi păşuni.

Boasic, *pădure,* în ostrovul cu acelaşĭ nume, pe Dunăre, plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Bordușani. Are 20 hect. pădure de salcie şi plop.

Boasic, *pichet de frontieră,* pe Dunăre, în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satuluĭ Bordușani. Este situat în ostrovul cu acelaşĭ nume.

Boata, *cătun,* jud. Mehedinţi, în plasa Motrul-d.-j.; ţine de com. rurală Bresniţa-de-Motru. Are 42 familiĭ.

Boatca, *sat,* jud. Roman, în pl. Siretul-d.-s., comuna Dagîţa, în marginea de E. a judeţuluĭ, şi la o depărtare de 3 kil. de satul Dagîţa. Are 20 capĭ de familiĭ, din carĭ 20 contribuabilĭ. Loc. sunt 95; eĭ locuesc în 23 case. Populaţia este numaĭ romînă. Sunt 174 capete vite marĭ.

Boazgic saŭ **Boaşcic,** *sat,* în jud. Constanţa, plasa Hîrşova, cătunul com. Topalul. Este aşezat în partea sudică a plăşeĭ şi cea sud-estică a comuneĭ, la 10 kil. spre Sud-Est de reşedinţa Topalul.

Teritoriul săŭ se mărgineşte: la N. cu cătunul de reşedinţă Topalul; la Est cu cătunul Capugi, al com. Siriul, şi cu cătunele Băltăgeşti şi Taş-Punar, ale comuneĭ Taş-Punar, plasa Medjidia; la S. cu com. Seimeni-Marĭ; şi la V. cu jud. Ialomiţa, de care se desparte prin Dunăre.

Relieful săŭ este accidentat de prelungirile vestice ale dealurilor Zavol-Bair, de 126 metri, şi Pînar-Bair, de 116 metri, aflătoare pe hotarul de Est; de prelungirile nordice ale dealuluĭ La-Movila-Greculuĭ, de 96 metri. De la hotarul de Sud, ele sunt acoperite cu semănăturĭ şi fîneţe.

Movile sunt numeroase: Chergheligi-Iuc, de 116 m. şi Boazgic-Tepe, de 46 metri, la S.-E.; ele sunt artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

Apele carĭ udă teritoriul săŭ, sunt: Dunărea, la Vest, formînd treĭ ostroave: Boazgicul-Mare, Boazgicul-Mic şi Cala-Chioi, acoperite cu sălcii; pîrîul Boazgic-Dere, ce trece prin centru şi pe la Sud de cătun şi se varsă în Dunăre, lîngă satul ce se găseşte în faţa ostroavelor cu acelaşĭ nume.

Ca văĭ avem: Cala-Chioi, Canara şi Zăvolul la Nord; Valea-Mare la S., pe hotar.

Intinderea totală este de 3756 hectare, din carĭ 115 hectare ocupate de vatra şi grădinile satuluĭ.

Populaţiunea sa e de 180 familiĭ, cu 667 suflete, a căror ocupaţiune principală este agricultura.

Boazgic I, *ostrov,* pe Dunăre, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, comuna Topalul; ţine de cătunul Boazgic, în faţa căruia se află. Are o lungime de 1 ½ kil. şi are o formă triunghiulară. Este situat în partea sudică a plăşeĭ, cea sud-vestică a comuneĭ şi vestică a cătunuluĭ. Este acoperit cu pădurĭ de sălciĭ şi din această cauză este şi nelocuit. In apropierea luĭ se află ostrovul Boazgic II.

Boazgic II, *ostrov,* pe Dunăre, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, comuna Topalul, în faţa cătunuluĭ Boazgic. Este puţin maĭ mic ca Boazgic I, avînd o lungime de aproape 1 kil. Are forma uneĭ lentile biconvexe; este acoperit peste tot cu stufişurĭ şi pădurĭ de sălciĭ. E nelocuit.

Boazgic-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Topalul, căt. Boazgic, în partea apusană a plăşeĭ şi sudică a comuneĭ. Se desface din dealul Zavol-Bair; se întinde într'o direcţie de la N.-E. spre S.-V. printre văile Zăvolul, Boazgic-Dere şi Dunăre, ce-ĭ fac malul înalt şi stîncos. Are 89 m.; domină văile de maĭ sus, satul Boazgic, aşezat la poalele sud-vestice ale luĭ şi drumul Băltăgeşti-Boazgic. E acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Boazgic-Dere, *pîrîŭ* însemnat, în jud. Constanţa, plăşile Hîrşova şi Medjidia, pe teritoriul comunelor Sirin şi Topalul, din pl. Hîrşova şi Taş-Punar, din pl. Medjidia. Este format din unirea a doua văĭ: Uzuncea şi Satis-Chioi; cea dintîiŭ plecînd din poalele sudice ale dealuluĭ Capugi, cea de-a doua din poalele sud-vestice ale dealuluĭ Inşiratele, trecînd şi prin satele Satis-Chioi turc şi romîn. Aceste văĭ se unesc ceva maĭ jos de Satis-Chioi romîn, şi îndreptîndu-se spre miază-zi, într'o direcţie generală de la N. spre S.-V. Pîrîul

www.dacoromanica.ro

trece prin satul Băltăgeşti, unde primeşte pe stînga, pîrîul Saragea-Dere, ce trece prin satul Saragea, ia numele de Boazgic, şi, după un curs de aproape 20 kil., se varsă în Dunăre, lîngă satul Boazgic.

Dealurile, printre care curge, sunt: Erchesec, Zăvolul şi Boazgic la apus; Inşiratele, Hoşi-Tepe, Pînar-Tepe şi Movila-Greculuĭ, la răsărit şi miază-zi. Prin valea sa merge drumul Satis-Chioi-Băltăgeşti-Boazgic-Terzi-Chioi.

Boazgic-Tepessi, *vîrf de deal*, al culmeĭ Movila-Greculuĭ, de 48 m. înălţime, pe hotarul dintre plăşile Hîrşova şi Medjidia, jud. Constanţa, la 4 kil. spre S.-E. de satul Boazgic, dominînd văile: Valea-Mare, Boazgic şi satul Boazgic. Este acoperit cu păşune.

Boazuluĭ (Gura-), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Izlazul, din jud. Romanaţi. Se maĭ numeşte şi Cătina. Are 26 hect. pădure. Depinde de com. Bîrcovul.

Boba, *sat;* face parte din com. rur. Făgeţelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 360 locuitorĭ şi cade în partea de S. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Vedea şi pe dealul Boba.

Aci e o biserică, fondată la anul 1824, care are următoarea inscripţie: «Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce prăznueşte hramul Cuvioasa-Paraschiva, s'a ridicat dintru început de robiĭ luĭ D-zeŭ, Popa Stan Duhovnicu, Andreiŭ, Ion, etc., în zilele luminatuluĭ Domn Ion Grigore Ghica Voevod, cu blagoslovenia P. S. S. Grigore Argeşiŭ».

Boba, *deal*, com. Făgeţelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o direcţie paralelă cu rîul Vedea. Pe acest deal sunt aşezate cătunele: Făgeţelul, Boba şi Isaci. Dealul servă locuitorilor pentru agricultură şi izlaz. Este situat în centrul comuneĭ.

Bobaia, *cătun*, aparţinînd comuneĭ Aninoasa, pl. Gilortul, jud. Gorj. E situat pe şes şi în partea stîngă a Gilortuluĭ, pe o suprafaţă de 575 hect., din carĭ 197 hect. pădure, 210 hect. arabile, 153 fîneţe, 4 hect. vie, 8 hect. livezĭ de prunĭ şi 3 hect. izlaz.

Are o populaţie de 22 familiĭ, cu 80 suflete, din carĭ 20 contribuabilĭ, ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ, după legea rurală din 1864. Eĭ posedă 15 pluguri, 35 care cu boĭ, 50 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 50 oĭ, 30 capre şi 50 rîmătorĭ.

In cătun se găsesc: 1 puţ şi 3 izvoare.

Bobaiţa, *com. rur.*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi, situată pe un loc ridicat, la distanţă de 18 kil. de oraşul Turnul-Severin. Formează comună cu cătunul Şişcul-Roşu, avînd 148 contribuabilĭ, din 800 locuitorĭ. Sunt 196 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. O parte din eĭ se ocupă cu dulgheria şi croitoria. Pămîntul, parte este bun, iar parte este pietros. Produce: porumb, grîŭ, orz, secară, fasole, cînepă, in şi fîneţe naturale. Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 86 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ şi 96 stupĭ. Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, cu 1 învăţător, frecuentată de 48 elevĭ şi 2 eleve.

Budgetul comuneĭ coprinde: la venitur ĭ 1444 leĭ, iar la cheltueli 766 leĭ. Numărul vitelor este de 688 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 671 oĭ, 260 rîmătorĭ şi 760 capre.

Această com. se mărgineşte cu comunele: Pitulaşul, Baloteşti la apus; la miază-noapte cu Bălvăneşti şi Băseşti; la răsărit cu Crăgueşti; la miază-zi cu Colibaşul. Cu aceste comune este legată prin şosele comunale, iar de şoseaua judeţeană Severin-Tîrgul-Jiul este legată prin şoseaua comunală Malovăţul-Bîrda Pitulaşul - Bobaiţa - Balvăneşti, etc. Deal. cele maĭ însemnate sunt: Bobaiţa, Balabanul, Beciul, carĭ formează şi văile: Balabanul, Valea-Seacă, Bobaiţa şi Madveliţa.

Ca locurĭ istorice în această comună sunt de notat: Cetatea, Cîmpul-Mare şi Beciul.

Cetatea este situată în partea de S., cam spre E. la poalele Dealuluĭ-cu-Viĭ. Acest loc, adică Cracul Cetatea, are în partea de N. o scobitură în forma unuĭ crov mic; iar în partea de S., se ridică drept în sus, avînd o înălţime de aproape 60 m. Deasupra acesteĭ înălţimĭ, se află o cîmpie acoperită, parte cu tufe micĭ de alun, şi parte acoperită cu semănăturĭ. In partea de N. este tăiat de şoseaua ce leagă comuna cu comuna vecină, Colibaşul. La facerea acesteĭ şosele, în anul 1890, s'a găsit în acest loc un schelet de om, şi, lîngă dînsul, o monedă de argint, din timpul împăratuluĭ Eliu Adrian, bine conservată. Aci se văd şi urme de zidărĭ vechĭ. Tradiţia spune că aci ar fi fost o cetate romană, care s'a întreţinut de către locuitoriĭ comuneĭ, carĭ se serveau de dînsa în timpul năvălireĭ barbarilor, pentru a se retrage şi a se ascunde aci şi la Cracul-Beciuluĭ, cu femeile, copiiĭ şi avu-

www.dacoromanica.ro

tul lor. Pentru a nu fi surprinși de barbarĭ, în cutreerările lor după jafurĭ, locuitoriĭ Bobăițenĭ își aveaŭ de regulă strejile așezate pe Cîmpul-Mare, loc ridicat, carĭ strejĭ, la vederea acestor barbarĭ, vesteaŭ pe locuitorĭ.

In com. Bobaița se găsesc și astă-zĭ obiecte din acele vremĭ. Așa se maĭ află o pivă (piuă) pentru fabricarea dimieĭ, care este săpată în piatră, avînd maiurĭ tot de piatră. Această piuă se găsește pusă ca semn de hotar și nu îndrăznește nimenĭ a o ridica, de frică a nu muri, căcĭ credința pe aci este, că cel care o va ridica și muta din acest loc, va muri pe dată.

Pe Cracul-Balaban se spune că ar fi trecut un drum roman, ale căreĭ urme se văd și până astă-zĭ. Asemenea urme se văd și în partea de N. a comuneĭ. Monede și obiecte primitive de fer, se găsesc în această comună și acum.

Bobaița, *deal,* în com. rur. Bobaița, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Bobarul, *loc izolat,* com. Micești, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Bobarul, *movilă,* în raionul com. Sîngerul, pl. Podgoria, jud. Prahova, acoperită cu pădure.

Bobe, *plaiŭ,* în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Se întinde de la N.-E. la S.-V. Pe el se află fînețe și locurĭ de arătură.

Bobeĭ (Dealul-), *deal,* jud. Gorj, situat în partea de N.-V. a comuneĭ Costeni, din plaiul Vulcanul. Pe creasta acestuĭ deal trece hotarul dintre județele Mehedinți și Gorj. Acest deal aparține locuitorilor comuneĭ Costeni. Parte e acoperit cu izlaz, iar parte este stîncos.

Bobeica, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-j., pe teritoriul comuneĭ Ruși.

Bobeica, *deal,* plasa Siretul-d.-s., com. Mărăști, făcînd parte din seria dealurilor, ce despart Siretul de pîrîul Berheciul.

Bobeica, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Siretul-d.-s., com. Berbeceni, așezat pe malul stîng al pîrîuluĭ Odobul.

Bobeica, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., pe teritoriul comuneĭ Bărsănești.

Bobeica, *deal,* V. Dealul-Mare, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Bobeica, *deal,* la poalele căruia e situat satul Lăzăreni, com. Golăești, pl. Branișteа, județul Iași.

Bobeica, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul comuneĭ Hîrja.

Bobeica, *pisc.* Vezĭ Dealul-Mare, com. Sinești, plasa Cîrligătura, jud. Iași.

Bobeica, *pîrîiaș,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j.. pe teritoriul comuneĭ Ruși; se scurge în Bistrița.

Bobeică (Dealul-luĭ-), *deal,* comunele Curtești și Slobozia-Secătura, jud. Botoșani. (Vezĭ Lebăda, deal).

Bobeică (Dealul-luĭ-), *deal,* județul Tecuciŭ, la E. de satul Crăești, continuare a dealuluĭ Pojorîta. Merge în direcția N.-S., până în dealul Domnișorul, comuna Crăești, pl. Stănisești.

Bobeni, *numire,* ce avea în vechime parte din satul Dracea, din plasa Călmățuiuluĭ, județul Teleorman, precum și un trup din moșia cu acelașĭ nume.

Bobescu, *sat,* în jud. Fălciŭ, partea de Vest a comuneĭ Epureni, plasa Prutul. E situat pe o vale strîmtă, numită Valea-Bobeștilor, între dealurile Lohanul și Drăganul, la distanță cam de 3 kil. de satul de reședință, Epureni. Vatra satuluĭ are o suprafață de 8 hect. și o populație de 58 familiĭ, 192 suflete din carĭ 54 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultură și creșterea vitelor.

Prin sat trece pîrîul Lohanul.

Acest sat se află pe proprietatea statuluĭ, fostă moșie a Episcopieĭ de Huși.

Bobești-Andronache, *sat,* pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la V. de Glina-Gherman. Are o poziție plăcută. Între acest sat și Leurdeni, pămîntul e smîrcos. Face parte din com. rurală Bobești-Bălăceanca și are 276 locuitorĭ.

Suprafața totală a satuluĭ este de 1060 hect. arabile împreună cu Berheceni, aparținînd proprietaruluĭ Gr. Bălăceanu 820 hect. și locuitorilor 240 hect.

Are o biserică cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; și o școală frecuentată de 17 elevĭ, cu întreținerea cărela statul, județul și comuna, cheltuesc 1660 leĭ.

Bobești-Bălăceanca, *com. rur.,* pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la F.

www.dacoromanica.ro

de București. Este situată pe malurile rîuluĭ Dîmbovița, la distanță de 19 kil. de București.

Se compune din 8 cătune: Bălăceanca, Bobești, Berceni, Glina - Gherman, Glina - Macri, Manolache, Potoceanca și Șerbănești. Are o populație de 1596 locuitorĭ, carĭ trăesc în 373 case.

Suprafața totală a comuneĭ este de 4164 hect. Proprietariĭ aŭ 3270 hect., din carĭ cultivă 3108 hect. (5 rămîn sterpe, 128 hect. izlaz și 30 hect. pădure); iar locuitoriĭ cultivă 894 hect., fără să aibă locurĭ pentru păsunea vitelor.

Reședința comuneĭ este în cătunul Glina-Gherman.

In comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ; 1 școală de băețĭ și 1 de fete, care funcționează într'un local oferit de d. Eft. Diamandescu, proprietarul moșieĭ Bălăceanca.

Comuna numără 333 contribuabilĭ și are un budget de 5273 leĭ la venitурĭ și de 5268 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 267 contribuabilĭ.

Dintre locuitorĭ, 342 sunt plugarĭ. Ocupația lor de căpetenie e agricultura și creșterea vitelor; 73 aŭ diferite profesiunĭ. Arătura se face cu 212 pluguri, 172 cu boĭ și 40 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 275 care și căruțe, 194 cu boĭ și 81 cu caĭ.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ și 2 hangiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1141 și al celor micĭ de 2304. Vite marĭ: 434 caĭ și epe, 7 armăsarĭ, 476 boĭ, 134 vacĭ, 52 viteĭ, 20 taurĭ, 17 bivolĭ și bivolițe. Vite micĭ: 60 capre, 164 porcĭ și 2080 oĭ.

Improprietăriții sunt 140 locuitorĭ și neîmproprietăriții 277.

Bobeștilor (Valea-), *vale*, între dealurile Lohanul și Drăganul, c. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciu, pe care se află situat satul Bobești și pe unde trece pîrîul Lohan.

Bobica, *deal cu vii*, în plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți, pe teritoriul moșieĭ statuluĭ Strehaia.

Bobiceanuluĭ (Valea-), *vale*, pl. Jiul-d.-s., com. Florești, jud. Dolj.

Bobicești, *com. rur.*, în mijlocul plășeĭ Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situată aproape de vărsarea apeĭ Căluiuluĭ în Oltețul. Se învecinește cu Oboga, Morunglavul, Bechetul și Leotești. E departe de 37 kil. de Caracal și 6 kil. de Balș, și se compune din Bobești-d.-s. și Bobești-d.-j. (100 fam.), Govora (60 fam.), și Comănești (40 fam.). Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului mării este de 120 m. Are 221 contribuabilĭ, 245 capĭ de fam. și o populație de 987 loc., din carĭ: 606 bărbațĭ și 381 femeĭ, 419 căsătoriți, și 568 necăsătoriți; 36 știŭ carte și 951 nu știŭ,

Budgetul comuneĭ pe 1886-87 a fost de 2042 leĭ la venitурĭ și de 2025 leĭ la cheltuelĭ.

Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor.

Are 600 vite marĭ, 1450 vite micĭ și 288 rîmătorĭ.

Are o școală primară de gradul I, cu un învățător, frecuentată de 50 de elevĭ, din 86 în vîrstă de școală; o biserică, Cuvioasa-Paraschiva (1848), deservită de un preot și 2 cîntăreți; 8 cîrciumĭ

Bobicești, *deal*, începe din partea de N.-E. a com. Opăriți, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Formează cu dealul Predealul un unghiŭ obtuz; apoĭ se continuă spre V. și S., formînd vîrfurile Dogarul și Măclanul, unde se termină. Pe acest deal sunt plantate viĭ și livezĭ de pruni.

Bobicești-de-Jos, *cătun*, al com. Bobicești, pl. Olteț-Oltul d.-j., jud. Romanați.

Bobicești-de-Sus, *cătun*, al com. Bobicești, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

Bobicul, *deal*, com. rur. Balta, plaiul Cerna, jud. Mehedinți,

Bobiești, *mahala*, com. rur. Padina-Mică, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Bobiĭ (Valea-), *vale*, trece pe la S. cătunuluĭ Piscani, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel; merge către S. și se varsă în rîul Tîrguluĭ, pe malul săŭ drept.

Bobișoarele, *baltă*, com. Foltești, pl. Prutul, jud. Covurluiu, formată din vărsăturile Prutuluĭ.

Bobișul, *pîrîŭ*, izvorește din partea de N. a com. Șuletea, pl. Mijlocul, jud. Fălciu; curge spre S., pe partea de V. a comuneĭ, și, în jos de sat, se unește cu pîrîul De-pe-Vale.

Bobîlca, *deal*, com. Bîrzești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu. (Vezĭ Ludești-Budăiu, deal).

Boblegi, *sat*, cu 108 suflete, pl. Gălășești, jud. Argeș; face parte din com. rur. Cerșanile.

Boboaca, alt *nume* al *cătunuluĭ* Oltețani, com. Știrbeiu, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

Boboasa, *lac*, plasa Borcea, comuna Dichiseni, jud. Ialomița.

Bobocei, *movilă*, situată în ra-

www.dacoromanica.ro

ionul comunei Toreşti, pl. Birlad, jud. Tecuciŭ.

Bobocești, *numire,* ce poartă şi astăzĭ parte din com. Doagele, saŭ Dobroteşti, din jud. Teleorman. Bobocești era maĭ de mult timp un cătun, care făcea parte din satul Merişani. Astăzĭ, din pricina înmulţireĭ populaţiuneĭ, formează o mahala a comuneĭ Dobroteşti.

Bobocești, *deal,* în com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ, pl. Ocolul-d.-s., judeţul Mehedinţi.

Boboci, *ape minerale,* în comuna Tohani, cătun. Valea-Scheilor, jud. Buzăŭ, care izvoresc de sub dealul Drăgaica şi se scurg în Valea-Scheilor. Poziţia loculuĭ e plăcută şi sănătoasă, înconjurată din toate părţile de coline acoperite cu viĭ, livezĭ şi păduriĭ, avînd în faţă un răsfăţat şes, pe care s'a fondat o staţiune balneară. Ele aŭ fost proprietatea luĭ I. Crăciunescu, care, împreună cu toată averea sa, le-a lăsat pentru fondarea şi întreţinerea uneĭ şcolĭ secondare în Mizil. Aceste ape conţin: sulf, magnezie, clorure de sodiu, iod, sulfat de sodă şi carbonat de magnezie şi se întrebuinţează cu succes pentru: reumatizm, scrofule, boale de piele şi viciarea sîngeluĭ. Apa curge cu abundenţă din patru izvoare, din care două servă de băut şi două de scăldat. Izvoarele aŭ fost cunoscute din vechime sub numele de: Fîntîna-de-Leac, unde mulţĭ suferinzĭ veneaŭ să bea apă. In anul 1825, fură transformate în staţiune balneară, cea d'întîiŭ în ţară, şi în 1828, Domnul Grigore Ghica, viind aci cu familia şi curtea sa, le asigură, pe lîngă renume, numeroşĭ vizitatorĭ. Ruşiĭ, în timpul ocupaţiunilor, le-aŭ destinat pentru soldaţiĭ bolnavĭ şi le aduseră multe îmbunătăţirĭ, ceea ce contribui ca ele să meargă prosperînd pănă în 1866. Atuncĭ averea luĭ Crăciunescu trecînd sub administraţia com. Mizil, com. nu numaĭ că le neglijă, dar distruse orĭ-ce construcţie şi în scurt timp fură părăsite şi uitate. In 1885, primăria începu a le restaura, captă apele şi construi un otel.

Boboci, *deal,* în jud. Muscel, la Nordul comuneĭ Jupîneşti, plasa Rîul-Doamneĭ, între jud. Argeş şi Valea-Copanuluĭ.

Bobocul (Zilişteа), *căt.* al comuneĭ Cochirleanca, jud. Buzăŭ, cu 490 loc. şi 100 case. Are pendinte de dînsul cătunaşul Părul. Maĭ toţĭ cartografiĭ confundă băile Boboci cu acest cătun.

Bobocul, *deal,* numit şi Curiacul, com. Cîmpina, pl. şi jud. Prahova, care servă de păşune şi arătură.

Bobocul, *staţie* de dr. de f., jud. Buzăŭ, plasa Cîmpuluĭ, cătun. Cochirleanca, pe linia Buzău-Mărăşeşti, pusă în circulaţie la 13 Iunie 1881. Se află între staţiile Buzăŭ (11.5 kil.) şi Zoiţa (10.7 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului mărĭĭ de 121.30 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 48753 leĭ, 53 banĭ.

Bobocul, *lac* mare, la E. com. Tichileşti, aproape de Dunărea-Vechie, jud. Brăila, la N. iezeruluĭ Şerbanul, din comuna Gropeni. Comunică în partea de N. cu privalul Aurel, prin privalul Bobocul, şi în partea de E. cu iezerul Şerbanul.

Bobocul, *prival* mic, jud. Brăila, ce uneşte iezerul Bobocul cu privalul Aurel.

Boboeşti, *cătun,* la N. comuneĭ Peşteana, jud. Gorj şi alipită acesteĭ comune din pl. Ocolul. Situat sub dealurile Pirisul şi Oprişanul, are o suprafaţă de 270 hect., din care 190 hect. pădure, 45 hect. arabile, 30 hect. fîneţe, 4 hect. izlaz şi 1 hect. livezĭ de prunĭ; pămîntul e puţin fertil.

Are o populaţie de 50 fam., din care 1 de Ţiganĭ, cu 282 suflete, din carĭ 17 contribuabilĭ. Locuitoriĭ sunt toţĭ moşnenĭ şi se ocupă cu agricultura şi olăria. Posedă 2 pluguri, 37 care cu boĭ, 152 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 72 oĭ, 80 capre şi 70 rîmătorĭ.

Cătunul e traversat de o şosea comunală, care are direcţiunea S.-E. şi care îl leagă cu şoseaua comunală a cătunuluĭ vecin, Peşteana.

In cătun se găsesc 6 puţurĭ şi 10 izvoare.

Are 1 biserică de lemn, fondată la anul 1824, deservită de 1 cîntăreţ şi 1 preot de la cătunul Peşteana.

Bobolea-Bufna, *vale,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Bobolea-Graur, *fîntînă,* judeţul Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Bobolia, *sat,* face parte din comuna rurală Poiana, pl. şi jud. Prahova. Are o populaţiune de 355 loc., 173 bărbaţĭ şi 182 femeĭ. Aci e o biserică fondată la anul 1838 de starițul mănăstireĭ Predealul. Locuitoriĭ săĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Bobolia.

Bobolia, *moşie* a statuluĭ pendinte de mănăstirea Predealul, judeţul Prahova. Pe periodul 1887—97 s'a arendat cu 4290 leĭ anual.

Bobolia, *pădure* a statuluĭ, în

www.dacoromanica.ro

întindere de 500 hect. formată din trupurile: Bobolia (400 hect.) și Tufarul (100 hect.) și pendinte de com. Poiana, plaiul și jud. Prahova.

Boboliï (Valea-), *vale* seacă, în com. Grăjdana, jud. Buzău.

Bobonețul, *movilă*, jud. Brăila, situată la N. de com. Surdila-Găiseanca, pe hotarul dintre moșiile Găiseanca și Filipești.

Bobonețul, *movilă*, jud. Brăila, situată la S.-E. de com. Filipești, la o depărtare de 300 m. de c. f. Brăila-București.

Boboșul, *sat;* face parte din comuna Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. E situat într'o groapă. Prin sat trece Pîrîul-Gloduluï. Se află la o distanță de 7 kil. și 323 m. departe de Vultureni. Are o populație de 42 capĭ de familie, cu 175 suflete, locuind în 42 case. Copiĭ în vîrstă de școală sunt: 28 copiĭ, 27 băeți și 1 fată.

Boboteni, *sătișor*, în com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, așezat în fundacul ramureĭ munților Hangul, Audea și Boboteni, pe valea pîrîuluï Hangul, în dreptul confluenței pîrîiașuluï cu același numire.

Are o populațiune de 87 de fam. cu 355 locuitorĭ: 162 bărbați, 192 femeĭ; 186 necăsătoriți, 140 căsătoriți, 27 văduvĭ, 1 divorțat; numaĭ 12 știŭ carte.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, dar maĭ cu seamă cu plutăria și exploatatul lemnelor din pădurile vecine.

Comunicațiunea cu satele din prejur se face prin un drum ce trece prin satul Audea.

Boboteni, *deal*, în ramura munților Hangul, situat lîngă satul cu a sa numire, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Boboteni, *pîrîiaș;* izvorește de la hotarul comuneĭ Hangul, jud. Neamțu, din partea despre N., din niște dealurĭ ce poartă aceeași denumire. Se varsă în stînga pîrîuluĭ Hangul, în marginea de sus a satuluĭ Boboteni.

Bobul, *com. rur.*, jud. Gorj, în partea de N.-V. a plășeĭ Amaradia. Își are numirea de la valea Bobaia. In vechime se numea Dîlmocul, de la numele unuĭ proprietar sîrb numit Dîlmoc. Cea maĭ mare parte din această comună e situată pe loc șes, pe malul drept al rîuluĭ Blahnița și o parte pe costișe. Este format din 3 cătune și 1 mahala numită Raba. Cătunele sunt: Bobul, unde este și reședința comuneĭ, Hăești și Mogoșani, amîndouă acestea la N. cătuneĭ de reședință. Cătunele Bobul și Mogoșani maĭ de mult aŭ format com. împreună pănă cînd, la 1875, aŭ fost alipite de com. Scoarța. Comuna Bobul se mărginește la Nord cu com. Secelul, la V. cu comuna Scoarța, la S. cu cătunul Colibașul, din comuna Pojogeni și la E. cu comuna Bengești. Tot la Nord maĭ atinge și com. Magherești.

Are o întindere de 4781 hectare, din carĭ aproape 2053 hectare arabile, 1767 hect. fînețe. 81 hect. vie, 391 hect. pădure mare, 259 hect. pădure mărunță, 168 hect. livezĭ și pomĭ, 43 hect. izlaz și 19 hect. vatra satuluĭ. Această proprietate aparține statuluĭ, sătenilor, carĭ sunt împroprietăriți după legea rurală și proprietarilor: C. N. Mihail și moștenitoriĭ generaluiuĭ Florescu.

Are o populație de 288 contribuabilĭ, 320 familiĭ, 1357 suflete, dintre carĭ 2 familiĭ de Țigani. Locuitoriĭ posedă 57 plugurĭ, 2 căruțe cu caĭ, 119 care cu boĭ, 774 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 1238 oĭ, 326 rîmătorĭ, 55 capre, 3 bivolĭ și 45 stupĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitură 1613 leĭ, banĭ 29, iar la cheltuelĭ 1567 leĭ, banĭ 44.

Apele, ce udă teritoriul acesteĭ comune, sunt: Blahnița și pîrîul Bobaia, ce izvorește chiar din interiorul comuneĭ, din partea de N.-V. și se varsă în Blahnița, la cătunul Bobul.

Comunicațiunea se face prin șoseaua județeană, ce vine de la V., prin comuna Scoarța și trece pe la S. comuneĭ, cu care se leagă prin șoseaua comunală și printr'un drum ordinar, cu numele Bălăcianul, care pleacă din centrul cătunuluĭ Mogoșani, merge spre S.-E., trece apa Blahnița, urcă în Cîmpul-Mare, trece peste șoseaua județeană și merge la Pietrești-d.-s. (Tîrgul-Cărbunești). Acest Bălăcian, se zice, că a fost căpitan al luĭ Mogoș-Vornicul.

In com. Bobul se găsesc 5 puțurĭ și 8 izvoare.

Comuna are 1 școală publică, în catunul Mogoșani, frecuentată de 31 elevĭ, din 40 înscrișĭ; 4 bisericĭ: 1 fondată la anul 1729, alta la anul 1764, alta la anul 1810, și alta care este cea maĭ veche. Bisericele sunt deservite de 1 preot, 3 cîntărețĭ și 3 paracliseri.

Bobul, *cătun* de reședință, al comuneĭ Bobul, din plasa Amaradia, județul Gorj. Este situat parte pe șes, parte pe coastă. Are o întindere cam de 2934 hcct., din care 1371 hect. arabile, 1083 hect. fînețe, 53 hect. vie, 137 hect. pădure mare, 168 hect. pădure mică, 108 hect. po-

www.dacoromanica.ro

met, 18 hect. izlaz, 7 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 150 familiĭ, cu 562 suflete, din carĭ 139 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 27 pluguri, 65 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 352 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 896 oĭ, 832 rîmătorĭ, 9 capre, 3 bivolĭ și 32 stupĭ.

Cătunul are 2 puțurĭ și 3 izvoare, precum și 2 cîrciumĭ.

Are 2 bisericĭ de lemn, deservite de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Bobul, *sat*, județul Ialomița, în pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna Chioara. Este situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomița, spre V. și lipit de satul Chioara.

Inainte purta numirea de Corneanca. Este populat cu Romînĭ transilvănenĭ. Școala și biserica din satul Chioara servesc și locuitorilor de aicĭ.

Bobul, *sat.* (Vezĭ Odaia-Bran, comuna Golăești, plasa Branișteа, jud. Iași).

Bobul, *colină*, în com. Mlăjetul, cătunul Topilele, jud. Buzău, acoperită de pădurea statuluĭ Mlăjetul.

Bobul, *deal*, pe teritoriul comuneĭ Bunești, plasa Crasna, județul Fălciu.

Bobul, *deal*, numit și Dealul Bobuluĭ, în com. rur. Ciovărnășeni, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Bobul, *deal*, lîngă com. Osica, plasa Ocolul, județul Romanați. Are 144 metri de altitudine d'asupra nivelului mării. Este o ramură detașată din Dealul-Muerii.

Bobul, *munte*, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Bobul, *pădure*, în insula Balta, plasa Ialomița-Balta, com. Vlădeni, jud. Ialomița. Face parte din trupul pădureĭ Vlădeni și are 50 hect. plop și salcie.

Bobul, *pădure*, în plasa Ialomița-Balta, comuna Chioara, județul Ialomița. Are 10 hectare cu esențe plop, ulm și stejar.

Bobul, *pădure*, pe moșia Odaia-Bran, com. Golăești, plasa Branișteа, jud. Iași.

Bobul, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Bobul și unindu-se cu Pîrîul-Fundoaeĭ, în centrul satuluĭ și com. Bunești, plasa Crasna, jud. Fălciŭ, se varsă spre Sud în pîrîul Crasna.

Bobul, *plaiŭ cu vii*, numit și Plaiul-Bobuluĭ, în com. rur. Deveselul, plasa Blahnița, județul Mehedinți.

Bobul, *rîuleț*, se desface din Valea-Grootișuluĭ, curge de la N.-V. către S. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, în raionul com. Măneciul-Ungurenĭ, plaiul Teleajenul, județul Prahova.

Bobul, *vale*, com. urbană Urlați, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Bobul, *vale*, jud. Romanați, care trece pe lîngă dealul cu aceeași numire și se termină în Olt.

Bobul (Muntele-), județul Prahova, *moșie* a statului, pendinte de schitul Izvoarele, care pe periodul, anuluĭ 1888 — 1893, s'a arendat cu 330 leĭ anual.

Bobul (Muntele), *pădure* a statuluĭ, în devălmășie, în întindere de 445 hect., situată în plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Bobul-Mare, *munte*, la Nord de comuna Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, coprins între apa Stancea la N.-E., și apa Bobul la S. Partea sa de E. este udată de rîul Teleajenul.

Bobul-Mare (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Bobul-Mare, pendinte de com. Măneciul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Bobul-Mic, *munte*, spre N. de muntele Bobul-Mare, și din sus de mănăstirea Susana, comuna Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, coprins între pîr. Rogozul la S. și pîrîul Mogoșul la N. Partea sa de E. este udată de rîul Teleajenul.

Bobulești, *com. rur.*, în partea de E. a plășeĭ Ștefănești, jud. Botoșani, lîngă Prut. Se întinde parte pe șesul Bașeuluĭ și Prutuluĭ și parte pe dealurĭ. E formată numaĭ din satul Bobulești. Are o supraf. de 2449 hect., din carĭ 774 hect., aparțin locuitorilor, și o populație de 236 familiĭ, sau 1021 suflete, din carĭ 157 contribuabilĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locurile de cultură au o întindere de 1500 hect.

O parte din teritoriul comuneĭ e acoperit cu pădure, din care: partea de pădure de stejar, situată pe dealuri în partea de V., e de 77 hectare, și partea de pădure de plop și salcie de pe lunca Prutuluĭ la E., este de 100 hect. Se exploatează sistematic.

Vite sunt: 335 boĭ, 244 vacĭ, 109 caĭ, 167 porcĭ, 993 oĭ. Loc. aŭ 332 stupĭ cu albine.

Comuna e udată la E. de Prut și de afluentul săŭ Bașeul, care

www.dacoromanica.ro

curg în acelaşĭ şes, iar la V. de pîr. Corogea. Are 1 moară de apă la Prut şi 2 morĭ pe iazul Corogea.

Satul Bobuleşti e aşezat pe ţărmul drept al pîrîuluĭ Băşeul. In partea de V. trece şoseaua judeţeană Stefăncşti-Iaşi, cu care se leagă prin o şosea comunală pietruită.

Budgetul comuneĭ are la venitură 3860 leĭ şi la cheltueli 3715 leĭ, 74 banĭ.

In Bobuleştĭ este 1 biserică de lemn deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, a statuluĭ, cu 1 învăţător, frecuentată de 37 elevĭ şi 2 eleve; 2 cîrciumĭ.

Bobuluĭ (Dealul-), *deal,* plasa Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, jud. Dolj, pe muchia căruia trece limita de N. către com. Scaeşti, pl. Jiul-d.-s.

Bobuluĭ (Dealul-), *deal,* plasa Dumbrava-d.-j., com. Vîrtopul, jud. Dolj, aşezat la N. comuneĭ; are o înalţime aproximativa de 100 m. şi este acoperit cu fîneţe.

Bobuluĭ (Dealul-), *deal,* străbate partea de E. a com. Roşiile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea; are direcţia de la N. spre S.

Boca, *deal,* com. rur. Iablaniţa, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Boca, *deal,* situat la V. de satul Vultureni, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Boca, *deal,* în partea de E. a satuluĭ Curseşti-Răzeşĭ, comuna Curseşti, plasa Racova, judeţul Vasluiŭ.

Boca, *vale,* com. rur. Iablaniţa, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bocan (Dealul-luĭ-), *deal,* la N. de com. Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu direcţia oblică, înclinat de la N. către S. şi cu o lungime de 650 metri. E acoperit pe coaste de pădure; pe coamă se cultivă cereale şi sunt pomĭ. Se crede că s'a numit ast-fel de la primul locuitor, ce a fost aci şi care se chiema Dumitru Bocan.

Bocana-Mare, *colină,* în com. Cătina, căt. Săticul, jud. Buzău.

Bocancea (Moara-luĭ-), *loc izolat,* com. Pîngăraţi, (lîngă satul Streaja), pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Această localitate este cunoscută şi vestită plutaşilor maĭ cu osebire, pentru că în albia rîuluĭ Bistriţa, în acea localitate, sunt nişte stîncĭ foarte periculoase, care, cînd e apa scăzută, se văd eşite la suprafaţă.

Bocanilor (Dealul-), *munte,* comuna Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, parte acoperit cu pădure de brad şi parte cu fineţurĭ.

Bocanul, *deal,* lîngă satul Costeşti, com. Ruginoasa, jud. Suceava.

Bocea, *poiană,* în padurea Runcul, com. Siliştea, pl. Bistriţa, jud. Neamţu.

Boceni, *sat,* com. rur. Izvorclul, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi. Are 60 case.

Boceni, *deal,* com. rur. Oreviţa, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Boceni, *mahala,* com. rur. Slaşorna, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bocenilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacău, ce trece prin satul Valea-luĭ-Ion şi se varsă pe stînga pîrîului Vrabia.

Boceşti, *sat,* cu 34 fam., pl. Piteşti, jud. Argeş; face parte din com. rur. Drăganul Bascovel.

Boceşti, *mahala,* comuna Valea-Lungă, plaiul şi jud. Prahova.

Bochila, *loc izolat,* com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Bocîrna, *munte* însemnat (1500 m.), în comuna Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, şi comuna Drajna-d.-j., pl. Telcajenul, jud. Prahova, în apropiere de frontieră, între pîraiele Crasna şi Siriul. Face parte din catena Siriuluĭ. Are păduri imense de brazĭ, fagĭ, şi păşunĭ, pentru care sunt stabilite aci două stînĭ. Pe poalele sale de S.-E. este Lacul-Siriuluĭ saŭ Feţele. Proprietatea moşnenilor din Star-Chiojdul, jud. Prahova.

Boclogea, *deal,* în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comunelor Balabancea şi Meidan-Chioi. Se desface din dealul Pîrlita. Se întinde spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la Nord-Vest la Sud Est. Brăzdează partea răsăriteană a plăşeĭ şi a comuneĭ Balabancea şi pe cea apusană a comuneĭ Meidan Chioi, despărţind teritoriile a cestor două comune. Se întinde parte printre pîraiele Boclogea şi Taiţa; iar ramurile sale apusene se întind printre afluenţiĭ orientalĭ aĭ pîrîuluĭ Taiţa. Din poalele sale apusane izvoresc pîraiele Valea-Holiucliu, a-Stipanului şi Coşlugea, afluenţĭ aĭ Taiţeĭ. Iar din cele orientale ese pîrîul Boclogea, afluent tot al Taiţeĭ. Dealurile, ce se desfac dintr'însul, sunt: dealurile Coş-

www.dacoromanica.ro

lugea și Geaferca. La poalele luĭ sunt satele Geaferca-Rusă, Islan-Geaferca și Orta-Chioi. Este tăiat de drumurile comunale Geaferca-Nicolițel, Balabancea-Alibei-Chioĭ și Balabancea-Meidan-Chioi. Natura luĭ este stîncoasă pe culmĭ. E acoperit în mare parte cu pădurĭ.

Boclogea, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriile comunelor Meidan-Chioi și Orta-Chioi. Izvorește din poalele orientale ale dealuluĭ Boclogea. Se îndreaptă spre miază-zi, avînd o direcțiune generală de la N.-V. la S.-E. Curge de-alungul dealuluĭ Boclogea, și după un curs de 14 kil. se varsă în pîr. Taița, la vre-o 2 kil. spre răsărit de satul Orta-Chioi, în fața satuluĭ Dautcea și lîngă dealul Consulul. Basinul său este mic, cam de 18 kil. pătrațĭ (1800 hect.). Este coprins între dealurile Boclogea la apus, Pîrlita la N. și Fundul-Burțiĭ, Eni-Ormangic-Tepe, Eschi-Balîc, la răsărit. Ca afluențĭ maĭ însemnațĭ, are văile Stupari și Meidan-Chioi, pe stînga. Curge prin pădurĭ seculare și prin livezĭ fertile. Malurile sale sunt rîpoase în general. Pe el sunt morĭ numeroase: Treĭ-Morĭ, Moara-luĭ-Chiriac, a-luĭ-Ali, a-luĭ-Iordache a-Călugărilor, etc. Pe valea sa merg drumurile comunale: Țiganca-Taița-Meidan-Chioi. Este tăiată, pe aproape de izvorul său, de ruinele Valuluĭ-luĭ-Traian.

Bocna-Mare saŭ **Bogna**, *munte*, jud. Bacău, plasa Muntelui, pe teritoriul comuneĭ Comănești, de-a dreapta Trotușuluĭ și a pîrîuluĭ Șipanul.

Bocna-Mică saŭ **Bogna**, *munte*, jud. Bacău, plasa Munteluĭ, comuna Comănești. E situat de-a-stînga pîrîuluĭ Șipanul, formînd o strîmtoare, prin care trece pîrîul.

Bocnița, *deal*. Vezĭ Dealul-Mare, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, județul Iași.

Bocsa, *sat;* face parte din com. rur. Măciuca, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Are o populație de 320 locuitorĭ. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 60, 33 băeți și 27 fete. Bocsa e la depărtare de 1 ½ kil. de satul Oveselul, reședința comuneĭ.

Aci e o biserică, cu următoarea inscripție:

«Această sfîntă și Dumnezeiască biserică, cu patronagiul Intrarea-în-Biserică, maĭ înainte de lemn, se ruinase și dîndu-se jos la 5 Martie, s'a fondat din temelie de zid la anul 1884, după stăruința d-lor Epitropĭ Radu Mateiŭ, Radu Rădulescu, Dumitru Oprea, etc., în zilele Prea Sf. sale Părinteluĭ Episcop Iosif».

Bocsa, *vălcea*, spre N. comuna Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, între piscul Ciortești (limita) și Piscul-Burțiĭ. Numit astfel pentru-că în vechime eraŭ gropĭ multe, unde se făceaŭ cărbunĭ de bocșe.

Bocsoaia, *fîntînă*, com. Gănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Bocșea, *deal*, în com. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Bocșea, *vale;* izvorește din raionul comuneĭ Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Cerna, tot pe teritoriul acesteĭ comune, pe care o udă în partea de V. Curge numaĭ în timpurĭ ploioase saŭ cînd se topește zăpada.

Bocșeani, *sat;* face parte din com. rur. Ionești-Minculuĭ, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Are o populație de 165 locuitorĭ, 93 bărbațĭ, 72 femeĭ. Cade în centrul comuneĭ. E la distanță de 1 kil. de căt. Obeni, reședința școaleĭ. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 38, 23 băeți și 15 fete, din care urmează 17, 12 băeți și 5 fete.

Este străbătut la E. de calea ferată și șoseaua națională. Are o biserică zidită la anul 1743 de Mincu și Udrea Paharnicul, în timpul domnieĭ luĭ Ion Mihail Cantacuzin Voevod.

Bocul, *munte*, în com. Grabicina, jud. Buzău, acoperit cu pădure.

Bocul, *pădure*, a statuluĭ, în com. Grabicina, jud. Buzău, pendinte de Poiana-Mărului; are 1000 hect.

Boculuĭ (Izvorul-), *izvor*, în comuna Grabicina, jud. Buzău; începe din Cișmeaua-Boculuĭ și se scurge în valea Grabicina.

Boculuĭ (Vîrful-), *numire* dată uneĭ *culmĭ* a munteluĭ Umbrărelul, din com. Grabicina, jud. Buzău.

Bodaproste, *lac*, în jud. Tulcea, plasa Sulina, și pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Vechie. E situat în partea apusană a plășeĭ și în cea sud-vestică a comuneĭ. Este format de revărsările brațuluĭ Sulina, cu care comunică prin două micĭ gîrlițe. Maĭ comunică prin micĭ gîrlițe cu lacurile Cablovata și Triozorul. In interiorul său sunt 4 micĭ insulețe acoperite cu stuf și a căror suprafață totală este de 15 hect. Suprafața întreguluĭ lac este de 2.20 kil. (220 hect.). Este înconjurat de toate păr-

www.dacoromanica.ro

ţile cu stuf. Produce mult peşte bun, care se exportă, prin cherhanalele de lîngă braţul Sulina, pe Sulina în sus, spre Tulcea şi în jos de Mahmudia.

Bodăeşti, *com. rur.*, în pl. Amaradia, jud. Dolj, situată în partea de V. a comuneĭ, la ¾2 kil. dcparte de Craiova şi la 3 kil. departe de Melineşti, reşedinţa plăşeĭ. Limitele comuneĭ sunt: la N. com. Valea-Bouluĭ, la S. Melineşti, la V. com. Filiaşi şi Fratoştiţa, la E. com. Amărăşti, de care se desparte prin rîul Amaradia. Limita de N. începe din Dealul-Fărcaşuluĭ, trece rîul Amaradia şi apoĭ ajunge la com. Fratoştiţa. Limita de S., cu direcţia de la E.-V., începe din dealul Tarniţa, trece rîul Amaradia spre V., până în Valea-Almajuluĭ. Limita de E. este formată de Dealul-Fărcaşuluĭ şi cea de V. de Valea-Almajuluĭ.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Tarniţa, Fărcaşuluĭ, acoperite cn păduriĭ şi de Piscul-Corbuluĭ, acoperit cu viĭ. Pe înălţimea lor se găsesc cîte-va cariere de piatră.

Comuna este udată în partea de E. de rîul Amaradia, ce curge cu direcţia N.-S.

Populaţia crede că această comună datează din 1822. Astă-zĭ este compusă din treĭ sate: Bodăeşti, sat de reşedinţă, aşezat la E., Ohaba spre N.-V., şi Valea-Mueriĭ spre V.

In comună sunt 3 bisericĭ. Una se află în satul Bodăeşti. A fost fondată de boeriĭ Vlădoianu şi Brăiloiu şi s'a reparat în 1884, de generalul Fotino. Are ca hram Schimbarea-la-Faţă. Biserica din satul Ohaba a fost făcută de locuitorĭ la 1843. Are ca patron Cuvioasa-Paraschiva. Biserica din Valea-Mueriĭ a fost făcută de locuitorĭ la 1847. Are ca patron Sf. Ioan. Pentru serviciul bisericilor sunt 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ. După legea rurală din 1864, aŭ fiecare 2 hect. proprietate.

In comună, şi anume în satul Bodăeşti, este 1 şcoală mixtă, care funcţionează din 1882; e întreţinută de stat şi comună Are 1 învăţător. In anul şcolar 1892--93 a fost frecuentată de 36 băeţĭ.

Populaţia comuneĭ se urcă la 1100 suflete, din carĭ 581 bărbaţĭ şi 519 femeĭ. După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 103 locuitorĭ.

Case sunt 266, construite cea maĭ mare parte din bîrne. Printre cele de zid este una mare boerească, în satul Bodăeşti zidită de boerul Brăiloiŭ şi reparată în urmă de d. general A. Fotino, noul proprietar.

Suprafaţa comuneĭ este de 4500 pogoane, din carĭ 2500 pogoane arabile, 1743 pogoane pădure, 200 pogoane fîneaţă, 50 pogoane izlaz şi 7 pogoane teren sterp.

Moşiĭ sunt 3, de fie-care sat cîte una, purtînd numele satuluĭ pe care se găseşte.

Păduriĭ sunt 3, dintre care cea de pe moşia Valea-Mueriĭ are întindere de 600 pogoane şi aparţine d-luĭ general A. Fotino. Pe amîndouă cele-l'alte moşiĭ se găseşte pădure, ce aparţine sătenilor. Felul arborilor sunt: ceriĭ, goruniĭ şi stejariĭ.

Din cele 2500 pogoane arabile, pe 160, sunt sădite viĭ, ce aparţin sătenilor şi care produc vin bun.

Locuitoriĭ lucrează cărămidă pentru case. Pe moşia d-luĭ general Fotino este o stînă, unde se face brînză de o calitate superioară.

Meseriaşĭ sunt 5, din carĭ 3 tîmplarĭ în Bodăeşti şi 2 dogarĭ în Ohaba. Animale sunt: 900 vite marĭ cornute, 1102 oĭ, 260 porcĭ şi 110 capre.

Cîrciumĭ sunt 3, cîte una în fie-care sat. Comercianţĭ sunt 3.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Căpreni-Amaradia-Craiova, pe o lungime de 2 kil., şi 3 şosele comunale: una ce vine din spre comuna Melineşti, alta din spre comuna Amărăşti şi alta din spre comuna Filiaşi.

Contribuabilĭ sunt 200.

Venitul com. pe anul 1892—93 a fost de 1887 leĭ şi 39 banĭ.

Cheltuelile pe anul 1892—93 aŭ fost de 1530 leĭ şi 76 banĭ.

Bodăeşti, *sat*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Bodăeşti. E situat pe malul drept al Amaradieĭ. Are o populaţie de 217 sufl., 114 bărbaţĭ şi 103 femeĭ. Locuesc în 50 case, construite cîte-va din cărămidă şi restul de bîrne. Printre case este una veche boerească, zidită de răposatul Brăiloiŭ şi reparată de d-l General Fotino.

In sat este o şcoală mixtă, care, în anul şcolar 1892—93, a fost frecuentată de 36 copiĭ, 7 băeţĭ din Boltești, 21 din Ohaba şi 8 din Valea-Mueriĭ. Cu vîrsta de şcoală sunt 30 copiĭ. Ştiu carte 12 bărbaţĭ.

Este o biserică zidită cam pe la 1843; serbează Schimbarea-la-Faţă. In tinda acesteĭ biserică se găseşte inscripţiunea: «Reparată de d-l General Fotino, cu soţia sa Aretia. La anul 1884». Are 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană, care leagă Craiova de nordul judeţuluĭ, punînd Bodăeşti, în legătură la S. cu Melineşti şi la N. cu Cruşeţul. Alte două şosele comunale îl pun în legătură la N.-E. cu Tăl-

www.dacoromanica.ro

paşul şi la Sud-Vest cu Fratoştiţa.

Bodăeşti, *moşie* pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Amaradia, jud. Dolj. Pe dînsa se află 500 hect. pădure şi 25 hect. viĭ.

Bodea, *colină*, între com. Beceni şi Gura-Dimieneĭ, jud. Buzăŭ, acoperită de izlaz şi pădure.

Bodea, *deal;* începe din marginea satuluĭ Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, şi se termină spre V., formînd podişul Bodea.

Bodea, *izlaz*, în com. Beceni, jud. Buzăŭ; începe din muncelul Văieĭ-Corbuluĭ şi dă în rîul Slănicul, în faţa văieĭ Gura Dimieneĭ.

Bodea, *pădure*, în com. Beceni, cătunul Mărgăriţi, jud. Buzăŭ, de 80 hect. arabile.

Bodea, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub dealul Bodea, curge prin partea de V. a satuluĭ Lipovăţul, pl. Crasna, jud, Vasluiŭ, şi, aproape de pîrîul Broşteni, se varsă în pîrîul Butnariul.

Bodea, *podiş*, jud. Vasluiu. (V. Bodea, deal).

Bodeasa, *sat*, face parte din comuna Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. E situat pe valea Bodeasa. Cade în partea de V. a comuneĭ, la o distanţă de 6 kil. şi 25 m. Are o populaţie de 12 capĭ de familie, cu 38 suflete, locuind în 8 case.

Bodeasa, *deal*, jud. Dorohoiŭ; începe de-asupra satuluĭ Bivolul-Mare, din partea vestică; se prelungeşte prin com. Bivolile, pl. Prutul-d. j., şi trece spre S., pănă la tîrgul Ştefăneşti, în judeţul Botoşani.

Bodeasa, *deal*, pe moşia Codreanu, com. Mileanca, plasa Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Bodeasa, *deal*, jud. Dorohoiŭ; se întinde în partea de S. a satuluĭ Avrămeni, comuna cu asemenea numire, în hotar cu comuna Bodeasa, plasa Başeul. Pe culmea luĭ, în partea de V., în apropiere de hotarul moşieĭ Drăguşeni, se află movila Bortoasa, în direcţia S.-E. movila Făgădăul şi în faţa satuluĭ o altă movilă.

Bodeasa, *deal*, în hotarul dintre comunele Săveni şi Bodeasa, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Bodeasa, *movilă*, în partea de S. a comuneĭ Bivolile, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, pe dealul Bodeasa.

Bodeasa, *pădure*, jud. Tecuciu. E situată pe prelungirea dealuluĭ Bicheşti, în raionul com. Podul-Turculuĭ.

Bodeasa, *pîrîŭ*, ce izvoreşte de pe moşia Puţureni, com. Coţusca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, dintr'un hîrtop; curge peste maĭ multe moşiĭ în jos, pănă ce se varsă în pîrîul Başeul, pe moşia Sîrbi.

Bodeasa, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ; izvoreşte din pădurea cu acelaşĭ nume, străbate prin centru comuna Podul-Turculuĭ, merge în direcţia E.-V., şi se varsă în Zeletin, în partea stîngă.

Bodeasa, *vale*, între dealurile Bozieni şi Bodeasa, în hotarul comuneĭ Săveni, pl. Başeul, judeţul Dorohoiŭ.

Bodeasa, *vale*, între dealurile Bivolul şi Bodeasa, com. Bivolile, plasa Prutul-d.-j., judeţul Dorohoiŭ.

Bodeasa, *vale*, jud. Tecuciŭ, pe care e situat s. cu acelaşĭ nume.

Bodescu (Muntele-), *pădure*, ţinînd de comuna Tulnici, pl. Vrancea, jud. Putna. Este proprietatea d-luĭ Dimitrie Nicolaide.

Intinderea eĭ este de 350 fălcĭ.

Bodeşti, *com. rur.*, în partea de Nord a plăşeĭ Mijlocul, judeţul Vasluiŭ, la distanţă de 35 kil. de oraşul Vasluiŭ şi de 13 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ. E situată pe maĭ multe dealurĭ şi văĭ, parte acoperite de pădurĭ. Este formată din satele: Bodeşti, Borosăşti, Tîrguşorul, Borăşti (Epureanu), Scînteia, Sasova, Rădiul-Scînteia (Damăcuşeni), Tufeşti-d.-s. şi Tufeşti-d.-j. Se întinde pe o suprafaţă de 5927 hectare arabile, din carĭ 749 hectare pădure şi 4124 hectare loc de cultură, fînaţ şi imaş sunt ale proprietăţeĭ; iar 1054 hectare, din carĭ 286 hectare pădure sunt ale locuitorilor. Locuitoriĭ posedă 81 pluguri şi 108 care cu boĭ, 11 pluguri şi 21 căruţe cu caĭ, precum şi 110 stupĭ cu albine. Comuna are o populaţie de 533 capĭ de fam. saŭ 1680 locuitorĭ.

Are 4 biserici, deservite de 4 preoţi şi 6 eclesiarcĭ; o şcoală; două morĭ cu vaporĭ, 3 de apă; 3 iazurĭ; şi 10 cîrciumĭ. Comerciul se face de 13 Romînĭ şi 14 străinĭ.

Budgetul comuneĭ e de 5074 leĭ la venitурĭ şi de 4149 leĭ, 50 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor e de 1232 vite marĭ cornute, 1289 oĭ, 36 capre, 180 caĭ şi 140 rîmătorĭ

www.dacoromanica.ro

Bodeşti, *com. rur.,* plaiul Horezul, jud. Vîlcea. N'are nicĭ un cătun alipit. Este situată d'alungul rîuluĭ Otăsăul, la o distanţă de 25 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 15 kil. de a sub-prefectureĭ.

Are o populaţiune de 1570 locuitorĭ, în care intră şi 4 familiĭ de Ţigani; 315 capĭ de familie, din carĭ 218 contrib.; locuesc în 264 case.

In raionul comuneĭ sunt 3 bisericĭ: una cu hramul Intrarea-în-Biserică cu inscripţiunea: «Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, întru care se cinsteşte hramul Ovedenia prea sfinteĭ de Dumnezeŭ născătoare şi pururea fecioareĭ Maria, care din temelie e zidită din bun gîndul şi cu toată cheltuiala părinteluĭ Chir Clement Episcopul Rîmniculuĭ, dimpreună cu Neofit prea sfinţitul părinte Chir Antonie Arhimandrit Egumenul Bistriţeĭ şi cu părintele Chir Ilarion Arhimandrit şi cu popa Michu, nepot prea sfinţituluĭ Părinte Episcop şi cu Popa Nicolae, fratele Egumenuluĭ Popa Gheorghe, în zilele prea luminatuluĭ Ion Grigorie Voevod, în anul 7248, Octombre, 28 zile (1740)».

A doua biserică, cu hramul Sf. Treime, s'a zidit din temelie şi «împodobit şi alte multe cu cheltuiala cuviosuluĭ Eromonah Chir Partenie, Egumenul mănăstireĭ Străhaia, Pareonoh de Mănăstirea Fedeleşoiul, în care şi egumen aŭ fost şi s'a sfinţit de iubitorul de Dumnezeŭ Chir Inocenţiu, Episcopul Rîmniculuĭ, şi case imprejur date zestre şi slobodę să fie şi nesupuse de nimenĭ, iar cine o va supune, orĭ din neamul mĭeŭ saŭ din neamul popeĭ luĭ Ion, care aŭ fost ispravnic..... să fie afurisiţĭ de 318 sfinţĭ părinţĭ şi să fie la un loc cu Iuda vînzătorul, ceĭ ce o vor închina şi nu vor ţine legătura. Şi s'a săvîrşit la anul 7240 (1732)».

A treia biserică, cu hramul Sf. Ioan, s'a zidit la anul 1826, «în zilele luminatuluĭ Domn Ion Grigorie Ghica Voevod, cu blagoslovenia Prea S. S. părinteluĭ Chir Neofit, Episcopul Rîmniculuĭ, de Popa Ion Codrea şi alţiĭ».

Locuitoriĭ comuneĭ Bodeşti se ocupă cu agricultura, tîmplăria şi creşterea vitelor. Produsul munceĭ îl desfac la Rîureni şi Jilava, afară de ce transportă în judeţele cîmpene.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ 20 boĭ, 227 caĭ, 215 vacĭ, 12 capre, 40 oĭ şi 247 porcĭ.

In comună e o moară cu un fierăstrăŭ sistematic, care aduce un venit anual de 800 leĭ.

Şcoala funcţionează regulat de la 1870. Clădirea e proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 23 copiĭ, 22 băeţĭ şi 1 fată, din numărul de 159, 84 băeţĭ şi 75 fete în vîrstă de şcoală. Ştiŭ carte 60 bărbaţĭ şi 6 femeĭ. Cu întreţinerea şcoaleĭ statul cheltueşte anual 1080 leĭ, iar comuna 70 leĭ.

Stupĭ cu albine sunt vr'o 35.

Cultura prunilor e foarte mult răspîndită. Ţuică, în termen mijlociŭ, se fabrică 5000 decal. anual. Cultura merilor şi a nucilor e mult dezvoltată.

Vatra satuluĭ are 300 hect.; iar cu izlaz cu tot, întinderea comuneĭ se urcă la 500 hectare.

Şoseaua comunală ce trece în direcţiunea S. şi N. pune com. Bodeşti în legătură cu comunele Bîrzeşti şi Bărbăteşti.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la suma de 1100 l. anual.

E brăzdată de dealurile: Pleşea, Măuricea, Piscul-luĭ-Mocan, Rosurile şi udată de văile: Curăturile, Valea-Seacă şi Ponorul, şi de rîul Otăsăul, care o udă curgînd de la N. spre S.

Bodeşti, *sat,* numit şi Bodeşti-Buhuşoaia; este situat în drumul ce duce de la tîrgul Buhuşĭ, prin satul Ciolpani, (com. Costişa), în com. Buhuşul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, spre partea dreaptă a pîrîiaşuluĭ Bosculeasa, între hotarul judeţuluĭ Roman şi dealul Săliştea.

Are o populaţiune de vr'o 62 familiĭ, carĭ se ocupă cu cultivarea pămîntuluĭ, precum şi cu creşterea vitelor, puţinĭ cu plutăria.

In sat se află 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ.

Numărul vitelor se urcă la 125 capete, şi anume: 43 boĭ, 35 vacĭ, 17 caĭ, 30 vite micĭ cornute.

Bodeşti, *sat;* face parte din comuna rurală Poseşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 542 loc., 281 bărbaţĭ şi 261 femeĭ. Aci e o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe.

Bodeşti, *sat,* în comuna Spineşti, plasa Vrancea, jud. Putna. Este situat pe malul drept al Putneĭ, într'un hîrtop, spre Est şi peste deal de Spineşti.

Are o biserică filială, cu hramul Adormirea.

Săteniĭ neavînd în Bodeşti loc de ţarină cu îndestulare, se duc la cîmpie, unde îşĭ fac semănăturile de porumb. Eĭ se ocupă şi cu cărăuşia de dulapĭ şi de scîndurĭ, pe care le iaŭ de la fierăstrae şi le duc la cîmp de le vînd.

Ion Ionescu, în cartea-ĭ despre agricultura judeţuluĭ Putna,

www.dacoromanica.ro

publică următoarea legendă privitoare la satul Bodești:

«O femee numită Vrăncioaia, locuind aicĭ și de la care s'a luat numele de Vrancea, avea 7 feciorĭ, între carĭ s'a împărțit pămîntul Vranceĭ. Cel d'întîiu a făcut satul Budești, numit după numele luĭ Buduescu, al doilea Păulești de la numele luĭ Paul, etc. Se maĭ spune că Ștefan cel Mare venind în locurile acestea, a fost primit de feciorii Vrăncioaeĭ la muntele zis Masaluĭ-Bucur, unde este scris pe piatra, numele luĭ Ștefan Vodă și Bucuruluĭ și că Ștefan Vodă ar fi dăruit pămîntul Vranceĭ feciorilor Vrăncioaeĭ, pentru buna primire ce-ĭ s'a făcut .

Bodeşti, *sat,* în centrul comuneĭ Bodești, din plasa Mijlocul, județul Vasluiŭ, situat pe Valea-Răceĭ, avînd în partea de Est dealul Bodești și spre Sud dealul Rădiul. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Bodești și prin partea de N., pîrîul Rebricea.

Teritoriul pendinte de sat are o suprafață de 548 hect., din carĭ 97 hect. pădure și 332 hect. loc de cultură, fînețĭ, imașĭ, sunt ale proprietățeĭ, iar 127 hect. ale locuitorilor. Locuitoriĭ posedă 12 pluguri și 12 care cu boĭ, 2 pluguri și 1 căruță cu caĭ, precum și 20 stupĭ cu albine. Eĭ sunt în număr de 64 familiĭ, saŭ 209 suflete, din carĭ două familiĭ de Țigani. Este reședința comuneĭ. Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh; o școală înființată la anul 1881, frecuentată de 31 elevĭ; o moară de apă; 1 iaz; 1 cîrciumă.

Numărul vitelor este de 156 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 160 oĭ, 2 bivolițe și 9 rîmătorĭ.

Bodeşti, *sat,* face parte din com. rur. Aluna, plasa Oltețul-d.-s., județul Vîlcea. Are o populație școlară de 25 copiĭ. Aci este o biserică cu hramul Sf. Voevozĭ. Anul fondăreĭ nu se știe. S'a reparat la anul 1862.

Acest cătun, înainte d'a se alipi la Igoiul și Alunul, aparținea de comuna Mateești, pl. Oltețul-d.-s.

Bodeşti, *fost sat,* în com. Tătărușĭ, jud. Suceava.

Bodeşti, *deal,* în comuna I.espezi, jud. Suceava.

Bodeşti, *deal,* la Est de satul Bodești, comuna Bodești, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ.

Bodeşti, *pădure* de fag, împestrițată cu alte esențe, în întindere de 200 fălcĭ, ce acopere dealul cu acest nume, din jud. Suceava.

Bodeşti, *pădure,* proprietatea moșnenilor Bodești, plasa Horezul, județul Vîlcea, supusă regimuluĭ silvic, în suprafață aproximativă de 150 hectare.

Bodeşti, *pîrîŭ,* în com. Lespezi, jud. Suceava, mic afluent al pîrîuluĭ Conțeasca.

Bodeşti, *pîrîŭ,* izvorește de sub dealul Bodești, trece prin mijlocul satuluĭ Bodești, com. Bodești, pl. Mijlocul, județul Vasluiŭ, curge spre V. și se varsă în pîrîul Dobrianul.

Bodeşti-Buhuşoaia, *moșie,* în comuna Buhușul, plasa Bistrița, județul Neamțu; se află așezată între moșiile Cărmănești și Costișa, Mogoșești și Lițcani. A fost proprietatea răposatuluĭ Aga Alecu Buhușĭ. Are sat și tîrg.

Bodeşti-Precisteĭ, *com. rur.,* în pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situată pe podișele și dealurile ce se întind la sudul comunelor Crăcăoani, Grumăzești și Uscați, mărginindu-se către Sud-Vest cu comuna Dobreni, iar către Sud-Est cu comuna Cîrligi și Dragomirești.

Terenurile sale sunt străbătute în direcțiunea Nord-Sud de apele Cracăuluĭ, precum și de pîrîiașele Seaca, Bîrloaia, Odăilor și Breaza, ce se varsă în Cracăŭ.

Este formată din satele și cătunele: Bodești-Precisteĭ, Odobeni, Corni, Strîmbi, Bordea și Dumbrăvile. Are o populație de 2810 suflete, saŭ 646 familiĭ, carĭ repartizațĭ după categoriĭ, daŭ, după sex: 1570 bărbațĭ, 1440 femeĭ; după starea civilă: 1488 necăsătorițĭ, 1141 căsătorițĭ, 179 văduvĭ, 2 divorțațĭ; după naționalitățĭ: 15 străinĭ; 162 știŭ carte.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în 1864 sunt astăzĭ: 178 carĭ stăpînesc singurĭ locurile lor; 170 ca urmașĭ. Un loc este părăsit și stăpînit de com.

Solul este productiv și se cultivă pe o întindere de 1711 hectare: grîŭ 231 hectare; secară 5 hectare, porumb 551 hectare, orz 168 hectare, ovăz 292 hectare, cînepă 18 hectare, mazăre 5 hectare, livezĭ artificiale 12 hectare, livezĭ naturale 400 hectare, cartofĭ 14 hectare, fasole 15 hectare.

Sătenii, pe lîngă cultura pămîntuluĭ și creșterea vitelor, se ocupă mult și cu țesăturile de sucman, pe care le desfac prin iarmaroacele ce se fac, atît în localitate, cît și prin împrejurime și județele limitrofe.

In această comună se află 4 bisericĭ, una în stare bună și 3 în stare rea, cu 16 servitorĭ,

www.dacoromanica.ro

plătiţĭ din fondurile comunale cu 1000 de leĭ. Venitul fonciar anual al pămînturilor acestor bisericĭ se urcă la suma de 1780 leĭ. Sunt 7 morĭ de apă, dintre carĭ una o îngrijeşte un preot şi aparţine bisericeĭ Sf. Spiridon din Iaşĭ; 2 pive pentru făcutul sucmanelor; 4 dulgheriĭ.

Budgetul comuneĭ e de 8740 leĭ, 80 banĭ la venitурĭ şi 8565 leĭ, 44 banĭ la cheltueliĭ.

Comunicaţiunea cu satele megieşe se face prin: şoseaua judeţeană Piatra-Neamţu; drumul comunal Bodeşti-Corni-Cîrligi; drumul Oşlobeni-Grumăzeşti, precum şi prin alte drumurĭ naturale, ce leagă diversele localităţĭ între ele.

Bodeşti-Precisteĭ, *sat*, situat la 13 kil. depărtare de oraşul Piatra, în com. Bodeşti-Precisteĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Este aşezat pe podişele ce se întind de-a lungul Cracăuluĭ, mărginîndu-se la N. cu satele Oşlobeni şi Dumbrăvile; la S. cu satul Dobreni, de care se desparte prin culmea dealuluĭ Prohalu; la E. cu satul Corni, de care se desparte prin o altă culme de deal, ce e în prelungirea dealuluĭ Pădurea-Grumăzeşti.

Are o populaţiune de 1075 suflete, saŭ 147 de familiĭ: 949 de bărbaţĭ, 1008 femeĭ; 1025 necăsătoriţĭ, 810 căsătoriţĭ, 121 văduvĭ, 1 divorţat; 131 ştiŭ carte.

Locuitoriĭ se îndeletnicesc cu agricultura, creşterea vitelor, industria casnică şi comerciul. In sat se lucrează sucmane cu o adevărată îndemănare.

In acest sat se află: 3 bisericĭ, dintre care una zidită din noŭ cu spesele locuitorilor, pe locul alteia, care fiind făcută din lemn, aŭ strămutat'o pe coasta dealuluĭ din stînga şoseleĭ Piatra-Neamţu, servind la cimitir, cu 2 preoţĭ şi eclesiarcĭ; 2 pive, din carĭ una aparţine Sf. Spiridon din Iaşi; 4 morĭ de apă; 3 dulgheriĭ. Sunt 2 şcolĭ, populate cu 76 băeţĭ şi 98 fete.

Bodeşti-Precisteĭ, *moşie*, în comuna Bodeşti-Precisteĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, aşezată pe lîngă moşiile Dobreni, Grumăzeşti, Cîrligi, Bersăşti şi Corni.

A fost dată danie mănăstireĭ Precista din Roman, şi închinată Sf. Spiridon din Iaşi. Are sat. Moşia Bodeşti-Precisteĭ, astă-zĭ e împărţită în două trupurĭ, dintre care unul e arendat cu 26.000 de leĭ anual şi altul cu 4400 leĭ anual.

Bodiĭ (Valea-), *vale*; izvoreşte din dealul Şuviţa; primeşte de afluenţĭ văile: Poeniţi, Hanuluĭ, Diţoiul şi Pîrîul-Bîldiĭ şi se varsă în urmă în rîul Cacova, com. Cacova, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Bodina, *izvor*, în comuna Trestioara, căt. Albeşti, jud. Buzău; începe din vatra cătunuluĭ şi se scurge în Sărăţelul-Berciĭ.

Bodineşti, *cătun*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ; are 170 locuitorĭ şi 48 case.

Bodineşti, *colină*, în comuna Vintilă-Vodă, judeţul Buzăŭ, acoperită în mare parte cu pădure.

Bodineşti, *moşie*, în com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ; are 150 hect., din care 30 pădure; face un corp cu Coca şi Colnicelul.

Bodineşti, *moşie*, în com. Vintilă-Vodă, căt. Boldineşti, jud. Buzăŭ; are 360 hect., despărţită în treĭ sforĭ: Bodineşti-Picleanul cu 264 hect., Bodineşti-Iarca cu 62 hect. şi Biserica-Bodineşti cu 34 hect.

Bodineşti-Butuceasca, *numire* dată uneĭ părţĭ din pădure, ce acopere colina Muchia-Arapului, care face corp cu Colnicele şi Scorușul din pădurea Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ.

Bodîrlanul, *trup de pădure*, a statuluĭ, în întindere de 263 hect., pendinte de comunele Băteşti şi Pucheni, plasa Crivina, jud. Prahova. Impreună cu trupurile: Văcăria 25 hect., Balota 100 hect. şi Pucheni 150 hect., formează pădurea Gura-Crivăţuluĭ.

Bodromireşti, *cătun*, al com. Bălăneşti, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 20 case.

Bodron, *mic sat*, pe moşia cu asemenea numire, pe teritoriul com. Mitocul, plasa Prutul-d.-j. jud. Dorohoiŭ, cu 33 familiĭ şi 98 suflete. Aparţinea maĭ înainte de trupul moşieĭ Crasnaleuca, dar acum se arendează a parte. Proprietatea moşieĭ este a D-luĭ Teodor Calimachi, luată ca dotă prin căsătoria sa cu Principesa Zenaida Moruzzi.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Sătenii nu sunt înproprietăriţĭ, fiind acum din noŭ adunaţĭ aicĭ. Moşia are 1085 hect. 31 ariĭ cîmp. Pîrîul, ce curge pe hotarul despre Nichiteni, e Volovăţul. Hotarele moşieĭ sunt: Crasnaleuca, Coţuşca, Nichiteni, Ichimeni şi Adăşani.

Bodron, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiu, începător de pe Horodiştea şi Păltiniş, com. cu asemenea numire, pl. Prutul-d.-j. Unindu-se ambele ramurĭ pe teritoriul co-

www.dacoromanica.ro

muna Bivolile, se varsă în Prut, la Volovățul-Stroici.

Bodruz, *deal*, pe teritoriul satului Borșa, com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași.

Boereasca, *moșie* particulară, de 233 hect., 24 arii, în com. Băneasa, plasa Prutul, jud. Covurluiu.

Boereasca, *pădure*, plasa Cîmpului, com. Malul, județul Ialomița.

Boereasca, *pădure*, supusă regimului silvic, pe proprietatea cu același nume, cătr. Negrești, comuna Belegi, pl. Podgoria, jud. Muscel, în întindere de 1000 hect., compusă din stejar, fag, paltin, jugastru, carpen și mesteacăn.

Boereasca, *poiană*, comuna Folești-d.-s., plaiul Horezul, județul Vîlcea.

Boerească (Fîntîna-), *fîntînă*, com. Tesluiul, plasa Oltul-d. j., jud. Olt.

Boerească (Movila-), *movilă* însemnată, în com. Boldești, jud. Buzău, pe hotarul jud. Prahova, în dreptul lacului Fulga.

Boeresc (Dealul-), *ramificație* a *dealului* dintre pîraiele Covurluiul și Suhuluiul, com. Măstăcani, pl. Prutul, jud. Covurluiu.

Boerești-Strîmbeni, *sat* cu 100 familii și 340 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din comuna rur. Suseni. Are o biserică, cu hramul Înălțarea-Domnului, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț, și 1 școală primară rur.

Boerilor (Drumul-), *drum*, care începe din șoseaua Craiova Caracal, spre apus de Radomir și trece prin Zănoaga și Leul.

Boerul-Dinu, *poiană*, com. Romanești, plasa Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Bogata, *sat*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Dofteana, situat pe malul drept al Trotușului, la o depărtare de 4 kil. de satul Dofteana. Are o biserică catolică, clădită la 1885 de locuitori și 2 cîrciumi. Capi de familie sunt 57, suflete 220. Animale se numără: 14 cai, 118 vite cornute, 29 rîmători și 4 capre.

Bogata, *sat*, în pl. Borcea, pendinte de comuna Rasa, județul Ialomița, situat la sudul lacului Gălățuiul, pe malul stîng al canalului Botul, spre V. și în apropriere de satul Rasa, de care se desparte printr'un gît al lacului Gălățuiul, peste care se află un pod de lemn.

Populația satului e de 89 familii Romîni și 40 familii Țigani, în total 455 locuitori.

Aci se află o biserică, la care servește un preot și un dascăl.

Școala satului este mixtă, cu un învățător retribuit de stat și comună, și este frecuentată de 49 elevi.

Bogata, *sat*, pe moșia Baia, în com. Sasca, plasa Moldova-d.-s., jud. Suceava, numit ast-fel de la minele de aur ce se aflau aci încă de pe timpul Romanilor. Este așezat pe țărmurile rîului cu același nume. Numără 140 case, populate cu 154 capi de fam., sau 567 suflete, din cari 297 bărbați și 270 femei. Din aceștia 2 sunt străini. Are 113 contribuabili. Vatra satului ocupă suprafața de 70 fălci, 20 prăjini. Improprietăriți la 1864 sunt 26 mijlocași și 45 codași, stăpînind 216 fălci și 40 prăjini.

Are o biserică de lemn, cu patronul S-ții Voevozi, clădită de locuitori la 1840—1841 și restaurată la 1868; e deservită de un preot și doi cîntăreți din Baia. Școala din Baia servă și acestui sat.

Drumurile principale sunt: la Baia (1200 metri) și la Șinca (2400 metri).

Bogata, *deal*, în com. Preutești, jud. Suceava, acoperit cu pădure de fag.

Bogata, *pîrîu*, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Dofteana, care curge pe teritoriul satului Bogata, și se varsă în Trotuș, pe malul său drept.

Bogata, *pîrîu*, ce străbate satul cu acest nume, jud. Suceava. Izvorește din Culmea-Harjurilor, curge de la N.-V. spre S. E., udă teritoriul comunei, pe o lungime de 100 kil., și se varsa în Moldova, la vad, drept satul Baia.

Are de tributari din dreapta: Pîrîul-Bouluĭ, Paltinul, mărit cu pîrîul Valea-Vacei și pîrîul Talpa; iar din stînga Bogățica și Jîncuța.

Bogați, una din *com. rur.*, cele mai despre apus ale jud. Dîmbovița, în pl. Dîmbovița. Este situată spre apus de Tîrgoviște, între două dealuri și pe o vale, ce se întinde de la răsărit spre apus. Această comună se compune din cinci cătune: Suseni cu 900 locuitori, Bogații cu 1746 locuitori, Chițești cu 963 locuitori, Glîmbocelul cu 218 locuitori și Strîmbul cu 92 locuitori. Peste tot Bogați are o populație de 3919 locuitori Ro-

www.dacoromanica.ro

mînĭ. In raionul comunei sunt: Dealul-Sec, Piscul-Croitorului, Piscul-Boboaceĭ, Dealul-Nou şi Dălgoaia. Pîrîul Glîmbocelul curge prin mijlocul comuneĭ şi dealungul său. Comuna creşte vite marĭ cornute şi pe teritoriul său sunt pădurĭ, prea puţin porumb şi vin mult. In Bogaţi sunt cincĭ biserici şi o şcoală mixtă, cu doĭ învăţătorĭ, salariaţĭ de stat. Localul şcoaleĭ este clădit în 1887 anume pentru şcoală, dar cu primăria la un loc. Şcoala este frecuentată de 104-120 copii de ambe sexe, din 225 băieţĭ şi 250 fete în etate de şcoală. Comuna are un venit de 4375 leĭ. Bogaţi se învecineşte spre miază-zi cu comuna Glîmbocelul, din judeţul Muscel, cu care se leagă prin şosea comunală. Drumul de la Tîrgovişte la Bogaţi, fie chiar şi prin Dragomireşti, reşedinţa plăşeĭ Dîmboviţa, este foarte impracticabil, de oare-ce sunt numaĭ văi, dealurĭ şi pădurĭ marĭ de trecut pănă în Bogaţi şi nicĭ un petic de şosea de la Dragomireşti înainte. Comunele Boteşti şi Bogaţi, din cauza izolăriĭ lor de centrele administrative şi a poziţieĭ lor sălbatice şi deluroase, se zice că au fost cuibul a maĭ multor căpeteniĭ de haiducĭ, precum: Radu Anghel, Chiuţă şi alţiĭ.

Bogăcioaica, *trup de moşie*, acoperit cu prunĭ şi pădure măruntă, situat în com. Ţigăneşti, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Bogăteşti, *sat;* face parte din comuna rurală Valea-Mare, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel. Este situat pe dealul cu acelaşĭ nume şi are o populaţie de 144 locuitorĭ, 68 bărbaţĭ şi 76 femeĭ.

Bogăteşti, *deal*, pe care se află situat cătunul cu acelaşĭ nume, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Bogăţica, *mic afluent*, al Bogateĭ (500 m.) jud. Suceava.

Bogăţiĭ (Dealul-), *deal*, în comuna Sasca, jud. Suceava. Partea sudică a acestuĭ deal e coptorită de o mulţime de gropĭ carĭ, sc zice, ar fi urmele minelor de aur... (V. Ist. Rom.», de A. D. Xenopol, pag. 244, vol. I).

Bogdan, *sat.* V. Veloseni, sat, com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Bogdan, *cîmpie*, judeţul Vîlcea. (V. Porcilor, Dealul-).

Bogdan, *deal*, pe teritoriul satului Păltinişul, comuna cu asemenea numire, plasa Prutul d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Bogdan, *deal*, în partea de V. a comuneĭ Mărgineni-d.-s., pl. Filipeşti, jud. Prahova. A fost plantat cu viţă, care s'a distrus din cauza filoxereĭ. Astăzĭ servă pentru păşunatul vitelor.

Bogdan, *deal*, la Nord de com. Mădulari, plasa Cerna, judeţul Vîlcea.

Bogdan, *deal*, la Vest de com. Buneşti, plasa Ocolul, judeţul Vîlcea.

Bogdan, *canal*, jud. Ialomiţa, în pl. Ialomiţa-Balta, com. Chioara.

Bogdan, *canal*, în insula Balta, jud. Ialomiţa, plasa Borcea, comuna Tonea.

Bogdan, *iaz*, în marginea de N. a satuluĭ Focurile, comuna Belceşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi.

Bogdan, *loc izolat*, com. Corbi, plaiul Nucşoara, jud. Muscel.

Bogdan, *măgură*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni.

Bogdan, *meterez*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, din care s'a bombardat în 1877 78, oraşul Vidin şi vapoarele turceşti de rezbel.

Bogdan, *munte*, in com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Bogdan, *ostrov*, pe Dunare, în jud. Dolj, plasa Cîmpul, com. Ciuperceni.

Bogdan, *pădure*, pe teritoriul comuneĭ Bogdăneşti, pl. Trotuşul, jud. Bacău.

Bogdan, *picket*, pl. Cîmpul, comuna Ciuperceni, jud. Dolj.

Bogdan, *vale*, ce izvoreşte de la poalele munteluĭ Guguţul, curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, în raionul com. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Bogdan, *vale*, ce izvoreşte de pe teritoriul com. Genuneni şi se varsă în rîul Otăsăul, com. Surpatele, plasa Oltul-d.-s., judeţul Vîlcea.

Bogdan (Iazul-luĭ-), *iaz* mare, azĭ secat, pe teritoriul comuneĭ Obîrşia, pl. Siretul d.-s., judeţul Bacău.

Bogdan-Prosie şi Potroci, mic *trup de moşie* particulară, de 143 hect., com. Crăeşti, plasa Zimbrul, jud. Covurluiŭ.

Bogdana, *com. rur.*, pl. Trotuşul, jud. Bacău. Se alcătueşte din 8 cătune: Rădeana şi Gu-

www.dacoromanica.ro

tinaşul, în valea pîr. Gutinaşul; Vrănceni şi Corbul, pe stînga Trotuşuluĭ; Bogdana, Valea-Seacă (reşedinţa) şi Livada, pe valea pîrîuluĭ Bogdana; Gîrbovanul şi Mărceşti sau Mircești, maĭ la vale, de-a dreapta rîuluĭ Trotuşul.

In condica Liuzilor găsim Gîrbovanul, Negoeşti-Răzeşeştĭ şi Bogdana, a mănăstireĭ cu acelaşĭ nume; iar în statistica din 1874, lipsea Mărceşti.

Teritoriuĭ săŭ se mărgineşte la V. cu com. Oneşti, la N. cu com. Jevreni, la S. şi la E. cu com. Căiuţul.

Comuna este străbătută de dealurile: Ciortolomul, Ruptura-Vechie şi Ruptura-Nouă.

Are o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1858, în s. Bogdana, întreţinută de stat; se află într'un local de zid, în stare bună, dăruit de arhimandritul Anton Dumbravă, dimpreună cu 50 prăjini pămînt în vatra satuluĭ. In 1891, şcoala a fost frecuentată de 17 copiĭ, dintre carĭ 2 fete.

Biserică sunt 6: 4 ortodoxe, cîte una în satele Bogdana (fostă mănăstire), Gutinaşul, Rădeana şi Gîrbovanul, deservite de 5 preoţĭ, 6 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarh; 2 catolice, una în Gutinaşul şi alta în Valea-Seacă, deservite de preotul din Grozeşti. Sunt 564 case de locuit şi 15 cîrciumĭ.

Populaţiunea numără 572 capĭ de familie, cu 2030 suflete, din carĭ 1069 bărbaţĭ şi 961 femeĭ. După naţionalitate sunt: 1748 Romînĭ, 245 Ungurĭ şi 37 Izrailiţĭ; 2023 sunt de protecţiune romînă, 5 austriacă şi 2 ungară.

După felul ocupatiuneĭ sunt: 336 agricultorĭ, 12 meseriaşĭ, 35 comercianţĭ, 40 de profesiunĭ libere, 128 muncitorĭ şi 70 servitorĭ.

Ştiŭ a citi şi scrie 115, din carĭ 19 femeĭ, nu ştiu carte 1915, din carĭ 942 femeĭ; contrib. sunt 497. S'aŭ împroprietărit 380 locuitorĭ cu 1241 fălcĭ pămînt. La 1879 s'a dat la 60 însuraţeĭ 150 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de aproape 8000 hect. Numaĭ pădurile Valea-Seacă, Gîrbovanul, Corbul şi Bogdana ocupă peste 4000 hect. Proprietarĭ marĭ sunt: G. Donicĭ, care are o moşie cu un venit de 9400 leĭ, statul, moştenitoriĭ luĭ Grigorie al Palaghiţeĭ, care aŭ o moşie de 45 hect., şi venit 1890 leĭ, Constantin Corbu cu 150 hect. şi venit de 160 leĭ, Em. Donicĭ, cu o moşie de 391 hect. şi venit de 15932 l. şi alta cu venit de 1390 leĭ şi Tulea Welt cu 416 hect., şi venit de 25000 l.

Se află două morĭ de apă şi una de vînt, precum şi cariere de piatră, de unde se scoate mult var.

Totalul impozitelor este de leĭ 2869,50.

Viile ocupă 89.39 hect., care la 1890 aŭ dat 63.24 hectol. vin negru şi 632.35 hectol. vin alb.

Animale sunt: 63 caĭ, 1194 vite cornute, 222 porcĭ, 68 capre şi 1927 oĭ, carĭ aparţin la 180 proprietarĭ şi carĭ, la 1891, aŭ dat 3854 kgr. lînă ţurcană. Stupĭ de albine sunt 75.

Budgetul comuneĭ pe exerciţiul 1891—92, are la venituri leĭ 14960, banĭ 23, şi la cheltueli leĭ 4956, banĭ 90.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1162.51 hect.

Comuna este străbătută de calea ferată şi de şoseaua naţională Adjud-Ocna.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ 64 kil.; la Tîrgul-Ocna, reşedinţa plăşeĭ, 26 kil.; la com. Căiuţul 9 kil.; la com. Oneşti 14 kil.; la com. Jevereni 7 kil. şi la com. Rîpile 12 kil.

Bogdana, *com. rur.*, în plasa Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată între Valea-Urluiuluĭ şi altă vălcea numită Valea-Ghioaneĭ. Se învecineşte la Sud cu cătunul Ulmeni, de la comuna Spătărei, la Nord cu comuna Broşteanca, la Est cu cîmpia despre com. Plosca şi la Vest cu hotarele dintre cătunul Băduleasa şi parte din comuna Putineiul.

Are un cătun, Broşteanca, care până la anul 1885 era comună separată şi a fost alipită atuncĭ la com. Bogdana.

Cătunul Broşteanca este aşezat pe partea stîngă a Văeĭ-Urluiuluĭ, pe deal; Bogdana maĭ spre Nord-Vest, pe aceeaşĭ vale şi în aceeaşĭ direcţiune.

Suprafaţa comuneĭ, cu toate proprietăţile aflate pe dînsa, e de aproape de 3100 hectare.

Proprietarĭĭ principalĭ sunt: Statul, cu moşia Bogdana-Nenciuleşti: 1675 hectare arabile, 25 hect. pădure şi 120 hectare viĭ, din care cea maĭ mare parte s'aŭ distrus, iar parte aŭ fost răscumpărate de locuitorĭ; moştenitoriĭ Zăgănescu, carĭ posedă aproape 400 hect.; D. Constantin Ioanidi, care are 175 hect. în cătunul Broşteanca. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală şi maĭ în urmă sunt 174 din comuna Bogdana pe o întindere de 821 hect.; iar din cătunul Broşteanca sunt 65 loc. pe 260 hectare. Moşia Bogdana-Nenciuleştĭ ţinea înainte de secularizarea averilor mănăstireştĭ, de mănăstirea Cozia.

Pe moşia Bogdana-Nenciuleştĭ, s'aŭ maĭ împroprietărit în anul 1879 un număr de 52 însuraţeĭ, pe o întindere de 260 hectare.

Locurile ce li s'a dat pentru case sunt chiar la marginea satuluĭ, spre cătunul Ulmenĭ; trupul de moşie, pe care aŭ fost

www.dacoromanica.ro

împroprietăriţi poartă numirea de Alimanul.

Populaţiunea com., împreună cu aceia a cătunuluĭ, e de 1660 suflete, din carĭ 460 capĭ de familie şi 301 contribuabilĭ. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor.

Numărul vitelor din com. e de 4503 capete, din carĭ 1013 vite marĭ cornute, 469 caĭ, 2486 oĭ, 6 capre şi 529 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 6833 şi 89 banĭ la venitурĭ şi de leĭ 6029 şi 39 banĭ la cheltuelĭ.

Are o şcoală, cu 48 elevĭ; două biserici, una în Bogdana deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi alta în cătunul Broşteanca, deservită de un preot şi un dascăl. Sunt două morĭ, una cu aburĭ şi alta pe Valea-Urluiuluĭ. Tot aci sunt şi două eleştee, provenite din oprirea apelor Urluiuluĭ şi din scursorile apelor de izvoare ale dealurilor învecinate. Viile de pe dealul numit Heria eraŭ odată renumite pentru vinul lor; acum însă cea maĭ mare parte din viĭ fiind păraginĕ, nu maĭ produc vinurĭ bune.

Comuna Bogdana se leagă cu cătunul Broşteanca şi cu com. Spătăreĭ prin şosele vecinale.

Pe teritoriul comuneĭ Bogdana sunt o mulţime de măgurĭ şi movile. La Sud-Estul eĭ se află măgura Găunoasa care serveşte ca hotar între moşiile Bogdana şi Ulmeni. In timpul ocupaţiuneĭ armatelor austriace, la anul 1854, cînd statul-major al acestor armate a ridicat planul topografic al ţărĭĭ, măgura Găunoasă a servit ca punct trigonometric principal; iar pe timpul războaelor cu Turcĭĭ, a servit ca punct de observaţiune, de oare-ce de pe această măgură se vede în toate direcţiunile spre Dunăre. Măgura-Ocniţelor, se află pe dealul numit al Ocniţeĭ, aproape de cătunul Zlata de la comuna Dracea. Măgura-Chiala, la Sud-Vestul comuneĭ. Măgurele şi movilele numite Inşiratele încep de la hotarul moşieĭ Bogdana spre cătunul Ulmeni şi se ţin lanţ până la cel-l'alt hotar despre cătunul Şipotele. Măgura-Ursuluĭ se află chiar la mijlocul moşieĭ Bogdana; aci loc. aŭ făcut diferite săpăturĭ, umblînd după comorĭ.

Din Dealul-Ocniţeĭ curge un izvor de apă minerală, ale căreĭ calităţĭ şi compoziţiune chimică nu sunt încă cunoscute.

Pe la începutul acestuĭ secol, în a doua a sa decenie, un paşă turc îşĭ alesese locuinţa în această comună dimprcună cu slujitoriĭ luĭ, pe dealul, pe care locuitoriĭ l'aŭ numit Heria, ca alegorie faţă de acel paşă, pe care îl consideraŭ ca pe o pasăre răpitoare (herie).

Viile părăginite, se zice, că sunt sădite chiar de acel paşă şi locuitoriĭ, fiind-că locul le inspiră spaimă, l'aŭ numit Heria, numire ce a rămas până astăzĭ.

Bogdana, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, într'un loc prea frumos. Are o şcoală mixtă de băeţĭ, la care, în 1891, din acest cătun aŭ urmat 6 băeţĭ, din 28 copiĭ în vîrstă de şcoală. Aci se află o biserică ortodoxă, fostă mănăstire (vezĭ Bogdana, mănăstire), deservită de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi a eclesiarh. Cîrciumĭ are 2. Se numără 102 capĭ de familie şi 376 suflete. Animale sunt: 9 caĭ, 107 vite cornute, 34 porcĭ şi 1 capră.

Aci avea moşie Domnitorul Gh. Stefan. Cînd Gh. Stefan-Vodă căută să răstoarne pe Vasile-Vodă, după ce şĭ-a luat ziua bună de la Domn, spunîndu-ĭ că pleacă la ţară, că-ĭ este jupîneasa despre moarte, ajunge la Bogdana, unde găseşte prin potece oastea ungurească, cu Ioan Kemeny, care oaste, împreună cu ajutorul oasteĭ munteneştĭ, ce sosea în acel timp la Rîmnic, trebuia să facă invazie în Moldova.

Bogdana, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-s., al com. Spineni, situat între Peletuci-d.-s. şi Şerbeşti, la o distanţă de 2775 m. de cătunul Căţăleşti, pe şesul Siretuluĭ. Numără 18 capĭ de familie şi 56 suflete. Animale sunt: 2 caĭ, 30 vite cornute şi 11 porcĭ. Aci se întîmplă foarte dese revărsărĭ ale rîuluĭ.

Bogdana, *sat*, în jud. Tutova, plasa Simila, compus din două părţĭ: Bogdana-d.-s. şi Bogdana-d.-j., pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Bogdana şi spre N. de Bîrlad, aşezat pe coasta de E. a dealuluĭ Tabara. Are 448 locuitorĭ, din carĭ 9 ştiŭ carte şi 111 case. Are 125,50 hect. viĭ şi 50,50 hect. livezĭ cu prunĭ. Formează o com. (Comuna Bogdana) cu cătunele: Fîntîna Blănaruluĭ, Suceveni şi Similişioara. In întreaga com. sunt 1972 locuitorĭ, din carĭ 125 ştiŭ carte, 315 contribuabilĭ şi 514 case. Comerciul se face de 15 oamenĭ, din carĭ 11 Romînĭ, 3 Evreĭ, 1 Grec, în 15 stabilimente comerciale, din carĭ 11 cîrciumĭ. Se lucrează rotăria şi căruţăria ordinară. In cuprinsul acestuĭ sat este o moară cu aburĭ. Are o şcoală primară de băeţĭ. In toată com. sunt 3 bisericĭ. Contribuţiunile directe ale locuitorilor din întreaga com. se ridică la suma de 11918 leĭ.

Bogdana, *mănăstire*, jud. Bacăŭ,

www.dacoromanica.ro

pl. Trotușul, spre S.-E. de satul cu același nume și înconjurată de munți și păduri. Ea este zidită pe la anul 1680, de marele logofăt Solomon Bîrlădeanul, al cărui mormînt se află în biserică. Fiind dărîmată pe la jumătatea secolului următor, călugării, în număr de 24 pe atunci, au rezidit-o cu bani luați din vinderea, către Episcopul de Roman și cu voia Soborului bisericesc al țării, a unei părți din satul Plășești, com. Băhnășeni, dăruit bisericei de ctitorul Solomon. Ea cuprinde și mormîntul lui Ion Cantacuzino, pe a cărei piatră se află scrise versuri romînești, și acel al căpitanului Mateiu Lepădatu, muntean, ucis de tîlhari la 1684. Această mănăstire se administrează de un superior și este deservită de 7 călugări, 2 preoți și 1 diacon. Are în interior sculpturi și picturi frumoase și multe odoare de aur și de argint, printre care o evanghelie dată de Mitropolitul Theodosie, care a fost furată, și pe care Mihaiu Racoviță, Domnul Moldovei, a rescumpărat-o și a dat-o înapoi mănăstirei. Locul, pe care s'a zidit mănăstirea, se chiamă Secătura și a fost dăruit de Solomon Bîrlădeanul, cu o mulțime de moșii, printre care și Bogdana, fostă moșie a lui Gh. Stefan Voevod (Vezi: Bogdana, sat). De la secularizare, se întreține cu o subvenție de la stat de 4300 lei. (Melchisedec, «Notițe Istorice asupra bisericelor din Moldova».)

Bogdana, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Odobești, care desparte pîrîiașele Berheciul și Odobul.

Bogdana, *insulă*, în Dunăre, mai jos de satul Ciuperceni, plasa Cîmpul, jud. Dolj. E compusă din 3 mici ostroave.

Bogdana, *moșie*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdana, a statului. A fost în stăpînirea Episcopiei Romanului. De la această moșie se ia o arendă de 3500 lei anual.

Th. Codrescu («Buciumul Romîn», pag. 328), ne spune despre această moșie următoarele: «Bogdana, Secătura, Găureana, părți din Vladnici și Costești, la ținutul Bacăului, ocolul Trotușului, moșie a S-tei mănăstiri Bogdana, închinată S-tei Mitropolii, starea a 3-a, ce este făcută pe acea moșie la 1798 (?) de răposatul marele Logofăt Solomon Bîrlădeanul și soția sa Ana, care au afierosit această moșie tot atunci acestei mănăstiri. Are sat cu două biserici, 4 preoți, 1 diacon, 4 dascăli, 1 privilegiat, 11 bejenari hrisovoliți, 8 nevolnici, 4 vădane, 10 slujbași volnici, 1 vătaf, 2 Evrei; pe lîngă moșiile Rădeana, Răcăuți, Negrești și altele; cu un număr de 100 locuitori.»

Bogdana, *pădure*, jud. Bacău, pl. Trotușul, comuna Bogdana, foioasă și rășinoasă, proprietate a statului și fostă proprietate a mănăstirei Bogdana. Este amenajată pe o intindere de 1378 fălci, sau 1929 hectare.

Bogdana, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Trotușul, comuna Bogdana, care curge pe teritoriul cătunelor Bogdana și Valea-Seacă. Își are obîrșia de la locul numit al-Vînătoruluĭ și se varsă în Trotuș pe dreapta, după ce se încarcă cu pîrîiașele Barbul, Dohotariul, Pîrîul-Porculuĭ și Valea-Seacă.

Bogdana, *pîrîu*, jud. Tutova, ce curge prin plasa Simila. Izvorește din comuna Bogdana, dintr'o înfundătură de deal numită Fundul-Arșiței; curge de la N. spre S. și se varsă în pîrîul Simila de-a stînga, pe teritoriul comunei Băcani, după ce primește pe dreapta pîrîul Bogdanița. E numit și Bogdanul.

Bogdana, *șes*, jud. Bacău, plasa Trotușul, comuna Bogdana, pe teritoriul cu același nume.

Bogdana-de-Jos, jud. Tutova, *parte* din *satul* Bogdana.

Bogdana-de-Sus, jud. Tutova, *parte* din *satul* Bogdana.

Bogdana-Nenciulești, *moșie* a statului, județul Teleorman, în plasa Tîrgului, com. Bogdana. Are o întindere de 1675 hect., dintre care 25 pădure.

Bogdanul, *sat*, cu 150 locuitori, jud. Argeș, plasa Pitești; face parte din com. rurală Richitele-d.-j.

Bogdanul, *pîrîu*, comuna Buda, plasa Stănisești, jud. Tecuciu. Poartă acest nume de la izvorul său. Din pădurea statului, curge în direcția V.-E. Udă satul Buda și în partea de V. a satului se varsă în Zeletin.

Bogdanul, județul Tutova. V. Bogdana, pîrîu.

Bogdanului (Drumul-), *drum vechiu* și foarte scurt, județul Buzău, între orașele Buzău și R.-Sărat. Incepe din Gura-Cîlnăului, trece pe la Zoița și dă în Rîmnic. Se crede de unii că acesta e drumul, pe care ar fi mers trimișii lui Radu al V-lea întru întîmpinarea lui Bogdan, Domnul Moldovei, care voia să facă o incursiune în Muntenia

www.dacoromanica.ro

în anul 1307. («Cronicele Romînieĭ», ed. II, vol. I, pag. 181). E maĭ probabil însă, că acest drum, legînd Muntenia cu Moldova, care purta în vechime numele de Bogdania, s'a numit din această pricină: Drumul-Bogdanuluĭ, adică Drumul-Moldoveĭ.

Bogdanuluĭ (Fundeni-de-la-Drumul-), *sub-diviziune a cät.* Fundeni-Cuculeasa, com. Fundeni, jud. Buzăŭ.

Bogdăneasca, *pîrîŭ,* pl. Siretul-d.-s., com. Prăjești, jud. Bacăŭ. Șerpuește de la E. spre V., și se scurge pe malul stîng al Siretuluĭ.

Bogdăneasa, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvorește din Poienele-Găinilor, udă com. Bogdanești, pe o lungime de 10 kil. și se varsă în Rîșca, din josul satuluĭ Bogdănești. Conține pește: porcoșeĭ și clean. Cînd vine mare desvălue icĭ-colea cărbunĭ de pămînt.

Bogdănelul, *pîrîŭ,* pl. Dumbrava-d. s., com. Brabova, județul Dolj; izvorește din jud. Mehedinți, se încarcă cu Valea-Repede, cu care împreună se varsă în rîul Răchita, afluent al rîuluĭ Obedeanul. Curge în direcțiunea de la V. spre E., avînd 3 vaduri și un mic pod în comuna Brabova. La eșirea din această comună, se încarcă pe stînga cu pîrîul Pleana.

Bogdănești, *com. rur.,* pl. Trotușul, jud. Bacău, situată pe valea de pe malul drept al Trotușuluĭ, pînă în Valea-Oituzului. Comuna este alcătuită din cătunele: Bogdănești, pe malul stîng al Oituzuluĭ (reședința); Bahna, Pîrgănești, Nicorești, Satul-Nou și Tisești, pe drumul spre Tîrgul-Ocna, Tuta, pe malul drept al Trotușuluĭ, la E. de satul Pîrîul-Boghiĭ și Fabrica de-Sticlă.

Se crede că numele său ar fi fost maĭ înainte Valea Oituzuluĭ și că, pe timpul luĭ Ștefan-cel-Mare, i s'ar fi schimbat numele în Bogdănești, după numele luĭ Bogdan, fiul luĭ Ștefan. In «Condica Liuzilor» (1802) o găsim cu numele Bogdănești-Safteĭ Ruset, și în Statistica» din 1874, o vedem compusă numaĭ din 6 cătune, acele de maĭ sus afară de Fabrica-de-Sticlă și Pîrgărești.

Teritoriul comuneĭ, cam ondulat de dealurile Crețul, Buhoci, Bogdănești, Nicorești, etc., se mărginește la E. cu com. Onești, la N. cu teritoriul com. Tîrgul-Trotușul prin Trotuș, la V. cu com. Grozești și la S. cu com. Cașinul.

Pîrîiașele Crețul și Bahna udă teritoriul comuneĭ și se scurg în Trotuș; iar pîrîiașul Curița, care curge pe la marginea sa de S., se scurge în Pîrîul-Cașinuluĭ.

Are o școală mixtă, care funcționează din 1865, în satul Bogdănești, întreținută de stat și avînd și 6 fălcĭ pămînt în țarină și 40 prăjinĭ în vatra satuluĭ. La anul 1891, școala a fost frecentată de 31 copiĭ.

Bisericĭ sunt 4: una ortodoxă în satul Bogdănești, deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț; 3 catolice, cîte una în cătunele Tuta, Pîrgărești și Satul-Nou. Sunt 645 case de locuit, în cătunele Satul-Noŭ și Tuta, și 11 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 655 capĭ de familie, cu 2786 suflete: bărbațĭ 1411, femeĭ 1375. După naționalitate sunt: 2684 Romînĭ, 1 Bulgar, 101 Ungurĭ. După protecțiune sunt: 2684 de protecțiune romînă, 57 austriacă, 44 ungară și 1 bulgară. După felul ocupațiuniĭ se împart în: 1586 agricultorĭ, 12 meseriașĭ, 31 industriașĭ, 12 comercianțĭ, 14 având profesiunĭ libere, 10 muncitorĭ și 28 servitorĭ. Știu a citi și scrie 74 persoane (9 femeĭ); nu știu carte 2712 (1366 femeĭ). Contrib. sunt 551. După legea rurală din 1864 s'au împroprietărit 532 locuitorĭ, cu 1664 fălcĭ și 35 prajinĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4302 hect. Pădurile ocupă aproape 1500 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Frații Weisengrün: au o moșie de 2402 hect., cu un venit de 30000 leĭ pe an, pe care au cumpărat-o de la frații Bogdan. Moșia Tisești, cu o întindere de 235 hect. și venit de 6000 leĭ, aparține Angeliceĭ Rosetti Tețcanu; Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași, care ia un venit de 4622 leĭ; Tasicăĭ Apostol, care are o parte de 3000 leĭ venit; luĭ Ianoș Gabor, cu o parte de 40 hect., producînd venit de 1200 leĭ.

Totalul impozitelor este de 2617 leĭ.

Se găsește o fabrică de sticlarie și un fierăstrău de apă.

Viile ocupă o suprafață de 55.50 hect. care, la 1890, au dat 65.99 hectol. vin negru și 1044.01 hectol. vin alb.

Budgetul comuneĭ pe exercițiul 1891—1892 avea la venituri leĭ 18673, banĭ 77 și la cheltueli, leĭ 36657, banĭ 15.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1380.15 hect.

Animale sunt: 214 caĭ, 1349 vite cornute, 197 porcĭ, 173 capre și 1845 oĭ, carĭ aparțin la 74 proprietarĭ și carĭ la 1891, au dat 34 kgr. lînă țigae, 3517 kgr. lînă țurcană, 625 kgr. lînă amestecată și 101 kgr. lînă miță.

www.dacoromanica.ro

Comuna este străbătută de calea națională Onești-Pasul-Oituzul, care are un pod mare la satul Bogdănești și e legată prin Grozești cu Tîrgul-Ocna, prin o cale vecinală comunală șoseluită.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 58 kil.; la Tîrgul-Ocna, reședința plășei, 20 kil.; la com. Onești 8 kil.; la com. Grozești 7 kil.; la com. Tîrgul-Trotușul 15 kil.; la com. Cașinul 15 kil.

Bogdănești, *com. rur*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacău, asezată între pîrîul Odobul și Valea-Mare. Se compune din 4 cătune: Bogdănești-d.-s., Bogdănești-d.-j., Hertioana-Răzeși, reședința, și Hertioana-Satului sau Hertioana-Mănăstirei.

In statistica din 1874 se găsește compusă din 3 cătune: Bogdanești, Hertioana-Răzeși și Hertioana-Mănăstirei.

Se mărginește la E. cu com. Berbenceni, la N. cu com. Poiana-lui-Iurașcu, la V. și S. cu com. Prăjești.

Are o școală mixtă în Hertioana-Răzeși, întreținută de comună, cu 40 prăjini în vatra satului și 6 fălci pămînt în țarină. Școala este înființată la 1888; în 1891 a fost frecuentată de 10 copii (5 băeți și 5 fete). Sunt 3 biserici: 2 ortodoxe, în satele Hertioana-Răzeși și Bogdănești-d.-j., și 1 catolică, în Bogdănești-d.-j.

Sunt 212 case de locuit și 1 cîrciumă.

Populațiunea numără 213 capi de familie, cu 726 suflete, dintre cari: 576 Romîni, 142 Unguri, 7 Izraeliți și 1 German, toți însă de protecțiune romînă. După felul ocupațiunei sunt: 231 agricultori, 4 meseriași, 1 comerciant, 15 cu profesiuni libere, 40 muncitori și 22 servitori. Știu carte 49, dintre cari 6 femei; nu știu carte 677, dintre cari 354 femei. Contribuabili sunt 146. După legea rurală din 1864, s'au dat la 87 locuitori, 194 fălci și 17 prăjini pămînt în țarină, în împroprietărire.

Intinderea comunei este de 900 hectare.

Proprietari mari sunt: Eudochia I. Lecca, cu o moșie de 516 hect., ce-i dă un venit anual de 9000 lei; Ștefan Țărțescu, cu o moșie de 397 hect., ce-i dă un venit de 7200 lei pe an; Gr. Osmachi Teodoru, cu o moșie de 64.75 hect. ce dă un venit de 2072 lei; Eliza Mustea cu 48.43 hect. și venit de 1550 lei. Totalul impozitelor este de lei 2632.10.

In această comună se găsește pădurea statului Hertioana, în întindere de 15 hect., fără însemnătate, și care aparținea mănăstirei Cașinul.

Vii sunt pe o întindere de 25.88 hect., care în 1890, au produs 9.12 hectol. vin negru și 778.24 vin alb.

Animale sunt: 68 cai, 417 vite cornute, 223 porci, 5 capre și 985 oi.

Stupi de albine sunt 63, cari la 1890, au dat 244 kgr. miere și 81.330 kgr. ceară.

Budgetul comunei pe exercițiul 1891—92 era la venituri de lei 2376, bani 83, și la cheltueli de lei 1248, bani 05.

Comuna este străbătută de căi comunale, cari o leagă cu comunele vecine.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului 17 kil.; la Prăjești 3 kil.; la Berbenceni 11 kil.; iar la Săcuieni, reședința plășei, 10 kilom.

Bogdănești, *com. rur.*, jud. Suceava, situată în partea de S.-V. a plășei Moldova-d.-j., spre S.-V. și la o depărtare de 16 kil., de Fălticeni. Se mărginește la E. cu Fîntîna-Mare, la V. cu com. Mălini și Pipirigul din județul Neamțu, la Sud cu com. Boroaia și jud. Neamțu și la N. cu Baia și Fîntîna-Mare. Are forma unui dreptunghiu înclinat spre Est, începînd din culmea Pleșului pănă în șesul Moldovei, trei părți fiind munte și una cîmp.

E formată din satele: Bogdănești, Rîșca, Jahalea și Slătioara, cu reședința în satul, de la care își trage numele. Este populată cu 1102 capi de familie, ce numără 3758 suflete, sau 1882 bărbați și 1876 femei, din cari 56 Izraeliți, comercianți. Contribuabili sunt 775 Are 3 biserici: în satele Bogdănești, Rîșca și Slătioara, deservite de 4 preoți și 5 cîntăreți și o mănăstire, Rîșca, cu 14 călugări. Are două școale rurale, frecuentate de 96 elevi. Budgetul comunei pe anul 1892—93 avea la venituri 12589 lei, 73 bani și la cheltueli 12446 lei, 40 bani; al drumurilor la venit 3642 lei, 50 bani și la cheltueli 2460 lei. In toată comuna sunt 310 cai, 1363 boi, 1322 vaci, 3041 oi, 38 capre și 336 porci.

E străbătută de pîraiele: Rîșca, Rîșcuța, Slătioara, Buftea, Budăcelul, Strîmba, Bogdăneasa, Țiganca, Bolohănosul, Pîrîul-Slatinei, Trestioara, Pîrîul-Plopului și Alunișul.

Cel mai înalt munte e Pleșul.

Moșia e proprietatea statului, fostă a mănăstirei Rîșca, căreia fusese făcută danie de Petru Rareș. Trupul Bogdănești însă, pe timpul lui Nicolae Mavrocordat, era al vistierniculuĭ Nicolae Cantacuzino. Letopisețul

www.dacoromanica.ro

Moldoveĭ ne spune aceasta: «Ilie Cantacuzino, neprietin Domnuluĭ Țăreĭ, noŭ numit (Nicolae Mavrocordat), din Țara-Leșească prin țară de odată la satul luĭ la Bogdănești, care sat stă sub munți, apoĭ pe Oituz aŭ trecut la Brașov». («Letopisețul», II, p. 72).

Suprafața teritorială a comuneĭ e de 16810 hect., din care 13928 hect. pădure, 1544 hect. loc de cultură, 333 hectare fînețe și 267 netrebnic. Arenda anuală a moșieĭ e de 26310 leĭ; iar pădurea de fag se vinde cu 170 leĭ hectarul.

Locuitorĭ împroprietăriți la 1864 aŭ fost 58 fruntașĭ, 235 mijlocașĭ și 281 codașĭ, stăpînind 1961 fălcĭ.

In toată comuna sunt 6 cîrciume și 5 dughene; 3 morĭ, cu cîte 2 pietre ale proprietățeĭ și 2 piue ale locuitorilor. Morile aduc venit 4320 leĭ pe an.

Instalarea celor 2 fierăstrae, cu cîte 2 jugurĭ, din cătunul Slătioara, proprietatea d-luĭ David Leibu Zaraful, a costat 20000 leĭ, întrebuințîndu-se în serviciŭ 50 lucrătorĭ. Capitalul de exploatare e de 50000 leĭ. Se taie cîte 8700 metri cubĭ anual, vînzîndu-se cîte 28 leĭ metrul cub pe loc.

Sub poalele munteluĭ Pleșul se află două fîntînĭ bogate de slatină, a căror apă pănă maĭ aniĭ trecuțĭ o întrebuințaŭ locuitoriĭ la bucate, fiind foarte sărată; de cînd cu monopolul săreĭ, statul interzice această întrebuințare.

Locurĭ maĭ însemnate în comună sunt:

Mănăstirea Rîșca; urmele unuĭ schit numit Bogoslovul; spre nordul satuluĭ Bogdănești, temelia, pe care urma a se zidi un alt schit, pe la 1853, de Archimandritul Nionel ajutat de alțĭ călugărĭ; la-Cruce și la-Huscărie. V. a. n.

«Bogdănești, Petrilești și Bogoslovul într'un hotar, la ținutul Suceveĭ, ocolul Moldoveĭ, moșie a Sf. mănăstirĭ Rîșca, închinată Sf. Mitropoliĭ, starea I. Are sat cu o biserică, deservită de 3 preoțĭ, 3 diaconĭ, 2 dascălĭ, 20 nevolnicĭ, 19 vădane, un bejenar hrisovolit, 20 slujbașĭ volnicĭ, 2 jidovĭ; pe lîngă moșiile Boroaia, Baia, Orțești, Poiana, Prisăci și altele, cu un număr de 324 locuitorĭ. (Intre 1843—1845, v. «Buciumul Romîn», anul I, p. 329).

Bogdănești, *com. rur.*, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. E situată pe dealul Bogdănești, la nord de Rîmnic, pe malul drept al Oltuluĭ.

Acest sat este foarte vechiŭ și se probează prin urmàtoarea delimitațiune, din anul 1608, publicată de d-l B. P. Hasdeŭ, în «Cuvinte din Bătrînĭ», pag. 158:

«Scris'am noĭ 6 boerĭ care am fost hotarnicĭ și tocămcalnicĭ sfinteĭ mănăstirĭ la Cozia, însă egumen a fost părintele Pahomie; dacă a avut pîră cu Sarkiz de Bujorani, pentru că aŭ avut Sarkiz ocină dimpreună cu sfînta mănăstire, deceĭ ne-aŭ luat egumenul dimpreuna cu Sarkiz pre răvașe domnești, deceĭ noĭ încă am mers pre cuvîntul domnul nostru de am căutat și am călcat ocina satuluĭ Bogdănești de la Olt, deceĭ am aflat pre Sarkiz moștean, că aŭ fost cumpărat Sarkiz încă din zilele Mihneĭ Voda, și i am căutat și cărțile luĭ Sarkiz ce au avut de moșie, deceĭ noĭ încă am făcut cartea de la mîna noastră la Sarkiz să-și ție moșia pre cărțĭ ce aŭ avut, însă am hotărît cîmpul cu pădurea, de am făcut ocină la Sarkiz 2 codriĭ, un codru pre lîngă hotarul Călimăneștilor și am pus piatră dincoace de valea mare și sa meargă acel codru din apa Oltuluĭ cu pădurea cu tot pănă la hotarul Mucrești, și cel-lalt codru..., pre Mucrești și prin pădure pre sleamca..... pe....., e pe Mucreasca pănă la Meriĭ-Cîrnuluĭ.... alaturea..... Plăvicencasca pre decindea, și de către seliștea Bogdaneștilor unde pogoara calea Caruluĭ de la Ruda și cu padurea cu tot pană în hotarul Mucre.ti, iar seliștea să o ție pe cumparaturi ,i le au fost alcasa maĭ dinainte vreme de m .-teani satuluĭ de s'au știut partea Vladuțeasca; ei am ales sa ție Sarkiz 2 parți și cu vadul morii din seliște, iar o parte de seliște despre malul Roșu, alaturea cu valea în jos, care parte au fost a Sireĭ, să aibă a o ținea Cozii-Aniĭ; deci noĭ acești șase boerĭ, anume Pîrvu Logofăt ot Ruda, i Franeul ot Potaro,ani, i Anghel Comis ot Saracinești, i Preda Logofăt ot Bîrsești, i Ghioca et Simbotin, i Hud ot Dacești, noi așa am ales și marturisim cu sufletele noastre și pentru credința ne-am pus mai jos pecețile ca sa se creaza: scris în luna April 15 zile, leat 7116 (1608)».

E la 9 kil. spre nord de reședința județuluĭ și la 15 kil. de a sub-prefectureĭ. N'are niciĭ un cătun alipit.

Are o populațiune de 791 locuitorĭ, adică 380 bărbațĭ și 411 femeĭ. Capĭ de familie sunt 180; case 179; contribuabilĭ 217.

In comună sunt 2 bis.: una fondată la anul 1761 (7269) și alta la anul 1784 (7292); cea d'întîiu de pîrcălabul Gheorghe, Episcop fiind Kyr Grigorie de la Rîmnic; a doua de jupîn Ion Rîmnic, jupîn Ispas Pitești, Preda Bujoreanu aga, Iordan și Zamfirache din Bogdănești, Episcop fiind Kyr Filaret. Prima s'a reparat la anul 1885 și a doua la 1854.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Sunt și 4 rotarĭ și 9 dulgherĭ.

In comună sunt: 6 caĭ, 263 boĭ, 220 vacĭ, 50 capre, 217 oĭ și 342 porcĭ.

Pe valea Muereasca d.-j., în raionul comuneĭ, sunt 4 morĭ.

Locuitoriĭ sunt parte mo neni, parte împroprietăriți. Celor îm proprietăriți, în număr de 95, li s'au dat 285 hect., pe mo iile Bujoreanu, Episcopia, Dincă Al buleț și C. Carabelea.

Școala datează în comună de la anul 1830. Se frecuentă de

www.dacoromanica.ro

45 copiĭ, 33 băeți și 12 fete, din numărul de 95, 53 băeți și 42 fete, cu vîrstă de școală. Știu carte 31 bărbați și 1 femee. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1188 leĭ.

Stupĭ cu albine sunt 120.

Comuna se întinde pe o suprafață de 289 hect.

Veniturile comuneĭ pe anul fin. 1892-93 s'aŭ ridicat la 1670 leĭ și cheltuelile la 1190 lei.

Pe la E. eĭ trece șoseaua națională ce duce de la R.-Vîlcea la graniță, la Rîul-Vaduluĭ.

La sudul comuneĭ e dealul Limpedea și spre V. culmea Bogdanești. Valea-Muerească uda partea de N. a comunei și valea Turburoasa partea de S. In vatra satului sunt 8 puțurĭ și 5 fîntînĭ.

Se mărginește la N. cu com. Muerească-d.-j. și Călimănești; la S. cu com. Bujorcni; la E. cu jud. Argeș, de care se desparte prin rîul Oltul; și la V. cu com. Vlădești și parte din com. Muerească-d.-j.

Bogdăneşti, *sat,* jud. Bacău, pl. Trotușul, și reședința comuneĭ cu același nume, situat pe malul stîng al Oituzuluĭ. Se compune din 3 secții: Munteni, Deleni și Slobozia. Maĭ înainte se chiema Valea-Oituzuluĭ. Are: o școală mixta, la care, în 1891, din acest sat au urmat 24 băeți, din 134 copiĭ în vîrstă de școala; o biserică ortodoxă, zidită de jupîneasa Safta Bogdăneasa la 1790, și deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț. Are 5 cîrciumĭ. Capĭ de familie sunt 318, suflete 1023. Animale sunt: 38 caĭ, 584 vite cornute, 18 porcĭ și 142 capre. Lîngă satul acesta se a fla un pod mare de lemn, pe apa Oituzuluĭ, pe șoseaua Onești-Poiana-Sărată.

Bogdăneşti, *sat,* în partea de S. a com. Bozia, plasa Prutul, jud. Fălciŭ, așezat pe șesul rîuluĭ Prut, la gura văeĭ Copăceana.

După tradițiune, numirea satuluĭ ar fi rămas de la numele unuĭ vechiŭ proprietar Bogdan, ce s'ar fi așezat cel întîiŭ în acest loc.

Suprafața teritoriuluĭ moșieĭ e de 983 hect. 44 ariĭ, iar populația satuluĭ de 50 familiĭ, cu 209 suflete și 40 contribuabilĭ, carĭ pe lîngă agricultură se ocupă și cu pescuitul. Vii sunt pe $2^1/_2$ hect. Pe șesul Prutuluĭ se află o baltă și o gîrlă; iar spre N.-V. de sat, pe Dealul-luĭ-Belciug, Movila-luĭ-Dumitru.

Maĭ în centru e iazul Bogdănești.

Are o biserică, deservita de un preot, făcută la 1840.

Bogdăneşti, *sat,* în partea sudică a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iași, așezat pe un podiș. Are o populație de 65 familiĭ sau 305 locuitorĭ. Școala întreținută de comună și înființată în 1830, este frecuentată de 30 elevĭ. Are o biserică, făcută la 1881 de locuitorĭ, deservita de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor e de 415 capete, din carĭ: 263 vite marĭ cornute, 52 oĭ, 43 caĭ și 57 rîmătorĭ.

Bogdăneşti, *sat,* face parte din com. rur. Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova. Este situat pe Valea-Bogdăneștilor, sub poalele Vîrfuluĭ-Crucei și sub poalele Văieĭ-Buzaŭluĭ. Are o populațiune de 95 locuitorĭ.

In partea de E. a acestuĭ catun, se presupune a fi mine de plumb și pucioasă, iar în partea de N.-E. se află o întinsă culme de piatră, care merge până în culmea dealuluĭ Năstăsoaia, care se numește Canaraua-de-Piatră, și unde s'ar găsi cea maĭ bună piatră de construcție. Până acum nu s'a pus încă în exploatare.

Satul Bogdănești, se crede, a fi înființat pe la anul 1690, o dată cu cătunul Cuibul, căci unul dintre ceĭ 9 moșĭ, carĭ formau cât. Cuibul, la întemeierea luĭ, certîndu-se cu ceĭ-l'alțĭ, a fugit de eĭ și s'a așezat într'o vale, luînd pentru sine teritoriul aceleĭ văĭ. Acel moș se numea Bogdan, și după numele luĭ s'a numit cătunul Bogdănești.

Acest cătun ocupă partea de N.-V. a comuneĭ Gornetul-Cuib. Este înconjurat la N. de Vîrful de-la-Cruce și de Vîrful-Fășiilor; la S. și E. de livezĭ cu pruni; la Vest de locurĭ șese, după care apoi vin pădurĭ, carĭ merg până în comuna Gura-Vitioareĭ.

Bogdăneşti, *sat,* județul Roman, ce exista pe la 1569 și de care pomenește un hrisov a luĭ Bogdan-Vodă, fiul luĭ Lapușneanul din acel an, 28 Ianuarie. (V. «Cronicele Rom. , pag. 195). Nu se știe pozitiv unde anume și în ce loc cra acest sat; se crede, că era aproape de satul Scheia.

Bogdăneşti, *sat,* pe moșia și în comuna cu același nume, jud. Suceava. Se crede ca-și trage numele de la Bogdan al IV-lea Încrucișatul, care ar fi fost proprietarul moșieĭ și în timpul căruia s'ar fi început satul. Așezat pe ambele țărmurĭ ale pîr. Rîșca, numără 438 case, populate cu 546 capĭ de familiĭ, saŭ 1904 sufl., din carĭ 955 bărbați și 949 femeĭ; din aceștia sunt 25 străini, Evreĭ comercianți. Are 378 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 298 fălci și 26 prăjinĭ. Improprietăriți la 1864 sunt 35 frunt., 146 mij. și 104 cod.,

www.dacoromanica.ro

stăpînind 1136 fălcĭ și 40 prajinĭ.

Are: o biserică de lemn cu patronul S-ții Voivozĭ, zidită de locuitoriĭ satuluĭ, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți și împroprietărită cu 25 fălcĭ teren de cultură; o școală rurală mixtă, înființată de stat la 1858, cu un învățător, și frecuentată de 56 școlarĭ. Pe la 1865, în satul Bogdănești se afla sub-prefectura plășeĭ Moldova.

Bogdănești, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, în partea de N.-E. a județuluĭ, așezat pe coastele a două dealurĭ. Are 514 loc., din carĭ 59 știŭ carte și 156 case. Formează o comuna, comuna Bogdănești, cu căt. Folțești. Intreaga comună are 693 loc., din carĭ 83 știu carte. Sunt 129 contribuabilĭ și 213 case. Are 48.50 hect. vii și 6.75 hect. livezĭ cu pruni. Comerciul se face de 5 locuitorĭ, din carĭ 4 Romîni și 1 Evreu. Are o școală primară de băeți. In toată comuna sunt 2 bisericĭ.

Bogdănești, *sat;* face parte din com. rurală Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 196 locuitorĭ, din carĭ 100 bărbați și 96 femeĭ. Are o biserică fondată la anul 1662 și reparată la anul 1805.

O parte din moșia Bogdănești a fost cumpărată și închinata mănăstireĭ Horezul, de parintele Ion, egumenul mănăstireĭ Horezul.

Hrisovul lui Constantin Vodă Brîncoveanul se exprimă ast-fel:

«.... și iara a cumparat (parintele Ion) o moșie ce se chiama Bogdănești de pe apa Luncavățului, de la jupîneasa Aspra Pocnareasa drept talere 66, care moșie o au dat mănăstireĭ Horezul, ca sa-i fie hrana. 7209 (1701)».

Bogdănești, *sat;* face parte din com. rurală Tomșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Acest catun, unit cu Modărceni, are o populație de 350 locuitorĭ, din carĭ 150 bărbați și 200 femeĭ. Aci e o biserică fondata la anul 1812 de Nicolae Lecca și Badică Chiceanu și reparată la anul 1880.

Bogdănești, *deal,* jud. Bacău, plasa Trotușul, comuna Bogdănești, care face parte din șira dealurilor ce desparte Slanicul de Oituz.

Bogdănești, *culme de deal,* la V. de com. Bogdănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Bogdănești, *deal,* în jud. Tutova, plasa Simila, com. Bogdănești.

Bogdănești, *iaz,* în gura Văeĭluĭ-Marcu, format din pîrîul cu asemenea numire, pe teritoriul satuluĭ Bogdănești, com. Bozia, plasa Prutul, jud. Falciu.

Bogdănești, *moșie,* pl. Siretul d.-s., jud. Bacău, «moșie cu părțĭ și răzeșească, în care moșie are parte și d-luĭ Vornicul Gheorghe Dona, care, la 1842, maĭ cumpară 43 stînjeni de la Gheorghe sin Ioniță Ciocan, 6 stînjeni de la Costache Codaescu, 15 stj. de la Vasile Huiban, iar din răzeșĭ maĭ sunt și Grigorie Mustea, Sandu Ceapă și alțĭ mulțĭ razeșĭ și părtașĭ în ea. Are un sat cu o biserică, 1 preot, 2 dascălĭ, 3 privilegiați, 16 mazilĭ, un căpatăier, 3 nevolnicĭ, 10 vădane, 9 slujbașĭ volnicĭ, 1 Evreu; pe lîngă moșiile Hertioana, Căutușeni, Poiana-luĭ-Iurașcu și altele, cu un număr de 75 locuitorĭ». (T. Codrescu, Buciumul Romîn , pagina 329).

Bogdănești, *moșie,* jud. Bacău, plasa Trotușul, comuna Bogdănești, ce aparține fraților Weisengrün, carĭ au cumpărat-o de la E. Bogdan. Despre aceasta, T. Codrescu, (Buciumul Romîn», pag. 330) ne spune : «moșie a d-sale Logofeteasa Anica Roset Roznovanu, clironomisită de la fiul său Manolachi Roset. Are sat cu o biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 3 mazilĭ, 13 nevolnicĭ, 8 vădane, 23 slujbașĭ volnicĭ, un vătaf; pe lînga moșiile Cașinul, Poienele, Nicorești, Filipești și altele, cu un număr de 225 locuitorĭ .

Bogdănești, *moșie* a statuluĭ, în jud. Vîlcea, pendinte de mănăstirea Arnota, care s'a arendat pe periodul 1888 93, cu 1550 leĭ anual. De la 31 Decembre 1888 s'a vîndut de vecĭ.

Bogdănești, *pădure,* jud. Bacau, pl. Trotușul, com. Bogdanești, care se întinde și în com. Giozești. Proprietarĭ: frațiĭ Weisengrün. Este foioasă: fag și stejar. Are o întindere de 286 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Bogdănești, *pădurice* a statului în întindere pe 6 hect., pendinte de com. Maldarești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Bogdănești, *pădure* particulara și supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moșia Bogdanești, c. Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Bogdănești, *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Siretul-d. s., din com. Bogdănești. El se varsa d'a stînga Siretului.

Bogdănești, *pîrîŭ,* ce curge prin jud. Tutova, pl. Simila, comuna Bogdănești.

Bogdănești, *vălcea,* ce izvorește

www.dacoromanica.ro

din cât. Bogdăneşti, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, de sub Canaraua-de-Piatră. Curge de la N.-E. spre S.-V. şi la Sudul acestuĭ cât. se varsă în pîrîul Sărăţelul, tot în raionul com. Gornetul-Cuib.

Bogdăneşti-de-Jos, *sat*, judeţul Bacau, pl. Siretul-d.-s., în com. Bogdăneşti. Se află la o depărtare de 1 kil. de satul Hertioana - Răzeşĭ. Aci se găsesc două biserici: una ortodoxă, zidită la 1840, de Gavriil Osmachi, şi alta catolică, zidită de locuitorĭ, la 1867. Capĭ de familie sunt 18 şi suflete 43. Animale se numara: 14 caĭ, 13 vite cornute şi 8 porcĭ.

Bogdăneşti-de-Sus, *sat*, judeţul Bacău, pl. Siretul-d.-s., al comuneĭ Bogdăneşti. Se află la o depărtare de 1 kilom. de Hertioana-Răzeşi. Capĭ de familie sunt 213 şi suflete 726. Animale se numără: 21 caĭ, 170 vite cornute, 85 porcĭ şi 5 capre.

Bogdăneştilor (Dealul-). Vezĭ Dealul Lupuluĭ, jud. Suceava.

Bogdăniţa, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N. de Bîrlad, pe pîrîul Bogdăniţa. Are 262 locuitori, din carĭ 47 ştiŭ carte; 166 contribuabilĭ; 165 case. E socotită în această populaţie şi acea din Schitul-Bogdaniţa. Formează comuna Bogdaniţa cu cătunele: Tunseşti-d.-j., Tunseşti-d.-s., Schitul-Bogdăniţa, Schitul-Carţibaşi, Coroeşti şi Gura-Vaeĭ. Intreaga com. are 999 loc., din carı 88 ştiu carte; 166 contrib.; 165 case. Are 36,75 hect. viĭ, din carĭ 2,25 nelucrătoare şi 26,50 livezi cu prunĭ. Comerciŭ se face de catre 10 locuitorĭ, din carĭ 9 Romînĭ şi 1 străin, în 14 stabilimente comerciale, din carĭ o cîrciumă. Are o şcoală primară de băeţĭ. In coprinsul acesteĭ comune sunt 2 schiturĭ şi 2 bisericĭ. Aicĭ a fost, înainte de unirea administrativă a plăşilor, reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Simila.

Contribuţiunile directe ale locuitorilor întregeĭ comune sunt de 7035 leĭ, 98 banĭ.

Bogdăniţa, *deal*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa.

Bogdăniţa, *moşie* nelocuită, în jud. Tutova, pl. Simila, com. cu asemenea numire, proprietatea statuluĭ, arendată în ultimul period cu 605 leĭ anual.

Bogdăniţa, *pădure*, în jud. Tutova, pe moşia cu asemenea numire, în mărime de 47 hect., proprietatea statuluĭ.

Bogdăniţa, *pîrîaş*, ce curge prin jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdaniţa, şi se varsă în pîr. Bogdana.

Bogdăniţa, *schit*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdaniţa, spre N. de satul Bogdaniţa.

Bogdăniţa, *ţarină*, în partea de S.-E. a cât. Gornetul, comuna Gornetul Cuib, pl. Podgoria, judeţul Prahova, pe care se cultivă porumb, grîŭ şi ovăz. Restul este acoperit cu pădure seculară, izlaz şi puţină fineţe. Această proprietate, se zice, a aparţinut în vechime unuĭ locuitor cu numele de Bogdan, pe care a închinat-o mănăstireĭ Cotroceni şi s'a vîndut de Stat.

Bogea, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, *nume*, sub care se maĭ cunoaşte *satul* Almajul-Moşneni.

Bogeni, *mahala*; face parte din com. rur. Dejoiul, plasa Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţia de 289 locuitorĭ, 150 bărbaţĭ şi 130 femeĭ. Se află în partea de N. a comuneĭ.

Bogeşti, *sat*, cu 41 fam., judeţul Argeş, pl. Piteşti; face parte din com. rur. Drăganul-Bascovel.

Bogeşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, spre N.-V. de oraş pe apa Tutova. Are 403 loc., din carĭ 30 ştiŭ carte şi 124 case. Formează comuna Bogeşti cu cătunele: Tomeşti, Perieni şi Pogana. Intreaga com. are 2388 locuitorĭ, din carĭ 75 ştiŭ carte; 503 contribuabilĭ; 621 case. Are 27,50 hectare viĭ şi 1 hectar livede de prunĭ. Comerciul se face de 27 locuitorĭ, din carĭ 19 Romînĭ, 7 Evreĭ şi 1 străin, în 31 stabilimente comerciale, din carĭ 19 cîrciumĭ. Are o şcoală primară de băeţĭ. Pe aicĭ trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacău, ce are un pod peste apa Tutovei. In toată com. sunt 4 bisericĭ. Contribuţiunile directe ale locuitorilor întregeĭ comune se ridică la suma de 19217 leĭ, 77 banĭ.

Boghea, *deal*, jud. Iaşi, în capătul căruia, despre S., se află satul Cornesti, com. Miroslava, plasa Stavnicul. (Vezĭ Focşoaia, podiş).

Boghea, *lac*, în insula Balta, jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti.

Boghea, *pădurice*, pe dealul Boghea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi.

Boghea, *pîrîŭ*, jud. Iaşi. (Vezĭ Teleţul, pîrîŭ, com. Miroslava, pl. Stavnicul.)

Bogheni, *sat*, pe pîrîul Idrici,

www.dacoromanica.ro

com. Roșești, pl. Crasna, jud. Fălciu, pe o suprafață de 723 hect. și cu o populație de 11 familiĭ, cu 28 suflete.

Boghești, *com. rur.*, pl. Zeletinul, jud. Tecuciu. E situată pe culmea dealuluĭ ce începe din Nărtești și continuă în jud. Tutova. Este la o distanță de 40 kil. departe de capitala județuluĭ. Se compune din 4 cătune: Boghești-d.-j., Boghești-d.-s., Bichești și Chițcani.

Are o populație de 361 capĭ de familie, cu 1324 suflete, din carĭ 295 contrib., care locuesc în 304 case.

In com. se află 2 biserici, în Boghești-d.-j. și Bichești, deservite de 1 preot cu 4 cîntărețĭ.

Școala datează în comună din anul 1866. Se frecuentată de 55 copiĭ, 53 băeți și 2 fete, din numărul de 173, 95 băeți și 78 fete, în vîrstă de școală.

Numărul vitelor din comună se urcă la: 480 boĭ, 220 vacĭ, 24 caĭ, 33 epe, 1181 oĭ și 170 porcĭ.

In Boghești se găsesc și 20 stupĭ; 2 morĭ de apă: una numită a Sulgeruluĭ și a 2 a a Coroiuluĭ. Pe lîngă acestea maĭ are și 1 moară de abur și 2 de vînt.

Budgetul com. se urcă la cifra de 3084 leĭ.

Locuitoriĭ își desfac produsele munceĭ lor la Tecuciu saŭ la tîrgușorul Podul-Turculuĭ.

Comuna e brăzdată de dealurile: Bichești, Boghești și Chițcani. E străbătută de rîul Zeletinul, care udă comuna în partea de V., merge paralel cu șoseaua națională. In rîul Zeletin se varsă pîraiele Vlejuluĭ și Oluluĭ, ce vin din partea de E. a comuneĭ.

Comuna este străbătută de maĭ multe drumurĭ micĭ naturale, carĭ se unesc cu șoseaua Tecuciu-Podul-Turculuĭ. La marginea de N. a com., pe șosea, se află o velniță, unde se fabrică cantităț marĭ de rachiu.

Se mărginește la N. cu com. Podul-Turculuĭ, la S. cu Goborul, la E. cu jud. Tutova și la V. cu Valea-Zeletinuluĭ.

Boghești-de-Jos, *sat*, jud. Tecuciu; face parte din com. cu acelașĭ nume. Situat în centrul com., ceea ce a făcut ca să fie și reședința com. Are o populație de 162 capĭ de familie, cu 656 suflete, locuind în 160 case. Aicĭ se află școala comuneĭ, care se frecuentă de 55 copiĭ, 53 băeți și 2 fete.

Biserica din acest sat, cu hramul Sfinților-Voevozĭ, este făcută de locuitorĭ, în anul 1850, în locul alteĭ bisericĭ, care era facută pe la 1774, după cum se vede din o inscripție, ce se găsește în Penticostariu.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ vechĭ. Satul se numea înainte Bulzești.

Dintr'un uric de pe vremea luĭ Stefan cel Mare, urice ce se află în păstrarea locuitorilor din sat, aflăm că un oare-care Maxim Staroste a vîndut o parte din Bulzești luĭ Christea și descendenților luĭ.

Dintr'un decret al luĭ Vasile Lupu, voevod, ni se arată că Christea și rudele sale aŭ cumpărat bucățĭ de pămînt din satul Bulzești:

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Ștefan Voevod, Domnul pămîntului Moldoveĭ. Știut să fie prin această foae a noastră întru auzirea tutulor, pentru că a venit înaintea noastră, și la aĭ noștri boerĭ, sluga noastră Maxim Starostele și cu fratele luĭ Stan și nepotul a luĭ, Sarea și nepotul Drăghiciu, și nepoata Maria, și Mafta, și Stan, și Anușca, și strănepot a lor Cosma, și sora luĭ, Dodia, și văr lor, Lazăr, și sora luĭ, Floarea, și Gherghina, și fiica eĭ, Cristina, și ginerele și fratele luĭ, Negul, și văr lor, Ilie Vasile, și frate a lor Trifan, și sora lor Neașca și vărul eĭ, Fanta, fiul Staneĭ, și fiu a lui Toadir, fiu a luĭ Bora și aceste surorĭ fiiceĭ Necșeĭ Trojan, și Luca, și frate a lor Vanco, și nepotul Danciul si sora a luĭ, Anușca, și strănepotul eĭ, Radul, și frate Oaniche, și Stancu, și soră, Sara, și Cerne, și strănepoata lor Parasca, și sora lor, Catinca Drăghiciu, nepot a lor, frate și surorĭ a luĭ Stan Bora, și nepotul Nicu după dînșiĭ, de a lor bună voe, de nimenea si liți, s'aŭ vîndut cu întrebarea tutulor, dîndu-li-se lor drept Uric, în vedenia, și înaintea Doamneĭ noastre Stefan Voevod, o bucată de pămînt din Bulzești din hotarul de sus și jumătate din fîntîna din jos, și a vîndut slugeĭ noastre Christea și strănepoata luĭ Petru și strănepoata Stana cu 120 zloți tătarești slujele noastre Christea și Petru și Stana aŭ plătit toțĭ și au împlinit de sus știtea arătată, 120 zloțĭ tatarești în mînele slugeĭ noastre mare starostele... toate numirile de la început, și de a lor bună voe s'aŭ plinit plata deplin, dîndu le și de la noĭ întărirea slugilor noastre Christea și strănepot luĭ Petru și nepoata lor, Stana, pentru o bucată pămînt din Bulzești din hotarul din sus și jumătate din fîntîna de jos și le-am dat si de la noĭ Uric a Domnieĭ Noastre Ștefan Voevod, atît pentru dînșiĭ cît și pentru fiul lor și nepoților și strănepoților, adunațĭ fiind toți credincioșiĭ boerii noștri, credincios Pană, boer Ionașc, credincios boer Andronaki, credincios boer Negrilă, credincios boer Costin, credincios boer Condrea, înființătorul

www.dacoromanica.ro

satuluĭ Condrea, Nemeș, credincios boer Petică, credincios boer Toadir Novogoroski, credincios boer Toadir Portar, credincios boer Sulgheroschi, credincios boer Spătar, credincios boer Sterga Stolniculuĭ, credincios boer Dorni Comis, credincios boer Trotușanu și toțĭ boerĭĭ marĭ și micĭ ce s'a scris maĭ sus, ca să le fie veșnic Uric a Domnieĭ Noastre Ștefan Voevod, într această fac întărită și spre credință am spînzurat și pecetea noastră.

Am scris eŭ M . . .

în Hîrlăŭ, 7030 (1522) Iulie 4.

Dintr'un alt hrisov al luĭ Vasile Lupu:

Noĭ Vasile Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn țăreĭ Moldoveĭ, iată aŭ venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri acest om anume Cristea din Gîrlești, arătînd înaintea noastră niște zapise de pămînt vechĭ, de la Dumbrava, ce aŭ fost Vornic mare și de la Ursu, ce a fost iarășĭ Vornic mare și de la Florea, din tîrgul Bîrlad și de la Miltiade Zama, din Pescărie și de la Macoveĭ, din Plăcințel și de la Vlasie, din Bulzești și de la alțĭ mulțĭ oamenĭ bunĭ, întru care scriŭ și arăt cum că acest Cristea a cumpărat înaintea noastră 4 pămînturĭ la frunte din pîrîŭ și până în sat, cu pădurĭ și pîrîul tot venit din hotarul satuluĭ Bulzești, ce este la ținutul Tecuciuluĭ, de la Maria Spătaruluĭ, drept o vacă cu viței și 2 galbenĭ banĭ ungurești, și iar a maĭ cumpărat socrusăŭ Rafeiŭ partea luĭ Obozoc, cum se va alege din sat din Bulzești drept 400 de talerĭ banĭ gata, și iar a maĭ cumpărat împreună cu Rafeiŭ de la Nestor, feciorul luĭ Balșe, partea luĭ ce se va alege din satul Scrofeni, din a patra parte drept 90 de galbenĭ banĭ, și noĭ încredințîndu-ne de la Cristea, i-am dat aceștĭ banĭ pe aceste moșiĭ; de la noĭ încă i-am dat Uric și întăritură, ca altul să nu se amestece.

Domnul aŭ zis de s'aŭ scris de Cristea, în Iași, la anul 7146 (1638)

(L. P.)

Boghești-de-Sus, *sat*, jud. Tecuciŭ; face parte din com. cu acest nume. Situat pe Dealul-Bogheștilor, despărțit de Boghești-d.-j. prin o rîpă, se află la 1 kil. departe de reședința comuneĭ. Are o populațiune de 39 capĭ de familie, cu 169 suflete, locuind în 38 case.

Copiĭ în vîrstă de școală sunt: 18, din carĭ 9 băețĭ și 9 fete.

Boghia, *sat*, face parte din comuna rurală Făurești, plasa Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 267 locuitorĭ, 145 bărbați și 122 femeĭ. Școlarĭ sunt 33 copiĭ, 15 băeți și 18 fete. Aci e o biserică de lemn, construită cu cheltuiala locuitorilor.

Boghian, *deal*, în comuna Preotești, jud. Suceava, acoperit cu pădure de fag și pășunĭ.

Boghianul, *pîrîŭ*, izvorește din valea satuluĭ Corăcăești, județul Botoșani, comuna Brehuești, udă satele Bălușeni și Bănești, din comuna Fîntînelele, plasa Siretul și formează iazul Vădulețul, comuna Fîntînelele.

Boghicea, *com. rur.*, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., în marginea de N.-E. a județuluĭ și spre N.-E. de orașul Roman. E la o depărtare de 10 kil. de oraș și la 5 kil. de reședința plășeĭ. Formează comuna Boghicea cu cătunele: Căușeni, Ghideon, Mistra (Rogoaza), Slobozia (Petrești) și Vadul-Vejeĭ (Vadul-de-Aramă), cu reședința comuneĭ în satul Boghicea. Are 589 capĭ de familie, 622 contribuabilĭ, 2944 locuitorĭ, din carĭ 75 știŭ carte; 611 case. Populațiunea se compune în cea maĭ mare parte din Romînĭ și Țiganĭ; afară de aceștia maĭ sunt 62 familiĭ, 153 locuitorĭ Ungurĭ și 13 familiĭ Evreĭ. Sunt 1605 vite marĭ cornute. Are o biserică ortodoxă, de zid, și 2 catolice, de vălătucĭ. Are oșcoală primară mixtă, care, în cursul anuluĭ școlar 1886—87, a fost frecuentată de 40 elevĭ, 38 băețĭ și 2 fete, din 45 înscrișĭ, 43 băeți și 2 fete. Venitul anual al acesteĭ comune este de 5873 leĭ și cheltuelile de 5502 leĭ. Teritoriul comuneĭ este foarte accidentat și e acoperit în cea maĭ mare parte cu pădurĭ. Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Boghicea, *sat*, jud. Roman, în plasa Siretul-d.-s., com. Boghicea, pe ambele malurĭ ale Pîrîuluĭ-Velniței, afluent al pîrîuluĭ Albuia, la N.-E. de orașul Roman și la o depărtare de 16 kil. de el și 5 kil. de reședința plășeĭ. Este reședința com. Boghicea. Are 964 capĭ de familie, 246 contribuabilĭ, 783 locuitorĭ, din carĭ 42 știŭ carte; locuesc în 172 case.

Populația este romînă, afară de 62 familiĭ, 133 locuitorĭ, Ungurĭ; în această cifră sunt cuprinșĭ și Ungurĭĭ din satul Slobozia și 5 familiĭ Evreĭ. Sunt în acest sat 902 vite marĭ cornute. Are o biserică ortodoxă de zid și 1 catolică de vălătucĭ. Ține de parohia catolică Oțeleni.

Are o școală primară mixtă, care în cursul anuluĭ 1886—87

www.dacoromanica.ro

a fost frecuentată de 40 elevĭ, 38 băeţĭ şi 2 fete, din 45 înscrişĭ, 43 băeţĭ şi 2 fete. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Boghicescul, *sat,* în jud. Mehedinţi, plasa Motrul-d.-s.; ţine de com. rur. Glogova. Locuitorĭĭ din acest sat se ocupă în special cu fabricarea oalelor de pămînt.

Boghiĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, pe teritoriul comuneĭ Tîrgul - Trotuşul, care obîrşeşte din muntele Podeiul şi se varsă d'a dreapta Trotuşuluĭ, după ce a trecut prin satul ce poartă acelaşĭ nume.

Boghileni, jud. Dorohoiŭ, (V. Pomîrla, pădure, com. Pomîrla, plasa Prutul d.-s.)

Boghineĭ (Dealul-), *deal,* ce se prelungeşte în partea de N.-V. a comuneĭ Mînjeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiu.

Boghiul, *deal,* ramificare a Dealuluĭ-Mare, comuna Brăeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Boghiul, *deal,* în com. Mastacăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu.

Boghiul, *deal,* jud. Olt; formează malul stîng al Dorofeiuluĭ, la S., pe teritoriul com. Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti. Are direcţiunea N.-S., o lungime de 4 5 kil. şi o înalţime de 10—16 metri.

Boghiul, *pîrîaş,* în comuna Mastacăul, plasa Bistriţa, judeţul Neamţu; izvoreşte din dealul cu a sa numire, şi se varsă în pîrîul Măstăcănoasa.

Bogna-Mare. (V. Bocna-Mare, jud. Bacău).

Bogna-Mică. (V. Bocna Mică, jud. Bacău).

Bogolinuluĭ (Pîrîul-), *pîrîu,* a fluent al Bistriţeĭ, în comuna Broşteni, jud. Suceava; formează cascada Moara-Draculuı.

Bogoslovul, *deal,* lîngă satul Calul, în com. Calul Iapa, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu; se află în prelungirea dealuluĭ Horodiştea.

Bogoslovul, *parte din moşia Bogdaneşti,* din jurul localităţeĭ cu acest nume, jud. Suceava.

Bogoslovul, *pîrîaş,* jud. Neamţu, ce izvoreşte din dealul cu a sa numire, curge paralel cu pîrîaşul numit Dunărea, şi se varsă pe stînga pîrîuluĭ Calul, aproape de satul Calul.

Bogoslovul, *urmele unuĭ schit,* început de Archimandritul Neonel, pe la 1835, aflătoare în partea nordică a satuluĭ Bogdăneşti, jud. Suceava.

Bogza, *com. rur.,* în pl. Marginea d.-s., jud. R.-Sarat, pe rîul Slîmnicul.

Este aşezată în partea de mijloc a judeţuluı, la 19 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sarat şi în partea răsăriteană a plaşeĭ, la 8 kil. spre răsărit de Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ. Comune învecinate sunt: Sihlea la 6 kil., Voetinul la 8 kil., Dragosloveni la 11 kil., Tîmboeşti la 14 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Slobozia-Ciorăşti, la răsarit cu com. Mărtineşti, la miază zi cu com. Bălăeşti şi Voetinul, la V. cu Sihlea şi Plăineşti.

Este o comună de cîmp; nu are dealurĭ în interiorul comuneĭ, numaı vre o două-treĭ movile la apus.

Rîul Slîmnicul, o udă de la N.-V. la S.-E. în partea de miază noapte şi de mijloc. Sunt 92 puţurĭ.

Cătunele, carı compun această comună, sunt: Caeata la apus şi Retezaţi la rasărit.

Suprafaţa comuneĭ este de 5523 hect., din carĭ 193 hect. vatra comuneĭ, 1078 hect. ale locuitorilor şi 4252 hect. ale particularilor.

Populaţia este de 396 familiĭ, cu 1791 suflete: 893 bărbaţı şi 898 femeĭ; 743 căsătoriţĭ, 953 necăsătoriţĭ, 96 văduvĭ; 228 ştiu carte; toţĭ sunt Romînĭ ortodoxı.

Sunt 2 biserică în comună: una in cătunul Bogza, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1854 de locuitorı, servită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; a doua în cătunuil Căeata, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită la 1838 de Teodor Gorjan, are 1 preot şi 1 cîntăreţ; ambele sunt îngrijite de comună şi locuitorĭ.

Sunt două şcolĭ mixte: una în căt. Bogza, fondată în 1868 de locuitorĭ; alta în căt. Căeata, fondată de stat în 1892; are 2 învăţătorĭ şi e frecuentată de 92 elevĭ.

Calitatea pămîntuluı este bună, fiind compus din argil amestecat cu pămînt negru. Comuna are 4094 hect. pămînt arabil, 966 hect. imaş, 287 hect. paduriĭ şi 76 hect. fîneţe.

Locuitorĭĭ au 115 pluguri şi 1 moară cu aburĭ.

In comună sunt 8813 capete de vite, din carĭ: 862 boı, 602 vacĭ, 124 caĭ, 250 epe, 11 asinĭ, 6700 oĭ, 4 capre şi 260 rîmătorĭ. Sunt 5 cojocarĭ, 2 cizmarĭ şi 1 caretaş.

Transportul se face prin gara Sihlea, la 7 kil. spre E. Sunt 10 comercianţı, din carĭ 6 cîrciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Caile de comunicaţie sunt că ile vecinale: spre Plaineşti; spre Sihlea, gara Sihlea; spre Martineşti-Ciorăşti; spre Bălani-Măcrina; spre Voetin-Rîmnicul-Sărat; spre Obileşti.

Comuna are 530 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 6382 leĭ, 99 banĭ, şi cheltuelile de 6304 leĭ, 61 banĭ.

Bogza, *sat*, jud. R.-Sărat, plasa Marginea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Bogza, aşezat în mijlocul comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Slîmnicul. Are 111 hect. şi o populaţie de 190 familiĭ, cu 940 suflete, 256 contribuabilĭ; 147 ştiŭ carte. Are o biserică şi o şcoală.

Bogza, *loc*, pl. Siretul-d.-s., jud. Bacăŭ, pe teritoriul comuneĭ Odobeşti.

Bogza, *rîpă*, în pădurea moşieĭ Spătăreşti, jud. Suceava.

Bogza şi Hîrîia, *pădure*, plasa Marginea-d.-j., judeţul R.-Sărat. (V. Tufele-luĭ-Tîrgă).

Bogzăni, *cătun*. (Vezĭ Ionăşani, sat, com. Vîrful-Cîmpului, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ).

Bogzăşti, *loc izolat*, comuna Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Bogzeni, *cătun*, com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, cu 240 locuitorĭ şi 65 case.

Bogzeşti, *com. rur.*, pl, Siretul-d.-j., jud. Roman, spre V. de oraşul Roman, situată la marginea judeţuluĭ, la o depărtare de 12 kil. de oraşul Roman şi la 11 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe coasta de E. a dealurilor ce despart jud. Roman de jud. Neamţu. Formează comuna Bogzeşti cu cătunele: Butnăreşti, Cucoşi (Unceşti), Ghiniţeşti, Giuleşti-din-Deal, Giuleşti-din-Vale şi Unceşti, cu reşedinţa com. în satul Butnăreşti. Are 405 capĭ de familie, cu 1421 suflete, 220 contribuabilĭ. Ştiŭ carte 113 persoane. Sunt 345 case. Populaţiunea este compusă din Romînĭ şi 7 fam. Evreĭ. Sunt 993 vite marĭ cornute. Are 2 bisericĭ: una de zid şi una de vălătucĭ. Are o şcoală primară mixtă în satul Butnăreşti. Venitul comuneĭ este de 2600 leĭ şi cheltuelile de 2548 leĭ.

Bogzeşti, *sat*, jud. Roman, în pl. Siretul-d.-j., com. Bogzeşti, spre V. de oraşul Roman şi la o depărtare de 12 kil. de el şi de 11 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezat la poalele dealurilor de V. a judeţuluĭ. Are 79 capĭ de familie; 54 contrib., din 297 locuitorĭ, din carĭ 43 ştiŭ carte. Sunt 71 case. Populaţiunea este romînă, afară de 1 fam. de Evreĭ. Sunt 158 vite marĭ cornute. Are o biserică de vălătucĭ.

Bogziĭ (Piatra-), *munte stîncos*, în com. Mlăjetul, cătunele Topilele şi După-Piatra, jud. Buzăŭ, în care sunt 3 excavaţiunĭ însemnate, unde, după tradiţie, ar fi locuit Tătarĭĭ, carĭ le-ar fi şi săpat.

Bogziĭ (Piatra-), frumos *pisc* stîncos, în com. Chiojdul-din-Bîsca, căt. Bogzeni, jud. Buzăŭ.

Bogzoi, *sub-divizie* a căt. Nemertea, din Gura-Teghiĭ, judeţul Buzăŭ.

Bogzoi, *culme*, a colineĭ Hărănetul, din com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzău, între cătunele Băşcuretul si Drăgonoi.

Bohari, *sat* cu 423 suflete, jud. Argeş, plasa Argeş; face parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni. Are o biserică cu hramul A. dormirea, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Bohoghina, *cătun*. (Vezĭ Ionăşăni, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, plasa Berhometele, judeţul Dorohoiŭ).

Bohoghina, *pădure*, proprietatea statuluĭ, în partea de N. a comuneĭ Bucecea, pl. Siretul, judeţul Botoşani; are o întindere de 81 hect.

Bohorelul, *cătun*, jud. Mehedinţi, în pl. Văilor; ţine de com. rur. Dragoteşti.

Bohotinul, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Podoleni, judeţul Fălciŭ, formată numaĭ din satul Bohotinul, situat la poalele dealurilor: Pĭetrişul, Chiriloaeĭ, Robul şi Gîrneţul, carĭ formează un semi-cerc în jurul satuluĭ, avînd deschiderea către partea de Nord-Est.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este cam de 1430 hect. Populaţia e de 283 familiĭ, saŭ 1051 suflete, din carĭ 220 contribuabilĭ. In com. sunt 14 familiĭ izraelite şi 4 catolice.

Despre numirea satuluĭ sunt două versiunĭ: întîia că şĭ-a luat numele de la pîrîul Bohotinul, ce trece prin comună; şi a doua că i s'ar fi dat acest nume după numele unuĭ vechiŭ proprietar, numit Bohotineanul.

Acum 50 anĭ în urmă, aicĭ a existat tîrguşorul Bohotinul-Mare; în urmă tîrguşorul s'a strămutat la Răducăneni, unde există şi astăzĭ.

In sat se află o şcoală înfiinţată la 1879, frecuentată de 41 elevĭ; o biserică deservită

www.dacoromanica.ro

de 1 preot și 2 dascălĭ, făcută la 1852.

In curtea bisericeĭ se află o zidire măreață, dar neisprăvită, pe care locuitoriĭ o numesc mănăstire; ea datează de vr'o 70 de anĭ și este pe cale de ruină.

Sunt 2 fabrice: o povarnă pentru fabricarea spirtuluĭ de cereale, și alta de fabricat licoruri, înființată la 1885.

Moșia Bohotinul forma din vechime, un trup cu moșiile: Isaiea, Gura-Bohotinului, Răducăneni, Bazga, Cozia și Sălăgeni, sub numirea de Bohotinul-Mare fostă proprietate a Hatmanului Răducanul-Rosetti. Astăzĭ se află divizată între maĭ mulțĭ proprietarĭ, parte din familia Rosetti.

Vite sunt: 431 vite marĭ cornute, 103 caĭ, 1433 oĭ, 289 porcĭ.

Bohotinul, *sat.* (Vezĭ Bohotinul comună, jud. Fălciu).

Bohotinul, *deal*, se prelungește între comunele Moșna - Răducăneni și Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Falciŭ, făcînd hotar între ele. Este o ramificare a dealuluĭ Cetățuia.

Bohotinul. *iaz*, format din pîrîul cu asemenea numire, pe teritoriul comuneĭ Bohotinul, jud. Falciŭ, bogat în pește și racĭ.

Bohotinul, *pîrîŭ.* (Vezĭ Fundul-Bohotinuluĭ pîrîŭ, com. Bazga, plasa Podoleni, jud. Fălciu).

Bohotinul, *platoŭ*, jud. Fălciŭ; se întinde spre Sud pe dealul Bohotinul, până la locul numit Arboraș. Pe acest platoŭ se află cea maĭ mare parte din pămînturile de cultură ale vechilor clăcașĭ din satul și com. Moșna, plasa Podoleni.

Boia, *cătun*, aparținînd comuneĭ Pîrîul-Boia, din plasa Gilortul, jud. Gorj, situat pe dealul Boia și pe partea dreaptă a rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafață cam de 800 hect., din care 206 hect. arabile, 5 hect. vie, 8 hect. prunĭ, restul fînețe, pădure, tufăriș, izlaz, etc.

Are o populație de 104 familiĭ, cu 360 suflete, din carĭ 70 contribuabilĭ, toți Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura.

Locuitoriĭ posedă 15 pluguri, 22 care cu boĭ, 14 stupĭ, 209 vite marĭ cornute, 307 oĭ, 74 capre, 150 rîmătorĭ și 15 caĭ.

Aci se găsesc 4 fîntînĭ cu cumpănă și 5 izvoare acoperite.

Comunicația în acest cătun se face printr'o șosea vecinală, care îl leagă cu cătunul de reședință și printr'un drum de care, care îl leagă cu comuna Țicleni, spre V.

Este o biserică, construită la 1803 de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Boia, *deal*, aparține comuneĭ Pîrîul-Boia, jud. Gorj; este o bifurcație a dealului Socul; se termină la S. în valea Gilortuluĭ.

Boia, *lac*, pe moșia Rădeni, comuna Rădeni, plasa Coșula, județul Botoșani, în partea de N. a comuneĭ, bogat în pește.

Boia, *pîrîŭ*, format de Boia-Mare și Boia-Mică, jud. Argeș, plasa Loviștea; se varsă în Olt.

Boia, *pisc*, situat pe teritoriul comuneĭ Coteanca, plasa Siul d.-s., jud. Olt, în partea de S.-V., pe malul Oltuluĭ. Loc strategic și punct de observațiune. Se zice că într'un războiu rusoturc, Turcii se așezaseră pe această înălțime, iar Cazacii se întăriseră pe piscul numit de atuncĭ Cazaci, maĭ la nord. Bătălia s'a dat apoĭ pe valea Bîrjovului, la deal, și a fost atît de cruntă, în cît s'ar fi infectat valea de leșurile lor. (Vezĭ Puturoasa și Cazaci).

Boia, *stîncă*, com. Oteșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, în apropierea căreia se găsesc ape sulfuroase.

Boia, *vale*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melinești.

Boian. (Vezĭ Sbierești d.-s., jud. Neamțu).

Boian, *deal*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Șopotul, care împreună cu dealul Buciumul formeaza Valea-Mare sau Șopotul, prin care curge pîrîul pe riodic Șopotul.

Boian, *pichet de frontieră*, No. 12, jud. Gorj. Se află situat pe clina S.-E. a munteluĭ Boian. Poteca, ce se priveghează din acest pichet, trece pe la Coasta luĭ-Rusu și apoĭ scoboară în Valea-Gilortului, cursul căruia îl urmează până la Novaci. Patrularea între Boian și pichetul alăturat, Mîndrul, se face pe poteca ce trece pe dealurile: Găurile, Piatra-Tăiată, Valea Gruiului, a Pîcleșului și în fine pe coasta estică a munteluĭ Mîndrul, până la muntele Tărtă răul, unde se află pichetul Mîndrul. Această potecă poate fi străbătută și de animale încărcate cu samar.

Intreținerea se face cu greutate, iar comunicația se întrerupe iarna din causa zăpezeĭ.

Boiana, *padure*, pe moșia Dulceni, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Are 5 hect. și e situată d'asupra căt. Dulceni.

www.dacoromanica.ro

Boiana, *vale;* începe de la hotarul moșieĭ Broșteanca, spre comuna Pîrlita, jud. Teleorman, trece pe lîngă catunul Dulceni din com. Belitori și pe lînga proprietățile locuitorilor și se pierde în Valea-Urluiuluĭ, aproape de satul Bogdana.

Boiana, *vălcea*, între moșiile La ceni și Calinești sau Șetrarul, din pl. Tîrgului, jud. Teleorman.

Boianul, *platoŭ* ridicat și întins între Iminog la V. și Vedea la E., jud. Olt. De la Bărcănești și Alimanești, pană la Valenĭ, distanța lui e de peste 20 kil.; iar de la N. spre S., de la Greci, com. Barcănești, pană la Seaca-Belciugata, de peste 25 kil.

Aceasta cîmpie, atît de întinsa, e prea puțin productivă, din cauza pămîntuluĭ său argilos, care la secetă se usucă și crapă, pîrlind orĭ ce vegetațiune; iar la ploaie ține apa, formeaza lacurĭ, distrugînd ast-fel recoltele. Izvoarele de apă se gasesc la marĭ adîncimi. Stîrpiciunea acestuĭ pamînt a dat naștere și versurilor ce se aud pe la vecinĭ:

Vaita-se prepelița,
Pe cîmpul Boianuluĭ,
De dorul mălaiulu.

Turme numeroase de oĭ și alte vite gasesc aci un loc întins și cu pășunĭ abundente.

Cam în mijlocul acesteĭ cîmpii se văd încă urme de zidirĭ vechĭ, despre carĭ, bătrînĭ spun ca se afla în locul unde în vechime ar fi fost un sat, anume Mușat. Alțiĭ spun că s'ar fi numit Vîrtopul. Și că locuitorii au fost jefuiți și taiați de Turcĭ. Cîțĭ au maĭ putut scăpa, s'au refugiat în com. Alimanești.

Boianul, *vălcea,* situată pe teritoriul comuneĭ Comani, plasa Siul-d.-j., jud. Olt. Se numește ast-fel, pentru că izvorește din cîmpia cu acest nume.

Boicul, *mic afluent* al pîr. Suha-Mare, com. Malini, județul Suceava.

Boielazul, *cîmpie,* com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Boielazul, *ogaș,* com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Boienișa, *deal,* com. rur. Prunișori, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți. La poalele acestuĭ deal se afla comuna rur. Fîntîna Domneasca.

Boienișca, *deal cu viĭ,* com. rur. Izvorul Aniștilor, plasa Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Boier-Ghiță, *fîntîna,* pl. Ocolul, com. Mischi, jud. Dolj.

Boiĭ-Negri, *lac,* jud. Brăila, în marginea de V. a satuluĭ Surdila-Greci, ce comunică în partea de N. cu viroaga Faurei.

Boiĭ-Negri, *movilă,* jud. Brăila, la $3^1/_2$ kil. spre S. de satul Bordeiul-Verde și de Lișcoteanca Eforieĭ, pe hotarul dintre moșia Bordeiul-Verde.

Boilor (Iazul-), *iaz,* în jurul Falticenilor, jud. Suceava, pomenit în hrisovul satuluĭ Padureni.

Boilor (Movila-), *movilă,* plasa Băilești, com. Afumați, jud. Dolj.

Boilor (Podișul-), *podiș,* jud. Bacau, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, pe teritoriul satuluĭ Grigoreni.

Boinița, *pîrîŭ;* izvorește din dealul Hîrșova, com. Hîrșova, pl. Racova, jud. Vasluiu. Udă partea de Nord a comuneĭ Poenești și se varsă în pîrîul Racova.

Boireasca, *baltă,* pe șcsul comuneĭ Călinești, plasa Siretul, jud. Botoșani.

Boireasca, *baltă,* pe moșia Brehuești, com. Brehuești, pl. Siretul, jud. Botoșani. Este formată din izvoare.

Boișoara, *com. rur.,* aproape de muntele Zănoga, jud. Argeș, plasa Loviștea, la 31 kil. de reședința sub-prefectureĭ, comuna rurală Șuici, și la 79 kil. de Pitești. Se compune din 3 cătune: Boișoara (338 loc.), Bumbuești (557loc.) și Găujani (546 loc.), avînd peste tot 403 familiĭ, cu 1621 loc., din carĭ 22 Țigani. In comună sunt treĭ biserică, cîte una de fie-care cătun; o școală primară rurala; 3 cîrciume. Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1882—83 a fost de 1440 leĭ, 82 banĭ, la venitурĭ și de 1420 leĭ, 82 banĭ la cheltuelĭ.

După o publicație oficială (1887) această comuna numără 289 contribuabilĭ și are un budget de 3729 leĭ la venitурĭ și de 3474 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor era în 1887 de 971 capete vite marĭ, (740 boĭ și vacĭ, 231 caĭ) și 3225 vite mărunte (2747 oĭ, 305 capre și 173 rîmătorĭ).

Boișoara, *sat,* cu 538 loc., jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din comuna rurală cu același nume. Aicĭ este reședința primărieĭ. In acest sat este o biserica, cu hramul Sf. Nicolae, avînd doĭ preoțĭ și un cîntăreț.

www.dacoromanica.ro

Boișoara-Găujani, *com. rur,* jud. Argeș, (V. Boișoara).

Boiștea, *sat,* în com. Petricani, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. Este așezat pe coasta despre S.-V. a dealuluĭ cu a ceiașĭ numire, între satele: Ocea, Topolița și Țolicea la Sud (situate fiind în vale, sub coastele dealului); Petricani-d.-s. și Tîrgul-Nou spre E.; Săcălușești la V., Fabrica și Blebea, de care se desparte prin culmea dealuluĭ numit Padurea-Grași, la nord.

Cîți-va anĭ în urma. până la 1878, acest sat, împreună cu satele: Blebea, Fabrica, Grași, Mănești, Plopi și Schitul, au format com. Boiștea.

Populațiunea sa se urcă la 180 familiĭ, care se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. In sat se afla o biserica, cu un preot și doĭ eclesiarcĭ; o școală. cu o populațiune de 52 elevi.

Comunicațiunea cu satele megieșe se face prin un drum comunal, care vine de la Tîrgul-Nou și dă în șoseaua ce vine de la Oșlobeni, prin satele Grumazești, Ocea, Gumulești; precum și prin un drum natural ce se coboară prin Plopi la satul Ocea, com. Humulești.

Boiștea, *deal,* spre E. de satul Comarna-d.-j., com. Poeni, pl. Codrul, jud. Iași.

Boiștea, *deal,* jud. Neamțu, în prelungirea dealuluĭ Padurea-Grașilor, coprins între pîrîul Neamțu, la Nord, și pîrîul Topolița, catre Sud. In parte serva de loc de aratură.

Boiștea, *trup,* (mahala) din com. urb. Tîrgul-Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Boiștea, *moșie,* jud. Bacău, pl. Trotușul, din com. Javreni cu parți și razeșească, în care moșie are parte și casa răposatului Logofăt Răducanul Roset: răzeși sunt Simion Zăbrauțeanul cu frațiĭ saĭ, dascălul Dimitrie din Căiuț, Maria Macovioasa, Christian, Movilian, etc. și alți razeșĭ și partașĭ în ea. Are sat, cu o biserica, 1 preot, 2 dascalĭ, 6 nevolnicĭ, 1 vadană, 3 slujbașĭ volnicĭ, 1 vataf, 1 Evreu; pe lîngă moșiile Helteiul, Borzești si altele, cu un numar de 75 locuitorĭ. (T. Codrescu, Buciumul Romîn, pag. 333).

Boiștea, *moșie,* cu sat, în com. Petricani, pl. de Sus Mijlocul, jud. Neamțu, situata pe lîngă moșiile Petricani, Blebea și Grași.

A aparținut manastirei Agapia, fiind închinata Mitropolieĭ de Iași, starea II-a.

Boiștea, *padure,* situată în partea despre N.-E. a dealuluĭ cu a sa numire, com. Petricani, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu.

Boiștea-Boiereasca, *sat,* jud. Bacau, pl. Trotușul, al comunei Javreni, situat la șes, mai jos de celelalte Boișteĭ, pe malul stîng al Trotușului. Are o biserica ortodoxă, cu 1 preot și 2 cîntareți, cladită de locuitorĭ, pe la 1830. Cîrciumă este 1. Se numara 48 capĭ de familie și 167 suflete. Se găsesc: 9 caĭ, 151 vite cornute, 21 porcĭ și 7 capre.

Boiștea-Boiereasca, *padure,* în jud. Bacau, pl. Trotușul, în comuna Javreni, proprietatea d lui Radu Rosetti. Este foioasă, de fag și stejar; are o întindere de 143 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Boiștea-Galin, *sat,* jud. Bacău, pl. Trotușul, al com. Jăvreni, situat pe țesul Trotu ului, d'a stînga rîuluĭ și la limita spre jud. Putna. Capĭ de familie sunt 16, suflete 49. Animale se numără: 8 caĭ, 14 vite cornute și 2 capre.

Boiștea-Galin, *padure,* județul Bacau, pl. Trotușul, în comuna Javreni. Este foioasă, de fag și stejar. Are o întindere de 195 hect. și este supusa regimuluĭ silvic.

Boiștea-Răzeși, *sat,* jud. Bacău, pl. Trotușul, al com. Jăvreni, situat în stînga Trotu uluĭ, maĭ sus de cele-l'alte Boiște. Capĭ de familie sunt 30, suflete 95. Animale sunt: 12 caĭ, 62 vite cornute, 8 porcĭ și cîte-va capre.

Boiștea-Răzeși, *padure,* județul Bacău, pl. Trotușul, în comuna Javreni, proprietatea răzeșilor din comună. Este foioasa, de fag și stejar. Are o întindere de 70 hect. și este supusă regimului silvic.

Boița (înainte **Boiștea**), *sat,* județul Bacău, plasa Bistrița d. s., al com. rur. Valea luĭ Ion, pe pîrîul cu acela ĭ nume. Aci sunt 10 familiĭ, cu 81 suflete. Se găsesc în sat: 3 caĭ, 26 vite cornute și 10 oi. Depărtarea de la reședința comuneĭ este de 3 kil.

Boița, *deal rîpos,* jud. Bacău, pl. Bistrița d.-s., comuna Blagești, situat pe malul drept al Bistrițeĭ.

Boița, *pîrîu,* jud. Bacău, plasa Bistrița d.-s., care ese din dealurile ce despart Tazlaul Mare de Bistrița și se scurge într'a ceasta din urmă pe malul său drept, după ce a curs parte pe teritoriul comunei Valea luĭ Ion,

www.dacoromanica.ro

unde udă satul Boița, și apoĭ pe teritoriul comuneĭ Blăgești.

Boja, *sat;* face parte din com. rur. Roșul, jud. Ilfov. Se află la E. de Roșul, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 35 hect., proprietatea locuitorilor, carĭ cultivă 30 hectare și 4 le rezervă pentru izlaz.

Populația luĭ e de 49 locuitorĭ. Sunt 38 vite marĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Bojdani, *sat;* face parte din comuna rurala Lipia Bojdani, județul Ilfov. Este situat la S. de com. Gruiul, pe malul drept al rîuluĭ Ialomița. Locul coprins între partea de N. a satuluĭ și rîul Ialomița este băltos, din cauză că este mult aplecat spre rîu. La S. este padurea Balta-Neagră.

Are o biserică cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntareț; 1 moară cu aburi.

Populația lui e de 495 sufl.

Suprafața totală a satuluĭ e de 1360 hect., din carĭ 1095 hect. aparțin statului și 265 locuitorilor. Statul cultivă prin arendașiĭ saĭ 620 hect.; 4 rămîn sterpe, 52 izlaz și 419 pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 206 și al celor micĭ de 88.

Bojdoc, *movilă*, jud. Brăila, la 2½ kil. spre S. de satul Jugureanul.

Bojeni, *deal cu pălure*, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Bistrița.

Bojeni, Iezerul-Dobricea, *padurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic; aparțin comuneĭ Sinești, plasa Olteț-ul-d.-s., județul Vîlcea.

Bojica. (V. Hîrlăul, com. urb. și Pîrcovaci, sat, com. Deleni, pl. Coșula, jud. Botoșani).

Bojila, *sat*, com. Popești, plasa Cîrligătura, jud. Iași, așezat pe un pisc al Dealuluĭ-Mare, înconjurat de padurĭ, pe o întindere de 417 hect., din carĭ 24 sunt ale locuitorilor. Are o populație de 30 fam., cu 122 sufl. Are o biserică de lemn, făcută la 1831.

Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Șacovățul.

Numărul vitelor este de 147 capete, din carĭ: 106 vite marĭ cornute, 17 caĭ și 24 rîmătorĭ.

Bojinca, *deal*, jud. Iași, pl. Turia, o ramificare a dealuluĭ Turia, în partea despre S. a satului Perieni, formînd hotarul spre Cîrneni.

Bojinul, *sat*, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, jud. Dolj, situat pe malul drept al Amaradieĭ, la 500 m. N. de Mierea-Birnici. Are 25 familiĭ, cu 98 suflete, 46 bărbați și 52 femeĭ. Locuesc în 26 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Crușețul, com. Mierea-Birnici, ce este la o depărtare de 1 kil.

Comunicația se face prin șoseaua județeană, care leagă Craiova de N. județuluĭ.

Bojoiul, *cătun*, al comuneĭ Robănești-d.-s., pl. Olteț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat în partea dreapta a apeĭ Tăsluiuluĭ; se învecinește cu Ciupuria și Golfinul; are 243 locuitorĭ.

Bojorîta, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, pe moșia Bojorîta, comuna Lerești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, în întindere aproximativă de 400 hect.

Este situată pe dealurĭ, regiunĭ muntoase, cu pante repezĭ, maĭ cu osebire pe coasta rîuluĭ Tîrgul. Se învecinește la N. cu Valea-Ursuluĭ, la S. cu izlazul Lerești, la E. cu rîul Tîrgul, și la V. cu Lalu.

Bolatuluĭ (Valea-), *vale*, ce se varsă în rîul Argeșelul, în raionul comuneĭ Boteni, plasa Argeșelul, jud. Muscel.

Bolații, *sat*, în partea de N.-V. a comuneĭ Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu. Situat pe șesul pîrîuluĭ și coasta dealuluĭ Bolați, pe o suprafață de 358 hect. Are o populație de 6 familiĭ, cu 26 suflete, locuitorĭ Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Are 7 vite marĭ cornute, 4 caĭ și 10 oĭ.

Bolaților (Dealul-), *deal*, se întinde de la N. la S., în partea V. a comuneĭ Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu.

Bolaților (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din Iazul-Dracșenilor; trece pe șesul Cîrleștilor și al Bolaților, din com. Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu; curge de la Nord spre Sud și, eșind din comună, se varsă în pîrîul Rebricea, din jos de Ratoșul-Cuzeĭ.

Bolătăul, *deal*, cam mlăștinos, ce se află spre Sud-Vest de satul Ioneasa, din com. Ciumulești, județul Suceava.

Bolătăul, *groapă*, plină cu apă, jud. Suceava, com. Mădeiul; nu seacă niciodată.

Bolătăul, *pisc de munte*, județul

www.dacoromanica.ro

Bacăŭ, plasa Munteluĭ, de pe teritoriul comuneĭ Comăneşti ; face parte din şiral Lapoşuluĭ.

Bolătăul, *pîrîŭ*, afluent al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Bolătăul-Mare, *pîrîŭ*, în com. Dorna, jud. Suceava; izvoreşte din Dosul-Hasceĭ (munte), curge de la S. spre N. şi după un curs de 4100 m. se varsă în Bistriţa. Are de tributar în stînga, pe Orzăria.

Bolboaca, *numire vechie*, a comuneĭ şi cătunuluĭ Măicăneşti, jud. R.-Sărat, după numele uneĭ bălţi formate de rîul R.-Sărat în revărsările sale, lîngă comună.

Bolboaca, *gropi* cu apă, formate de cotiturile viroageĭ Puturosul, pe teritoriul comuneĭ Pîrlita, sub muchia platouluĭ numit Şubiţa, jud. Brăila.

Bolboaşa, *vale*, în comuna Bolboşi, din plasa Jiul, jud. Gorj; începe de la V.; din com. Şiacul, judeţul Mehedinţi ; trece prin comuna Bolboşi şi se dirige spre S. către com. Ohaba.

Bolboaca, *sat*, în partea de Est a com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiu, aşezat pe coastele dealurilor: Bolboaca şi Pietrăria spre Est, pe o întindere de 197 hect., din carĭ 8 hect. viĭ. Are o populaţie de 47 familiĭ sau 203 suflete, parte Romînĭ şi parte Rusnacĭ, ocupîndu-se cu lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor. Eĭ posedă 13 pluguri, 20 care cu boĭ şi o căruţă cu caĭ.

In sat sunt două cîrciume.

Numărul vitelor e de 72 vite marĭ cornute, 20 oĭ, 8 caĭ şi 40 rîmătorĭ.

Bolboaca, *baltă*, în partea nordică a comuneĭ Brodocul, plasa Stemnicul, jud. Vasluiu, situată în mijlocul şesuluĭ Bălteni; este de o adîncime însemnată. Din ea îşĭ ia curs un pîrîiaş cu acelaşĭ nume, ce se scurge în rîul Bîrlad. Se mai numeşte şi Vesca.

Bolboaca, *deal*, se întinde de la satul Bolboaca, comuna Lipovăţul, plasa Crasna, judeţul Vasluiu, spre Est, în comuna Deleni, unde se leagă cu dealul Deleni.

Bolboaca, *pîrîŭ*, izvoreşte din Dealul-Delenilor. Curge de la Vest spre Est, prin mijlocul satuluĭ Bolboaca, com. Lipovăţul, plasa Crasna, judeţul Vasluiu, prin pădurea statuluĭ şi dupa un curs pe o distanţă de 5 kil. se varsă în rîul Bîrlad, după ce primeşte drept afluenţi pîrîiaşele: Zizinca şi Bolbocelul.

Bolbocelul, *pîrîiaş*, izvoreşte din dealul Pietrăria. Curge prin partea de Nord a satuluĭ Bolboca, comuna Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ şi afară din sat se varsă în pîrîul Bolboaca.

Bolborosita, în jud. Dorohoiu, *ochiŭ adînc*, în suprafaţă de 2 stînjenĭ diametru, cu izvoare de apă cam cenuşie, ce adesea-orĭ bolboroseşte. Adîncimea nu s'a sondat, dar se crede a fi mare. Apa se scurge în pîrîiaş la vale.

Bolborosoaia, *pîrîŭ*, în jud. Tutova, plasa Pereschivul; izvoreşte din marginea nordică a com. Prisecani. Udă această comună şi se varsă în pîrîul Pereschivul, după ce s'a încărcat cu pîraiele Fîntîna-Nucului şi Fîntîna-Trifuluĭ. E numit şi Bolbosoaia.

Bolbosoaia, *pîrîŭ*, jud. Tutova. (Vezi Bolborosoaia).

Bolboşi, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, pe ţărmul drept al Jilţuluĭ-Mare, şi la N.-V. comuneĭ Ohaba.

Formează singură comuna.

Situată parte pe şes şi parte pe dealul numit Chiriţa, are o suprafaţă de 926 hect., din care 92 hect. pădure, 200 hect. izlaz, 100 hect. fîneţe şi 534 hect. arabile.

Produce aproximativ 1096 hectol. grîu, 1156 hectol. porumb, 16 hectol. orz, 2 hectol. fasole, 294 decal. vin şi 6400 decal. ţuică.

Are o populaţie de 190 familiĭ, cu 1002 suflete, din carĭ 1 Sîrb şi 15 Ţiganĭ; are 320 contribuabilĭ.

Venitul comuneĭ este de 1350 leĭ, iar cheltuelile de 1194.

Locuitoriĭ posedă 37 pluguri, 144 care cu boĭ şi vacĭ, 9 căruţe cu caĭ, 449 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 893 oĭ şi capre şi 170 porcĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură la E. cu com. Racĭ, la V. cu Sura din Mehedinţi, iar la S.-E. cu Ohaba.

Comuna are 5 morĭ, din carĭ una cu abur şi 2 cîrciumĭ.

Are 1 şcoală frecuentată de 21 elevĭ, din 39 înscrişĭ.

Are 2 biserici, 1 de zid şi alta de lemn, construită de locuitorĭ pe la 1812, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Bolboşi, *mahala*, jud. Mehedinţi, în pl. Motrul d.-s., com. rur. Strîmtul.

Bolca, *munte*, la N. E. comuneĭ Rîmeşti, plaiul Horezul, judeţul Vîlcea. Serveşte în tot d'a una de suhat pentru vitele marĭ.

Bolda, *curs de apă*, în balta Suhaia, jud. Teleorman; începe din dreptul satuluĭ Suhaia şi

www.dacoromanica.ro

merge până aproape de oraşul Zimnicea, unde se scurge în Dunăre.

Boldan (La-), *poiană*, în cat. Slobozia, com. Badeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Boldea, *deal*; se întinde la V. de satul Răduești, com. Pietrești, pl. Stemnic, jud. Vasluiu.

Boldea, *pîrîŭ*; udă teritoriul satuluĭ Lipova-Mănăstireĭ, com. Hîrsova, pl. Racova, jud. Vasluiu, şi se varsă în pîrîul Hîrsova-Lunca.

Boldeşti, *com. rur.*, în plasa Tohani, jud. Buzău, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Istaul şi pe frumosul platoul ce se ridică d'asupra laculuĭ Boldeşti, la o distanţă de Buzău de 46 kilometri. Limitele sale sunt: La N. începe din hotarele moşieĭ Fulga (Prahova), care, de la Movila-Boerească, intră foarte mult în jud. Buzău, (3 kil.) facînd un unghiu ascuţit, din care cauză comunicaţia între comunele Boldeşti şi Baba-Ana se face prin Prahova, şi merge pe hotarul Fulgiĭ până la Cotul-Amaruluĭ; la E., începînd din Cotul-Amaruluĭ, se lasă pe hotarul moşieĭ Afumăcioara şi Dulbanul, pe drumul zis al-luĭ-Ghica, până dă în hotarul moşieĭ Cufuritul, com. Glodeanul-Sărat; la S., începînd din capul Drumului-luĭ Ghica, merge pe la capul locurilor locuitorilor Sălcienĭ, pana în Valea-Creţuleasca, apoĭ pe vale în sus, până în hotarul moşieĭ Cioranca, jud. Prahova, de care se desparte prin Valea-Ţoliĭ şi Calmăţuiul-Vechiu; la V., începînd de la Movila-Muscălească, dă în hotarul Fulgiĭ, pe care merge până ce se îndreptează spre Cotul-Amaruluĭ.

Suprafaţa este de 4780 hect., din care 3790 arabile, 520 izlaz şi 470 lacurĭ, viroage, stufăriş şi sterp. Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Boldeşti, Znagovul, Ţăndărica, Rîncaciovul, Afumăcioara sau Semeşeasca, parte ale statuluĭ, parte ale cetelor de moşneniĭ stabiliţi aci: Gîrbeşti, Balăneşti, Butuceanul, Stan Popa, Paraschiv şi Gr. Dinu. Terenul e şes, însă malul drept al pîrîuluĭ Istăul şi al laculuĭ Boldeşti, fiind puţin mai ridicat, (9 metri), partea sud-vestică a comuneĭ formează un alt şes, care domină pe cel de la Sud-Est. Producţiunea principală sunt cerealele, maĭ cu seamă porumbul, apoĭ orzul şi grîul. Are peşte în laculuĭ Boldeşti, în jurul caruia e şi mult vînat, maĭ cu seamă raţe şi gîşte sălbatice, stîrcĭ, pelicanĭ, dropiĭ, etc. Are o stînă, pe moşia Boldeşti. Comerciul constă în desfacerea cerealelor. Caĭ de comunicaţie maĭ însemnate sunt: Boldeşti-Mizil prin Baba-Ana; Boldeşti-Glodeanul-Saratul şi Drumul-luĭ Ghica, prin Dulbunul la Amarul, dar din cauza lipseĭ de piatră, în timp ploios, cînd bălţile: Boldeşti, Znagovul, Gradiştea, Bivolul, Topliceanu, etc. debordează şi transformă maĭ toată partea vestică într'un lac, comunicaţia devine foarte anevoioasă.

Vite are: 714 boĭ, 216 vacĭ, 150 viţeĭ, 107 caĭ, 190 epe, 90 mînjĭ, 3100 oĭ, 12 capre, 8 asinĭ şi 430 porcĭ, afară de turmele şi cirezile ce vin din alte părţi pentru păşune. Stupĭ sunt 48.

Această comună e formată din cătunele Boldeşti şi Gradiştea, avînd 1130 loc., din carĭ: bărbaţĭ însuraţĭ 259, neînsuraţĭ 7, văduvĭ 15, băeţi 288; iar femeĭ maritate 259, văduve 33, fete 168; trăesc în 252 case. Străinĭ sunt 2 Grecĭ. Meşteşugarĭ sunt: 6 dulgherĭ, 2 cizmarĭ, 3 cojocarĭ, 2 fierarĭ şi 1 croitor. Media naşterilor e de 40, a deceselor de 20 şi a căsătoriilor de 11. Populaţia creşte cu o medie anuală de 20 suflete.

Comuna are 210 contrib., din carĭ 11 comercianţĭ Romînĭ. Stabilimente sunt 6. Budgetul comuneĭ e de leĭ 3691.29.

Comuna are o şcoală în cătunul Boldeşti, frecuentată de 51 elevĭ şi 2 eleve. Carte ştiu 114 persoane. Are 2 bis., una în Boldeşti şi alta în Gradiştea, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntareţĭ şi 1 paracliser. Catedrala e cea cu hramul Adormirea. Cîrciumĭ sunt 6. Locuinţele sunt simple, afară de casele şi frumoasa grădină a D-neĭ Elena Drosu dupa moşia Ţăndărica.

Localitate cu oare care importanţă istorică e Siliştea Gradiştei. (Vezi Afumăciori).

Boldeşti, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Prahova. Este situată lîngă rîul Teleajenul şi pe văile: Rogojina, Scîrnava şi Vangele, la 10 kil. departe de capitala judeţului şi la 19 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Boldeşti, Lipăneşti, Seciul şi Şipotul, avînd o populaţiune de 1882 loc., 1012 bărbaţĭ, 870 femeĭ, cu 560 capĭ de familie, 452 contribuabilĭ, locuind în, 560 case.

In comună sunt 4 biserici: una în Şipot, zidită cu cheltuiala Paharniculuĭ Gheorghe Boldescu, Postelniculuĭ Anastase Calozisu şi alţiĭ, la anul 1840; a doua în Lipăneşti, fondată din temelie cu cheltuiala d-lor Costachie Lipănescu, Ion şi Sultana Lipănescu, foştĭ proprietarĭ, la anul 1810; a treia în Boldeşti, fondată la 1812 de Gheorghe Bol-

www.dacoromanica.ro

descu și a patra în Seciul, fondată la anul 1801, prin contribuția locuitorilor.

Aceste biserici sunt deservite de trei preoți.

Ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. Ei desfac produsul munceĭ lor la Ploești.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte împroprietăriți la 1864, pe moșiile Boldești, Lipănești și pe moșiile Eforiei Spitalelor civile, cînd s'a dat 400 hect. la 105 locuitori. Ei aŭ 37 cai, 22 epe, 218 vaci, 460 oi, 570 porci și boii trebuincioși la muncă.

In raionul comuneĭ, pe rîul Teleajenul, sunt 3 mori de măcinat.

Școala există în comună de la 1886. Localul e proprietatea bisericeĭ din căt. Șipotul și comuna îĭ plătește chirie. Școala s'a frecuentat în anul școlar 1892—93, de 87 copii, din carĭ 80 băeți și 7 fete, din numărul de 181 copii, 121 băeți și 60 fete, cu vîrstă de carte. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1404 leĭ. Știŭ carte 137 bărbați și 36 femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2000 hect. arabile.

Terenul cultivabil produce cam 2100 hectolitri grîŭ, 1400 hectolitri ovăz și 6000 hectolitri porumb. Orz, meiŭ și rapiță nu se cultivă. Livezile daŭ 315 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 12 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7653 leĭ și cheltuelile la 6232 leĭ anual.

Diferite șosele pun în comunicație com. Boldești cu comunele Măgurele, Scăeni, Mălăești și Podeni-Vechĭ.

In partea de răsărit, comuna Boldești e brăzdată de dealul Seciul, cu direcția E.-S., plantat cu vii și cu livezi de pruni.

Afară de rîul Teleajenul, com. este străbătută de văile: Vangele, a-Bisericeĭ, Gîrlița, Rogojina și Scîrnava.

Se mărginește cu comunele: Podeni-Vechĭ, Scăeni, Blejoiul, Mălăești și Măgurelele.

Boldeşti, *cătun* de reședință, al comuneĭ Boldești, jud. Buzăŭ, cu 580 loc. și 127 case. Are sub-divizia Țăndărica. E situat pe malul de Vest al laculuĭ Boldești, în formă de amfiteatru, ceea ce îi dă un aspect plăcut.

Boldeşti, *sat,* face parte din comuna rurală cu același nume, plasa Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică fondată din temelie, la anul 1812, de Gheorghe Boldescu, fost proprietar.

Acest sat se mai numea Boldești-Vechĭ.

Boldeşti, *sat,* în com. Văscani, pl. Siretul-d.-j., jud. Succava. E așezat în jurul unuĭ iaz format din izvoare. Numără 59 case, populate cu 58 capi de familiĭ, saŭ 181 suflete, din carĭ 84 bărbați și 97 femeĭ. Are 52 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă o suprafață de 34 fălci și 76 prăjinĭ.

Moșia, proprietatea d-luĭ General Al. Radovicĭ, e în întindere de 497 hectare, din carĭ 429 cultivabile, 58 hect. pădure și 10 hect. sterp. Improprietăriți la 1864 și 1878 sunt 16 fruntași, 13 mijl. și 10 cod., stăpînind 92 fălcĭ și 60 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Nicolae, ce nu mai funcționează, fiind ruinată aproape. Face parte din parohia Văscani. Școala din Hărmănești servește și acestuĭ sat.

Odată cu înființarea acestuĭ sat s'a înființat și o velniță.

La 1803: «Boldești a Paharniculuĭ Constantin Feștilă, care a clădit și biserica, numără 41 liuzi, cu 584 leĭ bir anual, avînd și 2 liuzi, din ceĭ fără bir». (Uricarul», de T. Codrescu, vol. VII, pag. 247).

Intre 1843—45: «Boldești, la ținutul Sucevei, ocolul Siretul, moșie a d-sale Paharniceseĭ Anastasia Feștilă. Are sat cu o biserică, 1 preot, 2 dascălĭ, 1 nevolnic, 3 vădane, 5 slujbași volnicĭ, 1 Evreŭ; pe lîngă moșiile Băloșești, Hărmănești, Ruginoasa, Drăgoteni și altele, cu un număr de 22 locuitori». («Buciumul Romîn», an. I, pag. 333).

Boldeşti, *deal,* în com. Boldești, pl. Podgoria, jud. Prahova, pe care se cultivă 10 hect. vie.

Boldeşti, *deal,* parte acoperit cu pădure și parte sterp, în com. Văscani, jud. Suceava.

Boldeşti, *iaz,* în satul cu acest nume, în suprafață de 1 falce, jud. Suceava.

Boldeşti, *lac,* în com. Boldești, jud. Buzăŭ. E format în mare parte din scursoarea pîrîuluĭ Istăul, care mai întîiŭ se bifurcă în două ramurĭ: una dînd naștere laculuĭ Amarul, iar alta laculuĭ Fulga (Prahova). Aceste lacurĭ se scurg în formă de viroage acoperite de stufăriș și merg de se reunesc în lacul Boldești, care apoĭ se scurge în pîrîul Sărata. Suprafața sa este de 8 hectare, iar adîncimea sa variază între 2 și 5 metri. Are mult pește, mai cu seamă borțoiŭ. Suprafața sa e mai în tot-d'a una vizitată de pasărĭ selbatice, precum: rațe, gîște, stîrcĭ și pelicanĭ.

www.dacoromanica.ro

Bòldeşti, *moşie* a statului în comuna Boldeşti, jud. Buzău, numită în genere Rîncăciovul. (V. Rîncăciovul).

Boldeşti, *moşie* în com. Boldeşti, jud. Buzău. Are 1520 hect., mai toate arabile, proprietatea rep. Alexandru N. Lahovari, îi zice şi *Lahovăreasca.*

Boldeşti, *pădure* de stejar şi fag, ce îmbracă dealul cu acelaşi nume, jud. Suceava.

Boldeşti, *pîrîu,* comuna Văscani, jud. Suceava; izvoreşte din satul cu acelaşi nume, formează iazul din sat, învîrteşte 2 morĭ, face hotar între comuna Văscani şi Ruginoasa şi se varsă în Siret, din josul satuluĭ Blăgeşti. Primeşte din dreapta: Ciumalul, Rogoaza, Hărmăneşti, Pîrîul-luĭ-Curcă şi Pîrîul-Ţiganuluĭ; iar din stînga pîrîul Pueşti.

Boldicioaia, *canal* în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti, jud. Ialomiţa.

Boldişorul. (Vezĭ Boldul-Răzeşĭ, sat, com. Manoleasa, plasa Başeul, jud. Dorohoiŭ).

Boldoveni, *deal,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Boldul, *com. rur.,* în plasa Gradiştea, pe pîrîul Viroaga, judeţul R.-Sărat. Şĭ-a luat numele de la moşia Boldul. Este aşezată în partea de miază zi a judeţuluĭ, la 17 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de N. a plăşeĭ, la 13 kil. spre N.-V. de comuna Gradiştead. s., reşedinţa plăşeĭ. Comunele învecinate sunt: Balta-Albă la 6 kil., Ghergheasa la 7 kil. şi Vîlcelele la 10 kil.

Se mărgineşte la N. cu Măcrina, la E. cu Vîlcelele, la S. cu Balta-Albă, la apus cu Ghergheasa şi Sălcioara.

Este o comună de cîmp; nu are dealurĭ, ci numaĭ cîte-va movilĭ, ca Gorgana.

Pîrîul Viroaga o udă la apus, formînd şi balta Boldul. Are şi 302 puţurĭ cu 5—7 metri adîncime.

Cătune nu mai are altele, afară de cel de reşedinţă.

Suprafaţa este de 6326 hect., din carĭ 170 hect. vatra comuneĭ, 1156 hect. ale locuitorilor, 5000 hect. ale particularilor.

Populaţia este de 416 familiĭ, carĭ cuprind 1860 sufletc: 1011 bărbaţĭ şi 849 femeĭ; 796 căsătoriţĭ, 1052 necăsătoriţĭ, 12 văduvi; 148 ştiŭ carte; toţĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ.

Are o biserică, cu hramul Sfinţii Impăraţĭ Constantin şi Elena, zidită în anul 1836, de proprietarul moşiĭ Ioan Bălăceanu şi soţia sa Maria, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ. Are 51 pogoane cultivabile.

Are o şcoală mixtă, fondată în anul 1891, de către locuitorĭ, cu 1 învăţător şi frecuentată de 203 elevĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Comuna are: 5172 hect. arabile, 950 hect. imaş. In privinţa întinderiĭ şi produceriĭ semănăturilor, pe 1892, avem: 1148 hect. grîu cu 22.960 hectol.; 908 hect. secară cu 55388 hectol.; 1470 hect. porumb cu 29400 hectol.; 1449 hect. orz cu 29980 hectol.

Locuitoriĭ aŭ 150 plugurĭ şi 1 moară cu aburĭ. In comună sunt 3903 capete de vite, din carĭ: 725 boi, 325 vacĭ, 270 caĭ, 205 epe, 1980 oi, 250 rîmătorĭ. Transportul se face prin gara R.-Sărat. Sunt 30 comercianţĭ, din carĭ 1 băcan şi 12 cîrciumarĭ.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua judeţeană Rîmnicul-Obidiţi-Boldul-Brăila; Sălcioara-Bălăceanul; spre Măcrina; spre Vîlcelele-Domniţa.

Comuna are 360 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 7425 leĭ, 75 b.; cheltuelile sunt de 7231 leĭ, 20 banĭ.

Boldul, *sat;* face parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, plasa Dîmboviţa, jud Ilfov. Este situat la S. de Ştefăneşti-d.-j., între Bucureşti şi forturĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 25 hect., proprietatea locuitorilor. Are o populaţie de 547 locuitorĭ.

Aci este o mică bisericuţă făcută de Ţiganĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 9 şi al celor micĭ de 112.

Boldul, *heleşteŭ,* jud. R.-Sărat, în pl. Gradiştea, com. Boldul, format de pîrîul Viroaga şi acoperit cu stuf. Produce caracudă şi ştiucă, ce se consumă de locuitorĭ.

Boldul, *insulă,* pe şanalul Dunăreĭ. Are 50 hectare pădure. Depinde de com. Celeiul, plasa Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Boldul, *mahala,* a oraşuluĭ Caracal, în partea de apus, locuită de agricultorĭ şi cărăuşĭ.

Boldul, *munte;* ţine de comuna Albeşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Boldul-Creţuleasca, *pădure* particulară. E situată pe moşia Creţuleasca, com. Ştefăneşti, plasa Dîmboviţa, jud. Ilfov. Porţiunea de pădure din interiorul linieĭ ferate a forturilor este supusă regimuluĭ silvic.

www.dacoromanica.ro

Boldul-Răzeşi, *sat,* numit şi Boldişorul, pe moşia cu asemenea numire, com. Manoleasa, plasa Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 9 familiĭ şi 33 suflete. E aşezat pe malul Prutuluĭ, din sus de vărsarea pîr. Volovăţul. Malul înalt al Prutuluĭ este aci stîncos şi de pe el se vede foarte bine şirul marilor blocurĭ pietroase din partea stîngă a rîuluĭ Prutul. Săteniĭ sunt înşişĭ stăpînniĭ moşieĭ, căcĭ satul este răzeşie vechie. Biserica, cu hramul Sf. Petru şi Pavel, avînd 1 preot, cu 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, este mică şi vechie, de lemn făcută de obştia răzeşească.

Calitatea pămîntuluĭ e parte bună şi parte slabă; către Prut unele locurĭ aŭ mult nisip, care la secetă, împiedică fertilitatea.

Proprietatea moşieĭ are 148 hect., 77 ar. cîmp.

Apele, ce udă teritoriul moşieĭ, sunt: rîul Prutul şi pîrîul Volovăţul.

Drumurĭ principale: acel de la Rădăuţi la Mitoc, ce duce la Ştefăneşti şi acel ducător prin Volovăţ la Botoşani.

Hotarele: rîul Prutul, pîraiele Volovaţul, Ripiceni şi Sărata.

Se văd în această localitate două locurĭ cu urme de şanţurĭ numite: Mormintele şi Şanţurile.

Bolduluĭ (Culmea-), *culme,* aproape perpendiculară pe culmea Ghezera şi care constitue un platoŭ d'asupra oraşuluĭ Cîmpulung, în jud. Muscel. O ramură a Culmeĭ-Bolduluĭ se prelungeşte spre S. prin rîurile Bughea şi Sora, pănă la confluenţa lor. (Vezĭ Ghezera, masiv).

Bolduluĭ (La-Sfoara-), *han,* jud. R.-Sărat, în plasa Gradistea, comuna Boldul, pe drumul spre Obidiţi şi R.-Sărat.

Bolduluĭ (Movila-), *movilă,* aflătoare pe moşia Cudalbi, pl. Zimbrul, judeţul Covurluiu, pe grindul stîng al pîrîuluĭ Gerul.

Boldurul, *iaz.* (V. Bivolul-Mare, sat, com. Bivolile, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu).

Bolfosul, *deal;* se întinde pe teritoriul satuluĭ Havîrna, comuna cu asemenea numire, pl. Herţa, jud. Dorohoiu.

Boli, *deal,* de-alungul căruia este aşezată com. Ciumeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Boli, *gîrlă;* străbate de la Vest spre Est, com. Ciumeşti, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, şi formează lacurile Băzdavanul şi Rugina.

Boliac, *deal,* jud. Roman, în pl. Fundul, com. Baceşti şi Oniceni, spre V. de tîrguşorul Băceşti.

Bolintinul, *plasă,* situată în partea de miază-zi a jud. Dîmboviţa. Această plasă şi-a luat numele de la vre-o şase sate cu acelaşi nume, ce sunt în apropiere şi carĭ acum se află în jud. Ilfov, pe malul rîuluĭ Sabarul, cu numele de: Bolintinul-din-Deal, Bolintinul-din-Vale, etc. Plasa Bolintinul se află maĭ toată între rîurile Dîmboviţa şi Argeşul, afară de o mică parte despre Sud-Est, care se întinde puţin şi peste Dîmboviţa, pe malul săŭ stîng saŭ răsăritean. Plasa Bolintinul se învecineşte spre Est cu plasa Ialomiţa, de care se desparte prin rîul Dîmboviţa; spre Nord tot cu o parte din pl. Ialomiţa şi o mică parte din plasa Dealul, despărţindu-se de aceasta tot prin Dîmboviţa; tot spre Nord se maĭ învecineşte şi cu plasa Cobia; spre Vest se învecineşte cu o parte din plasa Cobia, de care se desparte prin rîul Argeşul; spre Sud-Vest şi Sud se învecineşte cu judeţul Vlaşca, de care se desparte iarăşĭ prin rîul Argeşul; spre Sud-Est se învecineşte cu judeţul Ilfov, neavînd nicĭ un hotar natural. Plasa Bolintinul este acoperită cu cîmpiĭ întinse şi are o climă călduroasă şi dulce, neavînd munte şi alt deal, colină saŭ movilă, de cît cîte-va micĭ vălcele în partea de Nord, din tre care maĭ însemnată este Valea-Şuţa şi un deal numit Dealul-Speriat. Pămîntul acesteĭ plăşĭ este foarte productiv în cereale, precum: grîŭ, porumb, meiu, orz şi ovăz; în animale: boĭ, caĭ, oĭ şi capre, precum şi în vînaturĭ.

In această plasă se află treĭ fîntînĭ cu apă minerală, lîngă pădurea satuluĭ Găiseni, dintre carĭ una este închisă cu zid, acolo se află o cruce şi icoana Maiceĭ-Domnuluĭ, cu Izvorul-Tămăduireĭ.

In plasa Bolintinul, se află: o moară cu aburĭ în comuna Bîldana; o moară cu aburĭ, o moară de apă sistem nou, o fabrică mare de făină şi griş şi o mare fabrică de spirt, toate acestea în comuna Cornetul, cătunul Boteni, pe malul drept al Dîmboviţeĭ; o moară pe apa Răstoaca, în comuna Găiseni; o moară de aburĭ în comuna Lunguleţi; o moară de aburĭ în com. Potlogi-Ruralĭ; o moară de aburĭ în com. Titu; în fine o moară de apă pe pîrîul Şuţa, în com. Văcăreşti de Răstoaca.

Comuna urbană Potlogi Urbanĭ şi gara Titu, sunt centrele de desfacere a cea maĭ mare parte din cerealele ce produce, nu numaĭ această plasă, dar şi altele din apropiere.

Lîngă gara Titu este comuna

www.dacoromanica.ro

Titu, care este reşedinţa plaşei. Plasa Bolintinul este străbatută de două liniĭ ferate: una principală Bucureşti-Vîrciorova, care intră în plasa Bolintinul, trecînd rîul Dîmboviţa, între cătunele Boteni şi Salcuţa, trece prin Titu, gară principală, şi, pe lîngă Costeşti-din-Deal, intră în plasa Cobia. Altă linie ferată secundară este Titu-Tîrgovişte, care merge spre Nord, trece Dîmboviţa pe un mare pod în apropiere de cătunele Podul-Riziĭ şi Beşteloaia, intră în plasa Ialomiţa, apoĭ în plasa Dealul şi merge la Tîrgovişte.

Afară de caile ferate, plasa Bolintinul este străbătută şi de şosele marĭ şi bune, precum: şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, ce trece prin comunele Bîldana, Slobozia-Moara, Lunguleţi, Serdanul, Cornetul, Titu, Costeşti-din-Deal şi merge înainte, spre Vest, în plasa Cobia; şoseaua vecinală, ce trece prin Podul-luĭ-Petrache, Braniştea, Titu, Cornetul şi Odobeşti.

Plasa Bolintinul are 21 com., din carĭ una urbană anume Potlogi-Urbani şi 20 rurale: Bîldana, Braniştea, Brezoaele, Cornetul, Costeşti, Crovul, Gaiseni, Chineşti, Lunguleţi, Mărunţişul, Odobeşti, Poiana-Lungă-d.-j., Poiana-Lungă-d.-s., Potlogi-Ruralĭ, Produleşti, Romîneşti, Serdanul, Slobozia-Moară, Titu şi Văcăreşti-de-Răstoacă. Peste tot plasa Bolintinul are o populaţie de 30564 locuitorĭ. In această plasă este o judecatorie de ocol şi subprefectura, amîndouă cu reşedinţa în com. Titu.

Centrele maĭ populate ale plaşeĭ sunt: Crovul, cu patru cătune şi cu 3000 locuitorĭ: Lunguleţi, cu 2760 locuitorĭ; Braniştea, cu 2584 locuitorĭ; Potlogi-Ruralĭ, cu 2482 locuitorĭ; Titu cu 1606 locuitorĭ în 8 cătune.

In plasa Bolintinul sunt două mănăstirĭ: mănăstirea Bîldana, întreţinută din fondurile caseĭ doctorului Polizu şi mănăstirea Găiseni, întreţinută de Eforie. Afară de acestea maĭ sunt prin diferitele comune 36 bisericĭ, întreţinute de enoriaşĭ.

In această plasă sunt două şcoale de fete: una în Titu şi una în Potlogi-Urbanĭ, precum şi 18 şcoale mixte de fete şi băeţĭ, cîte una prin comunele: Braniştea, Brezoaele, Costeşti, Gaiseni, Ghineşti, Lunguleţi, Poiana-Lungă-d.-s., Potlogi-Ruralĭ, Produleşti, Serdanul, Slobozia-Moara, Titu, Văcăreşti-de-Răstoaca, Poiana-Lungă-d.-j., Cornetul, Romîneşti, Odobeşti şi Crovul. Din toată plasa Bolintinul, numaĭ în comunele Mărunţişul şi Bîldana nu sunt şcolĭ.

Bolintinul (Spirea-Vechie), *moşie,* nelocuită, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Bolintinul-Anastasesculuĭ. (V. Bolintinul-Spiridon.)

Bolintinul-Cotroceni. (V. Berceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov).

Bolintinul-Cotroceni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 243 hect. pendinte de comuna Bolintinul-din-Deal, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Bolintinul-de-Mijloc (Băleanu), *sat;* face parte din com. rur. Bolintinul-din-Vale, pl. Sabarul, jud. Ilfov; e situat lîngă rîul Argeş.

Are o suprafaţă de 1040 hect. şi o populaţie de 1009 locuitorĭ.

D-l Em. Baleanu are 606 hect. şi locuitoriĭ 434 hect.

Atît proprietarul cît şi locuitoriĭ cultivă tot terenul, fără să rezerve locurĭ de fîneţe. Aci e un pod stătător.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Sunt în sat 588 vite marĭ şi 573 vite micĭ.

In acest sat sunt case marĭ boereştĭ ale familiĭ Băleanuluĭ şi o grădină întinsă cu mulţime de arborĭ fructiferĭ.

Bolintinul-din-Deal, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la V. de Bucureşti, în apropiere de rîul Ciorogîrla, la 23 kil. depărtare de Bucureşti. Sta în legătură cu Poenari-Vulpescu, prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Bolintinul-din-Deal şi Berceni, cu o populaţie de 1717 locuitorĭ, carĭ trăesc în 341 case.

Se întinde pe o suprafaţă de 1665 hect.

D-l Em. Baleanu şi statul au 923 hect. şi locuitoriĭ 742 hect.

Proprietarii cultivă 768 hect.; 40 hect. sunt izlaz şi 115 pădure. Locuitorii cultivă 703 hect., 73 rămîn sterpe şi 2 sunt ocupate de vie.

Comuna numără 314 contribuabilĭ, carĭ dau un venit de 4489 leĭ la venituri şi 4406 la cheltuelĭ. In anul 1885 erau 339 contribuabilĭ.

In comună e o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă frecuentată de 36 elevĭ şi 2 eleve, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 1684 leĭ. Localul s'a construit de judeţ în anul 1889, pe terenul oferit gratuit de D-l Baleanu.

Maĭ are 1 moară cu aburĭ, 1 moară de apă, 1 povarnă, 1 zalhana, 4 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 905: 168 caĭ şi epe, 272 boĭ, 387 vacĭ şi viţeĭ, 78 taurĭ, şi de 929 vite micĭ: 162 porcĭ şi 867 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 390 sunt plu-

www.dacoromanica.ro

gari, iar 13 aŭ diferite profesiuni.

Arătura se face cu 118 pluguri: 117 cu boĭ și 1 cu cai. Locuitorii aŭ 215 care și căruțe: 165 cu boĭ, 20 cu cai.

Improprietăriți sunt 234 locuitorĭ și neîmproprietăriți 175.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ și 2 hangiĭ.

S'au stabilit în comună 43 străinĭ.

Bolintinul-din-Deal (Băleanu-Moșteni), *sat;* face parte din com. rur. cu același nume, pl. Sabarul, jud. Ilfov; e situat la V. de București, pe șoseaua județeană București-Pitești. Nu departe trece rîul Ciorogîrla.

Cu începere de la 1 Noembrie 1890, în comuna Bolintinul funcționează un oficiu de telegraf și poștă ușoară.

Aci era mănăstire de călugărĭ, în timpul luĭ Mateiu-Basarab. Consiliul județean al jud. Ilfov a hotarit înființarea în com. Bolintinul a unuĭ spital rural și d-l Em. Baleanu a oferit 20,000 leĭ pentru acest scop.

Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1066 hect. și are o populație de 1147 locuitorĭ.

D-l Em. Băleanu are 586 hect. și locuitorii 480 hect.

Proprietarul cultivă 540 hect. și rezervă 40 pentru izlaz. Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 27 hect. carĭ rămîn sterpe. Com. are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiu.

Numărul vitelor marĭ e de 620 și al celor micĭ de 565.

S'aŭ stabilit în sat 14 străinĭ.

Bolintinul-din-Vale (Moșneni-Drăgoiul), *com. rur.*, plasa Sabarul, jud. Ilfov, situată la V. de București, pe malul stîng al rîuluĭ Argeș și malul drept al rîului Răstoaca, la 24 kil. depărtare de București.

Aci s'a nascut la anul 1826 († 1873) Dimitrie Bolintineanu, fost ministru al țărei sub Cuza-Vodă, unul din poeții ceĭ maĭ de frunte aĭ Romînieĭ, care a îmbogățit literatura noastră cu multe opere de valoare și căruia, aci, pe locul unde odihnesc rămășițele-ĭ pămîntești, i s'a ridicat un frumos monument.

La 16 Martie 1821, Tudor Vladimirescu, sosind la Bolintinul-din-Vale, în drumul spre București, a poposit cu panduriĭ săĭ aci, de unde a trimis o proclamație catre locuitoriĭ din București.

Com. se compune din satele: Bolintinul-Drăgăneasca, Bolintinul-Moșneni, Bolintinul-d.-mj. și Malul-Spart, cu o populație de 3261 loc., carĭ trăesc în 685 case.

Se întinde pe o suprafață de 2451 hect.

Frații Dedu, moșneniĭ, Em. Baleanu și statul au 1045 hect. și locuitorii 1406 hect. Proprietariĭ cultivă tot terenul, fără sa rezerve locurĭ de izlaz.

Comuna are 655 contribuabilĭ și un budget de 13032 leĭ la venituri și 10121 leĭ la cheltueliĭ. In anul 1885 erau 644 contribuabilĭ.

In comuna sunt 2 bisericĭ; una în Bolintinul-Moșneni și alta în Malul-Spart, deservite de 3 preoți; și în cele-l'alte cătune este cîte un preot pentru trebuințele cerute de religie.

Are 2 școlĭ mixte, 1 moară cu aburĭ, 1 povarnă, 1 mașină de treerat și 2 poduri statătoare.

Numărul vitelor marĭ e de 1980, din carĭ: 463 caĭ și epe, 653 boĭ, 860 vacĭ și viteĭ, 4 tauri, și de 1617 vite micĭ: 408 porcĭ și 1209 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 722 sunt plugarĭ, 53 industriași și 17 au diferite profesiuni.

Arătura se face cu 210 pluguri: 131 cu boi și 79 cu cai. Locuitorii au 466 care și căruțe: 289 cu boi și 177 cu caĭ.

Improprietariți sunt 354 loc. și neîmproprietariți 456.

Comerciul se face de 17 cîrciumari și 1 hangiu.

S'au stabilit în comună 19 străinĭ.

Peste rîul Răstoaca, între Bolintinul-din-Deal și Bolintinul din-Vale, este un pod de lemn.

Bolintinul-Drăgăneasca, *sat,* face parte din com. rur. Bolintinul-din-Vale, pl. Sabarul, jud. Ilfov; e situat între rîul Argeș și Sabarul. Pe aci trece șoseaua județeană București Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 361 hect. și are o populație de 750 locuitori.

D-nii frați Dedu au 128 hect. și locuitoriĭ 233 hect.

Atît proprietariĭ, cît și locuitoriĭ cultivă tot terenu, lîfără să rezerve locuri de păsune.

Are 1 moară cu aburi, 1 mașină de treerat și 1 pod.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

In sat sunt 447 vite marĭ și 572 vite micĭ.

Bolintinul-Moșneni, *sat;* face parte din com. rur. Bolintinul din-Vale, pl. Sabarul, jud. Ilfov; e situat lîngă rîul Argeș.

Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 300 hect., proprietatea moșnenilor, și are o populație de 494 locuitorĭ.

Are o bis., cu hramul Sfînta Treime, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, și o școală de băeți și

www.dacoromanica.ro

una de fete, frecuentată de 83 elevĭ şi 22 eleve, cu întreţinerea cărora statul şi comuna cheltuesc anual 3823 leĭ. Localul este proprietatea comuneĭ şi se află în bune condiţiunĭ higienice.

Aci e o povarnă.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 267 şi al celor micĭ de 238.

S'au stabilit aci 12 strainĭ.

Bolintinul-Spiridon, (Bolintinul-Anastasesculuĭ), *sat;* face parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S. de Poenari-Moşteni, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Răstoaca. In partea de E. are locurĭ băltoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 165 hect. şi are o populaţie de 170 locuitorĭ.

D-l T. Anastasescu are 68 hect. şi locuitorii 97 hect.

Proprietarul cultivă tot terenul. Locuitorii rezervă 12 hect. pentru izlaz.

Numărul vitelor marĭ e de 140 şi al celor micĭ de 168.

Bolişţea, *parte* din *şesul* Siretuluĭ, în com. Dolhasca, judeţul Suceava.

Bolniţa, *cătun,* din jud. şi pl. Argeşul, pe rîul Argeşul, pendinte de com. rur. Flămînzeşti, la N. şi în apropiere de mănăstirea Curtea-de-Argeş. Probabil că aicĭ era Bolniţa, locul de îngropăciune a părinţilor monahĭ ai Episcopieĭ.

Bolniţa, *biserică,* lîngă mănăstirea Bistriţa, jud. Vîlcea; zidire vechie. Inscripţia de d'asupra uşeĭ bisericeĭ este cea următoare:

«† Acest pridvor zugrăvitus'au din bun gîndul Dumneaeĭ jupîneaseĭ Andrieneĭ Vorniceseĭ a Dumnealui Şerban Cantacuzino vel-Vornic, în zilele luminatuluĭ Domn Ion Constantin Basarab Voevod, fiind egumen Chir Ştefan Eromonahul. Leat. 7218 (1710). Zograf Iosef Eromonah Hranite».

Bolniţa, *deal,* ramificare a dealuluĭ Movilitei, ce se prelungeşte de la N. spre S.-V.; se termină lîngă satul Găureni, din comuna Scheia, plasa Funduri, jud. Vasluiŭ; se numeşte ast-fel pentru ca pe el s'a făcut odată carantină pentru vitele bolnave.

Bolniţa, *iaz,* pe moşia Todireni, căt. Todireni, pl. Jijia, judeţul Botoşani.

Bolniţa, *ponor,* pe teritoriul comuneĭ Havîrna, com. cu asemenea numire, pl. Herţa, jud. Dorohoiu.

Bolniţa-de-la-Mal, *loc de vie,* avînd pe el o casă şi mai mulţĭ arborĭ fructiferi, în întindere de 2 hect. 4413 m. p. Situat afară din raionul oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea. Fost pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ şi vîndut de stat.

Boloaia, *numele* unuĭ vechiŭ *sat* desfiinţat. (V. Zăpodeni, sat, judeţul Vasluiŭ).

Boloaia. (V. Chicerea, *deal,* din com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, judeţul Vasluiu).

Bolocan, *pisc,* la N. de com. Apostolache, pl. Podgoria, judeţul Prahova.

Bolocanilor (Dealul-), *deal,* ce se numeşte ast-fel, se zice, de la un om bătrîn, numit Bolocan, care a stat maĭ mult timp aicĭ. Se întinde în partea de Est a comuneĭ Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ.

Boloceşti-Iordăcheşti, *sat,* judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Argetoaia, situat la 1 kil. de reşedinţa comuneĭ, cu 104 suflete, 54 bărbaţĭ şi 50 femeĭ. Locuesc în 40 case şi 9 bordee. Copiiĭ din sat urmează la şcoala din satul Argetoaia-d.-s., ce este la o depărtare de aproape 1 kil. In anul 1892—93 aŭ urmat regulat la şcoală 3 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 4 băeţi. Ştiŭ carte 6 bărbaţĭ.

Bolocul, *schit* de călugarĭ, pe coastele Măgureĭ, de asupra satuluĭ Pădureni, pl. Şuşita, jud. Putna, la o depărtare de 4 kil. de acest sat.

Bologai, *sat,* cu 238 loc., judeţul Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Stoileşti.

Bolohani, *pădure,* în com. Mogoşeşti, plasa Stavnicul, judeţul Iaşi. Numită ast-fel de la bolovaniĭ şi prăbuşiturile, ce se afla în ea. Este proprietatea statuluĭ.

Bolohani, *pîrîŭ;* izvoreşte din pădurea Bîrnova, spre Vest de satul Todirel, com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi. Curge spre Nord în şesul Tinoasa. Se varsă în pîrîul Nicolina.

Bolohanul, *deal,* în partea de S.-E. a comuneĭ Slobozia-Secătura, plasa Coşula, jud. Botoşani, numit ast-fel de la stînca de piatră, ce se află pe vîrful său.

Bolohanul. (V. Movila-Mică, jud. Suceava).

Bolohanul, *podiş,* pe moşia Storeşti, com. Storeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

www.dacoromanica.ro

Bolohanuluĭ (Pîrîiașul-), *pîrîiaș*, în com. Bodești-Precisteĭ, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu; se varsă în pîrîul Cracăul.

Bolohanuluĭ (Pîrîul-), *mic afluent*, al pîrîuluĭ Sabasa, județul Suceava.

Bolohănișul, *pichet*, jud. Neamțu, pe hotarul Transilvanieĭ. E situat între pichetul Bîtca, Lazaroiŭ și Tărcuța, aproape de apa pîrîiașuluĭ cu aceiașĭ numire.

Bolohănișul, *ramură de dealurĭ muntoase*, jud. Neamțu, ce se întinde din hotarul Transilvanieĭ, în direcțiune estică, paralel cu pîrîul Tărcuța și către mijlocul săŭ se recurbează, scobindu-se în unghiŭ, spre N.-V. Din aceasta pleacă o nouă ramură, ce se întinde, îndreptîndu-se spre riul Bolohănosul. Pe extremitatea eĭ se întinde apoĭ tangental o altă ramură paralelă cu cursul pîrîuluĭ Bolohănosul, așa că privită în relief această grupă se reprezintă sub fórma unuĭ enorm K întors pe dreapta (⊀). Înălțimea piscurilor din această ramură ating cota de 1300 m.

Bolohănosul, *pîrîiaș*, județul Neamțu, căruia maĭ îĭ zice și Bolăhănișul. Izvorește din hotarul Transilvanieĭ, intră în județ, îndreptîndu-se în direcțiunea V.-E., strecurîndu-se printre curmătura Lazaroiŭ (în stînga) și piciorul de nord al munteluĭ Arșița-Tărcuțiĭ (din dreapta), apoĭ printre ramurile Brateșul și Bolohănișul (pe teritoriul comuneĭ Pîngărați), până la schitul Tarcăul, unde se varsă pe stînga pîrîuluĭ Tarcăul.

Bolohănosul, *pîrîŭ*, afluent al pîrîuluĭ Moișa (3 kil.), județul Suceava.

Bolomireasca, *sat*, jud. Argeș, plasa Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoilești.

Bolоșini, *vale*, com. Racovița, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Boloteasa, *fîntînă*, comuna Sutești, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Boloteasca, *pădure*, situată pe teritoriul comuneĭ Bolotești, pl. Gîrlele, jud. Putna. Are o întindere de 69 hect. și aparține răzeșilor din Băncilă.

Bolotești, *com. rur.*, în pl. Gîrlele, jud. Putna.

Comuna Bolotești e situată pe malul drept al Putneĭ, între Măgura și Putna.

Distanța de la reședința subprefecturеĭ, Odobești, e de 12 kil. spre N., iar de la capitala județuluĭ, 18 kil. spre N.-V.

Mărginile acesteĭ comune sunt: la N., peste rîul Putna, Țifești; la N.-V. Găgești; la S. Jariștea și Vărsatura; iar la S.-E. Odobești.

Comuna Bolotești e formată din cătunele: Bolotești, Căpotești, Ivăncești, Purcelești și Suhîntea. Cătunul de reședință e Bolotești.

Populațiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt, e de 330 capĭ de familiĭ, cu 1472 suflete, din carĭ: 734 bărbațĭ și 738 femeĭ. Această populațiune se împărțea ast-fel:

După stare civilă: 851 neînsurațĭ, 430 bărbațĭ și 421 femeĭ; 592 însurațĭ, 24 văduvĭ, 8 bărbațĭ și 16 femeĭ, 5 divorțațĭ. După naționalitate: 1465 Romînĭ, 1 Grec, 2 Sîrbĭ și 4 de diferite naționalităț. După religiune: 1468 ortodoxĭ și 4 Armenĭ. După felul ocupațiuniĭ: 369 agricultorĭ, 8 meseriașĭ, 36 comercianțĭ, 7 profesiunĭ liberale, 158 muncitorĭ și 33 servitorĭ. Știŭ carte 170 persoane, 160 bărbațĭ și 10 femeĭ. Numărul caselor de locuit e de 377.

Mișcarea populațiuniĭ în anul 1892 a fost: 15 căsătoriĭ, 57 nașterĭ și 67 morțĭ.

In comună sunt 5 biserică, din care una parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în com. Bolotești, iar 4 filiale: în cătunul Purcelești, cu hramul Cuvioasa Paraschiva; în cătunul Căpotești, cu hramul Adormirea; în cătunul Ivăncești, cu hramul Sf. Gheorghe; în cătunul Scînteia, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ. Pentru întreținerea acestor biserică, comuna prevede în budgetul eĭ suma de 750 leĭ anual.

In Bolotești e o școală mixtă, fondată de comună și întreținută de dînsa. Școala e frecuentată de 24 copiĭ, 14 băeți, 10 fete, din 140, 63 băeți, 77 fete, cîțĭ aŭ vîrstă de școală.

Comuna numără 321 contribuabilĭ, ceea ce revine la 1 de 4.58 locuitorĭ. In 1886 eraŭ 292 contribuitorĭ, pe cînd în 1869 numaĭ 269.

Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1893/94, era următorul: venitură 8060 leĭ, 04 banĭ și cheltueliĭ 8050 leĭ, 24 banĭ.

In anul 1885/1886 veniturile și cheltuelile comuneĭ eraŭ la venitură de 9186 leĭ și la cheltueliĭ de 9186 leĭ.

Pămîntul din comuna Bolotești este nisipos și argilos. Oamenĭĭ seamănă numaĭ primăvara porumb, grîŭ, orz și secară, căpătînd 15 hectolitri la hectarul de grîŭ și 20 hectolitri la porumb.

www.dacoromanica.ro

S'a semănat peste 2500 hectare şi producţiunea a fost de 50000 hectolitri.

Instrumentele agricole de care dispun cultivatorii din Boloteşti, sunt: 2 maşinĭ de semănat, 2 de vînturat, 15 pluguri de lemn, 45 de fier, 1 grapă de fier şi 5 rariţe.

Vitele aflate pe teritoriul comuneĭ sunt 970, din carĭ: 347 boĭ, 166 vacĭ, 66 caĭ, 296 oĭ, 31 capre şi 70 porcĭ.

Cultura viţeĭ în anul 1893 a produs leĭ 62106.

In această comună, fiind Gîrla-Morilor, proprietariĭ aŭ veniturĭ însemnate de la morile, în număr de 9, carĭ umblă tot anul, afară de lunile geroase. Rachiul se face în 20 de fabricĭ. Meseriaşĭ sunt: 4 fierarĭ. Comerciul se face în 15 stabilimente, din carĭ: 11 de băuturĭ spirtoase, 2 de coloniale şi băuturĭ spirtoase şi 2 de coloniale şi diferite mărunţişurĭ.

Bîlciŭ se face la 21 Maiŭ şi la 14 Octombrie.

Comuna e legată de Focşani, prin calea judeţeană Focşani-Boloteşti-Tichirişul, lungă de 18 kil., care o pune în comunicaţie la N.-V. cu Găgeşti; de comuna Odobeşti printr'o şosea comunală, lungă de zece kil.; printr'o altă şosea e legată, la V. de Jariştea, iar la Nord de Ţifeşti.

Boloteşti, *cătun,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele. jud. Putna. E situat pe malul Putneĭ, între Măgura şi Putna.

Are o biserică parohială cu hramul Sf. Niculae.

Cătunul posedă o şcoală mixtă, zidită de comună, frecuentată de 24 copiĭ (14 băeţĭ, 10 fete), din 140 în vîrstă de şcoală.

Boloteşti, *parohie,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, formată din o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae în satul Boloteşti, şi din 4 filiale: cea din Purceleşti, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva; din Căpoteşti, cu hramul Adormirea; din Ivănceşti cu hram. Sf. Gheorghe; şi din Scînteia, cu hramul Înălţarea-Domnuluĭ. Cu întreţinerea lor comuna cheltueşte 750 leĭ anual.

Bolovani, *com. rur.* jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată pe o cîmpie frumoasă, spre S. de Tîrgovişte, în apropiere de rîurile Ilfovul şi Dîmboviţa şi în apropiere de şoseaua naţională Tîrgovişte-Fundata. Această comună se compune din şase cătune: Bolovani, Adunaţi, Crîngaşi, Podul-luĭ-Petrache, Beşteloaia şi Brăneşti, şi are o populaţie de 1484 locuitorĭ Romînĭ. La Bolovani este o pădure de aproape 105 hect. 500 ariĭ. In raionul comuneĭ este un pod peste Dîmboviţa, numit Podul-luĭ-Petrache, în cătunul cu acelaşĭ nume şi 2 podurĭ peste Ilfov. Mai la vale de Bolovani, rîul Ilfovul, din cauza inundaţiilor, încă din trecut a fost despărţit în două, de mîna omuluĭ. O parte din el şi anume cea maĭ mare curge la vale cu numele de Colintina şi trece cu acest nume prin cătunele Călugăreni, Stoineşti, Colacul, prin centrul com. Vizureşti, în mijlocul căreia este un pod peste Colintina, şi apoĭ intră în jud. Ilfov. Cea-l'altă parte a Ilfovuluĭ, şi anume cea maĭ mică apucă spre dreapta la vale şi trece prin com. Conţeşti sub numele de Ilfovul saŭ Pusnicul, trece pe lîngă comuna Băiteni sub numele de Ilfovul; peste acesta sunt două podurĭ în raionul acesteĭ comune; intră în plasa Bolintinul şi trece tot cu numele de Ilfovul printre comunele Slobozia-Moara, ce se află pe malul săŭ drept, Podul-Bărbieruluĭ şi Bîldana de pe malul săŭ stîng şi se duce apoĭ la vale în jud. Ilfovul. căruia îĭ dă numele săŭ, vărsîndu-se în Dîmboviţa.

In Bolovani, locuitoriĭ se ocupă cu agricultura; aŭ şi o moară de aburĭ.

In această com. sunt 2 biserică şi o şcoală. Şcoala din Bolovani este mixtă, fundată în 1862 şi are un învăţător. In com. sunt 138 copiĭ de ambele sexe în vîrstă de şcoală, din carĭ 40 frecuentă şcoala. Localul şcoaleĭ este cu primăria la un loc. Şcoala are 17 pogoane pămînt. Com. are 4607 leĭ venit şi peste 340 contribuabilĭ.

Se învecineşte la răsărit cu comuna Cornăţelul, de care se desparte prin cîmpie şi cu care se uneşte printr'o sosea vecino-comunală; la apus se învecineşte cu com. Ghineşti şi Braniştea, de care se desparte prin rîul Dîmboviţa, legîndu-se cu Braniştea, printr'o frumoasă şosea vecino-comunală; spre miază-noapte se învecineşte cu comuna Băleni şi cu cătunele Mircea-Vodă şi Nucetul şi spre miază-zi cu com. Conţeşti.

Bolovani, *sat* mic; face parte din com. rur. Balaşoeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Are o suprafaţă de 420 hect. şi o populaţie de 24 locuitorĭ. D-l. N. Delide şi G. Mîntulescu aŭ 404 hect. şi locuitoriĭ 16 hect.

Acest sat, pănă la 1871, s'a numit Bujoreanca, se zice, de la floarea numită bujor, care creştea în mare cantitate în acel loc. Dela 1870, puţinĭ locuitorĭ eşind cu casele la linie, aŭ aşezat satul pe luncă, unde eraŭ numaĭ bolovanĭ. Pămîntul de arătură e pe deal.

www.dacoromanica.ro

Bolovani, *colină* stîncoasă, în com. Colți, căt. Colți-d.-s., jud. Buzău.

Bolovanĭ (Piscul-cu-), *colină* stîncoasă, în com. Măgura, jud. Buzău.

Bolovanul, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Bucșești; face parte din șirul dealurilor dintre Tazlăul-Mare și Trotușul.

Bolovanul, *deal*, jud. Bacău, pl. Trotușul, pe teritoriul comuneĭ Grozești.

Bolovanul, *deal*, jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rurală Negoești; ține de hotarul statuluĭ Padeșul. Aci se găsesc stîncĭ de piatră, din carĭ se fac pietre de moară, carĭ se vînd cu prețul de la 160 leĭ pănă la 300 leĭ perechea.

Bolovanul, *livede*, în com. Slănicul, plaiul Nucșoara, județul Muscel.

Bolovanul, *loc izolat*, în raionul com. Comănița, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, unde se văd ruinele uneĭ vechĭ mănăstirĭ.

Bolovanul, *loc izolat*, la sudul, comuneĭ Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Bolovanul *mahala*, jud. Mehedinți, în plasa Ocolul-d.-s.; ține de com. rur. Maloretul.

Bolovanul, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, din culmea Oituzuluĭ, de pe lîngă muntele Păltinișul și pe drumul la Slănic, între comunele Hîrja și Tîrgul-Trotușul.

Bolovanul, *vălcea*, comuna Proviță-d.-j., jud. și plasa Prahova; se varsă în rîul Proviță (Proloviță), tot în raionul comuneĭ Proviță-d.-j., de unde izvorește.

Bolovanuluĭ (Poiana-), *poiană*, comuna Popești, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bolovoaia, *deal-platoŭ*, în prelungirea ramureĭ munților Cernegura, jud. Neamțu. E situat în dreptul satuluĭ Vînători-Pietriĭ.

In privirea geologică, se observă că acest deal prezintă în formațiunea păturilor sale schisturĭ menelitice, cu infiltrațiunĭ de gips; spre marginea vestică a Văleniloг păturile acestuĭ deal împreună cu ale Cernegureĭ daŭ pricină unuĭ creț anticlinal (precum formează și păturile Cernegureĭ cu ale Pietricicăĭ). In susul culmeĭ, spre apusul pisculuĭ Cernegura, apar bancurĭ de conglomerate poligene, compuse din boabe, carĭ de ordinar nu trec de mărimea uneĭ nucĭ, și carĭ constaŭ din gresiurĭ oligogienice și din quarțurĭ bine cimentate. Stratelc de conglomerate se pleacă spre Sud, acoperind fața de miază-zi a culmeĭ.

La o mică depărtare, spre miază-zi de satul Văleni, toate depozitele acestea dispar sub altele maĭ nouă: marnele salifiere superioare, carĭ continuă a forma șirurĭ de munțĭ (prelungirea Cernegureĭ) din dreapta rîuluĭ Bistrița, pănă la gura pîrîuluĭ Calul.

Bolta, *com. rur.*, jud. Dolj, în pl. Amaradia, la 26 kil. de reședința plășeĭ, com. Melinești.

Situată pe valea Giamartaluiuluĭ și pe pîrîul cu acelașĭ nume, ea se învecinește la E. cu com. Bulzești, la V. cu rîul Giamartaluiul, la N. cu comuna Velești, la S. cu comuna Murgașul.

Terenul comuneĭ este accidentat de două șirurĭ de dealurĭ, a căror înălțime variază între 300—350 de metri.

Comuna este udată la V. de rîul Giamartaluiul și curge în direcțiunea N.-S., avînd 3 vadurĭ în dreptul acesteĭ comune și 4 podurĭ: la Gura-Meilor, Gura-Lupuluĭ, în Gura-Fîntînilor și la Gura-Gardurilor.

Micĭ bălțĭ formate de ploĭ merg de se scurg în Giamartaluiu.

Comuna a fost înființată la 1865. Cătunul de reședință este Bușteni. Se compune din 4 cătune și anume: Balota-d.-j., Bușteni, Crucile și Gaia-d.-s.

In comună sunt 3 bisericĭ: Una în cătunul Gaia-d.-s., cu hramul Sf. Dumitru, fondată la 1848 de C. Brătășeanul; alta în cătunul Crucile, cu hramul Înălțarea-Domnuluĭ, zidită la anul 1753, de către Praden Ciobanul; a treia în cătunul Balota-d.-j., cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la anul 1852. Treĭ cîntărețĭ și doĭ preoțĭ oficiază succesiv la cele 3 bisericĭ. Biserica din Balota are o proprietate de 12 pogoane arabile.

In comună se află, în căt. Gaia, o școală mixtă, ce funcționează de la 1 Noembrie 1893. Este întreținută de comună și are un singur învățător. Localul este dăruit de d-l Lică Nedelcovicĭ.

Aŭ vîrsta de școală 64 de copiĭ; știŭ carte 25 locuitorĭ.

Populația comuneĭ este de 1128 suflete, din carĭ 645 femeĭ, locuind în 252 de case. După legea din 1864 sunt 194 împroprietăriți.

Suprafața întregului teritoriŭ comunal este de 9800 hect., din care 960 hect. pămînt arabil, 345 hect. izlaz, 8495 hect. pădure.

Cele 960 hect. arabile apar-

www.dacoromanica.ro

ţin locuitorilor împroprietăriţi la anul 1864.

Pădurile sunt Balota şi Gaia. Ele aparţin D-luĭ Lică Nedelcovicĭ şi Colonelului Andronescu. Pădurile sunt compuse din cer, gîrniţă, fag şi carpen.

Viile în întindere de 30 hect. aparţin locuitorilor împroprietăriţi la 1864. Produc vin de calitate mijlocie.

O moară de aburĭ se află pe moşia Balota.

Vite marĭ cornute sunt 567, oĭ 650, porcĭ 108, capre 85, caĭ 46.

Locuitoriĭ îşĭ desfac productele în oraşul Craiova, unde se duc pe Drumul-Muereĭ şi pe şoseaua Vîlcea-Craiova.

Cîrciumĭ sunt două, în cătunele Balota şi Gaia-d.-s. Comercianţĭ sunt 3, cîrciumarĭ.

Numărul contribuabililor se urcă la 155.

Venitul budgetar pe exerciţiul 1893—94 este de leĭ 2363; cheltuelile budgetare sunt de leĭ 1698.

Bolta-Tîlharilor, *peştere,* într'o stîncă din Dealul-Mare, în codriĭ Deleni, pl. Coşula, jud. Botoşani. (Vezĭ amănunte şi legenda, descrise la Dealul-Mare).

Bolta-Ţiganuluĭ, *loc izolat*, comuna Aureşti, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Boltaşi, *sat*, la N.-V. de Afumaţi, pe malul stîng al văieĭ Pasărea. Face parte din com. rur. Afumaţi, pl. Dîmboviţa, judeţul Ilfov.

Are 205 locuitorĭ, toţĭ Romînĭ.

Bolţunul, *deal,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Bîrsăneşti, care face parte din şirul dealurilor de pe malul Tazlăuluĭ-Mare.

Bolţunul, *pădure,* judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Bîrsăneşti.

Bombeĭ (Dealul), *munte păşunabil,* jud. Suceava, între pîraele Şerişorul-Mic şi Serişorul-Mare, din comuna Şarul-Dorneĭ, avînd 1032 m. de alt.

Bomboreşti, *pădure,* pe domeniul oraşuluĭ Alexandria, jud. Teleorman, în întindere ca de 70 hect. Are lemne de tufan, ulm şi altele.

Bombotei, *groapă* mare, judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova.

Bombiţa, *deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Roteşti.

Boncăele (La-), *loc izolat,* în comuna Măgura, jud. Buzău, în pădurea statuluĭ Măgura şi Unguriu.

Boncea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din judeţul Ialomiţa, de la locul numit Crucea-Badiĭ şi intră în jud. Ilfov spre E. de movila Obileasca.

Cursul său e de la N. spre S.-E. In jud. Ilfov se numeşte Valea-Argoveĭ. Se varsă în balta Mostiştea, servind de limită, în mică parte, între jud. Ialomiţa şi Ilfov.

Boncea, *vale*, prin care curge pîrîul cu acelaşĭ nume, în jud. Ilfov.

Bonci, *vechie numire* a *cătun.* Muscelul-Ţigan, din com. Rusiavăţul, jud. Buzău.

Boncilor (Izvorul-), *izvor,* în comuna Rusiavăţul, judeţul Buzău; începe de la Muscelul-Ţigan şi se scurge în valea Rusiavăţul.

Boncilor (Muchia-), *colină* însemnată, în com. Rusiavăţul, cătun. Muscelul-Ţigan, jud. Buzău.

Bonciul, *sat;* face parte din com. rur. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 locuitorĭ, 38 bărbaţĭ şi 32 femeĭ. Se află la 1 kil. de cătunul Ungureni, unde este reşedinţa primărieĭ şi a şcoaleĭ.

Bonciul, *insulă,* pe Dunăre, în pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Roseţi-Volnaşi, jud. Ialomiţa; are o lungime de 2 kil. şi are pădure şi păşunĭ.

Bonciul, *lac,* în pl. Ialomiţa-Balta, com. Giurgeni, jud. Ialomiţa.

Bonciul, *pădure,* jud. Ialomiţa.

Bonciuluĭ (Vîrful-), *colină,* în jud. Buzău, com. Brăeşti, acoperită cu fîneaţă.

Boncul, *vîrf de deal,* com. Şotrile, pl. şi jud. Prahova, numit ast-fel, se zice, după numele unuĭ locuitor, Boncul, care se stabilise aci.

Bonculuĭ (Pădurea-), *pădure,* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Comarnicul, com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Bonculuĭ (Valea-), *vale;* izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, com. Şotrile, pl. şi judeţul Prahova, curge spre S. de cătun. Osebitul; se întîlneşte cu Valea-Şerbuloaia, formînd rîul Cîmpiniţa, ce trece prin partea de N. a com. urbane Cîmpina, şi se varsă în rîul Prahova.

Bondea, *munte,* în jud. Buzău, com. Polciori, între com. Gura-Văeĭ şi Valea-Dragomiruluĭ; e

www.dacoromanica.ro

acoperit cu pădurea Bondrea, a moșnenilor Negroșani.

Bondoci, *sat*, face parte din com. rur. Vața, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populațiune de 222 locuitorĭ. Este situat pe dealul Ciurești.

Aci e o biserică cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la anul 1885.

Bondoci, *deal*, spre E. de com. Vața, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu o lungime de 4 kil. Servă pentru pășune, viĭ, semănăturĭ. Are pădure.

Bondocul, *vale*, plasa Oltenița, jud. Ilfov; curge lîngă com. Crivețile și se varsă în rîul Argeș.

Bondorica, *vale*; izvorește din poalele pădureĭ Grigorieni și se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul cătunuluĭ Vlădești-Pămînteni, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Bondrea. (Vezĭ Crivești, sat, județul Tutova).

Bondrea, *cătunaș*, al com. Cănești, jud. Buzău, alipit de căt. Negoșina. El purta în vechime numele de Plopeni și Zărneasca.

Bondrea, *cătun*, al com. Cezieni, pl. Ocolul, jud. Romanați, situat spre apus de Cezieni și lîngă apa Tazluiuluĭ. E tăiat de șoseaua, care trece din Caracal spre Preajba. Are 246 locuitorĭ. E legat cu Caracalul, prin o linie telefonică de proprietarul Cezienilor.

Bondreĭ (Pîrîul-), *mic afluent*, al pîrîuluĭ Fărcașa, jud. Suceava.

Bone-Sîrtî, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioĭ. Se desface din dealul Hagi-Durac-Sîrtî, ceva maĭ sus de satul Ese-Chioi, ce e așezat la poalele luĭ sudice. Se întinde spre E. printre văile Chiuciuc-Chessen-Ceair și Esechioi-Dere, cu o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea apusană a plășeĭ și cea nordică a comuneĭ. Ramificațiile luĭ nordice se termină pe malul sudic al laculuĭ Gîrlița. Are o înălțime de 112 m., dominînd s. și valea Ese-Chioi. Este acoperit cu cîte-va păduriĭ, tufărișurĭ și puține viĭ ale satuluĭ Ese-Chioi. Pe muchia luĭ merge drumul județean Almalîul-Gîrlița.

Bonghișoaia, *baltă*, pe moșia Fîntînelele, com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 370 hectare.

Bontea, *deal* acoperit cu huceag, pe moșia Manolea, jud. Suceava.

Bonțe (Pe-), jud. Buzău, *numire* dată teritoriuluĭ coprins între pîrîiașul Bonțul, muntele Monteorul și rîul Buzăul.

Bonțești, *com. rurală*, în plasa Orașul, jud. R.-Sărat, așezată pe pîrîul Mera.

Se află în partea nordică a județuluĭ, la 35 kil. spre N. de orașul R.-Sărat, și în partea apusană a plășeĭ, la 4 kil. spre N.-V. de com. Cotești, reședința plășeĭ. Comunele învecinate sunt: Blidari la 2 kil., Cîrligele la 3 kil., Faraoanele la 5 kil., Budești la 6 kil., Golești la 9 kil.

Se mărginește la miază-noapte cu com. Faraoanele, de care se desparte prin Valea-Pietroasă, la răsărit cu Cîrligele și Blidarea; la miază-zi și apus cu Odobasca, de care se desparte prin Dealul-Corniței.

Este o comună din regiunea dealurilor. Spre apusul eĭ se ramifică dealurile Deleanul și Perișorul.

Rîurile, carĭ o udă sunt micĭ pîraie, ca: Dălhăuțul spre miază-noapte, Valea-Mereĭ prin mijloc, Dîlgovul la miază-zi. Are 5 puțurĭ (4 — 10 m. adîncime) și 5 fîntînĭ (1—4 m. adîncime).

Cătunele carĭ compun comuna sunt: Bonțești, reședința, la apus, spre pîrîul Mera; Dălhăuțul, la 1700 m. spre N., pe pîrîul Dălhăuțul.

Suprafața comuneĭ e de 2383 hect., din carĭ 250 hect. vatra comuneĭ, 1400 hect. ale locuitorilor, 733 hect. ale proprietățeĭ private.

Populația este de 252 familiĭ, cu 1092 suflete, din carĭ 568 bărbațĭ și 532 femeĭ; 377 căsătorițĭ, 689 necăsătorițĭ, 26 văduvĭ; 158 știŭ carte; 2 sunt străinĭ; toțĭ sunt ortodoxĭ.

In comună sunt 3 bisericĭ: una, cu hramul Izvorul-Tămăduireĭ, fondată în 1820, de starețul Dionisie Arhimandritul cu ajutorul locuitorilor; a doua, cu hramul Sfinților-Impărațĭ, fondată în 1840, de starețul Benedict Archimandritul și de locuitorĭ; a treia, cea din cătunul Bonțești, cu hramul Sfinților-Voevozĭ, zidită la 1625, reparată la 1779, de starețul Eftimie, la 1809 prefăcută de starețul Teoctist, la 1827 de starețul Dionisie, așa cum se găsește astăzĭ. Biscrica din Dălhăuț este schit (vezĭ Dălhăuțul, schit); cele din Bonțești sunt deservite de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Comuna are o școală mixtă, fondată în 1886 de locuitorĭ, cu 1 învățător, frecuentată de 45 elevĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este mediocră, fiind argilos și calcaros. Comuna are 13 hect. arabile,

www.dacoromanica.ro

1500 hectare păduri, 623 hectare vii.

In comună sunt 741 capete de vite, din cari: 231 boi, 74 vaci, 38 cai, 16 epe, 162 oi, 18 capre și 202 rîmători.

Locuitorii se ocupă cu fabricarea vinului și a rachiului.

Transportul se face prin stația Cotești, la 10 kil. spre Est.

In comună sunt 41 comercianți (7 străini), din cari 1 băcan și 6 cîrciumari.

Căi de comunicație sunt: drumul vecinal spre Faraoanele-Vîrteșcoiu; spre Odobasca; spre Cîrligele; spre Cotești-Plăinești-R.-Sărat.

Comuna are 223 contribuabili. Veniturile sunt de 8645 lei, 14 bani și cheltuclile de 8428 lei, 80 bani.

Bonțești, *sat,* jud. R.-Sărat, în plasa Orașul, cătunul de reședință al comunei Bonțești, așezat spre Vest de pîrîul Mera, la poalele dealului Perișul. Are 1000 hect. întindere și o populație de 113 familii, cu 504 sufl., din cari 100 contribuabili; 80 știu carte; toți sunt Romîni ortodoxi. Are o biscrică și o școală a comunei.

Bonțul, *cătun,* al comunei Nehoiașul, jud. Buzău; are 270 locuitori și 39 case.

Bonțul, *munte,* în jud. Buzău, comuna Nehoiașul, căt. Broasca, pe moșia Jaristea, acoperit cu fîneață, pădure și izlaz.

Bonțul, *pîrîiaș,* în jud. Buzău, comuna Nehoiașul, căt. Broasca; începe de la Malul-Caprei și dă în Buzău, puțin mai la Nord de alt pîrîu cu același nume. Ambele Bonțe sunt avute în păstrăvi.

Bonțul, *pîrîiaș,* în jud. Buzău, comuna Nchoiașul, începe din Seciul-Popei și dă în Buzău, în dreptul cătunului Muscelușa.

Bonului (Balta-), *baltă,* județul Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Roziștea, pe moșia d-nei N. Paianu.

Booveni-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Foișorul, situat la 3 kil. de com. de reședință, cu 245 suflete, 123 bărbați și 122 femei. Locuesc în 46 case, construite parte din zid și cele mai multe din paiante. Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Foișorul, care este la o depărtare de 3 kil. de sat. Numărul școlarilor în 1892—93 a fost de 6 băeți.

Cu vîrstă de școală sunt 15 copii, 9 băeți și 6 fete. Știu carte 6 bărbați.

E străbătut de dealuri.

Booveni-de-Jos, *pădure* particulară, jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Foișorul, satul Booveni-d.-j. Aparține d-lui N. Gancea.

Booveni-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, com. Foișorul, situat pe pîrîul Boul, la 40 kil. N.-V. de Craiova, cu 209 suflete, 107 bărbați și 102 femei. Locuesc în 45 case. Copiii din acest sat urmează la școala mixtă din satul Foișorul, com. Foișorul, ce este la depărtare de 4 kil. In anul școlar 1892—93 au urmat regulat la școală 10 băeți. Cu vîrstă de școală sunt 18 copii, 12 băeți și 6 fete. Știu carte 6 bărbați. Din cauza dealurilor din acest. sat, comunicația e foarte anevoioasă.

Booveni-de-Sus, *pădure,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Foișorul, satul Booveni-d.-s., în întindere de 500 pog. Aparține d-lui N. Gancea.

Bora, *com. rur.,* în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița; este situată pe partea dreaptă a rîului Ialomița, între comunele Cosîmbești și Ciulnița.

Teritoriul comunei se întinde din rîul Ialomița spre Sud, pe cîmpul Bărăganul, pănă mai spre sud de linia ferată București-Fetești, pe o suprafață de 4,094 hect. pădure, restul fiind locuri de arătură, pășune și coprinde trei moșii. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 46 locuitori; 68 nu sunt împroprietăriți.

Se compune dintr'un singur sat, în care se află reședința primăriei și a judecătoriei comunale, și este situat pe o îngustă luncă, sub coasta Bărăganului, în fața satului Slobozia, cu care comunică prin două poduri de lemn. Inainte, comuna se compunea din satele Bora-d.-s. și Bora-d.-j., numite ast-fel după locul ce ocupau în susul și josul rîului Ialomița; dar prin înmulțirea populațiunei, cele două sate s'au unit, formînd numai unul cu numirea de Bora. Pendinte de comună mai sunt și următoarele 5 cătune (tîrle), situate pe moșie, în cîmpul Bărăganul: Boziul, Duful, Harapu, Zlota-Vechie și Olanița.

Populația comunei este de 857 locuitori, cu 200 capi de familie, 451 bărbați și 406 femei. După naționalitate sunt: 832 Romîni, 2 Greci, 16 Bulgari, 4 Unguri și 5 de alte naționalități. După religiune sunt: 855 creștini ortodoxi și 2 catolici. Sunt 227 agricultori, 10 meseriași, 10 comercianți, 5 profesiuni libere, 80 muncitori și 70 servitori. Din aceștia, 83 știu carte. Numărul contribuabililor era în

www.dacoromanica.ro

1890 de 138, din carĭ 14 se ocupaŭ cu comerciul de băuturĭ, vite, producte, etc.; iar ceĭ-l'alţĭ cu agricultura şi cultivaseră: 100 hect. grîŭ, 1000 hect. orz, 70 hect. secară, 80 hect. porumb, 500 hect. meiŭ, 200 hect. fasole, 2 hect. viĭ, 30 hect. zarzavat şi 10 hect. bostănărĭ.

Vite: 84 boĭ, 270 caĭ, 1000 oĭ, 30 capre, 20 bivolĭ, 4 asinĭ, şi 130 porcĭ.

Instrucţiunea se predă în două şcolĭ, una de băeţĭ, cu 40 elevĭ, avînd un învăţător retribuit de stat şi comună, şi una de fete, cu 16 eleve avînd o învăţătoare retribuită de comună. Pentru şcoala de băeţĭ şi fete, este un singur local, construit de comună.

In com. este o biserică, la care scrveşte un preot şi doĭ dascălĭ, plătiţĭ de comună cu 480 leĭ pe an.

Venitul comuneĭ, în 1887-88, era de 4580 leĭ şi cheltuelile de 7419 leĭ.

Prin partea de S. a teritoriuluĭ comuneĭ trece calea ferată Bucureşti-Feteşti şi pe marginea de Vest a satuluĭ trece calea judeţeană Călăraşi-Slobozia.

Bora, *vechie numire* a *moşieĭ* Macoveiŭ, din com. Padina, judeţul Buzăŭ.

Bora, *munte*, la N. de com. Novaci, jud. Gorj, pe care se află pichetul No. 17, al companieĭ 6, din regimentul 18 dorobanţĭ.

Bora, *pichet de frontieră*, No. 17, al companieĭ 6, din regimentul 18 dorobanţĭ, jud. Gorj. Se află situat pe clina nordică a munteluĭ Bora. Poteca, ce se priveghează de acest pichet, intră în ţară pe valea Lotruluĭ, apoĭ urcă muntele Bora, până în apropiere de pichet; de aci urmează coasta sudică a munteluĭ Bora, până la coasta Benghia, pe care o străbate, apoĭ trece pe coasta vestică a munteluĭ Păpuşa, în fine ia direcţia sudică până aproape de Florile-Albe, unde se bifurcă, o parte scoborînd în Novaci. Tot de la Păpuşa pleacă o potecă spre E. până la muntele Muşetoiul; de aci ia direcţia spre S. până la satul Baia-de-Fier. Patrularea cu pichetul vecin se face pe aceeaşĭ potecă până la şeaua formată de coasta Benghia cu muntele Bora; de aci ia direcţia N., coboară valea Lotruluĭ, pe care o urmează până la muntele Tîmpa. Patrularea de la Bora la Vidra se face pe poteca ce scoboară pe clina estică a munteluĭ Bora până dă în valea Lotruluĭ, trece acest rîŭ şi suie pe dealul Vidra. Intreţinerea potecilor e cam anevoioasă, din cauza cădereĭ copacilor şi prăbuşitureĭ pămîntuluĭ. In timpul erneĭ, comunicaţia devine imposibilă, din cauza zăpeziĭ.

Borahoiŭ, *deal*, pe teritoriul comuneĭ Drănceni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Borănescul, *pădure* particulară, în jud. Prahova, în întindere de 50 hect., proprietatea d-luĭ Andreiŭ Borănescu, supusă regimuluĭ silvic şi pendinte de com. Iordăcheanu, pl. Cricovul.

Borănescul, *vale*, jud. Brăila, la N. com. Urleasca, aproape de cătunul Esna, pe care se formează primăvara un lac, ce seacă vara.

Borăneşti, *com. rur.*, jud. Ialomiţa, în pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Speteni şi Coşereni.

Teritoriul comuneĭ se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., până în jud. Ilfov, avînd o suprafaţă de 2088 hect., din carĭ 291 hect. pădure; coprinde cincĭ moşiĭ, aparţinînd la maĭ multĭ proprietarĭ. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 118 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ sunt 71 locuitorĭ.

Comuna se compune din satelc Borăneşti şi Sinteşti, cu reşedinţa priimărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în Borăneşti.

Populaţiunea comuneĭ este de 1384 locuitorĭ, cu 280 capĭ de familie, 673 bărbaţĭ şi 711 femeĭ. Sunt toţĭ Romînĭ şi de religiune creştină ortodoxă. In comună sunt: 295 agricultorĭ, 18 meseriaşĭ, 2 industriaşĭ, 5 comercianţĭ, 3 cu profesiunĭ libere, 90 muncitorĭ şi 25 servitorĭ. Din toţĭ locuitoriĭ, 611 ştiŭ carte.

Numărul contribuabililor este de 213, din carĭ 12 persoane fac comerţ cu producte, băuturĭ şi vite, iar ceĭ-l'alţĭ se ocupă numaĭ cu agricultura.

Vite: 140 caĭ, 860 boĭ, 2600 oĭ, 110 capre, 26 bivolĭ şi 660 porcĭ.

Venitul comuneĭ, în 1887—88, era de 2918 leĭ şi cheltuelile de 4995 leĭ.

In comună este o şcoală primară de băeţĭ, cu 38 elevĭ, avînd învăţător retribuit de stat şi com., şi o şcoală de fcte, cu 17 eleve, avînd o învăţătoare plătită de comună.

Sunt două biserică, la carĭ servesc doĭ preoţĭ şi patru cîntăreţĭ, şi pentru întreţinerea căreia com. are trecută în budget suma de 492 leĭ.

Borăneşti, *sat*, în jud. Ialomiţa, plasa Cîmpuluĭ, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume. Este situat pe partea dreaptă, la 2 kil. de rîul Ialomiţa, într'un loc frumos, pe luncă şi sub coastă. Se

www.dacoromanica.ro

învecinește spre E. cu satul Speteni și spre V. cu satul Sintești.

Aci este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea este de 210 fam. de Romîni și 10 familii de Țigani. Biserica satului este construită de curînd; e deservită de un preot și doi dascăli.

Sunt două școli, una de băeți, cu un învățător și alta de fete, cu o învățătoare; sunt frecuentate de 38 elevi și 17 eleve.

Vite: 120 cai, 600 boi, 2000 oi, 100 capre, 16 bivoli și 500 porci.

Borăscul, *com. rur.*, din pl. Jiul, jud. Gorj, în partea de N. a comunei Calapărul-d.-s. și în valea numită Borăscul. Se compune din cătunele Borăscul și Gura-Mentii. Numirea o poartă din vechime și după valea cu același nume. Calitatea pămîntului este mediocră.

Are o suprafață de 1300 hect., din cari 550 hect. pădure mare, 400 hect. loc de cultură, fînețe și pășune.

Venitul com. este de 2092 lei, bani 52, iar cheltuelile de lei 2091, bani 69.

Are o populație de 356 familii, cu 1620 suflete Romîni și 38 familii Țigani rudari, cu 167 suflete. Numărul contribuabililor este de 344.

Comuna în lung este udată de pîrîul Borăscu, care se varsă în Jilț, în com. Calapărul-d.-s. Locuitorii posedă: 65 pluguri, 195 care cu boi, 10 căruțe cu cai, 755 vite mari cornute, 61 cai, 1223 oi, 121 capre, 167 rîmători și 40 stupi.

Prin com. trece șoseaua comunală, ce vine de la V., despre Strehaia, din jud. Mehedinți și o leagă la E. cu șoseaua comunală, ce vine din com. Ohaba.

In com. sunt 2 făcae cu cîte 2 alergători pe rîul Jilțul, care trece spre E. de comună la 1 kil. depărtare. Sunt 20 puțuri, 4 fîntîni, 7 cîrciumi, 4 prăvălii cari vînd bumbăcării și alte mărunțișuri.

Comuna are: o primărie; 1 școală, frecuentată de 59 elevi; 3 biserici, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Borăscul, *cătun*, reședința com. Borăscul, din pl. Jiul, jud. Gorj, situat pe valea Borăscul. Are o suprafață de 1250 hect., din cari 500 hect. pădure, 400 hect. loc de cultură, fîneață și izlaz sunt ale proprietarilor; 230 hect. arabile, 80 hect. vii și 90 hect. pruni sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 321 familii, cu 1465 suflete Romîni, și 3 familii Țigani rudari, cu 12 suflete. Are 313 contribuabili.

Locuitorii acestui cătun sunt avuți și se ocupă cu comerciul de porci, creșterea vitelor și munca cîmpului. Ei posedă: 59 pluguri, 180 care cu boi, 10 căruțe cu cai, 645 vite mari cornute, 55 cai, 1158 oi, 121 capre, 128 rîmători și 30 stupi.

Are 2 făcae, cu cîte 2 alergători, pe rîul Jiul; 1 puț; 7 cîrciumi; 4 prăvălii.

Are o școală, înființată la anul 1851 și frecuentată de 59 elevi.

Are 3 biserici, din cari 2 făcute de locuitori, una la anul 1820, cea-l'altă la 1841; cea d'a 3-a e făcută de d-nul C. Săvoiu, la anul 1875. Sunt deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Borăscul, *deal*, în com. rur. Cîrceni, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Borăscul, *vale*, pe care e situată com. Borăscul, cu cătunele Borăscul și Gura-Mentii, jud. Gorj. Acéstă vale vine din spre V. din județul Mehedinți și se termină la extremitatea E. a comunei Borăscul.

Borăști, *com. rur.*, în centrul plășei Fundurile, jud. Vasluiu, la distanță de 41 kil. de orașul Vasluiu, de 8 kil. de Negrești, reședința plășei, situată pe văi și dealuri, printre cari curg mai multe pîraie; este formată din satele: Borăști, Drăgești, Sofronești, Aleești, Petrești și Iezerul, pe o suprafață de 2743 hect., din cari 672 pădure, 19 hect., vie, iar restul loc de cultură, fînaț și imaș, Are o populație de 200 familii, saŭ 1082 suflete, locuitori Romîni. Ei se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar o mică parte cu cultura viei și a livezilor. Ei posedă 148 pluguri și 50 care cu boi, 36 pluguri și 66 căruți cu cai și 216 stupi.

Pămîntul e fertil și produce tot soiul de cereale; văile sunt bogate în fînațe și imașe, iar în cîte-va localități sunt păduri mici.

In comună sunt 3 biserici și o școală.

Comerciul se face de 6 Romîni și 3 străini.

Budgetul se urcă la suma de 2881 lei, 20 bani la venituri și de 2826 lei, 92 bani la cheltueli. Statul încasează 960 lei de la 160 contribuabili.

Vite sunt: 1130 vite mari cornute, 1400 oi, 19 capre, 203 cai și 294 rîmători.

Borăști, *sat de reședință*, al comunei Borăști, pl. Fundurile, jud. Vasluiu, situat pe dealurile Olariul și al Cuzei, iar cea mai mare parte pe valea Borăști, prin care trece pîrîul Rapoda.

Are o întindere de 514 hect. și o populație de 165 familii saŭ 613 suflete, din cari 13 sunt

www.dacoromanica.ro

Evreĭ și 8 Țigani, iar restul Romînĭ, răzeșĭ vechĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creșterea vitelor și parte cu cultura livezilor și a viilor. Eĭ posedă: 30 pluguri și 40 care cu boĭ, 8 pluguri și 12 căruțe cu caĭ și 100 stupĭ.

Are o școală, înființată în anul 1881 și frecuentată de 40 elevĭ; o biserică făcută în 1802.

Pe teritoriul acestuĭ sat se află și cîte-va păduri micĭ.

Vite sunt: 250 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 200 oĭ, 2 capre și 60 rîmătorĭ.

Borățul, *izvor* abondent de apă, în com. Bîrla, jud. Teleorman. Din acest izvor și din alte vărsăturĭ de ape se formează un eleșteŭ în acea comună. De la acest izvor și de la eleșteul ce el formează s'a dat numirea mahalaleĭ din această parte a satuluĭ Bîrla, căreia îĭ zice Mahalaua-Borățuluĭ.

Borca, *com. rur.*, situată în partea de S.-V. a pl. Muntele, jud. Suceava, spre V. și la o distanță de 63 kil. de Fălticeni. Se megieșește la E. cu com. Sabasa, de care se desparte prin rîul Bistrița; la V. cu Transilvania, de care se desparte prin coama munteluĭ Albia; la S. cu comuna Fărcașa, de care se desparte prin Vîrful-Stejaruluĭ și pîrîul Toplița; la N. cu com. Mădeiul, avînd ca hotar pîrîul Chiriac. Are forma unuĭ poligon destul de neregulat.

E formată dintr'un singur sat, Borca, împărțit în treĭ mahalale: Borca, Poiana-Borciĭ și Poiana-Sociĭ.

In toată comuna sunt 2 cîrciumĭ, 2 piue și un fierăstrăŭ. Budgetul com. pe anul 1892—93, are la venitură 5910 leĭ și la cheltuelĭ 5852 leĭ; iar al drumurilor la venit 307 leĭ și la cheltuelĭ 300 leĭ.

In comună sunt 40 caĭ, 60 boĭ, 70 vacĭ, 1911 oĭ și 419 porcĭ.

E udată de Bistrița cu afluențiĭ săĭ: Chiriacul, Cobuzul, Borca, Leonte, Tărîțeni și Toplița. Munțiĭ ceĭ maĭ însemnațĭ din comună sunt: Budacul, Intre-Borcĭ (1634), Migovanul (1499), Gemeni (1434), Ortoaia (1562), Slopățul (1689), Arșița-Rea (1269), Bîtca-Stejaruluĭ (1350), etc.

Moșia face parte din Domeniul Coroaneĭ. Are o suprafață de 17861 hect., din carĭ 1128 pădure și 6583 cultivabil.

La 1864 și 1878 s'aŭ împroprietărit 13 fruntașĭ, 70 mijlocașĭ și 35 codașĭ, stăpînind 441 fălcĭ.

Locurile maĭ însemnate din comună sunt: Apele minerale de la Borca; frumoasa vedere de pe Budacul; marile cascade, (peste 10 m.) de la Cheile-Borceĭ Pe coasta munteluĭ Intre-Borcĭ, la o înălțime de 1700 m., se află un mic lăcușor cu apă bîhlită încărcată de pucioasă și de un gust neplăcut. Locuitoriĭ aŭ îngrădit acest lac, a căruia suprafață e cam de 87 m. p. iar adîncimea de ½ m.

La 1803 «Borca-Sociĭ a mănăstiriĭ Slatina, avea 37 liuzĭ plătind bir 664 leĭ pe an». («Uricarul», de T. Codrescu, VII, pag. 255).

Intre 1843—1845 «Borca i Socea la ținutul Suceveĭ, ocol. Munteluĭ, moșie a Sf. Mitropoliĭ starea I. Are sat cu o biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 15 nevolnicĭ, 10 vădane, 7 slujbașĭ volnicĭ, un vătav, un jidov; pe lîngă moșiile: Hangul, Sabasa, Pîrîul-Cîrjeĭ și altele, cu un număr de 70 locuitorĭ». («Bucium. Rom.», An. I, pag. 369).

Borca, *sat*, pe Domeniul Coroaneĭ, jud. Suceava, formînd singur o comună. Așezat pe țărmul drept al Bistrițeĭ, e străbătut de pîrîul, de la care și-a luat numele cum și de pîraele Chiriac, Cobuzul, Leonte, Tărîțeni și Toplița.

Numără 193 case, populate cu 208 capĭ de fam. saŭ 838 suflete, din carĭ 438 bărbațĭ și 400 femeĭ (8 străinĭ Izraelițĭ). Are 214 contribuabĭ. — Vatra satuluĭ ocupă o suprafață de 290 fălcĭ 66 prj. și 34 stj.

In Borca sunt 2 bisericĭ: una vechie de lemn, clădită de locuitorĭ la 1830, în care nu se maĭ oficiază; a doua de zid, cu hramul Sf. Apostolĭ Petru și Pavel, zidită în 1891 de Administrația Domeniilor Coroaneĭ și înzestrată cu toate cele necesare. Această biserică e servită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Este o școală rurală de băețĭ, cu un învățător plătit de Stat, înființată la 1859, avînd local propriŭ, restaurat cu totul la 1885 de administrația Dom. Coroaneĭ, care a și înzestrat-o cu un atelier de tîmplărie și strungărie, cu tot mobilierul și aparatele didactice necesare, bibliotecă, cheltuind pentru această școală 8000 leĭ. E frecuentată de 35 școlarĭ și împroprietărită cu 6 fălcĭ fînaț, în vîrful unuĭ munte, care n'aduce de cît 40—60 leĭ anual, fiind peste putință a se face vre-o cultură și neputîndu-se scoborî nicĭ fînul de acolo. Școală rurala de fete are o învățătoare plătită de Stat; s'a înființată la 1890; are un local noŭ clădit și înzestrat de aceeași-administrație, cheltuindu-se și pentru aceasta 8000 leĭ. E frecuentată de 25—30 eleve.

Drumurile principale sunt: la Mădeiul (1500 m.) și la Sabasa (250 m.)

www.dacoromanica.ro

Borca, *sat*, din com. rur. Zgubea, plasa Olteţu-d.s., jud. Vîlcea.

Borca, *izvor de apă minerală*, la 4 kil. de gura Borceĭ, pe pîrîŭ în sus, jud. Suceava. Pînă la izvor calea e îngustă şi abia se poate duce cineva cu căruţa pînă acolo. Izvoreşte din o stîncă, de sub poalele munteluĭ Budacul, aflătoare pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Borca. Apa acestuĭ izvor, luată proaspătă, este limpede, fără floare şi miros şi de un gust foarte plăcut, acru şi cam sărat. Astupată bine, se păstrează neschimbată mult timp; iar lăsată destupată se răsuflă, pierzînd acrimea carbonică, care fuge sub formă de bulbuceĭ şi lasă o aşezătură roşiatică de oxid de fier. Cînd temperatura atmosfereĭ e de 17°, a apeĭ e de 6°. Greutatea specifică este de 1,0004. Izvorul dă 60 litruri într'o oră. In 16 unciĭ de această apă, părţi compacte se află: 25.215 carbonat de natriŭ, 0.500 protoxid de fier, 1.300 carbonat de magnezie, 3.150 carbonat de var, 1.100 pămînt de cremene (silice), 0.035 răşină, 7.500 sare, 0.270 se risipesc prin lucrare=39,000.

In 100 palmace cubice de apă se află 140 de acid carbonic. Amestecînd cu această apă vin bun, mixtura aceasta ia îndată o coloare roşie închisă şi produce o fierbere spumoasă, care se sporeşte, dacă se pune zahăr pisat.

Acest izvor se află într'o vale strîmtă, înconjurată cu munţi, unde razele soareluĭ se arată tîrziŭ. Această apă se poate întrebuinţa ca băutură şi în băĭ. Chipul întrebuinţăreĭ şi boalele la care poate fi aplicată, sunt cele ale apelor feruginoase în genere.

Ceva maĭ sus de acest izvor (10 m.) se văd ruinele caselor de piatră, ce serveaŭ de băĭ Domnitoruluĭ Mihail Sturdza.

Borca, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvoreşte de sub Grinţieşul-Mare, despărţind acest munte de Cristişorul, curge de la V. spre E., udă teritoriul comuneĭ, căreia i-a dat numele, pe o lungime de peste 12 kilom. şi după ce a învîrtit 2 piue, 2 morĭ, un fierăstrăŭ şi a format un hait, merge de se aruncă în Bistriţa, în dreptul satuluĭ. In cursul săŭ formează maĭ multe cascade, dintre carĭ două la Cheĭ, în înălţime una de peste 10 m. şi a doua de 5.50 m. Pe albia Borceĭ se află un canal al comp. Goetz, pe care se daŭ butuciĭ, în lungime de peste 8 kil. Apa Borceĭ se deosibeşte, prin frumuseţea, limpezimea şi coloritul eĭ albăstruiŭ, de a tuturor pîraielor din jud. Suceava. Are de afluenţĭ din dreapta: Pîrîul-Curmătureĭ, al-Tableĭ, al-Albiilor, Stegioara-Mică, Pîrîul-Mare, Zgheabul, Pîrîul-Dcrdiĭ, Bolătăul, al-Cîrjenilor, Buşmeiuluĭ, Secul, al-Burcutuluĭ-din-Dos, Zgcabul-Săbăşenilor, Pîrîul-Ilieştilor, al-Runculuĭ, al-Ursuluĭ, Zgheabul-Pietrenilor şi Băhliţa; iar din stînga: al-Zgheabuluĭ, Zgheabul-Hornuluĭ, al-Stînelor, al-Şîragurilor, Pîrîul-Răŭ, Borcuţa, al-Borcutuluĭ-din-Faţă, al-Budaculuĭ, Zaharia, Stigioara, Slopăţul (6 kil), Cocăzişul, Secul şi Fundoaia.

Borcanul, *lac* mare pe proprietatea Bucşiani-d.-s., pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca.

Borcăneşti, *sat*, în plaiul Cerna, c. r. Ilovăţul, jud. Mehedinţi.

Borcăneşti, *sat*, jud. Mehedinţi, în plaiul Cerna, c. r. Ilovăţul.

Borcăneşti, *vechie numire*, a *cât.* Cîlţesci, din c. Gura-Sărăţiĭ, jud. Buzăŭ.

Borcăneşti, *deal*, în c. r. Ilovăţul, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi, situat spre apus de com.

Borcăşiul, *munte* înalt, între munţiĭ Iezerul şi Oticul, aproape de locul, unde izvoreşte rîul Dîmboviţa, în jud. Muscel.

Borcea, *plasă*, în jud. Ialomiţa, situată în partea de S. a judeţuluĭ. Şĭ-a luat numirea după Borcea, care o udă şi care este cel maĭ mare braţ al Dunăreĭ.

Pănă la 1832, judeţul se afla împărţit în şapte plăşĭ şi plasa Borcea se compunea din pl. Ciocăneştilor, pendinte pănă atuncĭ de jud. Ilfov şi pl. Lichireşti, care ţinea de acest judeţ.

Plasa Borcea se mărgineşte la N. cu plăşile Cîmpul şi Ialomiţa-Balta, avînd ca limită capătul de S. al moşiilor din acele plăşĭ şi carĭ moşiĭ se întind maĭ spre S. de linia ferată Bucureşti-Feteşti. Limita despre S. şi E. o formează Dunărea; iar limita despre V., care desparte plasa de jud. Ilfov, trece prin valea Argova, lacul Mostiştea, şi merge spre S. pănă în Dunăre, lîngă pichetul Intre-Grivale, din judeţul Ilfov.

Terenul acesteĭ plăşĭ este puţin accidentat şi coprinde treĭ părţĭ: partea băltoasă, care o formează lunca Dunăreĭ şi a Borceĭ; terasa saŭ partea ce se află între lacul Călăraşi, braţul Borcea şi coasta de S. a Bărăganuluĭ şi în fine, cîmpia saŭ partea de S. a Bărăganuluĭ, coprinsă între limita de N. a plăşeĭ Borcea şi coasta de S. a Bărăganuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Prin această plasă curge Dunărea, care o udă de la apus, din dreptul satuluĭ Ulmul, spre răsărit, până în dreptul satuluĭ Dudești din pl. Ialomița-Balta. Dunărea formează în această plasă, brațele: Borcea, Gura-Baliĭ, Botul, Căcîna, etc. și lacurile maĭ principale: Sticlinul, Boianul, Gălățuiul, Călărași și Jegălia.

In această plasă se află o comună urbană și 19 comune rurale, formate din 45 sate, și anume:

1. *Călărași,* oraș, capitala județuluĭ și reședința sub-prefecturiĭ plășeĭ Borcea.

2. *Tonea* cu satele: Cadîna, Roseți-Clăcași, Gambeta și Tonea.

3. *Roseți-Volnași,* format dintr'un singur sat.

4. *Dichiseni* cu satele: Coslogeni, Satnoeni și Dichiseni.

5. *Șocariciul* cu satele: Holtina și Șocariciul.

6. *Jegălia* cu satele: Beilicul și Jegălia.

7. *Gîldăul* cu satele: Mîrleanul și Gîldăul.

8. *Petroiul,* format dintr'un singur sat.

9. *Cocargea* cu satele: Buliga și Cocargea.

10. *Călărași-Vechĭ,* format dintr'un singur sat.

11. *Ceacul,* format dintr un singur sat.

12. *Cacomeanca,* format dintr'un singur sat.

13. *Rasa* cu satele: Bogata, Cunești, Glavacioaca, Vaidomir, Lefter și Rasa.

14. *Ciocănești-Sîrbi,* format dintr'un singur sat.

15. *Ciocănești-Mărgineni,* format din satele: Ciocănești-Pămînteni, Găunoși și Ciocănești-Mărgineni.

16. *Vărăști,* format dintr'un singur sat.

17. *Ulmul,* format din satele: Nenciulești, Boșneagul, Făurei și Ulmul.

18. *Plevna,* format din satele: Valea-Rusuluĭ și Valea-Mare.

19. *Lupșani,* cu satele: Valea-Seacă, Hoinari și Lupșani.

20. *Mihaiŭ-Viteazul* cu satele: Crucea-Giurchi, Furciturile, Valea-luĭ-Ichim și Mihaiŭ-Viteazul.

După recensămîntul din 1890, populațiunea plășeĭ, fără a orașuluĭ Călărași, este de 32347 locuitorĭ, cu 7414 capĭ de fam. și 24933 membriĭ de familie. Sunt 16707 bărbațĭ și 15640 femeĭ. După profesiunĭ se află: 8667 agricultorĭ, 116 meseriașĭ, 17 industriașĭ, 237 comercianțĭ, 102 de profesiunĭ libere, 554 muncitorĭ și 543 servitorĭ. Din aceștia 3442 știŭ carte și 28905 nu știŭ.

Pămîntul de cultură al plășeĭ este de două calităț̆ĭ: pămînt negru argilo-nisipos, pe cîmpul Bărăgan și terasă, care produce cu abundență grîŭ, porumb, orz, meiŭ, fasole, etc. și pămînt aluvian, în insula Balta și pe lunca Dunăreĭ, a căruĭ producțiune este slabă și adesea nimicită din cauza inundațiunilor. In partea de V. a plășeĭ sunt pădurĭ de stejar și în insula Balta și pe lunca Dunăreĭ, întinse pădurĭ de salcie și plop, precum și mult stuf; asemenea se maĭ află pășiunĭ întinse, pe carĭ se nutresc turme de oĭ, cirezĭ de vite, herghelii de caĭ și turme de porcĭ. Numărul vitelor din plasă era în 1887 de 99310 capete; în 1888 se găseaŭ 112364 capete.

Comerciul principal al plășeĭ se face cu cereale, carĭ se exportă prin portul Călărași și prin micile schele de pe Borcea; comerciul cu vite se face atît în interiorul cît și afară din țară. Micul comerciŭ cu manufacturĭ, coloniale, băuturĭ, etc. se face în fie-care comună. In orașul Călărași este în fie-care an, de la 1—10 Septembrie, un mare bîlciŭ cu vite și manufacturĭ și, la 9 Martie, un bîlciŭ numaĭ cu vite.

Căĭ de comunicație sunt: căile navigabile: Dunărea și Borcea; calea ferată Ciulnița-Călărași cu ramura Călărași-Port; șoseaua județeană Călărași-Roseți-Volnași și șoseaua județeană Călărași-Slobozia.

Venitul comunelor din plasă e de 108019 leĭ și cheltuelile din 103457 leĭ.

In Călărași este un spital județean cu 50 paturĭ, pus sub îngrijirea unuĭ medic și a unuĭ sub-chirurg.

Instrucțiunea în plasă, afară de oraș, se preda, în 1887, în 30 școale primare rurale, la 1288 elevĭ și 375 eleve, de 31 învățătorĭ și învățătoare, din carĭ 13 eraŭ retribuițĭ de stat și 17 de comune și județ.

Pentru cultul religios se află 35 bisericĭ, cu 108 deservențĭ.

Statul posedă în această plasă 22 de proprietăți și anume: Cunești saŭ Rizeanca, Jegălia, Făurei, Găunoși, Vărăști, Ciocănești (Mihaiŭ-Vodă), Ciocănești (Mărgineni), Dichiseni, Trîmșani cu trupurile, Bogata, Ceacul saŭ Valea-Plopuluĭ, Lupșani, Ulmul, Călărași-Vechĭ, Coslogeni, Curești, Călărași (Mărcuța), Petroiul, Bărăganul, Cunești (Radu-Vodă), Culcați (Nucetul) și Culcați (Răzvan).

Eforia Spitalelor civile din București posedă moșia Călărași-Lichirești.

Borcea, cel maĭ mare *braț al Dunăreĭ,* județul Ialomița, plășile Borcea și Ialomița-Balta.

La două kil. spre E. de Silistra și din dreptul orașuluĭ Călărași, spre S. și în depărtare de

www.dacoromanica.ro

6 kil., Dunărea se desparte în două braţe: unul, cel mai mare îşi urmează cursul spre E., conservînd numirea fluviului; iar altul mai mic, numit Borcea, curge spre N. şi N.-E., făcînd mici cotituri până în marginea oraşului Călăraşi, unde formează spre E. un unghiu drept.

După ce primeşte aci canalul Jirlăul, prin care curge lacul Călăraşi în Borcea, acesta curge spre E. până în dreptul satului Măgureni, unde se desparte în două ramuri, apoi în trei ramuri, formînd insula Trîmşani. De aci Borcea curge spre N.-E., apoi spre N., făcînd un mare arc, până se varsă iarăşi în Dunăre.

Intre satele Şocariclul şi Beilicul, Borcea primeşte alt braţ al Dunării, numit Gura-Baliĭ şi Rîul, care taie insula Balta în două părţi. Din dreptul satului Cocargea şi până la satul Dudeşti, Borcea se desparte în două ramuri, formînd ostrovul Roşul.

Punctul, de unde Borcea îşi ia curgere, se numeşte Gura-Borceĭ-d.-s., iar punctul unde se uneşte iarăşi cu Dunărea, se numeşte Gura-Borceĭ-d.-j.

Lungimea Borceĭ este aproape de 100 kil; lăţimea variază între 80—150 m; iar adîncimea, de la Gura-Borceĭ-d.-s. până la satul Şocariciul, variază de la 1—4 metri, cînd apele sunt scăzute şi de la Şocariciul până la Gura-Borceĭ-d.-j., variază de la 5—8 metri, iarăşi cînd apele sunt scăzute.

Nivelul Borceĭ, ca şi al Dunăreĭ, are ca limită în creşterea şi descreşterea apeĭ 7.015 m.

Cînd apele sunt în creştere, Borcea este navigabilă, pentru vase de orĭ-ce capacităţi, de la Gura-Borceĭ-d.-s. până la satul Măgureni, unde se desparte în două ramurĭ, formînd insula Trîmşani. De la satul Şocariciul, unde Borcea se uneşte cu Rîul, până la Gura-Borceĭ-d.-j., este navigabilă în tot timpul anului.

Malul stîng al Borceĭ este dominat de cîmpul Bărăganului. Pe ţărmul acestuĭ braţ se află portul Călăraşi şi 16 comune, carĭ sunt micĭ schele. Malul drept îl formează insula Balta, care mai adesea este inundat, din care cauză pe aci nu se află nicĭ un sat.

Aŭ început a se face lucrărĭ de dragare a canaluluĭ Borcea.

Prin această primă lucrare şi prin ducerea apeĭ, în dreptul satului Măgureni, pe un singnr canal, Borcea devine navigabilă în tot timpul, pe toată lungimea sa şi comunele de pe malul acesteĭ ape vor deveni porturĭ importante.

Peste acest braţ, lîngă satul Feteşti, plasa Ialomiţa-Balta, se află un pod, care are picioarele de piatră şi suprastructure de fier, în lungimea de 42 metri. Se mai află două viaducte, unul de 400 metri şi altul de 150 m. Acest pod, împreună cu marele pod de peste Dunăre, servesc pentru a pune în comunicaţie ţara cu cele două judeţe ale sale, din dreapta Dunăreĭ.

Borcea, *staţie* de drum de fier, jud. Ialomiţa, plasa Balta, com. Feteşti, pe linia Feteşti-Constanţa, pusă în circulaţie la 26 Septembrie 1896. Se află între staţiile Feteşti (7.6 kil.) şi Dunăre (7.6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 17.07 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896, a fost de 8836 leĭ, 85 banĭ.

Borcea, *iezer* mic, jud. Brăila, la N.-E. bălţiĭ din comuna Chişcani, între privalul Scurtul şi Dunărea-Vechie. Comunică cu privalul Scurtul la S.

Borcea-de-Sus, *plasă* (desfiinţată), a jud. Ialomiţa (1892). Această plasă coprindea comunele: Ceacul, Cacomeanca, Ruşi, Ciocăneşti-Mărginenĭ, Ciocăneşti-Sîrbĭ, Vărăşti, Ulmul, Plevna, Mihaiŭ-Viteazul şi Lupşani şi are reşedinţa subprefecturei în satul Ciocăneşti-Mărginenĭ.

Borcea-de-Jos, *plasă* (desfiinţată), a jud. Ialomiţa (1892). Această plasă coprindea comunele: Tonea, Roseţi-Volnaşĭ, Dichiseni, Şocariciul, Jegălia, Găldăul, Pietroiul, Cocargea, Dudeşti, Feteşti şi Stelnica şi are reşedinţa subprefecturei în satul Şocariciul.

Borceasca, *moşie nelocuită*, jud. Ialomiţa, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Perieţi, cu o suprafaţă de 600 hect., din carĭ 19 hect. bălţiş, pe lunca rîuluĭ Ialomiţa.

Borceĭ saŭ **Borşeĭ (Valea-)**, *vale*, ce se întinde din satul Davidoaia, com. Corlăteni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, trece spre Sud, pe moşia Corlăteni, unde se împreună cu valea şi şesul Jijieĭ. Pe ea se află iazul cu asemenea numire.

Borceşti, *moşie*, Borceşti i Oglindeşti, la ţinutul Sucevei, pe la 1843—45 era moşie cu părţi, în care aŭ părţi Sf. mănăstire Probota, închinată Sf. Mormînt, Sf. mănăstire a Neamţuluĭ, închinată Sfinteĭ Mitropoliĭ, starea I, pe lîngă moşiile Oglindeşti, Săveşti şi altele, fără sat («Buciumul Romîn», an. I, pag. 370). Astăzĭ se află în comuna Drăgăneşti, jud. Suceava.

Borcica, *privaI*, jud. Ialomiţa,

www.dacoromanica.ro

în plasa Borcea, pe teritoriul comuneĭ Călărași-Vechĭ.

Borciĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, comuna Văleni, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Borciĭ (Izvorul-), *izvor*, jude-Buzău, com. Păltineni; începe din Valea-Munteluĭ-Nehoiul și peste Blidărĭ dă în rîul Buzău.

Borcilă; vezĭ **Burla**, *sat*, în comuna Gorbănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Borcilă, *șes*, pe valea Sicneĭ, comuna Zlătinoaia, plasa Miletinul, județul Botoșani, productiv în finețe și pășiune.

Borcileni, *sat*, așezat pe coastă de deal, la partea de Nord a comuneĭ Șoldănești, plasa Miletinul, jud. Botoșani. Și-a luat numele de la vechiul proprietar, Gheorghe Borcilă. Are o întindere de 286 hectare și o populație de 33 familiĭ, saŭ 143 suflete.

Borcutuluĭ (Pîrîul-din-fața-), *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Borcutuluĭ (Pîrîul-din-susul-), *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Borcuța, *mic afluent*, al pîrîuluĭ Borca, jud. Suceava.

Bordea, *sat*. (Vezĭ **Focșa**, sat, județul Fălciŭ).

Bordea, *trup de sat*, în com. Bodești-Precisteĭ, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu.

Bordea, *deal*; se întinde din comuna Negoești, plasa Stavnicul, jud. Iași, spre Nord-Est; înconjură toată partea despre Sud a comunelor Mogoșești și Ciurea, în forma uneĭ liniĭ curbe; este maĭ peste tot acoperit cu pădurĭ. Din acest deal se desfac alte ramificărĭ, ce străbat tot teritoriul comuneĭ Ciurea în diferite direcțiunĭ, numite: Piscul-Bordeĭ, al-Caluluĭ, Poiana-Cailor, Pripoarele, Mesteacănul, Coloneața, Palanca, Cazacul, Perjul, Todirel, Popa-Vasile, Lopețile, Șapte-Teĭ, Lunca, Voda, Prisăcile, Oița, Nițălea, Stejărușul, Rîsetele, Bîrsani, Vărățicelul, Șanta și Piciorul-Bordeĭ.

Bordea, *deal*, în partea de N. a satuluĭ Borosăști și a tîrguluĭ Rateșul-Epureanuluĭ, din comuna Bodești, plasa Mijlocul, județul Vasluiŭ. Acest deal face hotar între județele Vasluiŭ și Iași.

Bordea, *drum*, jud. Iași, ce trece de la Nord la Sud peste dealul-Bordiĭ și prin Pădurea-Bordiĭ de la Iași spre Vasluiŭ, printre comunele Mogoșești, din plasa Stavnicul și Ciurea din plasa Codrul. Acesta era din vechime drumul principal care lega comunicația țăreĭ de sus cu țara de jos a Moldoveĭ, spre capitală. Pe acest drum veneaŭ hordele turcești și tătărești la Iași și tot pe acolea se ațineaŭ la pîndă haiduciĭ codrilor, vînînd pe Turcĭ, Tătarĭ și Grecĭ. Era mare pericol călătoria pe acest drum în acele timpurĭ. Vitejia și îndrăzneala haiducilor ce țineaŭ potecile aŭ rămas proverbiale. Și astăzĭ există în popor zicătoarea «ca la Bordea» saŭ «nu-ĭ la Bordea».

Bordea, *hîrtop*, în comuna Șipotele, plasa Bahluiul, jud. Iași.

Bordea, trup de *pădure* a statuluĭ, com. Apostolache, plasa Podgoria, jud. Prahova. Vezĭ Tisa, moșie a statuluĭ.

Bordea, *pădure* a statuluĭ, în județul Prahova, plasa Cricovul, care împreună cu trupul Funddul-luĭ-Stan, de 151 hect., formează pădurea Tisa.

Bordea, *pisc*, ce se înalță pe culmea dealuluĭ Bordea, com. Mogoșești, plasa Stavnicul, județul Iași. Se zice că numele i s'a dat de la un haiduc, care, pe la 1730, prăda și ucidea pe Turcĭ, Grecĭ și Tătarĭ, ce treceaŭ spre Iași. (Vezĭ Bordea, drum).

Bordea, *vale*, în jud. Buzău, comuna Vispești, cătunul Văleanca; începe din muntele Istrița, se scurge în Valea-Putineiuluĭ și ambele unite, în pîrîul Tisăul.

Bordeasca, *sat*, jud. R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-j., cătunul com. Obilești, așezat spre Vest, pe pîrîul Bălanul, la 100 metri spre Vest de cătunul de reședință, Obilești. Are 1500 hect., și o populație de 169 familiĭ, cu 753 suflete, din carĭ 225 contribuabilĭ; 50 știŭ carte; toțĭ sunt Romînĭ ortodoxĭ. Are o biserică.

Bordeasca, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., comuna Obilești, căt. Bordeasca. Are 16 hect. pădure, fag, plop și alun.

Bordee (La-), *loc izolat*, în județul Buzăŭ, com. Măgura, în pădurea statuluĭ Ungureni.

Bordee (La-), *pisc*, în jud. Buzăŭ, com. Monteorul, pe hotarul moșieĭ Sărata-Banul, acoperit cu pădure.

Bordeele, *sat*; face parte din comuna rurală Ileana-Sulimanul,

www.dacoromanica.ro

plasa Mostiștea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 856 hect. și are o populațiune de 193 locuitorĭ.

D. I. C. Papadopolu are 790 hect. și locuitorĭĭ 66 hect.

Proprietarul cultivă 590 hectare, avînd 200 izlaz. Locuitorĭĭ cultivă tot terenul.

Are 2 heleștae; 1 mașină de treerat cu aburĭ, 1 moară cu aburĭ, 2 poduri stătătoare.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ este de 260 și al celor micĭ de 517.

Bordeele, *deal,* în com. rur. Orziști, plaiul Cloșani, județul Mehedinți.

Bordeele, *vale,* care limitează proprietatea Baciul de proprietatea Mîrșia, jud. Vlașca. Incepe din moșia Baciul și dă în Valea-Milcovuluĭ.

Bordeele (Valea-cu-), *vale,* în jud. Buzău, com. Colți, cătunul Alunișul, acoperită cu o sfoară ca de 30 hect. pădure, făcînd parte din pădurea statuluĭ Alunișul, Se scurge în Valea-Boluluĭ. In timp de ploaie e foarte violentă și aduce marĭ bolovanĭ.

Bordeelor (Mahalaua-), *mahala,* în partea despre Nord-Est a orașuluĭ Piatra, județul Neamțu.

Bordeelor (Poiana-), *poiană,* în pădurea Runcul, com. Siliștea, plasa Bistrița, jud. Neamțu.

Are o suprafață de 60 stînjenĭ.

Bordeĭ (Culmea-), *culme,* plasa Munteluĭ, com. Brusturoasa, care începe în muntele Șolintar pe graniță și se curmă pănă în muntele Gărunta, între pîraiele Șulța și Ciobănașul.

Bordeiasa, *iezer;* jud. Brăila, situat în partea sudică a ostrovuluĭ Corotișca. Se unește prin japșa sa cu Dimuleasa.

Bordeilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* udă comuna Cireșul, plasa Cerna-d.-s. și se varsă în rîul Cerna, tot în raionul comuneĭ Cireșul, jud. Vîlcea.

Bordeiŭ (La-), *poiană,* cătunul Slobozia, comuna Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, județul Muscel.

Bordeiul, *deal,* pe teritoriul satuluĭ și comuneĭ Păltinișul, Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Bordeiul, *mică insulă,* în Dunăre, în apropiere de com. rur. Crivina, plasa Blahnița, județul Mehedinți.

Bordeiul, *deal* cultivabil, în marginea satuluĭ Bîdilița, jud. Suceava.

Bordeiul-de-Sare, *localitate,* în com. Podeni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, numită și Măgura, unde se găsește multă sare.

Bordeiul-Tîlharuluĭ, *loc izolat,* în com. Curtești, pl. Tîrgul, județul Botoșani.

Bordeiul-Turculuĭ, *deal,* județul Mehedinți. (Vezi com. rur. *Lumnicul*).

Bordeiul-Verde, *com. rur.,* pl. Balta, jud. Brăila, așezată pe șes. Se învecinește la S.-E. cu Vizirul, la V. cu Ionești-Berlești, la N.-V. cu Perișorul, la N.-E. cu Urleasca și la S. cu Filiul. Are forma unuĭ poligon neregulat. Suprafața com. e de 9890 hect. Populația e de 1328 sufl., din carĭ 318 capĭ de familie. Știŭ carte 204 persoane, nu știŭ 1124. Contrib. sunt 206. Venitul comuneĭ este de 5584 leĭ și chelt. de 5531 leĭ. Sătenĭ din 1864 împroprietăriți sunt 107 și neîmproprietăriți 60. Are 4 debite și 6 cîrciumĭ.

Producția totală e 37380 hectol., din carĭ: 1390 grîŭ, 29700 orz. 4200 porumb, 2090 ovăz. Vite marĭ cornute: 2271, din carĭ: boĭ 1053, vacĭ 816, taurĭ 50, viței 332, bivolĭ 20; caĭ 701, măgarĭ 15, oĭ 5169, rîmătorĭ 469 și capre 4. Suhatul vitelor are 1958 hect.

Comuna are o biserică, zidită la 1869 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 2 paracliserĭ, cu patronul Sf. Dumitru. Cimitirul e situat la sudul comuneĭ. Are 2 școale: una de băeți și alta de fete, prima înființată la 1863, are 41 elevĭ și a doua la 1879, 34 fete. In comună se află o moara de abur și 1 de vînt.

Drumurĭ: la gara Ianca spre N.-V.; la Perișor spre N.-V.; la Brăila spre N.E. prin cătunele Borta-Enceĭ și Silistrarul, 40 kil.; la Vizirul spre S.-E., prin tîrlele Groseni, 14 kil.; la Filiul, spre S.-E., spre Movila-Olaruluĭ, 9 kil., la Batogul, spre S.-V., prin tîrlele Filiul, 12 kil.; la Berlești spre V., pe la Crucea și Puțul-Boiĭ. In interiorul comuneĭ sunt 13 strade și frumoase plantațiunĭ.

Comuna e înființată pe la 1860, de către Ion Avram și altiĭ; iar numele provine de la un bordeiŭ acoperit cu iarbă, ce era în drumul mare de la Brăila-București. Călătoriĭ, ce poposeaŭ aci, îĭ ziceaŭ «La Bordeiul-Verde». Spre E. de com. la 5 kil. depărtare, se află un loc unde altă dată, se zice, că a fost o

www.dacoromanica.ro

cetățuie făcută de Ruși la 1821. Dintr'însa bombardaŭ raiaua Viziruluĭ, ce ținea de Turcĭ; se văd și azĭ șanțurile cetățuieĭ.

Bordeiul-Verde, *sat*, în județul Brăila, partea de E. a comuneĭ cu acelașĭ nume, la 40 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. S'a înființat pe la 1858 și-ĭ s'a dat acest nume, după un bordeiŭ ce se afla pe movila din drumul Filiul și pe care vara creștea iarbă.

Suprafața satuluĭ este de 79 hect. Sunt 193 case, 7 cîrciumĭ, o moară de vînt, o moară de aburĭ, o lipscănie; 7 stupĭ cu albine.

Are o școală de băeți, înființată la 1864, întreținută de stat și frecuentată de 65 elevĭ; precum și o școală de fete, înființată la 1879, frecuentată de 42 eleve, întreținută de comună. Ambele școale aŭ un local bun de zid.

Biserica zidită de locuitorĭ la 1870, este deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ. Populațiunea satuluĭ este de 223 capĭ de familie, cu 906 suflete, din carĭ 461 bărbațĭ și 455 femeĭ; 399 căsătoriți și 507 necăsătoriți; 291 știŭ carte și 615 nu știŭ.

In sat sunt: 1229 vite marĭ cornute, 417 caĭ, 10 asinĭ, 3096 oĭ, 4 capre și 275 rîmătorĭ.

Bordeiuluĭ (Dealul-), *deal*, județul Tecuciŭ, situat pe țărmul stîng al rîuluĭ Bîrlad, com. Țigănești, pl. Nicorești. Merge în direcția N.-S. și se întinde pănă în Valea-Stupineĭ.

Bordeiuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nișcovuluĭ, căt. Săseni-Noĭ; maĭ totd'auna seacă.

Bordeiuluĭ (Valea-), *vale*, comuna Sîngerul, pl. Podgoria, județul Prahova.

Bordeiuluĭ (Valea-), *vale*, situată pe malul stîng al Bîrladuluĭ, pe lîngă dealul cu acest nume; continuă spre S. pănă aproape de Ungureni, com. Țigănești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Bordeiuluĭ (Vălceaoa-), *vălcea*, situată în partea de E. a com. Brebul, pl. și jud. Prahova.

Bordeni, *com. rur.*, plaiul și județul Prahova. Circulă legenda printre locuitoriĭ bătrînĭ, că acest sat s'a înființat încă din timpul luĭ Negru-Vodă, de unul din ostașiĭ acestuia, rămas aci în urma uneĭ bătălii ce Radu-Negru a avut cu Tătariĭ.

Urme de bordeie tătărești se cunosc și astă-zĭ prin pădurea statuluĭ Misleanca sau Cocorăști-Misliĭ, în apropriere de această comună.

Numele de Bordeni și l'a luat, se zice, de la bordeiul primuluĭ locuitor, adică al ostașuluĭ luĭ Negru, stabilit pentru prima-oara aci, și a primit cu timpul numele, în loc de La-Bordeiu, Bordeiul, pe acela de La-Bordeni, Bordeni.

Comuna Bordeni este situată pe ambele țirmurĭ ale gîrlelor Runcul și Mislea, ce curg printr'însa, la 25 kil. departe de capitala județuluĭ și la 13 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Bordeni-Marĭ, Sîrca și Bordeni-Micĭ, cu o populațiune de 1318 locuitorĭ, 640 bărbațĭ și 678 femeĭ; sunt 302 capĭ de familie, 272 contribuabilĭ și 310 case de locuit.

In comună sunt două biserici: una în căt. Bordeni-Marĭ, avînd următoarea inscripție: «Cu vrerea Tatăluĭ și cu a Fiuluĭ și cu ajutorul sfîntuluĭ Duh, ziditu-s'a din temelie această sfîntă biserică de dumnealuĭ Pitarul Sterie Bordeanu și de dumnealuĭ Logofătul Ioan Bordeanu, fraț buniĭ și cu al altor pravoslavnicĭ creștinĭ, în zilele Prea luminatuluĭ nostru Domn Ion Alexandru Dumitru Ghica Voevod și în zilele Prea Osfințitului nostru Mitropolit Kyr Neofit, în leatu 1841, Octombrie în 26».

Cea 'de a doua biserică s'a fondat de enoriașĭ, cam de vr'o 100 anĭ. S'a reparat acum 60 anĭ, precum și la 1881.

Maĭ toțĭ locuitoriĭ se ocupa cu agricultura. Meșteșugarĭ sunt: 4 dulgherĭ, 4 cizmarĭ, 2 rotarĭ, 2 zidarĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașul Ploești.

Toțĭ locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ aŭ 260 caĭ și 30 epe, 150 vacĭ, 106 capre, 40 oĭ și 273 porcĭ, afară de boiĭ trebuincioșĭ la munca cîmpuluĭ.

Școala există în comună de 44 anĭ. S'a frecuentat de 25 copiĭ (22 b. 3 f.), din numărul de 242 copiĭ (119 b. 123 f.), cu vîrsta de școala. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1404 leĭ. Știŭ carte 25 bărbațĭ și 5 femeĭ.

Toata comuna se întinde pe o suprafață de 1750 hect.

Țuică se fabrică cam 200 hectol. anual.

Pămîntul nu e prielnic la toată cultura. Terenul cultivabil produce 327 hectol. porumb, 1985 hectol. ovăz, singurele cereale ce se cultivă aci. Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 1600 merĭ, 1300 perĭ, 60 duzĭ, 100 cireșĭ, 800 nucĭ, 60.000 prunĭ, 200 vișinĭ. Livezile dau cam 100 care de fîn.

Comerciul se exercită în com. de 3 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 5900 leĭ și cheltuelile la 4490 leĭ.

www.dacoromanica.ro

Comuna are șoselele: Bordeni-Cocorăști-Mislea, Bordeni-Scorțeni, Bordeni-Băicoiu și Țintea, carĭ o pun în legătură cu comunele: Cocorăști-Misliĭ, Scorțeni, Băicoiu și Țintea. Prin com. sunt stradele: Căzănești, Vitănești, a Primărieĭ, a Dealuluĭ, Mislenceĭ, Băzgani, Buzești și Sîrca.

E brăzdată de dealurile: Cimpoitorul, Poiana-Picioareĭ și Vîrful-Dealuluĭ, toate trele acopeperite cu viĭ, acum filoxerate, și cu pomĭ roditorĭ, toate situate în partea de N. a com. Tot în partea de N. a com. sunt dealurile: Vîrful-Maneĭ, Divanul-Ursuluĭ și Vîrful-Iconițeĭ, acoperite cu pădurĭ.

Estrăbătută de gîrlele: Runcul, Valea-Seacă, Sărata, Valea-Leurda și Valea-Negri.

Se mărginește cu comunele: Cozminele la N., Cocorăști-Misliĭ la E., Băicoiu și Țintea la S. și Scorțeni la V.

Bordeni, *deal*, com. Bordeni, plaiul și jud. Prahova, pe care se cultivă 45 hect. vie.

Bordeni-Marĭ, *sat;* face parte din com. rur. Bordeni, pl. jud. Prahova. Are o populație de 913 loc. (450 b. 463 f.). Inainte vreme purta numele de Doftănețul-Mare.

Bordeni-Micĭ, *sat;* face parte din com. rurală Bordeni, plasa și jud. Prahova. Are o populație de 258 locuitorĭ (120 b. 138 f.) Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și Marginea. Inainte vreme se numea Doftănețul-Mic.

Bordești, *com. rur.* în pl. Marginea-d.-s., jud. R.-Sărat, la poalele Dealuluĭ-Bordeștilor.

Este așezată în partea de mijloc a jud., la 23 kil. spre N.-V. de orașul R.-Sărat, și în partea apusană a plășeĭ, la 8 kil. spre N.-V. de com. Plăinești, reședința plășeĭ.— Comune învecinate sunt: Dragosloveni la 5 kil., Tămboești la 6 kil., Laculuĭ-Băban la 8 kil., Urecheștĭ la 9 kil., Dumitrești la 7 kil.

Se mărginește la N. cu căt. Gura-Caliții (comuna Lacul-luĭ-Băban), de care este despărțit prin dealul Costandoiu; la miază-zi cu Plăinești și cu Tîmboești, de care este despărțit prin Dealul-Tîmboeștilor; la răsărit cu Dragosloveni, de care este despărțit prin rîul Rîmnicul; la apus cu Dumitrești, de care este despărțit prin dealul Turculețul.

Este din regiunea dealurilor, brăzdată fiind de ramificațiile dealurilor Streja și Nuci, la V.

Rîurile carĭ o udă sunt Rîmna, la răsărit, de la N.-V. la S.-E., și cu afluențiĭ săĭ Ciuciurele și Pîrîul-Bordeștilor. Sunt și 15 puțurĭ (6—8 m. ad.), 10 fîntînĭ (1—5 m. ad.), și 1 cișmea.

Cătune alte nu maĭ are, afară de cel de reședință.

Suprafața comuneĭ este de 1055 hect.: 20 hect. vatra comuneĭ, 500 hect. ale locuitorilor, 600 hect. ale Statuluĭ, 30 hect. ale Eforieĭ Spitalelor civile.

Populația e de 218 familiĭ, cu 917 suflete; 478 bărbațĭ, 439 femeĭ; 180 căsătoriți, 724 necăsătoriți și 13 văduvĭ; 140 știu carte.

Are o biserică foarte vechie, fundată, se zice, de o familie domnească (vezĭ Bordești, schit), cu hramul «Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ», cu 180 leĭ venit, și deservită de 1 preot, 1 cîntăreț, 1 paracliser.

Comuna are o școală de băeți, fundată în 1860 de com.; are 1 învățător și cu 56 elevĭ înscrișĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bunicică, terenul fiind negru-clisos. Com. are 60 hect. arabile, 600 hect. pădure, 360 hect. viĭ, 30 hect. fînețe, 5 hect. neproductive.

In com. sunt 26 pluguri; 550 capete de vite, din carĭ: 178 boĭ, 41 vacĭ, 61 caĭ, 6 epe și 263 rîmătorĭ. Se cultivă viea. Se fabrică vin și rachiu de tescovină. Transportul se face prin gara Gugeștiĭ la 9 kil. spre răsărit. Sunt 46 comercianțĭ.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Dumitrești; spre Dragosloveni-Plămești-gara Gugești; spre Lacul-luĭ-Băleanu; spre Slobozia-Rîmnicul-Sărat,

Comuna are 198 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 4690 leĭ 40 banĭ, iar cheltuelile de 4462 leĭ.

Pe cînd proprietariĭ boerĭ aveaŭ dreptul de a face table de capitație pentru clăcașiĭ din moșie, iar com. se compunea din clăcașĭ și moșnenĭ, ea se despărțise în două: cea de clăcașĭ, Bordeștiĭ-d.-s., cea de moșnenĭ, Bordeștiĭ-d.-j.; maĭ tîrziu văzînd că e nefolositoare această despărțire, s'aŭ unit iarăși într'un trup.

Bordești, *sat,* jud. R.-Sărat, în plasa Marginea-d.-s., cătunul comuneĭ Tîmboești, numit ast-fel pentru că odată făcea parte din comuna Bordești. Se maĭ numește și Bordești-d.-j., în opoziție cu comuna sus-numită, a căreĭ poziție e înaltă. E așezată în partea de apus, la poalele Dealuluĭ-Nucilor, pe rîul Slîmnicul, la 700 metri spre Vest de cătunul de reședință. Are o întindere de 10 hect. Populațiunea e socotită în aceea a cătunuluĭ de reședință, Tîmboești. (V. a. n.).

Bordești, *moșie,* jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-s., pendinte

www.dacoromanica.ro

de comuna Bordești. Se întinde la apusul comuneĭ. Vezĭ Budești, comună.

Bordești, *pădure,* jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-s., comuna Bordești, așezată în partea de apus a eĭ, pe Dealul-Nucilor. Depinde de circumscripția VII silvică, ocolul Vărzărești. Are o întindere cam de 1000 hect. E situată pe moșia Bordești; aparține statuluĭ. Esențe principale sunt: stejar (60%), fag, plop, teiŭ, ulm, frasin și carpen. Exploatarea este cam grea, locurile fiind rele și transportul anevoios.

Bordești, *pîrîŭ,* în pl. Marginea-d.-s., județul R.-Sărat; izvorește din dealul Trăistenilor, udă comuna în partea de răsărit, trece prin cătunul de reședință și merge de se varsă în rîul Rîmna, pe dreapta luĭ. Valea luĭ este strîmtă și taie în două comuna.

Bordești, *schit,* jud. R.-Sărat, în plasa Marginea-d.-s., în comuna Bordești. La intrarea în dreapta sunt zugrăvițĭ, ținînd în mînĭ biserica, următoriĭ: Jupîn Mănăilă Voevod, Jupînița Maria, Răducan, Șerban, Ioan (fiĭ), și Chiajna, Maria (fiice); iar în pomelnicul bisericeĭ sunt pomeniți, după spusa preotuluĭ, următoriĭ: Constantin, Maria, Mănăilă, Maria, Mira, Chiajna Păuna, Stana, Anița, Ștefan și Rada. Din bătrînĭ se spune că e foarte vechie, făcută de un Domn, care s'a fi adăpostit într'un bordeiŭ, cine știe de ce împrejurărĭ turburătoare în țară, și după aceea venind cu Doamna și copiiĭ săĭ, aŭ zidit o biserică, înzestrînd-o cu cele trebuincioase. Aci la început a fost schit de călugărĭ, cu numirea Bordești. Chiar se țin minte, ca fiind văzute, patru din chiliĭ și o casă în curtea bisericeĭ, împrejmuită cu zid, din care cea maĭ mare parte există și astăzĭ. Acelașĭ Domn a maĭ făcut și biserica catedrală din R.-Sărat, și biserica ce a fost la Măxineni.

Bordești-de-Jos, *sat,* jud. Rîmnicul-Sărat, în plasa Marginea-d.-s., parte din comuna Bordești, și în care eraŭ numaĭ moșneni.

Bordești-de-Sus, *sat,* în care ședeaŭ numaĭ clăcașĭ. Acum Bordești-d.-s. și Bordești-d.-j. formează comuna Bordești, jud. R.-Sărat.

Bordul, *munte,* al comuneĭ Dobrița, jud. Gorj. Pe acest munte, în partea de N. se află pădure de brazĭ, în întindere de 5 hect. și păduriĭ de fag, de aproape aceeașĭ întindere.

Bordușeani, *com. rur.*, jud. Ialomița, în plasa Ialomița-Balta, situată între comunele Făcăeni și Cegani.

Teritoriul comuneĭ se întinde din Dunăre spre V., coprinzînd o parte din insula Balta și parte din Bărăgan, până în teritoriul comuneĭ Hagieni, avînd suprafața de 15000 hect., din carĭ 10500 se află în insula Balta. Coprinde treĭ moșiĭ, aparținînd particularilor. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 128 locuitoriĭ; ne împroprietăriți maĭ sunt 131 loc.

Se compune din satele: Bordușeani-Marĭ, Bordușeani-Micĭ și Săteni și din cătunele: Grindul-Pietriĭ și Movila-Cabălul, avînd reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în satul Bordușeani-Marĭ.

Populația comuneĭ este de 1057 locuitoriĭ, cu 363 capĭ de familiĭ și 1294 membri de familie: 855 bărbați și 803 femeĭ. Sunt 1471 Romînĭ, 7 Grecĭ, 1 Sîrb, 1 Ungur, 2 Ruși și 173 de alte naționalități; 1483 sunt creștinĭ ortodoxĭ, 1 catolic și 175 de diferite alte religiuni. După profesiunĭ sunt: 394 agricultoriĭ, 15 meseriașĭ, 14 comercianți, 6 de profesiuni libere, 197 muncitori și 51 servitoriĭ; 247 loc. știu carte.

Numărul contribuabililor era în 1887 de 216, din carĭ 15 Romînĭ și 10 de alte naționalități. Loc. se ocupă cu comerciul de producte, vite și băuturĭ, iar ceĭ-l-alțĭ cu plugăria. Aŭ cultivate: 500 hect. grîŭ, 600 heet. orz, 750 hect. ovăz, 250 hect. secară, 540 hect. porumb, 300 hect. meiŭ, 75 hect. fasole, 5 hect. linte, 5 hect. vii și 500 hect. fînețe.

Vite: 1620 boĭ, 700 caĭ, 7700 oĭ, 10 capre, 15 asinĭ, 195 bivolĭ și 1300 porcĭ.

Budgetul comuneĭ în 1887-88 la venitur̆ era de de 4010 leĭ și la cheltuelĭ de 1424 leĭ.

Instrucțiunea se predă în două școlĭ primare mixte, la 49 elevi și 27 eleve, de doĭ învățători, din carĭ unul retribuit de stat și comună, iar cel-l-alt numaĭ de comună.

Aicĭ se află două bisericĭ, la carĭ servesc doĭ preoți și treĭ cîntăreți, plătiți de comună, cu suma anuală de 492 leĭ.

Bordușeani-Marĭ, *sat,* în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bordușeani, jud. Ialomița; este situat pe țărmul stîng și în apropiere de Borcea, care continuŭ rupe din terenul ce formează vatra satuluĭ, așa că locuitoriĭ sunt nevoiți, din aceas tă cauză, a-și strămuta locuințele din ce în ce maĭ departe

www.dacoromanica.ro

de țărm. Satul se învecinește la S. cu Cegani și la N. cu Bordușeani-Micĭ.

Aicĭ este reședința primărieĭ.

Populația se compune din 120 familiĭ de Romînĭ, 10 familiĭ de Țiganĭ, 2 familiĭ de Grecĭ și 18 familiĭ de Lipovenĭ.

Biserica este zidită în 1850 și are doĭ preoți și doĭ cîntăreți.

Este o școală mixtă, cu un învățător retribuit de stat.

Vite sunt: 800 boĭ, 250 caĭ, 1500 oĭ, 10 capre, 120 bivolĭ, 8 asinĭ și 800 porcĭ.

Borduşeani-Micĭ, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bordușeani, jud. Ialomița; este situat pe țărmul stîng al Borceĭ și spre nord în apropiere de satul Bordușeani-Marĭ. Acest sat este acum cu totul părăsit, din cauză că apa Borccĭ rupe din vatra satuluĭ, din care pricină locuitoriĭ parte s'aŭ retras în alte sate, parte în satul Săteni.

Se află 20 familiĭ de Romînĭ și 1 familie de Țiganĭ.

E o biserică departe de țărmul Borceĭ, zidită de către proprietarul moșieĭ.

Vite: 700 boĭ, 400 caĭ, 6200 oĭ, 50 bivolĭ, 2 asinĭ și 400 rîmătorĭ.

Borduşelele, *com. rur*, în jud. Ialomița. pl. Ialomița-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița între comunele Marsilieni și Rași.

Teritoriul comuneĭ se întinde din rîul Ialomița spre Sud, pînă maĭ jos de linia căeĭ ferate București-Fetești, pe o suprafață de 7000 hect. și coprinde două moșiĭ: Orezi, proprietate particulară, și Pĭersica saŭ Bordușelele, cu trupul Piscul-Carapanuluĭ, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirile Văcărești și Radu-Vodă și arendată pe periodul 1892 — 1893 cu suma de 32.050 leĭ. După legea rurală din anul 1864, sunt împroprietăriți 147 locuitorĭ, neîmproprietăriți se maĭ află 141.

Comuna se compune din satele: Bordușelul-Mare, Bordușelul-Mic, Pĭersica și Orezi, avînd reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în Bordușelul-Mare.

Populațiunea este de 1550 locuitorĭ, cu 307 capĭ de familie, și 1243 membri de familie, 767 bărbați și 783 femeĭ. Sunt 1548 Romînĭ și 2 Grecĭ, de religiune creștină ortodoxă. După profesiunĭ sunt: 397 agricultorĭ, 9 meseriașĭ, 7 comercianțĭ, 7 profesiunĭ libere, 36 muncitorĭ și 29 servitorĭ; 165 loc. știŭ carte.

Numărul contribuabililor în 1887 era de 196, din carĭ 5 Romînĭ și 4 străinĭ, carĭ se ocupaŭ cu comerciul de băuturĭ și producte, iar ceĭ-l'alțĭ cu agricultura.

Vite: 405 caĭ, 610 boĭ, 2000 oĭ, 5 capre, 2 bivolĭ, 5 asinĭ și 450 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ se urca în 1887—1888 la 4193 leĭ și cheltueiile de 5107 leĭ.

Instrucțiunea se predă în 3 școlĭ primare mixte, de 3 învățătorĭ, din carĭ unul este retribuit de stat și comună, iar ceĭ l'alțĭ numaĭ de comună.

Sunt treĭ bisericĭ, la carĭ servesc 3 preoți și 3 cîntăreți; comuna are prevăzut pentru cult suma anuală de 420 leĭ.

Borduşelul-Mare, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bordușelele, jud. Ialomița; este situat la 2 1/2 kil. de rîul Ialomița, pe țărmul drept, sub coasta cîmpuluĭ Bărăganul.

Acest sat este acum lipit de satul Bordușelul-Mic, cu care împreună poartă numirea Bordușelele. Se învecinește la Est cu satul Marsilieni saŭ Dîlga-Mare și la Vest cu satul Pĭersica.

Aicĭ este reședința primărieĭ.

Populația satuluĭ este de 130 familiĭ de Romînĭ și 3 familiĭ de Țiganĭ.

Instrucțiunea se predă într'o școală mixtă, la 49 elevĭ și 2 eleve, de un învățător, retribuit de stat și de comună.

Este o biserică zidită la 1856, la care servesc 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 175 caĭ, 250 boĭ, 700 oĭ, 5 capre, 160 rîmătorĭ și 3 asinĭ.

Borduşelul-Mic, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bordușelele, jud. Ialomița; este situat la 2 1/2 kil. de rîul Ialomița, pe țărmul drept, sub coasta cîmpuluĭ Bărăganul. Este lipit acum de satul Bordușelul-Mare, cu care împreună poartă numirea de Bordușelele.

Biserica și școala din Bordușelul-Mare servesc și locuitorilor acestuĭ sat.

Borduşeni, *sub divizie* a. *căt.* Coiteasca, din com. Săgeata, jud. Buzăŭ.

Borduşeşti-Măguleasa, *vechie* numire a *păd.* Argeșianu, din com. Tisăul, jud. Buzăŭ. Vezĭ Argeșianu.

Borduşoaia, *moșie* în jud. Buzăŭ, com. rur. Mlăjetul, căt. Valea-Sibiciuluĭ, cu 200 hect. maĭ toată pietriș și izlaz; c proprietate moșnenească.

Borduşoaia, *munte*, stîncos, în com. rur. Mlăjetul, situat la gura Văeĭ-Sibiciuluĭ, jud. Buzăŭ.

Borduşoaia, *sorginte* de apă mi-

www.dacoromanica.ro

nerală, în jud. Buzău, com. rur. Mlăjetul, cătun. Valea-Sibiciului. Ese din Dealul-Gornetului și se scurge în Valea-Sibiciului, la stînga. Conține fier, sulf și carbon în abondență; însă nu se poate utiliza, din cauza dificultățeĭ drumuluĭ, precum și a depărtăreĭ localităței.

Borețul, *vale*, ce se varsă în rîul Doamna, în raionul comuneĭ Stănești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Borețul, *vălcea*, ce izvorește din Dealul-Tomeștilor, teritoriul comuneĭ Buzești, pl. Mijlocul, jud. Olt; curge către S.-V., trece prin cătunul Spălățeĭ și se varsă în Vedea, pe stînga eĭ.

Borghezuluĭ (Pîrîiașul-), *pîrîiaș*, în com. Mastacănul, plasa Bistrița, jud. Neamțu.

Borlești, *com. rur.*, în centrul plășeĭ Bistrița, jud. Neamțu, așezată pe podișele ce se ridică spre apusul și în dreapta rîuluĭ Bistrița, cum și spre răsărit de dealurile Nechiduluĭ, Scaunele și Cățînul.

Se mărginește la nord cu com. Mastacănul, de care se desparte (în parte) prin ultimele coaste ale dealuluĭ Drăganul; la răsărit cu rîul Bistrița, care o desparte de terenurile com. Zănești și de o mică porțiune din com. Podoleni; la sud cu com. Rădiul, iar la apus cu parte din pămînturile com. Tazlăul și parte din com. Mastacănul.

Este udată de apele pîraielor: Nechiduluĭ, Nechizeluluĭ și Poduluĭ.

Impreună cu satele: Borlești, Ruseni, Puriceni, din care se alcătuește, această comună are o suprafață de 4686 hectare și o populațiune de 1798 suflete, dintre carĭ 410 însurați, 140 neînsurați, 113 văduvĭ, 36 văduve; 296 copiĭ de sex bărbătesc, 316 copiĭ de sex femeesc, 102 nevolnicĭ și 21 străinĭ.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în 1864, sunt astă-zĭ: 177 carĭ posedă înșișĭ locurile lor, 115 ca urmașĭ, unul care stăpînește locul altuia; 2 locurĭ sunt rămase pe seama comuneĭ; 59 de persoane sunt carĭ n'aŭ încă nicĭ un soiŭ de proprietate.

Principala ocupațiune a locuitorilor Romînĭ e agricultura și plutăria; a străinilor comerciul.

Terenurile sunt productive, cultivîndu-se pe o întindere de 891 hect. 68 ariĭ, și anume: 191 hect. grîŭ, 46 hect. secară, 51 hect. 11 ariĭ hrișcă, 424 hect. 97 ariĭ porumb, 157 hect. 60 ariĭ ovăz, 2 hect. meiŭ, 10 hect. cînepă, 2 hect. cartofĭ, 25 hect. fasole, 2 hect. mazăre.

Suhaturile aŭ o întindere de hect., nutrind un număr de 2275 capete de vite: 468 boĭ, 213 vacĭ, 1050 oĭ, 75 caĭ și epe, 322 rîmătorĭ, 147 viței și juncĭ.

In această comună se află: o școală, cu un învățător plătit de către stat; 2 bisericĭ avînd 7 servitorĭ: 3 preoți, 4 dascălĭ, întreținuți de comună. Venitul fonciar anual al pămînturilor bisericești se urcă la 890 leĭ. In com. sunt 7 morĭ de apă.

Budgetul e de 5094 leĭ, 64 banĭ la venitурĭ și 5032 leĭ, 28 banĭ la cheltuelĭ. Numărul contribuabililor e de 393.

Comunicația cu satele vecine se face prin: șoseaua județeană Roznov-Tazlăul, care străbate comuna prin partea sa nordică; un drum comunal, ce duce din marginea despre V. a comuneĭ la Negulești; alt drum, ce duce spre N. în satul Mastacănul; un drum, ce duce în com. Rădiul.

Borlești, *sat*, pe rîul Argeș, jud. Argeș, pl. Pitești, cu 74 familiĭ, 300 locuitorĭ. Are o biserică vechie, cu hramul Sf. Nicolae, avînd un preot și un cîntăreț. Acest sat face parte din com. rur. Borlești-Vărzari.

Borlești, *sat*, jud. Neamțu, situat pe Valea-Nechiduluĭ, în drumul Dobreni-Tazlăul, la al 30-lea kil., departe de satul Roznov cu 8 kil. și de Piatra cu 21 kilometri.

Se mărginește spre E. cu pădurea Cățînul și satul Puriceni; spre V. cu satele Șovoia și Mastacăul; spre N. cu satul Mastacănul; spre S., în parte, cu satul Valea-Nechiduluĭ.

Are o suprafață de 3034 hect. și o populațiune de 1292 suflete, saŭ 292 familiĭ.

Contribuabilĭ sunt 299.

Este reședința comuneĭ. Are o biserică, la care servesc 2 preoți și 2 eclesiarcĭ; o școală, cu o populațiune de 82 elevĭ; 5 morĭ de apă.

Numărul vitelor e de 988 capete: 588 boĭ, 103 vacĭ, 270 oĭ, 31 caĭ și epe, 127 rîmătorĭ, 79 viței și juncĭ.

Numirea vechie: Nechitul și Borilești.

Borlești, *moșie*, cu părți răzășești, situată între moșiile Negrești și Dumbrăvile, în com. Borlești, pl. Bistrița, jud. Neamțu. N'are sat. In ea a avut parte și vornicul Iordache Catargiu.

Numire vechie: Gligoaia.

Borlești, *moșie*, pe care e așezat satul Borlești, din plasa Bistrița, județul Neamțu. Este situat între moșiile Polobocul, Mastacănul și Tauri. Arendată, aduce un venit anual de 27000 leĭ. Arendașul posedă 100 de boĭ jugarĭ, 100 vacĭ, 14 bivolĭ, 40

www.dacoromanica.ro

caĭ, 40 porcĭ, 800 oĭ, 20 pluguri de fier și 10 harabale.

Inainte de secularizarea averilor, o parte din această moșie aparținea mănăstireĭ Tazlăul și a fost închinată Sf. Mormînt; altă parte, a luĭ Gr. Ursărescu, a fost cumpărată de vecĭ de căpitanul Sava Leuștean.

Numire vechie: Nechitul.

Borlești, *pădure*, în com. cu aceiași numire, pl. Bistrița, jud. Neamțu, arendată cu suma de 1053 leĭ, 97 banĭ, pe an.

Borlești-Mitocul, *pădure*, jud. Neamțu, arendată cu 4031 leĭ, pe an; e situată în prelungirea pădureĭ Borlești.

Borlești-Vărzari, *com. rur.*, pe rîul Argeș, jud. Argeș, pl. Pitești, la 9 kil. de Băscovul-Flești, reședința sub-prefectureĭ, și la 11 kil. de Pitești. Se compune din satele Borlești și Vărzari, avînd împreună 110 familiĭ, cu 524 locuitorĭ, din care 21 locuitorĭ Țiganĭ. In com. sunt: două bisericĭ, cu doĭ preoțĭ și doĭ cîntărețĭ, una făcută de Radu Vărzaru și alta de jupîn Pavel Rătescu, pe la începutul secoluluĭ; o școală primară rurală; 5 cîrciume. Budgetul com. pe anul 1882--83 a fost de 1099 leĭ la venitурĭ și de 1076 leĭ la cheltuelĭ.

Această comună numără 89 contribuabilĭ și are un budget de 1640 leĭ la venitурĭ și de 1329 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor era în 1887 de 405 vite marĭ: 390 boĭ și vacĭ, 2 bivolĭ și 13 caĭ, și 365 vite mărunte: 150 oĭ, 67 capre și 148 rîmătorĭ.

Borliana, saŭ **Burleanul**, în vechime Borlești și Burlești, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-s., com. Cumiași, cu case foarte rare. Capĭ de familie sunt 12, suflete 34. Animale se numără: 4 caĭ, 12 vite cornute și 6 porcĭ.

Distanța la reședință, unde e școala, este de 4 kil.

Borliĭ (Dealul-), *sat*, cu 50 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Samara.

Bornaciul, *surpătură*, com. Bîrlogul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Bornăceasca, *numire* dată de țăranĭ moșieĭ Broșteni, din com. Amarul, jud. Buzăŭ.

Borni, *fîntînă*, com. Roești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vilcea.

Bornișul, *sat*, în com. Dragomirești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, așezat în crucișul drumurilor, ce vin de la satul Dragomirești către satul Crămești, com. Talpa, și de la satul Mastacănul la satul Hlăpești, spre marginea de E. a comuneĭ.

Se mărginește la E. cu com. Talpa, de care se desparte prin dealul cu a sa numire și prin Dealul-Uscaților; la S. cu cătunul Mastacănul; la V. cu satul Dragomirești; la N. cu Uscați, de care se desparte prin limite convenționale.

Are o populațiune de vr'o 50 locuitorĭ, carĭ se îndeletnicesc cu agricultura, exploatarea pădurilor și prea puțin cu creșterea specială a vitelor.

Numărul vitelor se urcă la 170 capete.

Numirea vechie: Arămoaia.

Boroaia, *com. rur.*, în plasa Moldova-d.-j., jud. Suceava, spre S. și la o depărtare de 14 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Drăgănești și Ciumulești, despărțindu-se de dînsele prin rîul Moldova și semne convenționale; la V. cu com. Bogdănești, avînd ca hotar pîrîul Chilineasa, la S. cu com. Drăgănești și județul Neamțu, de care se desparte prin pîraiele Tîrzia și Bîtca-Scăunelelor; la N. cu comuna Fîntîna-Mare, de care se desparte prin pîrîul Rîșca. Are forma unuĭ trapez regulat, ale căruĭ laturĭ paralele sunt formate de rîul Moldova și culmea munților, înclinat fiind spre N.-E. E compusă din satele: Boroaia-Rîșceĭ, Bărăști, Groși, Moișa și Tîrzia, cu reședința în Boroaia-Rîșceĭ.

E populată cu 903 capĭ de familie, în totul 3523 suflete, 1765 bărbațĭ și 1758 femeĭ, din carĭ 113 Izraeliță. Contribuabilĭ sunt 1026. In toată comuna sunt: 1 stoler, 4 cismarĭ, 2 cojocarĭ, 3 boiangiĭ, 17 dulgherĭ, 1 tinichigiŭ, 1 croitor, 12 dogarĭ, 7 fierarĭ, 3 olarĭ, 9 băcanĭ, 11 cîrciumarĭ și 1 pitar. Se află în comună o moară în Bărăști, cu 4 pietre, și o piuă pe pîrîul Rîșca, proprietățĭ ale spitaluluĭ județean Stamati. Are 5 bisericĭ, în satele Boroaia-Rîșceĭ, Bărăști, Moișa, Groși și Tîrzia, deservite de 5 preoțĭ și 10 cîntărețĭ și 2 școale rurale mixte, frecuentate de peste 110 elevĭ. Numărul copiilor între 7 — 12 anĭ din toată comuna, e de 204 băeți și 143 fete.

Budgetul comuneĭ, pe anul 1892—1893, are la venitурĭ leĭ 7730 și la cheltuelĭ 7707 leĭ, banĭ 83; al drumurilor 5214 leĭ la venit și 4004 leĭ la cheltuelĭ. In comună sunt 149 caĭ, 693 boĭ, 656 vacĭ, 1446 oĭ, 6 capre și 550 porcĭ. Altitudinea comuneĭ de la nivelul măreĭ este de 355 metri.

E udată de Moldova și de pîraele Rîșca, Seaca, Chilineasa și Tîrzia.

www.dacoromanica.ro

Moșia este parte proprietatea Statuluĭ, iar Bărăști și Boroaia-Neamțuluĭ sunt particulare. Suprafața teritorială a comuneĭ e de 5064 hect., din care 1200 pădure, 2933 hect. lanurĭ și fînețe și 931 hect. sterp. Maĭ mult de 1/2 parte din teritoriul comuneĭ este muntos; restul, afară de moșiile Bărăști și Boroaia-Neamțuluĭ, carĭ sunt maĭ mănoase, e neprielnic agricultureĭ. Puțin grîŭ se seamănă și rar se întîmplă de se culege o recoltă bună. Țarinele cultivate cu porumb se îngrașe. Alte semănăturĭ cu care se îndeletnicesc locuitoriĭ sunt: ovăzul, hrișca și, pentru casă numaĭ, cartofĭ, bob, mazăre și fasole. Pe lîngă plugărie, uniĭ dintre locuitorĭ se ocupă și cu fabricatul șindrileĭ (draniței).

Pădurile comuneĭ sunt numaĭ niște huceagurĭ de carpen, mesteacăn, lozie, salcie, foarte puțin brad și fag.

Principalele căĭ de comunicațiune sunt: șoseaua județeană Dumbrăvița - Tîrgul - Neamțu (1 kil.); cea vecino-comunală dintre Boroaia - Bogdănești (4 kil.) și cea comunală Boroaia - Rîșceĭ-Moișa 4 1/2 kil. Pe la 1843—45, «Boroaia cu cătunele: Tîrzia, Groși, Poiana, Slătioara, Muntele-Hălăuca și altele, la ținutul Suceveĭ, ocolul Munteluĭ, moșie a Sf. Mitropoliĭ, starea I. Are sat, cu o biserică, deservită de 2 preoțĭ, 2 diaconĭ și 2 dascălĭ, 11 năvolnicĭ, 18 slujbașĭ volnicĭ, 17 vădane, 3 jidovĭ; pe lîngă moșiile Baia, Borăști, Orțești-cu-Boroaia-Neamțuluĭ și altele, cu un număr de 182 locuitorĭ.» («Buciumul Romîn», anul I, p. 370).

Boroaia, *deal*, în partea de Est a com. Buda, plasa Stănișești, jud. Tecuciŭ.

Boroaia-Neamțuluĭ, *sat*, în comuna Boroaia, jud. Suceava, z's și Nemțeni, numit astfel de oare-ce moșia a fost a mănăstireĭ Neamțu. Așezat între pîraiele Suca și Rîșca, numără 89 case, populate cu 94 capĭ de familie, saŭ 397 suflete, din carĭ 186 bărbațĭ și 211 femeĭ. Din aceștia sunt 96 Izraeliță. Are 78 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă 9 fălcĭ. Moșia, proprietatea d-neĭ Clara Eug. Singurof, e în întindere de 170 fălcĭ, din care 100 fălcĭ cultivabile și 70 fînețe. Improprietăriță, după legea din 1864, sunt 28 mijlocașĭ și 27 codașĭ, stăpînind 179 fălcĭ și 40 prăjinĭ; la 1879 s'aŭ maĭ împroprietărit 4 însurățeĭ, cu 12 fălcĭ. Biserica și școala din Boroaia-Rîșceĭ servă și acestuĭ sat.

Boroaia-Rîșceĭ, *sat*, în com. Boroaia, jud. Suceava, numit astfel pentru că altă-dată aparținea mănăstireĭ Rîșca. Este reședința comuneĭ. Așezat pe valea pîrîuluĭ Seaca și pe șesul dintre Seaca și Rîșca, numără 373 case, populate cu 436 capĭ de familie saŭ 1622 suflete, din carĭ 831 bărbațĭ și 791 femeĭ; din aceștia 28 bărbațĭ și 4 femeĭ sunt Izraeliță. Are 600 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 47 fălcĭ, 65 prăjinĭ. Parte din moșie e vîndută de curînd în loturĭ și parte a rămas statuluĭ. Improprietăriță la 1864 sunt 37 fruntașĭ, 126 mijlocașĭ și 95 codașĭ, stăpînind 945 fălcĭ; la 1879 s'aŭ împroprietărit 44 însurățeĭ cu 132 fălcĭ și în 1889 s'aŭ vîndut 106 loturĭ micĭ a 5 hectare.

Are: o biserică, clădită de locuitorĭ la 1808, cu lemnul de pe loc, cu patroniĭ Sf. Petru și Sf. Maria, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală rurală mixtă, cu un învățător plătit de stat, înființată la 1858; are un local de zid; e frecuentată de 70 școlarĭ.

Se crede că satul nu e maĭ vechiu ca de 130 anĭ. Bătrînĭ spun că moșiĭ lor au venit din Ardeal și că mulțĭ dintre eĭ s'au botezat în urmă; deci, mulțĭ dintre primiĭ descălicătorĭ aĭ Boroaeĭ au fost Sașĭ, ca și la Baia și la Sasca.

Drumurile principale sunt: șoseaua comunală de-a-lungul satuluĭ, 4 kil.; la Bogdănești, 5 kil.

Borobănești, *sat*, în jud. și pl. Argeșuluĭ. (Vezĭ Dealul - Borobănești).

Boroda, *pîrîiaș*, jud. Neamțu, ce izvorește din dealul Minteana, ramura Balaurul; curge în spre dealul satuluĭ Gîrcina, pe teritoriul comuneĭ Gîrcina, plasa Piatra-Muntele; se varsă de a stînga pîrîuluĭ Cuejdiul.

Borodești, *sat*, în jud. Tutova, plasa Corodul, com. Pochi-Dia, spre Nord de satul Pochi - Dia, pe pîrîul Bîrzota. Aci se cultiva tutunul.

Boroești, *sat*; face parte din comuna rurală Bărăști-de-Cepturĭ, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt. E situat pe dealul dintre Ceptura și Eiul.

Are o biserică, fondată la anul 1831, de Dumitru Popescu.

Boroești, *sat*; face parte din comuna rurală Mirești, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt.

Borogea, *sat*; ține de com. rur. Peri, plasa Ocolul-d.-j., județul Mehedinți; e compus din Borogi din-Dos și Borogi-din-Față.

Boroghinești, *sat*, cu 185 locui-

www.dacoromanica.ro

torĭ, jud. şi plasa Argeş; face parte din com. rur. Corbureni-Iaşi. Are o biserică cu hramul Sf. Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Borogi-din-Dos, *mahala,* în comuna rurală Peri, plasa Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Borogi-din-Faţă, *mahala,* în comuna rurală Peri, plasa Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Boroiul, *pîrîŭ;* ia naştere din balta Şarlăul, com. Păşcani, judeţul Suceava, şi se varsă în pîrîul Iermolia.

Borolea, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pe moşia cu asemenea numire, comuna Avrămeni, plasa Başeul; are 109 familiĭ, cu 278 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a maĭ multor răzeşĭ, avînd fiecare părţile lor deosebite. Biserica, cu patronul Sfîntul Gheorghe, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar, este de zid solid, făcută, în 1848, de fostul proprietar Gheorghe Marcu, după spusa poporuluĭ şi însemnările ce sunt, căcĭ inscripţie n'are.

Calitatea pămîntuluĭ, în mare parte este bună. Sătenĭĭ împroprietăriţĭ aŭ 57 hect., 50 ariĭ; iar proprietarĭĭ moşieĭ aŭ 1461 hect., 88 ariĭ cîmp şi 143 hect. 75 ariĭ pădure de stejar tînără. Iazurĭ sunt 4, între carĭ maĭ mare este acela numit Iazul-Marculuĭ, avînd suprafaţa de 1 hectar şi 13 ariĭ.

Pe teritoriul acestuĭ sat este dealul Geamănul.

Hotarele moşieĭ sunt: Sîrbi, Hăneşti, Sărata, Zahoreni şi Flondora.

Boroleşti, *mahala,* în com. rur. Greci, plasa Motrul-d.-j. judeţul Mehedinţi.

Borongea, *movilă,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul comuneĭ Kioseler şi anume pe acela al cătunuluĭ Borongea. Face parte din dealul Mezarlîc-Borongea-Bair, al căruĭ vîrf culminant este, şi are o înălţime de 164 metri. Prin înălţimea sa domină toate dealurile, care sunt împrejur şi anume: Muuzuarliki-Bair, Muuzuarliki-Alceac, Curu-Giugiuc-Bair, Mezarlîc-Borongea care se află la o depărtare de 2 ½ kil. de movilă. Pe la S. movileĭ trece drumul de la Copadin la Ghiol-Punar.

Borongea, *vale,* din jud. Constanţa, plăşile Mangalia, Medjidia şi Silistra-Nouă, pe carĭ le desparte. Este una din principalele ramurĭ ce formează valea Urluia. Se desface sub numele de Sînîr-Dere din poalele vestice ale dealuluĭ Meragi-Bair şi se îndreaptă spre apus, avînd o direcţie generală de la E. spre V. Maĭ are şi următoarele numirĭ: Amzacea-Dere, Cealîc-Cum-Ceair, Agemler, Sofular, Cultimes. Trece prin 14 sate, carĭ sunt aşezate cînd pe malurile sale, cînd în vale ; acestea sunt: Edil-Chioi, Osmancea, Ciobanisa, Agemler, Sofular, Merdevenli-Punar, Beşoul, Caugagi, Carabaia, Kertic-Punar, Terziveli, Bechter, Kioseler şi în fine Borongea. La 4 kil. spre E., se uneşte cu valea Demircea, pentru a forma împreună valea Urluia. Văile adiacente ale sale sunt: Paşa-Conac-Dere, Canara-Dere, Kioreni, Arabil-Aceala, Colceac-Alcea, pe dreapta; Kivan-Alceac, Cadmuler-Alceac, Biuiuc-Enghez, Carasuluc, Kiucine-Enghez, Musur-Cuiuc, Mangaci-Ceair, unită cu Culac-Deair, Merdeven-Ceair, Cazîl-Murad-Ceair, Baş - Punar (saŭ Afighinea) şi Crîcic-Ceair, pe stînga. Totalitatea acestor văĭ ocupă o întindere de 48.000 hect. în partea sudică a jud. cu teritoriul comunelor: Edil-Chioi, Osmancea, Agemler, Enghez, Cavaclar, Cazîl-Murad (pl. Mangalia), Carabaia, Kioseler (pl. Medjidia), Bairam-Dede, Hairan-Chioi (pl. Silistra-Nouă).

Borosăşti, *sat,* în partea de N. a com. Bodeşti, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ.

Este situat între dealurile: Poiana, Leselor, Livezilor şi Vieĭ. Curg prin mijlocul satuluĭ pîraele Furniceasa şi Mîrzoaia. Are o suprafaţă de 2664 hect., loc de cultură, fînaţ, imaş, care sunt ale proprietăţeĭ şi 215 hect., în care intră 28 hect. pădure, ale locuitorilor. Aceştia posedă 20 pluguri şi 30 care cu boĭ, 6 pluguri şi 6 căruţe cu caĭ, precum şi 40 stupĭ cu albine. Satul are o populaţie de 93 fam. saŭ 390 suflete, din carĭ 78 familiĭ sunt de Romînĭ, 11 de Ţigani şi 4 de Evreĭ.

In sat se află o biserică, făcută de vechiul proprietar, Manolache Costache Epureanu, pe la 1824, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarcĭ. In pădurea Borosăşti se află o mică şi vechie bisericuţă, numită Schitul-Borosăşti; aicĭ în vechime locuiaŭ călugărĭ; astă-zĭ însă e maĭ mult o ruină.

Satul Borosăşti forma pînă la 1881 com. Borosăşti, însă de atuncĭ s'a alipit la satul Bodeşti, unde e şi reşedinţa.

Moşia este proprietatea Epitrop. Spit. Sf. Spiridon, din Iaşĭ.

Vite sunt: 268 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 465 oĭ, 3 capre şi 32 rîmătorĭ.

Borosăşti, *tîrguşor.* (V. Rateşul-Epureanu, com. Bodeşti, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ).

Boroseni, *sat,* pe moşia Ringhi-

www.dacoromanica.ro

leşti, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, situat lîngă Prut, la vărsarea pîrîuluĭ Corogea, într'un loc rîpos, numit Ponoara. Acest sat e întemeiat pe la anul 1865, de proprietarul moşieĭ, care dădu voe la maĭ mulţĭ Ţigani-lingurarĭ să-şĭ facă bordee de locuit. Numele îĭ vine de la cuvîntul baros, ciocanul cel greŭ cu care lucrează fierariĭ. Are o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 161 suflete, Ţiganĭ şi parte Romînĭ, carĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ, iar în timpul erneĭ cu facerea lingurilor şi coveţilor (albiĭ) de lemn, pe care le lucrează din lemnul pădureĭ, de lîngă Prut.

Inainte de anul 1864, eraŭ aicĭ 3 morĭ de apă pe Prut, din carĭ astă-zĭ se maĭ văd urme în apele Prutuluĭ. Numărul vitelor este de 60 vite cornute, 8 caĭ marĭ şi micĭ şi 12 porcĭ.

Boroseşti, *sat;* face parte din com. rur. Sutești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 222 locuitorĭ (109 b. şi 113 f.); şi o populaţie şcolară de 37 copiĭ.

Aci e o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, din leatul 7330 (1822). Pe perete, în dreapta uşeĭ, sunt ctitoriĭ: Vasile Erodiaconul, Marica Diaconeasa, Constantin, Rada, Mateiŭ Erodiaconul şi Sanda Diaconeasa.

Locuitoriĭ spun că această biserică s'a ars de Turcĭ la anul 1821 şi s'a reconstruit de enoriaşĭ la anul 1823.

Boroseşti, *deal,* la V. comuneĭ Sutești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Borosoaia, *sat,* în partea de N. a com. Cepleniţa, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, în hotarul despre jud. Botoşani, la o distantă de 20 kil. de satul de reşedinţă a com. Are o populaţiune de 20 familiĭ, saŭ 74 locuitorĭ.

Numărul vitelor este de 144 capete, din carĭ: 155 vite marĭ cornute, 15 caĭ şi 14 rîmătorĭ.

Borosoaia, *deal,* lîngă satul Borosoaia, din com. Cepleniţa, pl. Bahluiul, jud. Iaşi.

Boroşteni, *cătun* al com. Peştişani, în partea de N.-E. a acesteĭ comune, jud. Gorj, situat pe şes şi pe dealul cu acelaşĭ nume. Are o suprafaţă de 421 hect., din carĭ 130 hect. pădure, 90 hect. arabile, 170 hect. fînețe, 25 hect. izlaz şi 6 hect. vie.

Produce în termen mijlociŭ 640 hectol. porumb, 16 hectol. fasole, 30 decal. vin, 400 kgr. brînză, 900 kgr. lînă, 2400 kgr. cînepă şi 96,000 kgr. fîn.

Pămîntul e puţin fertil.

Are o populaţie de 103 familiĭ, (din carĭ 3 de Ţigani), cu 480 suflete; 109 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 14 pluguri, 3 căruţe cu caĭ, 42 care cu boĭ, 304 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 440 oĭ, 140 capre, 115 rîmătorĭ şi 15 stupĭ.

Prin cătun trece şoseaua comunală, care îl leagă la V. cu com. Topeşti, iar la S.-E. cu cătunul vecin, Peştişani.

In cătun se găseşte 1 moară, pe apa Boroştina, şi 6 puţurĭ.

Are 1 biserică de lemn, fondată, la 1832, de Egumenul Ştefan Arhimandritul.

Borovăţul, *pîrîŭ,* jud. Mehedinţi, în plasa Ocolul-d.-s.; curge prin teritoriul com. rur. Vîrciorova şi se varsă în Dunăre.

Borozan, *mic afluent* al Sasceĭ-Marĭ, în com. Sasca, judeţul Suceava.

Borseşti, *sat,* în com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat între pîrîul Valea-Albă şi Dealurile-Borşenilor (din ramura dealurilor Uscaţi). Cu marginele sale formează hotarul comuneĭ despre Talpa. Se mărgineşte cu satul Uscaţi (trupul Drămeşti) şi cu satul Totoeşti, iar din com. Talpa cu satul Tăetura (căreia îi maĭ zice şi Tăetura-Borşeni).

Are o populaţie de 60 familiĭ răzăşeştĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi exploatarea pădurilor.

Comunicaţiunea cu satele vecine, se face prin şoseaua judeţiană Girovul-Tupilaţi, precum şi prin drumurĭ naturale, ce duc la cătunele Marginea şi Tăetura.

Borş, *lac,* jud. Tecuciŭ, situat la E. de satul Corodul, lîngă Drumul-Puţurilor, com. Corodul.

Borşa, *sat,* din com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe valea şi malul stîng al rîuluĭ Jijia, pe o suprafaţă de 1863 hectare. Are o populaţie de 117 fam., saŭ 510 locuitorĭ Romînĭ. Este cel maĭ întins şi maĭ populat sat din comună. Are o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi o şcoală, înfiinţată în anul 1865, frecuentată de 35 elevĭ.

Proprietatea satuluĭ aparţine Epitropieĭ Spitalului Sf. Spiridon din Iaşĭ.

Numărul vitelor e de 1412 capete, din carĭ: 677 vite marĭ cornute, 539 oĭ, 78 caĭ şi 118 rîmătorĭ.

Borşani, *com. rur.,* în plasa Răcăciuni, jud. Putna, formată din satul cu acelaşĭ nume.

Comuna Borşani este aşezată pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Bîlca, nu departe de unde acest pîrîŭ dă în Trotuş.

Distanţa comuneĭ Borşani de sub-prefectura plăşeĭ, Adjudul-Noŭ, e de 20 kil., iar de capitala judeţuluĭ, de 64 kil.

www.dacoromanica.ro

Mărginile acesteĭ com. sunt: la N. rîul Trotuşul, la S. Bîlca şi Coţofeneşti, la E. Cornăţelul, iar la V. judeţul Bacău.

Populaţiunea comuneĭ, după cel din urmă recensamînt, e de: 139 capĭ de familiĭ, cu 551 suflete, din carĭ: 274 barbaţi şi 278 femeĭ. Această populaţiune se împărţea ast-fel:

După starea civilă: 274 neînsuraţĭ, din carĭ 144 bărbaţĭ; 240 însuraţi şi 37 văduvĭ. După naţionalitate: 551 Romînĭ. După religie: 551 creştinĭ-ortodoxĭ. După felul ocupaţiuneĭ: 512 agricultorĭ, 1 meseriaş, 2 comercianţĭ, 10 de profesiunĭ libere şi 9 servitorĭ. Ştiŭ carte 37 (36 bărbaţĭ şi 1 femee). Numărul caselor de locuit e de 128. Mişcarea populaţiuniĭ în anul 1892 a fost: 9 casătoriĭ, 27 naşterĭ şi 39 morţĭ.

E o biserică parohială, cu hramul Pogorîrea-Sf.-Duh, cu întreţinerea căreia comuna cheltueşte 100 leĭ anual.

Comuna n'are şcoală. Copiĭ cu vîrstă de scoală sunt 90, din carĭ 52 băeţĭ şi 38 fete; din aceştia numaĭ 14 copiĭ urmează la şcolile învecinate.

Numărul contribuabililor e de 113, adică 1 la 487 locuitorĭ. In anul 1886 eraŭ 104 contribuabilĭ; în anul 1889 eraŭ 185.

Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1893/94, a fost la venitură de 2558 leĭ, 27 banĭ şi la cheltuelĭ de 2693 leĭ, 43 banĭ.

In alţĭ anĭ budgetul de veniturile şi cheltuelile com. era:

In 1885—86 la venitură 1777 leĭ şi la cheltuelĭ 1777 leĭ; iar în 1868—69 la venitură 4115 l.

Teritoriul comuneĭ e acoperit în mare parte cu livezĭ de pomĭ roditorĭ şi maĭ ales de prunĭ.

Numărul cultivatorilor, în 1882, a fost de 132. S'a semănat 400 de hectare.

Instrumentele agricole de care dispun cultivatoriĭ sunt: 10 pluguri de lemn şi 36 de fier.

Vite aflătoare în com. sunt, după ultima numărătoare, 913, din carĭ: 97 boĭ, 107 vacĭ, 120 caĭ, 451 oĭ, 98 capre şi 40 porcĭ.

In anul 1892 s'a produs în comună, de către 28 stupĭ de albine, 18 kgr. miere, şi 10 kgr. ceară.

Cultura viţeĭ în acelaşĭ an a fost de 7100 leĭ, producîndu-se în total 420 hectolitri vin.

Comuna Borşani e aşezată în apropiere de şoseaua şi de linia ferată Adjud-Tîrgul-Ocna, care îĭ serveşte ca mijloc de comunicaţiune.

O şosea comunală leagă Borşani de Coţofăneşti.

Borşani, *parohie,* în comuna cu acelaşĭ nume, formată dintr'o biserică parohială, cu hramul Pogorîrea-Sf.-Duh, în satul Borşani, jud. Putna. Cu întreţinerea eĭ, comuna cheltueşte 100 leĭ anual.

Borşani, *trup de pădure,* pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Răcăciuni, jud. Putna. Face parte din moşia statuluĭ Bîlca-Păuneşti. Intinderea eĭ, împreună cu trupul de pădure Bîlca, e de 1480 fălcĭ.

Borşani, *coastă,* comuna Tîrleşti, plaiul Teleajenul, judeţul Prahova.

Borşarul, *pîrîŭ,* pe teritoriul comuneĭ Paltinul, plasa Vrancea, jud. Putna; se varsă în Zăbala.

Borşeni. Vezĭ Tăetura, *sat,* în comuna Talpa, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Borşeni. Vezĭ Borseşti, judeţul Neamţu.

Borşereşti, *cătun,* jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Stelnica.

Borşeşti, *deal,* în com, Uscaţi, plasa de Sus-Mijlocul, judeţul Neamţu. E situat spre hotarul comuneĭ Talpa, în prelungirea dealurilor Uscaţi.

Borşeşti, *pădure,* situată pe coasta dealuluĭ cu a sa numire, în com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Borşeşti. V. Borseşti, judeţul Neamţu.

Borşeşti-Totoeşti, *moşie cu părţi şi răzeşească.* E situată pe lîngă moşiile Negoeşti (pe Valea-Albă), Bornişul şi Uscaţi, în com. Uscaţi, plasa de Sus-Mijlocul, judeţul Neamţu. Are sat.

Printre răzeşĭ sunt familiĭ de origină foarte vechie; aşa se găsesc din neamul Neculesc, Teofănesc, Neguresc, Oţesc, Licuresc, Hoţesc; cum şi din familia răposatuluĭ Gh. Negulicĭ, care la 1840, maĭ cumpără un stînjen de răzeşie de la Ilie Bîrgăoanul.

Bortă (Pîrîul-luĭ-), *mic afluent* al Bistriţeĭ, în comuna Broşteni, jud. Suceava.

Bortă (Pîrîul-luĭ-), *mic afluent* al Moldoveĭ, în com. Uideşti, jud. Suceava.

Borteni, *deal,* pe teritoriul comuneĭ Păltiniş.ul, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Borteni, *pîrîŭ,* jud. Dorohoiŭ, numit şi Hergheligieni; izvoreşte din Dealul-Mare, curge de la S. spre N. şi trecînd pe lîngă satul Probotești, com. Tîrnauca, plasa Herţa, se varsă în pîrîul Pietrosul.

www.dacoromanica.ro

Borteni, *vale,* lîngă dealul cu asemenea numire, pe teritoriul satuluĭ Păltinișul, comuna Păltinișul, plasa Prutul-d.-j., județul Dorohoiŭ.

Bortică (Fîntîna-luĭ-), *izvor* în com. Cristești, jud. Suceava.

Bortică (Pîrîul-luĭ-), *pîrîŭ;* izvorește din Fîntîna-luĭ-Bortică, com. Cristești, jud. Suceava, și se varsă în Boura, la Podul-luĭ-Anghel (500 m.)

Bortoasa, *deal,* pe moșia Lupeni, com. Hudești-Marĭ, plasa Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Acoperit cu pădure. Și-a luat numirea de la movila cu asemenea numire, aflată de-asupră-ĭ.

Bortoasa, *movilă,* pe Dealul-Vieĭ, com. Mănăstireni, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Bortoasa, *movilă,* pe teritoriul satuluĭ Hilișeul-luĭ-Gafencu, comuna Hudești, pl. Coșula, județul Dorohoiŭ.

Bortoasa, *movilă.* V. Movila-Mare, com. Broscăuți, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Bortoasa, *movilă.* Vezĭ Șirul-Movilelor, com. Brăești, plasa Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Bortoasa, *movilă.* Vezĭ Bodeasa, deal, com. Avrămeni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ.

Bortoasa, *movilă*, în pădurea de pe dealul cu asemenea numire, pe moșia Lupeni, com. Hudești-Marĭ, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Borțoaica, pețic de *pădure* de stejar, pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Glavaciocul, pendinte de com. Fĭerbinți, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Borugiĭ (Dealul-), *deal,* în com. rur. Prunișorul, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Borul, *cătun,* al com. Grăjdana, județul Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ și 37 case.

Borul, *deal,* com. Pleșoiul, plasa Mijlocul, jud. Vîlcea.

Borul, *mahala,* din com. rur. Pleșoiul, plasa Mijlocul, județul Vîlcea.

Borul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd comuneĭ Părăușani, plasa Mijlocul, jud. Vîlcea.

Borul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd comuneĭ Pleșoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Borul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd de com. Pîrîeni-d.-mj., pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Borul, *vale,* în com. Grăjdana, jud. Buzăŭ; începe din pădurea Miluiți și se scurge în rîul Nișcovul, lîngă cătunul Borul.

Boruluĭ (Dealul-), *deal;* brăzdează partea de V. a comuneĭ Rosiile, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea, avînd direcția de la N. spre S.

Boruluĭ (Valea-), *vale*; izvorește de la E. de com. Cerașul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, curge spre S.-V. și se varsă în rîul Drajna, tot în raionul comuneĭ Cerașul, după ce udă cătunul cu același nume.

Se zice că, în timpul de demult, aceste locurĭ fiind pustiĭ, s'a prins aci un bour, și că de aceea, maĭ tîrziŭ, poporul a numit valea ast-fel.

Borun-Bair, *deal,* îu jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Cîrjelar, și pe al celor două cătune ale sale Cîrjelar și Hasanlar. Pare la primul aspect a fi izolat, însă văzut maĭ de aproape, se vede că stă în legătură cu dealul Tașlîc-Bair, fiind maĭ mult o prelungire occidentală a acestuia. Se întinde spre apus, avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., și se întinde printre pîrîul Ai-Orman și afluenții săĭ valea Homurlar și valea Cîrjelar, afluenți aĭ pîrîuluĭ Ai-Orman. La poalele luĭ nord-estice se întinde o parte din satul Hasanlar, al comuneĭ Cîrjelar. De natură pietroasă, face ca malurile pîrîurilor de maĭ sus să fie înalte și stîncoase. Este acoperit în partea superioară cu pădurĭ; pe coaste și pe la poale sunt fînețe și izlazurĭ; numaĭ prin văĭ și pe malurile pîrîurilor sunt cîte-va livezĭ.

Borunul, *gîrlă,* jud. Vlașca, ce curge pe proprietatea Găojani și dă în Dunăre, tot pe acea proprietate. La gura eĭ se află un pichet.

Borunul, *ostrov,* cu pădure de salcie, în suprafață de 26 hect., situat pe domeniul Giurgiu; ține de ocolul silvic Giurgiu, județul Vlașca.

Borusul, *numire,* ce se maĭ dă *cătun.* Independența, din comuna Gherghița, pl. Cîmpul, județul Prahova.

Borvisul, *izvor,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile, care

www.dacoromanica.ro

curge din muntele Ruptura, nu departe de gara Oneşti.

Borvisul saŭ **Borghisul**, *izvor*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, din com. Tîrgul-Trntuşul, care curge din muntele cu acelaş nume.

Borvisul saŭ **Borghisul**, *munte*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, comuna Tîrgul-Trotuşul, lîngă satul Slănicul.

Borzeanca, *baltă*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, pe teritoriul cătunuluĭ Borzeşti.

Borzeĭ (Dealul-), *deal*, judeţul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., comuna Rîpile, pe teritoriul cătunuluĭ Borzeşti.

Borzeşti, *com. rur.*, în pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Borzeşti, Plopeni-Jianu, Podul-Stamateĭ şi Vicoleni, cu reşedinţa primărieĭ în Plopeni-Jianu, saŭ Plopeni-Marĭ. La 14 kil. de Săveni, reşedinţa plăşilor Başeul şi Prutul-d.-j. şi la 23 kil. de Dorohoiŭ. Are o populaţie de 280 familiĭ cu 1250 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar. Pămîntul sătesc este de 393 hect. 16 arĭ; 5057 hect. 13 arĭ pămînt sunt proprietăreştĭ, cu 1 iaz şi 4 pogoane vie.

Budgetul comuneĭ a fost, în anul 1889-90, la venitурĭ de leĭ 4092 şi la cheltuelĭ de leĭ 3992.

Borzeşti, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., al comuneĭ Rîpile, compus din 2 secţiĭ: Borzeşti-Clăcaşĭ şi Borzeşti-Răzeşĭ, saŭ Crucea-de-Piatră, situat d'a dreapta Trotuşuluĭ, dincolo de calea ferată şi şoseaua Bacăŭ-Focşani, la o depărtare de 4650 m. de satul Rîpile. Din acest cătun, la 1891, aŭ urmat numaĭ cîţi-va copiĭ, din ceĭ 38 în vîrstă de şcoală. Are 2 bisericĭ, dintre carĭ una în secţia Borzeşti-Clăcaşĭ, clădită de Stefan-cel-Mare la 1493, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Pe zidul bisericeĭ se află o inscripţiune în limba slavonă, tradusă de răposatul Episcop de Roman, Melhisedec:

«Eŭ Ştefan Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ, Domnul Ţăreĭ Moldoveĭ, şi cu prea iubitul săŭ fiŭ Alexandru, am zidit acest templu care este la Borzeşti pe Trotuş, Adormirea-Prea-S-teĭ-Născătoare-de-Dumnezeŭ, întru rugă sie-şĭ şi spre pomenirea răposaţilor întru santitatea strămoşilor şi părinţilor, în al 38-lea an al Domnieĭ».

Această inscripţie adevereşte că moşia Borzeşti a fost proprietatea luĭ Bogdan-Vodă, tatăl luĭ Ştefan-cel-Mare, care şi acesta o avea de la strămoşiĭ săĭ. Uniĭ spun că Ştefan ar fi ridicat-o în urma uneĭ victoriĭ repurtată asupra Tătarilor. O altă legendă spune că Ştefan ca copil se juca odată cu alţĭ băeţĭ din sat de-a rezbelul; pe Ştefan îl alesese craiŭ; băeţiĭ formară două tabere, tabăra romînă şi cea inimică; după bătălie, şi se înţelege după victoria armateĭ romîne, aduseră legat la picioarele craiuluĭ Ştefan, pe comandantul armateĭ inimice, făcut prizonier; acesta fu judecat şi condamnat să moară prin streang. Pe dîmbul unde se petrecea jocul copiilor, era un nuc bătrîn, ce-şĭ întindea groasele luĭ crengĭ umbroase. De una din acele crengĭ, băeţiĭ acăţară, în glumă, pe camaradul lor. Iată însă că dintr'un tufiş sare un epure apucînd la vale; copiiĭ se reped şi uită în ardoarea lor pe condamnat. Cînd se întorc sub nuc, care le fu spaima lor? Camaradul lor era mort. Se zice că în urmă, Voevodul Ştefan, în amintirea acestuĭ episod al tinereţeĭ sale şi spre a ispăşi păcatul comis, a ridicat pe acel dîmb, în locul nuculuĭ, biserica din Borzeşti. Această legendă, povestită de răposatul D. Dimitriu Dinga, dintr'o vechie familie băstinaşă de Băcăuanĭ, pare a fi probabilă, căcĭ aci, unde s'a şi născut, a copilărit marele Domn. «In Borzeşti s'a născut Ştefan-cel-Mare la 1436, din tatăl săŭ Bogdan, fiul maĭ mic al luĭ Alexandru-Cel-Bun şi mama sa Maria, numită şi Oltea, fiind-că se trăgea din familia Caloianu de peste Olt». (Tocilescu, «Istoria Romînilor», pag. 139). Biserica este răŭ întreţinută; zidurile eĭ sunt crăpate. O altă biserică este în secţia Borzeşti-Răzeşti saŭ Crucea-de-Piatră, înălţată de locuitorĭ la 1809. In curtea acesteĭ bisericĭ se află o cruce de piatră, care a şi dat numele secţieĭ.

Cîrciumĭ sunt 3, 2 în Crucea-de-Piatră şi 1 în Borzeşti-Clăcaşĭ. Capĭ de fam. sunt 94, sufl. 313. Animale sunt: 18 caĭ, 140 vite cornute, şi 34 porcĭ.

Aci se află un han mare, chiar în dreptul şoseleĭ, şi casele vechĭ ale răposatuluĭ Vornic Vasile Alexandri.

Borzeşti, din vechime Borzeştiluĭ-Maris, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s. al com. Băhnăşeni, situat în valea pîrîiaşuluĭ cu acest nume, la N. de satul Băhnăşeni şi la o distanţă de 2 kil. de şcoală.

Are o biserică ortodoxă, clădită la 1850 de locuitorĭ; 1 cîrciumă.

Capĭ de familiĭ sunt 63, suflete 195. Animale se numără: 27 caĭ, 151 vite cornute, 40 porcĭ şi 91 capre.

Borzeşti, *sat*, în com. cu asemenea numire, pl. Başeul, jud.

www.dacoromanica.ro

Dorohoiŭ, cu 98 familiĭ şi 542 suflete.

Proprietatea moşieĭ acum este a familieĭ V. Baltă; iar din vechime a fost a mănăstireĭ Dragomirna, până la 1785, cînd s'a vîndut.

Calitatea pămîntuluĭ este bună în cea maĭ mare parte.

Săteniĭ împroprietăriţi aŭ 64 hect. 69 ar. pămînt, iar proprietarul moşieĭ are 796 hect. 38 ar. cîmp.

Apele ce trec pe moşie sunt Jijiea şi Ibăneasa.

Hotarele sunt cu: Plopeni-Jianu, Tăuteşti şi Vicoleni.

Borzeşti, *moşie*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, despre care Th. Codrescu, («Buc. Romîn», p. 373) ne spune: «Borzeştiĭ răzeşĭ, saŭ Disculţiĭ şi Pătrăşcaniĭ, la ţinutul Bacăuluĭ, ocolul Trotuşuluĭ, moşie cu părţĭ şi răzăşească, din care moşie, la 1841, d. Mateĭ Popa, vinde 5 stînjenĭ d-sale Pitaruluĭ Stefan Codreanu, cu preţul de 42 galbenĭ; din răzeşĭ maĭ sunt şi Căpitanul Constantin Paladi, Ion Popa şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea. Are sat, cu 3 nevolnicĭ, 3 vădane; pe lîngă moşiile Borzăştiĭ, Gropile şi altele, cu un număr de 25 locuitorĭ».

Borzeşti, *moşie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., în com. Băhmăşeniĭ, care ocupă o suprafaţă de 340 fălcĭ. Despre această moşie Th. Codrescu scrie: «Borzeştiĭ luĭ Maris, Prăjăştiĭ, Măzănăeştiĭ şi altele, la ţinutul Bacăuluĭ, ocolul Tazlăul-d.-s., moşie cu părţĭ şi răzăşească, în care moşie aŭ părţĭ d-lor Căpitanul Constantin Maris, Luca Maris şi alţiĭ. Are sat, cu 2 priviligiaţĭ, 2 mazilĭ, 5 nevolnicĭ, o vădană; pe lîngă moşiile Solonţiĭ, Cucueţiĭ şi altele, cu un număr de 25 loc.»

Borzeşti, *moşie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Rîpile, de 380 hectare, proprietatea d-luĭ G. Em. Bogdan care ia un venit de 17.000 leĭ. Despre aceasta Th. Codrescu ne dă următoarele noţiunĭ istorice: «moşie a d-sale Vorniculuĭ Vasile Alexandri, iară maĭ înainte a fost a răposatuluĭ Vornic Stefănică Roset, cu carele la 1840, D-eĭ Sărdăreasa Anica Gorgos aŭ avut judecată pentru părţĭ din ea. Are sat cu o biserică, 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 2 scutiţĭ, 2 bejenarĭ hrisoviţĭ, 3 mazilĭ, 3 nevolnicĭ, 4 vădane, 5 slujbaşĭ volnicĭ, 1 vătav; pe lîngă moşiile Borzeştiĭ-Răzeşĭ, Bogdana, Boiştea şi altele; cu un număr de 25 locuitorĭ.»

Borzeşti, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul d.-s, com. Băhnăşeni a moşieĭ cu acelaşĭ nume. Este foioasă şi are o întindere de 15 fălcĭ.

Borzeşti, *pîrîiaş*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhnăşeni, care se scurge d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare, lîngă satul Pustiana.

Borzeşti-Clăcaşi. Vezĭ Borzeşti, din com. Rîpile, jud. Bacău.

Borzeşti-Răzeşi. Vezĭ Borzeşti, din com. Rîpile, jud. Bacău.

Borzoaia, *pod*, peste Pîrîul-Ioaneĭ, în satul Stîncești, com. Curteşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani.

Borzoghean, *culme muntoasă*, în partea vestică a munteluĭ Cozla, jud. Neamţu.

Legenda spune că pe acest deal s'a spînzurat popa Ghiţă, care n'a reuşit în atentatul asupra vieţeĭ luĭ Petru-Rareş (v. Valea-Vieĭ).

Borzoghean, *platoŭ*, jud. Neamţu, ce se întinde sub poalele despre apus a munteluĭ Cozla şi a servit pentru aşezatul lagăruluĭ soldaţilor pe timpul concentrărilor.

Borzoghean, *pîrîiaş*, jud. Neamţu, ce izvoreşte din partea vestică a ramureĭ munteluĭ Cozla, curge în direcţiune S.-V., trecînd prin mahalaua Valea-Vieĭ, (partea despre miază-noapte a oraşuluĭ Piatra) şi pe platoul cu a sa numire, vărsîndu-se pe stînga rîuluĭ Bistriţa, între al 57—58 kil. al şoseleĭ mixte ce duce spre com. Doamna.

Bosca, *cătun* alipit comuneĭ Frăncești, din plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat în partea de S. a comuneĭ, pe şes. Are o suprafaţa de 357 hect., din carĭ 80 hect. pădure, 118 hect. arabile, 120 hect. fîneţe, 38 hect. izlaz şi 1 hect. livede de prunĭ. Pămîntul e puţin fertil.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Sunt 60 de familiĭ, 266 suflete, din carĭ 48 contribuabiliĭ. Locuitoriĭ posedă 18 pluguri, 26 care cu boĭ şi vacĭ; 190 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 310 oĭ, 58 capre, 170 rîmători şi 7 stupĭ.

Prin acest cătun trece şoseaua comunală ce vine din Frăncești, şi care o pune în legătură cu comuna vecină Brădiceni.

Cătunul are 2 morĭ pe apa Bistriţa şi 6 puţurĭ.

Aci e o biserică de lemn, fondată la anul 1823; preoţĭ şi cîntăreţĭ n'are; serviciul se face de preotul din comuna Frăncești.

Boscoteni, *sat*, în partea de E. a comuneĭ Rădeni, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe moşia Rădeni. Este udat de pîrîul Boscoteni.

Satul are o suprafaţă de 29

www.dacoromanica.ro

hect. şi o populaţiune de 32 familiĭ saŭ 100 suflete.

Se zice că acest sat ar fi fost proprietatea unuĭ răzeş, care l'a vîndut şi că maĭ pe urmă, s'a alipit la Rădeni.

Boscoteni, *deal*, jud. Roman, în pl. Siretul-d.-s., com. Heleştieni, spre Vest de satul Heleştieni.

Boscoteni, *moşie*, fără sat, în pl. Siretul-d.-j., jud. Suceava. «Boscoteniĭ şi Onceniĭ, la ţinutul Sucevеĭ, ocolul Siretuluĭ, moşie a caseĭ răposatuluĭ Alecu Sturdza pe lîngă moşiile: Vlădeniĭ, Purcileştiĭ i Stolniceniĭ Prăjesculuĭ şi altele, fără sat» (Buciumul Romîn», an. I, p. 373).

Boscoteni, *pîrîŭ*, care trece prin satul Boscoteni, com. Rădeni, plasa Coşula, jud. Botoşani.

Boscoteni, *podiş*, pe teritoriul satuluĭ Boscoteni, com. Rădeni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Bosculeasa, *deal*, jud. Neamţu, în ramura dealurilor numite a-Siliştеĭ, situate către hotarul despre jud. Roman.

Bosculeasa, *pîrîiaş*, jud. Neamţu. Izvoreşte din dealurile Siliştеĭ, în apropiere de satul Mocani, teritoriul comuneĭ Costişa, pl. Bistriţa, curge în direcţiune N.-S., paralel cu drumul de comunicaţiune al satelor Buhuşul-Ciolpanul-Mocani-Runcul, pănă în dreptul căt. Bodeşti-Buhuşoarele, pe teritoriul com. Buhuşul; iar de acolo se îndreaptă maĭ mult către V. prin partea despre miază-noapte a tîrguşoruluĭ Buhuş, vărsîndu-se de-a stînga pîrîului Orbicul, în unghiul format de cele două şosele ce purced din faţa Ratoşuluĭ-cel-Mare.

Boselceşti, *sat;* face parte din com. rur. Telega, pl. şi jud. Prahova.

Bosia, *com. rur.*, în mijlocul plăşeĭ Braniştea, jud. Iaşi, situată pe şesul Prutuluĭ, al Jijieĭ şi pe coastele dealuluĭ Mînzăteşti. E formată din satele: Bosia, Marhonda, Mînzăteşti, Bereşti şi Ungheni, pe o suprafaţă de 1964 hect. Are o populaţie de 264 familiĭ, saŭ 1376 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor, iar în timpul erneĭ fac rogojinĭ şi coşciuge. Mare parte din teritoriul acesteĭ comune este mlăştinos din cauza inundăreĭ Prutuluĭ şi a Jijieĭ.

Are treĭ biserică, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală; o moară de aburĭ.

Budgetul e de 6717 leĭ, 73 banĭ la venituri şi de 6607 leĭ, 68 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor se urcă la 6247 capete, din carĭ: 1377 vite marĭ cornute, 4247 oĭ, 172 caĭ şi 451 rîmătorĭ.

Bosia, *sat*, pe moşia cu asemenea numire, în com. Şendriceni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, cu 10 familiĭ, 40 suflete. Proprietatea moşieĭ este a D-luĭ Gh. Gherghel.

Săteniĭ înproprietăriţĭ, fiind puţinĭ clăcaşĭ la aplicarea legeĭ, aŭ 23 hect.; iar proprietarul moşieĭ 270 hect. 25 ariĭ cîmp şi 28 hect. şi 75 ariĭ pădure. Se maĭ află o livadă cu arborĭ fructierĭ şi 4 pogoane vie.

Trec pe moşie treĭ pîraie: Buhaiul, Strahova şi Ghilinţa.

Drumurĭ principale: acel de la Lozna ce duce la Dorohoiŭ, şi acel de la Saucenita-Horlăteni, ce merge la Mihăileni.

Hotarele sunt cu: Toloaca-Tîrguluĭ-Dorohoiŭ, Cobîla, Strahova, Lozna şi Şendreni-d.-j.

Bosia, *sat*, în com. Bosia, plasa Braniştea, jud. Iaşi, pe malul drept al rîuluĭ Jijia, cu o suprafaţă de 1096 hect. şi o populaţie de 106 familiĭ, saŭ 632 locuitorĭ, Romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. In timpul erneĭ fac rogojinĭ şi coşciuge, din papura ce o strîng de pe bălţĭ.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică, zidită în 1858, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată la 1867, frecuentată de 23 elevĭ.

Numărul vitelor este de 3658 capete, din carĭ: 610 vite marĭ cornute, 2770 oĭ, 84 caĭ şi 194 rîmătorĭ.

Bosinceni, *sat*, în partea de N. a comuneĭ Uriceni, pl. Coşula, jud. Botoşani, situat pe o colină, în stînga pîrîuluĭ Miletinul. Are o populaţiune de 53 familiĭ saŭ 208 suflete.

Are o biserică zidită la anul 1842, cu materialul din biserica desfiinţatuluĭ sat Piciorogani, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, şi o şcoală mixtă întreţinută de judeţ şi comună, avînd 1 învăţător şi frecuentată de 47 băeţĭ şi 2 fete.

Satul s'a înfiinţat la 1830 şi numele l'a şi luat de la locuitoriĭ ce l'aŭ populat, numiţĭ Bosincenĭ, veniţĭ de la satul Bosancea, din Bucovina.

Numărul vitelor este de 391 vite cornute, 26 caĭ marĭ şi micĭ şi 406 oĭ. Sunt 2 cîrciume.

Bosnea, *deal*, în com. rur. Văgiulescu, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Bosnea, *vale*, în com. Vispeşti, jud. Buzăŭ; începe din coastele munteluĭ Istriţa şi se scurge în valea Năeanca.

Bosnea, *vale*, în com. rur. Vă-

www.dacoromanica.ro

giulescu, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Bostanele, *deal,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova.

Bostanul. (Vezĭ Lacul, *pîrîŭ,* în com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași).

Bostanul, *pîrîoaș,* ce izvorește din ramura munților cu aceeașĭ numire. jud. Neamțu, străbate teritoriul com. Călugăreni, cam către hotarul despre com. Galul, în direcțiune vestică, vărsîndu-se pe dreapta rîuluĭ Bistrița, în cotitura ce acesta face între satele Tapoliceni și Roseni.

Bostanul, *ramură de dealurĭ,* ce se întinde spre marginea satuluĭ Poiana-Larguluĭ, către N.-V. în direcțiune paralelă în spre obîrșia Pîrîuluĭ-Larguluĭ, jud. Neamțu, străbătînd teritoriul comuneĭ Călugăreni. Cu extremitatea sa superioară formează marginea despărțitoare a com. Galul, unde se și unește cu ramura munților Pîrvul.

Bostanelor (Valea-), *pîrîŭ,* torent repede, din jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Jîjila. Își ia naștere din poalele orientale ale culmeĭ de dealurĭ numite Pricopanul; se îndreaptă spre miază-noapte, avînd o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E. Cursul său descrie un arc de cerc, trece prin pădurea satuluĭ Jîjila, pe la poalele dealuluĭ Piscul-Dascăluluĭ, și după un curs de 4 kil. merge de se varsă în Valea-Jîjileĭ, în partea stîngă.

Brăzdează partea centrală a plășeĭ și sud-răsăriteană a comuneĭ. Curge maĭ întîiŭ prin pădurĭ și apoĭ printre dealurĭ acoperite cu verdeață. Malurile sale sunt în general înalte.

Bostănărieĭ (Dealul-), *deal,* la E. de satul Răchitoasa, com. Răchitoasa, jud. Tecuciŭ.

Bostănăriilor (Dealul-), *deal,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Meidan-Chioi. Este o prelungire spre miază-zi a dealuluĭ Fundul-Burții; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N. spre miază-zi. Brăzdează partea sudică a plășeĭ. Se întinde printre pîr. Meidan-Chioi și Valea-Cișmelei, saŭ pîrîul Accadîn, afluenți ai pîrîuluĭ Taița. Se prelungește la miază-zi cu dealul Eni-Ormangic-Tepe. Are o înălțime de 271 metri, prin care domină asupra satuluĭ Meidan-Chioi, ce este așezat la poalele sale occidentale. E punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Pe la poalele sale și pe muchia luĭ, trec drumurile comunale Meidan-Chioi-Telița, Meidan-Chioi-Cocoșul, Meidan-Chioi-Trestenicul și Meidan-Chioi-Accadîn. Este acoperit numaĭ cu semănăturĭ și pășunĭ.

Bostănești, *sat;* face parte din com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Situat pe o vale, la E. comuneĭ.

Are o populație dc 12 capĭ de familiĭ, cu 30 suflete.

Bostănești, *pîrîŭ,* jud. Suceava; izvorește din satul Herești și se varsă în pîrîul Staniștea, între Herești și Christești, avînd lungime de 400 m.

Bostinari, *sat,* cu 25 familiĭ, județul Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Vitomirești-Trepteni.

Bostucana, *colină,* jud. Buzăŭ, com. Pîclele, cătunul Joseni, acoperită de pădurea moșnenilor.

Boșneagul, *sat,* în plasa Borcea, pendinte de comuna Ulmul, jud. Ialomița, situat pe partea de E. a laculuĭ Mostiștea, spre S., la 2 kil. de satul de reședință, Ulmul, și la 4 kil. spre V. de satul Vărăști.

Populațiunea satuluĭ este formată din 180 familiĭ Romînĭ, 2 familiĭ Grecĭ și 5 familiĭ Țiganĭ.

Are o biserică clădită, la 1855, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți, și o școală primară mixtă, cu un învățător retribult de comună.

Vite sunt: 370 caĭ, 260 boĭ, 650 oĭ, 15 capre, 4 asinĭ, 68 bivolĭ și 320 rîmătorĭ.

Intemeerea acestuĭ sat se atribue anuĭ Turc, venit aci din Bosnia, pe la începutul acestui secol. Stabilindu-se el maĭ întîiŭ pe locul, pe care este acest sat, cu încetul aŭ venit de s'aŭ stabilit aci și alțĭ Turcĭ, Bulgarĭ și Armenĭ; iar satul a primit numirea de Bosniacul, care cu timpul s'a transformat în Boșneagul. Cu începerea războiuluĭ între Ruși și Turcĭ, cea maĭ mare parte din locuitorĭ aŭ părăsit satul, retrăgîndu-se peste Dunăre; în urmă s'a populat cu Romînĭ, veniți de prin alte sate de prin Bulgaria.

Boșoteanul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Boșoteni, pe teritoriul satuluĭ Boșoteni.

Boșoteni, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., situată pe deal și în valea rîuluĭ Tazlăul-Mare. Este alcătuită din 2 cătune: Enăchești, reședința, pe malul Nadișeĭ, și Boșoteni, pe o ridicătură.

In Condica Liuzilor găsim mo-

www.dacoromanica.ro

șia Boșoteni, aparținînd medelniceruluĭ Mihalache Rafailă; iar în Statisca din 1874 comuna maĭ avea și cătunele: Vidrașcul, atuncĭ reședință, Iazul și Boșoteni împărțit în două: Boșoteni-Răzeșĭ și Boșoteni-Particularĭ.

Teritoriul săŭ se mărginește cu al com. Berești la Vest, cu al com. Nadișa la Nord, cu al com. Dealul-Noŭ la Est și cu al com. Sănduleni la Sud.

Afară de Tazlăul-Mare și de pîrîul Nadișa, maĭ este udată de pîrîiașul Fînatul și brăzdată de dealurile Boșoteanul și Călinișul.

In partea despre Vest a comuneĭ, pe un loc șes și pe malul Tazlăuluĭ, se află o movilă de vre-o 5—6 stînjenĭ, care se crede a fi făcută din vremurĭ foarte vechĭ. In spre Est se află patru gropi; aicĭ se zice că bătrîniĭ își ascundeaŭ femeile, copiiĭ și averile, în timpul luptelor cu păgîniĭ. Imprejurul acestor gropĭ s'aŭ găsit săgețĭ de fier ruginite.

Școala s'a înființat de curînd în cătunul Enăcheștĭ. Biserică sunt 3: 2 ortodoxe, una în Enăcheștĭ și alta în Boșoteni, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ și una catolică în Enăcheștĭ, Sunt 315 case de locuit și 3 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 361 capĭ de familie, cu 864 suflete: bărbațĭ 438, femeĭ 426. După naționalitate sunt: 820 Romînĭ, 42 Ungurĭ și 2 Izraeliță, toțĭ de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ, se deosibesc: 730 agricultorĭ, 1 meseriaș, 2 comercianțĭ, 4 de profesiunĭ libere, 12 servitorĭ. Știŭ a citi și scrie 34, din carĭ 12 femeĭ, nu știŭ carte 830, din carĭ 414 femeĭ. Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 160. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 22 locuitorĭ cu 67 fălcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 5450 hect. Pădurile Călinișul și Vărzărișul, ocupă 383 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: T. Rafailă, care are o moșie ce dă 4000 leĭ; I. Tăzlăoanul și G. Simionescu, cu cîte o moșie.

Viile ocupă o suprafață de 7 hectare și în 1890 aŭ dat 280 hectolitri vin alb.

Totalul pămînturilor de cultură este de 788 hectare.

Animale sunt: 37 caĭ, 505 vite cornute, 63 porcĭ, 160 oĭ, carĭ aparțin la 7 proprietarĭ și carĭ în 1891, aŭ dat 220 kgr. lînă țurcană.

Budgetul comuneĭ, pe exercițiul 1891—1892, are la venitурĭ leĭ 1893 și la cheltuelĭ leĭ 1429, banĭ 33.

Com. este străbătută de calea județeană Sănduleni-Ardeoani.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 27 kil.; la Tîrgul-Ocna, 40 kil.; la com. Berești, 3 kil.; la com. Sănduleni, 6 kil.; la com. Nadișa, 4 kil.; la com. Dealul-Noŭ, 36 kil.; la com. Tîrgul-Valea-Rea, reședința plășeĭ, 10 kil.

Boșoteni, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanați, situat în dreapta apeĭ Tesluiuluĭ și străbătută de o șosea vecinală. E departe de Caracal de 18 kil. și se compune din satele: Boșoteni, 794 locuitorĭ, cu cătunul Romîna, Belcineanca, Urieni, Viișoara-d.-j. și Argintoeni. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ mărĭ este de 160 metri. Are 155 contribuabilĭ, 200 capĭ de familie și o populație de 794 locuitorĭ, din carĭ 406 bărbațĭ, 388 femeĭ; 374 căsătoriți și 420 necăsătoriți; 40 știŭ carte și 754 nu știŭ.

Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 2579 leĭ la venitурĭ și 2559 leĭ la cheltuelĭ.

Ocupația locuitorilor e agricultura și creșterea vitelor. Vite marĭ sunt 793, vite micĭ cornute 1394 și porcĭ 339.

Are 6 cîrciume. Școală nu este. Are o biserică Sf. Nicolae, deservită de un preot și 2 cîntărețĭ.

Boșoteni, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., al comuneĭ cu același nume, situat pe un podiș de pe stînga Tazlăuluĭ. Are o biserică ortodoxă, clădită la 1869, de Căminarul Toma Rafailă, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Capĭ de familie sunt 142, suflete 248. Animale sunt: 8 caĭ, 148 vite marĭ cornute și 18 porcĭ.

Boșoteni, *moșie*, județul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., care a aparținut răzeșilor, urmașĭ aĭ luĭ Boerescu, care o căpătă de la Alexandru-cel-Bun. Despre aceasta Th. Codrescu ne spune: «în moșie are parte d-neĭ Cucoana Elencu, soția răposatuluĭ Căminarul Toma Rafailă, născută Roset; iar din răzeșĭ sunt și Ilinca, fata luĭ Berilă Simion Berilă și Pintilie Berilă și alțĭ răzeșĭ; are sat cu o biserică, deservită de 1 preot, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 13 mazilĭ, 3 nevolnicĭ, 5 vădane, 10 slujbașĭ volnicĭ, 1 vătaf, 1 jidov; pe lîngă moșiile Nadișa, Turluiul, Stroiești, Tețcani, Berești, Verșești și altele; cu un număr de 55 locuitorĭ».

Boșoteni-de-Jos, *cătun*, al comuneĭ Boșoteni, plasa Ocolul, județul Romanați.

Boșoteni-de-Sus, *cătun*, al comuneĭ Boșoteni, plasa Ocolul, județul Romanați.

www.dacoromanica.ro

Boșoveiul, *numire* ce se mai dă *muntelui* Vîrful-Epeï, dintre comunele Colți și Bălănești, jud. Buzău.

Boșoveiul, *numire* dată uneï *părți* din *pădurea* Boziorul, a moșnenilor din com. Boziorul, jud. Buzău.

Boșoveiului (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzău, com. Colți, format în mare parte din stîncï; servă ca limită între comunele Colți, Bălănești și Boziorul.

Boșteni, *sat*, numit și Bușteni, pe moșia și în comuna Pășcani, plasa Siretul-d.-j., jud. Suceava, trăgîndu-și numele probabil de la bușteniï rămași în urma tăereï pădureï aflătoare pe acest loc la înființarea satuluï. Așezat pe dealurile Boșteni și Pietrișul, (Țara-din-Deal) și străbătut de Pîrîul-Ocoalelor, numără 122 case, populate cu 140 capï de familie, saŭ 538 suflete. din carï 257 bărbați și 281 femeï. Are 120 contribuabilï. Vatra satuluï ocupă 16 fălcï. Pentru alimentarea satuluï cu apă, sunt 41 fîntînï. (Despre moșie, vezï Pășcani). Improprietăriți la 1864 sunt: 80 fruntași, 60 mijlocași și 40 codași, stăpînind 157 fălcï și 25 prăjinï. Biserica din Sodomeni servă și acestui sat. Are o școală comunală rurală mixtă, cu un învățător, înființată la 1883 și frecuentată de 30 elevï și posedînd 12 prăjinï loc în vatra satuluï. Copiï între 7—12 anï din cercul școaleï sunt 88 băeți și 85 fete.

Drumurile principale sunt: la Pășcani 5 kil. și la Sodomeni 200 metri.

Boșteni, *deal*, pe care se află parte din satul cu același nume, jud. Suceava.

Boștina, *pîrîŭ mic*, jud. Mehedinți, pl. Ocolul-de-Sus, com. rur. Malovățul.

Boșuni, *locuință izolată*, aproape de Dunare, în jud. Ilfov.

Bota, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j. al comuneï Leca, situat pe coasta dealuluï Bota, la o depărtare de 1200 m. de Ungureni. Are 26 capi de familie și 136 suflete. Animale sunt: 63 vite cornute și 2 porcï.

Bota, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situat la N. de com. Părincea, în spre com. Leca.

Bota, *pădure*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., com. Părincea, pe dealul cu același nume și din care izvorește pîrîiașul Zlătari.

Bota-Mare, *munte*, în jud. Buzău pe frontieră, între muntele Bota-Mică și Poiana-din-Cale și pîraiele Crăsnița și Arțagul. E acoperit cu pădure.

Bota-Mică, *munte*, pe frontieră, între Tabla-Cheeï și muntele Bota-Mare.

Bota-Pufuluï, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slăniculuï, situat la E. de Șandrul-Mare.

Botanul, *cătunaș*, al com. Gura-Aninoaseï, jud. Buzău; are 20 locuitorï și 5 case.

Botanul, *munte*, în jud. Buzău, com. Gura-Aninoasei. Punct trigonometric, cu înălțimea de 780 metri. In localitate poartă numele de Momîia-Neamțuluï. Are multă sare.

Botarul, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, pendinte de com. Perieți, jud. Ialomița. Este situat lîngă calea județeană Slobozia-Urzicени, spre-N.-V., la 2 kil. de satul de reședință și la S., lîngă lacul cu apă minerală, Fundata sau Sărata.

Se mai numește și Coștei.

Acest sat este la 300 metri spre V. de satul Brătescu, așa că școala de aci servește și locuitorilor din Botarul.

Populațiunea satului se compune din 20 familiï de Romînï, carï se ocupă cu plugăria și vara își închiriază locuințele vizitatorilor, băilor laculuï Fundata.

Botaruluï (Piscul-), *pisc*, pe moșia Meri, din plasa Tîrguluï, jud. Teleorman, la N.-V.; este semn de hotar între moșia Drăgănești, a statuluï și moșia Meri.

Botasca, *vale*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., ce se întinde prin comunele Valea lui-Ion și Blăgești.

Botașnița, *secție*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdana, a satuluï Gîrbovanul.

Botcelor (Dealul-), *deal*, în partea de Sud-Vest a comuneï Bobulești, plasa Ștefănești, jud. Botoșani.

Botcelor (Valea-), *vale*, între Dealul-Botcelor și dealul Cap talan, în com. Bobulești, plasa Ștefănești, jud. Botoșani.

Botea, *lac* mic, jud. Brăila, la 1 kil. spre Sud de satul Gropeni, pe lunca dreaptă a Dunăreï; comunică la N. cu lacul Gagiana, printr'un prival.

Botea, *pisc*, comuna Mădulari, plasa Cerna-d.-j., jud Vîlcea.

Boteanul, *munte*, spre N.-E. de

www.dacoromanica.ro

muntele Găinațul, ale căruĭ poale le udă rîul Dîmbovița, județul Muscel.

Boteanul, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, în raionul comuneĭ Rucarul, plasa Dîmbovița, jud. Muscel.

Botele, *cătunaș,* al comuneĭ Păltineni, jud. Buzău, cu 240 locuitorĭ și 53 case.

Boteni, *com. rur.,* pl. Argeșelul, jud. Muscel, la Sud de Cîmpulung, 15 kil. departe de acest oraș. La Nord se mărginește cu comuna Mățăul, la Sud cu comuna Hîrtiești, la E. cu comuna Văleni și la Vest cu comuna Jugurul.

Se compune din 7 cătune: Pămînteni, Gogorani, Vîrtopol, Cîmpșorul, Balabani, Linia și Luncani.

Are o populație de 1563 locuitorĭ, din carĭ 796 bărbațĭ și 767 femeĭ; 351 capĭ de familiĭ, carĭ trăesc în 348 case.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Argeșelul.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; puținĭ din eĭ se îndeletnicesc cu comerciul. Parte se ocupă cu cojocăria, tîmplăria și lemnăria groasă.

Eĭ cresc vite cornute.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ de fînețe, de prunĭ, din carĭ se fabrică o țuică de cea maĭ bună calitate. Sunt 2 dealurĭ: Păducelul și Goargășul, pe carĭ se află pădurĭ de stejar, fag, mesteacăn, anin, plop și alun.

Stupiĭ cu albine produc anual 500—600 kgr. miere și cam 120 kgr. ceară. Prunele produc în termen mediŭ pănă la 12000 decalitri țuică.

Rîul Argeșelul udă această comună de la Nord spre Sud. In el se varsă văile: Iuda, Băneasca, Bolatul, Greci, Vănoaia, Ulmeni și Gogorașca. Pe rîul Argeșelul, în raionul comuneĭ, sunt 6 morĭ și 1 fierăstrău, care taie lemne de fag.

Cea maĭ mare parte din locuitorĭ sunt moșneni din moșistrămoșĭ; a treia parte s'aŭ împroprietărit, la 1864, pe moșiile d-lor G. Vlădescu, Dinică Vlădescu, I. Beșteleĭ, I. G. Vișoiŭ, Al. Vlădescu, Anica Dîmboviceanca, Mateiŭ Prisiceanu, și pe proprietatea moșnenilor Ilincă Purcăreț, Niță Mitu și Pr. D. Bădescu.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1578 hect. și numără 246 contribuabilĭ. Venitul comuneĭ se urcă (1889—1890) la 2705 leĭ anual și cheltuelile la 2122 leĭ.

In comună sunt micĭ izvoare cu apă feruginoasă, și altele cu gustul și mirosul pucioaseĭ, și cărbunĭ de pămînt în mare cantitate, dar carĭ nu se exploatează.

Straturĭ de asemenea cărbunĭ se văd în diverse locurĭ ale comuneĭ, unde se presupune a fi în marĭ cantitățĭ.

In partea de Nord a comuneĭ, pe țărmul stîng al rîuluĭ Argeșelul, cam la 5 kil., este locuința izolată Siliștea, unde se zice că ar fi existat o comună, pe care aŭ devastat-o Tătariĭ într'o zi de sărbătoare, pe cînd locuitoriĭ eraŭ la petrecere.

In comună aŭ fost două bisericĭ micĭ, din carĭ una nu maĭ funcționează, ci servește de cameră mortuară a cimitiruluĭ; iar cea-l-altă, după cum se vede în hrisoave, s'a zidit de doamna Paraschiva Vlădescu, și e acum o ruină. Acum de curînd s'a zidit o altă biserică frumoasă și spațioasă.

Școala, cu doĭ învățătorĭ, se frecventă de 60 elevĭ și 1 elevă, din numărul de 66 băețĭ și 69 fete, în vîrstă de școală. Cu întreținerea eĭ, statul cheltuește anual 2484 leĭ.

Știŭ carte 95 bărbațĭ și 12 femeĭ.

Boteni, *sat,* pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița, cătunul comuneĭ Cornetul. Are o moară de apă, una de aburĭ, o fabrică de făină și spirt.

Boteni, *sat;* face parte din com. rur. Hagiești-Măriuța, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat la N. de Hagiești.

Se întinde pe o suprafață de 979 hect. cu o populație de 271 locuitorĭ.

D-l Al. Popescu are 800 hect. și locuitoriĭ 179 hect.

Proprietariĭ cultivă 400 hect., 100 sunt sterpe, 50 izlaz și 250 pădure. Locuitoriĭ rezervă pentru izlaz 9 hect.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ; 1 hleșteŭ; 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 425 și al celor micĭ de 473.

S'aŭ stabilit în sat 3 străinĭ.

Boteni saŭ **Naipul**, *cătun,* în pl. Cîlnițcĭ, jud. Vlașca. (V. Naipul).

Botesculuĭ (Odaia-), *locuință izolată,* jud. R.-Sarat, pl. Marginea-d.-s., com. Mărtinești, în partea de răsărit; azĭ e han pe drumul Gulianca.

Botești, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., așezată în valea rîuluĭ Răcătăul. Se compune din 4 cătune: Botești saŭ Dealul-Mare (reședința), Viforeni, Bărtășești și Iapa.

Cătunul Viforeni era alcătuit

www.dacoromanica.ro

în vechime din 3 secții: Viforeni-d.-j. (Viforeni-Brăescu), Viforeni (Viforeni-Capșei) și Viforeni-Răzeși, carĭ, după cum se vede în Condica Liuzilor («Uricarul» de Codrescu, vol. VII, pag. 313) făceaŭ parte din județul Tecuciŭ.

Din această comună maĭ făcea parte și satul Varnița, care azĭ este alipit comuneĭ vecine Leca.

Se mărginește la N. cu com. Săcuieni, la E. și S. cu com. Leca și la V. cu com. Buhociul.

Are o școală mixtă, care funcționează din anul 1889, în satul Botești, întreținută fiind de comună. In anul 1891, școala a fost frecuentată de 18 copiĭ, dintre carĭ 6 fete.

Biserică sunt 3: una în Botești și 2 în Viforeni, cu un preot și 3 cîntăreți. Se numără 338 case de locuit și 4 cîrciumĭ.

Populațiunea este de 342 capĭ de familie, cu 1206 suflete, dintre carĭ 1155 Romînĭ, 28 Izraeliți și 23 Unguri, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosibesc: 864 agricultorĭ, 2 de profesiunĭ libere, 80 muncitorĭ și 60 servitorĭ. Știŭ a citi și scrie 26; nu știŭ carte 1180.

Contribuabilĭ, după recensămîntul pentru periodul 1891—1896, sunt 328. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 78 locuitorĭ, cu 229 fălcĭ și 40 prăjinĭ, în țarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4662 hectare. Locuitoriĭ posedă 1302 hectare pămînt. Proprietarĭ marĭ sunt: 1. Dim. I. Lecca: are 1640 hect., cu un venit de 29.354 leĭ; 2. Iunius I. Lecca: are 1320 hect., cu un venit de 23.760 leĭ; 3. C. I. Capșa: are 364 hect. arendate pentru 4200 leĭ pe an; 4. clironomiĭ def. Iancu Capșa aŭ 196 hect. ce daŭ 5500 leĭ.

Pădurile ocupă 1170 hect., și sunt: Dealul-Mare și Viforeni, împărțite ambele între maĭ mulțĭ proprietarĭ.

Viile ocupă 19 hect., carĭ în 1890 aŭ dat 16 hectol. vin negru și 668 hectol. vin alb.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1072 hect.

Animale sunt: caĭ 102, vite cornute 655, porcĭ 59, capre 22 și oĭ 552, carĭ aparțin la 10 proprietarĭ și carĭ în 1891 aŭ dat 860 kg. lînă amestecată. Stupĭ de albine sunt 130, carĭ în 1890 aŭ dat 390 kg. miere și 43 kg. ceară.

Budgetul comuneĭ, pe exercițiul 1890—91, are la venitурĭ leĭ 3045 și la cheltueli leĭ 2675, banĭ 84.

Comuna este străbătută de calea județeană Valea-Răcătăul-Botești, lungă de 21 kil.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 17 kil.; la Părincea, reședința plășeĭ, 7 kil.; la com. Săcuieni 6 kil.; la com. Leca 7 kil.; la com. Buhociul 12 kil.

Botești, *com. rur.*, jud. Roman, în pl. Moldova, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova, spre nord de orașul Roman și la o depărtare de 22 kil. de el și de 23 kil. de reședința plășeĭ. Este alcătuită din satele: Botești, Barticești și Nisporești (Zapodia), cu reședința com. în satul Botești. Are 435 capĭ de familiĭ, 385 contribuabilĭ, 1561 locuitorĭ, din carĭ 29 știŭ carte și 380 case. Populațiunea este romînă, afară de 120 capĭ de familiĭ (480 locuitorĭ) Unguri și 6 familiĭ de Evreĭ. Sunt 720 capete de vite marĭ. Sunt 3 bisericĭ, una ortodoxă și 2 catolice. Are o școală primară mixtă, care în anul școlar 1886—87, a fost frecuentată de 28 elevĭ (24 băeți, 4 fete), din 28 înscrișĭ (24 băeți, 4 fete). Venitul anual al comuneĭ este de leĭ 2463 și cheltuelile de leĭ 2460. Este legată cu orașul Roman prin șoseaua națională.

Botești saŭ **Dealul-Mare**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., al comuneĭ cu același nume. Este situat pe Dealul-Mare, în dreapta pîrîuluĭ Răcătăul. Are o școală și o biserică clădită de Maria G. Lecca și o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 119 și suflete 417. Animale se numără: 58 caĭ, 265 vite cornute, 33 porcĭ și 10 capre.

Botești, *sat*, în com. rur. Pățești, plasa Gîrlele, jud. Putna. Este cel maĭ însemnat din satele care formează comuna și e proprietatea răzeșilor.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Ilie.

Are 2 școlĭ, din carĭ 1 de băeți și 1 de fete. Cea de băeți, construită de comună, e frecuentată de 23 băeți, din 34 cu vîrstă școală. Școala de fete e frecuentată de 18 fete, din 30 cu vîrstă de școală.

Vidrașcu, familie moldoveană răzășească, se trage de aci și a fost ridicată la boerie de Scarlat Calimah.

Botești, *sat*, jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Malurile. Și-a luat numele de la un fost proprietar, Botescu. E așezat în partea de răsărit, a comuneĭ, pe pîrîul Leica, la 5 kilometri spre Est de cătunul de reședință, Malurile. Are o întindere de 14 hect., și o populatie de 35 familiĭ, cu 154 locuitorĭ, 35 contribuabilĭ; 9 știŭ carte.

Botești, *sat*, în jud. Roman, pl.

www.dacoromanica.ro

Moldova, com. Botești, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova, spre N.-N.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 22 kil. de el și de 23 kil. de reședința plășeĭ. Este reședința comuneĭ Botești. Are 142 capĭ de fam., 126 contribuabilĭ și 525 loc., din carĭ 20 știŭ carte și 116 case. Populația este numaĭ romînă, afară de 1 fam. de Evreĭ. Sunt 129 vite marĭ cornute. Se face iarmaroc anual la 14 Septembrie. Are o bis. de lemn și o școală primara mixtă, care în 1886—87 a fost frecuentată de 28 elevĭ. Este legat cu orașul Roman prin șosea națională.

Acest sat, cu moșia înconjurătoare, aparținea, înainte de 1840, Vorniculuĭ Alecu Ghica, fiul Logofătuluĭ Grigore Ghica. S'a vîndut la 1840, cu 12000 galbenĭ, Serdarului Vasile Ioan și Agăĭ Dimitrie Stan.

Boteşti, *sat,* pe moșia Horodniceni, din com. Brăduleț, plasa Moldova-d.-s., jud. Suceava. Așezat pe dealul și valea cu acelașĭ nume, la 3650 m. de Horodniceni și lîngă hotarul Bucovineĭ, numără 131 case, populate cu 138 capĭ de fam. saŭ 574 sufl., 299 bărbațĭ și 275 femeĭ, din carĭ 12 străinĭ. Are 150 contrib. Vatra satuluĭ ocupă 13 fălcĭ și 60 prăjinĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu plugăria. Are o biserică, cu patronul Sf. Gheorghe, clădită din lemn la 1801, de locuitorĭ, deservită de preotul din Horodniceni și de 2 cîntărețĭ. Are o școală rurală mixtă, înființată în anul 1892, cu un învățător, plătit de stat și frecuentată de 40 elevĭ.

Improprietăriți la 1864 sunt 1 fruntaș, 18 mijlocașĭ, 58 codașĭ și 11 loc. cu cîte 12½ prăjinĭ, stăpînind 236 fălcĭ și 20 prăjinĭ.

Drumurĭ sunt: la Cornul-Lunciĭ (8 kil.) și la Horodniceni (3650 metri),

La 1863, «Botești, a clirosuluĭ din Bucovina, aveaŭ 23 liuzĭ, plătind 376 leĭ bir anual. («Uricarul», de Th. Codrescu, vol. VII, pag. 252).

Boteşti, *cătunaș,* al com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ și 12 case. Are sub-divizia Mărăcini.

Boteşti, *deal,* pe care stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Boteşti, *moșie,* jud. Bacăŭ, plasa Siretul-d.-j., numită și Dealul-Mare, pe Răcătăul, despre care Th. Codrescu ne spune: «moșie în care aŭ parte clironomiĭ răposateĭ Păhărniceseĭ Maria Leca, d-luĭ Aga Costache Lupu și Banul Dimitrie Lupu, care cumpără vr'o cîțĭ-va stînjenĭ de la C. Boboc, din bătrînul Mălina, fataluĭ Ștefan, Comisarul Teodor Brăescu tij din bătrînul Merișca, Baronul austricesc Vladislav Boscan, Stolniceasa Ruxandra Neguroaia; iar din răzeșĭ sunt și Alex. Făinaru, postelniciĭ Alexandru și Costachi Bibiri, Enache Bibiri din bătrînul Toma, Dumitrachi și Ilie Bibirești, din bătrînul Șandru și Fătu, Vasile Dopu, etc., și alțĭ mulțĭ răzeșĭ și părtașĭ în ea; pe lîngă moșiile Ungureni, Obîrșia și altele; fără sat».

Boteşti, *parohie,* formată din o parte din com. Pățești, satele Botești și Pățești, jud. Putna. Are 2 bisericĭ: cea parohială, cu hramul Sf. Ilie, în Botești; cea-l-altă, filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Pățești.

Boteşti, *pădure* de stejar, lîngă satul cu acest nume, com. Brădățelul, jud. Suceava.

Boteşti, vechiŭ *pichet,* cu No. 71, jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., către hotarul Moldoveĭ, în com. Malurile. Azĭ e han pe drumul către Măicănești.

Boteşti, *pîrîiaș,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., care udă satul cu acelașĭ nume și se varsă în Răcătăul.

Boteşti, *vale,* din satul Botești, com. Brădățelul, jud. Suceava.

Boteşti-Slobozia, *sat,* în plasa Marginea-d.-j., jud. R.-Sarat. V. Slobozia-Botescu.

Botez (Codrul-luĭ-), *pădure,* de diverse esențe, în com. Ciumulești, jud. Suceava.

Botezatul, *iaz.* V. pîrîul Rogoza-Bujor, com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Botezeşti, *pădure,* pe teritoriul com. Copălăul, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Botezuluĭ (Dealul-), *deal,* situat în raionul com. Colonești, pl. Stănișești, județul Tecuciŭ, ramificat din Zarea-Dobrotforuluĭ.

Botianca, *vie* întinsă, situată în jud. Tecuciŭ, raionul com. Valea-Rea, între satele Năneștĭ și Galbeni. Poartă acest nume de la un călugăr, care a fost proprietarul eĭ; astăzĭ este proprietatea d-luĭ Constantinidi.

Botica, *iezer,* jud. Brăila, la sudul laculuĭ Botea, din comuna Gropeni.

Botiĭ (Valea-), *cătun,* al com. Gura-Sărățiĭ, jud. Buzăŭ, cu 790 loc. și 215 case, și cu multe crame de viĭ.

www.dacoromanica.ro

Botiĭ (Vîrful-), *colină,* în judeţul Buzău, comuna Valea-Muscelului, pe hotarul despre Pătîrlagi.

Botişorul, *prival* jud. Ialomiţa, în pl. Borcea, teritoriul comuneĭ Ciocăneşti-Mărgineni.

Botiţa, *numire* ce se maĭ dă *munteluĭ* Bota-Mică, jud. Buzău.

Botiţa, *pichet* de vară, la frontieră, judeţul Buzău, în poalele munteluĭ Bota-Mică, între pichetele Cheia şi Poiana-din-Cale.

Botoaca, *movilă,* în partea de S. a satuluĭ Cerneşti, com. Zlătunoaia, plasa Miletinul, judeţul Botoşani.

Botoaia, *izvor,* jud. Tecuciu, ce îşĭ ia naştere din rîpa cu acelaşĭ nume, curge printre satele Valea-Rea şi Călimăneasa şi se varsă în partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la puntul unde se află hanul Tănăsoaia.

Botoaia, *movilă,* în partea de E. a moşieĭ Todireni, com. Todireni, pl. Jijia, jud. Botoşani.

Botoaia, *rîpă,* situată între satele Călimăneasa şi Valea-Rea, pl. Zeletin, jud. Tecuciu.

Botoaeĭ (Dealul-), *deal,* pe teritoriul satuluĭ Vînători-Siliştcani; se întinde spre S. de Vînători, com. Gorbăneşti, plasa Miletinul, jud. Botoşani.

Botorani, *sat;* face parte din com. rur. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 546 locuitorĭ. Aci este o biserică cu următoarea inscripţie:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce se prăznueşte cu hramul Sf. Nicolae, ce maĭ înainte a fost de lemn, iar acum s'a reînceput reclădirea eĭ de zid în anul 1871, în zilele Înălţimeĭ sale Domnuluĭ Romînieĭ Carol I, cu bine-cuvîntarea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Episcop al Rîmniculuĭ, Noul Severin, Enochenţie Piţulescu şi s'aŭ făcut, şi s'aŭ înfrumuseţat precum se vede prin osîrdia şi cheltueala maĭ multor alergătorĭ a Domnilor: Preotul Radu Smărăndoiu, Ilie I. Smărăndoiu, etc.»

Botorani, *deal,* în com. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Botoroaga saŭ **Tîrnava-de-Sus**, *comună,* în plasa Cîlnişteа, jud. Vlaşca. (Vezĭ Tîrnava-d.-s.)

Botoseşti, *deal,* pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, jud. Dolj, din care se lasă dealurile Covrea şi Velica. Are o înălţime de 50 m. şi este acoperit cu păduri.

Botosul, *loc izolat,* în com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistriţa, lîngă gura pîrîuluĭ cu a sa numire.

Botosul, *ramură* de *munţĭ,* ce se întinde paralel cu malul stîng al rîuluĭ Bistriţa, jud. Neamţu, în direcţiune N.-S., de la crucişătura ramureĭ Potoci şi Părul (com. Buhalniţa), pănă la Poiana-Cărbunaruluĭ, în jos, făcînd legătură cu ramificaţia munteluĭ Cozmiţă, de pe teritoriul com. Pîngăraţi.

Botosul, *pîrîiaş,* jud. Neamţu, ce izvoreşte din ramificaţiunea către V. a noduluĭ format de către ramurile de munţĭ: Potoci, Botosul şi Părul. Se varsă în rîul Bistriţa, în partea despre S. a satuluĭ Potoci.

Botoşani, *judeţ,* numit ast-fel după capitala sa. Face parte din Nordul Moldoveĭ, formînd o parte din hotarul ţăreĭ şi la E. şi la V.

Judeţul Botoşani, este coprins între 23°, 50′, 34″ (gara Iţcani) şi 25°,00′,12″ (satul Durneşti, com. Rînghileşti), longitudine orientală (meridianul Paris) şi 47°, 20′, 26″ (oraşul Hîrlău) şi 47°, 50′, 47″ (satul Boldul, plasa Başeul, din judeţul Dorohoiŭ, pe Prut) latitudine boreală.

Judeţul Botoşani se întinde pe Valea-Prutuluĭ, pe dealurile dintre Prut şi Jijia, pe Valea-Başeuluĭ şi a Jijieĭ, pe valea şi dealurile Sicneĭ, pe valea Miletinuluĭ şi a Bahluiuluĭ şi dealurile dintre aceste rîurĭ, pe valea Siretuluĭ şi a Suceveĭ şi dealurile ce mărginesc Siretul pe drcapta şi pe stînga şi care se prelungesc din dealurile Bucovineĭ.

La N., acest judeţ se mărgineşte cu jud. Dorohoiŭ, unde începe linia de hotar de pe malul drept al Prutuluĭ, din marginea satuluĭ Boldul, jud. Dorohoiŭ, care hotar merge în direcţia S.-V., pănă în valea Başeuluĭ, maĭ în jos de satul Hăneşti (Dorohoiŭ); de aicĭ tot linia de hotar se continuă spre V., pănă în Jijia (rîŭ) la N. de satul Iacobeni-Costeni, comuna Ungureni, judeţul Botoşani; de aicĭ hotarul îl formează rîul Jijia, pănă la satul Călugăreni, com. Mănăstireni, de unde iarăşĭ o linie de hotar, mergînd spre V., apoĭ spre S. şi iarăşĭ spre S.-V. ajunge în rîul Siret, trecînd pe la N.-V. de satele Cotărgaci, Costineşti şi satul Bucecea pănă în Siret; de la Siret linia de hotar, trecînd peste rîŭ maĭ spre N. de satul Grigoreşti, com. Călineşti-Botoşani, apucă direcţia de V. şi ajunge

www.dacoromanica.ro

în hotarul Bucovinei, spre S. de satul Mitocul, jud. Dorohoiŭ. La V. se mărginește cu Bucovina, despărțit printr'o linie de hotar, care merge de la Mitoc spre S. până în rîul Suceava mai în jos de Iţcani; de aicĭ hotarul îl face rîul Suceava, care merge spre S.-E. până la vărsarea sa în Siret. La S. se mărginește cu jud. Suceava și jud. Iași, începînd de la gura Sucevei. Siretul formează hotarul până spre N. de gura Dolhasca; de aicĭ micul pîrîŭ Turbata face hotar natural, de unde începe o linie de hotar prin codriĭ Deleni, în direcţia S.-E. până în rîul Bahluiul, la satul Pîrcovaci; de aicĭ Bahluiul face hotar natural trecînd pe lîngă Hîrlăŭ; de la Hîrlăŭ, mai în jos de oraș, începe linia de hotar, ce merge spre E., apoĭ face un unghiŭ mergînd spre N. și N.-V. pe la fundul moșiilor Hîrlăul și Deleni până în rîul Miletin la satul Prăjeni, com. Lătăi-Botoșani; de la Prăjeni, linia se îndreaptă spre E., trecînd pe la N. de satul Plugurile, din jud. Iași, până în văile Recea și Ruptura, pe moșia Răuseni, com. Comăndărești, jud. Botoșani, de unde linia de hotar, făcînd mai multe curbe și liniĭ drepte, merge spre E. și N.-E., ajunge în Jijia, la marginea satuluĭ Drăgănești, jud. Iași, de unde Jijia formează hotar natural până la marginea satuluĭ Pogorești, com. Comăndărești din jud. Botoșani; de aicĭ, linia de hotar, ținînd aproape direcţia N.-E. ajunge în Prut, lîngă satul Durnești, com. Rînghilești, jud. Botoșani, La E. se mărginește cu rîul Prutul, începînd de la Durnești până la marginea de S. a satuluĭ Boldul, jud. Dorohoiŭ.

Suprafaţa judeţuluĭ Botoșani este de 285,579 hect., saŭ de 2855 kil. pătr.

Forma acestuĭ judeţ, este aceia a unuĭ exagon neregulat. Infăţișarea sa naturală este următoarea: două văĭ marĭ, prin care curg rîurile Prutul și Siretul, apoĭ șase văĭ mai micĭ, prin carĭ curg rîurile Bașeul, Jijia, Sicna, Miletinul, Bahluiul și Suceava, la Vest de Siret, despărțite fiind prin șase șiruri de dealurĭ, carĭ sunt o continuare a dealurilor din Bucovina; aŭ, în genere, toate direcţiunea N. V. spre S.-E. și trec în judeţul Iași, pentru a se continua cu alte dealurĭ, saŭ a se pierde în văile rîurilor ce le despărțesc. Inclinaţiunea soluluĭ cea mai mare, este de la V. spre E., apoĭ vine înclinaţiunea de la Nord la S.; amîndouă combinate daŭ direcţia apelor de la N.-V. spre S.-E. Ast-fel, pentru a ne face o idee exactă de diferinţele de nivel, să luăm șesul Siretuluĭ, care se află în partea de V. a jud. și șesul Prutuluĭ, care îl mărginește la E. și să comparăm cotele cîtor-va puncte, socotite de asupra nivelului Mării-Negre. Așa, s'a constatat că la Grigorești, din com. Călinești, șesul Siretuluĭ are o înălțime de 249 m., pe cînd la confluența Volovățuluĭ cu Prutul, lîngă satul Boldul, jud. Dorohoiŭ, sunt numaĭ 95 m., o diferenţă decĭ de 154 m., de și acest din urmă punct, Boldul, e situat pe un paralel cu vre-o 20 kil. mai spre N. de cît paralelul ce trece prin Grigorești; apoĭ la Lespezile jud. Suceava avem 206 m., iar la Bădărîi, jud. Iași, lîngă Durnești pe Prut, numaĭ 54 m. Altă vale tot atît de apăsată este valea Bahluiuluĭ, cari la Podul-Iloaieĭ, jud. Iași, abia are 39 m., iar la Hîrlăŭ, jud. Botoșanĭ întrece peste 50 până la 55 m.

Pămîntul jud. Botoșanĭ este maĭ mult deluros și face parte din sistemul general al dealurilor dintre Prut și Siret. In privinţa caracteruluĭ fizic general se disting treĭ regiunĭ:

a) Regiunea pădurilor saŭ regiunea dealurilor Siretuluĭ și Bahluiuluĭ, carĭ coprinde toată partea între valea Sicneĭ și a Siretuluĭ la V., compusă din dealurĭ înalte, repezĭ și pictroase, maĭ ales spre S., acoperite în cea maĭ mare parte cu pădurĭ, viĭ și livezĭ; natura pămîntuluĭ e aci pietros și argilo-calcaroasă.

b) Regiunea de cîmp, care coprinde toată partea dintre valea Sicneĭ și Prutul, compusă și aceasta din dealurĭ, văĭ puţine și înguste, dar maĭ ales podișe întinse, cu pădurĭ și viĭ puţine; ocupată însă cu semănăturĭ întinse, fînețurĭ și imașurĭ; natura pămîntuluĭ e aci argilo-nisipoasă.

c) Regiunea dintre Siret și Suceava, cuprinsă între aceste două rîurĭ, în general cu dealurĭ micĭ, dar avînd șesurĭ întinse pe valea Siretuluĭ și Suceveĭ; natura pămîntuluĭ e aci nisipoasă.

Dealurile ce străbat acest judeţ, sunt ramificărĭ din lanţul dealurilor, carĭ se întind din Carpaţi, între Siret și Prut. Acest sistem de dealurĭ se împarte, prin valea și rîul Jijia, în două ramurĭ: una, a dealurilor din stînga Jijieĭ și a Prutuluĭ și alta din dreapta Jijieĭ până în Siret.

Ramura din stînga Jijieĭ, se continuă din jud. Dorohoiŭ, intră în acest judeţ împărțită în alte două ramurĭ maĭ micĭ, prin valea și pîrîul Bașeul carĭ merg, cea din stînga pe lîngă Prut și se termină la satul Stînca, com. Ștefănești, iar cea din dreapta Bașeuluĭ, merge mărginind Jijia, împărțită și ea în maĭ multe coline prin părac și văĭ și trece

www.dacoromanica.ro

în jud. Iași. Toate aceste ramuri ocupă întreg terenul plășilor Jijia și Ștefănești.

Ramura dealurilor dintre Jijia și Siret se împarte iarăși în două ramuri prin valea și pîrîul Sicna.

Ramura din stînga Sicnei și a Jijiei, este întretăiată de mai multe văi și pîrae și formează mai multe culmi: culmea dintre pîrîul Sicnei și pîrîul Ursoaia, care se prelungește pănă lîngă iezerul Drăcșani; pe capătul acestei culmi este tîrgul Sulița. Culmea dintre pîrîul Ursoaia și Dristia se prelungește pănă la satul Todireni, la vărsarea Sicnei în Jijia, fiind împărțită și aceasta în alte două culmi pe pîrîul Cozancea, care se varsă la satul Cernești în Sicna.

Aci găsim mai multe dealuri înalte, precum: Dealul-Mare, Țuguiata și Băbicenî.

Culmea dintre pîrîul Dristea și Jijia se prelungește pănă la satul Trușești. Toate aceste culmi ocupă parte din plasa Tîrgului și aproape întreg teritorul plășei Miletinul.

Ramura dintre Sicna și Siretul se prelungește spre S. și S.-E., desfăcîndu-se în mai multe culmi spre Siret saŭ Sicna pănă aproape de satul Cristești la izvorul Miletinului, de unde se desparte o ramură, care merge întreMiletin și Sicna, apoi spre Jijia, și se termină în jud. Iași la vărsarea Miletinului în Jijia. Din ramura din dreapta Miletinului se desfac mai multe culmi spre Siret, între păraele Vorona și Turbata, culmi acoperite cu păduri.

Spre S. de Miletin, între acest pîrîu și Bahluiul, se ridică o culme, cea mai înaltă, din întreg masivul dealurilor jud. Botoșani, pietroasă, repede și acoperită cu păduri foarte mari și care se întinde de la N.-V. spre S., sub numele de dealul Țencușa, Cerbătoarea, Pietrăria și Deleni pănă la Bahluiŭ lîngă Hîrlăul.

Toate culmile dintre Sicna și Siret, ocupă parte din teritorul plășei Tîrgului, plășei Siretul și întreaga plașă Coșula, acoperite cu semănături, dar și cu multe păduri și vii.

In dreapta Siretului se întind niște culmi puțin înalte, cari sunt cele de pe urmă ramificațiuni ale dealurilor dintre Siret și Suceava.

Aproape pe toate dealurile mari și mici, din coprinsul județului, se văd semănate nenumărate movili. Unele din ele, situate pe vîrfurile celor mai înalte dealuri, pot servi ca puncte de observație, de unde vederea poate îmbrățișa regiuni întregi.

Astă-zi servesc ca puncte geodezice și topografice.

Origina lor este foarte depărtată; nu se cunoaște vechimea nici a uneia; se poate susține prin analogie, ca și pentru toate movilele din restul țărei, că cele mai multe aŭ fost ridicate de popoarele ce aŭ locuit înaintea noastră și de barbarii, ce s'au strecurat pe aici și cari, după mărturiile istorieî, la moartea regilor lor și chiar căpitanilor mari, le făcea o movilă cît mai mare drept mormînt, în cari îi îngropa dimpreună cu toate odoarele lor, sacrificînd în urmă pe aceste morminte robii, femeile și caii lor.

Mai tîrziŭ, după spusele legendelor, movilele aŭ servit ca puncte de observație și de semnale pentru a vesti intrarea în țară a năvălitorilor străini. Tot legendele mai spun că pe vîrfurile mai multor movili, se aflau bătuți în pămînt stîlpi saŭ catarguri, pe cari îi înveleau cu paie, îi ungeau cu păcură și cînd trebuința cerea le dedea foc pentru a prevesti pe locuitorii din partea loculuî că vin năvălitorii și că e vremea de a se retrage.

Două văi mari străbat jud. în direcția N. V. spre S. E. și anume: Valea-Prutuluî la E. și Valea-Siretuluî la V. Mai întinsă este Valea-Siretuluî, care se întinde toată pe teritoriul județuluî, pe cînd Valea-Prutuluî are partea sa dreaptă numai pe teritorul jud. și aceasta pe unele locuri este foarte îngustă, de oare-ce Prutul lasă șesul în stînga și curge foarte apropiat de dealurile din dreapta.

Alte văi sunt: Valea-Bașeuluî, care de la satul Stanca, comuna Satul-Ștefănești, se confundă cu șesul Prutuluî, pînă la satul Băscăceni, com. Ostopceni, unde Bașeul confluează cu Prutul.

Valea Corogea, îngustă, are mai multe iazuri; prin ea curge rîul Corogea.

Valea Jijieî este cea mai lungă vale din județ; prin ea curge rîul Jijia, care străbate întreaga pl. a Jijieî în tot lungul eî.

Văile Dristea și Sicna, în dreapta Jijieî, sunt străbătute de pîraele cu același nume. Valea Sicna are o mulțime de iazuri mari, precum; iazul Stăuceni, Iazul-luî-Zosin și iezerul Drăc șani, lîngă Sulița. Cu valea Sic na, corespund în stînga și văile Teișoara, Strîmbul și Cazancea.

Valea-Miletinuluî străbate întreaga plasă Coșula; e destul de largă; are în dreapta Valea Scînteeî, Dodolea și Modruzul; iar în stînga Valea-Prăjanuluî, Novaci și Recea.

Valea-Bahluiuluî, îngustă și mărginită de aproape cu dealuri păduroase nu se lărgește de cît în jos de Hîrlăŭ, după ce trece în județul Iași, unde șesul este foarte întins.

www.dacoromanica.ro

Valea-Siretuluĭ și valea și șesul Suceveĭ, spre frontiera despre Bucovina, sunt cele maĭ frumoase văĭ.

Jud. Botoșani este udat de două rîurĭ marĭ: Prutul și Siretul, de 5 rîurĭ micĭ: Bașeul, Jijia, Sicna, Miletinul și Suceava, de maĭ multe pîrae și pîrîiașe, de 1 lac, al-Dracșanilor, și vre-o 70 de iazurĭ. Direcțiunea generală a apelor este de la N.-V. spre S.-E. și prea puține pîrae curg de la N. la S.

Făcînd acum descripțiunea apelor, în ordinea așezăreĭ lor naturală, de la Est spre Vest, avem:

a) Prutul, care udă toată partea despre E. a județuluĭ, de la satul Răpiceni, maĭ în jos de Boldul, pănă la satul Durnești, făcînd în această parte și hotarul despre Basarabia. El este cel maĭ mare rîŭ din jud. Botoșani, alimentînd cu apa necesară toate satele de pe malul săŭ drept și punînd în mișcare maĭ multe morĭ de apă, al căror număr, mic astăzĭ, era destul de mare altă dată.

Prutul, curgînd foarte apropiat de malul săŭ drept, nu lasă în această parte a maluluĭ săŭ destul de înalt pe unele părți, de cît potecĭ și puține vadurĭ, pe unde locuitoriĭ se folosesc de apa sa. Apele Prutuluĭ, orĭ cît de marĭ ar fi, nu trec peste mal nicĭ odată în această parte, afară numaĭ de la satul Stînca pănă la Ostopceni, unde șesul fiind jos, se confundă cu șesul Bașeuluĭ și se acopere de apă, cînd se fac revărsările, carĭ fac acest șes să devie fertil în produțiunea erbeĭ trebuitoare numeroaselor vite ce se cresc în aceste părți.

In tot lungul acestuĭ șes, și pe malul Prutuluĭ, se află o pădure de răchită și plop și maĭ multe gîrle și bălți, care întreținute cu apă prin revărsările Prutuluĭ și Bașeuluĭ, produc pește și papură multă.

Prutul primește în dreapta, Bașeul, care udă teritoriul comunelor Brăteni, Ștefănești, Bobulești și Ostopceni și formează în cursul săŭ cîte-va iazurĭ, punînd în mișcare și cîte-va morĭ.

Corogea curge prin Valea-Corogea, formează maĭ multe iazurĭ și se varsă în Prut, maĭ în jos de Rînghilești.

b) Jijia curge de la N.-V. spre S.-E. în tot lungul plășeĭ Jijia, venind din județul Dorohoiŭ. Intreține numeroase sate cu apele sale, atît pe dreapta cît și pe stînga sa. Udă șesul prin care curge și care e bogat în fînețe și imașurĭ, care nutresc numeroase turme de vite. Formează maĭ multe gîrle și iazurĭ și pune în mișcare maĭ multe morĭ de apă. Jijia e bogată în pește și racĭ gustoșĭ, cu care locuitoriĭ se hrăneso maĭ tot timpul anuluĭ.

Jijia primește în dreapta pîrîiașul Dristea, care curge prin comuna Trușești și Sicna și cu care confluează la satul Todireni. Sicna udă plasa Tîrguluĭ și plasa Miletinuluĭ, formînd în cursul săŭ maĭ multe iazurĭ marĭ. Trece și prin iezerul Drăcșani. Este bogată în pește și racĭ; iar apele sale pun în mișcare maĭ multe morĭ de apă. Șesul Sicneĭ se lărgește, maĭ cu sea mă după ce ese din iezerul Drăcșani pănă la Todireni. Acest șes e destul de întins și ocupat de imașurĭ și fînețe. Sicna primește în stînga maĭ multe pîraie, precum: Teișoara, Ursoaia și Cozancea.

Miletinul curge de la V. spre S.-E., udînd plasa Coșula și trecînd prin comunele: Cristești, Coșula, Copălăul, Uriceni și Lătăi; trece în județul Iași și se varsă în Jijia.

In timp de secetă, apele sale sunt micĭ, dar în timp de revărsărĭ, apele sale acoperă șesul care este destul de bogat în fînețurĭ și imașurĭ. Miletinul primește maĭ multe pîraie, precum: în dreapta Oneaga, Bahna, Tulburea, Scînteia, Dodolea și Modruzul; iar în stînga primește, Prăjanul, Novaci și Recea.

Bahluiul și Humosul curg prin pădurea Deleni și, unindu-se, trec pe lîngă Hîrlăŭ în județul Iași.

c) Siretul este al doilea rîŭ mare din județul Botoșani; udă partea de Vest a județuluĭ, numită pl. Siretuluĭ și curge prin comunele Salcea, Dumbrăveni și Fîntînelele pe dreapta, și Călinești, Brehuești, Corni, Poiana-Lungă și Tudora pe stînga.

Inconjurat de pădurĭ pe ambele sale țărmurĭ, el curge prin șesul larg, peste care de multe orĭ își revarsă apele sale. Numeroasele bălți și gîrle ce se află pe lîngă țărm, se umplu în timpul revărsărilor cu apă și peștĭ. Terenul șesuluĭ săŭ este de natură nisipos și prieste de minune culturĕĭ ovăzuluĭ și cartofilor. Fînețele și imașul cresc în abundență. Morĭ de apă se găsesc multe pe vadurile și gîrlele Siretuluĭ. Acest rîŭ primește pe dreapta maĭ multe pîraie, ca: Verona, Turbata și Sirețelul; iar în stînga primește Suceava. Rîul Suceava vine din Bucovina, de la Nord-Vest spre S.-E., și formează hotarul natural al județuluĭ Botoșani și al țăreĭ despre Bucovina, curgînd pe lîngă comunele Burdujeni, Dumbrăveni și Fîntînelele și se varsă în Siret maĭ în jos de Roșcani, sat, în com. Fîntînelele, din plasa Siretul.

Valea Suceveĭ este una din

www.dacoromanica.ro

cele mai romantice văi, foarte populată și destul de bogată.

Afară de acestea, mai sunt și alte, ape care alimentează teritoriul județului Botoșani și acestea sunt iazurile, între care vom enumăra: iezerul Drăcșani, care ocupă locul întîiu prin mărimea sa. Situat în pl. Miletin, lîngă tîrgușorul Sulița, el se întinde, în sensul direcțiunei văei Sicna, de la N.-V. spre S.-E., pe o lungime de vre-o 7 kil.; lățimea sa variază între 400 metri până la 1 kil. E bogat în trestie și papură, asemenea și în pește. Pe apele acestui iezer trăesc o mulțime de păsări de apă, sălbatice.

Mai sunt iazurile de pe valea Sicnei, precum: iazul de la Răchiți, de la Stăuceni, de la Zosin.

In comuna Trușești este Iazul-Mare, iazul Ciolpani, iazul Lunca; în comuna Feredieni iazurile Leahul și Nacu; în com. Lătăi, iazul de la Valea-Rea, Movila-Părului și Hranaciul; în comuna Cristești, Lipoveni și Tofănească; în comuna Fîntînelele este iazul Văduleț.ul.

In privința formațiunei geologice, terenul județului Botoșani coprinde două regiuni bine deosebite.

Intîia regiune, care coprinde aproape întreg județul, este formată din tărîmurile quaternare sau diluvium, în care se pot deosebi 3 straturi. Diluvium vînăt, depozit amestecat cu pietre rostogolite, numit humă, se găsește în puține localități și se găsește la baza stratului diluvium galben; se poate observa pe coastele dealurilor în fundul rîpelor adînci; pe coasta dealului Pogorești, din comuna Comîndărești, la Feredieni, în rîpa Cerbătoarea și în alte părți, mai ales prin rîpi și ponoare. Diluvium galben este al 2-lea strat; compus din argilă-silicioasă în mare parte, se găsește pe întinderi mai mari; acest strat are o grosime până la 50 m. și chiar mai mult și se găsește eșit la suprafață în regiunea pădurilor, în plasa Coșula mai cu seamă, și pe coasta dealurilor repezi și rîpoase, în diferitele părți ale județului, pe care stratul negru nu s'a putut fixa fiind mînat de apă. Asemenea coline și mai ales acelea expuse spre Sud, sunt poziținile cele mai bune pentru cultura viilor.

Diluvium negru, numit și pămîntul negru, are, grosime ce arare-ori trece peste un metru. Acest strat coprinde materii organice în mare cantitate și formează terenurile cele mai productive; ocupă cea mai mare întindere din teritoriul județului și se află pe stratul galben. Acest strat în diferite combinațiuni, ca argilo-nisipos, argilo-calcaros și nisipo-argilos, ocupă toată regiunea numită agricolă sau cîmpeană. Pe văile și șesurile rîurilor are o grosime cu mult mai mare, din cauza depozitelor făcute de ape. A doua regiune geologică e fozmată din terenurile terțiare; se compune din argilă, nisipuri, greziuri și calcare. Mai bine reprezentate se află în pl. Coșula, prin dealul Țencușa, Cerbătoarea și Pietrăria, unde piatra și greziurile se văd eșite la suprafață pe mari întinderi, și de unde se și exploatează: precum în comunele Deleni, Storești și Slobozia-Secătura. De asemenea terenuri se mai găsesc în comunele Burdujeni, Brehuești și Dumbrăveni, din pl. Siretului, unde se găsesc însemnate cariere de piatră. Pe malul Prutului în plasa Ștefănești, la satele Stînca și Lehnești, se văd stînci la suprafața pămîntului, cum și în apă, de piatră calcaroasă, care se taie și se pune în varnițe, pentru a fabrica varul, cu care se face un comerciu foarte însemnat în Ștefănești.

Clima în general este sănătoasă. Regiunea cîmpeană este mai călduroasă vara și mai expusă vînturilor de la N. și E. fiind lipsită de păduri și înclinată chiar spre asprul vînt, crivățul. Regiunea pădurilor este mai răcoroasă vara și mai puțin expusă vînturilor aspre; mai cu seamă în centrele de populațiune așezate în văi și la poalele pădurilor în general, clima este uscată. In văile lungi și întinse toamna și primăvara clima este mai mult umedă.

Pentru a caracteriza mai bine clima județului Botoșani, dăm aci datele stațiunei meteorologice de al 2-lea ordin din comuna Comîndărești și datele stațiunilor udometrice din Hîrlău și Ștefănești, pe anii 1888, 1889 și 1890, stații înființate de Institutul Meteorologic din București:

Stațiunea Meteorologică din Comîndărești.

Long. de la Greenwich 20° 51′ E.
Latitudine . . . . 48° 30′ N.
Altitudine de-asupra niveluluĭ Mării-Negre 105 m.

Temperatura aerului.

Medii lunare pe 1889 și 1890 deduse din *Max.* + *Min.* + *8a* + *8p*.

	1889 st. n.	1890 st. n.
Ianuarie . . .	— 9°3	— 1°9
Februarie . .	— 4°4	— 6°7
Martie	— 0°9	+ 1°7
Aprilie. . . .	—10°5	+11°9
Mai	17.0	+15.5
Iunie.	19°5	+16.6
Iulie	23°0	21.4
August . . .	21°3	22.6
Septembrie .	13.2	14.9
Octombrie. .	12.3	+ 8.7
Noembrie . .	+ 4.9	+ 5.2
Decembrie. .	— 5.8	— 8.3

Mijlocia an. p. 1889 = +8°44
» » » 1890 = +8°35

www.dacoromanica.ro

Cea mai înaltă temperatură, 1889-1890, la 13 Iulie 1889=+ 38.1.

Cea mai scăzută temperatură, 1889-1890, la 18 Ianuarie 1889 =—29.8. Diferenţa extremilor este 67°9.

Gradele sunt date după termometrul Celsius şi termometrele sunt aşezate la aer liber, şi la umbră, sub un apărător de 2 m. d'asupra soluluĭ cu iarbă.

Presiunea atmosferică (redusă la 0 grade).

Media anuluĭ 1889 . . =761.3
» » 1890 . . =762.4

Cea mai înaltă pres., 1889-1890, la 28 Decembrie 1889, 785.3.

Cea mai scăzută presiune, 1889-1890, la 24 Noembrie 1890, 737.6.

Diferenţa extremilor . . 47.6.

Direcţiunea vînturuĭ şi tăria luĭ.

Direcţiuni	1888	1889	1890	Totaluri pentru 3 anĭ
N a băt. de orĭ	63	39	124	226
NE » » »	4	37	38	79
E » » »	48	123	84	255
SE » » »	21	123	223	367
S » » »	23	144	73	240
SV » » »	3	23	20	46
V » » »	87	100	74	261
NV » » »	18	156	222	396
Liniş. » » »	161	193	144	498

Vîntul dominant este cel de la N.-V. şi opusul său, de la S.-E.

Ploaia şi zăpada.

	Comîndăreşti		Hîrlău	
	1888	1889	1890	1890
Ianuarie	14.2	20.6	27.7	32.4
Febr.	23.6	38.6	3.9	6.7
Martie	11.8	31.0	39.5	27.1
Aprilie	47.5	45.0	2.7	0.0
Maĭ	53.6	32.3	61.8	71.0
Iunie	27.7	78.3	113.3	154.8
Iulie	34.3	17.1	35.5	91.9
August	88.5	75.3	35.6	25.5
Septem.	14.1	63.9	29.9	47.9
Octom.	27.9	98.4	44.2	42.7
Noem.	3.4	34.1	37.0	49.6
Decem.	25.5	18.3	12.7	16.6
Total.	372.1;	552.9;	443.8,	566.1

Proprietatea în judeţul Botoşani este împărţită ast-fel: proprietariĭ marĭ ocupă întinderea cea mai mare. Unele moşiĭ se exploatează bine şi sunt înzestrate cu clădirĭ frumoase şi construcţiĭ agricole bine făcute, iar în jurul proprietăţilor sunt sădiţĭ copacĭ şi viĭ. Alte proprietăţĭ din contra, şi aceste sunt cele arendate, de care se găsesc multe, se exploatează din punctul de vedere numaĭ al cîştiguluĭ imediat. Statul posedă multe proprietăţĭ, toate arendate. In privinţa culturei, de şi sunt date arendaşilor instrucţiunĭ de către Minister, totuşĭ se cultivă după obiceiŭ. Răzeşiĭ saŭ vechiĭ moşneni, ale căror proprietăţĭ sunt cele mai vechĭ, moşiĭ întinse odinioară, aŭ fost cu timpul încălcate, rupte bucată cu bucată, până ce s'au redus la niște petice de pămînt. Locurile de pe lîngă case şi chiar multe de la cîmp, unii le aŭ sădit cu pomĭ roditorĭ şi viĭ.

Ţăraniĭ împroprietăriţĭ prin legca de la 1864 şi de la 1894 încoace, sunt ceĭ mai micĭ proprietarĭ şi ceĭ de pe urmă. Puţinul pămînt ce-l aŭ, îl cultivă în mod rutinar; casele de locuinţă şi împrejmuirile la uniĭ sunt în bune condiţiunĭ şi înfrumuseţite cu grădinĭ de pomĭ şi legume.

Judeţul Botoşani are o întinderea de 285,579 hect., din care în anul 1889 s'a lucrat 107,959 hect.; restul de 177,620 hect. coprinde teritoriul necultivabil cum şi pămîntul lăsat ca pîrloagă pentru anul viitor.

In judeţul Botoşani, în anul 1889, aŭ fost 38 proprietarĭ şi 66 arendaşĭ.

Iată datele statistice relative la repartizarea proprietăţeĭ în general:

Statul posedă 8.775 hect.; comunele 1.415 hect.; bisericele 2.423 hect.; şcoalele 1.617 hect.; proprietariĭ marĭ posedă 221.827 hect.; răzeşiĭ posedă 3.032 hect.; săteniĭ împroprietăriţĭ, de la 1864 până astăzĭ, 46.490 hect.

De la 2000 h. în sus,	prop.	sunt	26
» 1500—2000	»	»	10
» 1000—1500	»	»	25
» 500—1000	»	»	14
» 400— 500	»	»	9
» 300— 400	»	»	11
» 200— 300	»	»	22
» 150— 200	»	»	10
» 100— 150	»	»	25
» 75— 100	»	»	5
» 50— 75	»	»	11
» 25— 50	»	»	24
» 10— 25	»	»	68
» 5— 10	»	»	4.484
Cu maĭ puţin de 5 h.	»	»	11.566

Instrumentele şi maşinele agricole care aŭ servit la munca cîmpuluĭ în anul 1890: 7280 care de cărat greutăţĭ şi recolta cîmpuluĭ; 1414 harabale, 4457 pluguri de lemn ale sătenilor; 2990 pluguri de fĭer ale proprietarilor; 2 pluguri cu abur pe moşia Rînghileşti; 3097 grape de fĭer; 54 maşinĭ de ales sămînţa; 96 maşinĭ de semănat; 76 maşinĭ de treerat cu abur; 21 maşinĭ cu abur de bătut porumbul.

Cea mai mare întindere a judeţuluĭ e ocupată cu cultura cerealelor, a imaşelor şi a fîneţelor.

Intinderea aproximativă a culturei cerealelor, legumelor, tuberculelor şi plantelor oleioase a fost în anul 1889 1890 urtoarea: cultura porumbuluĭ, pe o întindere de 42408 hect., a grîuluĭ, de 39323 hect., a orzuluĭ, de 10005 hect., a rapiţeĭ, de 6267 hect., a ovăzuluĭ, de 5187 hect., a secareĭ, de 2.130 hect., a cartofilor de 877 hect., a fasoleĭ, de 469 hect., a hrişcăĭ

www.dacoromanica.ro

de 312 hect., a cînepeĭ de 236 hect., a mazereĭ, de 184 hect., a trifoiuluĭ de 56 hect., a meiuluĭ de 32 hect., a linteĭ de 29 hect., a bobuluĭ de 10 hect., a anisonuluĭ de 36 hect., a nohotuluĭ de 2 hect.

Producțiunea cerealelor a fost în 1889 următoarea: 927396 hectol. porumb, 625912 hectol. grîŭ, 196404 hectol. orz, 92154 hectol. ovăz, 26102 hectol. secară, 93634 hectol. rapiță, 2711 hectol. hrișcă.

Producțiunea plantelor oleioase a fost: 5253 hectol. cînepă, 87 hectol. in, 264 hectol. meiŭ, 42100 kgr. anison.

Producțiunea cartofilor, de 4764723 kgr.

Producțiunea trifoiuluĭ, de 285 hectolitri.

Producțiunea legumelor în 1889 a fost: 629147 kgr. fasole, 257206 kgr. mazăre, 76436 kgr. linte, 210 kgr. bob, 24 hectol. nohot.

Viile aŭ întinderea de 650 hectare și aŭ produs în 1889 16800 hectare. Viile cele maĭ însemnate se găsesc în orașul Botoșani, în Ștefănești, Hîrlăul, Storești și Coșula. La munca cîmpuluĭ aŭ luat parte în 1889 21066 bărbațiĭ, 12594 femeĭ și 9310 copiĭ.

Pe lîngă agricultura este cultura vitelor care face bogăția județuluĭ. Numărul capetelor de vite ce se cresc pe întinsele imașe și fînețe din jud. Botoșani, este de 192573, din carĭ 71990 ale proprietarilor și ale arendașilor, iar 120583 ale locuitorilor.

Numărul vitelor pe categoriĭ, atît ale proprietarilor cît și ale sătenilor, sunt:

Vitele proprietarilor și arendașilor: 198 buhaĭ, 46 bivolĭ, 73 bivolițe, 10283 boĭ, 5342 vacĭ, 2109 viteĭ, 164 armăsarĭ, 1226 caĭ, 2 catîrĭ, 14 măgarĭ, 5467 porcĭ, 42124 oĭ și berbecĭ, 403 capre, 902 epe, 405 mînjĭ, 1525 gonitorĭ, 1228 gonitoare, 278 străjnicĭ 202 străjnice.

Vitele sătenilor: 100 buhaĭ, 11 bivolĭ, 70 bivolițe, 16011 boĭ, 13105 vacĭ, 7445 viteĭ, 357 armăsarĭ, 3714 caĭ, 1 catîr, 10999 porcĭ, 56778 oĭ și berbecĭ, 2823 epe, 3405 mînjĭ, 3415 gonitorĭ, 2823 gonitoare, 681 străjnicĭ și 560 străjnice.

Productul oilor este de 445825 kgr. caș și 216313 kgr. lînă.

Cultura albinelor este puțin întinsă. 11.324 stupĭ aŭ produs 23079 kgr. miere și 8688 kgr. ceară.

Cultura vermilor de mătase este aproape cu totul neînsemnată în jud. Botoșani.

Cultura livezilor produce foarte multe fructe alese și frumoase și care se găsesc în abundență în toate comunele.

Livezile artificiale sunt pe o întindere de 350 hect. și aŭ produs în anul 1889 peste 376410 kgr. fructe; iar livezile naturale sunt pe o întindere de 19948 hectare și aŭ produs aproape 5725009 kgr. fructe.

Pădurile, resurse foarte bogate pentru proprietarĭ, satisfac cele maĭ marĭ trebuințe ale locuitorilor din județ; din ele se scot tot felul de lemne pentru construcțiunĭ și foc, cu deosebire din pădurile din plășile Coșula, Siretul și parte din pl. Miletin. Pădurile, de pe luncile Prutuluĭ și ale Siretuluĭ bogate în loz, răchită saŭ salcie și plop, daŭ nuiele pentru gardurĭ și alte trebuințe.

Intinderea totală a pădurilor este de 27234 hect., din care: 5001 hect. fag, 4343 hect. carpen, 6219 hectare stejar, 2390 hect. ulm, 754 hect. frasin, 118 hect. paltin, 468 hectare răchită, 341 hect. salcie, 2468 hect. plop, 541 hect. alun, 185 hect. mesteacăn, 3763 hect. teiŭ, 20 hect. sorb, etc.

In pădurĭ se află: căprioarc, porcĭ sălbaticĭ, lupĭ, jderĭ, epurĭ, etc.

Rasele vitelor sunt cele localnice, ast-fel: vitele albe sunt de rasă moldovenească. Unĭĭ din cultivatorĭĭ marĭ aŭ vite de rasă elvețiană și olandeză.

Oile sunt de treĭ rase binc deosebite, și anume: țurcane, cu corpul bine făcut și cu lîna lungă și aspră, stogomane, cu lîna amestecată cu perĭ groșĭ și lungĭ și altele cu perĭ moĭ, scurțĭ și delicațĭ, și oile țigăĭ cu lîna lungă, creață și mlădioasă.

Cele două rase de la început formează maioritatea oilor, pe cînd rasa din urmă este foarte puțin respîndită.

Din dealurĭ și ape (pîraie) se scoate piatră calcară pentru var, piatră de moară, piatră pentru zidirĭ și șosele, nisip și prundiș.

Cele maĭ principale carierĭ de piatră din jud. Botoșani sunt: La Slobozia-Secătura, 2 caricrĭ; la Flămînzĭ, 2 carierĭ; la Deleni, 1 carieră; la Storești, 1 carieră; toate acestea în pl. Coșula; la Salcea e 1 carieră și la Dumbrăveni 2 cariere.

Apele ce se întind pe teritoriul județuluĭ Botoșani, pe lîngă că alimentează satele, șesurile și cîmpurile, cu apa necesară, înlesnind vegetațiunea plantelor și creșterea vitelor, satisfac și alte trebuințĭ ale viețuireĭ locuitorilor, producînd peștĭ, racĭ și scoicĭ pentru hrană, stuh pentru foc și pentru acoperitul caselor și a ocoalelor, papură, din care se fac rogojinĭ, cosciuge și se întrebuințează și la butnărie. Sunt 136 de iazurĭ, de unde se poate pescui aproape 137000 kgr. pește

www.dacoromanica.ro

și unde se poate găsi 750 hect. stuh și 530 hect. papură.

In privința industriei, jud. Botoșani este bine reprezentat, grație sistemului protecționist și, nevoiei, ce se simte de a dezvolta și la noi această ramură importantă a bogăției sociale.

In primul loc este morăritul, și din pricina bunei calități a grîului ce se produce pe cîmpiile jud., și prin perfecționarea morilor, cari sunt instalate după cele mai nouĭ sisteme, aŭ dat un avînt mare fabricațiunei de făinuri. Ast-fel este recunoscută în toată țara și chiar în străinătate, reputațiunea făinei din Botoșani.

Numărul morilor din județul și orașul Botoșani este de 84 morĭ de apă, 3 morĭ cu caĭ, 26 morĭ cu vapor și 3 morĭ de vînt, între care morile cu aburi din Botoșani ocupă primul loc. S'a măcinat, în cursul anului 1889, 12669565 kgr. făină de grîŭ și 2137600 kgr. făină de porumb.

Velnițele aŭ funcționat în număr de 6 și aŭ produs 368000 hectolitri spirt. La aceste velnițe s'a îngrășat peste 1000 vite. In acest județ se mai înseamnă și următoarele fabricĭ: 2 fabricĭ de bere, 7 fabricĭ de săpun, 2 fabricĭ de oțet, 1 fabrică de vacs, 7 fabrică de periĭ, 3 fabricĭ de site, 4 fabricĭ de lumînărĭ de seŭ, 1 fabrică de sticle, la Storești, mai multe fabricĭ de blănăriĭ și cojocăriĭ, 16 fabricĭ de oale, mai multe fabricĭ de cărămidă, fabricĭ de păstrămurĭ, prin care orașul Botoșani este vestit în toată țara, 1 școală de meseriĭ cu 4 secțiunĭ: ciobotăria, croitoria, lemnăria și fierăria și 4 tipografiĭ.

Sunt în jud.: 15 bancherĭ, 190 băcanĭ, 5 brașovenĭ, 21 brutarĭ, 40 birjarĭ, 20 boiangiĭ, 9 bragagiĭ, 32 bărbierĭ, 24 brînzarĭ, 6 argintarĭ, 6 alămarĭ, 5 armurierĭ, 5 abagerĭ, 6 agenți de asigurare, 3 architecți, 42 avocați, 8 case de schimb, 8 comercianți de manufacturĭ, 25 comercianți de grîne, 19 de lînă, 37 de vite, 2 de seurĭ, 5 de mobile, 5 de gaz, 56 de făină, 10 de sacĭ, 591 cîrciumarĭ, 8 cafegiĭ, 15 comercianți de porțelan, 3 comercianți de haine gata, 3 comercianți de oase, 11 ceasornicarĭ, 9 caretașĭ, 5 ceaprăzarĭ, 14 curelarĭ, 92 croitorĭ de dame, 82 croitorĭ de bărbați, 37 casapĭ, 3 cîrnățarĭ, 53 cărăușĭ, 18 covalĭ, 18 comisionarĭ, 337 ciobotarĭ, 212 cîntărețĭ la biserică, 7 ciurarĭ, 1 căldărar, 7 cofetarĭ, 9 covrigarĭ, 211 debitanți de tutun 4 droghiștĭ, 1 cuțitar, 15 dubălarĭ, 4 dogarĭ, 2 dentiștĭ, 20 doctorĭ în medicină, 3 doctorĭ veterinarĭ, 7 diaconĭ, 3 depozitarĭ de lemne de foc, 9 depozitarĭ de lemne de trebuință, 151 dulgherĭ, 7 farmaciștĭ, 7 frînghierĭ, 49 fierarĭ și potcovarĭ, 2 fotografĭ, 14 galantarĭ, 1 săpător de metal (graveur), 4 săpătorĭ în lemn (graveur), 19 hangiĭ, 12 chiristigiĭ, 99 harabagiĭ, 9 chirurgĭ, 4 librarĭ, 32 lipscanĭ, 3 legătorĭ de cărți, 5 ingineriĭ, 214 lăutarĭ, 50 mașiniștĭ, 16 mindirigiĭ, 11 moașe, 15 morarĭ, 7 pescarĭ, 22 pălărierĭ, 7 otelierĭ, 42 olarĭ, 108 profesorĭ (învățătorĭ și institutorĭ), 131 preoțĭ, 34 precupețĭ, 200 rotarĭ, 4 rabinĭ, 11 șepcarĭ, 7 sipetarĭ, 37 sacagiĭ, 86 samsarĭ, 103 stolerĭ, 3 strungarĭ, 4 tipografĭ, 32 tîmplarĭ, 26 tinichigiĭ, 12 telalĭ, 1 tocilar, 4 tapițerĭ, 21 vărarĭ, 1 vărsător în metal, 96 zidarĭ, 23 zugravĭ, 42 zarzavagiĭ.

Afară de aceștia mai sunt 1384 funcționarĭ la diferitele autorități și 3990 servitorĭ și servitoare.

In județ este: o societate de economie și împrumut, o soc. comercială, o soc. de bine-facere, o soc. filantropică, o societate de ajutor mutual, 8 magaziĭ cu fierărie, 7 magaziĭ cu articole de modă. Sunt în județ 141 biserici.

Industria manuală, precum: împletitul pălăriilor de paie, împletitura lozilor, din care se fac: panere, coșercĭ, scaune, etc. frîngheria, a început de un timp a se introduce în mai multe din școale rurale, dar a prins rădăcinĭ în primul loc în școalele din Bucecea, Dumbrăveni, în al doilea loc în școalele din tîrgul Ștefănești, din Corni, din Burdujeni - tîrg și altele, frînghieria la școala din Sfînta-Maria, com. Rînghilești.

Industria casnică, ca lucrul cînepeĭ, inuluĭ, lineĭ, bumbaculuĭ, din care se fabrică: pînze, țoale, sumane, scoarțe, șaiacurĭ, devine din zi în zi mai rară, din cauză că agricultura, în acest județ foarte căutată ocupă și brațele femeilor de la țară.

In raport cu industria rurală, cea urbană a luat o dezvoltare mai întinsă. Este o școală de meseriĭ în Botoșani, ateliere de croitorie, ciobotorie, stofărie, frînghierie, ferărie, tinichigerie, fabricĭ de bere, băuturĭ gazoase și altele.

Articolele cu care se face cel mai întins comerț sunt cerealele și vitele. Dintre cereale sunt: grîul, secara, porumbul, orzul și ovăzul; apoĭ rapița și altele. Dintre vite: boĭ, vacĭ, oĭ, caĭ, rîmătorĭ. Se vînd pieĭ, lînă, brînză, lemne, fructe, legume, etc.

Pentru 1888 exportul pentru județul Botoșani a fost evaluat la 18,000,000 leĭ; iar importul la peste 3,000,000 leĭ

Desfacerea productelor pentru

www.dacoromanica.ro

străinătate se face mai ales pe piața orașului Botoșani; pentru comerciul mic din județ sunt tîrgurile din Hîrlău, Ștefănești, Bucecea, Burdujeni, Sulița și Frumușica.

Iarmaroacele înlesnesc mult comerciul și se țin în anumite zile ale săptămîneĭ în tîrgurile enumărate. Mai important este iarmarocul ce se face în Botoșani de la 1—15 Septembrie, în fie-care an.

Comerciul este mai întreg în mîna Evreilor; Romînii se îndeletnicesc mai mult cu producțiunea.

Pentru înlesnirea comunicațieĭ sunt 4 feluri de drumuri:

1. Calea ferată: *a)* Linia principală București-Burdujeni, care străbate județul Botoșani în partea de Vest, și care linie leagă țara și județul cu Bucovina. Pe astă cale avem de însemnat 2 gări: Vereștí și Burdujeni, unde se fac încărcările și descărcările. *b)* Din linia principală, și anume de la gara Vereștí, pleacă o linie secundară la Botoșani, (oraș) avînd pe această cale încă două gări: Bucecea-Tîrg și Leorda. *c)* De la Leorda pleacă o altă ramură secundară la Dorohoiu și *d)* o altă ramură de o importanță foarte mare pentru agricultorí, ramura Dorohoiu-Iași, pe valea Jijieĭ, trecînd prin mijlocul jud. Botoșani.

2. Calea Națională. Ramura de șosea pietruită, ce se prelungește de-alungul țăreĭ, începînd de la Mihăileni, jud. Dorohoiu, intră în jud. Botoșani la tîrgușorul Bucecea, trece apoĭ prin comunele Cucoreni, Curtești, orașul Botoșani, apoĭ prin comunele Bălușeni, Cristești, Coșula, Copălăul, Flămînzi, Frumușica-Storești, Hîrlău, și de aicĭ în jud. Iași la Tîrgul-Frumos; are o întindere de 81 kil.

3. Căĭ Județene.

Din orașul Botoșani pleacă 4 căĭ județene: Una din Botoșani spre V., prin comunele Curtești, Brehuești, Dumbrăveni, Salcea, la Burdujeni. Această cale are o întindere de 38 kil. 800 m.; a doua pleacă tot din Botoșani spre Sud-V., prin com. Curtești, Poiana-Lungă, la Liteni-Marginea, jud. Suceava; are o întindere de 42 kil.; a treia pleacă de la Botoșani spre E., trece prin comunele Bălușeni, Șoldănești, Trușești, Bobiceni, Durnești, la Tîrgul Ștefănești; are o lungime de 46 kil.; alta, ce pleacă din Ștefănești, prin comunele Bobulești, Ostopceni, Rănghilești și trece în județul Iași, are o lungime de 24 kil. O ramură ce pleacă din Tîrgul Bucecea pe șesul Siretuluĭ, trece în județul Iași, avînd o întindere de 10 kil.; în fine, calea județeană ce pleacă tot din Botoșani, spre N.-E., trece prin comunele Monăstireni, satele Onțeni, Ungureni și se duce în județul Dorohoiu, la Săveni; are o lungime de 20 kil.; mai este calea națională, care pleacă din Botoșani la Rădăuți.

4. Șoselele vecinale, carí pleacă din ramurile enumerate în diferite direcțiuní: Hîrlău-Dolhasca spre Siret; Talpa-Sulița; Rănghilești-Albești, etc.

Județul Botoșani este împărțit în 6 plăși, care, în ordinea așezăreĭ lor naturale de la E. spre V., sunt ast-fel dispuse:

1. Pl. *Ștefănesti,* cu 10 comune, compuse din 38 sate și un tîrg.

2. Pl. *Jijia,* cu 6 comune, avînd 35 sate.

3. Pl. *Miletinul,* cu 5 comune, avînd 32 sate și un tîrg.

4. Pl. *Tîrgului,* cu 8 comune, avînd 45 sate și un oraș.

5. Pl. *Coșula,* cu 12 comune, avînd 29 sate, un oraș și un tîrgușor.

6) Pl. *Siretul,* cu 11 comune, avînd 42 sate și 2 tîrguri.

Numărul locuitorilor, ce trăesc în jud. Botoșani, este de 30418 familiĭ, saŭ 150218 suflete, din carí: 24417 familiĭ, saŭ 115062 suflete trăesc în sate și în tîrgușoare; iar 6001 familii, saŭ 35156 de suflete în orașele Botoșani și Hîrlău.

Din numărul total al locuitorilor, 41158 sunt bărbați, 45808 femeĭ și 63252 copiĭ.

După starea civilă sunt: 54422 căsătoriți, 85613 necăsătoriți și 10183 văduvĭ.

După religiuní: 121623 ortodoxĭ, 23958 izraeliți, 981 lipovenĭ, 2758 catolicĭ, 144 gregorienĭ și 754 de diferite alte religiuní.

După naționalit. sunt: 109019 Romînĭ, 23958 Izraeliți, 2356 Țigani, 2148 Armenĭ, 1419 Rușĭ și Lipovenĭ, 1711 Germani, 147 Polonĭ, 48 Bulgarĭ, 44 Unguri, 34 Grecĭ, 22 Francezĭ și 11 Italienĭ.

Cu știință de carte sunt 11609 și fără știință 138609.

Numărul nașterilor, în anul 1889, aŭ fost de 5315 și al morților de 4664.

Județul are un budget de 200760 leĭ, la venituri, și 187079 leĭ, la cheltuelĭ. Budgetul drumurilor e de 148505 leĭ, 36 banĭ la venituri și 145489 leĭ, 14 banĭ la cheltuelĭ.

Se cheltuește suma de 35048 leĭ pentru întreținerea a 29 școlĭ rurale și 2 școlĭ de meseriĭ la Corni și Ștefănești.

Budgetele comunelor rurale și urbane pe anul 1888—89 eraŭ de 1231763 leĭ, 72 banĭ la venituri, și 1211705 leĭ, 37 banĭ la cheltuelĭ.

Serviciul sanitar în județul Botoșani se face de medicul pri-

www.dacoromanica.ro

mar al județuluĭ, ajutat de 4 medicĭ de plășĭ, 4 vaccinatorĭ, 8 moașe plătite de județ și 10 plătite de comune; 2 medicĭ sunt veterinarĭ, 1 al județuluĭ și 1 al zoneĭ preventive, cu reședința în tîrgușorul Ștefănești și 3 medicĭ de spitale.

Este un consiliŭ de higienă, cu reședința în orașul Botoșani.

Pentru căutarea bolnavilor sunt 5 spitale: un spital în Botoșani, unul în Hîrlău, și spitalele din Tîrgul-Ștefănești și Burdujeni sunt întreținute de județ; maĭ este și un ospiciŭ în orașul Botoșani.

Pe lîngă micile farmaciĭ din fie-care spital, se maĭ află 4 în orașul Botoșani, 1 în Hîrlău, 1 în Burdujeni și 1 în Ștefănești.

Farmaciĭ portative sunt pe la fie-care comună.

Afară de medicul de județ, se maĭ află un medic primar al orașuluĭ Botoșani, 3 medicĭ și 4 moașe ale despărțirilor, pentru serviciul populației sărace; afară de aceștia maĭ sunt medicii spitalelor din oraș, precum și ceĭ particularĭ, în număr de 20.

In orașul Botoșani este un arest preventiv, întreținut de județ și în care aŭ fost în 1890 40 de deținuțĭ.

Locuitoriĭ județuluĭ sunt în cea maĭ mare parte ortodoxĭ. Sunt 141 bisericĭ ortodoxe, 4 cimitire și un paraclis, cu 350 deserventĭ și anume: 131 preoțĭ, 7 diaconĭ, 122 cîntărețĭ și 90 eclesiarhĭ.

Afară de acestea maĭ sunt: 1 biserică catolică, 2 armene, 2 lipovenești, 4 sinagoge marĭ evreeștĭ și 64 maĭ micĭ.

Bisericile ortodoxe aparțin eparhieĭ mitropolieĭ de Iași. Capul administrațiuneĭ bisericești în județ este protoereul.

Bisericile se întrețin parte de stat și parte, maĭ multe, de comune; foarte puține de epitropiĭ și particularĭ.

Mănăstirile din județ sunt: Vorona, Agaftonul, Coșula, Teodireni și Popăuți; apoĭ schiturile: Cozancea, Lacurile și Săhăstria.

Instrucțiunea primară nu este destul de respîndită prin toate satele; cu toate acestea, numărul școalelor publice de toate gradele din întregul județ (numărîndu-se și acele din orașe) se urcă la 107.

Dintre școalele publice, 93 sunt rurale, 2 școlĭ de meseriĭ, 10 școlĭ primare urbane și 2 secundare și anume: liceul «Laurian» și externatul secundar de fete.

Școale rurale întreținute de stat sunt 49, de județ 29, coprinzînd și cele 2 de meseriĭ; 17 sunt întreținute de comune.

După felul lor sunt: 22 de băeți, 10 de fete și 65 mixte.

Școale urbane sunt 5 de băeți și 5 de fete.

Personalul didactic se compune din 78 învățătorĭ, 17 învățătoare, 18 institutorĭ și 15 institutoare.

Școalele primare rurale aŭ fost frecuentate în 1890 de 3877 copiĭ, din carĭ 3247 băeți și 630 fete; cele urbane aŭ fost frecuentate de 1575 copiĭ, din carĭ 923 băeți și 652 fete.

Costul instrucțiuneĭ primare urbane și rurale din jud. Botoșani este de 261579 leĭ, 06 banĭ, din carĭ 126627 leĭ învățămîntul primar urban și 134952 leĭ, 06 banĭ, învățămîntul primar rural.

Statul cheltuește 109785 leĭ cu școalele urbane și 58980 leĭ cu școalele rurale; județul cheltuește cu școalele întreținute de el, suma de leĭ 27350, la care s'a maĭ adaus leĭ 7698 școalele de meseriĭ, cum și două școlĭ din noŭ înființate; comunele cheltuesc 65098 leĭ, 06 banĭ, din carĭ comunele urbane cheltuesc suma de 16642 leĭ, iar cele rurale 48456 leĭ, 06 banĭ.

Notițe istorice. Inainte cu mult se numea ținutul *Hîrlăuluĭ*, nu ținut al Botoșanilor, de aceea cronica cea vechie a Moldoveĭ, scrisă de călugăriĭ de la mănăstirea Putna, între aniĭ 1466 și 1552, nu numește între cele 24 de ținuturĭ, din care se alcătuia atuncĭ Moldova, ținutul Botoșani, ci ținutul Hîrlău. (Vezĭ «Arhiva Istorică», vol. III, p. 14).

Descrierea Moldoveĭ de Miron Costin, la 1684, nu pune între cele 29 ținuturĭ, din care se compunea Moldova, ținutul Botoșani, ci zice: «Ținutul Hîrlău, cu tîrgurile Cotnari și Botoșani». (Vezĭ «Arhiva Istorică», vol. I, partea I, pag. 172).

Vodă Cantemir la 1710, în «Descrierea Moldoveĭ», nu pune între cele 23 ținuturĭ ale Moldoveĭ ținutul Botoșani, ci zice și el: «Tîrgul Hîrlău, tîrgul Cotnari și tîrgul Botoșani din ținutul Hîrlău». («Descrierea Moldoveĭ», cap. IV, pag. 34, ed. 1861, Iași).

Hrisovul luĭ Grigore Ghica, din 28 Septembrie 7238 (1730), dat luĭ Toader Calimah, vornicul din Cîmpulung, pentru satul Stănceștĭ, zice: «Satul Stănceștĭ de la ocolul Botoșanilor»; dar hrisovul luĭ Constantin Mihail Racoviță, din 28 Iulie 7259 (1751), dat de Ianache Calimah, fiul celuĭ de maĭ sus, tot pentru Stănceștĭ, zice: «Satul Stănceștĭ de la ținutul Botoșanilor». (Vezĭ «Columna luĭ Traian», No. 10—12, pag. 630—632, din Decembrie, 1882), și divanul Veliților boerĭ din Moldova, în răspunsurile date generaluluĭ rus, baronul Elmpt, la 1769, despre starea Moldoveĭ, zice: «Ținutul

www.dacoromanica.ro

Botoșani, din ținutul Hîrlăŭ are un tîrg, Botoșani». (Vezĭ «Arhiva Romînă», din Iași, tom. I, pag. 143, 1860).

Din acestea se poate zice, că județul Botoșani s'a înființat între anii 1730—1751.

Filipide la 1790 și Fotino la 1800, descriind Moldova și ținuturile eĭ, numesc și ținutul Botoșani și ținutul Hîrlăŭ. Fotino zice: «Ținutul Botoșani este mic și venitul săŭ este al domnieĭ; el are un oraș cu același nume (Botoșani), care vine în al doilea rang după Iași și este oraș de comerciŭ al doilea după Galați».

Sub portretul luĭ Scarlat Calimah, din fruntea condiceĭ sale civile, tipărită la 1816, în Iași, se vede pecetea cea mare a domnieĭ Moldoveĭ, în jurul căreia staŭ mărcile celor 16 ținuturĭ Moldovenești și între acestea se găsește și marca ținutuluĭ Botoșani și aceea a ținutuluĭ Hîrlăŭ.

Ținutul Hîrlăŭ a avut ființă până la 12 Februarie 1834, cînd căzu din toată însemnătatea sa, ținutul Botoșanilor luînd toată jurisdicțiunea și a ținutuluĭ Hîrlăŭ.

Botoșani, *oraș*, comună urbană, este capitala județuluĭ Botoșani.

Orașul Botoșani este așezat în centrul plășeĭ Tîrguluĭ, pe un platoŭ întins și înclinat spre Vest, care face parte din culmea dealurilor ce se prelungește între Siret și Sicna. Este unul din orașele din vechime ale Moldoveĭ. Se află la 47°45'20" latitudine boreală și 24°18'40" longitudine estică.

Poziținea acestuĭ oraș este foarte frumoasă, fiind înconjurat de pădurĭ și viĭ; mahalalele sale sunt împodobite cu grădinĭ pline cu arborĭ și sunt din cele maĭ atrăgătoare. Aerul e sănătos și clima temperată.

Acest oraș se împarte în 4 despărțirĭ: despărțirea I vine în partea de Nord-Vest a orașuluĭ; a II-a vine în partea despre S.-V.; a III-a vine în partea despre Sud-Est și în fine, a IV-a vine în partea despre Nord-Est. Fie-care din aceste despărțirĭ se împarte în maĭ multe mahalale și strade.

Orașul Botoșani, actualmente ocupă o suprafață de 643 hect. saŭ 450 fălcĭ, afară de carĭ orașul Botoșani maĭ are un imaș, pe care pasc vitele tîrgoveților, după anaforaua din 1794, cum și niște locurĭ ale orașuluĭ; toate sunt în suprafață de 1215 hect.

Populațiunea orașuluĭ este de 5268 familiĭ, cu 31024 suflete, din carĭ: 9509 bărbațĭ, 15409 femeĭ și 6106 copiĭ. Numărul contribuabililor este de 5610.

După starea civilă, populațiunea orașuluĭ Botoșani se împarte în: 12293 căsătoriți, 10508 necăsătoriți, 2036 văduvĭ, 199 divorțațĭ și 6078 copiĭ.

In anul 1885 aŭ fost 1286 nașterĭ și 1093 morțĭ.

Populația orașuluĭ după naționalității: 13402 Romînĭ, 14415 Izraeliți, 1910 Armenĭ, 476 Germanĭ, 12 Francezĭ, 597 Rușĭ și Lipovenĭ, 6 Italienĭ, 106 Polonezĭ, 18 Grecĭ, 26 Ungurĭ, 42 Bulgarĭ și 14 Țiganĭ.

După religiunĭ: 14922 Ortodoxĭ, 13402 Mozaicĭ, 1973 Catolicĭ, 347 Lipovenĭ și 381 de alte religiunĭ.

Știŭ carte 10896; nu știu 20128.

Ocupațiunea maiorității locuitorilor este comerciul și industria. Centrul orașuluĭ este populat maĭ mult cu comercianți și industriașĭ, iar mahalagiiĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Numărul vitelor din comună este de 3050, din carĭ: 6 buhaĭ, 3 bivolĭ, 32 bivolițe, 100 boĭ, 314 vacĭ, 259 viței, 18 armăsarĭ, 342 caĭ, 346 rîmătorĭ, 1250 berbecĭ și oĭ, 82 țapĭ, capre și ezĭ, 98 epe, 87 mînzĭ, 60 gonitorĭ, 36 gonitoare, 35 strîjnicĭ și 15 strîjnice.

Productul oilor aflătoare în Botoșani este de vr'o 900 kgr. caș și 3740 kgr. lînă.

In orașul Botoșani se găsesc 146 stupĭ, carĭ produc anual 876 kgr. miere și 73 kgr. de ceară.

Numărul arborilor fructiferĭ din Botoșani e de peste 72000. Cu fructele se face un negoț întins.

Comerciul constă: în cumpărare de producte agricole și vite și desfacerea în părțĭ micĭ pentru localitate și în cantități marĭ pentru export; în cumpărarea de mărfurĭ străine: în lipscăniĭ, băcăniĭ, fierării și altele, care se desfac pentru trebuințele orășenilor și ale locuitorilor din județ.

In orașul Botoșani sunt vr'o 800 patentarĭ, care număr variază în cursul fie-căreĭ lunĭ.

Sunt 3 piețe: piața Tîrguluĭ-Vechiŭ pentru legume, fructe, etc., toată asfaltată; o piață frumoasă, piața Sf. Gheorghe, unde se află o hală numaĭ pentru carne; o a treia piață, a Tîrguluĭ-Vitelor, piață mare, unde se fac vînzărĭ și cumpărărĭ de vite, fîn, etc. Pentru lemne de foc sunt depozite pe maĭ multe strade, iar lemne de construcțiunĭ se pot găsi pe piața Tîrguluĭ-Vitelor și pe un maidan mic, pe strada Găreĭ.

Pentru înlesnirea negoțuluĭ de vite, se fac iarmaroace săptămînale în toate Miercurile, pe piața Tîrgul-Vitelor. Iarmarocul anual este acel de 15 zile, din

www.dacoromanica.ro

Septembrie, de la 1—15 ale acesteĭ luni.

Industria mare este reprezentată prin următoarele fabricĭ: 7 fabricĭ de săpun, 7 fabricĭ de frînghiĭ, 3 fabricĭ de periĭ de tot felul, 2 fabricĭ de teracotă, 1 fabrică de vax, 4 fabricĭ de lumînărĭ de seŭ, 4 morĭ de abur pentru fabricarea făineĭ, 7 fabricĭ de carne conservată, (carĭ și-aŭ făcut o specialitate din ghiudemul lor), 14 dubălăriĭ, 1 fabrică de mobile și 3 fabricĭ de site.

Morile de vapor macină pe an 12140000 kgr. făină de grîŭ și 855285 kgr. făină de păpușoiŭ.

In Botoșani sunt: 15 bancherĭ, 8 case de schimb, 44 băcanĭ, 5 brașovenĭ, 16 blănarĭ, 21 brutarĭ, 40 birjarĭ, 20 boiangiĭ, 32 bărbierĭ, 24 brînzarĭ, 8 comercianțĭ de manufactură, 305 cîrciumarĭ, 25 comercianțĭ de grîne, 19 de lînă, 37 de vite, 2 de seurĭ, 5 de gaz, 56 de făină, 10 de sacĭ, 7 pescarĭ, 10 cafegiĭ, 5 vînzătorĭ de haine gata, 5 comercianțĭ de oase și 1 de mațe, 11 chiristigiĭ, 11 ceasornicarĭ, 6 argintarĭ, 5 alămarĭ, 11 caretașĭ, 14 curelarĭ, 5 abagiĭ, 20 aftălărcarĭ, 90 zidarĭ, 92 croitorĭ de femeĭ, 82 croitorĭ de bărbațĭ, 27 lipscanĭ, 22 pielarĭ, 14 magaziĭ de fierăriĭ, 7 otelierĭ, 19 hangiĭ, 31 debitanțĭ de tutun, 15 vînzătorĭ de porțelănărie și sticlă, 11 restaurante, 21 vărarĭ, 13 pînzarĭ, 22 olarĭ, 25 pălărierĭ, 3 fotografĭ, 6 legătorĭ de cărțĭ, 25 dogarĭ, 33 tîmplarĭ, 23 zugravĭ, 14 mindirigiĭ, 42 cojocarĭ, 37 sacagiĭ, 17 harabagiĭ, 53 cărăușĭ, 29 rotarĭ, 76 samsarĭ, 5 chirurgĭ, 183 ciobotarĭ, 5 ingineriĭ, 5 architecțĭ, 45 profesorĭ, 18 doctorĭ în medicină, 5 doctorĭ veterinarĭ, 49 zarzavagiĭ, 20 tinichigiĭ, 67 stolcrĭ, 3 strungarĭ, 30 dulgherĭ, 68 lăutarĭ, 37 avocațĭ, 4 moașe, 5 depozite de lemne de foc, 34 precupețĭ, 3 cofetarĭ, 2 covrigarĭ, 12 telalĭ; sunt 72 pensionarĭ, 1345 servitorĭ și 385 funcționarĭ. Negreșit că sunt și maĭ multe calfe de fie-care branșă de comerț saŭ industrie.

Acest oraș este legat cu județele vecine prin linia de cale fierată: Botoșani - Vereștĭ - Burdujeni și Botoșani - Leorda-Dorohoiŭ; pr'n calea națională cu Iașul, prin șosele județene cu Fălticeni și Dorohoiŭ.

Are o stațiune mare de cale fierată.

Stradele orașuluĭ sunt bine pietruite, cu trotuare asfaltate și sunt în genere curate și bine luminate. Intinderea stradelor e de 96 kil., din care 60 kil. pietruite.

Se află o sucursală a Băncеĭ naționale, o sucursală a creditului agricol, o casă de economie și împrumut.

Veniturile comuneĭ sunt de 473940 leĭ, iar cheltuelile de 473612 leĭ; budgetul drumurilor e de 338199 leĭ la venitурĭ și 330600 leĭ la cheltuelĭ.

Serviciul sanitar al orașuluĭ se face de un medic-primar, 3 medicĭ secundarĭ, 4 moașe, 1 medic veterinar și 2 vaccinatorĭ.

In Botoșani sunt 13 bisericĭ, și anume: Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (Ospenia), S-țiĭ Voevozĭ Mihail și Gavril, Sf. Spiridon, Sf. Gheorghe, Sf. Ion, Sf. Nicolae, Intrarea-în-Biserică (Vovidenia), S-țiĭ Treĭ-Ierarhĭ, Sf. Dimitrie, Intîmpinarea-Domnuluĭ (Rosset), Sf. Ilie, Cuvioasa-Paraschiva și Pogorîrea-Duhuluĭ-Sfînt (Dumineca-Mare). Maĭ sunt 2 bisericĭ armene, 1 biserică catolică, 2 lipovenești; Evreiĭ aŭ 4 sinagoge marĭ și 68 micĭ; sunt 5 cimitire, din carĭ: 2 ortodoxe, 1 armean, 1 lipovenesc și 1 evreesc.

In Botoșani sunt 28 preoți, 3 diaconĭ, 28 cîntărețĭ și 13 paracliserĭ; 3 preoțĭ armenĭ, 1 preot catolic și 2 rabinĭ.

Numărul școalelor publice în Botoșani este de 8, din carĭ: 4 școlĭ de băețĭ și 4 de fete.

Numărul institutorilor este de 14 și al institutoarelor de 13.

Populațiunea școalelor de băețĭ este de 880 elevĭ, iar a școalelor de fete de 646 eleve.

Școale secundare sunt: Liceul «Laurian», externatul secundar de fete și școala de meseriĭ, cu 4 secțiunĭ.

Intre școalele private sunt de însemnat: Școala Romîno-Armeană, de fete și școala Romînă-Izraelită, de băețĭ.

Intre institutele de bine-facere sunt de însemnat:

Spitalul mare, dependent de Sf. Spiridon din Iași; ospiciul comunal, întreținut de comuna Botoșani; spitalul izraelit; 3 societățĭ de bine-facere.

Sunt 4 farmaciĭ și 4 drogheriĭ.

Zidirile publice maĭ însemnate sunt: Palatul administrativ, unde sunt următoarele autorităț: Primăria, prefectura, comitetul permanent și, într'o sală spațioasă din rîndul al II-lea, curtea cu juraț. Acest palat a fost zidit de I. Bașotă.

Tribunalul, poliția, casieria, biuroul telegrafo-postal, 2 judecătoriĭ de pace, cazarma reg. 16 de dorobanțĭ, cazarma reg. 11 de călărași și cazarma reg. 8 de artilerie.

Intre clădirile de școlĭ sunt: Liceul, 2 școlĭ de fete și 2 de băețĭ. Acestea sunt clădirĭ anume pentru școală, întrunind toate condițiunile.

Grădinĭ publice sunt: Grădina primărieĭ, în jurul palatuluĭ

www.dacoromanica.ro

comunal, grădina Belvedere pe Bulevard și una în partea de S.-E. a orașuluĭ.

In Botoșani sunt următoarele societățĭ: O societate comercială, 3 societățĭ de bine-facere și sucursalele de la 6 societățĭ de asigurare. Sunt următoarele cluburĭ: clubul liberal, clubul conservator, clubul comercial și cel de lectură.

Sunt 4 tipografiĭ, 3 librăriĭ și 3 fotografiĭ.

Intrarea și eșirea din oraș se face prin 10 barierĭ și anume: Bariera Sulițeĭ, Răchiți, Rădăuți (Lipsca), Popăuți, Dorohoiŭ, Baisa, Mănăstirea-Doamneĭ, Curtești, Iași și Teascul.

Notițe istorice. Orașul Botoșani, se crede, a fost din vechime unul din orașele de frunte ale Moldoveĭ, pentru poziținea și comerciul său; geograful Malte-Brun, care scria pe la 1810, zice: «*Botochani, ville très commerçante*».

La 1856, Cezar Boliac scria că Botoșani sunt: «*une ville très importante, et par sa population, qui est de 20000 habitants et par son commerce avec la Bucovine et la Gallicie*».

In vechime, Botoșani se numea Tîrgul-Botăș, cum dovedește vechea sa pecetie municipală, ce ni s'a păstrat pe o carte a tîrgoveților de Botoșani, cu data din 5 August 1670, despre judecata Vornicilor de Botoșani, Gheorghiță Logofătul și Dumitrașcu Vistiernicul, precurmătoare prigonireĭ dintre Apostol Traistă și Căldărușe, pentru un loc de casă ce l'a avut Traistă în mijlocul tîrguluĭ și care carte se păstrează în original în arhiva statuluĭ din București. Pe acea carte, pecetia tîrguluĭ are ca marcă un păun cu coada întinsă, și împrejur, după o cruce, o inscripție cu litere slavonești.

Marca județuluĭ este o coasă, închipuind bogăția fînețelor, iar marca orașuluĭ un păun cu coada întinsă.

Epoca fondațiuneĭ acestuĭ oraș nu se știe cu siguranță; însă după actele vechĭ și după letopisețele ce le avem, orașul Botoșani din timpurĭ depărtate își are începuturile, de cel puțin 5 secole, ci cam de pe la 1400. Cronicarul Grigore Urechie, referindu-se la letopisețul cel vechiŭ moldovenesc, care coprindea vieața domnilor Moldoveĭ de la Dragoș până la Petru Șchiopul, zice: scrie letopisețul nostru, că în anul 6947 Noembrie 28, intrat-a în țară oastea tătărască, de a prădat și a ars până la Botoșani, și a ars și tîrgul Botoșani. Anul 6947 (1439) . (V. «Letopisețul Moldoveĭ , tom. I, pag. 110, ed. Iași, 1852).

Se mai poate susține ființa orașuluĭ Botoșani la 1401, într'adevăr: Alexandru-cel-Bun la anul 1401 a organizat ierarhia bisericească și politicesca a țăreĭ și după cum ne încredințează cronicarul Grigore Urechie și Ștefan Logofătul, care reproduce cuvintele luĭ Urechie des pre Alexandru-cel-Bun, adaugă: Dat-aŭ eparhieĭ Sf. Mitropoliĭ aceste ținuturĭ: Suceava, Neamțul, Tîrgul-Iași cu ținutul, și Orheiul, Hîrlăul cu *Botoșani* și Cîrligătura». (Vezĭ «Trompeta Carpaților din 1871, Martie, No. 899—904).

S'a susținut că orașul Botoșani și-ar trage numele de la hanul Tatarilor Batos-Kan, care a navălit și a prădat, la 1240, Polonia, Moldova, Valahia, Transilvania, Serbia, etc., și s'ar fi stabilit în Botoșani. («Dicț. topografic» de Frunzescu și alțiĭ). Aceasta nu se poate admite. Mai sigur este că Botoșani și-a luat numele de la unul, Botăș, Botoș saŭ Botă an, care de sigur că a fost proprietarul acesteĭ localități și întemeetorul tîrguluĭ numit Tîrgul Botăș. Se știe că în vechime nu era neam boeresc în Moldova, care să nu-și aibă numele său împrumutat satuluĭ, pe care l'a făcut el întîiŭ, fiind dăruit de Domniĭ vechĭ aĭ țăreĭ pentru vitejia saŭ slujbele sale. (Descrierea Moldoveĭ , p. 107, Capit. XIII, de Dim. Cantemir).

Un uric de la Ștefan-cel-Mare, din 6996 (1487) Octombre 16, și care se păstrează în actele Episcopieĭ de Roman, dovedește vechimea familieĭ Botăș în Moldova. Această familie Botăș, Botoșan, care a lăsat numele său tîrguluĭ Botoșani, a fost o familie de frunte în Moldova. Doamna luĭ Eremia Movilă Voevod (1595) era născută Botășan și a avut un frate, pe boerul Botășan, care la 1610 a fost pus în țeapă de Ștefan Vodă Tomșa. (Tezaur de monumente istorice», tom. II, pag. 24, București, 1863).

Numele de Botăș este cuvînt vechiŭ moldovenesc; Botăș, va să zică, în Moldova, viță de vie săditŭ de un an.

Această familie, după cum se vede, era din Maramureș, căcĭ istoricul Samuil Budina Labacens, în istoria cuceririeĭ cetățeĭ Sziget, capitala Maramureșuluĭ, la 29 August 1566, de către Soleiman, ne spune că între vitejiĭ ce au căzut în luptă era și Petre Botoș, voevodul pedestrimeĭ maramurășene.

Tîrgul Botoșani a fost prădat și ars de mai multe orĭ, la 1439 de Tătarĭ; la 1505, la 1509 și la 1529 de Polonĭ; la 1650 de Tătari și Cazacĭ. La 1500 orașul Botoșani suferi mult din cauza bătălieĭ luĭ Ștefan-cel-Mare în contra lui Albrecht, regele Polo

www.dacoromanica.ro

nieĭ. (Vol. I, din «Letopiseț», pagina 47—294).

Tîrgul Botoșani făcea parte în vechime din ținutul Hîrlăuluĭ. In zilele Domnuluĭ Moldoveĭ Petru Șchiopul (1570, 1581, 1584), Botoșani făcea parte tot din ținutul Hîrlăuluĭ, cum dovedește prețiosul «Catastih dă cisle de țăranĭ de la toate ținuturĭ și curtenĭ și vătăjĭ și neamișĭ și popĭ», scris de însușĭ Domnul țăreĭ, care se găsește în original în Arhiva Academieĭ Romîne și în care Catastih se zice «ținutul Hîrlău cu ocolul Botoșani».

In urma cădereĭ Hîrlăuluĭ, s'a ridicat Botoșani și aceasta se datorește pozițineĭ orașuluĭ Botoșani și însemnătățeĭ negoțuluĭ său. Un uric al Domnuluĭ Moldoveĭ, Petru Șchiopul, dat în Iași, la 8 Ianuarie 1579 și adresat neguțătorilor marĭ și micĭ de la Liow și din cele-l'alte părțĭ ale Crăieĭ Leșeștĭ, în privința iarmaroacelor și a vămeĭ așezate în Moldova, zice: «Domnia mea a convocat pe toțĭ neguțătoriĭ noștri moldovinațĭ și pe boerĭĭ de țară, întrebîndu-ĭ despre starea cea dintru început a comerțuluĭ nostru internațional, și ni-au răspuns, cum că cel maĭ vechiŭ iarmaroc în Moldova a fost acel care se ține în Botoșani.» Acest uric l'a publicat d-l Hășdăŭ în anul 1862, în «Arhiva Istorică», tomul I, partea I, pag. 172—174. Din toate acestea și din condica Logofătuluĭ Ștefan, din 1401, letopisețul vechiŭ moldovenesc din 1439 și uricul luĭ Petru Șchiopul din 1579, dovedesc că tîrgul Botoșani și însemnătatea comerciuluĭ său datează din vremile cele de mult ale Moldoveĭ.

După vechile hrisoave, Botoșani au zi de tîrg Miercurea și 8 iarmaroace pe an: 1 Ianuarie, 2 Februarie, 18 Maiŭ, 15 Iulie, 6 August, 18 Septembrie, 14 Octombrie și 6 Decembrie. (Vezĭ iarmaroacele și tîrgurile din Moldova, în «Calendarul pentru Romînĭ», Iași, 1853). Dezobry și Bachelet scriŭ: «*Botoczany, commerce de vins avec l'Allemagne. Foires très-importantes*». (Vezĭ «Dictionnaire général de biographie et d'histoire», tom. I, din 1866, Paris).

Foarte de demult, tîrgul Botoșani și cu împrejurimile sale, făcea parte din apanagiul Domnieĭ Moldoveĭ, care se alcătuia din veniturile Botoșanilor, din veniturile tîrguluĭ Chișinăŭ, din dările Țiganilor domnești și din venitul vămilor. («Descrierea Moldoveĭ», de Cantemir, capitolul IV).

Tot Cantemir, la 1708, zice: «Tîrgul Botoșani, ale căruia venitură, împreună cu ale părților luĭ cele din împrejur, le trage la sine Doamna, pentru a căror strîngere este orînduit de către dînsa un cămăraș al Doamneĭ». («Descrierea Moldoveĭ», cap. IV, pag. 34). Din veniturile Botoșanilor, la 1799, se dase miluire unora mănăstirĭ sărace cu hrisov domnesc. («Letop. Mold.», tom. I).

Orașul Botoșani a fost ca apanaj al Doamneĭ până la anul 1819, saŭ până la 1830; în actele vechĭ se numea tîrgul Doamneĭ (Vezĭ «Descrierea Moldoveĭ», Cantemir, Cap. XII, pag. 214).

Pe la 1498, un număr ca de 70000 Turcĭ aŭ trecut prin Valahia contra Rusieĭ, pe la finele luĭ Noembrie, aŭ prădat Podolia, Galiția și alte părțĭ, dar, coprinșĭ de frig, vr'o 40000 aŭ pierit, iar ceĭ-l'alțĭ aŭ scăpat cu marĭ greutățĭ în Moldova; aicĭ aŭ fost bătuțĭ grozav de Ștefan-cel-Mare, la Botoșani, în cît de abia un număr de 10000 aŭ putut a se întoarce înapoĭ acasă. (Șincaĭ, tom. II, din 1853).

La anul 7006 (1498), Ștefan-cel-Mare, pentru a pedepsi pe Polonĭ, pentru încălcările lor, a intrat cu armata sa în țara leșească, arse și prădă tot, și întorcîndu-se înapoĭ, a adus robĭ ca vr'o 100000, pe carĭ îĭ așează ca locuitorĭ în Moldova. Dar nu mult timp după aceasta, adică la 7008 (1500), Albrecht voi să-și răzbune pe Ștefan-cel-Mare, și în luna luĭ Martie trecu în Moldova, prădînd tot ce-ĭ eșea înainte până la Botoșani; aicĭ Ștefan le eșĭ înainte și în ziua de 11 Martie 1500, armata polonă a fost bătută cumplit și aproape desființată. Bătălia a avut loc la Botoșani. Mare parte din armata luĭ Albrecht fu luată de Ștefan ca prizonieră. Pe prizonierĭ îĭ puse la plug și ară Dumbrava-Roșie la Botoșani, spre pomenire, ca «să nu se maĭ acolisească Leșiĭ de Moldova», cum zice Ioan Niculcea, cronicarul Moldoveĭ. Dumbrava s'a numit roșie, căcĭ s'a udat cu sîngele Leșilor. («Letop. Mold.», vol. II).

La 7012 (1504), Polonii, comandați de Neculaĭ Camenski, palatinul Cracovieĭ, cu 60000 călărețĭ, călcă Moldova, arzînd și bătînd tîrgurĭ, holde de orașe, prădă Hîrlăul, Ștefănești și Botoșani. Bogdan, fiul luĭ Ștefan-cel-Mare, se repede cu oastea sa din Suceava și, după maĭ multe lupte, Moldovenii sunt bătuțĭ la 4 Octombrie. La 23 Ianuarie 1510, se împacă Bogdan cu Sigismund, regele Ungarieĭ și se închee tractatul de pace de la Camenița. (Vezĭ «Cronica» luĭ Șincaĭ).

La 1560, Dimitrie Vișnovietzki veni cu oaste căzăcească și polonă în contra luĭ Despot-Vodă la Botoșani. Dar oastea luĭ Tomșa bate și risipește pe Cazacĭ și

www.dacoromanica.ro

Poloni la Vercicani, din ținutul Botoșani și prinde pe Peasovski, iar Vișnovietzki neputînd fugi, se ascunde într'o căpiță de fîn, la marginea tîrgului Botoșani; aci fu găsit și dus legat la Tomșa în tîrgul Botoșani, de unde fu pornit îndată pește la Sultan. (Letopisețul Moldovei», tom. I).

Prin Botoșani, la 1663, Domnul Valahiei, Gr. Ghica, fugind în Polonia, în Botoșani, și-a pierdut o pereche de desagi cu galbeni; acești bani au fost pierduți de cămărașul său Ișloc și au fost găsiți de Jora Vornicul de Botoșani. («Letop. Mold.», tom. III și IV).

La 1684, luna Decembrie, a venit la Botoșani, cu armata sa, Ștefan-Petriceicu-Voevod, eșind din Polonia și venind pentru a doua oară Domn în Moldova. In Botoșani, hatmanul Cunițchi, cu toată puterea căzăcească, ocupase orașul și stabilise aici cartierul său general. De la Botoșani, Petriceicu a plecat cu armată de Cazaci și Poloni, contra lui Duca - Voevod, Domnul Moldovei, pe care l'a prins în ziua de 23 Decembrie, chiar în curțile sale de la moșia sa Domnești, din jud. Putna. («Letop. Moldovei», tom. II și III).

La 1691, Sobieski, regele Poloniei, veni în Moldova cu o oaste puternică, în timpul lui Constantin - Cantemir - Voevod. Drumul său a fost prin Botoșani; a mers până la Tîrgul-Frumos și d'acolo s'a întors înapoi din cauza drumului greu; mai bine de jumătate din armata sa a murit de frig; aceasta a fost pe la 2 Noembrie. («Letop. Mold.», tom. II).

La 1711, Mihaiu Racoviță Voevod s'a fost înțeles cu Petru I al Rusiei, că dacă regele Carol XII al Suediei, care se afla la Bender, va intra în Iași, atunci Rușii să trimeată un corp de armată la Iași și să-l prindă pe Carol XII și cu această ocazie să treacă Mihaiu Vodă Racoviță, cu casa sa cu tot, la Ruși. Pregătirile acestea Racoviță le făcea la Botoșani; aici se gătea în taină, își făcea potcoave la cai și căruțe. Pe acea vreme Domnul Valahiei, C. Brîncovcanu și cu boerii Moldoveni nemulțumiți, cari fugiseră în Valahia, denunțară Turcilor planul Domnului Moldovei și Mihaiu Racoviță fu prins de Ali-Bei, fu pus în fiare, fu dus la Țarigrad și închis la șeapte turnuri. (Vezi «Letop. Moldovei», tom. II).

La anul 1616, între Cotnari și Botoșani, s'a desfășurat, pe la finele lui August, una din dramele cele mai cumplite ale istoriei Moldovei și Poloniei. Aici s'a risipit pentru veci casa lui Eremia Movilă, Voevodul Moldovei; aici, la Drăcșani, s'a robit de Turci și Tătari, comandați de Sknider-Pașa, după mai multe crîncene bătălii, întreaga familie a lui Eremia Movilă. Tot aici s'a pus sfîrșit, prin nimicirea casei lui Eremia Movilă, acelor lupte groaznice și sîngeroase dintre Moldovenii, partizani Movileștilor uniți cu Polonii, contra Moldovenilor uniți cu Ștefan-Tomșa, cu Turcii, Tătarii, Muntenii și Transilvăneni. In aceste lupte a căzut atîta lume, în cît Kobierzicki, descriind aceste bătălii, zice că Moldova devenise mormîntul Poloniei. La toate acestea, după Miron Costin, ar fi fost Elizaveta Doamna cauza acestor lupte atît de nenorocite, atît pentru Moldoveni cît și pentru Poloni. («Letop. Moldovei», tom. I).

Grigore Ghica, Domnul Moldovei, din porunca Sultanului, a stat în Botoșani 10 zile cu armata sa de 7000 de oameni, așteptînd pe Mustafa, pașa de Hotin, ca să plece împreună în contra lui Adăl - Gherei. («Letop. Mold. , tomul III, pagina 151, 156; tom. II, pag. 464).

La 1788 izbucni rezbelul între Rusia și Turcia. Austria, care era aliată Rusiei, trimese un corp de 20000 de oameni în Bucovina, sub comanda Principelui Coburg. La 9 Februarie se începură operațiunile. Principele Coburg intră cu armata sa în Moldova și ocupă Botoșani. Rezbelul a urmat și în fine pacea se încheiă la Iași, la 29 Decembrie 1790 și armatele Austro. Ruseștî deșertară Moldova și Valahia. («Ist. Romînilor» de A. Treb. Laurian, București, 1869).

La anul 1821, în timpul eteriei grecești, boerii cari n'au voit a face cauză comună cu eteriștii, au pribegit parte în Rusia și parte în Bucovina, unde nu veneau eteriștii de frica Nemților. La Botoșani se găsea ispravnic stolnicul Gr. Rizu, cu doi comandiri ai eteriștilor, căpitan Bălașu și căpitan Pantazi Spiru și cu 100 mavrofori cu arnăuți pentru paza orașului.

Boerii Moldoveni, nevoind a face cauză comună cu Ipsilanti și cerînd de la Turci ajutor și reîntoarcerea vechilor drepturi ale țării, țineau în județul Dorohoiu, într'un cătun al Zvoriștei, întîlniri tainice și se puneau la cale a ridica satele și a porni în contra eteriștilor. Căminarul Ștefănache Gherghel și păharnicul Gavril Istrat, pornindu-se de la Zvoriștea, au ridicat locuitorii, în număr de aproape trei mii, toți bine înarmați, avînd steaguri, ce fluturau pe lănci, făcute din bucăți de materie roșie, semn de războiu și de moarte.

Aflînd Botoșănenii de apropierea lui Gherghel și a lui Is-

www.dacoromanica.ro

trat, cu atîta popor, se înarmară și ei, și mergînd la Isprăvnicie, aŭ luat administrația din mîna Rizuluĭ, izgonindu-l din tîrg și punînd prefect pe Petru Vîrnav, care a pus străjĭ la toate drumurile, spre a apăra orașul contra eteriștilor; iar eteriștiĭ s'au făcut nevăzuțĭ din Botoșani. Gherghel și cu Istrati, cu oamenĭĭ lor, ajungînd către moșia Stănceștĭ, aŭ tăbărît pe șesurile Siretuluĭ, stînd în așteptare 3 zile, pentru a le veni hrană și povățuirĭ de mers înainte din Botoșani, unde eraŭ adunați boerĭĭ din toate satele. Dar neprimind nicĭ o înlesnire, oamenĭĭ s'aŭ împrăștiat fie-care pe la casele lor, fără a face alt-ceva, de cît slobozirea Botoșanilor și alungarea eteriștilor. («Istoria Moldoveĭ», tom. II, Iași 1857, de Manolache Drăghicĭ).

In Botoșani se află maĭ multe monumente religioase, de însemnătate istorică, precum:

1. Mănăstirea Sf. Nicolae (Mănăstirea Popăuți, după numele moșieĭ, pe care se află situată proprietatea mănăstireĭ, astă-zĭ a statuluĭ, spre bariera Dorohoiuluĭ, în dosul găreĭ). Biserica e înaltă, de piatră, cu arcurĭ și bolțĭ, ca toate mănăstirile zidite de Ștefan-cel-Mare.

Pe peretele bisericeĭ, alăturea de unde a fost ușa cea vechie, este inscripția slavonească, pe piatră, a luĭ Ștefan-cel-Mare, doveditoare că această biserică a fost zidită la anĭ 7004 (1496). Iată acea inscripție: «Io Ștefan Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnul țăreĭ Moldoveĭ, fiul luĭ Bogdan-Voevod, a zidit acest hram în numele celuĭ între sfinți, Părinteluĭ nostru Arhierarh și făcătorul de minunĭ Nicolae, la anul 7004, iar al Domnieĭ sale în al patru zecelea an, luna Septembrie 30.»

In biserică, la dreapta, este portretul luĭ Ștefan-cel-Mare, zugrăvit în uleiŭ, pe care este scris: «Ștefan-cel-Mare Domn și Iroŭ al Moldoveĭ, care a domnit la anul 1458 până la 1504 Iulie 2, am zidit această mănăstire precum se vede, la anul 7004 Septembrie 30». Iar la stînga este scris: «Acest chip s'a făcut la anul 1827, Februarie 4».

La 7559, Vodă-Constantin-Racoviță, văzînd că nu face copiĭ, se hotărî să dea parte din averea sa la vre-o mănăstire; iată ce zice cronicarul Moldoveĭ, Spătarul I. Canta: «Era o biserică de piatră în Popăuți, la Botoșani, făcută de Ștefan-Voevod cel bătrîn. Constantin Vodă i-a dat toate moșiile tăti-nă-săŭ luĭ Mihaiŭ-Vodă». («Letop. Mold.», tomul III).

2. Biserica Sf. Gheorghe, care se află situată chiar în mijlocul orașuluĭ. De asupra ușeĭ se citește următoarea inscripțiune în slavonește: «Elena Despotana, doamna luĭ Petru Voevod, a zidit acest hram în numele sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Gheorghe, în tîrgul Botoșanilor, în zilele domnuluĭ Io Ștefan Voevod. Și l'a săvîrșit la anĭ 7049 Octombrie. («Letop. Mold.», vol. I și II).

Doamna Elena Despotana, e soția a doua a luĭ Petru Rareș și fiica luĭ Despot, craiul Sîrbesc. («Letop. Mold.», vol. I, pag. 148). Această biserică a fost începută a se zidi la anul 1541, cînd trăia soțul eĭ Petru Vodă Rareș, care a murit la 1546 și s'a sfîrșit în zilele fiuluĭ săŭ Ștefan Voevod, care a domnit de la 1551—1553.

3. Biserica Uspenia (Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ). Această biserică a fost zidită la anul 7060 (1552), de Doamna Elena Despotana. Iată inscripția: «Cu voia tatăluĭ și cu ajutorul fiuluĭ și cu plinirea sfîntuluĭ Duh. Iată eŭ roaba Dumnezeuluĭ mieŭ Domnul Isus Christos, Elena Despotana, doamna luĭ Petru Voevod, fiica luĭ Ioan Despot Țarul, cu de bună voia mea și cu bun cuget, am zidit acest hram în numele Uspenieĭ (Adormireĭ) prea sfinteĭ stăpîneĭ noastre Născătoareĭ-de-Dumnezeŭ și pururea Fecioareĭ Maria. Și s'aŭ săvîrșit la anul 7060 August 15».

Biserica a fost înnoită de Mihail Racoviță Voevod, la anul 7233 (1725). Această biserică se maĭ numește și biserica domnească a Uspenieĭ și biserica Doamneĭ. (Hrisovul luĭ Alexandru Moruzzi Voevod la 1806 în «Uricar», tom. II).

In această biserică se găsește un ceaslov tipărit la anul 1731, Iulie 4, în tipografia sfinteĭ Episcopiĭ de Rîmnic. Acest triod este cumpărat din venitul dughenilor și s'a dat la Biserica Albă, ce este hramul Adormireĭ-Maiceĭ-Domnuluĭ (Maica Precista), ca să fie pomană, de Theodor Stihi. De aci se vede că biserica Uspenia se maĭ numea în vechime și Biserica Albă.

In orașul Botoșani, maĭ sunt și alte bisericĭ vechĭ, dar cu mult maĭ moderne ca acelea enumărate maĭ sus. Data înființăreĭ acestor bisericĭ, precum și orĭ-ce alte lămuririĭ, se găsesc în vechile hrisoave domnești, ce sunt în primăria de Botoșani și care aŭ fost păstrate de d. Th. Pisoski, nepotul răposatuluĭ Tudorache Pisoski, unul din vechiliĭ tîrguluĭ Botoșani, pe la anul 1844.

In Botoșani a fost în vechime o școală domnească, care luase o mare dezvoltare. Iată în privința eĭ și hrisoavele următoare:

De la 7267 (1759), Decembrie 20, hrisov de la Ioan Th. Calimah Voevod, pentru înfiin-

www.dacoromanica.ro

țarea uneĭ școlĭ domnești în tîrgul Botoșani pentru învățătura copiilor. In acest hrisov se hotărește și leafa dascăluluĭ școaleĭ și tot aicĭ titluește pe ispravnicul de Botoșani, «Vornic de Botoșani». («Uricarul», tom. II).

De la 1793, Septembrie 30, hrisov de la Mihail C. Suțu Voevod, prin care închină biserica Uspenieĭ, la școala din Botoșani, dînd toate veniturile acesteĭ biserică, adică dughenĭ și orĭ-ce ar maĭ avea, pentru întreținerea școaleĭ și a bisericeĭ. Spre ajutor, Vodă Suțu maĭ dăruește acesteĭ școlĭ din Botoșani, 12 scutelnicĭ. («Uricarul», tom. II).

Din 1796, Fevruarie 15, hrisov de la Alexandru Ioan Calimah Voevod, care întărește cele coprinse în hrisovul din 1793 a luĭ Vodă Suțu. («Uricarul», tomul II).

De la 1806, August 17, hrisov de la Alexandru Constantin Moruzzi Voevod, prin care hărăzește școaleĭ din Botoșani, 870 leĭ pe an, ca să se dea dascălilor elinești și moldovenești, așezațĭ spre învățătura publică, peste venitul bisericeĭ domnești a Uspenieĭ, care este legat la școalele acestea. Și fiind-că venitul Botoșanilor este al Doamneĭ, să se dea din acest venit al Doamneĭ la școala din Botoșani, cîte 300 leĭ pe an. («Uricarul», tom. II).

Orașul Botoșani a fost prada maĭ multor focurĭ, care în diferite vremĭ aŭ consumat multe case și chiar părțĭ întregĭ ale tîrguluĭ, dar din toate, cel maĭ mare a fost incendiul din 3 Iunie 1888, care a consumat partea cea maĭ frumoasă și principală a orașuluĭ, cum și biserica Uspenia, catedrala. Urmele acestuĭ incendiŭ se văd și astăzĭ.

In anul 1890, Septembrie 8, în orașul Botoșani, s'a așezat statua de bronz a poetuluĭ Mihail Eminescu, statuă făcută și adusă în oraș prin stăruința studenților universitarĭ din țară. Această statuă s'a așezat pe piața școaleĭ No. 1 de băețĭ, zisă piața Marchian.

Botoșani, *stație* de drum de fier, jud. Botoșani, plasa Tîrgul, comuna Botoșani, pe linia Vereștĭ-Botoșani, pusă în circulație la 1 Noembrie 1871. Departe de stația Leorda de 15.4 kil. Înălțimea d'asupra nivelului mărĭĭ de 139 m. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de leĭ 639321, banĭ 47.

Botoșanița (Tacul-), *sat*, pe moșia cu asemenea numire, comuna Grămești, plasa Berhometele, jud. Dorohoiŭ; așezat parte pe costișă și parte pe șes, între niște gîrle; are 45 familiĭ și 185 suflete. Proprietatea moșieĭ a fost din vechime a mănăstireĭ Putna, din Bucovina. La 1785 s'a vîndut partea ce a rămas în Moldova, păstrîndu-se numaĭ partea rămasă în Bucovina, care are aceeași numire și care a format pănă la anexarea Bucovineĭ un singur trup.

Sătenii împroprietăriță aŭ 104 hectare, iar proprietarul moșieĭ are 152 hect. cîmp și 35 hect. pădure tînără.

Pîrîul ce trece pe moșie se numește Verichia.

Drumurĭ principale sunt: acele ce duc la Grămești, la Bălinești și Rudești.

Satul se învecinează cu Bălinești, Bucovina, Rudești și Grămești.

Botoșanița, *deal*, în jud. Dorohoiŭ; începe din Bucovina, din poalele Carpaților, trece prin satul Botoșanița, com. Grămești, plasa Berhometele, apoĭ prin comuna Zamostia, plasa Coșula. Culmea luĭ servește de hotar despre Bucovina.

Botoșești, *com. rur.*, în pl. Dumbrava, jud. Mehedinți, la o distanță de 65 kil. de orașul Turnul-Severin; formează comună cu cătunele: Paia-din-Dos și Paia-din-Față. Este situată la limita de Est a județuluĭ, pe o vale frumoasă, înconjurată de toate părțile cu cîmpiĭ întinse, acoperite cu semănăturĭ, pădurĭ și micĭ dumbrăvĭ.

Se mărginește: la E. cu comunele Gogoșul și Gogoșița-de-Dolj; la V. cu Băcleșul, Corzul și Bălăcița; la N. cu Grecești și Rusul și la S. cu Cleanovul-de-Mehedinți și Seaca-de-Dolj.

Are 355 de contribuabilĭ, din 1800 locuitorĭ, locuind în 350 de case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Eĭ posedă: 81 pluguri, 156 care cu boĭ și 38 căruțe cu caĭ.

Are o biserică, deservită de 2 preoți și un cîntăreț, o școală cu un învățător, frecuentată de 20 elevĭ și 2 eleve. Sunt 2 cîrciumĭ. Numărul vitelor este de 1246 vite marĭ cornute, 79 caĭ, 1500 oĭ și 408 rîmătorĭ.

Prin această comună trece șoseaua Gvardenița-Paia-din-Dos-Botoșești. Are și alte șosele, care o leagă cu comunele vecine.

Prin comună trece pîrîul ce vine de la Bălăcița, despărțind ast-fel comuna în 2 părțĭ, trece la cătunul Gogoșița-de-Dolj, se îndreaptă spre Jiŭ, în care se varsă la Breasta.

In partea de E. a comune se află o ridicătură de pămînt, în formă de piramidă, care după spusele bătrînilor, este făcută

www.dacoromanica.ro

de haiducul Grozea, spre a se apăra de haiducul Micu. In partea de N.-E. a acesteĭ ridicăturĭ de pămînt se află o vale frumoasă, avînd cîte-va izvoare cu apă curată, precum și frumoase tufișurĭ, care poartă numele de Valea-Miculuĭ. In față sunt ridicăturĭ de pămînt. Spre S. se află niște poenĭ întinse și înconjurate cu pădurĭ, carĭ se numesc Poenele-Grozeĭ. Această ridicătură de pămînt poartă numele de Cetate și împrejurul eĭ se găsesc, în timpul munceĭ, de către locuitorĭ, pietre, diferite obiecte de fier și alte lucrurĭ.

Botșani, *munte*, în com. Pîngărați, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat către V. mănăstireĭ Pîngărați. Păturile sale conțin fier-peatră (fer-limoneux, minérai de fer d'alluvions) ce se compune din fier, oxid, pămînt, apă și acid fosforic.

Botul, *brat* curgător al Dunăreĭ, în plasa Borcea, jud. Ialomița; curge spre Nord pe teritoriul comuneĭ Ciocănești-Mărginenĭ, trece în comuna Ciocănești-Sîrbĭ, unde se unește cu Căcîna, gît al laculuĭ Boianul; apoĭ merge spre E. și N.-E., trecînd pe lîngă satul Rasa și se varsă în lacul Călărași.

Botul-Caluluĭ, *deal*, bogat în imașe; se întinde spre V. de satul Potîngeni, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași.

Botul-Dealuluĭ, *loc*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., com. Letea, de pe moșia Șerbănești, situat aproape în linia poduluĭ de fier de pe Bistrița, construit din noŭ și a poduluĭ Siretuluĭ. Este probabil, și credința populară atestă aceasta, că Bistrița se vărsa maĭ înainte în Siret, în acest punct, adică cu 18 kil. maĭ sus de Galbeni (Valea-Seacă), vărsarea eĭ de azĭ. Acum încă se cunosc albiile ambelor ape, pe carĭ țăraniĭ le numesc acum Matca-Veche.

Botul-Măngălărieĭ, *deal*, aproape de hotarul com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași, despre județul Suceava. Se numește astfel de la mangalul (cărbunĭ de lemn) ce se făcea acolo în timpurile vechĭ.

Botul-Negreĭ, *deal*, în comuna Tazlăul, plasa Bistrița, județul Neamțu.

Botul-Ostrovuluĭ, *pichet* de graniță, pe malul Dunăreĭ, județul Mehedinți.

Botunilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., de pe teritoriul comuneĭ Valea-luĭ-Ioan.

Boțești, *comună rurală*, în plasa Dîmbovița-Dealul, situată în marginea apusană a județuluĭ Dîmbovița, între văĭ și dealurĭ. In jurul acesteĭ comune sunt numaĭ dealurĭ acoperite cu pădurĭ și livezĭ de fin. Prin mijlocul comuneĭ curge un pîrîiaș spre Sud, mergînd a se vărsa în Argeș.

Această comună se compune din treĭ cătune: Cîndești-din-Deal, cu 323 locuitorĭ, Boteștĭ, cu 776 locuitorĭ și Greci, cu 416 locuitorĭ. Peste tot comuna Boteștĭ are 1515 locuitorĭ, toțĭ Romînĭ.

Aci sunt opt morĭ de apă și un fierăstrău de tăiat scîndurĭ.

In comună sunt treĭ bisericĭ și o școală. Școala este mixtă; a fost frecuentată, în 1890, de 30 elevĭ și eleve și are un învățător. In toată comuna sunt peste 179 copiĭ de ambele sexe cu etatea de școală.

Comuna are un venit de 1880 leĭ. Sunt 400 contribuabilĭ.

Boteștĭ se învecinește la E. cu cătunul Sturzeni, ce face parte din com. Priboiul, de care se desparte prin dealurĭ acoperite cu pădurĭ; la V. cu comuna Bîrzești, din plasa Argeșuluĭ, județul Muscel; la N. cu comuna Văleni; și la S. cu comuna Dobrești, ambele tot din jud. Muscel.

Boțești, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Crasna, județul Fălciŭ. E mărginită la N. cu județul Vasluiŭ; la S. cu com. Tăbălăești; la E. cu comunele Brădicești și Averești și la V. cu com. Gugești. Poziținea teritoriuluĭ săŭ este variată, prezentînd diferite văĭ, dealurĭ și dîmburĭ. Este formată din satele: Boțești și Porțișeni, pe o suprafață de 4551 hect. Are o populațiune de 243 familiĭ, 1020 suflete, din carĭ 214 contribuabilĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 1 preot și o școală.

Budgetul: 2800 leĭ la venitурĭ și tot atîta la cheltueliĭ.

Vite: 639 vite marĭ cornute, 94 caĭ, 1845 oĭ și 309 porcĭ.

Boțești, *sat*, în com. Boțești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe valea Boțeștilor, pe o suprafață de 2933 hect. și cu o populație de 170 familiĭ, 700 suflete, din carĭ 154 contribuabilĭ. Este reședința comuneĭ.

Are o școală, frecuentată de 35 elevĭ și o biserică.

D. Alexandru Negruzzi a înființat, în anul 1883, pe această moșie, o fabrică de teracotă, în care funcționaŭ 20 lucrătorĭ; în anul 1889 a încetat de a maĭ funcționa, din cauza relelor dru-

www.dacoromanica.ro

murĭ, care făceaŭ dificilă transportarea produselor fabriceĭ.

Moșia Boțești este mărită în teritoriŭ cu 1164 hect., prin alipirea părților de moșiĭ Plopi și Roșiori, foaste ale Vorniculuĭ Scarlat Rosetti, anexate la proprietatea d-luĭ Negruzzi, prin căsătorie.

Boțești, *sat,* în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu; este situat pe valea Cracăuluĭ, între satele Girovul, Turturești și Doina, formînd cu marginile sale hotarul despre Vest al comuneĭ, despărțitor de comunele Doamna și Căciulești.

Are o populațiune de 217 suflete, saŭ 55 capĭ de familie, carĭ trăesc în 59 de case. Această populațiune se împarte după sex, în : 109 bărbațĭ și 108 femeĭ; după starea civilă în: 106 necăsătoriți, 96 căsătoriți, 13 văduvĭ și 2 divorțați; 21 știŭ carte, 196 nu știŭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura.

Comunicațiunea cu satele vecine se face prin un drum, care dă în dreptul kil. 8 al șoseleĭ Dobreni-Roznov; prin un drum care dă la satul Doina, prin șoseaua județeană Dobreni-Roznov.

Boțești, *deal,* în partea despre Est a satuluĭ Horlești-Domnițeĭ, din comuna Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iași. Se întinde de la Nord, din locul numit Voloaia, spre Sud și unindu-se cu Dealul-Lunganilor, comuna Voinești, formează la Est șesul Coranuluĭ.

Boțești, *moșie,* situată pe lîngă moșiile Lălești, Girovul, Slobozia-Averești, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu. Are sat. Arenda anuală e de 11100 leĭ.

Inainte de secularizarea averilor mănăstirești, această moșie a fost proprietatea mănăstireĭ Rîșca, și închinată Mitropolieĭ de Iași, starea I. Astăzĭ aparține statuluĭ.

Boțești, *pădure,* pe cuprinsul moșieĭ cu a sa numire, județul Neamțu; are o întindere de vr'o 33 pogoane.

Boțești, *pîrîŭ,* izvorește din Livada-Schituluĭ, de pe partea de moșie Porceșeni, com. Boțești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ; curge prin Valea-Boțeștilor, formată de dealurile: Gugul, Blăgești și Drăgulina și după ce formează pe moșie iazul numit Blăgești, se varsă în pîrîul Crasna.

Boțîrlan, *cătun,* în com. rur. Vulturul, plasa Bilieștĭ, jud. Putna. E situat la 1 ½ kil. de Vulturul-d.-j., cătunul de reședință al comuneĭ. Din punctul de vedere eclesiastic satul face parte din parohia Vadul-Roșca, cu biserica filială cu hramul Sf. Nicolae. Școală nu se află în sat. Copiĭ cu vîrstă de școală sunt 44, din carĭ 23 băeți și 21 fete.

Boțoaia, *sat,* în partea de Vest a com. Bereasa, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe dealul numit al Boțoaeĭ, pe o suprafață de 829 hect., din carĭ 686 hect. sunt ale proprietaruluĭ Colonelul de marină Emanuel Al. Koslinsky, iar 143 hect. sunt ale locuitorilor. Locuitoriĭ posedă 16 pluguri și 14 care cu boĭ și 5 căruțe cu caĭ; 28 stupĭ.

Are o populație de 24 familiĭ saŭ 93 suflete, între carĭ 4 Evreĭ și 10 Țigani.

Are o biserică făcută de obștia locuitorilor, cu 1 cîntăreț. Se află 2 iazurĭ.

Numărul vitelor e de 65 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 120 oĭ și 14 rîmătorĭ.

Boțoaia, *deal,* se întinde prin centrul com. Bereasa, plasa Mijlocul, județul Vasluiŭ, în direcțiune de la Nord spre Sud.

Boțoleĭ (Pîrîiașul-), *pîrîiaș,* spre hotarul satuluĭ Almașul, com. Dobreni, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu; se varsă în pîrîul Almașul.

Boțuluĭ (Dealul-), *vîrf de deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Drăgugești.

Boțuluĭ (Movila-), *movilă,* situată pe Valea-Geruluĭ, în spre S. de com. Cudalbi, plasa Zimbrul, jud. Covurluiŭ.

Boțuluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaș,* județul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Drăgugești.

Boul, *cătun,* în com. rur. Păunești, plasa Șușița, jud. Putna. E situat pe pîrîul Caregna, maĭ sus de Păunești cu 3 kil. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae. Școală nu se află în sat. Copiĭ în vîrstă de a o frecuenta sunt 47, 25 băeți și 22 fete.

Boul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul comuneĭ Scorțeni.

Boul, *deal,* în jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, proprietate a locuitorilor din Piscoiul, Horezani-d.-j., Cordești și Băcești. El este o ramificațiune din Dealul-Muereĭ și are o direcțiune de la N.-E. spre S.-V., formînd partea despre E. a văeĭ Amarazuia.

Acestuĭ deal îĭ se maĭ zice și Artanul.

www.dacoromanica.ro

Boul, *deal*, ramificare a Dealuluĭ-Mare, de a dreapta pîrîuluĭ Șacovățul, pe hotarul despre Sud al satuluĭ Goești, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Boul, *deal*, lîngă satul Calul, în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; prezintă terenurĭ arabile.

Boul, *ramură de dealurĭ* muntoase, în com. Buhalnița, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu, detașîndu-se din grupa Ceahlăuluĭ, în partea sa despre Est; se întinde în direcțiune aproape perpendiculară, pe cursul rîuluĭ Bistrița, în fața satuluĭ Potoci, aplecîndu-se apoĭ paralel cu acesta pănă la satul Cîrnul-Buhalniței. Este mărginită și cuprinsă între rîul Bistrița la Est, plasa Bouluĭ la Vest și plasa Izvorul-Munteluĭ la Sud-Vest.

Boul, *gîrlă*, izvorește din com. Vieroșul, trece prin com. Izvorul și la com. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, se varsă în gîrla Vedița, la locul numit Colintina.

Boul, *loc de izvoare*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul satuluĭ Grigoreni.

Boul, *movilă*, în jud. Brăila, marginea de V. a satuluĭ Ianca

Boul, *movilă*, jud. Brăila, la S. satuluĭ Ulmul.

Boul, *movilă*, jud. Brăila, situată la Nord de com. Chichinețul și formînd hotar de moșie între com. Chichinețul și Ciocile.

Boul, *munte*, din jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N. de muntele Gruiul-Negru, cu o întindere aproximativă de 1500 hect. In partea de V. e poteca ce duce la hotar. Din acest munte se ramifică dealul Cuiul-Popiĭ, ce cade spre E., proprietate a statuluĭ, pe care se află brădet, pădure de fag și pășune de vite.

Boul, *munte*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la hotarul dintre județul Mehedinți și Gorj. Cea maĭ mare parte dintr'însul aparține județuluĭ Gorj.

Boul, *pîrîŭ*, izvorește din raionul com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul săŭ drept, tot în raionul comuneĭ Măneciul-Ungureni.

Boul, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ Soveja, plasa Zăbrăuți, județul Putna.

Boul, *pîrîŭ*, izvorește de la locul numit Iazul-Draculuĭ, de pe teritoriul comuneĭ Poenești, udă partea de Est a satuluĭ Broșteni, din com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ și se varsă în pîrîul Racova, aproape de satul Hîrșoveni.

Boul, *prival*, jud. Brăila, începe din Dunărea-Veche și după ce trece prin tîrlele cu acelașĭ nume, dă în iezerul Cîrneciul la S.-V.

Boul, *tîrle*, jud. Brăila, pendinte de com. Vizirul, situate pe malul stîng al Dunăreĭ-Vechĭ, la confluența privaluluĭ Boul cu Dunărea. (Pentru populațiune, vezĭ cuvîntul Țacăul).

Boul, *vale*, în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Boul, *vălcea*, pe teritoriul comuneĭ Milcovul, plasa Siul-d.-s., jud. Olt; se varsă în Olt.

Boul-de-Sus, *sat*, județul Dolj, plasa Amaradia, comuna Valea-Bouluĭ, grămadă, cu reședința primărieĭ. Are o populație de 473 suflete, 239 bărbațĭ și 234 femeĭ. Locuesc în 113 case. In sat este o școală mixtă, cu care s'aŭ cheltuit 4229 leĭ, 70 banĭ. Funcționează din anul 1890, fiind întreținută de stat și de comună. A fost frecuentată în anul școlar 1892—1893 de 44 băeți și 2 fete, 12 băeți și 2 fete din Boul-d.-s., 9 băeți din Boușorul, 7 din Urda, 10 din Mierea-Moșneni și 6 din Crușețul. Cu vîrstă de școală sunt 28 băeți și 24 fete. Știŭ carte 25 locuitorĭ.

Școala are un singur învățător. In sat este o mănăstire zidită și reparată de enoriașiĭ satuluĭ. Are 2 preoțĭ și 2 cîntăreți.

Boul-Legat (Piscul-cu-), *colină*, în com. Grăjdana, cătunul Bărbuncești, jud. Buzăŭ.

Boul-Roșu, *sat*, face parte din com. Corbița, plasa Zeletinul, jud. Tecuciŭ. Este situat pe un deal înalt, care poartă același nume, departe de reședința comuneĭ de 7 kil. și 680 metri.

Are o populațiune de 138 suflete, cu 32 capĭ de familie, locuind în 30 case. Locuitorĭĭ sunt clăcașĭ.

Boul-Roșu, *deal*, jud. Tecuciŭ, situat în raionul com. Muncelul, avînd o înălțime de 200 metri și o întindere de 1435 hectare.

Boul-Roșu, *deal*, situat în raionul com. Corbița, plasa Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

Boul-Roșu, *deal*, la V. de satul Căuia-d.-j., com. Negulești, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

www.dacoromanica.ro

Boul-Roşu, *iaz,* pe teritoriul comuneĭ Băbiceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Boul-Roşu, *movilă,* jud. Brăila, la 2½ kil. spre S. de satul Silistarul, pe drumul de la Moroteşti.

Boul-Roşu, *movilă,* jud. Brăila, la 9 kil. spre V. de satul Mihaiŭ-Bravul, aproape de hotarul din spre Cioara-Doiceşti.

Bouleni, *sat,* cu 125 locuitorĭ, judeţul Argeş, plasa Oltul; face parte din com. rur. Drăguţeşti-Săpunari.

Bouleţuluĭ (Poiana-), *poiană,* pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Bouluĭ (Dealul-), *deal,* judeţul Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ, pe care este situată com. şi din care ese pîrîul Boul, ce se scurge pe rîpa dreaptă a rîuluĭ Amaradia.

Bouluĭ (Dealul-), *deal,* se întinde pe teritoriul comuneĭ Săveni, plasa Başeul, jud. Dorohoiŭ, paralel cu pîrîul Başeul.

Bouluĭ (Dealul-), *deal,* prelungirea Dealuluĭ-Vaceĭ, din com. Sasca, jud. Suceava; formează hotar între Sasca şi Baia.

Bouluĭ (Dealul-), *deal,* în com. Miroslăveşti, jud. Suceava; este cultivabil.

Bouluĭ (Dealul-), *vîrf* al munteluĭ Monteorul (lanţul Alunişul), plasa Vrancea, jud. Putna, despărţit de muntele Furul prin pîrîul Valea-Bouluĭ.

Bouluĭ (Iezerul-), *iezer* mic, judeţul Brăila, între iezerul Ulmul şi Dunărea-Veche din despărţirea Gropeni.

Bouluĭ (Izvorul-), *cătun,* al comuneĭ Vintilă-Vodă, judeţul Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 46 case.

Bouluĭ (Izvorul-), *izvor,* în judeţul Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă; începe din Bisoca şi se scurge în rîul Slănicul.

Bouluĭ (Măgura-), *măgură,* judeţul Bacăŭ, din plasa Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni, unde, după zisele legendeĭ locale, se încuibase un boŭ sălbatic. Ea este situată pe teritoriul satuluĭ Pustiana. Se zice că boul ar fi fost omorît de Maghiarĭ, spre a putea scoate aurul ce s'ar fi aflat în măgură.

Bouluĭ (Măgura-), *măgură,* judeţul Dolj, pl. Băileşti, comuna Siliştea-Cruceĭ.

Bouluĭ (Mocirla-), *mocirlă* însemnată, între comunele Gherăseni şi Zmeeni, pe moşia Sărata, judeţul Buzăŭ.

Bouluĭ (Mocirla-), *mocirlă,* în com. Vispeşti, judeţul Buzăŭ.

Bouluĭ (Ochiul-), *lac,* în com. Mihăileşti, cătunul Mărgineanul, jud. Buzăŭ; se scurge în rîul Slănicul.

Bouluĭ (Ochiul-) (Urgoaia), *cătun,* al com. Pietroasa-d.-j., judeţul Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ şi 55 case. Are o însemnată carieră de piatră. De aci începe urcuşul pe vîrful munteluĭ Istriţa.

Bouluĭ (Piscul-), *colină,* în judeţul Buzăŭ, comuna Măgura, cătunul Unguriul, în pădurea statuluĭ.

Bouluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* judeţul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., comuna Scorţeni, care curge prin satele Scorţeni şi Grigoreni. Işĭ are obîrşia în locul numit al Bouluĭ, şi, după ce se încarcă cu pîrîiaşele Dragomireasa şi Sîrboaia, se varsă d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Acest pîrîŭ şi-a luat numele, după zisele legendeĭ, de la un boŭ sălbatic ce se ascunsese într'o măgură.

Bouluĭ (Pîrîul-), judeţul Bacău, pl. Trotuşul, din com. Grozeşti.

Bouluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* judeţul Dolj, plasa Amaradia, com. Valea-Bouluĭ; ese din dealul Chicoralul şi se varsă în dreptul rîuluĭ Amaradia, în com. Melineşti, la punctul Spineni.

Bouluĭ (Pîrîul-), mic *afluent* al Bogateĭ, lung de 800 m., jud. Suceava.

Bouluĭ (Pîrîiaşul-), *pîrîiaş,* în comuna Buhalniţa, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu; este format din două izvoare, unul ce ese dintre ramura Furciturile (grupa munteluĭ Ceahlăul), în partea despre Est, şi altul dintre extremitatea despre Vest a ramureĭ (culmeĭ) numită Boul şi a ramureĭ precedente. Străbate teritoriul comuneĭ în direcţiune V.-N.-E., vărsîndu-se pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, la locul unde şoseaua mixtă Piatra-Prisăcani trece rîul pe această parte, în dreptul kil. 91, ceva maĭ în josul satuluĭ Secul-Buhalniţeĭ.

Bouluĭ (Poiana-), *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, cătunul Sîrbeşti; începe de la Bodineşti şi se scurge în rîul Slănicul. Pe malurile sale se găseşte

www.dacoromanica.ro

multă lignită, de o calitate superioară.

Bouluĭ (Poiana-), *poiană,* la N. de com. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Bouluĭ (Valea-), *sat,* jud. Prahova. (Vezĭ Valea-Bouluĭ).

Bouluĭ (Valea-), *cătun,* al com. Colți, jud. Buzău, cu 200 locuitorĭ și 49 case.

Bouluĭ (Valea-), *colină,* în jud. Buzău, com. Mărunțișul, cătunul Valea-Seaca. Din poalele colinelor se începe o vale cu același nume, care, în timp de ploaie, se scurge în Buzău.

Bouluĭ (Valea-), *vale,* în com. Vintilă-Vodă, cătunul Sîrbești, județul Buzău; se scurge în rîul Slănicul.

Bouluĭ (Valea), *vale,* în comuna Colți, jud. Buzău; izvorește din pădurea Alunișul și se scurge în Valea-Sibiciuluĭ, puțin mai sus de cătunul Intre-Sibicile. E renumită pentru chihlibarul ce se găsește în albia sa.

Bouluĭ (Valea-), *vale,* între dealurile Boul și al Găinărieĭ, pe teritoriul com. Săveni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu.

Bouluĭ (Valea-), *vale,* udă teritoriul cătun. Goruna, com. Cocorăști-Misli, pl. Vărbilăul, jud. Prahova și se varsă în valea Burduza.

Bouluĭ (Valea-), *vale,* com. Măgureni, plasa Filipești, județul Prahova.

Bouluĭ (Valea-), *pîrîu,* pe teritoriul comuneĭ Nerejul, plasa Vrancea, jud. Putna. Izvorește din Dealul-Bouluĭ și vîrful Monteorul și se varsă în Zăbala, despărțind muntele Furul de Dealul-Bouluĭ.

Bouluĭ (Valea-), *pîrîu,* în plasa Rîmnicul-d.-j., jud. R.-Sărat; izvorește de pe teritoriul comuneĭ Racoviteni, plasa Rîmnicul-d.-s., se îndreptează spre Est, trece prin com. Costieni-Marĭ, unde primește pîraiele Grebăni și Orzăneasca, apoĭ prin comunele Socariciul, Bălăceanul, Slobozia-Galbenul și Galbenul, purtînd pe alocurea și numele comunelor pe unde trece, de pildă: pîrîul Costieni, Bălăceanul, etc. Se varsă în balta Jîrlăul saŭ Drogul, saŭ Văceni, după un curs de maĭ bine de 28 kil. Malurile sale sunt acoperite cu semănăturĭ.

Bouluĭ (Valea-), *pîrîu,* în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. Izvorește din piscul Vîrful-Mare, udă partea de N. a comuneĭ și se varsă în rîul R.-Sărat, pe dreapta luĭ.

Bouluĭ (Vălceaua-), *vălcea,* izvorește de la N.-V. de comuna Comarnicul, plaiul Peleșul, județul Prahova, și se varsă în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul com. Comarnicul.

Bouluĭ (Vălceaua-), (Vezĭ Vălceaua-Porcilor), deal, continuare a munților Arnota și Buila din jud. Vîlcea.

Boura, *deal,* în com. Udești, județul Suceava, parte cultivabil, parte acoperit de pădure de carpen.

Boura, *pîrîu,* în com. Cristești, jud. Suceava; izvorește din Fîntîna-Tîlharuluĭ, udă satul Boureni și se varsă în Moldova, (5620 m.).

Are de afluenți: Pîrîul-luĭ Bortică (500 metri), Bărgăul (1450 m.) și Surda (1250 m.).

Boura, *localitate,* la gura pîrîuluĭ cu acest nume, din com. Udești, jud. Suceava.

Boura, *pîrîu,* în com. Udești, jud. Suceava, mic afluent al pîrîuluĭ Țoleștilor.

Boura, *afluent* al pîrîuluĭ Platonița, jud. Suceava; face hotar între Manolea, Arghira și Dolhești.

Boura-Fîrțigi, *pîrîaș,* în com. Hangul; pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu; izvorește din munțiĭ grupeĭ Ceahlăuluĭ, dintre ramurile Răpciunele și Obcina-Verde (Fîrțigi), vărsîndu-se pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistrița, lîngă satul cu a sa numire și în fața gureĭ pîrîuluĭ Hangul.

Boura-Fîrțigi, *ramură de munți,* în grupa Ceahlăuluĭ. Vezĭ Obcina-Verde, jud. Neamțu.

Boureĭ (Dealul-), *deal,* în comuna Dolhești, jud. Suceava, e cultivabil.

Boureni, *com. rur.,* în pl. Bailești, jud. Dolj, situată în partea-ĭ de centru, la 58 kil. S.-V. de Craiova și la 8 kil. E. departe de reședința plășeĭ Băilești.

Situată pe șesul numit Boureni.

Se învecinește la E. cu com. Afumați, la V. cu com. Băilești, la N. cu com. Siliștea-Crucelĭ, și la S. cu com. Coveiul. De aceste comune se desparte prin hotarele moșiilor respective.

Terenul comuneĭ este cu totul șes; nu se găsește de cît o mică movilă numită Vivoranul.

www.dacoromanica.ro

Până la anul 1885 a făcut parte ca cătun din com. Afumați. Azĭ se compune dintr'un singur cătun, cu reședința în el, numit Boureni. Până la 1864 cuprindea cătunele Amzulești și Afumați.

In comună se află o biserică, ce serbează hram la Sf. Nicolae și la mucenicul Haralambie. A fost zidită la anul 1885 de obștea locuitorilor. Are 1 preot și 2 cîntăreți.

In comună se află și o școală mixtă, ce funcționează din 1886, întreținută fiind de com. Școala are un singur învățător. Localul este nou, construit, la anul 1890, din cărămidă.

In anul școlar 1892—1893 a fost frecuentată de 43 băeți. Aŭ vîrsta de școală 135 copiĭ. Știŭ carte 70 bărbați și 3 femeĭ.

Populația com. este de 1149 suflete, din care 558 bărbați și 591 femeĭ. După legea rurală din 1864 sunt 2 împămînteniți; după cea din 1879 sunt 16 însurățeĭ.

Case sunt 170. Bordee 30.

Suprafața comuneĭ este de 1950 hect., din care 1900 arabile, 50 izlaz. Moșiile, numite la un loc Boureni, sunt împărțite între cetele de moșneni Bourenĭ, epitropia Zoe Brîncoveanu, d. C. Vasilescu și d. Petre Guran; aŭ în total o întindere de 1950 hect. arabile, cu un venit de 59160 leĭ. Moșia epitropieĭ aparținea înainte familieĭ Brîncoveanu. Se seamănă pe ele: grîŭ, porumb, orz, ovăz, meiŭ și puțină rapiță.

Viile de 40 hect. se găsesc pe moșia moșnenilor; daŭ vin roșu.

Se găsesc în com. doĭ fierarĭ și un brutar.

Vite cornute sunt 148, oĭ 119, porcĭ 18 și caĭ 9.

Locuitoriĭ își desfac productele la schelele Bistrețul saŭ la Calafat; eĭ duc cereale și importă lemne de construcție și cele necesariĭ pentru casă. Transportul îl fac cu carele pe calea comunală ce duce la Băilești și la Afumați, avînd o lungime de 15 kil. de la Afumați până la Băilești. In comună se găsesc 4 cîrciumĭ și 4 comercianțĭ.

Contribuabilĭ sunt 248.

Venitul pe anul 1893—94 a fost de 2847 leĭ.

Cheltuelile aŭ fost de 2340 leĭ.

Boureni, *sat*, pe moșia și în comuna Cristești, jud. Suceava. Așezat pe dealurile Surda, Gura-Surdeĭ, Bărgăul și Căpățîna. E străbătut de pîraiele: Surda, Boura și Bărgăul.

Numără 160 case, populate cu 182 capĭ de familie saŭ 740 suflete, din carĭ 370 bărbați și 370 femeĭ, (7 străinĭ).

Are 128 contribuabilĭ. In sat e o cîrciumă.

Vatra satuluĭ ocupă suprafața de 8—10 fălcĭ.

Improprietăriți la 1864 sunt 63, din carĭ 2 fruntași, 26 mijlocași și 35 codași, stăpînind 169 fălcĭ și 22 prăjini.

Drumurĭ principale sunt: la Păscani 12 kil. și la Soci 3 kil.

Schitul Boureni servă de biserică satuluĭ.

Vechimea satuluĭ reese din următoarea legendă, pe care o găsim în «Letopiseț. țăreĭ», tom. I, p. 83—84:

«Să se fi îndemnat Dragoș, zice, cu oare cîțĭ de aĭ săĭ din Maramureș și aŭ venit peste munțĭ în chip de vînătoare și aŭ găsit o fiară și gonindu-o cu dulăĭ până la apa Moldova, și obosită fiind fiara, aŭ prins-o în apa Moldoveĭ, la locul ce se chiamă Boureni. Este o poveste latinească de zice: nu se pune nume în dar. Fiara aceasta ce-ĭ zic bour, poate că a fost zimbru și pe numele fiareĭ se numește locul acel Boureni...».

La 1803, Iunie 26, «răzeșiĭ de pe moșia Boureni, de la ținutul Suceveĭ se judecă pentru moșie cu vist. Grigore Sturdza». In acelaș an Boureni-Răzășești număraŭ 20 liuzĭ, plătind 280 leĭ bir pe an. («Uricar.» de T. Codrescu, vol. VI, p. 247 și VII, p. 248). Pe la 1850 «Boureni cu morile Zavuluĭ și Dobrulești, la ținutul Suceveĭ, ocolul Siretuluĭ, e moșie a fostuluĭ Domn Mihail Sturdza. Are sat cu o biserică, deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 2 mazilĭ, 5 nevolnicĭ, 11 vădane, 1 slujbaș volnic, 1 vătaf, și 4 jidovĭ; pe lîngă moșiile Miroslăvești, Cristești și altele, cu un număr de 20 loc. («Buc. Rom.», an. I, p. 378).

Boureni, *schit*, lîngă satul cu acest nume din com. Cristești, jud. Suceava, adăpostind 4 călugărĭ. Se crede că înființarea acestuĭ schit se datorește luĭ Dragoș, descălicătorul Moldoveĭ. Pe stratul clopotuluĭ celuĭ mic se vede data 1352, care poate însă să fie scrisă în urmă, pe cel mijlociŭ 1804, iar pe cel mare se distinge: «X: R: PHIXOBA» și anul «1865».

Se maĭ spune că schitul a fost restaurat pe la 1610 de către Andrieș Munteanu, care l'a înzestrat cu 70 fălcĭ pămînt de cultură, cu care, pe la 1817, și-ar fi mărit moșia familia Sturdza, dînd schituluĭ în schimb cîte o subvenție anuală. Tradiția maĭ spune că rătăcind un călugăr prin pădurile seculare de prin împrejurimĭ, s'a întîlnit cu un pădurar, care îĭ spuse că aude în fie-care zi tocînd prin acel loc și căutînd a urmări lo-

www.dacoromanica.ro

cul de unde vine toaca nu mai aude nimic. Ambii se hotăresc să facă un schit, căci poate că așa e voia Domnului, și își dau pe față averea, ce consta din cîte 100 lei de fie-care. Dar, pe cînd se apucaseră de lucru, sosi și Dragoș-Vodă, care aflîndu-le hotărîrea, îi ajută cu bani, aduse meșteri și schitul lor atîta de dorit, se făcu. Bisericuța e de lemn.

Boureni, *deal*, acoperit de pădure, de d'asupra satului cu acest nume, jud. Suceava, al căruĭ cel mai înalt pisc e Bărgăul.

Boureni, *moșie*, jud. Dolj, plasa Băilești, com. Boureni, în întindere aproximativă de 1900 pog. arabile; aparține familiei Zoe Brîncoveanu; se găsesc pe dînsa cete de moșneni. Aduce venit anual de 59160 lei. Intr'însa mai aŭ parte și d-nii C. Vasilescu și P. Guran.

Boureni, *pădure*, de diferite esențe, acoperind dealul Boureni, jud. Suceava.

Boureni, *șes*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Boureni, pe care e situată com. Boureni.

Boureni, *vălcea*, jud. Suceava.

Boureni, *pădure* a statului, în întindere de 200 hect., pendinte de com. Nucșoara, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Bourul, *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Drăgugești.

Bourul, *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., din com. Băsăști.

Bourul. (Vezĭ Tîrnauca), pădurea comuneĭ Tîrnauca, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Bourul, *munte*, în com. Bogdănești, jud. Suceava, avînd ca piscurĭ principale: Arșița, Piscul luĭ-Leț și Rusul. Este acoperit de pădure de brad și fag.

Bourul, *ramură de munți*, pe moșia Tarcăul, pl. Piatra-Muntele, județul Neamțu, situată în spre hotarul Transilvanieĭ, în prelungirea către V. a ramureĭ Crucea-Roșie, între cursul pîrîuluĭ Ața la N. și muntele Bîtca-de-Piatră la S.

Bouruluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Tecuciŭ, la S. de satul Puteni, avînd la E. Valea-Țarneĭ, care formează limita județuluĭ Covurluiŭ.

Bouși, *sat*, în partea de S.-E. de satul Solești, com. Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, așezat parte pe coasta apusană a dealuluĭ Nedia și parte pe coasta de E. a dealuluĭ Onaca. Chiar prin mijlocul satuluĭ curge Pîrîul-Boușorilor. Are o suprafață de 427 hect., din carĭ 318 hect. pămînt arabil, 86 hect. fînaț, 14 hect. imaș, 5 hect. pădure și 4 hect. viĭ. Cu o populațiune de 132 familiĭ, saŭ 455 suflete, din carĭ 2 sunt Evreĭ, ceĭ-l'alțĭ Romînĭ, răzeșĭ, ocupîndu-se în genere cu lucrarea pămîntuluĭ.

In sat este o biserică făcută de locuitorĭ în anul 1842. Spre V. de sat este o moară de vînt.

Bouși, *deal*, care împreună cu dealul Rădiul, face limita în partea de N. între comunele Fereștĭ și Dănești, plasa Mijlocul, județul Vasluiŭ.

Bouși, *pîrîŭ*, numit ast-fel de la satul Bouși, de unde și izvorește, com. Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Curge prin mijlocul satuluĭ, ia direcțiunea spre S. și se varsă în pîrîul Știoborăni.

Boușorilor (Valea-), *vale*, începe din satul Bouși, de unde și-a luat și numele; se întinde spre S., printre dealurile Nedia și Onaca din com. Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Boușorul, *sat*, jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Valea-Bouluĭ, situat pe malul drept al Amaradieĭ, la 2 kil. spre E. de Boul-d.-s., unde e reședința comuneĭ. Are 346 suflete, 179 bărbați și 167 fem. Locuesc în 80 de case. Copiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Boul-d.-s., ce este la o depărtare de 1 kilom. Aŭ urmat regulat la școală 9 băeți și 25 fete. Cu vîrsta de școală sunt 24 băeți. Știŭ carte 16 locuitorĭ. In sat este o biserică zidită de enoriași.

Comunicația în acest cătun se face prin șoseaua județeană, care leagă Craiova de N. județuluĭ.

Boușorul, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ, format din ploĭ și izvoare; curge prin satul Boușorul.

Boușorul, *vale*, com. Fața, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Se varsă în gîrla Boul, în raionul comuneĭ Fața.

Boușoruluĭ (Dealul-), *deal*, județul Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ, pe care este așezată com. Valea-Bouluĭ și din care ese pîrîul Boușorul.

Boza, *pîrîŭ*, pe teritoriul comuneĭ Valea-Săreĭ, plasa Vrancea, jud. Putna, ce se varsă în Putna.

www.dacoromanica.ro

Bozdoc, *deal*, în jud. Brăila, la S. satuluĭ Ulmul.

Bozdoc, *vale*, jud. Brăila, lîngă dealul cu acelaşĭ nume.

Bozeni, vechie *numire* a satuluĭ Săteni, com. Bordușeni, plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Bozgăeleĭ (Valea-), *vale*, în județul Buzăŭ, com. Măgura, cătunul Scriptoarea; începe de la Scriptoarea şi se scurge în rîul Buzăul.

Bozĭ (Valea-cu-), *vale*, în județul Ialomița, pl. Borcea, comuna Cacomeanca.

Bozia, *com. rur.*, în partea de S.-E. a pl. Prutul, jud. Fălciŭ, mărginită la N. cu com. Berezeni, la S. cu com. Rînzeşti, județul Tutova, la E. cu rîul Prutul şi com. Fălciŭ şi la V. cu comuna Găgeşti. Este formată din satele: Bozia, Bogdăneşti şi Odaia-Bogdana. Are o suprafață cam de 10257 hectare şi o populație de 180 familiĭ, 720 suflete din carĭ 150 contribuabilĭ.

Are o şcoală, precum şi 2 bisericĭ deservite de 2 preoțĭ şi 4 dascălĭ.

In partea de E. a com. se întinde şesul Prutuluĭ, pe o suprafață cam de 5721 hect., din carĭ ca la 3000 sunt acoperite de gîrle şi bălțĭ, iar restul de fînețe şi luncĭ.

Din bălțĭ se scoate mult peşte, cu care se face un întins şi mănos comerț.

Afară de şesul Prutuluĭ, comuna e brăzdată în partea de V., de la N. la S., de dealurĭ, printre carĭ curg maĭ multe pîrîiaşe şi iazurĭ.

Budgetul la venitурĭ este de 3960 leĭ, iar la cheltuelĭ de 2961 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 868, caĭ 125, oĭ 3002, porcĭ 216.

Bozia, *sat*, în partea de N. a com. Bozia, pl. Prutul, județul Fălciŭ, aşezat pe platoul Dealuluĭ-Bisericeĭ, la distanță cam de 5—6 kil. de rîul Prut.

Are o suprafață de 7568 hect. şi o populație de 103 familiĭ, cu 423 suflete şi 100 contribuabilĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor şi pescăria. Viĭ sunt pe o întindere de 8 hect. Spre Prut, pe şes, se află 2 bălțĭ marĭ; prin sat trec 2 pîrîiaşe; spre V. sunt 3 iazurĭ; iar spre S. o movilă numită Cetățuia.

Este reşedința comuneĭ; are o şcoală înființată în 1869 şi o biserică, deservită de 1 preot, făcută în 1859.

Bozia, *baltă*. (Vezĭ Berezeni, baltă, jud. Fălciŭ).

Boziana, *iaz*, din com. Gropnița, plasa Copoul, județul Iaşi. Poartă numele unuĭ locuitor, care, în anul 1837, oprind scurgerea maĭ multor pîrîiaşe de ploaie prin o iezătură, a făcut acest mic iaz, ce serveşte pentru adăpatul vitelor.

Boziana, *vale*, jud. Iaşi, în partea de N. a com. Gropnița, pl. Copoul; se numeşte ast-fel de la iazul Boziana.

Bozianca, *sat*, în pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Gîrbovi; este situat spre V. şi în apropiere de satul de reşedință.

Populațiunea satuluĭ este de 31 familiĭ Romînĭ, 2 familiĭ Ungurĭ şi 1 familie Grecĭ; în total 168 locuitorĭ.

Vite sunt: 64 caĭ, 135 boĭ, 250 oĭ şi 193 porcĭ.

Acest sat s'a înființat, în 1833, de locuitorĭ din județul Buzăŭ, în număr de 250 familiĭ, dar, la anul 1865, cea maĭ mare parte dintr'înşiĭ s'aŭ retras în vechile lor sate, spre a se împroprietări după legea rurală din 1864, aicĭ nerecunoscîndu-li-se dreptul de a fi împroprietăriți.

Bozianca, *pîrîŭ*, ce udă județul Roman, pl. Fundul, com. Bozieni. Izvoreşte din marginea de N. a pl. Fundul, la S. de satul Săcăleni. Curge de la N.-V. către S.-E., udă satele: Vadul, Bozieni şi Cuci şi se varsă în rîul Bîrlad de a stînga, la V. de tîrgușorul Băcești.

Bozianca (Parte-din-), *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, arendată cu 22100 leĭ anual (1887).

Bozieni, *com. rur.*, în capătul despre E. al județuluĭ Neamțu, şi despre S.-E. al plăşeĭ de Sus-Mijlocul; se mărgineşte către N.-V. cu jud. Roman, satele Cîrligul, Dulcești, Brănişteni, David şi Văleni, de carĭ în parte se desparte prin pîrîul Bretcanilor; la V. se mărgineşte cu satele Certieni şi Bărgăoani, comuna Bărgăoani; la S. cu com. Budești-Ghicăĭ.

Terenurile sale sunt accidentate, cu înclinațiune generală de la V. către E., întrerupte pe alocurea de dealurĭ, ce se ridică, spre N.: în cline repezĭ, cu suişurĭ anevoioase, carĭ ating înălțimea de 290 m., acoperite fiind coastele lor cu pădurĭ de fag, carpen şi în parte cu alunişurĭ; spre V.: în povîrnişurĭ marĭ trăgănate, maĭ micĭ de cît precedentele, formate din prundişurĭ şi presărate cu gropĭ, poene cultivabile şi pădurĭ (huciurĭ); iar spre E.: în dealurĭ stîncoase, cu inclinațiunĭ drepte,

www.dacoromanica.ro

mai mult goale, în care se găsesc cariere de piatră și de var.

Comuna Bozieni este formată din: Bozieni, tîrg, și Ruginoasa, sat, cu o suprafață de 2437 hectare (1706 fălci, 45 prăjini, 10 stînjeni), dintre cari actualmente sunt cultivate numai 745 hect., 39 arii, atingînd în anii din urmă maximul pănă la 1432 hectare, 852 m. p. (1000 fălci), împreună cu fînețele și imașele vitelor.

Pădurile ocupă o întindere de 392 hect., 3528 m. p. (290 fălci).

Locurile mlăștinoase, în care se coprind cele 5 iazuri ce are comuna, începînd de la izvorul pîrîului Ciorîni, în susul podului de pe șoseaua Piatra-Roman și mergînd în jos pe valea Erzucan, pănă sub culmele munteluĭ Stan, aŭ o întindere de 10 hect., 6739 m. p., (7 fălci, 36 prăjini, 11 stînjeni pătrați); restul terenurilor e ocupat de sate, tîrgușor, luncĭ, văĭ și locurĭ necultivate.

Populațiunea comuneĭ este de 1542 suflete, saŭ 347 de familiĭ, din carĭ: 766 bărbați, 776 femeĭ; 837 necăsătoriți, 608 căsătoriți, 93 văduvĭ, 4 divorțați; 107 cu știință de carte, 1435 fără știință de carte; sunt 276 străinĭ.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în anul 1864 sunt astă-zi: 56 carĭ stăpînesc înșiși locurile lor, 71 ca urmași și 72 carĭ, de și însurați și cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Ocupațiunea de căpitenie a locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Ceĭ din Bozieni și mai cu osebire străiniĭ, se îndeletnicesc cu comerțul și industria.

Cea mai mare parte a soluluĭ acesteĭ comune, este format din terenurĭ nouă, rămase propriĭ agriculturei după tăerea pădurilor, așa că relativ sunt roadnice și fără îngrășăminte.

Cultura albinelor a fost odinioară înfloritoare; astă-zi însă e decăzută, așa că de-abia se mai găsesc în toată comuna 40—50 de stupĭ.

In această comună se află: două bisericĭ, cu 6 deserventĭ (venitul fonciar anual al pămînturilor bisericeștĭ se urcă la suma de 816 leĭ); o școală, cu un învățător plătit de stat. Se mai află 3 morĭ de apă, un cazan pentru fabricatul rachiuluĭ de drojdie, o pitărie, 5 ateliere de croitorie, un atelier de ciobotărie, un atelier de stolerie pentru obiecte de lux, un tîmplar, un rotar, 6 lipscăniĭ și mai multe cîrciume.

Budgetul comuneĭ e de 5866 leĭ la venitурĭ și de 5767 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicația cu satele vecine se face: prin un drum ce duce de la satul Bozieni la Talpa prin șoseaua Piatra-Roman, care traversează com. prin mijlocul eĭ; prin drumurile Bozieni-Ruginoasa-Homiceni (com. Talpa) și Bozieni-Budești-Ghicăi.

Bozieni, *tîrgușor*, așezat în partea din centru și cam spre S. a com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, pe ambele laturĭ ale drumuluĭ județean Piatra-Roman, la 27 kil. spre E. de Piatra și la 18 kil. în spre V. de orașul Roman. Este întemeiat la 1840, de proprietarul moșieĭ de pe atuncĭ, logofătul Lupu Balș.

Impreună cu vatra satuluĭ, Bozieni are o întindere de 18 hect. 61 arii (12 fălci, 45 prăjini, 16 stînjeni) și o populațiune de aproximativ 1000 suflete, dintre carĭ ceĭ mai mulți sunt Evreĭ, apoĭ Romînĭ, Grecĭ, Nemți și alte naționalități, carĭ se ocupă cu comerțul, industria și prea puțin cu agricultura.

In spre S., paralel cu tîrgușorul, se află curtea proprietățiĭ, clădire vechie, de pe la începutul veaculuĭ, așezată în mijlocul uneĭ livezĭ, ce are o întindere de 27 hect., 2360 m. p., acoperită cu arborĭ fructiferĭ, a căror fructe daŭ un venit anual de la 500—600 leĭ.

Spre N., pe valea Cioranilor, se află o altă zidire mare, cu case de locuit, făcute din zid, dar în stare dărăpănată, numită velniță; împrejurul acestora se întinde o livadă de vr'o 3 hect.

In tîrgușorul Bozieni se află o biserică zidită de Teodor Balș pe locul proprietățiĭ; o primărie făcută în 1876; un oficiŭ poștal, cu serviciu zilnic. Pănă la 1883 a fost și o școală primară, cu învățător plătit de stat, avînd și o subvenție de 200 leĭ din partea comuneĭ.

Pe lîngă acestea mai sunt: 5 ateliere de croitorie (3 pentru bărbați, 2 pentru femeĭ); un atelier de ciobotărie; un atelier de strungărie (stolerie); 2 fierăriĭ sistematice, dintre carĭ una execută și lucrărĭ de caretășie (harabale, căruțe, etc.); o casăpie; un cazan pentru fabricatul rachiuluĭ de drojdie; 14 băcăniĭ, 16 lipscăniĭ, mai multe cîrciume și o pitărie.

Bozieni, *com. rur.*, în pl. Fundul, jud. Roman, spre S.-E. de orașul Roman, pe pîrîul Bozianca, la o depărtare de 25 kil. de Roman și de 23 de reședința plășeĭ. Este formată din satele: Bozieni, Buda, Crăești. Cuci-Iucșa (Bozieni-Răzeși) și Vada, cu reședința com. în satul Bozieni. Are 364 capĭ de familie, 497 contribuabilĭ, 1600 locuitorĭ, din carĭ 58 știŭ carte; 372 case. Sunt 1283 capete

www.dacoromanica.ro

vite mari. Are 3 biserici: două de lemn și una de zid. Venitul anual al comunei este de lei 3300, iar cheltuelile de lei 3278. Teritoriul acestei comune este accidentat. Drumul, ce leagă comuna cu orașul, este rău și anevoios.

Bozieni, *sat*, pe moșia Săveni, în partea de E. a tîrgului din com. Săveni, plasa Bașeul, jud. Dorohoiu. Are 50 familii, cu 150 suflete. Se află alăturea cu satul și mahalaua tîrgului Săveni. Sătenii împroprietăriți aŭ 110 hect.

Bozieni, *sat*, în com. Bozieni, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu, lîngă tîrgușorul cu același nume, cu care aproape se identifică. Are o vechime însă mult mai mare de cît Bozieni-Tîrg.

Bozieni, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, spre S.-E. de orașul Roman, pe pîrîul Bozianca. Este situat la o depărtare de 25 kil. de orașul Roman și de 23 kil. de reședința plășei. Este reședința com. Bozieni. Are 74 capi de familie, 161 contribuabili, 318 locuitori, din cari 12 știu carte; 78 case. Populațiunea este romînă, afară numai de 1 familie de Evrei. Sunt 343 capete vite mari. Are o biserică de lemn. Acest sat era cunoscut mai înainte sub două numiri: o parte se numea Bozieni-Răzeși și o alta Bozieni-Fundăcesculuĭ.

Bozieni, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Bozieni, com. Săveni, plasa Bașeul, jud. Dorohoiu; se prelungește de la V. spre E.

Bozieni, *deal*, în com. Mărgineni, plasa de Sus-Mijlocul, județul Neamțu. Servește de loc arabil. Locuitorii de prin prejurime presupun că aicĭ odinioară ar fi fost vre-un sat oare-care, de vreme ce găsesc urme de moluz de case, cînd daŭ cu brazdele pluguluĭ mai afund.

Bozieni, *deal*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni.

Bozieni-Băbușa, *pădure* mică, proprietatea statuluĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, în întindere de 13 hectare.

Bozieni-Fundăcesculuĭ, *parte* din satul Bozieni, pl. Fundul, jud. Roman.

Bozieni-Răzeși, *parte* din satul Bozieni, pl. Fundul, județul Roman.

Bozii (Dealul-), *deal*, județul Brăila, la S. satuluĭ Ulmul.

Bozii (Piscul-), *pisc*, spre N. de com. Dumitrești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Bozii (Valea-), *vale*, jud. Brăila, lîngă dealul cu același nume.

Boziorul, *com. rur.*, în plaiul Pîrscov, jud. Buzău, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Sărățelul-Bălănești, departe de Buzău de 48 kil. Limitele sale sunt: la E., începe din muntele Dîhna, hotar între comunele Pîrscovul, Odăile, Bălănești și Boziorul și merge urcîndu-se spre N., pe lîngă cătunul Posobești, prin culmea Socetuluĭ, pănă în izvorul Iuga; trece pe la Piatra-Albă, despre com. Odăile, urcă pe malul Breaziĭ și de aci în Coclinul, de unde se lasă drept în matca Sărățeluluĭ-Bălănești, merge pe matca Sărățeluluĭ pănă la Moara-Călugărească, cătunul Fișici; de aci se abate pe izvorul Găvanuluĭ, pănă ajunge în poiana Șoimara, se lasă pe izvorul Pîrscovelul, pe care merge pănă în Valea-Cireșuluĭ, de unde se dirige spre Poiana-cu-Lapoșĭ, păd. Nucul în linie dreaptă în Vîrful-Mesteacănuluĭ, la Curmătură; de aci ia pe drumul Fulgerișuluĭ, ajunge la Copaciul-cu-treĭ-giumînărĭ, urcă pe muchea Tănăsoiuluĭ în vîrful Ciopîrtaculuĭ, de unde iar în linie dreaptă ajunge la Brusturi-Hînsaruluĭ; la N., din Brusturi-Hînsaruluĭ se lasă pe izvorul Hînsarul; la V., din izvor, merge în jos la Crucea de pe muntele Preseaca, apoĭ pe plaiul Alunișuluĭ, urcă la muntele Martiria, de unde se îndreaptă în lacul Samaruluĭ, urcă în Vîrful-Mățăriĭ și ajunge în muchea Muscelului-Cărăimănescu; apoĭ, peste Valea-Mesteacănuluĭ și Vîrful-Bușoveiuluĭ, sue în muntele Vîrful-Junculuĭ; la S., din Vîrful-Junculuĭ, se lasă în jos, sue apoĭ în Vîrful-Lazuluĭ, de unde coboară pe Valea-Ursuluĭ, pănă în rîul Sărățelul-Bălănești, urcă pe Blidări, pe la Crucea-luĭ-Chiriță, pănă ajunge în piscul Zapodieĭ; merge pe plaiu pănă la Făgețelul, de unde se dirige în muntele Dîlma. Acest hotar dă com. forma unuĭ triunghiu, avînd drept bază munțiĭ Vîrful-Junculuĭ și Dîlma, iar drept vîrf (la N.) Curmătura-Mesteacănuluĭ.

Suprafața sa este de 6597 hect., din care 374 arabile (curăturĭ), 4126 pădure, 532 fîneață, 247 izlaz, 108 livezĭ, 7 vie și 1203 sterp. Proprietățĭ mai însemnate sunt: Sf. Gheorghe-Noŭ, Vatra-Schituluĭ-Găvanele, Ulmetul, Codrul-Stînca-Leuluĭ (ale statuluĭ); Hînsarul, Goteșul și Nucul, formînd cîte trele corpul zis Cantacuzinoaica (particulare) și Vîrful-Banuluĭ, Poenile, Gornetul, Vîrful-Samaruluĭ, Cornea-

www.dacoromanica.ro

nul, Dîlma, Stînciulea, etc. (ale moşnenilor), afară de pămîntul dat locuitorilor împroprietăriţi. Cetele de moşneni, carî posedă, sunt: Bozioreni, Scăeni şi Posobeşti, descendinţi dintr'un vechiŭ moş Poşobel.

Aspectul comuneî este foarte muntos, iar munţiî, dacă nu se disting prin mărime, aŭ în schimb aci sălbăticie înfiorătoare, aci frumuseţi romantice. Cea maî mare parte sunt stîncoşi, iar stîncile maî toate transformate în peşterî, din carî unele aŭ servit ca biserică, iar altele ca ascunzătorî. Văile şi izvoarele, ce străbat acest teritoriŭ, sunt nenumărate. Terenul e impropriŭ agriculturei, dar e avut în substanţe minerale, maî cu seamă în fier, sare şi o mulţime de izvoare minerale, în care predomină sulful. Mulţimea pădurilor a dat naştere uneî micî industriî de lemnărie; maî cu seamă se lucrează bine butoiaşe cu doage de nuele pentru ţuică. Are 8 morî, din carî 3 ale statuluî şi 2 stîne: la Sf. Gheorghe şi la Lacurî. Comerţ maî nu există; se ţin însă următoarele tîrguri anuale, la: 20 Iulie (2 zile), 6 August şi 26 Octombrie. Căi de comunicaţie n'are altele de cît Valea-Sărăţeluluî-Bălăneşti.

Vite sunt: 252 boî, 113 vacî, 92 viţeî, 27 caî, 28 iepe, 11 mînjî, 1750 oî, 104 capre şi 320 porcî. Stupî sunt 157.

Această comună e cea maî numeroasă în cătune: Boziorul, Buduila, Corneanul, Duncești, Fişici, Gîrla, Găvanele, Geambaşul, Gorîni, Gornetul, Gresia, Nucul, Piatra, Posobeşti, Rastul, Rîul, Scăeni, Sf. Gheorghe, Ulmetul, Valea-Ştefanuluî şi Văvălugi (21) care se concentră în 3 maî importante: Boziorul, Posobeşti şi Scăeni. Populaţia e de 2270 locuitorî, din carî bărbaţi însuraţi 454, neînsuraţi 53, văduvî 32, băeţi 567; iar femeî măritate 454, văduve 81, fete 629; loc. trăesc în 566 case. Meseriaşi sunt: 3 fierarî, 12 lemnarî, 24 butnarî, 4 rotarî, 1 zidar, 1 cizmar, 1 cojocar şi 1 brutar. Media naşterilor este de 41, a deceselor de 35, a căsătoriilor de 8.

Comuna are 333 contribuabilî, din carî 10 comercianţi Romînî. Budgetul comuneî este de 2128 leî.

Are o şcoală, în cătunul Boziorul, frecuentată de 40 elevî şi 5 eleve. Carte ştiŭ 187 locuitorî. Sunt 2 cîrciumî. Are 7 bisericî, deservite de 3 preoţi şi 7 cîntăreţi. Catedrala e cea cu hramul Sf. Maria, din cătunul Boziorul. Cele 7 bisericî sunt în: Boziorul, Posobeşti, Scăeni, Văvălugi, Rîul, Vornici şi Schitul-Găvanele, afară de cele părăsite saŭ în ruine, din care maî însemnate sunt: Fundăturile, Sf. Gheorghe, Agatonul, carî încă maî atrag pe călătoriî curioşi de a vedea şi admira frumuseţea poziţiunilor, în care aŭ fost zidite. Nu maî puţin demne de văzut sunt peşterile: Iosif, Dionisie-Torcătorul, Piatra-Găuritâ, Crucea-Spătaruluî, etc. Munţiî acesteî comune, fiind în mare parte formaţi din stîncî calcaroase, aŭ permis cu înlesnire a se săpa într'înşiî o mulţime de grote. Aceste peşterî au servit mult maî tîrziŭ loc de azil Romînilor, carî în timp de invaziî îşî găseaŭ scăparea într'însele şi carî, drept recunoştinţă, în pietatea lor, le transformaŭ în bisericuţe.

Boziorul, *cătun* de reşedinţă al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorî şi 25 case; de dînsul se alipesc comunele Gîrla, Rastul, Geambaşul şi Ulmetul.

Boziorul, *moşie* moşnenească, în com. Boziorul, jud. Buzăŭ; are 380 hect. curăturî, livezî, fîneaţă şi pădurea Boziorul, care formează, împreună cu Poenile şi Vîrful-Banuluî, un corp de 86 hectare.

Boziorului (Vîrful-), *munte* stîncos, în com. Boziorul, jud. Buzăŭ, acoperit la poale, parte cu fîneaţă, parte cu pădure.

Boziul, *cătun (tîrlă)*, în jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, comuna Bora.

Boziuluî (Movila-), *movilă*, în com. Caragele, jud. Buzăŭ.

Bozlutac-Iuc, *movilă*, în judeţul Constanţa, partea de E. a plăşeî Constanţa şi cea de S. a com. Techir-Ghiol, pe muchea dealuluî Agigea, cu o înălţime de 48 m., dominînd satul Techir-Ghiol, lîngă care se află valea Iuntacan-Dere şi drumul judeţean Constanţa-Mangalia. E acoperită cu verdeaţă.

Bozul (Muntele-), trup de *pădure*, pe teritoriul comuneî Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna. Intinderea luî, împreună cu trupurile de pădure Fundul-Reghiuluî, Hajma, Lapoşul şi Secătura, este de 5400 fălcî. Este proprietatea locuitorilor din comuna Năruja.

Brabeţi, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul d.-j., com. Locusteni, situat la 4 kil. S.-V. de Dăneţi, unde e reşedinţa com., cu 712 suflete, 400 bărbaţi şi 312 femeî. Locuesc în 15 case de zid şi 165 bordee săpate în pămînt.

In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1890. Are o învăţătoare. Este întreţinută de comună. In 1892—93 a fost

www.dacoromanica.ro

frecuentată de 65 copiĭ din Brabeți și 6 din Locusteni. Cu vîrstă de școală sunt 115 copiĭ.

In sat este o biserică, fondată în 1845 de Protoereul Constantin Sachelarie și alțĭ locuitorĭ. Este de zid și serbează hramul Cuvioasa Paraschiva.

Comunicația în acest cătun se face prin șosele vecinale și comunale, care îl pun în legătură la N. cu Locusteni, la S. cu Damianu, iar la Sud-Vest cu Raețul.

Brabeți, *sat*, în com. rur. Horăști, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Brabeți, *cătun*, în jud. Teleorman, com. Malul, plasa Teleormanuluĭ. Are o populațiune de 198 suflete și 37 contribuabilĭ.

Brabeți, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Locusteni, satul Brabeți.

Brabova, *com. rur.*, plasa Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situată în partea de la centru, la 31 kil. V. de Craiova, și la 9 kil. de reședința pl., com. Șopotul.

E situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Bogdănelul, pe valea numită Brabova.

Se mărginește la N. cu com. Șopotul, la S. cu com. Răchita, la E. cu com. Pietroaia, la V. cu com. Seaca.

Limita linieĭ de N. pleacă din Drumul-Cernatuluĭ, merge spre N. cam 100 m., de unde se întoarce spre V. și se termină la poarta țarineĭ către Seaca.

Limita linieĭ de Sud începe de la poarta țarineĭ Răchita, merge în linie dreaptă spre N., până ce dă în Drumul-Cernatuluĭ. Limita linieĭ de V. pleacă de la poarta țarineĭ Seaca și merge până la poarta țarineĭ ce duce la Pădure.

Comuna este udată de rîul Bogdănelul, care împreună cu Valea-Repede, se varsă în pîrîul Răchita, afluente al Obedeanuluĭ. Pîrîul Bogdănelul primește pe stînga, chiar la eșirea sa din comună, pîrîul Pleana. Pe Brabova se află un pod de lemn; are două vadurĭ în dreptul acesteĭ comune.

Se spune că comuna a fost înființată de un proprietar, care fiind singur pe moșia sa foarte păduroasă, ar fi adunat oamenĭ din comunele vecine, dîndu-le loc și ajutoare pentru a se stabili pe proprietatea sa. Pe atunci comuna se compunea din 4 cătune și anume: Brabova-d.-j., Brabova-d.-s., Răchita și Urdinița. Azĭ se compune din 3 cătune și anume: Brabova-d.-j., care este cătunul de reședință, Brabova-d.-s. și Urdinița.

In comună se află o biserică de zid, cu hramul Înălțarea-Domnuluĭ, zidită la anul 1885 de locuitoriĭ comuneĭ. Are un preot și un cîntăreț.

Populația comuneĭ e de 1254 suflete, din carĭ 975 bărbațĭ și 879 femeĭ. După legea rurală din 1864 sunt 254 locuitorĭ împămînteniță.

Case sunt în număr de 420, făcute de bîrne, paiante saŭ cărămidă. In Brabova-d.-j. sunt 3 case marĭ boerești; două ale răposatuluĭ Braboveanu și una a luĭ Barbu Izvoranu. Toate casele aŭ grădinĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 4800 pogoane, din carĭ: 4000 pog. pămînt arabil, 300 pog. fîneață, 350 pog. izlaz, 60 pog. loc sterp, și 190 pog. pădure.

Pădurea numită Padina, cu Cetatea saŭ Movila (căt. Brabova-d.-j.), aparține d-luĭ G. Izvoranu; are o întindere de 140 pogoane. Pădurea Brabova, în cătunul Brabova-d.-j., cu o suprafață de 50 pog., aparține fraților Geblescu.

Sunt compuse din: cerĭ, jugaștri, carpenĭ, fagĭ, frasinĭ, gîrnițe, ulmĭ, etc.

Moșia de pe teritoriul comunal se numește Brabova; are un venit de 100000 leĭ anual, și aparține proprietarilor: G. Izvoranu, T. N. Izvoranu, G. Constantin și fraților Geblescu, cumpărată de la răposatul Braboveanu.

Viile, în întindere de 25 pogoane, aparțin locuitorilor și proprietarilor; se găsesc situate pe proprietățĭ și pe împămînteniriĭ; ele daŭ vin roșu.

Cariere de piatră se găsesc în cătunul Brabova-d.-j.; ele se exploatează în folosul șoselelor comunale.

In comună se găsesc clădirĭ, în care se fabrică pănă la 50 decalitri țuică saŭ rachiŭ.

Mulțĭ locuitorĭ lucrează sacĭ de cînepă, iar femeile țes pînză, pe care o vînd. Se găsește în comună un atelier de fierărie.

Pe moșia Brabova se găsesc treĭ stîne: două ce aparțin d-luĭ G. B. Izvoranu, iar una d-luĭ T. N. Izvoranu; se fabrică anual pănă la 1200 kgr. brînză.

Vite cornute 271, oĭ 149 și caĭ 28.

In comună sunt 3 cîrciume: 2 în cătunul Brabova și 1 în cătunul Urdinița. Comercianțĭ sunt 4.

Locuitoriĭ își desfac productele la Craiova și la schela Cetatea.

Transportul produselor îl fac cu carele trase de boĭ saŭ cu căruțele, pe calea comunală ce plecînd din această com., trece pe la com. Pleșoaia și Breasta, pănă ajunge la Craiova, avînd direcțiunea V.-E.

Afară de această cale comu-

www.dacoromanica.ro

nală, com. Brabova mai este străbătută de o cale comunală ce o leagă cu Pietroaia la E., cu Şopotul la N.-E. cu Moşna şi Gogoşitul la V.

Contribuabilĭ sunt 372.

In comună se văd urmele a două vechĭ cetăţĭ, avînd forma a două movile, zidite fiind din cărămidă de diferite mărimĭ.

In cătunul Brabova-d.-j. se află o şcoală mixtă, cu un învăţător, ce funcţionează din anul 1888; este întreţinută de stat.

In anul şcolar 1892 — 93 a fost frecuentată de 70 băeţĭ.

Venitul budgetar pe exerciţiul 1893—94 este de 2547 leĭ, banĭ 83, iar cheltuelile sunt de 2078 leĭ, 53 banĭ.

Căile de comunicaţie ale comuneĭ sunt şoselele comunale, care o leagă la E. de Pietroaia, la N.-E. de Şopotul, iar la V. de Moşna şi Gogoşiţa.

Brabova, *mahala*, judeţul Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca.

Brabova, *vale*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., com. Brabova, pe care este situată comuna Brabova.

Brabova-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., comuna Brabova. Are 725 suflete, 391 bărbaţĭ şi 334 femeĭ. Locuesc în 240 case. Sunt 3 case marĭ boereştĭ, 2 zidite de răposatul proprietar Constantin Braboveanu, alta de Barbu Izvoranu. In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează din 16 Octombrie 1888, şi e întreţinută de stat. A fost frecuentată în 1892—93 de 70 băeţĭ, din carĭ 34 băeţĭ din Brabova-d.-j., 24 băeţĭ din satul Urdiniţa şi 8 băeţĭ din Brabova-d.-s. Cu vîrstă de şcoală sunt 46 băeţĭ şi 20 fete. Ştiŭ carte 15 bărbaţĭ. In sat este o biserică, făcută din spesele comuneĭ la 1885. Serbează hramul la Inălţarea-Domnuluĭ. Are 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comunicaţia în acest cătun se face prin şoseaua vecinală, care îl leagă la N. de Urdiniţa şi prin şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N.-E. cu Pietroaia, iar la V. cu Moşna.

Brabova-de-Jos, *silişte*, judeţul Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., comuna Brabova.

Brabova-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova, împrăştiat, cu 62 suflete, 36 bărbaţĭ şi 26 femeĭ. Locuesc în 16 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Brabova-d.-j. In anul şcolar 1892—93 aŭ urmat la şcoală 8 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 14 băeţĭ şi 2 fete.

Brabova-de-Sus, *silişte*, judeţul Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., com. Brabova.

Brad (In-), *loc izolat*, în com. Măgura, în pădurea statuluĭ, judeţul Buzăŭ.

Bradul, *sat*, cu 78 familiĭ şi 320 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti; face parte din com. rur. Bradul-Geamăna; are o biserică cu hramul Buna-Vestire, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Bradul, *sat*, cu 68 locuitorĭ, judeţul Argeş, pl. Loviştea; face parte din com. rur. Racoviţa.

Bradul, *sat*, în jud. Bacăŭ, com. Şerbeşti, pl. Bistriţa-d.-s., aşezat pe coasta dealuluĭ din stînga Bistriţeĭ. Are o biserică zidită de locuitorĭ la 1866; 2 cîrciumĭ. Capĭ de familie se găsesc 70 şi suflete 204. Animale sunt: 12 caĭ, 96 vite cornute şi 33 porcĭ. Acest cătun se află la o depărtare de 2300 m. de reşedinţa comuneĭ, unde se găseşte şcoala.

Bradul, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, pe malul stîng al rîuluĭ Siret, situat spre N.-V. de satul Negri şi la 1 kil. de el. Este aşezat pe dealul numit Stînca-Braduluĭ. Are 20 capĭ de familie, 22 contribuabilĭ, 84 locuitorĭ, din carĭ 2 ştiŭ carte; 26 case. Populaţiunea este numaĭ romînă. Sunt 57 vite marĭ. Are o biserică de lemn, care maĭ înainte era schit. Aicĭ a fost o şcoală practică de agricultură înfiinţată, în 1870, de Ion Ionescu de la Brad, dar care astă-zĭ este desfiinţată. Aicĭ este îngropat agronomul şi economistul Ion Ionescu (de la Brad), născut la anul 1818 şi încetat din vieaţă la 17 Decembrie, anul 1891.

Bradul, *sub-divizie* a cătunuluĭ Măgura, din com. Măgura, judeţul Buzăŭ.

Bradul, *sub-divizie* a cătunuluĭ Valea-Rea, din com. Tisăul, judeţul Buzăŭ.

Bradul, *baltă*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tămaşi, din stînga Siretuluĭ, avînd scurgere spre acest rîŭ.

Bradul, *baltă*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tămaşi, care primeşte apele pîr. Racova.

Bradul, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Şerbeşti.

Bradul, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., la N.-V. de Dealul-

www.dacoromanica.ro

Cruceĭ, situat pe teritoriul comuneĭ Schitul-Frumoasa.

Bradul, *izvor,* în com. Măgura, jud. Buzău; ese de sub muntele Ciolanul și se scurge în rîul Buzău.

Bradul, *loc izolat,* în jurul comuneĭ Bujoreni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Bradul, *mănăstire,* frumoasă prin trecutul său, în com. Tisăul, județul Buzău, pe malul stîng al rîuluĭ Nișcovul și aproape de vărsătura Văeĭ-Haleșuluĭ, situată pe un răsfățat și strategic platoŭ, cu o poziție tare și vederĭ admirabile, maĭ cu seamă în partea de N.-V. Din datele aflate aci nu se poate constata timpul fondăreĭ și primiĭ eĭ fondatorĭ. Frontespiciul de la intrare, în mare parte, este rupt și șters, abia se maĭ citesc cuvintele: .... și fala a sfîntuluĭ și mareluĭ m. . . . . Dimitrie mirotoni. . . . . vd. Pentru sufletul și . . . . . a părinților și ale noastre să fie pomenire. Io Mateiŭ Voevod leat (7150) 1642». In mijlocul bisericeĭ, sub policandru, e o rozetă de piatră înconjurată de o coroană, în care e săpat: «S'a mutat oasele fericiților ctitorĭ . . . . » Restul șters, din cauza vechimeĭ și a călcăreĭ cu picioarele. Pictura, de și reînoită în 1844, a reprodus exact, după atestațiunea bătrînuluĭ preot și a altor oamenĭ localĭ, pe vechiĭ ctitorĭ. Pictorul fiind slab, figurile nu maĭ prezintă interes, ci numaĭ numele lor. Biserica e ținută de jupîn Radu vel comis și soția sa jupîneasa Sofica. Alăturea se vede: Mihalcea vel comis, (probabil Cîndescu). Pe peretele stîng se văd: jupîneasa Neaga, jupîn Moise vel Spătarul, jupîneasa Stanca, soția luĭ Moise, etc. Dipticul conține următoarele nume: Mihalcea, Petru, Radu, Sofica, Moise, Neaga, Grăjdana, (poate fondatoarea mănăstiriĭ Grăjdana, care este în apropiere), Despa, Moise, Despina, Bălașa, Christea, Mateiŭ, Bratul, Stanca, Fătul, Alexe, Dedu, Grigore și Arhiereul Agapie (egumen grec). Biserica e de o mărime mijlocie, în stilul bizantin, însă nu numaĭ vechimea, dar și stilul, arată o epocă anterioară luĭ Mateiŭ Basarab. De jur împrejur e înconjurată de o cetate, ale căruĭ ziduriĭ groase de 0,85 c. m. formează un patrulater cu lungimea fie-căruĭ perete de la 50 — 60 metri. In față sunt 2 turnurĭ, din care cel din colțul stîng (despre rîul Nișcov) este maĭ înalt și cu micĭ ferestruĭ, pe unde se putea vedea departe și da cu armele; cel din colțul stîng, spre munte, servea ca clopotniță, dar se putea întrebuința și pentru apărare. Pereții cetățiĭ sunt zidiți întocmaĭ ca aĭ bisericeĭ domneștĭ din Curtea-de-Argeș, adică piatra încadrată în 2 — 3 rînduriĭ de cărămidă. Porțile sunt marĭ, de lemn, îmbrăcate în plăcĭ groase de fier, în care se văd urme de gloanțe și ghiulele, ceea ce probează că aci s'aŭ dat maĭ multe lupte. Cert este că aci a fost luptă la anul 1821, între Turcĭ și Eteriștiĭ, carĭ se refugiaseră înăuntru. După tradiție, aci se fortificaŭ și țineaŭ lupte contra Domnilor țăriĭ, boerĭi din Buzău. In anul 1689, cînd Nemțiĭ aŭ ocupat țara, Constantin Brîncoveanu s'a retras în Buzău, iar pe Doamna sa, împreună cu alte jupînese le aŭ așezat în această mănăstire. (Vezĭ istoricul județuluĭ). D-na Maria (Elena?), drept mulțumire că a scăpat, între alte fapte de pietate, a dăruit acesteĭ biserici cărțile rituale, din carĭ unele se conservă și astă-zĭ (Evanghelia din 1693). Proprietățile maĭ însemnate ale acesteĭ mănăstirĭ aŭ fost: Tufele, Brădeanul, Bradul și Berca, Bădeni saŭ Pietroasa, Pietroasa-Bădenĭ, etc. Maĭ tîrziŭ a fost închinată mănăstireĭ Molivdokepasti din Pogoniana. Cu secularizarea a devenit biserică de mir, și servă locuitorilor din cătunele Valea-Rea și Haleșul. In casele mănăstireĭ, de și în ruine, s'a instalat școala și primăria comuneĭ Tisăul. La spatele ziduluĭ de N.-V. se află cimitirul comuneĭ. Printre crucile de aci se disting 5 de o însemnată mărime și foarte vechĭ, (poate în memoria celor căzuțĭ în lupta de la 1821). Piatra fiind nisipoasă, s'a măcinat de timp și inscripțiunile aŭ devenit nelizibile. Acum s'aŭ scos.

Bradul, *moșie,* jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-s., com. Șerbești; de 161 fălcĭ.

Bradul, *pădure* a statuluĭ, în comuna Lapoșul, cătunele Pietricica și Lapoșul, jud. Buzău; face parte din marea pădure Bradul-Berca; are singură 530 hect.

Bradul, *numire* ce se maĭ dă pădureĭ Pietricica-Bădenĭ, din com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzău.

Bradul, *schit,* com. Cheia, plaiul Cozia, cătunul Gurguiata, județul Vîlcea, fondat de Eromonahul Sava la anul 7292 (1784), avînd hramul Nașterea Sf. Ioan Botezătorul.

Bradul-Berca, parte din *pădurea* statuluĭ Bradul-Berca cu Sforile. Bradul-Berca se află în com. Tisăul, cătunul Haleșul, jud. Buzău, și are 760 hect.

www.dacoromanica.ro

Bradul (Berca-cu-Sforile), *pădure* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bradul, în comunele Tisăul, Lapoşul şi Pietroasa-d.-j., jud. Buzău. Are 3508 hect., mare parte seculară; e formată din sforile: Bradul, Bradul-Berca, Doicească saŭ Nărteasca, Proşca, Gliza, Apşoarele, sforile Strejeni, Faţa-Inaltă, Prăjeasca, Pietricica, Lapoşul şi Glodul. Are şi teren arabil, cu 570 hectare, care se întinde pe teritoriul comuneĭ Clondirul.

Bradul (Vatra-Mănăstireĭ-), *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bradul, în com. Tisăul, judeţul Buzău. Are ca 120 hect., din care 50 arabile, 20 fineaţă, 40 izlaz şi 4 vite.

Bradul-de-Jos, *com. rur.*, pe apa Drîmbovnicu, jud. Argeş, plasa Piteşti, la 18 kil. de com. rur. Bascovul-Fleşti, reşedinţa subprefectureĭ şi la 24 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Toroveşti, Cotorceni, Obleşti, Tufeşti, Rotuleşti şi Bradul-d.-j., avînd peste 220 familiĭ, cu 850 suflete, din care 5 familiĭ de Ţigani. In com. este o biserică cu hramul Toţi-Sfinţiĭ, deservită de treĭ preoţi, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală primară rurală şi 2 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul financiar 1882—83 a fost de 990 leĭ, 12 banĭ la venituri şi de 966 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887) această comună numără 141 contribuabilĭ şi are un budget de 1675 leĭ la venituri şi de 1429 leĭ la cheltuelĭ.

In anul 1887 se aflaŭ în comună 586 vite marĭ (555 boĭ şi vacĭ, 31 caĭ) şi 1660 vite mărunte (1500 oĭ, 10 capre şi 150 porcĭ).

Bradul-Geamăna, *com. rur.*, pe rîul Argeş, com. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bascovul-Fleşti, reşedinţa subprefectureĭ şi la 23 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bradul (78 familiĭ), Geamăna (76 familiĭ) şi Vătăşeşti (76 familiĭ), peste tot 230 familiĭ, cu 1273 suflete. In com. sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală primară rurală şi 4 cîrciume. Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1882—83 a fost de 1985 leĭ la venituri şi de 1885 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887), această comună numără 187 contribuabilĭ şi are un budget de 2081 leĭ la venituri şi de 1517 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 190 vite marĭ, (260 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ), şi 100 capete vite mărunte, (60 oĭ şi capre şi 40 rîmătorĭ).

Bradul şi Ezerul, *pădurĭ*, ale statuluĭ, în întindere de 2000 hect., pendinte de comuna Olăneşti, plaiul Cozia, judeţul Vîlcea.

Braduluĭ (Izvorul-), *izvor*, în com. Nehoiaşul, jud. Buzău; ese din muntele Siruluĭ şi se scurge în rîul Buzău, în faţa munteluĭ Tehărăul.

Braduluĭ (Piscul-), *pisc de deal*, situat pe dealul Dădeştilor, comuna Vultureni, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ.

Braduluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, judeţul Bacău, pl. Trotuşul, comuna Tîrgul-Trotuş; ese din muntele Cireşoaia şi se varsă d'a stînga Slăniculuĭ.

Braduluĭ (Pîrîaşul-), *pîrîaş*, judeţul Neamţu; izvoreşte dintre ramurile munţilor Piatra-Roşie, com. Bistricioara, plasa Piatra-Muntele; curge în spre S.-E., traversînd şoseaua mixtă Bistricioara-Prisăcani, între al 111 până la 122 kil. şi se varsă pe partea stîngă a pîrîuluĭ Bistricioara, puţin maĭ către E. de pichetul Ruteculuĭ.

Braduluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, afluent al Negrişoareĭ, în comuna Broşteni, jud. Suceava.

Braduluĭ (Pîrîul-), *mic* afluent al Negrişoareĭ, în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava.

Braduluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîuluĭ Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava; izvoreşte din muntele Ciribuc (1000 metri).

Braduluĭ (Platoul-), *platoŭ*, pe teritoriul satuluĭ Valea-Caselor, din comuna Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Braduluĭ (Sfoara-), *moşie*, în comuna şi cătunul Tisăul, jud. Buzău, proprietate moşnenească şi a fraţilor Alexandrescu; are 253 hect., din care 230 pădure şi 23 fineaţă.

Braduluĭ (Stînca-), *deal*, în judeţul Roman, pl. Fundul, com. Negri, spre N. de satul Călineşti. Este pietros şi la poalele luĭ curge rîul Siret. Pe acest deal este situat satul Bradul. Are viĭ.

Braduluĭ (Valea-), *izvor*, în comuna Măneşti, cătunul Reghineştĭ, judeţul Buzău; începe din moşia Mavra şi se scurge în rîul Slănic.

Braduluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, pe teritoriul plăşeĭ Vrancea, judeţul Putna. Işĭ ia naştere din Dealul-

www.dacoromanica.ro

Bodeștilor și se varsă în dreapta Putneĭ, între Poiana și Bîrsești.

Braduluĭ (Valea-), *vale*, com. Mihăești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Braduluĭ (Valea-), *vale*, izvorește de la N. com. Nucșoara, plaiul Nucșoara, județul Muscel, și se varsă în Valea-Moriĭ. In timpul vereĭ, cînd sunt călduri marĭ, această vale este aproape seacă.

Braduluĭ (Valea-), *vale*, izvorește de la S. de com. Comarnic, pl. Peleșul, jud. Prahova, curge de la E. spre S.-V. și se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, spre N. de comuna Breaza-d.-s.

Braduluĭ (Valea-), *vale*, udă cătunul Nistorești, com. Breaza-d.-s., pl. și jud. Prahova; are direcția de la E. spre V. către rîul Prahova. Curge numaĭ în timpurĭ ploioase.

Braduluĭ (Valea-), *vale*, izvorește din dealul Costeștilor, plaiul Horezul și se varsă în rîul Otăsăul, la S. comuneĭ Bărbătești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Braduluĭ (Vîrful-), *munte*, în comuna Goidești, județul Buzău, între Penteleŭ și Chilmiziul.

Braduluĭ (Vîrful-), *pădure*, în com. Viperești, jud. Buzău, de 400 hect., proprietate moșnenească.

Braduluĭ (Vîrful-), *pisc*, în șirul de munțĭ Predealul-Buzăuluĭ, jud. Buzău; face hotar între comunele Viperești și Tisăul; are 663 metri înălțime și a servit ca punct trigonometric; maĭ tot e acoperit de pădure.

Braduri, *pisc* de munte, județul Neamțu, către hotarul jud. Suceava, la E. munteluĭ Albele, în comuna Gaiul, plasa Piatra-Muntele.

Braduri, *pîrîiaș* foarte mic, în jud. Neamțu, com. Galu, plasa Piatra-Muntele; se numește astfel după muntele din care izvorește; se varsă pe partea stîngă a rîuluĭ Bistrița.

Braga, *izvor*, în com. Mînzălești, județul Buzău; ese din muntele Măceșul și pe la capul de N. al munteluĭ Brazeul se scurge în pîrîul Sturdza.

Braga, *pădure*, în com. Vintilă-Vodă, cătunul Schei, jud. Buzău; are 27 hectare și face un corp cu Fundul-Săreĭ, Plopul și Posteiul.

Braga, *vale*, în comuna Vintilă-Vodă, căt. Schei, jud. Buzău; se scurge în Valea-Pecenega; apa sa e tot-d'a-una turbure.

Bragadirul, *com. rur.*, la extremitatea de N.-E. a plășeĭ Marginea, jud. Teleorman, situată în partea stîngă a rîuluĭ Vedea, pe dealurile ce se întind spre jud. Vlașca și în special pe dealul numit Gorganul. Se învecinește la N. cu com. Conțești. la S. cu com. Bujorul din jud. Vlașca și cu fluviul Dunărea; la E. cu cîmpia Burnazuluĭ, care se întinde în jud. Vlașca și la V. cu hotarele moșiilor Năsturelul și Frumoasa.

Suprafața comuneĭ și a moșiilor de pe dînsa este de aproape 14000 hectare, din carĭ 4000 pămînt arabil, 3000 hect. izlazurĭ și suhaturĭ, 2000 hect. pădure și zăvoaie și 4500 hect. baltă. Locuitoriĭ împroprietărițĭ la 1864 sunt în număr de 375 pe 1563 hect. Viĭ sunt în întindere de 214 hect., ale locuitorilor și proprietățiĭ. Moșia Bragadirul este una din acelea pe care agricultura se face în mod sistematic și cu multă îngrijire. Pe lîngă cultura cerealelor, creșterea vitelor ocupă loc însemnat. Din balta numită Scăești se scot marĭ cantități de pește; ea se alimentează din apele Dunăriĭ, carĭ intră prin canalul Pasărea. La extremitatea de S. a comuneĭ se află un teren mlăștinos, numit Vetrigea, în dreptul satuluĭ bulgăresc de peste Dunăre Vardinul și a rîuluĭ Iantra din Bulgaria.

Vastul domeniŭ al Bragadiruluĭ, d'impreună cu balta și pădurea, este proprietatea fraților Mihail și Niculae Dumba din Viena.

Populațiunea comuneĭ este de 2636 suflete, din carĭ 678 capĭ de familie și 388 contribuabilĭ.

Numărul vitelor din comună este de 10704, din carĭ 835 caĭ, 2039 vite marĭ cornute, 6394 vite micĭ cornute și 1486 porcĭ. Producțiunea agricolă a fost de: 11000 hect. grîŭ, 820 orz și ovăz, 400 rapiță, 12500 porumb și 4000 fasole.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 12174, banĭ 56 la venitурĭ și de leĭ 9106, banĭ 87 la cheltuelĭ.

Are două școale, cu doĭ învățătorĭ, 54 elevĭ și 8 eleve; ambele școlĭ se găsesc instalate într'un singur local, dăruit de proprietate. Are o singură biserică cu doĭ preoțĭ și doĭ cîntăreț; o moară de aburĭ și 5 cîrciumĭ. Locuința proprietățiĭ este de un stil elegant, cu grădină foarte frumoasă.

Căile de comunicațiune ale comuneĭ sunt: spre com. Conțești, la com. Năsturelul și la cele-l'alte comune de prin prejur, prin drumurĭ vecinale.

Comuna Bragadirul, în formațiunea eĭ actuală, nu pare a

www.dacoromanica.ro

fi vechie. Este probabil că această comună a fost formată din satele Gorganul, Cătuneasca și Scăești, care le vedem figurînd în Nomenclatura satelor din jumătatea secoluluĭ XVIII și carĭ astăzĭ nu maĭ există. Satul Scăești a rămas numaĭ cu numele, nefiind populat. Aci se află astăzĭ magaziile proprietățiĭ Bragadirul, precum și cătunele unde se vînează peștele din balta Scăeștilor. Satul Bragadirul se găsește însă trecut în «Istoria» luĭ Fotino, la începutul secoluluĭ al XIX-lea.

Bragadirul, *sat*, face parte din com. rur. Străini-Dobreni, plasa Sabarul, jud. Ilfov. Este situat spre S. de București, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 680 hect.; are o populație de 1392 locuitorĭ.

Proprietatea aproape întreagă este a locuitorilor, de oare-ce d. M. Gheorghin are numaĭ vr'o 28 hectare.

Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ este de 780 și al celor micĭ de 1120.

S'aŭ stabilit în sat 28 străinĭ.

Bragadirul, *sat*, face parte din com. rur. Bragadirul-Bulgarul, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S.-V. de București, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ciorogîrla. Prin mijlocul săŭ trece calea județeană București-Alexandria.

Se întinde pe o suprafață de 679 hect., cn o populațiune de 763 locuitorĭ.

Din teritoriul satuluĭ, 675 hect. aparțin d-luĭ Marinescu-Bragadiru, din carĭ cultivă 597 hect., 75 izlaz, 2 vie, 1 pădure. Locuitoriĭ aŭ 304 hect., din carĭ 12 hect. rămîn sterpe.

Are o biserică cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ, o școală mixtă, frecuentată de 29 elevĭ și 5 eleve, sub un acoperămînt cu primăria, construită de d. Marinescu-Bragadiru, cu întreținerea căreia județul și comuna cheltuesc anual 1480 leĭ.

Aci este reședința primărieĭ, pe apa Ciorogîrla.

Are 2 podurĭ stătătoare, o moară cu apă, o mare fabrică de spirt, una din cele d'intîiŭ în țară, atît prin mărimea eĭ, cît și prin producția spirtuluĭ, cu care se face un mare comerciŭ, atît în țară cît și în străinătate.

In această fabrică s'a întrebuințat în anul 1895—96 următoarele materiĭ prime: porumb 4590,300 kgr., grîŭ 724,000 kgr., diverse 916,400 kgr., făină de secară 302,100 kgr.

Pe lîngă fabrică, d. Marinescu-Bragadiru ține adesea un însemnat număr de vite, maĭ ales boĭ și vacĭ pentru îngrășat, din materiile ce rămîn de la fabricarea spirtuluĭ.

Intre Bragadirul și Cornetul, pe locul numit La-Cocenișteș, este fabrica de făină, tot a d-luĭ Marinescu-Bragadiru, care s'a construit pe ruinele alteia vechĭ. Apa se adnce prin turbine, din Ciorogîrla.

Comerciul se face de 1 cîrciumar și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ este de 315 și al celor micĭ de 1209.

S'aŭ stabilit în sat 28 străinĭ.

Moșia Bragadirul a fost proprietatea răposatuluĭ Colonel Nicolae Em. Lahovari, de la moștenitoriĭ căruia a cumpărat'o în urmă D. Marinescu, care a adăogat numele moșiĭ la numele săŭ.

Bragadirul, *fort*, în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Bragadirul-Bulgarul, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S.-V. de București, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ciorogîrla, aproape de îmbucătura acestuĭ rîŭ cu rîul Răstoaca, 11 kil. departe de București.

Se compune din satele: Bragadirul, Bulgarul și Cornetul-Glogoveanul. Are o populație de 1061 locuitorĭ, carĭ trăesc în 187 case.

Se întinde pe o suprafață de 1318 hectare.

Proprietariĭ: d-l Dim. Marinescu-Bragadiru și d-na Elena Miclescu, aŭ 857 hect. și locuitoriĭ 461 hect. Proprietariĭ cultivă 734 hect., 118 izlaz, 2 vie și 3 pădure. Locuitoriĭ cultivă tot pămîntul, afară de 18 hect. carĭ rămîn sterpe.

Comuna numără 183 contribuabilĭ. Are un budget de 4746 leĭ la venitурĭ și 4468 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 163 contribuabilĭ.

In comună este o singură biserică, la Bragadirul, deservită de 1 preot; o școală mixtă; 1 moară cu apă, 1 fabrică de spirt; 2 podurĭ stătătoare.

Numărul vitelor marĭ este de 468: 77 caĭ și epe, 7 armăsarĭ, 287 boĭ, 83 vacĭ și viteĭ, 3 taurĭ și 11 bivolițe, și de 1412 vite micĭ: 187 rîmătorĭ, 1225 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 179 sunt plugarĭ, 5 indnstriașĭ, 114 diferite profesiunĭ. Arătura se face cu 155 pluguri: 134 cu caĭ, 21 cu boĭ. Locuitoriĭ aŭ 157 care și căruțe: 132 cu boĭ și 25 cu caĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

S'aŭ stabilit în comună 28 străinĭ.

Bragă-Bună, *târlă*, jud. Brăila,

www.dacoromanica.ro

pe malul drept al privaluluĭ Dimuleasa, din com. Gropeni, ca la 2 kil. de unde privalul Dimuleasa se unește cu Stupariția.

Brahariul, *pisc.* (Vezĭ Dolheni, deal, com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ).

Braia, *prival*, jud. Brăila; începe din Băndoiŭ și se varsă în Țermuroiŭ, spre S.

Braina, *sat*, în comuna Independența, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, în partea de N. și aproape de reședința comunală. De acest sat sunt alipițĭ și parte din vechiĭ locuitorĭ aĭ foasteĭ cătune megieșe Peneul, desființată azĭ, din cauza inundațiilor Siretuluĭ. Braina numără 38 familiĭ, cu 177 suflete; are o biserică. Teritoriul ce aparține acestuĭ sat e în întindere de 642 hect. și 11 ariĭ.

Braloștița, *com. rur.*, în pl. Jiul d.-s., jud. Dolj, situată în partea de S.-V. la 34 kil. N.-V. de Craiova și la 10 kil. de reședința plășeĭ, comuna Filiași.

Situată pe locul șes, numit Braloștița, la E. pe valea Racoviția, pe dealul Corbul și Cotina, pe dealurile Braloștița, Spaiongiul și Hunia.

Se învecinește la N. cu com. Filiași și Răcari, de care se desparte prin rîul Jiul; la S. cu Salcia (com.), de care se desparte prin pădure; la E. cu com. Tatomireștĭ, despărțită prin Jiul; iar la V. cu comuna Argetoaia, despărțită de asemenea prin pădure. Limita linieĭ de N. este formată de Jiul; limita linieĭ de S. este formată de dealurile Corbuluĭ, Vlăicoaia și Braloștița.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile: Spaiongiuluĭ, cu o înălțime de 350 metri și acoperit cu semănăturĭ; de Dealul-Draculuĭ la Nord de precedentul, și care ca și dînsul se sfîrșește pe teritoriul acesteĭ com.; de dealul Hunia, cu platoul săŭ acoperit cu pădurĭ și care are o înălțime de 250 m.; de dealurile Vlăicoaia și Vîlceaua la S. comuneĭ, carĭ se leagă cu dealul Scăești spre V. și se continuă prin dealurile Măeagul, Braloștița și Corbuluĭ.

In comună se află balta Ruptura, acoperită cu papură. Incepe din N. comuneĭ și merge spre E. în apa Jiuluĭ; are în jurul săŭ zăvoiŭ de nuele.

Fîntînĭ sunt în număr de 3: Fîntîna-luĭ-Lopată, Cișmeaua-Mezoiuluĭ și Cișmeaua-de-la-Bărăscu. Comuna este udată de pîrîul Racoviția, care izvorește aproape de limita comuneĭ Argetoaia, merge de la V.-E. pănă în dreptul cătunuluĭ Racoviția, de unde se îndreptează spre N. pănă în dreptul cătunuluĭ Braloștița, de unde o ia iar spre E., trece de se scurge în balta Ruptura, care la rîndul săŭ se scurge în Jiŭ. Pe pîrîul Racoviția se găsesc podețe în dreptul cătunelor Ciocanele, Corbul, Cotina și Braloștița. Jiul se revarsă adesea-orĭ, rupînd podețele.

Inainte comuna se compunea din 4 cătune și anume: Braloștița, Ciocanele, Cotina și Ochișorul. Azĭ se compune din 7 cătune și anume: Braloștița, care este cătunul de reședință, Cotina, Ciocanele, Corbul, Fața-Racoviteĭ, Ochișorul și Turcovești.

In comună se află o biserică, fondată de Constantin Argetoianu.

In tinda biserieĭ se află următoarea inscripțiune: «Această sfîntă și Dumnezeiască biserică s'a făcut din temelie, cu cheltuiala d-luĭ C. Argetoianu, biv-vel-pitar, nepot de frate al d-luĭ Mihalache Cantacuzino, bivelspătar, în zilele prea S. S. Sale Episcopuluĭ Rîmniculuĭ-Nouluĭ-Severin și al M. S. Voevodul Domnitor Scarlat Ioan Ghica».

Biserica este de zid; serbează hramul Sf. Voivozĭ. Are 1 preot și 2 cîntărețĭ. După legea rurală din 1864, are o proprietate de 17 pog., precum și 10 leĭ venit din budgetul comuneĭ.

Ruina numită Schitul se crede a fi făcută de haiducĭ, pentru a se apăra.

In cătunul Braloștița se află o școală mixtă cu un singur învățător, ce funcționează din 1860 și este întreținută de stat și de comună. Localul, de zid, e în bună stare.

Numărul locuitorilor din această comună e de 1672, 811 bărbațĭ și 861 femeĭ, ce locuesc în 392 case și 2 bordee.

După legea rurală din 1864 sunt 278 locuitorĭ împămînteniți.

Locuitoriĭ se ocupă mult cu agricultura și cu creșterea vitelor marĭ și micĭ.

Suprafața comuneĭ este de 2400 hect., din care 1750 hect. arabile, 60 fîneață, 250 loc sterp și 260 pădure.

Moșia Ciocanele aparține proprietaruluĭ, N. Săulescu, restul e al locuitorilor, dat la 1864. Se seamănă grîŭ, porumb, rapiță și in.

Pădurĭ: Ciocanele, de 30 hect., pe proprietatea d-luĭ Săulescu; Turcovești, 200 hect., Ochișorul, 30 hect., aparțin Principeluĭ G. Ghica, d-lor N. Săulescu și locotenent Anastasescu. Pădurile sunt compuse din stejar, fag, cer, etc.

Viile în întindere de 74 1/2 hect. aparțin locuitorilor; daŭ vin roșu de calitate mijlocie.

Locuitoriĭ aŭ cazane, în carĭ fabrică rachiŭ de tescovină și

www.dacoromanica.ro

ţuică; anual se face ca la vr'o 600 decalitri. Se lucrează de mulţĭ locuitorĭ rogojinĭ şi coşurĭ de nuele pentru casă.

In comună sunt cincĭ cîrciumĭ, din care una în Ochişorul, una în Faţa-Racoviţeĭ, 2 în Braloştiţa şi una în Turcoveşti. Productele se desfac la Craiova, Filiaşi şi Răcari.

Comuna este străbătută de o cale vecinală, ce duce la Scăeşti, lungă de 4 kil.; de o alta ce duce la Filiaşi, pe o lungime de 10 kil.; de o cale vecinală ce duce la Răcari şi e lungă de 5 kil. Spre Salcia duce o altă cale lungă de 4 kil. Spre Argetoaia e o cale vecinală, lungă de 8 kil.

Contribuabilĭ sunt 414.

Venitul budgetar pe 1893-94 a fost de 1830 l. Chelt. 1625 l.

Braloştiţa, *sat,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Bralostiţa, situat în dreapta Jiuluĭ, la 10 kil. spre S. de Filiaşi, cu reşedinţa primărieĭ. Are 527 suflete, 252 bărbaţĭ şi 275 femeĭ. In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează de la 1866. Şcoala este întreţinută de stat şi de comună. Localul este în bună stare. In anul 1892—93 a fost frecuentată de 44 băeţĭ şi 4 fete, şi anume: din Braloştiţa 13 băeţĭ şi 2 fete, din Ochişorul 12 băeţĭ, din Cotina 6 băeţĭ, din Turcoveşti 7 băeţĭ, din Corbul 2 băeţĭ, din Faţa-Racoviţeĭ 4 băeţĭ. Cu vîrsta de şcoală sunt 72 copiĭ. Ştiŭ carte 62 locuitorĭ.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale şi comunale, care pun în legătură satul la S. cu Sfîrcea, la N.-V. cu Cotina, iar la V. cu Faţa-Racoviţeĭ.

Braloştiţa, *deal,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, în S. comuneĭ. Mai este cunoscut şi sub numele de Vlăicoaia.

Braloştiţa, *şes,* jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, pe care este situată comuna Braloştiţa.

Bran (Vezĭ Odaia-Bran), *sat,* com. Golăeşti, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Bran, *cătun,* pendinte de com. Măgura, pe proprietatea Lăceanca, plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca. (Vezĭ com. Măgura).

In cătun sunt 130 familiĭ în partea de V. a comuneĭ Măgura-Lăceanca, situată pe un loc şes în valea Cleniţa.

Aci se află o biserică, zidită la 1846, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; în 1888 s'aŭ oficiat aci: 22 botezurĭ, 3 căsătoriĭ şi 15 înmormîntărĭ.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Bran, *deal,* jud. Gorj, prelungire a culmeĭ Moldovişuluĭ; se separă de acesta la comuna Copăcioasa; se interpune între rîul Jiul şi Gilort. Din acest deal ia naştere apa Cioiana, care se varsă în Jiŭ.

Bran, *movilă,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, spre N. de s. Gheorghe-Lazăr, com. Bucul.

Bran, *movilă,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, spre N. de satul Alexeni.

Bran, *pădure* de salcie, în jurul privaluluĭ Bran, jud. Brăila.

Bran, *pădure,* com. Golăeşti, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Bran, *prival,* jud. Brăila, între canalul Cremenea şi Vîlciul, pe teritoriul com. Stăncuţa. Are direcţia de la N. spre S. şi uneşte privalul Coităneasa cu privalul Muta.

Bran (Valea-luĭ-), *pîrîŭ,* de puţină însemnătate, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunelor Văcăreni şi Jijila. Işĭ ia naştere din Dealul-Cărărilor, şi anume de la vîrful numit Movilele-Săpate, pe teritoriul comuneĭ Văcăreni; curge spre miază-zi, avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; trece pe la poalele Dealuluĭ-Cărărilor, taie şoseaua naţională Tulcea-Isaccea-Măcin, intră în com. Jijila, curge pe la poalele movileĭ Fusul şi ale Dealuluĭ-Milcovuluĭ, şi, după un curs de aproape 3 kil., merge de se varsă în valea Jijileĭ, pe partea dreaptă, puţin mai sus de satul Jijila, în faţa vărsătureĭ pîrîuluĭ Valea-Largă. Pe la gura sa sunt şi puţine viĭ. Malurile sale sunt în general joase. Brăzdează partea nordică a plăşeĭ şi a comuneĭ Jijila şi pe cea sudică a comuneĭ Văcăreni.

Brana, *sat,* numit şi Mănăstioara, pe moşia cu acelaşĭ nume din com. Preuteşti, jud. Suceava. Aşezat pe ţărmurile pîrîuluĭ Brana, are 44 case, cu 53 capĭ de familie, saŭ 213 suflete, din carĭ 66 bărbaţĭ şi 147 femeĭ. Contribuabilĭ sunt 48. Vatra satuluĭ ocupă o suprafaţă de 7 fălcĭ şi 74 prj. Moşia, proprietatea statuluĭ, e în întindere de 115 fălcĭ, din carĭ 108 fălcĭ cultivabile şi 7 fălcĭ sterpe. Improprietăriţĭ la 1862 sunt: 2 fruntaşĭ, 21 mijlocaşĭ şi 5 codaşĭ, avînd 108 fălcĭ şi 2 prj. Schitul şi şcoala din Preuteşti servă şi acestuĭ sat.

Brana, *pîrîŭ,* în com. Preuteşti, pl. Şomuzul, jud. Suceava. Izvoreşte din Pădurea-Hîrtopuluĭ şi după 4 kil. se varsă în Şomuzul-Mare.

Brana, *schit,* (v. Adămoaia), jud. Suceava.

www.dacoromanica.ro

Brancioc; așa numesc locuitorii *cîmpia* întinsă dintre rîul Prahova și comunele Țintea și Băicoiu, jud. Prahova, care este foarte productivă în cereale. Pe această cîmpie se văd o mulțime de movile.

Brancioc (Poienile-), trup de *moșie* a statului, jud. Prahova, pe care la 1864 s'au împroprietărit parte din locuitorii comunei Bățești, din pl. Crivina.

Branculuĭ (Valea-), *vale*, care trece pe la sud de com. Brîncoveni și pe care curge un mic pîrîu, care, unindu-se cu Jugălia, se varsă în Olteț, spre răsărit de com. Cioroiul, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Cuvîntul Brancul este o formă mai scurtată a numelui de familie al Brîncovenilor.

Branga, *deal* și *punct trigonometric* de observație, în cuprinsul comunei Giurgița, pl. Balta, județul Dolj. Are o înălțime de 86 m.

Branișteа, *plasă*, jud. Iași, în partea despre răsărit a județului, situată parte pe podișul dealului a căruia coastă despre E. formează valea prin care curge rîurile Jijia și Prutul, iar parte pe întinsul șes al Prutului. Se prelungește de la N., din marginea plășei Turia, din punctul Cornul-lui-Sas, spre S., de-alungul Prutului pănă din jos de satul Măcărești, în marginea județului Fălciu, la satul Colțul-Corneĭ.

Se mărginește la N. cu plasa Turia, la V. cu pl. Copoul și orașul Iași, la S. cu pl. Codrul și o parte a jud. Fălciu, iar la E. cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul.

Este formată din comunele:

1. *Sculeni*, cu satele: *Sculeni* (tîrgușor), *Frăsuleni*, *Sorca* și *Șendreni*, la nordul plășeĭ.

2. *Stînca*, cu satele: *Stînca*, *Cîrpiți*, *Luceni*, *Luceni-Băcăloaeĭ*, *Luceni-Sturzoaeĭ*, *Icușeni* și *Cotul-luĭ-Ivan*, în jos de *Sculeni*.

3. *Golăești*, cu satele: *Golăești*, *Podul-Jijieĭ*, *Odaia-Bran*, *Bob*, *Petrești*, *Medeleni*, *Chișărăi* și *Lăzăreni*, în jos de com. *Stînca*.

4. *Bozia*, cu satele: *Bozia*, *Marhonda*, *Berești*, *Ungheni* și *Mînzătești*, în jos de comuna *Golăești*.

5. *Holboca*, cu satele: *Holboca*, *Dancul*, *Valea-Lungă*, *Ruseni-Vechĭ*, *Ruseni-Noĭ* și *Coada-Stînceĭ*, la mijlocul plășeĭ.

6. *Țuțora*, cu satele: *Țuțora*, *Cristești*, *Oprișeni-d.-s.*, *Oprișeni-d.-j.* și *Chiperești*, în jos de com. *Holboca*.

7. *Prisăcani*, cu satele: *Prisăcani* și *Moreni*, în jos de comuna *Țuțora*.

8. *Costuleni*, cu satele: *Costuleni* și *Măcărești*, la sudul plășeĭ.

Intinderea teritoriului este de 34404 hect.

Aerul e umed și nesănătos, din cauza bălților ce se formează prin debordările apelor Prutului și Jijieĭ, cît și din cauza maluluĭ rămas după vărsăturĭ.

Pămîntul este argilos pe șesurĭ, nisipos pe malul rîurilor și mai mult negru pe podișe.

Teritoriul acesteĭ plășĭ este singurul care are cea mai mare întindere de șes și numai în partea sa despre V. se prelungește un șir de deal, ce formează culmea saŭ malul drept al șesului Prutului; această culme se întretae în 2 puncte, la intrarea rîurilor Jijia și Bahluiul în acest șes. Culmea întretăiată nu este de cît capetele dealurilor Turia și Bahluiul, carĭ se sfîrșesc în șesul Prutuluĭ, precum și continuarea dealuluĭ ce se află din a dreapta rîuluĭ Bahluiul, care se ramifică în județele Vasluiu și Fălciu, formînd și hotarul județuluĭ.

Înălțimile acestor dealurĭ se numesc: Stînca, Icușeni, Golăești, Chișărăi, Bobeica, Spînzuratul, Coada-Stînceĭ, Ruseni, Mînzătești, Cristești, Chiperești, Mocra, Costuleni, Rotari, Limba-Gogăi, Marcociul și Rangul; toate sunt de-a dreapta rîuluĭ Jijia.

Apele, ce udă teritoriul plășeĭ, de la un capăt la cel-l'alt, sunt rîurile: Prutul și Jijia, și, în marginea despre S., Bahluiul, care face și hotarul între plasa Codrul pănă la confluența luĭ cu rîul Jijia. Aceste rîurĭ, în cursul lor, aŭ format o mulțime de bălțĭ și gîrle, pe carĭ le întrețin cu apă din vărsările lor.

Intre cele mai însemnate gîrle și bălțĭ sunt: Iantul, Gavriloaia, Sorca, Ochișorul, Cărășelul, Tieva, Cotoman, Vulturul, Balta-Lată, Roșcana, Balta-Popeĭ, Răstoaia, Strîmba, Opinca, Buzduva, Ciobîrcea, Durducul, Ochiul, Lozia, al-Giudeluĭ, Popescu, Păpuceasa, Cularea, Rădiul, Marhonda, Răgoaza, Lunga, Fulgerul, Dragostina, Gîrlița, Voduleț, Vladnicul, Harnețul, Țiganul, Coșcodana, Olanul, Biciușca, Ciobîrcul, Bradul, Stuhoasa, Ghila, Lipoveanca, Malul-Gol, Rămășița, Bulatăul, Cadeul, Mîndra, Cocorața și Puricele.

In partea despre Vest, de a dreapta rîurilor Jijia și Bahluiul, se scurg cîte-va pîraie, formate din izvoarele dealurilor, și anume: Covașa, Valea-Lungă și Covacna.

Producțiunea cea mai mare a pămîntuluĭ este recolta fînuluĭ, ce se face în abundență, pe șe-

www.dacoromanica.ro

sul Prutuluĭ. Cultura cerealelor este maĭ mică, din cauza inundațiunilor. Cu toate acestea, totuși, din 34404 hectare cît este întindcrea plășeĭ, se cultivă 7029 hectare ; 66 hectare sunt cuprinse de viĭ și 2836 hect. acoperite cu pădurĭ, dintre carĭ: 1056 hect. proprietate particulară și 1780 hectare proprietatea statuluĭ; restul de 24473 hect. pămînt este cuprins de imașe, fînețe, apeĭ, mlaștinĭ și locurile pentru așezarea satelor.

Numărul vitelor e de 34809 capete, din carĭ: 12204 vite marĭ cornute, 16898 oĭ, 5 capre, 12 bivolĭ, 1783 caĭ și 3906 rîmătorĭ.

Industria se mărginește la treĭ morĭ de apă, treĭ de aburĭ și patru de vînt; la industria casnică, ce n'a dispărut încă cu totul și la micĭ industriĭ manuale, precum : facerea rogojinilor și coșciugelor, în satele Prisăcani și Bozia ; împletirea pălăriilor de paie, prin unele școlĭ, și împletirea lozieĭ, din care se fac : panere, coșercĭ, scaune, etc. maĭ cu seamă în școala din tîrgușorul Sculeni.

Comunicațiunea cu orașul Iași și plășile vecine se face prin cincĭ drumurĭ marĭ și anume :

1. Calea fĭerată, ce pleacă de la orașul Iași spre E. în curmezișul plășeĭ, prin marginea comunelor : Holboca, Țuțora și Bozia până la satul Ungheni, pe malul Prutuluĭ, unde se leagă cu calea fĭerată Ungheni - Ruși, prin un pod mare de fĭer. Comunicația se face prin stațiile Cristești și Ungheni.

2. Șoseaua națională, ce pleacă tot din orașul Iași spre S., alăturea cu drumul-de-fĭer, până dincolo de satul Vlădiceni, de unde se depărtează calea fĭerată, cotind spre N.-E. pe partea stîngă a rîuluĭ Bahluiul; iar șoseaua se prelungește de a dreapta rîuluĭ până la satul Chipereștĭ și, trecînd apa Jijieĭ, merge drept în malul Prutuluĭ, în marginea de sus a satuluĭ Țuțora.

3. De șoseaua națională Iași-Țuțora se leagă șoseaua județeană de la satul Tomești, plasa Codrul și continuă până ce intră în plasa Branișteа, în marginea despre S., trecînd prin com. Costuleni, de unde se leagă cu jud. Fălciŭ.

4. Șoseaua mixtă, ce pleacă din tîrgușorul Sculeni, în direcția N.-V. a plășeĭ și la satul Popricani, în marginea despre E., se leagă cu șoseaua județeană Iași-Botoșani.

5. Drumul vechiŭ al Branișteĭ, care începe din marginea de N. a plășeĭ și se prelungește trecînd prin toate comunele, până în marginea de S., spre jud. Fălciŭ.

Populația acesteĭ plășĭ este de 9611 familiĭ, saŭ 11873 suflete, din carĭ: 6079 bărbațĭ și 5794 femeĭ.

După naționalitate sunt: 10998 Romînĭ, 854 Evreĭ, 8 Ungurĭ, 5 Rușĭ, 4 Germanĭ, 3 Grecĭ și 2 Turcĭ.

Romîniĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ și creșterea vitelor; Evreiĭ fac comerț, iar ceĭ-l'alțĭ străinĭ sunt în diferite serviciĭ pe la moșiĭ.

In privința administrativă, pl. Branișteа este împărțită în opt comune, formate din 39 sate și un tîrgușor.

Reședința sub-prefectureĭ e în satul Ungheni, com. Bozia.

In privința judecătorească, ea cade în jurisdicția ocoluluĭ Turia.

Numărul bisericilor este de 24, deservite de 18 preoțĭ, 14 cîntărețĭ și 17 eclesiarhĭ.

Numărul școalelor este de 10, cu 11 învățătorĭ și avînd o populație școlară de 390 elevĭ și 45 eleve.

Branișteа, *com. rur.*, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, la 18 kil. spre Vest de Galați și la 3 kil. de malul Siretuluĭ. Se mărginește la N. cu com. Hanul-Conachi și cătunul Costache-Negri (com. Tulucești), la E. cu căt. Smîrdan (com. Filești), la S. cu rîul Siret (com. Cotu-Lung, jud. Brăila) și căt. Serdarul (Filești), la V. cu c. Independența și parte din Hanul-Conachi. Această com. este una dintre cele maĭ bine condiționate ale jud. Covurluiŭ. Prin ea trece drumul de fier ce merge spre Roman (gara Șerbești) și șoseaua națională Galați-Tecuciŭ.

Apele ce udă com. Branișteа, afară de Siret, sunt pîrîiașele: Lozova, Bîrlăzelul și Greaca, precum și balta Lozova. Numărul cătunelor ce o formează e de 4, și anume: Branișteа, (reședința), Traian, Șerbești-Vechĭ și Lozova; cea maĭ depărtata de reședință e Șerbești-Vechĭ, la o distanță de 4 1/2 kil. Locuitoriĭ din Branișteа și Șerbești-Vechĭ sunt foștĭ clăcașĭ, împroprietăriți la 1864; ceĭ din Traian și Lozova foștĭ însurățeĭ, împroprietăriți la 1879. Numărul total al caselor e de 353; contribuabilĭ sunt 247; familiĭ 348, cu 1423 suflete, din carĭ bărbațĭ 713, femeĭ 710, necăsătoriți 876, căsătoriți 492, văduvĭ 54, divorțat 1. Știŭ carte 258, nu știŭ 1165.

Intinderea teritoriuluĭ comuneĭ Branișteа se calculează la 11655 hect., din carĭ: 6478 arabile, 2017 imaș, 2793 fînețe, 383 pădure, 109 viĭ, 150 bălțĭ și eleștaie, restul locurĭ sterpe. Din pămînt, 7648 hect. 7850 m. p. aparțin proprietățeĭ marĭ, reprezentată prin treĭ moșiĭ particulare, numite Șerbești-Vechĭ, Izgon și Traian, precum și două ale statuluĭ, cu numele Branișteа

www.dacoromanica.ro

și Țipești-Șerbești; restul e al sătenilor.

Se cultivă aicĭ tot felul de cereale. Pe teritoriul Braniștei, în deosebĭ pe lunca Siretuluĭ de pe moșia Izgon, se produc fîneațe multe și de bună calitate; de aicĭ se alimentează cu fîn întreaga piață a Galaților.

Vite sunt: 15 taurĭ, 870 boĭ, 736 vacĭ, 172 juncĭ, 119 junce, 147 gonitorĭ, 121 gonitoare, 176 mînzațĭ, 164 mînzate, 123 vițeĭ, 2 armăsarĭ, 111 epe, 222 caĭ, 45 mînzĭ, 6 asinĭ, 4 catîrĭ, 189 berbecĭ, 3768 oĭ, 23 capre, 36 purceĭ, 68 scroafe, 19 vierĭ și 50 porcĭ.

Pe lîngă plugărie și creșterea vitelor, locuitoriĭ din com. Braniștea se ocupă cu facerea de haragĭ și rogojinĭ, precum și cu tăiatul stufuluĭ. Pluguri de fier aŭ mai toțĭ locuitoriĭ. Femeile cultivă puțin vĭermiĭ de mătasă; ele lucrează apoĭ mai toate obiectele casnice și chiar îmbrăcămintea necesară. În această com. se lucrează de femeĭ scoarțe frumoase, chilimurĭ, perine și alte obiecte casnice, cu mult gust și îndemănare.

Veniturile ordinare comunale se ridică la 12716 leĭ, 61 banĭ, iar cheltuelile la 12421 leĭ, 98 banĭ; veniturile drumurilor sunt de 827 leĭ, 26 banĭ, și cheltuelile de 644 leĭ, 20 banĭ. Contribuțiile directe sunt de 11908 leĭ 40 banĭ.

Biserică sunt 3: S-țiĭ Voevozĭ, în satul Braniștea (Șerbeștĭ), construită de stat în 1863; Nașterea-Maciĭ-Domnuluĭ în Lozova; a 3-a la Traian. Cîte trele bisericĭ aŭ pămînt rural; cea din Braniștea 25 1/2 fălcĭ, iar cele-l-alte două cîte 8 1/2 fălcĭ. După noua alcătuire sinodală, com. Braniștea împreună cu cătt. Costache-Negri (com. Tulucești) constitue o parohie, cu catedrala S-țiĭ Voevozĭ, cu 1 preot paroh și 5 cîntărețĭ.

Școlĭ sunt 2: una de băețĭ și una de fete, amîndouă în reședința comunală; școala de băețĭ există din 1858; e frecuentată de 69 elevĭ din 72 înscrișĭ, urmînd cursul întreg de la 1879 numaĭ vre-o 25 elevĭ; cea de fete, înființată în 1883, este frecuentată de 19 eleve, din 39 înscrise.

La gura bălțeĭ Lozova s'aŭ găsit rămășițele unuĭ pod de piatră, cu stîlpĭ de stejar, de dată vechie necunoscută. Piatra de aicĭ s'a pus la șoseaua națională, ce trece prin apropiere; o lespede de o piatră mai mare de la acest pod este la biserica din Braniștea.

Braniștea, *com. rur.*, în plasa Bolintinul, județul Dîmbovița. Această comună este situată spre S. de Tîrgoviște, în apropiere de gara Titu, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița și pe o cîmpie frumoasă și rodnică. In raionul acesteĭ comune se află un helești. Ea se compune din treĭ cătune: Braniștea, Seveștĭ și Podul-Rizeĭ, cu o populație în total de 2584 locuitorĭ Romînĭ. Această comună produce cereale multe; are treĭ bisericĭ și o școală. Școala este mixtă, cu un învățător, salariat de stat. Ea este frecuentată de 31—55 elevĭ și eleve. In toată comuna sunt peste 234 copiĭ de ambe sexe cu etatea de școală, adică ca la 137 băețĭ și 97 fete. Școala are 17 pogoane pămînt. Localul este anume clădit pentru școală, în 1885, de zid, cu două camere, bun. Comuna are un venit de 4033 leĭ și peste 460 contribuabilĭ. In raionul com. se formează un pîrîiaș cu numele Băerelul, care mai la vale poartă numele de Baiul. In coprinsul acesteĭ comune este un mare pod peste Dîmbovița și un podeț pe Băerelul. Braniștea se învecinește spre E. cu comuna Conțești, pl. Ialomița, despărțindu-se de dînsa prin rîul Dîmbovița și unindu-se cu ea prin drum practic; spre V. cu com. Produlești; spre N. cu comuna Bolovani, de care se desparte prin Dîmbovița și se unește prin șoseaua comunală și pod; iar spre Sud cu com. Cornetul, unindu-se cu dînsa prin șosea. Din gara Titu pănă în Braniștea nu este maĭ mult de un kil., mergînd spre Nord Lîngă gară sunt hanurĭ, carĭ țin de Braniștea.

Braniștea, *com. rur.*, în pl. Cîmpul, jud. Mehedinți, la distanță de 58 kil. de T.-Severin, situată pe valea întinsă și joasă ce se întinde la V. pănă în pădurea comuneĭ Pătulele. Formează comuna cu cătunul Goanța, de care este despărțită prin rîul Drincea. Are 330 contribuabilĭ din 2000 locuitorĭ; 361 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă: 106 pluguri, 219 care cu boĭ, 60 căruțe cu caĭ; aŭ 82 stupĭ. In com. sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală, cu 1 învățător, frecuentată de 21 elevĭ. Sunt 2 cîrciumĭ. Budgetul comuneĭ este de 9382 leĭ. Numărul vitelor este de 1314 vite marĭ cornute, 131 caĭ, 814 oĭ și 408 rîmătorĭ.

Prin această comună trece șoseaua Punghina-Cearîngul-Braniștea-Cușmirul.

In partea despre E. a unuĭ mic platoŭ, se află un șanț vechiŭ, numit Redutele-Turco-Rușeștĭ, fiind-că aci s'ar fi bătut cînd-va Turcĭĭ cu Rușiĭ.

www.dacoromanica.ro

Braniștea, *com. rur.*, pl. Marginea, jud. Vlașca, situată în lunca Dunăreĭ, pe domeniul Giurgiu.

Se arendează odată cu domeniul Giurgiu.

In 1887 se aflaŭ 110 contribuabilĭ din 579 suflete.

Venitul comunal în 1886 era de leĭ 4633, iar cheltuelile de leĭ 4340; în 1887 venitul de leĭ 2989, iar cheltuelile de leĭ 2517.

S'a arat în această comună, în 1887, suprafața de 800 hect. cu diferite cereale.

In 1864 s'aŭ împroprietărit 95 ocuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, pe o suprafață de 386 hectare; iar în 1882 s'a împroprietărit 8 locuitorĭ însurățeĭ pe 55 hect.; în total 103 locuitorĭ, pe o suprafață de 441 hect.

Pădurea de stejar, ce este în apropierea satuluĭ, are o suprafață de 90 hect. Este situată la Nord-Vest de orașul Giurgiu, departe de 10 kil. de acesta, iar de Stănești, reședința plășeĭ, de 16 kil.

Aci este o biserică zidită la anul 1865, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; în 1888 s'aŭ oficiat aci 99 botezurĭ, 16 căsătorĭĭ și 69 înmormîntărĭ. Biserica depinde de parohia Oinacul.

In această comună se află o școală comunală mixtă, cu două clase; aci a urmat, în 1888, 22 băeți, din 47 băeți și 36 fete, cĭți aŭ vîrsta de școală.

In 1888 se afla în această comună 6 hect., 50, arĭĭ cu vie.

In apropiere este gîrla Comasca, la E. satuluĭ.

Se maĭ află și gîrlele Repedea și Sfredelul.

In com. sunt 2 cîrciumĭ.

Loc. aŭ 320 boĭ, 140 bivolĭ, 10 caĭ, 240 rîmătorĭ și 360 oĭ.

Braniștea, *sat*, ce-ĭ zice și Șerbești, reședința comuneĭ Braniștea, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ. Intinderea moșieĭ, ce aparține acestuĭ sat, e de 8687 hect. Are 260 case, 350 familiĭ, cu 1044 suflete; o biserică și 2 școlĭ, 1 de fete și 1 de băeți. Aicĭ e stația Serbești a varianteĭ linieĭ fĭerate Serbești-Hanul-Conachi. (Vezĭ Braniștea, com.).

Braniștea, *sat*, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, jud. Dolj, situat pe Jiŭ, la 5 kil. S. de Craiova. La N. satuluĭ se află balta cu aceeașĭ numire. Aci e reședința comuneĭ.

Are o populație de 202 sufl., 102 bărbați și 100 femeĭ, locuind în 52 case și 2 bordee. In sat este o școală mixtă, ce funcționează din anul 1849; este întreținută de stat și comună; are 1 învățător și 8½ hect. proprietate. Localul școaleĭ este făcut de comună și e în bună stare. In anul 1892—93 a fost frecuentată de 44 băeți și 3 fete: 12 băeți și 1 fată din satul Balta-Verde, 7 băeți și 2 fete din Braniștea și 25 băeți din satul Popoveni. Știŭ carte 38 bărbați și 6 femeĭ. In sat este mănăstirea Jitia, fondată în 1572 de Constantin Basarab, reedificată în 1651 și reparată de călugărĭ în 1853. In jurul acesteĭ mănăstirĭ se văd ruinele vechilor chilĭĭ. In năuntrul mănăstireĭ se găsesc inscripțiunĭ, carĭ, din cauza vechimeĭ, nu se pot descifra. Are 2 preoți, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser. Pînă la 1864 a avut maĭ multe moșiĭ, carĭ, de la această dată, aŭ trecut la stat. Lîngă această mănăstire sunt 2 movile marĭ, cu oseminte ale soldaților Ruși.

Braniștea, *sat*, pl. Jiul-d.-j., com. Locusteni, jud. Dolj. E situat la V. de satul de reședință Dăneți, cam la 1½ kil. depărtare. Are 494 sufl., 272 bărbați și 225 femeĭ, locuind în 13 case și 121 bordee. Copiiĭ din sat urmează la școala din Dănești, ce este la o depărtare de 600 m. Știŭ carte 22 bărbați și 2 femeĭ. In sat este o biserică făcută de Stăvărache Cojocarul din Craiova, împreună cu alțĭ sătenĭ. Este construită din cărămidă și are ca patron pe Sf. Nicolae.

Braniștea, *sat*, jud. Neamțu. (V. Pîngărăciorul-Bisericani, sat, în com. Pîngărați, pl Piatra-Muntele).

Braniștea, *sat*, jud. Prahova; face parte din com. rur. Haimanalele, pl. Filipești. Acest sat se maĭ numea Rîpa.

Braniștea, *sat*, face parte din comuna Buciumeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ. E situat la o distanță de 6 kilom. 200 m. de reședința com. Are o populație de 15 capĭ de fam., din 42 sufl.

Braniștea, *cătun*, în plaiul Cerna, jud. Mehedinți. Ține de com. rur. Gornovița.

Braniștea, *cătun*, pendinte de comuna Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt. Situat în partea de N. a comuneĭ, în stînga gîrleĭ Vedița, aproape de vălceaua Berendeiŭ, are 520 locuitorĭ și o biserică, clădită la 1888. S'a numit ast-fel după pădurile (braniștĭ) carĭ acopereaŭ în vechime aceste locurĭ.

Braniștea, *numire*, ce se maĭ dă cătr. Negoești, com. Negoești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Braniștea, *baltă*, jud. Dolj, pl. Ocolul, comuna Balta-Verde; se

www.dacoromanica.ro

varsă în rîul Jiul pe la Estul satuluĭ Balta-Verde.

Braniştea, *baltă,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, ce înconjoară satul Braniştea de treĭ părţi. Are puţină apă, cîte-va ochiurĭ şi pe întinderea sa creşte papură şi trestie. Are forma unuĭ arc de cerc, fiind lungă de 2 kil. aproximativ şi lată de 100 m. Adîncimea nu trece de 10 cent.

Braniştea, *baltă* cu peşte, jud. Mehedinţi, în satul Ostrovul-Mare, din pl. Blahniţa, com. rur. Gogoşul.

Braniştea, *baltă,* în com. Fundeni, pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ, lîngă viile cu acelaşĭ nume, proprietatea d-luĭ Veroña.

Braniştea, *colină,* în căt. Pănătăul, acoperită de cătină, judeţul Buzăŭ.

Braniştea, *deal,* în com. rur. Bîcleşul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Braniştea, *deal* cu viĭ în com. rur. Oprişorul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Braniştea, *deal,* în plaiul Cerna, jud. Mehedinţi, satul Nadanova, com. rur. Buseşti.

Braniştea, *deal,* în raionul comuneĭ Vultureşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Braniştea, *izlaz,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, lîngă satul Popoveni.

Braniştea, *lac,* jud. Dolj, plasa Ocolul, comuna Coşoveni-d.-s., lung de 160 stj. şi lat de 50 stj.; este situat la N. comuneĭ.

Braniştea, *mahala,* în com. rur. Bîcleşul, plasa Dumbrava, Jud. Mehedinţi.

Braniştea, *moşie* particulară, judeţul Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Locusteni, satul Braniştea.

Braniştea, *moşie,* în jud. Neamţu, plasa Braniştea, situată pe lîngă moşiile: Polobocul, Muncelul, Giurcani, Grozeşti şi Motocani.

Inainte de secularizarea averilor mănăstireşti, aparţinea mănăstireĭ Bistriţa, fiind închinată Sfînt.-Mormînt. Doveditor despre aceasta, este următorul hrisov:

«Cu mila luĭ D-zeŭ, Noĭ Mihail Şuţul, Woevod Domnul Ţării Moldovcĭ, se facc ştire cu acest hrisov al domnieĭ melc că prin jalba ce ne-aŭ dat cu moşia sa Kir Zaharia Archimandrit şi Egumen al sf. Mănastire a Bistriţcĭ dc la ţinutul Ncamţuluĭ, că este închinată la Sf. Mormînt, aŭ arătat că pc moşia mănăstircĭ ce se numeşte Braniştc dintru început fiind numaĭ codrul, luminaţiĭ domnĭ aceĭ din vcchĭ vrînd a ajuta mănăstirea, pentru ca să poată avea folosul cuviincios de pc dînsa, iaŭ făcut prin domneşti hrisoavc privilegiul hotărîtor, ca tot codrul din cuprinsul hotarelor acestor moşiĭ să-l aibă mănăstirea în apărare, ncfiind volnic nimene a intra întrînsul nicĭ pentru tăere de cherestc, nicĭ pcntru păşunare, cum nicĭ pcntru altă orĭ-ce fără ştirea şi fără voia mănăstircĭ. Dc la o vremc încă din obicĭnuinţă împotriva hotărîrcĭ acelor hrisoave, făcîndu-se început dc a călca codrul de către uniĭ şi alţiĭ, fără să poată mănăstirca a-l avea în apărare, aŭ ajuns în cca maĭ de istov împuţinate şi într'o stare ca aceea, în cît însuşĭ trebuinţă ce o arc mănăstirea dc parĭ, nuclc şi chcrcstele nu o poate împlini de cît cu multă nevoie şi greutate, asupra cărcia arătări ne-aŭ făcut cerere cu multă rugămintc, ca dnpă hrisovul luminatuluĭ domn Procatohuluĭ nostru Scarlat Calimach Woevod, ce s'aŭ dat mănăstircĭ spre a avea codrul iarăşĭ în apărarc, să i se întărcască şi de către noĭ aceasta hotărîre, pentru ca prin aceasta să poată veni codrul în starc, să nu rămîie mănăstirea de istov lipsită de pădurc. Dccĭ după jalba ce ne-aŭ dat încredin,îndu-ne domnia mea asupra arătărilor cuvioşieĭ sale, pentru starea cea proastă în care a venit codrul de pc mo,ia sa aceasta şi văzînd şi hrisoavele vechĭ ce aŭ arătat dc privilegiul ce l'aŭ avut din vcchĭ mănăstirea pentru apărarea accsteĭ moşiĭ şi a codruluĭ dc pe dînsa, prccum şi hrisovul s'aŭ dat de la luminatul domn Procatohul nostru, din lcat 1818, Februarie 28, întăritor privilcgiuluĭ accstuia, nu am trecut cu vedcrea rugămintea ce ne-aŭ făcut, ci iată prin accst al nostru domnesc hrisov hotărîm şi cu statornicie asemenea îĭ întărim acest privilegiŭ, ca nimenĭ fără ştirc şi fără voia mănăstircĭ să nu fic volnic a intra în codrul saŭ dc pc moşia Braniştca, şi a tăia vrc-un fcl dc chcrestea saŭ parĭ, nucle şi orĭcc altă, avînd slobodă voe mănăstirea dc a-şĭ păzi codrul în apărătură sprc a-l aducc în stare, ferindu-l dcspre orĭ-cc călcare. Şi fiind-că mănăstirea, de pc moşia sa această Braniştc, după starea în care dintru început s'aŭ aflat, nu a putut şi nicĭ poate să aibă altă folosinţă dc cît cca a fireştilor cĭ productorĭ, pentru carc luminaţiĭ domnĭ accĭ din vechĭ iaŭ şi făcut privilcgiul de a le avca în apărarc şi în ocrotirc dcspre alţiĭ şi însuşĭ luminatul domn Procatohul nostru îĭ întăreşte prin hrisovul pomcnit acest privilcgiŭ, hotărîm şi noĭ ascmcnea ca nimcnĭ să nu fic volnic, fără ştirea şi fără învoirc cu mănăstirca, a intra pe numita moşic ca să păşuncze vite, saŭ să pcscucască, saŭ să vînczc, saŭ să sc atingă în orĭ-care alt chip de fireştile eĭ productурĭ, prccum maĭ ales de a strînge hcmciul, dc a culcgc alunc şi altc ca acestc în carĭ rcazimă maĭ cu dcadinsul vcnitul eĭ, avînd slobodă voic mănăstirca şi păzitoriĭ săĭ de a prinde pc aceĭ ce vor obrăznici împotriva hotărîreĭ accştia fără ştirea şi fără voia mănăstireĭ şi de-aĭ zălogi spre vcghcre şi părăsire. Dcoscbit îĭ întărim domnia mea şi miluirea ce-ĭ s'a făcut de către luminatul domn Procatohul nostru împotriva păgubireĭ carĭ o aŭ avut mănăstirea cu cheltuiala codruluĭ săŭ în faccrea dc cherestele cerşute după vreme cu porunci gospod, ca pentru două miĭ oĭ cc va avea mănăstirea drcpte alc sale, să nu fie supărată cu dare de analogon pentru mubaiaua împărătcască, să scutească şi zecĭ liude oamcnĭ străinĭ aduşĭ din altc părţi de locurĭ de pestc hotar fără bir şi fără nicĭ un amestec în pămîntul accsta, carĭ adevcriţi fiind prin mărturia dregătorilor de margine şi cercetîndu-se şi de către visterie spre încredinţare că sunt străinĭ precum se hotăreşte

www.dacoromanica.ro

sa rămîie apărați și scutiți de birul visterieĭ și de toate havalele și angariile. Poruncim dar domnia mea D-lor Ispravnicilor aĭ ținuturilor, i slujbașilor, saițiĭ și tuturor altor zapciĭ, să aveți a urma întocmaĭ și desăvîrșit după hotărîrea hrisovuluĭ acestuia al domnieĭ mele. Iară prea luminațiĭ domnĭ frațiĭ noștriĭ, carĭ din Pronia cerească se vor orîndui în urma noastră oblînduitoriĭ pămîntuluĭ acestuia, poftim nu numaĭ să nu strămute acest privilegiŭ și miluire, ci maĭ vîrtos să întărească și să înstatornicească, pentru a domnielor sale vecinică laudă și pomenire. S'aŭ scris hrisovul acesta la scaunul domnieĭ mele în orașul Iași, întru cea d'intîiŭ domnie a noastră la Moldovia, în anul al doilea. La leatul 1821, Ghenar 30.

Noĭ Mihail Șutul Woevoda. Neculaĭ Roset vel Visternic (procitoh)».

Această moșie, de la secularizarea averilor mănăstirești, a trecut în stăpînirea statuluĭ.

Numire vechie : Tazlăul-Frumos.

Braniștea, *moșie*, în jud. Neamțu, com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele, situată în înprejurimea satuluĭ Pîngărăciorul.

La 7028 (1510), Stefan Voevod-cel-Tînĕr a dăruit această moșie mănăstireĭ Bisericanĭ.

Braniștea, mică *pădure*, 35 hect., pe fosta moșie a statuluĭ Mărgineanul-Sărata, din com. Mihăilești, jud. Buzăŭ.

Braniștea, *pădure* mare, cu o întindere de aproape 50 hect., pe proprietatea statuluĭ numită Gîlmeele, căt. Călinești, com. Poiana, pl. Siul-d.-j., jud. Olt. Are maĭ ales lemne de stejar de o grosime de la 0,50—0,60 m. în diametru.

Braniștea, petic de *pădure*, pe proprietatea Cîrtojani, în suprafață de 686 hect., pendinte de ocolul silvic Cîrtojani, județul Vlașca.

Braniștea, *pădure* de stejar, pe domeniul Giurgiu, pl. Marginea, jud. Vlașca, în suprafață de 60 hect., alăturĭ cu Oinacul; depinde de ocolul silvic Giurgiu.

Braniștea, *pădure* de stejar, pe proprietatea Băbaița, jud. Vlașca, în suprafață de 15 hect.; aparține moștenitorilor coloneluluĭ Locusteanu.

Braniștea, *pîrîŭ*, jud. Suceava, ce-și are obîrșia din rîmnicul din grădina proprietățiĭ Horodniceni, care, după un curs de 2500 m., după ce a format Iazul-Mare, se aruncă în Șomuzul Mare.

Braniștea, *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîuluĭ Sabasa, jud. Suceava.

Braniștea, *plaiŭ* cu *viĭ*, județul Dolj, plasa Băilești, com. Cioroiașul.

Braniștea. Vezĭ Berevoești, proprietate a statuluĭ, în județul Muscel.

Braniștea, *poiană*, mic platoŭ, situat în capul de N.-E. al teritoriuluĭ com. Perieți, plasa Jiuld.-s., jud. Olt, pe malul drept al vîlceleĭ Vedița. S'a numit astfel, pentru-că în apropiere, maĭ la S., se află braniștea saŭ pădurea numită Crîngul-Cerbuluĭ, care, poate că altă dată, să se fi întins și pănă aci.

Braniștea, *siliște*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, a secțieĭ Brănești.

Braniștea, *țarină*, în jud. Fălciŭ, partea de E. a satuluĭ și comuna Stănilești, plasa Prutul, pe șesul dintre Pruteț și Prut. Pe dînsul se cultivă cereale.

Braniștea, *șes*, jud. Fălciŭ, pe întindere de 600 hect.; se află în partea de N.-E. a com. Cozia, pl. Podoleni, de a dreapta rîuluĭ Jijia.

Braniștea, *vale*, în com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, între dealul Valea-Rea și Cudalbi.

Braniștea, *vale*, a pîrîuluĭ cu acest nume, jud. Suceava.

Braniștea, *vie*, în com. Fundeni, pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ, cu o suprafață de 28 hect. și 62 ariĭ, proprietatea d-luĭ Verona.

Braniștea, *zăvoiŭ*, jud. Dolj, pl. Ocolul, comuna Balta-Verde, aparținînd locuitorilor. Arborĭ: plopĭ, aninĭ și sălciĭ, carĭ predomină.

Braniștea-luĭ-Stănilă, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 19 hect., pendinte de com. Seaca, plasa Șerbănești, jud. Olt.

Braniștea - Țipești - Șerbești, *moșie* a statuluĭ, din carea s'a dat și foștilor clăcași din com. Braniștea, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ. Partea rămasă azĭ are o întindere de 5.698 hect. și 7.850 m. p., din carĭ 486 hect. pădure arenda anuală e de 75.000 leĭ.

Branița, *deal*, la V. de satul Negulești, com. cu acelașĭ nume, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ.

Branuluĭ (Gîrla-), *gîrlă*, jud. Teleorman, în com. Lisca, formată parte din izvoare, parte din scursorile bălțiĭ, cînd apele sunt marĭ.

Brastavățul, *com. rur.*, în mijlocul plășiĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, situată aproape de șoseaua și linia fĭerată Corabia-

www.dacoromanica.ro

Caracal şi de gara Vişina. Se învecineşte la S. cu Vădastra, la N. cu Cruşovul şi la V. cu Obîrşia. E departe de Caracal de 22 kil. şi de Corabia de 16 kil. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are 405 contribuabilĭ, 560 capĭ de familie, din o populaţie de 2031 locuitorĭ, din carĭ 1032 bărbaţĭ, 999 femeĭ; 926 căsătoriţĭ, 1105 necăsătoriţĭ; 86 ştiŭ carte şi 1945 nu ştiŭ..

Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 1846 leĭ la venitурĭ şi 1796 leĭ la cheltueliĭ. Ocupaţia locuitorilor e agricultura şi creşterea vitelor. In 1887 s'a cultivat 1775 hect. cu grîŭ, 1775 hect. cu porumb, 20 cu ovĕz, 40 cu orz şi 5 cu viĭ. Vite marĭ aŭ fost, în 1887, 1767, vite micĭ 3476 şi 660 rîmătorĭ.

Are 9 cîrciume şi o şcoală primară cu un învăţător, în care aŭ urmat 18 elevĭ, din 95 copiĭ, 55 băeţĭ şi 40 fete, în stare a o urma. Are o biserică, Sf. Nicolae (1863), cu 3 preoţĭ si 2 cîntăreţĭ.

La Brastavăţul sunt ruine antice, poate romane; spre răsărit se află şi drumul de piatră ce se atribue luĭ Traian, şi o cetate cu oseminte spre N., în drumul Caracaluluĭ. Resturile ce s'aŭ aflat: cărămizĭ, pietre şi alte unelte, aŭ aparţinut poate uneĭ staţiunĭ de poştă pe drumul de la Malva la Romula.

Braşloviţa, *lac*, în pl. Borcea, insula Balta, comuna Dichiseni, jud. Ialomiţa.

Braşovana-Mare, *pădure*, situată în jud. Neamţu, marginea satuluĭ Ghindăoani, com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele.

Braşovana-Mare, *pîrîiaş*, jud. Neamţu; izvoreşte din culmile Dealurilor-Crăcăoanelor, în apropiere de satul Ghindăoani. Se numeşte ast-fel după numirea pădurii, prin care trece. Curge în direcţiune spre N. şi se varsă în pîrîul Văratecul.

Braşoveanca, *vechie numire* a *căt.* Găgeni-d.-s., din com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Braşovniţa, *sat*, din com. Suhuleţul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ. Şi-a luat numele de la un Braşovan, care a venit întîia dată pe acest loc, de la Siliştea, din satul Găureni; se află la S.-E. de Suhuleţul, situat pe vîrful dealuluĭ Braşovniţa.

Are o suprafaţă de 72 hect. şi o populaţie de 13 familiĭ saŭ 40 suflete.

Acest sat s'a înfiinţat, de odată cu satul Găureni, de locuitoriĭ refugiaţĭ din Siliştea.

Cu vr'o jumătate secol înainte, satul era maĭ mare, însă locuitoriĭ încetul cu încetul, s'aŭ tot strămutat în Găureni.

Braşovniţa, *deal*, ce se întinde la Est de satul Găureni, din com. Suhuleţul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ.

Braşovniţa, *vale*, formată de prelungirea coasteĭ dealuluĭ Braşovniţa, com. Suhuleţul, plasa Fundurile, jud. Vasluiŭ; se află spre S.-E. de satul Găureni.

Braşovuluĭ (Izvorul-), *izvor*, în com. Vipereşti, jud. Buzăŭ. Ese de la Poiana-Braşovuluĭ şi pe lîngă căt. Predeşti se scurge în rîul Buzăŭ.

Braşovuluĭ (Poiana-), întins şi răsfăţat *platoŭ*, în com. Vipereşti, între munţiĭ Vîrful-Braduluĭ şi Fîntîna-Hoţilor, numit astfel pentru că maĭ înainte era staţiunea unde se depuneaŭ mărfurile ce se aduceaŭ din Braşov, pe albia rîuluĭ Buzăŭ. De aci ele eraŭ distribuite: unele pentru Buzăŭ şi Brăila, iar altele luaŭ drumul prin Cislăŭ, Buda, la Mizil şi Găgeni şi de aci se împrăştiaŭ în partea de S.-V. a ţăreĭ. Tot pe aci, în anul 1661, Domnul Grigore Ghica, din ordinul Sultanuluĭ, şi-a trecut oştile în Transilvania, contra luĭ I. Chemeni. (Şincaĭ, Cronica, ed. II, vol. III, pag. 142).

Brata, *livede*, situată în hotarul comuneĭ Bădeni-Păminteniĭ, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Bratca, *baltă*, formată din gîrliţa Piva, pe valea Oltuluĭ, teritoriul comuneĭ Beciul, pl. Siuld.-j., jud. Olt, la V. de cătunul Bălteni.

Bratci, *pisc* şi *pîrîŭ*, în comuna Bădeni-Păminteniĭ, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Bratcovul, *cătun*, face parte din com. Bălţaţi, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Este aşezat pe coastă, în partea văeĭ cu acelaşĭ nume.

Populaţiunea este de 350 suflete, din carĭ 61 contribuabilĭ. Are o biserică, cu un preot şi un cîntăreţ.

Bratcovul, *pîrîŭ*, jud. Teleorman, în partea de V. a judeţuluĭ. Inceputul luĭ este din dreptul com. Văleni, de pe cîmpia Boianuluĭ, din jud. Olt; după ce trece de acest judeţ, maĭ jos de com. Socetul, străbate teritoriul comunelor Bălţaţi, Măldăieni şi Măgureni, se abate pe la marginea de S. a oraşuluĭ Roşiori şi se varsă în rîul Vedea, în dreptul comuneĭ Meri-Goala. Vara este maĭ tot-de-a-una sec şi

www.dacoromanica.ro

nu curge de cît la topirea zăpeziĭ şi pe timpurĭ ploioase, cînd vine destul de mare.

Bratcovul, *vale,* jud. Teleorman, urmează întocmaĭ cursul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume; se pĭerde maĭ jos de comuna Roşiori, de unde rîul începe a curge pe loc şes.

Bratculuĭ (Dealul-), *deal,* brăzdează partea de V. a comuneĭ Roşiile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, avînd direcţia de la N. la S.

Brateşul, *sat,* jud. Brăila, pe malul de S.-E. al laculuĭ cu acelaşĭ nume, la 3 kil. spre N.-V. de satul Surdila-Găiseanca, numit ast-fel după locuitoriĭ veniţĭ aci de pe marginea laculuĭ din jud. Covurluiŭ. Suprafaţa satuluĭ e de 30 hect., cu 45 case, două cîrciume şi o fĭerărie. Are o biserică, zidită la 1889 de către proprietarul moşieĭ, d. Vasile Mareş. Are o şcoală mixtă, înfiinţată la 1889, întreţinută de comună şi judeţ şi frecuentată de 23 elevĭ şi 5 eleve, avînd un local frumos, construit tot de d. Mareş. Populaţia este de 54 capĭ de familie, saŭ 234 suflete. Vite în sat sunt: 130 caĭ, 240 vite cornute, 40 oĭ, 4 capre şi 60 porcĭ.

Brateşul, *cătun,* în plaiul Cloşani, judeţul Mehedinţi; ţine de com. rur. Bala-d.-s.

Brateşul, *lac,* situat între satele Brateşul şi Surdila-Greci, jud. Brăila, pe o întindere de 1 kil. pătrat. Este tăiat în două de hotarul com. Surdila-Greci.

Brateşul, *lac,* lîngă Galaţi, în partea S.-E., cel maĭ mare lac al jud. Covurluiŭ şi chiar al Romînieĭ întregĭ, proprietatea statuluĭ, atîrnînd din punctul de vedere administrativ de com. Şiviţa, pl. Prutul. Acest lac e format din vărsăturile gureĭ Prutuluĭ şi ale Dunăreĭ. Lungimea sa e de 13 kil., lăţimea maximă de 10 kil., iar minimă de 200 metri. Brateşul are în el peştĭ şi racĭ în mare cîtime; asemenea bălţile ce-l înconjoară sunt pline de stuf şi papură.

Brateşul e cunoscuţ istoriceşte de pe la 1088 după Christos; s'a numit în vechime Ozolimna (Şincaĭ, p. 209). Numele de Brateşul, după Dimitrie Cantemir («Descriptio Moldaviae»), vine de la vechiul Brythologi; maĭ probabil însă, cum susţine d. locotenent-colonel de flotilă M. Drăghicescu în lucrarea sa «Dunărea şi Coastele Măreĭ-Negre», p. 172, Brateşul şi-ar trage numele de la Brataci, numire ce Italienĭĭ comercianţĭ i-ar fi putut da în timpul şedereĭ lor la Dunăre, pe la începutul milienuluĭ actual, în vederea mareĭ cantităţĭ de broaşte ce conţinea.

Locul ocupat de Brateş e un vechiŭ şi lung golf marin, scurtat cu timpul prin aluvioanele depuse la gură de Prut. Bara, ce desparte acest lac de Dunăre, este de o natură ce arată destul de lămurit şederea măreĭ în aceste regiunĭ; ea este de o formaţie nouă. După socotinţa unora, Brateşul tinde a se astupa, din cauza depoziţiunilor apelor Prutuluĭ şi ale Dunăreĭ.

Intre Brateş şi partea din vale a oraşuluĭ Galaţi, trece şoseaua naţională numită Calea-Prutuluĭ, care serveşte şi ca zăgaz, în caz de înundare. Ceairul Brateşuluĭ, din partea despre oraş, are un pămînt foarte bun pentru cărămidă.

Brateşul, *moşie,* de 1990 hect, la V. com. Surdila-Găiseanca, jud. Brăila, proprietatea d. M. Mareş.

Brateşul, *pichet,* pe graniţa Transilvanieĭ, jud. Neamţu, situat între pichetul Crucea-Roşie şi pichetul Bîtca-Lazaroi.

Brateşul, *pîrîŭ,* în com. rur. Crainici, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi; se varsă în pîrîul Crainici. Se numeşte maĭ jos, Iupca.

Brateşul, *pîrîŭ,* în com. rur. Buseşti, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Brateşul, *pîrîaş,* numit şi Bratoşul, jud. Neamţu, com. Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele; izvoreşte din munţiĭ Transilvanieĭ mărginaşĭ, intrînd în judeţ pri'ntre munţiĭ Bîtca-de-Piatră, în stînga, şi coastele munteluĭ Meleg-havaş, în dreapta, pe la punctul cotat 840 m. cu ocaziunea delimitărĭĭ hotaruluĭ dintre jud. Neamţu şi Transilvania. Curge în direcţiune V.-E., străbătînd teritoriul moşieĭ Tarcăul, aproape la egală depărtare între culmele Crucea-Roşie şi Brateşul, până la vărsarea sa pe stînga pîrîuluĭ Tarcăul, în dreptul locuinţeĭ izolate Brateşul.

Brateşul, *vale,* în com. rur. Buseşti, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Brateşul (Trupul-), jud. Prahova, *moşie* a statuluĭ, pendinte de biserica Sărindarul, care pe periodul 1887—97 s'a arendat cu 5000 leĭ anual. In trecut se arenda cu moşia Postîrnacul, din jud. Dîmboviţa.

Bratia, *sat,* pe rîul cu acelaşĭ nume, jud. Argeş, pl. Oltul. Are 140 locuitorĭ şi face parte din

www.dacoromanica.ro

com. rur. Ciomăgești. Are o școală primară rurală.

Bratia, *sat,* face parte din com. Berevoești-Pămînteni, plaiul Nucșoara, jud. Muscel. Este situat pe ambele maluri ale rîuluĭ Bratia și ale pîrîuluĭ-luĭ-Meilă, pe o culme înaltă. Și-a luat numele de la rîul Bratia.

Are o populație de 56 locuitorĭ, 29 bărbați și 27 femeĭ, cu 13 capĭ de familie.

Bratia, ce-ĭ maĭ zice și Bratia-Mare și Sora, *rîŭ;* izvorește de sub muntele Ezerul-Mare, din sus de munțiĭ Șețul și Danciul, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, merge către S., udînd comunele: Albești, Berevoești-Ungurenĭ, Berevoești-Pămîntenĭ, Aninoasa, Vlădeștĭ, Golești, Bălilești și Bășești și se varsă în rîul Tîrguluĭ, din jos de Bășești, la locul numit «Intîlniturĭ», pl. Rîurile. Din sus de com. Albești se unește cu rîul Brătioara.

Bratia-Bughea, *plasă desființată,* din jud. Muscel, care coprindea, pe la începutul secoluluĭ XVIII, toate comunele de la Aninoasa pănă la Bășești, și de aci în sus pănă la Poenarĭ, împreună cu Godeni, Furnicoși și Capul-Pisculuĭ.

Bratia-din-Deal, *sat,* cu 46 familiĭ, jud. Argeș, plasa Oltuluĭ; face parte din com. rur. Cremenari-Flămînda; are o biserică cu hramul Sfinților-Voevozĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Are o școală primară rurală.

Bratia-din-Vale, *sat,* cu 26 fam., jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din c. rur. Cremenari-Flămînda.

Bratia-Mare, vezĭ Bratia, *rîŭ,* în jud. Muscel.

Bratia-Mică, vezĭ Brătioara, județul Muscel.

Bratiloveni, *mahala,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți. Ține de com. rur. Negoești.

Bratilovul, *sat,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Mărășești; este așezat pe malul stîng al rîuluĭ Brebina. Locuitoriĭ din acest sat, sunt în maioritate Ungurĭ și se ocupă cu creșterea vitelor și în special a oilor, pe care le întrețin în timp de iarnă la cîmp în partea de miază-zi a județuluĭ Mehedinți, iar în timpul verelĭ în munțiĭ Mehedinților și Gorjuluĭ.

Bratilovul, *vale,* ce vine din capul moșiilor Roata și Baciul, trece prin Purani și Cîrtojani, dă în Valea-Lungă în trupul Raciul, jud. Vlașca.

Brativoești, *sat,* în com. rur. Comănești, plaiul Cloșani, județul Mehedinți.

Bratocea, *munte,* la N. de com. Măneciul-Ungurenĭ, plasa Teleajenul, jud. Prahova, udat de pîraiele Bratocea și Cheia.

Bratocea, *pîrîŭ,* jud. Prahova; izvorește dintre munțiĭ Bebeșul și Țigăile; curge de la N. către S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, în raionul drept, al comuneĭ Măneciul-Ungurenĭ, pl. Teleajenul.

Bratocea, *punct vamal și trecătoare* în Transilvania, plaiul Peleșul, jud. Prahova. Are două sucursale: Bîsca-Rozileĭ și Lopătari, din jud. Buzăŭ. Venitul acesteĭ vămĭ, fără sucursale, a fost pe aniĭ: 1884-85, leĭ 6688.13; 1890-91, leĭ 18171.07; 1891-92, leĭ 14972.04; 1892-1893, leĭ 13839.25.

Bratocea (Fruntea-luĭ-Vaseĭ și Ștevia), *trupurĭ* de *pădure* ale statuluĭ, în întindere de 275 hect., situate în plaiul Prahova, jud. Prahova.

Bratocea, Zănoaga și Babeșul (Munțiĭ-), *moșiĭ* ale statuluĭ, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Znagovul, carĭ pe periodul 1888-93 s'aŭ arendat cu 2800 leĭ anual.

Bratovoești, *nume,* ce purta în vechime comuna Adunați-de-Giormane, din pl. Jiul-d.-j., județul Dolj.

Bratovoești, *sat,* jud. Argeș, pl. Loviștea; face parte din com. rur. Titești-Bratovoești. Are 333 loc. și o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Bratovoești, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Adunați-de-Giormane, cu reședința primărieĭ. Situat la 20 kil. S. de Craiova, din partea de V. La o mică distanță de cătun curge rîul Jiul. Are 807 loc., 537 bărbați și 270 femeĭ. Locuesc în 9 case și 145 bordee. In sat este o școală mixtă, ce funcționează din 1879. Este întreținută de stat și de comună. In anul școlar 1892-93 a fost frecuentată de 57 băeți și 4 fete, 11 băeți din Adunați și 10 din Giormanele, sate în com. Adunați-de-Giormane. Știŭ carte 49 bărbați și 8 femeĭ.

In sat este o biserică fondată la 1856 de Principele Gh. Bibescu și locuitoriĭ comuneĭ, cu hramul Sf. Nicolae.

Școala are 17 pog. proprietate.

Prin acest sat trece șoseaua

www.dacoromanica.ro

județeană a Bechetului. Alte șosele vecinale îl leagă de satele Giormanele și Adunați-de-Giormane. La S. cătunului se află balta cu aceeași numire.

Bratovoești, *pădure* particulară, în întindere de 75 hect., plasa Jiul-d.-j., jud. Dolj. Aparține d-lui Constantin Dumba. Intr'însa predomină stejarul; se mai găsește cer, frasin, jugastru și alun.

Bratovoești, *pădure* a statului, în întindere de 800 hect., pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj. Aparținea în vechime familiei Brîncoveanu și apoi mănăstirei Horezul. Se compune din ceri, jugastri, frasini, ulmi, aluni, corni și din stejari; aceștia din urmă predomină.

Bratovoești-cu-Puțurile, *moșie* a statului, pl. Jiul-d.-j., satul Bratovoești, com. Adunați-de-Giormane, jud. Dolj, arendată de la 1893-98, cu 42150 lei anual. Suprafața sa este de 544 hect., afară de pămîntul dat în loturi, care se ridică la 1618 hect. Inainte de 1864, aparținea mănăstirei Horezul, care se și chema Mănăstireasca.

Îi fusese închinată în parte la anul 7217 (1709) de către călugărul Nichifor.

Prin hrisovul lui Constantin Brîncoveanu, din an. 7219 (1713), moșia Bratovoești e citată printre moșiile și cele-l-alte averi cumpărate de părintele egumen Ioan de la Horezul, pe care le-a dăruit toate acestei mănăstiri.

Bratuia, *com. rur.*, jud. Gorj, în partea de S.-E. și la 9 kil. de orașul T.-Jiul; ea formează singură comuna; e situată pe dealuri și văi; are o suprafață cam de 2500 hect., din cari: 400 hect. arabile, 300 hect. livezi de pruni, 10 hect. vie, iar restul pădure, tufăriș și fîneață; mare parte din pămînt este neproductiv.

Are o populație de 282 familii, cu 1147 suflete, din cari 220 contribuabili.

Locuitorii posedă 130 pluguri, 1 căruță cu cai, 110 care cu boi, 658 vite mari cornute, 834 oi, 91 capre, 420 rîmători, 15 cai și 31 stupi.

Comuna e străbătută de o șosea comunală, ce o pune în legătură spre N.-V. cu orașul T.-Jiul, spre E. cu Țicleni; la S. se leagă printr'un drum de car cu Rășina.

Comuna are 1 școală frecuentată de 42 elevi din 45 înscriși.

Posedă în interior 40 izvoare acoperite.

Are 2 biserici deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Venitul comunei este de 1553 lei, bani 98, iar cheltuelile de 1459 lei, bani 76.

Locuitorii din Bratuia se ocupă cu agricultura, dogăria, creșterea vitelor și lucrul lemnului. Comuna e înconjurată de o mare și frumoasă pădure de stejar.

Bratul, *loc de izvoare*, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bărsănești, jud. Bacău, pe teritoriul satului Brătești.

Bratului (Fața-), *munte*, în comuna Gura-Teghii, jud. Buzău, acoperit cu fîneață.

Bratului (Izvorul-), *izvor*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău; ese din muntele Monteorul și dă în rîul Siriul, curgînd printr'o încîntătoare vale ce poartă același nume.

Bratului (Măgura-), *măgură*, jud. Teleorman și semn de hotar între moșia statului Barza-Stoborăști și moșia Tufeni, în partea despre N. a celei d'intîiu.

Bratului (Movila-), *movilă*, în com. Caragele, jud. Buzău.

Bratușca, *canal*, care se desparte din canalul Lata, mai jos de satul Chiscani, jud. Brăila; curge între canalul Lata și Stuparița, desfăcîndu-se în două. o parte se unește cu Stuparița și alta mai la vale se unește iarăși cu Lata, mai jos de cătunul Vărsătura.

Bratușca, *ostrov*, jud. Brăila, coprins între ramificațiunile Dunării, la V. de ostrovul Filipoiul și în dreptul cât. Vărsătura.

Bratușca, *pădure* de salcie, situată în pl. Vădeni, jud. Brăila. Se mărginește în toate părțile cu Dunărea. Are suprafața de 20 hect.

Braviță, *cătun*, comuna Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Brazda, *iaz*, pe hotarul moșiei Blîndești, la S. de satul Șetrăreni, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași.

Brazda, *movilă*, jud. Brăila, la 3 kil. spre N.-E. de satul Vizirul, aproape de șoseaua Brăila-Călărași.

Brazda, *pădure*, situată pe teritoriul comunei Tîmpeni, plasa Șerbești, jud. Olt, în partea de N. S'a numit ast-fel fiind-că printr'însa trece Brazda lui-Novac.

Brazda-lui-Novac, *val.* (Vezi *Limes*).

Brazda-lui-Traian, *drum.* Vezi *Limes*. Se află în județul Dolj,

www.dacoromanica.ro

plasa Dumbrava-d.-s., comuna Terpezita, şi trece prin mijlocul satuluĭ.

Brazda-Traianuluĭ, *drum.* Vezĭ *Limes.* Se află în judeţul Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., comuna Carpeni, şi trece pe la S. comuneĭ, servind ca hotar către moşia Călugărei.

Brazeul, *munte* mare, de 1229 m. înălţime, în com. Lopătari, jud. Buzăŭ, puţin maĭ la N.-V. de cătunul Bustea; are fineaţă şi izlaz al moşnenilor devălmaşĭ. A servit ca punct trigonometric.

Brazeuluĭ (Izvorul-), *izvor,* în com. Lopătari; ese din muntele Brazeul, se uneşte cu izvorul Smoleanul şi ambele unite daŭ în rîul Slănicul, puţin maĭ jos de cătunul Clajna.

Brazeuluĭ (Pichetul-), *pichet* de ĭarnă, în poalele de S. ale munteluĭ Brazeul, unde se retrag militariĭ din pichetele de vară Balaban şi Giurgiu.

Brazeuluĭ (Şipotul-), *izvoraş,* ce curge în poalele munteluĭ Brazeul şi care servă de limită între comunele Lopătari şi Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, despre cătunul Bustea.

Brazi, *com. rur.,* plasa Crivina, jud. Prahova, situată pe valea rîuluĭ Leantul, la 9 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

S'a numit Brazi din vechime de la niştе brazĭ foarte marĭ ce s'aŭ aflat în partea de V. a comuneĭ.

Se compune din două cătune: Brazi-d.-s. şi Brazi-d.-j., cu o populaţiune de 600 locuitorĭ; capĭ de familie sunt 143; contribuabilĭ 137; case de locuit 166.

In comună e o singură biserică, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura şi cu olăria. Aci se fabrică vase de pămînt frumoase, care se pun în comerţ sub numele de «Olării de Brazĭ». Produsul munceĭ se desface maĭ ales la oraşul Ploeşti.

118 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la anul 1864, cînd li s'aŭ dat 297 hect. pămînt pe moşia Brazi. Eĭ aŭ 82 caĭ, 182 boĭ, 101 vacĭ, 10 bivolĭ, 61 oĭ şi 101 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leantul, sunt 2 morĭ de măcinat.

Şcoala există în comună de la 1889. Anul trecut s'a frecuentat de 42 copiĭ, 34 băeţĭ şi 8 fete, din numărul de 122 copiĭ, 54 băeţĭ şi 68 fete, cu vîrsta legiuită. Cu întreţinerea şcoaleĭ statul cheltueşte anual 1080 leĭ.

Ştiŭ carte 6 bărbaţĭ şi 1 femeie.

Terenul cultivabil este puţin productiv. Un hectar produce cu aproximaţie cam 7 hectolitri. Stupĭ cu albine sunt 60.

Pomĭ roditorĭ sunt prea puţinĭ. Livezile daŭ 18 care cu fîn.

Comerciul se exercită în comună de 2 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ se ridică la suma de 3500 leĭ anual. Cheltuelile reprezintă aceeaşĭ sumă. Prin Brazi trec treĭ şosele vecinale: Tătărani-Brazi, Brazi-Pisculeşti şi Brazi-Bătеşti.

Se mărgineşte cu comunele: Pisculeşti, Bătеşti, Tătărani şi Tînosul.

Brazi, *schit* de călugărĭ, în plasa Zăbrăuţi, jud. Putna, situat pe coasta dreaptă a rîpeĭ Hăuliţa, care desparte schitul de tîrgul Panciul, (Schitul Brazi). La cîteva minute maĭ sus de Brazi se află schitul Sf. Ioan. La Sf. Ioan este schit de maicĭ.

Schitul Brazi s'a înfiinţat de un călugăr, numit Dimitrie, care a murit şi a fost îngropat aci în 1842. Părintele Dimitrie a venit într'aceste locurĭ din Suceava, pe la 1812, fiind frate, şi s'a călugărit la mănăstirea Bogdana, unde s'a făcut preot şi egumen. Părăsind Bogdana, părintele Dimitrie a venit aicĭ la Brazi şi plăcîndu-ĭ locul, a făcut o bisericuţă şi un schit. După aceea, la 1834, a făcut o biserică de piatră şi chiliile de piatră şi cu două rînduri, de la deal şi de la vale de biserică, un beciŭ ca de 4000 de vedre şi alte acareturĭ. Tot acest părinte a înfiinţat şi schitul Sf. Ioan, schitul Maşinoaele, de călugărĭ, pe apa Zăbrăuţi şi schitul Trotuşanul, de călugăriţe. Schitul Brazi s'a înzestrat cu viĭ şi cu pămînturĭ, parte cumpărate de părintele Dimitrie şi parte dăruite de Creştinĭ. Secularizîndu-se bunurile mănăstireştĭ, s'a desfiinţat şi schitul; rămîind călugăriĭ fără de nicĭ un ajutor, s'aŭ împrăştiat. Moşia, care a aparţinut schituluĭ s'a arendat, pe periodul 1880—1885, afară de viile şi hlisele vîndute de vecĭ, cu 3000 leĭ anual. Pe periodul 1885—95 această moşie, afară de trupul Şendreni, din jud. Covurluiŭ, s'a arendat cu 550 leĭ anual.

Brazi, *staţie* de drum de fier, judeţul Prahova, plasa Cîmpul, cătunul Brazi, pe linia Bucureşti-Ploeşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Prahova (6,6 kil.) şi Ploeşti (7,6 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 128,78 m. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 38865 leĭ, 20 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Brazi (Schitul-), *moșie* a statului. (Vezĭ Brazi, jud. Putna).

Brazi-de-Jos, *sat*, jud. Prahova; face parte din com. rur. Brazi, pl. Crivina. Are o populație de 325 locuitorĭ, 153 bărbați și 172 femeĭ. Aci e reședința comuneĭ.

Brazi-de-Sus, *sat*, face parte din com. rur. Brazi, pl. Crivina, județul Prahova. Are o populațiune de 275 locuitorĭ, 141 bărbați și 134 femeĭ.

Brazilor (Izvorul-), *izvor*, în comuna Viperești, cătunul Predești, jud. Buzău; începe din Slănic și se scurge în rîul Buzăŭ.

Brazilor (Valea-), *pădure*, în com. Viperești, jud. Buzăŭ; face un corp cu Valea-Roșiorilor.

Brăcacea, jud. Prahova, *numire vechie*, a com. Păcureți, pl. Podgoria.

Brăcacea, *vale*, com. Surani, pl. Podgoria, jud. Prahova, care se varsă în gîrla Sărata, pe malul drept, tot în raionul com. Surani. Această vale e acoperită cu livezĭ și pădure.

Brăcan, *deal*, com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Brăcan, *poiană*, la S. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Brăceva, *loc*, jud. Mehedinți, la împreunarea șoseleĭ Crăgești cu șoseaua județeană Severin-Tîrgul-Jiul.

Brăcinari, *măgură*, jud. Teleorman, la N.-E. comuneĭ Viișoara, spre com. Găuriciul.

Brădățelul, *com. rur.*, la N. plășeĭ Moldova-d.-s., jud. Suceava, la 22 kil. de Fălticeni. Se învecinește la E. cu com. Rădășeni, la N.-V. cu Bucovina, de care se desparte prin Șomuzul-Mare și la S. cu Sasca.

Are forma unuĭ poligon neregulat, prezintînd maĭ multe ondulațiunĭ înclinate de la N.-E. spre S.-E. (albia Șomuzuluĭ-Mare). Compusă din satele: Brădățelul, Horodniceni, Răbîia, Botești, Rotopănești și Mihăești, cu reședința în Horodniceni. Pănă la 1886 forma două com. a parte: Horodniceni și Rotopănești.

E populată cu 860 capĭ de familiĭ, din 3350 suflete, 1680 bărbați și 1670 femeĭ, din carĭ 99 străinĭ. Contribuabilĭ sunt 932. Are 4 biserici, cu 4 preoți și 8 cîntăreți, și 2 școale rurale mixte, frecuentate de 100 elevĭ. Copiĭ între 7 — 12 anĭ sunt 181 băeți și 207 fete. In tot comuna sunt: 5 morișteș pe Brădățel și una pe Șomuzul-Mare, 6 cîrciume, 6 dughene, 5 ciobotarĭ, 5 stolerĭ, 20 rotarĭ, 6 fierarĭ, un cojocar, un sticlar și un mindirigiŭ.

Budgetul comuneĭ, pe anul 1892-93, are la venitură 8414.50 leĭ și la cheltueli 8001.90; iar al drumurilor 2322 leĭ la venitură și 1646 leĭ la cheltueli.

In comună sunt: 264 caĭ, 745 boĭ, 500 vacĭ, 2300 oĭ, 10 capre, 370 porcĭ și 250 stupĭ.

Altitudinea de la nivelul mării variază între 401—500 m. Este udată de pîraele: Șomuzul-Mare, Brădățelul, Rîbîia, Branișteș, Prodana, Valea-luĭ-Gherghel, Valea-luĭ-Pavel, Ghilitoarea, Trifan, Alunișul, Topchilele, Matiești și Humăria.

Moșia e proprietatea moștenitorilor Marchizeĭ de Bedmar și aĭ d-luĭ Grigore Goilav. (V. Horodniceni și Rotopănești, sate).

Suprafața teritorială a comuneĭ e de 6642.97 hect., din carĭ 1166.93 pădure, 3442.09 țarine, 1782.90 fînețe, 130.90 vetre de sate și 120.15 sterp.

Locuitoriĭ împroprietăriți la 1864, sunt: 1 fruntaș, 110 mijlocașĭ, 326 codașĭ și 74 cu cîte 12 ½ prj. loc de casă, stăpînind 1528 fălcĭ și 37 prj.

In com. Brădățelul se face în fie-care an cam aceeașĭ cultură; fie-care casă de gospodar îșĭ are livada de merĭ, perĭ, cireșĭ, vișinĭ, perjĭ, etc., al căror produs locuitoriĭ îl vînd prin tîrgurile Fălticeni, Botoșani, Roman și Iași. Două dealurĭ cu vederĭ frumoase sunt Dealul-Cruceĭ și Ferdinand. Afară de acestea, ca localităț demne de văzut, maĭ sunt: Brădețelul și biserica din Horodniceni.

Brădățelul, *sat*, pe moșia Horodniceni, din comuna cu acelașĭ nume, jud. Suceava, așezat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Brădățelul, spre S. și la 2 ½ kil. de Horodniceni.

Are 90 case populate cu 102 capĭ de familie din 390 sufl., 203 bărbați și 193 femeĭ, din carĭ 11 străinĭ și 125 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă 10 fălcĭ și 75 prj. și e foarte accidentată, așa că nu o dată, în urma ploilor, s'aŭ văzut case cu loc cu tot lunecînd spre pîrîŭ.

Improprietăriți la 1864 sunt: 12 mijlocașĭ, 48 codașĭ și 10 cu cîte 12 ½ prj. loc de casă, stăpînind 159 fălcĭ și 75 prj. Biserica și școala din Horodniceni slujesc și acestuĭ sat.

Drumurĭ principale sunt: la Rotopănești, 1 ½ kil. și la Horodniceni, 3 ½ kil.

Brădățelul, *pădure* de stejar, împestrițată cu mesteacăn și puținĭ carpenĭ și brazĭ, pe moșia Horodniceni, jud. Suceava.

www.dacoromanica.ro

Brădăţelul, *pîrîŭ*, pl. Trotuşul, judeţul Bacăŭ, care izvoreşte din Fundul-Ursoaeĭ, com. Dofteana, şi se varsă, de-a stînga, în Trotuş.

Brădeţelul, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvoreşte din Bahna-Boteştilor, din Hăţei şi Humărie. După un curs de 8 kil., în care a format 2 iezişoare şi a învîrtit 5 morĭ, se varsă în Şomuzul-Mare. Are de tributarĭ din dreapta pîraele: Humărieĭ, Hăţei, Matieşti, Prodana şi Valea-luĭ-Pavel; iar din stînga pîraele: Răbîia, Valea-luĭ-Gherghel şi Ghilitoarea. Conţine mulţĭ păstrăvĭ.

Brădăţelul, *două rîmnice*, în pădurea şi com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. «Brădăţelul», zice cunoscutul nuvelist, d. N. Gane, în nuvela sa «Fluerul luĭ Ştefan», «este o grădină eşită din sînul natureĭ, în care nimic n'a lucrat mîna omenească, este un colţişor uitat, necunoscut în ţara noastră, pe care călătorul nu-l vizitează, pe care poeţiĭ nu l-aŭ cîntat încă, dar care nu încetează de a fi maĭ puţin desfătător de cît toate acele locurĭ ce aŭ inspirat păn' acum lira barzilor noştri naţionalĭ.

«Brădăţelul are acea însuşire rară, că, orĭ de cîte orĭ îl veĭ vizita, întipăririle ce-ţĭ lasă sunt tot atît de viĭ, ca şi cum l-aĭ vizita pentru întîia oară. El vorbeşte nu numaĭ ochilor, ci şi sufletuluĭ. Inchipuiţĭ-vă, în mijlocul uneĭ pădurĭ întinse, un lac limpede, în care se văd jucîndu-se păstrăviĭ; apoĭ, cascade şi izvoare la fie-care pas, un muşchiŭ răcoros, care se întinde ca un covor verde pe pămînt; piscurĭ cu figurĭ capricioase; într'un cuvînt tot ce poate natura produce maĭ frumos, maĭ drăgălaş, adunat într'un singur loc, ca şi cum Dumnezeŭ ar fi voit să facă din Brădăţel un mic paradis pămîntesc.

«Cînd viĭ acolo, o dulce simţire te cuprinde la vederea acesteĭ naturĭ, ce pare a fi îmbrăcată în hainele eĭ de sărbătoare şi multă, multă vreme după ce aĭ părăsit acest loc, încîntat, îţĭ rămîne încă întipărită în inimă tăcerea misterioasă a Brădăţeluluĭ». (Vol. I., p. 48).

Brădeanca, *moşie* întinsă în comuna Brădeanul, jud. Buzăŭ, pe care proprietarul eĭ a împărţit-o în treĭ şi a dăruit o parte Mitropolieĭ (Rotunda-Mitropolieĭ), alta Eforieĭ Spitalelor (Rotunda-Şopîrliga), iar a treia mănăstireĭ Ghighiul (Ghighianca). (V. aceste numirĭ.)

Brădeanca, (parte din Vernești), *moşie* a statuluĭ, în com. Vernești, jud. Buzăŭ, şi puţin în comuna Simileasca, pendinte de Episcopie. Are 210 hect., din carĭ 40 crivină, numită Produleasa; din teritoriul acesteĭ moşiĭ se abate o parte din rîul Buzăŭ (Iazul-Morilor), care udă partea de N.-E. a oraşuluĭ Buzăŭ.

Brădeanca, *moşie*, în com. Mizil, jud. Buzăŭ. Are ca 160 hect. arabile; este alipită moşieĭ Fefelei.

Brădeanca, *moşie*, numită şi Brădeanul-cu-Tufele-Albeşti, saŭ Tufele-Brădeanul, în comuna Brădeanul, jud. Buzăŭ. (V. Albeşti-Tufele).

Brădeanca (Lapoşul), *pădure* a statuluĭ, făcînd parte din marele corp Bradul-cu-Sforile, în com. Lapoşul, căt. Brădeanul, jud. Buzăŭ. Are 194 hect.

Brădeanca saŭ **Jîrlăul**, *pădure*, în pl. Rîmnicul-d.-j., com. Jîrlăul, jud. R.-Sărat. Face parte din circumscripţia VII silvică, ocolul Băbeni; are o întindere de 200 hect., avînd ca esenţă salcie.

Brădeanca saŭ Brădeanul, *subdivizie* a căt. Lapoşul, din com. Lapoşul, jud. Buzăŭ, situată pe partea stîngă a izvoruluĭ Sărata.

Brădeanul, *com. rur.*, în plasa Cîmpuluĭ, judeţul Buzăŭ, situată pe un întins şes şi la o distanţă de Buzăŭ de 27 1/2 kil. Limitele sale sunt: la N. hotarul moşieĭ Moisica, com. Smeeni, pănă în hotarul moşieĭ Brădeanca; la E. hotarul moşieĭ Albeşti, pănă dă în pămîntul locuitorilor din comuna Pogoanele; la S., începe din hotarul moşieĭ Cotuna, pe care merge puţin, apoĭ o ia pe hotarul moşieĭ Meteleul-Lipănescu şi continuă pe dînsele pănă în hotarul moşieĭ Frecăţeanca, com. Glodeanul-Siliştea; la V., urcă din hotarul Frecăţenciĭ, pe la capetele moşiilor Cîrligul, Casota şi Glodeanul-Sărat, face un unghiŭ, înclinînd spre N.-E., pe hotarul moşieĭ Mărgineanul, com. Mihăileşti, dă în hotarul moşieĭ Cioranca, apoĭ în hotarul moşieĭ Sălcioara şi de aci în hotarul moşieĭ Moisica. Fiind-că hotarul moşieĭ Brebeanca, din comuna Gheräseni, intră foarte mult, printr'o limbă îngustă de pămînt, în teritoriul comuneĭ Brădeanul, pănă în apropiere de moşia Mărgineanul, printre moşiile Cioranca şi Sălcioara, izolează cu totul cătunul Şopîrliga de corpul comuneĭ Brădeanul, de care ţine acest cătun.

Suprafaţa acesteĭ comune e de 3922 hect., din carĭ 3480 arabile, 116 pădure, 254 izlaz şi 72 sterp. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Rotunda-Mitropolieĭ, fostă a statuluĭ, parte

www.dacoromanica.ro

dată însurăților, parte vîndută în loturĭ; Rotunda-Șopîrliga (Eforie), Brădeanca-Tufele-Albești, încorporată cu Cacaleți, din comuna Albești, și Ghighianca. Teritoriul acesteĭ comune prezintă un vast șes, întrerupt de cîteva pădurĭ și movile. E fertil și produce mulțămitor: grîŭ, porumb, orz, meiŭ, etc., precum și plante din mica cultură. Comerțul și industria constă în desfacerea cerealelor și în fabricarea obiectelor economieĭ domestice. Drept căĭ de comunicație are maĭ multe drumurĭ naturale, carĭ pun comuna în contact cu gara Cilibia și alte comune circumvecine.

Vite are: 342 boĭ, 343 vacĭ, 145 viței, 217 caĭ, 219 epe, 37 mînjĭ, 2100 oĭ, 1 asin și 511 porcĭ. Stupĭ sunt 52.

Comuna e formată din cătunele Brădeanul, Rotunda și Șopîrliga, avînd peste tot 1280 locuitorĭ, din carĭ: bărbați însurați 268, neînsurați 42, văduvĭ 18, băeți 330; iar femeĭ măritate 268, văduve 29, fete 325. Case sunt 271. Străinĭ sunt 2 Grecĭ. Meseriașĭ sunt: 2 dulgherĭ, 2 cizmarĭ, 5 fierarĭ și 1 mașinist.

Comuna are 230 contribuabilĭ, din carĭ 11 comercianțĭ romînĭ și 1 străin. Stabilimente comerciale sunt 12. Budgetul comuneĭ este de 3176 leĭ, 32 banĭ.

Comuna are o școală, în cătunul Brădeanul, frecuentată de 61 elevĭ și 9 eleve. Carte știŭ 98 locuitorĭ. Are 2 bisericĭ, în cătunele Brădeanul și Rotunda, cu un preot și 2 cîntărețĭ. Catedrala e Sf. Gheorghe. Cîrciumĭ sunt 3. Comuna datează cam de pe la 1831. Maĭ înainte de această dată nu exista aci de cît un mic sat, Rotunda.

Brădeanul, *cătun* de reședință al comuneĭ Brădeanul, județul Buzăŭ, cu 1000 locuitorĭ și 211 case.

Brădeanul (Tufele-Albești), *pădure* a statuluĭ, pe moșia Tufele-Albești, jud. Buzăŭ; are ca 90 hectare.

Brădești, *com. rur.*, în pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj, în partea-ĭ de S.-E., la 22 kil. N.-V. de Craiova și la 13 kil. de reședința plășeĭ, Filiași.

Situată pe loc șes, afară de cătunele Brădeni-din-Dos și Meteul, pe care le desparte un deal, numit Valea-Rea (înălț. 300 m.).

Se învecinește la N. cu com. Braloștița, la S. cu com. Coțofeni-din-Dos; la V. cu comuna Tatomirești, iar la E. cu com. Adîncata.

Comuna este accidentată de dealul din N. comuneĭ, numit Valea-Rea, cu direcțiune de la V. la E.

Este udată de rîul Jiul, care curge chiar prin S. comuneĭ, paralel cu calea fĭerată; precum și de pîrîul Almăjelul. Peste Jiŭ se află un pod umblător.

Comuna a fost înființată de către Vornicul Brădescu, de la care a și luat numele de Brădești. Se compune din 4 cătune și anume: Brădești-din-Dos, care este și cătunul de reședință, Brădești-d.-s., Brădești-d.-j. și Meteul.

In com. Brădești se află treĭ bisericĭ: una fondată la anul 1751 de Vornicul Brădescu, ginerile luĭ C. Buzescu; alta în Brădești-d.-s., zidită de către Ion Moscu, la anul 1825; a 3-a, în Brădești-d.-j., s'a fondat la anul 1850 de către I. Aman. In serviciul fie-căreĭ biserici este un preot și 2 cîntărețĭ. După legea rurală din 1864, fie-care biserică are o proprietate de 17 pogoane.

In com. Brădești se află două crucĭ: una ridicată la anul 1672 la moartea unuĭ general Buzescu, iar cea-l'altă la anul 1751.

Se zice că prin Valea-Rea, pe sub pămînt, se află un tunel ce duce la Brădești-din-Dos. Prin acest tunel umblaŭ făcătoriĭ de rele, cînd eraŭ urmăriți de poteră, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul. In vîrful unuĭ deal se află o piatră de 1 ½ stînjenĭ lungime și ½ stînjen lățime, din înălțimea căreia se spune că potera observa pe făcătoriĭ de rele. Mulțĭ locuitorĭ s'aŭ încercat să dea piatra la o parte, dar nu aŭ putut, fiind prea grea.

D-l Laurian descrie ast-fel cetatea de la Brădești:

«Aicĭ, din sus de sat, de laturea de către miază-zi a așa numiteĭ Valea-Rea, lîngă rîpa Jiuluĭ, aflarăm o cetate de pămînt oblungă, înconjurată cu un șanț adînc de 2 stînjenĭ, de părțile opuse rîuluĭ. Șanțul de către răsărit are o lungime de 230 pașĭ, cel de către N.-E. de 100. In punctul în care se unesc aceste două linii se vede poarta cetățiĭ și în capul din sus se văd urme de un vechiŭ drum de piatră, care venind din albia rîuluĭ, trece pe culmea australă a Valeĭ-Rele și are foarte mare asemănare cu drumul ce duce de la Celeĭ la Reșca. Domnul Brădescu, proprietarul loculuĭ, ne spuse că în ținutul acesta s'aŭ aflat maĭ multe obiecte antice și ne arată între altele o mare cărămidă romană, maĭ multe monede romane și o săgeată de fier. După spusa luĭ, s'ar maĭ fi aflat aci monede vechĭ cu un diametru de 4 degete, două lănci de fier, dintre care una trăgea 3 oca, și un inel de diamante, care l'a vîndut d-luĭ M. Ghica pentru 150 galbenĭ».

Această cetate se crede a fi Pelendova, pe care unii o așează la Craiova, alțiĭ la Pierlești, dar care maĭ probabil este aceasta din comuna Brădești.

In comuna Brădești se află o școală mixtă, în cătunul Brădești-d.-s., înființată în an. 1865, și întreținută de stat. Localul este în bună stare. Școala are 1 învățător și a fost frecuentată

www.dacoromanica.ro

în anul școlar 1892-93 de 65 băeți și 2 fete, ast-fel împărțiți pe cătune :

In căt. Brădești-d.-j. 8 băeți și 1 fată; în Brădești-d.-s. 23 băeți; în Brădești-din-Dos 14; în căt. Meteul 20 băeți și 1 fată.

In vîrstă de școală sunt 112 băeți și 62 fete, în cele 4 cătune. Știŭ carte în comună 182 loc., din carĭ 140 bărbați și 42 femeĭ.

In cele 4 cătune sunt 1089 bărbați și 996 femeĭ locuind în 509 case și 14 bordee.

După legea rurală din 1864 sunt 387 împroprietăriți.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 920 hect., din carĭ 620 hect. pămînt arabil, 250 hect. fîneață, 50 hect. izlaz.

Pădurile se numesc Meteul și Brădești-d.-j.; aparțin proprietaruluĭ și locuitorilor.

Viĭ se găsesc pe proprietatea locuitorilor; daŭ un vin roșu și bun.

Femeile țese pînză de in și de cînepă. Locuitoriĭ își desfac productele la orașul Craiova, unde se duc cu carul saŭ cu drumul de fĭer ce trece prin comună, avînd stație la 5 kil. departe de sat.

Comercianți sunt 7 străinĭ și 1 Romîn.

Contribuabilĭ sunt 387.

Venitul comuneĭ pe exercițiul 1893-94 a fost de leĭ 3362.85 și cheltuelile de leĭ 3058.68.

Vite cornute sunt 240, oĭ 140, capre 46 și porcĭ 70.

Comuna e străbătută de șoseaua națională Craiova-T.-Severin și de calea fĭerată București-Vîrciorova, între stațiile Coțofeni și Răcari. Șosele comunale o pun în legătură cu comunele Almajul și Melinești.

In apropiere de comună se află o mică cetățuie, numită Abradul, ale căreĭ șanțurĭ sunt pline cu ziduri vechĭ. (Vezĭ Abradul).

Brădeşti, *sat*, în pl. Tîrgul, județul Tutova, spre S.-E. de oraș, așezat pe coasta dealuluĭ Brădești.

Formează singur o com. (comuna Brădești). Are 872 locuitorĭ, din carĭ 68 știŭ carte, 128 contribuabilĭ; 240 case. Viea ocupă o suprafață de 15 hectare. Se lucrează mult olăria. Comerciul se face de 5 oamenĭ, toțĭ Romînĭ, avînd 8 stabilimente comerciale, din carĭ 4 cîrciumĭ. In sat e o biserică. Contribuțiunile directe ale locuitorilor acesteĭ comune ating cifra de 2866 leĭ, 34 banĭ.

Brădeşti, parte din *satul* Lungești. (Vezĭ Lungești, sat, județul Tutova).

Brădeşti, *deal*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, comuna Brădești.

Brădeşti, *pădure*, jud. Dolj, pl. Amaradia, c. Negoești, pe Dealul-Brădeștilor, în întindere de 1600 pogoane. Aŭ într'însa parte frațiĭ C. și L. Paciurea.

Brădeşti, *pisc*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Negoești, în culmea Brădești, prin care trece hotarul de Sud spre comuna Adîncata.

Brădeşti, *pîrîŭ*, jud. Dolj, ce-și ia naștere din bifurcația Dealuluĭ-Mare cu dealul Fratoștița, udă satele Meteul și Brădești-din-Dos și merge de se varsă în stînga Jiuluĭ.

Brădeşti-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., reședința primărieĭ com. Brădești, situat în stînga Jiuluĭ, la 22 kil. N.-V. de Craiova. Are 532 suflete : 300 bărbați și 232 femeĭ. Locuesc în 144 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Brădești-d.-s., ce e la 1 $^{1}/_{2}$ kilom. depărtare. Cu vîrsta de școală sunt 34 băeți și 15 fete. Știŭ carte 15 bărbați și 3 femeĭ. In sat este o biserică construită, în 1751, de Vornicul Brădescu, ginerile luĭ C. Buzescu. E deservită de preotul ce slujește la bisericile din Brădești-d.-s. și Brădești-din-Dos. Are 17 pogoane ca proprietate.

Pe aci trece șoseaua națională Craiova-T.-Severin și linia fĭerată București-Vîrciorova.

Brădeşti-de-Jos, *pădure*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Brădești.

Brădeşti-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Brădești, situat în stînga rîuluĭ Jiul, la 400 m. N. de Brădești-d.-j., unde e reședința comuneĭ. Are 615 suflete, 315 bărbați și 300 femeĭ. Locuesc în 160 case. In sat este o școală mixtă, ce funcționează din 13 Noembrie 1865 și e întreținută de stat. Are 87 hect. donație. Localul, construit din noŭ, este în bună stare. Cu el s'aŭ cheltuit 1100 leĭ. Are un singur învățător. In anul 1892—93, școala a fost frecuentată de 65 băeți și 2 fete și anume din: Brădești-d.-s. 23 băeți și o fată; Brădești-d.-j. 8 băeți; Brădești-din-Dos 14 băeți; și din satul Meteul 20 băeți și o fată. Cu vîrsta de școala sunt 40 băeți și 19 fete. Știŭ carte 48 bărbați și 12 femeĭ. In sat este o biserică fondată la 1825 de I. Moscu. Preotul deservește și bisericile din Brădești-d.-j. și Brădești-din-Dos. Biserica are 17 pogoane proprietate.

Cătunul e legat de Brădești-d.-j. prin șoseaua națională, care

www.dacoromanica.ro

leagă Craiova de Turnul-Severin.

Brădeşti-din-Dos, numit odinioară Brădeşti-Bătrînĭ, *sat*, pendinte de com. rur. Brădeşti, pl. Jiul-d.-s., jud. Dolj. E situat pe pîrîul Brădeşti, la 5 kil. E. de Brădeşti-d.-j., unde e reşedinţa comuneĭ şi de care se desparte prin o prelungire a Dealuluĭ-Mare. Are 556 suflete: 276 bărbaţĭ şi 280 femeĭ. Locuesc în 120 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Brădeşti-d.-s., ce este la 3 kil. depărtare. In anul 1892—93 aŭ urmat 14 băeţĭ. Cu vîrsta de şcoală sunt 18 băeţĭ şi 10 fete. Ştiŭ carte 24 bărbaţĭ şi 9 femeĭ. In sat este o biserică fondată în 1850, de I. Aman. Are 17 pogoane proprietate şi e deservită de preotul bisericilor din Brădeşti-d.-j. şi Brădeşti-d.-s. In acest sat răspunde un tunel, ce pleacă din Valea-Rea, deal în comuna Brădeşti. Prin acest tunel sub-teran umblaŭ făcătoriĭ de rele, cînd eraŭ urmăriţĭ de potere, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Comunicaţia în acest cătun se face prin şoseaua comunală care merge paralel cu pîrîul Brădeşti, şi leagă satul la N. cu cătunele Almăjelul şi Meteul, iar la S. cu Almajul-Moşneni.

Brădeştilor (Culmea-), *culme*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Negoeşti, în partea de V. a com., cu înălţime de 100 m. aproximativ. Se găseşte pădure pe dînsa.

Brădete (Piatra-dintre-), *stîncă*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, de unde începe a se ridica seria de munţĭ Siriul.

Brădetul, *com. rur.*, în pl. Văile, jud. Mehedinţi. Formează comună cu satele: Brădetul-d.-j. şi Obărşia, mahala, avînd reşedinţa în satul Brădetul-d.-s. Se mărgineşte spre miază-noapte cu com. Ciuperceni, cătunul Strîmba al com. Hodorasca, cătunul Pinoasa al com. Stejereĭ, carĭ toate ţin de jud. Gorj şi sunt despărţite de Brădetul prin dealul Bujorescu. Spre răsărit se mărgineşte cu com. Temişaneĭ din Gorj; spre miază-zi cu com. Mătăsari şi spre V. cu com. Runcurelul, amîndouă din Mehedinţi. E situată pe o mică vălcea, a dealuluĭ Bujorescu, şi la distanţă de 51 kil. de oraşul Turnul-Severin. Are 118 contribuabilĭ, din 794 locuitorĭ, ce locuesc în 139 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura, creşterea vitelor şi mai cu seamă cultura pomilor fructiferĭ, carĭ fac podoaba şi frumuseţea văilor şi dealurilor acesteĭ comune. Calitatea pămîntuluĭ este de mijloc. Locuitoriĭ posedă: 21 pluguri, 42 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ şi 46 stupĭ. Com. are 3 biserici, deservite de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Budgetul comuneĭ coprinde la venituri 829 leĭ şi la cheltueli 672 leĭ. Dealurile maĭ principale din această comună sunt: Dealul-Bujoresculuĭ, ce intră în teritoriul comuneĭ în partea de N. şi se continuă spre S., lăsînd maĭ multe ramificaţiunĭ şi Dealul-Buncureluluĭ în partea de V. Văile maĭ principale sunt: Valea-Obărşieĭ, Valea-Largă şi Valea-Hîrgheĭ. Pîrîiaşe sunt: pîrîul Jilţul, ce izvoreşte de sub coasta dealuluĭ numit Cuca, curge spre miază-zi, primind în sine pîraiele celor-l-alte văĭ şi trecînd spre com. Mătăsari, pe care o udă. Prin această comună trece şoseaua Plostina-Miculeşti-Mătăsari-Brădetul-Hodorasca de Gorj.

Pe un vîrf de deal se află aşa numitul «Lacul Şarpeluĭ». De la acel lac porneşte spre munte, un şanţ, numit de locuitorĭ Ogaşul Şarpeluĭ», care merge spre V., trecînd în judeţul Gorj, la com. Ciupercenĭ.

Brădetul, *sat* şi *com. rur.*, pe apa Vălsana, jud. şi pl. Argeşul, la 20 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefecturiĭ, şi la 45 kil. de Piteşti. Nu maĭ are nicĭ un cătun alipit şi numără 100 fam. cu 549 sufl., din carĭ 4 fam. cu 20 sufl. Ţiganĭ. Comuna are 1 biserică, cu hramul Înălţarea-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală primară rurală şi 1 cîrciumă. Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1882-83, a fost de 1079 leĭ, 24 banĭ la venituri, şi de 1055 leĭ la cheltueli.

După o publicaţie oficială (1887) această comună are 85 contribuabilĭ şi un budget de 998 leĭ la venituri şi de 969 leĭ la cheltueli.

Numărul vitelor era în 1887 de 446 capete vite marĭ (400 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ şi 6 măgarĭ) şi 1620 vite mărunte (1500 oĭ, 40 capre, 80 rîmătorĭ).

Brădetul, *sat*, face parte din com. rur. Cerăşul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţie de 110 loc., 62 bărbaţĭ şi 58 femeĭ. Este situat la poalele dealuluĭ Stejărelul şi cade în partea de E. a comuneĭ. E udat de gîrla cu acelaşĭ nume.

Brădetul, *deal*, jud. Mehedinţi, numit şi Dealul-Brădetuluĭ, în com. rur. Godeanul, plaiul Cerna. Aci se află un cimitir roman.

Brădetul, *gîrlă*, jud. Prahova; izvoreşte din Muntele-Călugăru-

www.dacoromanica.ro

luĭ, com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul; curge de la N.-V. spre S.-E.; udă valea cu acelaşĭ nume, apucă apoĭ spre S.-V. şi se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdul. Are drept afluent Izvorul-Caluluĭ.

Brădetul, *luncă*, acoperită de brazĭ şi arinĭ, situată pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul, judeţul Bacău.

Brădetul, *moşie*, cu o întindere de 4240 pog., jud. şi pl. Argeşul, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş; are o arendă anuală de 4749 leĭ, 50 banĭ.

Pe această proprietate se află o povarnă, o moară şi un herăstrău pe apa Vălsanuluĭ.

Brădetul, *moşie*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, pe care e situat cătunul Bogzeni şi parte din cătunul Chiojdul-din-Bîsca. Formează împreună cu sforile Smăchinişul şi Plescioara un corp de 479 hect. Proprietarĭ sunt moşneniĭ şi Izbăşoiĭ.

Brădetul, *munte*, în com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău. Se întinde în formă de semi-cerc de la S. spre N., pe marginea rîuluĭ Bîsca, începînd de la Izvorul-Spătăresculuĭ pănă la împreunarea Bîscilor, avînd la N. o frumoasă culme: Vîrful-Brădetuluĭ; servă întru cît-va şi ca hotar între judeţele Buzău şi Prahova.

Brădetul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, com. Rucărul, jud. Muscel.

Brădetul, *schit*, în jud. Argeşul, pl. Argeşul, lîngă satul cu acelaşĭ nume, fost metoc al Episcopieĭ de Argeş şi astă-zĭ reclusă la biserică de mir întreţinută de comună.

Brădetul, *vale*, numită şi Valea-Brădetuluĭ, în com. rur. Ilovăţul, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Brădetul, *vale*, care trece prin cătunul Brădetul, com. Cerăşul, pl. Teleajenul, jud. Prahova şi se varsă în rîul Drajna, tot în com. Cerăşul.

Brădetul, *vale*, judeţul Prahova; izvoreşte din Clăbucet şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul.

Brădetul, *vălcea*, com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova; curge de la V. spre E. şi se varsă în rîul Doftana, pe malul drept, tot în com. Teşila.

Brădetul, *vale*, izvoreşte din plaiul com. Cacova şi se varsă în rîul Rîmnicul, în raionul com. Păuşeşti-Măglaşi, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Brădetul-de-Jos, *sat*, în com. rur. Brădetul, plasa Văilor, jud. Mehedinţi.

Brădetul-de-Sus, *sat*, şi reşedinţa com. rur. Brădetul, din plasa Văile, jud. Mehedinţi.

Brădetuluĭ (Fundul-), *pădure*, pe moşia Brădetul, din com. Chiojdul, jud. Buzău, 52 hect.

Brădetuluĭ (Valea-), *vale*, comuna Chiojdul-Mare, jud. Prahova, ce desparte în două com. Brădetul, jud. Buzău, aĭ căreĭ locuitorĭ de pe malul stîng plătesc dările în comuna Bîsca-Chiojduluĭ, fiind-că sforile lor de moşiĭ se întind în judeţul Buzău.

Brădeţiĭ, *deal*, în com. rur. Horăşti, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Brădiceni, *com. rur.*, în partea de E. a comuneĭ Peştişani, plaiul Vulcanul, jud. Gorj, şi în direcţiune spre V. la 22 kil. de oraşul T.-Jiul, compusă din cătunele Brădiceni şi Drăgoeşti. Situată pe şes, pe o suprafaţă de 1160 hect., din care 275 hect. pădure, 375 hect. arabile, 225 hect. fîneţe, 161 hect. izlaz, 89 hect. viĭ, 35 hect. livezĭ de pruni.

Are o populaţie de 267 familiĭ, din carĭ 3 familiĭ Bulgarĭ şi 8 fam. Ţiganĭ, în tot sunt 1270 suflete; 215 contribuabilĭ. Locuitoriĭ sunt moşneni şi posedă 75 pluguri, 7 căruţe cu caĭ, 155 care cu boĭ şi vacĭ, 620 vite marĭ cornute, 45 caĭ, 1200 oĭ, 800 capre, 650 rîmătorĭ şi 65 stupĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 862, banĭ 66, şi cheltuelile de leĭ 856, banĭ 25.

Prin această comună trece şoseaua comunală, care o leagă spre V. cu com. Peştişani, iar spre N. cu com. Frînceşti.

Comuna posedă 3 morĭ pe apa Bistriţa, 12 puţurĭ şi 5 izvoare.

Are o şcoală, fondată la anul 1844, şi frecuentată astăzĭ de 60 de elevĭ, din 65 înscrişĭ.

Are 4 biserici, 3 de lemn şi 1 de zid, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Aci este reşedinţa subprefecturiĭ plaiuluĭ Vulcanul-Ocolul. Aci e 1 biuroŭ-telegrafic cu serviciŭ de poştă rurală.

In Brădiceni se face, pe timpul de iarnă, în fie-care Duminecă, tîrg ordinar pentru mărfurĭ, iar la 8 Septembre al fiecăruĭ an se face un bîlciŭ, cu deosebire pentru vindere de vase şi care de transport.

www.dacoromanica.ro

Se zice că această comună datează de mai bine de 300 ani, și că odinioară a fost ocupată și locuită de Unguri. Se văd și astăzi pe aproape urme de ziduri.

Brădiceni, *cătun* al comunei cu același nume, din plaiul Vulcanul, jud. Gorj, situat în partea de E. a comunei Peștișani, pe șes. Are o suprafață de 660 hect., din care 160 hect. pădure, 222 hect. arabile, 115 hect. fînețe, 91 hect. izlaz, 49 hect. vii, 20 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 150 familii, din cari 3 familii de Bulgari și 4 de Țigani, cu 720 suflete, din cari 125 contribuabili. Locuitorii sunt moșneni și posedă 40 pluguri, 7 căruțe cu cai, 85 care cu boi și vaci, 330 vite mari cornute, 30 cai, 1145 oi, 300 capre, 295 rîmători și 42 stupi.

Prin acest cătun trece șoseaua comunală care îl leagă spre V. cu comuna Peștișani, și spre N.-V., prin drumuri ordinare, cu com. Frîncești.

In Brădiceni este 1 moară pe apa Bistrița, 7 puțuri și 2 izvoare.

Are 1 biserică de zid, fondată la anul 1829 și 2 biserici de lemn, reedificate la anul 1824, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Brădiceni, *deal*, în partea de E. a comunei Brădiceni, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. Are o suprafață aproximativă de 125 hect.; se prelungește de la N. la S.; este acoperit de pădure; aparține locuitorilor din com. Brădiceni.

Brădicești, *com. rur.*, în județul Fălciu, partea de N.-V. a pl. Crasna, mărginită la N. cu com. Dolhești, la S. cu Botești, la E. cu Botești și la V. cu jud. Vasluiu. Este formată din satele Brădicești și Tălpăgeni, avînd o suprafață cam de 2960 hect. și o populație de 320 fam. cu 1237 suflete, din cari 228 contribuabili. In comună este o biserică și o școală. Prin mijlocul comunei trece pîrîul Brădicești.

Venitul ei e de 2200 lei.

Vite sunt: 481 capete mari vite cornute, 78 cai, 2000 oi și 42 porci.

Brădicești, *sat*, în jud. Fălciu, com. cu asemenea numire, pl. Crasna, cu 309 familii, 1200 suflete, și 220 contribuabili.

Numele acestui sat vine de la un vechiu proprietar numit Bradiciu, care a trăit pe acest loc încă înainte de anul 1432. Aceasta se vede dintr'un uric vechiu slavon, scris pe pergament, ce se păstrează între documentele Brădicestilor și care este dat în Vasluiu la anul 6940 (1432) de frații Domnii Ilie și Ștefan, fiii lui Alexandru-cel-Bun și prin care uric se zice, că

. . . . «pentru credința și slujbele cu dreptate aduse Domniei de frații Pan-Moise-Dvornicul de gloată și fratele lui Pan-Tudor Spătariul, îi miluim cu satul Brădicești, pe Crasna, unde a fost Albu și Bradiciul și altul din Pustia».

Brădicești rămăind a lui Tudor, el, ne-avînd copii, l'a dat nepoților, strănepoților și răstrănepoților — și din neam în neam s'a stăpînit de ei.

Acest document dovedește deci, că satul Brădicești este foarte vechiu și că numirea o poartă de la Bradiciul, vechiul proprietar. (Melchisedec «Cron. Hușilor».)

Proprietatea moșiei este a statului, căci răzeșii, unii prin vînzare, alții prin danii către schitul Brădicești de pe această moșie, au făcut ca întreaga proprietate să fie a schitului; după secularizare, a devenit proprietatea Statului.

Brădicești, *schit*, pe teritoriul comunei Brădicești, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat în pădure, pe locul numit Siliștea-Brădicești, cam la 600 metri departe de sat. Acest schit s'a înființat la 1692 de Varlam, Episcopul de Huși. Este o mică bisericuță de lemn, ce există și astăzi închinată Bunei-Vestiri-a-Maicii-Domnului, și care acum servește ca biserică de mir pentru sat.

Acest schit purta în vechime numirea de Bradul și numai după ce toată moșia satului a trecut în proprietatea sa, prin danii și cumpărături a părților răzășești, s'a numit Brădicești.

Episcopul Varlam, silindu-se prin toate chipurile să îmbogățească schitul său, n'a cruțat nici un mijloc pentru a acapara pămînturile cîtor-va sate din prejur, precum: Brădicești, Dolhești, Bunești, Boteni, Gugești, Armășeni, etc.

Varlam, la apropierea sfîrșitului vieței sale, a instituit proprietar al schitului Brădicești, pe Vornicul Gavril Miclescu, sustrăgînd cu chipul acesta averea mănastirei. Mitropolitul țărei de pe atunci, convocînd pe Episcopi, desființează testamentul și hotărește în 1713, ca schitul Brădicești înființat de Varlam prin puterea autorității și a mijloacelor Episcopiei de Huși, să fie pentru tot-d'a-una un metoc al Episcopiei.

La 1740, acest schit a fost prădat de Tătari, cari au luat pănă și hrisoavele, atît ale schitului cît și ale Episcopiei, ce erau asigurate aici.

La 1756, s'a reparat schitul

www.dacoromanica.ro

de către Episcopul Ionachentie și Mateiŭ Ghica-Vodă; apoĭ a fost închinat Episcopieĭ și în urmă desființat.

Brădișorul, *sat*, jud. Argeșul, plaiul Loviștea; face parte din com. rur. Berislăvești.

Brăditul, saŭ **Urzica**, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, din com. Mănăstirea-Cașinul.

Brădițelul, *pisc de munte*, jud. Neamțu, lîngă satul Vînători, com. Vînători-Neamțul, pl. de-Sus-Mijlocul. Are o înălțime de 375 m. deasupra nivelului terestru.

Brădițelul, *pîrîiaș* foarte mic, ce izvorește din culmea munteluĭ Murgiocul și se varsă în pîrîul Calul, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Brădițelul, *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele. Izvorește dintre furciturile despre miază-zi a munților Giurca. Curge în direcțiune S.-V., străbătînd, aproape de vărsarea sa pe stînga rîuluĭ Bistrița, șoseaua mixtă Piatra-Prisăcani, între kil. 78 și 79.

Brăduleana, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, care izvorește din muntele Corbul și se varsă d'a stînga pîrîuluĭ Curița.

Brăduleasa, *pîrîiaș*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Cașinul, ce se varsă în pîrîul Curița, pe dreapta.

Brăduleața, *pîrîiaș*, jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, com. Bogdana, care se varsă d'a stînga Căiuțuluĭ-Mic.

Brădulețul, *izvor*, în com. Valea-Muscelului, jud. Buzăŭ; ese de la Plaiul-cu-Plopĭ, se scurge în izvorul Leurdișul și cu el împreună dă în pîrîul Valea-Muscelului.

Brădulețul, *izvor*, în com. Calvini, jud. Buzăŭ; ese din munțiĭ Poenari și se scurge în rîul Bîsca-Chiojduluĭ, lîngă căt. Țoca, formînd hotarul despre com. Mărunțișul.

Brădulețul, *pădure* moșnenească, în com. Valea-Muscelului, jud. Buzăŭ, constituind, împreună cu sforile Plaiul-cu-Plopĭ și Slemnea, pădurea Balosinul.

Brădulețul, *pădure*, în com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-j., jud. Buzăŭ; are 20 hect., proprietate moșnenească.

Brădulețul, *vălcea*; izvorește din malul numit Chiciora, com. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Muscel. Se împreună în centrul comuneĭ cu vălcelele: Săroaia, Muscelul și Lespezile și se varsă în rîul Dîmbovița, la E. de com. Lăicăi-Runceasa. In timpurĭ secetoase seacă cu desăvîrșire.

Brădulețul, Romani, Bolca și Ludeasa, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic. Se află pe moșia Romani, aparținînd de com. Rîmești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Brăeasca, *izvor*, în com. Brăești, jud. Buzăŭ; începe din poalele munteluĭ Dîlma, trece prin căt. Boziorul și dă în Sărățelul-Bălănești, în com. Brăești.

Brăeasca, *moșie*, în com. Brăești, pe muntele Arsenia, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Arsenia, moșie.)

Brăeasca (Brăeasca-Tainița), *pădure*, în com. Brăești, jud. Buzăŭ; are 250 hect. Se numește și Poenăreasa.

Brăeasca, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, începător de pe Văculești, pl. Coșula, și se varsă în pîrîul Sihna, la Cotîrgaci, jud. Botoșani.

Brăeasca, *numire* dată rîuluĭ Sărățelul-Bălănești, cînd trece prin teritoriul com. Brăești, jud. Buzăŭ.

Brăești, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscov, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Sărățelul-Bălănești, la distanță de oraș de 57 1/2 kil. Limite la N., începe de la Surduci (Pietrele-Marĭ), și merge pe hotarul moșieĭ Goideasca, pănă dă în albia Sărățeluluĭ-Goideasca, se lasă pe Sărățel în jos, pănă la gura izvoruluĭ Călugărul, la dreapta Sărățeluluĭ, la Ciuciurul-Orbuluĭ, urcă în vîrful muntele Arsenia, de unde apoĭ se lasă în Curmătura-Nuculuĭ; de aci merge în Stîlpiĭ-Tainițeĭ și, peste muchĭ, se lasă în Pîrscovel (Izvorul-Dulce), se lasă pe izvor în jos pe hotarul moșieĭ Pinul, pănă dă iar în Sărățel; la S., începînd din Sărățel, merge pe coline, pe lîngă Valea-Macriĭ, pănă la Gaura-luĭ Mocan; la E., din Gaura-luĭ-Mocan, ia pe moșia Valea-Fîntîneĭ și peste plaiurĭ merge pănă în marginea căt. Budești, com. Trestioara, de unde se dirige în Surduci.

Suprafața sa este de 2,530 hect., din care 386 arabile, multe curăturĭ, 756 pădure, 265 fîneață, 550 izlaz, 34 livezĭ, 4 vie și 535 sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Pinul, Brăeasca și Ruginoasa, (ale celor 2 cete de moșnenĭ, Brăești și Ruginoșani) și Brăeasca-Tainița.

Terenul e foarte accidentat

www.dacoromanica.ro

prin munți, dealuri și văi. Agricultura se mărginește numai la cultura porumbului și a livezilor de pruni. In schimb însă e foarte bogată în substanțe minerale, mai cu seamă în sare, care, în muntele Pinul, e pusă sub pază; totuși blocuri mari rupîndu-se din munte, parte se fărîmă și dau pe apa Pinului, parte se întrebuințează de locuitori. Gips se află în abundență. Are izvoarele sulfuroase: Pinul și Mirăul, precum și pe avuta în fier, Valea-Ruginoasei. Industria e mărginită la trebuințele domestice și în cît-va la lucrarea lemnului. Pentru măcinat sunt 8 mori. Are 3 tîrguri la 8 Septembrie, 14 Octombrie și 8 Noembrie. Comunicația principală se face pe albia rîului Sărățelul-Bălănești lor.

Vite are: 464 boi, 270 vaci, 112 viței, 18 cai, 32 epe, 12 mînji, 2200 oi, 368 capre, 273 porci, 3 bivoli și 6 bivolițe. — Stupi sunt 215.

Comuna e formată din cătt. Brăești, Pinul și Ruginoasa, cu 1500 locuitori, din cari: bărbați însurați 296, neînsurați 35, văduvi 31, băeți 385; femei măritate 296, văduve 59, fete 398. Ei trăesc în 348 case. Străini sunt 8 Austro-Ungari. Meșteșugari speciali nu sunt, afară de locuitorii cari se îndeletnicesc cu cioplirea lemnelor, precum și de cîți-va Țigani, cari, în timpul verii, locuesc în pădurea Tainiței, ca să fabrice obiecte de rudărie și cărbuni.

Comuna are: 279 contribuabili, din cari 18 comercianți Romîni și 2 străini. Stabilimente comerciale sunt 9. Budgetul comunei e de 2514 lei, 29 bani.

In Brăești sunt 3 biserici, din care mai însemnată e schitul Pinul, care a fost mult timp biserică de călugări și metoc al Episcopiei de Buzău. Catedrala e cea cu hramul Sf. Paraschiva. Preoți sunt 2, cîntăreți 3 și paracliseri 2. Circiumi sunt 7.

In vechime, cea mai însemnată proprietară a acestor locuri a fost Mîntoaia, care poseda moșiile: Pinul, Găvanele, Valea-Fîntînei, Odăile și Brăești. Dintr'un act de măsurătoare din 1812, rezultă că ea a dat moșia Pinul, Episcopiei; Găvanele, schitului Găvanele; Valea-Fîntînei, schitului Poiana-Mărului; Odăile, le a dat de zestre lui Tătaru, care, parte a vîndut-o lui Manolescu, parte locuitorilor, cari s'au stabilit aci și au dat naștere satului Odăile. Mîntoaia s'a retras la moșia Brăteasca, unde a adus locuitori din Transilvania, cari au dat naștere satului Brăești. Ruginoasa e cătunul cel mai vechiu al acestei comune.

Brăești, *com. rur.*, în partea de Nord-Est a plășei Coșula, jud. Dorohoiu, la 28 kil. de Mihăileni, reședința plășilor Coșula și Berhometele, și la 12 kil. de Dorohoiu, formată din satele: Brăești, Busuioceni sau Poiana, Popeni-Vîrnav, Prăștești și Valea-Popei, cu reședința primăriei în Brăești, avînd o populație de 490 fam. și 2163 suflete. In această com. sunt 5 biserici, deservite de 2 preoți, 5 cîntăreți și 4 pălămari; o școală cu 1 învățător și 60 elevi. Pămîntul, în întindere de 1156 hect. 46 arii, este pămînt sătesc; 2845 hect. sunt pămîntul proprietății cîmp și 766 hect. 17 arii pădure. Pe teritoriul com. sunt 14 iazuri și 12 pogoane vie.

Budgetul a fost în anul 1890-91 de lei 4535 la venituri și de lei 4592 la cheltueli.

Vite albe mari cornute sunt 778, oi 1581, capre 9, cai 92, porci 78; stupi sunt 50.

Brăești, *com. rur.*, în partea despre apus a plășei Cîrligătura, jud. Iași, între comunele Buznea și Sîrca, așezată parte pe podișele și șesurile de-a-dreapta și din stînga pîrailor Sîrca și Bahluețul, iar parte pe dealurile și luncile ce se desfac din Dealul-Mare. Este formată din satele: Brăești, Cristești, Buda-Albești cu Scorțești, Prigoreni, Gugea, Valea-Oilor și Făcuți, pe o întindere cam de 10442 hect. și cu o populație de 627 fam. sau 2910 locuitori Romîni (o mică parte Țigani ursari), cari se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și transportul lemnelor.

Are patru biserici, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 2 eclesiarci; două școli, cu 2 învățători și 84 elevi (75 băeți și 9 fete); două mori de apă și una de aburi.

Budgetul comunei este de 13299 lei, 47 bani la cheltueli, iar la venituri de 14693 lei.

Numărul vitelor este de 7724, din cari: 2614 vite mari cornute, 131 cai, 4386 oi și 593 rîmători.

Brăești, *sat*, jud. Dorohoiu, pe moșia cu asemenea numire, în partea de N.-E. a com. Brăești, pl. Coșula, cu o populație de 301 fam.; 1328 sufl. Așezările sătenilor unele sunt bune, altele rele; multe au livezuri, și grădini în cari se seamănă hanos. Proprietatea moșiei e a D-lor A. Curti C. Gheleme, Ioan Danu și Garabet Ciolac. Biserici sunt 2, deservite de 1 preot, 4 cîntăreți și 2 pălămari. O biserică e de zid, mare, cu 2 patroane, Sf. Ilie și Sf. Nicolae; începută a se face la 1813, de răposatul Stefan Gherghel; s'a

www.dacoromanica.ro

isprăvit și gătit în totul la 1839 de răposatul Ilie Gherghel. A doua biserică este de lemn, tencuită, cu patronul Adormirea-Maicii-Domnului. Are două inscripții: una slavonă, prin care se arată că biserica aceasta a fost făcută de boierul Miron Goroveĭ, proprietarul moșieĭ pe la 1790; iată a doua inscripție, românească: «Reparația făcută la această biserică, cu patronul Adormirea-Maicii-Domnului, de neamul Spireștilor, adică: Mihail Spiru, Ioan Spiru și Dimitrie I. Spiru, locuitorĭ din această comună și de preotul C. Popovicĭ, parohul bisericeĭ, 26 Iulie, anul 1880». Școala, cu un învățător și 60 elevĭ, are un bun local, făcut de com. în 1865.

Calitatea pămîntuluĭ este bună și fertilă. Sătenii împroprietăriți aŭ 625 hectare 36 arĭ; iar proprietarii moșieĭ aŭ 2447 hect. 46 arĭ cîmp și 658 hect. 77 arĭ pădure, bătrînă și tînără, cu mai multe esențe de arborĭ, între carĭ domină fagul și stejarul.

Iazurĭ sunt 14, din care cel mai mare este acel numit Balica, în suprafață de 57 hect. 28 arĭ, cu peștĭ mulțĭ. Pîraiele ce trec pe moșie sunt: Brătească și Ciobîlaia.

Prin Brăești trec: calea județeană Dorohoiŭ-Leorda-Cucoreni; acel ducător la Dorohoiŭ pe la Urecheoaia, și acel ce duce la Dimăcheni.

Satul se învecinește cu: Dimăcheni, Cotîrgaci, Dolina, Ionășăni, Vîrful-Cîmpuluĭ și Văculești.

Sunt în vecinătate mai multe locurĭ destul de însemnate, ca: Șirul-Movilelor, Vatra-Tabăra, Palanca și Temeliile. (Vezĭ aceste cuvinte).

De însemnat este aci familia Danu, una din cele mai vechĭ și mai deosebite familiĭ ale Moldoveĭ. Vistiernicul Danu, ca consilier domnesc, subscrie, împreună cu alțĭ velițĭ boerĭ de credință, uricul scris în Huși de Vasile Buzdugan, la 15 Maiŭ 1546 (7054), prin care Petru Rareș-Vodă, dărueste Mitropolieĭ-de-Jos, din tîrgul Roman, jumătate sat la Oltenești, pe Bîrlad. (Cron. Rom. Melchisedec, t. I, p. 173—176).

Brăești, *sat*, în partea de S.-E. a com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași. A luat numirea de la un vechiŭ proprietar numit Brăescu. Este așezat pe coasta dealurilor Brăești și al-Vieĭ, prin valea cărora curge pîrîul Brăești (Ciorbolea). Supraf. teritoriuluĭ e de 3090 hect., iar populația de 137 fam. saŭ 662 locuitorĭ Romînĭ.

Este reședința comuneĭ. Are o biserică mică construită de lemn, la depărtare de 500 m. de sat, unde se zice că cu vreo sută anĭ în urmă ar fi fost întîia oară satul. E deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc. Satul are o școală înființată în 1865, frecuentată de 43 elevĭ.

Brăești, d'împreună cu satele Albești și Scorțești, formează un trup de moșie.

Numărul vitelor e de 1406 capete, din carĭ: 476 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 841 oĭ și 700 rîmătorĭ.

Brăești, *cătun de reședință* al com. Brăești, jud. Buzău; are 70 izlaze și 169 case.

Brăești, *moșie*, în județul Buzăŭ, com. Brăești, cu 1230 hect. din carĭ numaĭ 200 arabile, 300 pădure, restul fîneață, izlaz, livezĭ și sterp. E proprietate în devălmășie a moșnenilor Brăești cu casa Costache Pîcleanu. Se desface în mai multe sforĭ: Brăeasca saŭ Arsenia, Brăeasca propriu zisă și Brăeasca-Tainița.

Brăești, *pîrîŭ*. V. Corbîea, pîrîŭ, com. Brăești, pl. Cîrligătura, județul Iași.

Brăgarul, *vale*, mai adesea-orĭ seacă, com. Poiana, pl. și jud. Prahova; cursul săŭ e scurt; se varsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Poiana.

Brăgăi, *sub-divizie* a căt. Nemertea, din comuna Gura-Tighiĭ, jud. Buzăŭ.

Brăgăi, *loc izolat*, în com. Bălănești, jud. Buzăŭ.

Brăgăreasa, *vale cu stuf*, în comuna Meteleul, pe moșia statuluĭ Meteleul-Scutelnici, județul Buzăŭ.

Brăhășești, *com. rur.*, în pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, compusă din 5 cătune: Brăhășești-d.-j., Brăhășești-d.-s., Corcioveni, Cosițenĭ și Toflea. E situată la împreunarea Berheciuluĭ cu pîrîul Zeletinul, 24 kil. departe de capitala județuluĭ.

Are o populație de 640 capĭ de fam. cu 2404 suflete, locuind în 614 case și 30 bordee.

In com. se află 4 bisericĭ: în Brăhășești-d.-j., Brăhășești-d.-s., Cosițeni și Toflea, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntăreți. Budgetul comuneĭ se urcă la 5720 leĭ.

In com. se află o scoală, înființată la anul 1866. Se frecuentă de 44 copiĭ, (38 băeți 6 fete), din numărul de 200 copiĭ în vîrstă de școală.

Locuitoriĭ aŭ 620 boĭ, 410 vacĭ, 710 caĭ, 63 epe, 520 oĭ, 6 bivolĭ și 12 bivolițe.

Intinderea terenuluĭ cultivabil e de 1902 hect. Loc. aŭ 180 stupĭ, carĭ produc 380 kgr.

www.dacoromanica.ro

miere, și 11 cazane de făcut rachiŭ. In raionul com. sunt 11 morĭ de apă și un iaz, care are o suprafață de 6 hect.

Com. este străbătută de rîul Berheciul, care în raionul acesteĭ comune se unește cu Zeletinul la capul dealuluĭ.

Tot în raionul acesteĭ com. începe un deal, pe care sunt satele: Cosițeni la Est, Corcioveni la Vest, și între sate se află un loc numit Cetățuia. Dealul se continuă spre N. pănă la limita județuluĭ Bacăŭ.

Este străbătută de șoseaua județeană care merge pe lîngă Brăhășești-d.-j. și Brăhășești-d.-s., și pe urmă se împarte în două: una care merge la Podul-Turculuĭ și alta care merge pe lîngă Corcioveni spre Găiceana și comunele din raionul săŭ. Com. are 602 contribuabilĭ.

Se mărginește cu Valea-Rea la N., com. Țepul la S., Buciumeni la V. și Valea-Berheciuluĭ la E.

Brăhășești-de-Jos, *sat;* face parte din com. Brăhășești, jud. Tecuciŭ; este situat pe șoseaua ce duce la Găiceana, 1 kil. departe de reședința com.

Are o pop. de 118 capĭ de fam., 431 suflete, locuind în 115 case. Copiĭ în vîrstă de scoală sunt 43 (28 băeți, 15 fete). In sat se află o biserică cu hramul Sfinților Voevozĭ, construită de locuitorĭ din lemn de stejar la anul 1807. S'a reparat în 1882. Se întreține de locuitorĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ. Satul e vechiŭ. Atît acesta, cât și Brăhășești-d.-s., își trag denumirea de la un oare-care «Brahăș». Aceasta se probează prin zapisul de vînzare ce se află în Arhiva Statuluĭ, care e și citat de d. Hașdeŭ în «Cuvente den Bătrînĭ», pag. 25. Il dăm aci in extenso:

«† Adică eŭ Petre Brahăș, scriŭ și mărturisesc cu acest zapis al meŭ, cum am fost cumpărat o parte din ocină din sat din Brăhășești, de aŭ fost șezînd Cudrea din jumătata de sat a cincea parte ce s'a aleage partea Anușcăĭ și a fratelui eĭ Mateiu și eŭ o am vîndut luĭ Dumitru Teahni și femeeĭ sale Tecleĭ, drept două sute și treĭ-zecĭ de florinți, banĭ tătărășteĭ, ca să-ĭ hie luĭ ocină și moșie în vecĭ neclătită, și în tocmală neaŭ fost Ona sulițașul și Burnar spătărel și Cociu Bădeacolea și mulțĭ oamenĭ bunĭ și eŭ Ștefan Diiacul am scris și spre maĭ mare credință neam pus și pecetiile ca să se știe.»

Brăhășești-de-Sus, *sat;* face parte din com. Brăhășești, jud. Tecuciŭ. Aci este reșed. com. Are o pop. de 215 capĭ de fam., 755 suflete, în carĭ intră și 3 fam. de Țiganĭ și 3 de Evreĭ.

Aicĭ e și școala, care se frecuentă de 44 copiĭ (38 băeți și 6 fete).

In sat se află o biserică, cu hramul Sfîntul-Ioan-Botezătorul. Această biserică este făcută de locuitorĭ în 1832 Oct. 22. S'a reparat în 1859; se întreține de obștia satuluĭ.

Brăhășoaia (Călugăreni-Vechĭ), *sat,* în partea de S.-E. a comuneĭ Bîrzești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ numit la V., Floria; la N., Arvinte; la E., Bobîlca și la S., Buciuma. Cea maĭ mare parte a locuitorilor sunt rusnacĭ. Se întinde pe o suprafață de 500 hectare avînd o populație de 80 familiĭ saŭ 350 suflete.

In acest sat este o biserică făcută la 1875 de Aga N. Chiriac, prin executorul testamentuluĭ săŭ, D-l Dem. Castroian.

Locuitoriĭ sunt veniți de prin satele Mămăești și Mamornița din Bucovina, pe la 1778-1779, adică în urma luăreĭ Bucovineĭ de Austriacĭ.

Vite sunt: 400 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 100 oĭ și 80 rîmătorĭ.

Brăianul, jud. Vîlcea. Vezĭ: Porcilor (Dealul-).

Brăiasca, *deal*, în comuna Rusănești, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Brăiasca, *loc izolat,* pe moșia Ipotești, lîngă șoseaua națională, com. Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Brăiasca, *pîrîŭ;* izvorește pe moșia Cătămărești și se varsă în pîrîul Drăslăuca, com. Cucoreni, plasa Tîrgul, județul Botoșani.

Brăiasca, *podiș,* pe teritoriul comuneĭ Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Brăiasca, *vale,* pe moșia Cătămărești, com. Cucoreni, jud. Botoșani, între dealul Statina și Dealul-de-la-Șosea.

Brăiasca, *vălcea,* ce se varsă în rîul Cerna, pe teritoriul comuneĭ Rusănești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Izvorește din coastele comuneĭ.

Brăiasca-Drăgani, *moșie* a statuluĭ, în jud. Vîlcea, pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ pe periodul 1886-96 moșia s'a arendat cu 2700 leĭ anual.

Brăiasca-Drăganul, *pădure* a statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ, în întindere de 185 hect. formată din trupurile: Brăiasca Rusinești (85 hectare) și Drăgana (100 hectare), și situată în comuna Măr-

www.dacoromanica.ro

gineni, plasa Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Brăiasca-Rusinești, jud. Vîlcea. Vezĭ Brăiasca-Drăganul.

Brăila, *județ*. Își are numele de la capitala sa. Este situat în partea N.-E. a Munteniei, pe malul stîng al fluviului Dunărea și pe cel drept al Siretului și al Buzăului.

Se mărginește la N. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul Siretul, începînd de la confluența Buzăului cu Siretul și pănă la confluența acestuia cu Dunărea; la V. cu județul R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Buzău, de la V. cătr. Vizireni și pănă la confluența Buzăului cu Siretul și cu jud. Buzău printr'o linie dusă de la cătr. Vizireni prin hotarul moșiei Ciocile, la S. cu jud. Ialomița printr'o linie dusă de la Ciocile spre E. pe la S. com. Cioara-Radu-Vodă, printre Mihaiŭ-Bravul și Luciul din jud. Ialomița, pe la N. ostrovului Vaca și coada pădurei Ciulini, pănă în Dunărea-Vechie. In partea E. se învecinește cu Dobrogea, de care se desparte prin Dunărea-Măcinului, pănă în dreptul Brăilei, la punctul Ghecet și cu Dunărea pănă la gura Siretului.

Forma județului este a unuĭ pentagon neregulat. Formează un șes întins, care merge înclinîndu-se de la N.-V. spre S.-E. și care este întrerupt în partea de N. prin lunca Siretului pănă în muchia Baldovenești, în partea de N.-V. prin lunca Buzăului, în partea de Sud prin lunca Călmățuiului, și în partea de E. prin lunca Dunărei (Balta).

Acest șes este presărat din distanță în distanță de o mulțime de movile cu diferite semnificări.

Cursurile de ape principale, carĭ udă județul sunt: fluviul Dunărea în partea de Est în lungime de 70 kilometri aproximativ. La intrarea sa în județ, în partea despre S.-E., în dreptul gurei Ialomiței, se desparte în două ramurĭ, din carĭ una, Dunărea-Vechie, apucă spre E. și după oare-carĭ cotiturĭ se îndreaptă spre N. pănă la Măcin și apoĭ către V. pănă la punctul Ghecet în fața Brăilei, unde se unește cu ramura numită Dunărea-Nouă saŭ a Vapoarelor. Aceste două ramurĭ îmbrățișează teritoriul numit Balta, care este străbătut de gîrle, privale și jăpsĭ, formînd diferite ostroave și ĭezere. Din Baltă se scot marĭ cantități de tot felul de peștĭ, ca: crapĭ, somnĭ, linĭ, cegĭ, șalăĭ, plăticĭ, știucĭ, cosacĭ, nisetri și racĭ, carĭ aduc un venit anual de peste 40000 leĭ.

Siretul udă județul în partea despre N., pe o lungime de peste 20 kil., începînd din partea vestică a tîrlei Panait-Sima, pănă la confluența sa cu Dunărea spre E.; peste dînsul trece calea fierată Brăila-Barboși.

Buzăul atinge jud. în partea despre S.-V., în apropiere de cătr. Vizireni și se îndreaptă către N.-E., unindu-se cu Siretul în dreptul cătr. Panait-Sima, pe o lungime aproximativă de peste 60 kil.; pe dînsul sunt 3 podurĭ în dreptul com. Latinul, Gurgueți și Suțești. Județul maĭ este udat în interiorul săŭ de Călmățuiul, cu viroagele Buzăelul, Puturosul și Strîmbul și de maĭ multe ĭezere și lacurĭ sărate ale căror ape coprind ape minerale.

Suprafața jud. este de 4550 kil. p. saŭ 455000 hect., avînd o lungime, de la Siret pănă la hotarul din spre jud. Ialomița, de 70 kil. p. și o lățime de 60 kil. p. de la Buzău pănă la Dunăre. Perimetrul săŭ e de 386 kilom.

Mijlocia anuală a temperaturei aerului la Brăila este de 10°,4. Ea variază negreșit de la un an la altul în limite destul de importante. Ast-fel în 1887 mijlocia anului a fost de 12°,0, pe cînd în anul 1888 ea s'a coborît pănă la 9°,4.

Luna cea maĭ friguroasă este Ianuarie, care are o temperatură mijlocie de — 4°,9, iar cea maĭ călduroasă este luna Iulie cu + 23°,3; prin urmare avem o deosebire de 28° între mijlocul acestor două lunĭ cu temperaturĭ extreme.

Iată carĭ sunt temperaturile mijlociĭ lunare:

Ianuarie	—4°,9	Iulie	23°,3
Februarie	—2°,3	August	22°,0
Martie	4°,2	Sept.	16°,9
Aprilie	12°,3	Octomb.	12°,3
Maiŭ	17°,4	Noemb.	5°,7
Iunie	19°,5	Decem.	—1°,9

Temperatura luneĭ August se deosebește puțin de acea a luneĭ Iulie și luna Aprilie are aceeași temperatură ca și luna Octombrie.

Mijlociile lunare ale temperaturelor maxime și minime absolute sunt următoarele:

			Diferința
Ianuarie	— 1,2	— 8,6	7,4
Februarie	+ 1,4	6,0	7,4
Martie	9,1	— 0,8	9,9
Aprilie	18,0	6,6	11,4
Maiŭ	22,7	12,1	10,6
Iunie	24,3	14,7	9,6
Iulie	29,5	17,1	12,4
August	28,3	15,6	12,7
Septembrie	22,9	10,9	12,0
Octombrie	17,5	7,0	10,6
Noembrie	10,1	1,3	8,8
Decembrie	1,0	—4,8	5,8
Anual	15,4	5,4	10,0

De unde rezultă că deosebi-

www.dacoromanica.ro

rea între temperaturile extreme mijlociĭ lunare este de 38°,1, între 29°,5 care este temperatura maximă mijlocie a luneĭ celeĭ maĭ calde și —8°,6 care estę temperatura minimă mijlocie a luneĭ celeĭ maĭ recĭ.

Temperaturele extreme absolute daŭ o diferență, care întrece mult pe aceasta. Intr'adevăr cea maĭ înaltă temperatură înregistrată la Brăila e de 39°,1 la 25 August 1881.

Temperatura cea maĭ pogorîtă observată la Brăila în ultimiĭ anĭ a fost de —23°,6 la 3 Ianuarie 1888. Tot atuncĭ la Bucureștĭ frigul era și maĭ tare, căcĭ temperatura s'a scoborît pănă la —30°,5.

Așa dar, la Brăila, diferența între temperaturile extreme absolute a fost de 62°,8. La Bucureștĭ ea a fost de 70°,6; s'ar părea prin urmare că Dunărea ar avea vr'o influență moderatoare în extremele temperatureĭ.

Temperatura aeruluĭ pe anotimpurĭ are următoarele mijlociĭ:

Iarna . . .	— 3°,0
Primă-vara	11°,3
Vara . . .	21°,6
Toamna. .	11°,16

prin urmare între vară și iarnă, diferența este de aproape 25 grade, ceea ce însemnează că clima la Brăila este excesivă. Din valorile precedente rezultă că primă-vara și toamna aŭ aproape aceeașĭ temperatură, care este cu un grad maĭ ridicată de cît temperatura mijlocie anuală.

Dacă numim, după cum este obiceiul, zi de vară, aceea în care termometrul a atins saŭ a întrecut temperatura de 25 grade, cifrele carĭ daŭ temperaturele maxime din fie-care zi arată, că în general în cursul unuĭ an avem 96 zile de vară, repărțite precum urmează:

Aprilie	1 zi	Iulie	28 zile
Maĭ	10 zile	August	26 »
Iunie	19 »	Septem.	10 »
		Octombrie	2 zile

Din cele 96 zile de vară, 73 aŭ loc în cursul vereĭ, 12 în cursul toamneĭ și 11 în cursul primă-vereĭ.

Dacă numim zi de iarnă saŭ zi de îngheț total, acea zi în cursul căreia termometrul s'a menținut necontenit sub 0 grade, găsim că în cursul unuĭ an avem, în mijlociŭ, 49 zile de iarnă, din carĭ: 17 în Ianuarie, 11 în Februarie, 4 în Martie, 4 în Noembrie, și 13 în Decembrie; prin urmare în cursul erneĭ avem 41 zile de îngheț total și cîte 4 asemenea zile în cursul primă-vereĭ și al toamneĭ.

Afară de aceste zile de îngheț total, avem în cursul unuĭ an 63 zile de îngheț parțial, adică zile în care temperatura minimă s'a coborît sub 0 grade, însă termometrul maximum s'a ridicat maĭ sus de 0 grade.

Aceste 63 zile de îngheț parțial sunt împărțite precum urmează:

Ianuarie	12 zile	Aprilie	1 zi
Februarie	14 »	Octombrie	2 zile
Martie	12 »	Noembrie	7 »
		Decembrie	15 zile.

Scoțînd zilele cu îngheț total și cele cu îngheț parțial, carĭ împreună ne daŭ 112 zile în cursul unuĭ an, în care termometrul se coboară sub 0 grade, maĭ rămîn încă 253 zile fără îngheț, din care în:

Ianuarie	2 zile	Iulie	31 zile
Februarie	3 »	August	31 zile
Martie	15 »	Septem.	30 »
Aprilie	29 »	Octombrie	29 »
Maiŭ	31 »	Noembrie	18 »
Iunie	30 »	Decembrie	3 »

Cantitatea de apă, ce cade în Brăila sub formă de ploaie saŭ zăpadă, variază de la un an la altul.

In mijlociŭ, grosimea stratuluĭ de apă căzută în cursul unuĭ an este de 450mm. In cursul celor 12 anĭ, de cînd se face aci asemenea observațiunĭ, cea maĭ mare cantitate de apă ce a căzut a avut loc în 1879, cînd s'a adunat 639mm. Anul cel maĭ secetos a fost cel următor, 1880, în care nu s'a adunat de cît 182mm., ceea ce nu formează nicĭ jumătate din cantitatea normală de ploaie din cursul unuĭ an. Iată carĭ sunt pentru fie-care an în parte din perioada 1879—1890 cantitățile de apă căzută:

1879 . .	639mm	1885 . .	426mm
1880 . .	182 »	1886 . .	539 »
1881 . .	515 »	1887 . .	388 »
1882 . .	602 »	1888 . .	525 »
1883 . .	312 »	1889 . .	432 »
1884 . .	410 »	1890 . .	421 »

Cea maĭ mare cantitate de apă cade în cursul vereĭ și cea maĭ mică în cursul erneĭ. Cifrele următoare arată carĭ sunt în mijlociŭ cantitățile de apă adunată în diversele anotimpurĭ:

Iarna	88mm	Vara	149mm
Primă-vara	110 »	Toamna	102 »

In repartițiunea lunară a cantității de apă căzută, se constată un minimum foarte pronunțat în luna Februarie și un maximum în luna Iunie. In general cea maĭ mare cantitate de apă cade în lunile Iunie și Iulie și cea maĭ mică în Februarie și August. Din cifrele de la vale se poate vedea în ce mod cantitatea de apă variază de la o lună la alta. Aceste cifre, ca și cele ce preced, reprezintă mijlocia a 12 anĭ de observațiunĭ:

Ianuarie	37mm	Iulie	52mm
Februarie	19 »	August	23 »
Martie	38 »	Septembrie	32 »
Aprilie	32 »	Octombrie	43 »
Maiŭ	40 »	Noembrie	27 »
Iunie	74 »	Decembrie	33 »

Cu toate că din această ta-

www.dacoromanica.ro

belă reese că cea mai mare cantitate de apă cade în lunile Iunie și Iulie, totuși știm cu toții că foarte adese-ori agricultura se plînge de lipsa de ploaie în cursul lunilor de vară, cînd tocmai, după cifrele date la anotimpuri, avem cea mai mare cantitate de apă.

Aceasta provine mai întîiu din faptul că dacă într'adevăr în lunile Iunie și Iulie cade cea mai mare cantitate de apă, avem în același timp, din cauza temperaturei ridicate din aceste luni, cea mai mare cantitate de apă evaporată.

Se știe de asemenea că în luna August cade foarte puțină apă și în unii ani de loc sau aproape de loc. Ast-fel în anul 1883 n'a plouat absolut de loc în această lună și în anul 1891 n'a fost de cît o singură zi cu ploaie, în care n'a căzut de cît un strat de un singur milimetru.

Avem în general 80 de zile de ploaie în cursul unui an, repărțite pe ano-timpuri precum urmează:

Iarna	17 zile
Primă-vara . . .	24 »
Vara	19 »
Toamna	20 »

prin urmare în cursul erneĭ și vereĭ avem cel mai mic număr de zile de ploaie.

Repartițiunea lunară a numărului zilelor este cea următoare:

Ianuarie	5 zile	Iulie	7 zile
Februarie	4 »	August	4 »
Martie	7 »	Sept-bre	5 »
Aprilie	8 »	Oct-brie	7 »
Maiŭ	9 »	Noem.	7 »
Iunie	9 »	Dec-brie	8 »

Cifrele, care preced relative la ploaie, coprind și timpul cînd a nins. Zăpada cade în toți anii în cursul lunilor de iarnă. Grosimea stratului format de dînsa este foarte variabil de la un an la altul. Nu s'a înregistrat pănă acum o grosime, care să treacă 60 de centimetri.

Direcția dominantă a vîntului este aceea de la N.-E. In procente repartițiunea vîntului după cele 8 direcțiuni principale este următoarea:

N. . . .	15%	S. . . .	14%
N.-E. .	19%	S.-V. .	11%
E. . . .	11%	V. . . .	4%
S.-E. .	16%	N.-V. .	10%

In general vînturile predominătoare în țara noastră sunt de la N.-E. și apusul saŭ S.-V. In Brăila poate din cauza configurațiuneĭ albieĭ Dunăreĭ și a lanțurilor de dealuri din Dobrogea, direcțiunea dominantă după cea de la N.-V. este cea de la S.-E. cu 16%.

Presiunea atmosferică, la Brăila, în localul unde este așezat barometrul, are drept mijlocie anuală redusă la 0° valoarea 760.2$^{mm.}$

Rezervoriul barometruluĭ se află la 22 metri aproape d'asupra niveluluĭ Mării-Negre, astfel în cît valoarea anuală a presiuneĭ atmosferice, redusă la nivelul mareĭ, este de 762.5$^{mm.}$

Presiunea cea mai înaltă are loc în luna Ianuarie, iar cea mai coborîtă în luna Iulie. Diferența între mijlociile acestor două luni este de 6.5$^{mm.}$

Mijlociile lunare ale presiuneĭ atmosferice sunt cele următoare:

Ianuarie	763.5 mm.	Iulie	757.0 mm.
Februarie	761.6 »	August	758.3 »
Martie	758.6 »	Septemb.	761.6 »
Aprilie	758.7 »	Octombrie	762.7 »
Maiu	758.2 »	Noembrie	772.0 »
Iunie	757.8 »	Decembr.	763.1 »

Cea mai înaltă presiune atmosferică constatată la Brăila a fost de 785.0$^{mm.}$, la 28 Decembrie 1889, iar cea mai coborîtă a fost 734.2$^{mm.}$, la 19 Februarie 1879, ceea ce dă o variațiune de 50.8$^{mm.}$ în valoarea presiuneĭ atmosferice.

Un factor important și la care Brăila poate servi pentru determinarea climeĭ regiuniĭ în care se găsește acest district, este determinarea epoceĭ înghețuluĭ și dezghețuluĭ Dunăreĭ.

Intr'un memoriŭ publicat în «Buletinul Societății Geografice», d-l St. Hepites se ocupă într'un chip amănunțit cu «Epocile înghețuluĭ Dunăreĭ în cursul săŭ inferior și profilul patuluĭ Dunăreĭ la Brăila». După ce dă pentru fie-care din ceĭ 47 de anĭ de la 1836—1882 epocile înghețuluĭ și desghețuluĭ Dunăreĭ, stabilește:

a) Din 47 de anĭ, în 11, Dunărea nu s'a prins;

b) In 3 anĭ, Dunărea a înghețat în două rînduri;

c) Cel mai timpuriŭ îngheț al Dunăreĭ a avut loc la 7 Decembrie 1862, stil noŭ;

d) Cel mai întîrziat îngheț la 4 Martie 1874;

e) Epoca normală a înghețuluĭ este a doua decadă a luneĭ Decembrie;

In anul 1890 Dunărea s'a prins la 30 Decembrie, stil noŭ.

f) Epoca normală a dezghețuluĭ Dunăreĭ este ultima decadă din Februarie;

g) Cea mai lungă durată în care Dunărea a fost prinsă a fost de 96 zile în iarna 1879-80;

h) Durata mijlocie a înghețuluĭ este de 50 de zile.

Populațiunea întreguluĭ jud. este de 118731 suflete, ceea ce revine la 3 hect. și 83 arĭ de loc. Dintr'aceștia sunt 28401 capĭ de fam. 24752 știŭ carte, 93979 nu știŭ carte. Sunt 13349 contribuabilĭ și 1633 patentarĭ Romînĭ, 1044 străinĭ și 708 Izraeliți. Sătenĭ împroprietăriți din 1864 sunt 6249; din 1878, 4044; neîmproprietăriți sunt 3571.

Sunt 1117 licențe și 207 debite; consumația acestora a fost în

www.dacoromanica.ro

anul 1889—90 în jud.: tutun lei 338285, timbre 16375, chibrituri 35900, cărți de joc 955; în capitală: tutun 1338840 lei, timbre 251135, chibrituri 91366, cărți de joc 27443 lei.

In 1890—91, de la 1 Aprilie la 1 Octombrie, în jud.: 218035 lei tutun, 8078 timbre, 20300 chibrituri și 290 cărți de joc; In orașul Brăila: tutun 839960 lei, timbre 191835, chibrituri 54131, cărți de joc 10625.

Producția județului este de 107151 hectol. grîu, 45963 secară, 75 hectol. rapiță, 648941 hectol. orz, 235507 hectol. porumb, 70250 ovăz, 20060 meiu, 242 cînepă, 432 in, în total 1132621 hectol.; cartofi 179000 kil., fasole 272910, linte 40400, fîneață 1882430 kil., în total 2374740 kil.

Vite mari sunt 86896, din cari 40704 boi, 33568 vaci, 162 bivoli, 1013 tauri, 11449 viței, 33093 cai, 184 măgari, 159546 oi, 22355 rîmători și 289 capre. Total general 302362 capete. Suhatul vitelor este de 37756 hect.; mare parte de vite pasc în bălți.

Maioritatea locuitorilor din judetul Brăila sunt de religiune creștină-ortodoxă. Pentru *serviciul* divin sunt: în Brăila, oraș, 9 biserici romîne, cu 24 preoți, 14 cîntăreți, 8 paracliseri; iar în restul jud. 58 biserici, cu 74 preoți, 61 cîntăreți și 39 paracliseri.

In capitala jud., pe lîngă bisericile naționale, comunitățile străine își aŭ bisericile lor. Se află 1 biserică greacă, 1 bulgară, 1 catolică, 1 armenească, 1 lipovenească, 1 protestantă, 2 temple izraelite și alte sinagoge; în jud. se află numai 1 biserică străină și anume cea lipovenească din cât. Piscul.

Bisericile mai toate se întrețin din avutul lor, ce se administrează de epitropii întocmite conform regulamentul St. Sinod, sub controlul autorității civile.

Administrațiunea bisericei este încredințată unui protoereŭ și sub-protoereŭ. Jud. Brăila face parte din eparhia Dunărei-d.-j., a căreĭ reședință este în Galați.

In jud. Brăila este: 1 *liceŭ real,* cu 12 profesori și 290 elevi, 1 gimnaziu clasic cu 10 profesori și 130 elevi, 1 școală secundară de fete cu 10 profesoare și 4 profesori și 108 fete, 8 școale primare urbane de băeți cu 1382 elevi; 5 școale primare-urbane de fete cu 538 eleve; 27 școale rurale de băeți cu 1096 băeți și 27 școale rurale de fete cu 578 fete; 32 școale mixte cu 745 băeți și 93 fete.

Sunt 4 școale private de băeți, cu 614 elevi și 25 profesori, 5 școale de fete cu 450 eleve și 33 profesoare.

Pe lîngă liceul real se află o bibliotecă publică, înființată din inițiativă privată, și recunoscută de guvern; are aproape 5 mii de volume. Anexat este și un mic muzeŭ.

Se mai află un mic observator meteorologic, înființat la 1881 din inițiativa d-luĭ St. Hepites.

Impărțirea administrativă. Județul Brăila este împărțit în 4 plăși: pl. Vădeni cu reședința în com. Tudor-Vladimirescu, pl. Balta, cu reședința în com. Vizirul, pl. Călmățuiul cu reședința în com. Tătarul și plasa Ianca cu reședința în comuna Ianca. Are o singură com. urbană, Brăila, care e și capitala jud. Sunt 54 com. rur., 75 cătune și 11 tîrle.

Marca jud. Brăila e o corabie, fiind-că în portul capitaleĭ sale staționează multe vase.

Pănă la împărțirea administrativă, pusă în aplicare în cursul anuluĭ 1892, județul coprindea numaĭ 2 plăși: Balta și Vădeni.

In acest jud. este reședința regimentuluĭ 3 de artilerie, din carĭ 2 bateriĭ călărețe și 1 de pompieri în oraș, 2 bateriĭ în Tulcea, 1 baterie de pompieri în Bîrlad și cîte o baterie de pompieri în Buzăŭ și Galați; a escadronuluĭ 3 de călărași, ce face parte din regimentul 5 de Focșani; a unui batalion compus din 5 comp. din regimentul 11 dorobanți și a unuĭ depoŭ de recrutare. Aceste trupe țin de divizia din Galați și de corpul de armată din Focșani.

Comerciul acestuĭ jud. constă în genere din cereale, vite și anume lucrurĭ de băcănie, marchidănie, lipscănie, etc. Mare parte din afacerile comerciale sunt în mîinele străinilor. Transacțiunile din port sunt cu deosebire în mîinele Izraeliților și a Grecilor.

Bîlciurĭ se fac: în ziua de 29 Iunie la Vizirul și, în ziua de Inălțarea-Domnuluĭ, la Ciacărul, pl. Balta.

In pl. Vădeni se fac 12 bălciurĭ și anume la Suțești și toate Duminicile la Ianca și Filipești.

In județul Brăila se numără cîte-va *fabricĭ* și anume: de frînghie, ciment, sobe de porcelan, cue de încălțăminte, săpun, lumănărĭ și făină. Prin com. rur. a început să se învețe lucrul manual și anume facerea de pălăriĭ, coșulețe, împăpuritul sticlelor, etc. In com. de lîngă Dunăre locuitoriĭ se ocupă iarna cu facerea de rogojinĭ și alte obiecte de papură.

Din fabricile cele mai însemnate putem cita: fabrica de ciment a d-luĭ I. G. Cantacuzino; ea posedă o instalație desăvîrșită.

www.dacoromanica.ro

Materialul produs de această fabrică este întrebuințat la fortificația Bucureștilor. A doua e acea de făină a d-lor Milas & fiul, care exportă făină sa nu numaĭ în Europa, dar și în alte continente.

Ocupațiunea de căpetenie a locuitorilor din comunele rurale e agricultura și creșterea vitelor. Ceĭ de pe malul Dunăreĭ și a bălților se maĭ ocupă și cu pescuitul.

Țărancele din jud. Brăila nu sunt ca cele de altă dată. Odinioară ele îmbrăcaŭ bărbatul și copiiĭ din produsul munceĭ lor proprie, pe cînd acum țesăturile și îmbrăcămintea, pănă la cel maĭ mic lucru sunt cumpărate din tîrg. Azĭ războiul și furca de tors nu maĭ funcționează ca odinioară și prin urmare frumoasele șezătoriĭ, cu datinele și veseliile lor nevînovate, s'aŭ rărit. Trîmba de pînză e înlocuită cu america, stamba și madipolonul, din care cauză vedem portul împestrițat și împuținarea produselor plantelor textile și a țesăturilor.

In cursul anuluĭ 1889—90 s'aŭ judecat 359 *procese* civile-comerciale, 477 apeluri și recursuri, în total 836. Procese corecționale aŭ fost 606, apeluri 274, în total 880. Media pe zi în cursul anuluĭ a fost de 22 procese civile-comerciale și 25 corecționale.

Pentru deținerea delicuenților se află în acest județ 1 *arest* a căreĭ întreținerea anuală costă 9900 leĭ.

Numărul preveniților, condamnaților și acuzaților pe aniĭ 1889-1890 a fost următorul:

Condamnațĭ de la 1 Ianuarie 1889—1 Ianuarie 1890: Romînĭ 120, Turcĭ 3, Evreĭ 15, Grecĭ 27 și Austriacĭ 37.

Prevenițĭ de la 1 Ianuarie 1890—1 Ianuarie 1891: Romînĭ 91, Turcĭ 7, Evreĭ 16, Grecĭ 14 și Austriacĭ 9.

Condamnațĭ de la 1 Ianuarie 1889—1 Ianuarie 1890: Romînĭ 106, Turcĭ 1, Evreĭ 6, Grecĭ 9 și Austriacĭ 11. De la 1 Ianuarie pănă la 1 Noembrie 1890: Romînĭ 140, Grecĭ 8 și Austriacĭ 6.

Acuzațĭ pe 1889—90: Romînĭ 26, Turcĭ 1, Evreĭ 2, Autriacĭ 10. De la 1 Ianuarie pănă 1 Decembrie 1890: Romînĭ 21, Turcĭ 4, Grecĭ 1 și Austriacĭ 1.

Mișcarea populațiuneĭ județuluĭ, afară de oraș, de la 1 Octombrie 1890, a fost următoarea:

Născuțĭ: în com. din pl. Balta, 1532 Creștinĭ; în com. din pl. Vădeni, 1619 Creștinĭ și 2 Izraeliți.

Căsătoriți: în com. din pl. Balta, 500 Creștinĭ și în com. din pl. Vădeni, 496 Creștinĭ.

Morți: în com. din pl. Balta, 1214 Creștinĭ și 2 de alte religiĭ; în com. din pl. Vădeni, 1293 Creștinĭ și 1 de altă religie.

In total: născuțĭ 3153, morțĭ 2510.

Serviciul medical al județuluĭ se face de 1 medic primar, 1 veterinar, 2 medicĭ de plasă, 3 vaccinatorĭ și 4 moașe. In cursul anuluĭ s'aŭ dat 250 rețete gratuite de medicul primar, 274 de medicul pl. Balta și 43 de medicul pl. Vădeni; în total 567 rețete gratuite.

Copiĭ vaccinațĭ aŭ fost 3560 în județ. Moașele aŭ asistat 111 nașterĭ.

Starea sănătățiĭ vitelor a fost satisfăcătoare, afară de cîte-va comune ca Vizirul și Lacul-Reziĭ, unde a fost variolă ovină; 5194 oĭ eraŭ afectate și aŭ murit 54, adică 1%.

In com. Gropeni aŭ fost 60 caĭ bolnavĭ de scabies și maĭ mulțĭ altĭ bănuițĭ; aŭ pierit 13 în cursul ernеĭ.

Populațiunea rurală a jud. se compune mare parte din sătenĭ venițĭ de prin județele vecine și din Mocanĭ venițĭ din Transilvania, carĭ se găsesc maĭ cu seamă prin comunele noŭ înființate. Cu puține excepțiunĭ, sătenĭĭ sunt foarte muncitorĭ și aŭ moravurĭ bune. La sătenĭĭ venițĭ din împrejurimĭ se observă obiceiurile în genere ale săteanuluĭ muntean.

In fie-care an la a treia Marțĭ după Paște, se adună fetele și se împart în 1 saŭ 2 cete și fac un om mic de pămînt, pe care îl pun într'un sicriŭ, înconjurîndu-l cu cojĭ de ouă roșie. Una din fete se face popă, alta dascăl, o a treia duce steagul (o trestie cu o batistă albă în vîrf) înaintea popeĭ, altele duc sicriul ce este urmat de fete, carĭ jelesc Caloianul, însoțind plînsul cu oare-carĭ cuvinte. La treĭ Joĭ din Paște se adună fetele și se duc de-l dezgroapă, îl aduc în sat și îl azvîrle într'o fîntînă, saŭ într'un rîŭ. In urmă aduc fie-care de ale mîncăreĭ, plăcinte etc. și împreună cu flăcăiĭ se pun la masă; flăcăiĭ sunt datorĭ a aduce vinul și cu toțiĭ mănîncă din pomana Caloianuluĭ.

Femeile, în ziua de 7 Ianuarie, se adună și aduc mîncărĭ, plăcinte pregătite, le pun în tavale și duc cîte una pe la oameniĭ cu vază din com. și aceștia drept răsplată le daŭ cîte-o vadră de vin. După obținerea vinuluĭ se duc acasă de petrec unele cu bărbațiĭ lor, iar altele singure.

La *nuntă*, pe vîrful caseĭ ginereluĭ și a mireseĭ, se pune cîte un brad ale căruĭ ramurĭ sunt împodobite cu hîrtiĭ colorate. Mireasa, de este din alt sat, o aduc cu 4 caĭ, 2 înaintașĭ, iar în fundul căruțeĭ pun

www.dacoromanica.ro

bradul verde și la urechile cailor cîte o batistă albă. Doĭ tineriĭ merg înainte călăriĭ cu ploștile cu vin în mîinĭ și alțiĭ în urma căruțeĭ, toțiĭ călăriĭ pe deșelate. La biserică se duc cu toțiĭ, însă flăcăiĭ și fetele nu intră, ci joacă înaintea bisericeĭ. (Așa se face și în ținutul Bistriței, în Transilvania).

La joc, cînd un flăcău vrea să joace între 2 fete, trece prin mijlocul horeĭ și se dă cu spatele înapoĭ de se prinde între fete, însă nu zice nimic din gură.

In vorbire sunt foarte flecariĭ. Intrebuințează o mulțime de cuvinte localnice: ahăla, ahaia în loc de acela, aceea. La sucman 'ĭ zic: scorveze (foĭ de pîine uscată); la femeĭ maĭ în vîrstă: dadă.

Se știe că acest județ a fost pănă la 1828 supus Turcilor și însușĭ numele multor comune ne adeverește și azĭ acest fapt; să nu ne mirăm decĭ cînd vedem și azĭ pe bătrîniĭ sătenĭ cu un port semi-turcesc: ciacșirĭ, șalvarĭ, ilice, zăbune, brîŭ, poturĭ turcești; această îmbrăcăminte dispare din ce în ce. Tineriĭ port pantaloni nemțeștĭ și flanele lucrate în casă, pălăriĭ și ghete.

Pentru înlesnirea *comunicațiuneĭ* sunt 3 feluri de căĭ, carĭ străbat județul:

1. Calea fierată străbate județul de la N. spre V. și de la V. spre S. unindu-l ast-fel cu jud.: Covurluiŭ, Buzăŭ și Ialomița. Intinderea acesteĭ căĭ este de 131½ kil. Pe această cale sunt șease stațiunĭ principale: Muftiul, Ianca, Făureĭ, Cireșiul, Dudescu și Cioara trei halte: Silistrarul, Urleasca, etc. Prin aceste stațiunĭ se face transportul productelor din județ la oraș; de aci printr'o joncțiune laterală de vr'o 3 kil. productele sunt transportate pănă în port. O altă cale, naturală, pentru transportul productelor este Dunărea.

2. Căile județene pornesc din capitala județuluĭ spre periferie și sunt în număr de 3: șoseaua Brăila-Călărași, ce trece prin comunele: Valea-Cînepeĭ, Vizirul, Insurățeĭ, Cioara-Doicești și apoĭ în județul Ialomița. Șoseaua Brăila-Rîmnicul-Sărat, trece pe la S. de comuna Cazasul, tae partea N. a laculuĭ Coada-Enceĭ, prin Sușești și de aci peste Buzăŭ în jud. Rîmnic. Șoseaua Brăila-Focșani, trece prin com. Izlazul, Latinul și apoĭ peste rîul Buzăŭ.

3. O mulțime de drumurĭ comunale. (Vezĭ descrierea comunelor în parte).

Brăila, *oraș*. Are latitudine N. 45°, 16', 20" și longitudine E. 25°, 18', 40". Este așezat pe malul stîng al fluviuluĭ Dunărea, în dreptul punctuluĭ Ghecet, unde se împreună Dunărea-Măcinuluĭ cu Dunărea-Vapoarelor, la 13—14 kil. în susul punctuluĭ de unde se varsă Siretul în Dunăre.

Altitudinea sa d'asupra niveluluĭ Mării-Negre e de 20 m.

Portul se găsește în mijlociŭ la 7 m. d'asupra niveluluĭ Mării-Negre. In timpul apelor marĭ aceasta se urcă la 7½ metri și Dunărea inundă o parte din port. Nivelul cel maĭ coborît al apelor Dunăreĭ este de $0^m,56$ d'asupra aceluiașĭ nivel.

Brăila are forma unuĭ semicerc a căruĭ bază e Dunărea; iar șanțul, linia ce mărginește acest semicerc.

Suprafața sa e de 4148,270 m. p.

Se mărginește la N. și N.-E. cu cătunele Piscul (satul lipovenesc și satul nemțesc); la V. și la S.-V. cu comuna Izlazul, Cazasul și Tudor-Vladimirescu; la S. cu comuna Chițcani și la E. cu Dunărea, care o desparte de Dobrogea.

Este situată lîngă Dunăre, brăzdat de sute de vase de diferite mărimĭ și forme, oferind ochiuluĭ observator o priveliște din cele maĭ încîntătoare.

Grație uneĭ frumoase pozițiunĭ naturale, avînd un loc întins în fața Dunăreĭ, format de valea acestuĭ fluviŭ, acest oraș a putut să fie tot-d'auna înfloritor și să atragă în portul săŭ tot felul de vase și printr'însele comerciul occidentuluĭ, devenind ast-fel unul din cele maĭ însemnate porturĭ ale Romînieĭ.

Brăila este capitala județuluĭ Brăila și reședința prefectureĭ.

Populațiunea orașuluĭ în 1891 era de 46715 suflete, din carĭ:

După religiunĭ: 35708 ortodoxĭ; 3084 catolicĭ; 6752 mosaicĭ; 384 mahometanĭ; 338 protestanțĭ; 100 armenĭ; 341 lipovenĭ.

După naționalitățĭ: Romînĭ 30277; Grecĭ 4238; Ungurĭ 1785; Bulgarĭ 978; Ruși 257; Turcĭ 384; Austriacĭ 406; Germanĭ 356; Italienĭ 182; Francezĭ 51; Englezĭ 46; Sîrbĭ 56; Elvețienĭ 10; Belgienĭ 1; alte naționalitățĭ 7688.

După protecțiĭ: rom. 30378; austro-ungară 2843; germană 333; elină 4336; sîrbă 56; bulgară 886; rusă 408; franceză 59; italiană 191; belgiană 1; elvețiană 10; engleză 50; turcă 750; alte protecțiĭ 6,411.

Sunt 11847 capĭ de familie. Din populațiunea totală 17586 știŭ carte și 29129 nu știŭ. Sunt 6367 contribuabilĭ, 1159 patentarĭ romînĭ, 1,016 patentarĭ străinĭ și 708 Izraeliți.

Venitul com. este de 1844856

www.dacoromanica.ro

leĭ și 20 banĭ, și cheltuelile de 1755164 leĭ, 30 b.; excedentul e decĭ de 89691 leĭ, 81 banĭ. In oraș sunt 665 licențe. Consumațiunea tutunuluĭ și timbrelor în 1889—90 a fost: 1338840 leĭ, 50 banĭ tutun, 251135 leĭ timbre, 91366 leĭ chibriturĭ și 28443 leĭ cărțĭ de joc.

In 1890—91, de la 1 Aprilie la 1 Noembrie, consumațiunea a fost de: 839960 leĭ 50 b. tutun, 191835 leĭ 70 b. timbre, 54131 leĭ chibriturĭ și 10625 cărțĭ de joc.

Orașul are 3026 librete la *casa de economie* în valoare de 660659 leĭ.

Mișcarea populațiuneĭ Brăileĭ pe aniĭ 1884, 85, 86, 87, 88 și 89 pînă la 1 Decembrie 1890, a fost:

		Ort.	*Div.*	*Izr.*
1884	1744	1326	167	251
1885	1601	1257	130	214
1886	1712	1334	152	226
1887	1753	1308	168	248
1888	1897	1341	176	369
1889	1919	1434	150	335
1890	1875	1341	168	365

Căsătoriț pe același period:

		Ort.	*Div.*	*Izr.*
1884	382	328	21	33
1885	368	304	14	50
1886	344	255	27	62
1887	412	322	20	70
1888	398	302	20	76
1889	554	415	43	96
1890	432	344	29	59

Morțĭ pe același period:

		Ort.	*Div.*	*Izr.*
1884	1307	1072	116	100
1885	1428	1125	142	120
1886	1363	1068	146	105
1887	1443	1108	157	134
1888	1445	1083	162	147
1889	1752	1298	201	190
1890	1442	982	166	142

Brăila, prin alinierea, pavarea și întreținerea stradelor, prin circulațiunea zilnică a stradelor și cu deosebire a portuluĭ, precum și prin animația comerciuluĭ sĕŭ, poate fi numărat printre orașele principale ale țărĭ. Are 89 strade, din carĭ 10 mărginașe în formă de arcurĭ. Intre aceste sunt două bulevarde plantate. Aceste 10 strade sunt străbătute la distanțe aproape egale de alte 5 strade ce conduc afară din oraș. Stradele arcuite, pornind spre periferie, sunt: Bulevardul Cuza, str. Unireĭ, pe unde era vechiul șanț al cetățiĭ, pe cînd Braila era sub Turcĭ, Bulevardul Carol I, str. Plevneĭ, Rahoveĭ, Ștefan-cel-Mare, Grivița, Mihaiŭ-Bravul, Roșiorilor și Dorobanților; iar stradele transversale sunt: Calea Regală, lungă de 1300 m.; str. Galați, de 1500 m.; Calea Călărașilor, de 1800 m.; str. Sf. Constantin și Calea Victorieĭ. Două din ele și anume Calea Regală și str. Galați pornesc din piața Sf. Mihail, ce este situată în centrul orașuluĭ, unde se află o grădiniță, avînd forma unuĭ pătrat, și biserica Catedrală.

Afară de stradele numite, carĭ sunt cele maĭ lungĭ, sunt și altele a căror lungime este maĭ scurtă și carĭ conduc în diferite punte ale orașuluĭ. Brăila are 15 piețe, din carĭ maĭ însemnate sunt: Piața Regală, formată din str. Regală, Bulevardul Carol I și str. Plevneĭ; Piața Poporuluĭ, formată din str. Regală, Grivița, Mihaiŭ-Bravul și a Roșiorilor, unde pe lîngă vînzarea lucrurilor alimentare se face și tîrgul Moșilor; Piața Galați, formată de str. Galați, Bulevardul Carol I și str. Plevneĭ. Aceste sunt piețele principale unde se vînd lucrurile trebuincioase alimentăriĭ.

Pe lîngă acestea, maĭ sunt: piața Sf. Mihail, înconjurată de zidirĭ mărețe, piața Poligon, Sf. Gheorghe, Speranțeĭ, Sf. Constantin, Lumineĭ, Sf. Spiridon, Concordieĭ, Fortuneĭ, Norduluĭ, Carantineĭ și Portuluĭ. Eșirea și intrarea din oraș se face prin 5 barierĭ și anume: bariera Silistreĭ, Sf. Constantin, București, Sf. Gheorghe și Galați, situate la extremitățile stradelor: Călărași, Sf. Constantin, Regală, Sf. Gheorghe și Galați.

Comerciul orașuluĭ Braila constă din exportul cerealelor și importul diferitelor articole de băcănie, marchidănie, brașovenie, etc.

Importul vămeĭ Brăila pe anul 1888 a fost de 129436018 kgr. ast-fel repartizate:

Animale viĭ, 3011 kgr.; produse animale alimentare, 592165 kgr.; materiĭ făinoase și derivatele lor, 1579825 kgr.; fructe, legume și alte produse vegetale, 222827 kgr.; produse și fructe exotice, 3009237 kgr.; băuturĭ, 59936 kgr.; conserve și produse de cofetărie, 336756 kgr.; sucurĭ vegetale și medicamente, 443687 kgr.; parfumerie, 3876 kgr.; materiĭ și produse chimice, 595127 kgr.; materiĭ tinctoriale, taninurĭ și lacurĭ, 722911 kgr.; uleiurĭ, ceară și derivatele lor, 1822118 kgr.; rămășițe și produse animale diverse, 449 kgr.; pieĭ, curelărie, cizmărie, blănărie, 116689 kgr.; cauciuc, gutapercă și fabricatele lor, 5617 kgr.; materiĭ textile, 4651648; hîrtie, carton și fabricatele lor, 332009 kgr.; lemne și industriĭ derivate, 5204466 kgr.; combustibile minerale, bitumurĭ, 63755283 kgr.; materiĭ minerale, industriĭ ceramice, sticlăriĭ, 31021984 kgr.; metale și fabricațiunĭ metalice, 14885889 kgr.; căruțărie, 37410 kgr.; obiecte de artă și de curiozitate, 182 kgr.; materiĭ, compoziționĭ și fabricațiunĭ diverse, 29916 kgr.

In anul 1888 articolele importate aŭ fost în valoare de

www.dacoromanica.ro

leĭ 45974872, iar taxele percepute în acelaşĭ an aŭ fost de 2059748 leĭ.

Exportul pe acelaşĭ an a fost de 648219459 kgr., în valoare de 83083681 leĭ.

Următoarele *firme* aŭ fost în piaţa Brăila pe anul 1888:

Export şi import de cereale: 10 romînĭ, 51 străinĭ; agentură şi comision: 1 romîn, 9 străinĭ; băuturĭ spirtoase în detail: 120 romînĭ, 99 străinĭ; cîrciumĭ: 34 romînĭ, 25 străinĭ; cîrciumĭ şi băcanĭ: 34 romînĭ, 15 străinĭ; băcănie: 29 romînĭ, 25 străinĭ; cafenele: 11 romînĭ, 21 străinĭ; cafenea-ceainărie: 2 romînĭ, 14 străinĭ; cofetărie: 5 romînĭ, 1 străin; vinarĭ: 1 străin; manufactură: 28 romînĭ, 29 străinĭ; ceaprăzărie: 1 romîn, 22 străinĭ; braşovenie: 11 romînĭ; hăinărie: 11 străinĭ; blănărie: 1 străin; croitorie: 3 străinĭ; pălărieriĭ: 3 romînĭ, 6 străinĭ; cusătorie: 1 romîn, 2 străinĭ; căvăfie: 2 romînĭ, 4 străinĭ; încălţăminte: 1 străin; curelar: 1 strein; tapiţer: 1 străin; cherestea: 3 romînĭ, 5 străinĭ; dogărie: 3 romînĭ, 1 străin; olărie şi lemnărie: 4 romînĭ, 3 străinĭ; brutărie: 2 străinĭ; brînzărie: 2 romînĭ; măcelărie: 5 romînĭ, 2 străinĭ; pescărie: 2 romînĭ, 1 străin; cuţitărie: 5 străinĭ; sticlărie: 1 romîn, 1 străin; tinichegerie: 2 străinĭ; fabrică de săpun şi lumînărĭ: 2 romînĭ; fabrică de frînghiĭ: 1 romîn; bărbier: 10 romînĭ; oteluri: 2 romînĭ, 3 străinĭ; atelier mecanic: 1 romîn, 2 străinĭ; armurier: 1 străin; tipo-litografie: 1 romîn; librărie: 2 romînĭ, 3 străinĭ; orologerie: 7 străinĭ; zărăfie: 10 străinĭ; drogherie: 2 străinĭ; opticianĭ: 3 străinĭ; bancă: 10 romînĭ: farmacie: 1 romîn, 3 străinĭ. In total sunt 330 firme individuale romîne şi 394 străine.

Firme sociale: comision de cereale: 3 romînĭ, 14 străinĭ; comisionarĭ-expeditorĭ: 2 romînĭ, 1 străinĭ; agentură şi comision: 4 romînĭ, 7 străinĭ; comision maritim: 3 străinĭ; agentură de vapoare: 2 străinĭ; armatorĭ, 10 străinĭ; băuturĭ spirtoase: 23 romînĭ, 8 străinĭ; cafenea: 2 străinĭ; cofetărie: 3 străinĭ; vinurĭ: 1 romîn, 3 străinĭ; manufactură: 10 romînĭ, 12 străinĭ; braşovenĭ: 3 romînĭ; hăinărie: 2 străinĭ; mode: 5 romînĭ; pălărieriĭ: 6 străinĭ; încălţăminte: 10 romînĭ; tapiţer: 2 străinĭ; mobile: 1 străin; cherestea: 3 romînĭ; sticlărie: 3 străinĭ; fierărie: 3 romînĭ; fabrică de făină: 1 străin; fabrică de spirt: 1 străin; fabrică de săpun şi lumînărĭ: 1 romîn; bărbierie: 1 rom.; galanterie: 1 străin; librărie: 1 străin; drogherie: 2 străinĭ; zărăfie: 2 străinĭ; otel: 1 străin.

In total sunt 58 firme sociale romîne şi 76 străine. Afară de acesţea maĭ sunt multe firme neînregistrate la tribunal.

De la 1836 Brăila a fost portfranc.

Prin tractatul din Paris, Dunărea se declară în mod oficial ca regiune maritimă până la Galaţi şi în mod tăcut până la Brăila, pentru care această întindere fu succesiv pusă sub privigherea comisiunii europene prin tractatul din Berlin.

Industria este reprezintată prin maĭ multe fabricĭ din carĭ: 1 de ciment, 2 de teracotă, 7 de măcinat cu aburĭ, 1 de porţelan, 1 de macaroane, 1 de tăbăcărie, 3 de săpun şi lumînărĭ, 1 de apă gazoasă, 1 de bere, 1 de spirt, 2 de fringhiĭ, 1 de cue de cizmărie, 2 de cherestea, 1 de var, 2 de rahat şi maĭ multe ateliere pentru diferite lucrurĭ. Se lucrează până la 12 milioane cărămizĭ pe an.

Pentru înlesnirea vînzărilor de grîne se află *oborul* situat afară din bariera Bucureşti şi 3 pieţe principale pentru desfacerea lucrurilor de hrană.

Comuna Brăila se administrează de un *primar* cu treĭ ajutoare şi de consiliul comunal. Sub raportul administrativ se împarte în 4 despărţirĭ saŭ colorĭ.

Menţinerea *ordineĭ publice* este încredinţată unuĭ şef de poliţie, care este ajutat de 4 comisarĭ, cîte unul de fie-care coloare, maĭ mulţĭ sub-comisarĭ, un comandant de sergenţĭ, un ajutor de comandant şi 160 de sergenţĭ.

Brăila are o *instalaţie telefonică,* ce pune în comunicaţie poliţia, cazarma de pompierĭ şi cazarma de artilerie, unde se află un alt post de pompierĭ.

In oraşul Brăila sunt 8 *biserici* parohiale romîne şi 1 în construcţie, deservite de un protoereŭ şi 28 preoţĭ, 14 cîntăreţĭ 3 paracliserĭ, 1 biserică greacă, 1 bulgară, 1 armenească, 1 lipovenească, 1 catolică, 1 protestantă, 2 temple izraelite şi maĭ multe sinagoge.

Sunt *8 şcolĭ* primare urbane de băeţĭ, cu 27 institutorĭ şi 1382 elevĭ; 7 şcolĭ de fete, cu 26 institutoare şi 538 eleve; 1 liceŭ real, cu 15 profesorĭ şi 200 elevĭ; 1 gimnaziu clasic, cu 11 profesorĭ şi 190 elevĭ; 1 şcoală secundară de fete, cu 11 profesoare şi 4 profesorĭ şi 180 eleve.

Instrucţiunea privată numără 4 şcolĭ de băeţĭ, cu 614 elevĭ şi 25 profesorĭ; 5 şcolĭ de fete cu 450 de eleve şi 33 profesoare.

Cel d'întîiŭ profesor a fost I. Penescu, care a avut de ajutor la clasa I şi a II de la şcoala No. 1, cea maĭ vechie din 1832, pe I. C. Maxim. Maĭ tîrziŭ a

www.dacoromanica.ro

venit Nenovicĭ. Aceștia aŭ fost primiĭ apostolĭ aĭ naționalității în orașul Brăila.

In Brăila se află *prefectura* jud., comitetul permanent, casieria generală, primăria, percepția, poliția, tribunalul, curtea cu jurĭ, 2 judecătoriĭ de pace, bursa, camera de comerciŭ, căpitănia portuluĭ, serviciul vamal, banca națională, creditul agricol, poșta și telegraful, spitalul comunal, cazarma batalionuluĭ reg. 11 de dorobanțĭ, a escadronuluĭ de călărașĭ, a pompierilor și arestul județean, serviciul silvic, serviciul tecnic.

Gara Brăileĭ este situată afară, în partea N.-N.-V. a orașuluĭ, pe teritoriul com. rurale Izlaz. Se unește cu orașul printr'o șosea plantată, ce începe de la bariera Sf. Gheorghe. Tot afară de oraș maĭ sunt: cazarma reg. 3 de artilerie situată în fața găreĭ; două cimitire ortodoxe, 1 catolic, 1 protestant și 1 izraelit; tot acolo este și abatoriul.

Printre construcțiunile de oare care însemnătate putem cita: docurile destinate pentru descărcarea mărfurilor și basinul pentru intrarea vaselor; uzina de apă, casa apelor, fabrica Cantacuzino și moara Milas și fiul.

Intre edificiile, care merită oare-care atențiune prin arhitectura lor sunt: biserica grecească și banca națională.

Pentru preumblare sunt în oraș 2 grădinĭ, una mare situată în partea N.-E. a orașuluĭ pe malul Dunăreĭ, în dreptul portuluĭ, alta maĭ mică în centrul orașuluĭ (piața Sf. Mihail); bulevardul Cuza, bulevardul Carol I; vasta grădină a Monumentuluĭ unită cu orașul printr'o șosea plantată; de asemenea și localitatea băilor Laculuĭ-Sărat.

Sunt în oraș 7 librăriĭ și 5 tipo-litografiĭ.

Pentru căutarea suferinzilor fără mijloace, com. are 1 *spital* cu 60 paturĭ, 1 medic primar, unul secundar, 1 sub-chirurg și cel-l-alt personal trebuincios. Intreținerea spitaluluĭ se ridică la 80 miĭ de leĭ anual.

Deosebit de personalul medical arătat, com. maĭ are 1 medic veterinar și 1 moașă.

Sunt maĭ mulțĭ *medicĭ* particularĭ. Sunt 5 *farmaciĭ*. Prima farmacie de aicĭ a fost Farmacia romînă a Dr. C. C. Hepites.

Ca instituțiunĭ de bine-facere e Societatea copiilor săracĭ.

Deosebit de această societate, maĭ sunt și altele cu caracter cultural ca: societățile Carpați, Albina, Snopul, Filarmonică, etc.

Pentru asigurare sunt următoarele societățĭ sucursale: Dacia-Romînia, Unirea, Națională.

Aci e sediul Soc. «Generala».

In port sunt următoarele *agențiĭ de vapoare:* Lloyd (Austriacă), Danubiană (Austro-Ungară), Frayssinet (Franceză), Messageries maritimes (idem), Gagarin (Rusă), Florio-Rubatino (Italiana).

Mișcara navigațieĭ în portul Brăila pe 1890 a fost de: 6.595 vase sosite și 6.599 vase pornite.

Brăila este pusă în comunicație cu celelalte orașe prin liniĭ telegrafice, prin c. f. Brăila-Buzău, Brăila-Barboși, Făurei-Fetești și prin șosele (vezĭ jud. Brăila). Pentru înlesnirea transportuluĭ de cereale sunt căĭ fierate, și în port, printre magaziĭ.

Telegrame prezentate interne pe anul 1890, la oficiul Brăila aŭ fost 111463 cu 261.500 cuvinte, percepîndu-se taxe în suma de 8000 leĭ.

Serviciul internațional: telegrame externe prezentate pe anul 1890, aŭ fost de 53956, cu 773119 cuvinte. Telegrame internaționale sosite pe anul 1890, aŭ fost de 60369, cu 835883 cuvinte.

Veniturile telegrafice pe anul 1890, aŭ fost de 314466 leĭ, 84 banĭ.

Puterile străine, carĭ și-aŭ reprezentanțĭ aci sunt: Austro-Ungaria, Turcia, Grecia, Rusia, Germania, Englitera, Spania, Suedia-Norvegia, Olanda, Francia, Italia și Belgia.

Intre îmbunătățirile făcute de curînd în oraș sunt: pavarea stradelor principale cu piatră cubică și bazalt, întărirea malurilor portuluĭ cu un perete de piatră, docurile, alimentarea orașuluĭ cu apă, palatul administrativ, pavarea portuluĭ și a cîtor-va strade.

Istoricul orașuluĭ. — (Notițele ce urmează sunt în mare parte după «Istoria romînă» de Gr. Tocilescu și «Istoria Brăileĭ», conferență ținută la Brăila de același, cu ocaziunea inaugurăriĭ Ateneuluĭ brăilean în Martie 1898, și aci utilizată în manuscript).

Brăila, numită în documentele și scrierile grecești Proilabum saŭ Proilava, în cele Turcești Ibrail saŭ Ibraila, este unul din vechile orașe ale țăriĭ romînești a căruĭ origină nu se cunoaște cu siguranță, însă se amintește despre el maĭ înainte de întemeerea principatelor romîne. Situațiunea luĭ la punctul de trecere cel maĭ obicĭnuit al Dunăriĭ, a făcut ca deja în epoca romană să existe acolo un castel roman, menit a apăra podul de piatră de peste Dunăre (vezĭ maĭ încolo). Nu departe de Brăila, anume la gura Siretuluĭ, se afla orașul Dinogeteia, o colonie probabil grecească, devenită apoĭ municipiŭ roman și foarte însemnat punct comercial. In evul-mediŭ Brăila

www.dacoromanica.ro

alcătuia o republică puternică, cu tot aparatul eĭ ostășesc și administrativ, cu knejiĭ (principiĭ) și boeriĭ săĭ, cu slujitoriĭ și supușiĭ săĭ, cu giganticele sale fortificațiĭ, din carĭ se vedeaŭ încă, pe la finele secoluluĭ trecut, pe o stîncă a Dunăreĭ, o citadelă cu 5 bastioane.

Țara Brăileĭ rivaliza cu republica Bîrladuluĭ, înfloritoare tot în acel timp (diploma Bîrlădeană a luĭ Ivanko Rotislavicĭ). Cînd pe la finele secoluluĭ al XIII se unifică principatul Țăriĭ-Romînești, Brăila își păstrează individualitatea și neatîrnarea sa, și atuncĭ cînd Ștefan-Vodă-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, o amenință ca să-ĭ se supună, ea răspunde cu mîndrie: «că de vrea cu arme, cu arme se va bate și că vor pica pănă la unul Brăileniĭ, numaĭ țara nu ĭ-o vor închina». Miron Costin zice: «Giurgiul și Brăila sunt eterne suveniră ale acelor domnĭ Munteniĭ Basarabĭ, carĭ stăpîniseră o parte a Bulgarieĭ și țărmul mărieĭ unde s'a lățit numele Basarabieĭ, etc.» Importanța sa comercială datează din timpurĭ depărtate. Ast-fel Brăila figurează în toate tractatele de comerciŭ încheiate de Domniĭ Romînĭ cu Moldova, Polonia, Brașovul, Sibiul, etc. In socotelile acestor două din urmă orașe din secoliĭ XV și XVII regăsim lista neguțătorilor brăileniĭ, carĭ vindeaŭ și cumpăraŭ marfă, și e de observat că aceștia sunt toțĭ Romînĭ; dovadă că și sub dominațiunea turcească, orașul a rămas tot romînesc.

Brăila, ca și maĭ tîrziŭ Galați, aŭ fost schelele cele maĭ importante pentru exportul grînelor și tutulor productelor cu destinațiune pentru Stambul. Numele de Brăila și comerciul brăilean ajunsese deja cunoscut în evul-mediŭ pănă pe țărmurile Barceloneĭ. Pănă și vase spaniole veneaŭ ca s'o viziteze «ea fiind cea maĭ vestită piață în toate țările romîne».

Cele maĭ însemnate evenimente istorice, prin care a trecut acest oraș, după documentele ce am putut consulta, sunt următoarele:

La 1413, Mahomed I pornind cu oștĭ contra țăreĭ a coprins Turnul-Severin și Giurgiul. Romîniĭ neputînd rezista aŭ hotărît să supună țara Turcilor în schimbul libertățiĭ de a se guverna după legile sale și cu dreptul de a-șĭ alege Domn.

După tractatul încheiat la 1418, Brăila, Giurgiul și Turnul aŭ trecut sub stăpînirea Turcilor; dar numaĭ vremelnic, căcĭ imediat după aceea, le regăsim iarășĭ sub dominațiunea romînească.

Lîngă Brăila, depărtare de 1 oră, Vlad-Țepeș învinse cu desăvîrșire pe Hamza-Pașa, pe care prinzîndu-l împreună cu armata sa de 20000 oamenĭ și pe Catabolinos logofătul sultanuluĭ, îĭ trase pe toțĭ în țeapă.

In primăvara anuluĭ 1462, Mahomed II-lea, ca să-șĭ răzbune de pierderea suferită, porni pe apă și pe uscat cu toată puterea sa asupra luĭ Vlad, venind la Brăila, care era tîrgul cel maĭ vestit al Valahieĭ (Βραΐλαδον πόλιν τῶν Λαχῶν) și o arse. (Șincaĭ, II, 38).

In aelașĭ an, Sultanul, suferind pierderĭ în drumul spre Tîrgoviște, se retrase în țara sa pe la Brăila și, dînd peste pădurea unde era Hamza cu toțĭ aĭ săĭ, rosti aceste cuvinte memorabile: «Cu greŭ se poate lua o țară din mîna unuĭ om cu întreprinderĭ așa de marĭ și care îndrăznește să facă asemenea lucrurĭ». (Gr. Tocilescu, 33).

In 1470 saŭ 1471, Ștefan-cel-Mare venind cu războiŭ în contra luĭ Radu-cel-Frumos, predă mărginele Munteniеĭ și arse Brăila. (Letop. I, 151).

La 1538 (Iulie), Sultanul Soliman în fruntea a 150 miĭ oamenĭ, trecu Dunărea pe la Brăila contra luĭ Petru Rareș, care făcu multe neajunsurĭ Turcilor, între altele nevoind a plăti peșcheșul ce era îndatorat, zicînd că el sĭ-a răscumpărat neatîrnarea prin arme. Petru Rareș, la 1541, căpătînd Domnia pentru a doua oară, veni cu ajutorul Turcilor în Brăila, îșĭ întocmi oastea bine și apoĭ, împreună cu toțĭ boeriĭ săĭ, porni spre Galați, unde lovindu-se cu Alexandru-Vodă, ce ocupa Domnia, îl învinse și-ĭ tăie capul. (Gr. Tocilescu, 79).

Radu Paisie, în a doua sa Domnie, făcînd episcopiile de Rîmnic și Buzăŭ, hotărî ca raiaua Brăileĭ să facă parte din episcopia Buzăuluĭ. (Letop. I, 202 și Șincaĭ, II).

In 1544, Brăila, împreună cu Turnul și Giurgiul, vin iarășĭ în stăpînirea Turcilor.

In veacul al XV-lea, cînd Brăila a trecut sub Turcĭ și deveni fortăreața lor, forma o eparhie a parte, sub numele de Proilavia și episcopiĭ s'aŭ numit proilabĭ. In coprinsul eparhieĭ intraŭ: Reni, Chilia și Achermanul, cu partea de S. a Basarabieĭ, de la șanțul luĭ Traian spre Dunăre și Marea Neagră, precum Benderul și Hotinul. Reședința Mitropolituluĭ Proilavieĭ era Brăila, iar Mitropolia era situată pe malul Dunăreĭ, în apropiere de fabrica Burgheti, și avea drept patronĭ pe S-țiĭ Arhanghelĭ. A existat pănă la 1845, cînd, din cauza vechimeĭ, fu dărămată.

Parohiĭ acesteĭ biserică aŭ fon-

www.dacoromanica.ro

dat la o mică distanță pe deal biserica actuală, Sf. Spiridon. Suburbia unde a fost Mitropolia se numește și astă-zĭ Mahalaua-Bisericiĭ-Vechĭ și odăjdiile Mitropolieĭ Proilaveĭ aŭ trecut la Sf. Spiridon. Mitropolit a fost la 1716 Ioanichie, care s'a judecat la Iașĭ cn episcopnl Hușuluĭ Iorest, pentru hotarul dintre eparhia Huși și a Proilaveĭ. In 1771 mitropolitul Calimach, în unire cu graful Romanțof, desființează eparhia Proilaveĭ și Brăila s'a dat episcopuluĭ de Buzăŭ, până la pacea de la Cuciuc-Kainargi, 1774, cînd s'a reînființat. In acest timp găsim administrînd eparhia pe mitropolitul Ioachim. In urma păciĭ de la Bucureștĭ, 1812, toate ținuturile de pe marginea Dunăreĭ ce eraŭ sub Turcĭ și făceaŭ parte din eparhia Proilaveĭ, trec sub Rușĭ și fac parte din eparhia înființată în Basarabia. De acum Proilavia se mărginea numaĭ la orașul Brăila și la cetățile stăpînite de Turcĭ ca Giurgiul, Turnul, etc. In 1814 era mitropolit Calimach, în care timp mitropoliții proilavĭ eraŭ și aĭ Silistreĭ cu reședința în acest oraș. La 1821 aflăm ca mitropolit pe Antim. Mitropolia Brăileĭ. de și se administra de un arhiereŭ grec, toate orînduelile bisericiĭ se făceaŭ de de servenți, care eraŭ Romînĭ. La 1828, Rușiĭ ocupînd principatele, prin tractatul de la Adrianopole se restitue Romînieĭ fortărețele de pe rîpa stîngă a Dunăreĭ; în urmă se desființă pentru tot-d'a-una eparhia Proilaveĭ. (Melhisedec, «Cronica Hușilor», 152).

Continuînd cu enumerarea evenimentelor istorice, aflăm în 1574 pe Ioan-Vodă-cel-Cumplit, mazîlit de Poartă și înlocuit cu Petru-Schiopul din Țara-Romînească. Ioan bate pe Petrn la satul Jilești din Rîmnic, Petru fuge la Brăila, Ioan îl urmărește, arde Brăila și alte cetățĭ. (Gr. Tocilescu, 83).

Războiul purtat de Ioan-Vodă cu Sultanul Selim se descrie astfel de un nobil polon, Leonardo Gorecio, într'o scrisoare din 1575:

«Războiul Domnuluĭ Muntenesc și Petru, care fiind ajutat de Turcĭ ca să scoată din domnie pe Ivan, Turciĭ îl perd, și Domnul Muntean împreună cu Petru, care trebuia să ia Domnia, fug pe 2 caĭ iuțĭ în cetatea Brăileĭ. Ioan cîștigă bătaia, trecu în Muntenia, dete foc orașelor și satelor până la marginea Transilvanieĭ; de aci se întoarse către Dunăre la cetatea Brăileĭ, unde eraŭ închișĭ Domnul Munteniei cu fratele săŭ. După o luptă de vr'o 4 zile, ia cetatea, orașul fiind cel maĭ avut și prădară mult aur și argint. (Șincaĭ, op cit., III, 228).

La 1575, Poarta numi Domn în Moldova pe Petru al III-lea, fiul luĭ Mircea și el se duse la Focșani cu fratele săŭ Alexandru al II-lea; însă boeriĭ moldovenĭ lovindu-ĭ fără de veste ĭ-aŭ bătut și Petru-Vodă fu nevoit a fugi la Brăila. (Șincaĭ, II, 222).

La 1595, Banul Mihalcea, care era născut în Brăila, cu ajutorul luĭ Chirali, asediă Brăila și o supuse în ziua de 10 Aprilie. (N. Bălcescu, «Ist. Rom.», 73).

In 1617, Alexandru Iliaș, Domnul Munteniei, întorcîndu-se din expediționea sa contra Polonilor, află țara răzvrătită contra Grecilor, carĭ o asupreaŭ; Alexandru ucide pe vornicul Christea și voi să maĭ ucidă și pe alțiĭ, dar aceștia scăpară cu fuga la Scander-Pașa. Lupu adunîndu-și oștĭ în Transilvania, veni în contra luĭ Alexandru, care, fiind părăsit de armată, fugi la Brăila. (Laurian, 441).

La 1639, luna Decembrie, Vasile Lupu promise Porțiĭ o sporire de tribut și primind ajutoare de la Turcĭ, porniră în Muntenia ca să scoată din Domnie pe Mateiŭ; Moldova voind s'o lase fiuluĭ săŭ Ioan.

Mateiŭ alergă cu oastea sa la satul Ojegheni, lîngă rîul Prahova, unde se afla inamicul. Sosind la rîŭ, armata trece apa în not și fie-care călărеț trebuia să ia cu el cîte un pedestraș. Vasile-Vodă, lovit pe neașteptate, fu învins și abia scăpă cu fuga la Brăila și de aci la Galațĭ. (Letop. I, 308).

In 1665, Seimeniĭ, în frunte cu spătarul Hrizea, se revoltară contra Domnuluĭ lor, Constantin Basarab (Cîrnul), care, după ce înștiință pe Domniĭ vecinĭ să potolească revolta, fugi la Rusciuc și, în lipsa luĭ, Seimeniĭ aleg pe Grizea de domn. Stefan și Racoți, domniĭ vecinĭ, venind cu trupele, se dete o luptă la satul Cioplea, lîngă Teleajen, în care rebeliĭ Seimenĭ sunt cu totul împrăștiațĭ. De și bătuțĭ, revolta continuă în maĭ multe locurĭ, între altele și la Brăila, unde spătarul Hrizea fu prins.

La 1659, Radu-Mihnea, unindu-se cu Racoți și Constantin Șerban contra Turcilor, boeriĭ se opun planuluĭ săŭ. El tae o mulțime dintr'înșiĭ, trimete oștĭ contra luĭ Gheorghe Ghica din Moldova și arde Brăila și Giurgiul.

In 1711, Brîncoveanul stînd în legăturĭ ascunse cu Rușiĭ, de la carĭ primise banĭ, ca să prepare armată și proviziĭ, însă nevoind să se dea pe față, cumnatul săŭ, spătarul Toma Cantacnzino, cu genéralul Rönne, văzînd nehotărîrea Domnuluĭ, trec pe sub ascuns într'o noapte cu cava-

www.dacoromanica.ro

leria Brîncoveanului pe Siret în jos până la Brăila și bătînd-o, în cîte-va zile o luară. (Șincai, III, 228).

In 1716-1720, N. Mavrocordat, primul Domn fanariot, după ce răpi averile Cantacuzenilor, puse biruri grele pe popor și desființă armata națională, și pentru ca să trăiască în pace, dete voe locuit, din fortărețele Brăila și Giurgiu să-și facă case sau cîșle în interiorul țării în afară din raialele lor; de atunci Turcii luară obiceiul ca să se împrăștie în interiorul țării și să facă tot felul de nelegiuiri.

La 1740, feld-mareșalul rus Münich, aflând că Grigorie Ghica se afla la Șerbănești de lîngă Siret, trimise pe Dumitrașcu-Beizadea, cu Muscalii, să-l prindă. Ghica, prinzînd de veste, trece Siretul cu mare spaimă noaptea pe ploae și fuge la Brăila.

In 1770, Ianuarie 15, Romanțof trimise pe generalul Staffeln cu un corp de armată, bătu pe pașa de la Brăila și arse cea mai mare parte din mahalalele sale. La 26 Septembrie, Panin luă Tighina, Cetatea-Albă și Brăila.

In 1790, Martie, principele Coburg, comandantul trupelor austriace amenință Vidinul, iar Suvarov Brăila. In 21 August ostilitățile între Turci și Austriaci încetează; Turcii se retrag peste Dunăre afară din garnizoanele din Giurgiu, Turnu și Brăila. La 1809, Brasorosky împresură Brăila, însă fără succes și mai tîrziu generalul Pancration o sili să capituleze.

La 1821, Grecii organizară în principate eterii pentru liberarea patriei lor de sub jugul Turcesc și șeful lor fu Ipsilante. Sultanul înștiințat despre aceasta, numi seraschier pe pașa de la Brăila, dîndu-i ordine ca, cu ceilalți pași de la Dunăre, să ia măsuri pentru potolirea revoluției ce se ivise în principate.

In 1828, marele duce Mihail impresură Brăila, în 15 Maiu; însu-și împăratul Nicolae comandă bombardarea în ziua de 28 Maiu.

După mai multe lupte, Turcii capitulară, fiind trădați de un oare-care Hagi Pavel Pistol. La 18 Iunie, după ce Rușii aprinseră o minieră, dărîmară zidurile fortăreții. In acest asalt ei perdură 2000 de oameni. Prin tractatul de la Andrianopole, din 1829, în art. 2, se prevede ca fortărețele de pe rîpa stîngă a Dunării să se dărîme și să se restitue principatelor romîne împreună cu regiunele lor (Laurian, «Ist. Rom», 591).

In 1841, cete mari de Bulgari și Sîrbi, sprijinite de consulul rus din Galați, treceau din țară la frații lor de peste Dunăre. Ghica-Vodă trimise oști în potriva lor și la Brăila avu loc o ciocnire în care mulți Bulgari se înnecară în Dunăre. Raiaua Brăilei se compunea din 55 sate, a căror nume ni s'au păstrat. (Dr. Baer. «Mémoires historiques et géographiques sur la Valachie», p. 189-191).

In timpul războiului Ruso-Romîno-Turc, 1877, Rușii trec Dunărea pe un pod întins între Brăila și punctul Ghecet.

In urma tractatului de la Berlin, hotărîndu-se alipirea Dobrogei la teritoriul romîn, armata romînă în asistența suveranului ei, trecu Dunărea pe la Brăila, spre a lua în posesiune noua provincie, care de sub Mircea stătuse sub jugul turc.

Spre partea de S.-E. a orașului, în dreptul vaduluĭ Buduru, se află în Dunăre urmele unui pod de piatră, cari se cunosc foarte ușor prin anafoarele sau ochiurile, ce apa face la suprafață. Vasele, cu deosebire cînd sunt încărcate, evită trecerea pe acolo, spre a nu fi expuse opririi din cauza insuficienței adîncimei apei. De multe ori s'a văzut vase oprite în acest loc din această cauză.

Bătrînii spun că altă dată urmele podului se vedeau la suprața apei, mai ales cînd Dunărea era scăzută.

Se crede că ar fi fost făcut în timpul Romanilor și că unea provinciile imperiului roman de dincoace de Dunăre cu cele de dincolo. Era așezat în drumul de la Cetatea sau Municipiul, locul unde e azi Brăila, la vechea cetate Troesmis (Iglița în Dobrogea) ale cărei urme stau încă în picioare.

In partea de N.-E., pe strada citadelei, se află un beciu boltit, ce se zice a fi din timpul Turcilor cînd servea drept erbărie. In parcul sau grădina publică de lîngă oraș, se află un monument în formă de piramidă, pentru comemorarea campaniei ruso-turce din 1828 și a administrațiunei rusești în principate în timpul generalului Kisselef. El nu va întîrzia să-și găsească pereche într'un monument și mai scump Romînilor: monumentul războiului de la 1877-78 pentru independență.

Brăila, *stație* de dr. d. f. (jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Izlaz), pe linia Buzău-Galați, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Silistraru (9.3 kil) și Vlădeni (12.4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 17 m. 24. Venitul acestei stații, pe anul 1896, a fost de 1.531.436 l. 15 b.

Brăila-Port, *stație,* de dr. d. f. (jud. Brăila, pl. Vădeni, c. Izlaz) pe linia Brăila-Brăila-Port, pusă

www.dacoromanica.ro

în circulație la 13 Sept. 1872. Departe de stația Brăila de 3.7 kil. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 6.14 m. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 798.128 l. 30 b.

Brăileanca, *șoară de moșie*, în com. Mizil, județul Buzău, având ca 110 hect., cea mai mare parte arabile.

Brăilei, (Dealul-), jud. Covurluiu, corespondent Drumului-Brăilei (v. a. n.). Pe capul acestui deal e satul Rogojeni; ține pînă aproape de HușI.

Brăilei (Drumul-). V. Drumul Brăilei, comuna Bășești, pl. Milcovul, jud. Fălciu.

Brăilei (Drumul-), *șosea*, jud. R.-Sărat, ce pleacă din R.-Sărat, merge d'alungul rîului Rîmnicul, străbate com. Obidiți, Nicolești, Ciorăști-Gulianca, trece rîul Buzău, și duce la Brăila. Servea la transportul productelor acestui județ la șchela Brăilei. Era drumul poștei vechi.

Brăilei (Gîrla-), *gîrlă*, de mică însemnătate, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica. Se desface din Dunăre, din dreptul mileI 86, ceva mai sus de satul Pisica. Se îndreaptă spre E. taie grindul Pisica și grindul Brăilei, și, după un curs de 10 kilom., se varsă iar în Dunăre, în dreptul mileI 76. Brăzdează partea nordică a plășeI și a comuneI. Comunică cu balta Popina, pe care o alimentează. Este înconjurată de toate părpărțile cu stuf.

Brăilei (Grindul-), *grind*, saU loc ridicat de-asupra stufului înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica. Este o prelungire a grindului Pisica. Are o direcțiune generală de la Vest spre Est, o lungime de 4 kilom. și o suprafață de 40 hectare. Este înconjurat de treI părți cu stuf, și este străbătut de alungul de Gîrla-BrăileI.

Brăileni-Animoasa, *sat*, cu 32 fam., jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din c. r. Bîscovul-Flești.

Brăilița, *sat*, în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Piua-Pietrii, jud. Ialomița. Este situat pe malul stîng al rîului Ialomița, la o distanță de 2 kilometri spre S. de satul de reședință și în dreptul satului Chioara, care este pe malul drept al rîului. Peste Ialomița aci se află un pod de lemn.

Populațiunea acestui sat este de 103 fam. Romîni și 3 fam. Țigani.

In sat e o biserică, construită la 1845, la care servesc doI preoți și doI cîntăreți.

Vite sunt: 640 boI, 245 caI, 1296 oI și 158 porcI.

Brăiloiul, *vale*, numită și Valea-Brăiloiului, în plasa Dumbrava, jud. Mehedinți, com. rur. Adunați-Teiului, pe care este așezat parte din satul Adunați-Teiului.

Brăioaia, *șes*, jud. Neamțu, situat între dealurile Mesteacănul și Ghigoești, pe teritoriul comuneI Șerbești, plasa Piatra-Muntele. Prezintă terenurI cultivabile.

Brăițeni. V. Jurcani, *sat*, com. Gugești, pl. Mijlocul, județul Fălciu.

Brăjești, *pădure*, supusă regimuluI silvic, proprietate a moșnenilor Brăjești, com. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel, în întindere de 100 hect. având esență dominantă fag și etate de la 20—30 anI.

Se învecinește la N. cu Bădeni-Ungureni, la S. cu pîr. Stoeneasca, la V. cu rîul Dîmbovița și la E. cu livezile din Brăjești.

Brăjești, *plaiu*, com. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Brăndușeni, *șes*, ce se întinde în partea de N. a com. Solești. din pl. Crasna, jud. Vasluiu. Se zice că pe el ar fi fost în vechime un tîrgușor cu acest nume.

Acest șes, se mai numește și Șesul-RaculuI, nume împrumutat de la iazul numit Racul, ce se află în jos de el.

Brăneasa, *trup de moșie*, ține de Stoborăști; e ca de 500 pogoane, situate parte în jud. Teleorman, parte în jud. Olt.

Brăneasa, *vălceă*; se formează la N. pe teritoriul com. Crîmpoia, pl. Șerbănești, jud. Olt, și se varsă în Dofofeia, chiar în comună.

Brănești, *com. rur.*, în plaiul Dîmbovița-Ialomița, jud. Dîmbovița. Această comună este situată pe vale, pe malul drept al Ialomiței, la zece kil. spre N. de Tîrgoviște. Este învecinată de dealurile următoare: Muchia-Dealului, Procșanul, Humele, Măgura, Ghidiul, Viile-Bătrîne, Vîrful-VieI, Muchia-Strîmtoareî și Motîlfa. Pe partea răsăriteană curge rîul Ialomița, pe care sunt treI morI de apă și un fierăstrău de tăiat

www.dacoromanica.ro

scînduri. Tot în raionul comunei, peste Ialomița, în partea stîngă, se varsă rîul Bezdedelul. In fața com. Brănești se află marea fabrică de praf de pușcă, Pudrăria armatei de la Lăculețe, care e situată pe malul stîng al Ialomiței, pe șoseaua Tîrgoviște-Pucioasa. Pudrăria nu se desparte de Brănești, de cît prin rîul Ialomița. Brănești nu are alte cătune alipite. Numără 1400 locuitori Romîni. Produce mai ales prune, din care se face țuică. Se fabrică aci var de o bună calitate. Este un izvor cu apă sărată în apropiere de vălceaua care desparte comuna Brănești de com. Glodeni, și anume la punctul Valea-Plopului. La Brănești se face un bîlciu anual la 20 Iulie (Sf. Ilie). Acest bîlciu este vizitat în toate verile de cea mai mare parte a persoanelor, care fac cură în băile Pucioasa și Vulcana, căci de la Brănești pănă la Pucioasa saŭ Vulcana, nu este mai mult ca trei sferturi de oră călare saŭ cu chervanul.

In Brănești sunt două biserici și o școală. Locuitorii sunt moșneni neam-de-neam. Chiar moșiile și pădurile mănăstirei Bunea, care azi sunt ale statului, aŭ fost tot ale Brăneștenilor.

Școala din Brănești este mixtă, cu un învățător și frecuentată de 29—45 copii, elevi și eleve. In toată comuna sunt peste 232 copii de ambe sexe cu etatea de școală. Școala din Brănești n'are pămînt. Localul este bun, clădit anume pentru școală, dar cu primăria la un loc. Școala s'a fundat în 1872.

Brănești are un venit de 2470 lei și peste 320 contribuabili.

Această comună se învecinește spre Est cu com. Podurile și Glodeni, despărțindu-se de Glodeni prin dealuri și vălceaua numită Apa-Dealului, iar de Poduri prin rîul Ialomița; spre V. se învecinește cu căt. Vulcana-d.-j., în care se află băile Vulcana, de care se desparte prin păduri, livezi și pîrîul Vulcana și cu care se leagă prin șosea comunală; spre N. se învecinește cu băile Pucioasa și spre S. cu Vulcana-Pandeli, de care se desparte prin cîmpie și se unește prin șosea comunală. In această com. se află o mănăstire. Vezi Fusea.

Brănești, *com. rur.*, în pl. Jiului, jud. Gorj, în partea de S. a com. Broșteni, situată parte pe loc șes și parte cam pe lîngă lanțul de înălțimi din stînga Jiului numit Culmea-Jiului. Se compune din cătunele Brănești și Capul-Dealului.

Are o suprafață cam de 1533 hect., din cari 200 hect. pădure, 350 hect. loc de cultură, fînețe și pășune, e proprietate a statului; iar 903 hect. sunt ale loc. dimpreună cu 24 hect. vii și 56 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 383 familii, din cari 7 familii Țigani, cu 1554 suflete, 372 contribuabili. Locuitorii posedă 65 pluguri, 130 care cu boi, 11 căruțe cu cai, 433 vite mari cornute, 51 cai, 881 oi, 5 capre, 165 rîmători și 100 stupi.

Venitul com. este de 2685 lei, iar cheltuelile de 2163 lei, bani 52.

Pe marginea despre V, a acesteĭ com. și paralel cu ea trece șoseaua Filiași-T.-Jiul, care o pune în legătură la N. cu comuna Broșteni, iar la S. cu comuna urbană Țînțăreni, din jud. Dolj.

Comuna posedă 1 moară pe apa Jiului, cu 5 alergători, 2 cîrciumi, 11 puțuri și 2 izvoare.

Are un local de primărie; o școală, frecuentată de 47 elevi și 3 eleve din 58 înscriși; 2 biserici, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Brănești, *com. rur.*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la E. de București, situată pe țărmul stîng al văeĭ Pasărea, 23 kil. departe de București. Pe la Nordul comuneĭ trece calea fierată București-Călărași și șoseaua județeană București-Brăila. Stă în legătură cu satul Pasărea printr'o șosea vecinală.

Se compune din satele Brănești și Vadul-Aneĭ, cu o populație de 1511 loc., cari trăesc în 276 case, cea mai mare parte Bulgari.

Suprafața totală a comuneĭ este de 3506 hect.

Statul, proprietatea e a luĭ, are 2211 hect. din cari cultivă prin arendașii săi 1631 hect. (35 rămîn sterpe, 120 izlaz, 425 hect. pădure). Locuitorii aŭ 1295 hect., din care rezervă 78 pentru izlaz, cultivînd restul.

Moșia Brănești, împreună cu pădurea, s'a dat la anul 1854 de Sfînta Mitropolie în schimbul uneĭ a patra parte din moșia Cîmpina (Prahova). Se arenda atuncĭ cu 29,000 l. vechĭ și valora 12,000 galbeni.

Comuna numără 260 contribuabilĭ și are un budget de leĭ 7285 la venituri și de 7162 la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 347 contribuabilĭ.

Dintre locuitori, 400 sunt plugari. Ocupația lor de căpetenie e agricultura și creșterea vitelor.

Arătura se face cu 161 pluguri: 85 cu boi, 76 cu cai. Locuitorii aŭ 177 care și căruțe: 92 cu boi și 85 cu cai.

Comerciul se face de 5 cîrciumari și 2 hangii.

Numărul vitelor e de 901 vite mari (395 cai și epe, 18 armă-

www.dacoromanica.ro

sarĭ, 260 boĭ, 72 vacĭ, 39 viței, 6 taurĭ, 40 bivolĭ și 71 bivolițe) și de 2820 vite micĭ (35 capre, 285 porcĭ și 2500 oĭ).

Improprietăriță sunt 321 locuitorĭ și neîmproprietăriță 86.

Brănești, *sat*, jud. Bacău, plasa Munteluĭ, comuna Podurile. Depărtarea de aci la satul Podurile este de 1750 m.

Brănești, *sat*, în com. Vlădești, plasa Prutul, jud. Covurluiŭ, cu 142 case, 143 familiĭ și 570 suflete, o biserică și o școală. Teritoriul ce-ĭ aparține e în întindere de 2166 hect. și 45 ariĭ în total, din carĭ 1716 aparțin proprietățiĭ marĭ și 450 hect. și 45 ariĭ sătenilor.

Brănești, *sat*, situat pe valea Pasărea, pl. Dîmbovița, județul Ilfov. Face parte din com. rur. cu același nume.

Aci este reședința judecătoruluĭ de ocol și a primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală rurală, frecuentată de obiceiŭ de 50 elevĭ și 8 eleve. Localul s'a construit de județ în anul 1879. Cu școala rurală, comuna cheltuește 1905 leĭ anual.

Populația satuluĭ e de 1191 suflete.

Suprafața totală a satuluĭ e de 2682 hect., din carĭ posedă statul 1600 hectare și locuitoriĭ 1882 hect.

Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ 1320 hectare (30 rămîn sterpe, 100 izlaz și 150 pădure). Locuitoriĭ cultivă 992 hect. (2 rămîn sterpe, 40 izlaz și 48 cultura viței).

Numărul vitelor marĭ e de 722 și al celor micĭ de 490.

Satul este întretăiat printr'o vale adîncă cu smîrcurĭ și izvoare ce aŭ direcția spre E., vale care se pierde la distanță de 400 metri la S., egalîndu-se cu solul plan.

Populația acestuĭ sat e în cea maĭ mare parte bulgară, formată din Bulgariĭ emigrațiĭ din Bulgaria prin secolul al 18-lea. Obiceiurile lor diferă de ale Romînilor.

Nu se știe de unde vine numele satuluĭ de Brănești; se crede însă că derivă dela Braniște, ce însemnează mic cîmpuleț în mijlocul pădurilor și chiar bătrînii spun că aŭ pomenit împrejurul acestuĭ sat crînguri de pădure și mărăcinet.

La Sud de satul Brănești, la distanță de $^1/_2$ kil., în niște rîpĭ, s'a găsit, în anul 1890, un borcan de lut ca de 10 decalitri mărime, și de formă foarte vechie. Tot spre Sud de sat, la distanță de 800 m., în apropiere de pădurea Cucul, și pe lîngă drumul ce duce spre Obilești-Călărași, este o măgură ca de 5 m. înălțime și în suprafață ca de 400 m. p.; iar în partea de Sud a pădureĭ Cucul, într'un cot al gîrleĭ locale ce prezintă un loc de ascundere prin ridicarea maluluĭ drept și poziționea pădureĭ, se găsesc maĭ multe gropĭ, unde se presupune că staționaŭ oștĭ.

In cotul pădureĭ Cucul, se adăposteaŭ locuitorĭ în timpĭ de răzmeriță.

Spre N. de Brănești, la distanță de 400 m., în punctul Valea-Pasărea, alăturĭ cu șoseaua județeană București-Brăila, este pepiniera Școaleĭ de silvicultură, unde sunt clădite localurĭ pentru reședința șefuluĭ silvic și a elevilor Școaleĭ de silvicultură, care fac practică prin pădurea Cucul.

Brănești, *cătun*, comuna Bolovani, jud. Dîmbovița.

Brănești, *cătun*, jud. Gorj, reședința comuneĭ cu acelașĭ nume. Are o suprafață de 1237 hect., din carĭ 200 hect. pădure, și 350 hect. loc de cultură, fîneață și pășune sunt proprietatea statuluĭ, iar 635 hect. sunt a locuitorilor, cu 16 hect. viĭ, și 36 hect. livezĭ de prunĭ.

Are o populație de 243 familiĭ, cu 953 suflete Romînĭ, 3 familiĭ Țigani cu 17 suflete; are 249 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă 45 plugurĭ, 70 care cu boĭ, 9 căruțe cu caĭ, 399 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 417 oĭ, 5 capre și 83 rîmătorĭ; 70 stupĭ.

Cătunul posedă o moară pe apă, cu 5 alergătorĭ, construită în anul 1883, proprietatea statuluĭ și arendată anual cu suma de leĭ 1000. Aci sunt 2 cîrciumĭ, 11 puțurĭ și 2 fîntînĭ.

Are 1 școală, înființată în anul 1852, și frecuentată de 50 elevĭ, din carĭ 3 fete.

Are 1 biserică de zid făcută de preotul C. Cocoroveanu, în anul 1859, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Brănești, *stație* de dr.-d.-f., jud. Ilfov, plasa Mostiștea, căt. Brănești. Se află pe linia București-Ciulnița. Pusă în circulație la 17 Noembrie 1896. Intre stațiile Pantelimon 13.4 kil., și Fundulea 12.2 kil. Inălțimea d'asupra niveluluĭ mărieĭ de $67^m,57$.

Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 54.084 leĭ.

Brănești saŭ Brăneasa, *deal*, la E., pe teritoriul com. Șerbănești-d.-j., plasa Șerbănești, jud. Olt; are direcțiunea N.-S., paralel cu Dealul-Vedeĭ. Se formează între valea Brănești și Valea-Vedeĭ, pe o distanță de 6 kil.; are o înălțime de 8—14 metri.

65680. Marele Dicționar Geografic.

www.dacoromanica.ro

Brăneşti, *moşie* particulară, de 1716 hect., în com. Vlădeşti, plasa Prutul, judeţul Covurluiŭ. După întrebuinţare, terenul acesteĭ moşiĭ se specifică ast-fel: 513 hect. 36 ariĭ pămînt arabil, 217 hect. 36 ariĭ imaş, 27 hect. 17 ariĭ viĭ, 85 hect. 80 ariĭ pădure, 42 hect. 90 ariĭ luncă, 37 hect. 18 ariĭ fîneţe şi 802 hect. 23 ariĭ baltă.

Brăneşti, *moşie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pendinte de mănăstirea Cernica, care s'a arendat pe periodul 1883—93 cu 37,927 leĭ anual şi din care arendă s'a scăzut la 1 Aprilie 1890, suma de leĭ 13882 anual pentru 552 hect. carĭ s'au vîndut în loturĭ la locuitorĭ.

Brăneşti, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Brăneşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Brăneşti, *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, care curge pe teritoriul satuluĭ Brăneşti, din comuna Podurile, în direcţie nordică şi se varsă în pîrîiaşul Fundătura.

Brăneşti, *vălcea*, jud. Teleorman, prin mijlocul căreia curge un pîrîiaş cu acelaşĭ nume. Incepe din spre cătunul Bădeşti, din pl. Teleormanuluĭ şi formează limita cea din urmă între judeţele Olt şi Teleorman, trecînd pe lîngă comunele Stoboreşti, Merişani şi Ghimpeţeni.

Brăneştilor (Valea-), *vale*, comuna Olăneşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, care se varsă în rîul Olăneşti, pe teritoriul com. Olăneşti.

Brăneţul, *com. rur.*, pl. Olteţul-Oltul-d.-s, jud. Romanaţi, situată aproape de confluenţa rîuluĭ Mirila cu Burluiul, la poalele dealuluĭ Sarul (188 m. altitudine d'asupra nivelului mărĭ). E străbătută de şoseaua Pîrscoveni-Ledeşti şi de linia fĭerată Slatina-Craiova. Se află la 26 kil. departe de Caracal şi la 7 kil. de Balş. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are 136 de contribuabilĭ, 201 capĭ de familie; în totul are 723 locuitorĭ, din carĭ 8 Ţiganĭ, 4 Grecĭ şi restul Romînĭ, din carĭ 353 bărbaţĭ, 380 femeĭ; 359 căsătoriţĭ, 374 necăsătoriţĭ; 26 ştiind carte şi 707 ne ştiind. Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 1846 leĭ la venit şi 1796 la cheltuelĭ. Ocupaţia locuitorilor e agricultura şi creşterea vitelor. Vite marĭ sunt 407, vite micĭ 840, rîmătorĭ 266. Are 4 cîrciume. Are o biserică, Sf. Nicolae (1875), deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ. I se maĭ zice şi Gorganul.

Brănila, *pîrîŭ*, udă partea de N. a com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Cungrea-Mare, pe teritoriul com. Sîmbureşti, după ce primeşte pe dreapta valea Purcăreaţa şi pe stînga valea Lacul.

Brăniştari, jud. Ilfov. Vezĭ Dărăşti.

Brăniştari, *com. rur.*, compusă din cătunele Brăniştari-d.-s., Brăniştari-d.-j., Brăniştari-Moşteni saŭ Călugăreni şi Năneasca, situată pe valea Cîlniştea, din jos de Călugăreni, pl. Cîlniştea, judeţul Vlaşca. Distanţa de la Giurgiu e de 32 kil., iar de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ, de 22 kil.

In 1887 se aflaŭ aci 175 contribuabilĭ din 865 suflete.

Venitul comuneĭ în 1886 era de leĭ 8424, iar chelt. de leĭ 4451. In 1887 venitul era de l. 2811, iar cheltuelile de l. 2418.

In 1887, în această com. s'a semănat o suprafaţă de 900 hect. cu diferite cereale.

Sunt două biserică: una la Brăniştari-d.-s. şi alta la Brăniştari-Moşteni; ambele aŭ doĭ preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ. In 1888 s'a oficiat în această comună 59 botezurĭ, 11 căsătoriĭ şi 39 înmormîntărĭ. Bisericile depind de parohia Brăniştari.

Este o şcoală mixtă cu 3 clase, în care aŭ urmat, în 1888, 26 băeţĭ şi 11 fete.

In 1888 se cultivaŭ 27 hect. de vie. Aci sunt pometurĭ multe şi duzĭ cu carĭ se cresc mulţĭ gîndacĭ de mătasă.

Există în comună o moară de foc cu 2 pĭetre.

Prin Brăniştari trece şoseaua vecinală ce duce din şoseaua naţională Giurgiu-Bucureşti, din dreptul Călugărenilor, pe valea Cîlniştеĭ, prin satele Brăniştari până la Comana. Este departe de staţia drumuluĭ de fĭer Comana şi de halta Grădiştea cu 9 kil., Călugăreni sunt la 4 kil., Giurgiu la 39 kil., Bucureşti la 30 kil.

In această comună s'aŭ împroprietărit în toate cătunele 159 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, pe o suprafaţă de 632 hect.

Sunt 6 cîrciumĭ.

Brăniştari-de-Jos, *cătun*, pendinte de com. Braniştea, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca, situat pe partea stîngă a văeĭ Cîlniştea şi proprietatea d-luĭ Ilie G. Protopopescu.

Suprafaţa totală a moşieĭ e de 644 hect. In 1864 s'aŭ împroprietărit 63 locuitorĭ pe o suprafaţă de 287 hect. şi a maĭ rămas proprietate particulară 357 hect.

Pe o suprafaţă de 12 hect. este vie.

www.dacoromanica.ro

In acest cătun sunt: 182 boĭ și vacĭ, 40 caĭ, 602 oĭ și 280 rîmătorĭ.

In sat sunt 2 cîrciumĭ.

Brănișteri-de-Sus saŭ **Dobrotești** orĭ **Sîrbeni**, *cătun*, pendinte de com. Brănișteri, pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca, proprietatea d-luĭ C. Goga.

Venitul anual este de 25000 l.

Suprafața întregeĭ proprietățĭ e de 1683 hect. S'aŭ dat la 1864 la 61 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, suprafața de 225 hect. și a maĭ rămas 1458 hectare proprietate particulară.

Aci este o pădure de luncă și 6 hect. cu vie.

Proprietatea e situată pe coasta stîngă a apeĭ Cîlnișteа, din jos de Călugăreni.

In căt. sunt: școală comunală; o moară de foc cu 2 pĭetre; o biserică cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ și în care, în 1888, s'aŭ oficiat 35 botezurĭ, 8 căsătoriĭ și 28 înmormîntărĭ.

Vite sunt: 154 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 870 oĭ și 240 rîmătorĭ.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Brănișteri-Mănăstireĭ, ce'ĭ zice și **Călugărița**, *cătun*, pendinte de com. Braniștea, plasa Cîlnișteа, jud. Vlașca, situată pe partea stîngă a văeĭ Cîlnișteа, pl. Cîlnișteа.

In 1864 s'aŭ împroprietărit aci 35 loc., foștĭ clăcașĭ, pe 120 hect.

Brănișteni, *com. rur.*, în pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, spre orașul Roman și la o depărtare de 10 kil. de el și de 9 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe ultima terasă a dealurilor ce vin în dreapta rîuluĭ Moldova. Este alcătuită din satele: Brănișteni-d.-j., Brănișteni-d.-s. și Felești, cu reședința com. în satul Brănișteni-d.-j. Are 341 capĭ de familiĭ, 240 contrib., 1248 loc., din carĭ 43 știŭ carte și 307 case. Populația este romînă, afară de 2 fam. Evreĭ. Sunt 314 vite marĭ cornute. Are o biserică de zid și o școală primară mixtă, care a fost frecuentată în anul scolar 1886—87 de 13 elevĭ din 24 înscrișĭ. Ține de circumscripția fiscală Dulcești. Venitul anual al com. este de leĭ 2418 și chelt. de 2316 leĭ.

Brănișteni. V. Podul-Broșteni, jud. Argeș.

Brănișteni, *moșie*, jud. Neamțu, numită în vremurĭ și Bărbușeni. A fost proprietatea luĭ Miron Costin și făcea parte din ținutul Neamțuluĭ. Făcîndu-se însă o delimitare a hotarelor dintre județe, această moșie a trecut la jud. Roman.

Brănișteni, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Brănișteni. Izvorește din marginea județuluĭ, din satul Ginițești. Curge de la N.-V. către S.-E.; udă satul Brănișteni și la satul Trifești se varsă în pîrîul Valea-Neagră, de a dreapta.

Brănișteni-de-Jos, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Brănișteni, pe malul drept a pîr. Brănișteni, spre V. de orașul Roman, la o depărtare de 10 kil. de el și de 9 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe platoŭ. Are 196 capĭ de fam., 157 contrib., 710 loc., din carĭ 39 știŭ carte și 165 case. Populațiunea este romînă afară de 2 fam. Evreĭ. Sunt 205 capete de vite marĭ. E reședința com. Brănișteni. Are o bis. de zid și o școală mixtă, care a fost frecuentată în anul școlar 1886—87 de 13 elevĭ, din 24 înscrișĭ.

Acest sat datează dinainte de 1508, după cum se constată din o piatră ce d. V. A. Urechiă a aflat în biserică și care poartă această dată. Biserica actuală este făcută la 1520 de un boer și reînoită în urmă de Stefan Tomșa. In această biserică d. V. A. Urechiă a descoperit, în August 1886, mormîntul cronicaruluĭ moldovean Miron Costin, decapitat din ordinul Domnuluĭ Moldoveĭ C. Cantemir, în Decembrie 1691, pe una din pietele orașuluĭ Roman.

Acest sat se numea în vechime Bărboși saŭ Bărbești și era moșia cronicaruluĭ Miron Costin.

Tradițiunea populară, păstrată prĭ'ntre locuitoriĭ acestuĭ sat, pune însă Bărboși saŭ Bercești puțin maĭ la E., tot în coprinsul acesteĭ comune, în marginea iazuluĭ numit Iazul-luĭ-Vodă.

Brănișteni-de-Sus, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Brănișteni, pe pîr. Brănișteni, spre V. de satul Brănișteni-d.-j., și alăturea de el. Are 145 capĭ de fam., 83 contrib., 538 loc., din carĭ 4 știŭ carte și 142 case. Populațiunea este numaĭ romînă. Sunt 109 capete de vite marĭ. Acest sat se maĭ numește și Tîrsi.

Brănișțioara, *pădure*, cu lemne de stejar, gîrniță, gorun, etc., pe proprietatea statuluĭ numită Schitul-Greci, com. Mierlești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. Formează un trup cu Schiteanca și Mușatul, în întindere cam de 500 hect.

Brănoaia, *numire* dată uneĭ părțĭ din pădurea Buciumenilor, jud. Tecuciŭ.

Brătanul saŭ **Puțul-Baleĭ**,

www.dacoromanica.ro

vale, jud. Vlașca, ce dă în valea Brezoiul, pe propietatea Singureni, a d-lor General Zefcari și Filipescu.

Brătăneasa, *vălcea,* com. Cermegești, pl. Cerna-d.-j., județul Vîlcea.

Brătășanca, *moșie nelocuită,* jud. Ilfov, pl. Negoești.

Brătășanca, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, com. Dăești, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Brătășanca, *trup de pădure* a statuluĭ, în întindere de 28 hect. formînd pădurea Dăești, situată în comuna Popești, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, împreună cu trupurile Firigba, Valea-Marculuĭ, Valea-Caluluĭ și Băeasa-Schitul.

Brătășanca și Olari saŭ Mărgineni-de-Jos, jud. Prahova, trupurĭ de *moșiĭ,* ale Statuluĭ, pendinte de mănastirea Mărgineni, carĭ pe periodul 1888-93 s'aŭ arendat cu 15.100 leĭ anual.

De la 1891 s'aŭ vîndut de vecĭ la locuitorĭ.

Brătășanca-Ungurenĭ, *sat,* face parte din com. rur. Dîrmănești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Proprietatea e a D-luĭ George I. Lahovari. Are case marĭ și un întins parc, o moară pe iazul Prahoveĭ și un han. Satul este străbătut de șoselele Ploești-Tîrgoviștea și Ploești-Filipești-de-Tîrg. — In apropiere (la vr'o 3 kil.) se află podul de fĭer peste rĭul Prahova pe șoseaua Ploești-Tîrgoviște.

Biserica, reînoită în timpul din urmă, are următoarea inscripție: «Acest sfînt lăcaș s'a făcut de robul luĭ Dumnezeŭ Gheorghe Logofătu Dănescu, soția sa Florica, cu fiiĭ săĭ: Scarlat, Iancu, Ilinca, Luxandra și cu tot neamul lor și cu jupîn Cristodor, în zilele Domnuluĭ Gheorghe Caragea Voevod, și cu blagoslovenia Sfinției Sale Mitropolit, în anul 1813, Maiŭ 20, și reînoită din noŭ cu ajutorul proprietaruluĭ George I. Lahovari și a soției sale Ana, născută Cocorăscu și întregeĭ obștiĭ și cu sîrguința neobosită a subprefectuluĭ Emanoil Cocorăscu, în anul 1892, zugrav G. Arsulescu.»

Brătășanca - Ungurului, *sat,* face parte din com. rur. Mărgineni-d.-s., plasa Filipești, jud. Prahova.

Brătășani, *sat,* face parte din com. rur. Călărețĭ-Șeinoaia (v. a. n.), pl. Negoești, jud. Ilfov. Este situat la S. de Călărețĭ, pe malul drept al văeĭ Mostiștea.

Se întinde pe o suprafață de 550 hectare și are o populație de 99 loc.

Statuluĭ aparțin 475 hect. și locuitorilor 75 hect.

Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ, 375 hect. (10 sunt izlaz și 90 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, rezervînd pentru izlaz 10 hect.

Are o bis. cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 98 și al celor micĭ de 124.

Brătășani, *cătun,* în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, pendinte de comuna Netoți. Este situat pe partea stîngă a rĭuluĭ Teleorman, între cătunele Netoți-d.-j. și Broșteni, ceva maĭ la o parte spre N. Populațiunea luĭ este de 241 suflete, din carĭ 47 contribuabilĭ. Are o bis., cu un preot și un cîntăreț, precum și o moară de măcinat pe rĭul Teleorman.

Brătășani, *moșie,* în plasa Tîrguluĭ, jud. Teleorman, proprietatea moștenitorilor decedatuluĭ G. Bădescu. Are o întindere de 860 hectare pămînt arabil și 126 hect. pădure.

Brătășanul, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 75 hect., pendinte de com. Călărețĭ-Șeinoaia, pl. Negoești, jud. Ilfov.

Brătășești, *schit mic,* în jud. și pl. Argeș, lîngă satul cu acelașĭ nume, metoc al Episcopieĭ de Argeș. Actualmente este redus la bis. de mir și este întreținut de stat, care înscrie în budget suma anuală de 1070 leĭ.

Brătășești (Vatra-Schituluĭ-), *moșie,* cu o întindere de 2122 pogoane, din care cea maĭ mare parte (2000 pog.) pădure, în jud. și pl. Argeș, fostă pendinte de Episcopia de Argeș, proprietatea statuluĭ. Are o arendă anuală de 2200 leĭ. Pe această moșie se află o povarnă și o moară.

Brăteasca, *sat,* în jud. și pl. Argeșul. Face parte din com. rur. Vîlcelele.

Brățești, *sat,* pe rĭul Argeș, la N., la 10 kil. de Curtea-de-Argeș, jud. și pl. Argeșul. Face parte din com. rur. Albești-Brățeștĭ. Are 346 locuitorĭ și o bis. cu hramul Inălțarea-Domnuluĭ deservită de un preot și un cîntăreț.

Brăteasca, *pîrîŭ,* ce curge prin județul Roman, plasa Fundul, com. Averești și Brățești. Izvorește din dealul Golani; curge de la S.-E. către N.-V., udînd

www.dacoromanica.ro

satul Avereşti-d.-j. (Golani) şi Brăteşti şi se varsă în rîul Siretul de a stînga, mai spre N. de satul Brăteşti, după ce a primit în sine în dreapta pîraiele Avereşti, Lingurari şi David.

Brăteiul, *rîuleţ,* între munţii Răteiul şi Lespezi din plaiul Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa. Pe acest rîŭ sunt fierăstrae de scînduri.

Brăteni, *com. rur.*, situată în partea de N.-V. a plăşei Ştefăneşti, jud. Botoşani. Se întinde pe valea Başeului, văile pîraielor Sărata şi Hodoroaia şi pe dealurile de ambele părţi ale Başeului.

Comuna se compune din satele: Brăteni, Mihălăşeni, Năstasă, Negrescu (Silişcani), Odaia-Silişcani (Odaia-Moscovici), Păun (Silişcani-Răzaşi), Ratoşul-Apostol şi Slobozia-Serafineşti.

Teritoriul comunei e deluros, dar de bună calitate. Are o întindere de 7020 hect. şi o pop. de 695 fam., saŭ 2167 suflete, toţi locuitori Romîni, cari se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Comuna numără 528 contribuabili.

Intinderea locurilor cultivate e de 2773 hect.

In partea de V. a comunei, pe dealuri, se întinde o pădure de stejar, pe o suprafaţă de 310 hect., care se exploatează sistematic.

In comună sunt: 8 comercianţi şi 4 meseriaşi; şi 7 cîrciume.

Numărul vitelor e de 851 boi, 641 vaci, 464 cai, 660 porci, 2945 oi. Sunt 37 stupi su albine.

E străbătută de pîraele Başeul, Sărata şi Hodoroaia. Are 8 iazuri, 3 mori de apă şi 1 moară de abur.

Budgetul comunei are la venituri 9717 lei, 86 bani şi la cheltueli 9421 lei, 10 bani.

Sunt în comună 3 bis. şi 2 capele, deservite de 2 preoţi şi 6 cîntăreţi şi 2 şcoli mixte cu 2 învăţători, 91 şcolari şi 13 şcolariţe. Sunt în com. 186 copii în etate de a urma la şcoală.

Brăteni, *sat,* aşezat pe coasta de E. a Dealului-Brătenilor, în partea de V. a comunei Brăteni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 2280 hect. şi o pop. de 280 familii saŭ 837 suflete, din cari 109 contribuabili.

Are o bis., cu 1 preot şi 2 cîntăreţi, zidită de Constantin Jora la anul 1819, şi o şcoală mixtă, întreţinută de comună, cu 1 învăţător şi 36 şcolari.

Parte din moşie e acoperită cu pădure de stejar în întindere de 310 hect.

In vechime satul purta numele de Dolniceni.

Vite: 270 vite cornute, 124 cai mari şi mici, 1231 de oi şi 185 porci; 20 stupi.

In acest cătun este o cîrciumă.

Brăteni, *sat,* pe moşia Sireţelul, din com. Lespezile, pl. Siretul-d.-s. jud. Suceava. Aşezat pe ţărmul stîng al Siretuluĭ, numără 48 case, populate cu 56 capi de fam. saŭ 195 suflete (100 bărbaţi şi 95 femei), din cari 4 străini. Are 49 contribuabili. Vatra satuluĭ ocupă 7 fălci. Aşezările locuitorilor sunt bunişoare. Improprietăriţi la 1864 sunt: 1 fruntaş, 3 mijlocaşi şi 31 codaşi, stăpînind 79 fălci şi 40 prăj. Biserica şi şcoalele din Lespezile servesc şi acestuĭ sat.

La 1803: «Brăteşti a D-sale Paharn. Ioniţă Negre aveaŭ 40 liuzi, plătind 376 lei bir anual, fiind şi 3 liuzi de ceĭ fără bir, la care se mai adăugeaŭ «breslaşii ot tam» cu 15 liuzi şi 140 leĭ bir pe an». («Uricarul». de T. Codrescu vol. VII, p. 248).

Pe la 1850: «Brăteni cu tîrgul Lespezi, la ţinutul Sucevei, ocolul Siretuluĭ, moşie a D-sale Spătarul Costache Bosie, cumpărată la anul 1842, de la D-luĭ Comisul Iordache Gheleme şi D-neĭ Băneasa Catinca Negre; are sat cu o bis., un preot, un dascăl, un privilegiat, 9 nevolnici, 15 vădane, 13 slujbaşi volnici, un vătaf; pe lîngă moşiile Dolhasca, Heciul, Probota şi altele, cu un număr de 66 loc. («Buciumul Rom.», an. I. p., 426).

Brăteni, *pădure,* în întindere de 310 hect., în partea de V. a moşieĭ Brăteni, com. Brăteni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Brătenilor (Dealul-), *deal,* se întinde de la N. la S., trecînd pe moşia Brăteni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani şi se prelungeşte şi în com. Dobîrceni.

Brătescu, *sat,* în pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Perieţi, jud. Ialomiţa. Este situat spre N., la 1 kil. de satul de reşedinţă.

Acest sat, împreună cu cătunele Arioneşti şi Lata, a format pănă la 1885 com. Brătescu şi purta numirea de Misleanu si avea ca căt. satul Miloşeşti, care astă-zi formează o comună.

Aci este o şcoală mixtă, cu un învăţător retribuit de com. şi cu 32 elevi şi 6 eleve.

Locuitoriĭ satuluĭ se ocupă cu plugăria. Lacul Fundata este la 600 metri de sat.

Prin acest sat trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Brăteşti, *com. rur.,* în pl. Fundul, jud. Roman, spre S.-E. de

www.dacoromanica.ro

oraşul Roman şi la o depărtare de 7 kil. de el şi de 15 de reşeşedinţa plăşeĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. E formată din satele: Brăteşti, Brătianul şi Izvorul, cu reşedinţa comuneĭ în satul Brăteşti. Are 254 capĭ de familie, 301 contribuabilĭ, 1146 locuitorĭ, din carĭ 58 ştiŭ carte şi 285 case. Toată această populaţie este romînă afară de 2 fam. Evreĭ. Aci se cultivă viea. Sunt 2324 capete vite marĭ. Are o biserică şi o şcoală primară mixtă, care în anul şcolar 1886—87 a fost frecuentată de 28 elevĭ (23 b., 5 f.) din 36 înscrişĭ (31 b., 5 f.). Această com. formează cu com. Avereşti, Chilii şi Giurgeni o circumscripţie fiscală cu reşedinţa în com. Brăteşti. Venitul anual al com. este de leĭ 3101, banĭ 63 şi cheltuelile de leĭ 3026. Pe teritoriul acesteĭ comune este un pod plutitor pe rîul Siretul, peste care trece şoseaua judeţeană. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Brăteşti, *sat,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., al com. Bărăneşti, situat aproape de izvoarele pîrîuluĭ Caraclăul, la o depărtare de 6100 m. de satul Bărsăneşti (şcoala). La anul 1891 aŭ urmat la şcoala din acest cătun 17 b., din 61 copiĭ în vîrstă de şcoală. Are o biserică ortodoxă, clădită de locuitorĭ pe la 1770. Cîrciumĭ sunt 4. Capĭ de familie sunt 117, suflete 485. Animale se numără: 25 caĭ, 267 vite cornute, 21 porcĭ şi 242 capre.

Brăteşti, *sat,* pendinte de com. rur. Căpreni, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 4 kil. la S. de Stoina şi la 5600 m. de Căpreni-d.-j., cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

E aşezat pe dealul Icleanul. Populaţia e de 41 familiĭ, cu 156 suflete.

Din punctul de vedere bisericesc face parte din parohia Stoina. Locuitoriĭ se îmbisericează la biserica parohială din Stoina.

Brăteşti, *sat,* face parte din com. rur. Hăbudul, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Brăteşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Brăteşti, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Brăteasca şi aproape de vărsarea luĭ în Siret, spre S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 7 kil. de el şi de 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este reşedinţa comuneĭ Brăteşti. Are 146 capĭ de familiĭ, 185 contribuabilĭ, 679 locuitorĭ, din carĭ 39 ştiŭ carte şi 158 case. Populaţiunea este romînă, afară de 2 familiĭ Evreĭ. Are o moară cu vaporĭ şi maĭ multe de apă. Aci se cultivă viea. Sunt 1584 vite marĭ cornute. Are o biserică de lemn şi o scoală primară mixtă, care în anul scolar 1886—87, a fost frecuentată de 38 elevĭ, 23 băeţĭ 5 fete, din 36 înscrişĭ, 31 băeţĭ 5 fete. Localul şcoaleĭ este bun. Spre N. de acest sat şi în apropiere de el este un pod plutitor peste rîul Siret, peste care trece şoseaua judeţeană. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Brăteşti, *sat,* pe moşia şi în comuna Păşcani, judeţul Suceava. Işĭ trage numele de la slavonescul brat, frate; decĭ Brăteşti e sinonim cu Frăteşti. Aşezat pe coasta dealuluĭ şi sub poalele pădureĭ cu acelaşĭ nume, numără 151 case populate cu 157 capĭ de familiĭ, saŭ 699 suflete, 357 bărbaţĭ şi 342 femeĭ, din carĭ 202 Lipovenĭ. Are 79 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă 46 fălcĭ, 15 prăjinĭ şi 30 stînjenĭ. Improprietăriţĭ la 1864 sunt 20 mijlocaşĭ şi 16 codaşĭ, stăpînind 144 fălcĭ, 77 prăjinĭ şi 9 stînjenĭ. Drumurĭ principale sunt: la Păşcani, 3 kil., şi la Miroslăveşti, 8 kil. Biserica schituluĭ şi şcoala din Boşteni-Sodomenĭ servesc şi acestuĭ sat. Lipovenĭ aŭ biserica lor fără preot.

Pe la 1850, «Brăteşti, la ţinutul Sucevei, ocolul Siretuluĭ, moşie a d-sale Visterniculuĭ Roset Roznovanu. Are sat, cu 4 nevolnicĭ, 7 vădane, 3 slujbaşĭ volnicĭ; pe lîngă moşiile Păşcani, Stolniceni, Prăjesculuĭ şi altele, cu un număr de 36 locuitorĭ.» («Bucium. Rom.», an. I, p. 427).

Brăteşti, *cătun,* pendinte de com. Cătunul, pl. Neajlovul, judeţul Vlaşca.

Brăteşti, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, pe teritoriul cătunuluĭ Slobozia-Mieluluĭ.

Brăteşti, *ieşer,* în jurul schituluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, în suprafaţă de 298 m. p.

Brăteşti, *loc izolat,* în judeţul Neamţu, com. Pîngăraţi, plasa Piatra-Muntele. Se maĭ numeşte Brateşul.

Brăteşti, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bărsăneşti, de 320 hect., care daŭ un venit de 6400 leĭ proprietaruluĭ Gr. Sion-Ghereĭ. Despre această moşie, Th. Codrescu («Buciumul Rom.» pag. 427) ne relatează: «moşie a caseĭ răposatuluĭ Serdariŭ Gheorghe Lascar. Are sat, cu o biserică, 1 preot, 2 dascălĭ, 1 mazil, 11 nevolnicĭ, 2 vădane, 10 slujbaşĭ volnicĭ, 1 vătav; pe

www.dacoromanica.ro

lîngă moșiile Tîrgul-Ocna, Bărsănești, Lebe, Dofteana și altele; cu un număr de 45 locuitorĭ».

Brătești, *moșie*, a statuluĭ, jud. Roman, plasa Fundul, comuna Brătești, arendată anual (1887) cu 12360 leĭ. Această moșie aparținea mănăstirilor Neamțuluĭ și Secul, închinate Mitropolieĭ starea I.

Brătești saŭ **Pravila**, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., pe teritoriul căt. Brătești. Pe coasta acestuĭ munte se află localitatea numită Bărsanul, din com. Bărsănești.

Brătești, *pădure a statuluĭ*, jud. Roman, în pl. Fundul, comuna Brătești, în întindere de 716 hect., din carĭ 680 hect. pădure mare și 36 pădure mică (zăvoiŭ). Această pădure aparținea mănăstirilor Neamțuluĭ și Secul, închinate Mitropolieĭ starea I.

Brătești, *pîrîiaș*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., din com. Bărsănești, care își are obîrșia în localitatea numită Bratul și se varsă în pîrîul Caraclăul.

Brătești, *pîrîiŭ*, afluent al Siretuluĭ, în lungime de 8400 m., județul Suceava. Udă satul cu acelașĭ nume.

Brătești, *schit* de călugărĭ, în vecinătatea satuluĭ cu acest nume, jud. Suceava, întemeiat pe la începutul acestuĭ secol de proprietarul moșieĭ Iordache Balș. Roset Roznovanu îl înzestră cu 100 hect. pămînt cultivabil pentru întreținere. Adăpostește 12 monahĭ. In jurul schituluĭ este o grădină și o livadă de arborĭ roditorĭ de 6 hect. Biserica e de zid, refăcută tot de proprietarul moșieĭ, la 1844. (Vezĭ tîrgul Păscani).

Brătești, *siliște*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bărsănești. La S. satuluĭ Brătești de azĭ se găsesc urmele unuĭ sat numit tot Brătești și a uneĭ bisericĭ foarte vechĭ, de oare-ce se făcea liturghia în limba sîrbească și bulgărească. S'aŭ găsit chiar cărțĭ sîrbeștĭ și bulgărești. Biserica, se crede a fi fost făcută de maĭ multe secole. Astăzĭ este dărîmată. S'a găsit un act cu data 7246 (1738), în care se spune că răzeșiĭ din Brătești aŭ dat o bucată de pămînt pentru facerea unuĭ schit pe lîngă biserică. Spre N.-E. de biserică se află un munte lipsit de orĭ-ce vegetațiune și pe care se găsește ozocherită (ceară de pămînt). La poalele munteluĭ curg pîrîiașe cu miros de pucioasă.

Brătești, *mic șes*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni, lîngă care pîrîul Amărăzuia se varsă pe stînga rîuluĭ Amaradia.

Brătești (Schitul-), *schit*, cu hramul Nașterea Domnuluĭ, lîngă satul cu acelașĭ nume, jud. și pl. Argeșul. Este redus la biserică de mir, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser, salariațĭ de stat.

Brătești-de-Jos, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul, căt. și com. Cazaci. Are un lac în locul unde eraŭ în vechime marile heleștae Domnești.

Brătești-de-Jos, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul, com. Cazaci.

Brătia, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Frumușica. Este situat sub coastă, pe luncă, la 3 kil. de rîul Ialomița și se învecinește la E. cu satul Axintele și la V. cu satul Panduri, care îl desparte de satul de reședință. Inainte purta numirea de Lăptuțoaia.

Populațiunea satuluĭ este de 71 familiĭ Romînĭ, 1 familie Grecĭ și 3 familiĭ Țiganĭ.

In sat se află o biserică, construită la 1844.

Vite sunt: 250 caĭ, 700 oĭ, 120 boĭ, 80 porcĭ, 3 capre și 2 bivolĭ.

Brătiana, *mic afluent* al Suhăĭ-Micĭ, jud. Suceava.

Brătianca, *cătun*, județul Teleorman, pendinte de comuna Frumoasa; din pl. Marginea. Este format din însurățeiĭ împroprietăriți în anul 1880 și se află situat în partea de V. a aceleĭ comune, sub coastă, pe loc șes. Are o populațiune de 409 suflete, din carĭ 74 contribuabilĭ.

Brătianu, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Brătești, situat pe un mic platoŭ, spre S.-E. de satul Brătești și la o depărtare de 500 m. de el. Are 44 capĭ de familiĭ, 48 contribuabilĭ, 183 locuitorĭ, din carĭ 13 știŭ carte și 54 case. Populațiunea este numaĭ romînă. Sunt 250 capete vite marĭ. Acest sat s'a înființat la 1878 prin împroprietărire de noĭ însurățeĭ, și este numit după numele răposatuluĭ bărbat de stat I. C. Brătianu. Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Brătianu, *pisc*, com. Ștefănești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Brătieni, *sat*, cu 600 suflete, jud. Argeș, pl. Argeș; face parte din com. rur. Brătieni-Galeșul. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, cu doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser. Are o școală primară rurală.

www.dacoromanica.ro

Brătieni, *deal*, cu livezĭ de fîn, comuna Corbi, plaiul Nucşoara, jud. Muscel.

Brătieni-Galeşul, *com. rur.*, pe rîul Vălsanul, jud. Argeş, plasa Argeş, la 18 kil. de com. urb. Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefecturei, şi la 42 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Brătieni, 172 familiĭ, cu 606 suflete, şi Galeşul, 170 familiĭ cu 602 suflete, peste tot 342 familiĭ cu 1208 locuitorĭ, din carĭ 11 familiĭ, cu 48 locuitorĭ, Ţiganĭ. In comună sunt 2 bisericĭ, cîte una în fie-care sat; 2 şcolĭ primare rurale, cîte una în fie-care sat; 9 cîrciumĭ. Budgetul com. pe anul financiar 1882—83 a fost de 2650 leĭ 95 banĭ la venitурĭ, şi de 2550 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887) această comună numără 248 contribuabilĭ, şi are un budget de 3937 leĭ la venitурĭ şi de 3389 leĭ la cheltuelĭ. Numărul vitelor era în 1887 de 1242 capete vite marĭ: 1132 boĭ şi vacĭ, 93 caĭ, 12 măgarĭ şi 5 bivolĭ, şi 4080 capete vite mărunte: 3580 oĭ, 58 capre şi 442 rîmătorĭ.

Brătila, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Tazlăul-Mare şi înconjurată de dealurĭ. Este alcătuită din 5 cătune: Brătila-d.-s., Brătila-d.-mj., reşedinţa, Brătila-d.-j., pe stînga rîuluĭ; iar Gura-Văeĭ şi Ciorta pe dreapta rîuluĭ.

In Condica Liuzilor găsim Brătila-d.-s. răzăşească şi cea de jos aparţinînd Sărdaruluĭ Const. Botezatu, iar în Statistica din an. 1874 maĭ era Druţa şi Subciorta.

Se zice că primiĭ locuitorĭ aĭ comuneĭ ar fi fost niştе munteni veniţi din Rucăr, dovadă mahalaua Muntenilor din satul Brătila, şi că aceştia şi-aŭ ales un loc retras între dealurĭ, şi cu o poziţie strategică foarte bună, spre a se putea maĭ lesne apăra în contra năvălirilor inimice de prin acele timpurĭ.

Teritoriul comunal se mărgineşte: la N. cu al com. Drăgugeşti, la V. cu al com. Bărsăneşti, la S. şi E. cu al com. Rîpile.

Pămîntul săŭ este udat de Tazlăul-Mare, care îl străbate prin mijloc, de la N. spre S., şi de pîrîiaşele Brătila, Bărsăneşti şi Prisăul. Inălţimile sunt dealurile: Cireşul, Plaiul, Belcul, Benea şi Ouşorul.

Are o şcoală mixtă, care funcţionează din 1865, în satul Brătila-d.-mj., întreţinută de comună, într'un local în care se află instalată şi primăria, posedînd 6 fălcĭ şi 40 prăjinĭ pămînt în ţarină. In anul 1891 şcoala a fost frecuentată de 16 copiĭ, printre care o fată.

Sunt 3 bisericĭ ortodoxe: cîte una în fie-care din secţiile carĭ compun satul Brătila, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ. Case de locuit sunt 326, cîrciumĭ 9.

Populaţiunea numără 340 capĭ de familie, cu 1219 suflete: bărbaţĭ 649, femeĭ 570. După naţionalitate sunt: 1203 Romînĭ, 2 Ungurĭ, 2 Armenĭ şi 12 Izraeliţĭ, toţĭ de protecţiune romînă. După felul ocupaţiuneĭ se disting: 759 agricultorĭ, 5 meseriaşĭ, 7 comercianţĭ, 12 profesiunĭ libere. Ştiŭ a citi şi scrie 26 (2 femeĭ); nu ştiŭ carte 1193 (568 femeĭ). Infirmĭ sunt 2 bărbaţĭ. Contrib. 246. După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 178 locuitorĭ, cu 634 fălcĭ pămînt. In 1879 s'aŭ împroprietărit 55 însurăţeĭ, cu 133 fălcĭ şi 20 prăjinĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 3400 hect. Pădurile ocupă 1650 hect., dintre care ale statuluĭ 225 hect.

Proprietarĭ sunt: Statul (pădure), Ovanes Agianoglu, care stăpîneşte 643 hect., ce-ĭ daŭ un venit de 15000 leĭ; G. Mihail, cu o moşie de 139 hect., care-ĭ dă 2800 leĭ; Ecaterina Codreanu, care are de la moşia sa 1300 leĭ; Ecaterina Manole Iancu, care are un venit de 1200 leĭ.

Viile ocupă o întindere de 14.75 hect. care în 1890 aŭ dat 147.50 hectol. vin alb.

Stupĭ de albine sunt 60.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1009 hect.

Animale sunt: 34 caĭ, 732 vite cornute, 159 porcĭ, 24 capre (statistica 1890) şi 880 oĭ care aparţin la 6 proprietarĭ şi care, în 1891, aŭ dat 1320 kilgr. lînă ţurcană.

Budgetul comuneĭ, pe exerciţiul 1891—92, are la venitурĭ leĭ 3955 şi la cheltuelĭ leĭ 2240 banĭ 65.

Comuna este străbătută de calea naţională Bacăŭ-Oneşti, şi de calea vecinală Ocna-Bărsăneşti-Gura-Văeĭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 42 kil.; la Tîrgul-Ocna 18 kil.; la com. Gropile 23 kil.; la com. Drăgugeştĭ 3 kil.; la comuna Rîpile 15 kil.; iar la Tîrgul-Valea-Rea, reşedinţa plăşeĭ, 10 kil.

Brătila, *sat*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., compus din 3 secţiĭ saŭ cătune: Brătila-d.-s., Brătila-d.-mj., reşedinţa comuneĭ, şi Brătila-d.-j. Toate secţiile sunt aşezate pe pîrîul cu acelaşĭ nume şi de-a stînga Tazlăuluĭ-Mare. Are o şcoală mixtă, la care, în 1891, aŭ urmat, din cîte-şĭ trele secţiĭ, 13 băeţĭ, din 149 copiĭ în vîrstă de şcoală. Sunt 3 bisericĭ ortodoxe: una în secţia

www.dacoromanica.ro

Brătila-d.-s., cu patronul Sf. Nicolae, clădită pe la 1840 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; alta în secţia Brătila-d.-j., cu patroniĭ S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1800, deservită de 1 cîntăreţ; o a treia, închinată Adormireĭ-Maiceĭ-Domnuluĭ, în secţia Brătila-d.-mj., zidită la 1775, tot de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Cîrciumĭ sunt 8. Capĭ de familie sunt: 98 în Brătila-d.-s., 91 în Brătila-d.-j. şi 84 în Brătila-d.-mj.; sufletele: 362 în Brătila-d.-s., 317 în cea de jos şi 296 în cea de mijloc. Animale se numără: în Brătila-d.-s., 10 caĭ, 201 vite cornute, 46 porcĭ, 15 capre; în Brătila-d.-j., 9 caĭ, 191 vite cornute, 39 porcĭ, 1 capră; în Brătila-d.-mj., 8 caĭ, 158 vite cornute, 45 porcĭ.

Brătila, *mahala*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi; ţine de com. rur. Strehaia.

Brătila, *munte*, în jud. Muscel, aproape de hotarul despre Transilvania, între rîul Dîmboviţa şi rîul Doamneĭ.

Brătila, *pădure*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătila, cu o întindere de 225 hect. saŭ 150 fălcĭ, neamenajată şi cu arborĭ foioşĭ (stejar, fag, etc.). Aparţine statuluĭ, iar înainte de secularizare ţinea de biserica Precista-şi-Răducanu din Tîrgul-Ocna.

Brătila, *pădure*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi; ţine de teritoriul com. rur. Strehaia.

Brătila, *pădure*, proprietate a statuluĭ, în întindere de 400 hectare, ţine de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, carĭ fac parte din com. Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muscel.

Brătila, *pîrîŭ*, jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-j., com. Brătila, care curge pe teritoriul sat. Brătila. Işĭ are obîrşia de la locul numit Coluniĭ şi se varsă în Tazlăul-Mare, d'a stînga.

Brătila, *vale*, în com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Brătila-de-Jos. Vezĭ Brătila, sat, jud. Bacău.

Brătila-de-Jos, *moşie*, judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., despre care Th. Codrescu («Buciumul Romîn», pag. 427) ne dă următoarele ştiinţe: «Brătila-d.-j., cu siliştele Măneşti şi Grieşti şi părţile din Brătila-d.-s., Poenile şi Ghertunul, la ţinutul Bacăuluĭ, ocolul Tazlăul-d.-j., moşie a d-sale Sărdariuluĭ Ioniţă Popescu, cumpărată la anul 1848 d-lor fraţiĭ Dumitreşti, care la anul 1843 o cumpărase de la Spătarul Răducanu Botezatu, în preţul de 12000 galbenĭ, şi d-lor aŭ dat-o cu 13000 galbenĭ d-sale Sărdarul Popescu. Are sat, cu o biserică, 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 9 nevolnicĭ, 7 vădane, 24 slujbaşĭ volnicĭ, 1 vătav; pe lîngă moşiile Brătila-d.-s., Bărsăneşti, Chelbe şi altele, cu un număr de 117 locuitorĭ.»

Brătila-de-Mijloc. Vezĭ Brătila, sat, jud. Bacău.

Brătila-de-Sus. Vezĭ Brătila, sat, jud. Bacău.

Brătila-de-Sus, *moşie*, judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., despre care Th. Codrescu («Buciumul Romîn», pag. 427) ne dă următoarele ştiinţe: «în care moşie aŭ parte şi d-lor Căminarul Iordaki şi Spătarul Iancu Vîrgolicĭ, S-ta mănăstire Răducanu din Tîrgul-Ocna, supusă Sfinteĭ mănăstirĭ Treĭ-Sfetitele din Iaşi, închinată la Sf. Munte; iar din răzeşĭ sunt şi din neamul Tironesc, Catinca Vasiloaia cu fiiĭ săĭ Vasilaki şi Stan, carĭ aŭ vîndut la 1850 d-sale Pitarul Stefanaki Codreanu, un stînjen şi 4 palme, în preţul de 500 leĭ cu casă şi livadă; şi alţiĭ maĭ mulţi răzeşĭ şi părtaşĭ în ea. Are sat, cu 2 biserici, 2 preoţĭ, 4 dascălĭ, 2 privilegiaţĭ, 18 mazilĭ, 10 nevolnicĭ, 6 vădane, 1 căpătăier, 7 slujbaşĭ volnicĭ, 1 vătav, 1 jidov; pe lîngă moşiile Brătila-d.-j., Zămişul şi Săcălăşani, cu un număr de 100 loc.»

Brătileşti (Tîmboeşti), *cătun* al com. Goideşti, jud. Buzău, cu 320 loc. şi 79 case.

Brătiliĭ (Movila-), *movilă*, în pl. Cîmpuluĭ, spre E. de satul Jilavele, jud. Ialomiţa.

Brătioara, *pădure*, în jud. Muscel. (Vezĭ Plaiul-Lung).

Brătioara saŭ **Bratia-Mică**, *pîrîŭ*, izvoreşte din munţiĭ Danciul şi Preotesele, şi se uneşte cu rîul Bratia, din sus de com. Albeşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Brătiţa, *loc izolat*, comuna Bălteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Brătoaia, *sat*, face parte din comuna Buda, pl. Strănişeşti, jud. Tecuciŭ, la 2 kil. 900 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 21 capĭ de fam., cu 84 suflete, trăind în 24 case; 14 contribuabilĭ.

Satul are o suprafaţă de 37 hect. 27 ariĭ, plus pămîntul statuluĭ de 443 hect.

88880. Marele Dicţionar Geografic

www.dacoromanica.ro

Ştiŭ carte 2 bărbaţĭ şi 3 băeţĭ. Locuitoriĭ sînt împroprietăriţĭ. Satul poartă numele ce l'a avut moşia.

Brătoaia, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ. Izvoreşte din dealul cu acelaşi nume, com. Buda, trece prin satul Brătoaia, merge în direcţia E.-V. şi se varsă în Zeletin.

Brătuleni, *sat*, în partea de E. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat între două dealurĭ în faţa şesuluĭ Bahluiul, pe o întindere de 1037 hect. şi avînd o populaţie de 40 familiĭ saŭ 194 loc. Proprietatea aparţine caseĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşĭ.

Numărul vitelor e de 718 cap., din carĭ: 362 vite marĭ cornute, 126 oĭ, 90 caĭ şi 140 rîmătorĭ.

Brătuleşti, *sat*, face parte din com. rur. Cociocul, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Este situat la N. de Cocioc, între pădurea Radu-Vodă şi malul stîng al văeĭ Tutunarul.

Are o suprafaţă de 1528 hect. şi o populaţie de 655 loc.

Domeniuluĭ Coroaneĭ aparţin 920 hect. şi locuitorilor 608 hect.

Pe domeniul Coroaneĭ se cultivă 178 hectare (22 se rezervă pentru izlaz şi 720 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 525 şi al celor micĭ de 637.

Comerţul se face de 4 cîrciumarĭ.

S'aŭ stabilit în sat 4 străinĭ.

Brătuleşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, la S. de băile Strunga şi la o depărtare de 2 kil. de ele. Are 106 capĭ de fam., 125 contrib., 306 loc., din carĭ 8 ştiŭ carte, şi 117 case. Populaţia este română, afară de 2 fam. Evreĭ. Se lucrează rotăria. Sunt 315 capete vite marĭ.

Brătuleşti, *sat*, face parte din com. Corodul, pl. Nicoreşti, judeţul Tecuciŭ. Cade la N. comuneĭ, 4 kil. departe de reşedinţă. Are o populaţie de 105 capĭ de familie, cu 385 suflete, care locuesc în 86 case; 103 contribuabilĭ. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 37 (24 băeţĭ şi 13 fete).

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Posedă: 98 boĭ, 49 vacĭ, 2 taurĭ, 12 caĭ, 5 epe, 2 armăsarĭ, 176 oĭ şi 5 capre. Terenul satuluĭ are o suprafaţă de 1716 hect. 11 arii, din care: vatra satuluĭ ocupă 22 hect. şi 13 ariĭ, iar partea cea-l'altă se cultivă.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ la 1864.

Biserica este situată în partea de Nord a satuluĭ. Nu-ĭ se cunoaşte precis data construireĭ. Data, ce se păstrează în Evanghelie, este 1791, şi pomelnicul dovedeşte că este făcută de Safta Negrea. In urmă s'a întreţinut pănă la 1864 de Sandu Negrea. Posedă 8 1/2 fălcĭ de pămînt arabil.

Brătuleşti, *sat*, face parte din com. rur. Cermegeşti, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 323 locuitorĭ (150 bărbaţĭ şi 173 femeĭ). Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 26 (12 fete).

Este la distanţă de 1/2 kil. de Chiricesti, reşedinţa comuneĭ. Aci este o biserică. Anul fondăreĭ şi ctitoriĭ nu-ĭ se cunosc.

Brătuleşti, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, care este stăpînită de Eugeniŭ Ghica.

Brătuleşti, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, în care domnesc fagul şi bradul. Proprietar este Eugeniŭ Ghica. Are o întindere de 9000 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Brătuleşti, *secţie*, a satuluĭ Dărmăneşti, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, situată pe malul drept al Uzuluĭ. In vechime se maĭ chema şi Poiana-Roşca. Are o biserică catolică, deservită de 1 dascăl. Locuitoriĭ sunt maĭ toţĭ Ungurĭ.

Brătuleţul, *loc izolat*, jud. Neamţu, pe moşia Topoliţa, com. Humuleşti, pl. De-Sus-Mijlocul, în întindere de 3 hect. 5500 m. p.; învecinat la Nord cu pămîntul şcoaleĭ, la E. cu apa pîrîuluĭ Brătuleţul, la Sud cu parcela 118 şi la V. cu parcelele 116 şi 167.

Pe acest loc se află nişte case şi o moară în ruine.

Acest teren a fost pendinte de mănăstirea Văraticul; astă-zĭ aparţine statuluĭ, care îl arendează separat, orĭ întrupat cu moşia Topoliţa-Săcăluşeşti.

Brătuleţul, *pîrîiaş*, jud. Neamţu, pe teritoriul com. Humuleşti; se varsă în pîrîul Topoliţa.

Brătuleţul, *trup de moşie*, judeţul Neamţu, a mănăstireĭ Văraticul, fostă închinată Mitropolieĭ din Iaşi, starea IV-a, iar acum aparţiind statuluĭ. Este situată pe lîngă moşiile Bălţăteşti, Topoliţa, Săcăluşeşti, ş a., în com. Humuleşti, pl. De-Sus-Mijlocul.

Brăzdata, *baltă*, jud. Dolj, pl. Băileşti, comuna Afumaţi, în N. com. Se scurge în pîrîul Băboaia, pe teritoriul com. Urzicuţa, pl. Băileşti.

www.dacoromanica.ro

Brăzdata, *movilă*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Afumaţi, la N. comuneĭ.

Brăzdata, *movilă*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Siliştea-Cruceĭ.

Brăzişori, *deal*, în judeţul Mehedinţi, plaiul Cloşani, în comuna rurală Comăneşti; începe de la Tarniţă, formînd culmea Motruluĭ în comunele: Negoeşti, Comăneşti, Glogova, şi se termină la Cătune, comună în pl. Motrul-d.-s. Cea maĭ mare înălţime a sa este de aproape 400 metri.

Peste acest deal trece şoseaua vecinală ce se ramifică din şoseaua judeţeană Severin-Gorj spre Floreşti-Baia-de-Aramă.

Breabănul, *pîrîaş*, în jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Văsieşti, care se scurge în Urminişul-Mare.

Breasta, *com. rur.*, ce face parte din pl. Dumbrava-d.-s., judeţul Dolj, la o depărtare de 7 kil. N.-V. de Craiova şi la 21 kil. departe de reşedinţa plăşeĭ, care este comuna rurală Şopotul.

Se învecineşte la E. cu com. Cernelele, de care se desparte prin rîul Jiul; la V. cu comuna Pleşoiul şi cu com. Predeşti; la N. cu com. Mihăiţa; iar la S. cu com. Bucovăţul. Limita de N. începe de asupra cătunului Cromna, mergînd printre moşia d-luĭ Tache Guran şi a d-neĭ M. Paţa, despărţită prin valea Moreni, pănă la rîul Jiul. Limita de sus începe din punctul Tropotanele, merge drept spre E. pănă în Jiŭ. Limita de E. este formată de rîul Jiul, care merge maĭ întîiŭ spre S., apoĭ formează un cot spre V., udînd com. Breasta şi în fine se lasă iarăşĭ spre S. Limita de V. începe de la S., formează limita moşiilor d-lor proprietarĭ: maior Marcu, S. Geblescu şi G. Mateiŭ, mergînd aproape în linie dreaptă pănă în punctul de la Nord d'asupra Cromneĭ.

Terenul acesteĭ comune este puţin accidentat, avînd următoarele dealurĭ: Dealul-Morenilor, Obedinul, Dealul-Văcarilor şi Dealul-Creţeştilor, cu cîte o înălţime aproximativă de 40 pănă la 50 metri, fiind acoperite cu iarbă pentru nutreţul vitelor.

Cursul de apă ce udă teritoriul comunal este Jiul. Peste Jiŭ se află un pod în dreptul acesteĭ com. Jiul primeşte pe teritoriul acesteĭ com., lîngă podul Breasta, pîr. Obedeanul pe dreapta, care la rîndul săŭ, se încarcă tot pe dreapta cu gîrla Breasta ce-şĭ are izvorul pe teritoriul acesteĭ comune şi curge în direcţiunea V.-E. Primă-vara cînd se topesc zăpezile şi toamna, după ploile cele marĭ, Jiul se revarsă.

Maĭ de mult com. coprindea două cătune: Obedinul şi Breasta. Apoĭ s'aŭ maĭ adăugat încă două: Cruţeşti şi Curuia. Azĭ, comuna se compune din patru cătune, anume: Breasta, care este şi cătunul de reşedinţă, Cruţeşti, Curuia şi Obedinul.

La aceste cătune s'aŭ maĭ adaus mahalalele:

Tescăteneşti la cătunul Breasta.

Tropotanele la cătunul Curuia.

Cotul-luĭ-Tretie şi Cotul-Robit la cătunul Obedinul.

Cromna dimpreună cu Moreni, la cătunul Cruţeşti.

In această comună sunt două bisericĭ: una în cătunul Cruţeşti cu patronul Sf. Maria, fondată la anul 1784, de către Mariţa Bengeasca Stolniceasa; cea-l'altă în cătunul Obedinul; la ce an şi de cine e făcută, nu se ştie; nicĭ nu este încă zugrăvită. Ambele sunt aproape ruinate şi prima numaĭ este deschisă, iar în a doua nu se maĭ oficiază slujba, fiind cu totul dărîmată. In serviciul bisericeĭ din Cruţeşti sunt 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Fie-care are cîte o proprietate de 17 pogoane.

Tot aci se află mănăstirea Creţeşti, azĭ ruinată şi care, se zice, că în timpurĭ îndepărtate ar fi fost făcută de haiducĭ.

In cătunul Breasta se află o singură şcoală, mixtă, ce funcţionează din 1838, fiind întreţinută de stat şi de comună. Localul, construit de zid, este în bună stare. Şcoala are un singur învăţător. A fost frecuentată în anul şcolar 1892—1893 de 76 băeţĭ şi 4 fete. In vîrstă de şcoală sunt 97 băeţĭ şi 21 fete. Totalul locuitorilor carĭ ştiŭ carte, afară de copiiĭ ce urmează la şcoală, este de 63, dintre carĭ 3 femeĭ.

Sunt în toată comuna 1164 suflete, din carĭ 606 bărbaţĭ şi 556 femeĭ, locuind în 335 case.

După legea rurală din 1864 sunt 281 împămînteniţĭ. Se găsesc patru case marĭ boereştĭ, una făcută de Costică Otetelesanu, alta de Gane, a treia de Toma Strîmbeanu şi a patra de Dimitrie Paţa. A treia este veche de 50 de anĭ, iar a patra de 80 de anĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 9027 hectare, din care 3805 pămînt arabil, fineaţă 415, izlaz 207, lac şi teren sterp 10 hect., pădure 4890 hectare.

Moşiĭ: a d-luĭ Constantin Vrăbiescu, cu un venit de 20000 leĭ; a d-luĭ Lică Nedelcovicĭ cu un venit tot de 20000. Această moşie se numeşte Creţeşti.

Moşia Breasta, cu un venit de 30000 leĭ, aparţine d-luĭ general Iancu Argetoianu. Aceste treĭ moşiĭ aparţineaŭ fraţilor Haralambie. Moşia d-luĭ Ioan P. Roşu,

www.dacoromanica.ro

care aduce un venit de 1000 leĭ, aparţinea d-luĭ Nae Paliu; această moşie se numea Cotul-luĭ-Tretie. Moşia luĭ Mitiţă Anastasescu, cu un venit de 4000 leĭ, a aparţinut d-luĭ Tudor Amzulescu.

Moşia d-neĭ Maria Paţa, în cătunul Moreni, se numeşte Moreni; are un venit de 800 leĭ. Moşia d-luĭ maior Ciurea are un venit de 6000 leĭ. Se seamănă pe ele grîŭ, porumb, orz, ovăz, rapiţă, secară şi meiŭ. Moşia statuluĭ numită Dosul-Sandeĭ a fost arendată de la 1887—97; arenda este de 320 leĭ anual.

Pădurea Creţeşti aparţine d-lor Constantin Vrăbiescu, pe o întindere de 1400 hect. şi d-luĭ Lică Nedelcovicĭ, pe o întindere de 1260 hect. Aceste două păduriĭ aparţineaŭ înainte fraţilor Haralambie. Pădurea Breasta, ce aparţine azĭ generaluluĭ Ioan Argetoianu, iar înainte d-lor Haralambie, are o întindere de 2000 hectare.

Zăvoaie: Cotul-luĭ-Tretie, ce aparţine statuluĭ şi are o supraf. de 40 hect.; a d-luĭ Ioan P. Roşu, cu o întindere de 10 hect., ce aparţine d-luĭ Nae Paliu; zăvoiul Moreni, ce aparţine d-neĭ Maria Paţa şi are o suprafaţă de 180 hect. Zăvoaele sunt compuse din sălciĭ şi plopĭ, iar cele-l'alte păduriĭ se compun din gîrniţă, care predomină, din cer şi stejar.

Viĭ se găsesc cam pe 15 hect., pe moşia d-luĭ general Argetoianu; fie-care locuitor are cîte 1/2 saŭ 1 hect. de vie, care daŭ vin roşu albicios, de oarece culeg strugurиĭ amestecaţĭ.

Pe moşia d-luĭ general Ioan Argetoianu se află o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ îşĭ transportă productele la oraşul Craiova.

Transportul îl fac cu carele pe: şoseaua judeţeană Craiova-Corzul, ce trece prin Breasta pe lîngă mahalaua Cromna, avînd pe teritoriul acesteĭ comune o lungime de 6 kil.; şoseaua comunală Breasta-Cleanov, pe o întindere de 7 kil. în comună; calea naturală Breasta-Predeşti, cu o lungime de 5 kil. în comună; calea naturală Breasta-Terpeziţa, cu o lungime de 10 kil. în comună.

In com. se află 6 cîrciumĭ şi anume: 2 în cătunul Obedinul, 2 în mahalaua Cromna şi 2 în căt. Breasta. Comercianţĭ sunt 8, cîrciumarĭ.

Venitul pe exerciţiul anuluĭ 1893—94 a fost de 7042 leĭ, 5 banĭ.

Cheltuelile de 5728 l., 59 b.

Depărtarea comuneĭ Breasta de comunele vecine:

Depărt. la com. Cernelele e de 3 kil., la Predeşti 10 kil., la Bucovăţul 11 kil. şi la Şopotul 21 kil.

Vite cornute 415, oĭ 480 şi capre 280.

Breasta, *sat*, pendinte de com. rur. Breasta, plasa Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat aproape de confluenţa pîrîuluĭ Obedeanul cu Jiul la 7 kil. N.-V. de Craiova. In această parte Jiul are o lărgime de 167 m. şi o adîncime de 1 m. 83. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Populaţiunea luĭ e de 120 familiĭ, cu 471 suflete, locuind în 128 case.

Satul este lipsit de biserică. Are o şcoală mixtă, înfiinţată în anul 1834, şi frecuentată din acest sat de 17 copiĭ, 15 băeţĭ şi 2 fete, din 55, 34 băeţĭ şi 21 fete, cîţĭ sunt în vîrstă de şcoală.

Afară de şoseaua naţională Craiova-Severin, care trece prin Breasta, legînd-o la N.-V. cu Rasnicul, iar la E. cu Cernelele, căile de comunicaţie ale acestuĭ cătun maĭ sunt şoselele comunale, care îl pun în legătură cu Leamna, Pleşoiul şi Predeşti.

Breasta, *baltă*, în plasa Cîmpul, judeţul Mehedinţi.

Breasta, *pîrîŭ*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., com. Breasta, pe dreapta rîuluĭ Obedeanul.

Breasta, *silişte*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-s., com. Breasta.

Breaz (Malul-), *mal*, în com. Boziorul, cătunul Posobeşti, judeţul Buzăŭ, acoperit de pădure şi fîneaţă.

Breaza, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plasa Tohani, situată sub coastele şi ramificaţiile de N.-V. ale munteluĭ Istriţa, la o distanţă de Buzăŭ de 26 kilom. Limitele sale sunt: la N. rîul Nişcovul, din dreptul cătunuluĭ Pisculeni (c. Tisăul), pănă unde dă izvorul Tisa în Nişcovul; la V., începe din gura izvoruluĭ Tisa, mergînd pe dînsul în sus pănă la sorgintea sa, în muntele Istriţa; de aci merge puţin spre E. şi se lasă pe valea Gura-Vaduluĭ (hotar despre com. Vispeşti), apoĭ, prin viile luĭ Saegiŭ, dă în hotarul moşieĭ Ţîndărica (com. Vintileanca); la S., din hotarul Ţîndărichiĭ, face o linie frîntă si apucă pe hotarul moşieĭ moşnenilor Găgeni, zisă Tomşani, pănă dă în hotarul moşieĭ statuluĭ Sf. Gheorghe şi de aci în hotarul moşieĭ Poşta (comuna Pietroasa-d.-s.); la E. merge urcîndu-se pe hotarul moşieĭ Poşta prin coasta Ghinoiuluĭ, viile Bercarul, Măţiona, Piatra-Dărîmată, apoĭ intră în pădure, pe la capul coasteĭ Lespezile, dă în izvorul Stîrcul, la capul

www.dacoromanica.ro

coasteĭ Luminile şi de aci, pe izvor în jos, merge în rîul Nişcovul, în dreptul cătunuluĭ Pisculeni.

Suprafaţa sa e de 6075 hect., din care 1852 arabile, 1987 pădure, 238 fîneaţă, 532 izlaz, 2 livezĭ, 782 viĭ şi 682 sterp. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt Istriţa-d.-j. şi Sf. Gheorghe, ale statuluĭ şi Bădeni, Lupenească, Piţigoiasca şi Prunească ale cetelor de moşneni: Popeşti, Lupeneşti, Piţigoeşti şi Prunești.

Terenul e accidentat de multe coline şi dealurĭ, carĭ îĭ daŭ un aspect plăcut. Cultura cerealelor se face pe o suprafaţă întinsă şi sistematică, dar produsul principal e vinul. Pămîntul e bogat în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în piatră de construcţiunĭ, care se scoate din coastele Istriţeĭ. Industrie n'are afară de o moară mecanică, pe moşia statuluĭ Istriţa-d.-j., o căsărie şi 2 stînĭ. Comerţul constă în desfacerea cerealelor şi maĭ cu seamă a vinuluĭ. Are un tîrg anual la Ispas.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua com. Tohani-Gura-Nişcovuluĭ (Drumul-Dealuluĭ) şi Breaza, şosea naţională, precum şi un drum natural peste plaiurile Istriţeĭ, pe albia rîuluĭ Nişcovul.

Comuna e formată din cătunele: Breaza, Bădeni, Drăgăiceşti, Dorobanţi şi Greceanca, cu o populaţie de 2610 locuitorĭ, din carĭ: bărbaţĭ însuraţĭ 561, neînsuraţĭ 27, văduvĭ 73, băeţĭ 647; iar femeĭ măritate 561, văduve 64, fete 677. Eĭ trăesc în 606 case. Străinĭ sunt 4 Austro-Ungarĭ. Meşteşugarĭ sunt: 5 fĭerarĭ, 28 lemnarĭ, 2 rotarĭ, 8 croitorĭ, 4 cizmarĭ, 1 maşinist, 3 cojocarĭ, 40 butnarĭ şi 35 pietrarĭ.

Comuna are; 486 contribuabilĭ, din carĭ 43 comercianţĭ Romînĭ. Stabilimente sunt 15 Budgetul comuneĭ e de 5412 leĭ, banĭ 40.

Comuna are o şcoală, în cătunul Breaza, cu o populaţie regulată de 65 elevĭ şi 3 eleve. Carte ştiŭ 156 locuitorĭ. Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Adormireĭ. Cîrciumĭ are 9.

In vechime Breaza forma un singur sat cu Vispeşti; la 1862 a devenit sat independent şi în 1864, comună. Cătunele Drăgăiceşti, şi apoĭ Dorobanţi, sunt formate în mare parte din însurăţeĭ.

Breaza, *sat,* aşezat pe valea ce se află la E. dealurilor Giaţăuluĭ şi Uscaţi, în spre hotarul jud. Roman, în capătul despre N. al com. Bărgăoani şi despre E. al plăşeĭ de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Se mărgineşste la E. cu satul Homiceni; la V. cu satele Bornişul şi Crăeşti; la N. cu satul Talpa; iar la S. cu satul Bărgăoani.

Suprafaţa terenurilor sale e de vre-o 320 hect. Are o populaţiune de 12 familiĭ, cu 76 suflete, din carĭ 19 Unguri, carĭ se ocupă cu agricultura. Numărul contribuabililor este de 15.

Numărul vitelor se urcă la 100 capete, dintre carĭ: 6 boĭ, 40 vacĭ, 20 porcĭ, 14 caĭ şi 20 vite micĭ cornute.

Breaza, *cătun* de reşedinţă, al com. Breaza, judeţul Buzăŭ, cu 1200 locuitorĭ şi 284 case. Are aspectul unuĭ tîrguşor.

Breaza, frumos şi pietros *deal,* com. Breaza, jud. Buzăŭ, acoperit de viĭ.

Breaza, *deal,* jud. Neamţu, cu terenurĭ cultivabile, lîngă satul Bodeşti-Precisteĭ, com. Bodeşti-Precisteĭ, plasa Piatra-Muntele.

Breaza, *deal,* jud. Neamţu, cu terenurĭ arabile, lîngă satul Negreşti, com. Dobreni, plasa de-Sus-Mijlocul.

Breaza, *iaz,* judeţul Neamţu, în marginea despre N.-V. a satuluĭ cu a sa numire. Se întinde cu capătul despre E. pănă în şoseaua comunală Bărgăoani-Talpa. Este format din cursurile apelor unite Bahniţa şi Certieni, ce vin de pe ambele laturĭ ale satuluĭ Bărgăoani.

Breaza, *moşie,* în com. şi cătunul Breaza, judeţul Buzăŭ. Are 1630 hect., din care 30 arabile, 640 pădure, 62 livezĭ, 610 viĭ, restul izlaz şi sterp. Proprietatea e a moşnenilor Piţigoeşti, Lubeneşti şi Prunești.

Breaza, *pîrîŭ,* judeţul Neamţu. (Vezĭ Bernevica, iaz, comuna Talpa, pl. de Sus-Mijlocul).

Breaza, *pîrîaş,* jud. Neamţu, la hotarul satuluĭ Bodeşti-Precisteĭ despre satul Oşlobeni şi cătunul Dumbrăvile. Se numeşte astfel după numirea dealuluĭ din care ia naştere. Se varsă în pîrîul Cracăul, după un curs neînsemnat.

Breaza, mic *pîrîŭ,* afluent al pîrîuluĭ Sabasa, jud. Suceava.

Breaza, jud. Prahova, *fostă vamă* a ţăreĭ încă din timpul domnieĭ luĭ Alexandru-Vodă-Ghica. Acest Domn a mutat vama de la Cîmpina la Breaza şi de aci la Predeal, în anul 1834.

Breaza saŭ **Bobina**, *viroagă,* în judeţul Vlaşca. (Vezĭ Brebina).

www.dacoromanica.ro

Breaza-de-Jos, *com. rur.*, plaiul și jud. Prahova, situată pe muntele Gurga și pe valea rîuluĭ Prahova, la 40 kil. departe de capitala județuluĭ și la 6 kil. de reședința plaiuluĭ.

In privința anuluĭ înființăreĭ comuneĭ nu se știe nimic; iar în ce privește numele eĭ, locuitoriĭ spun următoarele: «In timpiĭ de demult, pe cînd în această localitate nu se afla niminĭ, a poposit aci un păstor cu turma sa de oĭ. Plăcîndu-ĭ poziținea și avînd pășune în de ajuns, și-a făcut o mică colibă și s'a hotărît a rămîne aci pentru tot-d'a-una. Intr'o dimineață, soția păstoruluĭ punînd pe foc laptele muls de la oĭ, spre a-l închega, adoarme în jurul foculuĭ; laptele se umflă, dă în foc și atinge și pe păstoriță pe obraz, o frige și'ĭ lasă niște semne pe față. Păstoriĭ din vecinătate, văzînd pe această păstoriță cu semne pe obraz, i-a zis Breaza și de la această poreclă a rămas numele localitățeĭ de Breaza. Alțiĭ spun că acea păstoriță avea pete marĭ albe din naștere.»

Com. se compune din 5 cătune: Breaza-d.-j., Podul-Vaduluĭ, Valea-Lungă, Valea-Tîrseĭ și Fricoasa, avînd o populațiune de 3143 locuitorĭ, 1523 bărbațĭ, 1620 femeĭ, fiind 642 capĭ de familie, 520 contribuabilĭ. Eĭ locuesc în 682 case.

In comună sunt două bisericĭ: la Breaza-d.-j., fondată în anul 1830, și la Podul-Vaduluĭ, fondată în 1818, deservite de 3 preoțĭ.

Afară de agricultură, care este prea restrînsă din cauza locurilor muntoase, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu șindrilăria, dogăria, fabricarea varuluĭ negru și alb, facerea rachiuluĭ de prune și creșterea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la tîrgul săptămînal din Ploești.

Locuitoriĭ, în număr de 423, s'au împroprietărit după legea rurală din 1864, cînd li s'aŭ dat 1469 hect. pămînt în moșia Principeseĭ Zoe Brîncoveanu. Eĭ au 400 boĭ, 100 caĭ, 354 vacĭ, 1500 oĭ, 60 capre și 326 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt două morĭ, o piuă și o fabrică de postav.

Carte a început să se învețe aci, de la anul 1856. Este o școală de băeți și una de fete, care s'aŭ frecuentat de 140 copiĭ (124 băeți și 16 fete), din numărul de 523 copiĭ (265 băeți 258 fete), cu vîrsta legiuită. Cu întreținerea școalelor, statul cheltuește anual 2088 leĭ. Localul e proprietatea comuneĭ.

Știŭ carte 360 bărbațĭ și 46 femeĭ.

In comună sunt ape minerale, carĭ conțin pucioasă, iod și sare. Ele izvoresc din poalele munteluĭ Gurga. Inainte de anul 1834, a fost în cătunul Podul-Vaduluĭ un stabilimenît de băĭ.

Țuica, ce se fabrică în com., variază între 240-250 hectol.

Comuna posedă cariere de piatră, localități cu sare, păzite de gardienĭ puși de stat, și chiar cărbunĭ de pămînt.

Stupĭ cu albine sunt 184.

Pămîntul e destul de prielnic cultureĭ; cu toate acestea nu se cultivă de cît porumb. Dintre pomĭ sunt: 240 merĭ, 175 perĭ, 24 duzĭ, 210 cireșĭ, 390 nucĭ. Livezile daŭ 560 care de fîn.

Comerciul se exercită în comună de 8 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 8875 leĭ anual și cheltuelile la suma de 4371 leĭ.

Șoselele din comună sunt: șoseaua națională Ploești-Predeal, ce trece prin centrul comuneĭ și șoselele comunale ce înlesnesc comunicația cu comunele Breaza-de-sus, Ocina și Provița.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Gurgiĭ, Vîrful-Duculuĭ și Vîrful-Comănaculuĭ, toate în partea de V. a comuneĭ și cu direcția de la N. spre S. Parte din aceste dealurĭ sunt acoperite cu prunĭ, nucĭ, alunĭ, etc.; iar parte servesc pentru pășune.

Afară de rîul Prahova, comuna Breaza-de-jos maĭ este străbătută de văile: Cacoveĭ, Cîmpuluĭ, Nisipuluĭ, Sunătoarea.

Se mărginește la N. cu com. Breaza-d.-s.; la S. cu comunele: Provița, Poiana și Cornu; la E. cu rîul Prahova; la V. cu parte din com. Breaza-d.-s. și com. Ocina.

Breaza-de-Jos, *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, plaiul și jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ. Are o pop. de 1201 loc. (580 b. 621 f.)

Are o bis. cu hramul Sf. Gheorghe, fondată la anul 1830, cu următoarea inscripție: «Această sfîntă și Dumnezeiască biserică, ce se prăznuește cu hramul Sf. Gheorghe, adăugîndu-se și Sf. Impărați, s'a zidit din temelie în zilele Prea Înălțatuluĭ Nostru Domn Grigorie Dimitrie Ghica Voevod, cu osteneala și cheltuiala Dumnealuĭ Slugernicul Nicolae Saegiu, și maĭ pe urmă împodobindu-se, după cum se cade, prin alergătura Părinteluĭ Stoica Duhovnicul sin Popa Stoica, la 1830, Iulie 23».

Breaza-de-Sus, *com. rur.*, plaiul și jud. Prahova. Inscripția bis. Sf. Nicolae dovedește că este o com. veche. Aci, pănă la anul 1834, a fost vama care azĭ e în comuna Predealul, pl. Peleșul.

www.dacoromanica.ro

In aceĭ timpĭ, în această com. se afla sub-prefectura plaiuluĭ.

Este situată pe albia rîuluĭ Prahova şi pe coastele munţilor Nistoreşti, Surdeşti, Vrăbieşti şi la poalele dealuluĭ Tali, la 42 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Breaza de-sus, Gura-Belieĭ, Nistoreşti şi Surdeşti, cu o pop. de 2814 locuitorĭ (1410 bărbaţĭ, 1404 femeĭ), afară de 50 familiĭ de Ţiganĭ, fierarĭ şi vioriştĭ.

Capĭ de fam. sunt 676; contribuabili 526; case de locuit 620.

In comună sunt două bis.: una în căt. Breaza-d.-s., cu următoarea inscripţie: «Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică ce se cinsteşte hramul sf. Nicolae şi s'aŭ zidit din temelie şi s'aŭ înfrumuseţat cu zugrăveala după cum se vede, în zilele prea înălţatuluĭ Domn Ion Alexandru Ipsilant Voevod de robiĭ luĭ Dumnezeŭ: Popa Ivan Duhomnicu ot Breaza, presbito Stanca isin ihă Popa Mihaiŭ, Nicolae Frîncu, Istrate Rada, Radu Moldoveanu, Simioana, Radu, Anghela, Noembrie 15, 1777».

Altă biserică e în limita de N. a căt. Breaza-d.-s., cu hramul Sf. Impăraţĭ, fondată în anul 1884 de enoriaşĭ. Această bis. s'a zidit în locul alteĭ biserică maĭ vechĭ.

Ambele biserică sunt deservite de 3 preoţĭ.

Cultura cerealelor fiind cu totul restrînsă, locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu şindrilăria, dogăria, dulgheria şi rotăria. Meşteşugarĭ sunt 350. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Ploeşti. Despre Paştĭ, la Moşĭ, eĭ merg cu carele cu doniţĭ şi le desfac în marele bîlciŭ al Moşilor din Bucureşti.

Locuitoriĭ, în număr de 403, s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 1405 hect., pe moşia Brîncovenească. Eĭ aŭ 147 caĭ, 75 epe, 417 vacĭ, 85 capre, 1120 oĭ şi 564 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt 2 morĭ.

Carte a început să se înveţe aci, dela 1850. (Dascălul se plătea pe acel timp de locuitorĭ prin contribuţiunĭ). Şcoală în regulă s'a înfiinţat la 1864. Localul e proprietatea comuneĭ. Şcoala e deservită de 3 învăţătorĭ, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte anual 3888 leĭ. Se frecuentă de 110 copiĭ (94 băeţĭ, 16 fete), din numărul de 504 copiĭ (262 băeţĭ, 242 fete), cu vîrstă legiuită. Ştiŭ carte 400 bărbaţĭ şi 80 femeĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2288 hect.

Ţuică se fabrică în termen mediu ca la 5150 decalitri.

La Gura-Belĭ este o carieră de unde se extrage humă, care se amestecă cu piatră de prund şi se fabrică var hidraulic foarte bun. Fabrica, fosta proprietate a fraţilor Davidescu, e construită azĭ pe acţiunĭ. Acest var, constatat prin analiza şi încercările făcute la laboratorul de chimie al şcoaleĭ de podurĭ şi şosele din Bucureşti, se poate întrebuinţa, în foarte multe cazurĭ, în locul cimentuluĭ.

Stupĭ cu albine sunt 20. Dintre pomĭ roditorĭ sunt prea puţinĭ. Livezile daŭ 2278 care fîn.

Comerciul se exercită de 18 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 12.000 leĭ. Cheltuelile reprezintă aceeaşĭ sumă.

Şosele prin comună sunt: şoseaua naţională Ploeşti-Predeal şi şoselele Breaza-Ocina, Breaza-Talea, şi alte şosele comunale. Ele înlesnesc comunicaţia între comunele: Breaza, Comarnicul, Ocina, etc.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Cetăţeĭ, Muchia-Inaltă, Vîrful-Stînceĭ, Vîrful-Stîneĭ, Vîrful-Pietrişuluĭ, Simoiul, Bădia, Dealul-Bisroculuĭ, Slatina, Văcăreaţa, Dealul-Surdeştilor, Coada-Feţeĭ, Muchia-Popeĭ, Muri, Dealul-Opreştilor, al-Zăpozieĭ, Zănoaga, etc.

Afară de rîul Prahova, com. maĭ este străbătută de văile: Temniculuĭ, Văcăreaţa, Braduluĭ, Smeurătul, Plopişul, Motroşoaia, Valea-Cîmpuluĭ, care formează cascada Vîjiitoarea, Proviţa, Valea-Tîrseĭ, a-Lazuluĭ, Căruntеĭ, Racheriţa, etc.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Comarnicul; la S. şi S.-V. cu Breaza-d.-j.; la E. cu com. Cornul; la V. şi N.-V. cu comunele Ocina şi Talea.

La 1821, Boeriĭ din Bucureşti aflînd despre venirea luĭ Ipsilante, care plecase din Iaşi, fugiră spre Braşov, împreună cu consuliĭ din Bucureşti.

Ipsilante, aflînd la Mizil despre aceasta, dete o proclamaţie către boerĭ prin care le arată că nu tocmaĭ eĭ trebue să dea poporuluĭ asemenea triste exemple. O dată cu această proclamaţie, Ipsilante trimise cîţĭ-va eteriştĭ, sub comanda unuĭ credincios al săŭ, a întoarce pe boeriĭ fugarĭ, pe care îĭ ajunse la Breaza; însă pentru respectul către consulĭ, trimişiĭ nu cutezară a-ĭ sili să se întoarcă.

In această comună, proprietate a Prinţuluĭ Bibescu, se află palatul săŭ, cu o frumoasă grădină şi un eleşteŭ.

Aci petrecea verile Prinţul George Bibescu, cît timp a fost pe tron. Se ştie că locuitoriĭ de aicĭ joacă o horă care se chiamă *«ca la Breaza»* pe care străiniĭ, care vizitaŭ pe Prinţul Bi-

www.dacoromanica.ro

bescu, o numiseră «*la Calabraise*» crezînd că este un danț din Calabria.

O inscripție, după un clopot al bisericeĭ Sf. Nicolae, dovedește că prin anul 1808, această moșie nu ținea de casa Brîncovenească. «Acest clopot s'au făcut cu cheltuiala d-luĭ Jupîn Costică Diamandi Saegiu, la anul 1808. Biserica din Breaza se află pe moșia fratelui d-luĭ Sărdaruluĭ Nicolae Saegiu».

Breaza-de-Sus, *sat*, jud. Prahova, face parte din com. rur. cu acelașĭ nume. Are o populațiune de 1725 locuitorĭ, 859 bărbați, 866 femeĭ, și este reședința comuneĭ.

Este așezat pe un platoŭ întins, numit Cîmpul-Brezeĭ, într'o frumoasă poziție. Aci sunt 2 biserică. Partea de E. a comuneĭ o udă rîul Prahova.

Breaza-Talea, *plaiŭ*, com. Breaza-d.-s., pl. și jud. Prahova. Din acest plaiŭ și muntele Surdești, de la localitatea numită Cheia-Proviței, izvorește rîul Provița.

Breazul, *deal*, începe din partea de S. a satuluĭ Hodora, din valea numită Băjenăreasa, de pe teritoriul com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași. Se prelungește spre N., înălțîndu-se din ce în ce, pănă în fața satuluĭ Hodora, com. Cotnari, pl. Bahluiul. Aicĭ, formînd un arc, se întoarce puțin cam spre S.-E., lăsîndu-șĭ poalele în șesul Bahluiuluĭ, despre satul Ulmi din com. Belcești, pl. Bahluiul. Podișul acestuĭ deal este foarte întins și produce tot felul de cereale.

Breazul, partea de N. a *dealuluĭ* Copoul, din com. Copoul, jud. Iași. Este acoperit cu pădurĭ. Acest loc era însemnat în trecut ca punct haiducesc. Pe coasta dealuluĭ despre S., care e acoperită cu viĭ, sunt două fîntînĭ cu apă minerală conținînd sulfat de magnezie. Una din fîntînĭ se află în viea d-luĭ Colonel Pascu și alta în viea d-luĭ Paraschivescu Naiman.

Breazul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunelor rurale Balabancea, Telița și pe al com. urb. Isaccea. Se desface din Dealul-Cocoșuluĭ, se îndreaptă spre soare-răsare, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., descriind un semi-cerc, cu convexitatea spre Isaccea. El se întinde printre pîrîul Pîrlita, afluent al pîrîuluĭ Taița, ce-șĭ ia naștere din poalele sale de miază-zi și valea Capaclia, afluentă a bălțiĭ Capaclia. Se continuă spre miază-zi cu dealul Piatra-Roșie; la poalele sale despre miază-noapte se află așezată mănăstirea Cocoșul, și pe cele răsăritene se găsesc viile Bădila, ce produc vin foarte prețuit în județ. Pe sub poalele sale trec două drumurĭ comunale, amîndouă plecînd de la Isaccea și ducînd la Țiganca-Taița. Este acoperit cu pădurĭ întinse și bogate.

Breazul, *loc izolat*, în com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași, la sorgintea pîrîuluĭ Breazul, între dealurile Mîrzești, Copoul și Hîrtopul-Rufenĭ. Aicĭ se află și o cîrciumă.

Breazul, *pîrîŭ*, izvorește din gîtul Breazul ce leagă dealul Mîrzești cu dealul Copoul; curge spre V., pe valea dintre aceste dealurĭ și, din jos de satul Rădiul-luĭ-Tatar, din com. Tăutești, plasa Copoul, jud. Iași, se varsă în pîrîul Rădiul.

Breazuluĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, în com. Băjești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Breazuluĭ (Movila-), *movilă* naturală în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Picineaga, așezată în partea de S.-V. a plășeĭ și de E. a com., la vre-o 4 kil. spre E. de satul Picineaga. Pe la picioarele eĭ se întretaie calea județeană Ostrovul-Satul-Noŭ, cu drumul comunal Picineaga-Hasanlar-Omurlar. Tot pe creasta eĭ trece și hotarul dintre comuna Picineaga și Cîrjelar. Are o înălțime de 49 m. Este punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea și prin înălțimea sa domină asupra văilor Ai-Orman și Cerna și asupra satuluĭ Picineaga. Este acoperită numaĭ cu verdeață.

Brebeanca, *cătun*, al com. Gheräseni, jud. Buzăŭ, cu 20 loc. și 5 case.

Brebeanca, *moșie*, în com. Gheräseni, jud. Buzăŭ. Vezĭ Șopîrliga-Brebul.

Brebegi, *mahala*, în pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți, ține de com. rur. Ploștina.

Brebenești, *sat*, face parte din com. rur. Poenari; pl. Argeșuluĭ, jud. Muscel.

Brebenetul, *vălcea*, udă partea de N. a com. Coteana, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. Se formează din vălcelele Jidul și Lupa, ce-șĭ iaŭ naștere pe teritoriul acesteĭ com. și se varsă în Dîrjov, la S. de Brebeni-Romînĭ.

Brebeni, *deal*, situat pe teritoriul com. Coteana, jud. Olt, în partea de V. Se întinde între văile Oboga și Dîrjovul, înce-

www.dacoromanica.ro

pînd de la N. pe teritoriul comuneĭ Turia, pănă la Piscul-Cazacilor, unde se împreună cele două văĭ și daŭ în Olt. Acest deal are un pămînt fertil și e acoperit cu semănăturĭ. Și-a luat numele de la cele două cătune: Brebeni-Sîrbĭ și Brebeni-Romînĭ, situate la poalele luĭ, pe valea Dîrjovuluĭ.

Brebeni-Romînĭ, *cătun.*, face parte din com. rur. Coteana, plasa Siul-d.-s., județul Olt, situat pe valea și malul stîng al Dîrjovuluĭ, unde acesta se împreună cu Brebenelul, la 10 kil. spre N.-V. de Coteana, reședința com. și lîngă șoseaua județeană Slatina-Turnul-Măgurele. Are o populație de 110 locuitorĭ, din carĭ 31 împroprietărițĭ, după legea din 1864, cu 105 hect. din moșia d-luĭ Răducanu-Simonide. Eĭ posedă: 88 boĭ, 285 vacĭ, 61 caĭ, 495 oĭ și 105 porcĭ.

Numirea și-a luat-o de la valea Brebenelul, care dă în Dîrjov, lîngă acest cătun. Spre a se distinge de ceĭ-l'alțĭ Brebeni, locuițĭ de Bulgarĭ, s'a numit Brebeni-Romînĭ.

Brebeni-Sîrbĭ, *sat*, face parte din com. rur. Coteana, plasa Siul-d.-s., județul Olt. E situat pe valea și malul stîng al Dîrjovuluĭ, lîngă șoseaua județeană Slatina-Turnu-Măgurele și la 8 kil. spre N. de Coteana, reședința comuneĭ.

Are o populațiune de 865 loc., maĭ toțĭ Bulgarĭ, din carĭ 97 sunt împroprietărițĭ după legea rurală cu 362 hect. din moșia d-luĭ Răducanu-Simonide. Eĭ posedă: 83 boĭ, 120 vacĭ, 64 bivolĭ, 30 bivolițe, 22 caĭ, 645 oĭ, 17 capre și 176 porcĭ.

Aci se află o biserică cu următoarea înscripțiune: «Această sfîntă biserică, ridicată din baze, în zilele Domnitoruluĭ G. D. Bibescu și cu bine-cuvîntarea prea sfințituluĭ Episcop de Argeș, Ilarion. Sfînta biserică s'a făcut cu cheltuiala d-luĭ Răducanu-Simonide și cu stăruința d-luĭ Alexandru Hagi George, carĭ împinșĭ de Dumnezeire și din divin zel creștinesc, aŭ făcut sacrificiĭ spre lungă aducere aminte. Anul 1845, Octombrie.»

Brebenilor (Balta-), *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Murta, în care se varsă pîrîul Giorocelul, în stînga rîuluĭ Jiul.

Brebenul, *vălceq*, jud. Teleorman prin care curge un pîrîiaș, pe teritoriul comuneĭ Papa, din pl. Tîrguluĭ. Incepe din dreptul comuneĭ Papa, din spre E., pe lîngă rîul Vedea, trece pe sub rusca Nemților și se termină lîngă apa Rotundul, în pădurea Drăgănești lor.

Brebeșul, *sat*, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Argetoaia, situat la o depărtare de 3 kil. de Argetoaia-d.-s., unde e reședința comuneĭ. Populația e de 131 de suflete, 74 femeĭ și 57 bărbațĭ. Locuesc în 40 de case și 5 bordee.

Brebina, *sat*, cu 61 case, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Orzești. Este situat pe ambele laturĭ ale șoseleĭ ce duce de la Baia-de-Aramă la Orzești-Cloșani, fiind așezat pe dealul numit Dealul-Brebineĭ.

Brebina, *deal*, jud. Mehedinți, pe care este așezat satul cu același nume, și care este în parte acoperit cu pădurĭ.

Brebina, *rîŭ*, în plaiul Cloșani, județul Mehedinți. Izvorește din poalele munteluĭ Piatra-luĭ-Stan, din hotarul comuneĭ rurale Obîrșia; udă această comună și com. Mărășești, sub numele de Apa-Rîuluĭ; iar de la Dealul-Braților spre Titerlești-Brebina, ia numele de Apa-Brebineĭ, curgînd spre răsărit. La satul Tarnița, lîngă Rîpa-Roșie, se împreună cu apa Bulba, ce vine de la Baia-de-Aramă și amîndouă se varsă în apa Motruluĭ la satul Apa-Neagră, ce ține de com. rur. Negoești.

Brebina saŭ **Breaza**, *viroagă cu apă*, ramură a apeĭ Călnișteĭ, situată pe proprietatea Tangîrul, jud. Vlașca.

Brebinari, *sat*, jud. Mehedinți, ce se maĭ numește și Florești. (Vezĭ com. rur. Florești.)

Brebul, *com. rur.*, plaiul și jud. Prahova. Se crede că, și-a luat numele de Brebul de la niște florĭ numite Brebeni saŭ Brebineĭ, ce creșteau pe cîmpul unde astă-zĭ se află comuna.

Este situată pe un platoŭ în formă triunghiulară, între rîurile Doftana și Lupa, ce se unesc la vîrful triunghiuluĭ, în partea de S., formînd limita naturală între Brebul și Telega.

De aci pănă la Ploești sunt 50 kil. și pănă la Cîmpina 9 kil.

Se compune din 4 cătune: Brebul-Mănăstireĭ, Brebul-Megieșesc, numit și Siliștea, Petriceaua și Podul-Cheia. Are o populațiune de 3272 locuitorĭ, 1550 bărbațĭ, 1722 femeĭ, în plus 25 familiĭ de Țigani, carĭ se ocupă cu fierăria, munca cîmpuluĭ și cîntecul cu vioara.

In comună sunt 751 capĭ de familie; 693 contribuabilĭ; 640 case de locuit.

Comuna are 2 bisericĭ: una mănăstirea Brebul, și a doua în

www.dacoromanica.ro

cät. Petriceaua, fondată la anul 1855 de obştea locuitorilor. Ambele biserici sunt deservite de 5 preoţi, trei plătiţi de Eforia Spitalelor Civile şi doi de comună. Bătrînii spun că în timpul învaziunilor Turceşti, oamenii se închideau în zidurile mănăstirei şi băteau cu armele în duşmani din turnurile ce erau fixate în diferite direcţii.

Afară de agricultură, o parte din locuitori, 38 se mai ocupă cu croitoria şi pietrăria. Ei desfac produsul muncei lor în oraşul Cîmpina.

Parte din locuitori sunt moşneni; 350 s'au împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lui Dobrogeanu şi Eforiei, cînd li s'au dat 1282 hect. Ei au în total 6480 vite mari şi mici.

In raionul comunei, pe rîul Doftana, sunt 6 mori.

Şcoală există în comună de 40 ani. Localul, construcţiune nouă, e proprietatea comunei. S'a frecuentat în anul 1892 de 81 copii, din numărul de 666 copii, 398 băeţi, 268 fete, cu vîrsta de şcoală. Statul cheltueşte cu întreţinerea şcoalei 1566 lei. In cät. Petriceaua mai funcţionează o şcoală cu un învăţător.

Ştiu carte 250 bărbaţi şi 25 femei.

In comună se află un izvor cu apă sărată, sulfuroasă şi feruginoasă, cu o temperatură foarte rece, bună pentru vindecarea reumatizmului şi altor boale.

Cînd timpul e prielnic se face aci până la 15000 decal. ţuică.

Stupi cu albine sunt 437. Pămîntul e prielnic numai la cultura porumbului şi a ovăzului. Dintre pomi roditori sunt : 970 meri, 713 peri, 825 cireşi şi 725 nuci. Livezile dau 2000 care fîn.

Comerciul se exercită în comună de 9 cîrciumari.

Budgetul comunei prezintă la venituri suma de 8077 lei şi la cheltueli 7726 lei anual.

Şoseaua vecinală Brebul-Telega, îi înlesneşte comunicaţia cu comunele Brebul, Telega şi Cîmpina.

E brăzdată de muntele Nemernicul la N., şi de vîrfurile: Rotunda, Plopişul şi Găina. Rîpi are: Gîlma-Rîsii şi Rîpa-Corbului.

E străbătută de văile: Rea, Grecilor, Bordeiului, Căprarilor, Purcarului şi Turca.

Se mărgineşte cu comunele: Teşila, Bertea, Strîmbeni, Telega, Cîmpina şi Sotrile.

Brebul, *cät.* al com. Lopătari, jud. Buzău, cu 200 locuitori şi 42 case.

Brebul, *baltă* cu peşte, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ghidiciul.

Brebul, *heleşteu*, în spatele mănăstirei Brebul, pl. şi jud. Prahova. Acest heleşteu are o suprafaţă de 4 hectare. Se zice că s'a format prin scufundarea terenului. Este foarte adînc şi pare a fi fost în vechime o mină de sare. Apa sa e sărată.

Brebul, *izvor* violent, în comuna Lopătari, jud. Buzău. Incepe din vîrful munteluï Brazeul şi prin com. Brebul, se scurge în rîul Slănic; cursul său e repede; în timp de ploae volumul apei creşte considerabil şi izvorul cară bolovani imenşi.

Brebul (Ţogoia), *izvor*, în comuna Tisăul, cät. Pisculeni, judeţul Buzău. Ese din vatra cătunului şi se scurge în rîul Nişcovul.

Brebul, *mănăstire*, jud. Prahova, fondată la anul 1650 de Mateiu Basarab Voevod şi soţia sa Doamna Elena, după cum se vede din următoarea inscripţie: «Eu, cel întru Hristos Dumnezeu bine credinciosul şi bine cinstitorul şi drept slăvitul Mateiu Basarab Voevod, cu mila lui Dumnezeu Principe şi Domnitor a toată ţara Ungro-Vlahiei, împreună cu soţia mea Doamna Elena, am poftit cu zel şi cu bună voinţă a Tatălui şi cu ajutorul Fiului şi cu săvîrşirea Prea sfîntului şi de viaţă făcătoruluï Spirit, a înălţa acest sfînt, a tot cinstit şi Dumnezeesc hram, întru slava şi lauda celui în Treime lăudatului Dumnezeu, care mi-a dat viaţă, sufletare şi toate bunătăţile sale pămînteşti, ca prin rugăciunile sale dintr'însa, să se înduplece a ne da împărăţia sa cerească, şi întru cinstea şi pomenirea a tot cinstitorilor şi fără de corpuri ale sale slugi patru Taxiarhi, Arhistratigul Mihail şi Gavriil, Uzil şi Rafail şi a tutulor puterilor sale cele fără de corpuri, în zilele de Dumnezeu dateï mele Domnii şi din dreapta noastră, de Dumnezeu nouă dăruite averi, am înălţat-o chiar din temelia ei, începîndu-se a se zidi la 27 zile din luna Ianuarie, anul 7158 (1650), pe timpul celui d'întîiu Egumen, Chir Vasile Ieromonahul. Executor fiind acesteï lucrări jupînul Mogoşiul Căpitan şi jupînul Antonie Postelnic».

La 1843 s'a zugrăvit din nou, de Arhimandritul Teodor Cernicanul şi s'a reparat casele.

Această mănăstire este situată pe un şes ce se întinde de la malul Doftaneï până la poalele unor munţi spre E. Aci, Doamna Elena, soţia luï Mateiu Voevod, căuta adăpostire în timpul războiului luï Mateiu cu Vasile Lupu.

www.dacoromanica.ro

Poziţiunea mănăstireĭ este dintre cele maĭ frumoase. Are de jur împrejur un zid înalt de 6 1/2 m. şi cu o periferie de 265 m.

La spatele eĭ este un lac foarte adînc, ce pare a fi fost în vechime o mină de sare. Această sursă este cea analizată chimiceşte de Dr. Davila, şi care, după declaraţia sa, conţine sare, pucioasă şi puţin fier.

Biserica a rămas ca biserică de mir şi serveşte locuitorilor din Brebul. Se întreţine de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti, şi se administrează de un preot-îngrijitor.

Poziţia loculuĭ, apa cea bună de băut şi aerul cel curat, aŭ făcut ca această mănăstire să fie aleasă ca loc de recreaţiune (un fel de *sanatorium*), pe timpul vacanţelor de vară pentru elevele din Azilul Elena Doamna. In acest scop s'aŭ construit maĭ multe pavilioane.

Brebul, *munte,* în plaiul Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, între judeţele Dîmboviţa şi Muscel, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Brebul, *pădure,* proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de com. Brebul, plaiul şi jud. Prahova, arendată pe periodul 1889—91 cu 4550 leĭ anual.

Brebul-Megieşesc, *sat,* face parte din com. rur. Brebul, plaiul şi judeţul Prahova. Se maĭ numeşte de locuitorĭ şi Siliştea. Are o populaţie de 1050 locuitorĭ (500 bărbaţĭ, 550 femeĭ). Se numeşte ast-fel pentru-că locuitoriĭ săĭ sunt moşneniĭ saŭ megieşĭ.

Vîlceaua Valea-Rea desparte acest cătun de Podul-Cheiĭ.

Brebul-Mănăstireĭ, *sat,* face parte din com. rur. Brebul, pl. şi jud. Prahova. Se maĭ numeşte de sătenĭ şi Malul-Lupuluĭ. Are o populaţiune de 1403 locuitorĭ (700 bărbaţĭ, 703 femeĭ).

Brecacia, *ţarină,* în partea de S.-E. a căt. Cuibul, com. Gornetu-Cuib, pl. Podgoria, judeţul Prahova, pe care se cultivă numaĭ porumb. Numele săŭ vine de la Brecăceanu, unul din ceĭ 9 moşĭ, carĭ aŭ fondat cătunul Cuibul.

Bregoloiul, *ostrov,* jud. Brăila, între canalul Vîlciul şi privalele Zatna, Mucuroaia şi Brezoiasa.

Brehanacea, *colină,* în com. Beceni, jud. Buzăŭ, acoperită de izlaz.

Brehnacea, *deal,* (v. Şurăneştilor, Dealul-), jud. Vasluiŭ.

Brehoaia, *vale,* în partea de V. a dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Din cînd în cînd, avînd apă, se varsă în Ger, com. Călmăţuiul, jud. Tecuciŭ.

Brehoaia, *vale,* în partea de V. a pîrîuluĭ Ger, com. Călmăţuiul, pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ. Se întinde în direcţia N.-S.

Brehueşti, *com. rur.,* situată în centrul plăşeĭ Siretul, jud. Botoşani, de o parte şi de alta a rîuluĭ Siret.

Comuna se compune din satele Brehueşti, Bursucani, Corocăeşti, Hancea, Hriţcani, Huţani, Mîndreşti şi Vlădeni. Are o suprafaţă de 7635 hect. şi o pop. de 1358 familiĭ saŭ 5374 sufl., din carĭ 1503 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt Romînĭ şi Ruşĭ; sunt şi cîte-va familiĭ de Evreĭ şi Nemţĭ.

Pămîntul e de calitate bună, variind în pămînt negru vegetal şi nisipos, maĭ cu seamă pe luncile Siretuluĭ.

Intinderea locurilor cultivate, în 1890 a fost 3078 hect. Are 989 hectare pădure, carĭ parte se exploatează sistematic. Sunt situate parte pe dealurĭ, parte pe şesul Siretuluĭ.

Numărul vitelor e de 1964 boĭ şi vacĭ, 385 caĭ, 624 porcĭ 3445 oĭ; 218 stupĭ, carĭ aŭ produs 218 kgr. ceară şi 880 kgr. miere. Comuna e udată prin mijloc de rîul Siretul şi maĭ de multe pîrae, gîrle şi vărsăturĭ din Siret. Sunt 3 iazurĭ şi maĭ multe bălţĭ, toate ape bogate în peşte. Sunt 2 morĭ de apă la iazurĭ şi 2 morĭ de aburĭ Sunt în comună 1 carieră de piatră şi 2 de nisip saŭ prunt pentru şosele.

Brehueşti e străbătută de şoseaua naţională ce merge pe şesul din stînga Siretuluĭ şi de calea judeţeană Botoşani-Burdujeni, pietruite şi în bună stare.

Budgetul comuneĭ are la venitur̆ 14066 leĭ, 53 banĭ şi la cheltuelĭ 14022, leĭ 30 banĭ.

Are 7 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ şi 12 cîntăreţĭ şi 4 şcolĭ cu 3 învăţătorĭ, 1 învăţătoare, 177 şcolarĭ şi 13 şcolăriţe.

Legenda spune că în vechime cea maĭ mare parte din teritoriul comuneĭ era acoperit cu pădure şi că în locul satelor de astă-zĭ eraŭ schiturĭ de călugărĭ şi de călugăriţe.

Brehueşti, *sat,* aşezat pe coastă de deal şi parte pe vale, în partea de E. a comuneĭ Brehueşti, pl. Siretul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 1658 hect. şi o populaţie de 418 familiĭ saŭ 1350 suflete, din carĭ 400 contribuabilĭ.

Pămîntul este ocupat parte

www.dacoromanica.ro

cu semănăturĭ şi parte cu pădure.

Are 1 iaz şi 1 moară de apă, 1 carieră de piatră pentru fîntînĭ şi case şi 1 carieră pentru prund de şosele.

Aci este reşedinţa comuneĭ Brehueşti.

Este o biserică făcută de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi 1 şcoală mixtă cu 1 învăţător şi 40 şcolarĭ.

Sunt 470 vite cornute, 50 caĭ marĭ şi micĭ, 1128 de oĭ, 1000 măscurĭ şi 60 stupĭ cu albine. In sat sunt 6 meseriaşĭ, 2 comercianţĭ; 2 cîrciume.

Brehueşti, *iaz*, în satul Brehueşti, com. Brehueşti, pl. Siretul, jud. Botoşani.

Bresnicioara, *deal*, în com. rur. Bălţaţi-d.-j., pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bresnicioara, *vale*, în com. rur. Balţaţi-d.-j., pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Bresniţa, *com. rur.*, în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi, la distanţă de 59 kil. de oraşul Turnul-Severin. Este situată pe vale. Formează comună cu satele Higiul şi Pîrlita. Se mărgineşte: la V. cu com. Rucşoreni, la N. cu comuna Strehaia, la E. cu com. Socoleşti şi la S. cu com. Albuleşti. Are 404 contribuabilĭ, din 1296 locuitorĭ; 539 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă: 108 pluguri, 200 care cu boĭ, 42 căruţe cu caĭ şi 116 stupĭ. Are 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, cu un învăţător, frecuentată de 29 elevĭ; o cîrciumă.

Budgetul comuneĭ este de 4186 leĭ la venitурĭ şi de 3047 leĭ la cheltuelĭ. Vite sunt: 2016 vite marĭ cornute, 101 caĭ, 611 oĭ, 35 capre şi 511 rîmătorĭ. Această comună este legată cu comunele vecine prin şosele comunale, şi maĭ ales prin o şosea cu comuna Strehaia, şosea care se leagă şi de şoseaua naţională Vîrciorova-Bucureşti.

Dealurile maĭ principale din această comună, sunt: Dealul-Leoţi, Albuleşti, Piscul-Inalt şi Piscul-Cruceĭ. Văile maĭ principale sunt: Valea-Bresniţeĭ, pe unde curge şi pîrîul Bresniţa, care se varsă în Motrul; văile, Gliganul, Pîrlita şi Higiul.

Se povesteşte de locuitorĭ, că între satul Bresniţa şi Pîrlita în vechime, ar fi existat, un oraş, care a fost ars. De aci vine numele de Pîrlita, dat satuluĭ ce face parte din comună.

Bresniţa, *com. rur.*, în pl. Oculul-d.-s., jud. Mehedinţi, la distanţă de 7 kil. de oraşul Severin, şi situată la poalele munteluĭ Vărănicul.

Formează comună cu satul Magheriul, din noŭ format. Are 175 contribuabilĭ; 900 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor.

Calitatea pămîntuluĭ este bună.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 114 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 246 stupĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu un învăţător, frecuentată de 37 elevĭ şi 3 eleve. Are 2 hanurĭ. Budgetul comuneĭ coprinde la venitурĭ 3712 leĭ şi la cheltuelĭ 1293 leĭ. Loc. posedă: 1106 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 911 oĭ, 260 capre şi 204 rîmătorĭ. Com. Bresniţa se mărgineşte: la răsărit cu Halînga şi Dudaşiĭ-Simianuluĭ, la miază-zi cu oraşul Turnul-Severin, la apus cu Gura-Văiĭ şi la N. cu com. Jidoştiţa.

Este aşezată pe şoseaua ce duce de la Severin prin bariera Bresniţa, la Magheriul-Bresniţa-Jidoştiţa, etc.

Dealurile maĭ principale din această comună sunt: Vărănicul (600 m. înălţime), care conţine multă marmoră, din care o parte se exploatează, prin cele două cariere: Curchea-Mare şi Curchea-Mică, ce aparţin comuneĭ Schela-Cladoveĭ; Cerătul, Trestenicul, Buliga şi Jercovăţul, acoperite cu viĭ.

Pîraele maĭ principale din această comună, sunt: Bresniţa, numită în vechime Bresnicoara, iar acum pe unele locurĭ Crihala, iar pe altele Bresnicoara; izvoreşte din locurile numite Hududoiul şi Pitulata.

Locuitoriĭ spun că în vechime acest pîrîaş ar fi avut un curs de apă maĭ mare, şi că pe dînsul s'ar fi aflat chiar morĭ.

Pîrîul Craioviţa, care se formează din maĭ multe izvoare, merge de la V. spre S.-E., şi se împreună şi cu Pîrîul-de-la-Valea-Fîntîneĭ ce vine de la o cişmea a căreĭ apă se aseamănă mult cu apa de la fîntînele din partea de V. a oraşuluĭ Severin. Se zice că Romaniĭ ar fi captat izvoarele din Valea-Fîntîneĭ şi ogaşul Budilovăţul, în vechime ogaşul Craioviţa, şi că le ar fi adus în Severin, la cişmelele din partea de V. a oraşuluĭ. Din valea Pitulata, care şi-a luat numele de Pitulata de la apa cea multă şi bună, ce s'a pitulat (ascuns) în pămînt, tot de Romanĭ s'ar fi adus apa în Severin, la cişmelele din mijlocul oraşuluĭ, de lîngă biserica Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ.

Pîrîul Jidoştiţa, numit şi Matca, vine pănă în Lunca-Bresniţiĭ, apoĭ, ocolind muntele Vărănicul,

www.dacoromanica.ro

se varsă în Dunăre, la satul Gura-Văiĭ. Pîrîiașele Zapul și Sărăturile, cu apă sărată, ce lasă la suprafață un fel de depozit sărat, numit de localnicĭ spumă sărată. In dreptul satuluĭ Magheriul, spre Braniţa, a fost o cișmea romană, din care locuitoriĭ din Bresniţa aŭ luat cărămizĭ de le-aŭ pus în sobele ce aŭ făcut în casele lor și care se găsesc și astăzĭ în zid. Aceste cărămizĭ aŭ aceeașĭ mărime și formă, ca și cărămizile din piciorul podului luĭ Traian.

Prin com. Bresniţa trece și drumul roman, ce duce de la piciorul podului luĭ Traian, pe lunca Severinuluĭ, pe lîngă Crihala și satul Bresniţa, în munte și peste munte, la Sarmisegetuza.

Bresniţa, *carieră* de piatră de marmoră, în pl. Ocolul-d.-s, judeţul Mehedinţi; ţine de com. rur. Bresniţa; se arendează de către stat.

Bresniţa, *deal,* în com. rur. Albulești, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi, acoperit cu pădurĭ.

Bresniţa, *moșie,* jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., proprietate a statuluĭ, ca de 50000 pogoane; se întinde pănă la graniţa Ungurească.

Bresniţa, *pîrîŭ,* numit Crihala și Bresnicioara, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi. Izvorește din hotarul comuneĭ Bresniţa și se varsă în rîul Topolniţa, în dreptul satuluĭ Banoviţa.

Bresniţa, *vale,* în com. rur. Bresniţa, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Breţa, *mahala,* com. rur. Cernaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Breţa, *vale,* com. rur. Cernaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Breţcani, *sat,* pl. Moldova, com. Cîrligul, jud. Roman, spre V. de satul Cîrligul și la o depărtare de 1 kil. de el. Este așezat pe vale. Are 37 capĭ de fam., 18 contrib., 144 loc., din carĭ 23 știŭ carte; 33 case. Populaţia este numaĭ romînă. Sunt 70 de vite marĭ.

Breţcani, *pîrîiaș,* jud. Roman și Neamţu, plasa de Sus-Mijlocul. Izvorește din jud. Roman, puţin maĭ la N. de satul Breţcani, trece prin com. Cîrligul, curgînd despre N.-E. și formînd hotarul com. despre jud. Roman, pe o lungime de 250 m. Se varsă în Gîrla-Iazurilor din Bozieni.

Brevilele, *pădure,* pendinte de comuna Ceacărul, pl. Balta, jud. Brăila. Se mărginește la E. cu Dunărea-Măcinuluĭ și în cele-l'alte părţĭ cu Balta. Supraf. 1 hect.; esenţă: salcie.

Brezăul, *munte,* jud. Buzăŭ. V. Brazeul.

Brezeanca, *moșie,* com. Găgeni-Vintileanca, căt. Săhăteni, jud. Buzăŭ. Proprietarĭ fraţiĭ Brezenĭ. Are 820 hect., din care 457 arabile, 152 fîneaţă și restul izlaz.

Brezeanca, *moșie,* com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, a moșnenilor Brezenĭ. Are 257 hect., din carĭ 154 hect. arăturĭ și 103 hect., parte fîneaţă, parte luncă.

Brezeşti, *sat,* jud. Argeș, plasa Oltul; face parte din com. rur. Măcăi.

Brezii (Piscul-), *deal,* la N. de com. Bîrzești, pl. Argeșelul, judeţul Muscel.

Brezii (Piscul-), *deal,* în plaiul Rîmnicul, com. Dănulești, jud. R.-Sărat. Se desface din culmea Dănuleștilor, brăzdează partea de V. a comuneĭ. Este acoperit cu pădurĭ.

Brezila, *deal.* V. Dealul-Mare, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Brezila, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Brezila, satul Goești, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Bocniţa, din com. Sinești.

Brezila, *șes,* din jos de satul Stornești, com. Sinești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Brezoaia, *com. rur.*, pl. Znagov, jud. Ilfov, la V. de Bucureștĭ, lîngă rîul Dîmboviţa, 28 kil. departe de Bucureștĭ. Stă în legătură cu căt. Cosoba și Tărtășești prin șoselele vecinale.

Se compune din satele: Brezoaia, Cămărașul, Căscioarele și Drugăneasca, cu o populaţie de 1322 locuitorĭ, carĭ trăesc în 324 case.

Suprafaţa totală a comuneĭ este de 2518 hect.

D-l G. D. Vernescu și Anastasie Gavarof aŭ 1750 hect. și locuitoriĭ 768 hect. Proprietariĭ cultivă 1072 hect., (rezervate pentru izlaz 247 hect. și pădure 431 hect.) Locuitoriĭ cultivă tot terenul fără să rezerve locurĭ de izlaz.

In comună sunt 3 bisericĭ: la Brezoaia, Cămărașul și Drugăneasca, deservite de 3 preoţĭ, și o școală mixtă, construită din fondurile judeţuluĭ, în anul 1886.

Comuna numără 297 contribuabilĭ. Are un budget de 3997 leĭ la venitурĭ și 3991 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 231 contribuabilĭ.

www.dacoromanica.ro

Dintre locuitorĭ, 324 sunt plugarĭ, 16 industriaşĭ şi 38 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 71 pluguri: 50 cu boĭ şi 21 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 172 care şi căruţe: 124 cu boĭ şi 48 cu caĭ. In comună sunt 6 poduri stătătoare şi 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Improprietăriţĭ sunt 224 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ 158.

Numărul vitelor marĭ e de 841 (144 caĭ şi epe, 291 boĭ, 334 vacĭ şi viţeĭ, 68 taurĭ şi 4 bivoliţe) şi al celor micĭ de 1742 (107 porcĭ şi 1635 oĭ).

S'aŭ stabilit în comună 10 străinĭ.

Brezoaia (Brezoaia-Bibescului), *sat,* pl. Znagov, judeţul Ilfov. Face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, la N.-V. de Bucureşti. Este situat pe ţărmurile rîuluĭ Dîmboviţa.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Această moşie a aparţinut familieĭ Bibescu, de aceea înaintevreme se numea Brezoaia-Bibesculuĭ. Pănă la anul 1859 era în posesiunea Sfinteĭ Mitropoliĭ. De la acest an a fost dată, împreună cu pădurea, colonelului Nicolae Bibescu, în schimbul moşieĭ Columb, din judeţul Dolj. Se arenda atuncĭ cu 21000 leĭ vechĭ, şi valora 12000 galbenĭ. Azĭ e proprietatea d-luĭ G. D. Vernescu.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 1387 hect.

D-l G. D. Vernescu are 986 hect. şi locuitoriĭ 401 hect.

Proprietarul cultivă 761 hect. şi rezervă pentru izlaz 175 hect. şi 50 pădure. Locuitoriĭ cultivă tot pămîntul, fără să aibă locurĭ de izlaz.

Populaţia luĭ e de 720 loc.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 17 elevĭ şi 4 eleve. Localul s a construit de judeţ în anul 1886. Cu şcoala, statul şi com. cheltuesc anual 2027 leĭ.

Aci se fac treĭ tîrgurĭ anuale, de obiecte şi băuturĭ spirtoase: la 23 Aprilie, 15 August şi 8 Septembrie.

Are 2 poduri stătătoare.

Comerţul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 546 (144 caĭ şi epe. 334 vacĭ şi viţeĭ, 68 taurĭ) şi al celor micĭ de 1755 (13 capre, 107 porcĭ şi 1635 oĭ).

Brezoaia, *rîpă,* situată între satele Boghesti-d.-j. şi Chiţcani, jud. Tecuciŭ. Merge în direcţia E.-V. şi se varsă în Zeletinul, în raionul com. Boghesti, plasa Zeletinul.

Brezoaia, *vale,* la E. comuneĭ Poiana-Secuirile, pl. Amaradia, jud. Gorj, formată pe clina de V. a Dealuluĭ-Muereĭ.

Brezoaia-Bibesculuĭ, jud. Ilfov. Vezĭ Brezoaia.

Brezoaia-Cămăraşuluĭ, plasa Znagov, jud. Ilfov. Vezĭ Cămăraşul.

Brezoiasa, *pădure,* jud. Brăila. Se mărgineşte la E. cu privalul cu acelaşĭ nume; la V. şi S. cu Cîmpul-Bălţiĭ; la N. cu iezerul Ulmul. Suprafaţa sa e de 10 hect., cu esenţă: salcie.

Brezoiasa, *prival,* jud. Brăila; uneşte partea de S.-E. a iezeruluĭ Ulmul, începînd din Băndoiul şi trecînd pe lîngă iezerul Vulpaşul.

Brezoilor (Culmea-), *ramificaţiune* din Muntele Robul, care se întinde în jud. Vîlcea, între rîul Puscoiul şi rîul Brezoiul, avînd ca piscurĭ: muntele Murgaşul şi Muntele-luĭ-Popovicĭ.

Brezoiul, *com. rur.,* pl. Cozia jud. Vîlcea. N'are nicĭ un cătun alipit. Se crede că şi-a luat numele de la Breazul, fondatorul săŭ, care era frate cu Mălaĭ şi Voinea, întemeetoriĭ satelor Mălaia şi Voineasa, ce sunt limitrofe cu Brezoiul.

Se crede că coloniile romane ar fi fondat aci o cetate.

Este situată într'o poziţie foarte romantică, pe valea rîuluĭ Lotrul, în dreapta, cam la 3 kil. de locul unde se varsă în rîul Oltul.

Are o populaţie de 741 locuitorĭ (431 bărbaţĭ şi 310 femeĭ), în care intră şi 3 familiĭ de Ţiganĭ şi maĭ multe familiĭ de Italienĭ ambulanţĭ, carĭ lucrează la fierăstraele d-luĭ G. Stagni. Capĭ de familie sunt 130; contribuabilĭ 150; case 150.

Are o biserică, fondată de Episcopul Iosif al Argeşuluĭ la 1780; s'a reparat la 1864, cînd s'a nimicit orĭ-ce inscripţie veche.

Sătenĭĭ moşnenĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor micĭ. Fruntaşiĭ maĭ exploatează pădurile moşteneştĭ din prejur. In comună sunt 20 caĭ, 50 boĭ, 85 vacĭ, 1262 oĭ, 638 capre şi 68 porcĭ.

Aci sunt treĭ morĭ, cu un venit anual de 100 leĭ fie-care. Fierăstraele d-luĭ Giovani Stagni aduc un venit de 26000 leĭ. Se face mare comerciŭ de lemne de brad, care cu plutele se coboară pe Olt la vale.

De această com. ţin munţiĭ: Plaiul-luĭ-Stan, Purcariul şi Pietroasa, în care sunt 2 stîne.

Şcoala datează de la 1830. Se frecuentă de 37 copiĭ (21

www.dacoromanica.ro

băeți și 16 fete), din numărul de 62 (30 băeți, 32 fete), în vîrstă de școală. Știŭ carte 50 bărbați și 14 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1188 leĭ.

Se spune că la locul unde Lotrul se varsă în Olt ar fi fost o ciocnire între Turcĭ și eteriștĭ la 1821.

Sunt în com. vr'o 20 stupĭ. Se fabrică pînă la 1500 decal. țuică.

Locurĭ cultivabile are 44 hect. și fînețe naturale 53 hect.

In această comună se cultivă numaĭ porumb, a căreĭ producție nu este nicĭ o dată în cantitate suficientă pentru alimentarea sătenilor, din cauză că locurile sunt pietroase.

In com. Brezoiul e o șosea vecinală, care o unește cu com. Mălaia și Voineasa și care merge pe lîngă Lotru. Prin partea de E. a comuneĭ trece calea națională Corbaia-Rîmnicul-Rîul-Vaduluĭ.

Venitul comuneĭ e de 1965 leĭ anual și cheltuielile de 1400 leĭ. Dispune de un capital consemnat de 1349 leĭ.

Se mărginește la N. cu com. Călinești, la S. cu com. Călimănești, la E. cu rîul Oltul și la V. cu cătunul Siliștea, pendinte de com. Mălaia.

Este udată de văile: Dosul-Curții, Valea-Neagră (la S.-E.), Valea-Șindrileĭ, în capul comuneĭ spre E., Gruiul-luĭ-Ovan, Valea-Dăneseĭ, Foarfeca, etc.

Brezoiul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Grozești, formînd hotar între Romînia și Transilvania. Este situat între pîrîul Oituzul și pîrîul Pescarul.

Brezoiul, *heleșteŭ*, în jud. Vlașca, pe valea Tîrnava, situat pe proprietatea Răsuceni, a d-lor General Zefcari și Filipescu.

Brezoiul, *pisc*, com. Șerbănești, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Brezuica, *cătun*, al com. Gostavățul, pl. Ocolul, jud. Romanați, situat lîngă Olt, la S. de Gostavățul, 15 kil. departe de Caracal. Are 220 locuitorĭ, 55 familiĭ; o biserică, Sf. Nicolae, (1869), deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ.

Briboiul saŭ **Secarul**, *petic de loc cu pădure de stejar*, în pl. Neajlovul, jud. Vlașca. Suprafața e de 382 hect. E situat pe proprietatea Ef. Spit. Civile din București. I se maĭ zice și Bădeni.

Bricea, *baltă*, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, jud. Dolj, în întindere de 2 pog.

Briceag (La-), *locuință izolată*, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Slobozia-Galbenul, pe pîr. Apa-Costeiul, la S. com. și la hotarul jud. R.-Sărat, către Buzăŭ. Azĭ e han pe drumul la Buzăŭ.

Briceata, *japse*, jud. Brăila, situată la S. de iezerul Lupoiul; dă în lacul Gemenile.

Briciul, *coastă rîpoasă*, jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, com. Stelnica. Este formată de cursul brațuluĭ Borcea.

Brieștĭ, *trup de moșie*, a moșnenilor din căt. Cetatea, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Brieștilor (Măgura-), *măgură*, căt. Cetatea, com. Antonești, jud. Teleorman. Este situată la hotarul de la N. despre com. Rădoești.

Brighi, *numire*, ce se da maĭ înainte satuluĭ Hociungi, din pl. Șiretul-d.-j.

Brioștĭ, *numire* ce maĭ poartă căt. Purcărești, din com. Popești-Palanga, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman.

Briota, *vîrf* al culmeĭ Paringul, jud. Vîlcea. De aci culmea Paringul se desparte de culmea Arnota, care se îndreptează către S.-E., separînd rîul Bistrița de apa Costeștilor. Tot din muntele Briota maĭ pleacă culmea Cheia.

Briozăul, *numire*, dată de locuitoriĭ din com. Mînzălești, munteluĭ Brazeul, din jud. Buzăŭ.

Bristavățul, *mahala*, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Malovățul.

Brișcariul, *pod*, pe șoseaua comunală Deleni-Hîrlăul, jud. Botoșani.

Brișcărieĭ (Dealul-), *deal*, situat în raionul com. Colonești, pl. Stănisești, jud. Tecuciŭ, ramificație din dealul Zarea-Tutoveĭ.

Brîgleasa, *sat*, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Adunați-Teiuluĭ. Este situat în partea de S. a comuneĭ și la 1 1/2 kil. departe de reședința eĭ.

Brîgleasa, *deal*, în com. rur. Adunați-Teiuluĭ, plasa Dumbrava, jud. Mehedinți.

Brîgleasa, *vale*, com. rur. Adunați-Teiuluĭ, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Brîgleștĭ, *pîrîŭ*, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia. Curge prin satul Moa-

www.dacoromanica.ro

ra-Cîmpul-Cruceĭ, prin valea Brîgleşti.

Brîgleşti, *vale,* pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, satul Moara-Cîmpul-Cruceĭ, prin care curge pîrîul Brîgleşti.

Brînceni, *com. rur.,* în pl. Marginea, jud. Teleorman, pe lunca Vedeĭ. E situată la distanţă de 11 kil. de oraşul Alexandria, la 26 kil. de Zimnicea şi la 46 kil. în linie dreaptă de T.-Măgurele, oraşul de reşedinţă al judeţuluĭ.

Suprafaţa comuneĭ, cu a moşiilor aflate pe dînsa, este de 7000 hect., din carĭ 150 hect. pădure şi 130 hect. viĭ.

Limitele acesteĭ comune sunt: La N.-E. Valea-cu-Socul şi Măgura-Ciumată, spre drumul Zimniceĭ; spre S.-E. Măgura-luĭ-Burcea-Ciobanul şi Piscul-de-la-Gura-Scroafeĭ. Din spre moşia Cervenia este Măgura-Cotorgiĭ şi Valea-luĭ-Moş-Toader-Creţu. La N.-V. este Valea-Găuriciuluĭ, apoĭ Valea-Doamneĭ şi mai multe vălcele, carĭ servesc ca hotare naturale între comunele Beiul, Storobăneasa şi Zmîrdioasa.

In partea de S. a comuneĭ se află un lac, care se numeşte Lacul-Rece.

Populaţiunea comuneĭ este de 1338 suflete, din carĭ 222 contribuabilĭ şi 215 capĭ de familie. Supuşĭ străinĭ sunt: 3 Ungurĭ şi 5 Evreĭ.

Locuitoriĭ se îndeletnicesc numaĭ cu agricultura.

Numărul vitelor este de 2461 capete, din carĭ 276 caĭ, 691 vite marĭ cornute, 1446 vite micĭ cornute şi 75 porcĭ.

Osebit de cereale, viile din această comună produc vinurĭ de bună calitate, ce se desfac în oraşele Alexandria, Zimnicea şi în maĭ multe comune din jud. Vlaşca. Jumătate din viile comuneĭ sunt cultivate cu drept de otaşniţă.

Căile de comunicaţiune ale acesteĭ comune sunt: calea judeţeană Alexandria-Zimnicea, care o străbate prin mijlocul eĭ şi calea vecinală la com. Găuriciul. Calea judeţeană o pune în legătură cu com. Ţigăneşti la N., la o depărtare de 2 1/2 kil. şi cu comuna Zmîrdioasa la S., la o depărtare de 3 1/2 kil.

Veniturile comuneĭ sunt de 5315 leĭ şi 85 banĭ, iar cheltuelile de 5043 leĭ şi 54 banĭ.

In com. e o şcoală mixtă cu 32 elevĭ şi 14 eleve; de asemenea şi o biserică, care e deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ.

Moşia Brînceni este proprietatea d-luĭ George Vernescu. Ea se întinde maĭ departe, în comunele Găuriciul şi Zmîrdioasa. Maĭ înainte a fost a răposatuluĭ maior A. Mişa Anastasievicĭ.

Com. Brînceni este vechie. Ea figurează în nomenclatura satelor a luĭ Dionisie Fotino şi se vede trecută în pl. Margineĭ. Imprejurul acesteĭ comune maĭ eraŭ altă dată două sate: Fundăţeni şi Bujoreni, pe carĭ le găsim menţionate de acelaşĭ scriitor. Ele aŭ dispărut, saŭ, ceea ce e maĭ probabil, locuitoriĭ lor s'aŭ strămutat parte în comuna Brînceni, parte în satele Găuriciul şi Zmîrdioasa.

Brîncoveanca, *moşie,* pe care la 1864, s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Vadul-Săpat, pl. Cricovul, judeţul Prahova.

Brîncoveanca, *numire,* ce purta maĭ înainte moşia Elisabeta, din pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman.

Brîncoveanca, *pădure,* de 70 pogoane, împreunată cu acelea de pe moşia Căluiul, lîngă satul Căluiul, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., judeţul Romanaţi.

Brîncoveanul, *deal,* numit actualmente şi Dosul-Gropilor, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Brîncoveni, *com. rur.,* pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situată sub coasta dealuluĭ care mărgineşte Valea-Oltuluĭ, lîngă apa Cernelele, aproape de şoseaua şi calea fierată Corabia-R.-Vîlcea, 21 kil. departe de Caracal şi 17 kil. departe de Balş. Se compune din Brîncoveni (1250 loc.), Mărgeni (280 loc.), Ociogi (60 loc.) şi Văleni (280 loc.). La căt. Mărgeni, altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului mărĭĭ este de 114 m., lîngă albia Oltuluĭ.

Are 340 de contrib., 458 capĭ de familie şi o populaţie de 1870 de loc., din carĭ: 950 bărbaţĭ, 920 femeĭ; 781 căsătoriţĭ şi 1087 necăsătoriţĭ; 21 ştiŭ carte şi 1849 nu ştiŭ.

Budgetul comuneĭ pe 1886/87 a fost de 4852 leĭ la venitурĭ şi 4693 la cheltuelĭ.

Ocupaţia locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor.

Vite marĭ sunt 1121, vite micĭ cornute 273 şi porcĭ 363.

Are 11 cîrciumĭ. In comună se află un ospiciŭ de infirmĭ instalat la mănăstire, pus sub îngrijirea unuĭ medic secundar şi care posedă o mică farmacie. Este o cazarmă. A fost reşedinţă de sub-prefectură maĭ înainte de a se uni plăşile din Nord. Aci se fac 2 bîlciurĭ: la 9 Martie şi la 29 Iunie; bîlciurile ţin cîte treĭ zile, funcţionează de mult şi sunt proprietate particulară; se face comerţ cu vite şi articole ale industrieĭ domestice.

Are o şcoală primară de gra-

www.dacoromanica.ro

dul I, cu un învățător, la care aŭ urmat în 1890, 40 de elevĭ (27 băeți și 13 fete), din 40 copiĭ în vîrstă de școală. Are 4 biserică: una în Mărgeni, Sf. Gheorghe (1866), în Văleni, Sf. Nicolae (1818), în Brîncoveni, Sf. Nicolae (1634) mănăstirea Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ (1632), zidită de Mateiŭ Basarab și alta maĭ mică lîngă mănăstire, zidită de Constantin Brîncoveanu la 1700 (la cimitir). La biserică servesc 5 preoți și 7 cîntăreți.

Comuna este vechie și-și are numele de la familia Brîncovenilor, care a avut leagănul săŭ aci, după cum se poate vedea chiar din ruinele caselor în spre V. de sat.

In com. Brîncoveni, spre V., e un drum de piatră, cu direcție de la Dunăre spre munte; se cunoaște bine pe unele locurĭ, pe altele e acoperit de pămînt și tăiat de șoseaua națională-Corabia-Rîmnic. Acest drum se atribue luĭ Traian, iar alțiĭ îl atribue «Domnuluĭ de Roauă».

In spre satele Greci și Șopîrlița, spre S., se întinde Brazdaluĭ-Novac.

Spre E. de satul Brîncoveni, pe un deal ce a fost închis cu zid de cărămidă ca o cetățuie, se află ruinele caselor familieĭ Brîncovenilor, care coprindeaŭ vre-o 3 pogoane.

Lîngă aceste ruine se află biserica din sat, zidită la 1634 (7142), înăuntrul căreia se văd zugrăviți ctitoriĭ în costumele lor vechĭ.

Spre S. de satul Brîncoveni, sub un mare deal, se află mănăstirea Brîncoveni, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, fostă mănăstire de călugărĭ închinată, dar pe care Mateiŭ Basarab o desînchină (1639). Era compusă din 2 biserică. Cea maĭ mare e făcută de Moșul luĭ M. Basarab, reînoită de M. Basarab la 7140 (1632) și refăcută în starea de azĭ de Const. Brîncoveanul la 1699. Înăuntrul eĭ se află un mormînt cu 2 inscripțiĭ în piatră. Aci repauzează Papa Postelnicu Brîncoveanul cu soția sa Stanca Cantacuzino, părinții luĭ Const. Brîncoveanul. Altă bis. maĭ mică e făcută la 1700 de Const. Brîncoveanul, și servă la cimitir.

Pe pereți sunt zugrăviți maĭ mulțĭ membri din această ilustră familie, care ocupase de maĭ multe orĭ tronul țăreĭ. La mănăstire sunt maĭ multe obiecte de valoare, de aur și argint, precum și cărțĭ bisericești vechĭ.

Const. Brîncoveanul, ca restautorul cel maĭ noŭ și înfrumusețătorul acestor locașe, e trecut cel întîiŭ în pomelnice.

Brîncoveni, *ospiciŭ de infirmĭ,* în com. rur. cu aceiașĭ numire, înființat în anul 1885, în chiar încăperile mănăstireĭ Brîncoveni.

Se întrețin în acest ospiciŭ 45 de infirmĭ. Se înscrie în budgetul Ministeruluĭ de Interne o sumă anuală de aproape 30000 leĭ pentru personalul medical și administrativ și pentru întreținerea infirmilor.

Brînduța, *vale,* numită și Valea-Brînduțeĭ în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; ține de teritoriul com. urbane Baia-de-Aramă.

Brînduțele, *munte,* în jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița, în sus de Moroeni, în partea dreaptă spre matca apeĭ Ialomița. Acest munte împreună cu munțiĭ: Blana, Piscul-Brazi, Măgurele, Cocora, Dîleanul, Dichiul, Plaiul-Domnesc, Lăpticul, Plaiul-Mirceĭ, Nucetul, Oboarele, Surlea, Vînturișul și Zănoaga, sunt acoperiți cu pădurĭ, carĭ aŭ o suprafață aproape de 10000 hect.

Brînduși, *loc izolat,* comuna Poenăreĭ, plaiul Nucșoara, județul Muscel.

Brînza, *munte,* în jud. Neamțu, ramura munților Cozla, situat pe teritoriul com. Gîrcina, pl. Piatra-Muntele, în prelungirea dealurilor Corlatele.

Brînza, *podiș,* în com. Boroaia, jud. Suceava, sub poalele dealuluĭ Lupul, între pîraele Rîșca și Saca. E acoperit de țarine și fînețurĭ.

Brînzan, *deal,* la V. comuneĭ Alunul, plasa Olteț-ul-d.-s., jud. Vîlcea.

Brînzari, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Lacul-luĭ-Balean, așezat în partea de E. a comuneĭ, pe pîrîul Bălănești.

Brînză-Roșie, *vale,* pe teritoriul satuluĭ Fîntînele, comuna Șipotele, pl. Bahluiul, județul Iași.

Brînzănești, *mahala,* jud. Dolj, pl. D.-d.-s., com. Pleșoiul.

Brînzăniĭ, *sat,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; ține de com. rur. Ponoarele.

Brînzea, *iezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Cistia la E. de iezerul Străchianul și la V. de Iezerul-Mare.

Brînzea, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. gura-Teghiĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, în apropiere de stabilimentul Bîsca. Are izlaz, pășunĭ și o frumoasă poziție.

Brînzea, *prival,* jud. Brăila, situat în ostrovul Cistia. Dă din

www.dacoromanica.ro

Dunărea-Vechie în iezerul său, spre V.

Brînzeanca, *pădure*, a statului, jud. Ilfov, în întindere de 952 hectare. (Vezĭ Căldărușani, pădure).

Brînzeasca, *carieră* însemnată de piatră, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ, pe moșia Brînzeasca-Dănescul. Piatra, care se extrage de aci, se deosebește prin duritatea eĭ, din care cauză se întrebuințează cu succes în lucrărĭ de rezistență, precum scărĭ, borduri de trotuare, etc.

Brînzeasca, *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ, numită și Bengeasca, după numele proprietareĭ, D-na Olga C. Bengescu, n. Lahovari.

Brînzeasca, (Juga-Ursul), *moșie* întinsă, în jud. Buzău, com. gura-Sărățiĭ, care s'a subdivizat în patru corpurĭ: *a)* Brînzeasca-Dănescul, via de la Eleșteŭ (Vernеasca), *b)* Brînzeasca-Mihălăchioaia saŭ Sărățeanca; *c)* Brînzeasca-Musceleanu; și *d)* Brînzeasca Moșnenĭ.

Brînzeasca, *moșie*, a statului, în jud. Ilfov. (Vezĭ Lipia-Bojdani, moșie).

Brînzeasca, *vale*, la E. de com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Brînzeasca-Dănescul, *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ, având 250 hect., cea mai mare parte pădurea și via Eleșteul saŭ Vernеasca.

Brînzeasca-Mihălăchióia (Sărățianca), *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ, numită ast-fel după un vechiŭ proprietar, Mihaiŭ Musceleanu. (Vezĭ Mihălăchioaia.)

Brînzeasca-Moșnenească, *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ (proprietarĭ moșnenii Nenciulești); are 186 hect. pădure și viĭ.

Brînzeasca-Musceleanul, *moșie*, în jud. Buzău, com. Gura-Sărățiĭ, subdivizată în maĭ multe sforĭ, cu viĭ, pădure și puține arăturĭ.

Brînzeni, *sătișor*, în jud. Neamțu, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele. Este așezat pe valea pîrîiașuluĭ numit Largul, între satele Poiana-Larguluĭ și Coroiul.

Are o populațiune de 133 locuitorĭ saŭ 35 familiĭ. Sunt 62 bărbați, 71 femeĭ; 68 necăsătoriți, 57 căsătoriți, 8 văduvĭ.

Loc. se îndeletnicesc mult cu plutăria.

Brînzeni, *loc izolat*, jud. Neamțu, pe stînga pîrîuluĭ Largul, în drumul ce duce de la satul Poiana-Larguluĭ, către satul Coroiul, com. Călugăreni, plasa Piatra-Muntele. Aparține cătunuluĭ cu aceeași numire.

Brînzeni, *vechie numire* a moșieĭ Jegălia, supranumită și Deleanca, în pl. Borcea, jud. Ialomița.

Brînzești, *sat*, jud. Argeș, plasa Oltul, pendinte de com. rur. Bărbătești.

Brînzești, *subdivizie* a *căt.* Nenciulești, com. Gura-Sărățiĭ, jud. Buzău.

Brînzești, *izvor* de ape minerale în jud. Buzău, com. Bălănești, căt. Turbărea; conține fier și pucioasă.

Brînzeșul, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Fetești.

Brînziĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Neamțu, com. Căciulești, plasa Piatra-Muntele. Se desface din ramura dealurilor Balaurul. Prezintă terenurĭ cultivabile.

Brînziĭ (Dealul-), *deal*, situat la S.-E. de satul Dealul-Perjuluĭ, com. Onceștĭ, plasa Stănișești, jud. Tecuciŭ.

Brînziĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzău, comuna Calvini, gol și stîncos. Are ca ramificație: Coasta-Brînziĭ.

Brînzoaeĭ (Fîntînele-), *izvoare*, în com. Stolniceni, jud. Suceava; formează un pîrîiaș ce dă în pîrîul Hurmuzul.

Broasca, *cătun*, al com. Nehoiașul, jud. Buzău, situat pe malul drept al rîuluĭ Buzău, în fața guriĭ Cășoaceĭ; are 220 locuitorĭ și 46 case.

Broasca, *cătun*, pendinte de comuna Ologi, din plasa Călmățuiuluĭ, jud. Teleorman. Poartă și numirea de Secara, care este maĭ uzitată.

Broasca, *parte* din com. Dăbuleni, jud. Romanați. Se învecinește cu com. Ianca spre E.

Broasca, *iezer*, jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, spre V. de Lupoiul. Se unește prin scursura sa cu Băndoiul.

Broasca, *izvor*, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, ese din muntele Monteorul și dă în Buzău, în căt. Broasca.

Broasca, *localitate*, coprinsă în-

www.dacoromanica.ro

tre scursura Broaşteĭ şi privalul Mitrofanul, în partea stîngă a Băndoiuluĭ, jud. Brăila.

Broasca, *pădure*, jud. Gorj, situată parte pe deal, parte pe vale, la V. de marginea comuneĭ Pîrîul, pl. Vulcanul. Are o întindere de 350 hect. şi este proprietatea moştenitorilor Hagiade.

Broasca, *pădure*, jud. Ialomiţa, în pl. Cîmpuluĭ, com. Jilavele, formată din maĭ multe trupurĭ, pe o întindere de 250 hect., cu esenţe: stejar, salcie şi plop, avînd etatea 5 anĭ.

Broasca, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, situat la S. de balta Potelul, în dreptul comuneĭ Potelul, între pichetele Amăreşti şi Mircioica, din judeţul Romanaţi.

Broasca, *tîrla* unuĭ moşnean din Sătnoeni, judetul Brăila, numit Broasca, la 9 kil. spre E. de satul Vizirul, la hotarul comuneĭ Vizirul, despre Sătnoeni, pe muchea platouluĭ nordic de lîngă Călmăţuiŭ.

Broaşteĭ (Gîrla-), *gîrlă*, pe proprietatea Parapani, com. Arsache, jud. Vlaşca; se varsă în apa Cama.

Broaşteĭ (La Rîpa-), *loc izolat*, în jud. Buzăŭ, com. Măgura, în mărginea pădureĭ statuluĭ.

Broaştelor (Movila-), *movilă*, jud. Brăila, pe valea Ghioneşti, aproape de calea fĭerată Brăila-Buzăŭ, la N. com. Surdila-Găiseanca şi ca la 3 ½ kil. spre N. de comună.

Broaşteĭ (Valea-), *vale*, din comuna Şipotele, plasa Bahluiul, judeţul Iaşi, pe care se află un iaz.

Broaştele, *cătun*, aparţine de com. urb. Cîmpina, plaiul şi jud. Prahova. Are o populaţie de 154 loc., 89 bărbaţĭ şi 65 femeĭ.

Brobinţariul, *crîng*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Negoiul.

Brobinţariul, *crîng*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Băileşti, de 12 şi jum. hect.

Brobojiţi, plasa Sabarul, judeţul Ilfov. (Vezĭ Ileana).

Brodocul, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Stemnicul, jud. Vasluiŭ, la distanţă de 5 kil. de oraşul Vasluiŭ, de 29 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ. E situată pe ambele părţĭ ale rîuluĭ Bîrladul.

Este formată din satele: Brodocul, Bălteni-Rîpile, Bălteni-Delenĭ, Bălteni-Capul-Rădenĭ, Mărăşeni, Ştefan-cel-Mare şi Valea-Tîrguluĭ, pe o întindere de 5933 hect., din carĭ 672 hect. pădure. Are o populaţie de 458 familiĭ saŭ 1972 suflete, între carĭ 14 Evreĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor şi parte cu cultura viilor. In com. sunt 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ, cu 2 învăţătorĭ; 7 cîrciumĭ. Comerţul se face de 5 Romînĭ şi 5 străinĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3937 leĭ, 50 b. la venitурĭ şi de 3840 leĭ, 52 b. la cheltuelĭ.

Vite sunt: 897 vite marĭ cornute, 2020 oĭ, 111 caĭ, 3 capre şi 66 rîmătorĭ.

Brodocul, *sat*, care în vechime se numia Mustereţul. Se află în partea de S. a com. Brodocul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe Dealul-Brodoculuĭ, pe o întindere de 1387 hect., din carĭ 250 hect. pădure. Are o populaţie de 135 fam., saŭ 516 suflete. Prin acest sat trece rîul Bîrladul şi şoseaua judeţeană Vasluiŭ-Negreşti. — Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată în anul 1875, frecuentată de 25-30 elevĭ; o biserică, zidită la anul 1862, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ.

Numărul vitelor marĭ cornute e de 120; sunt 300 oĭ, 33 caĭ şi 19 mascurĭ.

Brodoculuĭ (Dealul-), *deal*, pe care se află situat satul cu asemenea numire, jud. Vasluiŭ. Se prelungeşte pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Stemnicul.

Brodul, *baltă*, în com. Prisăcani, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Broscari, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la distanţă de 22 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Formează com. singură, avînd 223 contrib., cu 1200 locuitorĭ, locuind în 243 case. Broscari este proprietatea bisericeĭ sf. Treimĭ din Craiova şi a locuitorilor. Locuitorĭĭ acesteĭ comune posedă 71 plugurĭ, 140 care cu boĭ şi 14 căruţe cu caĭ. Com. are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, cu 1 învăţător, frecuentată de 19 elevĭ.

Budgetul comuneĭ coprinde la venitурĭ 5884 leĭ şi la cheltuelĭ 3811 leĭ.

Numărul vitelor în această comună este de: 840 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 1000 oĭ şi 264 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua Turnul-Severin-Bistriţa-Izvorul-Aneştilor-Broscari. Ea se leagă şi de şoseaua Rogova-Hinova-Turnul-Severin.

www.dacoromanica.ro

Pe partea de S. a acesteĭ comune trece Valul-luĭ-Traian saŭ, după cum se numește în localitate, Brazda-luĭ-Novac saŭ Iorgovan, venind despre Severin și mergînd înainte spre pădurea Vîrciorova, la N.-V. de Poroinița.

Broscari, *sat,* pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea. Are o populațiune de 304 locuitorĭ.

Broscari, *deal cu viĭ,* în plasa Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți; ține de com. rur. Broscari; dă un vin bun, numit vin de Broscari.

Broscarul, *baltă,* formată de vărsăturile Prutuluĭ, în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Broscaruluĭ (Muchia-), *colină,* în jud. Buzăŭ, com. Colți, căt. Colți-d.-j., e goală și formată numaĭ din pietriș.

Broscaruluĭ (Puțul-), *loc izolat,* jud. Buzăŭ, între com. Robești și Tîrcovul; servă de hotar.

Broscăreasa, *pădure,* în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi.

Broscăria, *fort,* în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov.

Broscăria, *iaz,* format de pîrîul Broscăria, com. Curtești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Broscăria, *lac,* în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Dudești, jud. Ialomița.

Broscăria, *numire* a uneĭ părțĭ din *satul* Belitori, în partea de V. a comuneĭ, jud. Teleorman; îĭ maĭ zice și Resfirați.

Broscăria, *pîrîŭ,* izvorește din comuna Cristești, curge pe teritoriul cătunuluĭ Orășeni, comuna Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, formează iazul Broscăria și se varsă în pîrîul Hliboci, în comuna Curtești.

Broscăria, *suburbie,* în Roșiori-de-Vede, jud. Teleorman, în partea din vale a orașuluĭ.

Broscăriilor (Movila-), *movilă,* în pl. Cîmpuluĭ, comuna Jilavele, jud. Ialomița.

Broscăriilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* pe moșia Stînceni. Se varsă în iazul Stînceni, com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Broscăuți, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, în partea de N. a plășeĭ Coșula, la 25 kil. de Mihăileni, reședința plășilor Coșula și Berhometele și la 3 kil. de Dorohoiŭ, formată din satele: Broscăuți, Slobozia și Trestiana, cu reședința primărieĭ în Broscăuți. Are o populație de: 709 fam. și 2637 suflete. Are 3 biserici, deservite de 2 preoți, 4 cîntăreți și 2 paracliserĭ; o scoală cu 1 învățător, frecuentată de 80 elevĭ. Are 1885 hect. 44 ariĭ pămînt sătesc și 6136 hect. 55 ariĭ partea proprietățeĭ moșielor cîmp și 107 hect. 46 ariĭ pădure; 10 iazurĭ și 20 pog. vie.

Budgetul a fost, în 1889—90, la venitурĭ de leĭ 7626, și la cheltueli de leĭ 7445, iar în 1890—91, la venitурĭ de leĭ 6148 și la cheltueli de leĭ 5932.

Vite marĭ albe cornute sunt 1160, oĭ 2114, capre 9, caĭ 114 și porcĭ 601; stupĭ 120.

Broscăuți, *sat,* în jud. Dorohoiŭ, numit din vechime Răscăuți, pe moșia cu asemenea numire, pl. Coșula. Cu o populație de 514 familiĭ și 1879 suflete.

Așezările sătenilor sunt maĭ multe bune, cu livezuĭ și cu grădinĭ; iar a stăpînuluĭ moșieĭ sunt case zidite cu un rînd, cu heiurile lor. In vechime a fost casă mare cu două rînduri, bine regulată și îngrijită, pe cînd locuia acolo răposatul Vornic Constantin Plagino, cu familia; dar trecîndu-se amîndoĭ din viață, moșia s'a dat în posesie de către erezĭ și prin complectă neîngrijire a început a se strica, pînă ce în urmă s'a ruinat. Lîngă aceste case era o întinsă grădină de 71 hect. 60 ariĭ, care cuprindea: 30 pogoane vie și livadă, cu bune și distinse speciĭ de fructieri, cu drumurĭ regulate în toate direcțiile, cu arborĭ pe ambele laturĭ; prin părcanele dintre drumurĭ eraŭ plantație de diferiți pomĭ și mulți aguzĭ, table pentru legume, și, din loc în loc, gazoane cu forme felurite, frumoase florĭ și arborĭ exoticĭ; două sere (florăriĭ) marĭ eraŭ pentru florĭ, lămîĭ, portocale și ananașĭ; toate aceste se aflaŭ bine îngrijite și întreținute prin oamenĭ specialĭ. Preumblarea în ea era liberă în zile hotărîte, cînd veneaŭ vizitatorĭ în număr mare de la Dorohoiŭ.

Proprietatea moșieĭ acum este a D-luĭ Alecu C. Plagino.

Biserică sunt 2, deservite de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 pălămar; una este mică, vechie, cu patronul Adormirea-Maicii-Domnuluĭ, făcută de sătenĭ la 1791; inscripție n'are; a doua este mare, bine zidită, cu patronul Sf. Constantin și Elena, făcută la 1859 de actualul proprietar, în memoria răposaților săĭ părinți, prin îngrijirea posesoruluĭ

www.dacoromanica.ro

de atunci, Adam Haretu. In partea sudică a bisericeĭ este monumentul de marmoră, prea frumos lucrat, pus pe mormîntul răposatuluĭ Vornic C. Plagino.

In sat se află o școală frecuentată de 80 școlarĭ, avînd un local bun, făcut în 1867.

Calitatea pămîntuluĭ este bună și fertilă. Sătenii împroprietăriți aŭ 1234 hectare 96 arii; proprietarul 2844 hectare 15 arii cîmp. Iazurĭ sunt 5, din carĭ maĭ mare este acel numit Moscalul, în suprafață de 15 hect. 7 arii; toate aŭ peștĭ frumoșĭ.

Pîraiele principale, ce trec pe moșie, sunt: Zahorna, Ghilauca, Carasul. Pe dînsa trece și rîul Jijia.

Drumurĭ: acel de la Dorohoiŭ ce trece prin sat, și de la Moara-Pietreĭ se desparte în două: unul apucă spre N. către Cordăreni, Vorniceni și Săveni, și unul apucă spre E. către Carasa, Corlăteni, Vlădeni și Jijia în jos; acel de la Dorohoiŭ ce duce la Dimăcheni și Podul-Stamati; acel ce duce la șoseaua Leorda-Dorohoiŭ.

Hotarele sunt cu: Văculești, Carasa, Dumeni, Liveni, Trestiana, Dorohoiŭ, Horlăceni, Cobîla, Saucenița și Prelipca.

Broscoșești, *sat*, în jud. Fălciŭ, partea de S.-E. a com. Stănilești, pl. Prutul, la distanță cam de 8 kil. de satul de reședință, situat pe șes, între Pruteț și Prutul, pe o suprafață de 450 hect. Are o populație de 36 familiĭ, 146 suflete și 30 contribuabilĭ, carĭ se ocupă și cu pescăria. Proprietatea e răzășie vechie a locuitorilor.

Broșteanca, *cătun*, în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman; ține de comuna Bogdana. Are o populațiune de 632 sufl., din carĭ 122 contribuabilĭ. Acest cătun forma comună osebită, pănă în anul 1885, cînd a fost alipit la comuna Bogdana, prin legea din 7 Februarie 1885.

Broșteni saŭ **Broșteni-Rosanĭ**, *com. rur.*, în apropiere de rîul Teleorman, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 22 kil. de com. rur. Costești, reședința sub-prefectureĭ și la 28 kil. de Pitești. E formată din satele: Broșteni (130 fam.), Lăceni (40 fam.) și Pîrvul-Roșu (110 fam.). In toată com. sunt 280 fam., cu 900 suflete. Com. are 3 biserici, cîte una în fie-care sat, deservite de 4 preoțĭ, 3 cîntăreți și 3 paracliserĭ; 2 școlĭ primare rurale; 2 cîrciume. Budgetul com. pe anul financiar 1882—83 a fost de 2658 leĭ, 3 banĭ la venitурĭ și de 2607 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicație oficială (1887), această com. numără 293 contrib. și are un budget de 3046 leĭ la venit și de 2603 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor era în 1887 de 776 capete vite marĭ (400 boĭ, 320 vacĭ, 30 caĭ, 6 bivolĭ) și de 970 vite mărunte (750 oĭ, 20 capre și 200 rîmătorĭ).

In căt. Pîrvul-Roșu se află o însemnată baltă, numită Negoveneasa, care conține mult pește.

Broșteni, *com. rur.*, pl. Cobia, jud. Dîmbovița. Această com. este situată spre S.-S.-V. de Tîrgoviște, aproape de șoseaua județeană Tîrgoviște-Găești-Vlașca, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Neajlovul și tocmaĭ la marginea de S. a județuluĭ. Comuna Broșteni se compune din două cătune: Broșteni-d.-s. și Broșteni-d.-j. Are o populație de 586 locuitorĭ Romînĭ. Este așezată pe cîmpie. Produce cereale multe și puține vite. Are o moară de aburĭ, o biserică întreținută de enoriași și o școală întreținută de stat. Școala are 3 pog. pămînt. In com. sunt vr'o 57 copiĭ în vîrstă de școală. Comuna are 1545 leĭ venit și vr'o 120 contribuabilĭ.

Broșteni se învecinește spre V. cu căt. Ragul, com. Pietrești, de care se desparte prin Neajlovul; spre S. cu căt. Vultureanca, com. Morteni, de care se desparte prin pădure; spre N. cu căt. Pietrești, com. Greci, de care se desparte iarăși prin rîul Neajlovul; iar spre E. cu com. Vișina din jud. Vlașca, de care se desparte prin cîmpie. Se leagă cu comunele vecine prin șosele vecino-comunale.

Broșteni, *com. rur.*, din pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea de N. a comuneĭ Brănești, în direcțiune S. și la 50 kil. departe de orașul T.-Jiul. Se compune din cătunele Broșteni și Ceplea. Este situată pe loc șes și lîngă lanțul de înălțimĭ din stînga rîuluĭ Jiul.

Are o supraf. de 1400 hect., din carĭ 410 hect. pădure și 740 hect. locurĭ de cultură, fînețe și pășune, ale proprietarilor, iar 217 hect. ale locuitorilor, cu 9 hect. viĭ și 24 hect. prunĭ.

Are o populație de 194 familiĭ, dintre carĭ 5 fam. de Țigani; 899 suflete, din carĭ 178 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă 36 pluguri, 86 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ, 360 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 749 oĭ, 122 capre, 179 rîmătorĭ și 18 stupĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1416, banĭ 15, iar cheltuelile de leĭ 1166, banĭ 68.

Prin această comună trece șoseaua Filiași-T.-Jiul, ce o pune în legătură la N. cu com. Izvoa-

www.dacoromanica.ro

rele, iar la S. cu com. Brănești. In com. este 1 moară pe apa Jiuluĭ cu 4 alergătorĭ; 2 cîrciumĭ, 2 puțurĭ și 2 fîntînĭ.

Are 1 primărie; 1 școală, frecuentată de 33 elevĭ din 35 înscrișĭ; 2 bisericĭ; fără preoțĭ, cu un cîntăreț.

Broșteni, *com. rur*, în pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți, la distanță de 36 kil. de orașul Turnul-Severin, și situată parte pe cîmpia albieĭ Motruluĭ, parte pe dealurĭ.

Formează comună cu cătunele: Boaca, Căpățînești, Condulești, Găleata și Orbeni, avînd peste tot 138 contribuabilĭ, din 700 loc., locuind în 141 case. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitorĭĭ din această comună posedă: 20 pluguri, 50 care cu boĭ, 20 căruțe cu caĭ și 121 stupĭ.

Com. are 4 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală cu un învățător, frecuentată de 30 elevĭ și 3 eleve. Are și 2 cîrciumĭ.

Bugetul comuneĭ coprinde la venitur 1748 leĭ, iar la cheltuelĭ 1506 leĭ.

Numărul vitelor în această com. este de: 500 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 400 oĭ, 22 capre și 620 rîmătorĭ.

Prin această com. trece șoseaua județeană Turnul-Severin-Bujorescu-Tîrgul-Jiul, carĭ, la Broșteni, se încrucișează cu șoseaua vecinală Baia-de-Aramă-Broșteni-Strehaia. Broșteni este reședința sub-prefectureĭ.

Se mărginește la E. cu comunele Horăști, Tirioiul și Samarinești; la S. cu com. Lupșca; spre V. cu comuna Florești; spre N. cu com. Ploștina.

Apele curgătoare, ce udă această comună, sunt: Motrul și Peșteana. Are și 2 bălțĭ: Balta-Orbenilor și Balta-luĭ-Gican. Văile principale sunt: Valea-Lociĭ, Valea-Bochiĭ, Valea-Găleței și Valea-Mică. Dealurile sunt: Locea, Berbecele, Vezurul și Cucul, acoperite parte cu pădure, parte cu viĭ și locurĭ de muncă.

Broșteni, *com. rur.*, în pl. Orașul, jud. R.-Sărat, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul.

Este așezată în Nordul jud., la 48 kil. de orașul R.-Sărat, și în partea nordică a plășeĭ, la 7 kil. spre N.-Vest de Cotești, reședința plășeĭ. Comunele învecinate sunt: Cîmpineanca la 4 kil., Faraoanele la 6 kil., Andreași la 9 kil., Odobasca la 7 kil.

Se mărginește la N. cu com. Odobești, Mera (jud. Putna) de care se desparte prin rîul Milcovul, la E. cu Cîmpineanca, la S. cu Faraoanele și Odobasca, și la Vest cu Andreași.

Este o com. din regiunea munților. La V. și S. se întinde Culmea-Scorusuluĭ, Chicioara și Deleanul; la E., dealurile Capreĭ și Teiusul; la centru: Hoja, Priveghiul, Găvanul și Broșteanul.

Rîurile sunt numeroase: Milcovul la N. și cu afluențiĭ săĭ: Vulcăneasa, Valea-Largă, Valea-Rea, Pituluța și Badea de la S. la N. Sunt 13 puțurĭ (10—80 m. adîncime), 34 fîntînĭ (1—10 m. adîncime).

Cătunele carĭ compun com. sunt: Broșteni, reședința, la E., Pituluța la 2 kil., spre V., Valea-Rea la 3 kil. și Vulcăneasa la 4 kil., tot spre V.

Suprafața este de 7385 hect., din carĭ 3750 hect. ale locuitorilor (240 hect. vatra satelor) și 3630 hect. ale proprietățiĭ private.

Populația e de 375 familiĭ, cu 1571 suflete, din carĭ 801 bărbațĭ, 775 femeĭ; 706 căsătoriți, 794 necăsătoriți, 71 văduvĭ; 100 știu carte.

Bisericĭ sunt 4: Una în căt. Broșteni, cu hramul Sf. Gheorghe; n'are inscripțiĭ; din bătrînĭ se spune că e fundată de mănăstirea Sf. Ioan din Focșani; e deservită de un preot și 2 cîntărețĭ, întreținută de com. Biserica din căt. Pituluța, cu hramul Sf. Gheorghe, n'are inscripțiĭ; are un venit de 100 leĭ. Biserica din căt. Valea-Rea, cu hramul Sf. Gheorghe, n'are inscripțiĭ; se zice că s'a fundat în 1784; are 200 leĭ venit. La ele servește preotul din Broșteni saŭ Mera (jud. Putna).

Sunt 2 școlĭ mixte, una în Broșteni și alta în Vulcăneasa, una fundată în 1877 de com., alta în 1890 de proprietarul C. Suțu; aŭ 2 învățătorĭ cu 72 copiĭ înscrișĭ (din carĭ 14 fete).

Calitatea pămîntuluĭ este mediocră, fiind în mare parte pietros. Com. are: 381 hect. arabile, 325 hect. imaș, 5755 hect. pădurĭ, 189 hect. viĭ, 550 hect. fînețe, 180 hect. neproductiv.

In com. sunt 45 pluguri; 1784 capete de vite, din carĭ 762 boĭ, 215 vacĭ, 26 caĭ, 35 epe, 523 oĭ, 129 capre și 94 rîmătorĭ. Sunt: 3 potcovarĭ, 2 tîmplarĭ, 11 măcelarĭ. Sunt 5 morĭ pe apă. Transportul se face prin stația Odobești (județul Putna), la 3 kil. spre N. In comună sunt 22 comercianți (3 străinĭ), din carĭ 7 cîrciumarĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Odobești; spre Vîrteșcoi-Cîmpineanca-Focșani; spre Odobasca, Dealul-Lung; spre Cotești-Plăinești-Rîmnicul-Sărat.

Comuna are 375 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 10234 leĭ

www.dacoromanica.ro

30 bani, iar cheltuelile de 10161 lei 13 bani.

Broșteni, *com. rur.*, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, spre S.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 20 kil. de el și de 19 de reședința plășei. E compusă din satele: Broșteni, Țuțcani-din-Deal și Țuțcani-din-Vale, cu reședința comunei în satul Broșteni. Are 194 capi de familie, 186 contrib., 714 loc., din cari 38 știu carte; 171 case. Populația este romînă, afară de 1 familie evree. Sunt 703 capete vite mari. In com. sunt 3 biserici, 2 de vălătuci și 1 de lemn. Venitul anual este de lei 1646, bani 3, iar cheltuelile de 1626 l. Este legată prin șosea cu Roman.

Broșteni, *com. rur.*, pl. Muntele, jud. Suceava, spre V. și la 76 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Mădeiul și Mălini, hotărnicindu-se prin Bistrița și o linie ce pornește din pîrîul Căteluța și trece peste munții Comoara, Opcina-Goei, Goia, pe lîngă Muntele-Lung și pănă în Opcina-Rea; la V. cu comunele Dorna, Șarul-Dornii și Neagra-Șaruluĭ, despărțindu-se prin o linie ce pornește de la Cheile-Negrei-Broștenilor, trece pe la Piatra-luĭ-Ciubuc, Piatra-Albă, scoboară în pîrîul Scorușul, apoĭ apucă pe Negrișoara în sus pănă la Gura-Toplicioarei, urcă pe acest pîrîŭ pănă în Opcina-Raței, Opcina-Mihăilețuluĭ, Șarul, Bîtca-Opcioarei, Opcina-Bădeĭ, pe la Prislop, Bogolin și pănă ce scoboară în Bistrița după gîtul de la Colțul-Acrei; la S. cu Mădeiul, Borca și Transilvania, limitîndu-se prin Bistrița și Neagra-Broștenilor; la N. cu Bucovina, hotărnicită prin Bistrița pănă la gura Pîrîuluĭ-Arămeĭ, urcînd pănă sub vîrful Rarăuluĭ, se întoarce pe după Todicescu pe la munțiĭ: Căpățîna, Scorușul, Tarnițele, Clifele, Alunișul, Grebenele și pănă în Opcina-Rea. Lungimea hotaruluĭ e de 138 kil. Are forma unuĭ poligon destul de neregulat, înclinat de ambele părțĭ N.-E. și S.-V. spre albia Bistriței. E compusă din satele: Cotîrgașul cu Poiana-Cotîrgașuluĭ, Lungeni cu Cotul-Hăleasei, Broșteni cu Hărăoaia, Neagra cu Poiana-Vinuluĭ, Holdița, Holda-cu-Barnar, Căboaia, Crucea, Lunga, Cojoci și Chiril, cu reședința în Broșteni, care e și reședința subprefecturei plaiuluĭ.

E populată cu 680 capi de fam., cu 2872 sufl. (1432 bărbațĭ și 1440 femeĭ), din carĭ 145 Izraeliți. Contribuabilĭ sunt 677. Are un schit, Rarăul, și 5 bisericĭ deservite de 3 preoți și 12 cîntăreți; 1 școală rurală de băeți, 1 de fete și 1 mixtă, frecuentate de 140 elevĭ și eleve. Numărul copiilor în vîrstă de școală este de 159 băeți și 151 fete, însă e peste putință să frecuente toți școalele din cauza prea mareĭ depărtărĭ dintre sate, și a drumurilor cu totul rele și accidentate. Școala are 3 învățători plătiți de stat și subvenționați din casa particulară a M. S. Regeluĭ.

Budgetul comuneĭ pe anul 1892—93 are la venitурĭ 14730 leĭ și la cheltuelĭ 14689; iar al drumurilor 3092 leĭ, 30 banĭ la venitурĭ și 2900 leĭ la cheltuelĭ. In toată comuna sunt 648 caĭ, 744 boĭ, 1242 vacĭ, 10927 oĭ, 2 capre și 602 porcĭ. Caprele s'aŭ nimicit pentru că stricaŭ pădurea. Altitudinea comuneĭ la nivelul mărĭĭ ajunge în vîrful Pietrosuluĭ-Bogolin 1749 m. Vîrful-Rarăuluĭ, ce cade în Bucovina, ceva maĭ sus de hotarul comuneĭ, are 2008 m. E udată de rîul Bistrița cu afluențiĭ eĭ. Ceĭ maĭ însemnațĭ munțĭ aĭ comuneĭ sunt: Pietrosul-Bogolin (1749.4m.), Grințieșul (1739.5m.), Scăricica (1716.5 m.), Barnarul (1704.3 m.), Pietrosul (1704 m.), Căboaia (1638.8 m.), Tunzăria (1630.3m.), Ialovjița (1616.3 m.), Tomnaticul (1604 m.), Gruiul (1563.5 m.), Bîtca-Rațeĭ (1531 m.), Muntele-Verde (1530 m.), Pietrele-Albe (1488.9 m.), Tarnițele (1479.5 m.), Vîrful-Buzeĭ (1411.3 m.), Scoruși (1396.1 m.), Căpățîna (1383.4 m.), Grebenele (1370.5 m.), Clifele (1367.1 m.), Scoruși-Frontiereĭ (1352.2 m.), Alunișul (1347.3 m.), Măzănariul (1339.9 m.), Vîrful-Goeĭ (1298.4 m.), Opcina-Rea (1295.7 m.), Bîtca-luĭ-Tîrsînă (1263 m.), Pleșul-Broșteni (1205.1 m.) și Bîtca-Popiĭ (608.2 m). Numaĭ culmea munților e stîncoasă saŭ acoperită de pășuni; în colo sunt păduriĭ și codri nestrăbătuți, de brad și molift.

De la 1877 moșia a devenit proprietatea M. S. Regeluĭ, cumpărată de la familia A. Balș, pe prețul de 2500000 leĭ. Suprafața moșieĭ e de 44000 hectare, din care: 34000 hect. pădure, 1500 hect. fînaț, 3000 hect. pășuni și 5500 hect. sterpe. Venitul anual al moșieĭ e de 400000 leĭ, iar cheltuelele de 225000.

Cu diversele instalațiunĭ forestiere s'aŭ cheltuit, de la 1877 încoace, 300000 leĭ. Cu scoalele și bisericele a cheltuit M. S. Regele 400000 leĭ. Moșia avea 7 fierăstrae cu 17 jugurĭ, carĭ acum s'aŭ desființat, vînzîndu-se toată producțiunea. Din 200 hect. pădure ce se tae anual ese: 1745 plute butucĭ și 450 ghile marĭ saŭ 45000 metri cubicĭ, la carĭ se maĭ adaogă 100 plute de cioplitură.

In comună sunt treĭ schele: Hărăoaia, Lungeni și Cotîrgași.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii împroprietăriți la 1864 sunt: 57 fruntași, 168 mijlocași și 163 codași, stăpînind 1393 fălci; afară de cari mai sunt 121 sătenî ce aŭ primit danie cîte 10 prăjinî loc de casă, 50—60 fălci de fie-care sat, de la fostul proprietar, ca despăgubire pentru rîpi, ponoare, etc., cari fac în total 1910 fălci și 52 prăjinî.

Locuitorii se ocupă puțin cu plugăria și mai mult cu lucrul lemnului și creșterea vitelor. Săteanul harnic are ce munci și ce cîștiga, plătindu-i-se ziua cu brațele de la 1.50—2 lei, iar cu carul 2—3 lei. De lucru găsesc orî cînd, vara ca și iarna.

Principala unelță de muncă e toporul, de care săteanul nu se desparte nicî o dată, servindu-i la vreme de nevoe și ca armă de apărare, contra fiarelor. Sunt în toată comuna numaî 40 care și vre-o 50 pluguri primitive.

In comună sunt 11 morișteî, în care se macină aproximativ 7780 hectol. porumb. Făina de grîŭ se cumpără, numaî pe la zile marî, de pe la dughene. Pe pîrîul Barnarul se fabrică varul necesar pentru întreaga comună. Unii sătenî însă își spoesc casele cu un fel de lut albicios și luciŭ, numit mal. Mai sunt în comună: 3 fabricî de caș-caval, 6 fierării, 4 brutării, 2 căsăpii, în care se taie anual până la 250 vacî și 500 mieî, — un cizmar, un croitor și 2 boiangii izraeliți, — 6 cîrciumî, 4 dughene, 5 debite de tutun.

Pădurile comuneî, cari altă dată gemeaŭ de vînat, acum sînt cutreierate mai mult de sălbătăciunî, ca: urșî, lupî și vulpî. Se mai găsesc însă: căprioare, epurî, dar cerbî nu, pentru că vînatul fiind înterzis s'aŭ îmulțit carnivorele, iar vînatul cel'l-alt s'a retras pe alte moșii. Apele conțin pește: păstrăvî, lostuțe, mrene, boiștenî, behliți, cleanî, svîrlugî, grindele, sglăvocî, lipenî și midhaî.

Se găsesc în comună 192 stupî, ce produc anual până la 400 kgr. miere și 294 kgr. ceară.

Munții conțin în sînul lor minerale, ca: pucioasă, fier, aramă, piatră de var; dar aceste produse aŭ rămas încă ne-exploatate.

Sunt în comună 4 izvoare de pucioasă: unul lîngă Lungeni, altul pe pîrîul Holdița, al 3-a pe pîrîul Pusdra și al 4-a pe pîrîul Cotîrgașul. Se mai găsesc 2 izvoare de burcut (borviz): unul pe Negrișoara, la Mîrcă, și secundul pe Neagra, la Poiana-Vinuluî.

Ca localități demne de vizitat sunt: Rarăul-cu-Pietrele-Doamneî, Cheile-Bistrițeî, instalațiile forestiere de la Barnari, Văcăria cu însemnatele fabricațiunî de brînzeturî, Vîrful-Barnaruluî, al Grințieșuluî și Tarnițele. Piatra-Zimbruluî și Groapa-Volintirilor. La Pietrele-Doamneî și la Tarniță se găsește în abundență frumoasa floare numită de noî floarea Regineî și floare albă de munte (Edelweiss.)

Pe pîrîul Negrișoara, la 17 kil. depărtare de Broșteni, se observă urmele uneî fabricî de fier, fostă—se zice—a unuî bogătaș, Conache.

Pe la 1850, «Broșteni, Holda, Holdița, la ținutul Suceveî, Ocolul-Munteluî, moșie a d-sale Logofătuluî A. Balș. Are sat cu 2 preoți, 4 dascălî, un privilegiat, 11 bejenarî hrisovoliți, 16 nevolnicî, 12 vădane, 12 slujbași volnicî, 5 jidovî; pe lîngă moșiile Păltinișul, Cotîrgași și altele, cu un număr de 230 locuitorî.» («Bucium. Romîn.» An. I, pag. 476.)

Broșteni, *com. rur.*, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 4 cătune: Veței, Șerbănești, Pocheștî și Gătejei.

E situată pe valea rîuluî Cerna, la 40 kil. de capitala jud. și la 20 kil. de a sub-prefectureî.

Are o populațiune de 1474 locuitorî (748 bărbați și 726 femeî), în care intră și 16 fam. de Țigani, rudarî, căldărarî și fierarî. Capî de familie sunt 583; contribuabilî 520; case de locuit 625 și bordeie 16.

In comună sunt patru biserici, în fie-care cătun cîte una. In Veței, fondată la anul 1849 de Ion Orleanu, Ion Verdeș și alții; în cătunul Pocheștî, fondată la 1848; a treia în cât. Șerbănești, fondată la 1857 și a patra, în cât. Gătejei, fondată la 1885.

Maioritatea locuitorilor se ocupă cu lucrarea pămîntuluî și cu creșterea vitelor. Parte din eî, în timpul vereî, părăsesc com. spre a căuta de lucru în județele de cîmp. Printre eî sunt și cîți-va industriași.

Produsele munceî le desfac pe la Drăgășani, Craiova și bîlciurile anuale ce se țin de treî orî în com. (24 Februarie, 14 Octombrie și Sîmbăta Moșilor) și la cele vecine, ca Măldărești și Slăvitești.

Sunt în comună: 170 caî, 300 boî, 220 vacî, 215 capre și 120 oî.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneî, sunt 2 morî.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte clăcași. 120 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 265 hect. luate din moșiile d-lor Ion Orleanu, Nae și Ștefan Veteleanu și Nae Copăceanu.

Școala există din vechime, însă numaî de la 1883 a trecut pe seama statuluî. Până atuncî s'a întreținut de locuitorî. Localul școaleî e donat de d-ra

www.dacoromanica.ro

Ecaterina Marinescu. Se frecuentă de 13 copiĭ (13 băeți toți) din numărul de 164 (101 băeți și 63 fete) în vîrstă de școală. Știŭ carte 250 bărbați și 9 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ statul cheltuește anual 1080 leĭ.

Stupĭ cu albine sunt 100, carĭ daŭ pînă la 40 kilogr. ceară și 20 kilogr. miere.

Se fabrică pănă la 4000 decalitri țuică.

Vatra satuluĭ are 23 hect.; în total sunt 800 hect. pămînt.

Șoseaua comunală îĭ înlesnește comunicația cu com. Lăpușata la S. și Copăceni la N.

Veniturile com. se ridică la suma de 1600 leĭ anual și cheltuelile la aceeașĭ sumă.

E brăzdată de dealurile: Moduia, Țugulea, Trestia, Șasa și Bucur, și udată de văile: Valea-Mare, Trestia, Hotărasa, Negrita și Valea-Muereĭ, și de rîul Cerna, care udă com. în partea de E. și în care se varsă văile arătate.

Se mărginește la N. cu com. Copăceni, la S. cu com. Lăpușata, la E. cu dealul Moduia și la V. cu dealul Țugulea.

Broșteni, *sat,* cu 130 fam., jud. Argeșul, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. Broșteni-Rosanĭ. Aci este reședința primărieĭ. In acest sat este o biserică cu hramul Toți-Sfinții, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser. Are o școală primară rurală.

Broșteni, *sat,* în partea de N. a com. Băbiceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, așezat pe un podiș. Are o suprafață de 594 hectare și o populație de 81 fam. saŭ 241 suflete, din carĭ 69 contribuabilĭ. Numărul vitelor este de 187 vite cornute, 34 caĭ, 1062 de oĭ, 10 capre, 146 porcĭ; și 70 stupĭ.

Broșteni, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, cătunul comuneĭ Produlești.

Broșteni, *cătun,* al comuneĭ Broșteni, din pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Este situat pe partea stîngă a Jiuluĭ. Are o suprafață de 800 hect., între carĭ 260 pădure, 515 hect., arătură, fîneață și pășune, 5 hect. viĭ și 20 hect. livezĭ cu prunĭ.

Produce anual, în termenĭ de mijloc, 4185 hectol. porumb, 2740 hectol. grîŭ, 15 hectol. fasole, 3 hectol. sămînță de cînepă și in, 256 decal. vin și 1800 decal. țuică.

Are o populație de 140 fam., între carĭ una de Țigani, cu 700 suflete, 130 contribuabilĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu munca cîmpuluĭ și creșterea vitelor. Eĭ posedă 23 pluguri, 60 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 284 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 575 oĭ, 89 capre, 109 rîmătorĭ și 10 stupĭ.

In cătun se găsește 1 moară, pe apa Jiuluĭ, cu 4 alergătorĭ; 2 cîrciumĭ, 2 puțurĭ și 1 fîntînă.

Are 1 primărie; 1 școală, înființată la anul 1874 și frecuentată de 33 elevĭ.

In cătun e o biserică de zid făcută de răposatul Zamfir C. Broșteanu, la anul 1848, fără preot, cu un cîntăreț.

Broșteni, *sat,* din com. Epureni, pl. Turia, jud. Iași, situat pe șesul și malul stîng al rîuluĭ Jijia, cu o suprafață de 671 hect. și o populație de 22 fam. saŭ 89 locuitorĭ Romînĭ, carĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ și creșterea vitelor. Sunt 37 vite marĭ cornute, 16 oĭ, 9 caĭ și 10 rîmătorĭ.

Broșteni, *sat,* face parte din comuna rur. Aninoasa, pl. Rîurile, jud. Muscel, situată între rîul Bratia și rîul Slănicul.

In partea de N.-E. are 2 zăvoaie de aninĭ.

Populația luĭ e de 150 locuitorĭ (69 bărbați și 81 femeĭ) cu 33 capĭ de familie.

Broșteni, *sat,* pe moșia și în comuna cu același nume, jud. Suceava, numit în partea E., din spre primărie, și Hărăoaia. Așezat pe țărmul stîng al Bistrițeĭ, la 47° 14′ 20″ latitudine boreală și la 23° 21′ 10″ longitudine or. Are 100 case, cu 100 capĭ de familie saŭ 407 suflete, 200 bărbați și 207 femeĭ. Din aceștia 40 sunt străinĭ, și anume: 8 Elvețienĭ, 8 Austriacĭ, 4 Ungurĭ și restul Izraeliți. Are 100 contribuabilĭ. In acest sat este 1 cîrciumă, 2 dughene, 1 cafenea, 1 stoler și 1 cojocar. Vatra satuluĭ ocupă o suprafață aproximativă de 18 fălcĭ. Imprioprietăriți la 1864 sunt: 4 fruntașĭ, 14 mijlocașĭ și 18 codașĭ, stăpînind 123 fălcĭ, afară de ceĭ cu cîte 10 prj. Așezările locuitorilor sunt bune. In Broșteni sunt 2 bisericĭ: 1 vechie, cu hramul Sf. Nicolae, clădită cu vre-o 100 anĭ în urmă, din lemnul de pe loc, de cine nu se știe, în care nu se maĭ oficiază, și alta nouă, avînd acelașĭ hram, zidită la 1865 de fostul proprietar A. Balș, ajutat de locuitorĭ și restaurată la 1886 de către M. S. Regele, care a înzestrat-o cu odăjdiĭ și toate cele necesare. E deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ și împroprietărită cu 8 ½ fălcĭ. Are 1 școală rurală de băeți, cu 1 învățător plătit de stat, frecuentată de 70 elevĭ și 1 școală rurală de fete, înființată la anul 1892, cu o învățătoare plătită tot de stat.

www.dacoromanica.ro

Școala de băeți a fost înființată la 1865, funcționînd pănă acum ca școală mixtă. Ambiĭ învățătorĭ sunt subvenționațĭ și din caseta particulară a M. S. Regeluĭ. Școalele aŭ localurĭ propriĭ din cele maĭ frumoase, construite tot cu spesele M. S. Regeluĭ. Școala de fete e frecuentată de 40 eleve. In sat, sunt în vîrstă de școală, 85 băeți și 84 fete.

In Broșteni e reședința subprefectureĭ plășeĭ Muntele, a judecătorieĭ ocoluluĭ, a uneĭ companiĭ de infanterie, a mediculuĭ și moașeĭ de plasă. Are un oficiŭ telegrafo-poștal.

Drumurile principale sunt: la Mădeiŭ, 8 kil.; la Dîrmoxa, 17 kil.; la Holda, 3 kil. In dreptul Broștenilor este un pod stătător, construit de administrația moșieĭ M. S. Regeluĭ.

La 1803 «Broșteni-Holda, a clirosuluĭ din Bucovina aveaŭ 80 liuzĭ plătind 1404 leĭ bir pe an». («Uricariul», de Th. Codrescu, vol. VII, p. 255).

Broșteni, *sat*, pe moșiile Drăgușeni și Cristești, în com. Drăgușeni, jud. Suceava. Numără 116 case, populate cu 110 capĭ de fam. saŭ 482 suflete, din carĭ 266 bărbațĭ și 216 femeĭ. Contrib. sunt 80. Vatra satuluĭ ocupă 40 fălcĭ.

Moșia se împarte între treĭ speciĭ de proprietarĭ: răzeșască, a Drăgușenilor și a Cristeștilor, și e în întindere de 280 fălcĭ, din care: 200 cultivabile, 60 fînețe, 20 prundiș și loc neproductiv. Improprietăriți la 1864 sunt 14 mijlocașĭ și 29 codașĭ, stăpînind 128 fălcĭ.

Are o biserică vechie de zid cu patronul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, despre care se spune că altă dată ar fi fost schit de călugărĭ, cu o inscripție slavonească. E deservită de un preot și 2 cîntărețĭ. Școala din Drăgușeni servă și acestuĭ sat.

Tradiția spune că Ștefan-Vodă-cel-Mare, pornit la un războiŭ, pe care l-a avut la vale (poate la Războeni), a poposit cu oștirea pe locul numit Holmul. Broșteanu, un păzitor al iazuluĭ din apropiere, veni înaintea luĭ Vodă, aducîndu-ĭ plocon un buhaiŭ gras și, întrebîndu-l Vodă ce mulțumită ĭ-ar putea da, el ceru pămîntul din jurul iazuluĭ și schitul (astă-zĭ biserica satuluĭ). Dorința i se îndeplini și ast-fel se puse începutul satuluĭ.

Broșteni, *sat*, jud. Suceava, pe Șomuzul-Mare, ne-existent astăzĭ. Din «Hotarnica moșiilor Șoldănești, Broșteni și Pădureni, sate întregĭ tot într'un hotar ce sunt la ținutul Sucevеĭ, ale luĭ Nicolae Basotă vel visternic,» făcută la 1711, Iulie 5, pe timpul luĭ Mihail Racoviță Voevod, reese că satul Broșteni «cu loc de moară» nu era alt de cît actuala mahala a Broscărieĭ din Fălticeni, iar Pădureni era pe dealul de peste pîrîul Buciumeni. («Uricariul» XVII, p. 214).

Un alt hrisov privitor la acest sat este următorul:

«Iată Domnia mea am dat și am întărit slugilor noastre, luĭ Dumitrașcu și frăține-săŭ luĭ Toader și surorilor lor Candachieĭ și Tudoscăĭ și Anghelușăĭ și Tofaneĭ fiilor a luĭ Pătrașcu Logofăt, dreapta ocina lor, danie și miluire, cumpărătură o siliște anume Broșteni pe Șomuzul-Mare, cu loc de moară în pîrîul satuluĭ, ce-ĭ în ținutul Sucevеĭ din drept diresul lor ce l-aŭ de la Constantin Vodă, care acest sat aŭ fost drept domnesc și lipit cu ascultarea către ocolul Sucevеĭ. Iar Pătrașcu Logofăt aŭ dat patru caĭ buniĭ prețuițĭ drept 200 galbenĭ ungurești și încă a maĭ dat și banĭ 150 galbenĭ ungurești, în trebuința țăreĭ.

«Drept aceea să le fie lor și de la noĭ danie...» etc.

«Domnul a poruncit... Scris în Iași de Borleanu Diacu din leat 7128 (1620) Martie 13, pe timpul luĭ Gaspar Voevod.» («Uricariul», de Teodor Codrescu, vol. XVII, p. 11).

Broșteni, *sat*, jud. R.-Sărat, în pl. Orașul, căt. de reședință al com. Broșteni, așezat spre E., pe rîul Milcovul. Are 700 hect., cu 82 familiĭ, 391 locuitorĭ, 90 contrib.; 36 știŭ carte; 2 sunt străinĭ. Are o bis. și o școală.

Broșteni, *sat*, jud. Roman, în pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de orașul Roman și la o depărtare de 20 kil. de el și de 19 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe șes. Are 100 capĭ de fam., 96 contrib., 404 loc., din carĭ 27 știŭ carte; 89 case. Populația este romînă. Sunt 419 vite marĭ cornute. Are o biserică de vălătucĭ. Este legată de Roman prin șosea. Este reședința comuneĭ Broșteni.

Broșteni, *cătun*, al com. Căluiul, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Situat pe stînga apeĭ Căluiul, are 254 loc. și o biserică, Sf. Nicolae (1834), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Broșteni, *sat*, al comuneĭ Peri-Rîioșĭ, în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Are o populațiune de 396 suflete și 73 contribuabilĭ.

Satul Broșteni este foarte vechiŭ. Se vede trecut și în catagrafia satelor din 1741, cu ocaziunea reformeĭ Domnitoruluĭ țăriĭ Constantin Mavrocordat. In timpul maĭ din urmă a stat ca comună deosebită și apoĭ a

www.dacoromanica.ro

fost întrunită cu comuna Peri-Rîioșĭ.

Broșteni, *sat*, în com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, așezat pe un platoŭ, la E. de satul Hușeni, pe o întindere de 588 hect. Are o populație de 46 fam. saŭ 233 suflete, locuitorĭ Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Eĭ posedă 3 pluguri și 3 care cu boĭ, 2 pluguri și 2 căruțe cu caĭ, precum și 100 stupĭ cu albine.

Are o biserică făcută la 1807, de Banul Nicolae Sion, și care biserică s'a părăsit în urma unuĭ foc, ce i-a ars acoperămîntul; are și o cîrciumă.

Numărul vitelor e de: 263 vite marĭ cornute, 2 bivolĭ, 220 oĭ, 14 caĭ și 25 rîmătorĭ.

Broșteni, veche *biserică*, în suburbia Broșteni, a orașuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ. După tradiție, ea ar fi de prin secolul XV, dar n'are nicĭ o inscripție cu care să-ĭ se poată constata vechimea; fiind reparată de maĭ multe orĭ, i s'a scos frontispiciul. Pe garnitura de piatră a uneĭ ferestre din dreapta, se citește: «Să se știe, precum că a lucrat Albu». In orĭce caz e maĭ vechie de cît Episcopia și a trebuit să fie schit de călugărĭ, după cum se poate constata din ruinele chiliilor carĭ o înconjuraŭ, precum și din cărămizile ce se scot din morminte, purtînd nume și insigne, ce se obișnuesc a se pune la capul călugărilor, cînd mor. Tradiția adaogă, că multe din averile acestuĭ schit și chiar icoana miraculoasă, aŭ fost luate de Mavrocordat și date mănăstireĭ Banul.

Broșteni, *deal*, în raionul comuneĭ Broșteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 9 hect. 50 ariĭ vie.

Broșteni, *iaz*, lîngă satul cu acest nume, din comuna Drăgușeni, jud. Suceava, în suprafață de un hectar, și înconjurat de mlaștinĭ periculoase.

Broșteni, *iaz*, în întindere de 1 hect., spre S. de satul Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Broșteni, *loc izolat*, în județul Neamțu, comuna Șerbești, pl. Piatra-Muntele, situată în dreptul kil. 14 al șoseleĭ județene Roman-Piatra, în stînga pîrîuluĭ Broșteni. Este aci o singură casă, care odinioară a fost un ratuș, iar astă-zĭ servă drept hambare.

Broșteni, *localitate*, în com. urb. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, județul Vîlcea, care a primit, se vede, acest nume din cauză că sunt acolo bălțĭ cu broaște.

Broșteni, *moșie*, jud. Argeș, pl. Cotmeana, proprietatea statuluĭ. Are și 680 pogoane pădure. La 1877 avea o arendă de 735 leĭ 9 b. și a fost atuncĭ ipotecată împreună cu alte moșiĭ pentru asigurarea biletelor ipotecare în sumă de 27 milioane.

Pe periodul 1883—88 arenda acesteĭ moșiĭ a scăzut la 200 leĭ. In timpul din urmă, această proprietate s'a înstrăinat de stat.

Broșteni (Bornăceasca), *moșie*, în jud. Buzăŭ, comuna Amarul, cătunul Miroși, fostă proprietate a statuluĭ. (Vezĭ Bărbuleanca).

Broșteni (Vatra-Mănăstireĭ-Căluiul), *moșie* a statuluĭ, în jud. Romanați, cu o arendă anuală de 10050 leĭ pe 1887/88.

Broșteni, *pădure*, jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, comuna Broșteni-Noĭ, formată din maĭ multe trupurĭ, cu suprafața 600 hect. și cu esențe: stejar, salcie, plop ulm și arțar.

Broșteni-Pituluța, *pădure*, jud. R.-Sărat, plasa Orașul, comuna Broșteni. Are o întindere de 5755 hectare; esențe principale: stejar, fag, alun și plop.

Broșteni, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd de comuna Broșteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Broșteni, *pîrîŭ*, jud. Fălciŭ, format din pîrîiașele, Drăslavățul, Ochiul, Schitul și Zavati. Curge prin partea de S. a orașuluĭ Hușĭ, mahalaua Broșteni, și în partea de E. a orașuluĭ. Unindu-se cu Rîești, formează pîrîul Hușĭ.

Broșteni, *pîrîiaș*, jud. Neamțu. Izvorește dintre ramurile despre Est ale dealurilor din comuna Șerbești, pl. Piatra-Muntele, în spre Sudul sistemuluĭ numit Stînca-de-la-Șerbești; curge în direcțiunea Nord-Sud, traversînd șos. județeană Piatra-Bozieni, între al 13—14 kil., pănă aproape de marginea nordică a com. Dochia, unde se unește cu Pîrîul-Laculuĭ; de aci curge în jos sub numele de Căluiul.

Broșteni, *pîrîŭ*, jud. Suceava, începe din iezerul satuluĭ cu acest nume, din com. Drăgușeni, trece în com. Cristești, luînd numele de Letcani (de la desființatul sat) și se varsă în Moldova. Se spune că în vechime era mult maĭ mare, că conținea multĭ racĭ, din care cauză i se maĭ zicea și Pîrîul-Racilor. Lungimea sa e de 3500 m. Are de tributar pîr. Stroescul.

www.dacoromanica.ro

Broşteni, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea statuluĭ, de sub Dealul-Sucevenilor şi în mijlocul satuluĭ Lipovățul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în dreptul bisericeĭ, se varsă în Pîrîul-Butnaruluĭ.

Broşteni, *mic platoŭ*, com. Broşteni, căt. Broşteni, jud. R.-Sărat, de 6 hect. întindere, şi care se termină cu piscul Găvanul.

Broşteni, *silişte*, pe lîngă satul Tonți, com. Drăgăneşti, jud. Suceava, unde N. Beldiceanu a făcut biserica «Broşteni la ținutul Sucevei, o silişte a d-sale Sărdaruluĭ Nicolae Beldiceanu, care moşie la 1847 o scoate la mezat spre a o vinde de veci. («Buciumul Rom.», anul I, p. 477).

Broşteni, numită şi **Coloarea-de-Verde**, *suburbie* a oraşuluĭ Huşi, județul Fălciŭ. Tradițiunea, despre numirea acesteĭ localități, zice că locul fiind mlăştinos şi cu multe broaşte, orăcăitul lor asurzitor a provocat numirea loculuĭ de Broşteni. Această mahala din vechime forma sat a parte, tot cu numirea de Broşteni, care sat a fost dăruit Episcopieĭ de Huşi de Domnul Irimia Movilă.

Broşteni, *suburbie* a oraşuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, în partea de N.-E., între rîul Buzăŭ şi Iazul-Morilor, locuit în mare parte de Bulgarĭ, stabiliți aci în 1806, carĭ cultivă întinse grădinĭ de zarzavat.

Broşteni-de-Jos, *sat*, jud. Suceava. (Vezĭ Lungeni).

Broşteni-de-Sus, *sat*. (V. Broşteni, comună, jud. Sucéava).

Broşteni-Noĭ, *com. rur.*, plasa Cîmpuluĭ, județul Ialomița, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița. Teritoriul săŭ se întinde din albia rîuluĭ Ialomița spre N., între comunele Malul şi Alexeni, pe o suprafață de 1850 hect. pămînt arabil şi 150 hect. pădure.

Improprietăriți după legea rurală din 1864 sunt 226 locuitorĭ şi neîmproprietăriți se maĭ află 36 locuitorĭ.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe o mică coastă, pe malul stîng, în depărtare de 2 kil. de rîul Ialomița. Maĭ înainte satul era chiar pe marginea rîuluĭ Ialomița, pe un teren jos, care era supus la dese inundațiunĭ, din care cauză s'a strămutat maĭ spre N., pe un loc maĭ ridicat. Numirea de Broşteni-Noĭ s'a dat pentru a se deosebi de alt sat maĭ vechiŭ, Broşteni-Vechĭ, pendinte de comuna Malul.

In această com. se află reşedința primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Populațiunea com. este de 1262 locuitorĭ, cu 375 capĭ de familiĭ şi 887 membrĭ de fam., saŭ 641 bărbați şi 621 femeĭ. După naționalitate sunt: 1217 Romînĭ, 14 Grecĭ, 1 Sîrb, 3 Armenĭ şi 27 Ungurĭ. După religie: 1239 creştinĭ ortodoxĭ, 20 catolicĭ şi 8 armenĭ. După profesiunĭ: 383 agricultorĭ, 40 meseriaşĭ, 1 industriaş, 8 comercianți, 5 profesiunĭ libere, 63 muncitorĭ şi 182 servitorĭ. Din aceştia, 210 ştiŭ carte şi 1052 nu ştiŭ.

Vite: 647 boĭ, 252 caĭ, 702 oĭ, 18 capre, 10 bivolĭ şi 242 porcĭ.

Budgetul com. din 1887-1888 avea la venitурĭ 4631 leĭ şi la cheltuelĭ, 4316 leĭ.

Se află o şcoală primară mixtă cu 32 elevĭ şi 5 eleve şi cu un învățător retribuit de stat şi comună. Localul şcoaleĭ este de zid, construit de proprietarul moşieĭ.

Este o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreț, plătiți de com. cu suma anuală de 300 l.

In com. este un mare stabiliment, situat la un kil. de com. pe lunca Ialomițeĭ, în care se fabrichează spirt şi se macină grîŭ. Rîul Ialomița, în dreptul com., curge prin maĭ multe canale artificiale, pe care se află patru morĭ de măcinat.

Prin com. trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Broşteni-Noĭ, *cătun*, comuna Bela, plaiul Ialomița, jud. Dîmbovița. (Vezĭ Bela).

Broşteni-Vechĭ, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Malul. Este situat pe o mică muchie de deal, pe malul stîng, la 1 1/2 kil. de rîul Ialomița, la 4 1/2 kil. de satul de reşedință, Malul, şi la 1 kil. spre V. de satul Broşteni-Noĭ. Maĭ înainte satul era situat pe marginea rîuluĭ Ialomița, pe un loc supus inundațiilor, din care cauză s'a strămutat maĭ spre N., pe un loc maĭ ridicat.

Populațiunea constă din 84 familiĭ Romînĭ şi 1 familie Țigani.

In sat se află o biserică, construită la 1885, deservită de un preot şi un cîntăreț, precum şi o şcoală primară mixtă, cu un învățător retribuit de comună.

Prin sat trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Broştenilor (Dealul-), *deal*, pe teritoriul satelor Băbiceni şi Broştenilor, com. Băbiceni, jud. Botoşani.

Broştenilor (Iazul-), *iaz*, în

www.dacoromanica.ro

cătuna Broșteni, com. Băbiceni, jud. Botoșani.

Broștinul, *deal,* la E. comuneĭ Măldărești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Broștinul, *loc izolat,* com. Otești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Brotăcei, *lac,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, lîngă satul Slătioarele, com. Jilavele.

Brotăneasa, *lac,* pe moșia Băsești, jud. Teleorman, din plasa Călmățuiuluĭ.

Brozba, *deal,* în com. Amărăști, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Brozba, *vale,* în com. Zmeurătul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Brudul, *mic afluent,* al pîrîuluĭ Horaița, din com. Ciumulești, jud. Suceava.

Brumarul, *pîrîŭ,* în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Brumești, *trup* din *moșia* Slăvești, din pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman.

Bruscarul, *pîrîŭ,* județul Gorj, curge din N. cătunuluĭ Roșia-d.-j., din plasa Amaradia, din Dealul-Muereĭ, și se varsă în pîrîul Calnicul, la com. Prigoria.

Brustura. V. Albina, sat, plasa Racova, jud. Vasluiŭ.

Brustura, *pîrîŭ,* în com. Drăgănești, jud. Suceava, numit astfel de la mulțimea brusturilor, o plantă cu frunza lată numită și lipan și captalan, ce cresc pe malurile luĭ. Izvorește de sub muntele Pleșul și anume de sub poalele pisculuĭ Arșița; urmează direcțiunea spre E., formează hotar între com. Drăgănești și Răucești din jud. Neamțu, pe o întindere de 1200 m., trece printre dealurile Țiganul de-a stînga și Crucea de-a dreapta, străbate satul, care-ĭ poartă numele, și după ce a primit pîraiele Lăzeĭ, Marculuĭ și Pîrîuțul și a ocolit pe din sus de satul Săvești, apucă spre S.-E., intră în comuna Drăgușeni și se varsă în Rîșca, avînd o lungime totală 11200 m.

Brustura, *valea* pîrîuluĭ cu acest nume, formată de dealurile Brusturi și Lebedeĭ, jud. Suceava. Pe această vale e tăbărît satul Brusturi.

Brusturata, *vale,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul, situată d'a stînga Siretuluĭ.

Brustureilor (Pîrîul-), *pîrîŭ,* județul Prahova, izvorește de la Vîrtej, de lîngă Nebuna, curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, în raionul comuna Măneciul-Ulmeni, pl. Teleajenul.

Brusturetul, *loc de fînețe,* com. Bunești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Brustureț, *pîrîiaș,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni; curge pe teritoriul satuluĭ Horgești și se varsă în pîrîul Răcătăul.

Brustureț, *pîrîŭ,* izvorește dintre dealurile Raclariul și Mironeasa, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași; curge de la N. spre S., prin valea Brustureț, despărțind satul Mironeasa în două părți și nu departe intră în șesul Ursița, unde se și varsă în pîrîul cu asemenea numire. Pe gîrla sa se găsește multă piatră, iar pe maĭ toată întinderea văeĭ, cresc mulțĭ brusturĭ. De aci vine numele de Brustureț ce s'a dat atît pîrîuluĭ cît și văeĭ.

Brustureț, *poiană,* com. Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Brustureț, *șes,* numit ast-fel după pîrîul Brustureț, ce curge prin mijlocul săŭ. Se întinde spre S. de satul Mironeasa, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, și spre V. de șesul Ursița, între dealurile Mironeasa și Raclariul.

Brustureț, *vale,* din comuna Mironeasa, plasa Stavnicul, jud. Iași, între dealurile Mironeasa și Raclariul; are numele de la pîrîul Brustureț, ce curge de-a lungul eĭ; începe din pădurea Negruzzi și se termină aproape de satul Mironeasa, în șesul Brustureț.

Brustureț, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moșia Frunzarea-Brustureți, aparținînd de com. Bîrsești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Brusturi, *sat* răzeșesc, în com. Drăgănești, din pl. Moldova-d.-j., jud. Suceava, spre S. și la 22 kil. de Fălticeni. Așezat pe albiile pîraielor Brustura și Pîrîuțul, începînd din șoseaua județeană Dumbrăvița-Neamțu și continuîndu-se în susul văilor acestor pîraie și pe coastele dealurilor Frasinul, Brusturi, Moțocul, Crucea și Țiganul, pănă unde Pîrîul-Lăzeĭ se varsă în Brustura. Numără 181 case, populate cu 209 capĭ de fam. sau 759 sufl., (370 bărbațĭ și 389 femeĭ), din carĭ: 294 căsăto-

www.dacoromanica.ro

riți, 405 necăsătoriți, 48 văduvi, 12 divorțați. Cu știință de carte sunt 62. Mai toți sunt plugari. Vatra satului ocupă 20 fălci și 75 prăjini. E cel mai vechiu sat din comună. Răzășii n'au urice, dar susțin că moșia le-a fost dată de Marele Ștefan, în urma lupteĭ de la Războeni, localitate nu departe de aci. Până la 1878 forma comună aparte cu Săvești și Șoimărești. Are o biserică de lemn, cu patronul Sf. Voivozi, a căria temelie nu se știe cînd s'a pus, dar care a fost reconstruită de răzăși la 1745; e deservită de un preot și 2 cîntăreți. Este o școală rurală mixtă, înființată la 1865, cu un învățător plătit de stat, frecuentată de 30 școlari. In raionul școaleĭ sunt 188 copii între 7—12 ani.

Drumurile principale sunt: la Neamțu (8 kil.), la Poiana-Prisăceĭ (2356 m.), la Drăgănești (3800 m.), la Săvești (2500 m.) și la Puriceĭ, județul Neamțu (1500 m.)

Parte din moșie e proprietate răzășească, în întindere de 491 fălci, iar partea numită Frasinul, a d-neĭ Polixenia Demola, în suprafață de 265 fălci, aducîndu-i un venit anual de 605 leĭ.

Improprietăriți la 1864 sunt 141 locuitori, stăpînind 206 fălci și 20 prj.

Ca familiĭ băstinașe răzășești sunt: Moțoc, descendentă, se zice, din Marele Vornic Moțoc al luĭ Lăpușneanul. Această familie avea altă dată proprietăți întinse și în Basarabia. Un oarecare Toma Moțoc, neavînd copiĭ, dărui moșiile Răucești și Oglinzi, din jud. Neamțu, mănăstireĭ Secul, moșiĭ ce acum aŭ devenit proprietățile statuluĭ. O altă familie e acea a luĭ Frunzetti, de origină italiană, al căreĭ strămoș se crede că a fost adus de însuși Stefan-cel-Mare. Niște neamurĭ de aĭ acestora aŭ și astă-zi proprietățĭ în Basarabia.

Se povestește că pe timpul eterieĭ (1821), trecînd Turciĭ de la mănăstirea Secul spre Rîșca și Slatina, poposiră aci prefăcînd biserica în grajd. De atuncĭ se păstrează încă o icoană a Fecioareĭ Marieĭ tăiată la față de hangerul turcesc.

Pe la 1850 «Brusturi, la ținutul Suceveĭ, ocolul Moldoveĭ, moșie cu părți și răzășească, în care moșie are parte și d-luĭ Spătarul Ioan Botez, 100 stînjenĭ, cumpărați de comisul Enachi Adam, cu preț de 810 galbenĭ și d-luĭ serdarul Gavril Hagiul; iar din răzășĭ sunt și Ioan Moțoc, Negoiță Radu, Dimitrachi Moțoc, Polcovnicul Vasile Pîntea, Grigore Gafencu, Iordachi Stîngu, Costachi Rafailă, Iordache Borș. Are parte încă și sf. Mănăstire a Neamțuluĭ; sunt și alți răzășĭ și părtași mai mulți în ea. Are sat cu o biserică, 2 preoți, 2 dascălĭ, un diacon, 10 privilegiați, 2 mazîlĭ, 10 nevolnicĭ, 21 vădane, 2 vătăjeĭ, un jidov; pe lîngă moșiile Oglinzi, Săvești, Poiana-Prisăciĭ, Șoimărești și altele, cu un număr de 75 locuitorĭ.» («Bucium. Rom.», an. I, pag. 517.)

Brusturi, *deal*, jud. Mehedinți, și loc de muncă, în pl. Cloșani, ține de hotarul satuluĭ Padeșul, din com. rur. Negoești.

Brusturi, unul dintre *dealurile*, pe care stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Brusturĭ (Valea-cu-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Grăjdana; ese din pădurea Miluiți și dă în Valea-Neagră, apoĭ ambele în rîul Nișcovul.

Brusturiș (Pe-), *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Colți, între cătunele Camburul și Muscelul-Cărăimănesc, acoperit cu renumitele fînețe ale moșnenilor din com. Sibiciul-d.-s.

Brusturișul, *cătun* al com. Valea-Muscelului, jud. Buzău; are 100 loc. și 25 case.

Brusturișul, *izvor*, în jud. Buzău, com. Colți; începe de la Muscelul-Cărăimănescu și de la Mățara și dă în Valea-Alunișuluĭ, care, după ce primește acest afluent, ia numele de Valea-Sibiciuluĭ.

Brusturișul, *numire* dată uneĭ părți, ca de 260 hect., din *pădurea* statuluĭ Mlăjetul, județul Buzău, ce se întinde spre căt. Intre-Sibicele.

Brusturișul, *sorginte de apă minerală*, în com. Mlăjetul, cătunul Intre-Sibicee. Conține fier, sulf și clorure de sodiu. Nu se poate utiliza din cauza depărtăreĭ și sălbăticieĭ loculuĭ.

Brusturoasa, *com. rur.*, județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., așezată în colțul de N.-V. al județuluĭ. Este alcătuită din 5 cătune: Palanca, Ciugheșul, Ciobănușul, Brusturoasa (reședința) și Beleghetul, înșirate de o parte și de alta a rîuluĭ Trotușul, de la Ghimeș în josul apeĭ. Inainte de toamna anuluĭ 1893—1894, această com. cuprindea și cătunele: Agășul, Cotumba, Goioasa și Șulța, care formează de atuncĭ o com. separată, Agășul.

Numele acesteĭ com., după legendele locale, ar deriva de la un anume Brustur, care, cu un prieten al său, Țară-Lungă, și-aŭ făcut primele case în locul satuluĭ de reședință.

www.dacoromanica.ro

In locul numit Gardul-de-Piatră, se văd urme de întăriri făcute de Ruşi la 1848, la un loc foarte strîmt şi între munţi.

In luptele luĭ Ştefan-cel-Mare cu Mateiŭ Corvin, armatele unuia şi altuia treceaŭ pe aci în Ardeal şi înapoĭ.

Com. are o şcoală mixtă, în satul Brustureasa, înfiinţată în 1865 şi întreţinută de stat, în stare bună, construită în anul 1879 de com., cu 10 prăjinĭ pămînt în vatra satuluĭ. Maĭ este o altă şcoală, în cătunul Şulţa, azĭ alipită de com. Agăşul, înfiinţată în 1889, întreţinută de com., cu 6 prăjinĭ pămînt în vatra satuluĭ. In anul 1891 şcolile aŭ fost frecuentate de 61 copiĭ, dintre care 13 fete.

In com. se găsesc 5 bisericĭ ortodoxe, cîte una în satele: Brusturoasa, Palanca, Cotumba, Goioasa şi Şulţa, deservite de 3 preoţĭ şi 9 cîntăreţĭ, şi o biserică catolică în satul Ciughieşul. Aceste treĭ din urmă sunt alipite de com. Agăşul. Sunt 918 case de locuit, dese în toate cătunele, afară de Ciughieşul şi Guioasa, unde sunt rarĭ, şi 40 de cîrciumĭ.

Populaţiunea, dimpreună cu a cătunelor din com. Agăşul, numără 952 capĭ de familie, cu 4504 suflete: bărbaţĭ 2276 şi femeĭ 2228. După naţionalitate se deosebesc în: 4023 Romînĭ, 4 Germanĭ, 378 Ungurĭ şi 98 Izraeliţĭ, dintre care 4499 de protecţiune romînă şi 5 germană. După felul ocupaţiuneĭ se împarte în 653 agricultorĭ, 134 meseriaşĭ, 65 industriaşĭ, 63 comercianţĭ, 24 profesiunĭ libere, 123 muncitorĭ şi 204 servitorĭ. Ştiŭ carte 80 de persoane. Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 907. După legea rurală din 1864, s'aŭ dat la 477 locuitorĭ 1608 fălcĭ de pămînt. Teritoriul comuneĭ, dimpreună cu al com. Agăşul, are o întindere aproximativă de 50224 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: D. Ghica (venit de 21800 leĭ), Eug. Ghica (venit de 8400 leĭ), N. Ghica (venit de 70300 leĭ) şi prinţul Al. B. Ştirbeiŭ (venit de 54650 leĭ), după soţia sa născută Ghica; aceste moşiĭ ocupă o suprafaţă de aproape 45000 hect. Numaĭ pădurile Cărunta, Pietrosul, Cotumbele, Apa-Hăuşul după aceste moşiĭ, pădurĭ seculare, aŭ o întindere de 38900 hect. Pămînt arabil este puţin, fiind locurile strîmte; dar calitatea celuĭ care există este foarte bună. Fîneţele sunt bune şi multe. Totalul impozitelor este de 9255 leĭ.

Pe teritoriul acesteĭ comune sunt două izvoare de ape minerale, care conţin iod şi pucioasă.

In com. se găsesc: 50 fierăstrae de apă, 4 piue de bătut sumane, 1 morişcă de apă pentru fărîmat scoarţe de brad şi 11 morĭ de apă.

Afară de fierăstraie vechĭ se fabrică dulapĭ şi piue pentru sumane. Compania Götz a stabilit la Palanca fierăstraie sistematice, conduse de aburĭ, care aŭ suferit marĭ pierderĭ din cauza inundărilor în 1893.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2626 hect.

Animale sunt: 323 caĭ, 3085 vite cornute, 518 porcĭ, 482 capre (statistica din 1890) şi 6493 oĭ, care aparţin la 131 proprietarĭ şi care, în 1891, aŭ dat 56 kgr. lînă ţigae, 8610 lînă ţurcană, 25 kgr. lînă amestecată şi 978 kgr. lînă miţă. Stupĭ de albine sunt 382, care, în 1890, aŭ dat 1516 kgr. miere şi 1011 kgr. ceară.

Budgetul com., pe exerciţiul 1891—92, are la venitur leĭ 35387, banĭ 74, şi la cheltueliĭ leĭ 29296, banĭ 67.

Teritoriul com. este străbătut de calea judeţeană Palanca-Comăneşti.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 85 kil.; la comuna Moineşti, reşedinţa plăşeĭ, 37 kil. şi la comuna Comăneşti 31 kilometri.

Brusturoasa, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat în stînga rîuluĭ Trotuşul, puţin maĭ sus de confluenţa sa cu Camînca. Satul cuprinde treĭ părţĭ: Brusturoasa, Comînca şi Cuchinişul. Are o şcoală mixtă; o biserică ortodoxă, construită din piatră în 1872 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 11 cîrciumĭ. Capĭ de fam. sunt 249, sufl. 1218. Animale se numără: 115 caĭ, 886 vite cornute, 164 porcĭ şi 74 capre. Pe teritoriul acestuĭ cătun se află 14 fierestraie de apă şi 4 morĭ de apă.

Brusturoasa, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, pendinte de cătunul cu acelaşĭ nume, cu o întindere aproximativă de 11000 hect., cu un venit de 54650 leĭ. Proprietar Prinţul Al. Ştirbeiŭ.

Brusturoasa-Căsoasa, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., în comuna Băsăşti, cu o suprafaţă de aproape 500 hectare, proprietatea răzeşilor din comună. In această pădure domină bradul. Este supusă regimuluĭ silvic.

Brusturosul, *vîrf de deal,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., din şirul colinelor de pe stînga Siretuluĭ.

Buazul-Mare, *baltă,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, în

www.dacoromanica.ro

întindere de 21 pogoane. Are scurgere printr'un canal în Jiŭ.

Buazul-Mic, *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, în întindere de 14½ pogoane. Se scurge printr'un canal în rîul Jiul.

Buazuluĭ (Gura-), o comunicaţiune sudică a laculuĭ Sinoe cu Marea-Neagră. Se deschide în mare, la 5 kil. spre S.-E. de satul Caraharman, pl. Constanţa, judeţul Constanţa.

Buboşi, *deal*, jud. Mehedinţi, şi punct bun de observaţiune pe marginea Dunăreĭ, în pl. Ocolul.

Buburuzi, *numire vechie*, a satuluĭ Ivăneşti, jud. Fălciŭ.

Buca, *fîntînă*, com. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, recunoscută de popor ca izvor de leac. Legenda spune că în vechime un mut păşuna vitele pe acea vale cu maĭ mulţĭ păstorĭ şi fiindu-ĭ sete a băut apă dintr'o urmă de vacă şi s'a pomenit vorbind. De atuncĭ, pe acel loc s'aŭ făcut fîntînĭ şi s'aŭ ridicat crucĭ, considerîndu-se sfînt. Astă-zĭ chiar, în ziua de Izvorul-Tămăduireĭ, vin suferinzĭ şi iaŭ apă.

Buca, *loc izolat*, com. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Bucă (Dealul-luĭ-), *deal*, pe moşia Dumeni, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Bucă (Movila-luĭ-), *movilă*, în com. Săgeata, pe moşia Săgeata-d.-j., jud. Buzăŭ.

Bucătaruluĭ (Gîrla-), *gîrlă*, pe şesul Jijieĭ, com. Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, formată din apa Jijieĭ, şi numită ast-fel, se zice, după meseria de bucătar a unuĭ rob, căruia proprietarul îĭ dăruise lîngă această gîrlă o porţie de pămînt.

Bucăţica, *prival*, situat la E. de Gura-Gîrluţeĭ. Incepe din Mănuşoaia şi dă în iezerul Vărsătura, jud. Brăila.

Bucecea, *tîrguşor*, com. rur., situată în partea de N.-E. a plăşeĭ Siretuluĭ şi în mijlocul comuneĭ Călineşti, judeţul Botoşani, la 47°46'40" latitudine boreală şi la 24°7'00" longitudine orientală, pe un podiş, care are o suprafaţă de 136 hectare, din carĭ 14 hectare locul tîrguluĭ şi 121 hectare imaş. Are o populaţie de 335 familiĭ saŭ 1385 suflete, carĭ locuesc în 300 case, cu 280 contribuabilĭ.

După naţionalitate, locuitoriĭ se împart: 385 Romînĭ şi 1000 Evreĭ; ştiŭ carte 289.

E situat la 25 kil. spre N.-V. de Botoşani, măsurat pe calea fierată.

Tîrgul e străbătut prin mijloc de calea naţională Botoşani-Mihăileni, iar pe marginea de S. trece calea fierată Botoşani-Vereşti, avînd staţie la Bucecea.

Aicĭ este reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Siretul, a judecătoruluĭ ocoluluĭ Siretul şi reşedinţa primărieĭ comuneĭ.

Are o biserică, fondată de locuitorĭ la 1888, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Evreiĭ aŭ 2 sinagoge. Este 1 şcoală de băeţĭ şi 1 de fete, întreţinute de stat, cu 2 învăţătorĭ şi 2 învăţătoare, fiind frecuentate de 78 elevĭ si 66 eleve; 2 învăţătorĭ sunt plătiţĭ de comună; un biroŭ telegrafo-poştal.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu comerciul şi meşteşugurile, maĭ ales Evreiĭ; iar Romîniĭ cu agricultura pe moşiile vecine; sunt 26 cîrciume, 9 băcăniĭ, 5 lipscăniĭ, 5 brutăriĭ, 2 boiangiĭ. Industria constă în croitorie, cizmărie, fierărie şi lemnărie; sunt 8 meseriaşĭ Romînĭ, 56 Izraeliţĭ şi 7 străinĭ.

In Bucecea se face tîrg săptămînal în fie-care Duminică.

Numărul vitelor e de: 7 boĭ şi vacĭ, 75 caĭ, 197 porcĭ, 15 capre şi 352 oĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitură 20547 leĭ, 69 banĭ şi la cheltueliĭ 20004 leĭ 12 banĭ.

Tîrgul Bucecea s'a înfiinţat la anul 1828, pe timpul Domnieĭ luĭ Ion Sturdza, de către Dimitrie Ralet, ca îmbunătăţire pe moşie.

Acest tîrg cu moşia, a fost lăsat de Dumitru Ralet statuluĭ pentru şcolĭ.

Bucecea, *sat*, în partea de N.-E. de tîrgul Bucecea, jud. Botoşani. Acest sat este aşezat pe o coastă de deal şi aparţine comuneĭ Călineşti, pl. Siretul. Are o suprafaţă de 1080 hect. E proprietatea statuluĭ. Are o populaţiune de 284 familiĭ, saŭ 1272 suflete. E compus din două părţĭ: satul vechiŭ saŭ locuitoriĭ împroprietăriţĭ la 1864 şi satul noŭ, format la 1879 cu împroprietărirea însurăţeilor. Acest cătun numără 191 contribuabilĭ.

In acest sat e reşedinţa primărieĭ comuneĭ Călineşti. Are o biserică reînoită de locuitorĭ la 1864 şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Şcoală nu este, dar copiiĭ frecuentă şcoalele din tîrgul Bucecea.

Se povesteşte că, de maĭ bine de 250 de anĭ, se afla la vărsarea pîrîiaşuluĭ Siretul în Siret, un sat, numit Vălceşti, pe care Turciĭ l'aŭ ars, iar locuitoriĭ aŭ fugit în pădurile ce se aflaŭ pe locul satuluĭ Bucecea, unde în

www.dacoromanica.ro

urmă s'aŭ și stabilit, formînd un noŭ sat. Urmele satuluĭ vechiŭ abia se pot cunoaște.

Numărul vitelor este de: 471 vite cornute, 103 caĭ marĭ și micĭ, 1180 de oĭ, 213 porcĭ și 129 stupĭ.

In acest sat se află 11 meseriașĭ și 3 comercianțĭ; 3 cîrciumĭ.

Bucecea, *stație* de dr.-d.-f., jud. Botoșani, pl. Siretul, căt. Călinești, pe linia Vereștĭ-Botoșani, pusă în circulație la 1 Noembrie 1871. Se află între stațiile Vereștĭ 18.9 kil. și Leorda 9.8 kil. Inălțimea d'asupra nivelului mărĭĭ de 254m,04. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896, a fost de 79678 leĭ, 3 banĭ.

Bucecea, *deal*, vine din com. Costinești, jud. Botoșani, merge în direcție de la N. spre S.-E., trecînd prin partea de N. a satelor Bucecea și Călinești și se termină în com. Brehuești.

Bucecea, *pîrîŭ*, izvorește din pădurea Bohoghina, com. Bucecea, jud. Botoșani, curge prin valea Leorda și se varsă în pîrîul Dolina, com. Costinești, pl. Tîrgul.

Bucegi, *masiv muntos*, jud. Prahova, coprins între rîul Ialomița la V., rîul Prahova la E., catena Carpaților la N. și Torentul-Izvoarelor la S.

Pănă la satul Izvoarele, această catenă are o înfățișare atît de deosebită de cele-l-alte și este atît de împunătoare, în cît, la prima vedere, pare a forma un masiv cu totul singular, în mulțimea de moșoroaie ce-l înconjură.

Priviți din valea Ialomiței, Bucegi se văd pătrați pe lîngă coastele de lîngă muchie, de o mulțime de tufișe de jnepĭ. Poporul numește huciu, huceag și buceag, un păduriș des și jos, prin care nu se poate străbate de cît cu greŭ. Cu putință e ca cuvîntul de Buceag, luat la plural, să fi dat naștere vorbeĭ ce servește să denumească toată seria de înălțimĭ, ce se înfățișează privireĭ, acoperită cu jnepĭ.

Din toțĭ munțiĭ Carpaților, Bucegi sunt ceĭ maĭ înalțĭ; eĭ par a fi nodul cateneĭ; piscurile aci întrec toate altitudinea de 2000 metri, și în multe locurĭ zăpada nu se topește de loc.

Incepînd de la Torentul-Izvoarelor, se înlănțuește spre N. o serie de piscurĭ, unele maĭ marĭ și maĭ mîndre ca altele.

In marginea sudică stă izolat Vîrful-cu-Dor, 2288 m.; după el vin în ordinea următoare: Furnica, 2334 m.; Piatra-Arsă, 2110 m.; Jepul-Mare, 2195 m.; puțin în stînga spre valea Ialomițeĭ: Babele, 2060 m.; apoĭ iar pe muchea principală: Caraimanul, 2495 m.; Coștila, 2250 m.; Colțul-Obîrșieĭ, 2250 m.; și în fine, maĭ înalt ca toțĭ, pe linia de frontieră, Omul, care are 2508 metri d'asupra nivelului Mărĭĭ-Negre.

Pe ambele cline ale acestuĭ șir de munțĭ curg în vale torente și izvoare, ce sunt adunate de Prahova și Ialomița.

In multe locurĭ zăpada, veșnică, servă de izvor torentelor ce curg pe poalele masivuluĭ. Apele Cerboaica, Jepi și Izvoarele n'aŭ altă sorginte.

Clina despre partea Ialomițeĭ este cu totul nelocuită; cea despre a Prahoveĭ are satele: Izvoarele, Poiana-Țapuluĭ, Bușteni, și ca oraș Sinaia.

Peste tot locul, de-alungul muchieĭ masivuluĭ, se află cărărĭ de cal, ce pun în legătură ambele văĭ. Pe clinele maĭ repezĭ sunt numaĭ potecĭ de ciobanĭ.

Escursiunile pe Bucegi sunt foarte pitorești; farmecul neașteptatuluĭ și continua schimbare a decoruluĭ despăgubesc cu prisosință pe călător de greutățile drumuluĭ.

Toțĭ munțiĭ din Bucegi se deosebesc unul de altul și pe fie-care colț saŭ pisc, călătorul întîlnește alte perspective, alte efecte de lumină.

Un răsărit de soare, privit după vîrful Costileĭ, plătește însutit osteneala de a-l urca.

Din punctul de vedere geologic, treĭ grupe alcătuesc masivul Bucegilor: grupa secondară, terțiară și quaternară.

Toată muchea Bucegilor, începînd de la colțul Bucșoaeĭ, pănă la Jepi-Micĭ, este alcătuită de roce arenacee, în care domină conglomeratele polilitice, compuse din granit, gneiss, micașist, porfir, etc.

La Culmea-Babelor, la Colțul-Obîrșieĭ și pe Șeaua-Omuluĭ se observă conglomerate numulitice, marne și pudinge. Impozante blocurĭ eratice sunt răspîndite peste tot masivul.

Bucelor (Dealul-), *deal*, în partea de N.-E. a moșieĭ Albești, com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Bucești, *com. rur.*, pl. Bîrlad, județul Tecuciŭ, compusă din 4 cătune: Blăjeri-d.-j., Bucești, Diecheni și Vultureni. E situat pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, la o depărtare de 23 kil. de capitala jud. și de 3 kil. departe de a plășeĭ.

Comuna, la început, a fost pe valea cuprinsă între satele Lieștĭ și Vultureni, și între rîul Bîrlad și gîrla Bîrlovița, pănă în anul 1881, cînd, cu ocazia revărsăreĭ

www.dacoromanica.ro

celeĭ marĭ a Siretuluĭ și a Bîrladuluĭ, s'a strămutat pe deal, între calea fĭerată Ivești-Hanul-Conachi la E. și rîul Bîrlad la V. Prin mijloc este străbătută de șoseaua națională Tecuciŭ-Galați.

Are o populație de 2675 suflete, în care intră 11 Grecĭ, 3 Rușĭ, 17 Evreĭ, cu 693 capĭ de fam., plătind contribuție 634 locuitorĭ. Sunt 693 case.

In com. se află 2 bisericĭ, una în Bucești, de zid, făcută de locuitorĭ în 1890, și a doua în Vultureni, demnă de a fi văzută, începută la 1890 și terminată în 1893.

Locuitoriĭ au 1200 boĭ, 665 vacĭ, 7 taurĭ, 427 caĭ, 177 epe, 430 oĭ și 12 capre.

In com. se află o moară cu aburĭ, din cele maĭ sistematice.

Locuitoriĭ, parte sunt răzeșĭ, parte împroprietăriță în 1864 și 1879.

In comună sunt 2 școlĭ: una, în Bucești, datează din 1864. Localul e de gard în stare bună, proprietatea com. A 2-a este în satul Vultureni; datează din anul 1865. Se frecuentă de 208 copiĭ (190 băeți și 18 fete), din numărul de copiĭ (196 băeți și 180 fete) în vîrstă de școală.

Știŭ carte 334 bărb. și 46 fem.

Rachiul se fabrică pe o scară întinsă, de tescovină, drojdie și prune. Budgetul se urcă la suma de 11849 leĭ și 16 banĭ.

Suprafața întregeĭ comune este de 3847 hect., din carĭ 364 hect. sunt ocupate de sat.

Este străbătută prin mijloc de șoseaua națională Ivești-Galați, care unește Ivești-Bucești-Lieștĭ și, prin pădurea Hanul-Conachi, trece în com. Tudor-Vladimirescu și de aicĭ în comuna Vameșul, jud. Covurluiŭ.

Bucești, *sat,* face parte din comuna Bucești, pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ. Are o populație de 321 capĭ de fam., cu 1177 sufl. Aicĭ se află reședința com. Este situat pe un loc ridicat și șes, între calea fĭerată (E.), rîul Bîrlad (V.) și străbătut de șoseaua națională prin mijloc, direcția N.-S.

Satul, până la 1881, a fost pe vale, și din cauza deselor inundațiĭ s'a strămutat pe deal; aicĭ el ne prezintă un aspect frumos, avînd străzĭ drepte, cu case bine făcute și acoperite cu tablă.

Satul pe vale a avut 2 bisericĭ, care maĭ există și astăzĭ, dar sunt ruinate.

Biserica cu hramul S-țiĭ Voivozĭ, care era în sat, a fost făcută de locuitorĭ; nu se cunoaște anul fondăreĭ.

Biserica cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, așezată pe malul gîrleĭ Bîrlovița, este făcută de locuitorĭ în anul 1830. Pe clopot se află data 1811; după spusele bătrînilor clopotele aŭ fost luate de la o altă biserică maĭ vechie.

Biserica din deal s'a zidit de locuitorĭ în 1889, Martie 20. Situată în mijlocul satuluĭ, lîngă șoseaua națională, e foarte frumoasă și ca exterior și în lăuntru. Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeșĭ.

Un uric al luĭ Ștefan-cel-Mare, anul 7003 (1495), ne arată cum Ștefan-cel-Mare dărueste luĭ Vasoĭ jumătate silișteа pe Bîrlad, anume Fundeni, partea de jos. Aicĭ nu este vorba de satul Fundeni, ce cade maĭ la S.; ci de unghiul ce-l face Bîrladul cu Siretul, unde a fost satele Lieștĭ și Bucești. Din acest act se vede că satul e foarte vechiŭ.

Legenda spune că îșĭ trage numele de la un om numit Bucică.

Originalul Uriculuĭ se află în stăpînirea săteanuluĭ Vasile I. Dumitru. E scris pe pergament în limba slavonă.

Bucharul, *movilă,* pe teritoriul com. Obilești-Vechĭ, pl. Negoești, jud. Ilfov. Are o înălțime de 14 m. și s'a numit ast-fel, pentru-că de la delimitarea pămînturilor, la anul 1864, pămîntul unuĭ locuitor, numit Bucharu, a venit tocmaĭ pe această movilă.

Bucheazgoaia, *deal,* acoperit cu viĭ și pometurĭ, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, județul Prahova.

Buchila, *sat,* pl. Bistrița-d.-j., județul Bacăŭ, aproape de satul Valea-Seacă, situat aproape de obîrșia pîrîuluĭ Bălțata. Are o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 109, sufl. 498. Animale se numără: 40 caĭ, 195 vite cornute, 60 porcĭ și 18 capre.

Buchilași, *sat,* face parte din com. rur. Rîfovul, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o populație de 70 loc. (32 b. și 38 f.). Este situat pe țărmul drept al rîuluĭ Teleajenul.

Bucică, *deal,* la V. com. Lalosul, pl. Oltețul-d.-j., județul Vîlcea.

Bucieșul, *pîrîiaș,* pl. Trotușul, jud. Bacăŭ, care îșĭ are obîrșia de la locul numit Măguricea, din poalele munteluĭ Hărăncelul-Mare. Curge pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinul și se varsă în pîrîul Cașinul pe stînga.

Bucieșul, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul comuneĭ Mănăstirea-Cașinul.

Bucieșul, *vîrf de munte,* județul Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Mă-

www.dacoromanica.ro

năstirea-Caşinul, situat aproape de hotarul spre Ardeal.

Bucile-Curuluĭ, *loc,* numit astfel, în com. rur. Pădina-Mică, din pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi, format din Brazda-luĭ-Iorgovan.

Bucina, *deal,* în com. rur. Jidostiţa, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Bucinişul, *comună rurală,* înfiinţată, în plasa Balta-Oltul-d.-j., judeţul Romanaţi, situată între Amărăşti-d.-j. şi Obîrşia, pe un teren şes. Se învecineşte spre V. cu moşia Sadova (Dolj). Se află la 24 kil. departe de Caracal şi la 21 de Corabia; e formată numaĭ din satul cu acest nume. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ măriĭ este de 125 m. pe Măgura-cu-Viţă.

Com. are 218 contrib., 200 capĭ de fam. şi o populaţie de 1000 loc. Budgetul comuneĭ pe 1886—87 a fost de 1396 leĭ la venituri şi 1212 leĭ la cheltuielĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. In 1887 s'aŭ cultivat 799 hect. cu grîŭ şi 799 hect. cu porumb. Vite marĭ sunt 530, vite micĭ 400 şi rîmătorĭ 251.

Are o biserică cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ zidită în 1886 deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; 6 cîrciumĭ.

Bucinişul, *munte,* jud. Suceava, între Dorna, Şarul-Dorneĭ, Neagra-Şaruluĭ şi Transilvania, numit ast-fel de la valea îngustă în forma unuĭ bucium ce-l desparte de Muntele-Tăetureĭ. Are 1536 metri.

Bucinişul, *pîrîŭ,* în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, izvoreşte din muntele cu acest nume şi se varsă în Călimănel, la locul numit Coverca. Are de tributar Pîrîul-Negru.

Buciştea, *pîrîŭ,* între moşia Rîioasa şi parte din moşia Izbiceni, din jud. Romanaţi, care moşie se întinde şi în judeţul Teleorman.

Buciuleşti, *ruină izolată,* şi aproape cu desăvîrşire dărăpănată, a uneĭ bisericĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Bistriţa, în dreptul satuluĭ Tauri-d.-j., pe cuprinsul com. Podoleni, plasa Bistriţa, jud. Neamţu.

Odinioară aicĭ a fost un sat, care, împreună cu moşia din prejmuire, se numea Buciuleşti şi aparţinea luĭ Gheorghe Ştefan (fost Domn al Moldoveĭ), avînd un castel mare, în care numitul Domn închidea pe boeriĭ duşmanĭ aĭ săĭ; ast-fel se povesteşte că, prinzînd pe fraţiĭ Toma Vornicul Cantacuzino şi pe Iordachi Cantacuzino, împreună cu Doamna luĭ Vasile Lupu Voevod, i-aŭ închis aicĭ şi multă groază le făcea umblînd noaptea cu luntrea pe Bistriţa de-ĭ speria că-ĭ va răsturna în apă; şi le-aŭ luat tot ce-aŭ avut: sate, haine, odoare, bucate şi banĭ gata, 90 de miĭ de galbenĭ de aur ungureştĭ.

Tot aicĭ Ştefan a voit să necinstească pe Doamna luĭ Vasile Vodă; dar ea l'a batjocorit straşnic pentru murdarele-ĭ pofte; în acest timp a omorît cu marĭ şi grele muncĭ pe Alexandru Paharnicul, pe Ienachi Comisul, feciorii luĭ Gavril Hatmanul şi nepoţiĭ luĭ Vasile Vodă. (Vezĭ «Letopiseţul» M. Cogălniceanu).

Maĭ tîrziŭ acel sat s'a năruit de puhoaele Bistriţeĭ, iar loc. s'aŭ strămutat sub coasta dealuluĭ de lîngă satul Podoleni.

Buciuleşti-Luncaşĭ, *trup de sat.* Vezĭ Podoleni, sat, în comuna Podoleni, plasa Bistriţa, judeţul Neamţu.

Buciumaş, *deal,* în jud. Fălciŭ. In partea de S., pe culmea acestuĭ deal, în hotarul moşieĭ Bozia, se află o movilă cu asemenea numire. Se prelungeşte din comuna Berezeni, între dealurile Saca şi Copăceana, terminîndu-se pe teritoriul satuluĭ Bozia, pl. Prutul, la iazul Copăceana.

Buciumeni, *com. rur.,* pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, compusă din 6 cătune: Argea, Braniştea, Buciumeni, Hînţeşti, Tecucelul-Sec şi Vizureşti.

E situată pe pîrîul Tecucelul, la o depărtare de 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi 8 kil. depărtare de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 637 capĭ de fam. saŭ 2396 suflete.

In comună se află 5 bisericĭ: în Buciumeni, Braniştea, Hînţeşti, Tecucelul-Sec şi Vizureşti, deservite de 3 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ.

In această comună se află 2 şcolĭ: 1 în Buciumeni şi a 2-a în Vizureşti. Cea din Buciumeni datează din anul 1865; este în local propriŭ, în stare bună. Se frecuentă de 47 copiĭ (35 băeţĭ şi 12 fete) din numărul de 123 copiĭ (64 băeţĭ şi 59 fete).

Şcoala din Vizureşti datează tot din 1865. Se frecuentă de 42 copiĭ (40 băeţĭ şi 2 fete) din numărul de 148 (81 băeţĭ şi 67 fete).

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Eĭ aŭ: 480 boĭ, 365 porcĭ, 181 caĭ, 24 epe, 20 capre şi 535 oĭ.

Budgetul comuneĭ se urcă la suma de 7625 leĭ.

Este brăzdată de Dealul-Cu-

www.dacoromanica.ro

cueţilor, acoperit de pădure. In mijlocul pădureĭ se află mănăstirile Buciumeni şi Sihastru. E străbătută de pîrîul Tecucelul, care izvoreşte din raionul acesteĭ comune.

Şoseaua judeţeană Tecuciŭ trece prin centrul comuneĭ şi duce la Ploscuţeni. Se leagă cu un drum natural cu satul Poiana.

Se mărgineşte la N. cu com. Ploscuţeni şi Brăhăşeşti, la S. cu com. Nicoreşti, la E. cu com. Ţepul şi Brăhăşeşti şi la V. cu com. Poiana, Nicoreşti şi parte cu rîul Siretul.

Buciumeni, *sat*, face parte din com. rur. Herăşti-Buciumeni, pl. Negoeşti, jud. Ilfov. Este situat la N.-E. de Herăşti, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa. Partea de E. a satuluĭ e mocirloasă. In timpul războiuluĭ din anul 1877, divizia IV-a, comandată de D-l general Manu, a ocupat acest sat. Aci, la 1595, a fost o bătălie însemnată cu Turciĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1764 hect. şi are o populaţie de 505 locuitorĭ. D-l C. D. Maratea are 1500 hect. şi locuitoriĭ 264 hect.

Proprietarul cultivă 1290 hect. (121 sterpe, 80 izlaz, 9 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi o şcoală mixtă, frecuentată de 19 elevĭ şi eleve, cu întreţinerea căreea comuna cheltueşte anual 1360 leĭ.

Comerciul se face de 2 cîrcîumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 314, şi al celor micĭ de 191.

S'aŭ stabilit în sat 7 străinĭ.

Buciumeni, *sat*, pl. Znagovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Bucoveni. Cade la N.-V. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Colentina. Calea ferată Bucureşti-Ploeştĭ trece prin mijlocul comuneĭ; iar calea judeţeană Bucureşti-Tîrgovişteа se lasă în partea de E. In partea de S. pămîntul e puţin smîrcos. Stă în legătură cu Buftea prin o şosea vecinală.

Aci este reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Znagovul.

Are o biserică cu hramul S-ţiĭ Impăraţiĭ Constantin şi Elena, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţiĭ.

Populaţia luĭ e de 523 sufl.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 1130 hect. D-l Al. Costescu are 800 hect. şi locuitoriĭ 330.

Proprietarul cultivă 380 hect. (5 rămîn sterpe, 65 izlaz, 350 pădure). Locuitoriĭ cultivă 310 hect. (20 rămîn sterpe).

Are o moară cu apă, 1 pod stătător şi 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 361 (54 caĭ şi epe, 2 armăsarĭ, 176 boĭ, 129 vacĭ şi viţeĭ) şi al celor micĭ de 108 (68 porcĭ şi 40 oĭ).

Buciumeni, *sat*, format din 2 mahalale: Buciumeni-d.-s.-şi-d.-j.; face parte din com. rur. Geamăna, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are 2 biserici: una în Buciumeni-d.-j., zidită la anul 1825 de Dinu Băiaşul, şi a doua în Buciumeni-d.-s., zidită la an. 1702, de un anume Barbu.

Buciumeni, *sat*, pl. Siretul-d.-s., com. Galbeni, jud. Roman, pe malul stîng al pîrîuluĭ Galbeni, spre N. de satul Galbeni şi chiar lîngă dînsul. Are 96 capĭ de familiĭ, 95 contribuabilĭ, 356 loc., din carĭ 16 ştiŭ carte; 92 case. Populaţiunea este numaĭ romînă. Sunt 237 vite marĭ. Are o biserică de lemn. Maĭ este cunoscut sub numele de Buciumeni-Precisteĭ, fiind că acest sat era al bisericeĭ Precista-Mare din Roman, pendinte de Sf. Spiridon din Iaşi.

Buciumeni, *sat răzăşesc*, pe moşia cu acelaşĭ nume, din com. Oprişeni, jud. Suceava şi aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ căruia ĭ-a dat numele. Numără 45 case, populate cu 44 capĭ de familiĭ saŭ 205 sufl. (102 bărbaţĭ şi 103 femeĭ). Contribuabilĭ sunt 67. Vatra satuluĭ ocupă 78 fălcĭ. Locuitoriĭ sunt plugarĭ şi gospodarĭ bunişorĭ. Are o biserică de lemn, cu patronul Sf. Ghéorghe, clădită, nu se ştie cînd, de Protopopul Andreiŭ şi locuitorul Mighiula şi restaurată de răzăşĭ la 1824. E deservită de preotul şi cîntăreţul din Oprişeni. Şcoala rurală din Oprişeni servă şi acestuĭ sat.

Moşia, proprietatea locuitorilor, are suprafaţă de 108 fălcĭ, maĭ mult ocupată de vatra satuluĭ.

Vechimea şi hotarnica acestuĭ sat se constată din următorul hrisov, al căruĭ original e aflător astă-zĭ în stăpînirea răzăşuluĭ Vasile Diaconu:

«Noĭ Alexandru Voevod,
Bojio Milostio Gospodar zemli Moldavscoĭ.

«Facem înştiinţare cu această carte a noastră, cine pe dînsa va căuta, saŭ citindu-se luĭ va auzi, pentru acest adevărat Popa Iuga, ce aŭ slujit nouă cu credinţă, pentru care noĭ văzînd a luĭ dreaptă şi credincioasă slujbă către noĭ, l-am miluit pe dînsul cu deosebita mila noastră, şi ĭ-am dat luĭ întru al nostru pămînt un sat aproape de Baia, anume Buciumeni, ca să-ĭ fie luĭ uric cu tot venitul luĭ şi fratelui săŭ Nanuluĭ şi fecioriloр luĭ, şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor, şi a tot neamul lor, neruşuit nicĭ o dată în vecĭ. Iar hotarul aceluĭ sat se începe de la movila ce este pe deal, drumul în jos la stejarul gros, iar

www.dacoromanica.ro

de la stejar până la pîrîŭ, iar de la pîrîŭ la sfîrșitul Hvorostieĭ, iar de la sfîrșitul Hvorostieĭ până la drumul ce merge de la Stan la Baia. — Decĭ drumul ce merge până la pîrîul la Rădășeni pe lîngă Staniga, decĭ cade pe din sus la alt pîrîŭ, de acolo la stejarul ce este pe deal, de acolo pîrîul în șus, de la un stejar la alt stejar, iar de acolo la Lozăĭ și de acolo iarășĭ la drumul ce merge la Baia, până în hotarul Băiĭ, de acolo cîmpul până în hotarul Dracșăĭ și de acolo iarășĭ la stejar la movila mare. Aceasta este tot hotarul luĭ și spre aceasta este credința Domnieĭ mele de maĭ sus scrisă Alexandru Voevod și credința iubituluĭ fiuluĭ Domnieĭ mele Ilieș Voevod și credința tuturor boerilor noștri a marĭ și micĭ, iar după a noastră viață cine va fi Domn pămîntuluĭ din fiiĭ noștri saŭ din neamul nostru, saŭ pe cine Dumnezeŭ va alege să fie Domn să nu strice a noastră danie, ci să întărească lor, de vreme ce și noĭ am dat luĭ, pentru a luĭ dreaptă și credincioasă slujbă și pentru maĭ mare întăritură a tuturor celor de maĭ sus scrise, am poruncit slugeĭ noastre credinciosuluĭ Neagoe Gramaticuluĭ, să scrie și să lege pecetea noastră, către această carte a noastră.

«S'aŭ scris în Suceava la anul 6932 (1424), Februarie 16.

(L. P.)

«S'aŭ tîlmăcit de pe ispisocul sîrbesc de Gheorghe Evloghie Dascălul, la 1785, Iunie 9.»

La 1803 «Liuziĭ ot Buciumeniĭ răzășeștĭ eraŭ numaĭ șease, plătind 24 leĭ bir anual.» («Uricariul» de T. Codrescu, vol. VII, pag. 254 și vol. VI, pag. 1.)

Pe la 1850 «Buciumeniĭ și Stăinșeniĭ, la ținutul Suceveĭ, ocolul Șomuzuluĭ, moșie cu părți și a d-sale Logofătuluĭ Dimitrie Cantacuzin Păscanu; aŭ și alțiĭ parte în ea. Are sat, cu o biserică, 2 preoțĭ, un diacon, 6 nevolnicĭ, 2 dascălĭ, 1 privilegiat, 25 mazîlĭ, 6 vădane. Pe lîngă moșiile Oprișeni, Fălticeni, Rădășeni și altele, cu un număr de 35 loc.» («Bucium. Rom.», an. I, 519.)

Buciumeni, *sat*, jud. Tecuciŭ; face parte din com. cu acelașĭ nume; se află situat pe valea Tecuceluluĭ. Aicĭ se află reședința comuneĭ. Are o populație de 487 suflete, din carĭ 132 capĭ de familie. Are o școală.

In sat este o biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, zidită la anul 1858 și reparată în 1862 și 1886 de locuitorĭ.

Satul e răzășesc. D. Papadopolu-Calimah credea că-șĭ trage numele de la Bucium, Mare Vornic al Țăriĭ-d.-j. (1460–1488).

Buciumeni, *cătun*, plaiul Ialomița, com. Țîța, jud. Dîmbovița.

Buciumeni, *cătun*, în pl. Ialomița-Balta, pe cîmpul Bărăganul, teritoriul com. Poiana, jud. Ialomița.

Buciumeni saŭ Beiul, *cătun*, pendinte de com. Chiriacul, pl. Marginea, jud. Vlașca. (V. com. Chiriacul și căt. Beiul).

Buciumeni saŭ Ruica-Buciumeni, *cătun*, pendinte de com. Bălănoaia, plasa Marginea, jud. Vlașca. (V. căt. Ruica și com. Bălănoaia).

Buciumeni, *pădure*, în pl. Ialomița-Balta, com. Țîndărei, jud. Ialomița; formează cu pădurea Strachina un trup de 150 hect., cu esențe stejarĭ, ulmĭ, salcie și plopĭ.

Buciumeni, *pădure* a statuluĭ, în jud. Tecuciŭ, raionul com. Buciumeni; are o suprafață de 120 fălcĭ.

Buciumeni, *pîrîŭ*, în com. Șoldănești, jud. Suceava. Izvorește din dealul Schinigeni, de d'asupra șatuluĭ cu acelașĭ nume, pe care îl străbate. Curge pe marginea apusană a orașuluĭ Fălticeni, formînd lazul-luĭ-Clopoțel, trece într-e g și cimitirul Tîmpești, pe lîngă Șoldănești, și se varsă în Șomuzul-Mare. Lungimea cursuluĭ săŭ e de 7 kil. Peste acest rîŭ sunt aruncate două podurĭ de piatră: unul la bariera Tîmpești, al șoseleĭ naționale Roman-Fălticeni-Bunești-Suceava și altul al șoseleĭ județene Fălticeni-Dolhasca, construit cu cheltuiala luĭ Bașotă (v. Șoldănești), pe timpul isprăvnicieĭ luĭ Alecu Drăgușanul, în 1830-1835. Are de tributarĭ din dreapta Schinigeni și Pîrîul-Ciuriĭ, iar din stînga Pîrîiașul-Tîrguluĭ.

Buciumeni, *schit de maicĭ*, situat în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, jud. Tecuciŭ. Un drum, ce se desparte din șoseaua județeană, duce la schit.

Inainte schitul era populat de maĭ multe călugărițe; astăzĭ nu se găsesc de cît vre-o cîte-va.

Biserica a fost făcută din lemn în anul 1700, după cum se vede din o inscripție. Fondatorul este Serdariul Manolache Radovicĭ; în urmă s'a refăcut de mănăstirea Răchitoasa, de care depindea. In 1884 s'a reparat și zugrăvit de Stoica Ioniță.

Buciumeni (Hotarul-), *pădure*, pe teritoriul comunelor Cucova și Valea-Seacă, pl. Răcăciuni, jud. Putna. Are o întindere de 523 fălcĭ și aparține locuitorilor din comunele Cucova, Scurta și Valea-Seacă.

Buciumeni-Frățileștĭ, *moșie nelocuită*, în pl. Ialomița-Balta, județul Ialomița, teritoriul comuneĭ Ograda. Este proprietate a statuluĭ și, până la secularizarea mănăstirilor închinate, depindea de biserica Sărindar din București.

www.dacoromanica.ro

Are suprafața de 1500 hect., din carĭ: 53 hect. pădure și 50 hect. parte din locul Strachina și, pe periodul 1888—1893, a fost arendată cu 17250 leĭ.

Buciumenilor (Dealul-), *deal,* situat la E. de satul cu același nume, com. Buciumeni, județul Tecuciŭ.

Buciumenilor (Valea-), *vale,* situată în raionul comuneĭ Buciumeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Buciumi, *com. rur.*, județul Iași. Și-a luat numele de la satul Buciumi. E așezată pe dealurile: Păunul, Repedea și Pietrăria, și pe văile formate din aceste dealurĭ, întinzîndu-se din marginea de S. a orașuluĭ Iași spre centrul plășeĭ Codrul.

Este formată din satele: Buciumi (Valea-Cozmoaia), Păunul, Bîrnova cu Pietrăria, Socola (tîrgușor) și Vlădiceni. Are o întindere de 8689 hect. și o populație de 454 fam. saŭ 2287 sufl.

Comuna este maĭ toată o podgorie mare. Se face comerț însemnat cu vinurĭ și fructe. Are cariere de piatră și vărăriĭ.

Prin mijlocul eĭ trece șoseaua națională Iași-Vasluiŭ, iar prin partea despre N.-E. calea fĭerată Iași-Ungheni.

In comună se află două mănăstirĭ, un schit, un mitoc și 4 bisericĭ, deservite de 12 preoțĭ, 2 diaconĭ, 8 cîntărețĭ și 8 eclesiarhĭ; două școlĭ de băețĭ, cu 3 învățătorĭ, una de fete cu 1 învățătoare. Populația școlară este de 135 elevĭ: 85 băețĭ, 51 fete. Maĭ este o școală de butnărie și rotărie, precum și o moară de aburĭ.

Budgetul este de 25257 leĭ, 87 banĭ la venitурĭ și de 22794 leĭ, 31 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor se urcă la 1736 capete, din carĭ: 1405 vite marĭ cornute, 101 oĭ, 1 capră, 224 caĭ și 346 rîmătorĭ.

Buciumi, *sat,* jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, al comuneĭ Onești, situat pe pîrîul cu același nume, d'a dreapta căeĭ Cașinuluĭ. Are o școală de băețĭ. Bisericĭ sunt 2, ortodoxe, deservite de 1 preot și 3 cîntărețĭ și clădite de sătenĭ la 1845. Cîrciumĭ sunt 3. Capĭ de familie se găsesc 321, sufl. 1258. Animale sunt: 47 caĭ, 472 vite cornute, 255 porcĭ și 24 capre.

Buciumi, *sat,* în com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iași. Se zice că și-ar fi luat numele de la instrumentul bucium, cu care din vechime se serveaŭ străjile, ce eraŭ puse pe înălțimile dealurilor, spre a vesti pe locuitoriĭ din vale despre apropierea urdiilor tătărești și turcești, carĭ veneaŭ pe drumul Vasluiuluĭ spre Iași, capitala țăreĭ.

Pe marginea de N.-E. a satuluĭ trece șoseaua națională Iași-Vasluiŭ, care îl desparte de satul Socola.

Suprafața teritoriuluĭ e de 1193 hect. Are o populație de 91 fam. saŭ 483 locuitorĭ, ocupîndu-se, afară de agricultură și creșterea vitelor, cu scoaterea pietreĭ de prin cariere și transportul eĭ pe la diferite localităț, precum și cu cultura viilor și livezilor, carĭ produc vinurĭ bune și fructe alese.

Are o biserică zidită la 1772 de Ioan Teodor Calimah, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh; un mitoc al călugărilor din Sf.-Munte, întreținut cu cheltuiala lor; două școlĭ, una de fete cu 42 eleve, înființată în 1868 și una de butnărie și rotărie, cu 10 elevĭ internĭ, întreținută de comună, înființată de la 1878.

Numărul vitelor este de 464 capete, din carĭ: 326 vite marĭ cornute, 72 caĭ și 64 rîmătorĭ.

Buciumi, *sat,* jud. Roman, pl. Fundul, com. Chili, spre S. de satul Chili și la o depărtare de 5 kil. de el. Este așezat pe coasta unuĭ deal ce privește spre V. Are 268 capĭ de fam., 153 contrib., 665 loc., din carĭ 14 știŭ carte; 168 case. Populația este romînă, afară de 3 fam. Evreĭ. In vechime se numea Glodeni. Satul exista înainte de 1546, căcĭ într'un document de la Petru Rareș, care poartă această dată, se zice că acest Domn schimbă o jumătate din satul Glodeni, pe care o cumpărase cu 240 zloțĭ tătărești, pentru o jumătate din satul Căpești, pe care apoĭ o face danie Mitropolieĭ din tîrgul Romanuluĭ.

Buciumi, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, de pe teritoriul comuneĭ Onești.

Buciumi, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, de pe teritoriul comuneĭ Mănăstirea-Cașinul.

Buciumi, *măgură,* jud. Mehedinți, pl. Blahnița, lîngă com. Gogoși, numit și Locul-Buciumuluĭ.

Buciumi saŭ Pașcul, *moșie,* pl. Trotușul, com. Onești, jud. Bacăŭ, despre care Th. Codrescu («Buciumul Romîn», p. 520) ne relatează: «moșie cu părțĭ și răzășească, în care are parte și d-luĭ Hatmanul Alecu Aslan; din răzeșĭ sunt Mateĭ și Ion Popa, din satul Borzești, Grigorie sin Stefan Pintilie și alțĭ maĭ mulțĭ răzeșĭ și părtașĭ în ea. Are un sat, cu 3 bisericĭ, 5 preoțĭ,

www.dacoromanica.ro

6 dascălĭ, 2 mazilĭ, 18 nevolnicĭ, 7 vădane, 3 slujbaşĭ volnicĭ, 1 vătav; pe lîngă moşiile Onești, Răcăuți și altele, cu un număr de 130 loc.»

Buciumi, *pădure*, pl. Trotuşul, com. Onești, jud. Bacău. Este proprietatea luĭ Alecu Iurașcu. Este populată de fagĭ, stejarĭ şi plopĭ. Are o întindere de 38 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Buciumi, *pîrîiaş*, pl. Trotuşul, com. Onești, jud. Bacău; îşĭ are obîrşia de la locul numit Dăscăliţa. Curge pe teritoriul căt. Răcăuţul şi se varsă în pîrîul Răcăuți.

Buciumi-Precistei. (Vezĭ Buciumi, *sat*, com. Galbeni, plasa Siretul-d.-j., jud. Roman).

Buciumul, *cătun*, pendinte de com. Cîrtojani-d.-j., pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, departe de Bucureşti de 50 kil. şi de Giurgiu de 60 kil.

Suprafaţa totală a moşieĭ este de 400 hect.

In 1864 s'aŭ dat la 40 locuitorĭ împroprietăriţĭ o suprafaţă de 120 hect. Pe această proprietate este Valea-Ulmuluĭ.

Aci este 1 cîrciumă.

Buciumul, *colină*, în com. Vintilă-Vodă, căt. Sîrbeşti, jud. Buzău, acoperită cu pădurĭ, arăturĭ şi izlaz.

Buciumul, *deal*, jud. Dolj., pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, la N. satuluĭ Şopotul, vine din com. Raznicul; are o înălţime de 40 m.; este acoperit cu vĭĭ.

Buciumul, *măgură*, în pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi; ţine de com. rur. Deveselul.

Buciumul, *munte*, la N. comuneĭ Fometeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Aci se fabrică brînză.

Buciumul, *numire* dată uneĭ părţĭ din *pădurea* statuluĭ Vintilă-Vodă, jud. Buzău.

Buciumul, *pădure*, în com. rur. Scăpăul, jud. Mehedinţi; ţine de pl. Blahniţa.

Buciumul, *pădure*, în pl. Blahniţa, judeţul Mehedinţi, com. rur. Rogova.

Buciumul, *pîrîŭ*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, jud. Dolj; ese din dealul Buciumul, curge prin Valea-Buciumuluĭ şi se varsă în pîrîul Şopotul, pe teritoriul com. Şopotul.

Buciumul (Munţiĭ-), *pădure particulară*, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moşia Munţiĭ-Buciumul, pendinte de comuna Fometeşti, plaiul Horezul, judeţul Vîlcea.

Buciumuluĭ (Măgura-), *măgură*, pe moşia statuluĭ Beiul-S-ta-Ecaterina, jud. Teleorman, în partea de S.-E. a moşieĭ, spre hotar.

Buciumuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Sîrbeşti; se scurge în Valea-Bouluĭ.

Buciumuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, prin care curge pîrîul Buciumul.

Buciuna, *deal*, în com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. (Vezĭ Ludeşti-Budăiul, deal).

Bucovăţul, *com. rur.*, din pl. Jiul-de-Mijloc, jud. Dolj, la 4 kil. V. de Craiova şi la 76 kil. departe de Segîrcea, reşedinţa plăşeĭ.

Comuna este situată pe malul drept al rîuluĭ Jiul şi pe dealul Bucovăţul şi Valea-Albă, în care se găseşte Cetatea-Jidoveĭ.

Limitele comuneĭ sunt la N.: comuna Cernelile şi Craiova, pl. Ocolul; la S. cu com. Vîrvoru; la V. cu com. Terpeziţa şi la E. cu com. Balta-Verde. Comuna are dealurile: Bucovăţul, Cosacul, acoperite cu păşune şi cu o înălţime aproape de 50 m., apoĭ dealul Palilula, înalt de aproape 40 m. şi acoperit cu vĭĭ şi pădurĭ.

Comuna este udată prin E. eĭ de rîul Jiul ce curge în direcţiunea de la N.-S. Are un pod în această comună.

Se zice că comuna Bucovăţul datează din 1827, cînd a fost înfiinţată de familiile Cuţuleşti, Pegeni şi Pandureşti.

Către 1875 coprindea satul Mofleni, pendinte azĭ de com. Balta-Verde. Astă-zĭ 5 sate compun comuna. Ele sunt: Bucovăţul, sat de reşedinţă, Cîrligul, Leamna-d.-j., Palilula şi Sărbătoarea.

In comună estă o mănăstire şi o biserică. Mănăstirea este de zid, fondată la 1573 de Pîrvu Cluceriu, Arhimandritul Chrisantie şi Serdarul Băluţă Băicănoiŭ. Este deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ. A avut maĭ multe proprietăţĭ, care, prin secularizare, aŭ trecut la stat.

Biserica se află în satul Palilula şi este de zid. Anul fondăreĭ este 1864. Ceĭ d'intîiŭ ctitorĭ aŭ fost Agiu-Ţecu şi Stanciu Barbu. Este întreţinută de com. Este deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi are, după legea rurală din 1864, 17 pog. arabile şi 2 pog. vie. Serbează hramul la Mucenica-Varvara, 4 Dec.

In satul Bucovăţul este o şcoală

www.dacoromanica.ro

mixtă ce funcţionează din 1866, fiind întreţinută de comună. Localul construit din zid, este în stare bună.

Are 1 învăţator. In anul şcolar 1892—93 a fost frecuentată de 61 copiĭ.

Din Cîrligul şi Sărbătoarea nu pot urma copiĭ la şcoală din cauza prea mareĭ depărtărĭ de 5 şi 7 kil.

Populaţia comuneĭ se urcă la 3587 suflete, din carĭ 1905 bărbaţĭ şi 1682 femeĭ, locuind în 1173 case şi 61 bordee.

Suprafaţa comuneĭ este de 6365 pogoane, din carĭ 5045 pogoane arabile, 700 pogoane pădure, 520 pogoane izlaz şi 100 pogoane fineaţă.

Moşiĭ sunt: Bucovăţul şi Leamna, ce aparţin statuluĭ, şi aŭ fost arendate de la 1893—98 cu 3700 leĭ; moşiile Cîrligul, Palilula şi Sărbătoarea, ce aparţin sătenilor. Pădurĭ sunt în întindere aproximativă de 700 pog. şi se găsesc pe moşiile Bucovăţul, Leamna şi Cîrligul. Sunt amenajate. Felul arborilor ce compun pădurea sunt: ceriĭ, stejarĭ, gîrniţe şi gorunĭ.

In Bucovăţ este o tăbăcărie a statuluĭ în localul fostuluĭ penitenciar, pentru care e înscris în budgetul ministeruluĭ de războiŭ o sumă de 23350 leĭ. Cîrciumĭ sunt 7, din care 3 în Bucovăţ, şi câte 1 de fie-care sat. Comercianţĭ sunt 7.

Prin comună trece şoseaua judeţeană: Craiova - Cetatea, şi calea comunală spre com. Podari şi Predeşti.

Contribuabilĭ sunt 450.

Venitul comuneĭ pe anul 1892-93 a fost de 5008 leĭ şi 62 b.

Cheltuelile comuneĭ pe anul 1892-93 aŭ fost de 4083 leĭ şi 65 banĭ.

Vite cornute sunt 1246, oĭ 3783, porcĭ 218 şi caĭ 250.

Bucovăţul, *sat*, jud. Dolj, plasa Jiul-de-Mijloc, aşezat pe malul drept al Jiuluĭ. Aci Jiul are o lărgime de 137 m. şi o adîncime de 3.75, cea maĭ mare adîncime a Jiuluĭ-de-Mijloc. Satul e situat la 4 kil. V. de Craiova. E reşedinţa primărieĭ. Are 1113 suflete, 649 bărbaţĭ şi 464 femeĭ. Locuesc în 300 case şi 24 bordee. In sat este o şcoală mixtă ce funcţionează din 1864, fiind întreţinută de comună. Are 17 pogoane proprietate; un învăţător. In anul 1892—93 a fost frecuentată de 61 copiĭ: din Bucovăţ, 42 băeţĭ şi 5 fete; din Palilula, 6 băeţĭ şi 2 fete; din Leamna-d.-j. 6 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 80 copiĭ. Ştiŭ carte 100 bărbaţĭ şi 20 femeĭ. In sat este mănăstirea Bucovăţul-Noŭ.

Comunicaţiunea în acest cătun se face prin şosele vecinale şi comunale, care îl leagă de cătunele Leamna, Criva şi Mofleni.

Bucovăţul, *mănăstire*, situată la 4 kil. la S.-V. de Craiova, pe malul drept al Jiuluĭ, puţin maĭ jos de vărsarea pîrîuluĭ Leamna în Jiŭ, jud. Dolj. Ea este una din cele maĭ vechĭ şi avute mănăstirĭ din ţară; anul 1170, pus pe pisania de la uşă, nu poate fi luat în serios.

Cine a fost primul fundator nu se cunoaşte, dar se vede că, ca şi alte mănăstirĭ, a stat maĭ multă vreme părăsită şi s'a rezidit maĭ tîrziŭ din noŭ. După o pisanie ce a existat la 1838, se zice că această mănăstire s'a înălţat şi s'a ridicat din temelie cu toată osteneala şi cheltueala robuluĭ luĭ D-zeŭ, jupîn Ştefan Clucerul şi a fiuluĭ săŭ jupîn Pîrvu Clucerul, în zilele Măriei-Sale Alexandru Vodă, fiul luĭ Mircea Vodă, Octombrie 3, anul 7081 (1573).

Cu toate acestea se găsesc daniĭ făcute mănăstireĭ înaintea acestuĭ an. Aşa la 1568 i se face o danie de Petru Vodă Şchiopul şi în zilele luĭ Radu Vodă Călugărul (1495—1508) jupîneasa Dobra dărueşte mănăstireĭ jumătate din satul Zmărdăşteţi, ceea-ce dovedeşte că mănăstirea există din vechime şi că Ştefan Clucerul şi fiul săŭ Pîrvu Clucerul aŭ rezidit-o numaĭ.

Clucerul Ştefan a înzestrat mănăstirea cu satele Bucovăţul, Cornăţelul, Săcuiul, Vlăcăneşti şi cu cea-l-laltă jumătate din Zmărdăşteţi.

La anul 7117 (1609) mănăstirea a fost înzestrată de Banul Armega, împreună cu fiul săŭ Drosul Postelnicul şi cu nora-sa Rada, cu moşiile Drăgoaia, Gabrova, Maraesul, Bărbeşti, Zembuşeşti şi Muşeteşti închinîndu-ĭ şi mănăstirea Roboaia cu toate moşiile şi Ţiganiĭ săĭ pe metoh, precum şi moşia Balomireşti.

Astă-zĭ n'a maĭ rămas din mănăstirea ast-fel restaurată de cît biserica zidită în cărămidă netencuită, mică, însă foarte interesantă. Dar nicĭ biserica nu se maĭ află în starea eĭ primitivă. Surpîndu-se malul, a căzut clopotniţa, care era frumos zidită, ca numaĭ la puţine biserici din ţara noastră.

Ajungînd mănăstirea ca metoh sub ascultarea Horezuluĭ, ea a fost reîntemeiată de călugăriĭ grecĭ prin Chrisant Horezeanul sub numele de Bucovăţul-Noŭ, pe cel-l-alt mal al Jiuluĭ, la loc maĭ adăpostit, făcîndu-i-se şi o îngrăditură, iar biserica cea vechĭe, a fost reparată cu cheltueala unuĭ ţăran, anume Sandu.

Architectura eĭ e de un stil minunat; temelia până la soclu e zidită cu cărămidă romană scoasă din ruinele uneĭ cetăţĭ alăturea cu dînsa, de unde maĭ

www.dacoromanica.ro

scot și azĭ locuitoriĭ asemenea cărămidă.

Clopotul cel mare, de o aparență foarte vechie, are pe el următoarea inscripție abia descifrată:

«Domin manuit in aeternum.»

«D. C. R. I. S. 70, u. eroum.»

Astă-zĭ, în casele mănăstireĭ, este instalat un penitenciar public, aĭ căruĭ deținuțĭ aŭ fost în anul 1892 în număr de 368, repartizațĭ ast-fel: corecționalĭ 227 și recluzionarĭ 141, carĭ aveaŭ să facă 129058 zile de arest. Deținuțiĭ sunt întrebuințațĭ în fabrica de tăbăcărie, permutată în 1883 de la Mărgineni și lucrează sub administrația ministeruluĭ de războiŭ pentru încălțăminte și echipamente.

Media anuală de pieĭ lucrate este de la 12 18000 pieĭ de vacĭ (toval) și 4—6000 pieĭ de boĭ americanĭ (pentru talpă).

Bucovățul, *munte,* în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, la frontiera țăriĭ cu Banatul-Temișoareĭ.

Bucovățul, *ocol silvic,* făcînd parte din circumscripția XVII, inspecțiunea VI silvică; are reședința în Craiova, jud. Dolj. Pădurile cuprinse în acest ocol sunt: Golumbul, Balota, Murgașiul, Părșani-Robănești, Balta-Verde, Bucovățul, Leamna-Pietroaia, Opritura-Criveĭ, Zăvoiul, Dosul-Sandeĭ, Lazul-Slătioara, Gogoșul și Gogoșița, Seaca-de-Pădure și Știrbeiŭ.

Bucovățul, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, comuna Bucovățul, pe moșia Bucovățul. Felul arborilor: cer, stejar și gîrniță. Face parte din ocolul Bucovățul, circumscripția XVII silvică.

Bucovățul, fost *pichet* de graniță, în pl. Ocolul, jud. Mehedinți, pe muntele Bucovățul.

Bucovățul, *vale,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Bucovățul, cu o înălțime de 50 m., acoperită de pășune.

Bucovățul și Leamna, *moșie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Bucovățul, arendată de la 1893—98 cu 1500 leĭ anual. Moșia Bucovățul este vîndută, iar Leamna esclusă. Pe această moșie sunt date 320 pogoane în loturĭ.

Bucovățul-Noŭ, *mănăstire,* județul Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, comuna Bucovățul, zidită de Arhimandritul Hrisante, Horezeanu, Paron Chicerul și Mitropolitul Neofit. Este deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț. Serbează hramul Sf. Niculae.

Bucovățul-Vechiŭ, *mănăstire,* jud. Dolj, pl. Ocolul, comuna Balta-Verde, reparată de stat în 1873. Are un preot și un cîntăreț.

Bucovelul, *gîrlă,* izvorește din dealurile Știrbețuluĭ, trece prin partea de E. a com. Bucovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, și se varsă în Teleajen.

Bucovelului (Valea-), *vale,* comuna Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Bucoveni, *com. rur.,* pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N.-V. de București, lîngă rîul Colintina, pe șoseaua județeană București-Tîrgoviștea, 21 kil. departe de București.

Se compune din satele: Atîrnați, Buftea, Flămînzeni, Buciumeni, Chitila, Mogoșoaia și Odăile, cu 3157 locuitorĭ, care trăesc în 653 case și 5 bordeie. Suprafața total a comuneĭ e de 8385 hect.

Proprietariĭ: principele Al. B. Știrbey, Al. Costescu, Banca-Romînieĭ și d-l. I. Dunca, aŭ 6260 hect. și locuit. 2125 hect. Proprietariĭ cultivă în total 2700 hect.; 96 rămîn sterpe, 208 sunt izlaz, 1 vie și 3255 pădure. Locuitoriĭ cultivă 2014 hect., restul rămîn sterpe.

In com. sunt 4 biserici, la Atîrnați, Flămînzeni, Buciumeni și Mogoșoaia, deservite de 4 preoțĭ; 4 școale, frecuentate de 48 elevĭ și 26 eleve.

Comuna numără 614 contribuabilĭ. Are un budget de 21515 leĭ la venitурĭ și 20602 la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 535 contribuabilĭ.

Dintre locuitorĭ, 708 sunt plugarĭ, 5 industriași, 70 au diferite profesiunĭ. Arătura se face cu 197 pluguri: 189 cu boĭ și 8 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 250 care și căruțe: 192 cu boĭ și 58 cu caĭ.

In com. sunt: 2 morĭ cu apă, 4 mașinĭ de treierat cu aburĭ, 5 poduri stătătoare și 3 heleștaie. Comerțul se face de 18 cîrciumarĭ și 4 hangiĭ.

Improprietăriți sunt 520 loc. și neîmproprietăriți 284.

Numărul vitelor marĭ e de 1852, dintre carĭ: 365 caĭ și epe, 13 armăsarĭ, 852 boĭ, 554 vacĭ și viței, 8 taurĭ, 27 bivolĭ și 33 bivolițe, și al celor micĭ de 2616: 481 porcĭ și 2135 oĭ.

S'aŭ stabilit în comună 74 străinĭ.

Bucoviciorul, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vella, situat la 1500 m. N.-E. de Gubancea, cu 505 suflete, 305 bărbați și 290 femeĭ. Locuesc în 141 case și 5 bordee. In sat este o școală mixtă, ce funcțio-

65690. Marele Dicționar Geografic.

www.dacoromanica.ro

nează din 1884; este întreținută de stat. Localul școalei este închiriat. Are 8 hect. și 52 arii proprietate și un singur învățător. In 1892—93 a fost frecuentată de 34 copii, 3 băeți din satul Cetățuia și 31 din Bucoviciorul. Cu vîrsta de școală sunt 59 copii. Știu să se iscălească 46 locuitorii, și să scrie și să citească 20 locuitori. In sat este o biserică, cu patronul Sfinții-Voevozi, fondată de proprietara, S. Rooschoschi. După legea din 1864, are 8 pog. și jum. arabile proprietate. Bucoviciorul este așezat pe dealul Burdiosul.

Comunicația se face prin șosele comunale și vecinale care-l leagă la S.-E. cu Vella și la S.-V. cu Gubancea, peste Dealul-Mare.

Bucoviciorul, *deal,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Glodul.

Bucoviciorul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vella, satul Bucoviciorul.

Bucovina, *deal,* jud. Fălciu, pe care se zice că, din vechime, a existat sat înființat de niște locuitori Bucovineni, fugiți din Bucovina; mai în urmă dispărînd locuitorii s'a desființat și satul. Se află situat între dealurile: Deasa și Dealul-de-Mijloc, în partea de E. a com. Rusca, plasa Prutul.

Bucovul, *com. rur.,* pl. Cricovul, județul Prahova, la 44°, 58, 30 grade latitudine nordică și 23°, 45 longitudine estică.

Această comună este foarte vechie. Pe la 1503 a fost în relațiuni comerciale cu Brașovul, și a fost capitala județului Săcueni, desființat în anul 1847.

Că această comună datează de prin secolul al XIII-lea, nu e nici o îndoială, căci în Valea-Orlei există o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, care are înscripția: «Făcută la anul 1396 de cocoana Tinca Mărăcineanca, și în care este înmormîntată Doamna Stanca a Domnului Constantin Nicolae Voevod, moartă la anul 1756.»

In pădurile Bucovului la anul 1600 Mihaiu Viteazul fu învins de Poloni și Moldoveni și s'a retras la Tîrgșor.

Ipsilante plecînd din Iași spre București și sosind la 12 Martie 1821 în Bucov, trecu în revistă regimentul lui Duca, compus din 800 soldați, și al lui Caravia, compus din 300, cum și coloanele lui Gripari și Colocotroni; escluse din aceste corpuri pe vagabonzi, din cauza neorînduelilor ce făceau, dînd caii lor la alți. La Bucov, Tzalacoff fu numit adjutant al batalionului sacru.

Com. Bucovul este situată pe malul stîng al rîului Teleajenul, pe iazul ce trece prin centrul său și pe pîrîul Bucovelul, la 6 kil. departe de capitala județului și la 21 kil. de a plășii.

La Bucov este o mare fabrică de spirt și mai multe mori sistematice de făină.

Comuna se compune din două cătune: Bucovul și Valea-Orlei, avînd o populațiune de 1126 locuitori, 575 bărbați, 551 femei, în plus 54 familii de Țigani, cari se ocupă cu fierăria; 12 Evrei, pe la fabricile de spirt; 14 Bulgari, cari se ocupă cu grădinăria; 8 Greci, din care doi arendași și 6 muncitori; 2 Italieni și 9 Unguri la fabrici.

Capi de familie sunt 312; contribuabili 459; case de locuit 418.

In comună sunt trei biserici: una în cătunul de reședință Bucovul și două în cât. Valea-Orlei.

Biserica din Bucovul are hramul Sf. Treime, și inscripția: «Această sfîntă și Dumnezească biserică, cu hramul Sf. Ioan și Sf. Troiță, fiind din vechime zidită de d. Mateiu Mărgineanu Filipescu Vel Agă, la anul 1679 și la 1802, Octombrie 14 din pricina întîmplărei ce s'a făcut de marele cutremur cu totul s'a stricat și ca să nu se piarză această pomenire a neamului meu și a mea, ca de acum înainte să se pomenească, din temelie m'am apucat cu toată osîrdia, am prefăcut'o, înfrumusețîndu-se după cum se vede, ca să fie spre pomenirea neamului meu, ctitor Constantin Filipescu Vistier, în zilele Prea Inălțatului Domnului Nostru Ion Constantin Ipsilante Voevod, în anii de la Cristos 1804, Septembrie 13».

Biserica din Chițorani s'a zidit la anul 1797 de Paharnicul Constantin Cantacuzino și soția sa Smaranda, în zilele lui Alexandru Ipsilante, Mitropolit fiind Dosifteiu.

Biserica din Valea-Orlei s'a zidit la anul 1396 (?) de cocoana Tinca Mărăcineanca.

Aceste biserici sunt deservite de 3 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Locuitorii, pe lîngă agricultură, se mai ocupă cu transportul făinei și lemnelor de foc. Meșteșugari sunt: 4 rotari, 34 fierari și 1 cismar. Ei desfac produsul munceï lor la Ploești.

Locuitorii, în număr de 211, s'au împroprietărit la 1864, cînd li s'au dat 519 hect. pe moșia Bucovul, fostă a boerului din Divan, Banul Filipescu, și aceasta se constată din «Cartea de suhat» dată de Mihail Șuțu Voevod la 17 Noembrie 1791, în coprinderea următoare. «Dumnea-Voastră Ispravnicilor ot sud.

www.dacoromanica.ro

Saac pentru locuitorii ot satul Plopeni, într'acel județ, cum că hrana lor și a vitelor lor o fac pe moșia dumnealuĭ ce se numește Bucovul, fără de a avea vre-un folos de la dînșiĭ, pentru care vă poruncim Domnia mea să aduceți pe aceĭ locuitorĭ înaintea Dumnea-Voastră și să le dați poruncă ca orĭ să se așeze cu omul Dumnealuĭ Banuluĭ Filipescu, ca să dea suhatul cela ce este obijnuit, saŭ să clăcuiască, etc».

Afară de vitele trebuincioase munceĭ, în comună maĭ sunt: 34 caĭ, 14 epe, 113 vacĭ, 9 bivolĭ, 49 capre, 985 oĭ și 291 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe iaz, sunt 4 morĭ de măcinat mălaiŭ.

Școala există în comună de 24 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul școlar 1892—93 de 97 copiĭ (52 băeți, 27 fete), din numărul de 301 copiĭ (154 băeți, 147 fete), cu vîrsta legiuită. Școala e deservită de doĭ învățătorĭ, cu întreținerea cărora statul cheltuește 2808 leĭ anual. Știŭ carte 194 bărbați și 64 femeĭ.

Intreg teritoriul comuneĭ este de 2466 hect. pămînt.

Țuică se fabrică în termen mediŭ cam 1960 decal. pe an.

Stupĭ cu albine sunt 92.

Pămîntul e prielnic la toată cultura, afară de cel deluros, care prieste foarte mult vieĭ. Terenul cultivabil a produs în anul trecut 2188 hectol. grîŭ, 714 hectol. ovăz, 97 hectol. meiŭ și 2080 hectol. porumb.

Dintre pomĭ roditorĭ sunt: 890 merĭ, 314 perĭ, 97 duzĭ, etc. Livezile daŭ aproximativ 120.000 kilgr. fîn pe an.

Comerciul se exercită în comună de 8 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ pe anul 1894—95 prezintă la venitурĭ suma de 12084 leĭ și la cheltueli 7890 leĭ.

In comună sunt două șosele: șoseaua națională Ploești-Buzăŭ și șoseaua județeană Bucovul-Văleni.

E brăzdată de dealurile Bighilin și Chițorani și străbătută de gîrlele: Iazul, abătut din rîul Teleajenul, care trece prin mijlocul comuneĭ; Bucovelul, care trece prin partea de E. a comuneĭ, și de Valea-Orleĭ și Valea-Caluluĭ.

Se mărginește la N. cu comunele Scăeni și Pleașa; la E. cu cătunele Valea-Popiĭ și Rachieri, la V. cu rîul Teleajenul.

Bucovul, *sat,* face parte din com. rur. cu același nume, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Bucovul, *moșie,* pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit locuitorĭ din com. Bucovul, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Bucovul, *moșie* a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Pasărea. Este situată în jud. Teleorman, com. Bucovul-Adunați, și se întinde la N. și E., între valea Bucovuluĭ și com. Izvorul-d.-j., din județul Argeș, precum și spre o parte din moșia Tătărăști; la S.-V. se învecinește cu moșia Rîca.

Bucovul, *pădure,* pe moșia Tătărăști-d.-s., din pl. Teleorman. Intinderea eĭ este de 342 hect.; are lemne de diferite esențe; este situată între comunele Rîca, Popești și Tătărăști.

Se povestește că în această pădure a fost un puț, la vălceaua numită a luĭ Ochĭ-Albĭ, în care, pe timpul Zavereĭ, s'a înecat o mulțime de oamenĭ de groaza Turcilor, carĭ aŭ surprins lumea tocmaĭ la horă. Loc. voind a se ascunde în puț, parte s'aŭ înecat, parte aŭ fost omorîțĭ.

Bucovul, *vale,* în jud. Teleorman, prin care curge pîrîul cu același nume. Inceputul eĭ este în jud. Argeș, maĭ sus de com. Izvorul-d.-s.; trece prin comunele Bucovul-Adunați și Rîca, străbate prin pădurea Bucovuluĭ, pe lîngă comuna Tătărăști-d.-s., apoĭ se ramifică în cîte-va vălcele carĭ poartă diferite numirĭ. Gura acesteĭ văĭ este între comunele Udupul și Tătărăști-d.-j., unde dă în valea Teleormanuluĭ.

Bucovul-Adunați, *com. rur.,* în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, situată pe valea Bucovuluĭ, la depărtare de 66 kil. de orașul Alexandria, 45 kil. de Roșiori și 94 de la reședința județuluĭ.

Vecinătățile sale sunt: com. Izvorul-de-sus din jud. Argeș la N., comuna Strîmbeni la V., com. Rîca la S. (cătunul Rîca-Nouă); iar la E. are rîul Teleorman, în dreptul cătunului Purcăreni, de la com. Popești-Palanga.

Are două cătune: Bucovul, reședința, Adunați-și-Betegi, care și acesta este situat tot pe valea Bucovuluĭ, în aceiași linie.

Suprafața comuneĭ, cu a moșiilor de pe dînsa, este de 1298 hect. Din acestea, 300 hect. aparțin locuitorilor; 198 hect., din carĭ 12 pădure, sunt ale d-luĭ Ioan Chitu și restul de 800 hect., din carĭ 250 pădure, sunt moșie arabilă a statuluĭ, moșie care face parte din trupul întreg numit Burdea-Căldărarul-a-Mitropolieĭ.

Populațiunea este de 634 suflete, 157 contribuabilĭ, din carĭ 291 suflete și 60 contribuabilĭ în cătunul Betegi.

www.dacoromanica.ro

Numărul vitelor este de 2438 capete: 154 caĭ, 354 vite cornute marĭ, 1781 vite cornute micĭ și 149 porcĭ.

Singura ocupațiune a locuitorilor este agricultura. Pămîntul nu este însă fertil și pe timpurĭ ploioase apele băltesc, iar cînd este secetă, vegetațiunea nu poate rezista ca în alte părțĭ, ci se usucă. Cu toate astea se cultivă și aci toate cerealele obicĭnuite, dar maĭ ales orzul și ovăzul.

Căile de comunicațiune ale comuneĭ sunt: la com. Rîca, prin căt. Rîca-Nouă, și la com. Popești-Palanga prin șosele vecinale. Tot asemenea și la hotarul județuluĭ pănă în com. Izvorul-de-jos.

Veniturile comuneĭ sunt de 2742 leĭ, 96 banĭ, iar cheltuelile de leĭ 2686, banĭ 98.

Are o școală mixtă, cu un învățător, care este frecuentată de 20—30 elevĭ. Biserica are un preot și doĭ cîntărețĭ.

Bucșa, *sat*, face parte din com. Burdusaci, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ. E așezat pe coasta dealuluĭ cu acelașĭ nume, la S.-E. comuneĭ. Are o populațiune de 26 copĭ de familie și 105 suflete. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 14 băețĭ și 13 fete.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ.

Satul este străbătut de un drum ce se ridică pe Dealul Bucșeĭ și trece în jud. Tutova.

Bucșa, *deal* cultivabil, în com. Liteni, jud. Suceava.

Bucșa, *deal*, jud. Tecuciŭ. Este o continuare a dealuluĭ Bălușuluĭ, la E. de satul Burdusaci, formînd limita jud. Tutova.

Bucșa, *moșie* de 416 hect. la S.-V. comuneĭ Cioara-Radu-Vodă, proprietatea statuluĭ, județul Brăila.

Bucșa, *moșie nelocuită*, în plasa Ialomița-Balta, com. Murgeanca, jud. Ialomița. Este proprietatea statuluĭ; înainte de secularizare aparținea mănăstireĭ Plumbuita. Are o suprafață de 380 hect. A fost arendată pe periodul 1883—1893 cu suma de 4000 leĭ.

Bucșa, *pîrîiaș*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care curge pe teritoriul satuluĭ Bucșești. Izvorește din localitatea numită Izvorul-Fîntîneĭ și se varsă în pîrîul Cernul.

Bucșa, *pîrîŭ*, jud. Suceava, ce vine din dealul cu acelaș nume, străbate satul Liteni și, după ce a primit din stînga pe Humăria, se varsă în Suceava. (1200 m.).

Bucșa, *vale*, județul Tecuciŭ, la S.-V. de satul cu acest nume, com. Burdusaci. Se întinde între satele Bucșa și Burdusaci, la N. pînă în Zeletin, iar la S. pănă în com. Motoșeni.

Bucșana, *cătun*, din com. Prigoria, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat la E. comuneĭ pe valea Zorlești. Are o suprafață de 1350 hect. și produce anual cam: 872 hectol. porumb, 512 kgr. fasole, 104 decal. vin, 93 decalitri țuică, 190 kgr. lînă, 153000 kgr. fîn și 865 hectol. grîŭ.

Are o populație de 100 familiĭ, 600 suflete, din carĭ 32 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 10 pluguri, 29 care cu boĭ, 183 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 127 oĭ, 39 capre, 57 rîmătorĭ.

In cătun este o biserică, deservită de 1 preot și un cîntăreț.

Bucșana, *vale*, jud. Gorj, care îșĭ ia naștere la E. de cătunul Cîrligei; maĭ tot timpul anuluĭ are un torent care poartă acelaș nume și care se varsă în apa Galbenul (Baia-de-fier), la E. cătunuluĭ Pereștĭ unde se și termină valea.

Bucșăneasca, *sat*, în comuna Băneasa, plasa Prutul, județul Covurluiŭ, cu vr'o 35 familiĭ; numele îĭ vine de la Bucșenescu, fostul proprietar al moșieĭ.

Bucșăneasca, *moșie* particulară de 194 hect., în com. Băneasa, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ.

Bucșănești, *sat*, pe rîul Argeș, cu 413 loc., jud. Argeș, plasa Loviștea; face parte din com. rur. Corbeni. Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Bucșenești, *numire* ce se maĭ dă *satuluĭ* Hîrtiești, com. Țițești, pl. Rîul-Doamneĭ, județul Muscel.

Bucșești, *com. rur.*, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, așezată în valea pîrîuluĭ Cernul, de-a dreapta Tazlăuluĭ-Mare. Este alcătuită din 6 cătune: Bucșești, reședința, Cernul, Cornitul, Băleni, Turluianul și Lereni.

In «Condica Liuzilor» (1803) găsim Bucșești, moșie rezășească, iar în «Buciumul Romîn», pag. 521, o găsim tot rezășească cu sat și biserică, pe lîngă moșiile Cornitul, Cernul, Leotești, Văleni și Turluianul. La 1873 era compusă din cătunele: Bucșești (primărie), Cernul, Cornitul, Slobozia-Cernul, Turluianul și Văleni.

Teritoriul com. se mărginește cu al comunelor Leontinești și Ardeoani la N., cu al com. Be-

www.dacoromanica.ro

rești la E., cu al com. Berzunțul la S. și cu al com. Popurile la V. Pîrîul-Cernuluĭ udă com. de la V. spre E., curgînd printre dealurile păduroase: Treața, Cernitul, Bolovanul, Cornitul, Buda, Turluianul și Stoianul.

Are o școală mixtă în Bucșești, întreținută de comună. In anul 1891 școala a fost frecuentată de 16 copiĭ, dintre carĭ 2 fete.

In com. sunt 4 bisericĭ ortodoxe: 2 în Bucșești, 1 în Cornitul și 1 în Cernul, deservite de 3 preoțĭ și 6 cîntărețĭ; 9 cîrciumĭ.

Populațiunea numără 513 capĭ de familie, cu 2015 suflete, dintre carĭ 989 bărbațĭ și 1026 femeĭ. După naționalitate sunt: Romînĭ 1857, Ungurĭ 130, Izraeliță 28, toțĭ de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosibesc: 600 agricultorĭ, 12 meseriașĭ, 9 comercianțĭ, 21 profesiunĭ libere, 300 muncitorĭ, 73 servitorĭ. Stiŭ carte 236, dintre carĭ 16 femeĭ.

Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 187. După legea rurală din 1864, s'aŭ dat la 78 locuitorĭ 246 fălcĭ.

Teritoriul com. are o întindere de peste 7000 hect. Pădurile ocupă o suprafață de peste 2700 hect.

Proprietarĭ sunt: Col. Leonida Iarca (venit 6650 leĭ); Gr. Săcară (venit 1570 leĭ); D. Eftasiade (venit 1300 leĭ); D. De diu (venit 1300 leĭ) și Anica Moldovan (venit de 1100 leĭ). Totalul impozitelor este de 673 leĭ și 50 banĭ.

In această com. sunt 6 morĭ.

Viile ocupă 15 1/2 hect., dintre care 9 3/4 hect. lucrătoare, iar 5 3/4 hect. nelucrătoare.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1014,4 hect.

Animale se numără: 89 caĭ, 1203 vite cornute, 403 porcĭ, 185 capre și 1128 oĭ, care daŭ 1671 kilogr. lînă țurcană; 21 stupĭ de albine, care daŭ 12 kilogr. miere și 8 kilogr. ceară

Budgetul com. pe exercițiul 1891—92 are la venitur leĭ 6325, banĭ 07, și la cheltueli 6420 leĭ.

Teritoriul com. este străbătut de linia vecinală Tețcani-Bucșești-Podurile.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 42 kil.; la comuna Moinești 8 kil.; la com. Podurile 4 kil.; la com. Berești 8 kil.; la com. Ardeoani 9 kil.; la comuna Berzunțul 7 kil.; la com. Scorțeni, reședința plășiĭ, 18 kil.

Bucșești, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., reședința com. cu acelaș nume, situat pe pîrîiașul Bușca. Are o școală mixtă; 2 bisericĭ ortodoxe, clădite de locuitorĭ: una la 1839 și alta la 1858, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 4 cîrciumĭ. Capĭ de familie sunt 229, din 949 suflete. Animale se numără: 26 caĭ, 461 vite cornute, 151 porcĭ și 48 capre.

Bucșești, *moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Bucșești, despre care Th. Codrescu, «Buciumul Romîn», pag. 520, ne spune: «moșie în care avînd parte 120 stînjenĭ și d-luĭ Gavriil Neculau, la 1840, îĭ scoate în mezat spre a-ĭ vinde de vecĭ; din răzeșĭ sunt și preotul Alex. Dospinescu, Neculaĭ Turculețul, Manolachi Stratulat, polcovnicul Alex. Chiriac etc. Are sat cu o biserică, 2 preoțĭ, 2 dascălĭ, 20 mazilĭ, 8 nevolnicĭ, 18 vădane, 2 jidovĭ; pe lîngă moșiile Cornitul, Cernul-Leortești, Văleni, Turluianul și altele, cu un număr de 120 locuitorĭ.»

Bucșiani, *com. rur.*, pl. Dealul, județul Dîmbovița. Această comună este situată sub un deal, pe malul stîng al Ialomițeĭ, spre S.-E. de Tîrgoviște, la o distanță de 15 kil. In partea de N.-E. comuna se învecinește cu dealurile: Conțeasca, Cruțul și Săpunari, acoperite parte cu viĭ și parte cu pădure. Bucșiani se udă spre V. de rîul Ialomița, iar prin centru și spre E. cu pîraiele Pîșcovul și Căcăcioasa. In raionul comuneĭ sunt 6 podețe pe pîraiele numite; peste Ialomița însă nicĭ unul.

Această comună se compune din treĭ cătune: Bucșiani propriu zis, Habeni-Bucșianĭ și Adînca, cu o populație în total de 1046 locuitorĭ Romînĭ.

In comună se produce porumb, puțin vin. Din pămînt se scoate piatră de var. Sunt maĭ multe velnițe de făcut țuică și o moară de apă.

Aci sunt două bisericĭ și o școală, întreținută de stat. Școala din Bucșiani este mixtă, cu un învățător, frecuentată de 70—90 elevĭ și eleve și avînd 5 clase complecte. In comună sunt 200 copiĭ de ambe sexe cu etatea de școală. Localul este de zid, avînd treĭ camere. Comuna are un venit de peste 4000 leĭ și vr'o 350 contrib. Bucșiani se învecinește la Est cu com. Haimanalele din județul Prahova, de care se desparte prin deal, pădure și pîrîul Crivățul saŭ Valea-Neagră; la V. cu com. Hăbeni, de care se desparte prin Ialomița; la N. cu com. Adînca și Săcueni și la S. cu cătr. Rățoaia, de care se desparte prin movile de hotărnicie și cu Băleni de care se despartc prin Ialomița. Bucșiani se leagă prin șosea comuno-vecinală numaĭ cu Adînca, iar cu cele-l'alte prin drumurĭ practice.

www.dacoromanica.ro

Bucșiani, *com. rur.*, compusă din cătunele Bucșiani-d.-s., Osebiți saŭ Bucșiani-d.-j. și Podișorul saŭ Bucșiani-Moșteni, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlașca.

In 1887 se aflaŭ în această comună 198 contrib. saŭ 225 familiĭ cu 1172 suflete.

Venitul comunal pe anul 1886 era de leĭ 13973, iar cheltuelile de 13926 leĭ. In 1887, venitul comunal era de 3888 leĭ, iar cheltuelile de 3041 leĭ.

In 1887 s'a cultivat în această comună o suprafață de 1520 hect. cu diferite cereale.

Comuna este situată pe malul stîng al Neajlovuluĭ, departe de București de 32 kil., de Giurgiu de 56 kil. și de Obedeni, reședința plășiĭ, de 2 kil.

In 1887 s'a cultivat în această comună de către 115 locuitorĭ suprafața de 39 hect., 15 are de tutun, care aŭ produs 5016 kilogr. de tutun în valoare de leĭ 3042.

In comună se află două școale: una de fete și alta de băeți, construite de zid, în bună stare, conduse de un învățător și o învățătoare; în 1888 aŭ urmat 35 băeți și 9 fete, din 61 băeți și 52 fete în vîrstă de școală.

In cătunele din această comună sunt două biserici, deservite de 1 preot și 3 cîntăreți; depind de parohia Bucșiani.

Aci se află o moară, pe apa Neajlovuluĭ, zisă Moara-Frăsinenilor.

In comună sunt 392 boĭ și vacĭ, 106 caĭ, 2703 oĭ și capre, 395 rîmătorĭ.

Eforia spitalelor civile din București are aci o pădure de șleaŭ de 422 hect.

Bucșiani-de-Jos saŭ **Osebiți**, *sat,* pendinte de com. Bucșiani, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din București. Se arendează o-dată cu Bucșiani-d.-s.

Aci este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și 2 cîntăreți.

In sat este o școală.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Populația acestuĭ cătun e de 102 familiĭ.

Alăturĭ este o movilă mare, care se numește Frăsineni.

Bucșiani-de-Sus saŭ **Bărcăneasca**, cu mahalaua **Cătuneni**, *sat,* pendinte de comuna Bucșiani, pl. Neajlovul, județul Vlașca, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile din București. Se arendează cu Bucșiani-d.-j. pe suma de leĭ 3796.

Suprafața totală a moșieĭ este de 836 hect. In 1864 s'aŭ dat la 60 locuitorĭ foștĭ clăcași suprafața de 210 hect.

In acest cătun este o biserică fără preot, cu un cîntăreț.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Bucșoiul, *munte,* înalt de 2477 metri d'asupra nivelului Mărĭi-Negre. Servește de limită între județele Dîmbovița și Prahova. Este situat la N. de muntele Omul și la N.-E. de muntele Morarul.

Bucul, *com. rur.*, în pl. Ialomița-Balta, județul Ialomița, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Slobozia și Ograda.

Teritoriul comuneĭ se întinde din rîul Ialomița, spre N., pănă în moșiile Iazul și Smirna, pe o suprafață de 14645 hect., din carĭ 725 hect. pădure. Statul posedă moșia Bucul-Mătășești cu trupul Cornățelele, de pe teritoriul comuneĭ Cosîmbești, cu întindere de 10,500 hect., fostă pendinte de mănăstirea Cotroceni, de lîngă București, și acum arendată cu suma de 135000 leĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe această moșie 94 locuitorĭ.

Se compune din satele: Bucul și George-Lazăr, din cătunele (tîrlele): Iezerul, Cășeria, Capul-Moșieĭ și Ionești, cu reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în Bucul.

Populațiunea comuneĭ este de 2285 locuitorĭ, cu 509 capĭ de familie și 1776 membriĭ de familie saŭ 1143 bărbați și 1142 femeĭ. După naționalități sunt: 2267 Romînĭ, 8 Grecĭ, 1 Bulgar, 3 Ungurĭ și 6 de alte naționalități. După religiune: 2278 creștinĭ ortodoxĭ, 3 catolicĭ și 4 mozaicĭ. După profesiunĭ: 520 agricultorĭ, 6 meseriași, 16 comercianți, 5 profesiunĭ libere, 97 muncitorĭ și 46 servitorĭ. Din aceștia 236 știŭ carte și 2049 nu știŭ (1890).

Vite sunt: 1047 caĭ, 1164 boĭ, 1409 vacĭ, 4015 oĭ și 408 porcĭ.

Venitul comuneĭ în 1887—88 se urca la 4546 leĭ și cheltuelile la 6248 leĭ.

Instrucțiunea se predă, în două școlĭ mixte, la 52 elevĭ și 28 eleve, de un învățător, retribuit de stat și de comună și o învățătoare, retribuită de comună. Localul școaleĭ din satul Bucul este construit în acest scop de comună.

Biserică sunt două, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Bucul, *sat,* jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pendinte de com. cu același nume, situat pe țărmul stîng și în lungul cursuluĭ rîuluĭ Ialomița.

Pe la începutul acestuĭ secol satul se afla spre S.-V., la 2 kil. de cel actual, pe lunca rîuluĭ Ialomița, unde se maĭ văd și acum urme și despre care se păs-

www.dacoromanica.ro

trează legenda că ar fi fost fondat de o colonie de tătarĭ, după a căror căpetenie şĭ-a luat şi satul numirea. In urmă s'a maĭ numit şi Bucul-Mătăseşti, numire pe care o maĭ are astă-zĭ moşia, pentru că aicĭ se cultivaŭ mulţĭ gîndacĭ de mătase, carĭ daŭ mătase de o bună calitate.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Populaţia constă din 110 familiĭ Romînĭ, 6 familiĭ Ţiganĭ şi 2 familiĭ Grecĭ.

Se află o şcoală mixtă, cu 1 învăţător retribuit de stat şi comună. Localul şcoaleĭ este construit în acest scop de com.

Biserica satuluĭ este clădită în 1820 şi este deservită de un preot şi douĭ cîntăreţĭ.

Vite sunt: 360 caĭ, 296 boĭ, 6000 vacĭ, 2600 oĭ şi 193 porcĭ.

Bucul, *lac,* în jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, situat spre V. şi în apropiere de satul Bucul. Are o suprafaţa ca de 300 hect., şi conţine mult peşte. Acest lac maĭ poartă numirea de Iezerul saŭ Iezerul-de-la-Bucul.

Bucul, *pădure,* jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, lîngă satul Bucul. Are o întindere de 100 hect. cu esenţe de ştejar şi plop.

Bucur, *deal,* în comuna Broşteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Bucur, *loc izolat,* în com. Giuleşti, plasa Cerna-d.-j., judeţul Vîlcea.

Bucur, *măgură*, numită şi Măgura-luĭ-Bucur, în jud. Mehedinţi, plasa Cîmpul, pe teritoriul com. rur. Pristolul.

Bucur, jud. Putna. (Vezĭ Comoara-luĭ-Bucur).

Bucur (Movila-luĭ-), *movilă,* în jud. Buzăŭ, com. şi cătunul Săgeata, pe moşia Săgeata.

Bucur (Muntele-Reghiul-luĭ-), *pădure,* pe teritoriul com. Herăstrăul, pl. Vrancea, jud. Putna. Are o întindere de 1400 hect. şi e stăpînită de locuitorĭ din Herăstrăŭ în indiviziune.

Bucur (Secătura-luĭ-), *vîrf* al munteluĭ Lapoşul, în pl. Vrancea, jud. Putna.

Bucur-Ceauşul, *loc izolat,* jud. Buzăŭ, comuna Sibiciul-d.-s.

Bucura, *com. rur.,* în pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi, la distanţă de 26 kil. de oraşul Turnu-Severin. Este situată la poalele plaiuluĭ Oreviţa, pe loc şes, şi formează comună cu satul Viaşul, numit şi Smîrdăşteţul. Se mărgineşte: la E. cu com. Corlăţelul; la S. cu cătunul săŭ Viaşul şi comuna Pătulele; spre V. cu com. Vînjuleţul; iar spre N. cu com. Vînjul-Mare. Are 186 contribuabilĭ, din 986 locuitorĭ, locuind în 211 case. Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor.

Calitatea pămîntuluĭ este destul de bună. Locuitorĭ posedă: 49 pluguri, 80 care cu boĭ şi 14 căruţe cu caĭ. In comună sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, cu 1 învăţător, frecuentată de 20 elevĭ şi 2 eleve; o cîrciumă. Budgetul comuneĭ Bucura coprinde: la venituri 4387 leĭ şi la cheltuelĭ 2317 leĭ.

Numărul vitelor în această comună este de: 500 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 400 oĭ şi 205 rîmătorĭ.

Prin comuna Bucura trece şoseaua Severin-Hinora-Rogova-Vînjul-Mare-Bucura, etc.

Prin această comună trece pîrîul Blahniţa, ce vine despre com. rur. Vînjul-Mare şi trece în com. rur. Pătulele, formînd pe teritoriul comuneĭ Bucura o baltă mare cu stufurĭ, care se numeşte Balta-Viaşuluĭ.

Numele de Bucura ar fi luat de la o fată numită Bucura, în împrejurările următoare:

«Trecînd prin acest loc un convoiŭ de robĭ, ce se duceaŭ spre Dunare şi oprind să poposcască în locurile acestcĭ comune, căpetenia carc conducea convoiul de robĭ, fiind atras de frumuseţca fetcĭ Bucura, voia a rămîne în aceste locuri cu dînsa. Ea însa i-a pretins a face o plimbare prin pădurea cea mare din împrejurimc, şi pe cînd eĭ făceau aceasta plimbare în padurc, ea i-a zmuls hangerul de la brîŭ şi i l'a împlîntat în pept omorîndu-l pe loc. S'a întors îndata la prizonierĭ, carora taindu-le legaturilc, îĭ libera, liberînd şi pe un tînar anume Rujcan cu care tînara fata traisc bine din copilărie. Ceata acestor robĭ s'a stabilit în acest loc şi a format un mic sat, căruia ĭ-a dat numele de Bucura, după numele libcratoareĭ lor, neputîndu-se întoarce îndărat din cauza mulţilor barbarĭ, carĭ ĭ-ar fi întîlnit în calc şi ĭ-ar fi robit din noŭ. Tînarul Rujcan s'a casătorit cu Bucura spunîndu-ĭ ca el voeşte a deveni în viitor domnul şi stăpînitorul drumuluĭ acestuia, pe toata întinderca acopcrită cu paduri, jurînd că ia asupră-şĭ sarcina de a omorî pe toţĭ carĭ ar trcce cu prizonierĭ prin aceste locurĭ, şi va libera pe prizonieri. De atuncĭ şi pănă asta-zĭ drumul accla poartă numcle de «Drumul-luĭ-Rujcan» iar cu robiĭ libcraţĭ de Rujcan s'a populat satul Bucura».

O altă tradiţie este următoarea:

«Locul accsta, împreună cu domcniul dimprejur, cra al unuĭ boer mare venit despre soare apune. Acestc avea o femeie tînără şi frumoasă, numită Juninca, poroclita mai pe urmă Bucura, (gură mica). După moartea bărbatuluĭ eĭ, ramase singură stăpînă peste domeniŭ. Intîmplîndu-se atuncĭ să iasă poruncă împăratească ca locuitoriĭ acestuĭ loc să părăsească locurile lor, să trcacă Dunărea dincolo şi să se aşeze acolo, stăpîna loculuĭ acestuia n'a voit să-şĭ părăsească domeniul săŭ, ci a dat voe la cei cc vor voi să ramîc în ţară

www.dacoromanica.ro

sa se stabilească pe moșia ei. Mulți dintre ceĭ ce n'au ascultat de porunca împărătească s'aŭ stabilit pe domeniul acesteĭ femeĭ. Eĭ, spre a se putea apăra contra tîlharilor care-ĭ jefuiaŭ, s'aŭ retras în partea loculuĭ, maĭ spre S. de actuala comună, într'un loc maĭ dosnic, cu pădure și stuf de baltă; și dînsa cu ast-fel de oamenĭ adunați, a format un sat căruia ĭ-a dat numele de Bucura. Azĭ locul acesta se numește de locuitorĭĭ comuneĭ Bucura: «Bucura-Vechie saŭ Bătrîna».

Bucura, *pădure*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița; ține de teritoriul com. rur. Bucura și este proprietate a statuluĭ.

Bucura, *vale*, în jud. Buzăŭ, comuna Vintilă-Vodă, cătr. Sîrbești; se scurge în Valea-Bouluĭ.

Bucura-Bătrînă, *loc*, pe care a fost așezată în vechime com. rur. Bucura, din pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Bucureasa, *cătun*, al comuneĭ Petrești-d.-Vărsături, pl. Ocolul, jud. Gorj. Este situat pe loc șes, la S.-E. de reședința comuneĭ sale. Are o întindere de 500 hect., din carĭ 150 hect. arabile, 70 hect. fînețe, 175 hect. pădure, izlaz și pomet și 5 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 46 familiĭ, 258 suflete, din carĭ 42 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 10 pluguri, 20 care cu boĭ, 240 vite marĭ cornute, 3 caĭ, 290 oĭ, și 34 rîmătorĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

In cătun se găsește 1 puț și 3 fîntînĭ.

București (Bucureșcĭ, fr. Bucarest), *capitala* Regatuluĭ și capitala județuluĭ Ilfov, cel maĭ mare ca teritoriŭ, cel maĭ populat și cel maĭ însemnat oraș din țară.

Topografia. — *Situațiunea.* — Orașul București este situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Dîmbovița, parte pe șes, parte pe coline, la 44°, 25′, 39″ latitudine nordică și la 26°, 6′, 12″ longitudine estică de la Greenwich, la o distanță de 382 kil. E. de Vîrciorova, de 483 kil. S.-V. de Dorohoiŭ, de 75 kil. N. de Giurgiŭ și de 230 kil. N.-V. de Constanța Se află la 2495 kil. de Paris, la 2269 kil. de Roma, la 825 kil. de Constantinopole, la 889 kil. de Buda-Pesta, la 1167 kil. de Viena și la 1842 kil. de Berlin. (Aceste cifre sunt socotite aproximativ, pe calea ferată și via Predeal, afară, de distanța la Constantinopole, socotită pe via Constanța).

Limitele. — Orașul București are ca limite: la N. com. Băneasa; la N.-E. com. Colentina; la E. comunele Pantelimon-Dobroești și Dudești; la S. com. Jilava; la S.-V. comuna Măgurele; la V. comunele Militari și Roșul.

Altitudinea. — București se află așezat pe un plan maĭ mult orizontal, a căruĭ înălțime asupra niveluluĭ măriĭ variază în diferite puncte ale orașuluĭ. Punctul cel maĭ jos este la bariera Călărașilor, $77^{m},24$, iar înălțimea cea maĭ mare este de 105^{m}, pe platoul Cotrocenilor. Media diferitelor înălțimĭ, în cifre rotunde, este de 83^{m} d'asupra niveluluĭ măriĭ.

Relieful soluluĭ. — Solul pe care se află situat orașul București face parte dintr'un întins și monoton șes, mărginit spre S.-V. de vechiul mal drept al rîuluĭ Dîmbovița, care ia numele de Dealul-Cotrocenilor, Dealul-Spireĭ, Dealul-Filaretuluĭ și Dealul-Văcărești; spre N.-E. de șirul de bălțĭ formate de apa Colentineĭ și carĭ sunt: Mogoșoaia, Băneasa, Herăstrăul, Floreasca, Teiul, Colentina, Fundeni, Mărcuța și Pantelimonul; spre N.-V. și S.-E. șesul acesta n'are limite naturale bine caracterizate; orĭ-cum îĭ putem atribui o formă oblongă, cu dimensiunea cea maĭ mare în direcțiunea N.-V.—S.-E.

Hidrografia vechiuluĭ București. — Apa Dîmboviței nu a curs în tot-de-una prin matca cea canalizată pe care i-o vedem astă-zĭ și nicĭ prin aceia pe care i-o cunoșteam înainte de 1882.

La Arhivele statuluĭ, actele Mitropolieĭ și ale prea bogateĭ Mănăstirĭ a luĭ Radu-Vodă ne spun că în timpul luĭ Mateiŭ-Vodă Basarab, la 1636, se știa din bătrînĭ că fusese o *matcă vechie*, pe care Dîmbovița o părăsise de mult.

Intr'o ceartă ce se iscase între Sava, fiul luĭ Negre din Văcărești și Bucureșteniĭ din prejurul Raduluĭ-Vodă, citim că locurile acestor bătrînĭ locuitorĭ aĭ orașuluĭ fuseseră hotărîte încă din timpurile luĭ Mircea-Vodă-Ciobanul.

Pe atuncĭ tot de *matca vechie* a Dîmboviței se vorbește.

Care e limita urmată de această vechie matcă? Cînd și în urma cărora preschimbărĭ cozmice a părăsit Dîmbovița vechia matcă, pentru a intra într'aceia ce-ĭ cunoscurăm pănă la anul 1882?

Iată două întrebărĭ la carĭ ne este astăzĭ peste putință a răspunde. Știm numaĭ, că din secolul XVI, și pănă în vremurile noastre, bălțile cele numeroase, situate pe malul drept al Dîmboviteĭ, precum și gîrlițele carĭ, din dreapta și din stînga veneaŭ, înăuntrul Bucureștilor, să

www.dacoromanica.ro

se verse în Dîmboviță, aŭ dispărut una cîte una.

Azĭ, nimenĭ nu-șĭ maĭ aduce aminte de Bucureștioara, o gîrliță, care pleca din balta Icoaneĭ, trecea prin străvechia mahala a Săpunarilor, prin mahalaua Scaunelor-Vechĭ, prin Pescăria-Vechie, tăia Podul-Tîrguluĭ-de-Afară, lua cam prin strada Radu-Calomfirescu, cobora peste Podul-Verguluĭ, prin valea din spre strada Mircea-Vodă spre Olteni, o cotea la dreapta prin strada Cerbuluĭ și se vărsa în Dîmboviță, în mahalaua Popesculuĭ, maĭ sus de Jigniță Domnească.

Documente din 1609 și din 1681 certifică, împreună cu tradițiunea orală, existența acesteĭ gîrlițe, numită Bucureștioara, atît de iubită de săpunariĭ, măcelariĭ și pescariĭ secolelor trecute.

Tradițiunea, nu însă și documentele, ne spune că Bucureștioara, eșind din lacul Icoaneĭ și venind pănă la spatele actualuluĭ spital Colțea, acolo unde în secolul trecut se afla Lacul-Șuțuluĭ, saŭ Balta-de-la-Carvasara, se despărțea în două; o parte, cea despre care vorbirăm, apuca spre Podul-Tîrguluĭ-de-Afară, iar cea-l-altă parte cotea la dreapta, spre S.-V., da prin Tîrgul-Cuculuĭ, cobora pe la Bărăție, prin ulița Boiangiilor și, pe lîngă zidurile Curțeĭ-Vechĭ, se vărsa în Dîmboviță la Bazaca.

Tradițiunea nu ne spune cum se numea acest rîușor, care trebue să fi trecut pe la jumătatea stradeĭ Decebal, de oare-ce în Octombrie 1896, cînd s'aŭ făcut săpăturĭ pe acea stradă, s'a văzut la cîțĭ-va metri adîncime, că pe acolo fusese pat de rîu.

O a treia gîrliță, de a căreia existență ne vorbesc documentele și care era alimentată de bălțile din dreapta Dîmbovițeĭ, de la Mihaiŭ-Vodă la vale, se numea Dîmbovicioara. Dacă această gîrliță se vărsa la Capul-Poduluĭ-Turnuluĭ saŭ aiurea, documentele nu ne-o spun hotărît. In orĭ-ce caz Dîmbovicioara era p'alocurea hotar pentru proprietățile Mitropolieĭ. Tradițiunea pomenește de actuala stradă a Arteĭ ca vechie matcă a dispăruteĭ Dîmbovicioare.

Maĭ fost-aŭ și alte gîrlițe? Documentele tac și nu ne maĭ daŭ amănunte de cît în privința unuĭ pîrîŭ fără nume, care, probabil, curgea de-a stînga Dîmbovițeĭ, de la E., dincolo de Sărindar, ceva maĭ la vale de Vadul-Cailor, pîrîŭ al Tabacilor carĭ, înainte 1668, lucraŭ pe malul stîng al Dîmbovițeĭ, de la Zlătarĭ pănă maĭ sus de Sărindar.

Să nu uităm a spune, înainte de a părăsi micile gîrlițe bucureștene, afluente ale Dîmbovițeĭ, că Bucureștioara trecea în mahalaua Săpunarilor pe lîngă Drumul-Tîrgovișteĭ, pe care la 1681 Șerban Cantacuzino îl numește *Drumul cel vechiŭ al Tîrgoviștei.*

Pe lîngă bălțile și lacurile carĭ îĭ înconjoară la N. și E., ca lacurile Mogoșoaia, Băneasa, Herăstrău, Florească, lacul Teilor, al Colentineĭ, al Fundenilor, al Mărcuțeĭ și al Pantelimonuluĭ, București aveaŭ pe malul drept al rîuluĭ lor o mulțime de lacurĭ, carĭ se țineaŭ șir, din Grozăveștĭ și pănă la helești eul luĭ Șerban-Vodă, de sub dealul Filaretuluĭ, trecînd prin Postăvarĭ, pe unde era un lac mare, în care se spălaŭ postavurile bucureștene. Să nu uităm lacul Dudesculuĭ, balta de lîngă Țigănia-Mitropolieĭ și lacul Antimuluĭ.

Lacul de lîngă locul luĭ Dura-Neguțătorul, de care vorbesc documentele brîncovenești, devine în secolul al XVIII-lea lacul Cișmegiuluĭ.

Lacurĭ aŭ fost și maĭ multe, dar cu vremea aŭ dispărut. Bunăoară, la 1586, Mihnea-Vodă, fiul luĭ Alexandru-Vodă, vorbește de Lacul-Adînc, pe care mama luĭ, Ecaterina-Doamna, îl cumpărase ca să-l dea bisericeĭ Vornicești-Caplea, adică Sf. Niculae, maĭ tîrziŭ Mănăstirea Mihaiŭ-Vodă și pentru care lac avusese ceartă cu Dobromir Banul și cu fiul luĭ, Mihail Postelnicul.

Toate aceste lacurĭ, alimentate de apele Dîmbovițeĭ, creșteaŭ și se revărsaŭ ca și rîul, cînd Dîmboviță venea mare. Drept acestea vedem la 1685 pe Șerban-Vodă Cantacuzino făcînd în sus de Moara-Mitropolieĭ, întăriturĭ și iaz de pămînt, pentru a micșora probabil cantitatea apelor ce năvăleaŭ asupra Bucureștilor.

Podoaba cea adevărată a Dîmbovițeĭ bucureștene eraŭ *morile,* a căror vechime trebue să fie tot atît de mare ca și a orașuluĭ. Noĭ nu le putem urmări de cît din secolul al XVI-lea.

Cea maĭ vechie moară pe Dîmboviță, înăuntrul Bucureștilor, la doĭ pașĭ aproape de Curtea Domnească, este moara de la Ciutărie, pe care Dobromir Banul o făcuse, saŭ maĭ bine o reparase și apoĭ, mult maĭ înainte de 1587, o dedese călugărilor de la mănăstirea Sfinteĭ Troițe a luĭ Alexandru-Vodă. O numim cea maĭ vechie, din punctul de vedere al documentărieĭ, căcĭ, fără îndoială, multe altele aŭ fost maĭ vechĭ.

Mănăstirile aŭ fost cele maĭ bogate proprietare de morĭ pe Dîmboviță. Radu-Vodă, Mihaiŭ-Vodă, S-tul Sava, Cotroceni, Văcărești și cine știe cîte alte

www.dacoromanica.ro

biserică și mănăstiri bucureștene aveaŭ morĭ foarte căutate și foarte bănoase, situate pe ambele malurĭ ale Dîmboviței.

Țineaŭ la dînsele foarte, căci erau maĭ bănoase de cît orĭ-ce. Egumeniĭ preferaŭ ca drept credincioșiĭ să închine mănăstirilor lor o moară pe Dîmbovița în București, de cît orĭ-ce moșie, chiar din districtele cele maĭ mănoase ale țăreĭ.

Diaconul Paul din Aleppo, în povestirea călătorieĭ patriarhuluĭ Macarius, admiră și înalță pănă la cerurĭ moara luĭ Constantin-Vodă-Șerban de la Dobreni; îĭ numără pietrele, arată cum cade făina în sacĭ, spune că venitul ĭ-e de o mie de scuzĭ venețianĭ și sfîrșește prin a zice, suspinînd: «maĭ bine moara aceasta o închina Principele scaunuluĭ nostru al Antiohieĭ, de cît mănăstirile și moșiile ce a închinat».

Moara de la Foișor, din București, cu casă, cîrciumă și pivniță, producea Egumenuluĭ de la Radu-Vodă, la 1818, bună sumă de parale, adică 24000 de talerĭ pe an.

Nu odată Dîmbovița s'a revărsat și a inundat București. Sunt maĭ multe mărturiĭ de documente și cărți, din carĭ se vede că pentru timp de patrucincĭ zile, București îșĭ schimbaŭ adevarata lor fire. Lumea era silită să umble cu bărcĭ și să se urce pe acoperișul caselor. Multe pagube făcea și multe podurĭ rupea și case dărîma.

In schimb, într'alte rînduri, Dîmbovița seca în cît nu maĭ venea apa de cît ca o fășioară s'o sari cu piciorul. La 1794, Iunie, Epistatul de la Șanțurĭ, ca să meargă bine două morĭ ale luĭ, acolo la șanțurĭ, abate toată Dîmbovița din matca cea care o ducea la București, și Bucureșteniĭ văd cu groază că apa Dîmboviței a secat cu desăvîrșire.

Podurile peste Dîmbovița bucureșteană n'au fost numeroase. Mănăstirile cele bogate întrețineau cîte-va dintr'însele, Domnia pe cele maĭ multe și pe alocurea boeriĭ și mahalagiiĭ de pe malul gîrleĭ contribuiaŭ după putere pentru a face peste gîrlă podurĭ și podețe, de reparațiunea cărora ne vorbesc cîte odată documentele, și pe carĭ Dîmbovița, îndată ce venea ceva maĭ mare, le lua cu totul.

In fața Curțiĭ domnești, trecînd dincolo, pe malul drept al Dîmboviței, spre Livedea Domnească la dreapta, și spre Prund și Baia Mitropolieĭ la stînga, iar drept înainte spre mahalaua Calicilor, actuala cale a Rahoveĭ, era un pod care se numea din vechime Podul de la Turn, de oare ce la Poarta de sus a Curțiĭ Domnești, era un turn de apărare.

Podul de la Gorganĭ, Podul Agăĭ Iane; Podul Turculuĭ, Podul Cilibiuluĭ, Podul de la cafeneaua Beiliculuĭ și apoĭ podișteprin curțile boerești, ale căror proprietățĭ se întindeaŭ pe ambele malurĭ ale gîrleĭ, — iată tot ce ne spun documentele despre mijloacele Bucureștilor de a trece gîrla pănă la finele secoluluĭ al XVIII-lea.

Hidrografia actualuluĭ București. — Șesul, pe care se află situat București, este tăiat în direcțiunea dimensiuneĭ sale celeĭ maĭ marĭ de rîul Dîmbovița, care nu-ĭ împarte lărgimea în părțĭ egale; ci, din potrivă, trece mult maĭ aproape de limita sud-vestică, de cît de cea nord-estică a acestuĭ șes. Valea, pe care și-a săpat-o Dîmbovița în acest șes, are ca mal drept seria de dealurĭ menționată maĭ sus, ca limită sud-vestică; iar malul eĭ stîng este limitat de o linie, care pleacă de la punctul de întîlnire al linieĭ ferate de juncțiune (gara de Nord și gara Filaret) cu calea Zinca Goleasca, trece și din vale de cazarma Malmaison, prin calea Plevneĭ, pănă la întîlnirea acesteia cu strada Știrbeiŭ-Vodă, pe din vale de Comandamentul corpuluĭ de armată, și apoĭ pe la întîlnirea stradeĭ Luterane cu strada Fîntîneĭ; de aci pe la grădina Episcopieĭ, de a lungul căeĭ Victorieĭ și stradeĭ Biserica Măgureanu, apoĭ în spre strada Carol I, strada Șelarĭ, de a lungul stradeĭ Lipscani, stradeĭ Decebal și căeĭ Văcărești, pănă la întîlnirea acesteea cu calea Călărașilor; în fine se continuă pe la întîlnirea stradeĭ Spaniole cu strada Negru-Vodă, de aci în sus și de alungul căeĭ Văcărești pănă la întîlnirea acesteia cu strada Traian; apoĭ de alungul stradeĭ Laboratori, pănă la întîlnirea eĭ cu strada Foișorul și de a lungul acesteia pănă la întîlnirea eĭ cu strada Grădinarilor.

In fundul acesteĭ văĭ, destul de largă, Dîmbovița și-a schimbat dese-orĭ matca, șerpuind cînd către malul drept, cînd către cel stîng și dînd astfel naștere uneĭ albiĭ umplute cu aluviunĭ moderne, pe care este situată partea cea maĭ de jos a orașuluĭ, care este în acelașĭ timp cea maĭ vechie și cea maĭ puțin întinsă, dar care a fost altă-dată cea maĭ populată. Partea aceasta a trebuit să fie treptat abandonată de locuitorĭ, din cauza insalubrității soluluĭ și a deselor inundațiunĭ la care era supusă, și orașul s'a întins de preferință spre E. și spre N.-E.

Rîul Dîmbovița intră în oraș

www.dacoromanica.ro

pe sub calea Zinca Goleasca și ese afară la vr'o 640 de metri mai la vale de podul din dreptul Abatoruluĭ. Lungimea eĭ în interiorul capitaleĭ e de 7 kilometri, lărgimea de 7 metri, iar volumul de apă, în termen de mijloc, este de 3600 metri cubĭ pe secundă. Inainte de canalizare, rîul Dîmbovița străbătea coloarea de Verde, trecea pe lîngă Grădina-cu-Caĭ, colina Sf. Ilie și pe lîngă grădina Cișmegiul. In dreptul stradeĭ Domnița Anastasia se apropia de coloarea de Roșu, pe care o mărginea lîngă palatul Brîncovenesc. După ce făcea o cotitură mare, înconjurînd piața Ghica-Vodă și spitalul Brîncovenesc, eșia din coloarea de Roșu, încrucișînd strada Șerban-Vodă, nu departe de palatul Bibescu-Vodă. De aci încolo mărginea coloarea de Roșu de cea de Albastru, pănă la înfundătura Bonjuriștilor. In coloarea de Albastru, curgea pe lîngă fostul ospiciŭ Maternitatea (azĭ școală de băeți și de fete) și biserica Radu-Vodă și eșia afară din oraș la 640 m. mai departe de podul din dreptul Abatoruluĭ.

Adevărul este că vechia matcă a Dîmboviței nu s'a schimbat în mod radical cu ocaziunea canalizăreĭ, însă, prin săparea malurilor eĭ, suburbiile: Izvorul, Arhimandritul, Mihaiŭ-Vodă, Sf. Elefterie și Gorganul aŭ scăpat de necontenitele inundațiunĭ la carĭ erau expuse, cînd ploua mai mult și cînd se topea zăpada.

La 1865 s'a făcut primul început de canalizare a Dîmboviței; fiind făcut în mod nepotrivit n'a reușit.

Cursul apeĭ este lin din cauza că albia eĭ n'are clină suficientă.

La 1880 s'aŭ început marile lucrărĭ de canalizare. Regularea și adîncirea albieĭ a transformat Dîmbovița într'un rîŭ curat și s'a înlaturat bălțile și băltoagele din unele suburbiĭ mărginașe ale Bucureștilor. Ea, fiind canalizată, are cheiurĭ frumoase, plantate cu arborĭ, și pe carĭ s'aŭ clădit mulțime de edificiĭ. In curînd cea mai frumoasă parte a orașuluĭ va fi, poate, cheiul Dîmboviței.

In București, peste Dîmbovița, azĭ, sunt 12 podurĭ: 5 de fier și 7 de piatră.

Apă de băut în oraș se distribue din Dîmbovița, luată din acest rîŭ de la localitatea numită Arcuda, în sus de București, filtrată acolo și adusă prin canal de beton în rezervoriul de la Cotroceni, de unde se distribue în tot orașul. (Vezĭ § Alimentarea orașuluĭ cu apă).

In București sunt două lacurĭ micĭ. Unul în Grădina Cismegiuluĭ, în mărime de 1 hectar e legat de Dîmbovița prin un canal suteran, în lungime de 2 kilom. Lacul din Cismegiŭ e căptușit d'a întregul cu un strat de beton și poate fi desecat orĭ-cînd, în timpul cel mai scurt. Are pe el cîte-va coloane țișnitoare și instalațiunĭ pentru așa numitele fîntînĭ luminoase. Pe o mică insulă a luĭ se află instalațiunile necesare pentru producerea de lumină electrică. Lumea — mai ales copiiĭ — se distrează umblînd pe el cu bărcĭ micĭ, iar în timpul ernеĭ, cînd îngheață, se organizează patinagiu.

Cel-l-alt lac e cel din Grădina Botanică (Cotroceni), mai mic de cît lacul din Cismegiŭ. Lacul de pe locul unde e azĭ situată Grădina Icoaneĭ, a fost desecat în timpurĭ recente, din motive de salubritate publică.

Constituțiunea geologică. — Considerat din punctul de vedere geologic, terenul Bucureștilor este un deluviŭ cenușiŭ. Aspectul cenușiŭ al deluviuluĭ provine din descompunerea plantelor ce aŭ vegetat pe el și carĭ aŭ dat naștere stratuluĭ de humus, ce s'a încorporat cu terenul gălbuĭ. Pe la Cotroceni, pămîntul este argilos și margos, aproape impermeabil; de aci încolo vine un strat de nisip, apoĭ mai jos strate de argilă și nisip, carĭ alternează. Stratul de argilă impermeabilă formează baza rezervoriuluĭ inferior al apelor Bucureștilor. Din apa aflată d'asupra acestuĭ strat se alimentează puțurile din interiorul orașuluĭ. Adîncimea acestor puțurĭ variază între 2 m. (Gramont) și 15 m. (strada Butari).

Cu acest pietriș se termină seria stratelor carĭ compun sistemul deluvic, gros de peste 10 m. (1 m.—4 m. löss, 5—7 m. nisip și pietriș), format, după cum se vede, la partea superioară din löss (partea de d'asupra este în general mai roșcată, sub care vine un alt löss mai mult galben), iar la partea inferioară, din deluviul sur (nisip și sub dînsul pietriș) și așezat, în stratificațiune puțin discordantă, pe o argilă vînătă, care nu poate fi de cît o argilă terțiară.

Această structură geologică a soluluĭ Bucureștilor se poate vedea în diferitele gropĭ de nisip de prin împrejurul orașuluĭ, mai ales în partea luĭ nordică. In aceste gropĭ, după ce se desvelește pămîntul de solul arabil, care se dă la o parte, se sapă lössul, care, curățit de concrețiunile margoase și amestecat cu puțin nisip, servă la fabricațiunea cărămizilor și la facerea așa numituluĭ bazalt arti-

www.dacoromanica.ro

ficial. Tot lössul, mai ales cel de pe văi, amestecat în parte cu argila inferioară, servă la fabricațiunea altor cerame, cum sunt cărămizile de sobă, olanele de coșuri, etc. De sub löss se scoate nisipul, care, curățit de pietriș, servă la construcțiuni de zidărie, saŭ, necurățit și amestecat cu pietrișul inferior, la diverse lucrări de pavare.

In nisipul acestor gropi se găsesc din cînd în cînd resturi de mamifere antedeluviane, din cari multe sunt depuse în Muzeul de Istorie Naturală.

Tot aceiași structură geologică s'a putut constata cu ocaziunea diferitelor săpaturi executate atît în oraș, cînd pentru rectificarea Dîmboviței (1881), cînd pentru canalizare (1883) și aducere de apă filtrată (1888), cît și prin împrejurul orașului. Printre aceste ultime săpături (la o adîncime de 254 m.) se poate cita perforarea (1865—1870) platoului Cotrocenilor, în locul unde astă-zi este rezervoriul de apă filtrată, pentru facerea unui puț artezian, lucrare părăsită acum de mult, precum și tăerea mai multor maluri cu ocaziunea construirei liniei ferate de juncțiune, între gara de Nord și gara Filaret (1872).

Compoziținea solului. — In urma unei analize a terenului Bucureștilor, compozitia solului s'a stabilit în următorul mod:

Carbonat de calce .	0,860
Silice	64,852
Argilă	22,500
Materii organice . .	3,120
Apă igroscopică . .	8,040
Diferența în minus .	0,628
Total	100,000

Din analiza aceasta reese că elementul predominant este silicea. Apă igroscopică este de 8,040 %, deci pămîntul Bucureștilor este uscat; materiile organice sunt în cantitate respectabilă.

Așa dar, putem zice că solul orașului, din cauza abondenței de materii organice ce conține, are proprietatea de a absoarbe o mare cantitate de căldură; aceste materii, sub înrîurirea căldurei absorbite, fermentează și se descompun.

Solul capitalei fiind de coloarea cenușie, reflectă puțin razele lumineĭ și ale căldureĭ, și în fine solul capitalei nu este umed: ploaia trece prin acest pămînt în proporție de 28 %.

D'aci decurge logic că una din cauzele ordinare, care daŭ naștere diferitelor boale ce bîntue capitala, se datorește în mare parte înfecțiuneĭ soluluĭ.

Flora. — Flora circumbucureșteană este flora regiuneĭ cîmpiilor. Pădurile de tufă, tufan, stejar, amestecate cu carpen, frasin, jugastru, arțar, ulm, păr sălbatec, măr pădureț, etc., cari acum 40 de anĭ se țineaŭ lanț în toate direcțiunile, aŭ început acum să dispară mai cu totul, nerămînînd de cît, icĭ-colo, cîte-va petice de locurĭ împădurite.

Pe lacurile formate de apa Colentineĭ și situate în partea estică a orașului cresc o mulțime de plante acuatice comune.

Clima și meteorologia. — Cele mai vechĭ observațiunĭ meteorologice ce se cunosc pentru București, sunt acelea făcute de constructorul de instrumente Friedrich Wilhelm Koch. Observațiunile sale barometrice și termometrice, din cursul anuluĭ 1843, aŭ fost publicate în cunoscuta lucrare a luĭ I. F. Neugebaur: «Beschreibung der Moldau und Walachei». Opticianul Koch a continuat și în urmă a face observațiunĭ meteorologice, cari aŭ fost publicate, pe apucate și în mod cu totul necomplect, în unele ziare carĭ apăreaŭ pe atuncĭ în capitală. Nicĭ odată însă aceste observațiunĭ nu aŭ fost reunite la un loc, spre a se trage dintr'însele o oare-care concluziune. Judecînd însă după observațiunile publicate în menționata lucrare a luĭ Neugebaur, este foarte lesne de a se conchide că observațiunile în chestiune eraŭ făcute într'un chip cu totul rudimentar și că n'ar fi putut da nicĭ o idee asupra climeĭ Bucureștilor.

Observațiunile făcute de d-rul Barasch și carĭ îmbrățoșează o perioadă de 6 anĭ, de la 1857-1862, sunt cele dintîiŭ observațiunĭ meteorologice asupra Bucureștilor, publicate într'o formă care le poate face întru cît-va utilizabile. Din nenorocire, aceste observațiunĭ nu se raportează de cît la temperatura aeruluĭ și chiar nicĭ dînsele n'aŭ fost executate cu toată regularitatea cerută.

De la 1863—1869, observațiunile meteorologice aŭ fost făcute la Spitalul Militar (actualmente palatul corpuluĭ II de armată, din strada Știrbeiu-Vodă), de către Lesmann, sub conducerea doctoruluĭ Davila. Cu începerea anuluĭ 1871, observațiunile meteorologice aŭ fost făcute la școala de agricultură de la Herăstrăŭ, sub conducerea d-luĭ P. S. Aurelian.

Cu începerea anuluĭ 1889 și pănă în prezent observațiunile s aŭ făcut la Institutul Meteorologic de la Filaret, sub direcția d-luĭ St. Hepites.

Clima. — București ne fiind adăpostit nicĭ de departe nicĭ de aproape mai de nimic, atît spre E. cît și spre V., este lăsat în voia Crivățuluĭ și a Austruluĭ. Din această cauză, unită

www.dacoromanica.ro

cu altele, rezultă că București are o climă variabilă.

Crivățul, plecînd din munții Uralĭ, străbate vastele stepe ale Rusieĭ și vine pănă la noĭ fără să întîmpine vr'un obstacol. După cum locurile pe unde trece sunt calde saŭ recĭ, tot ast-fel vine și Crivățul. Une-orĭ bate foarte lin, maĭ cu seamă vara, producînd o răcoreală plăcută, alteorĭ însă devine un adevărat agent destructiv. Iarna Crivățul bate cu atîta furie, în cît descopere multe case, cum s'a întîmplat în maĭ multe rînduri, bunăoară în anul 1878 cu cazarma Malmaison, maĭ apoĭ în urmă cu hala Ghica-Vodă și recent de tot — acum vr'o doĭ anĭ — cu maĭ multe clădirĭ publice și private.

Zăpada care cade în timpul ierneĭ este spulberată de Crivăț, în cît circulația pe strade devine grea. Stradele ce aŭ direcția N. - E. - E. (Bulevardul, etc.) remîn aproape fără zăpadă; iar în cele cu alte direcțiunĭ, unde este adăpost, zăpada formează niște adevărate mormane și amenință a astupa ușile și ferestrele caselor maĭ joase. In ultimiĭ cîțĭ-va anĭ, ce e dreptul, n'am avut zăpezĭ atît de marĭ.

Austrul bate și el destul de tare. Primă-vara suflă cîte odată foarte rece, probabil din cauza zăpezeĭ din Carpațĭ, de unde își ia naștere.

Fiind-că diferența între maximul și minimul căldureĭ și a friguluĭ este mare, se poate zice că clima orașuluĭ nostru este excesivă. In adevăr avem călduri ca în localitățile cele maĭ meridionale ale Europeĭ și geruri ca ale Rusieĭ și Suedieĭ.

Din punctul de vedere climatologic, anul 1896, la București, a fost caracterizat printr'o temperatură anuală de $10^0,9$, cu aproape un grad maĭ ridicat de cît valoarea normală $10^0,0$, printr'o răceală simțitoare a luneĭ Aprilie, printr'o căldură extraordinară de înaltă în cîte-va zile de la începutul luĭ August, printr'o lună Octombrie excepțional de călduroasă și frumoasă și în fine prin precipitațiunĭ atmosferice în mică cantitate. Temperaturile sunt luate după termometrul Celsius.

In mijlociŭ temperatura ierneĭ a diferit foarte puțin de aceia a uneĭ an normal. Foarte puține aŭ fost zilele, în care termometrul, în acest anotimp, s'a coborît maĭ jos de -15^0 și nicĭ într'una nu s'a înregistrat nicĭ cel puțin -20^0, pe cîtă vreme, știut este că în capitală am avut deja temperaturĭ carĭ s'aŭ coborît pănă la $-30^0,5$.

Cu toate că lunile Aprilie și Maiŭ aŭ fost maĭ recĭ de cît valorile normale, temperatura mijlocie a primă-vereĭ, a diferit foarte puțin de cea normală, din cauza temperatureĭ relativ ridicată a luneĭ Martie.

Vara a fost călduroasă, maĭ ales în cursul luneĭ August, cînd s'a observat temperaturĭ maĭ înalte de cît orĭ-cînd, $+40^0,8$.

Toamna a fost și dînsa foarte călduroasă, căcĭ a întrecut cu $2^0,5$ temperatura sa normală. Toate lunile carĭ compun acest anotimp aŭ fost maĭ călduroase ca de obiceiŭ. In deosebĭ luna Octombrie a fost excepțional de caldă.

Temperaturile extreme carĭ aŭ fost atinse la București, în cursul anuluĭ 1896, aŭ fost $+40^0,8$ la 7 August și $-17^0,6$ la 4 Decembrie, ceia ce dă o amplitudine termometrică totală de $58^0,4$.

Meteorologie. — Lipsa de ploĭ din cursul anuluĭ 1896 s'a tradus printr'o micșorare simțitoare în gradul de umezeală al aeruluĭ. Umezeala relativă a sa a avut o mijlocie anuală egală cu 64%, care este cu 8% maĭ mică de cît valoarea normală pentru București.

Mijlocia anuală a presiuneĭ atmosferice la București, 755,1, a fost egală cu valoarea sa normală.

Direcțiunea dominantă a vînțuluĭ, în cursul anuluĭ 1896, a fost, ca în tot-d'a-una, aceia de la N.-E. Crivățul a suflat în timp de 2043 de ore, maĭ mult cu 280 de ore ca în alt an normal.

Una din cauzele carĭ au contribuit ca temperatura anuluĭ în 1896 să fie maĭ ridicată de cît valoarea normală, este negreșit și durata, maĭ lungă ca de obiceiŭ, în care soarele a strălucit asupra capitaleĭ. In cursul unuĭ an normal, soarele strălucește aci în timp de 2173 de ore, adică 40% din totalul posibil de strălucire. In anul 1896 soarele a strălucit 2435 de ore, adică 55% din totalul posibil și prin urmare 262 de ore maĭ mult de cît într'un an normal. In perioada ultimilor 12 anĭ, nu a fost de cît anul 1892 în care totalul de strălucire a întrecut cu 20 de ore pe acela din anul în care ne ocupăm. Se pare că valoarea de 55% din totalul posibil de strălucire, nu este departe de maximum în care soarele poate fi vizibil în capitala țăreĭ.

Anul 1896 a fost în general secetos; la București s'a strîns în cursul său un total de 470,8 mm. de apă, provenită din ploaie saŭ zăpadă.

Cantitatea precipitațiunilor atmosferice în București, 470,8 mm., din cursul anuluĭ de care ne o-

www.dacoromanica.ro

cupăm, a fost cu 147 mm. inferioară cantității normale. Din perioada de 31 de ani, de cînd posedăm în această localitate observațiuni udometrice, nu au fost de cît 4 ani, în cari totalurile anuale ale precipitațiunilor atmosferice au fost mai mici de cît acum. In mijlociu, pentru București, grosimea stratului de apă evaporată, măsurată cu udometru, este de 577,8 mm. după observațiunile celor din urmă 11 ani, 1885—1895.

In anul 1896, cantitatea de apă evaporată a fost de 719,2 mm., aproape egală cu cea din anul precedent; ea a întrecut prin urmare cu 141,4 mm. valoarea normală.

Ca și temperatura anuală a aerului, temperatura, la suprafața solului și la diverse adîncimi, a fost mai mare de cît valorile normale.

Cu începere de la 8 Ianuarie și pănă la 10 Februarie, precum și în ultimele 7 zile din această din urmă lună, solul la adîncimea de 30 cm., a fost înghețat. Acesta este tot timpul în care, în cursul ierneĭ, solul a fost înghețat la această adîncime. In Decembrie 1896, la adîncimea de 30 cm., temperatura nu s'a coborît nici într'o zi pănă la îngheț.

Cultura solului. — Din suprafața Bucureștilor, două-treimi din întindirea totală este acoperită de o plantațiune bogată și variată (20 kil. pătrați sunt acoperiți cu diferite culturi).

Legumele se cultivă în mare cantitate chiar în interiorul orașului. Incepînd de la cazarma Malmaison, pe sub coasta Cotrocenilor și pănă la gara Filaret, sunt o mulțime de grădini ocupate mai numai de legume. Cele dintîiu verdețuri și legume ce es primăvara, sunt numai din aceste grădini.

Viile ocupă cea mai mare parte din pămîntul destinat culturilor. De la Cotroceni spre Filaret și pănă la Mărcuța, București sunt înconjurați numai de vii. Strugurii produși, fiind apătoși, nu sunt buni pentru vin, ci se vînd numai ca struguri de masă.

Din prejurul Bucureștilor, aproape de bariere, tot cîmpul este cultivat de cereale, prea puțin este ocupat de păduri.

Fortificațiile. — București e înconjurat de 18 forturi și 18 baterii intermediare, a căror linie, aproape circulară, se întinde din apa Sabaruluĭ pănă la Pasărea, tăind pădurile Mogoșoaia, Tunari, Ștefănești, Afumați, Pantelimon, între Sabar și Dîmbovița; restul linieĭ trece în lucie cîmpie. Forturile Bucureștilor iau numele satelor din apropiere: Chitila, Mogoșoaia, Otopeni, Tunari, Ștefănești, Afumați, Pantelimon, Cernica, Cățelul, Leordeni, Popești, Berceni, Jilava, Broscării, Măgurele, Bragadirul, Domnești și Chiajna. Forturile Bucureștilor corespund la tipuri deosebite, după valoarea sectoruluĭ de atac. Armamentul lor constă în obuziere, mortiere și tunuri cu tragere repede, toate adăpostite sub cupole; tirul în ambrasură e proscris; tirul în barbetă se poate utiliza prin afete înălțate; artileria de calibru mijlociu însă, căreia i se asigură cea mai mare mobilitate și intensitate de tir prin manevre pe raiuri și înmulțirea bateriilor intermediare, este elementul esențial pentru apărarea intervalelor. O cale ferată dosită prin plantațiuni, permite a executa transporturi de trupe și material, pentru a acumula cele mai mari mijloace de rezistență acolo unde s'ar pronunța lucrările de asediu. Circumferința forturilor cetățiĭ București măsoară aproape 70 kil., iar terenul cuprins e de 310—320 kil. pătrați. O ast-fel de organizare face din București una din cetățile moderne cele mai tari, putînd după împrejurări servi: ca bază de operațiuni, pivot de manevră sau ca cetate de refugiu. Valoarea strategică a acesteĭ cetăți este din toate punctele de vedere comparabilă cu aceea a regiunelor fortificate, a căror blocare ermetică, după generalul Brialmont, din armata belgiană, ar cere un corp de armată pentru 10 kil. circumferință. Brialmont, care a întocmit proectul organizăriĭ planuluĭ București, apreciază că pentru ca apărarea Romînieĭ să fie complectă, ar trebui a se crea un cap de pod pe Siret, unul pe Dunăre, unul pe Olt și 3 sau 4 forturi de oprire pe principalele drumuri ale Carpaților. Proectul acesta a primit un început de executare prin organizarea linieĭ Focșani-Nămăloasa-Galați.

Fortificațiile Bucureștilor au început în anul 1885 și azi sunt terminate și echipate. Ele au costat aproape 250000000 lei.

București administrativ. — *Intinderea vechiuluĭ București.* — De la finele secoluluĭ al XIV-lea, Mircea-Vodă-cel-Bătrîn făcuse în București, după cum rezultă dintr'un hrisov, publicat de d. profesor Gr. Tocilescu, un castel sau Curte domnească, a căreĭ biserică avea să se numească mai tîrziu Curtea-Vechie (biserica de azi din strada Carol, cu hramul Buna-Vestire). La 1460 Radu-cel-Frumos o face reședință domnească. Pe la 1560 orașul acesta se întindea numai pe clina maluluĭ stîng al Dîmbovi-

www.dacoromanica.ro

ței și de-abia merită numele de tîrguleț.

E pozitiv, că în acea epocă, Curtea domnească, orî forma marginea sudică a orașuluî, orî era în apropiere de această margine, căcî Constantin Căpitanul zice că Alexandru-Vodă, al doilea fiŭ al luî Mircea-Vodă-Ciobanul și al Chiajneî, a zidit la 1575, adică la 7 anî după suirea sa pe tron, «Mănăstirea Radu-Vodă, din jos de București», ceea ce însemnează că Radu-Vodă nicî nu se socotea în București.

Pe acea vreme, Dealul-Mitropolieî era plantat cu viî, iar pe malul din fața Curțiî-Vechî era Livada domnească și alăturî maidanurile Calicilor.

In timpul luî Mateiŭ-Basarab, biserica Sărindar (azî squarul cu acelașî nume din Calea Victorieî) era la marginea orașuluî. Altă margine era la Biserica-cu-Sfinții.

Despre cele-l-alte marginî ale Bucureștilor din acea epocă, nu avem alte date; putem însă presupune că orașul nu trecuse încă pe malul drept al Dîmboviței și că nu se întindea prea mult maî sus de Curtea-Vechie.

In zilele luî Mavrogheni, București se întindea din capul suburbieî Oborul-Vechiŭ, trecea prin dosul Sf. Vinerî, răspundea la Beilic, pe la spatele Jigniței; de acolo pe lîngă altarul Sf. Spiridon, ocolind Dealul-Mitropolieî, pe dinaintea bisericeî Antim, se îndrepta spre S-ții Apostolî, răspundea în Gorgan la Sf. Ilie, se încovoia cam pe unde astăzî este grădina Episcopieî, de acolo tot înainte pe la Icoana și Popa-Rusu se încheia lîngă Biserica-cu-Sfinții. Avea o suprafață de 10—12 kil. pătr. și 20—25000 suflete.

Spre patru părțî ale lumeî se întindeaŭ în București patru strade lungî și întortochiate, și anume: Podul-Brașovuluî, care de la Constantin Brîncoveanu începuse a se numi Podul-Mogoșoaieî (după moșia domnească Mogoșoaia); Podul Tîrguluî-de-Afară, care mergea la Obor; Podul-Beiliculuî și Podul-Calicilor.

Aceste patru liniî se tăiaŭ în cruce la Curtea-Vechie, centrul Bucureștilor. Aceste patru strade marî, cu ulița Tîrgoviștеî, cu a Herăstrăuluî, cu Podul-de-Pămînt și cu Drumul-Vitanuluî, lăsaŭ între dînsele goluî ocupate de grădinî, de livezî, viî și maidanurî.

Lipsa unuî plan. — Nicî chiar astăzî încă orașul București n'are un plan topografic regulat și complect.

S'a ridicat, în 1844, prin baronul Barozin, un plan topografic general al orașuluî, complect și cu toată îngrijirea voită. Acest plan însă neținîndu-se la curent, el reprezintă alt-ceva de cît București de astăzî și nu poate avea de cît o utilitate istorică.

In 1870, s'a însărcinat d-nul Barcley cu facerea unuî noŭ plan al orașuluî. In lipsă însă a unuî caiet de sarcine bine definit, d. Barcley s'a mărginit a copia planul Barozin, a introduce întru acesta, în mod imperfect, unele din transformările ce primise orașul și a prezinta o lucrare care n'a putut servi la nimic.

Cu toate acestea, necesitatea unuî plan era atît de simțită, în cît Administrațiunea comunală din 1876 reluă cestiunea și, crezînd a putea profita de un însemnat număr de planurî speciale, neracordate între dînsele, ce poseda pentru diferite strade, însărcină pe d. Guilloux, pe atunci director general al căilor fierate romîne, de a ridica planul axelor stradelor orașuluî, un fel de «canevas», pe care să se așeze apoî, de serviciile orașuluî, planurile speciale de strade ce se poseda și să se complecteze treptat lucrarea.

Dar nicî sistemul acesta nu reușî, pentru că ceea ce se numește «axele Denize», după numele geometruluî, pe care d. Guilloux îl însărcinase cu lucrarea, ne fiind reperate pe teren într'un mod fix, ele n'aŭ maî putut fi reconstruite, nicî chiar puțin timp după stabilirea lor. S'a dovedit chiar că triangulațiunea care servise de bază axelor Denize era eronată.

Lipsa unuî plan general al orașuluî a avut funeste consecințe pentru lucrările edilitare ale Bucureștilor, căcî nicî o «sistematiune» a acestor lucrărî neputînd fi întocmită, s'a proiectat, în urma unor studiî parțiale, deschiderî saŭ alinierî de strade și piețe, pentru a se reveni în urmă asupră-le, din cauză că traseurile admise nu se puteaŭ racorda cu stradele învecinate; s'a clădit după niște alinierî asupra căror a trebuit a se reveni și a se supune astfel la retragere construcțiunî pentru carî cu puțin timp maî înainte Primăria chiar fixase alinierea; s'a anexat la proprietățile private, pentru aliniere, terenurî pe sub carî exista canale de scurgere saŭ conducte de apă orî gaz; iar pavagiile, trotuarele, stîlpiî de lampe, etc. sunt într'o perpetuă prefacere saŭ mutare, pentru a se pune în concordanță cu prea mobilele alinierî și nivelemente ale stradelor.

Ridicarea planuluî topografic. — Starea aceasta de lucrărî nu se maî putea tolera. Pentru remedierea situațiunîî, Adminis-

www.dacoromanica.ro

trațiunea comunală a profitat de împrejurarea că Marele Stat major al Armateĭ era ținut a ridica planul Capitaleĭ pentru trebuințele complectăriĭ carteĭ țăreĭ și a încheiat cu acest institut convențiunea pentru facerea planuluĭ topografic al Bucureștilor.

Lucrarea s'a contractat cu 390.000 leĭ și este prevăzută a se termina la Aprilie 1899. Se face sub conducerea generaluluĭ Const. Brătianu, sub-șeful Statuluĭ Major, Director al Institutuluĭ Geografic al Armateĭ și unul din colaboratoriĭ «Mareluĭ Dicționar Geografic».

Planul e raportat la meridian, paralelă și nivelul măriĭ.

El se întinde peste toată suprafața comuneĭ limitată de noua eĭ rază și reprezintă figuratul orașuluĭ în proecțiunea luĭ orizontală, relieful terenuluĭ, indicîndu-se prin cote și curbe de nivel.

S'a ridicat și figurat pe plan toate clădirile, cu exactul lor contur și limitele de proprietate, locurile virane, grădinile, gropile, movilele, etc.; toate căile, stradele, fundăturile, piețele, cu indicațiunea orĭ-căreĭ instalațiunĭ fixe ce ar fi pe ele, cum: pavagiĭ, pomĭ, stîlpĭ, gurĭ de canale, lampe, etc.

Nivelementul se face pe toate stradele și se fixează prin 500 de repere, așezate in zidurile monumentelor publice.

Mărginirea razeĭ orașuluĭ. — In legătură cu planul, și maĭ importantă poate de cît dînsul, este mărginirea razeĭ orașuluĭ.

Bucureștĭ până acum treĭ anĭ n'aveaŭ marginĭ; orașul se întindea în unele direcțiunĭ, până la ultima locuință ce i-a plăcut cui-va să zidească pe vre una din căile ce conduc în oraș.

Consecința acesteĭ situațiunĭ era că densitatea populațiuniĭ, raportul între numărul locuitorilor și suprafața ocupată, descreștea pe măsură ce se anexa de fapt orașuluĭ nouă teritoriĭ și, cu aceastăă descreștere, descreșteaŭ și mijloacele sale financiare. Căcĭ, deși, în cifră absolută, budgetul capitaleĭ se sporea aproape din an în an, cota-parte de cheltueli disponibilă pentru îngrijirea unităţiĭ de suprafață a orașuluĭ se micșora în proporțiune cu exagerațiunea cu care se întindea această suprafață.

Deja în 4 Februarie 1798 — ne o arată cronicele — Vodă Hangeri a dat «pitac» autorităților în drept «să întocmească gardurile din jurul Bucureștilor». . . .; să oprească zidirea de case peste hotarul orașuluĭ, iar la 12 Maiŭ acelașĭ an, Marele Vornic al «obștirilor» obținu autorizațiunea domnească ca să revizuiască hotarele Bucureștilor și să «nu se maĭ poată întinde orașul».

Regulamentul organic recunoaște că «întinderea orașuluĭ Bucureștĭ fiind mult maĭ mare de cît numărul populațiuniĭ», dispune ca «de acum înainte (1832), va fi poprit fie-căruia de a face orĭ-ce zidire saŭ clădire afară din cuprinsul cel de acum al orașuluĭ, ale căruĭ semne sunt cele următoare» (aproximativ șoselele înconjurătoare ale orașuluĭ până în 1894).

Cu abrogarea Regulamentuluĭ Organic, abrogîndu-se și această legiuire, fără a se fi înlocuit până în 1894 prin vre-o altă, întinderea orașuluĭ peste șoselele înconjurătoare s'a urmat progresiv, fără putința vre-uneĭ împiedicărĭ.

In anĭ din urmă, sub administrațiunea Primaruluĭ Cîmpineanu, o convențiune fu încheiată cu Ministerul de Rezbel, după care acesta se îndatora ca să înconjoare Capitala cu șanț, dincolo de care să nu se maĭ poată clădi, zona fiind declarată sub servitutea militară. Din cauză însă de schimbărĭ în Administrațiunea comunală, această convențiune nu primi nicĭ un început de execuțiune, așa că cestiunea mărginireĭ orașuluĭ rămase transmisă Administrațiuniĭ din 1894, cu toată gravitatea crescîndă a consecințelor.

Periferia din 1894. — In anul 1894 periferia orașuluĭ Bucureștĭ era formată ast-fel (de și clădirile din stradele mărginașe continuaŭ a se întinde la infinit):

La Nord, de șoseaua Basarabilor (1580 m.), care merge de la capul căeĭ Griviția până la capul căeĭ Victoriĭ; de șoseaua Bonaparte (1200 m.), care merge de la capul căeĭ Victoriĭ până la capul căeĭ Dorobanților; și șoseaua Ștefan-cel-Mare (2400 m.), care merge de la capul căeĭ Dorobanților până în calea Moșilor.

La Est era formată de șoseaua Mihaiŭ-Bravul (4600 m.), care pleacă din calea Moșilor până la Vitan.

La Vest de Calea Zinca Goleasca (2400 m.), care pleacă de la gara Cotroceni și se termină la șoseaua Basarab; de șoseaua Pandurilor (1840 m.), care pleacă de la gara Dealul-Spireĭ până la Cotrocenĭ; de șoseaua de Cintură (1000 m.), care pleacă de la capul căeĭ Rahova până în șoseaua Pandurilor.

La Sud, periferia orașuluĭ era formată de strada Viilor (1800 m.), de o linie dreaptă ideală, care pleca de la întîlnirea acesteĭ strade cu șoseaua Văcărești lor, trecea pe din sus de Abatoriŭ și se termina la întîlnirea căeĭ Vitanuluĭ cu șo-

www.dacoromanica.ro

seaua Mihaiŭ-Bravul, lungă de 3250 metri.

Periferia cea nouă. — In anul 1894, autoritatea comunală ținînd cont de diferitele dificultăți administrative, despre carĭ am vorbit maĭ sus, a stabilit prin lege zona orașuluĭ, așa că teritoriul comuneĭ Bucureștĭ are azĭ următoarele limite fixe: kilometrul 5 de pe șoseaua Kiselef; intrarea grădineĭ Herăstrăul-Vechiŭ; extremitatea de N. a gropilor Floreasca; lacul Colentineĭ (la Teiŭ); malurile Colentineĭ; podul de la Zalhana; malul drept al Colentineĭ și al laculuĭ Fundeni, pănă în rîpa de la Fabrica de oțet a luĭ Niculae; strada Cățelul, pănă la gropile luĭ Christea; penitenciarul Văcărești; șoseaua Văcărești; kilometrul $\frac{0}{4,620}$ de pe calea Rahoveĭ; cimitirul Ghencea; Pirotecnia; Moara luĭ Macedon; cimitirul Pomenirea (sf. Vinerĭ).

Impărțirea terenuluĭ. — In privința întindereĭ terenuluĭ, Bucureștĭ cuprindea pănă în 1894 treĭ ocoale, carĭ sunt ca treĭ cercurĭ concentrice.

Insă limita Bucureștilor nefiind determinată, eĭ se întindeaŭ, de la marginea ocoluluĭ II, la înfinit. A fost dar vorba de a se limita acest al treilea ocol și marginea luĭ s'a pus mult maĭ încoace de la ultimele clădirĭ de la extremitățile orașuluĭ. Pănă la această limită se întinde Bucureștĭ propriŭ zis. Peste acest al III-lea ocol, s'a făcut un al IV-lea, care se întinde pănă peste ultimele clădirĭ de pe părțile mărginașe ale orașuluĭ.

Acest al IV-lea ocol e o zonă maĭ mult rurală, o zonă rezervată plantațiunilor și fabricilor. Puterile administrațiuniĭ Bucureștilor se întind pănă la limitele acestuĭ ocol și reglementele municipale, care sunt acolo în vigoare, tind să dea acesteĭ regiunĭ caracterul rural.

Marginea exterioară a ocoluluĭ al III-lea se stabilește astfel: șoseaua Bonaparte; șoseaua Ștefan-cel-Mare; strada Vaporuluĭ; strada Sf. Dumitru; strada Zidurilor; șoseaua Moșilor pănă în șoseaua Pantelimon; strada Rotarilor; strada Chioșculuĭ pănă în bulevardul Pake-Protopopescu; șoseaua Mihaiŭ-Bravul; calea Raionuluĭ; calea Dudeștĭ; șoseaua Vitanuluĭ; strada Foișorul; Abatoriul; strada Livedea-cu-Duzĭ; strada Gîrlița prelungită; strada Fraților; strada Morilor pănă la școala Cuza-Vodă; strada Lînărieĭ pănă în prelungirea stradeĭ Șerban-Vodă, intersecția stradeĭ 11 Iunie cu bulevardul Neatîrnărieĭ; coasta dealuluĭ Filaret pănă în bulevardul Maria; calea Viilor; calea Rahoveĭ din Viile pănă în strada Sabinelor; strada Sabinelor, calea 13 Septembre; strada Puișoruluĭ; strada Izvor; strada Carol Davila; strada Sălciilor; splaiul drept al Dîmboviței; podul Cotroceni; strada Francmasonă; șoseaua Plevneĭ; șoseaua Basarab; șoseaua Grozăvești; șoseaua Filantropia; strada Cișmeaua Kiselef; șoseaua Kiselef pănă în șoseaua Bonaparte.

Proprietățile ce se află pe marginea exterioară a stradelor saŭ șoselelor carĭ stabilesc marginea ocoluluĭ al III-lea, sunt privite ca făcînd parte din acel ocol, fără însă a se întrupa în ocolul al III-lea, prin această dispoziție, de cît cel mult pănă la 100 metri, în profunzime, din acele proprietățĭ.

Suprafața orașuluĭ înainte de 1894. — Din mica cetate de odinioară, neînsemnată atît ca întindere cît și ca populație, înconjurată de pădurĭ și băltoace, treptat-treptat s'a dezvoltat orașul de azĭ. Dezvoltarea s'a făcut repede în ultimiĭ 50 de anĭ, maĭ cu seamă.

Perimetrul orașuluĭ Bucureștĭ, după vechea zonă, e de 28,174 kil., iar după zona cea nouă ar fi ca de vr'o 55 kil.

Suprafața orașuluĭ coprinsă, după zona cea vechie, între șoselele: Basarabilor, Bonaparte, Ștefan-cel-Mare, Mihaiŭ-Bravul, Văcărești, Viilor, Doamneĭ, Pandurilor și Grozăvești, este aproximativ de 32 0 hect.

Diametrul orașuluĭ, cotat între șoselele înconjurătoare, este de 7 kil.

Suprafața totală a orașuluĭ e sub-împărțită ast-fel: 4236000 m. p. edificiĭ și curțĭ, 360692 m. p. grădinĭ pentru florĭ, 4129270 m. p. sădirĭ și pometurĭ, 3001522 m. p. terenurĭ pentru legume, 12118122 m. p. sădirĭ de viĭ, 2892213 m. p. terenurĭ virane și 2515830 m. p. strade și piețe publice.

Din această suprafață, partea construită, după statistica anuluĭ 1878, a fost de 4236000 m. p.; suprafața construită de atuncĭ pănă la anul 1895 este necunoscută chiar pentru Autoritatea comunală; suprafața construită în anul 1895 a fost de 96473 m. p.; iar în anul 1896 a fost de 124241 m. p. teren.

Intinderea orașuluĭ. — Din aceste date vedem deja că întinderea teritoriuluĭ Bucureștilor este mare. In general vorbind, putem zice că una din treĭ părțĭ abia este ocupată de case, curțĭ, strade și piețe.

Invederat că această mare întindere teritorială are avantagiul de a da ventilațiunea cuvenită curților și stradelor, asemenea înlesnește accesul liber razelor

www.dacoromanica.ro

soareluĭ, două condițiunĭ necesare pentru igiena orașuluĭ.

Dacă vom compara București cu capitala Franciеĭ, vom vedea că Parisul, cu o suprafață de 7802 hect., are aproape 2 milioane de locuitorĭ, pe cînd capitala Romînieĭ, cu 5000 hect., posedă o populațiune de 232009 locuitorĭ (recensămîntul din anul 1894), ceea ce revine la 130 m. p. de locuitor, pe cînd în Viena, de fie-care locuitor nu e de cît 36 m. p., la Paris 35 și la Buda-Pesta 65. Decĭ rezultă că pe actuala suprafață a Bucureștilor ar putea locui maĭ bine de un milion de locuitorĭ.

Aspectul general. — O impresiune plăcută face marea de verdeață, cultivată și necultivată, din imensele grădinĭ private și publice, care bate la ochĭ călătoruluĭ, cu deosebire la întrarea în oraș prin gara Filaret. Cu totul alt-fel e impresiunea aceluia care intră în oraș prin gara de Nord; prin acest punct București face impresiunea unuĭ oraș mare, care acum e pe cale de a-șĭ schimba fața. Unele părțĭ aŭ caracterul unuĭ oraș modern, iar altele reamintesc vechile timpurĭ de restriște, cînd proprietarĭĭ nu se puteaŭ gîndi la construirea unor locuințe solide. Calea Victorieĭ, stradele Lipscanĭ, Carol, Șelarĭ, Colțeĭ, Smîrdan, etc., sunt prevăzute cu pavagiĭ bune și trotuare moderne; pretutindenĭ firme comerciale, o circulație vie, mulțime de trăsurĭ elegante, trase de caĭ aprigĭ. Pompoasele edificiĭ de pe bulevardele Elisabeta și Carol, dovedesc că București în viitorul cel maĭ apropiat vor putea rivaliza, în aspectul lor, cu orașele marĭ din Occident, maĭ ales dacă bulevardele și căile proectate se vor duce la îndeplinire. Aspectul orașuluĭ e în parte condiționat și de cursul Dîmboviței; cheiurile Dîmboviței sunt înzestrate azĭ numaĭ cu puține zidirĭ moderne, dar aŭ un frumos viitor și vor deveni de sigur un cuartier de frunte. Singurul păcat al Dîmboviței e că nu are apă cît ar trebui s'o aibă un rîŭ care străbate capitala unuĭ regat.

Părțile maĭ externe ale orașuluĭ, numite și mahalale, oferă un tabloŭ puțin încîntător; case vechĭ, cu ferestre microscopice, d'inaintea lor o curte maĭ mică saŭ maĭ mare, strade cotite și nepavate; toate acestea sunt energice îndemnurĭ pentru administrația Bucureștilor de a continua fără întrerupere gigantica lucrare a modernizăreĭ orașuluĭ.

Impărțirea administrativă.— In privința administrativă, întregul teritoriŭ al orașuluĭ București e împărțit în cincĭ colorĭ, sub-împărțite și ele în secțiĭ; și anume:

1. Coloarea de Roșu, circumscripția saŭ ocolul I, cuprinde centrul orașuluĭ și constitue un nerv însemnat de viață și activitate a Bucureștilor. Aci se află grămădite o parte din autoritățile maĭ principale ale orașuluĭ. Ca strade însemnate în această coloare, remarcăm: căile Șerban-Vodă și Rahova.

2. Coloarea de Verde, circumscripția saŭ ocolul II, cuprinde Vestul și Nord-Vestul orașuluĭ și se întinde de la coloarea de Roșu, spre N.-V., între calea Victorieĭ și calea Rahoveĭ. In această coloare însemnăm: calea Cotroceni, calea Plevneĭ și calea Griviței.

3. Coloarea de Albastru, circumscripția saŭ ocolul III, cuprinde Sudul orașuluĭ și se întinde de la coloarea de Roșu spre S., între calea Rahoveĭ și calea Dudeștĭ. In această coloare e concentrat cuartierul evreesc. Stradă principală: calea Văcărești.

4. Coloarea de Negru, circumscripția saŭ ocolul IV, cuprinde Estul orașuluĭ și se întinde de la coloarea de Roșu spre E., între calea Dudești și calea Moșilor. In această coloare, afară de calea Moșilor, maĭ însemnăm căile Ianculuĭ și Călărașilor.

5. Coloarea de Galben, circumscripția saŭ ocolul V, cuprinde partea de N. a orașuluĭ și se întinde de la coloarea de Roșu, spre N., între calea Moșilor și calea Victorieĭ. Cel maĭ frumos și sănătos cuartier al orașuluĭ. Insemnăm în această coloare strade maĭ principale: calea Victorieĭ, șoseaua Kiselef, calea Dorobanților, str. Romană, Icoaneĭ, etc.

Numărul stradelor. — După investigațiunile făcute de Primăria capitaleĭ, s'a putut afla că București posedă peste 1000 de căĭ, strade, stradele, intrărĭ, alee și fundăturĭ; din acest număr aŭ fost recensate abia 807 căĭ, strade, etc., remănînd decĭ peste 200 de stradele și fundăturĭ mărginașe nerecensate. Mare parte însă din aceste stradele n'aŭ numirĭ, iar casele n'aŭ fost numerotate nicĭ odată, așa că recensarea lor va fi foarte anevoioasă.

In 1789 București avea 88 de mahalale.

Azĭ sunt în București:

652 strade cu planurĭ ridicate,
625 » aliniate,
219 » nivelate,
520 » decretate,
307 » numerotate,
392 » nomenclaturate,
403 » pichetate.

Din acestea, după felul lor, se

www.dacoromanica.ro

subdivid în: Strade 700; Bulevarde 15; Căĭ 18; Șosele 20; Fundăturĭ 60; Intrărĭ 10; Piețe 10; Stradele 6; Pasagiĭ 6; Alee 4; Drumurĭ 4; Squarurĭ 2; Cîmpiĭ 12; Sătuce și Cătune 7 (acestea în Coloarea de Negru).

Toate aceste strade sunt în lungime de 226 kil.

Panorama stradelor vechiului București. — Privind din Dealul-Mitropoliei spre Crucea Slobozia din calea Șerban-Vodă, monument ridicat în memoria bătăliei dintre Leon-Vodă și boeriĭ pribegĭ, carĭ hotărîseră să nu maĭ sufere pe Grecĭ, se zărea ascunsă printre copacĭ biserica sf. Atanasie, zisă Bucur. Această biserică, cu turla eĭ rotundă ca o ciupercă, cu streașina eșită, afundată pe acea vreme între arborĭ seculariĭ, semăna cu un copil sub o umbrelă, rezemat la tulpina unuĭ stejar frumos.

Maĭ la dreapta, printre crengile copacilor, în vîrful uneĭ turle de șindrilă neagră, cu mușchiŭ pe dînsa, se zărea crucea Bisericeĭ Oltenilor, templu modest, dar care ne aduce aminte lupta eroică a celor 24 tovarășĭ aĭ luĭ Himariotu, căzînd unul după altul, pănă la ceĭ doĭ din urmă, carĭ făcîndu-șĭ drum cu iataganul printre 2000 de Turcĭ, Tătarĭ și Zaporojanĭ, s'aŭ dus să moară, pentru liberarea patrieĭ lor, la Misolonghi.

Urmînd cu ochiul tot înainte, peste Ligniță, trecînd de sf. Vinerĭ spre Scaune, se vedea foișorul de foc, o capo-d'operă de dulgherie, un fel de scara pisiceĭ, formată de o mulțime de bîrne rezemate unele pe altele, printre carĭ se vedea ca printr'un grătar Biserica-cu-Sfinții, așa numită, pentru că pe din afară, de jur împrejur, eraŭ zugrăviții învățațiĭ antichității.

In mijlocul orașuluĭ, între Curtea-Vechie și Colțea, era Tîrgul-cel-Mare. Negustoriĭ vindeaŭ în niște șandramale.

Dincolo de tîrg, prin Lucaciŭ, pe la Udricani, în Batiștea și spre Vergu, eraŭ în toate părțile livezĭ, grădinĭ și maidanurĭ, cîte-va case cu două-treĭ odăĭ, a căror înălțime, cu înveliș cu tot, nu trecea de 2 stînjenĭ de la pămînt, aruncate pe cîmp, fără nicĭ o orînduială, fără nicĭ o aliniere.

Astă-zĭ Grădina Breslii, Pitar-Moșu, Livedea Gospod, Grădina Deșliuluĭ, curțile, fînăriile și grădinele mănăstirești și boerești, s'aŭ transformat în suburbiĭ și strade frumoase și populate.

Filaretul era pentru Bucureștean un loc de pelerinagiŭ. Acolo bătrînii conduceaŭ copiiĭ în preumblare.

Apa din Cișmeaua Filaretuluĭ era un izvor de sănătate și bogăție. Vara, cîmpia era acoperită de lucrătoare, fete și neveste, meștere, calfe și ucenice, carĭ limpezeaŭ testemeluri în fîntînă.

Prin Iunie, maidanurile de pe malul gîrleĭ eraŭ pline de feineĭ adunate pîlcurĭ în jurul căldărilor, din care trăgeaŭ mătasa de pe gogoșĭ.

Sub Radu-Vodă era așezată breasla Tăbăcarilor.

Ulița Ișlicarilor s'a numit cîtva timp ulița Franceză și astă-zĭ poartă numele de strada Carol I. Strada Covaci de azĭ se numea Poarta-de-Fier saŭ Poarta-de-Sus, cuartier de meseriașĭ; str. Șelarĭ, Poarta-de-Jos saŭ Poarta-Mică; Piața Sf. Anton se numea Pușcăria, căcĭ aci era închisoarea. Mahalaua Boteanuluĭ e strada Clemenței de azĭ, mahala liniștită și retrasă; mahalaua Ancuța e Vergul actual; mahalaua Arhimandrituluĭ, Sf. Apostolĭ; mahalaua Golesculuĭ reprezintă stradele de azĭ de sub Mitropolie. In mahalaua Golesculuĭ era cuartierul boieresc. In str. Scaunelor eraŭ scaunele măcelarilor; în str. General Florescu, eraŭ pescăriile. (Pentru detaliĭ maĭ ample a se vedea § Istoria Bucureștilor).

Centrele de azĭ maĭ principale. — Ca și în vechime, centrul de activitate și mișcare comercială din București, azĭ e tot în părțile dintre bisericuța luĭ Bucur și Piața Sf. Gheorghe. Aci e centrul legăturilor sale cu provincia.

Din piața Sf. Gheorghe, se desface, în primul rînd, str. Lipscanĭ, care se întretae și se leagă cu stradele Șelarĭ, Smîrdan, Carol I, cele maĭ frecuentate strade, cu cele maĭ frumoase magazinurĭ de manufactură, de articole de modă și lux, de îmbrăcăminte și încălțăminte. Una în alta vin apoĭ, stradele: Doamneĭ, Decebal, Covacĭ, Gabroveni, Bărățieĭ și Colțea, de asemenea mult frecuentate. E cuartierul mareluĭ comerciŭ, al caselor de comision, al caselor de bancă și al zarafiilor, al depozitelor marĭ de manufactură și coloniale.

Tot din piața Sf. Gheorghe, se desface una din cele maĭ lungĭ, plină de activitate și maĭ în fierbere stradă din București. E vorba de calea Moșilor, peste 3 kil. de lungă, care duce la Obor, centrul comerciuluĭ de grîne și cereale. Prin șoseaua Mihaiŭ-Bravul, în care se termină calea Moșilor, e stabilită comunicația Bucureștilor cu Brăila, prin șoseaua județeană.

Strada Lipscanĭ se leagă îndată cu calea Victorieĭ, frumoasă, și plină de viață, centrul activitățeĭ și al mișcăreĭ. Totul e concentrat aci: magazinurĭ frumoase, luxoase și bo-

www.dacoromanica.ro

gate de tot soiul; hotelurile, restaurantele și localurile de consumație de primul rang; mare arteră de viață de capitală din Occident, calea Victorieĭ, e punctul de gravitate al Bucureștilor. Imediat, din această ramură de viață, intrăm în frumoasa șosea Kiselef, un feĭ de Champs Elysées din Paris saŭ Prater din Viena, al capitaleĭ Regatuluĭ. E locul de recreație al Bucureștenilor. Cu șoseaua Kiselef se termină, în partea aceasta (N.), București și îmediat dăm în șoseaua Națională, care duce la Ploești.

Din calea Victorieĭ se desface în spre N.-V. calea Griviței, care duce la gara de Nord și care e în legătură cu șoselele în spre Pitești și Tîrgoviște. Pe calea Griviteĭ se află depozite însemnate de var, ciment, cărămiziĭ, marmoră, etc. precum și depozite principale de cherestea.

Nu departe de strada Lipscaniĭ, prin stradele Covaciĭ și Smîrdan, e calea Rahoveĭ, pe malul drept al Dîmboviței, cuartier foarte activ. Palatul de Justiție, cu toate instanțele judecătorești, se află în această stradă, care duce la Alexandria (S.-V.) prin o șosea județeană.

Calea Șerban-Vodă, care duce la Giurgiŭ și calea Văcărești, care comunică cu Oltenița (S.-E). sunt de asemenea centre principale și populate.

Vine apoĭ piața Sf. Anton, cu halele, cu ma aziile și cu furnicarul eĭ pitoresc și permanent, de cum se face ziuă și pănă în adîncul nopțeĭ. Hrana Bucureștilor e concentrată aci; cele necesare traiuluĭ se aduc și se desfac aci pe toată întinderea capitaleĭ.

Din piața Sf. Gheorghe dăm apoĭ în strada Colțeĭ, unde se află spitalul cu acelașĭ nume, în stradele Teilor, Polonă și în calea Dorobanților, strade principale, populate.

Calea Dudești, între calea Moșilor și calea Văcărești, cuartier sărac și locuit în mare parte de Evreĭ, de asemenea și calea 13 Septembrie sunt unele din cele maĭ lungĭ artere de comunicație din București. Aceasta e maĭ mult locuită de populația muncitoare și de mahalagiĭ. E cartierul militar; arsenalul și cazarmele principale din București sunt în această parte.

O stradă lungă, aproape de 4 kil., e și strada Traian, care începe din calea Văcărești, pe țărmul stîng al Dîmboviței, și după ce tae calea Dudești, calea Călărașilor, Bulevardele Protopopescu și Ferdinand, dă în calea Moșilor. In fine, o altă stradă, lungă de $2^1/_2$ kil., e strada Romană, care începe din calea Victorieĭ și se termină în calea Moșilor.

O importanță cu totul deosebită, din maĭ multe puncte de vedere, aŭ cheiurile Dîmboviței, carĭ tae colorile de Verde, Roșu și Albastru. Intr'un viitor apropiat aceste părțĭ vor lua o dezvoltare însemnată în mersul vieței bucureștene.

Bulevardele — aceste artere de aer și purificare, cum se pronunță un cunoscut higienist francez — marile bulevarde sunt demne a nu fi trecute cu vederea. Ele ating și tae toate colorile din București, exceptînd coloarea de Albastru. Din parcul reședinței princiare de la Cotroceni, pornește bulevardul Independenței, și de la podul peste Dîmbovița ia numele de bulevardul Elisabeta; din calea Victorieĭ, continuă sub numele de bulevardul Academieĭ; iar de la strada Colțeĭ ia numele de bulevardul Carol I și, în dreptul elipseĭ a II, se desparte în două ramurĭ, cu care se închee la extremitatea orașuluĭ; una poartă numele bulevardul Ferdinand, alta bulevardul Pake-Protopopescu, după numele răposatuluĭ primar, care l'a creat.

De asemenea maĭ însemnăm: bulevardul Maria, terminat nu de mult și care trece în dreptul colineĭ de la Mitropolie, lîngă Piața-Mare și lîngă Spitalul Brîncovenesc.

Bulevardul Neatîrnăreĭ în spre V., care pornește din întretăietura căeĭ Rahova și cheiul drept al Dîmboviteĭ.

Bulevardul Colțeĭ, (neterminat) pornește din piața Sfîntuluĭ Gheorghe și răspunde la șoseaua Kiselef; acest bulevard va fi în curînd unul din cele maĭ frumoase și sănătoase cuartiere din București. Expropierile pentru bulevardul Colțeĭ aŭ costat comuna suma de peste patru milioane leĭ.

Maĭ însemnăm bulevardele: Municipal (pe o distanță de 2 kil.), Nordului, Dosul-Găreĭ, Domniței, Tăbăcarĭ (care duce la Abatoriŭ), Schitul-Măgureanu, etc.

Nomenclatura stradelor. — Stradele Bucureștilor aŭ fost numite după biserică, după meseriașiĭ carĭ le locuiaŭ, după numele unor persoane însemnate; altele maĭ în urmă după evenimente politice ce s'aŭ desfășurat în lungul timpuluĭ, precum și multe după fantezia edililor după vremurĭ. Așa avem, după meseriĭ și bresle: Agricultori, Blănari, Boiangi, Bragagiuluĭ, Brutarul, Butașilor, Căldărari, Călăreților, Călugărilor, Cărămidarilor, Căruțașilor, Covacĭ, Chiristigiilor, Dogari, Dulgheri, Făinari, Făunari, Fierariuluĭ, Găitanilor, Ghiocilor, Grădinarilor, Lăptarilor, Lăutarilor, Măcelarilor, Mămulari, Măturari, Mă-

www.dacoromanica.ro

tăsari, Negustori, Olari, Oțetari, Pînzari, Pescari, Pielari, Plugari, Potcovari, Poterași, Precupeți, Rotari, Spoitori, Sticlari, Strungari, Șepcari, Tăbăcari, Zidari. etc.

Strade cu numele după națiĭ, în București, avem următoarele: Armenească, Doĭ Sîrbĭ, Izraelită, Italiană, Luterană, Olteni, Polonă, Romană, Sîrbească, Spaniolă, Turculuĭ, Țiganilor, Ungureni, etc.

După personalități însemnate romîne, marcante, istorice saŭ după Domnitorĭ romînĭ, avem în București următoarele strade:

Aristia, Barnuțiŭ, Basarabilor, Bibescu-Vodă, Bozianu, Brîncoveanu, Brătianu, Brezoianu, Buzești, Calomfirescu, Cîmpineanu, Cantemir, Carol I, Carol Davila, Cuza-Vodă, Doamna Elena, Domnița Anastasia, Dimitrie Ghica, Eminescu, Elisabeta, Ferdinand, General Florescu, Ghica-Vodă, Golești, Heliade, Heliade Rădulescu, Jianu, Lazăr, Leon-Vodă, Mateiŭ-Basarab, Princesa Maria, Mihaiŭ-Bravul, Mihaiŭ-Vodă, Mihnea, Mircea-Vodă, Năsturel, Negru-Vodă, Nifon, Petrașcu-Vodă, Radu-Vodă, Rosetti, Șerban-Vodă, Știrbeiŭ-Vodă, Ștefan-cel-Mare, Tunsuluĭ, Tudor Vladimirescu, Țepeș-Vodă, Valter Mărăcineanu, etc.

După date istorice sunt stradele: 11 Februarie, 11 Iunie, 10 Maiŭ și 13 Septembrie.

Strade după localități istorice: Grivița, Plevna, Rahova, Sevastopol, Smîrdan; strade după amintirĭ militare: Călărași, Dorobanților, Victorieĭ, Militari, Căzărmeĭ, Tunari, Tunuluĭ, Trofeelor.

După biserică sunt stradele: Sf. Anton, Sf. Apostolĭ, Sf. Constantin, Sf. Dimitrie, Sf. Ecaterina, Sf. Elefterie, Sf. Gheorghe, Sf. Ilie, Sf. Ion, Sf. Ionică, Sf. Nicolae, Sf. Maria, Sf. Spiridon, Sf. Ștefan, Sf. Vasile, Sf. Vinerĭ, Sf. Voevozĭ, Sfinților, etc.

Animale domestice și sălbatice: Căprioara, Cerbul, Epurĭĭ, Leopardul, Leul, Lupul, Mieĭĭ, Mistrețul, Rinocerul, Taurul și Tigrul.

Păsărĭ: Aquila, Cocoșiĭ, Columbele, Corbul, Filomela, Graurĭĭ, Lebăda, Mierlița, Păunĭĭ, Șoimul, Turturelele și Vulturul.

Insectelor, amfibiĭ, etc.: Albine, Amfibiĭ, Fluturi, Gîndaci, Gogoșile, Vespari și Vespea.

Arborĭ, plante și florĭ: Bradul, Camelia, Cedri, Cireșile, Crinul, Duzi, Florile, Gutuile, Micșunelele, Părul, Plantele, Pomul-Verde, Rozele, Sălciile, Salcămul, Siminocul, Salcia, Tei, Trifoiul, Viței, Verdeței, Viorelele și Vișiniĭ.

Culorĭ: Albă, Albișoară, Rumeoară și Verde.

Puncte cardinale: Nordul, Occidentul și Orientul.

Nume de femeĭ: Angela, Aurelia, Dobroteasa, Valeria, etc.

Anotimpurĭ și elemente firești: Austruluĭ, Erneĭ, Meteoruluĭ, Norilor, Primăvereĭ, Toamneĭ, Cometa, Luneĭ, Semiluneĭ, Soareluĭ, Steleĭ, Timpuluĭ, Crepusculuĭ, Umbreĭ, Vîntuluĭ, Vereĭ, Zefiruluĭ, Zorilor, etc.

Zeiĭ, personalitățile și localitățile mitologice și istorice, contribuesc de asemenea în mare parte la nomenclatura stradelor bucureștene: Apolon, Apolodor, Blanduzieĭ, Bonaparte, Brutus, Campoduceluĭ, Ceres, Ciclopĭ, Columb, Coriolan, Decebal, Diana, Eldorado, Eliseŭ, Erodiada, Esculap, Franclin, Guttenberg, Hiramul, Jupiter, Labirint, Licurg, Lucifer, Mucius Scaevola, Mercur, Minerva, Minotaur, Morfeŭ, Muzele, Neptun, Nerva-Traian, Numa-Pompiliŭ, Olimp, Orfeŭ, Pallas, Pitagora, Phoenix, Rea Silvia, Regilus, Romulus, Remus, Sabinelor, Saul, Seneca, Silvia, Solon, Saturn, Silfidele, Sirenele, Termopile, Uranus, Vespasian, Venera, Vesta, Vulcan, Virgiliŭ, Zînelor, etc.

Alte nume, ce nu se pot trece în categoriile precedente: Armonieĭ, Arteĭ, Bonjuriștĭ, Himereĭ, Comedieĭ, Constelațieĭ, Credințeĭ, Diminețeĭ, Discordieĭ, Doruluĭ, Furiilor, Memorieĭ, Gînduluĭ, Grațioaseĭ, Inocențeĭ, Jantilă, Lireĭ, Melodieĭ, Modestieĭ, Parfumuluĭ, Prudențeĭ, Suferinda, Suvenir, Zboruluĭ, etc.

Stradele cele maĭ frumoase.— Intre cele maĭ frumoase și curate strade din București, cu clădirĭ monumentale, cu alinierea dreaptă, cu situație higienică și priincioasă, cu imprimarea caracteruluĭ modern și occidental, putem cita în primul rînd bulevardele din centrul orașuluĭ, precum și noul bulevard al Colțeĭ, apoĭ căile; Victorieĭ, Dorobanților și o parte din Călărașilor; șoseaua Kiselef; alea Carmen Sylva; în fine stradele: Batiștea, Carageorgevicĭ, Colțea, Corabia, Eldorado, Dionisieĭ, Franclin, Imperială, Lucacĭ, Lumineĭ, Luterană, Mercur, Mircea-Vodă, Negustori, Polonă, Poșta-Vechie, Primăvereĭ, Regală, Romană, Rotari, Sărindar, Scaunelor, Sculptureĭ, Sf. Spiridon, Știrbeiŭ-Vodă, Popa-Tatu, etc.

Piețe.—Ca piețe maĭ marĭ nu avem de însemnat în București de cît următoarele: Piața Sf. Gheorghe, centru de muncitorĭ cu ziua; Piața Sfîntuluĭ Anton; Piața Teatruluĭ, frumoasă, stație principală a birjelor cu muscalĭ; piața Amzeĭ, unde se află și hala cu acelașĭ nume; Piața Episcopieĭ, unde e și grădina cu acelașĭ nume, în fața Ateneuluĭ; Piața Gri-

www.dacoromanica.ro

viței, unde se află de asemenea o hală; Piața-Mare, cea mai mare, unde se află hala Ghica-Vodă; Piața Mitropoliei sau Bibescu-Vodă; Piața Florilor, unde se vînd flori și semințe; Valter Mărăcineanu; Piațeta din Calea Dudești (colț cu strada Traian); piața în mărime de 117 m. diametru, unde se împreună Bulevardul Colței cu stradele Romană, Cometa și Primăverei, etc.

Afară de aceste piețe, mai însemnăm două squaruri, din care cel mai bine situat este squarul Sărindar, pe locul fostei biserici cu același nume, numit și Squarul-Păcei. Pe bulevarde mai cu seamă, cîte-va ronduri și elipse; cel mai important rond este acela care împreună Calea Victoriei cu Bulevardul Colței, rond în diametru de 124 m.

Barierile.—Punctele prin cari se poate pătrunde în oraș sunt numeroase, de și nu există de cît următoarele 27 de bariere: *Herăstrăul, Mîndritul, Bariera-Nouă, Moșii, Colentina I, Colentina II, Pantelimon I, Pantelimon II, Iancu, Mărcuța, Călărași, Dudești, Żalhanaua, Vitanul, Văcărești, Piscul, Belu, Rahova, Spirea I, Spirea II, Cotroceni, Plevna, Griviția I, Griviția II, Christea, Mavrogheni, Victoria* (Mogoșoaia), la cari se află agenți de accize și de percepere de taxe pentru intrare în oraș.

In anul 1852 n'aŭ fost de cît 13 bariere.

Căi de intrare. — Se intră cu trăsura în oraș prin următoarele 19 căi principale, cari sunt arterele mai însemnate prin care el se pune în comunicație cu țara. Acestea sunt: *Calea Victoriei, Strada Buzeștilor, Calea Griviței, Calea Plevnei, Calea Cotrocenilor, Calea 13 Septembrie, Calea Rahovei, Calea Șerban-Vodă, Calea Pisculuĭ, Calea Văcărești, Calea Vitanuluĭ, Calea Dudești, Calea Raionuluĭ, Calea Călărașilor, Calea Ianculuĭ, Calea Moșilor, Strada Zeilor, Strada Polonă* și *Calea Dorobanților.*

Populația.—*Numărul locuitorilor.* — Recensămîntul, făcut de primăria capitalei în anul 1894, stabilește numărul total al populațiunei capitalei la 232.000 loc., din cari 120561 bărbați (52 %) și 111448 femei (47 %). Inainte cu 200 ani aproape, la 1710, după cum arată Del Chiaro, București n'aveaŭ de cît o populație de 50000 locuitori. In 1842, numărul locuitorilor orașului București — după cum arată un anuar publicat pe acele vremuri — era de 80000.

Din numărul de 232000, în 1894, căsătoriți aŭ fost 81447; necăsătoriți 129403; văduvi și văduve 18877; divorțați și divorțate 2282.

Felul populației. — După protecțiuni, populația se împărțea în:

Cetățeni romîni 83176 bărb., 72438 fem.; străini supuși 20272 bărb., 21209 fem.; fără protecțiune 17113 bărb., 17801 fem.

După instrucțiune:

Știu carte 70324 bărbați și 43789 femei; nu știu carte 50237 bărbați, 67659 femei.

După religiune:

Ortodoxi sunt 167598, catolici și protestanți 32296, mozaici 31251, mahomedani 413; de diferite alte religiuni 451.

In numărul ortodoxilor intră: Romînii, Grecii, Armenii, Rușii, Bulgarii și Sîrbii. In numărul Catolicilor și Protestanților intră de asemenea și Anglicanii și Reformații. In rubrica religiunilor «diferite» intră și secta Lipovenilor, din cari se recrutează birjarii, numiți «muscali»; de asemenea mai e și o sectă mică de anabaptiști; în ultimul timp a început a se manifesta un mic și restrîns număr de liberi-cugetători.

Sosiți și plecați. — In cursul anului 1897 aŭ sosit la diferitele hoteluri din București 29386 pasageri, din cari 4161 din străinătate, restul din țară.

S'aŭ eliberat în același an 5281 de pașpoarte la poliția capitalei.

După protecțiuni. — Din numărul total aŭ fost după statistica din 1889 (la recensămîntul din 1894 nu s'a notat în detaliu populațiunea bucureșteană), supuși următoarelor naționalități:

Austro-Ungaria, 21163; Germania, 3068; Turcia (Macedoneni și Albanezi), 2251; Grecia, 1839; Franța, 667; Italia, 593; Rusia, 579; Bulgaria, 511; Elveția, 287; Serbia, 245; Belgia, 78; Anglia, 67..

După statistica din 1878, se găseaŭ în București familii de:

Evrei, 6242; Unguri, 4713; Germani și Austriaci, 3236; Slavi, 2694; Greci, 882; Francezi, 337; Italieni 201; Turci, 66; Englezi, 48.

Natalitate și mortalitate. — In anul 1896 s'aŭ născut în București 8112 copii, din cari 5845 ortodoxi, 604 catolici, 327 protestanți, 1330 mozaici; aŭ fost 61 nașteri gemene.

Aŭ murit în acest interval 6665, din cari 5203 ortodoxi, 561 catolici, 221 protestanți, 638 izraeliți; din ceĭ morți aŭ fost 3685 bărbați și 2480 fem.

Comparînd natalitatea din București cu acea a orașelor mari din Europa, vom avea la 1000 locuitori pe anul 1896:

Varșovia, 41.7; Buda-Pesta, 37.9; Leipzig, 36.7; *București*, 34.9; Petersburgul, 33.7; Viena, 32.6; Londra, 30.6; Berlinul,

www.dacoromanica.ro

27.4; Parisul, 24.6; Lyonul, 19.4.

Mortalitatea Bucureștilor față de aceea a orașelor mari europene e la 1000 locuitori, pe anul 1896:

Lisabona, 33.0; Petersburgul, 31.0; Viena, 22.0; *București*, 28.7; Parisul, 20.0; Berlinul, 18.0; Hamburgul, 17.0.

Copii născuți morți în 1896 au fost de 453, din cari 258 băeți și 195 fete.

Mortalitatea după vrâstă. — Trecînd acum la etatea persoanelor decedate în curgerea anului 1896, vedem că au murit:

De la naștere până la o lună băeți 324, fete 252; de la o lună până la 1 an băeți 692, fete 621; de la 2 ani până la 5 ani băeți 441, fete 446; de la 6 ani până la 10 ani băeți 104, fete 92; de la 11 ani până la 15 ani băeți 56, fete 67; totalul copiilor 1617 băeți și 1498 fete.

De la	16-20 ani	b. 125	f. 119
» »	21-25 »	» 188	» 114
» »	26-30 »	» 137	» 115
» »	31-35 »	» 145	» 95
» »	36-40 »	» 219	» 114
» »	41-45 »	» 196	» 77
» »	46-50 »	» 177	» 107
» »	51-55 »	» 149	» 97
» »	56-60 »	» 205	» 155
» »	61-70 »	» 259	» 212
» »	71-80 »	» 173	» 165
» »	81-90 »	» 68	» 93
» »	91-100 »	» 19	» 15
Peste 100 ani		» 6	» 4
Vrâstă necunosc.		» 2	» —
Total general		3685	» 2980

Așa dar din totalul de 6665 persoane decedate, copiii de la naștere până la 15 ani au dat un număr de 3115 morți, ceea ce face 46,73 % la 100 de morți.

Pentru a se înlătura pe cît posibil mortalitatea noilor născuți și a veni în ajutorul populațiunei sărace din capitală s'au înființat două leagăne (crêches) și anume: «Materna» și «Elisabeta».

Ultimii 17 ani. — In cursul anilor de la 1880—1896, s'au născut în București 114614 suflete și anume:

Ortodoxi	84231
Catolici	9557
Protestanți	4450
Armeni	103
Lipoveni	3
Mahomedani	8
Mozaici	15893
Necunoscuți	269

In acest interval au murit 100445 și anume:

Ortodoxi	79385
Catolici	8134
Protestanți	3067
Armeni	144
Lipoveni	3
Mahomedani	144
Mozaici	8709
Diverși	859

Populația Bucureștilor a crescut în următorul mod:

1879	180635
1880	183675
1881	186765
1882	189907
1883	193103
1884	196353
1885	199656
1886	203015
1887	206431
1888	209905
1889	213437
1890	217028
1891	220580
1892	224374
1893	228170
1894	232009
1895	235912
1896	239882

După calculele făcute la direcția statisticei municipale, populația orașului București se va îndoi în 41 de ani, fără a socoti imigrațiunile de tot felul.

Căsătorii. — In cursul anului 1896 s'au celebrat 1506 căsătorii, adică 6.3 la 1000 locuitori. După religiune, căsătoriile au fost:

Ortodoxe	1101
Catolice	122
Protestante	56
Mozaice	227

Căsătoriile, după etate, din anul 1896 se împart:

Mai tineri de 18 ani	1
» » » 20 »	27
» » » 25 »	287
» » » 30 »	450
» » » 35 »	392
» » » 40 »	170
» » » 50 »	137
» » » 60	35
Peste 60	7
Total	1506

Căsătoriți după instrucțiune:

Bărbați cari știu carte	1278
» » nu » »	228
Femei » știu carte	995
» » nu » »	511

In următoarele orașe, la 1000 locuitori, se fac căsătorii:

București	6.3
Copenhaga	8.3
Berlin	9.7
Paris	11.5
Dresda	19.1

Divorțuri. — Divorțați în 1896 au fost: 124 bărbați și 124 femei, din cari: ortodoxi 108 bărbați și 109 femei; mozaici 13 și 13; catolici 3 bărbați și 1 femee.

După felul ocupațiunei au fost: Proprietari de case și rentieri, 7; proprietari de moșii, 2; industriași sau fabricanți (stăpîni), 5; lucrători industriași, 5; meseriași stăpîni, 16; calfe, ucenici la meseriași, 1; comercianți (stăpîni), 15; persoane în serviciu la comercianți, 2; funcționari la stat, comună, etc., 38; militari, 5; profesiuni libere și intelectuale, 9; servitori, 3; altele, 4; necunoscute, 2; fără nici o ocupație, 10; muncitorii de pămînt n'au avut de înre-

www.dacoromanica.ro

gistrat nicĭ un divorț în anul 1896.

Cauzele deceselor. — Cauzele deceselor în 1896 ni se prezintă în următorul mod:

Boale infecțioase . . .	1650
» ale sistemul. nerv.	772
» » apar. resp. .	1252
» » » circul. .	351
» » digestiv . .	913
» » genit. urin. .	202

De accidente și moarte violentă 158.

Tuberculoza. — Din toate boalele tuberculoza sub toate formele sale este una din boalele carĭ dă o mortalitate foarte mare în capitala Romînieĭ. Aproape a 5-a parte din numărul total al deceselor pe fie-care an se datorește acesteĭ boale contagioase și infecțioase.

Numărul deceselor cauzate de această boală groaznică în anul 1896 a fost de 1100, iar comparativ cu cincĭ anĭ anteriorĭ ni se înfățoșează în următorul mod:

1891	803
1892	910
1893	832
1894	865
1895	959
1896	1100

Procentul mortalităței generale de tuberculoză pentru anul 1896 a fost decĭ de 18% din numărul total al deceselor, iar mortalitatea la 1000 locuitorĭ de tuberculoză a fost de 4.13%. Mortalitatea de tuberculoză s'a manifestat ast-fel în anul 1896 în cele 5 colorĭ ale orașuluĭ:

Roșu	80
Galben . . .	292
Negru. . . .	221
Albastru . .	196
Verde . . .	311
In total. .	1100

După cît se vede mortalitatea de tuberculoză se mărește în capitală într'un mod deși lent, dar totuși foarte simțitor.

Vrăsta la care tuberculoza ucide un maĭ mare număr de victime pentru capitală este de la 10 anĭ până la 40.

Pe profesiunĭ, mortalitatea de tuberculoză se împarte în anul 1896 în următorul mod: arendașĭ, 2; bărbierĭ, 7; cizmarĭ, 24; cojocarĭ, 4; croitorĭ, croitorese, 137; comercianțĭ, 73; dulgherĭ, tîmplarĭ, tapițerĭ, 39; farmaciștĭ, 2; fără profesie, 361; funcționarĭ, 60; legătorĭ de cărțĭ, 2; pantofarĭ, 7; măcelarĭ, 8; mecanicĭ, fĭerarĭ, 15; muncitorĭ cu mîinile, 171; militarĭ, 22; lucrătorĭ la regia tutunurilor, 10; lucrătorĭ la fabrica de chibriturĭ, 2; pensionarĭ, 5; precupețĭ, 10; profesiunĭ libere, 8; profesorĭ, 10; rentierĭ, 6; salahorĭ de zidarĭ, 4; samsarĭ, 4; școlarĭ, 19; servitorĭ, 50; spălătorese, 7; tinichigiĭ, 7; zidarĭ, 9; zugravĭ, 7.

Casele. — *Acum 100 de anĭ.* — In București, palaturile Domnești, mănăstirile și casele boerești, s'aŭ prefăcut în cenușe și în ruină, de cîte treĭ și patru orĭ pe secol, fără să lase măcar urme de existența și de mărimea lor.

Unde se maĭ pomenește astă-zĭ de palatul Curtea-Veche, de casele Vistieruluĭ Dan, de ale Văcărețtilor, de ale Dudeștilor, de palatul Domnesc din dealul Spireĭ, care, șase anĭ după terminarea luĭ, era prefăcut într'o măreață ruină, luînd apoĭ numele de Curtea-Arsă.

Pe linia meridională a orașuluĭ, printre pomĭ și printre turle, eraŭ hanurile cele marĭ: Șerban-Vodă, Constantin-Vodă, sf. Gheorghe, etc., curțĭ marĭ pătrate cu ziduri înalte și tarĭ de jur împrejur; cu porțĭ groase de stejar căptușite cu fier, legate în piroane, șine și lanțurĭ. In mijlocul curțiĭ, biserica ocolită de case tarĭ de zid, compartimente unele lîngă altele, cu ușĭ de fier, cu odăĭ, toate cu ferestrele și cu ușile pe un pridvor, care ocolea hanul dintr'un capăt până în altul.

Intr'acele ziduri se refugiaŭ creștiniĭ, într'acele pivnițe și bolte își închideaŭ giuvaerurile, șalurile, argintăria și banĭĭ în timp de răzmeriță, de băjenie, de foc și sabie. Locuitorĭĭ Bucureștilor găseaŭ scăpare pentru eĭ și averile lor la picioarele altaruluĭ și la tăria zidurilor.

Casele boerilor celor marĭ eraŭ cele maĭ multe aproape de malul gîrleĭ. Incepînd din susul Dîmboviței era casa luĭ Pană Filipescu, maĭ la vale venea căminul Cantacuzineștilor până la casele Colfesculuĭ, pe ruinele căror s'a ridicat maĭ în urmă casa logofătuluĭ Dinicu Golescu, palatul regal de azĭ. Tot pe muchia dealuluĭ, pe apă la vale, eraŭ casele luĭ Constantin Crețulescu, maĭ în jos casele banuluĭ Scarlat Ghica din Gorgan. Peste gîrlă, în dreptul Zlătaruluĭ, unde este prefectura de Ilfov, era casa banuluĭ Dumitru Ghica și din jos de Sfîntu Ioan era casa Văcăresculuĭ, chiar în locul unde este casa Baronuluĭ Belu și mergea până în zidul bisericeĭ Măgureanu.

Dincolo de sfîntul Spiridon era casa luĭ Manolache Brîncoveanu și peste gîrlă, pe malul drept, casa Dudesculuĭ. Maĭ jos, sub dealul Mitropolieĭ, venea casa luĭ Nicolae Brîncoveanul, al cărcia cuprins se întindea pe sub poalele dealuluĭ până în zidurile sfinteĭ Ecaterine și ale Bălăceanuluĭ.

Aci s'aŭ succedat oaspețĭ de toate mărimile și de toate neamurile. Această casă a fost de

www.dacoromanica.ro

zece ori, una după alta, palat, cazarmă, spital și ruină, de zece ori zidită și rezidită, pustiită, restaurată și părăsită. A adăpostit pe Caragea cînd a ars palatul Domnesc din dealul Spirei; acolo a descălecat Domnul Tudor, cînd a intrat cu panduriĭ în București.

A fost reședința ortalei turcești în timpul lui Kehaia-Bey și lui Pasvantoglu. Prefăcută din ruină, și transformată de Vodă Bibescu în palat domnesc, a servit de cuartier lui Omer-Pașa, generalilor ruși și nemți, soldaților și bolnavilor a tot felul de oștiri.

La stînga, spre răsărit, în partea tîrgului, prin prejurul Colței, erau casele Bărcănesculuĭ (vechia Poștă), ale Cândesculuĭ, ale Cîmpineanuluĭ (Eforia Spitalelor Civile de azĭ), ale lui Racoviță și ale Băleanuluĭ (Casa Göbl).

La stînga, pe Podul Mogoșoaiei, aŭ fost casele Văcărești lor (azĭ casa Prager); casele Damari (Hotel de France); casele Meitani (Poliția); locul Colfesculuĭ (Palatul Regal); livedea Văcăreștilor (Atheneul romîn).

De la Casele Băleanuluĭ și ale Bărcănesculuĭ se întindeaŭ pivniți și ganguri suterane pănă la palatul de azĭ al Societățeĭ de asigurare «Națională» din str. Doamneĭ. Aceste suterane mergeaŭ pănă la Curtea Vechie și serveaŭ de ascunzătorĭ în vremurile trecute.

La Biserica Oltenilor se isprăvea orașul și începea o pădure deasă.

Casele boerești, acum 100 de anĭ, eraŭ de ziduri tarĭ ca de cetate, în cîte patru și șase cărămizĭ, cu odăĭ multe și marĭ, cu pivnițe adînci și boltite, cu învelitoarea de șindrilă și înaltă aproape de doĭ metri cît casa, ca să nu ție zapada și să se poată scurge apa mai lesne.

Curtea caselor era înconjurată de zid bolovănit, înalt și gros, poartă cu boltă, cu ușĭ de stejar ferecate, cu foișor d'asupra, unde păzea ziua și noaptea Arnăuții.

Fie-care casă mare avea biserică în curte saŭ în corpul caseĭ, la un colț. Familia Dudesculuĭ era pe acea vreme cea mai bogată din țară. Coprinsul lor în București începea de lîngă sfinții Apostoli și mergea pănă în podul Calicilor, aproape de Antim; cuprindea mai tot spațiul dintre gîrlă și dealul Spirei. Azĭ nu se mai găsește nicĭ cea mai mică urmă din acea mărire, nicĭ în ziduri, nicĭ în picior de om. Cu vornicul Nicolae Dudescu, nepot al lui Antioh Cantemir și unchiŭ despre mamă poetuluĭ Iancu Văcărescu, s'a stins și numele și colosala avere a Dudeștilor.

Aŭ fost ingineri și arhitecți: în 1832 Hartel «Arhitectonul»; «Căpitan de ingineri» Blaremberg, însărcinat cu facerea de case, caldarîm, șosele și îndreptare de uliți; în 1843 inginerii Moritz von Ott și Vilacros. Acesta din urmă a zidit vechiul ospel comunal, de pe piața Sf. Anton, care a ars deja de multă vreme. Spre memorie publicăm aci textul pietreĭ comemorative ce s'a pus la fundația ospeluluĭ comunal:

Alexandru Dimitrie Ghica Voevod | Intru prea fericitele sale zile | S'a cladit această Casă a orașuluĭ | După planul arhitectonuluĭ săŭ | Xavie Vilacros | De mĕșterul Andreĭ Stamate | Prin osîrdia Presidentuluĭ Sfatuluĭ Orășănesc | D-luĭ paharnic și cavaleru | Comite Scarlat Roset | și a mădularilor acestuĭ sfat | D-lor Serdar Pîrvu Asan | Boeruluĭ de neam Teodor Balabun | Negutătoruluĭ Ioan Iliad | Și Secretaruluĭ acestuĭ Sfat | D-luĭ Pitaruluĭ Constantin Pencovicĭ | In piața Grigore Ghica Voevod | La anul 1842 Septembrie 6 | București |

Casele de azĭ. — Casele din București, cele din stradele centrale, sunt în maioritate case nouă; ele sunt construite de zid de cărămidă; ornamentația fațadelor nu lasă de dorit, iar stilul construcțiilor este diferit; găsim de toate felurile, mai cu seamă însă: cele mauresti, rococo, renaștere, roman, elvețian; în timpul din urmă s'a început a se amesteca în arhitectură și motive naționale romîne.

Construcția caselor în București a luat în ultimiĭ anĭ proporții marĭ, mai cu seamă că și Creditul Urban face posibil și celor cu capitaluri micĭ a-și avea casele lor. Nu mai departe de cît în ultimiĭ doĭ anĭ s'a cerut autorizațiĭ de la primărie pentru construcția a 10,000 de case nouă.

Mai toate locurile virane de pe bulevarde se umplu de case.

Casele din mahalale sunt micĭ, mai vechĭ saŭ mai nouă, fiecare cu cîte o curte întinsă și grădină. Incet-incet pătrunde și la mahala dorința de construcțiĭ nouă.

Cu cît mergem în spre părțile excentrice, casele se răresc și cele în ființă sunt case — mai mult bordee — în felul caselor de la țară.

In ce privește scumpetea chiriilor, aceasta se datorește, nu uneĭ rente exagerate a proprietățiĭ clădite, ci moduluĭ, plăcut de sigur, dar puțin economic, de a dispune locuința. In general se voește ca ea să aibă o curte și, de se poate, o grădină proprie; să fie degajată de orĭ-ce altă clădire vecină și ca ornamentațiunea, în exces pe din afară, să fie bogată în interior. Toate aceste exigențe scumpesc costul clădireĭ și cheltuiala întreținereĭ, și, prin urmare, și chiria, mai cu seamă

www.dacoromanica.ro

dacă locuința ast-fel dispusă se reduce la un apartament de 3—4 camere.

Dacă clasa populațiunii care plătește 800—1500 leĭ chirie pe an, rar poate avea la București, pentru o asemenea chirie, o locuință de 3—4 camere igienice și încăpătoare; micii comercianți, meseriași și mai cu seamă lucrătorii aŭ de regulă rele și strîmte locuințe pentru 3—400 leĭ chirie.

Numărul caselor. — In cele 807 strade recensate s'aŭ constatat 31067 case, saŭ corpurĭ de edificiĭ locuibile, din carĭ 26256 cu partere, 922 cu subsol, 3,353 cu un cat, 464 cu două caturĭ, 65 cu mai multe caturĭ; cele cu un cat, bine înțeles, sunt edificiĭ cu partere și un cat d'asupra.

Comparînd cifrele recensămîntuluĭ caselor din anul 1897 cu rezultatele recensămîntelor anterioare, vom vedea că:

In anul 1840 eraŭ 12000 case; în anul 1859 case cu venit eraŭ 14120; în 1876 proprietățĭ supuse la foncieră 12968; în 1878 case 20323.

La anul 1878 casele recensate se împărțeaŭ în: case cu parter, 18641; case cu 2 caturĭ, 1616; case cu 3 caturĭ, 60; case cu 4 caturĭ, 5; case cu 5 caturĭ, 1 (Hotel Fieski); case cu locuința sub pămînt (bordee), 6973.

Așa dar vedem că, de la 1878 și pănă la 1896, capitala a cîștigat peste 10000 de construcțiunĭ și a pĭerdut un număr considerabil de locuințe neigienice, precum sunt cele sub pămînt.

Din cele 31067 de case, sunt ocupate de: autorități, clădirĭ publice și institute de cultură, 294; case de bancă, 40; marchidăniĭ și fĭerării, 85; manufactură, 264; giuvaergeriĭ, 63; croitoriĭ, hăinăriĭ, 206; farmaciĭ și drogheriĭ, 44; magazine de încălțăminte și ateliere, 220; magazine de mobile, 23; cafenele, cofetăriĭ, 109; restaurante, 133; cîrciumĭ, 1817; berăriĭ, 32; tipografiĭ-litografiĭ, 27; fotografiĭ, 9; brutăriĭ, 90; măcelăriĭ fără hale, 77; magaziĭ de lemne, 121; diferite magaziĭ, 2474; florăriĭ, 13; fabricĭ, uzine, 87; hoteluri (fără hanurĭ), 27; librăriĭ, 16. Restul sunt case de locuit.

In anul 1896 s'aŭ ridicat următoarele clădirĭ în capitală: case cu 1 cat, 1154; cu 2 caturĭ, 242; cu 3 caturĭ, 32; cu 4 caturĭ, 10; grajdurĭ, 41; magaziĭ, 65.

Mișcarea imobilelor. — In anul 1896, 1519 Romînĭ și 284 străinĭ aŭ vîndut proprietățile lor; printre cumpărătorĭ aŭ fost 1468 Romînĭ și 332 străinĭ.

Ipotecile contractate în 1896 s'aŭ urcat la suma de 26144208 l.

Imobilele vîndute s'aŭ urcat la suma de 14708884 leĭ.

Statul posedă în București 21 case de locuit, 36 prăvăliĭ și 7 locurĭ virane, carĭ aduc un venit de 150000 leĭ anual.

Pavagiul.—*Istoricul.*—Călătoriĭ străinĭ cĭțĭ aŭ vizitat în diferite timpurĭ capitala noastră, imprimîndu-și impresiunile de călătorie, precum și datele ce le posedăm în această privință, ne spun că în București nu exista acum două secole nicĭ ùn fel de pavagiŭ. Mai tîrziŭ însă, podul Mogoșoaieĭ, podul Calicilor, podul Beiliculuĭ, podul Tîrgulu-de-Afară, ne aduc aminte de un fel de pardosire. Acesta consista în bîrne de lemn, a căror lungime era cît lărgimea stradelor respective. Aceste bîrne eraŭ puse transversal în tot lungul stradeĭ și fixate prin scoabe de fĭer. De aci datează numirea de pod, dată stradelor așternute cu acest sistem.

E adevărat că acest sistem de pardosire, dată din nainte de 1806 căcĭ Dionisie Eclesiarhul (în «Tezaurul de monumente istorice») vorbind despre focul care în acest an a consumat 5—600 case, zice că Vodă-Constantin-Ipsilante a dat în urma foculuĭ, mare ajutor orășenilor, înlesnindu-ì la facerea caselor celor arse și poruncise să se facă casele drept la rînd, să iasă ulițele drepte nu șuvăite și casele una mai afară și alta mai înăuntru ca mai înainte, de astupa una pe alta, și s'aŭ făcut pănă la un an mai frumos orașul tîrguluĭ cu ulițe drepte și Măria sa a făcut toate podurile ce arsese și cele ce eraŭ vechĭ și putrede le-aŭ prefăcut».

Prin 1815, zice Ioan Ghica în «Scrisorile» sale către Alexandri, «unde se pomenea trotuar saŭ bulevard pe acel timp».

Prin anul 1825 aceste podurĭ de lemn mai existaŭ încă; eraŭ aruncate pe rigole și eraŭ pline de noroiŭ.

Abia prin anul 1828, sub Vodă-Grigore Ghica, stradele Bucureștiuluĭ aŭ început să se paveze în mod sistematic cu piatră. Pavagiul se numea caldarîm. Profesorul francez Béchamps, care a fost pe acele vremurĭ în București, într'un articol («Revista Nouă», anul VII, No. 3), publică, sub titlul «Suvenire personale», date importante despre București.

In urma punereĭ în aplicare a Regulamentuluĭ Organic s'a început pavarea Bucureștilor cu bolovanĭ de rîŭ, de la centru spre periferie.

In anul 1842, un oare-care Voina Ianoș și-a adus din străinătate o mașină de bătut taracĭ cu care se servea la facerea poduluĭ pe stradele Bucureștilor.

In anul 1864—65, sub Cuza-Vodă, s'a dat în întreprindere

www.dacoromanica.ro

facerea de pavagiĭ pe toată întinderea Poduluĭ Mogoșoaieĭ, până la bariera Kiselef, cu piatră cubică, făcîndu-se și cele dintîiŭ trotuare.

De atuncĭ aŭ continuat lucrările de pavare sub diferitele administrațiunĭ comunale.

După recensămîntul căilor de comunicație, făcut în anul 1878, adică acum 18 anĭ, suprafața totală a stradelor de 2515830 m. p. se împărțea din punctul de vedere al feluluĭ pavagiuluĭ după următorul mod:

108141,00 m. p. suprafață pavată sistematic; 1398462,00 m. p. suprafața pavată cu bolovanĭ; 302004,00 m. p. suprafață pavată șoseluită; 712203,00 m. p. suprafață nepavată.

La această dată Bucureștĭ aveaŭ 636 căĭ de comunicație, anume: 27 căĭ, 548 strade, 56 stradele, 3 pasagiĭ, 2 intrărĭ, în plus 40 de înfundăturĭ, avînd toate o lungime de 231 kil. și pavate nicĭ pe jumătate.

Situația actuală.—Iată situația pavagiilor la finele anuluĭ 1897:

Bordure de trotuare, 247436.61 m. l.; trotuare de bolovanĭ, 240537,45 m. p.; trotuare de lespezĭ, 30035.20 m. p.; trotuare de bazalt, 490547.26 m. p.; trotuare de asfalt, 47975.00 m. p.; trotuare cu nisip, 26780.00 m. p.; șoseluirĭ cu macadam, 651923.00 m. p.; pavagiĭ cu bolovanĭ, 1454620.52 m. p.; pavagiĭ cu piatră cioplită diversă, 116594.61 m. p.; pavagiĭ cu piatră cioplită Turcoaia, 189656.00 m. p.; pavagiĭ cu piatră cioplită Quenast, 134352.00; pavagiĭ cu bazalt, 10221.60 m. p.; pavagiĭ cu lemn, 2803.06 m. p.

La finele anuluĭ 1898, toată Calea Victorieĭ, de la Episcopie, până la cheiul Dîmboviței, a început a se pava cu lemn.

Costul pavăreĭ.—Pavarea Bucureștilor a costat comuneĭ, în ultimele treĭ decenĭĭ, peste 29 de milioane leĭ și cu toate acestea, la finele anuluĭ 1896, din 1000 de strade, cîte sunt în Bucureștĭ se maĭ găseaŭ 39 strade nepavate de loc și 56 strade cu pavagiĭ de bolovanĭ, foarte incomode pentru circulațiune. Cauza acesteĭ inferiorități este mica importanță ce aŭ la Bucureștĭ alocațiunile pentru pavagiĭ. Pe cînd la Paris se cheltuește cu căile de comunicațiune cîte leĭ 8.87 pe an și cap din populațiune, la Viena leĭ 7.11, la Buda-Pesta leĭ 4.06, la Bucureștĭ nu cheltuim de cît 3.83, pe aceste unități. Dacă la inferioritatea comparativă a cheltuelilor se maĭ adaugă și faptul special Bucureștilor, a uneĭ excesive desvoltărĭ de lungimĭ de strade, în raport cu populațiunea, se va vedea ușor pentru ce pardosirea căilor noastre de comunicațiune este inferioară de cît în alte orașe din Europa.

Iluminatul. — *In trecut.* — Acum o sută de anĭ și chiar la începutul secoluluĭ nostru, de altminterĭ ca în restul Europeĭ, stradele Bucureștilor eraŭ totalmente lipsite de lumină; de felinare nicĭ nu se pomenea; îndată ce s'a făcut noaptea, o tăcere adîncă se întindea asupra Bucureștilor. Nimenĭ nu umbla noaptea. Rar pe podurile cele marĭ ale Mogoșoaieĭ, Calicilor, Tîrguluĭ-de-Afară și Beiliculuĭ și prin ulițele boerești, ca mahalaua Arhimandrituluĭ (S-țiĭ Apostolĭ) și mahalaua Golesculuĭ (sub Mitropolie), rar se vedea eșind din curțile Dudeștilor, Goleștilor, Brîncovenilor, Fălcoienilor, Obedenilor, Grecenilor, cîte o butcă, saŭ caleașcă, precedată de doĭ Țiganĭ, cu masalale. Prin cele-l'alte mahalale nu se auzea în întunericul adînc de cît strigătele: «cine-ĭ acolo?» ale străjarilor saŭ răspîntiașilor, iar în vremurĭ de primejdie, de bejenie, de ciumă și războiŭ, strigătele patrulelor, ale caraulelor formate din mahalagiĭ, carĭ cîte 10—15 cutreeraŭ mahalaua.

Incet-încet a început a se ilumina și în Bucureștĭ stradele; maĭ întîiŭ cu lumînărĭ de seu din distanță în distanță; apoĭ fură introduse lămpile cu unt-de-lemn, uleiŭ de rapiță. Din ordinul Vornicieĭ, în 1830, s'aŭ așezat felinare în maĭ multe strade. Se ardea unt-de-lemn; în total eraŭ 955 de felinare, cheltuind Casa Maghistratuluĭ cu iluminatul orașuluĭ 199881 leĭ vechĭ și 20 parale. Maĭ tîrziŭ uleiul a fost înlocuit cu petroleul și în 1871 a fost întrodus gazul aeriform.

Iluminatul de azĭ.—Iluminatul actual al orașuluĭ nu stă în raport cu suma ce se cheltuește; Bucureștĭ e departe de a fi bine iluminat, iar cauza acesteĭ inferiorități constă, în prima mînă, în întindere exagerată a orașuluĭ, în scumpetea gazuluĭ și apoĭ în starea inferioară a materialuluĭ de lămpĭ cu care se face iluminatul părților excentrice. Iluminatul public se efectuează în Bucureștĭ prin gaz aerian, electricitate, uleiŭ mineral dens și petroleŭ. Cu gaz aeriform se ilumineză centrul orașuluĭ. El a fost introdus în anul 1871 de o societate belgiană care a obținut concesiunea iluminăreĭ, pe care o exercită și azĭ încă. Cu petroleŭ și uleiŭ mineral dens se ilumineză părțile excentrice, iar cu electricitate bulevardele de la Cotroceni, până la bulevardele Ferdinand și Protopopescu-Pake; noul bulevard al Colțeĭ, Șoseaua Kiselef, Cișmegiul, Uzina hidraulică, Abatoriul, Teatrul Național,

www.dacoromanica.ro

Palatul Regal, Spitalul Colței; cîte-va fabrici, ateliere și case particulare, teatre, băi, pasagii. O companie germană de electricitate a obținut concesiunea iluminărei a cîtor-va părți centrale a orașuluĭ, fie-care pe întinderea unei raze de 150 m.

Se mai luminează, dar puțin de tot, cu acetylenă și cu lămpi de alcool.

La sfîrșitul anuluĭ 1897, situația iluminatuluĭ capitalei a fost ast-fel repărțită:

a) *Cu gaz aerian.* Lanterne pătrate de aramă pe zid 1059; lanterne cu console pe stîlp, 2032; lanterne rotunde de aramă pe candelabru, 701; lanterne pătrate pe grilagiŭ, 28; lanterne rotunde pe grilagiŭ, 119; candelabre cu mai multe lanterne, 42; candelabre cu o singură lanternă cu mai multe becuri, 32; lanterne suspendate, 7; globuri pe brațe, 9; becuri la pisuare, 19; becuri la ceasoarnice, 6.

Pentru îmbunătățirea iluminatuluĭ prin gaz a stradelor centrale s'a dispus a se aplica pe cele mai multe lămpi becul *Auer,* la altele reflectorul parabolic.

b) *Cu petroleŭ.* Lanterne pătrate de aramă, cu console pe stîlp, 25; lanterne rotunde de aramă pe candelabru, 1; lanterne model 1897 pe stîlp, 249; lanterne de fier model noŭ pe stîlp, 975; glob 1846 cu consolă: pe stîlpi, 1810, pe ziduri, 37, pe arbori, 5; lanterne pătrate de fier, cu console pe stîlpi, 4; pe ziduri, 110.

c) *Cu uleiŭ mineral dens.* Lanterne bronzate, cu console pe stîlp, 467; pe zid, 1.

d) *Cu electricitate.* Lampe cu arc voltaic de 10 Ampère pe bulevardul Carol și Elisabeta, 66; pe șoseaua Mogoșoaia, 32; în Cișmegiŭ, 20; pe bulevardul Colțea, 28; la Uzina Idraulică, 6; la Abatoriŭ, 4; lampe incandescente de 10 luminĭ la Abatoriŭ, 140; la Uzina idraulică, 40.

Recapitulînd, găsim că în 1897 aŭ ars lampe:

Cu gaz aeriform, 4055; cu petroleŭ, 3216; cu uleiŭ mineral dens, 468; cu electricitate, 336; în total: 8075 lampe.

Costul iluminatuluĭ. — Cantitatea de gaz consumată în anul 1896 pentru iluminatul orașuluĭ a fost de 183949 metri cubi; cantitatea de petrol consumată a fost de 297931 kilogr. Lungimea rețeleĭ de tuburi, care pleacă de la uzina de la Filaret și luminează stradele, grădinile și piețele, trece peste 150 kil.

Pentru comună, costul iluminatuluĭ este ast-fel repartizat:

Gaz aerian, 434634 leĭ, din carĭ în lămpi cu becul Auer, 4316 leĭ; cu uleiu mineral dens, 36040; cu petrol, 162191 leĭ; cu electricitate, 34000 leĭ; în total leĭ 665,865.

Alimentarea cu apă a Bucureștilor. — *Indicațiunile cele mai vechi.* — Cea mai vechie indicațiune despre modul alimentărei orașuluĭ cu apă, o găsim în Del Chiaro.

La 1710, Del Chiaro, care a stat multă vreme la Curtea luĭ Constantin-Vodă-Brîncoveanul, ne spune că fîntînĭ în timpul luĭ n'aŭ fost în București; numărul puțurilor era mic, dar că «le acque de la Dimbovitza sono leggiere e salubri»: apele Dîmboviței sunt ușoare și sănătoase.

Bucureștenii, într'adevăr, se mulțumeaŭ în sec. al XVIII-lea cu apa Dîmboviței, bătută poate și atunci cu piatră acră; dacă nu s'ar fi mulțumit, ar fi făcut cișmele cu apă adusă de departe, cum aŭ făcut-o în secolul următor.

Știința «curgerei și scurgerei apelor» cum se zicea acum o sută de anĭ la București, cu alte cuvinte captațiunea apelor din izvor și aducerea lor pe tuburĭ la marĭ depărtărĭ, se cunoștea foarte bine în sec. al XVII-lea. Brîncoveanul, ne spune Șincaĭ, aduse Focșănenilor apă pe scocurĭ, de la o depărtare de două ceasurĭ cale până în Focșani.

In sec. al XVIII-lea însă, facerea de cișmele preocupă pe mulțĭ din Beiĭ fanarioțĭ.

Se cunoaște hrisovul din 1 Octombrie 1779 al luĭ Alexandru-Vodă-Ipsilante, care ne spune că, pe vremurĭ «zlotoase», apa Dîmboviței venind foarte turbure și cu multe necurățeniĭ, Domnul a hotărît să aducă apă de izvor, «de departe și cu multă cheltuială». Ipsilante face decĭ două cișmele: una în ulița Boiangiilor și alta lîngă Mănăstirea Sărindaruluĭ.

Dumitru Suilgi-Basa, un fel de mare Cișmigiŭ, este însărcinat cu supraveghiarea curgerei și scurgerei apelor. Aŭ fost și alțĭ Cișmigiĭ și paznicĭ aĭ Cișmelelor. Mai toți steteaŭ în mahalaua Stejaruluĭ, unde în timpul luĭ Brîncoveanu se afla Șipotul-Fîntînelor.

Domniĭ fanarioțĭ aĭ secoluluĭ XVIII-lea, și-aŭ adus apă de fîntînă pentru băut în foale și în sacale, uniĭ de la Pantelimon, alțiĭ de la Filaret.

De cișmele însă se foloseaŭ mult Bucureșteniĭ. De aceea pentru folosul Obștieĭ, după Alexandru-Vodă-Ipsilante, Mihaiŭ-Vodă-Șuțu, prin cartea sa din 3 Noembrie 1784, întărește și complectă hotărîrile luĭ Ipsilante. Mai tîrziŭ Nicolae-Vodă-Mavrogheni dă, pentru întreținerea cișmelelor cu apă de la Crețulești, Crevedia și Giulești, veniturile vînzăriĭ oerituluĭ, dijmărituluĭ și vinăriciuluĭ, mai adăugînd și 15

www.dacoromanica.ro

scutelnicĭ. El numea aceasta: facerea caseĭ cișmelelor.

Ulițele din Tîrgul-din-Năuntru și Podul-Mogoșoaieĭ aŭ cișmele pe carĭ le folosesc cu multă plăcere. Bucureștenii de prin alte mahalale rîvnesc la dînșiĭ și, după multe stăruințe, ceĭ din Batiștea, ceĭ din Răzvan și ceĭ de la Biserica-cu-Sfinți aŭ obținut și eĭ cișmele.

Reaua scurgere a apelor da naștere la multe procese în fața Divanuluĭ. Se făceaŭ așa numite lagumurĭ saŭ case de ape, de unde, apoĭ, pe sub podurile de lemn ale ulițelor, prin șanțul de la mijloc, li se da drumul să curgă de vale la Dîmbovița.

Lucraŭ la curgerea și scurgerea apelor, la facerea și curățirea șanțurilor, vinovațiĭ, adică pușcăriașiĭ, sub direcțiunea cișmigiilor și suilgiilor, carĭ se pricepeaŭ să măsoare cantitatea de apă ce se consuma în București, precum și măsurile de apă cu care se va înavuți orașul «dacă, pe lîngă apele de la Crețulești și Giulești, se vor mai aduce și apele de la Crevedia».

Din cînd în cînd se maĭ descopere și cîte o cișmea nouă, adică un izvor de apă bună de băut. Așa bună-oară, în timpul epidemieĭ de la sfîrșitul secoluluĭ al XVIII-lea, Curtea luĭ Moruzzi retrăgîndu-se la Cotroceni, Beizadelele Dumitru, Nicolae și Gheorghe, feciorii Beiuluĭ, făceaŭ plimbărĭ prin pădurea Mănăstiriĭ. Intr'o zi, eĭ găsiră o cișmea cu apă foarte bună. Domnul se bucură mult, și dete un hrisov ca să nemurească acest noroc al luminatelor Beizadele și porunci să fie numit acel izvor, Cișmeaua-Beizadelelor. Cu timpul, acest izvor deveni un loc de petrecere pentru Bucureșteni.

Apele Dîmboviței, apele cișmelelor, ale gîrlițelor, ale lacurilor, ale puțurilor și ale fîntînelor, pe lîngă carĭ se maĭ adăugaŭ și apele ploilor, făcuseră, încă de la începutul secoluluĭ al XVIII-lea pe Domnĭ să se îngrijească cît maĭ de aproape de hidraulica Bucureștilor.

In anul 1785, un oare-care Inghiulgi, propuse Sfatuluĭ poliției de București, să aducă prin burlane apă de la Crevedia pănă în marginea Bucureștilor, — pentru care cerea suma de 32772 leĭ vechĭ.

In acest scop Mihail Șuțu-Voevod învită pe boerĭ să stabilească cît avea să dea fie-care breaslă.

De cînd populațiunea orașuluĭ se înmulțise și pe cît posibil într'un oraș deschis ca București, bunul traiŭ crescuse, cestiunea «curgereĭ și scurgereĭ» apelor deveni una din cele de că petenie. Pentru întreținerea canalelor de sub podeala poduluĭ Mogoșoaieĭ, poduluĭ Tîrguluĭ-de-Afară, poduluĭ Calicilor, poduluĭ Beiliculuĭ, în care canalurĭ se vărsaŭ toate apele de scurgere ale ulițelor și ale ulicioarelor bucureștene, pentru nivelare, cotire, aducere, curățire, era un corp întreg de slujitorĭ, anume podarĭ. Organizațĭ aproape militărește, comandațĭ de Marele Cișmigiŭ, care depindea de Spătar și de Agă, podariĭ, îmbrăcațĭ într'un fel de capoate galbene și cu topoare în mîinĭ, îșĭ aveaŭ locul hotărît în toate alaiurile domnești.

In Ianuarie 1845, Domnitorul Gheorghe Bibescu poruncește înființarea fîntînelor în București.

Proectul a fost întocmit de d. Marsillon, inginer, care propuse facerea fîntînelor în două chipurĭ: unul prin aducere de apă din izvoare în cătățime mărginită, numaĭ la 1200000 oca în curs de 24 ceasurĭ și cu cheltuială pănă la 81160 galbenĭ, — și altul prin luarea apeĭ din rîul Dîmboviței, cu mașină cu foc în cătățime de 3000000 oca în curs de 24 ceasurĭ și cu cheltuială de 41286 galbenĭ.

Sfatul Administrativ însă, în vederea scădereĭ cheltueleĭ, a dat precădere înființăreĭ numaĭ acelor fîntînĭ cu luarea apeĭ din Dîmbovița.

Pentru preîntimpinarea cheltuelilor, s'a luat suma de 12468 galbenĭ, care a rămas din cea hotărîtă pentru ridicarea monumentuluĭ generaluluĭ Kiselef, — și pe care generalul a «afierosit-o la un lucru folositor locuitorilor Bucureșteni».

Cu această sumă s'a cumpărat din Paris două mașinĭ idraulice cu aburĭ, cu strecurătorile cele trebuincioase precum și urloaele pentru toată întinderea uliței Mogoșoaieĭ.

In 1846, fîntînele capitaleĭ aŭ fost inaugurate cu mare solemnitate, cînd și Vodă Bibescu pronunță un discurs. Cu această ocaziune s'a bătut și o medalie comemorativă.

In anul 1875, d. general Manu, pe atuncĭ primar al capitaleĭ, însărcină pe d. Guilloux cu studiul alimentăreĭ cu apă a Bucureștilor. D. Guilloux găsi de cuviință că apa trebue luată din Dîmbovița, dar insistă mult asupra punctuluĭ de unde trebue luată apa.

Pănă în anul 1882, alimentarea cu apă a Bucureștilor se făcea în acelașĭ mod ca în trecut. Dîmbovița, puțurile și fîntînele eraŭ vecînicele furnisoare a cantitățeĭ necesare de apă. Lucrurile neputînd însă merge maĭ departe tot ast-fel, s'a recurs la alimentarea orașuluĭ, tot cu apă de Dîmbovița, dar canalizîndu-

www.dacoromanica.ro

se acest rîŭ în mod sistematic și după un plan.

Canalizarea Dîmboviței. — Sistemul prin care se alimentează actualmente orașul este:

Se limpezește apa luată din Dîmbovița, prin decantarea eĭ în treĭ marĭ basine săpate lîngă acest rîŭ, la Arcuda, distanță de 18 kil. în sus de București; se strecoară apoĭ prin filtre orizontale de nisip, așezate puțin maĭ jos de basinele de decantare și, ast-fel filtrată, apa se lasă a curge cu pantă naturală, printr'un conduct zidit, pănă în rezervoriul subteran de pe platoul Cotrocenilor. Dintr'acest rezervoriŭ, apa poate curge, printr'o canalizațiune de fontă, în orĭ-ce punct al orașuluĭ care s'ar găsi situat la un nivel inferior aceluia al rezervoriuluĭ de la Cotroceni. Spre a se putea alimenta și părțile orașuluĭ carĭ sunt maĭ sus ca Cotroceni, cum și pentru a da apeĭ puterea d'a se ridica în caturile de sus ale clădirilor, orĭ d'a țîșni de la fața soluluĭ, apa din rezervoriul de la Cotroceni, înainte d'a se distribui, se împinge cu presiune, prin pompele stabilimentuluĭ idro-electric de la Grozăveștĭ, în rețeaua de distribuțiune din oraș și într'un rezervoriŭ înalt de compensațiune, stabilit la Iancu.

Cu acest sistem se voia a se filtra, aduce și împărți, în oraș, pănă la 40000 m. c. apă pe zi, cît s'a socotit trebuincios consumațiuniĭ.

Acest sistem de alimentare cu apă e întocmit după proectele prezentate în 1882 de inginerii elvețianĭ Culman și Bürkly-Ziegler.

Cantitatea apeĭ. — Media anuală a cantității de apă distribuită pe zi în cursul anuluĭ 1896 a fost de 28800 m. c. Dintr'această cantitate se apreciază că 15000 m. c. pe zi aŭ fost întrebuințate pentru diversele serviciĭ municipale, iar restul de 13800 m. c. s'ar fi distribuit pentru trebuințele locuitorilor.

Costul lucrărilor pentru alimentarea orașuluĭ cu apă din Dîmbovița se cifrează în total, pănă la finele an. 1896 ast-fel: basine de decantare și filtre, 1456409 leĭ; apeduct, 1241211 leĭ; rezervoriul de la Cotroceni, 497859 leĭ; stabilimentul idraulic de la Grozăveștĭ, 839706 leĭ; canalizațiunea de distribuire, 3390714 leĭ; rezervoriul de la Iancu, 140000 leĭ; adică în total suma de leĭ 7565901.

Amortizat în timp de 40 anĭ cu un interes de 5 %, acest total de 7565901, reprezintă o cheltuială de 441092 leĭ. Dacă la acest amortisment adăugăm și cheltuelile de întreținere, personal și material, în suma de leĭ 143680, rezultă că alimentarea orașuluĭ cu apă a costat în anul 1897 suma de leĭ 635592, suma care, repărțită la cantitatea de apă distribuită în mediŭ pe an, ridică prețul metruluĭ cub de apă distribuită la 5.5 banĭ.

Distribuția apeĭ. — La începutul anuluĭ 1898, apa a fost distribuită în capitală prin o rețea de conducte în lungime de 162684 m. De asemenea aŭ fost: gurĭ de apă, 899; fîntînĭ țîșnitoare, 22; basine țîșnitoare, 34 și coloane de apă, 21.

Puțurĭ și fîntînĭ. — Afară de apa Dîmbovițeĭ, cu care se alimentează locuitoriĭ din centrul capitaleĭ, se maĭ scoate apă din 1310 puțurĭ, maĭ cu seamă în mahalalele orașuluĭ și în părțile excentrice; a unora este bună de băut, a altora este sălcie. Afară de aceste puțurĭ, se maĭ află și cîte-va fîntînĭ cu apă foarte bună, dar în cantitate nesuficientă; cele maĭ principale fîntînĭ sunt cele de la: Herăstrăŭ, Azilul Elena Doamna, a Brîncoveneseĭ, cele de la Filaret, etc.

Sisteme nouă de alimentare. — Chiar de la început apele captate de la Bîcu pentru alimentarea orașuluĭ n'aŭ dat satisfacțiune așteptărilor consumatorilor.

In regiunea Dîmboviței unde s'a hotărît captarea, apele acestuĭ rîŭ fiind prea încărcate cu argilă în cea maĭ mare parte a anuluĭ, ele nu se lasă a fi filtrate suficient prin filtre orizontale cu nisip, pentru că marea cantitate de argilă ce conține apa, împiedică formațiunea, pe suprafața filtruluĭ, a aceleĭ membrane filtrante, care asigură o suficientă clarificare. Dacă la acest mod nefavorabil de a fi al apeĭ însăși, se adaugă și imperfecțiunea sistemuluĭ de filtre adoptat, cum și insuficiența suprafeței lor, se vede ușor pentru ce instalațiunile de la Bîcu n'aŭ putut corespunde scopuluĭ pentru care aŭ fost făcute și nicĭ nu vor putea aduce sensibile ameliorărĭ calității apeĭ, orĭ-carĭ ar fi îmbunătățirile parțiale ce s'ar căuta a li se face.

In acest scop, administrația comunală din 1898 cît și cea de azĭ, aŭ început a face cercetărĭ nouă; în Iulie 1898, Primăria se pronunță în favoarea propunereĭ de a se capta apele suterane de la Bateria $^{15}/_{16}$ a fortificațiunilor, care cade la Bragadiru. Toate lucrările vor costa leĭ 4378000.

Canalele de scurgere. — *Istoricul.* — Construcțiunea de canale de scurgere a început în București la 1847.

S'a construit la acea dată două canale: unul, început din strada Bazaca, cu devărsare în Dîmbovița, care șerpuia atuncĭ între

www.dacoromanica.ro

actuala hală și extremitatea de Vest a stradeĭ Bazaca, deservia această stradelă, piața Sf. Anton și Calea-Moșilor, până la biserica Sfinților, pentru a culege de aci apele meteorice ce se strîngeaŭ în depresiunea de nivel ce exista la capul despre Moșĭ al stradeĭ Armenești; altul, cu devărsare iarăși în Dîmbovița la Podul de Piatră, actualul Pod Rahova, se ridica pe strada Smîrdan, traversa Lipscaniile, pentru a veni în strada Doamneĭ, lîngă Poștă, spre a primi apele ce se acumulaŭ într'acest punct jos al orașuluĭ.

Ambele aceste canale eraŭ de tipul Emmery, cu secțiune dreptunghiulară, acoperită cu o boltă în centru. Construcțiunea era făcută în piatră cioplită.

Maĭ tîrziŭ, prin anul 1864 și următoriĭ, sub Cuza-Vodă, s'a construit canale ovoide de cărămidă, pe strada Carol și Victoria până la barieră și prin 1870 un asemenea canal pe stradele Bărățieĭ și Colțeĭ până în strada Pensionatul.

In 1873 s'a construit canale pe stradele Cozma și Pensionatul.

Pe această din urmă stradă, în fața proprietățeĭ Boerescu, un inginer din serviciul municipal construi, pentru prima oară în București, de sigur și în țară, sub administrațiunea primaruluĭ Scarlat Crețulescu, o bucată de vre-o 100 metri lungime de canal monolit în beton de ciment.

Proba aceasta satisfăcînd tuturor exigențelor, a făcut epocă în istoria canalizăriĭ Bucureștilor, căcĭ, dovedind toate avantagiile ce betonul are, în lucrările idraulice, asupra zidărieĭ de cărămidă, toate canalele din București, de la această epocă încoace, se construiră esclusiv în beton.

Paralel cu aceste progrese în modul de construcțiune al canalelor, necesitatea acestor evacuatorĭ simțindu-se din zi în zi maĭ mare, primăria însărcină, în 1881, pe inginerul elvețian Bürkly-Ziegler cu studiul și execuțiunea uneĭ rețele complecte de canale de vre-o 40 kil. dezvoltare.

Era poate atuncĭ ocaziunea ca primăria să-șĭ proecteze întreaga sa rețea de canale, rămânînd apoĭ ca să o complecteze treptat. Din nenorocire administrațiunea scăpă această ocaziune, așa că însemnata rețea a luĭ Bürkly, de și concepută cu o oare-care vedere generală, nu-șĭ încorpora într'un mod intim nicĭ canalele ce existaŭ înaintea execuțiuniĭ eĭ, nicĭ nu impuse, printr'un proect general, condițiunile cărora avea să se supună lucrările ulterioare de canalizațiune, pentru a forma un complex dotat de unitatea necesară.

Situația actuală. — Lucrările de canalizare, ce treptat aŭ urmat acesteĭ epoce, de și studiate izolat, fără spiritul de unitate ce trebue să domnească în asemenea lucrărĭ, aŭ sporit totușĭ rețeaua de evacuare a orașuluĭ la dezvoltare și ea se ridică la o întindere de 109535 m. l., din carĭ:

68052 m. l. colectoare și canale vizitabile și 41783 m. l. canale nevizitabile, circulare, cu 2000 de gurĭ de scurgere.

Orașul însă nu profită, după cum ar trebui și putea, de aceste canale, de oare-ce, din lipsa de apă și orĭ-carĭ adaptărĭ speciale ce ar trebui făcute vechilor canale, nu se efectuează peste tot deșertarea latrinelor la canal.

In adevăr, din cele 2737 legăturĭ de proprietățĭ cu canalul public ce exista la finele luĭ 1896, numaĭ 161 din aceste legăturĭ pun hasnalele în scurgere la canal și încă cu o scurgere incomplectă, de oare-ce administrațiunea nu admite până acum de regulă de cît «Sistemul devizor», care nu este de cît o ficțiune sanitară.

Numaĭ cînd orașul va putea vărsa în canale, peste apa uzată rezultînd din distribuțiunea apeĭ potabile, alțĭ 30—40000 m. c. apă pe zi, numaĭ atuncĭ se va putea obține prin canale acel mare resultat igienic cunoscut sub numele de «totul la canal».

In condițiunile actualeĭ stărĭ de lucrurĭ, rețeaua de canalizațiune de scurgere a orașuluĭ se angmentează pe fie-ce an.

Salubritatea capitaleĭ. — *Serviciul salubrității*, înființat ca atare prin budgetul anual 1893—94, e parte integrantă a serviciuluĭ de podurĭ și șosele și este menit a asigura curățenia orașuluĭ, care, în general vorbind, este satisfăcătoare.

Serviciuluĭ salubrității aparțin treĭ secțiunĭ: 1. secțiunea gunoaielor particulare, 2. secțiunea canalelor și 3. secțiunea grajdurilor primărieĭ și atelierelor.

Prima secțiune cuprinde curățitul și stropitul stradelor și evacuarea gunoaielor particulare și publice; a doua cuprinde: a) construcția și întreținerea canalelor publice și accesoriilor lor pentru evacuarea apelor din ploĭ și zăpezĭ, b) autorizația de construcțiĭ de canale la particularĭ pentru evacuarea acelorași ape, a celor menajere și industriale, c) evacuarea prin canal cu sistem divizionar a latrinelor publice, d) curățitul latrinelor particulare prin serviciul zis barometric; a treia cuprinde: a) administrația grajdurilor și

www.dacoromanica.ro

furagiilor, b) atelierele de reparațiuni cu diferite ramuri, ca potcovărie, ferărie, lemnărie, văpsitorie și curelărie.

Costul.—Menținerea curățirii în oraș devine un serviciu cu atît mai greu, cu cît el este însărcinat cu recolta și transportul, contra unei taxe de abonament, și a gunoaielor menajere ce se strîng prin locuințele private. Escesivele călduri din clima noastră care reclamă răcorirea artificială a stradelor printr'o largă stropire a lor, cum și ridicarea marilor cantități de zăpadă ce cade adesea, sporesc încă și mai mult importanța serviciului curățirei orașului.

Administrațiunea comunală are înscris în budget pentru serviciul curățirei orașului 27000 lei pentru personal, 529050 lei pentru lucrători și 303000 pentru material.

Dacă din totalul de 859050 ce se cheltuește pentru curățirea orașului, scadem 250000 lei cît se încasează, în cifre rotunde, pentru ridicarea gunoaielor particulare, rezultă că orașul face cu curățirea publică o cheltuială anuală de 609050. Repărțită la cele 232000 suflete ce trăesc în București, cheltuiala curățirei orașului revine la 2,62 pe an de cap din populațiune.

După «Statistica internațională a orașelor mari», Parisul cheltuește cîte 3.18 pe an de cap de populațiune, pentru curățitul său, Viena 4.15, Budapesta 1.69.

Măturatul și stropitul. — Din punctul de vedere al măturatului și stropitului, orașul se împarte în 22 de secțiuni, din cari 15 în incinta șoselelor înconjurătoare și 7 în afară de această incintă, fie-care din aceste secțiuni fiind date în îngrijirea unui supraveghetor cu ajutorul său și avînd numărul necesar de măturători, cotige, furgoane și perii mecanice și sacale în unele secțiuni.

Stradele celor 15 secțiuni din interiorul șoselelor înconjurătoare se curăță prin lucrători și material ce se află cantonat pe întinderi desemnate de strade, pe cari le mătură normal în fiecare zi în ocolul I, la două zile odată în ocolul al II-lea și la trei zile odată în ocolul al III-lea.

Secțiunile afară din șoselele înconjurătoare se îngrijesc prin cete de lucrători, cari le curăță în grupuri, la intervale determinate, dar mai rari.

Supraveghetorii secțiunilor de curățire sunt însărcinați și cu facerea abonamentelor pentru ridicarea gunoaielor din proprietățile private, cum și cu controlul acestui serviciu.

Transportul gunoaielor și arderea gunoaielor. — Gunoaiele rezultînd din măturatul stradelor sau din proprietățile private se transportă din gropile din partea escentrică a orașului, parte direct prin trăsurile serviciului, parte prin intermediul unei linii Decauville care, încărcîndu-le din rampa de gunoaie de la Radu-Vodă, le transportă în vagonete trase de cai pănă în Valea-Plîngerei, unde se depun pentru aplanarea acestei mari mlaștine. In termen mediu se strînge pe zi, în București, 280 de tone gunoiu.

In cursul anului trecut, s'au instalat în strada Țărănilor niște crematorii pentru arderea gunoaielor. Aceste cuptoare costă pe comună 70,000 lei.

O altă stațiune crematorie e la Tunari, unde sunt instalate de asemenea niște cuptoare, în care se ard 70 de tone gunoaie pe zi.

O a treia rampă de gunoaie, proectată în «Gropile Neptun», n'a putut fi construită încă, din cauză că numai în timpul din urmă s'a putut face expropierile acestor gropi.

Ridicarea zăpezii. — Nu e mult de cînd zăpada, cînd cădea în mari cantități, era o adevărată calamitate pentru circulațiune în București, cu toate însemnatele sume ce Primăria era obligată a cheltui pentru ridicarea și transportul ei.

Curățirea se face acum cu niște pluguri trase de doi cai și zăpada se aruncă în canale și în cîte-va trape construite pe podurile de pe Dîmbovița. Măsurile acestea au făcut ca curățirea zăpezei să coste anul trecut 22,000 lei.

Intinderea liniilor de tramvai pe un mare număr de strade principale din oraș, obligă aceste întreprinderi de transport d'a curăți zăpada îndată ce cade.

Stradele cele mai principale din centru și mai cu seamă bulevardele, au, la cîte 25—30 de metri distanță, instalate vespasiene. Grădinile publice sunt de asemenea prevăzute cu vespasiene. Numărul lor în total se urcă la 500 în toată capitala. Numărul latrinelor publice se urcă azi la 15.

Cazarma măturătorilor. — Pentru locuința măturătorilor cari n'au familie, există cazarma de măturători de lîngă rampa de gunoaie de la Radu-Vodă, cum și o instalațiune cu același scop ce s'a făcut la grajdurile de la Cuibul-cu-Barză.

Grajduri și Ateliere.— Grajdurile și atelierele serviciului curățirei, situate la Cuibul-cu-Barză, formează un vast și important stabiliment, în care se întrețin cei 350 de cai ai serviciului și se depozitează, re-

www.dacoromanica.ro

pară și construește variatul material destinat curățirei orașuluĭ.

Ocupînd o mare suprafață de teren, grajdurile și atelierele sunt prevăzute cu șase pavilioane de grajdurĭ, infirmerie de caĭ, potcovărie, basin pentru scăldatul cailor, manegiŭ, parcurĭ de reproducțiune și magaziĭ de furagie, numeroase remize pentru trăsurĭ și aparate de desinfecțiune, de extracțiunĭ barometrice și de incendiŭ, magaziĭ de materiale prime și obiecte fabricate, ateliere de fierărie cu motoare mecanice, diverse mașine-scule, căruțărie, tapițărie și vopsitorie; cazarmă și cantină pentru 150 de lucrătorĭ, clădire de administrațiune, laborator de veterinărie, post de telegraf și telefon, etc.

Grajdurile comunale sunt ținute într'o perfectă curățenie; pavagie bune și plantațiunĭ numeroase complectează salubritatea.

Asistența publică.—*In trecut.*— Asistența în trecut, și maĭ ales cea medicală, negreșit că nu avea mijloacele de care dispune azĭ. Doar în mănăstirĭ se practica de monahĭ un fel de medicină empirică, ca în celel'alte țărĭ. In București însemnăm pe la 1789 abia un spital și un azil de copiĭ orfanĭ.

După cum se constată din dosarele primărieĭ, pe la 1830, breasla bragagiilor din București afecta anual un fond din veniturile eĭ, pentru azilul copiilor orfanĭ.

Situația actuală.—In timpul ultimilor 80 de anĭ s'a făcut progrese însemnate. Avem spitale numeroase, instalate în clădirĭ moderne, cu tot confortul igienic, ospiciĭ de tot soiul, aziluri pentru ceĭ bătrînĭ și incapabilĭ, într'un cuvînt avem o asistență publică și privată, demnă de o capitală de regat. Toțĭ concură la reușita eĭ: comuna, statul, comunitățile diferitelor coloniĭ; epitropiile și eforiile din inițiativă privată fac tot ce pot în limita mijloacelor de carĭ dispun.

Asistența publică comunală.— Asistența publică este în București dintre cele maĭ întinse. Deși comuna nu posedă un serviciŭ public bine organizat pentru îngrijirea tuturor săracilor, ea împarte însă ajutoare în natură și banĭ în tot decursul anuluĭ și maĭ cu seamă în ajunul sărbătorilor.

In anul 1896, mediciĭ comunalĭ aŭ căutat 15501 bolnavĭ Romînĭ și 1338 bolnavĭ străinĭ. Ordonanțe gratuite aŭ fost 8767, în valoare de leĭ 16000.

Primăria dispune de următoarele instituțiunĭ de binefacere:

Ospiciul comunal Zerlendi, întemeiat din inițiativă privată de bancherul Cristofi Zerlendi și pus sub administrația directă a primărieĭ, a adăpostit, în cursul anuluĭ 1896, 40 de infirmĭ.

Azilul de noapte făcut din produsul maĭ multor serbărĭ populare și din diferite donațiunĭ particulare. Acest azil e pus sub dependința primărieĭ și administrat de ea. Azilul e construit pe cheiul Dîmboviței; e o clădire bună, igienică, spațioasă și care aduce serviciĭ reale populațiuneĭ sărace.

Primăria a înființat și întreține și o ospătărie populară, alăturea de azilul de noapte, care de asemenea a umplut o lacună însemnată simțită de mult. Cu suma minimă de 25 de banĭ (clasa I) și 10 banĭ (clasa II) cine-va poate avea un prînz modest, dar hrănitor.

In timpul de la 1 Ianuarie pănă la 31 Decembrie 1897 aŭ fost adăpostiți în azil un număr de 7241 bărbați și 1245 femeĭ, saŭ în total 8486, din carĭ: 7803 Romînĭ, 174 Izraeliți, 72 Germanĭ, 92 Maghiarĭ, 63 Italienĭ, 33 Sîrbĭ, 49 Bulgarĭ, 44 Grecĭ, 28 Polonezĭ, 25 Macedodenĭ, 55 Francezĭ, 19 Armenĭ și 38 Rușĭ.

Ospătăria populară a fost vizitată în acelașĭ interval de timp de un număr de 85922 persoane de diferite naționalități.

Pentru întreținerea azilului de noapte și ospătărieĭ populare, comuna cheltuește sume însemnate în raport cu mijloacele de care dispune; ast-fel în budgetul pe anul 1897 este alocată în acest scop o sumă de 39880 leĭ. Comuna a incasat de la ospătărie, în timp de un an, adică de la 1 Ianuarie la 31 Decembrie 1897, suma de 14610 leĭ 80 banĭ.

In azilul de noapte toțĭ ceĭ săracĭ și lipsiți de locuință, fie de orĭ-ce naționalitate, pot găsi adăpost treĭ nopți în cursul uneĭ lunĭ, în care timp li se dă așternut, bae sistematică și hrană.

In anul 1897 încetînd din viață filantropul Evloghie Gheorghief, a lăsat prin testamentul său, în deplină proprietate, moșiile sale Viișoara și Coteniță, din districtul Olt, Primărieĭ București și «Societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn , și anume a lăsat primărieĭ două din treĭ părți din aceste moșiĭ cu însărcinare de a întrebuința venitul în sporirea și ameliorarea azilului de noapte, iar cea-l'altă treime din acele moșiĭ s'a lăsat societățeĭ menționate, cu obligațiune d'a întrebuința venitul pentru întreținerea și dezvoltarea școaleĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn. Atît primăria cît și societatea s'aŭ pus în posesiunea moșiilor și aŭ luat deja măsurĭ pentru arendarea lor.

www.dacoromanica.ro

Un alt serviciŭ al primărieĭ, e Serviciul copiilor găsiți și orfanĭ, care în anul 1897 a îngrijit 172 băeți și fete. Primăria plătește la 316 doicĭ pentru creșterea copiilor găsiți. Un număr de 135 copiĭ, avînd etatea de 7 anĭ, frecuentă pe contul primărieĭ școalele primare.

Primăria posedă și întreține un institut vaccinogen. In el s'aŭ vaccinat și revaccinat în 1897, 38224 persoane.

Intre stabilimentele de asistență publică comunală se numără și Băile populare de pe piața Bibescu-Vodă, deschise în 1896; în aceste băĭ populațiunea săracă poate face cu 10 banĭ o bae rece în basin cu dușe și cu 20 banĭ o bae caldă cu dușe; în anul 1897 aŭ fost frecuentate de 58947 de persoane.

Subvențiunĭ.—Enumerăm aci sumele pe anul 1897 până la 1898 ce primăria le a acordat pentru subvențiunĭ, ajutoare și întreținerĭ de stabilimente de asistență publică, etc.: ajutoare de cărți elevilor săracĭ, 4500 leĭ; subvențiunĭ pentru doĭ studenți carĭ își fac studiile în străinătate, 2700 leĭ; idem pentru societatea «Invățătura poporuluĭ Romîn», 3000 leĭ; idem pentru societatea «Grădina de copiĭ», 1000 leĭ; idem societății «Unirea constructorilor Romînĭ» pentru școala de adulți, 1000 leĭ; subvențiune societățeĭ pentru ajutorul elevilor săracĭ, 1500 leĭ; idem comitetuluĭ instituit pentru a veni în ajutorul incendiaților și inundaților, 1000 leĭ; ajutoare de subsistență la săracĭ, în banĭ saŭ în natură, cheltueli pentru serbărĭ de binefacere și altele, 20000 leĭ; ajutoare de înmormîntărĭ la săracĭ și alte diferite cheltueli de înmormîntare, 1000 leĭ; întreținerĭ de infirmĭ și neputincioșĭ în spitale, 10000 leĭ; ajutoare pentru măritat fete sărace din procentele capitaluluĭ depus de M. S. Regina, 350 leĭ; pentru întreținerea aziluluĭ de noapte și ospătărieĭ populare, 31000 leĭ; pentru întreținerea băilor populare, 11500 leĭ; pentru întreținerea aziluluĭ Protopopul Tudor Economul, 5000 leĭ; pentru măritatul a 4 fete sărace din fondul Protopopul Tudor Economu, 4000 leĭ; pentru întreținerea școaleĭ profesionale Protopopul T. Economul și orfelinatul Maria Turnescu, 33110 leĭ; medicamente pentru săracĭ și copiĭ găsiți, 16000 leĭ; subvențiune Eforieĭ Spitalelor Civile pentru alienați, 30000, leĭ; pentru serviciul copiilor găsiți, vestminte, îmbrăcăminte, colete, etc., 11300 leĭ; pentru întreținerea ospiciuluĭ comunal Zerlendi, 21700 leĭ; subvențiune Eforieĭ Spitalelor Civile pentru căutarea femeilor prostituate, 18000.

Casa comunală maĭ servește o sumă de 2000 leĭ pe an pentru îmbunătățirea raseĭ cailor în Romînia, precum și o subvențiune de 55500 leĭ pe an Teatruluĭ Național.

Pe lîngă suma de 20000 leĭ pentru ajutoare de subsistență la săracĭ, s'a simțit trebuință să se maĭ acorde încă două credite de cîte 5000 leĭ în anul trecut.

Din suma de 30000 cît și din sumele vărsate la Primărie din subscripțiĭ pentru săracĭ, s'aŭ distribuit în cursul anuluĭ și cu ocaziunea sărbătorilor Paștelui și Crăciunuluĭ 41119 leĭ, din care leĭ 37010 în banĭ, restul de 4109 leĭ ca ajutoare în natură, adică în lemne pentru încălzit.

S'a împărțit 50 stînjenĭ cubicĭ lemne divizați în 300 grămezĭ, împărtășindu-se astfel un număr de 300 săracĭ cu cîte $^1/_6$ din un stînjen cubic și cîte 2 leĭ pentru transportul lemnelor la domiciliŭ. Afară de aceștĭ 50 stînjenĭ lemne s'a maĭ distribuit la încă 10 săracĭ cîte 200 kil. lemne tăețe, plătindu-se și transportul lor la domiciliul celuĭ ajutat.

Asistența publică privată.— Afară de asistența publică municipală, maĭ există în București și o mulțime de institute filantropice speciale, înființate cu fonduri lăsate de Domniĭ țăreĭ, precum și de particulari, și administrate de eforiĭ și de comitete speciale. Aceste institute de caritate sunt:

1. Eforia Spitalelor Civile. Intîiul spital în București se datorește spătaruluĭ Mihail Cantacuzino, care, zidind biserica Colțea și înzestrîndu-o cu maĭ multe moșiĭ, o îndatoră a face și întreține două spitale pentru bolnavĭ și a le întreține cu doctorĭ și farmaciĭ. Maĭ tîrziŭ Grigorie-Mateiŭ-Ghica - Voevod intemeiă spitalul Pantelimon înzestrîndu-l cu maĭ multe moșiĭ, cu obligație a se întreține un spital pentru bolnavĭ, altul pentru răniți și altul pentru ciumați la schitul sf. Visarion. La 1796 «bîntuindu-se țara de năprasnica boală a ciumeĭ», Alexandru-Vodă - Moruzzi «prin sfatul și alegerea obșteĭ, zidi un spital pentru ciumați și molipsiți la Dudești pe margînea Dîmboviței» și pentru întreținerea acestuĭ spital îĭ închina treĭ din mănăstirile slobode ale țăreĭ, anume: Tismana, Cozia și Cîmpul-Lung. Maĭ tîrziŭ, la 1808, Divanul țăreĭ sub președenția luĭ «Gavriil Mitropolitul și Exarhul prea sfîntuluĭ și îndreptătoruluĭ Sinod a toată Rosia» revoacă această închinare și hotărește: «pentru a nu rămînea și

www.dacoromanica.ro

zidirea numitului spital i biserică de acolo la deräpänare și pustiere . . . . . ca la cisla ce este pusă pe mănăstirĭ de daŭ pe fie-care an pentru școlĭ, să se facă adăugirea acesteĭ trebuințe, care prin părinții arhiereĭ să se dea la dregerea acestuĭ spital, unde se va strica, i la plata simbrieĭ preotuluĭ, i la paznicĭĭ acestuĭ spital și la trebuincioasa cheltuială a bisericiĭ de acolo».

Fie-care spital își avea epitropia luĭ separată pănă la anul 1847, sub Domnia luĭ Bibescu-Vodă, cînd, pentru motivul că aŭ același scop filantropic, obștească adunare a regulamentat să fie o singură Epitropie saŭ Eforie, în capul căreia vedem pe logofătul Mihail Racoviță, logofătul Constantin Herescu și logofătul Scarlat Ghica, sub președenția Mitropolituluĭ Primat.

La donațiile făcute de spătarul Cantacuzino și de Grigorie-Mateiŭ-Ghica-Vodă, aŭ venit a se adăuga o mulțime de donațiĭ particulare și la rîndul săŭ guvernul a pus la dispoziția acestor așezăminte 12 mănăstirĭ și schiturĭ cu toate proprietățile lor: mănăstirea Găiseni (Dîmbovița), mănăstirile Sinaia, Poiana (Prahova), schiturile Fedeleșoiŭ, Berislăvești (Argeș), Măxineni (Brăila), Brebu, Lespezile (Prahova), Cornetul, Șerbănești și Titiriciŭ (Vîlcea).

Actualmente, Eforia Spitalelor Civile posedă 132 proprietățĭ în 16 județe, din carĭ 74 moșiĭ, cu o întindere de 204784 hect., din care 82 păduri în întindere de 36890 hect., 57 ariĭ. Valoarea terenurilor e prețuită între 180 și 500 leĭ hect.; valoarea totală la 61,564,185 leĭ. Adăugînd cîte 300 leĭ de hect. de pădure, pentru valoarea lemnelor, suma se urcă la 78,631,335 leĭ. Venitul anual, la acest capital de 78 milioane, a fost de 4½ milioane. Afară de aceste proprietățĭ maĭ posedă și maĭ multe imobile urbane, între carĭ vechiul eĭ local administrativ precum și un stabiliment de băĭ și un teatru (cu maĭ multe prăvăliĭ) în București și un stabiliment de hidroterapie la Sinaia.

Această instituție de bine-facere posedă în capitală 7 marĭ spitale, avînd fie-care și cîte un dispensariŭ de consultațiĭ gratuite.

In primul rînd vine spitalul *Colțea*.

Spitalul Colțea s'a fondat la 1715 de Spătarul Mihail Cantacuzino și avea la început 24 paturĭ pentru bolnaviĭ de ambele sexe. Invazia muscălească din anul 1806 dezorganiză pentru cît-va timp acest spital, prefăcîndu-l într'un spital militar rusesc și reducîndu-se paturile suferinzilor civilĭ.

Astă-zĭ are 300 paturĭ, clinicĭ medicale, chirurgicale și oftalmologice, școală practică și muzeŭ de anatomie, laborator de chimie și farmacie.

Cu începere din Octombrie 1898 s'a înființat pe lîngă acest spital și o secție pentru consultațiile gratuite medicale și chirurgicale. De asemenea s'a mărit serviciul de oculistică, precum și cel de sifiliografie și dermatologie, unde s'a făcut o nouă sală de operație chirurgicală.

Numele de Colțea vine de la boierul Cândescu, numit și Colțea, socrul luĭ Mihail Cantacuzino.

In privința acestuĭ spital, Grigorie-Vodă-Ghica zice în hrisovul săŭ de la 7244 (1736) «aci în orașul București s'a maĭ făcut un spital de bolnavĭ, la mănăstirea ce se numește a Colțeĭ, de repauzatul și creștinescul boier Mihail Cantacuzino, biv Vel spătar; dar nu de bolnavĭ ce pătimesc de alte boale trupeștĭ și de boala ciumeĭ, cĭ numaĭ de bolnavĭ de ceĭ cu rănĭ și buboșĭ».

Pănă în anul 1888 a fost în fața spitaluluĭ Colțea așa numitul *Turnul Colțeĭ*. El a fost dărămat de administrația comunală în acel an. (Vezĭ § Cultele).

Un alt spital al Eforieĭ e spitalul *Pantelimon*, care s'a fondat la anul 7243 (1735) de Grigorie-Ghica-Voevod, în curtea mănăstireĭ cu același nume, întemeiată de Vornicul Cernica. In 1847 spitalul Pantelimon servea numaĭ pentru boale cronice. In hrisovul din 12 Octombrie, același an, se spune, vorbind despre mănăstirea Pantelimon «.... și spitalul să fie pentru săracĭ, însă nu numaĭ de bolnavĭ de aceia ce ar pătimi de alte boale trupeștĭ, ci și de bolnavĭ de boala ciumeĭ». Actualmente clădirea de la Pantelimon servă maĭ mult de azil pentru ceĭ infirmĭ.

Al 3-lea spital al Eforieĭ e spitalul *Filantropia*, care s'a fundat de generalul Cotuzof, Băleanu și maĭ mulțĭ mahalagiĭ.

Al patrulea spital al Eforieĭ e spitalul de naștere *Maternitatea*, care s'a fundat la 1839 și s'a reconstruit din noŭ acum cîțĭ-va anĭ; la acest spital e atașat un alt spital, acel al copiilor noŭ născuțĭ. Eforia maĭ are *Spitalul de copiĭ* și spitalul *Colentina* care s'a fundat la 1864.

Afară de aceste spitaluri din capitală, Eforia întreține și un spital la Ploești, cu 40 paturĭ și un spital la Cocoș (Dîmbovița) cu 15 paturĭ.

Toate aceste spitaluri se administrează de o eforie, compusă din treĭ membri, numițĭ de guvern și sub privegherea ministeruluĭ de Interne. Un regula-

www.dacoromanica.ro

ment de administrație, din 8 Iunie 1868, regulează în amănunte funcționarea acestuĭ așezămînt. Budgetul Eforieĭ Spitalelor Civile se votează anual de Camera legiuitoare, iar dările sale de seamă anuale se cercetează de Inalta Curte de Compturĭ.

Eforia întreține și un ospiciŭ de alienați, *Mărcuța,* într'o clădire vechie, dar în condițiuni bune, cu 320 paturĭ. Statul și comuna București acordă subvențiuni acestuĭ așezămînt. In 1896 s'aŭ căutat aci 319 bărb. și 191 fem.

In anul 1896 s'a tratat în spitalele și ospiciile dependinte de Eforia Spitalelor Civile, 17740 bolnavĭ. Aceștĭ bolnavĭ aŭ fost distribuiți în spitalele următoare:

Spitalul Colțea, 3931 bolnavĭ; Filantropia, 4965; Colentina, 2789; de Copiĭ, 2064; Pantelimon, 572; Maternitatea (femeĭ), 1583; Maternitatea (copiĭ născuți), 1301; Mărcuța, 535. Total 17740.

După protecțiune aŭ fost:

Romînĭ 14504 și străinĭ 3236.

In anul 1896 s'a prezintat la consultațiuni cu medicamente gratuite un număr de 138002 bolnavĭ, din carĭ 61699 bărbați, 52565 femeĭ, 13396 băeți și 10342 fete.

După protecțiune aŭ fost: Romînĭ, 92886; străinĭ, 45116; iar după religiune: creștinĭ ortodoxĭ, 52356; creștinĭ de alte riturĭ, 44824; mahometanĭ 292; izraeliți, 40530.

In București spitalele Eforieĭ aŭ 40 medicĭ, din carĭ 15 medicĭ primarĭ, 16 secundarĭ, 4 însărcinați cu consultațiĭ gratuite și 2 cu serviciul de bolĭ infecțioase asistați de 40 de internĭ; aŭ 25 farmaciștĭ și 5 moașe.

2. Epitropia Spitaluluĭ Brîncovenesc, care se administrează de o epitropie separată, condusă de descendințiĭ familieĭ Brîncoveanu; s'a fundat de Băneasa Safta Brîncoveanca, «numaĭ pentru bolnaviĭ și ticăloșiĭ carĭ ar peri de foame pe drumurĭ» în anul 1834, iar spitalul s'a inaugurat la 18 Octombrie 1838, printr'un discurs ținut de Băneasa Săftica.

La început spitalul Brîncovenesc avea 60 paturĭ, carĭ se întreținеaŭ din venitul moșiilor lăsate în județele Dolj și Romanați. Azĭ așezămintele Brîncovenești dispun de o avere care aduce un venit anual de 1200000 leĭ.

Pentru construcția acesteĭ zidirĭ s'a cumpărat de generoasa donatoare locul de lîngă biserica «Domnița Balașa» aĭ căreia ctitoare era.

In jurul acesteĭ bisericĭ după cum se dovedește din testamentul Banuluĭ Brîncoveanu, tipărit la 1838 — deja existaŭ chiliĭ pentru adăpostirea celor neputincioșĭ. In partea despre E. s'a clădit, la 1889, tot din veniturile lăsate de această generoasă familie, un frumos local ce servă ca spital, alăturĭ cu vechiul spital Brîncovenesc, zidit la anul 1857. In total, în spitalul Brîncovenesc, sunt azĭ 240 de paturĭ.

In partea dreaptă a bisericiĭ este «Azilul Domnița Balașa», cu 81 paturĭ pentru femeĭ înfirme și în fundul curțiĭ este școala primară de băeți «Domnița Bălașa», fondată la anul 1871.

Spitalul Brîncovenesc are 14 medicĭ, din carĭ 5 primarĭ, 7 secundarĭ, 1 medic chimist, 1 pentru consultațiile gratuite, asistați de 9 internĭ; are 4 farmaciștĭ.

In curgerea anuluĭ 1896 s'aŭ tratat în spitalul Brîncovenesc un număr de 3295 de bolnavĭ (1789 bărbați, 1054 femeĭ și 354 copiĭ).

3, Eforia spitaluluĭ Xenocrat, fondată în anul 1881, de repauzatul Dr. Kiriazi. Intreține un spital cu 30 paturĭ. In anul trecut s'aŭ căutat 500 bolnavĭ și s'aŭ dat 1200 consultațiĭ gratuite la 1200 bolnavĭ ambulanți. E maĭ mult spital al colonieĭ grecești capitală.

4. Eforia spitaluluĭ Caritas, a Izraeliților.

Spitalul Caritas e încăpător și mobilat pentru 50 paturĭ; din lipsă însă de venitурĭ toate paturile nu pot fi ocupate. In anul 1897 s'aŭ cheltuit 19000 leĭ pe cînd veniturile pozitive nu sunt de cît leĭ 1450 din cupoane. Restul se adună din cotizațiuni voluntare, baluri și ofrande.

Eforia actuală a organizat o loterie care a produs un beneficiŭ de 34000 leĭ ca fond al spitaluluĭ, ceea ce reprezintă încă un venit pozitiv de leĭ 1700 pe an. Cu toate sforțările comitetuluĭ, venitul pozitiv este numaĭ de leĭ 3150, pe cînd cheltuelile, pentru un număr restrîns de paturĭ, sunt de leĭ 19000.

In afară de aceste spitalurĭ maĭ e: Spitalul Militar Central, instituțiune model, în care sunt puse în practică principiile moderne ale construcțiuniĭ de spitale; se compune din 6 pavilioane de bolnavĭ, din 5 pavilioane anexe pentru administrație, băĭ, laboratoriĭ, compania sanitară, etc. și este destinat a primi în timp de pace 326, în timp de războiŭ 560 bolnavĭ. In anul trecut aŭ fost căutați 7000 bolnavĭ. E întreținut de stat.

In casa de sănătate (din str. Teilor), unde se primesc cu plată

www.dacoromanica.ro

bolnavĭ de orĭ ce soiŭ, cu 11 paturĭ, se poate interna și de la 2—3 alienațĭ.

Maĭ este încă o casă de sănătate privată (în str. Sf. Ionică) cu 5 paturĭ pentru boale chirurgicale și ginocologice.

Pentru căutarea alienaților se se află în București în afară de Mărcuța și Ospiciul Caritatea, întreprindere particulară în, str. Plantelor, a prof. Dr. Sutzu, în condițiunĭ bune, cu 50 paturĭ; în 1896 aŭ fost internațĭ 44 bărbațĭ și 29 femeĭ. In acest institut și-a petrecut poetul Eminescu, ultimul an al vieței sale; tot aci a și murit.

Se maĭ află un Depozit de alienațĭ al Prefecturei poliției capitalei în care, în 1896, aŭ fost internațĭ 149 (92 bărbațĭ și 57 femeĭ).

In curînd București vor fi înzestrațĭ cu un ospiciŭ de alienațĭ model, confortabil, clădit de Eforia Spitalelor Civile și subvenționate de guvern cu 700000 leĭ.

In București maĭ sunt diferite clinice particulare, în număr de 4, unele cu plată, altele gratis; ele sunt: Policlinica (din str. Armenească); Policlinica «Elisabeta» de la Institutul Surorilor de caritate; Policlinica (din str. Sfinților) și Policlinica «Fraternitatea-Zion», clinică izraelită.

Azilurĭ. — In afară de azilul de noapte comunal și acel întreținut de așezămintele Brîncovenești (vezĭ maĭ sus), în București sunt maĭ multe azilurĭ din inițiativă privată, pentru oploșirea celor fără mijloace, a bătrînilor și a bătrînelor, bolnavĭ, infirmĭ și incapabilĭ de a se maĭ hrăni prin propriile lor mijloace.

Ast-fel de azilurĭ sunt în număr de 10 și anume:

Elena Oteteleșeanu, pentru 20 femeĭ înfirme; Zoe Stătineanu, pentru 10 femeĭ bătrîne; Protopopul Tudor, pentru 22 femeĭ bătrîne; Sf. Vinerĭ, pentru 40 bătrînĭ infirmĭ; Arhiereul Calist, pentru 6 femeĭ; Elena Djuvara, pentru 4 femeĭ; Sultana Anghelo, pentru 2 femeĭ; Hötsch (germ.), pentru 26 bărbațĭ și femeĭ; Elisabeteŭ (izraelit), cu 44 paturĭ pentru bărbațĭ; Comunitatea izraelită spaniolă, cu 16 paturĭ pentru femeĭ.

De vr'o 2 anĭ s'a înființat în capitală și două institute pentru creșterea copiilor, așa numitele leagăne (crêches), unul «Materna» și cel-lalt «Elisabeta». Ambele sunt din inițiativa privată, sunt puse sub patronagiul unor comitete din societatea bucureșteană și se întrețin din cotizațiunĭ benevole, din serbărĭ și baluri.

Institutul Elisabeta, al Surorilor de caritate, fondat în anul 1879 și pus sub patronagiul M. S. Regina Elisabeta; are misiunea de a îngriji și veghia pe bolnavĭ, particularĭ, în schimbul uneĭ plățĭ micĭ saŭ de cele maĭ multe orĭ, fără nicĭ un salariŭ.

Din cele de maĭ sus, rezultă că în capitală sunt la dispoziția bolnavilor și infirmilor un număr de 1304 paturĭ, și anume în:

Ospiciile comunale (Azilul de noapte și Ospiciul Zerlendi) 184 paturĭ; Eforia Spitalelor Civile 665; Epitropia Așezămintelor Brîncovenești 321; Eforia Xenocrat 30; Eforia Caritas 50; Casa de sănătate 11; Institutul Caritatea (Sutzu) 50; In cele 10 azilurĭ particulare 177.

Societățĭ filantropice. — In București, numărul societăților particulare filantropice se urcă la aproape 150; maĭ fie-care breaslă de activitate își are societatea eĭ. Dăm aci cele maĭ însemnate, atît ca vechime, cît și ca fonduri:

Crucea Roșie, pentru îngrijirea răniților în caz de războiŭ. Dispune de fonduri însemnate. Înființată din 1876. Se întreține din donațiunĭ, ofrande și balurĭ publice date de ofițerii diferitelor garnizoane.

Comitetul pentru incendiațĭ și înundațĭ, sub președinția Mitropolitului Primat, al primuluĭ Ministru și al Primaruluĭ Capitaleĭ. Acordă ajutoare în caz de sinistre. Dispune de fonduri însemnate.

Providența, societate romînească de ajutor la familiile scăpătate. Se întreține din cotizațiunĭ, baluri și serbărĭ. Patronată de un comitet de doamne sub patronagiul M. S. Regineĭ.

Obolul, societate romînă pentru ajutorarea copiilor sărmanĭ. Sub patronagiul unuĭ comitet de doamne. Organizează baluri foarte mult căutate și producătoare.

Societatea funcționarilor publicĭ, fondată în anul 1882; ajutor reciproc. In anul 1895 a dat ajutoare în sumă de 141000 leĭ. Dispune de un fond de 1 milion și jumătate leĭ. A emis o loterie de 500000 leĭ, pentru a-și clădi un local al eĭ propriŭ. Numără peste 4000 de membriĭ.

Ajutorul, societatea cleruluĭ romîn, fondată în 1877. Scopul eĭ este de a ajuta pe clericiĭ lipsițĭ de mijloace, a răspîndi ideĭ morale și religioase. Are o avere de vr'o 90000 leĭ și numără 220 de membriĭ.

Ion Cucuzel, societatea cîntăreților bisericeștĭ, fondată în 1888, în scop filantropic. Dispune de o avere de 17500 leĭ și numără 350 membriĭ. De la înființarea eĭ pănă azĭ a acordat ajutoare în sumă de leĭ 8000.

Gutenberg, societate de ajutor reciproc a lucrătorilor tipografĭ. A fost înființată în anul 1858. Scopul: ajutorarea mem-

www.dacoromanica.ro

brilor, a văduvelor și a orfanilor. Fondul societățeĭ se urcă la suma de 46000 leĭ; numărul membrilor 400.

Mielul de aur, societate filantropică fondată în anul 1870; acordă membrilor ajutoare pentru înmormîntărĭ. Fond social 10000 leĭ; numărul memb. 125

Speranța, societate filantropică și înzestrătoare; numără 200 membri; cu un capital de 22000 leĭ.

Unirea lucrătorilor constructorĭ romînĭ, fondată în 1873. Scopul eĭ: Stabilirea solidarităților între lucrătoriĭ constructorĭ romînĭ, formarea maeștrilor, ajutorarea infirmilor și a bătrînilor. Numărul membrilor trece de 300. Posedă un local propriŭ, în valoare de 90000 leĭ; dispune și de un capital de 10000 leĭ în numerar.

Societatea comercianților de băuturĭ spirtoase, fondată în anul 1879. Distribue în toțĭ anĭĭ cărțĭ la copiĭ săracĭ și dă ajutor membrilor săĭ lipsițĭ de mijloace și bolnavĭ. Dispune de un fond de 120000 leĭ. Numărul membrilor se urcă la 380. Dă de 2 orĭ pe an serbărĭ populare și baluri.

Peleșul și Vîrful cu Dor, a micilor funcționarĭ, fondată în 1885; ajutor reciproc în caz de boală a membrilor. Averea societățeĭ se urcă la suma de leĭ 120000. Peste 3000 de funcționarĭ inferiorĭ (odăiași, portarĭ, intendenți de la diferite autorități) compun această societate.

Societatea lucrătorilor în fier și lemn, înființată în 1887; are 250 membri, în maioritate romînĭ; ajutor în caz de boală, schilodire și moarte. Capital social 18000 leĭ.

Salvatorul, societatea femeilor sărace, fondată în 1886; scop filantropic, ajutor pentru înmormîntărĭ, ajutor medical și pentru măritarea membrelor sale minore. De la înființarea eĭ până azĭ a dat ajutor de înmormîntare la peste 200 de membre și a măritat 50 de membre minore. Dispune de un însemnat capital; numărul membrelor se urcă la vr o 3000.

Mina și Pădurea, societatea meseriașilor mecanicĭ, fondată în anul 1888 în scop filantropic; ajutor în caz de boală și de moarte. A dat ajutor de la înființare până azĭ la 70 de membrĭĭ. Dispune de un capital de 20,000 leĭ; are 550 membrĭĭ.

Societatea funcționarilor comercialĭ, Nu există de cît de vr'o 7 anĭ. Numără 500 membrĭĭ, toțĭ împiegațĭ la biourourĭ, prăvălĭĭ, etc.

Prosperitatea, societatea lăutarilor. Fondul societățeĭ se urcă la suma de leĭ 10.000; are 150 membrii activĭ.

Fulgerul, societatea birjarilor din capitală; ajutor reciproc. 25.000 leĭ e averea societățeĭ, care are 1200 membrĭĭ.

Societatea internațională a chelnerilor, înființată în 1880. Scop filantropic și ajutoare. Numărul membrilor se urcă la 150, iar capitalul la 27.000 leĭ.

Societatea curelarilor, înființată în 1886. Capital social leĭ 10.000.

Societatea lucrătorilor tîmplarĭ, fondată în anul 1890; ajutor reciproc în caz de boală, accidente și moarte. Capital social 5000 leĭ. 100 de membrĭĭ.

Armonia, societate de ajutor reciproc și bine-facere, fondată în anul 1892. Ajutor în caz de boală, moarte, pensiunĭ viagere la membrĭĭ infirmĭ. Numărul membrilor se ridică la 350, iar capitalul societățeĭ e de 45.000 leĭ.

Umanitatea, societate filantropică. E înființată de curînd și nu dispune de cît de un capital mic. Numărul membrilor 180. Și-a schimbat numele în *Credința.*

Societatea junelor lucrătoare, pentru ajutorul copiilor sermanĭ.

Societatea bucătărieĭ poporane, pentru ajutorarea elevilor sărmanĭ.

Inocența, societate pentru ajutorarea fetelor sermane la măritiș. Numărul membrelor 70.

Egalitatea, societate filantropică romînească, înființată în anul 1886; are 1600 membrĭĭ; cu un capital de 27000 leĭ.

Bucur, societatea croitorilor romînĭ.

Deșteptarea, societatea vînzătorilor de ziare; 100 membrĭĭ; capital social 4000 leĭ.

Clubul gastronomic, societate de chelnerĭ. Inființarea eĭ e recentă. Numără 50 membrĭĭ. Se însărcinează a găsi ocupațiuni membrilor eĭ fără lucru.

Tibișoiŭ, societate filantropică romînească, fondată de mai multe doamne din societate. Ingrijește de copiiĭ săracĭ. Se numește Tibișoiŭ, după numele celuĭ d'întîiŭ copil crescut și îngrijit de această societate.

Loja masonică, societate masonică, care și-a pierdut din strălucirea-ĭ de odinioară. Scop filantropic.

Mistria, ramură francmasonică. Mai mult soc. de ajutor mutual.

Comuna Draus, societatea romînilor transilvănenĭ din acea comună și din împrejurimĭ. Inființată în anul 1891; are 75 membri și membre. Scopul: ajutorarea școlarilor săracĭ transilvănenĭ. Capital social 3000 leĭ.

Comuna Cața, societate compusă din Romînĭ transilvănenĭ din această comună. Inființată în 1893; are 80 membrĭĭ. Sco-

www.dacoromanica.ro

pul: ajutorarea școlarilor din sus zisa comună. Capital 5000 l.

Dacia Traiană, societate națională a Romînilor de dincolo, (bărbați și femei) carî ocupă diferite servicii (servitorî, portarî, etc.) în capitală. Existența ei durează numaĭ de vr'o 4 anî. Capital mic. Scop filantropic.

Frații Romînî, societate națională a Romînilor de dincolo (bărbați și femeĭ), carî ocupă diferite servicii în familiile din capitală (bone, servitorî, etc.). Inființarea ei nu datează de cît de vr'o 2 anî. Ajutor în caz de boală și de moarte.

Germania, societate pentru ajutorare în caz de boală a membrilor săracî ai coloniei germane.

Erster Bukarester Frauen-Verein, societate de dame germane, fondată în 1864.

Anker, societate germană de ajutor în caz de boală.

Einladung, societate germană, filantropică.

Vereinigung der Reichs-Deutschen, fondată în 1892, cu scop de a ține strînși într'un mănunchiŭ pe toți Germanii din provincie și a-ĭ ajuta în caz de nevoe.

Bukarester Deutscher Unterstützungs Verein, fondată în 1863 de membriĭ coloniei germane, în scop filantropic.

Internationaler Frauen Verein, societate germană de dame pentru dare de ajutor.

Hilfs-Verein, societate austriacă, sub președenția legațiunei austriace din capitală. Fondată în 1886. In timp de 10 anî a împărțit ajutoare la mai mulți compatrioți peste 50.000 leĭ. A reîmpatriat pe mai mulți Austriacî bătrînî, bolnavî și nenorociți.

Bukaresti Magyar Társulat, societate ungară, care există de mai mulți anî; scopul: umanitar și filantropic.

Transilvania, societatea Sașilor din Ardeal; scop filantropic și ajutor mutual. Inființată în anul 1887. Capital social peste 12000 leĭ. Numărul membrilor atinge cifra de 250.

De la înființare a acordat ajutoare aproape 10000 leĭ membrilor ei pauperî.

Bukarester Polen-Verein, societate poloneză de ajutor reciproc.

Société de bienfaisance entre Français, fondată în 1852, în scop filantropic. Distribue ajutoare și pensiunî la membriĭ ei. Cu un capital de 25000 leĭ; 130 membriĭ.

Bukarest, societate internațională, compusă din Germanî și Elvețienî. Scopul ei e filantropia.

Société Suisse, societatea Elvețienilor din capitală, fondată în 1861. Ajutor mutual. Acordă ajutoare băneștî la membriĭ ei. Dispune de un capital de 14000 leĭ. Membri 140.

Societatea belgiană, cu scop filantropico-cultural. Nu numără de cît vr'o 40 membriĭ.

Societatea italiană, a coloniei italiane, culturală și filantropică,

Zvornost, societate slovacă, scop filantropic.

Squipetari, societate albaneză de ajutor reciproc.

Clubul ceho-slovac, clubul italian, sunt două societățî nouĭ, cu scop filantropic.

Elisabeteul, societate de binefacere, din ale căreĭ fonduri se întreține azilul izraelit cu același nume.

Iacob Löbel, societate pentru ajutorarea studenților izraeliți în străinătate.

Congregațiunea templuluĭ coral, fondațiune pentru ajutorarea și măritarea fetelor sărmane izraelite.

Doctor Barasch, societate culturală-filantropică.

Malbiș Neurim, societate izraelită pentru îmbrăcămintea copiilor săracî, fără distincțiune de religie, naționalitate și sex. In toți anii îmbracă, pe toamnă, 40 – 50 copiĭ. Existența ei nu datează de cît de 8 anî.

Ghemulath Chasudim, societate izraelită de bine-facere; împrumută banî fără dobîndă. Se întreține numaĭ din cotizațiile membrilor ei.

Șomer Izrael, societate filantropică izraelită. Fondată în 1889; fond social 2500 leĭ. Membriĭ 70.

Ezra Bezaroth, societate de ajutor mutual a Izraeliților din București.

Moria, societate izraelită de filantropie. Organizează serate și baluri.

Edmond Rothschild, societate izraelită. Scop filantropic și cultural. Intreține o școală de băeți. Capital disponibil 1000 leĭ. 80 membri.

Cultul: a) *Bisericile ortodoxe.* — *Istoricul.* — Istoricul monumentelor religioase: biserici, schituri, și mănăstiri din București stă în strînsă legătură cu istoria orașuluĭ însuși. Dacă ar fi să dăm crezămînt uneĭ tradițiunî pusă în legătură cu o inscripțiune plăsmuită, biserica mănăstireĭ Sărindar ar fi clădirea religioasă cea mai vechiă; ea ar data adică de pe la 1369, cînd, — în urma victorieĭ cîștigate de comitele Dragomir, pârcălabul cetățiĭ Dîmbovița, contra luĭ Ludovic, regele Ungarieĭ, — Vladislav Basarab ar fi clădit o biserică pe locul bătălieĭ. Sigur este că la jumătatea secoluluĭ al 16-lea exista în București biserica domnească și că era situată la *Gheced,* adică la *trecătoarea* Dîmboviței numită și *Cur-*

www.dacoromanica.ro

tea Vechie. Cu timpul și cu întinderea orașuluĭ, necesitățile cultuluĭ aŭ reclamat înființarea de bisericĭ al cărora număr se urca în timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul la 22, al luĭ Mateiŭ Basarab la 40, pe la finele secoluluĭ al XVII-lea la 50, iar la începutul secoluluĭ actual la vr'o 200.

Cea maĭ mare parte dintre ele eraŭ micĭ, neîncăpătoare, vechĭ și maĭ mult în ruină. Eraŭ ridicate de persoane private saŭ de enoriĭ sărace, carĭ nu puteaŭ suporta cheltuelĭ marĭ ce necesitează ridicarea de monumente. Nicĭ că acest soiŭ de bisericĭ putea să susție o comparație cu cele făcute de Domnitoriĭ țăreĭ, și de boeriĭ ceĭ bogați,—bisericĭ ce trăesc încă și azĭ.

Fiind clădite fără plan și din materiale eftine, cea maĭ mare parte din lemn, negreșit că nu puteaŭ să reziste vremeĭ și una cîte una se dărîmă încet, fără a maĭ fi reparată saŭ restaurată; așa că azĭ, din numărul cel mare de 200, nu aŭ rămas în București de cît 114 bisericĭ ortodoxe, în carĭ se oficiază serviciul divin. Intre cele rămase maĭ sunt încă cîte-va carĭ vor avea maĭ de vreme saŭ maĭ tîrziŭ aceeași soartă ca și cele cu carĭ se complecta numărul de 200.

In ce privește planurile edificiilor bisericelor ortodoxe din București, ele prezintă treĭ tipurĭ: tipul Carré, reprodus la prea puține lucrărĭ, și care se apropie de formele adoptate în genere în Grecia, la muntele Athos, în Bulgaria, etc.; tipul mixt, combinat cu planul Carré, este de sigur plan de tip vechiŭ religios; în fine planul în cruce cu boltă la altar, în semicerc în năuntru și rond saŭ poligonal pe din afară. Acest din urmă tip este maĭ rar.

Stilul bisericilor din București îŭ general aparține stiluluĭ bizantin cu micĭ modificațiunĭ în amănunte

Toate bisericile din București sunt grupate în două plăși: plasa de sus și plasa de jos, avînd fie-care cîte un revizor eclesiastic și despărțite prin linia formată de Calea Moșilor unită cu Calea Rahoveĭ.

In București este scaunul Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ. Este reședința Eparhieĭ Sf. Mitropoliĭ, care cuprinde județele: Ilfov, Vlașca, Teleorman, Prahova, Dîmbovița, Ialomița și Muscel.

Sf. Sinod îșĭ are de asemenea reședința în București.

După noua lege pentru reorganizarea cleruluĭ, cele 114 bisericĭ formează 71 de parohiĭ, deservite de 251 preoțĭ, 20 diaconĭ, 168 cîntărețĭ și 110 paracliserĭ.

Cea maĭ mare parte din bisericile ortodoxe aŭ resursele lor; sunt și întreținute de stat și de comună.

Statul acordă anual acestor bisericĭ suma de leĭ 137833, iar comuna 110687 leĭ.

Comuna întreține și cincĭ coruri.

Iată cele 114 bisericĭ din capitală în ordine alfabetică:

Biserica Albă (Postăvari), cu hramul Sf. Nicolae. (Vezĭ biserica Mihaiŭ-Vodă). Venitul eĭ e de 5382 leĭ și cheltuelile de 3078 leĭ. Dispune d'un capital de 2500 leĭ.

E deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 4 paracliserĭ. Are ca filiale bisericile Antim și Schitul-Maicilor. Tradițiunea spune că înaintea acesteĭ bisericĭ s'a oprit Mihaiŭ-Vodă, cînd, prins fiind de către Alexandru-Vodă, era dus ca să fie omorît; că el a intrat în biserică și s'a rugat ferbinte la icoana Sf. Nicolae, fagăduind sfîntuluĭ că, dacă va scăpa de moarte, îĭ va ridica o mănăstire, cea-ce a și făcut, după ce s'a urcat pe tron, zidind la 1598 mănăstirea Mihaiŭ-Vodă, cu hramul Sf. Nicolae, în București.

Biserica Albă (Popa-Dîrvaș) (Calea Victorieĭ), cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1827 de Niculae Trăsnea. Are veniturile eĭ proprĭĭ de 17700 leĭ. Dispune de un capital de 14000 leĭ. E deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

E biserică parohială, fără nicĭ o filială.

Biserica Alexe, cu hramul Sf. Gheorghe, s'a zidit la anul 1812 de Alexe Arnăutul și s'a reînoit la anul 1845. Are 90 enoriași și după noua împărțire eclesiastică e biserică parohială.

Venitul eĭ e de 2891 leĭ și cheltuelile de 2638. Primăria îĭ acordă o subvenție anuală de 600 leĭ.

N'are nicĭ un capital.

E deservită de un preot paroh, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Amzeĭ, cu hramul Sf. Nicolae, întemeiată pe la jumătatea secoluluĭ trecut de către Amza Cojocarul, în mijlocul pădureĭ ce exista pe atuncĭ; reclădită apoĭ în anul 1810 de Nic. și Dim. Dărăscu.

Are veniturile eĭ proprĭĭ în suma de leĭ 24070. E deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser. E biserică parohială, cu filiala Sf. Ion-Moldovenĭ.

Biserica Amzeĭ fiind vechie și amenințînd ruină, epitropia a hotărît dărîmarea actualeĭ clădirĭ și construirea uneĭ alte bisericĭ, după un proiect întocmit de architectul Săvulescu.

Costul construcțiuneĭ, după deviz, împreună cu zugrăvitul și mobilierul necesar, se urcă la

www.dacoromanica.ro

suma de 180000 leĭ aproximativ; biserica dispune de un fond de circa 90000, iar pentru neajungere a cerut facerea unuĭ împrumut de 100000 leĭ la Creditul Funciar Rural, afectînd ca hipotecă moșia Crețul, proprietatea bisericeĭ.

Biserica Antim, cu hramul Duminica-Tutulor-Sfinților, maĭ înainte vreme a fost mănăstire de călugărĭ, zidită de Mitropolitul Antim al II-lea, la anul 1715, în zilele luĭ Stefan-Vodă-Cantacuzino și maĭ tîrziŭ s'a făcut metoh al Episcopieĭ de Argeș.

Această biserică este situată pe strada Justiției, într'un cuartier maĭ depărtat de centru. Ea este spațioasă și falnică și ca plan și ca execuție arhitectonică și poate fi considerată ca unul din cele maĭ elegante modele de arhitectură byzantină din București. Sculpturile, foarte măestrite, cu care Antim o împodobise, ca și coloanele de piatră ale peristiluluĭ, sunt azĭ depuse la Muzeul Național. La ușă, în lăuntrul bisericeĭ, pe zid, se află portretele luĭ Stefan Cantacuzino și Mitropolituluĭ Antim, foarte frumos făcute și bine conservate.

Pe vremea eterieĭ Grecești (1821), această mănăstire fu întărită de Căminarul Sava, după ordinul Căimăcămieĭ Țăreĭ și servi ca loc de retragere familiilor ce maĭ rămăseseră în București.

Biserica Antim a fost restaurată în anul 1863 de guvern și redusă la biserică de mir, pentru a căreia întreținere se înscrie anual în budgetul statuluĭ o sumă de 3300 leĭ. Vechile locuințe ale călugărilor servesc de locuințe Episcopilor de Argeș și Rîmnic.

Mult timp a fost înstalat la metohul acesteĭ biserică primul Seminar romîn, acum sem. central.

După numele bisericeĭ s'a numit întregul cuartier din partea loculuĭ: mahalaua Antimuluĭ.

In curtea bisericeĭ este un mic izvor de apă feruginoasă.

E filiala bisericeĭ parohiale Alba-Postăvarĭ și e deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Apostol, cu hramul Sf. Impărațĭ, are de ctitor pe Constantin Potoceanu și soția sa Maria (1765).

Venitul eĭ e de 2850 leĭ și cheltuelile de 1855 leĭ. Subvenție de la stat: 1250 leĭ.

Dispune d'un capital de leĭ 11400. Depinde de biserica parohială Dobroteasa și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Sf. Apostolĭ, cu hramul Sf. Apostolĭ Petru și Pavel, a fost mănăstire închinată la mănăstirea grecească Stavronichita din muntele Athos. Această mănăstire avea două metoace și șease moșiĭ cu un venit anual (la anul 1860) de 206600 leĭ vechĭ.

Nu se cunoaște care a fost primul întemeietor al acesteĭ mănăstirĭ; tot ce se știe însă este că pe la începutul veaculuĭ al XVII-lea exista pe locul bisericeĭ actuale o mică bisericuță de lemn, pe care Mateiŭ Basarab a înlocuit-o maĭ tîrziŭ cu o biserică de zid, care este cea în ființă și astă-zĭ. Ștefan Cantacuzino a reparat-o și zugrăvit-o.

In socotelile acesteĭ mănăstirĭ pe anul 1736, găsim veniturile aceluĭ an de 1176 leĭ, iar la cheltuelĭ găsim o sumă de 60 leĭ, trimișĭ la muntele Athos. Azĭ e redusă la biserică de mir, pentru a căreia întreținere statul înscrie în bugetul săŭ o sumă anuală de 7928 leĭ.

Depinde de parohia bisericeĭ Mihaiŭ-Vodă și e deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Bărbătescul-Noŭ (Filaret), cu hramul Schimbarea-la-Față, s'a clădit la anul 1796, de Udrea Pavel și Stanca, în timpul Mitropolituluĭ Grigore. Are 150 de enoriașĭ. Statul o subvenționează cu 3000 de leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

In cursul anuluĭ 1897 s'a făcut un zid de beton în jurul bisericeĭ, pentru că amenința ruină; de asemenea s'a încins întreaga clădire cu cingătoare de fier și s'a restaurat și zugrăveala internă.

Biserica Bărbătescul-Vechiŭ, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1818, de Manda Șelăreasa, Nicolae Gabroveanu și alțiĭ.

Are 250 enoriașĭ. Statul cheltuește cu întreținerea eĭ 2794 leĭ anual; are venitурĭ propriĭ 1171 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Batiștea, cu hramul Adormirea Sf. Ana, are de ctitor pe vătaful Manciu (1764). E filiala bisericeĭ parohiale Ene. Venitul eĭ e de 8160 leĭ și cheltuelile de 6069 leĭ.

E deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Pisania bisericeĭ Batiștei ne amintește ceva despre Baptiste Veleli, acel Italian de origină, venit din Candia, și devenit personagiŭ puternic la Curtea luĭ Radu-Mihnea și a urmașilor acestuia. După dînsul e de presupus c'a fost numit întregul suburbieĭ Batiștea.

Biserica Bradu-Boteanu, cu hramul Sf. Gheorghe, are de ctitor pe Mihul (1790). Venitul eĭ

www.dacoromanica.ro

e de 1710 leĭ. Comuna îĭ dă o subvenție de 555 leĭ. Dispune d'un capital de 9000 leĭ.

E deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Formează parohie cu biserica principală Pitar-Moșu.

Biserica Brezoianu, cu hramul Sf. Treime, are de ctitorĭ pe Mihail Mărăcineanul și Ștefan Mănăilă, Vel Clucer (1735). Venitul eĭ e de 2517 leĭ și cheltuelile reprezintă aceiașĭ sumă. Comuna îĭ acordă anual o subvenție de 1645 leĭ.

Formează singură o parohie și e deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Broșteni, cu hramul Sf. Nicolae și Adormirea-Maiceĭ Domnuluĭ, s'a zidit la anul 1843 de Paraschiva Iofciu. Are o enoriașĭ și e biserică, parohială; are ca filială pe Radu-Vodă.

Venitul eĭ anual se ridică la 7046 leĭ și cheltuelile la 5725 leĭ. Dispune d'un capital de 4000 leĭ.

E deservită de doĭ preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Bucur, cu hramul Atanasie și Chiril. Biserica e situată pe o movilă, în apropiere de rîul Dîmbovița. A fost ridicată maĭ întîiŭ de lemn, după tradițiune de Bucur Ciobanul și zidită de cărămidă de Mircea Basarab la 1416. Legenda spune că biserica e zidită chiar pe locul unde a fost maĭ înainte coliba luĭ Bucur. In curgerea vremeĭ, bisericuța aceasta a fost de maĭ multe orĭ restaurată și schimbată.

Azĭ biserica este mică, ca de 9 metri în lungime și 5 în lărgime. Este albă pe din afară și pe din lăuntru. D'asupra are un turnuleț mic, în formă de cupolă, care răspunde în biserică. Dinainteĭ are un balcon pe stîlpĭ de lemn.

In timpurĭ recente s'a pus un acoperămînt de tinichea și i s'a introdus modificărĭ esențiale.

Ea se administrează de îngrijitorul bisericeĭ Radu-Vodă, căreia i-a servit drept biserică a cimitiruluĭ.

Biserica Caimata, cu hramul Adormirea; avea de ctitor pe jupîn Nicolae Ceaușul în 1732. Această biserică, care era cea maĭ săracă dintre bisericĭ, și în stare de ruină, în cît amenința să cadă, s'a dărîmat în anul 1892, pentru a face loc prelungireĭ bulevarduluĭ Carol, iar în locul unde a fost altarul s'a pus spre amintire o cruce. Icoanele, tîmpla și argintăria, s'aŭ destinat pentru nouile bisericĭ ce se clădesc la cimitire.

Biserica Cărămidari-de-Jos, cu hramul Sf. Gheorghe, s'a zidit de neamul Herăștilor, la anul 1711 și s'a restaurat de enoriașĭ la 1848.

Venitul eĭ e de 1743 leĭ și cheltuelile de 1695. Comuna îĭ vine în ajutor cu 1760 leĭ anual.

Formează însăși parohie. E deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și un paracliser.

Biserica Cărămidari-de-Sus, cu hramul Buna Vestire, are de ctitor pe Dumitru Arhimandritul (1848).

Venitul eĭ e de 1526 leĭ. D'spune de un capital de 2500 leĭ. Statul îĭ acordă o subvenție pe an de 1760 leĭ. Depinde de biserica parohială Cotroceni și e deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Ceauș-Radu, cu hramul Sf. Nicolae, are de ctitor pe Ceauș Radu și a fost zidită în anul 1781.

Venitul eĭ e de 5650 leĭ și cheltuelile de 1986 leĭ.

Dispune de un capital de 11000 leĭ. Formează singură parohie și e deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Cișmeaua - Mavrogheni, cu hramul Izvorul-Tămăduireĭ, are de ctitor pe Nic. P. Mavrogheni-Vodă (1775). Venitul eĭ e de 3315 leĭ și cheltuelile de 3265 leĭ. Statul îĭ dă o subvenție de 730 leĭ anual. Formează singură o parohie. E deservită de 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și un paracliser.

Biserica Colțea, cu hramul Sfinților Treĭ-Erarhĭ. S'a zidit de spătarul Mihail Cantacuzino, la anul 1715. Peristilul e făcut în coloane, împreună cu alte clădirĭ înpreajmă, alcătuind Spitalul Colțea. D'asupra fosteĭ porțĭ de la intrare se află vestitul Turn, clădit în pa ru colțurĭ din care o parte se dărîmase de cutremurul de la 1802, și care de cîțĭ-va anĭ s'a dărîmat de tot de Primărie. Acest turn fusese construit de soldațiĭ luĭ Carol al XII-lea, regele Suedieĭ, cînd acest rege se întorcea din Basarabia prin țara Romînească, în urma înfrîngerĭĭ ce încercase la Pultava.

Asupra Turnuluĭ Colțeĭ, Sulzer ne a lăsat o descriere plină de interes, pe care o reproducem aci:

«Mănăstirea Colțea este singura clădire din Romînia care are d'asupra intrăreĭ, saŭ d'asupra poarteĭ celeĭ marĭ a zidurilor sale de împrejmuire, un turn foarte înalt și clădit în patru colțurĭ saŭ unghiurĭ după stiluĭ german; la catul de jos, tocmaĭ d'asupra porțeĭ, se află zugrăviții, de fie-care parte, cîte un soldat cu pușca pe umerĭ, ca de gardă și în montură nemțească, precum era moda la Nemțĭ la începutul acestuĭ secol și încă în cel din urmă rezbel Turco-Austriac.

«.... E prea lesne de cre-

www.dacoromanica.ro

zut că acest turn să fi fost zidit de soldații Suedezi, refugiați în urma înfrîngerei de la Pultava în București, cari, siliți de necesitate, să fi fost întrebuințați ca meșteri și lucrători la edificarea acestui turn».

Statua spătarului se află în fața bisericei care e în aceiași curte cu marele spital Colțea. E întreținută de Eforia Spitalelor Civile.

Biserica Sf. Constantin, cu hramul Sfinții-Impărați, înființată în anul 1785 de Const. Bilcescu și C. Beșleagă. Are o subvenție de la stat de 1500 lei. Depinde de biserica parohială Sf. Ilie (Gorgani) și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Cotroceni, fostă mănăstire, cu hramul Adormirea, s'a zidit, de Șerban-Vodă-Cantacuzino și Maria Doamna, la 1675, împreună cu palatul său, care servi în atîtea rînduri de reședință de vară Domnitorilor țării, iar astă-zi, minunat restaurat, servă de reședință pentru AA. LL. RR. principele Ferdinand și principesa Maria. (V. § Rezidențe Regale).

Un călător italian, Domenico Sestini, petrecînd în țară mai multă vreme, înainte de anul 1781, ne spune, în cartea sa: «Viaggio di Constantinopoli a Bukaresti, Roma, 1794» că «Șerban Cantacuzino, fiind urmărit de vrăjmașii lui, se ascunse (se cotroci, cum se zicea pe atunci) în pădurea care se afla pe acea vreme pe malurile Dîmboviței, făgăduind lui Dumnezeu să zidească în acel loc o mănăstire, dacă va scăpa cu viață de vrăjmași, ceia ce și făcu cînd se alese domn.»

Ea încercă mai multe prefaceri, până să ajungă în starea actuală.

In iarna anului 1719, mănăstirea Cotroceni se aprinse, arzînd tot învelișul și al caselor și al chiliilor.

La 1821, tabăra lui Tudor stabilită la Cotroceni a săpat șanțuri și meterezuri în jurul mănăstirei, ale căror urme se văd și azi, spre partea unde este Azilul Elena Doamna.

In 1863, Alexandru Cuza a așezat aci marele lagăr, în vederea căruia s'a construit mai multe cazarme.

In 1896, Septembrie, Regele Carol a trecut, pe platoul de la Cotroceni, în revistă armata, în onoarea împăratului Francisc Iosef I al Austriei.

O tîmplă de lemn, minunat lucrată, cum și alte prețioase odoare ale acestei mănăstiri se află depuse la Muzeul Național din București.

Cu întreținerea acestei biserici statul cheltuește anual 7928 lei. Formează parohie cu filiala ei din Cărămidari. E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

In jurul palatului Princiar se află: Azilul Elena - Doamna; Institutul de Botanică; Grădina Botanică; Cazarma de geniu, situată lîngă poligonul de la Cotroceni, alăturea cu linia ferată Gara-de-Nord—Filaret. Această cazarmă e ocupată de regimentul 1 de geniu; ea se compune din trei clădiri principale, cari au costat peste 400000 lei.

Biserica Crețulescu, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, a fost zidită la anul 7231 (1722), de banul Iordache Crețulescu și de soția sa Domnița Safta, fiica lui Constantin-Vodă Brîncoveanul. Ea a fost mai tîrziu (1815) restaurată de Constantin Crețulescu, vel Ban; și în timpuri mai recente (1860) s'a reparat, cînd a fost zugrăvită de pictorul Tătărescu, tot de membrii familiei Crețulescu. Ca ctitori găsim zugrăviți în biserică pe dreapta: 1. Iordake Crețulescu, vel dvornic; 2. Safta, soția lui și fiica lui Constantin-Vodă Brîncoveanul; 3. Constantin Basarab Brîncoveanul-Vodă; 4. Maria Doamna, soția lui; 5. Părvu Crețulescu, tatăl lui Iordake și 6. Vișa Crețuleasca, mama lui Iordake, iar pe stînga: 1. Constantin Crețulescu, vel Ban (cel ce a restaurat biserica la 1815); 2. Istrate Crețulescu, vel dvornic; 3. Ecaterina, vorniceasa Stirbeiu, sora lui Istrate; 4. Toma Crețulescu, vel logofăt; 5. Alexandru Crețulescu, vel logofăt, și 6. Constandin Crețulescu, vel paharnic. In năuntrul bisericei spre stînga se află îngropat marele dvornic Barbu Știrbeiu, repauzat la 1813. Biserica Crețulescu a fost înzestrată cu moșii de către chiar întemeietorii ei și de urmașii lor și i s'a alipit ca metoh biserica Plăviceni, din jud. Olt.

La 1863, cu ocazia secularizării averilor mănăstirești, s'a secularizat și averea acestei biserici; mai în urmă (1865), după plîngerea adresată Domnitorului de către D. Nicolae Crețulescu, unul din epitropi, Măria Sa Cuza-Vodă, dete un decret cu data de 6 Noembrie 1865, prin care se restituia averea bisericei și se recunoștea familiei Crețuleștilor dreptul de a administra atît această biserică din București cît și metohul ei Plăviceni, din jud. Olt. Actualmente eforia bisericei Crețulescu posedă șase moșii, avînd o întindere totală de 10850 pogoane, din care 930 pogoane pădure, cu un venit anual de 101240 lei. Afară de aceste proprietăți, biserica mai posedă un imobil în București, cunoscut

www.dacoromanica.ro

sub numele de Hanul Creţulescu, care aduce un venit anual de aproape 46000 leĭ. Veniturile acesteĭ biserici se întrebuinţează pentru întreţinerea bisericilor din Bucureşti şi Plăviceni şi în faceri-de-bine, maĭ ales în stipendiĭ studenţilor fără mijloace. Biserica Creţulescu este una din cele maĭ bine întreţinute din capitală; posedă ornamente, vestminte şi odoare din cele maĭ frumoase din Bucureşti; serviciul divin e frumos şi corul bisericeĭ se bucură de o reputaţie bine meritată; aceasta cum şi poziţiunea centrală a bisericeĭ, face ca ea să fie frecuentată maĭ ales de aristocraţia capitaleĭ şi să slujească de preferinţă pentru benedicţiunile nupţiale. Legaţiunea rusească îşĭ serbează serbările naţionale şi serbătorile religioase. Formează singură o parohie.

Biserica Curtea-Veche, aşezată în piaţa Sf. Anton, cu hramul Buna-Vestire, s'a zidit de Mircea Ciobanul. La 1714, Ştefan Cantacuzino a înfrumuseţat-o şi a dotat-o cu odoare bogate.

In această biserică se săvîrşea până mult timp încoace ungerea domnilor ţăreĭ.

Curtea-Veche este numită astfel pentru că acolo a fost Curtea-Domnească, cînd domniĭ locuiaŭ în Bucureşti.

Astă-zĭ biserica se administrează de un preot îngrijitor; pentru întreţinerea eĭ statul cheltueşte anual leĭ 12040.

Palatul domnesc cu cele 2 biserici: Biserica-de-Jos, cu hramul Buna-Vestire şi Biserica-d.-s., cu hramul Sf. Ion Botezătorul, din carĭ azĭ a rămas numaĭ biserica sub numirea de Curtea-Veche, a existat pînă la 1718, cînd, printr'un incendiŭ, s'a prefăcut în ruine. Curtea Domnească, în care se afla aceste clădirĭ, coprindea tot teritoriul dintre albia Dîmboviţeĭ, strada numită Şelari, strada Gabroveni şi strada Calpacci (şepcarĭ). Ea avea două porţĭ pe Dîmboviţă: una pe calea Rahoveĭ, numită Poarta-din-Sus, iar cea-l'altă pe calea Şerban-Vodă, numită Poarta-din-Jos. Pivniţele de sub palat aveaŭ osebite eşirĭ, din care una răsufla tocmaĭ spre răspîntia în apropiere de Bărăţia de azĭ. Ruinele palatuluĭ domnesc eraŭ tocmaĭ pe pămîntul ocupat azĭ de clădirile Pencovicĭ, iar ale paraclisuluĭ, aĭ căruĭ păreţĭ (arcade) încă în picioare la 1825, păstraŭ figurile coconilor şi domniţelor pe dînsele, se coprindeaŭ d'a stînga porţilor acesteĭ curţĭ.

Are o subvenţie de la stat de 10350 leĭ. E deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Formează parohie cu principala Sf. Gheorghe-Noŭ.

Biserica Delea-Nouă, cu hramul Buna-Vestire, s'a clădit la anul 1798 de Nicolae-Inimă-Rea. La 1875 s'a reparat din noŭ şi radical de Calist Arhiereul. Are 120 enoriaşĭ.

Venitul eĭ propriŭ se ridică la 868 leĭ anual. Nu dispune de nicĭ un capital. Statul îĭ dă o subvenţie de 4000 leĭ pe an.

Formează singură o parohie, fiind deservită de 2 preoţĭ, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Delea-Veche, cu hramul Sf. Treime, s'a clădit la anul 1773 de preotul Bălaşu. Are 30 enoriaşĭ.

Venitul eĭ se ridică la suma de 2775 leĭ anual şi cheltuelile la 2060 leĭ. Statul îĭ dă o subvenţie de 2320 leĭ. Dispune d'un capital de 32708 leĭ.

Formează singură parohie şi e deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Dobroteasa, cu hramul Buna-Vestire, s'a zidit la anul 1730 de vel Vistiernic Const. Năsturel. Acum, în urmă, s'a reclădit din fondurile propriĭ ale bisericeĭ, în aşa fel că este una din cele maĭ marĭ şi frumoase biserici din Bucureşti (stilul bis. Domniţa-Bălaşa). Are 250 enoriaşĭ. Venitul eĭ anual se ridică la 5160 leĭ şi cheltuelile la 1772 leĭ. Statul îĭ acordă o subvenţie de 3300 leĭ anual.

Dispune d'un capital de 16406 leĭ.

Formează parohie cu biserica filială Apostol şi e deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica-Doamneĭ, cu hramul Intrarea-în-Biserică, s'a zidit de Maria, Doamna luĭ Şerban-Vodă Cantacuzino, la anul 1683. Constantin Brîncoveanu a făcut să se construiască turnul şi tinda bisericeĭ, care s'a zugrăvit şi s'a înfrumuseţat cu o tîmplă.

Statul cheltueşte cu întreţinerea eĭ 3710 leĭ anual.

E deservită de 3 preoţĭ, 1 diacon, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

E filiala bisericeĭ parohiale Sf. Nicolae (Şelari).

Biserica Domniţa-Bălaşa, cu hramul Înălţarea-Domnuluĭ, s'a fundat la anul 1751 de Domniţa Bălaşa, fiica luĭ Const. Brîncoveanul-Basarab.

La 1831, s'a reparat de Banul Grigore Brîncoveanul, iar la anul 1838, ruinîndu-se din cauza cutremuruluĭ, s'a ridicat din temelie şi împodobit de Băneasa Safta Brîncoveanca, care zidi şi spitalul de alăturĭ.

La 1882, s'a reconstruit de Epitropia Aşezămintelor Brîncoveneştĭ, de care se şi întreţine. Este, se poate zice cu drept cuvînt, cea maĭ frumoasă biserică din Bucureşti. E lucrată în stil bizantin. Planurile de restaurare

www.dacoromanica.ro

aŭ fost întocmite de arhitecții Orăscu și Beneș, iar lucrarea s'a executat sub direcțiunea d-luĭ Fr. Hartmann. Decorațiunea exterioară e bogată și simplă în acelașĭ timp; pereții sunt lucrați în cărămidă roșie, netencuită. Biserica se înalță pitoresc în mijlocul uneĭ grădinĭ din cele maĭ frumoase și bine îngrijite. Cu o cupolă mare la mijloc, cu alte patru cupole maĭ micĭ la colțurĭ, Domnița-Bălașa oferă ochiuluĭ o plăcută priveliște. In interior, pereții bisericeĭ sunt împodobiți într'un mod luxos cu lucrărĭ de stucatură, sculptură, pictură, toate executate de maeștri abilĭ.

In curtea acesteĭ bisericĭ se află o școală primară de băeți, un azil pentru bătrîne, și, la spatele eĭ, Spitalul Brîncovenesc.

Biserica Sf. Dumitru, (din str. Carol), cu hramul Sf. Dumitru, zidită în anul 1798 de Episcopiĭ Const. Gherasim și Chesarie din Buzău. Interiorul bisericeĭ e zugrăvit de răposatul pictor Szatmary, fost elev al Școaleĭ de bele-arte romîne. Biserica e deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Comuna îĭ acordă o subvenție anuală de 3240 leĭ. E filială la biserica parohială Zlătari.

Biserica Sf. Dumitru (Colentina) cu hramul Sf. Dumitru, s'a zidită în anul 1840, de Al. Popescu. Are venit propriŭ 970 leĭ, iar comuna îĭ dă o subvenție de 1550 leĭ. Formează singură parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

In cursul anuluĭ 1897 s'a rezugrăvit interiorul eĭ și s'a construit din noŭ tîmpla.

Biserica Sf. Ecaterina, cu acelașĭ hram, a fost întemeiată către începutul veaculuĭ al XVII-lea de Pană Vistierul. O luptă avu loc sub poalele dealuluĭ de lîngă mănăstirea luĭ Pană Vistierul, Sf. Ecaterina de azĭ, între Leon-Vodă și boeriĭ pribegĭ (1632) cu Aga Mateiŭ în cap.

Șincaĭ, vorbind de această luptă, zice: «Oastea luĭ Leon-Vodă s'a tăbărit lîngă mănăstirea luĭ Pană Vistierul, la calea care duce către Giurgiu, iar oastea luĭ Mateiŭ a trecut Dealul-Viilor (Dealul-Mitropolieĭ), unde batîndu-se orbește maĭ pe urmă a biruit oastea luĭ Leon-Vodă». Maĭ tîrziŭ (1775), Doamna Ecaterina, soția luĭ Alexandru Ipsilant-Vodă, aŭ hărăzit mănăstiriĭ un han zidit de dînsa în apropiere chiar de mănăstire. Această mănăstire era închinată la muntele Sinaĭ și avea la epoca secularizăriĭ cincĭ moșiĭ cu un venit anual de peste 200000 leĭ vechĭ. După secularizare, mănăstirea s'a redus la biserică de mir și pentru întreținerea cultuluĭ divin se înscrie în tot anul, în budgetul ministeruluĭ de culte, o sumă de 15275 leĭ noĭ, din care mare parte este pentru întreținerea coruluĭ. In timpiĭ din urmă, clădirile din prejurul bisericiĭ s'aŭ dăruit de Stat «Societățiĭ pentru învățătura poporuluĭ Romîn» și acolo se află instalată Școală normală a societățiĭ, la care este alipită o școală primară și o grădină de copiĭ.

Biserica are 80 de enoriași și formează singură o parohie.

E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Elefterie, cu hramul Sf. Elefterie, are de ctitor pe Maxim Cupețul (1704). Venitul eĭ e de 3100 leĭ. Dispune de un capital de 1800 leĭ. Formează parohie cu principala: Sf. Gheorghe (Francmasonă). E deservită de 3 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

In vechime, biserica Sf. Elefterie era ocolită de apele Dîmboviței carĭ formaŭ o insulă frumoasă prin poziținea eĭ. Viĭ și livezĭ cu pometurĭ eraŭ pretutindenĭ. «E o localitate nepretuită», spune Sulzer în Cartea sa asupra Munteniei. Domnița luĭ Ipsilante nu găsea nicăerĭ maĭ mare plăcere de cît în aceste locurĭ retrase, și «adesea remînea acolo pănă la miezul-nopței, cînd strălucea luna».

In fața insuleĭ Sf. Elefterie, pe un braț al Dîmboviței, era situată casa Mareluĭ Vornic Filipescu. Marele vornic dete aci un bal în onoarea luĭ Ipsilante, cu foc de artificiĭ.

Biserica Sf. Elisabeta, de la Azilul Elena Doamna, înființată de M. S. Regina Elisabeta în anul 1870. E maĭ mult pentru serviciul elevelor de la Azil. E întreținută de stat.

La serviciul divin participă și elevele Azilului cîntînd coruri religioase.

Biserica Enĭ, cu hramul Sf. Nicolae, are de ctitor pe Doamna Maria Mihaiŭ-Vodă (1683).

Venitul eĭ propriŭ e de 12046 leĭ și cheltuelile de 12043 leĭ. N'are nicĭ o subvenție. E biserică parohială cu filialele Batiștea și Sf. Nicolae (Dintr'o-zi).

E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Flămînda, cu hramul Sfînta Treime, s'a zidit la anul 1766 de Dimitrie Istrati Vornicul.

Are 150 enoriași. Venitul eĭ propriŭ se ridică la 5031 leĭ anual și cheltuelile la 3020. Statul îĭ dă o subvenție de 2000 leĭ. Dispune d'un capital de 646 leĭ. Formează singură parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Foișorul, cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, s'a

www.dacoromanica.ro

zidit la anul 1745 de Doamna Smaranda, soția lui Nicolae Alexandru Mavrocordat. A fost închinată metoh la mănăstirea Radu-Vodă. La 1849 s'a reparat de Moș Șerban și enoriașĭ.

Această biserică este situată pe un deal, în fața Văcărețtilor, pe lîngă care trece rîul Dîmbovița. Pănă la canalizare locul din jurul eĭ era băltos. Azĭ e ocupat de grădinĭ de zarzavaturĭ. Numirea de Foișorul îĭ vine de la un turn ce era aci și de unde se observa asupra orașuluĭ. Are 280 enoriașĭ. Venitul eĭ se ridică la leĭ 1157 (propriu), iar statul îĭ dă o subvenție de 2600 leĭ anual; cheltuelĭ: leĭ 960. Dispune d'un capital de 8275 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Ghencea (Lupești), cu hramul Sf. Treime, zidită la 1820 de Enache Bornuzescu. Formează singură o parohie. Are ca venit anual 2044 leĭ venit propriŭ și 1500 leĭ subvenție de la stat. E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Gheorghe-Capra, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită la 1869. Formează singură o parohie și e subvenționată de stat cu suma de 775 leĭ, avînd venit propriŭ 2400 leĭ. E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Gheorghe (Francmasonă), cu hramul Sf. Gheorghe. Are venit anual propriŭ 2745 leĭ. Formează parohie cu filiala Sf. Elefterie și e deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Gheorghe-Vechiŭ, cu hramul Martirul Gheorghe, Mucenicul Mina și Cuviosul Antonie, s'a zidit din temelie de Jupîn Nedelcu Vel Vornic la anul 1492. Servea drept Mitropolie pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul, dar Sinan Pașa o prefăcu în giamie.

La anul 1724, s'a reparat de Iamandi Dragul; pe la finele secoluluĭ trecut, se afla aci instalată școala slovenească și romînească. La 1847, în urmă groazniculuĭ foc din București, prefăcîndu-se în cenușe cu toată zestrea eĭ, s'a reînoit și înfrumusețat de enoriașĭ. Acum în urmă, s'a reedificat de protoereul Tudor Economul. Pictura acesteĭ bisericĭ este una din cele maĭ bine reușite în stil oriental. Are 200 enoriașĭ.

Venitul eĭ se ridică la 11000 leĭ, iar cheltuelile la 8811 leĭ.

Formează singură o parohie. E deservită de 3 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Gheorghe-Noŭ, cu hramul Sf. Gheorghe, fostă mănăstire, existentă deja pe timpul luĭ Mateiŭ-Basarab, apoĭ reclădită, s'a început la anul 1698 și s'a terminat de Constantin Brîncoveanul la anul 1709. E înconjurată de o frumoasă grădină, care servă ca loc de preumblare pentru cuartierele din vecinătate.

Ca odoare vechĭ are: două repide cu inscripția: «dat de Io Constantin Basarab, mănăstireĭ Sf. Gheorghe».

In lăuntrul bisericeĭ sunt portretele luĭ Constantin Brîncoveanul și al Patriarhuluĭ Avram de la Ierusalim. Tot aci este mormîntul luĭ Grigorie Brîncoveanul, cu familia luĭ.

Această biserică se întreține de stat, care cheltuește anual cu întreținerea eĭ 12040 leĭ.

E deservită de 2 preoți, 1 diacon, 2 paracliserĭ și 1 cîntăreț.

Formează parohie cu filialele Răzvan și Curtea-Vechie.

Biserica Gorganul, cu hramul Sf. Ilie, are de ctitor pe Gh. Caragea, paharnicul Hrisoscoleŭ și alțiĭ (1819). Venitul eĭ e de 4391 leĭ. Dispune de un capital de 1000 leĭ.

Formează o parohie cu filialele Sf. Constantin și Schitul-Măgureanu.

E deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Grecilor, întemeiată de Ghiorma Banul în timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul; azĭ e dărîmată; pe locul eĭ s'a construit palatul Societățiĭ «Dacia-Romînia.»

Biserica Hagi-Dina, fost maĭ înainte schit de maicĭ, întemeiat de Timotea Monahia, ce s'a numit și Hagi-Dina, după jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea; cu hramul Buna-Vestire.

Biserica Hagiu, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, Sf. Voevozĭ Mihail și Gavril și Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, s'a zidit la anul 1750, de Misail Monahul, fost logofăt de taină și s'a reedificat la anul 1872. Are 172 enoriașĭ. Venitul eĭ e de 5200 leĭ și cheltuelĭ de 4888 leĭ. N'are nicĭ un capital.

Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Iancu-Noŭ, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1873 de Stanciŭ Ivan. Are venit propriŭ 786 leĭ și subvenție de la stat 2500 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Iancu-Vechiŭ, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, s'a zidit la 1771 de Gheorghe Măcelarul. Are 280 enoriașĭ.

Venitul eĭ se ridică la 1515 leĭ anual și cheltuelile la 2016 leĭ. Statul îĭ acordă o subvenție de 2800 leĭ anual.

Formează singură o parohie

www.dacoromanica.ro

și e deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Icoana, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită în anul 1776 de Mihail și Panait Băbeanul. Ca venit are fondul ei propriu de 3208 lei și fondul Văcărescu de 18200 lei.

Formează singură o parohie. E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

In curtea acestei biserici se află un paraclis, întreținut de familia Darvari. Acest paraclis e deservit de 4—5 călugări, veniți de la muntele Athos. Tot aci e și metohul mănăstirei de la Athos. In curtea acestei Biserice este îngropat polcovnicul Ioan Odobescu.

Biserica Sf. Ilie (Rahova), biserică parohială, cu 2 filiale. Are un venit anual propriu de 46000 lei, cu care sumă se întrețin și filialele. E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Ioan-cel-Mare (Preditici), cu hramul Sf. Ioan, s'a zidit și înzestrat de Andreiu Vistierul, încă din zilele lui Mihnea-Vodă, fiul lui Alexandru-Vodă, la anul 7086 (1578), apoi a avut ca ctitor pe ginerele său Preda Banul Buzescul.

Ea s'a reparat de Const. Brîncoveanul-Vodă, la anul 1703.

Cu întreținerea ei statul cheltuia anual 7928 l., comuna 1440 l., biserica neavînd vr'un alt venit.

In curtea acestei biserici era un frumos monument de marmoră, așezat pe mormîntul lui Ion Alex. Văcărescu, unul din poeții renașterei naționale, născut la anul 1792 și mort la 1863.

Era până mai dăunăzi filială la biserica parohială Zlătari. Astă-zi a fost dărîmată până în temelii, pentru a se cîștiga terenul necesar edificiului Casei de Depuneri și Consemnațiuni.

Biserica Sf. Ioan Moldoveanul, cu hramul Sf. Ioan-Gură-de-Aur; are de ctitor pe Marele Medelnicer Dumitrache Dărăscul. E zidită în anul 1795.

Are un venit de 11139 lei.

E deservită de preoții bisericei Amza.

Biserica Sf. Ioan-Moșt, cu hramul Sf. Ioan, are de ctitor pe Ioan Grădinarul și Stan Jimblarul (1808).

Venitul ei e de 2326 lei și cheltuelile de 1864 lei. Comuna îi dă 2165 lei subvenție anuală. Formează singură parohie.

E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Sf. Ioan-Nou, (Gura-Pieței), numită în vechime biserica Aganiții, cu hramul Sf. Ioan, are de ctitor pe Ioanichie Ieromonahul (1814). Venitul ei e de 6059 lei și cheltuelile de 4213. Dispune d'un capital de 1600 lei. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Izvorul-Nou (Verde), cu hramul Izvorul-Tămăduirei, s'a zidit la anul 1823 de Petre Iorgangi, Ion Gardi-Basa, Toma Protopopescu și Penciulescu. La 1875 s'a reparat de enoriași.

Are 200 enoriași. Venitul ei se ridică la 920 lei anual și cheltuelile la 800. Statul îi dă o subvenție de 2445 lei. Dispune d'un capital de 1300 lei. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Izvorul-Tămăduirei, cu același hram, zidită în 1799 de Vodă-Mavrogheni, la capul podului Mogoșoaei și împodobită împrejur cu chioșcuri frumoase, ape de izvor, care curgeau din fîntîni, havuzuri, și alte înfrumusețări astă-zi dispărute. Are venit propriu 4000 lei pe an. Depinde de biserica parohială din Mihaiu-Vodă și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Kalinderu, (Hanul-Colței) cu hramul Sf. Ilie; zidită la 1841 de Lazăr Kalinderu. E întreținută din fondul familiei Kalinderu. Până acum 3 ani purta numele Hanul-Colței, dar consiliul comunal al capitalei, luînd în considerație că acest nume este nepotrivit pentru o biserică, a dispus ca biserica Sf. Ilie să poarte numele ctitorului.

Biserica din *Livada-Văcărescului,* fostă pe locul ocupat de grădina Episcopiei.

Biserica Lucaci, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1842 de Anghel Hagi-Pandele și C. Atanasiu.

Aci este mormîntul lui Anton Pan, mort la anul 1854.

Are 80 enoriași. Venitul ei se ridică la 7611 lei anual și cheltuelile la 5377 lei. Dispune de un capital de 1615 lei.

Formează o parohie cu filialele Vergu și Udricani. E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Schitul-Maicilor, depinde de parohia Bisericei-Albe (Postăvari) și are ca venit 1845 lei, subvenție de la stat. E deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Manea-Brutaru, cu hramul Adormirea, are de ctitor pe Manea Brutaru (1777).

Venitul ei e de 2287 lei și cheltuelile de 1824 lei. Are o subvenție de 1200 lei din partea statului.

Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Manea-Cavafu, cu hramul Sf. Treime, s'a zidit la anul 1815 de Manea Cavafu, staroste de cavafi, și Hagi Iorga.

Are 200 enoriași. Venitul ei

www.dacoromanica.ro

se ridică la 1423 leĭ anual; statul îĭ acordă anual o subvenție de 2400 leĭ.

Formează singură parohie și e deservită de 3 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Măgureanu, cu hramul Schimbarea-la-Față, s'a făcut din lemn de Șerban-Vodă; iar la 1763 s'a zidit și înfrumusețat de Pîrvu Cantacuzino. Biserica Măgureanu a fost dărîmată de autoritatea comunală în anul 1897 pentru că amenința a cădea. Avea resurse proprii de 4210 leĭ, iar statul cheltuia cu întreținerea eĭ 1808 leĭ anual. Era deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Mântuleasa, cu hramul Sf. Voevozĭ, s'a zidit la anul 1732 de jupîn Manta Precupețul și soția sa Stanca.

Are 50 enoriași. Venitul eĭ se ridică la 1420 leĭ. Statul îĭ dă o subvenție de 2000 leĭ. E filială parohieĭ Negustori. E deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Mihaiŭ-Vodă, așezată pe dealul Spireĭ, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit de Mihaiŭ-Vodă la anul 1595.

Legenda ne spune că era în ziua de Sf. Nicolae cînd Armășeiĭ duceaŭ pe Mihaiŭ la decapitare, după porunca luĭ Alexandrŭ, Domnul țăreĭ. Trecînd pe lîngă Biserica Albă din Postăvarĭ s'a rugat de armășeĭ să-l lase a se închina puțin. Era tocmaĭ în timpul liturghieĭ. Mihaiŭ intră în biserică, se roagă fierbinte la icoana Sf. Nicolae și a făgăduit că de va scăpa cu viață îĭ va ridica o mănăstire, ceia ce a și făcut.

In casele acesteĭ bisericĭ se află Arhiva statuluĭ.

Către finele secoluluĭ al XVIII-lea se afla un palat domnesc și o curte de justiție (divan) între Dealul Spireĭ și mănastirea Mihaiŭ-Vodă. Ambele aceste edificiĭ aŭ fost prefăcute în cenușe la începutul anuluĭ 1813, printr'un incendiŭ, de aceia până azĭ păstrează numirea de Curtea-Arsă. In anul 1876 biserica a fost restaurată.

In vecinatatea mănăstireĭ Mihaiŭ-Vodă, pe Dealul-Spireĭ, Alexandru Ipsilante îșĭ ridică un palat în mijlocul viilor și a grădinelor cu care era acoperit dealul.

E biserică parohială și are ca filiale bisericile: Sf. Apostolĭ, Sf. Spiridon-Vechiŭ și Izvorul-Tămăduireĭ (din Verde).

Are venit anual 13500 leĭ, subvenție de la stat. E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Mitropolia. La 1656, Constandin Șerban Basarab zidi mănăstirea cu hramul Sf. Constandin și Elena, pe care Radu Leon o zugrăvi, iar Constandin Brîncoveanul o făcu mitropolie, cum e până în ziua de astă-zĭ.

Mitropolia a fost ridicată sub privigherea mareluĭ logofăt Dudescu.

Ea seamănă pe din lăuntru cu biserica de la Curtea de Argeș; este de cărămidă; în tindă are 12 stîlpĭ, fie-care dintr'o bucată rotundă de piatră, de asupra 4 marĭ cupole, și dinafară o galerie (tindă) largă. Constandin Șerban o învelise cu plumb de o greutate ce se zice că trecea peste 40000 ocale.

Publicăm aci hrisovul, dat de Leon-Vodă, cu privire la zugrăvirea bisericeĭ mitropolitane:

«Intru Christos Dumnezeŭ bine-credinciosul și bine-cinstitorul și de Christos iubitorul și însuși țiitorul Io Radul Leon Voevod cu darul luĭ Dumnezeŭ stăpînitorul și Domn a toată țara Ungrovlachieĭ.

«Dat'am Domnia mea acest cinstit hrisov al Domnieĭ mele sfinteĭ și Dumnezeeșteĭ Mitropoliĭ de aicĭ din București și cinstituluĭ părinteluĭ nostru kyr Theodosie Archiepiscop i Mitropolit a toată țara Romînească și tuturor Călugărilor cîți vor fi locuitorĭ într'această sfîntă Mitropolie care sfîntă Mitropolie iaste zidită și înălțată de creștinul Constandin Șerban Voevod și aŭ fost rămas nezugrăvită. Iară după ce ne învrednici și pre noĭ mult milostivul Dumnezeŭ stăpînul a tot țiitorul a fi Domn și biruitoriŭ acestuĭ cinstit scaun al Domniieĭ Țăreĭ Romînești, iară Domnia mea cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ, ce e în Troiță slăvit și cu îndemnarea sfîntuluĭ și slăvituluĭ sfîntul împărat Constandin, Elenĭ, care iaste hramul sfinteĭ Mitropoliĭ, apucatu-m'am Domnia mea cu toată voia pentru tot gîndul inimeĭ Domnieĭ mele și cu toată osteneala și cheltuiala Domnieĭ mele o am zugrăvit și o am înfrumusețat cu toată podoaba precum se cade bisericeĭ ca să mă chiăm și Domnia mea Ctitor aceșteĭ sfinte Mitropoliĭ pentru vecinica pomenirea Domnieĭ mele și a reposaților părinților Domnieĭ mele să ne fie pomenit în vecĭ. După aceea văzînd Domnia mea această sfîntă Mitropolie cum i se cuvine a fi sfîntă Mitropolie, socotit'am Domnia mea din preună cu cinstitul și iubitoriul de Dumnezeŭ părintele nostru kyr Theodosie Mitropolitul și cu cinstițiĭ și prea cuviosiĭ Episcopiĭ Serafim de la Rîmnic i Gregorieĭ de la Buzăŭ, și Egumeniĭ de la prea sfintele lavre și cu toți cinstițiĭ diregătoriĭ Domnieĭ mele de o am tocmit Domnia mea și o am așezat ca să fie sfîntă Mitropolie țăreĭ cum iaste și cea din Tîrgoviște să fie de cinstea și de rugăciunea cinstiților și iubitorilor de Dumnezeŭ părinți pre carele ar dărui Dumnezeŭ cu darul Arhieresc a fi Arhiereŭ și Vlădică țăreĭ. Iară după aceea venit-aŭ părintele Anania Episcopul de la Sinaia, decĭ fiind Mănăstirea luĭ Pauă care iaste hramul sfînta Ecaterina și fiind aceasta Mănăstire a luĭ Pană închinată metoch Mănăstireĭ Sinaia, iară părintele Anania Episcopul, el aŭ ridicat pîră, zicând cum iaste această sfîntă Mitropolie pre locul Mănăstireĭ luĭ Pană și aŭ avut pîră de față înaintea Domnieĭ mele la Divan cu cinstitul părintele nostru Kyr Theodosie Mitropolitul. Intr'aceea Domnia mea am căutat și am judecat den preună cu toți cinstițiĭ diregătoriĭ Domnieĭ mele și am trimis Domnia mea den Divan pre toți cinstițiĭ boiariĭ ceĭ marĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ meale de mers de aŭ căutat și aŭ adevărat cum aŭ aflat pe direptate cu su-

www.dacoromanica.ro

fletul lor, locul sfîntei Mitropolii care iaste sfînta Mitropolie și cu cît iaste împregiurul sfintei Mitropolii, cu care loc u'aŭ fost avut Manastirea luĭ Pană, ce se zice sfînta Catrina, nici o treabă. Așa aŭ adevarat toți boiarii Domnieĭ meale După aceea l-aŭ și hotarît și l-aŭ împetrit de catre Manăstirea luĭ Pană și de toate părțile. Insă să se știe și hotarele sfintei Mitropolii: den peatră de jos care s'aŭ pus în colțul garduluĭ Manăstireĭ luĭ Pană pre cale în sus pre lîngă nucĭ, de la capul poduluĭ Turculuĭ și de acolea pre uliță în sus pănă în peatră deu uliță derept Mitropolia și de acolea pe lîngă crucea Doamneĭ Mircioae, pre cale în sus păuă în peatra derept caleĭ, și de acolea prea cale pănă subt deal în gura văiĭ și de acolea pre lîngă puțul Calicilor în jos prea lîngă lac pre subt deal pănă în drumul Giurgiuluĭ la stîlpul de peatră, al Armeanuluĭ și capul Troianuluĭ, lîngă helețeul luĭ Serban Voevod, și de acolea pre drum în jos pre oraș, pănă în peatra derept căramideĭ și pănă în peatra derept cruceĭ răposatuluĭ parintele Domnieĭ mele Io Leon Voevod, și de acolea curmezișe derept la peatra de subt deal în colțul garduluĭ Mănăstireĭ luĭ Pană și de acolea în sus la deal la peatra de lîngă poarta Mitropolieĭ și de acolea pre deal în jos pe lîngă gardul Mănăstireĭ luĭ Pană pănă iar în peatra de către Preda Vornicul de unde se începe hotarul sfinteĭ Mitropoliĭ. Așa aŭ ales și hotorît și aŭ împetrit toți cinstiții boariĭ Domnieĭ mele precum scrie maĭ sus și aŭ rămas părintele Anania Episcopul de leage și de judecată ca s't ție sfînta Mitropolíe acest loc cu bună pace. Iară de s'ar maĭ scula niscariĭ călugărĭ Grecĭ de la Mănăstirea luĭ Pană cu niscariĭ cărțĭ, să nu se creză. Așijderea i am adaos Domnia mea, acesteĭ sfinte mitropolii tot dealul cu viile care aŭ fost deal Domnesc de s'aŭ luat vinăriciŭ Domnesc, însă nu se știe den hotarul Mitropolieĭ den sus den gura văiĭ pănă în hotarul de jos, în drumul Giurgiuluĭ, la stîlpul de peatră. Acest deal să fie tot al sfinteĭ Mitropoliĭ, să aibă a luare vinăriciŭ de la tot omul cine va avea viĭ pre acest deal, verĭ să fie boariŭ, verĭ slujitorĭ, verĭ orașeanĭ, de la toți să ia vinăriciŭ den 10 veadre 1 veadră. Iară vinăricearii să n'aibă nicĭ o treabă nicĭ o amestecătură nicĭ cu părpărul nicĭ cu nimic; ci să fie tot pe seama sfinteĭ Mitropoliĭ de întărire; iară Domnieĭ mele și răposaților părinților Domnieĭ mele vecinică pomeană, și în urma Domnieĭ mele prea care Domnul va milui Dumnezeŭ cu Domnia a fi Domn și biruitoriŭ țareĭ Romînești, orĭ den inima ploduluĭ Domnieĭ mele, orĭ den ruda noastra saŭ despre paceate e noastre, sau dintr'alt neam, înca îl rog cu numele luĭ Dumnezeŭ ce e în Troița slăvit și pentru sfîntul împarat Constandin, Eleni să aibă a cinsti și a înoi și a întări acest hrisov al Domnieĭ mele, pe tocmeala cum scrie maĭ sus, pre acela Domnul Dumnezeŭ să'l cinsteasca și să'l miluiască întru Domnia luĭ și la acel veac sufletul luĭ: iara carele Domn nu va cinsti nicĭ va înoi, nicĭ va întari acest hrisov al Domnicĭ meale, ci va călca și va strica și va sparge, Domnul Dumnezeu aicĭ să spargă trupul luĭ și sufletul luĭ să fie calcat subt piciorele Sataneĭ; să iasă osîndit dinaintea feațeĭ Domnuluĭ ducîndu-l întru cinste cu Iuda și cu Aria la un loc. Proclet anatema și afurisit să fie de (318) sfinți părinți de la Nikeia. Iată și martorĭ am așezat Domnia mea: George vel Ban al Craioveĭ, Mareș vel Vor., Radul vel Log., Ianache vel Nist., Șerban vel Spat., Neagoe vel Cluc., Mihaĭŭ vel Post., Balasache vel Pah., George vel Stol., i Papa vel Com., Stoian vel Pit., Curtache vel Slug.,—Isp Radul Năsturel vel Log. și am scris eŭ Dumitrașco Log. în Scaunul București, luna Iunie 8 zile și de la Adam pănă acum la această scriere cursul anilor 7176, iară de la întruparea fiuluĭ luĭ Dumnezeŭ 1668.

Io Radul Voevod.
Cu mila luĭ Dumnezeŭ.
Domn țareĭ Romînești».

In interiorul Mitropolieĭ, la stînga se află mormintele familiilor Grădișteanu și Bălăceanu.

In capela de la poarta de din dos a Mitropolieĭ se află înmormîntată Domnița Sultana Mavrocordat.

Mitropolia îșĭ avea tipografia eĭ, în care, sub Const. Brîncoveanul, s'a tipărit mulțime de cărțĭ prin îngrijirea Mitropoliților Tudosie și Antim, a episcopuluĭ Mitrofan și a fraților Greceni. Intre acestea se află Evanghelia dăruită în 1694 de Marele Vistier Șerban Greceanu bisericeĭ Sărindar. (Vezĭ maĭ jos acest nume).

In curtea Mitropolieĭ se află, pe lîngă palatul metropolitan, localul camereĭ deputaților.

Mitropolia este catedrala Bucureștilor; aicĭ se celebrează ceremoniile oficiale; într'însa Carol I a fost încoronat, la 1881, Rege al Romînieĭ. E una din cele maĭ bogate bisericĭ din București; odoarele eĭ sunt vechĭ și artistic lucrate. Aci se găsesc moaștele Sf. Dumitru, carĭ sunt așezate într'un sicriŭ de argint cu capac de sticlă. Ele aŭ fost aduse în 1774. (Vezĭ § Scutul Bucureștilor).

Pentru mitropolia din București statul cheltuește anual, cu plată de personal, material și cheltueli de reprezintare 100876 leĭ.

Biserica Negustori, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1716 cu ajutorul luĭ Simion Axente.

Are 40 de enoriașĭ.

Venitul eĭ e de 2106 leĭ și statul îĭ acordă o subvenție anuală de 2500 leĭ. E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser. E biserică parohială și are pe Măntuleasa ca filială.

Biserica Sf. Nicolae Dintr'o-Zi, cu hramul Sf. Nicolae, la început a fost făcută din lemn. Doamna Maria a luĭ Constandin Brîncoveanul, la anul 1702, a făcut-o de zid. La anul 1825 arse și la 1827 se repară cu ajutorul luĭ Vodă Grigore Ghica și altor bine-făcătorĭ.

Venitul eĭ e de 6196 leĭ. N'are nicĭ o subvenție. E deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Depinde de biserica parohială Ene.

Biserica Sf. Nicolae (Dușumea), zidită în anul 1847 de corporația constructorilor. Are venit propriŭ 1765 leĭ și o subvenție de la stat de 1620 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

www.dacoromanica.ro

In cursul anului 1897 biserica a fost zugrăvită.

Biserica Sf. Nicolae (Popescu saŭ Jigniţa), cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1722 de Gheorghe, căpitan de lefegiĭ şi soacra sa Chiţa Portăreasa.

La 1851 s'a reparat de enorie.

Are 250 enoriaşĭ. Venitul eĭ e de 3950 leĭ şi cheltuelile de 3030 leĭ. Dispune de un capital de 5120 leĭ. Formează parohie cu biserica Olteni de care depinde şi e deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Biserica Sf. Nicolae (Şelari), saŭ din Lipscanĭ, cum îĭ zicea în vechime. Fondată în anul 1744 de Vornicul Şerban Cantacuzino sin Drăghicĭ Spătarul şi de Iorga Stama Postelnicul, ambiĭ soţi ai Andreaneĭ Fălcoianca. Are avere proprie 16105 leĭ. Nicĭ statul, nicĭ comuna nu-ĭ acordă subvenţie. Dispune de un capital de 23000 leĭ.

E deservită de 2 preoţĭ, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

E biserică parohială, avînd ca filiale Doamna şi Sărindarul.

La 1870, prin munificenţa Regeluĭ Carol, primi o transformare radicală.

Biserica Sf. Nicolae - Sîrbi (de-Sus) cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1692 de Vasile Potoceanu şi Sanda, soţia luĭ. Are 25 enoriaşĭ. Venitul eĭ e de 7200 leĭ şi cheltuelile de 4465 leĭ.

Dispune de un capital de 4500 leĭ. Depinde de parohia biserieeĭ Oltenĭ şi e deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Biserica Sf. Nicolae (Tabacul), cu hramul Sf. Nicolae, zidită de Dima Tabacul şi Popa Cozma, în anul 1710. Are venit propriŭ 625 leĭ anual, iar ca subvenţie din partea comuneĭ are 2155 leĭ. Formează singură o parohie.

Biserica Oborul-Noŭ, cu hramul Sf. Vasile, zidită la anul 1853 de Vasile Sărăţeanu. Formează singură o parohie. Are venit propriŭ 650 leĭ pe an, iar statul îĭ dă o subvenţie de 2800 leĭ. E deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Oborul - Vechiŭ, cu hramul Ioachim şi Ana, s'a zidit la anul 1678 de Grigorie Mitropolitul, iar la 1850 s'a reparat de Goţe Bogasierul. Are 150 enoriaşĭ. Venitul eĭ este de 1322 leĭ. Statul îĭ acordă subvenţie 1200 leĭ anual.

Formează singură o parohie şi e deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Olari, cu hramul Adormirea - Maiceĭ - Domnuluĭ, s'a zidit la anul 1758 de Dumitraşcu Racoviţă, vel Vistier. Are 90 enoriaşĭ.

Venitul eĭ e de 4155 leĭ anual şi cheltuelile de 4002 leĭ.

Dispune d'un capital de 17200 leĭ. Formează singură o parohie şi e deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Olteni, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, s'a zidit de Nicolae, protopopul Bucureştilor şi Costache Vătaful la anul 1721. După aceasta, la 1865, s'a reparat de mahalagiĭ. Are 50 enoriaşĭ.

Următorul fapt istoric s'a petrecut în această biserică : Chehaia-Beĭ, la 1821, avea cuartierul în casa luĭ Belu, calea Victorieĭ, în faţa straderĭ Carol (azĭ casa Prager). Căminarul Sava, tras în cursă a fost împuşcat chiar în camera luĭ Chehaia-Beĭ; după care apoĭ a urmat o teribilă încăerare între Turciĭ luĭ Chehaia şi Arnăuţiĭ căpitanuluĭ Sava. In curs de treĭ ore multe capete creştine aŭ căzut sub paloşul păgînilor.

Vr'o 30 din arnăuţiĭ luĭ Sava, în frunte cu Anastasie Himariotu, terorizaţĭ de acest măcel, spre a-şĭ scăpa viaţa, se închiseră în turla bisericeĭ Olteni, str. Olteni, şi aci ţinură o zi şi o noapte o luptă crîncenă cu 200 Turcĭ, avînd şi 2 tunurĭ. Arnăuţiĭ descărcaŭ armele asupra lor şi-ĭ seceraŭ. In sfîrşit, Turciĭ reuşesc să dea foc bisericeĭ. Atuncĭ Arnăuţiĭ eşiră cu iataganele în mîinĭ şi măcelăriră pe Turcĭ, pănă ce căzură sleiţĭ de putere.

Venitul eĭ e de 7265 leĭ. E biserică parohială şi are ca filiale bisericile : Sf. Nicolae-Sîrbi, Sf. Nicolae - Popescu şi Bradu-Staicu. E deservită de 1 preot, 1 diacon, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Biserica Oţetari, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ, are de ctitorĭ pe Mărgărit Starostea şi Nic. Cupeţu (1681). Venitul eĭ e de 1878 leĭ şi cheltuelile sunt în aceeaşĭ sumă. Nu dispune de nicĭ un capital. Com. îĭ acordă o subvenţie anuală de 1550 leĭ.

Formează parohie cu bisericile filiale Sfinţilor şi Scaunelor.

E deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Pantelimon, cu hramul Sf. Pantelimon, are de ctitor pe preotul Ioan (1790).

Venitul eĭ e de 1856 leĭ şi statul îĭ acordă o subvenţie de 1700 leĭ.

E deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Formează singură o parohie.

Biserica Pitar-Moşul, cu hramul Adormirea - Maiceĭ - Domnuluĭ, are de ctitor pe Moş Sîrbul şi Popa Ivaşcu (1795). In cursul anuluĭ 1898 această biserică a fost restaurată. Zugrăvirea interioară şi exterioară a bisericeĭ e făcută de artistul Elsner. Venitul eĭ e de 2418 leĭ şi chel-

www.dacoromanica.ro

tuelile de 1768. Comuna îĭ dă o subvenție de 1680 leĭ. Nu dispune de nicĭ un capital.

E deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Formează parohie cu filiala Bradu-Boteanul.

Biserica Popa-Chițu, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, are de ctitorĭ pe preoții S. Mușat, Stoica și D. Dobre (1813). Venitul eĭ e de 2790 leĭ. Dispune d'un capital de 1500 leĭ. Comuna îĭ acordă o subvenție de 2200 leĭ anual.

E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Precupeții-Vechi, cu hramul Duminica-Tuturor-Sfinților, are de ctitor pe Ieromonahul Gheorghe (1783).

Venitul eĭ e de 1161 leĭ. Comuna îĭ vine în ajutor cu 2500 leĭ anual.

E deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Formează singură o parohie.

Biserica Prundul, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1724 de Erarh Teofan Ieromonahul. Are 30 enoriași. Venitul eĭ se ridică la 12720 leĭ și cheltuelile la 7310 leĭ.

Dispune d'un capital de 32000 leĭ. E pendinte de biserica parohială Sf. Ilie (Rahova) și e deservită de preoții de la această biserică.

Biserica Radu-Vodă, fostă mănăstire, întemeiată de Alexandru-Vodă, fiul luĭ Mircea Ciobanul, la 1568; cu hramul Sf. Troița. In 1595, Sinan Pașa intrînd în București, după înfrîngerea ce a suferit la Călugăreni, o înconjură cu bastioane și fortificații, și așează într'însa iarbă de pușcă, căreia îĭ dete apoĭ foc la apropierea luĭ Mihaiŭ-Vodă Viteazul.

Este în forma uneĭ bolți care se reazămă pe patru stîlpĭ.

Radu-Mihnea, în 1614, reclădește mănăstirea din temeliĭ; este înmormîntat într'însa. Mormîntul luĭ se vede acolo pănă astăzĭ. In 1625 o zugrăvește fiul săŭ Alexandru.

Relativ la această biserică, Diaconul Paul d'Aleppo ne dă următoarele notițe:

«Noĭ vizitarăm mănăstirea purtînd numele Treimeĭ, una din clădirile celuĭ din urmă Radzivil Voivoda (Radu-Vodă) care domni în timpul săŭ peste Moldova și Valachia. Această mănăstire e și dînsa la o lature a orașuluĭ, pe un tărăm înalt, înconjurat de rîŭ și de apă stătătoare și în timpul creștereĭ apelor nu se poate ajunge la dînsa de cît pe un pod de lemn. E o frumoasă zidire, de un aspect prea plăcut; biserica îĭ e mare și spațioasă, foarte ușoară, mult ornamentată și acoperită peste tot cu picturĭ. La partea'ĭ despre miază-zi e locul mormintelor Prinților, și bolțile lor de marmură albă sunt împodobite cu văluri de stofe țesute cu fir; sunt făcute în forma uneĭ cule, (cupolă) care se reazămă pe patru stîlpĭ de bronz; portretele răposaților sunt zugrăvite pe pereți. Aci noĭ servirăm liturgia și orînduirăm preoți și diaconĭ. Această mănăstire e supusă la mănăstirea Iberisko (Iviruluĭ) adică mănăstirea Giorgienilor de la sfîntul Munte și e locuită de un Egumen grec și de călugărĭ grecĭ, carĭ se schimbă la fiecare treĭ anĭ».

De maĭ multe orĭ restaurată, ea și-a pierdut stilul primitiv. E filiala bisericeĭ Sf. Nicolae (Broșteni) și e deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Statul cheltuește cu întreținerea eĭ 3200 leĭ anual. In jurul eĭ se construește acum edificiul Seminaruluĭ Central.

Biserica Răzvan, situată pe calea Moșilor, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ; s'a zidit la 1706 de Constantin-Vodă și Maria Doamna.

Maĭ tîrziŭ s'a reparat de Enache Văcărescu, vel Agă. In urma ardereĭ bisericiĭ la 1847, în ziua de Paștĭ, a dispărut orĭ-ce inscripție «și data fondăreĭ bisericiĭ și pe fondatorĭ, zice Preotul Musceleanul, 'ĭ am luat după pomelnicul cel vechiŭ».

Biserica se întreține de stat, care cheltuește pentru întreținerea eĭ 4738 leĭ anual.

Depinde de biserica parohială Sf. Gheorghe-Noŭ.

E deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Sărindarul, acum dărămată. Unĭĭ istoricĭ susțin că această biserică s'a zidit la anul 1362 de Vladislav Basarab, Ban al Severinuluĭ, duce de Făgăraș și se numea biserica Coconilor; alțiĭ susțin că s'a zidit la 1354 de doĭ frați maĭ marĭ aĭ luĭ Mircea Basarab, «pentru ca să aibă casă de rugăciune și adăpost cînd veneaŭ la vînătoare prin aceste locurĭ acoperite cu păduri mărețe». Ceeace este sigur și rezultă din mărturiĭ documentale, este că deja înainte de Mateiu-Basarab exista biserica Sărindarul, așa că trebue să considerăm ca poveste cele ce se spun că:

La anul 1654, Mateiŭ-Basarab mergînd la Constantinopole, spre a fi uns ca Domn ar fi mărturisit Patriarhuluĭ că a ucis pe Papa Vornicul Greceanu, cumnatul săŭ, pentru-că 'ĭ era potrivnic la Domnie și Patriarhul 'ĭ dădu ertare cu condiția d'a zidi 40 bisericĭ. Mateiŭ întorcîndu-se în țară, în cursul maĭ multor anĭ, zidi 39 bisericĭ și a 40-a fu biserica Sărindarul. Cu aceasta Mateiŭ ar fi împlinit canonul și 'ĭ

www.dacoromanica.ro

ar fi pus numele Sărindarul, care însemnează patru-zecĭ, de la cuvîntul grecesc: σαράνδα. Ea a fost închinată sfintelor locurĭ la mănăstirea numită Των Πατέρων.

Cutremurul cel mare deteriorînd-o cu desăvîrșire a fost reedificată la anul 1802, de către credincioșiĭ neamurilor Cocorăștĭ, Filipeștĭ, Ghicĭ, Cîmpinenĭ, Grecenĭ și alțĭ pioșĭ creștinĭ. Ca odoare vechĭ avea: un epitaf de toată frumusețea, două icoane vechĭ, făcătoare de minunĭ, îmbrăcate cu argint, ce se presupune a fi date de către Mateiŭ-Basarab, un disc de argint de la poetul Văcărescu, o poală purtînd vulturul și zimbrul cu steaua, luna și semi-luna și o evanghelie îmbrăcată cu argint dăruită în 1694, luna Februarie de Marele Vistier Șerban Greceanu. Această Evanghelie a fost lucrată în Veneția; are inscripțiune romînească în relief pe ea.

Toate aceste obiecte se află azĭ la Mitropolie, aduse aci în anul 1895 cu ocazia dărîmăreĭ bisericeĭ Sărindarul.

Era una din cele maĭ bogate bisericĭ din București. La 1843, avea venit de la moșiĭ 36000 de galbenĭ.

Pe locul eĭ s'a făcut un squar. Se întreținea de stat, care înscria anual, pentru întreținerea eĭ, în budgetul săŭ, 11100 leĭ.

Biserica Sf. Sava, (azĭ desființată), cu hramul Sf. Sava, s'a rezidit de Constantin-Vodă la anul 1704; se află menționată deja în timpul luĭ Mateiŭ Basarab; Șerban Cantacuzino fundează într'însa cea d'întîiŭ școală romînească, școală care dăinuește pănă în timpiĭ maĭ din coace. Intr'însa a dat lecțiunĭ Gheorghe Lazăr și discipolul săŭ I. Heliade-Rădulescu. Tot aci se afla și o tipografie. Era clădită pe locul unde astă-zĭ este statua de bronz a luĭ Mihaiŭ-Viteazul, în fața Universității.

S'a dărîmat acum 25 de anĭ. In această biserică, la 1820, Tudor Vladimirescu se leagă prin jurămînt cu căpitan Iordache pentru reușita cauzeĭ naționale.

Biserica Scaunele, cu hramul Adormirea, s'a zidit la anul 1611 de Atanasie de la Tîrnova. Venitul eĭ e de 1379 leĭ și cheltuelile de 1335 leĭ. Dispune d'un capital de 2512 leĭ. Comuna 'ĭ vine în ajutor cu 1330 leĭ anual. Depinde de biserica parohială din Oțetari.

E deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Schitul-Măgureanu, cu hramul Sf. Visarion, are de ctitor pe Constantin Văcărescu, vel Logofăt (1756) în zilele luĭ Mihail-Racoviță-Vodă.

Venitul eĭ este de 4210 leĭ și cheltuelile de 2720 leĭ.

Dispune d'un capital de 4500 leĭ. Depinde de parohia bisericeĭ Sf. Ilie (Gorgani) și este deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Paraclisul Șerban-Vodă (Belu), la cimitirul cu acelașĭ nume, cu hramul Inălțarea, s'a zidit la anul 1840 de Dimitrie Belu.

A fost zugrăvit apoĭ de cunoscuțiĭ pictorĭ de pe vreme: Lecca, Barbu Stănescu și Mihail Popp.

Maĭ tîrziŭ acest paraclis fu dărămat și înlocuit cu o biserică mare și frumoasă și zugrăvită de pictorĭ Romînĭ.

Biserica-cu-Sfinți, cu hramul Intrarea-în-Biserică, s'a numit ast-fel pentru-că pe din afară de jur împrejur eraŭ zugrăviți învățațiĭ antichității eĭ. Pănă la radicala eĭ reparare se citea numele unora din eĭ: Filosoful Thales, Hermes, Aristot, Platon, Stoicul Zenon, Sybila Persica, Sybila Cumea. In cursul anuluĭ 1897 s'a rezugrăvit interiorul eĭ și s'a restaurat sibilele de la exterior.

Daniil, Mitropolitul Ungro-Vlahieĭ, este ctitorul acestuĭ sfînt locaș (1728). Aci a fost înființată pe la 1770 de către Alexandru Ipsilante «orfanotrofia» saŭ azilul pentru orfanĭ. Cu întreținerea bisericeĭ statul cheltuește anual 5938 leĭ.

Depinde de parohia Oțetari.

E deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Silivestrul, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, are de ctitor pe Pîrvan, Stanca, Ilie Stamatin și alțiĭ (1760). Venitul eĭ de 19144 leĭ și cheltuelile de 18345. Dispune de un capital de 134200 leĭ.

E deservită de 3 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Formează singură o parohie.

Biserica Slobozia, cu hramul Nașterea-Domnuluĭ, s'a zidit la 1666 de Vodă Radu Leon Mavrocordat și s'a restaurat la anul 1744 de jupîn Constandin vel Vistier.

In curtea eĭ se află crucea luĭ Leon-Vodă din 1632, cu inscripțiune pe dînsa săpată, vorbind de războiul din anul 1631 dintre Leon și Mateiŭ Basarab.

Inscripțiunea cruceĭ despre care vorbim precisează exact data acestuĭ războiŭ:

«In numele tatăluĭ și al fiuluĭ și al sfîntuluĭ Duh. Adecă eŭ robul luĭ Dumnezeŭ Io Leon Voevod, feciorul luĭ Ștefan Voevod, ridicat-am această cinstită cruce în numele sfîntuluĭ Georgie pentru să se pomenească de războiul ce am avut într'acest loc cu pribegiĭ, cînd aŭ venit de preste munte asupra Domnieĭ mele în anul 7139 (1631) în luna luĭ August, Marți. Milostivul Dumnezeŭ, cu rugăciunea sfîntul Georgie, supusu'ĭ aŭ subt sabia Domnieĭ mele și 'ĭ am biruit și cîțĭ aŭ căzut în bătae zac subt această movilă; iar crucea s'a ridicat în

www.dacoromanica.ro

luna Fevruarie, 20, anul 7140, iar de la Christos 1632.»

Pe altă latură a cruceĭ se vede inscripțiunea următoare, adăogată maĭ tîrziŭ:

«Puternicul Dumnezeŭ nivredniciud pre noĭ, Io Radul Voevod, cu Domnia țăreĭ Romîneșți în leatul 7173, iar de la Christos 1666, văzuiŭ această cinstită cruce făcută de părintele meŭ Io Leon Voevod, și aflîndu-se stricată, domnia mea o înnoui, și făcuiŭ și sfînta biserică în numele Sfîntuluĭ mucenic, mareluĭ Sfînt Dimitrie.»

Biserica are 70 enoriașĭ. Venitul eĭ este de 36544 leĭ și cheltuelile de 17380 leĭ. Dispune d'un capital de 143000 leĭ. E singura biserică din București care are cel maĭ mare capital. Formează singură parohie și e deservită de 3 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Dealul-Spirea, (saŭ Spirea-Vechie-din-Deal), mănăstire întemeiată de doctorul Spirea Cristofi, cam pe la sfîrșitul jumătățeĭ întîiŭ din veacul trecut.

Această mănăstire era închinată de fundatorul săŭ să fie metoh Mitropolieĭ din București. Maĭ tîrziŭ însă, pe la 1776, mitropolitul Grigorie a închinat acest metoh mănăstireĭ Grigoriu dela muntele Athos. Această închinare a fost întărită și prin hrisovul luĭ Alex. Ipsilante-Vodă, la anul 1777.

Mănăstirea Dealul-Spirea poseda înainte de secularizarea averilor mănăstirești două moșiĭ cu un venit de 124000 l. vechĭ. Astă-zĭ este redusă la biserică de mir, și pentru întreținerea eĭ se înscrie anual, în budgetul statuluĭ, 5939 leĭ.

Mănăstirea a dat numele săŭ unuĭ întreg cuartier al capitaleĭ, suburbia Dealul-Spireĭ, care se împarte în Spirea-Vechie și Spirea-Nouă.

Astă-zĭ formează singură parohie. Are ca venit anual 3400 leĭ (subvenție).

E deservită de 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Spirea-Nouă, cu hramul Adormirea, s'a zidit de enoriașĭ (1800). Venitul eĭ e de 1316 leĭ. Comuna îĭ vine în ajutor cu 2610 leĭ anual. Formează singură parohie. E deservită de 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Sf. Spiridon-Noŭ, cu hramul Sf. Spiridon, s'a zidit de Domnitorul Scarlat Ghica, la anul 1767. La anul 1858 s'a rezidit din temelie și era cea maĭ măreață și cea maĭ frumoasă biserică din capitală. In urma reparațiuneĭ din aniĭ din urmă i s'a schimbat turlele din față, așa că și-a pierdut cu totul stilul vechiŭ. In orĭ-ce caz rămîne una din bisericile marĭ și demnă de văzut ale capitaleĭ. Biserica pare și maĭ mare și maĭ înaltă, prin faptul că se înalță între mulțimele de case mărunte ale mahalalelor din prejur.

Biserica Sf. Spiridon-Vechiŭ, cu hramul Sf. Spiridon, s'a zidit de Constantin Mavrocordat Voevod la anul 1747. Statul îĭ dă o subvenție de 1820 leĭ. Depinde de parohia bisericeĭ Mihaiŭ-Vodă și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Staicu (Bradu), cu hramul Intrarea-în-Biserică, s'a zidit de Staicu Cîrciumarul, la anul 1740. La anul 1809 s'a reparat de Apostol Velicu și maĭ în urmă, dărîmîndu-se, s'a reparat la 1875 de enoriașĭ.

Are 100 enoriașĭ.

Venitul eĭ se ridică la 2450 leĭ anual, dinpreună cu subvenția statuluĭ, iar cheltuelile la 1797 leĭ.

Dispune d'un capital de 3500 leĭ. Depinde de parohia bisericeĭ Olteni și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica Stavropoleos, cu hramul Sfințiĭ Voevozĭ și Sf. Athanasie a fost mănăstire. S'a zidit în anul 1722 din temelie de către Ioanichie Arhiereul cu toate împrejurimile eĭ, și a fost închinată mănăstireĭ Gura de la Episcopia Pogoniani și înzestrată cu moșiĭ și acareturĭ.

Această danie a luĭ Ioanichie se întărește cu hrisovul luĭ Constandin-Vodă, scris în anul 1737 (7245).

In vechime avea han. Acum e dispărut.

Biserica Stavropoleos are mare valoare artistică; este edificiul cel maĭ interesant al capitaleĭ din punctul de vedere al arteĭ. Clădită în stilul bizantin, armonioasă în proporțiunea formelor architectonice, e bogată în sculpturĭ de o mare finețe. Sunt de remarcat maĭ cu seamă sculpturile sale policromice în piatră de o frumusețe rară.

Actualmente se studiază restaurarea eĭ, de și clădirea cea nouă a Poștelor i-a astupat fața cu desăvîrșire.

Cu întreținerea eĭ statul cheltuește anual 3440 leĭ. E deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Depinde de biserica parohială Zlătari.

Biserica Sf. Ștefan, cu hramul Sf. Ștefan, are de ctitor pe Ștefan Voevod și Tudora Doamna (1758).

Cu întreținerea eĭ statul cheltuește 1650 leĭ; resurse proprii are 3030 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Stejarul, cu hramul Inălțarea-Sfinteĭ-Crucĭ, a fost din vechime (1717) de lemn; s'a zi-

www.dacoromanica.ro

dit de Maxim Arhiereul (a se vedea crucea cea mică poleită din altar) într'o pădure lîngă un foarte vechiŭ stejar. Iar la 1764 s'a zidit din temelie de nişte brutarĭ în zilele luĭ Const. Mihail Racoviță Voevod. La uşă are ascunzătorĭ în zid. Are o icoană a hramuluĭ, îmbrăcată în argint poleit de către răposatul Ban Grigore sin Constantin Filipescu. In 1894 a fost restaurată de arhitectul Gottereau cu spesele M. S. Regeluĭ.

Biserica Stejarul e întreținută de Administrația Domeniilor Coroaneĭ. Micĭ Principĭ Carol şi Elisabeta sunt conduşĭ adesea să asiste la serviciul divin ce se celebrează aci.

Biserica Stelea, fostă mănăstire, zidită de Stelea Spătarul, arsă de Sinan-Paşa, făcută scaun de Mitropolie cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, de către Alexandru-Vodă-Iliaş; era situată lîngă biserica Sf. Vinerĭ şi depindea de mănăstirea Radu-Vodă. La 1847 a ars, iar azĭ s'a desfiinţat pănă în temelie.

Biserica de la Teiŭ. Prin întinderea dată razeĭ oraşuluĭ, de legea pentru mărginirea capitaleĭ, încorporîndu-se Bucureştiuluĭ terenurĭ carĭ maĭ înainte aparţineaŭ altor comune vecine, s'a simţit necesitatea de a se înfiinţa o biserică în partea dintre oraş şi cătunul Teiŭ.

Maĭ mulţĭ locuitorĭ din acea parte aŭ luat iniţiativa pentru înfiinţarea bisericeĭ strîngînd în acest scop ajutoare în banĭ şi materiale de la persoane pioase, şi dobîndind autorizarea Mitropolieĭ şi a Ministeruluĭ Cultelor, aŭ început construcţiunea chiar în vara anuluĭ 1888.

Clădirea s'a terminat aproape de roşu şi lucrările s'aŭ oprit aci, isprăvindu-se materialele şi baniĭ adunaţĭ.

Biserica Tirchileşti (Dichiŭ), cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în anul 1773 de Călugărul Dichiu şi Moş Tirchilă.

Are ca venit propriŭ leĭ 4678. E deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser. Formează parohie cu filialele Popa-Chiţu şi Popa-Rusu.

Biserica Tîrcă (Vitanu), cu hramul Inălţarea-Domnuluĭ, s'a zidit la anul 1820 de Tîrcă Răducanu-Poenaru, soţia sa Natalia şi familia Efrosineĭ Păucescu. Are 60 enoriaşĭ.

Biserica Sf. Treime (Cruce-de-Piatră), cu hramul Sf. Treime, s'a zidit de jupîn Panu Bivolarul, Christ. Marcu şi Petcu, la anul 1804. Are venit propriŭ 815 leĭ, iar statul îĭ dă o subvenţie de 2350 leĭ.

Este o biserică frumoasă. Are 300 enoriaşĭ. Formează singură parohie şi e deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Biserica Udricani, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1734 de Clucerul Udricanu. Are 25 enoriaşĭ.

Statul cheltueşte cu întreţinerea eĭ 3230 leĭ anual.

Face parte din parohia bisericeĭ Lucacĭ.

Biserica Văcăreşti, în trecut mănăstirea Văcăreşti. La S.-E. de Bucureşti, situată pe o înălţime care domină maĭ toată Capitala, a fost întemeiată în aniĭ 1722—1724 de Nicolae-Vodă-Mavrocordat; iar în ziua Sf. Treime 1724, s'a sfinţit cu mare pompă, «faţă fiind Vodă cu toţĭ Arhiereiĭ şi Egumeniĭ, cu toţĭ boeriĭ şi negustoriĭ şi cu altĭ oameni din toată cetatea». Nicolae Mavrocordat a şi înzestrat mănăstirea «cu foarte multe venituri şi i-a dăruit şi biblioteca sa cea frumoasă şi cu afurisenie a lăsat ca din veniturile mănăstiriĭ în toţĭ aniĭ să se dea banĭ săracilor, robilor, bolnavilor şi fetelor de boerĭ scăpătaţĭ, ca să se poată mărita», şi a maĭ dăruit şi două mănăstirĭ pămîntene, Tînganul din Ilfov şi Drăgăneşti-de-Ruşĭ din Teleorman cu toate moşiile şi avuturile lor şi a închinat toate aceste treĭ mănăstirĭ la patriarhia din Ierusalim. Maĭ tîrziŭ, Alexandru Ipsilante la anul 1775 şi Ioan Caragea la anul 1813 aŭ reînoit prin hrisoave domneştĭ această închinare. La 1731 murind Nicolae Mavrocordat după 12 anĭ de domnie a fost îngropat în interiorul bisericeĭ ce fundase.

Mănăstirea Văcăreşti sub domniĭ fanarioţĭ şi sub ceĭ d'întîiŭ Domnĭ pămînteni, le servea ca prima reşedinţă, înainte de a intra în Bucureşti, cînd se întorceaŭ de la Ţarigrad, unde luaŭ investitura. «De acolo (de la Olteniţa) vine Domnul cu toată suita sa la mănăstirea Văcăreşti, în marginea Bucureştilor, unde stă cîte-va zile pănă să se pregătească alaiul ţăriĭ... în ziua însemnată, începe parada de la mănăstirea Văcăreşti. In anul 1848, după intrarea trupelor turceştĭ în Bucureşti, Fuad-Paşa strînse la cuartierul săŭ general pe toţĭ boeriĭ şi cetăţeniĭ carĭ luaseră parte la revoluţie şi-ĭ internă în mănăstirea Văcăreşti. După puţine zile, ceĭ maĭ mulţĭ fură puşĭ în libertate, iar ceĭ-l-altĭ, care eraŭ maĭ compromişĭ, fură trimişĭ în Turcia, de unde trecură în Franţa.

La epoca secularizăriĭ averilor mănăstireştĭ, mănăstirea Văcăreşti, împreună cu metoacele sale poseda două-zecĭ de moşiĭ cu venit anual de aproape 800000 leĭ vechĭ. Actualmente mănăsti-

www.dacoromanica.ro

rea Văcărești este transformată într'un penitenciar central, iar pentru întreținerea bisericeĭ și a serviciuluĭ divin se înscrie anual în budgetul Ministeruluĭ Cultelor o sumă de 10000 leĭ.

Penitenciarul de aci e un penitenciar central de clasa I, înființat în încăperile mănăstiriĭ, în anul 1864 de Ministru Cogălniceanu; în aniĭ următorĭ 1868, 1869, 1870 și 1871, s'aŭ reparat și s'aŭ mărit încăperile mănăstiriĭ, ast-fel că se poată corăspunde la noua lor destinație. La 1872 s'a instalat în acest penitenciar un atelier de cartonaj și legătorie de cărțĭ și în aniĭ din urmă un atelier de croitorie, în care, ca abaoa fabricată în penitenciarul de la Cozia (Vîlcea) să confecționează îmbrăcămintea de iarnă a arestaților. Pentru administrația penitenciaruluĭ Văcărești, compusă din un director, un grefier comptabil, un registrator-arhivar, un copist, medic, sub-chirurg, telegrafist și preot, se înscrie anual în budgetul Ministeruluĭ de Interne o sumă de 15000 leĭ; iar pentru personalul atelierelor, maestru, ajutor și comptabil o sumă de 6000 leĭ.

Mișcarea populațiuneĭ penitenciaruluĭ Văcărești, pe anul 1897 a fost de 3263 deținuțĭ și anume: Pentru crime 62; pentru delicte 2507; pentru accidente 163; pentru vagabondagiŭ 531.

Din aceștia 1271 deținuțĭ aŭ fost locuitorĭ aĭ capitaleĭ (776 Romînĭ și 495 străinĭ).

Crimele aŭ fost îndoite în acelașĭ an ca în anul precedent (33).

Din numărul total aŭ fost: 1277 bărbațĭ și 94 femeĭ; recidiviștĭ 4; Romînĭ 776; Grecĭ 65; Bulgarĭ 50; Sîrbi 64; Ungurĭ 81; Italienĭ 30; Evreĭ 129; Diferițĭ 76.

După profesiune: 128 prod. de industriĭ alimentare; 110 zidarĭ; 569 agricultorĭ: 63 tabacĭ; 103 servitorĭ; 24 profesiunĭ intelectuale; 52 funcționarĭ publicĭ; 30 împiegațĭ particularĭ; 32 proprietarĭ și rentierĭ; 71 comercianțĭ și bancherĭ; 15 militarĭ.

Penitenciarul Văcărești este maĭ ales prin aceasta celebru, că el servînd pentru internarea condamnaților politicĭ și ceĭ în materie de presă, a deținut astfel mulțĭ bărbațĭ onorabilĭ și fruntașĭ din ceĭ ce aŭ jucat și joacă un rol politic în țara noastră.

Biserica Sf. Vasile, cu hramul Sf. Vasile, are de ctitor pe căminarul Toma (1845).

Dispune de un capital de 9500 leĭ și are venit propriŭ anual 1176 leĭ; comuna îĭ dă o subvenție de 2195 leĭ.

E deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Formează singură o parohie.

Biserica Vergu, cu hramul Sf. Dimitrie, numită în vechime «a Doamneĭ Ancuției», s'a zidit la anul 1725 de Vergu Vartolomeiu și Ancuța Doamna. Uniĭ susțin că s'ar fi zidit la anul 1725 de Mitropolitul Daniil.

Are 40 enoriașĭ. Venitul eĭ se ridică la 4600 leĭ anual și cheltuelile la 4063 leĭ.

Depinde de parohia bisericeĭ Lucacĭ și e deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Sf. Vinerĭ-Mare (Herasca), cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, s'a zidit la anul 1645 de jupîn Nicolae Aga și soția sa Ioana. La 1839 s'a reparat de Arhiereul Ioanichie Stratoni. E una din bisericile din București care are venit mare, peste 141000 leĭ anual.

Dispune d'un capital de 65000 leĭ. E deservită de 4 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

In curtea acesteĭ biserică se află azilul Turnescu și Protopopul Tudor. Tot aci pe timpul luĭ Alexandru Ipsilante (1775) exista un spital.

Biserica Sf. Vinerĭ-Nouă, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, zidită în anul 1854 de Nec. Eftimiŭ. Are venitul eĭ propriŭ de 5335 leĭ pe an. Formează singură o parohie și e deservită de 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Visarion, cu hramul Sf. Visarion, are de ctitor pe Protopopul Petre și Anton Bechianul (1797). Aci se afla la începutul secoluluĭ un spital de ciumațĭ.

Venitul eĭ e de 1536 leĭ și cheltuelile de 1445 leĭ. Are subvenție de la comună 2190 leĭ.

E deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Formează singură o parohie.

Biserica Vlădica, cu hramul Sf. Nicolae, s'a zidit la anul 1848 de Velciŭ și Marghioala Arim. Are 400 enoriașĭ.

Venitul eĭ se ridică la 5816 leĭ anual și cheltuelile la 5062 leĭ. Statul îĭ dă o subvenție de 6000 leĭ.

Dispune d'un capital de 3658 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Sf. Voevozĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, are de ctitor pe Stoianu Petre Băcanul și Dumitru Blănarul (1817). Are subvenție de la stat 2500 leĭ. Venit propriŭ 985 leĭ. Formează singură o parohie și e deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Zlătari, cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Domnuluĭ. S'a rezidit din temelie, de familia Cantacuzino, la anul 1637.

www.dacoromanica.ro

La anul 1850, fiind ruinată, s'a restaurat din noŭ în zilele luĭ Barbu Dim. Ştirbeiŭ, de Arhiereul Calistrat Livis, egumenul de atuncĭ al acesteĭ sfinte bisericĭ.

Biserica e spaţioasă şi frumoasă, lucrată în stil bizantin. E una din bisericile cele maĭ bogate din Bucureşti. Intre altele sunt două policandre de aramă turceasca argintuite, precum şi o colivitră. Din biserica Zlătari, porneşte în toţĭ anĭ în ziua Bobotezeĭ procesiunea pentru serbarea Botezuluĭ.

Pentru întreţinerea eĭ statul înscrie anual în budgetul său 12928 leĭ.

E biserică parohială şi are ca filiale alte treĭ bisericĭ şi anume: Sf. Ion-Mare, Sf. Dumitru (str. Carol) şi Stavropoleos.

Biserica Zlătari e deservită de 4 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

b) *Cele-l-alte culte.* — *Biserica Armenească* are un venit de 27000 leĭ anual, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser. E biserica enorieĭ armeneştĭ. Epitropia acestuĭ aşezămînt' întreţine o şcoală primară şi administrează şi cimitirul comunităţeĭ.

Capela bulgară, cu hramul Sf. Chiril şi Metodiŭ, înfiinţată în 1869 de S. S. Panait Pogodini. E întreţinută de colonia bulgară din capitală.

Arhidiocesa Romano-Catolică din Bucureşti îşĭ are limitele restrînse în Regatul Romînieĭ, şi se întinde dincoace de Dunăre, de la părţile occidentale ale regatuluĭ până la Milcov şi Brăila, adică peste întreaga Muntenia saŭ Valahie, iar dincolo de Dunăre peste întreaga Dobrogie.

Biserica catolică romană, a căreia obşte s'a înfiinţat la anul 1666; s'a făcut prada foculuĭ la 1798 şi s'a zidit iarăşĭ din noŭ la 1812. Atît biserica cît şi enoria eĭ se bucură de maĭ multe privilegiĭ, hărăzite prin maĭ multe hrisoave ale celor după vremurĭ Domnĭ aĭ ţăreĭ.

Nu aşa însă a fost în tot-d'auna.

Pe vremea luĭ Şerban Cantacuzino soseşte în Bucureşti un misionar italian pentru a face proseliţĭ printre boieriĭ ţăreĭ. Starea catolicilor pe acea vreme nu era tocmaĭ înfloritoare. Iată ce scrie misionarul în chestiune: «In Bucureşti unde e scaunul Principeluĭ, sunt cîţĭ-va soldaţĭ catolicĭ, dar săracĭ; sunt treĭ neguţitorĭ Chiprovăţianĭ şi un scriitor Polac. A fost o bisericuţă, dar a căzut; eŭ eram atuncĭ acolo şi am adunat de la săraciĭ Chiprovăţianĭ, maĭ mult de 300 leĭ, dintre care a dat banul Năsturel Romîn 20, Principele Grigore Ghica 40. Am început a zidi, am dat banĭ pe cărămiziĭ; şi am adus cărămiziĭ; acest principe era Spătar; a aruncat baniĭ şi le-a luat pentru sine. Am dat din noŭ banĭ, dar era alte zidiriĭ, n'am putut să cer toate cărămizile; am pus fundamentele şi am înaintat zidul până la brîŭ; nu mi-aŭ dat cărămiziĭ, ba aŭ venit de la Curte şi mi-aŭ luat şi varul şi nisipul şi aşa cu toate că am plătit baniĭ pentru materiale şi am plătit şi zidarilor, biserica a rămas nezidită».

Arhidiocesa Romano-Catolică din Bucureşti numără 2 comunităţĭ, cunoscute sub numele de Institutul-Santa-Maria, şi stabilite în strada Pitar-Moşu şi Fîntîneĭ. Arhidiocesa Catolică din Bucureşti, se administrează de către un Episcop titular de Antipatris şi administrator.

Bisericile catolice din Bucureşti sunt:

Catedrala Sf. Iosif, situată pe strada Fîntîneĭ, biserică de rangul întîiŭ, una din monumentele de podoabă ale capitaleĭ. Este făcută în 1883, prin îngrijirea Monseniorului Paoli, de cunoscutul arhitect vienez Schmidt. E executată în stilul doric cel maĭ pur. E o zidire spaţioasă, de o corectitudine arhitectonică fără reproş. Aci se află şi seminarul Arhiepiscopal.

Biserica parohială Bărăţia, biserică maĭ vechie rămasă de la Franciscanĭ, reedificată sub Ştefan Vodă-Cantacuzino, (1700). Del Chiaro ne spune că acest Domnitor îĭ dăduse voe de a aduna materiale pentru reedificarea bisericeĭ Franciscanilor cu condiţiunea numaĭ să nu înalţe prea mult turnul ca să nu dea în ochĭ Turcilor», zice Engel. Situată în strada cu acelaşĭ nume în apropiere de strada Lipscanĭ. In str. Pitar-Moşu, pe lîngă capela domnişoarelor engleze e şi un pensionat de fete. Cultul catolic din Bucureşti e deservit afară de Episcopul titular şi de 15 preoţĭ. Asemenea maĭ sunt în Bucureşti şi cîte-va capele: Capela Arhiepiscopală, Capela institutuluĭ Santa-Maria, Capela Seminaruluĭ Arhiepiscopal, etc.

Biserica protestantă. — Sultzer crede că a existat o biserică de acest rit încă din timpul luĭ Constantin-Vodă-Brîncoveanul; dar inscripţiunile de pe mormintele nobililor protestanţĭ aflate la fîntînă Bouluĭ pe care se bazează, puteaŭ fi posterioare, adică ale nobililor refugiaţĭ în Turcia cu Iosif Racotzi care muri la 1738. Abia pe la 1726 găsim o colonie de protestanţĭ fără biserică, până la 1741, cînd George Ghica îĭ acordă voia de a zidi o capelă pe locul cumpărat de dînsa în Mahalaua Stejaruluĭ, lîngă Ciş-

www.dacoromanica.ro

megiŭ. De atuncĭ peripețiile acesteĭ colonii fură diferite; protegiată de Constantin Racoviță (1753), Constantin Mavrocordat (1756) se opune la terminarea bisericeĭ ce ea începuse a-șĭ clădi cu fonduri adunate maĭ mult din Suedia, Prusia și Danemarca; Scarlat Ghica îĭ ia și privilegiile acordate de predecesoriĭ luĭ; dar prin stăruința ambasadoruluĭ suedez din Constantinopole, Alexandru Ipsilante (1774) înapoiază privilegiile și biserica se termină. Mavrogheni (1787) persecută pe toțĭ supușiĭ germanĭ; Nemțiĭ din țară suferiră robia și încarcerarea și cînd principele de Coburg intră în București (1779) biserica protestantă servea de grajd turcesc. De aci înainte, cultul protestant fu maĭ bine tratat. Alexandru Moruzzi și apoĭ Caragea preînoiră și întăriră privilegiile acordate de predecesoriĭ lor; dar, sub acesta din urmă, comunitatea se desbină în luteranĭ-evangeliștĭ sub protecțiunea Suedieĭ și apoĭ a Prusieĭ, și în calviniștĭ-ungurĭ carĭ, protegiațĭ de Austria, clădiră, alăturĭ de biserica luterană o capelă în care se slujea în limba ungurească.

Biserica protestantă a fost multă vreme fără altar. Clădirea actuală, nu e de cît din anul 1821, din vremea luĭ Sutzu-Voevod.

Oficiul parohial al comunităței protestante-evangelice din București se administrează de către doĭ parohĭ coordinațĭ aleșĭ pastorĭ din partea comunităței Bucureștilor. In București sunt treĭ comunități protestante: una Germano-Evangelică, una Ungaro-Calvină și una Anglicană, carĭ nu aŭ nicĭ o legătură între dînsele.

Cele 2 biserici ale lor, simple, lucrate în stil gotic, sunt în str. Luterană, unde aŭ și o școală primară de ambele-sexe. Cultul evangelico-protestant se oficiază de 5 pastorĭ.

Alte secte protestante, ca anabaptiștiĭ, aŭ oratorie private.

Ungurii și Germaniĭ frecuentează biserica Bărățieĭ. Francezii preferă Capela de la Santa-Maria, Italieniĭ, Catedrala Episcopală. Grecii, pănă acum cîțĭ-va anĭ, aveaŭ biserica lor, Hanul Colțeĭ, azĭ Kalinderu, unde se și oficia în grecește. Azĭ biserica Kalinderu e romînească și oficiul divin se face tot în romînește.

Comunitatea izraelită. — Izraeliții sunt de două felurĭ: așa zișiĭ leșeștĭ (Sefardi) carĭ vorbesc jargonul german stricat și ceĭ spaniolĭ (Askenazi) carĭ vorbesc un jargon stricat spaniol. Cultul lor se face deosebit, fiind și comunitățile deosebite.

Comunitatea izraeliților de rit spaniol din București are două sinagoge: una, Sinagoga cea mare, situată în strada Negru-Vodă; a doua sinagogă, Șalom, situată în strada Spaniolă.

Aceste sinagoge se administrează separat, prin anume statute, păstrîndu-șĭ autonomia. Izraeliții Sefardi aŭ 2 templurĭ, 2 sinagoge marĭ și 31 case de rugăciunĭ maĭ micĭ. Cel maĭ frumos templu izraelit este acela situat pe str. Sf. Vinerĭ. El a fost clădit după modelurile sinagogelor marĭ din Pesta și Viena.

Secte. — Există și în București o sectă de lipovenĭ (scopițĭ) din care es ceĭ maĭ bunĭ vizitiĭ (birjarĭ) și carĭ îșĭ serbează cultul lor în zilele de sărbătorĭ maĭ marĭ, la cîte unul din eĭ, unde se adună cîte 10—15 la-o-l-altă.

Cimitirile. — Pănă la anul 1867 eraŭ în București 109 cimitire, toate în năuntrul barierelor, adică maĭ la fie-care biserică cîte un cimitir, cum era uzul pe acele vremurĭ. In 1876, autoritatea comunală, din diferite motive igienice, de alt-fel întemeiate, a dispus ca să nu se maĭ permită nicĭ o înmormîntare în raionul orașului. Totușĭ, deosebit de cimitirele din afară orașuluĭ, înființate atuncĭ, autoritatea maĭ permise a se înmormînta și în curțile a patru biserici particulare, situate în stradele din apropierea periferieĭ orașului, și anume: Izvorul-dintre-Viĭ, pe șoseaua Dudești, lîngă Cioplea; Tîrca, pe Calea Vitanuluĭ; Sf. Nicolae, afară de bariera Ianculuĭ și Sf. Dumitru-Noŭ, de pe șoseaua Colentineĭ.

De la 1880, se retrase și această permisiune tolerantă, așa că azĭ capitala dispune numaĭ de 17 cimitire și anume:

6 de rit ortodox: Șerban-Vodă (Belu), Sf. Vinerĭ-Nouă, Sf. Gheorghe-Capra, Reînvierea-Colentina, Pomenirea-Ghencea de pe Calea 13 Septembrie și Izvorul-dintre-Viĭ, pe șoseaua Dudești, lîngă Cioplea.

De la 1 Ianuarie 1897—la 31 Decembrie acelașĭ an, s'a înmormîntat în cele 6 cimitire ortodoxe 4629 de cadavre și anume, în:

Cimitirul Șerban-Vodă	530
» Pomenirea	1560
» Sf. Vinerĭ	613
» Reînvierea	1090
» Izvorul-dintre-Viĭ	75
» Sf. Gheorghe Capra	85

1 catolic lîngă Șerban-Vodă.

2 protestante: unul al comunităței Evangelice pe șoseaua Filantropieĭ și altul al comunităței Calvine, aproape de cimitirul comunal Sf. Vinerĭ.

1 armenesc pe șoseaua Mărcuțeĭ.

2 izraelite: unul al Izraeliților leși aproape de cimitirul evan-

www.dacoromanica.ro

gelic și altul al Izraeliților spaniolĭ pe dealul Filaretuluĭ.

Pentru înmormîntarea Mahomedanilor s'a destinat un loc anume din cimitirul comunal Sf. Vineri-Nouă, de oare-ce vechiul cimitir otoman din str. Mecetul, (suburbia Agiŭ) nu se află în condițiunile legeĭ sanitare.

Cimitirile morților de rit neortodox sunt înființate de comunitățile respective.

Maĭ e un cimitir militar, alăturĭ de cimitirul Șerban-Vodă.

Un cimitir pentru ceĭ decedați în penitenciarul Văcărești, între cimitirul militar și cel catolic.

Cimitirul Eforieĭ Spitalelor Civile se găsește afară din raza orașuluĭ, aproape de Mărcuța.

Cimitirul Spitaluluĭ Brîncovenesc se află lîngă bariera Filaret.

La fie-care cimitir sunt înființate osuare și camere mortuare sistematice.

Un număr oare-care de cadavre ale Creștinilor evlavioșĭ se înmormîntează și la mănăstirile din jurul Bucureștilor: Pasărea, Cernica, Țigănești, Ciorogîrla și Căldărușani.

Instrucțiunea. — *Istoricul.* — Șerban-Vodă-Cantacuzino (1679-1688) a făcut pentru întîia oară o școală grecească în București la mănăstirea Sf. Sava (pe bulevardul de azĭ al Academieĭ). Sub Const. Mavrocordat, egumenul manăstireĭ și oamenĭĭ săĭ, din porunca acestuĭ Domn, aŭ fost silițĭ să se mute la mănăstirea Văcărești. O altă școală de pe vremurĭ era școala slovenească la biserica cea vechie de la Sf. Gheorghe. Se preda filosofia și literile.

In secolul al XVIII-lea școlile se maĭ înmulțiră în București cu două: una la Udricanĭ și alta la Colțea, unde se învăța slovenește și romînește.

La începutul sec. al XIX-lea, găsim la școala grecească ca dascălĭ pe vestițiĭ: Lambru, Comita, Vardalah și Neofit. Eĭ predaŭ între altele elevilor lor *Phedon* de Socrate și *Metafizica* luĭ Aristotele.

Chiosea, bătrîn cu anteriŭ lung, cu cauc de șal vărgat pe cap, era dascălul copiilor de la școala din Udricanĭ; el iĭ învăța să citească și să scrie. De la Chiosea eșeaŭ diecĭ de visterie și calemgiĭ; de la al de el aŭ învățat să scrie romînește: Logofătul Greceanu, Văcărestiĭ, Anton Pan, Petrache Nănescu, N. Alexandrescu, Paris Momuleanu, Efrosin Poteca, Eliade, Marin Serghiescu și alțiĭ.

Școala de la Udricanĭ era sub albastrul cerului, pe prispa bisericeĭ, unde, cînd ploua, copiiĭ se ghemuiaŭ în odaia țîrcovniculuĭ, jos pe cărămizĭ saŭ în clopotniță; citeaŭ și scriaŭ pe genunchĭ și pe brîncĭ.

Plata acestor dascălĭ era neînsemnată de tot; cel maĭ bine plătit dintre toțĭ avea cîte 20 de parale de copil pe lună și maĭ avea și de la biserică tain de mălaiŭ, de fasole și de lemne.

Din aceste școlĭ îșĭ recrutaŭ bisericile preoțiĭ și cîntăreții.

La anul 1817, se începe la Sf. Sava cea d'întîiŭ școală romînească sub direcțiunea luĭ Gheorghe Lazăr. Mare parte din copiiĭ de la Udricanĭ, Sf. Gheorghe, Colțea și de la toate bisericile unde învățaŭ, aŭ alergat la Sf. Sava, cu Petrache Poenaru, Efrosin Poteca, Simion Marcovicĭ, și alțĭ mulțĭ tinerĭ din școala grecească.

La 1823, Eliade Rădulescu succede, la direcția școaleĭ de la Sf. Sava, luĭ Gheorghe Lazăr.

La 1828, școalele se închid și Sf. Sava este transformat în cazarmă și spital pentru armata de ocupațiune (rusească).

La 1830 școalele se redeschid în hanul Șerban-Vodă (zidit de Șerban-Vodă-Cantacuzino) pe locul unde azĭ e clădită Banca Națională.

Tot în acelașĭ an, Vaillant deschise școală lîngă Stavropoleos, unde feciorii de boerĭ învățaŭ franțuzește. Tranziționea de la școala grecească la cea franțuzească începuse încă de mult, din timpul revoluțieĭ franceze cu Ricordon, Colçon, Mondoville, etc., tot nobilĭ emigrațĭ.

La 1831, după încetarea holereĭ, școala se mută iar de la Șerban-Vodă în casele Sf. Sava, reparate de Eforia școalelor, compusă din: Al. Filipescu (Vulpe), Bălăceanu și Barbu Știrbeiŭ.

La 1832, școalele din Muntenia se reorganizară pentru prima oară, creîndu-se pe lîngă Sf. Sava și un internat. In acest an aŭ frecuentat școalele din București 1300 băeți, din carĭ 800 urmaŭ școala centrală și clasele umanitare din Sf. Sava.

In anul 1847, Vodă-Bibescu reorganiză școalele din țară și atuncĭ înființă în București un pensionat de fete. Acest pensionat se întreținea din prisosul venituluĭ mănăstireĭ Sf. Spiridon-Noŭ. Fundatorul acesteĭ mănăstirĭ a lăsat prin testament, ca din prisosul venituluĭ acesteĭ mănăstirĭ să se înzestreze un număr de fete pe tot anul, «o bună creștere fiind o zestre morală cu mult maĭ folositoare de cît puțina dare în banĭ», Domnitorul hotărește ca din fondul venituluĭ să se întocmească un pensionat de fete pe locul acesteĭ mănăstirĭ saŭ în altă parte, și din venitul Sf. Spiridon să se dea pe tot anul pentru trebuința acestuĭ pensionat cîte leĭ vechĭ 40000 (15000 leĭ noĭ).

In acest institut, Domnitorul hotărî a ținea și 12 fete de

www.dacoromanica.ro

părinți, «carĭ vor fi făcut slujbe însemnătoare statuluĭ și se vor afla a fi scăpătați», adăugînd din visteria statuluĭ o sumă de leĭ vechĭ 500000 (187000 leĭ noĭ).

Tot în anul 1847, Vodă-Bibescu inființează un colegiŭ francez în locul școaleĭ romînești, iar colegiul romînesc de la Sf. Sava îl permută la Radu-Vodă. Maĭ mulți profesorĭ francezĭ, între carĭ și Monty, fură aduși din Paris, și intrarea lor la Academia luĭ Bibescu fusese îngăduită de guvernul Regeluĭ Ludovic-Filip. Liceul francez avea de scop să micșoreze plecarea tinerilor romînĭ în Franța și să-ĭ ție în țară, dîndu-li-se, pe lîngă cele-l-alte învățăturĭ, și o educație națională.

Intr'un ziar de pe acea vreme — *Curierul Romînesc,* al luĭ Eliade — găsim în Septembrie 1836, că școala de la Sf. Sava a fost vizitată de Saint-Marc de Girardin.

In 1836 eraŭ două pensionate de fete — poate primele — în București, unul ținut de doamnele Combles și de Bonnay, și altul ținut de d-na Vaillant. Costul uneĭ eleve era de 60 galbenĭ pe an.

La 3 Iulie 1838 s'a făcut de Vodă Ghica, cu mare pompă, împărțirea premiilor la colegiul Sf. Sava.

La 1848, oștirile ruso-turcești intrînd în țară, colegiul de la Sf. Sava se închide pănă în toamna anuluĭ 1850, în care interval vechea școală servește de spital pentru oștirea rusească.

După 1850, Colegiul din București s'a instalat la Măgureanu, în casele dăruite statuluĭ de Mitropolitul Neofit, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmbovița, cam pe locul unde era pavilionul în care în ziua de Bobotează se oficia sfințirea apeĭ.

De la această dată și în special după 1860, școala romînească, maĭ ales în București, își ia un mare avînt. Se înființează facultățile de științe, litere și filozofie, drept, medicină, teologie, școala de bele-arte, liceie și gimnazii, școala de podurĭ și șosele, de medicină veterinară, școlĭ normale, școlĭ militare, școlĭ comerciale, școlĭ profesionale, institute pedagogice, școala de agricultură și silvicultură, școala de farmacie, seminariĭ, se înzecesc școlile primare de băeți și fete, se înmulțesc pensionatele particulare de băeți și fete, se crează școlĭ confesionale; în fine școala în toate direcțiunile își ia un mare zbor și se instalează în clădirĭ proprii, în palate construite de stat saŭ de comună.

In 1847, la Colegiul național de la Sf. Sava, clasele primare eraŭ frecuentate de 487 elevĭ, din carĭ 238 examinați de ceĭ 3 profesorĭ carĭ predaŭ cursurile.

La anul 1860, în București eraŭ numaĭ 5 școlĭ primare de băeți, cîte una pe coloare, și fie-care avea numaĭ 3 institutorĭ.

Toate aceste școlĭ eraŭ frecuentate de 1207 elevĭ, repartizați ast-fel: 259 elevĭ la școala din Roșu, 312 la școala din Verde, 227 la școala din Galben, 195 la școala din Negru și 214 la școala din Albastru.

Situația actuală. — Treptat numărul școalelor de fete și băeți a crescut și la finele anuluĭ școlar 1896—97 funcționaŭ în București 82 școlĭ primare publice, din carĭ 41 de băeți, 30 de fete și 12 mixte, cu 170 institutorĭ și 150 institutoare.

Afară de aceste școlĭ primare, maĭ funcționa și un număr de școlĭ froebeliane.

Invățămîntul primar. — Rezultatul numeric al recensămîntuluĭ copiilor în vîrstă de școală, făcut în Aprilie 1897, este următorul: 18645, din carĭ 9964 băeți și 8681 fete, din carĭ:

Romînĭ 13832 (7510 băeți și 6342 fete). Străinĭ 4793 (2454 băeți, 2339 fete). Din numărul total, aŭ fost înscrișĭ la cele 82 școlĭ primare 13861 copiĭ; aŭ fost prezenți la examene 11422 copiĭ; aŭ fost promovați 8201 copiĭ, din carĭ 1568 aŭ absolvit școala.

Școlile de băeți, în număr de 32, aŭ fost frecuentate în anul 1897—98 de următorul număr de elevĭ:

No.	1. General G. Adrian	185
	2. Ioniță Pop	198
»	3. I. Genilie	230
»	4. Caimata	189
	5. D. Bolintineanu	245
»	6. P. Poenaru	194
»	7. En. Văcărescu	218
»	8. Alex. Orăscu	231
»	9. C. A. Rosetti	251
»	10. A. T. Laurian	273
»	11. Dora D'Istria	365
»	12. D. Poenărescu	245
»	13. C. Bozianu	192
»	14. Const. Aristia	244
»	15. Calist Arhiereul	246
»	16. G. Șincai	256
»	17. G. Costaforu	242
	18. Aaron Florian	304
»	19. I. Heliade-Rădul.	272
»	20. Gen. N. Golescu.	234
	21. Petru Maior	157
»	22. Efr. Poteca	210
	23. V. Alexandri	238
»	24. Cuza-Vodă	177
	25. S. Marcovicĭ	243
	26. Ion Maiorescu	236
	27.	291
»	28.	226
»	29.	77
»	30.	318
»	31. Bul. F. col. negru.	128
»	32. Bul. Dosul-Gărei.	114

Școlile de fete (cu cele mixte) poartă următoarele numirĭ și aŭ fost frecuentate în anul 1897—1898, de următorul număr de eleve:

www.dacoromanica.ro

No. 1. C. Codreanu . . 141
» 2. A. T. Laurian. . 172
» 3. Carmen Sylva. . 74
» 4. Domn. Maria . . 170
5. Iancu Zalomit. . 146
» 6. P. Poenaru. . . 134
7. Dora d'Istria . . 211
» 8. Alexe Marin . . 282
» 9. Gen. G. Adrian . 140
10. En. Văcărescu. . 168
11. I. Genilie . . . 236
12. C. A. Rosetti . . 128
13. Efros. Poteca . . 149
» 14. Ștefan Golescu . 191
» 15. Const. Negruzzi . 82
» 16. Gh. Hill. . . . 213
17. V. Boerescu . . 206
18. Episc. Buzăŭ . , 115
» 19. M. Cogălniceanu . 197
20. Al. V. Ghica . . 201
21. Casa Rogalsky . 57
» 22. Dr. Georgescu . 91
» 23. 118
» 24. Gen. Florescu. . 216
» 25. 149
» 26. 195
» 27. 235
» 28. Dim. Iarca . . . 45
29. Dim. Ghica . . 212
» 30. Mitrop. Nifon . . 88
» 31. B. Catargiu. . . 68
32. 41
» 33. 91
» 34. 35
» 35. 79

Școala divizionară mixtă No. 36, 40; școala mixtă din galben, 39; școala de fete, calea Griviței 192, 170; școala de fete, bulevardul Dosul-Găreĭ, 114; școala primară rurală de fete, Șerban-Vodă, 55; școala mixtă, șoseaua Mihaiŭ-Bravul, 30; școala rurală de fete Nicolae Ionescu, 121; școala rurală mixtă, strada Bozianu No. 3, 132; școala rurală Colentina II, 41; școala Floreasca, 42.

Școlĭ primare particulare însemnăm în București: Institutul S-ta Maria, catolic, înființat în 1852 de Monseniorul Angelo de Parsi, Mitropolit catolic, curs primar și secundar.

Institutul Sf. Iosif, catolic (sucursala preced.), înființat în 1880.

Școlĭ izraelite:

Școala primară a izraeliților Spaniolĭ, înființată în 1830.

Școala izraelită de băeți «Iacob și Carolina Löbel» (înființată în anul 1873); cea de fete Fraternitatea-Zion. Ambele școlĭ sunt frecuentate de 1000 elevĭ, din carĭ 600 băeți și 400 fete. Budgetul de cheltueli al anuluĭ școlar 1897-98 a fost de leĭ 36700, pe cînd veniturile pozitive aŭ fost de leĭ 5000, vărsați de congregațiunea Templuluĭ Coral și de leĭ 1200 subvențiune anuală, plătită tot de congregațiune, din budgetul săŭ propriŭ. Restul de 30500 leĭ se acoperă din veniturĭ ocazionale, precum balurĭ, ofrande, înscrierĭ, etc.

Școala primară Halfon, înființată în 1879.

Școala Cultura. Această școală este clădită pe terenul comunității, în curtea cimitiruluĭ vechiŭ. A fost frecuentată în 1897 de 128 școlarĭ. Budgetul de cheltueli a fost de leĭ 9000, pe cînd veniturile pozitive nu aŭ fost de cît de leĭ 1440 din cupoane și de leĭ 1700 din o gabelă, iar restul de 5860 s'a acoperit din înscrierĭ, cotizațiunĭ, o frande, etc.

Școala Moria. Localul este luat cu chirie. Elevĭ 200. Budgetul de cheltueli leĭ 10000. Veniturile sunt din ofrande, cotizațiunĭ, înscrierĭ, serbărĭ, etc.

Școala de băeți Voința. Această școală a funcționat în sinagoga din calea Moșilor și în urma uneĭ inspecțiunĭ din partea Ministeruluĭ de Culte a fost închisă. In curtea sinagogeĭ aflîndu-se un teren liber, comitetul aceleĭ școlĭ își propune a clădi un local, pentru care scop dispune numaĭ de 8000 leĭ.

Școala de băeți Reș es duas. Această școală a fost închisă din lipsă de mijloace pentru a o întreține.

Colonia franceză are de asemenea o școală, pusă sub privegherea Legațiuneĭ.

Colonia italiană are 2 școlĭ primare, carĭ se întrețin de comunitate.

De asemenea și colonia Albaneză are o școală primară, care se întreține din fondurile societățeĭ «Dritta».

Epitropia bisericeĭ armenești întreține și ea o școală primară.

Raportînd cifra absolvenților la populațiunea orașuluĭ, vom avea 6.5 % absolvenți cu școală primară la 1000 de locuitorĭ.

In școalele primare private de băeți și fete, în număr de 39, populațiunea școlară a fost compusă, în curgerea anuluĭ 1897—98, din 2669 copiĭ, din carĭ 949 băeți și 1720 fete.

Școlile secundare.—Școlile secundare publice, în anul 1897—98, au fost în număr de 6, din care 4 licee clasice și 2 gimnaziĭ.

In aceste școlĭ aŭ funcționat în cursul anuluĭ 1897 un număr de 150 profesorĭ și maeștri.

Populațiunea școlară din învățămîntul secundar public de băeți se ridica la 3895 elevĭ înscrișĭ, din carĭ 3296 prezenți la examen, 2347 promovați și 949 repetenți.

In școlile secundare publice de fete aŭ funcționat 80 profesorĭ și maeștri, iar populația școlară a fost de 1418 eleve înscrise.

Școlile secundare private (19) aŭ avut în acest an 1359 elevĭ, din carĭ 612 băeți și 747 fete.

Școlile publice secundare, sunt:

Liceul Sf. Sava, instalat în-

www.dacoromanica.ro

tr'un frumos local în strada Fîntînei, care satisface pe deplin cerințelor higienice. La 1860 gimnaziul Sf. Sava cu 8 clase, avea 26 profesorĭ și 3 elevĭ. Azĭ în liceul Sf. Sava, predaŭ cursurile 33 profesorĭ. Are un internat cu 47 bursierĭ și 56 solvenți. De asemenea are 3 clase divizionare. Statul cheltuește cu acest liceŭ aproape 200000 leĭ anual.

Liceul Mateiŭ-Basarab, la 1860, funcționa cu 4 clase și avea 7 profesorĭ cu 159 studenți. La 1865 s'a transformat în liceŭ. Astăzĭ liceul Mateiu-Basarab se găsește instalat în casele cumpărate de la reposatul A. Treb. Laurian (Lucacĭ). Liceul Mateiŭ-Basarab are 30 profesorĭ, cu o divizionară; un internat cu 45 bursierĭ și 35 solvenți. In budgetul statuluĭ, acest liceu e trecut la cheltuelĭ cu suma de 173477 leĭ.

Are aparate, instrumente și diferite colecțiunĭ științifice.

Liceul Lazăr, la 1860, funcționa cu 4 clase și avea 7 profesorĭ cu 140 studenți. In anul școlar 1890—91 s'a transformat în liceŭ și a căpătat azĭ un frumos local pe bulevardul Elisabeta. Maĭ înainte se afla instalat în curtea bisericeĭ Sf. Gheorghe. Predaŭ cursurile 30 profesorĭ; are o divizionară; statul cheltuește pentru el suma de leĭ 132000 anual.

Liceul Mihaiu-Bravul cu 20 profesorĭ; 125000 leĭ cheltuelĭ anuale.

Gimnaziul Cantemir-Vodă, înființat la 1865, a funcționat numaĭ cu 2 clase până în toamna 1877, cînd s'a complectat cu clasa III a și IV-a. Are și 3 clase divizionare; 20 profesorĭ; 86000 leĭ cheltueli pe an.

Gimnaziul Șincaĭ, fondat în 1892. Are o clasă divizionară; 14 profesorĭ; statul cheltuește cu acest gimnaziu suma de leĭ 63000 anual.

Dintre cele particulare:

Liceul Sf. Gheorghe, de băeți, fondat pe acțiunĭ.

Institutul Bork a fost înființat în 1850.

Educațiunea romînă (Manliu), fondat în 1878 de D-na Eliza Manliŭ.

Institutul de Domnișoare Maria Gackstatter, înființat în 1842 de d-na Iulia Manalotti.

Seminarul Catolic, înființat în 1873 de Arhiepiscopul catolic Ignațiu Paoli.

Institutul Schewitz-Thierrin, fondat în 1847 de Anton Schewitz.

In cursul anuluĭ 1898 s'a înființat în capitală și un gimnaziŭ izraelit.

Universitatea din București. — *Istoricul.* — Universitatea din București a fost înființată în Iulie 1864 sub Domnitorul Principatelor-Unite Alexandru Ioan I Cuza, fiind ministru al Invățămîntuluĭ public și al Cultelor răposatul Dimitrie Bolintineanu.

Firește că și cu mult înainte de 1864 se predaŭ în București unele cursurĭ izolate de învățămîntul superior.

Ne mărginim aci a menționa cîte-va date menite a lega însăși înființarea Universitățeĭ cu epoca imediat precedentă.

După ce Gheorghe Lazăr, ajutat și apoĭ continuat de școlarul său Ioan Eliade-Rădulescu, începe (1816 până la Martie 1821), în vechea școală de la Sf. Sava, învățămîntul romînesc național, în accepțiunea modernă a cuvîntuluĭ (tot la 1816 se înființează prima catedră de drept, ocupată de marele Clucer Nestor), și după o întrerupere de zece anĭ a școalelor, aflăm la 1832 pe Petrache Poenaru însărcinat cu reînstalarea școaleĭ la Sf. Sava (în locul ocupat astăzĭ de edificiul Universitățiĭ) și vedem un program de studiĭ, aprobat de Eforiĭ: Barbu D. Știrbeiu, Ștefan Bălăceanu și Alexandru Filipescu (Vulpe), în care se cuprind și cursurĭ de învățămînt superior: dreptul roman predat de Constantin Moroiŭ, dreptul civil romînesc de Ștefan Ferechide, dreptul comercial de Alecu Racoviță. La aceste se adaugă în aniĭ următorĭ până la 1847, între altele: dreptul criminal și procedura sau dreptul judecătoresc, predate de Constantin Brăiloiŭ. Cursurile țineau patru anĭ, după care se dedea un examen riguros și se da diplome de capacitate. In anul școlar 1845—1846 numărul studenților la toate aceste cursurĭ superioare a fost de 36.

Pe lîngă colegiul dela Sf. Sava, Bibescu-Vodă organizează prin lege o facultate pentru învățarea legilor acestor țărĭ în comparație cu legiurile romane. Cursurile țineau doĭ anĭ.

După o nouă întrerupere de 3 anĭ, în urma revoluțieĭ de la 1848, Domnitorul Barbu D. Știrbeiŭ redeschide școalele și înființează o școală de podurĭ și șosele pentru inginerĭ-conductorĭ.

Insă în anul școlar 1857—1858, după raportul directoruluĭ Eforieĭ școalelor George Costaforu, se predau la Sf. Sava, în afară de cele 8 clase gimnaziale, numaĭ următoarele cursurĭ superioare: «Cursul de legĭ, anul I: dreptul Roman — profesor C. Bozianu, anul III: dreptul comercial — profesor V. Boerescu, și «Cursul de Inginerie civilă», anul I: mecanica și geometria analitică — profesor Em. Constantinescu, geometria descriptivă — profesor Al. Orăscu; anul II: principiĭ de arhitectură

www.dacoromanica.ro

— profesor Al. Orăscu; mecanica — Em. Constantinescu; aplicarea geometriei descriptive — profesor Gr. Joranu. La cursurile juridice urmează 15 studenți, la cele de inginerie 16.

In anul școlar următor, 1858—1859, după raportul directorului școalelor Vasile Boerescu, sunt la Ingineria civilă numai doi profesori, Em. Constantinescu și Al. Orăscu, cu 7 studenți.

In 1859—1860 instrucțiunea superioară are la Ingineria civilă 3 profesori, dar studenții au trecut toți la Școala de silvicultură și de mine; Facultatea de drept are 4 profesori și 42 de auditori.

In 1861—1862 Facultatea de drept are 5 profesori și 37 de studenți, Ingineria civilă are numai 2 profesori și 10 studenți.

Foștii profesori. — Iată numele foștilor profesori ai Universității din București de la înființarea ei în 1864:

La facultatea de drept: — Boerescu Vas., Bozianu Const., Costaforu George, Șendrea Al., Vioreanu Paul.

La Facultatea de litere și filosofie: — Cernătescu Petre, Florian Aaron, Laurian Aug. Treb., Maiorescu Ioan, Marsillac Ulysse de, Răceanu Const., Zalomit Ioan.

La Facultatea de științe: — Angelescu Ilie, Bacaloglu Em., Esarcu Const., Fălcoianu Ioan, Ferrerati C.

La Facultatea de medicină: — Atanasovici George, Capșa Ștefan, Davila Carol, Măcescu Ștef., Marcovici Al., Obedenaru Georgiad, Polizu G., Proticĭ P., Sergiu Dim., Severin Em., Turnescu Nic., Vlădescu Vas. I. și Veleanu Ștefan.

Primele diplome. — In Februarie 1865 se proclamă la noua Universitate cel d'întîi licențiat în drept, Ștefan M. Șoimescu. Al doilea licențiat era Gr. Păucescu, al treilea Emanoil Protopopescu-Pake.

In Septembrie 1868 se proclamă cei d'întîi 3 licențiați ai facultății de litere, și anume: Dimitrie A. Laurian, C. Leonardescu și Mih. Străjan. Tot în anul școlar 1868—1869 es cei d'întîi 3 licențiați de la Facultatea de științe: Cristea Popescu, Gr. A. Demetrescu și Floru Dianu.

In 1869 Noembrie 12, este invitat doctorul Nicolae Turnescu, care se numește provizoriu și Decan, să se întrunească cu profesorii Carol Davila, Gheorghe Polizu, Ștefan Capșa, Alexandru Marcovici, George Alexeanu și Mihail Obedenaru-Georgiad, spre a organiza Facultatea de medicină. In Decembrie același an se numesc, pe lîngă aceștia, doctorii Iulius Teodori, Petru Proticĭ, George Atanasovici, Mihail Severin și Iacob Felix, profesori la noua Facultate. In Ianuarie 1870 li se adaugă și Dr. Zaharia Petrescu.

In 1869, Decembrie 14, s'a făcut inaugurarea Universității de București complectată cu cele 4 facultăți.

In 1875, Ianuarie 21, se dau cele d'întîi diplome de doctori ai Facultății de medicină din București d-lor Cornelius Bucholtzer și Friederich Schmidt, în urma examenelor depuse în Noembrie 1873. Al treilea doctor al acestei Facultăți a fost Ioan Stavroff, în Maiu 1874.

In 1884, Noembrie 4. Deschiderea solemnă a Facultății de Teologie, înființată prin decisiune ministerială la începutul lui Octombrie 1884.

In 1889, Octombrie, se proclamă cei d'întîi doi licențiați ai Facultății de Teologie, Ioan Popescu și George G. Vîntu.

Lista rectorilor. — De la înființare, Universitatea a avut pe următorii 6 rectori:

George Costaforu (1864—2 Martie 1871); Vas. Boerescu (Martie 1871—Maiu 1871); Ioan Zalomit (Maiu 1871—1 Maiu 1885); Alexandru Orăscu (Maiu 1885—Octombrie 1892); Titu Maiorescu (1 Noembrie 1892—1895); Grig. Ștefănescu (de la 1895 până azi).

Actualul corp profesoral al Universității se compune din: 9 profesori la facultatea de teologie; 10 profesori ordinari, 4 profesori onorari și 1 suplinitor la facultatea de drept; 11 profesori și 2 conferențiari la facultatea de litere și filosofie; 15 profesori ordinari, 2 profesori suplinitori și doi conferențiari la facultatea de științe; 28 profesori la facultatea de medicină; 12 profesori la școala normală superioară; 8 profesori la școala superioară de farmacie.

In total 88 profesori de toate gradele.

Frecuența Universității. — De la înființarea ei până azi, Universitatea din București a fost frecuentată (dăm cifrele din 10 în 10 ani):

In 1864—65 (anul înființării) de 90 studenți la drept; 21 la litere; 12 la științe; facultățile de teologie și medicină n'au fost încă înființate.

In 1874—75, de 41 studenți la drept; 12 la litere; 10 la științe și 108 la medicină (în anul școlar 1869—70 s'a înființat și facultatea de medicină).

In 1884—85, de 76 studenți la drept; 27 la litere; 57 la științe; 41 la teologie (în acest an s'a înființat facultatea de teologie) și 249 la medicină.

www.dacoromanica.ro

In 1894—95, de 519 studenți la drept; 264 la litere; 230 la științe; 84 la teologie și 337 la medicină.

In anul 1897—98, Universitatea a fost frecuentată de 815 studenți la drept; 394 la litere; 380 la științe; 148 la teologie și 404 la medicină.

Numărul diplomelor. — Universitatea din București de la înființarea ei până azi a eliberat următoarele diplome:

Doctori în medicină	400
Licențiați în litere	150
» » drept	908
» » științe	146
» » teologie	35
» » farmacie	294

Statistica studenților înscriși. — In anul școlar 1897—98 au fost înscriși:

La facultatea de teologie 148 studenți, toți Romîni ortodoxi, dintre cari 2 și la facultatea de litere.

La facultatea de drept 815, dintre cari 250 înscriși și la litere, 67 și la științe, 48 și la medicină. In numărul de 815 sunt 4 studente. După naționalitate sunt 767 Romîni, dintre cari 41 Transilvăneni, 20 Macedoneni; 1 Francez, 1 Italian, 2 Greci, 2 Armeni și 1 Polonez.

La facultatea de litere și filosofie 394, dintre cari 250 înscriși și la drept, 23 și la științe, 6 și la medicină, 2 și la teologie. In numărul de 394 sunt 86 studente. După naționalitate sunt 368 Romîni, dintre cari 26 Transilvăneni, 11 Macedoneni, 2 Basarabeni; 18 Izraeliți, 4 Germani, 1 Englez, 1 Italian și 1 Austriac.

La facultatea de științe 380, dintre cari 67 înscriși și la drept, 25 și la litere, 15 și la medicină. In numărul de 380 sunt 57 studente. După naționalitate sunt 355 Romîni, dintre cari 8 Transilvăneni, 2 Macedoneni, 4 Basarabeni; 19 Izraeliți, 1 Austriac, 2 Francezi, 1 Elvețian, 1 Englez și 1 Polonez.

La facultatea de medicină 404, dintre cari 42 înscriși și la drept, 6 și la litere, 15 și la științe. In numărul de 404 sunt 21 studente. După naționalitate sunt 271 Romîni, 14 Transilvăneni, 10 Macedoneni, 3 Basarabeni; 115 Izraeliți, 15 Germani, 7 Bulgari, 1 Francez, 1 Armean, 1 Rus, 1 Belgian și 1 Austriac.

Numărul total al înscrierilor la Universitatea din București în anul școlar 1897—98, a fost prin urmare de 2141 (în anul precedent 1937), iar numărul persoanelor înscrise, deducînd înscrierile la mai multe facultăți, a fost de 1736 (în anul precedent de 1680), dintre cari 168 studente (în anul precedent 118).

Acest număr de 1736 se împarte după naționalitate în: 1557 Romîni, dintre cari 63 Transilvăneni, 33 Macedoneni, 14 Basarabeni; 145 Izraeliți, 10 Germani, 7 Bulgari, 3 Francezi, 3 Armeni, 2 Greci, 1 Elvețian, 2 Polonezi, 1 Rus, 1 Italian, 1 Englez, 2 Austriaci și 1 Belgian.

Din acest număr, în cursul ultimului an, Universitatea a decernat titluri de doctori și licențiați, la: 9 teologi, 81 avocați, 27 profesori și 32 medici.

Institute și clinice. — Pe lîngă Universitatea din București funcționează:

2 Seminarii: 1 pentru istorie antică și epigrafie; al 2-lea de limbele slavice.

12 Laboratorii: de fisică moleculară, acustică și optică; — de gravitate, căldură și electricitate; — de chimie anorganică; — de chimie organică; — de chimie medicală; — de botanică medicală; — de anatomie cu sală de disecție; — de fisiologie; — de istologie; — de farmacologie; — de chimie analitică; — de chimie farmaceutică.

1 Cabinet de geologie și petrografie.

7 Institute de: fiziologie; — de botanică; — de chirurgie; — de bactereologie; — de anatomie topografică și chirurgicală; — de chimie și analise; — de gynecologie.

10 Clinice: I-tîia clinica medicală; — a II-a clinică medicală; — prima clinică chirurgicală; — a doua clinică chirurgicală; — clinica infantilă; — clinica obstetrică; — clinica oftalmologică; — clinica dermatologică și sifilitică; — clinica de medicină legală; — clinica mentală.

1 Muzeu de anatomie.

1 Curs de bandage.

Budgetul Universității. — Suma totală actuală a alocațiunei anuale pentru Universitatea din București, este de 1297932 lei, fiind cuprinse în această sumă și cheltuelile pentru toate institutele, laboratoriile, cabinetele, clinicele, seminariile și școala normală superioară.

Donațiunile făcute Universității din București. — Fondul Hillel din anul 1869, cu un capital primitiv de 100000 lei, se află sporit în Iunie 1897 la suma de 275000 lei în rentă amort. 5%, din al cărei venit se dau burse și premii la studenți.

Fondul Benli și Baici, din anul 1878, cu capitaluri primitive de 1000 ruble și 1000 fiorini austriaci, se află sporit în Iunie 1897 la suma nominală de 8000 lei în rentă amort. 5%, din al cărei venit se dau cărți la studenți.

Fondul Iosef Halfon, din anul 1895, cu un capital pri-

www.dacoromanica.ro

mitiv de 20000 leĭ în titluri fonciare urbane București, se află sporit în Iulie 1897 la suma de 22100 leĭ.

Fondul Turnescu, din anul 1891, avea un capital nominal de 90000 leĭ în titluri fonciare rurale, din al căror venit se trimetea un doctor al Facultățiĭ de medicină din București, spre a-și complecta studiile la Paris. Insă prin o nouă dispoziție a donatoareĭ, fondul Turnescu a fost trecut la Fondațiunea Universitară *Carol I.*

Școlile speciale. — Afară de Universitate, mai sunt în București încă treĭ școlĭ superioare: Școala Normală superioară, cu 34 elevĭ internĭ; Școala națională de poduri și șosele, cu 27 profesorĭ și 117 elevĭ înscrișĭ, Școala superioară de farmacie cu 117 studenți.

De asemenea sunt 15 școlĭ speciale și anume: 1 școală de medicină veterinară — 2 școlĭ comerciale, din carĭ una superioară în str. Negustorĭ funcționează de la 1864; în 1890 s'a mutat în localul eĭ propriŭ, edificiŭ frumos, cu sălĭ pentru muzee, laboratorie, conferințe și clase divizionare; o altă școală comercială înferioară, clădire nouă în strada Traian — 2 seminariĭ, din carĭ: unul Central, înființat în 1834 și inaugurat de Vodă Ghica în 2 Februarie 1836. Seminarul a fost instalat în curtea bisericeĭ Antim; azĭ își are localul săŭ propriŭ și e întreținut de stat, cu 18 prof., 190 elevĭ internĭ, cu o cheltuială anuală de 159000 leĭ; și celă-l-alt, Nifon, întreținut din fondurile lăsate de răposatul Mitropolit Nifon, — 3 institute pedagogice din carĭ Asilul Elena Doamna și 2 externate secundare de fete: No. 1, înființat în 1881, cu 14 prof. cu o cheltuială anuală de 51009 leĭ; No. 2 înființat în 1882 cu 15 prof. cu o cheltuială de 68000 leĭ anual — 3 școlĭ profesionale de fete și anume: No. 1, înființată în anul 1878, cu 16 prof. și maestre, cheltuindu-se 56000 leĭ anual; No. 2 cu 14 profesoare și maestre cu o cheltuială anuală de 41000 leĭ; No. 3, cu 12 prof. și maestre, cu o cheltuială de 37000 leĭ anual; — 1 Școală Normală, «Carol I» înființată la 1867, din care es învățătoriĭ sătești — 1 conservator de muzică și declamațiune — O școală de bele-arte — O școală de agricultură, care înainte de a se muta la Herăstrău, funcționa la Pantelimon — O școală de arte și meseriĭ — O școală de institutorĭ înființată în 1886, cu 17 prof., 97 elevĭ, cu o cheltuială anuală de 130000 leĭ.—O școală de institutoare, cu 20 profes., 107 interne, cu 165000 leĭ cheltueli anuale.

In cursul anuluĭ 1897 aceste școlĭ speciale aŭ fost frecuentate de aproape 3000 elevĭ și eleve.

Intre scolile pedagogice de fete vom menționa în special Asilul «Elena Doamna».

Asilul «Elena Doamna» fundat de Doamna Elena Cuza. In primă-vara anuluĭ 1861, generalul Dr. Davila și soția sa strînse vr'o 40 de fete orfane spre a le crește și educa într'un local special ce era proprietatea D-neĭ Davila.

Asilul copiilor găsiți n'avea alte mijloace care să i asigure existența de cît modesta sumă de un galben de copil, alocat de guvern pentru întreținerea doiceĭ.

Doamna Elena Cuza și M. S. Regina Elisabeta și-aŭ îndreptat privirile caritabile și afectuoase către această instituțiune umanitară și grație lor Asilul a intrat într'o nouă fază de desvoltare.

La 1862 s'a instalat în Asilul «Elena Doamna» 100 fete; numărul orfanilor a crescut din an în an și azĭ are 730 eleve, cu carĭ se cheltuește de stat 319,310 leĭ anual.

Asilul «Elena Doamna» se compune din două școlĭ: o școală primară cu 5 clase, care e la un loc cu școala profesională, care are un atelier de lucru și o secție de menaj; o școală normală. Amîndouă aŭ un personal didactic numeros și ales.

Asilul este așezat într'o frumoasă poziție. Are o mare grădină frumoasă și bine îngrijită. Aci sunt mormintele soților Davila, adevărațiĭ inițiatorĭ aĭ acestuĭ așezămînt filantropic. Alăturĭ, în grădina palatuluĭ de la Cotroceni, este mormîntul principeseĭ Maria, unicul copil al Majestăților lor.

Acum 8 anĭ, prin îngrijirea Ministeruluĭ Cultelor, s'a reparat radical construcția, la care s'a adăugat și alte clădirĭ necesariĭ.

Tot între școlile speciale vom însemna și Școala normală a «Societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn».

Societatea pentru învățătura poporuluĭ romîn s'a înființat din inițiativă privată în anul 1866. La 1870, răposatul Dr. Barbu Constantinescu, înființă prima școală normală pentru învățătoriĭ sătești. Mai tîrziŭ, la 1879, se alipi la această școală o școală primară de aplicație precum și o grădină de copiĭ (Kinder-Garten), prima școală froebeliană ce a funcționat în București.

www.dacoromanica.ro

Această societate a progresat mereŭ și a fost încuragiată în menirea eĭ de către multe persoane filantropice, care ĭ-aŭ făcut donațiunĭ importante; așa răp. Vasile Paapa a dat 10000 leĭ; răp. princesa Alina Știrbeiŭ, 8000 leĭ; răp. Atanasie Petru, 10000 leĭ; răp. Nic. Califaru, 20000 leĭ; și alțiĭ. Asemenea, Societatea a maĭ primit de la răposațiĭ general I. Em. Florescu și Alina Știrbeiŭ, casele din str. Știrbeiŭ-Vodă, cu un venit anual de peste 18000 leĭ; de la răposatul Barbu Lăzureanu, o casă în str. Cazărmeĭ și efecte de stat, în valoare de 28000 leĭ; răp. Hariton Racotă a lăsat prin testament un capital de 83000 leĭ și maĭ multe acareturĭ în orașul Giurgiŭ. In timpul din urmă răp. Evloghie Gheorghief a lăsat două moșiĭ în județul Olt, în indiviziune cu Primăria Capitaleĭ.

Cu parte din aceste sume, la care s'a adăugat 100000 leĭ, înscrișĭ de d. Ministru Haret, în budgetul departamentuluĭ săŭ, pe anul 1898—99, precum și alțĭ 100000 leĭ donațĭ de inginerul Spiridon Iorceanu, a fost pusă Societatea în pozițiune a zidi pe piața Sf. Ecaterina un măreț palat, pentru școalele eĭ normală și primară.

Școala normală a Societățeĭ a dat până astă-zĭ peste 400 de învățătorĭ sătești și tinde pe zi ce merge a lua o dezvoltare maĭ mare, mulțumită sprijinuluĭ ce întîmpină atît din partea statuluĭ cît și din partea particularilor.

Budgetul eĭ anual se urcă acum la aproape 100000 leĭ. Ministerul Instrucțiuneĭ ĭ-a înscris în budgetul pe 1898—99 suma de 20000 leĭ.

O altă școală din inițiativă particulară e școala profesională de fete Protopopul Tudor Economul, înființată în anul 1886—87, din fondurile lăsate de Protopopul Tudor.

Secțiunile profesionale ale acesteĭ școlĭ sunt în număr de 4 și anume:

Confecțiunĭ, cu cele 3 ramurĭ: croitorie, albiturĭ și corsete.

Florĭ artificiale și mode.

Cartonaje și Galanterie (manufactura cartonuluĭ și toate ramurile legătorieĭ de cărțĭ, confecțiunea cutiilor, etc.).

Bone și menajere.

Fie-care ramură profesională e sub conducerea și supravegherea uneĭ maestre, obligată a preda principiile teoretice ale meseriei și care e asistată de 2 ajutoare.

Invățămîntul primeĭ ramure profesionale e de treĭ anĭ, iar pentru cele-l'alte ramurĭ, numaĭ doĭ anĭ; la absolvire, elevele trec un examen de capacitate profesională, pentru dobîndirea uneĭ diplome, care le deschide calea plasăreĭ lor în atelierele de comerț.

Alte școlĭ speciale maĭ sunt în București: Școala de mișcare a căilor ferate; Școala de telegrafie; Școala superioară de telegrafie; Școala de arhitectură (din inițiativă privată); Școala superioară de finance, pe lîngă Universitate; Școala liberă de științe politice și administrative (din inițiativă privată); Școala comercială izraelită, ale căreĭ baze s'aŭ pus abia în cursul anuluĭ 1898.

Școlĭ militare. — Sunt patru și anume: școala superioară de războiŭ, școala specială de artilerie și geniŭ, școala de ofițerĭ și școala militară de administrație; toate aceste școlĭ aŭ 443 elevĭ înscrișĭ.

Școlĭ de adulți. — In capitală funcționează 3 școlĭ de adulți, din carĭ maĭ însemnate sunt două: una a Societățeĭ funcționarilor comercialĭ și a doua a Societățeĭ constructorilor romînĭ; aceștia din urmă Primăria capitaleĭ ĭĭ acordă anual o subvenție de 1000 leĭ.

Rezumat. — Aŭ funcționat în cursul anuluĭ 1897—98 următoarele școlĭ:

Primare publice . . .	82
» private . . .	26
Secundare publice .	16
» private . .	60
Superioare	3
Speciale	25

In total 212 instituțiunĭ de cultură.

Cele 212 școlĭ din București aŭ fost frecuentate în anul școlar 1897—98 de 28342 elevĭ și studenți de ambele-sexe.

Teatrul. — *Istoricul.* — Origina teatruluĭ romînesc nu se pierde în negura vremurilor. Pe la începutul secoluluĭ acesta nimenĭ nu se gîndea încă la teatru. Pe locul unde azĭ e clădit localul Teatruluĭ Național, era altă dată o băltoacă cu smîrcurĭ.

Vieața de pe atuncĭ era cea casnică; nicĭ nu se simțea nevoe de acest soĭŭ de petrecere; calmă, ziua se scurgea liniștită, boeriĭ cu treburile statuluĭ și cu agricultura, clasa de mijloc cu negoțul și afacerile, poporul cu munca obicĭnuită. Venea seara, fie-care se retrăgea la vatra luĭ, saŭ petrecea pe la rude.

Afară de slujba bisericească, pompa orientală a serviciuluĭ divin, afară de aghioasele, cu ison din Psaltichie, a preoților, a psalților și arhipsalților, la care poporul asista sărbătorile și în serile de denĭ, privind și ascultînd cu mare evlavie;—afară de cîntecele pe carĭ băeții le executaŭ pe la ferestre; cu colinde «Florile dalbe», la serbarea Nașterea-Domnuluĭ, saŭ la

www.dacoromanica.ro

Anul nou, cînd umblaŭ cu plugușorul, cu Steaua, saŭ îmbrăcațĭ ca Irozii, amintind măcelul pruncilor în Egipet, din ordinul luĭ Faraon; — afară de acestea, ca spectacol, se maĭ știa și despre: Greciĭ din Elada, Armeniĭ veniți de prin Asia-Mică, saŭ Turciĭ și Arabiĭ scamatorĭ, — maĭ apoĭ de Nemțĭ, ce treceaŭ Carpațiĭ cu dor de cîștig și carĭ, nomazĭ, pentru plată, sub cerul liber, pe maidanurĭ, saŭ, în caz de ploaie, în cafenelele turcești, unde în mijlocul fumuluĭ din ciubuce și nerghelele, prin reprezentațiunile lor, făceaŭ lumea de se minuna mult de jocurile diferitelor mlădieri ale corpuluĭ, de salturile de pe fringhiĭ, saŭ de boscării. In scamatoriile lor, făceaŭ furorĭ, scoțînd acĭ saŭ panglice pe nas și gură, mîncînd foc, saŭ străpungîndu-și brațele cu obiecte ascuțite, fără să curgă sînge. Maeștri în arta dresatuluĭ, prezentaŭ diferite animale, maĭ cu seamă maimuțe și urșĭ îmblînziți.

De comedianțiĭ veniți din lume poporul făcea mare haz; îĭ poreclise: «caraghios-tacăm», se înfiora grozav, saŭ se prăpădea de rîs de jocurile lor.

Odată însă cu reînvierea sentimentuluĭ național, un suflu de viață nouă începu să adie peste tot, mulțumită mișcăreĭ pornite de Lazăr, Eliad, Poenaru și alțiĭ.

Singura persoană cu dragoste de teatru pe la începutul secoluluĭ nostru ar fi fost, numaĭ Domnița Raluca, fata cea maĭ mică a luĭ Caragea. Ea găsise în cîți-va tinerĭ Grecĭ, rude și amicĭ din școala grecească de la Măgureanu, studenți admiratorĭ aĭ tragediilor luĭ Euripide și Sofocle, un element pentru a pune în scenă cîte-va piese de teatru. Cu puțină pînză croită și cu hîrtie poleită, Domnița Raluca organizase, în anul 1816, în apartamentele sale, o mică scenă, pe care se jucaŭ în limba elină, *Oreste, Moartea fiilor luĭ Brutus* și cîte-va idile, ca *Daphnis* și *Chloe*.

Aceste cîte-va reprezentațiĭ în limba grecească, la care asistară în mare număr membriĭ marcanțiĭ aĭ înalteĭ societățĭ, plăcură foarte mult și avură succes.

Tot în timpul luĭ Caragea, veni pentru prima oară un întreprinzător de diorama și clădi un teatru de scînduri în curtea Banuluĭ Manolache Brîncoveanul. Acest teatru optic ținu însă puțin timp.

Maĭ tîrziŭ, Domnița Raluca a zidit un teatru la Cișmeaua-Roșie, în colțul Poduluĭ Mogoșoaeĭ cu strada Fîntîneĭ; un teatru în toată forma, cu parter, staluri, scenă și maĭ multe rînduri de loje. Acest prim local de teatru a ars în 1825 și ruinele luĭ se puteaŭ vedea pănă la 1840, cînd s'aŭ mistuit în zidurile luĭ Ioan Caretașul.

In teatrul construit de Domnița Raluca, jucară și cîte-va trupe străine, între carĭ fu și o trupă de artiștĭ Nemțĭ, carĭ reprezentaŭ opere și drame. Din această trupă făcea parte și vestita Dilly, cîntăreață și tragediană de mare merit, ce venise la București pentru o iarnă. Reprezentațiile acesteĭ trupe aŭ fost mult gustate de cunoscătoriĭ de pe acele vremurĭ.

Repertoriul lor se compunea din cele maĭ frumoase producțiunĭ dramatice și opere muzicale ale școalelor italiane și germane; iar piesele carĭ întîmpinaŭ o primire maĭ favorabilă în publicul teatruluĭ nostru, eraŭ: *Saul, Ida, Pia-de-Tolomeĭ, Briganziĭ, Faust,* etc.

Avîntul dat de Domnița Raluca arteĭ dramatice, a încetat cu fuga luĭ Caragea (1818). Maĭ tîrziŭ a găsit o imitatoare în Smaranda Ghica, din Gorgan, în casa căreia, după zaveră, Aristia (pe care Domnița Raluca îl trimisese la Paris să studieze pe vestitul Talma) intrase ca institutor de copiĭ. Acolo Iancu Văcărescu a căutat să pue limba romînească pe scenă; a încercat să joace pe *Britanicus,* pe *Ecuba* luĭ Euripide și pe *Sgîrcitul* luĭ Molière; dar surghiunele, războiul, Muscaliĭ și cîte și maĭ cîte calamități, făcură ca ideea teatruluĭ să fie părăsită. Abia la 1833, după ce toate răsmerițele și nenorocirile trecură întru cît-va, ideea de teatru național romînesc începu a se naște din noŭ în mintea multora. Maĭ cu seamă cîte-va spirite luminate, între carĭ: Const. Golescu, Cîmpineanu, Aristia și Eliade, începură a se îndeletnici maĭ serios cu întemeiarea u ıuĭ teatru romînesc. In acest scop, în cursul acestuĭ an, se pun bazele uneĭ societățĭ filarmonice. Se împarte un apel către inimele patriote și luminate, poftindu-le să dea concursul lor și să contribuească pentru a se putea înființa un teatru romînesc.

Apelul acesta găsi ecoŭ pretutindeni și cu toțiĭ se grăbiră a veni în ajutor pentru a se putea realiza această idee. In scurt timp se putu aduna un capital de cîte-va miĭ de galbenĭ. In primul rînd nu trebue de uitat pe C. Manu, care lăsă prin testament două miĭ de galbenĭ Teatruluĭ Național; de C. Rasti, care dete 1000 de galbenĭ pentru reprezentațiile dramatice; de Ion Cîmpineanu, care dete și el o sumă importantă — 18000 leĭ vechĭ —; de Nicolae Danielopol

www.dacoromanica.ro

care se însărcină cu cheltuelile garderobeĭ; de Const. Golescu care puse la dispoziție vastele saloane din casa sa (Palatul regal de azĭ) pentru a se pregăti tinerĭĭ artiștĭ și a se începe cu eĭ repetițiile.

După o muncă neîntreruptă de 7 lunĭ, sub direcția luĭ Aristia, reprezentația, saŭ maĭ bine examenul, putu avea loc în ziua de 29 August 1834.

Examenul era să fie ținut maĭ curînd, dar fiind-că elevĭĭ pregătiseră piesa *Mahomed* (tradusă în versurĭ de Eliade), în care se atingeaŭ credințele religioase ale Turcilor, și fiind-că tocmaĭ pe atuncĭ venise în Giurgiŭ un pașă cu treabă, examenul se amână pănă ce acel pașă a plecat din țară.

Și nu era tocmaĭ puțin lucru isprava săvărșită de Societatea filarmonică, în scurtul răstimp de șapte lunĭ, dacă ne vom gîndi că totul trebuia creat: și actorĭ, și repertoriŭ, și scenă, și decorurĭ, și muzică; într'un cuvînt toate elementele teatruluĭ. Ba Ralița Mihalache-Mihăileanu — care juca rolul Palmireĭ — cînd intrase în școală, nu știa nicĭ ceti, și trebuia să înceapă de la slovenire.

Primiĭ artiștĭ, cu carĭ s'a pus pe scenă această piesă aŭ fost: Nicolae Andronescu, Ioan Ciurea, Nicolae Dimitriade, Dumitru Costache și Ralița Mihalache-Mihăileanu.

Succesul a fost mare și a aprins un mare entuziazm în toată societatea. Societatea filarmonică cîștigă noĭ membriĭ, între carĭ figuraŭ ceĭ maĭ inteligenți și nobilĭ bărbațĭ din societate.

Reprezentațiile se succedară. Aristia traduse pe *Saul* al luĭ Alfieri, Alexandrescu pe *Alzira* a luĭ Voltaire, tragediĭ cu carĭ s'aŭ inaugurat scena romînă. Tot atuncĭ se traduse și multe din comediile luĭ Molière, dintre carĭ *Amfitrion* maĭ cu seamă a avut un succes mare.

Reprezentațiile acestea aveaŭ loc într'o mare sală (casele Banuluĭ Scarlat Ghica) zugrăvită pe pereți și tavan cu toțĭ zeiĭ Olimpuluĭ, de pictorul Kaufmann. La zile marĭ și la aniversărĭ, înfocatul Aristia, preceptorul copiilor, cu cîte-va perdele de la ferestre, cu costume croite din rochiĭ lepădate, punea în scenă cîte o bucată de teatru în limba grecească: pe *Oreste*, pe *Fiiĭ luĭ Brutus* saŭ vr'o idilă din Florian. Smărăndița Ghica se deosebise așa mult în rolul Clitemnestreĭ în cît îĭ rămase numele. Aristia avea în tot-d'a-una rolurile cele marĭ; el făcea pe Agamemnon, pe Cesar, pe Oedip... De asemenea și rolurile de femeĭ conveneaŭ mult luĭ Aristia.

Teatrul romînesc se întemeiase; șubred, fără baze solide, dar exista. Un curent general se făcuse în favoarea luĭ. Fiecare dorea să contribuiască la deschiderea luĭ. Cu toate acestea, abia după 18 anĭ, după ce a trecut prin multe crize, după împrejurările prin care a trecut și țara, și după ce și-a schimbat în maĭ multe rînduri domiciliul, se instală în mod definitiv, odată pentru tot-d'a-una, în localul în care îl vedem și azĭ.

In anul 1837 încetează reprezentațiile și, în curs de 8 anĭ, activitatea teatruluĭ e amorțită. In acest timp Bucureștenĭĭ ascultară diferite trupe străine, între carĭ și vestita de pe vremurĭ trupă franceză Hétte-Fouroux.

In 1841, prin Iunie, juca în București o d-nă Maci. Dintr'un afiș de pe acea vreme aflăm că în seara de 25 Iunie 1841, s'a dat în beneficiul d-neĭ Maci două bucățĭ romînești intitulate: *Înșelătorul înșelat* și *Modista și Cinovnicul* și una franțuzească intitulată: *Cap d'operă necunoscut* sau *Michel Angelo*.

In Aprilie 1843, demoazela Enrietta Carol, cîntăreața Curțeĭ și Capeleĭ M. S. Regeluĭ al Prusieĭ, da concerte în București.

Teatrul Național de azĭ. — Incă din anul 1843 Domnitorul Bibescu se gîndi să întemeieze o sală pentru Teatrul Național. In acest scop numi o comisiune, compusă din Marele Vornic Barbu Știrbeiŭ, Marele logofăt Ion Filișeanu, Logofătul Vladimir Blaremberg, inginerul statuluĭ, Clucerul Petrache Poenaru și Aghiotantul domnesc Ion Em. Florescu, maĭ tîrziŭ general.

Această comisiune găsi că locul Hanuluĭ Filaret (locul de azĭ al Teatruluĭ Național) nefiind îndestul, ar trebui să se expropieze locul învecinat al Merișeștilor. Pentru acest scop, comisia, făcînd socoteală cît ar trebui să se cheltuiască cu clădirea teatruluĭ, găsește că trebue:

1800 galbenĭ pentru cumpărătoarea loculuĭ Merișeștilor; 2500 galbenĭ, pentru nivelarea Hanuluĭ Filaret; 14000 galbenĭ pentru zidirea teatruluĭ; 2000 galbenĭ pentru mașinele trebuincioase la decoratiĭ și pentru mobilarea Teatruluĭ, — saŭ în total 20300 galbenĭ.

Comisia nu avea la dispoziție de cît vr'o 13000 galbenĭ, din carĭ 2000 galbenĭ, suma lăsată prin diată de răposatul Constantin Manu și care sumă se afla asigurată în niște munțĭ ce s'aŭ cumpărat cu acestĭ banĭ. In consecință comisia cere ca Domnitorul să dea poruncă să se treacă restul sumeĭ de 7300 galbenĭ în budgetul Visterieĭ.

www.dacoromanica.ro

Domnitorul aprobă măsurile propuse de comisie. «Clădirea unuĭ teatru din Bucureşti, scrie Domnitorul Bibescu în josul decretuluĭ său, e un lucru care priveşte nu numaĭ la folosul acestuĭ oraş, dar totuluĭ neamuluĭ romînesc, prin influenţa îzbăvitoare ce va avea atît asupra bunelor năravurĭ, cît şi asupra desăvîrşireĭ limbeĭ naţionale şi dezvoltarea literatureĭ romîneştĭ».

Clădirea Teatruluĭ Naţional nu începu totuşĭ de cît în anul 1847.

Pănă atuncĭ însă, în 1844, Costache Mihăileanu şi Cost. Caragialli deschid un teatru romînesc în sala Slătineanu. Stagiunea s'a început cu *Furiosul,* dramă prelucrată din greceşte de Caragialli, după care urmară comediile: *Plăpămăreasa îngîmfată, O soare la mahala, Andreaşul mameĭ* şi *Invierea morţilor,* piese toate de Caragialli. Trupa se compunea din următoarele persoane: Costache Caragialli, Costache Mihăileanu, Iorgu Caragialli, Maria Constandinescu (Mariţa Blonda), Amelia Cronibace, Fany Tardini, Elena Caragialli, Mihail Pascali, Constantin Demetriade şi Ştefan Velescu (actualul profesor de declamaţie de la Conservatorul Bucureşti).

Un cronicar teatral de pe acea vreme spune că teatrul, cînd era plin, da pe seară 106 galbenĭ.

Repertoriul romînesc pe la anul 1847 era compus ast-fel:

Furiosul — Don Ranecdo de Calibredas, de Kotzebue — *Dreptatea luĭ Dumnezeŭ — Amestecătorul în toate,* de Kotzebue — *Omul din Codru-Negru.*

Rolurile principale eraŭ ţinute de următorĭ artiştĭ romînĭ: C. Mihăileanu, C. Caragialli, Seracin, Manio, Scărlătescu, Lăscărescu, Serghie, etc. şi de Raliţa Stoeneasca, Mariţa Constantinescu şi Maria Stefănescu.

Revistele teatrale eraŭ scrise de I. Gănescu, George Creţeanu şi Petrache Teulescu.

Dintr'o cronică teatrală, semnată de G. Creţeanu şi publicată în *Curierul Romîn* (No. 33) asupra uneĭ representaţiĭ teatrale, găsim următoarele: « . . . Teatrul gemea de mulţimea spectatorilor; toate locurile eraŭ ocupate, esceptînd lojile carĭ remîn văduve orĭ-cînd este o reprezentaţiune naţională . . . ».

In iarna anuluĭ 1847 era în Bucureşti operă italiană şi teatru Naţional. Opera da: *Nabuchodonosor,* de Verdi — *Favorita,* de Donizetti — *Vestala,* de Spontini — *Tîmplarul,* de Nicolicĭ — *Luisa Krozzi,* de Savilli — *Italienĭ în Algeria,* de Rossini — *Bărbierul din Sevilla — Lucia de Lammermoor — Matrimoniul secret,* de Cimarosa.

Artiştiĭ italienĭ, carĭ înterpretaŭ rolurile eraŭ: D-nele Enrieta Carol şi Carlotta Grefini; d-niĭ Totzoli, Marchetti, Leopi, etc.

Tot în iarna anuluĭ 1847 — Leopold de Meyer (fratele doctoruluĭ Meyer) da concerte în Bucureşti.

Clădirea, începută în 1847 sub direcţia arhitectuluĭ german Hefft, a fost întreruptă de evenimentele revoluţiuneĭ şi din lipsă de fondurĭ. Cu venirea Domnitoruluĭ Ştirbeiŭ, lucrările fură reluate şi Teatrul Naţional îşĭ deschise porţile în anul 1853, cînd fu înaugurat cu mare pompă.

Trupa romînă, împreună cu o trupă de operă, ce se afla atuncĭ în Bucureşti, inaugurează noul teatru, în prezenţa Curţeĭ domnitoare şi a eliteĭ capitaleĭ. Solemnitatea începu printr'un imn executat de întregul personal al opereĭ şi al trupeĭ romîne, apoĭ urmă comedia în două acte *Zoe saŭ Amantul împrumutat,* în care debuta Nini Valery sub conducerea luĭ Eliade Rădulescu. Reprezentaţia avu un succes enorm. Actoriĭ italianĭ cîntară un act din *Somnambula,* cu artista poloneză Lewinievska şi un act din *Romeo* şi *Julietta,* de Bellini, cu d-şoara Guerini, (azĭ d-na colonel Boteanu) în rolul Julietteĭ.

Cel d'întîiŭ director al Teatruluĭ Naţional fu Constantin Caragialli, după el urmă Gr. Bengescu II.

Repertoriul stagiuneĭ întîia se compunea din piesele compuse de Eliade, unele traduceri din greceşte şi din franţuzeşte, apoĭ repertoriul luĭ Millo şi Alexandri.

Teatrul Naţional este o construcţie frumoasă, după modelul, redus, al teatruluĭ *Scala* din Milan. A fost restaurat în maĭ multe rînduri: în 1874, în 1881; în 1894 s'a adăugat un local pentru administraţie, sălĭ de repetiţie, un atelier de pictură, un vast magazin pentru decoruri; s'a făcut o cortină de fier, s'aŭ făcut maĭ multe eşirĭ pentru caz de incendiŭ, etc. E iluminat cu electricitate. Sala cuprinde 75 lojĭ de diferite rangurĭ, 380 staluri şi 400 locurĭ de galerie. Teatrul e de obiceĭ deschis de la 25 Septembrie şi pănă la 1 Aprilie.

In timp de 40 de anĭ aŭ jucat succesiv în Teatrul Naţional fel de fel de trupe: în primul rînd societatea dramatică romînă, apoĭ trupe franceze, germane şi, trupe de operă italiană din carĭ făceaŭ cîte o dată parte artiştĭ de mare merit.

In stagiunea din 1897, s'aŭ reprezentat pe scena Teatruluĭ Naţional, comediĭ, drame, opere,

www.dacoromanica.ro

opere-comice, formînd în total mai mult de 150 reprezentațiuni. Numărul artiștilor, — actorĭ de dramă și comedie, soliștĭ la operă, — a fost de 51 bărbațĭ și 44 femeĭ. Numărul spectatorilor platnicĭ în cursul anuluĭ a fost de 84329, iar venitul brut de 209643 leĭ, 15 banĭ.

Teatrul-Național e subvenționat de stat și de comună.

Cele-l-alte sălĭ. — O al.ă sală de spectacol, elegantă, de și mai mică de cît acea a Teatruluĭ-Național, e Teatrul-Liric, proprietate particulară. A fost construit în anul 1893 pe vechiul local al fostuluĭ Ateneŭ; dar după un an a ars și a fost din noŭ reclădit. El nu are o trupă stabilă, ci se închiriază la trupe străine de dramă, operă, operetă, etc. Cuprinde 46 lojĭ, 166 fotoliurĭ de orhestră, 282 staluri de parter și balcon și 200 locurĭ în galerie. E încăpător pentru 850 de persoane. E iluminat cu electricitate.

Sala Băilor Eforieĭ, numită și Teatrul Bulevarduluĭ, e una din sălile mai marĭ din București. E construită în genul teatrelor populare din Paris (1886). N'are trupă stabilă. Iarna, osebit de spectacole, se daŭ regulat baluri publice și mascate; se țin și întruniri publice. Vara, sala se transformă în basin de băĭ recĭ.

In sală pot încăpea pănă la 1500 de spectatorĭ.

Sala Ateneuluĭ romîn, una din cele mai elegante și spațioase din București. Clădire monumentală. Sala cuprinde 52 de lojĭ și 600 staluri. Concerte muzicale, conferințe publice, festivitățĭ și solemnitățĭ.

Aci se daŭ acum așa numitele concerte simfonice, a căror înființare datează de la 1868 și care sunt așa de mult căutate. O orhestră aleasă, sub conducerea actualuluĭ director al Conservatoruluĭ, d. E. Wachmann, fondatorul acestor concerte, execută capodoperele instrumentale ale celebrilor maeștri.

Sala Hugo, proprietatea prințuluĭ Karageorgevicĭ, lîngă Banca Națională, o sală mică, dar cochetă, încăpătoare pănă la 700—800 persoane. Mai mult café-concert, concerte și baluri (mascate și publice).

Teatrul Dacia, în hotelul cu acelașĭ nume. Sala e vechie; iarna se joacă piese populare. Local de baluri mascate, publice, nunțĭ și întruniri politice. Incăpător pănă la 1000 persoane.

Afară de aceste sălĭ, sunt și altele mai micĭ ca: Liedertafel, teatru german și concerte; Jignița, teatru popular de mahala, în care joacă numaĭ trupe ovreeștĭ; Orfeul; Oppler, (de obiceiŭ café-concert), Bragadiru, etc.

Aŭ mai fost și alte sălĭ de spectacole acum cîțĭ-va anĭ, dar din cauză că nu prezentaŭ destulă siguranță aŭ fost închise saŭ desființate: între acestea citĕm: Sălile Slătineanu și Bossel.

Osebit de sălile de spectacol, mai sunt sălĭ de baluri poporane, ca: Sala din piața Amzeĭ, Franzelar, etc.

Insemnăm și două circurĭ: Circul Sidoly și Circul de vară pe cîmpia Oppler.

Muzica. — *In trecut.* — Cele dintîiŭ începuturĭ de muzică le găsim pe la finele secoluluĭ al XVIII-lea, cînd începuse a se înființa așa numitele «școlĭ de muzichie».

Dintr'un hrisov, din anul 1800, vedem că «Dimcea, protopsaltul, ținea clasă de muzichie bisericească în București, în locuința luĭ din hanul luĭ Constantin-Vodă. Avea 17 elevĭ și cursurile le ținea între orele 11—1 din noapte (ore turcești) cînd le *paradosea cînturĭ de muzichie*».

Intre anĭ 1800—1812, muzica începuse a se cultiva prin unele case boerești. In 1804, Octombrie 2, aflăm deja în București pe un oare-care Nemesis, dascăl de clavir. Relele purtărĭ ale luĭ Nemesis, beția luĭ, face ca Domnitorul să ceară comisaruluĭ francez să-ĭ recunoască dreptul de a expulsa din țară pe acest artist în clavir.

La drept vorbind, muzica romînească aparținea lăutarilor și cîntăreților de la biserică. Școlile după vremurĭ — cea de la Măgureanu, de la Sf. Gheorghe, de la Colțea și de la Udricanĭ— eraŭ adevărate pepiniere de cîntărețĭ. In special cea din urmă, (de la Udricanĭ), unde paradosea dascălul Chiosea, a fost aceea din care bisericele îșĭ recrutaŭ preoțiĭ și cîntărețiĭ. Acolo chiar boerĭĭ căutaŭ băețĭ, pe carĭ îĭ luaŭ în casă pe procopseală. De acolo a eșit Chiru de la biserica Enĭĭ, Dumitrache Bondoliu, Unghiurliu de la Sărindar, Costache Știrbu de la Sf. Ioan, de lîngă pușcărie, și Petre Efesiŭ, care mai în urmă ajunse cîntăreț în strana din dreapta la Patriarhie. Acolo aŭ fost dațĭ la învățătură Anton Pan, Petrache Nănescu, Nicolae Alexandrescu, Paris Momuleanu, Marin Serghiescu, etc.

Pe Nicolae Alexandrescu, cum l'a auzit Grigore Ghica, l'a luat în casă, îl plimba cu dînsul noaptea în butcă dinnainte, de îĭ cînta cîntece de lume. Pe Marin Serghiescu l'a luat Alechache Vilara cîntăreț la biserica Negustorilor, l'a plimbat cu dînsul pe la Petersburg. Serghiescu a fost cunoscut mai

www.dacoromanica.ro

mult sub numele de Marin Naționalul.

Nănescu, crescut de Ghiculeștĭ, cînta bine din vioară; elev al luĭ Dumitrache Bondoliu, el compunea cîntecele lăutarilor din Scaune.

Anton Pan, Chiosea-fiul și Petrache Nănescu eraŭ veselia grădinilor luĭ Deșliu, luĭ Pană Breslea și luĭ Giafer; Iancu al Raliții Moruzzoieĭ, Bărbucică al Tițiĭ Văcăreaschiĭ, fraților Bărcănești, Costache Faca, și alțĭ tinerĭ din lumea mare, nu puteaŭ fără dînșiĭ. Unghiurliu și Chiosea-fiul aŭ fost ceĭ maĭ vestițĭ cîntărețĭ aĭ bisericilor din București. Venirea uneĭ trupe de operă i-a făcut să vază în arta muzicală niște orizonturĭ, despre carĭ n'avuseră încă nicĭ o ideie pănă atuncĭ.

Impresiunea produsă asupra lor de operele luĭ Mozart și ale luĭ Rossini a fost atît de mare, în cît n'aŭ maĭ putut să cînte nicĭ *cheruvic* nicĭ *chinonic* fără s'o dea pe: *La ci darem la mano* din «Don Juan» și *Una voce poco fa* din Bărbierul de Sevila».

Intr'o duminică, la liturghie, s'a produs un mare scandal la *Sărindar*. Epitropul, om evlavios recunoscuse în: *Domnul Domn Savaot,* aria: *Voyez sur cette roche!* din «Fra Diavolo». Și maĭ tîrziŭ ceva, însă tot în prima jumătate a secoluluĭ actual, vedem că Dinicu Golescu, boer iubitor de progres — după ce înființase o școală românească, pe care o pusese sub direcțiunea luĭ Aaron Florian — adusese din Sibiŭ și un dascăl de muzică, căruia îĭ încredințase instrucțiunea instrumentală a 12 țigănașĭ, din carĭ acel maestru formase: doĭ scripcarĭ, doĭ flautiștĭ, doŭă clarinete, un oboist, un flueierar, doĭ trîmbițașĭ, un toboșar și un țimbalist și pe carĭ îĭ învățase cîte-va ariĭ, precum: Valsul *O du lieber Augustin,* cîntecul popular *Was macht der Herr Papa,* maiestosul *Imn austriac, o căzăceascŭ* și cîte-va *ceardașurĭ.*

In acelașĭ timp aproape, Clucerul Alecu Niculescu, de la Rîmnic, organizase o bandă de muzicanțĭ, compusă din 6 țiganĭ, robĭ aĭ Cluceruluĭ Alecu, carĭ cîntaŭ din cincĭ-spre-zece instrumente și anume: treĭ ghitariștĭ: aceștia pe cînd operaŭ cu degetele asupra coardelor instrumentelor atîrnate la gît, prin mișcarea capuluĭ la dreapta și la stînga, suflaŭ și într'un muscal saŭ naiŭ, înfipt în cravată la înălțimea buzelor; un mandolinist, care și acesta deosebit de dulcele săŭ instrument, sufla și el, printr'o dispoziție identică, în fluerul luĭ Pan; un sunător de pirostiĭ, care ca și ceĭ-l'alțĭ cînta și el din naiŭ; al șaselea artist, cel maĭ încărcat din toțĭ, avea legat de un genuche o tobă și de cel-l'alt un țimbal, la piept un naiŭ, ca și ceĭ-l'alțĭ tovarășĭ, și pe cap o căciulă de metal cu *zorzoane* și *clopoțeĭ,* carĭ făceaŭ mare sunet cînd scutura din cap pe la soroace. Aceștĭ artiștĭ executaŭ aria din Tancred: *di tanti palpiti,* pe care spiritualul poet Iancu Văcărescu o traducea uneĭ cocoane prin cuvintele: *dă tatiĭ palme și mamiĭ pumnĭ.* Banda aceasta maĭ avea în repertoriul săŭ ariile: *Stella confidente, Son tre giorni che Nina* și *marșul luĭ Napoleon.*

Maĭ era apoĭ și taraful luĭ Dumitrache Lăutaru — vestitul lăutar Dumitrache, cum îĭ zice Ioan Ghica — care sub un alt ceĭ ar fi dobîndit un renume european, acel menestrel al tuturor veseliilor și întristărilor caselor boerești, vioara care a făcut mirarea luĭ Artot și a luĭ Liszt. Prin societățĭ însă, lăutariĭ nu aveaŭ parte de cît cam pe la spartul baluluĭ, cînd boieriĭ începeaŭ a prinde la chef și le venia poftă de vre-o *horă* orĭ de *brîŭ* saŭ de *cîntec de lume.*

Către anul 1833, «Ioan Cîmpineanu — ne spune Heliade — depozitarul unor statute și eŭ depozitarul altora, deși diverse, însă avînd același scop național, ne învoirăm a ne da mîna și a continua maĭ departe fapta». Aceștĭ doĭ, alipindu-și și pe Constantin Aristia, Grec, însă cu iubire și devotament pentru patria luĭ adoptivă și care înzestrase limba romînească cu o bună traducere a uneĭ părțĭ din *Iliada* luĭ Omer, se constitue în 1833, pe la începutul luĭ Octombrie, în *Societate filarmonică,* care urmăria cu deosebire dezvoltarea artistică a poporuluĭ romîn, și anume a *muziceĭ* și a arteĭ dramatice. In ea intrară — ca și în ce privește societatea literară din 1827 — aproape toțĭ boeriĭ capitaleĭ, printre carĭ — pe lîngă Heliade, I. Cîmpineanu și Aristia — ca întemeietorĭ figurează: Em. Băleanu, Scarlat Crețulescu, I. Russet, Gr. Cantacuzino, Iancu Filipescu, I. Oteteleșeanu, Constantin Manu și Barbu Catargiŭ. Din contribuțiile lor se deschise o școală pentru învățarea acestor arte, în care de cea dramatică deveni profesor Aristia — același care pe timpul domnieĭ luĭ Caragea (1812—1818) fusese trimis, de Domnița Ralu, la Paris, spre a studia tragedia sub celebrul Talma — iar de muzică un italian anume Bonghianini. Heliade preda literatura și era și directorul școaleĭ. Aceasta fu deschisă la 20 Ianuarie 1834. Primul examen al elevilor — băeți 25, fete

www.dacoromanica.ro

5 — se țin la 29 August, adică numaĭ după șapte lunĭ de o muncă, care a fost în adevăr spornică.

De aci, până prin a doua jumătate a secoluluĭ acestuia, începe iarășĭ o periodă de stagnațiune, de lăncezire a arteĭ; bunele începuturĭ dispar, entuziasmurile par a se fi stins, focul sacru, a căruĭ pălpăire o semnalarăm maĭ sus, pare a se fi potolit, sub spuza altor preocupărĭ; arta muzicală pare a fi încercat, de odată, în calea sa spre progres, zguduitura caracteristică care precede momentul oprireĭ subite.

De altminteri, nimic nu pare a desminți aceste afirmațiunĭ, căcĭ în toată perioada de la 1840—1860 nu se găsește semnalat maĭ nimic, cu privire la arta muzicală, afară de activitatea cător-va individualităț marcante, carĭ se zăresc, icĭ-colea, străduindu-se încă, în ogorul părăginit al arteĭ romînești.

Intre aceștia ținem să remarcăm pe Alexandru Flechtenmacher, autor al maĭ multor operete naționale, ca: *Baba-Hîrca, Cinel-Cinel, Craiŭ-Noŭ, Fata de la Cozia*, etc.; pe Ludovic Wiest, cel dintîiŭ care dete o atențiune deosebită în transcrierea și orhestrația maĭ multor ariĭ naționale poporane; A. Wachmann, care a strîns de asemenea maĭ multe ariĭ și le-a publicat sub titlul de *Florĭ de Danubiŭ;* și care sub titlul de *Barbu Lăutarul* a publicat cîte-va ariĭ naționale și a maĭ scris muzica a maĭ multor comediĭ; Alexis Gebauer, Berdescu, I. Oprescu și încă cîțĭ-va, carĭ aŭ maĭ cultivat muzica în vremurile grele și întunecoase ale renașterei.

Conservatorul de muzică și declamație. — Prin 1860, ostenelile și sacrificiile făcute încă dinainte de bărbați ca Flechtenmacher, Millo și Alexandri — cel dintîĭ compunînd muzica multor din operile literare ale celor din urmă — se pot considera cu drept cuvînt ca ceĭ dintîĭ campionĭ aĭ dramaturgieĭ noastre.

Mulțumită străduințelor luĭ Flechtenmacher, *Conservatorul din București,* ca institut de cultură al arteĭ naționale, a fost pus pe niște baze solide.

Iată de curiozitate *programul Conservatoruluĭ de muzică din București* pe anul 1864—65:

Teoria elementară, Solfegiu, Bell-Canto, Piano, Violoncel, Contra-Basso, Viola, Violina, Mimica, Declamațiunea, Armonia.

Corpul didactic al acesteĭ instituțiunĭ era atuncĭ ast-fel compus:

Alex. Flechtenmacher, director și profesor de vioară, violoncel și armonie; Caroli Salvatori, profesor de vioră a II-a și contrabasso; Ed. Wachmann, actualul director, profesor de piano; Art. Visarion, profesor de muzică vocală; Mateiŭ Millo, profesor de mimică și declamațiune.

Conservatorul din București, la 1864, număra 94 elevĭ, afară de ceĭ înscrișĭ la corul bisericesc, căcĭ în București, pe aceeași vreme, exista și așa numitul: *Cor vocal din București,* care, în 1864—65, era frecuentat de 50 de elevĭ și avea ca diriginte pe Grig. Manciŭ; pe Dumitru Georgescu, Cost. Stefănescu și Barbu Popp ca *tenorĭ,* iar pe I. Ionescu, Nic. Iosif, Grig. Rădulescu și Mateiŭ Lupescu ca *basiștĭ.*

Pentru muzica instrumentală, ca stipendist al Statuluĭ, aflat în străinatate înainte de anul 1863, a fost I. G. Nițescu, iar ceĭ trimeșĭ, pentru studiul aceluiașĭ gen de musica, în anul școlar 1863 — 64, aŭ fost P. Wiest și N. Voinescu.

De mult timp în urmă, societatea de atuncĭ a putut aprecia rezultatele îmbucurătoare ale acestuĭ așezămînt de cultură artistică, organizat cu atăta trudă și avînd să lupte cu nenumărate lipsurĭ, într'un timp cînd preocupațiunile maĭ înalte eraŭ apanagiul esclusiv al cîtor-va privilegiațĭ.

La 5 Septembrie 1865, s'a dat în sala Bossel un *concert* de către elevĭĭ Conservatoruluĭ de muzică din București, concert în care s'a executat cu mult *brio,* ne spune *Anuarul instrucțiuniĭ publice* din acel an, bucățĭ de Meyerbeer, Haydn, Meinhardt, Flotow, ca: *Lucia di Lammermoor, Traviata, Somnambula, Trovatore* și alte bucățĭ compuse saŭ aranjate de profesoriĭ Conservatoruluĭ.

Grație Conservatoruluĭ avem în fine la Teatrul național acum o trupă de operă romînă; tot grație luĭ avem la deosebite bisericĭ corurĭ demne de auzit.

Azĭ, Conservatorul din București funcționează cu un personal de 25 profesorĭ, Ministerul Instrucțieĭ înscriind în Budgetul săŭ suma de 127000 leĭ anual pentru această instituțiune.

In anul 1897, cursurile Conservatoruluĭ aŭ fost frecuentate de 469 elevĭ, 180 bărbațĭ și 289 femeĭ, fiind: 113 la secția teorieĭ muzicale, 33 la secția de declamație, 35 la canto, 166 la piano (din carĭ 160 eleve), 80 la secțiunea instrumentelor de coardă și 36 la secțiunea instrumentelor de suflare.

Frumoasele arte. — *Școala de bele-arte.* — Pictura de tablourĭ la noĭ nu a apărut de cît tîrziŭ de tot — cam prin a doua ju-

www.dacoromanica.ro

mătate a secoluluĭ al XIX-lea — și a început să fiinţeze numaĭ o dată cu venirea în ţară a unor pictorĭ formaţĭ prin școalele din străinătate.

O încercare de școală de zugrăvire se face chiar odată cu începutul secoluluĭ nostru. In adevăr, Mitropolitul Dositeiŭ, în 17 Aprilie 1800, roagă pe Alex. Moruzzi să acorde «scutire luĭ Mincu, din satul Gărdești, judeţul Vîlcea, frate cu singhelul Mitropolieĭ, care aŭ pus pe Mincu de aŭ învăţat copiiĭ meșteșugul zugrăvireĭ, slujind sfinteĭ Mitropoliĭ și sfintelor Episcopiĭ Argeș și Buzăŭ cu meșteșugul zugrăvireĭ sale, foarte cu bună plăcere».

La 21 Aprilie 1800, Domnitorul aprobă scutire de dajdie «pe drepte bucatele luĭ Mincu zugravul și ordonă visterieĭ să-ĭ facă carte de scutire».

Iar în anul 1804, prin hrisovul din 21 Iulie, Domnitorul Constantin Ipsilante acordă învăţătoruluĭ Calemgiu Chiriţă caligraful, de la școala slavono-romînească de la Sf. Gheorghe, scriitor a maĭ multor hrisoave Domneștĭ și care preda și limbele slavonă și romînească, diverse miluirĭ și scutirĭ.

Pentru artă însă nu se făcu încă nimic atuncĭ. Invălmășeala era prea mare și prea eraŭ multe de făcut spre a avînta și deschide orizonturĭ nouă neamuluĭ romînesc. Intr'un timp cînd nicĭ mișcarea literară nu era apărată de prigonirile ocîrmuireĭ, ca și cele-l-alte manifestărĭ culturale, carĭ suferiră dese lovituri, nu putea fi nicĭ vorbă despre vre-o manifestare artistică serioasă și temeinică.

Și în privinţa pictureĭ, ca și a celor-l'alte ramurĭ ale arteĭ, cum văzurăm maĭ sus, nu s'a făcut maĭ nimic de seamă până la 1860.

Atuncĭ, pe lîngă școala de Bele-Arte din București (6 Decembrie 1864), s'a înfiinţat și o catedră de pictură cu care fusese însărcinat Theodor Aman.

In primul an școala de Bele-Arte a avut înscrișĭ în clasa I-iŭ 28 elevĭ, iar în anul școlar 1864-65 numaĭ 37 elevĭ.

Cam în acelașĭ timp s'a fondat și muzeul de pictură din București.

De atuncĭ și până azĭ școala de Bele-Arte a funcţionat neîntrerupt. In cursul anuluĭ școlar 1897—98 această școală a fost frecuentată de 70 elevĭ (48 băeţĭ și 22 fete). Are un corp didactic de 6 profesorĭ (3 definitivĭ și 3 suplinitorĭ). Statul cheltuește cu școala de Bele-Arte 65816 leĭ anual.

Pinacoteca. — Pinacoteca saŭ colecţiunea de tablourĭ din București, datează din anul 1860. De și unele din portretele Domnilor și ale boierilor pămîntenĭ, carĭ aŭ lucrat pentru luminarea poporuluĭ romîn, precum și cîte-va copiĭ care figurează într'această Pinacotecă eraŭ depuse în vechiul Muzeŭ Sf. Sava, cu mult maĭ înainte de 1848, puţinul număr de opere originale, de adevărată valoare artistică, n'aŭ venit să mărească această colecţiune de cît de la 1850 încoace.

Muzeul de tablourĭ nu luă însă adevărata sa însemnătate de cît după ce, în anul 1864, înfiinţîndu-se școala de Bele-Arte sub ministerul Creţulescu, ce reglementă și situaţiunea Muzeuluĭ de tablourĭ, i s'a destinat în localul Academieĭ camere speciale.

Crearea expoziţiunilor periodice prevăzute printr'acelașĭ regulament dete o adevărată impulsiune artiștilor romînĭ, și chiar în urma primeĭ expoziţiunĭ din 1865, Pinacoteca se înavuţi cu cîte-va tablourĭ de maeștri romînĭ.

De atuncĭ parte din diversele trimiterĭ ale bursierilor ce aŭ studiat pictura în străinătate, parte din cumpărărĭ făcute în diversele ocaziunĭ, în urma expoziţiunilor ce s'aŭ succedat, saŭ în fine prin comande date direct artiștilor, Pinacoteca a ajuns a avea un număr însemnat de tablourĭ; între altele ea s'a înavuţit cu opere nouă originale de d-niĭ: Th. Aman, G. M. Tătărescu, N. Grigorescu, etc. Răposatul Constantin Esarcu a dăruit Pinacotecei bucureștene o serie de maĭ multe tablourĭ, între carĭ notăm cu deosebire o Sf. Familie de San-Solferato, o marină de Bachuisen, și o grupă de amorĭ de Watteau.

Pinacoteca va fi instalată în Palatul Ateneuluĭ și numără cîte-va sute de tablourĭ, un număr restrîns de piese sculpturale (busturĭ, grupe, etc.)

Expoziţiĭ și Saloane. — In toţĭ aniĭ, sub patronagiul Școaleĭ de bele-arte și a Ministeruluĭ Instrucţiuneĭ se fac expoziţiĭ de tablourĭ și de piese sculpturale în sala Ateneuluĭ.

Muzeele. — In București sunt două muzee: cel de Istoria Naturală și cel de Antichităţĭ.

Muzeul de Istoria Naturală. — Cuprinde numaĭ secţia zoologică și o mică secţie etnografică. Secţia zoologică e foarte bogată în mamifere, păsărĭ, amfibiĭ, șerpĭ, etc. De remarcat e o *Phoca vitulina* (viţel de mare) prinsă în Marea-Neagră; e singurul exemplar până acuma. De asemenea e și un mare elefant, lung de 4 m. și înalt de $2^1/_2$ m.

Muzeul posedă și un exemplar din pasărea fără aripĭ Kiwi (Abteryx). Această specie e foarte rară.

www.dacoromanica.ro

Secția etnografică cuprinde o bogată serie de obiecte (arme, unelte, coșuri, instrumente muzicale, idole) de la popoarele din Antile, Celebes și Borneo. Aceste obiecte aŭ fost dăruite de exploratorul romîn Mitrea, împreună cu o colecțiune de mamifere și șerpi.

Intre donatorĭ, afară de d. Mitrea, maĭ putem cita și pe d-niĭ Mihail Sutzu, care a dăruit Muzeuluĭ diferite păsărĭ din Egipet, un crocodil, etc.; Dr. Holub, care a donat maĭ multe piese din Africa; Ghica-Comănești, care a dat: un zebru, cîte-va antilope, o girafă, un rinocer, toate din Abisinia.

Muzeŭl e deschis Joia, Duminica și în zilele de sărbătorĭ. Intrarea e liberă; e frecuentat pe an de 20—30000 de persoane.

In budgetul săŭ, Ministerul Instrucțiuneĭ prevede, pe anul 1897—98, suma de 49080 leĭ pentru întreținerea acestuĭ muzeŭ.

O secție a acestuĭ muzeŭ, dar cu o direcție deosebită, e acea (din Calea Dorobanților 16) mineralogică și de petrografie. E maĭ mult un fel de seminar pentru studenții facultățeĭ de științe.

Un biroŭ geologic, cu diferite piese, se află în clădirea Universității.

Muzeul de antichități, înființat încă de sub domnia luĭ Alexandru-Vodă-Ghica, de Marele Vornic Mihail Ghica, fratele Domnitoruluĭ, a fost în urmă îmbogățit prin prețioasa colecțiune arheologică și numismatică a generaluluĭ Mavrus.

La 1864, s'a regulamentat existența muzeelor (dinpreună cu cel de istorie naturală) și s'aŭ pus fie-care sub administrația unuĭ director (conservator), ajutat de cîte un comitet consultativ.

De la 1881, cu venirea în capul acesteĭ instituțiunĭ a d-luĭ profesor Grigore Tocilescu, muzeul a început a se îmbogăți mult.

Muzeul se împarte în patru secțiunĭ: secția arheologică, secția eclesiastică, secția numismatică și secția preistorică.

Secția arheologică conține maĭ multe inscripțiĭ grece și latine, diferite sculpturĭ și fragmente arhitectonice; multe obiecte rare și prețioase, între carĭ acele formînd Tezaurul de la Pietroasa (cunoscut sub numele de «Cloșca cu puiĭ»).

Secția eclesiastică, prea bogată în obiecte adunate de la mănăstirile din țară, e formată din odoare și vestminte bisericești.

Secția numismatică, deja bine reprezintată în colecțiunea Mavrus, cuprinde monede foarte vechĭ, între altele seria monedelor luĭ Traian, a orașelor grecești de la Dunăre și Marea-Neagră.

Secția preistorică, creată în 1881, conține maĭ multe obiecte de piatră, bronz și lut. In această secție se află și antichitățile găsite la Cucuteni (Iași).

In muzeŭ se află o bogată colecție de obiecte de bronz găsite în săpăturile de la Constanța, Slăveni, Bumbești, Severin, Răcari, etc.; o colecție de ceramică și sculpturĭ; diferite arme vechĭ românești (lănciĭ, săbiĭ, pușcĭ, săgeți, etc.) ce aparțineaŭ diferiților Domnitorĭ; drapele, scuturĭ, zale, etc.

Se află de asemenea o colecție de manuscrise și tipăriturĭ vechĭ, foarte rare, precum și o bogată colecție de documente românești.

Maĭ e: o colecție a costumelor naționale din vremurile cele maĭ vechĭ; o bogată colecție de instrumente muzicale din toate ținuturile locuite de Romînĭ; un album bogat al monumentelor istorice din București și din țară; o serie de inscripțiĭ cuneiforme și hieroglife; o colecție de sculpturĭ în lemn, ca: porțile bisericilor de la Cotroceni, Znagov, Cozia, etc.; modelul bisericeĭ episcopale de la Curtea-de-Argeș, lucrat de asemenea în lemn.

Se maĭ află și o colecție de tablourĭ a răposatuluĭ bărbat politic M. Cogălniceanu, între carĭ sunt opere de Luca Kranach, Zeitblum, Adalbert Franke, etc.

Tot aci se află și cartonul luĭ Kaulbach, reprezintînd *Persecuția Creștinilor de Nerone.*

Bogăția cea maĭ importantă sculpturală o prezintă monumentul de la Adam-Clissi, cu care s'ar putea mîndri orĭ-ce muzeŭ. De remarcat e și inscripția găsită la mausoleul de la Adam-Clissi.

In fine la Muzeul nostru de antichităților se maĭ află și o secție de reproducerĭ în gips.

Ministerul Instrucțiuneĭ publice are înscrisă în budgetul săŭ o sumă de 26000 leĭ pentru întreținerea Muzeuluĭ Național.

Ministerul Instrucțiuneĭ a cumpărat casa Blaremberg, cu locul unde a fost grădina Rașca, pe care va clădi un local încăpător pentru Muzeŭ și Biblioteca Centrală.

Institutele. — Dintre institutele culturalo-științifice însemnăm: *Institutul botanic, cu Grădina botanică,* unul din cele maĭ frumoase din Europa. A fost la început situată pe locul grădiniței actuale din fața Universității, unde se află așezate statuele. Maĭ tîrziŭ s'a mutat la Cotroceni, unde se află și azĭ.

Institutul are maĭ multe secțiunĭ și anume:

www.dacoromanica.ro

Școala plantelor medicinale.

Școala plantelor alimentare, industriale și furagere.

Școala de arboricultură fructiferă.

Școala de floricultură.

Un rozarium.

Diferite florării.

O pepinieră.

O secție a florei Romînieĭ.

O stîncărie a plantelor alpine.

O grădină rezervată.

Diferite clădirĭ, ca: Institutul Botanic, Casa directoruluĭ, acea a grădinarilor, etc.

Un lac — maĭ mic de cît al Cișmegiuluĭ — se află în partea centrală, spre V.

Grădina e bine întreținută și e prevăzută cu maĭ multe alee.

Institutul de Botanică are numeroase colecțiunĭ de valoare precum și o bibliotecă speciala.

Direcțiunea acestuĭ institut întreprinde anual escursiunĭ științifice prin țară cu studenții facultățeĭ de științe și cu ceĭ de la facultatea de medicină.

Statul cheltuește anual cu acest institut aproape 50000 leĭ.

Institutul de patologie și bactereologie. — S'a înființat în anul 1887, chemîndu-se ca diriginte pe dr. Victor Babeșiu, fost profesor la Facultatea de medicină din Buda-Pesta.

Institutul se divide în patru secțiunĭ și anume:

a) Secția de anatomie patologică și pentru bolĭ infecțioase la om;

b) Secția boalelor infecțioase la animale;

c) Secția de vaccinațiune în contra turbăreĭ, la care se adaugă și secția seruluĭ anti-difteric;

d) Laboratorul de chimie biologică și higienică, care se ocupă și cu lucrările de microfotografie și radiografie.

In 11 aĭ, de la înființarea Institutuluĭ și pănă la sfîrșitul anuluĭ 1897, s'aŭ tratat cu serum antirabic peste 5000 de persoane mușcate de animale turbate saŭ suspecte.

In anul 1897, s'a împărțit la populația din comunele rurale, prin intermediul Ministeruluĭ de Interne, 22000 fiole de serum anti-difteric.

Lucrările cele maĭ însemnate ale Institutuluĭ pănă acum sunt:

O inovațiune la serul antirabic al luĭ Pasteur; cercetărĭ asupra hemoglobinurieĭ bacteriane a bouluĭ; descoperirea unor microbĭ specificĭ patologicĭ, ca microbul influenței etc.; o serie nouă de aparate necesare laboratoruluĭ; studiul apelor potabile din capitală; o metodă nouă de sterilizare a apeĭ, etc. etc.

Pănă acum Institutul bactereologic a publicat șase volume de *Anale,* cu lucrărĭ speciale.

La acest Institut se țin cursurĭ teoretice și practice de bacteorologie și patologie studenților Facultățeĭ de medicină, precum și conferințe populare.

Ministerul Instrucțiuneĭ publice prevede în budgetul săŭ pe anul 1897—98 suma de leĭ 90560, pentru întreținerea acestuĭ Institut.

Institutul meteorologic. — Institutul meteorologic se află situat pe Dealul-Filaretuluĭ. Inființat în 1884, ca o mică stațiune meteorologică la Școala de agricultură de la Herăstrăŭ, răposatul fost ministru Ion Cîmpineanu i-a dat un caracter științific, transformîndu-l în Institut și înzestrîndu-l cu toate aparatele necesare.

In 1888, Institutul a fost transferat în actualul săŭ local (fosta proprietate a răposatuluĭ jurisconsult Bozianu).

Are o bibliotecă însemnată, relativă la studiul meteorologieĭ și al astronomieĭ.

E prevăzut cu toate aparatele și instrumentele reclamate de știința modernă, între carĭ cităm pe cele maĭ însemnate:

Giruete marĭ pentru măsurarea iuțeleĭ vînturuĭ, carĭ transmit mișcările lor la niște înregistratorĭ automaticĭ.

Inregistratorĭ aĭ forțeĭ razelor solare, între carĭ e o sferă mare înregistratoare de cristal.

Un număr mare de termometre, barometre, sismografe (un fel de înregistrator pentru cutremurele de pămînt).

Anemo-cimegraful, un aparat ingenios, care divide automatic timpul cu spațiul, dînd ast-fel rezultatul iuțeleĭ vînturuĭ.

Un ceas-regulator, indicînd ora exactă și care arată durata și poziținea cutremurelor de pămînt. Un telefon comunică în toate zilele ora direcțieĭ căilor ferate, care la rîndul eĭ o transmite la toate stațiile.

Aparate pentru a măsura mișcarea și cantitatea norilor; pluviometri de toate sistemele.

Tot la institutul meteorologic se află și biuroul verificăreĭ măsurilor metrice, precum și primele măsurĭ prototipe internaționale, etaloane de lungime și greutate.

Cea maĭ importantă secție a Institutuluĭ Meteorologic e negreșit cea consacrată pentru studiarea magnetizmuluĭ terestru. Un întreit brîŭ de zid înconjură această cameră, pentru ca să fie prezervată de influențele exterioare și spre a menține o egalitate de temperatură constantă. Nicĭ un atom de fier nu pătrunde în această construcție, pentru a evita atracțiunea.

Studiile ce se fac în această secție sunt de cel maĭ mare in-

www.dacoromanica.ro

teres pentru a determina declinațiunea magnetică în partea aceasta, declinațiune ce variază. In 1828, după lucrările ofițerilor ruși, această declinație era de 11 grade; azĭ nu e de cît de 4 grade și cîte-va minute. Dacă nu s'ar observa această diferență, s'ar produce marĭ erorĭ în ridicarea comparată a planurilor.

Institutul Meteorologic dispune de maĭ multe aparate optice, pentru observația cerului.

Ministerul Domeniilor are înscrisă în budgetul sĕŭ suma de 100000 leĭ pentru întreținerea Institutului Meteorologic.

Institutul de chimie din București există de maĭ bine de 32 anĭ, cînd s'a creat de doctorul Davila, cu concursul actualului sĕŭ director d. doctor A. Bernard; el a eșit din vechile laboratorĭ de chimie ale Școaleĭ naționale de medicină (maĭ tîrziŭ ale facultățeĭ de medicină și ale școaleĭ superioare de farmacie), ale Eforieĭ Spitalelor Civile și ale Ministeruluĭ financelor; a luat maĭ tîrziŭ numirea de Institutul Chimic Universitar; a fost însărcinat de la început cu lucrările de igienă și de poliție sanitară, maĭ ales cu examinarea apelor destinate pentru alimentarea orașelor, cu analiza apelor minerale indigene, cu diferite cercetărĭ farmaceutice, cu expertizele chimico-legale ale Ministeruluĭ Justițieĭ, cu numeroase alte expertize, din partea altor ministere și a servit instrucțiuneĭ medicale și farmaceutice. Succesiv s'a dat acestuĭ institut o dezvoltare însemnată, potrivit cu natura variată și cu numărul crescînd al lucrărilor ce se îndeplinesc în laboratoriile sale și cu carĭ astăzi Institutul este însărcinat de diferitele ministere. Laboratoriile Institutuluĭ sunt împărțite în cincĭ secțiunĭ: de igienă și de poliție sanitară, de lucrărĭ idro-chimice, de chimie legală și biologie, de lucrărĭ micrografice și de igienă industrială.

La 1 Iulie 1893, acest institut a trecut de la Ministerul Cultelor și Instrucțiuneĭ publice, la ministerul de Interne. Astăzĭ personalul institutuluĭ de chimie al ministeruluĭ de Interne se compune din: 1 director, 5 chimiștĭ-experțĭ, 4 chimiștĭ-ajutorĭ, 1 ajutor auxiliar, 3 laboranțĭ și personalul necesar de cancelarie. In anul 1895 s'aŭ săvîrșit în acest institut 5145 diferite expertize.

Afară de aceste institute, maĭ însemnăm: Institutul de fiziologie, acel de gynecologie, etc.

Academia Romînă, înființată în anul 1866, sub titlul de *Societatea literară romînă,* este azĭ cea maĭ înaltă instituțiune de cultură a neamuluĭ romînesc; abia în 1879 ia denumirea de Academia Romînă; are maĭ presus de toate misiunea: cultivarea literatureĭ și științeĭ romîne, conservarea și perfecționarea limbeĭ. Publică *Analele* eĭ, în care sunt coprinse conferințele, dezbaterile științifice a membrilor, publicațiĭ speciale asupra linguisticeĭ, literatureĭ poporane, istorieĭ naționale, într'un cuvînt tot ce se referă la manifestațiunile viețeĭ din trecut și de azĭ a poporuluĭ romîn.

Organizează concursurĭ cu premiĭ, pentru cărțile cele maĭ bune. Acordă stipendiĭ și subvențiunĭ absolvenților de facultățĭ pentru a se specializa în străinătate.

Publică documente vechĭ relative la istoria țăreĭ. Colecțiunea numită Hurmuzaki e un monument măreț de materiale pentru aceĭ ce se ocupă cu trecutul țărilor romîne. Se compune actualmente din 25 volume marĭ in folio și cuprinde peste 10000 documente, dintre anii 1199—1849, culese în țară și în străinătate. A intreprins compunerea unuĭ mare dicționar etimologic al limbeĭ romîne. Dispune de o însemnată avere de aproape 3000000 leĭ în efecte și imobile, aducînd un venit de aproape 300000 leĭ anual. Posedă cea maĭ bogată bibliotecă de toate cărțile romînești ce apar și maĭ cu seamă de cărțile rare romînești bisericești, a căror retipărire științifică (cu glosariĭ, note și explicațiunĭ) a și început-o de mult.

Posedă de asemenea cea maĭ bogată colecțiune de documente vechĭ, (peste 25000, nepublicate încă): manuscrise, stampe, vederĭ, ilustrațiĭ, sigile, hărțĭ geografice, etc. Ele sunt un tezaur neprețuit pentru tot felul de studiĭ istorice: diplomatica, paleografia, sigilografia romînă, etc. De asemenea are o colecțiune numismatică de mare valoare, din timpurile cele maĭ vechĭ ale închegăreĭ statuluĭ romîn, peste 4000 monede moldovenești și muntenești, bulgare, sîrbe, polone și ruse.

Numărul membrilor eĭ se ridică la 40, împărțițĭ în diferite secțiunĭ.

A cheltuit numaĭ pentru premiĭ, de la înființarea eĭ pănă azĭ, aproape suma de 200000 leĭ.

Intre donatoriĭ principalĭ aĭ Academieĭ Romîne, se pot cita următoarele persoane:

Evangelie Zappa a dăruit în anul 1860 suma de 5000 galbenĭ «ca fond pentru limba și literatura romînă a prea iubiților frați și fiĭ aĭ patrieĭ mele adoptive»; adăugînd apoĭ încă 1000 galbenĭ anual.

Domnitorul Alexandru Cuza

www.dacoromanica.ro

1000 galbenĭ, pentru cea maĭ bună lucrare ştiinţifică scrisă în limba romînă.

Generalul Const. Năsturel-Herescu, venitul a două moşiĭ, care se urcă la suma de leĭ 32000 leĭ anual.

Dr. Anastasie Fătu, 10000 leĭ.

Fraţiĭ Daniel din Iaşi, 15000 leĭ.

Theodor Veisa, 25000 leĭ.

Dimitrie Hagi-Vasile, 20000 leĭ.

G. San-Marin, 10000 leĭ.

Iacob Neuschotz, 20000 leĭ.

Alexandru Bodescu, 2000 ruble.

Dr. Obedenaru, 500000 leĭ.

Theoder Macinca, 80000 leĭ.

Domniţa Alina Ştirbeiŭ, 200 miĭ leĭ.

Ion Fătu, 200000 leĭ.

In timpul maĭ recent importantul legat al răposatuluĭ Adamake şi legatul Oteteleşanu.

De asemenea şi guvernul îĭ acordă pe an subvenţiĭ însemnate; de la înfiinţarea Academieĭ până azĭ subvenţiile guvernuluĭ se urcă la suma de un milion şi jumătate.

Societatea geografică romînă, înfiinţată în 1875, sub auspiciile M. S. Regele Carol. Numără peste 400 membriĭ.

Societatea a întocmit şi publicat dicţionarele geografice parţiale ale celor 32 districte, carĭ se publică azĭ la un loc sub titlul de *Marele Dicţionar geografic al Romînieĭ.* Ţine regulat şedinţe publice, sub prezidenţia Regeluĭ, frecuentate de un public numeros şi ales, cînd se ţin de către învăţaţiĭ noştri, conferinţe geografice şi istorice de cel maĭ mare interes. Publică Buletinul societăţeĭ, în volume trimestriale, în carĭ îşĭ văd lumină scrierĭ de valoare cu privire la geografia, etnografia şi istoria ţăreĭ romîneştĭ.

Acordă burse şi subvenţiunĭ, pentru escursiunĭ ştiinţifice.

Dispune de o colecţie de hărţĭ din toate timpurile; maĭ cu seamă secţia cartografică romînă e bogată şi variată. Biblioteca cuprinde toate scrierile geografice străine şi romîne, vechĭ şi nouă. E în relaţiune şi face schimb de publicaţie cu peste 100 societăţĭ geografice din cele 5 continente.

Ateneul romîn, societate înfiinţată din anul 1860; scop cultural, artistic şi literar. Organizează în timpul ierneĭ un ciclu de conferinţe mult frecuentate.

Are un local propriŭ, monumental. Expoziţie permanentă de pictură, sculptură, etc. Răposatul eĭ vice-preşedinte C. Esarcu i-a lăsat prin testament toată averea sa, care se urcă la aproape jumătate de milion. Ateneul are şi o subvenţie anuală de la Ministerul Instrucţiuneĭ.

Dispune de o însemnată bibliotecă şi de o colecţie de tablourĭ de maeştri flamanzĭ, italienĭ şi francezĭ, între carĭ de Titian, Rembrandt, Téniers, Ruysdaëls, Fragonard, etc. De asemenea are maĭ multe cupe ciselate din secolul XV-lea, figurĭ pompeiane, porţelanurĭ de Saxa; o colecţie de gobelinurĭ şi un număr de medaliĭ vechĭ.

Fondaţiunea universitară «Carol I», instituită de M. S. Regele Carol în anul 1891, cu ocaziunea serbăreĭ jubileuluĭ de 25 anĭ de domnie. M. S. Regele a dat 200000 leĭ ca fond prim. Aŭ maĭ dat fonduri: d. Evlochie Gheorghief bancher, 200000 leĭ, şi d-na Dr. Turnescu, 90000 leĭ. Se întreţine o bibliotecă pentru studenţiĭ universitarĭ şi se acordă ajutoare şi stipendiĭ studenţilor lipsiţĭ de mijloace.

Societăţĭ culturale. — *Societatea pentru învăţătura poporuluĭ romîn.* Această societate este compusă din oamenĭ de bine, aparţinînd tuturor claselor societăţeĭ. Are o şcoală primară de băeţĭ, o grădină de copiĭ şi o şcoală normală. Localul se află în curtea bisericeĭ S-ta Ecaterina, local propriŭ al societăţeĭ. Cursurile sunt gratuite. (Vezĭ § Instrucţiunea).

Societatea Tinerimea Romînă. — Această societate ţine pe fiecare an concursurĭ între eleviĭ şi elevele şcoalelor primare urbane şi rurale, pentru studiĭ, lucru de mînă, desen şi caligrafie, cît şi între eleviĭ şcoalelor secundare, asupra Istorieĭ naţionale. Premiile, constînd din cărţĭ şi vestminte pentru eleviĭ săracĭ, se împart în ziua de 21 Maiŭ, aniversarea societăţeĭ, în Palatul Ateneuluĭ. Societatea publică şi o revistă literară-ştiinţifică.

Societatea institutorilor şi institutoarelor din Bucureşti, fondată în 1887, în scop cultural şi filantropic. Conferinţe, ajutoare şi publicaţiune de revistă pedagogică. Dispune de un fond de 12000 leĭ.

Numărul membrilor 175.

Societatea corpuluĭ didactic, fondată în anul 1890. Scopul e cultural şi filantropic. Ţine conferinţe, acordă ajutoare la membri şi scoate o revistă pedagogică.

Societatea istorică, a studenţilor facultăţeĭ de litere din Bucureşti. Infiinţată de vr'o 5—6 anĭ, sub preşidenţia d-luĭ Prof. Grigore Tocilescu. Ţine conferinţe. Dispune de un mic capital şi de o mică bibliotecă. Numărul membrilor eĭ e de vr'o 30.

Dr. Iuliŭ Barasch, societate literară, se ocupă cu adunarea de documente ce privesc pe

www.dacoromanica.ro

Evreiĭ pămîntenĭ. Publică Anale și diferite broșurĭ. Are un capital mic, dar are o importantă colecție de documente vechĭ. Inființată în 1887.

Societatea preseĭ, asociațiunea ziariștilor din Romînia, fondată în anul 1890. Imbunătățirea stăreĭ morale și materiale a membrilor. Acordă împrumuturĭ, ajutoare și pensiunĭ membrilor. Dispune de un capital de 26000 leĭ și de o mică bibliotecă. Numărul membrilor 120.

Cercul publicațiunilor militare, compus din ofițerĭ de toate gradele. Publică scrierĭ periodice militare. Dispune de o bibliotecă însemnată militară și de un fond bănesc.

Cercul militar, societate de ofițerĭ: scop cultural; organizează conferințe.

Bukarester Deutsche Liedertafel, societate germană, fondată în anul 1852 de colonia germană din București, pentru dezvoltarea arteĭ muzicale. Dă serate de cînt și muzică. Are un local al eĭ propriŭ, în valoare de 150000 leĭ și dispune de un capital în sumă de 10000 leĭ. 300 de membrĭ.

Eintracht, societate muzicală germană, fondată în 1856, compusă maĭ cu seamă din meșteșugarĭ.

Societatea Amicilor de Bele-Arte. Această societate are scopul să răspîndească în Romînia gustul operilor de artă: pictura, sculptura, arhitectura, etc. In acest scop se și face din cînd în cînd cîte o expoziție de tablourĭ, care, de obiceiŭ, se orînduește în una din sălile Ateneuluĭ.

Societatea Amicĭ artelor și aĭ literatureĭ, cu scop cultural; publică o revistă lunară și organizează concerte, serate literaro-artistice în societatea cea maĭ bună a capitaleĭ.

Societatea romînă de gimnastică, arme, dare la semn, a fost fondată în anul 1867, în scop de a servi ca centru de propagandă pentru a răspîndi în toată țara societățĭ analoge. Activitatea societățeĭ pănă acum a fost: Exercițiĭ de scrimă, floretă, sabie, tragere la țintă. Această societate a dat țărĭ un număr de 24 tinerĭ profesorĭ de gimnastică la liceele statuluĭ și cîțĭ-va de artiștĭ, angajați în străinătate. Fondul societățeĭ se compune din localul eĭ în valoare de 400000 leĭ. Localul se compune din: școala, basinul, hala de gimnastică cu dependințe, pe o suprafață de 714 m. p. Organizează concursurĭ anuale de: scrimă, nautică, acordînd și premiĭ. Numărul membrilor acesteĭ societățĭ se urcă la 130. De la înființarea eĭ pănă azĭ aŭ funcționat ca președinți, d-niĭ: V. A. Urechiă, St. Golescu, Gr. Lahovari, generalĭ Davila, Arion și Popescu.

Bukarester Turn-Verein, societate de gimnastică; compusă maĭ cu seamă din Germanĭ; dezvoltarea gustuluĭ de gimnastică; peste 500 de membri; capital social 60000 leĭ. Dispune de un local propriŭ cu maĭ multe dependințe. In 1892 a dat o serbare cu ocaziunea aniversăreĭ de 25 anĭ, la care aŭ luat parte maĭ multe societățĭ germane și austriace.

Schützen-Verein «Bukarest», societate de arme și dare la semn internațională. Una din cele maĭ vechĭ societățĭ din București. Maioritatea membrilor se compune din Germanĭ și Elvețienĭ. Un mare număr de Romînĭ figurează ca membri. Organizează concursurĭ anuale de tir cu premiĭ. Posedă o grădină mare sub numele Schiess-Statt. Răposatul general Florescu a fost multă vreme aci președinte activ.

Aurora, societate de gimnastică, scrimă și lectură, fondată în 1897. Societatea organizează serbărĭ, din al căror venit se subvenționează școlile izraelite din capitală. Venitul anual: 4000 leĭ; numără 70 de membrĭ.

Liga pentru unitatea Culturală a Romînilor, fondată în 1890; scop cultural; subvențiĭ și burse, ajutoare la școlĭ și biserică din provinciile locuite de Romînĭ. Peste 3000 de membri.

Milcovul, societate de ajutor a studenților romînĭ din Basarabia, fondată în 1890 din îndemnul d luĭ Prof. B. P. Hasdeŭ, care e și președințele eĭ. Scopul: filantropic și cultural. Posedă o mică bibliotecă. Numărul membrilor 42.

Carpații, societate culturală romînească, pentru a ține deștept sentimentul național și a ajuta pe Romînĭ de dincolo de Carpațĭ. Vechie de două decenĭ.

Societatea macedo-romînă, a Romînilor macedonenĭ; scop eminamente cultural. Trimete cărțĭ didactice în Macedonia.

Dritta, societatea Albanezilor din Romînia. Scop cultural și patriotic. Intreține o școală primară și un ziar de propagandă.

Societatea studenților în medicină, fondată în 1875, la care se țin maĭ multe conferințe pe an. Dispune de o însemnată bibliotecă și de 10000 leĭ în numerar. Peste 220 de studenți sunt membri.

Societatea studenților în farmacie, fondată în 1894; scop științific; disertațiunĭ, publicațiunĭ, etc. 80 de membri.

Curtea de Argeș, societate economică și culturală. Educațiune și învățătură la copiĭ de sătenĭ, maĭ cu seamă de meșteșu-

www.dacoromanica.ro

guri. Numărul membrilor: 320. Dispune de 10000 lei avere.

Progresul silvic, societate economică-culturală, fondată în 1886. Conferințe publice, escursiuni științifice, revistă, etc. Dispune de un fond de aproape 10000 lei. Numără 350 membri.

Munca, societate culturală romînească, sub patronagiul M. S. Reginei Elisabeta.

Furnica, societate culturală romînească. Dezvoltarea gustului pentru costumele naționale. Sub patronagiul M. S. Reginei Elisabeta. Are și un magazin de costume naționale, chilimuri, etc. și un atelier în care lucrează fete de sătenî din Rucăr și Cîmpu-lung.

Dă baluri anuale vizitate de societatea cea mai bună din capitală.

Jockey-Club, societate romînă pentru încurajarea rasei cavaline. Organizează cursele de cai anuale cu premii însemnate la Hipodromul său de la Băneasa. Aceste curse sunt mult vizitate. Membrii săi se compun din ceî mai însemnați bărbați ai Romîniei.

Societatea Centrală agricolă, a proprietarilor și cultivatorilor din Romînia, fondată în anul 1889. Scopul societății: Apărarea proprietății, îmbunătățirea agriculturei în toate ramurile ei; subvenții și burse pentru studenți în străinătate, cercetări agricole în țară. Dispune la casa de depuneri de un fond de vr'o 700.000 lei. Are o bibliotecă însemnată și un mobilier în valoare de 25000 lei. Societatea agricolă își clădește un local al ei propriu, care va fi una din podoabele Bucureștilor. Numărul membrilor: 380.

Afară de aceste societăți mai însemnăm în București: *Societatea medicilor; Societatea știinților fizice; Societatea amatorilor în matematică; Societatea politehnică; Societatea inginerilor; Societatea elevilor școalei veterinare; Societatea Spitalul*, a studenților în medicină; *Societatea Tinerimea studioasă medicală; Asociațiunea pentru studii economice și statistice*, *etc. etc.*

Bibliotecî și arhive. — In București sunt 16 bibliotecî, din carî: una publică, 4 speciale, 2 studențeștî și 7 ale școalelor secundare. In decursul anului 1897 aŭ funcționat toate cu un număr de peste 200,000 volume.

In primul rînd vine *Biblioteca Centrală*. Inființarea ei e prevăzută prin regulamentul organic, care fixează o sumă de 5000 lei vechi pe an pentru cumpărătoare de cărți. Afară de aceasta se prescrie ca toate cărțile, manuscriptele ce se vor afla în Mitropolie, Episcopii și Mănăstiri să se strîngă și să se așeze in biblioteca de la Sf. Sava. Asemenea se pune obligațiune, prin același articol din regulament, ca toți autorii și editorii carî vor publica o carte în principatul Țărei-Romînești să fie datorî să dea 5 exemplare pentru biblioteca școalei din București și 5 pentru cea din Craiova, iar redactorii gazetelor și altor lucrări periodice vor da numai cîte un exemplar la fiecare din aceste două bibliotecî.

La început, Biblioteca poseda cele mai multe cărți în limba italiană, latină și greacă; în cele-lalte limbi eraŭ mai puține.

In fie-care an, pe lîngă cărțile trebuincioase procurate din fondurile alocate în budget, s'aŭ cumpărat de Stat și bibliotecele Odobescu, Fălcoianu, Stefan Miclé, Ghenadie Buzoianu.

S'a dăruit de răposatul G. Costaforu Bibliotecei Centrale, prin testament, întreaga sa bibliotecă, mare parte compusă din cărți de drept, restul de literatură, istorie și știință. Biblioteca posedă azi peste 125000 cărți imprimate, 500 manuscrise și 550 stampe. S'a mai îmbogățit și prin daruri. Intre alții, C. Brăiloiu a donat biblioteca răposatului său fiu.

Biblioteca este abonată la cele mai principale reviste străine, franceze, italiene, germane, engleze și ruse.

Actualmente Biblioteca se află instalată în fosta casă a răposatului Beizadea Costache Ghica, din strada Valter Mărăcineanu (Intrarea Cișmegiului).

Biblioteca din București este deschisă publicului cititor în toate zilele de lucru, de la orele 9 a. m., pînă la orele 6 p. m.

In Budgetul Ministerului Instructiunei publice, e prevăzută suma de lei 37000 anual, pentru întreținerea ei. In fie-care an se cumpără pentru 10000 lei cărți nouă.

Bibliotecî studențeștî:

1. *Biblioteca studenților în medicină*, fondată în anul 1875, dispune de 7000 volume, mai toate cu cuprins medical. Biblioteca e deschisă în toate zilele de lucru de la orele 8 a. m. pînă la orele 10 seara. Numărul cărților consultate în ultimul an aŭ fost de 1200.

2. *Biblioteca Fundațiunei «Carol I»*, fondată la 1895 de M. S. Regele cu ocaziunea jubileului de 25 anî de Domnie. Dispune de un număr de peste 12000 volume, cu cuprins literar, filosofic, istoric și științific. E abonată la mai toate revistele speciale din străinătate.

Biblioteca e deschisă toată ziua și seara pînă la 10. A fost

www.dacoromanica.ro

frecuentată în anul 1897 de 20000 persoane.

Bibliotecĭ speciale:

1. *Biblioteca Academieĭ,* fondată la 1867; dispune de 75000 de volume, 1500 manuscrise și peste 30000 de documente. E deschisă în toate zilele de lucru. A fost frecuentată în cursul anuluĭ 1897 de 6—7000 persoane. (Vezĭ § Instituțiunile de cultură).

2. *Biblioteca muzeuluĭ de antichităț̆ĭ,* bogată în cărțĭ vechĭ bisericeștĭ, documente, manuscrise, etc.

Se poate cerceta numaĭ cu învoirea direcțiuneĭ.

3. *Biblioteca Societăț̆eĭ Geografice,* fondată în anul 1875; numără 7000 de volume și reviste, maĭ toate de geografie, călătoriĭ și etnologie. Dispune de o importantă colecție de hărțĭ, atlase, etc. Se poate consulta în orĭ-ce zi de ceĭ interesațĭ. Se află instalată într'o sală de sus a Palatuluĭ Ateneuluĭ.

4. *Biblioteca Statisticeĭ Centrale,* fondată în 1892; dispune de 20000 volume. Se află instalată la Ministerul de Domeniĭ și se poate utiliza de ceĭ interesațĭ în toate zilele de lucru.

5. *Biblioteca pedagogică* a Ministeruluĭ Cultelor și Instrucțiuneĭ publice, fondată ca atare în 1894, dispune de 5000 volume, în mare parte relative la învățămînt și pedagogie. Are o colecție complectă de toate cărțile didactice romîne de la începutul renașterel. 6. *Biblioteca Primărieĭ* cu 1000 volume, relative la edilitate, statistică, sondagiĭ de apă, iluminat, canalizare, etc.

Biblioteca școalelor secundare, în număr de 7, are un total de peste 12 miĭ volume:

Biblioteca liceuluĭ Lazăr, fondată în 1859, dispune de 1500 volume.

Biblioteca liceuluĭ Sf. Sava, înființată în 1817, conține 4000 volume.

Biblioteca liceuluĭ Mateiŭ-Basarab, fondată în 1860, dispune de aproape 2000 volume.

Biblioteca liceuluĭ Mihaiŭ-Viteazul, fondată în 1865, cu aproape 1000 volume.

Biblioteca Seminaruluĭ Central (1834), cu aproape 4000 volume.

Biblioteca gimnaziuluĭ Cantemir-Vodă (1865), cu peste 1000 volume.

Biblioteca gimnaziuluĭ Șincaĭ (1892), cu 2000 volume.

O importantă bibliotecă juridică are și Inalta Curte de casație.

Afară de aceste bibliotecĭ maĭ sunt și altele cîte-va particulare, între carĭ se pot cita bibliotecele: răposatuluĭ Odobescu, Mitropolitul Moldoveĭ (la biserica Antim), Ștefan Greceanu (o arhivă bogată de documente istorice și cărțĭ vechĭ romînești rare), Grigore Tocilescu, Grigore I. Lahovari, Grig. Manu, V. A. Urechiă, etc.

Arhivele Statuluĭ. — Toate hrisoavele, uricile, documentele vechĭ, relative la proprietățĭ ale Statuluĭ și ale particularilor, actele privitoare la persoane carĭ aŭ jucat un rol în trecut documentele mănăstirilor, cărțile vechĭ bisericeștĭ, arhivele autorităților din țară, actele diplomatice vechĭ, într'un cuvînt tot ce se atinge de trecutul instituțiunilor țăreĭ, se află adunate la un loc, și formează Arhivele Statuluĭ.

Nicolae Crețulescu, pe cînd era ministru al Instrucțiuneĭ Publice, a dispus reorganizarea Arhiveĭ Statuluĭ, și a însărcinat cu această lucrare pe Cesar Boliac. Arhiva se compune din două secțiunĭ. Prima cuprinde toate documentele domeniale, relative la bunurile Statuluĭ, în număr de peste 100000 piese.

Secțiunea a doua, secțiunea de stat, coprinde: toate dosarele, condicile, registrele administrative, judiciare, militare, etc.

Numărul lor trece peste un milion. In această secțiune se maĭ află un mare număr de acte neclasate din cauza lipseĭ de local. Documentele domeniale și cele-l'alte nu se pot utiliza cum ar trebui, căcĭ lipsa unuĭ local propriŭ, a uneĭ legĭ de organizare și al unuĭ personal suficient, împedică mult darea lor la lumină.

La Arhiva Statuluĭ se află maĭ multe piese, adevărate capodopere de paleografie.

Se află în Arhivă un mare număr de sigiliĭ și acte pur istorice și literare, pentru studiul istoric și al limbeĭ romînești.

Direcțiunea generală a Arhivelor Statuluĭ se află în încăperile biserieeĭ Mihaiŭ-Vodă.

Monumente și zidirĭ. — *Monumente.* — Bucureștĭ nu e bogat în monumente; afară de bisericĭ, alte monumente istorice nu avem de însemnat în capitala Regatuluĭ. Turnul Colțeĭ, singurul monument din vremurile trecute, a fost darînat în anul 1889 de Primărie.

Statue sunt:

1. Statua equestră a luĭ Mihaiŭ-Viteazul, sculptată de artistul francez Carrier-Belleuse și apoĭ turnată în bronz. E așezată pe un piedestal de marmoră și are de ambele părțĭ cîte un tun, luat ca trofeu în războiul dela 1877—78;

2. Statua luĭ George Lazăr;

3. Statua luĭ Heliade-Rădulescu.

Aceste treĭ statue sunt așe-

www.dacoromanica.ro

zate pe bulevardul Academiei, în fosta Grădina Botanică, din fața Universității. In fața lor, pe bulevard, se face la 10 Maiu, în toți anii, defilarea trupelor în fața Suveranilor, Trimișilor străini și a Autorităților.

In grădina Episcopiei se află un mic monument comemorativ ridicat de ofițerii noștrii în amintirea generalului Ion C. Florescu, unul din organizatorii armatei romîne.

Tot în grădina Episcopiei se află busturile comitelui Scarlat Rosetti, (de marmoră), unul din donatorii principali ai Ateneului, și bustul poetului Mihail Eminescu (de bronz).

In grădina Așezămintelor Brîncovenești se află statua de marmoră a Domniței Bălașa, ctitioarea Așezămintelor.

In fața Comandamentului Corpului al II-lea de armată se află așezat bustul generalului Cernat.

In curtea spitalului Colțea se află monumentul Spătarului Cantacuzino.

Pe rondul bulevardului Carol, la întretăerea bulevardului cu stradele Scaunele și Melodiei, se află o columnă, purtînd vulturul Romîniei, cu aripele desfăcute și cu o cruce în cioc. Această columnă a fost întîiu așezată în grădina Episcopiei, și permutată unde se află azi de Primărie, în 1893, cînd s'a pus în circulație partea de bulevard de la Universitate în spre Obor.

Pe squarul Sărindar se află încă monumentul «Fîntîna Păcei», făcut cu ocazia venirei în București a împăratului Francisc-Iosef al Austriei. «Fîntîna păcei» nu e de cît un monument provizoriu; se proectează a se face în locul ei un monument în amintirea lui Mateiu-Basarab, întemeietorul foastei biserici a Sărindarului.

In curînd, orașul București se va îmbogăți cu cîte-va statue carî sunt acum în execuțiune și anume: aceia a lui Ioan C. Brătianu; a lui C. A. Rosetti și a lui Mihail Cogălniceanu. Camera a votat deja fondurile necesare pentru înălțarea acestor statue (cîte 200000 lei de fie-care).

O altă statue, ridicată în amintirea lui Alexandru Lahovari, din inițiativă privată (prin subscripții), va împodobi una din piețele Bucureștilor; monumentul, lucrat la Paris, e deja gata.

Mai multe columne, fîntîni țîșnitoare și basinuri decorează multe răspîntii de strade.

Clădiri. – Intre clădirile demne de a fi citate sunt: Palatul Regal, reședința de iarnă a Regelui, de pe Calea Victoriei; edificiu de stil disparat și fără caracter precis. Aripa stîngă a edificiului a fost clădită de Constantin Golescu la începutul veaculuî acestuia. Palatul Universității, lucrat după planurile arhitectului Al. Orăscu, fost profesor universitar și rector al Universității. Palatul Băncei Naționale în stradele Lipscani și Smîrdan. Palatul Justiției, în Calea Rahoveî, a căreia sală «*a pașilor pierduți*» e monumentală. Palatul Ateneului, frumoasă și impozantă construcțiune. Teatrul Național. Palatul cel nou al poștelor din Calea Victoriei și stradele Carol și Stavropoleos. Palatul Caseî de depuneri și consemnațiuni, clădire monumentală, în Calea Victoriei. Palatul Ministeruluî de Domenii, pe bulevardul Carol. Noul Palat al Curței de Compturi, din Calea Griviței. Palatul Băilor Eforiei. Palatul de la Cotroceni, reședința Principeluî Ferdinand al Romîniei; în fine Spitalul Militar, Spitalul Colței, Școala de poduri și Șosele, Arsenalul, Pirotecnia, Cazărmile diferitelor trupe și altele.

Grădini. — *Plantațiunile de aliniament.* — Una din calitățile Bucureștilor sunt plantațiunele de tot soiul din interiorul orașuluî.

Așa zisele plantațiuni de aliniament d'alungul stradelor și a bulevardelor concură mult la asanarea orașuluî. Aceste plantațiuni aŭ luat o dezvoltare deosebită de la 1877—78 încoace. Azî avem în capitală peste 60 de strade plantate cu 15000 arborî. Pe tot anul se plantează 1500—2000 arborî.

Grădini în vechime. — In prima jumătate a secoluluî al XIX-lea, eraŭ în București cîte-va grădini publice, unde venea lumea să petreacă. Eraŭ grădinile: Deșliuluî; Pană Breslea (în str. Polonă); Giafer (mai tîrziu Grădina-cu cai), Grădina-Vărarului, de pe podul Calicilor. Pe locul grădineî Vărarului mai în vechime era Livedea Gospod, saŭ livedea în care păsteaŭ caiî domneștî și alăturî de ea se aflaŭ maidanurile întinse și sterpe, pe care era sălășluită, din poruncă domnească, sărăcimea orașuluî, calicii. Pe la sfîrșitul primeî jumătăți a acestuî veac mai era și grădina luî Marcu, lîngă mecetul turcesc din mahalaua Popa-Nan.

Petrecerile eraŭ vestite. Anton Pan, Chiosea-fiul și Petrache Năncscu eraŭ veselia acestor grădini. Cîntările lor mergeaŭ de pomină.

Cîmpia Filaretuluî, azî *Cîmpul Libertății,* făcea odată mulțumirile sufletești ale Mitropolituluî Filaret. Aci se ridica d'asupra uneî sorginte răcoroase, ce curge de sub deal, un chioșc. Acest edificiu era prețios prin originalitatea stiluluî săŭ; dar ceea ce îî da o valoare artistică, eraŭ coloanele de subt arcadele ce decoraŭ fîntîna. Sculptate cu

www.dacoromanica.ro

o mare fineță, armonioase în liniile lor, erau lucrate în stil bizantin cu arabescuri și strungării curioase.

Filaretul era și este încă locul de petrecere al poporului în zilele de serbători. Arnăuții din curțile boerești făceau aci exerciții de călărie.

Acum însă locul a pierdut mult din frumusețea sa și e mult mai puțin căutat. De altmintrelea și chiosc și alte înfrumusețări au dispărut cu desăvîrșire.

Administrația comunală din 1894 și-a îndreptat din nou privirile asupra acestui loc atît de iubit altă-dată de Bucureșteni și în acest scop a decis să asaneze prin plantațiuni Cîmpia Libertății, și să înființeze un parc rustic municipal.

Epitropia Așezămintelor Brîncovenești a hotărît a zidi aci un mare spital.

Inființarea grădinelor publice datează din timpul generalului Kiseleff, deplin imputernicitul împăratului rusesc pentru țările romîne în anul 1831. Prin Regulamentul Organic, pentru îmbunătățirea orașului București, la art. 34 se statornicește a se înființa trei piețe pentru preumblarea publicului, din care una la capul Podului Mogoșoaiei.

Cam atunci (1837), s'a început cu facerea șoseleî de preumblare de pe acest loc și s'au plantat aleele cu copaci de tei, începînd de la barieră pănă la rondul al III-lea, aproape de Băneasa.

Cu formarea grădinei pe amîndouă părți ale șoseleî s'a început sub Domnitorul Gheorghe Bibescu, și, după abdicarea lui, s'a continuat cu lucrările în timpul Domnitorului Barbu Știrbeiu, care a desfășurat o activitate mare pentru prosperitatea capitalei. Un grădinar peizagist cu mult gust și pricepere, C. Meyer, chemat în țară, a fost însărcinat cu alcătuirea planului și direcțiunea lucrărilor, cari s'au terminat în 1851.

Șoseaua, frumoasă prin întinderea ei și plantațiunea sa variată, prevăzută cu plăcute alee umbrite de teiu, dă privitorului cel mai încântător aspect.

De la capătul Caleî Victoriei și pănă la păduricea de la Băneasa, e lungă de a proape 6 kil.

Șoseaua Kiseleff, bine îngrijită, este locul de predilecțiune al Bucureștenilor. De o parte este un parc frumos și un bufet, construit în stil romînesc.

De amîndouă marginile sunt alee deosebite pentru pedeștri, călăreți și ciclișți; de alungul șoseleî, într'o parte și în alta, sunt clădite vile, locuințe de vară a multor proprietari din centrul orașului.

La rondul întîiu se află un basin mare de metal cu țîșnitoare de apă.

Al doilea parc făcut de Meyer este cel de la Cișmegiu. In mijlocul orașului se afla o baltă mocirloasă, cu izvoare subterane, cari nu secau nici odată. Trestie și papură creștea în ea și servea de adăpost rațelor sălbatice. Pentru înlesnirea circulațieî, de la o parte la cea-l'altă a bălții, erau construite niște podiște de scînduri, prinse pe taraci bătuți în lac. O ast-fel de baltă era un focar de infecțiune în mijlocul orașului și Domnitorul Bibescu numi o comisiune pentru expropriarea locurilor ce erau în jurul acesteî bălți precum și pentru secarea eî. Comisiunea în lucrările eî a dovedit, că balta, cu locurile ce o înconjoară, e loc domnesc, afară de locul numit Fîntîna-Bouluî, care aparținea bisericeî Sărindar. Acea comisie a decis ca sfatul orășenesc să ia numai de cît în stăpînire locul bălții și cele-l-alte locuri slobode.

Venind Domnitorul Știrbeiu, se hotări să-l prefacă în parc. Mai întîiu s'a sapat helesteul pe o suprafață de peste un hect. S'a făcut apoi un canal cam de 2 kil. lungime, legat cu Dîmbovița, destinat pentru improspătarea apeî din lac.

Cișmegiul ocupă primul loc între grădinile orașului, atît prin frumusețea luî cît și prin mărimea luî. Variațiunea arborilor, colina din mijlocul grădineî, modul de grupare al arborilor, gazoanele frumos îngrijite, și, în fine, lacul, constitue un tot foarte plăcut.

E iluminată cu electricitate.

Iarna, pe lacul Cișmegiului, își dau întîlnire amatorii de patinat.

In Grădina Cișmegiului se dau de obiceiu serbări populare pentru diferite scopuri filantropice. In 1894 a avut loc aci Expositia Cooperatorilor.

Parcul de la Cotroceni, ale cărui prime plantațiuni se datoresc tot Domnitorului Știrbeiu, s'a mărit de atunci mult, așa că astă-zi ocupă o suprafață de vr'o 20 hectare. E situat pe un platou, de unde vederea spre oraș e cît se poate de plăcută.

Palatul de la Cotroceni, clădit din nou pe temeliile chiliilor călugărești, cari încongiurau biserica din curtea vecheî mănăstiri, servește astă-zi drept reședință A. S. R. Principelui Ferdinand.

Alături se află Institutul de Botanică, și Grădina Botanică (vezi mai sus § Institutele de Cultură).

Prin răscumpărarea și dărîmarea caselor, cari înconjurau Palatul regal din Capitală, s'a

www.dacoromanica.ro

creat, în fața Palatului, o grădină destul de spațioasă.

Pe Calea Rahovei este grădina Domnița Balașa, care înconjură de toate părțile biserica cu același nume.

Grădina Episcopiei, făcută sub direcțiunea arhitectului Godillot, e mică, dar situațiunea ei, în centrul orașului, o face a fi mult frecuentată.

Fundul grădinei e ocupat de Palatul Ateneului romîn.

Grădina Sf. Gheorghe-Nou a trage mulți vizitatori.

Grădina Icoana s'a așezat pe locul unde a fost odinioară lacul de la Icoana, care infecta stradele și locuințele dinprejur.

Mica grădină a Academiei este situată lîngă Universitate, între strada Colței și Bulevard și fosta grădină Botanică se află în fața Universității; într'însa sunt instalate statuele lui Heliade, Lazăr și Mihaiu Bravul.

Squarul Sărindar se află pe Calea Victoriei. Aci s'a construit «Fîntîna Păcei», în amintirea viziteî Impăratului Francisc Iosef.

Afară de aceste grădini publice, mai sunt unele particulare cari servă ca loc de petrecere pentru orășeni, anume: Rașca (a fost cumpărată acum de Ministerul Cultelor și Instrucțiunei publice, pentru a se clădi un local pentru muzee și Biblioteca Centrală), Stavri, Casino-Parisien, Bristol, Sinaia, Frascatti.

La periferia orașului sunt mai multe grădini, precum: Grădina Heliade, care face deliciile poporului în timpul moșilor, Băicoianu, Grădina Tiruluî German, Grădina Oppler, Grădina Luther, Grădina Bragadiru, Trocadero, Lăptăriile, Vila Regală, etc.

In cele mai multe grădini publice, în timpul verei, cîntă orchestre de lăutari, muzice militare, saŭ e teatru, etc.

Consumația. — *In curgerea anului 1897*, Bucureștii a dat în consumație:

71337 capete de vite mari (boi, vaci); 7378 juncî; 18330 viței; 57200 rîmători; 294364 miei și ezi; 17820 berbeci, oi și capre.

Toate aceste animale tăiate, aŭ dat consumațiunei următoarea cantitate de carne:

15929312 kgr. carne de vite mari; 2500905 kgr. carne de porc și miel; 97649 kgr. carne proaspătă introdusă; 120490 kgr. carne afumată.

Adică în total carne consumată în București în curgerea întregului an 18648356 kgr., cea-ce dă o proporțiune de 77,70 kgr. pe cap de locuitor.

Tot în cursul acestui an s'a mai consumat de Bucureșteni:

Pește proaspăt	kgr.	326367
» afumat } » sărat }	»	501227
Unt	»	112293
Brînză	»	1920899
Pîine	»	39169146
Legume uscate	»	2285251
Cartofi	»	6118092
Cafea	»	402794
Zahăr	»	3644862
Orez	»	638628
Griș	»	81102
Măsline	»	466853
Unt-de-lemn	decal.	847178
Vin	»	3328236
Rachiuri	»	392747
Spirturi	»	70170
Bere	»	243104
Petrol	»	4630185
Lemne de foc	kgr.	819005
Cărbuni	»	50093850
Lumînări de stear.	»	159629
Cognac și romuri,	litri	57140
Liqueuri	»	6071
Oțeturi	decal.	29476
Făină de lux	kgr.	1906190
» ordinară	»	37262952
Somon și alți pești de mare	kgr.	140197
Morun, nisetru, cegă, scrumbii, țîri	»	154339

Manutanțe. — In București, afară de brutăriile particulare, mai sunt două manutanțe (pîinerii) și anume: manutanța militară, pentru îndestularea garnizoanei și manutanța mecanică de la Colentina.

Manutanța de la Colentina. O veche proprietate comunală, care altă dată servea de magazie de rezervă pentru hrană, a fost transformată de mult în moară de măcinat și fabrică mecanică de pîine, în scopul de a satisface necesitățile orașului în cazul cînd industria privată n'ar fi suficientă saŭ cînd produsele acesteia nu s'ar putea avea de cît cu prețuri exagerate.

Inchiriată unui întreprinzător, acest stabiliment se exploatează de dînsul normal ca moară de măcinat și, în anume cazuri, pune în vînzare pe piață, cînd Primăria îi dă ordin, o însemnată cantitate de pîine, cu prețul potrivit costului, spre a pondera exagerațiunile eventuale de prețuri ce industria privată ar voi să facă în vînzarea pîinei.

Localul și mașinele acestui stabiliment se întrețin de întreprinzătorul exploatării lui.

Iu anul 1897 s'aŭ pus bazele unei brutării cooperative pe acțiuni: «Viața», care a și început clădirea unui local propriu pentru fabricațiunea pîinei, local prevăzut cu toate mașinele moderne din această ramură.

Abatoriul. — In București, pănă la anul 1873, tăerea vitelor mari se făcea la un abatoriu ce nu era de cît un pod de lemn peste Dîmbovița, afară din oraș; iar vitele cele mici: viței, capre, oi, rîmători, se tăiaŭ în casele și curțile particulare.

www.dacoromanica.ro

La 1873, terminîndu-se Abatoriul comunal, început încă din anul 1870, tăerea vitelor începu să se facă acolo.

Noul abatoriŭ comunal se găsește în Livedea-cu-Duzĭ, afară de bariera Văcărești, la eșirea Dîmboviței din oraș.

Abatoriul orașuluĭ, bine situată și vastă construcțiune, corespunde în genere trebuințelor consumațiuneĭ, în ce privește tăerea vitelor marĭ. Porciĭ și mieiĭ, contrar interesuluĭ igienic, se tae pe la locuințele măcelarilor. Pentru a se evita în parte acest inconvenient sanitar, s'a înființat, la hala Traian, un mic abatoriŭ regional pentru animalele cele micĭ.

Abatoriul e iluminat cu electricitate.

• *Hale.* — In București sunt următoarele hale:

a) Hala Ghica, pentru victualiĭ, compusă din 108 compartimente și maĭ multe dependințe; produce primărieĭ un venit de 130 miĭ leĭ anual, din chiriile compartimentelor.

b) Hala de pește, cu 36 compartimente, cu un venit anual de 12500 leĭ.

c) Hala de florĭ și fructe, cu 23 compartimente, carĭ produc o chirie de 6600 leĭ.

d) Hala Amza, pentru victualiĭ, cu 143 compartimente, avînd un venit de 22000 leĭ.

e) Hala Herasca (vechiturilor), pentru mobile vechĭ și de ocaziune, cu 26 compartimente, închiriate cu 13000 l.

f) Hala Grivița, pentru carne, zarzavat, pîine, precum și alte victualiĭ, cu 24 compartimente, aducînd un venit primărieĭ de 14000 leĭ.

g) Hala Traian, pentru carne și zarzavat, cu 44 compartimente, avînd un venit de 2110 leĭ.

In curînd se va maĭ clădi o nouă hală de păsărĭ și zarzavat în valoare de 140000 leĭ.

Afară de aceste hale, maĭ sunt cîte-va piețe, și anume: Piața Bibescu-Vodă, pentru pește sărat, proaspăt și zarzavat, cu 24 compartimente, aducînd primărieĭ un venit de 65000 leĭ; Piața Sf. Anton, unde se vînd florĭ și semințe și unde staŭ zarafiĭ; această piață aduce un venit de 3750 leĭ; piațeta Dudești, care aduce un venit de 2035 leĭ, etc.

Maĭ sunt două pavilioane și anume: Pavilionul pentru plăcinte, din piața Bibescu-Vodă și Pavilionul din Cîmpul-Moșilor, carĭ aduc primărieĭ un venit de 10000 leĭ.

Intrepozitele generale de comerț de la Geagoga sunt un centru pentru alimentarea orașuluĭ cu diferite articole de consumație. Dărămîndu-se întrepozitul de vinurĭ de la Malmaison, în terenul construcțiuneĭ găreĭ Centrale, Administrația comunală a dispus a se face o nouă clădire, care să serve ca intrepozite generale de comerț. Ele se află instalate în apropierea găreĭ Dealul-Spirea, care servă de gară de triagiŭ pentru vagoanele de mărfurĭ ce le sunt destinate. Cu intrarea în dreptul nouluĭ bulevard Maria, intrepozitele aŭ înfața lor o largă cale, care le pune în legătură directă cu halele centrale și cu centrul de comerț al orașuluĭ. Ele se află situate pe o întindere de 68500 m. p., împreună cu suprafața împrejmuită, și se compun din următoarele secțiunĭ:

Bursa de mărfurĭ, control și locuința.

Administrațiune, vamă și accize.

Vinurĭ, cu pivnița. (3990 m.p.)

Mărfurĭ supuse numaĭ acciznluĭ (2600 m.p.).

Mărfurĭ supuse vămeĭ și acciznluĭ (2600 m.p.).

Mărfurĭ magazionate pe lung termen (3900 m.p.).

Rampe descoperite (4600 m.p.).

Cărbunĭ (3600 m.p.).

Metale și mașinĭ (3400 m.p.).

Intrepozitele, de și începute în 1895, n'aŭ putut din cauza exproprierilor, să fie date întregĭ accesu luĭ comercial. S'aŭ deschis numaĭ următoarele secțiunĭ:

Intrepozitul de vinurĭ;

Mărfurĭ supuse numaĭ acciznluĭ;

Mărfurĭ supuse acciznluĭ și vămeĭ;

Mărfurĭ înmagazinate pe lungĭ termene.

Ca construcțiune, magaziile generale satisfac tutulor condițiunilor pentru comoda descărcare, vămuire, înmagazinare, asortare, ambalare și încărcare; sunt clădite simplu, dar cu toata soliditatea ce comportă destinațiunea lor.

Comoditatea mișcărilor în întrepozit este asigurată prin vaste curțĭ, deschise în evantaliŭ spre eșirĭ, pentru a se înlătura astfel o imbulzeală a numeroaselor care, ce deservesc stabilimentul.

Intrepozitele aŭ costat comuneĭ aproape două milioane leĭ.

Ele sunte legate prin o cale ferată cu vechiul întrepozit de vinurĭ de la Malmaison și prin o altă linie cu gara de la Dealul-Spirea.

Ele s'aŭ pus la dispoziția comerciuluĭ în vara anuluĭ 1898 și sunt iluminate cu electricitate.

Pe lîngă gara de Nord se află instalat un magazin de consumație pentru funcționariĭ și lucrătoriĭ ocupațĭ la gara de Nord. Din beneficiul ce rezultă de la acest magazin se întreține o școală froebeliană pentru copiiĭ lucrătorilor.

Tutun și timbre. — Populațiu-

www.dacoromanica.ro

nea capitalei a consumat în curgerea anului 1897 timbre fiscale, hîrtie timbrată și polițe pentru suma de 1796844 lei 95 bani.

In același interval de timp această populațiune a dat monopolului tutunurilor suma de 7023155 lei 80 bani, pentru toate fabricatele regiei, consumînd de la 1 Ianuarie și până la 31 Decembrie 1897:

Tutunuri, 265,801 kilograme; țigări, 4,930,066 bucăți; țigarete, 47,075,990 bucăți; tabacuri, 1,710 kgr. 710.

Toate aceste fabricate ale Regiei s'au vîndut în capitală în 857 debite, din cari 82 speciale și 775 ordinare.

Afară de acestea, populațiunea a consumat 45709 perechi cărți de joc, pentru valoarea de 167449 lei.

Mijloace de locomoțiune. — In București există următoarele mijloace de transport: *a)* Vechile trăsuri, zise de Herasca, avînd o formă caracteristică; ele servesc de transporturi în afară de oraș; iar mahalagii se servesc de ele ca trăsuri la înmormîntare; în 1897 numărul lor se urca la 950. *b)* Trăsurile de piață (birji), cari în anul 1897 au fost în număr de 870; între aceste birji sunt unele de tot luxoase, cari fac admirația străinilor ce vin prin București; aparțin mai cu seamă așa zișilor *muscali*—din secta Lipovenilor—cari își mînă caii cu o siguranță deosebită. *c)* Omnibusurile sau tramcarele, cari circulă de la piața sf. Gheorghe, până la șosea și gară; numărul lor se urca în anul trecut la 20; cel mai eftin mijloc de locomoțiune în capitală; în anul 1898 s'a constituit o societate belgo-romînă pentru exploatarea sistematică a acestor vehicule. *d)* Tramvaiele, cari au luat o mare dezvoltare în ultimii ani; două societăți își împart rețeaua de tramvae în oraș: vechia societate (capital englez) și noua societate (capital belgian).

Vechiul Tramvaiu, până în 1897, circula pe următoarele linii: Direcție (Șoseaua Basarab) — Gară—str. Fîntînei — Teatru — Sf. Gheorghe.

Sf. Gheorghe — Calea Văcărești (Lemaître).

Sf. Gheorghe—strada Colței — Clemenței — Dorobanților — Romană.

Sf. Gheorghe—Calea Moșilor (Obor).

Noul Tramvaiu circula, pînă la sfîrșitul anului 1897, pe următoarele linii:

1. Izvor—Episcopia—Romană —Depoul (Teilor).

2. Rahovei—Poșta—Sfinților —Romană—Birjari—Moși.

3. Popa-Tatu — Tribunalul-Vechiu (piața Valter Mărăcineanu — Carol I—Depoul (Șerban-Vodă).

4. Poșta Centrală—Bul. Domniței — Tudor Vladimirescu — Mircea-Vodă—Dudești.

5. Palatul Justiției—11 Iunie —Gara Filaret.

6. Șerban-Vodă (depou) — Cimitirul Belu.

7. Gara de Mărfuri — Calea Plevnei — Dosul Gării — str. Berzei — Virgiliu — Bul. Elisabeta — Schitul-Măgureanu.

8. (Electric) Bul. Pake — Bul. Carol — Bul. Elisabeta — Zdrafcu—Malmaison.

Pe aceste linii societatea Nouluĭ tramvaiu întrebuințează 52 vagoane și 270 cai.

Tramvaiele ce deservesc capitala, în virtutea concesiunilor acordate la două societăți, la sfîrșitul anului 1897, aveau o desvoltare totală de 46500 m., dintre cari 5222 m. cu tracțiune electrică.

Prelungirile de tramvaiu executate în cursul anului 1897 au fost: Grivița, de la barieră până la cimitirul S-ta Vineri; linia Clopotarilor, care s'a mutat pe noul bulevard Colțea și s'a prelungit pe șoseaua Jianu, până la bufetul șoselei Kiselef; linia Dudești-Poșta centrală, până la Intrepositele comunale din Calea Rahovei.

Primăria a primit cereri pentru acordarea de nouă concesiuni de rețele de tramvaiu, care să pue în legătură pe de o parte Gara de Nord cu Oborul, pe șoselele înconjurătoare, iar pe de alta Oborul cu halele și întrepozitele, pe linii mai mult sau mai puțin directe, trecînd prin stradele orașului.

Tramvaiul vechiu a transportat în cursul anului 1897, pe toate liniile sale, aproape 8000000 călători, iar tramvaiul nou aproape 6000000 călători, parcurgînd aproape 2000000 kil.

Afară de acestea mai sunt în București: căruțe cu boi, cu cai și camioane, peste o mie; sacagii, 400.

Recensămîntul cailor din anul 1897 a stabilit că în capitală sunt aproape 15000 cai și 700 boi, întrebuințați la jug.

Căi ferate. — In București sunt 2 gări mai principale: gara de Nord și gara Filaret. Osebit de acestea mai sunt cîte-va gări mici: Cotroceni, Ghencea, etc.

Atît la gara de Nord, cît și la cea de la Filaret, sosesc și pleacă zilnic mai multe trenuri de persoane și marfe din și în țară.

In curgerea anului 1897 au trecut prin gările C. F. R. din capitală 1909088 călători; gara de Nord a avut 1700049 călători, iar gara Filaret 209039 călători. Mișcarea călătorilor cea

www.dacoromanica.ro

mai mare a fost în lunile Iulie, August și Septembrie, iar cea mai mică în Februarie.

Din cauză de insuficiență s'a proectat a se construi două gări nouă și anume:

Gara Centrală, la extremitatea bulevardului Elisabeta, în bul. Independenței; această gară va fi așezată între Calea Plevnei, str. Lebedei, Rea-Sylvia, lîngă Dîmbovița, d'alungul ei. Vor fi în hala gărei 25 de linii de manevrare și garagiu. S'a făcut deja exproprierile necesare. Gara de Nord va rămîne numai ca gară de mărfuri.

O a doua gară nouă se va construi la Obor și va fi mai mult o gară de mărfuri.

Exproprierile s'au făcut și nivelarea terenului a și început.

Mijloace de comunicație. — *Poșta.* — Cele mai vechi amintiri de poștă ne spun că altădată se duceau scrisorile prin ștafete călări și prin oameni plătiți anume. Ce e dreptul, legăturile comerciale nu erau atît de dezvoltate. Găsim în relațiunile celor ce au călătorit prin Țara-Romînească slabe indicațiuni despre modul cum era organizată poșta altă-dată. Comunicațiunile Domnitorilor, ale persoanelor oficiale și ale autorităților, se făceau prin oameni speciali; iar corespondența mult-puțină a particularilor și mesageriile lor se trimeteau prin cărăuși și negustori, cari prin îndeletnicirea lor erau nevoiți a face călătorii dese, — comunicațiune, după cum se vede, destul de nesigură.

In secolul al XVII-lea găsim că se introduce, pentru prima oară în țară, releurile poștale, cu schimburi de cai pe drumurile mai principale. Aceste drumuri, în ce privește București, erau stabilite ast-fel: De la Tîrgoviște la București; de la București la Călărași spre Silistra — Constantinopole și de la București, prin Roșiori, la Craiova.

Releurile acestea se compuneau din stațiuni poștale, cu schimb de cai, așezate la distanțe de 20 de kil. și mai bine una de alta; serviciul de transport se făcea cu cărucioare ușoare numite olace, la cari se înhămau cîte patru cai. Organizarea acestui serviciu lăsa însă foarte mult de dorit, fiind-că se executa cu cai și locuitori rechizionați prin diferite județe pe unde treceau olacele.

In 1775, Ipsilante reorganiză «menzilurile» (releurile poștale), luînd asupra statului toate cheltuelile de întreținere și punînd acest serviciu la dispoziția publicului. Pentru ca serviciul să se facă regulat, Ipsilante înființă căpităniile de poștă la fie-care stație, cari aveau de auxiliari mai mulți surugii.

Pentru corespondența expresă erau călărașii și lipcanii; dînșii erau plătiți de visterie.

In anul 1846, poștele au suferit o nouă modificare. Ele au fost date în antrepriză și aveau obligațiunea de a face de două ori cursa pe săptămînă pe toate drumurile.

Drumurile erau fixate în Muntenia ast-fel:

București — Urziceni — Brăila — Galați — Focșani (cu 824 cai).

București — Ploești — Brașov (cu 336 cai).

București — Oltenița — Giurgiu (328 cai).

București — Giurgiu — Zimnicea — Turnu-Măgurele (308 cai).

București — Ciolănești — Slatina — Craiova — Turnu-Severin (868 cai).

București — Pitești — Cîmpu-Lung — R.-Vîlcei (564 cai).

Osebit de aceste linii principale mai erau și altele mai secundare; întreg serviciul se făcea cu 3688 cai.

Organizarea definitivă a serviciului nostru poștal s'a făcut în 1860.

Serviciul poștelor a stat separat de serviciul telegrafelor pănă în 1864.

Timbrele poștale s'au introdus în Muntenia în 1858, iar cărțile poștale în 1873, Martie 17, de către d. George I. Lahovari, fost director general al telegrafelor și poștelor, între anii 1870—1876, actualmente Președinte al Inaltei Curți de Conturi și Secretar general al Societățeĭ geografice.

In București se fac șase distribuțiuni pe zi, în zilele ordinare; la 7 și la 10 ore dimineața, la 2, 3, 5½ și 7 ore după amiază. In zilele de serbătoare se fac numai 4 distribuții.

A treia cursă este cea mai importantă, pentru că ea cuprinde cea mai mare parte din corespondențele aduse de ambulanțele de noapte. Numărul factorilor distribuitori se urcă la 200, împărțiți în brigade; ei sunt pedeștrii, afară de 8 cari sunt călăreți, 20 cu biciclete și 16 cari au bilete de tramvaiu. București, din punctul de vedere telegrafo-poștal, e împărțit în circumscripții mici, compuse din cîte-va strade și deservite de un factor.

Nu e stradă în capitală, mai cu seamă din cele din centrul orașului, care să nu aibă cîte o cutie de scrisori și chiar două. In București sunt peste 300 de cutii de scrisori.

Telegraf. — Cele dintîiu linii telegrafice există în țară de la 1854, din timpul războiului din Crimeea; atunci detașamentul armatei franceze, care opera în Bulgaria, a înființat un serviciu

www.dacoromanica.ro

telegrafic de la București-Giurgiŭ.

In 1855, s'a înființat în București cea dintîiŭ școală de telegrafie, de unde aŭ eșit ceĭ dintîiŭ funcționarĭ aĭ noștri. Școala a durat 2 anĭ și a scos patru serĭ de elevĭ.

In 1865 eraŭ înființate în București patru biourourĭ telegrafo-poștale și anume:

Pe Podul Mogoșoaieĭ;

Pe Podul-de-Pămînt;

Pe Podul Calicilor;

Pe Podul Tîrgulŭĭ-de-Afară.

In 1866 ele aŭ fost suprimate, din cauza lipseĭ de personal, ast-fel că București aŭ rămas numaĭ cu biuroul telegrafo-poștal central.

In 1869 s'a înființat la Direcțiunea telegrafo-poștală un curs de exploatare și o școală de telegrafie, care a funcționat cu maĭ multe întreruperĭ. De asemenea, de cîte orĭ s'a simțit nevoe, s'a înființat biourourĭ sucursale nouă, în diferite puncte ale orașuluĭ, așa că azĭ funcționează în capitală un număr de 10 biourourĭ telegrafo-poștale.

Telefon. — Primele încercărĭ telefonice făcute în București datează din anul 1884, cînd s'a instalat un telefon între Ministerul de Interne și Direcția Poștelor.

Această rețea s'a mărit gradat în fie-care an, până la anul 1892, numaĭ prin instalărĭ telefonice la autoritățile maĭ principale ale Statuluĭ.

In 1893, rețeaua interurbană s'a mărit prin introducerea sistemuluĭ telefonic simultaneŭ Wan Ryselberghe, între București, Brăila și Galați și între București, Ploești și Sinaia; iar în anul 1894 telefonia interurbană s'a pus la dispoziția publiculuĭ în București. De la această epocă, telefonia a început a se întemeia și a lua o dezvoltare crescîndă pe fie-care zi; ast-fel că numărul abonaților care în anul 1893 era în București de 16, azĭ atinge cifra de 700.

In capitală sunt 21 cabine (stațiĭ telefonice) și 4 centrale.

Venitul serviciuluĭ telefonic din București se urca pe anul 1897 la suma de leĭ 105000.

Pe de o parte mulțimea firelor telefonice, din ce în ce maĭ numeroase în stradele încă neregulate ale capitaleĭ, pe de alta greutățile de a le așeza pe casele particularilor, cît și perturbațiile produse asupra regulateĭ funcționărĭ a liniilor telefonice de către liniile de lumină și de tramvaiurĭ electrice, aŭ hotărît Direcția poștelor și a telegrafelor, să se decidă ca, odată cu mutarea în noul Palat al poștelor, să înlocuiască liniile aeriane prin altele subterane. Aceste linĭ subterane vor forma la început arterele principale, carĭ vor porni de la stația telefonică centrală, pe o distanță până la 2 kilometri maximum, pentru fie-care arteră. Aceste artere vor fi:

I arteră (1250 metri), pornește de la secția Centrală, din strada Doamneĭ, pe stradele Caragheorghevicĭ, Lipscani, Mihaiŭ-Vodă, până la Arsenal;

II arteră (1000 metri), urmează pe artera I până în str. Belvedere, continuă pe această stradă, pe str. Brezoianu, Cîmpineanu și Știrbeiŭ-Vodă, până la strada Popa-Tatu.

III arteră (1700 metri), de la stația centrală, urmează în acelașĭ traseŭ pe strada Doamneĭ, până în strada Academieĭ, continuă pe această stradă, prin stradele Boteanu, Poșta-Vechie până în Calea Dorobanților.

IV arteră (928 metri), pornește de la stația centrală, prin strada Doamneĭ, continuă pe stradele Colțeĭ, Batiștea și Polonă, până la str. Clemenței.

V arteră, (890 metri), pornește pe str. Smîrdan, Lipscani și Calea Moșilor până la Olarĭ.

VI arteră (1474 metri), urmează traseul comun cu artera V până la strada Lipscani, apoĭ continuă pe stradele Smîrdan, Carol, Patria, Văcărești, până la Hala-de-Vechiturĭ.

VII arteră (1320 metri), urmează în comun cu artera VI până la Hala-de-Vechiturĭ, iar de aci continuă pe Calea Călărași și până la str. Lucacĭ.

VIII arteră (1660 metri), urmează în comun cu arterele VI și VII până în strada Carol, iar de aci continuă peste podul de la Domnița - Bălașa, pe cheiul Dîmboviței, bulevardul Maria, până la str. 11 Iunie.

Statistică. — In cursul anuluĭ 1897 s'aŭ expediat telegrame private interne 268176 și externe 73718; oficiale interne 22299 și externe 1807, reprezintînd un venit total de leĭ 306758.

Oficiile telegrafo-poștale din București aŭ fost deservite de 547 oficianțĭ superiorĭ (89 femeĭ) și 491 oficianțĭ inferiorĭ, în care număr intră și curierĭ.

Aŭ fost expediate din București:

Scrisorĭ	4000000
Cărțĭ poștale . . .	2233000
Ziare	15794194
Imprimate	1752920
Corespondențe ofic.	830000

Venitul poșteĭ din București a fost pe același an de 1164487 leĭ.

S'aŭ expediat în țară și străinătate:

Scrisorĭ de valoare	67450090 leĭ
Mandate poștale .	8549000 »
Colete poștale. .	19500000 »
Gropurĭ oficiale .	44427000 »

www.dacoromanica.ro

Vama. — Vama de la gara Filaret, înființată în 1860, a avut venituri în 1897 suma de lei 8413155 lei, iar cea de la Poșta Centrală, înființată în 1894, a produs, pe același an, suma de 1800851 lei.

Instituțiuni financiare. — *Bănci.* In București sunt mai multe instituțiuni financiare, ca auxiliare ale comerciului, industriei, etc. Dăm aci o listă de instituțiunile financiare cele mai principale ce funcționează azi în capitală.

In primul rînd vin instituțiunile statului:

Casa de depuneri și consemnațiuni, a fost înființată în anul 1865. In primul an operațiunile ei s'au urcat la 17778177 lei; cele din 1897 au ajuns la 675 milioane.

Casa de depuneri are împrumuturi acordate comunelor și județelor, cari ating cifra de 70 milioane.

Casa de economie, de pe lîngă Casa de depuneri și consemnațiuni, a fost înființată în anul 1881. Progresul acestei case a mers crescînd uimitor. Pe cînd în primul an depunerile n'au atins nici un milion și jum., în anul 1897 acele depuneri au atins cifra de 25 milioane.

Afară de acestea, mai notăm: *Casa pensiunilor civile,* operînd cu un capital de peste 10000000 lei; *Casa pensiunilor militare,* operînd cu aproape 2 milioane și jumătate; *Casa dotațiunei oastei,* cu un milion și jumătate lei.

Dintre bănci cităm:

Banca Națională a Romîniei, care a fost înființată în anul 1880.

Banca Națională are emise 24000 acțiuni à 500 lei, în valoare de 12000000 lei.

In anul 1880, în primul an, a făcut operațiuni pentru suma de 22164306 lei, avînd un beneficiu abia de 39832 lei; azi, după 19 ani de existență, operațiunile ating cifra de 300000000, iar beneficiul net se soldează cu 3 milioane și jumătate anual.

In cei 19 ani de cînd s'a înființat, Banca a realizat un beneficiu net de 50 milioane, din cari dividendul statului a fost de 15 milioane. Bilanțul operațiunilor pe 1897 se urca la 279646571 lei.

Cele mai multe afaceri le-a făcut în anul 1897, în țară negreșit; a mai făcut în primul rînd cu Franța, apoi cu Germania, Anglia, Austria, Italia, etc.

Produsul scontului în ultimul an a fost de 1145767 lei.

Numerarul băncei în 1897 s'a urcat la suma de 63178438 lei.

Biletele în circulație au fost în valoare de 132650300 lei.

Banca Națională are 16 sucursale; cea din Craiova face cele mai multe afaceri, cea cu mai puține afaceri e sucursala din Constanța.

Banca Romînieĭ, cu capital social de 25000000 lei, divizat în 50000 acțiuni de 500 lei, din cari 150 vărsați. Capitalul e subscris de un sindicat financiar englez. Banca Romînieĭ are o sucursală la Brăila și o agenție la Londra.

Banca Agricolă, societate anonimă pe acțiuni, cu un capital de 12212500 lei, înființată în anul 1894.

Banca Agricolă, între altele, face următoarele operațiuni mai principale:

Imprumută pe agricultori, proprietari de moșii sau arendași, contra constituireĭ unuĭ gagiu în producte secerate sau nesecerate, vite, unelte agricole, etc.

Scomptează polițe semnate de agricultori de o solvabilitate bine cunoscută.

Girează și scomptează warante regulat emise de Administrațiunea docurilor.

Primește de la agricultori bani, efecte sau ori-ce valori în depozit, acordînd, pe baza acestor depozite, deschideri de compturi-corente.

Efectuează plăți sau incasări pentru comptul clienților săi și efectuează în comptul lor vînzări sau cumpărări de titluri sau producte agricole.

Scomptează și deschide compturi-corente asupra cîștigurilor moșiilor, pe baza contractelor de arendă.

Deschide compturi-corente și avansează bani asupra alcoolurilor aflate în depozitele fabricelor.

Banca generală romînă, înființată la sfîrșitul anului 1897, cu capitaluri însemnate din țară și din străinătate. Face aceleași operațiuni ca și Banca Națională.

Providența, societate de economie, a avut, la finele anului 1897, 314 membrii, un capital de 346947 lei și un beneficiu de 34807 lei.

Banca de Scont (fosta «Speranța») societate de credit pe acțiuni. Cu un capital emis de 200000 lei în acțiuni, avînd la dispoziție capitaluri însemnate.

Banca poporului, înființată în 1897, pentru a veni în ajutor micului comerciu și a-l feri de dobînzi mari.

Afară de aceste bănci, mai însemnăm în București un număr însemnat de case de bancă individuale, zărafii, etc.

Credite sunt:

Prima Societate de Credit fonciar romîn a fost înființată în 5 Aprilie 1873 și prima-i emisiune a fost de 64210200 lei în titluri de 7%, cari însă s'au

www.dacoromanica.ro

retras de atunci prin amortizare saŭ convertire.

Scrisurĭ funciare emise până în 1897 se urcă la valoarea de 240061500 leĭ; împrumuturĭ pe moșiĭ la 215887667 leĭ; de la înființare și până 1897 aŭ fost ipotecate 1600 moșiĭ.

In 1897 s'aŭ acordat, la 110 moșiĭ, împrumuturĭ de la 50-100000 leĭ; la 46 moșiĭ, de la 100-200000; la 11 moșiĭ de la 300-600000 leĭ; în fine la 4 moșiĭ cîte 600000 leĭ și chiar maĭ mult.

Creditul avansează împrumuturĭ pe proprietățĭ rurale, în jumătate din valoarea lor; obligațiunele creditului sunt garantate de proprietarĭi co-asociațĭ și aŭ angajamentul reciproc solidar al membrilor.

Creditul urban din București a fost înființat în anul 1875. Face operațiunĭ asupra imobilelor din 32 orașe. In primul an bilanțul săŭ a fost de leĭ 2523692; în 1897 s'a urcat la 113209866; scrisurĭ în circulație sunt azĭ în valoare de 705222900 leĭ.

Sumele avansate pe imobilele ipotecate (1897) se urcă la peste 120 de milioane.

In București s'a avansat până în 1897 împrumuturĭ în suma de 88 milioane.

La finele anuluĭ 1897 creditul urban poseda 24 imobile, carĭ garantează o datorie de 619042 leĭ, aducînd un venit anual de 32180 leĭ.

In București este sediul a 4 societățĭ de asigurare și anume:

Dacia-Romînia, cu un capital de 4000000 leĭ în acțiunĭ. Averea proprie a societățeĭ se urcă la aproape suma de 10000000 leĭ.

La început funcționaŭ deosebit: *Dacia* înființată în 1871 și *Romînia* înființată în 1873. Maĭ tîrziŭ s'aŭ contopit.

Națională, fondată în 1882, cu un capital de leĭ 2000000 în acțiunĭ, deplin vărsat.

In 1882 aŭ avut prime de leĭ 1623601; în 1897 primele aŭ atins cifra de 5761060 leĭ.

Bilanțul la finele 1897 era de 3565281 leĭ.

Națională asigură în contra daunelor de incendiŭ, grindină, transport, precum și asupra vieței omuluĭ, în toate combinațiunile obicĭnuite.

Unirea, societate de asigurare mutuală, a avut prime în 1897 în sumă de 205975 leĭ, iar fondul asigurărilor de viață s'a urcat în același an la suma de 1223116 leĭ.

Patria, societate romînă de asigurare și reasigurare. Capital social 1 milion de leĭ. *Patria* face asigurărĭ numaĭ asupra vieței, cu toate combinațiunile obicĭnuite.

Afară de aceste societățĭ maĭ sunt în București și sucursale saŭ agențiĭ de a maĭ multor alte societățĭ și anume: Societatea generală de asigurare (din Brăila), Anker (străină) etc.

Societățĭ financiare maĭ principale, carĭ aŭ de scop întreprinderile industriale-comerciale, sunt:

Societatea de bazalt artificial și de ceramică, de la Cotroceni, cu un capital de 2500000 leĭ deplin vărsat. Execută sobe de porțelan, lucrărĭ de teracotă și faianță (busturĭ și statuete), carelage colorate pentru pardoselĭ, tuburĭ, țigle, cărămizĭ refractare, etc.

Societatea romînă de construcțiunĭ și lucrărĭ publice e o societate anonimă cu un capital de 2 milioane leĭ, pe deplin vărsat. Această societate se ocupă cu clădirĭ de case, prăvăliĭ, magazinurĭ, cazarme, spitale, autorităților, școlĭ, fabricĭ, ateliere, uzine; construește drumurĭ de fier, șosele, pavagiĭ, podurĭ, canale, instalațiunĭ de gaz și electricitate

Societatea de construcțiunĭ are de scop a facilita plata lucrărilor executate de ea, plată care se efectuează în rate.

Această societate are, la Cotroceni, două fabricĭ marĭ: una de cărămidă și una de tîmplărie sistematică.

Maĭ multe clădirĭ însemnate din București, ca: Palatul Poștelor, Casa de depuneri, diferite cazărmĭ, etc. sunt executate de Societatea de Construcțiunĭ.

Societatea anonimă pentru exploatarea de păduri și herăstrae cu vapor (fostă C. & P. Goetz & Comp.). Cu un capital de 10 milioane leĭ. Societatea se ocupă exclusiv cu exploatarea de păduri din țară și posedă maĭ multe herăstrae cu vapor din cele maĭ sistematice și moderne. Anual fabrică 200000 m. c. de material gata (scîndurĭ, grinzĭ, etc.).

O parte din acest material se vinde în țară, dar maioritatea se exportează în toată Europa, Asia și Africa. Lemnele romînești ajung ast-fel la Smirna, Tunis, Alger, Bombay (India), etc.

Societatea romînă de sticlărie, execută sticlărie șlefuită, gravată și decorată, vitragiurĭ, mozaicurĭ, etc.

Steaua Romînă, pentru industria și comerciul petroleuluĭ. Cu capitalurĭ însemnate din străinătate, societatea face un întins comerciŭ de petroleŭ și a produselor sale, exportînd în toate părțile.

Afară de aceste societățĭ cu sediul în București, maĭ sunt societățile: Miniera, Metalurgica-de Incălțăminte militare, Vinicolă, Baia centrală, de Tramvaie, etc. etc.

www.dacoromanica.ro

Tipografii. — Cea d'întîia «tiparniță» în București fu introdusă în anul 1675, în zilele luĭ Duca-Vodă, prin stăruințele Mitropolitului Varlaam. Intîia lucrare eșită de sub teascurile acesteĭ tiparnițe este cartea intitulată «Cluciul» (Cheia învățăturiĭ). Această tipografie ajunsese la mare înflorire sub domniile luĭ Șerban-Cantacuzino și Constantin Brîncoveanu; sub conducerea unor prelațĭ de valoarea luĭ Antim Ivireanul și Damaschin Dascălul, din București, se răspîndiră cărțile religioase și dogmatice în diferite limbĭ, maĭ în tot Orientul. De asemenea mulțĭ învățațĭ persecutațĭ în țările lor (din Orient) veniră în București de-șĭ tipăriră operile lor.

In anul 1706, Constantin Brîncoveanu face dar Patriarhuluĭ Antiohieĭ, Athanasie, «tiparnița arăpească spre a o transporta la Halep, în Asia-Mică».

Tipografia din București fu reînoită la 1742, în zilele Domnitoruluĭ Racoviță, de către Mitropolitul Neofit Criteanul, după cum se adeverește din *Cazania de prăznuire,* tipărită în această tipografie, la 1742, de către Dascălul Damaschin.

Ca măsură de protecțiune pentru această tipografie, se înființează în anul 1776, sub Alexandru-Vodă-Ipsilante, o fabrică de hîrtie, pe apa Leuta, a moșieĭ Batiștea din județul Ilfov, de către Nicolae și Iane Lazari. «Această fabrică, zice hrisovul luĭ Ipsilante, este foarte trebuincioasă politieĭ statuluĭ, cu trebuința scrisorilor, cît și bisericeĭ, cu tipăritul cărților».

Afară de această fabrică, maĭ exista în apropiere de București, pe apa Colentineĭ, încă o fabrică de hîrtie, a d-luĭ biv vel Vist. Dumitrașcu Racoviță, înființată la 1768, sub Domnia luĭ Scarlat-Ghica-Vodă.

Pe la 1793, starea tipografieĭ era atît de falnică, în cît Mitropolitul Filaret II solicită de la Alexandru Moruzzi, prin anaforaua din Aprilie 1793, oprirea intrăreĭ în țară a cărților tipărite peste hotar, necesare bisericeĭ romîne, nu numaĭ să nu se producă «sminteliĭ», ci și «în interesul prosperăreĭ tipografieĭ Mitropolieĭ».

Sub Domnia luĭ Mihail Sutzu se înființează censura și tipografia avu a suferi pe urmele acesteĭ măsurĭ.

La 1807, tipografia bucureșteană era instalată la Mănăstirea Colțea și se găsea în părăsire. Mihail Racoviță volnicește pe Mitropolitul Neofit s'o ridice și s'o mute la Mitropolie.

La 1817, în București, nu maĭ exista nicĭ o tipografie în funcționare, și boerĭĭ: Stolnicul Răducanu Clinceanu, Slugerul Dumitrache Topliceanu și Dr. Constantin Caracaș, cer voe de la Vodă-Caragea — care le-o și acordă, după ce luă avizul uneĭ comisiunĭ de boerĭ — de a deschide o tipografie în casele Mavrogheneștĭ, de la Cișmeaua-Roșie. Voea s'a dat cu condițiie ca s'o instaleze «în soroc de șase lunĭ de la cerere», care poartă data de 13 Noembrie 1817, și «s'o întocmească și cu adăugirea tiparurilor și să dea din vreme fără plată alte micĭ cărțĭ celor săracĭ copiĭ de școală. Osebit, cîștigul acesteĭ tipografiĭ, ce vor dobîndi, să dea și ajutor și la Spitalul *Iubireĭ-de-oamenĭ* (Filantropia) cîte tal. 5 la sută, dar să aibă și eĭ soroc de 20 de anĭ, în care acest soroc să nu aibă nicĭ de cum voe alt-cine-va a maĭ deschide tipografie în toată țara, fără numaĭ tipografia ce este la sud Vîlcea, să se așeze după cum aŭ fost, tipărind numaĭ cărțĭ romînești și să li se orînduiască locaș de așezare și lucrarea tipografieĭ, casele numite cele Domnești de la Cișmeaua răposatuluĭ Domn Mavrogeni, pe care se făgăduiască să le dreagă cu cheltuiala lor, îngrădind sala de jos și să dea chirie bisericeĭ de acolo cîte tal. una sută pe an și către acestea să îngrijească a nu strica haznaua cișmelelor politieĭ; să se orînduiască și un efor tipografieĭ, dintre boerĭĭ de starea întîiŭ».

Tipografia, care pănă în secolul al XIX-lea, în țările romîne, fusese strîns legată de biserică, avînd ca culegătorĭ membri înalțĭ din cler, iar ca locale de reședință, palatele mitropolitane, episcopale și mănăstirești, se emancipează de la această epocă de sub tutela clericală și începe a se respîndi tot maĭ mult, devenind un obiect de exploatare comercială.

Cu tot privilegiul luĭ Caragea, ca, în curs de 20 de anĭ, nimenĭ să nu aibă voe de a deschide tipografiĭ, de cît ceĭ treĭ asociațĭ de maĭ sus, totușĭ, pe la 1828, găsim pe Eliade-Rădulescu, avînd un stabiliment de tipografie propriŭ, situat în grădina azĭ cu numele de Eliad (de la Moșĭ) în care se tipări, în Aprilie 1828, cel d'ntîiŭ ziar romîn, sub titlul de *Curierul Romînesc.*

Tot în tipografia luĭ Eliade văzură lumina: *Buletinul oficial al Țărĭĭ-Romînești* (1830); *al Obicinuiteĭ Obștești Adunărĭ lucrărĭ* (1831); *Regulamentul organic* (1832); *Curierul de ambele-sexe* (1837); *Proclamația de la Izlaz* (1848), etc.

Tipografia luĭ Eliade ținu pănă la 1865; în această tipografie își învață meseria Ștefan Rasidescu, maĭ tîrziŭ și el pro-

www.dacoromanica.ro

prietarul unuĭ stabiliment tipografic.

In Februarie 1829 se stabilește în Bucureștĭ, de librăria Thiern, un institut litografic «artă necunoscută în principate», zice *Curierul Romînesc* (No. 32).

In 1830—31 funcționează în Bucureștĭ treĭ tipografiĭ: a Mitropolieĭ, a luĭ Eliade și a Eforieĭ Școalelor.

De aci încolo, sub impulsia dată de Gheorghe Lazăr, Eliade și de discipoliĭ lor, tipografia ia un avînt tot maĭ mare.

La 1835, se deschide tipografia Colegiuluĭ Național de la Sf. Sava.

In această tipografie se imprimă, între alte publicațiunĭ, și *Invățăturile luĭ Neagoe Basarab către fiul său Teodosie* (1843); tomul I din *Magazinul Istoric*, de A. Treb. Laurian și Nic. Bălcescu. Tipografia Colegiuluĭ Sf. Sava ținu până la 1863.

La 1836, tipograful Zaharia Carcalechi îșĭ instalează presele sale în Bucureștĭ și tipări între altele: *Almanahul Statuluĭ; Vestitorul Romîn* (ziar); *Pravila* luĭ Caragea; *Istoria Bisericească* de Lesviodax, etc. Tipografia luĭ Carchelechi ținu până la 1865; în ea învățase arta tipografică Petre Ispirescu.

In 1837 Friedrich Wallbaum înființă în Bucureștĭ un mare atelier lito-tipografic. La 1846 Wallbaum se retrage și cedează tipografia, luĭ C. A. Rosetti și luĭ Winterhalder.

La 1838, întîlnim pe pitarul Constantin Pencovicĭ, avînd un stabiliment tipografic; la 1839 Anton Pann îșĭ instalează teascurile, în care-șĭ tipări până în 1854 operile, cînd tipografia se închide. Tot în 1839 A. Ruof deschide tipografie, în care, între altele, imprimă cursul de *Astronomie* al luĭ Alexe Marin.

Un an maĭ tîrziŭ găsim tipografia luĭ Walenstein, în care Iarcu îșĭ tipări opul asupra măsurilor de greutate și lungime.

Intre 1842—1850, exercită această artă în Bucureștĭ Ioseph Kopainig, căruia-ĭ succedă Ulrich Adolf, iar acest ia Iohann Weiss (1863).

La 1850 găsim în Bucureștĭ ca tipografĭ pe Iosif Romanof; la 1852 pe Ferdinand Ohn; în 1859 pe George Lurtz.

Intre 1855—1863, găsim pe Vasile Boerescu proprietar de tipografie, în care preotul Musceleanu îșĭ tipărește cîte-va scrierĭ, și Nic. Orășanu îșĭ scoate ziarul săŭ humoristic *Nichipercea*.

In 1859, găsim în București tipografia luĭ Gottlieb, pe care acesta o intitulează «francezo-romînă».

Pe la 1860 sunt în București 19 tipografiĭ.

De la 1863—1873, C. A. Rosetti avu si igur o tipografie. In tipografia luĭ se tipăriră ziarele *Pruncul Român* (1848); *Românulŭ* (1859).

Actualmente se află în București 42 tipografiĭ, între carĭ și stabilimentul de arte grafice, I. V. Socecŭ, fondat în anul 1870 și în care se imprimă *Marele Dicționar geografic al Romînieĭ;* maĭ sunt 12 litografiĭ, 3 turnătoriĭ de litere, 7 zincografiĭ, 6 xilografiĭ, 5 gravoriĭ, 6 depozite de hîrtie (cu ridicată), 26 fotografĭ, 10 fabricanțĭ de cartonagie și 30 legătoriĭ de cărțĭ (patroniĭ).

Din numărul restrîns de exemplare ce se trăgea în vechime dintr'o publicație, azĭ am ajuns să avem opurĭ cu tirage înseminate, maĭ cu seamă cărțile didactice și calendarele. Unele din ele ajung a avea maĭ multe ediții, până și la 200—300000 exemplare.

Librăriĭ. — Cea maĭ vechie librărie în București pare a fi librăria înființată în 1826 de către francezul Thiern de Menonville, pe locul unde se află azĭ Palatul Regal.

Pe la 1830, ne spun bătrînii, librăria era în mare parte ținută de brașovenĭ; eĭ aduceaŭ cărțile din Ardeal.

In 1833, se stabilește censura în mod formal și riguros. Găsim în *Buletinul oficial* din acel an «măsurĭ pentru censură» în care se spune că «nimenĭ nu poate să se neguțătorească cu vînzare de cărțĭ fără a avea într'adins voe dată de stăpînire» și care voe, «se va da numaĭ la obraze cu purtărĭ bune». Asemenea măsurĭ eraŭ foarte împiedicătoare introducereĭ de cărțĭ prin librăriĭ. Neguțătoriĭ, carĭ se îndeletniceaŭ cu vînzarea cărților, protestară și li s'a făcut oarecare îndulcire.

In 1836, deschid librărie Frații Mihail și Simeon Hristidi; tot în acel an se deschide și librăria Romanoff.

In 1837, iaŭ succesiunea librărieĭ luĭ Thiern, Friedrich Wallbaum și Weisse, carĭ înființară și un mare atelier tipografic.

Tot în 1837, era librar în București Iosif Romanoff.

Prin 1837, ne spune V. A. Urechiă în *Istoria școalelor*, cărțile eraŭ un supliment de marfă în dughenile brașovenilor, pe carĭ le păstraŭ între fierării, bidinele, periĭ și altă marfă de Brașov; ba pe lîngă cărțĭ uniĭ țineaŭ și brînză de Svițera.

In 1848, era în București librăria Ioanid, care publica traducerĭ de romane franceze.

In 1852, se aflaŭ, pe lîngă librăria Ioanid & Spirescu (Lip-

www.dacoromanica.ro

scanĭ), căruia îĭ urmă actuala librărie Ioanițiu și librăriile luĭ C. A. Rosetti & Winterhalder (în fosta casă Bossel) și Adolf Ulrich.

In 1855 se înființează o nouă librărie școlară, Ioanin.

Tot în 1855, se înființează librăria Socecŭ, care există și azĭ, una din librăriile care a editat cele maĭ multe cărțĭ didactice și literare.

In acelașĭ an deschid o mică librărie Rusu și Petriŭ.

In 1870, se înființează librăria luĭ Graewe, care a fost multă vreme în serviciul librărieĭ Adolf Ulrich.

De atuncĭ numărul librăriilor a tot mers crescînd, așa că azĭ sunt în București 42 librării și papetării și 3 librării de colportage. Afară de librării, maĭ sunt în București un număr de vr'o 10 anticarĭ de: cărțĭ, manuscrise, documente și obiecte vechĭ. Pănă în 1897, eĭ aŭ stat multă vreme pe bulevardul Academieĭ, apoĭ aŭ fost siliți a se muta pe bulevardul Elisabeta, lîngă strada Brezoianu.

Presa. — *Ochire generală.* — La sfîrșitul secoluluĭ al XVI-lea, între aniĭ 1590 –1600, Romînii n'aveaŭ ziarele lor, dar *gazetele* din Veneția, carĭ apăreaŭ pe acele vremurĭ, se ocupaŭ, dînd multe amănunte, adesea foarte greșite, și, de multe orĭ, cu intențiune rea, despre victoriile ce repurtaŭ Romînii asupra Turcilor.

In secolul al XVII-lea nu găsim în publicațiunĭ nicĭ cel maĭ mic indiciŭ despre gazete.

In secolul al XVIII-lea, Domnitoriĭ fanarioți, maĭ cu seamă Mavrocordații și Ipsilanții, permiseră ca unele gazete germane și poloneze să vie în București, dar preferința se dedea ziarelor și revistelor franceze. Așa găsim că *Journal des Savants* și *Mémoires de Trévoux* eraŭ pe mesele maĭ multor boerĭ, carĭ țineaŭ să cunoască părerile criticilor francezĭ asupra uvragiilor ce voiaŭ să cumpere pentru bibliotecile lor. *Mercure de France* publică în numerile din Iulie 1742 proectul de reforme elaborat pentru țările romîne de Constantin-Vodă-Mavrocordat, cetitor neobosit al publicațieĭ *Le nouvelliste du Parnasse* (1731—1732) și al periodicelĭ *Observations sur les écrits modernes* (1735 – 1743) ale abateluĭ Desfontaines, care dedică luĭ Mavrocordat, în anul 1743, o traducere a Eneideĭ luĭ Virgiliŭ.

La Gazette de France se ocupa în 1714 de afacerile Țăreĭ-Romînești și publica corespondențe despre torturele îndurate la Stambul de Constantin Brîncoveanu și de fiiĭ săĭ.

Izbucnirea revoluțiuneĭ franceze avu un puternic răsunet în Orient și decĭ și în Principatele Romîne.

Pe acele vremurĭ nu era învoit nimănuia să cetească ziare în țară și maĭ cu seamă în București. Și cu toate amenințările și cu toate pedepsele, ziarele veneaŭ în București în număr potrivit.

Cel d'întîiŭ ziar romînesc fu acel scos de Eliade, *Curierul romînesc*, care apăru în București în ziua de 1 Aprilie a anuluĭ 1829.

Inceputul făcut de Eliade avu îndată răsunet.

In 1830 apăru *Buletinul oficial al Țăriĭ Romînești;* la 1831, *Buletinul obicĭnuiteĭ obștești Adunărĭ;* la 1835 ziarul *Universul,* redactat de Iosif Genilie; la 1836, apare primul ziar francez în București, *Le Courrier de Bucarest,* redactat de Alfred Poissonière; Carcalechi scoase *Cantorul* saŭ *Vestitorul romînesc;* tot în 1836 apare revista literară *Museul Național* a luĭ Simeon Marcovicĭ; *Gazeta Teatrului Național,* redactată de Eliade-Rădulescu.

La 1837 apare, sub direcția luĭ Eliade, *Curierul de ambele-sexe;* la 1838 apare, în editura librărieĭ Wallbaum, cel d'întîiu ziar cotidian, *România,* redactat de Aaron și Hill; la 1839, Winterhalder scoate un ziar umoristic *Magazia de veselie* saŭ *Românul glumeț;* la 1848 apare *România* a luĭ Baronzzi și Viișoreanu; tot la 1848 *Journal de Bucarest* (francez) redactat de Kun și Van-Saanen; *Pruncul Român,* redactat de C. A. Rosetti.

Intre aniĭ 1855—1865 apar ziarele: *Naționalul,* redactat de V. Boerescu; *Gazeta Tribunalelor, Nichipercea* și *Talmeș-Balmeș,* ziare umoristice, redactate de N. Orășeanu, *Timpul,* redactat de tipograful Busoiceanu.

La 1859, *Buletinul oficial al Țăriĭ-Românești* se transformă în *Monitorul Statuluĭ; Traian,* redactat de Rosetti; *Românulŭ* care există încă și azĭ; *Țînțarul* (umoristic); la 1862 *Monitorul medical,* redactat de dr. Vennert; *Monitorul comunelor,* ediție oficială.

La 1864, apare *Anunțătorul generației romîne* (hebdomadar) al luĭ Eugeniŭ Carada; *Constituțiunea* a luĭ Ion Pală; *Românulŭ de Dumineca, Reforma,* redactată de Ion G. Valentineanu; *Mama și Copilul* redactat de d-na Maria C. A. Rosetti.

La 1865, *Revista Dunăreĭ* de Grigore Serurie, *Artistul,* foae teatrală și literală de I. Angelescu; *Clopotul,* jurnal secret, etc. etc.

Urmară să apară maĭ multe ziare și publicațiunĭ, cu o du-

www.dacoromanica.ro

rată mai mult saŭ mai puțin lungă.

Adevărată eră a preseĭ romîne începe odată cu izbucnirea războiuluĭ romîno-ruso-turc din 1877—78. Pentru prima dată ziarul *Telegraphul* care apărea atuncĭ avu cel mai mare tiraj, (15000 foĭ). Tot cu prilejul acestuĭ însemnat eveniment se înființară și alte ziare cotidiane, ca: *Ziua, Vestea,* (dispărute azĭ), *Răsboiul* și *l'Indépendance Roumaine,* carĭ apar încă și azĭ. Venirea corespondenților străinĭ în capitală, rapoartele telegrafice ce le primeaŭ și le transmiteaŭ, fu un îndemn puternic pentru întemeiarea ziaristiceĭ noastre, Cam tot de pe atuncĭ datează și înființarea în București a serviciuluĭ *Agenției Havas,* transformat mai tîrziu, în 1889, în serviciul *Agenției Romîne.*

Ca în toate ramurile de activitate și ca pretutindenĭ, la început, presa romînă a avut de luptat cu multe neajunsurĭ, cu diferite lipsurĭ; unele ziare înființate, după un traiŭ mai mult saŭ mai puțin lung, aŭ dispărut și altele le-aŭ luat locul.

Libertatea preseĭ fiind absolută, în urma modificăreĭ Constituției în 1884, presa romînă nu poate fi censurată nicĭ suspendată. Singură numaĭ Curtea cu juraț e chemată a se pronunța în caz de delicte de presă. Fie-cine poate înființa un ziar, fără a depune cauțiune, saŭ a cere autorizațiune; e destul a avea un redactor saŭ gerant responsabil.

Ziarele în Romînia sunt cele mai multe ale vre-uneĭ grupărĭ politice; n'aŭ decĭ caracterul uneĭ întreprinderĭ comerciale ca în Anglia, America, Franța și Germania. Ziaral e o tribună a grupăreĭ pe care o reprezintă. Abia în ultimul timp a început a se accentua caracterul întreprindereĭ comerciale în presa romînă. Aceasta s'a obținut prin dezvoltarea reportajuluĭ, prin corespondențiĭ specialĭ din străinătate, prin lărgirea coloanelor rezervate pentru publicitate și anunțurĭ.

De la cele cîte-va sute de foĭ de tiraj ce aveaŭ ziarele la începutul preseĭ romîne, azĭ sunt ziare în București carĭ aŭ în permanență un tiraj zilnic de 15,20 și 35000 de exemplare. In zilele de evenimente marĭ, tirajul e mai forte.

Poșta a venit în ajutor dezvoltăreĭ preseĭ în Romînia, prin eftinirea portuluĭ în diferitele puncte ale țăreĭ.

Ziariștiĭ aŭ societatea lor, care în formațiunea actuală e mai mult o societate de ajutor pentru membri eĭ.

Sunt patru agențiĭ de publicitate, carĭ culeg anunțurile de pe la particularĭ, pentru a fi înserate în ziare. Din cantitatea neglijabilă ce publicitatea era acum 20 de anĭ pentru un ziar, azĭ a ajuns a fi una din resursele luĭ cele mai importante. Sunt ziare a căror publicitate atinge cifra de 30—40000 leĭ anual și mai mult încă.

Un factor care a contribuit mult la desvoltarea preseĭ în București, e și vînzătorul de ziare. Puținĭ la început, vînzătoriĭ aŭ ajuns azĭ a fi o corporațiune numeroasă și importantă, avînd și o societate a lor: *Deșteptarea.* Numărul lor se urcă la peste 150 în București.

Cele mai multe ziare apar în două și treĭ ediții; în ultimiĭ anĭ, dintre ziarele carĭ de obiceiŭ apăreaŭ seara, între 4—6, unele din ele, cele cu tiraj mai cu seamă, aŭ început să apară dimineața la 6, lucrîndu-se și compunîndu-se ziarul în timpul nopțeĭ.

In București apar azĭ 18 ziare cotidiane, din carĭ: liberale 7, conservătoare 4, independente 3, socialiste 1, germane 2, franceze 2, grec 1, oficial 1, popular 1.

Săptămînale sunt:

2 ziare umoristice; 2 politice; 8 literare; 3 financiare; 2 judiciare; 2 de mode; 2 medicale; 1 izraelit; 1 francez; 3 populare.

Reviste bilunare: 1 agricolă, 4 medicale, 3 de popularizare, 3 comerciale, 1 tipografică, 6 pedagogice;

Reviste lunare: 3 literare, 4 militare, 2 medicale, 2 de economie națională.

Pentru vînzarea ziarelor și a publicațiunilor periodice sunt în București peste 30 de chioșcurĭ.

Chioșcurile principale sunt proprietatea primărieĭ și-ĭ aduc un venit de 24000 leĭ anual.

Este o agenție de afișagiŭ, căreia primăria i-a concesionat pentru o chirie de 10000 leĭ anual, lipirea afișelor pe diferitele locurĭ și zidirĭ comunale, precum și afișagiul luminos pe vespasienele publice.

Primăria a mai concesionat așezarea mai multor chioșcurĭ metalice, pentru vînzarea ziarelor, în punctele principale ale orașuluĭ, chioșcurĭ care servă în același timp și de afișagiŭ permanent.

Politica.—*Alegătoriĭ.*—In București, în anul 1897, aŭ fost în cele 3 colegiĭ de Cameră 15882 alegăt., repartizațĭ ast-fel:

Colegiul I	2781
» II	6619
» III	5441
Coleg. III (direcțĭ din jud.)	1041

Pentru Senat aŭ fost 4360 alegătorĭ, adică:

Colegiul I	2246
» II	2114

Pentru comună aŭ fost: 15033 alegătorĭ și anume:

www.dacoromanica.ro

Colegiul I 4888
» II 6971
» III 3174

In ce privește listele pentru județ, ele sunt aceleași ce servesc și pentru Cameră.

Listele Camerei de Comerciu:
Alegători în Capitală 781
» » județ . 998
formînd un singur colegiu electoral, în care intră cei 1779 alegători cari compun cele 5 circumscripții ale Capitalei.

Lista eligibililor are un număr de 312.

In curtea Mitropoliei se află Adunarea Deputaților; iar în clădirea Universității se află Senatul. In sala cea mare a Senatului, Societatea geografică ține Adunările ei generale anuale.

Cluburi. — In București sunt următoarele 4 cluburi politice: național-liberal; conservator; constituțional și Clubul Muncitorilor.

Afară de aceste cluburi mai sunt și altele fără caracter politic; între acestea numărăm: Clubul Militar — Clubul «Tinerimei» — Clubul Comercial—Clubul Regal—Intim-Club—Jockey-Club — Clubul ofițerilor în rezervă — Clubul Velocipediștilor, etc.

Sport. — *Gimnastica și scrima.* — Invățămîntul gimnasticei odinioară întîmpina dificultăți mari în București. Lumea considera scrima și mai cu seamă gimnastica, ca ceva înjositor. Un profesor de gimnastică era numit, pe la începutul secolului nostru, «paiață, comedianț».

Intre cei d'întîiu cari se îndeletniceau cu gimnastica în București, era un italian, Spinzi, «care se rătăcise prin București cu ocazia trecerei unui circ».

Spinzi, rămas în București, făcea diferite figuri acrobatice cu o maimuță prin piețe și localuri publice. Mai tîrziu Spinzi fu numit, de Domnitorul Alexandru I, profesor de scrimă la școala militară din Iași.

Pe la 1859—61, trei profesori din Paris, anume Cyrille, Suyris și Paré, au venit în București și, obținînd voe Domnească, au deschis 2 școli de gimnastică și scrimă: una în Ateneul vechiu și alta în Pasagiul Romîn; școalele acestea erau numai pentru fiii de boeri.

Cîtă-va vreme în urmă, Ministrul cultelor de pe atunci, a dispus înființarea cîtor-va posturi de profesori de gimnastică, între care unul la Liceul Mateiu-Basarab, altul la liceul Sf. Sava din București.

In 1863, prin stăruința generalului Florescu, pe lîngă Domnitorul Cuza, s'a introdus gimnastica prin armată și în instituțiunile militare

La 1864, s'a fondat în București societatea germană de gimnastică «BucaresterTurn-Verein» în fosta grădină Bucholzer, peste drum de Episcopie.

La această societate, era maestru de gimnastică Grigore Coroșeț, fost ofițer în armata austriacă.

Din toate coloniile din București, cea germană mai cu seamă are introdusă gimnastică între sporturile ei de predilecție. Afară de «Turn-Verein», mai e în București și «Schützenverein», la cari sunt înscriși și mulți Romîni. «Schützenverein» are o grădină mare și un local propriu.

Pe la 1857, colonelul Badea Dan, comandant al pompierilor pe atunci și pănă aproape în zilele noastre, a format pompierii și gimnastica lor.

La 1867, s'a fondat «Societatea romînă de arme, gimnastică și dare la semn», în Pasagiul Romîn, prin inițiativa lui Constantin Constandiniu.

Pe lîngă C. Constandiniu, Societatea a mai numit încă doi profesori: pe căpitanul Stănică, de la pompieri, ca profesor de scrimă și pe Gh. Moceanu, ca profesor de gimnastică.

Ceî d'întîi elevi absolvenți au fost în 1876: Simeon Petrescu și Nicolae Velescu. Aceștia au obținut la concurs medalia de aur și, puțin în urmă, au fost recomandați ca profesori și puși la dispoziția ministeruluî instrucțiuneî, de d. Gr. Lahovari, președintele Societățeî și actualmente Președinte la Inalta Curte de Casație.

La propășirea gimnasticeî în Romînia, au contribuit mult: general Davila, general Florescu, Principele D. Ghica, Principele Gr. Sturdza, Gr. Lahovari, St. Golescu, general Arion, general Popescu, actualul președinte al societățeî și V. A. Urechiă, primul președinte al societățeî.

Azi, sportul gimnasticeî și al scrimeî e introdus pretutindeni, mai cu seamă în școlile secundare și militare.

In toți anii se fac asalturi de scrimă (publice), la cari iau parte mulți bărbați însemnați din societate.

Darea la semn. — Alt sport introdus în societatea bucureșteană. Atît la societatea romînă cît și la cele germane, membri se exercitează zilnic a da la semn. Pe fie-ce an se țin concursuri cu premii.

Mai sunt în București și cîteva localuri de intreprindere privată, unde publicul în schimbul unei mici plăți se exercitează în acest sport.

Inotatul e o secție a Societățeî romîne, pentru care se fac de asemenea concursuri anuale cu premii.

www.dacoromanica.ro

Curse de cai.—Amatorii acestui sport au format Jockey-Clubul, care organizează de două ori pe an mai multe curse de cai cu premii la Hipodromul de la Băneasa.

La Hipodrom e un mare pavilion, cu loje, staluri, etc. Are grajduri spațioase și o pistă mare.

In București sunt azi între 10—15 amatori, posedînd un număr de aproape 50 cai, cari participă la cursele romîne.

Sunt în București 2 școli de călărie și 3 manejuri.

Ciclismul.—Sportul acesta a luat în ultimii 5 ani o dezvoltare mare în București. La Prefectura Poliției sunt înregistrate aproape 800 de biciclete.

In 1896, s'a ridicat, la rondul al II-lea de la Șosea, un velodrom, în care se organizează curse la cari iau parte și cicliști străini.

Criminalitatea. — *Penitenciarele.* — In București sunt două penitenciare: cel de la Văcărești și Inchisoarea militară.

In curgerea anului 1897, din totalul de 1271 deținuți în penitenciarul Văcărești au fost Romîni locuitori ai Capitalei 776, iar restul de 495, străini, locuitori fie de de mult, fie de timpuriu, ai Capitalei.

Crimele, în anul 1897, au fost îndoit mai numeroase de cît în anul precedent, în care am avut 33 crime; delicte în anul 1897 s'au înregistrat 2507, pe cînd în anul precedent am avut numai 1869.

Pe lîngă penitenciarul Văcărești a început a se face un pavilion pentru deținuții atinși de alienație mintală.

Din numărul crimelor cari s'au comis în curgerea anului 1897 în Capitală, 26 au fost făptuite de străini, și anume de 12 Bulgari, 4 Evrei, 7 Albanezi, 2 Sîrbi și 1 Rus.

Serviciul antropometric a fost înființat în 1892; de atunci și pînă la începutul anului 1897 a măsurat: 7217 indivizi și anume: 5980 bărb., 494 femei și 749 copii, din cari după naționalități:

Romîni. . . .	4657
Țigani	1080
Unguri. . . .	739
Evrei	374
Germani . . .	209
Greci	179
Sîrbi	105
Bulgari . . .	100
Macedoneni . .	79
Turci	42
Ruși	30
Saxoni. . . .	37
Poloni	21
Italieni	22

Morga. — In București se află o morgă, pe cheiul Dîmboviței, unde se depun cadavrele găsite pe stradă și unde se fac autopsiile medico-legale. Morga e prevăzută cu toate aparatele moderne pentru dezinfectare. Localul e proprietatea comunei.

In cursul anului s'a depus la morga orașului 302 cadavre, dintre cari: cunoscuți 147 bărbați, 103 femei; necunoscuți 16 bărbați, 9 femei; copii pănă la 1 an 30 bărbați, 7 femei; în total deci 183 bărbați, și 119 femei.

Aceste cadavre se împart după naționalitate:

Austro-Ungari	23	bărb.,	8	fem.
Bulgari . .	8	»	—	»
Francezi . .	1	»	—	»
Germani . .	6	»	4	»
Greci . . .	2	»	—	»
Italieni . .	4	»	—	»
Izraeliți . .	7	»	2	»
Romîni . .	132	»	51	»
Ruși . . .	—	»	1	»
Necunoscuți	47	»	6	»
	330	»	82	»

După felul morții:

Sinuciderî	12
Omuciderî	11
Asasinate	4
Omor prin imprudență	11
Morți accidentale . .	42
Morți naturale . . .	212

Pentru transportul la cimitir al cadavrelor din oraș și de la morgă, a celor ce sunt lipsiți de mijloace, Primăria posedă două dricuri, unul mare pentru adulți și altul mic pentru copii, și două furgoane; dricurile se pun gratuit la dispoziținea săracilor.

Comerciul. — Comerciul capitalei e în înflorire. Pe zi ce merge industria se desvoltă, marile institute financiare se înmulțesc și relațiunele comerciale cresc.

In anul 1897 au fost 727 firme înscrise, 67 firme radiate și 64 falimente.

Afacerile de bancă ocupă un loc însemnat.

In București se țin de două ori pe săptămînă, Marțea și Vinerea, tîrg de obor (extremitatea Căiei Moșilor). La acest tîrg se negociază mai cu seamă vite mari și mici, cai; nutreț pentru vite, lemne, etc.

Odată pe an se ține, pe Cîmpul Moșilor, o săptămînă mai înainte de Rusalii, Tîrgul anual, numit «Moși». Intregul cîmp e atunci plin de prăvălii provizorii, în care se debitează tot felul de mărfuri; de asemenea au loc tot felul de spectacole poporane: panorame, acrobați, menagerii, diferite jocuri, etc.

Un important auxiliar al comerciului în detaliu sunt precupeții ambulanți, cari vînd de toate cele necesare traiului. Numărul lor în București se urcă la aproape 1500.

Industria. — *Din trecut.* — In trecut industria bucureșteană se înțelege că nu era dezvoltată ca azi. In călătorii străini ce au trecut prin București acum o

www.dacoromanica.ro

sută de anĭ, și în scriitorĭĭ romînĭ, găsim notițe destul de interesante relative la vechile industrĭĭ bucureștene. Ion Ghica în «Scrisorile sale către Alexandri» vorbind despre industria tulpanelor, zice că pe la începutul acestuĭ secol o roată de bumbac de 10 parale se prefăcea între degetele mahalagioaicelor din București într'un tulpan subțire și cu 3—4 tipare de lemn de teiŭ și cîte-va buruienĭ colorante: băcan, șofran, pațachină și scumpie, se da în comerciŭ un obiect de o valoare însutită.

Testemelurile lucrate în București concuraŭ cu cele din Țarigrad. Această industrie a dispărut azĭ cu totul.

Pe prispe, la umbra strășinilor, steteaŭ vara miĭ de gherghefurĭ: fetele coseaŭ în relief pe tulpan, pe pambriŭ, pe atlas, cu mătăsurĭ, cu lînurĭ, cu bumbac, cu fir, cu sîrmă, cu fluturĭ. Bibilurile lucrate în București eraŭ căutate de damele celor maĭ marĭ haremurĭ din Constantinopol.

Primă-vara, îndată ce da frunza, femeile cedaŭ apartamentele lor gîndacilor de mătase. Prin Iunie, maidanurile dupe malul gîrleĭ eraŭ pline de femeĭ adunate pîlcurĭ împrejurul căldărilor din carĭ trăgeaŭ mătasea dupe gogoșĭ; iar după ce depănaŭ borangicul, intraŭ în argee, unde, cu patru drugĭ de fier, ciopliți din topor, cu o spată și o suvelniță, cu totul primitive, întocmeaŭ un războiŭ, cu care făceaŭ tot felul de țesăturĭ în treĭ și patru iți.

Sub Radu-Vodă era așezată breasla Tăbăcarilor. Pieile lucrate în București eraŭ căutate în țara nemțească și turcească.

Cojocăria ajunsese în țara noastră a ocupa cel d'întîiŭ rang în Europa. Starostea de cojocarĭ din București era în corespondență zilnică cu saraiul Sultanuluĭ. De acest meșteșug ținea și iş̦licăria, meșteșug care devenise în București o adevărată artă. Uliția iş̦licarilor s'a numit cît-va timp uliția Franceză; astă-zĭ poartă numele de strada Carol I.

Situația de azĭ.—Azĭ industria e reprezintată prin maĭ multe fabricĭ, ateliere și uzine între carĭ putem cita următoarele maĭ principale:

O fabrică de lemnărie de construcție, cu 46 lucrătorĭ și cu un capital de 250000 leĭ.

Patru tăbăcăriĭ, cu 145 lucrătorĭ, reprezentînd un capital de 600000 leĭ.

O cizmărie militară, cu 450 lucrătorĭ, reprezentînd un capital de 1030000 leĭ.

O fabrică de piele, cu 55 lucrătorĭ, și un capital de leĭ 70000.

O fabrică de hîrtie, cartonage, cu 30 lucrătorĭ, și 70000 leĭ capital.

Patru fabricĭ de frînghiĭ, cu 126 lucrătorĭ, și un capital de 250000 leĭ.

Patru fabricĭ de produse chimice: lumînărĭ, săpun, etc. 146 lucrătorĭ, și un capital de 34 miĭ leĭ.

Una de mobile și una de parchete cu 133 lucrătorĭ; capital 200000 leĭ.

Treĭ turnătoriĭ de fier, mașinĭ, etc. 260 lucrătorĭ; capital 700000 leĭ.

Fabrica de basalt (Cotrocenĭ) cu 380 lucratorĭ și un capital de 1014000 leĭ.

Una de cărămidă superioară (Satul-Nou); 75 lucrătorĭ, 427000 leĭ capital.

Fabrica de petrol, cu un capital de 810410 leĭ.

Una de parfumerie, cu 45 lucrătorĭ, și un capital de leĭ 73000.

Treĭ de uleiurĭ minerale, cu 72 lucrătorĭ și 683000 leĭ capital.

Treĭ de bere și anume: Luther, care produce 2 mil. litri, plătind taxe 609111 leĭ; Bragadiru produce 1177850 litri, plătind taxe de 308702 leĭ; Oppler produce 179200 litri, taxe 182 miĭ leĭ.

Zece morĭ sistematice, cu toate mașinăriile moderne, reprezentînd un capital de aproape 6000000 leĭ.

Uzina de la Filaret, pentru producerea gazuluĭ aeriform cu care se ilumineză orașul.

Uzina societățeĭ de tramvaie, pentru producerea lumineĭ electrice cu care se ilumineză bulevardele.

Uzina idraulică comunală de la Grozăveștĭ pentru a da presiunea necesară apeĭ cu care se alimentează orașul.

Afară de aceste fabricĭ, uzine și ateliere, maĭ sunt următoarele industrĭĭ:

Alămarĭ, 25; armurierĭ, 20; articole de voiagiŭ, 20; ateliere de precisiune, 8; boiangiĭ, 20; ateliere de broderiĭ fine, 10; bragagiĭ și rahagiĭ 20; caretașĭ 25; căldărarĭ 10; ceasornicarĭ, 120; ceprăzarĭ 50; cizmarĭ 250; clopotarĭ, 6; cofetarĭ, 70; cojocarĭ 40; constructorĭ de biliarde, 7; constructorĭ de morĭ, 17; constructorĭ de trăsurĭ, 27; costume naționale, 5; croitorĭ bărbățeștĭ, 300; croitorĭ de dame și croitorese, 135; croitorĭ militarĭ 15; curățătorĭ de haine, 15; curelarĭ, 50; cuțitarĭ, 20; decoratorĭ de pompe funebre, 7; dogarĭ, 30; dulgherĭ, 123; fabricanțĭ de bomboane, 12; fabricanțĭ de sobe 7; fabricanțĭ de cartonagie, 12; fabricanțĭ de cămășĭ, 50; fabricanțĭ de cărămidă, 45; fabricanțĭ de ca-

www.dacoromanica.ro

lapoade, 15; fabricanți de ciocolată, 7; fabricanți de site de păr, 6; fabricanți de conserve, 8; fabricanți de cleĭ, 7; fabricanți de coroane și florĭ artificiale, 30; fabricanți de corsete, 15; fabricanți de cravate, 20; fabricanți de cue de sîrmă, 8; fabricanți de galeriĭ și rame, 18; fabricanți de dulceață și rahat, 12; fabricanți de jaluzele, 12; fabricanți de lămpĭ de lux 3; fabricanți de lăzĭ, 15; fabricanți de licheruri, 14; fabricanți de lumînărĭ de ceară, 16; fabricanți de lumînărĭ de stearină, 8; fabricanți de mașine agricole, 7; mobile de fier, 4; de nasturĭ, 4; ornamente de zinc, 15; fabricĭ de oale zmălțuite, 2; fabricĭ de oțet, 7; de opincĭ de lux, 3; de parchete, 7; de parfumerĭĭ, 5; de pălărĭĭ de pae, 6; de paste făinoase, 12; făinărĭĭ, 12; fabricanți de roabe, 2; fabricanți de săpun ordinar, 16; de spirtoase, 20; de stampile de cauciuc, 6; de teracotă, 10; de tricotagie, 8; de tuburĭ de țigărĭ, 6; de umbrele, 16; de vax, 4; reparatorĭ de instrumente muzicale, 14; fierarĭ și lăcătușĭ, 110; florarĭ, 25; franzelarĭ, 35; ghețarĭ, 7; giuvaergiĭ, 60; gravorĭ, 8; împletiturĭ de coșurĭ și nuele, 8; împletiturĭ de scaune, 8; împletiturĭ de sîrmă, 5; instalațiunĭ de gaz și apă, 30; instalațiunĭ de încălzire, 7; instalațiunĭ de lumină electrică, 7; instalațiunĭ de telefon, 12; lăptărĭĭ, 15; mănușarĭ, 12; mecanicĭ, 37; modiste, 95; olarĭ, 15; opticianĭ, 12; pantofarĭ, 90; pălărierĭ, 50; cavafĭ, 80; pietrarĭ, 12; plăpămarĭ, 40; poleitorĭ, 15; potcovarĭ, 20; rogojinarĭ, 10; rotarĭ, 25; sculptorĭ, 54; simigiĭ, 50; strungarĭ, 30; șalvaragiĭ, 35; șelarĭ, 30; șepcarĭ, 20; tapițerĭ, 75; tăbăcarĭ, 30; tinichigiĭ, 150; tocilarĭ, 25; topitorĭ de argint, 12; turnătorĭĭ de litere, 4; turnătorĭĭ de metal, 16; zugravĭ de firme, 18; zugravĭ și vopsitorĭ de case, 60; diverșĭ, 48.

In rezumat, cele 60 de fabricĭ, uzine și ateliere (afară de morĭ, brutărĭĭ și făbricĭ de bere) mai principale din București dispun de un capital de aproape 18000000 leĭ, cu un număr de lucrătorĭ 4100, din carĭ 2900 romînĭ și 1200 străinĭ, și anume:

Turnătorie, mașinĭ, obiecte de metal, capital 4000000 leĭ, cu 400 lucrătorĭ romînĭ și 400 străinĭ;

Cărămidă, basalt, ceramică, sticlărie, capital 3500000 leĭ, cu 800 lucrătorĭ romînĭ și 200 străinĭ;

Tîmplărie, parchete, mobile, capital 1200000 leĭ, cu 100 lucrătorĭ romînĭ și 100 străinĭ;

Țesăturĭ, tricotage, frînghierie, capital 1500000 leĭ, cu 300 lucrătorĭ romînĭ și 150 străinĭ;

Lumînărĭ, săpun, parfum, pr. chimice, oleiŭ, lac, capital 850000 leĭ, cu 200 lucrătorĭ romînĭ și 100 străinĭ;

Tăbăcărie, pielărie, capital 1500000 leĭ, cu 250 lucrătorĭ romînĭ și 50 străinĭ;

Conserve, ciocolată, dulceață, paste făinoase, capital 2000000 leĭ, cu 250 lucrătorĭ romînĭ și 100 străinĭ;

Diverse, capital 3000000 leĭ, cu 600 lucrătorĭ romînĭ și 100 străinĭ.

Ultimul an. — Desvoltarea industrieĭ ia pe zi ce merge proporțiunĭ maĭ marĭ; numaĭ în anul 1897 s'aŭ înființat în București 97 stabilimente industriale și anume:

Brutărĭĭ	15
Franzelărĭĭ	2
Simigerĭĭ	3
Măcelărĭĭ	20
Ateliere de spălat rufe	3
Potcovarĭ	1
Fierărĭĭ cu ateliere mecanice	4
Fabricĭ de apă gazoasă	4
Cazane de rachiŭ de prăștină	16
Fabricĭ de săpun	3
» de uleĭ	3
Tipografiĭ	2
Fabricĭ de conserve alimentare	1
Fabricĭ de rachiurĭ fine	2
» » paste făinoase	2
» » rahat și dulcețurĭ	1
» » mezelurĭ	4
» » geamurĭ mate	1
» » încălțăminte	1
» » efecte militare	1
Tîmplărie	1

Atelierele statuluĭ. — Intre stabilimentele industriale carĭ aparțin statuluĭ sunt de citat: Atelierul C. F. R. pentru repararea de vagoane și locomotive; Arsenalul și Atelierul de confecțiune al armateĭ; Atelierele de studiĭ și de aplicație ale școaleĭ de arte și meseriĭ; Fabrica de tutun; Fabrica de chibriturĭ; Fabrica de timbre (Monetăria).

(Urmarea articoluluĭ *București*, în vol. al II-lea).

— SFÎRȘITUL VOLUMULUĬ I-iŭ. —

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro